



კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს
ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი

KORNELI KEKELIDZE GEORGIAN
NATIONAL CENTRE OF MANUSCRIPTS

GREAT SYNAXARION

George the Hagiorite

Text and apparatus prepared by
Manana Dolakidze and Dali Chitunashvili

დიდი სჯნაქსარი

გიორგი მთაწმიდელი

ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს და სამეცნიერო აპარატი დაურთეს
მანანა დოლაქიძემ და დალი ჩიტუნაშვილმა

სარედაქციო ჯგუფი

მიხეილ ქავთარია
ლილი ხევსურიანი
ლალი ჯღამაია

ISBN 978-9941-9563-5-5

ხელმეორე გამოცემა.

© კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, 2018

წინასიტყვა

ბატონ ილია აბულაძის თაოსნობით, 1958 წელს შექმნილ ხელნაწერთა ინსტიტუტში გამო-საცემად მომზადებული ყველა ტექსტი ბოლო გამოცდას აბარებდა მის მზრუნველ მზერას. ვრცე-ლი მოცულობის ტექსტის მომზადების პროცესში ბატონი ილია, რიგითი მუშაკის მსგავსად, იჯდა ჩვენ გვერდით და ხშირად ორი ხელნაწერიდან გვეკარნახობდა განსხვავებულ წაკითხვებს. მის მიერ შემოღებული ეს წესი დღესაც არ მოშლილა ჩვენ ჭერქვეშ. წინამდებარე გამოცემა ამისი ნათელი მაგალითია. მის გამოსაცემად მომზადებაზე დიდი ამაგი გასწიეს ადამიანებმა, რომელთათვის ეს სამუშაო წარმოადგენდა არა სამსახურებრივ მოვალეობას, არამედ მეგობრული ნებისა და დახმარე-ბისათვის მზადყოფნის გამოვლინებას, რის გამოც დიდი მადლიერებით გვსურს მოვიხსენიოთ ქეთი ასათიანი, ენრიკო გაბიძაშვილი, მანანა კვაჭაძე, ექვთიმე კოჭლამაზაშვილი, ლოდო ნინუა, ნათია ნაცვლიშვილი, მზია სურგულაძე, დავით შენგელია, ნანა ჩიკვატია. ელენე მეტრეველისა და ილია აბულაძის სულისკვეთებით შთაგონებულ ამ პატარა ოაზისში ჩვენ თვალწინ გვქონდა თავდადებული შრომის მაგალითი, რისი წყალობითაც ვსწავლობდით ნამდვილ თანამშრომლობას და საქმის სიყვა-რულს, რაც ჩვენთვის ეროვნული ღირსების დაცვას უდრიდა.

შესავალი

ლიტურგიკული წელიწადის ღმრთისმსახურების შემცველი კრებულებიდან განსაკუთრებულ ღირებულებას წარმოადგენს ლექციონარი,¹ რომელიც ღმრთისმსახურების იერუსალიმურ წესს ასახავს, და ღმრთისმსახურების ბიზანტიური წესის ამსახველი სვინაქსარ-ტიპიკონი.

განვითარების ადრეულ საფეხურზე ტიპიკონი და სვინაქსარი ორ დამოუკიდებელ ძეგლს წარმოადგენდა. ტიპიკონი, ფაქტიურად იყო ღმრთისმსახურების სახელმძღვანელო, მისი მომწესრიგებელი: „წესნი და განგებანი... ეკლესიისა საწელიწდომ განგებად, ფსალმუნებისათჳს და გალობისა და წიგნის კითხვისა“.

სიტყვა სვინაქსარი ნიშნავს კრებულს („სვინაქსარი, რომელ არიან კრებანი“), შეკრებას და მიუთითებს, რომ ქრისტიანები დიდ ღლესასწაულებზე და განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი მოწამების ხსენების დღეებში იკრიბებოდნენ ეკლესიაში. სვინაქსარი იყო წმინდანთა მოსახსენებელი კრებანი, ანუ კრებული, რომელიც შეიცავდა მთელი წლის კალენდარზე განლაგებულ წმინდანთა ხსენებებსა და წამება-ცხოვრებებს. დროთა განმავლობაში გაჩნდა ტენდენცია სვინაქსარისა და ტიპიკონის დაახლოება-გაერთიანებისა. სვინაქსარ-ტიპიკონში ზუსტად არის მითითებული რომელ მსახურებაზე, რა დროს და რა სიხშირით სრულდება ესა თუ ის კომპონენტი. ჩვენ არ შევუდგებით იმის კვლევას, როდის და რა ვითარებაში მოხდა მათი გაერთიანება, აღვნიშნავთ მხოლოდ, რომ IX-XI საუკუნეებში, როდესაც ბიზანტიურ სამყაროში ფართოდ იყო გავრცელებული სტუდიური ტიპიკონი, მისგან მომდინარე უკლებლივ ყველა ტიპიკონს სვინაქსარი ეწოდებოდა. ამ ორი სახელწოდების სინონიმებად მოაზრების ტენდენცია ამ პერიოდში აშკარაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ტიპიკონისა და სვინაქსარის შერწყმისა და ერთ მთლიანობად ჩამოყალიბების პროცესი სულ უფრო ინტენსიური ხდებოდა. განვითარების ახალ გზაზე ტიპიკონს ახალი შევსება ელოდა, რომლის ძირითადი წყარო აღმოჩნდა კონსტანტინოპოლის სვინაქსარი.

ტიპიკონ-სვინაქსარის საუკეთესო ნიმუში უნდა ყოფილიყო ათონური ბერძნული დიდი სვინაქსარი, რომელსაც, სამწუხაროდ, ჩვენამდე არ მოუღწევია, სამაგიეროდ, ჩვენ ხელთა გვაქვს მისი გიორგი მთაწმიდელისეული თარგმანი, რომელსაც ასეთ პირობებში დედნის ღირებულება აქვს. წინამდებარე გამოცემა სწორედ ამ ძეგლის შესწავლას ისახავს მიზნად.

საკითხის ისტორია

სანამ უშუალოდ გადავიდოდეთ გიორგი მთაწმიდელის ქართული თარგმანისა და მისი ბერძნული წყაროების განხილვაზე, უნდა აღინიშნოს, რომ არსებობს ტიპიკონის ორი სახეობა: სამრევლო და სამონასტრო. ცნობილია ქრისტეს საფლავისა და კონსტანტინოპოლის სამრევლო ტიპიკონები. სამონასტრო ტიპიკონის უძველესი ნიმუშებია საბაწმიდის, სტუდიური და მთაწმიდური ტიპიკონები. ყველა ეს ტიპიკონი ორგანულად არის დაკავშირებული ერთმანეთთან.

გიორგი მთაწმიდელის დიდი სვინაქსარი ქართულ ღმრთისმსახურებაში ბატონობდა საუკუნეების განმავლობაში. XII საუკუნეში საქართველოში შემოვიდა და გიორგის სვინაქსარს მეტოქეობას უწევდა საბაწმინდური ტიპიკონის სვიმეონწმიდის რედაქცია შიომღვიმის მონასტრის ტიპიკონის სახით, მაგრამ როგორც ორივე ტიპიკონის გვიანდელი პერიოდის მრავალრიცხოვანი ხელნაწერები გვიჩვენებენ, საბაწმინდურმა ტიპიკონმა ვერ შეძლო საბოლოოდ განედევნა ქართული ღმრთისმსახურებიდან გიორგის სვინაქსარი, მისი ავტორიტეტის გამო და ორივე ტიპიკონი თანაბრად გამოიყენებოდა XVIII და ზოგი ვარაუდით, XIX საუკუნემდეც კი.²

¹ К. Кекелидзе, Иерусалимский Канонарь, Тифлис, 1912.

² ტიპიკონი შიომღვიმის მონასტრისა, XII საუკუნის ხელნაწერის ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს ექვთიმე კოჭლამაზაშვილმა და ელგუჯა გოუნაშვილმა, თბილისი, 2005, გვ. 9-10; შდრ.: კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, თბილისი, 1980, გვ. 575-576.

დიდი სვინაქსარის როგორც უმნიშვნელოვანესი ლიტურგიკული ძეგლის შესწავლა უკავშირდება კორნელი კეკელიძის სახელს. მან 1908 წელს გამოქვეყნებულ თავის ნაშრომში მოათავსა დიდი სვინაქსარის ტექსტის რუსული თარგმანი ვერცელი გამოკვლევით.¹ კ. კეკელიძემ გაარკვია გიორგი მთაწმიდელის ღვაწლათის პერიოდი 1042-1044 წლები, როდესაც მისი „ცხოვრების“ მიხედვით ითარგმნა დიდი სვინაქსარი. ძეგლის სტრუქტურული და შინაარსობრივი შესწავლის შედეგად კ. კეკელიძემ გამოთქვა მოსაზრება, რომ დიდ სვინაქსარს საფუძვლად დაედო კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის ტიპიკონი, სტუდიური სვინაქსარის ელემენტებისა და ათონური ლიტურგიკული პრაქტიკის გათვალისწინებით.² მის მიერ მიღებული ყველა ეს დასკვნა დღემდე ინარჩუნებს სიცოცხლისუნარიანობას.

აღსანიშნავია, რომ ძეგლი სწორედ კ. კეკელიძის რუსული თარგმანის საშუალებით გახდა ცნობილი და ხელმისაწვდომი ფართო სამეცნიერო წრეებისათვის, რასაც ადასტურებს პატრიარქ ალექსი სტუდიელის ტიპიკონის გამომცემლის ა. პენტკოვსკი ნაშრომში.³ ავტორი სისტემატურად იყენებს კ. კეკელიძის თარგმანს სტუდიური ტიპიკონის მონათესავე ტიპიკონების შედარების პროცესში.⁴

2008 წელს გამოქვეყნდა ლ. ხევსურიანის მნიშვნელოვანი სტატია დიდი სვინაქსარის ზატიკის პერიოდის საგალობელთა შესახებ, რომელშიაც საფუძვლიანად არის შესწავლილი აღნიშნული საგალობლები. ფაქტიურად ეს არის ბოლო პერიოდში გამოქვეყნებული ერთადერთი წმინდა ლიტურგიკული ხასიათის წერილი დიდი სვინაქსარის შესახებ.⁵

დიდი სვინაქსარის თარგმნის დრო და ადგილი

X საუკუნის 80-იან წლებში ათონის მთაზე საფუძველი ჩაეყარა ქართველთა მონასტერს – ივირონს. ივირონის დაარსება დაკავშირებულია ჩორდვანელთა დიდი სახლის წარმომადგენლების იოანე ვარაზაჩეს და იოანე თორნიკყოფილის (ექვთიმე ათონელის დედის ძმები) მოღვაწეობასთან,⁶ იოანე თორნიკყოფილმა, რომელმაც დიდი როლი შეასრულა ბიზანტიის იმპერატორის წინააღმდეგ ბარდა სკლიაროსის ამბოხების ჩახშობაში (979 წ.), მაღლიერების ნიშნად იმპერატორისაგან მიღებული საბოძგარი ათონის ივერთა მონასტრის აშენებას მოახმარა (980-983 წწ). მალე ივირონი გადაიქცა უმნიშვნელოვანეს ქართულ სამეცნიერო კერად. იოანე ათონელის (იბერიის), ივირონის პირველი წინამძღვრის, ექვთიმე ათონელის მამის თაოსნობით დაიწყო გაცხოველებული მუშაობა იმ მიზნით, რომ ქართული მწერლობა გამდიდრებულიყო ბიზანტიური ლიტერატურის უმნიშვნელოვანესი ძეგლებით. ეს ტრადიცია გაგრძელდა და საუკუნეების განმავლობაში სწორედ ივირონში იქმნებოდა ქართული მწერლობის თარგმნილი და ორიგინალური ძეგლების ფასდაუდებელი ნიმუშები. ათონის ივერთა მონასტრის, ივირონის მოღვაწეთა მთარგმნელობითი მუშაობის მნიშვნელობა განუზომლად დიდია ძველი ქართული მწერლობის ახალი თარგმანებით გამდიდრების თვალსაზრისით, როგორც კ. კეკელიძე აღნიშნავს: „არც ერთს საგანმანათლებლო დაწესებულებას წარსულში ისეთი მნიშვნელობა არ ჰქონია ქართული მწერლობისა და კულტურის ისტორიაში, როგორც ივირონის ქართველთა მონასტერს. უიმიოდ ამ ისტორიას შეიძლება სხვა სახე და ხასიათი მიეღო. ათონის ლიტერატურული

¹ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники в отечественных книгохранилищах и их научное значение, Тифлис, 1908.

² К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 486-506; კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, გვ. 575.

³ А. Пентковский, Типикон Патриарха Алексия Студита в Византии и на Руси, Москва, 2001.

⁴ იქვე, გვ. 121-154.

⁵ ლ. ხევსურიანი, ზატიკის ორი ძველი ქართული რედაქცია, ქრისტიანულ-არქეოლოგიური ძიებანი, 2008, 1, გვ. 223-348.

⁶ ე. მეტრეველი, ნარკვევები ათონის კულტურულ-საგანმანათლებლო კერის ისტორიიდან, თბილისი, 1996; ლ. მენაბდე, ძველი ქართული მწერლობის კერები, ტ. II, თბილისი, 1980, გვ. 185-247; ივირონის აქტები დაარსებიდან XI საუკუნის შუა წლებამდე, დიპლომატიკური გამოცემა, ჟ. ლეფორი, ი. ნიკონომიდისი, დ. პაპახრისანთუ, ე. მეტრეველის თანაავტორობით, თბილისი, 2008, გვ. 32-50.

სკოლის სათავეებთან ექვთიმე და გიორგი მთაწმიდელები დგანან და მათ გარეშე, შესაძლებელია, ქართულ მწერლობას სრულიად სხვა მიმართულება და ჟღერადობა ჰქონდა“.¹

გიორგი მთაწმიდელის მიერ თარგმნილი დიდი სვინაქსარი ქართული ღმრთისმსახურების უმნიშვნელოვანესი ძეგლია. სვინაქსარი წარმოადგენს ღმრთისმსახურების საფუძველთა საფუძველს, დიდი სვინაქსარით დაიწყო გიორგის მთარგმნელობითი მოღვაწეობა. ამ ძეგლის მნიშვნელობას კარგად გამოხატავს გიორგი მთაწმიდელის მოწაფისა და ბიოგრაფის გიორგი ხუცესმონაზვნის, მცირის სიტყვები: „ესე არს საფუძველი ეკლესიათაჲ, რომლისა თჳნიერ შეუძლებელ არს წარმართებაჲ ეკლესიისაჲ. რამეთუ რომელსა ეკლესიასა სჳნაქსარი არა ჰქონდის, დაღაცათუ ყოველნი წიგნნი ჰქონდინ, თაფლსა ჭამნ, ხოლო სიტკბოებასა სასაჲ ვერ სცნობს“.²

პირველი ტიპიკონი ივირონის მონასტერს დაულო ივირონის მონასტრის მეორე წინამძღვარმა ექვთიმე ათონელმა (1005-1019). მან სვინაქსარი მამის, იოანე იბერის, სიცოცხლეში, 1002 წლამდე თარგმნა.³ ცნობილია, რომ ექვთიმედან გიორგიმდე ბერძნულ ათონურ სვინაქსარში გრძელდებოდა ტექსტის ხსენებებით შევსების პროცესი, ამიტომაც ექვთიმეს თარგმნიდან სულ რაღაც ორმოციოდე წლის შემდეგ გიორგი თარგმნის სვინაქსარს და მისი ნაშრომი წარმმართველ როლს ასრულებს არა მხოლოდ ივირონში, არამედ საქართველოს საეკლესიო ცხოვრებაშიც.

ძეგლის სახელწოდებისათვის

ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარს ეწოდება „დიდი სვინაქსარი“,⁴ ხოლო რუსულ სამეცნიერო ლიტერატურაში იგი იხსენიება, როგორც *Синаксарь Гиоргия Мтацминдели*.⁵ რაც შეეხება კ. კეკელიძის ლიტერატურის ისტორიის მ. თარხნიშვილისეულ თარგმანს გერმანულად, თავისთავად ცხადია, იქაც ძეგლის სახელწოდებად გვხვდება „დიდი სვინაქსარი“.⁶ ძეგლის სახელწოდების საკითხის გასარკვევად უნდა მივმართოთ სვინაქსარის ქართული თარგმანის შემცველ XI საუკუნის ნუსხებსა და მათ თანადროულ ჰაგიოგრაფიულ-ბიოგრაფიულ თხზულებებს: 1. გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარის შემცველი XI საუკუნის ექვსი ნუსხიდან ოთხი (H-2211, რომლის დასაწყისი რამდენიმე ფურცელი შევსებულია გვიანდელი ხელით, A-97, Sin. geo 4, Jer. geo 24) თავნაკულია. სათაური შემორჩენილი აქვს მხოლოდ Ivir. geo 30⁷ და A-193 ნუსხებს. ამ ორ ნუსხაში სათაური ასე იკითხება: „სვინაქსარი, რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი, დაწესებულინი წმიდათა მღვდელთმოდუართა მიერ, რომელსა შინა წერილ არს ეკლესიისა საწელიწდომ განგებაჲ ფსალმუნებისათჳს და გალობისა და წიგნის კითხვისა და თუ რომელსა დღესა მოვიცლით საქმისაგან, ანუ თუ რომელთა წმიდათა კსენებასა დავაცადებთ ჟამთა ღოცვასა და მუკლთდრეკასა და კუალად წერილ არიან ცხორებანი და წამებანი დღითი დღედთა წმიდათანი სულმცირედ და შემოკლებულად, რაათა არა ფრიადი სიმრავლე წერილისაჲ იქმნას“. როგორც ვხედავთ, გიორგი მთაწმიდელი მის მიერ ნათარგმნ ძეგლს სვინაქსარს უწოდებს.

¹ კ. კეკელიძე, ათონის ლიტერატურული სკოლის ისტორიიდან, ეტიუდები ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, ტ. II, თბილისი, 1945, გვ. 318; შდრ.: კ. კეკელიძე, ქართული ლიტერატურის ისტორია, თბილისი, 1980, გვ. 101.

² ცხორებაჲ გიორგი მთაწმიდელისა, ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, წ. II, თბილისი, 1967, გვ. 128.

³ ცხორებაჲ იოვანესი და ეფთჳმესი, ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, წ. II, გვ. 63; თ. ჟორდანია, ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოს ისტორიისა და მწერლობისა, თფილისი, 1893, გვ. 141-143.

⁴ კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, გვ. 575.

⁵ А. Пентковский, Типикон Патриарха Алексия Студита., гл. 121-154; К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники., стр. 228.

⁶ Geschichte des Kirchlichen georgischen Literatur auf grund des bandes der georgischen literatur geschichte von K. Kekelidze, bearbeitet von P. Michael Tarchnšvili, Vatican, 1955.

⁷ ივირონის მონასტრის ქართული ხელნაწერები ქართულ სამეცნიერო წრეებში ცნობილია ლიტერიით Ath (Athos), თუმცა თავად ივირონზე ისინი Ivir. geo- ლიტერიითაა აღნუსხული, ამიტომაც ვარჩევთ გამოკვლევაში გამოვიყენოთ ის ლიტერი, რომლითაც შესაძლებელია ხელნაწერის მოძებნა მონასტრის წიგნთსაცავში.

2. გიორგი მთაწმიდელის მიერ დაწერილ იოვანეს და ექვთიმეს ცხოვრებაში, ექვთიმეს მიერ თარგმნილ ძეგლთა შორის იხსენიება „სჯნაქსარი საწელიწდო უმცროხსი“.¹ ექვთიმე მთაწმიდელის თარგმნილი სვინაქსარი ჩვენამდე მოღწეულია მხოლოდ ერთი, A-648 ნუსხით, რომელშიც თარგმანი თავნაკლულია და სათაური შემორჩენილი არ არის, კორნელი კეკელიძე მის მიერ გამოქვეყნებული ტექსტის რუსული თარგმანის შესავალში მას მოიხსენიებს, როგორც Краткий Синаксарь.² რაც უნდა გულისხმობდეს სახელწოდებას „სჯნაქსარი საწელიწდო უმცროხსი“. აქ ორი ვარაუდის დამკვეთა შეიძლება: ა) ექვთიმემ თარგმნა ბერძნულად არსებული მცირე სვინაქსარი და ბ) ექვთიმეს თარგმანი წარმოადგენს ბერძნული დიდი სვინაქსარიდან გამოკრებილ ტექსტს.

არსებობდა თუ არა ბერძნულად „მცირე სვინაქსარი“, ამის შესახებ ამ ეტაპზე საუბარი რთულია. გიორგი მცირე ხუცესმონაზონი გიორგი მთაწმიდელის ცხოვრებაში ექვთიმეს მიერ თარგმნილ სვინაქსართან დაკავშირებით აღნიშნავს: „დაღაცათუ ეთარგმნა მამასა ეფთჳმესცა სჯნაქსარი, გარნა ფრიად სულმცირედ აღეწერა სხუათა წიგნთა თარგმანისა უცალოებითა“. ამგვარად, გიორგი მცირისათვის „სჯნაქსარი უმცროხსი“ უნდა ნიშნავდეს არა ბერძნული დედნის სათაურს, არამედ ექვთიმეს თარგმანის რაობას.

საკითხის გარკვევაში გვეხმარება გიორგი მთაწმიდელის სიტყვები იოანესა და ექვთიმეს „ცხოვრებიდან“: „და ვითარცა იყო ნეტარი მამა ეფთჳმე სავსე ზეგარდამოთა მადლითა, ეგრეთვე საღმრთონი წესნი და განგებანი დაესხნეს მონასტერსა თჳსსა: პირველად წესნი ეკლესიისანი და განგებანი ყოვლისა წელიწდისანი, ვითარცა წერილ არს დიდსა სჯნაქსარსა სრულებით და დაუკლებელად“.³ ერთი შეხედვით გიორგი მთაწმიდელისა და გიორგი ხუცესმონაზვნის სიტყვები ერთმანეთს უპირისპირდება. ვფიქრობთ, გიორგი მცირის განმარტება სვინაქსარის „სულმცირედ“ თარგმანის შესახებ „სხუათა წიგნთა თარგმანისა უცალოებითა“ გამოწვეული უნდა ყოფილიყო ექვთიმესა და გიორგის თარგმანების მოცულობითი განსხვავების გამო, მაგრამ გიორგი მთაწმიდელი აზუსტებს, რომ ექვთიმემ დიდი სვინაქსარი თარგმნა, მისი სიტყვებიდან შეიძლება დავასკვნათ, რომ ექვთიმემ თარგმნა მის დროს არსებული ბერძნული დიდი სვინაქსარი, რომლის შევსებული ვერსიაც, სულ ცოტა 40 წლის მერე, თარგმნა გიორგი მთაწმიდელმა.

3. გიორგი მცირე ხუცესმონაზვნის დაწერილ „გიორგი მთაწმიდელის ცხოვრებაში“ აღნიშნულია, რომ გიორგი მთაწმიდელს უთარგმნია „სჯნაქსარი დიდი“.⁴

ძეგლის სახელწოდება „დიდი სჯნაქსარი“ უთუოდ უნდა აღნიშნავდეს ქართული თარგმანის ბერძნულ დედანს. ამას ადასტურებს ჩვენი ძეგლის ერთი ადგილი: დიდი ხუთშაბათის განგების ბოლოს გიორგი მთაწმიდელი აღნიშნავს „დიდსა სჯნაქსარსა ესთენ ეწერა“ რაც, ეჭვი არ არის, გულისხმობს ბერძნულ დიდ სვინაქსარს.

4. რუსულ სამეცნიერო ლიტერატურაში ჩვენი ძეგლის სახელწოდება Синаксарь Гиоргия Мтацминдели გაჩნდა მისი კ. კეკელიძისეული რუსული თარგმანის მეშვეობით.

ამრიგად, ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში მიღებული გიორგი მთაწმიდელის მიერ თარგმნილი ძეგლის სახელწოდებას – „დიდი სვინაქსარი“ საფუძვლად უდევს ზემოაღნიშნულ ჰაგიოგრაფიულ-ბიოგრაფიულ თხზულებათა და თავად ქართული სვინაქსარის მონაცემები.

როგორ იქმნებოდა დიდი სვინაქსარი

სტუდიური სვინაქსარის კვალი ქართულ სვინაქსარში

როგორც ცნობილია, IX ს-ის I ნახევარში იწყება ახალი ეტაპი ნორმატიული, საღმრთისმსახურო და დისციპლინარული ტექსტების შექმნისა, რამაც მიიღო ლიტურგიკული ლიტერატურის

¹ ცხოვრება იოვანესი და ეფთჳმესი, გვ. 63.

² К. Кекелидзе, Иерусалимский Канонарь, გვ. 297.

³ ცხოვრება იოვანესი და ეფთჳმესი, გვ. 69; შდრ.: К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 483-484.

⁴ ცხოვრება გიორგი მთაწმიდელის, გვ. 142.

უმდიდრესი ფონდის სახე, ამ დროს იქმნება თეოდორე სტუდიელის „სწავლანი სულიერნი“, „სიტყუაჲ შობისათჳს ღმრთისმშობელისა“, „თავისკუეთისათჳს იოანე ნათლისმცემელისა“, „მარხვანი“ და სხვა. სწორედ ამ დროიდან თეოდორე სტუდიელის მიერ განხორციელებული რეფორმების შედეგად სტუდიურმა ტიპიკონმა გაბატონებული მდგომარეობა მოიპოვა. იგი თავის თავში აერთიანებდა ადრეული საბაწმინდური და კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის ტაძრის მსახურებათა ელემენტებს.

IX-XI საუკუნეებში აღორძინებული სტუდიის მონასტრის ტრადიცია გავლენას ახდენს ბიზანტიის სამონაზვნო ღვთისმსახურებაზე. თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსის წინასიტყვაობა შეიცავს ცნობას იმის შესახებ, რომ ბიზანტიაში საუკეთესო მონასტერთა უმრავლესობა ეყრდნობოდა სტუდიურ ტრადიციას, რომლის გავლენაც თანდათან ძლიერდებოდა. ამას მოწმობენ სხვადასხვა ტიპიკონებში მოთავსებული მინიშნებები სტუდიელთა სვინაქსარის შესახებ.¹

სტუდიელთა სვინაქსარს იყენებდნენ როგორც წყაროს სხვა ტიპიკონების შედგენის დროს. მის საფუძველზე პატრიარქმა ალექსი სტუდიელმა 1034-1043 წლებში შეადგინა ტიპიკონი კონსტანტინოპოლის ღმრთისმშობლის მონასტრისათვის.

მიუხედავად იმისა, რომ სტუდიელთა სვინაქსარი დღეს დაკარგულია, მის არსებობაში ეკვლის შეტანა ყოვლად დაუშვებელია, ვინაიდან მთელი რიგი ტიპიკონებისა შეიცავს ინფორმაციას მის შესახებ.²

სტუდიური ტრადიციის პატრიარქ ალექსი სტუდიელის ტიპიკონის სლავური თარგმანი (XIV ს.), რომლის ბერძნული დედანი დაკარგულია, იწოდება ასე: *Синаксарь сиречь типикон*. ასეთივე ვითარებაა სტუდიური ტიპიკონისაგან მომდინარე სამხრეთიტალიურ ტიპიკონებში: მესინის, პატრიონისა და ნიკოლო კაზოლელის ტიპიკონების სახელწოდება არის *Συναξάριον ἢ τοι τυπικόν* (სვინაქსარი ანუ ტიპიკონი).³

დაკარგული სტუდიელთა სვინაქსარის კვალი ჩანს გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარშიც, რასაც მოწმობს მასში დადასტურებული სტუდიელთა სვინაქსარის გამოყენების ფაქტები.

სტუდიელთა სვინაქსარი რამდენჯერმე იხსენიება გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარში: ა) სტეფანე პირველმოწამის ხსენების დღეს, 27 დეკემბერს, ცისკარზე, ლიტანიის ტროპარის „მოციქულო წმიდაო“-ს შემდეგ ვკითხულობთ: „სტუდიელთა სვინაქსარსა „მოწამეჲმან შენმან უფალო! – ესე სწერია ლიტანიისად“. ეს შენიშვნა ახლავს გიორგი მთაწმიდელის ავტოგრაფიდან გადმოწერილ Ivir. geo-30 ნუსხას და მასთან ახლო მდგომ A-193 ხელნაწერს. ეს ლიტურგიკული დეტალი შეუმჩნეველი არ დარჩენია ა. პენტკოვსკის.⁴ იგი აღნიშნავს, რომ ქართული სვინაქსარის ტროპარი, მოხმობილი სტუდიელთა სვინაქსარიდან, შეტანილია აგრეთვე პატრიარქ ალექსი სტუდიელის ტიპიკონშიც, რაც მისთვის მის მიერ გამოცემული ტიპიკონის სტუდიელთა სვინაქსარიდან მომდინარეობის საბუთია. როგორც ა. პენტკოვსკი აღნიშნავს, ევერგეტისა და მესინის ტიპიკონებში შეტანილია სხვა ტროპარი *Βασιλεῖον διόδημα*.⁵ ბ) სტუდიელთა სვინაქსარი იხსენიება გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარში აგრეთვე 1 აპრილს, მარიამ მეგვიპტელის ხსენების დღეს: „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ სტუდიელთა სვინაქსარსა წერილ არს, რაჲთა ზუთმაბათსა მარხვათა მეზუთისა შუდეულისასა, ოდეს დიდთა გალობათა იტყოდინ, მაშინ წარიკითხონ წმიდისა მარიამ მეგვიპტელისა ცხორებაჲ“ (Ivir. geo-30) გ) სტუდიელთა სვინაქსარი იხსენიება ანდერძში, რომელიც ახლავს სვინაქსარის ორ ნუსხას (A-97, A-840): „არცა მათ თანა (ბერძნებთან) დიად იპოების ესევეითარი სვინაქსარი, თჳნიერ სოფიაწმიდისა და ასტუდიისა(!)“.⁶ დ) სტუდიელთა სვინაქსარის ხსენების თვალსაზრისით განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიულ მუზეუმში დაცული გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარის ერთი ნუსხის (№655- XV-XVI სს.) სახელწოდება, რომელიც უპირისპრდება XI საუკუნეთა ნუსხე-

¹ А. А. Дмитриевский, Описание литургических рукописей православного востока, типика, т. I, ч. I, Киев, 1895, გვ. 224-225.

² А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 224-225, XLVIII, XCVII, CVI; А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 153.

³ А. А. Дмитриевский, Описание..., с. CVI; А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 108.

⁴ იქვე, გვ. 122-123.

⁵ А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 115.

⁶ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 362; Arrantz, Le typicon du monastère du Saint-Sauveur à Mesine, Roma, 1969, p. 8-12.

ბის ჩვენებას და სვინაქსარის სათაურად გვაძლევს: „ტუპიკონი, რომელ არს სვინაქსარი, სტოდიელთა მონასტრისაჲ, რომელი იწყების თუშსა სეკდენბერსა და აღესრულების განსრულებასა ავსტოსსა თოუხასა“.¹ სვინაქსარის სახელწოდების ამგვარი ინტერპრეტაცია, ვიფიქრობთ, ახსნას მოითხოვს, თუმცა ჯერჯერობით ვერ დგინდება, რის საფუძველზე მისცა ნუსხის გადამწერმა თუ მისმა დედანმა ტექსტს ამგვარი სათაური.

ათონური სვინაქსარი

ათონზე მოხვედრილმა სტუდიელთა სვინაქსარმა ადგილობრივი ელფერი შეიძინა და ათონურ-სტუდიურ სვინაქსარად ჩამოყალიბდა.

მთაწმინდური სვინაქსარი ათონის მრავალრიცხოვანი ბერძნული და არაბერძნული მონასტრების ღმრთისმსახურების გზამკვლევი გახდა. სამწუხაროდ, მეცნიერებს დღემდე მისი კვალისათვის ვერ მიუგნიათ. მიუხედავად ამისა, მისი არსებობის ფაქტი ეჭვს არ იწვევს.

მთაწმინდური ტიპიკონის და მთაწმინდური ლიტურგიკული ტრადიციის შესახებ ინფორმაციას შეიცავს სამხრეთიტალიური ტიპიკონი ნიკოლო კაზოლელის მონასტრისა. აღნიშნული ტიპიკონის ერთ-ერთი ნუსხის სათაურში დაცული არის პირდაპირი მინიშნება მთაწმინდური ტიპიკონის შესახებ: ΤΥΠΙΚὸν ἵτοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους². მთაწმინდური ტიპიკონი იხსენიება აგრეთვე ნიკოლო კაზოლელის მონასტრის წინამძღვრის მითითებაში, რომელიც მოთავსებულია მონასტრის ჰიპოტიპოსის (1161 წ.) XII თავში³ და ეხება ჯვრის ამაღლების დღესასწაულის ტრაპეზს. მთაწმინდური ტიპიკონის კიდევ ერთ მოხსენიებას შეიცავს ნიკოლო კაზოლელის ტიპიკონის ერთ-ერთი ნუსხის (1205 წ.) გადამწერის შენიშვნა, რომელშიც აღნიშნულია, რომ დიდ პარასკევს ჟამებს გალობდნენ მთაწმინდის ტიპიკონის მიხედვით.⁴

ნიკონ ჩერნოგორეცი (შავმთელი) ხშირად იმოწმებს მთაწმინდურ ტიპიკონს, როგორც ლიტურგიკული წესის ერთ-ერთ მთავარ წყაროს – სტუდიურ და იერუსალიმურ წესებთან ერთად.⁵

როგორც ითქვა, მთაწმინდური (ათონურ-სტუდიური) ტიპიკონის ნუსხები ცნობილი არ არის, რის გამოც შეუძლებელია მისი ზუსტი ლიტურგიკული სურათის აღდგენა და თავისებურებათა აღნუსხვა, მიუხედავად ამისა, ლიტურგიკების გამოკვლევებში ვხვდებით მსჯელობას ათონური ტიპიკონის ცალკეული ნიშნების შესახებ.⁶

ზემოაღნიშნული გარემოება (მთაწმინდური სვინაქსარის დაკარგვა) სერიოზულ დაბრკოლებას უქმნიდა გიორგი მთაწმიდელისა და სამხრეთიტალიური ტიპიკონების თავისებურებათა შესწავლის საქმეს. სასურველი იყო ტიპიკონების შედარებითი შესწავლა. ეს როული და შრომატევადი სამუშაო შესრულებულ იქნა ა. პენტკოვსკის მიერ.⁷ მან ერთმანეთს შეუდარა, ერთი მხრივ, ათონური ტრადიციის სამხრეთიტალიური ტიპიკონები და გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარი, ხოლო, მეორე მხრივ, სტუდიური ტრადიციის თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსი და პატრიარქ ალექსი სტუდიელის ტიპიკონი. ავტორის მიერ შედარებისას ზოგჯერ გათვალისწინებულია ათანასე ათონელის დიატიპოსი და კონსტანტინოპოლის ეპერგეტის ტიპიკონიც.

ა. პენტკოვსკის მსჯელობა მწყობრი და ლოგიკური ჩანს, თუმცა სამეცნიერო ლიტერატურაში გამოთქმულია სხვა თვალსაზრისიც, რომლის თანახმადაც სტუდიური და ათონურ-სტუდიური რედაქციების დაპირისპირება და მათი თავისებურებების ცალ-ცალკე ჩამოყალიბება მართებული არ არის.⁸

¹ ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. II, შედგენილი და დასაბუთებული მომზადებული მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომლის ე. ნიკოლაძის მიერ, თბილისი, 1964, გვ. 302.

² А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 828; А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 148.

³ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 821; А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 148.

⁴ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 829; А. П. Пентковский, Типикион..., გვ. 148.

⁵ Мансветов, Церковный устав, Москва, 1885, гл. 224; Никон Черногорец, Пандекты, глава 57.

⁶ მანსვეტოვი, დმიტრიევსკი, კეკელიძე, პენტკოვსკი და სხვ.

⁷ А. П. Пентковский, Типикон патриарха Алексия Студита, Москва, 2001.

⁸ Е. В. Уханова, Древнерусские списки Студийского устава и проблемы богослужения Древней Руси XI-XIII вв.: Liturgische Hymnen nach Byzantinischen Ritus bei den Slaven in allerer Zeit. Paderborn; München; Wien; Zürich, 2007. 92.

კონსტანტინოპოლური სვინაქსარი

სტუდიური ტიპიკონისა და კონსტანტინოპოლური სვინაქსარული კრებულის გაერთიანების შედეგად, ათონური ლიტურგიკული პრაქტიკის გათვალისწინებით ჩამოყალიბდა ათონური ბერძნული ტიპიკონი. როგორც უკვე აღვნიშნეთ, დღეისათვის ორივე ეს მნიშვნელოვანი ლიტურგიკული კრებული ორიგინალის ენაზე დაკარგულია. სამაგიეროდ, შემორჩენილია კონსტანტინოპოლური სვინაქსარული კრებულების მრავალრიცხოვანი ნუსხები, რომელთა საფუძველზე შედგა სანიმუშო ფუნდამენტური გამოცემა კონსტანტინოპოლური სვინაქსარიუმის შესახებ.¹ ამ გამოცემაში გამოქვეყნებული ხელნაწერებისა და ქართული დიდი სვინაქსარის შედარების შედეგად ცხადი გახდა მათი მსგავსება, რასაც ხელს ვერ უშლის მათ შორის არსებული უმნიშვნელო და არარასებითი განსხვავებანი (ხსენების თარიღის ერთი დღით აცდენა და ცხოვრება-წამების ტექსტების მცირეოდენი ნაირგვარობა), ვინაიდან მსგავსი განსხვავებები დასტურდება თავად ბერძნულ ხელნაწერებს შორისაც. აქვე დავემატებთ, რომ ლიტურგიკული ლოგიკიდან გამომდინარე გიორგი მთაწმიდელის თარგმანსა და მის უშუალო ბერძნულ წყაროს შორის არავითარი განსხვავება დასაშვებად არ მიგვაჩნია (იხ. *სათვეო ნაწილი*).

გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარი, ნასაზრდოები აწ დაკარგული სტუდიელთა სვინაქსარით, წარმოადგენს არა სტუდიურ, არამედ ათონურ-სტუდიურ სვინაქსარს, რომლის მთავარი წყარო უნდა ყოფილიყო დაკარგული ბერძნული მთაწმინდური დიდი სვინაქსარი. მთაწმიდური დიდი სვინაქსარის ჩამოყალიბებაში კი თავისი როლი შეასრულეს თეოდორე სტუდიელის „ჰიპოტიპოსმა“ და ათანასე ათონელის „დიატიპოსმა“ (იხ. *დისციპლინური ნაწილი*).

ქართული სვინაქსარი, რომლის უშუალო წყაროს წარმოადგენდა ათონურ-სტუდიური მთაწმინდური ტიპიკონი, დაფუძნებული სტუდიელთა სვინაქსარზე, საინტერესო სურათს გვიჩვენებს იერუსალიმურ ტიპიკონთან მიმართების თვალსაზრისით, თუ მას განვიხილავთ სტუდიური და იერუსალიმური ტიპიკონების განსხვავებათა კონტექსტში,² კერძოდ: როდესაც სტუდიური და იერუსალიმური ტიპიკონები გვიჩვენებენ ერთმანეთისგან განსხვავებას, ზოგ შემთხვევაში ქართული სვინაქსარი მხარს უჭერს არა სტუდიურ ტიპიკონს, როგორც მოსალოდნელი იყო, არამედ იერუსალიმურს. მაგალითად: სტუდიურ ტიპიკონში ცისკარზე არ გალობენ დიდ დიდებისმეტყუელებას („დიდება მაღალთა შინაღმერთსა“), ხოლო ქართულ სვინაქსარში იერუსალიმური ტიპიკონის მსგავსად ეს ლიტურგიკული მოვლენა დასტურდება.³

სტუდიური ტიპიკონისაგან განსხვავებით ქართულ სვინაქსარში შობისა და განცხადების წინა საღამოს სრულდება დიდი ჟამები, რაც ასევე უნდა მომდინარეობდეს მთაწმინდური ტიპიკონისაგან.

სტუდიური ტიპიკონისთვის დამახასიათებელია სტუდიური ჰიმნოგრაფიის სიჭარბე. ქართულ სვინაქსარში წარმოდგენილია როგორც სტუდიური, ასევე საბაწმინდურ-იერუსალიმური ჰიმნოგრაფიული მასალა. უნდა ვიფიქროთ, რომ ეს საგალობლები გადმოსულია ათონურ-სტუდიური მთაწმინდური ტიპიკონიდან.

ამგვარად, ათონურ-სტუდიური მთაწმინდური ტიპიკონი არ ყოფილა შემოფარგლული ერთი რომელიმე ლიტურგიკული ტრადიციით (სტუდიურით ან იერუსალიმურით) და წარმოადგენდა სტუდიური, იერუსალიმური და ადგილობრივი (ათონური) ლიტურგიკული ტრადიციების ერთგვარ ნაზავს, მისთვის უცხო არ ყოფილა არც კონსტანტინოპოლის საკათედრო ტაძრის პრაქტიკა.

დიდი სვინაქსარის შედგენილობა

ტიპიკონები დაფუძნებულია უძრავი და მოძრავი კალენდრის შერწყმის პრინციპზე. უძრავი კალენდარი მოიცავს მთელ საეკლესიო წელიწადს 1 სექტემბრიდან 31 აგვისტოს ჩათვლით. მოძრავი კალენდარი ფარავს ასევე მთელ საეკლესიო წელიწადს, რომელიც წარმოდგენილია შვიდეულების

¹ Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris, Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitane, e codice sirmondiano nunc berlinensi adiectis sinaxariis selectis, opera et studio Hippolyti Delehaye, Bruxellis, 1902.

² სტუდიური ტიპიკონის ჩვენებებს ვითვალისწინებთ ალექსი სტუდიელის ტიპიკონზე დაყრდნობით: იხ.: А. П. Пентковский, Типикон.

³ Настольная книга священнослужителя, Москва, 1977, გვ. 13; იხ.: ტექსტი 14 სექტემბერი.

სახით აღდგომიდან აღდგომამდე. უძრავი კალენდრის თითოეული დღე იმავე დროს არის მოძრავი კალენდრის რომელიმე შვიდეულის ერთ-ერთი დღე.

უძრავ კალენდარს ეფუძნება დიდი სვინაქსარის პირველი, ანუ სათვეო ნაწილი. სათვეო ნაწილის ყოველი დღე შედგება სვინაქსარული და საღვთისმსახურო კომპონენტებისაგან. სვინაქსარული ნაწილი შეიცავს: თვეს, რიცხვს და წმინდანთა სვინაქსარულ ცხოვრება-წამებებსა ან ხსენებებს. ყოველ დღეზე დადებულია რამდენიმე წმინდანის ცხოვრება ან ხსენება, რასაც მოსდევს ყოველდღიური მსახურება: მწუხრი, რომელიც ამზადებს მომდევნო დღის დღესასწაულს, ცისკარი, ჟამისწირვა და ჟამები.

დიდი სვინაქსარის მეორე ნაწილი ეფუძნება მოძრავ კალენდარს და შეიცავს მარხვისა და ზატიკის (აღდგომის შემდგომი პერიოდი სული წმიდის მოფენამდე) პერიოდების მასალას შვიდეულების სახით. თვალის ერთი გადავლევაც საკმარისია იმის შესამჩნევად, რომ დიდი სვინაქსარის პირველ, სათვეო ნაწილში არ ჩანს არავითარი მინიშნება მოძრავ კალენდარზე. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ეს კალენდარი ამ ნაწილში იგულისხმება და მოქმედებს კიდევ. ამ ვითარების ასახსნელად უნდა გავეთვალისწინოთ, რომ დიდი სვინაქსარი წარმოადგენს მუდმივი სარგებლობისათვის შექმნილ ძეგლს, ხოლო მისი სათვეო ნაწილი ეფუძნება უცვლელ ანუ უძრავ კალენდარს, რის გამოც მასში შეუძლებელია გამოჩნდეს ყოველწლიურად ცვალებადი მოძრავი კალენდარი. ამ ორი კალენდრის ერთად ჩვენება შესაძლებელია ყოველწლიურ საეკლესიო კალენდარში, სადაც უძრავი კალენდრის თარიღის პარალელურად მინიშნებულია მოძრავი კალენდრის რომელიმე შვიდეულის ერთ-ერთი დღე.

დიდი სვინაქსარის მეორე ნაწილში, რომელიც შეიცავს წინასააღდგომო პერიოდისა (მარხვა) და აღდგომის შემდგომი პერიოდის (ზატიკის) ღვთისმსახურებებს, არ ჩანს და არც უნდა ჩანდეს უძრავი კალენდრის თარიღები, ეს უკანასკნელი უნდა მოვიძიოთ სათვეო ნაწილის შესაბამის თვეებში.

დიდი სვინაქსარის მესამე ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ე. წ. დისციპლინური ნაწილი, რომელიც ხუთი სტატიისაგან შედგება: 1. „საგმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და სატრაპეზოჲსა წესიერებისა“; 2. „წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს“; 3. „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“; 4. „ხარებისათჳს“; 5. „შესამოსელისათჳს“.

ზემოჩამოთვლილი სამი ძირითადი ნაწილის გარდა დიდი სვინაქსარი შეიცავს გამოავლინეთა კომპლექტს, რომელიც XI საუკუნის ოთხ ნუსხაში (H-2211; A-97, Sin. geo 4-65, Jer. geo 24-25) მოთავსებულია სათვეო ნაწილის შემდეგ, ერთში კი (Ivir. geo-30) ნუსხის ბოლოს. რაც შეეხება A-193 ნუსხას, რომელსაც სათვეო ნაწილის შემდეგ გამოავლინეთა კომპლექტი არ ახლავს, ნუსხა ნაკლებია და სავარაუდოდ გამოავლინეთა კომპლექტი მასაც, ათონური ნუსხის მსგავსად, ბოლოში ექნებოდა დართული. ზოგადად ეს ორი ნუსხა ერთმანეთთან მჭიდრო კავშირს ავლენს, საკმარისია იმის გახსენება, რომ მხოლოდ ამ ორ ნუსხაში გვხვდება ილარიონ ქართველის ხსენება.

გამოავლინეთა კომპლექტის დადასტურება სათვეო ნაწილის შემდეგ იმ ვითარების ანარეკლი უნდა იყოს, როდესაც სათვეო, ანუ სვინაქსარული ნაწილი არსებობდა დამოუკიდებლად და არ იყო მიერთებული სვინაქსარის დანარჩენ ნაწილებთან. ამ აზრს დიდწილად ამაგრებს ჩვენი სვინაქსარის სათაური, რომელიც ასე იკითხება: „სვინაქსარი, რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი დაწესებულნი წმიდათა მღვდელთმოდუართა მიერ, რომელსა შინა წერილ არს ეკლესიისა საწელიწდო განგებაჲ ფსალმუნებისათჳს და გალობისა და წიგნის კითხვისა, და თუ რომელსა დღესა მოვიცლით საქმისაგან, ანუ რომელთა წმიდათა ქსენებასა დაეცადებთ ჟამთა ლოცვასა და მუკლთდრეკასა და კუალად წერილ არიან ცხორებანი და წამებანი დღითი-ღღედთა წმიდათანი სულ-მცირედ და შემოკლებულად, რაჲთა არა ფრიადი სიმრავლე წერილისაჲ იქმნას“. როგორც ვხედავთ, სათაურში არ არის ნათქვამი არცერთი სიტყვა სვინაქსარის სხვა ნაწილების შესახებ.

შედარებით გვიანდელი პერიოდის სვინაქსარის ნუსხების შესწავლამ გვიჩვენა, რომ გამოავლინეთა კომპლექტი ამ პერიოდის ნუსხებში სათვეო ნაწილის შემდეგ არის მოთავსებული, რაც შეეხება შიომღვიმის ტიპიკონს, რომელიც ასევე შეიცავს გამოავლინეთა კომპლექტს, იქ გამოავლინენი მოთავსებულია კრებულის ბოლოს.

გარდა ზემოჩამოთვლილი ნაწილებისა, სვინაქსარს ასევე ახლავს შემდეგი სტატიები:

1. „თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი“; 2. „სახარებანი აღდგომისანი (=საკვირაონი) საცისკრონი...“; 3. „განგებაჲ სატფურებისაჲ...“; 4. „წარდგომანი ჟამისწირვისანი...“; 5. „ალილუია-“

ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი“; 6. „წარდგომანი, რომელნი მწუხრისათა ზედა ითქუმიან...“; 7. „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა ხუ ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვოთ“ [შენიშვნები ფსალმუნური კანონის კითხვის წესის, მუხლთა დრეკისა, და სხვ. შესახებ]; 8. ტიპიკონური მითითებები: შემთხვევები, როდესაც კვირადღე და რომელიმე დღესასწაული დაემთხვევა ერთმანეთს; ცისკრის ლოცვების დაწყების დროის შესახებ და სხვ. 9. მეფეთა და პატრიარქთა სიები; 10. „აღწერილი საეკლესიოჲ ო(70) მათოჲს, მოწაფეთა უფლისათა დოროთეოჲს მიერ ეპისკოპოსისა, პირველისა მის კაცისა მოხუცებულისა და სულითა შემოსილისა, რომელი იწამა ჟამთა ივლიანე მეფისათა“.

განვიხილოთ ცალ-ცალკე დიდი სვინაქსარის შემადგენელი ნაწილები.

1. სათვეო ნაწილი

სამეცნიერო ლიტერატურაში მიჩნეულია, რომ დიდი სვინაქსარის სათვეო ნაწილი მომდინარეობს კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის ტიპიკონისგან.¹ მართლაც, დიდ სვინაქსარში წარმოდგენილია თითქმის ყველა ხსენება იმავე თანმიმდევრობით, რომელსაც შეიცავს დიდი ეკლესიის ტიპიკონის სათვეო ნაწილი² და მათ შორის საკუთრივ კონსტანტინოპოლის ადგილობრივი ხსენებებიც, მაგალითად: მიწისძვრასთან დაკავშირებული სასწაულის გახსენება (26 ოქტომბერი), მტვრის გადმოსვლისათვის (6 ნოემბერი), დიდი მიწისძვრის გახსენება (14 დეკემბერი), კონსტანტინოპოლის დაარსების ხსენება (23 დეკემბერი), დიდი ეკლესიის განახლების ხსენება (24 დეკემბერი) და ა. შ. დიდ სვინაქსარში ასევე შესულია ბიზანტიის მეფეთა და პატრიარქთა ხსენებებიც, თუმცა ათონურმა პრაქტიკამ უკუაგდო ამ ხსენებათა თანხლები საზეიმო მსახურებები, აგრეთვე ენკენიები დაკავშირებული სოფიაწმიდის დიდ ეკლესიასთან, დატოვა მხოლოდ ხალკოპრატიის ლეთისმშობლის ეკლესიის ენკენია საზეიმო მსახურების გარეშე. რაც შეეხება „იერუსალიმის სატფურებას“, მისი მსახურება შემოკლებულად არის წარმოდგენილი განმარტებით, რომ „ამას იერუსალემისა სატფურებასა საბერძნეთისა ეკლესიათა არავინ ღიად დღესასწაულობს. და ამისთვის სოფიაწმიდის განგებაჲ სხუაგან არს და არა აქა“ (13 სექტემბერი).³

განსხვავებები ხსენებათა რაოდენობაში ერთი დღის განმავლობაში დიდ სვინაქსარსა და კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის ტიპიკონის X საუკუნის ნუსხებს (პატმოისი, Jer. 40 და სხვ.) შორის იმით უნდა აიხსნას, რომ გიორგი მთაწმიდელის დიდი სვინაქსარის ბერძნული დედანი უფრო გვიანდელია.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ მართალია, ქართული სვინაქსარის წმინდანთა ხსენებები აჭარბებს საკუთრივ კონსტანტინოპოლური დიდი ეკლესიის ტიპიკონის ნუსხების ხსენებათა რაოდენობას, სამაგიეროდ, გიორგი მთაწმიდელის მიერ თარგმნილი დიდი სვინაქსარის ყოველი ხსენება დასტურდება კონსტანტინოპოლური რედაქციის ბერძნული სვინაქსარების დელეიეს მიერ შესრულებული ფუნდამენტური გამოცემის⁴ ხსენებათა ყოველდღიურ ჩამონათვალში და პირიქით.

დაკარგული ბერძნული სვინაქსარის ტიპიკონის შესახებ მსჯელობა შეიძლება მხოლოდ ქართული დიდი სვინაქსარის მიხედვით. ამჯერადაც ქართულმა თარგმანმა შეავსო ბერძნული ძეგლის დაკარგვით შექმნილი ხარვეზი: რომ არა ვრცელი კონსტანტინოპოლური სვინაქსარი (ხსენებათა კრებული) და ქართული დიდი სვინაქსარი, ჩვენ არაფერი გვეცოდინებოდა დაკარგული ბერძნული ათონური დიდი სვინაქსარის შესახებ.

ერთადერთი დამატება, რომელიც გიორგი მთაწმიდელმა დაუშვა დიდი სვინაქსარის თარგმნის დროს, იყო იოანე იბერიისა და ექვთიმე ათონელის სვინაქსარული ცხოვრების ჩართვა ძირითად ტექსტში (იხ. *ქართული მასალა დიდი სვინაქსარის ნუსხებში*).

¹ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 498.

² იხ. Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitane.

³ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 498-499. იხ.: წინამდებარე გამოცემა.

⁴ იხ. Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitane.

2. მარხვან-ზატიკი

დიდი სვინაქსარის მომდევნო ნაწილი, სათვეო ნაწილისაგან განსხვავებით, ეფუძნება მოძრავ კალენდარს და წარმოდგენილია შვიდეულების სახით. ტექსტში სვინაქსარის ეს ნაწილი შემდეგნაირად არის დასათაურებული: „განგებაჲ წმიდათა მარხვათაჲ კურიაკითგან მეზუერისა და ფარისეველისაჲთ ვიდრე კურიაკედმდე ყოველთა წმიდათა“. როგორც ვხედავთ, სათაურში მარხვისა და ზატიკის პერიოდები საერთო სათაურით არის წარმოდგენილი. ერთ სათაურში მოქცეული წინასააღდგომო შვიდეკვირიანი მარხვის შვიდეულები და აღდგომის მომდევნო ორმოცდაათი დღე სულიწმიდის მოფენით დამთავრებული, რომლებიც ასევე შვიდეულების სახით არის წარმოდგენილი, გააზრებულია, როგორც ერთი ლიტურგიკული პერიოდი (დიდმარხვა-ზატიკი).

დიდმარხვის პერიოდი შედგება შვიდი შვიდეულისაგან, რომელსაც უძღვის მარხვის მოსამზადებელი სამი შვიდეული: მეზუერისა და ფარისეველისა, ხორციით აღებისა და ყველიერისა, რასაც მოსდევს უშუალოდ დიდმარხვის შვიდეულები. დიდმარხვის პერიოდში, განსხვავებით სათვეო ნაწილისაგან, რომელიც სრულია წმინდანთა ხსენებებით, დაწესებულია მხოლოდ რამდენიმე წმინდანის ხსენება: პირველი შვიდეულის შაბათს იხსენიება თეოდორე ტირონი, ხოლო კვირადღეს მოსე და აარონ წინასწარმეტყველები და ხატოთაყვანისცემის ძეგლისწერა; მეხუთე შვიდეულის ხუთშაბათს იხსენიება მარიამ მეგვიპტელი, ხოლო ამავე შვიდეულის შაბათს ეწოდება „აკათისტოს“ ანუ დაუჯდომელის შაბათი; მეექვსე შვიდეულის შაბათს არის ლაზარობა; ლაზარობის მომდევნო კვირა დღეს არის ბზობა; დიდმარხვის ბოლო, მეშვიდე შვიდეული წარმოადგენს ვნების კვირას.

დიდმარხვის ღვთისმსახურების მთელი პერიოდი ეფუძნება ტრიოდის პრინციპს, რაც მდგომარეობს შემდეგში: მთელი დიდმარხვის პერიოდში ცისკარზე ორი ან სამი ფსალმუნური კანონი სრულდება, რასაც მოჰყვება მამათა საკითხავი, შემდეგ სრულდება არა ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი, არამედ მხოლოდ სამი ოდა კანონიდან (ხუედრნი, იხ. *ტერმინები*): ორშაბათს სრულდება 1,8-9 ოდები; სამშაბათს – 2,8-9 ოდები და ასე შემდეგ. მზისა ანუ პირველი ჟამის და სამჟამის მსახურებები ერთნაირად სრულდება მთელი მარხვის განმავლობაში ვნების კვირის ოთხშაბათამდე; სვინაქსარში მოცემულია ღვთისმსახურების დაწვრილებითი აღწერილობა პირველი შვიდეულის – ორშაბათის, სამშაბათის, პარასკევის, შაბათისა და კვირა დღისა; მეორე შვიდეულის – ორშაბათის, შაბათისა და კვირა დღისა; მესამე შვიდეულის – შაბათისა, ოთხშაბათისა და კვირა დღისა; მეოთხე შვიდეულის შაბათისა და კვირა დღისა; მეხუთე შვიდეულის – ხუთშაბათის მსახურება; შაბათის მსახურება და კვირა დღისა; მეექვსე შვიდეულის – შაბათის (ლაზარობა) და კვირა დღის (ბზობა) მსახურებები, რომლებსაც მოჰყვება ვნების კვირის მსახურებები, თითოეული დღისა დაწვრილებით.

ვნების კვირაში ორშაბათიდან ოთხშაბათის ჩათვლით ცისკარზე სრულდება კოზმა იერუსალიმელის ხუედრნი; პირველ ჟამზე სახარებებს დღეებისა და ავტორების მიხედვით კითხულობენ, ორშაბათს – მათეს თავი, სამშაბათს – მარკოზის, ოთხშაბათს – ლუკასი, ხუთშაბათს კი იოვანეს თავს ანდერძამდე (იხ. *ტერმინები*), დიდი ორშაბათის სერობაზე ამბობენ ანდრია კრიტელის ხუედრნს; დიდ ხუთშაბათს დიდმარხვის სხვა დღეებისაგან განსხვავებით სრულად სრულდება ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი, ბასილი დიდის ჟამისწირვა, ფეხთა ბანის რიტუალი; ამ დღეს სრულდება სერობის მსახურებაც; დიდ პარასკევს კითხულობენ ვნების თორმეტ სახარებას (იხ. *ტერმინები*), სრულდება შუალამისანი (15 ანტიფონი) და დიდი ჟამები (იხ. „დიდი ჟამები“); დიდ შაბათს სრულდება გარდამოხსნის რიტუალი; მწუხრზე იკითხება 15 საკითხავი ძველი და ახალი აღთქმიდან.

როგორც გვიჩვენა გიორგის სვინაქსარისა და ექვთიმეს სვინაქსარის შედარებამ, მიუხედავად იმისა, რომ მარხვის ნაწილი მცირე სვინაქსარში ფრაგმენტულად არის შემორჩენილი და დიდი პარასკევის განგებაც ასევე ფრაგმენტულია, მცირე სვინაქსარში, ისევე როგორც დიდ სვინაქსარში დასტურდება ანტიფონების შესრულება.

დიდი პარასკევის განგების შემდეგ დიდი სვინაქსარი შეიცავს გიორგი მთაწმიდელის კომენტარს: „დიდსა სვინაქსარსა ესთენ ეწერა განგებაჲ, ვითა ესერე ზემო დაგწერია. და სხუასა განგებასა ესე მეათე სახარებაჲ აქებდითსა შემდგომად და მეათერთმეტე სახარებაჲ „დიდებაჲ მალალთასა“ შემდგომად ეწერა. და მერმე ესე დასდებულნი ათორმეტთაგან სტიქარონად ეწერნეს: „ვითარცა ცხოვარი

კლვად“, „შიშისათვის ჰურიათაჲსა“, „უწინარეს პატიოსნისა ჯუარი“ „დიდებასა ზედა“ „დღეს დამოუკიდებლის“ და აწდა მარადისა – ღმრთისმშობლისაჲ ჯუარიანი. და მერმე ხოლო სახარებაჲ მათორმეტე მათეს თავისაჲ: „ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად პარასკევისა: ვიდრე „დასისა თანა“ და მეყსეულად: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, „წმიდაო ღმერთოჲ“. და შემდგომითი-შემდგომად განგებაჲ ვიდრე აღსასრულადმდე ლოცვისა. ესე ორივე განგებაჲ ბერძულისაგან არს წარჩინებულისა, თქუენ ვითარცა გინა, ბრძანეთ“.

ყოვადღებას იმსახურებს ის გარემოება, რომ გიორგი შენიშვნაში დიდი პარასკევის სხვა განგების შესახებ უთითებს, რომ ე. წ. სოფრონიუსელი თორმეტი დასდებული [ტროპარი] ბერძნულში მოხსენიებული იყო როგორც თორმეტი სტიქარონი. კომენტარის შემდეგ ტექსტში მოთავსებულია დიდი პარასკევის წესი და განგება დიდი ჟამების შესრულებით (იხ. „დიდი ჟამები“).

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ექვთიმე მთაწმიდელის მიერ თარგმნილი „მცირე სვინაქსარის“ ხელნაწერი ძლიერ ხარვეზიანია, განსაკუთრებით, მარხვის ნაწილში, დიდი პარასკევის მსახურებიდან მასში ფრაგმენტულად არის შემორჩენილი ვნების 12 სახარების საკითხავები: იოანე 18,25-28; მარკოზი 14,53-71; იოანე 18,28-37; მათე 27,8-20 – ჩამოთვლილი ოთხი სახარებიდან სამი ნამდვილად ვნების 12 სახარების შემადგენელი ნაწილია, მეოთხე (მარკ. 14,53-71) არ დასტურდება ვნების სახარებებში; ასევე შემორჩენილია მეოთხე ანტიფონი (გალობა).

დიდი პარასკევის განგების ექვთიმე მთაწმიდელისეული თარგმანი დაადასტურა სინურ ხელნაწერთა შორის დაცულ მარხვანში (O/Sin. 90-5) ლილი ხევსურიანმა.¹ მან შეადარა მცირე სვინაქსარის შესაბამისი ადგილები სინური ხელნაწერის მონაცემებს და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ეფთვიმეს უნდა ეთარგმნა „მარხვანის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი – ვნების პარასკევის შუალადის განგება, ანუ „შუალადისანი“. მისივე დასკვნით, ექვთიმეს უნდა შეეტანა თავის სვინაქსარში სამივე დღის (24 დეკემბერი, 5 იანვარი და დიდი პარასკევი) დიდი ჟამების განგებაც, რაც შემდგომში გაიმეორა გიორგი მთაწმიდელმა დიდ სვინაქსარშიც (იხ. „დიდი ჟამები“).

დიდმარხვის პერიოდის მსახურებათა შესწავლა უფლებას გვაძლევს ჩამოვყალიბოთ დიდმარხვის პერიოდის თავისებურებები: 1. ფსალმუნური კანონების განსაკუთრებით ხშირი შესრულება; 2. მთელი დიდმარხვის განმავლობაში ცისკარზე ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის (გალობათა) ნაცვლად სრულდება მხოლოდ სამი ოდა: ორშაბათის სრულდება 1,8-9 ოდები; სამშაბათს – 2,8-9 ოდები და ასე შემდეგ. სწორედ ამ თავისებურების გამო ეწოდება მარხვან-ზატიკის პერიოდს ბერძნულში ტრიოდონი. დიდი სვინაქსარი ამ სამი ოდის აღსანიშნავად იყენებს ტერმინს „ხუედრნი“; 3. მეხუთე შვიდეულის შაბათს სრულდება აკათისტო ანუ დაუჯდომელი; 4. დიდმარხვის პერიოდში ხშირად სრულდება მუხლთა დრეკა და კირიელისონი. 5. დიდ ხუთშაბათს ფერხთა ბანა; 6. წლის სხვა პერიოდებთან შედარებით დიდმარხვაში ხშირად სრულდება სერობა; 7. ვნების კვირაში, დიდ პარასკევს სრულდება დიდი ჟამები, რომელთა თავისებურებაც ყოველ ჟამზე (პირველი, მესამე, მეექვსე, მეცხრე ჟამები) სამი ტროპარის დამატება (იხ. დიდი ჟამები). 8. მოძრავ კალენდარზე დაფუძნებულ სააღდგომო დიდმარხვის პერიოდში დაწესებულია წმინდანთა რამდენიმე ხსენება, იხსენიება თეოდორე ტირონი, მოსე და აარონ წინასწარმეტყველები და ხატოთაყვანისცემის ძეგლისწერა და მარიამ მეგვიპტელი (იხ. ზემოთ). 9. სააღდგომო დიდმარხვის პერიოდში განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მეშვიდე შვიდეულის, მაცხოვრის ჯვარცმის დღეს – დიდ პარასკევს. ეს დღე, დიდმარხვის სხვა დღეებთან შედარებით, ღვთისმსახურების კომპონენტების სიმდიდრისა და სიმრავლის თვალსაზრისით, განსაკუთრებულად არის დატვირთული: თხუთმეტი ანტიფონი (შუალადისანი), ვნების თორმეტი სახარება და დიდი ჟამები.

ვნების კვირის შემდეგ მოდის აღდგომის კვირადღე (აღდგომის მსახურების შესახებ დაწვრილებით იხ. ლიტურგიკული სქემები).

აღდგომის შემდგომ იწყება ორმოცდაათდღიანი პერიოდი (ზატიკი). ტერმინი ზატიკი არ დასტურდება სვინაქსარის შესაბამისი ნაწილის სათაურში, მაგრამ ის გვხვდება სვინაქსარის ტექსტში (მდრ. შუაზატიკი).

¹ ლ. ხევსურიანი, მარხვანის ქართული რედაქცია, XI ს. (ხელნაწერი).

ზატიკის პერიოდი მოიცავს შემდეგ შვიდეულებს: ბრწყინვალე შვიდეული, ახალი კვირა – თომასი, მენელსაცხებლე დედათა და იოსებ არიმათიელისა, განრღვეულისა, სამარიტელისა, ბრმის განკურნებისა, ხსენება 318 წმიდა ნიკიელთა მამათა, აღდგომის მე-40 დღეს, მეექვსე შვიდეულის ხუთშაბათს, სრულდება ამაღლება (იდღესასწაულება 9 დღე) და ბოლოს, მერვე კვირადღეს, სულიწმიდის მოფენა (მარტვილია, გარდამოსვლა).

ზატიკის პერიოდის მსახურებათა შესწავლამ გვიჩვენა რიგი თავისებურებებისა:

ბრწყინვალე შვიდეულში (აღდგომის მომდევნო ორშაბათიდან შაბათის ჩათვლით), ზატიკის სხვა კვირებისაგან განსხვავებით, არ სრულდება ფსალმუნური კანონი (კათიზმა) და დაწესებულნი (ექვს-ფსალმუნი, იხ. *ტერმინები*). ბრწყინვალე შვიდეულში იკითხება მხოლოდ სახარება და საქმე მოციქულთა. ბრწყინვალე შვიდეულის შაბათს, თომას კვირის შაბათს, განრღვეულის კვირის ოთხშაბათს, სამარიტელის კვირადღეს, სრულდება სერობის მსახურება.

თომას ხსენების კვირადღეს, ახალკვირის დასაწყისში, ცისკრის მსახურებაში გიორგი მთაწმიდელი აღნიშნავს, რომ ფსალმუნთა დასასრულს დაურთავენ ძლისპირს „დღესა მას აღდგომისასა“, რომლის შემდგომაც სრულდება ქართული მასალა ახალკვირიაკისა, ვინაიდან ბერძნულს შესატყვისი მასალა არ გააჩნია.

ახალკვირიაკიდან სულთმოფენამდე აღდგომის საცისკრო სახარებები განსხვავებული წესით იკითხება, ხოლო შუაზატიკიდან არ სრულდება არც „განილუძენი“ და არც საცისკრო სახარება; ასევე, ახალკვირიდან მარტვილიამდე „მოძიკსენენის“ შემდეგ იკითხება ან აღდგომის ხმის შესაბამისი დასდებლები, ან ხუედრნი, ხოლო ალილუია და წარდგომა კი იმ წმინდანისა, რომელსაც უჩვენებს სათვეო ნაწილი.

მთელი წლის განმავლობაში ზატიკი არის ყველაზე საზეიმო ხასიათის ლიტურგიკული პერიოდი, რომლისთვისაც დამახასიათებელია საგალობელთა ხშირი შესრულება. საგალობელ მასალასთან დაკავშირებით უნდა აღნიშნოს:

ზატიკის პერიოდში, ისევე როგორც დიდმარხვის პერიოდში, ყოველდღიურად სრულდება ცხრა-ოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მხოლოდ სამი ოდა.

აღდგომის თემა ზატიკში ყოველი დღის საგალობელთა (სტიქარონთა, წარდგომათა და გალობათა) შინაარსს შეადგენს აღდგომიდან ამაღლებამდე, ამაღლების შემდეგ კი მხოლოდ კვირა დღეების შინაარსს ავსებს.¹

კვირა დღეებზე დაწესებული დღესასწაულების თემა ავსებს მათი მომდევნო შვიდეულების სადა დღეების შინაარსს.²

თომას კვირის ორშაბათიდან მწუხრზე სრულდება იმ წმინდანთა საგალობლებიც, რომლებიც მითითებულია სათვეო ნაწილში.

ზატიკის პერიოდის საგალობელი მასალის შესწავლამ გიორგი მთაწმიდელის მუშაობის საინტერესო თავისებურება გამოავლინა, რაც გამოიხატება ქართული მასალით სვინაქსარის მასალის შევსებაში. ამაღლების მსახურებაში იოანე დამასკელის კანონის შესრულების შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია ამაღლების სხვა კანონიც („და თქუნენ: ამაღლდეს ბრძანებითა ღმრთისაჲთა...“), ავტორზე მითითების გარეშე, კანონის შესწავლის შემდეგ, გაირკვა, რომ ეს საგალობელი ეკუთვნის ცნობილ ქართველ ჰიმნოგრაფს იოანე მინჩხს (X ს.).³

სამეცნიერო ლიტერატურაში გარკვეულია, რომ მარხვან-ზატიკის ბერძნული წყარო უნდა ყოფილიყო ათონურ-სტუდიური ტიპიკონი, რომელიც შეიცავდა როგორც სტუდიურის, ასევე საკუთრივ ათონური პრაქტიკის ნიშნებს, რაც დასტურდება დიდი სვინაქსარის ამ ნაწილის შედარებით ათანასე ათონელის დიატიპოსსა და თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსთან.

¹ ლ. ხევსურიანი, ზატიკის ორი ძველი ქართული რედაქცია, ქრისტიანულ-არქეოლოგიური ძიებანი, №1, 2008, გვ. 244.

² იქვე, გვ. 244.

³ იქვე, გვ. 284.

ძეგლის მითითება, რომ „შაბათსა კორცითა აღებისასა“ და მარტვილიის (სულიწმინდის მოფენა) შაბათს არის პანაშვიდი „აკლადმისა ეკლესიასა“, გვხვდება აგრეთვე ათანასე ათონელის დიატიპოსში.¹

დიდი სვინაქსარის მეორე მითითება დიდმარხვის პირველი შვიდეულის ორშაბათის ღვთისმსახურებაში „განთენდეს რაჲ ღლე, ჰრეკონ და ილოცონ მზისაჲ კანონითა“, იკითხება თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსში.²

დიდმარხვის პირველი შვიდეულის ორშაბათს დიდ სვინაქსარში დადებულია ორი ფსალმუნური კანონი, ხოლო სხვა ღლეებში – სამი. იმავე მოვლენას ვხვდებით ათანასე ათონელის დიატიპოსში.³

დიდი სვინაქსარის სააღდგომო ცისკრის მსახურებაში ნათქვამია: „წმიდასა დიდსა და ბრწყინვალესა კურიაკესა აღვსებისასა მეცხრესა ჟამსა ღამისასა ჰრეკონ ცისკრისაჲ... მისცენ კაცად-კაცადსა სანთელი ... მიიზუნეს საცეცხურნი და აკუმიოს პირველად წმიდასა საკურთხეველსა ზედა და მიერ გამოვიდეს და უკუმიოს წინამძღუარსა, ... მეცხეულად მიიტკეს და შევლოს სამხრით კერძო საკურთხეველისა“, ყოველივე ეს ძალზე მოგვაგონებს სააღდგომო ცისკრის დასაწყისს თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსისა და ათანასე ათონელის დიატიპოსის მიხედვით.⁴

სტუდიური ტიპიკონის თავისებურებად მიჩნეულია დიდ სვინაქსარში დადასტურებული შემდეგი ლიტურგიული მოვლენები: დიდმარხვის პირველ კვირას ცისკარი იწყება გვიან: „ცისკრად, რომელი განთენდებოდის ორშაბათად, პირმარხვისა ნუგეშინისცემისათჳს ძმათაჲსა გჳანად-რე აღდგენ“. მეექვსე ჟამის ანუ „შუადღისაჲ“-ს მსახურება იწყება 5 საათიდან: „დაწყებასა მეხუთესა ჟამისასა ჰრეკონ შუადღისაჲ“, ხოლო ცხრა ჟამის რეკვა იწყება მეშვიდე საათის დასაწყისში: „დაწყებასა მეშვიდისა ჟამისასა ჰრეკონ 6 ჟამისაჲ“, ლაზარობის შაბათს ცისკრად სახარება არ იკითხება: „ლაზარესთჳს სახარებჲ არა წარიკითხვის“. დაბოლოს, დიდ შაბათს მწუხრს რეკავენ 11 საათზე: „წმიდასა დიდსა შაბათსა მე-11 ჟამსა ჰრეკონ მწუხრისაჲ“.⁵

ისმის კითხვა, რატომ მოხდა, რომ სტუდიური ტიპიკონის ბატონობის დროს დიდმა სვინაქსარმა განიცადა მისი გავლენა მხოლოდ სამარხვო ნაწილში მაშინ, როდესაც მისი სათვეო ნაწილი შედგენილია კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის სვინაქსარის გავლენით? როგორც ჩანს, ამ მოვლენის მიზეზი უნდა ვეძიოთ იმ გარემოებაში, რომ სტუდიური რედაქციის ტიპიკონებში მთავარი ყურადღება სწორედ სამარხვო მასალის დამუშავებას ექცეოდა და თავად თეოდორე სტუდიელს ეკუთვნის სტუდიური მარხვანის ტექსტი.

ამრიგად, შეიძლება ითქვას, რომ დიდი სვინაქსარის პირველი ორი ნაწილი შედგენილია კონსტანტინოპოლის ეკლესიისა და ათონურ-სტუდიური ტიპიკონების საფუძველზე. მისი სახით გვაქვს ახალი წყარო კონსტანტინოპოლის ეკლესიისა და სტუდიელთა მონასტრის საღვთისმსახურო პრაქტიკის გასაცნობად და შესასწავლად, რის გამოც ეს ძეგლი იძენს ფასდაუდებელ სამეცნიერო ღირებულებას.

დისციპლინური ნაწილი

ქართული სვინაქსარის მესამე ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ე. წ. დისციპლინური ხასიათის ხუთი სტატიის კომპლექტი. დისციპლინარული ხასიათის სტატიათა რაოდენობა სხვადასხვა ტიპიკონში განსხვავებულია. სამეცნიერო ლიტერატურაში დიდიხანია გარკვეულია, რომ დიდი სვინაქსარის დისციპლინური ნაწილი მთლიანად ეფუძნება თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსსა და ათანასე ათონელის დიატიპოსს.⁶ თეოდორე სტუდიელის „ჰიპოტიპოსის“-ი, (Ἱποτίπωσις τὸν Θεὸν καταστάσεως τῆς ἐκκλησίας τῶν Στουδίων – Начертание устройства Студийского

¹ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 248; К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 500.

² А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 231; К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 500.

³ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 249; К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 500.

⁴ იქვე.

⁵ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 501; Мансветов, Церковный устав, გვ. 141-152.

⁶ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 487-488.

монастыря), დაიწერა როგორც ტიპიკონის დამატება, უფრო ზუსტად, შევსება,¹ ხოლო ათანასე ათონელის „დიატიპოსი“ არის „ჰიპოტიპოსის“ ანალოგიით შექმნილი ე. წ. „ანდერმი“ Διατυπος τοῦ ὁσίου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου (τοῦ ἐν τῷ Αθῶ) – Завещание).² თუმცა, არცერთი ამ თხზულებათაგან ქართულ სვინაქსარში მოხსენებული არ არის, რაც იმას ნიშნავს, რომ ორივე ზემოხსენებული წყარო, რომელიც გამოყენებული იქნა დიდი სვინაქსარის ბერძნულ დედანში, სავარაუდოდ, მასში არ იხსენიებოდა.

ჰიპოტიპოსისა და დიატიპოსის გავლენა დიდი სვინაქსარის სხვა ნაწილებშიც იგრძნობა, თუმცა, ამჯერად, ჩვენს ინტერესს შეადგენს დისციპლინური ნაწილი ტიპიკონისა.

კ. კეკელიძის მიერ გარკვეულია, რომ მიუხედავად განსხვავებებისა, სვინაქსარის ქართული თარგმანის დისციპლინური ნაწილის სტატიათა კომპლექტი წარმოადგენს ზემოხსენებული ორი ბერძნული თხზულების საფუძველზე შექმნილ შერწყმულ ვარიანტს, რომელიც გარეგნული იერით ანონიმურს წააგავს, მაგრამ შინაარსით მსგავსებას ამჟღავნებს ხან ერთ, ხან მეორე ბერძნულ თხზულებასთან.

კ. კეკელიძემ ასევე გაარკვია, რომ დისციპლინური ნაწილის სტატიათა თანმიმდევრობა, შინაარსი და ნაწილობრივ სახელწოდებებიც რამდენაღმე განსხვავებულია ათანასე ათონელის დიატიპოსისა და თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსისაგან.³ მიუხედავად იმისა, რომ მეცნიერის მიერ მიღებული ძირითადი დასკვნები დღესაც ძალაშია, მაინც საჭიროდ ვცანით შეგვედარებინა დიდი სვინაქსარის დისციპლინური სტატიები ჰიპოტიპოსისა და დიატიპოსის ჩვენამდე მოღწეული დამოუკიდებელი ბერძნული ტექსტებისათვის, რადგან ტექსტობრივი შედარების პროცესში, ტექსტობრივ წვრილმანებზე დაკვირვება და მათი წარმოჩენა ხშირად ახლებურად აშუქებს ამა თუ იმ საკითხის რომელიმე ნიუანსს. შედარებამ გვიჩვენა, რომ ქართული თარგმანის პირველი სტატია „საჭმელთათვის და სასუმელთა ვითარობისა და რავენობისა და სატრაპეზოჲსა წესიერებისა“ მოცულობით და შინაარსით მნიშვნელოვნად განსხვავდება დიატიპოსის შესაბამისი რიგით მესამე სტატიისაგან, ხოლო დასაწყისში იგი ზედმიწევნით იმეორებს თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსის შესატყვის სტატიას. მიუხედავად იმისა, რომ ქართული სვინაქსარის მეორე სტატია „წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს“ ზოგადად იმასვე ეხება, რასაც დიატიპოსის რიგით მეოთხე სტატია, ზოგჯერ ის სხვაობს მისგან. ქართული თარგმანის მესამე სტატია „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“, უმნიშვნელო თავისებურებების გამოკლებით, თითქმის სიტყვა-სიტყვით იმეორებს დიატიპოსის რიგით მეექვსე სტატიის მხოლოდ პირველ ნახევარს. ქართული სახელწოდება ამ სტატიისა უფრო ზუსტად და სრულად შეესაბამება საკითხის არსს, ვიდრე ბერძნული: სტატიაში საუბარია მორჩილთა კვების შესახებ, რაც ნათლად არ ჩანს ბერძნული სტატიის სათაურში.

ქართული თარგმანის მეოთხე სტატიას ეწოდება „ხარებისათჳს“. ეს სახელწოდება არ მართლდება სტატიის შინაარსით, ვინაიდან მასში მოცემულია ტრაქტატი ხარებისა და აღდგომის ლიტანიის შესახებ და აგრეთვე დიატიპოსის იმ თავის მეორე ნაწილი, რომელსაც ქართულად ეწოდება „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“. გარდა ამისა, მასშივე შედის მონასტერში არსებული საპყრობილეების წესი, რომელიც უფრო მეტ მსგავსებას ამჟღავნებს თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსთან, ვიდრე ათანასე ათონელის დიატიპოსთან.

ქართული თარგმანის მეხუთე და უკანასკნელ სტატიას ეწოდება: „შესამოსელისათჳს“. ამ სტატიის შინაარსს დიატიპოსში ვპოულობთ სტატიაში, რომელსაც ეწოდება „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“. ის ბერძნულში ცალკე არ არის გამოყოფილი. სახელწოდებითაც და შინაარსითაც ეს სტატია უფრო ახლო დგას თეოდორე სტუდიელის ჰიპოტიპოსთან.

ქართული და ბერძნული ტექსტების შედარების შედეგად შემდეგი სურათი გამოჩნდა: ერთი მხრივ, გვაქვს ქართული სვინაქსარი გამართული და შინაარსობრივად თანმიმდევრული ტექსტით, ხოლო მეორე მხრივ, ქართული სვინაქსარის დისციპლინარული ნაწილის ორი ბერძნული წყარო რამდენაღმე აღრეული და არათანმიმდევრული ტექსტებით. როგორ უნდა აიხსნას ეს განსხვავება ქართულ და

¹ А. А. Дмитриевский, Описание..., გვ. 556.

² იქვე, გვ. 238-256.

³ К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники..., გვ. 487-488.

ბერძნულ ტექსტებს შორის და რამ განაპრობა ქართული სვინაქსარის ამ ნაწილის ტექსტობრივი გამართულობა? ამ კითხვებზე პასუხის გაცემა მარტივზე მარტივია: ქართული სვინაქსარის უშუალო წყარო იყო ათონზე მოქმედი დიდი ბერძნული სვინაქსარი. რადგან ქართული ტექსტი გამართულ ტექსტს შეიცავს, ეს ნიშნავს, რომ მის ბერძნულ დედანში დაცული იყო ასეთივე სწორი და თანმიმდევრული ტექსტი, შედგენილი ან ტიპიკონის შემდგენლის ან სხვა რომელიმე პირის მიერ. ამის თქმის უფლებას გვაძლევს გიორგი მთაწმიდელის ზედმიწევნითი სიზუსტით თარგმნის მეთოდი, რომელიც მაქსიმალურად იქნებოდა გამოყენებული უმნიშვნელოვანესი ლიტურგიკული ძეგლის – ტიპიკონის თარგმნის შემთხვევაშიც.

სამწუხაროდ, არ შემონახულა ექვთიმე მთაწმიდელის სვინაქსარის დისციპლინური ნაწილი, თუმცა დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ ამგვარი ნაწილი აუცილებლად იქნებოდა მცირე სვინაქსარშიც, ვინაიდან არ არსებობს სამონასტრო ტიპიკონი დისციპლინური ნაწილის გარეშე.

საინტერესოა, რომ გიორგი მთაწმიდელი „იოანესა და ეფთჳმეს ცხოვრებაში“ საკმაოდ დაწვრილებით მოგვითხრობს მონასტრის ყოველდღიური ყოფაცხოვრების დეტალებს, რომლებიც ეფთჳიმეს მიერ იყო დაწესებული. საერთო განწყობა დიდი სვინაქსარის დისციპლინურ ნაწილსა და ამ მონათხრობს შორის საგრძნობია, თუმცა ტექსტების ერთმანეთთან შედარებამ სასურველი შედეგი არ მოგვცა, რადგან აქცენტები სრულიად განსხვავებულია: თუ დიდი სვინაქსარის დისციპლინურ ნაწილში მოტანილია წესები, რომლებიც კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა დაეცვა მონასტრის საძმოს, „ცხოვრების“ შესაბამის ნაწილში გაშლილია, როგორ ხორციელდებოდა ეს წესები სამონასტრო ცხოვრების პრაქტიკაში. ხშირად ეს თხრობა გაცილებით უფრო დეტალურია და მოიცავს იმ სფეროებსაც, რომელსაც სვინაქსარის დისციპლინური ნაწილი არ ეხება (მაგ.: კელარის, მზარეულის, ეპიტირიტისების, მეკარის მოვალეობები, დაქირავებულ მუშებთან დაკავშირებული საკითხები) ან თუ ეხება, მხოლოდ კონკრეტული კუთხით.

„აღწერილი საეკლესიო ო (70) მათთჳს,
მოწაფეთა უფლისათა...“

სამი ძირითადი ნაწილის შემდეგ სვინაქსარს დართული აქვს რამდენიმე პარაგრაფი, მათ შორის დოროთე ტვირელი ეპისკოპოსის ეპისტოლე „აღწერილი საეკლესიო ო (70) მათთჳს, მოწაფეთა უფლისათა...“ – თხზულებაში ჩამოთვლილია მაცხოვრის მოციქულთა სახელები და მათი მოღვაწეობის ადგილი. ტექსტი არ არის მოღწეული პირვანდელი სახით, არამედ წარმოადგენს გადამუშავებას, რომელსაც დართული აქვს ინფორმაცია თავად დოროთე ტვირელის, მისი მოღვაწეობის და აღსრულების შესახებ.

ეპისტოლის ტექსტის შესავლის მიხედვით დოროთეს „აღწერილი“ დაუწერია ბერძნულ და ლათინურ ენებზე. თხზულების ბოლო ნაწილში მოთავსებული ინფორმაციის მიხედვით კი ირკვევა, რომ „აღწერილი“ რომში მყოფმა დოროთე ტვირელმა „დაუტევა“ ლათინურად, საიდანაც ეპისტოლე ითარგმნა ბერძნულ ენაზე. როგორც ჩანს, ბერძნული თარგმანის შესრულების დროისათვის დოროთესეული „აღწერილის“ ბერძნული ვარიანტი ან დაკარგული იყო ან ხელმისაწვდომი არ იყო მთარგმნელისათვის.

გიორგი მთაწმიდელის თარგმანის გარდა ძველ ქართულ ენაზე არსებობს „აღწერილის“ უფრო ძველი თარგმანი, რომელიც შესულია პარხლისა (A-95)⁴ და კლარჯულ (A-144) მრავალთავეებში.⁵ გიორგისეული და მრავალთავეებში შესული ტექსტები იდენტურია როგორც შესავლითა და დასას-

⁴ ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის (A) კოლექციისა, ტომი I, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს თ. ბრეგაძემ, მ. ქავთარიამ და ლ. ქუთათელაძემ, თბილისი, 1973, გვ. 367-368.

⁵ ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის (A) კოლექციისა, ტომი I, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს თ. ბრეგაძემ, ც. კახაბრიშვილმა, თ. მგალობლიშვილმა, მ. ქავთარიამ ლ. ქუთათელაძემ და ც. ჯღამაიამ, თბილისი, 1976, გვ. 192; კლარჯული მრავალთავეი, ტექსტი გამოსაღებად მოამზადა და გამოკვლევა დაურთო თამილა მგალობლიშვილმა, თბილისი, 1991.

რულით, ასევე სახელთა შემცველობითა და რიგით. მაგრამ აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ პარხლის მრავალთავისა და გამოცემული ბერძნული ტექსტისაგან¹ განსხვავებით, მხოლოდ კლარჯულ მრავალთავს დაუცავს ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ბერძნული ტექსტის მთარგმნელი და საკითხავის ავტორი იოანე ოქროპირია.²

სვინაქსარისა და მრავალთავის ტექსტები განსხვავდება გამოცემული ბერძნული ტექსტისაგან იმიტაც, რომ „აღწერილის“ ბოლოს აღნიშნული ტექსტები მხოლოდ მოკლედ მოგვითხრობენ ტექსტის ლათინურიდან ბერძნულად თარგმანის შესახებ. გამოქვეყნებულ ბერძნულ ვარიანტში კი ამას მოჰყვება ვრცელი ისტორიული ექსკურსი, რომელიც უცხოა ქართული თარგმანებისათვის.

მრავალთავში „აღწერილს“ მოსდევს დოროთეისივე თხრობა უფლის თორმეტ მოციქულ-მოწაფეთა შესახებ, რაც გამოქვეყნებულ ბერძნულ ტექსტშიც დასტურდება, მაგრამ არ გვაქვს დიდ სვინაქსარში. ეს ფაქტი იმით უნდა აიხსნას, რომ დიდი სვინაქსარის ბერძნულ დედაში შეტანილი იყო თხრობა მხოლოდ სამოცდაათი მოციქულის შესახებ.

გამოავლინენი

როგორც უკვე აღინიშნა, დიდ სვინაქსარს დართული აქვს „გამოავლინეთა“ კომპლექტი (იხ. დიდი სვინაქსარის შედგენილობა).

„გამოავლინე“ (ἐξαποστειλῆναι) წარმოადგენს მცირე ფორმის გალობას, რომელსაც გალობენ ცისკარზე ცხრაოდიანი კანონის ბოლოს ან აქებდითსას შემდეგ (იხ. ლიტურგიკული ტერმინები).

გამოავლინე, როგორც ლიტურგიკული კომპონენტი, არ სრულდება ყოველდღიურად, არამედ დაწესებულია მხოლოდ ზოგიერთი წმინდანის მსახურებაზე.

დიდ სვინაქსარში დასტურდება გამოავლინეთა ორი წყება: 1. ცალკეული გამოავლინენი, რომლებიც შეტანილია სვინაქსარის ძირითად კორპუსში და 2. გამოავლინეთა კომპლექტი.

გამოავლინეთა კომპლექტი შეიცავს საგალობლებს შემდეგი დღეებისათვის:

ა) „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ – აქ „გამოავლინენი“ გაწყობილია სათვეო ნაწილის მიხედვით (1 სექტემბერი-31 აგვისტო), შესაბამისად გილას ხაზგასმულია საუფლო დღესასწაულთა „გამოავლინენი“.

ბ) „გამოავლინენი მარხვათანი“

გ) „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“

დ) „ღმრთისმშობლისანი თუთოეულისა ძლისპირისანი მიწყებით“

ე) „გამოავლინენი TC სახარებათანი შემსგავსებულად თუთოეულისა სახარებისა“

ვ) „გამოავლინენი სამარადისონი რვათავე კმათა ზედა“

ზ) „გამოავლინენი, რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს“

ძირითად ტექსტში გამოავლინენი გვხვდება ტექსტით ან ტექსტის გარეშე. გამოავლინეთა შესრულებაზე მითითება გვხვდება: 24 მარტს (ხარების წინაღღე) – ტექსტის გარეშე; ხარებაზე, თუ ხარება ემთხვევა აღდგომას – ტექსტის გარეშე; ხორციელის შაბათს – „ქსენებაჲ შესუენებულთაჲ უფალი“; ხარების წინა შაბათს, ღვთისმშობლის გამოავლინე, ტექსტის გარეშე; დიდ პარასკევს – „რომელმან ავაზაკი შენ თანა ჯუარცუმული დღეს ღირს-ჰყავ სამოთხესა“; აღდგომას – „წორციტა მიიძინე“; ახალკვირიაკეს – „ეტყოდა უფალი ჰურ.“ ახალკვირიაკის ორშაბათს – ტექსტის მითითების გარეშე; იოსებ არიმათიელისა და მენელსაცხებლე დედათა ხსენების კვირადღეს – „დედანო, ყურად იღეთ“. აქვე სვინაქსარი მიუთითებს, რომ ეს გამოავლინე სრულდება მთელი მესამე კვირის განმავლობაში; განრღვეულის ხსენების კვირადღეს – „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“; მეოთხე კვირის ოთხშაბათს, შუაზატიკზე – „წყაროჲსაგან უკუდავები.“; მეხუთე შაბათს „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“; მეექვსე ხუთშაბათი „მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს“; 7 შაბათს – „წმიდა არს უფალი

¹ Migne, PG, t. 92, გვ. 1059-1072.

² ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის (A) კოლექციისა, ტომი I, 1976, გვ. 192.

ლმერთი ჩუენი“; მარტვილიის წინააღმდეგ – ტექსტის გარეშე; მარტვილიას – „ვითარ დიდ არს და საშინელ“; ყოველთა წმიდათა კვირადღეს – „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“.

გამოავლინეთა კომპლექტისა და ძირითადი კორპუსის შედარებამ გვიჩვენა: 1. სვინაქსარის ძირითად ტექსტში, სათვეო ნაწილში არ გვხვდება მითითება გამოავლინეთა შესრულების შესახებ; ერთადერთი გამონაკლისი ამ შემთხვევაში 24 მარტია, ხარების წინა დღე, მაშინ, როდესაც კომპლექტში სრულად არის წარმოდგენილი ყველა თვე და გამოავლინენი დიდი წმინდანებისათვის; 2. გამოავლინეთა შესრულებაზე მითითებები ხშირად გვხვდება ზატიკის პერიოდში და გალობათა ტექსტები ემთხვევა გამოავლინეთა კომპლექტის მონაცემებს, თუმცა კომპლექტში ერთ დღესასწაულზე, შეიძლება მითითებული იყოს რამდენიმე გამოავლინე, მაშინ როდესაც სვინაქსარის ძირითად კორპუსში მითითებულია მხოლოდ ერთი; 3. ძირითად ტექსტში გვხვდება გამოავლინე დასაწყისით: „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“, რომელიც არ დასტურდება გამოავლინეთა კომპლექტში.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარეობს, რომ კომპლექტიცა და ძირითადი ტექსტიც გამოავლინეთა ერთი ფონდით სარგებლობდა.

გამოავლინეთა კომპლექტი დიდი სვინაქსარის გარდა დასტურდება შიომღვიმის ტიპიკონშიც, რომელიც წარმოადგენს საბაწმიდური ტიპიკონის სვიმეონწმიდის რედაქციას.¹ გიორგისეული გამოავლინეთა კომპლექტის შედარებამ შიომღვიმის ტიპიკონის ტექსტთან გვიჩვენა, რომ შიომღვიმის ტიპიკონის შემდგენელი სარგებლობს გიორგი მთაწმიდელის „გამოავლინეთა“ ფონდით. ტექსტები გვიჩვენებენ სრულ იდენტურობას, თუმცა რამდენიმე საინტერესო განსხვავება გამოვლინდა:

შიომღვიმის ტიპიკონის შემდგენელმა შეცვალა გამოავლინეთა კომპლექტის პირველი ნაწილის სათაური „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ შემდეგი სათაურით „გამოავლინენი თუეთანი სრულიად“, რითიც ნათელი გახდა კომპლექტის ამ ნაწილის შემდგენილობა, თუმცა ტექსტები უცვლელად არის გადმოტანილი, მაგრამ ხშირად ამოღებულია ამა თუ იმ საჩინო წმიდანის სახელი, მაგალითად სუმეონ მესვეტე (1 სექტემბერი).

გამოავლინეთა კომპლექტის ბოლო ნაწილი „გამოავლინენი რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს“, რომელიც შიომღვიმის ტიპიკონში „გამოავლინენი ყოველთა წმიდათანი, ვისთჳსცა გინდენ“ სათაურით არის შესული, შეიცავს დიდი სვინაქსარის მეოთხე კომპლექტსაც („ღმრთისმშობლისანი თუთოეულისა ძლისპირისანი მიწყებით“). ტექსტების იდენტურობა ისევ სახეზეა, თუმცა კომპლექტის ამ ნაწილში შიომღვიმის ტიპიკონის შემდგენელს გიორგისეული კომპლექტისათვის დამახასიათებელი რამდენიმე ტექსტის ნაცვლად მოტანილი აქვს მხოლოდ პირველი ტექსტი.

„გამოავლინეთა“ კომპლექტის სხვა შემადგენელი ნაწილებიდან შიომღვიმის ტიპიკონში დასტურდება „გამოავლინენი მარხვათანი“ და „გამოავლინენი აღდგომისა საცისკროთა სახარებათანი“.

შიომღვიმის ტიპიკონის „გამოავლინეთა“ კომპლექტი არ შეიცავს შემდეგ სტატიებს: „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“ და „გამოავლინენი სამარადისონი რვათავე კმათა ზედა“.

რამდენიმე მნიშვნელოვანი ლიტურგიკული საკითხი დიდი სვინაქსარიდან

1. ფსალმუნური კანონის (κᾠμησμη) შესრულების წესი დიდი სვინაქსარში

ფსალმუნური კანონი წარმოადგენს ქრისტიანული ღმრთისმსახურების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს და უძველეს კომპონენტს. ფსალმუნთა წიგნი, რომელიც 151 ფსალმუნს შეიცავს, 20 კანონად ანუ კათიზმად არის დაყოფილი.

ფსალმუნური კანონი მთელი წლის განმავლობაში სრულდება გარკვეული კანონზომიერებით, უფრო ზუსტად, მთელი წელიწადი დაყოფილია პერიოდებად და თითოეული პერიოდისათვის ტიპიკონი განსაზღვრავს, სრულდება თუ არა, და როგორ უნდა შესრულდეს ფსალმუნური კანონი.

¹ ტიპიკონი შიომღვიმის მონასტრისა, XIII საუკუნის ხელნაწერის მიხედვით გამოსაცემად მოამზადეს ექვთიმე კოჭლამაზაშვილმა და ელგუჯა გიუნაშვილმა, თბილისი, 2005, გვ. 145-162.

ქართული სვინაქსარის ბოლო ნაწილში მოცემულია მცირე უწყება ფსალმუნური კანონის შესრულების შესახებ: „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა ԿԴ(26) ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვით...“ ამასთანავე სვინაქსარის მთელ ტექსტში გაბნეულია მითითებები კონკრეტულ შემთხვევებში ფსალმუნური კანონის შესრულება-არშესრულების შესახებ. ეს მონაცემები ერთმანეთს ავსებენ. მონაცემების შეჯერების შედეგად შევეცადეთ აღგვედგინა ფსალმუნური კანონის შესრულების ძირითადი მომენტები.

I

მწუხრი

მწუხრზე, როგორც წესი, სრულდება ერთი კანონი: ან პირველი ფსალმუნური კანონი – „ნეტარ არს კაცი“, ან მეოთვრამეტე ფსალმუნური კანონი – „ჭირსა ჩემსა“, ანუ ჭირის კანონი.

სვინაქსარის მონაცემების მიხედვით მწუხრზე ფსალმუნური კანონის წაკითხვის თავალსაზრისით წელიწადი იყოფა პერიოდებად: პერიოდი, როდესაც იკითხება „ნეტარ არს კაცი“ და პერიოდი, როდესაც იკითხება ჭირის კანონი. ეს პერიოდებია:

1. თომას კვირიაკის წინა შაბათიდან შუაზატიკის ოთხშაბათის ჩათვლით იკითხება „ნეტარ არს კაცი“.
2. შუაზატიკის ხუთშაბათიდან ამაღლებამდე – ჭირის კანონი.
3. ამაღლებიდან ყოველთა წმიდათა კვირიაკემდე – „ნეტარ არს კაცი“.
4. ყოველთა წმიდათა კვირიაკიდან ქრისტეშობის ათორმეტთა დღეთა დასაწყისამდე – ჭირის კანონი.
5. ათორმეტთა დღეთა ქრისტეშობისათა სვინაქსარის მითითებით ჭირის კანონი არ იკითხება. მის ნაცვლად უნდა სრულდებოდეს „ნეტარ არს კაცი“, როგორც ყველა საუფლო დღესასწაულზე.
6. ქრისტეშობის ათორმეტთა დღეთა დასასრულიდან ყველიერის ორშაბათამდე – ჭირის კანონი. ამ პერიოდში გამონაკლისებს წარმოადგენენ: ხორციელის კვირადლისა და ყველიერის კვირადლის წინა მწუხრის მსახურებები, როდესაც ჭირის კანონის ნაცვლად იკითხება „ნეტარ არს კაცი“.
7. ყველიერის შვიდეულში ჭირის კანონი არ იკითხება, სამწუხაროდ, სვინაქსარი არ აზუსტებს, იკითხება თუ არა ამ დროს „ნეტარ არს კაცი“.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ „ნეტარ არს კაცი“ სრულდება ყველა საუფლო, „მიმდგომთა მისთა დღესასწაულთა“ და დიდებული წმინდანების ხსენების დღის მწუხრზე, მაშინაც კი, თუ პერიოდის თვალსაზრისით ჭირის კანონია მოსალოდნელი.

II

ცისკარი

ცისკარზე სრულდება ერთი, ორი ან იშვიათად სამი კანონი. უნდა ვიფიქროთ, რომ კანონები სრულდებოდა მიყოლებით, მაგალითად: თომას ორშაბათიდან 26 სექტემბრამდე ტიპიკონი ცისკარზე ერთი ფსალმუნური კანონის შესრულებას უთითებს რაც, სავარაუდოდ, იმას ნიშნავს, რომ ორშაბათს ცისკარზე იკითხება პირველი კანონი, სამშაბათს – მეორე და ა. შ. მიმდევრობით. ტიპიკონი არ უთითებს, შედიოდა თუ არა ამ სათვალავში პირველი („ნეტარ არს კაცი“) და მეოთვრამეტე (ჭირის კანონი) კანონები. მაგრამ ვვარაუდობთ, რომ რადგანაც ეს ორი კანონი მწუხრისთვის იყო განკუთვნილი, ცისკარზე შესასრულებელი ფსალმუნური კანონების რიცხვში ისინი ვერ მოხვდებოდა.

სვინაქსარის ტექსტში არ არის დასახელებული ის დღე, რომელიც ათვლის წერტილი იქნებოდა ფსალმუნის შესრულებისათვის წელიწადის განმავლობაში. ამასთან არ არის მითითებული, ყოველი პერიოდის დასაწყისიდან ფსალმუნის კითხვა იწყებოდა თუ არა თავიდან (პირველი კანონით, ან თუ პირველი კანონი ცისკრის კანონთა სათვალავში არ შედიოდა, მაშინ მეორე კანონით). ტიპიკონი კონკრეტულად არ უთითებს ახალ პერიოდში ფსალმუნთა კითხვა თავიდან უნდა დაწყებულიყო,

თუ კანონთა წაკითხვის ჯაჭვი არ წყდება და წინა პერიოდის ბოლო დღეს წაკითხულ კანონს აგრძელებდა მისი რიგით მომდევნო კანონი.

ტიპიკონის ბოლოს დართული რუბრიკა ფსალმუნური კანონების შესახებ ცისკარზე ფსალმუნის წაკითხვის თვალსაზრისით წელიწადს სამ პერიოდად ჰყოფს: ახალკვირიაკიდან (თომას კვირა) 26 სექტემბრამდე, 26 სექტემბრიდან ხორციელის შაბათამდე და ხორციელის შაბათიდან ახალკვირიაკამდე. სვინაქსარის მთელ ტექსტში გაბნეულია ცნობები, რომლებიც აკონკრეტებენ და ავსებენ ამ რუბრიკის მონაცემებს. ვიდრე სქემის სახით ჩამოვყალიბებდეთ ფსალმუნური კანონის კითხვის წესს ცისკარზე მთელი წლის განმავლობაში, საჭიროდ მიგვაჩნია შემდეგი შენიშვნის გაკეთება: ტიპიკონი იძლევა ფსალმუნური კანონის შესახებ ერთი შეხედვით ძნელად გასაგებ მითითებას, კერძოდ: ათორმეტთა დღეთა ქრისტეშობისათა ცისკარზე სრულდება ფს. 118 („ნეტარარაინნი“). ეს მითითება მოცემულია სვინაქსარის ბოლოს დაცულ რუბრიკაში. ხოლო 14 იანვარს აღნიშნულია, რომ შობიდან ანუ 25 დეკემბრიდან 14 იანვრის ჩათვლით ცისკარზე სრულდება ერთი კანონი, ხოლო 15 იანვრიდან ხორციელის შაბათამდე სრულდება ორი კანონი. თუკი ამ მონაცემებს შევაჯერებთ, სავარაუდოდ, მივიღებთ შემდეგს: 25 დეკემბრიდან 5 იანვრის ჩათვლით ცისკარზე გვაქვს ერთი კანონი და კერძოდ „ნეტარარაინნი“. 6 იანვრიდან 14 იანვრის ჩათვლით ერთი ფსალმუნური კანონი, ხოლო 15 იანვრიდან ხორციელის შაბათამდე ორი ფსალმუნური კანონი.

სვინაქსარის ბოლოს დართული რუბრიკა ფსალმუნური კანონების კითხვის შესახებ ზოგადად უთითებს, რომ 26 სექტემბრიდან ხორციელის შაბათამდე სრულდება ორი კანონი. სვინაქსარის მასალაზე დაკვირვების შედეგად გამოიკვეთა სურათი, რომ ეს დიდი მონაკვეთი, თავის მხრივ, რამდენიმე მომცრო პერიოდს შეიცავს. სურათი ასე წარმოგვიდგება: 26 სექტემბრიდან ქრისტეშობის ათორმეტ დღეთამდე ცისკარზე სრულდება ორი ფსალმუნური კანონი. ათორმეტ დღეთაგან 14 იანვრის ჩათვლით ერთი ფსალმუნური კანონი.¹ 15 იანვრიდან ხორციელის შაბათამდე ისევ ორი კანონი.

26 სექტემბრიდან 25 დეკემბრამდე პერიოდში სვინაქსარში გვხვდება ხუთი თარიღი, როდესაც მოსალოდნელი ორი კანონის ნაცვლად ცისკარზე ერთი კანონია მითითებული. კერძოდ: 13 ნოემბერს – იოანე ოქროპირის გარდაცვალების ხსენება, რომელიც გადატანილია 14 სექტემბრიდან (ჯვართამაღლებიდან); 30 ნოემბერს – ანდრია პირველწოდებულის ხსენება; 7 დეკემბერს – ნიკოლოზ მირონლუკიელის შემდგომი დღესასწაული; 9 დეკემბერს – ანას მიერ ღვთისმშობლის მუცლადღება და პირველ იანვარს – წინადაცვლას, ტიპიკონი უთითებს ცისკარზე ერთ კანონს და არ აკონკრეტებს, რომელს. ეწინააღმდეგება თუ არა ამ ხუთი თარიღის ჩვენება ჩვენს მიერ მონიშნულ პერიოდის (26 სექტემბრიდან 25 დეკემბრამდე) მონაცემებს? ვფიქრობთ, არა. ჩვენი ვარაუდით, ამ მნიშვნელოვანი თარიღების სადღესასწაულო ხასიათი სწორედ იმით არის ხაზგასმული, რომ ორი ფსალმუნური კანონი დაყვანილია ერთ კანონზე. მასალის გაანალიზების შემდეგ ფსალმუნური კანონის კითხვის წესი დიდ სვინაქსარში სქემის სახით შემდეგნაირად წარმოგვიდგება:

თომას ორშაბათიდან 26 სექტემბრამდე ერთი კანონი.

26 სექტემბრიდან ქრისტეშობის ათორმეტამდე 2 კანონი.

ქრისტეშობის ათორმეტი დღენი – „ნეტარარაინნი“.

ათორმეტ დღეთაგან 15 იანვრამდე – ერთი კანონი.

15 იანვრიდან ხორციელის შაბათამდე – 2 კანონი. ისევე როგორც 26 სექტემბრიდან ქრისტეშობის ათორმეტ დღეთამდე პერიოდში, 15 იანვრიდან ხორციელის შაბათამდე პერიოდშიც გვაქვს ორი გამონაკლისი: 27 იანვარი (იოანე ოქროპირის ნაწილთა უკუშოვნა) და 24 თებერვალი (ნათლისმცემლის თავისპოვნა) ერთი კანონი თუ არ არის დიდმარხვა.

ყველიერის შვიდეული „ნეტარარაინნი“.

ზოგადად, ერთ-ერთი ძირითადი მოთხოვნა ფსალმუნური კანონის შესრულების შესახებ არის ის, რომ ფსალმუნთა მთელი ტექსტი (ოცივე კანონი) უნდა შესრულდეს მთელი კვირის განმავლობაში, რასაც ადასტურებს მწუხრსა და ცისკარზე ფსალმუნთა წაკითხვის წესიც.

¹ კერძოდ, ქრისტეშობის ათორმეტ დღეებში „ნეტარარაინნი“, ხოლო აქედან 14 იანვრის ჩათვლით ერთი ფსალმუნური კანონი.

III

დიდმარხვა

დიდი სვინაქსარის მონაცემების გათვალისწინებით დიდმარხვის პერიოდში ფსალმუნური კანონის შესრულება შემდეგნაირად წარმოგვიდგება:

1. ყველიერის კვირადღის მწუხრზე (ორშაბათისთვის) ფსალმუნური კანონი არ სრულდება.
2. დიდმარხვის ორშაბათს ცისკრად – ორი კანონი; პირველ ჟამზე – ერთი კანონი; მესამე ჟამზე – ერთი კანონი. ასევე ერთი კანონი სრულდება მეექვსე და მეცხრე ჟამებზე. მწუხრზე – ჭირის კანონი.

3. დიდმარხვის I სამშაბათს ცისკარზე სამი კანონი.

ამ წესით იკითხება ფსალმუნნი დიდმარხვის სადავ დღეებში (შაბათ-კვირის გარდა) ვნების კვირის ორშაბათამდე.

სვინაქსარის ჩვენებით დიდმარხვის შაბათ დღეებზე ცისკარზე სრულდება ორი კანონი („განმზადებულარსი“ და „ნეტარარიანი“), პირველ ჟამზე კანონი არ იკითხება.

დიდმარხვის კვირას, წინა დღეს მწუხრზე „ნეტარ არს კაცი“, ცისკარზე ერთი კანონი („ავიარო“), მწუხრზე დიდმარხვის კვირა დღეებში ჭირის კანონი არ სრულდება.

ვნების კვირის ორშაბათს, სამშაბათსა და ოთხშაბათს – ციკრად სრულდება ორი კანონი, პირველ, მესამე, მეექვსე და მეცხრე ჟამებზე თითო-თითო. მწუხრზე ფსალმუნური კანონი არ სრულდება. დიდ ხუთშაბათსა და დიდ პარასკევს ფსალმუნური კანონი საერთოდ არ სრულდება, დიდ შაბათს კი კანონი სრულდება ცისკარზე.

რაც შეეხება ბრწყინვალე შვიდეულს, ანუ აღდგომის მომდევნო კვირას, ამ პერიოდში ფსალმუნური კანონი არცერთ მსახურებაზე არ სრულდება.

მწუხრსა და ცისკარზე ფსალმუნური კანონი ყველა დიდი დღესასწაულის შემდგომ დღეს არ იკითხება.

2. დიდი ჟამები

შობის წინაღლის (24 დეკემბერი), განცხადების წინაღლის (5 იანვარი) და დიდი პარასკევის განგებები დიდ ჟამები (I, III, VI, IX) სხვა კომპონენტებთან ერთად შეიცავს ე. წ. სოფრონ იერუსალიმელი პატრიარქის (VII ს.) ტროპარებს, თითოეულ ჟამზე სამ ტროპარს, რაც ჯამში ერთ დღეზე 12 ტროპარს გვაძლევს¹. სწორედ ამ დართული ტროპარების გამო ეწოდება ამ ჟამებს დიდი ჟამები. ეს ტროპარები 24 დეკემბრის განგებაში იხსენიება როგორც იბაკონი, 5 იანვარსა და დიდ პარასკევს კი – როგორც დასდებელნი. დიდ ჟამებს და მათ ტროპარებს დიდი სვინაქსარის გარდა ჩვენთვის ხელმისაწვდომი ძეგლებიდან შეიცავენ აგრეთვე:

1. 1122 წლის ტიპიკონი, ბერძნული ტექსტი გამოქვეყნებულია დმიტრიევსკისა და პაპანდოპულო-კერამევსის მიერ².

2. ექვთიმე მთაწმიდელის თარგმნილ მცირე სვინაქსარში, ჩვენთვის საინტერესო ტროპარები კ. კეკელიძემ ამოიცნო ტერმინში „სამნი“³. სამწუხაროდ, ტექსტის ნაკლულობის გამო მცირე სვინაქსარში 24 დეკემბრისა და დიდი პარასკევის დიდი ჟამების ტექსტი მთლიანად დაკარგულია, შემორჩენილია მხოლოდ 5 იანვრის მსახურების ფრაგმენტი, რომელიც შეიცავს შემდეგ შენიშვნას: „უკუეთუ წინაღლითა შაბათსა ანუ კურიაკესა დახუდებოდის, ქრისტეშობისაჲცა და დღესინდელიცა სამნი პარასკევსა ილოცენ ზემოწერილითა იბაკობითა“⁴. სამწუხაროდ ტროპართა ტექსტები არც ამ

¹ სამეცნიერო ლიტერატურაში დიდი ჟამების ავტორად სოფრონის გარდა სხვა კანდიდატურებიც სახელდება: იხ. S. Janeras, *Le Vendredi-saint dans la tradition liturgique Byzantine*, Roma, 1988, 331-332.

² სხვათა შორის, 1122 წლის ტიპიკონი არ წარმოადგენს ჩვეულებრივ ტრადიციულ ტიპიკონს: ეს სახელწოდება არ შეესაბამება მის შინაარსს. ამ გარემოებამ საფუძველი მისცა მ. არანცს, გადაესინჯა ძეგლის სახელწოდების საკითხი, ზოლო ა. დმიტრიევსკის აზრით, 1122 წლის ტიპიკონის შედგენას პრაქტიკული დანიშნულება არ ჰქონია. იხ. А. А. Дмитриевский, *Древнейшие патриаршие типиконы...*, გვ. 105-106.

³ К. Кекелидзе, *Иерусалимский Канонарь, приложение*, გვ. 304; 337.

⁴ А 648, 26г.

მონაკვეთში არის შემორჩენილი, თუმცა მითითება ცხადყოფს მათი შესრულების ფაქტს 24 დეკემბერსა და 5 იანვარს.

3. მცირე სვინაქსარის ხარვეზს ავსებს მარხვანის სინური ნუსხა¹ (O/Sin. geo 5), რომელშიც შეტანილია ექვთიმეს თარგმნილი დიდი პარასკევის განგება დიდი ჟამებით. სინური ხელნაწერის მასალისა და დიდი სვინაქსარის ტექსტების შედარებამ გვიჩვენა, რომ I ჟამის პირველი ორი ტროპარი, III, IV, IX ჟამის ტროპარები იდენტურია, განსხვავებულია პირველი ჟამის მესამე ტროპარი, რომლის ნაცვლად სინურ ხელნაწერში გვაქვს: „უშჯულოთა შენთა შემპყრობელთა მიშუებითა...“. ამასთანავე, იდენტური ტროპარები სხვადასხვა თარგმანს უნდა წარმოადგენდეს, რაზეც მიგვიბრუნებს მცირე განსხვავებები ტექსტებს შორის.

4. ევერგეტის ტიპიკონი.²

გიორგი მთაწმიდელის დიდ სვინაქსარში დიდი ჟამები, სავარაუდოდ, უნდა მოხვედრილიყო მისი ბერძნული დედნიდან. მათი ტექსტში შეტანა გიორგი მთაწმიდელის ინიციატივა რომ ყოფილიყო, ამის შესახებ ის უთუოდ კომენტარს დაურთავდა, როგორც ეს გააკეთა 27 დეკემბერს სტეფანე პირველმოწამისადმი მიძღვნილი სტულიური წარმოშობის ტროპართან დაკავშირებით.

საკითხის ნათელსაყოფად საჭიროდ მივიჩნიეთ დიდი ჟამების შესრულების დღეების განგებათა სქემების წარმოჩენა.

24 დეკემბერი (ქრისტეშობის წინაღღე)

I ჟამი (მზისაჲ)

1. დიდება; 2. წმიდაო ღმერთო; 3. მამაო ჩუენო; 4. მოვედით თაყუანი-ვსცეთ; 5. ფს. 5,2-13; ფს. 44,2; ფს. 45; 6. დიდება; 7. ალილუია 3-ჯერ; 8. კუერექსი; 9. ლოცვა და ასამაღლებელი; 10. **იბაკონი** [ტროპარები] (თითოეული ორ-ორჯერ): ტ. „ბეთლემ, განემზადე! შეიმკებოდენ ბაგაჲ...“ ფსალ. გალ. 4,2; ღ. „ესრეთ ეტყოდა იოსებ ქალწულსა: მარიამ, რაჲ არს...“ ფსალ. გალ. 4,3; ლ. „იხარებდინ ცანი და იშუებდინ ქუეყანაჲ...“ ფსალ. გალ. 4,3, დიდება, დასდებ. ფს. 2,7; 11. დასდებელი „დღეს საწინაჲსწარმეტყუელოჲ თქუმული აღესრულების“; 12. [დიდება], აწ და მარადისი; 13. დასდებელი; 14. წარდგომა (პროკიმენი) კმაჲ Ծ; 15. მიქეა 5,2-24; 16. ებრ. 1,1-12; 17. „სიბრძნით აემართენით“; 18. მათ. 1,18-25; 19. კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ; 20. ლოცვა და ასამაღლებელი; 21. „სლვანი ჩემნი წარმიმართენ“; 22. წმიდაო ღმერთო; 23. მამაო ჩუენო; 24. 12 კირილესონი.

III ჟამი

1. ფს. 66,2-8; ფს. 86,1-7; ფს. 50; კუერექსი; **დასდებლები** [ტროპარები]: ტ. „ესე არს ღმერთი ჩუენი და არავინ არს სხუაჲ...“; ფს. 86,5; ღ. „იოსებ, გჳთხარ ჩუენ, ვითარ რომელი-იგი ტაძრისაგან მიითუალე...“ გალ. 4,3; ლ. „უპირატეს პატიოსნისა შობისა შენისა...“; დიდება და აწდა; 2. წარდგომა (პროკიმენი), კმაჲ Ծ, დასდებელი; 3. [ეირ.] ბარ. 3,36-4,4; 4. ებრ. 4,14-5,6; 5. ლუკა 2,1-20; 6. კუერექსი; 6. კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ; 7. ლოცვა და ასამაღლებელი; 8. „უფალი ღმერთი კურთხეულ, კურთხეულ არს ღმერთი“; 9. წმიდაო ღმერთო; 10. მამაო ჩუენო; 11. 12 კირილესონი.

VI ჟამი (შუადღისაჲ)

1. დიდება; 2. წმიდა ღმერთო; 3. მამაო ჩუენო; 4. მოვედით თაყუანი-ვსცეთ; 5. ფს. 71,1-19; ფს. 134,1-18; ფს. 90,1-16; 6. **დასდებლები** [ტროპარები]: ტ. „მოვედით მორწმუნენო და ავმაღლდეთ...“

¹ ლ. ხევსურიანი, მარხვანის ქართული რედაქცია, XI საუკუნე. (ხელნაწერი).

² А. А. Дмитриевский..., გვ. 352, 376-377.

ფს. 71,10; ჟ. „ისმინე, ცაო, და ყურად იღე, ქუეყანაო...“ ფს. 71,11; ლ. „მოვედით ქრისტეს შემოსილნი ერნო...“ 7. წარდგომა (პროკიმენი) კმაჲ ო, დასდებელი; 8. ესაია 7,10-8,10; 9. ებრ. 1,10-2,3; 10. მათ. 2,1-12; 11. კუერექსი; 12. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 13. ლოცვა და ასამაღლებელი; 14. „მწრაფლ მეწიენ ჩუენ“; 15. წმიდაო ღმერთო; 16. მამაო ჩუენო; 17. 12 კირილეისონი.

IX ჟამი

1. მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ; 2. ფს. 109,1-7; ფს. 84,1-14; ფს. 85,1-17; 3. კუერექსი. 4. დასდებლები [ტროპარები]: ტ. „განკურდა ჰეროდე იხილა რაა...“ ფს. 84,12-13; ჟ. „ოდეს იოსებ მწუხარებასა შეეპყრა...“ ფს. 109,3-4; ლ. „ოდეს იშვების ქალწულისაგან, რომელსა ბრჭალითა...“; 5. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 86,5; დასდებელი; 6. ეს. 9,6-7; 7. ებრ. 2,11-18; 8. მათ. 2,13-23; 9. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 10. ლოცვა; 11. წმიდაო ღმერთო; 12. 12 კირილეისონი.

5 იანვარი (წინაღღე განცხადებისა)

I ჟამი

1. ფს. 5,2-13; ფს. 12,2-6; ფს. 26,1-14; 2. ლოცვა და ასამაღლებელი; 3. დასდებლები [ტროპარები] (ორ-ორჯერ): ტ. „ოდეს წყალთა იგი ბუნებაჲ წმიდა იქმნების...“ ფს. 12. 4. მეორე შესრულებისათვის ფსალმუნური მუხლი ფს. 33,6; ჟ. „ვითარცა კაცი მდინარედ მოხუედ...“ ფს. 33,7; დიდება. ლ. „მსგავსად კმისა მის, რომელი ღალადებდა უდაბნოსა ზედა...“ ტროპარის პირველად შესრულების მერე „აწდა“; 4. კუერექსი; 5. ლოცვა და ასამაღლებელი; 6. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 17,14; დასდებელი ფს. 17,2; 7. ესაია 35,1-10; 8. საქ. 13,25-32; 9. მათ. 3,1-6; 10. კუერექსი მოგუმაღლენთა.

III ჟამი

1. ფს. 28,1; ფს. 41,2-4; ფს. 50,3-21; 2. კუერექსი; 3. დასდებლები [ტროპარები] (ორ-ორჯერ): ტ. „სამებაჲმან ღმერთჲმან ჩუენჲმან თავი თჳსი დღეს განუყოფელად გამოგჳცხადა“ ფს. 28,3 ჟ. „მოსლვასა შენსა კორცითა იორდანეს“ ფს. 28,2; ლ. „წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა, წინაჲსწარმეტყუელისა“ ტროპარის პირველად შესრულების მერე „აწდა“; 4. კუერექსი; 5. წარდგომა, (პროკიმენი) დასდებელი ფს. 76,2; 6. ესაია 1,16-20; 7. საქმე 19,1-8; 8. მარკ. 1,1-8; 9. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 10. ლოცვა.

VI (შუადღის) ჟამი

1. ფს. 73; ფს. 76,1-21; ფს. 90,1-16; 2. კუერექსი; 3. დასდებლები [ტროპარები] (ორ-ორჯერ): ტ. „ესრეთ ეტყოდე უფალო, იოვანეს: წინაწარმეტყუელო...“ ფს. 17,29; ჟ. „კელნი შენნი, რომელნი შეახენ უხრწნელსა მას...“ ფს. 28,11; დიდება ლ. „ოდეს დავითის წინაწარმეტყუელებაჲ აღესრულების...“; ტროპარის პირველად შესრულების მერე „აწდა“; 4. კუერექსი; 5. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 28,3 დასდებელი ფს. 28,1; 6. ესაია 12,3-6; 7. რომ. 6,3-11; 8. მარკ. 1,9-11; 9. კუერექსი მოგუმაღლენთა. 10. ლოცვა.

IX ჟამი

1. ფს. 92; ფს. 113; ფს. 85; 2. კუერექსი; 3. დასდებლები [ტროპარები] (ორ-ორჯერ): ტ. „საშინელ იყო ხილვად ცისა...“ ფს. 73,13; ჟ. „რაჟამს წინამორბედჲმან იხილა...“ ფს. 41,2 დიდება ლ. „ოდეს ნათელს-იღებს იორდანეს...“; ტროპარის პირველად შესრულების მერე „აწდა“; 4. კუერექსი;

5. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 26,1; დასდებული ფს. 26,1; 6. ესაია 49,8-15; 7. ტიტ. 2,11; 3,7; 8. ლუკა 3,1-18; 9. კუერექსი; 10. ლოცვა; 11. ასამაღლებელი.

დიდი პარასკევი

I ჟამი

1. ფს. 2; ფს. 5; ფს. 40; 2. დიდება; 3. ალილუია 3-ჯერ; 4. კუერექსი; 5. ლოცვა და ასამაღლებელი; 6. დასდებულები [ტროპარები]: Ⴀ. „ღღეს ტაძრისა იგი კრესტსაბმელი სამხილებლად განიბო...“ Ҩ. „ვითარცა ცხოვარი კლვად მიიგუარე, ქრისტე მეუფეო...“ Ҭ. „უფალო, დაგსაჯეს ჰურიათა სიკუდილ, ცხორებაჲ ეგე ყოველთაჲ...“; 7. დიდებაჲ და აწდა; 8. წარდგომა (პროკიმენი) კმაჲ Ⴀ; 9. ზაქარია 11,10-13; 10. გალატ. 6,14-18; 11. მათ. 27,3-32; 12. კუერექსი მოგუმადლენთაჲ; 13. ფს. 118; 14. წმიდაო ღმერთო; 15. მამაო ჩუენო; 16. კირილეისონი 40-ჯერ; 17. მოვედით თაყუანის-ვსცეთ.

III ჟამი

1. ფს. 16; ფს. 34; ფს. 50; 2. კუერექსი; 3. ლოცვა და ასამაღლებელი. დასდებულები [ტროპარები]: Ⴀ. „შიშისათჳს ჰურიათაჲსა საყუარელმან და მეგობარმან შენმან...“ Ҧ. „უწინარეს პატიოსნისა ჯუარისა მკედართა...“ Ҧ. „მოსლვასა შენსა ჯუარცუმაღ...“ 4. დიდებაჲ და აწდა; 5. კუერექსი; 6. ლოცვა და ასამაღლებელი; 7. წარდგომა; 8. დიდებაჲ და აწდა; 9. წარდგომა Ⴀ გვერდი (პროკიმენი) ფს. 37,18, დასდ. ფს. 37,2; 10. ესაია 50,4-11; 11. რომ. 5,6-10; 12. მარკ. 15,16-32; 13. კუერექსი; 14. მოგუმადლენთაჲ; 15. ლოცვა; 16. საკითხავი ათანასესი ან გიორგი ნიკომიდიელისა; 17. წმიდაო ღმერთო; 18. მამაო ჩუენო; 19. კირილეისონი 40-ჯერ.

VI ჟამი (შუადღისაჲ)

1. ფს. 51; ფს. 68; ფს. 90; 2. კუერექსი; 3. ლოცვა და ასამაღლებელი; 4. დასდებულები [ტროპარები]: Ҧ. „მოვედით ქრისტეს შემოსილნო ერნო და ვიხილოთ...“ Ҧ. „ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა...“ Ҧ. „მჯულისმდებელნო ისრაჴლისანო ჰურიანო...“; 5. დიდებაჲ და აწდა; 6. კუერექსი; 7. ლოცვა და ასამაღლებელი; 8. წარდგომა (პროკიმენი); 9. დიდებაჲ და აწდა; 10. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 68,22, დასდ. 68,24; 11. ესაია 63; 12. ებრ. 9,11-14; 13. ლუკა 23,32-49; 14. კუერექსი მოგუმადლენთაჲ; 15. ფს. 78,8; 16. წმიდაო ღმერთო; 17. მამაო ჩუენო; 18. კირილეისონი 40-ჯერ.

IX ჟამი

1. ფს. 21,2-32; ფს. 108,1-31; ფს. 85,1-17; 2. კუერექსი; 3. ლოცვა და ასამაღლებელი; 4. დასდებულები [ტროპარები]: Ҧ. „საშინელ იყო ხილვაჲ ცათაი...“ Ҧ. „ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს...“ Ҧ. „ღღეს დამოეკიდების ძელსა, რომელმან ქუეყანაჲ წყალთა ზედა...“; 5. დიდებაჲ და აწდა; 6. კუერექსი; 7. ლოცვა და ასამაღლებელი; 8. წარდგომა; 9. დიდებაჲ და აწდა; 10. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 108,2; დასდებული ფს. 108,1; 11. იერ. 11,18-12,15; 12. ებრ. 10,19-31; 13. იოანე, 19,25-37; 14. კონდაკი; „რომელი ჯუარს ეცუა ჩუენტჳს“; 15. კუერექსი ზეგარდამო და მოგუმადლენთაჲ; 16. მომიკსენე.

დიდი პარასკევის II განგება

პირველი განგების შემდეგ დიდი სვინაქსარი შეიცავს გიორგი მთაწმიდელის კომენტარს: „დიდსა სვინაქსარსა ესთენ ეწერა განგებაჲ, ვითა ესერე ზემო დაგვწერია. და სხუასა განგებასა ესე მეთუე

სახარებად აქებდითსა შემდგომად და მეათერთმეტე სახარებად „დიდება მალალთასა“ შემდგომად ეწერა. და მერმე ესე დასდებელნი ათორმეტთაგან სტიქარონად ეწერნეს: „ვითარცა ცხოვარი კლვად“, „შიშისათჳს ჰურიათამსა“, „უწინარეს პატიოსნისა ჯუარი“, „დიდებასა ზედა“, „დღეს დამოეკიდების“ და აწდა მარადისსა – ღმრთისმშობლისა ჯუარიანი. და მერმე ხოლო სახარებად მეათორმეტე მათეს თავისა: „ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად პარასკევისა: ვიდრე „დასისა თანა“ და მეყსეულად: „კეთილ არს აღსარება“, „წმიდაო ღმერთო“. და შემდგომითი-შემდგომად განგება ვიდრე აღსას-რულადმდე ლოცვისა. ესე ორივე განგებად ბერძულისაგან არს წარჩინებულისა, თქუენ ვითარცა გინა ბრძანეთ“.

ყურადღებას იმსახურებს ის გარემოება, რომ გიორგი შენიშენაში უთითებს, რომ ე. წ. სოფ-რონისეული თორმეტი დასდებელი [ტროპარი] ბერძნულში მოხსენიებული იყო როგორც თორმეტი სტიქარონი. კომენტარის შემდეგ ტექსტში მოთავსებულია დიდი პარასკევის წესი და განგება დიდი ჟამების შესრულებით.

I ჟამი

1. ფს. 2; ფს. 5; ფს. 40; 2. დიდება; 3. აღილუია 3-ჯერ; 4. კუერექსი; 5. ლოცვა და ასამაღლებელი 6. დასდებლები [ტროპარები]: Ⴀ. „დღეს ტაძრისა იგი კრეტსაბმელი სამხილებელად განიპო...“ 9. „ვითარცა ცხოვარი კლვად მიიგუარე, ქრისტე მეუფეო...“ 10. „უფალო, დაგსაჯეს ჰურიათა სიკუდილ, ცხორებად ეგე ყოველთა...“ 7. დიდება და აწდა 8. წარდგომა (პროკიმენ) ეჰაძ Ⴀ; 9. საკითხავი ზაქარია 11,10-13; 10; გალ. 6,14-18; 11; მათ. 27,3-32; 12. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 13. ფს. 118; 14. წმიდაო ღმერთო; 15. მამაო ჩუენო; 16. კირილეისონი 40-ჯერ; 17. მოვედით თაყუანის-ვსცეთ.

III ჟამი

1. ფს. 16; ფს. 34; ფს. 50 კუერექსი 2. ლოცვა და ასამაღლებელი; 3. დასდებლები [ტროპარები]: Ⴀ. „შიშისათჳს ჰურიათამსა საყუარელმან და მეგობარმან შენმან...“ 7. „უწინარეს პატიოსნისა ჯუარისა მკედართა...“ 7. „მოსლვასა შენსა ჯუარცუმაღ...“ 4. დიდება და აწდა 5. კუერექსი; 6. ლოცვა და ასამაღლებელი; 7. წარდგომა; 8. დიდება და აწდა 9. წარდგომა Ⴀ გვერდი (პროკიმენი) ფს. 37,18, დასდებელი ფს. 37,2; 10. ესაია 50,4-11; 11. რომ. 5,6-10; 12. მარკ. 15,16-32; 13. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 13. ლოცვა; 14. საკითხავი ათანასესი ან გიორგი ნიკომიდელისა 15. წმიდაო ღმერთო; 17. მამაო ჩუენო; 18. კირილეისონი 40-ჯერ.

VI ჟამი (შუადღისა)

1. ფს. 51; ფს. 68; ფს. 90; 2. კუერექსი; 3 ლოცვა და ასამაღლებელი; 4. დასდებლები [ტროპარები]: 7. „მოვედით ქრისტეს შემოსილნო ერნო და ვიხილოთ...“ 8. „ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა...“ 6. „შეჯულისმდებელნო ისრაჴლისანო ჰურიანო...“; 5. დიდება და აწდა; 6. კუერექსი; 7. ლოცვა და ასამაღლებელი; 8. წარდგომა (პროკიმენი); 9. დიდება და აწდა; 10. წარდგომა (პროკიმენი) ფს. 68,22, დასდ. 68,24; 11. ესაია 63; 12. ებრ. 9,11-14; 13. ლუკა 23,32-49; 14. კუერექსი მოგუმაღლენთა; 15 ფს. 78,8; 16. წმიდაო ღმერთო; 17. მამაო ჩუენო; 18. კირი-ლეისონი 40-ჯერ.

IX ჟამი

1. ფს. 21,2-32; ფს. 108,1-31; ფს. 85,1-17; 2. კუერექსი; 3 ლოცვა და ასამაღლებელი; 4. დასდებლები [ტროპარები]: 7. „საშინელ იყო ხილვა ცათაი...“ 18. „ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს...“ 19. „დღეს დამოეკიდების ძელსა, რომელმან ქუეყანა წყალთა ზედა...“ 5. დიდება და აწდა;

6. კუერეჟისი; 7. ლოცვა და ასამაღლებელი; 8. წარდგომა; 9. დიდება და აწდა; 10. წარდგომა (პროკომენი) ფს. 108,2; დასდებული ფს. 108,1; 11. იერემია 11,18-12,15; 12. ებრ. 10,19-31; 13. იოანე 19,25-37; 14. კონდაკი „რომელი ჯუარს ეცუა ჩუენთჳს“; 15. კუერეჟისი ზეგარდამო და მოგუმაღლენთაჲ; 16. მომიკსენე.

3. დიდი სვინაქსარის ტიპიკონური უწყებანი

გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარის ზოგიერთი ადგილი იწყება ფრაზით „უწყებაჲ ჯერ არს“, ხოლო მომდევნო ტექსტი წარმოადგენს განმარტებას, რომელიც ეხება საღმრთისმსახურო კომპონენტების ლიტურგიკულ ბილიკებზე მიმოქცევის კერძო შემთხვევებს. ყოველი კერძო შემთხვევა წარმოადგენს სვინაქსარის სიღრმეში შეღწევის დამატებით მცდელობას, ვინაიდან მხოლოდ ასეთ ვითარებაში არის შესაძლებელი ლიტურგიკული მოვლენის ახალი კუთხით დანახვა.

ამგვარ ტიპიკონურ რემაკებზე დაკვირვებამ რამდენიმე დასკვნის გამოტანის საშუალება მოგვცა:

I. შენიშვნების ერთი ნაწილი, ყოველგვარი ეჭვის გარეშე, ეკუთვნის გიორგი მთაწმიდელს. გიორგისეული შენიშვნები შინაარსობრივად ორ ნაწილად შეიძლება გაიყოს:

ა) „უწყება“ კონკრეტულ ცოდნას გვაძლევს საკუთრივ ქართული ლიტურგიკული პრაქტიკის შესახებ ბერძნულ მასალასთან მიმართებით, მაგალითად: 15 ნომბერი „უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ რომელსა დღესა ზვალისაგან ჟამთაჲ ილოცვიდენ ბერძენნი, უფალო ღაღადყავსა ზედა წარდგომასა არა იტყვან, არამედ ალილუიასა ნაცვალად წარდგომისა. უკუეთუ კულა ზვალისა ჟამთა არა ილოცვიდენ, წარდგომასა იტყვან და ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა. ქართულად რამეჲ კულა უშუერი მოჰვალს უფალო ღაღადყავსა ზედა ალილუიასა თქუმაჲ“.

ბ) გიორგი მთაწმიდელი გვამცნობს, რომ ცვლის დედნისეულ ტექსტს ან ტექსტის სტრუქტურას, მაგალითად: შობის ჟამისიწრვაზე: „წმიდანო მამანო, ესე ზემოწერილი ჟამთა განებაჲ ბერძულადცა განბნეულად იყო და საძებრად და მე ერთგან დავწერე, რაჲთა არავინ იჭირვოდის ძებნისათჳს. ლოცვა ყავთ გიორგისთჳს“.

II. გიორგისეული კომენტარების გარდა დიდი სვინაქსარში გვხვდება ისეთი რემაკები, რომლებიც უნდა მომდინარეობდეს დიდი სვინაქსარის ბერძნული დედნიდან, რასაც ადასტურებს ამ შენიშვნების არსებობა ცნობილ ბერძნულ სვინაქსარებშიც. ჩვეულებრივ, ბერძნულ სვინაქსარებში ამგვარ რემაკებს, ქართულის მსგავსად, წინ უძღვის სიტყვები „უწყებაჲ ჯერ არს“ – Χρή γινώσκειν, Χρή εἰδέναι ἢ δὲ εἰδέναι.

ამგვარ შენიშვნათა რიგს განეკუთვნება:

14 სექტემბერი, ჯვართამაღლება – „უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ უკუეთუ კჳრიაკესა დახუდეს ჯუართა აპყრობაჲ, ადგომისაჲ არარაჲ ითქუმის ყოლადვე, არამედ ყოველი ჯუარისაჲ“.¹

1 აპრილი – „უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ სტუდიელთა სვინაქსარსა წერილ არს, რაჲთა ზუთშაბათსა მარხვათა მეხუთისა შუდეულისასა, ოდეს დიდთა გალობათა იტყოდინ, მაშინ წარიკითხონ წმიდისა მარიამ მეგჳპტელისა ცხორებაჲ“.²

III. დიდ სვინაქსარში გვხვდება „უწყებათა“ საკმაოდ დიდი რაოდენობა, რომელიც შეიძლება მომდინარეობდეს ბერძნული დედნიდან ან ეკუთვნოდეს ქართველ მთარგმნელს, გადაჭრით საბოლოო პასუხის გაცემა ამ საკითხზე მიზანშეწონილად არ მიგვაჩნია, ვიდრე არ აღმოჩნდება დიდი სვინაქსარის უშუალო ბერძნული დედანი. მაგრამ ამგვარი შენიშვნების ორ მაგალითს მაინც ცალკე წარმოვადგენთ:

22 მარტი – „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ შაბათსა, რომელი ხარებასა წინაჲთ იყოს, ვგალობთ ღამისთევისასა, რომელსა აკათისტონ ეწოდების, რომელ არს დაუჯდომელადო, ამით წესითა“...

„უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ აღდგომისა საცისკრონი სახარებანი ახალკჳრიაკითგან ვიდრე სულისა წმიდისა მოსლგადმდე შეცვალებულად წარიკითვნიან და არა განწესებულისა წესისაებრ“.

¹ იხ. ევერგეტის ტიპიკონი, А. А. Дмитриевский, Түпика, გვ. 271.

² შდრ. ევერგეტის ტიპიკონი, А. А. Дмитриевский, Түпика, გვ. 445.

თავი შევიკავეთ რემარკათა სრული სურათის ჩვენებისაგან, ვინაიდან განხილული მაგალითებიც საკმარისია, რათა დაინტერესებულმა მკითხველმა ნათელი წარმოდგენა შეიქმნას ამგვარი კომენტარების რაობისა და არსის შესახებ.

ქართველ წმინდანთა ცხოვრება-ხსენებები დიდი სვინაქსარის XI საუკუნის ნუსხებში

დიდი სვინაქსარის XI საუკუნის ნუსხებში მომდევნო საუკუნეებთან შედარებით ქართველთა ხსენება-ცხოვრებები შეტანილია მცირე ოდენობით. ეს მასალა ორ ჯგუფად უნდა წარმოვიდგინოთ: I. ხსენება-ცხოვრებები, რომელნიც, სავარაუდოდ, შეტანილი იყო მთარგმნელის მიერ ავტოგრაფულ ნუსხაში და II. ხსენება-ცხოვრებები, რომლებიც დაემატა დიდ სვინაქსარს გადამწერთა მიერ.

ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში მიჩნეულია, რომ იოანე იბერიის ხსენება და ექვთიმე ათონელის ცხოვრების სვინაქსარული რედაქცია (13 მაისი) გიორგის თავად შეუტანია თავის თარგმნილ დიდ სვინაქსარში. ამის სასარგებლოდ მეტყველებს ის ფაქტი, რომ გიორგი მთაწმიდელის ამაჟამად დაკარგული ავტოგრაფული ნუსხიდან მომდინარე ექვსივე ნუსხაში (Ivir. geo-30, H-2211, A-97, A-193, O/Sin. geo-4+O/Sin. geo-61, Jer. geo-24-25, A-839) შეტანილია ზემოაღნიშნული ცხოვრება.¹ გიორგისვე შეუტანია ექვთიმეს მამის, იოანე იბერიის მიცვალების ხსენებაც (14 ივნისი), რომელიც ასევე დასტურდება დიდი სვინაქსარის XI საუკუნის ყველა ნუსხაში.

ხსენება-ცხოვრებები, რომლებიც არ უნდა ყოფილიყო გიორგის ავტოგრაფში და დაემატა დიდ სვინაქსარს გადამწერთა მიერ XI საუკუნეშივე:

ილარიონ ქართველის ხსენება (19 ნოემბერი) – Ivir. geo-30, A-193.

წმინდა ნინო განმანათლებელის ცხოვრება (14 იანვარი) – O/Sin. geo-4,61; Jer. geo 24-25.

პროხორე ქართველის, იერუსალიმის ჯვარის მონასტრის მაშენებლის (12 თებერვალი) ცხოვრება – Jer. geo-24-25.

ილარიონ ქართველის ხსენება გიორგი მთაწმიდელის დიდ სვინაქსარში

სამეცნიერო ლიტერატურაში დიდი ხნის განმავლობაში მიჩნეული იყო, რომ ილარიონ ქართველის ხსენებას შეიცავდა დიდი სვინაქსარის XI საუკუნის მხოლოდ ერთი – A-193 ნუსხა.² ვითარება შეიცვალა ათონიდან ივირონის მონასტრის ქართულ ხელნაწერთა მიკროფირების ჩამოტანის შემდეგ. აღმოჩნდა, რომ ერთ-ერთ ივირონულ ნუსხაში Ivir. geo-30, რომელიც 1071 წელს არის გადაწერილი და გადამწერის, ევსტრათი დეკანოზის ანდერძის მიხედვით გიორგისეული ავტოგრაფიდან მომდინარეობს, A-193 ნუსხის მსგავსად, შეტანილია ილარიონ ქართველის ხსენება.³ როგორ შეიძლება აიხსნას ის ვითარება, რომ XI საუკუნის ნუსხებიდან მხოლოდ ორი შეიცავს ილარიონ ქართველის ხსენებას? უნდა გავითვალისწინოთ შემდეგი: 1. თუ გიორგის ავტოგრაფში ილარიონ ქართველის ხსენება არ ყოფილა შეტანილი, ნუსხის ნებისმიერ გადამწერს შეეძლო თავისი ინიციატივით ამ ხსენების შეტანა, თუ იგი ამას საჭიროდ მიიჩნევდა. 2. თუ გიორგის ავტოგრაფში თავიდანვე იყო ილარიონის ხსენება, ნუსხის არცერთი გადამწერი არ მისცემდა თავს უფლებას უკუეგლო ეს ხსენება თავის გადაწერილ ნუსხაში.

¹ ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, წიგნი IV, სვინაქსარული რედაქციები (XI-XVIII სს.), გამოსაცემად მოამზადა და გამოკვლევა დაურთო ენრიკო გაბიძაშვილმა, სვინაქსარული რედაქციები (XI-XVIII სს.), თბილისი, 1968, გვ. 46-96.

² კ. კეკელიძე, ნაწევრები ქართული აგიოგრაფიის ისტორიიდან (ცხოვრება ილარიონ ქართველისა), ეტიუდები, IV ტომი, თბილისი, 1957, გვ. 150; მ. დოლაძე, ილარიონ ქართველის ცხოვრების ძველი ქართული რედაქციები, თბილისი, 1974, გვ. 57.

³ პირველად ივირონის ხელნაწერი აღწერა რ. ბლეიკმა, ისე რომ არ მიუთითა ხსენებათა ჩამონათვალი, ამიტომ ილარიონის ხსენების არსებობა აღნიშნულ ხელნაწერში სამეცნიერო საზოგადოებისათვის უცნობი დარჩა, იხ.: *Revue de L'Orient Chrétien*. Dirigée par R. Graffin, Troisième série, Tom IX (XXIX). – 1933-1934, 1 et 2, გვ. 148-150.

საინტერესოა, რამდენად მოსალოდნელი და ლოგიკური უნდა ყოფილიყო ილარიონის ხსენების არსებობა გიორგის ავტოგრაფში. ცნობილია, რომ გიორგიმ დიდი სვინაქსარი თარგმნა ათონის ივირონის მონასტრისათვის და ქართველი წმინდანების თვალსაზრისით გამონაკლისი დაუშვა მხოლოდ და მხოლოდ ათონის ივირონის მონასტრის დაარსების ინიციატორებისა და მისი პირველი წინამძღვრების იოვანე იბერიისა და ექთიმე ათონელისათვის. ილარიონ ქართველი (IX ს.), როგორც წმინდანი, აღიარებული ავტორიტეტით სარგებლობდა ბიზანტიურ სამყაროში. მისი გარდაცვალების შემდეგ მისი მოწაფეების თხოვნით, რომლებიც ბითონიის ოლიმპზე მოღვაწეობდნენ, ბიზანტიის იმპერატორმა ბასილი I მაკედონელმა (867-886) კონსტანტინოპოლის მახლობლად, დაუსახლებელ ადგილას ააშენა რომანას ქართველთა მონასტერი, სადაც თესალონიკიდან გადმოსვენებინა ილარიონ ქართველის ნეშტი. ამდენად, გიორგის დიდ სვინაქსარში ილარიონის ხსენების შეტანა არაკანონზომიერი და არალოგიკური არ იქნებოდა, თუმცა, როგორც უკვე ითქვა, გიორგი არ ისახავდა მიზნად სვინაქსარის გამდიდრებას ქართველ წმინდანთა ხსენებებით.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, როგორ უნდა ავხსნათ ავტოგრაფიდან გადმოწერილ ნუსხაში ილარიონის ხსენების არსებობა?

როგორც ცნობილია, დიდი სვინაქსარი გიორგი მთაწმიდელმა თარგმნა დეკანოზობის პერიოდში 1042-44 წლებში.¹ წარმოუდგენელია, რომ ასეთი მნიშვნელოვანი ძეგლი არც ერთხელ არ გადაეწერებოდა გიორგის სიცოცხლეში და მისი გარდაცვალების შემდეგ 1065 წლიდან 1071 წლამდე, როდესაც გადაიწერა Ivir. geo-30. ვინაიდან მონასტრებში არსებული დაუწერელი კანონის თანახმად მნიშვნელოვანი ძეგლის თარგმნისთანავე იწყებოდა ზრუნვა მის გადარსება-გამრავლებაზე, მით უმეტეს, როცა საქმე ეხება ტიპიკონს, რომელიც სამონასტრო ცხოვრებისა და ღვთისმსახურების უპირველესი სახელმძღვანელო ძეგლია. ავტოგრაფიდან მომდინარე ნუსხა გამიზნული იქნებოდა საქართველოში და უცხოეთის სხვა კერებში გასავრცელებად. სურათი შემდეგნაირად წარმოგვიდგება: სვინაქსარის ერთ-ერთი ნუსხა გავიდა ათონის ფარგლებიდან და სათავე დაუდო იმ ხელნაწერებს, რომლებიც არ შეიცავენ ილარიონის ხსენებას. აქ საინტერესოა მოვიტანოთ ელ. მეტრეველის აზრი იმის შესახებ, რომ სვინაქსარის ერთ-ერთი ნუსხა, ჯიბისძეების სვინაქსარი H-2211, რომელიც ასევე არ შეიცავს ილარიონ ქართველის ხსენებას, შექმნილი უნდა იყოს გიორგის სიცოცხლეში;² ათონზე დარჩა გიორგი მთაწმიდელის ავტოგრაფი, რომელშიც მისი სიცოცხლეში მისი ავტორიტეტის გამო არავინ არ შეიტანდა ახალ ხსენებას. ეს შეიძლება მომხდარიყო მხოლოდ გიორგის გარდაცვალების შემდეგ (1065 წ.). როგორც ჩანს, ცვლილება გიორგისეულ ავტოგრაფში ილარიონ ქართველის ხსენების ჩანამატის სახით უნდა მომხდარიყო გიორგის გარდაცვალების შემდეგ 1071 წლამდე, როდესაც გადაიწერა Ivir. geo-30 ნუსხა. შეიძლება გვეფიქრა, რომ ათონურ ნუსხაში ილარიონის ხსენების გაჩენა ეკუთვნის გადამწერ ევსტრათი დეკანოზს, რომელსაც ეს ნუსხა გადაუწერია ივირონის წინამძღვრის გიორგი ოლთისარის ბრძანებით, მაგრამ ამ ვარაუდის დაშვებას ხელს უშლის გადამწერის ანდერძის სიტყვები: „დაღაცათუ ნაწერი უნდოა არს, გარნა სიმართლისთჳს და შეწამებისა მიზეზსა ვერვინ დასდებს, რამეთუ თჳთ წმიდისა მამისა გიორგის კელთა ნუსხისაგან დამიწერია. რაჲ დედასა მიპოვნია, არცა დამიკლია და არცა რაჲ შემიმატებია“.

არგუმენტად იმისა, რომ გიორგის არ შეუტანია ილარიონ ქართველის ხსენება თავის ავტოგრაფში, ისიც გამოდგება, რომ ილარიონ ქართველის მხოლოდ ხსენებაა, სვინაქსარული ცხოვრების გარეშე, მაშინ როდესაც იოანე იბერიისა და ექთიმე ათონელის შემთხვევაში გიორგიმ ხსენებას დაურთო საკმაოდ ვრცელი სვინაქსარული ცხოვრება.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ ილარიონ ქართველის ხსენება დიდი სვინაქსარში უნდა გაჩენილიყო გიორგი მთაწმიდელის გარდაცვალებიდან 1071 წლამდე, რასაც ადასტურებს XI საუკუნისავე სამი მნიშვნელოვანი ხელნაწერი (H-2211, Jer. geo-24-25, O/Sin. geo-4-61)³ ილარიონის ხსენების არარსებობა.

¹ კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. I, გვ. 219.

² ე. მეტრეველი, შავი მთის მწიგნობრული კერის ისტორიისათვის XI საუკუნის პირველ ნახევარში – ელენე მეტრეველი, ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი, ნაკვეთი I, თბილისი, 2007, გვ. 96, 99.

³ სამწუხაროდ, A-97 ნუსხა ამ ნაწილში ხარვეზიანია და არ შეგვიძლია ვთქვათ, იყო თუ არა მასში ილარიონის ხსენება.

**წმიდა ნინოს ხსენება
გიორგი მთაწმიდელის დიდ სვინაქსარში**

წმიდა ნინოს ხსენება 14 იანვარს გვხვდება XI საუკუნის ორ ხელნაწერში Jer. geo- 24-25-სა და O/Sin. geo-4-61-ში, მათგან ერთი (Jer. geo-24-25), მხოლოდ ხსენებით შემოიფარგლება (128r), მაშინ როდესაც O/Sin. geo-4,61 ნუსხაში ხსენებასთან ერთად შეტანილია აგრეთვე ინფორმაცია წმინდა ნინოს შესახებ.¹ ტექსტი, რომელიც პერიფრაზული სახისაა და ნინოს მოღვაწეობის მხოლოდ ძირითად მომენტებს ეხება, რამდენიმე სტრიქონისაგან შედგება. სინურ სვინაქსარს დაუცავს ნინოს ხსენების მსახურების კომპონენტებიც სხვა წმინდანთა (წმიდა მამათა და მოციქულის) მსახურების კომპონენტებთან ერთად, მაგალითად: მითითება ნინოს საგალობელთა შესრულების და ნინოს ცხოვრების წაკითხვის შესახებ. სინური ნუსხის 14 იანვრის მსახურების შედარებამ სხვა ნუსხებთან შემდეგი სურათი გვიჩვენა:

O/Sin. geo- 4-61

მწუხრი უფალო ღალადყავსა, **წმიდისა ნინოასი** და მამათანი, სტიქარონად წმიდისა და მსგებსისა, ლიტანისა, „მოციქულო წმიდაო“, დიდება და „ღმერთო მამათა ჩუენთაო“, ღმერთი უფალსა ზედა, კანონი **ჯ**, **იკითხონ ორჯერ ცხოვრება წმიდისა ნინოასი**, ღალატყავსა, მამათა გალობანი: **ორნი წმიდისა ნინოასნი**, და ერთნი წმიდათა მამათანი და ყოველი წესი სრულად პირველ მოციქულისა, სამხრად ფსალმუნი „ყოველსა ქუეყანასა“, დასდებელი „ცანი უთხრობენ“, სხუად „პატიოსან არს წინაშე უფლისა“, „რაათა მივაგოთ უფალსა“, პავლე „ძმანო, ღმერთმან ჩუენ“ ჰპოო ოკლონბერსა, ალელუიად, „კმობ მას მართლ.“ სხუად, მართუენ „მე უ.“ პავლე [კოლასელთა], „ძმანო დაემორჩილე“. სახარება მათესი თავი, „მაშინ მიუგო პეტრე იესუს.“ სხუად; **ბო**. „მას ჟამსა შინა, ვითარცა იხილა იესუ ერი.“ ვიდრე „ფრიად არს ცათა შინა“ განიცადე, „იხარებდით მართალნი“

მწუხრსა უფალო ღალადყავსა ზედა დასდებელნი მამათანი. სტიქარონად მსგეფსისანი. ლიტანისად „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ ცისკრად „ღმერთი უფალსა“ ზედა ესევე. შემდგომად კანონისა იკითხონ საკითხავი. წმიდისა ნინოას თქუებული მამათათჳს. გალობანი მამათანი და მსგეფსისანი. სამხრად წარდგომად, კმა **ღ** გუერდი: „პატიოსან არს წინაშე უფლისა.“ დასდებელი: „რაა მივაგო უფალსა“ ვიდრე ვხადოდი.“ პავლე ებრაელთა: „ძმანო, დაემორჩილენით წინა“ ვიდრე „უკუნიითი უკუნისამდე, ამენ.“ ალელუიად, კმა **ბ**: „კმობდეს მართალნი უფლისა მიმართ.“ სახარება მათესი, თავი **ბო**: „მას ჟამსა, ვითარცა იხილა იესუ ერი იგი“ ვიდრე „ფრიად არს ცათა შინა.“ განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიერ.“

მოტანილი ტექსტები ადასტურებს, რომ ნინოს მსახურების კომპონენტები ძირითად ტექსტში დამატებით არის ჩართული. X საუკუნეში წმიდა ნინოს კულტის არსებობა ეჭვს არ იწვევს, მაგრამ სინური სვინაქსარი არის ნინოს ხსენება-ცხოვრებისა და მსახურების სვინაქსარში შეტანის დადასტურებული პირველი შემთხვევა.

**პროზორე ქართველის ხსენება
გიორგი მთაწმიდელის დიდ სვინაქსარში**

პროზორეს სვინაქსარული ცხოვრება შეტანილია XI საუკუნის იერუსალიმურ ნუსხაში Jer. geo- 24-25. პროზორეს შემთხვევაში ზუსტი ანალოგიაა გიორგი მთაწმიდელის მიერ იოანეს და ექვთიმეს ცხოვრების შეტანისა დიდ სვინაქსარში. ისევე როგორც გიორგი მთაწმიდელმა, იერუსალიმის მოღ-

¹ ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, სინური კოლექცია, ტ. II, გვ. 145; ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, ტ. IV, გვ. 125-130.

ვაწეებმაც იერუსალიმის ჯვარის მონასტრის განმასხლებელ-მაშენებლის, პროხორე ქართველის ცხოვრება უშუალოდ შეიტანეს მათ მიერ სპეციალურად ამ მიზნით გადაწერილ იერუსალიმურ ნუსხაში, პროხორეს გარდაცვალებისთანავე (1066 წ.).¹

ქართველ წმინდანთა ხსენებებთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს სვინაქსარის A-97 ნუსხა, რომლის არშიებზე ხელნაწერის გადამწერისავე ხელით შეტანილია კონკრეტულ დღეებზე ქართველ და არა მხოლოდ ქართველ წმინდანთა ხსენებები (იხ. აღწერილობა), თუმცა ამ შემთხვევაში გვანტერესებდა უშუალოდ ტიპიკონის ტექსტში ასახული ვითარება.

ამრიგად, ბერძნულიდან თარგმნილ ქართულ სვინაქსარში გიორგი მთაწმიდელის მიერ უშუალოდ ტექსტში შეტანილია ერთადერთი ქართული ცხოვრება იოანე და ექვთიმე ათონელებისა, სხვა ქართული მასალა წარმოადგენს ნუსხების გადამწერთა ინიციატივას, რაც ძირითადად ნუსხათა შექმნის კონკრეტულ სამონასტრო ტრადიციასთან უნდა იყოს დაკავშირებული.

¹ ე. მეტრეველი, მასალები..., გვ. 31; ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, ტ. IV, გვ. 98-111.

ხელნაწერთა აღწერილობა

ტექსტის დასადგენად გამოცემაში გამოყენებულია XI საუკუნის ექვსი ნუსხა: Ivir. geo-30, H-2211, A-97, A-193, O/Sin. geo-4, 61; Jer. geo-24-25.

გამოცემაში გამოყენებული ექვსი ნუსხიდან ოთხი – Ivir. geo-30, A-193, O/Sin. geo-4-61; Jer. geo-24-25 შეიცავს დამატებებს (იხ. ზევით) და მხოლოდ ორი ნუსხა H-2211 და A-97 შემორჩენილია პირვანდელი სახით.

გამოცემაში არ არის გათვალისწინებული XI საუკუნის სამი ნუსხა: A-840, Jer. geo-77 და Q-220 სამივე ხელნაწერი ფრაგმენტულია.

A

Ivir. geo-30

Ivir. geo-30 შედგება 427 ფურცლისაგან. ხელნაწერს აქვს რვეულებრივი სათვალავი C-FL (1-55), გამოტოვებულია FL (53) რვეული, თუმცა ტექსტს არ აკლია. ხელნაწერში გამოიყოფა ორი ხელი I. 1v-5v უცნობი გადამწერი; II. 8r-427v გადამწერილია ევსტრატი დეკანოზის მიერ. გადაწერის ადგილი ათონი (428v); მომგებელი გიორგი ოლთისარი (427r) 1071 წ.

სათაური: „სჯნაქსარი, რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი, დაწესებულნი წმიდათა მღვდელთმოდუართა მიერ, რომელსა შინა წერილ არს ეკლესიისა საწელიწდომ განგებად...“

ტექსტი შედგება სამი ძირითადი ნაწილისაგან:

სათვეო ნაწილი სექტემბერი-აგვისტო 1v-343r.

„განგებად წმიდათა მარხვათაჲ კურიაკითგან მეზუერისა და ფარისეველისაჲთ ვიდრე კურიაკემდე ყოველთა წმიდათა“ (მარხვან-ზატიკი) 344r.

დისციპლინური ნაწილი, რომელიც შედგება ხუთი სტატიისაგან: ა) „საჭმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და სატრაპეზოჲსა წესიერებისა“ 389v-391v; ბ) „წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს“ 391r-v; გ) „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“ 391v-392v; დ) „ხარებისათჳს“ 392v-393r; ე) „შესამოსელისათჳს“ 393r-v.

„ყოველთა წმიდათა კვირიაკის“ შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია შემდეგი პარაგრაფები:

1. „თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი“ 383v-386v; 2. „სახარებანი აღდგომისანი (=საკვირაონი) საცისკრონი...“ 386v; 3. „განგებაჲ სატფურებისაჲ...“ 386v-387r; 4. „წარდგომანი ჟამის-წირვისანი...“ 387r-v; 5. „აღილუი-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი...“ 387v-388r; 6. „წარდგომანი, რომელნი მწუხრისათა ზედა ითქუმიან...“ 388r; 7. „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა ხუ ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვთ“ [შენიშვნები ფსალმუნური კანონის კითხვის წესისა, მუკლთა ღრეკისა, ცისკრის ლოცვებისა და სხვ. შესახებ] 388r-v; 8. ტიპიკონური მითითებები: კურიაკესა და რომელიმე დღესასწაულის დამთხვევისათვის; ცისკრის ლოცვების დაწყების დროის შესახებ და სხვ. 388v-389r.

ტექსტს მოსდევს პატრიარქთა (394v-396v) და მეფეთა (396v-398v) სიები.

დისციპლინური ნაწილის შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია:

„სახელები და რიცხჳ დღესასწაულთაჲ და თუ რომელსა დღესა შინა დაეცადების საქმე თუთოეულისა თჳსაჲ ესრეთ“ 393v-394r.

„აღწერილი საეკლესიოჲ Q (70) მათთჳს, მოწაფეთა უფლისათა დღოთოეთაჲს მიერ ეპისკოპოსისა, პირველისა მის კაცისა მოხუცებულისა და სულითა შემოსილისა, რომელი იწამა ჟამთა ივლიანე მეფისათა“ 398v-401r.

ხელნაწერს ბოლოს დართული აქვს „გამოავლინეთა“ კომპლექტი, რომელიც გაწყობილია კალენდარზე:

ა) „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ 401v-417v.

ბ) „გამოავლინენი მარხვათანი“ 417v-421r.

გ) „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“ 421r-v.

დ) „ღმრთისმშობლისანი თუთოეულისა ძლისპირისანი მიწეებით“ 421v-423v.

ე) „გამოავლინენი Ⴀ სახარებათანი შემსგავსებულად თუთოეულისა სახარებისა“ 423v-425r.

ვ) „გამოავლინენი სამარადისონი რვათავე კმათა ზედა“ 425r-v.

ზ) „გამოავლინენი რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს“ 425v.

„გამოავლინეთა“ კომპლექტის შემდეგ სვინაქსარი შეიცავს: „ლიტანიისანი და ღმერთი უფალსა ზედა და ოხითანი აღდგომისანი რვათა კმათა ზედა“ 425v-427r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია: A. Цагарели, Сведения о памятниках грузинской письменности, вып. III, 1886, СПб. стр. 79; R. Blake, Catalogue des manuscrits géorgiens de la bibliothèque de la Laure d'Iviron au Mont Athos, Revue de l'Orient chrétien, 3 Série, т. VII-IX (1931-34); ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ათონური კოლექცია, I, თბილისი, 1986, გვ. 87-92.

2. ხელნაწერის ძირითადი ნაწილი გადაწერილია ევსტრატი ღეკანოზისა და ხუცესმონაზონის მიერ ათონის ღვთისმშობლის მონასტერში გიორგი ოლთისარის მამასახლისობისას (1065-1072 წწ.) და ბაგრატ დიდის მეფობის (1027-1072 წწ.) პერიოდში, ე. ი. 1065-1072 წლებში. ევსტრატი გადაწერის ანდერძში მითითებულია ხელნაწერის გადაწერის თარიღიც — ԷԲԸ. თარიღის შესახებ სამეცნიერო ლიტერატურაში აზრთა სხვადასხვაობაა: ალ. ცაგარელის აზრით, ხელნაწერი გადაწერილია 1062 წ., ვინაიდან იგი კითხულობს დასაბამითგანთა წელთა ԷԲԸ (6570-5508=1062 წ.). თ. ჟორდანიას აზრით, ხელნაწერის გადაწერის თარიღი არის 1071 წ., ვინაიდან „დასაბამითგანთა წელთა“ ის კითხულობს ԷԲԸԸ (6579-5508=1071 წ.) და არა ԷԲԸ, როგორც ეს ხელნაწერშია (თ. ჟორდანია, ქრონიკები, I, გვ. 213). კ. კეკელიძე იზიარებდა თ. ჟორდანიას აზრს (1071 წ.), რაც იქიდან ჩანს, რომ მას ალ. ცაგარელის ზემოდასახელებული წიგნის მისეულ ცალში კიდევ მელნით მიწერილი აქვს 1071 წ. და მითითებული აქვს თ. ჟორდანიას „ქრონიკების“ I ტომი. რ. ბლეიკის აზრით, ხელნაწერის გადაწერის დროს დასაბამითგანნი წელნი იყო ԷԲ (=6500). მას მიაჩნია, რომ ხელნაწერი გადაწერილია გიორგი ათონელის სიცოცხლეში 1062 წ. (R. Blake, Catalogue, p.148). ხელნაწერში „დასაბამითგანნი წელნი“ მითითებულია ԷԲԸ, როგორც თ. ჟორდანია და კ.კეკელიძე აღნიშნავენ, გამორჩენილია Ը. დასაბამითგანნი წელნი უნდა ყოფილიყო ԷԲԸԸ. ე. ი. 6579 წ. ბერძნული სათვალავი (5508) გვაძლევს მართლაც 1071 წ. (6579-5508)=1071 წ.). ქორონიკონი, რომლისთვისაც ხელნაწერში ადგილია დატოვებული, უნდა ყოფილიყო, როგორც თ. ჟორდანია აღნიშნავს ԼԳ (291). ამ თარიღს ამართლებს ხელნაწერში (427v) მითითებული ინდიკტიონიც Ը (9) — 6579:15=438, ნაშთი გვაძლევს სწორედ 9-ს.

3. Ivir. geo-30 ნუსხის ტექსტის შემადგენელი ნაწილების თანმიმდევრობა განსხვავებულია XI ს. ოთხი ნუსხისაგან (H-2211, A-97, Jer. geo-24-25, O/Sin. geo-4-61). Ivir. geo-30 ნუსხაში სათვეო ნაწილს მოსდევს „განგებაჲ მარხვათაჲ“, ხოლო სხვა ნუსხებში „გამოავლინენი“.

4. სვინაქსარის სათაურიანი ტექსტი ამ ნუსხაში იწყება v-ზე, ხოლო ამავე ფურცლის recto-ზე, ე. ი. წინა გვერდზე უადგილოდ ჩანს მოთავსებული ტექსტი, რომელიც იწყება ასე: „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ საუფლოთა ღღესასწაულთა, რომელ არიან ქრისტეშობაჲ, განცხადებაჲ, ბზობაჲ, ამაღლებაჲ, სულისა წმიდისა მოსლვაჲ, ფერისცვალებაჲ, ჯუართა აპყრობაჲ და თუ სხუაჲ რომელიმე სუნაქსარმან აჩუენოს, წინადღით მწუხრსა ამათ ღღესასწაულთა, რომელსაცა ღღესა შუდეულისასა...“ და ა. შ. ღღეს ამ „უწყებას“ არ შეიცავს XI ს. არც ერთი ნუსხა. „უწყება“ დასტურდება XI ს. სვინაქსარში (Jer. geo-77), დასაწყისში (1r) და XII ს. სვინაქსარებში (A-222, A-839 და სხვ.), ტექსტის ბოლოს დოროთეოზ ეპისკოპოსის „აღწერილი“-ს შემდეგ. სწორედ ეს ადგილი აკლია XI ს. სვინაქსარებს, ვინაიდან ხუთივე ნუსხა (H-2211, A-97, A-193, O/Sin. geo-4, Jer. geo-24-25) ბოლონაკლულია.

5. Ivir. geo-30 ხელნაწერი 1918 წ. ათონიდან ჩამოტანილი ჰქონია ერთ ათონელ ბერს. კ. კეკელიძეს უნახავს იგი, გადაუსინჯავს და ბერს ხელნაწერი ისევ ათონზე დაუბრუნებია (იხ. კ. კეკელიძის მინაწერი ალ. ცაგარელის წიგნში, რომელიც ინახება ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში კ. კეკელიძის კაბინეტში).

6. მკითხველი ადვილად შეამჩნევს განსხვავებას ათონურ ხელნაწერთა აღწერილობასა და წინამდებარე გამოცემას შორის ხელნაწერის პაგინაციის თვალსაზრისით. განსხვავება გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ ხელნაწერის აღწერილობის გამოქვეყნებამდე პაგინირებული არ იყო. ათონურ ხელნაწერთა აღწერილობის გამოქვეყნების შემდეგ ვალერი სილოგავამ დანომრა ხელნაწერის ფურცლები, ამიტომ აღწერილობა პაგინაციას იწყებს 2v-დან, წინამდებარე გამოცემა კი – 1v-დან ვ. სილოგავას პაგინაციის მიხედვით.

7. ქართველ წმინდანთაგან ნუსხაში შესულია: 1. იოანე იბერიის ხსენება და ექვთიმე ათონელის ცხოვრება (13 მაისი); 2. ილარიონ ქართველის ხსენება (19 ნოემბერი).

ანდერძები: 1. *მთარგმნელის*: „დიდება ღმერთისა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა, დაესრულა განგება თუშთა წელიწდისათა მოსაკსენებლთურთ თვითოეულისა წმიდისათ. ღმრთისათჳს, ლოცვა ყავთ გლახაკისა გეორგისტჳს, რომელნიცა იკითხვიდეთ, გინა სწერდეთ, რამეთუ ღმერთმან იცის, ფრიადი ღუაწლი მინახავს ამისსა თარგმნასა საღვინებელად ცოდვათა ჩემთა და მოსაკსენებელად მოძღუართა და მშობელთა და ყოველთა თჳსთა და მეცნიერთა ჩემთა, და თქუენცა ღმერთმან მოგცეს წყალობა დღესა მას დიდსა განკითხვისასა, ამინ. წმიდაო მამაო, მეოხ მეყავ წინაშე უფლისა“.

2. *ეკსტრატი დეკანოზისა, გადამწერის*: „სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა, ძალითა პატიოსნისა და ცხოველსმოყვარისა საუფლოჲსა ჯუარისათა, მეოხებითა ყოვლად უხრწნელისა და უმეტეს კურთხეულისა დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისითა, წმიდათა ზეცისა ძალთათა, წმიდისა და დიდებულისა წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა იოვანესითა, წმიდათა და ყოვლადქებულთა მოციქულთა, წინამწარმეტყველთა, მღვდელთმოძღუართა, მოწამეთა და მამათა და ყოველთა წმიდათათა, რომელნი წმიდასა ამას და სულთა განმანათლებელსა წიგნსა წერილ არიან, მათ ყოველთა მადლითა და შეწევნითა და წმიდათა მამათა ჩუენთა, მამისა ეფთჳმისითა და გეორგისტა განსრულდა სჳნაქსარი ესე ახლად თარგმნილისაგან წმიდისა მამისა ჩუენისა გეორგისა, კელითა ჩემ გლახაკისა და ფრიად ცოდვილისა ეკსტრატი დეკანოზისათა, ბრძანებითა მამისა გეორგი ოლთისარისათა, რამეთუ მან დამაწერია მამასახლისობასა მისსა, სალოცველად სულისა მისისა და სულისა მშობელთა მისთასა და ძმისა მისისა მიქაელისსა, რათა უფალმან განუსუენოს სულსა მათსა, რომლისაჲ არს დიდებაჲ უკუნიითი უკუნისამდე, ამენ.

აწ უკუე გვედრები ყოველთა, ღმრთისმოყუარენო მამანო და ძმანო, რომელნიცა მიემთხვენეთ წმიდასა ამას წიგნსა, რათა ლოცვა ჰყოთ პირველად მამისა გეორგისტჳს, რომელმან ამის წმიდისა წიგნისა დაწერად მე მაიძულა გლახაკსა ამას და ყოვლისა ბრალისა თანამდებსა, და მერმე ყოველთა ძმათა ქართველთათჳს, რომელნი უდაბნოსა ამას მეკდრ არიან და ჩემთჳსცა უღირსისა, რომელმან ესე დაწერე, რამეთუ უფალმან უწყის, თუ რაჲზომი ჭირი მინახავს ამისსა წერასა. დაღაცათუ ნაწერი უნდოჲ არს, გარნა სიმაღლისათჳს და შეწამებისა მიზეზსა ვერვინ დასდებს, რამეთუ თჳთ წმიდისა მამისა გეორგის კელთა ნუსხისაგან დამიწერია. რაჲ დედასა მიპოვნია, არცა დამიკლია და არცა რაჲ შემიმატებია.

და ვინცა ვინ ამის წიგნისადა თანაშეწეულა სიტყუთ და საქმით, ყოველთა შეუნდვენ ღმერთმან.

დაიწერა წმიდაჲ ესე წიგნი მთასა წმიდასა ათონას, საყოფელსა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა და შესავედრებელსა და ნავთსაყუდელსა ჩუენ ყოველთა ქართველთასა, მეფობასა დეოგენისასა და აღმოსავლეთს ბაგრატისა და ძისა მათისა გეორგისისა, მამასახლისობასა მამისა გეორგი ოლთისარისასა, კელითა ჩემ გლახაკისა და უღირსისა ეკსტრატი ხუცესმონაზონისათა.

ქრონიკონი იყო [...], ინდიკტიონი Գ და დასაბამითგანნი წელნი ԷՓԸ. იყოს ჟამი, ოდეს ესე იკითხვებოდის და მე მცონარი ამისი მწერალი მიწასა შინა დაყროლებულ ვიყო და დამპალ, გარნა ლოცვა ყავთ... .. და ვინ ესე სულთა განმანათლებელი წიგნი ამის...“ 427r-v.

მინაწერები: 1. (ნუსხურით) „სულსა გურიელისა ასულსა, მარიამ-ყოფილისა მაკრინესსა შეუნდოს ღმერთმან“ (2v, 32r, 58v, 85v, 131v, 170v, 204v, 259v, 288v, 317r) მაკრინე მარიამ-ყოფილი გურიელი უნდა იყოს Jer. geo-24-25 სვინაქსრის (235v) აღაპების მაკრინე მარიამ-ყოფილი გურიელის ასული, რომელსაც ჯვრის მონასტრისათვის შეუწირავს 1000 თეთრი მანდატურთუხუცესისა და

ერისთავთ-ერისთავის ცოტნე დადიანის ალაბისათვის (XIV-XV სს.). სამეცნიერო ლიტერატურაში გამოთქმულია მოსაზრება, რომ იგი ცოტნე დადიანის ცოლყოფილია (იხ. ე. მეტრეველი, მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის (XI-XVII სს), თბილისი, 1962, გვ. 170)).

2. (ნუსხურით) „ნიკოლოზ მუსხელაშვილი მოიქცენეთ ცოდვილი. თქვენცა მოგიქსენოსა ღმერთმან, ძმაო“ (2v, 31r, 58v, 260v) „მოველა მე ცოდვილი მუსხელაშვილი ნიკოლოზა აქა. მომსვლელმანა ქართველმან მომიქსენეთა, თქვენცა მოგიქსენოსა ღმერთმან. ამა მონასტერში ბევრი ავი კაცი არისა, გაუფრთხილდითა, ლოცვისა გულისყური დაყვითა, ღმერთი შეგინახავსა“ (427v). ნიკოლოზ მუსხელაშვილი უნდა იყოს კათალიკოს იოვანე დიასამიძის მიერ გარეჯის წმიდა დავითის კრებული-სათვის მიცემული ზვრის შეწირულობის წიგნში (1690 წ.) მოხსენიებული მოწმე (ცენტრარქივის ფონდი 1449, პირ. საბუთი №1833). მინაწერიდან ირკვევა, რომ იგი ბერად აღიკვეცა ათონის მთაზე.

3. (22 დეკემბრის ბოლოს, არშიაზე ნუსხურით, ალაბი) „ამასვე დღესა ალაბი დოფისაჲ, თამარ დედოფლისა გამზრდელისაჲ. ამან კურთხეულმან დედაკაცმან დიდსა დაჭირებასა და უღონობასა ასი ღუკატი შემოსწირა ამას მონასტერსა და ეგრე მოეწერა: „სრული ალაბი დამიწერეთ და რაჲცაჲ აკლდეს ამას ოქროსა, მიბრძანეთ და ზედა გავასრულებო“. ამისათჳს მე, მამამან მაკარი თანაჯერჩინებითა ყოველთა ძმათაჲთა დაუწესე პანაშკდი ესე, რაჲთა სასოებისა მისისაგერ გარდაეცდებოდის ყოვლითურთ სრულიად და უნაკლულოდ, ვითა წესი არს ამის მონასტრისაჲ, გალობითა და ლოცვითა, და ღმერთმან არწმუნოს, მემსგეფსემან ჟამი უწიროს და ყოველთა ძმათა ულოცონ და ღმერთმან შეუნდვნეს და აკურთხოს იგი და ყოველნი კეთილისმყოფელნი მონასტრისა ჩუენისანი, ამინ“ 112r. მაკარი ივირონის წინამძღვარი იყო XII ს. ბოლოს (იხ. კ. კეკელიძე, ათონის ლიტერატურული სკოლის ისტორიიდან – ეტიუდები, II, თბ. 1945, გვ. 235).

4. (მხედრულით): „ესე სვინაქსარ[ი] შეეგმოს[ე] მე ბო[ლ]ნისელმან შიხიდომ(?) ასონიდიმ(?) კსეგმ(?). ჩემი მშობელნი მოგვიხსენეთ მაღლობით“.

B

H-2211

H-2211 შეიცავს 453 ფურცელს, ხელნაწერი არის იოანე ბატონიშვილის კოლექციიდან. ნაწერია ეტრატზე, კალიგრაფიული ნუსხურით. სათაურები ასომთავრული სინგურით. 1r-6v ნაწერია გვიანდელი ხელით. გადამწერი ივანე ჯიბისძე, მომგებელი დავით ჯიბისძე (450v), ტაოდან შავ მთაზე წასული მოღვაწეები. ნუსხის გვერდები ხელნაწერშივე არეულია და ასეა აკინძული: 357v-ს შემდეგ უნდა იყოს 366r-371v; 371v-ს შემდეგ 364r-365r-v; 365v-ს შემდეგ 358r-363r-v; 363v-ს შემდეგ 372r-v; 413rv-ს შემდეგ 417r-418r-v; 418v-ს შემდეგ 414r-v; 414v-ს შემდეგ 419r-v; 419r-ს შემდეგ 415r-416v; 416v-ს შემდეგ 420r-v; სათაური აკლია. [XI ს.]

ხელნაწერში ტექსტი წარმოდგენილია შემდეგი თანმიმდევრობით:

I. სათვეო ნაწილი სექტემბერი-აგვისტო 1r-357r.

სათვეო ნაწილის შემდეგ ხელნაწერში არის „გამოავლინეთა“ კომპლექტი:

ა) „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ 357r.

ბ) „გამოავლინენი მარხვათანი“ 373v.

გ) „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“ 377v.

დ) „ღმრთისმშობლისანი თითოეულისა ძლისპირისანი მიწყებით“ 378v.

ე) „გამოავლინენი TC სახარებათანი შემსგავსებულად თითოეულისა სახარებისა“ 380r.

ვ) „გამოავლინენი სამარადისონი მ-თა კმათა ზედა“ 381v.

ზ) „გამოავლინენი, რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს“ 382r.

„გამოავლინეთა“ კომპლექტის შემდეგ სვინაქსარი შეიცავს: „ლიტანიისანი და ღმერთი უფალსა ზედა და ოხითანი აღდგომისანი რვათა კმათა ზედა“ 426r-427v.

II. „განგებაჲ წმიდათა მარხვათაჲ კურიაკითგან მეზუერისა და ფარისეველისაჲთ, ვიდრე კურიაკედმდე ყოველთა წმიდათა“ (მარხვან-ზატიკი) 383v-430v.

ზატიკის შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია შემდეგი პარაგრაფები:

„თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი“ 430v-435r; 2. „სახარებანი აღდგომისანი (=საკვირაონი) საცისკრონი...“ 435r-v; 3. „განგებაჲ სატფურებისაჲ...“ 435v-436r; 4. „წარდგომანი ჟამის-წირვისანი...“ 436r-437r; 5. „ალილუია-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი...“ 437r-v; 6. „წარდგომანი, რომელნი მწუხრთა ითქუიან...“ 437r-v; 7. „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა ზე ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვო (შენიშვნები ფსალმუნური კანონის კითხვის წესის, მუკლთა ღრეკისა, ცისკრის ლოცვებისა და სხვ. შესახებ...) 389v-390v.

8. ტიპიკონური მითითებები: კურიაკესა და რომელიმე დღესასწაულის დამთხვევისთვის; ცისკრის ლოცვების დაწყების დროის შესახებ და სხვ. 438r-439r.

ამას მოყვება სვინაქსარის მესამე ძირითადი – დისციპლინური ნაწილი, რომელიც შედგება ხუთი სტატიისაგან: ა) „საგმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და სატრაპეზომისა წესიერებისა“ 439r-441r. ბ) „წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს“ 441r-v. გ) „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“ 441v-442v. დ) „ხარებისათჳს“ 442v-443v. ე) „შესამოსელისათჳს“ 443v.

დისციპლინურ ნაწილს B ნუსხით მოჰყვება: „სახელები და რიცხჳ დღესასწაულთაჲ და თუ რომელსა დღესა შინა დაეცადების საქმე თუთოეულისა თჳსაჲ ესრეთ“ 444r-v.

შემდეგ ტექსტს მოსდევს მეფეთა და პატრიარქთა სიები (392v-394r).

ხელნაწერი მთავრდება ღოროთეოზ ტვირელის თხზულებით: „აღწერილი საეკლესიოჲ Q [70] მათთჳს, მოწაფეთა უფლისათა ღოროთეოზს მიერ ეპისკოპოსისა, პირველისა მის კაცისა მოხუცებულისა და სულთა შემოსილისა, რომელი იწამა ჟამთა ივლიანე მეფისათა“.

ანდერძები: 1. გადამწერის: „რამეთუ ერთ არს არსებაჲ საკურველი სამებისაჲ, გურწამს და აღვიარებთ: მამაჲ უშობელი, ღმერთი სრული, ძე შობილი მამისაგან, ღმერთი სრული და სული წმიდაჲ, მომცემელი მადლთაჲ, მარადის ღმერთი სრული ერთღმრთეება, ერთუნება, ერთნება სამ-სახეობისაჲ სრული, ხოლო რაოდენი რაჲ არს [...]. ხნი შემძლებელ [იყოს] ღმრთეებისა, ვითარ რაჲ არს ჭეშმარიტად გამოთქმად: ღმერთი ყოვლისა ნათელ არს და ყოველთავე მსმენელ და ყოველთავე მხედველ; ყოვლისავე, რაოდენცა არს, ყოველივე ძალ არს, ყოველივე სიბრძნე არს, სული ცხოველი, ცეცხლი შემწველი, განუზომელ, უცვალებელ, სიმდიდრე, სიკეთეუმსგავს, საკურველ, მიუწევნელ გონებითა და ზრახვითა, გარეშე ყოველთა სიტყუათა; არა თუალითა სახილველ, არცა სასმენელთა სმენა, არცა მოგონებათა გულისათა შეუძლონ მიწვენად რაჲსა, ცანი ყოველთავე და სოფელი ყოვ-ლითურთ, და ცის კიდეთა ყოველთა ზე აღჰყრობად ვერ შეუძლონ.

და სიტყუასა მისსა ზმ უტვრთავს და უპყრიეს ყოველი და ძალსა ბრძანებისა მისისასა და-მოჰკიდავს და დგას თუთ, დაჰხუევიეს ყოველსა ქუესკნელსა და ზემო ყოვლისა, გარეშე ყოვლისა და ყოველი მის თანა არს, და ყოველივე მისა, და ყოველი დიდებასა მისსა, ვითარცა იტყვს ნეტარი მოციქული პავლს: „რომლისა მიერ ყოველი არს და ყოველი მის მიერ“, რამეთუ ღმერთი მიუწოდებელ და განუზომელ და განუყოფელ და გამოუძიებელ და შეუხებელ; და ვერ გულისკმისაყოფელ არს ყოველთა დაბადებულთა, გამოუჩინებელ ხილვად და [საცნობელ] ყოველთა. და სახე მისი არავინ ცნა. და არავინ არს მისსა უწინარეს სხუაჲ, რომელმან მიერითგან მოაქამომდე მას სახელ-სდვას, რამეთუ ყოველივე მის მიერ არს, ხოლო იგი თუთ თავადი არს [...] დაუსაბამო, გარეშეუწერელ, ყო-ველთა შეუძლებელთა მიმართ შეძლებად [...]ების [...] აწ ყოვლისა შემოქმედმან ღმერთმან, ყოვლისა დამბადებელმან, ყოვლისა მბრძანებელმან, ყოვლად მეცნიერმან, ყოვლისა მპყრობელმან, ყოვლისა პოვნიერმან, ყოვლად მკურნალმან, ყოვლად სიბრძნემან. რაჟამს ეტყოდა ჟამად-ჟამადი [ღმერთი მამათა ჩუენთაჲ] ჩუენებათა შინა გამოუთქუმელთა, მიუგულებელთა ცვალებათა მართალთა მიმართ [საშინელებისაგან], დაიფარის თუთ, რაჲთა ღმრთეებისა თჳსისა ესენი მახლობელ ყვნეს, არა თუ ვითარ [...]. არამედ ჩუენისა ამის უძღურებისაებრ კაცთა ხატად და ანგელოზთა მსგავსად ეჩუენის, რაჲთა გონებითა [და ნებითა შემძლებელ] იქმნენ წმიდანნი იგი ხილვად მისა და თუთ [ძე ღმრთეებისა] ჰკიეს და[...] ცოცხალსა] განსაკურველსა სიკეთესა და შუენიერებასა, ქებულსა ღმრთეებასა, ხატსა, რომელი-იგი გამოეცხადა ზრახვითა მით მართალთა მათ მამათა ჩუენთა და ეტყოდა [მართალ]-

თა სულთა წმიდათა. და ესარა სოფელსა წმიდათა მიერ წინაწარმეცყუელთა და ნეტართა მიერ მოციქულთა, რომელთა მიერ ვისწავეთ თავყუანისცემა ერთარსებისა სამებისაჲ. და მოგუეცა ჩუენ სიმტკიცე სარწმუნოებისაჲ, რამთა სარწმუნოებით ვეგნეთ ჭეშმარიტებასა: ერთ ღმერთ, მამაჲ და [შემოქმედი] ყოვლისა და მხოლოდშობილი ძე, რომელი მამისა მიერ, მამისა თანა და მამისა მიმართ და [წმიდისა სულისა], რომელ არსებისა მისისა მიერ და ერთობით ყოველი შეიქმნა. რომელ არს ერთი უფლებად, [ერთი ძალი], ერთი ფლობილებად, ერთი კელმწიფებად, ერთი პეტობად, ერთი სიმდიდრე, [ერთი] მეცნიერებად, ერთი დასაბამობად, ძლიერებად, ერთი სამებად სრული, ერთი ნებად სრული გამოუთქუმელისა და გამოუძიებელისა, ერთსა ერთობასა სამებისაჲ: ერთარსებად, ერთბუნებად, ერთღმრთეებად, მამაჲ და ძე და სული წმიდაჲ, სახელი და ერთი ძალი ღმრთეებისაჲ, რამეთუ ზესკნელნიცა იგი ძალნი ღაღადებენ და იტყვან: „წმიდა არს, წმიდა არს, წმიდა არს“. სამგზის „წმიდაარსი“ თქვან და ერთჯერ „უფალსა“, რამეთუ ერთ არს უფლებად წმიდისა სამებისაჲ.

ჰხედავა ერთობასა მას სამებასა ჭეშმარიტსა?! და არათუ თვს-თვს ღმერთთა ვიტყვთ, რამეთუ არა სხუა და სხუა არსებისაგან არიან და არა ითქუმის კუალად ერთი ხოლო, რამთა არა ჰურიათა და საბელიანთა [გონებისა მი...] ...მის სამებად თავადი და ერთარსებად და არა ვიტყვთ [...] მეუფისანო, ჩუენ წარმართთა, რომელნი-იგი მრავალსა ღმერთსა [...] ჭეშმარიტისა სარწმუნოებისაგან მიაქციეს, და მიდრკეს იგინი [...]ნა ძე თვსი სოფლად, რომელი მოვიდა და იშვა დედაკაცისაგან მოივლ[ინა...] წმიდისა სულისაგან თვთ ძე მოვიდა და იშვა ქალწულისაგან, თვთ [...] ვითარცა უნდა მსგავსად სიტყვსა, ვითარმედ ფლობად მატეს დადებად [...] და ფლობად მატეს მერმე აღებად მისა. მოვიდა და აღასრულა [ნებად მომავლინებე]ლისა თვსისაჲ, მსგავსად სიტყვსა მის, რომელ თქუა: „მოვედ აღსრულებად [ნებისა მომავლინებე]ლისა ჩემისა მამისაჲ“, რამთა გუჩუენოს ჩუენ ერთობად იგი [განუშორე]ბელი და განუყოფელი.

ამას [სარწმუნოებითა] სამებისაჲთა და სასოებითა უკუდავისა მის ცხორებისაჲთა კელ-ვყავ აღწერად და გასრულებად ძე უძლურმან ჯორცითა და დაქსნილმან სულითა ივანე, მომადლებითა მხოლოჲსა მარადის [...] დასაბამისა ღმრთისა ჩუენისაჲთა, რომელსა ყოველთა კაცთა ჰნებაჲს [ცხორებაჲ და] მეცნიერებასა ჭეშმარიტებისაჲსა მოსვლად. და მისა მიმართ მეოხებითა უმეტეს კურთხეულისა დედოფლისა ჩუენისა წმიდისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა [მარიამისა], ძლიერებითა ცხოველსმყოფელისა პატიოსნისა ჯუარისაჲთა და მეოხებითა წმიდათა ანგელოზთა და მთავარანგელოზთაჲთა და ყოველთა დასთა განწყობილთა ზეცისა უქორცოთაჲთა, მაღლითა და შეწვენითა წმიდათა დიდებულთა ქერობინთა და სერაფინთაჲთა, მეოხებითა თავისა მის წინაწარმეცყულთაჲსა წმიდისა წინამორბედისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲთა, უხითა (!) დიდებულთა წმიდათა მოციქულთა, ღირსთა მღდელთმოდუართა, ა[ხოვან]თა მოწამეთა, და სანატრელთა მამათაჲ და ყოველთა წმიდათა[თა], [რომელნი სათნო] ეყვნეს წმიდასა სამებასა და სათნო მისა არიან, რომელთა შეამკვეს [სამკაულითა] ღმრთისმეცნიერებისაჲთა, ამათ ყოველთა მეოხებითა [...] დიდების ხანი დაიდგა დედამან ჩუენმან კათოლიკე ეკლესიამან. მარად ჟამად ჰყოფს ქსენებასა უფლისა[სა] და მაღლითა აღმავსებს შვილთა თვსთა.

უცხოებით მწირობასა შინა ჩემსა დავნუსხე ესე სუჯაქსარი [სალოცავად] ჩემ მიერ ტყუექმნულისა საწყალობელისა სულისა ჩემისა, [მოსაქსენებელად] და სალოცველად შემდგომად ღმრთისა შემოქმედისა და ღმრთებერ მწყალობელისა ჩემ მიერ [...]ლისა და წინაშე ღმრთისა დამშჯელისა, ტკბილისა მშობელისა, მოძღურისა და მამისა ჩემისა დავით ჯიბისძისა, რამეთუ იგი არს მოქმედი და იგი არს მიზეზი [ყოვლისა] ჩემ ზედა კეთილისაჲ, სალოცველად სულისა მშობელთა მისთა ივანესისა და [შუშანისისა] და სულისა მშობელთა ჩემთა, ძმათა, დათა და ყოველთა თვსთა ჩემთა[სა, ცოცხალთა] და მიცვალებულთა, და ყოველნი, რომელნი ამას წმიდასა წიგნსა თანა[შემწე] არიან სიტყვთ და საქმით, მათ ყოველთა სალოცველად [...].

ხოლო დაინუსხა წმიდაჲ ესე წიგნი წინამოდუარი ეკლესიისაჲ უცთომელად [...] მომთხრობელი ღუაწლსა წმიდათასა ქუეყანასა ასურას[ტანისასა, სანახებ]სა წმიდისა სუქმონ საკურველთმოქმედისასა, საზღვართა [ანტიოქიისათა დიდებულსა, სახელგანთქმულსა და ცრემლთა ნაკადულითა მორ[წყულსა მონაზონ]თა სიმარავლითა განშუენებულსა რომანაწმიდას, საყოფელსა [წმიდისა ღმრთისმშობელისა,]

მამობასა მიჰაელ ტყემლობილისა, რამეთუ იგი მექმნა მიზეზ [ამი]სა. მუნ იყო დედაჲ უცთომელი და მართალი. უფალმან ღმერთმან სასყიდელი ზეცისაჲ...

ყოველთა ლოცვა ყავთ გაბრიელისთჳს, იაკობის მოწაფე[ყოფილისა], [რამეთუ... .. ცოდვილისა] კელითა ჩემითა იწერებოდა. არამედ თანამზრუნველობითა და [თანაშემწეობითა] ... რომელი ეგზეზის სიყუარულითა შატბერდისაჲთა, ვითარცა [ცეცხლითა], და მოქადულ [არს] მატებასა მისსა ზედა სულიერისა მის და ჭეშმარიტისა ცხორებისა...

ხოლო კუალადცა გევედრები, კსენებულმცა ვართ წმიდათა შინა ლოცვათა თქუენთა – მ ნათესაჲნო მომავალნო და აღორძინებადნო, გქონდინ კსენებაჲ ჩუენ წარსულთაჲ ამათ [წარმა]ვალთა და დავიწყებადთა, რაჲთა ერთობით ვადიდებდეთ მამასა, ძესა და [წმიდასა სულსა] აჲ და მარადის და უკუენითი უკუენისამდე.

ხოლო ითარგმნა ბერძენთა ენისაგან ქართულად გიორგის მიერ, რამეთუ დიდითა შრომითა და ხარკებითა [...] ათარგმნია მოძღუარმან მისმან გიორგი დაყუდებულმან. მოიღო მითი წმიდით ... [ყოველთა] მონასტერთა, რომელთა ნამუშავენი მოი...

ყოველთა გევედრები, ვინცა სწერდით, ნუ სცვალეთ სახელსა, გინა თუ წერტილსა, რამეთუ ამის პირისათჳს [...]ვედრებულ იყო. სახელებია დიად უცხოები და ძნელ. [ვითა] ჰპოვოთ, დასწერდით; მე ვითა მიპოვნია დამიწერია. და [...]მუნით] შემიწამებია, რამეთუ იგჳ ნუ ვის გაქუს, თუ ესე სახე[...] არსო. და გიორგი მთარგმნელისათჳს ლოცვა ყავთ. და [კუალადცა] გევედრები, ლოცვა ყავთ დავით ჯიბისძისათჳს და მშობელთა [მისთა] ივანესთჳს, შუშანისთჳს, ძმისა მისისა გაბრიელისთჳს. [...] ყოველთა სულთათჳს.

...ლოცვა ყავთ ამისა მწერლისა ივანესთჳს, [მშობელთა ჩემთა] გაბრიელისთჳს და [მარიემისთჳს] და ძმათა ჩემთა გიორგისთჳს და დავითისთჳს და დისა ჩემისა შუშანისა.

ბრძანებითა მამისა ძმისა ჩემისა დავითისითა დაიდვა წმიდაჲ ესე [წიგნი] მის მიერვე აშენებულსა ეკლესიასა, საყოფელსა წმიდისა ძელისა ცხორებისასა, სამსახურებელად ყოველთა წმიდათა და სამო[ძღურებელად]. ვინ აქა იყოს, არავის კელეწიფების წაღებად, ვიდრემდის ესე ეკლესიაჲ იყოს და შიგან [კაცი]. და რაჲ ესე ეკლესიაჲ არა იყოს და შიგან კაცი არა იყოს, მაშინ [წიგნი] ამის ეკლესიისაჲ შატბერდისა დიდსა ეკლესიასა დაისხენ. და თუ კუალად ვინმე გამოუჩნდეს ამასვე ეკლესიასა, კუალადვე აგნენ. კუალად რაჲ ესე ეკლესიაჲ ვინმე განაახლოს, მაშინცა არავის კელეწიფების გამოკუებაჲ. და ვინ გამოაკუას [ესე] წიგნი ამას წმიდასა ძელსა ცხორებისასა, ესემცა წმიდაჲ ძელი ცხორებისაჲ [არს] მოსაჯული წინაშე ღმრთისა, რომელმან მას ზედა კელნი განიპყრნა და საღმრთოთა [მით სისხლითა] სხურებაჲ ყო ძელი ესე ცხორებისა ჩუენისაჲ, ამენ.“ 450v-452v (იხ. ე. მეტრეველი, შავი მთის მწიგნობრული კერის ისტორიისათვის XI საუკუნის პირველ ნახევარში, ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი, I, თბილისი, 2007, გვ. 87-108.)

მინაწერები: ხელნაწერის თანადროული, ტექსტის ხელით შესრულებული:

(ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ დავით ჯიბისძისათჳს“ (8r, 35r, 150r, 178v, 382r, 445v)

(ასომთავრულით) „ქრისტე, შეეწიე დავითს, ამენ“ 36r.

(ასომთავრულით) „ქრისტე, შეიწყალე უდირსი ივანე“ 52v, 200v, 229v.

(ასომთავრულით) „ხოლო ღმერთსა ჩუენსა დიდებაჲ“ 75v.

(ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ დავითისთჳს“ 87v.

(ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ წმიდისა მამისა დავითისთჳს“ 166v.

(ნუსხური) „და იოვანესთჳს ლოცვა ყავთ“ 170v.

(ასომთავრულით) „ქრისტე ღმერთო, მიზეზო ყოვლისაო, წარმიმართე“ 186r.

(ასომთავრულით) „იესუ ქრისტე, მიკსენ ამის წიგნისაგან“ 202v.

(ასომთავრულით) „ვაჲ ბოროტი გარემოჲსნი, ლოცვა ყავთ“ 203r.

(ასომთავრულით) „უფალო ღმერთო, მომეც ძალი და თმენაჲ“ 204r.

(ასომთავრულით) „დიდება ღმერთსა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა, დასრულდა თუე მარტი.

ლოცვა ყავთ ღმერთშემოსილისა წმიდისა მამისა დავითისთჳს“ 210v.

(ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ მამისა და შემოქმედისა ჩემისა დავითისთჳს“ 220r.

- (ასომთავრულით) „ქრისტე ღმერთო, მიკსენ რომანწმდით“ 239r.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე, შეიწყალე უღირსი ივანე შავი“ 259v.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“ 322r.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე, ადიდე სულითა გიორგი დაწყუდებული“ 325v.
 (ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ ღმრთებერ მწყალობელისა ჩემისა დავით ჯიბისძისათჳს“ 325v.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე, შეიწყალე ივანე“ 328v, 332r, 392r, 425r.
 (ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ უღირსისა ივანესთჳს“ 357r.
 (ასომთავრულით) „მადლი და დიდებაჲ ღმერთსა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა, დაესრულა განგებაჲ თუეთა წელიწდისათაჲ მოსაქსენებელითურთ თითოეულისა წმიდისაჲთ. ღმერთმან იცის, დიდი ჭირი მინახავს ამისსა ნუსხვასა. სიტყვსა და სახელთა ხოლო სიმრთელე მიხარკებია და სხუაჲ არაჲ, რამეთუ ძნელად საწერელ არს, რომელი თჳთცა გეუწყოს“ 357r.
 (ასომთავრულით) „ლოცვ ყავთ გიორგისთჳს დაწყუდებულისა“ 368r.
 (ასომთავრულით) „ლოცვ ყავთ შემდგომად ღმრთისა შემოქმედისა ჩემისა მამისა დავითისთჳს“ 373v.
 (ასომთავრულით) „შემინდვეთ, არცა ერთი დღე მართალსა არა მიწერია“ 412v.
 (ასომთავრულით) „უფალო, უფალო, მიკსენ ამის წიგნისაგან და სუენებისაგან“ 414v.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე ღმერთო, შემწე მეყავ“ 433r.
 (ასომთავრულით) „კურთხეულ არს ღმერთი, ესეცა სრულ იქმნა“ 434r.
 (ასომთავრულით) „ლოცვა ყავთ უღირსისა ივანესთჳს“ 435r.
 (ასომთავრულით) „კურთხეულ არს ღმერთი, გასრულდა“ 437v.
 (ასომთავრულით) „მადლი და დიდებაჲ ღმერთსა“ 443v.
 (ასომთავრულით) „ლოცვ ყავთ უღირსისა ამისთჳს“ 449r.
 (ასომთავრულით) „ქრისტე ღმერთო, შეიწყალე ივანე“ 450r.
 ხელნაწერს აქვს გვიანდელი მინაწერები: 47v, 49v, 175r, 206v, 209r, 389r, 427v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია: ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, H კოლექცია, ტ. IV, 1949, გვ. 151.

ხელნაწერი გადაწერილია ივანე ჯიბისძის მიერ (450v), მისი ბიძის დავით ჯიბისძის დაკვეთით. როგორც სამეცნიერო ლიტერატურაში არის გარკვეული, ხელნაწერის გადაწერის დროისათვის გიორგი ათონელი და გიორგი დაწყუდებული გარდაცვლილნი არ უნდა ყოფილიყვნენ. მაშასადამე, ჯიბისძეების სვინაქსარი გადაწერილი უნდა იყოს არა უგვიანეს 1065 წლისა და არა უადრეს 1042-1044 წლებისა, როდესაც გიორგი ათონელმა თარგმნა დიდი სვინაქსარი: ე. მეტრეველი, შავი მთის მწიგნობრული კერის ისტორიისათვის XI ს. პირველ ნახევარში, ელ. მეტრეველი, ფილოლოგიური ძიებანი, ნაკვეთი I, თბილისი, 2007, 87-108; პ. ინგოროყვა, გიორგი მერჩულე, თბილისი, 1954, გვ. 359.

ქართველი წმინდანებისაგან ნუსხაში შესულია მხოლოდ იოანე იბერიის ხსენება და ექვთიმე ათონელის სვინაქსარული ცხოვრება (13 მაისი).

გადამწერის ანდერძში ტექსტი, რომელიც სვინაქსარის თარგმნას და მასთან დაკავშირებულ სიძნელეებს ეხება, სავარაუდოდ, სვინაქსარის მთარგმნელს გიორგი მთაწმიდელს უნდა ეკუთვნოდეს.

ჯიბისძეთა სვინაქსართან დაკავშირებით საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს, რომ მას შენარჩუნებული აქვს გიორგი მთაწმიდელის თარგმანის პირვანდელი სახე, რადგან არ შეიცავს მეთერთმეტე საუკუნის დანარჩენ ნუსხებში შეტანილ ინტერპოლაციებს: ილარიონ ქართველის ხსენებას (Ivir. geo-30, A-193), წმინდა ნინოს (O/Sin. geo-4-61; Jer. 24-25), პროხორე ქართველის სვინაქსარულ ცხოვრებებს (Jer. geo-24-25).

C

A 97

369 ფ.; ეტრატის, დალაქავებული, კიდევშემოცვეთილი; უყდო; დაშლილი, თავ-ბოლონაკ-
 ლული, ალაგ-ალაგ ტექსტი აღარ იკითხება, შიგადაშიგ ტექსტი გაცხოველებულია. სათაური აკლია.

აკლია: 1-29 სექტემბრის მასალა; 33v-სა და 34r-ს შორის ერთი ფურცელი; 35v-სა და 36r-ს შორის ორი ფურცელი; 37v-სა და 38r-ს შორის ერთი ფურცელი. ტექსტი ბოლონაკლულია [XI ს.].

ხელნაწერში ტექსტი წარმოდგენილია შემდეგი თანმიმდევრობით:

I. სათვეო ნაწილი 1r-290r

სათვეო ნაწილს მოსდევს „გამოავლინეთა“ კომპლექტი

ა) „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ 290v-306r.

ბ) „გამოავლინენი მარხვათანი“ 306r-309v.

გ) „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“ 309v-310r.

დ) „ღმრთისმშობლისანი თითოეულისა ძლისპირისანი მიწყებით“ 310r-312r.

ე) „გამოავლინენი ია სახარებათანი შემსგავსებულად თითოეულისა სახარებისა“ 312r-313r.

ვ) „გამოავლინენი სამარადისონი ზ-თა კმათა ზედა“ 313r-313v.

ზ) „გამოავლინენი რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს“ 313v.

„გამოავლინეთა“ კომპლექტის შემდეგ სვინაქსარი შეიცავს: „ლიტანიისანი და ღმერთი უფალსა ზედა და ოხითანი აღდგომისანი რვათა კმათა ზედა“ 313v-315r.

II. განგება წმიდათა მარხვათა კურიაკითგან მეზუერისა და ფარისეველისათ ვიდრე კურიაკედმდე ყოველთა წმიდათა [მარხვან-ზატიკი] 315r-355v.

ზატიკის შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია შემდეგი პარაგრაფები:

1. „თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი“ 355v-359v; 2. „სახარებანი აღდგომისანი (=საკვირაონი) საცისკრონი“... 359r-360r; 3. „განგება სატფურებისა“... 360r; 4. „წარდგომანი ჟამისწირვისანი“... 361r; 5. „ალილუა-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი“... 361r-v; 6. „წარდგომანი, რომელნი მწუხრთა ითქუმიან“... 361v; 7. „უწყება ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკ-დენბერისა ზუ ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყუთ [შენიშვნები ფსალმუნური კანონის კითხვის წესისა, მუკლთა დრეკისა, ცისკრის ლოცვებისა და სხვ შესახებ] – 361v-363r.

ამას მოყვება სვინაქსარის მესამე ძირითადი – დისციპლინური ნაწილი, რომელიც შედგება ხუთი სტატიისაგან: ა) „საგმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და სატრაპეზოზსა წესიერებისა“ 363r-365r. ბ) „წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს“ 365r-365v. გ) „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“ 365v-366v. დ) „ხარებისათჳს“ 366v-367v. ე) „შესამოსელისათჳს“ 367v.

ტექსტი ბოლონაკლულია.

ანდერძები: 1. *მთარგმნელისა*: „მადლი და დიდება ღმერთსა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა. დაესრულა განგება თუეთა წელიწდისათა მოსაკსენებელითურთ თითოეულისა წმიდისათ. ღმრთისათჳს ლოცვა ყავთ გლახაკისა გიორგისთჳს, რომელნიცა იკითხვიდეთ, გინა სწერდეთ, თუთ ღმრთმან იცის, რომელ ფრიადი ღუაწლი და ჭირი მინახავს ამისსა თარგმნასა, სალხინებელად ცოდვთა ჩემთა და მოსაკსენებელად მოძღუართა და მშობელთა და ყოველთა თჳსთა და მეცნიერთა ჩემთა და თქუენცა ღმრთმან მოგცეს წყალობა დღესა მას დიდსა განკითხვისასა. დადაცათუ ნაშრომი უნდოდ არუენებს, არამედ სიმართლე დიად გუხარებია და სიტყჳსა არა შეცვალება ამისთჳს, რამეთუ ფრიად საკრძალავი წიგნი არს და სულთა სარგებელი და ეკლესიისა წინამძღუარი უცთომელი და საქმეთა სულიერთა და შუენიერთა მთხრობელი და გულთა ჩუენთა ღმობიერმოყველი და ღუაწლსა წმიდათასა მაუწყებელი, რომელი დღესამომდე სასმენელსა ჩუენსა არღარა სმენილ იყო და არცა ბერძენთა უფრომსთასა, რამეთუ არცა მათ თანა დიად იპოების ესევიტარი სჳნაქსარი თჳნიერ სოფიაწმიდისა და ასტუდიისა(!). ხოლო რომელნი სწერდეთ, სიტყჳსა ნუ შეცვალებთ, ნუცა სახელსა ღმრთისათჳს წერილსა, კულა მეცნიერად შუენიერად და კეთილად წერდეთ და შეწამებასა იხარკებდეთ“ 290r.

2. *გადაძწერის* (სინგურით მარჯვენა არშიაზე): „ესე ანდერძი გიორგი მთაწმიდელისა არს, ვიცა სჳნაქსარსა სწერდეთ ღმრთისათჳს, ნუ შესცვალებთ“.

მინაწერები: ტექსტის ხელით: 1. „მარტურობოლი მუფარკანი არს“ 128r; 2. „აფხაზეთს“... 201v. 3. „გულაყუასა იტყვს ზიდანოსად“ 229v. 4. „რომელ არს წებური“ 270r. 5. „რომელ არს შუყრი“ 270v. 6. „სუანთა სოფლისა ციხე, რომელ არს მური“ 270v. ყველა მინაწერი ტექსტის განმარტებას წარმოადგენს.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია: Ф. Жордания, Описание рукописей и старопечатных книг Церковного музея духовенства Грузинской епархии, кн. I, Тифлис, 1902, стр. 115-116; ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, A კოლექცია, I, თბილისი, 1973, გვ. 396-448.

2. ხელნაწერი გადაწერილი ჩანს არა უადრეს 1066 წლისა, ვინაიდან 234r-ზე (29.VI) ტექსტისავე ხელით არშიაზე მიწერილია ცნობა გიორგი ათონელის გარდაცვალებისა და მისი მთაწმიდაზე გადასვენების შესახებ.

3. ხელნაწერში არშიებზე ტექსტისავე ხელით შეტანილია შემდეგი ხსენებები: 1. „და წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლ ხანცთელისაჲ“ (5 ოქტომბერი) 6r; 2. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კოსტანტი კახაისაჲ. ესე იყო ქართველი აზნაური დიდებული და იწამა სარკინოზთა მიერ სპარსეთს“ (10 ნოემბერი) 32v; 3. „ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა აბიბოს ნეკრესელ ეპისკოპოსისაჲ, რომელი იწამა ცეცხლისმსახურთა მიერ ქართლს“ (12 ნოემბერი) 34r; 4. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბოაისი, რომელი იწამა იერაპოლის“ (30 დეკემბერი) 83r; 5. „ამას დღესა გარდაიცვალა სულკურთხეული მთავარეპისკოპოსი იოვანე ჭყონდიდელი. დიდებულ ყაენ ღმერთმან სული მისი და ძმათა მისთა“ (7 იანვარი) (87v); 6. „ამასვე დღესა ცხრათა ძმათა კოლაელთა“ (12 თებერვალი) 128r; 7. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დავითისი, რომელი იწამა ღვინს სარკინოზთაგან“ (23 თებერვალი) 129v; 8. „ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მესუკაველთაჲ სუქიაისი და მოყუასთა მისთა“ (15 აპრილი) 164v; 8. „ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ორთა ძმათა დავითისი და ტირიჭანისი, რომელნი იყვნეს სომხითით და იწამნეს ტაოს“ (18 მაისი) 200r; 9. „ამასვე დღესა იოდასაჲ ჰინდოთა მეფისაჲ“ (19 მაისი) 201v; 10. „ამას დღესა მიიცვალა ნეტარი მამაჲ ჩუენი გიორგი მთაწმიდათა, თარგმანი ამის წიგნისა და სხუათა, კოსტანტინეპოლის და მოწაფეთა მისთა წარიყვანეს მთაწმიდას“ (29 ივნისი) 234r; 11. „ამასვე დღესა წმიდისა ნერსე მთავარეპისკოპოსისა სომხითისაჲ“ (1 ივლისი) 236v; 12. „ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ლამპარისი“ (6 ივლისი) 241v; 13. „ამასვე დღესა წმიდისა იოვანე პალავრელისაჲ“ (26 ივლისი) 258r; 14. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა იზიტბოზიტისი, რომელი იყო ნათესავით სპარსი და იწამა სპარსთა მიერ ცეცხლისმსახურთა“ (29 ივლისი) 260r; 15. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევსტატი მცხეთელისაჲ, რომელ იყო ნათესავით სპარსი და იწამა ტფილისს ცეცხლისმსახურთა მიერ“ (29 ივლისი) 16. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა რაჟდენისი, რომელი იყო სარკინოსი და იქმნა ქრისტიანე და იწამა ქართლს ცეცხლისმსახურთა მიერ სოფელსა წრომს“ (3 აგვისტო) 264r; 17. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისი შუშანიკისი, რომელ იწამა ქართლს ქმრისა მისისა ვარსკენისგან“ (21 აგვისტო) 279v; 18. „ამასვე დღესა კორდოვ ეპისკოპოსისაჲ და წმიდათა მოწამეთა ირინეოსი და ორ და ორფისი“ (23 აგვისტო) 283r; 19. „ამასვე დღესა წმიდისა ლავრენტისი და დიომიდისი“ (28 აგვისტო) 288v.

4. გვიანდელი ხელით ტექსტის არშიაზე შეტანილია შემდეგი ხსენებები: 1. „ამასვე დღესა წმიდისა და ქართველთა განმანათლებელისა ჩუენისა ნინოსი“ (14 იანვარი) 104v; 2. „ამასვე დღესა წმიდისა ბასილისა(!) და გრიგოლი ღმრთისმეტყუელისა და იოანე ოქროპირისა სიყუარულითა აღასრულოთ, სულიერნო ძმანო“ (30 იანვარი) 119v; 3. „ამასვე დღესა წმიდისა ნეტარისა თამარ დედოფლისა“ (1 მაისი) 175r.

5. A-97 ხელნაწერზე და მის მინაწერებთან დაკავშირებით იხ.: პ. ინგოროყვა, ქართული მწერლობის ისტორიის მიმოხილვა, მნათობი, 10-11, 1939, გვ. 246; ქრ. შარაშიძე, საქართველოს ისტორიის მასალები (XV-XVIII). მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 30, 1954, გვ. 197.

6. ტექსტისავე ხელით გვხვდება ლიტურგიკული ხასიათის შენიშვნებიც: 1. „ათორმეტთა [ფ]სალმუნთა კურიაკესა მწუხრი არავინ ილოცავს“ 321r; 2. „გალობანი გინათუ სათუეოასანი, გინათუ ზუედრნი“ 346v; 3. „შემდგომად კურიაკისა ყოველთა წმიდათაჲსა ორშაბათსა იწყებენ(!) მარხვანი წმიდათა მოციქულთანი და სრულ იქმნების ივნისსა ხც“.

7. ქართული ტექსტებიდან შეტანილია იოანე იბერის ხსენება და ექვთიმე ათონელის ცხოვრება (13 მაისი).

D

A 193

277 ფ.; ეტრატი, უფლო, დაშლილი, დაზიანებული, ზოგიერთი გვერდი მთლიანად გადალეულია და არ იკითხება; ალაგ-ალაგ ტექსტი გაცხოველებულია. ნუსხური, 1 ფ. კვადრატულად ამოჭრილია მხატვრულად გაფორმებული ჩარჩოს ნაწილი; ტექსტი ნაწერია კალიგრაფიული ნუსხურით, სათაურები მთავრულით; ნაკლული.

სათაური: „სუნაქსარი, რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი, დაწესებულნი წმიდათა მღვდელთმოდურთა მიერ, რომელსა შინა წერილ არს ეკლესიისა საწელიწდო განგებაჲ ფსალმუნებისათჳს და გალობისა და წიგნის კითხვისა და თუ რომელსა დღესა მოვიცლით, ანუ თუ რომელთა წმიდათა ესენებასა დავაცადებთ ჟამთა ღოცვასა და მუკლთა ღრეკასა და კუალად წერილ არიან ცხოვრებანი და წამებანი ღლითი-ღლედა წმიდათანი სულ მცირედ და შემოკლებულად, რამთა არა ფრიადი წერილისაჲ იქმნას“.

ნუსხაში შემორჩენილია: სათვეო ნაწილი სექტემბერი-აგვისტო 1v-297r და მარხვათა განგება 297v-299v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია: К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники в отечественных книгохранилищах, Тифлис, 1908, стр. 228; Ф. Жордания, Описание рукописей, кн. 1. 1903, стр. 216; კ. კეკელიძე, ეტიუდები, IV, გვ. 150.

თ. ჟორდანიასა და კ. კეკელიძეს ხელნაწერი გიორგი მთაწმიდელის სიცოცხლეში გადაწერილად მიაჩნიათ, თუმცა არგუმენტი ამის დასასაბუთებლად არ მოაქვთ. იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, IV, გვ. 150; Ф. Жордания, Описание..., გვ. 216.

ნუსხაში ქართველ წმინდანთაგან შეტანილია იოანე იბერის ხსენება, ექვთიმე მთაწმიდელის სვინაქსარული ცხოვრება და ილარიონ ქართველის ხსენება; არშიაზე გვიანდელი ხელით მიწერილია პეტრე ქართველის (იბერის) ხსენება (?).

ანდერძი: ხელნაწერს ახლავს გიორგი მთაწმიდელის ანდერძი:

„დიდებაჲ ღმერთსა მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა, დაესრულა განგებაჲ თუეთა წელიწდისათაჲ მოსაქსენებელითურთ თჳთოეულისა წმიდისაჲთ.

ღმრთისათჳს, ღოცვა ყავთ გლახაკისა გიორგისთჳს, რომელნიცა იკითხვიდეთ, გინა სწერდეთ, რამეთუ ღმერთმან იცის, ფრიადი ღუაწლი და ჭირი მინახავს ამისსა თარგმნასა, საღხინებელად ცოდვათა ჩემთა და მოსაქსენებელად მოძღუართა და მშობელთა და ყოველთავე თჳსთა და მეცნიერთა ჩემთა და თქუენცა ღმერთმან მოგცეს წყალობაჲ დღესა მას დიდსა განკითხვისასა. ამინ“.

E- E'

O/Sin. geo- 4+ O/Sin. geo 61

ცალ-ცალკე აკინძული ეს ორი ხელნაწერი ერთი ხელნაწერის ორი ნაწილია.¹ O/Sin. geo-4 შეიცავს 207 ფურცელს, O/Sin. geo-61 კი 55 ფურცელს; ეტრატი, ნუსხური; ნაკლულია, აკლია დასაწყისში, შუაში და ბოლოშიც; O/Sin. geo-4 შეიცავს სათვეო მასალას 2 სექტემბრის ბოლოდან და წყდება 22 ივლისზე, O/Sin. geo-61-ში კი დაცულია „გამოავლინეთა“ კომპლექტი (1r-20v) და „განგებაჲ წმიდათა მარხვათაჲ მეზუერისაჲთგან ვიდრე ყოველთა წმიდათამდის...“ (20v-55v).

¹ დაკვირვება, რომ ეს ორი ხელნაწერი ერთი სვინაქსარის ორი ნაწილია, გაგვიზიარა ლილი ხევსურიანმა, რისთვისაც დიდ მადლობას მოვასხენებთ.

მინაწერები: ტექსტის ხელით, O/Sin. geo-4 1. „ქრისტე, შეეწიე თეოდორეს“ 40r. 2. „ქრისტე, შეიწყალე სამოთხე“ 41r. 3. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ 44r. 4. „ქრისტე შეიწყალე იოვანე“ 64r. 5. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ 80v. 6. „ქრისტე შეიწყალე თეოდორე“ 83r. 6. „ქრისტე, ადიდე სულითა თეოდორე მოძღუარი სამოთხელი“ 84v. 7. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ 87v. 8. „ქრისტე, შეუნდვენ მჩხრეკალსა“ 104v. 9. „ქრისტე, შეიწყალე თეოდორე“ 105v.

ტექსტის ხელით, O/Sin. geo-61 1. „ქრისტე, შეგზნდვენ“ 2v. 2. „ქრისტე, მეუფეო, გაჰმარჯუე“ 20v. 3. „ქრისტე, შეიწყალე თეოდორე მოძღუარი“ 50r. 4. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ 52r. 5. „ქრისტე, შეგზნდ“ 55v.

O/Sin. geo-4-ში აშიებზე გვიანდელი მინაწერები გარდამავალი პერიოდის მხედრულით (იხ. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, სინური კოლექცია, ტ. II, თბილისი, 1979, გვ. 131-162).

შენიშვნები: 1. ხელნაწერები აღწერილია: ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, სინური კოლექცია, ნაკვეთი II, შეადგინეს და დასაბუჟდად მოამზადეს ც. ჭანკიევმა და ლ. ჯღამაიამ, თბილისი, 1979, გვ. 131-162. 2. ქართველი წმინდანებიდან ნუსხაში შეტანილია იოანე იბერიის ხსენება და ექვთიმე ათონელის ცხოვრება (13 მაისი) და წმინდა ნინოს სვინაქსარული ცხოვრება (14 იანვარი), 99r (შდრ. F ნუსხა 128r; C ნუსხაში ნინოს ხსენება გვიანდელი მინაწერის სახითაა). 3. ამ სინური ხელნაწერის კიდევ ერთი ფრაგმენტი გამოვლინდა სინას მთაზე აღმოჩენილ ქართულ ხელნაწერთა ახალ კოლექციაში (O/Sin. geo-1); ფრაგმენტი 18 ფურცლისაგან შედგება და მოიცავს 8-28 აგვისტოს მასალას – იხ. სინის მთაზე წმ. ეკატერინეს მონასტერში 1975 წელს აღმოჩენილ ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, შეადგინეს ზ. ალექსიძემ, მზ. შანიძემ, ლ. ხევსურიაძემ და მ. ქავთარაძემ, ათენი, 2005, გვ. 245; სამწუხაროდ, ფრაგმენტის ფოტოპირის უქონლობის გამო ამ ახლად აღმოჩენილი ფრაგმენტის მასალა არ აისახა გამოცემაში.

F

Jer. geo 24-25

დღესდღეობით ცალ-ცალკე აკინძული ეს ორი ხელნაწერი ერთი ხელნაწერის ორი ნაწილს წარმოადგენს, პაგინაცია გრძელდება მეორე ხელნაწერში. 408 ფ.; ეტრატი, ნუსხური; სათაურები მთავრულით.

ხელნაწერში ტექსტი წარმოდგენილია შემდეგი თანმიმდევრობით:

I. სათვეო ნაწილი 1r-312r

სათვეო ნაწილს მოსდევს „გამოავლინეთა“ კომპლექტი

ა) „გამოავლინენი წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა წმიდათანი“ 312v-330r.

ბ) „გამოავლინენი მარხვათანი“ 330v-334v.

გ) „გამოავლინენი უსახელოთა წმიდათათჳს“ 334v-335v.

დ) „ღმრთისმშობლისანი თითოეულისა ძლისპირისანი მიწყებით“ 335v-337v.

ე) „გამოავლინენი 17 სახარებათანი შემსგავსებულად თითოეულისა სახარებისა“ 337v-339r.

ვ) „გამოავლინენი სამარადისონი 1-თა კმათა ზედა“ 339r-v.

ზ) რომლისაცა წმიდისათჳს გინდეს 339v-340r.

„გამოავლინეთა“ კომპლექტის შემდეგ სვინაქსარი შეიცავს შემდეგ პარაგრაფს: „ლიტანიისანი და ღმერთი უფალსა ზედა და ოხითანი აღდგომისანი რვათა კმათა ზედა“ 340r-341v.

II. „განგებაჲ წმიდათა მარხვათაჲ კურიაკითგან მეზუერისა და ფარისევლისაჲთ ვიდრე კურიაკედმდე ყოველთა წმიდათა“ (მარხვან-ზატიკი) 341v-395r.

ზატიკის შემდეგ სვინაქსარში შეტანილია შემდეგი პარაგრაფები:

1. „თანნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი“ 395r-400r; 2. „სახარებანი აღდგომისანი (=საკვირაონი) საცისკრონი“... 400r-v; 3. „განგებაჲ სატფურებისაჲ“... 400v-401r-v; 4. „წარდგომანი ჟამისწირვისანი“... 401v-402v; 5. „ალელუია-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი“... 402v-403r; 6. „წარდ-

გომანი, რომელნი მწუხრთა ითქუმიან“... 403r-v; 7. „უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა ზუ ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვთ“ [შენიშვნები ფსალმუნური კანონის კითხვის წესისა, მუკლთა ღრეკისა, ცისკრის ლოცვებისა და სხვ შესახებ] ... 403v-405r.

ამას მოყვება სვინაქსრის III ძირითადი – დისციპლინური ნაწილი, რომელიც შედგება ხუთი სტატიისაგან: ა) „საჭმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და სატრაპეზოჲსა წესიერებისა“ 405r-407r. ბ) „წმიდათა ღიღთა მარხვათათჳს“ 407r-408r. გ) „საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა“ 408r.

ანდერძი: „დიდებაჲ ღმერთსა, მაღლი ღმერთსა, კურთხეულ არს ღმერთი. დასრულდა განგებაჲ თუეთა წელიწდისათაჲ მოსაკსენებელითურთ თითოეულისა წმიდისაჲთ. ღმრთისათჳს, ლოცვა ყავთ გლაზაკისა გიორგისთჳს, რომელნიცა იკითხვიდეთ, გინა სწერდეთ, რამეთუ ღმერთმან იცის, ფრიადი ღუაწლი და ჭირი მინახავს ამისსა თარგმნასა, სალხინებელად ცოდვათა ჩემთა და მოსაკსენებელად სულიერისა მოძღურისა ჩუენისა გიორგისსა, რამეთუ შემდგომად ღმრთისა იგი არს მიზეზი ყოვლისა კეთილისაჲ და მათთა ბრძანებითა და მაღლითა და ლოცვითა მითარგმნიან ესე საღმრთონი წიგნნი. კსენებულმცა ვართ წმიდათა ლოცვათა თქუენთა ჩუენ და მშობელნი და ძმანი ყოველნი და თქუენცა ღმერთმან მოგცეს წყალობაჲ დღესა მას დიდსა განკითხვისასა. და ესე უწყოდეთ, დაღაცათუ ნაშრომი უნდოდ აჩუენებს, არამედ სიმართლე დიად გვხარკებია და სიტყჳსა არა შეცვალებაჲ ამისთჳს, რამეთუ ფრიად საკრძალავი წიგნი არს და სულთა სარგებელი და ეკლესიისა წინამძღუარი უცთომელი და საქმეთა სულიერთა და შეუნიერთა მთხრობელი და გულთა ჩუენთა ღმობიერმოყუელი და ღუაწლსა წმიდათასა მაუწყებელი, რომელი დღესამოდღე სასმენელსა ჩუენსა არღარა სმენილ იყო და არცა ბერძენთა უფროჲსთასა, რამეთუ სოფიაწმიდას არს და საპატრიარქოთა ეკლესიათა და მთაწმიდას ესევეთარი სუნაქსარი.“ 312r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილი: R. Blake, Catalogue des manuscrits géorgiens de la Bibliothèque Patriarcale Grecque a Jerusalem, Revue de l'Orient chretien, 3 Série, ტ. III (XXIII), №3 et 4 (1922-23); ე. მეტრეველი, მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის, თბილისი, 1962, გვ. 29-33; 2. F ნუსხაში ქართული ტექსტებიდან შეტანილია იოანე იბერიის ხსენება და ექვთიმე ათონელის ცხოვრება (13 მაისი). 3. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ მხოლოდ ამ ნუსხაშია შეტანილი პროზორეს ცხოვრება (12 თებერვალი) და მისი აღაპი (17 იანვარი). 4. ნუსხა შეიცავს წმიდა ნინოს ხსენებას, 14 იანვარი (128r) სინური ნუსხისაგან განსხვავებით ნინოს ხსენება მხოლოდ ერთი ფრაზითაა წარმოდგენილი და არ ახლავს სინურის მსგავსი ტექსტი. 5. F ნუსხას ახლავს საინტერესო აღაპები, რომლებიც შესანიშნავ მასალას წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკური თუ სოციალური ისტორიის, ქრონოლოგიისა თუ გენეალოგიის საკითხების შესასწავლად (იხ. ე. მეტრეველი, მასალები, გვ. 79-108). 6. ხელნაწერის გვიანდელ (XIV ს.) ჩანართს წარმოადგენს ლუკა იერუსალიმელისა (27 ივნისი) და ნიკოლოზ დვალის (19 ოქტომბერი) სვინაქსარული ცხოვრებები.

၆၆၆၆၆

|| სუნაქსარი,*

A1vD

რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი,
დაწესებულნი წმიდათა მღვდელთმოდუართა მიერ,
რომელსა შინა წერილ არს ეკლესიისა საწელიწდომ განგებად
ფსალმუნებისათჳს და გალობისა და წიგნის კითხვისა
და თუ რომელსა დღესა მოვიცლით საქმისაგან,
ანუ თუ რომელთა წმიდათა კსენებასა დავაცადებთ
ჟამთა ლოცვასა და მუკლთდრეკასა
და კუალად წერილ არიან ცხორებანი და წამებანი
დღითიდღელთა წმიდათანი სულ მცირედ და შემოკლებულად,
რამთა არა ფრიადი სიმრავლე წერილისა იქმნას

| სახელითა¹ ღმრთისამთა იწყების წმიდად ესე სუნაქსარი,
მოდუარი სოფლისა და სამკაული წმიდისა
კათოლიკე ეკლესიისა

Br

თუესა² სეკდენბერსა

აქუს დღე ზ. დღეთა აქუს ჟამი 79 და ღამეთა – ჟამი 79

ԾԾԻՄԸՆ ՆԻՏԻՄԸՆԻՍԸ³ Ը. გვრგვნი⁴ წელი-
წადისა,⁵ დაწვებად ინდიკტიონისა,⁶ მოქცევა⁷
წელიწადისა.⁸

კსენებად წმიდისა ღმრთისმშობელისა⁹ მია-
სინეს შინა.

და წამებად წმიდათა 3¹⁰ დღათა მოწესეთა და
მოწამეთა,¹¹ რომელნი იყვნეს ერსა მონასტერსა
შინა და იწამნეს¹² და მათ თანა¹³ იწამა ამონაცა¹⁴
დიაკონი და აითალა. ხოლო იყვნეს ანდრიანო-
პოლით¹⁵ მაკედონისა¹⁶ ქუეყანასა და აღესრულ-
ნეს ლიკინოზის¹⁷ ზე¹⁸ მეფისა და ვავდოჲს¹⁹
მთაერისა.

და კსენებად წმიდისა მამისა ჩუენისა
ს ჳმეონ²⁰ მესუეტისა²¹ რომელი იყო მო-
ნასტერსა მანდროსასა.²² | ესე იყო ლეონ მე-
ფისა ზე,²³ ქალაქისა²⁴ ანტიოქიისა,²⁵ რომელ
არს დაფნისა.²⁶ ხოლო იქმნა მონაზონ და დიდ-
ნი მოღუაწებანი თავს-ისხნა და ფრიადნი სა-
კრველებანი აღასრულნა და ორმეოცდაშუდისა
წლისა ჟამთა თჳთოსახეთა²⁷ სუეტთა²⁸ ზედა
თავი თჳსი აღამაღლა და უფლისა მიმართ მიი-
ცვალა.

Dv

ამასვე დღესა | აღსრულებად²⁹ ისო ნაკე-
სი, რომელმან წინაწარმეტყუელა 49 წელ.

A2r

* სათაური შემორჩენილია მხოლოდ AD ნუსხებში. B ნუსხაში სათაური არ დასტურდება. C ნუსხას აკლია 1-29 სექტემბერი (შემოდის 29 სექტემბრის ბოლოს). E ნუსხას აკლია 1 სექტემბერი. F ნუსხას აკლია 1-5 სექტემბერი მთლიანად და 6 სექტემბრის დიდი ნაწილი.

¹ სახელითა... ეკლესიისა] უფალო იესუ ქრისტე ღმერთო ჩუენო, შეგვწყალებ ჩუენ, ამენ A.-B. ² თუესა – B.

³ სეკდენბერსა D. ⁴ გვრგვნი – B. ⁵ წელიწადისა – B. ⁶ ინდიკტიონისა + და A. ⁷ მოქცევა – A. ⁸ წელიწადისა – A. ⁹ ღმრთისმშობელისა B. ¹⁰ 3 – B. ¹¹ მოწამეთა B. ¹² წამნეს B. ¹³ თანაცა B. ¹⁴ ამონა B. ¹⁵ ანდრიანოპოლით B.

¹⁶ მაკედონის B, მაკედონისა D. ¹⁷ ლიკინოზისა B. ¹⁸ ~ მეფისა ზმ B, ზმ D. ¹⁹ ვავადოს B. ²⁰ სჳმიონ B. ²¹ მესუეტისა B. ²² მანდროსა B. ²³ ზმ D. ²⁴ ქალაქსა D. ²⁵ ანტიოქისა B. ²⁶ დაფნისა B. ²⁷ თითოსახეთა D. ²⁸ სუეტთა B.

²⁹ აღსრულებად – B.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა¹ აღა-
თოკლია,² კალისტოს, ევკოდ³ და ერ-
მოგინესი.

ხოლო განგებაჲ ესრეთ აღესრულოს: *
მწუხრი უფალო დაღადავსა⁴ ზედა თქუნენ
დასდებელნი ინდიკტიონისანი და წმიდისა სჰმო-
ნისნი და ვიდრე უფალო დაღადავსა⁵ იტყვიდნენ,
შეიმოსნენ მღვდელნი და შევიდნენ საკურთხეველად
და მისცნენ მშულობაჲ და დასხდნენ და თქუას მეფ-
სალმუნემან წარდგომაჲ დღისაჲ და იკითხნენ
საკითხავნი 11 სიბრძნისაგან სოლომონისა⁶ ანუ
თუ მეორენი, ვითა საწინაჲსწარმეტყუელოსა
სწერიან, რამეთუ უფროცა შეჰგვანან. და მერ-
მე თქუნენ სტიქარონნი ინდიკტიონისანი, ხო-
ლო მუკლთა წილ ესე მუკლნი: „აკურთხო
შენ გზგზნი წელიწადისაჲ სიტ.“ (1). სხუაჲ:
„ნეტარ არს კაცი, რომელსა ეშინის უფლისა
და მცნე.“ (2). დიდებაჲ და აწლამარადისი⁷ და
ღმრთისმშობლისაჲ.

ხოლო მწუხრსა ლიტანიისად და ცისკრად
ღმერთი უფალსა ზედა ესე დასდებელი თქუან,
კმაჲ 9: „რომელი ყოველთა დაბადებულთა შე-
მოქმედი ხარ, რომელმან ჟამ[ნი] და წელნი თჳსი-
თა კელმწიფებითა განაწესენ, აკურთხე გზგზნი
ამის წელიწადისაჲ სიტკობებითა | შენითა, უფა-
ლო, და დაიცვენ მშულობით ღმრთისმშობელისა
მიერ მეფენი და ერი შენი დიდითა შენითა წყა-

ლობითა“. და დიდებასა ზედა წმიდისაჲ, კმაჲ
10: „მოთმინებისა სუეტ იქმენ, რამეთუ ჰბადევი
პირველთა მათ მამათა, ნეტარო, იობს მოთმინ-
ებითა, იოსებს სიწმიდითა და უკორცოთა მო-
ქალაქობაჲ კორცითა აღასრულე. ევედრე უფალ-
სა⁸ შეწყალებად⁹ სულთა ჩუენთათჳს“. და
აწლამარადისსა ზედა ღმრთისმშობლისაჲ. | და
ეგრეთვე სამხრად ოხითად ესევე დასდებელნი
თქუნენ.¹⁰

ცისკრად შემდგომად ფსალმუნებისა
თქუან წარდგომაჲ ინდიკტიონისაჲ და იკითხონ
ცხორებაჲ წმიდისა სჰმონისი და მერმე თქუნენ
გალობანი ინდიკტიონისანი და წმიდისანი. და
ორთავე გალობათა დასდებელსა ორ-ორჯელ
იტყვიდნენ. განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ
წმიდისაჲ. დაღადავსა¹¹ ზედა იბაკოა ორთავე
და აქებდითი. ხოლო დიდებასა და აწლამარადისსა
ზედა ესე დასდებელი თქუან, კმაჲ 10: „სუფევაჲ
შენი, ქრისტე, სუფევა არს ყოველთა საუკუნეთა
და უფლებაჲ შენი ყოველსა შორის თესლსა და
თესლსა, რამეთუ ყოველივე სიბრძნითა შენითა
დაჰბადე და ჟამნი და წელნი ჩუენთჳს განაწესენ.
ამისთჳსცა გმადლობთ შენ | ყოვლადვე¹² და
ყოვლისათჳს¹² და ვლადებთ: აკურთხე გზგზ-
ნი ამის წელიწადისაჲ სიტკობებითა შენითა და
ღირს მყვენ ჩუენ დაუსჯელად ემობად შენდამი:
„დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა, ქუეყანასა

A2v

Elr

D2r

* მწუხრი შემდგომად კანონისა უფალო დაღადავსა უქცევთ ათთა მუკლთა ზედა და ვიტყვთ სტიქარონთა სამთა
ინდიკტიონისათა პირველსა კმასა „ზეცისა გან“. სამთა სჰმონისთა, 1 გუერდი: „ღირსო მამო, პოვე“ და სხუ-
თა ოთხთა გერთა 9 კმისათა: „ძირისაგან კეთილ“, „საქსენებელი შენი კეთილ“, „დაიმარხო ნაწილ“, „შეიყვარე,
ღმერთშემოსილო“. დიდებაჲ 9 გუერდი: „საღმრთოაჲ მადლი“. აწლად ინდიკტიონისა: „სულითა წმიდითა“. ამისსა
შემდგომად იქმნების შესლვა სახარებითა. ნათელი მხიარული. საკითხავნი, პირველად ესაიაჲსი: „სული უფლისაჲ
ჩემ ზედა, რომლისა“. ვიდრე „შენ ზედა“. (3) 33-ო დიდსა შაბათსა 1. მეორე — ლევიტელთა: „ეტყვად უფალი ძეთა
ისრაელისათა“ ვიდრე „წმიდაჲ ისრაელისა“. (4) 1 — სიბრძნე სოლომონისი: „მართალი თუ აღესრულო[ს]“ (5) პირ-
ველად საკითხავთაჲ კურექსი ზეგარდამო — „ვთქუთ ყოველთა“ და „ღირს მყვენ ჩუენ“. კურექსი მოგზადლენითა.
სტიქარონი ინდიკტიონისა, ორნი. 1 — ორნი, 9 — დიდებაჲ 1 გუერდი: „ღირსო მამო“. აწლად ინდიკტიონისა: „შენ
სუფევა“, 1 გუერდივე. ლიტანიისა პირველად ინდიკტიონისა, კმაჲ 9: „ყოვლისა დაბადებულისა შემოქმედო, ჟამთა
და წელთა თჳსითა კელმწიფებით დამსხმელო, აკურთხე გზგზნი წელიწადისა სიტკობებითა შენითა, უფალო, დაი-
ცვენ მშულობით მეფენი და ქალაქი შენი, რომელნი გვედრებიან შენ ღმრთისმშობელისა მიერ დიდისაგან წყალო-
ბისა შენისა“. დიდებაჲ წმიდისა: „სუეტ მოთმინებისა ქმნილი ებადე პირველთა მამათა, ღირსო, იობს ვნებათა
შინა, იოსებისა განსაცდელთა და უკორცოთა მოქალაქობასა, მყოფი კორცთა შინა, მამო წმიდაო სჰმონ, ევედრე
ქრისტესა ღმერთსა ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს“. აწლად: „გინაზოდნენ, მიმადლებული ღმრთისმშობელო, ნავთ-
საყუდელთა და შესავედრებელი კაცთა ნათესავისაო, რამეთუ შენგან განკორციელდა მკსნელი სოფლისა, რომელი
მხოლოდ ხარ დედა ქალწული, მარადის კურთხეული და დიდებული. ევედრე ქრისტესა ღმერთსა მონიჭებად ყოვლისა
სოფლისა დიდი წყალობაჲ B. ** ნუსხებში ხშირად გვხვდება „დაღატყავსა“ ფორმა, ამიტომ ქვემოთ ვარიანტებში
აღარ მიუთითებთ. *** აქედან იწყება E ნუსხის ტექსტი.

¹ მოწამეთა B. ² აღთოკლია B. ³ ევკოდ B. ⁴ დაღატყავსა D. ⁵ დაღატყავსა D. ⁶ სოლომონისა B. ⁷ აწლად B. ⁸ უფალსა |
ღმერთსა D. ⁹ შეწყალებად | შეწყნარებად D. ¹⁰ ითქუნენ D. ¹¹ დაღატყავსა D. ¹² ყოვლადვე და ყოვლისათჳს | ყოველნი
და ყოვლისავეთჳს E.

(1) ფს. 64,12. (2) ფს. 111,1. (3) ეს. 61,1-62,6. (4) ლევიტ. (5) სიბრძნე სოლ.

ზედა მშელობა და კაცთა შორის სათნობაა“ ვიდრე¹ სრულიად,² წმიდაო ღმერთო³ და⁴ ღი-
ტანიისა და⁵ კუერექსი ზეგარდამო⁶ და მოგუ-
მადლენთა და აღასრულონ ჟამი⁷ ცისკრისა.

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა წილ ესე ფსალმუნ-
ნი თქუნენ: ფსალმუნი ტ: „კეთილ არს აღსარებაჲ
უფლისა და გალობ.“ (1) და ყოველსა მუკლსა
ზედა ამას იტყვიან: „ოხითა წმიდისა ღმრთის-
მშობელისათა,⁸ მაცხოვარ, გუაცხოვნენ ჩუენ“. ფსალმუნი ჟ: „უფალი სუფევს, შუენიერებაჲ
შეიმ.“ (2) და ყოველსა მუკლსა ზედა იტყვიან:
„ოხითა წმიდათა შენათათა, მაცხოვარ, გუაცხოვ-
ნენ ჩუენ“. ფსალმუნი ლ: „მოვედით, უგალობდეთ
უფალსა და ვლა.“ (3) და ყოველსა მუკლსა ზედა
იტყვიან: „რომელი ყოველთა დაბადებულთა
შემოქმედი ხარ.“ წარდგომაჲ კჲმა ლ: „დიდ არს
უფალი ღმერთი ჩუენი, დიდ არს.“ (4) დასდებე-
ლი: „აქებლით უფალსა, რამეთუ სახიერ...“ ვიდრე
„ტკბილ ეყავნ მას ქებაჲ“. (5) პავლე კოლა-
სელთა მიმართ:⁹ „ძმანო, შეიმოსეთ ვითარცა
რჩეულთა.“ (6) აღელუიამ კჲმა თ: „აკურთხო¹⁰

შენ გვრგზნი წელიწა.“ (7) სხუაჲ: „მართალი
ვითარცა ფინიკი ყუაოდის.“ (8) სახარებაჲ ლუ-
კასი, თავი ლ: „მას ჟამსა გამოვიდა იესუ ნა-
ზარეთით...“ ვიდრე „პირისაგან მისისა“. (9)
განიცადე: „აკურთხო შენ გვრგზნი წელიწადი-
საჲ.“ (10) აღელუიამ. სხუაჲ კჲმა თ: „საქსენებე-
ლად საუკუნოდ იყოს მარ.“ (11)**

გ ა მ რ ს ს ხ რ ა დ ჟ ა მ ი ლ¹¹ ჟ. წმიდისა მოწა-
მისა მამაჲ სი, რომელი იყო ქუეყანით ფე-
ლაღონეთით,¹² ქალაქით ღანდრით.¹³ იწამა ავრი-
ლიანე¹⁴ | მეფისა ზე, რამეთუ¹⁵ შემდგომად სხუა-
თა მრავალთა ტანჯვათა¹⁶ უკუანადსენელ ქვი-
თა¹⁷ განიტვნა და¹⁸ ლახურითა განიგურიმა¹⁹ და
მოღუაწებისა გვრგზნი მოიღო.²⁰

ამასვე ღღესა ქსენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუე-
ნისა იო ვ ა ნ ე²¹ კო ს ტ ა ნ ტ ი ნ ე პო ლ ე ლ²² მთა-
ვარებისკობისაჲ,²³ რომელსა ეწოდა მმარხველ,
რომელი იყო იუსტინეს²⁴ ზე და²⁵ ტიბერიოს და
მავრიკ მეფეთა. იშვა უკუე²⁶ კოსტანტინეპოლის²⁷
და აღიზარდა, ზოლო პირველ აღკუეცისა²⁸ და
წესსა²⁹ დიკონებისასა მოსლვისა³⁰ იყო იგი³¹

A3r

Bv

* D-ში მინაწერი: „სულსა ვარაზისა შვილსა სურხანსა შეუნდოს ღმერთმან, მეუღლესა შუენიერ-ყოფილსა მარინას“.

** BE-ში აქ ერთვის შენიშვნა: უწყებაჲ ჯერ-არს, ვითარმედ, უკუეთუ დახუდეს კვრიაკე, პირველად აღდგომისა
ითქმის, ზოლო მსგეფისა არა ითქმის. ცისკრად ჩუშულეებისაჲ ფსალმუნებისა საკითხავი. სახარებაჲ წმიდისა.
წარდგომანი [დღესასწაულისანი. ზოლო ვიტყვთ გალობათა სამთა: ერთთა ინდიკტიონ[ისა]თა, წმიდათა დედათასა
და წმიდისა სჰემონისათა თ გუერდი, და მოურთავთ ძლისპირთა „ჯუარი ქდაგთა“. ლ გალობასა კონდაკი წმიდისა.
აქებლით. თუთ სტიქარონნი ორნი, წმიდისანი, დიდებაჲ წმიდისა ჟ: „ძირისაგან კეთილ.“ აწდა ღღესასწაულისა თ
გუერდი. „დიდებაჲ მალაღთა“. დასრულებაჲ ლოცვისა. სამხრად:³² „კეთილ არს.“ (12). ფსალმუნი: „დიდ არს უფალი
ჩუენი, დი.“ (13) დასდებელი: „უგალობდით უფალსა, რამეთუ კეთილ.“ (14). სამოციქულო ტიტესი: „გლოცავ ყოვლისა
პირველად“ ვიდრე „სარწმუნოებითა და ჭეშმარიტებითა“, (15) ჰპოო პირველსა ებისტოლესა შინა. ჟ. კოლასელთა:
„შეიმოსეთ ვითარცა რჩეულთა“ ვიდრე „გულთა შინა თქუნთა“. (16) ჰპოო ლ კვრიაკესა. აღელუაჲ თ გუერდი: „შენ
გშუქნის გალობაჲ“. (17) სახარებაჲ ლუკასი³³ ლ: „შევიდა³⁵ იესუ ნაზარეთად“ ვიდრე „პირისაგან მისისა“ (18).
ჟ წმიდისა: ³⁶ მათესი ლ: „ყოველივე მომეცა მე მამისა“ ვიდრე „სუბუქ არს“. (19) ჰპოო იანვარსა ზ. განიცადე:³⁷ „სა-
სენებელად საუკუნოდ*** იყოს მარ.“ (20). | ***E ტექსტში, ტექსტისავე ხელით ჩართულია: „უფალი, შემეწიე მე“. |
¹ ვიდრე შემდგომი E. ² სრულიად+კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ, აღვივსენითი E. ³ ღმერთო+მამაო ჩუენო E.
⁴ და... მოგუმაღლენთაჲ – E. ⁵ და – D. ⁶ ზეგარდამო A. ⁷ ჟამი – E. ⁸ ღმრთისმშობელისათა A. ⁹ მი-
მართ – A. ¹⁰ აკურთხო... სხუაჲ – D. ¹¹ თუესა სეკდენბერსა – E. ¹² ფელაღონეთით B, ფელაღონით E.
¹³ ღანდრით E. ¹⁴ ავრინიანე B. ¹⁵ რამეთუ ზოლო B. ¹⁶ ტანჯვათა – B. ¹⁷ ქუთა B. ¹⁸ და – B. ¹⁹ განიგურიმა D.
²⁰ მოიღო E. ²¹ იოანე BD. ²² კოსტანტინეპოლელ E. ²³ მთავარებისკობისა B, მთავარებისკობისაჲ E. ²⁴ იოსტი-
ნეს B, ისტინიანეს DE. ²⁵ და – B. ²⁶ უკუე B. ²⁷ კოსტანტინოპოლისა B. ²⁸ აღკუეცისა B, აღკუცისა E. ²⁹ წესსაჲ
B. ³⁰ მოსლვისა E. ³¹ იგი – B. ³² სამხრად... გალობაჲ სამხრად ფსალმუნი: „კეთილ არს აღსარებაჲ“. (ფს. 91).
„ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა...“ ჟ ფსალმუნი: „უფალი სუფევს, შუენიერებაჲ“. (ფს. 92). „ოხითა ყოველთა
წმიდათა შენათათა, მაცხოვარ, გუაცხოვნენ ჩუენ“. ლ ფსალმუნი: „მოვედით, უგალობდეთ“. (ფს. 94). ყოველსა მუკლსა
ზედა: „რომელი ყოველთა დაბადებულთა“. წარდგომაჲ კჲმა ლ: „დიდ არს უფალი“. (ფს. 146,5). დასდებელი: „აქებ-
ლით უფალსა, რამეთუ სახიერ არს“ ვიდრე „ტკბილ ეყავნ მას ქებაჲ“ (146,1). პავლე კოლასელთა მიმართ: „ძმანო,
შეიმოსეთ, ვითარცა რჩეულთა.“ (კოლ. 3,12-16). აღელუიამ ფსალმუნი თ: „აკურთხო შენ გვრგზნი.“ (ფს. 64,12),
„მართალი ვითარცა ფინიკი...“ (ფს. 91,13) E. ³³ ლუკასი+თავი E. ³⁴ ლ+მას ჟამსა E. ³⁵ შევიდა[გამოვიდა] E. ³⁶ ჟ
წმიდისა... იანვარსა ზ – E. ³⁷ განიცადე+აკურთხო შენ გვრგზნი E.

(1) ფს. 91. (2) ფს. 92. (3) ფს. 94. (4) ფს. 146,5. (5) ფს. 146,1. (6) კოლ. 3,12-16. (7) ფს. 64,12.
(8) ფს. 91,13. (9) ლუკა 4,16-22. (10) ფს. 64,12. (11) ფს. 111,6-7. (12) ფს. 91. (13) ფს. 146,5. (14) ფს. 146,1.
(15) I ტიმ. 2,1-7. (16) კოლ. 3,12-16. (17) ფს. 64,2. (18) ლუკა 4,16-22. (19) მათე 11,27-30. (20) ფს. 111,6-7.

B3r
E1r

E1v

მქანდაკებელ დრაჰკნისა, არამედ გარდამატებულ-
თა¹ სათნოებათა მისთათჳს და ბრწყინვალისა
| მოქალაქობისა შემდგომად ამისა² იკურთხა³
მთავარებისკოპოსად⁴ შემდგომად ნეტარისა ევტუ-
ქისსა⁵ და მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა და
ნეტარი სული თჳსი მშჳდლობით⁶ კელთა ღმრთი-
სათა შეჰვედრა.⁷

ამასვე დღესა წმიდათა⁸ მოწამეთა⁹ აითა-
ლა¹⁰ ივლიანე¹¹ ფილიპე და თეოდოტე-
სი, რომელნი იწამნეს ავრილიანეს ზე.

და კსენებად ელიაზარ და ფინეზ
მღდელთა.¹²

და წმიდისა მამისა ჩუენისა პავლე კოს-
ტანტინეპოლელისა¹³ ახლისა.

A3v

D3r

მწუხრი¹⁴ უფალო ღალადყავსა¹⁵ ზედა¹⁶
თქუნენ¹⁷ დასდებელნი¹⁸ | წმიდისანი.¹⁹ და²⁰ სტი-
ქარონად პარაკლიტონისანი და წმიდისანი.²¹ |
ლიტანიისად მწუხრსა და ღმერთი უფალსა ზედა
და სამხრად ოხითად: „მოწამემან შენმან, უფა-
ლო, ღუაწლსა შინა თჳსსა გვრგვნი მოიგო
ღმრთისმსახურებისა²² შენ მიერ, ღმრთისა ჩუე-
ნისა, რამეთუ აქუნდა შენმიერი ძალი და მძლავრ-
ნი დაამკუნა და²³ შემუსრა კერპთა იგი უძლური
ძალი. მისითა მეოხებითა, ქრისტე²⁴ ღმერთო,
აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“.

ყოველთა მოწამეთა,²⁵ რომელთა²⁶ თჳსი²⁷ ოხი-
თა²⁸ არა ჰქონდის, ესევე²⁹ ამსახურო.³⁰

დიდებასა ზედა კმაჲ წ: „სიწორფობითა
შენითა, ღმერთშემოსილო, სიწმიდე მოიგე და
მღდელთმოდურებისა წესითა³¹ პავლეს მიემსგავ-
სე, რამეთუ ცხოველ იყავ არაჲ თავისა შენისა,
არამედ ქრისტესა და³² სამწყსოჲსა შენისა და
უხრწნელისა მის ცხორებისა მიმართ მსგავ-
სად მოციქულთა მიიცვალე. ქრისტესა ევედრე³³
სულთა ჩუენთათჳს“.

ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმიდისა³⁴
მამამსი³⁵ და თქუნენ გალობანი მსგეფისანი და
წმიდისანი.

სამხრად ფსალმუნი³⁶ და პავლე და ალე-
ლუიაჲ. ფსალმუნი და სახარებაჲ და განიცადე
ყოველი წმიდათაჲ ამსახურე, ხოლო უკუეთუ
მღდელთმოდურთათჳს გინდეს, ფსალმუნი
კმაჲ³⁷ ლ გუერდი:³⁸ „იქადიან წმიდანი დიდე.“ (1)
დასდებელი: „უგალობდით უფალსა გალობითა
ახლითა“. (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო,³⁹ შე-
ვე-ესევეითარი-ჰგვანდა ჩუენდა მღდელ.“ (3) სა-
ხარებაჲ მათესი, თავი ლ: „თქუნენ ხართ ნათელნი
სოფლისანი“ ვიდრე „სასუფეველსა ცათასა“. (4)
განიცადე, კმაჲ წ: ⁴⁰ „იხარებდით მართალნი უფ-
ლისა მიმართ, ალელუიაჲ, და წრფელთა შეუენის
ქებაჲ, ალელუიაჲ“. (5)

ԳԵՐԴԵՆԸ ՆԻՔՈՒԴԵՂԻՍԸ Լ. წმიდისა მღდელ-
მოწამისა ანთიმოს ნიკომიდიელ⁴¹ ეპის-
კოპოსისაჲ,⁴² რომელმან იღუაწა მაქსიმიანე⁴³
მეფისა ზე⁴⁴ მასვე ქალაქსა შინა და მრავალნი
და⁴⁵ მძვნვარენი⁴⁶ სატანჯველნი ახოვნად მოით-
მინნა,⁴⁷ ხოლო უკუანამსკენელ⁴⁸ წმიდაჲ თავი
მისი მახვლითა⁴⁹ წარეკუეთა.⁵⁰

ამასვე დღესა წმიდისა ქალწულისა ბასი-
ლიაჲ სი,⁵¹ რომელი იწამა | ნიკომიდიასვე⁵² ში-
ნა დეოკლიტიანეს ზე მეფისა და ალექსანდ-
რე მთავრისა და მრავალთა და ფიცხელთა სა-
ტანჯველთა დაუთმო და საკვრველსა აღსას-
რულსა მიემთხვა,⁵³ რამეთუ ცეცხლსა შთაგდე-
ბულ იქმნა⁵⁴ და ყოვლადვე არა შეეხზო⁵⁵ | და
მერმე განვიდა ქალაქისაგან და ადგილსა რო-
მელსაჲ ლოცვითა წყალი⁵⁶ აღმოაცენა⁵⁷ და სუა
მისგან და ამისა⁵⁸ შემდგომად კლდესა ერთსა
ზედა აღვიდა და წმიდაჲ სული თჳსი აღმოუ-
ტევა,⁵⁹ რამეთუ ესრეთ ელოცა და მახლობელად

E2r

A4r

B4

D3v

¹ გრდამატებულთა B. ² ამისა BD, ამათსა E. ³ იკურთხა B. ⁴ მთავარებისკოპოსად E. ⁵ ევტუქისა B, ევტუქისსა D, ევსტუქისა E. ⁶ მშჳდობით — B. ⁷ შეჰვედრა B. ⁸ წმიდისა AE. ⁹ მოწამისა AE. ¹⁰ აიათალა E. ¹¹ ივლიანა E. ¹² მღდელთა B. ¹³ კოსტანტინოპოლელისა B, კოსტანტინეპოლელისა E. ¹⁴ მწუხრი... ალელუია — B, მწუხრი — E. ¹⁵ ღალადყავსა AD. ¹⁶ ზედა — E. ¹⁷ თქუნენ — E. ¹⁸ დასდებელნი — E. ¹⁹ წმიდისა E. ²⁰ და — E. ²¹ და წმიდისანი... ოხი-
თად] ლიტანიისა E. ²² ღმრთისმსახურებისა B] უხრწნელებისა E. ²³ და — AD. ²⁴ ქრისტე D. ²⁵ მოწამეთათჳს E. ²⁶ რომელთა] ვისთჳს E. ²⁷ თჳსი — E. ²⁸ ოხითა — E. ²⁹ ესე E. ³⁰ ამსახურო] სიტყუას E. ³¹ წესითა] სახითა E. ³² და] არ-
ამედ E. ³³ ევედრე + ცხოვრებად E. ³⁴ წმიდისა E. ³⁵ მამამსი — E. ³⁶ ფსალმუნი... გინდეს] ყოველი განგებაჲ წმიდათა E. ³⁷ კმაჲ — E. ³⁸ ლ გუერდი — E. ³⁹ ძმანო — D. ⁴⁰ კმაჲ წ — A. ⁴¹ ნიკომიდელ B, ნიკომიდელ E. ⁴² ეპისკოპოსისა B. ⁴³ მაქსიმიანეს D. ⁴⁴ ზმ D. ⁴⁵ და — B. ⁴⁶ მძვნვარე B. ⁴⁷ მოითმინნა B. ⁴⁸ უკანამსკენელ E. ⁴⁹ მახვილითა B. ⁵⁰ წარეკუთა B. ⁵¹ ბასილიასი B, ბასილამსი E. ⁵² ნიკოდიმიისვე B. ⁵³ მიეთხვა B. ⁵⁴ იქმნა B. ⁵⁵ შეეხზო B. ⁵⁶ ~ წყალი ლოცვითა B. ⁵⁷ აღმოაცენა B. ⁵⁸ ამისა BD. ⁵⁹ აღმოუტევა B.

(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) ებრ. 7,26-8,2. (4) მათე 5,14-20. (5) ფს. 32,1.

მის მიერ აღმოცენებულისა მის წყლისა¹ დაი-
მარხა. ხოლო ოდეს იწამებოდა, იყო იგი² ჰასა-
კითა ცხრის³ წლისაჲ.

ამასვე დღესა წმიდისა არისტოიონ⁴ აღექ-
სანდრიელ მთაფარებისკოპოსისაჲ⁵ და

წმიდისა თეოქთისტესი, მოყუისისა დი-
დისა⁶ ევთჳმესი⁷ და

წმიდისა სტეფანე ტრიღლიელისაჲ⁸
და

ღმრთისმსახურისა⁹ ნეტარისა კოსტან-
ტინე მეფისა ახლისაჲ.¹⁰

განგებაჲ¹¹ წმიდისა ანთიმოჲსი აღესრუ-
ლოს¹² და წამებაჲ მისი წარიკითხოს. ოხითაჲ
და ლიტანიისაჲ კმაჲ¹³ Թ: „საქმით მიემსგავსე
მოციქულთა და საყდარსა მათსა ღირს იქმენი¹⁴
და¹⁵ საქმე მოიგე, ნეტარო, აღმყვანებელი ხედ-
ვად. ამისთჳს¹⁶ სიტყუასა მას¹⁷ ჳემმარიტებისასა
მართლიად¹⁸ აღმოიტყოდე და ილუაწე კეთილად
ვიდრე სისხლთა დათხევადმდე,¹⁹ მამაო წმი-
დაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა შეწყა-
ლებად სულთა ჩუენთათჳს“. | ფსალმუნი კმაჲ²⁰
ღ გუერდი:²¹ „იხარებდით²² მართალნი უფლისა
მიმართ [ესევედით მას], იშუებდით²³ და მისგან
იქადოდეთ²⁴ ყოველნი წრფელნი გულისა“. (1)
დასდებელი: „შეგესემინ²⁵ ღმერთსა ლოცვისა ჩე-
მისაჲ, ვილოცვიდე რაჲ მე შენდამი“. (2) ჰავ-
ლე ებრაელთაჲ: „მოიკსენენით²⁶ წინამძღუარნი²⁷
თქუენნი“. (3) ალელუიჲჲ, კმაჲ²⁹ Ծ: „ცხოვრე-
ბაჲ მართალთაჲ უფლისა“ (4) | სახარებაჲ მათე-
სი³⁰ თავი ԽԼ: „მისდევდა იესუს ერი მრავალი“
ვიდრე „ცათა შინა“. (5) განიცადე: „იხარებდით
მართალნი“. (6)

ԾԹԳԽԸ ՏԽԾԴԴԴԽԸ Թ. წმიდისა ბაბი-
ლაჲსი,³¹ ანტიოქელ მამათმთავრისაჲ³² და მის

თანა ჩჩულთაჲ, რომელნი იწამნეს ნომერიანე მე-
ფისა ზე³³ და წარეკუთნეს³⁴ წმიდანი თავნი
მათნი.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა უკეა-
ნე,³⁵ თეოდორე, ამიანესი, რომელნი იწამ-
ნეს მაქსიმიანეს ზე,³⁶ ხოლო ესრეთ სრულ
იქმნეს,³⁷ რამეთუ დაჰლეწნეს წჳენი მათნი და
ყოველნი ასონი მათნი³⁸ დაჭრნეს³⁹ და საკუ-
მილსა⁴⁰ ცეცხლისასა შესთხინეს.⁴¹ |

D4

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ერმიონი-
სი, ასულისა⁴² ფილიპე მოციქულისა შჯდთაგანი-
საჲ, რომელი მოყვანებულ იქმნა წინაშე ტრაიანე
მეფისა. ხოლო მან განუტევა იგი, რამეთუ უწი-
ნაჲსწარმეტყუელა მას⁴³ ძლევაჲ⁴⁴ სპარსთაჲ, რა-
მეთუ წინაჲსწარმეტყუელი იყო ესე სამთა თანა
დათა⁴⁵ თჳსთა.⁴⁶ არამედ უკუანაჲსკნელ ანდრია-
ნეს მიერ შეპყრობილ იქმნა კუალად, რომელი
იყო სიძე ტრაიანე მეფისაჲ,⁴⁷ და⁴⁸ რამეთუ არა
თავს-იდვა გებაჲ⁴⁹ კერპთაჲ,⁵⁰ არამედ უფროჲს-
და⁵¹ შეურაცხ-ყვნა და ამაოებაჲ მათი ფრიად
განბასრა, რომლისათჳსცა მრავალი ტანჯვაჲ⁵²
დაითმინა მის მიერ და ცეცხლისა და მახვლისა
უზეშთაჲს გამოჩნდა⁵³ და წმიდაჲ სული თჳსი
მშჳლობით⁵⁴ კელთა⁵⁵ ღმრთისათა შეჰვედრა.⁵⁶

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა⁵⁷ პეტ-
რონისი, ხარიტინისი⁵⁸ და ევტჳქისი⁵⁹

და კსენებაჲ წმიდისა⁶⁰ მოსე წინაჲსწარმე-
ტყუელისა⁶¹ და შჯულისმდებელისაჲ.⁶² ამან წი-
ნაჲსწარმეტყუელა ორმოც⁶³ წელ, ხოლო იყო
ათას ოთხას ოთხმოცდახუთითა წლითა წი-
ნათ⁶⁴ ქრისტეს ჳორციელად მოსლვისა.

ცისკრად⁶⁵ წარიკითხონ⁶⁶ წამებაჲ წმიდი-
სა ბაბილაჲსი,⁶⁷ | ხოლო სხუაჲ ყოველივე⁶⁸
განგებაჲ ლ⁶⁹ ამის თჳსასა⁷⁰ ჰპოო.

A5r

¹ წყლისაჲ B] წყაროჲსა E. ² იგია B, — E. ³ ცხრის] Գ D. ⁴ არისტონ B. ⁵ მთაფარებისკოპოსისა B. ⁶ დიდისა] წმიდისა D. ⁷ ევთჳმისი B. ⁸ სტრიღლიელისა B. ⁹ ღმრთისმსახურისა B. ¹⁰ ახლისა B. ¹¹ განგებაჲ... იხარებდით მართალნი — B. ¹² აღესრულოს... ოხითაჲ და — E. ¹³ კმაჲ — E. ¹⁴ იქმენ E. ¹⁵ და — E. ¹⁶ ამისთჳსცა E. ¹⁷ მას — D. ¹⁸ მართლიად D. ¹⁹ დათხევადმდე BD. ²⁰ კმაჲ — D. ²¹ ლ გუერდი — E. ²² იხარებენ A. ²³ იშუებდენ AE. ²⁴ იქადოდენ]იქმენ A. ²⁵ შენ-გესემინ D. ²⁶ მოიკსენეთ E. ²⁷ წინამძღუარნი — E. ²⁸ თქუენნი — E. ²⁹ კმაჲ Ծ — E. ³⁰ მათეს D. ³¹ ბაბილასი B. ³² მამათმთავრისა B. ³³ ზმ D. ³⁴ წარეკუთნეს B. ³⁵ უკეიანე B, უკიანე D. ³⁶ ზმ D. ³⁷ იქმნეს E. ³⁸ მათნი — B. ³⁹ დასჭრნეს B. ⁴⁰ საკმილსა B. ⁴¹ შეითხინეს E. ⁴² ასულისა+წმიდისა E. ⁴³ მან E. ⁴⁴ ძლევა B. ⁴⁵ დათანა B. ⁴⁶ თჳსთა]მისთა B. ⁴⁷ მეფისა B. ⁴⁸ და — B. ⁴⁹ გება B. ⁵⁰ კერპთა B. ⁵¹ უფროსდა B, უფროსდა A. ⁵² ტანჯვა B, ტანჯვაი A. ⁵³ და... გამოჩნდა — D. ⁵⁴ მშჳლობით — B. ⁵⁵ კელთა+შინა E. ⁵⁶ შევედრა B. ⁵⁷ მოწამეთა B. ⁵⁸ ხარიტინისი E. ⁵⁹ ევტჳქისი B, ევსტჳქისი E. ⁶⁰ წმიდისა — B. ⁶¹ წინაწარმეტყუელისაჲ E. ⁶² სჯულისმდებელისაჲ B. ⁶³ ორმოც]ADE. ⁶⁴ წინათ B. ⁶⁵ ცისკრად... ჰპოო — B. ⁶⁶ წარიკითხონ — E. ⁶⁷ ბაბი-
ლაჲსი იკითხონ — BE. ⁶⁸ ყოველი BE. ⁶⁹ ლ]სამსა E. ⁷⁰ ამის თჳსასა]აქა E.
(1) ფს. 31,11 ან 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 13,7-16. (4) ფს. 36,39. (5) მათე 4,25-5,12. (6) ფს. 32,1.

Ev

A4v

ԳՕԳՄՆԸ ՆԽՏԻՆԵՐԻՍԸ Դ. յսենება¹ წმი-
დისა ზაქარია წინაწარმეტყუელისა², მამისა
წმიდისა³ იოვანე⁴ ნათლისმცემელისა⁵, რომელი
მოიკლა ტაძარსა შინა ჰეროდეს ზე მეფისა⁶:

ამასვე⁷ დღესა წმიდისა⁸ ზაქარია წინა-
წარმეტყუელისა⁹ დე, რომელი იყო იერუ-
სალემით,⁹ ძე¹⁰ იოდა¹¹ მღვდელისა¹², რომელსა
ეწოდებოდა ბარაქია,¹³ რომელი მოკლა იოაზ მე-
ფემან იუდასმან,¹⁴ და¹⁵ დასთხია სისხლი მისი
სახლმან დავითისმან შორის ტაძრისა, მახლობე-
ლად¹⁶ საკურთხეველისა, ელამით კერძო და
ალილეს მღვდელთა და დაჰფლეს¹⁷ იგი¹⁸ მამისა
თჳსისა თანა იერუსალიმს.¹⁹ ხოლო მიერთგან
დაეყენა ხილვათა და გამოცხადებათა ნიშები
ტაძარსა შინა და²⁰ ვერღარა უძღეს მღვდელთა
ხილვად²¹ ჩუენება²² ანგელოზისა²³, ვითარცა
პირველ,²⁴ ვერცა²⁵ დაბირისაგან შეტყუებად,²⁶
არცა ევფუდისაგან კითხვად, არცა უწყებათა
მიერ მიგებად ერისა, ვითარ-იგი²⁷ პირველ.

ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ავ-
დიო მსი,²⁸ რომელი იყო სპარსეთით, ებისკო-
პოსი²⁹ ერლოლ ქალაქისა³⁰. იწამა მოგუთმთავ-
რისა³¹ ზე³² და ვიდრე-იგი სტანჯვიდესლა, მათვე
ტანჯვათა შინა აღმოუტევა სულს.³³

და წმიდათა მოწამეთა თუთაელ, ზარ-
ვილ³⁴ და გეგელია, დისა მისისა

და სავეამსი.³⁵

მწუხრსა³⁶ და ცისკრად ყოველი წმი-
დისა ზაქარიაჲსი ითქუას.

სამხრად ფსალმუნი, კმა³⁷ Լ გუერდი:
„იხარებდით³⁸ მართალნი უფლისა მი.“³⁹ (1) დას-

დებელი: „შეგესმინ⁴⁰ ღმერთსა ლოცვისა ჩემი-
საჲ.“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, ქრისტე⁴¹
მოვიდა მღვდელთ.“ (3) ჰპოო⁴² მარხვათა Դ⁴³ კურია-
კესა. ალელუიაჲ: „მართალი ვითარცა ფინიკი
ყუაო.“ (4) სახარებაჲ მათესი, თავი ԸԽ: ⁴⁴ თქუა
უფალმან: ვად თქუენდა, მწიგნობარნო და ფა-
რისეველნო“ ვიდრე⁴⁵ „კურთხეულ არს მომავა-
ლი.“ (5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი“ უფ-
ლისა⁴⁷ მიმართ.“ (6) ალელუიაჲ.

ԳՕԳՄՆԸ ՆԽՏԻՆԵՐԻՍԸ Դ. ⁴⁸ წმიდათა⁴⁹ მო-
წამეთა⁵⁰ ეკდოქსიოს,⁵¹ რომილო ს, პრე-
პოსიტე,⁵² ზენონ და მაკარი სი. რომილოს
უკუე⁵³ ტრაიანე⁵⁴ მეფისა ზე⁵⁵ იწამა და⁵⁶ წარე-
კუეთა თავი, ხოლო სხუანი დეოკლიტიანეს⁵⁷
ზე,⁵⁸ რამეთუ ბრძანებაჲ⁵⁹ დაედვა ტანჯვად ქრის-
ტეანეთა.⁶⁰ შეპყრობილ უკუე⁶¹ იქმნა წმიდაჲ
ევლუქსიოს⁶² მთავრისა მიერ მელიტინისა⁶³ სიმ-
რავლესა თანა ათას ოცდაათთა ქრისტეანეთასა
და მახვლითა აღესრულნეს.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფავსტო
ხუცისა, აბიბოს⁶⁴ დიაკონისა და⁶⁵ მონაზონი-
სა⁶⁶ დიონისი⁶⁷ წიგნისმკითხველისა,⁶⁸ ანდ-
რონიკე მკედრისა,⁶⁹ თეოქტისტე⁷⁰ მენა-
ვეთმოდურისა,⁷¹ მაკარი მოქალაქისა,⁷² ანდ-
რეა⁷³ კურიკტორისა⁷⁴, სარაპამფო⁷⁵ გან-
მზრახისა⁷⁶ და კურიაკოზ⁷⁷ ერისკაცისა და
პელაგია⁷⁸ და თეკლა ქალწულთა და და-
თაჲ⁷⁹ და კლეოდოქსი,⁸⁰ რომელი იყო მეუღ-
ლე კურიაკოქსი⁸¹ მიდგომილი. ესენი იწამნეს
ალექსანდრიას დეკეოზ მეფისა ზე,⁸² რამე-
თუ⁸³ შესმენილ* იქმნნეს⁸⁴ წინაშე ვალერიანე⁸⁵

* შინაარსობლივ F ნუსხა (Jer.24) აქედან შემოდის (2r-v), თუმცა ამ ფურცლის წინ შეცდომით ჩაკინძულია 1 ფურცელი (13.XI მასალა), 1r-v.

¹ յსენება — ADE. ² ~ წინაწარმეტყუელისა ზაქარიასი B. ³ წმიდისა — B. ⁴ იოანე BD. ⁵ ნათლისმცემელისაჲ] წინამორბედისა B. ⁶ ~ მეფისა ზე E. ⁷ მასვე E. ⁸ წმიდისა — B. ⁹ იმრუსალიმით B. ¹⁰ ძმ B. ¹¹ იუდა B, იუდაჲ DE. ¹² მღვდლისა BDE. ¹³ ბარაქიაჲ B. ¹⁴ იუდასმან+და E. ¹⁵ და — BE. ¹⁶ მახლობლად E. ¹⁷ დაფლეს B. ¹⁸ იგი — DE. ¹⁹ იწლიმსაჲ B, იერუსალიმს DE. ²⁰ და — B. ²¹ ხილვად — E. ²² ჩუენება B. ²³ ანგელოზისა B. ²⁴ პირველ+და D. ²⁵ ვერცა — B. ²⁶ შეტყუებად B. ²⁷ ვითარცა-იგი B. ²⁸ ავდოსი B, ავდოქსი E. ²⁹ ებისკოპოსი B. ³⁰ ქალაქისა B. ³¹ მოგუთა მთავრისა B. ³² ზმ D. ³³ სული+თჳსი E. ³⁴ ზარვილ B. ³⁵ ავეასი B. ³⁶ მწუხრსა... მიმართ, ალელუია — B, მწუხრი E. ³⁷ კმა — E. ³⁸ იხარებდენ E. ³⁹ უფლისა მი. — AE. ⁴⁰ შეგესმინ BDE. ⁴¹ ქრისტე D. ⁴² პოო E. ⁴³ Դ — E. ⁴⁴ Խ B. ⁴⁵ ვიდრე... მომავალი — AD. ⁴⁶ მარ. D. ⁴⁷ უფლისა... ალელუია — D. ⁴⁸ Դ+ յსენებაჲ ქმნილისა მის საკურ-
ველებისა ძალთა მთავრისა მიქელის მიერ ზონას B. ⁴⁹ წმიდათა]და წმიდათა B. ⁵⁰ მოწამეთაჲ E. ⁵¹ ევლუქსიოს BDE. ⁵² პრეპოტე B. ⁵³ უკუე B, — E. ⁵⁴ ტრაიანეს B, ~ იწამა ტრაიანე მეფისა ზე E. ⁵⁵ ზმ D. ⁵⁶ და — E. ⁵⁷ დეოკლიტიანე B. ⁵⁸ ზმ D. ⁵⁹ ბძანება B. ⁶⁰ ქრისტეანეთა D. ⁶¹ უკუე B. ⁶² ევლუქსია A, ევლუქსია DE. ⁶³ მელიტინიასი B. ⁶⁴ აბიბო B. ⁶⁵ და მონაზონისა... მენავეთმოდურისა — B. ⁶⁶ მონაზონისა A. ⁶⁷ დიონისი... მენავეთმოდურისა — A, დიონოსი DE. ⁶⁸ წიგნისმკითხველისა D. ⁶⁹ მკედრისა DE. ⁷⁰ თეოქტისტე DE. ⁷¹ მენავეთმოდურაი E, მენავეთმოდურისა D. ⁷² მოქალაქისა DE. ⁷³ ანდრია BDE. ⁷⁴ კურიკტორისა B, კურიკტორისა D. ⁷⁵ სარაპო B. ⁷⁶ განმზრახისა E. ⁷⁷ კურიკოზ B, კურიაკოს DE. ⁷⁸ პელეგია E. ⁷⁹ დათა B. ⁸⁰ და კლეოდოქსი — B. ⁸¹ კურიაკოსი B. ⁸² ზმ D. ⁸³ რამე-
თუ]რაჟამს D. ⁸⁴ იქმნეს F. ⁸⁵ ვარელიანე B.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 9,11. (4) ფს. 91,13. (5) მათე 23,27-39. (6) ფს. 63,11.

A5v

F2r

D5r კურიკტორისა¹ და ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისა | მიმართ² სარწმუნოებისათჳს³ და აღსარებისა⁴ წარეკუთენეს⁵ თავნი.

ამასვე⁶ დღესა კსენებად სასწაულისა⁷ ამის⁸, რომელი იქმნა ხონას დიდებულისა მიქელ მთავარანგელოზისა მიერ.

მწუხრი⁹ უფალო¹⁰ ღალაფყავსა¹¹ დასდებელნი მთავარანგელოზისანი.¹² წარდგომა¹³ დღისა. სტიქარონი¹⁴ მთავარანგელოზისნივე. ლიტანიისად¹⁵ და¹⁶ ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად ოხითად ესე ითქუას: „ზეცისა მკედრობათა მთავარანგელოზო,¹⁷ გევედრებით შენ უღირსნი ესე, რაათა შენითა მეოხებითა¹⁸ შემზღუნე ჩუენ საფარველითა ფრთეთა შენთაათა, უკორცოხსა მის¹⁹ დიდებისა შენისა მიერ დაცულნი²⁰ შეგივრდებით და კელაპყრობით გიღაღადებთ: ღელვათა და განსაცდელთაგან გჳკსნენ, დიდო მთავარო ზეცისა ძალთაო“.

ცისკრად საკითხავი მთავარანგელოზისა²¹ ხონისა²² სასწაულისათჳს და გალობანი²³ ორნი ო გუერდი.²⁴ სამხრად ფსალმუნთა²⁵ წილ – „კეთილ არს აღსარებად უფლისა. (1) ფსალმუნი, კმა ო: „რომელმან შექმნა ანგელოზნი მისნი.“ (2) დასდებელი: „აკურთხევს სული ჩემი უფალსა; უფალო ღმერთო ჩემო“ (3) პავლე ებრაელთა: „ძმანო, რომელი-იგი ანგელოზთა“. (4) ჰპოო²⁶ პავლესა, ნოენბერსა ხ. ალელუიამ: „აკურთხევდით უფალსა ყოველნი ანგელოზნი მის“ ვიდრე²⁷ „ბრძანებისა მისისა“. (5) სახარებად ლუკასი, თავი²⁹ აჴ: თქუა³⁰ უფალმან: „რომელმან თქუენი ისმინოს,

მან ჩემი ისმინოს“. (6) ჰპოო სახარებასა³¹ ოკდომბერსა³² 7³³. განიცადე: „რომელმან შექმნა³⁴ ანგელოზნი³⁵ მისნი სულად“. (7)

ԳԵՂՄԸ ՆԻՇԻՐԳԼԻԸ Զ. წინაღლე³⁶ წმიდის ღმრთისმშობელის შობისა

და წმიდისა სოზონ³⁷ მოწამისა³⁸, რომელი აწამა მაქსიმე³⁹ მთავარმან, რამეთუ უბრძანა დამოკიდებად და გუემა⁴⁰, ვიდრემდის აღმოუტევა სული. ხოლო იყო იგი ლუკონელი,⁴¹ დაბისაგან, რომელსა ეწოდებოდა⁴² მინდარაზეონ⁴³ მწყემსი ცხოვართა პირველ.⁴⁴

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა⁴⁵ ევსუქისი,⁴⁶ სეკერიანი⁴⁷ და ხარიტინისი,⁴⁸ რომელნი იყვნეს | კესარიამ⁴⁹ კაბადუკიისამ⁵⁰ და იწამნეს ანდრიანეს ზე მეფისა. ხოლო⁵¹ წმიდა⁵² ევსუქი⁵³ ძე⁵⁴ იყო კაბადუკიელ⁵⁵ მთავრისა⁵⁶, რომელი შესმენილ იქმნა წინაშე საპრიკ⁵⁷ კაბადუკიელთა⁵⁸ მთავრისა და მახვლისა⁵⁹ მიერ აღესრულა.⁶⁰

მწუხრი⁶¹ უფალო ღალაფყავსა⁶² ზედა⁶³ თქუენ დასდებელნი წინად ღისანი⁶⁴ | და წმიდისა.⁶⁵ ხოლო სტიქარონად⁶⁶ მსგეფსისა და წინადლისა.

ცისკრად წარიკითხონ⁶⁷ საკითხავი დღესასწაულისა, თქუმული თეოდორე სტუდიელი-სა და წამება⁶⁸ წმიდისა და თქუენ⁶⁹ გალობანი წინადლისანი⁷⁰ და⁷¹ წმიდისანი.⁷²

სამხრად ყოველი | განგებად მოწამეთა ამსახურო.⁷³

ԳԵՂՄԸ ՆԻՇԻՐԳԼԻԸ Ի. ცხორებისმომცემელი შობად წმიდისა ღმრთისმშობელისა⁷⁴ და⁷⁵ მარადის ქალწულისა მარიამისი.

E4

F2v

D5v

A6v

¹ კურიკტორისა BDF, კურატორისა E. ² მიმართმიერ B. ³ სარწმუნოებისა B. ⁴ აღსარებისათჳს B, აღსარებისათჳს F. ⁵ წარეკუთენეს B. ⁶ ამასვე... მიერ – B. ⁷ სასწაულისა D. ⁸ მის D. ⁹ მწუხრი... მისნი სულად – B. ¹⁰ უფალო... დასდებელნი] და ცისკრად ყოველი მიქელ E. ¹¹ ღალაფყავსა D. ¹² მთავარანგელოზისა E. ¹³ წარდგომა... მთავარანგელოზისნივე – E. ¹⁴ სტიქარონად F. ¹⁵ ლიტანიისა E+O გუერდი E, ლიტანიისად F. ¹⁶ და ღმერთი... ითქუას – E. ¹⁷ მთავარანგელოზო+მიქელ B. ¹⁸ მეოხებითა E. ¹⁹ მის – D. ²⁰ დაცულნი E. ²¹ მთავარანგელოზისა] მიქელისი B. ²² ~ სასწაული ხონისა E. ²³ ~ ორნი გალობანი AE, ~ 9 გალობანი F. ²⁴ O გუერდი – ADF. ²⁵ ფსალმუნთა წილ... პავლეს] განგებად ყოველი E. ²⁶ ჰპო CE. ²⁷ ვიდრე... მისისა – E. ²⁸ მისისა D. ²⁹ თავი – E. ³⁰ თქუა უფალმან – E. ³¹ სახარებასა – E. ³² ოკდომბერსა AF, ოკდომბერსა E. ³³ 7³³ E. ³⁴ შექმნა E. ³⁵ ანგელოზ A. ³⁶ წინაღლე... შობისა და – A. ³⁷ სოზონისა B. ³⁸ მოწამისა – B. ³⁹ მაქსიმე E. ⁴⁰ გუემა B. ⁴¹ ლუკონელი B. ⁴² ეწოდებოდა B. ⁴³ მიზდარაზეონ B. ⁴⁴ პირველ – B. ⁴⁵ მოწამისა – E. ⁴⁶ ევსუქისი B, ევსუქი F. ⁴⁷ სევირიანესი A, სევირიანესი B. ⁴⁸ ხარიტინისი BF. ⁴⁹ კესარიამ B, კესარიით D, კესარია F. ⁵⁰ კაბადუკიისათა B, კაბადუკიასათა F. ⁵¹ ხოლო – E. ⁵² წმიდა – B. ⁵³ ევსუქი B. ⁵⁴ ძე EF. ⁵⁵ კაბადუკელ DE. ⁵⁶ მთავრისა B. ⁵⁷ საპრიკ – D (ამოფხეკ). ⁵⁸ კაბადუკელთა D. ⁵⁹ მახვლისა B. ⁶⁰ აღესრულა B. ⁶¹ მწუხრი... ამსახურო – B. ⁶² ღალაფყავსა D. ⁶³ ზედა... დასდებელნი – E. ⁶⁴ წინადლითი E. ⁶⁵ წმიდისა+ითქუას E. ⁶⁶ სტიქარონი E. ⁶⁷ წარიკითხონ – E. ⁶⁸ წამება – E. ⁶⁹ თქუენ] ეგრეთვე E. ⁷⁰ წინადლისანი – E. ⁷¹ და – E. ⁷² წმიდისანი – E. ⁷³ ამსახურო – E. ⁷⁴ ღმრთისმშობლისა E. ⁷⁵ და – BD.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 103,4. (3) ფს. 103,1. (4) ებრ. 2,2. (5) ფს. 102,20. (6) ლუკა 10,16-21. (7) ფს. 103,4.

წინადლით¹ მწუხრსა² თქუან „ნეტარ არს³ კაცი“. და ნათელი⁴ მხიარულსა ზედა შევიდენ⁵ მღვდელნი⁶ საკურთხეველად⁷ და მისცენ მშულობა და დასხდენ. და თქუან წარდგომაჲ, კმაჲ⁸ ო⁹ გუერდი: „წმიდა ყო საყოფელი თჳსი მაღალმან“. (1) დასდებელი: „ღმერთი ჩუენი შესავედრებელ არს“. (2) და¹⁰ იკითხნენ ო¹¹ საწინაჲსწარმეტყუელონი.¹² ო¹³ – დაბადებისაჲ, ჟ – წინაჲსწარმეტყუელებაჲ ეზეკიელისი, ო – იგავთაჲ. სტიქარონად¹⁴ თქუენ¹⁵ ჟ გუერდისანი.¹⁶ „დღეს მჯდომარეჲმან საყდართა ზედა.“ მუკლი:¹⁷ „ისმინე, ასულო,¹⁸ და იხილე“. (3) დასდებელი:¹⁹ „ესე არს დღე“ უფლისაჲ. (4) მუკლი: „პირსა შენსა ჰმსახურებენ“. (5) დასდებელი:²¹ „დაღაცათუ ღმრთისა მიერ“. ²² დიდებაჲ და აწდა,²³ ღმრთისმშობელისაჲ. ხოლო²⁴ ლიტანიისად²⁵ და²⁶ ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად ოხითად ესე თქუან დასდებელი,²⁷ კმაჲ ო: „მობამან შენმან,²⁸ ღმრთისმშობელო ქალწულო, სიხარული აუწყა ყოველსა სოფელსა, რამეთუ შენგან აღმოგვრწყინდა²⁹ მზე³⁰ სიმაღლისაჲ, ქრისტე³¹ ღმერთი ჩუენი,³² დაჰქსნა წყევამ და მოგუმაღლა ჩუენ კურთხევამ, განაქარვა სიკუდილი და მოგუანიჭა ჩუენ ცხორებაჲ საუკუნოჲ“.

ცი ს კ რ ა დ კანონისა³³ წილ³⁴ ესე ფსალმუნნი თქუენ³⁵ ფსალმუნი ო: „აღმოთქუა გულმან ჩემმან სიტ“. (6) ფსალმუნი³⁶ ჟ: „ღმერთი ჩუენი³⁷ შესავედრებელ და ძალ“. (7) ფსალმუნი ო:³⁸ „მოიკსენე, უფალო, დავით და ყოველი“. (8) შემდგომად კანონისა³⁹ იბაკოჲ და მერმე⁴⁰ წარდგომაჲ.⁴¹ და იკითხონ⁴² მრავალთავისაგან⁴³ სი-

ტყუაჲ⁴⁴ წმიდისა ანდრია კრიტელისაჲ,⁴⁵ გინათუ⁴⁶ წმიდისა იოანე⁴⁷ დამასკელისაჲ. და შემდგომად კითხვისა თქუან წარდგომაჲ სახარებისაჲ, ფსალმუნი⁴⁸ კმაჲ ჟ⁴⁹ გუერდი: „მოვიკსენო⁵⁰ სახელი შენი ყ.“ (9) დასდებელი: „ისმინე, ასულო, იხილე“. (10) და „ყოველი სული აქედით უფალსა“. (11) სახარებაჲ ლუკასის: „აღდგა მარიამ“ ვიდრე „სახელ თჳსად“. ⁵¹ (12) | და გალობანი ორნი⁵² ჩუეულებისაგან.⁵³

| ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (13) და⁵⁴ ყოველსა მუკლსა ზედა: „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა, მაცხოვარ, აცხოვენ⁵⁵ სულნი⁵⁶ ჩუენნი“. ⁵⁷ ფსალმუნი ჟ: „უფალი სუფევს, შუენიერებაჲ შეიმოსა“, (14) და ყოველსა მუკლსა ზედა: „გუაცხოვენ ჩუენ“, ⁵⁸ ძეო⁵⁹ ღმრთისაო, რომელი იშვე⁶⁰ ქალწულისაგან,⁶¹ გიგალობთ შენ: ალელუიაჲ,⁶² ალელუიაჲ“. ფსალმუნი ო: „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა“, (15) და ყოველსა⁶³ მუკლსა ზედა ზემოწერილი⁶⁴ იგი ოხითაჲ: „მობამან შენმან, ღმრთისმშობელო ქალწულო“. წარდგომაჲ, კმაჲ⁶⁵ ჟ,⁶⁶ გალობაჲ ღმრთისმშობელისაჲ: „ადიდებს სული ჩემი უფალსა“. (16) დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა სიმდაბლესა ზედა მკეველი“. ვიდრე „ყოველი თესლები“. (17) პავლე ფილიპელთაჲ:⁶⁷ „ძმანო, ესე ზრახვაჲ იზრახებოდენ“ ვიდრე⁶⁸ „ღმრთისა მამისა“. (18) ალელუიაჲ, კმაჲ⁶⁹ ო გუერდი: „ისმინე, ასულო, და⁷⁰ იხილე“ ვიდრე „სიკეთე შენი“. (19) სხუაჲ: „პირსა შენსა ჰმსახურებ“. (20) სხუაჲ: „აღდეგ, უფალო, განსასუენებელად“. (21) სახარებაჲ ლუკასისი, თავი

F3r

A7r

D6

¹ წინადლით... მწუხრსა წინადლითა[წარდგომა სახარებისა: მოვიკსენოთ სახელი შენი ყოველსა შორის თეს. დასდებელი: აღმოთქუა გულმან ჩემმან. განიცადე: აქედით უფალსა B, წინადლით – E. ² მწუხრი E. ³ ნეტარ არს[ნეტარაჲს A. ⁴ ნათელი... ზედა – E. ⁵ შევიდენ[შესლვამ E. ⁶ მღვდელისა E. ⁷ საკურთხეველად... თქუან – E. ⁸ კმა – E. ⁹ ო E. ¹⁰ და იკითხნენ[საკითხავნი E. ¹¹ ო[სამნი F. ¹² წინასწარმეტყუელისა E. ¹³ ო დაბადებისა... იგავთა – E. ¹⁴ სტიქარონი E. ¹⁵ თქუენ – E. ¹⁶ გუერდი E. ¹⁷ მუკლი D. ¹⁸ ასულო A. ¹⁹ დასდებელი – E. ²⁰ დღეს F. ²¹ დასდებელი – E. ²² ღმრთისა მიერ – E. ²³ და აწდა – E. ²⁴ ხოლო – E. ²⁵ ლიტანიისა E. ²⁶ და ღმერთი... კმა – E. ²⁷ ~ დასდებელი თქუან F. ²⁸ შენმან[შენი E. ²⁹ აღმოგვწყინდა D. ³⁰ მზე F. ³¹ ქრისტე F. ³² ჩუენი+და E. ³³ კანონად E. ³⁴ წილ... ფსალმუნი ო – E. ³⁵ თქუენ F, ითქუენ D. ³⁶ ~ ჟ ფსალმუნი E. ³⁷ ჩუენი[ჩემი D. ³⁸ ~ ო ფსალმუნი E. ³⁹ კანონისა – E. ⁴⁰ მერმე – E. ⁴¹ ~ წარდგომაჲ და იბაკოჲ E. ⁴² და იკითხონ[საკითხავი E. ⁴³ მრავალთავისა E. ⁴⁴ სიტყუა – E][საკითხავი F. ⁴⁵ კრიტელისაჲ+თქუმ. E. ⁴⁶ გინათუ... თქუან – E, გინა AF. ⁴⁷ იოანე F. ⁴⁸ ფსალმუნი კმაჲ ო E. ⁴⁹ ო D. ⁵⁰ მოვიკსენოთ F. ⁵¹ თჳსა E. ⁵² ორნი – ADF. ⁵³ ჩუეულებისაგან[დასდებელი E. ⁵⁴ და ყოველსა... ზედა – E. ⁵⁵ გუაცხოვენ A. ⁵⁶ სულნი – A. ⁵⁷ ჩუენ A. ⁵⁸ ჩუენ... ფსალმუნი – E. ⁵⁹ ძეო F. ⁶⁰ იშვე+წმიდისაგან F. ⁶¹ ქალწულისა F. ⁶² აღ+აღ F. ⁶³ ყოველსა მუკლსა – E. ⁶⁴ ზემოწერილი... ოხითა – E. ⁶⁵ კმა – E. ⁶⁶ ო EF. ⁶⁷ ფილიპელთა E+მიმართ E. ⁶⁸ ვიდრე ... მამისა – E. ⁶⁹ კმა – F. ⁷⁰ და – E.

(1) ფს. 45,5. (2) ფს. 45,2. (3) ფს. 44,11. (4) ფს. 117,24. (5) ფს. 44,13. (6) ფს. 44,2. (7) ფს. 45,2. (8) ფს. 131,1. (9) ფს. 44,18. (10) ფს. 44,11. (11) ფს. 150,6. (12) ლუკა 1,39-56. (13) ფს. 91,2. (14) ფს. 92,1. (15) ფს. 94,1. (16) ლუკა 1,46-47. (17) ლუკა 1,48. (18) ფილ. 2,5-11. (19) ფს. 44,11-12. (20) ფს. 44,13. (21) ფს. 131,8.

ახლ: „მას ჟამსა¹ შევიდა იესუ დაბასა“ ვიდრე „დაიცვან იგინი“. (1) განიცადე, კმა² ო გუერდი: „სასუმელი ცხორებისა მოვილო³ და სახელსა უფლისასა ვხადო“. (2)

ესე წარდგომა⁵ და პავლე და ალელუია და სახარება ითქუმის ყოველთა⁶ ღმრთისმშობლისა⁷ დღესასწაულთა თჳნიერ⁸ ხარებისა. და ეგრეთვე შემოწერილი იგი საწინამწარმეტყუელი წარიკითხვიან მწუხრსა წინაღლითად.

ԾԹԽԼԸ ՆԻՇԻՐԴԻՄԻՍԸ Գ. კსენება⁹ წმიდათა და მართალთა¹⁰ იოვაკი¹¹ და ანასი¹².

და წამება წმიდისა მოწამისა¹³ სევერია¹⁴ ნესი,¹⁵ რომელი იყო ლიკინიოზის¹⁶ ზე¹⁷ მეფისა¹⁸ სევესტია ქალაქსა შინა | მკედარი იყო გუნდისაგან სინატორთა¹⁹ და ემსახურა | წმიდათა ორმოცთა²⁰ და ლუსია მთავრისა ზე.²¹ ესე შეპყრობილ იქმნა ქრისტეს აღსარებისათჳს მისვე ლუსიას²² მიერ, რომლისა²³ უბრძანა დამოკიდება ზღუდესა ზედა და ლოდისა²⁴ მძიმისა მობმა²⁵ — ფერკთა მისთა²⁶ და ესრეთ კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა²⁷ სული თჳსი.

ამასვე დღესა წმიდათა მამათა²⁸, რომელნი შეკრბეს ეფესოს და უშჯულო²⁹ ნესტორ³⁰ დაამკეს,

და წმიდისა მოწამისა ხარიტონისი.³¹

მწუხრსა³² კანონსა არა ვიტყვით და³³ არცა ცისკრად. ხოლო³⁴ უფალო დაღაფავსა³⁵ ზედა³⁶ თქუნენ | დასდებელნი დღესასწაულისანი და წმიდათანი.³⁷ და³⁸ ეგრეთვე სტიქარონად. ლიტანიისად³⁹ და⁴⁰ ღმერთი უფალსა ზედა: „შობამან შენმან, ღმრთისმშობელო ქალწულო“.

ცისკრად დაწესებულთა⁴¹ და ღმერთი⁴² უფალსა⁴³ შემდგომად მეცხეულად გალობანი აიხუნენ⁴⁴ დღესასწაულისანი და წმიდათანი.⁴⁵ განძლიერდასა⁴⁶ ზედა წარდგომა და საკითხავი დღესასწაულისა⁴⁷ ღ-ჯერ.⁴⁸ დაღაფავსა⁴⁹ ზედა იბაკო და შემდგომითი შემდგომად აღესრულოს ჟამი ცისკრისა. ხოლო⁵⁰ საქმესა დავაკადებთ⁵¹ ვიდრე⁵² სამხრადმდე⁵³ და⁵⁴ ჟამთა ლოცვასა.

სამხრად⁵⁵ ოხითა, კმა⁵⁶ ო გუერდი:⁵⁷ „უმადლესო ცათაო,⁵⁸ უწმიდესო ქერობინთაო, ყოვლადწმიდაო ღმრთისმშობელო ქალწულო, დაამტკიცე მართლმადიდებლობა სოფელსა შინა, დაიცვენ მორწმუნენი მეფენი ჩუენნი⁵⁹ და მოგუანიჲ ზეცით უხუად წყალობა ღმრთისა მიერ, რომელი შენ⁶⁰ ჰმევ, მხოლოო კურთხეულო“. წარდგომა ო⁶¹ გუერდი: „იხარებდით⁶² მართალნი⁶³ | უფლისა მიმართ და ესვიდეს“. (3) დასდებელი: „შეგესემინ⁶⁴ ღმერთსა ლოცვისა“. (4) პავლე ებრაელთა: „ძმანო, აქუნდა პირველსა⁶⁵ მას კარავსა“ ვიდრე „ერისა უმეტერებისათჳს“. (5) ალელუია ო: „ცხორება მართალთა უფლისა მიერ არს“. (6) სხუა ო:⁶⁷ „კმობდეს მართალნი უფლისა მიმართ“. (7) სახარება ლუკასი, თავი ԹԸ: „თქუა უფალმან: არავინ⁶⁸ აღანთის სანთელი“. (8) განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მართალი, ალელუია“. (9)

ԾԹԽԼԸ ՆԻՇԻՐԴԻՄԻՍԸ Դ. თაყუანისცემად პატიოსნისა | ჯუარისა⁷⁰

და წამება წმიდისა ვარიკსავასი.⁷¹ ესე მონაზონი იყო და მორწმუნისა⁷² ვისგანმე,⁷³ აღ-რა-ესრულებოდა,⁷⁴ მოელო⁷⁵ პატიოსანი და

¹ ჟამსა+შინა E. ² კმა ო გუერდი — E. ³ მოვილოთ BCF. ⁴ და სახელსა უფლისასა ვხადო — D. ⁵ წარდგომა... სახარებისა[განგება ყოველი E. ⁶ ყოველსა EF+წმიდისა E. ⁷ ~ დღესასწაულსა წმიდისა ღმრთისმშობლისასა E. ⁸ თჳნიერ... წინაღლითად — E. ⁹ კსენება — B. ¹⁰ მართალთა E. ¹¹ იოაკიმ E. ¹² ანასი+კსენება BF. ¹³ მოწამისა — E. ¹⁴ სევირიანესი AD. ¹⁵ ლიკინიოსის A. ¹⁶ ზე — E. ¹⁷ მეფისა — D. ¹⁸ სინატორთა B, სინატურთა D. ¹⁹ ორმოცდთა E. ²⁰ ზმ D. ²¹ ლუსიას B. ²² რომლისა B. ²³ ალოდისა B. ²⁴ მობმა B. ²⁵ მისთა A. ²⁶ შევედრა B. ²⁷ მამათა B. ²⁸ უსჯულო B, ურჩულო D. ²⁹ ნესტორ D. ³⁰ ხარიტინისა DF. ³¹ მწუხრსა... იყოს მარ. ალელუია[განიცადე: იხარებდით B. ³² და — E. ³³ ხოლო — E. ³⁴ დაღაფავსა ABCDE. ³⁵ ზედა — E. ³⁶ წმიდისანი E. ³⁷ და — E. ³⁸ ლიტანიისა E. ³⁹ და ღმერთი უფალსა ზედა — E. ⁴⁰ დაწესებულთა და — E. ⁴¹ ~ მეცხეულად ღმერთი უფალსა შემდგომად E. ⁴² უფლისა AD. ⁴³ აიხუნენ — E. ⁴⁴ წმიდისანი EF. ⁴⁵ განძლიერდასა... წარდგომა — E. ⁴⁶ დღესასწაულისანი F. ⁴⁷ ღ-ჯერ — ADF. ⁴⁸ დაღაფავსა... ცისკრისა — E, დაღაფავსა D. ⁴⁹ ხოლო — F. ⁵⁰ ~ სამხრადმდე დავაკადებთ E. ⁵¹ ვიდრე — E. ⁵² სამხრადმდე D. ⁵³ და ჟამთა ლოცვასა — D. ⁵⁴ სამხრად[საეკლესიო E. ⁵⁵ კმა — E. ⁵⁶ გუერდი — D. ⁵⁷ ცათაო+და E. ⁵⁸ ჩუენნი — E. ⁵⁹ ~ ჰმევ შენ AEF. ⁶⁰ ოქ AF. ⁶¹ იხარებდენ F. ⁶² მართალნი — AD. ⁶³ და ესვიდენ F[იშუბე ABDE. ⁶⁴ შეგესემინ D. ⁶⁵ ლოცვისა[ჩემი ლოცვა E. ⁶⁶ პირველსა[პირსა E. ⁶⁷ ო — EF. ⁶⁸ არავი E. ⁶⁹ ალელუია — D. ⁷⁰ ჯუარისა B. ⁷¹ ვარიკსავასი B. ⁷² მორწმუნე E. ⁷³ ვისგანმე[ვინმე D. ⁷⁴ აღესრულებოდა D. ⁷⁵ მოილო D+მისგან D.

(1) ლუკა 10,38-42. (2) ფს. 115,4. (3) ფს. 63,11. (4) ფს. 63,2. (5) ებრ. 9,1-7. (6) ფს. 36,39. (7) ფს. 33,18. (8) ლუკა 8,16-18. (9) ფს. 111,6.

A7v
Fv

D6v

E5

A8r

F4r

ცხოველსმოყოფელი სისხლი უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, რომელი გარდამოკდა უხრწნელისა¹ გუერდისა მისისაგან პონტოელისა² პილატეს ზე³ და ანა და კაიაფა⁴ მღვდელთმოდღუართა, და მრავალთა კურნებათა აღასრულებდა მის მიერ. ამისთჳს ურწმუნოთა მიერ ზაკუვით⁵ მოიკლა იგი⁶ ღამით. ხოლო საუნჯე იგი ცხორებისაჲ,⁷ რომელ არს პატიოსანი სისხლი მეუფისა და ღმრთისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, დაადგრა მასვე ჭურჭელსა შინა, რომელსაცა იყო მოწაფესა⁸ თანა მოწამისასა,⁹ რომლისა მიერ ურიცხუნი ძალნი და საკრველებანი | აღესრულებოდეს მერმეცა.

ამასვე დღესა წმიდათა ქალწულთა¹⁰ მიოდორა¹¹, მიტროდორა და ნიმფოდორა¹², რომელნი იწამნეს მაქსიმიანეს ზე მეფისა. ხოლო იყვნეს დანი¹³ ერთმანეთისანი¹⁴ და სხდეს განშორებულად ცხელთა მათ წყალთა, რომელ არიან პითიას,¹⁵ ვითარ¹⁶ ორით¹⁷ მილიონით¹⁸ და წარმართთა მიერ შეისმინნეს მთავრისა | წინაშე მათ ადგილთაჲსა, რომელსა ეწოდებოდა ფრონტონ¹⁹ და დიდთა ტანჯვათა შემდგომად სულნი თჳსნი²⁰ უფალსა შეჰვედრნეს²¹ და²² აღესრულნეს.²³

მწუხრი²⁴ თქუნენ²⁵ დასდებელნი დღესასწაულისანი და წმიდათანი და ეგრეთვე ცისკრად. გალობანი²⁶ | დღესასწაულისანი²⁷ და წმიდათანი.²⁸ და²⁹ იკითხონ დღესასწაულისა საკითხავთაგან.

Ev | სამხრად წარდგომაჲ ო³⁰ გუერდი: „უფალმან ძალი ერსა თჳსსა მოსცეს“. (1) დასდებელი: „შესწირევდით უფლისა შვილნი ღმრთისანი“ ვიდრე „სახელსა წმიდასა³¹ მისსა“. (2) პავლე კორინთელთაჲ:³² „ძმანო, სიბრძნესა ვიტყვით“ ვიდრე „მოყუარეთა³³ მისთა“. (3) ალელუიაჲ,³⁴ ო³⁵ გუერდი: „უფალი სუფევს, შუე-

ნიერებაჲ“. (4) სახარებაჲ მათესი,³⁶ თავი 99: „თქუა უფალმან: რომელსა უყუარდეს მამაჲ, ა.“ ვიდრე „სასყიდელი მისი“. (5)

ГЛАГОЛ СЛЪТНУЛЪСЯ ТЪ. თაყუანისცემაჲ | პატიოსნისა³⁷ ჯუარისაჲ

და წამებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ³⁸ დიოდორესი³⁹ და დიდომოქსი, რომელნი იყვნეს ლაოდიკიამთ⁴⁰ ასურეთისაჲთ და მთავრისა მიერ მათ ადგილთაჲსა შეპყრობილ იქმნეს⁴¹ და აღსარებისათჳს ქრისტეს მეუფისა ტანჯვათავე⁴² შინა⁴³ აღესრულნეს.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა იამოქსი, რომელი იწამა საბურ მეფისა ზე⁴⁴ სპარსთაჲსა. იყო უკუე მოხუცებული ჰასაკითა, ხოლო წარიტყუნენა ქალაქით ბიზადით ცხრაათასთა ქრისტიანეთა თანა და მოგუთმთავრისა მიერ ფრიად იტანჯა და უკუანაჲსკნელ წარეკუეთა⁴⁵ თავი. ხოლო შემდგომად წარკუეთისა მიწაჲ იგი, რომელსა ზედა გარდამოკდა სისხლი მისი, სიმაღლედ აღვიდა სახელ ბორცჳსა და ერისაგანნი იგი მკლველნი მისნი დაიქსნნეს და ნათელი მზისაჲ დაბნელდა და ადგილი იგი ფრიადითა სურნელე-ბითა⁴⁶ აღივსო.

| ამასვე დღესა წმიდისა თეოდორაჲსი, რომელი იყო ალექსანდრიას,

| და წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა პეტრე ნიკიელ მთავარეპისკოპოსისაჲ და წმიდისა მღვდელმოწამისა დიმიტრისი და მეუღლისა მისისა ეკანთიამოქსი და ძისა მათისა დიმიტრიანესი.

მწუხრისა⁴⁷ და ცისკრად განგებაჲ⁴⁸ დღესასწაულისაჲ⁴⁹ და წმიდისა⁵⁰ აღესრულოს.

ГЛАГОЛ СЛЪТНУЛЪСЯ ТЪ. თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა⁵¹ ჯუარისაჲ

და წმიდისა მღვდელმოწამისა ავტონომო⁵²

*არშიაზე გვიანდელი ხელით მხედრულად მიწერილია: „ეს წმიდა სწავლარი შეესწირე მე ყოვლადსამღუდელომ არხიეპისკოპოსმან ქუაბულოვის ძემ იოანე რუსთველმან კახეთს შუამთის სახულისა ღმრთისმშობლის ეკლესიას საოხად სულისა ჩემისა და მშობელთა ჩემთა გასახსენებლად. ვინც გამოწვიროს, ისიც გამოწვირების საუკუნოს დიდებისაგან სულით და კორციით. წელსა ჩღჳზ, ოკტომბრის 8“. B6v.

¹ უხწნელისა B. ² პონტიელისა D. ³ ზმ DE. ⁴ კაიაფა AE. ⁵ ზაკუთ B, ზაკვით E. ⁶ იგი – B. ⁷ ცხორებისა B. ⁸ მოწაფეთა D. ⁹ მოწამისათა D. ¹⁰ ქალწულთა E. ¹¹ მინოდორა+და F. ¹² ნიმფოდორასი B. ¹³ და ანი B. ¹⁴ ერთმანეთისანი B, კორციელად E. ¹⁵ პითას B, პითას E. ¹⁶ ვითარ – E. ¹⁷ ორითა B. ¹⁸ მილიონით B. ¹⁹ ფრონტონ DE. ²⁰ თჳსნი[მათნი D. ²¹ შევედრნეს B. ²² და – E. ²³ აღესრულნეს – E. ²⁴ მწუხრი+და E. ²⁵ თქუნენ... ეგრეთვე – E. ²⁶ გალობანი – E. ²⁷ დღესასწაულისა E, დღესასწაულისანი F. ²⁸ წმიდათა E. ²⁹ და იკითხონ... საკითხავთაგან[საკითხავი დღესასწაულისა E. ³⁰ ო³¹ DE. ³¹ წმიდასა – A. ³² კორინთელთა B. ³³ მოყუარეთა] მესლა E. ³⁴ ალელუა+ფსალმუნი E. ³⁵ ო³⁶ DE. ³⁶ მათესი E. ³⁷ პატიოსნისა – E. ³⁸ მოწამეთა EF. ³⁹ დიოდორესი B. ⁴⁰ ლაოდიკიამთ D, ლავდიკიამთ E. ⁴¹ იქმნეს B. ⁴² ტანჯვაჲ E+დაითმინეს და მათ E. ⁴³ შინავე E. ⁴⁴ ზმ BF. ⁴⁵ ~ თავი წარეკუეთა E. ⁴⁶ სულნელებითა D. ⁴⁷ მწუხრი AE. ⁴⁸ განგებაჲ+ყოველი E. ⁴⁹ დღესასწაულისა A. ⁵⁰ წმიდათა E. ⁵¹ პატიოსნისა – E. ⁵² ავტონომო ABDE. (1) ფს. 28,11. (2) ფს. 28,1-2. (3) I კორ. 2,6-9. (4) ფს. 92,1. (5) მათე 10,37-42.

- Dv ფურებისანი და¹ სამხრად განგებაჲ კუალად² | შობისაჲ³ და სატფურებისაჲ აღესრულოს.
- წმიდანო⁴ ღმრთისანო, ამას იერუსალემისა სატფურებასა საბერძნეთისა ეკლესიათა არავინ⁵ დიად⁶ დღესასწაულობს და⁷ ამისთჳს⁸ სუბუქად სწერია განგებაჲცა, რამეთუ სოფიაწმიდისა განგებაჲ სხუაგან არს და არა აქა.
- შაბათსა უწინარეს⁹ ჯუართა¹⁰ აპყრობისა¹¹ პავლე კორინთელთაჲ¹² C: „სიბრძნესა ვიტყვო“ ვიდრე „მოყუარეთა მისთა“. (1) | ჰპოვო¹³ პავლესა¹⁴ 7L¹⁵ შაბათსა. სახარებაჲ მათესი, თავი 24: „თქუა უფალმან: რომელსა უყუარდეს მამაჲ“ ვიდრე „სასყიდელი მისი“. (2)
- კ ჳ რ ი ა კ ე ს ა უ წ ი ნ ა რ ე ს¹⁶ ჯ უ ა რ თ ა¹⁷ აპყრობისა, ფსალმუნი¹⁸ 7: „დიდ არს უფალი¹⁹ ჩუენი, დიდ არს ძალი“. (3) დასდებელი: | „აქებდით უფალსა, რამეთუ სახიერ²⁰ არს ღმერთი“. (4) პავლე გალატელთაჲ²¹ „ძმანო, იხილეთ, რაოდენი²² | წიგნები“²³ ვიდრე „ამენ“. (5) ჰპოვო²⁴ პავლესა²⁵ 4L კ ჳ რ ი ა კ ე ს ა. | ალელუიამ, ფსალმუნი²⁶ 27 გუერდი: „უფალი სუფევს, იხარებდინ ქუეყანაჲ, იმუ“. (6) სახარებაჲ იოვანესი, ²⁸ თავი 8D: „თქუა უფალმან: არავინ აღვიდა ზეცად“ ვიდრე „ცხოვნდეს²⁹ მის მიერ“. (7) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან,³⁰ ალელუიამ,³¹ აქებდით“. (8)
- ԳՕԳԽԸ ՄԽԾԴԲԼԽԽԸ³² 7D. ამალეებაჲ პატიოსნისა და ცხოველსმყოფელისა ჯუარისაჲ და დაძინებაჲ წმიდისა იოვანე ოქროპირისაჲ, რამეთუ ამას დღესა აღესრულა იგი, ხოლო ვინათგან დღესასწაული ესე საუფლოჲ იყო და დიდი, და არა ეგებოდა მისისა დღესასწაულისა აქა გარდაჲდა, ამისთჳს³³ დააწესეს მამათა ნოემბერსა³⁴ 7L³⁵ რაჟამს ექსორია იქმნა,³⁶ რამათა მუნ აღესრულებოდის კსენებაჲ მისი.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პ ა პ ა ა - ს ი,³⁷ რომელი იწამა მაქსიმიანე მეფისა ზე. ესე მოყვანებულ იქმნა ქალაქით³⁸ ლარანდოთ,³⁹ რომელ არს ლუკაონიისა⁴⁰ სამთავროსა,⁴¹ რომელსაჲ შინა შობილ იყო, და წარიღვინა წინაშე⁴² მალნო მთავრისა, რომლისა ბრძანებითა დაასხნეს⁴³ მის ზედა წყლულეზანი მრავალნი და შემუხრნეს დაწუნი მისნი და⁴⁴ დამოჰკიდეს და ფრჩხილებითა რკინისათა ზუეტნეს გუერდნი მისნი და კამლნი რკინისანი განმსჭუალულნი⁴⁵ შეასხნეს ფერკთა მისთა და მათ მიერ განწონილსა აიძულებდეს⁴⁶ წინაშე ცხენთა სირბილად და ესრეთ შეჰვედრა სული | თჳსი უფალსა.
- ხოლო⁴⁷ ჯუართა აპყრობისა⁴⁸ განგებაჲ⁴⁹ ესრეთ⁵⁰ არს: ⁵¹ წინადლით მ წ უ ხ რ ი⁵² | თქუან „ნეტარ არს⁵³ კაცი“, და⁵⁴ შემდგომად⁵⁵ უფალო ღაღადყავისა⁵⁶ | „ნათელი მხიარულსა“⁵⁷ ზედა⁵⁸ აღვიდენ²¹ მღღელნი | საკურთხეველად,⁵⁹ მისცენ⁶⁰ მშჳლობაჲ და დასხდენ, და⁶¹ მეფსალმუნე-მან თქუას წარდგომაჲ⁶² 9 გუერდი: „უფალი სუ-ფევს, შუენიერებაჲ“. (9) დასდებელი: „შეიმოსა⁶³ უფალმან ძალი“, (10) და წარიკითხნენ სამნი⁶⁴ საკითხავნი: გამოსლვათაჲ, იგავთაჲ და⁶⁵ წინაწარმეტყუელებაჲ⁶⁶ ესაიაჲსი.⁶⁷ ხოლო⁶⁸ სტიქარონთა⁶⁹ ზედა⁷⁰ მუკლთა⁷¹ ამათ⁷² იტყოდიან: „მოიქსენე კრებული“. (11) | სხუაჲ: „ხოლო ღმერთმან და მეუფემან ჩუენმან წინა⁷³ საუკუნე-თა⁷⁴ შექმნა⁷⁵ ცხორებაჲ შორის ქუეყანასა“, (12)

¹ და – D. ² კუალად|ღმრთისმშობლისა F. ³ შობისაჲ D. ⁴ წმიდანო... არა აქა|განგებაჲ ყოველი სოფიაწმიდისა სატფურებისაჲ იმსახურო. ბერძენნი აქა არა დღესასწაულობენ, მით არაჲ სწერია E. ⁵ არავი D. ⁶ დიდ D. ⁷ და – BDE. ⁸ ამისთჳს BDE. ⁹ უწინარეს|პირველ B. ¹⁰ ჯუართ D. ¹¹ აღპყრობისა F. ¹² კორინთელთა B. ¹³ ჰპოო DEF. ¹⁴ პავლესა – E. ¹⁵ 7L|მე-7L E. ¹⁶ ოწინარეს E. ¹⁷ ჯუართ D. ¹⁸ ფსალმუნი 7|წარდგომაჲ 9 B. ¹⁹ უფალი – B+ღმერთი BCD|ყ – E. ²⁰ სახიერ|კეთილ B. ²¹ გალატელთა E. ²² რაოდენი A, რავდენი E. ²³ წიგნი E. ²⁴ ჰპოო DEF. ²⁵ პავლესა – E. ²⁶ ფსალმუნი – ABDF. ²⁷ 7L F. ²⁸ იოანესი D. ²⁹ ცხოვნდეს BDF. ³⁰ ცათაგან|რამეთუ სა. E. ³¹ ალელუიამ – BDE. ³² სეკდემბერსა E. ³³ მისთჳს E. ³⁴ ნოემბერსა DF. ³⁵ 7L|ხოლო E. ³⁶ ექსორია იქმნა BE. ³⁷ პაპასი D. ³⁸ ~ლარანდოთ ქალაქით D. ³⁹ ლარანდოთ E. ⁴⁰ ლუკაონიისა BDE. ⁴¹ სამთავროსა BD, სამთავროსაჲ EF. ⁴² წინაშე – D. ⁴³ დასხნეს BDF. ⁴⁴ და – DE. ⁴⁵ განმსჭუალულნი BDEF. ⁴⁶ აიძულებდეს A. ⁴⁷ ხოლო|აქა E. ⁴⁸ აღპყრობისა F. ⁴⁹ განგებაჲ – E. ⁵⁰ ესრეთ – E. ⁵¹ არს – E. ⁵² მწუხრსა D. ⁵³ ნეტარ არს|ნეტარაჲს A. ⁵⁴ და – E. ⁵⁵ შემდგომად – E. ⁵⁶ ღაღადყავსა D, ღაღადყავი E. ⁵⁷ ნათელი მხიარულსა|დიდებაჲსა E. ⁵⁸ ზედა – D. ⁵⁹ ~ მღღელნი შემოვიდენ E. ⁶⁰ საკურთხეველსა E. ⁶¹ მისცენ მშჳლობაჲ და დასხდენ. ფსალმუნი 9 გუერდი|წარდგომაჲ 9 გუერდი E. ⁶² და... თქუას – CEF. ⁶³ და მეფსალმუნემან თქუას წარდგომაჲ|ფსალმუნი B. ⁶⁴ შეიმოსა... ძალი|დაამყარა E. ⁶⁵ სამნი|7L CEF. ⁶⁶ და – E. ⁶⁷ წინასწარმეტყუელისა E. ⁶⁸ ესაიაჲსი – E. ⁶⁹ სტიქარონა BD, სტიქარონსა E, სტიქარონისა F. ⁷⁰ ზედა – BCDEF. ⁷¹ მუკლნი E. ⁷² ამათ იტყოდიან|ესე E, იტყოდინ D. ⁷³ წინა|პირველ B. ⁷⁴ საუკუნეთამან BE. ⁷⁵ შექმნა... ქუეყანასა – DE.

(1) I კორ. 2,6-9. (2) მათე 10,37-42. (3) ფს. 146,5. (4) ფს. 134,3. (5) გალ. 6,11-18. (6) ფს. 96,1. (7) იოანე 3,13-17. (8) ფს. 148,1. (9) ფს. 92,1. (10) ფს. 92,1. (11) ფს. 73,2. (12) ფს. 73,12.

დიდება და¹ აწდა და² ღმრთისმშობელისა.³ ლიტანიისა,⁴ კმა ღ: „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი და აკურთხე სამკვდრებელი შენი. ძლევა მფევთა ჩუენთა ჯუართა შენითა მიანიჭე⁵ და ერი შენი საფარველსა ქუეშე⁶ მისსა დაიცევ, რამთა ვიტყოდით: „უფალო, დიდება შენდა“. ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა დასდებელი⁷ ღ: „ცხოველსმოფელსა ჯუარსა, სახიერებისა შენისა ბეჭედსა, რომელი მოგუანიჭე ჩუენ ცოდვილთა, უფალო, შენდა შევსწირავთ მეოხად.⁸ აცხოვნე მფეუნი და სამწყსო შენი, რომელნი გევედრებით ღმრთისმშობელისა⁹ მიერ, მხოლოო მრავალმოწყალო,¹⁰ დიდება შენდა“. კანონი: * „აქებდით სახელსა უფლისასა“. (1) ფსალმუნი¹¹ ღ: „რად განგვმორებ ჩუენ, ღმერთო“. (2) ფსალმუნი¹² ღ: „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (3) წარდგომა, ღ გუერდი: „დღეს¹⁴ საწინაწარმეტყულო იგი სიტყუა აღესრულა, რამეთუ, აჰა ესერა, თაყუანის-ვსცემთ ადგილსა,¹⁵ სადა დადგეს ფერქი შენი, უფალო, და ძელი ცხოვრებისა¹⁶ გუპყრიეს და ვნებათაგან ცოდვისათა განთავისუფლებულ ვართ მეოხებითა¹⁷ წმიდისა ღმრთისმშობელისა. უფალო, დიდება შენდა, დიდება,¹⁸ რომელმან კურთხეულ უწოდე¹⁹ დედასა²⁰ შენსა,²¹ მოხუდ²² წმიდაარსთა.²³ საკითხავი წმიდისა ბასილისი:²⁴ „ჯუარისა კრებასა“, ღმერთო სახელითანი. (4) და²⁵ წარდგომა,²⁶ ო²⁷ გუერდი:²⁸ „ხოლო ღმერთმან და მეუფემან ჩუენმან“. (5) დასდებელი: „მოიქსენე კრებული“. (6) „ყოველი სული აქებდით უფალ-

სა“.³⁰ (7) სახარება იოვანესი: „თქუა უფალმან: რომელსა უყუარდეს სული თუნი“. (8) „აღდგომა ქრისტესი ვიხილეთ...“ და³¹ „მიწყალო“ (9) და³² გალობანი „ჯუარი ქადაგნი“³³ ითქუნენ.³⁴ ხოლო³⁵ გალობათა³⁶ დასდებელი ყოველი ოთხ-ოთხჯერ³⁷ ითქუას თუნიერ³⁸ ძლისპირისა³⁹ | და ღმრთისმშობლისა.⁴⁰ განძლიერდასა ზედა⁴¹ წარდგომა და | საკითხავი⁴² ჯუარისა. ღაღაყავ-სა⁴³ ზედა⁴⁴ იბაკო და აქებდითი.⁴⁵ და დიდება მაღალთა. წმიდაო ღმერთო⁴⁶ და⁴⁷ ლიტანიისა: „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი“. და ამას⁴⁸ რამ იტყოდინ,⁴⁹ გამოვიდეს მღელი, რომელსა⁵⁰ ეგულებოდის | აპყრობა⁵¹ პატიოსნისა⁵² ჯუარისა კართაგან საკურთხეველისათა და⁵³ დიაკონნი სანთლებითა წინაუძლოდინ ძელსა ცხოვრებისა⁵⁴ და ეტურთენ⁵⁵ საცეცხურნიცა.⁵⁶ ხოლო⁵⁷ სხუასა მღელსა ეტურთოს თავსა ზედა ძელი ცხოვრებისა⁵⁸ ბუდითა და⁵⁹ დიაკონი სანთლებითა წინაუძლოდის და წარუსწრას⁶⁰ მღელმან, რომელსა ეგულებოდის⁶¹ ამაღლება,⁶² ყოს სამეზის მუკლთა⁶³ დრეკა,⁶⁴ და აღდგეს⁶⁵ შემზადებულსა სიმაღლესა ანუთუ საფსალმუნეთა.⁶⁶ და აღიქუას თავისაგან მღელისა⁶⁷ ბუდით⁶⁸ ძელი ცხოვრებისა.⁶⁹ და იყოს ჯუარისწერად აღმოსაყალით.⁷⁰ და მეყსეულად დეკანოზმან მემკრითურთ კმა-ყოს სამეზის⁷¹ კმა-მაღლად⁷² კურთხევისონი.⁷³ და მღელმან⁷⁴ ვითარცა⁷⁵ დასწეროს⁷⁶ ჯუართა სამეზის,⁷⁷ აღმოსავალით⁷⁸ დადგეს⁷⁹ და⁸⁰ აღამაღლოს იგი და ეპყრას ორითავე⁸¹ კელითა. დადგენ⁸² დიაკონ-

A11v

B10

Dv

E8

F7

Bv

* უნდა იყოს „კანონის წილ“.

¹ და – DE. ² და – E. ³ ღმრთისმშობლისა – E. ⁴ ლიტანიისა F. ⁵ მიანიჭე DEF. ⁶ ~ მისა ქუეშე E. ⁷ დასდებელი – E. ⁸ მეოხად E. ⁹ ღმრთისმშობელისა F. ¹⁰ მრავალმოწყალო E. ¹¹ ფსალმუნი – E. ¹² ფსალმუნი – E. ¹³ უმესამე B. ¹⁴ დღეს F. ¹⁵ ადგილსა|აღდგომილსა E. ¹⁶ ცხოვრებისა EF. ¹⁷ მეუხებითა E. ¹⁸ დიდებასა, +აწ E. ¹⁹ უწუდე E. ²⁰ დედასა|დასა F. ²¹ შენ B. ²² მოხუდ BCDE. ²³ წმიდაარსთა – E. ²⁴ ბასილისა B, ბასილის E+თქუმული E. ²⁵ და – BCDEF. ²⁶ წარდგომა+სახარებისა E. ²⁷ ო – E. ²⁸ გუერდი – E. ²⁹ ჩუენმან – E. ³⁰ უფალსა – BE. ³¹ და – DE. ³² და – BEF. ³³ ქადაგნი DEF. ³⁴ და გალობანი... ითქუნენ – A. ითქუნენ... გალობათა – E. ³⁵ ხოლო – E. ³⁶ გალობათა – E. ³⁷ ოთხჯერ E. ³⁸ თუნიერ|ხოლო E. ³⁹ ძლისპირი E. ⁴⁰ ღმრთისმშობლისა+ღ-ჯელ E. ⁴¹ ზედა... და – E. ⁴² საკითხავი ჯუარისა|წიგნი იკითხონ E. ⁴³ ღაღაყავსა DE. ⁴⁴ ზედა – E. ⁴⁵ აქებდითი... მაღალთა|შემდგომად E. ⁴⁶ ღმერთისა E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ ამას რამე|ვიდრე ამას E. ⁴⁹ იტყოდინ E, იტყოდინ F. ⁵⁰ ~ კართაგან საკურთხეველისათა, რომელსა ეგულებოდის აპყრობა ჯუარისა E. ⁵¹ აღპყრობა F. ⁵² პატიოსნისა – BCDEF. ⁵³ და დიაკონნი... ცხოვრებისა – E. ⁵⁴ ცხოვრებისა E. ⁵⁵ ეტურთენ – E. ⁵⁶ საცეცხურნიცა+ეპყრეს E. ⁵⁷ ხოლო|და E. ⁵⁸ ცხოვრებისა B. ⁵⁹ და დიაკონი... წინაუძლოდის ABDF. ⁶⁰ ~ მღელმან, რომელი აღიპყრობდეს, წარუსწრას და E. ⁶¹ ეგულებოდის – E. ⁶² ამაღლება – E. ⁶³ მუკლთა A. ⁶⁴ მოდრეკა E. ⁶⁵ აღდგეს|აღვიდეს E. ⁶⁶ საფსალმონეთა E. ⁶⁷ მღელსა D. ⁶⁸ ბუდითა D, ბუდით – E. ⁶⁹ ცხოვრებისა B. ⁷⁰ აღმოსავალით E. ⁷¹ სამეზის – E. ⁷² კმა-მაღლად|მაღლად+ღ E. ⁷³ კურთხევისონი F. ⁷⁴ მღელმან+ღ-გზის E. ⁷⁵ ვითარცა – E. ⁷⁶ ~ ჯუარი დასწეროს E. ⁷⁷ სამეზის – E. ⁷⁸ აღმოსავალით E. ⁷⁹ დადგეს... იგი – E. ⁸⁰ და|ხოლო E. ⁸¹ ორითავე E. ⁸² დადგენ – E. (1) ფს. 134-136. (2) ფს. 73-76. (3) ფს. 148-150. (4) ფს. 53,3. (5) ფს. 73,12. (9) ფს. 73,2. (7) ფს. 150,6. (8) იოანე 12,25. (9) ფს. 50.

A12r	ნი მარჯუენით¹ და მარცხენით,² ხოლო დეკანოზმან³ ყოვლით⁴ ერთუთ⁵ თქუას⁶ გარეშე⁷ სამისა მის კურიელისონისა ასი⁸ კურიელისონი, გარნა ვითარცა⁹ ჳზ¹⁰ თქუან, ასად განმასრულებელი¹¹ იგი¹² სამი¹³ კურიელისონი,¹⁴ პირველისაებრვე¹⁵ კმაძალად კმა-ყონ,¹⁶ რაათა¹⁷ აგრძნობდეს¹⁸ მღდელი¹⁹ და დასწერდეს²⁰ ჯუარსა სამგზის. და ესრეთ²¹ დაწყებასა და დასასრულსა ასეულთასა²² დასწერდეს და მოიქცეოდის.²³ და²⁴ ვინაჲცა მიიქცეოდის, ღიაკონნი უკუანავე²⁵ მიიქცეოდიან.²⁶ ხოლო აღიპყრას პირველად აღმოსავალით კერძო და მერმე²⁷ მიიქცეს²⁸ ჩრდილოთ და²⁹ დასავალით და³⁰ სამხრით და კუალად აღმოსავალით,³¹ ვიდრემდე³² განსრულდეს ჳ³³ კურიელისონი. და უკუანაჲსკენელ კმა-ყონ სამგზის³⁴ ძლიერად და დასწეროს სამგზის³⁵ ჯუარი მღდელმან. და ესრეთ სრულ იქმნას რაჲ აპყრობაჲ ჯუარისაჲ, იწყოს ერმან³⁶ გალობად დასდებელსა³⁷ ამას: „რომელი აჰმადლდი ნეფსით ჯუარსა ზედა“.³⁸ წინა³⁹ ჰპოვო.⁴⁰ ხოლო⁴¹ მღდელმან ბუდესა შთაუსუნოს ჯუარი და⁴² შთამოვიდეს⁴³ და შევიდეს საკურთხეველსა⁴⁴ და⁴⁵ მიიხუნეს სასაკუმეველენი და⁴⁶ აკუმიოს⁴⁷ და აღილოს⁴⁸ იგი ბუდითურთ და გამოვიდეს საკურთხეველით⁴⁹ და დაუსუნოს წინაშე ერისა თაყუანისსაცემელად და ვითარცა ამბორსუყონ ყოველთა, მეცესულად ითქუას ზეგარდამოჲ კუერექსი⁵⁰ და⁵¹ მოგუმაღლენთაჲ.⁵² და აღესრულოს⁵³ ჟამი ცისკრისაჲ: დასდებელი, კმაჲ⁵⁴ ჳ: „რომელი აჰმადლდი ნეფსით ჯუარსა ზედა, ერსა შენსა ზედა, რომელსა ზედა წოდებულ არს სახელი შენი, წყალობაჲ შენი მოანიჭე, ქრისტე ღმერთო, ახარე ძალითა შენითა	მორწმუნეთა მეფეთა ჩუენთა და ძლევაჲ მოანიჭე წინააღმდეგობთა მიმართ, რომელთა უპყრიეს ჯუარი შენი საჭურველად მშუდობისა და ძალად უძლეველად, უფალო, დიდებაჲ შენდა“. სხუაჲ ღ გუერდი: „ცეცხლისა უბრწყინვალეს ჰყავ, აღისა უძლიერეს ჰყავ ძელი ჯუარისა შენისაჲ, უფალო, შემწუველად ცოდვთა და განმანათლებელად სულთა, რომელნი გიღალადებენ⁵⁵ შენ:“⁵⁶ უფალო, დიდებაჲ შენდა“. სხუაჲ, ღ⁵⁷ გუერდივე: „ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე⁵⁸ ღმერთო, თაყუანის-გცემს, საროსა და⁵⁹ ფიჭუსა და ნაძუსა ზედა ამაღლებულსა უფალსა და ესრეთ გიღალადებს: ძლევაჲ მეფეთა ჩუენთა ჯუარითა⁶⁰ შენითა მოანიჭე და აცხოვნე ერი შენი, ვითარცა მხოლოჲ სახიერ ხარ“. სხუაჲ, ღ: „რაჟამს აღემაართა ძელი ჯუარისა შენისაჲ, უფალო, მეცესულად შეიძრნეს საფუძველნი სიკუდილისანი, რამეთუ რომელი შთანთქა⁶¹ სწრაფით ჯოჯოხეთმან, განუტევა იგი ძრწოლით, რომელმან გზჩუენ⁶² ჩუენ მაცხოვარებაჲ შენი, წმიდაო,⁶³ და⁶⁴ გიღალადებთ: ძეო ღმრთისაო, დიდებაჲ შენდა“. და ვითარცა⁶⁵ იწყოს⁶⁶ ჯუარისა თაყუანისცემად ერმან, იტყოდინ⁶⁷ მგალობელნი ზემოწერილთა⁶⁸ ამათ დასდებელთაგან⁶⁹ იმიერ და ამიერ და მეცესულად – „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, მეუფეო, და წმიდასა აღდგომასა⁷⁰ შენსა უგალობთ და ვადიდებთ“. და⁷¹ ოდეს⁷² მრავალგზის ითქუას⁷³ ესე, კუალად ზემოწერილთა მათ დასდებელთაგან თქუან და კუალად „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, მეუფეო“. და ვითარცა ერი დაესრულოს, მერმე ითქუას კუერექსი, ვითარცა ზემოწერილ არს,⁷⁴ და⁷⁵ აღესრულოს ჟამი ცისკრისაჲ.	
D10			
Ev		Bv	
B11		F8	
		Dv	
A12v		A13r	

¹ მარჯუენით | იმიერ E. ² მარცხენით | იმიერ E + უდგენ E. ³ დეკანოზმან + იწყოს E. ⁴ ყოვლით – E. ⁵ ~ იწყოს ერთუთ E. ⁶ თქუას | იწყოს E. ⁷ გარეშე... **ჳზ** თქუან | **ჳ** კურიელისონსა თჳნიერ მათ სამთასა და ბოლოსა E. ⁸ ასი | A. ⁹ ვითარცა + მოვიდნ B. ¹⁰ **ჳზ** | თომეოცდაჩუდმეტი A. ¹¹ განმასრულებელი DF, განმასრულებელი E. ¹² იგი – E. ¹³ სამი | E. ¹⁴ კურალესონი D. ¹⁵ პირველისაებრვე – E. ¹⁶ კმა-ყონ – E. ¹⁷ რაათა – E. ¹⁸ აგრძნას E. ¹⁹ მღდელმან E. ²⁰ ~ სამგზის ჯუარი დასწეროს B. ²¹ ესრეთ – E. ²² ასეულთასა | **ჳ**-ულთასა E. ²³ მოიქცეოდის BC. ²⁴ და... ხოლო | ღიაკონითურთ და E. ²⁵ უკუანა D. ²⁶ მიიქცეოდინ AD. ²⁷ მერმე – E. ²⁸ მიიქცეს E. ²⁹ და – E. ³⁰ და – E. ³¹ აღმოსავალით E. ³² ვიდრე E. ³³ **ჳ** | ხუთასი A. ³⁴ სამგზის | **ღ** A. ³⁵ ~ მღდელმან ჯუარი სამგზის E. ³⁶ ერმან გალობად | მგალობელთა E. ³⁷ ~ ამათ დასდებელთა E. ³⁸ ზედა – B. ³⁹ წინა – AE. ⁴⁰ ჰპოვო DF, – AE. ⁴¹ ხოლო – D. ⁴² და – E. ⁴³ შთამოვიდეს – E. ⁴⁴ საკურთხეველად EF. ⁴⁵ და... სასაკუმეველენი – E. ⁴⁶ და – F. ⁴⁷ აკუმიოს + საკუმეველი – E. ⁴⁸ აღილოს... საკურთხეველით | შემდგომად გამოიყვანოს E, აღილოს F. ⁴⁹ საკურთხეველი BCDE. ⁵⁰ კუერექსი A. ⁵¹ და – E. ⁵² მოგუმაღლენითა E. ⁵³ აღასრულოს D, დაესრულოს EF. ⁵⁴ კმაჲ – A. ⁵⁵ კმაჲ **ჳ** | ღმერთი უფალსა E. ⁵⁶ გიღალადებთ D. ⁵⁷ შენ – D. ⁵⁸ **ღ** გუერდივე | მუნვე E. ⁵⁹ ქრისტე BD. ⁶⁰ და – E. ⁶¹ ~ ჯუარითა შენითა მეფეთა ჩუენთა BCD. ⁶² ~ სწრაფით შთანთქა D. ⁶³ მიჩუენ E. ⁶⁴ და – D. ⁶⁵ ვითარცა ... ერმან | ვიდრე ერი ემთხუოდის E. ⁶⁶ იწყონ D. ⁶⁷ ~ მგალობელნი ამათ იტყოდინ E, იტყოდინ BCDE. ⁶⁸ ზემოწერილთა – E. ⁶⁹ დასდებელთაგან ... მეცესულად | **ღ**-ჯერ და ამასცა **ღ** E. ⁷⁰ აღდგომასა BCF. ⁷¹ და – E. ⁷² ოდეს – D. ⁷³ ითქუას... ცისკრისაჲ | შემდგომად მთხუევისა კუერექსი და განუტეონ ერი E. ⁷⁴ არს + და F. ⁷⁵ და – BCDEF.

სხუა¹ * განგება² ამისვე დღისაჲ: ვითარცა ზემოწერილითა მით წესითა აღესრულოს ჟამი ცისკრისაჲ და ითქუას აქებდითი და დიდებაჲ³ მაღალთაჲ. ხოლო შემდგომად დიდებაჲ მაღალ-თაჲსა თქუან წმიდაო ღმერთოჲ, ვითა ჟამის-წირვასა ითქუმის. და შეიმოსოს პატრიაქი და ეპისკოპოსნი⁴ და⁵ მღვდელნი სადიაკონოს⁶ და შევიდენ საკურთხეველად და მღვდელსა, რომე-ლი მეჭურჭლე იყოს ეკლესიისაჲ, მას ეტვრ-თოს ძელი ცხორებისაჲ და წინა პატრიაქისა⁷ ვიდოდის და პატრიაქი უკუანა. და დიაკონნი სანთლებითა წინაუძლოდინ ძელსა ცხორებისასა და შე-რაჲ-ვიდენ საკურთხეველად, დაუსუენონ ძელი ცხორებისაჲ საკურთხეველსა ზედა. და ვითარცა წმიდაო ღმერთოჲ დაასრულონ, აღვი-დენ მგალობელნი საფსალმუნეთა⁸ ზედა და წართქუენ ესე იბაკონი და ყოველსა იბაკო-სა ზედა იტყვიდნ⁹ მუკლსა დავითისსა,¹⁰ რომ-ელი შეჰგვანდეს. პირველი იბაკოჲ, კმა¹¹ ო: „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი“. **ღ** იბაკოჲ, **ღ** გუერდი: „ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე¹² ღმერთო“. სხუაჲ იბაკოჲ, კმა¹³ **ღ**: „ცხოველსმოყვებულ“. **ს**ხუაჲ, | **ღ** გუერდი: „დღეს¹⁴ საწინააღმდეგეთა¹⁵ ცეუელოჲ“. **ს**ხუაჲ **ღ** გუერდივე:¹⁶ „რაჟამს აღემართა“. **ს**ხუაჲ, **ღ**¹⁷ გუერდი:¹⁸ „აცეცხლისა უბრწყინვალეს“. **ს**ხუაჲ, **ო**: „რომელი აჰმალდის ნეფსით ჯუარსა“. ესე ყოველნი ზემოთ¹⁹ ჰპოვნე. უკუეთუ ესრეთ იტყვიდ, მცირედ უკუველ და ჰპოვნე. და წარიკითხნენ²⁰ სამნი ზემოწერილნი საკითხავნი, ჰპოვნე საწინააღმდეგეთა²¹ ცეუელოთა²² წიგნსა, ამასვე თუესა **ო**. ხოლო მზე რაჲ აღ-მობრწყინდეს, აღვიდეს პატრიაქი საფსალმუ-ნეთა ზედა. და სხუასა მღვდელსა ეტვრთოს | ძელი ცხორებისაჲ²³ ბუდითა და წინაუვიდოდის. ხოლო საფსალმუნედ²⁴ | რაჲ აღვიდენ, მოვიდეს მთავარდიაკონი და მოსძარცოს პატრიაქსა ომ-

ფორი. მაშინ | პატრიაქმან მუკლნი მოიდრიკენს და აღდგეს და აღიღოს ძელი ცხორებისაჲ და აღიპყრას ზე.²⁵ და მგალობელთა იწყონ ხოლო იბაკოსა ამას **ო**: „რომელი აჰმალდის ჯუარ-სა ზედა“, ²⁶ უკუანა ჰპოვო.²⁷ დადგენ პატრიაქ-სა თანა სუნკელნი და ვითარცა იბაკოჲ იგი დაასრულონ, იწყოს ერმან კურიელისონსა. და ას-ასსა კურიელისონსა ზედა მოიქცეოდის²⁸ პატრიაქი, ხოლო აღიპყრას პირველად აღმო-სავალით კერძო და მერმე მოიქცეს²⁹ ჩრდი-ლოთ და დასავალით და სამხრით და კუალად აღმოსავალით. და მერმე გარდამოიყვანოს და მისცეს მეორედსა ზუცესთასა. და შთავიდეს პა-ტრიაქი საკურთხეველად და მისცეს მშჴლობაჲ და ჟამი აღასრულონ, ხოლო იქმნას თაყუანისცე-მაჲ ჯუარისაჲ ვიდრე ჟამისწირვამდე.³⁰

| **ს** ა მ ხ რ ა დ³¹ ფსალმუნთა³² ადგილსა³³ ესე ფსალმუნნი ითქუენ: ფსალმუნი **ბ** ო:³⁴ „ღმერთო, ღმერთო ჩემო, მომხედენ მე“. (1) და³⁵ ყოველ-სა მუკლსა ზედა ესრეთ იტყვიდნ:³⁶ „ოხი-თა წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა, მაცხოვარ, აცხოვნე³⁷ სულნი ჩუენნი“. ფსალმუნი³⁸ **გ** ო:³⁹ „რად განგვზოვრებ⁴⁰ ჩუენ, ღმერთო, სრუ-ლიად“, ⁴¹ (2) და⁴² ყოველსა მუკლსა ზედა: „გუა-ცხოვნე ჩუენ,⁴³ ძეო ღმრთისაო, რომელი კორ-ცითა ჯუარს-ეცუ, გიგალობთ შენ, ალელუიაჲ,⁴⁴ ალელუიაჲ“. | ფსალმუნი⁴⁵ **დ** ო: „უფალი სუფევს, განრისხნედ⁴⁶ ერნი“. (3) და⁴⁷ ყოველსა მუკლ-სა ზედა იტყვიდნ:⁴⁸ „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი და აკურთხე სამ“. შესვლასა მღვდელისასა ესე⁴⁹ მუკლი⁵⁰ თქუან: „აღამალღებდით⁵¹ უფალ-სა ღმერთსა ჩუენსა, თაყუანის-სცემდით⁵² კუარ-ცხლბეკსა“. (4) | დიდებაჲ და⁵³ იბაკოჲ, ხო-ლო წმიდაო ღმერთოჲსა⁵⁴ წილ⁵⁵ თქუან ესე, **ღ** გუერდი: „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, მეუფეო, და წმიდასა აღდგომასა⁵⁶ შენსა უგა-

D11

Bv

E9

A14r

* აქ E ნუსხის ტექსტი გადამწერის მიერ გამოტოვებულია. ** აქედან კვლავ გრძელდება E ნუსხის ტექსტი.

¹ სხუაჲ განგებაჲ... ჟამისწირვამდე — E. ² დიდება F. ³ ეპისკოპოსნი BF. ⁴ და... სადიაკონეს — D. ⁵ სადიაკონეს BCF. ⁶ პატრიაქსა F. ⁷ საფსალმუნეთა B. ⁸ იტყვიდნ D. ⁹ დავითისასა A. ¹⁰ კმა ო — BCDF. ¹¹ ქრისტე DF. ¹² კმა — BDF. ¹³ დღეს F. ¹⁴ საწინააღმდეგეთა B. ¹⁵ გუერდი D. ¹⁶ ოღ F. ¹⁷ გუერდი — D. ¹⁸ ზემო BDF. ¹⁹ წარიკითხნენ F. ²⁰ საწინააღმდეგეთა AB. ²¹ ცხოვრებისა B. ²² საფსალმუნეთა BCDE. ²³ ზმ BF. ²⁴ ზედა — B. ²⁵ ჰპოო F, ჰპო D. ²⁶ მოიქცეოდის BC. ²⁷ მოიქცეს BCDF. ²⁸ სამხრად|ხოლო სამხრად E. ²⁹ ფსალმუნთა... ითქუენ — E. ³⁰ ადგილსა|ნაცვალად D. ³¹ ბ ო — E. ³² და... იტყვიდნ — E. ³³ იტყვიდნ D. ³⁴ აცხოვნე B. ³⁵ ~ ო ფსალმუნი E. ³⁶ განგვზოვრებ F. ³⁷ სრულიად — DE. ³⁸ და... ზედა — E. ³⁹ ჩუენ — E. ⁴⁰ აღიღუა, აღიღუა — E. ⁴¹ ფსალმუნი|ღ ფსალმუნი მხოლოდშობილ E. ⁴² განრისხნე A, განრისხნე BDEF. ⁴³ და... იტყვიდნ|ვითარცა ესე E. ⁴⁴ იტყვიდნ F. ⁴⁵ ესე — E. ⁴⁶ მუკლი — E. ⁴⁷ ამალღებდით D. ⁴⁸ თაყუანის-ეცით BDF, თაყუანის-ეცით E. ⁴⁹ და... ხოლო|ოხითაჲ აცხოვნე E. ⁵⁰ ღმერთო E. ⁵¹ წილ... გუერდი — E. ⁵² აღდგომასა EF. (1) ფს. 21. (2) ფს. 73. (3) ფს. 98. (4) ფს. 98,5.

- ლობთ¹ და² ვადიდებთ“. ფსალმუნი 12 გუერდი: „აღაძაღლებდით³ უფალსა ღმერთსა⁴ ჩუენსა და⁵ თაყუანის-ეცით კუარცხლებე“. (1) დასდებელი: „უფალი სუფევს, განრისხნედ⁶ ერნი.“ (2) პავლე კორინთელთაჲ 7: „ძმანო, სიტყუაჲ იგი ჯუარი-საჲ წარწყმედ.“ | ვიდრე „ღმრთისა სიბრძნე“⁸ (3) ალელუიამ, 7: „რად განგვშორებ⁹ ჩუენ, ღმერთო, სრულიად“. (4) სხუაჲ: „მოიქსენე კრებული შენი, რომელ მოიგე.“ ვიდრე¹⁰ „იკსენ კუერთხითა ნაწილი მკუდრობისა შენისაჲ“. (5) სახარებაჲ იოვანესი, თავი 11: „მას ჟამსა¹¹ ზრახვა-ყვეს მღვდელთმოდურთა“ ვიდრე „წამებაჲ მისი“. (6) განიცადე: | „გამოგვჩნდა ჩუენ¹² ნათელი პირისა შენისაჲ, უფალი; ალელუიამ“. (7)
- Dv მწუხრი: წარდგომაჲ 12 გუერდი: „ღმერთ-
B13r მან ჩუენმან | ცათა შინა და ქუეყანასა ზედა ყოველივე, რაჲცა უნდა, ქმნა“. (8) დასდებელი: „გამოსლვასა ისრაელისასა ეგვპტით.“ (9) ხოლო სერობისად თქუენ გალობანი წმიდისა¹³ იოვანე ოქროპირისანი.
- უწყებაჲ ჯერ-არს,¹⁴ რამეთუ¹⁵ უკუეთუ კურია-
კესა¹⁶ დახუდეს¹⁷ ჯუართა¹⁸ აპყრობაჲ,¹⁹ ადგო-
მისაჲ²⁰ არარაჲ²¹ ითქუმის ყოვლადვე,²² არამედ ყოველი ჯუარისაჲ.
- შაბათსა შემდგომად ჯუართა²³ აპყრობისა პავლე კორინთელთაჲ²⁴ 7: „ძმანო, იხილეთა²⁶ ჩინებულებაჲ“ ვიდრე „წინაშე ღმრთისა“. (10) სახარებაჲ ლუკასის: „თქუა უფალმან: რომელსა ჰნებავეს შედგომად.“ (11) ჰპოვო²⁷ სამშაბათსა 7 შუდეულისასა.
- კურიაკესა შემდგომად ჯუართა²⁸ აპყრობისა — კსენებაჲ წმიდისა მღვდელმოწამისა²⁹ სუმეონ იერუსალიმელ მთავარეპისკოპოსისაჲ.³⁰ ესე შესმენილ იქმნა მწვალებელთა მიერ და მრავალთა ტანჯვათა³¹ შემდგომად უფლისა წარვიდა, ხოლო იყო ასოცისა³² წლისაჲ ჰასაკითა, ტრაიანეს³³ ზე,³⁴ რომელსა თჳს ეწოდა უფლისა, რომელი იქმნა შემდგომად იაკობისა³⁵ ეპისკოპოს³⁶ იერუსალემისა,³⁷ რომელი იყო მამის ძმისწული მისი, ძე³⁸ კლეოპასი³⁹ და მარიამის,⁴⁰ ცოლისა მისისაჲ, რამეთუ კლეოპა⁴¹ და იოსებ, რომლისადა⁴² მითხოვილ⁴³ იყო წმიდაჲ⁴⁴ ღმრთისმშობელი, ძმანი იყვნეს. | ს ა მ ხ რ ა დ ო ხ ი თ ა ჲ 7: „საქმით მიემსგავსე მოციქულთა“. ჰპოო⁴⁶ სამსა⁴⁷ ამის თჳსასა. წარდგომაჲ,⁴⁸ 12 გუერდი: „პატიოსან არს წინაშე უფლისა.“ (12) დასდებელი: „რაჲ მივაგო უფალსა ყოვლისა.“ (13) პავლე გალატელთაჲ: „ძმანო, ესე უწყით, რამეთუ“ ვიდრე „თავი თჳსი ჩემთჳს“ ალელუიამ. (14) 9 გუერდი: | „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ემინის უფლისა“. (15) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 16: „რომელსა ჰნებავეს“ ვიდრე „მოსრული ძალითა“. (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან, ალელუიამ; აქებდით მას მაღალთა შინა, ალელუიამ“. (17)
- წმიდანო ღმრთისანო, მთაწმიდას და | სხუათა ღიდებულთა მონასტერთა ყოველთა ზემოწერილისა მის წესისაებრ იქმნების აპყრობაჲ პატიოსნისა ჯუარისაჲ. თქუენ კულა, რომელიცა⁴⁹ გენებოს,⁵⁰ იგიცა⁵¹ დაწერეთ.⁵²
- ԳԵՐԱՆԸ 53 ԼԵՆՈՒԲԼԻԿԸ 71. წმიდისა მოწამისა⁵⁴ ნიკიტაჲ სი. ესე იყო ღიდისა კოსტანტინეს ზე,⁵⁵ ნათესავით ბარბაროზი, მკუდრთაგან წილ დანობისა მდინარესა, რომელთა გუთ⁵⁶ ეწოდების. იშვა უკუე და აღიზარდა მასვე ქუეყანასა ბარბაროზთასა, გარნა⁵⁷ არა ეზიარებოდა სახესა ბარბაროზთასა, არამედ მუნ მყოფთა მათ მორწმუნეთა უფროჲს⁵⁸ მორწმუნე იყო და წარჩინებულ ნათესავით, რომელი შეაყრობილ იქმნა ათანარიზო⁵⁹ ბარბაროზთა მთავრისა მიერ და

¹ უგალობთ — A. ² და — A. ³ აძაღლებდით D. ⁴ ღმერთსა... კუარცხლებე წმიდა არს უფალი ღმერთი E. ⁵ და — BDE. ⁶ განისხედ BD. ⁷ 7 — E. ⁸ სიბრძნე ABCDE. ⁹ განგვშორენ B. ¹⁰ ვიდრე — E. ¹¹ ჟამსა+შინა E. ¹² ჩუენ — D. ¹³ წმიდისა — D. ¹⁴ ჯერ-არს — D. ¹⁵ რამეთუ — E. ¹⁶ კურიაკე E. ¹⁷ დახუდეს იყოს E. ¹⁸ ჯუართა — E. ¹⁹ აპყრობა — E. ²⁰ ადგომისა D. ²¹ არა E. ²² ყოვლადვე — E. ²³ ჯვართ D. ²⁴ კორინთელთა B. ²⁵ 7 — E. ²⁶ იხილად B. ²⁷ ჰპო D, ჰპო BCEF. ²⁸ ჯუართ D. ²⁹ ~ სუმეონ მღვდელმოწამისა BCDEF. ³⁰ მთავარეპისკოპოსისა ABEF. ³¹ ტანჯვათა — B. ³² ასოცისა AEF. ³³ ტრაიანე A. ³⁴ ზმ DF. ³⁵ იაკობისა CDF. ³⁶ ეპისკოპოს F. ³⁷ იერუსალემსა BCD, — E. ³⁸ ძმ E. ³⁹ კლეოპასი E. ⁴⁰ მარიამ E. ⁴¹ ~ იოსებ და კლეოპა E. ⁴² ~ ძმანი იყვნეს, რომლისადა მითხოვილ იყო წმიდა ღმრთისმშობელი მარიამ E. ⁴³ მითხოვილ BCDE. ⁴⁴ წმიდა — ABD. ⁴⁵ 7 — E. ⁴⁶ ჰპო D. ჰპო... თჳსასა — E. ⁴⁷ სამსა BD. ⁴⁸ წარდგომა... 9 გუერდი... ალელუიამ — B (მოჭრილი). ⁴⁹ რომელიცა კითარცა BCDEF. ⁵⁰ გნებავე CDF. ⁵¹ იგიცა ეწერეთ B. ⁵² დაწერეთ აღასრულეთ CD. ⁵³ თუესა — E. ⁵⁴ მოწამისა — E. ⁵⁵ ზმ BD. ⁵⁶ გოთ E. ⁵⁷ გარნა... ბარბაროზთასა — BCDEF. ⁵⁸ უფროს E. ⁵⁹ ათანარიზოს E.

(1) ფს. 98,5. (2) ფს. 98,1. (3) I კორ. 1,18-24. (4) ფს. 73,1. (5) ფს. 73,2. (6) იოანე 19,6-11. (7) ფს. 4,7. (8) ფს. 113,11. (9) ფს. 113,1. (10) I კორ. 1,26-29. (11) ლუკა 9,23. (12) ფს. 115,6. (13) ფს. 115,3. (14) გალ. 2,16-20. (15) ფს. 111,1. (16) მარკ. 8,34-9,1. (17) ფს. 148,1.

უქცველისა სარწმუნოებისათჳს ქრისტეს მი-
მართ წამებისა გვრგვნი ცეცხლისა მიერ მიიღო.

ამასვე ღღესა პოვნამ ნაწილთა წმიდისა პირ-
ველმოწამისა¹ ს ტ ე ფ ა ნ ე ს თ ა მ

და ქსენებაჲ წმიდათა მამათაჲ, რო-
მელნი შეკრბეს წმიდასა და² | სოფლიოსა მეექუ-
სესა³ კრებასა ღმრთივდაცვულსა სამეუფოსა ქა-
ლაქსა, კეთილადმოქსენებულისა და ღმრთისმსა-
ხურისა კოსტანტინე⁴ მეფისა ზე⁵

და⁶ წმიდისა მამისა ჩუენისა აკაკი⁷ მე-
ლიტიინელ⁸ ეპისკოპოსისაჲ⁹ და წმიდი-
სა¹⁰ მოწამისა აკაკისი.

ამასვე ღღესა წმიდათა მოწამეთა მაქსიმე,
თეოდოტე და ასკლიპიოდოქსი.¹¹ ესენი იყ-
ნეს მარკიანოპოლით,¹² რომელ არს მისსონისა |
სამთავროსა¹³ და იწამნეს მაქსიმიანეს ზე მეფისა,
ტირიდის მიერ, თრაკისა¹⁴ ერისთავისა, რომლი-
სა წინაშე წარიდგინნეს და ფრიად იგუემნეს და
მერმე მწუერვალნი ასოთანი მოეჭრნეს და სარწ-
მუნოებაჲ შეუხებელად დაიმარხეს, ხოლო უკუა-
ნამსკნელ წარეკუეთნეს თავნი მათნი.¹⁵

მწუხრი უფალო¹⁶ ღაღადყავსა¹⁷ დასდებელ-
ნი ჯუარისანი და წმიდისა¹⁸ ნიკიტაქსნი.¹⁹ სტი-
ქარონად²⁰ ჯუარისანი,²¹ ლიბანიისად და ცისკ-
რად²² „ღმერთი უფალსა“ ზედა: „აცხოვნე, უფა-
ლო, ერი შენი | და“.

ცისკრად²³ კანონი არა თქუან, არამედ
ვითარცა ღმერთი უფალი თქუან, მეცხეულად მი-
წყალე (1) | ხოლო შეუდგინონ²⁴ და²⁵ გალობანი
ჯუარისანი და²⁶ პავლეს თუალთა ახილვისანი.²⁷
და წმიდისა ნიკიტაქსნი. განძლიერდასა ზედა
წარდგომაჲ ჯუარისაჲ²⁸ და²⁹ იკითხონ წამე-
ბაჲ³⁰ მისი. ღაღადყავსა³¹ ზედა³² იბაკოჲ ჯუარი-
საჲ და³³ აღვივსენითსა ჯუარისანივე.

სამხრად ყოველი განგებაჲ³⁴ წმიდათაჲ
იმსახურო. ხოლო უკუეთუ მღდელთმოდუარ-

თასა იტყოდით, ოხითაჲ ო: „ღმერთო მამათა
ჩუენთაო, რომელი იქმ მარადის წყალობასა
შენსა³⁵ | ჩუენ ზედა სახიერებითა შენითა, ნუ
გარეშიაქცევ წყალობასა შენსა ჩუენგან, არამედ
ოხითა მათითა მშჯლობით წარჰმართე ცხორე-
ბაჲ ჩუენი“. ფსალმუნი 9 გუერდი: „იხარებდით
მართალნი³⁶ უფლისა მიმართ“. (2) დასდებელი:
„ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ ურჩუ“. (3)
პავლე ებრაელთაჲ: | „ძმანო, მოიქსენენით წინა-
მძღუარნი“ ვიდრე³⁷ „სათნო არიან ღმრთისა“. (4)
ალელუიამ, კმაჲ³⁸ ო: „ღმერთო, ყურთა ჩუენთა
გუესმა ჩუენ“. (5) სახარებაჲ მათესი,³⁹ თავი⁴⁰
ზღ: „თქუა უფალმან: თქუენ ხართ ნათელნი“
ვიდრე „ცათა შინა“. (6) განიცადე: „იხარებდით
მართალნი უფლისა მიმართ“. (7)

ԳԵՐԴԵՐ ԼԻԽՈՒՐԴԻՍԻՆ ԴԻ. წმიდისა და ყო-
ვლადქებულისა მოწამისა ევფემიამსი,⁴² რო-
მელი იწამა ქალაქსა შინა ქალკილონს დეოკ-
ლიტიანეს ზე,⁴³ პრისკო ევროპისა ანთიპატი-
სა⁴⁴ მიერ. ესე ასული იყო ფილოფრონესი და
თეოდორისიამსი,⁴⁵ ქალაქით ქალკილონით და
ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁶ წინაშე ანთიპატი-
სა წარიდგინა და პირველად ურმის თუალითა და
ცეცხლითა იტანჯა და მერმე ღონითა სხუათა
სატანჯველთაჲთა იგუემა. ხოლო უკუანამსკ-
ნელ სახილველსა შინა მიუტევნეს⁴⁷ მის⁴⁸ ზედა
ლომნი, ხოლო იგინი არა⁴⁹ შეეხნეს მას და ეს-
რეთ მასვე სახილველსა შინა სული თჳსი კელთა
ღმრთისათა შეჰვედრა.

ამასვე ღღესა წმიდისა და ნეტარისა მარ-
ტინე ჰრომთა პაპისაჲ, რომელი იყო კოს-
ტანტინეს ზე ნიკაფდიდისა, ძისა ჰერაკლე მეფი-
სა. ესე კოსტანტი მოიკლა სიკილიას | აბანოთა
შინა დაფნისათა, რომელმან ნეტარი მარტინე⁵⁰
მართლისა⁵¹ სარწმუნოებისათჳს მძლავრ აღმოი-
ყვანა ჰრომით. ხოლო მრავალნი ძჳრნი დაით-

¹ ~ სტეფანესთაჲ პირველმოწამისთაჲ E. ² და — BCD. ³ მეექუსესა] F. ⁴ კოსტანტინეს BCDF. ⁵ ზმ F. ⁶ და...
ეპისკოპოსისა — E. ⁷ აკაკი — BCEF. ⁸ მელეტიუნელ D. ⁹ ეპისკოპოსისა F. ¹⁰ მოწამისა] მამისა ჩუენისა E. ¹¹ ასკ-
ლიპიოდოქსი E. ¹² მარკიანოპოლით D. ¹³ სამთავროსა B, სამთავროსაჲ CDF. ¹⁴ თრაკისასა BF, თრაკისისა CDE.
¹⁵ ~ თავნი მათნი (+მახვლითა D) წარეკუეთნეს BDEF. ¹⁶ უფალო ... დასდებელი — E. ¹⁷ ღაღადყავსა D. ¹⁸ წმიდისა-
ნი F. ¹⁹ ნიკიტაქსნი — F. ²⁰ სტიქარონი F, — E. ²¹ ჯუარისანი — E. ²² ცისკრად — E. ²³ ცისკრად... მეცხეულად
— E. ²⁴ შეუდგინენ E+ღმერთი უფალსა E. ²⁵ და — E. ²⁶ და+წმიდისა E. ²⁷ ახილვისა E. ²⁸ ჯუარისაჲ] წმიდისაჲ
A. ²⁹ და... მისი — E. ³⁰ ~ წამებაჲ იკითხონ BDF. ³¹ ღაღადყავსა D. ³² ზედა — E. ³³ და... ჯუარისანივე — E.
³⁴ განგებაჲ+სატფურისაჲ და E. ³⁵ შენსა — BD. ³⁶ მართალნი — ABF. ³⁷ ვიდრე... ღმრთისა — E. ³⁸ კმა — BDEF.
³⁹ მათეს E. ⁴⁰ თჳ E. ⁴¹ განიცადე F. ⁴² ევფემიამსი E. ⁴³ ზმ BF. ⁴⁴ ანთიპატი E, ანთიპატოქსი D. ⁴⁵ თეოდორისი
E, თეოდორიამსი BCD, თეოდოსიამსი DF. ⁴⁶ აღსარებისათჳს E. ⁴⁷ მიუტევნეს E. ⁴⁸ მას E. ⁴⁹ არა A. ⁵⁰ მარტინე
E. ⁵¹ მართლისა BDEF.

(1) ფს. 50. (2) ფს. 31,11. (3) ფს. 31,1. (4) ებრ. 13,7. (5) ფს. 43,2. (6) მათე 5,14-19. (7) ფს. 32,1.

Dv

A15v

Fv

Ev მინა¹ ნავსა შინა აღსლვასა მისსა სამეფოდ
 A16r წმიდამან მარტინე, ვინათგან მეფე ბოროტისა
 B15 მის წვალებისა იყო | ერთისა ნებისა და ერთი-
 თვს, რამეთუ ამან ღირსმან მამათმთავარმან²
 D13 ბოროტისა მის წვალებისა წინამძღუარნი წი-
 ნაშე კრებისა | აღწერით შეაჩუენნა, რომელნი
 იყვნეს სერგი ეპისკოპოსი³ კოსტანტინეპოლი-
 სად,⁴ კვროს⁵ ეპისკოპოსი⁶ ალექსანდრიისა
 და თეოდორე ეპისკოპოსი⁷ ფარანისა და ები-
 სტოლე აღწერა დამატკიცებელი მართლისა
 სარწმუნოებისა⁸ და ერთისა ნებისა მეტყუელთა
 გმობისა დამარლუეველი და დამკსნელი. ამისთვის
 მოიყვანა იგი მეფემან, ვითარცა ზემო ვთქუთ და
 ბრძანა, ვითარცა ძვრისმოქმედსა ზედა, დადებამ
 ჯაჭვსა და საპრობილესა მას პრეტორისასა⁹
 შეეყენება. და მერმე წარსცა იგი ქერსოვნეთს
 ექსორიად,¹⁰ ვინაჲ-იგი ნეშტი ცხორებისა თვისი-
 სად მოღუაწებით აღასრულა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა სეკას-
 ტიანესი, რომელი იყო დომენტიანეს ზე¹¹ მე-
 ფისა, ხოლო საიდუმლო¹² ღმრთისმსახურები-
 სად ესწავა პავლე მოციქულისაგან. და შეპყრო-
 ბილ იქმნა იგი¹³ სერგიოს მთავრისა მიერ მარ-
 კიანეპოლის შინა ქრისტეს ქადაგებისათვის და¹⁴
 იგუემა და¹⁵ ცეცხლსა¹⁶ შთაიგდო, არამედ უვნე-
 ბელად დაიცვა¹⁷ მადლითა ქრისტესითა. და ამი-
 სა შემდგომად მივიდა¹⁸ იგი არკადიოპოლის¹⁹ და
 A16v მიერ არაკლიად თრაქისა და კუალად შეპყრო-
 ბილ იქმნა პომპიანე | მთავრისა მიერ, რომელმან
 Bv უბრძანა ძელსა დამოკიდებამ და ფრჩხილებითა
 F11 რკინისათა ხუეტად გუერდთა მისთა²⁰ | და
 მერმე მიგდება მკეცთა. გარნა ამან ყოველთა
 სატანჯველთა უზეშთა²¹ გამოჩნდა ძალითა
 ქრისტესითა, ხოლო უკუანაძკნელ მახვლითა
 აღსრულებამ მიითუალა, რომლისაგან ნაცვა-
 ლად სისხლისა სძე²² გარდამოკლა.

ამასვე დღესა წმიდისა მელიტინისი,
 რომელი იყო ანტონინეს ზე მეფისა მარონია²³ *
 ქალაქით, რომელ არს თრაქისა და ანტიოხო²⁴
 მიერ მთავრისა მისვე²⁵ ქალაქისა²⁶ | შეპყრობილ
 იქმნა იგი და მრავალნი ტანჯვანი დაითმინა და
 მსგავსად კლდისა მტკიცედ ეგო ქრისტეს სარწ-
 მუნობასა ზედა. და ფრიალნი ნიშნი აღასრულ-
 ნა ლოცვითა, რამეთუ კერპნი ადგილისა მისგან,
 რომელსა ზედა დგეს, ქუეყანად შთამოყარნა. ხო-
 ლო აპოლონი და ირაკლი სრულიად შემუსრნა.
 და მრავალნი ერნი ქრისტეს სარწმუნოებად მოი-
 ყვანნა და უკუანაძკნელ მახვლითა აღესრულა.

მ წ უ ხ რ ს ა²⁷ განგებაჲ ჯუარისა და წმიდი-
 სად აღესრულოს.²⁸ ლიტანიისა²⁹ ლ: „ვითარცა
 გაქუნდა სული უმანკო³¹ და გუამი უბიწო³²
 ეგრეთ აღმოაცენებ კურნებისა წყაროთა, ყოვლად
 ქებულო ევფიმი³³ რამეთუ მადლი მოგეცა ქრის-
 ტეს ღმრთისა მიერ, რომელი მოანიჭებს სულ-
 თა ჩუენთა ოხითა შენითა დიდსა წყალობასა“.

ც ი ს კ რ ა დ შემდგომად³⁴ კანონისა³⁵ წარდგო-
 მამ ჯუარისა და³⁶ საკითხავი წამებაჲ წმიდი-
 სა³⁷ ევფიმიასი,³⁸ გალობანი³⁹ ჯუარისანი⁴⁰ და
 წმიდისანი. განმდიერდასა ზედა წარდგომამ წმი-
 დისა, | და⁴¹ ლაღაფავსა⁴² ზედა იბაკო⁴³ | წმი-
 დისა. სტიქარონი⁴⁴ ჯუარისანი და წმიდისანი.

ს ა მ ხ რ ა დ წარდგომამ⁴⁴ ო: „საკურველ
 არს ღმერთი წმიდათა შორის“. (1) დასდებელი:
 „ეკლესიათა⁴⁵ შინა აკურთხევდით ღმერთსა“. (2)
 პავლე კორინთელთა: „მძნო, თანაშემწენი
 ვართ“. (3) ჰპოვო⁴⁶ პავლესა⁴⁷ კვრიაკესა ო. ⁴⁸
 ალელუია ო⁴⁹ გუერდი: „წყალობასა და სამარ-
 თალსა გაქებ“. (4) სახარებაჲ ლუკასი: ⁵⁰ „მას
 ჟამსა შინა⁵¹ ჰკითხა ვინმე⁵² ფარისე“. ვიდრე
 „მშუდობით“. (5) ჰპოვო⁵³ ორშაბათსა⁵⁴ მეოთხი-
 სა⁵⁵ შუდელისასა. ⁵⁶ განიცადე: „იხარებდით მარ-
 თალნი უფლისა მიმართ, და წრფელთა შუენის
 ქებაჲ“. (6)

*Μαρκιανούλης.

¹ ღამთმინა E. ² მამადმთავარმან AEF. ³ ეპისკოპოსი F. ⁴ კოსტანტინეპოლისა E. ⁵ კვროს E. ⁶ ეპისკოპოსი EF. ⁷ ეპისკოპოსი F. ⁸ ~ მართლისა სარწმუნოებისა დამატკიცებელი F. ⁹ პრეტორისა E. ¹⁰ ექსორიად B. ¹¹ ზმ B. ¹² საიდუმლო E, საიდუმლო A. ¹³ იგი - BCDEF. ¹⁴ და - E. ¹⁵ და - E. ¹⁶ ცეცხლსა - E. ¹⁷ დაიცვა E. ¹⁸ მოვიდა E. ¹⁹ არკადიოპოლის BDF. ²⁰ მისთა E. ²¹ უზმთა B. ²² სძე B, სძე E. ²³ მარონი DF, მარონი E. ²⁴ ანტიოხო E. ²⁵ მისვე - E. ²⁶ ქალაქისა - E. ²⁷ მწუხრი E. ²⁸ აღესრულოს - ABEF. ²⁹ ლიტანიისა F. ³⁰ ლ E. ³¹ უმანკო E. ³² უბიწო E. ³³ ევფიმი BDEF. ³⁴ შემდგომად - E. ³⁵ კანონი E+C E. ³⁶ და საკითხავი - E. ³⁷ წმიდისა E. ³⁸ ევფიმიასი BCDE. ³⁹ გალობანი+ღ E. ⁴⁰ ჯუარისანი და წმიდისანი... წმიდისანი - E. ⁴¹ და - BCDEF. ⁴² ლაღაფავსა D. ⁴³ სტიქარონად D. ⁴⁴ წარდგომამ ო]ფსალმუნი E. ⁴⁵ ეკლესიასა BCDEF. ⁴⁶ ჰპო BCF, ჰპო D. ⁴⁷ პავლესა - E. ⁴⁸ მე-ოთხ BF. ⁴⁹ ო - E. ⁵⁰ ლუკას E+თავი BDF, თავისა E, თავი - F. ⁵¹ შინა - BD. ⁵² ვინმე - BD. ⁵³ ჰპო D, ჰპო AEF. ⁵⁴ ორშაბათსა]ღ შაბათსა E. ⁵⁵ მეოთხისა]მე-ო - E, ო AF. ⁵⁶ შუდელისასა]ხ-ლისასა F. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) II კორ. 6,1-10. (4) ფს. 100,1. (5) ლუკა 7,36-50. (6) ფს. 32,1.

Fv	Ⲙⲁⲣⲁⲗⲁⲙⲡⲓⲥⲓ, ⲡⲁⲛⲧⲣⲟⲗⲉⲟⲛⲓⲥⲓ და მათთანათაჲ.	ნა²⁷ შთაგდებულ იქმნა, სავსესა²⁸ ტყვეთა და ფისითა და მფოფინარესა ცეცხლითა,²⁹ რომელი ყოვლადვე არა შეეხო მას, და³⁰ ამისა³¹ შემდგომად მიმო-რად-ავლინებდეს³² ტანჯულსა ქალაქსა შინა, ზეგარდამოთა³³ სასწაულითა, ჰრწმენა გემინიანეს³⁴ და შეუდგა წმიდასა ამას.	F12
D14	და წმიდისა ალათოკლიასი. ხოლო იყო წმიდაჲ ალათოკლია¹ მკევალი ნიკოლასის ვისიმე და ცოლისა მისისა² პავლინასი. ამან პავლინა³ მრავალნი ტანჯვანი მოაწინა⁴ ალათოკლიას⁵ ზე-და რვისა წლისა ჟამთა, რამეთუ ქვითა მახვლებითა სცემნ ქელსა და ზურგსა მისსა და ადგილ-თა ფიცხელთა და ძნიად სავალთა ავლინებნ შიშუელთა ფერკითა და სოლთა მიერ რკინისა-თა შეჰმუსრავნ გუერდთა მისთა და ცეცხლითა შესწუავნ ენასა მისსა და სიყმილითა აშთობნ მას და ჯაჭუთა⁶ მიერ მძიმეთა განჰკაფნ გუამსა მისსა და ამით ყოვლითა ვერ შეუძლო⁷ განყე-ნებად ქრისტეს სიყუარულისაგან. ხოლო უკუა-ნამსკნელ ქელსა ზედა მისსა⁸ ცეცხლი ალატყინა და ესრეთ სიკუდილად დასაჯა.	და შემდგომად მცირედისა ნათელ-ილო და იქმნა ძე³⁵ მისა³⁶ სულიერ და წმიდისავე ამის თანა წარდგა წინაშე მეფისა. და მანცა კადნიერად აღიარა ქრისტეს სარწმუნოებაჲ, და კუალად საპყრობილედ შეიყენნეს, რამეთუ მეფე რომლი-სამე საქმისათჳს წილვიდოდა თჳშვრო³⁷ მღი-ნარესა, რომელსაცა³⁸ შინა შთაიშთო³⁹ და ცხო-რებისაგან⁴⁰ განკლა.⁴¹ და ამისა⁴² შემდგომად დაიდგინა⁴³ მთავრად კაცი ვინმე ბოროტი, სახ-ელით პუროპოლონ.⁴⁴ და ვითარცა სამი⁴⁵ თუე⁴⁶ წარკლა, წარიდგინნეს წინაშე მისა⁴⁷ წმიდანი ესე და უღმრთოებაჲ მისი ამხილეს, ხოლო მას ეგულებოდა რაჲ ტანჯვაჲ მათი, მეცსეულად წმიდათა⁴⁸ ანგელოზთა⁴⁹ მიერ სიკილიად მიიტაც-ნეს,⁵⁰ ადგილსა, რომელსა ტავრომენიაჲ⁵¹ ეწო-დების და მიერ განვიდეს⁵² და⁵³ მივიდეს ადგ-ილსა, რომელსა მინდულა⁵⁴ ეწოდების.⁵⁵ ხოლო სავსე⁵⁶ იყო ადგილი იგი სულთა მიერ⁵⁷ არაწმი-დათა, რომელთაგან განწმიდეს და საღმრთოთა გამოცხადებითა მუნ⁵⁸ დაემკადრნეს. და⁵⁹ მრავალნი ღმრთისმეცნიერებად მოიყვანნეს. არამედ ვინათგან⁶⁰ შურითა ეშმაკისათა⁶¹ დევნულე-ბაჲ⁶² აღიძრა მათ ადგილთა მყოფთა ქრისტიანეთა ზედა, აღვიდეს ესენი მთად, რომელსა ზედა წმიდამან ლუკია ნეტარი სული თჳსი აღ-მოუტევა. ხოლო წმიდასა გემინიანეს⁶³ მახვლითა წარეკუეთა თავი და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	B17
Ev	ამასვე დღესა⁹ წმიდისა ლუკია ქურივისაჲ და წმიდისა მოწამისა გემინიანე, სულიერისა მისა¹⁰ მისისაჲ. ესე ლუკია იყო დეოკლიტია-ნეს¹¹ და მაქსიმიანეს¹² ზე მეფეთა¹³ ქალაქსა ში-ნა ჰრომისასა,¹⁴ ნათესავით წარჩინებული და მდიდარი ფრიად, ხოლო იყო მოხუცებული, ვი-თარ სამეოცდაათხუთმეტისა¹⁵ წლისაჲ.¹⁶ და სა-ხე წამებისა მისისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ იყო ბუნებითა¹⁷ ძე¹⁸ წმიდისაჲ¹⁹ ამის, სახელით ევტროპიოს,²⁰ რომლისა მიერ შესმენილ იქმნა წინაშე დეოკლიტიანე მეფისა, რამეთუ ასწავებ-და მას, რაჲთა განეყენოს კერბთა საცთურისა-გან. და ვითარ შეიპყრეს და წარადგინეს წინაშე მეფისა, კადნიერად განაცხადა ქრისტეს სარწ-მუნოებაჲ და კერბთა ამაოებაჲ ფრიად განბასრა. არამედ მაშინ საპყრობილედ შეიყენა²¹ ხოლო რამეთუ²² სასწაულთა იქმოდა საპყრობილესა შინა,²³ ბრძანებითა²⁴ მეფისაჲთა²⁵ სიავსა²⁶ ში-	წარკლა, წარიდგინნეს წინაშე მისა⁴⁷ წმიდანი ესე და უღმრთოებაჲ მისი ამხილეს, ხოლო მას ეგულებოდა რაჲ ტანჯვაჲ მათი, მეცსეულად წმიდათა⁴⁸ ანგელოზთა⁴⁹ მიერ სიკილიად მიიტაც-ნეს,⁵⁰ ადგილსა, რომელსა ტავრომენიაჲ⁵¹ ეწო-დების და მიერ განვიდეს⁵² და⁵³ მივიდეს ადგ-ილსა, რომელსა მინდულა⁵⁴ ეწოდების.⁵⁵ ხოლო სავსე⁵⁶ იყო ადგილი იგი სულთა მიერ⁵⁷ არაწმი-დათა, რომელთაგან განწმიდეს და საღმრთოთა გამოცხადებითა მუნ⁵⁸ დაემკადრნეს. და⁵⁹ მრავალნი ღმრთისმეცნიერებად მოიყვანნეს. არამედ ვინათგან⁶⁰ შურითა ეშმაკისათა⁶¹ დევნულე-ბაჲ⁶² აღიძრა მათ ადგილთა მყოფთა ქრისტიანეთა ზედა, აღვიდეს ესენი მთად, რომელსა ზედა წმიდამან ლუკია ნეტარი სული თჳსი აღ-მოუტევა. ხოლო წმიდასა გემინიანეს⁶³ მახვლითა წარეკუეთა თავი და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	D14v
A17v	ამასვე დღესა⁹ წმიდისა ლუკია ქურივისაჲ და წმიდისა მოწამისა გემინიანე, სულიერისა მისა¹⁰ მისისაჲ. ესე ლუკია იყო დეოკლიტია-ნეს¹¹ და მაქსიმიანეს¹² ზე მეფეთა¹³ ქალაქსა ში-ნა ჰრომისასა,¹⁴ ნათესავით წარჩინებული და მდიდარი ფრიად, ხოლო იყო მოხუცებული, ვი-თარ სამეოცდაათხუთმეტისა¹⁵ წლისაჲ.¹⁶ და სა-ხე წამებისა მისისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ იყო ბუნებითა¹⁷ ძე¹⁸ წმიდისაჲ¹⁹ ამის, სახელით ევტროპიოს,²⁰ რომლისა მიერ შესმენილ იქმნა წინაშე დეოკლიტიანე მეფისა, რამეთუ ასწავებ-და მას, რაჲთა განეყენოს კერბთა საცთურისა-გან. და ვითარ შეიპყრეს და წარადგინეს წინაშე მეფისა, კადნიერად განაცხადა ქრისტეს სარწ-მუნოებაჲ და კერბთა ამაოებაჲ ფრიად განბასრა. არამედ მაშინ საპყრობილედ შეიყენა²¹ ხოლო რამეთუ²² სასწაულთა იქმოდა საპყრობილესა შინა,²³ ბრძანებითა²⁴ მეფისაჲთა²⁵ სიავსა²⁶ ში-	ამასვე დღესა წმიდათა მღელღმოწამეთა მირონისი და ირაკლისი, ტამასუ⁶⁴ კვპ-რისა⁶⁵ ეპისკოპოსთაჲ⁶⁶	A18r
E12	ამასვე დღესა წმიდათა მღელღმოწამეთა მირონისი და ირაკლისი, ტამასუ⁶⁴ კვპ-რისა⁶⁵ ეპისკოპოსთაჲ⁶⁶	ამასვე დღესა წმიდათა მღელღმოწამეთა მირონისი და ირაკლისი, ტამასუ⁶⁴ კვპ-რისა⁶⁵ ეპისკოპოსთაჲ⁶⁶	E12

¹ ალათოკლია BCEF. ² მისისა BCE. ³ პავლინა-უბადრუკმან E. ⁴ მოწინა E. ⁵ ალათოკლიას BCDF. ⁶ ჯაჭუსა A. ⁷ უძლო BCDF. ⁸ ~ მისსა ზედა DE. ⁹ დღესა F. ¹⁰ მისა]მისა E. ¹¹ დეოკლიტიანე E. ¹² მაქსიმიანე E. ¹³ ~ მეფეთა ზე F. ¹⁴ ჰრომსა E. ¹⁵ სამეოცდაათხუთმეტისა]ოთხმეოცდახუთისა D]Q T BF. ¹⁶ წელისა B. ¹⁷ ბუნებით E. ¹⁸ ძე E. ¹⁹ წმიდისა E. ²⁰ ევტროფიოს B. ²¹ ~ შეიყენა საპყრობილედ E. ²² ხოლო რამეთუ]და F, რამეთუ – F. ²³ შინა+და E, შინა+ხოლო F. ²⁴ ბრძანა E. ²⁵ მეფემან E. ²⁶ სიავთა D, ~ სიავისა ტყვეთა და ფისითა მფოფინარესა შთაგდებაჲ მისი E. ²⁷ შინა – E. ²⁸ სავსეთა D. ²⁹ ცეცხლითა – E. ³⁰ და]არამედ BD. ³¹ ამისა ABCDF. ³² მიმოავლინებდეს რაჲ F. ³³ ზეგარდამოთა E. ³⁴ გერმანეს E. ³⁵ ძე E. ³⁶ მისსა AE. ³⁷ თჳშვრო DF. ³⁸ რომელსა BDF. ³⁹ შთაიშთო AE. ⁴⁰ ცხოვრებისაგან B. ⁴¹ განიკლა B. ⁴² ამისა AD. ⁴³ დაიდგინა E. ⁴⁴ პიროპოლონ F. ⁴⁵ სამი]ღ A. ⁴⁶ თთუე F. ⁴⁷ მისსა ABCDF. ⁴⁸ წმიდათა – E. ⁴⁹ ანგელოზისა E. ⁵⁰ წარიტაცნეს D. ⁵¹ ტავრომენა B, ტავრომენა F. ⁵² განვიდეს]წარვიდეს E. ⁵³ და... რომელსა – E. ⁵⁴ მინდულად E. ⁵⁵ ეწოდების – E. ⁵⁶ ~ ადგილი იგი სავსე იყო E. ⁵⁷ სულთა მიერ]სულთაგან E. ⁵⁸ მუნ]მუნ E. ⁵⁹ და... მოიყვანნეს – F. ⁶⁰ ვინათგან – E. ⁶¹ ეშმაკისათა E. ⁶² დევნულეებაჲ+კუალად E. ⁶³ გერმანეს E. ⁶⁴ ტამასო E. ⁶⁵ კვპრისა D, კვპრელ E. ⁶⁶ ეპისკოპოსთა F.

	და წმიდათა ღვთათა ¹ სოფიამსი და ირინისი.	ԳԵՐԱՆ ³⁵ ՏԻՄԻՏԻՆԵ ՂԻ. წმიდათა მოწამეთა ტროფიმე, ³⁶ დორიმენდონ ³⁷ და სავატისი, რომელნი იყვნეს პროვოჲს ზე ³⁸ მეფისა. ამათგანმან ³⁹ სავატი ილუაწა ქალაქსა შინა ანტიოქიასა, ⁴⁰ რომელ ⁴¹ არს ⁴² პისიდიისაჲ, ⁴³ რამეთუ წარიდგინა წინაშე ვიკარისა და მის მიერ ფრიად იტანჯა, რომელმან პირველ უბრძანა მრავალჟამ ცემაჲ მისი და ფუცხუებითა ზუეტაჲ და საპყრობილითა განლევად, ვიდრემდის მათვე ტანჯვათა შინა შეჰქედრა სული ⁴⁴ უფალსა. ხოლო ტროფიმეს შეასხნეს კამლნი რკინისანი, განწონილნი სამშჭულებითა, და ბრძანებითა ვიკარისაჲთა წარსცეს ფრეგვას ⁴⁵ [პერინეოს ⁴⁶ მთავრისა, სოფელსა, რომელსა აწ სუნადა ეწოდების, რომელსა შინა მრავალნი სიციბილნი და მძაცულებანი ⁴⁷ მძლავრისანი დაითმინნა ⁴⁸ და მძვნეპარენი სატანჯველნი ⁴⁹ და რისხვანი მისნი თვისითა სიმტკიცითა უქმად გამოაჩინა და წმიდაჲ დორიმენდონ ⁵⁰ ღუაწლისა თვისისა ზიარებად მოიყვანა და კუალად მის თანა მრავალჟამ ილუაწა, ხოლო უკუანაჲსკნელ ზოგად მახვლითა წარეკუთენეს თავნი მათნი.	Ev	
Bv	მწუხრსა ² და ³ ცისკრად ⁴ განგებაჲ ⁵ ჯუარი-საჲ და წმიდისაჲ აღესრულოს.	ამასვე ღღესა ⁵¹ წმიდისა მოწამისა იანვარი ⁵² სისი, ვენივენდოჲსა ⁵³ ეპისკოპოსისაჲ ⁵⁴ და მისთანათა ⁵⁵ სოსე და პროკლე დიაკონთაჲ, რომელნი იყვნეს ქალაქით პოტიოლით, და ევტუქი ⁵⁶ და აკუსტიონ ⁵⁷ დიაკონთა და ფავსტო და დისიდერი კლირიკოსთა ⁵⁸ მისთაჲ. ესე წმიდაჲ იანვარ იყო მისთანათა ამათ ⁵⁹ თანა დეოკლიტიანეს ⁶⁰ ზე ⁶¹ მეფისა და ტიმოთე მთავრისა კამპანელთა ⁶² სოფლებისა, რომლისა მიერცა განიკითხნეს წმიდანი ესე და ქრისტეს აღსარებისათჲს ⁶³ საკუმილსა მგზებარესა ⁶⁴ შთაითხინეს ⁶⁵ და ძარლუნი მოეჭრნეს და მკეცთა მიეცნეს, ხოლო ⁶⁶ უკუანაჲსკნელ მახვლითა სრულ იქმნეს. ⁶⁷		
F12v	ԳԵՐԱՆ ⁶ ՏԻՄԻՏԻՆԵ ՂԻ. წმიდისა მოწამისა არიადნისი, რომელსა ეწოდა მარიამ, რომელი იწამა ანდრიანე ⁷ და ანტონინე მეფეთა ზე, ⁸ რომელი იყო მკეველი ტერტუროსი, ⁹ ქალაქისა სალოტარისაჲ ფრეგვას, ¹⁰ ხოლო მსახური უფლისაჲ ჭეშმარიტი, რომელი წარიდგინა წამებად უფლისა მიერ თვისისა, რამეთუ არა ინება მის თანა ღღესასწაულობაჲ ¹¹ ტაძარსა შინა კერპთასა. მისა მისისა შობისა ღღესა. ¹² შეიკრა უკუე მის მიერ და საპყრობილედ შეიყენა და მრავალთა ღვთათა ¹³ სიყმილითა განიკაფა. და მერმე წინაშე მთავრისა მათ ¹⁴ ადგილთაჲსა ¹⁵ მიყვანებულ იქმნა, რომლისა ბრძანებითა დამოეკიდა და მძვნეგარედ იხუეტა. ხოლო რაჟამს ტანჯვისაგან განტევებულ იქმნა, მუნ მყოფსა მას ¹⁶ მთასა მიჰმართა სრბით. და ვითარცა მღევარნი იგი მიეახლნეს, ილოცა განრინებაჲ მათგან. და მეყსეულად კლდე განიპო და შეიწყნარა იგი. და კუალად განებულნი ¹⁷ იგი ადგილნი ურთიერთას შეიყვნეს ¹⁸ და წმიდაჲ იგი უჩინო იქმნა. ცნა რაჲ ესე მთავარმან მან, ¹⁹ ბრძანა კლდისა მის განებაჲ და წმიდისა ²⁰ მის პოვნაჲ. ხოლო ვითარცა მიიწინეს ²¹ მსახურნი ²² მთავრისანი ადგილსა მას, მყის გამოჩნდეს ანგელოზნი სახითა ლახუროსანთა ²³ მკელართათა და განებად მივლინებულნი ²⁴ იგი განხრწნეს ²⁵ და უჩინო ყვნეს.	A19r F13		
A18v D15	ამასვე ღღესა წმიდისა ეკმენი სასწაულთა მოქმედისა ²⁶ გორტინელ ²⁷ ეპისკოპოსისაჲ ²⁸ და წმიდათა მოწამეთა კასტორ და თეოდორაჲ ²⁹		Dv	
B18	მწუხრი ³⁰ და ³¹ ცისკრად ³² განგებაჲ ჯუარი-საჲ ³³ და წმიდისაჲ აღესრულოს. ³⁴		Bv	

¹ ღვთათა E. ² მწუხრსა — E. ³ და — E. ⁴ ცისკრად — E. ⁵ განგებაჲ+ყოველი E. ⁶ თუესა — E. ⁷ ანრიანე B. ⁸ ზმ DF. ⁹ ტერტუროსი E. ¹⁰ ფრიგვას BCDF, ფრიგვას E. ¹¹ ღღესასწაულობად E. ¹² ღღესა F. ¹³ ღღესა F. ¹⁴ მათ — E. ¹⁵ ადგილთაჲსა — E. ¹⁶ მას — E. ¹⁷ განებულნი... ურთიერთას — E. ¹⁸ შეიყო E+იგი E. ¹⁹ მან — E. ²⁰ წმიდისაჲ E. ²¹ მიიწინეს E. ²² მსახურნი+იგი E. ²³ ლახუროსანთა E. ²⁴ მოვლინებულნი E. ²⁵ განხრწნეს E] მოსწყვდნეს F. ²⁶ მოქმედისა DE. ²⁷ გორტინელ BF. ²⁸ ეპისკოპოსისაჲ EF. ²⁹ თედორაჲსი E. ³⁰ მწუხრი — E. ³¹ და — E. ³² ცისკრად — E. ³³ ჯუარისაჲ] სატფურებისა E. ³⁴ აღესრულოს — E. ³⁵ თუესა — E. ³⁶ ტროფიმონ E. ³⁷ დორიმენდონ ACF. ³⁸ ზმ F. ³⁹ ამათგანმან — E. ⁴⁰ ანტიოქიას BEF. ⁴¹ რომელ — E. ⁴² არს — E. ⁴³ პისიდიისა E. ⁴⁴ სული+თვისი EF. ⁴⁵ ფრიგვას BF. ⁴⁶ ერინეოს ABDF, Περσινος. ⁴⁷ მძაცულებანი F. ⁴⁸ დაითმინნა — E. ⁴⁹ სატანჯველნი+დაითმინნა E. ⁵⁰ დორიმენდონ BF. ⁵¹ ღღესა F. ⁵² ვენავენდოჲსა F. ⁵³ ეპისკოპოსისაჲ BF. ⁵⁴ მის თანა E. ⁵⁵ ევტუქი F. ⁵⁶ აკუსტიონ BD. ⁵⁷ კლირიკოსთა B. ⁵⁸ მისთაჲ — E. ⁵⁹ მათ BCDEF. ⁶⁰ დიოკლიტიანეს F. ⁶¹ ზმ DF. ⁶² კანპანელთა F. ⁶³ აღსარებისათჲს F. ⁶⁴ მგზებარებასა A, მგზებარესა — E. ⁶⁵ შეითხინეს E. ⁶⁶ ხოლო — E. ⁶⁷ იქმნეს E.

A19v ამავე დღესა წმიდათა ა ს ო რ მ ე ო ც დ ა ა თ -
თ ა მოწამეთა, | რომელთა თავნი იყვნეს ა პ ი -
ლ ე ო ნ¹ და ნ ი ლ ო და პ ა ტ ე რ მ უ თ ი ო ს² და
ე ლ ი ა. ამათ³ წმიდათაგანნი⁴ ასნი იყვნეს მე-
გ ჯ ბ ტ ე ლ ნ ი, რომელთა ღმრთისმსახურებისათჳს
აღმოჰკადნეს მარჯუენენი თუალნი და კართნი
მარცხენეთა ფერკთანი შესჭრნეს⁵ და ცეცხლითა
მოსწუნეს კორცნი მათნი და მახულითა წარჰკუეთ-
ნეს⁶ თავნი. ხოლო ორმოცდაათნი⁷ პალესტინით
E13 იყვნეს, რომელნი ეგრეთვესახედ იტანჯნეს | და
Fv ადგილსა, რომელსა ზოორა ეწოდების, საქმესა
რომელსამე მძიმესა მუშაკობად დაისაჯნეს⁸ და
B19 მერმე წარიდგინნეს წინაშე | ღუკისა კესარიას
შინა და მეუფე⁹ ჩუენი ქრისტე¹⁰ კამაღლად ქა-
დაგეს და ცეცხლითა სრულყვეს წამება მათი.
ამასვე დღესა¹¹ ქსენება ი ს ო¹² ნ ა ვ ე ს ი.
მწუხრსა¹³ და ცისკრად განგება ჯუარისა
და წმიდისა.¹⁴
D16 | ԳԵՐԱԼ¹⁵ ՆԽՐԻՄԻՍԻՆ Է. წმიდისა და
დიდებულია მოწამისა ე ვ ს ტ ა თ ი¹⁶ სტრატელა-
ტისა¹⁷ და ძეთა მისთა ა ღ ა პ ი ს ი და თ ე ო -
პ ი ს ტ ე ს ი¹⁸ და თ ე ო პ ი ს ტ ი ა ცოლისა მისი-
სა, რომელნი იყვნეს ჰრომს ტრაიანეს¹⁹ ზე
და²⁰ იწამნეს ანდრიანეს ზე. ხოლო უწინარეს
სარწმუნოებად²² მოსლვისა ეწოდებოდა ევსტა-
თის პლაკიდა, რამეთუ პირველ კერპთმსახურ
იყვნეს, და ცოლსა მისსა²³ – ტატიანა. ხოლო
ვინაჲთგან ქრისტეს გამოცხადებითა სარწმუნოე-
ბად²⁴ მოვიდეს, შურიტა ბოროტისა მტერისათა
მრავალნი განსაცდელნი ეწყვნეს მათ, ვიდრე
A20r ყოვლისა მონაგებისა მათისა წარწყმედადმდე |
და სახლსა დატევებად და უცხოებად სივლტო-
ლად²⁵ და ურთიერთას²⁶ განშორებად, რაჟამს²⁷
ძენი მკეცთა მიერ აღტაცებულ იქმნეს,²⁸ ხოლო

ცოლი კაცისმჭამელთაგან ბარბაროზთა წარიტა-
ცა, რამედ ჟამთა მრავალთა შემდგომად კუალად
აღმოიწოდა²⁹ წმიდაჲ ევსტათი, რამეთუ ფრია-
დითა მოსწრაფებითა ძიება ყო მისთჳს მეფემან
ზედამოსლვისათჳს ბარბაროზთაჲსა და ვითარ
წარიოტნა იგინი და³⁰ ძლევეთშემოსილი მოიქ-
ცა, დიდებულითა | საკრველებითა პოვა ცოლი Bv
და შვილნი თჳსნი. ხოლო იწამნეს ანდრიანე³¹
მეფისა³² ზე, რამეთუ არა თავს-იღვა ძლევისა
მისთჳს გებაჲ კერპთა, არამედ იტყოდა, ვი-
თარმედ: „ღმრთისა ჩემისა მიერ მომეცა ძლევაჲ
და მისა³³ შევსწირავ მსხუერპლსა ძლევისასა“. ამისთჳსცა ცოლით და შვილითურთ | რვალისა F14
კუროსა განკურვებულსა შეითხინეს და სულნი
თჳსნი³⁴ კელთა ღმრთისათა შეჰვედრნეს.

ამასვე დღესა წმიდისა თ ა ლ ე ლ ე ს ი და
ა რ ტ ე მ ი დ ო რ ე ს ი.³⁵

მ წ უ ხ რ ი³⁶ უფალო³⁷ ღაღადყავსა³⁸ – დას-
დებელნი³⁹ ჯუარისანი⁴⁰ და წმიდისანი. სტიქა-
რონად⁴² წმიდისანი⁴³ ლიტანიისად⁴⁴ და⁴⁵ ღმერ-
თი უფალსა ზედა და სამხრად ოხითად – „მო-
წამეთა⁴⁶ შენთა, უფალო...“ ჰპოო⁴⁷ სეკდენბერსა
ოცსავე სამხრად.

ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ⁴⁸ წამებაჲ წმიდისა
ევსტათისი.⁴⁹ შემდგომად კანონისა⁵⁰ წარდგომაჲ
ჯუარისაჲ.⁵¹ განძლიერდასა⁵² ზედა წარდგომაჲ
წმიდისაჲ. ღაღადყავსა⁵³ ზედა იბაკოჲ წმიდისაჲ
და⁵⁴ გალობანი ჯუარისანი და წმიდისანი, ხო-
ლო⁵⁵ ორ-ორჯერ⁵⁶ დასდებელი წმიდისაჲ. აღვივ-
სენითი⁵⁷ წმიდისაჲ.⁵⁸

ს ა მ ხ რ ა დ ოხითაჲ:⁵⁹ „მოწამეთა შენთა,
უფალო,⁶⁰ ღუაწლსა შინა თჳსსა გვრგვნი მოი-
ხუნეს | უხრწნელებისანი შენ მიერ, ღმრთისა ჩუე- A20v
ნისა, რამეთუ აქუნდა შენმიერი ძალი და მძლავრ-

¹ აბილიონ ABCF. ² პატერმოთიოს BCDE, პატერმოთიოს F. ³ ამათქესე E. ⁴ წმიდანი E. ⁵ შემჭრნეს BCDEF. ⁶ წარეკუეთნეს BDEF. ⁷ ორმოცდაათნი E. ⁸ დაჰსაჯნეს E. ⁹ მეუფე AE. ¹⁰ ქრისტე D. ¹¹ დღესა F. ¹² იწუ A, ისუ BD. ¹³ მწუხრი BCDF, მწუხრსა... ჯუარისაჲ|განგებაჲ დღესასწაულისა E. ¹⁴ წმიდისა B. ¹⁵ თუესა – E. ¹⁶ ევსტა-
თისი BCDF, ევსტათისი E. ¹⁷ სტრატელატისა F. ¹⁸ თეოპისტისი F. ¹⁹ ტრაიანეს A. ²⁰ და... ზე – F. ²¹ ზმ D. ²² სარწმუნოებად B. ²³ მისა E. ²⁴ სარწმუნოებად B. ²⁵ სილტოლად B. ²⁶ ურთიერთარს E. ²⁷ რაჟამს|რამეთუ
E. ²⁸ იქმნეს DF. ²⁹ აღმოიწოდა|აღმოვიდა D. ³⁰ და|რამეთუ BD. ³¹ ანდრიანეს BCDF. ³² ~ ზე მეფისა BCDF. ³³ მისსა AC. ³⁴ თჳსნი|მათნი BDF. ³⁵ არტემიდორისი E. ³⁶ მწუხრი+ჯუარისა E. ³⁷ წმიდისა E. ³⁸ უფალო –
E. ³⁹ ღაღადყავსა ADF, – E. ⁴⁰ დასდებელნი – E. ⁴¹ ჯუარისა – E. ⁴² წმიდისა – E. ⁴³ სტიქარონად – E. ⁴⁴ წმიდისანი – E. ⁴⁵ ლიტანიისა DE+Θ E. ⁴⁶ და... ოხითად – E. ⁴⁷ ჰპოო... სამხრად – BCDEF. ⁴⁸ იკითხონ... შემდგომად – E. ⁴⁹ ევსტათისი+ხოლო BDF. ⁵⁰ კანონსა+ზედა E. ⁵¹ ჯუარისაჲ|სატფურისა E. ⁵² განძლიერდასა... აღვივსენითი წმიდისაჲ|
გალობანი F წმიდისა, დასდებელი F-ჯერ E. ⁵³ ღაღადყავსა D. ⁵⁴ და – BDE. ⁵⁵ ხოლო – BDF. ⁵⁶ ორ-ორჯერ BDEF. ⁵⁷ აღვივსენითსა F, აღვივსენითი – E. ⁵⁸ წმიდისა – E. ⁵⁹ ოხითაჲ... გინათუ|ფსალმუნი Θ: წმიდათა და რომელნი
არიან. დასდებელი E. ⁶⁰ უფალო+ჰპოო ზემოთრე BCDF.

ნი დაამკუნეს, შემუსრეს კერბთა იგი უძლური ძალი. მათითა მეოხებითა, ქრისტე ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“.

[Dv] ოდესცა მრავალთა წმიდათა იყოს და თვის ოხითა არა ჰქონდის, ესევე ამსახურონ.* |

B20r ფსალმუნი D: „წმიდათა და რომელნი არიან ქუეყანასა ზედა“. (1) | დასდებელი: „ეკლესიათა¹ შინა აკურთხევდით“, (2) გინათუ² „წინამსწარ ვხედველ“ (3) პავლე ეფესელთა: „ძმანო, ამიერიტგან განძლიერდით“ (4) ვიდრე³ „სიტყუა ღმრთისა“. ალელუიაა C:⁴ „ცხოვრება მართალთა უფლისა“. (5) სახარება ლუკასი,⁵ თავი⁶ სწ: „პრქუა უფალმან მოწაფეთა⁷ თვისთა: „ეკრძალენით“, ვიდრე: „სულნი თქუენნი“. (6) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მი“. (7) ესევე⁹ სახარება სხუათა¹⁰ მოწამეთთჳს იკითხონ.

Fv D-მონს სწმონს სწმონს სწმონს. წმიდისა მოწამისა თეოდორესი, რომელი იყო პერგიტ პამფილიასა¹¹ და იწამა ანტონინე მეფისა ზე,¹² ხოლო იყო ჭაბუკი ჰასაკითა და შუენიერ და კეთილ ხილვითა, რომლისათჳს აღიწერა ტირონთა გუნდსა სტრატოტად, გარნა სტრატოტობისა¹³ მისთჳს არცა ერთი ზრუნვა აქუნდა ყოვლადვე, ხოლო | ქრისტეს მკედრობასა აქებდა და სტრატოტად ქრისტესა თავსა თჳსსა სახელ-სდებდა.¹⁴ ამისთჳს შესმენილ იქმნა და წარიდგინა წინაშე მთავრისა, რომლისა მიმართ კადნიერად განაცხადა ღმრთისმსახურება და ღმერთნი მისნი¹⁵ ფრიად განბასრნა და საძაგელად გამოაჩინა და მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა | და მრავალთა მიზეზ ცხოვრებისა ექმნა. და უკუანამსკენელ აღსასრული ჯუარითა მიითუალა. ხოლო დედასა მისსა¹⁶ მახვლითა წარეკუეთა თავი. ესე სამეოცდაათითა | წლითა პირველ იყო თეოდორესსა,¹⁷ რომელი იწამა ამასიას და არს ევხაიტს.¹⁸

ამასვე დღესა | წმიდისა მოციქულისა და მღვდელთმოდურისა კოდრატო სი,¹⁹ რომელი იყო მალნიისა

და წმიდისა მღვდელმოწამისა ისაკ კუკრელ²⁰ ეპისკოპოსისა²¹

ამასვე დღესა მსგეფსი ჯუარისა.

მწუხრი²² და²³ ცისკრად და სამხრად ყოველი²⁴ განგება ჯუარისა²⁵ აღესრულოს,²⁶ ხოლო²⁷ გალობათა დასდებელნი ორ-ორჯელ თქუნენ²⁸ და წარგზავნონ²⁹ დღესასწაული³⁰ ჯუარისა.³¹

D-მონს სწმონს სწმონს სწმონს. წმიდისა მოწამისა ფოკასი.^{**} ესე იყო ძე³³ პამფილისი და მარიამისა³⁴ სინოპს შინა და მადლითა სულითა წმიდისა მათა სასწაულთა დიდებულთა აღასრულებდა მეცხეულად სიყრმითგანვე დასამტკიცებელად მორწმუნეთა და³⁵ მოსაქცეველად ურწმუნოთა. და დაყო საკრველთმომქმედებასა შინა ვიდრე სიბერემდე.³⁶ ხოლო რაჟამს ფრიად³⁷ მოხუცებულ იქმნა, წინამსწარვე ეუწყა მოწევნადი წამებითა სრულყოფა, რამეთუ დაჯდა³⁸ ტრედი თავსა მისსა და დაადგა გვრგვნი და კაცობრივითა სიტყუთა პრქუა მას, ვითარმედ: „სასუმელი წდელ არს შენდა და ჯერ-არს მისი შესუმა“, რომელსაცა ღირს იქმნა ტრაიანეს³⁹ ზე,⁴⁰ რამეთუ მახვლითა წარეკუეთა თავი და | ცეცხლსა მიეცა.

ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა | იონა მსი. ესე იყო ძე⁴¹ ამათისი, ქუეყანით კარია-თამით. ხოლო წარმოიგლო რამ ვეშაპისაგან, წარვიდა ნინეველ და ქადაგა და ვითარ მოაქცია, არღარა დაადგრა⁴² თჳსსა ქუეყანასა, რამეთუ პრცხუენოდა განცრუებისათჳს წინაწარმეტყუელებისა თჳსისა. არამედ წარვიდა და დაემკვდრა ასურს შინა, ქუეყანასა უცხოთესლთასა. ხოლო მას ჟამსა, ოდეს⁴³ ამხილებდა ელია სახლსა აქაბისსა, რაჟამს-იგი ლოცვითა მოაწია

*D ნუსხაში ოხითაჲს სრული ტექსტი აქაა შეტანილი; გვერდის დასაწყისიც (16v) იქ მოყვა. **აქ წყდება E ნუსხა.

¹ ეკლესიასა BCDF. ეკლესიასა... გინათუ — E. ² გინათუ D. ³ ვიდრე... ღმრთისა — E. ⁴ C — E. ⁵ ლუკას E.

⁶ თავისა E. ⁷ ~ თჳსთა მოწაფეთა EF. ⁸ თჳსთა — A. ⁹ ესევექსე F, ესევე... იკითხონ — E. ¹⁰ სხუათა F.

¹¹ პანფილიასათ E, პამფილიასათ F. ¹² ზმ F. ¹³ სტრატოტობისა BC. ¹⁴ სახელს-სდებდა E. ¹⁵ მისნი მათნი F.

¹⁶ ამისა E. ¹⁷ თეოდორესა AE. ¹⁸ ევხაიტს A, ევხაიტას E. ¹⁹ კოდრატო სი E. ²⁰ კუკრელ AB. ²¹ ეპისკოპოსისა F.

²² მწუხრი... სამხრად — E. ²³ და — E. ²⁴ ~ განგება ყოველი E. ²⁵ ჯუარისა+და სატფურისა E. ²⁶ აღესრულოს] ითქუას E. ²⁷ ხოლო... ითქუნენ — E. ²⁸ ითქუნენ BCF, ითქუას E. ²⁹ წარგზავნოს EF. ³⁰ დღესასწაული F.

³¹ ჯუარისა — E. ³² სეკდემბერსა D. ³³ ~ სინოპს შინა მმ პანფილისი და მარიამისი E. ³⁴ მარიამისი+მორწმუნეთა CE. ³⁵ და... ურწმუნოთა — BCDEF. ³⁶ სიბერემდე DF. ³⁷ ~ მოხუცებულ იქმნა ფრიად BCDE. ³⁸ ჯდა BCEF.

³⁹ ტრაიანეს A. ⁴⁰ ზმ D. ⁴¹ მმ F. ⁴² დადგრა B. ⁴³ ოდენ F.

(1) ფს. 15,3. (2) ფს. 67,27. (3) ფს. 15,8. (4) ეფეს 6,10-17. (5) ფს. 36,39. (6) ლუკა 20,46. (7) ფს. 32,1.

	სიყმილი ქუეყანასა ზედა, და წარვიდა და მივიდა სარეფთად სიდონიისა¹ და დაემკვდრა ქურივისა მის თანა, რომლისაგანცა გამოიზარდა, რამეთუ უძნდა წინადაუცუეთელთა² თანა მკვდრობამ. ესე უკუე იყო ძე ქურივისა მის, რომელი აღადგინა ელია წინაწარმეტყუელმან, რამეთუ ღმრთისა იყო განგება ესე, რამთა ილოცოს დაქსნისათჳსცა³ სიყმილისა და უწკროებისა, რომელიცა იქმნა. და შემდგომად სიყმილისა მოვიდა იონა ჰურიასტანს და მოსლვასა მისსა⁴ მგზავრ მოკუდა დედა მისი, რომელი-იგი დაჰფელა მახლობელად აბანოსა⁵ მას⁶ დებორაჲსსა,⁷ და თუთ დაემკვდრა ქუეყანასა მას სარაარისასა,⁸ სადაცა-იგი⁹ მოკუდა და დაეფლა ქუბასა მას კენეზისსა,¹⁰ რომელი იყო მსაჯული ტომისა ერთისაჲ, ჟამსა მას უმთავრობისასა.¹¹ ხოლო ეგულებოდა რამ აღსრულებამ, მისცა ნიშად იერუსალემსა და ყოველსა ქუეყანასა და თქუა, ვითარმედ: რაჟამს იხილონ ქვაჲ მქმობარე მგლოვრედ და კანთაროჲ ძელით გამო ღმრთისა მიმართ მეტყუელად: „ახლოს არს ცხორებამ“,¹² მაშინ იხილონ იერუსალემი დარღუეული ვიდრე საფუძველადმდე და ყოველნი წარმართნი, მომავალნი მას შინა თავყუანისცემად¹³ უფლისა და განკრიბნენ ქვანი მზის¹⁴ დასავალით კერძო და იყოს თავყუანისცემა¹⁵ მოსალოდებელისაჲ მის, რამეთუ განრყუნელ იქმნას¹⁶ იერუსალემი საძაგელისა მისთვის მოოკრებითა მკეცთაჲთა¹⁷ და მაშინ მოიწიოს აღსასრული ყოვლისა კორციელისაჲ. ამასვე დღესა წმიდისა იონა ზუცისა საბაწმიდელისაჲ, რომელი იყო მოძღუარი თეოდორესი და თეოფანესი, აღმსაარებელთა¹⁸ და გამომეტყუელთაჲ. განგებაჲ მსგეფისსა¹⁹ და წმიდისაჲ აღასრულონ. Ⲙⲉⲛⲓⲛⲥ ⲛⲉⲕⲣⲉⲛⲓⲥ²⁰ ⲛⲓⲣⲓ. დადუმებამ ზაქარიასი და მუცლადღებამ წმიდისა²¹ იოვანე ნათლისმცემელისაჲ. ამასვე დღესა წმიდისა ირაიდო²² ქალწულისაჲ, რომელი იყო ასული მღდელისა ვისი-	მე ქუეყანასა ეგვპტისასა და სახითა მოწესე.²³ ხოლო იყო რამ ათორმეტისა²⁴ წლისაჲ, შთავიდა ვსებად წყლისა სხუათა თანა ქალწულთა და იხილა სიმრავლე²⁵ მორწმუნეთაჲ მამათა და დედათაჲ,²⁶ მღდელთა და ღიაკონთაჲ, მონაზონთა და ქალწულთაჲ, ყოველნი კრულნი კულკიანე მთავრისა მიერ და ისწავა, ვითარმედ ქრისტესთვის შეკრულ არიან. ახოვან იქმნა და შეერთო მათ თანა და ევედრა კომენტარისსა²⁷ მას, რომელსა მიჰყვანდეს, რამთა შეჰრთოს იგიცა მათ თანა. ხოლო იგი ეტყოდა, ვითარმედ: „წარვედ და აღირჩიე მშუდობამ და ნუ გნებავენ²⁸ ამათ თანა ბოროტად²⁹ სიკუდილი“. არამედ ამან ნეტარმან ყოვლადვე არა ისმინა მისი. ამისთვისცა წინაშე მთავრისა წარდგა და გინებითა აღავსო იგი,³⁰ ვითარცა მოძულე³¹ და მტერი ქრისტეანეთაჲ. და მახვლითა წარეკუეთა თავი მისი. ამასვე დღესა წმიდათა დედათა ქსანთი-პესი და³² პოლიქსენისი,³³ ღისა მისისაჲ. ესენი იყვნეს სპანიით კლავდის ზე³⁴ კეისრისა. რამეთუ ქსანთიპოს³⁵ იყო ცოლი პროვო სპანთა მთავრისაჲ,³⁶ და პოლიქსენი ქალწულებით დაადგრა³⁷ ვიდრე აღსრულებადმდე.³⁸ ხოლო ქსანთიპოს დაემოწაფა მოციქულსა პავლეს, წარ-რამ-ჰვლიდა³⁹ ადგილთა მათ, და ჰრწმენა თუთ და ქმარსა მისსა.⁴⁰ ხოლო პოლიქსენი პირველ ნათლისღებისა წარტაცებულ იქმნა განსახრწნელად, არამედ მადლითა ღმრთისაჲთა განუხრწნელად დაიცვა, გარნა მრავალნი⁴¹ განსაცდელნი მოიწინეს მის ზედა განგებულებით. ხოლო ესმა პეტრე მოციქულისათჳს, იყო რამ ნავსა შინა, და ფილიპე მოციქულისათჳს, და ელადად მივიდა. ხოლო უკუანამსკნელ წმიდისა ანდრეა⁴² მოციქულისა მიერ ნათელს-ილო⁴³ და შემდგომად მრავლისა ზღუასთა შინა ლტოლვისა სპანიადვე მიიქცა და მიიყვანა მის თანა რებეკაცა ქალწული, ნათესავით ისრაიტელი,⁴⁴ რომელი იყო ტყუე, ხოლო მორწმუნე ქრისტესი, რომელი-ესე შეკრულ იყო სიყუარულსა მისსა და ზიარებულ ჭირთა მისთა. მიიწია უკუე პოლიქსე-	D18
Dv		B22 A22v	
A22r		F16	
Bv		Bv	
Fv		Dv	
		A23r	

¹ სიდონიასა EF. ² წინადაუცუეთელთა E. ³ დაქსნისათჳს DE. ⁴ მისსა — BF. ⁵ აბანოსა BF. ⁶ მის BDF. ⁷ დებორაჲსა F. ⁸ სარაარისა F. ⁹ სადა-იგი D. ¹⁰ კენეზისასა F, კენეზისასა CF. ¹¹ უმთავრობისასა B. ¹² ცხოვრებამ B. ¹³ თავყუანისცემად B. ¹⁴ მზისა BF. ¹⁵ თავყუანისცემა F, თავყუანისცემად B. ¹⁶ იქმნა BF. ¹⁷ მკეცთა BF. ¹⁸ აღმსაარებელთა D. ¹⁹ მსგეფისსა B. ²⁰ სეკდენბერსა B. ²¹ წმიდისა — BEF, წმიდისა D. ²² ირაიდო A. ²³ მოწესწ ABE. ²⁴ ათრამეტისა C. ²⁵ სიმრავლე ABE. ²⁶ დედათა BF. ²⁷ კომენტარისსა F. ²⁸ გნებავენ BCDF. ²⁹ ბოროტად — BCDF. ³⁰ იგიჲთა D. ³¹ მოძულე DF. ³² და — AB. ³³ პოლიქსენისი+და B. ³⁴ ზე F. ³⁵ ქსანთიპო B. ³⁶ მთავრისა F. ³⁷ დადგრა B. ³⁸ აღსრულებადმდე D, აღსასრულადმდე BEF. ³⁹ წარჰვლიდა BCDF+რამ BDF. ⁴⁰ თჳსსა B. ⁴¹ ~ განსაცდელნი მრავალნი D. ⁴² ანდრეა BCDF. ⁴³ ნათელ-ილო A. ⁴⁴ ისრაიტელი A.

ნი თვისისა დისა ქსანთიპოხისა და პოვა იგი წარმატებული ღმრთისმსახურებასა შინა და მრავალთა მასწავლელი¹ სარწმუნოებისა.² მიერითგან ნეშტი ცხორებისა³ ერთბამად აღასრულეს და სიმაღლედ სათნოებისა მიიწინეს და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცივალნეს.

მ წ უ ხ რ ი უფალო ღაღადყავსა⁴ და სტიქარონად ნათლისმცემელსანი, ხოლო ლიტანიისად⁵ და ღმერთი უფალსა ზედა კმაჲ ტ გუერდი: „იოვანე იშვა ბერწისაგან და მამაჲ განჰქსნა უტყუებისაგან. იწერებოდა ფიცარსა ზედა უდაბნოჲსა ქადაგი და⁶ იხარებდეს ნათესავნი უცხოჲსა მას ზედა სიხარულსა. ბერწი იქადოდა, რამეთუ ეტყურთა ყრმაჲ წიაღთა,⁷ საკურველთმოქმედო უფალო, დიდებაჲ შენდა“.

ც ი ს კ რ ა დ გალობანი მსგეფისანი⁸ და წინამორბედისანი, ხოლო⁹ ორ-ორჯელ დასდებელნი¹⁰ წინამორბედისანი.¹¹

B23 სამხრად ფსალმუნი, 71 გუერდი: „იხარებდით¹² მართალნი უფლისა“. (1) დასდებელი: | „შეგესემინ¹³ ღმერთსა ლოცვისა ჩემისაჲ“. (2) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, აწ უმახლობელეს არს“. (3) ჰპოვო¹⁴ ყველიერისა კურიაკესა. ალელუიად ტ: „კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელისაჲ“. (4) სახარებაჲ ლუკასი, თავი ტ: | „რამეთუ¹⁵ მრავალთა კელი შეყვეს“ (5) ჰპოვო¹⁶ იენისსა ხტ, გარნა ნახევრადმდე¹⁷ წარიკითხონ.¹⁸ განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ“. (6)

Fv ციკლი ს 7601971118 ხტ. წმიდისა, დედათა შორის პირველმოწამისა, თეკლაჲსი, რომელი იყო იკონია ქალაქით, წარჩინებული ნათესავით, დიდისა თეოკლიასი,¹⁹ რომელმან ისწავა სიტყუაჲ სარწმუნოებისაჲ მოციქულისა პავლესგან, ასწავებდა რაჲ იგი სახლსა შინა | ონისიფორესსა. ხოლო პირველ სარწმუნოებისა²⁰ დაწინდებულ იყო თემეროზისა,²¹ არამედ სარწმუნოებად²² რაჲ მოვიდა, აღეტყინა სურვილითა საღმრთოთა. ამისთჳსცა დედაჲ და რომლისადა-იგი დაწინდებულ იყო, შეურაცხ-ყვნა და შეუდგა | მოციქულსა პავლეს და მის თანა ანტიოქიად

წარვიდა და მიერ,²³ ვითარცა იხილა ალექსანდრე მთავარმან, ქორწინებად აიძულებდა, და ვითარ არა თავს-იდვა, შესაჭმელად მკეცთა მისცა იგი, რომელთაგან შეუხებელად დაიცვა, ვითარცა პირველ საკუმილისაგან, რომელსა შთაგდებულ იქმნა მთავრისა მიერ იკონიისა, და კუროთა მოაბეს განსაბძარველად, არამედ ქრისტეს მადლითა ყოვლისაგანვე უვნებელად²⁴ განერა. და ამისა²⁵ შემდგომად მრავალთა | ქალაქთა შინა ქადაგა Bv და მრავალნი სარწმუნოებად მოაქცინა. ხოლო უკუანაჲსენელ სელევიკიად წარვიდა და ადგილსა რომელსამე დაემკჳდრა, სადა-იგი მრავალნი კურნებანი აღასრულნა, არამედ ვინაჲთგან აღზრზენითა და შურითა მკდომისაჲთა კაცნი ვინმე უკეთურნი და ბილწნი განცოფნეს და გინებად წმიდისა მის წარვიდეს ადგილსა მას, სადა იყოფებოდა.²⁶ ხოლო მან ილოცა ღმრთისა მიმართ და ლოცვითა მისითა კლდე განიპო და შეიწყნარა იგი შინაგან და მუნვე შინა მშჳლობით აღესრულა. ხოლო რაჟამს სარწმუნოებად მოვიდა, იყო ათრვამეტისა²⁷ წლისაჲ ჰასაკითა | და F17 იქმნეს²⁸ ყოველნი ჟამნი მისნი ოთხმოცდაათ წელ.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პერსისი.

მ წ უ ხ რ ი უფალო ღაღადყავსა²⁹ და სტიქარონად³⁰ დასდებელნი წმიდისანი და მსგეფისანი. ხოლო ლიტანიისაჲ³¹ და ღმერთი უფალსა ზედა და³² სამხრად ოხითად კმაჲ ტ გუერდი.³⁴ | A24r „რომელი დაემორჩილე სიტყუასა პავლესსა, უბიწოო, და დაემტკიცე სარწმუნოებასა³⁵ ზედა პეტრესსა, ღმრთივწოდებულო, პირველმოწამე იქმენ და პირველმოღუაწე შორის დედათა. აჰკედ³⁶ ცეცხლსა ზედა და არა³⁷ შეგებო ალი მისი. მკეცნი და კურონი შეძრწუნდეს შენგან სასწაულითა ჯუარისაჲთა. ქრისტესა ევედრე, ყოვლადქებულო, რაჲთა აცხოვნნეს სულნი ჩუენნი“.

ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ წამებაჲ | წმიდისა B24r და თქუენ გალობანი მსგეფისანი და წმიდისანი. ხოლო წმიდისათა | დასდებელი ორ-ორჯელ. Dv

¹ მასწავლელ D. ² სარწმუნოებისა D. ³ ცხორებისა B, ცხორებისა D + თვისისა D. ⁴ ღაღადყავსა AD. ⁵ ლიტანიისად F. ⁶ და — D. ⁷ წიაღითა DF. ⁸ მგეფისანი B. ⁹ ხოლო — BCDF. ¹⁰ დასდებელი AD. ¹¹ წინამორბედისა AD. ¹² იხარებდენ F. ¹³ შენგესემინ D. ¹⁴ ჰპოვო BEF, ჰპო D. ¹⁵ რამეთუ ხოლო D. ¹⁶ ჰპოვო ADF. ¹⁷ ნახევრადმდე A, ნახევრადმდე DF. ¹⁸ წარიკითხონ D. ¹⁹ თეოკლიასი CF, თეკლაჲსი F. ²⁰ სარწმუნოებისა B. ²¹ თემეროზისა B, თემეროზისა CDF. ²² სარწმუნოებად B. ²³ მიერ — D. ²⁴ უვნებელ D. ²⁵ ამისა AD. ²⁶ იყოფოდა BCDF. ²⁷ ათურამეტისა B. ²⁸ იქმნეს A. ²⁹ ღაღადყავსა AD. ³⁰ სტიქარონ B. ³¹ ლიტანიისად BE, ლიტანიისად DF. ³² და — D. ³³ კმაჲ — BDF. ³⁴ ტ გუერდი კმაჲ ტ E. ³⁵ სარწმუნოებასა B. ³⁶ აღჰკედ D. ³⁷ არა A. (1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) რომ. 13,11-14,4. (4) ფს. 71,18. (5) ლუკა 1,1-25. (6) ფს. 111,6.

სამხრად წარდგომამ: „საკრველ არს ღმერთი წმიდათა შორის მის“. (1) დასდებელი: „ეკლესიასა შინა აკურთხევდით ღმერთსა“. (2) პავლე ტიმოთეს მიმართ ჟ: „შვილო ტიმოთე, შემოდგომილ¹ ხარ“ ვიდრე „ქრისტე² იესუმს³ მიერ“. (3) ჰპოო⁴ ზო⁵ კურიაკესა. აღელუიამ ჯ გუერდი: „მიერთუნენ მეუფესა ქალწულნი მისნი“. (4) სხუამ, ჯ: „თმენით დაუთმე უფალსა“. (5) სახარებამ მათესი, თავი 13: „თქუა უფალმან: ემსგავსა⁶ სასუფეველი ცათამ ათთა მათ⁷ ქალწულთა“, ვიდრე „დე კაცისამ მოვიდეს“. (6) ჰპოო⁷ ზო შაბათსა. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა“. (7)

ԳԵՐԻԼ ՏԻՄՈԹԵՍԻՍ ԿԻ. წმიდისა პავ-
ნოტი მონაზონისამ, რომელი იყო დეოკლიტია-
ნეს ზე⁷ მეფისა,⁹ ნათესავით მეგზუტელი. ესე
უმრავლესთა ჟამთა ცხორებისა მისისათა უდაბ-
ნოთა შინა იქცეოდა. ხოლო ეძიებდა რამ არიანე
მსაჯული მათ ადგილთამ, ჩუენებითა ანგელო-
ზისამთა გარდამოვიდა და წარმოუდგა მას და
კადნიერად ამხილა. ამისთჳსცა შეიკრა საკრ-
ველითა რკინისამთა და ძელსა დამოკიდებული
| ესეოდენ იხუებთა, ვიდრელა ნაწლევნი მისნი
ქუეყანად დაცვეს. არამედ კუალად განკურნე-
ბულ იქმნა დიდებულად, რამეთუ ანგელოზისა
მიერ დაბძარულნი იგი ასონი მისნი ადგილთავე
თჳსთა შეინაწევრნეს და ესრეთ განკურნებული
მერმეცა წარმოუდგა მთავარსა მას და მრავალ-
თა მიზეზ | ცხორებისა და წამებისა ექმნა. და
კუალად ურმისთჳლსა | შევარდა, რომლისა
მიერ კორცნი მისნი დაიჭრნეს. ხოლო ვინამთ-
გან მადლითა ქრისტესითა მერმეცა განიკურნა,
დეოკლიტიანე მეფისა წარიცა მთავრისა მიერ
და მის მიერ ჯუარს-ეცუა და ესრეთ წამებისა
გვრგვნი¹⁰ დაიდგა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ი ა მ ს ი. ესე
იყო ქალაქით ვიზანტიით, რომელი საბურ სპარს-

თა მეფემან ბრძოლითა გამოიღო და ყოველნივე
მას შინა მყოფნი ტყუელ წარიყვანნა,¹¹ რომელთა
თანა იყო ზემოქსენებულიცა ესე წმიდამ ია,¹²
რომელი | შესმენილ იქმნა, ვითარმედ სწავლითა
თჳსითა მრავალთა აზნაურთა დედათა მისცვა-
ლებს ქრისტეს სარწმუნოებად. ამისთჳსცა წა-
რიდგინა წინაშე მეფისა და რამეთუ არა | თავს-
იდეა¹³ ქრისტეს უარისყოფამ,¹³ პირველად თი-
თოსანითა სატანჯველითა იგუემა. ხოლო უკუა-
ნამსკენელ მახვლითა წარეკუეთა თავი.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა საბინე,
პავლე და ტატესი,¹⁴ რომელნი იყვნეს ქალა-
ქით დამასკოთ,¹⁵ ძმანი ერთმანერთისანი.¹⁶

და წმიდისა თეოფილე ეფესელ ეპისკო-
პოსისამ¹⁷

და წმიდისა მოწამისა არიადნისი
და წმიდისა დედისა ეფროსინესი,¹⁸ რო-
მელმან უწოდა თავსა თჳსსა სამარავდე.

ცისკრად¹⁹ წარიკითხონ ცხორებამ²⁰ წმი-
დისა²¹ ეფროსინესი. და თქუნენ გალობანი და
შემდგომი წესი წმიდათამ.

ԳԵՐԻԼ ՏԻՄՈԹԵՍԻՍ ԿԻ. | მიცვალებამ
წმიდისა და ყოვლადქებულისა მახარებელისა და
ღმრთისმეტყველისა იოვანესი.

მწუხრი | უფალო ღაღადყავსა,²³ დას-
დებელნი²⁴ მახარებელისანი.²⁵ ხოლო „ნათელი
მზიარულსა“ ზედა შევიდეს²⁶ მღვდელი²⁷ საკურ-
თხეველად²⁸ წესისაებრ. და თქუან წარდგომამ
დღისამ. და იკითხნენ სამნი საკითხავნი, ვი-
თა²⁹ | საწინამწარმეტყველოსა³⁰ წერილ არიან.
სტიქარონად³¹ ღმრთისმეტყველისანი.³² ლიტა-
ნიისად³³ და³⁴ „ღმერთი უფალსა“ ზედა და სამ-
ხრად ოხითად კმამ ჟ.³⁵ „მოციქულ ქრისტეს
ღმრთისაო,³⁶ საყუარელო, მსწრაფლ³⁷ გუეწიე³⁸
და გვქსნენ³⁹ ჩუენ შეცოდებული ერი, რამეთუ
გაქუს კადნიერებამ მისა⁴⁰ მიმართ, რომლისა
მკერდსა მიეყრდენ, რომელსაცა ევედრე, ღმრთის-

*ზო-ს ნაცვლად უნდა იყოს ზლ (33) კვირიაკე. **აქედან ისევ გრძელდება E ნუსხა.

¹ შემდგომილ A. ² ქრისტე D. ³ იესუ B, იესუს DE. ⁴ ჰპო D. ⁵ ემსგავსა] მსგავს არს F. ⁶ მათ – ABD. ⁷ ჰპო D, ჰპო AF. ⁸ ზმ BDF. ⁹ მეფისა – BDF. ¹⁰ ~ გვრგვნი წამებისა BD. ¹¹ წარიყვანა F. ¹² მა A. ¹³ უვარისყოფამ E. ¹⁴ ტატისი F, ტატისი A. ¹⁵ დამასკოთ E. ¹⁶ ერთმანერთისანი] კორციელად E. ¹⁷ ეპისკოპოსისამ BF. ¹⁸ ეფროსინისი B. ¹⁹ ცისკრად... [წმიდათამ] განგებამ მსგებსისამ და წმიდისამ E. ²⁰ ცხორებამ B. ²¹ წმიდისა – ABF. ²² თუესა – E. ²³ ღაღადყავსა D, ღაღადყავი E. ²⁴ დასდებელნი – E. ²⁵ მახარებლისამ E. ²⁶ შევიდენ F, ~ მღვდელი შევიდეს E. ²⁷ მღვდელი F. ²⁸ საკურთხეველსა D, საკურთხეველად... დღისამ – E. ²⁹ ვითა... არიან – E. ³⁰ საწინამწარმეტყველო-
თა B. ³¹ სტიქარონი E. ³² ღმრთისმეტყველისანი] მახარებლისამ E. ³³ ლიტანიისად DF, ლიტანისამ E. ³⁴ და... ამით – E. ³⁵ კმამ – ABD. ³⁶ ღმრთისა E. ³⁷ მსწრაფლ E. ³⁸ მეწიე A. ³⁹ გუქსნენ E. ⁴⁰ მისსა D.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) II ტიმ. 3,10-15. (4) ფს. 44,15. (5) ფს. 39,2. (6) მათე 25,1-13. (7) ფს. 32,1.

Fv

A24v

Bv

D20

E14

F18

B25

A25r

F19	ამასვე ¹ დღესა ² მახარებელისა ³ და წმიდი-	ლიტოს. ⁴² და ვითარცა ⁴³ იწყეს ⁴⁴ საქმედ ჯაჭუთა	
A26r	სა ⁴ კალისტრატესი თქუან მწუხრსა და ცისკრად.	მათ რკინისათა ბრძანებისაებრ მთავრისა, მოდ-	A26v
	და წარგზავნონ ⁵ მახარებელისა დღესასწაული.	რკეს გულნი მათნი ღმობიერებად ⁴⁵ შემთხუე-	E15
	ԾԶԳԼԸ ⁶ სԽԾԴԼԴԽԻსა ხი. წმიდათა მოწამე-	ვითა საქმისაათა, რამეთუ რკინა იგი ვითარ-	Fv
	თა ალფისი, ალექსანდრესი და ზოსი-	ცა წყალი დიოდა და ⁴⁶ კელნი მათნი უქმ ⁴⁷	
	მესი და ნიკონისი, ნეონ, ილიოდორე ⁷ და	იქმნეს. ⁴⁸ და კუალად მოიწია ზეცით ⁴⁹ კმამ,	
	მარკოზისი, რომელნი იყვნეს დეოკლიტიანეს	მწოდებელი მათდა ⁵⁰ მიმართ, რომელი ეტყოდა,	
	ზე ⁸ ქალაქსა შინა ანტიოქიისასა ⁹ რომელ არს	რაათა თანამოღუაწე ექმნენ წმიდასა მარკოზს.	
	პისიდიისა ¹⁰ მთავრობასა მალნოხსსა. ¹¹ ხოლო	და მეცესულად ჰრწმენა და სახელსა ქრისტეს-	
	სახე წამებისა მათისა ¹² ესრეთ იქმნა, რამე-	სა ზადეს. ⁵¹ ხოლო რკინა იგი და მიცემული	
	თუ უბრძანა მალნო მთავარმან ვიეთმე აღსლვად	სასყიდელი მთავრისავე ⁵² მიაქციეს, ⁵³ რომელმან	
	მთად და ¹³ ნადირობად ნადირთა ¹⁴ რომელნიცა	შეიპყრნა და მრავალნი ძვრნი შეამთხვნა ⁵⁴ მათ,	
	მიემთხვნეს ¹⁵ წმიდასა მარკოზს, რამეთუ მწყსიდა	რამეთუ განდნობილი ⁵⁵ მღუღარე ⁵⁶ ტყევი პირთა	
	იგი საცხოვართა ველისათა. და რომელსა-იგი	მათთა უბრძანა ⁵⁷ შთასხმად ⁵⁸ და კლდესა ზედა	
	სდევდეს ¹⁶ დათუსა, პოვეს ¹⁷ იგი ფერკთა ¹⁸ თანა	დამსჭულავად ⁵⁹ და ცეცხლითა დაწუვად, ⁶⁰ და ⁶¹	
	მისთა. ¹⁹ ხოლო იყო წმიდაჲ ესე ²⁰ სპეტაკ თმითა	ესრეთ ცხორებისაგან განიყვანნა. ხოლო წმიდა-	
	ყოვლად და მისწუთებოდეს ვიდრე ბრჭალადმდე ²¹	სა მარკოზს კამლნი რკინისანი სამსჭულებითა ⁶²	
	თმანი თავისა მისისანი. მაშინ ჰკითხვიდეს მას	შეასხნეს და მრავალჟამ გუემეს და მახვლები	
	მკედარნი იგი, უკუეთუ თაყუანის-სცემს ქრის-	რკინები განაწონეს ასოთა მისთა და ენაჲ აღმო-	
	ტესა, და ვითარ აღიარა, წარიყვანეს ნეტარი	ჰკუეთეს და კლდესა შეჰმსჭულეს ⁶³ და თავი	
	მარკოზ წინაშე მთავრისა. ხოლო მან კადნიერად	წარჰკუეთეს, და ესრეთ საწუთროჲსა ⁶⁴ ამის	B27
	განაცხადა ქრისტეს მიმართ ²² სარწმუნოებაჲ.	ცხორებისაგან ⁶⁵ განვიდა. აღესრულნეს უკუე ⁶⁶	
Bv	ამისთჳს დამოჰკიდეს და ხუეტეს, არამედ გამო-	სამნი ესე ⁶⁷ ძმანი კალიტოსს ⁶⁸ შინა ⁶⁹ სეკდენბერ-	
	ჩინებითა ანგელოზისაათა სიმკნე მოიღო ტანჯ-	სა ხი, ხოლო წმიდაჲ მარკოზ ⁷⁰ კლავდიოპოლის	
	ვათა შინა. და მერმე საპყრობილესა შეაყენეს და	სეკდენბერსა ⁷¹ ხტ. ხოლო ნიკონ და ნეონ და	
	მიერ ²³ მისვე ²⁴ მთავრისა ²⁵ მიერ ²⁶ კლავდიოპო-	ილიოდოროს ქალწულთა თანა და ჩჩულთა ფი-	
	ლის ²⁷ წარიყვანა. და უბრძანა ძიებაჲ მჭედელ-	ლომილს ივლისსა 7. ⁷²	
	თაჲ, რაათა შეჰმზადნენ ²⁸ ჯაჭუნი, ²⁹ რომლითა	ამასვე დღესა ⁷³ წმიდისა მამისა ჩუენისა ხა -	
	ეგულებოდა ³⁰ შეკრავად ³¹ წმიდისა ³² მარკოზისი ³³	რიტონ აღმსარებელი საჲ, რომელი იყო	
	და მოიყვანნეს მისა ³⁴ სამნი ძმანი ³⁵ — ალფიოს,	ავრილიანე მეფისა ზე ⁷⁴ ქალაქით იკონიით, რო-	
	ალექსანდრე და ზოსიმე, რომელნი ³⁶ კელოვნები-	მელი წარიდგინა წინაშე იპატოსისა და ძლიე-	
Dv	თა მით მჭედლობისაათა ცხოვნდებოდეს ³⁷ სო-	რად ამხილა მას და ქრისტე ⁷⁵ ღმერთი კადნიე-	
	ფელსა ³⁸ შინა, ³⁹ რომელსა ⁴⁰ ეწოდებოდა ⁴¹ კა-	რად აღიარა. ამისთჳსა ⁷⁶ ბრძანებითა მისითა	

¹ მასვე A, ამასცა D, ამასვე F. ამასვე... დღესასწაული] მწუხრი და ცისკრად ყოველი მახარებლისაჲ და კალისტრატისი E. ² დღესა F. ³ ~ მწუხრსა და ცისკრად ითქუას მახარებელისაჲ და წმიდისა კალისტრატესი F. ⁴ წმიდისა — E. ⁵ წარიგზავნოს F. ⁶ თუესა — E. ⁷ ილიოდორე E. ⁸ ზმ DF. ⁹ ანტიოქიას BD, ანტიოქიას E. ¹⁰ პისიდიისა D. ¹¹ მთავრობასა მალნოხსსა — E. ¹² მათისაჲ] მისისაჲ E. ¹³ და — E. ¹⁴ ნადირობად ნადირთა E. ¹⁵ მიემთხვნეს E. ¹⁶ სდევდეს] სდევნიდეს E. ¹⁷ პოვეს E. ¹⁸ ფეკთა E. ¹⁹ ~ მისთა თანა B. ²⁰ ესე] იგი D. ²¹ ბრჭალადმდე D, ბრჭალადმდე E, ბჭალადმდე F. ²² მიმართ — BDEF. ²³ მიერ — E. ²⁴ მისვე] მანვე E. ²⁵ მთავარმან E. ²⁶ მიერ — E. ²⁷ ~ წარიყვანა კლავდიოპოლის E. ²⁸ შეჰმზადონ E. ²⁹ ჯაჭუ E. ³⁰ ეგულებოდა — E. ³¹ შეკრავს E. ³² წმიდაჲ E. ³³ მარკოზ E. ³⁴ მისსა ABD. ³⁵ ძმანი+მჭედელნი E. ³⁶ რომელნი... ცხოვნდებოდეს — E. ³⁷ ცხოვნდებოდეს B, ცხოვნდებოდეს D. ³⁸ სოფლით E. ³⁹ შინა — E. ⁴⁰ რომელსა — E. ⁴¹ ეწოდებოდა — E. ⁴² კალიტოსით E, კალისტოს F. ⁴³ ვითარცა — E. ⁴⁴ ~ და ბრძანებითა მთავრისაათა იწყეს ჯაჭუთა მათ საქმედ E. ⁴⁵ ღმობიერებად... საქმისაათა] განგებითა საღმრთოთა E. ⁴⁶ და — B. ⁴⁷ ოქმ F. ⁴⁸ იქმნეს E. ⁴⁹ ~ კმამ ზეცით D. ⁵⁰ მათა B. ⁵¹ ჰზადეს BEF, ჰზადოდეს D. ⁵² მთავარსავე BEF+წარსცეს და E. ⁵³ მიაქციეს D. ⁵⁴ შეამთხვნა E. ⁵⁵ განდნობილი BF+და DF. ⁵⁶ მღუღარი E. ⁵⁷ უბრძანა — E. ⁵⁸ შთაუსხა E. ⁵⁹ დამსჭულავად BDF, დამსჭულანა E. ⁶⁰ დაწუნა E. ⁶¹ და... განიყვანნა — E. ⁶² სამსჭულებითა BDEF. ⁶³ შეჰმსჭულეს BD, შემსჭულეს EF. ⁶⁴ საწუთროჲსა... განვიდა] განსრულ იქმნა ნეტარი ესე E. ⁶⁵ ცხოვრებისაგან B. ⁶⁶ უკუე — E. ⁶⁷ სამნი ესე] სამნივე E. ⁶⁸ კალიტოს D. ⁶⁹ შინა — E. ⁷⁰ მარკოს D. ⁷¹ სეკდენბერისა B. ⁷² 7-სა D. ⁷³ დღესა F. ⁷⁴ ზმ D. ⁷⁵ ქრისტე DF. ⁷⁶ ამისთჳს BDEF.

- A28 განირთხა ოთხთაგან და იგუემა | და ცეცხლითა მოსწუნეს ასონი მისნი. ხოლო შემდგომად სიკუ-
დილისა ავრილიანე მეფისა განტევებულ იქმნა
- D22 საპყრობილით და უდაბნოჲს მოყუარებისა და |
სადმართოსა მოქალაქობისა შური აღიღო, ვი-
თარცა ელია¹ და იოვანე. და უდაბნოთა მთათა²
წარემართა. და ვითარცა მივიდოდა, ავაზაკნი
- F20 | დაესხნეს და შეკრეს იგი³ და საავაზაკოსა
მას ქუაბსა მათსა შეაწყუდიეს. არამედ მიერ
საკურველებით განერა, რამეთუ ავაზაკთა მათ
აქუნდა ჭურჭელი კეცისაჲ, სავსე ღვინითა. და
ვითარ შეკრული დაეტევა წმიდაჲ იგი და იგინი
წარსრულ იყვნეს ავაზაკობად, იქედნე მიძურა
და ჭურჭელსა მას შინა⁴ ღვინისასა თჳსი გესლი
წარმოსთხია და თჳსსავე ჯურელსა წარვიდა.
- Bv ხოლო ავაზაკნი | იგი ჟამსა შუადღისასა⁵ შემ-
წუარნი წყურილითა⁶ მოვიდეს და ღვინისა მისგან
უძღებებით სუეს და მეყსა შინა ყოველნივე იგი
მოსწყდეს. ხოლო წმიდამან ხარიტონ ქუაბი იგი
ეკლესიად შეცვალა, სადა-იგი აწ მონასტერი
შენ⁷ არს, რომელსა ფარა ეწოდების. და სხუა-
თაცა ადგილთა ლავრანი აღაშენნა და სიმრავლე
მონაზონთაჲ შეკრიბა მათ შინა. და მრავალთა
მიზეზ კეთილისა მოქალაქობისა ექმნა და ყოვ-
ლისა სენისა მკურნალად გამოჩნდა. | და კლდი-
საგან ფიცხლისა ლოცვითა⁸ წყალი აღმოაცენა.
და დიდსა სიბერესა მიწევნულმან⁹ ცხორებაჲ¹⁰
ესე დაუტევა და ღმრთისა მიიცვალა.
- Ev ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევსტა-
თისი, რომანოზისი¹¹ და მოყუასთა მათთაჲ.
- A27v მწუხრი¹² უფალო ღაღადყავსა¹³ | და სტი-
ქარონად წმიდისა ხარიტონისნი თქუნენ.¹⁴ ლიტა-
ნიისად¹⁵ და¹⁶ ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად
ოხითად წ: „უდაბნოჲსა მოქალაქედ და ჯორ-
ცითა ანგელოზად და სასწაულთა მოქმედად გა-
მოსჩნდი,¹⁷ ღმერთშემოსილო მამაო,¹⁸ მარხვისა და
მღჳძარებისა და ლოცვისა¹⁹ ზეცით მაღლი მოიღე
- და²⁰ ჰკურნებ უძღურთა და სულთა, რომელნი
შენდა²¹ სარწმუნოებით მოივლტან. დიდებაჲ,
რომელმან მოგცა შენ ძალი, დიდებაჲ, რომელმან
გვრგვინოსან გყო შენ, დიდებაჲ, | რომელი იქმს
შენ მიერ ყოველთა ზედა საკურველსა“.²²
- სხუათაცა²³ მამათა, რომელთა თჳსი²⁴ | ოხი-
თაჲ არა ჰქონდის, ესევე ამსახურონ.
- ცი ს კ რ ა დ იკითხონ²⁵ ცხორებაჲ წმიდისა
ხარიტონისი და თქუნენ გალობანი მსგეფესისა-
ნი²⁶ და წმიდისანი.
- ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი: „იხარებდით მარ-
თალნი უფლისა მი“. (1) დასდებელი: „შეგესე-
მინ²⁷ ღმერთსა ლოცვისა“. (2) პავლე გალატელ-
თაჲ: „მძანო, ნაყოფი სულისაჲ არს“. (3) ჰპოო²⁸
ხზ²⁹ შაბათსა. აღელუიდა, „ნეტარ არს კაცი,
რომელსა³⁰ ემინის“. (4) სახარებაჲ მათესი: „თქუა
უფალმან: „ყოველივე მომეცა მე მამისა“. (5)
ჰპოო³² იანვარსა ხ. განიცადე: „საკსენებელად
საუკუნოდ იყოს მართალი“. (6)
- ГЛАГОЛЪ СЪВЪДЪЛЪСЯ БГ. წმიდისა კ ჯ რ ი ა -
კ ო ს³³ გან შ ო რ ე ბ უ ლ ი ს ა ჲ³⁴ ლავრასა სუ-
კამსსა.³⁵ ესე იყო დიდისა თევდოსის ზე ქა-
ლაქით კორინთით, ძმისწული პეტრე არგისა³⁶
ეპისკოპოსისაჲ.³⁷ ამისსა³⁸ მამასა ეწოდებოდა³⁹
იოვანე, რომელი იყო მღვდელი კორინთისა ეკლე-
სიისაჲ, ხოლო დედასა ეველქსია. და იყო წესი-
თა წიგნისმკითხველი. ხოლო იქმნა რაჲ ათ-
რვამეტისა⁴⁰ წლისაჲ⁴¹ ჰასაკითა, იერუსალემს
წარვიდა⁴² და სახე მონაზონებისაჲ წმიდისა ევ-
თჳმის მიერ შეიძოსა, და მრავალი მოღუაწებაჲ
აჩუენა. და ფიცხლითა ცხორებითა⁴³ ჟამნი თჳს-
ნი აღასრულნა. და ოროგინეს წვალებისაგანთა
ძლიერად⁴⁴ ამხილა და მრავალნი სასწაულნი
ქრისტეს ძალითა აღასრულნა. და დიდსა სიბე-
რესა მიწევნული ცხორებისაგან განვიდა. ხოლო
იყო წმიდაჲ ესე მშჳდი და მყუდროჲ⁴⁵ და საღმ-
რთოთა გამოცხადებითა წინაჲსწარცნობისა⁴⁶

¹ ~ იოვანე და ელია BD. ² მთათა — F. ³ იგი — E. ⁴ შინა — D. ⁵ შუადღისასა AE. ⁶ წყურილისაგან E. ⁷ შენ
ყოფილ E. ⁸ ლოცვითა — E. ⁹ მიწევნული E. ¹⁰ ცხორებაჲ... და — E. ¹¹ რომანოსისი A. ¹² მწუხრი... სტიქარონად
განგებაჲ ყოველი წმიდისა ხარიტონისი E. ¹³ ღაღადყავსა AD. ¹⁴ თქუნენ — E. ¹⁵ ლიტანიისა E. ¹⁶ და... ოხითად
— E. ¹⁷ გამოშენდი BDEF. ¹⁸ მამაო+ხარიტონ E. ¹⁹ ლოცვისაჲ BDEF. ²⁰ და — E. ²¹ ~ სარწმუნოებით შენდა D.
²² საკურველსა E. ²³ სხუათაცა... ამსახურონ|სხუათათჳსცა ითქუმის E. ²⁴ თჳსი — BDF. ²⁵ იკითხონ... თქუნენ
— E. ²⁶ მსგეფესისანი E. ²⁷ შწგესემინ DE. ²⁸ ჰპოო B. ²⁹ ხზ|ქ BEF. ³⁰ რომელსა| რწნა E. ³¹ მამისა|მისა A.
³² ჰპოო B. ³³ კურიაკოზ D. კურიაკოზ BE. ³⁴ განშორებულისაჲ+რომელი იყო F. ³⁵ სოკამსსა E, სუკამსა AEF.
³⁶ არგისა E. ³⁷ ეპისკოპოსისაჲ EF. ³⁸ ამისა E. ³⁹ ეწოდებო B. ⁴⁰ ათურამეტისა B, ათრვამეტის E, ათორმეტისა F.
⁴¹ წლისა E. ⁴² წარვიდა|მოვიდა E. ⁴³ ცხორებითა B. ⁴⁴ ძრეილად E. ⁴⁵ მყუდროი E. ⁴⁶ წინაჲსწარცნობისა|წინაჲს-
წარმცნობელობისა E.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,1. (3) გალ. 15,22-16,2. (4) ფს. 111,1. (5) მათე 11,27-30. (6) ფს. 111,6.

Bv Dv	მაღლი აქუნდა. ხოლო ჰასაკითა დიდ და შუენიერ ¹ და სავსე მაღლითა და მრთელ და უზნებელ გუამითა, რამეთუ სიგრძითა ჟამისაჲთა ² არა შექმთხა ³ მას* განრყუნად ასოთად და რაოდენსამე ⁴ ჟამსა წინამძღუარცა ⁵ იქმნა ლავრასა წმიდისა ხარიტონისსა.	დაადგრა ³⁷ დამოკიდებული. და ამისა შემდგომად გარდამოჰქსნეს და გრგოლნი რკინისანი აღმოაცუნეს მუკლთა მისთა და სოლთა მიერ ზრქელთა განსოლნეს. და ორ დღე დამოჰკიდეს და კუალად გარდამოჰქსნეს და ტყვეი მღულარე შთაასხეს ნაწლევეთა მისთა განსავალით. ამისა ³⁸ შემდგომად ეუწყა, ვითარმედ იგი არს ძე ³⁹ ანაკ პართისაჲ, რომელსა-იგი მამაჲ თრდატისი ზაკუვით მოეკლა. და მეყსეულად უბრძანა შეკრვამ მისი კელით და ფერკით და ქელითურთ და ჯურღმულსა ⁴⁰ მას ბნელსა არარატისასა შთაგდებაჲ, რომელი-იგი სავსე იყო ქუეწარმავალითა გესლიანითა, ვინაჲცა დაყო ათხუთმეტი წელი და ქურივისა ვისგანმე იზარდებოდა, რომელმანი იგი ⁴¹ ფარულად შთაუგდის პური.	Cv	Fv	
C1	** ამასვე დღესა წამებაჲ წმიდათა ორ მეოცდაათთა ⁶ მოწამეთა პალესტინელთაჲ და წმიდათა მოწამეთა ტრუფონ, ⁷ ტროფიმე, დორიმენდონ ⁸ და სავატიონი.				
F21	და წმიდისა ⁹ ანასტასია ¹⁰ მოწესისაჲ ¹¹ და პეტრონია ¹² მოწამისაჲ.				
E16	ԾԾԳԼԸՇ ՄԽԾԴԲԷԼԻՍԸ Խ. წმიდისა გრიგოლ ეპისკოპოსისა ¹⁴ დიდისა სომხითისაჲ და გაიანესი ¹⁵ და რიფსიმესი ¹⁶ და მათანათაჲ. ხოლო იყო წმიდაჲ გრიგოლი დეოკლიტიანე ¹⁷ მეფისა ¹⁸ ზე, ¹⁹ ნათესავით პართი, ძე ანაკისი, რომელი თჳს ეყვოდა კოსარს, ²⁰ მეფესა სომხითისასა და ძმასა არტაბურ ²¹ პართთა ²² მეფისასა. ამან ილუაწა თრდატის ზე სომეხთა მეფისა, რომელი დაიდგინა დეოკლიტიანეს მიერ. ²³ ამის თრდატის თანა იყო ნეტარი ესე. ხოლო არა ²⁴ ჰმსახურებდა კერპთა მისთა, არამედ ქრისტესა ღმერთსა აღიარებდა ჭეშმარიტად მეუფედ და ყოველთა უქადაგებდა და განგებულებისა მისისა სიტყუათა მიუთხრობდა. პირველად უკუე მრავლითა ლიქნითა და შინებითა ისწრაფდა თრდატ მოქცეჲ ²⁵ მისა, ²⁶ გარნა ვინაჲთგან არა თავსიდვა წმიდამან გრიგოლი, მერმე ტანჯვათა მიმართ მიიქცა. და პირველად შეკრნეს ²⁷ კელნი მისნი და სიმძიმე მარილთაჲ ²⁸ აღჰკიდეს ²⁹ ბეჭთა მისთა. და ³⁰ შუდ ³¹ დღე სიმაღლესა დამოჰკიდეს და გუდაჲ სავსე ღუელფითა დაარქუეს თავსა მისსა ³² და მოჰკრეს ყელსა ზედა წმიდისასა ³³ მიერ გარდამოჰქსნეს და რამეთუ სიმტკიცესავე თჳსსა ³⁴ ზედა ეგო, კუალად ერთითა ფერკითა დამოჰკიდეს და სკორე მყრალი აღუკუმოლეს ³⁵ ქუეშე მისსა ³⁶ და არგნებითა ფიცხლითა მრავალჟამ გუემეს. და სხუათა შუდთა დღეთა				
A28v		ხოლო რიფსიმე და გაიანე მოწესენი და ⁴² ქალწულნი იყვნეს, არამედ გაიანე ⁴³ იყო მოხუცებულ ჰასაკითა და კეთილადმსახურებისა მიმართ წინამძღუარ, ხოლო რიფსიმე ჭაბუკ ჰასაკითა და წარჩინებულ ნათესავით და შუენიერ სიკეთითა. ესენი მოყუსებითურთ მივიდეს ⁴⁴ სივლტოლით სომხითს რომლისამე საქმისათჳს, რომელთათჳს ეუწყა თრდატს. და სთნდა სიკეთე რიფსიმესი ფრიად და იწყლა იგი ტრფიალებითა მისითა, ამისთჳსცა ლიქნითა და მძლავრებითა ზიარებად ⁴⁵ ცოდვისა აიძულებდა ⁴⁶ მას, არამედ ქრისტეს ძალისა შეწევნითა ყოვლადვე ვერ მძლე ექმნა, ⁴⁷ რამეთუ ორგზის ⁴⁸ შებმა-უყო საქმედ უჯეროჲსა და ორგზისვე იძლია და კაცობრივისა ძალისაგან დაიქსნა ⁴⁹ და ვითარცა მკუდარი შეირაცხა. ხოლო სავსე ძლევეთა და მზიარული სულითა, განივლტოდა რაჲ მიერ წმიდაჲ რიფსიმე, მსახურთა მძლავრისათა შეიპყრეს იგი და პირველად სამოსელი მისი მოჰბარეს და კელნი მისნი უკუდმართ შეუკრნეს და ენაჲ აღმოჰკუეთეს და ნაკუერცხალთა მიერ მგზებარეთა კორცნი მისნი ⁵⁰ მოსწუნეს და ქვები მახვლები დაასვეს ⁵¹ წელთა ⁵² მისთა და დაჭრნეს ნაწლევენი მისნი და ⁵³ აღმოჰკადნეს თუალნი	A29r	Bv	Ev
B29				Dv	
D33				C2	

*D-ს ტექსტი 22v-დან გადადის 32v-ზე. **აქედან იწყება C ნუსხა.

¹ შუერ E. ² ჟამთაჲთა E. ³ შექმთხა E. ⁴ რადენსამე E. ⁵ წინამძღუარ E. ⁶ ორმეოცდაათთა F E. ⁷ ტროფონ E+და E. ⁸ ღორიმელონ AD. ⁹ წმიდისა – E. ¹⁰ ანასია E. ¹¹ მოწესისა – E. ¹² პერონია E. ¹³ თუესა – A. ¹⁴ ეპისკოპოსისაჲ E. ¹⁵ გაიანისი B. ¹⁶ რიფსიმამსი BCEF. ¹⁷ დეოკლიტიანეს E. ¹⁸ მეფისა E. ¹⁹ ზმ DF. ²⁰ კუსარს D. ²¹ არტაბორ BCF. ²² პართა A. ²³ მიერ ზმ C. ²⁴ არაჲ AD. ²⁵ მოქცეჲსა C. ²⁶ მისსა AD. ²⁷ შეუკრნეს F. ²⁸ მარილისაჲ F. ²⁹ აჰკიდეს E. ³⁰ და – E. ³¹ შუიდ E. ³² მისა E. ³³ წმიდისასა+და C. ³⁴ ~ ზედა თჳსსა C, თჳსა E. ³⁵ აღუკუმოლეს E. ³⁶ მისა E. ³⁷ დადგრა B. ³⁸ ამისსა C. ³⁹ ძმ E. ⁴⁰ ჯურღმულსა D. ⁴¹ რომელმან-იგი იგი B. ⁴² და – BCEF. ⁴³ გაიანე A. ⁴⁴ მივიდეს BCF. ⁴⁵ ძიარებად B. ⁴⁶ აიძულებდა AE. ⁴⁷ ექმნა+მას E. ⁴⁸ ორგზის|ორჯელ C. ⁴⁹ დაქსნა A. ⁵⁰ მისნი – BCF. ⁵¹ დასდევს CF. ⁵² წელთა|წელულთა E. ⁵³ და+ესრეთ BCEF.

F22	მისნი და მახვლითა დაჭრეს იგი. და ესრეთ¹ საწუთრომსა ამის² ცხორებისაგან განიყვანეს.³ ხოლო მოსწყდეს⁴ მის თანა მახვლითა კაცნი ქრისტეანენი ვითარ სამეოცდაათნი და ოცდაათორმეტნი დედანი. ეგრეთვე წმიდასა გაიანეს⁵ მისთანათა მათ თანა უჭდვეს ქედსა და განბერნეს, ვითარცა თხიერნი და აღჰკადეს⁶ ტყავი ვიდრე ბუბუთამდე და ქუეზი აქლიბეს ტყავგარდაკდილთა მათ ჯორცთა მათთა. და ამისა⁷ შემდგომად წარჰკუეთნეს თავნი მათნი. ხოლო იძლია რამ მეფე სიმქნისაგან და შუენიერებისა⁸ წმიდისა რიფსიმესა,⁹ უკუანაჲსკნელსა ურვასა და სულმოკლებასა შთავარდა და ეუფლა მას ბოროტი ეშმაკი და ცნობამიღებულ იქმნა. და განძნებული მოიჭამდა ჯორცთა თვსთა და სახედ პირუტყუთა შეიცვალა და უყისა¹⁰ და მწვრისა¹¹ ადგილთა ღორთა თანა იქცეოდა. და სხუათაცა მრავალთა¹² მსახურთა და მთავართა მისთა ეგრეთვე¹³ შეემთხვა და პირუტყუად შეიცვალნეს და მკეცთა თანა იქცეოდეს. ხოლო აღმოვიდა წმიდა გრიგოლი¹⁴ მღვმისა¹⁵ მისგან მეთხუთმეტესა წელსა, რამეთუ გამოეცხადა ხუასროდუხტს, დასა მეფისასა ჩუენებით ესრეთ, ვითარმედ: ვერრომლითა სახითა შესაძლებელ არს განკურნება თრდატისი, გარნა ლოცვითა გრიგოლისითა. და ვითარცა აღმოვიდა, მოიყვანეს მეფე¹⁶ და მისთანანი იგი განველურებულნი სახითა მკეცთაჲთა წინაშე მისა.¹⁷ და ლოცვითა მისითა განიკურნნეს¹⁸ და სარწმუნოებად¹⁹ მოვიდეს. და ამისა შემდგომად ყოველივე²⁰ სამეუფოჲ მისი კერპთა საცთურსა²¹ განემორა და ღმრთისმსახურებად მოვიდა. და ყო-	ველთა ბეჭედი წმიდისა ნათლისღებისაჲ შეიწმარეს. და წმიდაჲ გრიგოლი ყოვლისა მის ქუეყანისა²² ეპისკოპოსად დაიდგინა და ჟამთა მრავალთა ეკლესიასა ქრისტესსა კეთილად და წესიერად²³ და მყუდროებით ზედამდგომელ ექმნა. და²⁴ ვიდრე სოფელსაღა შინა იყო, ბე²⁵ მისი არისტატე* ეპისკოპოსად აკურთხა. ხოლო თავადი, დიდსა სიბერესა მიწვეწული, უფლისა მიმართ მიიცვალა.	Ev A30r Bv Fv
A29v B30		ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მირდონისი,** მილდონისი, გორგონისი,²⁶ თეოდორესი²⁷ და ინდოქსი და სტრატონიკესი²⁸ და მათთანათაჲ.	
		და წმიდათა²⁹ ზღ³⁰ ქალწულთა მოწამეთა³¹	
		მწუხრი და ცისკრად გალობაჲ³² წმიდათაჲ და³³ ცისკრად საკითხავი ცხორებაჲ მათი. ხოლო გალობანი ერთნი მსგეფისანი და ორნი წმიდათანი. ლიტანიისად³⁴ და³⁵ ღმერთი უფალსა ზედა და ოხითად: „საქმით მიემსგავსე მოციქულთა“.	
		სამხრად ფსალმუნი Ծ:³⁶ „საკურველ არს ღმერთი წმიდათა შორის მის“. (1) დასდებელი: „ეკლესიასა³⁷ შინა აკურთხევდით ღმერთსა“. (2) პავლე³⁸ კოლასელთაჲ:³⁹ „მმანო, შეიმოსეთ, ვითარცა რჩეულთა“ ვიდრე⁴⁰ „გულთა შინა თქუენთა უფალსა“. (3) ალელუიჲჲ Գ:⁴¹ „პირი მართლისაჲ იტყოდის სიბრძნე“. (4) სახარებაჲ მათესი, თავი⁴² სჲ: „თქუა⁴³ უფალმან: იღუძებდით,⁴⁴ რამეთუ არა უწყით“ ვიდრე „დაადგინოს იგი“. (5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ და“. (6)	

* Ἀριστάκη] Ἀρστένης. ** მილდონისი] Μιλδονίου.

¹ ესრეთ – E. ² მის C. ³ განიყვანეს+იგი C. ⁴ მოწყდეს B, მოსწყდნეს E. ⁵ გაიანეს A. ⁶ ჰკადეს B, აჰკადეს ABD. ⁷ ამისა CD. ⁸ შუენრბჴსა C. ⁹ რიფსიმესსა C. ¹⁰ უყისა C. ¹¹ მწვრესა C. ¹² მრავალთა – B. ¹³ ესრეთვე DE. ¹⁴ გრიგოლ E. ¹⁵ ~ მეთხუთმეტესა წელსა მღვმისა მისგან E. ¹⁶ მეფე F. ¹⁷ მისსა BCDF. ¹⁸ განიკურნეს E. ¹⁹ სარწმუნოებად BC. ²⁰ ყოველი E. ²¹ საცთურისაგან C. ²² ქენსა C. ²³ წესიერად B. ²⁴ და – BE. ²⁵ ბე EF. ²⁶ გორგონისი E. ²⁷ თესი B, თესი ACDF, თესი E, Δαρμόδος. ²⁸ სტრატონიკოქსი BCEF. ²⁹ წმიდათა – BC. ³⁰ ზღ] ოცდაათცხრამეტთა C, ოცდაცხრამეტთა E. ³¹ მოწამეთაჲ+განგებაჲ ყოველი E. ³² გალობაჲ+განგებაჲ F, მსგეფისაჲ და E. ³³ და... წმიდათანი – E. ³⁴ ლიტანიისად D, ლიტანიისაჲ E+Ծ E. ³⁵ და... ოხითად – E. ³⁶ Ծ – E. ³⁷ ეკლესიათა A. ³⁸ პავლე]ველ C. ³⁹ კოლასელთაჲ] კურიინთელთაჲ B. ⁴⁰ ვიდრე... უფალსა – E. ⁴¹ Գ – E. ⁴² თავი – E. ⁴³ თქუა] პრქუა D. ⁴⁴ ~ რამეთუ იღუძებდით E.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) კოლ. 3,12-16. (4) ფს. 36,30. (5) მათე 24,42-47. (6) ფს. 32,1.

Dv

| თუესა¹ ოკდომბერსა

აქეს დღე² ზნ. დღეთა აქეს ჟამი ლ, და ღამეთა³ – ჟამი ლ

B31
C3
A30v

F23

D35

Ev

მცირე ოკდომბერსა⁴ წმიდისა მოცი-
ქულისა ანანიაჲსი, დამასკელ ეპისკოპოსი-
საჲ,⁵ რომელი დაადგინეს წმიდათა მოციქულთა
მუნ ეპისკოპოსად, რომელსაცა პავლესთჳს გა-
მოუცხადა უფალმან, ვითარმედ: „ჭური რჩეული
მიპოვნიეს იგი“. და უბრძანა სიბრძნისაგან⁶ | გან-
კურნებაჲ და სარწმუნოებაჲ | ზედა | დამტკიცე-
ბაჲ მისი და ნათლისცემაჲ. ხოლო ვითარ-იგი⁷
მრავალთა კურნებათა აღასრულებდა დამასკეს
შინა და ელევთერიპოლის, მოყვანებულ იქმნა
ლუკიანე მთავრისა, რომლისა წინაშე უშიშად
წარდგა და ქრისტე⁸ ღმერთი კადნიერად ქადა-
გა. ამისთჳსცა ზროხისა ძარღჳთა უზელელთა
გუემეს და ღამპრითა | ცეცხლისაჲთა გუერდნი
მისნი ხუეტითა განშიშულებულნი შეწუნეს. და
მერმე ბრძანებითა მთავრისაჲთა განიყვანეს მიერ
ქალაქით და ქვითა დაქოლეს. და ესრეთ წამები-
სა⁹ გვრგვნი მოიღო.¹⁰
ამასვე დღესა¹¹ წმიდისა რომანოზ¹² მგა-
ლობელისაჲ, რომელმან იბაკონი გამოთქუნა.
ხოლო იყო იგი ურაჰელი და დიაკონ იქმნა ბიე-
რიტისა¹³ ეკლესიასა. და მოვიდა კოსტანტინე-
პოლედ¹⁴ ჟამთა ანასტასი მეფისათა და იყოფებო-
და ღმრთისმშობელისა¹⁵ ეკლესიასა შინა კვროსს
და მუნ მოიღო¹⁶ ღმრთისა¹⁷ მიერ მაღლი იბაკო-
თა გამოთქუმისაჲ, რამეთუ დღესა¹⁸ ერთსა ილო-
ცვიდა რაჲ საფსალმუნეთა ქუეშე, განკვრევაჲ
დაეცა და იხილა დედაკაცი ვინმე | დიდებული,
მოსილი¹⁹ იისფერითა,²⁰ რომელი იყო წმიდაჲ
ღმრთისმშობელი.²¹ და მოვიდა მისა²² და აქუნდა
კელთა მისთა ქარტაჲ | გრაგნილი და შთაუდგა
იგი პირსა და უბრძანა შეჭმაჲ მისი, და უჩი-

ნო იქმნა. ხოლო იგი ვითარ²³ გონებასა მოეგო,
იყო გამოთქუმად იბაკოთა და | თქუა იბაკოჲ
ესე: | „ქალწული დღეს უვადრეს²⁴ ბუნებათა
შობს“. და შემდგომითი შემდგომად სხუათა დღე-
სასწაულთა²⁵ და წმიდათა კსენებისაჲ და გამო-
თქუა ათასი იბაკოჲ, რომელთაგანთა უმრავ-
ლესთა ზედაწერილი ვიდრე²⁶ აქამომდე ესრეთ
იტყჳს,²⁷ ვითარმედ: „კვროსს“. ამასვე დღესა²⁸
წმიდისა აბრაჰამ მოლუაწისაჲ და წამებაჲ
წმიდისა მიქაელ მამასახლისისაჲ ზოვის²⁹
და მის თანა მონაზონთაჲ საზღ-
ვართა სეგასტოპოლისათა, | რომელნი იყვნეს მე-
ფობასა კოსტანტინესსა და ირინესსა.³⁰ ესენი
აგარიანთა³¹ მიერ შეპყრობილ იქმნეს,³² რომელნი
აიძულებდეს³³ ქრისტეს უვარისყოფად,³⁴ არამედ
სიმკნით წინააღუდგეს და სიცოფე მათი ამხი-
ლეს და ღუაწლი წამებისაჲ მოიღუაწეს. და ყო-
ველთავე მახულითა წარეკუეთნეს თავნი.³⁵
მწუხრსა³⁶ თქუნენ³⁷ დასდებელნი³⁸ | წმი-
დისა ანანიაჲსნი.³⁹ ხოლო⁴⁰ ლიტანიისად⁴¹ და⁴²
ღმერთი უფალსა ზედა და⁴³ ოხითად ესე, კმაჲ ჳ
გუერდი: „პავლეს უპირატესისა მოციქულთაჲსა
და მისისა სარწმუნოებისა მოძღუარსა და დიდ-
სა⁴⁴ წინამძღუარსა⁴⁵ და⁴⁶ მოწამესა ანანიას ქე-
ბით უგალობდეთ, რომელი-იგი მათ თანა მეოხ
არს მარადის⁴⁷ სულთა ჩუენთათჳს“. ცისკრად⁴⁸
იკითხონ წამებაჲ და გალობა-
ნი წმიდისა ანანიაჲსნი.
სამხრად ფსალმუნი, **Ծ**⁴⁹ გუერდი: „ყო-
ველსა ქუეყანასა განკდა კმაჲ მათი“. (1) დასდებ-
ელი: „ცანი უთხრობენ დი“. (2) საკითხავი საქმე
მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა ფილიპე იპოვა“⁵⁰

A31r

Bv

Cv

Fv

Dv

¹ თუესა... ჟამი ლ] – B. ² დღე CEF. ³ ღამეთა+აქეს BCEF. ⁴ ზადღესასწაული E. ⁵ ეპისკოპოსისაჲ E. ⁶ სიბრძნისა B+მის BC+მისგან D. ⁷ ვითარ-იგი]იგი ვითარ E. ⁸ ქრისტე C. ⁹ წმ^ბსა C. ¹⁰ მიიღო ABE. ¹¹ დღესა F. ¹² რომანოს A. ¹³ ბიერიტისა EF. ¹⁴ კოსტანტინეპოლედ F. ¹⁵ ღმრთისმშობელისა D. ¹⁶ მიიღო D. ¹⁷ ~ მაღლი ღმრთისა მიერ C. ¹⁸ დღესა F. ¹⁹ მოსილი – F. ²⁰ ისფრითა E. ²¹ ღმრთისმშობელი+მარიამ E. ²² მისსა C. ²³ ვითარ – BC. ²⁴ უადრეს B. ²⁵ დღესასწაულთაჲ E. ²⁶ ვიდრე – E. ²⁷ იტყჳს E. ²⁸ დღესა F. ²⁹ ზოვილს BC. ³⁰ ირენესსა E. ³¹ აგარიანთა BCEF. ³² იქმნეს BCF. ³³ აიძულებდეს AD. ³⁴ უარისყოფად BCEF. ³⁵ თავნი+მათნი E. ³⁶ მწუხრი E+და ცისკრად E. ³⁷ თქუნენ – E. ³⁸ დასდებელნი – E. ³⁹ ანანიაჲსი E. ⁴⁰ ხოლო – E. ⁴¹ ლიტანიისად D, ლიტანიისაჲ E. ⁴² და... კმაჲ – E. ⁴³ და – F. ⁴⁴ დიდსა – F. ⁴⁵ წინამძღუარსა – F. ⁴⁶ და – F. ⁴⁷ მარადის – BC. ⁴⁸ ცისკრად... ანანიაჲსი – E. ⁴⁹ Ծ გუერდი – E. ⁵⁰ იპოვა E.
(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2.

- აზოტით კერძო“ ვიდრე¹ „დღე² რავდენმე“, (1) ჰპო³ მესამესა⁴ პარასკევსა აღვსებითგან.⁵ ალელუიამ: „აღიარებენ⁶ ცანი საკურ“. (2) სახარება მათესი: „თქუა უფალმან: რომელმან თქუენი ისმინოს“. (3) | ჰპო⁷ 71 ოკლონბერისასა.⁸ განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმა მათი და კიდეთ“. (4)
- ԾԹԻՆԸ⁹ ԱԿԾԱԳԻԽԻՏ Գ. წმიდისა მღელ-
ლოწამისა კ ჯ პ რ ი ა ნ ე ს ი¹⁰ და ი უ ს ტ ი ნ ა მ -
ს ი.¹¹ იყო უკუე წმიდამ კ ჯ პ რ ი ა ნ ე¹² დეკეოზ მეფი-
სა ზე,¹³ სიმდიდრითა და ნათესავითა¹⁴ წარჩინე-
ბული და ფილოსოფოსობითა¹⁵ და გრძნებისა კე-
ლოვნებითა ფრიად სწავლული. ხოლო ქრის-
ტეს სარწმუნოებად¹⁶ და ღუაწლად წამებისა¹⁷
ესრეთ მოვიდა, რამეთუ იყო ვინმე ქალწული,
სახელით იოსტა, ანტიოქიას შინა, რომლისა მა-
მასა ეწოდებოდა ედესი¹⁸ და იყო იგი მღელი
კერპთა, ხოლო დედასა — კლიდონია. და სი-
ტყუათაგან პრაულესთა¹⁹ მიუთხრობნ რაჲ ქრის-
ტესთჳს და ესმინ მას, პრწმენა და მოაქცია დე-
დამ თჳსი სარწმუნოებად²⁰ და დედამან²¹ მისმან
— ქმარი თჳსი,²² | და ყოვლით სახლეულითურთ
მივიდეს ოფტანიოს ეპისკოპოსისა²³ და წმიდამ
ნათლისღება მის მიერ მიიღეს,²⁴ რამეთუ ერუე-
ნა მათ ქრისტე და | ესრეთ ყოფად²⁵ უბრძანა.
ხოლო აღლადა²⁶ ვინმე წარმართი სხოლასტი-
კოსი ტრფიალებითა²⁷ იუსტინასითა²⁸ | ალევზა
და ვითარ ვერ მიემთხჳა, კ ჯ პ რ ი ა ნ ე ს²⁹ მოუკდა,
რამეთუ ჰგონებდა გრძნებისა მისისა კელოვნები-
თა აღსრულებასა ნებისა თჳსისასა³⁰ და აღუთქუა
მიცემად ორი ტალანტი, ვეცხლისა³¹ და ოქრომ-
სა.³² ხოლო მან ყოველივე ღონისძიებად აღძრა
ქალწულისა მის³³ მიმართ სულთა მიერ ბოროტ-
თა, რომელთა აქუნდა ჩუეულებად ესევითარისა
მსახურებისა, რამეთუ ესვიდა ზაკულებითა მა-
თითა დაქსნასა სიმტკიცისა მისისასა. არამედ
ვითარცა პირველ მივლინებული ეშმაკი უქმად
- წარიდებნა მის მიერ და ეგრეთვე მეორე და
მესამე და ცნა, ვითარმედ ქრისტეს სახელისდე-
ბითა და სასწაულითა ჯუარისაჲთა იძლევიან,
გულისკმისყოფად მოვიდა და უძლურებად მათი
და სიმედგრე შეურაცხყო და ანთიმოს ეპისკო-
პოსისა³⁴ მიისწრაფა და ყოველივე³⁵ ეშმაკთა
სიცბილი განაქიქა და გრძნებისა იგი წიგნნი
ცეცხლითა დაწუნა და წმიდამ ნათლისღებად
მის მიერ მოიღო და ეკლესიისა მსახურად³⁶
დაეწესა. და ყოველნივე წესნი საეკლესიონი
მოვლნა და მღელთმოდურებისა საყდარსა და-
ჯდა და მწყემსად ერისა დაიდგინა.³⁷ და წმიდამ
ესე ქალწული დედათდიაკონად აკურთხა და
იუსტინა³⁸ სახელ-სდგა, რამეთუ პირველ³⁹ იოს-
ტა ეწოდებოდა, რომლისა თანა შეპყრობილ იქმ-
ნა, რამეთუ მრავალთა ქრისტეს სარწმუნოებად⁴⁰
მოიყვანებდა⁴¹ და წინაშე კომიტისა დამასკედ
მოიყვანნეს,⁴² სადაცა-იგი იტანჯნეს წმიდამ კ ჯ პ -
რიანე⁴³ ხუეტითა, ხოლო იუსტინა⁴⁴ ცემითა.⁴⁵
და კუალად ტაფაკსა შინა განკურვებულსა | და
სავსესა ფისითა და ცვლითა და ცმელითა ზო-
გად შთაითხინეს.⁴⁶ და ამისა შემდგომად მეფისა
წარსცნეს ნიკომიდიას, რომლისა ბრძანებითა⁴⁷
წარიყვანნეს⁴⁸ ღაღო მდინარესა და წარჰკუეთ-
ნეს წმიდანი თავნი მათნი.
- მ წ უ ხ რ ი⁴⁹ დასდებელნი წმიდისანი. ლიტა-
ნიისად⁵⁰ და⁵¹ ღმერთი უფალსა ზედა | და ოხითად:
„მოწამეთა შენთა, უფალო, ღუაწლ“. ⁵²
- ც ი ს კ რ ა დ⁵³ საკითხავი და გალობანი წმიდი-
სანი და ნეშტი წესი.
- ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი: „წმიდათადა, რომელნი
არიან ქუეყანას“. (5) დასდებელი: „წინაჲსწარ
ეხედევდ“. (6) პავლე ტიმოთეს⁵⁴ მიმართ: „შვი-
ლო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ“. (7) ჰპო
კ ჯ რ ი ა კ ე ს ა ზ ე. ალელუიამ ტ: ⁵⁶ „ღმერთი დიდე-
ბულ არს ზრახვასა შინა“. ⁵⁷ (8) სახარებად ლუ-
კასი, თავი სწ: | „თქუა უფალმან: „ეკრძალენით

¹ ვიდრე... რავდენმე — E. ² დღე F. ³ ჰპო C, ჰპოვო D. ⁴ მესამესა] 71 A. ⁵ აზუსებითგან AD, აღვსებითგან — E. ⁶ აგიარებენ B, ადგიარებენ D. ⁷ ჰპო C. ⁸ ოკლონბერსა EF, ოკლომბერსა B. ⁹ თუესა — E. ¹⁰ კუპრიანესი E. ¹¹ იოსტინაჲსი EF. ¹² კუპრიანე E. ¹³ ზმ CF. ¹⁴ ნ თსვთა C. ¹⁵ ფილოსობითა A. ¹⁶ სარწმუნოებად B. ¹⁷ წამებისად DE. ¹⁸ ედესა E. ¹⁹ პრაულესთა A, პრაულესთა E. ²⁰ სარწმუნოებად B. ²¹ დედამან + მან E. ²² თჳსი] მისი E. ²³ ეპისკოპოსისა E. ²⁴ მოიღეს C. ²⁵ ~ უბრძანა მათ ყოფად E. ²⁶ აღლადა A. ²⁷ ტფიალებითა E. ²⁸ იოსტინასითა E. ²⁹ კუპრიანეს E. ³⁰ თჳსისა F. ³¹ ~ ოქრომსა და ვეცხლისა BC. ³² ოქროისა E. ³³ მის — BCE. ³⁴ ეპისკოპოსისა E. ³⁵ ყოველი E. ³⁶ მსახურად] მსხუერპლად B. ³⁷ დაადგინა A. ³⁸ იოსტინა E. ³⁹ პირველ — C. ⁴⁰ სარწმუნოებად B. ⁴¹ მიიყვანებდა F. ⁴² მიიყვანნეს CDE. ⁴³ კუპრიანე E. ⁴⁴ იოსტინა CE. ⁴⁵ ცემი B. ⁴⁶ შთაითხინეს E. ⁴⁷ ბრძნბთა C. ⁴⁸ წარიყვანეს B. ⁴⁹ მწუხრი... წმიდისანი] განგებად მოწამეთა E. ⁵⁰ ლიტანიისა E. ⁵¹ და... ოხითად — E. ⁵² ღუაწლსა F, + შინა F. ⁵³ ცისკრად... წესი — E. ⁵⁴ ტიმოთე-
სი E. ⁵⁵ მიმართ — E. ⁵⁶ ტ — E. ⁵⁷ შინა + წ[მიდათასა], დიდ ა[რს] F.

(1) საქმე 8,40-9,19. (2) ფს. 88,6. (3) ლუკა 10,16-21. (4) ფს. 18,5. (5) ფს. 15,3. (6) ფს. 15,8. (7) I ტიმ. 1,15. შდრ. II ტიმ. 2,11-19. (8) ფს. 88,8.

კაცთაგან“. (1) ჰპოვო¹ სეკდემბერსა **ხ**. განიცადე: „იხარებდით მართალნი² უფლისა“. (2)

ԳԵՐԼՏ ԸԽԾԸԳԷԴԻՏԸ Լ. წმიდისა მღვდელმთავრისა დ ი ო ნ ო ს ი არიოპაგელისა³ და ათინელთა ეპისკოპოსისა⁴ | ხოლო იყო ესე ათინელთა შორის დიდებითა⁵ და სიბრძნითა წარჩინებულ⁶, რამეთუ წესი იყო მათ შორის ცხრათა მსაჯულთა სხდომაჲ ადგილსა, რომელსა არიოპაგე ეწოდებოდა, რომელნი-იგი სხუათასა⁷ უმჯობეს⁸ იყვნენ⁹, რამათა შჯიდენ¹⁰ საქმეთა ერისათა, რომელთაგანი ერთი იყო ნეტარი დიონოსიოს¹¹, უმაღლესი ყოველთასა¹² სიბრძნითა. ამისთვისცა ქადაგებდა რამ ათინას წმიდაჲ მოციქული პავლე, მესყუელად იცნა ჭეშმარიტებაჲ და ჰრწმენა ქრისტეს მიმართ და შეუდგა მას მკურვალეობით. და მის მიერ ათინელთა ეპისკოპოსად¹³ კელთდასხმულ იქმნა. ხოლო ისწავნა¹⁴ იეროთესოს ბრძენისაგან¹⁵ საიდუმლონი¹⁶ მაღალნი და ამან ხოლო მარტოდ აღწერა¹⁷ წიგნთა¹⁸ შინა¹⁹ ზეცისა ძალთა და²⁰ მკედრობათათჳს და²¹ განწყობილებისა მათისა და კუალად სამღვდლოთა და საეკლესიოთა წესთა²² სახისმეტყუელებად და თარგმანებაჲ. ესე ცეცხლითა დამწუარ იქმნა | წარმართთაგან და შუენიერნი იგი წიგნნი მისნი მის თანა, რომელთასა იტყჳან, ვითარმედ ჰრომისა ხოლო წიგნისსაცავსა დაშთეს იგინი²³, იპოვებიან²⁴ ჩუენ თანაცა წიგნთა მისთაგანნი ათნი ხოლო და²⁵ მარტოდ.

მ წ უ ხ რ ს ა²⁶ | დასდებელნი წმიდისანი, ხოლო ლიტანიისად²⁷ და ღმერთი უფალსა ზედა და²⁸ სამხრად²⁹ ოხითად | ყოველთა წმიდისა პავლეს მოწაფეთა ზედა³⁰ ითქუმის ესე, რომელთა თჳსი ოხითაჲ არა ჰქონდის, კმაჲ **Ծ**: „სიტკბოებაჲ ისწავე შენ და ფრთხილ იყავ ყოველსა შინა და კეთილი გონებაჲ ღმრთიეშუენიერად შეიმოსე.

აღმოვისენ ჭურისა მისგან რჩეულისა გამოუთქუმელნი საიდუმლონი³¹ და სარწმუნოებაჲ დაიმარხე და სწორი სრბაჲ მის თანა აღასრულე, მამაო წმიდაო,³² ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხორებად³³ სულთა ჩუენთათჳს“.

ც ი ს კ რ ა დ³⁴ საკითხავი და გალობანი წმიდისანი და შემდგომი განგებაჲ.

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი: „იხარებდით მართალნი უფლისა“. (3) დასდებელი: „შეგესემინ³⁵ ღმერთსა³⁶ ლოც“. (4) საკითხავი საქმე მოციქულთაჲ: „მათ ღლეთა შინა ელოდა პავლე ათინას“ ვიდრე³⁷ „და სხუანი ვინმე მათ თანა“. (5) ჰპოვო³⁸ ოკდომბერსა³⁹ **Լ**. ალელუიამ: „მართალი ვითარცა ფინიკი ყუაოდის და“. (6) სახარებაჲ მათესი, თავი **ზԾ**: | „თქუა⁴⁰ უფალმან იგავი ესე: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა ვაჭარსა“ ვიდრე „შესაკრებელთა შორის მათთა“. (7) ჰპოვო⁴² **Լ-ვე**.⁴³ განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მართალი“. (8)

ԳԵՐԼՏ⁴⁴ **ԸԽԾԸԳԷԴԻՏԸ Ծ**. წმიდისა ი ე რ ო თ ე ს ი,⁴⁵ ათინელ⁴⁶ მთავარეპისკოპოსისაჲ,⁴⁷ რომელი იყო მოძღუარი წმიდისა დიონოსისი⁴⁸ საფილოსოფოსოსა⁴⁹ ზედა და შეუდგა იგიცა წმიდასა პავლეს და ისწავლნა⁵⁰ მისგან საიდუმლონი⁵¹ ზეცისანი და მიცვალებასა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა ღიდად აღიძრა სულისა მიერ წმიდისა და იწყო გამოუთქუმელთა სიტყუათა თქუად. განგებაჲ⁵² ყოველი ჰპოვო⁵³ სამსა⁵⁴ ამის⁵⁵ თჳსასა.⁵⁶

ამასვე ღლესა წმიდისა მოწამისა ა დ ა ვ კ - ტ ო მ ს ი⁵⁷ და ასულისა მისისა კ ა ლ ი ს თ ე ნ ი ს ი, რომელი იყო ეფესოთ დუქსთა დუქსი და ეპარხოსი.⁵⁸ | ხოლო იწამა | მაქსიმიანეს ზეამისსა ასულსა ეძიებდა მეფე⁵⁹ მიყვანებად ცოლად თჳსა,⁶⁰ | შუენიერებისათჳს მისისა. და⁶¹ ნეტარმან

¹ ჰპოო BDEF, ჰპო C. ² მართალნი – F. ³ არიოპაგელისაჲ BC. ⁴ ეპისკოპოსისაჲ E. ⁵ დიდებულ D. ⁶ წარჩინებული E. ⁷ სხუათა C. ⁸ უმჯობეს B. ⁹ იყვნენ C. ¹⁰ სჯიდენ D. ¹¹ დეონოსის B. ¹² ყოველს C, ყოველთაგან E. ¹³ ეპისკოპოსად E. ¹⁴ ისწავლნა BCF+წმიდისა BCDEF. ¹⁵ ბრძენისაგან AD. ¹⁶ საიდუმლონი AD. ¹⁷ აღწერნა E. ¹⁸ წიგნი E. ¹⁹ შინა – E. ²⁰ ძალთა და – E. ²¹ და – BCF. ²² წესთათჳს E. ²³ იგინი+რომელ E. ²⁴ იპოვებიან CE. ²⁵ და – CEF. ²⁶ მწუხრსა... ხოლო | მწუხრი და ცისკრად განგებაჲ წმიდისაჲ E. ²⁷ ლიტანიისად D. ²⁸ და... წმიდისა – E. ²⁹ სამხრად – AB. ³⁰ ზედა... **Ծ** – E. ³¹ საიდუმლონი ADE. ³² წმიდა+დიონოსოს E. ³³ ცხორებად | შეწყნარებად F. ³⁴ ცისკრად... განგებაჲ – E. ³⁵ შენგესემინ C. ³⁶ ღმერთო B. ³⁷ ვიდრე... თანა – E. ³⁸ ჰპოო BDEF. ³⁹ ოკდომბერსა BC. ⁴⁰ ჰრქუა F. ⁴¹ მათსა A. ⁴² ჰპოო ADEF, ჰპო C. ⁴³ **Լ** AD, **Լ-ვე** **Լ-სავე** C. ⁴⁴ თუესა – E. ⁴⁵ იეროთესი B. ⁴⁶ ათინელთა BCEF. ⁴⁷ ეპისკოპოსისაჲ E. ⁴⁸ დეონოსისი BF. ⁴⁹ საფილოსოფოსოსა BE, საფილოსოფოსოსა D, საფილოსოფოსოსა F. ⁵⁰ ისწავნა E. ⁵¹ საიდუმლონი AEF. ⁵² განგებაჲ... თჳსასა – A. ⁵³ ჰპო C, ჰპო D, – E. ⁵⁴ სამსა | **Լ** DE. ⁵⁵ ამის – E. ⁵⁶ თჳსა E. ⁵⁷ ადავკტიოსი E. ⁵⁸ ეპარხოზი E. ⁵⁹ მეფე E. ⁶⁰ თჳსსა C. ⁶¹ და | ხოლო BC.

(1) ლუკა 20,46. (2) ფს. 32,1. (3) ფს. 63,11. (4) ფს. 63,2. (5) საქ. 17,16-34. (6) ფს. 91,13. (7) მათე 13,45-54. (8) ფს. 111,6.

B34

E19
Cv

A33v
Dv

Fv	ადაგეტო¹ არა თავს-იდვა ესე, არამედ ფარულად აღმოსავალით² კერძო³ წარგზავნა⁴ იგი. ხოლო ცნა რაჲ ესე მაქსიმია⁵ და გულისკმა-ყო, ვითარმედ ქრისტეანე⁶ არს და⁷ ამისთჳს უჯერო-უნს⁷ მიცემად მისა ცოლად ასულისა თჳსისა, ბრძანა იავარყოფად მონაგებთა მისთაჲ. და ექსორიად⁸ წარსცა იგი შუამდინარეს,⁹ და ალექსანდრეს,¹⁰ ღუქსსა შუამდინარისასა¹¹ მიუწერა, რამათა აიძულოს¹² მას ყოვლითა ღონისძიებითა	პატიოსნითა და სათნოთა³⁰ მოქალაქობითა აღასრულა და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცვალა. ამასვე ღღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა პეტრე კაპეტოლეისაჲ³¹ და წმიდათა აკეთესიმა და ლეონ და ისიდორესი³² და წმიდათა მოწამეთა ნეოფიტე და გაიოზ³³ და გაიანესი და წმიდისა მღვდელმოწამისა თეოტეკნო და დიოგენი და დომენტი³⁴	B35 F26
Bv	მსახურებად ეშმაკათა. და ვითარ არა ისმინა, წარჰკუეთა წმიდაჲ თავი მისი. ხოლო ასულმან მისმან კალისტენი სამამაკაციჲ სამოსელი შეიმოსა და ფარულად ნიკომიდიას შინა იქცეოდა. და შემდგომად რვისა წლისა თრაკის წარვიდა იგი. და მივიდა დედაკაცისა ვისსამე,¹³ რომლისა ასული სიბრმისაგან განკურნა, რამეთუ იჩემებდა, ვითარმედ მამაკაცი არს და მკურნალობისა კელოვნებასა სწავლულ. ხოლო ქალისა მის მამასა და დედასა სამადლობელად კურნებისა მის ენება მოყვანებაჲ მისი სიძედ და შერთვად მისა¹⁴ ცოლად ასულისა თჳსისა, რამეთუ ჰგონებდეს იგინი,¹⁵ ვითარმედ მამაკაცი არს იგი, ჭაბუკი ჰასაკითა. და ვითარ იიძულა¹⁶ იგი, უთხრა მათ საქმე თჳსი, ხოლო იგინი განკურდეს¹⁷ და აღიდებდეს ღმერთსა. და შემდგომად სიკუდილისა მაქსიმია¹⁸ მივიდა კალისტენი მეუღლისა მიმართ ლიკინიოს¹⁹ მეფისა, რომელი იყო დაჲ კოსტანტინე დიდისაჲ,²⁰ რამეთუ იყო იგი მორწმუნე, და წარმოუთხრა მას ყოველი მოწვეწული მის ზედა. ხოლო მან	გაჲჲს ობოჲჲჲს³⁵ 7. წმიდისა მოწამისა³⁶ მამელთეჲსი,³⁷ რომელი იყო სპარსეთს და ჰმსახურებდა ტაძარსა არტემისსა. ამას გამოუჩნდა ანგელოზი ჩუენებით ძილსა შინა და უჩუენა საიდუმლოჲ³⁸ ქრისტეანეთაჲ და უბრძანა მოსლვაჲ სარწმუნოებად. ხოლო მან, ვითარ განიღჳდა,³⁹ წარმოუთხრა დასა თჳსსა,⁴⁰ რომელი იყო ქრისტეანე, ძალი ჩუენებისაჲ⁴¹ მის. და მას ვითარცა ესმა, მყის წარიყვანა იგი⁴² ეპისკოპოსისა.⁴³ ხოლო ეპისკოპოსმან⁴⁴ ასწავა სარწმუნოებაჲ და ნათელ-სცა მას. და ვითარ ცნეს ესე სპარსთა, დიდთა ტანჯვათა შემდგომად ქვითა დაქოლეს იგი, ვიდრელა ჯერეთ ემოსა სამოსელი სანათლოჲ.⁴⁵ ამასვე ღღესა წამებაჲ წმიდისა ეპისკოპოსისა⁴⁶ საბინე მცირისაჲ და იერაიდოჲსი,⁴⁷ რომელნი იყვნეს ქალაქით მემფოთ.⁴⁸ და ესენებაჲ წმიდისა თეოდოტე ეფესოჲსა⁴⁹ მთავარეპისკოპოსისაჲ	Ev
A34r	დედად მისა თჳსისა დაადგინა²¹ და მამუელი იგი მონაგები, რომელი მაქსიმია²² მიეღო, უკუნ-	სოჲსა⁴⁹ მთავარეპისკოპოსისაჲ	A34v
D38	სცა. ხოლო კალისტენი წმიდანი ნაწილნი მამისა თჳსისა²³ ადაგეტოჲსნი²⁴ შუამდინარით²⁵	და წმიდათა დედათა ხარიტინისი და მალფეტაჲსი, რომელნი იყვნეს სპარსეთს.^{50*}	Bv
C6	ასიად აღმოიყვანნა და სამარტულოჲ²⁶ სახელითა მისითა აღაშენა.²⁷ და ყოველი მამული სიმდიდრე მუნ შეწირა. და ნემჭი ცხორებისა²⁸ თჳსისაჲ²⁹	გაჲჲს ობოჲჲჲს⁵¹ 7. წმიდისა და ყოვლადქებულისა მოციქულისა თომაჲსი.⁵² ამან ჰინდოეთს ქადაგა სიტყუაჲ ღმრთისაჲ და მიზღოჲს⁵³ მეფისა მიერ საპყრობილედ შეიყენა. ხოლო იუზან, ძე⁵⁴ მეფისაჲ, და ტერცია, დედაჲ	Dv

* აქ C-ში ერთვის: „და წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლ ხანტელისაჲ“ (6r). B-ში მინაწერია: „ლოცვა ყავთ ღავით ჯიბისძისთჳს“ (35r).

¹ ადაგეტო E. ² აღმოსავლეთისა E. ³ კერძოთა E. ⁴ წარმოგზავნა BCE, წარმოგზავნა D. ⁵ ქრისტეანე C. და — BCF. ⁷ უჯერო-უნს E. ⁸ ექსორიად B, ექორიად D. ⁹ შუამდინარეს BEF. ¹⁰ ალექსანდრე E. ¹¹ შუამდინარისა BEF. ¹² აიძულოს E. ¹³ ვისამე E. ¹⁴ მისსა C. ¹⁵ იგინი — D, იგი BEF. ¹⁶ აიძულა E. ¹⁷ განკურდეს E. ¹⁸ მაქსიმია¹⁸ E. ¹⁹ ლიკინიოზ EF. ²⁰ დიდისა C. ²¹ დადგინა B. ²² მიეღოწარედო E. ²³ თჳსისა — E, თჳსისანი F. ²⁴ ადაგეტოჲსნი E. ²⁵ შუამდინარით BCF. ²⁶ სამარტულოჲ C, სამარტულო E. ²⁷ აღაშენა BF. ²⁸ ცხოვრებისა B, ცხორება C. ²⁹ თჳსისაჲმისისა E. ³⁰ სათნოთაქსადმრთოთა C, სათნოთა E. ³¹ კაპეტოლეისა E. ³² ისიდორესი E. ³³ გაიოს C, გაიოზ A. ³⁴ დომეტისი AD. ³⁵ ოკლონბერსა ADF. ³⁶ მწმწა C. ³⁷ მამელთესი D, მამელთისი E. ³⁸ საიდუმლო AE. ³⁹ განიღჳდა E. ⁴⁰ თჳსა E. ⁴¹ ჩუენებისა E. ⁴² იგი — E. ⁴³ ეპისკოპოსისა E. ⁴⁴ ეპისკოპოსმან E. ⁴⁵ სანათლო E. ⁴⁶ ეპისკოპოსისა F. ⁴⁷ იერაიდოჲსი BC. ⁴⁸ მემფოთ E. ⁴⁹ ეფესოისა E. ⁵⁰ სპარსეთსქოშხით D. ⁵¹ ოკლონბერსა DF. ⁵² თომასი E. ⁵³ მიზღოზ BCFE. ⁵⁴ ძმ E.

Cv	მისი, და მიღღონია და ნარკა შევიდოდეს სა- პყრობილედ მოციქულისა. და სწავლითა მისითა პრწმენა¹ და წმიდისა ნათლისღებისა² მოღებად ღირს იქმნეს.³ მაშინ განრისხნა მეფე⁴ შეცვალე- ბისათჳს სარწმუნოებისა ნათესავთა მისთაჲსა. და	წმიდაჲ სერგი⁴¹ პრიმიკირი⁴² იყო მკედრობისა გენტილიონისაჲ და⁴³ წმიდაჲ⁴⁴ ბაქოს – სეკუნ- დიკარი⁴⁵ მისვე მკედრობისაჲ⁴⁶ პირველითგან⁴⁷ ქრისტეანობით აღზრდილნი და ღმრთივსული- ერთა წიგნთა კეთილად სწავლულნი.⁴⁸ შეისმინეს უკუე წინაშე მეფისა. და ებრძანა,⁴⁹ რამათა მის	D39
Fv	მათ მოკლვამ მისი. ხოლო მათ წარიყვანეს იგი მთად და ლახურითა დაგურიმეს იგი.⁵ და ესრეთ აღესრულა და გვრგვნი ძლევისაჲ მიიღო.	თანა უზორონ კერპთა. ხოლო მათ არა თავს- იდვეს ესე, რომლისათჳს პირველად სარტყელნი მათნი მიეხუნეს⁵⁰ და მანიაკნი ქედთაგან⁵¹ მათთა აღეხუნეს, რომელნი-იგი იყვნეს პატივნი მთავ- რობისა მათისანი. და კუბასტი ღელათაჲ შეკ- მოსეს და მიმოავლინეს⁵² ქალაქსა შინა რეცა სირცხულად⁵³ და საკდემელად მათდა. და მერმე წარიგზავნეს⁵⁴ ანტიოხოზ⁵⁵ ღუქისსა, რომელი მთავრობდა აღმოსავალით⁵⁶ კერძო, მახლობელად სარკინოზთა. და მიწერა მისა⁵⁷ მეფემან, რამათა	C7
	მწუხრი⁶ დასდებელნი⁷ უფალო ღაღატყავსა⁸ და⁹ სტიქარონად მოციქულისანი.¹⁰ ლიტანიისად¹¹ და¹² და ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად¹³ ოხითად კმამ ო.¹⁴ „მოციქულო წმიდაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა,¹⁵ რამათა ცოდვათა შენდობაჲ მოანიჭოს¹⁶ სულთა ჩუენთა და¹⁷ ღიდი წყალობაჲ“.	განიკითხნეს ივინი. და ვითარ მიეახლნეს,⁵⁸ გა- მოჩინებითა ანგელოზისაჲთა საღმრთოთა ნუგე- შინისცემითა და ძლიერებითა აღივსნეს. ხოლო მიიყვანნეს რაჲ ღუქისსა, პირველად ბაქოს⁵⁹ იღუაწა, რამეთუ ზროხისა ძარლუთა⁶⁰ უზელე- ლითა ესოდენ იგუემა, ვიდრე⁶¹ მასვე გუემასა შინა აღესრულა და გვრგვნი⁶² წამებისაჲ მიიღო. ხოლო წმიდაჲ სერგი⁶³ მისვე ღუქისსა მიერ	F27
	ცისკრად იკითხონ საკითხავი და¹⁸ შესხ- მაჲ¹⁹ მოციქულისაჲ. გალობანი მსგეფისანი და მოციქულისანი,²⁰ ორ-ორჯელ²¹ მოციქულისაჲ²² და აღვივსენითნი მოციქულისანივე.	თუთოსახედ⁶⁴ განიკითხა და კამლნი რკინისანი განმსჭუალულნი⁶⁵ შეესხნეს⁶⁶ და⁶⁷ სიგრძესა გზისასა სრბად იიძულა და უკუანაჲსკენელ აღ- სასრული მახულითა⁶⁸ მიითუალა.	Bv
A35r B36	სამხრად წარდგომაჲ²³ ო გუერდი: „ყო- ველსა ქუეყანასა განკლა კმამ“. (1) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ“. (2) პავლე კორინთელთაჲ, ტ.²⁴ „ძმანო, ღმერთმან ჩუენ, მოციქულნი,²⁶ უკუანაჲსკენელ“. (3) ჰპოო ო²⁸ კურიაკესა, აღე- ლუიჲა ტ.²⁹ „აგარებენ³⁰ ცანი საკვრველ“. (4) სახარებაჲ იოვანესი, თავი³¹ ს³² ო: „და ვითარცა შემწუხრდა“. (5) ჰპოო³² ახალკურიაკედ.³³ განი- ცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმამ მათი და კი“. (6)*	მწუხრი დასდებელნი⁶⁹ წმიდათანი⁷⁰ და⁷¹ სტიქარონად⁷² მსგეფისანი.⁷³ ლიტანიისად⁷⁴ და⁷⁵ ღმერთი უფალსა ზედა და⁷⁶ ოხითად:⁷⁷ „მოწამეთა შენთა, უფალო, ღუაწლსა შინა“.	A35v
	დ³⁴ ო³⁵ წმიდათა მო- წამეთა სერგისი³⁶ და ბაქო³⁷ სი. ესენი მთა- ვარნი იყვნეს მაქსიმიანე³⁸ მეფისა³⁹ ზე,⁴⁰ რამეთუ		

* „ქრისტე, შეეწიე ღავითს, ამენ“ B36r.

¹ პრწმენა + ქრისტე E. ² წმიდასა ნათლისღებასა E. ³ იქმნეს AED. ⁴ მეფე ABCD. ⁵ იგი – DEF. ⁶ მწუხრი... სტიქარონად] განგებაჲ ყოველი E. ⁷ ~ უფალო ღაღატყავსა დასდებელნი C. ⁸ ღაღატყავსა D. ⁹ და – BC. ¹⁰ მოციქულისაჲ E. ¹¹ ლიტანიისაჲ ACF, ლიტანიისაჲ DE. ¹² და... კმამ – E. ¹³ სამხრად – C. ¹⁴ ოქმესამე D. ¹⁵ ღმერთსა+ჩუენსა E. ¹⁶ მოანიჭოს+და BCE, მოგანიჭოს E. ¹⁷ და – BCE. ¹⁸ და – E. ¹⁹ შესხმა – E. ²⁰ მოციქულისანი] წმიდისანი E. ²¹ ორ-ორჯელ] ო-ჯერ E. ²² მოციქულისაჲ... მოციქულისანივე – E. ²³ წარდგომაჲ... გუერდი] ფსალმუნი E. ²⁴ ტ – E. ²⁵ ჩუენმან E. ²⁶ მოციქულნი – E. ²⁷ უკუანაჲსკენელ – E. ²⁸ ოქმეთესა C, მე-ო B. ²⁹ ტ – E. ³⁰ აღიარებენ ACDEF. ³¹ თავი – D. ³² ჰპოო A. ³³ ახალკურიაკესა E. ³⁴ თუესა – E. ³⁵ ზ+ღელსაწაული E. ³⁶ სერგისი E, სერგისისი F. ³⁷ ბაქოისი E, ბაქოზისი F. ³⁸ მაქსიმიანეს BE. ³⁹ მეფისა – E. ⁴⁰ ზმ F. ⁴¹ სერგისი F. ⁴² პრიმიკირი C, პრიმიკარი E. ⁴³ და]ხოლო D. ⁴⁴ წმიდაჲ – BC. ⁴⁵ სეკონდიკარი E. ⁴⁶ მკედრობისა BF. ⁴⁷ პირველითგანვე C. ⁴⁸ წავლულნი E. ⁴⁹ ებრძანა E. ⁵⁰ მიეხონეს E. ⁵¹ ქელთა E. ⁵² მიმოავლინებდეს C. ⁵³ სირცხულად E. ⁵⁴ წარიგზავნენ C, წარგზავნეს E. ⁵⁵ ანტიოხოზ C. ⁵⁶ აღმოსავლით E. ⁵⁷ მისსა CE. ⁵⁸ და... მიეახლნეს – BCEF. ⁵⁹ ბაქოზ E. ⁶⁰ ძარლუთა E. ⁶¹ ვიდრე E. ⁶² ~ მიიღო გვრგვნი წამებისა E. ⁶³ სერგისი BCDEF. ⁶⁴ თითოსახედ BCEF. ⁶⁵ განმსჭუალულნი BCF. ⁶⁶ შეესხნეს E. ⁶⁷ და – B. ⁶⁸ მახულითა E. ⁶⁹ დასდებელნი] უფალო ღაღატყავი E. ⁷⁰ წმიდათა E. ⁷¹ და – E. ⁷² სტიქარონი E. ⁷³ მსგეფისა E. ⁷⁴ ლიტანიისად C, – E. ⁷⁵ და – E. ⁷⁶ და – EF. ⁷⁷ ოხითად – E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) I კორ. 4,9. (4) ფს. 88,6. (5) იოანე 20,19. (6) ფს. 18,5.

ცი ს კ რ ა დ ი კ ი თ ხ ო ნ¹ წ ა მ ე ბ ა მ მ ა თ ი დ ა²
გ ა ლ ო ბ ა ნ ი მ ს გ ე ფ ს ი ს ა ნ ი დ ა წ მ ი დ ა თ ა ნ ი.

ს ა მ ხ რ ა დ ფ ს ა ლ მ უ ნ ი:³ „წ მ ი დ ა თ ა დ ა,⁴
რომელნი არიან ქუეყანასა ზედა“. (1) დასდებელი:⁵ „წინაჲსწარ ვხედვედ უფალსა წინაშე“. (2)
პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, წმიდანი⁶ ყოველნი
სარწმუნოებით“. (3) ჰპოო კვრიაკესა ყოველთა
წმიდათასა. ალელუიაჲ:⁸ „ქმობდეს მართალნი
უფლი“. (4) სახარებაჲ | ლუკაჲსი: „პრეტუა უფალ-
მან თჳსთა მოწაფეთა: ეკრძალენით“. (5) ჰპოვო⁹
სეკლემბერსა ხ. განიცადე: „იხარებდით მართალნი
უფლისა მიმართ“. (6)

ԾԳՄՆ¹⁰ ԱԽԾԱՔԳԼԻՍԻ Ի. წმიდისა პელა-
გია მოწამისაჲ, რომელი იყო დეოკლიტიანეს
ზე¹¹ ტარსუს¹² კილიკიისასა. ამისდა სმენილ იყო
ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს და ეპისკოპოსი¹³
ნათლისცემად და მოქცევად მრავალთა ჩუენებით
ეხილვა და სუროდა, | რამთამცა ცხადადცა¹⁴ იხი-
ლა, განტევებულ უკუე იქმნა ოდესმე დედისაგან
თჳსისა, რამთა მივიდეს მზარდულისა თჳსისა.
ხოლო იგი ეპისკოპოსისა | წარვიდა, რომელმან-
იგი საღმრთოთა გამოცხადებითა შეიწყნარა და
ბეჭდითა წმიდისა¹⁵ ნათლისღებისაჲთა აღბეჭდა,
არამედ ვითარცა | გულისხმა-ყო¹⁶ ესე დედამან
მისმან, ძესა მეფისასა მიუთხრა, რომელსა ეგულე-
ბოდა მიყვანებაჲ მისი ცოლად. და მას ვითარცა
ესმა ესე, ვითარცა მახჳლითა,¹⁷ განიგურიმა¹⁸ |
ვნებითა მით ტრფიალებისაჲთა და მეცხეულად
სულნი წარჰკდეს. ხოლო მეფემან წმიდაჲ ესე
ქალწული წინაშე მისა¹⁹ წარადგინა. და ვითარ
განყენებაჲ | მისი ქრისტეს სარწმუნოებისაგან ვერ
უძლო, რვალისა კუროსა მოტყინარედ²⁰ განკურ-
ვებულსა შინა²¹ შთაგდო იგი. და ესრეთ ნეტარმან
პელაგია აღსასრული და გვრგვნი მიიღო.

ამასვე დღესა სხჳსაცა პელაგიაჲსი,²²
რომელი იყო ნომერიანეს ზე, ანტიოქიას შინა,
ნათესავით დიდებული და სიმდიდრითა შემოკობი-
ლი, რომელმან ყოველი ცხორებაჲ თჳსი ქალ-
წულებით აღასრულა. ესე ოდესმე შესმენილ

იქმნა მთავრისა წინაშე და ბრძანა მოყვანებაჲ
მისი. ხოლო აგრძნა ესე ნეტარმან მან და შეე-
შინა ქალწულებისათჳს, ნუეკუე უღირსი რამე
შეემთხვოს.²³ ამისთჳსცა²⁴ ევედრა ღმერთსა და
წესითა სამკუდროთა შეიმოსა და მეცხეულად
სული თჳსი უფალსა შეჰვედრა, რომელსაცა-იგი
ოქროპირმან შესხმით პატივ-სცა და²⁵ თქუა, ვი-
თარმედ სიკუდილი აღირჩია, ვიდრედარა²⁶ მიპარ-
ვად ქალწულებისა და სიმადლისაგან სარკუმლით
გარდაიდლო თავი თჳსი.

ამასვე დღესა წმიდისა ტ ა ს ი ა მეგზბტელი-
საჲ²⁷

და წმიდისა არტემონ ხუცისა²⁸ და აღმსა-
რებელისაჲ

და წმიდათა მოწამეთა ანნა²⁹ და³⁰ ელისა-
ბედისი და მათთანათაჲ.

ԾԳՄՆ ԱԽԾԱՔԳԼԻՍԻ Ծ. წმიდისა მოცი-
ქულისა იაკობ ალფესი³¹

და წმიდათა მოწამეთა იუვენტინესი³² და
მაქსიმესი,³³ რომელნი იწამნეს ივლიანეს ზე³⁴
განდგომილისა. ხოლო იყო პატივი მათი, რამთა
თჳსითა საჭურველითა შემოსილნი³⁵ მახლობე-
ლად მეფისა ვიდოდინ, რომელთა სამარადისოდ
მახლობელობისა და ჰაეროვნებისა და სიკეთისა-
თჳს მოწლედ განიცდინ,³⁶ | და³⁷ რამეთუ იყვნეს
ჰასაკითა მაღალ და ხილვითა შუენიერ და სა-
წადელ, არამედ ვინათგან ურჩულოჲ³⁸ ივლიანე
ყოვლითა ღონისძიებითა ჰბრძოდა ქრისტეანეთა
და ცხადად და³⁹ დაფარულად შეგინებად მათდა
ისწრაფდა და რამეთუ წყაროთაცა და ქალაქთა
შინა სასყიდელსა ჭამადსა ბილწისა მის კერპთა
ნაზორევისა პკურებითა⁴⁰ შეაგინებდა. ამას რაჲ
ხედვიდეს⁴¹ იუვენტიოს⁴² და მაქსიმოს, ეძნე-
ბოდა სულსა მათსა⁴³ და ღმრთისა მიმართ
ტირილით იტყოდეს, ვითარმედ: „მ უფალო,
რაჲსათჳს მიმცენ ჩუენ მეფესა უშჯულოსა⁴⁴
და განდგომილსა“. ესე ესმა ვიეთმე თანამყოფთა
მათთა და აუწყეს მეფესა. ხოლო მან მოიყვანნა
იგინი და განიკითხნა. და მათ რამეთუ ქრისტე

¹ იკითხონ – E. ² და – F. ³ ფსალმუნი + Ծ E. ⁴ წმიდათაჲ D. ⁵ დასდებელი – C. ⁶ ~ ყოველნი წმიდანი D, წმიდანი – E. ⁷ სარწმუნოებით] წინაჲსწარ E. ⁸ ალელუიაჲ – C. ⁹ ჰპოო ADE. ¹⁰ თუესა – E. ¹¹ ზმ F. ¹² ტარსოს E, ტარსუს F. ¹³ ეპისკოპოსი E. ¹⁴ ცხადად E. ¹⁵ წმიდისა – B. ¹⁶ გულისხმა-ყო E. ¹⁷ მახჳლითა E. ¹⁸ განიგურიმა C. ¹⁹ მისსა BCF. ²⁰ მოტყინარედ – B. ²¹ შინა – E. ²² პელეგიაჲსი E. ²³ შეემთხვოს + მას C. ²⁴ ამისთჳს C. ²⁵ და თქუა – E. ²⁶ ვიდრე – C. ²⁷ მეგზბტელისაჲ E. ²⁸ ხუცისა E. ²⁹ ანა BCDEF. ³⁰ და – BC. ³¹ ალფესისაჲ E. ³² იუვენტინესი BCEF, იუვენტინესი D. ³³ მაქსიმოსი F. ³⁴ ზმ F. ³⁵ შემოსილნი] შეჭურვილნი E. ³⁶ განიცდინ + და DEF. ³⁷ და – BC. ³⁸ უშჯულოჲ BCF, ურჩულო E. ³⁹ და – C. ⁴⁰ პკურებით F. ⁴¹ ჰხედვიდეს F. ⁴² იუვენტიოს BCE. ⁴³ სულთა მათთა BCEF. ⁴⁴ ურჩულოსა E.

(1) ფს. 15,3. (2) ფს. 15,8. (3) ებრ. 1,39,3. (4) ფს. 33,18. (5) ლუკა 20,46. (6) ფს. 32,1.

	აღიარეს და ნეტარისა კოსტანტინეს შჯული წარმოთქუეს, რომლითა აღიზარდნეს, და ¹ მისი იგი უშჯულოებაჲ განაქიქეს და სულთა მათოჲს მის მიერ წარწყმედილთა ² სულთ-ითქუნეს, პირველად მრავლითა ³ სატანჯველთა ⁴ იგუემნეს და უკუანამსკნელ მახვლითა წარეკუთნეს თავნი.	წარჰვლიდა რაჲ მიერ ²⁴ ერთგზის და ორგზის და ამცნო მათ და ჰრქუა, ვითარმედ: „უკუეთუ არა გნებაგს, რაჲთა სრულიად განგაშორნე თქუენ ღმრთისაგან ²⁵ თქუენისა, დასცხერით ესევეითარისა ამის გალობისაგან, წარჰვლიდე ²⁶ რაჲ ამიერ“.	D41
Dv	ამასვე დღესა ⁵ წმიდისა მღღელმოწამისა დოროთე ⁶ ტჳრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ ⁷ და კსენებაჲ აბრაჰამ მამათმთავრისაჲ ⁸ და ლოთ, ძმისწულისა მისისაჲ	და ვითარ არა თავს-იდევს ესე წმიდათა მათ ქალწულთა, განრისხნა უშჯულოჲ ²⁷ იგი და ბრძანა წინამძღურისა მათისა ²⁸ მიყვანებაჲ წინაშე მისსა და ვითარცა მივიდა ნეტარი პუპლია, ²⁹ უბრძანა უწყალოდ ცემაჲ დაწუთა მისთაჲ და ესოდენ ³⁰ სცეს, ვიდრელა სისხლითა შეიღება პირი მისი. ესრეთ ნეტარი პუპლია ³¹ გულსმოდგინებითა და ³² ნებითა ³³ კეთილითა იქმნა მოწამე, რამეთუ ³⁴ ქრისტე ღმერთი კმამალად ქადაგა და ყოვლისავე ტანჯვისა დათმენად განემზადა. და კუალად შემდგომად განტევეებისა მასვე გალობასა იყო გალობად და კერპთა სიხენეშესა ³⁵ ჰპასრობდა და ესრეთ მშჳდობით ცხორებაჲ ესე დაუტევა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	A37v
B38	და წმიდისა იასონ დამასკელ ეპისკოპოსისაჲ ⁹	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	C9
A37r	და წმიდისა პუპლია ¹⁰ დედათდიაკონისაჲ ანტიოქიას, რომელი იყო ივლიანეს ზე. ¹¹ ესე ნეტარი პუპლია ¹² პირველ შეეყო ქმარსა შჯულითა ქორწინებისაჲთა და ნაყოფი ღირსი ღმრთისაჲ გამოიღო წმიდაჲ მღღელი იოვანე, რომელი-იგი მრავალგზის მოლუაწე ექმნა ეკლესიასა, არამედ დიდისა მის სიმდაბლისა მისისათჳს მარადის ივლტინ მთავრობისაგან და მარტოებით იყოფვინ ¹³ უბიწოთა ¹⁴ ცხორებითა. ხოლო პუპლია ¹⁵ უკუანამსკნელ იქმნა მოწესე და ქალწულთა კრებულისა წინამძღუარ. ესე ზედვიდა რაჲ სიცბილსა მას და სიბორგილესა ¹⁶ მეფისასა, რომელი აქუნდა სიყუარულისათჳს კერპთაჲსა და კუალად ტანჯვასა და ძვრისყოფასა ქრისტეანეთასა, რომელნი ¹⁷ შეურაცხ-ჰყოფდიან ამაოებასა კერპთასა, არა შედრწუნდა ყოვლადვე ნეტარი პუპლია, ¹⁸ არამედ წარჰვლინ რაჲ უკეთური იგი მძლავრი, ¹⁹ კმითა მადლითა ქალწულთა მათ თანა, რომელნი იყვნეს მის თანა ჩუეულებისაებრ, შემასხმელისა დავითის თანა გალობნ და იტყჳნ ²⁰ ფსალმუნთა მათ, ²¹ რომელნი კერპთა ამაოებასა კეთილად განაქიქებენ, ვითარმედ: „კერპნი წარმართთანი ოქრომისანი ²² და ვეცხლისანი, ქმნულნი კელთა კაცთანი“, (1) და შესძინის: „ემსგავსნენ ²³ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვენ მათ“. (2) ესევეითარი ესე გალობაჲ ესმა ივლიანეს,	სამხრად ფსალმუნი ³⁹ და ⁴⁰ პავლე და ალელუიაჲ, წმიდისა თომაჲსსა დაწერილი, თქუან ჴამას თუესა. ⁴¹ სახარებაჲ ლუკაჲსი: „თქუა უფალმან: ნუ გეშინინ მცირესა მაგას სამწყსოსა“. (1) ჰპოვო ⁴² Ⴀ შაბათსა. განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმაჲ მათი და“. (2)	F29
Cv	ივლტინ მთავრობისაგან და მარტოებით იყოფვინ ¹³ უბიწოთა ¹⁴ ცხორებითა. ხოლო პუპლია ¹⁵ უკუანამსკნელ იქმნა მოწესე და ქალწულთა კრებულისა წინამძღუარ. ესე ზედვიდა რაჲ სიცბილსა მას და სიბორგილესა ¹⁶ მეფისასა, რომელი აქუნდა სიყუარულისათჳს კერპთაჲსა და კუალად ტანჯვასა და ძვრისყოფასა ქრისტეანეთასა, რომელნი ¹⁷ შეურაცხ-ჰყოფდიან ამაოებასა კერპთასა, არა შედრწუნდა ყოვლადვე ნეტარი პუპლია, ¹⁸ არამედ წარჰვლინ რაჲ უკეთური იგი მძლავრი, ¹⁹ კმითა მადლითა ქალწულთა მათ თანა, რომელნი იყვნეს მის თანა ჩუეულებისაებრ, შემასხმელისა დავითის თანა გალობნ და იტყჳნ ²⁰ ფსალმუნთა მათ, ²¹ რომელნი კერპთა ამაოებასა კეთილად განაქიქებენ, ვითარმედ: „კერპნი წარმართთანი ოქრომისანი ²² და ვეცხლისანი, ქმნულნი კელთა კაცთანი“, (1) და შესძინის: „ემსგავსნენ ²³ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვენ მათ“. (2) ესევეითარი ესე გალობაჲ ესმა ივლიანეს,	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
Fv	სიყუარულისათჳს კერპთაჲსა და კუალად ტანჯვასა და ძვრისყოფასა ქრისტეანეთასა, რომელნი ¹⁷ შეურაცხ-ჰყოფდიან ამაოებასა კერპთასა, არა შედრწუნდა ყოვლადვე ნეტარი პუპლია, ¹⁸ არამედ წარჰვლინ რაჲ უკეთური იგი მძლავრი, ¹⁹ კმითა მადლითა ქალწულთა მათ თანა, რომელნი იყვნეს მის თანა ჩუეულებისაებრ, შემასხმელისა დავითის თანა გალობნ და იტყჳნ ²⁰ ფსალმუნთა მათ, ²¹ რომელნი კერპთა ამაოებასა კეთილად განაქიქებენ, ვითარმედ: „კერპნი წარმართთანი ოქრომისანი ²² და ვეცხლისანი, ქმნულნი კელთა კაცთანი“, (1) და შესძინის: „ემსგავსნენ ²³ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვენ მათ“. (2) ესევეითარი ესე გალობაჲ ესმა ივლიანეს,	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
Bv	კაცთანი“, (1) და შესძინის: „ემსგავსნენ ²³ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვენ მათ“. (2) ესევეითარი ესე გალობაჲ ესმა ივლიანეს,	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
	წარჰვლიდა რაჲ მიერ ²⁴ ერთგზის და ორგზის და ამცნო მათ და ჰრქუა, ვითარმედ: „უკუეთუ არა გნებაგს, რაჲთა სრულიად განგაშორნე თქუენ ღმრთისაგან ²⁵ თქუენისა, დასცხერით ესევეითარისა ამის გალობისაგან, წარჰვლიდე ²⁶ რაჲ ამიერ“.	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
	ამასვე დღესა ⁵ წმიდისა მღღელმოწამისა დოროთე ⁶ ტჳრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ ⁷ და კსენებაჲ აბრაჰამ მამათმთავრისაჲ ⁸ და ლოთ, ძმისწულისა მისისაჲ	სამხრად ფსალმუნი ³⁹ და ⁴⁰ პავლე და ალელუიაჲ, წმიდისა თომაჲსსა დაწერილი, თქუან ჴამას თუესა. ⁴¹ სახარებაჲ ლუკაჲსი: „თქუა უფალმან: ნუ გეშინინ მცირესა მაგას სამწყსოსა“. (1) ჰპოვო ⁴² Ⴀ შაბათსა. განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმაჲ მათი და“. (2)	B39
	ამასვე დღესა ⁵ წმიდისა მღღელმოწამისა დოროთე ⁶ ტჳრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ ⁷ და კსენებაჲ აბრაჰამ მამათმთავრისაჲ ⁸ და ლოთ, ძმისწულისა მისისაჲ	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
	და წმიდისა იასონ დამასკელ ეპისკოპოსისაჲ ⁹	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	
	და წმიდისა პუპლია ¹⁰ დედათდიაკონისაჲ ანტიოქიას, რომელი იყო ივლიანეს ზე. ¹¹ ესე ნეტარი პუპლია ¹² პირველ შეეყო ქმარსა შჯულითა ქორწინებისაჲთა და ნაყოფი ღირსი ღმრთისაჲ გამოიღო წმიდაჲ მღღელი იოვანე, რომელი-იგი მრავალგზის მოლუაწე ექმნა ეკლესიასა, არამედ დიდისა მის სიმდაბლისა მისისათჳს მარადის ივლტინ მთავრობისაგან და მარტოებით იყოფვინ ¹³ უბიწოთა ¹⁴ ცხორებითა. ხოლო პუპლია ¹⁵ უკუანამსკნელ იქმნა მოწესე და ქალწულთა კრებულისა წინამძღუარ. ესე ზედვიდა რაჲ სიცბილსა მას და სიბორგილესა ¹⁶ მეფისასა, რომელი აქუნდა სიყუარულისათჳს კერპთაჲსა და კუალად ტანჯვასა და ძვრისყოფასა ქრისტეანეთასა, რომელნი ¹⁷ შეურაცხ-ჰყოფდიან ამაოებასა კერპთასა, არა შედრწუნდა ყოვლადვე ნეტარი პუპლია, ¹⁸ არამედ წარჰვლინ რაჲ უკეთური იგი მძლავრი, ¹⁹ კმითა მადლითა ქალწულთა მათ თანა, რომელნი იყვნეს მის თანა ჩუეულებისაებრ, შემასხმელისა დავითის თანა გალობნ და იტყჳნ ²⁰ ფსალმუნთა მათ, ²¹ რომელნი კერპთა ამაოებასა კეთილად განაქიქებენ, ვითარმედ: „კერპნი წარმართთანი ოქრომისანი ²² და ვეცხლისანი, ქმნულნი კელთა კაცთანი“, (1) და შესძინის: „ემსგავსნენ ²³ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვენ მათ“. (2) ესევეითარი ესე გალობაჲ ესმა ივლიანეს,	მწუხრსა ³⁶ და ცისკრად დასდებელნი ³⁷ და გალობანი და შესხმაჲ წმიდისა მოციქულისაჲ. ³⁸	

¹ და[რამეთუ BCE. ² წარწყმედულთა F. ³ მრავლითა+უკუე D. ⁴ სატანჯველითა D, ტანჯვითა BCEF. ⁵ დღისა F. ⁶ დორეთე BCEF. ⁷ მთავარეპისკოპოსისაჲ E. ⁸ მამადმთავრისა B, მამადმთავრისაჲ E. ⁹ ეპისკოპოსისაჲ E. ¹⁰ პოპლია BCEF. ¹¹ ზმ CF. ¹² პოპლია BCEF. ¹³ იყოფვინ D. ¹⁴ უბიწოთა E. ¹⁵ პოპლია BCEF. ¹⁶ სიბორგილსა DF. ¹⁷ რომელნი... კერპთასა – BC. ¹⁸ პოპლია BCEF. ¹⁹ მძლავრი[მეფე] E. ²⁰ იტყუენ E. ²¹ მათ – E. ²² ოქრომისა BCF, ოქროისანი E. ²³ ემსგავსნენ B. ²⁴ მიერ – B. ²⁵ ღმრთისა E. ²⁶ წარჰვლიდე A, წარჰვლიდე C. ²⁷ უშჯულოი A. ²⁸ მათისაჲ EF. ²⁹ პოპლია BCEF. ³⁰ ესოდენ E. ³¹ პოპლია BCEF. ³² და – E. ³³ ნებითა – E. ³⁴ რამეთუ[და] BCEF. ³⁵ სიხენესა A. ³⁶ მწუხრსა... წმიდისა[განგებაჲ] ყოველი E. ³⁷ დასდებელი C. ³⁸ მოციქულისაჲ+და მსგებსისაჲ E. ³⁹ ფსალმუნი[ყოველი] თომაჲსი E. ⁴⁰ და პავლე... თუესა – E. ⁴¹ თუესა+ჰპოო F. ⁴² ჰპოო CDE. ⁴³ ევლამპოისი E. ⁴⁴ ზმ CF. (1) ლუკ. 12,32. (2) ფს. 18,5.

Dv და | მცის შეპყრობილ იქმნა. ხოლო ჰკითხეს
A38r რაა შჯულისათჳს და წესისა, აღიარა, | ვითარ-
მედ ქრისტიანე არს. ამისთჳსცა ბრძანებითა
მთავრისა მთა პირად-პირადად¹ იტანჯა,² რამეთუ
დამოჰკიდეს და მრავალჟამ ზუეტეს უწყალოდ
და კრულებათა მიერ ფიცხელთა ნასხმანნი
დაჰკსნნეს და ბუალნი მისნი³ შემუსრნეს. ხოლო
ამან⁴ ლოცვითა კერპი არესი დაძუსრა და დაა
თჳსი⁵ ევლამპია ახოვნებისა თჳსისა ზიარებად
მოიყვანა. ამისა⁶ შემდგომად სიაცსა მფოფინარესა
E22 | ერთბამად შთაყარნეს, რომლისა-იგი დუღილი
სახელ მცინვარისა განგრეილდა და იგინი უვნებ-
ლად დაიცვნეს. ხოლო იხილა რაა სიმრავლემან
ერისამან, რომელი-იგი იქმნა სასწაული, ჰრწმენა
ქრისტე⁷ კაცთა, ვითარ ორასთა ოდენ, რომელთა⁸
წამებისა გვრჯნი მოიღეს, რამეთუ წარეკუთნეს⁹
თავნი¹⁰ მახულითა. და კუალად ნეტარი ევლამპიოს
Cv | განართხეს და ძლიერად გუემეს. ხოლო დაა მისი
Bv თმითა დამოჰკიდეს | და ზუეტეს და მერმე საჟუ-
მილსა ცეცხლისასა შესთხინეს, არამედ მიერცა
უვნებელად დაიცვნეს. და ესრეთ უკუანაჲსენელ
მახულითა¹¹ მიიღეს განჩინება.

ამასვე დღესა წამებაჲ წმიდისა მოწამისა¹²
ა კ ე ფ ს ი მ ა დ ს ი

და წმიდისა მამისა ჩუენისა ვ ა ს ი ა ნ ე მონა-
ზონისაჲ.

Fv | **ԳԵՐՄԱՆ ԸԽԾԱԶԳՂԻՄԻՆ ԴՆ.** კსენებაჲ
წმიდათა მამათაჲ,¹⁴ რომელნი შეკრბეს ნიკეას¹⁵
მეორედ წმიდასა და სოფლიოსა მეშუდესა კრებასა,
კეთილადმსახურთა და¹⁶ ქრისტესმოყუარეთა მე-
ფეთა ზე კოსტანტინესსა¹⁷ და ირინესსა,¹⁸ დედისა
A38v მისისასა, მათთჳს, რომელთა-იგი უშჯულოდ | და¹⁹
წარმდებებით და უსწავლელად კერპთმსახურებად
შეჰრაცხეს წმიდათა ხატთა თაყუანისცემაჲ და
წმიდასა ეკლესიას საკერპოდ სახელ-სდვეს.

D42 | ამასვე დღესა წმიდათა მამათა ჩუენტა
კოსტანტინეპოლელ²⁰ მთავარეპისკოპოსთაჲ:²¹
ნ ე კ ტ ა რ ი ს ი,²² ა რ ს ა კ ი ს ი, ა ტ ტ ი კ ო დ ს ი²³
და ს ი ს ი ნ ი ს ი

და წმიდისა ზინა დო დ ს ი²⁴ და ფილონი-
და დ ს ი, დისა მისისაჲ, რომელნი იყვნეს ტარსუნ²⁵
კილიკიისასა და თჳს ეყვოდეს, ვითარ იტყჳან,²⁶
წმიდასა პავლე მოციქულსა. ამათგანმან ზინაიდა²⁷
პირველ მკურნალობისა კელოვნებაჲ ისწავა და
მერმე დაუტევა ყოველივე სოფელი²⁸ და თჳსიცა
დაა და მთასა რომელსაჲ ზედა ქუაბსა შინა მკ-
დრ იქმნა, სადა-იგი მრავალი მოღუაწებაჲ აჩუენა
და სათნოებათა მათთჳს, რომელნი იყვნეს²⁹ მის
თანა, დიდნი საკურველებანი აღასრულნა, | ვინაჲ-
იგი მიიცივალა და სული თჳსი უფალსა³⁰ შეჰვედრა.

ხოლო დაა მისი ფილონიდა დაღაცათუ
დაადგრა სახლსა შინა თჳსსა, არამედ არავე
ნაკლულევან იქმნა სათნოებათაგან ძმისა³¹ თჳსი-
სათა,³² რამეთუ განგრძობილითა და ფიცხლითა
მარხვითა განკაფა | გუამი თჳსი და სამარადი-
სოთა³³ ლოცვითა განაბრწყინვა სული თჳსი,
რომლისათჳსცა სათნოდ ღმრთისა გამოჩნდა და
ამანცა | ძალნი* მრავალნი აღასრულნა და მშჳლო-
ბით ცხოვრებისაგან განვიდა.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა თ ე ო -
ფ ა ნ ე ს ი, ნიკიელ მთავარეპისკოპოსისა,³⁴ და |
აღმსარებელისა³⁵ და გამომეტყუელისაჲ, რო-
მელი იყო საბაწმიდით. ესე ნეტარი და ძმაჲ
მისი თეოდორე იყვნეს ქუეყანისა³⁶ მოაბისანი³⁷
და მივიდეს საბაწმიდისა ლავრასა და იქმნნეს³⁸
მონაზონ | ბერსა ერთსა თანა, რომელსა ეწოდა
F30 იონა.³⁹ ხოლო იყო იგი ფილოსოფოსი ჯორციე-
ლად და მოღუაწე სულიერად. ხოლო თეოფანე და
თეოდორე იყვნეს მახულ და ფრთხილ გონებითა
და ისწავეს ფილოსოფოსობაჲ უზომოდ. ხოლო
იქმნნეს⁴⁰ სულიერნიცა⁴¹ | ფრიად და რაჟამს ურ-
ჩულო⁴² ლეონ დაჯდა მეფედ და⁴³ აღადგინა
ხატთა ბრძოლაჲ და⁴⁴ შეკრბეს იერუსალემისა
კერძისა მამანი და მღვდელთმოდღუარნი, რაათა-
მცა მიაველინნეს⁴⁵ მეფისა და გამოარჩინეს⁴⁶ ესე
ორნი თეოფანე⁴⁷ და თეოდორე და⁴⁸ მიაველინნეს
და მიუწერეს, რაათა დასცხრეს უშჯულოებისა
მისგან. ხოლო იგინი, მი-რაჲ-ვიდეს, შეიპყრნა⁴⁹

*D-ში არშიაზე გვიანდელი ხელით მხედრულად აწერია „ღვაწლი“. ტექსტში უნდა ყოფილიყო „ძალნი“.

¹ პირად-პირად E. ² დაიტანჯა B. ³ მისნი/მათნი C. ⁴ მან D. ⁵ თჳსი/მისი E. ⁶ ამისა AD. ⁷ ქრისტე C. ⁸ რომელ-
თა/რნთა E. ⁹ წარეკუთნეს E. ¹⁰ თავნი+მათნი DEF. ¹¹ მახულითა E. ¹² მოწამისა – C. ¹³ თუესა – E. ¹⁴ მამათა
E+ჩუენტა E. ¹⁵ ნიკეას BCEF. ¹⁶ და – C. ¹⁷ კოსტანტინესა BE. ¹⁸ ირინესა E. ¹⁹ და – B. ²⁰ კოსტანტინეპოლელ
AE. ²¹ მთავარეპისკოპოსთა E. ²² ნეკტარისა E. ²³ ატტიკოისი E. ²⁴ ზინადოისი BCF, ზინადოისი E. ²⁵ ტარსონ EF.
²⁶ იტყჳან E. ²⁷ ზინადა A. ²⁸ სოფლისა C. ²⁹ იყვნეს D. ³⁰ უფალსა/ღმერთსა EF. ³¹ ძმისა/ძისა AB.
³² თჳს/სლა C. ³³ სამარადისოთა E. ³⁴ მთავარეპისკოპოსისა CE. ³⁵ აღმსარებელისა D, აღმსარებელისა EF.
³⁶ ქუეყანით E. ³⁷ მოაბისნი B, მოაბით E. ³⁸ იქმნეს ADE. ³⁹ იოანე D (აღდგენილია მხედრულად). ⁴⁰ იქმნეს AE.
⁴¹ სულიერცა C. ⁴² უშჯულო BCF, ურჩულო D. ⁴³ და – BCE. ⁴⁴ და – BDEF. ⁴⁵ მიაველინეს C. ⁴⁶ გამოირჩინეს
E. ⁴⁷ ~ თეოდორე და თეოფანე E. ⁴⁸ და – BE. ⁴⁹ შეიპყრნ B.

Bv	მან და გუემნა და ექსორია-ყვნა ¹ აფუსიას ² და მრავალჟამ იყვნეს მუნ. ხოლო უმჯულომან მეფე-მან თეოფილე ³ კუალად აღმოიყვანნა და ⁴ გუემნა იგინი, რამეთუ არა დასცხრებოდეს სწავლად ერისა პატიოსანთა ხატთათჳს და პირთა მათთა ზედა სიტყუანი შეურაცხებისანი სადგისითა და-წერნეს და მელანი დაასხეს, ვითარმელ: „ესენი კერპთმსახურნი არიან“. და სხუანი მრავალნი იამ-ბიკონნი ⁵ სიტყუანი, რომელნი-იგი მოიხუნა აღმ-წერელმან მან ⁶ ქარტასა ზედა დაწერილნი და წარუკითხნა მეფესა. და ვითარ-იგი არა სთნდეს ⁷ მეფესა, წინაშემდგომელთაგანმან ვინმე ჰრქუა, ვითარმელ: „არცა ღირს არიან უმჯობესთა სი-ტყუათა ხენეშად მსახურებისა მათისათჳს, მეფეო თვთმყრობელო“. და ესრეთ წარიყვანნეს იგინი პრეტორად და წარჰკრნეს ⁸ სკამთა წინაშე ეპარ-ხოზისა. და იწყეს წერად ესრეთ: „ყოველთა წადიერებაჲ აქუს ⁹ მისლვად ქალაქად, სადა-იგი ყოვლად წმიდანი სიტყჳსა ღმრთისა ფერკნი დადგეს დამტკიცებისათჳს სოფლისა. გამოჩნდეს ესე დიდებულისა ადგილისა ჭურჭელ უკუთურ ურჩულომას ¹⁰ საცთურისა, სადა-იგი მრავალგზის ურწმუნოებითა მათითა ქმნეს საძაგელი ¹¹ ძვრი უჯგეროდ უგუნურებითა. მიერ განიოტნეს, ვითარცა განდგომილნი, ქალაქისა მიმართ მპყრობელისა მოივლტოლნეს, ¹² არა ¹³ დააცადნეს უჯგერონი სი-ბორგილენი. ¹⁴ ამისთჳს დაიწერნეს, ¹⁵ ვითარცა ბოროტისმოქმედთა ¹⁶ პირნი, ¹⁷ დაისაჯნეს და განი-სხნეს ამიერ კუალად“. ხოლო მათ ჰრქუეს მას: „კეთილ, კეთილ, რამეთუ ესე წერილი პირთა ჩუენთაჲ იხილოს რაჲ ქერობინმან ¹⁸ მან მოტყინა-რემან, შეიკდიმოს, რამეთუ მისისა მეუფისათჳს იქმნა ესე ჩუენ ზედა და მახულმან იქცევისმან ვერ იკადროს დაყენებად ჩუენდა შესლვად სამოთხედ“. ხოლო აკრბა რაჲ ბოროტი იგი წვალებაჲ და იქმნა მშჯლობაჲ, წმიდაჲ თეოდორე აღესრულა, ხოლო წმიდაჲ თეოფანე დაადგინეს ¹⁹ ნიკეას ²⁰	მთავარებისკობოსად ²¹ და იქმნა გამომეტყუელ და გამოთქუნა გალობანი და შესხმანი ყოველთა წმიდათანი, რომელ შემდგომად კოზმასსა ²² და იოვანესსა ²³ მისებრი არავინ გამოჩინებულ ²⁴ არს ვიდრე დღენდელად დღემდე, და აღესრულა სიწ-მიდით და ნეტარებით.	A40r
A39v	ამასვე დღესა ქსენებაჲ ²⁵ წმიდისა ფილიპე მოციქულისა ²⁶ შჯდთაგანისაჲ, რომელი იყო ერთი სამეოცდაათთაგანი. ²⁷		
Cv	მწუხრი ²⁸ დასდებელნი და ცისკრად გალობანი მოციქულისანი ²⁹ და თუ ³⁰ მღდელთმოდ-ღუართანი ³¹ ჰქონდინ, ³² იგინიცა, ³³ უკუეთუ არა, მაშა მსგეფისისანი.		
Fv	ხოლო ³⁴ სამხრად ყოველი განგებაჲ ჰპოო ოკდომბერსა ცხრასა, ³⁵ უკუეთუ მღდელთმოდღუ-ართაჲ გინდეს. ლიტანიისად ³⁶ და ³⁷ ოხითად, ³⁸ „ღმერთი უფალსა“ ზედა, კმაჲ ³⁹ D: „ღმერთშე-მოსილნო წინამძღუარნო ერთანო, ყოველთა მეუ-ფესა ქრისტესა ევედრენით, ვითარცა მწყემსნი კეთილნი, რამთა სამწყსოთა თქუენთა ზეცით მშჯლობაჲ მოსცეს და სულთა ჩუენთა – დიდი წყალობაჲ“.		Bv
E23	სამხრად ფსალმუნი 1 გუერდი: ⁴⁰ „იქადიან წმიდანი დიდებითა“. ⁴¹ (1) დასდებელი: „უგალობ-ლით ⁴² უფალსა გალობითა აზ“.		
D43	(2) პავლე ებრაელ-თაჲ: „ძმანო, მოიქსენენით წი“.		
B41	(3) ალელუიაჲ 1. ⁴³ „მღდელნი შენნი შეიმოსნენ“. ⁴⁴ (4) სახარე-ბაჲ მათესი, თავი 26: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: თქუენ ხართ ნათელნი სოფლისანი“. ვიდრე „სასუფეველსა ცათასა“.		F31
	(5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი“.		Dv
	(6)		
	ԳԵՊԻՆԸ ԱԿՏԱՔԼԻԽԸ ⁴⁵ 79. წმიდათა მო-წამეთა ტარახო, პროვო ⁴⁶ და ანდრონიკე-სი. ესენი ⁴⁷ დეოკლიტიანე ⁴⁸ მეფისა ⁴⁹ ზე შეიპყრნა მაქსიმე მთავარმან პომპიპოპოლის ⁵⁰ კილიკიისასა და თუთოსახედ ⁵¹ განიკითხნა და მიუთხრობელითა ტანჯვითა ტანჯნა. არამედ მათ ⁵² ყოველნივე ⁵³		

¹ ექსორია-ყვნა BC. ² აფოსიას E. ³ თეოფილე³ E. ⁴ ~ იგინი და გუემნა E+ფრიად E. ⁵ იანბიკონ-ნი D. ⁶ მან – E. ⁷ სთნდა E. ⁸ წაჰკრნეს A. ⁹ აქუს E. ¹⁰ უმჯულოთა D. ¹¹ საძაგელ BDF. ¹² მოივლ-ტოლენეს BCEF. ¹³ არა AD. ¹⁴ სიბორგილნი D. ¹⁵ დაიწერნეს E. ¹⁶ ბოროტისმოქმედთა¹⁶ ქრისტიანთა BC. ¹⁷ პირნი+და E. ¹⁸ ქერაბინმან E. ¹⁹ დადგინეს B. ²⁰ ნიკეას BCEF. ²¹ მთავარებისკობოსად E. ²² კოზმასა BE. ²³ იოვანესა BE. ²⁴ გამოჩენილ B. ²⁵ ქსენებაჲ – C. ²⁶ მოციქულისა E. ²⁷ სამეოცდაათთაგანი D-განი E. ²⁸ მწუხრი... გალობანი²⁸ განგებაჲ E. ²⁹ მოციქულისა E. ³⁰ თუ – E. ³¹ მღდელთმოდღუართა E. ³² ჰქონდინ... მსგეფისისანი³² ღმრთისმშობლისა E. ³³ იგიცა BCEF. ³⁴ ხოლო – C, ხოლო... გინდეს – E. ³⁵ ცხრასა AD, G+ხოლო C. ³⁶ ლიტანიისა AE, ლიტანიისა D. ³⁷ და – E. ³⁸ ოხითად D+და D, – E. ³⁹ კმა – ADE. ⁴⁰ 1 გუერდი – E. ⁴¹ დიდებითა+და CE. ⁴² უგალობდეთ EF. ⁴³ 1 – E+გუერდი EF. ⁴⁴ მღდელთა შენთა შეიმოსოს D. ⁴⁵ ოქტონბერსა ADE. ⁴⁶ პროო F. ⁴⁷ ესენი+იყვნეს E. ⁴⁸ დეოკლიტიანეს AE, ~ დეოკლიტიანეს ზე მეფისა F. ⁴⁹ მეფისა – E. ⁵⁰ პომპიპოპოლის E. ⁵¹ თითოსახედ BCEF. ⁵² მათ – BC. ⁵³ ყოველივე E.

(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) ებრ. 13,7. (4) ფს. 131,9. (5) მათე 5,14-19. (6) ფს. 32,1.

A40v	ახოვნად დაითმინეს ¹ ძალითა და შეწევნითა ქრისტესითა. ხოლო უკუანაძსკენელ ² აღსასრული მახვლითა მიიღეს.	და წმიდათა მოწამეთა დიოდორე ¹⁴ და ანდრომახო ¹⁵	Bv
B42	ამასვე დღესა წმიდისა ანასტასია ქალწულისაჲ, რომელი იყო დეკეოზ მეფისა ზე, ნათესავით ჰრომი. ხოლო იყო რაჲ ჰასაკითა ჭაბუკ, იყოფებოდა იგი მონასტერსა რომელსამე შინა სხუათა თანა ქალწულთა, რომელთა წინამძღუარსა ეწოდებოდა სოფია. ხოლო შესმენილ იქმნა წმიდაჲ ანასტასია პრობო მთავრისა, ვითარმედ ცხადად აგინებს იგი ³ ღმერთთა ჩუენთა და ქრისტეანობისა აღორძინებასა წინააღმართულებებს, ხოლო კერბთა განქარვებასა. ამისთვისა მიიყვანა წინაშე მთავრისა. ხოლო მან კმაძღვლად აღიარა, ვითარმედ: „ჭეშმარიტად ეგრეთ არს“. პირველად უკუე იგუემა ცემითა პირისამთა და მერმე შიშუელი ნაკურცხალთა ზედა ცეცხლისათა განირთხა, რომელთა ზედა ასხურებდეს ფისსა და ზეთსა და ამის თანა ძლიერად ჰგუემდეს. და მერმე დამოეკიდა ძელსა და მანქანათა მიერ შეიწრებულ იქმნა და რკინათა გრძელთა ⁴ მიერ განგურებულ ⁵ იქმნა და კუალად დამოეკიდა და ყოველი გუამი მისი იხუეტა. და შემდგომად ამისა ⁶ მოჰკუეეთნეს ძუბუნე ყოვლად სანატრელისა მის ქალწულისანი. და ფრჩხილნი კელთა და ფერკთან ადმოჰფხურნეს და კელნი და ფერქნი მისნი მოსჭრნეს ⁷ და ენაჲ ადმოჰკუეეთნეს მახვლითა და კბილნი ადმოჰფხურნეს. ხოლო უკუანაძსკენელ თავადიცა იგი წმიდაჲ და პატიოსანი თავი მისი წარჰკუეეთნეს.	მწუხრი ¹⁶ დასდებელნი და ცისკრად გალობანი და წამებაჲ წმიდათა ტარახოსეთი. ¹⁷ ხოლო ¹⁸ ნეშტი განგებაჲ მოწამეთაჲ აღესრულოს.	E24
Cv	მოძღვრისა ოცნებაჲ წმიდათა მოწამეთა კარპო და პაპილო ¹⁹ და მათთანაჲ, რომელნი იყვნეს დეკეოზ მეფისა ზე, ²⁰ კელოვნებით მკურნალნი, არამედ წმიდაჲ კარპოს ეპისკოპოსი ²¹ იყო, ხოლო წმიდაჲ პაპილე – დიაკონი, კურთხეული კარპო ²² მიერ. ესენი მიიყვანნეს წინაშე ანთჳპატისა ასიისა. და რამეთუ ქრისტე ²³ აღიარეს, დამოეკიდნეს და ზოგად იხუეტნეს ორნივე და ცეცხლისა მიერ სრულქმნილთა ²⁴ გვრგვნი ძლევისაჲ შეიმოსეს. ხოლო აღათოკლია, დამან პაპილო ²⁵ მან, თჳსი ძმაჲ რაჲ იხილა ცეცხლსა შინა, სიმკნე ახოვანი ²⁶ შეიმოსა და ²⁷ დედობრივი უძღურებაჲ ²⁸ სამოსლისა თანა განაგდო და შიშუელი საკუმილად შევიდა და თავი თჳსი ნაკურცხალთა ზედა განართხა. ²⁹ და ესრეთ სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	მოძღვრისა ოცნებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ კარპო და პაპილო ¹⁹ და მათთანაჲ, რომელნი იყვნეს დეკეოზ მეფისა ზე, ²⁰ კელოვნებით მკურნალნი, არამედ წმიდაჲ კარპოს ეპისკოპოსი ²¹ იყო, ხოლო წმიდაჲ პაპილე – დიაკონი, კურთხეული კარპო ²² მიერ. ესენი მიიყვანნეს წინაშე ანთჳპატისა ასიისა. და რამეთუ ქრისტე ²³ აღიარეს, დამოეკიდნეს და ზოგად იხუეტნეს ორნივე და ცეცხლისა მიერ სრულქმნილთა ²⁴ გვრგვნი ძლევისაჲ შეიმოსეს. ხოლო აღათოკლია, დამან პაპილო ²⁵ მან, თჳსი ძმაჲ რაჲ იხილა ცეცხლსა შინა, სიმკნე ახოვანი ²⁶ შეიმოსა და ²⁷ დედობრივი უძღურებაჲ ²⁸ სამოსლისა თანა განაგდო და შიშუელი საკუმილად შევიდა და თავი თჳსი ნაკურცხალთა ზედა განართხა. ²⁹ და ესრეთ სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	C12
Fv	ამასვე ³⁰ დღესა წმიდათა მოწამეთაჲ ³⁰ ფლორენტი ³² და აღათოდორე ³¹ .	ამასვე ³⁰ დღესა წმიდათა მოწამეთაჲ ³⁰ ფლორენტი ³² და აღათოდორე ³¹ .	A41v
A41r	მოძღვრისა ოცნებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ ³⁰ ფლორენტი ³² და აღათოდორე ³¹ .	მოძღვრისა ოცნებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ ³⁰ ფლორენტი ³² და აღათოდორე ³¹ .	Dv
Fv	ამასვე დღესა ⁸ წმიდისა მოწამისა დომენი ⁹ ნაძისი, რომელმან ილუაწა დეოკლიტიანე ⁹ მეფისა ¹⁰ ზე, ¹¹ რამეთუ წარმოუდგა ლუსია მთავარსა ანაზარვო ქალაქსა შინა და ქრისტე აღიარა. ამას პირველად ¹² სცეს პირსა მისსა და რკინითა განკურვებულითა მოსწუნეს ფერქნი მისნი და არგნებითა შემუსრნეს ძუალნი და ნასხმანნი ასოთა მისთანი დაჰქსნნეს და საპყრობილესა შეაყენეს, ვინაჲცა-იგი ¹³ სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	მოძღვრისა ოცნებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ ³⁰ ფლორენტი ³² და აღათოდორე ³¹ .	B43

¹ დაითმინეს E. ² უკანაძსკენელ BC. ³ იგი – BCF. ⁴ გრძელთა – F. ⁵ განგურებულ EF. ⁶ ამისსა AC. ⁷ მოსჭრნეს BCEF, მოჭრნეს D. ⁸ დღესა F. ⁹ დეოკლიტიანეს BEF. ¹⁰ მეფისა – E. ¹¹ ზმ F, ~ ზე მეფისა BC. ¹² ~ სცეს პირველად C. ¹³ ვინაჲცა C+წმიდაჲ C. ¹⁴ დიოდორა E. ¹⁵ ანდრომახაჲ CF. ¹⁶ მწუხრი... წამებაჲ|განგებაჲ E. ¹⁷ ტარახოსელი D, ტარაქოეთი E. ¹⁸ ხოლო... აღესრულოს|და მსგებსისაჲცა E. ¹⁹ პაპილო¹⁹ E. ²⁰ ზმ C. ²¹ ეპისკოპოსი EF. ²² კარპოსი E. ²³ ქრისტე F, ღმერთი E. ²⁴ სრულქმნილთა E. ²⁵ პაპილო²⁵ AD. ²⁶ ახოანი E. ²⁷ და – CD. ²⁸ უღურება B. ²⁹ განართხა E. ³⁰ მასვე A. ³¹ მოწამეთა E. ³² ფლორენტი BE, ფილორენტი E. ³³ მოწამეთა E. ³⁴ ნაზარისა E. ³⁵ ზმ C. ³⁶ პეტრესა BCF. ³⁷ პავლესა BCEF. ³⁸ წარჩინებულთა F. ³⁹ აფრიკანე CF, აფრიკიანო B. ⁴⁰ რომელთა|რნთა E. ⁴¹ ~ პეტრე მოციქულისაჲთა C. ⁴² ლინიის E, ლინაჲ F. ⁴³ მოციქულისა E. ⁴⁴ ქადაგებდა E.

	ბად მოიყვანებდა და ნათლისღებად განჰმზადებდა, ხოლო მეათესა წელსა მიიწია ქალაქსა, რომელსა პლაკენტოს¹ ეწოდებოდა, სადა-იგი პოვნა წმიდანი გერვასი და პროტასი, შეყენებულნი საპყრობილესა შინა ანილიოს მთავრისა მიერ ქრისტეს აღსარებისათჳს. იგუემა უკუე მთავრისა მიერ წმიდა ნაზარი და ქალაქით განიდევნა. ხოლო წარვიდა მიერ და მიიწია ქალაქსა გალიისასა,² რომელსა ეწოდებოდა კიმელინ და მუნ მიეცა მას წმიდა კელსი დელისა მიერ თჳსისა, რომელი-იგი ყრმაღა იყო წულ³ ვითარ სამის წლის,⁴ სადა-იგი შეიყენა საპყრობილესა მთავრისა მიერ მის ქალაქისა. და ვითარცა მიერ განტევებულ იქმნა, მოვიდა ქალაქთა ტიბერიისათა⁵ კელსის თანა და ახარებდა ქრისტესა, ვინაჲცა შეპყრობილ იქმნა ნერონის მიერ და შეიკრა და მკეცთა მიეცა, ხოლო იგინი⁶ არა შეეხნეს მას.⁷ წარვიდა კუალად⁸ და⁹ მედიოლანად¹⁰ მიიწია და პოვნა საპყრობილესავე¹¹ შინა წმიდანი იგი გერვასი და პროტასი. და ანილიოს¹² მთავრისა მიერ პრომედვე წარივლინა,¹³ სადა-იგი¹⁴ მამისა თჳსისა მამასა მიზეზ ცხორებისა ექმნა, რამეთუ სარწმუნოებად მოაქცია. და თავადი მედიოლანადვე უკუნ-იქცა. და წმიდა თავი მისი წარეკუეთა პროტასის და გერვასის¹⁵ და კელსის,¹⁶ რომელი¹⁷ იყო მას ჟამსა ცხრისა წლისა და შუდისა თჳსაჲ ჰასაკითა. ԹԳԲԸ¹⁸ ԱԽԾԱՔԳԻԽԸ ԴԻ. წმიდისა ლუკიანე ხუცესმოწამისა.¹⁹ ესე იყო დიდისა ანტიოქიისა²⁰ მეფობასა დეოკლიტიანესსა,²¹ მშობელთა დიდებულთა და ღმრთისმსახურთა. ხოლო შემდგომად მშობელთა მისთა აღსრულებისა განუყო ყოველი მონაგები თჳსი გლახაკთა და²² ეკლესიაჲ შეიყუარა განუძღომელად. და კითხვად ხოლო²³ და წურთად საღმრთოთა წერილთა მოაცალა თავსა თჳსსა. და ამითთა წურთილებითა და მეცნიერებითა მრავალთა ჰურიათა და წარმართთა დაუყო პირი. და²⁴ მრავალთა ექმნა ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებისა მოძღუარ და	მასწავლელ, რომელთაგანნი რომელნიმე მღვდელთ-მოძღურებისა პატივსა ღირს იქმნეს²⁵ და²⁶ რომელნიმე გვრგვინთა წამებისათა შეიმკვნეს და მოძღურებათა მისთა მდინართა ორისავე ამის მიმართ ყოვლად²⁷ კეთილად განმტკიცებულეს.²⁸ ხოლო დაუტევა თჳსი მამული და ნიკომიდიას მივიდა, სადაცა-იგი დეოკლიტიანე მძლავრი ქრისტეანეთა თუთოსახედ²⁹ სტანჯვიდა და ვინამთვან მრავალნი პოვნა შერყეულნი და ღმრთისმსახურებისაგან შიშითა სატანჯველთათა მომედგრებულნი, სიტყვთა თჳსითა დაამტკიცნა და სიმკნედ აღადგინნა, რომელნიცა-იგი ძალითა მცნებათა მისთათა გვრგვინშემოსილად გამოჩნდეს. ხოლო უწყოდა კეთილად ეკლოვნებაჲ მწერლობისაჲ და დაუწერა ნიკომიდიელთა³⁰ ეკლესიასა ყოველი წერილი ძუელი და ახალი. და ესევეთარსა საზომსა მიიწია სიმაღლითა მოქალაქობისა და მოღუაწებისა თჳსისათა, ვიდრემდის ვალნ რაჲ ქალაქსა შინა, რომელთაჲ³¹ ჰნებავენ, ერუენის და რომელთაჲ არა ჰნებავენ, უხილავ არნ მათ მიერ ყოვლადვე.³² ამისთჳს ესმა დეოკლიტიანეს და პირისპირ ხილვად მისა³³ შეიკდიმა,³⁴ რამეთუ ეშინოდა, ნუუკუე ძლიერად ემხილოს მას სიმაღლისაგან სიტყვათა მისთაჲსა. ამისთჳსცა³⁵ გარეშე კრეტსაბმელისა დაადგინა იგი³⁶ და ეზრახა მას და გულისკმა-ყო შეუცვალელებელი გონებაჲ მისი, რომლისათჳსცა გრძელითა სიყმილითა დასაჯა იგი და ცხორებისაგან³⁷ განიყვანა.³⁸ ამსვე დღესა ესენებაჲ საბინე ებისკოპოსისაჲ.³⁹ მ წ უ ხ რ ს ა⁴⁰ თქუნენ დასდებელნი ლუკიანესნი⁴¹ და⁴² ცისკრად გალობანი და იკითხონ ცხოვრებაჲცა⁴³ მისივე. ԹԳԲԸ⁴⁴ ԱԽԾԱՔԳԻԽԸ ԴԻ. წმიდისა მოწამისა ლონგინოს⁴⁵ ასისთავისაჲ და მის თანა აღსრულებულთა ორთა მკედართაჲ. ესე იყო ტიბერის კეისრობასა, ნათესავით კაბადუკიელი, პატივითა ასისთავი. და იყოფებოდა პილატეს თანა	A42v C13 B44 Dv E25 F33 A43r Bv Cv

¹ პლაკენტოს E. ² გალიიასა E, გალიიისა F. ³ წულწუთ ACEF. ⁴ სამისა წლისა E. ⁵ ტიბერიისათა BCE. ⁶ იგი ADE. ⁷ მას – EF. ⁸ კუალად|მიერ BEF. ⁹ და – B. ¹⁰ ~ მიიწია მედიოლანად EF. ¹¹ საპყრობილესა BF, +მას B. ¹² და ანილიოს|დანილიოს F. ¹³ წარივლინა+იგი F, წარივზანა C. ¹⁴ ~ მამისა თჳსისა, სადა-იგი F. ¹⁵ გერვარვასის E. ¹⁶ და კელსის – B, ~ გერვასის თანა და კელსის C. ¹⁷ რომელი|რამეთუ E. ¹⁸ თუესა – E. ¹⁹ ხუცესმოწამისა|ხუცისა მოწამისა E, მღვდელმოწამისა F. ²⁰ ანტიოქიასა BC. ²¹ დეოკლიტიანესა E. ²² და – E. ²³ ხოლო – BCF. ²⁴ და – E. ²⁵ იქმნეს E+და E. ²⁶ და – BC. ²⁷ ყოვლად|კუალად D. ²⁸ განმტკიცებულეს E. ²⁹ თითოსახედ BCEF. ³⁰ ნიკომიდიელთა – B. ³¹ რომელთა E. ³² ყოვლად E. ³³ მისა – E. ³⁴ შეიკდიმა D, შეიკდიმა E. ³⁵ ამისთჳს BCF. ³⁶ იგი – E. ³⁷ ცხოვრებისაგან B. ³⁸ განიყვანა+იგი E. ³⁹ ებისკოპოსისა C. ⁴⁰ მწუხრი BCE, მწუხრსა... დასდებელნი|განგება ყოველი წმიდისა E. ⁴¹ ლუკიანესი E. ⁴² და... მისივე|და მსგებსი E. ⁴³ ცხოვრებაჲცა CF. ⁴⁴ თუესა – E. ⁴⁵ ლონგინოზ E.

D46	ჰურიასტანს.¹ ამას ებრძანა მსახურებად ვნებასა ქრისტეს მეუფისასა და² დაცვად საფლავისა დასისა თანა. ხოლო იხილნა რამ ჯუარცუმასა უფლისასა ქმნილნი³ სასწაულნი — ძრვად იგი საშინელი და⁴ მზისა⁵ ბნელად გარდაქცევად და კლდეთა განხეთქად და სამარეთა აღზუმა⁶ და მიერ მკუდართა აღდგომა, მეფესულად⁷ კმა-ყო, ვითარმედ: „ჭეშმარიტად ძე⁸ ღმრთისაა არს ესე“. ამისთვისა ვეცხლი იგი, ჰურიათა მიერ მიცემული⁹ ცილისწამებად აღდგომისა,¹⁰ განაგლო და განიშორა ორთა თანა სხუათა¹¹ მკედართა, რომელნი-იგი უკუანამსკნელ მის თანავე იწამნეს. ამისა¹² შემდგომად დაუტევა განწესებული იგი მკედრობად და თვსად მამულად წარვიდა და სახედ მოციქულთა ქრისტესა ღმერთსა ქადაგებდა, რომლისათვისა არწმუნეს ჰურიათა პილატეს, უფროსლა განხრწნეს იგი ქრთამითა, რამათა მიწეროს ტიბერიის¹³ კეისრისა შესმენად ლონგინოზისი¹⁴ ესრეთ, ვითარმედ: დაუტევა თვისი მკედრობად და მამულად ქუეყანად წარვიდა და ქრისტესა ქადაგებს, ვითარმედ ღმერთი არს. და ესრეთ ბრძანებითა ტიბერიოს კეისრისადათა წარჰკუეთეს თავი ლონგინოსს¹⁵ ორთა მათ თანა მკედართა და მიიღეს თავი მისი იერუსალემს გულსავსეყოფად პილატესა¹⁶ და უკეთურთა ჰურიათა, რომელთა¹⁷ მიერ პატიოსანი იგი თავი მისი სასკორეთა შინა შთაივლო.¹⁸ ხოლო ფრიადისა ჟამისა შემდგომად დედაკაცსა ვისმე კაბადუკიელსა სიბრძნე თუალთა შეემთხვა, რომელ არცა თუ კნინოდენ ხედვიდა. და¹⁹ ამის პირისათვის ძისა თანა მხოლოდშობილისა იერუსალემდ წარვიდა, რამათა ნუუკუე წმიდათა მათ აღვილთა პოვოს²⁰ კურნება სიბრძნისა თვისისა. ხოლო მას დაერთო უმეტესი მწუხარება სიკუდილითა ძისა მისისადათა²¹ და მრჩობლი განსაცდელი შეემთხვა.²² ამას ჩუენებით გამოეცხადა წმიდა ლონგინოზ²³ და თუ ვინ არს, აუწყა მას და თუ სადა დაფლულ არს თავი მისი, ასწავა²⁴ და უბრძანა მოთხრად	და აღმოღება მისი და ესრეთ მიმოხუეგად²⁵ კურნებისა.²⁶ და ძისა მისისა დიდებასა შინა ხილვად. ამათ სიტყუათა ზედა დედაკაცი იგი გულსმოდგინე იქმნა და სასკორენი იგი პოვნა და კელითა თვსითა²⁷ იწყო აღმოთხრად, ვინადაც თავი იგი მოწამისა პოვა,²⁸ რომლისა მიერ ძალი იგი²⁹ ხედვისა მიიღო³⁰ და ძე³¹ თვისი იხილა ძილსა შინა მდგომარე³² წმიდისა მის თანა და მის მიერ პატივისა ღირსქმნილი.³³ ერთსა უკუე საფლავსა დასხნა ნაწილნი³⁴ იგი ყრმისანი და წმიდისა მის თავი და რამეთუ ესრეთა³⁵ ებრძანა მისდა წმიდასა მას და რამათა კუალად კაბადუკიელს წარვიდეს. ამასვე³⁶ დღესა³⁷ წმიდათა მოწამეთა: ლ ე ო ნ - ტ ი ს ი, ტ ე რ ე ნ ტ ი ს ი, ღ ო მ ნ ი ნ ე ს ი და მათთა-ნათაა და წმიდისა საკურველთმოქმედისა მ ა ლ ო დ - ს ი³⁸ და წმიდისა თ ე ო ფ ა ნ ე ს ი და წმიდისა ა ნ ტ ი ღ ო ნ ო³⁹ მოწამისა. ԳԵՐԴԵՐ ԸԿԾԸՔԼԽԻՏ ԴԵ. კრებაა გაბ-რიელ ანგელოზთმთავრისა⁴⁰ და წმიდათა მოწამეთა ხ რ ჯ ს ა ნ თ ო და დ არ ი ა დ ს ი. ესენი⁴¹ იყვნეს ნომერიანეს⁴² ზე⁴³ მეფისა,⁴⁴ რამეთუ ხრჯსანთ⁴⁵ იყო აღექსანდრიით, ძე⁴⁶ მთავრისა, რომელსა პოლემიოს ეწოდებოდა, ხოლო დარია — ათინით. ამან უკუე ხრჯსანთ⁴⁷ ქრისტეანისა⁴⁸ ვისგანმე, რომელი დამალულ იყო ქუაბსა შინა, სარწმუნოება ქრისტეანობისა და ისწავა და თარგმანება წიგნთა⁴⁹ და საღმრთო⁵⁰ მოქალაქობა უცთომელი. ამისთვისა ნათელილო და კანნიერად ქრისტესა ქადაგებდა. ხოლო ვითარცა აგრძნა ესე მამამან მისმან, შეაყენა იგი საპყრობილესა და ვითარ ვერ უძლო მიდრეკად მისა⁵¹ ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, არამედ უქცეველად და მტკიცედ ეგო, სხვსა ღონისა მიმართ მიიკვალა, რამეთუ ჰგონებდა, ვითარმედ დედათა მიერ მიჰპაროს სიმტკიცე მისი. ამისთვისა⁵²	Bv Dv A44r F34 Cv E26 B46r

¹ ჰურიასტანს | პალესტინეს E. ² და — E. ³ ქმნილნი E. ⁴ და — E. ⁵ მზე E. ⁶ აზუმა ADF. ⁷ მეფესულად (გვიანდელი მხედრულით) D. ⁸ ძმ F. ⁹ მოცემული B. ¹⁰ აღდგომისათვის E. ¹¹ სხუათა — BC. ¹² ამისა DEF. ¹³ ტიბერიოს C. ¹⁴ ლონგინოზისი BCEF, ლონგინოზისა მხედრულით D. ¹⁵ ლონგინოსს... თავი — D, ლონგინოს E. ¹⁶ პილატესა CDF. ¹⁷ რომელთა | რთა E. ¹⁸ შთაივლო AE. ¹⁹ და — E. ²⁰ პოვოს BEF. ²¹ მისისადათა | თვისისადათა C. ²² შეემთხვა E. ²³ ლონგინოს E, ლონგინოს BCF. ²⁴ ასწავა + მას C. ²⁵ მიმოხუეგად DEF. ²⁶ კურნებისა AD. ²⁷ თვსითა — B. ²⁸ პოვა A. ²⁹ იგი — BCDEF. ³⁰ მიიღო E. ³¹ ძმ EF. ³² მდგომარე E. ³³ ღირსქმნილი F. ³⁴ ~ თავი იგი წმიდისა და ნაწილნი ყრმისანი E. ³⁵ ესრეთა E. ³⁶ მასვე ABD. ³⁷ დღესა F. ³⁸ მალისი E (B-ში დ-ს აწერია „ი“). ³⁹ ანტილონ E. ⁴⁰ მთავარანგელოზისა C. ⁴¹ ესენი | ესე B. ⁴² ნომერიანეს E, ნომერიანე F. ⁴³ ზმ BE. ⁴⁴ მეფისა — E. ⁴⁵ ხურისანთ C, ხროსანთ E. ⁴⁶ ძმ EF. ⁴⁷ ხურისანთ E. ⁴⁸ ქრისტეანისა A. ⁴⁹ წიგნისა D. ⁵⁰ საღმრთო E. ⁵¹ მისსა CE. ⁵² ამისთვის BC.

A44v	ქალნი შეუენიერნი შეიყვანნა¹ მისა² და ამცნო მათ, რამათა აიძულებდნ³ მას⁴ საქმედ ცოდვისა. არამედ ქრისტეს მადლითა⁵ უვნებელად დაიცვა⁶ მათგან. ხოლო ვითარ განცრუენა სასოებისა ამისგან მამა მისი, მოიყვანა ათინამთ დარია და შჯუღიერითა ქორწინებითა შეაუღლნა⁷ იგინი.⁸ ხოლო იყო იგი⁹ შეუენიერ ხილვითა და ბრძენ გონიერებითა¹⁰ უფრომს მრავალთასა,¹¹ რამეთუ ჰგონებდა,¹² ვითარმედ¹³ ნუუკუე ტრფიალებითა მისითა განდგეს ძე¹⁴ მისი ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, ვინაფთგან კერპთმსახურ იყო წუთდა ქალწული იგი. გარნა ესრეთცა წინააღმდგომი შეემთხვა,¹⁵ რამეთუ რწმუნებისა წილ უფრომსდა ირწმუნა და მამული უშჯულოება¹⁶ დაუტევა და ქრისტეანეთა სარწმუნოება და წმიდა ნათლისღება მიიღო. ამისა¹⁷ შემდგომად შესმენილ იქმნეს¹⁸ წინაშე კელერი ეპარხოზისა¹⁹ მამათა და დედათა²⁰ მიერ ქალაქისათა,²¹ რამეთუ მამათა თქუეს, ვითარმედ ცოლთა მათთა არწმუნებენ და კერპთა მსახურებისაგან²² განაყენებენ, ხოლო დედათა — ვითარმედ ქმართა მათთა ჰმოდღურიან და ასწავებენ სიწმიდით დადგრომასა. და²³ რამეთუ თავადი²⁴ ხრესანთ²⁵ და წმიდა დარია ქალწულებასა იმარხვიდეს და სახელითა ხოლო ქორწინებისადათა იყოფებოდეს ზოგად და არა ზიარებითა საქმისადათა, ამისთჳს უკუე ეპარხოზისა²⁶ მიერ მიეცნეს განკითხვად კლავდი ტრიბონსა. ხოლო მან მრავალნი ტანჯვანი მოაწინა მათ ზედა და ვითარცა გულისკმა-ყო, ვითარმედ ყოველთავე ზემთა იპოვებან,²⁷ ძალითა ქრისტესითა მოიქცა და ჰრწმუნა ქრისტე²⁸ ილარიათურთ, ცოლით მისით ორთა თანა შვილთა მათთა, რომელთა იასონ²⁹ და მავრე ეწოდებოდა. და მის ქუეშე მყოფით მკედრებითურთ, რომელთაცა უკუანაძსკენელ წამებისა გვრგვნი³⁰ მიიზუნეს, რამეთუ კლავდის³¹ მოაბეს ლოდი და უფსკრულად შთააგდეს, ხოლო ძეთა მისთა მკედრებითურთ წარეკუეთენს თავნი მათნი.	
D47		
Fv		
Bv		
C15		
A45r		
Ev		
	ხოლო წმიდა ხრესანთო და დარია შეაყენნეს³² მღუმესა და ზედა კერძო მათსა შთაასხეს მიწად და ესრეთ დაიპყრნეს³³ იგინი ქუეშე,³⁴ რომლითაცა³⁵ ნეტარი და წმიდა³⁶ აღსასრული მიიღეს მათ. ამასვე დღესა³⁷ წმიდისა³⁸ ოსე წინაწარმეტყუელისა. ესე იყო ძე³⁹ ბეირისი, აბელმოთით, ტომისაგან იზაქარისა.⁴⁰ და მოსცა სასწაული, ვითარმედ მოვიდეს უფალი ქუეყანად და კაცთა შორის იქცეოდის და ვითარმედ მუხად იგი სელოში-სა განიყოს ათორმეტად⁴¹ ნაწილად და იქმნას ათორმეტად მუხად მსმენელად და შედგომილად ქუეყანასა ზედა გამოჩინებულისა ღმრთისა. და მის მიერ ცხოვნდეს⁴² ყოველი ქუეყანა. ესე მოკუდა და დაეფლა ქუეყანასა თჳსსა. ამასვე დღესა წმიდისა კალინიკესი. ԳԵՐՄԸ ԱԿՄԸԳԼԻԽԸ Խ. წმიდისა და ყოვლადქებულისა მოციქულისა და მახარებელისა ლუკასი. ესე ანტიოქელი იყო ნათესავით და მკურნალი კელოვნებით.⁴³ დაემოწაფა პავლეს მოციქულსა და მის თანა ვლო. ხოლო ტრაიანე⁴⁴ მეფისა ზე⁴⁵ ჯუარს-ეცუა. ამან დაწერა სახარება და საქმე მოციქულთა და წარსცა⁴⁶ თეოფილესსა, რამეთუ მთავარი იყო იგი, მის მიერ მონათლული. ხოლო წმიდანი იგი ნაწილნი მისნი აღმოიყვანნეს კოსტანტინეპოლის და დაისხნეს მოციქულთა ეკლესიასა შინა ქუეშე წმიდისა საკურთხეველისა, ნაწილთა თანა წმიდისა ანდრეასთა⁴⁷ და ტიმოთესთა. მწუხრი უფალო ღალადყვას დასდებელნი⁴⁸ მოციქულისანი და⁴⁹ სტიქარონად მსგეფსისანი⁵⁰ და მოციქულისანი⁵¹ ლიტანიისა⁵² და⁵³ ღმერთი უფალსა ზედა და⁵⁴ ოხითა.⁵⁵ „მოციქულო წმიდაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა“. ცისკრად იკითხონ მოსაქსენებელი და⁵⁶ შესხმად მოციქულისა და თქუნენ გალობანი. სამხრად ფსალმუნი: „ყოველსა ქუეყანასა განკლად“. (1) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ“. (2)	Dv B47r

¹ შეიყვანნა E. ² მისსა C]მის თანა E. ³ აძულელებდნ ADE. ⁴ მას — E. ⁵ ~ მადლითა ქრისტესითა BC. ⁶ დაიცვა E. ⁷ შეაუღლა ADEF. ⁸ იგი ABDEF. ⁹ იგი — E. ¹⁰ გონებითა E. ¹¹ მრავალთასა E. ¹² ჰგონებდა D. ¹³ ვითარმედ — BCEF. ¹⁴ ძმ F. ¹⁵ შეემთხვა E. ¹⁶ ურწულოება BEF. ¹⁷ ამისსა CD. ¹⁸ იქმნეს CDE. ¹⁹ ეპარხოზისა BEF. ²⁰ მამათა და დედათა]მამა-დედათა E. ²¹ ქალაქისათა]ქალისათა E. ²² კერპთა მსახურებისაგან]კერპთმსახურებისაგან CE. ²³ და — BCE. ²⁴ თავადი C. ²⁵ ხრესანთო E. ²⁶ ეპარხოზისა BEF. ²⁷ იპოვებან BEF. ²⁸ ქრისტე C. ²⁹ იასონ A. ³⁰ გვრგვნი E. ³¹ კულწვის D. ³² შეაყენეს C. ³³ დაიპყრნეს E. ³⁴ ქუეშე D. ³⁵ რომლითა BC. ³⁶ ~ წმიდა და ნეტარი BC. ³⁷ დღესა E. ³⁸ წმიდისა — B (ამოფხეკილია). ³⁹ ძმ E. ⁴⁰ იზაქარისა C. ⁴¹ ათორმეტ C. ⁴² ცხოვნდეს BCEF. ⁴³ კელოვნებითა და C. ⁴⁴ ტრაიანე AE. ⁴⁵ ზმ F. ⁴⁶ წარცა B. ⁴⁷ ანდრეასთა BCDEF. ⁴⁸ დასდებელნი — C. ⁴⁹ და — E]ხოლო F. ⁵⁰ მსგეფსისანი E. ⁵¹ და მოციქულისანი]ოხითა E. ⁵² ლიტანიისა BEF. ⁵³ და — E. ⁵⁴ და — E. ⁵⁵ ოხითა — E. ⁵⁶ და... გალობანი — E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2.

პავლე კოლასელთაჲ:¹ „ძმანო, სიბრძნით იქცეოდეთ“. (1) აღელეუიამ: „აგია რებენ² ცანი საკურველებათა“. (2) სახარებაჲ ლუკაჲსი, თავი ԽԴ: „პრქუა³ უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: რომელმან ისმინოს თქუენი,⁴ ჩემი ისმი“. ვიდრე „შენ წინაშე“. (3) განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმაჲ მათი და კიდე“. (4)

ԾԹԿԱՆ ԱԶԾԱԶԳԻՄԻՆ ԴԵ. წმიდისა მღვდელ-მოწამისა სადღოთ⁵ ეპისკოპოსისაჲ და მის თანა აღსრულებულთა⁶ ასორმეოცდაათთა წმიდათაჲ სპარსეთს. ესე იყო საბურ მეფისა⁷ ზე⁸ სპარსთაჲსა⁹ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და წარიღვინა წინაშე მეფისა. და ვითარ ვერ უძლო შეძრვად სარწმუნოებისაგან, უბრძანა გუემამ მისი უწყალოდ მრავლითა არგნებითა. და დაჭრეს | იგი პირითგან ვიდრე ფრჩხილთაღმდე¹⁰ და წარჰკადნეს ლუენი ტყავისაგან მისისა.¹¹ | და კუალად ძარღვთა ზროხისაჲთა გუემეს და ეკალთა ზედა ფიცხელთა ანგორეს. და ნასხმანნი თით-თანნი¹² დასჭრნეს.¹³ და შეკრეს და შეაგდეს¹⁴ სა-ტანჯველსა მას, რომელსა კოხლიოჲ¹⁵ ეწოდების. და მახვლებითა რკინებითა დაგურიმნეს კორცნი მისნი, თავდამოქცევით | დამოჰკიდეს და ენაჲ აღ-მოჰკუეეთეს. ხოლო ექმნა იგი მიზეზ ცხორებისა კაცთა, ვითარ ათას ორას ორმოცდაათთა. და მერმე წარჰკუეეთეს წმიდაჲ თავი მისი სხუათა¹⁶ ასოცთა თანა.

და წმიდისა მღვდელმოწამისა | მნ ა ს ო ნ¹⁷ კჳზ-რიელ¹⁸ ეპისკოპოსისაჲ

და წმიდისა მოღისტოს იერუსალემელ ეპისკოპოსისაჲ

და წმიდისა ანდრეა¹⁹ კრიტელისაჲ.

ამასვე ღღესა კსენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა ამფილოქე იკონიელისაჲ.²⁰ ხოლო ღღესაწაული ამისი გარდაიკდების ნოემბერსა ԽԼ. ესე იკურთხა ეპისკოპოსად გამორჩევითა ღმრთისაჲთა და ყოვლისა ერისაჲთა ჟამთა უვა-ლენტიანი²¹ და უვალის მეფეთასა. და მართლმა-

დიდებლობისა დამტკიცებისათჳს ძლიერად ეწყო არიოზის წვალებისაგანთა. და დევნულებანი და ჭირნი მრავალნი დაითმინა²² და თანამოდუაწე ექმნა ნეტართა მამათა ჩუენთა ღიღსა ბასილის კესარიელსა და გრიგოლი²³ ღმრთისმეტყუელსა და გრიგოლის²⁴ ნოსელსა წვალებისათჳს ევნო-მიოზისა²⁵ და აპოლინარისა.²⁶ ხოლო დახუდა მეო-რესაცა კრებასა | ასორმეოცდაათთა ეპისკოპოს-თასა, რომელნი შეკრბეს მაკედონისთჳს, სულისა | წმიდისა მბრძოლისა. და დაყო ვიდრე ღიღისა თევდოსისაღმდე. და რამეთუ ჯერეთცა²⁷ გლისპობ-ღეს მოწაფენი არიოზისნი, წარვიდა მეფისა და ითხოვა²⁸ მისგან, რაჲთა დააყენნეს²⁹ არიანოზნი³⁰ ქალაქთა შინა ყოფად კრებათა.³¹ და ვინაჲთგან მძიმედ აღუწნა³² სათხოველი³³ ესე მეფესა და არა ისმინა მას ჟამსა, დაღუმნა. ხოლო უკუანაჲს-კნელ ასწავა მეფესა გონიერად განზრახვითა თჳსითა და³⁴ დააჯერა მას დაბრკოლებაჲ არია-ნოზთაჲ კრებათა მათთაგან საძაგელთა, | რამეთუ ოღესმე მარჯუესა ჟამსა შევიდა იგი პალატად და ძე მეფისაჲ არკადი³⁵ | იხილა მამისა თჳსისა თანა მჯდომარე. მაშინ უკუე მეფესა თაყუანის-სცა და ულოცა ჯერისაებრ, ხოლო ძესა მისსა³⁶ თანაწარჰკლა და არცა ერთი პატივი მიუპყრა | მას. ხოლო მეფესა ენება რეცა უმეტრებასა მას წმიდისასა განმართებაჲ,³⁷ რამეთუ ჰგონებდა, ვი-თარმედ არა განგებულებით, არამედ დავიწყებით თანაწარჰკლა მას. ამისთჳსცა უკუმოქცევაჲ³⁸ და მოკითხვაჲ მისი უბრძანა. ხოლო წმიდამან მან არა მიჰხედა³⁹ ყოვლადვე, არამედ მიუგო, ვი-თარმედ: „კმა არს მისდაცა შენდამომართი იგი პატივი“. და ვითარ შეურაცხებად შეჰრაცხა⁴⁰ ესე მეფემან, პრქუა მას წმიდამან, ვითარმედ: „შენ, ჟ მეფე, შესწუხენ და თჳსად გინებად შე-ჰრაცხე უგულებელყოფაჲ იგი ყრმისაჲ, ხოლო | ღმრთისა, თანადაუსაბამოჲსა ძისა მამისა, არა ჰგონება განრისხებასა მათ ზედა, რომელნი გან-ჰყოფენ ძესა მისსა მამულისა მისგან არსებისა და

A46v

Dv

Bv
Ev

F37

Cv

A47r

*ამ ადგილას 19.X (36r-v) F ნუსხაში ჩაკერებულია (XIV ს.) ნიკოლოზ დვალის ცხოვრება.

¹ კოლასელთაჲ | კორინთელთაჲ E. ² აღიარებენ ACDF, აღიარებენ E. ³ თქუა C. ⁴ ~ თქუენი ისმინოს C. ⁵ საღუთ CDF.

⁶ ასრულებულთა D, აღსრულებულთა CF. ⁷ საბურ მეფისა | საბურის E. ⁸ ზმ F. ⁹ სპარსთაჲსა – E. ¹⁰ ფრჩხილთაღმდე EF. ¹¹ მისისასა B. ¹² თითანი E. ¹³ დაჭრნეს BCEF. ¹⁴ შეაგდეს + იგი DEF. ¹⁵ კოხლიო AB. ¹⁶ სხუათა – B. | კაცთა E.

¹⁷ მანასონ F. ¹⁸ კჳზრელ CEF. ¹⁹ ანდრეა BCDEF. ²⁰ იკონიელისაჲ E. ²¹ უვალენტიანე BCF. ²² დაითმინა E.

²³ გრიგოლის E. ²⁴ გრიგოლი C. ²⁵ ევნომიოზისა C, ევნუმიოზისა B, ევნომიზისა E, ევნომეოზისა F. ²⁶ აპოლი-

ნარისა CF. ²⁷ ჯერეთ E. ²⁸ ითხოვა E. ²⁹ დაყენნეს E. ³⁰ არიოზნი BC. ³¹ კრებისა C. ³² უწნა E. ³³ სათხოველი

AD. ³⁴ და – E. ³⁵ არკადი AD. ³⁶ ძისა E. ³⁷ განმართებაჲ + და D | და სწამა და E. ²⁸ უკუე მოქცევაჲ E. ³⁹ მიხედნა

CDE. ⁴⁰ შეირაცხა E.

(1) კოლ. 4,5. (4) ფს. 88,6. (3) ლუკა 10,16-21. (4) ფს. 18,5.

- დაბადებულთა თანა შთამოიყვანებენ?“ ამას უკუე ზედა შეიგონა მეფემან და მოიძაგნა არიანოზნი და შვჳული დადვა დაყენებისა¹ მათისაჲ კრებათა- გან. ხოლო წმიდამან ამფილოქე კეთილითა და ღმრთისა სათნოთა² მოქალაქობითა ყოველივე ცხორებაჲ თჳსი აღასრულა და მართლმადიდებელთა სარწმუნოებისა ქადაგად გამოჩნდა და მწვალებელთა დამამკობელნი მოძღურებანი აღწერნა და სიტყვთა შესხმისაჲთა მრავალნი წმიდანი შეამკვნა და³ საუფლოთა დღესასწაულთა საკითხავებითა ეკლესიაჲ აღაყუავილა⁴ და დიდად მოხუცებულმან ცხოვრებაჲ⁵ ესე დაუტევა და უფლისა⁶ მიიცვალა.
- ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა იო ვ ე ლ ი ს ი. ესე იყო ტომისაგან რუბენისა,⁷ აგარაკისა მისგან მეთომორაჲსა,⁸ გინაჲცა-იგი დაიბინა მშჳლობით და დაეფლა მუნვე.
- და⁹ წმიდისა ვ ა რ ო ს ი ს ი.
- ԾԾԳԼԸ ԱՅԾԱՔԳԴԽԼԸ Ե. წმიდისა მოწამისა¹⁰ კ ო რ ნ ი ლ ი ო ს¹¹ | ასისტავისაჲ. ესე იყო კესარიჲთ პალესტინისაჲთ, გუნდისაგან, რომელსა¹² | იტალიკე ეწოდებოდა,¹³ ჟამსა¹⁴ წმიდათა მოციქულთასა, მკცოვანი¹⁵ ჰასაკითა. ამან ნათელილო ყოველთასა¹⁶ პირველ წარმართთა შორის და ჰრწმენა ქრისტე,¹⁷ | ვითარცა გუაუწყებს საქმესა შინა მოციქულთასა ნეტარი ლუკა, რამეთუ ილოცვიდა რაჲ ჟამსა მეცხრესა, იხილა ანგელოზი უფლისაჲ, მოსრული მისა და ჰრქუა მას, ვითარმედ: „შეწირულ არიან ლოცვანი შენნი და ქველისსაქმენი¹⁸ წინაშე ღმრთისა“. და უბრძანა მას ძიებაჲ პეტრესი, მოციქულთა თავისაჲ, და სძენად მისგან სახარებაჲ ქრისტესი, რომელცა-იგი ყო. ხოლო რაჟამს-იგი¹⁹ პეტრე და ტიმოთე და კორნილიოს²⁰ ევესოდ მივიდეს და განიწილნეს²¹ ქალაქნი,²² აღმოუკდა კორნელიოსს²³ წილი წარსლვად სკიფსეონ ქალაქად, რომელი-იგი²⁴ იყო ჟამთა მათ კერპთმსახურ. და ვითარცა მიიწია და²⁵ ქადაგა სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, წარადგინეს იგი წინაშე დემეტრიოს²⁶ მთავრისა. ხოლო მთავარმან კელ-ყო სატანჯველთა ქალებითა²⁷ ქრისტეანეთა სარწმუნოებისაგან განშორებაჲ წმიდისაჲ²⁸ მის. ხოლო მან ითხოვა²⁹ შესლვაჲ ტაძარსა მას საკერპოსა.³⁰ და შე-რაჲ-ვიდა მთავრისა თანა და ევანთია, ცოლისა მისისა,³¹ და დემეტრიანე, ძისა მისისა, დაიდგნა მუკლნი და ილოცა ღმრთისა მიმართ და ვითარცა | აღასრულა ლოცვაჲ, გამოვიდა მიერ საკერპოთ მთავრისა თანა. მეყსეულად იქმნა ძრვაჲ დიდი და დაეცა ტაძარი იგი და დაიპყრნა³² ქუეშე³³ ცოლი და ძე³⁴ მთავრისაჲ. მაშინ უკუე საპყრობილესა შეიყენა³⁵ წმიდაჲ იგი, ხოლო მთავარმან სიმრავლითა ერისაჲთა იწყო თხრად დაცემულსა მას ტაძარსა, რაჲთამცა ვითარ³⁶ ჰოვა³⁷ ცოლი თჳსი გინა³⁸ ძე. არამედ უსარგებლოდ და ამოდ | შურებოდეს.³⁹ ამისა⁴⁰ შემდგომად მღღელისაგან კერპთაჲსა ეუწყა, ვითარმედ კმაჲ ევანთიაჲსი და ძისა მისისაჲ შინაგან | ნარლუევისა მის⁴¹ ისმის, რომელნი კმობენ და იტყუან:⁴² „დიდ არს ღმერთი ქრისტეანეთაჲ, რომელმან მონისა მისისა კორნელეოსის⁴³ მიერ მიქსნა ჩუენ ჳირისა⁴⁴ ამისგან“. და ვითარმედ⁴⁵ იტყუან: „წარველით და თაყუანის-ეცით წმიდასა მას და ევედრენით მოსლვად და გამოყვანებად ჩუენდა“. წარვიდა უკუე საპყრობილედ მთავარი იგი და წმიდასა მას თაყუანის-სცა და პატივით მოიკითხა და ღმობიერად ევედრა, რაჲთა მივიდეს იგი ვიდრე დაცემულად ტაძრადმდე და იქსნეს⁴⁶ ცოლი და ძე მისი სიკუდილისაგან. ხოლო ჰკითხა წმიდამან,⁴⁷ უკუეთუ ჰრწმენეს ქრისტე.⁴⁸ და იგი აღუთქუმიდა. წარვიდა წმიდაჲ იგი და ნიში ჯუარისაჲ გამოსახა ნარლუევსა მას ზედა და მყის გამოიყვანნა ევანთია და ძე მისი. კმობდეს და იტყოდეს: „დიდ არს ღმერთი ქრისტეანეთაჲ“. მაშინ სასწაულსა ამას⁴⁹ ზედა საკჳრველსა ჰრწმენა დემეტრიოს მთავარსა და მის თანა სამეოცდაათჩუდმეტსა კაცსა, რომელთა ასწავა ქრისტეს მიმართ კეთილადმსახურებაჲ და ნათელ-სცა და ნეშტი ცხორებისაჲ სათნოდ

¹ დაყენებისაჲ AB. ² სათნოთა E. ³ და — B. ⁴ აღაყუავა DF | აღავსო E. ⁵ ცხორებაჲ E. ⁶ უფლისა | ღმრთისა E. ⁷ რუბენისა C. ⁸ მეთომორაჲ D, მეთომურაჲ E. ⁹ და... ვაროსისი — BCEF. ¹⁰ მოწამისა — E. ¹¹ კორნილიოს D, კორნელიოს E. ¹² რომელსა | რწნა E. ¹³ ეწოდებოდა + და E. ¹⁴ ჟამთა C. ¹⁵ მკცოვანი BF. ¹⁶ ~ პირველ ყოველთასა E. ¹⁷ ქრისტე + ღმერთი E. ¹⁸ ქველისსაქმენი + შენნი E. ¹⁹ რაჟამს-იგი | რაჟამს E. ²⁰ კორნილე BD, კორნილიე F, კორნილ F. ²¹ განიწილნეს | განავლინეს C. ²² ქალაქნი + და BCF. ²³ კორნილიოს BCF, კორნილიოს D, კორნელიოს E. ²⁴ რომელი-იგი | რომელი E. ²⁵ და — E. ²⁶ დემეტროს D. ²⁷ ქადაგებითა D. ²⁸ წმიდისა D. ²⁹ ითხოვა B. ³⁰ საკერპოსა | კერპთასა E. ³¹ მისისა E. ³² დაიპყრა D. ³³ ქუეშე B. ³⁴ ძმ E. ³⁵ შეაყენა E. ³⁶ რაჲთამცა + ვითარ AD. ³⁷ ჰოა B, ჰოენა F. ³⁸ გინა | და F. ³⁹ შურებოდეს B. ⁴⁰ ამისა ACDEF. ⁴¹ მის — E. ⁴² იტყუან E. ⁴³ კორნილიოსის C, კორნილეოსის D, კურნელეოსის E. ⁴⁴ ~ ამის ჳირისაგან E. ⁴⁵ ვითარ E. ⁴⁶ იქსნეს CE. ⁴⁷ წმიდამან + მან DF. ⁴⁸ ქრისტე C. ⁴⁹ მას C.

	ლმრთისა აღასრულა. და ესრეთ ცხორებისაგან განვიდა და დაიდვა საფლავსა, რომელი-იგი მთავარსა მას შეემზადა ცოლისა და ძისა თჳსისათჳს.¹ ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა არტემისი, რომელი იწამა ივლიანე უმჯულომსა ზე.² ხოლო იყო³ დუქსი და ავღესტალი ალექსანდრიისა და პატრიკი და დაეყო მრავალთა პატივთა შინა დიდისა კოსტანტინესითგან. და რამეთუ ასმიოდა ივლიანესთჳს,⁴ ვითარმედ ანტიოქიას შინა სტანჯავს ქრისტეანეთა, მოსრულ იყო მისა,⁵ რამთამცა უმჯულოებად მისი ამხილა, რომელცა-იგი ყო. ამისთჳსცა ბრძანებითა⁶ მისითა⁷ სასტიკად იგუემა მარლუთა⁸ ზროხისაათა და ხუეტითა და კურომსთავეებითა⁹ მახულებითა.¹⁰ და ქვისხუროთა მიერ განპებულსა კლდესა ქუეშე შევარდა, რომელი-იგი¹¹ ვითარცა¹² დაუშუეს მის ზედა, შეიწრდა სული მისი და შეიმუსრნეს ძუალნი მისნი და მიუთხრობელი ტკივილი მოიწია, რამეთუ გარდამოსცევს თუალნი¹³ და შეიშალნეს ნაწლევნი ბუნებითისა წესისაგან.¹⁴ და ამისა¹⁵ შემდგომად მახულითა¹⁶ აღესრულა. ხოლო მრავალნი საკრველებანი და ნიშნი¹⁷ აღესრულნეს მის მიერ. ხოლო პატიოსანი იგი ნაწილნი მისნი აღმოიყვანნეს არისტი¹⁸ ვისმე დიაკონისა მიერ და¹⁹ დაისხნეს ტაძარსა წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისასა, რომელ არს ოქსეას.²⁰ ამასვე დღესა წმიდათა ახლადგამოჩინებულთა²¹ მოწამეთა²² ანდრეა,²³ სტეფანე, პეტრე და პავლესი და მათთანათა. მწუხრსა²⁴ და ცისკრად თქუნენ²⁵ დასდებელნი წმიდისანი²⁶ და იკითხონ²⁷ წამებად წმიდისა²⁸ არტემისი.²⁹ სამხრად ფსალმუნი: „წმიდათადა, რომელნი არიან“. (1) დასდებელი: „წინააღმწარ ვხედევ“. (2) საკითხავი საქმე³⁰ მოციქულთა: „კაცი ვინმე იყო კესარიას“. (3) ალელუიამ, ♯ გუერდი.³¹ „მრავალ	
D50		
A48v		
C18		
Fv		
Bv		
E29		
A49r		
	არს ჭირი მართლისადა“. (4) სახარებად მარკოზისი, თავი სტ: „მოვიდა იესუ³² კაპერნაომს“³³ ვიდრე „სასყიდელი მისი“. (5) ამისვე³⁴ დღისა პავლე ჰრომელთა: „ძმანო, რომელნი სულითა ღმრთისაათა“. (6) ჰპოო მეხუთესა³⁵ შაბათსა. ალელუიამ: „თმენით დაუთმე უფალსა“ ვიდრე „უყისა“. (7) სახარებად იოვანესი: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ამას გამცნებ თქუნენ“. (8) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა“. (9) Ⲭⲁⲙⲓⲛ ⲁⲕⲟⲩⲁⲛⲓⲛ ⲛⲉ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ილარიონისი. ესე იყო დიდისა კოსტანტინეს ზე, ქალაქისა ღაზისა. ხოლო იშვა პალესტინეს ურწმუნოთა მშობელთაგან და ტრფილესითა სწავლისაათა წარვიდა ალექსანდრიად და მადლითა ღმრთისადა მრჩობლი მოიღო მეცნიერებად — სწავლულებისადაცა და ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებისა, და წმიდითა ნათლისღებითა აღიბეჭდა. ხოლო ესმა მოქალაქობისათჳსცა ნეტარისა ანტონისა³⁶ და უმანკოისა³⁷ მის ცხორებისა მისისა მოშურნე იქმნა და მივიდა მისა³⁸ და ჟამ რაოდენმე³⁹ მის თანა დაადგრა⁴⁰ და წესი მონაზონებისა მისგან ისწავა და ესრეთ მიაქცია⁴¹ თჳსად⁴² მამულად. ხოლო შემდგომად მშობელთა თჳსთა⁴³ აღსრულებისა ყოველი მონაგები განუყო გლახკთა და ძაძითა და ხალენითა შემოსილმან უდაბნოდ მიისწრაფა და მაღალი და აღმატებული მოღუაწებად აჩუენა და მრავალთა სასწაულთა აღსრულებასა ღირს იქმნა და უბიწოებითა ცხორებისაათა მადლი მოიღო წინააღმწარმეტყულებად მომავალთა⁴⁴ და მრავალთა ადგილთა მიიწია, რამეთუ ევლტოდა იგი ამბოხებასა ერისასა და ცუდადღიდებასა,⁴⁵ რამეთუ⁴⁶ ყოვლით კერძო მივიდოდეს მისა⁴⁷ საკრველებათა მათთჳს, მის მიერ⁴⁸ აღსრულებულთა. ხოლო აღასრულა მონაზონებასა შინა სამეოცდაათი⁴⁹ წელი, და ყოველნივე⁵⁰ წელნი ცხორებისა მისისანი იყვნეს ოთხმოც⁵¹ წელ, და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	Dv
		B51r
		Cv
		F39
		A49v

¹ თჳსისათჳს | მისისათჳს E. ² ზმ F. ³ იყო + წმიდად არტემი E. ⁴ ივლიანესთჳს + რამეთუ E. ⁵ მისსა C. ⁶ ბრძანებითა — E. ⁷ მისითა — E. ⁸ მარლუთა E. ⁹ კურომსთავეებითა E. ¹⁰ მახულებითა E. ¹¹ რომელცა-იგი C. ¹² ვითარცა — C. ¹³ თუალნი + მისნი C. ¹⁴ ~ ბუნებითისაგან წესისა C. ¹⁵ ამისსა C. ¹⁶ მახულითა E. ¹⁷ და ნიშნი — C. ¹⁸ არესტი E. ¹⁹ და — BC. ²⁰ ოქსიას DE. ²¹ ახლადგამოჩინებულთა A. ²² მოწამეთა CEF. ²³ ანდრია BCDEF. ²⁴ მწუხრი E. ²⁵ თქუნენ — E. ²⁶ დასდებელი წმიდათა E. ²⁷ და იკითხონ — E. ²⁸ წმიდისა E. ²⁹ არტემისსა C, არტემისი — E. ³⁰ საქმე + წმიდათა BCF. ³¹ ♯ გუერდი — E. ³² იესუ + ადგილთა BCEF. ³³ კაპერნაომს | კაფარნა E. ³⁴ ამასვე E. ³⁵ მეხუთესა | BC, მე-1 E. ³⁶ ანტონისსა C. ³⁷ უმანკოისა E. ³⁸ მისსა ACDE. ³⁹ რაოდენმე E. ⁴⁰ დადგრა BF. ⁴¹ მოიქცა BCEF, მოაქცია D. ⁴² თჳსა A, თჳსსა C, თჳსა D. ⁴³ თჳსთა | მისთა C. ⁴⁴ მომავალთა | საქმეთათჳს F. ⁴⁵ ცუდსა ღიდებასა E, ცუდადღიდებასა + და AD. ⁴⁶ რამეთუ | და E. ⁴⁷ მისსა CE. ⁴⁸ მათთჳს მის მიერ — E. ⁴⁹ სამეოცდაათი | Q E. ⁵⁰ ყოველნი E. ⁵¹ ოთხმოც | X E. (1) ფს. 15,3. (2) ფს. 15,8. (3) საქმე 10,1-33. (4) ფს. 33,20. (5) მარკ. 9,33-41. (6) რომ. 8,14-17. (7) ფს. 39,2. (8) იოანე 15,17. (9) ფს. 32,1.

1 გააოასი E. 2 იქმეს E. 3 და - BCEF. 4 უმჯულოქმნილი BCEF, უმჯულოქმუნი D. 5 მსჯულისა
B. 6 ~ მოაბნა ქედთა მათთა BCEF. 7 ვინადა E. 8 დასდებელი - E. 9 სტიქარიად - E. 10 მსგებესანი E.
11 და წმიდისანი - E. 12 და... სამხრად - E. 13 ო გუერდი C. 14 უდაბნო E. 15 სიღრმითა სულისათა E.
16 ღმერთსა+ცხორებად E. 17 ცისკრად... ეგრეთვე - E. 18 და - BC. 19 მისნივე C. 20 იხარებდით... სხუად - E.
21 სხუად+დასდებელი C. 22 შწგესემინ C, შეგესემინ... ლოც+შევიფუარე, რამეთუ E. 23 კპოვო C. 24 მეორისა C.
CDEF. 25 წმიდის E. 26 და - BC. 27 ეპისკოპოსისა BDF, ეპისკოპოსისა F. 28 ზმ BF. 29 წარვიდა+წარივლინა
E. 30 წმიდისა - E. 31 ზეთისა CDE. 32 ღუინისა E. 33 ძმრისა D. 34 ნივთთა CE+მათგანი E. 35 მარტოი E.
36 თითოეულისა CF, თუთიეულისა E. 37 ფრჯუად BDE, ფრიგუად F. 38 აძმარეთს E. 39 ცხორებისა+დღეთა C.
40 უბწოთთა E. 41 ეპისკოპოსისა BCDEF. 42 ერაკლე C. 43 ანნა A. 44 ღლოკერისი E. 45 მისი E. 46 აღასრულონ - E.
(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 115,6. (3) ფს. 63,2. (4) ფს. 115,3. (5) II კორ. 9,6. (6) ფს. 91,13. (7) ფს. 96,11.
(8) ლუკა 6,17-23. (9) ფს. 111,6.

მოდელი¹ ობიექტისაა. წმინდა მოცუ-
ქისა იაკობ ძმისა უფლისაა. ესე იყო მე²
იოსებისა და იწოდა ძმად უფლისა. და უფალმან
აკურთხა იგი ებისკოპოსად³ იერუსალიმისა. ხოლო
იყო ესე წმიდა დედის მუცლითგან, ღვწო⁴ და
თაფლუჭი⁵ არა სუა,⁶ არცა დაკლული შევიდა
პირსა მისსა. ესე მოკლეს ჰურიათა, წამებისათჳს
ჭეშმარიტისა სამურკნელოთა⁷ ძელითა წინაშე
ტადრისა, რაჟამს-იგი სიმაღლით გარდამოვადეს
და ესრეთ აღსასრული ცხორებისა მიიღო.

ამასვე ღღესა წმინდისა ზაქარია მღვდელთ-
მოდურისა⁸ და სჯემონ⁹ მართლისაა

და წმინდისა სოკრატე¹⁰ მღვდლისა¹¹ და
თეოდოტი მოწამისა, რომელი იყო აღექსნაძრე
მეფისა ზე,¹² პონტოთ,¹³ ნათესავით პათიოსანი,¹⁴
ხოლო შეწირა თავი თჳსი ღმრთისა და სახითა
მოწესეთათა უბიწოებით¹⁵ ცხოვნდებოდა.¹⁶ ესე
შეპყრობილ იქმნა სიმპლიკო¹⁷ მთავრისა მიერ და
ქრისტეს აღსარებისათჳს ორგზის დამოეკიდა და
იხუტა და თორნესა განკურვებულსა შთაიგლო,¹⁸
არამედ ქრისტეს ძალითა უვნებლად განერა. და
მერმე | მთავრისა მიერ ბიზნტიად წარიყვანა და
მიერ ანკურად,¹⁹ სადა-იგი სოკრატე მღვდელმან
ბომონი საკერპო²⁰ დააქცია, უზოვრედეს რაჲ
| ურწმუნონი იგი, რომლისათჳსცა²¹ წარეკუეთა
თავი. ხოლო წმიდა თეოდოტე შთაიგლო ტაფაკსა
მღვდლარესა, და ვითარ არა შეეხო, აღსასრული
წამებისა²² მახულისა მიერ მიიღო.

ამასვე ღღესა წმიდათა შუდთა ყრმათა²³
ეფესოს,²⁴ რომელთა²⁵ სახელები ესე არს:
მაქსიმოილიანე,²⁶ მე²⁷ | ეპარხოზისა²⁸ პრეტო-
რისაა, იამბლიქე, მარტინინოს, დიონი-
სი,²⁹ იოვანე, კოსტანტინე,³⁰ ანტონინე.
ესენი იყვნეს დეკეოზ მეფისა ზე³¹ და ქრისტეს
აღსარებისათჳს შესმენილ იქმნეს³² და წინაშე
მეფისა წარიღვინეს. და ვითარ მიიღეს ჟამი

განზრახვად თავთა თჳსთათჳს, ყოველი მონაგები
მათი გლახაკთა განუყვეს და მთად აღვიდეს, სადა-
იგი შევიდეს ქუაბსა და განგებითა ღმრთისაათა
დაიძინეს.³³ ხოლო შესავალი ქუაბისა³⁴ მის³⁵
ბრძანებითა მეფისაათა აღიყორა³⁶ და დაყვეს
დაძინებულთა სამას სამეოცდაათორმეტი³⁷ წელი,
ვიდრე მცირისა³⁸ თევდოსის მეფობამდე³⁹ და
ზრუნვასა⁴⁰ რაჲ⁴¹ შინა ღიღესა იყო მეფე⁴² თევ-
დოსი წვალებისა მისთჳს, რომელი აღძრულ იყო
მას ჟამსა ბოროტადმადიდებელთა მიერ, რომელნი
იტყოდეს, ვითარმედ: „არა იქმნების მკუდართა⁴³
აღდგომა⁴⁴, მეცხეულად,⁴⁵ ვითარცა რაჲ ძილი-
საგან, აღდგეს წმიდანი ესე შუდნი⁴⁶ ყრმანი და |
ვითარ-იგი განგებულებით განელო კარი ქუაბისაა
მის, იცნობა | ღიღებული იგი საკურველი აღდგო-
მისა მათისაა უმეცრებისა მიერ⁴⁷ და⁴⁸ რამეთუ
ჰვონებდეს, ვითარმცა⁴⁹ მწუხრსა მას დაეძინა
და⁵⁰ ვითარმედ დეკეოზ მეფობს ჯერეთცა, ესრეთ
მერმისა მის მკუდართა აღდგომისა ქადაგად გა-
მოჩნდეს და წვალებისა იგი ბნელი⁵¹ უჩინო-ყვეს
და გულნი მორწმუნეთანი სიხარულითა აღავსნეს
და კუალად უფლისა მიმართ | მიიცვალნეს და სა-
მარხო მათდა იქმნა იგივე ქუაბი, ვითარცა-იგი
პირველ.

ამასვე ღღესა წმინდისა ეგნატე კოსტანტი-
ნეპოვლელ⁵² პატრიარქისაა.⁵³

მწუხრი უფალო დაღადაყვასა — დასდე-
ბელნი⁵⁴ იაკობ⁵⁵ ძმისა უფლისანი.⁵⁶ სტიქარონად
შუდთა⁵⁷ ყრმათანი. ლიტანიისა⁵⁸ და⁵⁹ ღმერთი
უფალსა ზედა და⁶⁰ სამხრად⁶¹ ოხითა⁶² კმა⁶³
ღ.⁶⁴ „ვითარცა უფლისა მოწაფემან მიიღე,⁶⁵
მართალო, სახარებაა; ვითარცა მოწამესა გაქუს
აღსარებაა, და კადნიერებაა — ვითარცა ძმასა
უფლისასა, და მეოხებაა — ვითარცა მღვდლსა.
ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, რაჲთა აცხოვნეს⁶⁶
სულნი ჩუენნი“.

¹ თუესა — F. ² ძმ F. ³ ებისკოპოსად E. ⁴ ღვწო E. ⁵ თაფლუჭი E. ⁶ ესუა E+და E. ⁷ სამურკნელოთა B, სამ-
მურკნელოთა C, სამურკნელოთა E. ⁸ მღვდელთმოდურისა B C E F. ⁹ სუიმიონ E. ¹⁰ სუკრატე B F. ¹¹ მღვდლისა
D E F. ¹² ზმ F. ¹³ პონტოთ E. ¹⁴ პათიოსანი C. ¹⁵ უბიწოდ B C F. ¹⁶ ცხოვნდებოდა B, ცხოვნდებოდა C. ¹⁷ სიმპლი-
კო E. ¹⁸ შთაიგლო A. ¹⁹ ანკურად C E F. ²⁰ საკერპო E. ²¹ რომლისათჳსცა რწმისათჳსცა E. ²² წამებისა — E.
²³ ყრმათა E. ²⁴ ეფესელთა E. ²⁵ რომელთა E F. ²⁶ მაქსიმიაზე E. ²⁷ მე E. ²⁸ ეპარხოზისა B E F. ²⁹ დიონოსი C E F.
³⁰ კოსტანტი B. ³¹ ზმ F. ³² იქმნეს B D E F. ³³ დაეძინა A D E F. ³⁴ ქუაბისა D. ³⁵ ამის D. ³⁶ აღიყორა აღიყვსო D.
³⁷ სამას ორმეოცდაათორმეტი B, სამას ორმეოცდაათორმეტი F. ³⁸ მცირისა — B. ³⁹ მეფობამდე E. ⁴⁰ ზრუნე-
ასა]მარტოყოფასა D. ⁴¹ რაჲ — E. ⁴² ~ თევდოსი მეფე E. ⁴³ ~ აღდგომა მკუდართა D E F. ⁴⁴ მკუდართა E.
⁴⁵ მეცხეულად]მაშინ C. ⁴⁶ შუდნი E. ⁴⁷ მიერ და]მათისა D. ⁴⁸ და — C. ⁴⁹ ვითარმედ E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ ბნელი]პირი E.
⁵² კოსტანტინეპოლელ B, კოსტანტინოპოლელ C D F, კოსტანტინოპოლელ E. ⁵³ პატრიარქისა B. ⁵⁴ დასდებელნი — D.
⁵⁵ იაკობ — A B C D E. ⁵⁶ უფლისა E. ⁵⁷ შუთა B, შუდთა ყრმათანი]ეფესელთა E. ⁵⁸ ლიტანიისა + ჟ E. ⁵⁹ და — E.
⁶⁰ და — F. ⁶¹ სამხრად — A D E F]მხრად B. ⁶² ოხითა — E. ⁶³ კმა — A B C E F. ⁶⁴ ჟ — E. ⁶⁵ მიიღე F. ⁶⁶ აცხოვნეს E.

1 და – E. ² ~ დასდებული ყოველი ორჯერ E. ³ მოციქულისა D]ყოველი E. ⁴ მე-BCF, ოცდა-ჯ A, ხ E. ⁵ ადგია-რებენ C, აგიარებენ EF. ⁶ ჰრქუა E. ⁷ ჰპო C, ჰპოვ B. ⁸ სხუად E. ⁹ თუ... თავი – E. ¹⁰ არეთასი C. ¹¹ ნელრა BCDEF. ¹² ეთიოპისასა BCEF. ¹³ ოუსტინენსა C, ისტჷნიანესა AD, ისტჷნიანესა E. ¹⁴ ეთიოპას E. ¹⁵ ღუჰნას BCEF, ღუჰნად D. ¹⁶ უმირიტელ B, უმირიტელთასა C, უმირტელთა F. ¹⁷ წერილთასა C. ¹⁸ უკუჲ E. ¹⁹ ეთიოპოლელთამან BDF. ²⁰ უშჯულოი E. ²¹ ღოჰნას BF, ღუჰნას CE. ²² უკუჲეცევა D. ²³ ღუჰნას BCEF. ²⁴ უშჯულომან BCEF. ²⁵ ელისბაღისანი F. ²⁶ ნეგრა D, ნელრა E. ²⁷ მოუკდა C, მოიკდა E. ²⁸ ნელრაიტელნი BCDEF. ²⁹ ელისბაღისა E. ³⁰ ღუჰნას CDF, ღოჰნას BE. ³¹ ნელრა E. ³² უარისყოფითა BCE. ³³ ტჷვილისადთა BCE. ³⁴ ეფუცა+მათ C. ³⁵ მისსა CD. ³⁶ თოთოისანთა D. ³⁷ დატეობად E. ³⁸ ნეტარმან]წმიდამან E. ³⁹ მახუილისა E. ⁴⁰ ~ მოხუცებული ფრიად C. ⁴¹ და – E. ⁴² და... მსახურებითა – BD. ⁴³ და... მსახურებითა – BC. ⁴⁴ ღლჷსა F. ⁴⁵ მოწამეთად CF. ⁴⁶ სოტირისოს BCDEF. ⁴⁷ უალენტინესი BC. ⁴⁸ იქჷნეს DEF, იქჷნეს BC. ⁴⁹ გრძელოვანთა CEF. ⁵⁰ თასოს BCDF, თასორს E. ⁵¹ ღლუკერაიასი E. ⁵² კოსტანტინეპოლელ BCDF. ⁵³ მთავარებისკოპოსისა EF. ⁵⁴ თქუნენ... წმიდისა]განგებად ყოველი E. ⁵⁵ არეთამსი E. ⁵⁶ ვითარცა... აღესრულოს – E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) გალაზ. 1,11-24. (4) ფს. 88,6. (5) ლუკა 8,16-18. (6) ლუკა 10,16-21. (7) ფს. 111,6.

მისწირვასა ყოველი განგებად მოწამეთად აღეს-
რულოს.¹

Ⲙⲟⲩⲣⲓⲥ ⲁⲃⲟⲩⲉⲣⲓⲥ² ხუ. წმიდათა მოწამე-
თა აღმსარებელთა³ მარკიანესი⁴ და მარტუ-
რისი,⁵ მწიგნობართა და წიგნისმკითხველთა.
ესენი⁶ მოწაფენი იყვნენ⁷ და მწიგნობარნი პავ-
ლე აღმსარებელისა⁸ კოსტანტინეპოლელ⁹ პატ-
რიარქისანი, რამეთუ შემდგომად სიკუდილისა
ალექსანდრესისა¹⁰ და შემდგომად სიკუდილისა
კოსტანტინე არიანოზისა,¹¹ მისა დიდისა კოსტან-
ტინესსა,¹² ვინათგან წმიდაჲ პავლე ამის მიერ
ექსორია¹³ იქმნა სომხითს, რამეთუ არა თავს-იდვა
არიანოზთა¹⁴ ზიარებაჲ, არამედ უფროდსლა¹⁵ შეა-
ჩუენნა და განყარნა. ამისთჳსცა არიანოზთა მიერ
მართლადსარებისათჳს¹⁶ მოიშთო და სანატრელი
აღსასრული მიიღო.¹⁷ | მოიკლნეს ესენიცა ფილიპე
ეპარხოზისა¹⁸ მიერ არიანოზისა, რამეთუ¹⁹ იყო
იგიცა მწვალებელი და | მტერი ქრისტიანეთა²⁰
მართლმადიდებელთაჲ, რომელმან თჳსითა მახ-
ლითა²¹ მოსწყუდნა წმიდანი ესე.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ვარო-
სისი²² და მის თანა შჳდთა წმიდათაჲ. ხოლო
წმიდაჲ²³ ესე მოწამე იყო ქუეყანისა ეგჳპტისაჲ,
ნათესავით წარჩინებული და ღმრთისმსახური, წე-
სითა მკედარი მაქსიმიანე მეფისა ზე.²⁴ ამან იხილნა
რამე ტანჯვანი ზემოქსენებულთა ამათ²⁵ | შჳდთა
წმიდათანი, რომელთა დაეყო მათათა და ქუაბთა
შინა ჟამი მრავალი მოღუაწებითა ფრიადითა და
მას ჟამსა ოდენ შეპყრობილ იყვნეს მთავრისა მიერ
და შეყენებულ | საპყრობილესა, დიდთა ტანჯვათა
შემდგომად ამათ თანა შევიდის საპყრობილედ და
ჰმსახურებნ | საკმარსა²⁶ კორცთასა მრავლითა²⁷
გულსმოდგინებითა წმიდაჲ²⁸ ვაროს.²⁹ ხოლო
იგინი ასწავებდეს, რამათა არა ფარულად ხოლო,
არამედ ცხადადცა აღიაროს ქრისტი,³⁰ და იყვნეს

რამე წმიდანი იგი საპყრობილესა შინა, ერთმან
მათგანმან შეისუენა მუნვე³¹ შინა. მაშინ წმიდა-
მან ვაროს³² ადგილსა მისსა დააწესა თავი თჳსი
ნაცვალად მისა³³ და სხუათა მათ თანა | წინაშე
მთავრისა წარიდგინა და ქრისტი³⁴ ღმერთი კმა-
მალად ქადაგა და ტანჯვაჲ და ხუეტაჲ ახოვ-
ნად³⁵ თავს-იდვა და მათვე გუემათა შინა სული
თჳსი ღმერთსა³⁶ შეჰვედრა.

ამასვე დღესა წმიდისა ნესტორ მოწამისაჲ,
რომელი იწამა თესალონიკეს მაქსიმიანე მეფისა
ზე.³⁷ ხოლო იყო მეგობარი დიდისა დიმიტრისი,
ჭაბუკი ჰასაკითა და შუენიერი ხილვითა, რომელ-
მან ლოცვითა მისითა³⁸ მოკლა ბარბაროზი³⁹
ლიეო,⁴⁰ | რომლისაჲ ცნა რამე მაქსიმიანე, ვითარ-
მედ ქრისტიანე არს, ბრძანა, რამათა მახულობაჲ⁴¹
მისითა წარეკუეთოს თავი. და ესრეთ სრულ იქმნა
მადლითა | ქრისტიესითა.

და წმიდათა მოწამეთაჲ⁴² უალერიანე⁴³
და ხრჳსაფოესი⁴⁴

და წმიდისა ტაბითაჲსი იოპეს.
მწუხრსა და ცისკრად თქუნენ⁴⁵ დასდე-
ბელნი და გალობანი წმიდისა ნესტორისნი⁴⁶ და
წმიდათა⁴⁷ აღმსარებელთანი. ლიტანიისაჲ და
ღმერთი უფალსა ზედა კმაჲ⁴⁹ ო: „წყლულება-
ნი⁵⁰ იგი, უფალო, წმიდათა⁵¹ შენთანი, რომელნი
შენთჳს თავს-ისხნეს, მიიხუენ მეოხებად⁵² და ყო-
ველნივე სენნი ჩუენნი განკურნენ, კაცთმოყუარე,
გვევედრებით“.

| სამხრად | ფსალმუნი ო:⁵³ „საკურველ არს
ღმერთი წმიდათა“. (1) დასდებელი: „ეკლესიასა
შინა აკურთხევდით ღმერთსა“. (2) პავლე კორინ-
თელთაჲ პირველი:⁵⁴ „ძმანო, ღმრთისა თანაშემ-
წენი ვართ“ ვიდრე „თქუნენ ხართ“. (3) ჰპოო⁵⁵ Ⴀ
კურიაკესა. * ალელუიაჲ ო:⁵⁶ „კმობდეს მართალნი
უფლი“. (4) სახარებაჲ ლუკასისი, თავი Ⴁჴ:

* მე-10 კვირიაკეს არის კორინთელთა სხვა საკითხავი – I კორ. 4,9-16. ხოლო ეს საკითხავი (3,9-17) არის მე-9 კვირიაკეს.

¹ აღესრულოს – AD. ² უკდბრსა E. ³ აღმსარებელთაჲ CD. ⁴ მარკიანე E. ⁵ მარტური E. ⁶ ესე BCDE. ⁷ იყვნეს A. ⁸ აღმსარებელისა E. ⁹ კოსტანტინეპოლელ BCDF. ¹⁰ ალექსანდრესა D. ¹¹ არიანოზისა C. ¹² კოსტანტინესა BDE. ¹³ ექსორია B. ¹⁴ არიანოზთა F. ¹⁵ ურდსლა B. ¹⁶ მართლადსარებისათჳს E. ¹⁷ მიიღო B. ¹⁸ ეპარხოზისა BEF. ¹⁹ რამეთუ Ⴀ C. ²⁰ ქრისტიანეთა D. ²¹ მახულობითა E. ²² ვაროზისი BCEF. ²³ ~ ესე წმიდაჲ E. ²⁴ ზმ F. ²⁵ ამათ – E. ²⁶ ~ კორცთა საკმარითა E. ²⁷ ~ წმიდაჲ ვაროს მრავლითა გულსმოდგინებითა BCEF. ²⁸ ~ მრავლითა გულსმოდგინებითა წმიდაჲ ვაროს D. ²⁹ ვაროზ E. ³⁰ ქრისტი CF. ³¹ მუნვე|საპყრობილესა E. ³² ვაროზ E. ³³ მისსა CE. ³⁴ ქრისტი C. ³⁵ ახოვნად E. ³⁶ ღმერთსა|უფალსა BEF. ³⁷ ზმ F. ³⁸ მისითა|წმიდისა დიმიტრისითა E. ³⁹ ბარბაროზი E. ⁴⁰ ლეო B, ლეოს E, ლეო F. ⁴¹ მახულობითა E. ⁴² მოწამეთა CE. ⁴³ უვალერანე E. ⁴⁴ ხრჳსაფოისი E, ხურჳსაფოისი F. ⁴⁵ თქუნენ დასდებელნი და გალობანი|ყოველი E. ⁴⁶ ნესტორისი E+ითქუას E. ⁴⁷ წმიდათა – E. ⁴⁸ აღმსარებელისა E. ⁴⁹ კმა – E. ⁵⁰ წყალობანი D. ⁵¹ წმიდათა|მოწამეთა D. ⁵² მეუხად E, მეოხად BC+ჩუენდა F. ⁵³ Ⴀ – E. ⁵⁴ პირველი Ⴀ BCDE, პირველ+ჰპოო Ⴀ კურიაკესა D. ⁵⁵ ჰპოო Ⴀ კურიაკესა – BCDEF. ⁵⁶ Ⴀ – DE.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) I კორ. 3,9-17. (4) ფს. 33,18.

E32

A53v

Cv

B56
D54

	„პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: არა არს დაფარული“ ვიდრე „რაჲ-იგი სთქუათ“. ¹ (1) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლი“. (2)	რომელი აღმოაცენა, ¹⁹ წიგნი მისი კელად მიიღენ და აღმოიკითხენ, რამეთუ ურიცხუ არიან სიმრავ-ლითა და დიდებულ საკურველებითა.	Fv
F43	ԳԵՊԼԸ ՈՒԾՈՔԼԻԽԸ ԿԷ. წმიდისა და დიდებულისა ² მოწამისა ³ დ ი მ ი ტ რ ი ს ი, რომელი ⁴ იყო ⁵ მაქსიმიაზე მეფისა ზე ⁶ ქალაქსა თესალონიკეს, პატივითა ⁷ ანთიპატი, პატრიკი და იპატოსი, პირველითგან ღმრთისმსახური და მოშიში უფლისა და ქრისტეს მიმართ სარწმუ-ნოებისა მოძღუარი. ზოლო მი-რაჲ-ვიდა მაქსიმიაზე თესალონიკელ, ⁸ შეპყრობილ იქმნა წმიდაჲ ესე, რა-მეთუ შესამინეს ვიეთმე, ვითარმედ ღმრთისმსახურ არს. მაშინ ბრძანა მეფემან წარდგინებაჲ მისი წინაშე მისა ⁹ და ეზრახა მას. მი-რაჲ-ვიდოდა იგი საბრძოლელსა მას სახილველსა და ვითარ იხილა ახოვანი ¹⁰ იგი მიუდრეკელად ქრისტეს სარწმუნოე-ბისაგან, განრისხნა მძლავრი იგი და ბრძანა შეე-ენებაჲ წმიდისა დიმიტრისი ¹¹ კამარათა ¹² მათ შინა, რომელნი იყვნეს ქუეშე საკუმილსა მას დიდისა მის აბანოხასა, რომელი-იგი მოუთმენელ იყო სიმკურვალისაგან უზომოხას ¹³ და კუამლისა ფრი-ადისა, სადა-იგი ღრიაკალი ბოროტი მოკლა და ნესტორ ლოცვითა შეჭურა, რომელმანცა ამაპარ-ტავანებაჲ ¹⁴ ლიოხისა ¹⁵ დაამკუა ¹⁶ და ქრისტესთჳს წამებითა სრულ იქმნა. ზოლო განიზრახა მეფემან მეგობართა თჳსთა თანა, ვითარმედ: „უკუეთუ წინაშე ერისა ტანჯვაჲ მისი კელ-ცყოთ, აღიდრას ჩუენ ზედა ყოველი ესე ქალაქი და უკუეთუ სი-ტყვით დარწმუნებაჲ მისი ვინებოთ, არა ისმინოს ჩუენი, ვითარცა-იგი პირველ“. მაშინ წარავლინნა მსახურნი თჳსნი და უბრძანა, რაჲთა ბუნვე შინა, სადა-იგი შეეყნებულ იყო, დაჭრან მახულობითა ¹⁷ და განგურიმონ ლახურითა. და ესრეთ სრულ იქმნა ყოვლად დიდებული ¹⁸ იგი ქრისტეს მოწამე. ზოლო რომელსა ენებოს სასწაულთა მისთა გუ-ლისკმისყოფად და წმიდისა მის ნელსაცხებელისა,	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთაჲ ²⁰ ბ ა ს ი - ლ ი ს ი, ა რ ტ ე მ ი დ ო რ ე ს ი და ლ ლ ჯ კ ე ნ ი ს ი. ^{21*}	
		ამასვე დღესა ქსენებაჲ დიდისა მის ძრვი-საჲ, რომლისაგან გარეგან სასოებისა გჳკსნნა ²² ღმერთმან, ²³ რომელ იქმნა სოფლის დაბადებით-გან ექუს ათას ორას ორმოცდამეცხრესა წელ-სა მოქცევასა ²⁴ მზისასა ზუთსა და სათუალავსა მთოვარისასა ²⁵ ათექუსმეტსა, ინდიკტიონსა მეცხრესა, ლეონის ზე ²⁶ ისავროძისა ²⁷ ხატთა მბრძოლისაჲ. ^{28**}	
		მ წ უ ხ რ ი უფალო ²⁹ დაღადავსა თქუენ დასდებელნი წმიდისანი ³⁰ და ³¹ ეგრეთვე სტიქარო-ნად და ³² ლიტანიისად და ღმერთი უფალსა ზედა და ³³ სამხრად ოხითად, კმაჲ ლ: „შემწე დიდი გპოვა ³⁴ შენ ჭირსა შინა ქალაქმან თესალონიკემან, ლუაწლით შემოსილო მკედარო უფლისაო დიმი-ტრი, მომსრველო უღმრთოთა წარმართთაო და კელისამპყრობელო ქრისტეანეთაო, რომელმან-ეგე ამაპარტავანებაჲ უშჯულოხასა ³⁵ მის მძლავრისაჲ დაამკუ და ბრძოლასა შინა ნესტორ განადიერე. აწცა, ღმერთშემოსილო, ქრისტესა ევედრე, ვითარცა გაქუს კადნიერებაჲ მონიჭებად სულთა ჩუენთათჳს ³⁶ დიდი წყალობაჲ“.	
A54r			
Ev			
C23			
Bv			
D55			
		ც ი ს კ რ ა დ თქუან ³⁷ კანონი, ფსალმუნი Ը : „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმ“. (3) ფსალ-მუნი Գ : „მრწმენა მე, რომლისათჳსცა“. ³⁸ (4) ფსალმუნი Լ : „აქებდით ³⁹ სახელსა უფლისასა“. (5) წარდგომაჲ და საკითხავი წმიდისაჲ და ⁴⁰ შემდგომად წიგნის კითხვისა ⁴¹ წარდგომაჲ სახა-რებისაჲ: ⁴² „ღმერთი დიდებულ არს ზრახვასა“. E33	
		(6) დასდებელი: „წყალობათა შენთა, უფალო“. (7) და „ყოველი სული აქებდით“. (8) სა-ხარებაჲ იოვანესი: „თქუა ⁴³ უფალმან: უკუეთუ	B57r

* ეს ხსენება მოთავსებულია ამ დღის ლიტურგიკული ნაწილის შემდეგ ABCD ნუსხებში. ** ეს ხსენება მოთავსებულია ამ დღის ლიტურგიკული ნაწილის შემდეგ BC ნუსხებში.

¹ სთქუთ E. ² დადებული D. ³ მოწამისა/ყოვლადქებულისა E. ⁴ რომელი – E. ⁵ იყო+ესე წმიდაჲ მოწამე E. ⁶ ზმ F. ⁷ პატივით A. ⁸ თესალონიკეს E. ⁹ მისსა BCF. ¹⁰ ახოანი B. ¹¹ დიმიტრისა C (გაცხოველებულია გვიანდე-ლი ხელით). ¹² კამარათა/სამარეთა C (გვიანდელი ხელით). ¹³ უზომოხისა E. ¹⁴ ამაპარტავანებაჲ E. ¹⁵ ლუკოხის B, ლუოხის CF, ლუკოხის E. ¹⁶ დამკუა B. ¹⁷ მახულობითა E. ¹⁸ დიდებული A. ¹⁹ აღმოცენა BC. ²⁰ მოწამეთა E. ²¹ დლუკენისი E. ²² გჳკსნა E. ²³ ღმერთმან+მადლითა წმიდისა დიმიტრისითა E. ²⁴ მოქცევასა CDEF. ²⁵ მთუარისასა BCF, მთუვარისასა E. ²⁶ ზმ F. ²⁷ ისავროძისა E. ²⁸ ბრძოლისა CDEF. ²⁹ უფალო... დასდებელნი/და ცისკრად ყოველი E. ³⁰ წმიდისაჲ E. ³¹ და... სტიქარონად – E. ³² და – BCDEF. ³³ და... ოხითად – E. ³⁴ გპოვა B. ³⁵ უშჯულოხისა E. ³⁶ ჩუენთა E. ³⁷ თქუან – E. ³⁸ რომლისათჳსცა/რასაცა E. ³⁹ აქებდი BCF. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ წიგნის კითხვისა – E. ⁴² სახარებისა – ABCDF. ⁴³ პრქუა E.

(1) ლუკა 12,2-12. (2) ფს. 32,1. (3) ფს. 32. (4) ფს. 115. (5) ფს. 134. (6) ფს. 88,8. (7) ფს. 88,2. (8) ფს. 150,6.

Cv	არა მარცხალი იფქლისაჲ“. (1) ჰპოო ფებერვალსა ხლ:“ მიწყალე და გალობანი წმიდისანი¹ ორნი. განძლიერდასა ზედა² წარდგომაჲ და წიგნი წმიდისაჲჲ.³ ღალადყავსა ზედა იბაკოჲ⁴ წმიდისაჲ, გამოავლინე⁵ წმიდისაჲჲე. აქებდითი და აღვივსენითნი⁶ წმიდისანი.⁷	სიყრმიტგანვე ჰასაკისა თჳსისაჲთ ყოველი ამაოებაჲ საწუთროსაჲ განიშორა და ქრისტესმიერი ცხორებაჲ აღირჩია და თესალონიკეს იქცეოდა.²⁴ ესე წარიდგინა წინაშე მაქსიმიაჲ მეფისა, რომელი მძლავრმან თითოსახითა სატანჯველითა გუემა და ადგილსა რასმე მაღალსა აღმოსავალით კერძო²⁵ უბრძანა აღყვანებაჲ მისი და წჳვთა²⁶ მისთა შემუხრვაჲ. და ესე რაჲ იქმნა, აღმოუტევა ნეტარმან მან²⁷ წმიდაჲ²⁸ სული თჳსი.	D56
Dv	სამხრად ფსალმუნი: „პატიოსან არს სიკუდილი⁸ წინაშე უფლისა“. (2) დასდებელი: „მრწმენა მე, რომლისა“. (3) პავლე ტიმოთეს მიმართ: „შვილო ტიმოთე, განძლიერდი მადლითა“. (4) ჰპოო ზქ⁹ კურიაკესა. აღელუიაჲ: „მართალი ვითარცა ფინიკი“. (5) სახარებაჲ იოვანესი, თავი აზხ: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ამას გამცნებ თქუენ, რაჲთა იყუარებოდით ურთი.“ ვიდრე „შეწირა ღმრთისა“. (6) ჰპოო¹⁰ ლ¹¹ შაბათსა აღესვითგან.¹² განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, აღელუიაჲ, და წრფელ“. (7)	ამასვე დღესა წმიდისა იოვანე ქოზიბელისაჲ. ესე²⁹ იყო თებადლით³⁰ ეგჳპტისაჲთ, შვილი³¹ მშობელთა³² დიდებულთაჲ, ხოლო არა შეიწყნარებდა კრებასა ქალკიდონისასა და³³ კათოლიკე ეკლესიისაგან განაყენა³⁴ თავი თჳსი. ესე წარვიდა ოდესმე წმიდათა და პატიოსანთა ადგილთა ლოცვად და თაყუანისცემად ძელსა ცხორებისასა და იხილა ჩუენებით, რამეთუ აყენებდა მას ძალი რაჲმე უხილავი მიახლებად მისა.³⁵ და ესმა კმაჲ, რომელი ეტყოდა,³⁶ ვითარმედ: „რომელნი კათოლიკე ეკლესიასა არა ეზიარებოდინა,³⁷ არა ღირს არიან იგინი თავყანისცემად³⁸ ჯუარისა“. და ვითარცა განიღჳდა,³⁹ წარვიდა ეკლესიად და მეყსეულად უდაბნოდ განვიდა და⁴⁰ დაემკჳდრა⁴¹ ადგილსა, რომელსა ქოზიბა⁴² ეწოდების და⁴³ გარადარეულისა მოღუაწებისათჳს და სათნოებათა სიმაღლისა⁴⁴ მრავალნი საკჳრველებანი⁴⁵ აღასრულნა და მრავალთა მონაზონთა წინამძღუარ იქმნა,⁴⁶ რომელნი-იგი მიემსგავსნეს მოქალაქობასა მისსა,⁴⁷ და მასვე უდაბნოსა შინა აღესრულა.	Ev Fv
A55r	ԳԵՄԼՆ ԱԽԾԱՔԳԼԻՍԻՆ ԿՆ. წმიდისა მოწამისა კაპეტოლინესი და ეროტიდესი, მკეველისა მისისაჲ, რომელნი იწამნეს დეოკლიტიანეს¹³ ზე¹⁴ და ზილიკინთო მთავრისა კაბადუკიელთა სოფლისა, რამეთუ შეპყრობილ იქმნა წმიდაჲ კაპეტოლინე ურწმუნოთა მიერ და შეუდგა მას ეროტიდე ნეფსით¹⁵ თჳსით. ხოლო პირველად წმიდასა კაპეტოლინეს წარეკუეთა თავი და მერმე წმიდაჲ ეროტიდე საკუმილსა ცეცხლისასა შთადებულ¹⁶ იქმნა, ვინაჲ-იგი უვნებელად დაიცვა,¹⁷ რამეთუ ყოვლადვე არა შეეხო მას, ხოლო უკუანაღსკნელ ამანცა მახვლითა მიიღო აღსასრული.	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე საბაწმიდეელისაჲ, რომელი იყო დისწული იოვანე დამასკელისაჲ	A55v
Bv	ხოლო¹⁸ ამასცა დღესა განგებაჲ და¹⁹ გალობაჲ წმიდისა დიმიტრისივე²⁰ იქმნას²¹ და წარიგზავნოს²² დღესასწაული მისი.	და წმიდისა მოწამისა⁴⁸ ჰრომანოსისი⁴⁹ და წმიდისა მოწამისა დიომიდისი⁵⁰ ლევკოპოლის⁵¹	
C24	ԳԵՄԼՆ ԱԽԾԱՔԳԼԻՍԻՆ ԿԻ. წმიდისა მოწამისა დომინი²³ თესალონიკელისაჲ. ამან		

*23. II-ს განგება არ არის.

¹ ~ ორნი წმიდისანი E. ² ზედა — E. ³ წმიდისაჲჲ — E. ⁴ იბაკო E+და ყოველი E. ⁵ გამოავლინე... წმიდისანი — E. ⁶ აღვივსენითი F. ⁷ წმიდისანივე D. ⁸ ~ წინაშე უფლისა სიკუდილი F, სიკუდილი — E. ⁹ ზქ BCF. ¹⁰ ჰპოო A. ¹¹ ლქესამესა EF. ¹² ახესვითგან AD. ¹³ დიოკლიტიანეს A. ¹⁴ ზმ CF. ¹⁵ ნებსით EF. ¹⁶ შეგდებულ C. ¹⁷ დაიცვა E. ¹⁸ ხოლო... დღესა — E. ¹⁹ და გალობაჲ ყოველი E. ²⁰ დიმიტრისი E. ²¹ იქმნას — E. ²² განიგზავნოს E. ²³ დომინესი E. ²⁴ იქცეოდა B. ²⁵ აღმოსავალით-კერძო BF. ²⁶ წჳვითა B. ²⁷ მან — BCF. ²⁸ წმიდაჲ — BCF. ²⁹ ესე... თჳსი — F. ³⁰ თებადლით A. ³¹ შვილილი E. ³² მშობელთა — E. ³³ და — F. ³⁴ განიყენა D. ³⁵ მისსა C. ³⁶ ეტყოდა+მას E. ³⁷ ეზიარებიან C. ³⁸ თაყუანისცემად CE. ³⁹ განიღჳდა E. ⁴⁰ და — E. ⁴¹ დაემკჳდრა — E. ⁴² ქოზიბა F. ⁴³ და+მუნ დაემკჳდრა და E. ⁴⁴ სიმაღლითა E. ⁴⁵ საკჳრველებანი E. ⁴⁶ ექმნა E. ⁴⁷ მისა E. ⁴⁸ მოწამისა — C. ⁴⁹ ჰრომანოზისი BCDEF. ⁵⁰ დიომიდესი E. ⁵¹ სელკოპოლის C.

(1) იოანე 12,24-26. (2) ფს. 115,6. (3) ფს. 115,1. (4) II ტიმ. 2,1-5. (5) ფს. 91,13. (6) იოანე 15,17-16,2. (7) ფს. 32,1.

Cv და წმიდისა ფირმილიანე კესარია-კაბა-
Dv ღუკიელ¹ | მთავარეპისკოპოსისა² და მეღქიონ
ფილოსოფოსისა³ და | ხუცისა ანტიოქელისა⁴,
რამეთუ ამით ორთა დაამკურეს პავლე სამუსატელი⁴
და წმიდათა მოწამეთა ტერენტი და
ნეონილაჲსი და შვილთა მათთა:⁵ ნიტა,⁶
ზარვილ,⁷ თეოდულე,⁸ იერაკოს,⁹ ვილი,¹⁰
ფოტი და ევნიკისი.*
ԳԵՄԼԸ ԱԿՏԱՔԻԿԻՍԸ ԿԳ. წმიდათა მო-
წამეთა¹¹ ტროფიმო, ღორიმენდონ,¹² კოზ-
მა,¹³ დამიანე და¹⁴ წმიდისა ვასისი და
მათანათაჲ
და წმიდისა მოწამისა საბასტრატო-
ლატიისაჲ
Bv და¹⁵ წმიდისა პავლე თებელისა¹⁶ და
პირველისა მონაზონისაჲ
F45 და წმიდათა | მოწამეთა¹⁷ მინი და მი-
ნეოჲსი¹⁸
A56r და წმიდისა მოციქულისა კლეოპაჲსი
და წმიდისა ანასტასია კრომისაჲ.¹⁹
ამასვე ღღესა წმიდისა აბრაჰამ მონა-
ზონისაჲ. ესე იყო მშობელთა ქრისტეანეთაჲ²⁰
და უნებლიათ²¹ შეეყო მეუღლესა, ხოლო გარდა-
რეულითა სურვილითა უფლისაჲთა დაუტევა იგი
და განეშორა და საყოფელსა ფრიად იწროსა
შეაყენა თავი თჳსი და ათისა წლისა შემდგომად
კელთდასხმულ იქმნა იგი ხუცად. ხოლო აღეს-
რულა კორციელად ძმაჲ მისი და დაუტევა ასული
E34 | ერთი,²² ვითარ შუდისა²³ წლისაჲ, რომელი-იგი²⁴
წმიდამან წარიყვანა და მახლობელად სენაკისა
თჳსისა²⁵ სხუასა სენაკსა შეაყენა.²⁶ ხოლო მეო-
ცესა წელსა ჰასაკისა მისისაჲს, ვინამთგან შუ-
რითა ეშმაკისაჲთა შთავარდა იგი დაცემასა და
მეძავთა დედათა თანა პანდუქიონად²⁷ წარვიდა,²⁸
სახე მკედრისა²⁹ შეიმოსა წმიდამან აბრაჰამ და
აღმკედრდა³⁰ ჰუნესა ზედა და წარვიდა და და-

ცემისაგან³¹ ალაღვინა იგი,³² და წარწყმედისაგან
მოიტაცა და თჳსსავე ადგილსა კუალად-აგო.³³
ხოლო დედაკაცმან მან ესევითარი სინანული
აჩუენა, ვიდრე³⁴ მცირედისა ჟამისა შემდგომად
სასწაულთა და ნიშთა³⁵ ღიდთა³⁶ აღსრულებასა³⁷
ღირს იქმნა. |
ԳԵՄԼԸ ԱԿՏԱՔԻԿԻՍԸ Դ. წმიდისა მო-
წამისა ზინობისი და ზინობიაჲსი,³⁹ დისა
მისისაჲ, რომელნი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზე,⁴⁰
| მშობელთა მორწმუნეთა და ღმრთისმსახურთა
ნაშობნი, | რომელთა ეწოდებოდა ზინოდოტოს⁴¹
და თეკლა. ხოლო ვითარ აღორძნდა ჰასაკითა
წმიდაჲ ზინობიოს და წარემატა მეცნიერებითა
და ღმრთისმსახურებითა, ეპისკოპოსად⁴² იკურთხა
ეგეონ ქალაქისა, | რომელსა⁴³ შინა შობილ იყო,
სადა-იგი მრავალთა კურნებათა აღასრულებდა, |
ვიდრე⁴⁴ მკურნალთაგან წარწირულთა⁴⁴ სალ-
მობათა და ვნებათა მეყსა შინა განჰკურნებდა. ესე
შეიპყრეს ურწმუნოთა და ლუსია მთავრისა წი-
ნაშე წარადგინეს და ვითარ ცნა ესე ღამან მისმან,
ნეფსით მისცა თავი თჳსი წამებად ძმისა თჳსისა
თანა. იგუემნეს უკუე⁴⁵ ორნივე და რკინისა ცხე-
დარსა ზედა განჰურეებულსა ზოგად განირთხნეს
და სიავსა ძივითთა სავსესა შთაიყარნეს,⁴⁶ ხოლო
ვითარ ამით ტანჯვათაგან უვნებელად განერნეს,
მახულისა⁴⁷ მიერ სრულ⁴⁸ იქმნეს⁴⁹ და გვრგვნი
ღიდებისა⁵⁰ მოიღეს.⁵¹
ამასვე ღღესა წმიდათა მოწამეთა: კლა-
დოჲს, ასტერი, ნეონ და თეონილაჲსი,⁵²
რომელნი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზე⁵³ და ლუსია⁵⁴
მთავრისა კილიკიისა სამთავროთ,⁵⁵ ქალაქით
ლარანდოთ, ნათესავით ისაურელნი,⁵⁶ ჭაბუკნი
ჰასაკითა და⁵⁷ ძმანი კორციელად. ხოლო შესმე-
ნილ იქმნეს⁵⁸ მამის ცოლისაგან თჳსისა, ვითარცა
ქრისტეანენი, რამეთუ არა ენება მას მიცემად
მათდა ნაწილისა მათისა მამულისა სამკუდრე-

C25

B59
D57

A56v
Fv

*მინაწერი: „ლოცვა ყავთ ღვთისმისათჳს“ B58r.

¹ კაბადუკელ BCEF. ² მთავარეპისკოპოსისა B, მთავარეპისკოპოსისა F. ³ ფილოსოფოსისა CEF. ⁴ სამოსატელი E. ⁵ მათთა BCF. ⁶ ნიტა D. ⁷ ზარვილ]მარვილ ABE+და E. ⁸ თეოდულე B. ⁹ იერაკოს E, ეარაკოს F. ¹⁰ ვილი D. ¹¹ მოწამეთა F. ¹² ღორიმენდონ ADF, ღორიმენდონ E. ¹³ კოზმან CE+და C. ¹⁴ და – D. ¹⁵ ~ და წმიდათა მოწამეთა მინი და მინეოჲსი და წმიდისა პავლე თებელისა, პირველისა მის მონაზონისა E. ¹⁶ თებელისა BEF. ¹⁷ მოწამეთა F. ¹⁸ მინეოჲსი D. ¹⁹ ქ. კრომისა C. ²⁰ ქწანთა C. ²¹ უნებლიეთ CDEF. ²² ერთი – F. ²³ შუდისა E. ²⁴ რომელი E. ²⁵ სენაკსა თჳსა E. ²⁶ შეაყენა+იგი DEF. ²⁷ პანდოქიონად E. ²⁸ წარვიდა+ხოლო E. ²⁹ მკედრისა C. ³⁰ ამკედრდა E. ³¹ დაცემისაგან]მეყსეულად C. ³² იგი – E. ³³ კუალად-აგო]შეაყენა E. ³⁴ ვიდრე BC. ³⁵ ნიშთა A. ³⁶ ღიდთა – D. ³⁷ აღსრულებად E. ³⁸ ზელ (მხედრული) A. ³⁹ ზინობიისი E. ⁴⁰ ზმ F. ⁴¹ ზინოდოტეს E. ⁴² ეპისკოპოსად EF. ⁴³ რწსაცა E. ⁴⁴ განწირულთა C. ⁴⁵ უკუე D. ⁴⁶ შთაიყარნეს A. ⁴⁷ მახულისა E. ⁴⁸ სრულ]აღსრულებულ E. ⁴⁹ იქმნეს EF. ⁵⁰ ღიდებისა]წამებისა D. ⁵¹ მოიღეს]დაიდგეს C. ⁵² თეონილაისი E. ⁵³ ზმ F. ⁵⁴ ლუსიცა C. ⁵⁵ სამთავროთ E. ⁵⁶ ისაურელნი D. ⁵⁷ და – E. ⁵⁸ იქმნეს BDE.

Bv ბელისაგან.¹ ამისთჳსცა განიკითხნეს ლუსიამს²
 | მიერ და ქრისტე აღიარეს და სატანჯველთა
 ფრიადთა დაუთმეს. და მერმე გარეშე ქალაქისა³
 ძელსა დამოჰკიდნეს,⁴ ვინაჲცა პატიოსანი და წმი-
 დაჲ აღსასრული მიიღეს.

Cv | და წმიდისა კ ჳ რ ი ა კ ო ს ⁵ კოსტანტინე-
 პოვლელ⁶ მთავარეპისკოპოსისაჲ⁷
 და წმიდისა მ ა რ კ ი ა ნ ე მთავარეპისკოპო-
 სისა⁸ სურაკუსისაჲ,⁹ რომელ არს სიკილიას.¹⁰ |
 ԹԸՄԻՆԸ ՁԵՐԸՔԻՄԻՍԸ ՆԸ. წმიდისა
 Dv მოწამისა ე პ ი მ ა ხ ო მ ს ი |
 და ჰ ე რ ა კ ლ ე ს ი .
 წმიდაჲ მოწამე ეპიმახოს იყო ქალაქისაგან
 პილუსისა¹¹ და მკჳდრ იყო დაბასა შინა მახლო-

ბელად ქალაქისა. ხოლო იყო შუენიერ ხატითა.
 მოიყვანნეს ოდესმე სიმრავლენი ქრისტეანეთანი¹²
 აპილიანე მთავრისა¹³ ალექსანდრიის ტანჯვად და
 გუემად, რომელნი-იგი ვითარცა იხილნა წმიდა-
 მან ეპიმახოს, განუცხადა¹⁴ თავი თჳსი მთავარსა
 წამებისა მიმართ, რამეთუ უზოვრიდა რაჲ მეფე
 სიმრავლესა თანა ერისასა, კადნიერ იქმნა ესე
 და ტაბლად საკერპოჲსაჲ დააქცია, რომლისათჳს
 შეპყრობილ იქმნა იგი¹⁵ და ქრისტე¹⁶ ღმერთი კად-
 ნიერად აღიარა. პირველად¹⁷ უკუე დამოეკიდა და
 მყოვარ¹⁸ ჟამ იხუეტა, ხოლო¹⁹ უკუანამსკნელ თავი
 წარეკუეთა და სრულ იქმნა.

და წმიდისა ლ ე ო ნ ტ ი ფილოსოფოსისაჲ.²⁰

F46

¹ სამკუდრებელისა E. ² ლუსიას E+მთავრისა E. ³ ქალაქსა F. ⁴ დამოეკიდნეს BF, დამოიკიდნეს E. ⁵ კჳრიაკო BC.
⁶ კოსტანტინეპოვლელთა B. ⁷ მთავარეპისკოპოსისაჲ EF. ⁸ მთავარეპისკოპოსისა E, მთავარეპისკოპოსისაჲ DF, მთავა-
 რეპისკოპოსისაჲ B. ⁹ სურაკოსისა B, სურაკოსისა C, სურაკოსისაჲ D, სურაკოსისაჲ E. ¹⁰ სიკილიასაჲ B, სიკი-
 ლიისაჲ CE, სიკილიას DF. ¹¹ პილუსისა BCF. ¹² ქრისტეანეთანი C. ¹³ მთავრისა+მიერ E. ¹⁴ განუცხადა]გამოუცხადა
 C. ¹⁵ იგი – BDE. ¹⁶ ქრისტე CF. ¹⁷ პირველ E. ¹⁸ მყოვარ B, მყოვარ DF. ¹⁹ ხოლო]და BF. ²⁰ ფილასოფოსისაჲ B.

თუესა¹ ნოემბერსა²

აქუს³ დღე⁴ ზ. დღეთა აქუს ჟამი 7 და ღამეთა⁵ – ჟამი 70

B60 **მცხეთა** **ნოემბერის** **ნ.** წმიდათა და⁶ დიდებულთა სასწაულთა მოქმედთა, უქრთამოთა მკურნალთა კოზმან და | დამიანესი, ძეთა თევდოტისთა,⁷ რომელნი სიწმიდით აღესრულნეს და ღაისხნეს⁸ ადგილსა, რომელსა ეწოდების ფერმან.⁹

C26 **ამასვე** **დღესა** **წმიდისა** **მოწამისა**¹⁰ **კვრიენი-**
სი,^{*} რომელი იყო ტარსუნით და იწამა მაქსიმია-
ნეს ზე¹¹ მარკიანეს მიერ მთავრისა, რომელმან
შეიპყრა¹² იგი და უბრძანა დაეყენა თავისა და
წარბთა მისთა. და მერმე ყოვლისა ქალაქისა
A57v **განშიშულებულისა** **მოვლება** **მკედართა** **მიერ**
უწესოთა¹³ **და** **მიერ** **წარყვანება** **როსო** **ქალაქად**
და **წარკუეთა** **თავისა** **და** **ცეცხლითა**¹⁴ **დაწუვად.**

D58 **ამასვე** **დღესა** **წმიდისა** **იოვანე** **ეპისკოპო-**
E35 **სისა**¹⁵ **და** **იაკობ** | **ხუცისა**, | **რომელსა** **ეწო-**
და¹⁶ **მოშურნე**, **რომელნი** **იყვნეს** **საბურის** **ზე**¹⁷
სპარსეთს¹⁸ **შინა** **და** **ასწავებდეს** **სიტყუასა**¹⁹
ცხოვრებისა.²⁰ **ამისთვისცა** **შეპყრობილ** **იქმნეს**²¹
საბურის **მიერ** **და** **ქრისტეს** **აღსარებისათჳს**²² **მახუ-**
ლითა²³ **აღესრულნეს.**

ამასვე **დღესა** **წმიდათა** **მოწამეთა**: **კესა-**
რიონ, **დასისი**, **საბა**, **საბინიანე**, **აღრიპა**,
ანდრეანე, **თომა** **ჩჩულისა**²⁴ **და** **მათთანათა**,
Fv | **რომელნი** **დამასკეს** **აღესრულნეს**

და **წმიდათა**²⁵ **დღეთა** **დომინა** **და**
კვრიაკია²⁶ **მოწამეთა**.²⁷

მწუხრი **უფალო** **ღაღადყვასა** **დასდებელნი**
წმიდათანი **და** **სტიქარონად**²⁸ **მსგევისისანი**²⁹ **და**³⁰
წმიდათანი,³¹ **ლიტანისა**³² **და**³³ **ოხითა**³⁴ **კმა**³⁵

ო **გუერდი**:³⁶ „წმიდანო უქრთამონო მკურნალნო
კოზმან და დამიანე, განკურნენით უძღურებანი
სულთა და კორცთა ჩუენთანი, უსასყიდლოდ
მიგიღებდეს,³⁷ უსასყიდლოდ მომეცით³⁸ ჩუენ“.

ცისკრად **იკითხონ** **ცხოვრება** **წმიდათა**
და³⁹ **თქუნენ**⁴⁰ **გალობანი** **მსგევისისანი**⁴¹ **და** **ორნი** Bv
წმიდათანი.

სამხრად **ფსალმუნი** **ო**: „საკვრველ არს
ღმერთი წმიდათა შორის მის“. (1) დასდებელი:
„ეკლესიასა შინა აკურთხევდით უფალსა“. (2)
პავლე კორინთელთა **ტ**:⁴² „ძმანო, თქუნენ ხართ
ქორცნი ქრისტესნი“. (3) **ჰპოვო**⁴³ **ნოემბერსა** **ტ**.
აღელუიად, **ჟ** **გუერდი**: „რამდენ კეთილ, ანუ რამ-
დენი შეუნიერ, არამედ და“. (4) **სახარება** **მათესი**,
თავი **ღმ**: „მას ჟამსა შინა მოუწოდა⁴⁴ იესუ
ათორმეტთა“. (5) **ჰპო**⁴⁵ **ნოემბერსა** **ერთსა**.⁴⁶ **გა-**
ნიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ“. (6)
აღილუიად.⁴⁷

მცხეთა **ნოემბერის** **ნ.** წმიდათა მოწამეთა
აკინდუნესი,⁴⁸ **პილასისი**,⁴⁹ **აფთონისი**,
ელპიდოფოროსი⁵⁰ **და** **ანემპოლის-**
ტოროსი⁵¹ | **და** **მათთანა** **წამებულთა** **შუადათას**⁵² Cv
ოცდარვათა. **ესენი** **იყვნეს** **სპარსეთს**⁵³ **საბურ**⁵⁴
მეფისა⁵⁵ | **ზე**⁵⁶ **სპარსთა**,⁵⁷ **ხოლო** **მეფობა-** A58r
სა⁵⁸ **საბერძენთს**⁵⁹ **დიდისა** **კოსტანტინესა**.⁶⁰
პირველითგან **ქრისტეანენი** **და** **მორწმუნეთა**⁶¹
განმამტყიცებელნი. **წარიღვინეს** **უკუე**⁶² **წინაშე**
საბურ⁶³ **მეფისა**⁶⁴ **წმიდანი** **ესე** **აკინდუნოს**,⁶⁵ **პილა-**
სიოს | **და** **ანემპოლისტოს** **და** **ქრისტე** **ღმერთი** Dv
კმამაღლად **აღიარეს** **და** **უშჯულოება** **მისი**

* კვრიენის ხსენება გადატანილია იოვანე ეპისკოპოსის მომდევნოდ F, H1661, Jer. Geo 77.

¹ თუესა... 70 – B. ² თუესა ნოემბერსა – E. ³ აქუს – E. ⁴ დღე E. ⁵ ღამეთა+აქუს F. ⁶ ~ დიდებულთა და C. ⁷ თეოდოტიადასთა CE, თევდოტიადასთა F, თევდოტისთა BD. ⁸ ღაისხნეს E. ⁹ ფერმა B, ფერმანი E. ¹⁰ მოწამისა – F. ¹¹ ზმ CF. ¹² შეიპყრა E. ¹³ უწესოთა|უწყალოთა E. ¹⁴ ~ დაწუვად ცეცხლითა E. ¹⁵ ეპისკოპოსისა BC, ეპისკოპოსისა EF. ¹⁶ ეწოდებოდა C. ¹⁷ ზმ F. ¹⁸ სპარსეთ D. ¹⁹ სიტყუთა C. ²⁰ ცხოვრებისათა C. ²¹ იქმნეს AD. ²² აღსარებისათჳს F. ²³ მახულითა E. ²⁴ ჩჩულისა C, ჩჩულისა E. ²⁵ წმიდათა+მოწამეთა E. ²⁶ კვრიაკისი E. ²⁷ მოწამეთა C, – E. ²⁸ სტიქარონი E. ²⁹ მსგევისისა E. ³⁰ და – E. ³¹ წმიდათანი – E. ³² ლიტანისად BC+O გუერდი E. ³³ და – E, და... O – E. ³⁴ ოხითად BCE. ³⁵ კმა – ACF. ³⁶ O გუერდი – C, გუერდი – E. ³⁷ მიგიღებდეს+და A. ³⁸ მო- გუეცით BCEF. ³⁹ და – E. ⁴⁰ თქუნენ – E. ⁴¹ მსგევისისანი C, მსგევისისანი BE. ⁴² ტ]ერთსა F. ⁴³ ჰპო BC, ჰპოვო... ტ – E. ⁴⁴ მოუწოდა E. ⁴⁵ ჰპო... ტ – E. ⁴⁶ ერთსა]ტ BCDEF. ⁴⁷ აღილუად – AE. ⁴⁸ აკვინდენისი C, აკვინდენისი E. ⁴⁹ პილასისი+და C. ⁵⁰ ელპიდოფოროსი BCEF. ⁵¹ ანემპოლისტოსი C. ⁵² შუადათას E. ⁵³ სპარსეთ C. ⁵⁴ საბურის E. ⁵⁵ მეფისა – E. ⁵⁶ ზმ F. ⁵⁷ სპარსისა E. ⁵⁸ მეფობასა – E. ⁵⁹ საბერძენთს|ბერძენთა ზედა E. ⁶⁰ კოსტანტინესა E. ⁶¹ მორწმუნენი E. ⁶² უკუე C. ⁶³ საბურისა E. ⁶⁴ მეფისა – E. ⁶⁵ აკვინდინოს EF. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) I კორ. 12,27. (4) ფს. 132,1. (5) მათე 10,1. (6) ფს. 32,1.

F47	უშიშად ამხილეს და დამოუკიდებლად იგუემნეს,¹ და გუერდნი² მათნი ცეცხლითა მოეწუნეს. და ვითარ მეფე ყრუ და უტყუ ყვეს და კუალად მეტყუელ ყვეს,³ მერმე ცხედარსა ზედა რკინისასა დაისხნეს,⁴ რომლისა⁵ ქუეშე⁶ უგზებდეს ცეცხლსა. ხოლო იქმნეს⁷ ქუხილნი და ელვანი და გარდამოკდა წყმა⁸ მძაფრი და ცეცხლი იგი დაშრიტა.⁹ ამისა¹⁰ შემდგომად მოიყვანეს¹¹ ივინი ტაძარსა კერპთასა რეცა გებად და ღმრთისა მიმართ ლოცვითა კერპნი დაჰსურნეს და მერმე სიაცსა, საესესა ტყვითა¹² მღუღარითა შთაიტევნეს,¹³ ვიდრე ყელადმდე,¹⁴ ვინაჲცა ქრისტეს მადლითა ტყვე¹⁵ იგი უჩინო იქმნა და აფთონიოსს,¹⁶ რომელი ერთი¹⁷ იყო მკედართაგანი, ჰრწმენა ქრისტე¹⁸ და წარეკუეთა¹⁹ თავი და მერმე²⁰ სიღრმესა ზღუასასა შთაითხინეს²¹ კბოასა²² გუდათა²³ შინა შთასხმულნი და მიერ უვნებელად რაჲ კმელად განვიდეს, მოიზიდეს სარწმუნოებად წმიდაჲ ელპიდოფორე, რომელი-იგი პირველი²⁴ იყო მთავართა შორის და მის თანა სიმრავლე ფრადი მოიყვანეს სარწმუნოებად²⁵ კაცთაჲ,²⁶ რიცხუთ²⁷ ვითარ შუდ ათას ოცდარვათაჲ, რომელთა ზედა ლოცვითა წმიდათაჲთა²⁸ გარდამოკდა წყმა,²⁹ რომლისა მიერ ნათლისღება³⁰ მოიღეს³¹ მათ და ყოველთაჲ ელპიდოფორეს თანა წარეკუეთნეს თავნი.³² ხოლო წმიდანი აკინდუნეს,³³ პილასიოს და ანემპოდისტოს მთხრებლსა³⁴ შინა შთაითხინეს³⁵ საესესა მკეტთა მიერ თუთოსახეთა³⁶ და მიერცა უვნებელად რაჲ გამოვიდეს, დედაჲ მეფისაჲ სარწმუნოებად მოიყვანეს, ხოლო უკუანაჲსკნელ საკუმილსა ცეცხლისასა შეითხინეს და სანატრელი აღსასრული მიიღეს. ამასვე ღღესა წმიდათა მოწამეთა: ა ტ ტ ი კ ო , ევდოქსია,³⁷ ა ლ ა პ ი , მ ა რ ი ნ ო ,³⁸ უ კ ე ა ნ ო ,	ე ვ ს ტ რ ა ტ ი , კ ა რ ტ ე რ ი , ნ ი კ ო პ ო ლ ი ,³⁹ ს ტ ვ რ ა კ ი , ტ ო ვ ი ა⁴⁰ და მოყუასთა მათთაჲ.⁴¹ ესენი⁴² მკედარნი იყვნეს ლიკინიოზ მეფისა ზე⁴³ და განიკითხნეს აქსანონ⁴⁴ მთავრისა მიერ სებასტიელისა და მარკელე⁴⁵ დუკისა და მარკოს აღრიკოლაოჲს⁴⁶ მიერ. და ყოველნივე ცეცხლსა შეითხინეს, და ესრეთ წამებისა გვრგვინი შეიმოსეს. თქუნენ⁴⁷ წმიდათა აკინდუნეთ⁴⁸ დასდებელნი და იკითხონ წამებაჲ მათი. ԳԵՐԴԱՆ ԲԱՄԲԱՆԻՆ Լ. წმიდათა მღვდელმთავართა აკეფსიმა⁴⁹ ეპისკოპოსისა,⁵⁰ იოსებ ხუცისა⁵¹ და⁵² ათალა⁵³ დიაკონისაჲ. ესენი იწამნეს საბურისგან,⁵⁴ სპარსთა⁵⁵ მეფისა,⁵⁶ მეფობასა⁵⁷ ბერძენთა ზედა დიდისა კოსტანტინესსა. იყო უკუე⁵⁸ წმიდაჲ აკეფსიმა ეპისკოპოსი⁵⁹ ანთიოსაჲ, მოხუცებული ჰასაკითა ვითარ ოთხმოცისა წლისაჲ, მრთელი და მალალი გუამითა და ღონიერი მონაგებთა სიმრავლითა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა მისთანათა ამათ⁶⁰ თანა და წარიდგინა მოგუთმთავრისა წინაშე და რამეთუ არა თავს-იდგა გებაჲ კერპთაჲ, არამედ უფროჲსლა აგინნა ივინი და შეურაცხ-ყვნა.⁶¹ ამისთჳს⁶² იგუემა ფრიად და შეიკრა. და მერმე მოიყვანეს წმიდაჲ იოსებ ხუცესი ვითლავუთა⁶³ ქალაქით, იგიცა მოხუცებული ჰასაკითა და ვითარ წინააღუდგა მოგუთმთავარსა, განირთხა ძლიერად და ესოდენ⁶⁴ იგუემა, ვიდრელა განკვდეს კორცნი მისნი და დასცუვეს⁶⁵ ძუალთაგან. და მერმე შეიკრა და შეიყენა წმიდასა⁶⁶ აკეფსიმას⁶⁷ თანა. ეგრეთვე წმიდამან ათალა⁶⁸ დიაკონმან აღიარა ქრისტე⁶⁹ ღმერთი. და შეკრულ იქმნა კელითა და მუკლითა ძელსა ზედა⁷⁰ და ესოდენ იგუემა, ვიდრელა ყოველნი ნასხმანნი და შენადგამნი ასოთანი დაჰკსნდეს და სხუათაჲ თანა საპყრობილედ⁷¹	Bv Fv A59r E36 Cv Dv B62

¹ იგუემნეს C. ² გუერდნი C. ³ ყვეს+და CE. ⁴ დასხნეს E. ⁵ რომელსა BCEF. ⁶ ქუეშე CD. ⁷ იქმნეს CDE. ⁸ წყმა C, წუიმაჲ E. ⁹ დაშრიტა C. ¹⁰ ამისა AD. ¹¹ მოიყვანეს BCE, მოიყვანენ F. ¹² ტყვითა C, ტყუვითა E. ¹³ შთაიტევნეს|შთაფარნეს E. ¹⁴ ყელადმდე F. ¹⁵ ტყვეა C. ¹⁶ აფთონიოს ADE. ¹⁷ ~ იყო ერთი C. ¹⁸ ქრისტე F. ¹⁹ წარეკუთა C. ²⁰ მერმე – C. ²¹ შთაითხინეს A. ²² კბოსა C, კბოისა E. ²³ გუდათა C. ²⁴ ~ იყო პირველი C. ²⁵ სარწმუნოებად F. ²⁶ კაცთა C. ²⁷ რიცხუთ E. ²⁸ წმიდათა C. ²⁹ წყმა C, წუიმაჲ E. ³⁰ ნათლისღება C. ³¹ მიიღეს DEF. ³² თავნი+მათნი C. ³³ აკუნდინე E. ³⁴ მთხრებლსა E. ³⁵ შთაითხინეს A. ³⁶ თითოსახეთა BCEF. ³⁷ ევდოქსია BCEF. ³⁸ მარინოს F. ³⁹ ნიკოპოლი... ტოვია – D (ამოფხეილია). ⁴⁰ ტუვია A. ⁴¹ მათთა|მისთაჲ E. ⁴² ესე B. ⁴³ ზე – F. ⁴⁴ აქსანონ E. ⁴⁵ მარკელი BCF. ⁴⁶ აღრიკოლაჲს BCD, აღრიკოლაჲს E, აღრიკოლაჲსა (F) E. ⁴⁷ თქუნენ... მათი|დასდებელი და წამებაჲ წმიდათა აკუნდინეთი ითქუას E. ⁴⁸ აკინდუნეთ B, აკუნდინეთი E. ⁴⁹ აკიფსიმა E. ⁵⁰ ეპისკოპოსისაჲ C, ეპისკოპოსისაჲ E, ეპისკოპოსისა F. ⁵¹ ხუცისაჲ E. ⁵² და – E. ⁵³ ათალა AD. ⁵⁴ საბურისგან F. ⁵⁵ სპარსეთს E. ⁵⁶ მეფისა – E. ⁵⁷ მეფობასა... კოსტანტინესსა – E. ⁵⁸ უკუე – E. ⁵⁹ ეპისკოპოსი EF. ⁶⁰ მათ BCEF. ⁶¹ შეურაცხყენა CDEF. ⁶² ამისთჳსა E. ⁶³ ვითლავუთა BF, ვითლავუთთა CD, ვითლავუთა E. ⁶⁴ ესოდენ F. ⁶⁵ დასცუვეს E. ⁶⁶ წმიდისა E. ⁶⁷ აკეფსიმას E. ⁶⁸ ათალა AE. ⁶⁹ ქრისტე C. ⁷⁰ ზედა|შინა E. ⁷¹ საპრობილედ B.

F48 A59v C28 Ev Bv D60	შეიყენა. ამისა¹ შემდგომად წმიდამან აკეფსიმა ცემასა შინა ოცდაათთა სტრატოიოტთა მიერ აღ- მოუტევა წმიდა სული თჳსი, ხოლო წმიდა² იოსებ თავდამოქცევით დაჰკიდეს³ და მრავალჟამ ხუეტეს და მერმე დაქოლეს იგი და დაფარეს ქვათა მიერ. ხოლო წმიდა⁴ აითალა⁵ განისხირპა⁶ ოცდაათთა სტრატოიოტთა მიერ და⁷ იგუემა და მერმე თავდამოქცევით დამოეკიდა იგიცა, ვიდრე- მდის მისცა სული თჳსი უფალსა. ესრეთ უკუე ამათ ტანჯვათა მიერ და სხუათა მრავალთა გა- ნიცადნეს და ქრისტეს ღმრთისა მიერ გურგზნი დიდებისა მიიღეს⁸ დიდებულთა ამათ და ყოვ- ლადქებულთა მოწამეთა. ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა იო ა ნ ი - კ ი⁹ ულუმბელისაჲ. ესე მკედარი იყო ნიკიფო- რე მეფისა ზე¹⁰ და წარვიდა და იქმნა მონაზონ მთასა ულუმბოხსასა¹¹ და დიდნი საკურველებანი აღასრულნა და მათა¹² ზედა ვითარცა ანგელო- ზი იქცეოდა და სიმაღლითა სათნოებათაჲთა¹³ წინაწარმეტყუელებისა მადლი მოიღო.¹⁴ და სავე დლითა კეთილითა უფლისა მიმართ მიიცივალა. ამასვე¹⁵ დღესა¹⁶ ლუდიას სატფურებაჲ წმი- დისა გ ი ო რ გ ი ს ი. ԳԵՊԼԸ ԲԸԴԲԴԴԸ Ը. წმიდისა პ ო რ ფ ი - რ ი¹⁷ მოწამისაჲ. ესე იყო ავრილიანე მეფისა ზე,¹⁸ ქალაქით ეფესოთ,¹⁹ აღზრდილი თეატრონთა²⁰ შინა და მგონობათა და სხუათა მემღერთა²¹ კი- ცხევისა²² და ბასრობასა.²³ და ესევეითართა ამათ განცხრომათა და მიმოსობათა შინა უვადრეს²⁴ იყო ყოველთა სწორთა თჳსთა. ესე წარიყვანა ასიით ალექსანდრე კომიტმან პირველმან და მთავარმან კესარიისამან და მის თანა კესარიად მიიყვანა. და იყო ოდესმე, რაჟამს-იგი ეშმაკთა- თჳს საეროსა დღესასწაულსა აღასრულებდეს და წინამჟღომარე იყო კომიტი იგი და ვითარ²⁵ იწყეს მემღერთა უცნებად²⁶ და სიმღერად წესითა ქრისტეანეთაჲთა,²⁷ მაშინ რეცა ეპისკოპოსად²⁸ შემზადებულისა მის მათ მიერ მოყვანებულ იქმნა	პორფირი მიღებად მის მიერ ქრისტეანეთა²⁹ ნათლისღებისა.³⁰ და ვითარ მოჰმზადეს წყალი, განშიშულდა პორფირი და³¹ შთაკდა მას შინა და სახითა ეპისკოპოსისაჲთა³² შემოსილმან მან დასდვა კელი თავსა მისსა³³ და კმა-ყო წესი- საებრ ქრისტეანეთაჲსა,³⁴ ვითარმედ: „სახელითა მამისაჲთა და³⁵ ძისაჲთა და სულისა³⁶ წმიდისაჲ- თა“. იქმნა უკუე ჭეშმარიტებით, რომელსა-იგი ჰგონებდეს, ვითარმედ კიცხვეით და ბასრობით იქმან, რამეთუ ესრესახედ³⁷ რაჲ ნათელ-ილო³⁸ და შეიმოსა სამოსელი სპეტაკი ჩუეულებისაებრ ნათელღებულთაჲსა და³⁹ მის თანავე შეიმოსა მადლი და ახოვნებაჲ⁴⁰ ყოვლადწმიდისა⁴¹ სუ- ლისა მიერ, რამეთუ, აჰა ესერა, გამოჩნდეს ანგელოზნი, რომელთა აქუნდეს ლამპარნი და წინაუძღოდეს მას და ქრისტესა მეუფესა ძლევისა გალობითა უგალობდეს ძლიერად, ვიდრემდე⁴² კმისა მისგან ანგელოზთაჲსა შეიძრა ადგილი იგი. და რომელთა იხილეს საკურველებაჲ ესე, უმრავლესნი მოუკდეს წმიდასა პორფირის, რაჲთა ეზიარნენ მადლსა მისსა, რამეთუ გონიერად გულისკმა-ყვეს და თქუეს, ვითარმედ:⁴³ „უკუეთუ სახემან ამან მოპოვნებულმან და ზუელვამან ბასრობითმან ესოდენი შეუძლო, რაბამნი უკუე ძალნი ქმნეს⁴⁴ ქრისტეანეთა მიერ ჭეშმარიტე- ბით აღსრულებულმან⁴⁵ საიდუმლომან“. ხოლო პორფირი ისწავა ანგელოზისა მიერ, რაჲთა ილო- ცოს აღმოსავალით⁴⁶ კერძო. და ვითარ ილოცა, მეცხეულად⁴⁷ ღრუბელმან ნათლისამან დაფარა სახილველი იგი, რომლისაგან გარდამოკდეს ცუარნი წუმისანი⁴⁸ და რომელთა-იგი ჰრწმენა, ნათელი მოიღეს, რომელნიცა გამოჩნდეს სა- მოსლითა სპეტაკითა შემოსილ და მეცხეულად თეატრონით⁴⁹ ეკლესიად მიიწინეს. ესე ყოველი რაჲ⁵⁰ იხილა კომიტმან მან, საკურველებითა⁵¹ შეპყრობილი დაადგრა⁵² განცხვრებულად.⁵³ ხოლო სარწმუნოებად მოსლვაჲ არა ინება სიბრმისათჳს გულისა მისისა. ამისთჳსცა ხეალისაგან დაჯდა	Fv A60r B63 Cv Dv E37

¹ ამისსა ACD. ² წმიდაჲ — C. ³ დამოჰკიდეს F. ⁴ წმიდაჲ — E. ⁵ აითალა AE. ⁶ განისხირპა — D (ამოფხეკილია).
⁷ და — E. ⁸ მიიღეს AD. ⁹ იოვანიკი BCDF, იოვანიკისი E. ¹⁰ ზმ CF. ¹¹ ულუმბოხსასა E. ¹² მთასა F.
¹³ სათნოებისაჲთა D. ¹⁴ მიიღო E. ¹⁵ ამასვე... გიორგისი — ABCDE. ¹⁶ დღესა F. ¹⁷ პორფირი E. ¹⁸ ზმ
CF. ¹⁹ ეფესოთ E. ²⁰ თეატრონთა EF. ²¹ მღერთა D, მღერათა E. ²² კიცხვეათა E. ²³ ბასრობათა E.
²⁴ უადრეს BCDF. ²⁵ ვითარცა E. ²⁶ ოცნებად C. ²⁷ ქრისტეანეთაჲთა C. ²⁸ ეპისკოპოსად EF. ²⁹ ქრისტეანეთა C.
³⁰ ნათლისღებასა E. ³¹ და — E. ³² ეპისკოპოსისაჲთა EF. ³³ მისსა+ზედა E. ³⁴ ქრისტეანეთაჲსა C. ³⁵ და — CE.
³⁶ სული B. ³⁷ ესრეთ-სახედ BCDF. ³⁸ ნათელ-ილო DEF. ³⁹ და — DEF. ⁴⁰ ახოვნებაჲ CF. ⁴¹ ყოვლადწმიდისა
სულისა|სულისა წმიდისა BCEF. ⁴² ვიდრემდის E. ⁴³ ვითარმედ — BC. ⁴⁴ იქმნეს E. ⁴⁵ აღსარებულმან F.
⁴⁶ აღმოსავლით BE. ⁴⁷ მეცხეულად — BC. ⁴⁸ წუმისანი E. ⁴⁹ თეატრონით F. ⁵⁰ ~ იხილა რაჲ E. ⁵¹ საკურველებითა
E. ⁵² დადგრა B. ⁵³ განცხვრებულად E.

F49	იგი ¹ სახილველსა მას შინა და მოუწოდა წმიდასა პორფირის და ჰრქუა მას, ვითარმედ უცნებაა ² იყო, რომელი-იგი იქმნა მის ზედა ³ სიკელოვნითა რამეთუ გრძნებისათა ქმნილი და არა თუ ჭეშმა-რიტებაა, ⁴ და ვითარ იწყეს ურთიერთას ⁵ სიტყვს-გებად, ინებეს, რამათა წარმოდგენ მღდელნი იგი ⁶ კერპთან და უკუეთუ ⁷ ძალ-უც ეგევითარი რამე საკურველებად, ⁸ აჩუენონ. ხოლო მათ მოიყვანეს კუროდ და თქუეს, ვითარმედ: „მოვედით და კუა-ლად აღვადგინოთ ესე“, რომელიცა ⁹ გრძნებითა და მსახრვალობითა მოკლეს, ხოლო აღდგინებად ვერღარა უძლეს. მაშინ წმიდამან პორფირი განა-ცოცხლა იგი ლოცვითა და ბრძანებითა კერპნი ქუეყანად გარდამოსხინა, რომლისათჳსცა კომი-ტისა მის ¹⁰ მიერ ¹¹ აღსასრული მახვლითა ¹² მიიღო.	რამ კოსტანტი მეფე, ³⁴ ძე ³⁵ დიდისა კოსტანტინესი ანტიოქიას. ხოლო ვითარცა მიერ სამეფუოდ მოვიდა იგი, აღჴფხურა ³⁶ საყდრისაგან წმიდად პავლე, ხოლო იგი ათანასე აღექსანდრიელითურთ ჰრომედ მიიწია, რამეთუ იგიცა განედევნა ³⁷ თჳსით საყდრით, რომელთათჳს ცნა რამ ივლიოს პაპმან ჰრომისამან, წიგნებითა განამტკიცნა, ვინადაცა მიიქცეს და ³⁸ თჳსნი ეკლესიანი დაიპყრნეს. არამედ მეფისა მიერ კუალადცა განიდევნენ ³⁹ მოსწრაფე-ბითა არიანოზთაათა, რამეთუ შეეწეოდა ⁴⁰ მათ მეფე, ⁴¹ ვინამთგან იქმნა იგი არიანოზ. მერმეცა მიიწინეს ჰრომედ და კოსტა მეფისა და ივლიოს პაპისა წიგნებითა თჳსნი ეკლესიანი კუალადცა დაიპყრნეს. ⁴² და კუალად მესამედ განიდევნენ და ჰრომედ მივიდეს, რომლისათჳსცა კოსტა მეფემან რისხვით მიწერა ძმისა თჳსისა, რამათა წარავ-ლინნეს ⁴³ ჰრომედ პავლეს ⁴⁴ და ათანასეს წინააღ-დგომნი ეპისკოპოსნი ⁴⁵ და ამხილონ მათ, უკუეთუ აქუს რამ ღირსი მხილებისა. ხოლო უკუეთუ ესე არა ყოს, ქმნას ⁴⁶ დაქსნა მშჯდობისა ⁴⁷ და კოსტანტინეპოლის ⁴⁸ აღსლვად საჭურველითა და წყობითა. ესმა რამ ესე კოსტანტის, შეეშინა და თჳსთა საყდართა კუალად-აგნა წმიდანი ესე, არამედ შემდგომად კოსტამს მოკლვისა კუა-ლადცა განივლინნეს ესენი თჳსთა ეკლესიათაგან. და წმიდად პავლე ექსორია ⁴⁹ იქმნა კუკუსოს ⁵⁰ სომხითისასა და სართულსა რასმე შინა შეიწყუ-ღია. და მრავალთა ჭირთა შემდგომად საბლითა მოაშთვეს იგი მართლისა სარწმუნოებისათჳს.	A61r Fv	
A60v	ამასვე ღღესა წმიდათა მღდელმოწამეთა ¹³ ნიკანდრო ეპისკოპოსისა ¹⁴ მირონ ქალაქისა და ერმეონ ¹⁵ ხუცისა		Ev B64	
Bv	და ¹⁶ წმიდისა თეოდორე აღმსარებელისა ¹⁷ ანკურელ ¹⁸ ეპისკოპოსისა ¹⁹			
C29	და დასიონ, ²⁰ სევირონ, ანდრონა და თე ოდოტო და თეოდოტისი. ²¹ ԹԵՈԴՈՐԵ ԻԿԴԵՂԻՍԻՆ Դ. წმიდათა მოწამეთა ²² ღალაკტიონ და ეპისტიმისი და წმიდისა დომინესი, რომელი იწამა კესარიას პალესტინისასა და წმიდისა ალათანგელოზისი ²³ და წმიდისა კასტორ ეპისკოპოსისა. ²⁴ ԹԵՈԴՈՐԵ ԻԿԴԵՂԻՍԻՆ Դ. წმიდისა პავლე აღმსარებელისა, ²⁵ კოსტანტინეპოლელ ²⁶ მთავარ-ეპისკოპოსისა. ²⁷ ესე იყო ნათესავით თესლო-ნიკელი, ხოლო მოწაფე ²⁸ იქმნა მიტროფანე კოსტანტინეპოლელ ²⁹ მამათმავრისა. ³⁰ და შემდ-გომად მისა ³¹ მწიგნობარ აღექსანდრე მთავარეპის-კოპოსისა ³² და მერმე შემდგომად სიკუდილისა აღექსანდრესა ³³ მართლმადიდებელთა ერმან პატ-რიაქად კოსტანტინეპოლისა დაადგინეს იგი, იყო		Cv	
D61	და წმიდისა ალათანგელოზისი ²³ და წმიდისა კასტორ ეპისკოპოსისა. ²⁴ ԹԵՈԴՈՐԵ ԻԿԴԵՂԻՍԻՆ Դ. წმიდისა პავლე აღმსარებელისა, ²⁵ კოსტანტინეპოლელ ²⁶ მთავარ-ეპისკოპოსისა. ²⁷ ესე იყო ნათესავით თესლო-ნიკელი, ხოლო მოწაფე ²⁸ იქმნა მიტროფანე კოსტანტინეპოლელ ²⁹ მამათმავრისა. ³⁰ და შემდ-გომად მისა ³¹ მწიგნობარ აღექსანდრე მთავარეპის-კოპოსისა ³² და მერმე შემდგომად სიკუდილისა აღექსანდრესა ³³ მართლმადიდებელთა ერმან პატ-რიაქად კოსტანტინეპოლისა დაადგინეს იგი, იყო	ამასვე ღღესა კსენებად კაცთმოყუარებითა ღმრთისაათა სამხილებელად ჩუენდა გარდამოს-რულისა მის მტუერისა, რომელი იქმნა ლეონტი მეფისა ზე, ⁵¹ რამეთუ დასასრულსა მეფობისა მისისასა ⁵² წჳმა ⁵³ მტუერი კოსტანტინეპოლის. ⁵⁴ და ვითარცა პირველნი წერილნი გუაუწყებენ, დაიდვა სიზრქითა ⁵⁵ ვითარ ოთხ თით ⁵⁶ ოდენ, გი-ნათუ ⁵⁷ უფრო, რომელი-იგი იყო საშინელ ფრიად.	A61v Dv	Fv Bv

¹ იგი — BCE. ² ოცნება C. ³ ზედა[მიერ]და C. ⁴ ჭეშმარიტებით E. ⁵ ურთიერთარს DE. ⁶ იგი — E. ⁷ უკუე-თუ+რამე E. ⁸ საკურველებად E. ⁹ რომლითაცა C. ¹⁰ მის — C, მისგან E. ¹¹ მიერ — E. ¹² მახვლისა E+მიერ E. ¹³ მღელღმოწამეთა E. ¹⁴ ეპისკოპოსისა BCD, ეპისკოპოსისა F. ¹⁵ ერმონ C. ¹⁶ და+და B. ¹⁷ აღმსარებელისა E, აღმსარებელისა F+და BCF. ¹⁸ ანკურიელ BCF, ანკურიელ E. ¹⁹ ეპისკოპოსისა F. ²⁰ დასიონ+და BCF. ²¹ თეოდოტისი E. ²² მოწამეთა E. ²³ ალათანგელოზისა D. ²⁴ ეპისკოპოსისა F. ²⁵ აღმსარებელისა BDE, აღმსარებელისა F. ²⁶ კოსტანტინეპოლელ E. ²⁷ მთავარეპისკოპოსისა EF. ²⁸ მოწაფე F. ²⁹ კოსტანტინეპოლელ BCDF. ³⁰ მამათმავრისა C, მამადმავრისა E. ³¹ მისსა C. ³² მთავარეპისკოპოსისა EF. ³³ აღექსანდრესა F. ³⁴ მეფე F. ³⁵ ძე F. ³⁶ აღფხურა EF. ³⁷ განდევნა E. ³⁸ და — E. ³⁹ განიდევნეს E. ⁴⁰ შეეწეოდა B. ⁴¹ მეფე F. ⁴² დაიპყრნეს E. ⁴³ წარავლინეს C. ⁴⁴ პავლე D. ⁴⁵ ეპისკოპოსნი EF. ⁴⁶ ქნას C. ⁴⁷ მშჯდობისა D. ⁴⁸ კოსტანტინეპოლეს A, კოსტანტინეპოლის D, კოსტანტინეპოლეს E. ⁴⁹ ექსორია BC. ⁵⁰ კაკოსოს E. ⁵¹ ზმ F. ⁵² მისისა D. ⁵³ წჳმა E. ⁵⁴ კოსტანტინეპოლის A, კოსტანტინეპოლეს E. ⁵⁵ სიზრქითა[სისქითა] E. ⁵⁶ ოთხი თითი E. ⁵⁷ გინა E.

მწუხრი უფალო ღალადყავს¹ – დასდებელ-
ნი წმიდისა პავლესნი. ლიტანიისა და ოხითაჲ,
კმაჲ² ლ: „მართლისა სარწმუნოებისა აღსაარები-
თა³ მეორედ პავლედ ეკლესიამან გპოვა⁴ შენ და
მღდელთა შორის მოშურნედ ელიაძესებრ შენ თანა
ღალადებს აბელცა უფლისა მიმართ და სისხლი
მართლისა ზაქარიაჲსი. მამაო წმიდაო, ქრის-
ტესა⁵ ევედრე, რამთა მოგუანიჭოს ჩუენ დიდი
წყალობაჲ“.

ცი ს კ რ ა დ გ ა ლ ო ბ ა ნ ი წ მ ი დ ის ა⁶ პ ა ვ ლ ე ს ნ ი
და საკითხავი მისივე.⁷

ს ა მ ხ რ ა დ ფ ს ა ლ მ უ ნ ი ლ გ უ ე რ დ ი:⁸ „პ ა ტ ი ო -
ს ა ნ არს წინაშე უფლისა სიკუდი“. (1) დასდებელი:
„რაჲ | მივაგო უფალსა ყოვლისავეთჳს“ (2)
ვიდრე⁹ „ვხადო“.¹⁰ (3) სხუაჲ:¹¹ „სასუმელი
ცხოვრები“. (4) პავლე ებრაელთაჲ: „მმანო, შე-
ვე-ეგვევითარი-ჰგვანდა“. (5) ჰპოო ლ კ ვ რ ი ა კ ე ს ა
მარხვათასა.* ალელუიაჲ: „ნათელი გამობრწყინდა
მართალთა ზედა და გ“. (6) სხუაჲ, კმაჲ¹² ტ:¹³
„თმენით დაუთმე უფალსა, მომხედ“. (7) სახარე-
ბაჲ ლუკაჲსი, თავი¹⁴ კჰჴ: „პრქუა | უფალმან
თჳსთა მოწაფეთა:¹⁵ „რომელმან აღმიაროს¹⁶ მე
წინაშე კაცთა“ ვიდრე „რაჲ-იგი სთქუათ“. (8)
განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ“. (9)

ԳԸԳԽԸ ԲԸԴԴԴԽԸ Զ. წმიდისა ანტონი
მოწამისა და მშობელთა მისთა¹⁷ მელასიჲ და
კასინისი. ესენი ქრისტეანენი იყვნეს ანკჳრა¹⁸
ქალაქით ივლიანეს ზე განდგომილისა, რომლისა
წინაშეცა წარიდგინნეს. არამედ მას ჟამსა წმიდაჲ
ანტონი საპყრობილედ შეიყენა, ხოლო მელასი-
ჲ და კასინი დამოჰკიდნეს და ხუეტნეს | და
ცეცხლითა მოსწუნეს კორცნი მათნი. და მერმე
წმიდასა კასინის მოჰკუეთნეს ძუძუნი, ხოლო
მელასიჲეს მოსწრნეს¹⁹ ფერკნი მუკლითგან.
ამისა²⁰ შემდგომად მოყვანებულ იქმნა წმიდაჲ

ანტონი წინაშე ივლიანესა,²¹ რამეთუ ჰგონებდა
იგი²² ლიქნითა და ქენებითა მიდრეკასა²³ მისა,²⁴
რამეთუ იყო იგი ყრმა-ლა ვითარ ათცამეტის²⁵
წლის²⁶ ოდენ. ხოლო მან ქრისტეს სარწმუნოებაჲ
არა²⁷ უვარ-ყო,²⁸ არამედ იხილნა რაჲ თჳსნი²⁹
დამოკიდებულნი | და მოჭრილნი იგი ასონი
მათნი ქუეყანად დაცვენებულნი,³⁰ იწყო ნატრად
მათდა და მოკუეთილთა მათ ასოთა მათთა
ამბორისყოფად³¹ და მათგან მწოთლოვარისა მის
სისხლისა ცხებად პირსა³² და თავსა თჳსსა.³³
მაშინ ღუაწლითშემოსილნი იგი მშობელნი მისნი
მელასიჲ და კასინი ესრეთ დამოკიდებულნი
მიიცვალნეს³⁴ თუესა სეკდემბერსა Ծ. ხოლო
წმიდასა ანტონის, შვილსა მათსა, აზრახებდა რაჲ
მეფე³⁵ განშორებად³⁶ ქრისტეს სარწმუნოებისაგან,
შეჰნერწყუა პირსა მისსა. ამისთჳსცა მეყსეულად
დამოეკიდა და იხუეტა და განკურვებულთა
სამსჭულითა³⁷ განუკურიტნეს³⁸ კოჭნი მისნი
და ქვანი მძიმენი დამოჰკიდნეს³⁹ ფერკთა მისთა
და საკარცხულთა რკინისათა | განკურვებულთა
ცეცხლითა⁴⁰ შთასუეს იგი, არამედ ქრისტეს⁴¹ |
მადლითა ამის ყოვლისაგან უვნებელად ეგო. ხო-
ლო ამისა⁴² შემდგომად დაჰყენეს⁴³ თავი მისი და
ქვაჲ დამოჰკიდეს ქელსა მისსა და მიმოავლინებ-
დეს ქალაქსა შინა და კუალადცა დამოჰკიდეს
და ხუეტეს და მერმე წარგზავნეს აღრიპინე
ლუკისა და მის მიერ თორნესა განკურვებულსა
შთაიგლო და მკეცთა შესაჭმელად | მიეცა, გარნა
ესრეთცა⁴⁴ უვნებელად დაიცვა,⁴⁵ რამეთუ ცეცხლი
იგი ცუარად შეიცვალა და მკეცნი მომლოვრდეს⁴⁶
სახედ ცხოვართა, რომლისათჳსცა იხილნეს რაჲ
ღუაწლნი და მოთმინებანი მისნი ტანჯვათა⁴⁷
შინა, ჰრწმენა ქრისტე⁴⁸ ორმოცთა ყრმათა და
წარეკუეთნეს თავნი მათნი თუესა ოკდონბერსა
ათრვამეტსა⁴⁹ და მერმეცა⁵⁰ რვალისა | ცხედარსა

Fv

Cv

Ev

Bv

A62v

Dv

*მარხვათა ლ კვირიაკეს ეს საკითხავი არ დასტურდება.

¹ ღალადყავსა ABCDEF. ² კმაჲ – E. ³ აღსაარებითა AD. ⁴ გპოა B. ⁵ ქრისტესა+ღმერთსა DE. ⁶ ~ და საკითხავი
წმიდისა პავლესნი E. ⁷ მისივე – E. ⁸ ლ გუერდი – E. ⁹ ვიდრე – BCF. ¹⁰ ვხადო – BCF]რომელი-ესე მომცა მე F.
¹¹ სხუაჲ... ცხოვრები ADE. ¹² კმაჲ – BCEF. ¹³ ტ – E. ¹⁴ თავი – ABDF. ¹⁵ მოწაფეთა+ყოველმან ADE. ¹⁶ აღიაროს
CD, აღიმა E. ¹⁷ მისთაჲ BCE. ¹⁸ აკჳრა CF, ანკჳრა E. ¹⁹ მოშრნეს CF. ²⁰ ამისსა CD. ²¹ ივლიანესა D, ივლიანესსა
BCEF. ²² იგი – BC. ²³ მიდრეკად BCEF. ²⁴ მისსა ACD. ²⁵ ათცამეტისა BCEF. ²⁶ წლისა BCEF. ²⁷ არაჲ ADE.
²⁸ უარ-ყო BCF. ²⁹ ~ მშობელნი თჳსნი BCF. ³⁰ დამოცვენებული BCEF. ³¹ ამბორისყოფად E, ანბორისყოფად B.
³² ~ თავსა და პირსა E. ³³ თჳსსა]მისსა E. ³⁴ მიიცვალნეს+და E. ³⁵ მეფე F. ³⁶ განშორებასა E. ³⁷ სამშუულითა BCDEF.
³⁸ განიკურიტნეს E. ³⁹ დამოეკიდნეს E. ⁴⁰ ცეცხლითა – F. ⁴¹ ~ ამის ყოვლისაგან უვნებელად ეგო ქრისტეს მადლითა
E. ⁴² ამისსა C. ⁴³ დაჰყენეს E. ⁴⁴ ესრეთცა E. ⁴⁵ დაიცვა E. ⁴⁶ მომლოვრდეს B. ⁴⁷ ტანჯვათა]სატანჯველთა BC.
⁴⁸ ქრისტე C. ⁴⁹ ათრვამეტსა]იხ BCEF. ⁵⁰ მერმე BC.

(1) ფს. 115,6. (2) ფს. 115,3. (3) ფს. 115,4. (4) ფს. 115,4. (5) ებრ. 7,26. (6) ფს. 96,11. (7) ფს. 39,2. (8) ლუკა
12,8-12. (9) ფს. 111,6.

F51	ზედა მოტყინარესა მკურვალეებითა განირთხა წმიდა იგი და ზედაკერძო მისსა სცემდეს მას არგნებითა და კელნი მისნი მოჰკუთვნეს და საკუმილსა მგზებარესა შთააგდეს, ვინაჲცა ძალითა ღმრთისაჲთა შეუხებულად¹ დაადგრა.² და ამათ სასწაულთა მიერ მრავალნი სარწმუნოებად მოიყვანნა,³ ხოლო უკუანაჲსკნელ მახვლითა⁴ წარეკუეთა წმიდაჲ და პატიოსანი თავი მისი. ამასვე დღესა წმიდისა ათინოლორესი, ძმისა წმიდისა გრიგოლი საკრველთმოქმედისაჲ⁵ და წმიდათა ოცდაათცამეტთა⁶ მოწამეთაჲ, რომელნი იწამნეს მელიტინეს⁷ და წმიდათა მოწამეთა აკაკტუ⁸ და ტავრიანესი და თესალონიკისი. ԳԵՌԴԸ ԲԸՂԲԴԼԻՍԸ Ի. კრებაჲ დიდებულისა მიქაელ მთავარანგელოზისაჲ და წმიდისა მატრონაჲსი,⁹ რომელი იყო ღიდისა ლეონ მეფისა ზე¹⁰ და ვერენა ცოლისა მისისა. ესე შეეყო ქმარსა, რომელსა ეწოდებოდა ღომენტი, და დედა ასულისა ერთისა იქმნა. და იყო რამ ათხუთმეტისა წლისაჲ, კოსტანტინეპოლის¹¹	რამ-ვიდა ეკლესიად, ესმა,²⁰ იკითხვიდეს რამ, ბრძანებაჲ იგი უფლისაჲ, ვითარმედ: „რომელსა²¹ ჰნებაჲს²² უკუანა ჩემსა მოსლვად, უვარ-ყავნ²³ თავი თჳსი და²⁴ აღიღენ ჯუარი თჳსი და შემომიღეინ მე“. ამისთჳსცა სახითა საჭურისისაჲთა ზემოქსენებულსა მას მონასტერსა მივიდა და მას შინა მყოფთა მონაზონთა თანა დაემკჳდრა. და უვარეს²⁵ ძალისა და ბუნებისა თჳსისა მსახურებასა ძმათასა²⁶ მათ თანა შურებოდა. ხოლო წმიდასა ბასიანეს ჩუენებით გამოეცხადა მისთჳს და ემეწა ქალაქად წარგზავნა იგი მონასტერსა ღირსთა დედათასა. და მიერ იერუსალემად წარვიდა, და მერმე მთასა სინასა,²⁷ და მიერ ბივრიტედ, სადა-იგი ურწყულთა ადგილთა წყალი ღოცვითა აღმოაცენა. ხოლო მრავალთა ბრძოლათა და განსაცდელთა ეშმაკისათა წინააღუდგა და გამოცხადებით²⁸ კუალად კოსტანტინეპოლისე²⁹ აღვიდა და მისდა დამოწაფებულნი იგი დედანი მუნ მყოფსა მას ეპისკოპოსსა³⁰ შეჰკედრნა, რამთა ასწავებდეს მათ მოღუაწებასა და საღმრთოსა ცხორებასა. და ესრეთ წმიდასა ბასიანეს კუალადცა გამოეცხადა, რომლისა მიერ ებრძანა მონასტერსა მას შინა დადგრომაჲ,³¹ რომელსა ვიდრე აქამომდე მატრონაჲსი ეწოდების. ხოლო ცხონდა³² წმიდაჲ მატრონა სოფელსა ამას შინა ას წელ და მშჳლობით უფლისა მიმართ მიიცვალა. ამასვე დღესა წმიდათა დედათა³³ მარონაჲსი და ბერინაჲსი³⁴ და კარტერიისიოჲსი³⁵ და მავრაჲს³⁶ და არტემონისი. მწუხრი უფალო ღაღადყვასა დასდებულნი³⁷ მთავარანგელოზთანი³⁸ და³⁹ ნათელი მხიარულსა ზედა შევიდეს⁴⁰ მღღელი⁴¹ საკურთხეველად და⁴² მისცეს⁴³ მშჳლობად და⁴⁴ წარდგომაჲ ღდისაჲ ითქუას⁴⁵ და⁴⁶ სამნი საკითხავნი და⁴⁷ შემდგომად კუერექისისა – სტიქარონნი.⁴⁸ ხოლო⁴⁹ ამათ⁵⁰ მუკლთა ზედა⁵¹ იტყოდიან დასდებულთა	D63
C31			Bv
B66			A63v
A63r			Cv
E39	მეცნიერსა ვისმე დედაკაცსა,¹⁵ სახელით სუსანას. ხოლო თჳთ წმიდისა ბასიანეს მონასტრად წარვიდა სამოსლითა სამამაკაცოთა შემოსილი, რამეთუ თჳსისა ქმრისაგან¹⁶ განყოფისათჳს და ვითარმედ უძვობეს არს, ჩუენებასა¹⁷ ღამისასა ეუწყა, რამეთუ იხილა ჩუენებით, რეცა სდევნიდა¹⁸ მას¹⁹ ქმარი თჳსი და მონაზონთა ვიეთმე განარინეს იგი. ხოლო ზილვად იგი ღამისაჲ სიტყუამანცა სახარებისამან ღაამტკიცა, რამეთუ განთიად, მი-		
Fv			F52

¹ შეოხებულად E. ² დადგრა B. ³ მოიყვანა E. ⁴ მახულთა E. ⁵ საკურველთა მოქმედისა D, საკურველთმოქმედისა E. ⁶ ოცდაათცამეტთა] ზღ-თა B, ზღ CE, ოცდაცამეტთა F. ⁷ მილიტინეს E. ⁸ ავკტო E. ⁹ მატრონაჲსი D. ¹⁰ ზმ F. ¹¹ კოსტანტინოპოლის A, კოსტანტინოპოლის B, კოსტანტინეპოლის D, კოსტანტინოპოლის E. ¹² აიღო ABD. ¹³ არა AD. ¹⁴ მღუძარებად E. ¹⁵ დედაკაცსა+ვისმე B. ¹⁶ ქმრისა E. ¹⁷ ჩუენებასა D. ¹⁸ სდევდა F. ¹⁹ მას – E. ²⁰ ~ იკითხვიდეს რამ ესმა E. ²¹ რომელსა] რწნა E. ²² ჰნებაჲს C. ²³ უარ-ყავნ BC. ²⁴ და – CE. ²⁵ უადრეს BC. ²⁶ ძმათასა+და E. ²⁷ სინაჲსა D. ²⁸ გამოცხადებითა F. ²⁹ კოსტანტინოპოლისე AD, კონსტანტინეპოლის C, კოსტანტინოპოლესე E. ³⁰ ეპისკოპოსსა E, ეფისკოპოსსა D. ³¹ დადგომაჲ BCF. ³² ცხონდა F. ³³ დედათა D. ³⁴ ბერინაჲსი – E. ³⁵ კარტერესიოჲსი C. ³⁶ მავრაჲსა D, მავრაჲსი E. ³⁷ დასდებულნი – E. ³⁸ მთავარანგელოზისანი C, მთავარანგელოზისა E. ³⁹ და – E. ⁴⁰ შევიდეს] აღვიდენ E. ⁴¹ მღღელი E. ⁴² და – BE. ⁴³ მისცენ E. ⁴⁴ და – E. ⁴⁵ ითქუას – E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ და... კუერექისისა – E. ⁴⁸ სტიქარონსა E. ⁴⁹ ხოლო – CE. ⁵⁰ ამათ – E. ⁵¹ ზედა... დასდებულთა – E, დასდებულსა C.

„აკურთხევდით უფალსა ყოველნი ანგელოზნი“. (1) მუკლი¹ ჟ:² „აკურთხევდით უფალსა³ ყოველნი ძალნი მისნი“ (2) და⁴ | დიდებასა ზე- და⁵ ითქუას მთავარანგელოზისაჲვე, ხოლო⁶ აწდამარადისა ზედა⁷ – ღმრთისმშობლისაჲ. ლიტანიისა⁸ და ღმერთი უფალსა ზედა და⁹ სამხრად ოხითად კმაჲ ო გუერდი:¹⁰ „ზეცისა მკედრობათა მთავარანგელოზო მიქაელ,¹¹ გვევლ- რებით შენ უღირსნი ესე, რაათა შენითა¹² მეო- ხებითა შემზღუდნე ჩუენ საფარველითა ფრთეთა შენთათა. უკორცოჲსა¹³ მის დიდებისა შენისა მიერ დაცვულნი შეგივრდებით და კელაპყრობით გილაღადებთ: დღევათა და განსაცდელთაგან გჯეს- ნენ, დიდო მთავარო | ზეცისა ძალთაო“. სხუად, კმაჲ¹⁴ ო გუერდი:¹⁵ „რომელი¹⁶ ძლევისა გალო- ბასა და¹⁷ დაუცხრომელსა დიდებისმეტყუელებასა მეუფისა შესწირავ, მიქაელ დიდო | მთავარო ზეცისა მკედრობათაო, რომელსა გაქუს კადნიერე- ბაჲ წინაშე ღმრთისა, ნუ დასცხრები მეოხებად¹⁸ სულთა ჩუენთათჳს“.

ს ე რ ო ბ ი ს ა ს ა ზედა¹⁹ გალობანი თქუნენ²⁰ წმიდათა²¹ მთავარანგელოზთანი.

ც ი ს კ რ ა დ კანონისა²² წილ²³ ესე ფსალმუნ- ნი²⁴ თქუნენ,²⁵ ფსალმუნი ტ: „აქებდით სახელსა უფლისასა, აქებდით მონანი უფლი“. (3) ფსალ- მუნი²⁶ ჟ: „აკურთხევს სული ჩემი უფალსა და ყოველი გონებაჲ“. (4) ფსალმუნი ლ: „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (5) წარდგომაჲ და წიგნი თქუმული²⁷ გერმანოსისი „სასწაულთათჳს მთავა- რანგელოზისათა“²⁸ და²⁹ შემდგომად წიგნის³⁰ კითხვისა³¹ წარდგომაჲ სახარებისაჲ, კმაჲ³² ო: „რომელმან შექმნა³³ ანგელოზნი მისნი სულად და მსა“. (6) დასდებელი: „აკურთხევს სული

ჩემი უფალსა, უფალო ღმერთო ჩემო“. (7) და³⁴ „ყოველი სული აქებდით უფალსა“. (8) სახარებაჲ მათეს თავისაჲ: „თქუა³⁵ უფალმან: იხილეთ, ნუუ- კუე ვინმე შეურაცხ-ჰყოთ“. (9) ჰპოო³⁶ | ხვალი- საგან მარტულიასა და³⁷ მერმე მიწყალე (10) და გალობანი ორნი მეოთხისანი³⁸ და³⁹ მეოთხის⁴⁰ გუერდისანი. განძლიერდასა ზედა⁴¹ წარდგომაჲ და⁴² წიგნი.⁴³ ღალატყავსა⁴⁴ ზედა იბაკოჲ.⁴⁵ აქებ- დითი⁴⁶ და „დიდებაჲ მაღალთაჲ“ და წმიდაო ღმერთოჲ. ლიტანიისაჲ, | კუერექსნი და აღეს- რულოს⁴⁷ ჟამი ცისკრისაჲ.⁴⁸

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ⁴⁹ უფლისაჲ გა“. (11) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა, მაცხოვარ, გუაცხოვენ⁵⁰ ჩუენ“. ⁵¹ | ფსალმუნი⁵² ჟ: „უფალი სუფევს, შუე- ნიერებაჲ“. (12) „ოხითა⁵³ წმიდათა შენთათა, მაცხოვარ“. ფსალმუნი ლ: „მოვედით, უგალობ- დეთ უფალსა, ვლა“. (13) ზეცისა მკედრობათა მთავარანგელოზო“. იმერსა⁵⁴ ფურცელსა სწერია. ფსალმუნი⁵⁵ ო: „რომელმან შექმნა⁵⁶ ანგელოზნი მისნი სულად და“. (14) დასდებელი: „აკურთხევს სული ჩემი უფალსა, უფალო ღმერთო ჩემო“. (15) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, უკუეთუ⁵⁷ რომელი- იგი⁵⁸ ანგელოზთ“. (16) ჰპოო⁵⁹ ამასვე დღესა⁶⁰ პავლისა სჯნაქსარსა. აღელუიაჲ, კმაჲ⁶¹ ტ: „სიტყუთა უფლისაჲთა ცანი დაემტკიცნეს“. (17) სხუად: „აკურთხევდით უფალსა ყოველნი ანგე- ლოზნი მისნი, ძლიერნი ძალითა“, ვიდრე⁶² „ბრძა- ნებისა მისისაჲთა“. ⁶³ (18) სახარებაჲ ლუკაჲსი: | „თქუა⁶⁴ უფალმან: „რომელმან თქუნენი ისმინოს, მან“. (19) ჰპოო ოკდონბერსა ლ სჯნაქსარსა⁶⁵ სა- ხარებისაჲ. განიცადე: „რომელმან შექმნა⁶⁶ ანგე- ლოზნი მისნი სულად, აღელუიაჲ,⁶⁷ და“. ⁶⁸ (20)

¹ მუკლი – E. ² ჟ – E. ³ უფალსა – E. ⁴ და – E. ⁵ ზედა... ღმრთისმშობლისაჲ – E. ⁶ ხოლო]და C. ⁷ ზე- და – B. ⁸ ლიტანიისაჲ BDEF, ლიტანიისად C. ⁹ და... კმაჲ – E. ¹⁰ კმაჲ ო გუერდი – ABCD. ¹¹ მიქაელ – BDF. ¹² ~ მეოხებითა შენითა BCE. ¹³ უკორცოჲსა E. ¹⁴ კმაჲ – CEF. ¹⁵ ო გუერდი – E. ¹⁶ რომელი E. ¹⁷ და – BCE. ¹⁸ მეოხებად]ვედრებად BCF, მეუხებად E. ¹⁹ ზედა – E. ²⁰ თქუნენ – E, ~ თქუნენ გალობანი CD. ²¹ წმიდათა – E. ²² კანონად E. ²³ წილ... ტ – E. ²⁴ საღმონნი D. ²⁵ ითქუნენ F. ²⁶ ~ ჟ ფსალმუნი E. ²⁷ თქუმული... სასწაულთათჳს – E. ²⁸ მთავარანგელოზისთაჲ E. ²⁹ და – E. ³⁰ წიგნის – E. ³¹ კითხვისა – E. ³² კმაჲ ო – E. ³³ შექმნა D. ³⁴ და – C. ³⁵ ჰრქუა E. ³⁶ ჰპოოთ B. ³⁷ და მერმე]შემდგომად E. ³⁸ მეოთხისანი]ო E. ³⁹ და]ანუ BCF. ⁴⁰ მეოთხის]ო E. ⁴¹ ზედა – ABE. ⁴² და – BCE. ⁴³ წიგნი – BC. ⁴⁴ ღალატყავსა A. ⁴⁵ იბაკო E. ⁴⁶ აქებდით... ჟამი]ყოველი წესი სრულად E. ⁴⁷ აღესრულენ C. ⁴⁸ ცისკრისა E. ⁴⁹ აღსარებაჲ F. ⁵⁰ აცხოვენ F+სულნი F. ⁵¹ ჩუენ- ნი F. ⁵² ~ ჟ ფსალმუნი E. ⁵³ ოხითა+ყოველთა E. ⁵⁴ იმერსა... სწერია]ჰპოო ამასვე ფურცელსა შინა, უკუანა გარდა- მთაგდე BC, – E. ფურცელსა]ყურთმალსა A. ⁵⁵ ფსალმუნი ღ]ზემო ფსალმუნი E. ⁵⁶ შექმნა ADE. ⁵⁷ უკუეთუ – E. ⁵⁸ რომელი-იგი]რაჲ-იგი E. ⁵⁹ ჰპოო A, ჰპოო... სჯნაქსარსა – E. ⁶⁰ ამისვე დღისა BCEF. ⁶¹ კმაჲ – EF. ⁶² ვიდ- რე]სმენად კმაჲ B. ⁶³ ბრძანებათა მისთა E. ⁶⁴ ჰრქუა E. ⁶⁵ სჯნაქსარსა... და – E. ⁶⁶ შექმნა D. ⁶⁷ აღელუია – CD. ⁶⁸ და – CD.

(1) ფს. 102,20. (2) ფს. 102,21. (3) ფს. 134. (4) ფს. 102. (5) ფს. 148. (6) ფს. 103,4. (7) ფს. 103,1. (8) ფს. 150,6. (9) მათე 18,10. (10) ფს. 50. (11) ფს. 91,2. (12) ფს. 92. (13) ფს. 94. (14) ფს. 103,4. (15) ფს. 103,1. (16) ებრ. 2,2. (17) ფს. 32,6. (18) ფს. 102,20. (19) ლუკა. 10,16. (20) ფს. 103,4.

ԳՕԳԽՆ ԲՕԴԲԼԽԻՆ Գ. წმიდისა ეკესტო-
ლიაჲსი¹

და წმიდათა მოწამეთა ონისიფორე,²
პორფირი,³ ქრისტეფორე,⁴ მავრა და
ტიმოთესი და არტემონ და ნარსისი

და წმიდისა თეოსტირიკტე⁵ ხუცისა⁶
და მონაზონისაჲ⁷

და წმიდისა მოწამისა ალექსანდრესი,
რომელი იწამა თესალონიკეს მაქსიმიანეს ზე
მეფისა, რამეთუ ვითარცა წარადგინეს წინაშე
საყდართა მისთა, განკურდა სურვილითა⁸ ქრის-
ტესითა და მყის შეხლდა,⁹ სადა-იგი ნაზორევი
კერპთაჲ მდგომარე¹⁰ იყო და ტაბლაჲ | იგი ფერ-
კითა გარდაქცია და ყოველი იგი ნაგები დასთხია,
ვინაჲცა ამას ზედა მეფე განრისხებულ იქმნა | და
თავისა მისისა¹¹ მახვლითა¹² ბრძანა წარკუეთაჲ.*

ხოლო¹³ ამასცა დღესა თქუან¹⁴ ყოველივე¹⁵
მთავარანგელოზისაჲ, უფალო¹⁶ ღაღადყავი და
წიგნისკითხვაჲ და გალობანი და სამხრად განგე-
ბაჲ¹⁷ ეგრეთვე და წარგზავნონ¹⁸ დღესასწაული
მისი.¹⁹

ԳՕԳԽՆ ԲՕԴԲԼԽԻՆ Դ. წმიდისა მოწამისა
ანტონისი, რომელი იყო მეორისა ასურეთისა
სამთავროჲთ,²⁰ კელოვნებით ქვითხურო. ხოლო
მივიდა რომელსაჲმე აღვილსა და პოვნა კერპთ-
მსახურნი, რამეთუ აღასრულებდეს დღესასწაულ-
სა ღმერთთა მათთასა, ვინაჲცა შევიდა ტაძარსა
| მას შინა საკერპოხსასა²¹ და ყოველნი კერპნი
მათნი შემუსრნა და მეცხეულად ურწმუნოთა მათ
მიერ მახვლითა აღესრულა. |

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნირეონ²²
და კალიოპი და ორესტისი

და კსენებაჲ თევდოსი²³ დიდისა მეფისაჲ

და წმიდისა მოწამისა²⁴ გიორგის ურმის-
თუალსა შესლვაჲ, რაჟამს დაჰკრეს იგი²⁵
ურმისთუალსა²⁶

და ნეტარისა თეოკტიტესი²⁷ ლეზ-
ვიას.^{28**}

წმიდანო მამანო,²⁹ ამას³⁰ დღესა დაღაცათუ
ბერძენნი წმიდისა გიორგისთჳს³¹ არა დიად დღე-
სასწაულობენ, არარაჲ³² არს ყენებაჲ,³³ | რა-
თა ჩუენ³⁴ ვდღესასწაულობდეთ, რამეთუ ჩუენ
პირველითგან ესრეთ³⁵ გუაქუს³⁶ ჩუეულობაჲ.³⁷
ხოლო³⁸ ესე საცნაურ არს, რომელ თავადი დღე-
სასწაული წმიდისა გიორგისი აპრილსა ԷԼ არს.
აწ, რომელნი სდღესასწაულობდეთ,³⁹ განგებაჲ
ყოველი აპრილსა ოცდასამსა⁴⁰ მოიძიეთ.***

ԳՕԳԽՆ ԲՕԴԲԼԽԻՆ ԴԵ. წმიდათა მოწამეთა:
მინაჲსი, ბიკტორისი,⁴¹ ბიკენტისი და
სტეფანიდაჲსი. არამედ წმიდაჲ მინა იყო
ეგვპტით მაქსიმიანე მეფისა ზე,⁴² კაცი მშჳდი და
მდაბალი და⁴³ | სავსე ღმრთისმსახურებითა და
სურნელებითა⁴⁴ სულისა წმიდისაჲთა.⁴⁵ ხოლო
მკედრობა⁴⁶ კოტიელთა სოფელსა გუნდსა შინა,
რომელსა რუტალასკი⁴⁷ ეწოდებოდა, არგვრისკო
| მთავრისა ქუეშე. და ვითარ-იგი ვერ თავს-იდვა
საცთურსა მას კერპთასა⁴⁸ ხილვაჲ, რომელი-
იგი⁴⁹ აღორძინებულ იყო უღმრთოებითა⁵⁰ მით
მპყრობელთაჲთა, დაუტევა სოფელი და უდაბნოდ
განვიდა და⁵¹ მარხვითა და ლოცვითა თავი თჳსი
განწმიდა⁵² და მოთმინებისა მიმართ გონებაჲ
თჳსი აწლო⁵³ და სიმკნისა მიმართ | აღლესა და
საღმრთოთა⁵⁴ სურვილითა სული თჳსი აღატყინა
და ქრისტეს მადლითა ახოვნებაჲ და უშიშოებაჲ
| მოიღო. ამისთჳსცა გარდამოჴდა მიერ⁵⁵ მითი
და შორის კერპთმსახურთასა დადგა და ქრისტე⁵⁶

*მინაწერი: „ქრისტე, შეიწყალე თჳსა“ E. **ტექსტშივე ერთვის: „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კოსტანტი კახა-
საჲ. ესე იყო ქართველთა აზნაური დიდებული და იწამა სარკინოზთა მიერ სპარსეთს“ C32v. ***ტექსტშივე ერთვის:
„და ლოცვა ყავთ ჩემ გიორგისთჳს“ F53r.

¹ ესტოლიაჲსი E. ² ონისიფორე A. ³ პორფირი|ქრისტეფორი E. ⁴ ქრისტეფორე D. ⁵ თეოსტირიკტე BC. ⁶ ხუცისაჲ
B. ⁷ მონაზონისა B. ⁸ სურვილითა|სიყვარულითა BCE. ⁹ შეახლდა C. ¹⁰ მდგომარე|მდებარე E. ¹¹ მისისა BCF.
¹² მახვლითა E. ¹³ ხოლო – E. ¹⁴ ითქუას E. ¹⁵ ყოველი E. ¹⁶ უფალო... და – E. ¹⁷ განგებაჲ... და – E. ¹⁸ წარგზავნონ
D, წარგზავნოს E, წარიგზავნოს F. ¹⁹ მისი – E. ²⁰ სამთავროთ E. ²¹ საკერპოხსასა E. ²² ნირეონ|ნერონ B, ნირეონ-
რეონ C. ²³ თევდოსისი E. ²⁴ მოწამისა – E. ²⁵ ~ რაჟამს-იგი დაჰკრეს BE. ²⁶ ~ რაჟამს-იგი ურმისთუალსა დაჰკრეს C.
²⁷ თეოკტიტესი BCEF. ²⁸ ლეზევიას E. ²⁹ მამანო|ღმრთისანო F. ³⁰ ამას... დაღაცათუ|აქა E. ³¹ წმიდისა გიორ-
გისთჳს – E. ³² არარაჲ... რამეთუ – E. ³³ ყენება AD. ³⁴ ჩუენ+კულა E. ³⁵ ესრეთ – E. ³⁶ ~ ჩუეულობაჲ გუაქუს
E. ³⁷ ჩუეულობაჲ CDEF. ³⁸ ხოლო... მოიძიეთ|კეთილ არს დღესასწაულობაჲ წმიდისა გიორგისთჳს, მეოხმცა
არს საწყალობელთა სულთა ჩუენთათჳს წინაშე უფლისა E. ³⁹ ჰსდღესასწაულობდეთ C, დღესასწაულობდეთ F.
⁴⁰ ოცდასამსა|ԷԼ BCDEF. ⁴¹ ~ ბიკენტისი, ბიკტორისი E. ⁴² ზმ CF. ⁴³ და – CF. ⁴⁴ სურნელებითა E. ⁴⁵ წმიდისაჲთა
D. ⁴⁶ მკედრობაჲ E. ⁴⁷ რუტალასკი E. ⁴⁸ კერპთასა|კერპთმსახურთასა E. ⁴⁹ რომელი-იგი|რომელი E. ⁵⁰ უღმრთოვე-
ბითა A. ⁵¹ და – BCF. ⁵² განწმიდა CD. ⁵³ აწდგა C, აწდვო BF. ⁵⁴ საღმრთოთა E. ⁵⁵ მიერ – E. ⁵⁶ ქრისტე CF.

D65 ღმერთი კანდიერად ქადაგა და იგუემა და იხუეტა და ფლასითა ფიცხლითა¹ იქლიბნეს წყლულებანი მისნი და ლამპართა მიერ აღნთებულთა მოეწუნეს კორცნი მისნი და კურომსთავისა სახეთა რკინათა² ზედა თრევითა უწყალოდ ყოველნივე³ კორცნი მისნი მოჰლულეს⁴ და მერმე უკუანასკნელ მასჯლითა აღესრულა და ცეცხლითა დაიწუა.⁵

Cv ეგრეთვე წმიდა ბიკტორ⁶ და ბიკენტი⁷ იყვნეს ანტონინე მეფისა ზე⁸ და იწამნეს სევასტიანეს⁹ მიერ იტალიელ¹⁰ | მთავრისა, რამეთუ წმიდასა ბიკტორს¹¹ აძულებდეს,¹² რამათა უვარყოს¹³ ქრისტე, და ვითარ არა თავს-იდვა, დაჰლენწნეს და დაჰუსრნეს¹⁴ თითინი მისნი ესოდენ უწყალოდ, ვიდრემდე განსცუვეს¹⁵ ტყავისაგან ბუალნი მათნი¹⁶ და საკუმილსა აღზებულსა¹⁷ შთააგდეს, რომელსა შინა დაყო სამი დღე¹⁸ და უვნებლად გამოვიდა. და¹⁹ მერმე წამალი მაკუდინებელი, რომელ არს სამსალაჲ, შესუმად აძულებს,²⁰ რომელსა ზედა გამოსახა სასწაული ჯუარისაჲ და²¹ შესუა და უქმად გამოაჩინა იგი, ვინაჲცა განკურდა, რომელმან-იგი შეჰმზადა, და ჰრწმენა ქრისტე.²² ამისა შემდგომად დასწუადნეს²³ ძარღუნი მისნი და მღუდარე ზეთი დაასხეს | მის ზედა და დამოჰკიდეს და ლამპართა მიერ მოსწუნეს²⁴ კორცნი მისნი. | და კუალად სხუაჲ წამალი მაკუდინებელი, რომელსა კონიაჲ²⁵ ეწოდების, ძმრითა შეასუეს მას²⁶ და თუალნი აღმოჰკადნეს და სამ დღე²⁷ თავდამოქცევით დაჰკიდეს²⁸ და მერმე ტყავი წარჰკადეს და ესრეთლა სული თჳსი უფალსა შეჰვედრა.

A66r F54 ხოლო წმიდა სტეფანიდა ცოლი იყო მკედრისა²⁹ ვისიმე, სიჩხოთგანვე მსახური³⁰ ქრისტესი. და მო-რამ-კუდა ქმარი მისი, იყო იგი ვითარ³¹ ათექუსმეტისა წლისაჲ, და³² მიერითგან მარტოებით და ქურობით³³ დაადგრა.³⁴

ამან იხილა რაჲ წმიდა ბიკტორ³⁵ ესევითართა ტანჯვათა შინა, იწყო³⁶ ნატრად მისა და მეესეულად იხილა,³⁷ რამეთუ ორნი გვრგვინი გარდამოვიდოდეს³⁸ ზეცით, რომელთაგანი უდიდესი განმზადებულ იყო წმიდისა ბიკტორისა,³⁹ | ხოლო მეორე იგი⁴⁰ – თჳთ მისდა. და ვითარ წარიღვინა წინაშე მთავრისა, ღმრთად და შემოქმედად ყოველთა დაბადებულთა ქრისტე⁴¹ უფალი⁴² ჩუენი აღიარა. მაშინ მთავარმან ბრძანა შეპყრობაჲ მისი და მოდრიკნა ორნი ფინიკნი იძულებით და მოაბა ერთი კელი⁴³ | მისი ერთსა ფინიკსა და ერთი ერთსა და⁴⁴ განუტევნა ფინიკნი იგი და მეესეულად განაპეს წმიდა იგი ორად და ესრეთ სრულ იქმნა ნეტარი⁴⁴ იგი.

ამასვე დღესა წმიდისა თეოდორე აღმსარებელი ს⁴⁵, სტუდიელთა წინამძღურისაჲ. მწუხრი უფალო ღალადყავსა დასდებულნი⁴⁶ და⁴⁷ ცისკრად წამებაჲ⁴⁸ და⁴⁹ გალობანი წმიდისა მინაჲსნი ითქუნენ.⁵⁰ ხოლო⁵¹ სამხრად ყოველი⁵² განგებაჲ მოწამეთაჲ აღესრულოს; ოკლონბერსა შუდსა⁵³ მოიძიე,⁵⁴ გინა რომელიცა გინა.⁵⁵

ԳԵՐԴԵՐ ԲԱՊԵՐԴԵՐ ԴԵ. წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანე მოწყალისა,⁵⁶ | მთავარეპისკოპოსისა⁵⁷ ალექსანდრიელისაჲ. ესე ნათესავით⁵⁸ იყო კჳრელი,⁵⁹ ძე⁶⁰ ეპიფანე⁶¹ მთავრისაჲ, და განზრახვითა მამისაჲთა⁶² შეეყო ცოლსა და მამა შვილთა იქმნა. ხოლო ვინაჲთგან მეუღლე⁶³ მისი საწუთრომსაგან⁶⁴ განვიდა, ყოველივე წადიერებაჲ სულისა თჳსისაჲ საღმრთოსა | მოქალაქობისა და სათნოებათა მოგებისა მიმართ შეცვალა, ვინაჲცა ბრწყინვალეობისათჳს ცხორებისა მისისა მთავარეპისკოპოსად⁶⁵ ალექსანდრიისა დაიდგინა⁶⁶ ჰერაკლე⁶⁷ მეფისა მიერ ვედრებითა ყოვლისა ალექსანდრიელთა⁶⁸ ერისაჲთა.* ამან დააყენა პირველად

E41

Dv

Bv

A66v

Fv

* აქ წყდება C ნუსხა. ** მინაწერი არშიაზე: „ქრისტე, შეიწყალე სმ̃თხ“ (?) E.

¹ ფიცხლითა C. ² რკინისათა C, რკინასა D. ³ ~ ორცნი მისნი ყოველნივე E. ⁴ მოჰლულეს B, მოსცვივნეს C (გვიანდელი მხედრული), მოჰლულენ D (გვიანდელი ხელით). ⁵ დაიწუა E. ⁶ ბიკტორ E. ⁷ ბიკენტი B. ⁸ ზმ F. ⁹ სებასტიანე E. ¹⁰ ~ მთავრისა მიერ იტალიელთაჲსა E. ¹¹ ბიკტორს E. ¹² აძულებდეს ADE. ¹³ უარ-ყოს BCF. ¹⁴ დაჰუსრნეს EF. ¹⁵ განსცუვეს A, განსცუვეს E. ¹⁶ მათნი მისნი CD. ¹⁷ აგზებულსა BE. ¹⁸ დღე F. ¹⁹ და – BCE. ²⁰ აძულებს AE. ²¹ და – B. ²² ქრისტე CF. ²³ დასწუადნეს დასწუნეს B. ²⁴ მოჰწუნეს B. ²⁵ კონია E. ²⁶ მას – BC. ²⁷ დღე F. ²⁸ დამოჰკიდეს E. ²⁹ მკედრისა მთავრისა E. ³⁰ მსახური იყო E. ³¹ ვითარ – E. ³² და – B. ³³ ქურობით BCF. ³⁴ დადგრა B. ³⁵ ბიკტორ E. ³⁶ იწყო E. ³⁷ იხილნა E. ³⁸ გარდამოვიდეს F. ³⁹ ბიკტორისა CF, ბიკტორისთჳს E. ⁴⁰ იგი – E. ⁴¹ ქრისტე CF. ⁴² უფალი ღმერთი DE. ⁴³ კელი ფერკი A. ⁴⁴ ნეტარი წმიდა E. ⁴⁵ აღმსარებლისა E, აღმსარებლისა F. ⁴⁶ დასდებულნი – E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ წამება – E. ⁴⁹ და – E. ⁵⁰ ითქუნენ – E. ⁵¹ ხოლო – E. ⁵² ყოველი – E. ⁵³ შუდსა DE, ზ-სა F. ⁵⁴ მოიძიე... გინდეს – E. ⁵⁵ გინდეს CEF, თედის B. ⁵⁶ მოწყალისა BCEF. ⁵⁷ მთავარეპისკოპოსისა DEF. ⁵⁸ ~ იყო ნათესავით E. ⁵⁹ კჳრელი E. ⁶⁰ ძე E, ძმ F. ⁶¹ ეპიფანე ექუფანე E. ⁶² მამისაჲთა მთავრისაჲთა F. ⁶³ მეუღლე B. ⁶⁴ საწუთრომსაგან E | ცხორებისა ამისგან F. ⁶⁵ მთავარეპისკოპოსად EF. ⁶⁶ დაიდგინა AE. ⁶⁷ ჰერაკლე F. ⁶⁸ ალექსანდრიელთა E.

- B70 D66 მწვალებელთა მიერ¹ შემატებული იგი სიტყუად „წმიდაო ღმერთოჲსა“ გალობასა შინა, ვითარმედ: „წმიდაო უკუდავო,² რომელი ჯუარს-ეცუ ჩუენ-თჳს“.³ დაყვნა⁴ უკუე მღვდელთმოდურებასა⁵ შინა წელნი მრავალნი და ფრიადნი სასწაულნი აღას-რულნა. ხოლო გლახაკთა⁶ წყალობაჲ⁷ ესოდენ შეიტკბო,⁸ ვიდრელა შემსგავსებულად | საქმისა ეწოდა ყოველთა | მიერ იოვანე მოწყალე და სიტკბოებისათჳს და სახიერებისა მისისა არა ხოლო⁹ მორწმუნეთა მიერ პატივცემულ იყო და საყუარელ, არამედ ურწმუნოთაცა, ვითარცა ცხორებაჲ მისი მოგუთხრობს¹⁰ და მშჯლობით უფლისა მიმართ¹¹ მიიცვალა.
- Ev ამავე დღესა წმიდისა მარტინე ფრანგე-თისა ეპისკოპოსისაჲ.¹² ესე იყო ღრატიანე* მე-ფისა ზე,¹³ რომლისა | მიერ მთავრად დაიდგინა¹⁴ და ბრძოლად ბარბაროზთა¹⁵ წარივლინა. ხოლო იხილა რაჲ აურაცხელი სიმრავლე წინააღმდეგო-მთაჲ, შეეშინა, ვითარცა სამართალცა იყო, არა-მედ ძილსა შინა | საღმრთოთა გამოცხადებითა აღთქუმაჲ ძლევისაჲ და კადნიერებაჲ წინააღმდე-გომთა ზედა მოიღო. ამისთჳსცა შეერია და შებმა უყო მათ და ყოველთავე მძლე ექმნა და მეფისაგან დიდად¹⁶ პატივცემულ იქმნა. არამედ იგი ზეცათა¹⁷ მეუფესა ჰმადლობდა, რომელმან მცირედისა ქვე-ლისსაქმისათჳს მოუგონელი¹⁸ იგი ძლევაჲ მიანიჭა მას, რამეთუ¹⁹ სთხოვა²⁰ მას ოდესმე²¹ გლახაკმან ვინმე კერძო²² ქლამინდისა მისისაჲ, ხოლო მან განხია და მოხოველსა²³ მას მისცა, რომლისათჳს-ცა გამოუჩნდა უფალი და ჰრქუა | მას: „ვინამთჳს მშიერი გამოშარდეს და შიშუელი შემოსეს, განგა-ძლიერო და ვიყო მე შენ თანა და მტერთა მიმართ ძლევაჲ მოგანიჭო შენ“. ამის წილ უკუე სამა-ღლობელად ღმერთისა მონაზონებისა ცხორებაჲ აღიღო²⁴ და შუდისა²⁵ წლისა ჟამთა მოღუაწებად
- Bv და წურთად საღმრთოთა წერილთა მოიცალა და მერმე კოსტანტია ქალაქსა მღვდელთმოდურად დაიდგინა,²⁶ რომელ არს გალიას.²⁷ ამან ძალითა ქრისტესითა საკურველებანი დიდნი აღასრულნა, რამეთუ მკუდარნი აღადგინნა და ვეშაპნი მოკლნა და ტრედი ცოცხალი ოქროდ შეცვალა საკმრად გლახაკისა და კუალად პირველსავე²⁸ სახესა კუალად-ავო იგი და სხუანი მრავალნი ძალნი ქმნა²⁹ და ესრეთ მშჯლობით აღესრულა და³⁰ უფლისა მიმართ მიიცვალა.
- Dv ამავე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ნილო დაყუდებულისაჲ, რომელი იყო ანკურიე-ლი³¹ და³² დაეყუდა რაითს³³
- C34 A67v და წმიდათა | მამათა** ჩუენთა კოსტანტინეპო-ლელ³⁴ მთავარეპისკოპოსთა³⁵ ფლავიანე და ლეონტი³⁶ სი
- და წმიდისა მოწამისა³⁶ არსაკისი.*** მწუხრი დასდებელნი იოვანე³⁷ მოწყალ-ისანი. ლიტანიისაჲ: „ღმერთო მამათა ჩუენთაო“. ცისკრად ცხორებაჲ და³⁸ გალობანი მის-ნივე.³⁹
- E42 სამხრად ფსალმუნი: „იხარებდით მარ-თაღნი უფლისა“. (1) დასდებელი: „შეგესემინ⁴⁰ ღმერთსა ლოცვისა“. (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმა-ნო, დაემორჩილენით წინამძღუართა“. (3) ჰპოვო⁴¹ დეკენბერსა⁴² ლ. ალელუიამ: „მღვდელნი შენნი შეიმოსნენ“. (4) სახარებაჲ ლუკასის:**** „მას ჟამსა შინა⁴⁴ მისდევდა იესუს⁴⁵ ერი მრავალი“. (5) ჰპოვო⁴⁶ იანვარსა ლ. განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს“. (6)
- ГЛАГОЛЪ НАШЕЛЪСЯ Л. წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანე ოქროპირისა⁴⁷ კოსტანტი-ნეპოლელ⁴⁸ მთავარეპისკოპოსისაჲ.⁴⁹ ხოლო ესე დღესასწაული აღესრულები ნაცვალად⁵⁰ მიცვალებისა მისისა, რამეთუ მიცვალებაჲ მისი

*ღრატიანე[Γρατιανός]. **აქედან C ნუსხა ისევ გრძელდება. ***მინაწერი არშიაზე: „ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელთ-წამისა აბიბოს ნეკრესელ ეპისკოპოსისაჲ, რომელი იწამა ცეცხლისმსახურთა მიერ ქართლს“ C34r. ****უნდა იყოს მათე 4,25-5,12. *****10 იანვარს შეტანილია მათე 5,14-19.

¹ მიერ – E. ² უკუდავო ADE. ³ ჩუენთჳს+უფალო E. ⁴ დაყვნა B. ⁵ მღვდელთმოდურებასა E. ⁶ გლახაკთ E. ⁷ მოწყალეჲ E. ⁸ შეიტკბო D. ⁹ ხოლო+თუ F. ¹⁰ მოგუთხრობს E. ¹¹ მიმართ F. ¹² ეპისკოპოსისაჲ EF. ¹³ ზწ F. ¹⁴ დაიდგინა E. ¹⁵ ბარბარუსთა F. ¹⁶ დიდად – F. ¹⁷ ზწცათა F. ¹⁸ მოუგონებელი E. ¹⁹ რამეთუ – E. ²⁰ სთხოვა EF. ²¹ ოდესმე – E. ²² კერძო E. ²³ მოხოველსა BCE. ²⁴ აიღო BC. ²⁵ შუდისა E. ²⁶ დაიდგინა AE. ²⁷ ღალიას BCEF. ²⁸ ~ კუალად-ავო იგი პირველსავე სახესა E. ²⁹ ქმნა E. ³⁰ და+მშჯლობით E. ³¹ ანკურიელი E. ³² და – E. ³³ რაათს AD. ³⁴ კოსტანტინოპოლელ D, კოსტანტინოპოლელ E. ³⁵ მთავარეპისკოპოსთაჲ BC, მთავარეპისკოპოსთაჲ EF, მთავარეპისკოპოსთა D. ³⁶ არსაკი მოწამისა E. ³⁷ იოანე A. ³⁸ და – E. ³⁹ მისნი E. ⁴⁰ შენგესემინ CE. ⁴¹ ჰპოვო CDEF. ⁴² დეკენბერსა[იკლონბერსა] F, დეკემბერსა C. ⁴³ ლუკასისა F. ⁴⁴ შინა – EF. ⁴⁵ იესუ B. ⁴⁶ ჰპოვო BD. ⁴⁷ ოქროპირისა BCEF. ⁴⁸ კოსტანტინოპოლელ D, კოსტანტინეპოლელ CF. ⁴⁹ მთავარეპისკოპოსისა E, მთავარეპის-კოპოსისა F. ⁵⁰ ნაცვალად BEF.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 13,17. (4) ფს. 131,9. (5) მათე 4,25. (6) ფს. 111,6.

Fv	იქმნა სეკდენბერსა ათოთხმეტსა ¹ დღესასწაულსა ჯუართა ² აპერობისასა. ესე წმიდაა და სამგზის სანატრელი მამა ³ ჩუენი იოვანე ⁴ იყო ნათესავით	ვთქუა, მსგავსად მოციქულთა მოსწრაფე იყო, რაათა ყოვლისა ცოდვისა ძირი განფხურას ²⁶ კაცთა ბუნებისაგან. ხოლო მარხვასა და მოლუ-	
B71	ანტიოქელი, ძე ⁵ სეკუნდოს სტრატეილატისა ⁶ და დედისა ანთუსისი, ღმრთისმსახურთა და ამით ესევეითართა მოსწრაფებითა და გონებისა სი-	აწებასა ესეზომსა მისცა თავი თჳსი, ვიდრელა კინოდენი რამე და უნდოა ²⁷ ქერისაგან შემზა-	
	მახვლითა ყოველივე საწარმართო ⁸ სწავლაჲ დაისწავა ⁹ ლიბანის მიერ და ანდრალათეს, ბრძენთა ანტიოქიისათა. ¹⁰ ხოლო ისწავნა ¹¹ კეთი-	დებული საზრდელი მიიღის და ეგრეთვე ²⁸ ძილი არა ცხედარსა ზედა, არამედ ზედგომით საბელსა რასმე ზედა, რომელსა უტჯრთავენ. ხოლო უკუეთუ	
	ლად სწავლანი ¹² საეკლესიონი ¹³ და თავსა მეც-	სადმე დაბუნის და მოუძღურდის, ქუევჯდომით ²⁹ სავარძელსა ³⁰ ზედა მიიძინის. ხოლო მოწყალე-	A68v
	ნიერებისა ¹⁴ მათისასა ¹⁵ აღიწია ¹⁶ და სიწმიდითა და უბიწოებითა ცხორებაჲ თჳსი შეამკო და მელეტის მიერ ანტიოქელ მამათმთავრისა ¹⁷ დიაკონად	ბისათჳს და კაცთმოყუარებისა რადლა საკმარ არს თქუმაჲ, რომელი აქუნდა მას ³¹ გლახაკთა მიმართ და ჭირვეულთა და ამას გუაუწყებენ	
A68r	იკურთხა. და შემდგომისა ¹⁸ მისისა ¹⁹ ფლახია-	თქუმულნი მისნი, რამეთუ უმეტესნი ³² ამათ სათნოებათა მასწავლელად აღწერილ არიან, და რაათა ანგაჰრებასა და მოხუეჭასა გლახაკთასა	C35
D67	ნესგან ზუცად კელთდასხმულ იქმნა. მრავალნი საკითხავნი და ²⁰ აღრიცხუვად ²¹ შესუძლებულნი გამოთქუნა სინანულისათჳს და ცხორებისა საუ-	ვევლტოდით, რომლისათჳსცა ³³ შეემტერა მას ევლოქსია ³⁴ დედოფალი, ვინათგან ³⁵ წარიტაცა	Dv
Cv	კუნოჲსა და ყოველნივე წიგნი ღმრთივსულიერნი თარგმანებითა განჰმარტნა. ხოლო ვინათგან ნეკტარიოს კოსტანტინეპოლელ ²² პატრიაქი	მან ³⁶ ვენაკი იგი ³⁷ ქურივისაჲ და ³⁸ წმიდაჲ ესე ასწავებდა მას, რაათა უკუნ-სცეს იგი ქურივსა მას ³⁹ გლახაკსა. ⁴⁰ და ⁴¹ ვინათგან არა ისმინა, მაშინ წმიდამან იოვანე სახითა იეზაბელისითა	B72
	ცხორებისაგან განვიდა, გამორჩევითა ერისაჲთა და ბრძანებითა მეფისაჲთა ეპისკოპოსთა თანა და მღვდელთა ანტიოქიით მიყვანებულ იქმნა და კანონისაგან საეკლესიოჲსა სამეუფოჲსა ²³ ქალაქისა მღვდელთმოდურად კელთდასხმულ	განაქიქა სიბოროტე მისი. და რამეთუ სულსა შინა ბოროტისმოქმელსა არა შევიდეს სიბრძნე, ამისთჳსცა სახედ მკეცთა განძნდა უგუნური იგი და ყოვლითა ღონისძიებითა ისწრაფა წმიდისა ⁴² ამის ⁴³ აღფხურაჲ ⁴⁴ საყდრისაგან მღვდელთმოდ-	
Ev	იქმნა. ამისა შემდგომად უფროჲს შეჰმატა მოსწრაფებასა თჳსსა თარგმანებისათჳს წერ-	ლუართა ვიეთმე თანაშემწეობითა, რომელნი-იგი მძლავრებით ⁴⁵ ვიდრელა ღმრთისმსახურებით მწყემსობდეს. ხოლო ვინათგან პირველისა ⁴⁶ მის ⁴⁷ ექსორობისათჳს ⁴⁸ წმიდისა მის ⁴⁹ არცა ერთი მიზეზი ეპოვა, ⁵⁰ ამისთჳს განიზრახეს, რაათა ზაკუვით უკუმოიყვანონ რეცა ცი-	
Bv	ილთაჲსა და სწავლისათჳს და მოძღურებისა, რომელთა მიერ მრავალნი ღმრთისმეცნიერებად მოიყვანნა და ურიცხუნი სულნი აცხოვნნა, რამეთუ ზედასზედა სწავლითა და სიტყუათა მისთა ძალითა ყოველთა სინანულად მოიზიდ-	ლისწამებად უმეტესად და შესასმენელად ღონიე-	Fv
F1	ვიდა ²⁴ და უწესოჲსა ²⁵ ცხორებისაგან წესიერებად და მოლუაწებად მოიყვანებდა. და რაათა მოკლელ	რად ⁵¹ კუალად განდევნად საყდრისაგან ვითარცა გარდამავალსა კანონისასა, რომელი-იგი ყვესცა, რამეთუ ექსორია-ყვეს კუკუსოს სომხითისასა	E43

*F ნუსხაში (Jer. 24) ეს ფურცელი (Ir-v) შეცდომითაა აკინძული 55v-ის შემდეგ.

¹ ათოთხმეტსა]იდ BCEF. ² ჯუართ C. ³ მამა D. ⁴ იოვანე — C, იოანე B. ⁵ ძმ EF. ⁶ სტრატეილატი⁶ DF. ⁷ მისი-
საჲთა D. ⁸ საწარმართო E. ⁹ დაისწავლა DF, დასწავა E. ¹⁰ ანტიოქისათა F. ¹¹ ისწავლნა BCDEF. ¹² სწავლანი¹²
BCEF. ¹³ საეკლესიონი BEF. ¹⁴ მეცნიერებისაჲ D. ¹⁵ მათისასა]მეის D. ¹⁶ აღიწია]აღვიდა C. ¹⁷ მამადმთავრისა E.
¹⁸ შემდგომად C. ¹⁹ მისსა C. ²⁰ და — E. ²¹ აღურიცხვად B, აღრაცხუვად C. ²² კოსტანტინეპოლელ D. ~ პატრიაქი
კოსტანტინეპოლელი E. ²³ სამეუფოჲსა E. ²⁴ მოიზიდვიდა E. ²⁵ უწესოჲსა E. ²⁶ განფხურას D, განჰფხურას BCF.
²⁷ უნდო E. ²⁸ ეგრეთ E. ²⁹ ქუევჯდომით E. ³⁰ სავარძელთა E. ³¹ მას — E. ³² უმეტესნი]უმრავლესნი E. ³³ რომლი-
სათჳს E. ³⁴ ევლოქსია BDE. ³⁵ ვინათგან]ვინაჲცა BCF. ³⁶ მან — E. ³⁷ იგი — BCDEF. ³⁸ და... ქურივსა — E.
³⁹ მას]მის E. ⁴⁰ გლახაკისაჲ E. ⁴¹ და]ხოლო BCEF. ⁴² წმიდისაჲ C. ⁴³ მის CE. ⁴⁴ აფხურაჲ ACE, აფხურად D.
⁴⁵ მძლავრებითა BCF. ⁴⁶ პირველისა]ღმრთისა E. ⁴⁷ მის]მიერ E. ⁴⁸ ექსორობისათჳს B. ⁴⁹ მის — BCF. ⁵⁰ ეპოა
BF, პოვა E. ⁵¹ ღონიერად]და E.

- A69r კაცი იგი სწორი ანგელოზთა და თუთოსაზითა¹ ჭირითა განკაფეს, რომელთა შინა სანატრელი და წმიდაა სული თუთი კელთა² ღმრთისათა შეკვედრა. ხოლო რომელთა-იგი ესეცითარი უწესობა იკადრეს, არა გრძელთა ჟამთა შემდგომად მიეკადა სასჯელი,³ არამედ შემდგომად განდევნისა მისისა სნებათა მიერ ფიცხელთა შეიწრებულთა წარკვდეს სულნი მათნი, რომელთაგანი ერთი არს ევლოქსია,⁴ რამეთუ შემდგომად აღსრულებისა სამხილებელად უმჯულობისა მისისა ოცდაათორმეტ⁵ წელ⁶ ირყეოდა⁷ ღარნაკი იგი, რომელსა შინა დამარხულ იყო, რომელი-იგი |
- Bv შემდგომად პატიოსანთა ნაწილთა ოქროპირისათა აღმოყვანებისა დადგა, რომელნი-იგი დაისხნეს⁸ ეკლესიასა⁹ მოციქულთასა საკურთხეველსა¹⁰ ზედა.
- Cv ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მილი ეპისკოპოსისა¹¹ და მოწაფეთა მისთა:¹² ევგორი,¹³ პაპა და¹⁴ სენო¹⁵ დიაკონისა, რომელნი იყვნეს სპარსეთით. ხოლო წმიდაა მილი სტრატიოტი¹⁶ იყო | პირველად, არამედ პატიოსნისა მოქალაქობისა და გარდარეულთა სათნოებათა მისთათჳს იკურთხა ეპისკოპოსად ტელეპოლის, სადა-იგი წინააღმართებულმან დანიელ ჩუენე-ბანი იგი იხილნა, არამედ მიერ¹⁷ ურწმუნოთაგან განიღვენა და იერუსალემად¹⁸ წარვიდა და მიერ ალექსანდრიად მივიდა და დიდისა ანტონისა¹⁹ აღვიდა, თავისა მის მონაზონთაჲსა და მიერ სპარსეთადვე მიიქცა, ვინაჲცა-იგი მოიკლა, რამეთუ²⁰ ქალაქსა რომელსამე შევიდა და²¹ ბოროტთა ვიეთგანმეტ²² კაცთაგან²³ მახვლითა²⁴ აღესრულა, რომელთა | სწყევლა, რაჲთა ერთმანერთისაგან მოისრნენ და მეცხეულად შემდგომად მცირედისა ერთმანერთისაგან მოიკლნეს. მრავალნი უკუე კურნებანი აღასრულნა წმიდამან ამან, | ვიდრელა სოფელსა შინა იყო, რამეთუ ვეშაპი მოაკუდინა | და ეპისკოპოსი²⁵ ქტისიფონტე* მეხისტეხითა დამწუარ და ნახევარ განკმელ ყო ამისთჳს, რამეთუ სახიერებაჲ ოდესმე განბასრა მან. და მდინარესა წიაღკდა დაულტოლველად²⁶ და სხუანი მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა²⁷ უვარესნი²⁸ ბუნებისანი, ხოლო მოწაფენი მისნი დაიქოლნეს²⁹ და ესრეთ აღესრულნეს. |
- B73 ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანტონი, ნიკიფორე, ზევეინა, გერმანოს და მანიათაჲსი, რომელნი იყვნეს მაქსიმიანეს ზე.³⁰ არამედ ანტონინე |** მოხუცებული იყო და დღეთა გარდასრული, ხოლო ნიკიფორე და ზევეინა და გერმანოს — ჭაბუკნი ჰასაკითა. ესენი³¹ შეპყრობილ იქმნეს³² მაქსიმიანეს მიერ და კესარიას შინა მახვლითა წარეკუთენეს თავნი მათნი. ხოლო წმიდაა მანიათა ქალწული იყო სკუთობლით.³³ ამას უკუე³⁴ მიშუელსა ყოველი ქალაქი მოავლეს და მერმე ცეცხლსა შესთხიეს და ესრეთ სრულ იქმნა.³⁵
- Cv მწუხრი უფალო³⁶ ღალადყავსა დასდებელნი ოქროპირისანი,³⁷ ხოლო სტიქარონნი³⁸ უკუეთუ ჯუარისაჲ³⁹ იყოს დღე, ჯუარისაჲცა თქუან დასდებელი ერთი⁴⁰ და სხუანი ოქროპირისანი, ხოლო⁴¹ უკუეთუ ჯუარისაჲ არა იყოს, ყოველნი⁴² ოქროპირისანი.⁴³ ლიტანიისა და⁴⁴ ოხითაჲ,⁴⁵ ო⁴⁶ გუერდი: „პირისა შენისა მადლი, ვითარცა ოქროჲ, გამობრწყინდა და სოფელი განანათლა. უპოარებისა⁴⁷ საუნჯენი სოფელსა შინა განამრავლნა, სიმაღლე სიმაღლისაჲ გზჩუენა⁴⁸ ჩუენ,⁴⁹ არამედ ვითარცა-იგი სიტყუთა⁵⁰ შენითა განგუსწავლენ ჩუენ,⁵¹ ეგრეთვე სიტყუასა ქრისტესა ღმერთსა ევედრე, მამაო ოქროპირო, რაჲთა აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“. |
- D68
- Dv
- F56
- A70r
- Fv
- Ev

*უნდა იყოს: ქტისიფონისა (ქალაქი). **აქ წყდება C ნუსხა.

¹ თითოსაზითა BCEF. ² კელთა+შინა BEF. ³ საშჯელი ACD. ⁴ ევლოქსია BCEF. ⁵ ოცდაათორმეტსა E. ⁶ წელსა E. ⁷ ირყეოდა|იძვროდა E. ⁸ დასხნეს A. ⁹ ეკლესიასა+შინა წმიდათა E. ¹⁰ ~ ზედა საკურთხეველსა E. ¹¹ ეპისკოპოსისა BCEF. ¹² მისთა BCEF. ¹³ ევგორი F. ¹⁴ და — E. ¹⁵ სენო BCF. ¹⁶ სტრატიოდი B. ¹⁷ ~ ურწმუნოთა მიერ DE. ¹⁸ იწმლდ B. ¹⁹ ანტონისა CD. ²⁰ რამეთუ|და C. ²¹ და|რამეთუ B. ²² ვიეთგანმეტ|ვიეთმე D. ²³ კაცთა BCEF. ²⁴ მახვლილითა E. ²⁵ ეპისკოპოსი F. ²⁶ დაულტოლველად E. ²⁷ აღასრულნა+მან CE. ²⁸ უვარესნი BC, უვარეს E. ²⁹ დაიქოლნეს E. ³⁰ ზმ CF. ³¹ ესე E. ³² იქმნეს ADE. ³³ სკუთობლით E+ესე შეპყრობილ იქმნა მუნვე და E. ³⁴ ამას უკუე — E. ³⁵ იქმნა+წმიდა იგი E. ³⁶ უფალო... დასდებელნი|ყოველი E. ³⁷ ოქროპირისა E. ³⁸ სტიქარონად BC, — E. ³⁹ ~ დღე ჯუარისაჲ იყოს E+პირველ თითო E. ⁴⁰ ერთი... ოქროპირისანი|ჯუარისაჲ თქუან E. ⁴¹ ხოლო... ოქროპირისანი — E. ⁴² ყოველი F. ⁴³ ოქროპირისა F+ითქუას F. ⁴⁴ და — E. ⁴⁵ ოხითაჲ — E. ⁴⁶ ო⁴⁷ უპოარებისა BE, უპოვარებისა D. ⁴⁸ გუიჩუენა E. ⁴⁹ ჩუენ — D. ⁵⁰ სიტყუთა E. ⁵¹ ჩუენ — D. ⁵² ერთი|C B, ერთი AE, ერთ DF. ⁵³ და — E. ⁵⁴ ითქუნენ E. ⁵⁵ მსგებსისანი E.

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი ლ: „პირი ჩემი იტყო-
დის სიბრძნესა და ზ“. (1) დასდებელი: „ისმინეთ
ესე ყოველმან თესლებმან და მერჩ“. (2) პავლე
ებრაელთაჲ: „ძმანო, ესევეთარი შეჰგვანდა¹ მღღე“. Bv
(3) | ჰპოვო² სეკლენბერსა ჟ, ალელუიამ კმაჲ³
ჟ: „პირი მართლისაჲ იტყოდის“. (4) სახარებაჲ
იოვანესი, თავი ოცე: „თქუა უფალმან: „მე ვარ
კარი ცხოვართაჲ“, ვიდრე: „ერთ მწყემს“. (5)
განიცადე: „საკენებელად საუკუნე“. (6)

E44 **გაგაღს ჩაღწეჟის ღო.** | წმიდისა და ყოველ-
ლაღებულისა მოციქულისა ფილიპესი. ამან
ფრეგას⁶ ქადაგა სახარებაჲ, რომლისანი იყვნეს
შუდნი⁷ ასულნი, ვითარცა მოიქსენებს წმიდაჲ
ლუკა საქმესა შინს მოციქულთასა. ზოლო აღ-
რამ-ესრულა, დაეფლა მუნვე იერაპოლის.⁸

ამასვე დღესა წმიდისა მღღელმოწამისა
იპატისი. რომელი იყო ეპისკოპოსი⁹ ღანგრას
ფებლალონელთასა.¹⁰ ესე ერთი იყო ნიკეას¹¹ შეკ-
რებულთა სამას ათრამეტთა¹² წმიდათა მამათაჲ
და მრავალნი საკრეველებანი აღასრულნა. ამას
მოუწოდა კოსტანტი მეფემან სამეუფოდ ქალაქად,
რამეთუ სამეუფოთა საგანძურთა შესავალსა ვე-
შაპი საშინელი შემძურად იყო ვინამე და არავის
უტევებდა შესლვად მიერ, რომელი-იგი წმიდამან
ამან ლოცვითა მოაკუდინა, რამეთუ¹³ მიერ ფოროდ
შთაიყვანა¹⁴ და მუნ უბრძანა ცეცხლისა დიდისა
აღგზებაჲ¹⁵ და მას შინა დაწუა ბოროტი იგი
მკეცი. ამისთჳსცა მეფემან შესავალსა მას საუნ-
ჯისასა ხატი წმიდისაჲ მის აღჰმართა.¹⁶ ზოლო
ვითარცა თჳსად ეკლესიად მიიქცა¹⁷ ნეტარი იგი,
შემდგომად რაოდენისამე¹⁸ ჟამისა ნავატანოსთა¹⁹
მიერ დაიქოლა.²⁰ *

და კსენებაჲ წმიდისა თომა პატრიარქისაჲ²¹
და იუსტინიანე²² და თეოდორა²³
მორწმუნეთა მეფეთა²⁴ | Ev

| მწუხრი უფალო ღაღადყავსა | თქუნენ²⁵
დასდებელნი წმიდისა ფილიპესნი, სტიქარონად
მსგეფსისანი²⁶ და მოციქულისანი. | ლიტანიისაჲ: A70v
B78
F57
„მოციქულო წმიდაო, ევედრე“.

ცისკრად კანონი ერთი²⁷ და საკითხავი და
შესხმაჲ მოციქულისაჲ. გალობანი მსგეფსისანი²⁸
და ორ-ორჯელ²⁹ მოციქულისა გალობათა დასდე-
ბელნი³⁰ და შემდგომითი შემდგომად.

ზოლო სამხრად ფსალმუნი: „ყოველსა ქუე-
ყანასა განკლა“. (7) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ
დიდე“. (8) საკითხავი საქმე³¹ მოციქულთაჲ: „მათ
დღეთა შინა ანგელოზი უფლისაჲ ეტყოდა“. (9)
ჰპოო³² აღვსებითგან³³ მესამესა³⁴ ხუთშაბათსა.
ალელუიამ: „ავიარებენ³⁵ ცანი საკრეველე“. (10)
სახარებაჲ იოვანესი, თავი³⁶ ოცე: „მას ჟამსა შინა³⁷
ინება იესუ³⁸ განსლვად³⁹ გალილე“. (11) ჰპოო
პირველსა⁴⁰ კურიაკესა მარხვათასა. განიცადე:
„ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმაჲ“. (12)

გაგაღს ჩაღწეჟის ღო. წმიდათა მოწამე-
თა და აღმსარებელთა გურია,⁴¹ სამონა და
აბიბო მსი, რომელნი იწამნეს | ურპას დეოკ- Ev
ლიტიანე⁴² მეფისა⁴³ ზე⁴⁴ ანტონინე დუქსისა მიერ,
რომლისაჲ შეისმინნეს, ვითარმედ საჰყრობილესა
შინა ქრისტიანეთა ჰკურნებენ, და წარიდგინნეს
მის წინაშე. და ვითარ არა თავსიღვეს გებაჲ
კერპთაჲ, დამოჰკიდეს თუთოეული⁴⁵ მათი თითო
კელითა,⁴⁶ ვითარ ხუთ ჟამ ოდენ. არამედ⁴⁷ ვი-
ნამთგან აღსარებასა და სიმტკიცესა ზედა თჳსსა⁴⁸
დაადგრეს,⁴⁹ გარდამოჰქსნნეს⁵⁰ მიერ და კუალად
თუთო⁵¹ ფერკითა⁵² დამოჰკიდნეს და მერმე კნარ-
ცუსა ბნელსა შეაყენნეს⁵³ ორნივე ზოგად და ამისა
შემდგომად წარჰკუეთნეს თავნი მათნი მახულობითა.
ზოლო იყვნეს წმიდანი ესე გურია⁵⁴ და სამონა
ქალაქით ურპამთ, მოხუცებულნი ჰასაკითა და Dv
წესითა მღღელთაჲთა ცხოვდებოდეს⁵⁵ და სწავ-

*მინაწერი არშაზე: „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“ E.

¹ შეჰგავს E. ² ჰპოო DE. ³ კმაჲ — BEF. ⁴ ჟ — E. ⁵ ცხოვართაჲცხოვრებისა E. ⁶ ფრეგას BCEF.
⁷ შუდნი E. ⁸ იერაპოლის E. ⁹ ეპისკოპოსი E+რომელი იყო E. ¹⁰ ფებლალონელთასა AD. ¹¹ ნიკეას BCEF.
¹² სამას ათურამეტთა BCEF. ¹³ რამეთუღა BCEF. ¹⁴ შთაიყვანა AE. ¹⁵ აგზებაჲ BEF. ¹⁶ აჰმართა ADE.
¹⁷ მოიქცა BCEF. ¹⁸ რაუდენისამე E. ¹⁹ ნავანოტიანოსთა BC, ნავატანოსთა E, ნავატანოზთა AD. ²⁰ დაიქოლა
E. ²¹ პატრიარქისა BF. ²² იოსტანიანე E, იოსტუნიანე A, იოსტუნიანე D. ²³ თეოდორა E. ²⁴ მეფეთა DE.
²⁵ თქუნენ — E. ²⁶ მსგეფსისანი E. ²⁷ ერთი BE. ²⁸ მსგეფსისანი E. ²⁹ ~ მოციქულისა გალობაჲ ორჯერ E.
³⁰ დასდებელნი... შემდგომად — E. ³¹ საქმე+წმიდათა F. ³² ჰპოო A. ³³ ახსენებითგან AD. ³⁴ მესამესა] E.
³⁵ აღიარებენ ADE. ³⁶ თავი — ABF. ³⁷ შინა — E. ³⁸ იესუ — BC. ³⁹ განსლვად E. ⁴⁰ პირველსა] BCEF.
⁴¹ გორია E+და E. ⁴² დეოკლიტიანეს E. ⁴³ მეფისა — E. ⁴⁴ ზმ F. ⁴⁵ თითოეული AE. ⁴⁶ კელითა]ფერკითა BF.
⁴⁷ არამედ — BCEF. ⁴⁸ ~ თჳსა ზედა E. ⁴⁹ დადგრეს DEF. ⁵⁰ გარდამოჰქსნეს BCF. ⁵¹ თითო BCEF. ⁵² ფეკითა E.
⁵³ შეიყენნეს E. ⁵⁴ გორია E. ⁵⁵ ცხოვდებოდეს B, ცხოვდებოდეს D.

(1) ფს. 48,4. (2) ფს. 48,2. (3) ებრ. 7,26. (4) ფს. 36,30. (5) იოვანე 10,9-16. (6) ფს. 111,6. (7) ფს. 18,5.
(8) ფს. 18,2. (9) საქმე 8,26. (10) ფს. 88,6. (11) იოანე 1,43. (12) ფს. 18,5.

A71r Bv	ლითა სულიერითა მორწმუნეთა განამტკიცებდეს. ეგრეთვე წმიდაა აბიბოს იწამა ლიკინიოზ მეფისა ზე.¹ ხოლო იყო პატივითა დიაკონი ეკლესიისა და შესძენილ იქმნა, ვითარმედ მოჰვლის სოფელთა და დაბათა და სიტყუათა საღმრთოთა უკითხავს მორწმუნეთა და სარწმუნოებასა ზედა განამტკიცებს მათ. ამისთჳსცა მრავალთა ტანჯვათა შემდგომად ბრძანებითა მეფისაჲთა საკუმილსა ცეცხლისასა შთაგდებულ იქმნა, რომელსა შინა სარბიელი წამებისაჲ აღასრულა და ღმრთისა მივიდა.	რულსა ესრეთ აღასრულებდენ წესსა მუკლთა ღრეკისასა.	A71v
Fv	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დიმიტრისი და პოპლიოქსი,² რომელნი იყვნეს სოფლისაგან მახლობელად ამასიისა³ და იწამნეს მაქსიმიანე და⁴ მაქსიმე⁵ მეფეთა ზე,⁶ რამეთუ ქრისტეს აღსარებისათჳს⁷ წარეკუთვნეს თავნი მათნი.	განზოგებასა მესამისა ჟამისასა ჰრეკონ სამჟამისაჲ²⁶ და ილოცონ კანონითა და²⁷ დასასრულსა თორმეტი²⁸ მუკლი.	B75
	და წმიდისა მოწამისა აზისი და ღირსისა ბარუქისი	დაწყებასა მეხუთისა ჟამისასა ჰრეკონ შუადღისაჲ²⁹ და³⁰ ილოცონ კანონითა და³¹ თორმეტი³² მუკლი მოიდრიკონ,³³ ვითარცა სწერია, და³⁴ შემდგომად შუადღისა³⁵ ლოცვისა იქმნას წმიდაჲ³⁶ ჟამისწირვამ თჳსაგან.³⁷	D70
	და წმიდისა მოწამისა იაკობ მოციქულისა, ძისა ზებედეისი.⁸	დაწყებასა მეშუდისა³⁸ ჟამისასა ჰრეკონ ცხრაჟამისაჲ,³⁹ და⁴⁰ ილოცონ კანონითა და⁴¹ ვითარცა დაასრულონ, თორმეტი⁴² მუკლი⁴³ მოიდრიკონ.⁴⁴ და მეცხეულად წმიდაო ღმერთოჲსა წილ მომიკსენე თქუან და „ერნი ანგელოზთანი“ და⁴⁵ მრწამსი და⁴⁶ მამაო ჩუენოჲ, „ერთ არს წმიდაჲ, ერთ⁴⁷ არს უფალი ჩუენი იესუ ქრისტე,⁴⁸ სადიდებელად“.	F58
	და წმიდისა იაკობ მოციქულისა, ძისა ზებედეისი.⁸	„იყავნ სახელი უფლისაჲ კურთხეულ ამიერიტგან უკუნისამდე“, „ღ ზვის, „ვაკურთხოთ⁴⁹ უფალი ყოველსა ჟამსა, მარადის“, ვიდრე⁵⁰ „იცვნეს უფალმან სულნი წმიდათა მისთანი“. (1) 79 კვრიელეისონი⁵¹ და ლოცვაჲ კურთხევისაჲ და⁵² უმეტესი არაჲ.	
	ციცკრად ალელუიაჲ¹⁰ თქუან¹¹ და წმიდაარსნი და ორი¹² კანონი და იკითხოზ სამი წიგნი და თქუენ¹³ სამნი გალობანი.	მერვესა ჟამსა ჰრეკონ მწუხრისაჲ და თქუან ჭირის* კანონი⁵³ და⁵⁴ უფალო ღაღადყავსა ზედა⁵⁵ დასდებელნი წმიდისანი და⁵⁶ წარდგომად ღღისაჲ.	
	ხოლო პირველი ჟამი, რომელ არს მზისაჲ, ციცკრისასა თანა შეაერთონ თჳნიერ კანონისა. და თორმეტი¹⁴ მუკლი მოიდრიკონ, სამნი¹⁵ გჳანად¹⁶ და თორმეტი¹⁷ მოსწრაფედრე¹⁸ და¹⁹ მერმე²⁰ ილოცონ²¹ მცირედ²² მღუმრიად და თქუან²³ წმიდაო ღმერთოჲ და მამაო ჩუენოჲ და 79²⁴	ხოლო უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ რომელსა დღესა ზვალისაგან ჟამთავე ილოცვიდენ ბერძენნი, უფალო ღაღადყავსა ზედა წარდგომასა არა იტყჳან, არამედ ალელუიასა ნაცვალად წარდგომისა. უკუეთუ კულა ზვალისა ჟამთა არა ილოცვიდენ, წარდგომასა იტყჳან⁵⁷ და ციცკრად ღმერთი უფალსა. ქართულად რამეჲ კულა^{58**}	C36
E45	კვრიელეისონი²⁵ და ლოცვაჲ კურთხევისაჲ და აღასრულონ ჟამი. და ყოველთა ჟამთა დასას-		

*მინაწერი არშიაზე: „იეჲ განგებაჲ შავითა ... დიდად ... ხოლო იყო წითლითა თავსა სიტყჳსასა ასოჲ...“ B75r.

** აქედან C ნუსხა გრძელდება.

¹ ზმ F. ² პოპლიოქსი BC, პოპლიოქსი E. ³ ამასიისა E. ⁴ და – B. ⁵ ~ მაქსიმე და მაქსიმიანე BCF. ⁶ ზმ F. ⁷ აღსარებისათჳს F. ⁸ ზებედეისი B. ⁹ ნოენბერსა]თუესა ნოენბერსა E. ¹⁰ ~ თქუან ალელუია C. ¹¹ თქუან – DE. ¹² ~ კანონი 9 BE, ~ კანონი ორი F. ¹³ თქუენ – BEF. ¹⁴ თორმეტი]79 BEF. ¹⁵ სამნი – E. ¹⁶ გჳანად – E. ¹⁷ თორმეტი]79 BEF. ¹⁸ მოსწრაფედ E. ¹⁹ და+კულად E. ²⁰ მერმე – E. ²¹ ~ მღუმრიად ილოცე E. ²² ~ მღუმრიად მცირედ BEF, მცირედ – E. ²³ თქუან – E. ²⁴ 79]თორმეტი BEF. ²⁵ კვრიელეისონი A, კვრიელეისონი+სამნი მუკლნი გრძელად E. ²⁶ სამეშისა AD. ²⁷ და – BEF. ²⁸ თორმეტი]79 BDEF, თორმეტი მუკლი]იგივე მუკლთა ღრეკაჲ E+ორი სუენი E. ²⁹ შუადღისა ADE. ³⁰ და – E. ³¹ და – E. ³² თორმეტი]79 BDEF. ³³ მუკლი მოიდრიკონ]მუკლთდრეკაჲ E. ³⁴ და – E. ³⁵ შუადღისა ADE. ³⁶ წმიდა – EF. ³⁷ თჳსაგან E. ³⁸ მეშუდისა E. ³⁹ ცხრაჟამისა E. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ და... დაასრულონ]დასასრულსა E. ⁴² თორმეტი]79 BCDEF. ⁴³ მუკლი – E. ⁴⁴ მოიდრიკონ – E. ⁴⁵ და – E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ ერთ... სადიდებელად – DE. ⁴⁸ ქრისტე F. ⁴⁹ ვაკურთხო A. ⁵⁰ ვიდრე... მისთანი – ADE. ⁵¹ ~ კვრიელმსონი 79 E. ⁵² და+სხუაჲ BF. ⁵³ ჭირისაჲ BD, კანონი – ADE. ⁵⁴ და – BDEF. ⁵⁵ ზედა – E. ⁵⁶ და – E. ⁵⁷ იტყჳან E. ⁵⁸ კულა – EF.

(1) ფს. 33,1-23.

უშუერი¹ მოჰვა² მწუხრსა³ უფალო⁴ ღაღადყავსა⁵ ზედა ალელუიამსა თქუამა.

და⁶ სტიქარონი⁷ მსგეფსისანი⁸ და⁹ დასას-
რულსა ჟამისასა¹⁰ 79 მუკლოდრეკა¹¹ და წარ-
ვიდენ ტრაპეზად.¹² რამეთუ¹³ | სიმცრომსათჳს¹⁴
დღეთამსა ერთგზის ვისერებთ, ოდეს მარხვამ
იყოს, ამათ მარხვათა.¹⁵

დაწყებასა მეთერთმეტისა¹⁶ ჟამისასა ჰრეკონ
სერობისა და თქუან¹⁷ „ხადილი“ (1) წესი-
საებრ¹⁸ და | შე-ხოლო-უდგინონ¹⁹ ჩუენთანაარ-
სი²⁰ (2) და მრწამსი და ორმოცი²¹ კურიელისო-
ნი და მიწყალე და ღმრთისმშობლისა²² გალობანი
და²³ ექუსნი ჟამნი* სერობისანი და „ნეტარარიან-
ნი“ (3) და დიდებად მაღალთა და „უფალო
ყოვლისა მჰყრობელო“ (4) და მერმე თორმეტი²⁴
მუკლი, ვითარცა მზისასა სწერია, და ლოცვამ
კურთხევისა.

წმიდანო | მამანო, ამათ ჟამთა ლოცვისა წე-
სი ვითა კამს, წურილ-წურილად დაწერილი,²⁵
თავით კერძო ჰპოოთ,²⁶ თუ გიკმდეს, მუნ ნახეთ
და²⁷ ჩემთჳს ლოცვა ყავთ.

ხოლო უკუეთუ წმიდისა დღესასწაული და-
ხუდეს, რომელი ჟამთა²⁸ დაცადებასა იქმოლის,
მწუხრისასა²⁹ ზედა³⁰ უფალო ღაღადყავისა შემდ-
გომად ვიტყვთ წარდგომასა³¹ და³² ცისკრად |
ღმერთი უფალსა. ხოლო³³ მუკლთა³⁴ ეკლესიას
არა ვიდრეკთ, არამედ თითოეულმან³⁵ | თჳსსა³⁶
სენაკსა ჟამნიცა ილოცნეს და მუკლნიცა მოიდ-
რიკნეს. და აღესრულოს წმიდა ჟამისწირვამ
დასასრულსა მესამისა³⁷ ჟამისასა³⁸ და შევიდენ
ძმანი ტრაპეზსა³⁹ და კუალად შემდგომად მწუხ-
რისა ისერონ. რამეთუ ოდეს ღმერთი უფალი
ითქუას, ორგზის ვჰამთ დღესა შინა და ოდეს

ჟამთა ვილოცვიდეთ, ერთგზის ვისერებთ შემდ-
გომად მწუხრისა⁴⁰ ლოცვისა.*

ГЛАГОЛЪ НАМЪ СЪСЪВЪСЪ. წმიდისა და ყოვ-
ლადქებულისა მოციქულისა და მახარებელისა მა-
თე სი. ამან ებრაელებრითა | სიტყვთა აღწერილი⁴¹
დაგუტევა⁴² სახარებად თჳსი და ქადაგა ქრისტე
ღმერთი და აღესრულა⁴³ იერაპოლის ასურეთისასა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა | ბარლა-
მისი.⁴⁴ ესე იყო ანტიოქელი, მოხუცებული ჰასა-
კითა, ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁵ წინამე
მთავრისა წარიდგინა და ზროხისა ძარღვთა
იგუემა ფრიად და ფრჩხილნი მისნი აღმოეფ-
ხურნეს. და მერმე ბომონად მიიყვანა,⁴⁶ რომელ
არს ტაბლად საკერპოხსამ, რომელსა ზედა გა-
ნუმარტეს კელი და ნაკურცხალითა აღავსეს
იგი და გუნდრუკი დაასხეს⁴⁷ მას ზედა, რამეთუ
ესრეთ ჰგონებდა მთავარი იგი, ვითარმედ⁴⁸ უკუე-
თუ ნაკურცხალი იგი გუნდრუკითურთ ბომონსა
ზედა დაასხას,⁴⁹ შეერაცხოს მას ზოროვად კერპთა.
ხოლო წმიდამან მან კელი თჳსი სრულიად
უგულეებელს-ყო და⁵⁰ ახოვნად და მიუდრეკელად
მდგომარე იყო. და ესრეთ | რვალისა და რკინისა
უძლიერეს⁵¹ გამოაჩინა მარჯუენე⁵² თჳსი, ვიდრე-
მდის⁵³ ზედადებარე იგი კორცი კელისა მისისა
ცეცხლისა მიერ შეიჭამა და განილია. და მერმე
გარემიიქცა და ქუეყანად დავარდა.

მწუხრი უფალო ღაღადყავსა – დასდებელ-
ნი წმიდისა მათესნი, სტიქარონად⁵⁴ მსგეფსისანი⁵⁵
და მოციქულისანი. ლიტანიისაჲ: „მოციქულო
წმიდაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა“.

ცისკრად⁵⁶ გალობანი მსგეფსისანი⁵⁷ და
მოციქულისა⁵⁸ გალობათა⁵⁹ დასდებელი ორ-ორ-
ჯელ,⁶⁰ საკითხავი და შესხმად მოციქულისაჲვე.

*უნდა იყოს „ფსალმუნნი“ (კ. კეკელიძე – псалмов). **,ხოლო ღმერთსა ჩუენსა დიდებაჲ ABC.

¹ უშუერად BDF, უშურად E. ² მოჰვა]არს C. ³ მწუხრისა E. ⁴ უფალო... ზედა E. ⁵ ღაღადყავსა AC. ⁶ და – BCF. ⁷ სტიქარონი E. ⁸ მსგეფსისამ E. ⁹ და – CE. ¹⁰ ჟამისასა – E. ¹¹ მუკლოდრეკა]მუკლი E. ¹² ტრაპეზსა BCF. ¹³ რამეთუ – C. ¹⁴ სიმცირისათჳს F, სიმცირიამსათჳს E. ¹⁵ მარხვათა+თჳნიერ დღესასწაულთა E. ¹⁶ მეთერთმეტისა]მეთორმე-
ტისა E, მეთისა F. ¹⁷ თქუან ხადილი]ილოცონ E. ¹⁸ წესისაებრ+პირველი ჟამი E. ¹⁹ შეუდგინონ BCF. ²⁰ ჩუენთანა-
ნარსი... მიწყალე და – E. ²¹ ორმოცი]8 BCF, ორმოცნი D. ²² ~ გალობანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი E. ²³ და...
მუნ ნახეთ]და ვისიცა გინდეს და შემდგომად ილოცნენ ჟამნი ღამისანი სრულად მოღუაწეთათურთ და 79 მუკლი E.
²⁴ თორმეტი]79 D. ²⁵ დაწერილი – B. ²⁶ ჰპოვო BCF. ²⁷ და... ყავთ – BCF. ²⁸ ჟამთა+წურილთა C. ²⁹ მწუხრსა
E. ³⁰ ზედა... ვიტყვთ – E. ³¹ წარდგომამ E. ³² და – E. ³³ ხოლო]და E. ³⁴ ~ ეკლესიას მუკლთა E. ³⁵ თითოეულმან
BDF, თეთულმან E. ³⁶ თჳსა E. ³⁷ მესამისასა A, მესამესა E. ³⁸ ეჴმსა E. ³⁹ ტრაპეზად BCF. ⁴⁰ მწუხრისა+ჟამისა
E. ⁴¹ დაწერილი E. ⁴² დაგუტევა E. ⁴³ აღესრულა B. ⁴⁴ ბარლაამისი BCF. ⁴⁵ აღსარებისათჳს F. ⁴⁶ წარიყვანა BC.
⁴⁷ დასხეს B. ⁴⁸ ვითარმედ – BCF. ⁴⁹ დასხას B. ⁵⁰ და – B. ⁵¹ უძლიერესად E. ⁵² მარჯუენამ E. ⁵³ ვიდრემდინ A.
⁵⁴ სტიქარონად – E. ⁵⁵ მსგეფსისანი – E. ⁵⁶ ცისკრად+ღმერთი უფალი C. ⁵⁷ მსგეფსისანი E. ⁵⁸ მოციქულისამ E.
⁵⁹ გალობათა – E. ⁶⁰ ორ-ორჯელ]ორჯერ E+ითქუას E.
(1) ფს. 4. (2) ესაია 8,10. (3) ფს. 118. (4) ბარუქ. 3,1.

F60

A74r

B78

E47

Dv

Fv

A74v

Bv

(1) ფს. 32,1; შდრ. ფს. 63,11. (2) ფს. 64,3; შდრ. ფს. 63,2. (3) I კორ. 12,7-11. (4) ფს. 91,13. (5) მათე 10,1-8. (6) ფს. 111,6-7.

D73	ზე ¹ მეფისა. ხოლო დაუტევა მკედრობა და	წლითი წლად დღესასწაული აღესრულებოდა	Dv
Ev	უდაბნოს განემორა და ლოცვად მოიცალა,	ქალაქისა მას შინა შეგინებულისა კრონოხსოვს ²²	A75v
	სადა-იგი მრავალნი სასწაულთა საქმენი და ²	და პატივად ეშმაკთა განიჩინებოდა მსხუერპლად	
	კურნებანი აღასრულნა. ესე მონადირისა ვისმე	და შესაწირავად კაცი ერთი დღესასწაულსა მას. ²³	
	მიერ შესმენილ იქნა და წინაშე დეოკლიტიანესა ³	მაშინ წმიდამან ამან მოწამემან უფროდსა ²⁴	
F61	წარიდგინა. და ვითარ-იგი ქრისტეს სარწმუნოე-	ქრისტესთჳს აღირჩია დაკლვად საკუერთხად.	
	ბაა აღიარა, მიეცა აკვლინე ⁴ ეპარხოზსა ორ-	ამისთჳსცა კადნიერად ქრისტე ²⁵ აღიარა და	Bv
C38	მოცდაათთა ⁵ სტრატიოტთა თანა, რომელნი-იგი	მაქსიმიაზე მეფისა წარიდგინა, რომლისა მიერ	E48
A75r	წარვლენილ* იყვნეს მეფისა ⁶ მიერ შეპყრობად	მახვლითა წარეკუეთა თავი.	Fv
B79	წმიდისა მის, რომელთა პრწმენა ქრისტეს მიმართ	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა სპარსეთს	
	საკურველთმოქმედებითა ⁷ მისითა, რამეთუ აღვი-	აღსრულებულთაა ნ ი რ ს ა ეპისკოპოსისა ²⁶ და	Cv
	დოდა რაა მეფისა, ლოცვითა წყალი აღმოაცენა	ი ო ს ე ბ, მოწაფისა ²⁷ მისისა და მათთანაათა,	
	და ესენი წყურიელნი განაძღნა. მაშინ ეპარხოზი ⁸	რომელთაგანი ნირსა იყო ოთხმოცისა წლისა და	
	პონტოდ მივიდა ⁹ და წმიდაა აზი სხუათა მათ	ხოლო იოსებ ოთხმოცდახუთისა წლისა და	
	შესაშინებელად მრავალფერთა წყლულებათა ¹⁰	იგიცა ეპისკოპოსი, რომელთა თანა სხუანიცა ²⁸	
	მიერ განცადა და თმათა მიერ დამოჰკიდა ¹¹ და	მრავალნი ეპისკოპოსნი და მღვდელნი და ერის-	
	ფრჩხილებითა რკინისათა ხუეჭა და საკუმილსა	კაცი და ქალწულნი და ²⁹ დედანი მოწესენი	
	ცეცხლისასა შთააგდო. ხოლო ვინამთგან საკუმი-	თითოსახედ განიცადნეს მრავალფერითა სატანჯ-	
	ლი დაშრტა და წმიდაა იგი დაიცვა უვნებელად,	ველითა და მოწამებისა ³⁰ გვრგვნი მოიხუენს.	
	ცოლი და ასული ეპარხოზისა ¹² სარწმუნოებად	და კსენებაა წმიდათა მამათა ჩუენთა ³¹	
	მოვიდეს. ხოლო ეპარხოზსმან ¹³ პირველად ¹⁴ ბრძანა	კოსტანტინეპოლელ ³² მთავარეპისკოპოსისა	
	წარკუეთად ¹⁵ თავთა ¹⁶ ორმოცდაათთა მათ სტრა-	მაქსიმესი, ალექსანდრესი, ³³ გენადისი,	
	ტიოტთასა და მათ თანავე ცოლისა და ასულისა	ანატოლისი და პროკლესი ³⁴	
	მისისა. ხოლო უკუანაძსკენლ წმიდაა აზი გუე-	და წინაღვე წმიდისა ღმრთისმშო-	
	მა ცემითა ფრიადითა და მისიცა მახვლითავე ¹⁷	ბელისა ³⁵ ტაძრად მიყვანებისა.	
	ბრძანა აღსრულება.	მწუხრი ³⁶ უფალო ღალადყვასა – დასდე-	
	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა: ანთიმო,	ბელნი წმიდისა ³⁷ ღმრთისმშობელისანი და წმიდი-	
	თალელე, ქრისტეფორე, ევფიმი ¹⁸ და	სანი. სტიქარონად მსგეფსისანი. ³⁸ ლიტანიისად ³⁹	
	შვილთა მათთა.	სამარადისო.	
	და წმიდათა მოწამეთა ¹⁹ ნეოფიტე, და-	ცისკრად აღილუიად და წმიდაარსნი.	
	სიოს, არქიპო და ფილიმონისი.	გალობანი დღესასწაულისანი და წმიდისანი. და	
	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ილა-	ჟამთა ⁴⁰ არა ⁴¹ ვილოცავთ, ⁴² ხოლო სამხრად ⁴³	
	რიონ ქართველისა, რომელი იყო ქუეყანით	განგებაა მღვდელთმოდუართა. სახარებაა მა-	
	კახეთით. ²⁰	თესი: ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: თქუენ	
	ԴԱԲԱՆԸ ԲԱՂԲԱԼԻՍԸ Է. წმიდისა და დიდე-	ხართ ნათელნი სოფლისანი“. (1) ჰპოვო ⁴⁴ სეკდენ-	
	ბულისა მოწამისა დასისი, რომელი იყო მაქ-	ბერსა ⁴⁵ Գ. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ	
	სიმიახეს ზე ²¹ ქალაქით დოროსტოლით. ხოლო	იყოს მართა.“ (2)	

*აქედან გრძელდება C ნუსხა.

¹ ~ მეფისა ზე E. ² ~ აღასრულნა და კურნებანი E. ³ დეოკლიტიანესა ABDF. ⁴ აკვლიანე BCF, ანკვლიანე E. ⁵ ორმოცდაათთა B, ზ E. ⁶ ~ შეპყრობად მეფისა მიერ E. ⁷ საკურველთმოქმედებითა E. ⁸ ეპარხოზი BCEF. ⁹ მოვიდა A. ¹⁰ ~ მიერ წყლულებათა E. ¹¹ დაჰკიდა E. ¹² ეპარხოზისა BEF. ¹³ ეპარხოზმან BCE. ¹⁴ ~ ბრძანა პირველად BCE. ¹⁵ წარკუეთა E. ¹⁶ თავთა+მათ E. ¹⁷ მახვლითავე E. ¹⁸ ევფიმი E. ¹⁹ მოწამეთა+მამათა D. ²⁰ ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ილარიონ ქართველისა, რომელი იყო ქუეყანით კახეთით – BCEF. ²¹ ზმ C. ²² კრონოხსოვს E. ²³ მასა F+ბილწსა E. ²⁴ უფროსა F. ²⁵ ქრისტე+ღმერთი E. ²⁶ ეპისკოპოსისა AD. ²⁷ მოწაფისა DE. ²⁸ სხუანი E. ²⁹ და – E. ³⁰ მოწამეობისა BE. ³¹ ჩუენთა E. ³² კოსტანტინეპოლელ E. ³³ ალექსანდრესი – EF. ³⁴ პროკლესი – F. ³⁵ ღმრთისმშობელისა F. ³⁶ მწუხრი – E. ³⁷ წმიდისა – E. ³⁸ მსგეფსისა F. ³⁹ ლიტანიისა E. ⁴⁰ ჟამთაზედა კანონსა არა ვიტყუთ C. ⁴¹ არა – C. ⁴² ვილოცავთ – C+სრულად E. ⁴³ ~ განგებაა სამხრად BC. ⁴⁴ ჰპოო A. ⁴⁵ სეკდენბერსა]ოკდომბერსა E.

(1) მათე 5,14-19. (2) ფს. 111,6.

A76r **ԳՕԳԽԸ ԲԸԴԴԳԽԸ ԵՐ.** წმიდისა ღმრთის-
მშობელისა და¹ მარადის | ქალწულისა მ ა რ ი ა -
მ ი ს ი, რაჟამს მოიყვანეს² მშობელთა მისთა ტაძ-
რად უფლისა სამისა წლისაჲ.
D74 მ წ უ ხ რ ი | უფალო ღაღადყავსა – დასდე-
ბელნი ტაძრად მიყვანებისანი. ნათელი მხიარულ-
სა ზედა³ შევიდეს | მღვდელი წესისაებრ და
B80 ითქუას წარდგომაჲ დღისაჲ⁴ „მიაართუნ⁵ მეუ-
ფესა“⁶ (1) და იკითხნენ სამნი⁷ საკითხავნი, რო-
მელნი საწინაჲსწარმეტყუელომან აჩუენნეს,⁸ და⁹
სტიქარონად¹⁰ ტაძრად¹¹ მიყვანებისანი, ხოლო¹²
მუკლთა¹³ ამათ¹⁴ იტყოდიან:¹⁵ „მიაართუნ¹⁶ მეუ-
ფესა¹⁷ ქალწულნი“. (2) სხუაჲ:¹⁸ „მიერთუნენ¹⁹
F62 | მას გალობითა“. (3) და დიდებასა ზედა და აწ
და მარადისსა.²⁰ ლიტანიისაჲ²¹ და²² ოხითაჲ²³
და²⁴ ღმერთი უფალსა ზედა²⁵ ესე თქუან, კმაჲ
D: ²⁶ „დღეს განგებულებისა ღმრთისა დასაბამი
არს და საუკუნიტანთა საიდუმლოთა²⁷ აღსრუ-
ლებისა დაწყებაჲ, რამეთუ ტაძარსა ღმრთისასა
C39 | ქალწული დაემკუდრების²⁸ და ქრისტესა ყო-
ველთა ახარებს. ამას უღაღადოთ კმამაღლად:
„გიხაროდენ, განგებისა²⁹ ღმრთისა აღსასრულო“.
ც ი ს კ რ ა დ კ ა ნ ო ნ ი, ვ ი თ ა ღ მ რ თ ი ს მ შ ო ბ ე ლ ი -
სა³⁰ შობასა წერილ³¹ არს. ხოლო საკითხავი,
თქუმული წმიდისა³² გერმანოსისი, გინა³³ იოვანე³⁴
Ev მმარხველისაჲ³⁵ იკითხონ. | წარდგომაჲ სახა-
რებისაჲ და³⁶ სახარებაჲ ზემო სეკდენბერსავე³⁷
ჰპოვნე.³⁸ ც ი ს კ რ ა დ გალობანი D: „ზღუაჲ
უვალი³⁹ რომელი“. ხოლო უქცევდენ⁴⁰ თორმეტ-
სა⁴¹ მუკლსა⁴² ზედა და ყოველსა დასდებელსა
ორ-ორჯელ⁴³ იტყოდიან⁴⁴ და კუალად ერთ-ერთ-
ჯერ.⁴⁵ განძლიერდასა ზედა⁴⁶ წარდგომაჲ და
წიგნი. ღაღადყავსა ზედა იბაკოჲ. და⁴⁷ აქებდითი.⁴⁸

დიდებაჲ მაღალთაჲ⁴⁹ და⁵⁰ შეუდგინონ⁵¹ წმიდაო
ღმერთოჲ და⁵² ლიტანიისაჲ, კუერექსი და აღას-
რულონ ჟამი.

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა წილ „კეთილ არს
აღსარებაჲ“. (4) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობე-
ლისაჲთა“. „უფალი სუფევს, შეუნიერებაჲ“. (5)
„გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო⁵³ ღმრთისაო, რომელი“.⁵⁴
„მოვედით, უგალობდეთ“. (6) „დღეს განგებუ-
ლებისა“. წარდგომაჲ:⁵⁵ „ადიდებს სული ჩემი
უფალსა“. (7) დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა
სიმდაბლე“. (8) | პავლე ებრაელთაჲ: „იმანო, A76v
აქუნდა პირველსა მას“.⁵⁶ (9) ჰპოო ამასვე დღესა.
აღელუიჲ „ისმინე, ასულო“. (10) და⁵⁷ სახარე-
ბაჲ | ლუკასი: „მას ჟამსა⁵⁸ შევიდა იესუ⁵⁹ | და-
ბასა“. (11) ჰპოო⁶⁰ სეკდენბერსა⁶¹ რვასა⁶² განიცა-
დე:⁶³ „მიერთუნენ მეუფესა ქალწულნი“. (12)

ԳՕԳԽԸ ԲԸԴԴԳԽԸ ԵԲ. წმიდათა მოწამეთა
მ ა რ კ ო ზ ი ს ი და ს ტ ე ფ ა ნ ე ს ი. ესენი იყვნენ
დეოკლიტიანეს ზე მეფისა და მაღნო მთავრისა,⁶⁴
ანტიოქიაჲთ პისიდიისაჲთ. ხოლო შეპყრობილ
იქმნეს⁶⁵ და ქრისტე⁶⁶ აღიარეს და⁶⁷ მრავალთა
ტანჯვათა დაუთმეს, და ვითარ ვერ მიდრიკნეს
ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, | შეკრნეს სხვსა Fv
მ ა რ კ ო ზ ი ს თ ა ნ ა, რომელსა პირველ ელუაწა,
და მის თანა წარჰკუეთნეს თაენი.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ღ ა პ ი ს ი,
რომელი იწამა კესარიას პალესტინისასა.

და ზატიკი ტაძრად მიყვანებისაჲ.⁶⁸

მ წ უ ხ რ ს ა⁶⁹ დასდებელნი⁷⁰

და ც ი ს კ რ ა დ ღმერთი⁷¹ უფალი და კანონი
ერთი⁷² და გალობანი დღესასწაულისანი⁷³ და
წმიდისანი⁷⁴ და ეგრეთვე⁷⁵ სამხრად ჟამისწირ-
ვასა.

¹ და – E. ² მიიყვანეს E. ³ ზედა – E. ⁴ დღისაჲ – E. ⁵ მიაართუნ – ABCDF. ⁶ მეუფესა – ABCDF. ⁷ სამნი]L-ნი BC. ⁸ უჩუენნეს E. ⁹ და – E. ¹⁰ სტიქარონი E. ¹¹ ტაძრად მიყვანებისანი]დღესასწაულისაჲ E. ¹² ხოლო – E. ¹³ მუკლად E. ¹⁴ ამათ]ესე E. ¹⁵ იტყოდიან – E. ¹⁶ მიერთუნენ DE. ¹⁷ მეუფესა ქალწულნი]მას E. ¹⁸ სხუაჲ... აწ და მარადისსა – E. ¹⁹ მიაართუნ BE. ²⁰ აწ და მარადისსა + ხოლო D. ²¹ ლიტანიისაჲ E. ²² და – E. ²³ ოხითად E. ²⁴ და – E. ²⁵ ზედა... კმაჲ – E. ²⁶ კმაჲ D – B. ²⁷ საიდუმლოთა AE. ²⁸ დაემკუდრების E. ²⁹ განგებულე-
ბისა CDF. ³⁰ ღმრთისმშობლის C. ³¹ წერილ არს]სწერია E. ³² წმიდისა – C. ³³ გინა + წმიდისა D, გინათუ E. ³⁴ იოანე C. ³⁵ მარხველისაჲ E. ³⁶ და... ჰპოვნე]ციცერისაჲ ღმრთისმშობლისა შობასავე ჰპოვნე, ხოლო სახარებაჲ E. ³⁷ სეკდენბერსავე C. ³⁸ ჰპოო F. ³⁹ უვალი AED. ⁴⁰ ~ 79 მუკლსა ზედა უქცევდენ E. ⁴¹ თორმეტსა]79 A. ⁴² მუკლთა BCEF. ⁴³ ორ-ორჯელ]ორჯელ E. ⁴⁴ იტყოდინ D. ⁴⁵ ერთ-ერთჯერ]თუთოჯერ F. ⁴⁶ ზედა – E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ აქებდითი + და D – E. ⁴⁹ მაღალთაჲ E. ⁵⁰ და – E. ⁵¹ ~ წმიდაო ღმერთოჲ შეუდგინონ E. ⁵² და – CE. ⁵³ ძეო ღმრთისაო – E. ⁵⁴ რომელი – ACDEF. ⁵⁵ წარდგომაჲ + 7 E. ⁵⁶ მას]შუკლსა E. ⁵⁷ და – BCDEF. ⁵⁸ ჟამსა + შინა A. ⁵⁹ იესუ + იესუ B. ⁶⁰ ჰპოო ACDEF. ⁶¹ სეკდენბერსა]იკლომბერსა E. ⁶² რვასა] BCDE, G F. ⁶³ განიცადა... ქალწულნი – E. ⁶⁴ მთავრისა + მიერ B. ⁶⁵ იქმნეს BCF. ⁶⁶ ქრისტე C. ⁶⁷ და – C. ⁶⁸ მიყვანებისა D. ⁶⁹ მწუხრი E. ⁷⁰ დასდე-
ბელნი – E. ⁷¹ ღმერთი... გალობანი]ყოველი E. ⁷² ერთი] C F. ⁷³ დღესასწაულისაჲ E. ⁷⁴ წმიდისაჲ E + და ღმერთი უფალი და კანონი C E. ⁷⁵ ~ სამხრად ჟამისწირვასა ეგრეთვე E.
(1) ფს. 44,13. (2) ფს. 44,15. (3) ფს. 44,16. (4) ფს. 91,2. (5) ფს. 92,1. (6) ფს. 94,1. (7) ლუკა 1,46-47. (8) ლუკა 1,48. (9) ებრ. 9,1. (10) ფს. 44,1. (11) ლუკა 10,38. (12) ფს. 44,15.

Cv	ԳՕԳԼՏ ԻՈՂԻԴԻՄՈՆԻՍԻ. წმიდათა მოწამეთა არქიპო¹ და ფილიმონისი, წმიდისა პავლე მოციქულისა მოწაფეთა, რომელნი იყვნენ ნერონ მეფისა ზე და იწამნენ კოლასეს² შინა ქალაქსა³ ფრიგვიასასა,⁴ მახლობელად ლავდიკიასა.⁵ ხოლო სახე წამებისა მათისაჲ ესრეთ აღესრულა, რამეთუ კოლასეს შინა წარმართნი დღესასწაულსა აღასრულებდნენ⁶ არტემისსა, ტამარსა შინა მისსა.⁷ ხოლო ესენი წმიდასა შინა ეკლესიასა დიდებისმეტყუელებასა შესწირვიდნენ ღმრთისა. მაშინ დაესხნენ მათ ზედა კერპთმსახურნი იგი და სხუანი იგი მორწმუნენი ივლტოდნენ მიერ. და ესენი ხოლო დაშთეს შინა: არქიპოს,⁸ ფილიმონ და ამფია,⁹ რომელნიცა შეპყრობილ იქმნენ¹⁰ ურწმუნოთა¹¹ მათ მიერ და მიყვანებულ წინაშე ეფესოსსა¹² მთავრისა არიდროკლეამსა,¹³ რომლისა მიერ იგუემა წმიდაჲ არქიპოს და რამეთუ არა თავს-იდუა გებაჲ კერპისაჲ,¹⁴ რომელსა მინა ეწოდებოდა, ამისთჳს შთადგინეს¹⁵ იგი¹⁶ კნარცუსა შინა, ვიდრე ქელადმდე.¹⁷ და პირველად¹⁸ ყრმათა მიერ სადგისითა იწერტა და მერმე ქვაჲ დაჰკრიბეს და¹⁹ ღმრთისა მიმართ მიიცივალა. და შემდგომად მისა²⁰ აღასრულეს წმიდაჲ ფილიმონცა.²¹	ԳՕԳԼՏ ԻՈՂԻԴԻՄՈՆԻՍԻ ԿՐ. წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლ აკრაკანტელისაჲ. და წმიდისა²⁹ მოწამისა³⁰ კიკლია და ვალერიანე და ტივურტი³¹ ესე წმიდაჲ კიკლია იყო ნათესავით ჰრომი, ასული დიდებულთა და წარჩინებულთა, ხოლო დაწინდებულ იყო ვალერიანესა³² და ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანა იგი და სიწმიდით დადგრომაჲ არწმუნა გამოჩინებითა ანგელოზისაჲთა, რომელი ამას ლოცვითა უჩუენა ნეტარმან კიკლია, რომელმან იგი უფროჲს დაამტკიცა და ღმრთისმეტყუიერებაჲ და სათნოებაჲ ასწავა მას. ხოლო ვალერიანე მოიყვანა სარწმუნოებად³³ ტიბურტი, კორციელად ძმაჲ თჳსი³⁴ და ყოველივე ასწავა მას, რაოდენი იგი³⁵ კიკლიაჲ სგან³⁶ და ანგელოზისა მისდა გამოჩინებულისა და ურბანოს³⁷ ეპისკოპოსისაგან ესწავა.³⁸ ხოლო ტიბურტი³⁹ ესევეითარსა მადლსა ღირს იქმნა ღმრთისაგან და მცირედსა⁴⁰ ჟამსა⁴¹ ესევეითართა ხილვათა გამოცხადებასა მისწუთა, ვიდრეღა მარადღე⁴² ანგელოზთა ზრახვიდა⁴³ და ყოველი რაოდენი ითხოვის⁴⁴ ღმრთისაგან, მეცხეულად მოეცემოდა მას. ესე ვალერიანეს თანა ძმისა მისისა⁴⁵ დაჰკრძალავნ სამარესა შინა ნაწილსა წმიდათა მოწამეთასა. ამისთჳსცა შესემნილ⁴⁶ იქმნა⁴⁷ წინაშე ზუზმი⁴⁸ ქალაქისა ეპარხოზისა.⁴⁹ და წინაშე მისსა მოიყვანნეს⁵⁰ რაჲ, ქრისტე ღმერთი კადნიერად აღიარეს. პირველად უკუე ღიქნითა კელ-ყო იძულებით რწმუნებად მათდა, და ვითარ არა თავს-იდევს, მისცნა იგინი მაქსიმე კაპიკლარსა,⁵¹ რომელმან წარიყვანნა იგინი ადგილსა რომელსაჲ და თავნი მათნი წარჰკუეთნა. გარნა იგიცა კაპიკლარი⁵² ქრისტეს⁵³ მადლითა მეცხეულად სარწმუნოებად მოიქცა,⁵⁴ რამეთუ რაჟამს-იგი თავნი წმიდათა მათ⁵⁵ მოწამეთანი წარჰკუეთნა, მყის იხილნა მან სულნი მათნი ანგელოზთა მიერ ნათლისათა დიდებითა და პატივითა ზეცად აღყვანებულნი,	C40
A77r E49			A77v
B81			Bv
D75	ამასვე დღესა წმიდათა²² მოწამეთა²³ სისინისი და მენიღნოქისი.²⁴ და წმიდისა მოწამისა პროკოპისი, რომელი იწამა სპარსეთს. და წმიდისა მიროპისი.²⁵ და კსენებაჲ წმიდისა ილინე ტარსუსელ ეპისკოპოსისაჲ.		Ev
E63	და კსენებაჲ წმიდისა * ამფილოქე იკონიელ²⁶ ეპისკოპოსისაჲ.²⁷ დღესცა თქუან წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ, რამეთუ სამ დღე ვდღესასწაულობთ, და წარგზავნონ²⁸ დღესასწაული ტაძრად მიყვანებისაჲ. და ცისკრად იწყონ კითხვად კლემენტოსსა.		Fv

* F ნუსხაში 64r-v მოთავსებული უნდა იყოს 63r-v-ს წინ.

¹ არქიპოს E. ² კოლასე BC. ³ ~ ქალაქსა შინა BCF. ⁴ ფრიგვიასა BC, ფრიგვიასა D, ფრიგვიასა E, ფრიგვიასა F. ⁵ ლავდიკიასა E. ⁶ აღასრულებდნენ D. ⁷ მისა E. ⁸ არქიპოს+და F. ⁹ ამფიას E. ¹⁰ იქმნენ BCF. ¹¹ ურწმუნოთა]უშჯულოთა E. ¹² ეფესოსისა E. ¹³ არიდროკლეამსა C. ¹⁴ კერპთაჲ E. ¹⁵ შთადგინნენ BCF. ¹⁶ იგინი BC. ¹⁷ ქელადმდე D]ქელადმდე F. ¹⁸ პირველ C. ¹⁹ და... მიიცივალა — D. ²⁰ მისსა C. ²¹ ფილემონცა BC. ²² წმიდისა E. ²³ მოწამეთა — E, მოწამეთა F. ²⁴ მენიღნოქისი+მოწამეთა E. ²⁵ მიროპისი]მა... აასი E. ²⁶ იკონიელისა A, იკონელ E. ²⁷ ეპისკოპოსისა — A. ²⁸ წარგზავნონ D. ²⁹ წმიდათა E. ³⁰ მოწამეთა E. ³¹ ტიბურტისი E, ტიბურტისი F. ³² ვალერიანესა BCF. ³³ სარწმუნოებად F. ³⁴ თჳსი]მისი E. ³⁵ რადენი-იგი E. ³⁶ კიკლიაჲგან E. ³⁷ ურბანოს ADE. ³⁸ ისწავა E. ³⁹ ტიბურტი E, ტივურტი BC. ⁴⁰ მცირედთა C. ⁴¹ ჟამთა C. ⁴² ~ ანგელოზთა მარადღე BCF. ⁴³ ჰზრახვიდა BF. ⁴⁴ ითხოის BCF. ⁴⁵ მისისა]თჳსა E. ⁴⁶ შესემნილ... და — C (მოხუცული). ⁴⁷ იქმნეს C. ⁴⁸ ზოზმიო BCD, ზოზმო E, ზუზმიო F. ⁴⁹ ეპარხოზისა C. ⁵⁰ მოიყვანეს ABF. ⁵¹ კაპიკლარსა E. ⁵² კაპიკლარი E. ⁵³ ~ მეცხეულად ქრისტეს მადლითა E. ⁵⁴ მოიქცა]მოვიდა E. ⁵⁵ მათ — CF.

Cv	რომლისათვის საცნაურ იქმნა ეპარხოზისა ¹ და ქრისტეს აღსარებისათვის ² იგუემებოდა ³ რამ, ტანჯვათავე შინა მისცა სული თვისი უფალსა. ხოლო წმიდა კიკელია ⁴ აბანოთა შინა ტაძრისა თვისისათა ბრძანებითა ეპარხოზისადათა ⁵ სასტიკად განკურნებულთა შეიყენა. და სამ დღე მათ შინა დაითმინა ⁶ და უვნებელად დაადგრა, ⁷ არამედ მუნვე ⁸ შინა მახვლითა სრულ იქმნა.	ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმონაქმისა პეტრე ალექსანდრიელ მთავარეპისკოპოსისა, რომელი იწამა მაქსიმთან ³⁰ მეფისა ზე. ³¹ ესე იყო ჭეშმარიტი მოძღუარი ეკლესიისა და მასწავლებელი სარწმუნოებისა, განშუენებული ყოველთა სათნოებათა სამკაულითა. ამას გამოეცხადა უფალი საპყრობილესა შინა და უჩვენა განპებად სამოსლისა თვისისა უღმრთოთა ³² არიოზის მიერ და უბრძანა, რათა არა შეიწყნაროს ვედრება იგი მის მიერ მოვლინებულთა ³³ შენდობისა მისისათვის, რომელცა-იგი ³⁴ ყო. რამეთუ დაწყევლა უკეთური იგი და შეაჩუნა და თქუა, ვითარმედ: „იყავნ განვრდომილ ღიდეებისაგან ქრისტეს მეუფისა ³⁵ ამასცა სოფელსა და მერმესაცა საუკუნესა არიოზ უცხოქმნილი ³⁶ ღმრთისაგან, რომელმან იკადრა დაკნინება ³⁷ პატევსა მხოლოდმოზილისასა და განყოფად მამისაგან თანაარსსა მას და თანასწორსა მისსა ძესა. ამან ნეტარმან ნეფსით მსგავსად მქსნელისა განსცა თავი ³⁸ თვისი საპყრობილით მეფისა მიერ მოვლინებულთა მკედართა, რამეთუ სცვიდეს მას მორწმუნენი და ესრეთ მახვლითა ³⁹ წარეკუეთა წმიდათა თავი მისი.	C41
A78r	და წმიდათა მამათა ჩუენთა მაკარისი, ერმოგენისი ¹¹ და გრიგოლისი, აკრაკანტისა ეპისკოპოსისა. ¹²	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მერკურესი, ⁴⁰ რომელი იყო აღმოსავალით ⁴¹ დეკეოზ და ვალერიანე მეფეთა ზე, ⁴² ძე ⁴³ გორდიანესი, გუნდისაგან მატისიონიასა, ხოლო მქნდა ოდესმე ბარბაროზთა ⁴⁴ მიმართ უვალრეს ⁴⁵ ბუნებისა, ⁴⁶ რამეთუ გამოუჩნდა მას ანგელოზი პირველად და კანნიერებად და ახოვნებად შეჰმოხა ⁴⁷ და შემდგომად წყობისა მის სპასალარად ⁴⁸ დაიდგინა ⁴⁹ მეფისა მიერ. იყო ოცდახუთისა ⁵⁰ წლისა, მკედრობდა რამ, ჰასაკითა მალალი, პირითა შუენიერი, თმითა მოწაბლე. ესე მასვე ჟამსა იწამა ქრისტესთვის, რამეთუ ⁵¹ წარდგა ⁵² წინაშე დეკეოზ მეფისა და თავი თვისი ქრისტიანედ ქადაგა, რომლისა მიერ ოთხთა მანათა ⁵³ მიერ განისხირა ⁵⁴ და მახვლებითა ⁵⁵ და დაიბძარნეს ⁵⁶ კორცნი მისნი.	A78v
B82	და პროკოპი მოწამისა ¹³ და ქრისტეფორესი. ¹⁴		Bv
D76	ხოლო წმიდა მამა ჩუენი გრიგოლი აკრაკანტელი იყო შვილი მშობელთა ღმრთისმსახურთა, სიყრმით მისითგან სათნო და უბიწო მსახური ქრისტესი, კაცი საკურველებათა მადლითა განბრწყინებული და თავსა სრულები-სასა ¹⁵ მიწვეწული სიმრავლითა მალალთა მათ სათნოებათა მისთადა და კუალად მრავალთა განსაცდელთა მიერ გამოკურნებული, ვითარცა მოვუხრობს ვრცელი იგი ცხორებად მისი. ესე ¹⁶ ნეტარი სავსე დღეთა სიმრავლითა ¹⁷ უმანკოსა მას მოქალაქობასა შინა წინაშე ღმრთისა მიიცვალა.		Dv
E50	მწუხრი უფალო დადადყავსა თქუენ ¹⁸ დასდებელნი წმიდისა გრიგოლისნი და წმიდისა ეკატერინისი. ¹⁹		
F63	და ცისკრად იკითხონ ცხორებად წმიდისა გრიგოლისი და წამებად წმიდისა ეკატერინესი და ²⁰ ეგრეთვე ²¹ გალობანი ორთანვე ²² თქუენ. ²³		Ev
	Ⲭⲟⲙⲓⲛⲥ ⲛⲟⲩⲉⲣⲉⲛⲥ ⲛⲉⲩⲉⲛⲥ. * წმიდისა კლემენტო ²⁴ ჰრომთა პაპისა და ²⁵ პეტრე მოციქულისა მოწუფისა, რომელი შემდგომად მისა ²⁶ იქმნა პაპ ჰრომისა და იწამა ქერსოვნეთს ²⁷ ტრაიანეს ²⁸ ზე ²⁹ მეფისა.		Fv
			Cv
			A79r
			B83

*F ხელნაწერში ამ ფურცელს აწერია 63r, მაგრამ იგი მოთავსებული უნდა იყოს 64r-v-ს მომდევნოდ.

¹ ეპარხოზისა EF. ² აღსარებისათვის F. ³ იგუემებოდა A. ⁴ კიკელია C. ⁵ ეპარხოზისათა E, ეპარხოზისადათა F. ⁶ დაითმინა E. ⁷ დადგრა B. ⁸ მუნ F. ⁹ მოწამეთა BCEF. ¹⁰ ქრისტეფორესი C. ¹¹ ერმოგენისი DE, ერმოგინისი F. ¹² ეპისკოპოსისა E. ¹³ მოწამისა BCEF. ¹⁴ ქრისტეფორესი C. ¹⁵ სრულები-სასა] სათნოებისასა C. ¹⁶ ესე+იყო B. ¹⁷ სიმრავლითა+და C. ¹⁸ თქუენ – E. ¹⁹ ეკატერინესი B, ეკატერინესნი D, ეკატერინესნი E. ²⁰ და – E. ²¹ ეგრეთვე – E. ²² ორნივე E. ²³ ითქუენ BD] დასდებელი ორჯერ E. ²⁴ კლემენტო B. ²⁵ და – E. ²⁶ მისსა CDF. ²⁷ ქერსოვნეთს BC. ²⁸ ტრაიანეს AD. ²⁹ ზმ C. ³⁰ მაქსიმე C. ³¹ ზმ C. ³² უღმრთოთა E. ³³ მოვლინებულთა E. ³⁴ რომელიცა-იგი D. ³⁵ მეუფებისა E. ³⁶ უცხოქმნილი BC, უცხო E. ³⁷ დაკნინებად D. ³⁸ ~ თვისი თავი B. ³⁹ მახვლითა E. ⁴⁰ მერკურესი EF. ⁴¹ აღმოსავალით B. ⁴² ზმ C. ⁴³ ძე B, ძმ EF. ⁴⁴ ბარბაროსთა CF. ⁴⁵ უვალრეს BC. ⁴⁶ ბუნებათა E. ⁴⁷ შეჰმოხა+მას E. ⁴⁸ სპასალარად A. ⁴⁹ დაიდგინა E. ⁵⁰ ოცდახუთისა] ხუ B. ⁵¹ რამეთუ – E. ⁵² წარდგა – E. ⁵³ მანათა] მონათა D. ⁵⁴ განისხირა] განირთხა E. ⁵⁵ მახვლებითა E. ⁵⁶ დაიბძარნეს E.

ხოლო ქუეშე კერძო განრთხმულთა მათ ასოთა წმიდისათა დაფენილი ნაკუერცხალი შესწუვიდა გუამსა მისსა, რომელი-იგი მდინარითა სისხლი-საათა დაშრტებოდა და¹ ვითარ ახოვნად მოით-მინა, კუალად ტანჯეს იგი და თავდამოქცევით დაკიდებულსა ლოდი მძიმე დამოჰკიდეს² ყელსა მისსა. და მერმე გუემეს ცემითა უწყალოთა³ და კესარიას⁴ კაბადუკიისასა ბრძანებითა მეფისათა წარიყვანეს და ესრეთ⁵ თავი მისი წარჰკუეთეს.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ეკატე-რინესი. ესე იყო ალექსანდრიელი, ასული კოსტომისი⁶ სამეფოთა⁷, მაღალი და შუენიერი ხილვითა ხატისათა. ხოლო იყო სწავლულ⁸ ყოვ-ლითავე სიბრძნითა ბერძენთა და პრომთათა და იცოდა სწავლად ასკლიპიომისი⁹ და¹⁰ ღალინომ-სი,¹¹ ომირომისი¹² და არისტოტელისი¹³ და ბირ-გილიონ პრომთა ფილოსოფოსისა და სხუთა ყოველთა ფილოსოფოსთა და გამოქცეულთა, და არა | ესე ოდენ,¹⁴ არამედ ენანიცა მრავალნი ესწავლნეს მას, ვიდრეა სამეოცდაათორმეტსა ენასა ქუეყანისასა¹⁵ იტყოდა პირი მისი. ამან იხი-ლა რაა ზორვაა იგი კერპთა, რომელსა აღას-რულებდა მაქსენტი მძლავრი,¹⁶ განკურდა შურითა საღმრთოთა და შევიდა, სადა-იგი უზოროვიდა და ამხილა მას ძლიერად და ვითარ-იგი ვერ | უძლო სიტყვს მიგებად სიბრძნისა მისგან და სულისა წმიდისა, რომელი იყო მის თანა, ბრძანა მისლვათა ორმოცდაათთა¹⁷ მოძღუართა, რაათა სიტყუა-უგონ წმიდასა მას. და¹⁸ ვითარ-იგი შემოკრბეს, მესეულად იძლინეს სიბრძნისა მიერ წმიდისა ეკატერინესსა¹⁹ და სარწმუნოებად²⁰ მოვიდეს და ცეცხლისა²¹ მიერ²² სრულ იქმნეს და არა ამათ | ხოლო პრწმენა, არამედ ალექსანდრია დედო-ფალსაცა²³ და პორფირის²⁴ მკედართა²⁵ მთავარსა მკედრებითურთ თჳსით და სხუთა მრავალთა, რომელნიცა წამებითა სრულ იქმნეს.²⁶ და ეს-რეთ მრავალთა ტანჯვათა შემდგომად მახვლითა

წარეკუეთა წმიდათა თავი მისი და გურგუნი წა-მებისა დაიდგა.²⁷ ხოლო ჟამსა აღსრულებისა მისისასა²⁸ გამოეცხადა მაცხოვარი და თხოვათა²⁹ მისთა აღსრულებად უბრძანა, რომელსა-იგი ითხოვდა ყოველთა ჭირვეულთათჳს, რომელთაცა იგი³⁰ მოიქსენონ ჭირთა შინა მათთა.³¹

მწუხრი უფალო ღაღადყვასა – დასდებელნი წმიდისა კლემენტოსისნი და წმიდისა პეტ-რე ალექსანდრიელისანი. სტიქარონად წმიდისა მერკურესნი.³² ლიტანიისა³³ „საქმით მიემსგავსე მოციქულ“.

ციცკრად იკითხონ წამებაა ამათივე³⁴ და ეგრეთვე³⁵ გალობანი სამთანივე³⁶ თქუნენ.³⁷

სამხრად წარდგომად ო³⁸ გუერდი: „იქადიან წმიდანი დიდებითა“. (1) დასდებელი: „უგალობდით³⁹ უფალსა გალობითა ახლი.“ (2) პავლე ფილიპელთა⁴⁰ „ძმანო, ჩუენი⁴¹ საყო-ფელი ცათა შინა არს“ ვიდრე „წიგნსა ცხო-რებისასა“. (3) ჰპოვო⁴² ამასვე დღესა პავლის⁴³ | სუნაქსარსა.⁴⁴ ალილუიაა ო: „ღმერთო, ყურთა ჩუენთა გუეს.“ (4) სხუა⁴⁵ „მღელთა შენთა⁴⁶ შეიმოსონ.“⁴⁷ (5) სახარებაა იოვანესი, თავი ა⁴⁸ხ: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ამას გამცნებ თქუნენ, რაათა იყუარე.“ ვიდრე „შეწირა ღმრთისა“. (6) ჰპოვო⁴⁸ შაბათსა სულისა წმიდისა მოსლვისასა.⁴⁹ განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, და წრფე.“ (7)

გაგონს ნაღწეულსა ხ⁵⁰. წმიდათა მოწამე-თა კოზმაძსი და დამიანესი, რომელნი⁵¹ იყვნეს არაბიათ,⁵¹ და მათ თანა ანთიმო, ლეონტი და ევპრეპისი. ესენი მკურნალნი იყვნეს კელოვნებით და ძმანი ერთმანერთისანი და მრავალთა | ჰკურნებდეს. ხოლო დეოკლიტიანეს⁵² და მაქსიმიანეს ზე⁵³ შეპყრობილ იქმნეს⁵⁴ და წარიდგინეს ლუსიას წინაშე, რომელი მთავ-რობდა ეგეა ქალაქსა და ქრისტე⁵⁵ ღმერთი კად-ნიერად აღიარეს. მაშინ შეიკრნეს მის მიერ კელით

¹ და – F. ² დაჰკიდეს E. ³ უწყალოთა E. ⁴ კესარია AD. ⁵ ესრეთ+წმიდა BCFE. ⁶ კოსტომისი E. ⁷ სამეფოთა E. ⁸ მეფისა F. ⁹ სწავლული E. ¹⁰ ასკლიპიომისი E. ¹¹ ღალინომისი B, ღალიონისი E. ¹² უმირომისი E. ¹³ არისტოტელესი E. ¹⁴ ესოდენ CD. ¹⁵ ქუეყანისასა – BCEF. ¹⁶ მძლავრი მთავარი E. ¹⁷ ორმოცდაათთა E. ¹⁸ და – BCF. ¹⁹ ეკატერინასა B, ეკატერინასა CE, ეკატერინესსა D, ეკატერინასა F. ²⁰ სარწმუნოებად B. ²¹ ცეცხლითა C. ²² მიერ – BC. ²³ დედოფალსა E, დედოფალსა C. ²⁴ პორფირი F. ²⁵ მკედართმთავარსა DE. ²⁶ იქმნეს E. ²⁷ დაიდგა AE. ²⁸ მისისა C. ²⁹ თხოვთა E. ³⁰ ~ მოიქსენონ იგი D. ³¹ მათთა – BCEF. ³² მერკურესნი EF. ³³ ლიტანიისა+ო E. ³⁴ მათი E. ³⁵ ეგრეთვე – E. ³⁶ სამნივე E. ³⁷ თქუნენ – E. ³⁸ ო³⁸ A. ³⁹ უგალობდით EF. ⁴⁰ ფილიპელთა+მიმართ E. ⁴¹ ~ საყოფელი ჩუენი E. ⁴² ჰპოვო ACDEF. ⁴³ პავლისა A, პავლეს D. ⁴⁴ სუნაქსარსა DE. ⁴⁵ სხუა – E. ⁴⁶ მღელნი შენნი BCDEF. ⁴⁷ შეიმოსნენ BC. ⁴⁸ ჰპოვო CDEF. ⁴⁹ მოსვისასა B. ⁵⁰ რომელნიცა E. ⁵¹ არაბიეთ B, არაბით E. ⁵² დეოკლიტიანე F. ⁵³ ზმ C. ⁵⁴ იქმნეს ADE. ⁵⁵ ქრისტე C. (1) ფს. 143,5. (2) ფს. 143,14. (3) ფილ. 3,20-4,3. (4) ფს. 43,2. (5) ფს. 131,9. (6) იოანე 15,17-16,2. (7) ფს. 32,1.

Ev	და ფერკით და ზღუასა შთაიყარნეს,¹ ვინაჲ-იგი ანგელოზისა გამოჩინებითა უვნებელად გამოვიდეს. და მერმე აღაგზნეს² საკუმილი და შორის მისსა³ შესთხინეს,⁴ არამედ საკურველებით განიპო ქუეყანაჲ და შევიდეს მას შინა და ვითარცა ცეცხლი იგი დაშრტა, კუალად⁵ გამოვიდეს. და მერმე ჯუარს აცუნეს და ქვითა ქოლვიდეს, ხოლო ქვანი მათდავე მოიქცეოდეს.⁶ მერმე დაადგინნა⁷ მოისარნი, რამთა ესროდინ⁸ ისრითა, და მათცა ეგრეთვე შეემთხუა,⁹ ვიდრელა მრავალნი მათგანი მოისრნეს, ხოლო წმიდანი იგი ყოვლადვე ვერ მოწყლნეს.¹⁰ უღონო¹¹ უკუე იქმნა მთავარი იგი. ამისთჳსცა უკუანაჲსენელ თავები წარჰკუეთა.	მსგავსად იობისა³⁵ მოწყლა იგი, მასვე სუეტსა ზედა ერთსა გუერდსა ზედა მიყრდნობილმან დაყო ათცამეტი წელი, რომელ ყოვლადვე მეორესა კერძსა³⁶ ზედა³⁷ არა მიყრდნობილ³⁸ არს,³⁹ ვიდრემდის პატიოსანი სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ხოლო ყოველნივე ჟამნი ცხორებისა მისისანი იქმნეს⁴⁰ ას წელ.	B85 A81r
Bv	ამასვე დღესა წმიდისა აკაკი მორჩილი-საჲ, რომლისათჳს წერილ არს კლემაქსსა⁴¹ შინა და წმიდისა შილა კორინთელ⁴² ეპისკოპოსი-საჲ, რომელი იყო მოწაფე წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ⁴³	ცისკრად იკითხონ ცხორებაჲ წმიდისა ალიბისი.	E52 Dv
D78 A80v	ად-რიანოპოლის¹⁴ ფებლადონთა სოფელსა, რომლისათჳს პირველ შობისა¹⁵ ეუწყა ღმრთისა მიერ მშობელსა მისსა, თუ ვითარი ყოფად იყო, და¹⁶ რამეთუ იხილა დედამან მისმან ჩუენებით, რაჟამს-იგი მიდგომილ იყო მისთჳს, ვითარმცა ტარიგსა შუენიერსა შესწირვიდა ღმრთისა, რომლისა რქათა ზედა ენთებოდეს ლამპარნი ბრწყინვალენი, რომელი¹⁷ იყო სასწაული განათლებულისა და დიდებულისა მოქალაქობისა მისისაჲ. და შემდგომად შობისა მისისა ყოველნი¹⁸ მხილველნი მისნი განაკურენა სიმკნითა და მოთმინებითა,¹⁹ უზეშთაეს კაცთა ბუნებისა მოღუაწებითა,²⁰ რამეთუ ესოდნ²¹ ილუაწა ნეტარმან ამან, ვიდრელა ურიცხუნი²² სასწაულნი აღასრულნა და მოღუაწებითა²³ და²⁴ ჭირთა²⁵ თავსდებითა პირველთა და შემდგომთა მისთა²⁶ წარებატა, რამეთუ სუეტსა ზედა უსართულოდ ჰაერსა ქუეშე დადგა ორმოცდაათცამეტ წელ და ვითარცა რვალისაჲ რამე, გინა ქვისა ადამანტისაჲ²⁷ წინააღდგომასა და კუეთებასა ჰაერთასა არა²⁸ შეირყია,²⁹ არცა მოდრკა.³⁰ ხოლო ვინაჲთგან წელთა სიმრავლითა ბუნებითისა³¹ ძალისაგან მოუძღურდა, და³² ზედგომად³³ ვერლარა ეძლო, და³⁴ რამეთუ მტერმან ბოროტმან	მორჩილი იაკობ და ჭრილისაჲ, რომელი იყო ჟამთა თევდოსი და ონორი ბერძენთა მეფეთაჲსა. ხოლო მკჳდრ იყო სპარსეთს ბითლაპატს ქალაქსა შინა სპარსეთისასა. იყო ნათესავით დიდებული და წარჩინებული და პატივცემული ფრიად იზდიგერდის⁴⁴ მიერ, სპარსთა მეფისა, პაპის-პაპეულად ქრისტეანე,⁴⁵ ხოლო შეეყო ცოლსა ქრისტეანესა და⁴⁶ მორწმუნესა,⁴⁷ მოშიშსა უფლისასა, არამედ პატივითა და ნიჭებითა და ღიქნითა მეფისაჲთა მიდრკა წარსაწყმედელად და ქრისტე⁴⁸ უვარყო⁴⁹ და მეფისა სარწმუნოებასა შეეძინა ხოლო ვინაჲთგან დედამან და ცოლმან მისმან უცხო-ყვნეს მისგან თავნი თჳსნი და წიგნისა მიერ აყუედრეს მას, ვითარმედ: „ქრისტეს სიყუარულისა უფროჲს პატივ-ეც სიყუარულსა უმჯულოჲსა მეფისასა და საწუთროჲსა⁵⁰ ამის დიდებისა წილ დაიმკჳდრე⁵¹ საშჯელი⁵² და სირცხული⁵³ საუკუნოჲ“. ესე რაჲ აღმოიკითხა, იწყლა სული მისი და დაუტევა ამაოჲ იგი მსახურებაჲ და იწყო ტირილად და ჰგოდებდა თავსა თჳსსა⁵⁴ ცოდვისა მისთჳს ბოროტისა ქრისტეს უვარისყოფისა.⁵⁵ ამისთჳსცა განრისხნა მეფე⁵⁶ და მწართა სიკუდილითა დასაჯა სიკუდილ.⁵⁷ რამეთუ უბრძანა წურილ-წურილად	E52 Dv Cv Fv

¹ შთაიყარნეს AE. ² აღაგზნეს B. ³ მისა E. ⁴ შეითხინეს C. ⁵ კუალადცა BF. ⁶ მიიქცეოდეს B. ⁷ დადგინნა B. ⁸ ესროდინ E. ⁹ შეემთხუა E. ¹⁰ მოიწყლნეს DE. ¹¹ უღუნო E. ¹² აღუპი D. ¹³ ზმ C. ¹⁴ ანდრიანოპოლის E. ¹⁵ შობისა F. ¹⁶ და – BCF. ¹⁷ რომელნი E. ¹⁸ ~ მხილველნი მისნი ყოველნი BC. ¹⁹ მოთმინებითა+და CD+მისითა და E. ²⁰ მოღუაწებისა E+მისისა E. ²¹ ესოდნ E. ²² ურიცხუნი E. ²³ მოღუაწებათა E. ²⁴ და – E. ²⁵ ჭირთა – E. ²⁶ მისთა – E. ²⁷ ანდამატისაჲ BC, ადამატისაჲ D. ²⁸ არაჲ ABCDE. ²⁹ შეირყია+და E. ³⁰ მიდრკა EF. ³¹ ბუნებითასა E. ³² და|რამეთუ BC. ³³ ზმდგომად C. ³⁴ და – BCE. ³⁵ იობისა CF. ³⁶ კერძსა – E. ³⁷ ზედა – E. ³⁸ მიყრდნა E. ³⁹ არს – E. ⁴⁰ იქმნეს E. ⁴¹ კლემაქსა E. ⁴² კორინთელ]კოსტანტინეპოლელ F. ⁴³ მოციქულისა BF. ⁴⁴ იზდიგერდის BDEF, იზდიგერდის C. ⁴⁵ ქრისტეანე C. ⁴⁶ ~ მორწმუნესა და C. ⁴⁷ მორწმუნესა+და EF. ⁴⁸ ქრისტე BC. ⁴⁹ უვარყო B. ⁵⁰ საწუთროსა E. ⁵¹ დაიმკჳდრე AE. ⁵² სასჯელი E. ⁵³ სირცხული E. ⁵⁴ თჳსა E. ⁵⁵ უარისყოფისა BCF. ⁵⁶ მეფე B. ⁵⁷ სიკუდილად E.

A81v Bv	დაჭრამ ნაწევარსა ასოთა მისთასა, ¹ ვიდრელა მუცელი ოდენ დაშთა თავისა თანა ² მისისა და მერმე იგიცა წარეკუეთა.	თავსა მისსა ²⁰ ძელითა, ²¹ ვიდრემდის დაითხია ²² ქუეყანად ²³ ნივთი იგი ტვნისა მისისა და ესრეთ წმიდა იგი აღესრულა. ხოლო წმიდა პეტრე მრავალთა მათ ²⁴ ტანჯვათა მძლავრისათა მოთმინებითა მძლე ექმნა და წყლულებათავე ²⁵ მათ ²⁶ შინა ²⁷ ღმრთისა ²⁸ მიიცვალა. ²⁹ ეგრეთვე წმიდა ანდრეა ³⁰ მრავალთა გუემათაგან განიცადა და ბრძანებითა მძლავრისათა ითრევდეს რამ უწყალოდ ქალაქსა შინა, მისცა უფალსა ³¹ მანცა სული თჳსი.
	მწუხრი უფალო ღაღადყავსა – დასდებელნი წმიდისანი, სტიქარონად მსგევსისანი ³ და წმიდისანი; ⁴ ლიტანიისაჲ: „მოწამემან შენმან, უფალო, ღუაწლსა შინა“.	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ირინარ-
D79 Ev	ცი ს კ რ ა დ ⁵ იკითხონ წამებაჲ წმიდისა ⁶ და თქუნენ ⁷ გალობანი წმიდისანი და მსგევსისანი, ⁸ ხოლო ⁹ სამხრად განგებაჲ ჰპოვო ¹⁰ სეკლენბერსა ზ. ¹¹	ხო მ ს ი. ესე იყო ქალაქით სევასტიით, დეოკლიტიანეს ³² ზე ³³ მეფისა, ჭაბუკი ჰასაკითა და წესითა ერისაგანი ³⁴ პირველად ³⁵ და მსახური ტანჯვასა წმიდათასა. ხოლო მთავრობასა მაქსიმოზისა ³⁶ სებასტია ³⁷ ქალაქსა განიკითხვოდეს ოდესმე წმი-
C44	დაწმინდისა და აღმსარებელისა ს ტ ე ფ ა ნ ე ა ხ ლ ი ს ა დ და წმიდისა პ ე ტ რ ე ს ი და წმიდისა ან დ რ ე ა დ - ს ი, ¹² რომელნი იწამნეს თაყუანისცემისათჳს წმიდათა ხატთაჲსა კოსტანტინეს ზე კავალინოზსა, ¹³ ძისა ლეონ ისავრისა, კაცნი მართლმადიდებლობისა სარწმუნოებითა და მონაზონთა მოქალაქობითა განბრწყინებულნი. ამათგანი წმიდა სტეფანე მკუდრ ¹⁴ იყო მთასა ოქსიისასა, სადა-იგი პირველ წმიდამან აკქსენტი მოღუაწებისა სარბიელი აღასრულა, რამეთუ შეაყენა თავი თჳსი სენაკსა იწროსა ფრიად და ყოვლით კერძო რკინითა შეჭედილი მსგავსად უქორცოთა ცხოვნდებოდა. ¹⁵	დანი ვინმე ქრისტიანენი ³⁸ დედანი. მაშინ ქრისტეს მადლითა განათლდა სული ნეტარისა ირინარხოზისი, რამეთუ იხილა ბუნებათა ³⁹ უვალრეს ⁴⁰ მოთმინებაჲ დედათაჲ მათ და თუ ვითარ სირ-
F67	ხოლო ნეტარი პეტრე მთასა ულუმბოზსასა იყოფებოდა მალლითა და პატიოსნითა ცხორებითა. ეგრეთვე წმიდა ანდრეა ¹⁶ სამეუფოსა ქალაქსა მახლობელად ვლადიმერისა სენაკსა შინა დაყუდებით მოითმენდა ესე ნეტარნი ძლიერად წინააღუდგეს უკეთურსა მას მძლავრსა და მრავალნი სწავლითა თჳსითა იქსნეს ¹⁷ წვალებისა მისგან სულთა განმხრწნელისა, რომელნიცა წმიდათა მოძულემან მან მძლავრმან უწყალოთა გუემითა აღასრულნა, რამეთუ წმიდისა სტეფანესი ბრძანა თრევამ უბანთა და ფოლოცთა ¹⁸ ქალაქისათა, რომელსა ითრევდეს ¹⁹ რამ, ფილომანტი ვინმე საძაგელმან სათნოებისათჳს მეფისა უხეთქნა	ცხულელ ყვეს მძლავრი იგი სასწაულთა მიერ დიდებულთა, რომელნი აღასრულნეს მათ. და მცის შევიდა შორის და ქრისტე ⁴¹ ღმერთი კადნიერად აღიარა და ემა-ყო, ვითარმედ: მე ქრისტიანე ვარ. მაშინ ბრძანებითა მთავრისაჲთა პირველად ტბასა რასმე შთაიგდო ⁴² და მერმე საკუმილსა დიდსა აღტყინებულსა შეითხია ⁴³ და ვითარ ორთავე მათგან ⁴⁴ უვნებელად დაიცვა, ⁴⁵ მახულითა ⁴⁶ წარეკუეთა თავი.
B86 A82r		ამასვე დღესა ესენებაჲ მორწმუნეთა მეფეთა ⁴⁷ კ ო ს ტ ა ნ ტ ი ნ ე ს ი და მ ა ვ რ ი კ ი ს ი და შეილთა მათთაჲ
		და თ ე ვ დ ო რ ე ⁴⁸ ეპისკოპოსისაჲ
		მწუხრი უფალო ღაღადყავსა ⁴⁹ სტეფანესი, ⁵⁰ სტიქარონად მსგევსისაჲ. ⁵¹
		ცი ს კ რ ა დ იკითხონ ცხორებაჲ წმიდისა ⁵² სტეფანესი ⁵³ და თქუნენ გალობანი მისნი ⁵⁴ და მსგევსისანი.

¹ მისთა C. ² ~ მისისა თანა BCF. ³ მსგევსისანი E. ⁴ წმიდისანი+ოხითა E. ⁵ ცისკრად+ღმერთი უფალი და კანონი ჳ და E. ⁶ წმიდისაჲ – E | მისი A. ⁷ თქუნენ – E. ⁸ მსგევსისანი E. ⁹ ხოლო – C. ¹⁰ ჰპოო CDEF. ¹¹ ზე+იგი ამსახურე. და უღირსისა იოვანესთჳს BF, იგი ამსახურო C. ¹² ანდრიაჲსი BCEF. ¹³ კავალინოზსა D. ¹⁴ მკუდრ E. ¹⁵ ცხოვნდებოდა BCE. ¹⁶ ანდრია BCEF. ¹⁷ იქსნეს BCD. ¹⁸ ფოლოცთა E. ¹⁹ ათრევდეს BCF. ²⁰ მისა E. ²¹ ძელითა D. ²² დაითხია E. ²³ ~ ნივთი იგი ქუეყანად BCEF. ²⁴ მათ – E. ²⁵ წყლულებათა C. ²⁶ მათვე C. ²⁷ შინა – C. ²⁸ ღმრთისა – E. ²⁹ ~ მიიცვალა ღმრთისა BEF, მიიცვალა წინაშე ღმრთისა C. ³⁰ ანდრია E. ³¹ ~ მანცა უფალსა BEF, ~ სული თჳსი უფალსა CE. ³² დიოკლიტიანეს F. ³³ ზმ C. ³⁴ ერისგანი B. ³⁵ პირველ F. ³⁶ მაქსიმოზისა E. ³⁷ სებასტია F. ³⁸ ქრისტეანენი C. ³⁹ ~ უვალრეს ბუნებათა E. ⁴⁰ უვალრეს BEF, უვალრესი D. ⁴¹ ქრისტე C. ⁴² შთაიგდო AE. ⁴³ შეითხია|შთაიგდო E. ⁴⁴ ამათგან BCDEF. ⁴⁵ დაიცვა AE. ⁴⁶ მახულითა E. ⁴⁷ მეფეთა C. ⁴⁸ თე ვ დ ო რ ე BC. ⁴⁹ ღაღადყავსა AC+წმიდისა DE+დასდებელნი F. ⁵⁰ სტეფანესი BCDEF. ⁵¹ მსგევსისანი BCDF, მსგევსისაჲ E. ⁵² წმიდისაჲ E. ⁵³ სტეფანესი... თქუნენ – E. ⁵⁴ მისნი|სტეფანესი E.

ს ა მ ხ რ ა დ ფ ს ა ლ მ უ ნ ი Ⴆ გ უ ე რ დ ი:¹ „პ ა ტ ი ო - ს ა ნ ა რ ს წ ი ნ ა შ ე უ ფ ლ ი ს ა ს ი კ“. (1) დ ა ს დ ე ბ ე ლ ი: „რ ა მ მ ი ვ ა გ ო უ ფ ა ლ ს ა“. (2) პ ა ვ ლ ე გ ა ლ ა ტ ე ლ თ ა მ: „მ მ ა ნ ო, ნ ა ყ ო ფ ი ს უ ლ ი ს ა მ ა რ ს ს ი ყ უ“. (3) პ ჰ ო ო ხ Ⴆ შ ა ბ ა თ ს ა. ა ლ ი ლ უ ი ა მ Ⴆ² გ უ ე რ დ ი: „ნ ე ტ ა რ ს კ ა ც ი, რ ო მ ე ლ ს ა ე მ ი ნ ი ს უ ფ ლ ი ს ა დ ა მ ც“. (4) ს ა ხ ა რ ე ბ ა მ მ ა თ ე ს ი: „თ ქ უ ა უ ფ ა ლ მ ა ნ: ყ ო ვ ე ლ ი ვ ე მო მ ე ც ა მ ე“. (5) პ ჰ ო ო ვ³ პ ა რ ა ს კ ე ვ ს ა მ ე ს ა მ ი ს⁴ შ ყ - დ ე უ ლ ი ს ა ს ა.⁵ ს ხ უ ა მ⁶ ს ა ხ ა რ ე ბ ა მ ლ უ კ ა მ ს ი, თ ა ვ ი ა მ Ⴆ⁷: „თ ქ უ ა⁸ უ ფ ა ლ მ ა ნ: ყ ო ვ ე ლ მ ა ნ, რ ო მ ე ლ მ ა ნ ა ლ მ ი ა რ ო ს⁹ ჩ ე მ დ ა“ ვ ი დ რ ე „რ ა მ - ი ვ ი ს თ ქ უ ა თ“. (6) გ ა ნ ი ც ა დ ე: „ს ა კ ს ე ნ ე ბ ე ლ ა დ ს ა უ კ უ ნ ო დ ი ყ ო ს“. (7)

ԳՕԳԻՆԸ ԲՁԴԲԳԻԽԸ ԽԳ. წ მ ი დ ი ს ა მ ო წ ა მ ი ს ა ფ ი ლ ო მ ე ნ ი ს ი.¹⁰ ე ს ე ი ყ ო ლ უ კ ა ო ნ ი ა მ თ,¹¹ ა ვ რ ი ლ ი ა ნ ე¹² მ ე ფ ე ს ა ზ ე, ი ფ ქ ლ ი ს ვ ა ჭ ა რ ი დ ა გ ა - ლ ა ტ ე ლ თ ა ს ო ფ ე ლ ს ა მ ი ი ლ ე ბ ნ ი ფ ქ ლ ს ა, ვ ი ნ ა მ ც ა ფ ე ლ ი კ ა ა ნ კ ვ რ ი ს ა მ თ ა ვ რ ი ს ა შ ე ს მ ე ნ ი ლ ი ქ მ ნ ა, რ ო მ ლ ი ს ა წ ი ნ ა შ ე წ ა რ დ გ ა დ ა თ ა ვ ი თ ვ ს ი ა ლ ი ა რ ა, ვ ი თ ა რ მ ე ლ ქ რ ი ს ტ ი ა ნ ე¹³ ა რ ს. პ ი რ ვ ე ლ ა დ | უ კ უ ე გ ა ნ ი მ შ ყ უ ა ლ ა¹⁴ კ ე ლ ი თ დ ა ფ ე რ კ ი თ დ ა ფ რ ი ა დ ი გ უ ე მ ა დ¹⁵ მ ე რ მ ე დ ა მ ო ე კ ი დ ა დ ა კ რ მ ლ ი თ ა ი ტ ა ნ - ჯ ა დ ა თ ო რ ნ ე ს ა მ გ ზ ე ბ ა რ ე ს ა შ თ ა ი გ დ ო,¹⁶ ა რ ა მ ე ლ¹⁷ ქ რ ი ს ტ ე ს მ ა დ ლ ი თ ა ა მ ი ს ყ ო ვ ლ ი ს ა გ ა ნ უ ე ნ ე ბ ე ლ ა დ დ ა ი ც ვ ა.¹⁸ კ უ ა ლ ა დ გ ა ნ ი მ შ ყ უ ა ლ ა¹⁹ კ ე ლ ი თ დ ა ფ ე რ კ ი თ | დ ა თ ა ვ ი თ უ რ თ დ ა ო ც დ ა თ²⁰ ს ტ ა დ ი ო ნ ს ი რ ბ ი ლ ა დ ი ი ბ უ ლ ა. ა მ ი ს ი თ ვ ს ც ა ს უ ლ მ ო კ ლ ე ი ქ მ ნ ა დ ა მ ი ს ც ა უ ფ ა ლ ს ა წ მ ი დ ა მ ს უ ლ ი თ ვ ს ი. |

ამასვე დღესა წმიდისა | ი ო ვ ა ნ ე დ ა მ ა ს - კ ე ლ ი ს ა მ. ე ს ე ი ყ ო ქ ა ლ ა ქ ი თ დ ა მ ა ს კ ი თ²¹ ნ ა თ ე - ს ა ვ ი თ წ ა რ ჩ ი ნ ე ბ ე ლ ი²² დ ა მ ა რ თ ლ მ ა დ ი დ ე ბ ლ ო ბ ი ს ა ს ა რ წ მ უ ნ ო ე ბ ა ს ა ზ ე დ ა გ ა ნ თ ქ ე მ უ ლ ი, რ ო მ ლ ი ს ა მ ა - მ ა ს ა ე წ ო დ ე ბ ო დ ა ფ ი ლ ა რ ე ტ ო ს.* ზ ო ლ ო გ ა ნ ი ს წ ა ვ ლ ა ყ ო ვ ლ ი თ ა ვ ე ს წ ა ვ ლ ი თ ა ს ა ე კ ლ ე ს ი ო მ თ ა დ ა ს ა წ ა რ მ - ა რ თ ო მ თ ა დ ა ღ მ რ თ ი ვ ს უ ლ ი ე რ ნ ი წ ი გ ნ ნ კ ე თ ი ლ ა დ დ ა გ უ ლ ს მ ო ღ დ ე ნ ე ლ გ ა მ ო ი დ ი ნ ა²³ | დ ა ქ რ ი ს ტ ე ს ს ი ყ უ ა რ უ ლ ი ს ა თ ვ ს მ ა მ უ ლ ი ს ი მ დ ი დ რ ე დ ა უ ტ ე ვ ა

და მონაზონებისა ცხორებად შეიტკბო კოზმამს თანა, რომლისა თანა მრავალნი საკითხავნი დღე-სასწაულთანი და გალობანი განმაშუენებელნი ეკლესიისანი²⁴ აღწერნა, რამეთუ მასცა მსგავსად იოვანესა ყოველი სწავლულებამ წარემართა და მოღუაწებად ეჩუენა. ამან სანატრელმან იოვანე წერილთა მიერ წამებითა და ძალითა სიტყუათა²⁵ თვსთამთა მრავალგზის განაქიქა უშჯულო²⁶ იგი ხატთამბრძოლთა²⁷ წვალებამ და უკეთურნი იგი მეფენი ლეონ ისავროდ და კოსტანტინე ძე მისი, რომელთა იკადრეს გმობამ წმიდათა ხატთამ. და მრავალი აღწერილი დაგუტევა, რომელთა მიერ კნინდა ყოვლისავე საძიებელისა მეცნიერებამ იპოვების²⁸ და სიბერიითა სიბოხისათა კეთილითა ცხორებისა ამისგან განვიდა. ზოლო ეწოდებოდა მას²⁹ მ ა ნ ს უ რ³⁰ მამისმამეულად წოდებულისაგან სახელისა.

ამასვე დღესა წმიდათა მღვდელმოწამეთა ი ო ვ ა ნ ე ს პ ა რ ს ი ს ა მ | დ ა³¹ ო რ ბ ა ნ ო ს ე პ ი ს კ ო - პ ო ს ი ს ა მ | მ ა კ ე ლ ო ნ ი ა ს³² დ ა დ ი ო ნ ი ს³³ ე პ ი ს კ ო - პ ო ს ი ს ა მ³⁴ კ ო რ ი ნ თ ი ს ა³⁵

და წმიდისა | პ ა რ ა მ ო ნ³⁶ მოწამისამ.**
ԳՕԳԻՆԸ ԲՁԴԲԳԻԽԸ Խ. | წ მ ი დ ი ს ა დ ა ყ ო ვ ლ ა დ ქ ე ბ უ ლ ი ს ა მ ო ც ი ქ ე ლ ო ს ა ა ნ დ რ ე ა მ ს ი,³⁷ მ მ ი ს ა წ მ ი დ ი ს ა პ ე ტ რ ე მ ო ც ი ქ ე ლ თ ა თ ა ვ ი ს ა მ. ა მ ა ნ ქ ა დ ა გ ა ყ ო ვ ე ლ თ ა ზ ღ ვ ს კ ი დ ი ს ა³⁸ ს ო ფ ე ლ თ ა – ბ ი - თ ვ ნ ი ა ს³⁹ დ ა პ ო ნ ტ ო ს დ ა თ რ ა კ ი ს დ ა ს კ ვ თ ი ა ს⁴⁰ დ ა მ ე რ მ ე წ ა რ ე ი დ ა ს ე ვ ა ს ტ ო პ ო ლ ი ს ქ ა ლ ა ქ ს ა მ ა ს დ ი დ ს ა, ს ა დ ა - ი ვ ი შ ე ს დ ი ა ნ ო რ ნ ი მ დ ი ნ ა რ ე ნ ი, რ ო მ ე ლ თ ა ე წ ო დ ე ბ ი ს ფ ა ს ო ს დ ა ფ ს ა რ ო ს, შ ი ნ ა გ ა ნ ე თ ი ო პ ი ს ა⁴¹ მ კ ვ დ რ თ ა. ზ ო ლ ო ჯ უ ა რ ს - ე ც ვ ა ა ნ თ ი - პ ა ტ ი ს ა ე გ ე ა ტ ი ს ა მ ი ე რ პ ა ტ რ ა ს ა ქ ა ი ა მ ა ს ა ს ა⁴² დ ა მ უ ნ ვ ე დ ა ი მ ა რ ზ ა,⁴³ ა რ ა მ ე ლ უ კ უ ა ნ ა მ ს კ ე ნ ე ლ კ ო ს - ტ ა ნ ტ ი ნ ე ბ ო ლ ი ს⁴⁴ მ ი ი ც ვ ა ლ ა დ ა დ ა ი დ ვ ა⁴⁵ ლ უ კ ა მ ა ხ ა რ ე ბ ე ლ ი ს ა⁴⁶ დ ა ტ ი მ ო თ ე ს თ ა ნ ა ტ ა მ ა რ ს ა წ მ ი - დ ა თ ა მ ო ც ი ქ ე ლ თ ა ს ა.

Dv
A83v

Bv
Cv
Fv

* ფილარეტოს (φιλάρτου), რაც ნიშნავს სათნოების მოყვარეს, ქართველ მთარგმნელს გაუგია როგორც საკუთარი სახელი. ** არშიაზე: „ლოცვა ყავთ დავითისთვის“ B87v.

¹ Ⴆ E. ² Ⴆ E. ³ პ ჰ ო ო BDEF, პ ჰ ო C. ⁴ მ ე ს ა მ ი ს ა Ⴆ ADF. ⁵ შ ყ დ ე უ ლ ი ს ა ს ა Ⴆ ზ - ლ ი ს ა ს ა F. ⁶ ს ხ უ ა მ – E. ⁷ ა მ Ⴆ – C. ⁸ პ რ ქ უ ა E. ⁹ ა ლ ი ა რ ო ს ADE. ¹⁰ ფ ი ლ ი მ ო ნ ი ს ი F. ¹¹ ლ უ კ ა ო ნ ი თ C. ¹² ა ვ ლ ი რ ი ა ნ ე D. ¹³ ქ რ ი ს ტ მ ა ნ ე C. ¹⁴ გ ა ნ ი მ - შ ყ უ ა ლ ა D. ¹⁵ დ ა + ფ რ ი ა დ EF. ¹⁶ შ თ ა მ გ დ ო AE. ¹⁷ ა რ ა მ ე ლ BDEF. ¹⁸ დ ა დ ც ვ ა A. ¹⁹ გ ა ნ ი მ შ ყ უ ა ლ ა D. ²⁰ ო ც დ ა თ Ⴆ E. ²¹ დ ა მ ა ზ კ ი თ A. ²² წ ა რ ჩ ი ნ ე ბ ე ლ E. ²³ გ ა მ ო ი დ ი ვ ნ ა F. ²⁴ ე კ ლ ე ს ი ა თ ა ნ ი F. ²⁵ ს ი ტ ყ უ ა თ ა თ ვ ს თ ა მ თ ა Ⴆ ს ი ტ ყ უ ა თ ა მ თ ა E. ²⁶ უ შ ჯ უ ლ ო E. ²⁷ ხ ა ტ თ ა მ ბ რ ძ ო ლ ო ს ა E. ²⁸ ი პ ო ე ბ ი ს BDEF. ²⁹ ა მ ი E. ³⁰ მ ა ს უ რ AD. ³¹ დ ა – B. ³² მ ა კ ე ლ ო ნ ი ა ს A. ³³ დ ი ო ნ ო ს i CF, დ ი ო ნ ო ს ი ო ს E. ³⁴ ე პ ი ს კ ო პ ო ს ი ს ა D, ე პ ი ს კ ო პ ო ს ი ს ა C. ³⁵ კ ო რ ი ნ თ ი ს ა მ CD, კ ო რ ი ნ თ ი ს ა B, კ ო რ ი ნ თ ე ს E. ³⁶ პ ა ლ ა მ ო ნ E. ³⁷ ა ნ დ რ ი ა მ ს i BCDEF. ³⁸ ზ ღ ვ ს კ ი დ ე ს ა AD. ³⁹ ბ ი თ ო ნ ი ა ს E. ⁴⁰ ს კ ვ თ ი ა ს E. ⁴¹ ე თ ი ო პ ი ს ა BC. ⁴² ა ქ ლ ი ა მ ა ს ა ს ა E. ⁴³ დ ა მ ა რ ზ ა E. ⁴⁴ კ ო ს ტ ა ნ ტ ი ნ ე ბ ო ლ ო ს AD, კ ო ს ტ ა ნ ტ ი ნ ე ბ ო ლ ე ს E. ⁴⁵ დ ა დ ვ ა E. ⁴⁶ მ ა ხ ა რ ე ბ ე ლ ს ა E. (1) ფს. 115,6. (2) ფს. 115,3. (3) გალ. 5,22-6,2. (4) ფს. 111,1. (5) მათე 11,27-30. (6) ლუკა 12,8-12. (7) ფს. 111,6.

D80

C45
B87
F68
A83r

Ev

E54

მწუხრი უფალო ღაღადყავსა – დასდებელნი წმიდისა ანდრეასნი¹ და ეგრეთვე² სტიქარონნი.³ ლიტანიისა და⁴ „ღმერთი უფალსა“ ზედა, კმაჲ C: „სოფლისა ამის ზღუასა შინა | კაცთა⁵ მჭამელნი იგი თევზნი მოინადირენ, რამეთუ ახოვნებით და სიბრძნით⁶ აღჰკედ⁷ დელვათა ზედა მისთა და უფსკრულისაგან კერპთმსახურებისა კაცნი ღმრთისა შესწირენ. მას ევედრე, მოციქულო, ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს“.

ცისკრად თქუან⁸ კანონი ერთი და იკითხონ „მიმოსლვად მოციქულისაჲ“ და⁹ გალობანი,¹⁰ ორ-ორჯელ¹¹ დასდებელი მოციქულისა¹² გალობათაჲ.¹³

სამხრად ოხითაჲ, კმაჲ¹⁴ F: „მოწაფე¹⁵ და მიმსგავსებული ქრისტეს ვნებათაჲ, ანდრეა¹⁶

მოციქული შეემსჭუალა¹⁷ ჯუარსა, ვითარცა მოძღუარი მისი და ვნებასა მას ზედა, ვითარცა დიდსა დიდებასა ზედა, იხარება | და აწ მეოხ არს უფლისა მიმართ¹⁸ სხუათა მოციქულთა თანა ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს“. წარდგომაჲ¹⁹ D გუერდი: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმაჲ“, (1) | დასდებელი: „ცანი უთხრობენ დიდებასა“. (2) პავლე კორინთელთაჲ | პირველი.²⁰ „ძმანო, ღმერთმან ჩუენ, | მოციქულნი“. (3) ჰპოვო T²¹ კჳრიაკესა. ალელუიამ: „აღვიარებენ²² ცანი საკჳრ“. (4) სახარებაჲ იოვანესი,²³ თავი 17: მას ჟამსა²⁴ დგა იოვანე²⁵ და მოწაფენი“, (5) ჰპოვო²⁶ C²⁷ ოთხშაბათსა აღვსებისასა.²⁸ განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა* განკდა კმაჲ მათი“. (6)

A84r

B88

C46

D81

F69

* არშიაზე: „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“ E.

¹ ანდრეასნი BCDEF. ² ეგრეთვე – E. ³ სტიქარონად F, სტიქარონადცა E. ⁴ და – E. ⁵ კაცთ D. ⁶ სიბრძნით]სიმეცნიერით BCF. ⁷ აჰკედ EF. ⁸ თქუან – A. ⁹ და – E. ¹⁰ გალობანი+წმიდისანი E. ¹¹ ~ დასდებელი ორჯერ E.

¹² მოციქულისა – E. ¹³ გალობათაჲ – E. ¹⁴ კმაჲ – E. ¹⁵ მოწაფე B. ¹⁶ ანდრეა BDEF, ანდრეა+ქრისტეს C.

¹⁷ შეემსჭუალა BCEF. ¹⁸ უფლისა მიმართ – BCEF. ¹⁹ წარდგომაჲ]ფსალმუნი BCEF. ²⁰ პირველი – CF] C B.

²¹ T] მეათესა E. ²² ავიარებენ B, აღვიარებენ C. ²³ იწი C. ²⁴ ჟამსა+შინა EF. ²⁵ იოვანე]იესუ BC. ²⁶ ჰპოვო AD.

²⁷ C] პირველსა F. ²⁸ ახუებისასა E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) I კორ. 4,9-16. (4) ფს. 88,6. (5) იოვანე 1,35-52. (6) ფს. 18,5.

თუესა დეკენბერსა¹

აქუს დღე² ზრ. დღეთა აქუს ჟამი 4 და ღამეთა³ – ჟამი 77.

ԳՕԳԽԸ ԾԽԻԴԳԽԸ⁴ Ը. წმიდისა წინა-
წარმეტყუელისა ნ ა უ მ ი ს ი.⁵ ესე იყო ტომისაგან
სუმეონისა.⁶ ამან მისცა სასწაული შემდგომად
იონაძისა⁷ ნინევისათჳს და თქუა,⁸ ვითარმედ ცე-
ცხლითა და წყლითა წარწყმდეს ნინევი, რო-
მელიცა იქმნა, რამეთუ გარემოჲს⁹ მისა¹⁰ მიდ-
გომილმან¹¹ ტბამან წარლუნა¹² იგი ძრვითა და
ცეცხლი გამოკდა¹³ უდაბნოთ¹⁴ და¹⁵ უმაღლესი
იგი კერძო¹⁶ მისი¹⁷ მოწუა. ხოლო მო-რაჲ-კუდა
წინაწარმეტყუელი, დაეფლა თჳსსა ქუეყანასა.

ამასვე დღესა წმიდისა¹⁸ მოწამისა ან ა -
ნ ი ა მ ს ი,¹⁹ რომელი იყო სპარსეთით ქალაქისა
არიელისაჲ* ერისკაცი ქრისტეანე.²⁰ ესე ქრის-
ტეს აღსარებისათჳს შეიპყრეს და ტანჯეს და
შემდგომად დიდთა ტანჯვათა იღვა, ვითარ-
ცა მკუდარი. მაშინ აღიხილნა თუალნი თჳსნი
ზეცად²¹ და თქუა: „ვხედავ კიბესა, რომლისა
თავი²² მიიწვევის ცაღმდე და კაცნი ცეცხლისფერ-
ნი მეტყჳნ: „მოვედ ჩუენ თანა და შეგიყვანოთ
ქალაქსა სავსესა²³ ნათლითა²⁴ და სიხარულითა“,
და ესე რაჲ თქუა, მისცა სული.

ამასვე დღესა წმიდათა მამათა | ო ნ ი ს ი მ ე²⁵
და ს ო ლ ო მ ო ნ ი ს ი, ევსელ მთავარეპისკოპოს-
თაჲ²⁶

და წმიდისა მოწამისა თ ე ვ დ ო რ ე ს ი.²⁷
| ԳՕԳԽԸ ԾԽԻԴԳԽԸ²⁸ Գ წმიდისა წინა-
წარმეტყუელისა ა მ ბ ა კ უ მ ი ს ი.²⁹ ესე | იყო ტო-
მისაგან სუმეონისა.³⁰ ამან იხილა ტყუეობისა
მისთჳს იერუსალემისა და ოდეს მოვიდა ნაბუქო-
დონოსორ იერუსალემდ,³¹ ** წარივლტოდა იგი
ოსტრაკინდ³² და იყო მწირ ქუეყანასა ისმაე-
ლისსა.³³ ხოლო ვითარ უკუნიტცეს ქალდეველნი

და ნეშტნი იგი, რომელნი იყვნეს იერუსალემს,
შთავიდეს ეგჳტედ, ესეცა მოიქცა და მოვიდა ქუე-
ყანად³⁴ თჳსა.³⁵ ერთსა უკუე დღესა ჰმსახურებდა
მომკალთა თჳსთა და ვითარ მოიღო³⁶ სამხარი
მირთუმად მათდა, უწინაწარმეტყუელებდა თჳს-
თა³⁷ სახლეულთა და თქუა: „წარვალ მე ქუეყანა-
სა³⁸ შორსა³⁹ და აღრე მოვიდე. ხოლო უკუეთუ
დამეყოვნოს, მიართუთ⁴⁰ მომკალთა სამხარი“, და
წარიტაცა ბაბილონად⁴¹ ორას სამეოცდაათხუთ-
მეტესა მილიონსა და მისცა დანიელს სამხა-
რი იგი, რომელი აქუნდა⁴² და⁴³ მიერ მიართუა
მათ⁴⁴ სხუაჲ სამხარი სახლისაგან თჳსისა და
ყოვლადვე არა დაყოვნდა განწესებულისა⁴⁵ ჟამი-
საგან⁴⁶ დღითიდღელისა⁴⁷ და არავის⁴⁸ უთხრა,
რაჲ-იგი იქმნა. ხოლო გულისკმა-ყო, რამეთუ
აღრე მოიქცეს ერი იგი მისი⁴⁹ ბაბილონით⁵⁰
და წინა ორისა წლისა მისცა ნიში მოქცევი-
საჲ და ვითარმედ აღსასრულსა | საუკუნეთასა⁵¹
მე⁵² ღმრთისაჲ აღდგეს წინაწარმეტყუელად და
ასწავებდეს რაჲ იგი ტაძარსა შინა, რომელთა
| ჰრწმენეს, იხილონ ნათელი, რამეთუ ჰხედვი-
დნ⁵³ დიდებასა მხოლოდშობილისასა, ხოლო
რომელნი ურჩ ექმნენ მას, იყვნენ ბნელსა შინა.
და აღსასრულისათჳს ტაძრისა ჰრქუა, რომელნი
იყვნეს ჰურიასტანს შინა, ვითარმედ ნათესავისა-
გან დასავლეთისა⁵⁴ მოკრდეს⁵⁵ და ვითარმედ⁵⁶
ეზოჲ⁵⁷ იგი დაბირისაჲ მცირედ-მცირედ განი-
პოს⁵⁸ განსვლისათჳს ტაძრისაგან სულისა წმიდი-
სა და სუეტისთაჲნი იგი ორთა მათ სუეტთანი |
აღიხუნენ და არავინ ცნას, სადა იყვნენ, რამეთუ
ანგელოზთა მიერ წარიხუნენ⁵⁹ ივინი⁶⁰ უდაბნოდ,
სადა-იგი პირველ კარავი საწამებელი აღმართა⁶¹

B89

A85r

F70

D82

* Ἀρχή. ** F ნუსხაში 60r აწერია v და პირიქით.

¹ დეკემბერსა C, დეკემბერსა D. ² დღე E. ³ ღამეთა+აქუს E. ⁴ დეკემბერსა BC. ⁵ ნაომისი CDEF. ⁶ სუმეონისა C. ⁷ იონაძისა CF. ⁸ ჰრქუა E. ⁹ გარემო E. ¹⁰ მისა BCDF. ¹¹ მიდგომილმან C+მან DE. ¹² წარლუნა BCF. ¹³ გარდამოკდა C. ¹⁴ უდაბნოთ E. ¹⁵ და+და B. ¹⁶ კერძი E. ¹⁷ მისი – E. ¹⁸ წმიდისა – E. ¹⁹ ენაიაძისა F. ²⁰ ქრისტეანე BC, ქრისტეანი E. ²¹ ზეცას B. ²² თავი+მისი E. ²³ სავსეს D. ²⁴ ნათელითა B. ²⁵ ონესიმე BCF. ²⁶ მთავარეპისკოპოსისაჲ E. ²⁷ თევდორესი თევდორისი C. ²⁸ დეკემბერსა C. ²⁹ ამბაკომისი D. ³⁰ სუმეონისა C, სუმონისა F. ³¹ იწლემად B. ³² ოსტრაკინად B. ³³ ისმაელისასა DF. ³⁴ ქუეყანასა E. ³⁵ თჳსად BCF, თჳსსა D. ³⁶ მოიღო ადლო E. ³⁷ ~ სახლეულთა თჳსთა CE. ³⁸ ქუეყანათა E. ³⁹ შურთა E. ⁴⁰ მიართუთ BCE. ⁴¹ ბაბილონად BCDE+ჰაერთაზე სიმაღლედ მიმართ F. ⁴² აქუნდა E. ⁴³ და არამედ BC. ⁴⁴ მათ – E. ⁴⁵ განწესე-ბულისაგან F. ⁴⁶ ჟამისა F. ⁴⁷ დღეთისა F. ⁴⁸ არავის ABD. ⁴⁹ მისი+შინა C. ⁵⁰ ბაბილონით F. ⁵¹ საუკუნეთასა ჟამთასა BCF. ⁵² ძმ E. ⁵³ ხედვიდნ BCDEF. ⁵⁴ დასავლისა C. ⁵⁵ მოკრდეს A, მოკრდეს B. ⁵⁶ ვითარ E. ⁵⁷ ეზოი E. ⁵⁸ განიპოს დანილიოს E. ⁵⁹ წარიხუნეს E. ⁶⁰ ივინი E. ⁶¹ აღმართა F.

და მას შინა საცნაურ იქმნას სრულიად უფალი და განათლნეს, რომელნი-იგი ლტოლვილ¹ იყვნენ გუელისაგან და კუალად-აგნეს იგინი სიმართლესა შინა ვიდრე უკუნისამდე. და ესრეთ აღესრულა ამბაკუმ² მშულობით და დაეფლა აგარაკსა მას³ თჳსსა მარტომ.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აბიბო-სი, რომელი იყო დიაკონი და იწამა ლიკინიოზ⁴ | მეფისა ზე, რამეთუ ქრისტეს აღსარებისათჳს⁵ შეპყრობილ იქმნა და ურწმუნოთა მიერ ცეცხლსა შთაიღო⁶ და მას შინა აღესრულა, რომელი-იგი მორწმუნეთა მიერ აღიღო და დაიდვა⁷ წმიდათა მოწამეთა გურიას⁸ და სამონას თანა.

და ესენება წმიდათა მამათა მეგზბეტელთა⁹ მეუღაბნეთა: იოვანე,¹⁰ ანდრეა,¹¹ ირაკლა-მონ და თეოფილესი

და წმიდისა მოსე აღმსარებელისა.¹²

ԳԵՐԴԵՆ ԵՄԻՆԻՍԻՆ Լ. წმიდისა თეოდორე აღმსარებელისა.¹³ | ალექსანდრელ¹⁴ მთავარპისკოპოსისა. ესე ალექსანდრიას შინა | ურწმუნოთა მიერ ქრისტეს აღსარებისათჳს და ქადაგებისა ეკლითა გვრგვინოსან იქმნა, დაწუთა იცნა, განიბასრა, განიკიცხა და მერმე ზღუასა შთაიღო,¹⁵ არამედ მიერ ცოცხლებით¹⁶ ემელად¹⁷ განვიდა. ხოლო ამისა¹⁸ შემდგომად ბრძანებითა მთავრისა მათა წარეკუეთა თავი.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდულ¹⁹ კჳპრიელისა.²⁰ ამან სიჩრდით თჳსითგან²¹ ცხორებად ესე უგულებელს-ყო და მონაზონ იქმნა და გარდარეულითა მოღუაწებითა | და მიუწოდებლითა სიმდაბლითა დაფარულთა ზედვასა ღირს იქმნა, რომლისათჳსცა²² სისულელესა იჩემებდა²³ და მრავალთა ამხილებდა და სინანულად | მოაქცევდა და ესრეთ აღესრულა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა სოფონია²⁴ სი. ესე იყო ტომისაგან სჳმეონისა.²⁵ ხოლო წინაწარმეტყულა იერუსალიმისათჳს და აღსასრულისა მისისა და მის წილ შემოსლვისა-

თჳს და ცხორებისა წარმართთა მასა და²⁶ სირცხულისათჳს უღმრთოთა მასა და დიდებისათჳს მართალთა მასა და მსაჯულისა ყოვლისა სულისა და მოკუდა და დაეფლა აგარაკსა²⁷ თჳსსა.²⁸

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ინდისი²⁹ და³⁰ დომნა³¹ სი, სელეკო, ალაპი, მამა და ლჳკერი³² სი. და კრებულისა მათისა და წმიდათა საკრველთმოქმედთა³³ კოზმან და დამიანესი

და წმიდათა ორმოცთა სოფიანეს. | ԳԵՐԴԵՆ ԵՄԻՆԻՍԻՆ Ը. წმიდისა მოწამისა ბარბარა³⁴ სი. ესე იყო მაქსიმიანეს ზე

მეფისა მზის³⁵ აღმოსავლით³⁶ ასული | დიოსკორესი,³⁷ რომელი იყო წარმართ.³⁸ ხოლო შუენიერებისათჳს ასულისა თჳსისა აღუშენა მას გოდოლი | მაღალი და მას შინა ბრძანა ფუფუნე-

ბით აღზრდა მისი. იყო უკუე ნეტარი ბარბარა ქალწული და³⁹ მოშიში უფლისა, რომელი-ესე არა⁴⁰ დაეფარა მამასა მისსა, არამედ ცნა განღებ-

ბისა მიერ მესამისა მის სარკუმლისა, რამეთუ მას უკეთურსა ორთა განღებად ებრძანა, რომელთა მიზეზი უთხრა მას, ვითარმედ სახელსა ზედა მამისა | და მისა და სულისა წმიდისა განმიხუ-

მან. და ვითარცა აგრძნა⁴¹ ქრისტეანობად მისი, მესყუელად ენება თჳსითა მახლთა⁴² მოკლვად მისი. არამედ განიცლტოდა მიერ წმიდა იგი და

მთად აღისწრაფა, სადა-იგი კლდე მან შეიწყნარა და ვითარცა დევნა უყო მამამან მისმა, პოვა იგი შესმენითა მზაკუვარისა მის მწყემსისა მათა და

ესრეთ წარადგინა იგი წინაშე⁴³ მთავრისა, რომლისა წინაშე აღიარა ქრისტე⁴⁴ და კერპნი გან-

ბასრნა და აგინნა, ამისთჳსცა მძუნვარედ⁴⁵ იგუე-მა და მერმე იხუეტა⁴⁶ | და მოეწუნეს გუერდნი მისნი და კურთითა⁴⁷ იგუემა თავი მისი. და

მერმე განშიშულებულსა მოავლეს ქალაქი და მერმე მამამან მისმან თჳსითა ეკლითა წარკუეთა წმიდა თავი მისი, რომელი შემდგომად

მოკლვისა მისისა, შთამო-რა-ვიდოდა მთით, დატეხილ იქმნა და სულნი წარჰკდეს.

¹ გლტოლვილ D. ² ამბაკომ D. ³ მას — E. ⁴ აღსარებისათჳს F. ⁵ შთაიღო AE, შთაიღო+სანატრელი იგი BCEF. ⁶ დაიდვა AE. ⁷ გორია E. ⁸ მეგზბეტელთა+და E. ⁹ იოანე BCEF. ¹⁰ ანდრია E. ¹¹ აღმსარებელისა F. ¹² აღმსარებელისა CE. ¹³ ალექსანდრიელ CD. ¹⁴ შთაიღო AE. ¹⁵ ცოცხალი F. ¹⁶ განვიდა ემელად E. ¹⁷ ამისა C. ¹⁸ თეოდოლე E. ¹⁹ კჳპრელისა E. ²⁰ თჳსითგან მისითგანვე E. ²¹ რომლისათჳს C. ²² იჩემებნ BC. ²³ სჳმეონისა E. ²⁴ ~ და მსაჯულისა ყოვლისა სულისა და სირცხულისათჳს უღმრთოთა მასა და დიდებისათჳს მართალთა მასა E. ²⁵ ~ თჳსსა აგარაკსა BCF. ²⁶ თჳსა F. ²⁷ ინდის AD. ²⁸ და — BCEF. ²⁹ დომნა D. ³⁰ ლჳკერისი F. ³¹ საკრველთმოქმედთა E. ³² დეკემბერსა C. ³³ მზის EF. ³⁴ აღმოსავლეთით B. ³⁵ დიოსკორესი BCE. ³⁶ წარმართი E. ³⁷ და — E. ³⁸ არა BCDEF. ³⁹ აგრძნა D. ⁴⁰ მახლთა E. ⁴¹ წინაშე+კანნიერად E. ⁴² ქრისტე+ღმერთი ქრისტე CE. ⁴³ მძუნვარედ E. ⁴⁴ იხუეტა E. ⁴⁵ კურთითა C.

E55

A85v

Bv

F70v

Cv

D82v

A86r

B90

Ev

F71v

C48r

D83r

	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანე ¹ დამასკელისაჲ და წმიდათა მოწამეთა: ხრისტოდულე, ² მიროპი და წმიდისა გრიგოლი ეპისკოპოსი- საჲ და ხრისტოდულე ³ მოწამისა და ⁴ წმიდი- სა ელია ქალწულისაჲ. მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა ⁵ – დასდებელ- ნი წმიდათანი. ⁶ სტიქარონად მსგეფსისანი ⁷ და წმიდისანი. ⁸ ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმი- დისაჲ ⁹ და თქუნენ გალობანი. ¹⁰ სამხრად ფსალ- მუნი D: „საკურველ არს ღმერთი წ.“ (1) დას- დებელი: „ეკლესიასა შინა აკურთხევდით უფალ- სა.“ (2) პავლე გალატელთაჲ: „ძმანო, პირველ მოსლვისა“ (3) ჰპოო ¹¹ პავლესა ამასვე დღესა. სხუაჲ პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, რომელ- ნი სულთა ღმრთისაჲთა“ ვიდრე „ღმრთი- სათა“. (4) ალელუია C: „ცხორებაჲ მართალ- თაჲ უფლისა.“ (5) სხუაჲ: „თმენით დაუთმე უფალსა მო.“ (6) სახარებაჲ მათესი, თავი LXX: „თქუა უფალმან: ემსგავსა სასუფე“. ვიდრე „ღლე ¹² იგი და ჟამი.“ (7) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მი.“ (8) ԳԵՄԼՆ ՕՆԻԲԵՂԻՍԻՆ Դ. წმიდისა და ღმერთ- შემოსილისა მამისა ჩუენისა ს ა ბ ა მ ს ი, რომელი იყო ნათესავით კაბადუკიელი, შვილი მშობელთა ქრისტეანეთაჲ, რომელთა ეწოდებოდა იოვა- ნე ¹³ და სოფია. ხოლო მეცესულად სიყრმისა ¹⁴ ჰასაკითგან მონაზონებისა ცხორებასა მიჰმართა და წარვიდა მონასტერსა, რომელსა ფლაბიანესი ეწოდებოდა და პირველითგანვე ¹⁵ ესოდენ მოლუა- წე და მმარხველ იქმნა, ვიდრეღა შევიდა ოდესმე მტილსა და იხილა ვაშლი და გულმან უთქუა ჭამად მისა. ¹⁶ ხოლო მან თქუა, ვითარმედ: „შუე- ნიერ იყო ხილვად და კეთილ საჭმლად, რომელ-	მან-იგი მომაკუდინა მე ნაყოფმან,“ და მოიღო იგი და ქუეყანად დაავლო და ფერკითა თჳსითა დათრგუნა და თავსა თჳსსა საზღვარი დაუდ- ვა, რაჲთა არღაროდეს ჭამოს ვაშლი. არა- მედ ლუემელსაცა ¹⁷ განკურვებულსა შევიდა და მიერ ¹⁸ უვნებელად გამოვიდა, რომელ არცაღა თუ ¹⁹ სამოსელსა მისსა ²⁰ შეეხო ცეცხლი იგი. ხოლო მეათრგამეტესა ²¹ წელსა ჰასაკისა მისისა- სა დიდისა ევთჳმისსა ²² წარვიდა ²³ და მის მიერ ღირსისა თეოქტისტეს ²⁴ მიმართ წარიგზავნა და ყოვლისავე ცხორებისა მათისა შური აღიღო ²⁵ და მობაძავ სათნოებათა ²⁶ მათთა გამოჩნდა და უვადრეს ²⁷ ჰასაკისა ბრწყინვალე სათნოებითა ²⁸ და ყრმასა მოხუცებულ დიდისა ევთჳმის ²⁹ მიერ ეწოდა, რამეთუ სიორძილსა ³⁰ თანა ჰასაკისასა ³¹ წარემატებოდა მადლითაცა და მოლუაწებითა. ამისთჳსცა მრავალნი საკურველებანი აღასრულ- ნა და ურწყულთა ადგილთა წყალი ლოცვითა აღმოაცენა. ხოლო იქმნა მრავალთა მონაზონ- თა წინამძღუარ და ურიცხვნი სულნი შეწირნა ღმრთისა. და სამეფოდ ქალაქად შევიდა ანასტასი მეფისა მიმართ ორგზის და იოსტინიანე მეფისა მიმართ ვედრებითა პატრიარქთაჲთა საქმეთათჳს საეკლესიოთა და საეროთა და მათ მიერ მოწოდელ მოიკითხა და მრავლითა პატივითა წარიგზავნა და წელთა სიმრავლითა დიდსა სიბერესა მიიწია, ვიდრეღა იქმნა ოთხმეოცდა ათოთხმეტისა წლი- საჲ ³² ჰასაკითა, და უფლისა მიმართ მიიცვალა. მწუხრი. თქუნენ ³³ დასდებელნი ³⁴ წმიდისა- ნი, სტიქარონად მსგეფსისანი ³⁵ და წმიდისანი. ლიტანიისაჲ ³⁶ და ³⁷ ღმერთი უფალსა ზედა: „უდაბნოჲსა მოქალაქედ“ ³⁸ . ცისკრად იკი- თხონ ³⁹ ცხორებაჲ მისი და გალობანი ⁴⁰ . განგებაჲ წინა ⁴¹ ჰპოო ⁴² , იანვარსა Կ. ⁴³ ԳԵՄԼՆ ՕՆԻԲԵՂԻՍԻՆ ⁴⁴ Դ. წმიდისა და საკურველთმოქმედისა მამისა ჩუენისა ნ ი კ ო -	D83v <

¹ იოანე BC. ² ხრისტოდოლე E. ³ ქრისტეფოლე E. ⁴ და წმიდისა ელია ქალწულისაჲ – ABCDF. ⁵ ღაღადყავსა ACD. ⁶ წმიდათანი | წმიდისა ბარბარაჲსანი E, წმიდისანი F. ⁷ მსგეფსისანი E. ⁸ წმიდათანი+ლიტანიისაჲ ტარიგი შენი E. ⁹ წმიდისაჲ – A. ¹⁰ გალობანი+ორნი E. ¹¹ ჰპოო BC. ¹² ღლე – B. ¹³ იწე A, იწე C. ¹⁴ სიყრმისა E. ¹⁵ პირველითგან C. ¹⁶ მისსა C. ¹⁷ ღომელსაცა E, ღუმელსაცა C. ¹⁸ მიერ – E. ¹⁹ არცათუ E. ²⁰ მისა BEF. ²¹ მეათურამეტესა BEF. ²² ევთჳმე-
სა E. ²³ წარვიდა+ეწმს E. ²⁴ თეოქტის C, თეოქტისტეს F, თეოქტიტეს E. ²⁵ აიღო B, აიღო E. ²⁶ სათნოებათა A. ²⁷ უადრეს BDF, უადრესი C. ²⁸ სათნოებითა A. ²⁹ ევთჳმეს E. ³⁰ სიორძილისა C. ³¹ ჰასაკისა D. ³² წლისა E. ³³ თქუნენ – E. ³⁴ დასდებელნი | უფალო ღაღადყავსა E. ³⁵ მსგეფსისანი E. ³⁶ ლიტანიისად C. ³⁷ და – E. ³⁸ მოქალაქეო E. ³⁹ ~ ცხორებაჲ მისი იკითხონ E. ⁴⁰ გალობანი+სამხრისა E, გალობანი+და C. ⁴¹ წინა – E. ⁴² ჰპოო A. ⁴³ Կ | ოცსა F, – C. ⁴⁴ ღეკემბერსა C.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) გალ. 3,23. (4) რომ. 8,14-21. (5) ფს. 36,39. (6) ფს. 39,2. (7) მათ. 25,1. (8) ფს. 32,1.

A87v	ლო ზ ი ს ი¹ მთავარებისკოპოსისა² მირონ ქალაქისაჲ, რომელი იყო ჟამთა ღიდისა კოსტანტინესთა. ესე წმიდაჲ პირველად უკუე მონაზონებისა ცხოვრებითა განშუენდა და გარდარეულთა სათნოებათა³ მისთათჳს ღმრთისამიერიოთა გამოცხადებითა მღდელთმოდურებისა პატივსა ღირს იქმნა. ამან, ვითარცა⁴ მისთჳს აღწერილი ცხოვრებაჲ მოგვთხრობს, მრავალნი⁵ სასწაულნი სხუანიცა⁶ აღასრულნა, რომელნი-იგი კინდა და კაცობრივისა გონებისა⁷ უზეშთაჲს არიან სიმრავლითა და საკურველებითა⁸. და მათ თანა იქსნა⁹ სამნიცა იგი მთავარნი სიკუდილისაგან, რომელთათჳს¹⁰ ცილისწამებით შესმენითა¹¹ განჩინებულ იყო უმშჯავროჲ¹² სიკუდილი, რომელთა აგრძნეს რაჲ ჟამი იგი აღსრულებისა თჳსისაჲ, საპყრობილესა შინა იწყეს ვედრებად და¹³ წმიდასა ამას შემწედ ზადოდეს და მოაქსენებდეს მას სხუასა ესევეითარსავე მის მიერ ქმნულსა ქველისსაქმესა, რომელი¹⁴ უყო¹⁵ სამთა მათ კაცთა¹⁶ ლუკიას და	
Fv		
Cv	ვითარ-იგი იქსნა¹⁷ უსამართლოდ მოკლვისაგან. მაშინ უკუე ეჩუენა წმიდაჲ ესე მეფესა ძილსა შინა და ეგრეთვე ავლავიოსს¹⁸ ეპარხოზსა¹⁹ ბრალობით და თქუმიტ ტყუილით²⁰ შესმენისათჳს უბრალოთა მათ კაცთაჲსა, ხოლო მეფესა მოძღურებით და სწავლით²¹, ვითარმედ უბრალო არიან და შურითა შთავდომილ ესევეითარსა ბრალსა და ესრეთ იქსნა²² იგინი სიკუდილისაგან მწარისა ნეტარმან ნიკოლაოს²³. არამედ ვინათგან საკურველებათა და²⁴ მისთა სიმრავლე აურაცხელ არს, რომელსა ენებოს ცნობაჲ სიმაღლისა მათისაჲ, წიგნი მისი კელად მიიღენ და მისგან ისწავოს²⁵ ყოველივე²⁶, რამეთუ ჩუენ ნეფსით დავიდუმენით²⁷, რაჲთა არა სიმრავლე წერილისაჲ იქმნას. ხოლო წამებადცა მიიწია ყოვლადქებული ესე მამათმთავარი²⁸ და ტანჯვანი ძლიერნი თავს-ისხნა ახოვნითა გონებითა და	შემდგომად დაცხრომისა დევნულებისა სავსე ტჯრთითა წამებისაჲთა თჳსადვე ეკლესიად მიიქცა, რამეთუ ღმერთმან განგებულებით დაჰმარხა საცხოვრებელად სულთა მრავალთა. და ნიკიისა კრებასა მართალი სარწმუნოებაჲ წინაშე წმიდისა მის კრებისა გამოთქუა, რომელსა ეწამნეს ყოველნი და დაამტკიცეს. და ესრეთ მოხუცებულნი წმიდაჲ და²⁹ სავსე ღლითა კეთილითა ღმრთისა მიიცვალა და საფლავით მისით მიპრონი სურნელი³⁰ აღმოაცენა³¹ საკურნებელი ყოვლისა ვნებისაჲ, რომელი-იგი ღღენდელად³² ღღემდემ³³ მარადის აღმოდის სადიდებელად ღმრთისა და საქებელად მღდელთმოდურისა მისისა³⁴.
	მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღალადყავსა³⁵ – დასდებელნი წმიდისანი და ეგრეთვე სტიქარონად; ლიტანიისაჲ³⁶ და ღმერთი უფალსა ზედა, კმაჲ³⁷ ო: „კანონად სარწმუნოებისა და ხატად სიმშუდისა და მოძღურად მარხვისა გყო შენ ქრისტემან სამწყსოჲსა შენისა ჭეშმარიტებით. ამისთჳს	F73r
	მოიგე სიმდაბლითა სიმაღლე, სიგალახაკითა – სიმდიდრე, მამაო წმიდაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, რაჲთა აცხოვნნეს³⁸ სულნი ჩუენნი.“ ც ი ს კ რ ა დ კანონისა წილ ესე ფსალმუნნი³⁹ თქუენ⁴⁰ ფსალმუნი პირველი⁴¹: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ და წრფე.“ (1) ფსალმუნი მეორე⁴²: „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ ღმრთისაჲ.“ (2) ფსალმუნი მესამე⁴³: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ემინის უფლისა და მცნებანი“ (3) და შე-ხოლო-უდგინონ⁴⁴: „აქებდით ღმერთსა, წმიდათა შორის მისთა“, (4) ღიდებაჲ მამასა და ძესა და წმიდასა,⁴⁵ და⁴⁶ იბაკოჲ კმაჲ⁴⁷ ღ ა გ უერდი: „მამათა ღიდება“⁴⁹ და იკითხონ ცხოვრებისა მისისაგან⁵⁰ ნახევარი და⁵¹ მერმე თქუან წარდგომაჲ სახარებისაჲ კმაჲ⁵² ო: „მღდელთა⁵³ შენთა⁵⁴ შეიძო.“ (5) დასდებელი: „მოიქსენე, უფალო, დავით“ (6) და „ყოველი სული აქებდით უფალსა“. (7) სახარებაჲ	C50
		A88v
		Bv
B92 A88r		
Dv E57		

¹ ნიკოლაოზისი C, ნიკოლოზისი F, ნიკოლაოჲსი E. ² მთავარებისკოპოსისი C, მთავარებიკოპოსისა D, მთავარებისკოპოსისაჲ E. ³ სათნოებათა A. ⁴ ვითარცა მოგვითხრობს – E. ⁵ მრავალნი+და ურიცხვნი E. ⁶ სხუანიცა – E. ⁷ გონებისა] ბუნებისა EF. ⁸ საკურველებითა E+ვითარცა მისთჳს აღწერილი ცხოვრებაჲ მოგვთხრობს E. ⁹ იქნა E. ¹⁰ რომელთათჳს] რომელნი E. ¹¹ შესმენილ E+იყენეს და E. ¹² უმშჯავროჲ D, უმშჯავროი E. ¹³ და – E. ¹⁴ რომელი-იგი F. ¹⁵ ყო F. ¹⁶ კაცთა+ზედა F. ¹⁷ იქსნა E. ¹⁸ ავლავიოს E. ¹⁹ ეპარხოზსა BD+ეპარხოზსა B, ეპარხოზსა AD. ²⁰ ტყუილით B, ტყუილით E. ²¹ სწავლით+და ACD. ²² იქსნა E. ²³ ნიკოლაოზ B. ²⁴ და – E. ²⁵ ისწავოს D. ²⁶ ყოველი C. ²⁷ დავიდუმეთ E. ²⁸ მამადმთავარი DE. ²⁹ და – BC. ³⁰ სურნელი CEF. ³¹ აღმოცენა E. ³² ღღენდელად F. ³³ ღღემდემ F. ³⁴ მისისა – E. ³⁵ ღალატყავსა CA. ³⁶ ლიტანიისად E. ³⁷ კმაჲ – E. ³⁸ აცხოვნნეს E. ³⁹ ფსალმუნი E. ⁴⁰ თქუენ E. ⁴¹ პირველი] C BCDEF. ⁴² მეორე] ღ BCDEF. ⁴³ მესამე] ლ BCDEF. ⁴⁴ შეუდგინონ BC. ⁴⁵ მამასა ... წმიდასა – BD. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ კმაჲ – BCEF. ⁴⁸ ღ] **ო** E. ⁴⁹ ღიდებაჲ E. ⁵⁰ მისისა E. ⁵¹ და ... თქუან – E. ⁵² კმაჲ **ო** – E, კმაჲ – BC. ⁵³ მღდელნი BCDEF. ⁵⁴ შენნი BCDEF.

(1) ფს. 32,1. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 111,1. (4) ფს. 150,1. (5) ფს. 131,9. (6) ფს. 31,1. (7) ფს. 150,6.

	იოვანესი:¹ „თქუა უფალმან: „მე ვარ კარი ცხოვართა“;² (1) ჰპოო სახარებასა ოკლონბერსა ზ* და მიწყალე და გალობანი. უკუეთუ ჯუარისაჲ იყოს დღე,³ ვიტყვთ ჯუარისაჲ⁴ გალობათა. ხოლო⁵ უკუეთუ სხუაჲ დღე⁶ იყოს, ვიტყვთ⁷ ღმრთისმშობლისა გალობათა⁸ და სამთა წმიდისათა.⁹ განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ და წიგნი ცხორებისა ნახევარი. ღალაფავსა¹⁰ ზედა¹¹ იბაკოჲ და საკითხავი შესხმაჲ წმიდისაჲ. აქებდითსა¹² ზედა წმიდისანი და ეგრეთვე აღვივსენითსა ზედა წმიდისანი და „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ“ (2) და¹³ კუერეჟსი და აღასრულონ ჟამი ცისკრისაჲ. სამხრად ფსალმუნთა წინ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“¹⁴, (3) ღ¹⁵ „უფალი სუფევს, შეენიერებაჲ შეი.“¹⁶ (4) „მოვედით, უგალობდით.“¹⁷ (5) წარდგომაჲ ლ¹⁸ გუერდი: „იხარებდით მართალნი“. (6) დასდებელი: „შეგესემინ ღმერთსა¹⁹ ჩემი ლოცვაჲ.“ (7) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, დაემორჩილენით წინამძღუართა თქუენთა“, (8) ჰპოო²⁰ დეკენბერსა²¹ ზ. ალელუიჲაჲ ო: „მართალი ვითარცა ფინიკი ყუაო.“ (9) სახარებაჲ ლუკაჲსი,²² თავი 27: „მას ჟამსა²³ დადგა²⁴ იესუ ადგილსა“ ვიდრე „ცათა შინა.“²⁵ (10) სხუაჲ სახარებაჲ მათესი: „მას ჟამსა²⁶ მისდევდა იესუს“²⁷ (11) ჰპოო შაბათსა²⁸ შემდგომად ქრისტეშობისა.²⁹ განიცადე „საქსენებლად საუკუნოდ.“ (12) სხუაჲ: „იხარებდით მართალნი უფლისა.“ (13)	
D85r		
Fv		
Ev		
B93r		
A89r		
C50v		
	მიმდრეკელი³⁴ სამართალსა³⁵ მსჯავრსა³⁶ შინა, ვინაჲცა მიჰმართის განჩინებამან, არამედ ყოვლითურთ გამოწულილვით და უბრალოდ ქმნის³⁷ სამართალი. ამისთჳსცა მთავრობაჲ ყოვლისა იტალიისაჲ ერწმუნა ღმრთისმსახურთა მეფეთა კოსტანტინეს მიერ და კოსტანტის, ძისა დიდისა კოსტანტინესსა.³⁸ ხოლო არღა იყო იგი³⁹ აღბეჭდულ⁴⁰ წმიდისა ნათლისღებისა მიერ, არამედ წუთღა კათაკუმეველ, გარნა არარაჲთ ნაკლულევან იყო ნათელღებულთაგან უბიწოებითა ცხორებისაჲთა და სხუთა სათნოებითა,⁴¹ რომლისათჳსცა ბრძანებითა ვალენტინიანე⁴² მეფისაჲთა⁴³ მდღელთმოდურად მედიოლანელთა⁴⁴ ეკლესიისა⁴⁵ დაიდგინა⁴⁶ და კეთილად დაძვსო⁴⁷ ეკლესიაჲ და სათნოდ ქრისტესა და შემწეთა მართლმადიდებელობისათა თანამოღუაწე ექმნა და დამამკობელ მწვალებელთა არიოზისა,⁴⁸ საბელიოზისა⁴⁹ და ევნუმიოზისა⁵⁰ და მართლისა სარწმუნოებისათჳს თჳთოსაჲნი⁵¹ წიგნნი აღწერნა და დიდი თევდოსი ეკლესიას⁵² შესლვისაგან ჟამ რაოდენმე დააბრკოლა⁵³ მკლველობისა მისთჳს, რომელი ქმნა მან თესალონიკეს და კსენებად მისა⁵⁴ მოიყვანა, რომელი-იგი იკადრა და ვითარ შეინანა, შენდობაჲ მისცა ჯეროვანი.⁵⁵ და ესრეთ სავსემან ყოვლითა სათნოებითა სიბერესა შინა კეთილსა ცხორებაჲ ესე დაუტევა. ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პ რ ი ს კ ო , მ ა რ ტ ი ნ ე და ნ ი კ ო ლ ა ა ს ი და წმიდისა ა თ ი ნ ო დ ო რ ე ს ი, რომელი იყო შუამდინარი⁵⁶ ასურეთისაჲთ დეოკლიტინეს ზე მეფისა სიჩჩოთგან⁵⁷ მონაზონებასა შინა აღზრდილი. ხოლო შესმენილ იქმნა და წინაშე ელევსი მთავრისა წარიდგინა და ქრისტე ღმერთი კმაძალდად აღიარა. განისხირაჲ უკუე	D85v F74 A89v Bv C51 E58

* 30 ოქტ. სახარება შეტანილი არ არის.

¹ იოანე - C. ² ცხოვართაჲ F. ³ დღე E. ⁴ ჯუარისასაჲ F. ⁵ ხოლო - E. ⁶ დღე E. ⁷ ~ ღმრთისმშობლისათა ვიტყვთ E. ⁸ გალობათა - E. ⁹ წმიდისა+ვიტყვთ E. ¹⁰ ღალაფავსა BCDEF. ¹¹ ზედა - E. ¹² აქებდითსა... [ცისკრისაჲ] და სხუაჲ ყოველი E. ¹³ და - BCDEF. ¹⁴ აღსარებაჲ+ღ E. ¹⁵ ღ - BCDF. ¹⁶ შეი] ლ E. ¹⁷ უგალობდით+კანონად სარწმუნოებისად E. ¹⁸ ლ გუერდი - E. ¹⁹ ღმერთო E. ²⁰ ჰპოო B. ²¹ დეკენბერსა ზ | ამასვე დღესა E. ²² ლუკაჲსი DF. ²³ ჟამსა+შინა DEF. ²⁴ დაგა F. ²⁵ შინა+ჰპოო ოკლონბერსა E. ²⁶ ჟამსა+შინა E. ²⁷ იესოს D. ²⁸ შაბათსა BF. ²⁹ ქრისტეს შობისა BEF. ³⁰ მედიოლანელ E. ³¹ მთავართაჲ E. ³² სჯკლიტიკოზთაგანი E. ³³ სასწოროი | სწორო BC. ³⁴ მიმდრეკელ E. ³⁵ სამართალსა+და E. ³⁶ მსჯავრსა BCEF. ³⁷ ქმნს C. ³⁸ კოსტანტინესა BEF. ³⁹ იგი - BCE. ⁴⁰ აღბეჭდილ F. ⁴¹ სათნოებითა D. ⁴² ვალენტინიანე AE. ⁴³ მეფისაჲთ B. ⁴⁴ მედიოლანელთა E. ⁴⁵ ეკლესიასა BCE. ⁴⁶ დაიდგინა E. ⁴⁷ დაამწვსო C. ⁴⁸ არიოზისა+და E, არიოზისა C. ⁴⁹ საბელიოზისა C. ⁵⁰ ევნუმიოზისა BEF, ევნომიოზისა C. ⁵¹ თითოსაჲნი BCEF. ⁵² ~ ჟამ რაოდენმე ეკლესიას შესლვისაგან BCEF. ⁵³ დააბრკოლა | დაყენა B, დაყენა CEF. ⁵⁴ მისსა C. ⁵⁵ ჯეროვანი E. ⁵⁶ შუამდინარი E. ⁵⁷ სიჩჩოთგან E.

(1) იოანე 10,9. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 91,2. (4) ფს. 92,1. (5) ფს. 94,1. (6) ფს. 63,11. (7) ფს. 63,2. (8) ებრ. 13,17. (9) ფს. 91,13. (10) ლუკ. 6,17-23. (11) მათ. 4,25. (12) ფს. 111,6. (13) ფს. 32,1.

ბრძანებითა მთავრისაჲთა შორის ორთა სუეტთა¹ და ყოველნი კორცნი მისნი ლამპართა² მიერ და შანთთა რკინისათა³ მოეწუნეს⁴ და კავთა მიერ რკინისათა ცხურნი მისნი იგუემნეს და ცხედარსა ზედა რვალისასა განკურვებულსა განირთხა, რომელი-იგი საკურველებით⁵ მკურვალეებისაგან სიგრილედ⁶ შეცვალა და კუალად რვალისა კუროსა განკურვებულსა შინა შთაიდლო⁷ და⁸ ამით ყოველთა და სხუათაგან⁹ სატანჯველთაგან¹⁰ ანგელოზისა მოსლვითა განერა, ვინაჲცა მოიზიდნა სარწმუნოებად¹¹ კაცნი რიცხუთ¹² ოთხმოცნი და ამისა¹³ შემდგომად მახჯლისა¹⁴ მიერ განჩინებაჲ მიიღო. ხოლო რომელსა¹⁵ ეგულებოდა თავისა მისისა წარკუეთაჲ, ვითარცა აღიპყრა მახჯლი, მკლავი მისი მკრითგან¹⁶ მეცსეულად წარჰყარდა და ყოველი გუამი მისი დაიქსნა¹⁷ და ვითარცა მკუდარი ქუეყანად | დავარდა. | ესე რაჲ | იხილეს, ვერდარავინ იკადრა მიახლებად მისა.¹⁸ მაშინ ილოცა წმიდამან ამან და სული თჳსი ღმერთსა¹⁹ შეჰვედრა.

ამასვე დღესა შემდგომი დღესასწაული წმიდისა ნიკოლაოსისი²⁰ და კსენებაჲ წმიდისა²¹ ამბროსისი.

მწუხრი. უფალო ღალადყავსა²² — წმიდისა ნიკოლაოსისი²³ და წმიდისა ამბროსისი²⁴ დასდებელნი²⁵ ითქუნენ, სტიქარონად მსგეფისისანი²⁶ და წმიდისა ნიკოლაოსისნი.²⁷ ლიტანისად და²⁸ ღმერთი უფალსა ზედა: „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ ცისკრად თქუან²⁹ კანონი ერთი³⁰ და იკითხონ ცხორებაჲ წმიდისა ამბროსისი და გალობანი ერთნი მსგეფისისანი, ერთნი | წმიდისა ამბროსისნი და³¹ ერთნი³² წმიდისა ნიკოლოზისნი.³³ სამხრად წარდგომაჲ:³⁴ „იქადიან³⁵ წმიდანი ღიდებთა.“ (1) დასდებელი: „უგალობდით უფალსა გალობი.“ (2) პავლე ებრაელ-

თაჲ: „მძანო, დაემორჩილენით წინამძღუარ.“ (3) ჰპოო³⁶ წმიდისა³⁷ ნიკოლაოსისა.³⁸ აღელუიად: „მღელთა³⁹ შენთა⁴⁰ შეიმოსონ.“ (4) სახარებაჲ მათესი: „ჰრქუა⁴¹ უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: თქუენ“, (5) ჰპოვო⁴² ოკლონბერსა Ⴀ. განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს.“ (6)

ღაჲწღ ႠႡႡႡႡႡ Ⴁ. წმიდისა იოვანე⁴³ შეეყენებულისა და ეპისკოპოსისა კოლონიისაჲ.⁴⁴ ესე ნეტარი მამაჲ ჩუენი იოვანე⁴⁵ იყო ნიკოპოლით სომხითისაჲთ, ძე⁴⁶ მშობელთა წარჩინებულთაჲ, რომლისა მამასა ეწოდებოდა⁴⁷ ენკრატისი და დედასა ევფიასა.⁴⁸ ხოლო იყო მეფობასა მარკიანესსა. შემდგომად უკუე მშობელთა თჳსთა⁴⁹ აღსრულებისა იყო ვითარ ათრეამეტისა⁵⁰ წლისაჲ ჰასაკითა, მაშინ განყიდა ყოველი მონაგები მათი⁵¹ და მისცა გლახაკთა და თავადმან მონაზონებისა ცხორებაჲ შეიტკბო და⁵² გარდარეულთა სათნოებათა მისთათჳს | მღელთმოძღუარად კელთდასხმულ იქმნა. არამედ სურვილითა დაჟუდებისაჲთა მათესა წელსა თჳსი ეპისკოპოსობაჲ დაუტევა და იერუსალემდ⁵³ წარვიდა და მისდა გამოჩინებულისა ვარსკულავისა წინამძღურობითა⁵⁴ ლავრასა | წმიდისა საბაჲსსა მიიწია. შეწყნარებულ უკუე⁵⁵ იქმნა ღმერთშემოსილისა საბაჲს მიერ და ყოველნი სამსახურებელნი ლავრისანი მორჩილებითა და სიმდაბლითა საკურველითა⁵⁶ აღასრულნა ჯეროვნად, რამეთუ უმეცარ იყო საქმესა მისსა ნეტარი საბა. ხოლო ვინაჲთგან გარდარეულთა სათნოებათა მისთათჳს ღირსად მღელობისა საჯა წმიდამან საბა და ელია პატრიარქისა აღიყვანა იერუსალემდ, რაჲთა კელთდასხმაჲ⁵⁷ მიიღოს, მაშინ იძულებითა საქმისაჲთა აუწყა | პატრიარქსა თავისა თჳსისათჳს იოვანე,⁵⁸ მიერიტგან შეენდო,⁵⁹ რაჲთა ნეშტი ცხორებისა თჳსისაჲ⁶⁰

A90r
Fv
D86r

B94

Cv

Ev

F75

A90v

Bv

C52

¹ სუეტთა] სხთა D. ² ჰამპართა D. ³ რკინისათა+განკურვებულთა E. ⁴ მოიწუნეს BC. ⁵ საკურველებით E. ⁶ შეიცვალა D, ~ შეიცვალა სიგრილედ E. ⁷ შთაიდგლო AE. ⁸ და — BC. ⁹ სხუათაგანცა E. ¹⁰ სატანჯველთა E. ¹¹ სარწმუნოებად A. ¹² რიცხუთ E. ¹³ ამისსა C. ¹⁴ ~ განჩინებაჲ მახჯლისა მიერ B. ¹⁵ რომელსა-იგი E. ¹⁶ ~ მეცსეულად მკრითგან E. ¹⁷ დაიქსნა E. ¹⁸ მისსა C. ¹⁹ ღმერთსა] უფალსა BF. ²⁰ ნიკოლაოზისი C. ²¹ წმიდისა — BC. ²² ღალადყავსა BCD. ²³ ნიკოლსნი E, ნიკოლაჲსი BCF, ნიკოლაჲსი D. ²⁴ ამბროსისი E. ²⁵ ~ ითქუნენ დასდებელნი E. ²⁶ მსგეფისისანი E. ²⁷ ნიკოლაოზისნი C, ნიკოლაოზისნი B, ნიკოლსნი E, ნიკოლაჲსნი F. ²⁸ და — E. ²⁹ თქუან — E. ³⁰ ერთი] Ⴀ E. ³¹ და — BCE. ³² ერთნი] და E. ³³ ნიკოლაოზისნი D, ნიკოლაოზისნი BCE, ნიკლსნი E, ნიკოლაოზისნი F. ³⁴ წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ³⁵ იქადიან B. ³⁶ ჰპოვო AD. ³⁷ წმიდისა — E. ³⁸ ნიკოლაოზისსა BCE, ნიკოლაოზისსა E. ³⁹ მღელნი BCDEF. ⁴⁰ შენნი BCDEF. ⁴¹ თქუა D. ⁴² ჰპოო CDEF. ⁴³ იე A, იონე B, ინე C. ⁴⁴ კოლონიისა CB, კოლონიისა E. ⁴⁵ იოანე ABC, ~ იყო იოვანე E. ⁴⁶ ძე E. ⁴⁷ ეწოდებოდა — A. ⁴⁸ ევფიას D, ევფემიას E. ⁴⁹ თჳსთა] მისთა BC. ⁵⁰ ათურამეტისა BC, ათორმეტისა E, ათურმეტისა F. ⁵¹ მათი] მისი E. ⁵² და — E. ⁵³ იმდამდ E. ⁵⁴ წინამძღურობითა BC. ⁵⁵ უკუე E. ⁵⁶ საკურველითა E. ⁵⁷ კელთა დასხმა DE. ⁵⁸ იოანე BC. ⁵⁹ შეენდო E. ⁶⁰ თჳსისაჲ] მისისაჲ E.

(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) ებრ. 13,7. (4) ფს. 131,9. (5) მათ. 5,4. (6) ფს. 111,6.

A91r	დაყუდებით აღასრულოს. ხოლო ესოდენ აღვი- და მოლუაწებისა მიერ სიმაღლედ სათნოებისა, ვიდრეა ძალნი საკვრველნი აღასრულნა, რამე- თუ სლვასა მისსა¹ ოდესმე შესცთა რაჲ, მეყსეუ- ლად აღიტაცა და თჳსსა² სენაკსა შინა იპოვა. ხოლო იყო შორის ადგილისა მის და³ სენაკისა ხუთი მილიონი და ზედამოსლვასა სპარსთასა ლომისა მიერ დაცეულ იქმნა. და კუალად ითხო- ვა⁴ ღმრთისაგან, რაჲთა აუწყოს, თუ ვითარ გა- ნიყოფვის სული კორცათაგან და განკვრეხულ იქმნა და იხილა კაცი ვინმე სათნოჲ მღებარე ეზოსა წმიდისა ბეთლემისსა, რომელსა ეგულე- ბოდა რაჲ აღსრულებად, ანგელოზთა ნათლისათა შეიწყნარეს სული მისი და მრავლითა დიდებითა და შესხმითა და გალობითა ზეცად აღიყვანეს იგი. ხოლო იოვანე⁵ ვითარ გონებასა თჳსსა მოეგო ხილვისა მისგან, წარვიდა ეკლესიად და პოვა⁶ კაცი იგი აღსრულებულად. და ესეცა სასწაული აღასრულა ღმერთმან მის მიერ, რა- მეთუ⁷ ქმელისა ლელჳსაგან⁸ ფეტჳ ერთი უღალ- სა⁹ და ფიცხელსა კლდესა შეჰკრა და თჳსთა მოწაფეთა ჰრქუა ესრეთ, ვითარმედ: შვილნო, უკუეთუ ესე აღმოსცნდეს, უწყოდეთ, რა- მეთუ მომადლოს ღმერთმან მეცა¹⁰ სასუფეველი თჳსი.“ აღმოსცნდა უკუე და შემდგომად სამისა წლისა ნაყოფი მოიღო, რომლისაგან თჳთ მანცა მიიღო¹¹ ნეტარმან¹² და თჳსთაცა მისცა მოწაფე- თა. ხოლო იქმნა მონაზონ, იყო რაჲ ათრვაშეტი- სა¹³ წლისაჲ ჰასაკითა და ეპისკოპოს ოცდარვი- სა წლისაჲ და დაყო ეპისკოპოსობასა შინა ათი წელი და ლავრასა შინა ათორმეტი¹⁴ წელი და¹⁵ რუბას — ექუს¹⁶ წელი, ვიდრემდის სრულ იქმნა ორმეოცდაათექუსმეტი¹⁷ წელი და¹⁸ შეყე- ნებასა შინ — ორმეოცდარვაჲ წელი,¹⁹ ვიდრედა იქმნენ²⁰ ყოველნი წელნი ცხორებისა მისისანი ასდაოთხ წელ. და ესრეთ დიდსა სიბერესა მიი- წია. გარნა მოლუაწებასა თჳსსა ყოვლადვე არა მოაკლო, არამედ ვითარცა ჭაბუკი იქცეოდა²¹	სიმკნითა სულისაჲთა ღუაწლთა შინა მოლუაწე- ბისათა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ამასვე დღესა წმიდისა სოფრონ ეპისკო- პოსისა²² კოსტანტია-კჳპრისაჲ²³ და წმიდისა მამისა ჩუენისა პატაპისი თეზაიდელისაჲ²⁴ და წინაღვე წმიდისა ღმრთისმშობელისა მუცლადლებისაჲ.²⁵ განგებაჲ აღესრულენ.²⁶ ԹԵՂԻՆԸ ՕՊԻՏԻՄՈՍԸ Բ. მუცლადლება²⁷ წმიდისა ანაჲსი,²⁸ რაჟამს²⁹ მუცლად-ილო წმიდაჲ ღმრთისმშობელი³⁰ და კსენებაჲ წმიდათა უქრთამოთა³¹ კოზმან და დამიანესი და წამებაჲ წმიდათა მოწამეთა³² სოსი- თეუ,³³ ნარსი³⁴ და ისაკისი. და წმიდისა პატაპისი. ესე წმიდაჲ მა- მა ჩუენი პატაპი იყო თეზაიდით³⁵ ეგჳპტისაჲთ. მონაზონებისა ცხორებაჲ აღილო და ჟამნი მრა- ვალნი უდაბნოთა შინა ილუაწნა. ხოლო კოსტან- ტინეპოლის³⁶ რაჲ მოვიდა, მრავალნი სასწაულ- ნი ქმნნა,³⁷ რამეთუ ლოცვითა და ცხებითა წმი- დისა ზეთისაჲთა ბრმათა თუალნი აღუხილნა, წყლითმანკიერნი განკურნნა,³⁸ ეშმაკნი განასხნა და კირჩხიბი კაცისა კორცთა მყოფი განწმიდა. ესე ყოველი ქრისტეს მადლითა აღასრულა და მშჳდობით დაიდინა.³⁹ მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა — დასდე- ბელნი მუცლადლებისანი. სტიქარონად ეგრეთვე მუცლადლებისა⁴⁰ გერნი. ლიტანიისად და⁴¹ ღმერ- თი უფალსა ზედა კმაჲ⁴² Ծ:⁴³ „ღელეს დასაბამი ცხორებისა ჩუენისაჲ აღმოსცნდების საშოსა შინა⁴⁴ უნაყოფოჲსა მუცლისასა⁴⁵ და იხარებენ ამიერიითგან იოვაკიმ და⁴⁶ ანა⁴⁷ და ადამ მათ თა- ნა მხიარულ არს განთავისუფლებული, რომელ- თა თანა ჩუენცა შობადისა მიმართ კმა-ვეთ: გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა.“ ცისკრად თქუან⁴⁸ კანონი ერთი⁴⁹ და იკითხონ საკითხავი,⁵⁰ თქუმული გიორგი ნიკომიდელისაჲ	F76 Bv Ev D87v C53 A92r

¹ მისა E. ² თჳსსა] მისსა ED, ~ სენაკსა მისსა E. ³ და+თჳსისა E. ⁴ ითხო BCF, ითხუა E. ⁵ იოანე ABC. ⁶ პოა E. ⁷ რა-
მეთუ] ხოლო AB. ⁸ ლელჳსაგან E. ⁹ უღალთა E (გვიან. მხედრულით თ გადასწორებულია ღ-დ). ¹⁰ მეცა — E. ¹¹ მოიღო E.
¹² ~ თჳსთაცა მისცა მოწაფეთა ნეტარმან BC. ¹³ ათურამეტისა BC. ¹⁴ ათორმეტი] 79 BCF. ¹⁵ და — CB. ¹⁶ ექუსი] 7 BCF,
ექუსი CD, წელი C. ¹⁷ ათექუსმეტი] ა 77 E. ¹⁸ და — BCEF. ¹⁹ წელი C. ²⁰ იქმნეს D. ²¹ იქცევოდა BC. ²² ეპისკოპოსისაჲ
BCEF. ²³ კოსტანტია-კჳპრისაჲ] კოსტანტინეპოლელისაჲ E. ²⁴ თეზაიდელისაჲ A. ²⁵ მოცლადლებისაჲ E. ²⁶ აღასრუ-
ლონ F. ²⁷ მოცლადლებაჲ E. ²⁸ ანნაჲსი A. ²⁹ რაჟამს-იგი BCEF. ³⁰ ღმრთისმშობელი+მარიამ BCEF. ³¹ უქრთამოთა C.
³² მოწამეთა D. ³³ სუსითუ C. ³⁴ ნარსი E. ³⁵ თეზაიდით AE. ³⁶ კოსტანტინეპოლის ABDF, კოსტანტინეპოლის E. ³⁷ ქმნა
E. ³⁸ განკურნა D, განკურნა E. ³⁹ დადინა E. ⁴⁰ მუცლადლებისა — E. ⁴¹ და — EF. ⁴² კმაჲ — EF. ⁴³ Ծ] მეოთხე D. ⁴⁴ შინა — E.
⁴⁵ მუცლისასა] მუცვისასა E. ⁴⁶ და — E. ⁴⁷ ანნა A. ⁴⁸ თქუან — E. ⁴⁹ ერთი] Ծ E. ⁵⁰ საკითხავი — E.

და თქუნენ ორნი გალობანი და ყოვლისა ფსალ-
მუნისა დასასრულსა მოურთვიდენ ქრისტეს¹
შობისა ძლისპირთა: „ქრისტეს შობასა ვადიდებ-
დეთ“ და „სასწაულითა იქსნს“. განძლიერდასა
ზედა² წარდგომა და წიგნი, ღაღადყავსა ზედა
იბაკო და³ აქებდითი და⁴ აღვივსენითი. სამხრად
წარდგომა⁵, კმა⁶ Ծ:¹⁹ „წმიდა ყო საყოფელი
თჳსი.“ (1) დასდებელი: „უფალი ძალთა ჩუენ
თანა.“ (2) პავლე გალატელთა: „ძმანო, აბრა-
ჰამს ორ ძე ესხნეს,“ (3) ჰპოო სეკდენბერსა Գ.*
აღელუიამ Ծ გუერდი: „ისმინე ასულო და იხი-
ლე, მოყავ ყუ.“ | სახარება ლუკასი: | „თქუა⁸
უფალმან: არავინ სანთელი აღანთის“, (4) ჰპოო
მეექუსესა⁹ შაბათსა. განიცადე: „სასუმელი ცხო-
რებისა მოვიდოთ.“ (5)

ԾԳԳԻԼԸ ԾԴԻԴԵԼԻԽԸ Դ. წმიდათა მოწამეთა
მინა მ ს ი, ე რ მ ო გ ი ნ ე ს ი და ე ვ ლ რ ა ფ ო მ -
ს ი.¹⁰ ესე წმიდა მოწამე მინა იყო მაქსიმიანეს
ზე მეფისა. ხოლო ძიება რამე იქმნა ალექსან-
დრიელთა მიერ და აღძრვა საქმისა რომლი-
სათჳსმე. მაშინ განმართება¹¹ მისა¹² მეფისა მიერ
წარივლინა მუნ წმიდა ესე და რამეთუ იყოვე
სწავლულ ყოვლითა სიბრძნითა და წურთილ¹³
სიტყუათა რიტორობისათა, ვინამთგან მრავა-
ლი ჟამი დაეყო ათინას შინა სწავლისათჳს |
და მეტყუელებისა ძალი მიერ მოელო და¹⁴ რა-
მეთუ ათინელი¹⁵ იყო ნათესავითა,¹⁶ მივიდა უკუე
ალექსანდრიას და არა ხოლო თუ | მეცნიერებად
აღძრვისა მის მოიყვანა ალექსანდრიელნი და
ყოველივე¹⁷ განუმართა მათ მიერ წინაყოფილ¹⁸
საძიებელი და შფოთი, არამედ რომელთა-იგი
შეეწყნარა სიტყუა ქრისტეს სარწმუნოები-
სა შეურყეველად და მტკიცედ პერობად მისა¹⁹
აღჰმზადნა²⁰ და მრავალნი სნეულნი განკურნა.²¹
| ვინამცა ესმა მისთჳს მეფესა და წარავლი-
ნა დიდებული ეპარხოზი²² ერმოგინე და ამცნო,
რამთა განაყენოს მინა ქრისტეს სარწმუნოებისა-
გან. ხოლო უკუეთუ არა ერჩდეს, რამთა²³ გუე-
მოს იგი ყოვლითავე სატანჯველითა, რომელსაცა

წინააღუდგა წმიდა მინა სიტყუთა მოძღურები-
საათა, ამისთჳსცა მოჰკუეთნა ფერქნი მისნი და
აღმოჰკადნა თუალნი და აღმოჰკუეთა ენამ მისი,
გარნა ვინამთგან კორცთა მისთაგან მოჭრილ-
ნი იგი | ასონი საკურველებით განკურნებულნი
იხილნა და ორნი ანგელოზნი, რომელნი თავსა
მინამსსა²⁴ ჰფარვიდეს, | მოიქცა²⁵ და ჰრწმენა
ქრისტე²⁶ და წმიდისა მინამს მიერ ნათელ-ილო²⁷
და მოსრულთა მათ ეპისკოპოსთაგან მღვდელთ-
მოძღურებისა პატივი მიიღო. ესე რამ ცნა მეფე-
მან, სავსე რისხვითა მივიდა მათ ზედა და ბრძანა
წარდგინება მათი წინაშე მისსა²⁸ და ვითარ-იგი
ამხილა წმიდამან ერმოგინე, მყის უბრძანა ლახუ-
რითა გურემა²⁹ მუცელსა³⁰ მისსა³¹ და კელთა და
ფერქთა მოჭრა და ნაკურცხალთა ცეცხლისათა
შთაგდებად და ნეშტი კორცთა | მისთა შთაბ-
ნევად მდინარესა შინა. ხოლო წმიდისა მინამსი
ბრძანა დამოკიდება ადგილსა რასმე ბნელსა და
ლოდისა მძიმისა | მობმა³² მისდა. და ესე რამ
აღესრულა,³³ მაშინ წმიდანი ესე ანგელოზისა
მიერ განიკურნეს³⁴ და წინაშე მეფისა წარდ-
გეს და კუალადცა უღმრთოებად მისი ამხილეს,
ვინამცა წმიდა ევლრაფიოს,³⁵ რომელი იყო
მწიგნობარი წმიდისა მინამსი, კადნიერ იქმნა და
ქრისტე³⁶ ღმერთი³⁷ აღიარა და მრავალი გინება
უკეთურისა³⁸ მის მეფისა წარმოთქუა. ხოლო³⁹
მეფემან, ვითარ-იგი ძლეულებად და⁴⁰ მხილებად⁴¹
თჳსი ვერ თავს-იდვა, აღივსო გულისწყრომითა
და იკადა მახული და თჳსითა კელითა მოკლა
წმიდა ევლრაფიოს. და ეგრეთვე მსახურთა მიერ
მძლავრისათა მოიკლნეს მახულითა წმიდა მინა
და ერმოგინე. ხოლო პატიოსანნი ნაწილნი მათ-
ნი აღვიდეს და დაისხნეს ბიზინტიას, სადა-იგი
არიან აწ,⁴² რამეთუ ესრეთ ვედრებულ | იყო
უფლისადა⁴³ წმიდა მინა. ხოლო წამება მათი
აღწერა⁴⁴ ათანასე⁴⁵ | ალექსანდრიელმან.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევგენი ს ი
და წმიდისა მოწამისა მარინო მ ს ი კესარიას
შინა

* 9 სექტ. არის არა ეს საკითხავი, არამედ ებრ. 9,1-7.

¹ ქრისტეშობისა C. ² ზედა — E. ³ და — E. ⁴ და — E. ⁵ წარდგომა] ფსალმუნი BC. ⁶ კმა — ADE. ⁷ Ծ — E. ⁸ ჰრქუა E.
⁹ მეექუსესა] Դ ACDEF, ~ შაბათსა Դ C. ¹⁰ ევლრაფიოსი A, ევლრაფიოსი E. ¹¹ განმართებად D. ¹² მისსა C. ¹³ წურთილი
E. ¹⁴ და — BC. ¹⁵ ათინელიცა BC. ¹⁶ ნათესავით B. ¹⁷ ყოველივე E. ¹⁸ წინაყოფილი] ყოფილი BCEF. ¹⁹ მისა C. ²⁰ აჰმზად-
ნა E. ²¹ განკურნა D, განკურნა E. ²² ეპარხოზი CE. ²³ ~ იგი რამთა გუმოს E. ²⁴ მინამსსა] მისსა F. ²⁵ მოიქცა E.
²⁶ ქრისტე C. ²⁷ ნათელ-ილო BE. ²⁸ მისსა B. ²⁹ გუმერა E, გუმეა B. ³⁰ მუცელისა C. ³¹ მისსა C, მისსა — E. ³² მობა
D. ³³ აღასრულა E. ³⁴ განიკურნეს E. ³⁵ ევლრაფიოს E. ³⁶ ქრისტე C. ³⁷ ღმერთი — BCDEF. ³⁸ უკეთურისა E. ³⁹ ხოლო —
F. ⁴⁰ და — E. ⁴¹ მხილებად — E. ⁴² აწ] წმიდანი E. ⁴³ ~ წმიდა მინა უფლისადა F. ⁴⁴ აღწერა] წმიდამან E. ⁴⁵ ათანასი D.
(1) ფს. 45,5. (2) ფს. 45,8. (3) გალ. 4,22. (4) ლუკ. 8,16. (5) ფს. 115,4.

B96
Fv

D88r

A92v

Cv
E60

Bv

F77

A93r

Dv

C54

B97r

Ev

Fv	და წმიდისა მოწამისა თუთაელისი და ლისა მისისა ვეკეა მსი	მოლუაწებით აღასრულნა და ვითმარ იწყო წარმატებად, წმიდისა სუმეონ მესუეტისა წარ-	A94r
	იკითხონ ¹ წამებად წმიდისა მინაჲსი.*	ვიდა და მის მიერ იკურთხა და რომელი აღ-	
A93v	ԳԶԴԼԸ ՕՆԻԿԴԷԼԻԸ ԴԸ. წმიდათა მოწამე- თა აითალ ² და აკეფსესი, ³ რომელნი იყვნეს სპარსეთით, რამეთუ აითალა ⁴ იყო მღვდელი კერ-	სრულებად იყო, ამის ²⁹ ზედა მის მიერ წინაჲს- წარ ეუწყა და საღმრთოთა გამოცხადებითა კერძოთა თრაკისათა მოვიდა ³⁰ მახლობელად ბი-	E61
D89	პთაჲ ⁵ და განზრახვისაგან ხოლო გონებისა თჳსისა ისწავა ქრისტეს სარწმუნოებად წარსლ- ვად ქრისტეანეთა ⁶ ეპისკოპოსისა და განკურნე- ბად ვნებისა მისგან, რომლითა შეპყრობილ იყო, რომელი-იგი იყო სისხლისა ⁷ დინებაჲ. ისწავა უკუე ეპისკოპოსისაგან მართალი სარწმუნოებაჲ საღმრთოჲ და თჳსადვე ქალაქად უკუნიქცა, რო- მელსა ეწოდებოდა არიელ ^{**} და სხუათაცა მოძ-	ზანტიისა ³¹ ანაპლოს, ³² სადა-იგი ³³ შეაყენა თავი თჳსი ტაძარსა რასმე შინა საკერპოსა და მრავალნი განსაცდელნი ეშმაკათანი დაითმინნა ³⁴ და მერმე სუეტად აღვიდა და ფრიადნი მოლუა- წებანი და მოთმინებანი არეუნნა მას ზედა და სიცხესა და ყინელსა და ქართა კუეთებასა ³⁵ ძლიერად ³⁶ დაუთმო. ³⁷ მრალანი უკუე სასწაულ- ნი აღასრულნა და წინაშე მეფეთა სახელოვან ³⁸ და განთქმულ იქმნა და პატივცემულ დიდისა ლეონ მეფისა მიერ და შემდგომად მისა ³⁹ ზენო-	
Cv	ნა და ქრისტე ¹⁰ აღიარა, ვინაჲცა მოეკუთნეს ყურნი მისნი და საპყრობილედ შეიყენა. ხოლო წმიდაჲ აკეფსესი ¹¹ დიაკონი ¹² იყო და ¹³ ქრისტეს აღ- სარებისათჳს ¹⁴ შეპყრობილ იქმნა და ცემითა უწყა- ლოთა ¹⁵ იგუემა და წმიდისა აითალაჲს ¹⁶ თანა მოგუთმთავრისა ¹⁷ წარგზავნა. ხოლო მოგუთმთა- ვარმან ¹⁸ წარადგინნა იგინი ¹⁹ წინაშე მეფისა, რომ- ლისა წინაშე ქრისტე ²⁰ ღმერთი ახოვნად ქადა- გეს. და მახულითა ²¹ წარეკუთნეს თავნი მათნი.	ნის მიერ და მძლავრებით დამპყრობელისა ვასი- ლისკოჲსა, ⁴⁰ რომელნიცა მოვიდესა და ⁴¹ წმი- დასა მას თაყუანის-სცეს, რომელთა წინაშეთვე ⁴² უწინაჲსწარმეტყუელა რაჲ-იგი თითოეულისადა შემთხუევად იყო, და წმიდასა ღმრთისა ეკლე- სიასა მწვალებელთა მიერ ბრძოლილსა ქრისტეს ძალითა შემწე იქმნა. და ესრეთ წმიდად და უბი- წოდ აღასრულა ცხოვრებაჲ თჳსი და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	C55
Bv	ამასვე ღვლესა წმიდათა მოწამეთა ²² ტე- რენტი, ვიკენტი და ემილიანესი	და კსენებაჲ ნიკიფორე მორწმუნისა მეფისაჲ.	B98
Fv	და წმიდისა პეტრე მოლუაწისაჲ და აკეფსესიჲ სპარსეთს წამებულთაჲ. ²³	განგებაჲ მამათაჲ აღესრულოს და ⁴³ იკი- თხონ ცხოვრებაჲ წმიდისა ⁴⁴ დანიელისი, გალობა- ნი მსგებსისანი და წმიდისანი. ⁴⁵	
F78	ამასვე ღვლესა წმიდისა დანიელ მესუე- ტისაჲ, რომელი იყო ანაპლოს. ²⁴ ესე იყო დიდისა ლეონ მეფისა ზე, ²⁵ შუამდინართ ²⁶ ასუ- რეთისაჲთ, საზღვართაგან სამუსატისათა, ²⁷ რომ- ლისა მამასა ეწოდებოდა ელია და დედასა მარ- თა. ხოლო მესუეთესა წელსა პასაკისა მისისასა მიეცა იგი მშობელთა მისთაგან რომელსამე ²⁸ მონასტერსა და მრავალნი წელნი მას შინა	ԳԶԴԼԸ ՕՆԻԿԴԷԼԻԸ ԴԸ. წმიდისა მამისა ჩუენისა და საკჳრველთმოქმედისა სპირიდო- ნისი, რომელი იქმნა ეპისკოპოს ტრიმიტუნტას. ⁴⁶ ესე იყო დიდისა კოსტანტინეს ზე ⁴⁷ და კოსტან- ტი ძისა მისისა, წრფელი სახითა და ⁴⁸ მდაბალი გულითა. ხოლო იყო პირველად მწყემსი ცხო- ვართაჲ ⁴⁹ და მერმე შეეყო მეუღლესა და მამა	Fv A94v

* არშიაზე: „ქრისტე, წარმიმართე, ამენ“ B9 7r. ** არიელ] Ἀρχήλ.

¹ იკითხონ... მინაჲსი] ყოველი განგებაჲ მწუხრი და ცისკრად სასაკითხავი(!) წმიდისა მინაჲსი E. ² აითალა AE. ³ აკეფსესი AD, აკეფსიამსი F, აკეფსესი D. ⁴ აითალა A. ⁵ კერკთა B. ⁶ ქრისტეანეთა C. ⁷ სისხლის A. ⁸ ამისა C. ⁹ და — BC. ¹⁰ ქრისტე C, ქრისტე+ღმერთი E. ¹¹ აკეფსიამ E, აკეფსი F. ¹² დეკონი B. ¹³ და — E. ¹⁴ აღსარებისათჳს BEF. ¹⁵ უწყალოთა E. ¹⁶ აითალაჲს AE. ¹⁷ მოგუთმთავრისა+მიმართ E. ¹⁸ მოგუთმთავარმან+მან E. ¹⁹ იგინი — BC. ²⁰ ქრისტე C. ²¹ მახულითა E. ²² მოწამეთა EF. ²³ წამებულისა E. ²⁴ ანაპლოს E. ²⁵ ზმ C. ²⁶ შუამდინართ AE. ²⁷ სამოსატისთა E. ²⁸ რომელსამე — E. ²⁹ ამას E. ³⁰ მივიდა E. ³¹ ბიზინტიას C, ბიზინტიის DEF. ³² ანაპლოს E. ³³ სადაცა-იგი DEF. ³⁴ დაითმინა AE. ³⁵ კუთებასა A. ³⁶ ძლიერად] ახოვნად E. ³⁷ დაუთმო+მას ზედა E. ³⁸ ~ განთქმულ და სახელოან E. ³⁹ მისა C. ⁴⁰ ვასილიკოჲსა C, ვალისკოჲსა BE. ⁴¹ და — BCF. ⁴² წინაშეთვე] წინაჲსწარვე F. ⁴³ და] ცისკრად E. ⁴⁴ წმიდისა — E. ⁴⁵ გალობანი მსგებსისანი და წმიდისანი — ABCDF. ⁴⁶ ტრიმიტონტას EF, ტრიმიტუნტას C. ⁴⁷ ზმ C. ⁴⁸ და — BC. ⁴⁹ ცხოვრება E.

Ev	ასულისა ერთისა იქმნა. და შემდგომად სიკუდილისა მეუღლისა თჳსისა იკურთხა ეპისკოპოსად. ხოლო კურნებათა მადლი ესოდენი¹ მიეცა მას ღმრთისა მიერ, ვიდრელა სეხნა საკურველმოქმედისა ეწოდა,² რამეთუ მრავალგზის უწუმროებასა წჳმა³ ზეცით გარდამოიყვანა⁴ და კუალად⁵ უზომოდ⁶ გარდამოსლვაჲ წჳმისაჲ დააყენა და სიძჳრითა⁷ იფქლის მსყიდველთაჲ მოწვეწული სიყმილი დაჰქსნა დაცემითა მით საუნჯეთათა, რომელთა შინა იღვა იფქლი მათი. გუელი ოქროდ შეცვალა, და რაჟამს⁸ მის მიერ განსაცდელი იგი გლახაკისაჲ დაჰქსნა,⁹ ოქროჲ კუალად¹⁰ გუელადვე¹¹ აგო.¹² და მეძავი, რომელმან შეხებაჲ მისი იკადრა, მხილებითა საქმეთა მისთათა აღასარებად მოიყვანა. და გონებატომილთა მწვალებელთა კრებასა ნიკიისასა ძალითა სულისა წმიდისაჲთა სიტყვთა თჳსითა აღჳრ¹³-ასხნა. და	სულისა შენისა თანა, რამეთუ ოდესმე მცირენი კანდელნი აღანთნეს²⁶ მსახურთა ეკლესიისათა და ვითარ შეწუხნა²⁷ წმიდაჲ ესე, ჰრქუეს მათ,²⁸ ვითარმედ არავინ არს უმეტესი ბრწყინვალეჲა. მაშინ იწამა ზეგარდამო, ვითარმედ უფროჲსლა²⁹ ანგელოზნი ჰქონან ლოცვითა შინა მხილველად და თანამგალობელად. ხოლო დავსებად მიწურვილმან მან სანთელმან³⁰ ნაკლულევანებითა³¹ ზეთისაჲთა ვინმცა არა³¹ განაკურვა³³ სასწაულითა,	A95v
D90	ნამარხევი, რომელსა ეძიებდა დედაკაცი ვინმე, იყო რაჲ მომკუდარ ასული წმიდისაჲ მის, რომელმან-იგი უწყოდა, ჰკითხა წმიდამან მკუდარსა¹⁴ და ცნა ადგილი, სადა-იგი¹⁵ იყო და	რაჟამს-იგი მეყსა³⁴ შინა აღმოეცენა ზეთი. მრავლათა უკუე მომავალთა საქმეთათჳს საღმრთოთა წინაჲსწარ³⁵ ცნობითა უწინაწარმეტყუელა და ტრჳფილე³⁶ ეპისკოპოსი სწავლითა თჳსითა სურვილად საუკუნეთა მათ საშუებელთა აღადგინა	Dv C56 E62
Bv	და მეფეთა შორის დიდი კოსტანტინე ვნებისა მისგან, რომლითა შეპყრობილ იყო, განკურნა. და ძე¹⁶ დედაკაცი-	და მეძრუშე იგი დედაკაცი, რომელი აღსარებასა არა თავს-იდებდა, შეჰრისხნა და სიკუდილსა მისცა, რამეთუ ქმარსა მისსა,³⁷ ვინამთგან წარსრულ იყო სახლით თჳსით,³⁸ დაეყო ოცი თუე, ხოლო იგი³⁹ სხჳსა მიერ მიდგომილ იყო და უვარ-ჰყოფდა⁴⁰ ბრალსა მას მრუშებისასა და იტყოდა, ვითარმედ: „არა ვიცი სხუაჲ მამაკაცი.“ ამის ნეტარისა თავი აღვსებული ცუარითა ჟამსა სიცხისასა აუწყებდა მის ზედა ყოფად-	Fv
Cv A95r	სა ვისიმე მომკუდარი ლოცვითა აღადგინა. და ვერეთვე დედაჲ მისი, მო-რაჲ-კუდა გარდარეულითა სიხარულითა, მყისა¹⁷ შინა¹⁸ განაცხოველა. და რომელსა-იგი ენება ანგაჰრებით წარყვანებაჲ თხისაჲ, რომლისა ფასი არა მიეცა, ამხილა,¹⁹ რაჟამს მიიზიდვიდა²⁰ მას იძულებით, ხოლო იგი სამწყსოდვე მოიქცის, ვიდრემდე მისცა მისიცა სასყიდელი, რამეთუ მიერითგან დაადგრა²¹ იგი²² სხუათა მათ თანა ფრდილთა მისთა და არღარა უკუმოიქცა²³ სამწყსოდ. და უქმოებაჲ დიაკონისაჲ განკურნა,²⁴ რომელსა უბრძანა მცირედისა ლოცვისა წართქუმაჲ სიმძაფრისათჳს სიცხისა, ხოლო მან ცუდად მზუაობრობითა²⁵ დიდად განაგრძო და მეყსეულად უკმო იქმნა. ამის ნეტარისა თანამკ-	სა მას საღმრთოსა ჰატივსა. ხოლო თუ ვითარ ტკბილ იყო და სახიერ, გამოაცხადა საქმემან მათმან, რომელთა-იგი სამწყსოჲსა⁴¹ მისისა⁴² ჰარგაჲ კელ-ყვეს, რამეთუ არა ხოლო თუ სიბრძნისაგან ოდენ, რომლითა შეპყრობილ იყვნეს, განკურნნა,⁴³ არამედ ვერძიცა მისცა მათ და ჰრქუა⁴⁴: „რაჲთა არა გამოსწნდეთ⁴⁵ ცუდად მღჳდარედ,⁴⁶ წარიყვანეთ ესე და წარვედით მშჳლობით“. ესრეთ მისდა რწმუნებული იგი სამწყსოჲ კეთილად დამწყსო და ანგელოზთა მოქალაქობასა და სიხარულსა მიიცვალა წინაშე⁴⁷ უფლისა.⁴⁸	A96r
F79	მოხელად გამოწნდეს ანგელოზნი ვითარმედ და	ცი ს კ რ ა დ ი კ ი თ ზ ო ნ ც ხ ო რ ე ბ ა ჲ წ მ ი დ ის ა ს პ ი რ ი ღ ო ნ ის ი.⁴⁹ Ⲙⲉⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓ. წმიდათა და დიდებულთა მოწამეთა ევსტრატისი, ავქსენტისი,⁵⁰ ევგენისი, მარდარისი⁵¹ და	A96r

¹ ესეზომი E. ² იწოდა ADEF. ³ წჳმაჲ E. ⁴ გარდამოიყვანა E. ⁵ კუალად... დააყენა — C. ⁶ უზომოდ E. ⁷ სიძჳრითათა E. ⁸ რაჟამს-იგი E. ⁹ დაიქსნა E. ¹⁰ კუალადვე E. ¹¹ გუელად E. ¹² აგო] კუალად აგო AD, შეცვალა E. ¹³ აღჳრ E. ¹⁴ მკუდარსა+მას CE. ¹⁵ იგი — BC. ¹⁶ ძე E. ¹⁷ მყისა AC. ¹⁸ შინა — E. ¹⁹ ამხილა+მას E. ²⁰ მიიზიდვიდა AD. ²¹ დადგრა B. ²² იგი — E. ²³ უკუმოიქცა E. ²⁴ განკურნა E. ²⁵ მზუაობრობისათჳს E. ²⁶ აღენთნეს E. ²⁷ შეწუხნა E. ²⁸ მათ] მას CF. ²⁹ უფროჲსლა E. ³⁰ კანთელმან B, კანდელმან CEF. ³¹ ნაკლულევანებითა+მით F. ³² არაჲ E. ³³ განაკურვა E. ³⁴ მეყსეულად F. ³⁵ ~ ცნობითა წინაჲსწარ F. ³⁶ ტროფილე E, ტურიფილე C. ³⁷ მისა E. ³⁸ თჳსით+და E. ³⁹ იგი — E. ⁴⁰ უარ-ჰყოფდა BF ⁴¹ სამწყსოისა E. ⁴² მისისაჲ BC. ⁴³ განკურნა E. ⁴⁴ ჰრქუა+მათ E. ⁴⁵ გამოსწნდეთ BEF. ⁴⁶ მღჳდარედ E. ⁴⁷ წინაშე — E. ⁴⁸ უფლისა — E. ⁴⁹ სპირიდონისი+და გალობანი მისნი და მსგებსი E. ⁵⁰ ევქსენტისი B, ევქსანტისი CF. ⁵¹ მარდარისი — E.

Bv	ორესტისი. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს და მაქსიმიანეს უმჯულოთა ¹ მეფეთა ზე, ² მთავრობასა ლუსიამსსა ლიმიტინელთა ზედა და ³ აღრიკოლოსისსა ⁴ ყოველთა აღმოსავალისა კერძოთა, პირველითგან და მამისმამეულად მსახურნი ქრისტესნი, ხოლო იფარვიდეს თავთა თჳსთა ⁵ შიშითა მძლავრთა მათ მღევართადთა. ამათგან წმიდაჲ ევსტრატია იყო ქალაქისაგან არავრაკელთამასა სკრინიარი ღუქსობისაჲ ⁶ პატივითა, რომელ არს ხარტოფილაკი, და წინამძღუარი იყო მას შინა მას ჟამსა. და გული უთქუმიდა წამებისათჳს და იშიშვოდა უცნაურებისათჳს ⁷ აღსასრულისა. ხოლო ყო ⁸ გამოცდაჲ თჳსისა მის განზრახვისაჲ ესევითარი, რამეთუ აღიღო სარტყელი თჳსი და მისცა სარწმუნოსა მონასა თჳსსა და უბრძანა, რამათა წარიღოს იგი არავრაკელთა ეკლესიასა და დაღვას საკურთხეველსა ზედა. და უკუეთუ იხილოს ავქსენტი ხუცესი, რომელი შემოვიდეს ⁹ და აღიღოს სარტყელი იგი, განგებულებამა სადამე ¹⁰ არს ღმრთისაჲ მომასწავებელი აღსრულებასა სასურველისა ¹¹ მის ¹² მისისა ¹³ წამებისასა. ხოლო უკუეთუ ესე არა იქმნას და არა აღიღოს ხუცესმან მან სარტყელი, რამათა იყოს იგი ფარულად და არავის გამოუცხადოს საქმე იგი. ხოლო ესე რამ იქმნა და მოიქცა ყრმად იგი, უთხრა, ვითარმედ: „მასვე ჟამსა ვითარცა განზრახვით მისთჳს მოვლინებული შემოვიდა ¹⁴ ავქსენტი ხუცესი ეკლესიად, ¹⁵ და აღიღო იგი“. ესე რამ ესმა, განიზარა ფრიად და გულისკმა-ყო, ვითარმედ კეთილად წარემართოს მას ¹⁶ ქრისტესთჳს წამებაჲ. ხოლო ვითარცა წარადგინნა წინაშე მთავრისა პირველ ტანჯულნი იგი წმიდანნი, რამეთუ მას წელიწადსა პყრობილთა ზედა მთავარი ევსტრატია იყო, მაშინ მიუგებდა რამ მათთჳს, თავი თჳსი ქრისტეანედ აღიარა, ვინაჲცა ¹⁷ მძლავრისა მიერ მიეღო სარტყელი მთავრობისა მისისაჲ და შიშუელი გუამითა და შეკრული კელით და ფერკით ქუეყანასა ზედა იგუემა და მერმე საბლითა ქუეყანი ¹⁸ აღაფლო-	ხუეს და სიმძაფრე ნაკურცხალთაჲ დაუფინეს ქუეშე ¹⁹ მისსა ²⁰ და ესრეთ შეიწუა მუცელი მისი და სამნი მტარვალნი ჰგუემდეს ზედა კერძო ბეჭთა მისთა. და ²¹ ამისა შემდგომად მარილი ძმარსა თანა შეზავებული ²² დაასხეს ²³ შემწუართა მათ კორცთა მისთა და კეცითა ძლიერად ხუეტნეს წყლულებანი მისნი. არამედ ამის ყოვლისაგან საკურველებით მყისსა ²⁴ შინა ²⁵ განიკურნა და წმიდაჲ ევგენი კადნიერებად წამებისა მოიყვანა. მაშინ კამლნი რკინისანი შეასხნა მთავარმან მან წმიდასა ევსტრატის, რომელნი იყვნეს ²⁶ შემზადებულ სამშჯულებითა გრძელებითა და უბრძანა სევასტია ქალაქით ნიკოპოლადმდე ²⁷ წარყვანებაჲ მისი სხუათა მათა თანა წმიდათა. ესე რამ იხილა წმიდამან მარდარი სახლით თჳსით ესევითარითა სახითა, იწყო ნატრად მისა ²⁸ და იტყოდა, ვითარმედ: ქრისტეს სიყუარულისათჳს ვითარი ²⁹ სახე აღურჩევიეს, რამეთუ ღიღებისა და პატივისა წილ ვითარცა ძვრისმოქმედსა ევნების და ყო განზრახვამა ცოლისა თჳსისა თანა. ხოლო მან განაზრახა, რამათა წარემართოს ღუაწლითა მიმართ წამებისათა და შეუდგეს წმიდასა ევსტრატის. მაშინ შეჰვედრა ³⁰ იგი და შვილნი თჳსნი ღმერთსა და ვითარ-იგი მიჰყვანდა, მგზავრ წმიდაჲ ევსტრატია მიეწია და მას ³¹ თანა ³² შეკრულ იქმნა. და ვითარცა განკითხვად დაჟდა ლუსია, პირველად წმიდასა ავქსენტის ³³ წარეკუეთა ³⁴ თავი მახულითა. ³⁵ ხოლო წმიდასა მარდარის განუკურიტნეს კოჭნი და განიღეს მათ ³⁶ შინა საბელი და თავდამოქცევით დამოჰკიდეს ³⁷ იგი და შანფური ³⁸ განკურვებულითა დაწუეს ³⁹ ზურგი მისი ⁴⁰ და განაცუეს ⁴¹ იგი ⁴² თავსა მისსა ⁴³ ყურითი-ყურად. ⁴⁴ და ესრეთ შეჰვედრა ღმერთსა ⁴⁵ წმიდაჲ ⁴⁶ სული თჳსი. ეგრეთვე წმიდასა ევგენის აღმოჰკუეთეს ენა ⁴⁷ და მოშვრნეს ⁴⁸ კელნი და უროთა ⁴⁹ შემუსრნეს წვენი მისნი და მანცა შეჰვედრა სული თჳსი უფალსა ⁵⁰ მათვე ტანჯვათა შინა. ხოლო წმიდასა ორესტის, ეგულებოდა რამ განმარტებაჲ ლახურისაჲ და	C57 Dv Fv A97r E63 Bv Cv
A96v			
B100r			

¹ ~ ზე უმჯულოთა მეფეთა E. ² ზე — BD, ზმ C. ³ და — A. ⁴ აღრიკოლოზისსა D, აღრიკოლოზისსა EF. ⁵ თჳსთა] მათთა F. ⁶ ღუქსობისა D. ⁷ უცნაურობისათჳს BCDF. ⁸ იყო E. ⁹ შევიდეს D. ¹⁰ სადამე ABDEF. ¹¹ სასურველსა E. ¹² მის — F] მას E. ¹³ მისისა] მისსა E. ¹⁴ მოვიდა E. ¹⁵ ეკლესიად — E. ¹⁶ მას — E. ¹⁷ ვინაჲცა] ვინაჲთგან E. ¹⁸ ქუეყანი+ზმ F. ¹⁹ ქუეშე A. ²⁰ მისა E. ²¹ და — BC. ²² შეზავებულიად E. ²³ დასხეს B. ²⁴ მყისა BF, მყისა — E. ²⁵ შინა — E. ²⁶ იყვნეს E. ²⁷ ნიკოპოლადმდე AD. ²⁸ მისსა C. ²⁹ ვითარიღა DEF. ³⁰ შეჰვედრა E. ³¹ მის CEF. ³² თანავე F. ³³ ავქსენტის B. ³⁴ წარეკუთა A. ³⁵ მახულითა E. ³⁶ მას E. ³⁷ დაჰკიდეს E. ³⁸ შანფური CE. ³⁹ დაწუეს A. ⁴⁰ მისი — E. ⁴¹ განაცუეს A. ⁴² იგი — E. ⁴³ მისა E. ⁴⁴ ყურით-ყურად E. ⁴⁵ ~ სული თჳსი ღმერთსა E. ⁴⁶ წმიდაჲ — E. ⁴⁷ ენა+მისი BCEF. ⁴⁸ მოშვრნეს D, მოჰვრნეს E. ⁴⁹ უროთა E. ⁵⁰ უფალსა — AD.

F81
D92
A97v

B101r

Ev

A98r
C58

დახარა კელითა თჳსითა, გამოვარდა¹ უბეთაგან მისთა ჯუარი პატოსანი, რომელი-იგი მცველად თჳსა ეტურთა² ყოვლადვე და ესე რამ ცხად იქმნა, მონად ქრისტესა აღიარა თავი თჳსი და წმიდისა³ ევსტრატის თანა | შეკრულ იქმნა. და ესრეთ ორნივე ლუსიაჲს მიერ აღრიკოლასის მიმართ წარიგზავნეს⁴ არა ამისთჳს ხოლო, რამეთუ ძლეულ იქმნა სიბრძნისაგან წმიდისა ევსტრატისა,⁵ განიქიქა ამაო იგი მსახურებაჲ მისი, არამედ შეშინდაცა, ვითარმედ⁶ ნუუკუე ვითარცა პირველ⁷ კულადცა ქმნას საკრველი და მრავალნი მიაქცინეს ქრისტეს სარწმუნოებად.⁸ წარიდგინა⁹ უკუე აღრიკოლასისა¹⁰ წმიდაჲ ევსტრატი და ყოველივე¹¹ იგი საწარმართოჲ საცთური და ბრძენთა მათთა თქუმილი¹² ზღაპრებაჲ¹³ ძლიერად განიქიქა, რამეთუ | იყოცა ყოვლითავე¹⁴ საწარმართოთა სიბრძნითა სწავლულ¹⁵ და ქრისტეს განგებულებისათჳს განგრძობილად წარმოთქუა, რომლითა განაკურვა¹⁶ და უსიტყუელ ყო მთავარი იგი. ამისთჳსცა პირველად წმიდისა ორესტისი უბრძანა¹⁷ ცხედარსა ზედა რკინისასა განკურვებულსა¹⁸ განრთხმად. და ვითარ ესე ყვეს, შეჰვედრა სული თჳსი ღმერთსა¹⁹ და²⁰ გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა.²¹ ხოლო უკუნაჲსკნელ ბრძანებითა მთავრისაჲთა საკუმილი საშინელი აღატყინეს, რომელსა | შინა შეითხია ნეტარი²² ევსტრატი და სარბიელი დიდებულისა მის წამებისა თჳსისაჲ ბრწყინვალედ სრულ-ყო.

ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა კ ჯ რ ი ე ნ ის ი

და წმიდისა მოწამისა ლ უ კ ი ა ქ ა ლ წ უ ლ ის ა ჲ, რომელი იყო სიკილიაჲთ ქალაქით სურაკოსით²³ დაწინდებულ²⁴ ქმარსა. ხოლო უძლურებისათჳს ღედისა თჳსისა მის თანავე კატანად წარვიდა ვედრებად წმიდისა მოწამისა | აღათისა,²⁵ რაჲთა იქსნას საღმობისა მისგან

წიღონებისა.²⁶ და ვითარ მიიწინეს²⁷ მუნ, იხილა ლუკია ჩუენებით წმიდაჲ მოწამე აღათი და პრქუა მას განკურნებისათჳს ღედისა მისისა და | ქრისტესთჳს²⁸ წამებისა²⁹ უწინაჲსწარმეტყუელა. მაშინ ვითარცა მონაგები თჳსი გლახაკთა განუყო და მოსწრაფე იყო ქრისტესთჳს წამებასა. შესმენილ უკუე იქმნა დაწინდებულისა | მის მისისა მიერ და წინაშე პასხასიო მთავრისა წარიდგინა, რომელმან ბრძანა სამეცხოდ წარყვანებაჲ მისი და გინებაჲ, არამედ ვერვინ³⁰ უძლო მიახლებად მისა ქრისტეს ძალითა. ამისთჳსცა საკუმილსა³¹ მძაფრსა შთააგდეს იგი, გარნა ქრისტეს მაღლითა მიერცა უვნებელად განერა. ხოლო უკუნაჲსკნელ მახვლითა წარეკუეთა³² თავი.

მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღაღადყავსა — დასდებელნი წმიდისანი.³³ სტიქარონად, უკუეთუ ღღე ჯუარისაჲ იყოს, პირველად ჯუარისანი, უკუეთუ ჯუარისაჲ არა იყოს, ყოველი წმიდისაჲ³⁴ ითქუას. ლიტანიისაჲ და³⁵ ოხითაჲ კმაჲ³⁶ ო გუერდი:³⁷ „სიბრძნისმეტყუელებითა სიტყუათა შენათაჲთა ღუაწლი იგი წამებისა შენისაჲ შეამკვე. იწურთიდ სიყრმით შენითგან ძლევისა მოწამეთასა და სარწმუნოებითა³⁸ შენცა ძლევაჲ შეიმოსე, ნეტარო ევსტრატი, რამეთუ ტრფილ იქმენ ქრისტესთჳს ტანჯვათა და მათ მიერ მიიღე გვრგვნი. ამისთჳსცა³⁹ ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, რაჲთა აცხოვნეს⁴⁰ სულნი ჩუენნი“. სხუაჲ ლიტანიისაჲვე.⁴¹ „მოწამეთა შენთა, უფალო, ღუაწლი.“⁴² | ც ი ს კ რ ა დ⁴³ წამებაჲ⁴⁴ წმიდათაჲ⁴⁵ და სამნი გალობანი, ერთნი მსგეფისანი და ორნი წმიდათანი. სამხრად ფსალმუნი, კმაჲ⁴⁶ ო: „საკრველ არს ღმერთი წმიდათა“. (1) დასდებელი: „ეკლესიათა⁴⁷ შინა აკურთხევდით უფალსა.“ (2) პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, განძლიერდით“, (3) პპოლ ხ ჯ კ ჯ რ ი ა კ ე ს ა. აღელუიაჲ ო:⁴⁸ „კმობდეს მართალნი უფლისა მი.“ (4) სახარებაჲ ლუკაჲსი, თავი ს ნ: „თქუა⁴⁹ უფალმან: ეკრძალენით

Fv

Dv

Bv

A98v

¹ გამოჰვარდა BCEF. ² ეტურთა E. ³ წმიდასა E. ⁴ წარგზავნეს E. ⁵ ევსტრატისა C, ევსტრატისა+და CDEF. ⁶ ვითარმედ — BCEF. ⁷ პირველად C. ⁸ სარწმუნოებასა E. ⁹ წარიდგინა E. ¹⁰ აღრიკოლასისა BC, აღრიკოლასისა D, აღრიკოლასისა E. ¹¹ ყოველი E. ¹² თქუმილი E. ¹³ ზღაპრებაჲ CDF. ¹⁴ ყოვლითა E. ¹⁵ სწავლული E. ¹⁶ განაკურვა E. ¹⁷ ბრძანა E. ¹⁸ განხურვებულისა E. ¹⁹ ღმერთსა] უფალსა BCEF. ²⁰ და... დაიდგა — E. ²¹ დაიდგა A. ²² ნეტარი — BC. ²³ სურაკოსით BCEF. ²⁴ დაწინდებული ADE. ²⁵ აღათისა C. ²⁶ წიღონებისა C. ²⁷ მიიწინეს E. ²⁸ ქრისტეს B. ²⁹ წამებისათჳს BDEF. ³⁰ ვერ E. ³¹ საკუმილსა E. ³² წარეკუეთა A. ³³ წმიდათანი E. ³⁴ წმიდათა E, წმიდათანი C. ³⁵ და — E. ³⁶ კმა — BEF. ³⁷ გუერდი+ღმერთი უფალსა ზედა E. ³⁸ სარწმუნოებით E. ³⁹ ამისთჳს D. ⁴⁰ აცხოვნეს E. ⁴¹ ლიტანიისა E. ⁴² ღუაწლი გ ჯ A. ⁴³ ცისკრად+კანონი ო E. ⁴⁴ წამებაჲ — E. ⁴⁵ წმიდათანი E+წარიკითხონ F (გვიანდ. ნუსხურით). ⁴⁶ კმა — DEF. ⁴⁷ ეკლესიასა BCEF. ⁴⁸ ო] 9 E. ⁴⁹ პრქუა E. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) ეფეს. 6,10. (4) ფს. 83,18.

Cv	F82 E64	კაცთა გ.“ (1) ჰპოო ¹ სახარებასა ² სეკდენბერსა ³ ხ. განიცადე. ⁴ „იხარებდით მართალნი.“ (2)	Bv C59 Fv
		ԳԸՊԼՏ ԾԽԻԴԵԼԻՏԻՏ ԴԾ. წმიდათა მოწამეთა თ ვ რ ს ო, ⁵ ლ ე ვ კ ი და კ ა ლ ი ნ ი კ ო ა ს ი. ⁶	
B102	D93	ესენი იყვნეს დეკეოზ მეფისა ზე და კუმბრიკ ⁷ მთავრისა. დევნულება უკუე აღადგინა მთავარმან ამან ქრისტეანეთა ⁸ ზედა კერძოთა ნიკომიდიისა ⁹ და ¹⁰ ნიკიისა და ბითუნიისათა. ¹¹ მაშინ თავით თუსით წარმოუდგა ¹² მას ¹³ წმიდა ლევკი და ქრისტე ¹⁴ აღიარა და კერპთა ამოება განკიცხა, ვინადაც ბრძანებითა მთავრისათა დამოჰკიდეს და ზუეტნეს უწყალოდ ¹⁵ კორცნი მისნი და ვითარ-იგი მტკიცედ ეგო კეთილად მსახურებასა ზედა ქრისტეანობისასა, წარეკუეთა თავი. ამისა ¹⁶ შემდგომად მივიღოდა ¹⁷ რამ მთავარი იგი ელისპონტოს, შეემთხვა მას წმიდა თვრსო ¹⁸ და კადნიერად ამხილა ¹⁹ და ქრისტე ღმერთი კმაჲლად აღიარა. ამისთჳსცა გუემეს ²⁰ ცემითა ფრიადითა და ქუსლნი მისნი და კოჭნი შემუსრნეს და ²¹ კელით და ფერკით შეკრეს და თუალნი აღმოჰკადნეს და წვენი ²² დაჰმუსრნეს ²³ და ბეჭთა ზედა მღულარე ბრძენი დაასხეს, ²⁴ რომელი და-რამ-ასხეს, უფრომს-და ²⁵ დამსხმელთა მათ ავნო, ვიდრე წმიდას მას, ზოლო ვინაჲთგან პირველ ²⁶ მოწევნულთა ამათ გუემათაგან არა ²⁷ შეირყია, ²⁸ კუალად მოიყვანეს და ²⁹ ტანჯეს იგი მახულებითა. ³⁰ და ვითარ-იგი ლოცვითა დააქცინა ყოველნი კერპნი, მერმე ჭურჭელსა ³¹ წყლითა სავსესა თავდაქცევით შთაიგდო, ³² რომელი-იგი მეყსა შინა განიპო. მერმე შთაჭრეს იგი ზღუდისაგან მადლისა და სადა-იგი ეგულეობდა დაცემაჲ, მოასხეს ადგილი იგი რკინებითა ³³ და სამშჭულებითა მახულებითა. ³⁴ ამისა ³⁵ შემდგომად კუმბრიკ ³⁶ მთავარსა ბოროტად წარჰკდეს სულნი და მიიღო	Ev
		მთავრობაჲ მისი ვავდოს, რომელმან იხილა რამ წმიდისა ³⁷ მის ³⁸ ახოვნად წინააღდგომაჲ, შთად-ვა იგი ძაძასა შინა და სიღრმესა ³⁹ ზღუასასა ⁴⁰ შთაადგო. არამედ ანგელოზისა გარდამოსლვითა ძაძაჲ იგი განელო ⁴¹ და წმიდაჲ მოწამე კმელად განიყვანა. გარნა მერმეცა ტანჯესვე, არამედ კუალადცა დამუსრნა კერპნი მათნი ლოცვითა. მაშინ მიუგდეს იგი მკეცთა. და ვითარ ⁴² უვნებელად დაიცვა ⁴³ მათგან, მერმეცა უკუე გუემეს ⁴⁴ უწყალოთა ⁴⁵ ცეითა ესოდენ, ⁴⁶ ვიდრელა მოსჩქულეს ⁴⁷ კორცნი მისნი და ქუეყანად დაცვეს. ⁴⁸ ამისა ⁴⁹ შემდგომად წმიდაჲ კალინიკე ⁵⁰ ქრისტეს ⁵¹ სარწმუნოებად მოიყვანა, რომელი იყო პირველ მღელვი კერპთაჲ. რამეთუ განიზრახა, ვითარმედ ⁵² განაღა იგი არს ჭეშმარიტი ღმერთი, რომლისა სახელითა კერპნი დაეცემიან. პრწმენა უკუე ქრისტეს მიმართ და ბრძანებითა მთავრისათა ⁵³ წარეკუეთა ⁵⁴ თავი. ვერეთვე წმიდასა კალინიკოსს წარჰკუეთეს ⁵⁵ თავი მახულებითა ⁵⁶ და წამებისა გვრგვინი დაიდგა. ⁵⁷ ზოლო წმიდაჲ თვრსო ⁵⁸ კოღობანსა ⁵⁹ შინა ⁶⁰ შთადგეს, ⁶¹ რამათა განხერხონ. არამედ უვნებელად დაიცვა ⁶¹ ღმრთისა მადლითა, რამეთუ რომელთა-იგი ებრძანა განხერხებაჲ, ვერ შეუძლეს ზიდვად ⁶³ ხერხისა მის. მოიწია მისა ⁶⁴ კმაჲცა ზეგარდამო ⁶⁵ მაუწყებელი კეთილთა მათთჳს, რომელნი მიელიან მას და ესრეთ მასვე კიღობანსა ⁶⁶ შინა წმიდაჲ სული თჳსი ღმერთსა ⁶⁷ შეჰვედრა.	
A99r	B103r	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფ ი ლ ი მ ო - ნ ი ს ი, ა პ ო ლ ო ნ ი ს ი, ი პ ა ტ ი ს ი და მათანათაჲ. ესენი იყვნეს თებადიტ ⁶⁸ ეგჳპტი-სათ ⁶⁹ დეოკლიტიანეს ზე მეფისა და არიანე მთავრისა. და ესე არს სახე წამებისა მათისაჲ, რამეთუ ოცდაათწუდმეტნი ⁷⁰ ქრისტეანენი წარიდგინეს წინაშე მთავრისა, რომელთაგანი	A99v D93v

¹ ჰპოო BCE. ² სახარებასა – BCEF. ³ სეკდენბერსა] დეკენბერსა F. ⁴ განიცადე... მართალნი – E. ⁵ თორსო E+და E. ⁶ კალინიკოსი E. ⁷ კუმბრიკ BCEF. ⁸ ქრისტეანეთა C. ⁹ ნიკომიდიისათა B, ნიკომიდიისათა C, ნიკომიდისა E. ¹⁰ და – E. ¹¹ ბითონიასათა E. ¹² წარდგა E. ¹³ მის E+წინაშე E. ¹⁴ ქრისტე C+ღმერთი E. ¹⁵ ~ კორცნი მისნი უწყალოდ E. ¹⁶ ამისა C. ¹⁷ მოვიღოდა C. ¹⁸ თურსო E. ¹⁹ ამხილა+მას C. ²⁰ გუემეს A. ²¹ და – E. ²² წვენი+მისნი E. ²³ შემუსრნეს E. ²⁴ დასხეს B. ²⁵ უფრომს E. ²⁶ პირველ ღმრთივ BEF. ²⁷ არაჲ BCD. ²⁸ შედრყია E. ²⁹ ~ იგი დატანჯეს BC. ³⁰ მახულებითა E. ³¹ ჭურჭელსა E. ³² შთაიგდო A. ³³ რკინითა E. ³⁴ მახულებითა – BC, მახულებითა E. ³⁵ ამისა AD. ³⁶ კუმბრიკ CF, კუმბრიკს AD, კუმბრის E. ³⁷ წმიდისაჲ CE. ³⁸ ამის D. ³⁹ სიღრმესა+შინა E. ⁴⁰ ~ შთაადგო ზღუასასა E. ⁴¹ განელო] განიპო E. ⁴² ვითარ-იგი E. ⁴³ დაიცვა AE. ⁴⁴ გუემეს A. ⁴⁵ ~ ცემითა უწყალოთა C, უწყალოთა E. ⁴⁶ ესოდენ E. ⁴⁷ მოშქულეს CF. ⁴⁸ დაცვე E. ⁴⁹ ამისა C. ⁵⁰ კალინიკე E. ⁵¹ ქრისტეს – E. ⁵² ვითარმედ – B. ⁵³ მთავრისათა] მძლავრისათა E. ⁵⁴ წარეკუთა A. ⁵⁵ წარეკუეთა E. ⁵⁶ მახულებითა E. ⁵⁷ დაიდგა A. ⁵⁸ თორსო E. ⁵⁹ კოღობასა D. ⁶⁰ შინა – BCEF. ⁶¹ თადგეს A. ⁶² დაიცვა E. ⁶³ ზიდვად] შეძრვად E. ⁶⁴ მისა ACDE. ⁶⁵ ზეგარდამო – BCEF. ⁶⁶ კიღობასა D. ⁶⁷ ღმერთსა] კელთა ღმრთისათა E. ⁶⁸ თებადიტ AE. ⁶⁹ ეგჳპტი-სათ E. ⁷⁰ ოცდაათწუდმეტნი E.

(1) ლუკ. 20,46. (2) ფს. 32,1.

F83 Cv	ერთი სახელით აპოლონიოს, ¹ წიგნისმკითხველი ეკლესიისაჲ, მომედგარდა მძუნვარებისათჳს სა-ტანჯველთაჲსა და მისცა თჳსი ² სამოსელი და ოთხნი დრაჰკანნი ფილიმონს, რაჲთა უგოს მის წილ კერპთა. ხოლო იყო ფილიმონ ნეს-ტუთ შემასხმელი კერპთაჲ. ხოლო მან შემოსასა თანა აპოლონის სამოსლისასა შეიმოსა ძალიცა ქრისტესი და მისა ³ მიმართ სარწმუნოებაჲ. და ⁴ დაიბურა ⁵ პირი თჳსი და შევიდა სახილველსა შინა და ვითარ-იგი ებრძანა გებაჲ, ქრისტე ⁶ აღიარა. ხოლო მთავარმან ბრძანა, რაჲთა მოუ-წოდონ ფილიმონ ⁷ მენესტუესა, რაჲთა სიჰა-მოენისაგან კმისა და სტუენვისა ⁸ მისისა გა-ნაცხროს ⁹ ქრისტეანე ესე და ესრეთ ხოლო თუ ცნას სიტკბოებაჲ საწუთროჲსაჲ ¹⁰ ამის და უვარყოს ¹¹ სარწმუნოებაჲ თჳსი და კერპთა უზოროს. მაშინ საცნაურ იქმნა, ვითარმედ იგი არს ფილიმონ და აპოლონობასა იჩემებს და ვი-თარ-იგი მრავლითა სიტყვთა ლიქნიდეს ¹² მას, რაჲთამცა ¹³ უვარყო ¹⁴ ქრისტე, ¹⁵ არაჲ თავს-იდ-ვა, ¹⁶ არცა ¹⁷ მოდრკა ¹⁸ სიტყვთა მთავრისაჲ-თა რაჲთურთით სიმტკიცისაგან თჳსისა. ხოლო ეყუედრა ¹⁹ მთავრისაგან, ვითარმედ ამაოდ შურე-ბის, ვინაჲთგან ნათლისღებაჲ ქრისტეანეთაჲ ²⁰ არა მიუღებეს და ²¹ ვითარმედ შეუძლებელ არს ქრისტეანეთა ²² თანა შერაცხვად, უკუეთუ პირვე-ლად არა ნათელ ²³ -ულოს ვისმე. ესე რაჲ თქუა მთავარმან მან, ილოცა წმიდამან ფილიმონ და ²⁴ წჳმად გარდამოკდა ზეცით ²⁵ და ღრუბელმან დაფარა იგი და ანგელოზთა ²⁶ მიერ ნათელ-ილო ²⁷ და გულსავსე იქმნა, ვითარმედ ²⁸ ვინაჲთგან ²⁹ ვერვინ ³⁰ მუნ ³¹ მყოფთაგან იკადრა ნათლისცე-მად მისი, ამისთჳს ზეგარდამო ³² ნათელ-ეცა. ³³ ხოლო ესე რაჲ იქმნა, ყოველნი იგი ³⁴ მუნ მდ-გომარენი საკრველებითა ³⁵ აღივსნეს. ეგრეთვე ნესტუთათჳსცა ³⁶ თჳსთა ილოცა, რომლითა-იგი	პირველ განსცხრობინ, ³⁷ რაჲთა დაიწუნენ ³⁸ და მყის გარდამოკდა ცეცხლი ზეცით და დაწუნა ³⁹ იგინი ⁴⁰ ეკლთა შინა აპოლონისთა. შეპყრობილ ⁴¹ უკუე იქმნა ⁴² აპოლონიოსცა, ვითარცა მიზეზი ფილიმონის ქრისტეანობისაჲ ⁴³ და წინაშე მთავ-რისა წარიდგინა. და მანცა ქრისტეს სარწმუნოე-ბაჲ ქადაგა, რომლისათჳსცა შესჭრნეს ⁴⁴ ძარღუნი ფერკთა მისთანი და ყოველსა მას ქალაქსა შინა ითრიეს. ხოლო წმიდაჲ ფილიმონ დამოჰკიდეს ზესა ერთსა და ესროდეს მას ისრითა, გარნა ისარნი იგი ყოვლადვე არა შეეხნეს მას, არამედ სიმაღლესა შინა ეგნეს დამოკიდებულად, რო-მელთაგანი ერთი განეტყორცა და ეცა თუალსა მთავრისასა და წარმოუწყო, ⁴⁵ რომელი-იგი წმი-დამან ფილიმონ განკურნა, რამეთუ წინაჲსწარ პრქუა მას, ვითარმედ: „შემდგომად წამებისა ჩე-მისა აღილე მიწაჲ საფლავისაგან ჩემისა და გან-იკურნოს მის ⁴⁶ მიერ ⁴⁷ თუალი შენი“. და ესრეთ ორთავე თავნი ⁴⁸ წარეკუეთნეს მახვლითა ⁴⁹ – წმიდისა ფილიმონისი ⁵⁰ და წმიდისა აპოლონისი. ხოლო შემდგომად დღეთა რაოდენთამე ⁵¹ მივიდა მთავარი იგი სამარხოსა მას წმიდათასა და სიტყესაებრ ⁵² წმიდისა ფილიმონისა ⁵³ აღილო მიერ მიწაჲ და დაიდვა თუალსა თჳსსა ⁵⁴ და მყის განიკურნა, რომლისათჳსცა მას და მისთა-ნათა ⁵⁵ მათ ⁵⁶ ყოველთა პრწმენა ქრისტეს მიმართ და ნათელ-ილეს. ⁵⁷ ესე რაჲ ესმა დეოკლიტია-ნეს მეფესა, წარიყვანა მიერ არიანე მსაჯული და ვითარ ვერ უძლო ⁵⁸ შეძრვად ⁵⁹ სარწმუნოე-ბისა მისისა, შეკრა ჯაჭვთა და მთხრებლ-სა შინა ⁶⁰ ღრმასა შთააგდო იგი და ლოდი მძიმე დასდვა ⁶¹ მკერდსა ზედა მისსა, ვინაჲ-იგი საკრველებით განცხრომილი სამეუფოთა სასუენებელთა შინა ცხედარსა ზედა ⁶² თჳსსა მწოლარე იხილა. ⁶³ მაშინ უბრძანა შთაგდებაჲ ⁶⁴ მისი ზღუასა პროტიკტორთა მათ თანა, რომელ-	A100v C60
A100r			
E65			
D94		B104 D94v	
Bv		F84	
Fv		A101r	

¹ აპოლონიოზ B. ² ~ სამოსელი თჳსი E. ³ მისსა C. ⁴ და – E. ⁵ დაიბურა AE. ⁶ ქრისტე C. ⁷ ფილიმონს BCDEF. ⁸ სტუენვისა BCF. ⁹ განაცხროს E. ¹⁰ საწუთროჲსა CD. ¹¹ უარ-ყოს BCEF. ¹² ჰლიქნიდა C, ჰლიქნიდეს BEF. ¹³ რაჲთა F. ¹⁴ უარ-ყო BCE, უარ-ყოს F. ¹⁵ ქრისტე C, ქრისტე+ხოლო მან F. ¹⁶ თავს-იდვა+და E. ¹⁷ არა F. ¹⁸ მოდრკა F. ¹⁹ ეყუედრა A. ²⁰ ქრისტეანეთაჲ C. ²¹ და – E. ²² ქრისტეანეთა C. ²³ ნათელს BE. ²⁴ და – C. ²⁵ ზეცით F. ²⁶ ანგელოზთა F. ²⁷ ნათელს-ილო B. ²⁸ ვითარმედ – F. ²⁹ ვინაჲთგან+ვერვინ D. ³⁰ ვერვინ ვერ C. ³¹ ~ მუნ მყოფთაგან მან ვერვინ – BCF. ³² ზეგარდამო F. ³³ ნათელს-ეცა ABCF. ³⁴ იგი – E. ³⁵ საკრველებითა E. ³⁶ ნესტუთათჳსცა F. ³⁷ განსცხრობინ B, განცხრობინ F. ³⁸ დაიწუნენ E. ³⁹ დაწუნა E. ⁴⁰ იგი BC, იგი – E. ⁴¹ შეპყრობილ E. ⁴² იქნა E. ⁴³ ქრისტეანობისაჲ C. ⁴⁴ შესჭრნეს ACDF. ⁴⁵ წარმოუწყო+იგი DEF. ⁴⁶ მის – BC. ⁴⁷ მიერ – BC. ⁴⁸ ~ წარეკუეთნეს თავნი BCEF, თავნი+მათნი C. ⁴⁹ მახვლითა+და E. ⁵⁰ ფილიმონისი E. ⁵¹ რაოდენთამე BCEF. ⁵² სიტყესაებრ B. ⁵³ ფილიმონისსა ACE. ⁵⁴ თჳსა E. ⁵⁵ თანა BF. ⁵⁶ მათ – E. ⁵⁷ ნათელს-ილეს B, ნათელ-ილეს F. ⁵⁸ უძლო F. ⁵⁹ შეძრვად შერყევად CF. ⁶⁰ შინა – E. ⁶¹ დასდვეს E. ⁶² ზედა – C. ⁶³ იხილვა CE. ⁶⁴ ~ მისი შთაგდებაჲ B.

Cv	თა ჰრწმენა ქრისტე¹ საკურველებასა მას ზე- და, რომელი იხილეს, ხოლო წმიდანი ნაწილნი არიანე მთავრისანი მიიწინეს მონათა თუსთა² თანა ტვრთულნი დელფინისა³ მიერ სხუათა⁴ მათ პროტიკტოროთა თანა, ვითარცა წინამსწარ ეთქუა მათდა⁵ წმიდასა მას.	იგივე კორეგორ³³ შევიდა, რამეთუ სულითა წმი- დითა აღივსო და ღმერთად ჭეშმარიტად ქრისტე ღმერთი³⁴ აღიარა³⁵ და მიერ უვნებელად რამ გამოვიდა, წარეკუეთა მას თავი. ხოლო წმიდა ელეუთერი შთაიგლო³⁶ მასვე³⁷ თორნესა შინა და მიერ უვნებელად გამოვიდა, რამეთუ³⁸ ცეცხლი იგი მას შინა მგზებარე დაშრტა და მახულნი³⁹ იგი რკინანი გარე⁴⁰ უკუნიქცეს⁴¹ და საპყრობილედ შეიყენა, სადა-იგი საკურველებით გამოიზარდა ტრედისა მიერ საღმრთოჲსა და მერმე მოაბეს ეტლთა, რომელთა შეებნეს უკედნი და ველურ- ნი ცხენნი, რომელთაგან ანგელოზთა⁴² მიერ განიქსნა და მთასა მაღალსა აღიყვანა, სადა-იგი მკეცთა თანა ველურთა იყოფებოდა, რომელნი- იგი მომჟუნებოდეს საღმრთოთა მათ⁴³ სიტყუა- თა მისთაგან. და მერმე წარივლინეს მკედარნი შეპყრობად მისა,⁴⁴ რომელნი-იგი მჯუღლებულ იქმნენ⁴⁵ მის მიერ და ნათელ-ილეს.⁴⁶ და სხუა- თა მრავალთა ჰრწმენა მათ თანა რიცხვთ ვითარ ხუთასთა. მოყვანებულ უკუე იქმნა წინაშე მე- ფისა და მკეცთა მიეგლო და ვითარ უვნებელად დაიცვა,⁴⁷ ამისა შემდგომად მოიკლა ბრძანებითა მეფისაჲთა ორთა სტრატეიოტთა მიერ.	B105
Bv	ამასვე დღესა კსენებად დიდისა მის ძრვისაჲ. ԳՕԳԻՆԸ ՕՂԻԴԲԼԻՍԸ ՄԼ. წმიდისა მღვდელ- მოწამისა ელ ევთერი სი. ესე იყო ქალაქისა პრომისაჲ, ნათესავთა წარჩინებულთაჲ, ყრმაჲ ჰასაკითა, რომელი დაშთა მამისა თუსისაგან ობ- ლად და დედაჲ ხოლო მარტო⁶ ესუა მას სა- ხელით ანთია, რომელსა ესწავა სარწმუნოებაჲ წმიდისა პავლე მოციქულისაგან. ამან მიიყვა- ნა⁷ წმიდაჲ ესე ანიკიტოს⁸ მამათმთავრისა⁹ და საღმრთონი წერილნი მისგან ისწავნა¹⁰ და მნეთა თანა ეკლესიისათა¹¹ შეერთო. ხოლო ათხუთმეტი- სა რამ წლისაჲ იქმნა, კელთდასხმულ¹² იქმ- ნა¹³ დაიკონად და მეათრვამეტესა¹⁴ წელსა ხუ- ცად, და ოცისა¹⁵ რამ წლისა ჟამთა მიიწია, იკურთხა იგი ეპისკოპოსად ილირიკიისა¹⁶ და სათნოებათა მისთა სიმაღლითა¹⁷ მრავალნი სას- წაულნი აღასრულნა. ხოლო ვინაჲთგან ძალითა მოძღურებისა მისისაჲთა მრავალთა მოაქცევდა ქრისტეს სარწმუნოებად, წარიყვანა იგი¹⁸ ანდ- რიანე მეფემან და, მივიდა¹⁹ რამ წინაშე მისა,²⁰ სახელი ქრისტესი²¹ ბრწყინვალედ ქადაგა. მა- შინ უბრძანა მეფემან განრთხმაჲ მისი რვალისა ცხედარსა ზედა განკურვებულსა და სიმრავლე²² ცეცხლისაჲ დაგებად ქუეშე კერძო ცხედრისა მის და მერმე ლანძუთა ზედა დადებაჲ²³ და კუალად²⁴ შთაგდებაჲ ტაფაკსა შინა განკურ- ვებულსა სავსესა ზეთითა და²⁵ ცმელითა და ფისითა, გარნა ქრისტეს მადლითა და ძალი- თა ყოველთავე მათგან²⁶ უვნებელად დაიცვა.²⁷ მერმე განზრახვითა კორეგორ²⁸ ეპარხოზისაჲ- თა²⁹ შეიმზადა³⁰ თორნე გაძვიდული³¹ რკინებითა მახულებითა,³² რომელსა შინა საკურველებით	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ს უ ს ა - ნ ა მ ს ი, რომელი იყო პალესტინეს მაქსიმიანეს ზე⁴⁸ მეფისა, მამისა წარმართისა⁴⁹ და დედი- სა ჰურიისაჲ, რომელი ორთავე უღმრთოებასა განეშორა და ქრისტეს მიმართ მიისწრაფა და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ სილოვანე⁵⁰ ეპისკოპოსი- სა⁵¹ მიერ⁵² მიიღო. და ვითარცა მშობელნი მისნი აღესრულნეს, ყოველნი მონაგები გლახაკთა გა- ნუყო. და მონანი და მკევალნი უღლისაგან მო- ნებისა განათავისუფლნა და ლეღატები მისცა როჭიკად მათდა.⁵³ და ესრეთ თავადმან მონა- ზონებისა ცხორებასა მიჰმართა. და სამამაკა- ცოჲ⁵⁴ სამოსელი⁵⁵ შეიმოსა და მონასტერსა მამათასა მივიდა, სადა-იგი შეწყნარებულ იქმნა ფილიპეს მიერ წინამძღურისა და მის მიერ გა-	A102r
A101v			F85
D95			Dv
E66			Cv
C61			Ev
			Bv

¹ ქრისტე BC. ² თუსთა] მისთა D. ³ დელფინის D. ⁴ სხუათა] ხუთთა BC. ⁵ მათდა — E. ⁶ ~ ესუა მას მარტოჲ BCF. ⁷ მიიყვანა E. ⁸ ანიკიტოს E. ⁹ მამათმთავრისა E. ¹⁰ ისწავლნა BCF. ¹¹ ეკლესიისთა C. ¹² კელთდასხმულ — E. ¹³ იქმნა — E. ¹⁴ მეათურა-მეტესა B. ¹⁵ მეოცისა E. ¹⁶ ილირიკიისა BCF, ილირიკიისა E. ¹⁷ სიმაღლითა] სიმრავლითა E. ¹⁸ იგი — E. ¹⁹ მი-რამ-ვიდა D. ²⁰ მისსა BCF. ²¹ ქრისტესი F. ²² სიმრავლე F. ²³ დადებად C. ²⁴ კუალად] მერმე E. ²⁵ და — C. ²⁶ ამათგან EF. ²⁷ დაიცვა E. ²⁸ კორეგორ E, კორეოს F. ²⁹ ეპარხოზისაჲთა C. ³⁰ შეჰმზადა E. ³¹ გაძვიდული BC, გაგრძიდული E, განგძიდული F. ³² მახულითა E. ³³ კორეგორ E. ³⁴ ღმერთი — C. ³⁵ აღირა B. ³⁶ შთაიგლო AE. ³⁷ მასვე... შინა] მუნ E. ³⁸ რამეთუ] და BC. ³⁹ მახულნი E. ⁴⁰ რკინანი გარე — BCF. ⁴¹ უკუნიქცეს E. ⁴² ანგელოზისა C. ⁴³ მათ — C. ⁴⁴ მისსა EF. ⁴⁵ იქმნეს E. ⁴⁶ ნათელს-ილეს B, ნათელ-ილეს F. ⁴⁷ დაიცვა A. ⁴⁸ ზმ C. ⁴⁹ წარმართისაჲ BF. ⁵⁰ სილოვანეს BC, სილოვანეს E, სილოვანე F. ⁵¹ ეპისკოპოსისაგან BC, ეპისკოპოსისა E. ⁵² მიერ — BC. ⁵³ მათა B. ⁵⁴ სამამაკაცოჲთა C, სამამაკაცი E. ⁵⁵ სამოსლითა C.

A102v

მოცდილ იქმნა და აღიკუეცა.¹ და სახელ-იდვა იოვანე² და ვითარ ოცის წლის იქმნა, ესევი-თარი ცილისწამებაჲ მოიწია მის ზედა, რამეთუ | ენკრატისი ვინმე შევიდა მონასტერსა³ მას საკმრისა რომლისათჳსმე და აგონა წმიდისა მისთჳს,⁴ ვითარმედ მამაკაცი არს და სიბილწი-სა საქმედ აიძულებდა.⁵ ხოლო მან ვითარ განი-შორა იგი, შესმენილ იქმნა მის მიერ ვითარცა მაიძულებელი⁶ მისი საქმედ უჯეროჲსა.⁷ ხოლო ნეტარმან ამან თავს-იდვა ცილისწამებაჲ იგი და სინანული ითხოვა⁸ ბრალისა მისთჳს. ცნა ესე ეპისკოპოსმან ელევთერეპოლელმან⁹ მოწესისა მისგან და მოვიდა მონასტრად გამოწულილვად საქმისა მის. ხოლო სუსანა ითხოვა¹⁰ მოსლ-ვამ ორთა ქალწულთაჲ და ორთა დედათდია-კონთაჲ,¹¹ რომელთა თანა¹² შევიდა და საქმით გულსავსე-ყვნა. და ვითარ საცნაურ იქმნა ესე, ფრიად განკურდა¹³ ეპისკოპოსი და დედათდია-კონად აკურთხა იგი და სხუათა მათ წინამძღუ-რობაჲ უბრძანა. მრავალნი უკუე სასწაულნი | აღასრულნა ქრისტემან წმიდისა სუსანაჲს მიერ სასწაულად სათნოებათა მისთა. ხოლო ალექსანდრე მთავარი მივიდა რაჲ ელევთერე-პოლის და ვითარ-იგი შესწირვიდა მსხუერპლ-სა კერპთა მიმართ თავით თჳსით, მივიდა მუნ წმიდაჲ ესე და ქრისტეს მიმართ ლოცვითა კერპნი დაამკჳნა, ვინაჲცა შესმენილ იქმნა და წინაშე მთავრისა წარიდგინა და ძუძუნი მისნი¹⁴ მოეკუეუნეს,¹⁵ რომელნი-იგი კუალად | განიკურ-ნნეს¹⁶ და იქმნნეს¹⁷ მრთელ. | ხოლო ვითარცა იხილეს მკედართა მათ სასწაული ესე, პრწმენა ქრისტეს მიმართ და წარეკუეუნეს თავნი მათ-ნი. ხოლო წმიდამან სუსანა ტყვე¹⁸ ცეცხლი-თა განდნობილი¹⁹ და სტყრითა შთასხმული მუ-ცელსა მისსა პირით, ვითარცა რაჲ წყალი გრილი, შეიწყნარა²⁰ ნაწლევთა მისთა. მერმე იგუემა და ცეცხლსა შეითხია და ესრეთ სული თჳსი უფალსა შეჰვედრა.

ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმიდისა ელევთერისი.

* Δαχδάκ.

¹ აღიკუეცა B, აღკუეცა E. ² იწე C. ³ ~ მას მონასტერსა BCEF. ⁴ მისთჳს] მისი E. ⁵ აიძულებდა AD, იძულებდა E. ⁶ მაიძულებელი AE. ⁷ უჯეროჲსა E. ⁸ ითხოვა BF, ითხუა E. ⁹ ელევთერეპოლელმან E. ¹⁰ ითხოვა BCE. ¹¹ დედა-დიაკონთაჲ E. ¹² თანა – E. ¹³ განკურდა E. ¹⁴ მისნი] მისი E. ¹⁵ მოეკუეუნეს A. ¹⁶ განიკურნეს E. ¹⁷ იქმნეს ADE. ¹⁸ ტყვე E. ¹⁹ განდნობილი ABC. ²⁰ შეიწყნარეს BCF. ²¹ მარინოისი E. ²² მარკჳს C, მარინოჲსი EF, მაკრინეს E. ²³ მეფისა – B. ²⁴ შთაიდგინა AE. ²⁵ შთაიდგო AE. ²⁶ არაჲ D. ²⁷ შეუწუხებელად E. ²⁸ დაიცვა E. ²⁹ მეფე E. ³⁰ მახულითა E. ³¹ ~ და ჰნატრიდეს მას E. ³² ბარუ...ისი D, ბაქოზისი E. ³³ ირინი CBF, ირინა E. ³⁴ ზწ C. ³⁵ ქრისტეანეთა C. ³⁶ ნებსით E. ³⁷ მეუღლისაგან F. ³⁸ თჳსისა F. ³⁹ მადიდებლჳლბსა C. ⁴⁰ შეიძინე E. ⁴¹ რწთაგანი E. ⁴² დაიცვა E. ⁴³ ინება BCF. ⁴⁴ განეზრახა D.

მარინოჲსი.²¹ ესე იყო მაკრინოჲს²² ზე მეფისა²³ ნათესავისაგან მთავართაჲსა. | ხოლო ვიდრე ყრმაჲ იყო ჰასაკითა, შესმენილ იქმნა, ვითარმედ ქრისტიანე არს და განკითხვად წარიდ-გინა და ვითარ გებაჲ არა ინება, დამოეკიდა და კმლითა იგუემა და მერმე ნაკუერცხალთა ზედა ცეცხლისათა განირთხა და ტაფაკსა განკურვე-ბულსა შთაიდგინა,²⁴ სიავსა შინა რვალისასა შთაიდგო²⁵ და ყოველთაგანვე ქრისტეს მადლითა განერა, რამეთუ ცეცხლი იგი ცუარად შეიცვალა და კორცთა მოწამისათა არა²⁶ შეეხო. მრავალნი მკეცნი მიუტევნეს მის ზედა, რომელთაგან შეუ-ხებელად²⁷ დაიცვა²⁸ და მერმე ლოცვითა კერპნი | დამუსრნა, რამეთუ აცთუნა მეფე²⁹ და განბასრა, ვითარმედ მივიდეს ტაძრად კერპთა და უგოს მათ. და ესრეთ | მახულითა³⁰ აღსასრული მიიღო. ხოლო მამაჲ და დედაჲ მისი თანა უვიდოდეს და წარჰგზავნიდეს | მას³¹ და ჰნატრიდეს.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბაქოჲსი-სი.³² ესე იყო პალესტინით კოსტანტი და ირინე³³ მორწმუნეთა მეფეთა ზე³⁴ ბერძენთაჲსა. ამისი მამაჲ იყო პირველითგან ქრისტეანეთა³⁵ შვილი და თჳთ ქრისტეანევე, რომელსა ესუა ცოლი ღმრთისმოშიში, არამედ ეშმაკისა განზრახვითა და სოფლისა საცთურითა დაბნელებულმან დაუ-ტევა ქრისტეანობაჲ და სარკინოზ იქმნა ნეფ-სით³⁶ თჳსით. | ამან მეუღლისა³⁷ თჳსისაგან³⁸ შვნა შჳდნი ძენი და თჳსსავე მას ცთომილსა სარწმუნოებასა შინა აღზარდნა. ხოლო მას რაჲ ბოროტად მადიდებლობასა³⁹ შინა სულნი წარ-ჰკდეს, დაშთეს შჳდნივე⁴⁰ იგი ყრმანი დედისა თჳსისა თანა, რომელთაგანი⁴¹ მესამე წესისაებრ შობისა იყო ბაქოს, რომელსა ეწოდებოდა დაკა-ხოს,* რომელი ბერძულად ითარგმანების გელასი. ამან სიწმიდით დაიცვა⁴² თავი თჳსი, რამეთუ არა ინება შეყოფაჲ მეუღლისაჲ, არამედ პირველ სი-კუდილისაჲცა მამისა თჳსისა ენება⁴³ ქრისტეანე ყოფად, რომელი-იგი შემდგომად სიკუდილისა მისისა აღასრულა, რამეთუ განაზრახა⁴⁴ მორწ-

E67

F86

Bv

A103v

Dv

Cv

Ev
B107
F86v

D97

C63

მუნესა მას¹ დედასა თჳსსა და ვითარ² პოვა³ იგი მოხარულად⁴ ამას ზედა, დაუტევა, სადა-იგი შობილ იყო და იერუსალემდ წარვიდა და მიერ ბერისა ვისმე წინამძღურობითა⁵ ლავრასა წმიდისა საბაძსსა მივიდა, სადა-იგი წმიდა ნათლისღება მიიღო | და ეწოდა ბაქოს და მერმე ევედრა | და სახე მონაზონებისა შეიმოსა, | რომელსა შინა კეთილად მოქალაქობითა განაშუენა თავი თჳსი და ბრძანებითა წინამძღურისაათა მიერ განვიდა, რამეთუ შეშინდა, ნუჟუე⁶ ბოროტი ეყოს აგარიანთაგან, ვითარცა სარკინოზთა მომნათლველსა, ვინათგან ივინი მთავრობდეს მათ⁷ ქუეყანათა ჟამსა მას.⁸ ხოლო⁹ დამთხუევით¹⁰ და უფროსდა ღმრთისა განგებითა იერუსალემდ მივიდა და თჳსსა დედასა შეემთხვა, რამეთუ იგიცა ძიებად¹¹ მისა¹² მოსრულ იყო. მაშინ | უთხრა მას ყოველივე¹³ საქმე თჳსი და ჰრქუა, ვითარმედ:¹⁴ „ფრიად მწუხარე ვარ ურწმუნოებისათჳს ძმათა ჩემთაჲსა“. ესე რაჲ¹⁵ ესმა დედი-საგან თჳსისა ძმათა ზედა, მოუკდეს ივინი¹⁶ ქრისტეს სარწმუნოებასა თჳნიერ ხოლო ერთისა, რომელი დაადგრა აგარეანთავე¹⁷ შჯულისა შინა, რომელმანცა შეასმინა წმიდა ბაქოს¹⁸ აგარეანთა¹⁹ მიმართ²⁰ ვითარცა | ქრისტეანე-ქმნილი²¹ და შჯულისა მათისა უვარქმნილი.²² ხოლო მათ ძიება ყვეს და შეიპყრეს იგი და წინაშე ამირისა წარადგინეს და²³ მან მისცა იგი მთავართა და მსაჯულთა, რომელთა²⁴ წინაშე²⁵ ქრისტე²⁶ აღიარა და აგარიანთა²⁷ სარწმუნოებაჲ, ვითარცა ამაო და²⁸ ცთომილი, შეასმინა და განაქიქა.²⁹ და ესრეთ მახულობითა წარეკუთა თავი.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა³⁰ პრო-ვოქსი^{*} და³¹ ილარიონისი და მათთანაჲ და კსენებაჲ წმიდათა მამათა ჩუენთაჲ მემ-

ნონ მთავარებისკოპოსისა³² ეფესოქსა³³ და მოდისტოს³⁴ იერუსალიმელისაჲ

და წმიდისა³⁵ წინაწარმეტყუელისა ანგეასი. ესე იყო ტომისაგან ლევისა,³⁶ ხოლო იშვა ბაბილონს³⁷ ტყუეობასა მას და ვიდრე ჭაბუკა³⁸ იყო, მოვიდა ბაბილონით³⁹ იერუსალემს | და წინაწარმეტყუელა ზაქარიაჲს თანა ოცდაათექუსმეტი წელი. ხოლო | იყვნეს ესენი პირველ ქრისტეს განკაცებისა | ოთხას სამეოცდაათისა წლისა და განცხადებულად მოქცევისათჳს ერისა მის წინაწარმეტყუელა ანგეა და იხილა ზოგსრამე აღშენებაჲ ტაძრისაჲ.⁴⁰ მოკუდა უკუე იერუსალემს და დაეფლა მახლობელად | საფლავსა მას მღვდელთასა დიდებით, ვითარცა ივინი, ვინათგან იგიცა ნათესავისაგან⁴¹ იყო მღვდელთაჲსა.⁴² ამასვე დღესა კსენებაჲ წმიდისა ბასილიაქსი^{**}

და წმიდისა თეოფანე საკურველთ-მოქმედისაჲ.⁴³

ცისკრად იკითხონ ცხორებაჲ⁴⁴ წმიდისა მოდისტოსისი | და⁴⁵ წმიდათა მოწამეთა პროვო და ილარიონის წამებაჲ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΥΝΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ. წმიდათა სამთა ყრმათა⁴⁶ ანანიას, აზარია და⁴⁷ მისაილისი⁴⁸ და დანიელ წინაწარმეტყუელისაჲ. ვითარცა გუაუწყებენ პირველ აღწერილნი მოსაკსენებელნი, იყვნეს ესენი წმიდისაგან ქალაქისა იერუსალემისა ძენი⁴⁹ ეზეკია მეფისანი და დედისა კალიდონისნი.⁵⁰ ამან ეზეკია იკადრა თქუმა⁵¹ ღმრთისა მიმართ ღამარხვად სათნო წინაშე მისსა და შემატებაჲ | ცხორებისაჲ მიი-ლო⁵² ათხუთმეტი წელი. ხოლო წარტყუნა რაჲ იერუსალემი ნაბუქოდონოსორ⁵³ ასურასტანელთა მეფემან, წარიყვანეს ტყუედ⁵⁴ დანიელის თანა წინაწარმეტყუელისა და დაიდგინეს⁵⁵ ზედად-

Bv

A104r

F87

E68

Dv

Cv

* პროვო და ილარიონის ხსენება ორჯერ არის ამ დღეს შეტანილი BC. ** ბასილია არც ერთ ბერძნულ ნუსხაში არ არის, მომდევნო ხსენება არის Θεοφανής τη Βασιλίστου.

¹ მას – C. ² ~ ვითარ იგი პოვა E. ³ პოა BEF. ⁴ ~ ამას ზედა მოხარული E. ⁵ წინამძღურობითა E. ⁶ ნუჟუე CE. ⁷ ~ მას ჟამსა ქუეყანასა მას E. ⁸ ჟამსა მას მათ ჟამთა ⁹ ხოლო – BCF. ¹⁰ დამთხუევით D. ¹¹ ძიებად EF. ¹² მისსა ACD. ¹³ ყოველი CE. ¹⁴ ვითარმედ – C. ¹⁵ რაჲ+უკუე C. ¹⁶ ივინი – E. ¹⁷ აგარეანთა B, აგარიანთავე DE, აგარიანთა CEF. ¹⁸ ბაქოზ E. ¹⁹ აგარიანთა DF. ²⁰ მიმართ D. ²¹ ქრისტეანე-ქმნილი E. ²² უარქმნილი BCEF. ²³ და | ხოლო C. ²⁴ რომელთა – B. ²⁵ წინა BCF. ²⁶ ქრისტე+ღმერთი E. ²⁷ აგარეანთა E. ²⁸ და – E. ²⁹ განაქიქი D. ³⁰ მოწამეთა BC. ³¹ და – BCDEF. ³² მთავარებისკოპოსისა E. ³³ ეფესოქსა BCF. ³⁴ მოდისტოს | დომინტოს B. ³⁵ წმიდისა – BCF. ³⁶ ლევისა C. ³⁷ ბაბილონს B. ³⁸ ჭაბუკ E. ³⁹ ბაბილონით BC. ⁴⁰ ტაძრისა+და C. ⁴¹ ნათესავი C. ⁴² მღვდელთა C. ⁴³ საკურველთ-მოქმედისა E. ⁴⁴ ცხორებაჲ წამებაჲ C. ⁴⁵ და წმიდათა... წამებაჲ – BCEF. ⁴⁶ ყრმათა F. ⁴⁷ და – BCE. ⁴⁸ მისაელისი BCDEF. ⁴⁹ ძენი F. ⁵⁰ კალიდონისი BC, კალიდონისანი F. ⁵¹ ~ ღმრთისა მიმართ თქუმაღ BCE. ⁵² მოიღო E. ⁵³ ნაბუქოდონოსორ CE. ⁵⁴ ~ დანიელის წინაწარმეტყუელისა თანა ტყუედ E. ⁵⁵ დაიდგინეს E.

B108 A104v	გომელად სამეუფოთა საქმართა მეფისა მიერ სათნოებისათჳს მათისა. და მერმე შეურაცხევს რაჲ ხატი იგი, რომელი აღჰმართა¹ მან და არა² თაყუანის-სცეს მას, შეითხინეს შუდ წილ აღგ-ზეზულსა მას საკუმილსა, რომელსა შინა ღმრ-თისა ანგელოზისა გარდამოსლვითა შეცურეულ-ნი გალობდეს, ვინაჲცა, იხილა რაჲ³ მეფემან საკრეველებად იგი, აღიარა და თქუა, ვითარმედ: დიდ არს ღმერთი იგი, რომელსა ესენი უგალო-ბენ, რომელმან საკუმილი ცუარად შეცვალა და წმიდანი თჳსნი დაიცვნა⁴ უვნებელად. ხოლო ამისა⁵ შემდგომად აღდგა სხუად მეფე, სახელით ატტიკოს, რომელმან წმიდანი ესე განიკითხნა და იმხილა მათ მიერ. მაშინ ბრძანა წარკუეთად თავთა მათთაჲ, რომელნი-იგი ურთიერთას⁶ შეი-წყნარნეს⁷ წმიდათა ამთ⁸ ზეწრებითა და სა-მოსლვებითა და წიადლებითა მათითა, რამეთუ მი-საელის⁹ თავი შეიწყნარა აზარია და ანანია შეიწყნარა აზარიასი და დანიელ შეიწყნარა ანანიაჲსი და უკუანაჲსენელ წარეკუეთა მას-ცა თავი. ხოლო იტყჳნ, ვითარმედ შემდგო-მად წარკუეთისა კუალად შეეძერწნეს თჳსთავე გუამთა თავნი მათნი და ანგელოზმან უფლისა-მან აღიხუნა მიერ და წარიხუნა მთასა გებალსა და დასხნა იგინი კლდესა შინა, სადა-იგი დაყვეს ოთხასი წელი და აღდგომასა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესსა¹⁰ ივინიცა¹¹ აღდგეს¹² და კუა-ლად დაიძინეს.¹³	წმიდანი ყრმანი იხარებდეს და წინაწარმეტყუე-ლი დანიელ ლომთა მწყემსად ვითარცა ცხო-ვართა¹⁹ გამოჩნდა. მათითა მეოხებითა, ქრისტე ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ცი ს კ რ ა დ იკითხონ წამებაჲ²⁰ სამთა²¹ ყრმათაჲ. ს ა მ ხ რ ა დ წარდგომად²² გალობად სამთა ყრმათაჲ: „კურ-თხეულ ხარ შენ, უფალო ღმერთო მამათა ჩუენ-თაო, ქებითა“. (1) დასდებელი: „რამეთუ სამარ-თალით ესე ყოველი“. (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, სარწმუნოებით მწირობდა აბრაჰა.“ (3) ჰპოო კურიაკესა წმიდათა მამათასა. ალილიუჲა ო²³ „ღმერთო ყურთა ჩუენთა გუეს.“ (4) სახა-რებაჲ ლუკასი: „თქუა²⁴ უფალმან: ნუ გეში-ნინ მცირესა მაგას“, (5) ჰპოო²⁵ შაბათსა ო²⁶ შუდეულისასა. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ“. (6)
D98 Ev	ამასვე დღესა წმიდისა პ ა ტ ე რ მ ო თ ე ს ი¹⁴ და კ ო პ რ ი ს ი და ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ს ი, რომელ-ნი იწამნეს ივლიანეს ზე განდგომილისა.	კურიაკესა წინა ქრისტეს²⁷ შობისასა წმიდა-თა მამათაჲ უფალო ღალადყავსა. დასდებელნი²⁹ აღდგომისანი³⁰ და წმიდათა³¹ მამათმთავართანი.³² ლიტანიისად³³ აღდგომისაჲ,³⁴ კმისაჲ და³⁵ მერმე³⁶ მამათაჲ,³⁷ კმაჲ³⁸ ღ: „სარწმუნოებით³⁹ მამათმთა-ვარნი⁴⁰ განამართლენ და მათ მიერ წინაჲსწარვე⁴¹ წარმართთა ეკლესიაჲ მოასწავე. იქადიან დიდები-თა წმიდანი იგი, რამეთუ თესლისა მათისაგან აღმოსცენდა⁴² ნაყოფი უთესლოდ მშობელი შენი. მათითა მეოხებითა,⁴³ ქრისტე ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“. ეგრეთვე ღმერთი უფალსა ზედა პირველად⁴⁴ აღდგომისაჲ⁴⁵ და⁴⁶ დიდებასა ზედა მამათმთავართაჲ.⁴⁷ შემდგომად კანონისა თქუან იბაკოჲ⁴⁸ ესე.⁴⁹ „ანგელოზმან ყრმათაჲ შეაცურია საკუმილი“. და ვიდრე იბაკოსა ამას იტყოდინ, Dv
C64	მ წ უ ხ რ ი. დასდებელნი წმიდათანი. სტიქა-რონად¹⁵ მსგეფსისანი.¹⁶ ლიტანიისად და ღმერთი უფალსა ზედა, კმაჲ¹⁷ ღ: „დიდ არიან¹⁸ სარ-წმუნოებისა საქმენი, რამეთუ აღსა მას შინა ცე-ცხლისასა, ვითარცა წყალსა განსუენებისასა,	ზე დგენ ყოველნი და მერმე იკითხონ ოქროპირი-სა თქუმული აბრაჰამისთჳს „მარგალიტსა“ შინა. გალობანი ორნი აღდგომისანი⁵⁰ და მამათმთა-ვართანი⁵¹ ღ⁵² გუერდისანი⁵³ და სამთა ყრმა-თანი ო გუერდისანი. ღალადყავსა⁵⁴ ზედა იბა- B109 A105v

¹ აჰმართა A. ² არაჲ ABDEF. ³ რაჲ — E. ⁴ დაიცვნა AE. ⁵ ამისა C, ~ შემდგომად ამისა E. ⁶ ურთიერთარს DE. ⁷ შეიწყნარეს E. ⁸ მათ E. ⁹ მისაელის A, მისაელისი E. ¹⁰ ქრისტესა AE. ¹¹ ივინიცა BF. ¹² აღდგეს A. ¹³ დაძინეს E. ¹⁴ პატერმოთისი BCEF. ¹⁵ სტიქარონად — E. ¹⁶ მსგეფსისანი E. ¹⁷ კმაჲ ოხითაჲ E. ¹⁸ არიან რწ C. ¹⁹ ცხოვრთა E. ²⁰ წამებაჲ+წმიდათა C. ²¹ სამა E. ²² წარდგომად+და F. ²³ ო — C. ²⁴ ჰრქუა E. ²⁵ ჰპოო ACDEF. ²⁶ ოცნა მეათერთმეტესა B, მეათერთმეტისა C. ²⁷ ქრისტეს შობისასა — ABCDF. ²⁸ მამათაჲ მამათმთავართაჲ BCDF, მამადმთავართაჲ E. ²⁹ დასდებელნი — E. ³⁰ აღდგომისანი AD, აღდგომისაჲ E. ³¹ წმიდათა — E. ³² მამადმთავართაჲ E. ³³ ლიტანიისა BC. ³⁴ აღდგომისა BF, აღდგომისაჲ E. ³⁵ და — BCE. ³⁶ მერმე და E. ³⁷ მამათაჲ მამათმთავართაჲ BC, მამადმთავართაჲ E. ³⁸ კმაჲ — ACEF. ³⁹ სარწმუნოებით B. ⁴⁰ მამათმთავარნი E. ⁴¹ წინაჲსწარვე AD. ⁴² აღმოგზვენდა E. ⁴³ მეუხებითა E. ⁴⁴ პირველად კუალად E. ⁴⁵ აღდგომისა A. ⁴⁶ და — E. ⁴⁷ მამათმთავართაჲ მამათაჲ E. ⁴⁸ იბაკო E. ⁴⁹ ესე+ო E. ⁵⁰ აღდგომისანი BCDEF+კმისანი E. ⁵¹ მამათმთავართანი E. ⁵² ღ... ყრმათანი — E. ⁵³ გუერდისანი+და D,+გინა პავლესნი E. ⁵⁴ ღალადყავსა ACD.

(1) გალ. 7,1. (2) გალ. 7,2. (3) ებრ. 11,9. (4) ფს. 43,1. (5) ლუკ. 12,32. (6) ფს. 32,1.

E69
Cv

კომ: „კელითწერილი“.¹ ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი:
„იქადიან წმიდანი ღიდებთა“. (1) დასდებელი:
„უგალობდეთ² უფალსა გალობითა ახლითა
ქე.“ (2) პავლე კოლასელთა.³ „მძნო, რაჟამს
ქრისტე გამოცხადნეს“, (3) ჰპოვო⁴ კვრიაკესა
ზ⁶* შუდეულისასა.⁷ ალილუიამ ო გუერდი: |
„ჭეშმარიტებად | ქუეყანით აღმოს.“ (4) სახა-
რებად იოვანესი: „თქუა⁸ უფალმან: ამენ, ამენ,
გეტყუ თქუენ, უკუეთუ ვინმე სიტყუანი ჩემ-
ნი დაიმარხნეს“, (5) ჰპოვო⁹ სამშაბათსა¹⁰ მე-
ხუთისა¹¹ შუდეულისასა¹² აღვსებითგან.¹³ განიცა-
დე: „აქებდით უფალსა ცათაგან, ალილუიამ,¹⁴
აქებდით მას მაღალთა შინა, ალილუიამ“. (6)
რომელი შაბათი წინამთ¹⁶ ქრისტეს შობისა
იყოს, სამხრად წარდგომა.¹⁷ „იხარებდით მარ-
თაღნი¹⁸ უფლისა მიმართ, იშუებ.“ (7) დასდებე-
ლი: „ნეტარ არიან, რომელთა¹⁹ მიეტევნენ“. (8)
პავლე გალატელთა: „მძნო, წინამწარ²⁰ იცო-
და წიგნი“, (9) ჰპოვო²¹ შაბათსა ხუ²², ალი-
ლუიამ ო: „გთნდა, უფალო, ქუეყანად შენი
მოა.“ (10) სახარებად ლუკასი, თავი აჯზ.²³
„თქუა უფალმან: ემსგავსა სასუფეველი ცათა“
ვიდრე „ღმრთისასა“, (11) ჰპოვო²⁴ ო შაბათსა.
განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (12)
რომელი²⁶ კვრიაკე ქრისტესშობისა²⁷ წი-
ნამთ²⁸ იყოს, კსენებად აბრაჰამ, ისაკ და იაკობი-
სი და სამთა ყრმათა და დანიელ წინაწარმე-
ტყუელისა.
მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა²⁹ – დასდე-
ბელნი აღდგომისანი³⁰ და მამათმავართანი.³¹
„ედებთა ზედა“. სტიქარონად აღდგომისანი³² და

მამათმავართანი.³³ ლიტანიისად:³⁴ „ღიდ არიან
სარწმუნოებისა³⁵ საქმენი“,³⁶ ამასვე³⁷ ფურცელსა
ამერსა ჰპოო.³⁸ ცისკრად³⁹ ღმერთი უფალსა
ზედა აღდგომისა,⁴⁰ კმისა, ხოლო⁴¹ შემდგო-
მად⁴² კანონისა იბაკოა ო.⁴³ და⁴⁴ ამიერითგან⁴⁵
ვიწყებთ კითხვად⁴⁶ მათეს თავისა თარგმანებასა.
გალობანი აღდგომისანი.⁴⁷ | და მამათმავართა-
ნი.⁴⁸ განძლიერდასა ზედა იბაკოა⁴⁹ აღდგომისა.⁵⁰
ღაღადყავსა ზედა იბაკოა:⁵¹ „კელითწერილი“. |
დასასრულსა მუკლი:⁵² „სულიერად ჩუენ მორწ-
მუნენი“. სამხრად ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს
აღსარებ.“ (13) „უფალი სუფევს, შუენიერებად“,
(14) „მოვედით, უგალობდით“. (15) ოხითა:
„ღიდ არიან სარწმუნო“. ღიდებასა ზედა იბა-
კომ: „კელითწერილი“.⁵³ წარდგომა გალობად
მამათა:⁵⁴ „კურთხეულ ხარ შენ, უფალო ღმერ-
თო მამათა“. (16) დასდებელი: „რამეთუ სამართა-
ლით ესე ყოველი მი.“ (17) პავლე ებრაელთა:
„მძნო, სარწმუნოებით მწირობდა“, (18) ჰპო-
ვო⁵⁵ ამასვე კვრიაკესა. ალილუიამ: „ღმერთო,⁵⁶
ყურთა ჩუენთა გუეს.“ (19) სახარებად მათესი:
„წიგნი შობისა⁵⁷ იესუ⁵⁸ ქრისტესი,⁵⁹ ძისა“ ვიდ-
რე „სახელი მისი იესუ“. (20) განიცადე: „აქებ-
დით უფალსა ცათაგან, ალილუიამ, აქებდით მას
მაღალთა შინა, ალილუიამ“. (21)
ГЛАГОЛЪ СВЯТЫМЪ СЪ. წმიდისა ფლო-
როსი ამასიელ ეპისკოპოსისა. ესე
იყო მეფობასა იუსტინიანე⁶⁰ | ახლისასა და ტი-
ბერიისა⁶¹ და მავრიკისა კოსტანტინეპოლის⁶²
შინა მამისა სეხნაძესავე თჳსისა, ფლოროსი⁶³
სახელით და დედისა ევფიმიაძისი.⁶⁴ ხოლო იქმ-

Bv

D99
A106r

F89r
C65

* ზ კვრ. შეტანილია სხვა საკითხავი კოლ. 3,12-16.

¹ კელითწერილი | კელითქმულსა F. ² უგალობდეთ – CF. ³ კოლასელთა | კორინთელ E. ⁴ გამოცხადნეს | გამოჩნდა E, გამოცხადნა ABCD. ⁵ ჰპო C, ჰპო ADEF. ⁶ ზ | ოცდამეცხრესა BC. ⁷ შუდეულისასა – E. ⁸ ჰრქუა E. ⁹ ჰპო ACDEF. ¹⁰ სამშაბათსა | შაბათსა C. ¹¹ მეხუთისა | ო-სა B, ო C. ¹² შუდეულისასა E. ¹³ ახსენებითგან A, ღხსენებითგან DF. ¹⁴ ალი-
ლუიამ... შინა – CE. ¹⁵ ალილუიამ – A. ¹⁶ ~ ქრისტეს შობისა წინამთ B, წინა C. ¹⁷ წარდგომა | ფსალმუნი BC. ¹⁸ მარ-
თაღნი – ABD. ¹⁹ რომელთა | რწნთა E. ²⁰ წინამწარ D. ²¹ ჰპო C, ჰპო ADEF. ²² ხუ+შუდეულისასა E. ²³ აჯზ E. ²⁴ ჰპო
C, ჰპო DEF. ²⁵ ცათაგან+ალილუიამ F. ²⁶ რომელ AE, ~ კვრიაკე რომელი C. ²⁷ ქრისტესშობასა BF, ქრისტესშობისა
E. ²⁸ წინა E. ²⁹ ღაღადყავსა AC. ³⁰ აღდგომისანი BC+კმისანი E. ³¹ მამათმავართანი | მამათანი E+და E. ³² აღდგომისანი
BCF, აღდგომისა E. ³³ მამათმავართა E+და E. ³⁴ ლიტანიისა E+ევრეთვე და E. ³⁵ სარწმუნოებანი E. ³⁶ საქმენი –
AE. ³⁷ ამასვე... ჰპო | უკუენა ჰპო ფურცელსა BC, იმერთი ჰპო E, ჰპო ამას თუესა ო F. ³⁸ ჰპო C. ³⁹ ცისკრად...
ხოლო – E. ⁴⁰ აღდგომისა BDEF, აღდგომისა C. ⁴¹ ხოლო – C. ⁴² შემდგომად+ცისკრისა E. ⁴³ ო | ორი C. ⁴⁴ და – C.
⁴⁵ მიერითგან BF. ⁴⁶ კითხვად – E. ⁴⁷ აღდგომისანი BCEF. ⁴⁸ მამადმთავართანი E. ⁴⁹ იბაკოი E. ⁵⁰ აღდგომისა A. ⁵¹ იბაკოი
E. ⁵² მუკლი | სტიქარონი C. ⁵³ კელითწერილი | კელითქმულსა F. ⁵⁴ მამათა E+ჩუენთა E | სამთა ყრმათა F. ⁵⁵ ჰპო
C, ჰპო EF. ⁵⁶ ღმერთო... გუეს. | ნათესავი მისი E. ⁵⁷ შობისა CE. ⁵⁸ იესუ – E. ⁵⁹ ქრისტე B, – E. ⁶⁰ იუსტინიანე BC,
იოსტინიანე E, იუსტინიანე F. ⁶¹ ტიბერიისა E. ⁶² კოსტანტინეპოლეს E. ⁶³ ფლოროსი E. ⁶⁴ ევფიმიაძისი E
(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) კოლ. 3,4. (4) ფს. 84,12. (5) იოანე 8,51. (6) ფს. 148,1. (7) ფს. 31,11. (8) ფს. 31,1.
(9) გალ. 3,8. (10) ფს. 84,2. (11) ლუკ. 13,19. (12) ფს. 148,1. (13) ფს. 91,2. (14) ფს. 92,1. (15) ფს. 94,1. (16) გალ. 7,1.
(17) გალ. 7,2 (18) ებრ. 11,9 (19) ფს. 43,2. (20) მათ. 1,1-25. (21) ფს. 148,1.

	ნა ყოვლითავე ¹ სწავლულებითა გამოცდილ და სწავლულ საწარმართოთა ² და საეკლესიოთა საღმრთოთა წერილთადათა. პირველად უკუე მწიგნობართა თანა მეფისათა დაეწესა და მერმე	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ³¹ ეკტუ- ქისი ³² და თესალონიკესი და მათ თანა ორასთა მამათა და სამეოცდაათთა დედათა, რომელნი იწამნეს თესალონიკეს	A107r
Ev	პატრიკობისა პატივსა აღიყვანა, მეუღლესა შეე- ყო და მამა ყრმათა იქმნა და ესენი სენისა მიერ სასიკუდინოისა ³ რაჲ მოსწყდეს, მონაზონებისა ცხორებაჲ აღიღო და დაჯდა ერთსა დაბათა თვსთაგანსა, რომელი-იგი ⁴ იყო ანაპოლოს ⁵ და	და წმიდათა მოწამეთა ვონიფანტესი ³³ და ერმოლოასი ³⁴ ԺԳԴՆԸ ՕՒԽԴԲԼԻՍԸ Ե. წმიდისა მღვდელ- მოწამისა ეგნატის ³⁵ ღმერთშემოსილისაჲ. ესე იყო შემდგომი წმიდათა მოციქულთაჲ. ³⁶ ხოლო	Bv
B110	მერმე სათნოებათა მათთჳს, რომელნი იყვნეს მის თანა, ამისიისა ⁶ ეპისკოპოსად იკურთხა და მი-რაჲ-ვიდა ⁷ მუნ, კეთილად დამწყსო ⁸ მისდა რწმუნებული იგი ⁹ სამწყსოჲ ქრისტესი და მრავალნი საკურველებანი ¹⁰ აღასრულნა და უფლი- სა ¹¹ მიმართ მიიკვალა.	ეკლესიასა ანტიოქიისასა მეორედ შემდგომად ევლოდისა ³⁷ დაიდგინა ³⁸ პატრიქად, რომელი იყო მოწაფე იოვანე მახარებელისაჲ ³⁹ პოლიკარ- პოის ⁴⁰ თანა ზმირნის ⁴¹ ეპისკოპოსისა. ესე ღმერთ- შემოსილი ⁴² ეგნატი წარიდგინა წინაშე ტრაიანე ⁴³	E70
A106v	ამასვე დღესა წმიდისა ვონიფანტისი ¹² და წმიდისა მოწამისა ფოკაასი ¹³ და ერ- მილოასი ¹⁴	მეფისა, გან-რაჲ-ვიდოდა წყობად პართთა და მრავლითა სიბრძნითა ეზრახა მას და სიმტკიცე სარწმუნოებისა თჳსისაჲ აუწყა მეფესა, რომ-	D100
Dv	და სატფურებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელი- საჲ ¹⁵ ხალკუპრატისა. ¹⁶	ლისათჳსცა ათთა მიერ სტრატოლთა შეკრუ- ლი წარიყვანა პრომედ, მრავლითა ჭირითა გა- ნამტკიცნა უკუე ქალაქად-ქალაქად ⁴⁴ ეკლესიანი,	
	ԺԳԴՆԸ ՕՒԽԴԲԼԻՍԸ ԴԵ. წმიდათა მოწამეთა პრომოასი ¹⁷ და ¹⁸ არეოასი ¹⁹ და ²⁰ ელიაჲ- სი, რომელნი იყვნეს მეგუპტელნი ²¹ და მსახუ- რებისათჳს წმიდათაჲსა კილიკიას მოვიდოდეს. ხოლო ვითარცა მოიწინეს ²² ასკალონდ, შეპყრო- ბილ იქმნეს ²³ და წინაშე ფირმილიანე მსაჯული- სა ²⁴ წარიდგინეს და თავნი თჳსნი ქრისტეანედ ²⁵ აღიარნეს და თვითსახითა ²⁶ სატანჯველითა გა- ნიკითხნეს. და ესრეთ წმიდაჲ არე ²⁷ ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა, ხოლო პრომოოს ²⁸ და ელიას მახვლითა წარეკუთნეს თავნი.	რომელნიცა განვლნა და ესრეთ პრომედ მიიწია. და ილოცა, რაჲთა მკეცთა მიერ განილიოს, რა- მეთუ თქუა, ვითარმედ: „მე ვარ იფქლი წმიდაჲ და კბილითა მკეცთაჲთა დავიფქვი, რაჲთა ვიქმნე ⁴⁵ პურ ⁴⁶ წმიდა შესაწირავ ღმრთისა“, ვინაჲცა მოი- კლა მკეცთა მიერ თეატრონსა შინა სიტყვსაებრ თჳსისა. ⁴⁷ ხოლო ნეშტნი იგი ნაწილნი მისნი წარ- იხუნეს ⁴⁸ ანტიოქიასვე. ამის ნეტარისასა იტყვან, ვითარმედ ესე იყო ყრმაჲ იგი, რომელი ქრისტე- მან მიიქუა და თქუა, ვითარმედ: „რომელმან არა დაიმდაბლოს ⁴⁹ თავი თჳსი, ვითარცა ყრმაჲ ესე, ვერ შევიდეს იგი ⁵⁰ სასუფეველსა ცათასა და რომელმან ესევითარი ყრმაჲ შეიწყნაროს სახელი- სა ჩემისათჳს, მე შემიწყნარებს.“	F90
Fv	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტიმოთე დიაკონისაჲ და პოლიექტოასი ²⁹ რო- მელთაგანი ტიმოთე შეპყრობილ იქმნა და სახე- ლი ქრისტესი აღიარა და შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა მავრი- ტანიას შინა. ხოლო პოლიექტოს ³⁰ მრავალფე- რითა სატანჯველითა განიცადა და მანცა კესა- რიას შინა ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიიღო.	ԺԳԴՆԸ ՕՒԽԴԲԼԻՍԸ Ե. წმიდისა მღვდელ- მოწამისა ეგნატის ³⁵ ღმერთშემოსილისაჲ. ესე იყო შემდგომი წმიდათა მოციქულთაჲ. ³⁶ ხოლო ეკლესიასა ანტიოქიისასა მეორედ შემდგომად ევლოდისა ³⁷ დაიდგინა ³⁸ პატრიქად, რომელი იყო მოწაფე იოვანე მახარებელისაჲ ³⁹ პოლიკარ- პოის ⁴⁰ თანა ზმირნის ⁴¹ ეპისკოპოსისა. ესე ღმერთ- შემოსილი ⁴² ეგნატი წარიდგინა წინაშე ტრაიანე ⁴³	C66
Cv		ԺԳԴՆԸ ՕՒԽԴԲԼԻՍԸ Ե. წმიდისა მღვდელ- მოწამისა ეგნატის ³⁵ ღმერთშემოსილისაჲ. ესე იყო შემდგომი წმიდათა მოციქულთაჲ. ³⁶ ხოლო ეკლესიასა ანტიოქიისასა მეორედ შემდგომად ევლოდისა ³⁷ დაიდგინა ³⁸ პატრიქად, რომელი იყო მოწაფე იოვანე მახარებელისაჲ ³⁹ პოლიკარ- პოის ⁴⁰ თანა ზმირნის ⁴¹ ეპისკოპოსისა. ესე ღმერთ- შემოსილი ⁴² ეგნატი წარიდგინა წინაშე ტრაიანე ⁴³	A107v
		ԺԳԴՆԸ ՕՒԽԴԲԼԻՍԸ Ե. წმიდისა მღვდელ- მოწამისა ეგნატის ³⁵ ღმერთშემოსილისაჲ. ესე იყო შემდგომი წმიდათა მოციქულთაჲ. ³⁶ ხოლო ეკლესიასა ანტიოქიისასა მეორედ შემდგომად ევლოდისა ³⁷ დაიდგინა ³⁸ პატრიქად, რომელი იყო მოწაფე იოვანე მახარებელისაჲ ³⁹ პოლიკარ- პოის ⁴⁰ თანა ზმირნის ⁴¹ ეპისკოპოსისა. ესე ღმერთ- შემოსილი ⁴² ეგნატი წარიდგინა წინაშე ტრაიანე ⁴³	B111

¹ ყოვლითა E. ² საწარმართოთა E. ³ ~ რაჲ სასიკუდინოისა E. ⁴ იგი — C. ⁵ ანაპოლოს E. ⁶ ამასისა B. ⁷ მივიდა რაჲ E. ⁸ დაამწყსო BC. ⁹ იგი — AB. ¹⁰ საკურველებანი E. ¹¹ უფლისა | ღმრთისა E. ¹² ვონიფანტესი E. ¹³ ფუკაასი B. ¹⁴ ერმილოისი E. ¹⁵ ღმრთისმშობლისა E. ¹⁶ ხალკოპრატისა E. ¹⁷ პრომაისი E. ¹⁸ და — C. ¹⁹ არეოისი E. ²⁰ და — B. ²¹ მეგუპტელნი E. ²² მოიწინეს E. ²³ იქმნეს AD. ²⁴ მსაჯულისა | მთავრისა C. ²⁵ ქრისტეანად B. ²⁶ თითოსახითა BCEF. ²⁷ არეო CF. ²⁸ პრომოს E. ²⁹ პოლიექტოისი E. ³⁰ პოლიექტოსი E. ³¹ მოწამეთა BCDEF. ³² ეკსტუქისი, BC, ეკსტუქი E. ³³ ვონიფანტესი E. ³⁴ ერმოლოისი E. ³⁵ ეგნატისი BF. ³⁶ მოციქულთა D. ³⁷ ევლოდისა C. ³⁸ დაიდგინა A. ³⁹ მახარებელი-
სა C. ⁴⁰ პოლიკარპოსი F. ⁴¹ ზმირნელ BC. ⁴² ღმერთშემოსი B. ⁴³ ტრაიანე AE. ⁴⁴ ქალაქად+წმიდანი E. ⁴⁵ ვიქმე B, ვიქნა E. ⁴⁶ პორ F. ⁴⁷ თჳსისა | მისისა E. ⁴⁸ წარმოიხუნეს E. ⁴⁹ დაიმდაბლოს AE. ⁵⁰ იგი — BC. ⁵¹ მოწამეთა D. ⁵² წამლევანთა — C], წარმავლთა B.

ქუეწარმავალთა, რომელთაგან ქრისტეს მადლი-
თა უვნებელად დაიცვნეს¹ და მერმე კრულნი
წარიგზავნენ² მავრიტანიას³ ქალაქსა, რომელსა
ანდილონა ეწოდებოდა, რომელი-იგი მეცნიერები-
თა ქრისტესითა განანათლეს და მრავალნი სას-
წაულნი აღასრულნეს და⁴ ეგშაპი, რომელი მოს-
წყუელდა გარემოჲს მკჳდრთა, მთასა ზედა მოკ-
ლეს იგი. და სრბამ თჳსი კეთილად სრულ-ყვეს⁵
და გვრგვნი წამებისა დაიდგეს.⁶

Ev | ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა
მიქაელ სჳნკელი სა და⁷ აღმსარებელისა.⁸

მწუხრი. უფალო დაღაფავსა⁹ — დასდე-
ბელნი წინაღლისანი და წმიდისანი. სტიქარონად
წმიდისა¹⁰ ეგნატისნივე.¹¹ „ეპა, მენენი“.¹² დიდება-
სა ზედა წინაღლისა, ლიტანიისა და¹³ ოხითა,
Dv კმა¹⁴ ო.¹⁵ „საქმით მიემსგავსე | მოციქულთა
და¹⁶ საყდარსა მათსა ღირს იქმენ და¹⁷ საქმე მოი-
გე, ნეტარო, აღმყვანებელი ხედვად. ამისთჳს სი-
ტყუასა მას ჭეშმარიტებისასა მართლიად აღმო-
იტყოდე და ილუაწე კეთილად, ვიდრე სისხლთა
დათხევადმდე. მამაო წმიდაო, ევედრე ქრისტესა
ღმერთსა შეწყანრებად სულთა ჩუენთათჳს“. ესე-
ვე¹⁸ ღმერთი უფალსა ზედა. ცისკრად იკი-
თხონ წამებაჲ წმიდისა და შესხმაჲ, გალობანი
წინაღლისანი და წმიდისანი და საკითხავი ფი-
ლოლონესთჳს, თქუებული ოქრობირისა. განძ-
ლიერდასა¹⁹ და²⁰ დაღაფავსა²¹ ზედა წარდგომაჲ
A108r წინაღლისა²² | და წმიდისა²³ სამხრად
წარდგომაჲ²⁴ ო გუერდი: „იხარებდით მართალ-
ნი“. (1) დასდებელი: | „შეგესემინ²⁴ ღმერთსა
Fv ლოცვისა“. (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, შევე-

ესევიტარი-ჰგვანდა“ ვიდრე „არა კაცმან“. (3)
სხუაჲ პავლე²⁵ ებრაელთაჲვე.²⁶ „ძმანო, მივის
ჩუენ მღელთმოდუარი“, (4) ჰპოვო.²⁷ მესამე-
სა²⁸ კურიაკესა მარზვათასა. ალილუიაჲ: „მღ-
დელნი²⁹ შენნი³⁰ შეიმოსნენ სიმაღლითაჲ“. (5)
სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 90: „მას ჟამსა³¹
მოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი“ (6) ჰპოვო³²
ორშაბათსა მეორისა³³ შუდელისასა. განიცადე:
„საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მართა“. (7)

| უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ წმიდისა ეგნა-
Cv ტისითგან მწუხრისა ლოცვასა ჭირის³⁴ კანონ-
სა არღარა³⁵ ვიტყვო და სერობისა³⁶ ლოცვასა³⁷
ექუსთა ჟამთა სერობისათა. ხოლო სხუასა ყო-
ველსავე ვიტყვო ჟამთა და ცისკრისა ალელუა-
სა და³⁸ მწუხრისასა³⁹ და ცისკრისასა⁴⁰ ვიტყვო.
ლიტანიისად: „ბეთლემ, განემზადე“, ⁴² გინათუ
სხუასა დასდებელსა წინაღლისა⁴³ დასდებელთა-
გან. ხოლო მოვიდრეკო მუკლთა თჳნიერ ეგნა-
ტის დღესასწაულისა ვიდრე⁴⁴ წინაღლემდე.⁴⁵
ხოლო წმიდისა ეგნატისითგან ვიწყებთ⁴⁶ თქუ-
მად⁴⁷ წინაღლისათა და ვიტყვო⁴⁸ სამთა⁴⁹ წინა-
ღლისათა და სამთა⁵⁰ წმიდისათა. სტიქარონად
— წინაღლისათა.⁵¹ ლიტანიისად — „ბეთლემ, გა-
ნემზადე“⁵² და⁵³ კურიელისონსა⁵⁴ ზ და თორ-
მეტსა⁵⁵ მუკლსა. ხოლო⁵⁶ წმიდისა⁵⁷ ეგნატისა⁵⁸
მუკლთა არა მოვიდრეკო, არამედ⁵⁹ ხტ და ხჳ და
ხჴ. და ვიკითხავო წამებასა, რომლისაცა წმი-
დისა იყოს, ხოლო სხუასა საკითხავსა | მა-
თეს თაჳისა თარგმანებისაგან. და ვიტყვო⁶⁰ წი-
ნაღლისა ხუედრთაცა და⁶¹ გალობათა⁶² ვიდრე
წინაღლემდე⁶³ ქრისტეშობისა⁶⁴ მწუხრსა.⁶⁵

¹ დაიცვნეს E. ² წარიგზავნეს E. ³ მავრიტანიას C. ⁴ და — BC. ⁵ სრულ-ყვეს E. ⁶ დაიდგეს AE. ⁷ და — E. ⁸ აღმსარებელისა F. ⁹ დაღაფავსა ACD. ¹⁰ წმიდისა — E. ¹¹ ეგნატისი E. ¹² მენენი E. ¹³ და — E. ¹⁴ კმა — ADE. ¹⁵ ო — E. ¹⁶ და... ჩუენთათჳს | ჰპოო სეკდენბერსა ო წმიდისა ანთიმოჲსსა BCF. ¹⁷ და — BCDF. ¹⁸ ესევე... ზედა — E. ¹⁹ განძლიერდასა+ზედა F. ²⁰ და | ზედა E+იბაკო E. ²¹ დაღაფავსა A. ²² წინაღლისა E. ²³ წარდგომაჲ ფსალმუნი BCEF. ²⁴ შეგესემინ CE. ²⁵ პავლე — ADEF. ²⁶ ებრაელთაჲ E. ²⁷ ჰპო CD, ჰპო EF. ²⁸ მესამესა | ო ADE. ²⁹ მღელთა A. ³⁰ შენთა A. ³¹ ჟამსა+შინა EF. ³² ჰპო B, ჰპო CDEF. ³³ მეორისა | ო DE. ³⁴ ჭირისა BCF. ³⁵ არა C. ³⁶ და სერობისა... წინაღლემდე | ამისთჳს რომელ უფალო დაღაფავსა ზედა ქრისტეშობისა დასდებულნი ითქუმიან და ეკლესიას სერობისაგან კიდე სხუათა შემდგომთა ჟამთა არა ვილოცავთ ცისკრად ალელუიამსა ვიტყვო და ზედა ქრისტეშობისა დასდებელსა: „ბეთლემ განემზადე“ გინა თუ სხუაჲ და კანონსა ვიტყვო და წარდგომასა და წიგნსა ვიკითხავთ და გალობათა თქუან ქრისტეშობისათა და წმიდისათა C+და ჟამთა ვილოცავთ და მუკლთა მოვიდრეკო წესისაჲრ (მინაწერი აშიაზე C). ³⁷ ლოცვასა | ჟამსა E. ³⁸ და — E. ³⁹ მწუხრისასა D, მიმწუხრისასა BCDE. ⁴⁰ ცისკრისად E. ⁴¹ ბეთლემო E. ⁴² განემზადე BC. ⁴³ წინაღლისა... ხოლო — E. ⁴⁴ ვიდრე — E. ⁴⁵ წინაღლესა E. ⁴⁶ ვიწყებთ | ვიტყვო E. ⁴⁷ თქუმა | სამთა E. ⁴⁸ ვიტყვო... წმიდისათა | შემდგომად ვისიცა იყოს, ეგრეთვე E. ⁴⁹ სამთა | ო AD. ⁵⁰ სამთა | ო AD. ⁵¹ წინაღლისათა... განემზადე — E. ⁵² განემზადე BC. ⁵³ და | ხოლო E. ⁵⁴ ~ ზ კურიელისონსა E. ⁵⁵ თორმეტსა | ო AED. ⁵⁶ ხოლო — AD. ⁵⁷ წმიდისა... და | სამსა დღესა და ვიკითხავთ ვისიცა წმიდისა იყოს და თუ არა, თარგმანებასა გალობათა E. ⁵⁸ ეგნატისსა BCEF. ⁵⁹ არამედ ხტ და ხჳ და ხჴ — CE. ⁶⁰ ~ წინაღლისათა და ხუედრთაცა ვიტყვო E. ⁶¹ და — E. ⁶² გალობათა — E. ⁶³ წინაღლემდე C. ⁶⁴ ქრისტეშობისა BEF. ⁶⁵ მწუხრისა DF.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 7,26-8,2. (4) ებრ. 4,14. (5) ფს. 131,9. (6) მრკ. 9,33. (7) ფს. 111,6.

	ГЛАГОЛЪ СЪБНУЕЛЪ СЯ. წმიდისა მოწამისა ივლიანაძისი, რომელი იყო ქალაქით ნიკომი- დიით¹ მაქსიმიანეს ზე მეფისა, ასული მშობელთა მდიდართაჲ, რომელთა მიერ დაეწინადა წარმარ- თსა ვისმე სწავლიტიკოსსა, სახელით ელევ- სის. და ვითარცა² ენება მას ქორწინების, არა თავს-იდუა წმიდამან ამან, არამედ ჰრქუა: „არა თუ“³ იქმნა⁴ ეპარხოზ⁵ ქალაქისა, არა ჯერ-მიჩნს⁶ მეუღლეზაჲ⁷ შენი“. და აღვიდა რაჲ ეპარხოზობი- სა⁸ პატვისსა, კუალად ჰრქუა მას,⁹ ვითარმედ:¹⁰	ცა მათ, რამეთუ ქრისტე აღიარა. მაშინ მოყ- ვანებულ²⁸ იქმნა ასკლიპიონ²⁹ მთავრისა და წინა- შე მისა³⁰ ქრისტე ღმერთი კადნიერად ქადაგა. და ესოდენ იგუემა მუცელი მისი ცემითა უწყალო- თა,³¹ ვიდრეღა სრულიად დაიბდარა³² და განიპო. და ძელსა დამოეკიდა და კურომსთავთა³³ ზედა რკინისათა შიშუელი³⁴ ითრია, რომელთა მიერ ყოველნი ჯორცნი მისნი დაიჩხუებნეს³⁵ და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	Bv
F91 B112			Fv
E71	„უკუეთუ კერპთმსახურებისაგან ქრისტეს სარ- წმუნოებად არა¹¹ მოიქცე, ქორწინებისა მიერ ზიარებასა შენსა არა თავს-ვიდებ“. ხოლო მან ყოველივე მამასა ქალწულისასა მიუთხრა. და მამამან მისმან, ვითარ ვერ უძლო განყენებაჲ მისი ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, მიეცა იგი მთავართა განსაკითხავად.¹² განიშიშულა უკუე მათ მიერ და განირთხა ქუეყანასა ზედა. და უზე- ლელითა ძარღუთა¹³ ძლიერად იგუემა და თმითა თავისაჲთა დამოეკიდა, ვიდრემდის¹⁴ მოსთქდა ტყავი თხემისა მისისაჲ. და მერმე შანთთა¹⁵ მიერ რკინისათა შეიწუა და ცეცხლსა შთაივლო,¹⁶ გარნა ქრისტეს ძალითა¹⁷ ამით¹⁸ ყოველთაგან რაჲ უვნებელად დაიცვა¹⁹ მრავალნი მამანი და დედანი ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანნა,²⁰ რომელთაცა²¹ წარეკუთნეს თავნი და ესრეთ უკუანაძსკენელ²² იგიცა მახულითა აღესრულა.	ამასვე ღლესა წმიდისა მოწამისა ევკლიტი- სი³⁶ და პოლიექკტო³⁷ მკურნალისაჲ. ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმიდისა ივლიანაძისი.	
C67		ГЛАГОЛЪ СЪБНУЕЛЪ СЯ.³⁸ წმიდისა მოწამი- სა ანასტასია სი. ესე იყო³⁹ დეოკლიტიანეს ზე მეფისა ნათესავით⁴⁰ ჰრომი, ასული მშობელ- თა ღმრთისმსახურთა⁴¹ და⁴² მორწმუნეთაჲ, რო- მელთა ეწოდებოდა მამასა პრეპექსესტო⁴³ და დედასა ფავსტია.⁴⁴ ხოლო მიეცა დედისაგან კაცსა ღმრთისმოშიშსა სწავლად წმიდათა წე- რილთა, რომელსა ეწოდებოდა ხრზსოლონ,⁴⁵ რა- მეთუ ქრისტეს მიმართ⁴⁶ სარწმუნოებაჲ თჳსი- სა დედისაგან ესწავა.⁴⁷ და მიეთხოვა⁴⁸ ქმარსა შჯულითა წარმართასა, სახელით პოპლიოსს.⁴⁹	Cv Ev A109v
A109r		ხოლო ურწმუნოებისა მისისათჳს სძულდა იგი წმიდასა ამას და არა თავს-იდებდა მიახლებად მისა, არამედ სნეულებასა იჩემებნ და შეურა- ცხითა სამოსლითა მოსილი მარადის გლახაკთა დედათა თანა იქცევიდნ და ზრახავნ. და ერთი- სა ხოლო⁵⁰ თანა მკეველისა ფარულად შევალნ საპყრობილეთა და ქრისტესთჳს ტანჯულთა ჰკურნებნ, რამეთუ წყლულებასა მათსა ჰბანნ და ჟუჟლასა მათსა წარჰკოცნ და ზეთსა სცხებნ და საზრდელსა ჯეროვანსა⁵¹ მისცემნ. ხოლო ცნა რაჲ ესე ქმარმან მისმან, არღარა აუფლა ამი- სა ყოფად, არამედ მცველნი დაუდგინნა, რაჲთა არა უტევებდენ მას განსლვად ვინაჲვე. გარნა	B113
Dv	„სადა არს დიოსკორიდე, რამეთუ ვეძიებთ მას“. ხოლო თემი[ს]ტოკლეოს²⁷ დამალა იგი და თქუა, ვითარმედ: „არა მიხილავს“ და თავი თჳსი მის-		D102

* ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥ.

¹ ნიკომიდიით B, +მაქსიმია და E. ² ვითარცა — E. ³ არათუ... ჰრქუა — F. ⁴ იქმნე C. ⁵ ეპარხოზ E. ⁶ ჯერ-მიჩს E. ⁷ მეუღლეობა BF. ⁸ ეპარხოზობისა C. ⁹ მას, — BCEF. ¹⁰ ვითარმედ — BCEF. ¹¹ არაჲ AD. ¹² განკითხვად E. ¹³ ძარღუთა E. ¹⁴ ვიდრემდე E. ¹⁵ შანთი E. ¹⁶ შთაივლო A. ¹⁷ ძლითა E. ¹⁸ ამით — E. ¹⁹ დაიცვა AE. ²⁰ მოიყვანა C. ²¹ რომელთაცა... თავნი — BCEF. ²² ~ იგიცა უკუანაძსკენელ B. ²³ თემიბოკლეოსი AB, თემიბოკლეიადისი E. ²⁴ ზმ C. ²⁵ ცხოვრობდა E. ²⁶ დიოსკორიდე BCF. ²⁷ თემიბოკლეოს BCD. ²⁸ მიყვანებულ C. ²⁹ ასკლიოპა B, ასკლიპიო CF, ასკლიპო E. ³⁰ მისსა ACDF. ³¹ უწყალო-
თა E. ³² განიბდარა E. ³³ კურომსთავთა E. ³⁴ შიშული A. ³⁵ დაიჩხუებნეს A, დაიჩხუებნეს E. ³⁶ ევკლიტიანი BCEF. ³⁷ პოლიექტო D. ³⁸ ხლ+წამებად BF, წამებად E. ³⁹ ~ ნათესავით B. ⁴⁰ ~ მორწმუნეთა და ღმრთისმსახურთა C. ⁴¹ ~ და — B. ⁴² პრეპექსესტო D. ⁴³ ფავსტია E. ⁴⁴ რზრსოლონ E. ⁴⁵ მიმართ B. ⁴⁶ ისწავა E. ⁴⁷ მიეთხოვა BF. ⁴⁸ პოლიოს E. ⁴⁹ ~ თანა ხოლო E. ⁵⁰ ჯეროიანსა BEF.

F92	ვინამთგან ზღუასა შინა დაინთქა იგი და ანას-ტასია ფლობაჲ მოიღო, ყოველი მონაგები თჳსი გლახაკთა განუყო და უფროდსითა¹ მოსწრაფებითა და გულსმოდგინებითა ქრისტეს აღმსარებელთა ჰკურნებდა და რომელნი აღესრულნიან, წარისუნის და პატიოსნად დაჰმარხნის და მრავალნი წამებისა მიმართ აღჭურნა სწავლითა თჳსითა,² ვიდრელა თჳთცა წამებად წარიდგინა და ფრიალნი განსაკითხავნი და მრავალფერნი სატანჯველნი თჳთოსახეთა³ მსაჯულთა და მთავართაგან მოითმინნა და ზღუასა შთაიგდო.⁴ ხოლო უკუანაძსენელ ცეცხლსა მიეცა და წამებისა გვრგვნი შეიმოსა.	თარმელ: „აღეტყინენ¹⁷ საკუმილი¹⁸ და ჩუენ ვხა-ლოდით კერპთა ჩუენთა და შენ ხადოდე ქრისტესა ღმერთსა შენსა და შევედ საკუმილსა¹⁹ შინა და უკუეთუ შეუწუველად გამოხვდე მიერ, გურწმენეს ჩუენცა და ქრისტეანე ვიქმნეთ“.²⁰ ხოლო წმიდამან კაპიტონ, ითხოვა²¹ მათგან, რამათა მოიყვანენ²² შვილნი მათნი და მახლობელად საკუმილისა დაადგინენ²³ იგინი. და უკუეთუ უვნებელად გამოვიდეს²⁴ ცეცხლისაგან, შეითხინენ იგინი მას შინა და ილოცონ კერპთა მიმართ უვნებელად დაცვისა მათისათჳს. ხოლო მათ სიხარულით აღუთქუეს²⁵ ესე, რამეთუ განიზრახეს, ვითარმედ²⁶ განაღა ეპისკოპოსი რამ განილიოს ცეცხლისა მიერ, შვილნი მათნი უვნებელად დაიცვენენ.²⁷ მაშინ შევიდა საკუმილსა²⁸ მას შინა წმიდამ კაპიტონ და მყოვარჟამ²⁹ დადგა მუნ შინა. და მერმე მრთელი და ყოვლითურთ უვნებელი გამოვიდა მიერ, რომლისათჳსცა ძლიერებაჲ ქრისტესი ბრწყინვალედ იქადაგა და ეშმაკთა სიციბილი ამაო იქმნა. და ყოველნივე დაცუეს³⁰ და თაყუანის-სცეს³¹ ღმერთსა და ეპისკოპოსისა მიერ ნათელ-ილეს და სარწმუნოებად მოვიდეს. და რომელნი-იგი ურწმუნოებასა ზედა განთქმულ იყვნეს, თჳსითა კელითა დაამკუეს³² ტაძარი იგი და კერპნი მისნი და მის წილ აღშენებადსა მას ეკლესიასა შემწე და მსახურ გამოჩნდეს. ესრეთ ყოველნივე სარწმუნოებად მოიყვანნა³³ წმიდამან ამან და მრავალნი საკრეველებანი აღასრულნა და უფლისა³⁴ მიმართ მიიცვალა.	Fv Dv A110v
A110r	ამასვე დღესა წმიდისა კაპიტონ ქერსო-ვნეთისა.⁵ ესე დიდისა თევდოსის მიერ წარივლინა ქერსოვნეთს ეპისკოპოსად,⁶ აღ-რამ-ესრულა მიერ ეთერი ეპისკოპოსი. ხოლო ვითარცა⁷ მიიწია⁸ ქალაქად, ყოველნი ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანნა, რამეთუ იყო მუნ წუთდა ტაძარი საკერპოჲ, რომლისაჲ განიზრახნა⁹ დარღუევად და მის წილ აღმართებად¹⁰ ეკლესიაჲ¹¹ სახელსა ზედა მოციქულთა თავისა პეტრესსა. და ბრძანა დაწუვად კირისაჲ საკმარად¹² შენებისა. ხოლო ვიეთნიმე ჯერეთ წარმართობასა შინა დაშთომილნი წინააღუდგებოდეს¹³ მას¹⁴ და ეტყოდეს, ვითარმედ: „შეუძლებელ არს დარღუევად, ვითარმედ: „შეუძლებელ არს დარღუევად ტაძრისაჲ მის ფარვისაგან ღმერთთაჲსა. და¹⁵ ამაოდ ჰბრძანებ დაწუვასა კირისასა“. ხოლო მან განბასრნა სიტყუანი მათნი და ღმერთნი და ჰრქუა,¹⁶ ვითარმედ: „ყოვლადვე ვერ ძალ-უცთავთა მათთა შეწევნად, ვინამთგან უსულოცა არიან იგინი“. და ესრეთ იქმნა მათ შორის სიტყვსებაჲ, ვიდრელა საქმით გამოცდად მოვიდა ცილობაჲ იგი ორთაჲვე, რამეთუ თქუეს, ვი-	ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმიდისა ანას-ტასიაჲსი* და³⁵ გალობანი წინადღისანი და ანასტასიაჲსი. Ⲙⲟⲩⲁⲣⲏⲥ ⲟⲩⲏⲣⲏⲩⲁⲥ ⲕⲚ. წმიდათა ათთა მო წამეთაჲ, რომელნი იწამნეს კრიტს.³⁶ ესე-	Cv B114 Ev

* არშიაზე: „ამასვე დღესა ალაპი დოფისაჲ თამარ დედოფლისა გამზრდელისაჲ. ამან კურთხეულმან დედაკაცმან დიდსა დაჭირებასა და უღონობასა ასი ღუკატი შემოსწირა ამას მონასტერსა და ეგრე მოეწერა, ვითა: „სრული ალაპი დამიწესეთ და რამდაცა აკლდეს ამას ოქროსა, მიბრძანეთ და ზედა გავასრულებო“. ამისთჳს მე, მამამან მაკარი თანაჯერჩინებითა ყოველთავე ძმათაჲთა დაუწესე პანაშუდი ესე, რამათა სრბისა მისისებრ გარდაეცვებოდის ყოვლითურთ სრულიად და უნაკლულოდ, ვითა წესი არს ამის მონასტრისა, გალობითა და ღოცვითა და ღმერთმან არწმუნოს მემსგვესემან ჟამი უწიროს და ყოველთა ძმათა ულოცონ და ღმერთმან შეუნდგეს და აკურთოს იგი და ყოველნი კეთილისყოფელნი მონასტრისა ჩუწნისანი, ამინ“. A.

¹ უფროსითა E. ² თჳსითა+და E. ³ თითოსახეთა BCEF. ⁴ შთაგდო AE. ⁵ ქერსოვნელ E. ⁶ ეპისკოპოსად E. ⁷ ვითარცა – E. ⁸ მი-რამ-იწია E. ⁹ იზრახა E. ¹⁰ აღმართებად აღშენებად E, აღმართებაჲ F. ¹¹ ეკლესიისაჲ F. ¹² საკმარად DE. ¹³ წინააღუდგეს C. ¹⁴ მას – C. ¹⁵ და... კირისასა – B. ¹⁶ თქუა E. ¹⁷ აღეტყინონ C. ¹⁸ საკომილი E. ¹⁹ საკომილსა E. ²⁰ ვიქმნეთ A. ²¹ ითხოვა B. ²² მოიყვანენ E. ²³ დაადგინენ E. ²⁴ გამოვიდეს+იგი E. ²⁵ აღუთქუეს A. ²⁶ ვითარმედ რამეთუ BCF. ²⁷ დაამ-ცვენენ E. ²⁸ საკომილსა E. ²⁹ მყოვარჟამ B, მყოვარჟამ D. ³⁰ დაცუეს E. ³¹ თაყუანისცეს E. ³² დაამკუეს A, დამკუეს B] დაარღუეს E. ³³ მოიყვანა E. ³⁴ უფლისა] ღმერთისა E. ³⁵ და გალობანი წინადღისანი და ანასტასიანი – BC. ³⁶ კრიტეს C.

F93	ნი იყვნეს ჭალაკსა კრიტიკისასა დეკეოზ მეფისა ზე ¹ ქალაქთაგან ჭალაკისათა, რამეთუ იყვნეს ხუთნი გორტინით, რომელ არიან ესე: ² თეოდულე, ³ სატორნინე, ევპოროს, გელასი და ევნიკიანე, ხოლო კნოსოთ ზოტიკე და ლეოვერნით პონტიოს და პანორმიტით ალათობოს, ხოლო კვდონიამთ ვასილიდი ⁴ და არაკლიამთ ევარესტოს. ესენი ურწმუნოთა მიერ მთავარსა ჭალაკისასა მიეცნეს. ხოლო მან უბრძანა ერსა, რაათა მოავლენ ბომონნი კერპთან და უკუეთუ არა უგონ, ყოვლითა სატანჯველითა ტანჯნენ, რომლისათჳსცა ოცდაათ ღლე უწესოთა და მაგინებელთა და ბილწთა კაცთა მიერ მიმოიყვანებოდეს და იზიდვებოდეს განკიცხულნი და ⁵ ცემულნი და ნერწყულნი და ⁶ ქუეყანასა ზედა და სკორეთა შინა თრეულნი. უკუანაძსკნელ დაჯდა საყდართა მსაჯული იგი და ვითარ იხილა მიუდრეკელი ⁷ იგი გონებაჲ მათი და ქრისტეს მიმართ უცვალებელი სარწმუნოებაჲ, ბრძანა მძვინვარედ ⁸ გუემაჲ ⁹ მათი და მერმე წარკუეთათ თავთაჲ. და ესრეთ გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგეს. ¹⁰	ძლიერდესა ზედა წარდგომაჲ და საკითხავი, თქუმული წმიდისა ²⁴ ათანასისი ²⁵ „აღწერისათჳს“. ღაღადყავსა ზედა იბაკო. აქებდითსა ²⁶ და „აღვივსენითსა“ ქრისტესშობისანი ²⁷ და აღასრულონ ჟამი.	A111v
A111r		ხოლო უკუეთუ წინააღდე ²⁸ ქრისტესშობისაჲ ²⁹ მარხვისა ღლესა ³⁰ იყოს, ესრეთ იქმნას წესი ჟამთა ლოცვისაჲ: კანკელსა წინაშე ³¹ დაუსუენონ ხატი ქრისტესშობისაჲ ³² და დადგნენ ხატსა წინაშე ორნი კელაპტარნი. და რაჟამს იწყონ გალობად, აღანთნენ კერეონნი ვიდრე ჟამისა გასრულებამდე. ³³	F93v
D103		დაწყებასა მესამისა ჟამისასა დაჰრეკონ ძელსა და შეკრბენ ეკლესიად და ილოცონ ორი ჟამი: მზისაჲ ³⁴ და სამჟამისაჲ. ხოლო ³⁵ მზისასა ესრეთ იწყონ: შეიმოსოს ხუცესი და ³⁶ მისცეს ³⁷ დიდებაჲ და თქუან: წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო, ³⁸ „მოვედით, ³⁹ თაყუანის-ვსცეთ“, ფსალმუნი VI: „სიტყუათა ჩემთაჲ ⁴⁰ ისმინე, უფალო“ ვიდრე „გვრგვნოსან ჰყავ ⁴¹ იგი“, ⁴² (1) ფსალმუნი მD: „აღმოთქუა გულმან ჩემმან და სიტყუაჲ“ (2) და შეუდგინონ ⁴³ ფსალმუნი მVI: „ღმერთი ჩუენი ⁴⁴ შესავედრებელ“ ⁴⁵ ვიდრე „კელისამპყრობელ ჩუენდა ღმერთი იაკობისი“. (3) დიდებაჲ და ⁴⁶ სამი ⁴⁷ ალილუიჲა, ⁴⁸ „დიდებაჲ ⁴⁹ შენდა, ღმერთო“. და ⁵⁰ დიაკონმან – Γ ⁵¹ კუერექსი, მღვდელმან ლოცვაჲ და „ასამაღლებელი“. ⁵² და იწყონ ამათ იბაკოთა თქუმაჲ, და ყოველსა იბაკოსა ორ-ორჯელ ⁵³ იტყოდიან, თქუმულნი სოფრონ იერუსალემელ პატრიაქისანი, დასდებელი, ⁵⁴ კმაჲ ⁵⁵ და გუერდი: „ბეთლემ, განემზადე! შეიმკებოდენ ბაგაჲ. ქუაბო, შეიწყნარე, ჭეშმარიტებაჲ მოვიდა. აჩრდილნი წარკდეს და ღმერთი კაცთა ქალწულისაგან გამოუჩნდა, რომელი იქმნა მსგავს ჩუენდა და ღმერთ ყო ბუნებაჲ, რომელი ⁵⁶ ჩუენგან მიიღო. ამისთჳს ადამ განახლებების ევამს თანა და ღაღადებენ: ქუეყანასა ზედა მშჳლობაჲ	E73
Bv C69	ც ი ს კ რ ა დ ¹¹ იკითხონ წამებაჲ ამათი. ამასვე ღლესა ს ა ტ ფ უ რ ე ბ ა ჲ დიდისა ეკლესიისა სოფიაწმიდისაჲ. ¹² ΘΑΨΛΣ ¹³ ΟΥΝΑΝΕΙΣ ΑΘ. წინააღმართა ¹⁴ ქრისტესშობისაჲ ¹⁵		Dv
	და წმიდისა მოწამისა ევგენიასი, რომელი იყო კომოდ მეფისა ზე, ასული ფილიპე ჰრომისა ¹⁶ ეპარხოზისაჲ ¹⁷ და წმიდათა მოწამეთა აქაიკისი ¹⁸ და სქინონისი. ¹⁹		B115
	უფალო ღაღადყავსა – დასდებელნი წინააღმართნი და ეგრეთვე სტიქარონნი. ²⁰ ლიბანიისაჲ, ²¹ „ბეთლემ, ²² განემზადე“. ც ი ს კ რ ა დ კანონი ერთი თქუან და იკითხონ საკითხავი ღმრთისმეტყუელისაჲ: „რაჲ არს მძლავრებაჲ ესე“ და ²³ გალობანი ორნი და ხუედრნი. გან-		Cv

¹ ზმ C. ² ესენი E. ³ თეოდულე BCD, თეოდოლე E. ⁴ ვასილიდი A, ვასილიდა E. ⁵ და – BC. ⁶ და – E. ⁷ მოუღრეკელი D. ⁸ მძვინვარედ E. ⁹ გუშმაჲ A. ¹⁰ დადგეს AE. ¹¹ ცისკრად... ამათი – EF. ¹² წმიდისაჲ+ცისკრად იკითხონ წამებაჲ ამათი EF. ¹³ თუესა – E. ¹⁴ წინააღმართი E, წინააღმართ F. ¹⁵ ქრისტეს BDF, ქრისტე C. ¹⁶ ჰრომისაჲ E. ¹⁷ ეპარხოზისაჲ BEF. ¹⁸ აქაიკისი A. ¹⁹ სლინონისი A. ²⁰ სტიქარონი E. ²¹ ლიტანიისაჲ+ღ. ²² ბეთლემო E. ²³ და – ABCEF. ²⁴ წმიდისა – E. ²⁵ ათანასესი BE. ²⁶ აქებდითსა და – AD. ²⁷ ქრისტესშობისაჲ BF. ²⁸ წინააღმართ F. ²⁹ ქრისტესშობისაჲ CE. ³⁰ ღლესა F. ³¹ წინა E. ³² ქრისტესშობისაჲ BF. ³³ გასრულებამდე BE. ³⁴ მზისაჲ C. ³⁵ ხოლო – E. ³⁶ და – E. ³⁷ მისცეს – E. ³⁸ ჩუენო E. ³⁹ მოვედით A. ⁴⁰ ჩემთა DF. ⁴¹ ჰყო E. ⁴² იგი+ღ E. ⁴³ შეუდგინონ+ღ E. ⁴⁴ ჩუენი ჩემი E. ⁴⁵ შესავედრებელ+არს E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ სამი სამჯერ BC, ლ D. ⁴⁸ ალილუიჲა+ალილუიჲა C. ⁴⁹ დიდებაჲ... ღმერთო – E. ⁵⁰ და – BCEF. ⁵¹ ლ სამი F, ~ კუერექსი სამი BC. ⁵² აღსამაღლებელი BF. ⁵³ ორ-ორჯელ] ორჯელ E. ⁵⁴ დასდებელი – BC, ~ კმა დასდებელი B. ⁵⁵ კმაჲ C E. ⁵⁶ რომელ BD.

(1) ფს. 5,2-12. (2) ფს. 44,2. (3) ფს. 45,2-12.

A112r	გამოჩნდა ცხორებად ნათესავისა ჩუენისა“. მუკ- ლი: „უფალო, მესმა ¹ სმენა ² შენი და შემეშინა უფლისაგან ... შორის ორთა მათ ცხოველთასა გამოშ.“ (1) და იგივე დასდებელი: ³ „ბეთლემ, ⁴ განემზადე შეიმკვ.“ სხუა ⁵ დასდებელი, ⁶ კმა ⁷ Ⲡ გუერდი: „ესრეთ ეტყოდა იოსებ ქალწულსა: მარიამ, რაა არს საქმე ესე, რომელსა ვხე- დავ შენ შორის? უმეცარ ვარ, განკვრდები ⁸ და გონებაა ჩემი განჰკრთების. აწ უკუე მსწრაფლ ⁹ განვედ ჩემგან ფარულად. მარიამ, რაა არს ბრა- ლი ესე, რომელსა ვხედავ შენ თანა. ნაცვალად პატივისა სირცხული, ნაცვალად სიხარულისა მწუხარებაა, ნაცვალად ქებისა ბრალობაა მომა- ტყუ მე, რამეთუ ვერღარა დაუთმო ამიერთგან ყუედრებასა კაცთასა, ვინამთგან მღდელთა მიერ და ტაძრისაგან უფლისა წარმოგიყვანე შენ, უბიწო, და რაა არს, რომელსა ესე ვხედავ?“ მუკლი: „ღმერთი ¹⁰ სამხრით მოვიდეს“. (2) და ¹² იგივე დასდებელი: ¹³ „ესრეთ ¹⁴ ეტყო.“ ¹⁵ სხუა ¹⁶ დასდებელი, ¹⁷ კმა ¹⁸ Ⲥ გუერდი: „იხარებდინ ცანი და იშუებდინ ქუეყანაა, რამეთუ დღეს ჭეშ- მარიტად ერთსამწყსო ¹⁹ იქმნა ²⁰ კრებული ²¹ ანგე- ლოზთა და კაცთაა. შ, საკრველი უხილავი იხილვების, დაუტევნელი დაიტევის, დაუსაბა- მო დასაბამიერ იქმნების, ძე ²² ღმრთისაა ძე ²³ კაცის იწოდების და ქალწული უქორწინებელი დედად ღმრთისა იხილვების. და დედაა შემდ- გომად შობილსა ქალწულად იპოების. განკორ- ციელეებული იგი სიტყუაა მამისაა ბაგასა მიი- წვინების და მწყემსნი ქადაგ საიდუმლოთა ²⁴ მის იქმნებიან, მოგუნი აღმოსავალით ძლუენსა შესწირვენ, ²⁵ ვარსკულავისა წინამძღურებითა ²⁶ შობილსა მას მაცხოვარსა თაყუანის-სცემენ. ²⁷	სანი: სარწმუნობაა, სასობაა და სიყუარუ- ლი, ვითარცა ³⁰ ოქროა, მური და გუნდრუკი ³¹ და უქორცოთა კმასა უღალადებდეთ: „დიდებაა მაღალთა შინა ღმერთსა, ³² ქუეყანასა ზედა მშუ- ლობაა და კაცთა შორის სათნობაა, რომელი მოვიდა ცხორებად ნათესავისა ³³ ჩუენისა“. მუკ- ლი: „დაფარნა ცანი შუენიერებაჲმან შენმან.“ (3) და ³⁴ იგივე დასდებელი: ³⁵ „იხარებდინ ³⁶ ცანი“. ³⁷ დიდებაა, დასდებელი, ³⁸ კმა ³⁹ Ⲛ: „დღეს საწი- ნამსწარმეტყუელოა თქუმული ⁴⁰ აღესრულების, რომელი იტყვს: „და შენ, ბეთლემ, ქუეყანაა ეგე იუდაისი, ⁴¹ არაა ⁴² უნაკლულეს ხარ მთავართა შორის იუდაისთა, რამეთუ შენგან გამოვიდეს მთავარი საუკუნოა კორციოთა ქალწულისაგან ქრისტე ღმერთი, ⁴³ რომელმან დამწყსოს ⁴⁴ ერი თჳსი, ახალი ისრაელი, მივსცეთ მას ყოველ- თა დიდებაა“. და ⁴⁵ აწდამარადისი. ⁴⁶ და ⁴⁷ იგივე დასდებელი ⁴⁸ „დღეს ⁴⁹ საწინაწარმეტყუელოა“. ⁵⁰ და მეცესულად წარდგომაა, კმა ⁵¹ Ⲡ: „უფალმან მრქუა მე: ძე ჩემი ხარი შენ.“ (4) დასდებელი: „ითხოვე ⁵¹ ჩემგან და მიგც.“ (5) წინაწარმეტყუე- ლებაა მიქეაისი, ⁵² საკითხავი: „ესრეთ ⁵³ იტყვს უფალი: და შენ, ბეთლემ, სახლი ეგე ევფრათაა- სი, ⁵⁴ ნუ მცირე ხარა ათაეულთა შორის იუდაის- თა, რამეთუ შენგან გამოვიდეს ჩემდა მთავარი ისრაელსა ზედა და გამოსავალნი მისნი დასა- ბამით დღეთაგან საუკუნეთა. ამისთჳს მისცეს მას ჟამადმდე შობისა, ⁵⁵ შვეს და ნეშტნი ძმათა მისთანი მოიქცენ ძეთა მიმართ ისრაელისათა და დადგეს. და იხილოს და მწყსიდეს სამწყსო- სა თჳსსა ⁵⁶ უფალი ძლიერებით და დიდებითა სახელისა უფლისა ღმრთისა მათისაათა იყვენენ, რამეთუ აწ ⁵⁷ განვიდნენ ვიდრე ⁵⁸ კიდელმდე ქუეყა- ნისა“. (6) პავლე ებრაელთაა: „მრავლით კერძო და მრავლით სახით მაშინვე ღმერთი ეტყოდა მამათა ჩუენთა ⁵⁹ წინამსწარმეტყუელთა მიერ	
F94		Fv	
Bv		B116	
D104			
Ev		Dv	
C70		Cv	
A112v		A113r	

¹ მესმასა E. ² სმენა... უფლისაგან – E. ³ დასდებელი – BCEF. ⁴ ბეთლემ... შეიმკვ. – ADE. ⁵ ~ დასდებელი სხუაა D. ⁶ დასდებელი – A. ⁷ კმა – C, კმა] F. ⁸ განკვრდები E. ⁹ მსწრაფლ BDE. ¹⁰ ღოი C. ¹¹ მოვიდა CD. ¹² დაწმინდა და F, და – C. ¹³ დასდებელი – E. ¹⁴ ესრეთ – ADE. ¹⁵ ეტყო – ADE. ¹⁶ ~ დასდებელი სხუაა D. ¹⁷ დასდებელი+Ⲛ E. ¹⁸ კმა – BCF. ¹⁹ ერთსამწყსო D. ²⁰ იქმნეს B. ²¹ კრებული – BCD. ²² ძე E. ²³ ძე E. ²⁴ საიდუმლოთა ADE. ²⁵ შესწირვენ] მოიღებენ F. ²⁶ წინამძღურობითა D. ²⁷ თაყუანისცემნ E. ²⁸ და – BC. ²⁹ ~ მისა (მისსა C) შევწირნეთ BC, მის-
სა – E. ³⁰ ვითარცა+რაა E. ³¹ გუნდრუკი D. ³² ღმერთსა+და D. ³³ ნათესავისათჳს F. ³⁴ და – E. ³⁵ დასდებელი...
ცანი – E. ³⁶ იხარებდინ – ADF. ³⁷ ცანი – ADF. ³⁸ დასდებელი – ADF. ³⁹ კმა] Ⲡ E. ⁴⁰ თქუმული] კმა BC.
⁴¹ იოდაისი E. ⁴² არაა] არასადა C. ⁴³ ღმერთი+დაუსაბამოა F. ⁴⁴ დაამწყსოს C. ⁴⁵ და – E. ⁴⁶ აწდა DE. ⁴⁷ და – E.
⁴⁸ დასდებელი... კმა Ⲡ მესამედ წარდგომაა Ⲡ E. ⁴⁹ დღეს – AD, დღეს F. ⁵⁰ საწინაწარმეტყუელოა – ADF.
⁵¹ ითხოვენ BE, ითხოვენ CDF. ⁵² მიქეაისი BEF. ⁵³ ესრე BCE. ⁵⁴ ევფრათაისა E. ⁵⁵ შობისა+და BC. ⁵⁶ თჳსა E. ⁵⁷ აწ
– B. ⁵⁸ ვიდრე – BCEF. ⁵⁹ ჩუენთა – CD.

(1) გალ. 4,2. (2) გალ. 4,3. (3) გალ. 4,3. (4) ფს. 2,7. (5) ფს. 2,8. (6) მიქ. 5,2-4.

- უკუანაბსკენელთა დღეთა მეტყოდა ჩუენ ძისა მიერ თჳსისა, რომელი-იგი დაადგინა¹ მკვლად ყოველთა, რომლისაგანცა შექმნა საუკუნენი, რომელი-იგი არს ბრწყინვალეობა დიდებისა და ხატი ჩუენთა ყო და დაჯდა იგი მარჯუენით² სიმდიდრესა მისსა³ მაღალთა შინა. ესოდენ უმჯობეს იყო ანგელოზთა,⁴ რაოდენიცა⁵ უმჯობესი მათსა⁶ დაიმკვდრა სახელი. ოდეს სადა ვის | ჰრქუა ანგელოზთაგანსა: „ძმ⁷ ჩემი ხარი შენ და მე | დღეს⁸ მიშობიე შენ“, და მერმე იტყვს: „მე ვიყო მისა მამა და იგი იყოს ჩემდა ძე“,⁹ და ოდეს კუალად შემოჰყავს პირშმოი იგი სოფლად, იტყვს: „და¹⁰ თაყუანის-სცემდენ¹¹ მას ყოველნი ანგელოზნი ღმრთისანი“. ხოლო ანგელოზთათჳს იტყვს: „რომელმან შექმნა¹² ანგელოზნი მისნი სულად¹³ და მსახურნი მისნი ალად ცეცხლისა“. ხოლო ძისათჳს იტყვს: „საყდარი შენი, ღმერთო, უკუნითი უკუნისამდე.¹⁴ კუერთხი განგებისა¹⁵ კუერთხი სუფევისა შენისა“. შეიყუარე სიმართლე და მოიძულე უმჯულოება. ამისთჳს გცხოს¹⁶ შენ ღმერთმან, ღმერთმან შენმან საცხებელი სიხარულისა უმეტეს მოყუასთა შენთა. და შენ დასაბამსა, უფალო, ქუეყანა დააფუძნე და ქმნულნი კელთა შენთანი ცანი არიან. იგინი წარკდენ, ხოლო შენ ეგო უკუნისამდე და ყოველნი, ვითარცა სამოსელნი | დაბუელდენ და შენ, ვითარცა სამოსელნი, სცვალენ იგინი და იცვალენ. ხოლო შენ თავადი იგივე ხარ და წელიწადთა შენთა არაა¹⁷ მოაკლდეს“. (1) | ამისა¹⁸ შემდგომად ღიაკონმან თქუას:¹⁹ „სიბრძნით აემართენით“²⁰ | და „ისმინეთ წმიდისა სახარებისა“²¹ მღღელმან:²² თავისაგანი მათესი, წმიდისა სახარებისა საკითხავი:²³ „ხოლო იესუ ქრისტეს შობაჲ ესრეთ იყო: მითხოვილ²⁴ იყო ღელად მისი იოსებისა²⁵ და ვიდრე²⁶ შერთვად-
- მდე²⁷ მათა²⁸ იბოვა²⁹ იგი მიდგომილ³⁰ სულისა-გან წმიდისა. ხოლო იოსებ, ქმარი მისი,³¹ მართალი იყო და არა უნდა განმხილებაჲ მისი,³² და ვითარ-იგი ამას განიზრახვიდა ოდენ, აჰა, ანგელოზი უფლისა ჩუენებით გამოუჩნდა მას და ჰრქუა: იოსებ, | ძეო დავითისო, ნუ გეშინი³³ მიყვანებად³⁴ მარიამისა ცოლად შენდა, რამეთუ რომელი-იგი მისგან³⁵ იშვეს, სულისაგან წმიდისა არს. შვეს ძმ³⁶ და უწოდი სახელი მისი იესუ, რამეთუ მან იქსნეს ერი თჳსი ცოდვათა მათთაგან“. ხოლო ესე ყოველი იქმნა, რამათა აღესრულოს თქუებული იგი | უფლისა მიერ წინაწარმეტყუელისაგან, რომელ³⁷ თქუა: აჰა, ქალწული მიუდგეს და შვეს ძმ³⁸ და უწოდიან სახელი მისი ევმანუელ,³⁹ რომელ არს თარგმანებით „ჩუენ თანა ღმერთი“. განილჳა იოსებ ძილისა-გან და ყო ეგრეთ,⁴⁰ ვითარცა უბრძანა | მას ანგელოზმან⁴¹ უფლისამან და წარიყვანა ცოლი თჳსი და არა იცოდა იგი,⁴² ვიდრემდე შვა ძმ⁴³ და უწოდა სახელი მისი იესუ“. (2) ღიაკონმან:⁴⁴ „აღვასრულოთ ვედრება ჩუენი“. და შეუდგინოს⁴⁵ კუერექსი მოგუმადლენთა.⁴⁶ მღღელმან ლოცვაჲ და ასამაღლებელი. და⁴⁷ შემდგომად ამენისა⁴⁸ ერმან:⁴⁹ „სლვანი ჩემნი წარჰმომართონ სიტ“, | წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო, **ღ** კურიელესონი. მღღელმან: „ღმერთო, მიწყალენ ჩუენ და⁵⁰ მაკურთხენ ჩუენ“. მცირედჳმ მღუმრიად⁵¹ დადგენ ლოცვად⁵² და სამგზის⁵³ მუკლნი⁵⁴ მოიყარნენ⁵⁵ და⁵⁶ მღღელმან კუალად იწყოს: „მოვედით თაყუანის-ვსცეთ“.⁵⁷ (3)
- ჟამი სამჟამისა:⁵⁸ ფსალმუნი **ჟ**: „ღმერთო, მიწყალენ ჩუენ და⁵⁹ მაკურ“. ვიდრე „კიდეთა ქუეყანისათა“. (4) ფსალმუნი **შ**: „საფუძველნი მისნი მათათა შინა წმიდათასა“ ვიდრე „მკვდრობაჲ მათი შენგან არს“. (5) ფსალმუნი

¹ დადგინა B. ² მარჯუენით A. ³ მისა E. ⁴ ანგელოზთასა E. ⁵ რაოდენიცა E. ⁶ ~ დაიმკვდრა მათსა C, დაიმკვდრა E. ⁷ ძე C. ⁸ დღეს F. ⁹ ძმ E. ¹⁰ და — BCE. ¹¹ თაყუანისცემდენ E. ¹² შექმნა E. ¹³ სულად... მისნი — E. ¹⁴ უკუნისამდე C. ¹⁵ განგებისაჲ+არს DEF+და BCF. ¹⁶ გცხოს D. ¹⁷ არა BC. ¹⁸ ამისა C. ¹⁹ თქუას — E. ²⁰ აღმართენით C. ²¹ სახარებისაჲ+ერმან დიდებაჲ შენდა, უფალო BC, ~ მღღელმან თავისაგან მათესი წმიდისა სახარებისა საკითხავი. ერმან: დიდებაჲ შენდა, უფალო F. ²² მღღელმან — C. ²³ საკითხავი+ერმან დიდებაჲ შენდა, უფალო F. ²⁴ მითხოვილ BCEF. ²⁵ იოსებისა C. ²⁶ ვიდრე — C. ²⁷ შერთვად B. ²⁸ მათა] მისა C, მათდა E. ²⁹ ჰბოვა C. ³⁰ მიდგომილ B. ³¹ მისი] მარიამისი C. ³² მისი+იზრახა ფარულად განტყუებაჲ მისი E. ³³ გეშინით B. ³⁴ მიყვანებად — BC. ³⁵ მისგან] მაგისგან A. ³⁶ ძე BCDF, ძე E. ³⁷ რომელმან E. ³⁸ ძე C. ³⁹ ემანუელ CF, ევმანუელ F. ⁴⁰ ეგრე ADF. ⁴¹ ანგელოზმან+მან DF. ⁴² იგი — BC. ⁴³ ძე BCF. ⁴⁴ ღიაკონმან] ეწმწნ C. ⁴⁵ შეუდგინონ D. ⁴⁶ მოგუმადლენთა D. ⁴⁷ და — E. ⁴⁸ ამენისა D. ⁴⁹ ერმან — CE. ⁵⁰ და — F, და... ჩუენ — E. ⁵¹ ~ დადგენა მღუმრიად BCEF. ⁵² ლოცვად] ილოცონ E. ⁵³ სამგზის] სამი E. ⁵⁴ მუკლი E. ⁵⁵ მოიყარნენ] მოიდრიკონ E, მოიდრიკენ F. ⁵⁶ და — BC. ⁵⁷ თაყუანისვსცეთ+მოვედით A, თაყუანისვცეთ E. ⁵⁸ სამჟამისა AD. ⁵⁹ და — F.

(1) ებრ. 1,1-12. (2) მათ. 1,18-25. (3) ფს. 94,6. (4) ფს. 66,2. (5) ფს. 86,1-7.

Cv	Fv	A114v	F96	Bv	Dv	ნ: „მიწყალე¹ მე,² ღმერთო, დიდითა წყალობი.“ (1) კუერექსი. ო³ დასდებელი, კმა⁴ ღ გუერ- დი:⁵ „ესე არს ღმერთი ჩუენი და არავინ⁶ არს სხუა⁷ მსგავს მისა,⁸ რომელი იშვა ქალწუ- ლისაგან და⁹ იქცეოდა¹⁰ კაცთა შორის. ბაგასა მას უნდოსა ძე¹¹ მხოლოდშობილი მწოლარე იხილვების, ვითარცა კაცი და სახუეველი- თა შეიხუევის უფალი დიდებისა და მოგუთა ვარსკულავი¹² აუწყებს თაყუანისცემად მისა¹³ და ჩუენ ვლადებთ: „სამებაო წმიდაო, აცხოვ- ნენ სულნი ჩუენნი“. მუკლი: „დედად სიონსა პრქუას კაცმან... უფალი მიმოდაითქუას“. ¹⁴ (2) და იგივე დასდებელი. სხუა დასდებელი, კმა¹⁵ ო¹⁶ „იოსებ, გუთხარ¹⁷ ჩუენ, ვითარ რომელი-იგი ტადრისაგან მიითუალე¹⁸ ქალწული, მუცლაღლე- ბულსა აღიყვანებ ბეთლემს და იგი ესრეთ იტ- ყვს: მე წინაწარმეტყუელთა თქუმულნი გამოვი- ძიენ და მეუწყა ანგელოზისაგან და მრწამს, რამეთუ მარიამ შვეს ღმერთი გამოუთქუმელად, რომლისა¹⁹ თაყუანისცემად მოგუნი ძღუნი²⁰ აღმოსავალით მოვიდენ და ჩუენ ულადებთ: „რომელი ჩუენთჳს კაც იქმენ, უფალო, დიდება შენდა“. მუკლი: „გამოხუედ მაცხოვრად ერისა“. (3) და იგივე დასდებელი²¹ დიდება. დასდებელი, კმა²² ო გუერდი: „უპირატეს²³ პატიოსნისა²⁴ ჯუარისა“, მას²⁵ ზედა²⁶ „უპირატეს პატიოსნისა შობისა შენისა ძრწოლით ზედვიდეს საიდუმლო- სა,²⁷ უფალო, ზეცისა ძალნი, განკვრდეს, რა- მეთუ ვითარცა ჩწული²⁸ იშვე შენ ქუაბსა შინა, რომელმან შეამკვენ ცანი ვარსკულავითა და ბა- გასა პირუტყუთასა მიიწვინე, რომელსა ბრჭალი- თა გიპყრიან ყოველი კიდენი, რამეთუ ამით ესე- ვითარითა განგებულებითა გუეუწყა შენი მრავა- ლი სახიერება, ქრისტე ღმერთო, და დიდი წყალობა, დიდება შენდა“. და²⁹ აწდა და იგი- ვე. წარდგომა, კმა³⁰ ო: „რამეთუ ყრმა იშვა ჩუენდა და³¹ ძედ მოგუეცა ჩუენ“. (4) დასდებელი: „რომლისა მთავრობა მისი ზედა მკართა მისთა	არს“. (5) წინაწარმეტყუელება იერემიასი:³² „ესე არს ღმერთი ჩუენი და ვერ ესწოროს მას სხუა ღმერთი. განაცხადა ყოველი გზა მეცნიერებისა და მისცა იგი იაკობს, მონასა თჳსსა,³³ და ისრაელს, საყუარელსა თჳსსა.³⁴ ამი- სა³⁵ შემდგომად ქუეყანასა ზედა გამოჩნდა და კაცთა შორის იქცეოდა. ესე არს წიგნი ბრძანე- ბათა ღმრთისათა და შჯული, რომელი არს უკუნიამდე. ყოველთა, რომელთა³⁶ შეიწყნარონ იგი, ცხონდენ და რომელთა³⁷ დაუტეონ იგი, მოისრნენ.³⁸ მოიქეც, იაკობ, და შეიწყნარე იგი და ვიდოდე ბრწყინვალეებასა ნათლისა მისისასა. ნუ მისცემ სხუასა დიდებასა შენსა და უმჯო- ბესსა შენსა ნათესავსა უცხოთა. სანატრელ ვართ ჩუენ, ისრაელ, რამეთუ ნება ღმრთისა ჩუენდა უწყებულ არს“. (6) პავლე ებრაელთა: „მძანო, მივის ჩუენ მღელთმოდლუარი დიდი, რომელმან განვლნა ცანი, იესუ³⁹ ძმ⁴⁰ ღმრთი- სა. შევიკრძალოთ აღსარება იგი, რამეთუ არა ეგევითარი მივის მღელთმოდლუარი, რომელიმცა ვერ შემძლებელ იყო შეწყნარებად უძღურებათა ჩუენთა, გამოცდილი ყოვლითავე მსგავსებითა თჳნიერ ცოდვისა. მოუკდეთ უკუე⁴¹ განცხადებუ- ლად საყდართა მათ მადლისათა,⁴² რამათა მოვი- ლოთ წყალობა და ვპოვოთ⁴³ მადლი ჟამსა შე- წყნარებისასა, რამეთუ ყოველი მღელთმოდლუ- არი კაცთაგან მოყვანებული კაცთათჳს დადგის იგი ღმრთისა მიმართ, რამათა შესწირვიდეს იგი შესწირავსა და მსხუერპლსა ცოდვათათჳს შენ- დობით. და სწორად წყალობად შემძლებელ არს უმეცართა მათ და შეცთომილთა, რამეთუ მასცა ზედაც უძღურება და ამისთჳს თანაც, ვი- თარცა ერისათჳს, ეგრეთცა⁴⁴ თავისა თჳსისათჳს შეწირვად მსხუერპლი ცოდვათათჳს. და არავინ თავით თჳსით მოიღის⁴⁵ პატივი, არამედ რო- მელი წოდებულ არნ⁴⁶ ღმრთისა მიერ, ვითარ- ცა-იგი აპრონ. ეგრეცა⁴⁷ ქრისტე არა თავი თჳსი აღიდა ყოფად იგი მღელთმოდლურად, არამედ	C72 E75 B118 D106 A115r Fv Bv Cv

¹ მიწყალე] შეგწყალენ D. ² მე] ჩუენ D. ³ ო — E. ⁴ კმა — E. ⁵ გუერდი+ღ E. ⁶ არა ვინ CF. ⁷ სხუა — BC. ⁸ მისსა ACD. ⁹ და — E. ¹⁰ იქცეოდა EF. ¹¹ ძმ E. ¹² მსკულავი E. ¹³ მისსა C. ¹⁴ მიმოდაითქუა E+წიგნი BCE. ¹⁵ კმა — E. ¹⁶ ო+ღ E. ¹⁷ გუთხარ E. ¹⁸ მიითუალე+წმიდა F. ¹⁹ რომლისა E. ²⁰ ძღუნი — E. ²¹ დასდებელი — E. ²² კმა — E. ²³ უპირატეს... ზედა — D, უპირატეს E. ²⁴ პატიოსნისა... მას — E. ²⁵ მას — C. ²⁶ ზედა — C, ზედა+ზ E. ²⁷ საიდუმლოსა ADE. ²⁸ ჩწული E. ²⁹ და — E. ³⁰ კმა — BCEF. ³¹ ~ ძე და D, ძმ და EF. ³² იერემიასი+საკითხა-
ვი BCEF. ³³ თჳსა E. ³⁴ თჳსა E. ³⁵ მისსა C. ³⁶ რომელთა] რწითა E. ³⁷ რომელთა] რწითა E. ³⁸ მოისრნენ+და C. ³⁹ იესუ+ქრისტე BC. ⁴⁰ ძე BCD. ⁴¹ უკუე E. ⁴² მადლისა E. ⁴³ ვპოვოთ E. ⁴⁴ ეგრეცა E. ⁴⁵ მიიღის E. ⁴⁶ არს C. ⁴⁷ ეგრეთცა BCDF.

(1) ფს. 50,3. (2) ფს. 86,5. (3) გალ. 4,13. (4) ეს. 9,6. (5) ეს. 9,6. (6) [იერ.] ბარ. 3,36-4,4.

- A115v
Dv
Ev
F97
B119
C73
- რომელი-იგი ეტყოდა მას: „ძე¹ ჩემი ხარი შენ და მე ღღეს მიშობიე შენ“, ვითარცა-იგი სხუასა ადგილსა იტყვს: „შენ ხარ მღღელ უკუნისამდე წესსა მას ზედა მელქისედეკისა“.² (1) მღღელ-მან: „სიბრძნით აემართენით“,³ მღღელმან: თავისა-განი ლუკასი, წმიდისა სახარებისა საკითხავი:⁴ | „მათ ღღეთა შინა გამოკლა ბრძანებაჲ ავსტოს კეისრისაგან აღწერად ყოვლისა სოფლისა. ესე აღწერაჲ | პირველი იყო მთავრობასა ასურეთს კერინესსა. და წარვიდოდეს ყოველნი აღწერად თუთოეული⁵ თჳსსა ქალაქსა და აღვიდა იოსებ-ცა გალილეათ⁶ ქალაქით | ნაზარეთით ჰურიას-ტანად, ქალაქად დავითისა,⁷ | რომელსა ჰრქჳნ ბეთლემ, რამეთუ იყო იგი სახლისაგან და ტომისა დავითისა⁸ აღწერად მარიამის თანა, რომელი თხოვილ⁹ იყო მისა¹⁰ ცოლად.¹¹ და იყო იგი¹² მიღვომილ და იყო,¹³ ვიდრე იყვნესლა იგინი¹⁴ მუნ, აღივსნეს ღღენი იგი შობისა მისისანი და შვა ძმ¹⁵ იგი მისი პირმშომ და შეხჳ¹⁶ იგი სახუეველითა და მიაწვინა იგი ბაგასა, რამეთუ არა იყო მათდა¹⁷ ადგილ¹⁸ სავანესა მას. და მწყემსნი იყვნეს¹⁹ მასვე ადგილსა,²⁰ კომილვიდეს²¹ და²² სცვიდეს²³ საკომილავსა²⁴ ღამისასა სამწყსოთა²⁵ მათთასა.²⁶ და აჰა, ანგელოზი უფლისაჲ დაადგრა²⁷ მათ²⁸ და ღიდე-ბაჲ უფლისაჲ გამოუბრწყინდა მათ და შეეშინა მათ შიშითა ღიდითა და ჰრქჳ მათ ანგელოზმან მან:²⁹ „ნუ გეშინინ, რამეთუ აჰა,³⁰ გახარებ თქვენ სინარულსა ღიდსა, რომელი არს³¹ ყოვლისა ერისაჲ,³² რამეთუ იშვა³³ თქვენდა მაცხოვარი,³⁴ რომელ არს ქრისტე³⁵ უფალი ქალაქსა დავითისსა და ესე იყოს თქვენდა სასწაულად, ჰპოვოთ³⁶ ყრმაჲ იგი შეხუეული და³⁷ მწოლარე ბაგასა. | და მეყსეულად იყო ანგელოზისა მის თანა სიმრავ-ლე ერთა | ცისათაჲ.³⁸ აქებდეს³⁹ ღმერთსა და იტყოდეს: „ღიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა და⁴⁰ ქუეყანასა ზედა მშჳლობაჲ და კაცთა შო-რის სათნოებაჲ“.⁴¹ და იყო, ვითარცა | აღვიდეს ანგელოზნი იგი⁴² ზეცად, თქუეს⁴³ მწყემსთა მათ ურთიერთარს:⁴⁴ „განვიდეთ ჩუენ ვიდრე ბეთლემ-მადმდე⁴⁵ და ვიხილოთ სიტყუაჲ ესე, რომელი იყო ჩუენდა მომართ, რომელი-იგი უფალმან მაუ-წყა ჩუენ.“ და მოვიდეს მსწრაფლ⁴⁶ და ჰოვეს მარიამ და იოსებ და ყრმაჲ იგი მწოლარე ბაგასა შინა.⁴⁷ და ვითარცა იხილეს, გულისკმა-ყვეს სი-ტყუაჲ იგი, რომელი ითქუა მათა⁴⁸ მიმართ ყრ-მისა მისთჳს. და⁴⁹ რომელთა ესმოდა, დაუკრ-და⁵⁰ სიტყუაჲ იგი მწყემსთაჲ⁵¹ | მათა⁵² მიმართ. ხოლო მარიამს დაემარხნეს სიტყუანი ესე და დაედვა გულისა თჳსსა. და მიიქცეს⁵³ მწყემსნი იგი, აღიდებდეს და აკურთხევედეს⁵⁴ ღმერთსა ამას | ყოველსა ზედა, რომელი ესმა და იხილეს, ვი-თარცა⁵⁵ ითქუნეს მათა⁵⁶ მიმართ.“ (2) ღიაკონმან კუერექსი „აღვასრულოთ ვედრებაჲ“ და⁵⁷ მოგუ-მადლენთაჲ შეუდგინოს.⁵⁸ მღღელმან ლოცვაჲ და ასამაღლებელი.⁵⁹ და შემდგომად ამენისა⁶⁰ ერმან: „უფალი ღმერთი კურთხეულ⁶¹, კურთხეულ არს ღმერთი, წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუენოჲ, **ἦ** კურიელეისონი და მღუმარიად ილოცონ. და სამი⁶² მუქლი მოიყარონ.⁶³ და მღღელმან კურთხევაჲ თქუას და აღასრულონ ჟამი. | ჟამი⁶⁴ შუადღისაჲ.⁶⁵ მეხუთისა⁶⁶ ჟამისა და-წყებასა დაჰრეკონ ძელსა და ილოცონ⁶⁷ ჟამი შუადღისაჲ⁶⁸ ესრეთ: მისცეს ღიდება მღღელმან⁶⁹ და იყყონ: წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუენოჲ, „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“ ფსალმუნი **ἲ**: „ღმერთო, საშჯელი შენი მეუფესა“ (3) ვიდრე „ქუეყანაჲ. იყავნ,⁷⁰ იყავნ“, ფსალმუნი **ἲ**: „მოიქსენე, უფალო, დავით და ყოველი სიმშჳდე მისი.“ (4) ვიდრე „გამობრწყინდეს სიწმიდე ჩე-მი“. ფსალმუნი **ἲ**: „რომელი დამკჳდრებულ არს⁷²

¹ ძმ E. ² მელქიზედუკისა B, მელქიზედუკისა C, მელქიზედუკისა EF. ³ აღმართენით C. ⁴ საკითხავი — DE. ⁵ თი-თოეული ADF. ⁶ გალილეათ CEF. ⁷ დავითისად F. ⁸ დავითისა C. ⁹ თხოილ BEF. ¹⁰ მისსა AC. ¹¹ ცოლად — D. ¹² იგი — EF. ¹³ იყო — F. ¹⁴ იგი E. ¹⁵ ძე BCDF. ¹⁶ შეხჳ E. ¹⁷ მათა D. ¹⁸ ადგილი BCE. ¹⁹ იყვნეს E. ²⁰ ადგილსა+ველთა დგებოდეს და D. ²¹ კომილვიდეს E. ²² და — D. ²³ სცვიდეს — E. ²⁴ კომილავსა D. ²⁵ სამწყსოსა D. ²⁶ მათსა D, მათთა E. ²⁷ დადგრა B. ²⁸ მათ+ზედა D. ²⁹ მან+უფლისა მან D. ³⁰ აჰა+ესერა D. ³¹ არს იყოს D. ³² ერისა D. ³³ იშვა+დღეს D. ³⁴ მაცხოვარი F. ³⁵ ქრისტე C. ³⁶ ჰპოო C, ჰპოო DEF. ³⁷ და — C. ³⁸ ცისათა D. ³⁹ აქებდ B. ⁴⁰ და — BCEF. ⁴¹ სათნოებაჲ A. ⁴² იგი — BC. ⁴³ ~ მწყემსთა მათ თქუეს D. ⁴⁴ ურთიერთარს BCDF. ⁴⁵ ბეთლემამდე F. ⁴⁶ მსწრაფლ E. ⁴⁷ შინა — D. ⁴⁸ მათდა E. ⁴⁹ და+ყოველთა F. ⁵⁰ უკრდა D. ⁵¹ მწყემსთაჲ+მათ D. ⁵² მათა მათდა D. ⁵³ მიიქცეს+და წარვიდეს D, მოიქცნეს F. ⁵⁴ აკურთხევედეს აქებდეს D. ⁵⁵ ვითარცა ვითარცა-იგი D. ⁵⁶ მათდა DEF. ⁵⁷ და — E. ⁵⁸ შეუდგინონ F. ⁵⁹ აღსამაღლებელი F. ⁶⁰ ამინისა D. ⁶¹ კურთხეულ — F. ⁶² სამი ἦ ADF. ⁶³ მოიყარონ მოიდრიკონ BCF, მოიდრიკენ E. ⁶⁴ ჟამი+მეექვსე D. ⁶⁵ შუადღისაჲ E. ⁶⁶ მეხუთისა ἦ BC, მე-ἦ E. ⁶⁷ ილოცონ E. ⁶⁸ შუადღისაჲ E. ⁶⁹ ~ მღღელმან ღიდებაჲ მისცეს BCEF, მისცეს F. ⁷⁰ იყავ B. ⁷¹ ἲ BE. ⁷² არს ხარ E.

(1) ებრ. 4,14-5,6. (2) ლუკა 2,1-20. (3) ფს. 71,1-19. (4) ფს. 134,1-18.

Bv	შეწევნითა“ (1) ვიდრე „მაცხოვარებაჲ ჩემი“ ¹	წარდგომად ო: „საშოთვე“ ²⁹ მთიებისა ³⁰ წინა	
A116v	კუერექსი. დასდებელი კმაჲ ² „მოველით, მორ-	გშევ შენ.“ (4) დასდებელი: „პრქუა უფალმან	
	წმუნენო, და ავმაღლდეთ გონებითა და ვიხილოთ	უფალსა ჩემსა: დაჯედ მარჯუეს.“ (5) წინაწარ-	C74
Cv	გარდაოსლვაჲ ღმრთისაჲ ზეცით ბეთლემს	მეტყუელებამ ³¹ ესაიაჲსი, ³² „და შესძინა უფალ-	
	ჩუენდა მომართ. ამისთჳს უკუე გონებანი განვი-	მან სიტყუად აქაზისა ³³ და პრქუა: „ითხოვე“ ³⁴	Ev
	წმიდნეთ და შევწირნეთ მისა სათნოებანი სურ-	თავისა შენისა სასწაული უფლისა მიერ ღმრთი-	
	ნელთა ³ წილ. და განვჰზადნეთ საუნჯენი გულ-	სა შენისა სიღრმედ ³⁵ მიმართ ანუ ³⁶ სიმაღ-	
	თა ჩუენთანნი და ესრეთ უღალადებდეთ: „დიდებაჲ	ლელ.“ (6) და თქუა აქაზ: „არა ვითხოვო, ³⁷ არ-	
	მაღალთა შინა ღმერთსა სამებით დიდებულსა,	ცა ³⁸ განვცადო უფალი.“ და თქუა ესაია: ³⁹ ისმი-	
	რამეთუ კაცთა შორის სათნოებაჲ ⁴ გამოჩნდა,	ნეთ ⁴⁰ აწ, სახლო დავითისო, ნუ მცირე არსა ⁴¹	
	რამთა იქსნას ადამ პირველისა მისგან წყევლისა,	თქუენდა ღუაწლისა შემთხუევად კაცთა? და ვი-	
	ვითარცა კაცთმოყუარე არს.“ მუკლი: „მეფეთა	თარ ღუაწლსა შეამთხუევთ ⁴² უფალსა? ამისთჳს	
	თარშისათა და ჭალაკთა ძლუენი შეწირონ მისა,	მოგცეს თქუენ თავადმან უფალმან სასწაული:	
	მეფეთა არაბაჲსათა.“ ⁵ (2) და იგივე. დასდებე-	აკა ესერა, ქალწული მიუდგეს და შვეს ძმ. ⁴³ და	
	ლი. ⁶ სხუაჲ, ⁷ კმაჲ ⁸ ო: ⁹ „ისმინე ცაო, და ყურად	უწოდიან ⁴⁴ სახელი მისი ემმანუელ. ⁴⁵ ერბოსა და	
	ილე, ქუეყანაო, შეირყოდენ საფუძველნი შენნი	თაფლსა ჭამდეს, ვიდრე ცნობადმდე მისა, ⁴⁶ გინა	
	და ძრწოდენ ქუესკნელ[ნი], რამეთუ ღმერთმან	გამორჩევად ⁴⁷ ბოროტისა გამოირჩიოს ⁴⁸ კეთილი,	
	და ¹⁰ შემოქმედმან კორცთამან კორცნი შეიმოსნა	რამეთუ ცნობადმდე მის ყრმისა კეთილისა გინა	D108r
	და რომელმან განგებულებით დაჰბადა ყოველი,	ბოროტისა, დაუტეოს ბოროტი და შეიფუაროს	F98v
D107	საშოთ ¹¹ ქალწულისაჲთ ჩჩულებრ იშვების. ჟ,	კეთილი. და მრქუა მე უფალმან: „მოილე თავი-	
F98	სიღრმე სიმდიდრისა ¹² , სიბრძნისა ¹³ და მეცნიერე-	სა შენისა ქარტაჲ გრაგნილი ახალი დიდი და ⁴⁹	
	ბისა ღმრთისაჲ. ვითარ გამოუკულებველ არიან	დაწერე მას ზედა საწერელითა კაცისაჲთა, რაჲ-	
	საუნჯენი მისნი და გამოუძიებელ ¹⁴ გზანი მისნი.“	თა მალედ ყოს წარმოლებაჲ ⁵⁰ ნატყუენავისაჲ,	
	მუკლი: „თაყუანის-სცენ ¹⁵ მას ყოველთა მეფეთა	რამეთუ მიწვენულ არს და მოწამედ მიყვენ მე	
	ქ.“ (3) და იგივე დასდებელი. ¹⁶ დიდებაჲ, დასდე-	სარწმუნონი კაცნი: ურია მდღელი და ზაქარია,	
	ბელი, კმაჲ ¹⁷ ო გუერდი ¹⁸ : „მოველით ¹⁹ ქრისტეს	ძე ⁵¹ ბარუქისი. და მოვიდა წინაწარმეტყუელისა	
	შემოსილნო“ ამას ზედა „მოველით, ქრისტეს	მის ქალწულისა და მუცლად ილო და შვა ძმ ⁵²	A117v
	შემოსილნო ერნო, და იხილეთ საკურველი, რო-	და მრქუა ⁵³ მე უფალმან: „უწოდე სახელი მისი.	
	მელი ყოველსა ბუნებასა შეადრწუნებს და განა-	ადრე წარმოტყუენ ⁵⁴ და მსწრაფლ ⁵⁵ წარმოი-	Bv
	ცვრებს. ²⁰ და სიწმიდით უგალობდეთ და სარწ-	ლე.“ რამეთუ ვიდრე ცნობადმდე ყრმისა მის ზა-	
	მუნოებით თაყუანის-ვსცემდეთ. ²¹ დღეს ბეთლემდ	დილისა მამისა გინა დედისასა ⁵⁶ წარმოიღოს	
A117r	მოვალს უფლისა და კრებულნი ანგელოზთანი	ძალი დამასკოჲსაჲ ⁵⁷ და ნატყუენავი სამარიაჲ-	
B120	წინაუძღჳნ. და ამას რაჲ ზედვიდა იოსებ, ეს-	საჲ წინაშე მეფეთა ასურასტანისათა. ჩუენ თანა	
	რეთ ღალადებდა და იტყოდა: რაჲ არს საიდუმ-	არს ⁵⁸ ღმერთი, ცანთ წარმართთა და იძლიენით.	
	ლოჲ ²² ესე უცხოჲ შენ შორის, ქალწულო, და	ისმინეთ დასასრულადმდე ⁵⁹ ქუეყანისა და განბ-	
	ვითარ-მე შვე ²³ ძმ ²⁴ უთესლოდ მუცლადღებული.“	ლიერებულნი ეგე იძლიენით, უკუეთუ კუალად	
	და ²⁵ აწდა მარადის ²⁶ და ²⁷ იგივე დასდებელი. ²⁸	განსძლიერდეთ, მერმეცა იძლინეთვე ⁶⁰ და რომე-	

¹ ჩემი+ალა E. ² ტ+ზ E. ³ სულნელთა E. ⁴ სათნოება A. ⁵ არაბაჲსათა+და საბაჲ F. ⁶ სხუაჲ დასდებელი ADEF. ⁷ სხუაჲ+დასდებელი F. ⁸ კმაჲ — E. ⁹ ო] მეოთხე+მ E. ¹⁰ და — C. ¹¹ საშოთ E. ¹² სიმდიდრისაჲ BC. ¹³ სიბრძნისა] სიღრმისა E. ¹⁴ გამოუძიებელ+არიან E. ¹⁵ თაყუანის-სცენ E. ¹⁶ დასდებელი — E. ¹⁷ კმაჲ — BE. ¹⁸ გუერდი+G E. ¹⁹ მოველით... ზედა — E,ამას ზედა BC. ²⁰ განაცვრებს E. ²¹ თაყუანისცემთ E. ²² საიდუმლოჲ AE. ²³ შვე BCE, შვეს F. ²⁴ ძე BCDF. ²⁵ და — E. ²⁶ მარადის — BCD. ²⁷ და — BE. ²⁸ დასდებელი — F. ²⁹ საშოთგან E. ³⁰ მთიების E. ³¹ წინაწარმეტყუელებამ D. ³² ესაიაჲსი D, ესაიაჲსი F+საკითხავი BCDEF. ³³ აქაზისა C. ³⁴ ითხოვე BEF. ³⁵ სიღმედ C. ³⁶ ანუ] და E. ³⁷ ვითხოვო CF, ვითხოვ E. ³⁸ არცა] არა CE. ³⁹ ესაიაჲ AE. ⁴⁰ ისმინე BC. ⁴¹ არს E. ⁴² შეამთხუევთ A. ⁴³ ძე BCEF. ⁴⁴ უწოდენ E. ⁴⁵ ემმანოელ BF. ⁴⁶ მისსა C. ⁴⁷ გამორჩევად+კეთილისა და E. ⁴⁸ გამოირჩიოს... ბოროტისა — BCEF. ⁴⁹ და — BDE. ⁵⁰ წარმოლებაჲ] წარმართებაჲ E. ⁵¹ ძმ E. ⁵² ძე BCF. ⁵³ მრქუა... უფალმან — E. ⁵⁴ წარმოტყუენ A. ⁵⁵ მსწრაფლ BCE. ⁵⁶ დედისა BC. ⁵⁷ დამასკიჲსა BCEF. ⁵⁸ არს — D. ⁵⁹ დასასრულადმდე BCF. ⁶⁰ იძლიენითვე BCEF. (1) ფს. 90,1-6. (2) ფს. 71,10. (3) ფს. 71,11. (4) ფს. 109,3-4. (5) ფს. 109,1. (6) ფს. 7,10-8,10.

Cv	ლი ზრახვამ ჰზრახოთ, ¹ განაქარვოს ღმერთმან და სიტყუასა, რომელსა ² იტყოდით, არა დაადგრეს ³ თქვენ შორის, ⁴ რამეთუ ჩუენ თანა არს ღმერთი“. პავლე ებრაელთაჲ: „დასაბამსა, უფალო, ქუეყანაჲ დაამყარე და ქმნულნი კელთა შენთანი ცანი არიან. იგინი წარკდენ, ხოლო შენ ეგო უკუნისამდე და ყოველნი ვითარცა შესამოსელნი დაძუელდენ ⁵ და ვითარცა შესამოსელნი ⁶ სცვალენ იგინი და იცვალენ. ხოლო შენ თავადი იგივე ხარ და წელიწადთა შენთა არა ⁷ მოაკლდეს. ოდეს სადა ⁸ ანგელოზთაგანსა ჰრქუა სადაჲ: დაჯედ მარჯუენით ⁹ ჩემსა, ვიდრემდის დაესხნე მტერნი შენი ¹⁰ ქუეშე ფერკთა შენთა, ანუ არა ყოველნივე არიანა მოხარკე სულეხ მსახურად ¹¹ მოვლინებულ ¹² მათთჳს, რომელთა-იგი დამკვდრებად არს ცხორებაჲ, ამისთჳს ¹³ ჯერ-არს უმეტესად ¹⁴ კრძალვაჲ ჩუენი, რომელთა-ესე გუასმიეს, რამთა არა მოუძღურდეთ, უკუეთუ ანგელოზთა მიერ, რომელი-იგი ითქუა ¹⁵ სიტყუაჲ, იქმნა მტკიცე და ყოველმან შჯულისა ¹⁶ გარდამავალმან და ურჩმან მიიღოს საშჯელი ¹⁷ – კუალადგებაჲ, ვითარ-მე ჩუენ განკერნით, უკუეთუ ესოდენი უდებ-ყვით ¹⁸ ცხორებაჲ, რომელმან-იგი დასაბამი მიიღო სიტყუად უფლისა მიერ მსმენელთა მათგან, ჩუენდა მომართ განმტკიცნა“. ¹⁹ (1) სახარებაჲ ²⁰ მათეს ²¹ თავისაჲ: „ხოლო იესუ ქრისტეს შობასა ბეთლემს ჰურიასტანისასა, ²² დღეთა ჰეროდე მეფისათა, აჰა, მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს იერუსალემდ და იტყოდეს: „სადა არს, რომელი-იგი იშვა მეუფე ²³ ჰურიათაჲ, რამეთუ ვიხილეთ ვარსკულავი მისი აღმოსავალით და მოვედით თაყუანისცემად მისა“. ხოლო ესმა რაჲ ²⁴ ჰეროდეს ²⁵ მეფესა, შეძრ-	წუნდა ²⁶ და შეკრიბნა ყოველნი მღვდელთმოდუარნი და მწიგნობარნი ერისანი და გამოიკითხვიდა ²⁷ მათგან, სადა ²⁸ შობად არს ქრისტე. ²⁹ ხოლო მათ ჰრქუეს: „ბეთლემს ჰურიასტანისასა, რამეთუ ესრეთ ³⁰ წერილ არს წინაწარმეტყუელისაგან: ³¹ და შენ, ბეთლემ, ³² ქუეყანაო ³³ იუდაჲსო, ³⁴ არასადა ³⁵ უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იუდაჲსთა, რამეთუ შენგან გამოვიდეს წინამძღუარი, რომელმან დამწყსოს ³⁶ ერი ჩემი ისრაელი.“ მაშინ ჰეროდე ფარულად ³⁷ მოუწოდა მოგუთა მათ და ³⁸ გამოიკითხა მათგან ჟამი იგი გამოჩინებულისა მის ვარსკულავისაჲ ³⁹ და წარავლინა ⁴⁰ იგინი ⁴¹ ბეთლემდ ⁴² და ჰრქუა მათ: ⁴³ „წარვედით ⁴⁴ და გულითად ⁴⁵ გამოიკითხეთ ⁴⁶ ყრმისა მისთჳს. ხოლო ⁴⁷ ჰპოვით, ⁴⁸ მითხარით მე, რამთა მეცა მოვიდე ⁴⁹ და თაყუანის-ვსცე მას.“ (2) ხოლო ⁵⁰ ესმა რაჲ ⁵¹ მეფისაგან, ⁵² წარვიდეს და აჰა, ვარსკულავი იგი, რომელი იხილეს აღმოსავალსა ⁵³ და წინა-უძღოდა მათ, ვიდრემდე მოვიდა და დაადგრა ზედა, ⁵⁴ სადა იყო ყრმაჲ იგი. და ⁵⁵ ვითარცა ⁵⁶ იხილეს ვარსკულავი იგი, განიხარეს ⁵⁷ სიხარულითა დიდითა ფრიად და მორაჲ-ვიდეს ⁵⁸ სახლსა მას, იხილეს ყრმაჲ იგი მარიამის თანა დედისა თჳსისა. და დავარდეს და თაყუანის-სცეს ⁵⁹ მას და აღაღეს საფასეთა ⁶⁰ მათთა და შეწირეს მისა ძღუენი: ⁶¹ ოქროჲ, გუნდრუკი და მური. და ეუწყა ⁶² ჩუენებით ⁶³ არა მიქცევად ⁶⁴ ჰეროდესა, ⁶⁵ არამედ სხუთ გზით წარსლვად ⁶⁶ სოფლად თჳსა.“ ⁶⁷ დიაკონმან კუერექჟი: „აღვასრულოთ ვედრებაჲ და მოგუმაღლენნი. ⁶⁸ მღუდელმან ლოცვაჲ და ⁶⁹ ასამაღლებელი ⁷⁰ ერმან ⁷¹ ამენი ⁷² და მეყსეულად შეუდგინონ. ⁷³ „მსწრაფლ ⁷⁴ მეწიენ ⁷⁵ ჩუენ“, ⁷⁶ წმიდაო	C75
E77 Dv F99			A118v
A118r			F99v
B121			D109 Bv
			Ev

¹ ზრახოთ A. ² რომელსა | რნსა E. ³ დადრგეს B, დაადრეს D. ⁴ შორის | თანა E. ⁵ დაძუელდენ A. ⁶ სამოსელნი BCEF. ⁷ არაჲ AF. ⁸ სადა+ვის E. ⁹ მარჯუენით A. ¹⁰ შენი E. ¹¹ მსახურებად E. ¹² მოვლინებულთა BCEF. ¹³ ამის B. ¹⁴ უმეტეს E. ¹⁵ ითქუა E. ¹⁶ რჩულისა B. ¹⁷ სასჯელი C, სარჩელისა E, საშჯელისა F. ¹⁸ ოდებ-ყვით F. ¹⁹ განმტკიცნა+სიბრძნით მღვდელმან E. ²⁰ სახარებაჲ – E. ²¹ ~ თავისაგანი მათესი E. ²² ჰურიასტანისა E. ²³ მეუფე E. ²⁴ რაჲ | ესე D. ²⁵ ჰეროდე CE. ²⁶ შეძრწუნდა+და ყოველი იერუსალემი მის თანა DE. ²⁷ გამოიკითხა BC | იკითხვიდა D. ²⁸ სადა+უკუე D. ²⁹ ქრისტე C. ³⁰ ესრეთ B. ³¹ წინაწარმეტყუელისა მიერ D. ³² ბეთლემ – E. ³³ ქუეყანაჲ D+ეგე D. ³⁴ იუდაჲსი D. ³⁵ არაჲსადა ABEF. ³⁶ დაამწყოსოს C. ³⁷ ფარულად | იღუმალ D. ³⁸ და+და B. ³⁹ ვარსკულავისა E. ⁴⁰ წარავლინა E. ⁴¹ იგინი – BCEF. ⁴² ბეთლემდ F. ⁴³ მათ – BCD. ⁴⁴ წარვედით | მივედით D. ⁴⁵ გულითად – D. ⁴⁶ გამოიკითხეთ+ჰეშმარიტად D. ⁴⁷ ხოლო ოდეს | და რაჟამს D. ⁴⁸ ჰპოვით BCD, ჰპოვით E. ⁴⁹ მოვიდე DE. ⁵⁰ ხოლო+მათ ვითარცა D. ⁵¹ რაჲ | ესე D. ⁵² მეფისაგან | მეფისა მისგან D. ⁵³ აღმოსავალით DF. ⁵⁴ ზედა, სადა | ადგილსა მას, რომელსა D. ⁵⁵ და | ხოლო მათ D. ⁵⁶ ვითარ E. ⁵⁷ განიხარეს+მათ D. ⁵⁸ მო-რაჲ-ვიდეს | ვითარცა შევიდეს D. ⁵⁹ თაყუანის-სცეს E. ⁶⁰ საფასეთა | საუნჯეთა D. ⁶¹ ძღუენი A. ⁶² ეუწყა | მოიღეს ბრძანებაჲ D. ⁶³ ჩუენებით A, ჩუენებით+რამთა D. ⁶⁴ მიაქციონ D. ⁶⁵ ეროდესა A, ჰეროდესა BCF. ⁶⁶ წარვიდენ D. ⁶⁷ თჳსსა CE. ⁶⁸ მოგუმაღლენითი E. ⁶⁹ და¹ – E. ⁷⁰ აღსამაღლებელი F. ⁷¹ ერმან... მეყსეულად – E. ⁷² ამენ AB. ⁷³ შეუდგინონ | შემდგომად E. ⁷⁴ მწრაფლ BD. ⁷⁵ მეწიენ A, მეწიენ – E. ⁷⁶ ჩუენ – E.

(1) ებრ. 1,10-2.3. (2) მათ. 2,1-12.

ლმერთოდ, მამაო ჩუენოდ, 79 კურიელისონი და¹ ვითარცა ზემოწერილისა წესისაებრ მცირედ ილოცონ მღუმრიად,² კუალად იწყოს მღელმან ჟამი Գ³ ჟმისაჲ: „მოველით, თაყუანის-ვსცეთ“, ფსალმუნი 106: „პრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა“ ვიდრე „აღამაღლოს⁴ თავი“. (1) ფსალმუნი 100: | „გონდა,⁵ უფალო, ქუეყანაჲ შენი მ.“ ვიდრე „გზაჲ თვისი“. (2) ფსალმუნი 101: „მოყავ, უფალო, ყური შენი და“ ვიდრე „ნუგეშინის-მეც მე.“⁶ (3) კუერექსი და⁷ დასდებელი, კმაჲ 7 გუერდი:⁸ „განკურდა⁹ ჰეროდე, იხილა რაჲ მოგუთა სარწმუნოებაჲ და გულისწყრომითა ძლეული ჟამსა გამოიკითხვიდა. დედანი უშვილო იქმნებოდეს და უჟამოდ იგი ჰასაკი ჩჩვლთაჲ მწარედ მოისრვოდა. გოდებაჲ განმრავლდებოდა და¹⁰ ტუტუნი განქმებოდეს. დიდი¹¹ იყო ბოროტი იგი, | არამედ ჩუენ სარწმუნოებით ქრისტეს შობასა თაყუანის-ვსცემთ.“¹² მუკლი: „ჭეშმარიტებაჲ ქუეყანით აღმოსც¹³ ... რამეთუ უფალმან მოსცეს¹⁴ სიტკბოებაჲ“. (4) და იგივე დასდებელი. სხუაჲ დასდებელი, კმაჲ¹⁵ 9: „ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს“¹⁶ ამას¹⁷ ზედა¹⁸ „ოდეს იოსებ¹⁹ მწუხარებასა შეეპყრა, ქალწულმან წმიდამან ღაღადყო მისა²⁰ მიმართ: „რამაჲს მხედავ მე და მწუხარე ხარ და შემფოთებულ. და უმეცარ ხარ ჩემ შორის მყოფსა ამას²¹ საიდუმლოსა.“²² აწ²³ გულისკმა-ყავ | დიდებაჲ ესე, | რამეთუ ღმერთი გარდამოვალს ქუეყანად წყალობით ღღეს, საშო-სა ჩემსა კორცთა შეიმოსს, რომელიცა იხილო შობილი, ვითარცა სათნო-უჩნდა²⁴ და სიხარულითა სავსემან თაყუანის-სცე²⁵ მას, ვითარცა შემოქმედსა, რომელსა | ანგელოზნი უგალობენ დაუცხრომელად და ადიდებენ თანა მამით და სულით წმიდითურთ.“ მუკლი: „საშოთ²⁶ მთიებისა ... ფუცა უფალმან და არა შეინანა.“ (5) და იგივე დასდებელი. დიდებაჲ, დასდებელი კმაჲ²⁷ 9 გუერდი:²⁸ „ღღეს დამოეკიდების²⁹ ძელსა,³⁰

რომელმან ქუეყანაჲ“ ამას³¹ ზედა „ღღეს იშვე-ბის ქალწულისაგან, რომელსა ბრჭალითა უპყრიან დაბადებულნი და მჩურითა ჩჩვლებ³² შეი-ხუევის.“³³ არსებით უხილავი ბაგასა პირუტყუ-თასა მიწვების,³⁴ რომელმან დაამყარა პირველად ცანი. ტუტუთაგან სძესა მიიღებს, რომელმან უდაბნოს მანანაჲ უწჳა ერსა. თაყუანის-ვსცემთ შობასა შენსა, ქრისტე. გჳჩუენე³⁵ ჩუენ დიდებუ-ლიცა შენი ნათლისუბაჲ“. და³⁶ აწ და მარადის. და³⁷ იგივე დასდებელი.³⁸ წარდგომაჲ. კმაჲ³⁹ 10⁴⁰ „ღღად სიონსა პრქუას კაცმან.“ (6) დასდებელი: „საფუძველნი მისნი.“ წინაწარმეტყუელბაჲ ესაიასი,⁴¹ საკითხავი.⁴² „ყრმაჲ იშვა ჩუენდა და ძე⁴³ მოგუეცა ჩუენ, რომლისა მთავრობაჲ მისი | ზედა მქართა მისთა. და პრქჳნ სახელი მისი დიდისა ზრახვისა ანგელოზი, საკრველი თანა-მზრახვალი, ღმერთი ძლიერი და კელმწიფე, მთავარი მშჳლობისაჲ, მამაჲ მერმეთა მათ საუკუნეთაჲ, რამეთუ მოვწიო მშჳლობაჲ მთავართა ზედა, მშჳლობაჲ და სიცოცხლე მისი.“⁴⁴ დიდ არს მთავრობაჲ მისი და მშჳლობისა მისისა არა არს საზღვარ. საყდართა დავითისთა და-ჯღეს და სუფევასა მისსა⁴⁵ წარემართოს იგი და სუფევისა მისისა არა იყოს დასასრულ. და შეე-წიოს განკითხვით და სიმართლით ამიერიტგან და საუკუნემდე, ყურმან უფლისა საბოთის-მან⁴⁶ ყოს⁴⁷ ესე.“ (7) ჰავლე ებრაელთაჲ: „მძნო, განმწმედელი⁴⁸ | იგი და განწმედილი იგი ერ-თისაგან არიან ყოველნი, რომლისათჳსცა არა პრცხუენა⁴⁹ ძმად წოდებაჲ მათი და იტყჳს: „მიუთხრა სახელი შენი ძმათა ჩემთა და შორის კრებულსა გიგალობდე შენ.“ და მერმე იტყჳს: „მე ვიყო მოსავ მისა“ და კუალად: | „აჰა, მე და ყრმანი, რომელნი მომცნა მე ღმერთმან“, რამეთუ ყრმათაცა ეზიარა კორციტა და სისხლითა და თავადმან მსგავსად მოიღო მათივე, რამათა სიკუ-დილითა მით განაქარვოს, რომელსა-იგი კელმწი-

¹ და... წესისაებრ — E. ² მღუმრიად+სამი მუკლი E. ³ ცხისა A, Գ] ცხრაჲ E, ცხრა D. ⁴ აღმადლოს E. ⁵ გონდა] ქონდა E. ⁶ მე+დიდებაჲ აღილუა E. ⁷ და — BCE. ⁸ გუერდი+7 E. ⁹ განკურდა E. ¹⁰ და — F. ¹¹ დიდ F. ¹² -ვსცემდეთ B. ¹³ აღმოსც. ... სიტკბოებაჲ — F. ¹⁴ მოსცა BEF. ¹⁵ კმაჲ — E. ¹⁶ შეგმწჳალეს BCDF, შეგმ.+10 E. ¹⁷ ამას — BCE. ¹⁸ ზედა — BCE. ¹⁹ იოსე B. ²⁰ მისსა C. ²¹ მას C. ²² საიდუმლოსა A, საიდუმლოს E. ²³ აწ+ყოველივე მწუხარებაჲ განიშორე F. ²⁴ -უჩნდეს E. ²⁵ თაყუანი-სცე E. ²⁶ საშოთგან CF, საშოთგან B, საშოთგანვე E. ²⁷ კმაჲ — BCEF. ²⁸ გუერდი+79 E. ²⁹ დამოეკიდა A. ³⁰ ძელსა... ზედა — BE. ³¹ მას A, მას ზედა — C. ³² ჩჩვლებ E. ³³ შეიხუევის A. ³⁴ მიწვების] მიიწვინების E. ³⁵ გჳჩუენე A, მიჩუენე E. ³⁶ და — E. ³⁷ და — E. ³⁸ დასდებელი — DEF. ³⁹ კმაჲ — BCDE. ⁴⁰ 10 — B. ⁴¹ ესაიასი B, ესაიასი CF, ესაიასი D. ⁴² საკითხავი — A. ⁴³ ძედ BC, ძმ E. ⁴⁴ მისსა C. ⁴⁵ მისა E. ⁴⁶ საბოთისამან ABD. ⁴⁷ ყო E. ⁴⁸ განწმედილი E. ⁴⁹ პრცხუენა A.

(1) ფს. 109,1-7. (2) ფს. 84,1-14. (3) ფს. 85,1-17. (4) ფს. 84,12-13. (5) ფს. 109,3-4. (6) ფს. 86,5. (7) ეს. 9,6-7.

Cv

A119r

B122
F100

Dv

C76

E78
A119v

Bv

Fv

D110

Cv
A120r

B123

Ev

F101

ფებად აქუნდა სიკუდილისაჲ, ესე-იგი არს ეშმა-
კი და განათავისუფლნეს ესენი, რომელნი-იგი¹
შიშთა სიკუდილისაჲთა მარადის ცხორებად თა-
ნამდებ იყვნეს მონებასა, რამეთუ არასადა² ანგე-
ლოზთაჲთ იწყო, არამედ ნათესავისაგან აბრაჰა-
მისა³ იწყო. ამისთჳს ჯერ-იყო მისა⁴ ყოვლითავე
| ძმათა მსგავსებაჲ, რამათა მოწყალე ექმნეს | და
სარწმუნო მღვდელთმოდუარ ღმრთისა მიერ,
რამათა ულხინებდეს ცოდვითა ერისათა, ვინათ-
გან ივნო თავადმან და გამოიცადა, ძალ-უც რო-
მელნიცა-იგი⁵ გამოიცადებოდიან, მათდაცა შეწვე-
ნაჲ.⁶ (1) სახარებაჲ მათესი:⁷ „ვითარცა წარვი-
დეს მოგუნი იგი, აჰა, ანგელოზი უფლისაჲ
ერქუნა⁸ ჩუენებით იოსებს და პრქუა: „აღდეგ და
წარიყვანე ყრმაჲ ეგე და დედაჲ მაგისი და ივლ-
ტოდე ეგუბტედ და იყავ მუნ, ვიდრემდის⁹ გრქუა
შენ, რამეთუ ეგულების ჰეროდეს ძიებად¹⁰ | ყრ-
მისა მაგის¹¹ და წარწყმედად ეგე.“¹² ხოლო იგი
აღდგა და წარიყვანა ყრმაჲ იგი და დედაჲ მისი
ლაძე და წარვიდა ეგუბტედ და იყო მუნ, ვიდრე
სიკუდილადმდე¹³ ჰეროდესა,¹⁴ რამათა აღესრუ-
ლოს სიტყუაჲ იგი უფლისაჲ, წინაწარმეტყუე-
ლისაგან¹⁵ თქმული: „ეგუბტით¹⁶ უწოდე¹⁷ ძესა
ჩემსა“. მაშინ¹⁸ ჰეროდე¹⁹ იხილა, რამეთუ მოიკი-
ცხა მოგუთა მათგან, განრისხნა ფრიად და²⁰
მიავლინა²¹ და მოსწყდა ყოველი ყრმები, რო-
მელნი²² იყვნეს²³ ბეთლემს შინა²⁴ და ყოველთა
საზღვართა მისთა ორით წლითგანნი²⁵ დარენი²⁶
მსგავსად ჟამისა²⁷ მის, რომელი²⁸ გამოიკითხა
მოგუთა მათგან. მაშინ აღესრულა სიტყუაჲ²⁹
იგი იერემია წინაწარმეტყუელისაჲ, რომელსა

იტყვს: კმაჲ ყრამათ ისმა, გოდებისა³⁰ და ტი-
რილის³¹ და ტყეებისაჲ³² მრავალი. რაქელ სტი-
როდა შვილთა თჳსთა და არა უნდა ნუგეშინის-
ცემის,³³ რამეთუ არა არიან“. ხოლო ოდეს³⁴ მო-
კუდა³⁵ ჰეროდე, აჰა,³⁶ ანგელოზი უფლისაჲ ჩუე-
ნებით³⁷ ერქუნა³⁸ იოსებს ეგუბტეს | შინა³⁹ და
პრქუა: „აღდეგ და წარიყვანე ყრმაჲ ეგე და
დედაჲ მაგისი და წარვედ ქუეყანად ისრაელისა,
რამეთუ მოსწყდეს, რომელნი ეძიებდეს სულსა⁴⁰
ყრმისასა.“ | ხოლო იგი აღდგა და წარიყვანა⁴¹
ყრმაჲ იგი და დედაჲ მისი და მოვიდა⁴² ქუეყანად
ისრაელისა და⁴³ ესმა, რამეთუ არქელაოზ⁴⁴ მე-
ფობს⁴⁵ ჰეროდეს ჰეროდეს წილ, მამისა
თჳსისა. შეეშინა მუნ⁴⁶ მისლვა და მოილო⁴⁷ ბრძა-
ნებაჲ ჩუენებით.⁴⁸ მოვიდა⁴⁹ და დაეშენა ქალაქსა
შინა,⁵⁰ რომელსა პრქუან ნაზარეთ, რამათა აღეს-
რულოს თქმული იგი წინაწარმეტყუელისაჲ,⁵¹
ვითარმედ „ნაზარეველ ეწოდოს.“ (2) დიაკონმან:
კუერექსი⁵² მოგუმაღლენთაჲ,⁵³ მღვდელმან: ლო-
ცვაჲ, ერმან: „ნუ მიძემ ჩუენ სრულიად სახელი-
სა შენისათჳს“, წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუე-
ნოჲ, კურიელმესონი⁵⁴ 79 და ვითარცა მცირედ
ილოცონ, მეყსეულად მომიკსენე დაურთონ⁵⁵ და
აღასრულონ ჟამი.⁵⁶ *

დაწყებასა მეშუდისა⁵⁷ ჟამისასა ჰრეკონ
მწუხრისაჲ და შემდგომად აკურთხევისისა კუე-
რექს ყონ და მეყსეულად აღიღონ უფალო და-
დადყავი და ვითარცა⁵⁸ უფალო⁵⁹ დადადყავსა
იტყოდინ, შეიმოსნენ მღვდელნი და დაავონ⁶⁰
სადიკონოს⁶¹ | სიწმიდე და ვითარცა⁶² დიდე-
ბაჲ⁶³ თქუან,⁶⁴ მოვიდენ წინაშე⁶⁵ საკურთხე-

A120v

C77

Bv

E79
Fv

* „წმიდანო მამანო, (წმიდანო მამანო ... მთარგმელისა — D) ესე ზემოწერილი ჟამთა განგებაჲ ბერძულადცა განზნეუ-
ლად იყო და საძებარად და მე ერთგან დაეწერე, რომელ არავინ იჭიროვდის ძებნისათჳს. ღმრთისათჳს ლოცვა ყავთ
გიორგისთჳს მთარგმნელისა“. (მთარგმელსა — D.)

¹ -იგი — E. ² არაჲ სადეთ B, არასადაჲთ C. ³ აბრაჰამისსა C. ⁴ მისსა C. ⁵ რომელნი-იგიცა BDE, რომელნი-იგი CF.

⁶ შეწვენად CF+დიაკონმა სიბრძნით E. ⁷ მათესი+და CD, მათესი+მას ჟამსა შინა E. ⁸ ერქუნა] გამოუწნდა D.

⁹ ვიდრემდის... მუნ — D. ¹⁰ მოძიებად E. ¹¹ მაგის — BCDEF. ¹² იგი BCDEF. ¹³ სიკუდილად] აღსრულებადმდე D.

¹⁴ ჰეროდესსა CF. ¹⁵ ~ თქმული წინაწარმეტყუელისა მიერ D. ¹⁶ ეგუბტით E. ¹⁷ უწოდო BE, უწოდი C. ¹⁸ მაშინ+ვითარცა D.

¹⁹ ეროდე A, ~ იხილა ჰეროდე D. ²⁰ და — D. ²¹ მიავლინა] წარავლინა D. ²² რომელი ABCEF. ²³ იყო ABCEF. ²⁴ შინა

— D. ²⁵ წლითგანი DE. ²⁶ უდარესი D, უდარესნი E. ²⁷ ~ მის ჟამისა D. ²⁸ რომელი] ვითარცა D. ²⁹ სიტყუაჲ]

თქმული D. ³⁰ გოდებისა EF] გლოაჲ BF, გლოვაჲ AC. ³¹ ტირილი ABCEF. ³² ტყეებისაჲ] გოდებაჲ ABCEF.

³³ ნუგეშინისცემა AB. ³⁴ ოდეს] რაჟამს D. ³⁵ მოკუდა] აღესრულა D. ³⁶ აჰა — BCEF. ³⁷ ჩუენებით A, ~ გამოუწნდა

ჩუენებით C. ³⁸ ერქუნა] გამოუწნდა D. ³⁹ შინა — D. ⁴⁰ სულსა+მაგის D. ⁴¹ წარმოიყვანა D. ⁴² მივიდა DE. ⁴³ და+ვითარცა

D. ⁴⁴ არქელაოს BCD. ⁴⁵ მეფობს] მთავრობს EF. ⁴⁶ ~ მისლვად მუნ D. ⁴⁷ ~ ბრძანებაჲ მოილო D. ⁴⁸ ჩუენებით A+და

წარვიდა კერძოთა გალილეაჲსათა CDE. ⁴⁹ მივიდა D. ⁵⁰ შინა — C. ⁵¹ წინაწარმეტყუელისა+მიერ D. ⁵² კუერექსი] აღ-

ვასრულოთ E. ⁵³ მოგუმაღლენი E. ⁵⁴ ~ 79 კურიელმესონი BCF. ⁵⁵ დაურთონ და] და ვითარცა მცირედ ილოცონ E.

⁵⁶ ჟამი — E. ⁵⁷ მეშუდისა E. ⁵⁸ ვითარცა] ვიდრე E. ⁵⁹ უფალო — E. ⁶⁰ ავონ BC, ~ სადიაკონოს დაავონ სიწმიდე E.

⁶¹ სადიაკონეს D. ⁶² ვითარცა — E. ⁶³ დიდებასა E. ⁶⁴ თქუან] ზედა E. ⁶⁵ წინაშე] წმიდასა E.

(1) ებრ. 2,11-18. (2) მათ. 2,13-23.

A121r	ველსა ¹ და თქუან ლოცვამ შესლვისამ: „მეუფეო უფალო ღმერთო ჩუენო“ და დიაკონმან დასწე- როს საცეცხურითა ჯუარი და თქუას: „სიბრძნით აქმთენით.“ ² ერმან „ნათელი მხიარული“ და ³ აღ- ვიდენ საკურთხეველად, მშჯლობამ მისცენ ⁴ და დასხდენ და ⁵ მეფსალმუნებან თქუას ⁶ წარდგომამ ღ გუერდი: „უფალი სუფევს, შუენიერება“. (1) დასდებელი: „შეიმოსა ⁷ უფალმან ძალი“ (2) დას- დებელი ვიდრე(!) „და რამეთუ ⁸ დაამყარა სო- ფელი, რამთა არა“ (3) და იწყონ საკითხავთა კითხვად. ⁹ C ¹⁰ საკითხავი დაბადებისამ „დასაბა- მად ქმნა ღმერთმან ცაჲ და ქუეყანამ“ ვიდრე „დღე ¹¹ მესამე.“ ¹² (4) ღ ¹³ საკითხავი რიცხვითა: „და იყო სული ღმრთისამ ბ.“ ვიდრე „ისრაელ- მან ყოს ძლიერება“. (5) ღ ¹⁴ საკითხავი მიქაჲ- სი: ¹⁵ „მათ დღეთა შინა იტყვს უფალი“ ვიდრე „ქუეყანისამ“. (6) და მერმე ზე აღდგენ ყოველ- ნი ¹⁶ და მგალობელთა თქუან იბაკოჲ კმამ ¹⁷ ღ გუერდი: „ფარულად იშვე ქუაბსა შინა, არამეც ცანი ცათანი გქადაგებდეს ¹⁸ შენ. პირველად ¹⁹ აქუნდა მათ ²⁰ ვარსკულავი, მაცხოვარ, და მო- გუნი მოიყვანნა თაყუანისცემად შენდა, რომელ- თა თანა ჩუენცა შეგვწყალებს“. და ვითარცა ²¹ გაასრულონ ²² მგალობელთა ესე ²³ დასდებელი, მეყსეულად თქუას ²⁴ ერმან იგივე სრულიად, ²⁵ სადაგად ²⁶ არა მგალობელისაებრ ²⁷ და მერმე ²⁸ მგალობელი ²⁹ წარდგეს და ³⁰ იწყოს ³¹ მუკლთა: ³² „საფუძველნი მისნი მთათა შინა“ ვიდრე „მი- ციან მე.“ (7) და ³³ სხუათა მგალობელთა თქუან: ³⁴ „და მოგუნი მოიყვანნა“. ხოლო ერმან კუალად ³⁵ იწყოს: ³⁶ „ფარულად იშვე“ და ³⁷ თქუან ³⁸ სრუ-	ლიად. ³⁹ მუკლი ღ: ⁴⁰ „აჰა ესერა, უცხოთესლ- ნი იგი“ ვიდრე „მაღალმან“. (8) „და მოგუნი მოიყვანნა“. ხოლო ერმან კუალად: ⁴¹ „ფარულად იშვე“ სრულიადვე. ⁴² მუკლი ⁴³ ღ: „უფალი მიმო- დაითქუა“ ⁴⁴ ვიდრე „მეჯდრობამ ⁴⁵ მათი ⁴⁶ შენგან ⁴⁷ არს“ ⁴⁸ „და მოგუნი მოიყ.“ ერმან კუალადცა ⁴⁹ სრულიადვე. დიდებამ (9) და ⁵⁰ აწდამარადის. ⁵¹ და თქუან მგალობელთა ⁵² ესევე ⁵³ დასდებელი ⁵⁴ თავი- თგან ⁵⁵ სრულებით მოსართავად. ესრეთ ითქუმიან სხუანიცა ⁵⁶ დასდებელნი ქრისტეშობისანი ⁵⁷ და განცხადებისანი. და ⁵⁸ დასხდენ და წარიკითხონ ⁵⁹ C საკითხავი ესაიამისი: ⁶⁰ „ამას იტყვს უფალი: გამოვიდეს კაცი“ ვიდრე „პატივით.“ ⁶¹ (10) ზ ⁶² საკითხავი იერემიამისი. ⁶³ * „ესე არს ღმერთი ჩუე- ნი“ ვიდრე „უწყებულ ⁶⁴ არს.“ (11) ზ ⁶⁵ საკითხავი დანიელისი: „ჰრქუა დანიელ ნაბუქოდონოსორს“ ვიდრე „შეტყუებამ მისი“. (12) და აღდგენ და თქუან იბაკოჲ ⁶⁶ ღ გუერდი: „აღმოჰბრწყინდი ქალწულისაგან, ქრისტე, ⁶⁷ საცნაურო მზეო სი- მართლისაო და ვარსკულაგან გამოგაჩინა ქუაბ- სა შინა დატევენული დაუტევენელი ⁶⁸ ეგე და მო- გუთა მოუძღუა თაყუანისცემად შენდა, რომელთა თანა ჩუენცა შეგვწყალებს, ცხოვრების მომცემე- ლო უფალო, დიდებამ შენდა“. ⁶⁹ ფსალმუნი ⁷⁰ C: „უფალი სუფევს შუენიერება“ ვიდრე „შენ ხარ“. (13) „რომელთა თანა გადიდებთ“. ერ- მან: „აღმოჰბრწყინდი“. ⁷¹ მუკლი ღ: „ამაღლდეს მდინარენი, უფალო“ ვიდრე ⁷² „მრავალთაგან“; „რომელთა თანა ჩუენცა შეგვწყალებს“. (14) ერ- მან: „აღმოჰბრწყინდი“. მუკლი ღ: „საკვრველ არიან საქმე“ ⁷³ ვიდრე „დღეთასა“; „რომელთა	F102 A121v Bv Dv Ev

* იერ. ნაცვლად უნდა იყოს ბარუქ.

¹ საკურთხეველისა D. ² აღმართენით C. ³ და... საკურთხეველად — E. ⁴ ~ და მისცენ მშჯლობამ E. ⁵ და — E. ⁶ თქუას — E. ⁷ შეიმოსა... და რამეთუ — E. ⁸ და რამეთუ — B. ⁹ კითხვად — E. ¹⁰ C] პირველი BC. ¹¹ დღესა EF, დღე F. ¹² მე-სამესა E. ¹³ მეორე C. ¹⁴ ღ] მესამე D. ¹⁵ მიქიამისი E. ¹⁶ ყოველნი — E. ¹⁷ კმამ — BCDEF. ¹⁸ გქადაგებდეს] გაქებდეს D. ¹⁹ პირველად] პირად DEF. ²⁰ მათ — E. ²¹ ვითარცა — BC. ²² გაასრულონ — E. ²³ ესე... მეყსეულად] თქუან E. ²⁴ ~ ერმან იგივე თქუას E. ²⁵ სრულიად — E. ²⁶ სადაგად... და — BCE. ²⁷ მგალობელისაებრ] მგალობელთაებრ D. ²⁸ მერმე] სადაგადრე და E. ²⁹ მგალობელმან ADEF. ³⁰ და — E. ³¹ იწყოს — E. ³² მუკლნი+თქუნეს E. ³³ და — E. ³⁴ თქუან — E. ³⁵ კუალად — E. ³⁶ იწყოს — E. ³⁷ და — E. ³⁸ თქუან — E. ³⁹ სრულად B, ~ მუკლნი სრულიად E. ⁴⁰ ღ — E. ⁴¹ კუალად — E. ⁴² სრულიადვე — E. ⁴³ მუკლი ღ] მგალობელმან მუკლი E. ⁴⁴ მიმოდაითქუას CD. ⁴⁵ მეჯდრობამ — E. ⁴⁶ მათი — E. ⁴⁷ შენგან E. ⁴⁸ არს — E. ⁴⁹ კუალადცა სრულიადვე] ფარულად E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ აწდა E. ⁵² მგალობელთ E. ⁵³ ესევე — E. ⁵⁴ დასდებელი — E. ⁵⁵ ~ სრულიად თავითგან E. ⁵⁶ სხუანისა B. ⁵⁷ ქრისტეშობისა E, ქრისტეს შობისანი BDF. ⁵⁸ და — BE. ⁵⁹ წარიკითხნენ E+საკითხავნი E. ⁶⁰ ესაიამისი E, ესაიამისი A. ⁶¹ პატივით+სხუამ E. ⁶² ღ] მეზუთე BC, მე-ღ F. ⁶³ იერემიამისი E. ⁶⁴ უწყებულ] უწყალო E. ⁶⁵ ზ] მეექუსე BC, მე-ზ EF. ⁶⁶ იბაკოჲ] დასდებელი E. ⁶⁷ ქრისტე BCF. ⁶⁸ დაუტევენელე F. ⁶⁹ შენდა+და F. ⁷⁰ ფსალმუნი C] მუკლი E. ⁷¹ აღმოჰბრწყინდი მუკლი ღ] იგივე მგალობელმან E. ⁷² ვიდრე... ღ] და იგივე მგალობელმან E. ⁷³ საქმე] გ. A, განცხ. D.

(1) ფს. 92,1. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 92,1. (4) დაბ. 1,1-13. (5) რიცხ. 24,2-18. (6) მიქ. 4,6-5,4. (7) ფს. 86,1-4. (8) ფს. 86,4-5. (9) ფს. 86,6-7. (10) ეს. 11,1-10. (11) ბარ. 3,36-4,34. (12) დან. 2,31-45. (13) ფს. 92,1. (14) ფს. 92,3-4.

- C78 თანა ჩუენცა შეგვ.“ (1) ერმან: „აღმოჰპრწყინ-
დი“;¹ ღიდებად და² აწდა და³ ერთი მორთული.⁴
ზ⁵ საკითხავი ესაიაჲსი:⁶ „ყრმაჲ იშვა ჩუენდა“
ვიდრე „ყოს⁷ ესე“. (2) ზ⁸ საკითხავი ესაიაჲსი.⁹
„| და შესძინა¹⁰ უფალმან სიტყუად აქაზ“ ვიდრე
„ჩუენ თანა არს ღმერთი.“ (3) და აღდგენ და
მეყსეულად¹¹ გამოვიდეს ღიაკონი და¹² კუერექს
ყოს და მეფსალმუნეთა¹³ იწყონ თქუმაღ¹⁴ ამათ
ფსალმუნთა სამთა.¹⁵ და მღღელნი ყოველსა¹⁶
ფსალმუნსა ზედა წარიტყოდიან¹⁷ ლოცვათა, რო-
მელნი¹⁸ ფსალმუნთა ზედა ითქუმიან. და ეგრეთვე
კუერექს ჰყოფდენ და ასამაღლებელსა¹⁹ იტყო-
დიან.²⁰ ფსალმუნი C: „ნეტარ არს კაცი, რომელი
არა მივიდა²¹ ზრა.“ (4) და²² ყოველსა მუკლსა
ზედა ამას იტყოდინ: „შემეწიე²³ მე,²⁴ უფალო“.
ფსალმუნი²⁵ ჟ: „რად აღიდრნეს წარმართნი“.
(5) და²⁶ ყოველსა²⁷ მუკლსა ზედა ამას²⁸ იტყო-
დიან:²⁹ „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა,
მატხოვარ, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ღიდებად
და³⁰ აწდა, მხოლოდშობილი ძე.³¹ | ფსალმუნი
ღ.³² „ჰრქუა უფალმან³³ უფალსა ჩემსა“. (6) | და
ყოველსა მუკლსა ზედა სამკეცსა აღილუიასა.³⁴
(7) ღიაკონმან კუერექსი წმიდაო ღმერთოჲსაჲ.³⁵
და³⁶ მგალობელთა თქუან,³⁷ წმიდაო ღმერთოჲ.
და დასხდენ მღღელნი და³⁸ მეფსალმუნემან³⁹
წარდგომაჲ⁴⁰ კმაჲ⁴¹ ო⁴² გურდი: „აღუთქუთ
და⁴³ აღუსრულეთ უფალსა“. დასდებელი: „გან-
ცხადებულ არს ჰურიასტანს ღმერთი.“ ჰავლე
ებრაელთაჲ:⁴⁴ | „მრავლით კერძო“, ჰპოო⁴⁵ ჰავ-
ლესა⁴⁶ C⁴⁷ კურიაკესა მარხვათასა. აღილუიად
ო: „ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა“. დასდებე-
ლი:⁴⁸ „საშოთ⁴⁹ მთიებისა“. სახარებაჲ ლუკაჲ-
- სი, თავი⁵⁰ ლ.⁵¹ „გამოკდა ბრძანებაჲ“, (8) ჰპოო⁵²
სახარებასა⁵³ ამასვე ღლესა.⁵⁴
და აღესრულოს საღმრთოჲ⁵⁵ ჟამისწირვაჲ
წმიდისა ბასილისი. განიცადე, კმაჲ⁵⁶ ჟ⁵⁷ გუერ-
დი:⁵⁸ „აქებდით უფალსა ცათაგან აქ“. (9)
უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ⁵⁹ | უკუეთუ წი-
ნადლე მარხვისა ღლესა დაზუდეს, ესრეთ ჯერ-
არს აღსრულებაჲ, ვითარცა⁶⁰ ზემოწერილ არს.
ხოლო⁶¹ უკუეთუ შაბათსა ანუ კურიაკესა დაზუ-
დეს წინადლე, წმიდაჲ ჟამისწირვაჲ და განგებაჲ
წინა შაბათისა,⁶² გინა წინა⁶³ კურიაკისაჲ აღეს-
რულოს განწესებულსა ჟამსა სამხრისასა ჩუეუ-
ლებისაებრ.⁶⁴ და მძათა მიიღონ განატეხი და ირ-
ღუნან ეკლესიასვე და მეტი არარაჲ, რამეთუ⁶⁵
ესევეითარსა ღლესა სატრაპეზოს არა შევლენ.
ხოლო | მწუხრისასა აღესრულოს ყოველი წესი
ღლესაწაულისაჲ. უკუეთუ დაზუდეს შაბათსა,
თქუან კანონი „ნეტარ“⁶⁶ არს კაცისაჲ⁶⁷ მწუხ-
რისასა,⁶⁸ ხოლო⁶⁹ აღდგომისასა⁷⁰ არარას ვი-
ტყუთ,⁷¹ არამედ ყოველსა ღლესაწაულისასა.
ხოლო⁷² უკუეთუ კურიაკე იყოს, მწუხრისასა
„ნეტარ“⁷³ არს კაცი“ არა ითქუმის, არამედ უფა-
ლო ღაღადყავი. და ყოველივე⁷⁴ წესი ღლესას-
წაულისაჲ იქმნას,⁷⁵ ვიდრე⁷⁶ სახარებისა და-
სასწრულადმდე.⁷⁷ და ვითარცა სახარებაჲ წარი-
კითხონ, მეყსეულად⁷⁸ კუერექს⁷⁹ ყონ.⁸⁰ და თქუან
ზეგარდამოჲ და მოგუმაღლენთა. და⁸¹ აღასრუ-
ლონ ლოცვაჲ. და⁸² | მაშინლა შევიდენ მძანი
ტრაპეზსა.⁸³ ხოლო რაჟამს აღდგენ ტრაპეზით,
მოვიდენ ლოცვით წინაშე ბჭეთა ეკლესიისათა
გინა მთავარანგელოზთა⁸⁴ | ეკლესიასა და მუნ
ილოცონ სერობისაჲ სუბუქად: „რომელი დამ-

¹ აღმოჰპრწყინდი] სრულიად E. ² და — E. ³ და — CF. ⁴ მორთული] მოსართავად E. ⁵ ზ] მეშუდე C, მე-ზ EF.
 ⁶ ესაიაჲსი AD. ⁷ ყოს ესე] ჩუენ თანა არს ღმერთი E. ⁸ ზ] მერვე BC, მე-ჟ E. ⁹ ესაიაჲსი AD. ¹⁰ შესძინი C.
 ¹¹ მეყსეულად — E. ¹² და — BCE. ¹³ მეფსალმუნეთა] მგალობელთა E, ~ იწყონ მგალობელთა E. ¹⁴ ~ ამათ ფსალმუნთა
 სამთა თქუმაღ E. ¹⁵ სამთა] ლ A. ¹⁶ ყოველსა... ზედა — E. ¹⁷ წარიტყოდინ A, ~ ლოცვათა იტყოდინ E. ¹⁸ რომელი... C — E.
 ¹⁹ აღსამაღლებელსა BEF. ²⁰ იტყოდინ AD. ²¹ მივიდეს F. ²² და ... იტყოდინ — E. ²³ შემეწიენ E. ²⁴ მე] ჩუენ E.
 ²⁵ ~ ფსალმუნი ჟ E. ²⁶ და — E. ²⁷ ყოველსა — E. ²⁸ ამას — E. ²⁹ იტყოდინ BDF, — E. ³⁰ და — E. ³¹ ძე+და BCDF, ძე და] კუერექსი E.
 ³² ლ] მე-ღ F. ³³ უფალმან — E. ³⁴ აღილუიასა+იტყოდინ F. ³⁵ ღმერთოჲსაჲ E. ³⁶ და — E. ³⁷ თქუან — E. ³⁸ და — E.
 ³⁹ მეფსალმუნემან — E. ⁴⁰ წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ⁴¹ კმაჲ — BCEF. ⁴² ო] ლ BCEF. ⁴³ და — E. ⁴⁴ ებრაელთაჲ — E.
 ⁴⁵ ჰპო C, ჰპოვო B. ⁴⁶ ჰავლესა... მარხვათასა] ზემო E. ⁴⁷ C — C. ⁴⁸ დასდებელი] სხუაჲ E. ⁴⁹ საშოთვე BC, საშოთგანვე E.
 ⁵⁰ თავი — E. ⁵¹ ლ — E. ⁵² ჰპოვო BEF, ჰპო C. ⁵³ სახარებასა — E. ⁵⁴ ღლესა — E. ⁵⁵ საღმრთოჲ — E. ⁵⁶ კმაჲ — BCDEF.
 ⁵⁷ ჟ — E. ⁵⁸ გუერდი — E. ⁵⁹ რამეთუ — E. ⁶⁰ ვითარცა... არს — E. ⁶¹ ხოლო — C. ⁶² შაბათსა BEF. ⁶³ წინა — EF.
 ⁶⁴ ჩუეულებისაებრ A, ჩუეულებისაებრ E. ⁶⁵ რამეთუ] ხოლო F. ⁶⁶ ნეტარაჲ AD, ნეტარას E. ⁶⁷ კაცი E. ⁶⁸ მწუხრისასა
 — E. ⁶⁹ ხოლო — B. ⁷⁰ აღდგომისასა E. ⁷¹ ვიტყუთ E. ⁷² ხოლო — E. ⁷³ ნეტარაჲ AD, ნეტარას E. ⁷⁴ ყოველი E. ⁷⁵ იქმნას
 — E. ⁷⁶ ვიდრე — E. ⁷⁷ დასასრულადმდე BCE. ⁷⁸ მეყსეულად — E. ⁷⁹ კუერექსი E. ⁸⁰ ყონ ... და — E. ⁸¹ და — E. ⁸² და —
 E. ⁸³ ტრაპეზად D. ⁸⁴ მთავარანგელოზთა F.

(1) ფს. 138,14. (2) ეს. 9.6-7. (3) ეს. 7.10-8.10. (4) ფს. 1.1. (5) ფს. 2.1. (6) ფს. 109.1. (7) ფს. 109.3. (8) ლუკ. 2.1.
 (9) ფს. 148.1.

E80	კვდრებულ არს“, (1) „ჩუენ თანა არს ღმერთი,“ (2) მიწყალე (3) და უმეტესი არამ. ესრეთვე ყონ განცხადებადცა¹ და² ყველიერისა კურიაკისა³ მწუხრსა⁴ და დიდსა ხუთშაბათსა და⁵ დიდსა შაბათსა, რამეთუ ამათ ღლეთა ეკლესიას⁶ არა ვილოცავთ სერობისასა, არამედ⁷ ანუ სატრაპეზოს-ვე⁸ ანუ ეკლესიისა კართა წინაშე.⁹ Ⲙⲟⲩⲁⲛ ⲟⲩⲏⲛⲉⲗⲓⲥⲁ ⲕⲓ. ¹⁰ შობამა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი კორცი- თა წმიდისაგან უზრწნელისა¹¹ უფრომად კურ- თხეულისა დედუფლისა¹² ჩუენისა ღმრთისმშო- ბელისა¹³ და¹⁴ მარადის ქალწულისა მარიამისა. ღმერთი უფალსა ზედა, კმა¹⁵ ო: „შობამან შენმან, ქრისტე ღმერთო, აღმოუბრწყინვა¹⁶ სოფელსა¹⁷ ნათელი მეცნიერებისა, რამეთუ მის მიერ, რომელნი ვარსკულავთა¹⁸ ჰმსახურებდეს, ვარსკულავისაგან ისწავეს თაყუანისცემამა შენი, მზეო¹⁹ სიმაღლისაო, რომელი აღმოჰბრწყინდი²⁰ მაღლით აღმოსავალით, უფალო, დიდებამა შენდა.“	რულონ,²⁹ მასცა ზედგომითვე იტყვან. ქრისტეს შობასა³⁰ შემდგომად იბაკოასა იკითხონ გრიგოლ³¹ ღმრთისმეტყველისა³² საკითხავი:³³ „ქრისტე“³⁴ იშვების, აღიდებლით.“ და³⁵ მერმე „ღმერთო, სახელითანი“ (8) და³⁶ წარდგომა სახარებისა, კმა³⁷ ო:³⁸ „საშოთვე³⁹ მთიებისა“. (9) დასდებელი: „ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯე.“ (10) სახარება მათესი, თავი 1: „ხოლო იესუ ქრისტეს შობამა⁴⁰ ესრეთ იყო ბეთლემს“ ვიდრე⁴¹ „სახელი მისი იესუ“, (11) ჰპოვო⁴²	
Dv	წიგნი შობისა⁴³ ნახევრითგან და⁴⁴ მეცხეულად მიწყალე და გალობანი ორნი⁴⁵ და⁴⁶ პირველ ფსალმუნისა⁴⁷ ხოლო⁴⁸ ადებისა უქცევდენ და⁴⁹ იმერ⁵⁰-ამერ⁵¹ რამ თქუან ერთი⁵² თავისა დასდებელი, მერმელა აღიღოს⁵³ ფსალმუნისა თავი, რომელსა მკარსა ხუდებოდის და თქუას იგივე დასდებელი: „ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ“. პირველად⁵⁴ ესე თქუნენ და ამათი ყოველი დას- დებელი ოთხჯერ⁵⁵ ითქუას, ორჯელ⁵⁶ ამერით და ორჯელ⁵⁷ იმერით. და მერმე სასწაულითანი, ძლისპირითურთ⁵⁸ ორ-ორჯელ.⁵⁹ და⁶⁰ ოდეს⁶¹	Fv	
C79	ხოლო კანონისა წილ ესე კანონი²¹ თქუან ღლესასწაულისა, ფსალმუნი პირველი:²² „აქებდით სახელსა უფლისასა“. (4) ფსალმუნი 9: „ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა“ (5) და²³ „აღვიარო²⁴ შენ, უფალო, ყოვლითა გულითა ჩემითა ზრახვასა შინა წრფ.“ (6) ფსალმუნი 1: „აქებდით უფალსა ცათაგან“.²⁵ (7) და მერმე²⁶ მგალობელმან თქუას იბაკოა²⁷ და ყოველნი ზემდგომარე იყვნენ, ვიდრე დასრულდეს²⁸ წესისაებრ. წმიდანო მამანო, ესე პირველითგან მოვალს წესად ბერძენთა შორის, რამეთუ ამათ საუფ- ლოთა ღლესასწაულთა განჩინებულნი იბაკონი ჰქონან და რამ საღლესასწაულო კანონი დაას-	ფსალმუნი დასრულდეს, ორთავე გალობათა⁶² ძლისპირნი⁶³ უკუანამს⁶⁴ მოურთინენ⁶⁵ უმაღლეს⁶⁶ რამ,⁶⁷ ერთმან მკარმან „მონებისა“ და ერთმან „სასწაულითა“. განძლიერდასა ზედა იბაკო და⁶⁸ საკითხავი⁶⁹ წმიდისა ბასილისი „ქრისტეს შობასა“. დაღაფავსა ზედა იბაკო, აქებდითსა ბოლოსა⁷⁰ დიდებასა ზედა ესე მოურთონ,⁷¹ კმა⁷² ღ: „ღლეს ქრისტე იშვების ბეთლემს ქალწულისა“ და შე-ხოლო-უდგინონ:⁷³ „გიგალობთ შენ, გაქებთ შენ“ ვიდრე⁷⁴ „სრულიად.“⁷⁵ წმიდაო ღმერთო, ლიტანიისა, კმა⁷⁶ ო:⁷⁷ „შობამან შენმან,	D113
A123r		ღ: „ღლეს ქრისტე იშვების ბეთლემს ქალწულისა“ და შე-ხოლო-უდგინონ:⁷³ „გიგალობთ შენ, გაქებთ შენ“ ვიდრე⁷⁴ „სრულიად.“⁷⁵ წმიდაო ღმერთო, ლიტანიისა, კმა⁷⁶ ო:⁷⁷ „შობამან შენმან,	Ev Cv
B126		ღ: „ღლეს ქრისტე იშვების ბეთლემს ქალწულისა“ და შე-ხოლო-უდგინონ:⁷³ „გიგალობთ შენ, გაქებთ შენ“ ვიდრე⁷⁴ „სრულიად.“⁷⁵ წმიდაო ღმერთო, ლიტანიისა, კმა⁷⁶ ო:⁷⁷ „შობამან შენმან,	Bv

¹ განცხადებასა E. ² და – E. ³ კურიაკისა E. ⁴ მწუხრსა – E. ⁵ და – E. ⁶ ეკლესიას CDF. ⁷ არამედ – BC. ⁸ სატრაპეზოსსა E. ⁹ წინაშე+ლოცვა ყავთ ჩემთ E. ¹⁰ კეთლდესასწაული EF. ¹¹ უკრწნელისა BF. ¹² დედოფლისა BCDEF. ¹³ ღმრთისმშობლისა D. ¹⁴ და – E. ¹⁵ კმა ო] ოხითა E. ¹⁶ აღმოაბრწყინვა E. ¹⁷ სოფელსა – E. ¹⁸ ვარსკულავსა BCE. ¹⁹ მწხო F. ²⁰ აღმოაბრწყინდი BC. ²¹ კანონი ფსალმუნნი E. ²² პირველი] C BCDEF. ²³ და – BC. ²⁴ ავარო BCDEF. ²⁵ ცათაგან+კურექსი E. ²⁶ მერმე] მეცხეულად E. ²⁷ იბაკო E. ²⁸ დასრულდეს] დასასრულამდე E. ²⁹ აღასრულონ E] თქუან F. ³⁰ ქრისტეშობასა AE. ³¹ ~ ღმრთისმეტყველისა გრიგოლის E. ³² ღმრთისმეტყველისა+თქმული BCEF. ³³ საკითხავი – E. ³⁴ ქრისტე C. ³⁵ და – E. ³⁶ და – E. ³⁷ კმა – E. ³⁸ ო – E. ³⁹ საშოთ D. ⁴⁰ შობა E. ⁴¹ ვიდრე... იესუ – E. ⁴² ჰპო BCDEF. ⁴³ შობისას DE. ⁴⁴ და – E. ⁴⁵ ორნი] 9 E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ ფსალმუნისა... ხოლო – AF. ⁴⁸ ~ ადებისა ხოლო BCDEF. ⁴⁹ და – E, და... რამ – D. ⁵⁰ იმერ BCE+და BE. ⁵¹ ამიერ BCE. ⁵² ერთი... იგივე დასდებელი – E. ⁵³ აღიღონ D. ⁵⁴ პირველად ყოველი] ორგნითვე და ფსალმუნი აღიღონ და იგივე ამათი E. ⁵⁵ ოთხ-ოთხჯერ C. ⁵⁶ ორჯერ D, ორჯელ... იმერით – E. ⁵⁷ ორჯერ D. ⁵⁸ ძლისპირითურთ – E. ⁵⁹ ორ-ორჯერ D, ორჯელ E. ⁶⁰ და – E. ⁶¹ ოდეს – E. ⁶² გალობათა – E. ⁶³ ძლისპირთა D+ზედა D. ⁶⁴ უკუანეს C, უკუანას B, – E. ⁶⁵ მოურთვიდენ E. ⁶⁶ უმაღლეს B, უმაღლეს რამ] უმაღლერე ADF. ⁶⁷ რამ – A, რამ... სასწაულითა – E. ⁶⁸ და – BDF. ⁶⁹ საკითხავი+თქმული E. ⁷⁰ ბოლოსა... ზედა – E. ⁷¹ მოურთუნ E. ⁷² კმა – CE. ⁷³ შეუდგინონ E. ⁷⁴ ვიდრე – E. ⁷⁵ სრულიად+და E. ⁷⁶ კმა – E. ⁷⁷ ო – E.

(1) ფს. 90,1. (2) ეს. 8,10. (3) ფს. 50,3. (4) ფს. 134,1. (5) ფს. 109,1. (6) ფს. 110,1. (7) ფს. 148,1. (8) ფს. 53,3. (9) ფს. 109,3-4. (10) ფს. 109,1. (11) მათ. 1,18-25.

ქრისტე¹ ღმერთო.“ კუერეკსი ზეგარდამო და მოგუმაღლენთა² და³ კურთხევა⁴ და აღასრუ-
ლონ ლოცვა ცისკრისა.⁵

A123v

| უწყება ჯერ-არს, რამეთუ⁶ გალობანი⁷ განცხადებადცა ესრეთვე⁸ ითქუმიან, ვითა ქრისტეშობად.⁹ განაპოთა დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ. ხოლო ზღვსა ღელვათა ორ-ორჯელ.¹⁰

ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა¹¹ წილ ესე ფსალმუნ-
ნი ითქუმიან, ფსალმუნი¹² C, A: „აღვიარო¹³ შენ,
უფალო, ყოვლითა გულითა ჩემითა, ზრახვასა
და¹⁴ შინა წრფე.“ (1) ყოველსა მუკლსა ზედა.¹⁵
„ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა, მაცხო-
ვარ, აცხოვენ სულნი ჩუენნი.“ ფსალმუნი D,
A: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ეშინის უფ-
ლისა“ (2) და¹⁶ ყოველსა¹⁷ მუკლსა¹⁸ ზედა: „გუა-
ცხოვენ¹⁹ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი იშვე
ქალწულისაგან, გიგალობთ შენ, ალილუიამ
ალილუიამ“. დიდება და აწლამარადის²⁰ „მხო-
ლოდშობილი ძე“ და²¹ ფსალმუნი E, A: | კმა²²
D:²³ „პრეტა უფალმან უფალსა ჩემსა: და.“ (3)
ყოველსა²⁴ მუკლსა²⁵ ზედა ზემოწერილი²⁶ იგი²⁷
ოხითა: „შობამან შენმან, ქრისტე²⁸ ღმერთო“. შესლვასა მღელვასა, რაჟამს²⁹ თქუას სიბრძ-
ნით აემართენით, (4) ესე:³⁰ „საშოთ³¹ მთიები-
სა³² წინა გუშევ შენ.“ დიდებასა³³ ზედა ოხითა, კმა³⁴
D გუერდი: „დაუსაბამო სიტყუა მამისა, წინა საუკუნეთა შობილი, შენგან რამ
განკორციელდა უთესლოდ, ღმრთისმშობელო, კრებული ანგელოზთა ზეცით უგალობდა და მწყემსნი შიშით აღიღებდეს მიუწდომელსა მას საიდუმლოსა³⁵ ამისთვის³⁶ ჩუენცა შენ მიერ ცხოვ-
ნებულნი ღირსად გადიდებთ“. და³⁷ აწლამარადის-
სა³⁸ ზედა³⁹ იბაკო. წმიდაო ღმერთო მსა წილ

F104

რადენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილები⁴⁰ წარდ-
გომამ⁴⁰ D გუერდი „ყოველი ქუეყანა“. პავლე
გალატელთა: „მანო, ოდეს მოიწია აღსასრული
ჟამთა მო.“ ჰპოო⁴¹ ამასვე ღელსა მოციქულთასა.
ალილუია, კმა⁴² C: „ცანი უთხოვრებნი დიდება-
სა“, დასდებელი:⁴³ „ღლე⁴⁴ ღელსა⁴⁵ აუწყებს⁴⁶
სიტყ.“⁴⁷ სახარება მათესი⁴⁸ თავი D: „ხოლო
იესუ ქრისტეს შობასა ბეთლემს ჰუ.“ ჰპოო⁴⁹
ამასვე ღელსა სახარებასა შინა. განიცადე, კმა⁵⁰
E გუერდი: „ესნამ მოუვლინა ერსა თვსსა⁵¹
უფალმან, ალელუიამ⁵² და⁵³ ამცნო უკუნისამდე“.

Г-О-М-И-С-Т-У-Н-А-М-И-С-Т-У-М-И-С-А-М. კრება წმიდისა
ღმრთისმშობელისა.

ამასვე⁵⁴ ღელსა წმიდათა მამათა მსა, რომელ-
ნი დაიწუნეს⁵⁵ ნიკომიდიას

და წმიდისა მამისა ეფთჳმე⁵⁶ სარდელ
მთავარეპისკოპოსისა. ამან ილუაწა თეოფილეს
ზე მეფისა პატიოსანთა ხატათჳს. მწუხრსა
ღელსაწაულისა ფსალმუნი: „ვინ არს ღმერთ
დიდ, ვითარ ღმერთი ჩუენი“ | დასდებელი: „და
ვთქუ: აწლა მიწყის მე“. მუკლი D: „მოვიქსენო⁵⁷
საქმენი⁵⁸ უფლისანი.“⁵⁹ (5) მუკლი⁶⁰ E: „აუწყე
ერსა⁶¹ შენსა⁶² ძალი“. (6) სტიქარონად წურილნი
რა⁶³ დასდებელნი ითქუნენ⁶⁴ სერობისა: „რომე-
ლი დამკვდრებულ არს.“⁶⁵ (7) და⁶⁶ გალობანი⁶⁷ |
ღმრთისმშობელისანი.¹⁶

A124r

E81

ხვალისაგან ღელსაწაულისა ცისკრად არა⁶⁹
ვიტყუთ კანონსა, არამედ⁷⁰ ღმერთი⁷¹ უფალსა⁷²
შემდგომად | მეყსეულად⁷³ გალობათა ავიხუამთ.⁷⁴
განძლიერდასა ზედა საკითხავი ღელსაწაულისა, თქუთული იოანე ოქროპირისა „მამადმთავარნი“. ღაღადყავსა ზედა იბაკო და⁷⁵ მიწყალე და შემ-
დგომი წესი.

Fv

¹ ქრისტე C. ² მოგუმაღლენი E. ³ და — E. ⁴ კურთხევა — E. ⁵ ცისკრისა — E. ⁶ რამეთუ... ორ-ორჯელ] რომელ ამათ
ღელსაწაულთა საუფლოთა მეტი ბერძენთა არა აქუს, არცა შუვალამისა და არცა იბაკო. თუ ვინმე შუვალამისათა
იტყოდის, ვითა კანონმან მოსცეს, კეთილ არს E. ⁷ ~ განცხადებადცა გალობანი AD. ⁸ ესრევ A. ⁹ ქრისტეს შობად
BEF. ¹⁰ ორ-ორჯერ D. ¹¹ ფსალმუნთა... ითქუმიან — E. ¹² ფსალმუნი E. ¹³ ავიარო CDEF. ¹⁴ და — E. ¹⁵ ზედა — E. ¹⁶ და —
E. ¹⁷ ყოველსა — E. ¹⁸ მუკლთა E. ¹⁹ გუაცხოვენ A. ²⁰ აწლა E. ²¹ და — E. ²² კმა — BCE. ²³ D — BCE. ²⁴ ყოველსა — E.
²⁵ მუკლთა E. ²⁶ ზემოწერილი — E. ²⁷ იგი — E. ²⁸ ქრისტე C, ქრისტე ღმერთო] ზემოწერილ არს E. ²⁹ რაჟამს — E. ³⁰ ესე+
ხოლო E. ³¹ საშოთვე BCEF. ³² მთიეთიებისა E. ³³ დიდებასა ზედა] და ესე E. ³⁴ კმა — BCE. ³⁵ საიდუმლოსა AE.
³⁶ ამისთვის E. ³⁷ და — BC. ³⁸ აწლამარადის E. ³⁹ ზედა — B. ⁴⁰ წარდგომამ] ფსალმუნი BC. ⁴¹ ჰპოო B, ჰპო C, ჰპოო...
მოციქულთასა E. ⁴² კმა — C, კმა] ფსალმუნი DF. ⁴³ დასდებელი სხოა E. ⁴⁴ ღლე F ⁴⁵ ღელსა F. ⁴⁶ აუწყებს F. ⁴⁷ სიტყ.]
და და. BC. ⁴⁸ მათესი — BC. ⁴⁹ ჰპოო BD, ჰპო C. ⁵⁰ კმა — DEF. ⁵¹ თვსსა A, თვსსა... უკუნისამდე — E. ⁵² ალელუიამ...
უკუნისამდე — CF. ⁵³ და... უკუნისამდე — D. ⁵⁴ ამასვე... ხატათჳს — E. ⁵⁵ დაიწუნეს E. ⁵⁶ ეფთჳმისი C. ⁵⁷ მოვიქსენენ
BCEF+მე C. ⁵⁸ საქმეთა ADEF. ⁵⁹ უფლისა] ღმრთისანი E. ⁶⁰ მუკლი] სხუა E. ⁶¹ ერთა A. ⁶² შენსა] შს A. ⁶³ რამე
F. ⁶⁴ ითქუნენ — AD, თქუნენ E. ⁶⁵ დამკვდრებულ არს+„ჩუენთან არს“ წარდგომამ ღელსაწაულისა E. ⁶⁶ და — E.
⁶⁷ გალობანი+წმიდისა E. ⁶⁸ ღმრთისმშობელისანი D. ⁶⁹ ~ კანონსა არა ვიტყუთ E. ⁷⁰ არამედ — E. ⁷¹ ~ შემდგომად
ღმერთი უფალსა E+ზედა E. ⁷² უფლისა AD. ⁷³ მეყსეულად — E. ⁷⁴ ავიხუამთ E+და E. ⁷⁵ და — E.
(1) ფს. 110,1. (2) ფს. 111,1. (3) ფს. 109,1. (4) ფს. 109,3. (5) ფს. 76,12. (6) ფს. 76,15. (7) ფს. 90,1.

სამხრად ფსალმუნთა¹ წილ:² „კეთილ არს აღსარება“, (1) „ოხთა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა, მაცხოვარ, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“. (2) „უფალი სუფევს, შუენიერე“, „გუა-ცხოვნენ, ჩუენ ძეო ღმრთისაო, რომელი იშევ ქალწულისაგან. გიგალობთ შენ, ალილუიამ“,³ დიდებაჲ:⁴ მხოლოდშობილი ძე,⁵ მოვედით უგალობდეთ, (3) შობამან შენმან, ქრისტე ღმერთო. წმიდაო ღმერთოჲ. წარდგომაჲ – გალობაჲ ღმრთისმშობელისაჲ, კმაჲ⁶ ლ: „ადიდებს სული ჩემი უფალსა“. (4) დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა სიდაბლ“. (5) პავლე ებრაელთაჲ:⁷ „ძმანო, განმწმედელი⁸ იგი და განწმედილნი“, (6) ჰპოვო⁹ ამასვე დღესა. | ალილუიამ კმაჲ¹⁰ ო გუერდი: „აღდეგ, უფალო, განსასუენებე“. (7) სხუაჲ: „საშოთ¹¹ მთიებისა წინა გ“. ვიდრე „მელქისედეკისა“.¹² (8) სახარებაჲ მათესი,¹³ თავი¹⁴ ზ: „ხოლო¹⁵ ვითარცა წარვიდეს მოგუნი“, (9) ჰპოვო¹⁶ ქრისტეშობისა.¹⁷ შემდგომად კარიაკესა განიცადე: „სასუმელი ცხორებისაჲ მოვიდოთ¹⁸ ალილუიამ¹⁹ და სა.“²⁰ (10)

რომელი შაბათი ქრისტეშობისა²¹ | შემდგომად იყოს, პავლე ტიმოთეს მიმართ: „შვილო ტიმოთე, რომელნი კეთილად დიაკონე“. (11) სხუაჲ – ტიმოთესვე მიმართ ამის დღისაჲ. | ჰპოო ზტ კვრიაკესა. (12) ალილუიამ: „ღმერთო, მიწყალენ ჩუენ და მაკურ“. (13) სახარებაჲ მათესი, თავი ბზ: „მას ჟამსა²² მისდევდა იესუს²³ ერი მრავალი“ ვიდრე „ესვიდენ მას“. (14)

რომელი კვრიაკე²⁴ ქრისტეშობისა²⁵ შემდგომად იყოს, კსენებაჲ არს წმიდათა და მარ-

თალთა დავით წინაწარმეტყუელისაჲ²⁶ და იოსებ მართლისაჲ და იაკობ ძმი-სა უფლისაჲ.

მწუხრი უფალო დაღაფავსა – დასდებელი აღდგომისანი²⁷ და წმიდათანი. სტიქარონად – დღესასწაულისანი, ლიტანიისად²⁸ აღდგომისანი. ცისკრად გალობანი აღდგომისანი²⁹ და³⁰ დღესასწაულისანი და წმიდათანი ო:³¹ „გიგალობთ³² შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო“. სამხრად ოხითაჲ, კმაჲ³³ ლ: „ახარებდ³⁴ იოსებ საკვრეველბათა მათ დავითს მამათმთავარსა“³⁵ ქალწული იხილე, მშობელი ღმრთისაჲ და მწყემსთა თანა დიდებაჲ შეწირე. ანგელოზთა³⁶ მიერ ჭეშმარიტებაჲ გუეწყა.³⁷ ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხორებისათჳს სულთა ჩუენთაჲსა. წარდგომაჲ, ლ გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლისა“. (15) დასდებელი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ“. (16) პავლე გალატელთაჲ: | „ძმანო, გაუწყებ თქვენ სახარებასა“ (17) ჰპოვო³⁸ ხ კვრიაკესა. ალილუიამ, კმაჲ³⁹ ო:⁴⁰ „მოიკსენე, უფალო, დავით და“. (18) დასდებელი⁴¹ ლ: „ეფუცა უფალი დავითს“ ვიდრე „საყდარსა⁴² შენსა“. (19) სახარებაჲ მათესი,⁴⁴ თავი ზ: „ხოლო ვითარცა წარვიდეს მოგუნი“, (20) ჰპოო⁴⁵ ქრისტეშობისა⁴⁶ მეორესა⁴⁷ დღესა. განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან“ (21) სხუაჲ:⁴⁸ „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ.“⁴⁹ (22)

ხოლო უკუეთუ ორნი კვრიაკენი დახუდებოდინ⁵⁰ შორის ქრისტეშობისა⁵¹ და განცხადებისა⁵² პირველსა კვრიაკესა ესე წარიკითხონ:⁵³ „ხოლო ვითარცა წარვიდეს მოგუნი“ (23) და მეორესა⁵⁴ – „დასაბამი სახარებისაჲ“. (24) უკუეთუ⁵⁵ კულა

¹ ფსალმუნი E. ² წილ – E. ³ ალილუიამ – DE. ⁴ დიდებაჲ – E. ⁵ ძე – E. ⁶ კმაჲ – ADE. ⁷ ებრაელთა+მიმართ E. ⁸ განწმედილი E. ⁹ ჰპოო C. ¹⁰ კმაჲ – CB] ფსალმუნი E. ¹¹ საშოთვე BC. ¹² მელქისედეკისა CE, მელქიზეტეკისა B, მელქიზედეკისა F. ¹³ მათესი+სახარებაჲ C. ¹⁴ თავი – BCF. ¹⁵ ხოლო] და C, ხოლო ვითარცა] და E. ¹⁶ ჰპოო A, ჰპო C, ჰპოვო... კვრიაკესა] ვიდრე ჟამთა E. ¹⁷ ქრისტეშობისა E, ქრისტეშობასა C, ქრისტეს შობასა B. ¹⁸ მოვიდოთ – BE. ¹⁹ ალილუიამ – BC. ²⁰ და სა – E. ²¹ ქრისტესშობისა BCDEF. ²² ჟამსა+შინა E. ²³ იესუ B. ²⁴ კვრიაკე C. ²⁵ ქრისტეშობისა C, ქრისტესშობისა BCF. ²⁶ წინაწარმეტყუელისა C. ²⁷ აღდგომისანი BCDEF. ²⁸ ლიტანიისად აღდგომისანი – ABCDF. ²⁹ აღდგომისანი BCF. ³⁰ და დღესასწაულისანი – BCEF. ³¹ ო – D. ³² გიგალობთ... ჩუენო] გიგალობსნი AD, გიგალობნი E. ³³ კმაჲ – E. ³⁴ ახარებდა CEF. ³⁵ მამადმთავარსა BDEF. ³⁶ ანგელოზთა E. ³⁷ გუეუწყა E. ³⁸ ჰპოო ADEF, ჰპო C. ³⁹ კმაჲ – E. ⁴⁰ ო+გუერდი C. ⁴¹ დასდებელი ლ] სხუაჲ E. ⁴² საყდართა E. ⁴³ შენთა E. ⁴⁴ მათესი F. ⁴⁵ ჰპო C, ჰპოვო B. ⁴⁶ ქრისტესშობასა B, ქრისტესშობისა BC, ქრისტეშობასა CE. ⁴⁷ მეორესა] ლ D. ⁴⁸ სხუაჲ... მიმართ – E. ⁴⁹ მიმართ+ალილუიამ F. ⁵⁰ დახუდებოდინ E, დახუდებოდინ F. ⁵¹ ქრისტესშობისა B, ქრისტესშობასა CF. ⁵² განცხადებასა E. ⁵³ წარიკითხონ ხოლო] სახარებაჲ E. ⁵⁴ მეორესა B. ⁵⁵ უკუეთუ... წარიკითხონ] ესე ზემო წაჲკითხე მწუხრსა DE.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 94,1. (4) გალ. 9,1. (5) გალ. 9,3. (6) ებრ. 2,11. (7) ფს. 131,8. (8) ფს. 109,3-4. (9) მათ. 2,13. (10) ფს. 115,4. (11) I ტიმ. 3,13. (12) I ტიმ. 1,15-17. (13) ფს. 66,2. (14) მათ. 4,25-5,12. (15) ფს. 31,11. (16) ფს. 31,1. (17) გალ. 1,11. (18) ფს. 131,1. (19) ფს. 131,11. (20) მათ. 2,13. (21) ფს. 148,1. (22) ფს. 32,1. (23) მათ. 2,13. (24) მარკ. 1,1-8.

ერთი დახუდებოდის,¹ მაშა — „დასაბამი სახარება“ წარიკითხონ.

კურიაკესა შემდგომად ქრისტეშობისა² ესენება და ვით წინაწარმეტყუელისაა, ღმრთისა მამისაა. | ესე ღვთის იყო ძე იესესი, რომელსა ასწავა ნათან წინაწარმეტყუელმან შჯული უფლისაა.³ და წინაწარმეტყუელა ორმოცი წელი. ხოლო იყო პირველ ქრისტეს განკაცებისა | ცხრაას ოთხმოცდათცხრამეტისა | წლისა და იხილა ნათან,⁴ ვითარმედ ღვთის გარდაჰქდეს ბერსაბეს მიერ. და ისწრაფდა | მისლვად და უწყებად მისა,⁵ არამედ⁶ დაჰბრკოლდა ბელიარის მიერ, რამეთუ პოვა⁷ გზასა ზედა მკუდარი მოკლული და შიშუელი. და დაადგრა მუნ, რაათა დაჰმარხოს იგი. და მას მწუხრსა ქმნა ღვთის ცოდვამ იგი. მაშინ ცნა რაა ნათან, კუალად⁸ მიიქცა სახელ თვსა⁹ მწუხარე.¹⁰ ხოლო რაჟამს მოკლა ქმარი იგი ბერსაბესი ღვთის, წარმოავლინა უფალმან ნათან¹¹ წინაწარმეტყუელი მხილებად მისა, რომლისათჳს¹² ფრიად იგლოვა¹³ ღვთის. და¹⁴ დიდად დაბერდა და ესრეთ მოკუდა. და ღვთისა ქუეყანასავე თვსა.¹⁵ და სოლომონ, ძემან მისმან წინაწარმეტყუელა ორმოცი¹⁶ წელი¹⁷ და იყო წინათ ქრისტეს მოსვლისა ცხრაას¹⁸ წელ¹⁹ და | მოკუდა და ღვთისა მამისა თვსისა²⁰ თანა.²¹

Ⲙⲟⲩⲁⲛⲥ ⲟⲩⲛⲓⲛⲓⲥ ⲛⲁ. წმიდისა პირველმოწამისა და პირველდიაკონისა სტეფანესი და წმიდისა თეოდორესი საბაწმიდელი²² ისა ხუცისა²³ და²⁴ აღმსარებელისაა, ²⁵ ძმისა წმიდისა²⁶ თეოფანე გამომეტყუელისა და აღმსარებელისაა.²⁷ ესენი თეოფილეს ზე მეფისა წმიდათა ხატთათჳს კადნიერ იქმნეს²⁸ და უმჯულოებაა მისი ამხილეს, რომლისა მიერ საღვისითა დაიწერტნეს²⁹ პირნი მათნი.

ამასვე დღესა წმიდათა მამათაჲ, რომელნი რაითს³⁰ მოისრნეს³¹ აგარიანთა³² მიერ, რიცხვით ორმოცნი.³³

მწუხრი უფალო დაღადავსა — დასდებელნი დღესასწაულისანი და პირველმოწამისანი და ეგრეთვე სტიქარონად. ლიტანიისა და³⁴ ოხითაჲ, კმაჲ³⁵ ო: „სამეფუთა გვრგვნი დაიდგ³⁶ თავსა შენსა ღუაწლთა მათ მიერ, რომელნი³⁷ თავს-ისხენ ქრისტეს ღმრთისათჳს, მოწამეთა დასაბამო, რამეთუ შენ ჰურიათა სიცხილსა ამხილელ და იხილელ მაცხოვარი შენი მარჯუენით³⁸ მამისა. მას ევედრე მარადის სულთა ჩუენთათჳს“. |

ცისკრად თქუან³⁹ კანონი ერთი და ეგრეთვე⁴⁰ ვიდრე განცხადებისა მსგეფსადმდე⁴¹ თითო⁴² კანონსა⁴³ იტყოდიან.⁴⁴ და მერმე⁴⁵ კუალად იწყონ ორსავე. | და იკითხონ შესხმაჲ წმიდისა⁴⁶ სტეფანესი, გრიგოლ ნოსელისა თქუმელი. და თქუენ⁴⁷ გალობანი დღესასწაულისანი და წმიდისანი.⁴⁸ კანონსა ზედა წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ. | განძლიერდასა ზედა⁴⁹ — წმიდისა.⁵⁰ დაღადავსა ზედა⁵¹ — იბაკოა წმიდისაჲ. ლიტანიისაჲ: „მოციქულო წმიდაო, ევედრე“. სტუდიელთა⁵² სუნაქსარსა „მოწამემან შენმან, უფალო, ღუაწ“. ესე სწერია ლიტანიისად.

სამხრად განწესებულნი ფსალმუნნი:⁵³ აკურთხევისი, (1) აქებსი (2) და მომიქსენე. (3) | და⁵⁴ მომიქსენესა⁵⁵ ზედა — წმიდისანი: ფსალმუნი, ო⁵⁶ გუერდი: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმაჲ მათი.“ (4) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ“. (5) საკითხავი საქმე⁵⁷ მოციქულთაჲ: „ხოლო სტეფანე სავსე იყო სულითა წმიდითა“ ვიდრე „დაიძინა“, (6) ჰპოვო⁵⁸ ორშაბათსა მესამისა⁵⁹ შუდელისასა აღესვითგან.⁶⁰ ალილუიამ: „აღვიარებენ⁶¹ ცანი საკვრეველებსა“. (7) სხუაჲ, ო:⁶²

¹ დახუდე C. ² ქრისტესშობისა E. ³ უფლისაჲ] ღმრთისაჲ F. ⁴ ნათან+წინაწარმეტყუელმან E. ⁵ მისსა C. ⁶ არამედ — BC. ⁷ ჰპოა BC. ⁸ ~ მიიქცა კუალად BC. ⁹ თვსა C. ¹⁰ მწუხარი E. ¹¹ ნათან — E. ¹² რომლისათჳსცა D. ¹³ იგლოა BC. ¹⁴ და — C. ¹⁵ თვსა E. ¹⁶ ორმოცი E. ¹⁷ წელი E. ¹⁸ ცხრაასთა D. ¹⁹ წლითა AD. ²⁰ მისისა C. ²¹ თანა+მასვე საფლავსა BCDEF. ²² ხუცისა B. ²³ და — E. ²⁴ აღმსარებელისა F. ²⁵ ძმისა] ძმისწულისა EF. ²⁶ წმიდისა — E. ²⁷ აღმსარებელისა F. ²⁸ იქმნეს DEF. ²⁹ დაიწერნეს AD, დაიწერტნეს E. ³⁰ რაათს AD, რაათას E. ³¹ მოისრნეს+ბარბაროზთა E. ³² ~ მიერ აგარიანთა E. ³³ ორმოცნი] 3 E. ³⁴ და — E. ³⁵ კმა — EF. ³⁶ დაიდგ E. ³⁷ რომელ E. ³⁸ მარჯუენით A. ³⁹ თქუან — E. ⁴⁰ ეგრეთვე — E. ⁴¹ მსგეფსადმდე BCF, მსგეფსადმდე E. ⁴² თვით D, C E. ⁴³ კანონი E. ⁴⁴ იტყოდიან BC — E. ⁴⁵ მერმე კუალად] მიერითგან E. ⁴⁶ წმიდისა — E. ⁴⁷ თქუენ... დღესასწაულისაჲ] პირველ წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ. გალობანი C დღესასწაულისანი და წმიდისა სტეფანესნი. განძლიერდასა წარდგომაჲ E. ⁴⁸ წმიდისა BCDEF+სტეფანესნი BCEF. ⁴⁹ ზედა წმიდისა] წარდგომაჲ E. ⁵⁰ წმიდისა BCEF+სტეფანესი BCEF. ⁵¹ ზედა — E. ⁵² სტუდიელთა... სწერია ლიტანიისად — BC. ⁵³ სალმუნნი D. ⁵⁴ და — BC. ⁵⁵ მომიქსენესა ზედა წმიდისანი] დასდებელნი წმიდისანი E. ⁵⁶ ო გუერდი — E. ⁵⁷ საქმე+წმიდათა BCEF. ⁵⁸ ჰპოო BDEF, ჰპოო C. ⁵⁹ მესამისა] მე-ღ F, მე-ღ E. ⁶⁰ ახუცებითგან AD, ახუცებითგან F. ⁶¹ ავიარებენ B. ⁶² ო — E.

(1) ფს. 103,1. (2) ფს. (3) ფს. (4) ფს. 18,5. (5) ფს. 18,2. (6) საქ. 6,8-7,60. (7) ფს. 88,6.

	„მართალი ვითარცა ფინიკი ყუა.“ ⁽¹⁾ სახარებად მათესი, თავი ს 76: „თქუა ¹ უფალმან: იყო ვინმე კაცი სახლისა უფალი“ ვიდრე „წინაშე თუალთა ჩუენთა“, (2) ჰპოვო ² კურიაკესა ³ 7L განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, ალილუიად, ⁴ და წრ.“ ⁽³⁾	კეთილად იღუაწა მას შინა და მიერ ნეტარისა ალექსანდრესა ²³ მივიდა, რომელი იყო წინამძღუარ დაუძინებელთა მონასტერსა, რომელმან ცნა რაჲ მაღლისა მის და საღმრთოჲსა ²⁴ მოქალაქობისა მისისაჲ, სიხარულით შეიწყანარა, სადა-იგი მრავალი ჟამი დაყო და ყოველთა მათ მუნ მყოფთა მონაზონთა წარებატა ღლითი ღლე სათნოებათა წარმართებითა და ძალითი ძალად აღმაღლებითა და შემდგომად ალექსანდრეს დაძინებისა ²⁵ და იაკობისა, რომელი იყო მისა ²⁶ შემდგომად, ესე წმიდაჲ დაიდგინა ²⁷ წინამძღუარად და ქრისტეს ძალითა მრავალნი ნიშნი და საკურველებანი აჩუენნა ²⁸ და მასვე მონასტერსა შინა დაიძინა ²⁹ და მშჯლობით შეისუენა. ³⁰	Ev
F106	ԸԸԳՆԸ ՕՆԻԴԵՂԻՍԸ Խ. წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდორე კოსტანტინეპოლელელ ⁵ მთავარეპისკოპოსისაჲ ⁶ და წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე საკურველთმოქმედისაჲ და წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკიანესი და წმიდათა ორთა ბევრთაჲ. ⁷	მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა — დასდებელნი ქრისტეშობისანი ³¹ და წმიდათა ³² ჩჩულთანი ³³ და ეგრეთვე სტიქარონად. ლიტანიისაჲ და ³⁴ ოხითაჲ, კმაჲ ³⁵ 7L: „შობილისა მის მეუფისაგან ძრწოდა და მოგუთა შეურაცხებასა იგონებდა ჰეროდე და ჩჩულნი სანატრელნი მოსრნა და ჰგონებდა დამტკიცებასა თჳსისა მეფობისაჲს. უმეცარ იქმნა უბადრუკი, ვითარმედ შემოქმედსა ყოველთასა ქრისტესა ვერ მძლე ექმნეს. ³⁷ ხოლო ჩუენ ვლადადებთ: „ქრისტე“ ³⁸ ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.“ ცისკრად გალობანი ღლესასწაულისანი და ჩჩულთანი. საკითხავი ნოსელი-საჲ და წმიდისა ბასილისი სელევკიელისაჲ, გინა ³⁹ თარგმანებისაგან ⁴⁰ Ը. სამხრად ფსალმუნი Ծ:41 „აქებდით ყრმანი უფალსა“. (4) დასდებელი: „იყავნ სახელი უფლისაჲ კურთხეულ“. (5) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, განმწმედელი ⁴² იგი“ (6) ჰპოვო ⁴³ ხვალისაგან ქრისტეშობასა. ⁴⁴ ალილუიად ⁴⁵ 7C: „ცხორებაჲ მართალთაჲ.“ (7) სახარებაჲ მათესი: „ხოლო ვითარცა წარვიდეს მოგუნი“ (8) ჰპოვო ⁴⁷ კურიაკესა შემდგომად ქრისტეშობისა. ⁴⁸ განიცადე. ⁴⁹ „იხარებდით	Fv
A126r	უფალო ღაღადყავსა თქუნენ ⁸ დასდებელნი ქრისტეშობისანი ⁹ და წმიდათანი. ¹⁰ ცისკრად იკითხონ წამებაჲ წმიდათაჲ და ¹¹ თქუნენ ¹² გალობანი ღლესასწაულისანი და წმიდათანი. ¹³ სამხრად განგებაჲ ღლესასწაულისაჲ ¹⁴ და თუნდა მოწამეთაჲ. ¹⁵		A126v
	ԸԸԳՆԸ ՕՆԻԴԵՂԻՍԸ ԽԸ. წმიდათა ჩჩულთა ყრმათაჲ, რომელნი მოსრნა ჰეროდე უმჯულომან ბეთლემს და ყოველთა საზღვართა მისთა და კსენებაჲ ყოველთა ქრისტეანეთა ¹⁶ ძმათა ჩუენთაჲ, სიყმილითა და წყურილითა და ¹⁷ მახულითა და ყინელითა აღსრულებულთაჲ.		
C82	და წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკელესი, დაუძინებელთა მონასტრისა მამასახლისისაჲ. ესე წმიდაჲ მამაჲ ჩუენი მარკელე იყო მეორისა ასურეთისაჲ ქალაქით აპამით ¹⁸ ნათესავთა ¹⁹ მდიდართა ²⁰ და წარჩინებულთაჲ, სწავლული ყოვლითავე სწავლულებითა სიბრძნისაჲთა. ხოლო ყოველივე დაუტეჲ და თჳთ მამულიცა იგი სამკვდრებელი და ეფესოდ მივიდა და შეწყნარებულ იქმნა მორწმუნეთა ვიეთგანმე და ერთსა მუნ მყოფთაგანსა ²¹ მონასტერსა ²² შევიდა და		Cv
Bv			
Dv			

¹ ჰრქუა E. ² ჰპოო BDEF, ჰპო C. ³ ~ 7L კურიაკესა BC. ⁴ ალილუიად და წრ. — E. ⁵ კოსტანტინეპოლელ BCDF. ⁶ მთავარეპისკოპოსისაჲ E. ⁷ ბერთაჲ B. ⁸ თქუნენ... ქრისტეშობისანი | ღლესასწაულისაჲ E. ⁹ შობისანი CD, ქრისტეშობისანი BE. ¹⁰ წმიდათაჲ E. ¹¹ და — E. ¹² თქუნენ — E. ¹³ წმიდათანი+ეგრეთვე E. ¹⁴ ღლესასწაულისაჲ და თუნდა მოწამეთაჲ აღასრულონ — E. ¹⁵ მოწამეთაჲ+აღასრულონ BCEF. ¹⁶ ქრისტეიანეთა A, ქრისტეიანეთა+და EF. ¹⁷ და — BC. ¹⁸ აპამით EF. ¹⁹ ნათესავით DE. ²⁰ მდიდართა და — E. ²¹ მყოფთა DEF. ²² მონასტერთაგანსა DEF. ²³ ალექსანდრესა BCF. ²⁴ საღმრთოისა E. ²⁵ დაძინებითა D. ²⁶ მისსა CF. ²⁷ დაიდგინა E. ²⁸ აჩუენნა — E. ²⁹ დაიძინა E. ³⁰ შეისუენა A. ³¹ ქრისტეშობისანი B, შობისანი D, ქრისტეშობისანი E, ქრისტეშობისანი CF. ³² წმიდათა — E. ³³ ჩჩულთა BCEF+ყრმათანი BCEF. ³⁴ და — E. ³⁵ კმაჲ | ღმერთი უფალსა ზედა E. ³⁶ შემძლეველ BCEF, შემძლე D. ³⁷ ექმნეს CDEF. ³⁸ ქრისტე C. ³⁹ გინა — BCEF. ⁴⁰ თარგმანებისაგან Ը BCEF. ⁴¹ Ծ — AD. ⁴² განმწმედელი E. ⁴³ ჰპო C, ჰპო DEF. ⁴⁴ ქრისტეშობასა B, ქრისტე C. ⁴⁵ ალილუა+ფსალმუნი E. ⁴⁶ მათესი+თავი E. ⁴⁷ ჰპო C, ჰპო EF. ⁴⁸ ქრისტეშობისა B, ქრისტეშობასა CF. ⁴⁹ განიცადე F.

(1) ფს. 91,13. (2) მათ. 2,1-33. (3) ფს. 32,1. (4) ფს. 112,1. (5) ფს. 112,2. (6) ებრ. 2,11. (7) ფს. 36,39. (8) მათ. 2,13.

მართალნი¹ უფლისა მიმართ, აღილუიამ² და წ.“ (1)

ბოძალს ოქროსსა ზ. წმიდისა მოწამისა ანუ სიამისი,³ რომელი იყო თესალონიკით მაქსიმინეს ზე⁴ მეფისა,⁵ მშობელთა მორწმუნეთა და ღმრთისმსახურთა⁶ და ფრიად მდიდართა, რომელნი-იგი აღ-რად-ქსრულნეს, ესე მხოლოდ დაშთა სახლსა მას⁷ შინა მამულსა და იყოფოდა⁸ მარხვითა და ღოცვითა და ღმრთისა სათნოთა ცხორებითა. ხოლო ერთსა უკუე დღესა მი-რად-ვიდოდა ეკლესიად ჩუეულებსაებრ, შეემთხვა მას კაცი ვინმე მკედართაგანი, შჯულითა წარმართი, სახითა ბოროტი | და უკეთური და მიიზიდვიდა⁹ მას იძულებით და ეტყოდა, ვითარმედ: უფროსლა¹⁰ მივედ ბოძონთა მიმართ | კერპთაჲსა, დაუგე უკუდავთა ღმერთთა. ხოლო წმიდამან ანუსია¹¹ შეჰწერწყუა პირსა | მისსა და სიცოფე¹² მისი ამხილა და¹³ კერპთა სიხენეშე განბასრა და ქრისტე¹⁴ ღმერთი ძლიერად აღიდა. მაშინ უკეთური იგი აღივსო გულისწყრომითა და მეცხუელად ღახურითა მით, რომელი აქუნდა კელთა მისთა,¹⁵ განგურიმა¹⁶ გუერდი¹⁷ წმიდისა ანუსიაჲსი.¹⁸ და ესრეთ სანატრელი აღსასრული ყოვლად¹⁹ ქებულმან მან მოწამემან ქრისტესმან მიიღო.

ამასვე დღესა წმიდისა წინა წარმეტყუელისა აბდიაჲსი. ხოლო იყო ესე ქუეყანისა მისგან სუქემისა,²⁰ მესამე ერგასისთავი | ოქოზიაჲსი, რომელი ევედრა ელიას, რაჲთა არა მოკუდეს, და შეიწყალა იგი. ხოლო ცხოვნდა²¹ რაჲ საკრველად, იქმნა იგი მსახურ | მისა და მრავალი ევნო მას აქაბისგან ელიაჲსთჲს. უკუანაჲსკენელ შეურაცხო სიკუდილი, დაუტევა მეფე²² და შეუდგა ელიას, რომლისა მადლსა ზიარებითა წინაწარმეტყუელებდა იგიცა. ხოლო მშულობით დაიძინა²³ და დაეფლა მამათა თჳსთა თანა.

ამასვე დღესა წმიდისა ლეონტი²⁴ ჰრომისა²⁵ არქიმანდრიტისაჲ.*

მწუხრსა²⁶ თქუნენ დასდებელნი²⁷ ქრისტეშობისანი²⁸ და წმიდისა²⁹ ანუსიაჲსნი.³⁰ ცისკრად გალობანი დღესასწაულისანი³¹ და³² წმიდისანი.³³ სამხრად ფსალმუნი: „წმიდათადა რომელნი არიან ქუეყანასა ზედა“. (2) დასდებელი: „წინამსწარ ვხედევდ უფალსა“. (3) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, რომელნი სულითა ღმრთისაჲთა ვლენ“. (4) აღილუიამ: „ცხორებაჲ მართალთაჲ უფლი“. (5) სახარებაჲ მათესი: „თქუა უფალმან იგავი | ესე:³⁴ ემსგავსა³⁵ სასუფეველი ცათაჲ ათთა ქალწულთა“. (6) განიცადე: „იზარებლით მართალნი“. (7)

| ბოძალს ოქროსსა ზ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ზოტიკოჲსი ხუცისაჲ,³⁶ ობოლთა მზრდელისაჲ

და წმიდათა მოწამეთა³⁷ ინდისი და დომნაჲსი და სიმრავლისა³⁸ მის, რომელი³⁹ ნიკომიდიას დაიწუა⁴⁰ ეკლესიასა შინა. ესე წმიდაჲ დომნა იყო მაქსიმინეს ზე მეფისა, ქალაქსა შინა ნიკომიდიას, | მსახური ათორმეტთა ღმერთთა⁴¹ პალატისათაჲ,⁴² სწავლული წერილსა. ხოლო მიემთხვა საქმესა მოციქულთასა და ეპისტოლეთა⁴³ წმიდისა პავლე მოციქულისათა და მათ მიერ განათლდა სული და გონებაჲ მისი. და ჭეშმარიტი სარწმუნოებაჲ⁴⁴ ქრისტეს მიმართ ისწავა და ნათელ-იღო⁴⁵ კურილესგან⁴⁶ ნიკომიდიელ⁴⁷ ეპისკოპოსისა ინდის თანა | საჭურისისა და სხუათა მრავალთა. ხოლო იყო მაშინ დომნა ათორმეტისა წლისაჲ. ამისა⁴⁸ შემდგომად კურილე ეპისკოპოსი⁴⁹ ცხორებისაგან განვიდა და ნებითა ღმრთისაჲთა | წმიდაჲ ანთიმოს⁵⁰ იკურთხა მღვდელთმოდურად.⁵¹ ხოლო წმიდაჲ დომნა ფრიად გლახაკთმოწყალე⁵² იყო და ყოველსავე საკმარსა, რომელსა⁵³ სამეუფოთ მისცემდეს⁵⁴

* „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბოძალსი, რომელი იწამა იერაპოლს“ C83r (არშიაზე). ** „ქრისტე შეიწყალე თჳ“ E.

¹ მართალნი... და წ. — E. ² აღილუიამ და წ. — CDF. ³ ანოსიაჲსი E. ⁴ ზმ F. ⁵ მეფისა+და E. ⁶ ღმრთისმსახურთაჲ DEF.

⁷ მას — BCEF. ⁸ იყოფებოდა E. ⁹ მიიზიდვიდა BDE, მიჰზიდვიდა F. ¹⁰ უფროსლა E. ¹¹ ანოსია E. ¹² სიცოფე F. ¹³ და² — E.

¹⁴ ქრისტე F. ¹⁵ მისთა E. ¹⁶ განგურიმა E. ¹⁷ გუერდი A. ¹⁸ ანოსიაჲსი E. ¹⁹ ~ მიიღო ყოვლად ქებულმან მან მოწამემან

ქრისტესმან E. ²⁰ სუქემისა E. ²¹ ცხონდა BC. ²² მეფე F. ²³ დაძინა E. ²⁴ ლეონტი D, ლეონტისი E. ²⁵ ჰრომისაჲ BF.

²⁶ მწუხრი E. ²⁷ დასდებელნი ქრისტესშობისანი | დღესასწაულისანი E. ²⁸ ქრისტესშობისანი BCEF ²⁹ წმიდისანი E.

³⁰ ანუსიაჲსნი+ეგრეთვე E. ³¹ დღესასწაულისანი — E. ³² და — E. ³³ წმიდისანი — E. ³⁴ იგავი ესე — C. ³⁵ ემსგავსა | მსგავს

არს BF. ³⁶ ხუცისა C. ³⁷ მოწამეთა C. ³⁸ სიმრავლისაჲ DF. ³⁹ რომელ CE, რომელნი F. ⁴⁰ დაიწუა E, დაიწუნეს F.

⁴¹ ღმერთთაჲ B. ⁴² პალატისაჲთაჲ B. ⁴³ ეპისტოლეთა BCEF. ⁴⁴ სარწმუნოებაჲ — F. ⁴⁵ ნათელს-იღო B. ⁴⁶ კურილესგან

D. ⁴⁷ ნიკომიდელ B. ⁴⁸ ამისა C. ⁴⁹ ეპისკოპოსი E. ⁵⁰ ანთიმოზ D. ⁵¹ მღვდელთმოდურად C | ეპისკოპოსად D. ⁵² გლახაკთა

მოწყალე BCE. ⁵³ რომელსა — D. ⁵⁴ მისცემდეს D.

(1) ფს. 32,1. (2) ფს. 15,3. (3) ფს. 15,8. (4) რომ. 8,14. (5) ფს. 36,39. (6) მათ. 25,1. (7) ფს. 32,1.

Cv	მას და ინდის საჭურისსა პატივისაებრ მათისა, გლახაკთა და უღონოთა განუყოფდა. და ესე იყო მარადლე ზრუნვა ¹ მისა. ² მას ჟამსა მეფე ³ მაქსიმიანე ბრძოლად რომელთამე ნათესავთა განვიდა. ხოლო დომნა და ინდი ქველის-საქმესა და ზრუნვასა გლახაკთასა ⁴ უმეტეს ⁵ მისცნეს თავნი თჳსნი, რამეთუ არა ხოლო თუ საზრდელად ⁶ თავისა თჳსისა ⁷ მიცემულსა რო-	დაიდგეს. ²⁶ რომლისათჳს ნეტარმან ღლუკერი, ²⁷ უზუცესმან ეკლესიისა ზუცესთამან კადნიერად ამხილა მეფესა, ვითარმედ: ამოდ ესავ კერპთა და ღმერთად შეგირაცხიან უსულონი და ყრუნი ძეგლნი. პირველად უკუე ზროხისა მარლუთა ²⁸ იგუემა ²⁹ და მერმე ძელსა დაემსჭუალა ³⁰ და ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა. სხუანიცა მრავალნი მთავართაგანი შესმენილ იქმნენ ³¹ და ქრისტეს-თჳს სიკუდილი მიითუალეს. ხოლო ერთსა დღე-სასწაულსა საეროსა, რომელ არს დიდებული იგი შობაჲ უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, კრებული დიდძალი და სიმრავლე ³² აურაცხელი მამათა და დედათა და ყრმათაჲ შეკრებულ იყვნეს დღესასწაულობად წმიდასა შინა ეკლესიასა და დიდებისმეტყუ-	E84
A128r	ჭიკისა განუყოფდეს მათ, არამედ სამოსელსაცა მრავალსაყიდილისასა და სამკაულსა ოქრო-სა ⁸ და ვეცხლისასა განჰყიდდეს და ყოველსავე გლახაკთა განუყოფდეს. ხოლო შურითა ეშმაკი-საჲთა ⁹ შესმენილ იქმნენ ¹⁰ ბოროტთა ვიეთმე კაცთა მიერ წინაშე საჭურისთმთავრისა და მის მიერ საპრობილედ შეიყენეს. და იყვნეს მუნ შინა ¹¹ თჳნიერ საზრდელისა და ყოვლისავე ნუგეშინისცემისა კაცობრივისა, არამედ ღმრთისა კაცთმოყუარებითა ანგელოზისა მიერ იზარდებო-	ელეებასა შესწირვიდეს ღმრთისა გალობითა და ქებითა და შესხმითა სულიერითა. ხოლო ვინაჲთგან არავინ თავს-იდვა განსლვაჲ მიერ და გებაჲ კერპთაჲ, ბრძანა უღმრთომა ³³ მან და უშჯულომან მძლავრმან გარემოჲს ³⁴ წმიდისა მის ეკლესიისა მოზუნვაჲ შეშისა ფრიადისაჲ და აღნთებაჲ მისი. და ესე რაჲ იქმნა, დაიწუა ყოვე-ლი იგი სიმრავლე ცეცხლისა მიერ, რომელთა რიცხჳ აღვიდა ორ ბევრად. ხოლო მთავართაგან-თა ³⁵ თითოეულმან ესევითარითა აღსასრულითა მიიღეს ³⁶ წამებისა გვრგვნი, რამეთუ ზინონს ³⁷ სტრატოტილსა ³⁸ ქვითა დაჰლეწნეს დაწუნი და კბილნი და მახულითა ³⁹ წარჰკუეთეს ⁴⁰ თავი, ღოროთეს ⁴¹ პრეპოსიტსა ⁴² მახულითა წარჰკუე-თეს ⁴³ თავი. მარდონიოს ცეცხლითა დაიწუა. ⁴⁴	Fv B132
D117	დეს. ¹² მაშინ წმიდამან ¹³ დომნა, რამეთუ გონიერ იყო, სახე იგი ¹⁴ დავითის შეცვალებისაჲ გულისკმა-ყო, ვითარ-იგი განტევებულ იქმნა ¹⁵ მბრძოლთა მიერ, შეიცვალა ¹⁶ რაჲ პირი თჳსი, ეგრეთვე ამან ყო და სახედ ეშმაკეულთა ბორგნ და ყვიზნ, რომლისათჳსცა ქრისტეანეთა ეპისკო-	სტრატოტილსა ³⁸ ქვითა დაჰლეწნეს დაწუნი და კბილნი და მახულითა ³⁹ წარჰკუეთეს ⁴⁰ თავი, ღოროთეს ⁴¹ პრეპოსიტსა ⁴² მახულითა წარჰკუე-თეს ⁴³ თავი. მარდონიოს ცეცხლითა დაიწუა. ⁴⁴	Dv
F108	პოსისა ¹⁷ მიმართ მიავლინა იგი საჭურისთ-მთავარმან მან ინდის თანა საჭურისისა, რეცა განკურნებად ¹⁸ ეშმაკეულობისაგან ¹⁹ და ²⁰ ბორგი-სა და ყვივლისა მის მიერ. მიერითგან იყვნეს ²¹ ივინი ²² ქრისტეანეთა თანა სულიერითა შუებითა. ხოლო მეფემან სძლო მბრძოლთა მათ და თჳსად სამეუფოდ მოიქცა და განიზრახა ძლევისა მისთჳს ზორვაჲ კერპთაჲ და ძიება ყო ქალ-წულისა დომნაჲსთჳს და ვითარ არა იპოვა, ²³ ეუწუა საქმე მისი და საჭურისთმთავარი ²⁴ იგი მესეულად მოკლა და მოწესეთა დედათა ზედა დევნულებაჲ ადადგინა, რომელთა თანა იყოფოდა ნეტარი იგი, რომელთაგანი მრავალნი შეპყრობილ იქმნენ ²⁵ და წამებისა გვრგვნი	მიიღეს ³⁶ წამებისა გვრგვნი, რამეთუ ზინონს ³⁷ სტრატოტილსა ³⁸ ქვითა დაჰლეწნეს დაწუნი და კბილნი და მახულითა ³⁹ წარჰკუეთეს ⁴⁰ თავი, ღოროთეს ⁴¹ პრეპოსიტსა ⁴² მახულითა წარჰკუე-თეს ⁴³ თავი. მარდონიოს ცეცხლითა დაიწუა. ⁴⁴ მიიღონიოს ⁴⁵ მოხრებლსა შთაიგდო. ⁴⁶ გვრგვნს და ინდის და პეტრეს ქვანი დამოეკიდნეს ⁴⁷ და სიღრმესა ზღვასაჲ შთაითხინეს. ⁴⁸ თეოფილე დიაკონი ენადაკუეთილ იქმნა და ველსა ზედა ქვითა განიტჳნა. ხოლო ნეტარმან დომნა სამამა-კაციჲ სამოსელი შეიმოსა და მიერ ქუაბით, სადა-იგი დამალულ იყო, გამოვიდა და მოწამეთა გუამნი ნავსა შთასხნა და ადგილსა ჯეროვანსა ⁴⁹	A129r Cv
C84	შეპყრობილ იქმნენ ²⁵ და წამებისა გვრგვნი		
A128v			

¹ ზრუნვაჲ D. ² მისა CE, მისი D. ³ მეფე D, მეფე F. ⁴ ~ უმეტეს გლახაკთასა BC, უმეტესა E. ⁵ უმეტესსა D. ⁶ საზრდელად] საგზლად BC, საზრდელსა E. ⁷ თვისისა E. ⁸ ოქროსა DE. ⁹ ეშმაკათა B, ეშმაკისათა E. ¹⁰ იქმნეს BE. ¹¹ შინა — E. ¹² იზრდებოდეს D. ¹³ წმიდაჲ E. ¹⁴ იგი — E. ¹⁵ იქმა E. ¹⁶ შეცვალა E. ¹⁷ ეპისკოპოსისა F. ¹⁸ განკურნებისა E+და E. ¹⁹ ეშმაკეულებისაგან E. ²⁰ და¹ — E. ²¹ იყვნეს — D. ²² ივინი — C. ²³ პოვა CD, და იპოვა B, პოვა F. ²⁴ ~ მესეულად საჭურისთმთავარი იგი B. ²⁵ იქმნეს EF. ²⁶ დაიდგეს E. ²⁷ ღლუკერი] ილიკერი E. ²⁸ მარლუთა E. ²⁹ იგუემა A. ³⁰ დაემსჭუალა BCEF. ³¹ იქმნეს E. ³² სიმრავლეს E. ³³ ~ უშჯულომან მან და უღმრთომა C. ³⁴ გრემოის E. ³⁵ მთავართაგანმან E. ³⁶ მიიღეს E, მიიღეს F. ³⁷ ზინონ E. ³⁸ სტრატოტილსა E. ³⁹ მახულითა E. ⁴⁰ წარჰკუეთეს A. ⁴¹ ღოროთეს CE. ⁴² პრეპოსიტსა — BC. ⁴³ წარჰკუეთა BCDF. ⁴⁴ დაიწუა E. ⁴⁵ მიიღონიოს B, მიიღონიოს C. ⁴⁶ შთაიგდო A. ⁴⁷ დამოკიდნეს E. ⁴⁸ შთაითხინეს E. ⁴⁹ ჯეროვანსა BF.

Ev მიიზუნა იგინი და დაჰმარხნა, რომლისათჳსცა
 გარეშე ქალაქისა მახჳლითა წარეკუეთა თავი და
 წმიდაჲ გუამი მისი ცეცხლითა დაიწუა.¹ | ხოლო
 წმიდაჲ ანთიმოს მღღელთმოდღუარი შეპყრობილ
 იქმნა და იგუემა² ცემითა ფრიადითა. და შანფურ-
 თა³ მიერ განკურვებულთა განიკურიტნეს კოჭ-
 ნი მისნი. და კეცისა ნალეწსა⁴ ზედა ფიცხელ-
 Bv სა განირთხა და კუერთხებითა⁵ შეიმუსრა | და
 E109 კამლნი რვალისანი განკურვებულნი⁶ შეესხნეს
 და ურმისთჳლსა ზედა დაიკრა⁷ და ლამპარ-
 თა მიერ მგზებარეთა შეიწუა. ხოლო ყოველ-
 თა⁸ შინა საკურველი და ახოვანი⁹ მოლუაწებაჲ¹⁰
 აჩუენა¹¹ და ესრეთ წამებისა გვრგვნითა შეიმკო.
 ამასვე დღესა მსგეფსი¹² ქრისტეშობისაჲ.¹³

მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღაღადყავსა და¹⁴ სტიქა-
 რონად ყოველი ქრისტეშობისაჲ¹⁵ ითქუას.¹⁶
 ც ი ს კ რ ა დ კ ა ნ ო ნ ი და¹⁷ იბაკოჲ. და¹⁸ საკითხა-
 ვი: „ქრისტე იშვების, აღიღებდით“. | გალობანი:¹⁹
 „ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ“ და „სასწაული-
 თა²⁰ იქსნა²¹ ერი უფალმან“. განძლიერდასა ზე-
 და²² იბაკოჲ და²³ საკითხავი. ღაღადყავსა²⁴ იბა-
 კოჲ.²⁵ და აქებდითსა დიდებასა²⁶ ზედა: „ღღეს
 ქრისტე იშვების ბეთლემს.“²⁷ ს ა მ ხ რ ა დ ფსალ-
 მუნნი²⁸ და მომიკსენისა დასდებელნი. წარდგო-
 მად, პავლე, ალილუიად, სახარებაჲ, განიცადე
 – | ყოველი დღესასწაულისაჲ ითქუას²⁹ თჳთ³⁰
 ქრისტეშობისა³¹ დღისაჲ³² და წარიგზავნოს დღე-
 სასწაული.*

A129v
D118

C85

* ბერძნული მინაწერი მთავრულით „X̄E K̄IΔPAΛE, ON“ (C85r).

¹ დაიწუა E. ² იგუემა A. ³ შამფურთა CE. ⁴ ნალეწსა] ნატეხსა E. ⁵ კუერთხებითა A. ⁶ განკურვებულნი E. ⁷ დაიკრა E. ⁸ ყოველსა F. ⁹ ახოანი E. ¹⁰ მოლუაწებაჲ] მოთმინებაჲ BCDEF. ¹¹ აჩუენა A. ¹² მსგეფსი E. ¹³ ქრისტეშობისაჲ BCE.
¹⁴ და – E. ¹⁵ ქრისტეშობისაჲ C, ქრისტეშობისაჲ B. ¹⁶ ითქუას] აღესრულოს E. ¹⁷ და – E. ¹⁸ და – E. ¹⁹ გალობანი+ორ-
 ნი E. ²⁰ სასწაულითანი E. ²¹ იქსნა... უფალმან – E. ²² ზედა – E. ²³ და – E. ²⁴ ღაღადყავსა+ზედა D. ²⁵ იბაკოჲ და]
 ეგრევე E. ²⁶ დიდებასა ზედა] ბოლოსა E. ²⁷ ბეთლემს+და C. ²⁸ ფსალმუნნი... განიცადე] განგებაჲ E. ²⁹ ითქუას – E.
³⁰ თჳთ – E. ³¹ ქრისტეშობისა B, ქრისტეშობისა F, ~ წარიგზავნოს დღესასწაული ქრისტეშობისაჲ E+ქრისტე, აღიღე
 სულითა თჳე მოძღუარი სამოთხელი E. ³² დღისაჲ – E.

თუესა იანვარსა

აქუს დღე ზე, დღეთა აქუს ჟამი 7. და ღამეთა — ჟამი 10.

მცირე ზე, ღამეთა იანვარსა¹ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი მერვისა² დღისა³ წინადაცუეთა, დღესასწაული⁴ დიდებული და საუფლო⁵

და⁶ წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ბასილისი კესარი-კაბადუკიელ მთავარეპისკოპოსისა⁷. ესე დიდი მღვდელთმოდუარი ქრისტესი ბასილი იყო დღეთა კოსტანტინესთა და ივლიანეს და უვალის უმჯულოთა მეფეთასა, რომელმან ამხილა | უვალის ბოროტად მადიდებლობა არიანოზთა წვალეზისა, რომლითა-იგი შეპყრობილ იყო⁸ მეფე⁹ და სახედ ცეცხლისა განპყენიდა¹⁰ ეკლესიათა. ხოლო იყო მამისა პონტოელისა, რომელსა ბასილივე ეწოდებოდა და¹¹ დიდისა კაბადუკიელისა, რომელსა ერქუა ემელია. ხოლო სწავლულებითა არა ხოლო თუ¹² მოჰსაკეთა¹³ თვსთა, | არამედ ძუელთაცა¹⁴ წარჰკდა, რამეთუ ყოვლითავე სიბრძნითა განისწავლა საღმრთოთა და კაცობრივითა გრიგოლის თანა ღმრთისმეტყუელისა და თვთოეულისა¹⁵ სწავლისა სიმტკიცე განცხადებულად გულის-კმა-ყო და სიმდიდრე დაუღვენელი სულსა შინა თვსსა დაიუნჯა¹⁶. ხოლო საქმითა მოღუაწებისათა¹⁷ | და სიბრძნითა სულიერითა ნივთიერთა ამათ აგებულებათა¹⁸ უვარეს¹⁹ | ბუნებისა | ზეშთა ექმნა²⁰ და²¹ ესრეთ განსრულებული ყოვლითა კეთილითა ნებითა ღმრთისათა მაღალსა მას პატივსა მღვდელთმოდურებისასა²² აღვიდა, რომელსა ზედა მრჩობლი მოღუაწებად მართლისა სარწმუნოებისათვს თავს-იდვა და სიმტკიცითა სიბრძნისათა და უქცევლობითა

გონებისათა ეპარხოზი²³ განაკურვა და მოძღუ-რებანი დაგვსხნა, რომლითა ყოველთა ბოროტად მადიდებელთა მწვალებელთა სიცხილსა სახედ ქუხილისა დასტენა და მართალსა და უც-თომელსა სარწმუნოებასა განსწავლნა და ბუნე-ბანი დაბადებულთანი საცნაურად გამოაცხადნა და წესნი ეკლესიისანი შეამკენა და²⁴ ყოვლითა სათნოებითა | სამწყოსა ქრისტესი²⁵ განაშუენა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.²⁶

მწუხრი.* შემდგომად აკურთხევისა²⁷ „ნე-ტარ²⁸ არს კაცი.“²⁹ ხოლო³⁰ უფალო ღაღადყავსა ზედა³¹ თქუნენ დასდებელნი წინადაცუეთისანი³² და წმიდისა ბასილსნი.³³ ლიტანიისად³⁴ და³⁵ ოხი-თად,³⁶ კმა³⁷ ზე: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმა შენი, რომელმანცა შეიწყნარა სიტყუა შე-ნი, რომლითა ღმრთივეშუენიერად³⁸ ჰქადაგე სარ-წმუნოებად, ბუნებანი დაბადებულთანი გამოაცხადენ, წესნი კაცთანი განაბრწყინვენ, სამეფო იგი მღვდლობად განაშუენე. მამაო წმიდაო,³⁹ | ევედრე ქრისტესა ღმერთსა შეწყნარებად სულთა ჩუენთათვს.“⁴⁰ | აწ და „მუცლად-ილე შეუწუვე-ლად ცეცხლი ღმრთეებისა“. ცისკრად კა-ნონი ერთი⁴¹ და იკითხონ შესხმა წმიდისა ბა-სილისი, გრიგოლი⁴² ღმრთისმეტყუელისა⁴³ თქუ-მული ოთხგზის⁴⁴ ვიდრე დაასრულონ. ხოლო⁴⁵ იკითხონ კანონსა ზედა,⁴⁶ განძლიერდასა ზედა,⁴⁷ ღაღადყავსა ზედა⁴⁸ და აღიდებდითა ზედა.⁴⁹ და⁵⁰ თქუნენ⁵¹ გალობანი: „მოვედით, ერნო, უგალობ.“ ხოლო⁵² ყოველი დასდებელი ორ-ორჯელ.⁵³ და⁵⁴ გალობათა⁵⁵ ფსალმუნთა⁵⁶ დასასრულსა განცხა-

* შესვლა მღვდლისა E85r (არშიაზე).

¹ ზე ერთსა F+დღესასწაული E. ² მერვისა E. ³ დღესა C. ⁴ დღესასწაული დიდებული და საუფლო — AD, და საუფლო დიდებული დღესასწაული EF. ⁵ საუფლო E. ⁶ და+ყოვლად ქეხულისა E. ⁷ მთავარეპისკოპოსისა EF. ⁸ იყო | ექმნა E. ⁹ მეფე B. ¹⁰ განპყენიდა F. ¹¹ და — E. ¹² თუ — E. ¹³ მოჰსაკეთა B. ¹⁴ ძუელთაცა A. ¹⁵ თითოეულისა EF. ¹⁶ დაიუნჯა E. ¹⁷ მოღუაწებისათა E. ¹⁸ აგებულებათა C. ¹⁹ უვარეს BCEF. ²⁰ ექმნა E. ²¹ და — BC. ²² მღვდელთმოდურებისასა F. ²³ ეპარხოზი F. ²⁴ და+საკურველნი სასწაულნი კაცობრივისა ბუნებისა უზეშთაესნი მსგავსად მკნელისა კელმწიფე-ბით აღასრულნა და E. ²⁵ ქრისტეს E+ღმრთისა E. ²⁶ მიცვალანა E+და მეოხ არს ჩუენთვს E. ²⁷ აკურთხევისი E. ²⁸ ნეტარად AD. ²⁹ კაცი+საწინაწარმეტყუელნი სამნი D. ³⁰ ხოლო E. ³¹ ზედა... დასდებელნი — E. ³² წინადაცუეთისანი A. ³³ ბასილსნი+და A. ³⁴ ლიტანიისად D, ლიტანიისა E. ³⁵ და — E. ³⁶ ოხითა E. ³⁷ კმა — E. ³⁸ ღმრთივეშუენიერად A. ³⁹ წმიდაო+ბასილი E. ⁴⁰ ჩუენთათვს+და BCF. ⁴¹ ერთი | ზე E. ⁴² გრიგოლის E. ⁴³ ~ თქუმული ღმრთისმეტყუელისა E. ⁴⁴ ოთხგზის | ორგზის E. ⁴⁵ ხოლო | წიგნი ოთხი E. ⁴⁶ ზედა — E. ⁴⁷ ზედა — BCE. ⁴⁸ ზედა — CE. ⁴⁹ ზედა — E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ ~ გალობანი თქუნენ E. ⁵² ხოლო ყოველი | მეორესა და თუ ენებოს სხუანიცა მდოთა E. ⁵³ ორ-ორჯერ DE. ⁵⁴ და — E. ⁵⁵ გალობათა — E. ⁵⁶ ფსალმუნთა D.

B133

Fv

A130r

E85
Cv
Dv

Bv

F110

A130v

- C86 ლებისა გალობათა¹ ძლისპირთა² მოურთვიდენ. ერთი³ მკარი:⁴ „განაპო⁵ სიღრმე ზღვსა ბრ.“ და
- D119 მეორე: „ზღვსა ღელვათა მძნვარეთა.“ | აქედითსა — გიხაროდენნი, თეოფანეს თქუბულნი. „დიდება მალალთა შინა ღმერთსა“ და⁶ წმიდაო ღმერთო, მაძო⁷ ჩუენო.⁸ ლიტანიისა. კუერექსი ზეგარდამო⁹ და მოგუმაღლენთა. სამხრად ფსალმუნთა¹⁰ წილ: „კეთილ არს აღსარება“, (1) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელი-სამათა, მაცხოვარ, გუაცხოვნენ ჩუენ.“ | ფსალმუნი¹¹ ლ: „უფალი სუფევს შუე.“ (2) „ოხითა ყოველთა¹² წმიდათა შენთათა, მაცხოვარ.“¹³ ფსალმუნი¹⁴ ლ: „მოვედით უგალობდეთ უფალსა“, (3) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი¹⁵ იშვე ქალწულისაგან, გიგალობთ შენ, ალილუიამ“. (4) დიდებასა¹⁶ „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ და¹⁷ აწდამარადის¹⁸ კმა¹⁹ ლ: „გამოსწნდი²¹ სოფელსა შინა.“ ფსალმუნი,²² კმა²³ ლ: „პირი ჩემი იტყოდის სიბრძნე.“ (5) დასდებელი: „ისმინეთ ესე ყოველმან თესლებმან.“ (6) პავლე კოლასელთა.²⁵ „ძმანო, ეკრძალენით, ნუ ვინ-მე იყოს წარმატ.“ (7) ჰპოვო²⁶ ოცდამეათორმეტესა²⁷ შაბათსა. ალილუიამ, კმა²⁸ ლ: „პირი მართლისა იტყოდის სიბრ.“ (8) სახარება ლუკასის,²⁹ თავი³⁰ ლ: „მას ჟამსა მიიქცეს³² და წარვიდეს მწყემსნი იგი“ ვიდრე „მუცელსა დედისასა“. (9) განიცადე: „ქსნამ მოუვლინა ერ.“ (10) მწუხრსა³⁴ სტიქარონად წინაღლისანი და წმიდისა ბასილისნი. | მწუხრი: უფალო ღაღადყავსა. იწყონ თქუმად³⁵ განცხადებისა წინაღლისათა და³⁶ იტყოდინ ლ³⁷ წინაღლისათა და³⁸ სამთა³⁹ წმიდისათა, ვისიცა იყოს. სტიქარონად⁴⁰ — წინაღლისათა. ლიტანიისად ო⁴¹ გუერდი: „განემზადე, ზაბულონ,
- და⁴² მზა იქმენ, შენ, ნეფთალებ, ჰ იორდანე მდინარეო, დაღე და შეიწყნარე სიხარულითა მეფს მომავალი შენდა ნათლისღებად. იხარებდ ადამევამს თანა და ნულარა დაეძალვით თქუენ, ვითარცა-იგი სამოთხეს ოდესმე, რამეთუ შიშუელნი გიხილნა თქუენ და მოვიდა, რამთა პირველივე სამოსელი შეიმოსა. ქრისტე განცხადნა, რამთა ყოველნი დიდებულნი განანათლნეს.“ ანუ⁴³ თუ სხუა⁴⁴ წინაღლისა დასდებელთაგანი, რომელიცა შუენოდის | და ეგრეთვე ღმერთი უფალსა ზედა. ცისკრად თქუან კანონი ერთი და იკითხონ შესხმამ წმიდისა ბასილისი, გრიგოლი ნოსელი-სა თქუბული. გალობანი წინაღლისანი და წმიდისა ბასილისნი და წმიდისა სილიბისტროსისნი. სამხრად განგება მღელთომოდუართა.
- რომელი შაბათი განცხადებისა წინა იყოს, პავლე ტიმოთეს მიმართ ლ:⁴⁵ „შვილო ტიმოთე, რომელნი⁴⁶ კეთილად დიაკონებდ“. (11) ჰპოვო⁴⁷ ზო შაბათსა. სახარება მათესი: „მათ ღლეთა შინა მოვიდა“ ვიდრე „უშრეტითა“. (12)
- კურიაკესა⁴⁸ | წინა განცხადებისა⁴⁹ პავლე ტიმოთეს მიმართ ლ:⁵⁰ „შვილო ტიმოთე, ფრთხილად იყავ ყოველსა შინა“ ვიდრე „გამოჩინება მისი“. (13) ალილუიამ⁵¹ ო: „პირი⁵² შენი გამოჩინე მოწათა შენთა ზედა და⁵³ გუაცხოვნენ ჩუენ წყალობითა შენითა“. (14) სახარება მარკოზისი, თავი⁵⁴ ლ: „დასაბამი სახარებისა“⁵⁵ ჰპოვო⁵⁶ * განცხადებისა⁵⁷ წინა კურიაკესა
- უწყება⁵⁸ ჯერ-არს, უკუეთუ ქრისტეშობასა⁵⁹ და განცხადებასა შორის ორნი კურიაკენი დაემთხვნენ, კურიაკესა წარიკითხონ „დასაბამი სახარებისა“. (15) ხოლო უკუეთუ განცხადება კურიაკესა დახუდეს, შაბათსა წინაღლედ განცხა-

* ლაფსუსია: მითითებულია ისევ გიცხადების წინა კურადლე.

¹ გალობათა — E. ² ძლისპირთა F. ³ ერთი] ორთა E. ⁴ მკართა E. ⁵ განაპოთა E. ⁶ და — E. ⁷ მაძო — BCF. ⁸ ჩუენო — BCF. ⁹ ზეგარდამო და — E. ¹⁰ ფსალმუნთა წილ] კანონი E. ¹¹ ~ ლ ფსალმუნი E. ¹² ყოველთა — BCE. ¹³ მაცხოვარ+მხოლოდშობილი E. ¹⁴ ~ ლ ფსალმუნი E. ¹⁵ რომელი+განს. C. ¹⁶ დიდებასა+ზედა ოხითა E. ¹⁷ და — E, და... შინა — C. ¹⁸ აწ B, აწდა CF. ¹⁹ კმა — AF. ²⁰ ლ — A. ²¹ გამოწნდი BF, — C. ²² ფსალმუნი კმა ლ] ლ ფსალმუნი E. ²³ კმა — CE. ²⁴ ლ — E. ²⁵ კულასელთა B. ²⁶ ჰპო C, ჰპო BDEF. ²⁷ ოცდამეათორმეტესა] ზღ BCDEF. ²⁸ კმა — BCEF. ²⁹ ლუკას E. ³⁰ თავისა E. ³¹ ლ] ზ C. ³² მიიქცეს F. ³³ დედისასა+გინდეს, სახარება მღელთომოდუართა E. ³⁴ მწუხრსა... ბასილისნი — E. ³⁵ ~ განცხადებისა წინაღლისათა თქუმად E. ³⁶ და... წინაღლისათა — E. ³⁷ ლ-თა BE, სამთა CF. ³⁸ ~ და ვისიცა წმიდისა იყოს E. ³⁹ სამთა — E. ⁴⁰ სტიქარონად... მღელთომოდუართა E. ⁴¹ ო გუერდი — BCDE. ⁴² და... განანათლნეს — BCDE. ⁴³ ანუ თუ] გინათუ C. ⁴⁴ სხუა+რომელიცა CD. ⁴⁵ ლ] პირველი C — EF. ⁴⁶ რომელი E. ⁴⁷ ჰპო C, ჰპო BDEF. ⁴⁸ ~ წინა კურიაკესა E. ⁴⁹ განცხადებასა DE — E. ⁵⁰ ლ — F. ⁵¹ ალილუა+ფსალმუნი E. ⁵² ~ გამოჩინე პირი შენი BCEF. ⁵³ და... შენითა — F. ⁵⁴ თავი ლ — E. ⁵⁵ სახარებისა+იესუ ქრისტესი BCEF. ⁵⁶ ჰპო C, ჰპო BEF. ⁵⁷ განცხადებისა წინა კურიაკესა] ამასვე ღლესა E. ⁵⁸ უწყება... ჟამისწირვამ — E. ⁵⁹ ქრისტეს შობასა BCEF.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 18,5. (4) ფს. 48,4. (5) ფს. 48,2. (6) ფს. 48,2. (7) კოლ. 2,8. (8) ფს. 36,30. (9) ლუკ. 2,20-21. (10) ფს. 110,9. (11) I ტიმ. 3,13. (12) მათ. 3,1-13. (13) II ტიმ. 4,5-8. (14) ფს. 118,135 (15) მრკ. 1,1-8.

დებისა წარიკითხონ „დასაბამი სახარებისა“ და მერმელა¹ აღესრულოს წმიდამ ჟამისწირვამ. განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან,² ალილუიამ,³ აქებ.“ (1)

A131v

ԾԳՄՆԸ ԴԸԽԻԸԽԸ Գ. წმიდისა მამისა ჩუენისა სილიბისტროსისნი | ჰრომთა პაპისაჲ. ესე გარდარეულთა სათნოებათა მისთათჳს კელთდასხმულ იქმნა პაპად ჰრომისა და მრავალნი საკრველებანი აღასრულნა ღმერთმან კელითა მისითა. ამან⁴ ნათელ-სცა ღიდსა კოსტანტინეს და ქრისტეს სარწმუნოებისა მიმართ მიუძღუა და სულისა მისისა ვნებაჲ კორცთა უძღურებასა თანა განწმიდა და შჯულისა მიერ და წინაწარმეტყუელთა ქადაგებულად ქრისტე გამოაჩინა და წარმართთა და ჰურიათა ძალითა სიტყუათამთა | და მოქმედებითა სასწაულთამთა პირნი დაუყვნა⁵ და კუროჲ ლოცვითა განაცოცხლა, რომელი-იგი ზამბრე⁶ ჰურიამან მოკლა. ხოლო აღდგინებად ვერღარა უძლო, მრავალთა უკუე⁷ მიზეზ ცხორებისა ექმნა და ღიდად მოხუცებული უფლისა მიმართ მიიცვალა.⁸

F111

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბასილისი, რომელი იწამა კესარიას. ესე იყო ანკურა⁹ ქალაქით ივლიანეს ზე განდგომილისა. ხოლო ქრისტეს მსახურებისათჳს¹⁰ და ქადაგებისა შეპყრობილ იქმნა და წინაშე სატორნიენ¹¹ მთავრისა წარიდგინა, რომლისა | წინაშე ქრისტე¹² აღიარა და დამოეკიდა და იხუეტა და ანკურით კოსტანტინეპოლის | წარიგზავნა და კუალად იხუეტა¹³ და ესოდენ განისხირა, ვიდრელა ნასხმანნი თითთა მისთანი დაიქსნენ.¹⁴ და მერმე შოლტეულად ტყავი აღეკადა და სამშჳლთა¹⁵ მიერ რკინისათა განკურვებულთა დაიხზუენეს¹⁶ კორცნი მისნი და | საკუმილსა¹⁷ ცეცხლისასა შთაიდგო,¹⁸ ვინაჲ-იგი საკრველებით განერა | და მიერ კესარიადვე¹⁹ წარიყვანა²⁰ და ძუე²¹ ლომი მიეტევა²² მას. და ესრეთ მოღუაწებისა გვრგვნი მიიღო. მწუხ-

რი^{23*} უფალო ღაღადყავსა წინადლისანი და წმიდისა სილიბისტროსისნი. სტიქარონად წინადლისანი და წმიდისა ბასილისნი და ვიდრე განცხადებამდე ვისიცა წმიდისაჲ იყოს, ესრეთ ილოცვიდენ. ლიტანისაჲ: „განემზადე ზავილონ“, ანუ თუ სხუაჲ, რომელიცა დასდებელი წინადლით შუენოდის და ეგრევე ღმერთი უფალსა ზედა, ცისკრად კანონი Ը და იკითხონ შესხმაჲ წმიდისა ბასილისი გრიგოლ ნოსელისა თქუმული, გალობანი წინადლისანი წმიდისა ბასილისნი და წმიდისა სილიბისტროსისნი.

სამხრად²⁴ პავლე ეფესელთაჲ:²⁵ „მძანო, რამეთუ თითოეულსა²⁶ კაცად-კაცადსა“²⁷ ვიდრე „ჭეშმარიტებისათა.“²⁸(2) სახარებაჲ იოვანესი, თავი²⁹ ԿԴ: „მოვიდა იესუ და მოწაფენი მის.“³⁰ ვიდრე „ღმერთი ჭეშმარიტ არს.“³⁰(3)

ԾԳՄՆԸ ԴԸԽԻԸԽԸ Դ. წმიდისა მოწამისა გორდისი, რომელი იყო კესარია-კაბადუკიისაჲ³¹ და იწამა ლიკინიოზ³² მეფისა ზე. ხოლო იყო პატივითა კომსი, მთავარი ასთა მკედართაჲ და³³ რამეთუ ვერ თავს-იდგა ხილვად კადნიერებაჲ იგი მეკერპეთაჲ და სმენად გმობასა, რომელსა ქრისტეს მიმართ იტყოდეს უღმრთონი იგი, ამისთჳსცა³⁴ აღფრინდა,³⁵ განემორა და³⁶ მათა შინა მკეტთა თანა | იქცეოდა.³⁷ განაკურვა უკუე და ალატყინა გული მისი ქრისტეს მიმართ სურვილმან და საცთურისა მიმართ კადნიერებაჲ მის მიერ მოიღო და ვითარცა ლომი ქალაქად მიმართ წარემართა, რამეთუ³⁸ წინამძღუარსა საცთურისასა განხეთქად ეძიებდა. ხოლო შინაგან რაჲ სახილველისა³⁹ შევიდა, რომელსა შინა იყო აურაცხელი სიმრავლე, სასმენელად ყოველთა ღიდითა ემითა ქრისტე ქადაგა და ესრეთ | თუალნი ყოველთანი მისა⁴⁰ მიმართ მიიქცინა და წინაშე მჯდომარე იგი მსაჯული | კადნიერებითა განაცვბრა და რისხვად დაუპყრობელად აღძრა, რომლისათჳსცა | აღსასრული მახჳლითა მიიღო.

Fv

B135

C87

E86

D120

A132r

Bv

Ev

Cv

* შდრ. წინადლის მსახურებას.

¹ მერმე C. ² ცათაგან... აქებ. — E. ³ ალილუიამ აქებ. — ACD. ⁴ მან E. ⁵ დაუყვნა ACDE. ⁶ ზამბრე D. ⁷ უკუე E. ⁸ მიცვალა B. ⁹ ანკურია EF. ¹⁰ მსახურებისათჳს | სარწმუნოებისათჳს E. ¹¹ სატორნიენ AD. ¹² ქრისტე B+ღმერთი E. ¹³ იხუეტა | იგუემა E. ¹⁴ დაიქსნეს E. ¹⁵ სამშჳლთა BCF, სამჳლთა E. ¹⁶ დაიხზუენეს A, დაიხზუენეს E. ¹⁷ საკომილსა E. ¹⁸ შთაიდგო AE. ¹⁹ კესარიად DEF. ²⁰ წარიყვანეს BC. ²¹ ძუი BC. ²² მოიტევა E. ²³ მწუხრი... წმიდისა ბასილისნი და წმიდისა სილიბისტროსისნი — BCDF. ²⁴ სამხრად+ფსალმუნი მღვდელნი შენი დასდებელი მოიქსენ უფალო დავით E. ²⁵ ეფესელთა+მიმართ E. ²⁶ თუთოეულსა B. ²⁷ კაცსა BCD. ²⁸ ჭეშმარიტებისათა E+ალილუიამ ცხორებაჲ მართალთაჲ E. ²⁹ თავი — D. ³⁰ არს+სხუაჲ, მე ვარ მწყემსი E. ³¹ კაბადუკიისა E. ³² ლიკინიოზ E. ³³ და — BC. ³⁴ ამისთჳს CD. ³⁵ აღფრინდა+და EF. ³⁶ და — E. ³⁷ იქცეოდა B. ³⁸ რამეთუ | და BC. ³⁹ სახილველსა E. ⁴⁰ მისსა C.

(1) ფს. 148,1. (2) ეფეს. 4,7-24. (3) იოანე 3,22-33.

A132v	ამასვე დღესა წმიდისა თეოგენოს ეპისკოპოსისაჲ. ¹ ესე იყო ² ეპისკოპოს ³ ადგილსა ელისპონტომასსა. ხოლო მიყვანებულ იქმნა წინაშე ზილიკინთ ⁴ მთავრისა და ქრისტე ⁵ ღმერთი აღიარა და იგუემა კუერთხებითა ⁶ ურიდად. და მერმე შეკრულ იქმნა. და ამისა ⁷ შემდგომად ⁸ უფსკრულსა ზღვასა ⁹ შთაიგდო, ¹⁰ ვინაჲცა სარბიელი მოლუაწებისა თვსისაჲ აღასრულა.	ესე იყო დეოკლიტიანე მეფისა ზე, ²⁵ რომელმან მის მიერ აღძრულსა მას ქრისტიანეთა დევნულე-ბასა უწინარეს ყოველთასა აღიარა ქრისტე ²⁶ და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა, ²⁷ რამეთუ შეპყრობილ იქმნა და წინაშე მეფისა წარიდგინა და გონებაცთომილებაჲ მისი განაქიქა. და თორნესა განკურვებულსა შთაიგდო ²⁸ და მიერ უვნებელად გამოვიდა. ²⁹ მერმე აღმოჰყადნეს თუალნი და სამსალაჲ განმგლეელი ³⁰ შეასუეს, რომლისაგან განურყუნელად რაჲ დაიცვა, ³¹ შემზავებული მისი მოგვ ³² ქრისტეს სარწმუნოებად მოიტაცა, სახელით თეონა. ³³ პირველთქმულთა ამათ ტანჯვათა თანა სხუანიცა მრავალნი თავს-ისხნა და ესრეთ წარეკუეთა ³⁴ თავი. ხოლო თეონა მთხრებლსა აღმოკუეთილსა შთაიგდო ³⁵ და ზედათ ³⁶ კერძო თავსა ზედა ³⁷ მისსა შთაასხეს მიწაჲ ფრიადი, ვინაჲცა უფლისა მიმართ მიიცვალა.	C88 A133r
Dv	ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მალაქიაჲ სი. ესე შემდგომად მოქცევისა ტყუეობისაგან იშვა სოფერას ტომისაგან ლევისა. ¹¹ ხოლო ვიდრე ყრმაღა იყო, მოქალაქობასა კეთილსა ეშურებოდა, რომლისათჳს მალაქია სახელ-ედვა, რომელი ითარგმანების ანგელოზ, და რამეთუ იყო სახითაცა შუენიერ და რაოდენი ¹² თქუა წინაწარმეტყუელებაჲ, მეყსეულად ანგელოზისა მიერ დამტკიცება ¹³ მოიღო, რამეთუ ეტყუნ მას ყოველსავე, არამედ ანგელოზისა კმაჲ ესმინ უღირსთა ხოლო, ¹⁴ ხოლო ¹⁵ ღირსთა ხილვით გამოუჩნდებოდა. ხოლო აღიზარდა წინაწარმეტყუელი დღეთა მათ შინა უმთავროებისათა, ვითარცა წერილ არს წიგნსა შინა მსაჯულთასა. და დაიძინა და დაეფლა მამათა თვსთა თანა აგარაკსა თვსსა.	ამასვე დღესა წმიდისა ზოსიმე მონაზონისა და მოწამისაჲ და ათანასე კომენტარი-საჲ, რომელნი იწამნეს კილიკიას. ესე ნეტარი ზოსიმე იყო კილიკიათ და უდაბნოს მკეცთა თანა იყოფებოდა. ³⁸ ხოლო შეპყრობილ იქმნა და წინაშე დომენტიანე მთავრისა მიყვანებულ და ქრისტე ³⁹ ღმერთი კადნიერად აღიარა, რომლი-სათჳსცა განკურვებულითა რკინითა მოეწუნეს ყურნი მისნი და სიავსა მფოფინარესა მწკრი-თა ⁴⁰ აღვსებულსა შთაიგდო ⁴¹ და მერმე თავ-დამოქცევით დაკიდებულ იქმნა. არამედ ამის ყოვლისაგან საკურვებლებით ⁴² განერა. უკუანაჲსკ-ნელ თეატრონსა ⁴³ შინა გამოჩნდა ⁴⁴ ლომი და ქრისტეს ⁴⁵ ღმრთისათჳს კაცობრივითა კმითა სიტყუანი წარმოთქუნა, რომლისა მიერ ათანასე კომენტარისი ⁴⁵ სარწმუნოებად ⁴⁶ მოვიდა. ხოლო განტევებულ იქმნა მძლავრისაგან და მათათა, სადა-იგი პირველ იქცეოდა, მუნვე წარვიდა ათა-	E87
F112	ამასვე დღესა წმიდისა თომასი ¹⁶ * მწუხრისა ¹⁷ და ცისკრად თქუან ¹⁸ წინაღლისაჲ და წმიდისაჲ, ¹⁹ რომლისაჲ ²⁰ იყოს. სამხრად პავლე კორინთელთა ²¹ წ. ²² „გლოცავ თქუენ, ძმანო, სახელითა“ ვიდრე „ძალ ღმრთისა არს.“ (1) სახარებაჲ მათესი, თავი 14: „ხოლო იოვანეს ესმენს ²³ რაჲ“ ვიდრე „სმენად ისმინენ.“ (2) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, აღილუი ²⁴ და წრფელთა.“		D212
B136	ԺԺԴԸ ԴԸԴԻԸԻԸ Ծ. წმიდისა თეოპემპტო ეპისკოპოსისაჲ და თეონა მოწამისაჲ.		Fv
			Bv
			A133v
			Cv

* „ამასვე დღესა გარდაიცვალა სულკურთხეული მთავარებისკოპოსი იოვანე ჭყონდიდელი. დიდებულ ყავნ ღმერთმან სული მისი და მამათა მისთა“. C85v

¹ ეპისკოპოსისაჲ+ელისპონტელისაჲ E, ეპისკოპოსისაჲ F. ² იყო... ხოლო – E. ³ ეპისკოპოს F. ⁴ ზილიკინთი F. ⁵ ქრისტე B. ⁶ კუერთხებითა A. ⁷ ამისა CD, ამისა – E. ⁸ შემდგომად – E. ⁹ ზღვსა B. ¹⁰ შთაიგდო AE. ¹¹ ლევისა C. ¹² რაოდენი E. ¹³ დამტკიცება B, დამტკიცება F. ¹⁴ ხოლო – BCF. ¹⁵ ხოლო და E. ¹⁶ თომასი E, თომასის AD. ¹⁷ მწუხრი E. ¹⁸ თქუან | ყოველი E. ¹⁹ წმიდისანი E, წმიდისა F. ²⁰ რომლისაჲ იყოს | არა იყუნენ მსგებსისაჲ და ღმრთისმშობლისაჲ ყოვლადვე E. ²¹ კორინთელთა B. ²² წ – E. ²³ ესმა BF. ²⁴ აღილუა და წრფელთა – CDEF. ²⁵ ზმ BCF. ²⁶ ქრისტე C. ²⁷ დაიდგა AE. ²⁸ შთაიგდო A. ²⁹ გამოვიდა+და BCF. ³⁰ გამგლეელი ABDF, განმგლეელი CF. ³¹ დაიცვა AE. ³² მოგვი E. ³³ თეონა+და D, თეონა E. ³⁴ წარეკუთა A. ³⁵ შთაიგდო AE. ³⁶ ზედა F. ³⁷ ზედა – E. ³⁸ იყოფებოდა | იხარებდებოდა E. ³⁹ ქრისტე C. ⁴⁰ მწკრი E. ⁴¹ შთაიგდო AE. ⁴² საკურვებლებით E. ⁴³ თეატრონსა E. ⁴⁴ გამოჩნდა C. ⁴⁵ ~ კაცობრივითა კმითა სიტყუანი ქრისტეს ღმრთისათჳს E. ⁴⁶ კომენტარისი B, კომენტარი E. ⁴⁶ სარწმუნოებად A.

(1) I კორ. 1,10-18. (2) მათ. 11,2-15.

ნასეითურთ,¹ რომელსაცა ასწავა და ნათელ-სცა ადგილსა, რომელსა² კლდე განიპო და ერთმაბად შევიდეს მას შინა და სულნი თჳსნი ღმერთსა შეჰვედრნეს.

ამასვე დღესა ნეტარისა დედისა სჳნკლი-ტიკესი.³ ესე იყო ნათესავთა⁴ დიდებულთა⁵ და სიმდიდრითა და ღმრთისმსახურებითა წარჩინებულთა, რომლისათჳსცა ყუავილისათჳს შუენიერებისა მისისა და მონაგებთა და საკმართა ქონიერობისათჳს⁶ მრავალნი ეძიებდეს მიყვანებასა მისსა ცოლად. ხოლო მან უფრომსდა უფლისა სურვილსა შეჰმჭჳლა⁷ თავი თჳსი, რომლისათჳსცა სრულიად სოფლისა ზრუნვათაგან იჯმნა და ყოველი⁸ მოსწრაფებაჲ მოღუაწებისა და სათნოებათა მოგებისა⁹ მიმართ შეცვალა და | მტერი წინააღმდეგომი აღუდგომელად დაამკუა, რამეთუ პირველ კორცთაგანცა მიცვალებისა გონებითა წინაშე ღმრთისა მიცვალებულ იყო. ხოლო დასასრულსა ცხორებისასა განმცდელისა მიერ | გამოითხოვა,¹⁰ რამეთუ მსგავსად დიდისა იობისა¹¹ ბოროტთა სნებათა და ნაგუშმთა¹² და წყლულებათა კორცთასა შთავარდა, | რომელთა თანა ყოველივე პირი მისი შეიჭამა, ოთხმეოცისა¹³ წლისაჲდა¹⁴ იყო ჰასაკითა და სათნოებათა აღსრულებისა და მოღუაწებისაგან ყოველადვე არა¹⁵ უდებ იქმნა და ღუაწლსა¹⁶ შინა ტკივილთასა უფლისა მიმართ მიიცვალა.¹⁷

| ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოკტიტის¹⁸ საკვრველთმოქმედისაჲ.

მწუხრსა¹⁹ და ცისკრად წინაღლისაჲ და წმიდისაჲ და ეგრეთვე სამხრად.²⁰

ΘΑΨΛΣ ΓΕΝΗΤΗΣ Η* | წმიდისა პავლე თებელისაჲ

და წმიდისა გრიგოლი აკრელისაჲ²¹

და წმიდისა აპოლინარიისი

და წინაღლე²² განცხადებისაჲ.

უფალო ღალადყვასა დასდებელნი²³ წინაღლისანი და²⁴ წმიდისანი. სტიქარონად გერნი²⁵ დღესასწაულისანი. ცისკრად²⁶ საკითხავი ნოსელისაჲ: „ამისთჳს, ვითარმედ: „ესე არს ძე ჩემი საყუარელი.“ განძლიერდასა²⁷ ზედა ოქროპირისაჲ მათეს თარგმანებისაგან: „მონათა თანა მეუფე“ ჰპოვო²⁸ მეთორმეტედ²⁹ თავად; და თქუნენ ორნი³⁰ გალობანი, ერთნი³¹ ო: „ქრისტეს³² ეგულების ნათლისღებაჲ“ და ერთნი³³ მეორის³⁴ გუერდისანი:³⁵ „ზღუაჲ მეწამული“³⁶ და ხუედრნი და³⁷ აღვივსენითნი.³⁸

ხოლო უკუეთუ მარხვაჲ იყოს, ჟამნი ესრეთ ილოცვენ: შემდგომად³⁹ ცისკრისა ლოცვისა, დასასრულსა მეორისა ჟამისასა, დაჰკიდონ რაჲ ხატი ნათლისღებისაჲ, ვითა ქრისტეშობასა⁴⁰ წერილ⁴¹ არს, ეგრეთვე⁴² დაჰრეკონ ჟამსა და თქუნ ფსალმუნი ო: „სიტყუანი⁴³ ჩემნი⁴⁴ ისმინე“ | ვიდრე „გვრგუნოსან ჰყავ იგი.“ (1) ფსალმუნი ო: „ვიდრემდის, უფალო, დამივიწყებ ჩუენ სრულიად“ ვიდრე „სახელსა უფლისა მაღლისა.“ (2) ფსალმუნი ხჳ: „უფალი ნათელ ჩემდა და მაცხოვარ ჩემდა“ ვიდრე⁴⁵ „დაუთმენ⁴⁶ უფალსა.“ (3) დიაკონმან⁴⁷ კუერექსი,⁴⁸ მღელმან ლოცვაჲ და ასამაღლებელი. და იწყონ დასდებელთა ამათ თქუმაჲ, თქუშულნი სოფრონისნი, დასდებელი,⁴⁹ კმაჲ⁵⁰ ო გუერდი: „დღეს ტაძრისა იგი კრეტ.“ ამას⁵¹ ზედა: „დღეს წყალთა⁵² იგი ბუნებაჲ წმიდა იქმნების | და განათლდების იორდანე და | თჳსთა ღელვათა დინებასა დააყენებს, რამეთუ უფალსა გხედვიდა⁵³ ნათლისღებაჲ.“ | მუკ-

* „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ E.

¹ ათანასეითურთ BC, ათანასეითურთ D. ² რომელსაცა EF. ³ სუნკლიტიკისი E. ⁴ ნათესავით E, ნათესავითა F.

⁵ დიდებულთა E. ⁶ ქონიერებისათვის D, ქონებისათჳს BCF, ქონიერებისათჳს D, ქონიერობისათჳს E. ⁷ შეჰმჭჳლა E.

⁸ ყოველისა E. ⁹ მოგებისა – E. ¹⁰ გამოითხოვა EF. ¹¹ იობისა CEF. ¹² ნაგუშმთა A. ოთხმეოცისაჲ E. ¹³ ოთხმეოცისაჲ E. ¹⁴ წლისაჲ E. ¹⁵ არა ACD. ¹⁶ ღუაწლთა E. ¹⁷ მიცვალა B. ¹⁸ თეოქტიტის D, თეოკტიტე F. ¹⁹ მწუხრსა... განგება – E, მწუხრი F. ²⁰ სამხრად+ყოველი განგებაჲ BCF. ²¹ აკრელისაჲ E. ²² წინაღლე წმიდისა E. ²³ დასდებელნი – E. ²⁴ და – E. ²⁵ გერნი – E. ²⁶ ცისკრად+კანონი და E. ²⁷ განძლიერდასა... თქუნენ – E. ²⁸ ჰპო C, ჰპო BDEF. ²⁹ მეთორმეტედ მეთორმეტედ C, ო AD. ³⁰ ორნი ო ADF, P გალობანი ორნი E. ³¹ ერთნი – E. ³² ქრისტესა CDEF. ³³ ერთნი – E.

³⁴ მეორის ო BCE. ³⁵ გუერდსა AD. ³⁶ მეწამული CD. ³⁷ და – CE+განძლიერდასა საკითხავი ოქროპირისა, თქუშული მათეს თარგმანისაგან. ღალადყვასა იბაკოჲ, საკითხავი აღვივსენით დასასრულთ ჟამი ცისკრისა CEF. ³⁸ აღვივსენით A, აღვივსენითი D. ³⁹ შემდგომად... ნათლისღებისა – E. ⁴⁰ ქრისტეშობასა BF. ⁴¹ წერილ არს სწერია E. ⁴² ეგრეთვე... თქუნ | პირველ-მესამესა ჟამსა ჰრეკონ მზისაჲ, დაჰკიდონ ხატი ნათლისღებისაჲ და აღუთნენ კერეონი და იწყონ წესისაგან ჟამი მზისაჲ E. ⁴³ სიტყუათა BCDEF. ⁴⁴ ჩემთა BCD, ჩემთა E. ⁴⁵ ვიდრე... უფალსა | დიდებაჲ აწლამარადის E. ⁴⁶ დაუთმე D. ⁴⁷ ~ კუერექსი დიაკონმან E. ⁴⁸ კუერექსი+ყოს BCDF. ⁴⁹ დასდებელი – E. ⁵⁰ კმა – BCE. ⁵¹ მას BC.

⁵² წყალთა წნულთა E. ⁵³ გხედვიდეს E.

(1) ფს. 5,2-13. (2) ფს. 12,2-6. (3) ფს. 26,1-14.

E88	ლი: „მოიხილე და შეგესემინ¹ ჩემი“ (1) და იგივე დასდებული მუკლი: „მოვედით უფლისა, მიიღეთ ნათელი.“ (2) დასდებული, კმა² Ⲡ გუერდი: „ვითარცა ცხოვარი კლვად მიგუარე,³ უფალო“, ამას⁴ ზედა⁵ „ვითარცა კაცი მდინარედ მოიხუედ, ქრისტე მეუფეო და მონებრივსა ნათლისღებისა⁶ გენება მიღებაჲ, სახიერო, კელთაგან იოვანესთა ცოდვათა ჩუენთათჳს, კაცთმოყუარე.“ მუკლი: „ამან გლახაკმან კმა-ყო უფლისა.“ (3) და⁷ იგივე დასდებული.⁸ დიდებაჲ, დასდებული, Ⲡ გუერდი: „მსგავსად კმისა მის, რომელი ღაღადებდა უდაბნოსა ზედა: მოხუედ, მაცხოვარო ჩუენო, ხატი მონებისაჲ მიიღე და ნათლისღებასა ითხოვდი, რომელმან არაჲ უწყოდე ცოდვაჲ, გიხილეს შენ წყალთა, ღმერთო, და შეეშინა და შეძრწუნებულ იქმნა სულითა წინამორბედი, ღაღადებდა და იტყოდა ვითარ ნათელ-იდებს ნათელი ნათლისაჲ, ვითარ კელი დასდვას მონამან უფალსა, განმწმიდე მე და წყალნიცა, ღმერთო, რომელმან აიხუენ ცოდვანი სოფლისანი კაცთმოყუარე დიდებაჲ შენდა“ და⁹ აწდა. და იგივე. დიაკონმან:¹⁰ „მერმეცა და¹¹ მარადის.“ მღღელმან ლოცვაჲ და ასამაღლებელი. წარდგომაჲ, კმა¹² Ⲡ: „ქუხდა უფალი ცით გამო და“ (4) დასდებული: „შეგიყუარო შენ, უფალო, ძა.“ ვიდრე¹³ „წყალობაჲ“.¹⁴ (5) წინაწარმეტყულებაჲ¹⁵ ესაიაჲსი:¹⁶ „ამას იტყვს უფალი: „იხარებდინ¹⁷ უდაბნოჲ წყურთელი და მხიარულ იყავენ¹⁸ უდაბნოჲ და ყუაოდენ, ვითარცა შროშანი ყუაოდის და აღმოსცენდეს და მხიარულ იყვენ¹⁹ უდაბნონი იგი იორდანისნი²⁰ და დიდებაჲ ლიბანისაჲ მოეცეს მას და პატივი კარმელისაჲ. და ერმან ჩემმან იხილოს დიდებაჲ უფლისაჲ და სიმაღლე²¹ ღმრთისაჲ.²² განძლიერდით კელნი დაშთომილნი და მუკლნი დაქსნილნი.²³ ნუგეშინის-სცემდით²⁴ და არქუთ სულმოკლეთა გონებითა: განძლიერდით და ნუ გეშინინ, აჰა ესერა, ღმერთი ჩუენი საშჯელსა²⁵ მოაგებს, კუალად-აგოს,²⁶ თავადი მოვიდეს და მიქსნეს²⁷	ჩუენ. მაშინ აღესხენ თუალნი ბრძანისა და ყურთა²⁸ ყრუთასა²⁹ ესმოდის. მაშინ ზღდებოდინ მკელობელნი, ვითარცა ირემნი. და განემარტოს ენაჲ ბრგუნვილი, რამეთუ³⁰ გამოეცა³¹ უდაბნოსა³² წყალი და მდინარე ქუეყანასა წყურთელსა. და იყოს ურწყული იგი³³ მწყურნებად.³⁴ და ქუეყანასა წყურთელსა იყოს³⁵ წყაროჲ წყალთაჲ.³⁶ მუნ იყოს სიხარული მფრინველთაჲ და საყოფელი ურჩხულთაჲ,³⁷ ლერწამი და მწყურნები.³⁸ და იყოს მუნ გზაჲ განწმედილი და გზაჲ წმიდაჲ ეწოდოს მას. და არა წარვიდეს მიერ არაწმიდაჲ,³⁹ არცაღა⁴⁰ იყოს მუნ გზაჲ არაწმიდაჲ და არცა იყოს მუნ გზაჲ არაწმიდისაჲ. ხოლო განბნეულნი იგი ვიდოდინ მის მიერ და არა შესცთენ და არა იყოს მუნ ლომი და არცა მკეცთა ბორქოტთაგანი არა აღვიდეს მას და არცა იბოვოს⁴¹ მუნ, არამედ ვიდოდინ მას შინა ქსნილნი და შეკრებულნი უფლისა მიერ და მოიქცენ და მოვიდენ სიონდ⁴² სიხარულით და მხიარულებით. და სიხარული საუკუნოჲ თავსა ზედა მათსა, რამეთუ⁴³ თავსა ზედა მათსა ქებაჲ და მხიარულებაჲ იყოს და სიხარული ეწიოს მათ, რამეთუ წარკდა საღმობაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქუმაჲ.“ (6) საქმე⁴⁴ წმიდათა მოციქულთაჲ:⁴⁵ „მათ ღღეთა შინა, ვითარცა აღასრულებდა იოვანე სრბასა თჳსსა, იტყოდა: „ვინ-იგი გგონიე მე ყოფად, მე არა იგი ვარ, არამედ ესერა, მოვალს შემდგომად ჩემსა, რომლისა-იგი არა ღირს ვარ განქსნად კამლთა ფერკთა მისთასა,“ კაცნო, ძმანო და ძენო ნათესავისა მის აბრაჰამისნო და თქუენ თანა, რომელთა⁴⁶ ეშინის ღმრთისა და თქუენ ზედა სიტყუაჲ იგი ცხორებისაჲ მოივლინა, რამეთუ რომელნი-იგი⁴⁷ მკჳდარ არიან იერუსალემს შინა და მთავარნი იგი მათნი ამას უმეცარ იქმნეს⁴⁸ და კმათა მათებრ წინაწარმეტყუელთაჲსა, რომელნი ყოველთა შაბათთა აღმოიკითხვოდეს, დასაჯეს და აღასრულეს და არცა ერთი ბრალი სიკუდილისაჲ ამას უბოვეს.⁴⁹	Dv A135r F114 C90 Ev A135v Fv

1 შენგესეიმი E. ² კმაი – BCEF. ³ მიიგუარე E. ⁴ ამას – BCD. ⁵ ზედა – BCD. ⁶ ნათლისღებისა B. ⁷ ~ იგივე და E. ⁸ დასდებელი – E. ⁹ და – BCE. ¹⁰ დიაკონმან... ასამაღლებელი] დასდებელი კურეუქსი E. ¹¹ და – F. ¹² კმაი – E. ¹³ ვიდრე – ABCD. ¹⁴ წყალობა – ABCD. ¹⁵ წინაწარმეტყულებამ – E+საკითხავი F. ¹⁶ ესაიამის+საკითხავი BCF. ¹⁷ ხიარებდ E. ¹⁸ იყავ E. ¹⁹ იყუნერ E. ²⁰ იორდანისანისანი E. ²¹ სიმაღლე] სიღრმე E. ²² ღმრთისა+და E. ²³ დაკსნილნი+და E. ²⁴ ნუგეშინისცემით E. ²⁵ სახველსა E. ²⁶ ავოს+და C. ²⁷ მიკსნეს E. ²⁸ ყურითა E. ²⁹ ყრუთა E. ³⁰ რამეთუ] და C. ³¹ გამოეცეს C. ³² უდაბნოს BC. ³³ იგი – E. ³⁴ მწყუნერებად E. ³⁵ იგოს – BCE. ³⁶ წყალთა+და BCEF. ³⁷ უჩხულოთა E. ³⁸ მწყუნერები E. ³⁹ არაწმიდა+და CE. ⁴⁰ არცა CE. ⁴¹ იპოვოს BDEF, იპოს C. ⁴² სიონად CDE. ⁴³ რამეთუ თავსა ზედა მათსა BC. ⁴⁴ საქმეთაგან BCEF. ⁴⁵ მოციქულთა BCEF+საკითხავი BCF. ⁴⁶ რომელთა] რწნთა E. ⁴⁷ -იგი] რომელნი E. ⁴⁸ იქმნეს BCDF. ⁴⁹ უპოვს E.

(1) ԹՆ. 12,4. (2) ԹՆ. 33,6. (3) ԹՆ. 33,7. (4) ԹՆ. 17,14. (5) ԹՆ. 17,2. (6) ՂՆ. 35,1-10.

D123	მაშინ მოითხოვეს ¹ პილატესგან მოკლვად ² იგი, ვითარ აღასრულეს ყოველი, რაჲ-იგი წერილ იყო მისთვის. გარდამოიღეს იგი ძელისაგან და დადევს იგი ³ საფლავსა, ხოლო ღმერთმან აღადგინა იგი ⁴ მკუდრეთით, რომელი-იგი ერქუნა ღლეოთა მრავალთა, რომელნი-იგი მის თანა აღმოსრულ იყვნეს გალილეაჲთ ⁵ იერუსალიმდ, რომელნი-იგი არიან მოწამე მისა ერისა მიმართ და ჩუენ ⁶ თქუენ გახარებთ მამათა მიმართ აღთქმასა, რამეთუ ესე ღმერთმან აღუსრულა შვილთა მათთა და ჩუენ აღმიდგინა ⁷ იესუ. ⁸ (1) სახარებაჲ ⁹ მათესი: „მას ¹⁰ ჟამსა შინა ¹¹ მოვიდა	კუერექსი; დასდებელი, კმაჲ ³³ ო: „სამებაჲმან ღმერთმან ჩუენმან თავი თჳსი ღლეს განუყოფელად ³⁴ გამოვჯცხადა, რამეთუ მამაჲ ზეგარდმო წამებდა ძისათჳს და სული წმიდაჲ სახედ ტრედისა ზეცით ³⁵ გარდამოკდა. ³⁶ ძემან უხრწნელი იგი ³⁷ თავი მოუდრიკა წინამორბედსა და ნათელ-ილო რაჲ, კაცთა ბუნებაჲ მონებისაგან იქსნა, ვითარცა კაცთმოყუარე არს.“ მუკლი: „კმაჲ უფლისაჲ წყალთა ზედა.“ ³⁸ (6) და იგივე დასდებელი. ³⁹ სხუა ⁴⁰ დასდებელი, კმაჲ ⁴¹ ტ გუერდი: „მოსლვასა ⁴² შენსა ჯუარად“ ამას ⁴³ ზედა ⁴⁴ „მოსლვასა შენსა კორციოთა იორდანეს, უფალო, გენება რაჲ ნათლისღებაჲ, სახითა კაცისათა, ქველისმოქმედ, რაჲთამცა ⁴⁵ შეცთომილნი, ვითარცა სახიერ ⁴⁶ ხარ, გჯკსნენ ⁴⁷ ყოვლისა მანისაგან და საცთურისა ვეშაპისა მის და განგუანათლნე, მაშინ მამისა მიერ წამებულ იქმენ. ხოლო სული წმიდაჲ სახედ ტრედისა შენ ზედა მოვიდა, რომელიცა დაამკჳდრე სულთა შინა ჩუენთა, კაცთმოყუარე.“ მუკლი: „კმაჲ უფლისაჲ ძლიერებით“ ⁴⁸ (7) და იგივე. დასდებელი ⁴⁹ დიდებაჲ, ⁵⁰ დასდებელი, კმაჲ ⁵¹ ო გუერდი: „რჩულისმდებელნი ⁵² იერუსალჴმისანო ⁵³ ჰურიან“ ამას ზედა ⁵⁴ „წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა, წინამსწარმეტყუელისა და უმეტეს წინამსწარმეტყუელთა ყოველთა პატივცემულისა შეძრწუნდა ღლეს კელი მარჯუენე, რაჲჲმს გიხილა შენ, ტარიგი ღმრთისაჲ ცოდვათა სოფლისათა აძლებელი ⁵⁵ და განკჳრვებით ⁵⁶ შეპყრობილი ღალადებდა: „ვერ ვიკადრებ მოახლებად ⁵⁷ თავსა შენსა, სიტყუაო, არამედ შენ მე ⁵⁸ წმიდა მყავ და განმანათლე, სახიერ, რამეთუ შენ ხარ ნათელი და მშჳლობაჲ და ცხორებაჲ სოფლისაჲ.“ (8) და ⁵⁹ აწდა. და ⁶⁰ იგივე დასდებელი. ⁶¹ კუერექსი და ⁶² წარდგომაჲ, კმაჲ ⁶³ ო: ⁶⁴ „გიხილეს შენ წყალთა.“ (9) დასდე-	F115
Cv	იოვანე ნათლისმცემელი, ქადაგებდა უდაბნოსა მას ჰურიასტანისასა და იტყოდა: „შეინანეთ, რამეთუ მოახლებულ არს სასუფეველი ღმრთისაჲ. რამეთუ ესე არს, რომელი-იგი ¹² თქუმულ არს ესაია ¹³ წინაწარმეტყუელისაგან, რომელ ¹⁴ თქუა: „კმაჲ ღალადებისაჲ უდაბნოსა ზედა: განჰმზადენით გზანი უფლისანი და წრფელ ყვენიოთ ალაგნი მისნი.“ ხოლო თავადი იოვანე მოსილ ¹⁵ იყო სტევეთა აქლემისაჲთა და სარტყელი ტყავისაჲ ერტყა კელთა მისთა. ხოლო საგმელად ¹⁶ მისა ¹⁷ იყო მკალი ¹⁸ და თაფლი ველური. მაშინ გამოვიდოდა ¹⁹ მისა ²⁰ იერუსალჴში და ყოველი ჰურიასტანი და ყოველი სოფლები, რომელი იყო გარემოჲს ²¹ იორდანესა და ნათელს-ილებდეს ²² იორდანესა შინა მისგან და აღიარებდეს ²³ ცოდვათა მათთა.“ (2) და ²⁴ კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ ²⁵ და აღასრულონ ჟამი და მეცსეულად იწყონ ²⁶ მღღელმან. ²⁷ „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“ ²⁸ ფსალმუნი ზ: „შესწირევდით უფლისა შვილნი ღმრთისანი“ ვიდრე „მშჳლობით.“ (3) ფსალმუნი ჰ: „ვითარცა სურინ ირემსა წყაროთა“ ვიდრე „ღმერთსა ჩემსა.“ (4) ფსალმუნი ნ: „მიწყალე ²⁹ მე, ³⁰ ღმერთო, დიდითა წყალო.“ ვიდრე ³¹ „ზუარაკნი“. ³² (5)	Dv	
B139		Bv	
E89		C91	
A136r		A136v	

¹ მოითხოვეს F. ² მოკლვად B. ³ იგი — BCF. ⁴ იგი — BCEF. ⁵ გალილეაჲთ BCEF. ⁶ ჩუენ — B. ⁷ აღმიდგინა D. ⁸ იესუ+დიაკონმან აემართენით, მღღელმან CE. ⁹ სახარებაჲ თავისა E. ¹⁰ მას... შინა] მაშინ E. ¹¹ შინა — C. ¹² -იგი — C. ¹³ ესაია AD. ¹⁴ რომელმან E. ¹⁵ მოსილი D. ¹⁶ საგმელად F. ¹⁷ მისსა CF. ¹⁸ ~ თაფლი და მკალი BCEF. ¹⁹ გამოვიდა BCF, მოვიდა E. ²⁰ მისსა C. ²¹ გარემოის E. ²² -ილზდეს F. ²³ აღუარებდეს E. ²⁴ და — E. ²⁵ მოგუმაღლენთაჲ... ჟამი და] „სლვანი ჩემნი“, წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო და ყოველი სრულად E. ²⁶ იწყონ E. ²⁷ მღღელმან ჟამი სამემისაჲ E. ²⁸ თაყუანის-ვსცეთ+ჟამი ტ (ან ლ) ჟამისაჲ A. ²⁹ მიწყალე შეგჯწყალენ DEF. ³⁰ მე ჩუენ DEF. ³¹ ვიდრე ზუარაკნი] დიდებაჲ აღილუა E. ³² ზუარაკნი სრულიად AD. ³³ კმაჲ — CF. ³⁴ განოყოფელად E. ³⁵ ზეცით — BC. ³⁶ გარდამოკდა+და E. ³⁷ იგი — E. ³⁸ ზედა — E. ³⁹ დასდებელი სხუა — D. ⁴⁰ სხუა დასდებელი — A. ⁴¹ კმაჲ — BCEF. ⁴² მოსლვასა+მოსლვასა E. ⁴³ ამას — BC. ⁴⁴ ზედა — BC. ⁴⁵ რაჲთა BC. ⁴⁶ სახიერ ხარ] სახიერმან ADEF. ⁴⁷ გჯკსნენ BC. ⁴⁸ ძლიერებით+კმაჲ F. ⁴⁹ დასდებელი — BCEF. ⁵⁰ დიდებაჲ+და BF. ⁵¹ კმაჲ — ABCF. ⁵² შჯულისმდებელნი CF. ⁵³ იერუსალჴმისანო... ზედა — D. ⁵⁴ ზედა — BC. ⁵⁵ ამზუმელი E. ⁵⁶ განკჳრვებითა CE. ⁵⁷ მოახლებად — E. ⁵⁸ მე — BC. ⁵⁹ და — E. ⁶⁰ და — AD. ⁶¹ დასდებელი — ADE. ⁶² და — E. ⁶³ კმაჲ — E. ⁶⁴ ო — E.

(1) სკ. 13,25-32. (2) მთ. 3,1-6. (3) ფს. 28,1. (4) ფს. 41,2-6. (5) ფს. 50,3-21. (6) ფს. 28,3. (7) ფს. 28,2. (8) ფს. 28,3. (9) ფს. 76,17.

	ბელი: „ქმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ვლად- ვყავ.“ (1) წინაწარმეტყუელება ¹ ესაიაჲსი: ² „ამას იტყვს უფალი: განიბანენით, ³ განიწმიდენით და მოისპეთ უკეთურებაჲ სულთაგან თქუენთა წინა- შე თუალთა ჩემთა, დასცხერით ბოროტისაგან, ⁴ ისწავეთ კეთილისა ⁵ საქმე, გამოიძიეთ სამართა- ლი, იკსენით დაწუნებული, ისაჯეთ ობოლსა და განამართლეთ ქურივი და ⁶ მოვედით და ⁷ შე- ვიტყუნეთ“. იტყვს უფალი და უკუეთუ იყვნენ ცოდვანი თქუენნი ვითარცა ღებინი, ვითარცა თოვლი ⁸ განვასპეტაქნე. ⁹ და ¹⁰ დაღათუ ¹¹ იყვნენ ვითარცა მეწამულნი, ¹² ვითარცა მახული ¹³ გან- ვასპეტაქნე. და უკუეთუ გინდეს და ისმინოთ ჩემი, კეთილსა ქუეყანისასა შჭამდეთ ¹⁴ თქუენ.“ ¹⁵ ხოლო უკუეთუ არა ინებოთ და არცა ისმინოთ ჩემი, მახულმან შეგჭამნეს თქუენ, რამეთუ პირი უფლისაჲ იტყოდა ამას.“ (2) საქმე ¹⁶ წმიდათა მოციქულთაჲ: ¹⁷ „მათ დღეთა შინა იყო აპოლომს- სა ¹⁸ მას ყოფასა კორინთეს ¹⁹ შინა პავლეს მოვე- ლო ზემო-კერძოჲ ²⁰ იგი ადგილი და მოიწია ფეფსოდ და პოვნა ვინმე მოწაფენი და პრქუა მათ: „უკუეთუ სული წმიდაჲ მიგიღებდეს ²¹ და გრწამს?“ ²² ხოლო მათ პრქუეს მას, რამეთუ: „არცაღა ²³ თუ არს ²⁴ სული წმიდაჲ, გუჲსმიეს.“ პრქუა მათ პავლე: „რამთა უკუე ნათელ-გიღე- ბიეს?“ პრქუეს მას: ²⁵ „იოვანეს ნათლისცემითა.“ პრქუა მათ პავლე: „იოვანე ნათელ-სცემდა ნათ- ლისცემასა სინანულისასა ერსა და ეტყოდა მო- მავალისა მის შემდგომად მისა, ²⁶ რამთა პრწმე- ნეს, ესე იგი არს იესუ ქრისტე.“ ²⁷ ხოლო მათ, ვითარცა ესმა ესე, ²⁸ ნათელ-იღეს ²⁹ სახელითა იესუ ქრისტესითა და დასხმითა კელთა პავლეს- თაჲთა მოვიდა სული წმიდაჲ მათ ზედა, იტყო- დეს ³⁰ ენათა და წინაწარმეტყუელებდეს. იყვნეს ³¹ კაცნი იგი ყოველნი ათორმეტ. და შევიდა შესაკრებელსა მას და კადნიერად იქცეოდა სამ თუ ³² და ეტყოდა და ³³ არწმუნებდა სასუფეველი-	სათუჲს ღმრთისა.“ სახარებაჲ მარკოზისი: ³⁴ „დასაბამი სახარებისა, ³⁵ ვითარცა წერილ არს ესაია ³⁶ წინაწარმეტყუელსა: „აჰა ესერა, მე წარ- ვაველინო ანგელოზი ჩემი წინაშე პირსა შენსა,“ რომელმან განჰმზადნეს გზანი შენნი წინაშე შენ- სა. „ქმაჲ ღაღადებისაჲ უდაბნოსა: განჰმზადე- ნით ³⁷ გზანი უფლისა და წრფელ ყვენი ალაგნი მისნი.“ იყო იოვანე და ნათელ-სცემდა უდაბნოსა და ქადაგებდა ნათლისცემასა სინანულისასა მის- აღმკვეთელად ცოდვათა. და განვიდოდა მისა ³⁸ ყო- ველი ჰურიასტანისა სოფელი და იერუსალჴმი- საჲ და ნათელს-იღებდეს ³⁹ მისგან იორდანესა შინა და აღიარებდეს ცოდვათა მათთა. ხოლო ემოსა იოვანეს თმისაგან აქლემისა და სარტყელი ტყავისაჲ ერტყა წელთა მისთა და ჭამდა მკალ- სა და თაფლსა კელურსა ⁴⁰ და ქადაგებდა და იტყოდა: „მოვალს უძლიერესი ჩემსა, შემდგო- მად ⁴¹ ჩემსა, ⁴² რომლისა ვერ ღირს ვარ განკნაღ საბელსა ჯამლთა მისთასა. მე ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა, ხოლო მან ნათელ-გცეს თქუენ სული- თა წმიდითა.“ (3) და კუერექსი მოგუმაღლენ- თაჲ და ⁴³ ლოცვაჲ ⁴⁴ და აღასრულონ ჟამი. ჟამსა მეხუთესა ⁴⁵ პრეკონ შუადღისაჲ. ⁴⁶ და იწყონ ლოცვად და ⁴⁷ თქუან ⁴⁸ ფსალმუნი 147: „რად ⁴⁹ განგვზორებ ⁵⁰ ჩუენ, ღმერთო სრულიად“ ვიდრე „ამაღლდა სრულად.“ (4) ფსალმუნი 147: „ქმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ღაღად-ცქყავ“ ვიდრე „მოსესითა და აჰრონისითა.“ (5) ფსალმუნი 9: „რომელი დამკვდრებულ არს“ ვიდრე ⁵¹ „მაცხოვა- რებაჲ ჩემი.“ ⁵² (6) კუერექსი და ⁵³ დასდებელი, 10 გუერდი: „ესრეთ ეტყოდე, ⁵⁴ უფალო, ⁵⁵ ჰურიათა“ ზედა ⁵⁶ „ესრეთ ეტყოდე, უფალო, იოვანეს: წინა- წარმეტყუელო, მოვედ და ნათელ-მეც მე, რო- მელმან შენ დაგბადე, რომელი განვანათლებ მაღ- ლითა და წმიდა ვჰყოფ ყოველთა. შეეხე სა- ღმრთოსა თავსა ჩემსა და ნუ შეორგულდები, ⁵⁷ წინაწარმეტყუელო, აცადე აწ, რამეთუ აღსრუ-
Fv		F116
Ev		Bv
B140		E90
D124		Dv
Cv		A137v
		C92
A137r		

¹ წინაწარმეტყუელება D. ² ესაიაჲსი ACD+საკითხავი BCEF. ³ განიბანენი B. ⁴ ბოროტისაგან+და E. ⁵ კეთილი E. ⁶ და – BCD. ⁷ და – E. ⁸ თოვლი CE. ⁹ განვასპეტაქო C. ¹⁰ და – B. ¹¹ დაღათუ E. ¹² მეწამული BC. ¹³ მახული [მატყლი E. ¹⁴ სჭამდეთ E. ¹⁵ თქუენ – C. ¹⁶ საქმეთაგან E. ¹⁷ მოციქულთა(?) E. ¹⁸ აპოლომსა ABC, აპოლოსა E. ¹⁹ კორინთოს B. ²⁰ ზემოკერძო D. ²¹ მოგიღებდეს C, მოგიღებდეს E, მიგიღებდეს F. ²² გრწამსა E. ²³ არცა E. ²⁴ არს – EF. ²⁵ მას] მათ BC. ²⁶ მისსა CF. ²⁷ ქრისტე CF. ²⁸ ესე – BC. ²⁹ ნათელს-იღეს BF. ³⁰ ეტყოდეს D. ³¹ იყვნეს E. ³² თუე BCDEF. ³³ და არწმუნებდა] დარწმუნებდა E. ³⁴ მარკოზისი] მათეს თავი E. ³⁵ სახარებისა CE. ³⁶ ესაია AD. ³⁷ განმზადენით F. ³⁸ მისსა C. ³⁹ ნათელ-იღებდეს E. ⁴⁰ კელურსა] კელისასა E. ⁴¹ შემდგომად – BC. ⁴² ჩემსა – BC. ⁴³ და – E. ⁴⁴ ლოც-
ვაჲ – E. ⁴⁵ მეხუთესა] მეოთხესა DEF. ⁴⁶ შუადღისაჲ E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ თქუან – E. ⁴⁹ რად... 147 – A. ⁵⁰ განგვზორენ
DF. ⁵¹ ვიდრე... ჩემი – E. ⁵² ჩემი+დიდება E. ⁵³ და – CF+თქუან E. ⁵⁴ ეტყოდეს E. ⁵⁵ უფალო – E. ⁵⁶ ზედა – ABC.
⁵⁷ შეორგულდები CE

(1) ფს. 76,2. (2) ეს. 1,16-20. (3) მარკ. 1,1-8. (4) ფს. 76. (5) ფს. 73. (6) ფს. 90,1-16.

- ლებად მოსრულ ვარ ყოვლისავე სიმართლისა. შენ უკუე ნუ შეორგულდები¹ ყოვლადვე, რამეთუ დამალულსა მას წყალთა შინა მბრძოლსა მთავარსა ბნელისასა მოწყუედად მეგულების, რამათა ვიცნა სოფელი მისთა² საბრკეთაგან³ და მივანიჭო | კაცთა ცხორებაჲ საუკუნოჲ.“ მუკლი: „რამეთუ შენ აღმინთე⁴ სანთელი ჩემი, უფალო.“ (1) და⁵ იგივე დასდებელი, კმაჲ⁶ C გუერდი: | „კელნი შენნი, რომელნი შეახენ უხრწნელსა მას თავსა მეუფისასა, აღამალენ ჩუენთჳს მისა მიმართ, ნათლისმცემლო, ვითარცა გაქუს კადნიერებაჲ ფრიადი, რამეთუ უმეტეს ყოველთა წინაწარმეტყუელთასა⁷ წოდებულ ხარ მის მიერ და თუალნი შენნი, რომლითა იხილე ყოვლად წმიდაჲ სული, სახედ ტრედისა გარდამოსრული,⁸ აღიხილენ ჩუენთჳს მისა⁹ მიმართ¹⁰ და მოწყალე ყავ ჩუენ ზედა. და მოვედ და დადეგ ჩუენ თანა, ნეტარო,¹¹ და დაჰბეჭდედ გალობასა¹² ჩუენსა და წინა გვძლოდე | დღესასწაულისა ამის დიდებასა.“ მუკლი: „უფალმან ძალი ერსა თჳსსა მოსცეს.“ (2) და¹³ იგივე. დიდებაჲ,¹⁴ დასდებელი P გუერდი: „დღეს დავითის წინაწარმეტყუელებაჲ აღესრულების,¹⁵ რომელსა იტყოდა, ვითარმედ: ზღუდამან იხილა და ივლტოდა და იორდანე უკუნიტა პირისაგან უფლისა, პირისაგან ღმრთისა იაკობისა,¹⁶ რომელი მოვიდა მონისაგან ნათლის-ლებად, | რამათა ჩუენ ბილწებისაგან კერპთაჲსა განვიბნენთ და განენათლდეთ სულითა მის მიერ.“¹⁷ და¹⁸ აწდა და¹⁹ იგივე. კუერექსი²⁰ და²¹ წარდგომაჲ O:²² „კმაჲ უფლისაჲ წყალთა ზედა, ღმერთი დი.“ (3) დასდებელი: „შესწირევდით უფლისა შვი.“ (4) წინაწარმეტყუელებაჲ ესაიაჲსი:²³ „ამას იტყვს უფალი: აღმოივსეთ წყალი სიხარულით წყაროთგან ცხორებისათა და სთქუა მას²⁴ დღესა შინა: „უგალობდით უფალსა, ღაღადებდით²⁵ სახელსა მისსა, მიუთხარო წარმართთა შორის დიდებაჲ მისი. მოიკსენეთ, რამეთუ
- ამაღლდა სახელი მისი. უგალობდით სახელსა უფლისასა,²⁶ რამეთუ მაღალ²⁷ ყო.²⁸ მიუთხარით ესე ყოველსა ქუეყანასა, იხარებდით და მხიარულ იყვენით, რომელნი დამკჳდრებულ | ხარო სიონს, რამეთუ ამაღლდა წმიდაჲ იგი ისრაელისაჲ შორის მათსა.“ (5) * პავლე ჰრომაელთაჲ:²⁹ „მმანო, რომელთა-ესე ნათელ-ვიდეთ ქრისტე³⁰ იესუს³¹ მიერ | სიკუდილისა მისისა მიმართ ნათელ-ვიდეთ და თანდავეფლენით მას³² ნათლისღებითა მით სიკუდილსა მისსა, რამათა ვითარცა აღდგა ქრისტე³³ მკუდრეთით³⁴ დიდებითა მამისაჲთა, ეგრეთცა³⁵ ჩუენ განახლებითა ცხორებისაჲთა ვიდოდით. უკუეთუ თანანერგ ვექმნეთ³⁶ მსგავსებასა მას სიკუდილისა მისისასა, ეგრეთცა³⁷ აღდგომასა მას მისსა³⁸ ვიყვნეთ. | ესე უწყოდეთ, რამეთუ ძუელი იგი კაცი ჩუენი მის თანა ჯუარს-ეცუა, რამათა განქარდეს კორცი იგი ცოდვისაჲ, რამათა არღარა ვჰმონებდეთ ჩუენ ცოდვასა, რამეთუ რომელი-იგი მოკუდა,³⁹ განმართლებულ არს⁴⁰ ცოდვისაგან. უკუეთუ მოკუდეთ ქრისტეს თანა, გურწამს, რამეთუ მის თანაცა⁴¹ ვცხონდეთ.⁴² ესე უწყით, რამეთუ ქრისტე⁴³ აღდგა მკუდრეთით, არღარა მოვიდეს და სიკუდილი მის ზედა არღარა უფლებდეს. რამეთუ რომელი-იგი მოკუდა ცოდვითა, მოკუდა ერთგზის, ხოლო რომელი-იგი ცხოველ არს, ცხოველ არს ღმრთისა. ეგრეთცა⁴⁴ თქუენ შეჰრაცხენით თავნი თქუენნი მკუდრად⁴⁵ | ცოდვისათჳს და ცხოველად⁴⁶ ღმრთისა ქრისტე იესუს მიერ უფლისა ჩუენისა.“ (6) სახარებაჲ მარკოზისი:⁴⁷ | „მას ჟამსა შინა მოვიდა იესუ ნაზარეთით გალილეაჲსაჲთ⁴⁸ და ნათელ-ილო იოვანესგან იორდანესა და მეცხეულად აღმოსლვასა მისსა⁴⁹ მიერ წყლით იხილნა ცანი განხუშულნი და სული ღმრთისაჲ გარდამომაგალი ვითარცა ტრედი მის ზედა და⁵⁰ | კმაჲ იყო ზეცით: „შენ ხარ ძე⁵¹ ჩემი საყუარელი, შენ სათნო-გიყავ.“ (7) და⁵² თქუან⁵³ კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ

* „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“ D.

¹ შეურგულდები CE. ² მისთა | მრავალთა BC. ³ საფრკეთაგან EF. ⁴ აღმინთო D. ⁵ და – E. ⁶ კმაჲ – BCF | სხუაჲ დასდებელი E. ⁷ წინაწარმეტყუელთა E. ⁸ გარდამოსრული | გარდამომაგალი E. ⁹ მისსა C. ¹⁰ მართ F. ¹¹ ნატარო D. ¹² გალობასა | გულსა E. ¹³ და – E. ¹⁴ ~ დასდებელი დიდებაჲ E. ¹⁵ აღსრულების F. ¹⁶ იაკობისსა CF. ¹⁷ მიერთა F. ¹⁸ და – CE. ¹⁹ და – E. ²⁰ კუერექსი F. ²¹ და – E. ²² და – E. ²³ ესაიაჲსი AD+საკითხავი BCDEF. ²⁴ ამას D. ²⁵ უღაღადებდით E. ²⁶ უფლისასა | მისსა BCEF. ²⁷ მაღალი BD. ²⁸ იყო A. ²⁹ ჰრომაელთაჲ | ებრაელთა E+მიმართ საკითხავი E. ³⁰ ქრისტეს CE. ³¹ იესუ B,– E, იესუჲს F. ³² მას – E. ³³ ქრისტე C. ³⁴ მკუდრეთით – E. ³⁵ ეგრეთცა BC. ³⁶ ვექმნეთ E. ³⁷ ეგრეთცა BE. ³⁸ მისა E. ³⁹ მოკუდა E. ⁴⁰ არს+იგი E. ⁴¹ თანა BC. ⁴² ვცხონდეთ E. ⁴³ ქრისტე C. ⁴⁴ ეგრეთცა BC. ⁴⁵ მკუდრად E. ⁴⁶ ცხოველად E. ⁴⁷ მარკოზისი | მათესი E. ⁴⁸ გალილეაჲსაჲთ BCEF. ⁴⁹ მისა E. ⁵⁰ და – E. ⁵¹ ძე E. ⁵² და – E. ⁵³ თქუან – E. (1) ფს. 17,29. (2) ფს. 28,11. (3) ფს. 28,3. (4) ფს. 28,1. (5) ეს. 12,3-6. (6) რომ. 6,3-11. (7) მარკ. 1,9-11.

	და ¹ ლოცვამ. და ² მეცხეულად მდღელმან ³ იწყოს: „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“ და ⁴ იწყონ ⁵ ცხრა ⁶ ჟმისასა ⁷ ლოცვად. ⁸ ფსალმუნი 99: „უფალი სუფევს, შეენიერება“ ვიდრე „დღეთასა.“ (1) ფსალმუნი 17: „გამოსლვასა ისრაელისასა ⁹ ეგუპტით“ ¹⁰ ვიდრე „ამიერიოგან ¹¹ და უკუნისამდე“. (2) ფსალმუნი 137: „მოყავ, უფალო, ყური შენი და ის.“ ვიდრე „ნუგეშინის-მეც მე“. (3) კუერექსი; დასდებელი, კმა ¹² ლ გუერდი: „საშინელ იყო ხილვადცა.“ ¹³ ამას ¹⁴ ზედა ¹⁵ „საშინელ იყო ხილვად ცისა ¹⁶ და ქუეყანისა შემოქმედი მდინარესა შინა განშიშულელებული, რომელი ნათლისლებასა მონისაგან მიიღებდა ჩუენისა ცხორებისათჳს და კრებულნი ანგელოზთანი განკრეპულ იყვნენ შიშით და სიხარულით, რომელთა თანა თაყუანის-გცემთ შენ, შეგუწყალენ ჩუენ.“ მუკლი: „შენ დამტკიცე ძალითა შენითა ზღუაჲ.“ (4) და იგივე. ¹⁷ დასდებელი, კმა ¹⁸ ლ: „რაჟამს წინამორბედმან იხილა უფალი ¹⁹ მისა ²⁰ მიმავალი, ღაღადებდა: აჰა ესერა, მქსნელი სოფლისაჲ ²¹ მოვიდა. ²² აჰა ესერა, ხრწნილებისაგან მიქსნა ²³ ჩუენ. აჰა ესერა, ცოდვათა შენდობისა მოცემად მოვიდა ქალწულისაგან წყალობით და მონებისა წილ ძედ ღმრთისა ²⁴ გუყოფს ჩუენ და ბნელისა წილ განანათლებს სოფელსა წყალობითა ²⁵ მით ნათლისლებისა მისისაჲთა. მოვედით უკუე, ერთობით ვადიდებდეთ მას ²⁶ თანა მამით და სულთ წმიდითურთ.“ მუკლი: „ვითარცა სურინ ირემსა წყა.“ (5) და ²⁷ იგივე. დიდებაჲ. ²⁸ დასდებელი, კმა ²⁹ ლ გუერდი: ³⁰ „დღეს დამოეკიდების ძელსა, ³¹ რომელმან ქუეყანა წყალთა“ ამას ზედა „დღეს ნათელს-იღებს იორდანეს, რომელი-იგი წყაროჲ არს ნათლისაჲ. მოიდრეკს თავსა მას საღმრთოსა, რომელმან აიხუნა ³² ცოდვანი სოფლისანი, შიშუელი დადგების წყალთა შინა, რომელმან შემოსნა ცანი ღრუბლითა. მონისა კელსა დაიდებს, ³³ რომლისა კელ-	თა არს ყოველი. თაყუანის-ვსცემთ ნათლისლებასა შენსა, ქრისტე. ³⁴ გუჩუენე ³⁵ ჩუენ დიდებულიცა შენი აღდგომაჲ“. და ³⁶ აწდა. და ³⁷ იგივე. კუერექსი, წარდგომაჲ, კმა ³⁸ ლ: ³⁹ „უფალი ნათელ ჩემდა მაცხოვარ“. (6) დასდებელი: „უფალი შესავედრებელ არს.“ (7) წინაწარმეტყუელებამ ესაიაჲსი: ⁴¹ (8) „ესრე ⁴² იტყვს უფალი: ჟამსა შეწყნარებისასა ვისმინე შენი და დღესა ცხორებისასა შეგეწიე შენ და დაგბადე შენ და მიგეც შენ აღნათქუემად ⁴³ წარმართთა და დამტკიცებად ქუეყანისა და დამკდრებად სამკდრებელი ოქრისაჲ. და სიტყუად პერობილთა მათ: გამოვედით და ⁴⁴ რომელნი იყვნით ბნელსა შინა, გამოჩნდით. ყოველთა გზათა ზედა მოვდენ და ყოველთა ალაგთა ზედა იყოს საძოვარი მათი. არა შიოდის, ⁴⁵ არცა სწყუროდის, არცა ეცეს მათ ხორმაკი, არცა ავნოს მზემან, არამედ რომელსა ეწყალიედ ივინი, ნუგეშინის-სცეს მათ და წყაროთაგან წყალთაჲსა მოიყვანენ ივინი და დასხნეს ყოველნი მთანი ⁴⁶ გზად და ყოველნი ალაგნი საძოვრად მათა. ⁴⁷ აჰა, ესენი შორით მოვიდენ და რომელნიმე ჩრდილოთ ⁴⁸ და ზღუთ და სხუანი ქუეყანით სპარსეთით. იხარებდნ ცანი და მხიარულ იყავნ ⁴⁹ ქუეყანაჲ. გამოსცენ მათა სიხარული და ბორცუთა სიმაღლეს, რამეთუ შეიწყალა უფალმან ერი თჳსი და მდაბალთა ერისა თჳსისათა ნუგეშინის-სცა. ⁵⁰ თქუა სიონ-მან: „დამიტევა მე უფალმან და ღმერთმან ჩემმან დამივიწყა მე. და-ნუ-ივიწყნისა დედაკაცმან ყრმანი თჳსნი, რამთამცა არა შეიწყალნა ნაშობნი მუცლისა თჳსისანი. ⁵¹ დადაცათუ დაივიწყნეს ⁵² ესენი დედაკაცმან, ხოლო მე არავე დაგივიწყო შენ, თქუა უფალმან.“ პავლე ტიტეს ⁵³ მიმართ: „შვილო ტიტე, ⁵⁴ გამოჩნდა მადლი იგი ღმრთისათ მაცხოვრად ყოველთა კაცთა სამოძღურებელად ჩუენდა, რამთა უვარგვოთ ⁵⁵ უღმრთოებაჲ და სოფლისა გულისთქუამა სიწმიდით და	F118
E91			
Fv		A139v	
A139r		Ev	
		B143	
		C94	
Cv Bv D126			

¹ და+გაასრულონ E. ² და მეცხეულად კუალად E. ³ ~ იწყოს მდღელმან E. ⁴ და – E. ⁵ იწყონ – E. ⁶ ცხრაჲ EF. ⁷ ჟამისაჲ E. ⁸ ლოცვად+ C D. – E. ⁹ ისრაელისა F. ¹⁰ ეგუპტით F. ¹¹ ამიერიოგან და უკუნისამდე დიდებაჲ მისი E. ¹² კმამ – BCEF. ¹³ ხილვად B, ხილვად D, ხილვადსა E. ¹⁴ ამას – BCDEF. ¹⁵ ზედა – BCD. ¹⁶ ცათა E. ¹⁷ იგივე+სხუაჲ BC. ¹⁸ კმამ – E. ¹⁹ უფალი – BC. ²⁰ მისსა C. ²¹ სოფლისა E. ²² მოვიდა | ცოდვათა E. ²³ მიქსნა E. ²⁴ ღმრთისად E. ²⁵ წყალობითა | წყლითა E. ²⁶ მას+ვითარცა მეუფესა, რომელსა ანგელოზნი უგალობენ დაუცხრომელად და ადიდებენ B. ²⁷ და – E. ²⁸ ~ დასდებელი სხუაჲ დიდებაჲ E. ²⁹ კმამ – E. ³⁰ გუერდი – C. ³¹ ძელსა... ზედა BCE. ³² აიხუნა A. ³³ დაიდებს AE. ³⁴ ქრისტე C. ³⁵ გუჩუენე A. ³⁶ და – E. ³⁷ და – E. ³⁸ კმამ – EF. ³⁹ ლ – E. ⁴⁰ მაცხოვარ | და B. ⁴¹ ესაიამსი A, ესაიის E+საკითხავი E. ⁴² ესრეთ B. ⁴³ აღნათქუემად A. ⁴⁴ და – E. ⁴⁵ შიოდის E. ⁴⁶ მთანი E. ⁴⁷ მათდა CE. ⁴⁸ ჩრდილოთ E. ⁴⁹ იყავ E. ⁵⁰ ნუგეშინისა E. ⁵¹ მისისანი C. ⁵² დამივიწყნეს E. ⁵³ ტიტეს | ტიმოთეს BCE. ⁵⁴ ტიტე | ტიმოთე BCE. ⁵⁵ უარგვოთ BDF. (1) ფს. 92. (2) ფს. 113. (3) ფს. 85. (4) ფს. 73.13. (5) ფს. 41.2. (6) ფს. 26.1. (7) ფს. 26.1. (8) ეს. 49.8-15.

Dv	სიმაღლით და ღმრთისმსახურებით ვცხოვრებ-	კორციელმან მაცხოვარებად ღმრთისაჲ.“ და	A140v
Fv	ბოლით ¹ ამას სოფელსა და მოველოდით ნეტარ-	ეტყოდა განმავალსა მას ერსა ნათლისღებად	D127
	სა მას სასოებასა და გამოჩინებასა ღიღისა	მისგან: „ნაშობნო იქედნეთანო, ვინ გიჩვენა ²⁶	
	ღმრთისა ² და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტ-	თქვენ სივლტოლად მერმისა მისგან რისხვისა?	
	ესსა, ³ რომელმან-იგი მისცა თავი თჳსი ჩუენთჳს,	ყავთ უკუე ნაყოფი ღირსი სინანულისაჲ და ნუ	
	რამათა მიქსნეს ⁴ ჩუენ ყოვლისაგან უშჯულოე-	იწყებთ სიტყუად თავთა შინა თქუენთა: მამად	
	ბისა და განმწმინდნეს თავისა თჳსისა ⁵ ერად მო-	გვვის ჩუენ აბრაჰამი, რამეთუ გეტყჳ თქუენ,	
A140r	გებულად, მობაძვად კეთილთა საქმეთათჳს. ხო-	ვითარმედ შემძლებელ არს ღმერთი ქვათა ამათ-	
	ლო ოდეს სიტკოებაჲ და კაცთმოყუარებაჲ გა-	გან აღდგინებად ნაშობად ²⁷ აბრაჰამისა. ²⁸ რა-	
	მოჩნდა. მაცხოვრისა ჩუენისა ღმრთისაჲ არა	მეთუ, აჰა ესერა, ცული ძირთა თანა ხეთასა	
	საქმეთაგან სიმაღლისათა, რომელნი-იგი ვქმნე-	ძეს, ყოველმან ხემან, რომელმან არა გამოიღოს	
	ნით ჩუენ, არამედ წყალობითა თჳსითა მიქსნა ⁶	ნაყოფი კეთილი, მოეკუეთოს და ცეცხლსა	B144
	ჩუენ ბანითა მით მეორედ შობისაჲთა და განახ-	დაედვას.“ და ჰკითხვიდა მას ერი იგი და ეტყო-	
	ლებითა სულისა წმიდისაჲთა, რომელი-იგი მო-	დეს: ²⁹ „და ³⁰ რაჲ-მე ვყოთ?“ მიუგო მათ და	
	მეფინა ⁷ ჩუენ ზედა მდიდრად იესუ ⁸ ქრისტეს	პრქუა: „რომელსა აქუნდეს ორი სამოსელი,	
	მიერ მაცხოვრისა ჩუენისა, რამათა განვმართლ-	მიეცინ, ³¹ რომელსა ³² არა აქუნდეს და რომელსა	
	დეთ მისითა მით მაღლითა და მკჳდრ ვიქმნეთ ⁹	აქუნდეს ³³ საზრდელი, ეგრეთვე მსგავსად ³⁴ ყავნ.“	
	სასოებასა მას ცხოვრებისა საუკუნოჲსასა.“ (1)	მოვიდეს მისა ³⁵ მეზუერენიცა ³⁶ ნათლისღებად და	
Bv	სახარებაჲ ლუკასი: ¹⁰ (2) „წელსა მეთხუთ-	პრქუეს მას: „მოდლუარ, ჩუენ რაჲ ვყოთ?“	
	მეტესა ტიბერის კეისრისასა, მთავრობასა პონ-	ხოლო მან პრქუა მათ: „ნურას უფროჲს განწე-	
	ტიელისა ¹¹ პილატესსა ჰურიასტანს და მეოთხედ	სიბუღისა თქუენისა იქმთ.“ ჰკითხვიდეს მას ³⁷	
	მთავრობასა გალილესა ¹² ჰეროდესსა და ფილი-	ძედრად განწესებულნი იგი და ეტყოდეს: ³⁸	
	პესსა, ძმისა მისისასა ¹³ და მეოთხედ მთავრობასა	„და ³⁹ ჩუენ რაჲ-მე ვყოთ?“ და ⁴⁰ მან პრქუა მათ:	
	იტჳრიას და ტრაქონიტელთა ¹⁴ სოფელსა და	„ნუვის აჭირვებთ, ნუცა ცილსა შესწამებთ და	
	ლჳსაონს ¹⁵ მეოთხედ მთავრობასა აბილენესსა, ¹⁶	კმა-გეყავნ როჭიკი ⁴¹ თქუენი“ და ვითარცა მოე-	
	მღდელთმოდურებასა ¹⁷ ანაფსისა ¹⁸ და კაიაფაჲს-	ლოდა ერი იგი და განიზრახვიდეს ყოველნი	
E92	სა ¹⁹ იყო სიტყუად ღმრთისაჲ იოვანეს მიმართ	გულსა შინა მათსა იოვანესთჳს, ნუუკუე იგი	
	ძისა ზაქარიაჲს ²⁰ უდაბნოსა ²¹ და მოვ[ლ]იდა	არს ქრისტე, ⁴² მიუგო ყოველთა ⁴³ და ეტყოდა:	
	ყოველსა მას გარემო ²² სოფლებსა იორდანისასა	„მე ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა. არამედ მოვ-	
	და ქადაგებდა ნათლისცემასა სინანულისასა მის-	ალს უძლიერესი ჩემსა, რომლისა არა ღირს	C95
	ატევებელად ²³ ცოდვთა, ვითარცა წერილ არს	ვარ კამლთა მისთა ტჳრთვად. ⁴⁴ მან ნათელ-გცეს	Ev
	წიგნსა ესაი ²⁴ წინაწარმეტყუელისასა, რომელსა	თქუენ სულითა წმიდითა და ცეცხლითა, რომ-	
Cv	იტყჳს: „ კმაჲ დაღაღებისაჲ უდაბნოსა ზედა.	ლისა ნიჩაბი კელთა მისთა და ⁴⁵ განწმიდოს ⁴⁶	Fv
	განჰმზადენით ²⁵ გზანი უფლისანი და წრფელ ყვე-	კალოჲ ⁴⁷ თჳსი და შეკრიბოს იფქლი საუნჯესა	A141r
	ნით აღაგნი მისნი. ყოველი კეენები აღმოივსოს	თჳსსა. ⁴⁸ ხოლო ბზე იგი დაწუას ცეცხლითა	
F119	და ყოველნი მთანი და ბორცუნი დამდაბლდენ	უშრეტითა.“ მრავალსა სხუასაცა ⁴⁹ ჰლოცვიდა ⁵⁰	
	და იყოს გულარძნილი იგი მართლად და ფიცხ-	და ახარებდა ერსა მას.“ და ⁵¹ კუერექს ⁵² ყონ ⁵³	
	ელი იგი გზად წრფელად და იხილოს ყოველმან	და ⁵⁴ ზეგარდამოჲ თქუან. ⁵⁵ და ⁵⁶ შე-ხოლო-უდ-	Dv

¹ ვცხოვრებოდით B, ვცხოვრებოდით CE, ვცხოვრებოდებოდით F. ² ღმრთისასა E. ³ ქრისტესა E. ⁴ მიქსნეს E. ⁵ თჳსისა — E. ⁶ მიქსნა E. ⁷ მომფინა E. ⁸ ~ ქრისტე იესოჲს D. ⁹ ვიქმნეთ BCF. ¹⁰ ლუკას E+თავი E. ¹¹ პონტიელისა BCF. ¹² გალილიას BDEF. ¹³ მისისა F. ¹⁴ ტრაქონელთა C, ტრაქონელთა E. ¹⁵ ლჳსანისსა E. ¹⁶ აბილენესსა D, აბილენესსა E. ¹⁷ მღდელთმოდრობასა E. ¹⁸ ანაფს B, ანაფსა E. ¹⁹ კაიაფაჲსსა A. ²⁰ ზაქარიაჲსსა C. ²¹ უდაბნოს C. ²² გარემოჲს BC. ²³ მოსატევებელად E. ²⁴ ესაი ADE. ²⁵ განმზადენით AD. ²⁶ გიჩუენა A. ²⁷ ნაშობად] შვილად E. ²⁸ აბრაჰამისსა C. ²⁹ ეტყოდა E. ³⁰ და — E. ³¹ მიეცეს F. ³² რომელსა — E. ³³ აქუნდეს — E. ³⁴ მსგავსად — C. ³⁵ მისსა C. ³⁶ მეზუერენიცა A. ³⁷ მას — BDE. ³⁸ იტყოდეს C. ³⁹ და — BC. ⁴⁰ და] ხოლო E. ⁴¹ როჭიკი F. ⁴² ქრისტე BCF. ⁴³ ყოველთა] მათ E. ⁴⁴ ტჳრთვად E. ⁴⁵ და — C. ⁴⁶ განწმიდოს D. ⁴⁷ კალოი E. ⁴⁸ თჳსსა — C. ⁴⁹ სხუასა BC. ⁵⁰ ჰლოცვიდა] ასწავებდა D. ⁵¹ და — E. ⁵² კუერექსი E. ⁵³ ყონ — E. ⁵⁴ და — E. ⁵⁵ თქუან — E. ⁵⁶ და — C.

(1) ტიტ. 2,11-3,7. (2) ლუკ. 3,1-18.

გინონ:¹ „აღვასრულოთ ვედრება“, „წმიდისა ამისთჳს² სახლისა“³ „ცნად ჩუენდა ყოვლისა-გან⁴ ჳირისა⁵ და⁶ ყოველთათჳს“, „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ“, „აღე ყოველი.“⁷ მღღელმან ლოც-ვამ და ასამაღლებელი და აღასრულონ ჟამი.⁸

Bv ხოლო დასასრულსა მეექუსისა ჟამისასა ჰრეკონ მწუხრისა და | შევიდენ ეკლესიად და⁹ მისცენ დიდება და იწყონ ლოცვად. და ვითარ-ცა¹⁰ აკურთხევისი¹¹ აღასრულონ¹² კუერექს¹³ ყონ¹⁴ და¹⁵ უფალო ღაღადყავი აღიღონ.¹⁶ და¹⁷ მღღელ-ნი შეიმოსნენ და¹⁸ მღღელთმოდუარი, უკუეთუ¹⁹ იყოს და²⁰ დიდებასა ზედა შემოვიდენ საღია-კონოთ²¹ ეკლესიად. და ვითარცა დაასრულნენ დასდებელნი, დიაკონმან საცეცხურითა²² ჯუარი დასწეროს და თქუას: „სიბრძნით, აემართე-ნით.“ ერმან – ნათელი მხიარული. და აღვიდენ მღღელნი საკურთხეველად და²³ მისცენ მშ-ღობა და დასხდენ და ითქუას²⁴ წარდგომა: „უფალი სუფევს, შუენიე.“ (1) დასდებელი: „და²⁵ რამეთუ²⁶ დაამყარა სოფელი.“ (2) და დასხდენ ყოველნი და²⁷ იწყონ საკითხავთა კითხვად:²⁸ C საკითხავი დაბადებისა: „დასაბამად ქმნა ღმერთ-მან ცა და ქუეყანა“ ვიდრე „აღე“²⁹ მესამე“. (3) F საკითხავი გამოსლვათა: „ჰრქუა უფალ-მან მოსეს, რაათა“ ვიდრე „ზღუასა.“³⁰ (4) L³¹ საკითხავი გამოსლვათა: „წარმოიყავნა“ ვიდრე „შორის სინასა.“³² (5) და აღდგენ და³³ მაღლო-ბელთა³⁴ იწყონ ამათ დასდებელთა თქუად: დას-დებელი, კმა F: „გამოსწნდი³⁵ სოფელსა შინა, რომელმან დაჰბადე სოფელი, რაათა განანათლ-ნე ბნელსა შინა მსხდომარენი, კაცთმოყუარე, დიდება შენდა.“ და ვითარცა³⁶ გაასრულონ³⁷ მაღლობელთა, მეყსეულად | თქუას | ერმან იგივე სრულიად³⁸ სადაგად,³⁹ არა⁴⁰ მაღლობელთაებრ.

და მერმე მაღლობელი⁴¹ წარდგეს⁴² და⁴³ იწყოს თქუად⁴⁴ მუკლთა: მუკლი C:⁴⁵ „ღმერთო, მი-წყალენ ჩუენ და მაკურთხენ“ ვიდრე „მაცხო-ვარება შენი“. (6) და სხუათა მაღლობელთა თქუან: „რაათა განანათლენ ბნელსა შინა მსხ-დო.“ ხოლო⁴⁶ ერმან კუალად⁴⁷ იწყოს: „გამოსწნ-დი⁴⁸ სოფელსა შინა“ | და თქუან სრულიად. მუკლი F:⁴⁹ „აღვიარებ⁵⁰ შენ ერნი, ღმერთო“ ვიდრე „უძლოდ“;⁵¹ | „რაათა განანათლენ“. (7) ერმან იგივე.⁵² მუკლი L:⁵³ „აღვიარებენ⁵⁴ შენ ერნი, ღმერთი“ ვიდრე „ქუეყანისათა“; „რაათა განანათლენ“. (8) ერმან იგივე.⁵⁵ დიდება და⁵⁶ აწდა. და თქუან მაღლობელთა ესევე⁵⁷ დასდებე-ლი⁵⁸ თავითგან სრულებით⁵⁹ მოსართავად.⁶⁰ ეს-რეთ⁶¹ ითქუმიან⁶² სხუანიცა დასდებელნი განცხა-დებისანი.⁶³ და დასხდენ და წარიკითხონ⁶⁴ C⁶⁵ საკითხავი ისუ⁶⁶ ნავესი: „და⁶⁷ ჰრქუა უფალ-მან ისუს“⁶⁸ ვიდრე „წიადსლვად⁶⁹ იორდანესა“. (9) F საკითხავი მეფეთა მეთხისა თავისა: „ჰრქუა ელია ელისეს“ ვიდრე „კმელად“. (10) F საკითხავი მეფეთა მეთხისა⁷⁰ თავისა: „მოვი-და ნემან“ ვიდრე „განწმიდნა“. (11) და აღდ-გენ და აღიღონ⁷² იბაკო, კმა⁷³ F გუერდი: „ცოდვილთა და მეზუერეთა | მრავლისა წყალო-ბისა შენისათჳს გამოუწნდი, უფალო, მაცხოვა-რო ჩუენო, რამეთუ ვისმცა გამოუწნდა ნათელი შენი, გარნა ბნელსა შინა მსხდომარეთა, კაცთ-მოყუარე, დიდება შენდა.“⁷⁴ მუკლი C: „უფალი სუფევს, შუენიერე.“ ვიდრე „შენ ხარ.“ (12) „რა-მეთუ ვისმცა გამოუწნდა“ მუკლი F:⁷⁵ „ამაღლდეს მდინარენი, უფალი“ ვიდრე „მრავალთაათა“; (13) „რამეთუ ვისმცა გამოუწნდა.“ მუკლი L:⁷⁶ „საკურ-ველ არიან განცხრო.“ ვიდრე „აღლეთასა“. (14) „რამეთუ ვისმცა გამოუწნა“ დიდება და⁷⁷ აწდა

A141v

B145r

D128

E93

Cv
F120

¹ შე-ხოლო-უდგინონ – E. ² ამის CDEF. ³ სახლისათჳს F. ⁴ ყოვლი D, – F. ⁵ ჳირისა – ADF. ⁶ და – C. ⁷ ყოველი+სიწმი-დით E. ⁸ ჟამი – E. ⁹ და... დიდება – E. ¹⁰ ვითარცა – CE. ¹¹ აკურთხევისი E. ¹² აღასრულონ] შემდგომად E. ¹³ კუერექსი E. ¹⁴ ყონ – E. ¹⁵ და – E. ¹⁶ აღიღონ E. ¹⁷ და – E. ¹⁸ და+თუ E. ¹⁹ უკუეთუ – E. ²⁰ და+და B. ²¹ საღიაკონით E+დიდებით სახარებითა და სანთლებითა E. ²² საცეცხლურითა F. ²³ და – E. ²⁴ თქუან E. ²⁵ და – BCF. ²⁶ რამეთუ – BCF. ²⁷ და – E. ²⁸ კითხვად – E. ²⁹ დღე AF. ³⁰ ზღუასა D. ³¹ L] მესამე D. ³² სინისა E. ³³ და – BCEF. ³⁴ მაღლობელნი BCEF+და BCF. ³⁵ გამოუწნდი BCEF. ³⁶ ვითარცა... მეყსეულად – E. ³⁷ გასრულონ B. ³⁸ სრულიად – E. ³⁹ სადაგადრე E. ⁴⁰ არა... მერმე – E. ⁴¹ მაღლობელმან AD. ⁴² წარდგეს – E. ⁴³ და – E. ⁴⁴ ~ მუკლთა თქუად E. ⁴⁵ C – E. ⁴⁶ ხოლო – CE. ⁴⁷ კუალად იწყოს] იგივე E. ⁴⁸ გამოუწნდი BCEF. ⁴⁹ F – E. ⁵⁰ ავიარებენ EF. ⁵¹ უძლოდა EF. ⁵² იგივე+გამოუწნდი E. ⁵³ L – E. ⁵⁴ ავიარებენ BE. ⁵⁵ იგივე+გამოუწნდი E. ⁵⁶ და – E. ⁵⁷ ესევე – E. ⁵⁸ დასდებელი – E. ⁵⁹ სრულიად E. ⁶⁰ მოსართავად – E. ⁶¹ ერეთ B, გერეთ F. ⁶² ითქმიან E. ⁶³ განცხადებისანი – E. ⁶⁴ წარიკითხონ – E. ⁶⁵ C – E. ⁶⁶ ისო BCEF. ⁶⁷ და – BCEF. ⁶⁸ ისოს BCEFD. ⁶⁹ წიადსლვად E. ⁷⁰ მეთხისა] C E. ⁷¹ განწმიდა E. ⁷² აღიღონ] თქუან E. ⁷³ კმა – E. ⁷⁴ შენდა+ერმან იგივე E. ⁷⁵ F – E. ⁷⁶ L – E. ⁷⁷ და – E.

(1) ფს. 92,1. (2) ფს. 92,1. (3) დაბ. 1,1-13. (4) გამ. 14,15-29. (5) გამ. 15,22-16,1. (6) ფს. 66,2-3. (7) ფს. 66,4-5. (8) ფს. 66,6-8. (9) ისუ ნავ. 3,7-17. (10) IV მეფ. 2,6-14. (11) IV მეფ. 5,9-14. (12) ფს. 92,1-2. (13) ფს. 92,3-4. (14) ფს. 92,4-5.

და¹ ერთი მორთული. და² დასხდენ და³ წარიკითხონ⁴ ხ⁵ საკითხავი ესაიამისი.⁶ „ამას იტყვს უფალი: „განიბანეთ“ ვიდრე „იტყოდა ამას.“ (1) ხ⁷ საკითხავი⁸ დაბადებისა: „ალიზილნა იაკობ“ ვიდრე „იორდანესა“.⁹ (2) G საკითხავი გამოსლვათა: „შთავიდა ასული ფარაოისი“¹⁰ ვიდრე „გამოვიდე ეგე“. (3) | და¹¹ თქუან წარდგომა, ¹² კმა¹³ ლ გუერდი: „ღმერთო ძალთაო, მომაქციენ“. (4) დასდებელი: „რომელი ჰმწყის ისრაელსა.“ (5) | ლ¹⁴ საკითხავი მსაჯულთა: „და ჰრქუა¹⁵ | გედონ“ ვიდრე „იყო¹⁶ ცუარი“. ¹⁷ (6) T მფეთა¹⁸ საკითხავი: „ჰრქუა ელია ერსა“ ვიდრე „ესე არს უფალი ღმერთი“. (7) ლ საკითხავი მეფეთა: „ჰრქუეს¹⁹ კაცთა მათ: ქალაქი“ ვიდრე „ელისესისა, რომელი თქუა“. (8) | ლ საკითხავი ესაიამისი:²⁰ | „ესრე²¹ იტყვს²² უფალი: ჟამსა შეწყნარებისასა“ ვიდრე „თქუან უფალმან“. (9) და²³ აღდგენ და დიაკონმან კუერექს²⁴ ყოს,²⁵ ხოლო²⁶ მღვდელნი იტყოდან ლოცვათა, რომელნი²⁷ ჟამისწირვასა²⁸ ფსალმუნთა²⁹ ზედა ითქუმიან. ხოლო მგალობელნი³⁰ ამით³¹ ფსალმუნთა იტყოდან: ფსალმუნი,³² C, ხ³³. „უფალი ნათელ ჩემდა და მაცხოვარ“. (10) და ყოველსა მუკლსა ზედა: „მემეწიენ³⁴ ჩუენ,“ უფალო. დიაკონმან³⁶ კუერექსი, მღვდელმან ასამაღლებელი. ფსალმუნი,³⁷ ლ, ხ³⁸. „შესწირევდით უფლისა შვილნი ღმრთი“. (11) და³⁹ ყოველსა მუკლსა ზედა:⁴⁰ „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა, მაცხოვარ, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“ და⁴¹ „მხოლოდმობილი“. C⁴² ფსალმუნი,⁴³ კ⁴⁴. „გამოსლვასა ისრაელისასა ეგვ“. (12) და ყოველსა მუკლსა ზედა⁴⁵

იტყოდან⁴⁶ სამკეცსა ალილუიასა. და⁴⁷ მერმე თქუან⁴⁸ კუერექსი წმიდაო ღმერთოჲსა და წმიდაო ღმერთო. და⁴⁹ დასხდენ მღვდელნი და ითქუას წარდგომა, კმა⁵⁰ ლ: „უფალი ნათელ ჩემდა და მა“. (13) დასდებელი: „უფალი შესავედრებელ“. (14) პავლე კორინთელთაჲ,⁵¹ C:⁵² „ძმანო, თავისუფალ.“⁵³ ვიდრე „კლდე იგი იყო ქრისტე“⁵⁴ (15) ჰპოვო⁵⁵ ამასვე დღესა.⁵⁶ ალილუიამ კმა⁵⁷ ლ გუერდი: „აღმოთქუა გულმან ჩემმან“. (16) მუკლი⁵⁸ ლ: „ენამ ჩემი ვითარცა საწერელი“. (17) მუკლი⁵⁹ ლ: „განეფინა მადლი ბაგეთა“. (18) სახარებაჲ ლუკას⁶⁰ თავისაჲ.⁶¹ „წელსა მეთხუთმეტესა“ ვიდრე⁶² „ერსა მას“. (19) და ესრეთ შემდგომითი შემდგომად⁶³ ყოველი განგებაჲ წმიდისა⁶⁴ ბასილის ჟამისწირვისაჲ აღესრულოს. განიცადე, კმა⁶⁵ ლ⁶⁶ გუერდი:⁶⁷ „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (20) და ვითარცა⁶⁸ შეიყვანონ სიწმიდე სადიაკონედ⁶⁹ და მღვდელმან თქუას: „რამეთუ შენ ხარ განმწმედელი ჩუენი, უფალო,“ ერმან⁷⁰ ამენ,⁷¹ დიაკონმან | „მშულობით წარვიდეთ.“ მღვდელმან ლოცვაჲ⁷² ერის განტევებისაჲ. და ვითარცა მღვდელმან ერის⁷³ განტევებისა ლოცვაჲ დაასრულოს,⁷⁴ მეყსეულად განვიდენ | წყლისა⁷⁵ კურთხევაჲ. და⁷⁶ უკუეთუ მღვდელთმოდუარი იყოს, დადვას ომფორი⁷⁷ მისი მთავარდიაკონმან⁷⁸ საკურთხეველსა ზედა. ხოლო⁷⁹ განვიდოდან რაჲ, ერთსა მღვდელსა ეტვრთოს⁸⁰ ძელი ცხორებისაჲ⁸¹ | და⁸² მეორესა სასაკუმეველნი და სხუათა ყოველთა კერეონები,⁸³ არა ხოლო ზუცესთა, არამედ⁸⁴ ძმათაცა.⁸⁵ არამედ⁸⁶ განსვლასა მგზავრ მგალობელნი ამას

¹ და... მორთული] თავითგან მგალობელთა E. ² და – BCEF. ³ და – E. ⁴ წარიკითხონ – E. ⁵ ხ] მე-ხ BC. ⁶ ესაიამისი AD. ⁷ ~ დაბადებისაჲ E. ⁸ საკითხავი – E. ⁹ იორდანისა D, იორდანისათა E. ¹⁰ ფარაოისი E. ¹¹ და – E. ¹² წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ¹³ კმა – CE. ¹⁴ ~ საკითხავი T F. ¹⁵ თქუა E. ¹⁶ იყო – C. ¹⁷ ცუარი E. ¹⁸ ~ საკითხავი მეფეთა CEF. ¹⁹ ჰრქუეს A. ²⁰ ესაიამისი AD. ²¹ ესრეთ BDEF. ²² იტყვსო A. ²³ და... და – E. ²⁴ კუერექსი E. ²⁵ ყოს – E. ²⁶ ხოლო – DE. ²⁷ რომელნი – E. ²⁸ ჟამისწირვისათა E. ²⁹ ფსალმუნთა... ითქუმიან – E. ³⁰ გალობელთა E. ³¹ ამით... იტყოდან – E. ³² ფსალმუნი+კმა B,+კმა C CDE. ³³ ხ³⁴ – E. ³⁴ მემეწიე BC. ³⁵ ჩუენ] მე BC. ³⁶ დიაკონმან... კმა – E. ³⁷ ფსალმუნი+კმა BCE. ³⁸ ხ³⁹ – E. ³⁹ და] აწდა E. ⁴⁰ ზედა – F. ⁴¹ და – BC. ⁴² ლ – BC, ფსალმუნი+კმა ლ BC. ⁴³ ფსალმუნი – E. ⁴⁴ კ⁴⁵ – E. ⁴⁵ ზედა – E. ⁴⁶ იტყოდან – E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ თქუან – E. ⁴⁹ და... ითქუას – E. ⁵⁰ კმა – E. ⁵¹ კურინთელთა B. ⁵² C – E. ⁵³ თავისუფალ BC. ⁵⁴ ქრისტე BCF. ⁵⁵ ჰპო C, ჰპო EF. ⁵⁶ დღესა – E. ⁵⁷ კმა – E. ⁵⁸ მუკლი – E. ⁵⁹ მუკლი – E. ⁶⁰ ლუკასი BCEF. ⁶¹ თავისაჲ – BCEF. ⁶² ვიდრე... შემდგომად] ჰპო ზე ჟამთა E. ⁶³ შემდგომითი-შემდგომად – E. ⁶⁴ ~ აღესრულოს წმიდისა ბასილის ჟამისწირვისა E+ყოველი E. ⁶⁵ კმა – ADE. ⁶⁶ ლ – E. ⁶⁷ გუერდი – E. ⁶⁸ ვითარცა – E. ⁶⁹ სადიაკონეს E. ⁷⁰ ერმან – E. ⁷¹ ამენი BF, ამენი – E. ⁷² ლოცვაჲ... მეყსეულად] რომელნი აკურთხევენ მაკუ. და დასრულონ ლოცვაჲ E. ⁷³ ერისა BE. ⁷⁴ დასრულოს B. ⁷⁵ წყლის CDEF. ⁷⁶ და – E. ⁷⁷ უმფორი F. ⁷⁸ ~ საკურთხეველსა ზედა დიაკონმან E. ⁷⁹ ხოლო] და E. ⁸⁰ ეტვრთოს – E. ⁸¹ ცხორებისა B. ⁸² და – E. ⁸³ კერეონები... და] სანთელი ფრიად E. ⁸⁴ არამედ – E. ⁸⁵ ძმათაცა D. ⁸⁶ არამედ... მგზავრ] და CD.

(1) ეს. 1,16-20. (2) დაბ. 32,2-11. (3) გამ. 2,5-10. (4) ფს. 79,4. (5) ფს. 79,2. (6) მსაჯ. 6,36-39. (7) III მეფ. 18,30-39. (8) IV მეფ. 2,19-22. (9) ეს. 49,8-15. (10) ფს. 26,1. (11) ფს. 28,1. (12) ფს. 26,1. (13) ფს. 26,1. (14) ფს. 26,1. (15) I კორ. 9,19-10,4. (16) ფს. 44,2. (17) ფს. 44,2. (18) ფს. 44,3. (19) ლუკ. 3,1-18. (20) ფს. 148,1.

Dv | დასდებელსა იტყოდიან, კმა¹ ო: „კმა უფ-
Ev ლისაა წყალთა ზედა ღაღადებს | და იტყვს:
„მოვედით და მიიღეთ ყოველთა სული სიბრძ-
ნისა, სული მეცნიერებისა, სული შიშისა
ღმრთისა, რომელი გამოგზნდა ჩვენ“. ხოლო²
თქუან ესე დასდებელი სამგზის,³ ვიდრემდე⁴
მოვიდენ წყალსა ზედა. და იტყოდიან⁵ მუკლსა
დავითისსა,⁶ რომელიცა შეჰგვანდეს.⁷ და⁸ ვითარ-
ცა⁹ მოვიდენ¹⁰ წყალსა ზედა,¹¹ დიაკონმან თქუას¹²
„სიბრძნით“. და იკითხნენ სამნი¹³ საკითხავნი
ესაიამსნი.¹⁴ ხოლო¹⁵ მღვდელთმოდუარმან, გინა
მღვდელმან, აკურთხოს წყალი. **ჯ** საკითხავი:¹⁶
„ესრეთ¹⁷ იტყვს უფალი: „იხარებდინ¹⁸ უდაბნოა“
ვიდრე¹⁹ „სულთქუმაა“. ⁽¹⁾ **ღ** საკითხავი მისივე:
„ესრე²¹ იტყვს უფალი: „რომელთა²² გწყურის“
ვიდრე²³ „არა მოაკლდეს“. ⁽²⁾ **ღ** საკითხავი მი-
სივე: „ამას²⁴ იტყვს უფალი: „აღმოვიგეთ წყა-
ლი“ ვიდრე²⁵ „შორის მათსა“. ⁽³⁾ და ვითარცა
დაასრულნენ საკითხავნი ესე²⁶ ზემოწერილნი,²⁷
მღვდელმან თვსაგან ლოცვაჲ ესე წართქუას²⁸
თქუმული²⁹ ბასილისი: „უფალო იესო ქრისტე³⁰
მხოლო“, ³¹ და³² დიაკონმან კუერექსი წყლის-
კურთხევისაჲ. ხოლო³³ მღვდელმან ლოცვისა³⁴
ასამაღლებელი³⁵ არა თქუას, არამედ³⁶ იწყოს
სასმენელად ყოველთა ამას ლოცვასა: „გადი-
Bv დებთ შენ, მეფეო“. | და³⁷ მერმე „დიდ ხარ შენ,
უფალო“. და³⁸ შემდგომად ასამაღლებელსა³⁹
ამის⁴⁰ ლოცვისა ვითარცა⁴¹ ერმან⁴² თქუას ამენი,
მღვდელმან „მშუღობაჲ ყოველთა“, ერმან – „სუ-
ლისა შენისა თანა“, დიაკონმან – „თავნი ჩუენნი
უფალსა მოუდ“. ერმან⁴³ „შენ უფალო“. მღვდელ-

მან ლოცვაჲ მოდრეკილთაჲ მადლიადვე. და⁴⁴
ვითარცა დაასრულოს⁴⁵ ლოცვაჲ ვიდრე⁴⁶ ასა-
მაღლებელადმდე, მეცსეულად აღიქუას⁴⁷ მღვდელ-
მან ძელი ცხორებისაჲ და დაუწყურჭუმოს⁴⁸ |
სამგზის⁴⁹ | წყალსა⁵⁰ შინა⁵¹ ჯუარის სახედ და
თქუას: „რამეთუ შენ ხარ განმანათლებელი და
განმწმედელი და მაცხოვარი სულთა⁵² ჩუენ-
თაჲ და შენდა დიდებასა შევსწირავთ, მამისა
და⁵³ ძისა და წმიდისა სულისა⁵⁴ აწ და მარა-
ლისა“. ⁵⁵ ერმან ამენ⁵⁶ და შემდგომად ამენისა⁵⁷
მეცსეულად⁵⁸ იწყონ გალობად კმა⁵⁹ **ჯ**: „რაჟამს
იორდანეს ნათელ იდე“. და მიიქუას ძელი ცხ-
ორებისაჲ მისგან, რომელმან აკურთხოს წყა-
ლი წინამძღუარმან ანუთუ⁶⁰ მღვდელთაგანმან⁶¹
ვინმე⁶² | და შევიდენ ეკლესიად | წინამძღომითა
ჯუარისაჲთა და მოეწყვნენ საშუალ⁶³ ეკლესია-
სა⁶⁴ ყოველნი⁶⁵ და⁶⁶ თქუან დიდებაჲ და⁶⁷ აწდა
მარადის⁶⁸ და ზედა⁶⁹ ესე დასდებელი, კმა⁷⁰
ო: „დღეს სამებაჲმან ერთარსებითა ღმრთეებისაჲ-
თა⁷¹ გვჩუენა⁷² თვსი სახიერებაჲ, რამეთუ მამი-
სა კმა ისმოდა ზეცით მომავალი, ძმ⁷³ იხილ-
ვებოდა კორცითა იორდანეს, სულისა წმიდისა
მოსლვაჲ ისწავებოდა, რომელიცა სარწმუნოე-
ბით⁷⁴ მოვიდეთ ყოველთა და ვღაღადებთ: რომე-
ლი განსცხადენ, ქრისტე⁷⁵ ღმერთო, და სოფელი
განანათლე,⁷⁶ დიდებაჲ შენდა“. და⁷⁷ ამისა⁷⁸ შემ-
დგომად⁷⁹ ზეგარდამოჲ კუერექსი: „შეგწყალენ
ჩუენ, ღმერთო, დიდითა წ“. და⁸⁰ ლოცვაჲ⁸¹ და
ასამაღლებელი.⁸² და⁸³ შემდგომად ასამაღლებე-
ლისა⁸⁴ თქუან.⁸⁵ „ვაკურთხო⁸⁶ უფალი ყოველსა⁸⁷
ჟამსა მარადის⁸⁸ ქე“. ვიდრე⁸⁹ „რომელნი ესვენ

A143r

Fv

C97
Dv

¹ კმა – E. ² ხოლო... სამგზის | ესე სამგზის თქუან E. ³ სამგზის | ღ-გზის C. ⁴ ვიდრემდე... ზედა – AC, ვიდრე E.
⁵ იტყოდიან – E. ⁶ დავითისა D. ⁷ შეუგვანდეს E. ⁸ და – E. ⁹ ვითარცა – E. ¹⁰ მოვიდენ BCEF. ¹¹ ზედა – E. ¹² თქუას
– E. ¹³ სამნი – E. ¹⁴ ესაიამსანი – E. ¹⁵ ხოლო... წყალი – E. ¹⁶ ესაიამსი – BCDF. ¹⁷ ესრე BC. ¹⁸ იხარებდ E.
¹⁹ ვიდრე – BC. ²⁰ სულთქუმა – C. ²¹ ესრეთ EF. ²² რომელსა E. ²³ ვიდრე... მოაკლდეს – C. ²⁴ ამას | ესრე C. ²⁵ ვიდრე...
მათსა – E. ²⁶ ესე – E. ²⁷ ზემოწერილნი – E. ²⁸ თქუას AD. ²⁹ თქუმული ბასილისი – ABCDF. ³⁰ ქრისტე ABE.
³¹ მხოლო B. ³² და – E. ³³ ხოლო – C. ³⁴ ლოცვისა – E. ³⁵ აღსამაღლებელი F. ³⁶ არამედ | შემდგომად E. ³⁷ და – E.
³⁸ და – E. ³⁹ აღსამაღლებელისა F. ⁴⁰ ამის... ერმან – E. ⁴¹ ვითარცა | და C. ⁴² ~ თქუას ერმან BCE. ⁴³ ერმან შენ უფალო
– ABCDF. ⁴⁴ და... მეცსეულად | შემდგომად E. ⁴⁵ დაასრულონ F. ⁴⁶ ვიდრე – BDF. ⁴⁷ აიქუას BEF, ~ მღვდელმან აიქუას E.
⁴⁸ დაუწყურჭუმოს BC, შთაუწყურჭუმოს E. ⁴⁹ ~ წყალსა სამგზის E. ⁵⁰ წყალსა+მას D. ⁵¹ შინა – E. ⁵² სულთა+და კორცითა
E. ⁵³ და – B +და E და... აწდა – D. ⁵⁴ სულისა+აწდამარადის EF. ⁵⁵ აწდამარადის – ABCD, აწდა F. ⁵⁶ ერმან ამენ –
ABCD. ⁵⁷ ამინისა – D, ამენ E. ⁵⁸ მეცსეულად – E. ⁵⁹ კმა – E. ⁶⁰ აწ CE. ⁶¹ მღვდელმან E. ⁶² ვინმე – E. ⁶³ საშუალ
CD, საშუალ ACD. ⁶⁴ ეკლესიისა D. ⁶⁵ ყოველნი – E. ⁶⁶ და – E. ⁶⁷ და – E. ⁶⁸ აწდა BCD. ⁶⁹ ზედა – BCEF. ⁷⁰ კმა –
E. ⁷¹ ღმრთეებისათა E. ⁷² გუჩნა E. ⁷³ ძე B, ძე CD. ⁷⁴ სარწმუნოვებით B. ⁷⁵ ქრისტე C. ⁷⁶ განანათლე+ქრისტე ღმერთო
C. ⁷⁷ და – E. ⁷⁸ ამისა – BCE. ⁷⁹ შემდგომად – E. ⁸⁰ და – E. ⁸¹ ლოცვა – E. ⁸² აღსამაღლებელი BEF. ⁸³ და – E.
⁸⁴ აღსამაღლებელისა BE. ⁸⁵ თქუან+და C, თქუან – E. ⁸⁶ ვაკურთხოთ BD, აკურთხოთ C. ⁸⁷ ყოველსა... მას – E.
⁸⁸ მარადის – E, მარადის... მას – ADF. ⁸⁹ ვიდრე... მას – AD.

(1) ეს. 35,1-10. (2) ეს. 55,1-13. (3) ეს. 12,3-6.

B147	მას.“(1) და მიეცეს¹ განატეხი ერსა და² ვითარ- ცა³ თქუას⁴ მდღელმან „კურთხევამ უფლისამ იყავნ,“ მაშინლა განიყაროს⁵ ერი ტრაპეზად⁶ და⁷ მიიღონ საზრდელი.⁸ უწყებამ ჯერ-არს, ვითარმედ⁹ უკუეთუ და- ხუდეს წინადლითა¹⁰ განცხადებისა¹¹ მარხვისა¹² დღესა,¹³ ყოველივე¹⁴ ესრეთ აღესრულოს, ვითა ზემოწერილ¹⁵ არს. ხოლო უკუეთუ შაბათსა ანუ¹⁶ კვრიაკესა დახუდეს, წმიდამ¹⁷ ჟამისწირვისა აღესრულოს თვსსა¹⁸ ჟამსა – სამხრად, და მიმ- წუხრისასა ზედა ითქუას ყოველი დღესასწაული- სამ, ვითარცა პირველ დაწერილ არს, ვიდრე სახარებადმდე. და ვითარცა დაასრულონ¹⁹ განგებად, მდღელმან თქუას: „მშჯლობამ ყოველ- თა“, ღიაკონმან „სიბრძნით, აემართენით“²⁰ და მეყსეულად მგალობელთა იწყონ: „ჰამა უფლისამ წყალთა ზედა დაღადებს.“ ესრეთ უკუე განვიდენ ყოველნი ფიალად და აღესრულოს ზემოწერილი განგებად. ხოლო რაჟამს იქმნას წყლის კურთხე- ვამ და შევიდენ ყოველნი ეკლესიად, ითქუას ზე- გარდამოდ და აღესრულოს²¹ ჟამი. და²² მაშინლა წარვიდენ ტრაპეზად, რამეთუ²³ შემდგომად ჟა- მისწირვისა განატეხისა²⁴ ხოლო²⁵ და სარლუნე- ლისა²⁶ ჯერ-არს²⁷ მიღებად ეკლესიას და უმეტეს²⁸ არარას.²⁹ ხოლო³⁰ შემდგომად წყლისკურთხევი- სა, ვითარცა³¹ თქუმულ³² არს,³³ მიმწუხრი³⁴ წარ- ვიდენ ტრაპეზად და ისერონ.³⁵ და³⁶ შემდგომად ტაბლით აღდგომისა ილოცონ, გინათუ³⁷ სატ- რაპეზოსა,³⁸ გინათუ³⁹ ეკლესიისა⁴⁰ კარსა: „რო- მელი დამკვდრებულ არსი“, (2) „ჩუენთანაარ-	სი“ (3) და⁴¹ შემდომი და თქუან⁴² კურთხე- ვამ⁴³ და წარვიდენ⁴⁴ მშჯლობით კაცად-კაცად⁴⁵ თვსად⁴⁶ სენაკად.⁴⁷ მოდოლი წიქრქილს ზ. ნათლისღებად უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი პრეკონ⁴⁸ გინა მესამესა, გინა მეოთხესა ჟამ- სა ღამისასა და იწყონ ლოცვად დაწესებულთა გინათუ შუვადმისათა. ბერძულად არა არიან, თუ ვინ თქუნეს, არა დაკლება არს. ცისკრად⁴⁹ ღმერთი უფალსა ზედა ესე⁵⁰ თქუან, ჰამა წ: „რაჟამს იორდანეს ნათელ-იღე⁵¹ შენ, უფალო, მაშინ სამებისა წმიდისა თაყუანის- ცემამ გამოჩნდა, რამეთუ მამისა ჰამა გეწამე- ბოდა და საყუარელად ძედ სახელ-გდვა, და⁵² სული წმიდამ სახითა⁵³ ტრედისამთა დაამტკი- ცებდა სიტყვსა მის უცთომელობასა, რომელი განსცხადენ,⁵⁴ ქრისტე⁵⁵ ღმერთო, და სოფელი განანათლე, დიდებამ შენდა.⁵⁶ კანონი დღესას- წაულისამ: ფსალმუნი წ: „აქებდით სახელსა უფ- ლისასა.“ ფსალმუნი ჟ: „გამოსლვასა ისრაელი- სასა ეგვპ.“ და⁵⁷ ვითარცა ესე ფსალმუნი⁵⁸ დას- რულდეს, შე-ხოლო-უდგინონ⁵⁹ მეორეცა⁶⁰ ფსალ- მუნი, რომელ არს ესე: „აუვარებდით“ უფალსა, რამეთუ კეთილ ... თქუნ⁶² სახლმან ისრაელისა- მან.“ (4) ფსალმუნი ლ: „აქებდით უფალსა ცათა- გან“, (5) საყუარელნო,⁶³ დღესასწაულთა ფსალ- მუნნი ბერძენთა ავაჯითა იციან და გრძლად იტყვან და იბაკოსა ზედგომით. წარდგომამ და⁶⁴ იბაკომ, ჰამა⁶⁵ წ გუერდი. (6) საკითხავი გრიგოლ⁶⁶ ღმრთისმეტყველისამ: „კუალად იესუ მაცხო-	
F122 A143v			Bv
E94			
D130 Cv			Fv A144r

¹ მოსცეს BF, მიცენ CE. ² და – E. ³ ვითარცა – E. ⁴ თქუას – E. ⁵ განიყაროს... საზრდელი] განუტეონ ჟამი D.
⁶ ტრაპეზად D] და წარვიდენ ტრაპეზსა და კეთილად ისურონ ტრაპეზსა მადლობით E, +და მიიღონ მიიღონ საზრ-
დელი BCDF. ⁷ და... საზრდელი – AD. ⁸ საზრდელი+მადლობით F. ⁹ ვითარმედ – E. ¹⁰ წინადლე E, წინადლწ F.
¹¹ განცხადებისამ – E. ¹² მარხვისამ E. ¹³ დღესა – E. ¹⁴ ყოველი E. ¹⁵ ზემოწერილ არს] ზემო სწერილ E. ¹⁶ ~ დახუდეს
ანუ კვრიაკესა E+წინადლე E. ¹⁷ წმიდამ – E. ¹⁸ თვსსა... ჟამისწირვისა] სამხრად თვსითა განგებითა E. ¹⁹ აღასრულონ
BCF. ²⁰ აღემართენით C. ²¹ აღასრულონ C. ²² და – E. ²³ რამეთუ... ტრაპეზად – C. ²⁴ განატეხითა E. ²⁵ ხოლო – E.
²⁶ სარლუნელითა E. ²⁷ ჯერ-არს... ეკლესიას] პირი იქსნან E. ²⁸ უმეტეს] მეტი E. ²⁹ არამ E. ³⁰ ხოლო... არს] და პრეკონ
მეექუსესა გინა მეშვდესა ჟამსა და ესე ყოველი წესი დაასრულონ ვითა წემოწერილ არს E. ³¹ ვითა E. ³² თქუთულ]
ზემოწერილ D. ³³ არს+მაშინლა D. ³⁴ მიმწუხრი ABC, ~ წარვიდენ ტრაპეზსა მწუხრი E+იყოს E. ³⁵ ისერონ] შეუდგინონ
ხოლო სერობისამ E. ³⁶ და... ილოცონ – E. ³⁷ გინა E. ³⁸ სატრაპეზოს BCE. ³⁹ გინა E. ⁴⁰ ეკლესიის E. ⁴¹ და... თქუან]
მრწამს, მამო ჩუენო კვრელედესონი ზ, მიწაღე და დასდებელი რამ ღმრთისმშობლისამ და E. ⁴² თქუან – ABC.
⁴³ კურთხევამ+მდღელმან E. ⁴⁴ წარვიდენ] წარვი A. მშჯლობით ... სენაკად – A. ⁴⁵ კაცად-კაცად – E. ⁴⁶ თვსსა C,
თვსა DE, ~ სენაკად თვსად F. ⁴⁷ სენაკს CE+განისუენონ ორი ჟამი E. ⁴⁸ პრეკონ... არს – ABCDF. ⁴⁹ ცისკრად – E.
⁵⁰ ესე... ჰამა – E. ⁵¹ ნათელს-იღებდ CE, ნათელს-იღე BCD. ⁵² და] რამეთუ BC. ⁵³ სახითა] სათა E. ⁵⁴ განსცხადენ B.
⁵⁵ ქრისტე C. ⁵⁶ შენდა+სამჯერ ითქუმის ესე და დიდებამ და ღმრთისმშობლისამ E. ⁵⁷ და... დასრულდეს] და ესე
მასვე E. ⁵⁸ სალმუნი D, ფსალმუნი F. ⁵⁹ შეუდგინე E. ⁶⁰ მეორეც... ესე – E. ⁶¹ აუვარებდით BF. ⁶² თქუ BC. ⁶³ საყუარელ-
ნო, დღესასწაულთა ფსალმუნნი ბერძენთა ავაჯითა იციან და გრძლად იტყვან და იბაკოსა ზედგომით. წარდგომამ
– ABCD. ⁶⁴ და – E. ⁶⁵ ჰამა – E. ⁶⁶ გრიგოლი BC.

(1) ფს. 33,2-23. (2) ფს. 2,4. (3) ფს. 8,10. (4) ფს. 134,1. (5) ფს. 113,1. (6) ფს. 15,1-2.

ვარი¹ (1) და² ვითარცა³ ღმერთო სახელითა-
ნი (2) თქუნენ,⁴ თქუან⁵ წარდგომა სახარებისაჲ,
კმაჲ ო: „კმაჲ უფლისაჲ წყალთა ზედა ღმერთი
დიდებისაჲ.“ (3) დასდებელი: „კმაჲ უფლისაჲ
ძლიერებით, კმაჲ⁶ უფლისაჲ.“ (5) და „ყოველი
სული აქებდით უფალსა.“ (6) სახარებაჲ მარკო-
ზისი: „მას ჟამსა შინა⁷ მოვიდა იესუ ნაზარე-
თით“ ვიდრე⁸ „სათნო-გიყავ.“ (7) და მიწყალე.
(8) გალობანი ორნი,⁹ ძლისპირნი ორ-ორჯელ.
და განაპონი: პირველად ითქუნენ ყოველი¹⁰
დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ განაპოთაჲ,¹¹ ხოლო
„ზღვსა ღელვათაჲ“ ორ-ორჯერ¹² და ფსალ-
მუნთა¹³ დასასრულსა ძლისპირთა მოურთვიდენ
იმიერ-ამიერ.¹⁴ განძლიერდასა ზედა¹⁵ იბაკოჲ და
საკითხავი¹⁶ წმიდისა ბასილისი: „ბრძენი სოლო-
მონ.“ ღაღადყავსა ზედა¹⁷ კონდაკი.¹⁸ | აქებდით-
სა¹⁹ დასდებელნი²⁰ მეორესავე.²¹ ხოლო²² დიდე-
ბასა ზედა და აწდამარადისა „ღღეს ქრისტე-
სავე“ ზედა, ვითა²³ ქრისტეშობისაჲ,²⁴ და²⁵ დი-
დებაჲ მაღალთაჲ და²⁶ წმიდაო ღმერთოჲ²⁷ | და²⁸
კუერექსი ზეგარდამოჲ და²⁹ მოგუმაღლენტაჲ³⁰
და³¹ კურთხევაჲ.³² და³³ აღესრულოს³⁴ ცისკ-
რისაჲ.³⁵ | ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა³⁶ წილ ესე
ფსალმუნი თქუნენ: „ფსალმუნი ო: „გამოსლვა-
სა ისრაელისასა ე.“ (9) და ყოველსა მუკლსა
ზედა³⁸ „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა,
მაცხოვარ, აცხო.“ ფსალმუნი ო: „შევიყუარე,
რამეთუ ისმინა.“ (10) და ყოველსა მუკლსა ზე-
და: „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რო-
მელმან იორდანეს⁴⁰ ნათელ-ილე. გიგალობთ შენ.

აღელუიამ, აღელუიამ.“⁴¹ დიდებაჲ და აწდა.⁴²
„მხოლოდშობილი.“ ფსალმუნი ო: „აუვარებდით
უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ“ (11) და ყო-
ველსა⁴³ მუკლსა⁴⁴ ზედა⁴⁵ სამხრისა ოხითასა⁴⁶
იტყოდინ.⁴⁷ „რაჟამს იორდანეს ნათელ⁴⁸-ილე
შენ, უფალო.“ (12) ხოლო შესლვასა ესე⁴⁹
თქუან: „დიაკონმან სიბრძნით, აემართენით“,
ერმან „კურთხეულ არს მომავალი სახელითა
უფლისაჲთა, ღმერთი უფალი“⁵¹ და გამოვჩნდა
ჩუენ აღილუიამ,⁵² აღილუიამ“ დიდებაჲ: „რა-
ჟამს იორდანეს ნათელი.“⁵³ და აწდა. იბაკოჲ.
ხოლო წმიდაო ღმერთოჲსა⁵⁴ წილ: „რავდენტა
ქრისტეს მიერ ნათელ-გიღებებს,⁵⁵ ქრისტე,⁵⁶
შეგიმოსიეს,⁵⁷ აღილუიამ“⁵⁸ წარდგომაჲ, კმაჲ
ო: „კურთხეულ არს მომავალი სახელითა უფ-
ლისაჲთა. ღმერთი უფალი.“ (13) დასდებელი:
„აუვარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ.“ (14)
პავლე ტიტეს⁶⁰ მიმართ: „შვილო ტიტე,⁶¹ გა-
მოჩნდა მაღლი იგი ღმრთისაჲ მაცხოვარად.“ (15)
პპო⁶² ამასვე⁶³ ღღესა. აღილუიამ,⁶⁴ კმაჲ⁶⁵ ო:
„კმაჲ უფლისაჲ წყალთა ზედა ღმერთი.“ (16)
სახარებაჲ მათეს⁶⁶ თავისაჲ:⁶⁷ „მას ჟამსა შინა
მოვიდა იესუ“ ვიდრე⁶⁸ „სათნო-გიყავ“ (17) პპო⁶⁹
ამასვე⁷⁰ ღღესა სახარებასა⁷¹ შინა.⁷² განიცადე,⁷³
კმაჲ⁷⁴ ო გუერდი: „გამოჩნდა მაღლი⁷⁵ ღმრთისაჲ
მაცხოვრად ყოველთა.⁷⁶ აღილუიამ.“ (18) მწუხ-
რი. წარდგომაჲ, კმაჲ⁷⁷ ო გუერდი: „ღმერთმან
ჩუენმან ცათა შინა და⁷⁸ ქუეყანასა ზედა ყოვე-
ლივე რაჲ.“ (19) დასდებელი: „გამოსლვასა ის-
რაელისასა ეგ.“ (20) დასდებელი: „ზღუამან იხი-

F123
A144vC98
B148

¹ მაცხოვარი — D. ² და — E. ³ ვითარცა — E. ⁴ თქუნენ — E. ⁵ თქუან | და E. ⁶ კმაჲ — ACF. ⁷ შინა — E. ⁸ ვიდრე სათ-
ნო-გიყავ | პპო ზემო ჟამთა E. ⁹ ორნი... ითქუნენ | პირველ თქუან ნათელს-ილებს ქრისტე, მეორეთა — იგივე და
აღიღონ ფსალმუნი E. ¹⁰ ~ დასდებელი ყოველი E. ¹¹ განაპოთაჲ... დასასრულსა | ითქუას ორთავე და E. ¹² ორ-ორჯელ
DF. ¹³ სალმუნთა D. ¹⁴ ამიერ-იმიერ C, იმერ-ამერ DF | ერთნი განაპოთა მეორე ზღუსა ღელვათა ვითა ზუდების და E.
¹⁵ ზედა — E. ¹⁶ საკითხავი+თქუმული E. ¹⁷ ზედა — BCDE. ¹⁸ კონდაკი — E. ¹⁹ აქებდითსა+ზედა F. ²⁰ დასდებელნი — E.
²¹ მეორესავე | ო E. ²² ხოლო... ზედა | და მორთული E. ²³ ვითარცა BC. ²⁴ ქრისტესშობისაჲ BDEF. ²⁵ და — E. ²⁶ და — E.
²⁷ ღმერთოჲ+ლიტანისაჲ E. ²⁸ და — E. ²⁹ და — E. ³⁰ მოგუმაღლენტაჲ — E. ³¹ და — E. ³² კურთხევაჲ — E. ³³ და — AD.
³⁴ აღასრულოს — AD, აღასრულონ — EF ჟამი — AD. ³⁵ ცისკრისა AD | ჟამი E. ³⁶ ფსალმუნთა... თქუნენ — E. ³⁷ ითქუნენ
DF. ³⁸ ზედა — E. ³⁹ ზედა — E. ⁴⁰ ~ ნათელ-ილე იორდანეს E. ⁴¹ აღილუიამ D+სამნი მუკლნი E. ⁴² და¹ — E. ⁴³ ყოველსა
— E. ⁴⁴ მუკლსა — E. ⁴⁵ ზედა+ესე თქუან E. ⁴⁶ ოხითაჲ E. ⁴⁷ იტყოდინ C | ო ზემო E. ⁴⁸ ნათელ... ხოლო | სამჯერ E.
⁴⁹ ესე — E. ⁵⁰ თქუან — E. ⁵¹ უფალი — E. ⁵² აღილუიამ, აღილუიამ — DE. ⁵³ ნათელს-ი. BDEF, ნათელ-ი. და აწდა... ხოლო |
იგივე აწდა გაბრიელ უღაღადა E. ⁵⁴ ღმერთოდ E. ⁵⁵ ნათელ-გუღებებს EF+და F. ⁵⁶ ქრისტე C. ⁵⁷ შეგვმოსიეს EF. ⁵⁸ აღი-
ლუიამ+აღილუიამ EF. ⁵⁹ ო | ო E+ფსალმუნი E. ⁶⁰ ტიტეს ADF. ტიმოთესა B, ტიმოთეს C. ⁶¹ ტიტე | ტიმოთე E. ⁶² პპო C,
პპო D. ⁶³ ამასვე ღღესა | ჟამთა E. ⁶⁴ აღილუიამ+ა C. ⁶⁵ კმაჲ — C, კმაჲ ო | ო E. ⁶⁶ მათესი BCEF. ⁶⁷ თავისაჲ — CBEF.
⁶⁸ ვიდრე... იყავ — BC. ⁶⁹ პპო C, პპო AD. ⁷⁰ ამასვე ღღესა | ჟამთა E. ⁷¹ სახარებასა — E. ⁷² შინა — E. ⁷³ განიცადე F.
⁷⁴ კმაჲ — E. ⁷⁵ მაღლი+იგი BC. ⁷⁶ ყოველთა+კაცთა E. ⁷⁷ კმაჲ — E. ⁷⁸ და... რაჲ | ვიდრე ქმნა E. ⁷⁹ დასდებელი | სხუაჲ E.
(1) ფს. 148,1. (2) ფს. 53,3. (3) ფს. 28,3. (4) ფს. 28,4. (5) ფს. 150,6. (6) მარკ. 1,9-11. (7) ფს. 50,3. (8) ფს. 113,1.
(9) ფს. 114,1. (10) ფს. 117,1. (11) ფს. 117,26. (12) ფს. 117,1. (13) ფს. 117,2. (14) ფს. 117,2. (15) ტიტ. 2,11. (16) ფს. 28,3.
(17) მათ. 3,13. (18) ტიტ. 2,11. (19) ფს. 113,11. (20) ფს. 113,1.

ლა და ივლტოდა.“(1) დასდებელი:¹ „რამ არს შენდა, ზღუაო, რამეთუ იხილე და ივლტოდე.“²

ԾԾԻՆԸ ՂԵԴԻՇԻՆԸ Ե. კრებაჲ წმიდისა იოვანე³ ნათლისმცემელისაჲ

და წმიდისა მოციქულისა აპოლო⁴ სი.⁴

Bv მწუხრი.⁵ უფალო ღაღადყავსა⁶ დასდებელნი განცხადებისანი. სტიქარონად,⁷ კმა⁸ Ը: „ნათელი ნათლისაგან გამო.“ ლიტანიისად: „რაჟამს იორდანეს.“ ცისკრად⁹ ღმერთი უფალსა ზედა¹⁰ იგივე „რაჟამს იორდა.“ ღიდებასა ზედა კმა Գ:

„წინამორბედო¹¹ ნათლისმცემლო და უდაბნოჲსა მოქალაქეო, რომელსა გესმა საღმრთო¹² იგი¹³ მამისა კმა, რომელი ღირს იქმენ ძისა და უფლისა ნათლისმცემად, რომელი¹⁴ იქმენ | მხილველ სული-

Cv სა წმიდისა¹⁵ და ყოველთა უქადაგე ნათლისებაჲ¹⁶ სინანულისაჲ. ხოლო¹⁷ | ჩუენ ცოდვილთათჳსცა მეოხ იყავ,¹⁸ რამათა ლოცვითა შენითა მოვიდოთ შენდობაჲ ცოდვათაჲ“, და მეყსეულად¹⁹ გალობანი განაპონი და ერთნი ნათლისმცემელისანი.²⁰ და ორთავე გალობათა²¹ დასდებელნი ორ-ორჯელ.²² განძლიერდასა ზედა²³ საკითხავი ღმრთისმეტყველისაჲ: „გუშინ ბრწყინვალესა“.

და²⁴ ღაღადყავსა ზედა²⁵ იბაკოჲ და იკითხონ მეორედ.²⁶ აღვივსენითსა დღესასწაულისანი | და²⁷ ნათლისმცემელისანი.²⁸ სამხრად ფსალმუნთა²⁹ წილ:³⁰ „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ“. (2)

„უფალი სუფევს, შუენიე.“ (3) „მოვედით, უგალობდეთ“. (4) ოხითაჲ „წინამორბედო და ნათლისმცე.“ წარდგომაჲ, კმა³¹ Ը გუერდი: „იხარებდით უფლისა მიმარ.“ (5) დასდებელი: „შეგესმინ ღმერთსა.“³² (6) საკითხავი საქმე მოციქულთაჲ: |

„მათ დღეთა შინა იყო აპოლო³³ მას ყ.“ ვიდრე „ღმრთისასა“ (7) ჰპო³³ პარასკევსა მე-7³⁴ შუდეულისასა აღვსებითგან.³⁵ აღილუიამ, კმა³⁶ Ը გუერდი: „ნათელი გამობრწყინდა მართალ-

Fv თა³⁷ ზედა³⁸ და გულითა წრფელთა³⁹ – სიხარული.“ (8) სახარებაჲ იოვანეს | თავისაჲ⁴⁰ Ը: „მას ჟამსა შინა ზვალისაგან იხილა“ ვიდრე⁴¹ „ესე არს ძე⁴² ღმრთისაჲ“ (9) ჰპოვო⁴³ ამასვე დღესა. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ იყოს მართ.“ (10)

რომელი შაბათი შემდგომად განცხადებისა იყოს, პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, ამიერითგან განძლიერდით“ ვიდრე „რომელ არს სიტყუად ღმრთისაჲ“, (11) | ჰპოვო⁴⁴ Խ კურიაკესა. აღილუიამ Ծ: „გიხილეს შენ წყალთა, ღმერთო.“ (12) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა იესუ“ ვიდრე „ჰმსახურებდეს მას.“ (13)

კურიაკესა⁴⁵ შემდგომად განცხადებისა პავლე ტიმოთეს მიმართ Գ: „შვილო ტიმოთე, მოგაცენებ შენ განცხოველებად“ ვიდრე „მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა.“ (14) აღილუიამ: „მდინარე ღმრთისაჲ აღივსო“ წყლითა.“ (15) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა ვითარცა ესმა იესუს,⁴⁷ რამეთუ იოვანე მიეცა“ ვიდრე „სასუფეველი ცათაჲ.“ (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან. აღილუიამ.“⁴⁸ (17)

ԾԾԻՆԸ ՂԵԴԻՇԻՆԸ Ի. წმიდათა მოწამეთა თეოფილე | დიაკონისაჲ⁴⁹ და ელადი ერისკაცისაჲ, რომელნი იყვნეს ლუბით, ხოლო შეპყრობილ იქმნეს⁵⁰ ქრისტეს ღმრთისა აღსარებისათჳს⁵¹ და წინაშე ანთიპატისა წარიდგინეს. და რამეთუ მტკიცედ ევნეს სარწმუნოებასა ზედა, | იხუებნეს ძლიერად და კელით და ფერკით შეკრულნი ცეცხლითა⁵² ბეჭთსაშუვალთ⁵³ შეიწუნეს და კეცებითა მახვლებითა⁵⁴ დაიწხუებნეს.⁵⁵ ხოლო ვინაჲთგან მრავალჟამ განგრძელდა ტანჯვაჲ მათი, მისცნეს უფალსა სულნი თჳსნი.

ამასვე დღესა წმიდისა ზოტიკე ხუცისა⁵⁶ ობოლთა მზრდელისაჲ

თა³⁷ ზედა³⁸ და გულითა წრფელთა³⁹ – სიხარული.“ (8) სახარებაჲ იოვანეს | თავისაჲ⁴⁰ Ը: „მას ჟამსა შინა ზვალისაგან იხილა“ ვიდრე⁴¹ „ესე არს ძე⁴² ღმრთისაჲ“ (9) ჰპოვო⁴³ ამასვე დღესა. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ იყოს მართ.“ (10)

რომელი შაბათი შემდგომად განცხადებისა იყოს, პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, ამიერითგან განძლიერდით“ ვიდრე „რომელ არს სიტყუად ღმრთისაჲ“, (11) | ჰპოვო⁴⁴ Խ კურიაკესა. აღილუიამ Ծ: „გიხილეს შენ წყალთა, ღმერთო.“ (12) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა იესუ“ ვიდრე „ჰმსახურებდეს მას.“ (13)

კურიაკესა⁴⁵ შემდგომად განცხადებისა პავლე ტიმოთეს მიმართ Գ: „შვილო ტიმოთე, მოგაცენებ შენ განცხოველებად“ ვიდრე „მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა.“ (14) აღილუიამ: „მდინარე ღმრთისაჲ აღივსო“ წყლითა.“ (15) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა ვითარცა ესმა იესუს,⁴⁷ რამეთუ იოვანე მიეცა“ ვიდრე „სასუფეველი ცათაჲ.“ (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან. აღილუიამ.“⁴⁸ (17)

ԾԾԻՆԸ ՂԵԴԻՇԻՆԸ Ի. წმიდათა მოწამეთა თეოფილე | დიაკონისაჲ⁴⁹ და ელადი ერისკაცისაჲ, რომელნი იყვნეს ლუბით, ხოლო შეპყრობილ იქმნეს⁵⁰ ქრისტეს ღმრთისა აღსარებისათჳს⁵¹ და წინაშე ანთიპატისა წარიდგინეს. და რამეთუ მტკიცედ ევნეს სარწმუნოებასა ზედა, | იხუებნეს ძლიერად და კელით და ფერკით შეკრულნი ცეცხლითა⁵² ბეჭთსაშუვალთ⁵³ შეიწუნეს და კეცებითა მახვლებითა⁵⁴ დაიწხუებნეს.⁵⁵ ხოლო ვინაჲთგან მრავალჟამ განგრძელდა ტანჯვაჲ მათი, მისცნეს უფალსა სულნი თჳსნი.

ამასვე დღესა წმიდისა ზოტიკე ხუცისა⁵⁶ ობოლთა მზრდელისაჲ

თა³⁷ ზედა³⁸ და გულითა წრფელთა³⁹ – სიხარული.“ (8) სახარებაჲ იოვანეს | თავისაჲ⁴⁰ Ը: „მას ჟამსა შინა ზვალისაგან იხილა“ ვიდრე⁴¹ „ესე არს ძე⁴² ღმრთისაჲ“ (9) ჰპოვო⁴³ ამასვე დღესა. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ იყოს მართ.“ (10)

რომელი შაბათი შემდგომად განცხადებისა იყოს, პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, ამიერითგან განძლიერდით“ ვიდრე „რომელ არს სიტყუად ღმრთისაჲ“, (11) | ჰპოვო⁴⁴ Խ კურიაკესა. აღილუიამ Ծ: „გიხილეს შენ წყალთა, ღმერთო.“ (12) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა იესუ“ ვიდრე „ჰმსახურებდეს მას.“ (13)

კურიაკესა⁴⁵ შემდგომად განცხადებისა პავლე ტიმოთეს მიმართ Գ: „შვილო ტიმოთე, მოგაცენებ შენ განცხოველებად“ ვიდრე „მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა.“ (14) აღილუიამ: „მდინარე ღმრთისაჲ აღივსო“ წყლითა.“ (15) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა ვითარცა ესმა იესუს,⁴⁷ რამეთუ იოვანე მიეცა“ ვიდრე „სასუფეველი ცათაჲ.“ (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან. აღილუიამ.“⁴⁸ (17)

ԾԾԻՆԸ ՂԵԴԻՇԻՆԸ Ի. წმიდათა მოწამეთა თეოფილე | დიაკონისაჲ⁴⁹ და ელადი ერისკაცისაჲ, რომელნი იყვნეს ლუბით, ხოლო შეპყრობილ იქმნეს⁵⁰ ქრისტეს ღმრთისა აღსარებისათჳს⁵¹ და წინაშე ანთიპატისა წარიდგინეს. და რამეთუ მტკიცედ ევნეს სარწმუნოებასა ზედა, | იხუებნეს ძლიერად და კელით და ფერკით შეკრულნი ცეცხლითა⁵² ბეჭთსაშუვალთ⁵³ შეიწუნეს და კეცებითა მახვლებითა⁵⁴ დაიწხუებნეს.⁵⁵ ხოლო ვინაჲთგან მრავალჟამ განგრძელდა ტანჯვაჲ მათი, მისცნეს უფალსა სულნი თჳსნი.

ამასვე დღესა წმიდისა ზოტიკე ხუცისა⁵⁶ ობოლთა მზრდელისაჲ

თა³⁷ ზედა³⁸ და გულითა წრფელთა³⁹ – სიხარული.“ (8) სახარებაჲ იოვანეს | თავისაჲ⁴⁰ Ը: „მას ჟამსა შინა ზვალისაგან იხილა“ ვიდრე⁴¹ „ესე არს ძე⁴² ღმრთისაჲ“ (9) ჰპოვო⁴³ ამასვე დღესა. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ იყოს მართ.“ (10)

რომელი შაბათი შემდგომად განცხადებისა იყოს, პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, ამიერითგან განძლიერდით“ ვიდრე „რომელ არს სიტყუად ღმრთისაჲ“, (11) | ჰპოვო⁴⁴ Խ კურიაკესა. აღილუიამ Ծ: „გიხილეს შენ წყალთა, ღმერთო.“ (12) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა იესუ“ ვიდრე „ჰმსახურებდეს მას.“ (13)

კურიაკესა⁴⁵ შემდგომად განცხადებისა პავლე ტიმოთეს მიმართ Գ: „შვილო ტიმოთე, მოგაცენებ შენ განცხოველებად“ ვიდრე „მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა.“ (14) აღილუიამ: „მდინარე ღმრთისაჲ აღივსო“ წყლითა.“ (15) სახარებაჲ მათესი, თავი Ը: „მას ჟამსა შინა ვითარცა ესმა იესუს,⁴⁷ რამეთუ იოვანე მიეცა“ ვიდრე „სასუფეველი ცათაჲ.“ (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან. აღილუიამ.“⁴⁸ (17)

* „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აბოჲსი, რომელი იწამა ტფილის სარკინოზთაგან“ C98r (არშიაზე).

¹ დასდებელი | სხუაჲ E. ² ივლტი+ანუ შენ F. ³ იოანე CDEF. ⁴ აპოლო⁴ სი E. ⁵ მწუხრი – E. ⁶ ღაღადყავსა BCDE.

⁷ სტიქარონი E. ⁸ კმა – E. ⁹ ცისკრად... იორდა – BC, ცისკრად+კანონი არა F. იგივე – ¹⁰ ზედა+იგივე DF. ¹¹ წინამორბედო+და EF. ¹² საღმრთო D. ¹³ ეგე D. ¹⁴ რომელი | და D. ¹⁵ წმიდისა – C. ¹⁶ ნათლისმცემა CE, ნათლისება D.

¹⁷ ხოლო – DF. ¹⁸ იყავ | გუეყავ E. ¹⁹ მეყსეულად | მიწაღე E. ²⁰ ნათლისმცემელისანი F. ²¹ გალობათა დასდებელნი | მუკლი E. ²² ორ-ორჯერ CE. ²³ ზედა – E. ²⁴ და – BCDEF. ²⁵ ზედა – E. ²⁶ მეორედ | საკითხავი E. ²⁷ და – E. ²⁸ ნათლისმცემელისანი – E. ²⁹ ფსალმუნნი E. ³⁰ წილ – E. ³¹ კმა – CE. ³² ღმერთო BC. ³³ ჰპო BDEF, ჰპო C. ³⁴ მეექვსისა AF, Ը CDE. ³⁵ ახსუებითგან F. ³⁶ კმა E. ³⁷ მართალთა | წარმართთა D. ³⁸ ზედა – D. ³⁹ წრფელითა D. ⁴⁰ თავი EF. ⁴¹ ვიდრე... ღმრთისა – E. ⁴² ძე F. ⁴³ ჰპო C, ჰპო DEF. ⁴⁴ ჰპო C, ჰპო BDEF. ⁴⁵ კურიაკე E. ⁴⁶ აივსო E. ⁴⁷ იესუ B. ⁴⁸ აღილუ – BCEF. ⁴⁹ დიაკონისა B. ⁵⁰ იქმნეს CF. ⁵¹ აღსარებისათჳს C. ⁵² ცეცხლითა – BCEF. ⁵³ საშუალოთ BCEF. ⁵⁴ მახვლითა E.

⁵⁵ დაიწხუებნეს E. ⁵⁶ ხუცისა E+და BC.

(1) ფს. 113,3. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 92,1. (4) ფს. 94,1. (5) ფს. 63,11. (6) ფს. 63,2. (7) საქ. 19,1-8. (8) ფს. 96,11. (9) იოანე 1,29-34. (10) ფს. 111,6. (11) ეფეს. 6,10. (12) ფს. 76,17. (13) მათ. 4,1-11. (14) II ტიმ. 1,6-10. (15) ფს. 64,10. (16) მათ. 4,12-17. (17) ფს. 148,1.

	და წმიდისა ეკგენისი და წმიდისა ტატიანისი. მწუხრსა და ცისკრად ¹ განცხადებისაჲ და წმიდისაჲ და ² ეგრეთვე სამხრად.	
F124	ΘΑΦΙΝΤ ΤΗΝΤΑΙΣ Θ.* წმიდისა მოწამისა პოლიეკტოჲსი. ესე იყო დეკეოზ და ვალე- რიანე ³ მეფეთა ზე ⁴ და ⁵ მკედრობდა მელიტენიას სომხითისასა. ხოლო მოიწია რაჲ ბრძანებაჲ უმ- ჯულოთა მათ მეფეთაჲ, რაჲთა აიძულებდენ ⁶ ქრისტეანეთა უვარისყოფად ⁷ სარწმუნოებისა და რომელთა არა თავს-იდევან, მიცემად სიკუდილსა	
Bv	მწარესა, წარდგა ⁸ წინაშე მძლავრისა და კად- ნიერად ქრისტე ⁹ ქადაგა და ყოველი შიში გა- ნიშორა და გარდამატებულითა მით სიმკნითა, რომელი იყო მის თანა, კერპნი წარმართთანი შემუსრნა და დაწულილნა, რომლისათჳსცა არცა სიმამრისა მისისა ქენებათა და ლიქნათა მიხედნა, ¹⁰ არცა ცოლისა თჳსისა ¹¹ ტირილი და ცრემლნი ¹² და გოდებანი რად ¹³ შეპრაცხნა, არა- მედ ნეარხო მოწამისა აღთქუმაჲ დაამტკიცა, ¹⁴ რომელი-იგი მეგობარი იყო წმიდისაჲ, რამეთუ ემიწოდა ქრისტეს სარწმუნოებისაგან მიდრეკისა-	
Ev	თჳს და უქცეველად და შეურყეველად გამოჩნდა ღუაწლთა მათ შინა წამებისათა. და ესრეთ მახვლითა წარეკუეთა თავი.	
Cv	ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელი- სა აქიაჲსი. ¹⁵ ესე იყო სელომით, ქალაქისა- გან ¹⁶ ელისა, ¹⁷ სადა-იგი იყო კიდობანი შჯულის- საჲ. ამან თქუა სოლომონისათჳს, ვითარმედ: „შესცოდოს უფალსა“ და ამხილა იეროზოამს, ვითარმედ: „ზაკუევით ვალს წინაშე უფლისა“. ხოლო იხილა უღლეულიცა კართაჲ, რომელ- ნი დასთრგუნვიდეს ერსა და მღვლთა მიმართ მირბიოდეს და წინაჲსწარ თქუა სოლომონის- თჳს, ვითარმედ დედათა შეაცთუნონ იგი და ყო- ველი ნათესავი მისი. ესე წინაჲსწარ თქუა და მოკუდა და დაეფლა მახლობელად ¹⁸ მუხასა ¹⁹ მას ²⁰ სელომისასა.	
A146r		
D132		
	უფალო ²¹ ღალადყავსა სამნი ²² დასდებელნი დღესასწაულისანი ²³ და სამნი ²⁴ წმიდისანი. ²⁵ Fv სტიქარონად ²⁶ დღესასწაულისანი. ცისკრად წარიკითხონ ²⁷ წამებაჲ წმიდისაჲ და გალობანი ²⁸ დღესასწაულისანი და წმიდისანი. სამხრად B150 განგებაჲ მოწამეთაჲ. ΘΑΦΙΝΤ ΤΗΝΤΑΙΣ Γ. წმიდისა მამისა ჩუე- ნისა გრიგოლ ²⁹ ნოსელ ეპისკოპოსისაჲ, რო- მელი იყო ძმაჲ დიდისა ბასილისი, ბრწყინვალე მოდურებითა და მოშურნე მართლისა სარწმუ- ნოებისაჲ, რომლისათჳსცა ქრისტეს ეკლესიასა ზედამდგომელ ექმნა და წინამძღუარ უცთომელ ³⁰ ერსა მორწმუნეთასა და კოსტანტინეპოლეს ³¹ შეკრებულთა თანა მივიდა ³² და დიდად შემწედ მართლმადიდებლობისა იპოვა, ³³ რამეთუ წინააღმ- დგომნი და ბოროტად მადიდებელნი მწვალებელ- ნი ძალითა სიტყუათაჲთა და წამებითა წერილ- თაჲთა დაამკუნა. და სიბერითა კეთილითა დაი- ძინა ³⁴ და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ³⁵ ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა დო- მეტიანოს ³⁶ მელიტინელ მთავარეპისკოპოსი- საჲ, რომელი იყო მეფობასა იოსტინე მცირისა- სა, შვილი მორწმუნეთა და მდიდართაჲ და სწავ- ლული ფრიად გარეშეთა და საღმრთოთა წე- რილთაგან. ხოლო შეეყო მეუღლესაჲ მცირედ- ჟამ, რამეთუ მეუღლე მისი ცხორებისაგან გან- ვიდა, გარნა ვინამთგან ყოველი მოსწრაფებაჲ თჳსი ³⁷ საღმრთოჲსა სიბრძნისა მიმართ შეცვალა და მოღუაწებით ცხორებისა წმიდასა ზედა ეკ- ლესიასა მელიტინისასა ³⁸ მღვლთმოდურად დაიდგინა, ³⁹ იყო რაჲ იგი ოცდაათისა ⁴⁰ წლი- საჲ ⁴¹ კორციელითა ჰასაკითა და ესრეთ შეზავა გონიერებაჲ თჳსი მოღუაწებისა ქცევითა, რომ- ლისათჳსცა არა მისსა ⁴² ქუეშე მყოფთა ხოლო ექმნა მომატყუებელ ცხორებისა, არამედ ერთა მრავალთა და ნათესავთა, რამეთუ წარიგზავ- ნა მრავალგზის ⁴³ მეფისა მიერ დაწყნარებისათჳს სპარსთა მთავრობისა, რაჟამს-იგი ვაჰრამ ⁴⁴ ჩუბი-	

* „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“. ** „ლოცვაჲ ყავთ დავით ჯიბისძისთჳს“ B150r.

¹ ცისკრად+ყოველი E. ² და — E. ³ ვალერიანეს D. ⁴ ზმ CF. ⁵ და — BCE. ⁶ აიძულებდენ AE. ⁷ უარისყოფად BCF. ⁸ წარდგა+მოწამე E. ⁹ ქრისტე C+დმერთი E. ¹⁰ მიჰხედნა B+და C. ¹¹ თჳსისა] მისისა CEF. ¹² ~ ცრემლნი და ტირილ-
ნი BC. ¹³ არად EF. ¹⁴ დამტკიცა B. ¹⁵ აქამსი D. ¹⁶ ქალაქისა E. ¹⁷ ელისა C. ¹⁸ მახლობელად — E. ¹⁹ ~ მუხასა მას
სელომისასა მახლობელად BCE. ²⁰ მას+თანა E. ²¹ უფალო... დასდებელნი] მწუხრი და ცისკრად E. ²² სამნი] ო BC.
²³ დღესასწაულისაჲ E. ²⁴ სამნი — E. ²⁵ წმიდისაჲ E. ²⁶ სტიქარონად... ცისკრად — E. ²⁷ წარიკითხონ] საკითხავი E.
²⁸ გალობანი... წმიდისანი — E. ²⁹ გრიგოლი C. ³⁰ უცთომელ E. ³¹ კოსტანტინეპოლეს A, კოსტანტინეპოლის BCD.
³² მივიდა E. ³³ იპოვა BF. ³⁴ დაძინა E. ³⁵ მიიცვალა+განათლებული E. ³⁶ დომენტიანოს B+და B, დომენტიანოს CEF.
³⁷ თჳსი] მისი EF. ³⁸ მელიტინისასა B. ³⁹ დაიდგინა AE. ⁴⁰ ოცდაათისა] ო E. ⁴¹ წლისა E. ⁴² მისა BE. ⁴³ ~ მეფისა მიერ
მრავალგზის C. ⁴⁴ ~ აღდგა ბაჰრამ ჩუბინი E.

ნი აღდგა ქასრეს ზედა და განდევნა იგი მეფობისაგან, რაჟამს-იგი საბერძნეთისა მოხარკე¹ ყო და მეგობარ და მოყუარე² ყო იგი მავრიკ მეფისა და მათ მიერ მრავალთა საფასეთა უფალ იქმნა, რომელნი-იგი ეკლესიათა³ წმიდათა აღშენებისათჳს⁴ და გლახაკთა გამოზრდისათჳს⁵ წარაგნა. და კუალადცა სამეფოს რამ მივიდა,⁶ უფლისა მიმართ მიიცვალა და შემდგომად აღსრულებისა ჯეროვნად პატივცემულ იქმნა სამეფოთა და სამღვდლოთა კრებულთა მიერ და პატიოსანსა ღარნაკსა შინა დაიდვა⁷ და⁸ შესხმითა და გალობითა და კერეონთა სიმრავლითა თჳსად მამულად მიიწია.⁹ ხოლო მრავალნი სასწაულთა საქმენი აჩუენნა ვიდრე ცხორებასადა¹⁰ შინა იყო და შემდგომად სიკუდილისადა.¹¹

ამასვე დღესა წმიდისა მარკიანე ხუცისა¹² და იკონომოსისა დიდისა ეკლესიისა სოფიაწმიდისაჲ. ესე იყო¹³ მეფობასა | მარკიანესსა და პულპერისსა,¹⁴ | რომლისა მშობელნი ძუელისა პრომისაგან მოსრულ იყვნეს და ნეას¹⁵ მკვდრ იყვნეს. ამან აღაშენა პატიოსანი ტაძარი წმიდისა¹⁶ ირინესი, რომელ არს ზღუთ კერძო და მის თანა შეაყო ეგუტერი¹⁷ წმიდისა ისიდორესი. ამან¹⁸ აღაშენა წმიდაჲ ეკლესიაჲ წმიდისა ანასტასიაჲსი, რომელ არს დომინეს ფოლოცსა, რომელი-იგი დიდისა მის დაწვევისაგან განარინა, რაჟამს-იგი ცეცხლმან გარემოჲს¹⁹ ყოველივე²⁰ მოწუა. ხოლო იგი აღკდა სართულსა ზედა ტაძრისასა და განიპყრნა კელნი ზეცად მიმართ ლოცვითა მკურვალთა და ესრეთ გარეწარაქცია რისხვამ იგი.²¹ ხოლო საკურველებათა მისთა საქმენი და ესოდენტა საკმართა | სიმრავლესა²² შინა სიგლახაკე და გამოწუქლილვით მოღუაწებაჲ უვრცელესადრე მისთჳს აღწერილისა ცხორებისაგან ეუწყოს, რომელსა²³ ენებოს.

| ამასვე დღესა წმიდისა დომნიკაჲსი. ესე იყო ქალაქით კართაგენით, რომელ არს კარქი-

დონით კერძო, მეფობასა დიდისა თევდოსისსა²⁴ და ცხონდა ლეონ და ზენონ მეფეთამდინ.²⁵ ხოლო რომლისამე²⁶ საღმრთოჲსა²⁷ განგებისა მიერ სხუათა თანა ოთხთა ქალწულთა კოსტანტინეპოლის²⁸ აღვიდა, რომელნი ნეკტარიოს პატრიარქმან საღმრთოთა გამოცხადებითა შეიწყნარნა²⁹ და წმიდისა³⁰ ნათლისღებისა³¹ ღირს-ყვნა. მიერიტგან მოწესეობისა³² ცხორებაჲ აღიღო და სიმკნე მამაკაცობრივი აჩუენა და თავსა სათნოებათასა მისწუთა³³ და ძალთა და სასწაულთა აღსრულებასა ღირს იქმნა და ყოფად-თა საქმეთათჳს მრავალთა მიუთხრა. და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცვალა.³⁴

მ წ უ ხ რ ი.³⁵ უფალო დაღადაყვასა დასდებელნი³⁶ დღესასწაულისანი და გრიგოლისანი. სტიქარონად განცხადებისანი.³⁷ ლიტანიისად და ღმერთი უფალსა ზედა | პირველად.³⁸ „რაჟამს იორდანეს ნათ.“ და³⁹ მერმე „კანონად სარწმუნოებისა“. გალობანი დღესასწაულისანი და წმიდისანი. საკითხავი ღმრთისმეტყუელისაჲ: „მეგობრისა სარწმუნოჲსა“. **ს ა მ ხ რ ა დ** წარდგომაჲ ე-მაჲ⁴¹ **ღ** გუერდი:⁴² „პირი მართლისაჲ⁴³ იტყოდის.“ (1) დასდებელი: „ისმინეთ ესე ყოველმან თესლებ.“ (2) პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, თითოეულსა კაცად-კაცადსა“ ვიდრე „ქრისტესისა“ (3) კპო⁴⁴ კურიაკესა შემდგომად განცხადებისა. * ალილუიაჲ **ღ**: „მღვდელთა⁴⁵ შენთა⁴⁶ შეიმოს“. (4) სახარებაჲ მათესი, თავი **ზ****ღ**: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: თქუენ ხართ ნათელნი სოფლისანი“ ვიდრე „დიდ ერქუას სასუფეველსა ცათასა“. (5) განიცადე:⁴⁷ „იხარებდით მართალნი ფულისა მიმართ.“ (6)

ԳԵՄԼՆ ԴԵԴԻՇԻՆ Դ. ** წმიდისა მამისა ჩუენისა თევდოსისი, რომელმან აღაშენა ლავრაჲ უდაბნოთა იერუსალემისათა და ნათობდა⁴⁸ ყოველსა სოფელსა. ესე იყო კაპადუკიელთა სამთავროთ მამისა პროერერისი და დედისა

* განცხ. შემდგ. კვრ. სხვა საკითხავი: II ტომ. 1,6-10. ** ამის შემდეგ E ნუსხა წყდება.

¹ მოხარკე D. ² მოყუარე მოხარკე C. ³ ~ წმიდათა ეკლესიათა E. ⁴ შენებისათჳს E. ⁵ გამოზრდისათჳს B. ⁶ მოვიდა E. ⁷ დაიდვა AE. ⁸ და – BCEF. ⁹ მიიწია მოვიდა E. ¹⁰ ცხორებასა C. ¹¹ სიკუდილისადა მიცვალებისადა E. ¹² ხუცისაჲ BE. ¹³ იყო E. ¹⁴ პოლიშერისა B, პულშერისა CDF. ¹⁵ ნეას E. ¹⁶ ~ ირინე წმიდისა C. ¹⁷ ეგუტერი C. ¹⁸ ამანვე BCEF. ¹⁹ გარემოის ²⁰ ყოველი E. ²¹ იგი+საშინელი E. ²² ~ შინა სიმრავლესა E. ²³ რომელსა ვის E. ²⁴ თევდოსისასა B. ²⁵ მეფეთამდე E. ²⁶ რომლისა E – F. ²⁷ ~ მიერ საღმრთოჲსა განგებისა E. ²⁸ კოსტანტინოპოლეს A. ²⁹ შეიწყნარნარნა F. ³⁰ წმიდასა BC. ³¹ ნათლისღებასა BC. ³² მოწესეობისა მოღუაწებისა E. ³³ მისწუთა აღვიდა E. ³⁴ მიიცვალა+ხოლო C. ³⁵ მწუხრი – BCE. ³⁶ დასდებელნი – F, დასდებელნი დღესასწაულისანი განცხადებისანი E. ³⁷ განცხადებისანი დღესასწაულისანი E. ³⁸ პირველად – E. ³⁹ და მერმე ზედა დიდებასა ზედა E. ⁴⁰ სარწმუნესა AB, სარწმუნოებაჲ E. ⁴¹ ემა – CE. ⁴² **ღ** გუერდი – A. ⁴³ მართლისა E. ⁴⁴ კპო C, კპოვო D. ⁴⁵ მღვდელნი BCDEF. ⁴⁶ შენნი BCDEF. ⁴⁷ განიცადე F. ⁴⁸ ჰნათობდა C. (1) ფს. 36,30. (2) ფს. 48,2. (3) ეფეს. 4,7-13. (4) ფს. 131,9. (5) მათ. 5,14-19. (6) ფს. 32,1.

B151
A147r
Cv

Fv
D133

Ev

Bv

A147v

C101

Dv	ევლოგია ¹ სი, ¹ ორთავე კეთილად მსახურთა ² და მორწმუნეთა ³ . ხოლო შეიმოსა სახე და მოქალაქობა მონაზონთა და წმიდად ქალაქად წარემართა და ვითარ ანტიოქიას მიიწია, ⁴ წმიდისა სუმეონისა ⁵ აღვიდა, რომელი-იგი ბრწყინვიდა თავსა ზედა სუეტისასა, ვითარცა მზს. ⁶ და მის მიერ ეუწყა ყოფადი სათნოებათა მიმართ წარმატება მისი და ვითარმედ ⁷ მრავალთა სამწყსოთა სულიერთა ⁸ მწყემს იქმნას. ⁹ და ესრეთ წარვიდა იერუსალემად ¹⁰ და ღაჯდა მყუდროებით ლონგინოს ¹¹ ვისმე თანა წმიდასა და პატიოსანსა ბერსა. და მარხვისა მაღალსა საზომსა მიიწია უვადრეს ¹² ბუნებისა, რამეთუ შუდეულსა შინა ერთგზის მიიღის საზრდელი და ოცდაათსა დღესა ¹³ რამდენით ყოვლადვე პურისა გემომ არა იხილა და სხუანი მრავალნი ¹⁴ მაღალნი ¹⁵ სათნოებანი დაუუნჯნა სულსა თვსსა, ვიდრედა საკრველთა სასწაულთა აღსრულებასა ღირს-იქმნა, რამეთუ ნეტარი ბასილი კორცათაგან რა ¹⁶ მიიცვალა და ახალი იგი საფლავი განაახლა, ძმათა თანა მღვდომარესა ¹⁷ და მგალობელსა შემდგომად მიცვალებისა სხვსა ¹⁸ ვისმე ბერისა თანა წმიდა ესე ხელვიდა და სხუათაგან იყო უხილავ. და თვნიერ ცეცხლისა დავსებულნი ნაკშირნი აღატყინნა, სადა-იგი ეგულებოდა აღშენება მონასტრისა. და ¹⁹ დედაკაცი, რომელი სარწმუნოებით შეეხო კუნკულსა მისსა, სისხლის დინებისაგან ²⁰ განწმიდა. და ეგრეთვე ვნებისა მისგან, რომელსა ²¹ კირჩხიბი ეწოდების, განკურნა. და ერთისა მიერ მარცულისა, რომელი-იგი აკურთხა და მისცა, საუნჯენი იფქლისანი გარდაცემულ ყვნა და ყრმა ჯურღმულსა ²² შთავრდომილი უხილავად მისდა გამოჩინებითა განარინა. და სიკუდილი შობადთა ყრმათა დააყენა, რომელნი-იგი არღა მოსრულ იყვნინან ცხოვრებად და სიკუდილისაგან წარი-	ტაცნიან. ხოლო დედა მათი, რომელი არა-არა ²³ უმოლხინე ²⁴ იყო ბერწსა და უქმსა თვნიერ საღმრთათა მათ შობისათა, ²⁵ ესე ლოცვითა თვსითა შვილიერად და მხიარულად გამოაჩინა. და შერისხვითა ხოლო სიმრავლე ²⁶ მკალთა წარდეგნა. და კურიკე, აღმოსავლეთისა ²⁷ კომსი, მოუწყვლველად ბრძოლასა შინა დაიცვა ²⁷ ნაცვალად საჭურველისა წმიდისა ამის ²⁹ ძადისა სამოსლისა შემოსამან. და უწუმროებისაგან ³⁰ უნაყოფოება ქუეყანისა გარდამოყვანებითა ³¹ წუმისათა ³² განკურნა და ძრვისაგან ³³ დაცემა ანტიოქიისა ³⁴ წინაწარმეტყუელა. მრავალნი ზღვსა ღელვათაგან დანთქმად მიწვენულნი თვსითა გამოჩინებითა იქსნა ³⁵ და განაჩინნა და მრავალთა მონაზონთა წინამძღუარ ცხოვრებისა ექმნა. და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცვალა. ³⁶	Bv
B143r		D134	
A148r		A148v	
E97		C102	
Cv	ამასვე დღესა წმიდისა პეტრე მოწამისა, რომელსა ეწოდა აბესალომ. ამან სარწმუნოებისა კეთილად მსახურებითა და ჯორცთა ძალისა შემკულებითა აღორძინებულმან სიჭაბუკესა ოდენ ჰასაკისა თვსისასა ქრისტე ³⁷ ღმერთი კადნიერად აღიარა. ამისთვისცა შეიპყრა იგი მთავარმან ელევთერეპოლისამან ³⁸ და ³⁹ ვინათგან ვერცა ღიქნითა დაჰქსნა, ვერცა სიფიცხითა მოაღბო, ვერცა რისხვითა შეაშინა, ამისთვისცა ⁴⁰ ცეცხლსა მისცა იგი, რომლისა მიერცა წამებისა გვრგვნი შეიმოსა.	Ev	
	ამასვე* დღესა ქსენება იოვანე მორწმუნისა მეფისა.	B143	
	მწუხრსა თქუან ⁴¹ დღესასწაულისა და წმიდისა და ⁴² ცისკრად იკითხონ ⁴³ ცხოვრება წმიდისა ⁴⁴ და თქუენ გალობანი განცხადებისანი და წმიდისანი. სამხრად. წარდგომა ⁴⁵ : „პატიოსან არს წინაშე უფლისა სიკუდილი.“ (1) დასდებელი: „რა მთავარ ⁴⁶ უფალსა ყოვლი.“ (2) პავლე ებრაელთა: „ძმანო, მოიქსენენით წინამძღუ.“ (3)	F126	

* აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ ევლოგია E. ² მსახურთა E. ³ მორწმუნეთა D. ⁴ მიიწია | მივიდა BCEF. ⁵ სუმეონისა CE. ⁶ მზე BDEF. ⁷ ვითარ E. ⁸ სულიერთა | პირმეტყუელთა E. ⁹ იქმნა E. ¹⁰ იმ ღმდ B. ¹¹ ლომინოს D, ლომინოზის E. ¹² უადრეს BCF. ¹³ დღესა | წელსა BC. ¹⁴ მრავალნი – BCF. ¹⁵ მაღალნი – E. ¹⁶ რა – E. ¹⁷ ~ მგალობელსა და მღვდომარესა E. ¹⁸ სხუსა E. ¹⁹ და – E. ²⁰ დინებისაგან | დიდებისაგან B. ²¹ რომელსა | რწსა E. ²² ჯურღმულსა+შინა E. ²³ არა BCF. ²⁴ უმოლხინეს BCEF. ²⁵ შობადისათა E. ²⁶ სიმრავლე D. ²⁷ აღმოსავლეთისა D, აღმოსავალისა E. ²⁸ დაიცვა AE. ²⁹ მის E. ³⁰ უწუმროებისაგან E. ³¹ გარდამოყვანებითა | გარდამოვლენებითა E. ³² წუმისათა E. ³³ ძრვისაგან | მიერთგან D. ³⁴ ანტიოქიისა D. ³⁵ იქსნა E. ³⁶ მიიცვალა+და ანგელოზთაგან წარყვანებულ იქმნა ზეცად D (გაცხოველებულია გვიანდელი ხელით). ³⁷ ქრისტე C. ³⁸ ელევთერეპოლისამან E. ³⁹ და – E. ⁴⁰ ამისთვის E. ⁴¹ თქუან – E. ⁴² და – BCEF. ⁴³ იკითხონ – E. ⁴⁴ წმიდისა – E. ⁴⁵ წარდგომა | ფსალმუნი BCEF. ⁴⁶ მთავართა E. (1) ფს. 115,6. (2) ფს. 115,3. (3) გბრ. 13,7.

ჰპოვო¹ ოკლონბერსა Ⴕ. ალილუიამ: „მართალი ვითარცა ფინიკი ყუა.“ (1) სახარებად ლუკად-სი: „მას ჟამსა დადგა² იესუ ადგილსა ველ.“ (2) ჰპოვო³ ოკლონბერსა Ⴕ. განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მა.“ (3)

ԾԳԻՆԸ ԴԵԴԻՍԸ ԴԼ. წმიდისა დედისა ტ ა ტ ი ა ნ ე⁴ მოწამისა, რომელი იწამა ალექსანდრე მეფისა ზე ჰრომს, რომლისა⁵ მამა იყო დიაკონი ეკლესიისა. ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს⁶ | მოყვანებულ⁷ იქმნა წინაშე მეფისა და მის⁸ თანა ტადრად კერპთა შევიდა და მას შინა მდგომარენი კერპნი ლოცვითა შეარყინა და ქუეყანად დააკუთნა, რომლისათჳსცა იცა პირსა და ფუცხუთა მიერ წარბნი და წამწამნი მისნი⁹ დამოეხეთქნეს¹⁰ და მერმე დამოეკიდა და იხუებთა და თავი დაეყვნა¹¹ სამართებლითა. ხოლო ამისა შემდგომად | მკეცთაგან¹² და ცეცხლისაგან განუღვენელად გამოჩნდა და ესრეთა მახვლითა წარეკუთა¹³ თავი.¹⁴

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მეორე ტ ი ს ი. ესე იყო პატივითა მკედართაგანი და ქრისტეს მსახურებისათჳს წინაშე | დეოკლიტიანე¹⁵ მეფისა¹⁶ მიიყვანა¹⁷ და ესოდენ იგუემა, ვიდრე-ლა¹⁸ შუდ დღე ოდენდა ცხოვნდა¹⁹ და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა მარკოზისი, რომელსა ეწოდა იოვანე.²⁰

მ წ უ ხ რ ს ა²¹ და ც ი ს კ რ ა დ ყოველი²² განცხადებისა და წმიდისა და²³ ეგრეთვე სამხრად ჟამისწირვასა.²⁴

ԾԳԻՆԸ ԴԵԴԻՍԸ ԴԼ. წმიდათა მოწამეთა ერმილო და სტრატონიკო მისი,²⁵ რომელნი იწამნეს ლიკინიოზ მეფისა ზე. | ხოლო იყო წმიდად ერმილოს დიაკონი ეკლესიისა, და²⁶ დიდისა მისგან სარწმუნოებისა,²⁷ რომელი იყო მის თანა, წარდგა წინაშე მეფისა | და ქრისტე²⁸ აღიარა. პირველად უკუე იცა პირსა შანთებითა

რვალისადათა და მერმე სიმრავლითა წყლულებათადათა იგუემა, რომელთა მიერ სტრატონიკე კადნიერებად მოიყვანა, რომელი-იგი მეგობარი²⁹ იყო წმიდისა მის, რამეთუ სცემდეს რაა წმიდასა ერმილოსს მახვლგანწონილებითა³⁰ არგნებითა, განიპო გული და³¹ მუცელი ნეტარისა მის, რომლისათჳსცა ლმობიერ იქმნა წმიდად სტრატონიკე და³² ტიროდა.³³ და ესრეთ განცხადნა, | ვითარმედ ერთ არს იგი სარწმუნოებითა მის თანა და ზიარ გონებისა მისისა. ხოლო³⁴ განიკითხა რაა მეფისა მიერ, თავი თჳსი ქრისტეანედ აღიარა და ესრეთ იგუემა და³⁵ ერმილომ³⁶ თანა ისტრო მდინარესა შთაიგდო,³⁷ რომელსა შინა ნეტარი აღსასრული მიიღეს.³⁸

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევგენი ა მ ა ს ი და მისთანათა. | ესე იყო ჰრომი, ასული³⁹ ფილიპე ეპარხოზისა⁴⁰ ჰრომისა, კომოდ მეფისა ზე, რომლისა მიერ ალექსანდრიას | წარიგზავნა⁴¹ მამა მისი, სადა-იგი ეპარხოზობისა⁴² პატივი აქუნდა. ხოლო იგი⁴³ ცოლით და შვილით⁴⁴ თჳსითურთ⁴⁵ წარვიდა მუნ, რომელთაგანი ერთი იყო ნეტარი ევგენია, რომელიცა⁴⁶ ისწავლიდა სწავლასა საწარმართოსა და მრავალთა წიგნთა რაა წარიკითხვიდა, ეპისტოლეთა⁴⁷ წმიდისა პავლე მოციქულისათა მიემთხჳა და ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებად მათ მიერ ისწავა და ესრეთ დაუტევა მამული იგი შფოთი და საცთური და ორთა საჭურისთა თანა სამამაკაციოთა⁴⁸ შემოსილი⁴⁹ ერთსა ალექსანდრიისა⁵⁰ მონასტერთაგანსა მივიდა და მიზეზი მუნ მისლვისა თჳსისა | აუწყა ეპისკოპოსსა⁵¹ ელენოსს⁵² და მისთანათა მათ თანა წმიდისა⁵³ ნათლისღებისა⁵⁴ ღირს იქმნა სახესა თანა მონაზონებისა. და ესრეთ კრებულსა⁵⁵ მონაზონთასა შეერაცხა, ვინადაცა შემდგომად რაოდენისამე⁵⁶ ჟამისა განგებად წინამძღურობისა ერწმუნა,⁵⁷ სადა-იგი საკურველთმოქმედებისათჳს,⁵⁸ რომელთა ღმერთი

¹ ჰპო DF, ჰპოუ E. ² დგა B. ³ ჰპო CEF. ⁴ ტატიანა CEF. ⁵ რომლისა C. ⁶ აღსარებისათჳს F. ⁷ მიყვანებულ E. ⁸ მის თანა] მიწა E. ⁹ მისნი — E. ¹⁰ დამოეხეთქნეს] აღმოეხურნეს E. ¹¹ დაეყვნა E. ¹² ~ ცეცხლისაგან და მკეცთაგან E. ¹³ წარეკუთა+წმიდა E. ¹⁴ თავი+მისი E. ¹⁵ დეოკლიტინე B, დეოკლიტიანესა E. ¹⁶ მეფისა — E. ¹⁷ მიიყვანა E. ¹⁸ ვიდრე — BCE. ¹⁹ ცხოვნდა BCEF. ²⁰ იოვანე] პავლე E. ²¹ მწუხრი E. ²² ყოველი — E. ²³ და — E. ²⁴ ჟამისწირვასა — E. ²⁵ სტრატონიკოსი E. ²⁶ და+და E. ²⁷ სარწმუნოებისა A. ²⁸ ქრისტე BC. ²⁹ მეგობარ D. ³⁰ მახვლგანწონილითა AD. ³¹ ~ ნეტარისა მის და მუცელი F. ³² და — E. ³³ ტიროდა — E. ³⁴ ხოლო] რამეთუ E. ³⁵ და — E. ³⁶ ერმილოს BC, ერმილოს E. ³⁷ შთაიგდო A. ³⁸ მიიღეს+და გვრვანი წამებისა E. ³⁹ ასოლი F. ⁴⁰ ~ ჰრომისა ეპარხოზისა C, ეპარხოზისა BC. ⁴¹ წარიგზავნა] წარივლინა E. ⁴² ეპარხოზობისა BC. ⁴³ იგი — D. ⁴⁴ შვილითურთ BCDEF. ⁴⁵ თჳსითურთ — BCE. ⁴⁶ რომელი BC. ⁴⁷ ეპისტოლეთა BCEF. ⁴⁸ სამამაკაციოთა E. ⁴⁹ შესამოსლითა E. ⁵⁰ ალექსანდრიისა E. ⁵¹ ეპისკოპოსა E, ეპისკოპოსსა F. ⁵² ელენოს E. ⁵³ წმიდასა E. ⁵⁴ ნათლისღებასა E. ⁵⁵ კრებულსა+თანა BCE. ⁵⁶ რაოდენისამე E. ⁵⁷ ერწმუნა A. ⁵⁸ საკურველთმოქმედობისათჳს A.

(1) ფს. 91,13. (2) ლუკ. 6,17. (3) ფს. 111,6.

A149r
Dv

Cv

Bv

F126v

E98

A149v

B154

D135

C103

F127

A150r
Ev
Bv

იქმოდა მის მიერ, დედაკაცი ვინმე მთავართაგანი მივიდის მისა,¹ სახელით მელანთია,² სნეულებისა მისთვის, რომლითა შეპყრობილ იყო, რომლისა-განცა განიკურნა წმიდისა ამის³ მიერ, რომლისა⁴ მიერ⁵ შესმენილ იქმნა ცილისწამებითა | უჯეროვანთა,⁶ რამეთუ სახისა მისთვის⁷ სამამაკაციო-სა, რომლითა შემოსილ იყო ნეტარი ევგენია, აგონა, ვითარმედ ჭაბუკი არს წუთლა უწუერული და სიკეთითა მისითა იწყლა უბადრუკი იგი და საქმედ სიბილწისა⁸ აწუევდა მის თანა. ხოლო ვითარ განიშორა და წარიდევნა მის მიერ, წარვიდა და შეასმინა იგი ვითარცა⁹ მაძულებელი¹⁰ საქმედ ცოდვისა წინაშე ეპარხოზისა¹¹ და მან ვითარ ბრძანა წარდგინებაჲ ევგენიასი,¹² წინაშე მისა¹³ განცხადნა ყოველივე საიდუმლო¹⁴ მისი.¹⁵ არა¹⁶ ხოლო თუ რომელ სახითა მამათათა¹⁷ დედაკაცი იყო, არამედ რამეთუ იგი არს ასული ეპარხოზისა,¹⁸ რომლისათვისცა | მამა და დედა თვისი¹⁹ ქრისტეს სარწმუნოებასა მოიყვანნა და მათ თანა მრავალნი სხუანი სახლეულნი თვისნი, ვინაჲცა მამამან მისმან პატივი ეპარხოზობისა²⁰ განაგდო და ნათელ-ილო და ქრისტეანეთა ეკლესიისა²¹ ეპისკოპოსად კელთდასხმულ იქმნა. და²² ამისა²³ შემდგომად წამებისა მიერ სრულ იქმნა, რამეთუ დაესხნეს მას წარმართნი და შორის ტაძრისა და საკურთხევლისა მოკლეს იგი მახვლითა. | ხოლო წმიდაჲ ევგენია პრომს წარიყვანა თვისთა თანა მძათა და პროტა და²⁴ ჯაქინთო²⁵ საჭურისთა,²⁶ რომელნი-იგი პირველითგან შეუდგეს მას, რომელთაცა წარეკუთნეს თავნი. ხოლო მას ლოდი მძიმე მოაბეს და ტიბერიონ მდინარესა შთააგდეს.²⁷ ვითარ უვნებელად გამოვიდა მიერ,²⁸ მახვლითა²⁹ წარეკუთნა თავი.

ათცამეტსა³⁰ იანვარისასა განვკჳზავნით³¹ დღესასწაულსა განცხადებისასა. მ წ უ ხ რ ს ა³²

უფალო ღალადყავსა და სტიქარონად | ყოველი განცხადებისა³³ ითქუას | კარგები³⁴ დასდებლები.³⁵ ცი ს კ რ ა დ შემდგომად კანონისა იბაკოჲ. საკითხავი: „კუალად იესუ“ გინა ოქრობირისაჲ: „მონათა თანა მეუფე.“ და ორნივე³⁶ გალობანი: განაპონი და ზღვსა³⁷ დელვანი.³⁸ განძლიერდა-სა ზედა³⁹ წარდგომა⁴⁰ და⁴¹ ღალადყავსა ზედა⁴² კონდაკი.⁴³ აქებდითსა ზედა დასდებელნი. დიდებასა ზედა და აწლამ. „დღეს ქრისტე ნათელს-იღებს“ და დიდებაჲ მაღალთაჲ და წმიდაო ღმერთოჲ. სამხრად⁴⁴ აკურთხევისი და სხუაჲ⁴⁵ ყოველი განგებაჲ⁴⁶ დღესასწაულისაჲ ფსალმუნთაგან⁴⁷ კიდე.⁴⁸

ԳԵՂՈՐ ԴԵՄԻՏՐԻՍ ԴԾ. წმიდათა მამათაჲ, რომელნი სინას⁴⁹ მოისრნეს ბარბაროზთაგან. ესენი მოლუაწებით ცხორებისა⁵⁰ მოსურნე⁵¹ იქმნენ⁵² და ყოვლისავე მსოფლიოჲსა⁵³ საქმისაგან იჯმნეს და უდაბნოთა შინა დაემკვდრნეს, რომელთა თანა იყო ნეტარი⁵⁴ ნილოცა, ეპარხოზყოფილი⁵⁵ კოსტანტინეპოლისაჲ,⁵⁶ რომელმან ძალითა სიტყუათათა და მადლითა სულისა წმიდისაჲთა შუენიერნი სწავლანი აღწერნა მოლუაწებისა მიმართ განმაბრძნობელნი. ეკრეთვე ცხორებაჲ და მოსრვაჲ და⁵⁷ ტყუეობაჲ⁵⁸ | წმიდათა ამათ მამათაჲ აღწერა და ტყუეობაჲცა თეოდულესი,⁵⁹ ძისა თვისისაჲ. ხოლო მოისრნეს წმიდანი ესე მამანი ბარბაროზთაგან, რომელთა ვლემშიონ⁶⁰ ეწოდების, რომელნი მკვდრ არიან უდაბნოთა შინა არაბიათგან ეგვპტემდე⁶¹ | და პირ-სა ზღვსა მეწამულისასა. და უწინარეს ამათ-სა არამცირედითა | ჟამითა მოისრნეს სხუანი⁶² რაითს⁶³ და სინას აგარიანთა⁶⁴ მიერ⁶⁵ და ჰაბაშ-თა,⁶⁶ რიცხუთ⁶⁷ ოთხმოცნი მამანი ოცდარვასა⁶⁸ დეკენბერისა თვისასა,⁶⁹ რომელთა წინამძღუარნი იყვნეს წმიდაჲ პავლე და წმიდაჲ იოვანე.

B155
A150v

C104

D136
E90

F128

Bv

¹ მისსა CDF. ² მელანია D. ³ მის E. ⁴ რომლისა — BC. ⁵ მიერ — BC. ⁶ უჯეროვანთა E. ⁷ მისთვის მის BC. ⁸ სიბილწისად E. ⁹ ვითარ E. ¹⁰ მაძულებელი AE. ¹¹ ეპარხოზისა EF. ¹² ევგენიის B. ¹³ მისსა ABCD. ¹⁴ საიდუმლო AE. ¹⁵ მისი — E. ¹⁶ არცა E. ¹⁷ მამაკაცისათა E. ¹⁸ ეპარხოზისა BE. ¹⁹ თვისი — BC. ²⁰ ეპარხოზობისა BC. ²¹ ეკლესიისა E. ²² და... იქმნა — E. ²³ ამისა A. ²⁴ და — B. ²⁵ ჯანკინთო D. ²⁶ საჭურისთა F. ²⁷ შთააგდეს+და BCDEF. ²⁸ მიერ — BCE. ²⁹ მახვლითა E. ³⁰ ათცამეტსა] ԴԼ BCEF. ³¹ განვკჳზავნით BCDE. ³² მწუხრი BCF, მწუხრსა... სტიქარონად] და მსგებსი განცხადებისაჲ მწუხრი E. ³³ განცხადებისაჲ] დღესასწაულისაჲ E. ³⁴ კარგები — E. ³⁵ დასდებლები — E. ³⁶ ~ გალობანი ორნივე E. ³⁷ ზღვსა E. ³⁸ დელვანი+ორ-ორვერ E. ³⁹ ზედა — E. ⁴⁰ წარდგომაჲ] წიგნი E. ⁴¹ და — BCDEF. ⁴² ზედა — E. ⁴³ კონდაკი... ღმერთოჲ] იბაკოჲ E. ⁴⁴ ~ ყოველი წესი დღესასწაულისაჲ სამხრად ფსალმუნი აკურთხევისი E, სამხრად+ფსალმუნი E. ⁴⁵ სხუაჲ — BCE. ⁴⁶ განგებაჲ] წესი E. ⁴⁷ ფსალმუნთაგან — BCEF. ⁴⁸ კიდე — BCEF. ⁴⁹ ~ მოისრნეს სინას E. ⁵⁰ ცხორებასა D. ⁵¹ მოსურნე E. ⁵² იქმნეს ADE. ⁵³ მსოფლიოჲსა E. ⁵⁴ ~ ნილოცა ნეტარი F. ⁵⁵ ეპარხოზყოფილი E. ⁵⁶ კოსტანტინეპოლისა BC, კოსტანტინეპოლისაჲ E. ⁵⁷ და — C. ⁵⁸ ტყუეობაჲ — C. ⁵⁹ თეოდულესი BC, თეოდულესი E, თეოდულესი F. ⁶⁰ ვლემშიონი E. ⁶¹ ეგვპტემდე E. ⁶² სხუანი — E. ⁶³ რაითს A, რაითს E. ⁶⁴ აგარიანთაგან E. ⁶⁵ მიერ — E. ⁶⁶ აბაშთა F. ⁶⁷ რიცხუთ E. ⁶⁸ ოცდარვასა] ԽԻ BCEF. ⁶⁹ თვისასა — E.

- A151r ამავე დღესა წმიდისა მამისა სტეფანე-
სი, რომელმან აღაშენა მონასტერი | ჰინოლაკ-
კოხსაჲ.¹ ესე იყო აღმოსავალით მდიდარი და
დიდებული მსგავსად ღიღისა იობისა.² ხოლო
პირველითგანვე მოღუაწებით ცხორებისა³ მო-
შურნე იქმნა და იორდანისა უდაბნოჲსა მონას-
ტერთა მიიწია და წმიდისა ეფთჳმის⁴ და საბაჲს
და თევდოსის ცხორებაჲ⁵ და მოქალაქობაჲ გა-
მოიწერა გულსა თჳსსა და ქცევასა მათსა მიჰ-
ბადვიდა. და უკუანაჲსკენელ კოსტანტინეპოლის
მივიდა⁶ ჟამთა ლეონ ისავრომოსთა⁷ და წმიდი-
სა გერმანოს პატრიარქისა მიერ შეწყნარებულ
იქმნა და ჟამ რაოდენმე⁸ მის თანა დაადგრა და
მრავალნი სწავლანი სარგებელისანი მის მიერ
Cv ისწავნა და საქმეთათჳს მოღუაწებისათა განმზ-
რახ⁹ უცთომელ¹⁰ იქმნა მას. და ესრეთ აღაშენა
ჰინოლაკკოხსა¹¹ მონასტერი და მას შინა სიმ-
რავლე¹² მონაზონთაჲ შეკრიბა და სწავლითა და
მოდურებითა საღმრთოთაჲ ესენი აღზარდნა და
საზომად ჰასაკისა მის სულიერისა სავსებისა
ქრისტესისა მოიყვანნა, კეთილად უკუე აღასრუ-
ლა ცხორებაჲ¹³ თჳსი და მისთჳს განმზადებუ-
ლისა მის ნეტარებისა გამოცხადებაჲ ამასვე
Dv ცხორებასა¹⁴ მოიღო, რომლისათჳს ეგულებოდა
რაჲ აღსრულებაჲ, | მრავალთა მიუთხრა და
საუკუნეთა მათ სამკვდრებელთა და სავანეთა
მიმართ მიიცვალა.*
- ათხუთმეტითგან¹⁶ იანვარისაჲთ იწყონ თქუ-
მად ორსა კანონსა, რამეთუ ქრისტეს¹⁷ შობითგან
ვიდრე აქამოდმე¹⁸ თჳთოჲ¹⁹ ითქუმოდა. მწუხრ-
სა²⁰ უფალო დაღაფავსა²¹ ზედა²² დასდებელნი
მამათანი. სტიქარონად²³ მსგეფსისანი.²⁴ ლიტანი-
სად²⁵ „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ | ცისკ-
რა²⁶ ღმერთი უფალსა ზედა ესევე.²⁷ შემდ-
გომად²⁸ კანონისა²⁹ იკითხონ საკითხავი³⁰ წმი-
დისა ნილოჲს თქუმული³¹ მამათათჳს. გალობა-
ნი³² მამათანი და³³ მსგეფსისანი.³⁴ სამხრად
წარდგომაჲ,³⁵ კმაჲ³⁶ ლ გუერდი: „პატიოსან არს
წინაშე უფლისა.“ (1) დასდებელი:³⁷ „რაჲ მივა-
გო³⁸ უფალსა“ ვიდრე³⁹ „ვხადოდი.“ (2) პავლე
ებრაელთაჲ: „ძმანო, დაემორჩილენით წინა“
ვიდრე⁴⁰ „უკუნიითი უკუნისამდე, ამენ.“⁴¹ (3) ალე-
ლუიაჲ, კმაჲ⁴² ო: „კმობდეს მართალნი უფლი-
სა⁴³ მიმართ.“ (4) სახარებაჲ მათესი, თავი⁴⁴ ხო:
„მას ჟამსა,⁴⁵ ვითარცა იხილა იესუ ერი იგი“
ვიდრე „ფრიად არს ცათა შინა.“ (5) განიცადე:⁴⁶
„იხარებდით მართალნი უფლისა მიერ.“ (6)
გოდუნს ღმრთისა⁴⁷ წმიდისა მამისა⁴⁸
ჩუენისა ამა პავლესი⁴⁹ თებაიდელისაჲ.⁵⁰ ესენე-
ტარი პავლე იყო ჟამთა დეკეოზ⁵¹ და ვალერიანე
მღევართა მეფეთასა⁵² თებაიდით⁵³ ეგვპტისაჲთ.
ხოლო ვითარცა გულისკმა-ჰყოფდა⁵⁴ დისიძისა
თჳსისა უკეთურებასა, რამეთუ ეგულებოდა განცე-
მაჲ მისი,⁵⁵ რაჲთა დაიპყრას⁵⁶ მამულისა⁵⁷ სამკვდ-

* „ამასვე დღესა (ამასვე დღესა... დაიძინა) მიცვალება წმიდისა ნინო (ნინოს ცხოვრების ტექსტს არ შეიცავენ ABCD ნუსხები) მოციქულისაჲ და ქართველთა განმანათლებელისაჲ, რომელმან ფრიადნი მოღუაწებანი და ურიცხვნი სას-
წაულნი აღასრულნა და მრავალგზის წამებანი(!) მირიან უღმრთოჲსა კელმწიფისაგან. ესე ნეტარი ნინო დაღაცათუ
დებლობითა ბუნებითა ფრიად უკუანაჲს იყო თავთა მათ მოციქულთაჲსა, არამედ (Ev) მაღლითა და სასწაულითა
ღმერთმან სწორ მათდა გამოაჩინა და დავიწყებული ქუეყანაჲ ქართლისაჲ ძლითა სიტყუათა მისთათა და ურიცხვთა
სასწაულთა აღსულებითა მოაქცია და სწავლითა თჳსითა დაამტკიცა, რომელ მიერითგან და ვიდრე აღსასრულა-
დმე ჰვიეს და ნამუშავენი თჳსი წმიდასა ღმრთისშობელსა შეჰკვდრა. და იტყჳნ ვიეთნიმე მამათაგანნი, ვითარმედ
ნამუილადცა ზოგნობით (!) განყოფასა მოციქულთასა წმიდისა ღმრთისშობელისა წილი იყო ქართველთა ნათესავი.
ამისთჳს დედაკაცისაგან ინება მოქცევაჲ მისი და სავსემან დღითა კეთილითა დაიძინა E; ამასვე დღესა წმიდისა
მოციქულისა ნინოჲსი, რომელმან ქართველი მოაქცია“ F.

¹ შინოლაკკოხსაჲ BCF. ² იობისა BF. ³ ცხოვრებისა B. ⁴ ეფთჳმის F. ⁵ ცხოვრებაჲ B. ⁶ მივიდა+და BC] მიიწია E.
⁷ ისავრომოსთა E, ისავრომოსთა F. ⁸ რაოდენმე E. ⁹ გამზრახ A. ¹⁰ უცთომელ E. ¹¹ შინოლაკკოხსა BCE, შინოლაკკოხსა F.
¹² სიმრავლე B. ¹³ ცხოვრებაჲ B. ¹⁴ ცხოვრებასა B. ¹⁵ მიიღო E. ¹⁶ ათოთხმეტითგან D, ათხუთმეტითგან... ითქუმოდა –
E. ¹⁷ ქრისტე D. ¹⁸ აქამოდმე B. ¹⁹ თითოჲ BCEF. ²⁰ მწუხრი BCEF. ²¹ დაღაფავსა A+წმიდისა ნინოჲსი და E. ²² ზედა –
E. ²³ სტიქარონად+წმიდისა და E. ²⁴ მსგეფსისანი B, მსგეფსისა E. ²⁵ ლიტანისა E+მოციქულო წმიდაო დიდებაჲ და
E. ²⁶ ცისკრად – E. ²⁷ ესევე – E. ²⁸ შემდგომად – E. ²⁹ კანონი E+ C E. ³⁰ საკითხავი... მამათათჳს] ორჯერ ცხორებაჲ
წმიდისა ნინოჲსი დაღაფავსა E. ³¹ თქუმული F. ³² ~ მამათაჲ გალობანი E. ³³ და მსგეფსისანი] ორნი წმიდისა ნინოჲსნი
და ერთნი წმიდათა მამათანი და ყოველი წესი სრულიად, პირველ მოციქულისაჲ E. ³⁴ მსგეფსისანი E. ³⁵ წარდგომაჲ]
ფსალმუნი BCEF. ³⁶ კმაჲ ლ გუერდი] „ყოველსა ქუეყანასა“ დასდებელი „ცანი უთხრობენ“, სხუაჲ E. ³⁷ დასდებელი –
E. ³⁸ მივავთ E. ³⁹ ვიდრე ვხადოდი] ძმანო, ღმერთმან ჩუენმან ჰპოო ოკდონბერსა E. ⁴⁰ ვიდრე – B, ვიდრე... ამან – E.
⁴¹ ამინ B. ⁴² კმაჲ ო – E. ⁴³ უფლისა მიმართ] სხუაჲ მართლუენ მეუ E. ⁴⁴ თავი+„მაშინ მიუგო პეტრე იესუს“, სხუაჲ
E. ⁴⁵ ჟამსა+შინა E. ⁴⁶ განიცადე B. ⁴⁷ მამისა ჩუენისა – C. ⁴⁸ პავლე E. ⁴⁹ თებაიდელისა A. ⁵⁰ დეკეოს F. ⁵¹ მეფეთაჲსა E.
⁵² თებაიდით A. ⁵³ ეგვპტისაჲთ E. ⁵⁴ გულისხმა-ჰყოფდა BC. ⁵⁵ მისი+და E. ⁵⁶ დაიპყრას E. ⁵⁷ მამული E.

(1) ფს. 115,6. (2) ფს. 115,3. (3) ებრ. 13,17-21. (4) ფს. 33,18. (5) მათ. 5,1-12. (6) ფს. 32,1.

	რებელისაგან ზუედრებული მისდა ნაწილი, განე- შორა ¹ სოფლისაგან და ივლტოდა ამბოხებათაგან და განისუენა ² უდაბნოთა შინა და მათა შინა დაეპყდრა და ქუეყანასა ქუეშე ³ ქუაბსა რასმე შინა შთავიდა, რომელსა შინა მონაზონებისა ცხო- რებად ⁴ კეთილად აღასრულა და მრავალთა მათ წელთა ცხოვრებისა ⁵ მისისათა სიგრძე ⁶ სათნოები- თა სრულ-ყო, რამეთუ ყოველნივე ⁷ სათნოებანი წარჰმართნა ⁸ უნაკლულად და უშფოთველობასა ვნებათასა და სრულსა ⁹ უვნებლობასა ⁹ მისწუთა და სული თჳსი მშვიდობით ¹⁰ კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა. ¹¹ ამისა ¹² მივიდა მამა ანტონი ვიდრე სოფელსადა შინა იყო და ფრიად დაუკურდა მას ¹³ ქცევისათჳსცა და ცხოვრებისა და ადგილისა და ჟამისა მისთჳს განშორებისა, რამეთუ პირველ ყოველთაჲსა ¹⁴ იკადრა უშინაგანესსა მას უდაბ- ნოსა შესლვაჲ და მოლუაწებისა სარბიელსა აღ- სრულებაჲ და ასდაცამეტისა წლისაჲ უფლისა ¹⁵ მივიდა.	
Bv		
F129		
D137		
A152r		
	ამასვე დღესა წმიდისა იოვანე გლა- ხაკისაჲ, რომელი იყო ძე ევტროპიოს ¹⁶ მთავრი- საჲ და დედისა თეოდორაჲსი. ზოლო სიყრმე- სავე ¹⁷ თჳსსა ვიდრელა ისწავლიდა ფარულად მზარდულთა და მშობელთა თჳსთაჲსა, შეეყო მონაზონსა ვისმე და დაუძინებელთა მონასტერსა მიიწია და მას შინა სახე მონაზონებისაჲ შეიმოსა და ყოველთავე სიფიცხლითა მოლუაწებათაჲთა ¹⁸ შემუსრა თავი თჳსი. ზოლო ვინაჲთგან მშო- ბელთა სიყუარულითა და სურვილითა მოწყლა იგი ბოროტმან, ამითაცა ¹⁹ დაამკუა მკლომი ²⁰ იგი უკეთური, რამეთუ წინამძღუარსა მონასტრისასა გამოუცხადა ბრძოლაჲ მისი ²¹ და მისგან და ძმათა ყოველთაგან ლოცვაჲ მცველად თჳსა ²² მიიღო და სახითა გლახაკისაჲთა ძუელთა სამოსლითა შემოსილი სახლად მამულად მიიწია, სადა-იგი გარეშე ბჭეთა მცირე ტალავარი აღიშენა ²³ და სამისა წლისა ჟამთა ფრიადითა იწროებითა შე- ჭირვებულმან და თჳსთა მონათა მიერ კუედნილ- მან მრავალი ღუაწლი დაითმინა, რამეთუ ზედ-	ვიდა მამა-დედათა თჳსთა წარჰვლიდიან რაჲ საუცრებითა ²⁴ საწუთროთა ²⁵ და არასადა გა- მოუცხადა მათ თავი თჳსი და ვერცადა ²⁶ მათ იცნეს იგი სახისა მისთჳს შეურაცხისა. ზოლო რაჟამს ეგულებოდა მიცვალებაჲ, თჳსსა დედასა მოუწოდა და მიცემითა ოქროსა სახარებისა- თა, რომელი-იგი ვიდრელა სასწავლოს ²⁷ იყო, შეეშადა მისდა, თავი თჳსი გამოუცხადა მას და ესრეთ აღსასრული ცხოვრებისაჲ მიიღო. ამასვე დღესა წმიდისა ზარიტინისი, A152v რომელი იყო მკევალი კლავდიანოჲსი ²⁸ ვისიმე, ²⁹ კაცისა კეთილისა და ქრისტეს მორწმუნისაჲ. ესე დეოკლიტიანეს ზე, ³⁰ ვითარცა ქრისტეანე, შესმე- ნილ იქმნა წინაშე დომენტიანე კომისისა, რომლი- სა წინაშე წარიდგინა და ქრისტე ³¹ ღმერთი კად- ნიერად აღიარა, რომლისა მიერ დაყუენილ იქმნა თავი ნეტარისაჲ ამის და ლუელფი შემწუველი დაესხა მის ზედა და ძმარი ცხარი გარდაესხა ³² ლუელფსა ³³ მას ზედა და მერმე შეკრულ იქმნა და ზღუასა შთაიგლო ³⁴ და ვითარ მიერ გამოვი- და ცოცხლებით, ლამპრებითა გუერდნი ³⁵ მისნი მოეწუნეს და ურმისთუალსა ზედა დაკრულსა ნა- კუერცხალსა ზედა ცეცხლისასა აქცევდეს, რომ- ლისაგან გამოჩინებითა ანგელოზისაჲთა განერა და მერმე ფრჩხილნი კელთა და ფერკთანი ³⁶ ამო- ჰქაღნეს და კბილნი მისნი აღმოჰფხურნეს. ზოლო ამისა ³⁷ შემდგომად სამეძვოს მიეცა უშჯულოჲსა ³⁸ მის მიერ, ვინაჲცა ილოცა ქალწულებისა თჳსი- სა განუხრწნელად დამარხვაჲ და ესრეთ მეყსა ³⁹ შინა სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ამასვე დღესა წმიდისა ელჰიდი მღელ- მოწამისაჲ და მისთანათაჲ და ქსენებაჲ ლეონ ⁴⁰ დიდისა მეფისაჲ. მწუხრი უფალო ღალადყავსა დასდებელ- ნი წმიდათანი და ⁴¹ სტიქარონად ⁴² მსგეფსისანი. ცისკრად ცხოვრებაჲ წმიდისა ⁴³ ამაჲ პავლესი F130 და წმიდისა იოვანე გლახაკისაჲ. და ეგრეთვე გალობანი მათნი და მსგეფსისანი. სამხრად ყოველი განგებაჲ მამათაჲ აღესრულოს.

* აქ E ნუსხა წყდება.

¹ განეშორა B. ² განისუენა A. ³ ქუეშე BE. ⁴ ცხოვრებაჲ B. ⁵ ცხოვრებისა B. ⁶ სიგრძე B | სიბერე F. ⁷ ყოველნი E.
⁸ ~ უნაკლულად წარჰმართნა E. ⁹ უვნებლობასა C. ¹⁰ მშვიდობით – BCE. ¹¹ შეავედრა D. ¹² ამისსა CE. ¹³ მას – BCE.
¹⁴ ყოველთასა BCE. ¹⁵ უფლისაჲ | ღმრთისა E. ¹⁶ ევსტროპიოს F. ¹⁷ სიყრმესავე B. ¹⁸ მოლუაწებისაჲთა F. ¹⁹ ამითცა F.
²⁰ მკლომი A. ²¹ მისი | თჳსი BCE. ²² თჳსსა C. ²³ აღაშენა F. ²⁴ საოცრებითა BDEF. ²⁵ საწუთროსა CE, საწუთროსათა D.
²⁶ ვერცა C. ²⁷ სასწავლოსა D. ²⁸ კლავდიანოჲსი D, კლავდიანოჲსი BCE. ²⁹ ვისმე C. ³⁰ ზე B. ³¹ ქრისტე C. ³² გარდაეს-
ხეს BCE. ³³ ლუელფსა B. ³⁴ შთაიგლო A. ³⁵ გუერდნი A. ³⁶ ფერკთა BCEF+მისთანი BCEF. ³⁷ ამისსა A. ³⁸ უშჯულოჲსა
F. ³⁹ მეყსა C. ⁴⁰ ~ დიდისა ლეონ F. ⁴¹ და – BC. ⁴² სტიქარუნად F. ⁴³ წმიდისა – BCEF.

- A153r **ⲄⲠⲙⲓⲥ ⲛⲉⲩⲏⲥⲓⲥ ⲛⲉ.** წმიდისა და ყოვ-
ლად ქებულისა მოციქულისა პეტრეს ჯაჭუ-
თა თაყუანისცემაჲ, რომელნი დასხნა მის
ზედა ჰეროდე ოთხთა სამთავროთა მთავარმან, |
ვითარცა გუაუწყებს ლუკა საქმესა შინა მოცი-
ქულთასა და გამოჩინებითა ანგელოზისაჲთა და-
სცუვეს მისგან. ხოლო მორწმუნეთა ვიეთმე პოვ-
ნეს ივინი და დაჰმარხნეს. შემდგომითი შემდგო-
მად რომელნი-იგი უკუანაჲსკნელ მორწმუნეთა
მეფეთა¹ მიერ კოსტანტინეპოლის აღმოიყვანნეს
და დაისხეს ტაძარსა წმიდისა პეტრესსა, მახ-
ლობელად დიდისა ეკლესიისა.
- D138 | ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პანსო-
ფისი. ესე იყო ალექსანდრიელი, რომლისა მა-
მაჲ ანთიპატოზისა² მთავრობითა პატივცემულ
იყო და ეწოდებოდა მას ნილო. ხოლო სიმდიდ-
რითა მონაგებთაჲთა და სიმახჴლითა გონები-
საჲთა თავსა სწავლულებისასა აღვიდა საწარ-
მართოთა და ღმრთივსულიერთა წიგნთასა. ამან
შემდგომად მამისა თჳსისა აღსრულებისა ყოვე-
ლი სიმდიდრე გლახაკთა განუყო და ქუეყანი-
სა მონაგებთა შეურაცხებითა უფალი ღმერთი
Cv მხოლოდ გამოიძია | და უდაბნოდ მიიწია და
ოცდაშუდისა წლისა ჟამთა მათ შინა განისუენა,
რამეთუ გონებაჲ ქუეყანით ზეცად აღამაღლა და
მხოლოდ ღმერთისა ჰზრახვიდა. ხოლო ვინაჲთ-
გან შეუძლებელ იყო ესოდენტა სათნოებათა მის-
თა დაფარვაჲ, შეისმინა წინაშე ავლუტალიოს³
ალექსანდრიელთა მთავრისა, რომელი ბრძოლად
ქრისტეანეთა მოვლენილ იყო დეკეოზ⁴ მეფისა
Fv მიერ. წარდგა | უკუე წინაშე მისა და ზღაპართა
მათთაგან ამაოებასა კერპთასა ამხილა და წამე-
ბითა ჭეშმარიტითა ქრისტეს ღმრთეებაჲ ქადა-
გა და სიციბილი იგი მძლავრისაჲ მის სირცხ-
ლეულ ყო და ტანჯვათა მიერ ფიცხელთა გვრ-
გვნი წამებისაჲ დაიდგა.⁵
- A153v ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა | დანაკ-
ტო წიგნისმკითხველისაჲ. ესე იყო ილირიკიე-
ლი, მსახური ღმრთისა ეკლესიისაჲ, რომელი-იგი
არს ავლონს და ვითარ მიეღო ჭურჭელი ეკლე-
სიისაჲ, რაჲთა განარინოს იგი კერპთმსახურთა
წარტყუენვისაგან, ადგილსა რომელსაჲ შეჰყ-
რობილ იქმნა მათ მიერ და ზორვად დიონი-
სე⁶ კერპისა იიძულა. ხოლო ვინაჲთგან არა
თავს-იდგა, მოიკლა იგი მათ⁷ მიერ⁸ მახჴლებითა,
რომელნი-იგი აქუნდეს კელთა მათთა.
- | მწუხრი დასდებელი წმიდისა პეტრეს-
ნი. ლიტანიისაჲ და ღმერთი უფალსა ზედა და⁹
ოხითაჲ, კმაჲ D: ¹⁰ | „ჰრომი არაჲ დაუტევე და
Dv ჩუენდა მოიწიე ჯაჭუთა მათ მიერ, რომელნი შეი-
მოსენ შენ, თავო მოციქულთაო, რომელთაცა თა-
ყუანის-ვსცემთ და გვედრებით მეოხებითა შენითა
მოჰფინე ჩუენ ზედა დიდი წყალობაჲ.“ ცისკრად
იკითხონ პატიოსანთა ჯაჭუთათჳს და თქუნენ გა-
ლობანი მსგეფისანი და მოციქულისანი. სამხ-
რად ფსალმუნი: „ყოველსა | ქუეყანასა განკდა
C107 კმაჲ.“ (1) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ.“¹¹ (2)
საკითხავი საქმე მოციქულთაჲ: „მას ჟამსა შინა¹²
კელი მიყო“ ვიდრე „ერისა მის ჰურიათაჲსა.“¹³
(3) ალილუიაჲ. C: „აღიარებენ“¹⁴ ცანი საკჳ.“ (4)
ესე¹⁵ საქმე მოციქულთაჲ ჰპოვო¹⁶ აღვსებითგან¹⁷
მეოთხესა¹⁸ შაბათსა. სახარებაჲ იოვანესი, თავი
სC: „ამისა¹⁹ შემდგომად გამოუცხადა“ ვიდრე
„აღიღოს ღმერთი“ (5) ჰპოვო²⁰ ადგომისა მე-
თერთმეტედ სახარებად. განიცადე: „ყოველსა
ქუეყანასა განკდა კმაჲ მათი.“ (6)
- ⲄⲠⲙⲓⲥ ⲛⲉⲩⲏⲥⲓⲥ ⲛⲉ.** დიდისა²¹ ანტო-
ნისი. ესე წმიდაჲ მამაჲ ჩუენი ანტონი | იყო
F131 ნათესავით მეგჳტელი ჟამთა²² დეოკლიტიანე და
მაქსიმიანე მეფეთასა²³ მშობელთა და პაპთაჲთ-
გან ქრისტეს სარწმუნოებასა წურთილი. ხოლო
ცხოვრდა²⁴ ვიდრე დიდისა კოსტანტინესამდე და
ძეთა მისთა. ამან სამეზის სანატრელმან სიყრ-
მითგანვე | მისცა თავი თჳსი მოღუაწებით ცხო-
რებასა და ესოდენ²⁵ წარემატა, ვიდრეღა წეს და
კანონ ექმნა ყოველთა შემდგომად მისა²⁶ გამო-
ჩინებულთა წმიდათა ვიდრე დღენდელად დღედმ-
დე. და საკჳრველი²⁷ ესე არს, რამეთუ კნინდა და
პირველ ყოველთასა იყო და უვადრეს²⁸ | კაცთა
B159 ბუნებისა²⁹ მოქალაქობითა ყოველთა წინამძღუარ

¹ მეფეთა BCEF. ² ანთიპატოზისა F. ³ ავლუტალიოს C, ავლუტალიოს E, ავლუტალიოს F. ⁴ დეკეოზ] დეოკლიტიანე A. ⁵ დადგა A. ⁶ დიონისე B. ⁷ მათ – F. ⁸ მიერ – F. ⁹ და – BC. ¹⁰ D: მეოთხე D. ¹¹ უთხრობენ F. ¹² შინა – F. ¹³ ჰურიათაჲსა+ჰპოო ახსუებითგან მეოთხესა შაბათსა F. ¹⁴ აღიარებენ BCF. ¹⁵ ესე... შაბათსა – F. ¹⁶ ჰპოო BDEF, ჰპო C. ¹⁷ ახსუებითგან A. ¹⁸ მეოთხესა] D BF. ¹⁹ ამისა შემდგომად] მას ჟამსა შინა F. ²⁰ ჰპოო BEF, ჰპო C. ²¹ დიდისა] წმიდისა C. ²² ჟამსა D. ²³ მეფეთაჲსა BCEF. ²⁴ ცხოვრდა BCEF. ²⁵ ესოდენ F. ²⁶ მისსა ACDF. ²⁷ საკჳრველ BCEF. ²⁸ უადრეს BCEF. ²⁹ მონებისა F.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) საქ. 12,1-11. (4) ფს. 88,6. (5) იოანე 2,1-14. (6) ფს. 18,5.

D139	Cv	Fv	A154v	Bv	და მთავარ გამოჩნდა ქცევამ მისი და სუეტ და საფუძველ მონაზონებისა იქმნა ცხორება მისი. და მოკუდავთა კორცთა შინა მყოფი უკორცოთა საზომსა მიიწია და უზეშთაეს კორცთასა¹ გამოჩნდა და საღმრთოთა ხილვათა და გამოცხადებათა მიერ ვითარცა მთიები განბრწყინდა და უხილავთა მტერთა მრავალღონენი იგი ბრძოლანი, ვითარცა ქსელნი დედაზარდლისანი განხეთქნა და ურიცხვ იგი ბანაკი მათი, ვითარცა მტუერი შეურაცხი განაბნია და მზაკუვარებანი მათნი ძნად საცნაურნი საანჯმონ² და საკიცხელ ყოველთა მორწმუნეთა ყვნა, ვითარცა მისთვის აღწერილი იგი ცხორება³ გუაუწყებს, რომელი წმიდამან მან⁴ და ნეტარმან⁵ ათანასე აღექსანდრიელმან აღწერა და ვითარცა ხატი მეტყუელი და მასწავლელი ცხორებისა ქრისტეს სამწყსოთა აღუმართა და რაათა მოკლედ ვთქუა, რამეთუ კმა არს ნეტარისა ანტონის ცხორება მონაზონთათჳს სახედ ცხორებისა. ხოლო მოწყალებასა მისსა და სიყუარულსა და სიტკბობასა ვერცათუ ენაჲ კაცობრივი მისწუთების გამოთქუმაღ. ესრეთ მთასა მას შინა საშინელსა ცხოვნდა⁶ ცხორებითა მით მალლითა და აღმატებულითა და ასდახუთისა წლისაჲ ღმრთისა მივიდა. ამასვე დღესა წმიდათა სამთა ყრმათა მოწამეთაჲ სპეესიპო,⁷ ელასიპო და მელასიპო⁸ და მამის დედისა მათისა ნეონილასი.⁸ ესენი იყვნეს კაბადუკიათ სამნივე მარჩბივად შობილნი კიცუთა მწურთელნი ქებულნი და ცხენთა მარბეველნი⁹ ასპარეზსა შინა. ხოლო რომელსამე დღესასწაულსა რაჲ ადასრულებდეს შეგინებულისა დიოქსისა,¹⁰ მაშინ მიჰხადეს¹¹ ტაბლასა მას ნეონილას, მამის დედასა მათსა. ხოლო იგი ასწავებდა მათ ქრისტეს განგებულებისათჳს და სიტყუათა მათ ცხორებისათა,	ვითარცა ბუბუსა, აწობდა. და ეგრეთვე მსგავსად კერპთა ამაოებასა უთხრობდა და სიცხილსა მათსა ჰბასრობდა და ვითარმედ სიცოფე არს და ტყუილ¹² სასოებაჲ და ძალი მათ. და* მეყსეულად მოძღურებაჲ იგი მისი მიზეზ ცხორებისა ექმნა მათ, რამეთუ თითოეულმან მათმან მოიქსენა გარდასრულისა მის მწუხრისა ჩუენებაჲ, რომელი-იგი იყო ქრისტეს სარწმუნოებისა¹³ მიმართ მიმეყანებელ და ღმრთისმსახურებისა მაუწყებელ. ხოლო მათ მყისა¹⁴ შინა კერპნი დაღეწნეს და ქრისტე¹⁵ ღმერთი კადნიერად აღიარეს. და თჳსთა უფალთა მიერ საკუმილსა ცეცხლისასა შეითხინეს¹⁶ და ესრეთ გურგუნი წამებისანი მოიხუნეს.¹⁷ მწუხრი უფალო დაღადაცვასა წმიდისა ანტონისნი.¹⁸ სტიქარონად მსგეფსისანი¹⁹ ლიტანიისად²⁰ კმაჲ²¹ ო: „მოშურნისა ელიაჲს საქმეთა²² მიემსგავსე და იოვანე ნათლისმცემელისა კუალსა შეუდეგ, მამაო წმიდაო.“ უდაბნოსა²⁴ მკჳდრ²⁵ იქმენ²⁶ და სოფელი განანათლე. ქრისტესა ღმერთსა ევედრე ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს.“ ცი ს კ რ ა დ წარიკითხონ²⁷ ცხორებაჲ წმიდისა²⁸ ანტონისი და თქუნენ²⁹ გალობანი მსგეფსისანი³⁰ და წმიდისანი,³¹ ხოლო წმიდისაჲ³² ყოველი³³ დასდებელი ორ-ორჯელ.³⁴ ს ა მ ხ რ ა დ წარდგომაჲ, კმაჲ³⁵ ო³⁶ გუერდი: „იხარებდით³⁷ მართალნი უფლისა.“ (1) დასდებელი: „შეგესემინ³⁸ ღმერთსა ლოცვისა ჩე.“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, დაემორჩილენით.“ (3) ალილუიჲჲ, კმაჲ³⁹ ო: „მართალნი ვითარცა ფინიკი ყუა.“ (4) სახარებაჲ ლუკასი.⁴⁰ „მას ჟამსა⁴¹ დადგა იესუ ადგილსა ვე.“ ვიდრე „ცათა⁴² შინა.“ (5) განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ.“ (6) ԳԵՐԴԵՆ ԴԵՄԻՄԻՆ Ի. კსენებაჲ წმიდათა მამათა ჩუენთა⁴³ აღექსანდრიელ⁴⁴ მთავარებისკოპოსთა⁴⁵ ათანასესი⁴⁶ და კჳრილესი და ალექსანდრესი,⁴⁷ რომელთაგანი წმიდაჲ	E100	C108	Dv	F132	A155r B160

* „ამასვე დღესა ალაპი მამისა პროხოვრისი. ვინცა წინამძღუარი იყოს, გარდაიკდიდეს. ათევენ ღამესა და კარგსა ტრაზექსა შეუკაზმვიდეს მათა“ F131v (წერილი ასომთავრული). ** აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ კორცთაჲსა BE. ² საჯმონ C. ³ ცხორებაჲ B. ⁴ მან – BCDE. ⁵ ნეტარმან] სანატრელმან F. ⁶ ცხოვნდა BCEF. ⁷ სპეესიპო ACD. ⁸ ნიონილასი BE. ⁹ მარბეველნი F. ¹⁰ დიოქსისა D. ¹¹ მიხადეს ADF. ¹² ტყუილ BCDE. ¹³ სარწმუნოებისა F. ¹⁴ მყისა CD. ¹⁵ ქრისტე BC. ¹⁶ შეითხინეს E. ¹⁷ მიხუნეს BCEF. ¹⁸ ანტონისი E. ¹⁹ მსგეფსისანი E. ²⁰ ლიტანიისა CE. ²¹ კმაჲ] ღმერთი უფალსა ზედა E. ²² საქმესა E. ²³ წმიდაო+ანტონი E. ²⁴ უდაბნოს BCEF. ²⁵ მკჳდრ] ღირს E. ²⁶ იქმენ+დამკუდრებად E. ²⁷ იკითხონ BC. ²⁸ წმიდისა... ანტონისი E. ²⁹ თქუნენ – E. ³⁰ მსგეფსისანი E. ³¹ წმიდისანი] ანტონისნი E. ³² წმიდისაჲ] წმიდისათა ADF. ³³ ~ დასდებელი ყოველი E. ³⁴ ორ-ორჯელ E. ³⁵ კმაჲ – CE. ³⁶ ო – E. ³⁷ იხარებდენ F. ³⁸ შენგესემინ E. ³⁹ კმაჲ – EF. ⁴⁰ ლუკასი+თავი E. ⁴¹ ჟამსა+შინა E. ⁴² ცათა] თანა C. ⁴³ ჩუენთა E. ⁴⁴ აღექსანდრელ BE, აღექსანდრიელთა F. ⁴⁵ მთავარ – C, მთავარებისკოპოსთა F. ⁴⁶ ათანასე E. ⁴⁷ აღექსანდრესი] კჳრილესი A. (1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 13,17. (4) ფს. 91,13. (5) ლუკ. 6,17-23. (6) ფს. 111,6.

ათანასე იყო ჟამთა დიდისა კოსტანტინე¹ მეფისათა, კაცი სიყრმითგან მისით მართლადმსარებელი² წმიდისა ერთარისისა სამებისა და მოძღუარი სარწმუნოებისა, რომელმან პირველსა მას კრებასა ნიკიისასა, ოდეს-იგი არღა ქმნილ იყო ეპისკოპოს,³ მოძღურებითა სიბრძნისა და წამებითა წერილთადათა უღმრთოდ არიოზ დაამკუა. ხოლო შემდგომად ნეტარისა ალექსანდრეს აღსრულებისა ამან დაიპყრა⁴ საყდარი მამათაგრობისა⁵ ნებითა ღმრთისა და ბრძანებითა კოსტანტინესითა. ხოლო მიერითგან რომელმან ენამან გამოთქუნეს თუ რაოდენნი⁶ | ლუაწლნი თავს-ისხნა მართლისა სარწმუნოებისათჳს, რამეთუ მრავალგზის ექსორია⁷ იქმნა და მრავალგზის თავადი ივლტოდა უღმრთოთა⁸ და ბილწთა | არიანოზთაგან ცხორებისათჳს | ქრისტეს სამწყსოთაჲს.⁹ და¹⁰ ესევეთართა ამათ ღვეწულებათა შინა ორმოცდაორისა წლისა ჟამთა ურიცხუთა ლუაწლთა მიერ განკაფული უფლისა მიმართ მიიცვალა და სახე კეთილისა და სწავლაჲ | სიბრძნისა და სიმძნე ახოვანებისა¹¹ შემდგომთა¹² ნათესავთა დაუტევა. ხოლო წმიდაჲ კურილე იყო თევდოსის ზე¹³ მცირისა, ძმისწული თეოფილესი¹⁴ და შემდგომად მისა¹⁵ საყდრისმპყრობელი, რომელი იქმნა ეფესოსსა კრებისა წინამძღუარ და შეგინებული ნესტორ¹⁶ დაამკუა, რომელმან იგი იკადრა გმობაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ. და ამის¹⁷ თანა მრავალნი სიტყუანი ძნად საცნაურნი განჰმარტნა და ეკლესიაჲ ქრისტესი მოძღურებითა განაბრწყინა. და ფრიადთა სათნოებათა მიერ შემკობილი უფლისა მიმართ მიიცვალა.

მწუხრი უფალო ღაღადყავსა წმიდისა ათანასესნი¹⁸ და¹⁹ კურილესნი. სტიქარონად ათანასესნივე,²⁰ ლიტანიისა²¹ „ღმერთო მამათა ჩუენთო“, თუნდა²² „საქმით მიემსგავსე მოციქულთა.“²³ ცისკრად ორ²⁴ კითხვად ესე იკითხონ:²⁵ „ათანასეს რაჲ ვაქებდე სათნოე.“ და

მესამედ ცხორებაჲ მისი. და ითქუნენ²⁶ გალობანი²⁷ სამნი: მსგეფსისანი და წმიდათანი²⁸ ღ.²⁹ სამხრად წარდგომაჲ,³⁰ ლ გუერდი: „იქადიან წმიდანი დიდებითა.“ (1) დასდებელი:³¹ „უგალობლით³² უფალსა გალობითა.“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო,³³ მოიქსენენით წინამძღუარნი თქუნენი“ (3) ჰპოვო³⁴ ოკლონბერსა ზე მოციქულთასა შინა. ალილუიაჲ, კმაჲ³⁵ ღ: „მღელეთა³⁶ შენთა,³⁷ უფალო,³⁸ შეიმოსონ სიმართლითა და წმიდანი.“ (4) სახარებაჲ მათესი,³⁹ თავი ზე: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: „თქუნენ ხართ ნათელნი სოფ.“ ვიდრე „სასუფეველსა ცათასა“ (5) ჰპოო⁴⁰ ოკლონბერსა ლ. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ.“ (6)

| დამწერსა ლიტანიისა წმიდისა მღელმოწამისა თეოდოტის⁴¹ კურიელ⁴² ეპისკოპოსისაჲ,⁴³ რომელ არს ჭალაკსა კჳპრისასა.⁴⁴ ესე იყო ლიკინოზ⁴⁵ მეფისა ზე, მთავრობასა საბინესისა კჳპრეს, რომელი ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁶ მისვე საბინეს წინაშე წარიდგინა და ზროხისა ძარღჳთა იგუემა. და მერმე დამოეკიდა და იხუემა და რკინისა ცხედარსა ზედა⁴⁷ განკურევებულსა | განირთხა. და ვითარ⁴⁸ | საკურეველებით განერა ცეცხლისაგან, სამშჳჳლნი⁴⁹ განეწონეს ფერკთა და სირბილად იიძულა. და ესრეთ საპყრობილედ შეიყენა. ხოლო დასცხრა რაჲ ღვეწულებაჲ, მორწმუნეთა მეფეთა მიერ განტევებულ იქმნა საპყრობილით და ორისა წლისა შემდგომად უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა ევფრასიასი, რომელი იყო ქალაქით⁵⁰ | ნიკომიდიადით მაქსიმიანეს ზე მეფისა, ნათესავთა წარჩინებულთაჲ, სახითა პატიოსანი და წმიდაჲ. ხოლო რამეთუ არა თავს-იდვა გებაჲ კერპთაჲ, იგუემა ფრიად და ვითარ თჳსსავე სიმტკიცესა ზედა ეგო, მიეცა იგი გინებად კაცსა ბარბაროზსა,⁵¹ რომლისა მიერცა წარეკუეთა თავი ღონითა ესევეთართა, რამეთუ ჰრქუა მას, ვითარმედ

¹ კოსტანტინე E. ² მართლადმსარები C. ³ ეპისკოპოს E. ⁴ დაიპყრა E. ⁵ მამადმთავრობისა E. ⁶ რაოდენნი E. ⁷ ექსორია B. ⁸ უღმრთოთა E. ⁹ სამწყსოთაჲსა | მორწმუნეთაჲსა E. ¹⁰ და — E. ¹¹ ახოვანებისა E. ¹² შემდგომთა | შემდგომითი შემდგომთა E. ¹³ ზე — BC. ¹⁴ თეოფილესი F. ¹⁵ მისსა BCF. ¹⁶ ნესტორ BCEF. ¹⁷ მის C. ¹⁸ ათანასესი E. ¹⁹ და+წმიდისა E. ²⁰ ათანასესივე E. ²¹ ლიტანიისა+ღმერთი უფალსა ზედა E. ²² თუნდა | თუ გინა BCF, — E. ²³ მოციქულთა | ზემო ჰპოუნე E. ²⁴ ორ კითხვად | საკითხავი E. ²⁵ იკითხონ — E. ²⁶ თქუნენ DE. ²⁷ ~ სამნი გალობანი C. ²⁸ ~ ორნი წმიდათანი E. ²⁹ ღ | ორნი BCEF. ³⁰ წარდგომაჲ | ფსალმუნი BCEF. ³¹ დასდებელი — D. ³² უგალობდეთ F. ³³ ძმანო — BC. ³⁴ ჰპო C, ჰპოო EF. ³⁵ კმა — CE. ³⁶ მღელნი BCDEF. ³⁷ შენნი BCDEF. ³⁸ უფალო — CF. ³⁹ მათეს F. ⁴⁰ ჰპოვო D. ⁴¹ თეოდოტისი E. ⁴² კურიელ | კოსტანტინელ E. ⁴³ ეპისკოპოსისა F. ⁴⁴ კჳპრისასა F. ⁴⁵ ლიკინოზ E. ⁴⁶ აღსარებისათჳს F. ⁴⁷ ზედა — E. ⁴⁸ ვითარ D. ⁴⁹ სამშჳჳლნი E. ⁵⁰ ქალაქით — E. ⁵¹ ბარბაროზსა F.

(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) ებრ. 13,7. (4) ფს. 131,9. (5) მათ. 5,14-19. (6) ფს. 32,1.

F133

C109

B161

A156r
Dv

E101

¹ მისეან¹ მს E. ² ღახურისაგან F. ³ მახულსა E. ⁴ მახულითა E. ⁵ ლუკიანე E+და E, ლუკიანესი F. ⁶ პავლისა A. ⁷ ჩრეულითა E. ⁸ ეპატისი E. ⁹ პავლისი DF. ¹⁰ დიონისისი E, დეონოსისი F. ¹¹ მეკებტელისა E. ¹² დასდებელნი+და ცხოვრება E. ¹³ და – EF. ¹⁴ ევოჟმესი BD. ¹⁵ ~ იყო ნეტარი მამა ჩუენი ევოჟმი B, ~ მამა ჩუენი ნეტარი F. ¹⁶ ევოჟმი ABC. ¹⁷ მელიტინით AEF, მელიტინით BC. ¹⁸ ~ ღმრთისმსახურთა და მორწმუნეთა BC. ¹⁹ და – C. ²⁰ დიონოსია D, დიონისა E, დიონოსია F. ²¹ საშომასა მუცლისაგან D. ²² შობელნი+მისნი E. ²³ ევოჟმი BCD. ²⁴ ოტრო A, უტროი C, უტრო E. ²⁵ ეპისკოპოსისა F. ²⁶ ~ თანა ეკლესიისათა E. ²⁷ კელთა დასხმასა E. ²⁸ თოქტისტეს E. ²⁹ განკურნა E. ³⁰ თუ – A. ³¹ დღათა – C. ³² ელიამსსა CE. ³³ სუეტმანცა BDEF. ³⁴ და – E. ³⁵ აღსრულებამდე CDE. ³⁶ სადღუმლოთა AE. ³⁷ უადრეს B, უადრეს F. ³⁸ ბუნებისა გონებისა C. ³⁹ მქადაგებელ E. ⁴⁰ ~ იგი, რომელი F. ⁴¹ მის C. ⁴² ცხოვრებისა B. ⁴³ ბარბაროსთა F. ⁴⁴ ეტყოდა F. ⁴⁵ ათქედმეტისა BCE, შედმეტისა D, აწმეტისა F. ⁴⁶ წელისა D. ⁴⁷ ლიონ+მეფისა E. ⁴⁸ და – E.

A157v	ტაკ, ჰასაკითა გუამისამთა ზომიერ და წესიერ, თმითა მკცოვან ¹ და სავსე მადლითა ღმრთისამთა და წუერნი მისნი შთავილოდეს ვიდრე წელადმდე. ²	და და ცულითა ასოეულად დაიჭრა. ³⁰ ეგრეთვე წმიდაა ევტუქი ³¹ ოთხთა მანათა ³² მიერ მძაფრად ³³ განსხირებული ოთხად ნაწილად განიბმარა. ხოლო წმიდისა ვასილიდოჲსი დანაკითა განაპეს მუცელი და ესრეთ თუთოეულმან ³⁴ წამებისა გვრგვნი დაიდგა. ³⁵	A158r
Cv	ამასვე დღესა წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა ევგენი ტრაპეზუნტელისა ³ და მის თანა უვალერია ⁴ კანდილოჲსი ⁵ და აკულაჲსი. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანე ⁶ მეფისა ზე ⁷ და ლუსია და აღრიკოლაო ⁸ მთავართა ქალაქით ტრაპეზუნტით. ⁹ ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს ¹⁰ შეპყრობილ იქმნეს ¹¹ და წინაშე ლუსია მთავრისა წარიდგინნეს და თუთოსახითა ¹² სატანჯველითა განიცადნეს და სიმკნე ახოვანი და ღუაწლი უძლეველი წმიდისა ¹³ ევგენისა ¹⁴ თანა აჩუენეს და უკუანაჲსენელ აღსასრული მახვლისა მიერ მიიღეს და ესრეთ სრულ-ყვეს სრბამ თჳსი.	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ინნა, რიმმა და პინნაჲსი. ესენი იყვნეს სამხრით კერძოთა ადგილთაგან და კერპომსახურთა ბარბაროზთა მიერ შეპყრობილ იქმნეს ³⁶ და წინაშე მათ ადგილთა მთავრისა წარდგინებულ და ქრისტე ღმერთი კადნიერად აღიარეს და მის მიერ დასჯილ ³⁷ იქმნეს ³⁸ ყინელითა აღსრულებად. ესრეთ უკუე შეკრულ იქმნეს ³⁹ შემათა ზედა მართლიად შორის მყინვარსა მდინარისასა ჟამსა ზამთრისასა, რაჟამს-იგი ⁴⁰ სიფიცხითა ⁴¹ ყინელისამთა ლბილი იგი და ⁴² მდინარე ბუნებაა წყალთაა არარაჲთ ⁴³ უმოლხინე ⁴⁴ იყო ლოდთა და კლდეთა უსულოთა შეყინებითა. ესრეთ უკუე ამატა ⁴⁵ ახოვანთა ⁴⁶ აღსასრული ცხორებისაა მიიღეს.	C111
E102	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ¹⁵ ბასუს ¹⁶ , ევსევი, ევტუქი და ვასილიდოჲსი. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს ¹⁷ ზე ¹⁸ მეფისა მთავართა შორის წარჩინებულნი და სიმდიდრითა გარდარეულნი. ხოლო მოუკდეს ქრისტესა და წმიდა ნათლისღებაა მიიღეს და იქმნეს ქრისტეს მორწმუნე, რამეთუ იხილნეს სასწაულნი საკრველნი ¹⁹ და მოქმინებაა დიდებული ²⁰ ტანჯვათა შინა და სიმკნე უსვალრესი ²¹ ბუნებისაა ქრისტეს ძალითა ნეტარისა თეოპემპტო ეპისკოპოსისაა, ²² ვინაჲცა მიყვანებულ იქმნეს ²³ მეფისა და სარტყელნი პატივისა ²⁴ თანა მიეზუნეს და მერმე თუთოსახითა ²⁵ სატანჯველითა ცხოვრებისაგან განვიდეს, რამეთუ წმიდაა ბასუს ²⁶ შთაიდგინა ²⁷ მთხრებლისა შინა ვიდრე წელთამდინ ²⁸ და კელნი მოეკუეთნეს ²⁹ და ყოველნი კორცნი მოეჭრნეს და ესრეთ შეჰვედრა სული თჳსი უფალსა. ხოლო წმიდა ევსევი თავდამოქცევით დამოეკი-	მწუხრი უფალო ⁴⁷ დადადყავსა დასდებელნი წმიდისა ეფთჳმისნი ⁴⁸ და ⁴⁹ სტიქარონად მისნივე. ⁵⁰ ლიტანიისად ⁵¹ და ღმერთი უფალსა ზედა და ⁵² ოხითად კმაჲ ო: „იხარებდ უდაბნოჲ ⁵³ ეგე ბერწი, იშუებდ, რომელი-ეგე უშვილო ⁵⁴ იყავ. ⁵⁵ რამეთუ განგიმრავლნა ⁵⁶ შვილნი* კაცმან მან გულისსათქუმელმან სულისამან. ღმრთისმოშიშებითა ⁵⁷ დაჰნერგა და მარხვითა აღზარდნა სისრულედ ⁵⁸ სათნოებისა. ⁵⁹ მისითა მეოხებითა, ქრისტე ⁶⁰ ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ცისკრად იკითხონ ცხორებაა წმიდისაა და თქუნენ ⁶¹ სამნი ⁶² გალობანი: მსგეფსისანი ⁶³ და წმიდისანი ⁶⁴ – ერთნი ო ⁶⁵ და ერთნი ო გუერდისანი. ხოლო მეოთხის გუერდისა გალობათა დასდებელთა ორ-ორჯელ იტყოდიან,	Bv Ev
B163 D142	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ¹⁵ ბასუს ¹⁶ , ევსევი, ევტუქი და ვასილიდოჲსი. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს ¹⁷ ზე ¹⁸ მეფისა მთავართა შორის წარჩინებულნი და სიმდიდრითა გარდარეულნი. ხოლო მოუკდეს ქრისტესა და წმიდა ნათლისღებაა მიიღეს და იქმნეს ქრისტეს მორწმუნე, რამეთუ იხილნეს სასწაულნი საკრველნი ¹⁹ და მოქმინებაა დიდებული ²⁰ ტანჯვათა შინა და სიმკნე უსვალრესი ²¹ ბუნებისაა ქრისტეს ძალითა ნეტარისა თეოპემპტო ეპისკოპოსისაა, ²² ვინაჲცა მიყვანებულ იქმნეს ²³ მეფისა და სარტყელნი პატივისა ²⁴ თანა მიეზუნეს და მერმე თუთოსახითა ²⁵ სატანჯველითა ცხოვრებისაგან განვიდეს, რამეთუ წმიდაა ბასუს ²⁶ შთაიდგინა ²⁷ მთხრებლისა შინა ვიდრე წელთამდინ ²⁸ და კელნი მოეკუეთნეს ²⁹ და ყოველნი კორცნი მოეჭრნეს და ესრეთ შეჰვედრა სული თჳსი უფალსა. ხოლო წმიდა ევსევი თავდამოქცევით დამოეკი-	მწუხრი უფალო ⁴⁷ დადადყავსა დასდებელნი წმიდისა ეფთჳმისნი ⁴⁸ და ⁴⁹ სტიქარონად მისნივე. ⁵⁰ ლიტანიისად ⁵¹ და ღმერთი უფალსა ზედა და ⁵² ოხითად კმაჲ ო: „იხარებდ უდაბნოჲ ⁵³ ეგე ბერწი, იშუებდ, რომელი-ეგე უშვილო ⁵⁴ იყავ. ⁵⁵ რამეთუ განგიმრავლნა ⁵⁶ შვილნი* კაცმან მან გულისსათქუმელმან სულისამან. ღმრთისმოშიშებითა ⁵⁷ დაჰნერგა და მარხვითა აღზარდნა სისრულედ ⁵⁸ სათნოებისა. ⁵⁹ მისითა მეოხებითა, ქრისტე ⁶⁰ ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ცისკრად იკითხონ ცხორებაა წმიდისაა და თქუნენ ⁶¹ სამნი ⁶² გალობანი: მსგეფსისანი ⁶³ და წმიდისანი ⁶⁴ – ერთნი ო ⁶⁵ და ერთნი ო გუერდისანი. ხოლო მეოთხის გუერდისა გალობათა დასდებელთა ორ-ორჯელ იტყოდიან,	Dv
F135	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ¹⁵ ბასუს ¹⁶ , ევსევი, ევტუქი და ვასილიდოჲსი. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს ¹⁷ ზე ¹⁸ მეფისა მთავართა შორის წარჩინებულნი და სიმდიდრითა გარდარეულნი. ხოლო მოუკდეს ქრისტესა და წმიდა ნათლისღებაა მიიღეს და იქმნეს ქრისტეს მორწმუნე, რამეთუ იხილნეს სასწაულნი საკრველნი ¹⁹ და მოქმინებაა დიდებული ²⁰ ტანჯვათა შინა და სიმკნე უსვალრესი ²¹ ბუნებისაა ქრისტეს ძალითა ნეტარისა თეოპემპტო ეპისკოპოსისაა, ²² ვინაჲცა მიყვანებულ იქმნეს ²³ მეფისა და სარტყელნი პატივისა ²⁴ თანა მიეზუნეს და მერმე თუთოსახითა ²⁵ სატანჯველითა ცხოვრებისაგან განვიდეს, რამეთუ წმიდაა ბასუს ²⁶ შთაიდგინა ²⁷ მთხრებლისა შინა ვიდრე წელთამდინ ²⁸ და კელნი მოეკუეთნეს ²⁹ და ყოველნი კორცნი მოეჭრნეს და ესრეთ შეჰვედრა სული თჳსი უფალსა. ხოლო წმიდა ევსევი თავდამოქცევით დამოეკი-	მწუხრი უფალო ⁴⁷ დადადყავსა დასდებელნი წმიდისა ეფთჳმისნი ⁴⁸ და ⁴⁹ სტიქარონად მისნივე. ⁵⁰ ლიტანიისად ⁵¹ და ღმერთი უფალსა ზედა და ⁵² ოხითად კმაჲ ო: „იხარებდ უდაბნოჲ ⁵³ ეგე ბერწი, იშუებდ, რომელი-ეგე უშვილო ⁵⁴ იყავ. ⁵⁵ რამეთუ განგიმრავლნა ⁵⁶ შვილნი* კაცმან მან გულისსათქუმელმან სულისამან. ღმრთისმოშიშებითა ⁵⁷ დაჰნერგა და მარხვითა აღზარდნა სისრულედ ⁵⁸ სათნოებისა. ⁵⁹ მისითა მეოხებითა, ქრისტე ⁶⁰ ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ცისკრად იკითხონ ცხორებაა წმიდისაა და თქუნენ ⁶¹ სამნი ⁶² გალობანი: მსგეფსისანი ⁶³ და წმიდისანი ⁶⁴ – ერთნი ო ⁶⁵ და ერთნი ო გუერდისანი. ხოლო მეოთხის გუერდისა გალობათა დასდებელთა ორ-ორჯელ იტყოდიან,	Fv

* აღდგენილია ბერძნული ტიპიკონის მიხედვით. J. Mateos „Le typicon“... Tome 1. გვ. 204.

¹ მკწოვან D, მკცოან F. ² წელთამდე CDF, წელთამდე E. ³ ტრაპეზუნტელისა E. ⁴ უალერიაზე BCE+და C. ⁵ კანდილო F. ⁶ დეოკლიტიანეს C. ⁷ ~ ზე მეფისა BC. ⁸ აღრიკოლაოზ E. ⁹ ტრაპეზონტით E. ¹⁰ აღსარებისათჳს F. ¹¹ იქმნეს BCDF. ¹² სახითა BCEF. ¹³ წმიდისა – E. ¹⁴ ევგენისა C. ¹⁵ მოწამეთა E. ¹⁶ ბასოს E, ბასუს F. ¹⁷ დეოკლიტიანე E. ¹⁸ ~ მეფისა ზე E. ¹⁹ საკრველნი B. ²⁰ დიდებით E. ²¹ უადრესი BCF. ²² ეპისკოპოსისაა F. ²³ იქმნეს AE. ²⁴ პატივსა E. ²⁵ თითოსახითა BCEF. ²⁶ ბასოს E. ²⁷ შთაიდგინა ADE. ²⁸ წელთამდე BC, წელთამდე BCE, წელამდინ F. ²⁹ მოეკუთნეს A. ³⁰ დაეჭრა E. ³¹ ევტუქი E. ³² მონათა D. ³³ მძაფრად E. ³⁴ თითოეულმან E. ³⁵ დაიდგეს CD, დაიდგეს C, დაიდგა E. ³⁶ იქმნეს BCDF. ³⁷ დაშვილ BCEF. ³⁸ იქმნეს C. ³⁹ იქმნეს BCE. ⁴⁰ რაჟამს BC. ⁴¹ სიფიცხლითა BCE. ⁴² და – CE. ⁴³ არარაჲთ არაა თუ E. ⁴⁴ უმოლხინეს CD. ⁴⁵ ამათ E. ⁴⁶ ახოვანთა E. ⁴⁷ უფალო... დასდებელნი ყოველივე E. ⁴⁸ ეფთჳმისნი C, ეფთჳმისი E. ⁴⁹ და... მისნივე] ითქუას E. ⁵⁰ მისნივე] წმიდისანივე F. ⁵¹ ლიტანიისა E. ⁵² და... კმაჲ – E. ⁵³ უდაბნო E. ⁵⁴ უშვილო C. ⁵⁵ იყო B. ⁵⁶ განგიმრავლნა+შვილნი E. ⁵⁷ ღმრთისმოშიშებით E. ⁵⁸ სისრულე E. ⁵⁹ სათნოებისაა E+მოუვო E. ⁶⁰ ქრისტე BDF. ⁶¹ თქუნენ – E. ⁶² ~ გალობანი სამნი E+ერთნი E. ⁶³ მსგეფსისანი D. ⁶⁴ წმიდისანი ერთნი] ორნი წმიდისანი E. ⁶⁵ ო... იბაკოჲ] დასდებელი ორ-ორჯელ წმიდისა E.

A158v	კუალადიქცეოდიან¹ საქცეკად „ვიდრემდის გან- კდეს ერი შენი, უფალო.“ (1) ღალადყავსა ზედა იბაკოჲ სამხრად წარდგომამ,² ო გუერდი: „იხარებდით³ მართალნი უფლისა მი.“ (2) დას- დებელი: „შეგესემინ⁴ ღმერთსა ლოცვისა ჩემი- საჲ.“ (3) პავლე კორინთელთაჲ⁵ 9:6 „მძნო, გუაქუს ჩუენ საფასე“ ვიდრე „გამოცხადნეს.“ (4) სხუაჲ პავლე კორინთელთაჲ: „მძნო, ღმერთმან, რომელმან⁷ თქუა: ბნელსა“ (5) ჰპოო ო კურია- კესა. აღილუიამ 9 გუერდი: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა⁸ ემინის.“ (6) სახარებაჲ მათესი, თავი 17: „თქუა უფალმან: ყოველივე⁹ მომეცა მე¹⁰ მამისა ჩემისა მიერ“ ვიდრე „ტურთი ჩემი მცირე არს.“ (7) განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყო“. (8)	მყოფსა ქუაბსა ერთსა შევიდა, სადა-იგი წინამძ- ღუარიცა მისი ტრედი შევიდა და იყოფოდა მის თანა და მკეცი იგი, რომელსა დაებუდა, მიერ წარდგენა. ამას ქუაბსა შინა დაემკვდრა და ანგელოზისა მიერ იხარდებოდა და ვითარ წარ- ჰკდა მეთერთმეტესა წელსა ჰასაკისა მისისასა, საღმრთოთა გამოცხადებითა გარდამოვიდა²⁷ მიერ მთით და მშობელნი თჳსნი მოიკითხნა და მონაგებისაგან მათისა მრავალნი გლახაკ- ნი და ნაკლულევანნი²⁸ აღავსნა და კუალად მთადვე აღკდა.²⁹ ხოლო მეთხუთმეტესა წელსა ჰასაკისა მისისასა³⁰ შეწევნითა ანგელოზისაჲთა განძლიერებული დეკოზ მთავარსა³¹ წარმოუდგა, რომლისა მიერ მოულოდებელისა მისთჳს კად- ნიერებისა, რომელი წმიდამან ამან³² აჩუენა პირ- ველად, იგუემა და მერმე თორნესა განკურვე- ბულსა შთაიგდო,³³ ვინაჲ-იგი ქრისტეს მადლითა განერა. და მერმე მკეტთა შესაჭმელად მიეცა. ხოლო ვინაჲთგან მათგანცა უვნებელად დაიცვა,³⁴ მიუკდა მის ზედა ბარბაროზი ვინმე უკეთური³⁵ და მახვლითა აღასრულა სანატრელი იგი.³⁶	D143 A159r
Cv	Ⲙⲟⲩⲓⲛⲥ ⲛⲉⲩⲏⲥⲁⲛⲥ ⲛⲥ. წმიდისა მამისა ჩუენისა მაქსიმე¹¹ აღმსარებელისაჲ¹² და წმიდისა მოწამისა ნეოფიტესი, რო- მელი იყო ნიკეა¹³ ქალაქით ბითუნიისაჲთ¹⁴ მეფო- ბასა დეოკლიტიანესსა,¹⁵ შვილი მშობელთა მორ- წმუნეთა¹⁶ და ღმრთისმსახურთაჲ თევდორესი და ფლორენტიანისი.¹⁷ ესე სიჩოლოთგანვე¹⁸ ჰასაკისა თჳსისაჲთ აღივსო მადლისაგან საღმრთოჲსა¹⁹ და მრავალთა სასწაულთა აღსრულებასა ღირს იქმნა, რამეთუ მეცხრესა წელსა ჰასაკისა მისისა- სა,²⁰ მი-რაჲ-ვალნ ყრმათა თანა სწავლად წერი- ლისა, მრავალგზის ლოცვითა ხოლო მშვიდრნი გამოზარდნა²¹ საკურველებით. ხოლო ტრედი, რომელი ცხედარსა ზედა მისსა მფრინვალედ და კაცობრივ მზრახვალად იხილვებოდა, განაკურვ- ნა და განაცუბრნა²² ყოველნი მხილველნი მისნი და მსმენელნი, რომლისათჳსცა დედამან ამის წმიდისამან იხილა²³ მყისსა²⁴ შინა და მრავლი- თა შიშითა შეპყრობილ იქმნა და მეცხეულად მოკუდა, არამედ ნეტარმან ნეოფიტე ლოცვითა თჳსითა ცხორებაჲ მიჰმადლა მას. ამისა²⁵ შემდ- გომად მიიწია მთასა ულუმბოხსასა²⁶ და მუნ	ამასვე დღესა წმიდისა ზო სიმე სურაკუ- სელ³⁷ ეპისკოპოსისაჲ,³⁸ რომელ არს სიკილიი- საჲ. ესე ქრისტეანეთა მშობელთაგან აღმოსცენდა და მეცხეულად მცველად სამარხოზა³⁹ წმიდისა მოწამისა⁴⁰ ლუკიანესსა დაიდგინა.⁴¹ ხოლო აღორ- ძინებასა თანა ჰასაკისასა აღორძინდებოდა⁴² სათ- ნოებაჲცა მისი და მოღუაწებაჲ, რომლისათჳს⁴³ მღვდელთმოდურებისა⁴⁴ პატივსა აღყვანებულ იქმნა და მადლითა სულისა წმიდისაჲთა, რომე- ლი მკვდრ იყო მის თანა, სასწაულნი მრავალნი აღასრულნა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	E103 C112
B164		ამასვე⁴⁵ დღეს წმიდისა მოწამისა ალნისი, რომელი იწამა ჰრომეს⁴⁶ შინა.	Bv
F136		წმიდისა⁴⁷ მაქსიმეს⁴⁸ საკითხავი ავსტოს- სა⁴⁹ ო ჰპოვო.⁵⁰ მწუხრი დასდებელნი წმიდისა მაქსიმესნი და ნეოფიტესნი. ცისკრად ცხორე-	Fv

¹ იქცევიდიან BE. ² წარდგომამ] ფსალმუნი BCEF. ³ იხარებდენ F. ⁴ შენგესემინ E. ⁵ კორინთელთაჲ B. ⁶ 9 — E.
⁷ რომელმან — A. ⁸ რომლისა E. ⁹ ყოველი D. ¹⁰ მე — E. ¹¹ მაქსიმესი DE. ¹² აღმსარებელისაჲ F. ¹³ ნიკეა BCEF.
¹⁴ ბითუნიისაჲთ E. ¹⁵ დეოკლიტიანესსა E+და E, დეოკლიტიანესსა F. ¹⁶ მორწმუნეთაჲ E. ¹⁷ ფლორენტიანისი E.
¹⁸ სიჩოლოთგან BC, სიჩოლოთგანვე E. ¹⁹ საღმრთოჲსა E. ²⁰ მისისასა] თჳსსა C. ²¹ გამოზარდნეს C. ²² განაცუბრნა E.
²³ იხილა+რაჲ F. ²⁴ მყისა EF. ²⁵ ამისსა C. ²⁶ ულუმბოხსასა E. ²⁷ გარდამოვიდოდა B. ²⁸ ნაკლულევანი E. ²⁹ აღკდა]
აღვიდა E. ³⁰ მისისასა] თჳსისასა D. ³¹ მთავარსა] მეფესა E. ³² ამან — F. ³³ შთაიგდო AE. ³⁴ დაიცვა] განერა C, დაიცვა
E. ³⁵ უკეთური F. ³⁶ იგი — E. ³⁷ სურაკოსელ BC, სურაკოსელ DF, სორაკოსელ E. ³⁸ ეპისკოპოსისაჲ F. ³⁹ სამარხოზა]
სამარტულოსა E. ⁴⁰ მოწამისა — C. ⁴¹ დაიდგინა AE. ⁴² აღორძინდებოდა A. ⁴³ რომლისათჳსცა C. ⁴⁴ მღვდელთმოდურო-
ბისა CF. ⁴⁵ მასვე A. ⁴⁶ ჰრომეს CE. ⁴⁷ წმიდისა... პოვო — E. ⁴⁸ მაქსიმესნი E. ⁴⁹ ავსტოსსა E. ⁵⁰ პოვო B, ჰპოო CF.
(1) გალ. 1.16. (2) ფს. 63.11. (3) ფს. 63.2. (4) II კორ. 4.7-11. (5) კორ. 4.5. (6) ფს. 111.1. (7) მათ. 11.27-30.
(8) ფს. 111.6.

A159v	ბაა წმიდისა მაქსიმესი იკითხონ, ¹ სამხრად განგებაა მამათაა აღესრულოს. ²	რამეთუ ვიკენტი პრომაულისაგან მძლელ ითარგმანების, რომლისათჳსცა სძლო მძლავრსა მას აზოვნებით ²¹ და გზრგზნი ძლევისაა ღმრთისა მიერ დაიდგა.	D144 C133
Dv	ԳԵՊԼՏ ԴԸԴԻԽԻՏ ԿԳ. წმიდისა მოციქულისა ტომოთესი, მოწფისა ³ წმიდისა პავლე-სი, რომელი იქმნა ეპისკოპოს ⁴ ეფესოს შემდგომად იოვანე მახარებელისა. ესე იყო ქალაქით	ამასვე დღესა წმიდისა ანასტასი ²² სპარსისაა, რომელი ²³ იყო სპარსეთით, ²⁴ სპარსეთს ²⁵ მეფობასა ზუასროდისა, ²⁶ ხოლო საბერძნეთს ჰერაკლესსა. ²⁷ მამულად რაზიქი, სოფლისაგან რაზბუნისა, ²⁸ ძე ²⁹ მოგვსა ვისიმე, რომელსა ერქუა ვავ, რომლისა მიერ სწავლაა მოგობისა ³⁰ ისწავა. ხოლო პირველად ³¹ ეწოდებოდა მას მალუნ-დად. ³² ესე ახლად ოდენ მკედრად დაწესებულ იყო გუნდსა შინა ტირონთასა, რაჟამს-იგი სპარსთა მოარბიენს ³³ წმიდანი ადგილნი და მრავალნი ქრისტიანნი წარტყუნენს, რომელთა ³⁴ თანა წარიყვანეს პატიოსანი და ცხოველსმოყვფელი ³⁵ ძელი ცხოვრებისაა, რომელსა ზედა ქრისტე ჯუარს-ეცუა ³⁶ და სასწაულთა მათთჳს, რომელნი მის მიერ აღესრულებოდეს, განითქუა სიტყუაა ესე სპარსთა შორის, ვითარმედ ღმერთი ქრისტიანეთაა მოსრულ არს აქა. მაშინ პირველქსენებულმან ³⁷ ამან მალუნდად, ³⁸ მადლისა მიერ საღმრთოდა აღძრულმან, უმკურვალესადრე ძიება ყო პატიოსნისა ჯუარისათჳს. და მორწმუნემან ვინმე აუწყა მას ყოველივე ³⁹ საიდუმლოა ⁴⁰ ჯუარისაა, რომლისათჳსცა ჰრწმენა ქრისტე. ⁴¹ და ამისა ⁴² შემდგომად მკედრობასა თანა სპარსთასა ქალკი-ლონს მივიდა. ხოლო ვითარცა ცნა ჰერაკლე ⁴³ მეფისა ⁴⁴ მიერ სპარსეთისა შემუსრვაა, იერაბო-ლის მივიდა, სადა-იგი ⁴⁵ კერცხლისმჭედელსა ვისმე თანა სავანე იყო და მის თანა შურებოდა კელოვნებითა მით. და მიერ იერუსალიმს ⁴⁶ წარვიდა ⁴⁷ და წმიდაა ნათლისღებაა მოიღო ⁴⁸ და წმიდისა საბაძს ^{**} ლავრასა აღვიდა ⁴⁹ და სახე მონაზონებისაა შეიმოსა, სადა-იგი ყოველივე ⁵⁰ სათნოებაა წარჰმართა, რამეთუ წმიდანი წე-რილნი იწუართნა და ღავითი ზეპირით ⁵¹ დაის-	F135
B165	ლუსტრიო ⁵ მამისა წარმართისაა და დედისა ჰურიისაა. ხოლო იქმნა მოწაფე საყუარელ წმიდისა პავლე ⁶ მოციქულისა და ერთგულ მსახურ ქრისტეს სახარებისა და მწყემს ჭეშმარიტ ერისა მორწმუნეთადასა. ხოლო განიტყნა კერპთმსახურთა მიერ კუერთხებითა და ქვითა უწყალოდ გუემული, რამეთუ ასწავებდა მათ გზასა ცხოვრებისასა და რამთა განეყენენ ⁷ საქმეთაგან მწიკულებანთა ⁸ და სიციბილისაგან კერპთადასა. ხოლო უკუანაძსკნელ პატიოსანი ნაწილნი მისნი კოსტანტინეპოლის ⁹ აღიყვანეს და დაისხნეს ¹⁰ ტაძარსა წმიდათა და ¹¹ ყოვლად ქებულთა მოციქულთასა ¹² შინაგან საკურთხეველისა ანდრეას ¹³ და ლუკას ¹⁴ თანა მოციქულთა.		
Ev	ამასვე დღესა წმიდისა ვიკენტი დიაკონისაა. ესე იყო ავლუსტოპოლით ¹⁵ მაქსიმინეს ზე მეფისა და დატიანე მთავრისა, პატივითა დიაკონი ეკლესიისაა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა ვალერიანეს ეპისკოპოსისა* თანა და ვალენტიანა ქალაქსა საპყრობილესა შეიყენა და მერმე წარიდგინა დატიანე მთავრისა და კუერთხითა იგუემა და დამოკიდებული რკინისა ფრჩხილებითა ¹⁶ ძლიერად იხუეტა და გუერდნი ლაპარათა მიერ ცეცხლისათა ¹⁷ უწყალოდ მოეწუნეს და რკინისა შამფურთა ¹⁸ მიერ განკურვებულთა იწერტა. ხოლო ქრისტეს მადლითა მტარვალნი მოუძღურდეს და წმიდაა ესე განიკურნა. მაშინ იცვალა სახე მძლავრმან მან საძაგელმან და ლიქნითა კელ-ყო ცთუნებად ¹⁹ მისა, ²⁰ არამედ მან სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა და წოდებაა სახელისა თჳსისაა საქმით დაამტკიცა,		
F137			
A160r			
			E104 Fv
			A160v
			Cv

* ეპისკოპოსისა E ნუსხაშია ყოველთვის. ** საბაძს ლავრასა] ΕΥ ΤΗ ΜΟΝΗ ΤΟΥ Ἀγίου Ἀββᾶ Ἰουστίνου.

¹ იკითხონ – E, იკითხონ+გალობანი მსგებსისანი და წმიდათანი, მაქსიმესნი და ნეოფიტესნი E. ² აღესრულოს – E.

³ მოწაფისა EF. ⁴ ეპისკოპოს F. ⁵ ჰოსტრიო E. ⁶ პავლ B. ⁷ განეყენენ ADEF. ⁸ მწიკულებანთა EF. ⁹ კოსტანტინეპოლის ADF. ¹⁰ დადისხნეს AE. ¹¹ და... ქებულთა – E. ¹² მოციქულთა A. ¹³ ანდრია BC, ანდრიას E, ანდრეას F. ¹⁴ ლუკას E. ¹⁵ ავლუსტოპოლით D. ¹⁶ ფრჩხილებითა] ფუცხუებითა E. ¹⁷ ცეცხლითა E. ¹⁸ შამფურთა EF. ¹⁹ ცთუნებაა BCE.

²⁰ მისი BCE. ²¹ აზოვნებითა F. ²² ანასტასისი E. ²³ რომელნი DE. ²⁴ სპარსეთით – C. ²⁵ სპარსეთს – E. ²⁶ ზუაროსისა E.

²⁷ ჰელაკრესსა E. ²⁸ ზარბუნისა C. ²⁹ ძმ BEF. ³⁰ მოგუებისა E. ³¹ პირველ EF. ³² მალონდად E. ³³ მოარბიენს EF.

³⁴ რომლისა E. ³⁵ ცხოველსმოყვფელი E. ³⁶ ეცოა E. ³⁷ პირველმოქსენებულმან C. ³⁸ მალონდად E. ³⁹ ყოველი E. ⁴⁰ საიდუმლოა ADE. ⁴¹ ქრისტე BCF. ⁴² ამისა C. ⁴³ ჰერაკლი A, ჰერაკლეს F. ⁴⁴ მეფისა – F. ⁴⁵ სადა-იგი] იგი ABC+და C.

⁴⁶ იერუსალიმად F. ⁴⁷ წარვიდა] მიიწია C. ⁴⁸ მიიღო CE. ⁴⁹ აღვიდა] მივიდა BCEF. ⁵⁰ ყოველი F. ⁵¹ ზეპირი E, ზმპირით F.

- Dv წავა.¹ და ესრეთ უმეტესი სურვილი აღასტყინა ღმრთისა მიმართ² და ილოცვიდა, რამეთუ მცა წამებისა მიერ სრულ იქმნა ღუაწლი მისი. რამეთუ ხედავენ³ რამ კედელთა ეკლესიისათა⁴ გამოხატულთა ხატთა⁵ მოწამეთასა და ესმინ წერილთაგან სიმკნე მათი და თუ ვითარნი ღუაწლნი თავს-ისხნეს მათ ქრისტეს ღმრთისათჳს,
- B166 | ვითარცა ცეცხლითა ეტყინებოდა სურვილითა მსგავსებისა მათისათა. ვინაჲცა იხილა ჩუენებით ღამესა ერთსა, ვითარმცა მიიღებდა ვისგანმე სასუმელსა ოქრომასა,⁶ საგსესა ღვნითა,⁷ რომელი-იგი⁸ მეცესულად შესუა. მაშინ განიზრახა⁹ და თქუა,¹⁰ ვითარმედ: ჭეშმარიტად სასწაული არს ესე ჩემ შორის დანერგულისა ამის¹¹ ქრისტესთჳს წამებისა¹² სურვილისაჲ.¹³ და ესრეთ წმიდათა საიდუმლოთა¹⁴ ეზიარა და განვიდა მონასტრით. და ვითარცა კესარიას პალესტინისასა მიიწია,¹⁵ იხილნა მუნ მოგუნი ვინმე და მათი იგი სიცილილი განბასრა და თავსა თჳსსა¹⁶ ქრისტეანედ სახელ-სდვა, რომლისათჳსცა შეპყრობილ იქმნა მათ მიერ და წინაშე ვარზანაგან¹⁷ მთავრისა მათისა წარიდგინა. ხოლო მან | უბრძანა მას კრებაჲ ქვისაჲ, სადა-იგი შეკრებულ იყვნეს მრავალნი ნათესავისაგან მათისა, რომელნი-იგი ვითარცა მაგინებელსა ნათესავისა მათისასა ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს¹⁸ თუთოსახითა¹⁹ სატანჯველითა ჰგუემდეს წმიდასა მას და თმათა თავისა მისისათა ჰფხურიდეს. და მერმე იგუემა მათ მიერ ფრიად და სპარსთა მეფისა წინაშე წარიდგინა და მუნცა ქრისტე აღიარა. ხოლო ვინაჲთგან სპარსთა შჯულსა²⁰ მიქცევამ | არა თავს-იდვა, მეორედ იგუემა არგნებითა უწყალოდ და ზე²¹ დამოეკიდა²² ერთითა კელითა და ქუეშე კერძო | მისა²³ დამოჰკიდეს ლოდი²⁴ და მერმე მახისთუალი უხმაწეს ყელსა მისსა, რამათა ვერ უძლოს აღმოფშვნივებად.²⁵ და ვიდრე მცირედ²⁶ სულიერდა იყო, წარჰკუეთეს მახვლითა²⁷ წმიდაჲ თავი მისი.
- D145 მწუხრსა²⁸ და | ცისკრად თქუნენ²⁹ წმიდისა³⁰ ტიმოთესნი და მსგევისისანი³¹ და იკითხონ წამებაჲ³² წმიდისა ტიმოთესი. ლიტანიისაჲ³³ და³⁴ ოხითაჲ და ღმერთი უფალსა ზედა³⁵ კმაჲ³⁶ C: „სიტკობებაჲ ისწავე³⁷ და ფრთხილ იყავ ყოველსა შინა და კეთილი გონებაჲ ღმრთიე-შუენიერად შეიმოსე, აღმოივსენ ჭურისა მისგან რჩეულისა გამოუთქმელნი საიდუმლონი³⁸ და სარწმუნოებაჲ დაიმარხე³⁹ და სწორი სრბაჲ⁴⁰ მის თანა აღასრულე. მამაო წმიდაო,⁴¹ ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს.“ სამხრად წარდგომაჲ,⁴² კმაჲ⁴³ ლ გუერდი: „იხარებდით⁴⁴ მართალნი უფლი.“ (1) დასდებელი: „შეგესემინ,⁴⁵ ღმერთო,⁴⁶ ლოცვი.“ (2) პავლე ტიმოთესი⁴⁷ ჟ.⁴⁸ „შვილო ტიმოთე, ვჰმადლობ ღმერთსა“ ვიდრე „მიქსნა⁴⁹ ჩუენ.“⁵⁰ (3) ალილუია, კმაჲ⁵¹ C: „ცხორებაჲ მართალთაჲ.“ (4) სახარებაჲ მათესი, თავი 9: „თქუა⁵³ უფალმან: „ყოველმან, რომელმან აღიაროს ჩემდა“ ვიდრე⁵⁴ „სასყიდელი მისი.“⁵⁵ (5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი.“⁵⁶ (6) პავლე ჰპოო⁵⁷ ზღ კურიაკესა. ხოლო⁵⁸ სახარებაჲ პირველსა⁵⁹ კურიაკესა შემდგომად მარტკლიისა.**
- F138 | CΩMHC TCHTCAC K. წმიდისა მღღელ-მოწამისა კლიმი ანკურელ⁶⁰ ეპისკოპოსისაჲ⁶¹ და წმიდისა ალათანგელოზ მოწამისაჲ. ესე ახოვანი⁶² მოწამე ქრისტესი კლიმი კინლა და | ყოველსავე კაცობრივსა ცხორებასა წამებისა მიერ თანაწარჰკდა. რამეთუ ოცდარვისა წლისა ჟამთა განგრძელდა მძლავრთა მიმართ ღუაწლი მისი არა განწყუედიტა წყობისაჲთა,⁶³ არცა სულგრძელებითა, გინა მშჯლობითა დღე
- Bv
- A161r
- Ev
- C114
- Fv
- A161v

* „ქრისტე, შეუნდვენ მწხრეკელსა“ E. ** „ლოცვა ყავთ წმიდისა მამისა დავითისათჳს“ B166v.

¹ დაღსწავლა E. ² მიმართ | მიერ E. ³ ხედიდა E. ⁴ ეკლესიისათა CD. ⁵ ხატთა+წმიდათა E. ⁶ ოქროისასა E. ⁷ ღვნითა E. ⁸ რომელი-იგი | და E. ⁹ განიზრახვიდა BCEF. ¹⁰ თქუა E. ¹¹ მის F. ¹² წამებისათჳს ADF. ¹³ სურვილისა E. ¹⁴ საიდუმლოთა ADE. ¹⁵ მიიწია | მივიდა BCEF. ¹⁶ თჳსა E. ¹⁷ ვარზან C, ვარზანავარ E. ¹⁸ სარწმუნოებისათჳს A. ¹⁹ თითოსახითა BCEF. ²⁰ რჩულსა BE, სჯულსა DF. ²¹ ზე | მერმე E. ²² დამოიკიდა F. ²³ მისსა BCEF. ²⁴ ლოდი+დიდი BCEF. ²⁵ აღმოფშვნივად CEF. ²⁶ მცირედ E. ²⁷ ~ წმიდაჲ თავი მისი მახვლითა E. ²⁸ მწუხრი EF. ²⁹ თქუნენ E. ³⁰ ~ მსგევისისაჲცა და წმიდისა ტიმოთესი E+ორ-ორვერ E. ³¹ მსგევისისანი BE. ³² წამებაჲ — A. ³³ ლიტანიისა CD, ლიტანიისა E. ³⁴ და ოხითაჲ და — E. ³⁵ ზედა+ოხითად E. ³⁶ კმაჲ — E. ³⁷ ისწავე+შენ CEF. ³⁸ საიდუმლონი ADE. ³⁹ დაიმარხე E. ⁴⁰ სრბაჲ | ღუაწლი BCDEF. ⁴¹ წმიდაო+ტიმოთე E. ⁴² წარდგომაჲ — B | ფსალმუნი C. ⁴³ კმაჲ — CE. ⁴⁴ იხარებდენ F. ⁴⁵ შენგესემინ C. ⁴⁶ ღმერთსა DEF. ⁴⁷ ტიმოთესი E. ⁴⁸ ჟ — E. ⁴⁹ მიქსნა E. ⁵⁰ ჩუენ+ჰპოო ზღ კურიაკესა EF. ⁵¹ კმაჲ — CEF. ⁵² C — E. ⁵³ ჰრქუა E. ⁵⁴ ვიდრე... მისი — E. ⁵⁵ მისი+ჰპოო C კურიაკესა E. ⁵⁶ მართალნი... მარტკლიისა — E. ⁵⁷ ჰპოო BCEF. ⁵⁸ ხოლო — C. ⁵⁹ პირველსა | C A. ⁶⁰ ანკურიელისა E. ⁶¹ ეპისკოპოსისა — E. ⁶² ახოანი E. ⁶³ წყობისაჲთა+და E. (1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) II ტიმ. 1,3-9. (4) ფს. 36,39. (5) მათ. 10,32-42. (6) ფს. 32,1.

Cv	რავდენმე¹ ვითარცა იქმნების ბრძოლათა ამით შინა² სოფლისათა,³ რაათა რაჟამს განგრძელდეს ღუაწლი წყობისაჲ და-მცა-აცადეს ვიდრე კუა-ლად აღჭურვადმდე და შემზადებად მკედრო-ბისა,⁴ გინა მიმცნებად და განჩინებად ჟამისა, არამედ შეუსუენებელად⁵ და მიმდემი ეკუეთა, ვითარცა ლოდი მყარი მთისაგან⁶ მალლისა გა-მოკუეთილი, მპყრობელთა მათ მის ჟამისათა მეფეთა და მთავართა და სოფლისმპყრობელსა მას უკეთურსა და ძალითა ქრისტესითა ვი-თარცა მტუერნი განანქრინა⁷ და სირცხული საუკუნოჲ დაუმკდრა, რამეთუ სწორად საკრ-ველ იქმნა სიგრძე იგი ჟამისაჲ⁸ და სიმრავლე იგი⁹ სატანჯველთაჲ, რომელნი ვითარცა სხჳსა კორცთა მოითმინნა¹⁰ და¹¹ რამეთუ ყოვლითავე სახითა სატანჯველთაჲთა განიცადა და მოთმი-ნებაჲ ბუნებათა უაღრესი¹² აჩუენა¹³ და კინ-და და ყოვლისა სოფლისა სახილველ იქმნა და გუნდნი ანგელოზთანი განაკრვნა მოთმინებითა მით საშინელითა და¹⁴ მეუფისაგან¹⁵ ზეცათაჲსა გვრგვნი დიდებისაჲ დაიდგა. ხოლო იყო ქალა-ქით ანკურიით, რომელ არს გალატიისაჲ,¹⁶ მამი-სა წარმართისაჲ და დედისა მორწმუნისა¹⁷ და ღმრთისმოშიშისაჲ, რომელსა ეწოდებოდა ეფე-როსინე.¹⁸ ათორმეტისა წლისამან შეიმოსა სახე მონაზონებისაჲ.¹⁹ და²⁰ მეოცესა წელსა ჰასა-კისა თჳსისასა²¹ აღყვანებულ იქმნა საყდარსა ზედა მღდელთმოდურებისასა და²² ოცდარვისა წლისა ჟამთა განშუენდა ღუაწლთა მიერ წამე-ბისათა. ხოლო ილუაწა დეოკლიტიანეს ზე და მაქსიმიანეს²³ მძლავრთა²⁴ და იტანჯა ცხრათა მიერ²⁵ მსაჯულთა. ხოლო წმიდაჲ აღათანგე-ლოზ იყო მის მიერ განათლებული, რომელი შეუდგა ჰრომით გზათა მათ წამებისა მისისა-თა და ყოველთაჲ²⁶ მათ შემდგომთა ღუაწლთა	ამის წმიდისათა ეზიარა, ვიდრემდის წამებისა მიერ სრულ იქმნა აურაცხელთა ღუაწლთა მიერ შემეკობილი²⁷ და გვრგვნი უხრწნელებისაჲ მარ-ჯუენისაგან ღმრთისა მოიღო.²⁸ მწუხრსა²⁹ დასდებელნი წმიდისანი და მსგეფსისანი.³⁰ ლიტანიისად³¹ ღმერთი³² უფალ-სა ზედა და³³ ოხითად,³⁴ კმაჲ³⁵ ო: „ვაზად სიწმიდისად³⁶ და ტევანად წამებისა,³⁷ ყუავილად მღდელობისა³⁸ და ნაყოფად ღმრთისა შეწირ-ულად ფრიად შეუენიერად მორწმუნეთა მოეცი, ყოვლად წმიდაო. არამედ ვითარცა მოწამეთა თა-ნამოწამე და მღდელთმოდურთა თანამოსაყდრე ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხორებად სულ-თა ჩუენთათჳს.“ ცი ს კ რ ა დ იკითხონ წამებაჲ წმიდისაჲ³⁹ და თქუენ⁴⁰ გალობანი მსგეფსი-სანი⁴¹ და წმიდათანი. სამხრად წარდგომაჲ⁴² კმაჲ⁴³ ო: „წმიდათადა რომელნი არიან.“ (1) დას-დებელი: „წინაჲსწარ ვხედვედ უფალსა.“ (2) პავ-ლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, მოიქსენენით⁴⁴ წინა.“ (3) ჰპოო⁴⁵ მესამესა⁴⁶ შაბათსა⁴⁷ მარხვათასა. სხუაჲ⁴⁸ პავლე თუ გინდეს, ფილიპელთაჲ:⁴⁹ „ძმა-ნო, ჩუენი საყოფელი ცათა შინა არს“ ვიდრე „ცხოველთასა.“ (4) ალელუიაჲ: „კმობდეს მარ-თაღნი უფლისა.“ (5) სახარებაჲ იოვანესი: „თქუა უფალმან უკუეთუ არა⁵⁰ მარცუალი იფქლი-საჲ“ (6) ჰპოო⁵¹ ფებერვალსა ხღ. განიცადე: „იხარებდით მართაღნი უფლისა.“ (7) ԳԵՊԼՏ ՄԵԻՄԻՍԻՆ ԷՕ.* წმიდათა მოწამე-თა პავლე,⁵² პავსირი⁵³ და თევდოტი⁵⁴ სი.⁵⁴ ესენი იყვნეს კლეოპატრიდით, ძმანი ერთმანეთი-სანი, მეფობასა დეოკლიტიანესსა⁵⁵ და მაქსიმი-ანესსა და⁵⁶ მთავრობასა არიანესსა, რომელთა⁵⁷ სიყრმით მათითგან სახე მონაზონებისაჲ⁵⁸ შეი-მოსეს. ხოლო ოდეს შეპყრობილ იქმნეს,⁵⁹ იყე-ნეს⁶⁰ ჰასაკითა პავლე⁶¹ ოცდჩუდმეტისა⁶² წლი-	Bv C115 D146 Fv Ev A162v

* „ქრისტე, შეიწყალე თეოდორე“ D.

1 რაოლენმე E. 2 შინაჰმის E. 3 სოფლიოთა BDF, მსოფლიოთა C. 4 მკერდებისა B. 5 შეუსუენებელი D. 6 მთისა D. 7 განაქრინა BC. 8 ჟამთაჲ E. 9 იგი – E. 10 მომთმინა E. 11 და – BC. 12 უაღრესი BDE. 13 აჩუწნა A. 14 და – BC. 15 მეოფისაგან E. 16 გალატიაჲსაჲ E. 17 მორწმუნისაჲ E. 18 ევფროსინი EF. 19 მონოზონებისაჲ A. 20 და – BC. 21 თვისისაჲ] მისისაჲ E. 22 და – BCF. 23 მაქსიმიაჲ D+ზე E. 24 მძლავრთა] მეფეთა F. 25 ~ მსაჯულთა მიერ E. 26 ყოველთა BCEF. 27 შემკული F. 28 მიიღო E. 29 მწუხრი CEF. 30 მსგებსისანი E. 31 ლიტანიისაჲ+და ოხითად და D. 32 ~ ოხითად და ღმერთი უფალსა ზედა DF. 33 და – DE. 34 ოხითად – D, ოხითაჲ E. 35 კმაჲ – AE. 36 სიწმიდისა BCEF. 37 წამებისა+და E. 38 მღღლობისა E. 39 წმიდისაჲ – E. 40 თქუნენ+ორნი E. 41 მსგებსისანი E. 42 წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. 43 კმაჲ Ծ – E. 44 მოიკსენებ B. 45 კპოო BCEF. 46 მესამესა] მე-ღ B, ლ CE. 47 შაფათსა BF. 48 სხუაჲცა BCDE. 49 ფილიბიელთაჲ DF, ფილიპელთა E+მ E. 50 არა – BCEF. 51 კპოო D. 52 პავლჳ DF. 53 პავსისი EF. 54 თეოდოტისი D. 55 დეოკლიტიანეს E. 56 და... არიანესსა – E. 57 რომელთა] რნთა E. 58 მონაზონთაჲ E, მონოზონებისაჲ A. 59 იქმნეს BCE. 60 იყვენს – B. 61 პავლჳ DF. 62 ოცადარქმეტიჲსა] ზზ BC, არქმეტიჲსა F.

(1) ფს. 15,3. (2) ფს. 15,8. (3) ებრ. 13,7. (4) ფილ. 3,20-4,3. (5) ფს. 33,18. (6) იოანე 12,24. (7) ფს. 37,1.

- საა და პავსირი¹ ოცდახუთისა² წლისაჲ. ხოლო თეოდოტის ესმა შეპყრობაჲ³ ძმათა თჳსთაჲ და დაუტევა ავაზაკთა თანა ქცევამ მათთა შინა, რამეთუ იყო სახითა თანაზიარი მათი და გარდა-მოკლა მათ თანა ზილვად და მოკითხვად ძმათა თჳსთა. და მო-რაჲ-ვიდა, მიახლებამ მათი ვერ უძლო, რამეთუ განიკითხვოდეს. არამედ მივიდა ადგილსა რომელსამე და იგონებდა თჳსაგან, თუ რომელსამე ნაწილსა ღირს იქმნენ⁴ ძმანი მისნი. და⁵ ამას რაჲ იგონებდა, განკურდა გული მისი სიყუარულითა ქრისტესითა და მივიდა წინაშე არიანე | მძლავრისა⁶ და თავი თჳსი ქრისტე-ანედ⁷ აღიარა და შეხლდა და საყდრისა მის-გან, რომელსა ზედა ჯდა, ქუეყანად დაახეთქა იგი და მეყსეულად სამშჳლებითა მახჳლებითა განწონილ იქმნა მუცელი და გუერდნი მისნი, რომელნი-იგი არარაჲთ⁸ უმოლხინეს იყვნეს⁹ ნა-კუერცხალთა მკურვალეობითა და მერმე მახჳ-ლითა წარეკუეთა თავი და ესრეთ¹⁰ აღსასრული ცხორებისაჲ¹¹ მიიღო. ხოლო პავლე¹² და პავსი-რი¹³ შთაითხინეს¹⁴ მდინარესა და მას შინა აღ-სასრული მიიღეს აღსარებითა კეთილითა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა თეოდო-ლისი,¹⁵ რომელი იყო ანაზარხო ქალაქით, | დეოკლიტიანეს ზე მეფისა და პელაგიოს მთავრი-სა. ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს წარიდგინა მთვრისა¹⁶ წინაშე და ძჳრ-ძჳრად იტანჯა მის მიერ და საკრველთმოქმედებითა მრავალნი მოი-ყვანნა ქრისტეს¹⁷ სარწმუნოვებად.¹⁸ რომელთა-განი¹⁹ იყო კომენტარიისი და შემწე ელადიოს, რომელთა წარეკუეთნეს თავნი ღმრთისმსახუ-რებისათჳს. ხოლო წმიდასა თეოდულის²⁰ შან-ფური²¹ განკურვებული²² განაწონეს²³ | ძუძუთა და²⁴ თმითა თავისა მისისაჲთა დამოჰიდეს იგი კჳპაროზთა და მერმე განუკურიტნეს ფერწი და საკუმილსა ცეცხლისასა შესთხიეს სხუათა თანა მოწამეთა და ესრეთ ნეტარი სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ერმოგე-ნი²⁵ და ფილიმონ კარპათელ ეპისკოპოსი-საჲ²⁶
- და წმიდათა მოწამეთა²⁷ ხრჳსოპლოკი-სი²⁸
- და ეკსებიამსი, რომელსა | ეწოდა²⁹ Bv
ქსენი. ესე იყო დიდისა ქალაქისა ჰრომისაჲ, ნათესავთა პატიოსანთა და საშურველთაჲ. ამისი მშობელთა ამისთა³⁰ ინებეს განქორწინებაჲ და ყოველივე საქმარი ქორწილისაჲ აღჰმზადეს. მა-შინ ორთა მკეცალთა³¹ თანა მიერ სასძლოთ³² C116
მეოტ იქმნა და დადვა ზღუასა ზედ სლვამ თჳსი და ადგილითი ადგილად ცვალებითა მჳლასსონ³³ ქალაქად³⁴ მიიწია, უფროჲსა ნეტარისა³⁵ პავ-ლე³⁶ მონაზონისა³⁷ მიერ მიყვანებულ იქმნა მუნ, რომელი-იგი აღექსანდრიას ღმრთის მიერ³⁸ გა-მოუჩნდა მას³⁹ და ყოვლისავე სულიერისა და კეთილისა საქმისა მასწავლელ მისა⁴⁰ იქმნა. და მი-რაჲ-ვიდა მუნ, მცირე ეგუტერი⁴¹ აღაშენა სა-ხელსა ზედა | პირველმოწამისა სტეფანესსა და D147
ორთა მათ მკეცალთა თანა და მცირედთა ქალ-წულთა, | რომელნი შეკრბეს მის თანა, მრავალი Fv
მოღუაწებაჲ სათნოებათაჲ აჩუენა ყოველთავე გემოთა და გულისთქუმათა კორციელთა განშო-რებითა და ზეცისა მოქალაქობისა მიმართ თავი-სა თჳსისა ამაღლებითა⁴² | კეთილად უკუე განვ-ლო საწუთროჲ ესე და უბიწოთა ცხორებითა A163v
აღესრულა.⁴³ და შემდგომად მიცვალებისა ზე-გარდმო მოიღო წამებაჲ ნეტარებისა თჳსისაჲ, რამეთუ განზოგებასა დღისასა მოსცემდა რაჲ მზ⁴⁴ მცხინვარესა ნათელსა, გამოჩნდა ჯუარი სახითა ვარსკულავთაჲთა რომელთა შორის⁴⁵ იყო სხუაჲ მწყობრი ვარსკულავთაჲ, რომელი გამოაჩინებდა გზრგზნსა ნეტარისა ევსებიამს-სა,⁴⁶ რომელი-იგი მოეცა⁴⁷ მას ღმრთისა მიერ გრძელთა მათთჳს მარხვათა და მღჳძარებათა და კმელსა ზედა წოლათა და შეუგინებელისა ქალ-წულებისათჳს და ესე ჭეშმარიტად | საცნაურ | B169
Ev

¹ პავსისი F. ² ოცდახუთისა] 47 BCF. ³ შეპყრობაჲ B. ⁴ იქმნენ B, იქმნეს F. ⁵ და — D. ⁶ მძლავრისა] მთავარსა C, მთავრისა E. ⁷ ქრისტეანად B. ⁸ არარაით E. ⁹ ივნეს E. ¹⁰ ესრეთ — C. ¹¹ ცხორებისა E. ¹² პავლ¹² F. ¹³ პავსისი F. ¹⁴ შთაითხინეს E, შთათხინეს AD. ¹⁵ თეოდულისი CF, თეოდოლესი E. ¹⁶ ~ წინაშე მთავრისა E. ¹⁷ ~ სარწმუნო-ბად ქრისტესა E. ¹⁸ სარწმუნოვებად AD. ¹⁹ რომელთაგანი] რწითა E. ²⁰ თეოდულეს C, თეოდოლეს E. ²¹ შამფური BCDE, შამფურნი F. ²² განკურვებულნი F. ²³ განაწონეს F] განაცუეს C. ²⁴ და — E. ²⁵ ერმოგინი BC, ერმოგინე E. ²⁶ ეპისკოპოსისა B. ²⁷ მოწამეთა C. ²⁸ ხროსოპლოკისი E. ²⁹ ეწოდებოდა E. ³⁰ მისთა E. ³¹ მკეცალთა] მკედართა E. ³² სასძლოთ E. ³³ მელასსონ B, მელასონ C, მჳლასონ DE. ³⁴ ქალაქსა E. ³⁵ ნეტარისა — F. ³⁶ პავლ³⁶ F. ³⁷ მონაზონისა A. ³⁸ მიერ+გამოცხადებითა D. ³⁹ მას — A. ⁴⁰ მისსა CE. ⁴¹ ეგუტერი C. ⁴² აღმაღლებითა BEF. ⁴³ აღასრულა B. ⁴⁴ მზე BCDEF. ⁴⁵ შორის] შინა C. ⁴⁶ ევსებიოჲსსა BC. ⁴⁷ მიეცა C.

- Cv იქმნა, ვითარმედ მისთვის იქმნა გამოჩინება იგი სასწაულისა მის, რამეთუ შემდგომად ნაწილთა მისთა მიწასა შინა დაფარვისა არღარა იხილვა მწყობრი იგი ვარსკულავთაჲ. ხოლო საცნაურ იქმნა წმიდისა მისთვის ერთისა მიერ მკეკელისა, რომელსა ეგულებოდა რაჲ | აღსრულებად, წარმოთქუა ნეტარისა მის მამული და დიდებულთა შვილებად¹ და შობითგანი სახელი და ვითარმედ დაფარვისათჳს თავისა თჳსისა სახელ-იდვა ქსენი. ამასვე² დღესა ქსენებაჲ ყოველთაჲ წმიდათაჲ.
- მ წ უ ხ რ ი და ც ი ს კ რ ა დ³ იკითხონ ცხო-რებაჲ წმიდისა⁴ ქსენისი.⁵ ს ა მ ხ რ ა დ⁶ განგებაჲ ჰპოო მარტყლიისა მსგებსსა.
- ԾԹԴՄԸ ԴԸԴԴԸԸԸ ԵՂ. წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა გ რ ი გ ო ლ⁷ ღმრთისმეტყუელისა⁸ კოსტანტინეპოლელ⁹ მთავარეპისკოპოსისაჲ.¹⁰ ვინათგან დიდი გრიგოლ¹¹ ღმრთისმეტყუელი თჳთ თავადი იქმნა მოძღუარ და გამომეტყუელ ცხოვრებისა თჳსისა¹² | სიტყუათა მათ შინა შესხმისათა, რომელთა მიერ პატივ-სცა დიდსა ბასილის და თჳსსა მამასა გრიგოლს¹³ და ძმასა თჳსსა კესარიოსს¹⁴ და დასა თჳსსა ღორღონიას¹⁵ ვინაჲცა რომელთა | იგი¹⁶ მისთვის | რამე¹⁷ აღწერეს არა¹⁸ თუ სხჳთ სადათმე, არამედ ზემოთქმულთა ამათ¹⁹ შესხმათაგან მოიღეს მიზეზი სიტყვსაჲ. ამისთვისცა ესეოდენ²⁰ საჭირო არს თქუმაჲ, ვითარმედ უკუეთუ ჯერ იყო, რამათმეცა იყო კაცთა შორის ხატი რამე ანუ ძეგლი, რომელიმეცა შემზადებულ იყო ყოველთა სათნოებათაგან, ესე²¹ იყო წმიდაჲ გრიგოლ. რამეთუ ცხოვრებისა ბრწყინვალეობითა საქმით გამოცდილთა წარჰკდა და სიტყუათა თჳსთა სიმაღლითა²² სიტყვთ წარჩინებულთა წარემატა. და ესეოდენთა²³ ხედვათა სიმაღლესა²⁴ აღიწია, ვიდრელა ყოველნივე²⁵ იძლინეს სიბრძნისა მიერ მისისა სიტყუათა შინა და მოძღურებათა. ამისთვისცა ღმრთისმეტყუელებაჲ სახელად მოიგო და სავსე დღეთა კეთილთაგან სოფლისა ამისგან განვიდა და ყოვლად წმიდაჲ სული თჳსი უმეტეს ასისა წლისამან კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.
- მ წ უ ხ რ ი უფალო²⁶ დაღადყავსა დასდებელნი წმიდისა²⁷ გრიგოლი²⁸ ღმრთისმეტყუელისანი.²⁹ ლიტანიისაჲ და³⁰ ოხითაჲ და³¹ ღმერთი უფალსა ზედა, კმაჲ³² Ը: „კამაღალმან მან ნესტუმან ღმრთისმეტყუელებისა შენისამან ბრძენთა მათ სოფლისათა საყვრნი დაადუმნა,³³ რამეთუ რომელნი სიღრმესა სულისასა | ეძიებდენ,³⁴ სიკეთეცა სიტყვსაჲ³⁵ მიემატოს მათ. ხოლო აწ ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, მამაო წმიდაო,³⁶ სულთა ჩუენთათჳს.“ პირველ³⁷ ნათელი მხიარულსა ზედა მღდელი შემოვიდეს საკითხველად და იკითხნენ სამნი საკითხავნი, ვითა საწინაწარმეტყუელოსა სწერიან ბასილისათჳს, გრიგოლისათჳს და ოქროპირისათჳს.
- ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ ორ კითხვად საკითხავი³⁸ რომელი³⁹ თქუა, იჯმნიდა რაჲ, მღდელთმოძღუართა წინაშე⁴⁰ და მესამედ საკითხავად ცხოვრებაჲ მისი და გალობანი ორნი. სამხრად წარდგომაჲ,⁴¹ კმაჲ⁴² Ը. „პირი⁴³ ჩემი იტყოდის | სიბრძნესა“. (1) დასდებელი: „ისმინეთ⁴⁴ ესე⁴⁵ ყოველმან თესლებმან.“ (2) პავლე კორინთელთაჲ Ը: „ძმანო, კაცად-კაცადსა⁴⁶ მიცემულ არს“ ვიდრე „ვითარცა⁴⁷ ჰნებაჲს.“ (3) ჰპოვო⁴⁸ ნოენბერსა Դხ. | ალელუიად, კმაჲ⁴⁹ Գ: „ეკრძალებთ ერი ჩემი შჯუ.“ (4) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ԸԾ: „თქუა უფალმან: მე ვარ კარი“ ვიდრე „ერთ მწყემს.“ (5) სხუაჲ⁵⁰ სახარებაჲ მათესი: „მას ჟამსა მისდევდა იესუს ერი“. (6) ჰპოო⁵¹ იანვარსა Դ. განიცადე: „საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მართალი.“ (7)
- Bv
- C117
- E107
- F141
- A164r
Dv
- Fv
- A164v

¹ შვილობად EF. ² ამასვე... და — ABDF, ამასვე... მსგებსი — C. ³ ცისკრად+ყოველი წმიდათაჲ ითქუას E. ⁴ წმიდისა — E. ⁵ ქსენისა D. ⁶ სამხრად... მსგებსისა — ABCDE. ⁷ გრიგოლი D. ⁸ ღმრთისმეტყუელისა CE. ⁹ კოსტანტინეპოლელ BCDF. ¹⁰ მთავარეპისკოპოსისა F. ¹¹ გრიგოლი E. ¹² თჳსისა D. ¹³ გრიგოლს E. ¹⁴ კესარიას C. ¹⁵ ღორღონიოს ADF. ¹⁶ ~ იგი რომელთა E. ¹⁷ რაჲ ADF. ¹⁸ არაჲ ADF. ¹⁹ მათ E. ²⁰ ესოდენ BCEF. ²¹ ესრე E. ²² სიმაღლითა | სიმაღლითა E. ²³ ესოდენთა BCEF. ²⁴ სიმაღლესა+შინა E. ²⁵ ყოველნი E. ²⁶ უფალო... დასდებელნი ყოველი E. ²⁷ წმიდის E. ²⁸ გრიგოლ DF, გრიგოლისი E. ²⁹ ღმრთისმეტყუელისანი... კმაჲ და მსგებსისაჲცა ლიტანიისა E. ³⁰ და — BC. ³¹ და... ზედა — ADEF. ³² კმაჲ — E. ³³ დადუმნა B, დაადუმნა E. ³⁴ ეძიებენ E. ³⁵ სიტყუათა E | სულისა F. ³⁶ წმიდაო+გრიგოლი ცხოვრებაჲ E. ³⁷ პირველ... ოქროპირისათჳს — ABCDF. ³⁸ საკითხავი+იგი DF. ³⁹ რომელი თქუა | იგი E. ⁴⁰ წინაშე — E. ⁴¹ წარდგომაჲ ფსალმუნი BCEF. ⁴² კმაჲ — E. ⁴³ პირი... სიბრძნესა | ისმინეთ... თესლებმან B. ⁴⁴ ისმინეთ... თესლებმან | პირი... სიბრძნესა B. ⁴⁵ ~ ისმინეთ ესე ყოველმან თესლებმან დასდებელი პირი ჩემი იტყოდის სიბრძნესა C. ⁴⁶ კაცადისა E. ⁴⁷ ვითარცა ჰნებაჲს | მიცემ E. ⁴⁸ ჰპოო BCEF. ⁴⁹ კმაჲ. — E. ⁵⁰ სხუაჲ — C, სხუაჲ სახარებაჲ მათესი: „მას ჟამსა მისდევდა იესუს ჰპოო იანვარსა Դ განიცადე საკსენებელად საუკუნოდ D. ⁵¹ ჰპოო BDEF, ჰპო C. (1) ფს. 48,4. (2) ფს. 48,2. (3) I კორ. 12,7-11. (4) ფს. 77,1. (5) იოანე 10,9-16. (6) მათ. 4,25. (7) ფს. 111,6.

- D148 | **ԳԳՄՆ ԴԻԴԻՍ ԿԻ.** წმიდისა ქსენეფორესი* და ცოლისა მისისა და შვილთა მისთა არკადისი¹ და იოვანესი. ესე წმიდაჲ ქსენეფორე იყო მთავარი წარჩინებული და მდიდარი ფრიად კოსტანტიპოლის² შინა ხოლო უმეტეს წარჩინებულ და მდიდარ იყო³ ღმრთისმსახურებითა და უბიწოთა ცხორებითა. ამან ნეტარმან წარავლინა შვილნი თჳსნი არკადი⁴ და იოვანე ქალაქად ბივრიტედ წურთად⁵ და სწავლად შჯულისა წერილთა, არამედ ვინათგან ზღუასა შინა დაექცა ნავი სიმძაფრითა ღელვათათა, განვიდა მეუღლით თჳსითურთ ძიებად მათდა.⁶ და პოვნა რაჲ იგინი იერუსალჴმს შემოსილნი სახითა მონაზონებისათა, მანცა აღიღო მარტოდმოფთა ცხორებაჲ ცოლით თჳსითურთ. და ესოდენ წარებატა სათნოებითა იგი თავადი და ცოლი და შვილნი მისნი, ვიდრე და სასწაულთა აღსრულებასა ღირს იქმნეს.⁷
- B170 და ვიდრე აღსასრულამდე⁸ | სათნოდ ღმრთისა⁹ გამოჩნდეს და წმიდანი სულნი თჳსნი კელთა¹⁰ ღმრთისათა¹¹ შეჰვედრნეს.
- Cv ამასვე დღეს წმიდათა მამათა ჩუენთა¹² დომენტი¹³ და პაფნოტი¹⁴ სი
- და ქსენებაჲ დიდისა მის ძრვისაჲ, რომელი იქმნა დასასრულსა მცირისა თევდოსის მეფობისასა, მისა არკადის¹⁴ და ევდოქსიასსა,¹⁵ თუესა იანვარსა ოცდაექუსსა,¹⁶ დღესა | კჳრიაკესა, | ჟამსა მეორესა დღისასა, რამეთუ დაეცნეს ზღუდენი ქალაქისანი და მრავალნი | ნაშენებნი. ხოლო უმეტესად¹⁷ ტროადისა ფოლოცითგან ვიდრე რვალისა ოთხბჭედმდე** და სამთუდმდე დამოვრდა ძრვაჲ იგი, რომლისათჳსცა¹⁸ მეფე¹⁹ ყოვლისა თანა ერისა ევედრებოდეს ღმერთსა ლიტანიითა და ცრემლით ესრეთ იტყოდეს: „გჳსნენ ჩუენ,²⁰ უფალო, სამართლად რისხვისა²¹ შენისაგან²² და²³ ცოდვათა ჩუენთა, სიმრავლისაგან²⁴ სინანულისა მიერ, რამეთუ შეარყიე ქუეყანაჲ და შეადრწუნე²⁵ იგი უშჯულობათა²⁶ ჩუენთათჳს, რაჲთა გადიდებდეთ შენ, მხოლოსა სახიერსა და კაცთმოყუარესა ღმერთსა ჩუენსა.“
- მწუხრი²⁷ ყოველი წმიდისა ქსენეფორესი და მსგებსისაჲ.
- ცისკრად იკითხონ²⁸ ცხორებაჲ²⁹ წმიდისა³⁰ ქსენეფორესი. სამხრად³¹ განგებაჲ მამათაჲ.
- | **ԳԳՄՆ ԴԻԴԻՍ ԿԻ.** წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანე ოქროპირისა³² ნაწილთა უკუმოყვანებაჲ³³ კომანათ სომხითისათ, რომელი იქმნა ჟამთა თევდოსი მცირისათა შემდგომად ოცდაცამეტისა³⁴ წლისა დამინებისა მისისა პროკლეს ზე³⁵ პატრიაქისა. ხოლო უკუმოიყვანეს³⁶ რაჲ პატრიოსანი ნაწილნი მისნი,³⁷ დაისხნეს³⁸ საკურთხეველსა ზედა ეკლესიასა შინა წმიდათა მოციქულთასა.
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანანია ხუცისა,³⁹ პეტრე მეჭურჭლისა⁴⁰ და სხუთა შჯდთა მკედართაჲ, რომელნი იტანჯნეს ფინიკეს. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზე⁴¹ მეფისა და მაქსიმეს⁴² მთავრისა, რომლისა მიმართ მიყვანებულ იქმნა წმიდაჲ ანანია და წინაშე მისსა⁴³ ქრისტე⁴⁴ აღიარა და კერპნი შეურაცხევნა და მრავლითა სატანჯველითა იგუქმა მის მიერ, რამეთუ უბრძანა კურთხებითა ცემაჲ მისი მრავალჟამ და განკურნებულთა რკინათა მიერ დაწუვაჲ ბეჭთა მისთაჲ და ძმარსა და მარილსა დასხმად⁴⁵ დამწუართა მათ ასოთა ზედა, არამედ მან ლოცვითა ტადარი კერპთაჲ შეარყია | | და კერპებითურთ ქუეყანად დააკუეთა. და მერმე შეიყენა საპყრობილესა და ღმრთივ მონიჭებულობითა საზრდელითა⁴⁶ იზარდებოდა და კლიტემპყრობელი საპყრობილისაჲ ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანა, რომლისა თანა ზღუასა შთაიგდო⁴⁷ და სხუთა შჯდთა მკედართა თანა ლუაწლისა თჳსისა სარბიელი სრულყო, რომელნი⁴⁸ ფიცხელთა მათ სატანჯველთაგან საკუ-
- Dv
Bv
C118
Fv
A165v
E108

* ბერძ. ΞΕΝΟΦΩΝΙΟΣ. ** ბერძ. Χαλκὸν Τετράτυλον.

¹ არკადისი ACD. ² კოსტანტინეპოლის F. ³ ~ ღმრთისმსახურებითა იყო BCEF. ⁴ არკადი AC. ⁵ ~ სწავლად და წურთად E. ⁶ მათა BF. ⁷ იქმნეს ADE. ⁸ აღსასრულამდე B. ⁹ ღმრთისად D. ¹⁰ კელთა — C. ¹¹ ღმერთსა C. ¹² ჩუენთა CF. ¹³ დომეტისი ADF. ¹⁴ არკადის C, არკადი D. ¹⁵ ევდოქსიასსა E, ევდოქსიასსა F. ¹⁶ ოცდაექუსსა | ხ. BCDEF. ¹⁷ უმეტეს E. ¹⁸ რომლისათჳს BE. ¹⁹ მეფე BC, მეფე E. ²⁰ ჩუენ — BC. ²¹ რისხვისაგან E. ²² შენისა E. ²³ და — BC. ²⁴ სიმრავლისათჳს C. ²⁵ შეადრწუნე B, შეადწუნე E. ²⁶ უშჯულობათა BEF. ²⁷ მწუხრი... მსგებსისაჲ — ABCDF. ²⁸ იკითხონ — E. ²⁹ ცხორებაჲ B. ³⁰ წმიდის B, წმიდისა ქსენეფორესი მისი E. ³¹ სამხრად | დამხრად C. ³² ოქროპირისაჲ E. ³³ უკუმოყვანებაჲ ABDE. ³⁴ ოცდაცამეტისა | ხ. BC. ³⁵ ზე C. ³⁶ უკუმოიყვანეს A. ³⁷ მისნი+და C. ³⁸ დასხნეს E. ³⁹ ხუცისაჲ CE+და CEF, ხუცისა+და B. ⁴⁰ მეჭურჭლისაჲ BCEF. ⁴¹ ზედა C. ⁴² მაქსიმეანეს B, მაქსიმე E. ⁴³ მისა E. ⁴⁴ ქრისტე CF+ღმერთი E. ⁴⁵ დასხმად E. ⁴⁶ საზრდელითა E. ⁴⁷ შთაიგდო A. ⁴⁸ რომელი E.

რველებით¹ განრომითა ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანეს.

ამასვე დღესა კსენებად ღმრთისმოყუარისა დედოფლისა მარკიანისი.

მწუხრი² ოქროპირისა³. ცისკრად თქუან⁴ კანონი ერთი და⁵ იკითხონ საკითხავი ნაწილთა უკუმოყვანებისა⁶. ხოლო⁷ სხუად ყოველი განგება⁸ ნოენბერსა 7⁹ ძებნე.¹⁰ *

B171 | **ԳԶԳՆԸ ՂԵԴԻՇԽԸ ԽԻ.** წმიდისა მამისა
D149 ჩუენისა ეფრემ ასურისა¹¹. | ესე იყო აღმო-
სავალით¹² კერძო, ნათესავით ასური, მშობელთა
და¹³ პაპთაგან ქრისტეანე. ხოლო იყო ჟამთა
დიდისა კოსტანტინესთა. და სიყრმითგანვე უდაბ-
ნოს ცხორებისა ტრფიად იქმნა, ვინაჲცა¹⁴ მოეცა
მას მადლი მოძღურებისა ღმრთისა მიერ და
მრავალნი და შეუნიერნი¹⁵ სწავლანი აღწერნა,
რომელნი¹⁶-იგი უცთომელად მიიყვანებენ ცხო-
რებად საუკუნოდ კრებულსა მორწმუნეთასა და
უფროსდა¹⁷ გუნდსა მონაზონთასა. ესრეთ უკუე
მრავალთა მიუძღუა სათნოებისა მიმართ სწავლი-
თა თჳსითა და შემდგომითი შემდგომად გამო-
ჩინებადთა წმიდათა სახე კეთილისა¹⁸ და მოღუა-
წებით ცხორებისა ექმნა. და სავსე | ტჳრთითა
Cv სათნოებათაჲთა უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა
იაკობ დაყუდებულისაჲ, რომელსა შეემთხვა
F143 დაცემაჲ სიძვითა | და კაცისკვლაჲ. და მერმე
A166r კუალად | შეინანა და მიიწია პირველსავე საზომ-
სა. ხოლო დაყო საფლავსა შინა შეყენებულმან
რვაჲ წელი.

მწუხრი და ცისკრად დასდებელნი წმი-
დისა ეფრემისნი და ცხორებაჲ მისი. ლიტანიისა¹⁹
და²⁰ ოხითაჲ, კმაჲ 7: „სინანულისა საფუძველი
და ღმობიერებისა სახე და სულიერისა²¹ სისრუ-
ლისა ხატი არს ანგელოზებრივი²² ცხორებაჲ შე-
ნი, ნეტარო ეფრემ. ქრისტესა ღმერთსა ევედრე
ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს.“ განგებაჲ წმიდი-
სა ანტონისი მოიძიე.²³

ԳԶԳՆԸ ՂԵԴԻՇԽԸ ԿԺ. წმიდისა ეგნატე
ღმერთ შემოსილისა²⁴ ნაწილთა უკუმოყვა-
ნებაჲ²⁵

და წამებაჲ წმიდათა მოწამეთა²⁶ ზარბი-
ლისი²⁷ და დისა მისისა ვეკეაჲ სი,²⁸ ედესეს
წამებულთაჲ, რომელნი იყვნეს ტრაიანეს²⁹ ზე³⁰
მეფისა. ხოლო იყო ზარბილ³¹ პირველად³² მღ-
ლი კერპთაჲ. და რაჟამს დღესასწაულსა ეშმაკ-
თასა³³ აღასრულებდიან, იგი იყვის მთავარ ყოვ-
ლისა მის საცთურისა. ერთსა უკუე დღესა შეემ-
თხვა | მას ვარსიმე | ეპისკოპოსი ედესისაჲ,
კაცი წმიდაჲ და სათნოჲ უფლისაჲ და ფრიად
ამხილა მას და აყუედრა, ვითარცა მრავალ-
თა სულთა წარწყმედისა მიზეზსა. ხოლო იგი
ღმრთისა მიერ ღმობიერ იქმნა და მოდრკა სი-
ტყუათა მათ³⁴ ზედა ეპისკოპოსისათა და თჳსით
ღითურთ ქრისტეს სარწმუნოებასა მოუკლა და
მისვე ეპისკოპოსისა მიერ ნათელ-ილო და იქმნა
მორწმუნე. და ვითარ განცხადნა საქმე მისი,
წინაშე საყდართა ლუსიაჲსთა წარიდგინა და
იგუემა პირველად არგებითა და მერმე კრმლი-
თა და მერმე ხუეტითა დაწუთაჲთა და კუალად
შეუკრნეს უკუდმართ კელნი მისნი და ცემითა
ფრიადითა გუემეს³⁵ | მუცლით და ერთითა |
| კელითა დამოჰკიდეს, ვიდრემდის დაიქსნა ნახ-
მანი კელისა მისისაჲ და მერმეცა დამოჰკიდეს და
უმრავლესნი ასონი კროცთა მისთანი მოსწუნეს
ცეცხლითა. და³⁶ ამისა შემდგომად შეაგდეს იგი³⁷
ორღანოსა მას შინა, რომელსა კატაპელტი³⁸
ეწოდების და აჭირეს მას ფიცრითა მით³⁹ ორღა-
ნოჲსაჲთა⁴⁰ და განხერხეს იგი ზეითგან ვიდრე
ქუემდე⁴¹ და⁴² თანაწარეკუეთა⁴³ თავი მისი და
დისა მისისაჲ.⁴⁴

ცისკრად იკითხონ შესხმაჲ წმიდისა⁴⁵
ეგნატისი, თქუმული იოვანე ოქროპირისაჲ. ხო-
ლო⁴⁶ განგებაჲ ძებნე დეკენბერსა ოცსა.⁴⁷

ԳԶԳՆԸ ՂԵԴԻՇԽԸ Զ. წმიდისა ვარსიმე
ედესელ ეპისკოპოსისაჲ, რომელმან ზარბილს

Bv

Ev
Dv

C119
Fv
A166v

* „და იოვანესთჳს ლოცვა ყავთ“ A170v.

¹ საკრებლთა E. ² მწუხრი – ABCDF. ³ ოქროპირისა – ABCDF. ⁴ თქუან – E. ⁵ და – E. ⁶ უკუმოყვანებისა ABCD+გალობანი მისნი E. ⁷ ხოლო – E. ⁸ განგებაჲ+ჰპოო E. ⁹ ცამეტსა] 7 B, ~ ძებნე 7 C. ¹⁰ ძებნე – E. ¹¹ აღმოსავ-
ლით E. ¹² და+პაპის E. ¹³ ვინაიცა E. ¹⁴ მუწნიერნი A. ¹⁵ რომელნი BC. ¹⁶ უფროსდა E. ¹⁷ კეთილის E. ¹⁸ ლიტანიისა D.
¹⁹ და... კმაჲ – E. ²⁰ სულიერისა] საღმრთოჲსა C, სულიერიერისა F. ²¹ ანგელოზებრივი F. ²² მოიძიე – E. ²³ ღმერთშემო-
სილისა+პატიოსანთა DF. ²⁴ კმოყვანება B, უკმოყვანება CE. ²⁵ მოწამეთა EF. ²⁶ ზარბინისი EF. ²⁷ ვეკეაჲ F.
²⁸ ტრაიანეს AE. ²⁹ ზმ CF. ³⁰ ზარბილი D. ³¹ პირველ EF. ³² ეშმაკთასა] კერპთასა C. ³³ მათ – C. ³⁴ გუემეს+იგი C.
³⁵ და] ხოლო DEF. ³⁶ იგი – BC. ³⁷ კატაპელტი E. ³⁸ მით – E. ³⁹ ორღანოჲსათა E. ⁴⁰ ქუემდე A. ⁴¹ და+ამას F.
⁴² წარეკუეშთა A. ⁴³ მისისაჲ+დასდებელნი წმიდისა ეგნატისნი E, მისისა F. ⁴⁴ წმიდისა – E. ⁴⁵ ხოლო – C, ხოლო...
ძებნე] სხუად ყოველი E. ⁴⁶ ოცსა] 6 CDE.

ნათელ-სცა. ესე ვითარცა ზემოწერილ არს, მი-
ზეზ წარუვალისა ცხორებისა ექმნა ზარბილს,
რომლისათვისცა ლუსია მთავრისა მიმართ შესმე-
ნილ იქმნა და ქრისტე¹ ღმერთი აღიარა და
ფრიად იგუემა. ხოლო ამისა შემდგომად წიგნე-
ბი სამეუფოა მოიწია² დაცხრომად დევნულები-
სა. მაშინ განტევებულ იქმნა³ საპყრობილით. და
თვსად ეკლესიად წარვიდა და ღმერთსა სათ-
ნო-ეყო და მისა⁴ მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა წმიდისა იპოლიტე⁵ პრომთა
პაპისა და მის თანა ათექუსმეტა⁶ მოწამეთა.

D150 ამასვე დღესა | წმიდისა მოწამისა თეოფი-
ლე ახლისა⁷, რომელი⁸ იყო კოსტანტი⁹ და
ირინი⁹ მორწმუნეთა მეფეთა ზე, სამეუფოსა ქა-
ლაქსა შინა შობილი და აღზრდილი და დიდთა
მთავრობათა შინა წარჩინებული. ესე წყობასა
E109 აგარიანთასა | წინამძღურად დაიდგინა¹⁰ ნავთა
სამეუფოთა საბრძოლოთა¹¹ და მრავალთა მძლე
ექმნა ახოვნად ბრძოლითა და კელოვნებით¹²
A167r ღონისძიებითა. ხოლო ვინააფთვან ფრიად უმრავ-
ლეს იყვნეს ნავნი იგი ბარბაროზთანი, შეპყრო-
ბილ იქმნა მათ მიერ | და მრავლითა იძულებითა
Cv აიძულებდეს¹³ მას | უვარყოფად¹⁴ სარწმუნოებისა
F144 და მრავალთა მის თანათა¹⁵ წარჰკუთხდეს თავებ-
სა შესაშინებლად მისა.¹⁶ ხოლო იგი, ვითარცა
კლდე შეუძრავი, მტკიცედ ეგო სარწმუნოება-
სა ზედა ქრისტესსა.¹⁷ მაშინ წარიყვანეს იგი
ქუეყანასა¹⁸ ბარბაროზთასა¹⁹ და საპყრობილედ²⁰
შეაყენეს და ოთხი რაჟ წელი დაყო საპყრობი-
ლესა შინა, შემდგომად ამისა წარჰკუთხდეს წმი-
და²¹ თავი მისი, რამეთუ არა თავს-იდვა მათ თანა
გებაჟ კერპთაჟ. და ესრეთ სრულ იქმნა წამებაჟ
მისი.

ԳԵՊԻՆԸ ԴԵԿԵԿԸ ԶԸ.* წმიდათა და
საკრველთმოქმედთა²² კვროს²³ და იოვანე-
სი და წმიდათა სამთა ქალწულთა²⁴ თეოდო-
ტი, თეოკტიტი და ევდუქსია²⁵ და

დედისა მათისა ათანასია²⁶ სი. ესენი იყვნეს
დეოკლიტიანეს ზე²⁶ მეფისა – წმიდაჟ კვროს²⁷ |
ალექსანდრია ქალაქით, ხოლო იოვანე – ედესით.
არამედ დევნულებისა მისთჳს კერპთმსახურ-
თაჟსა, რომელსა ჰყოფდეს ქრისტეანეთა მიმართ
არაბით²⁸ კერძოსა მას ზღუასა, მიიწია ნეტარი
კვროს²⁹ და³⁰ მონაზონებისა ქცევითა მას შინა
დაემკვდრა.³¹ ხოლო იოვანე იერუსალემს წარვი-
და და ვითარცა ესმა საკრველებათაჳს წმიდი-
სა კვროსისთა, და³² რამეთუ ყოველსა სენსა და
ყოველსა უძღურებასა ჰკურნებდა, მივიდა იგი³³
ალექსანდრიას³⁴ და მიერ წარვიდა ადგილსა მას,
სადა იყო წმიდაჟ კვროს და იყოფოდა მის თანა.
ხოლო მას ჟამსა შეიპყრეს ქრისტეს აღსარები-
სათჳს³⁵ პირველმოქსენებული იგი ნეტარი ათა-
ნასია სამთა თანა ასულთა მისთა და ეგულებო-
და რაჟ წარდგინებაჟ მათი წინაშე მსაჯულისა,
შეეშინა წმიდათა ამათ, ნუქუე³⁶ დელობრივისა
უძღურებისათჳს³⁷ დაიკსნენ³⁸ | ქრისტესთჳს³⁹
მოღუაწებისაგან. ამისთჳს მივიდეს იგინი და გა-
ნადლიერებდეს მათ სწავლითა თჳსითა⁴⁰ ღუაწ-
ლთა მიმართ წამებისათა, რომლისათჳს იგინი-
ცა⁴¹ შეპყრობილ⁴² იქმნეს⁴³ და წამეს | წამებაჟ
A167v ჭეშმარიტი და ფრიადთა ტანჯვათა შემდგომად
Fv წარეკუთხდეს თავნი მათნი სანატრელთა მათ
თანა ქალწულთა.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა⁴⁴ უიკ-
ტორინო,⁴⁵ უიკტოროს, ნიკიფორე,
კლავდიოს,⁴⁶ დიოდორე, სერაპიონ და
პაპიანესი, კორინტეს⁴⁷ წამებულთაჟ. ესენი
ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁸ შეპყრობილ იქმნეს⁴⁹
დეკეოზ მეფისა ზე⁵⁰ კორინტეს შინა და წარიდ-
გინეს ტერენტი ანთჳპატისა, რომელი მთავ-
რობდა ელადას და შემდგომად მრავალთა სა-
ტანჯველთა თჳთოსაზი⁵¹ სიკუდილითა მიიღეს
აღსასრული, რამეთუ უიკტორინო და უიკტო-
როს და ნიკიფორე სანაყელთა შინა შთაისხნეს⁵²

* „ქრისტე შეიწყალე თე“ E.

¹ ქრისტე C. ² მოაწია E. ³ იქნა E. ⁴ მისსა BCDEF. ⁵ უპოლიტე E. ⁶ ათექუსმეტა] T A. ⁷ რომელი... წარჩინებუ-
ლი – F. ⁸ კოსტანტინე E. ⁹ ირინე E. ¹⁰ დაიდგინა ADE. ¹¹ საბრძოლოთა E. ¹² კელოვნებითა D. ¹³ აიძულებდეს
ADE. ¹⁴ უარ-ყოფად B, უვარის-ყოფად E, უარის-ყოფად F. ¹⁵ თანა B. ¹⁶ მისსა C. ¹⁷ ქრისტესა E. ¹⁸ ქუეყანასა+მას F.
¹⁹ ბარბაროსთასა F. ²⁰ საპყრობილესა E. ²¹ წმიდა – C. ²² საკრველთმოქმედთა E+მოწამეთა E. ²³ კვროს E. ²⁴ ქალ-
წულთა E. ²⁵ ევდოქსიაჟ DE. ²⁶ ზმ BCF. ²⁷ კვროზ E. ²⁸ არაბით BCE. ²⁹ კვროზ BEF. ³⁰ და – E. ³¹ დაემკვდრა
E. ³² და – BC, კვროზისთა E. ³³ იგიცა E. ³⁴ ალექსანდრიად E. ³⁵ აღსარებისათჳს F. ³⁶ ნუქუე D. ³⁷ უძღურებისა
B, უძღურებისაგან BCE. ³⁸ დაიკსნენ A, დაიკსნენ E. ³⁹ ქრისტეს E. ⁴⁰ თჳსითა] მათითა E. ⁴¹ იგიცა BC. ⁴² შეპყრობილ
E. ⁴³ იქმნეს ADE. ⁴⁴ მოწამეთა EF. ⁴⁵ უიკტორინო E+და BC. ⁴⁶ კლავდიო BCF. ⁴⁷ კორინტეს BF. ⁴⁸ აღსარებისათჳს
F. ⁴⁹ იქმნეს BCF. ⁵⁰ ზმ F. ⁵¹ თითოსაზი BCF. ⁵² შთაისხნეს AE, შთაითხინეს D.

- B173 | და ყოველნი ასონი მათნი დაიმუსრნეს.¹ და ესრეთ განუტევნეს სულნი. ხოლო კლავდიოსს² მოეჭრნეს კელნი და ფერკნი და ცხორებად³ მიიცვალა.⁴ დიოდორე ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა. სერაპიონს თავი წარეკუეთა.⁵ ხოლო პაპიანე ზღუასა შთაიგდო⁶ და აღესრულა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ტრუფენისი,⁷ რომელი იწამა კუზიკოსს.⁸ ესე იყო ასული ანასტასი მთავრისა⁹ და დედისა სოკრატია¹⁰ ქრისტეანისა. ხოლო წამებად წარდგა არა სხუათა მიერ მიყვანებული, არამედ თავით თვსით მისრული, რამეთუ დღესასწაულსა რამ¹¹ აღასრულებდეს კერპთასა, ესე წმიდაა შორის კერპთმსახურთასა შევიდა და იწყო ძაგებად და გინებად კერპთა და ეტყოდა შეკრებულსა მას | ერსა, ვითარმედ: | „ნუ სცთებით ამათ მიერ, რამეთუ არა არიან ღმერთი.“ და ღმერთისა მიმართ ჭეშმარიტისა მოქცევისა მათისათჳს ილოცვიდა, ვინაჲცა | ბრძანებითა¹² კესარიოს¹³ მთავრისაჲთა საკუმილსა ცეცხლისასა შეითხია და ვითარ საკურველებით განერა, დამოეკიდა სიმაღლესა და ნივთთა ზედა მახვლთა¹⁴ შთაიგდო,¹⁵ რომელნი-იგი განეწონნეს მას. და მერმე მკეცთა მიეგდო. ხოლო სხუანი იგი მკეცნი |
- არა შეეხნეს ყოვლადვე, არამედ უკუანაჲსკნელ კურომან ერთმან რქითა განბძარა სანატრელი იგი. ხოლო ადგილსა, რომელსა სისხლი მისი დაითხია,¹⁶ მეყსეულად წყაროა წყლისაჲ აღმოეცენა მიერ, რომლისაგან¹⁷ სუმენ დედანი, რომელთა¹⁸ შემდგომად შობისა არა აქუნდეს სძესაზრდელად ჩჩვლთა და მეყსეულად აღივსებიან ძუძუნი¹⁹ მათნი²⁰ სძითა. და²¹ ეგრეთვე პირუტყუთა²² ზედა იქმნების ესე.
- | ცისკრად²³ იკითხონ²⁴ წამებაჲ წმიდათა კუროს²⁵ და იოვანესი და²⁶ თქუნენ გალობანი მათნი. ხოლო ნეშტი განგებაჲ თუ გინდა,²⁷ ნოენბერსა ერთსა²⁸ მოიძიე,²⁹ თუნდა ესე თქუ,³⁰ რომელ წერილ არს. სამხრად ფსალმუნი, კმად³¹ Ծ³²: „საკურველ არს ღმერთი წმი.“ (1) დასდებელი: „ეკლესიათა³³ შინა აკურთხ.“ (2) პავლე კორინთელთაჲ:³⁴ „ძმანო, კაცად-კაცადსა“ ვიდრე³⁵ „ჰნებავს“³⁶ (3) ალელუიაჲ Ծ:³⁷ „კმობდეს მართალნი უფლისასა.“ (4) სახარებაჲ მათესი, თავი Խხ: „თქუა უფალმან: ეკრძალებოდეთ³⁸ კაცთაგან“ ვიდრე „სრულიად³⁹ ცხონდეს.“ (5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი⁴⁰ უფლისა მიმართ და წრფელთა⁴¹ შეუენის⁴² ქებაჲ.“ (6) ალილუიაჲ.⁴³ *

* „ქრისტე, შეიწყალე სულითა საწყალობელი იოვანე, ამენ“ F145r.

¹ დაიმუსრნეს E. ² კლავდიოს D. ³ ცხორებად – E. ⁴ მიიცვალა – E. ⁵ წარეკუეთა A. ⁶ შთაიგდო AE. ⁷ ტურიფენისი E, ტურიფენისი F. ⁸ კოზიკოს E. ⁹ მთავრის C. ¹⁰ სოკრატია CEF. ¹¹ რამ – D. ¹² ~ კესარიოს მთავრისა ბრძანებითა E. ¹³ კესარიო BE. ¹⁴ მახვლთა+მიერ DEF. ¹⁵ შთაიგდო D, შთაიგდო AE. ¹⁶ დაითხია E. ¹⁷ რომლისაგან რწნისაგან E. ¹⁸ რომელთა რწნთა E. ¹⁹ ძუძუნი – F. ²⁰ მათნი – F. ²¹ და – E. ²² პირუტყუთაჲ DF. ²³ ცისკრად მწუხრი და ცისკრად E. ²⁴ იკითხონ წამებაჲ ყოველი E. ²⁵ კუროზ E. ²⁶ და... არს მსგებსითურთ და იკითხონ წამებაჲ E. ²⁷ გინდეს BCEF. ²⁸ ერთსა Ծ DE. ²⁹ მოიძიე+და C. ³⁰ თქუ CD. ³¹ კმად – CE ³² Ծ – CE. ³³ ეკლესიასა BEF. ³⁴ კორინთელთაჲ პრომაელთა C. ³⁵ ვიდრე – E. ³⁶ ჰნებავს – E. ³⁷ Ծ – E. ³⁸ ეკრძალებით EF. ³⁹ სრულიად+იგი BCF. ⁴⁰ მართალნი... ალელუიაჲ ნოენბერსა Ծ ყოველი E. ⁴¹ წრფელ F. ⁴² გშუენის F. ⁴³ ალელუია – D, ალელუია F. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) I კორ. 12,7-11. (4) ფს. 33,18. (5) მათ. 10,17-22. (6) ფს. 82,1.

Fv

| თუესა ფებერვალსა

აქუს ღლე¹ ხი. ღლეთა აქუს ჟამი 7C და ღამეთა² ჟამი 7L.

Dv ფონ⁴ მოწამისაჲ. | ესე იყო დაბისა სამფსალოჲ-
საჲ⁵ ქუეყანისა⁶ ფრეგვისაჲ,⁷ მეფობასა გორ-
დიანესსა,⁸ შემდგომად ორას ოთხმოცდაათხუთ-
მეტისა წლისა აგვსტოს⁹ მეფობითგან. ხოლო
ვიდრე ყრმაღა¹⁰ იყო, აქუნდა მას საქმედ ძოვნაჲ
A168v ღრღელთაჲ და სიჩრთოთგანვე თჳსით სულითა
წმიდითა აღივსო და¹¹ ყოველსა სენსა ჰკურნებდა
და ეშმაკთა განასხმდა. ამან განკურნა ასული
გორდიანე¹² მეფისაჲ, შეპყრობილი ეშმაკისაგან
C121 ბოროტისა, | რომელი-იგი შიშისაგან წმიდისა
მის¹³ მოწამისა ვიდრე მისლვადმდეცა¹⁴ ამისა¹⁵
ივლტოდა ქალისა მისგან. ხოლო ვედრებითა მე-
ფისაჲთა სახილველად ყოველთა¹⁶ წარმოადგინა
სული იგი ბოროტი სახედ ძაღლისა შავისა და
იძულებული მადლისაგან წმიდისა¹⁷ მის წარ-
მოიტყოდა საქმეთა თჳსთა ხენეშთა. და სას-
წაულისა ამის¹⁸ ხილვითა მრავალნი მოვიდეს
ქრისტეს სარწმუნოებად.¹⁹ ხოლო მეფობასა დე-
კეოზისსა,²⁰ რომელი-იგი შემდგომად ფილიპესსა
B174 დადგა მეფედ, იყო ღიდი დევნულებაჲ ქრისტეა-
ნეთა²¹ ზედა, რამეთუ იყო კაცი იგი უკეთური
და მბრძოლი ქრისტესი. მაშინ შესმენილ იქმ-
ნა აკვლინეს²² მიმართ, აღმოსავალისა ეპარხო-
ზისა,²³ ვითარმედ ტრეფონ ქრისტესა ჰმსახუ-
რებს და კერპთა შეურაცხ-ჰყოფს. და ვითარ
მიყვანებულ იქმნა წინაშე მისა²⁴ ნიკეას²⁵ შინა²⁶
ქალაქსა, ახოვნიტა გონებითა სახელი ქრისტესი
კმამაღლად აღიარა. პირველად უკუე იგუემა²⁷
კრძლითა და მერმე შეკრულსა ჟამსა ზამთრი-
სასა წინაშე ცხენთა აიძულებდეს²⁸ სირბილად
F146 | ადგილთა ფიცხელთა და ძნიად სავალთა. და

კუალად განაწონნეს²⁹ მუსმარნი³⁰ ფერკთა მის-
თა³¹ და სირბილად აიძულებს³² და მერმეცა გუე-
მეს იგი მასხლითა³³ და მოსწუნეს ღამპრიტა
გუერდნი მისნი და ესრეთლა მიიღო განჩინებაჲ
წარკუეთად³⁴ თავისა მასხლითა. ხოლო წმიდა-
მან | მან³⁵ ილოცა ღმრთისა მიმართ და პირველ
D152 მასხლისა³⁶ შეჰვედრა სული თჳსი უფალსა.

| ამასვე ღლესა წმიდისა ბენდიმიანე-
სი,³⁷ რომელი დაემოწაფა წმიდასა ავქსენტის და
შემდგომად მიცვალებისა მისისა დანახეთქსა ში-
ნა კლდისასა მცირე სენაკი აღიშენა,³⁸ რომელსა
შინა დაყო ორმოცდარი³⁹ წელი. ხოლო ეგუ-
ლებოდა რაჲ აღსრულებაჲ, მოიღრიკნა მუკლ-
ნი ქუეყანასა ზედა და სული თჳსი ღმერთსა
შეჰვედრა.

მ წ უ ხ რ ი.⁴⁰ წინაღლე⁴¹ ტაძრად⁴² მიყვანები-
საჲ. უფალო ღაღადყავსა თქუნენ⁴³ სამნი დას-
დებელნი ღლესასწაულისანი | და⁴⁴ სამნი⁴⁵ წმი-
Cv დისანი და⁴⁶ ცისკრად გალობანი⁴⁷ წინაღლი-
სანი და წმიდისანი. საკითხავი⁴⁸ წამებაჲ წმიდი-
საჲ.⁴⁹ ლიტანიისად⁵⁰ და ღმერთი უფალსა ზედა,
კმაჲ⁵¹ Ծ: „მოვედით ყოველნი მორწმუნენი,⁵²
ბრწყინვალედ მივეგებვოდით ქალწულსა და დე-
დასა და ქრისტე ვიხილოთ უხრწნელთა⁵³ ნებ-
თა მისთა ტვრთული. წესნი უკორცოთანი წი-
ნაუძღვან⁵⁴ და იხარებს სულითა საღმრთოჲ
Bv მოხუცებული და სიხარულით მიიქუამს, რომლი-
სა ხილვაჲ წინათვე ეუწყა ყრმასა ახალსა
იესუს, პირველ საუკუნეთა მამისაგან შობილსა“.
ს ა მ ხ რ ა დ წარდგომაჲ⁵⁵ Ծ⁵⁶: „საკურველ არს
ღმერთი წმი.“ (1) დასდებელი: „ეკლესიათა⁵⁷ შინა
აკურთხევდით ღმერთსა“. (2) პავლე ჰრომაელთა:

¹ ღლწ EF. ² ღამეთა+აქუს E. ³ 7C] ერთსა F] ღლესასწაული წინაღლე E. ⁴ ტურიფონ D, ტროფონ E. ⁵ სამფსანტოჲსაჲ D. ⁶ ქუეყანასა C. ⁷ ტრეგვისა B, ფრიგვისაჲ E, ფრიგვისაჲ CF. ⁸ გორდიანესა E. ⁹ აგვსტოსის E. ¹⁰ ყრმაღა C. ¹¹ და — E. ¹² გორდია BC. ¹³ ამის E. ¹⁴ მისლვადმდეცა F. ¹⁵ ამისა F. ¹⁶ ყოველთა — C. ¹⁷ ~ მის წმიდისა E. ¹⁸ მის C. ¹⁹ სარწმუნოებად B. ²⁰ დეკეოზისა E. ²¹ ქრისტეანეთა C. ²² აკვლიანეს CF, აკვლიანეს E. ²³ ეპარხოზისა CF. ²⁴ მისსა BCEF. ²⁵ ნიკეას BCEF. ²⁶ შინა — C. ²⁷ ~ კრძლითა იგუემა BC. ²⁸ აიძულებს C, აიძულებდეს DE. ²⁹ განაწონნეს C. ³⁰ მუსმარი C, მოსმარნი F. ³¹ მისთა — E. ³² აიძულებს AD. ³³ მასხლითა E. ³⁴ წარკუთად A. ³⁵ მან — C. ³⁶ მასხლისა E. ³⁷ გენდიმიანესი BC. ³⁸ აღაშენა E. ³⁹ ორმოცდარი CE. ⁴⁰ მწუხრსა E. ⁴¹ წინაღლე BF. ⁴² ტაძრად... სამნი] მიგებებისა E. ⁴³ თქუნენ — C. ⁴⁴ და სამნი] დამნი B. ⁴⁵ სამნი — E. ⁴⁶ და] ეგრეთვე E. ⁴⁷ გალობანი... წმიდისანი — E. ⁴⁸ საკითხავად E. ⁴⁹ წმიდისაჲ+ხოლო F. ⁵⁰ ლიტანიისა CE. ⁵¹ კმა — E. ⁵² მორწმუნენი+ხოლო მორწმუნენი+და C. ⁵³ უხრწნელთა+მათ DE. ⁵⁴ წინაუძღვან E. ⁵⁵ წარდგომაჲ BC ფსალმუნი+კმა F. ⁵⁶ Ծ — E. ⁵⁷ ეკლესიასა BCEF.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27.

„მძანო, ესე უწყით,¹ რამეთუ ღმრთისმოყუარეთა ყოველი“ ვიდრე „ქრისტე² იესუს³ მიერ, უფლისა ჩუენისა“. (1) ალილუიამ: „ღმერთი დიდებულ არს ზრახვასა შინა.“ სახარებად ლუკასი, თავი 17: „თქუა⁴ უფალმან: „აჰა, მიგეც თქვენ კელმწიფებად“ ვიდრე „შენ წინაშე“ | ჰპოვო⁵ მეთესა⁶* შაბათსა. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ“.

ԾԳՄԼԸ ՓԳԳԻԻԴՆԸ⁷ Գ. მიგებებად უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პერპეტუა⁸ და მისთანათა: სატჯრო,⁹ რევეკათი, სატორნილო, სეკუნდი¹⁰ და ფილიკიტა¹¹ ესე წმიდამ პერპეტუა¹² იყო აფრიკით, ქალაქით თუვრიტანოთ.¹³ ხოლო შეპყრობილ იქმნა ურწმუნოთა მიერ და მოყუსებითურთ წინაშე ათასისთავისა წარიდგინა. მაშინ პერპეტუას | და ფილიკიტატს¹⁴ მიუტევეს დეკეული ველური, რომელი-იგი მოუკლა მათ ზედა და განბარნა ივინი და მერმე სხუათა მათ თანა მახულითა¹⁵ აღესრულნეს ორნივე.

მწუხრი.¹⁶ თქუან „ნეტარ¹⁷ არას კაცი“. და¹⁸ უფალო ღალადყავსა ზედა¹⁹ დასდებელნი მიგებებისანი: მჯდომარენი. და²⁰ ნათელი მხიარულსა ზედა შევიდნენ²¹ მღვდელნი²² საკურთხეველად²³ და²⁴ ითქუას²⁵ წარდგომად დღისა²⁶ და წარიკითხნენ სამნი²⁷ საწინამწარმეტყუელონი და²⁸ თქუენ²⁹ სტიქარონნი³⁰ მეორესა და³¹ მეორის გუერდსა. | ლიტანიისა³² და³³ ოხითად და³⁴ ღმერთი უფალსა ზედა, კმა³⁵ Ե. 36 „გისაროდენ, მიმადლებულ ღმრთისმშობელს ქალწულო, რამეთუ შენგან განკორციელდა მკსნელი სოფლისა, ქრისტე ღმერთი. იხარებდ შენცა, მოხუცებულ³⁷ მართალო, რამეთუ მიიქუ მკლავთა

ზედა | განმათავისუფლებელი სულთა ჩუენთა, რომელი მოგუანიჭებს ჩუენ დიდსა წყალობასა“. ცისკრად თქუან³⁸ კანონი დღესასწაულისა³⁹ ესრეთ: ფსალმუნი Ը: „აქებდით სახელსა უფლისასა, აქებდით.“ (2) ფსალმუნი⁴⁰ Գ: „უგალობდით უფალსა გალობითა ახლითა, რამეთუ საკურ“. (3) და შეუდგინონ⁴¹ ესეცა ფსალმუნი: „ღალადებდით ღმრთისა ყოველი ქუეყანად, ჰმონებდით უფალსა სიხარ.“ (4) ფსალმუნი⁴² Լ: „აქებდით უფალსა ცათაგან.“ (5) და იბაკო და საკითხავი, თქმული მეთოდისი,⁴³ წარიკითხონ სრულიად. და⁴⁴ მერმე⁴⁵ წარდგომად სახარებისა, ფსალმუნი:⁴⁶ „აჩუენა უფალმან მაცხოვრებად“. (6) დასდებელი: „მოიკენა მოწყალებად მისი⁴⁷ იაკობ“. (7) და „ყოველი სული აქებდით უფალსა“. სახარებად ლუკასი: „მას ჟამსა შინა იყო კაცი იერუსალემს“ ვიდრე „და⁴⁸ დიდებად ერისა შენისა ისრაელისა“ ჰპოვო⁴⁹ სამხრისა სახარებასა შინა. და⁵⁰ მიწყალე.⁵¹ გალობანი მესამისანი, ყოველი⁵² დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ.⁵³ ხოლო ძლისპირნი ორ-ორჯერ.⁵⁴ განძლიერდასა ზედა⁵⁵ წარდგომად და საკითხავი – ებისტოლე წმიდისა ბასილისი. ღალადყავსა ზედა⁵⁶ იბაკო და შემდგომითი შემდგომად აქებდითსა⁵⁷ შეუდგინონ | დიდებად მაღალთა და⁵⁸ წმიდა ღმერთთა და ზეგარდამო და აღასრულონ⁵⁹ ჟამი. | სამხრად.⁶⁰ „კეთილ არს აღსაარებად უფლისა“, (8) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისა“. ფსალმუნი⁶¹ Գ: „უფალი სუფევს, შეუნიერებად“. (9) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო,⁶² რომელი იმევ ქალწულისაგან, გიგა.“ (10) ფსალმუნი⁶³ Լ: „მოვედით უგალობდით უფალსა“. „გისაროდენ, მიმადლებულ“ ზემოდაწერილ⁶⁴ არს და⁶⁵ ოხითად ესევე და წმიდა ღმერთთა, წარდგომად, კმა⁶⁶

*უნდა იყოს 26 შაბ. მარტე.

¹ უწყი Ը. ² ქრისტეს Ը. ³ იესუს Ը. ⁴ პრქუ Ը. ⁵ ჰპოვო BCF. ⁶ მეთესა 1CDAE. ⁷ უფალო შემეწ. | E110v. ⁸ პერპეტო-სი BC. ⁹ სატვირო F+და BC. ¹⁰ სეკონდი BEF. ¹¹ ფილიკიტატისი B. ¹² პერპეტო CF. ¹³ თოვრიტანოთ BCE. ¹⁴ ფილიკიტას E. ¹⁵ მახულითა E. ¹⁶ მწუხრსა E. ¹⁷ ნეტარად AD. ¹⁸ და – E. ¹⁹ ზედა... მიგებებისანი – E. ²⁰ და – E. ²¹ შემოვიდეს E. ²² მღვდელი E. ²³ საკურთხეველად – E. ²⁴ და – E. ²⁵ თქუან E. ²⁶ დღისა და წარიკითხნენ] იხილეს ყოველთა კიდ. დასდებელი აჩუენა E. ²⁷ სამნი+საკითხავნი E. ²⁸ და – E. ²⁹ თქუენ – E. ³⁰ სტიქარონი E. ³¹ და] ანო E. ³² ლიტანიისა D. ³³ და – E. ³⁴ და+ E. ³⁵ კმა – E. ³⁶ Ը] პირველი D. ³⁷ მოხუცებულთა და E. ³⁸ თქუან – E. ³⁹ დღესასწაულისა... ფსალმუნი Ը – E. ⁴⁰ ~ Գ ფსალმუნი E. ⁴¹ შეუდგინონ E. ⁴² ~ Լ ფსალმუნი E. ⁴³ მეთოდისი+ხოლო E. ⁴⁴ და – E. ⁴⁵ მერმე – E. ⁴⁶ ფსალმუნი – E. ⁴⁷ მისი... უფალსა] ვიდრე დიდებად ერისა E. ⁴⁸ და – E. ⁴⁹ ჰპოვო BCF. ⁵⁰ და – E. ⁵¹ მიწყალე+და BCF. ⁵² ~ ყოველი დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ BCDF, დასდებელი ყოველი F. ⁵³ ოთხ-ოთხჯერ+ითქუას E. ⁵⁴ ორ-ორჯერ E. ⁵⁵ ზედა – E. ⁵⁶ ზედა – E. ⁵⁷ აქებდითსა... ზეგარდამო და – E. ⁵⁸ და – BC. ⁵⁹ გაასრულონ E. ⁶⁰ სამხრად+ფსალმუნი Ը E. ⁶¹ Գ ფსალმუნი E. ⁶² ღმრთისაო... ქალწულისაგან გიგა.] მხოლოდშობილი E. ⁶³ ~ Լ ფსალმუნი E. ⁶⁴ ზემოდაწერილ BC, ზემოწერილ E. ⁶⁵ და... და – ABCD. ⁶⁶ ~ Լ კმა E.

(1) რომ. 8,28-39. (2) ფს. 134,1. (3) ფს. 97,1. (4) ფს. 99,1. (5) ფს. 148,1. (6) ფს. 97,2. (7) ფს. 97,3. (8) ფს. 91,2. (9) ფს. 92,1. (10) ფს. 94,1.

Fv

Dv
Cv
A169v

C122

E111

B175

F147

D153
A170r

- ლ: გალობად ღმრთისმშობელისა: „ადიდებს სული ჩემი უფალსა.“ (1) დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა¹ სიმდაბ.“ (2) პავლე ებრაელთა: „მძანო, თჳნიერ ყოვლისა ცილობისა“ (3) ვიდრე „მელქისედეკისა“² ჰპოვო³ ამასვე დღესა.⁴ ალელუიად, კმად.⁵ ო გუერდი: „აწ განუტევე მონაა შენი“. (4) დასდებელი⁶ ღ: „ნათელი გამობრწყინდა.“ (5) სახარებად ლუკასი, თავი⁷ ლ: „მას ჟამსა შინა, რაჟამს აღესრულნეს დღენი“ (6) ვიდრე „მადლი ღმრთისა იყო მის⁸ ზედა.“ | განიცადე: „სასუმელი ცხორებისა მოვიდეთ⁹ და.“ (7)
- გაფრს ჟღერს ლ. წმიდისა ს ჳ მ ე ნ¹⁰
- Bv მართლისა და წმიდისა ა ნ ნ ა | წინაწარმეტყუელისაა
- და წმიდისა მოწამისა¹¹ ანდრიანესი, რომელი იწამა კესარიას.
- მ წ უ ხ რ ი უფალო¹² ღალატყავსა დასდებელნი მიგებებისანი¹³ და მერმე¹⁴ წმიდისა ს ჳ მ ე ნ ის ნი.¹⁵ წარდგომაა დღისა, სტიქარონი,¹⁶ ლიტანიისა „გიხაროდენ, მიმადლებულო“. ცისკრად¹⁷ შემდგომად¹⁸ ღმერთი უფლისა¹⁹ გალობანი ხოლო²⁰ აიხუნენ²¹ რამეთუ²² კანონი არა ითქმის და თქუნენ გალობანი | დღესასწაულისანი და ს ჳ მ ე ნ ის ნი და იკითხონ თქმული ამფილოქესი. სამხრად წარდგომა, კმად²³ ღ²⁴ გუერდი: „იხარებდით²⁵ მართალნი²⁶ უფლისა მიმართ.“ (8) დასდებელი: „შეგესმინ²⁷ ღმერთსა ჩემი ლოცვაა.“ (9) პავლე ებრაელთა: „მძანო, ქრისტე²⁸ მოვიდა, მღვდელთმოდუარი“ (10) ვიდრე „ღმრთისა ცხოველისა“ ჰპოვო²⁹ მარხვათა მეხუთესა კჳრიაკესა. ალელუიად ლ³⁰ გუერდი: „ნათელი გამობრწყინდა.“ (11) სახარებად ლუკასი: „მას ჟამსა³¹ იყო კაცი იერუსალემს“ ვიდრე „ერისა³² შენისა ისრაელისა“. (12) განიცადე: „სასუმელი ცხორე-

ბისა მოვიდოთ.“³³ (13) ხოლო ითქუას განგებად დღესასწაულისა მსგეფსადმდე,³⁴ თუ³⁵ მარხვად არა იყოს. თუ მარხვად იყოს მას დღესა, ჟამი იწიროს.

გაფრს ჟღერს ო. წმიდათა მოწამეთა პ ა პ ი ა, დ ი ო დ ო რ ე³⁶ და კ ლ ა ვ დ ი ს ი, რომელნი იყვნეს ატალიით, ჟამთა | დეკეოზ მეფისათა,³⁷ კაცნი მორწმუნენი და ქრისტეს | მსახურნი. ხოლო საქმედ³⁸ აქუნდა საცხოვართა³⁹ ზრდაა. ესენი შეიპყრნა⁴⁰ პოპლიოს⁴¹ | მთავარმან პამფილიისამან⁴² და⁴³ რამეთუ არა თავს-იდვეს უვარისყოფად⁴⁴ ქრისტეს⁴⁵ სარწმუნოებისა,⁴⁶ მახვლითა წარჰკუეთნა⁴⁷ თავნი მათნი თეოქიტეს⁴⁸ თანა და ეგნატის.

ამასვე დღესა წმიდისა⁴⁹ მამისა ჩუენისა ისილორე პილუსელისა⁵⁰

და ნეტარისა კ ლ ა ვ დ ი ო ს ი.

მ წ უ ხ რ ს ა⁵¹ და ცისკრად თქუნ⁵² დღესასწაულისა და წმიდისა.

გაფრს ჟღერს ლ. წმიდისა მღვდელმოწამისა⁵³ აბრაჰამ სპარსისა, რომელი იყო ეპისკოპოსი არვილ⁵⁴ ქალაქისა⁵⁵ სპარსეთს. ხოლო საცნაურ იქმნა მისთვის, ვითარმედ ქრისტესა ჰმონებს და წარიდგინა ადელფორა მოგუთმთავრისა წინაშე | და ქრისტე ღმერთი ქადაგა. ხოლო სიცოფე და უგუზურება მოგუთმთავრისა მის და საბურ მეფისა განბასრა, რამეთუ აიძულებდეს⁵⁶ გებად კერპთა, ვინამცა მახვლისა⁵⁷ მიერ⁵⁸ წარეკუეთა თავი.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა | ა ღ ა თ ი ს ი. ესე იყო ქალაქით პანორმით, რომელ არს სიკილიას.⁵⁹ ხოლო სიკეთითა სულისადათა⁶⁰ და ქალწულებითა შუენიერებასა თანა კორცთასა და სიმდიდრესა, ვითარცა ნათელი ბრწყინვიდა.

A170v
Ev

Dv

B176
C123

F148

¹ მოხედა C. ² მელქისედეკისა BCF, მელქისედეკისა E. ³ ჰპო BDEF, ჰპო C. ⁴ დღესა+პავლესა E. ⁵ კმად – EF. ⁶ დასდებელი ღ ს ჳ უ ა დ E. ⁷ თავი – E. ⁸ მას E. ⁹ მოვიდოთ F. ¹⁰ სუმიონ E. ¹¹ მოწამისა – BC. ¹² უფალო... მიგებებისანი | დღესასწაულისანი E. ¹³ მიგებებისანი და მერმე – A. ¹⁴ მერმე – E. ¹⁵ ს ჳ მ ე ნ ის ნი E. ¹⁶ სტიქარონი – E. ¹⁷ ცისკრად+კანონი არა E. ¹⁸ ღმერთი უფალსა შემდგომად BCE. ¹⁹ უფლისა CDF. ²⁰ ხოლო – BCF, გალობანი... თქუნენ | მიწყალე და E. ²¹ აიხუნენ D. ²² რამეთუ ხოლო C. ²³ კმად – CDAE. ²⁴ ღ BDEF. ²⁵ იხარებდენ F. ²⁶ მართალნი – BD. ²⁷ შენგესმინ C. ²⁸ ქრისტე CE. ²⁹ ჰპო BCEF. ³⁰ ლ C DEF. ³¹ ჟამსა+შინა F. ³² ერისა | შენისა | დიდებაა E. ³³ მოვიდოთ+ალელუიად B. ³⁴ მსგეფსადმდე BDF, მსგეფსადმდე C, მსგეფსადმდე E. ³⁵ თუ... იწიროს – ABCDF. ³⁶ დეოდორე C. ³⁷ მეფისათა+და C. ³⁸ საქმე E. ³⁹ საცხოვართა F. ⁴⁰ შეიპყრნა E. ⁴¹ პოპლიოზ E. ⁴² პამფილიასამან E. ⁴³ და – BC. ⁴⁴ უარისყოფად BCE, უვარყოფად D, უარყოფად F. ⁴⁵ ქრისტესა E. ⁴⁶ სარწმუნოებისაგან E. ⁴⁷ წარჰკუეთნეს C. ⁴⁸ თეოქიტეს BC, თეოქიტეს EF. ⁴⁹ წმიდისა ნეტარისა E. ⁵⁰ პილუსელისა AE. ⁵¹ მწუხრი E. ⁵² თქუნ | ყოველი E. ⁵³ მღვდელმოწამისა E. ⁵⁴ არვილ BCF, არაბიელ E. ⁵⁵ ქალაქით E. ⁵⁶ აიძულებდეს ADE. ⁵⁷ მახვლითა BCDEF. ⁵⁸ მიერ – BCDEF. ⁵⁹ სიკილიისა C. ⁶⁰ სულისათა D.

(1) გალ. 9,1; ლუკ. 1,46. (2) გალ. 9,3. (3) ებრ. 7,7-17. (4) ლუკ. 2,29. (5) ფს. 96,11. შდრ. ლუკ. 2,32. (6) ლუკ. 2,22-40. (7) ფს. 115,4. (8) ფს. 63,11. (9) ფს. 63,2. (10) ებრ. 9,11-14. (11) ფს. 96,11. (12) ლუკ. 2,25-39. (13) ფს. 115,4.

A171r	ხოლო ჟამთა დეკეოზ მეფისათა წინაშე [კინ- ტიანე]¹ მთავრისა წარიდგინა, რომლისა მიერ მიე- ცა დედაკაცსა ვისმე სახელით აფროდისიოსს,² რამათმცა განაშორა ქრისტეს სარწმუნოები- საგან. და ვითარ იხილა სიმტკიცე მისი და სურ- ვილი ქრისტესთჳს წამებისაჲ, ტანჯა ფრიად და მოჰკუეუნა ძუძუნი მისნი, არამედ გამოჩინებითა პეტრე მოციქულისაჲთა³ საპყრობილესა შინა კუალად განიკურნა. და მერმე კეცის ნაღწეთა⁴ მახვლითა⁵ ზედა ითრია და ცეცხლითა შეიწუა და საპყრობილედვე შეიყენა, სადა-იგი სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	აღსრულებისა მათისა დაშთა ჭაბუკი ჰასაკითა. არამედ²⁵ ვერცა სიყრმემან ჰასაკისამან, ვერცა საცთურმან სიმდიდრისამან შეუძლეს²⁶ განშორე- ბაჲ მისი უბიწოებით ცხოვრებისაგან,²⁷ არამედ²⁸ ქალწულებისა²⁹ სიწმიდესა თანა მარხვითა და ლოცვითა და კითხვითა საღმრთოთა წერილთაჲ- თა განინათლებდა³⁰ გზათა თჳსთა. და ესრეთ ვიდრე მეფისამდევცა³¹ მიიწია ჰამბავი მისი. და წარმოივლინა³² მის³³ მიერ³⁴ ევილასიოს ვინმე მთავარი, რამთა დაარწმუნოს მას გებად³⁵ კერპ- თა.³⁶ ხოლო უკუეთუ არა ირწმუნოს, უფსკრუ- ლად შთაგდებად იგი. ხოლო მან ყოველივე ღონე³⁷ სატანჯველთაჲ მოაწია მის ზედა და ვი- თარ იხილა, რამეთუ ყოველთაგანვე განერა და საკვრველნი სასწაულნი აღასრულნა, მოიქცა და პრწმენა მას ქრისტე. მაშინ ვითარცა ცნა ესე მეფემან, მოავლინა³⁸ მაქსიმინოს ეპარხოსი ტანჯ- ვად ევილასიოსსა³⁹ და წმიდისა ფავსტასსა.⁴⁰ ხოლო მან ორნივე⁴¹ ფიცხელთა გუემათა მიერ ტანჯნა, გარნა ლოცვითა და საკვრველთმოქმე- დებითა⁴² მოწამისაჲთა⁴³ მოუკლა იგიცა ქრისტე- სა და ტაფაკსა, რომელი⁴⁴ წმიდათა მათთჳს შეე- მზადა მას, ნეფსით⁴⁵ თჳსით შთაჲდა მათ⁴⁶ თანა⁴⁷ და ღუაწლი წამებისაჲ მოიღუაწა.	A171v
D154	ამასვე დღესა აზარი ა წინაწარმეტყუელი- საჲ. ესე იყო ძე⁶ ადლომისი,⁷ ქუეყანით სამმათით, რომელმან მოაქცია ისრაელისაგან ტყუე იუდაჲ- სი და მოკუდა. და დაეფლა აგარაკსა თჳსსა.	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფავსტო და⁴⁸ ბასილისი	Dv
E112	ԳԵՊԻՆ ԳԻՂԻԻՄԻՆ Դ. წმიდისა⁸ ივ- ლიანე ემეწელისაჲ, რომელი იწამა ნომერიანე მეფისა ზე. ხოლო იყო ჰასაკსა ოდენ სიჭაბუ- კისასა მკურვალე და ტრფიალ⁹ ღმრთისმსახუ- რებით¹⁰ ცხოვრებისა¹¹ და კურნებასა¹² თანა კორც- თასა უმეტეს იყო მკურნალ საღმობასა სულ- თასა. ამან იხილნა რაჲ¹³ კერპთმსახურთა მიერ შეპყრობილნი წმიდაჲ სილოანე¹⁴ ეპისკოპოსი და ლუკა დიაკონი და¹⁵ მუკიმოს¹⁶ წიგნისმკითხველი, რამეთუ მიჰყვანდეს¹⁷ იგინი შესაჭმელად მკეცთა, მიეგებვოდა მათ და ამბორს-უყოფდა, ვითარცა მოწამეთა ქრისტესთა. ამისთჳსცა შეპყრობილ იქმნა იგიცა. და¹⁸ შემდგომად აღსრულებისა მა- თისა განიმსჭუალა¹⁹ თავი მისი გრძელთა მიერ სამშჭუალთა,²⁰ და ეგრეთვე კელნი და ფერწი. და ესრეთ განმსჭუალულნი²¹ მოვიდა ქუაბსა რას- მე და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	და სილოანე¹⁴ და წმიდისა მამისა ჩუენისა ბარსანო- ფისი⁵⁰	B177
Bv	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა²² ფავს- ტასი,²³ ევილასიოსი და მაქსიმიანოჲ- სი. ესე წმიდაჲ ფავსტა იყო მაქსიმიანეს ზე მეფისა, ქალაქით კჳზიკოთ,²⁴ მშობელთა მდი- დართა და ღმრთისმსახურთაჲ. და შემდგომად	და წმიდისა⁵¹ ფოტისი, კონსტანტინეპოვ- ლელ⁵² მთავარეპისკოპოსისაჲ.	F149 C124
Cv		ԳԵՊԻՆ ԳԻՂԻԻՄԻՆ Զ. წმიდათა ათას- თა მოწამეთაჲ, რომელნი ნიკომოდიას იწამნეს. ესენი მონანი იყვნეს ოთხთა პროტიკტორთანი, რომელთა მიერ შეპყრობილ იქმნა წმიდაჲ პეტრე ალექსანდრიელი ბრძანებითა დეოკლიტიანე⁵³ მე- ფისაჲთა⁵⁴ და⁵⁵ წარეკუეთა თავი. რამეთუ შემდ- გომად აღსრულებისა მისისა პრწმენა პროტიკ-	Ev
Fv			

* ΚΥΣΤΙΑΝΩ ΚΥΣΤΙΑΝΟΣ.
¹ ინტიანე ABCDEF. ² აფროდისიოს F. ³ მოციქულისაჲთა D. ⁴ ნატეგთა D. ⁵ ~ ზედა მახვლთა CF. ⁶ ძმ E. ⁷ ადლომისი E. ⁸ წმიდისა+მოწამისა E. ⁹ ტრფიალი C. ¹⁰ ღმრთისმსახურებისა F. ¹¹ ცხოვრებისა — F. ¹² მკურნალობასა E. ¹³ რაჲ — F. ¹⁴ სილოანე CE, სილოანე F. ¹⁵ და — E. ¹⁶ მოკიმოს F. ¹⁷ მოჰყვანდეს F. ¹⁸ და — BC. ¹⁹ განიმსჭუალა BCEF. ²⁰ სამსჭუალთა E. ²¹ განმსჭუალული BCF, განმჭუალული E. ²² მოწამეთა BCEF. ²³ ფავსტოზისი AD. ²⁴ კოზიკოთ E. ²⁵ არამედ] და BCEF. ²⁶ შეუძლო C. ²⁷ ცხოვრებისაგან B. ²⁸ არამედ] და BEF. ²⁹ ქალწულებით BC. ³⁰ განანათლებდა E. ³¹ მეფისამდევცა E. ³² წარმოივლინა E. ³³ მისა C. ³⁴ მიერ — C. ³⁵ გებაჲ C. ³⁶ კერპთაჲ C. ³⁷ ~ ტანჯვითა ღონე E. ³⁸ მიავლინა E. ³⁹ ევილასიოსისა C, ევილასიოსისა E. ⁴⁰ ფავსტოზისი AD. ⁴¹ ორნივე — E. ⁴² საკვრველთამოქმედებითა BCEF. ⁴³ მოწამეთაჲთა E. ⁴⁴ რომელი-იგი F. ⁴⁵ ნეფსით E. ⁴⁶ მას F. ⁴⁷ თანა] შინა F. ⁴⁸ და — E. ⁴⁹ სოლოვანესი E. ⁵⁰ ბარსანოფისა E. ⁵¹ წმიდისა — C. ⁵² კონსტანტინეპოლელ DBCF. ⁵³ დეოკლიტიანესითა E. ⁵⁴ მეფისათა — E. ⁵⁵ და — E.

- A172r ტორთა¹ ქრისტე² ყოვლით სახლეულებითურთ³ | და იწამნეს. ხოლო ამათნი მონანი აღეტყინნეს ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებითა და თავით თვსით ნეფსით⁴ წინაშე დეოკლიტიანე⁵ მეფისა⁶ მივიდეს⁷ ნიკომიდისა შინა ცოლთა⁸ და შვილთა⁹ და¹⁰ ბუბუხსმწოვართა¹¹ თანა და აღიარეს, ვითარმედ ქრისტეანე არიან. და რამეთუ არა თავს-იდვეს ცრუება¹² სარწმუნოებისა, დაიჭრნეს იგინი მკედრობისა¹³ მიერ მახვლითა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მამისა¹⁴ ჩუენისა¹⁵ პართენი,¹⁶ ლამფსაკელ ეპისკოპოსისა.¹⁷ ესე იყო დიდისა კოსტანტინეს ზე, ძე თეოდულე¹⁸ დიაკონისა ეკლესიასა მელიტოპოლისასა, წერისა და კითხვისა უსწავლელი. ხოლო ყოვლი-თა¹⁹ სათნოებითა შემკობილი და დასაფარველად²⁰ სათნოებათა თვსთა აქუნდა საქმედ ნადი-რობა თევზისა, რომელსა-იგი განუყოფნ²¹ | გლახაკთა. ხოლო ღმრთისმსახურება და სათ-ნოება ესოდენი²² აქუნდა მას დამარხულად მის თანა, ვიდრეა ეშმაკთა განასხმიდა და ყოველსა საღმობასა ჰკურნებდა ღმრთისა მიერ, არამედ უკუანახსენელ წერილისა²³ სწავლად კელ-ყო და ფილიპე მელიტოპოლელ²⁴ ეპისკოპოსისა მიერ ხუცობისა კურთხევა მიიღო და ამი-სა²⁵ შემდგომად ლამფსაკო ქალაქისა²⁶ ეპისკო-პოსად²⁷ იკურთხა კვზიკომა²⁸ | კათალიკოზისა მიერ. ხოლო ურიცხვნი სასწაულნი აღასრულ-ნა, რომელთაგან²⁹ მცირენი მოვიკსენეთ, რა-თა მათ მიერ გუეუწყოს³⁰ სხუათათვსცა. რამეთუ კურომა³¹ მიერ ბუდიტურთ წარმოგდებული³¹ თუალი კაცისა ვისიმე განკურნა და კირჩხიბი-სა ვნება და დედაკაცისა ვისგანმე ჯუარისწერითა ხოლო³² განდევნა და ძალლი განცოფებული | შე-ბერვითა ხოლო³³ განგალა, რომელსა ეგულებოდა შეპყრობა მისი და ურმისა მიერ დათრგუნვილი და³⁴ მუცელგანბარული³⁵ მკუდარი აღადგინა და სულნი უკეთურნი³⁶ ფრიად მრავალთაგან გან-კადნა | და პორფირის³⁷ მღებვართა³⁸ საღებავი განრყუნილი საკმარ-ყო და განმრყუნელი იგი ეშმაკი წარდევნა და სხუანი მრავალნი საკურვე-ლებანი აღასრულნა და მომავალთა საქმეთათვს წინააწარმეტყუელა³⁹ და განათლებული სული-თა უფლისა მიმართ მიიცვალა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა აპ-რიონოს კვპრელ⁴⁰ ეპისკოპოსისა და წმიდი-სა მოწამისა თეოპემპტოქსი და მისთა-თა. დღესასწაულისა⁴¹ ითქუას ყოველი. ცი-ს-კრად წარიკითხონ⁴² ცხორება⁴³ წმიდისა პარ-თენისი.⁴⁴
- | ოცამწიწი ფიქსიწიწი. წმიდათა მოწამე-თა მართაქსი⁴⁵ და მარიამისი და ლკა-რიონ⁴⁶ მონაზონისა. ესენი⁴⁷ მოწესენი იყვნეს ქალწულნი და⁴⁸ დანი კორციელად. ხოლო წარ-ჰვლიდა⁴⁹ ოდესმე მთავარი მას გზასა, სადა მათი საყოფელი იყო და გამოვიდეს და დადგეს წინაშე მისსა და აღიარეს ქრისტეანობა. ხოლო მას არა უნდა მოკლვა მათი, რამეთუ ღმობი-ერ⁵⁰ იქმნა სიჭაბუკისა მათისათვს, მაშინ მიუგეს | მათ | და ჰრქუეს⁵¹ მთავარსა მას, ვითარმედ ქრისტესთვს სიკუდილი არა არს საკუდილი, არამედ დასაბამი უკუდავისა ცხორებისა. და ეგრეთვე მსგავსად ლკარიონ ყრმა მონაზონი მოყუასი მათი იტყოდა. და ესრეთ | ბრძანები-თა მთავრისა მთა ჯუარსა-ეცუნეს და მტარვალ-თა მიერ მახვლითა განიგურბნეს⁵² და წმიდანი სულნი მათნი სიხარულით აღმოუტევენს.
- | ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფილ-ა-დელფო და პოლიკარპოქსი⁵³ და⁵⁴ წმიდისა მაკარი პაფომა⁵⁵ კვპრეს⁵⁶ და წმიდისა თეოდოსიაქსი⁵⁷ ამასვე დღესა გაგზავნონ⁵⁸ დღესასწაული. და⁵⁹ თქუან⁶⁰ უფალო ღაღადყავი და სტიქარონი⁶¹

¹ ~ ქრისტე პროტიკტორთა მათ C. ² ქრისტე BCF. ³ სახლეულებითურთ D. ⁴ ნეფსით DEF. ⁵ დეოკლიტიანეს E. ⁶ მეფისა - E. ⁷ მივიდეს E. ⁸ ცოლით E. ⁹ შვილით D, შვილითურთ E. ¹⁰ და - E. ¹¹ ბუბუხს C, მწოვართა B, მწოვართა DAE. ¹² ცრუება B. ¹³ მკედრობისა BCE. ¹⁴ მამისა - C. ¹⁵ ჩუენისა - C. ¹⁶ პართენისი F. ¹⁷ ეპისკოპოსისა D. ¹⁸ თეოდულე BCF, თეოდოლე DE. ¹⁹ ყოვლითავე D. ²⁰ საფარველად EF. ²¹ განუყოფნ BC ²² ესოდენი D, ესოდენ BC. ²³ წერილით D. ²⁴ მელიტოპოლელ] ტოპოლელ F. ²⁵ ამისსა ACD. ²⁶ ქალაქსა CE. ²⁷ ეპისკოპოს C. ²⁸ კვზიკომა D, კვზიკომა BC, კოზიკომა E, კვზიკომა F. ²⁹ რომელთაგან] რწითაგან E. ³⁰ გუეუწყოს E. ³¹ წამოდგებული E. ³² ხოლო - E. ³³ ხოლო - D. ³⁴ და - E. ³⁵ მუცელი E+ფრიად E. ³⁶ უკეთურნი E. ³⁷ პორფირისა CEB. ³⁸ მღებვართა BCF ³⁹ წინააწარმეტყუელა B. ⁴⁰ კვპრელი B, კვპრელი E. ⁴¹ დღესასწაულისა... ყოველი - ABCDF. ⁴² იკითხონ E. ⁴³ ცხორება - BCF, ~ წმიდისა პართენის ცხორება BCF. ⁴⁴ პართენის E. ⁴⁵ მართაქსი A. ⁴⁶ ლოკარიონ E. ⁴⁷ ესე BC. ⁴⁸ და - E. ⁴⁹ წაჰვლიდა E. ⁵⁰ ღმობი E. ⁵¹ ჰრქუეს E. ⁵² განიგურბნეს E. ⁵³ პოლიკარპოქსი E. ⁵⁴ და+და C. ⁵⁵ ~ კვპრელ პაფომა ეპისკოპოსისა E. ⁵⁶ კვპრელი E. ⁵⁷ თეოდოსიაქსი E. ⁵⁸ გაგზავნონ F. ⁵⁹ და... სრულით ფსალმუნი] გაღაშლილია C. ⁶⁰ თქუან... დღესასწაულისა] ყოველი დღესასწაულისა ითქუას E. ⁶¹ სტიქარონად F.

დღესასწაულისაჲ. ხოლო¹ ცისკრად თქუან² კანონი³ ერთი⁴ და⁵ იკითხონ⁶ სიტყუათაგან⁷ მიგებებისათ⁸ საკითხავი და⁹ გალობანი და¹⁰ შემდგომითი შემდგომად. ხოლო¹¹ სამხრად ყოველი¹² განგებაჲ დღესასწაულისაჲ აღასრულონ.¹³ ფსალმუნი, პავლე, სახარებაჲ და¹⁴ განიცადე.

ԺԳԻՆԸ ՓԻԼԻԿԻՇԽԵՆԸ Ժ. წმიდისა მოწამისა ნიკიფორესი. ესე იყო უალერია¹⁵ ზე და ღალინოს¹⁶ მეფეთა. მკედარი იყო, რომელსა შეპრისხნა საპრიკ ხუცესმან მიზეზისა რომლისათჳსმე და არა შეუნდობდა. და შეიპყრეს ხუცესი იგი და აწამებდეს. და ვითარ მრავლითა ტანჯვითა იტანჯა და | მახლობელ გვრგვინთა და ნიჭთა იქმნა, რამეთუ მცირედლა და¹⁷ განჩინებაჲ მიეღო¹⁸ აღსრულებად¹⁹ მახვლითა,²⁰ მაშინ მოვიდა ნიკიფორე,²¹ | ითხოვდა შენდობასა და დაგებასა და მოაკსენებდა დაგებისათჳს თქუულსა უფლისასა და მან არა შეიწყნარა,²² არცა შეუნდო. ამისთჳს²³ ვითარცა უღირსი წამებისაგან დაეცა, რამეთუ ღმერთმან აღიღო²⁴ მისგან საფარველი თჳსი. ხოლო ნიკიფორე შევიდა და აღიარა ქრისტე²⁵ და ბრძანებითა მთავრისაჲთა²⁶ მახვლითა²⁷ წარეკუეთა თავი.

| ამასვე დღესა წმიდისა მარკელესი²⁸ და²⁹ ფილალრე კჳპრელ³⁰ ეპისკოპოსისაჲ.

ცისკრად³¹ წამებაჲ³² წმიდისა ნიკიფორესი და გალობანი³³ მისნი.³⁴ ხოლო³⁵ სამხრად განგებაჲ მოწამეთაჲ აღასრულონ.³⁶

ԺԳԻՆԸ ՓԻԼԻԿԻՇԽԵՆԸ Դ. წმიდათა მოწამეთა ხარალამპი, პორფირი, და ვაკტო,³⁷ თეოკთისტე³⁸

და წმიდათა | სამთა დედათაჲ³⁹ და წმიდისა ანასტასი სპარსისაჲ და კსენებაჲ ანასტასი პატრიაქისაჲ.*

ԺԳԻՆԸ ՓԻԼԻԿԻՇԽԵՆԸ Դ. წმიდისა მღვდელ-მოწამისა ვლასი, სებასტიელ⁴⁰ ეპისკოპოსისაჲ

და მის თანა წამებულთა დედათაჲ. ესე იყო ჟამთა ლიკინიოზ⁴¹ მეფისათა, ხოლო მკჳდრ იყო ქუაბსა ერთსა მთისასა, სადა-იგი ველურნი საცხოვარნი კურთხევითა ამის ნეტარისაჲთა, ვითარცა შინაურნი სიმშვიდით იქცეოდეს. იყო უკუე მკურნალობისაჲცა⁴² კელოვნებასა⁴³ მეცნიერ, არამედ არად საკმარ იყო მისდა კაცობრივი კელოვნებაჲ, რამეთუ მადლი სასწაულთაჲ ღმრთისა მიერ მოეღო და მრავალთა კურნებათა აღასრულებდა. ესე შეიპყრეს და წინაშე აღრიკოლაოზისა⁴⁴ წარადგინეს. ხოლო მან შემსგავსებულად უბიწოჲსა მის ცხოვრებისა თჳსისა სახელი ქრისტესი კმამაღლად ქადაგა, ვინაჲცა იგუემა კურთხევითა და მერმე დამოეკიდა და იხუეტა. ხოლო მი-რაჲ-ჰყვანდა საპყრობილედ, შეუდგეს მას⁴⁵ შუდნი ღედანი, რომელთა ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁶ წარეკუეთნეს თავნი. ამისა⁴⁷ შემდგომად ნეტარი ვლასი ტბასა შინა შთაიგდო,⁴⁸ ვინაჲ-იგი ვითარცა კმელით ქუეყანად გამოვიდა და ორთა ჩხვლთა თანა, რომელნი მის თანა პყრობილ იყვნეს, აღსასრული მახვლითა მიითუალა.

ამასვე დღესა პონაჲ პატრიოსანთა ნაწილთა⁴⁹ ზაქარია | ნათლისმცემელისა მამისათაჲ.

ცისკრად წარიკითხონ წამებაჲ წმიდისა ვლასისი. სამხრად განგებაჲ მღვდელთმოდღუართაჲ აღესრულონ.⁵⁰

ԺԳԻՆԸ ՓԻԼԻԿԻՇԽԵՆԸ ԴԵ. | წმიდათა მოწამეთა⁵¹ პლუტინესი⁵² და სატორნინესი

და კსენებაჲ ნეტარისა⁵³ მარიამისი, | რომელმან უწოდა თავსა თჳსსა მარინოს. ამან სანატრელმან სამამაკაცოჲ სამოსელი შეიმოსა და თჳსისა მამისა ეგვენის თანა მონასტერსა მამათასა აღიკუეცა და ჰმსახურებდა ჭაბუკთა მონაზონთა თანა, რამეთუ უმეცარ იყვნეს, ვი-

* „ლოცვა ყავთ დავით ჯიბისძისთჳს“ B178v.

¹ ხოლო] ლიტანისაჲ E. ² თქუან — E. ³ ~ ტ კანონი E. ⁴ ერთი] ტ E. ⁵ და — E. ⁶ იკითხონ — E. ⁷ სიტყუათაგან — E. ⁸ მიგებებისაჲ E, ~ საკითხავი მიგებებისაჲ E. ⁹ და — E. ¹⁰ და შემდგომითი შემდგომად] თქუულნი E. ¹¹ ხოლო — E. ¹² ყოველი — E. ¹³ აღასრულონ... განიცადე] უკუეთუ მარზვანი არა დახუდენ, ესრეთ აღესრულოს E. ¹⁴ და — CBE. ¹⁵ უალერიაჲ E. ¹⁶ ღალინოს ABCD. ¹⁷ და — E. ¹⁸ მიეღო BC. ¹⁹ ~ მახვლითა აღსრულებად C. ²⁰ მახვლითა E. ²¹ ნიკიფორე+და DEF. ²² შეიწყნარა+და F. ²³ ამისთჳს C. ²⁴ აღიღო B. ²⁵ ~ მის წილ ქრისტე BCF. ²⁶ მთავრისაჲთა] მეფისაჲთა E. ²⁷ ~ მახვლითა წარეკუეთა BCEF, მახვლითა — E. ²⁸ მარკელესი ABDE. ²⁹ და] ა F. ³⁰ კჳპრელ BAD. ³¹ ცისკრად] მწუხრი და ცისკრად E. ³² წამებაჲ] მსგებისაჲ და E. ³³ გალობანი] წამებაჲ E. ³⁴ მისნი] მისივე E. ³⁵ ხოლო — E. ³⁶ აღესრულოს E. ³⁷ დავაკტო D, ვკო F. ³⁸ თეოკთისტე BCEF. ³⁹ დედათა C. ⁴⁰ სებასტიელ F. ⁴¹ ლიკინიოზ C. ⁴² მკურნალობისა E. ⁴³ კელოვნებასა E. ⁴⁴ აღრიკოლაოზისა C, აღრიკოლაოზისა F. ⁴⁵ მას — E. ⁴⁶ აღსარებისათჳს F. ⁴⁷ ამისა C. ⁴⁸ შთაიგდო AED. ⁴⁹ ნაწილთაჲ E. ⁵⁰ აღასრულონ C, — E. ⁵¹ მოწამეთა E. ⁵² პლუტინესი BCE. ⁵³ ნეტარისა] წმიდისა E.

Bv

Ev

Fv
D156

Cv

A173v

B179

F151

Dv

E114

A174r

C126

Bv

თარმედ დედაკაცი არს. ერთსა უკუე დღესა დაე-
მთხა ღადგრომა¹ პანდუქიონსა² შინა სხუთა
თანა მამათა, ვინაჲცა შესმენილ იქმნა, ვითარცა
განმზრწნელი ასულისა³ სადგურისა მოღუაწისა-
სა. ხოლო მან შეიწყნარა ცილისწამებაჲ იგი და
რომლისათჳს არაჲ უძლოდა⁴ ბრალი, აღიარა,
ვითარმედ ვცოდე. ამისთჳსცა განძებულ იქმნა
მონასტრით და სამისა | წლისა ჟამთა მრავლითა
ღუაწლითა⁵ ჩჩვლსა მას ზრდიდა. ამისა⁶ შემდ-
გომად შინაგან მონასტერსა⁷ შეწყნარებულ იქმნა
ყრმითურთ, რამეთუ იყო იგი წული. ხოლო აღეს-
რულა რაჲ და მივიდეს შემურვად მისა⁸ მამანი,
განცხადნა საქმე მისი, რამეთუ დედაკაცი იყო.
მაშინ საკვრველებამან შეიპყრა ყოველნი, რო-
მელთა ესმა და იხილეს, და⁹ აღიდებდეს ღმერთ-
სა. ხოლო ასული პანდუქიონის¹⁰ მოღუაწისაჲ
მის სულმან ბოროტმან შეიპყრა და ესრეთ გუე-
მულმან¹¹ აღიარა, ვითარმედ: „მკედარმან¹² ვინმე
განმზრწნა¹³ მე.“ ესე რაჲ ესრეთ იქმნა, მაშინ
მამასახლისი იგი და ძმანი ყოველნი, რომელნი
პირველ¹⁴ უბადრუკით ჰხადოდეს¹⁵ რეცა ცოდვისა
მისთჳს, უკუანაძსენელ მრავლისა ნეტარებისა
და საუკუნოჲსა პატივისა ღირსად | უწოდდეს.¹⁶

Fv

ამასვე დღესა წმიდისა ან ტ ო ნ ი კოსტანტი-
ნეპოვლელ¹⁷ პატრიარქისაჲ და მეღ ე ტ ი ეპისკო-
პოსისა¹⁸ ანტიოქიისაჲ.¹⁹ *

ამასვე** დღესა მი ც ვ ა ლ ე ბ ა ჲ ნეტარისა
მამისა ჩუენისა პ რ ო ხ ო რ ე ს ი. ხოლო ღმერთ-
შემოსილი ესე მამაჲ ჩუენი პროხორი ნათესავით
ქართველი, ქუეყანით შავშეთით და ვიდრე ყრმა-
ლა იყო, წარვიდა იგი მონასტერსა კლარჯეთი-
სასა, რომელსა ჰრქვან წყაროჲსთავი, რამეთუ
იყო მონასტერსა მას შინა ძმაჲ ამის ნეტარისაჲ
და მის თანა ისწავლიდა. და ვითარცა განმწესნა
იგი, აკურთხეს დიაკონად და დაემოწაჲ მოძ-
ლუარსა სულიერსა, რომელსა ეწოდა არსენი, და
მის მიერ შეიმოსა სახე მონაზონებისაჲ. და მერმე
აკურთხეს ხუცად. და ამისა შემდგომად წარვიდა
წმიდად ქალაქად იერუსალემად და დაემკვდრა
წმიდისა საბაჲს ღაგრასა. და დაყვნა მას შინა

წელნი მრავალნი. ოდესმე უდაბნოს წარვიდის
და ილუწინ ლოცვითა და მარხვითა, რამეთუ
იყო ღიდად მოღუაწე. და ოდესმე ღაგრასა არნ,
ოდესმე დაეყუდის თჳსაგან და ოდესმე ჰმსახუ-
რებნ მოძლუარსა სულიერსა და ძმათა, რომელი
უძლურ არნ მოართუამნ მათ საკმარსა იერუ-
სალემით, რამეთუ იყო შემძლებელი მსახურე-
ბად და აქუნდა მადლი ღმრთისა მიერ სულთა
განკითხვისაჲ, რამეთუ ეკსენა მას თქუებული იგი
უფლისაჲ წინაწარმეტყუელისა მიერ, რომელსა
იტყვს, ვითარმედ: „რომელმან გამოიყვანოს პა-
ტიოსანი არაწმიდებისაგან, ვითარცა პირი ჩემი
იყოს.“ და ამისა²⁰ შემდგომად ღმრთისა განგე-
ბითა იწყო შენებად მონასტრისა მახლობელად
იერუსალემისა, დასავალით კერძო, რომელსა
უწოდიან ჯუარისა მონასტერი. და აღაშენა და
განასრულა და შეამკო ეკლესიაჲ ყოვლითა სამ-
კაულითა | და შეკრიბნა მას შინა ძმანი მოღუა-
წენი და მობაძენი სათნოებათა მისთანი, რიცხვთ
ვითარ ოთხმოცნი, და განუჩინა მათ წესი და
კანონი მონასტრისაჲ, მსგავსადვე წმიდისა სა-
ბაჲს ღაგრისა. და კუალად აღაშენა იერუსალემს
ქსენადუქი ვრცელი და შუენიერი. და ვითარ
სრულ-ყო ესე ყოველი შეწყენითა ღმრთისაჲ-
თა, მერმე მოუძღურდა გუამი მისი ფრიადი-
სა შრომისა და სიბერისაგან. მაშინ გამოარჩია
მოწაფეთა მისთაგან ძმაჲ ერთი სახელით გიორ-
გი, და დაადგინა იგი მამასახლისად და ამცნო,
რამთა ყოვლითა მოსწრაფებითა ზრუნვიდეს იგი
ცხორებისათჳს მას შინა მყოფთა ძმათაჲსა. და
ამისა შემდგომად წარვიდა იგი უდაბნოსა არნონს
და თანა წარიყვანნა მოწაფეთა მისთაგანნი ორნი:
ერთი ზუცესი და ერთი მონაზონი. და შემდგომად
მცირედისა ჟამისა შემკობილი ყოვლითა სათნოე-
ბითა ცხორებისა ამისგან განვიდა და უფლისა
მიმართ მიიცვალა ფებერვალსა თორმეტსა, დღე-
სა²¹ კჳრიაკესა.

ხოლო დავაწესეთ, რამთა იანვარსა 7ხ
გარდაიკდიდეს მოსაქსენებელსა მისსა, ვინაჲცა
წინამძღუარი იყოს ჯუარისა მონასტერსა. ძმა-

F152

* აქ D ნუსხა წყდება; ამასვე დღისა წმიდათა მოწაფეთა ცხრათა ყრმათა კოლაელთა C126r. ** პროხორეს „ცხორება“ არის მხოლოდ F Jer. 24-25 ნუსხაში. დანარჩენი ნუსხები ABCDE ცხორებას არ შეიცავენ.

¹ დადგომა BCDF. ² პანდუქიონსა E. ³ ასულსა ABF. ⁴ უძლოდა უწყოდა C, უძლოდა D, უძლურა F. ⁵ ღუაწლითა მოღუაწებითა C. ⁶ ამისსა E. ⁷ მონასტრისა CDE. ⁸ მისსა AC. ⁹ და — BF. ¹⁰ პანდუქიონის E. ¹¹ ~ აღიარა გუემულმან E+და თქუა E. ¹² მკედარი E. ¹³ განმზრწნა თანა-მეყო E. ¹⁴ პირველ — BCEF. ¹⁵ ხადოდეს AE. ¹⁶ უწოდეს E. ¹⁷ კოსტანტინეპოლელ BC, კოსტანტინოპოლელ DEF. ¹⁸ ეპისკოპოსისაჲ BF. ¹⁹ ანტიოქოსაჲ B, ანტიოქელისაჲ E. ²⁰ ამისსა F. ²¹ დღეჲსა F.

თა ტრაპეზსა შეუკაზმვიდეს კარგსა და მამასა პროხორის ულოცვიდენ, ხუცესნი ჟამსა წირვიდენ. ესე ამისთჳს დავაწესეთ მუნ, რამეთუ მიცვალებისა მისისა დღს უფროდსჯერ მარხვათა მიხუდების.

A174v | **ԳԵՂԵՐՈՍ ԳՐԻԳՈՐԻԱՆԻ ՄԼ.** წმიდისა მამისა ჩუენისა მარტინიანესი.¹ ესე იყო კესარიამთ² პალესტინისამთ³ და ათურამეტისა⁴ წლისამან დაუტევა სოფელი და შემდგომად | ოცდახუთისა წლისა მოუვლინა⁵ | ეშმაკმან განსაცდელად დელაკაცი მეძავი ესევითართა ღონითა, რამეთუ შეიმოსა⁶ საგლახაკოა სამოსელი და თჳსი სამკაული⁷ ფარულად იპყრა და მთასა მას მიიწია, სადა წმიდა იგი იყო. ხოლო ვითარ⁸ შემწუხრდა, იწყო გოდებად, ვითარცა შეცთომილმან და მკეცთა შეჭმად განმზადებულმან | და ეკედრებოდა წმიდასა მას შეწყნარებად თჳსა, რამათა | არა მიეცეს მკეცთა. ხოლო მან განიზრახა და თქუა, ვითარმედ არა ჯერ არს გარეწარსლვაჲ მისი და შინაგან სენაკსა შეიყვანა და თავადი უშინაგანესსა კელინსა შევიდა, ხოლო დედაკაცმან მან შეიმოსა სამოსელი და შეიმკო⁹ თავი თჳსი სამკაულისა მისგან, რომელი¹⁰ აქუნდა და ესრეთ ღირსი იგი განაკურვა. მაშინ ჰკითხა, ვითარმედ¹¹ ვინ არს და თუ რომლისა მიზეზისათჳს მოსრულ არს. ხოლო¹² მან მიუგო და ჰრქუა უშუერი-თა¹³ სიტყვთა, ვითარმედ: „შენთჳს მოვედ“. და იწყო ძაგებად მონაზონთა ცხორებასა¹⁴ და¹⁵ ვითარმედ შჯულისა¹⁶ უწინარეს და შჯულსა შინა მართალთა ყოველთა ცოლ ესხნეს და აწუევედა მას საქმედ ცოდვისა და ესრეთ აღაზრზინა საქმედ უჯეროხსა, არამედ საღმრთოხსა მიერ მადლისა პირველ დაცემისა აღემართა დაცემისაგან, რამეთუ აღაგზნა ცეცხლი და დადგა შორის საკუმილისა მის და ასწავებდა თავსა თჳსსა,¹⁷ ვითარმედ უკუეთუ შემძლებელ ხარ გეჰენისა¹⁸ ცეცხლსა¹⁹ თავსდებად, განემზადე საქმედ ცოდვისა. ესრეთ დაწუა თავი | თჳსი და კორცთა სიხენეშე დაშრიტა და დედაკაცი იგი მოაქცია და მონასტერსა სადელოსა²⁰ წარავლინა.²¹ ხოლო

Cv
F152v

Ev
B180r

თავადი ცეცხლისა წყლულებათაგან რაჲ განიკურნა, წინამძღურებითა მენავეთმოცრისამთა²² კლდესა ერთსა მიიწია ზღუასა შინა,* სადა-იგი ათ წელ დაითმინა²³ და მისვე მენავეთმოძღური-სა მიერ იზარდებოდა, არამედ მიერცა წარვიდა, რამეთუ ქალი ვინმე დანთქმისაგან განრომილი მცირითა ფიცრითა მიიწია კლდესა მას, რომელი-ცა აღმოიყვანა ნეტარმან მან. ხოლო თჳთ გამოვიდა მიერ და შთაიგდო²⁴ | თავი თჳსი ზღუასა, რამეთუ თქუა, ვითარმედ ვერ ეგების, რამათაცა იყვნეს ერთბამად თივაჲ და ცეცხლი, და²⁵ ბეჭთა ზედა დელფინისათა ტვრთული კმელად განვიდა და მიერიტგან მრავალნი ქალაქნი და სოფელნი წარვლნა. რამეთუ ესრეთ ინება მან შემდგომისა²⁶ ცხორებისა აღსრულებაჲ, ვიდრემდის ათინას²⁷ მიიწია, სადაამთ-იგი²⁸ უფლისა მიმართ მიიცვალა და პატივითა დიდითა დაიმარხა²⁹ ეპისკოპოსისა მიერ და ყოვლისა ერისა. ხოლო დედანი ესე ზემოქსენებულნი ესრეთ სრულ იქმნეს,³⁰ რამეთუ რომელი-იგი მონასტრად წარავლინა მთით, ესევითარსა საზომსა მისწუთა, ვიდრელა სასწაულთა აღსრულებასა ღირს იქმნა. ხოლო რომელი-იგი კლდესა მას ზღუასა მიიწია ვიდრე აღსასრულადმდე, მასვე კლდესა ზედა დაადგრა³¹ და კეთილად სათნო-ეყო ღმერთსა და მშჳლობით აღესრულა.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა აკჳლად - სი და პრისკილად სი, რომელთა მოიქსენებს წმიდაჲ მოციქული პავლე

და წმიდისა ევლოგი ალექსანდრიელ³² ეპისკოპოსისაჲ.

ცი სკრად ცხორებაჲ და გალობანი წმიდისა მარტინიანესნი.³³ ხოლო³⁴ სამხრად განგებაჲ მამათაჲ ჰპოვო,³⁵ ოკლონბერსა ოცდაერთ-სა.³⁶

| **ԳԵՂԵՐՈՍ ԳՐԻԳՈՐԻԱՆԻ ՄԼ.** წმიდისა მამისა ჩუენისა ავქსენტი საკურველთმოქმედისაჲ, რომელი იყო მცირისა თეოდოსის ზე კერძოთაგან აღმოსავალისათა. ხოლო იყო პირველ სხოლარი და უკუანაჲსცნელ იქმნა მონაზონ და დაემკჳდრა

C127

Bv

E115

A175v

Cv

* აქ F ნუსხა წყდება.

¹ მარტინესი E. ² კესარი B, კესარიით CD. ³ პალესტინისა A. ⁴ ათურამეტისა BE. ⁵ მიუვლინა+მას F. ⁶ შიმოსა B. ⁷ სამკაული სამოსელი E. ⁸ ვითარცა E. ⁹ შემკო E. ¹⁰ რომელ E. ¹¹ ვითარმედ თუ C. ¹² ხოლო მაშინ E. ¹³ უშუერი-რითა A. ¹⁴ ცხორებისა BCF. ¹⁵ და – E. ¹⁶ შჯულსა C. ¹⁷ თჳსა E. ¹⁸ გეჰენიასა E. ¹⁹ ცეცხლისა C, ცეცხლისასა E. ²⁰ სადელოსა დელათასა E. ²¹ წარვილინა B. ²² მენავეთმოძღურისამთა EF. ²³ დაითმინა AE. ²⁴ შთაიგდო AE. ²⁵ და – B. ²⁶ შემდგომისა E. ²⁷ ~ მიიწია ათინას BCDEF. ²⁸ სადაამთ-იგი E. ²⁹ დაიმარხა AE. ³⁰ იქმნეს E. ³¹ დადგრა BCDEF. ³² ალექსანდრიელ E. ³³ მარტინესნი E. ³⁴ ხოლო – E. ³⁵ ჰპოო BCDEF. ³⁶ ოცდაერთსა] 4C BCDEF.

- B181r ბორცუსა ზედა,¹ რომელი² არს აღმართებულ³ ოქსეისა, კაცი მოღუაწებათა შინა ახოვანი⁴ და მოთმინე, ხოლო სარწმუნოებითა მართლმადიდებელი და მკურვალე, რომელმან ფრიად განგმო ბოროტად მადიდებლობაჲ ევტუქისი და საბელიოზისი და შეიწყნარა კრებაჲ ქალკიდონისაჲ. ხოლო იქმნა საყუარელ მეფეთაცა და ყოვლისა ერისა, რამეთუ ბრწყინვიდა პირი მისი მადლისა მიერ საღმრთოჲსა და წყარონი სასწაულთა და კურნებათანი აღმოდიოდეს მისგან ყოველთათჳს მისა მიმავალთა და ესრეთ განათლებულმან მშუდობით დაიძინა⁵ და დაიდვა⁶ პატივით მის მიერ აღშენებულსა⁷ შინა⁸ ევტუქერსა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ფილიმონ ღაზელ ეპისკოპოსისაჲ.
- Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ. წმიდისა მღვდელმოწამისა ონისიმესი,⁹ მოწუფისა¹⁰ წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ, რომელი მონაჲ იყო ფილიმონისი,¹¹ კაცისა ჰრომისაჲ და იქმნა კოსტანტიპოლეს¹² ეპისკოპოს. ხოლო უკუანაჲსკენელ^{*} იწამა ჰრომს შინა, რამეთუ შეპყრობილ იქმნა ურწმუნოთა მიერ და მიიყვანა წინაშე ტერტულოს¹³ ჰრომისა ეპარხოზისა¹⁴ და მის მიერ პოტიოლს წარივლინა, სადა-იგი ევტუქებოდა მისლვაჲ ტერტულოსს.¹⁵ ხოლო მი-რაჲ-ვიდა მთავარი იგი და ვერ უძლო მიდრეკად მისა¹⁶ ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, პირველად გუემა¹⁷ კუერთოხებითა¹⁸ ფრიად და მერმე დაჰლეწნა წვენი¹⁹ და საწუთროჲსა²⁰ ამის ცხოვრებისაგან განიყვანა.
- ამასვე დღესა ნეტარისა²¹ ეფროსინესი²² და მამისა მისისა პაფნოტისი.
- A176r | Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ Ⲙⲟⲩⲁⲓⲛ. წმიდათა მოწამეთაჲ პამფილეს, უალენტი²³ პავლეს, პორფირი, სელევკო,²⁴ ** | თეოდულეს,²⁵ ივლიანეს და ხუთთა მეგვტელთაჲ:²⁶ ელია, იერემია, ესაია,²⁷ სამოელ და დანიელი²⁸ ს. ესე წმიდანი მოწამენი მეექუსესა წელსა
- დეოკლიტიანეს დევნულებისასა წამებად წარიდგინეს და სხუათა ქალაქთაგან და თითოსახეთა პატივთა და საქმეთაგან ერთად სარწმუნოებად ქრისტესა შემოკრბეს²⁸ და შეიერთნეს. ხოლო სახე წამებისა მათისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ ევტუქებოდა რაჲ წარვლაჲ²⁹ ბჭეთა კესარია ქალაქისათაჲ,³⁰ ჰკითხეს მცველთა,³¹ ვითარმედ: „ვინანი³² ხართ და რაჲ გეწოდების?“ ხოლო მათ თქუეს,³³ ვითარმედ: „ქრისტეანენი ვართ,“ და შესძინეს, ვითარმედ: „მამული ჩუენი არს ზეცისა იერუსალჲმი“,³⁴ ვინაჲცა შეპყრობილ იქმნეს³⁵ და ფირმილიანე მთავრისა წარიდგინეს, რომელთაგანი³⁶ ელია და³⁷ იერემია და სამოელ და³⁸ ესაია³⁹ და დანიელ შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა მახულითა⁴⁰ აღესრულნეს და მათ თანავე წარეკუეთნეს თავნი პამფილეს, სელევკოსს,⁴¹ უალენტის⁴² და პავლეს. ხოლო პორფირი⁴³ ეძიებდა ნაწილთა უფლისა თჳსისა⁴⁴ | პამფილისთა.⁴⁵ ამის-თჳსცა შეპყრობილ იქმნა და ცეცხლსა მიეცა.⁴⁶ ეგრეთვე ივლიანეს, რამეთუ ამბორს⁴⁷ უყოფდა ჯორცთა წმიდათასა, საკუმილსა შეითხია. ხოლო თეოდულეს⁴⁸ ძელსა ზედა ჯუარის სახედ განირთხა და სრბაჲ წამებისაჲ აღასრულა.
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთაჲ,⁴⁹ რომელნი არიან მარტუროპოლის⁵⁰ *** და წმიდისა მარუთაჲსი,⁵¹ რომელმან აღაშენა ქალაქი იგი სახელსა ზედა მათ მოწამეთასა შორის სომხითისა და სპარსეთისა. ესე წმიდაჲ მარუთა იყო ეპისკოპოსი სათნო უფლისაჲ. ხოლო წარივლინა მოციქულად | დიდისა თევდოსის მიერ სპარსთა⁵² მეფისა მიმართ და სათნოებათა მათთჳს, რომელნი იყვნეს მის თანა, დიდად პატივცემულ იქმნა | სპარსთა მიერ. უფროჲსლა, რამეთუ ასული მეფისაჲ, შეპყრობილი სულისა მიერ არაწმიდისა, | განკურნა. ხოლო ითხოვნა ნაწილნი სპარსეთს წამებულთა წმიდათანი და სახელსა ზედა მათსა ქალაქი

* აქედან D (A193) ნუსხა გრძელდება. ** აქედან F ნუსხა გრძელდება. *** „მარტუროპოლი მუფარაკანი არს“ C128r.

¹ ზედა | მას E. ² რომელ E. ³ აღმართებულ | დამართებით E. ⁴ ახოვანი E. ⁵ დაიძინა E. ⁶ დაიდვა AE. ⁷ აღშენებულსა+მას E. ⁸ შინა — C. ⁹ ონესიმესი BDEF. ¹⁰ მოწუფისა B. ¹¹ პილიმონისი B. ¹² კოსტანტიპოლეს B, კოსტანტინეპოლის CDEF. ¹³ ტერტულოს C. ¹⁴ ეპარხოზისა AED. ¹⁵ ტერტულოს AB, ტერტულოს C. ¹⁶ მისა E. ¹⁷ იგუემა E. ¹⁸ ~ ფრიად კუერთოხებითა C. ¹⁹ წვენი E. ²⁰ საწუთროისა E. ²¹ ნეტარისა | წმიდისა E. ²² ეფროსინესი D. ²³ უალენტი E. ²⁴ სელევკო E+და F. ²⁵ თეოდულეს CB | თეოდორეს E. ²⁶ მეგვტელთა C. ²⁷ ესაია AED. ²⁸ შემოიკრიბნეს E. ²⁹ წარვლაჲ EF. ³⁰ ქალაქისათა C. ³¹ მცველთა+მათ და პრქუეს C. ³² ვინ E. ³³ პრქუეს F. ³⁴ იერუსალჲმი C. ³⁵ იქმნეს C. ³⁶ რომელთაგანნი E. ³⁷ და — E. ³⁸ და — C. ³⁹ ესაია AD. ⁴⁰ მახულითა E. ⁴¹ სელევკოს ABD. ⁴² უალენტის BC. ⁴³ პორფირი E. ⁴⁴ თჳსსა C, თჳსისათა E. ⁴⁵ პამფილისთა EF. ⁴⁶ მიეცა E+და E. ⁴⁷ ამბორს E. ⁴⁸ თეოდულეს BC, თეოდორეს E. ⁴⁹ მოწამეთა E. ⁵⁰ მარტუროპოლი EF. ⁵¹ მაროლაჲსი E. ⁵² სპარსეთს E.

აღაშენა და მას შინა დასხნა ივინი. და შემდგომად მრავლისა ჟამისა შეისუენა ნეტარმან მან¹ მასვე² დღესა, რომელსა ექმნა სატფურებაჲ ქალაქისაჲ და დაეკრძალნეს ნაწილნი წმიდათანი. ამისთჳსცა³ დაეწესა,⁴ რამთა მისიცა საკსენებელი მათ თანავე აღესრულებოდის და ილიდებოდის.

ԳԵՊԻՆԸ ՓՊԼԴԻԴԻՆԸ ՆԻ. წმიდისა მოწამისა თეოდორე ტირონისაჲ, რომელი იყო მაქსიმიანე და მაქსიმიანე⁵ მეფეთა ზე, ქალაქით ამალით, დაბით ხუმილონით,⁶ ახლად სტრატოტად განწესებული მკედრობასა ტირონთასა⁷ ვრინგამს⁸ ქუეშე პრეპოსიტისა. და რამეთუ ქრისტესა ღმერთად ქადაგებდა, წარიდგინა წინაშე მისსა განსაკითხავად,⁹ არამედ მტკიცედ და მიუდრეკელად ეგო ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა¹⁰ და უფრომსლა¹¹ წარმართთა სამსახურებელნი, ვითარცა უსქლონი კერპნი და ქმნულნი კელთა კაცთანი განბასრნა. ხოლო მიიღო ჟამი მთავრისა მისგან რეცა შენანებად და განზრახვად, არამედ მოწამემან არა უქმად წარჰკადა¹² ჟამი იგი ღვთისაჲ, მიცემული მისდა,¹³ არამედ ფრიად შემსგავსებული ახოვნებისა თჳსისაჲ აღასრულა საქმე, რამეთუ კერპი დედისა ღმერთთაჲსაჲ,¹⁴ ვითარცა წარმართნი ზღაპრობენ,¹⁵ ტადრისა¹⁶ თანა ცეცხლითა დაწუა და წარწყმიდა, ვინაჲცა შეპყრობილ იქმნა და აღიარა დაწუვად იგი კერპთაჲ და უჩინოჲფაჲ. დამოეკიდა უკუე და¹⁷ იხუეტა¹⁸ და | მერმე საკუმილსა¹⁹ შეითხია და სრულ იქმნა წამებაჲ მისი. *

| ამასვე დღესა წმიდისა ავქსივი კჳპრიელ²⁰ ეპისკოპოსისაჲ

და ღირსისა თეოსტირიკტოქსი²¹

და წმიდისა მოწამისა მარკიანისი,²² დისა წმიდისა ფილიპე მოციქულისაჲ

და²³ წმიდათა მამათა ფლავიანე კოსტანტინეპოლელისაჲ

და ლეონტი ჰრომისაჲ

და მორწმუნეთა მეფეთა²⁴ მარკიანე და პულპერიასი.²⁵

მწუხრსა²⁶ და ცისკრად ითქუნენ²⁷ დასდებელნი²⁸ წმიდისა თეოდორესნი.²⁹ ლიტანიისაჲ³⁰ და³¹ ოხითაჲ და³² ღმერთი უფალსა ზედა კმაჲ ღ.³³ „დიდი არიან სარწმუნოებისა საკჳრველებანი,³⁴ რამეთუ აღსა მას³⁵ შინა ცეცხლისასა, ვითარცა წყალსა ზედა განსუენებისასა წმიდაჲ მოწამე თეოდორე³⁶ იხარებდა. მისითა მეოხებითა, ქრისტე ღმერთო, | აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“³⁷ სამხრად წარდგომად³⁸ Ծ:³⁹ „საკჳრველ არს ღმერთი წმიდათა“. (1) დასდებელი: „ეკლესიათა³⁹ შინა აკურთ.“ (2) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, რომელნი სულითა ღმრთისაჲთა“ (3) ვიდრე „შვილთა ღმრთისაჲთა.“ „აღელუიად Ծ: „მართალი ვითარცა ფინიკი ყუა“. (4) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ԽԽ:⁴⁰ „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ამას გამცნებ თქუნენ, რამთა იყუარებოდით“ (5) ვიდრე „მსხუერპლი⁴¹ შეწირა ღმრთისა“. ⁴² განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, აღელუიად, და წრ.“ (6)

| ԳԵՊԻՆԸ ՓՊԼԴԻԴԻՆԸ ՆԻ. წმიდისა აღაპიტოქსი სჳნადელ⁴³ | ეპისკოპოსისაჲ

და წმიდათა მამათა⁴⁴ კოსტანტინეპოლელ⁴⁵ ეპისკოპოსთაჲ: იოვანე მმარხველისაჲ და თომაჲსი.

ԳԵՊԻՆԸ ՓՊԼԴԻԴԻՆԸ ՆԴ. წმიდათა მოწამეთა:⁴⁶ მაქსიმესი, თეოდოტიისი, ეკსუქისი და ასკლიპიოდოქსი⁴⁷

და კსენებაჲ წმიდისა სოფრონ ეპისკოპოსისაჲ

და ტიმოთე კესარიელისაჲ.

ԳԵՊԻՆԸ ՓՊԼԴԻԴԻՆԸ Ե. წმიდისა სადუკმღელმოწამისაჲ, რომელი იყო ეპისკოპოსი სპარსეთსა და მის თანა აღსრულებულთა⁴⁸ ასოცდარვათა წმიდათაჲ, რომელნი იწამნეს სპარ-

* აქ F ნუსხა წყდება.

¹ ამან E. ² ამასვე E. ³ ამისთჳს E. ⁴ დაეწესა — B. ⁵ მაქსიმე C. ⁶ ხომილონით E. ⁷ ტირონთასა E. ⁸ ვრინგოჲს BC. ⁹ განკითხვად BCDEF. ¹⁰ ზედა — E. ¹¹ უფრომსლა E. ¹² წარჰკადა B. ¹³ მისა ABDE, მისსა C. ¹⁴ ღმერთთაჲსა E. ¹⁵ ზღაპრობანი E. ¹⁶ ტადარსა E. ¹⁷ და — E. ¹⁸ იხუეტა — E. ¹⁹ საკუმილსა E. ²⁰ კჳპრელ CDEF. ²¹ თეოსტირიკოქსი BCEF. ²² მარიამნესი A, მარიამისი D. ²³ და... კოსტანტინეპოლელისაჲ — BCE. ²⁴ მეფეთა D. ²⁵ პოლშერიასი BCEF. ²⁶ მწუხრი E. ²⁷ ითქუას E. ²⁸ დასდებელნი — E. ²⁹ თეოდორესი E. ³⁰ ლიტანიისა E. ³¹ და — E. ³² და... კმაჲ — E. ³³ კმაჲ ღ — B. ³⁴ საკჳრველებანი E. ³⁵ მას — BCF. ³⁶ თეოდორე — BCF. ³⁷ წარდგომად] ფსალმუნი BCEF. ³⁸ Ծ — E. ³⁹ ეკლესიასა BCDEF. ⁴⁰ ԽԽ] ԽԽ E. ⁴¹ მსხუერპლი — E. ⁴² ღმრთისა] უფლისა D. ⁴³ სჳნადელ D. ⁴⁴ მამათა+ჩუენთა E. ⁴⁵ კოსტანტინეპოლელ CDF. ⁴⁶ მოწამეთა BCF. ⁴⁷ ასკლიპიოდოქსი B, ასკლიპიდოქსი C. ⁴⁸ აღსრულებულთა E. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) რომ. 8,14-21. (4) ფს. 91,13. (5) იოანე 15,17-16,2. (6) ფს. 32,1.

D158

Bv

A177r

C129

Ev

B183
Dv

- A177v | სეთს საბურ მეფისა ზე და ქრისტეს აღსარები-
სათჳს ყოველთა თაენი მახჳლითა¹ წარეკუთნეს.
| ხოლო წერილ არს, ვითარმედ უწინარეს შეპყ-
რობისა წმიდისა საღუკ ეპისკოპოსისა იხილა
მან წმიდაჲ სჳმეონ მღელღმოწამე, რომელი იყო
პირველ მისა,² ძილსა შინა მდგომარე კიბესა
ზედა მაღალსა, რომელი აწუევდა³ აღსლვად
მის თანა და აუწყებდა მას, ვითარმედ მსგავსად
მისა⁴ ესეცა წამებისა მიერ ამაღლდეს ზეცად.
- Cv | ამასვე დღესა წმიდისა არქიპოქსი, |
მოწუფისა წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ
და წმიდისა ლეონტი კატანელ ეპისკო-
პოსისაჲ⁵
და კენდეოს ეპისკოპოსისაჲ
და ევტროპისი⁶
და ანანიაჲ⁷
და წმიდისა აგათონ⁸ ჰრომთა პაპისაჲ.
| **ԳԵՊԼԸ ՓՊԼԻԻՄԻՆԸ ԿԸ.** წმიდისა მამისა
ჩუენისა დიდისა⁹ ევსტათი ანტიოქელ ეპის-
კოპოსისაჲ¹⁰
და წმიდისა¹¹ იოვანესი
და ტიმოთესი
და ზაქარია იერუსალემელისაჲ
და წმიდისა მოწამისა ანთოქსი და ორთა
მონათა მისთაჲ.
- Bv | **ԳԵՊԼԸ ՓՊԼԻԻՄԻՆԸ ԿԸ.** წმიდისა მამისა
ჩუენისა ანასტასი
და | ათანასი აღმსარებელთაჲ
და¹² წმიდისა მღელღმოწამისა ტელეს-
ფორე ჰრომთა პაპისაჲ
და წმიდისა სჳნეტო მოწამისაჲ
და ვლასი ეპისკოპოსისაჲ
და თომა კოსტანტინეპოლელ¹³ მთავა-
რეპისკოპოსისაჲ.
- D159 | **ԳԵՊԼԸ ՓՊԼԻԻՄԻՆԸ ԿԸ.** წმიდისა
მღელღმოწამისა პოლიკარ¹⁴ ზმირნელ¹⁵ ეპის-
კოპოსისაჲ, რომელი დაემოწაჲ ღმრთისმეტყუელ-
სა იოვანეს ეგნატის თანა ღმერთშემოსილისა | და
- E117 | **ԳԵՊԼԸ ՓՊԼԻԻՄԻՆԸ ԿԸ.** წმიდისა¹⁶ ბუკოლი¹⁷ ზმირნელ¹⁸ ეპის-
კოპოსისა¹⁹ კელთდასხმულ იქმნა ეპისკოპოსთა
მიერ, რამეთუ წინამთვე ეთქუა²⁰ მისდა მღელღ-
მოძღურებისათჳს წმიდასა ბუკოლის.²¹ ხოლო
დეკეოზის მიერ აღძრულსა | მას დევნულებასა
შეპყრობილ იქმნა და წარიდგინა ანთიპატისა და
ცეცხლისა მიერ ღუაწლი წამებისაჲ მოიღუაწა.
ხოლო იქმნა²² მოქმედ სასწაულთა საკრველთა,
რამეთუ უწინარეს მღელღმოძღურებისა გამოძხ-
რდელისა²³ თჳსისა დედაკაცისა საიფქლენი²⁴
იფქლითა აღავსნა ლოცვითა,²⁵ რომელნი-იგი²⁶
თავადმან მოღუაწებისათჳს²⁷ გლახაკთაჲსა²⁸ დაა-
ცარიელნა²⁹ პირველ და შემდგომად მღელღ-
მოძღურებისა ზედამოსლვაჲ ცეცხლისაჲ დააყენა
და უწმძროებასა წჳმაჲ ქუეყანად გარდამოიყვანა
და კუალად უზომოდ გარდამოსლვაჲ წჳმისაჲ³⁰
დააყენა.**
- | **ԳԵՊԼԸ ՓՊԼԻԻՄԻՆԸ ԿԸ.** პოვნაჲ
თავისა³¹ წმიდისა იოვანე ნათლის-
მცემელისაჲ, რომლისა პატიოსანი თავი იპო-
ვა³² ნებითა და გამოჩინებითა წინამორბედისაჲ-
თა ორთა ვიეთმე მონაზონთა მიერ საყოფელთა
| შინა ჰეროდესთა, რომელნი წარსრულ იყვნეს
იერუსალმს თაყუანისცემად³³ საფლავსა უფლი-
სასა. ხოლო მონაზონთა მათგან წარიღო მეკეცე-
მან ვინმე და ემეწა³⁴ ქალაქად მიიყვანა და ვითარ
გულისკმა-ყო დღეკეთილობაჲ³⁵ თჳსი და ალო-
რძინებაჲ საცხოვრებელისა თჳსისაჲ, ფრიადი-
თა პატივითა პატივ-სცემდა და რაჟამს-იგი ეგუ-
ლებოდა აღსრულებაჲ, თჳსსა³⁶ დასა დაუტევა
წმიდაჲ იგი თავი და | ამცნო, რამთა ყოვლადვე
არა შეძრას იგი, არცა გამოაცხადოს, არამედ
რამთა³⁷ პატივ-სცემდეს ხოლო და ჰმსახურებდეს
უხუებითა სანთლისა³⁸ და საკუმეველისაჲთა.³⁹
ხოლო შემდგომად სიკუდილისა მის დედაკაცისა
მრავალთა მიიღეს შემდგომითი შემდგომად მსა-
ხურებაჲ პატიოსნისა მის თავისაჲ, ვიდრემდის
ევსტათისა ვისამე⁴⁰ მიიწია ზუცისა⁴¹ და მონა-

* აქედან F ნუსხა გრძელდება. ** „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დავითისი, რომელი იწამა ღვინს სარკინოზთაგან“ C129v.

¹ მახჳლითა — BCE. ² მისსა ABCD. ³ აწუვდა E. ⁴ მისსა C. ⁵ ეპისკოპოსისა CD. ⁶ ეპროპისი E. ⁷ ანანაჲ D. ⁸ ალათონ BCEF, აგათონ D. ⁹ დიდისა E. ¹⁰ ეპისკოპოსისა E. ¹¹ წმიდისა — BCEF. ¹² და — BF. ¹³ კოსტანტინეპოლელ BED. ¹⁴ პოლიკარბოს CF. ¹⁵ ზმირნელ B. ¹⁶ წმიდისა — BCEF. ¹⁷ ბოკოლი CE. ¹⁸ ზმირნელ B. ¹⁹ ეპისკოპოსისა E. ²⁰ ეთქუა E. ²¹ ბოკოლის CE. ²² იქმა B. ²³ თჳსისა გამოძხრდელსა E+თჳსა E. ²⁴ საიფქლენი A, საიფქლენი] საუფქენი იფქლისანი E+ცარიელნი E. ²⁵ ლოცვითა — E. ²⁶ რომელნი B+მან E. ²⁷ მოღუაწებისათჳს] წყალობისათჳს E, ~ დააცარიელნა პირველ წყალობისათჳს გლახაკთაჲსა E. ²⁸ გლახაკთაჲსა C. ²⁹ დაცარიელნა B. ³⁰ წჳმისაჲ — E. ³¹ თავისაჲ BF. ³² იპოვა BE. ³³ თაყუანისცემად B. ³⁴ ემეწა E. ³⁵ დღეკეთილობაჲ E. ³⁶ ~ თჳსსა დასა BC. ³⁷ რამთა — D. ³⁸ სანთლისაჲთა C, სანთლებისა E. ³⁹ საკუმეველისაჲთა A. ⁴⁰ ვისამე CEF. ⁴¹ ზუცისა და მონაზონისა] ზუცესმონაზონისა E.

Fv	ზონისა, რომელი იყო არიანოზთა წვალეზისაჲ, რომელი უკუანაღსკენელ მართლმადიდებელთა მიერ განიდევნა მიერ ქუბით ამისთჳს, რამეთუ ვაჭრობდა წმიდისა მის თავისა კურნებათა და თჳსსა წვალეზასა აჩემებდა. დაშთა უკუე პატიოსანი იგი¹ თავი წინამორბედისაჲ მასვე ქუბსა შინა საღმრთოთა განგებულებითა და იყო უცნაურ და დაფარულ ვიდრე ჟამადმე² მარკელე³ არქიმანდრიტისა⁴ და უვალენტინე⁵ და მარკიანე მეფეთა და ურანიოს ემეწელ ეპისკოპოსისა. მაშინ უკუე მრავალთა გამოეცხადა მისთჳს და იპოვა⁶ სარქუნსა შინა და ურანიოს⁷ ეპისკოპოსისა⁸ მიერ⁹ ეკლესიად წარიყვანა. და მრავალნი საკურველებანი¹⁰ და სასწაულნი იქმნებოდეს მის მიერ და ყოვლადვე იქმნებიან ვიდრე დღენ-დღელად დღემდე.	სანი და წმიდისანი. ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი, 7³⁴ გუერდი: „იხარებდით მართალნი“. (1) დასდებელი: „შეგესმინ ღმერთსა ლოცვისა ჩემი“. (2) პავლე კორინთელთაჲ, 4:35 (3) „ძმანო, გუაქუს ჩუენ საფასე ესე კეცის ჭურე“. ვიდრე „დიდებად ღმრთისა“. სხუად პავლე³⁶ კორინთელთაჲ³⁷ ამისვე³⁸ დღისაჲ.³⁹ (4) „ძმანო, ღმერთმან, რომელმან თქუა: ბნელსა“ ჰპოვო⁴⁰ 7⁴¹ კურიაკესა. აღელუიაჲ, კმაჲ⁴² 7: (5) „ჭეშმარიტებაჲ ქუეყანით აღმოსცენდა“. სახარებაჲ მათესი, თავი⁴³ [...]: „მას ჟამსა შინა⁴⁴ ესმენს⁴⁵ რაჲ⁴⁶ იოვანეს საპყრობილესა შინა“ ვიდრე „სმენად ისმინენ“. განიცადე: (6) „საქსენებელად საუკუნოდ“. და ხვალისაგან უკუეთუ მარხვაჲ არა იყოს, გარდაიკადონ⁴⁷ შედეგი დღესასწაული ნათლისმცემლისაჲჲ.⁴⁸ ხოლო⁴⁹ თქუნენ⁵⁰ დღისა⁵¹ წმიდისაჲ⁵² გალობანი⁵³ სათუეთოსაგან და⁵⁴ უფალო დაღაღყავ⁵⁵ – აქებდითი და სხუად⁵⁶ ყოველი განგებაჲ წინამორბედისაჲ.	F155
A178v			
Ev			
Bv			
Cv			
D160	უკუეთუ არა¹¹ იყოს მარხვაჲ, თქუნენ¹² უფალო დაღაღყავსა დასდებელნი თავის პოვნისანი და სტიქარონად მსგეფსისანი¹³ და¹⁴ თავისპოვნისანი. ლიტანიისაჲ¹⁵ და¹⁶ ოხითაჲ, კმაჲ¹⁷ 8: „ვითარცა საღმრთოჲ საუნჯე¹⁸ დაფარული ქუეყანასა შინა, ქრისტემან გჳჩუენა თავი შენი, წინამორბედო და ნათლისმცემლო, ყოველნი უკუე¹⁹ პოვნასა მისსა გალობით მაცხოვარსა უგალობთ, რომელი აცხოვნებს სულთა ჩუენთა მეოხებითა შენითა.“ ც ი ს კ რ ა დ თქუან²⁰ კანონი²¹ ერთი და იკითხონ²² საკითხავი თავის პოვნისაჲ და²³ გალობანი²⁴ ღმრთისმშობელისანი და ნათლისმცემელისანი²⁵ და²⁶ დასდებლები²⁷ ორ-ორჯელ.²⁸ განძლიერდასა ზედა²⁹ იკითხონ თქუმული თეოდორე³⁰ სტუდიელისაჲ.³¹ დაღაღყავსა ზედა³² – იბაკოჲ. აქებდითსა³³ – მსგეფსი-	ხოლო უკუეთუ მარხვაჲ⁵⁷ იყოს და⁵⁸ მარხვათა შინა დახუდეს, მ წ უ ხ რ ს ა წინადლით უფალო დაღაღყავსა თქუნენ⁵⁹ დასდებელნი ხუედრთაგან და მერმე⁶⁰ წინამორბედისანი.⁶¹ და⁶² ესრეთლა⁶³ იქმნას,⁶⁴ შესლვაჲ⁶⁵ მღვდელთაჲ⁶⁶ საკურთხეველად⁶⁷ და თქუან⁶⁸ წარდგომაჲ და იკითხნენ საკითხავნი და იქმნას წესისაებრ⁶⁹ სიწმიდისა⁷⁰ განახლებაჲ.⁷¹ და ს ე რ ო ბ ი ს ა დ თქუნენ⁷² გალობანი ნათლისმცემელისანი, მსგეფსისაგან⁷³ და ნეტარარიანნი⁷⁴ და თორმეტი⁷⁵ მუკელი სამთა⁷⁶ მუკლთაგან კიდე, რომელ⁷⁷ პირველ მოიდრიკებიან ნებიერად. ც ი ს კ რ ა დ ალელუიაჲ და დასდებელი თავისპოვნისაჲ ქსენე-	A179r
			B185
			C131

¹ იგი – F. ² ჟამადმე CEF. ³ მარკელ E. ⁴ არქიმანდრიტისა C. ⁵ უვალენტინე B, უალენტინე F. ⁶ იპოა B. ⁷ ურანოს E. ⁸ ეპისკოპოსმან E. ⁹ მიერ – E. ¹⁰ საკურველებანი კურნებანი BCDEF. ¹¹ მარხვაჲ არა იყოს EF. ¹² თქუნენ... სტიქარონად | პირველ ყოველი ნათლისმცემლისაჲ ითქუას და E. ¹³ მსგეფსისაჲ E. ¹⁴ და... პოვნისანი – E. ¹⁵ ლიტანიისა E+O. ¹⁶ და... O – E. ¹⁷ კმაჲ O – B. ¹⁸ საუნჯეჲ E. ¹⁹ უკუე E. ²⁰ თქუან | ღმერთი უფალი E. ²¹ ~ და ერთი კანონი E. ²² იკითხონ – E. ²³ და – E. ²⁴ გალობანი+ერთნი E. ²⁵ ნათლისმცემელისანი თავის პოვნისანი E. ²⁶ და – E. ²⁷ დასდებელი BCEF. ²⁸ ორ-ორჯელ | ორჯერ E+წმიდისაჲ და E. ²⁹ ზედა – E. ³⁰ თეოდორე F. ³¹ სტუდიელისაჲ E. ³² ზედა – E. ³³ აქებდითსა... წმიდისანი | და შემდგომად ყოველი დასრულდეს E. ³⁴ 7 გუერდი – E. ³⁵ 4 – B. ³⁶ პავლე – E. ³⁷ კორინთელთაჲ – F. ³⁸ ამისვე – E. ³⁹ დღისაჲ – E. ⁴⁰ ჰპოო BCDEF. ⁴¹ 7 AD. ⁴² კმაჲ – E. ⁴³ თავი – E. ⁴⁴ შინა – E. ⁴⁵ ესმა E. ⁴⁶ რაჲ – C. ⁴⁷ გარდაიკადონ E. ⁴⁸ ნათლისმცემელისაჲ E. ⁴⁹ ხოლო – E. ⁵⁰ ითქუნენ E. ⁵¹ დღისა – E. ⁵² წმიდისანიცა E. ⁵³ გალობანი+და C. ⁵⁴ და... აქებდით – E. ⁵⁵ აქებდი D. ⁵⁶ სხუად – E. ⁵⁷ მარხვაჲ E. ⁵⁸ და... ხუედრთაგან | პირველ ყოველი მარხვათაჲ ითქუას E. ⁵⁹ თქუნენ – C. ⁶⁰ მერმე | შემდგომად E. ⁶¹ წინამორბედისანი | ნათლისმცემელისაჲ E. ⁶² და+ნათელი მხიარულსა ზედა E. ⁶³ ესრეთლა – E. ⁶⁴ იქმნას D, – E. ⁶⁵ შესლვაჲ | შემოვიდნენ E. ⁶⁶ მღვდელნი E, მღვდელისა E. ⁶⁷ საკურთხეველად C, საკურთხეველსა E. ⁶⁸ თქუან... იქმნას – ABCDF. ⁶⁹ ~ განახლებაჲ წესისაებრ E. ⁷⁰ სიწმისა B, – E. ⁷¹ გაახლება B. ⁷² თქუნენ – E, ითქუნენ F. ⁷³ მსგეფსისაგან E+და ღმრთისმშობლისანი E. ⁷⁴ ნეტარარიანნი+და 7 მუკელი ნელად E. ⁷⁵ თორმეტი | იბ BCEF. ⁷⁶ სამთა... ნებიერად | უმაღლესე E. ⁷⁷ რომელი D. (1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) II კორ. 4,7-15. (4) II კორ. 4,6-10. (5) ფს. 84,12. (6) ფს. 111,6.

- E118 ბაა მართლისა და ორი კანონი. და¹ გალობანი ნათლისმცემელისანი და ორნი ხუედრნი | და საკითხავი,² ვითარცა³ ზემოწერილ არს; აქედითა⁴ და სტიქარონად ხუედრნი და ნათლისმცემელისანი და ლიტანიისა. ხოლო ილოცონ⁵ პირველი⁶ ჟამი, მზისა⁷ შეერთებულად ცისკრისასა თანა თვნიერ⁸ ფსალმუნებისა. ხოლო სხუანი ჟამნი თვსსა⁹ ჟამსა¹⁰ კანონითა და¹¹ თვთო სუენებითა მუკლთა¹² დრეკითა. ხოლო¹³ მწუხრსა უფალო¹⁴ ღაღადყავსა ზედა თქუნენ | პირველად¹⁵ ხუედრნი და მერმე თავის პოვნი-სანი.¹⁶ | და შევიდეს მღვდელი სახარებითა¹⁷ საკურთხეველად და ვითარცა დასხდენ, ითქუას¹⁸ წარდგომა¹⁹ დღისა და საკითხავი და²⁰ (1) წარემართე. ხოლო²¹ შემდგომად „წარემართისა“²² დასრულებისა²³ დიაკონმან: სიბრძნით და წარიკითხონ პავლე და²⁴ ალელუიამ და²⁵ სახარება. და აღესრულოს სიწმიდის²⁶ განახლება.²⁷ და წარვიდენ ძმანი | ტრაპეზად და ნუგეშინის-იცენ ზეთითა ზავებულთა საჭმლითა და²⁸ სუან სამ-სამი კრასოვლი.²⁹ ხოლო³⁰ უკუეთუ მარხვათა დახუდეს, ხვალისა არღარა³¹ | ვდღესასწაულობთ, არამედ წესისაებრ მარხვადვე იწყონ და ლოცვად.
- A179v **ԳԵՐԱՆ ՓՐԼՄԻՄԻՆԸ ԿԷ.**³² წმიდისა მამისა ჩუენისა ტარასი³³ კოსტანტინეპოლელ³⁴ მთავარეპისკოპოსისა,³⁵ რომელმან პატიოსანთა ხატთა თაყუანისცემად³⁶ ქაგადა და კელმწიფება³⁷ ჰრომთა და ბერძენთა³⁸ ამის მიერ ყოვლად ქებულთა მოციქულთა³⁹ და სოფლითა⁴⁰ კრებათა მიერ მოცემულსა მას შუენიერსა⁴¹ და დიდებულსა⁴² წესსა კუალად⁴³ აღვიდა. და წმიდა ეკლესია ყოველთა საპატრიარქოთა⁴⁴ ერთკმა იქმნა.
- Bv **ԳԵՐԱՆ ՓՐԼՄԻՄԻՆԸ ԿԷ.** წმიდისა მამისა ჩუენისა ტარასი³³ კოსტანტინეპოლელ³⁴ მთავარეპისკოპოსისა,³⁵ რომელმან პატიოსანთა ხატთა თაყუანისცემად³⁶ ქაგადა და კელმწიფება³⁷ ჰრომთა და ბერძენთა³⁸ ამის მიერ ყოვლად ქებულთა მოციქულთა³⁹ და სოფლითა⁴⁰ კრებათა მიერ მოცემულსა მას შუენიერსა⁴¹ და დიდებულსა⁴² წესსა კუალად⁴³ აღვიდა. და წმიდა ეკლესია ყოველთა საპატრიარქოთა⁴⁴ ერთკმა იქმნა.
- ამასვე დღესა* წმიდისა მოწამისა ალექსანდრესი, რომელი იწამა დღიზიპარს** თრაკისასა⁴⁵ მაქსიმიანეს⁴⁶ ზე⁴⁷ მეფისა და⁴⁸ ტიბერიანო⁴⁹ მთავრისა. | ესე იყო პოტიოლით ჰრომისა კერძოთა, ხოლო ტიბერიანოს მთავარმან უბრძანა მას გებაჲ კერპთა, გარნა მან გებისა წილ გინებითა და შეურაცხებითა ფრიადითა აღავსნა იგინი, ვინაჲცა მწუერვალთა⁵⁰ მიერ კელთამსა დამოეკიდა და⁵¹ ლოდი მძიმე დამოჰკიდეს ფერკთა მისთა. და მიერ კართაგენს მიიყვანა.⁵² და კუალად დამოეკიდა და იხუეტა და იტანჯა. და მარკინოპოლის⁵³ რაჲ⁵⁴ მიიწია, ლამპართა | მიერ ცეცხლისათა მოეწუა⁵⁵ პირი მისი. ხოლო თრაკედ რაჲ მივიდა, | მახვლითა წარეკუეთა თავი.
- ამასვე დღესა წმიდისა⁵⁶ მღვდელმოწამისა⁵⁷ მარკელე კვპრელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა მღვდელმოწამისა რიგინისი და⁵⁸ ანტონი მოწამისა⁵⁹ და წმიდისა მამისა | ჩუენუსა თევდორე სალოსისა.
- Ev **ԳԵՐԱՆ ՓՐԼՄԻՄԻՆԸ ԿԷ.** წმიდისა პორფირი დაზელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა სტეფანესი, რომელმან აღაშენა სასნეულოჲ არმატიისა⁶⁰ და წმიდისა მამისა ჩუენისა და⁶¹ აღმსარებელისა⁶² პროკოპი დეკაპოლიელისა⁶³ და წმიდისა მოწამისა თეისი.⁶⁴
- B186 **ԳԵՐԱՆ ՓՐԼՄԻՄԻՆԸ ԿԷ.** წმიდისა მამისა ჩუენისა ბასილი აღმსარებელისა⁶⁵ და წმიდისა და⁶⁶ ღმერთშემოსილისა მარკიანესი.
- A180r **ԳԵՐԱՆ ՓՐԼՄԻՄԻՆԸ ԿԷ.** წმიდისა მოწამისა ნესტორ ეპისკოპოსისა, რომელი იწამა

* დღესა F ნუსხაში ყველგან. ** Δριζιπάρ.

¹ და — E. ² საკითხავი] ყოველი E. ³ ვითარცა] ვითა E. ⁴ აქედითა... ლიტანიისა — E. ⁵ ~ ჟამი მზისა თანა შეერთებულად ილოცონ E. ⁶ პირველი — E. ⁷ მზისა+თანა E. ⁸ თვნიერ ფსალმუნებისა] უკანონოდ E. ⁹ თვს E. ¹⁰ ჟამსა+ილოცნენ E. ¹¹ და — E. ¹² მუკლთა BCEF. ¹³ ხოლო — CE. ¹⁴ უფალო ღაღადყავსა ზედა — E. ¹⁵ პირველ E. ¹⁶ თავის პოვნიანნი] ნათლისმცემელისა E. ¹⁷ ~ საკურთხეველად სახარებითა C. ¹⁸ თქუან E. ¹⁹ წარდგომა] ფსალმუნი BCF. ²⁰ და წარემართე] წინაწარმეტყუელისაგან E. ²¹ ხოლო] და CE. ²² წარემართე E. ²³ დასრულებისა] ლოცვაჲ ჩუენი და შემდგომად E. ²⁴ და — CE. ²⁵ და — E. ²⁶ სიწმიდისა CBEF. ²⁷ განახლება AD. ²⁸ ~ და სამი კრასაული ღვწოჲ სუან E. ²⁹ კრასაული CEF, კრასაული D+ღვწოჲ E. ³⁰ ხოლო... დახუდეს] და ადიღონ ღმერთი და E, ხოლო — F. ³¹ არღა E, არღარა... წესისაებრ] დღე E. ³² ქრისტე, შუე E. ³³ ტრასი B. ³⁴ კოსტანტინეპოლელ B. ³⁵ მთავარეპისკოპოსისაჲ] პატრიარქისა E. ³⁶ თაყუანისცემად B. ³⁷ კელმწიფობად AD. ³⁸ ბერძენთა E. ³⁹ მოციქულთა C. ⁴⁰ სოფლითა] საუფლითა E. ⁴¹ შუენიერსა CEF. ⁴² ~ წესსა დიდებულსა E] დიდებულსა F. ⁴³ კუალად — E. ⁴⁴ საპატრიარქო E. ⁴⁵ თრაკისა E. ⁴⁶ მაქსიმიანე EBCEF. ⁴⁷ ~ მეფისა ზე BCEF. ⁴⁸ და] მიერ E. ⁴⁹ ტიბერიანე E. ⁵⁰ მწუერვალთა A. ⁵¹ და — E. ⁵² მიიყვანეს C. ⁵³ მარკინოპოლის A. ⁵⁴ რაჲ — E. ⁵⁵ დამოეწუა C. ⁵⁶ წმიდისა — E. ⁵⁷ მღვდელმოწამისა — E. ⁵⁸ და+წმიდისა E. ⁵⁹ მოწამისა F. ⁶⁰ არმატიისა EF. ⁶¹ და — E. ⁶² აღმსარებელისა F. ⁶³ დეკაპოლიელისა E. ⁶⁴ თეისი F. ⁶⁵ აღმსარებელისა ⁶⁶ და — E.

(1) ფს. 140,2.

ჟამთა დეკეოზ მეფისათა პოპლიოს¹ მთავრისა მიერ პერგეს პამფილიასასა,² რამეთუ ქრისტეს მსახურებისათჳს შეპყრობილ იქმნა ირინარხო მთავრისა მიერ და პოპლიოს³ მთავრისა წარიდგინა. და წინაშე მისსა ქრისტეს სარწმუნოებაჲ აღიარა. და შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა და გუემათა რაჟამს ჯუარს-ეცუა⁴ მის მიერ,

ჟამად მადლობისაჲ აღუტევა⁵ ღმრთისა მიმართ და მორწმუნენი განამტკიცნა და | ესრეთ მისცა სული⁶ უფალსა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აბერკისი

და წმიდათა მოციქულთა⁷ ეკეულოს⁸ და⁹ ნუმფასისი.¹⁰ *

C132

* „ქრისტე ღმერთო, მიზეზო ყოვლისაო, წარმიმართე“ B186r.

¹ პოპლიოზ E. ² პამფილიეასასა F. ³ პოპლიოზ BCD, პოპლიოზ E, პოპლიოს F. ⁴ ეცოა E. ⁵ აღმოუტევა E. ⁶ სული+-თჳსი EF. ⁷ მოციქულთა F. ⁸ ეკეულოს D. ⁹ და] დ E. ¹⁰ ნუმფასი F.

თუესა მარტსა

აქუს დღმ¹ ზნ. დღეთა აქუს ჟამი² 79³ და ღამეთა⁴ ჟამი⁵ 79.

	დღაჲს⁶ გნაჲს⁷ წმიდისა მოწამისა	შემდგომად დიოგენისა,²⁷ მახულითა²⁸ წარეკუეთა წმიდაჲ თავი მისი.
Dv	ევდოკიაჲსი,⁸ რომელი იყო სამარტელი⁹ პირველად,¹⁰ ჟამთა ტრაიანე¹¹ მეფისათა. და	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა²⁹ ნეს-
Bv	მერმე მოიქცა¹² და იქმნა ქრისტეანე და იწამა ქრისტესთჳს. ხოლო სახე წამებისა მისისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ მეძვობით ცხოვნდებოდა¹³	ტო რ, ტრივიმი,³⁰
Fv	პირველ და¹⁴ შეუნიერებისათჳს ხატისა მისისა მრავალნი ტრფილნი მოევნეს და სიმდიდრე ფრიადი შეეკრიბა. ხოლო უკუანაჲსკენელ ბერისა ვისგანმე, რომელსა ეწოდებოდა გერმანოს, ესმ-	მარკელე,³¹ ანტონი, სილბეს- D162
A180v	ნათელ-ილო თევდოსის მიერ ეპისკოპოსისა, რამეთუ ხელვიდა ჩუენებით¹⁸ ანგელოზისა მიერ ზეცად აღყვანებასა და ზეცისა ძალთა სიხარულსა მოქცევისა მისისათჳს და შავთა ვიეთმე ხილვითა და ხენეშთა ხატითა, რომელნი იღრჭენდეს და კმობდეს, ვითარმედ: „უსამართლო არს, უკუეთუ ესე მიგუელოს ჩუენგან.“ ნათელ-	სოფრონიოს და ანტონინესი და წმიდისა მარკოზ მონაზონისაჲ.
Cv	ილო უკუე, ვითარცა ვთქუთ, და ყოველი იგი სიმდიდრე თჳსი გლახაკთა განუყო. ხოლო თჳთ მონასტერსა დედათსა შევიდა და სათნოდ ღმრთისა მოქალაქობდა. ამისთჳსცა შესმენილ იქმნა პირველთა მათ ტრფილთა მიერ წინაშე ავრილიანე მეფისა, ვითარცა ქრისტეანე.	დღაჲს გნაჲს⁷ წმიდისა პორფირი³³ F147
E119	მოყვანებულ უკუე¹⁹ იქმნა წინაშე მისა²⁰ და²¹ სასწაული საკრველი აღასრულა, რამეთუ მე²² მეფისაჲ მომკუდარი აღადგინა და მეფე²³ იგი დიდებად ღმრთისა მოიყვანა,²⁴ გარნა შემდგომად რაოდენისაჲ²⁵ ჟამისა კუალად განიკითხა დიოგენი²⁶ მთავრისა მიერ მზისქალაქისა. და კუალადცა აღასრულა საკრველთმოქმედებაჲ, ვინაჲცა განტევებულ იქმნა მსგავსად პირველისა. ხოლო ვიკენტი მთავრისა მიერ, რომელი დადგა	ლაზელ ეპისკოპოსისაჲ. ესე იყო ქალაქით თესალონიკით, შვილი მდიდართა და წარჩინებულთაჲ. ხოლო წარვიდა თჳსით ქუეყანით და მივიდა ეგჳტედ³⁴ ჟამთა არკადი და ონორი მეფეთასა და სკიტეს შინა სახე³⁵ მონაზონებისაჲ შეიმოსა. და ხუთისა წლისა შემდგომად იერუსალმს მოვიდა და მუნ იქცეოდა,³⁶ ეტყოდა და არწმუნებდა ჰურიათა და წარმართთა მსგავ-
B187	ლაზელ ალასრულა საკრველთმოქმედებაჲ, ვინაჲცა განტევებულ იქმნა მსგავსად პირველისა. ხოლო ვიკენტი მთავრისა მიერ, რომელი დადგა	სად დიდისა მოციქულისა პავლესსა.³⁷ ხოლო სახეველი აქუნდა კელთა და კერვითა ტყავისაჲთა მოირეწდა³⁸ საზრდელსა და მერმე იკურთხა ზუცად პრაჳლეს³⁹ მიერ იერუსალემელ პატრიარქისა და კუალად ეპისკოპოსად ღაზისა იოვანეს მიერ კესარია-პალესტინელ მთავარეპისკოპოსისა,⁴⁰ რამეთუ ევედრნეს მას ღაზელნი და ითხოვეს⁴¹ მისგან წმიდაჲ ესე, სადა-იგი მრავალნი საკრველებათა ძალნი აღასრულნა და მორწმუნენი განამტკიცნა და მრავალნი ურწმუნონი მოაქცინა, რომელნი ჯერეთ მეკერპეობასა შინა იყვნეს. ამისა შემდგომად კოსტანტინეპოლის⁴² წარემართა შემთხუევედ მეფისა, რამეთუ ხელვიდა⁴³ მპყრობელთაგან ქუეყანისათა ვნებასა და ჭირსა მორწმუნეთასა. და ვითარცა იხილა მეფე, ითხოვა კელმწიფებაჲ⁴⁴ დარღუევედ⁴⁵ ტადართა საკერპოთა⁴⁶ და ვითარცა

¹ დღე BCDEF. ² ჟამი — A. ³ 79] თორმეტი D. ⁴ ღამეთა+აქუს E. ⁵ ჟამი — B. ⁶ თუესა — E. ⁷ 7] ერთსა F.

⁸ ევდოკიაჲსი BCEF. ⁹ სამარტელ D. ¹⁰ პირველ BC. ¹¹ ტრაიანე E. ¹² მოიქცა E. ¹³ ცხოვნდებოდა CE. ¹⁴ და — E.

¹⁵ ღმრთისმსახურებისანი C. ¹⁶ და — E. ¹⁷ ურწმუნო CBEF. ¹⁸ ჩუენებით AB. ¹⁹ უკუე D. ²⁰ მისსა CF. ²¹ და — E.

²² ძმ E. ²³ მეფე E. ²⁴ მოიყვანა E. ²⁵ რაოდენისაჲ E. ²⁶ დიოგენე E. ²⁷ დიოგენისსა C, დიოგენესა E. ²⁸ მახულითა E.

²⁹ მოწამეთა AD. ³⁰ ტრივიმი E. ³¹ მარკელე ABD. ³² სილბისტრო B, სილბისტრო D, სილბისტრო E.

³³ პორფირი E. ³⁴ ეგჳტედ E. ³⁵ სახე F. ³⁶ იქცეოდა BE, იქცეოდის E. ³⁷ პავლეს DE. ³⁸ მოირეწდა E. ³⁹ პრაჳლეს] პრაჳლეს D, პროკლეს E. ⁴⁰ მთავარეპისკოპოსსა D. ⁴¹ ითხოვეს EF. ⁴² კოსტანტინეპოლეს, კოსტანტინოპოლეს BF.

⁴³ ხელვიდა E. ⁴⁴ კელმწიფებაჲ — CBEF, ითხუა E. ⁴⁵ დარღუევედ E. ⁴⁶ საკერპოთა EF.

Ev	მიიღო ¹ ფლობა, სხუანი ყოველნი დაარღვნა, ² ხოლო უდიდესი ყოველთასა ³ ცეცხლითა დაწუა და ტაძარი იგი ეკლესიად აღაშენა, ვითარცა უბრძანა დედოფალმან ⁴ ევლუქსია და მრავალნი საფასენი მისცნა. ⁵ ხოლო შემდგომნი ჟამნი სათნოდ	მედგრდა ²⁷ სიმტკიცისაგან, არამედ უფრომსდა განფიცხნა ²⁸ და სიცილით განბასრა სიცილი იგი მთავრისა და უძლურება კერპთა განკიცხა, ვინაჲცა მსხუერპლსა რაჲ შესწირვიდეს მათდა უგუნურნი იგი, კერპი არტემისი ლოცვითა ქუე-	
Dv	ღმრთისა ეკლესიასა მას შინა აღასრულნა და ⁶ სასწაულად სათნოებათა თჳსთა ⁷ და ღმრთისა მიმართ საკუთრებისა ⁸ წინადა სასწაულნი და კურნებანი სამარადისონი მოემადლნეს და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცვალა.	ყანად დააკუეთა და შემუსრა. მაშინ მეყსეულად ბრძანებითა მთავარისაჲთა ნავთი და ფისი სა-	D163
Fv	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტროა- დისი და მისთანათა, რომელნი იწამნეს დე- კეოზ მეფისა ზე და წმიდისა მოწამისა ევთალიაჲსი ⁹ და ღირსისა ანდრონიკესი ¹⁰ და ათა- ნასიაჲსი	მითა სიავითა აღადუღეს და დაასხეს წმიდათა ზედა, არამედ ივინი უვნებელად დაიცვნეს. ²⁹ ხოლო მტარვალნი იგი, რომელნი ბეჭთა მათთა ზედა დაასხმიდეს, ³⁰ ძლიერად შეიწუნეს. ამისა ³¹ შემდგომად ევტროპიოს ³² და კლეონიკე ჯუარს- ეცუნეს და დღესისა დღესა აღესრულნეს. ხოლო წმიდაჲ ვასილისკოს ³³ საპყრობილესა შეიყენა და მასვე ³⁴ შინა აღესრულა თუესა მამისა ³⁵ ოცდაროსა, ³⁶ არამედ ამთგანნი ³⁷ ევტროპიოს ³⁸ და კლეონიკე მამის ძმისწულნი იყვნეს წმიდისა თეოდორესნი, ხოლო ვასილისკოს ³⁹ დისწული.	F158
A181v	და წმიდისა მოციქულისა პარმენაჲსი, რომელი იყო შუდთაგანი. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდათა ¹¹ ევტრო- პიო ¹² და ¹³ კლეონიკე და ვასილისკო ¹⁴ მოწამეთა, ¹⁵ რომელნი იწამნეს მაქსიმიანეს ზე. ხოლო იყვნეს მკედარი და თჳსნი წმიდისა მოწამისა თეოდორესნი, სოფლისაგან კაბადუ- კიისა. ¹⁶ წარიდგინნეს უკუე წინაშე ასკლიპია- დო ¹⁷ მთავრისა და ფრიად იგუემნეს. ხოლო წმიდამან ევტროპიოს ¹⁸ პირითაცა თავს-ისხნა წყლულეზანი, რამეთუ ავინა მთავარსა, არამედ ესოდენ იტანჯნეს, ვიდრეღა მცემელნი იგი მოუძღურდეს და დაიკსნნეს. ¹⁹ ხოლო წმიდანი მოწამენი გამოჩინებითა უფლისაჲთა და წმი- დისა მოწამისა თეოდორესითა ²⁰ მრთელ და გან- კურნებულ იქმნეს, ²¹ გარნა ვინაჲთგან სასწაუ- ლისა ამის მიერ მრავალთა პრწმენა უფალი და მახულისა ²² მიერ აღსასრული მიითუალეს, იცვალა სახე მთავარმან მან და ლიქნითა კელ- ყო წმიდისა კლეონიკეს სარწმუნოებისა ²³ შერ- ყევად ²⁴ და ნიჭთა მრავალთა მიცემასა აღუთქუ- მიდა. არამედ ²⁵ მოწამე არა ხოლო თუ არა ²⁶ მო-	წარიდგინნეს წამებაჲ წმიდათაჲ. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ր. წმიდისა მოწამისა ⁴⁰ ირაიდოჲსი ⁴¹ და წმიდათა მოწამეთა არქელაო ს, კჯრიღე და ფოტინოჲსი ⁴² და წმიდისა მამისა ჩუენისა ჯერასიმესი. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ მონაზონისაჲ. ესე ჭაბუკ რაჲ იყო, ისწავა ყოველი წერილი ძუელი და ახალი ზე- პირით და იქმნა მონაზონ და თავსა მოღუაწებისა და სათნოებისასა აღვიდა და მოიღო ⁴³ მადლი ღმრთისა მიერ საქმედ სასწაულთა და სწავლად მონაზონთა და აღწერნა სწავლანი, სავსენი ⁴⁴ ყოვლითაჲე მოძღურებითა და სარგებელითა სუ- ლიერიითა. ⁴⁵ ხოლო სასწაულთა მისთაგან ერთი ოდენ მოვიკსენოთ, რამეთუ იტყოდა მისთჳს მა- მაჲ პაფნოტი, მოწაფე ⁴⁶ მისი, ვითარმედ დღესა ერთსა, ჯდა რაჲ იგი სენაკსა თჳსსა და შე- ქცეულ იყო ზედვათა მათ ⁴⁷ მაღალთადა, აჰა ესერა, აფთარი მოვიდა და ⁴⁸ ჰყვა ლეკჳ თჳსი	E120 A182r
Cv	ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდათა ¹¹ ევტრო- პიო ¹² და ¹³ კლეონიკე და ვასილისკო ¹⁴ მოწამეთა, ¹⁵ რომელნი იწამნეს მაქსიმიანეს ზე. ხოლო იყვნეს მკედარი და თჳსნი წმიდისა მოწამისა თეოდორესნი, სოფლისაგან კაბადუ- კიისა. ¹⁶ წარიდგინნეს უკუე წინაშე ასკლიპია- დო ¹⁷ მთავრისა და ფრიად იგუემნეს. ხოლო წმიდამან ევტროპიოს ¹⁸ პირითაცა თავს-ისხნა წყლულეზანი, რამეთუ ავინა მთავარსა, არამედ ესოდენ იტანჯნეს, ვიდრეღა მცემელნი იგი მოუძღურდეს და დაიკსნნეს. ¹⁹ ხოლო წმიდანი მოწამენი გამოჩინებითა უფლისაჲთა და წმი- დისა მოწამისა თეოდორესითა ²⁰ მრთელ და გან- კურნებულ იქმნეს, ²¹ გარნა ვინაჲთგან სასწაუ- ლისა ამის მიერ მრავალთა პრწმენა უფალი და მახულისა ²² მიერ აღსასრული მიითუალეს, იცვალა სახე მთავარმან მან და ლიქნითა კელ- ყო წმიდისა კლეონიკეს სარწმუნოებისა ²³ შერ- ყევად ²⁴ და ნიჭთა მრავალთა მიცემასა აღუთქუ- მიდა. არამედ ²⁵ მოწამე არა ხოლო თუ არა ²⁶ მო-	წარიდგინნეს წამებაჲ წმიდათაჲ. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ր. წმიდისა მოწამისა ⁴⁰ ირაიდოჲსი ⁴¹ და წმიდათა მოწამეთა არქელაო ს, კჯრიღე და ფოტინოჲსი ⁴² და წმიდისა მამისა ჩუენისა ჯერასიმესი. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ მონაზონისაჲ. ესე ჭაბუკ რაჲ იყო, ისწავა ყოველი წერილი ძუელი და ახალი ზე- პირით და იქმნა მონაზონ და თავსა მოღუაწებისა და სათნოებისასა აღვიდა და მოიღო ⁴³ მადლი ღმრთისა მიერ საქმედ სასწაულთა და სწავლად მონაზონთა და აღწერნა სწავლანი, სავსენი ⁴⁴ ყოვლითაჲე მოძღურებითა და სარგებელითა სუ- ლიერიითა. ⁴⁵ ხოლო სასწაულთა მისთაგან ერთი ოდენ მოვიკსენოთ, რამეთუ იტყოდა მისთჳს მა- მაჲ პაფნოტი, მოწაფე ⁴⁶ მისი, ვითარმედ დღესა ერთსა, ჯდა რაჲ იგი სენაკსა თჳსსა და შე- ქცეულ იყო ზედვათა მათ ⁴⁷ მაღალთადა, აჰა ესერა, აფთარი მოვიდა და ⁴⁸ ჰყვა ლეკჳ თჳსი	Bv
B188	ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდათა ¹¹ ევტრო- პიო ¹² და ¹³ კლეონიკე და ვასილისკო ¹⁴ მოწამეთა, ¹⁵ რომელნი იწამნეს მაქსიმიანეს ზე. ხოლო იყვნეს მკედარი და თჳსნი წმიდისა მოწამისა თეოდორესნი, სოფლისაგან კაბადუ- კიისა. ¹⁶ წარიდგინნეს უკუე წინაშე ასკლიპია- დო ¹⁷ მთავრისა და ფრიად იგუემნეს. ხოლო წმიდამან ევტროპიოს ¹⁸ პირითაცა თავს-ისხნა წყლულეზანი, რამეთუ ავინა მთავარსა, არამედ ესოდენ იტანჯნეს, ვიდრეღა მცემელნი იგი მოუძღურდეს და დაიკსნნეს. ¹⁹ ხოლო წმიდანი მოწამენი გამოჩინებითა უფლისაჲთა და წმი- დისა მოწამისა თეოდორესითა ²⁰ მრთელ და გან- კურნებულ იქმნეს, ²¹ გარნა ვინაჲთგან სასწაუ- ლისა ამის მიერ მრავალთა პრწმენა უფალი და მახულისა ²² მიერ აღსასრული მიითუალეს, იცვალა სახე მთავარმან მან და ლიქნითა კელ- ყო წმიდისა კლეონიკეს სარწმუნოებისა ²³ შერ- ყევად ²⁴ და ნიჭთა მრავალთა მიცემასა აღუთქუ- მიდა. არამედ ²⁵ მოწამე არა ხოლო თუ არა ²⁶ მო-	წარიდგინნეს წამებაჲ წმიდათაჲ. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ր. წმიდისა მოწამისა ⁴⁰ ირაიდოჲსი ⁴¹ და წმიდათა მოწამეთა არქელაო ს, კჯრიღე და ფოტინოჲსი ⁴² და წმიდისა მამისა ჩუენისა ჯერასიმესი. ԳԵՊԼՏ ԲՇԽԼՏ Ղ. წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ მონაზონისაჲ. ესე ჭაბუკ რაჲ იყო, ისწავა ყოველი წერილი ძუელი და ახალი ზე- პირით და იქმნა მონაზონ და თავსა მოღუაწებისა და სათნოებისასა აღვიდა და მოიღო ⁴³ მადლი ღმრთისა მიერ საქმედ სასწაულთა და სწავლად მონაზონთა და აღწერნა სწავლანი, სავსენი ⁴⁴ ყოვლითაჲე მოძღურებითა და სარგებელითა სუ- ლიერიითა. ⁴⁵ ხოლო სასწაულთა მისთაგან ერთი ოდენ მოვიკსენოთ, რამეთუ იტყოდა მისთჳს მა- მაჲ პაფნოტი, მოწაფე ⁴⁶ მისი, ვითარმედ დღესა ერთსა, ჯდა რაჲ იგი სენაკსა თჳსსა და შე- ქცეულ იყო ზედვათა მათ ⁴⁷ მაღალთადა, აჰა ესერა, აფთარი მოვიდა და ⁴⁸ ჰყვა ლეკჳ თჳსი	C134

¹ მოიღო E. ² დაარღვნა E. ³ ყოველთაჲსაჲ C, ყოვლსა E. ⁴ დედოფალმან — B. ⁵ მისცნა] მისნი E. ⁶ და] ხოლო E. ⁷ თჳსთა] მათ მისთა E, მისთა F. ⁸ საკუთრებისა] საკურველებისა ⁹ ევთალაჲსი E. ¹⁰ ანდრონიკე E. ¹¹ წმიდათა+მოწამე- თა EF. ¹² ევტროპიო E. ¹³ და — E. ¹⁴ ვასილიკოჲსი E, ვასილისკოჲსი F. ¹⁵ მოწამეთა — EF. ¹⁶ კაბადუკიისა E. ¹⁷ ასკლიპიადო BC. ¹⁸ ევტროპიოს BCD, ევტროპიოს E. ¹⁹ დაიკსნეს D, დაიკსნეს AE. ²⁰ თეოდორესითა B, თეოდორეს- ნი B. ²¹ იქმნეს BCF. ²² მახულისა E. ²³ სარწმუნოებისაგან CF. ²⁴ შერყევად E. ²⁵ არამედ] ხოლო E. ²⁶ არა — BC. ²⁷ მომედგა B. ²⁸ განფიცხნა E. ²⁹ დაიკვნეს AE. ³⁰ დაასხმიდეს] ასმიდეს E. ³¹ ამისა CD. ³² ავტროფიოს B, ევტროპი E. ³³ ვასილიკოს B, ვასილისკო C, ვასილიკოს E. ³⁴ მასვე] მუნ E. ³⁵ მამისა AE. ³⁶ ოცდაროსა] ԽԳ CDE. ³⁷ ამთგანი BCE. ³⁸ ევტროპიოს B. ³⁹ ვასილიკოს B, ვასილისკო C, ვასილიკო E. ⁴⁰ მოწამისა — CB. ⁴¹ ირაიდოჲსი ADE. ⁴² ფონტინოჲსი E. ⁴³ მოიღო E. ⁴⁴ სავსენი — F. ⁴⁵ სულიერიითა+სავსენი F. ⁴⁶ მოწაფე F. ⁴⁷ მათ — C. ⁴⁸ და — B.

- Dv ბრმა, და სცა თავითა კარსა ეზოხსასა¹ და შე-
ვიდა | და შეუვრდა ფერქთა მისთა და უჩუე-
ნებდა² ბრმასა მას ლეკუსა თვსსა. ხოლო მან
Fv დაჰწერწეუა თუალთა მისთა და მეცხეულად აღი-
ხილნა და წარიყვანა იგი³ დედამან მისმან | სი-
ხარულით. და ხვალისა დღე⁴ მორათუა ბერსა
ტყავი ცხოვრისა. ხოლო წმიდამან, იხილა
რამ იგი,⁵ პრქუა აფთარსა მას: „არა აღვიღებ
ამას⁶ შენგან,“ და აფთარი იგი მოიდრეკდა მუკ-
ლთა,⁷ თავყანის-ცემდა⁸ და დასდებდა ტყავსა
მას ფერქთა თანა⁹ მისთა. ხოლო წმიდამან¹⁰ მან
A182v პრქუა მას:¹¹ „უკუეთუ არა | აღმითქუა, რამათა
B189 არღარავინ¹² გლახაკი შეაწუხო, არა | აღვიღებ
ამას¹³ და ამას ზედაცა¹⁴ მოიდრიკნა¹⁵ მუკლნი
და თავყანის-სცა¹⁶ და მერმელა აღიღო ტყავი იგი.
ხოლო უკუეთუ პირუტყუთა ესრეთ სწყალობდა,
კაცთათჳს რადლა საკმარ არს თქუმად, თუ ვი-
თარ სწყალობდა. ხოლო სიწმიდე ესოდენი აქუნ-
Cv და, ვიდრელა ხუცესი მონასტრისა ფიცით
იტყოდა მისთჳს, ვითარმედ: „მღვლელობასა ჩემსა
Fv არაოდეს მიზიარებია მარკოზ მონაზონი, არამედ
ანგელოზი აზიარებნ, რომლისა კელსა ხოლო¹⁷
ვხედვედი¹⁸ მე, უტვრთავნ რამ კორცი ქრის-
ტესი მარწუხითა, რომლისა მიერ წმიდა იგი
ეზიარებინ საიდუმლოთა¹⁹ ქრისტესთა.“ ხოლო
იყო ნათესავით ანკურიელი და ორმოცისა წლი-
სამან იჯმნა სოფლისაგან და წარვიდა სკიტეს
და²⁰ დაყო მოღუაწებასა შინა სამეოცი წელი
და ასისა წლისა აღესრულა. ხოლო იყო იგი
მცირე ჰასაკითა და თმითა და წუერითა თხელ.
ხოლო შინაგან ბრწყინვალე მადლითა სულისა
წმიდისათა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევლოგი
პალესტინელისაა
- D164 და წმიდისა გრიგოლ²¹ ეპისკოპოსისა²²
კოსტანტია-კპრისა²³

და წმიდისა დიადოხო სი²⁴ ეპისკოპო-
სისა²⁵ ფოტიკელისა²⁶ ილირიკეს შინა, რომელ-
მან დაწერა ასი თავი სამონაზნო²⁷ სწავლა.

| ԺԳԻՄԸ ԲՇԽԼԸ Դ.²⁸ წმიდისა მოწამისა კო-
ნონ მებოსტნისა, რომელი იწამა ღეკეოზ მეფისა
ზე. ხოლო იყო ნაზარეთით გალილიაჲსაჲთ,²⁹
არამედ მიერ წარმოვიდა და მოვიდა მაგიდონს,³⁰
ქალაქსა პამფილიისასა³¹ და იყოფოდა ადგილსა,
რომელსა კარმენა ეწოდებოდა. და საზრდელსა
თვსსა მოირეწდა მტილისა მიერ, | რომელსა
Bv იქმოდა. ერთსა უკუე დღესა ზედამოადგეს მას
მსახურნი მთავრისანი, წარვლენილნი შეპყრობად
ქრისტეანეთა და პრქუეს: | „მოვედ³² ჩუენ თანა,
A183r რამეთუ გიწესს შენ პოპლიოს³³ მთავარი“,
ხოლო მან პრქუა მათ,³⁴ ვითარმედ: „და³⁵ რად
მეძიებს მე მთავარი, ანუ არა უწყისა,³⁶ რამეთუ³⁷
ქრისტეანე ვარ? „უწოდინ³⁸ მსგავსთა თვსთა და
ზიართა სარწმუნოებისა თვსისათა“.³⁹ შეკრულ⁴⁰
უკუე იქმნა და წინაშე მთავრისა მიიყვანა.⁴¹ |
C135 და ებრძანა⁴² მის მიერ გებაჲ კერპთა. ხოლო
წმიდამან კონონ სიღრმითა სულისაჲთა⁴³ სულთ-
ითქუნა და ფიცით დაამტკიცა, ვითარმედ რამცა
თქუას, გინა რამცა ქმნას, ვერრომლითა სახითა
განაშოროს იგი ქრისტეს სარწმუნოებისაგან. და
ამის⁴⁴ თანა გინებითა აღავსო მძლავრი⁴⁵ იგი.
და ესრეთ რკინისა სამშტუალთა⁴⁶ მიერ განიმს-
ჭუალნეს⁴⁷ ფერქნი მისნი და წინაშე ეტლთა
სირბილად იიძულა, ვინაჲცა სულმოკლე იქმნა
და მოდრკა მუკლთა ზედა⁴⁸ თვსთა და იწყო
ლოცვად და სული თვსი ლოცვითურთ კელთა
ღმრთისათა შეჰვედრა.

| ამასვე დღესა წმიდისა კონონისივე,
რომელი იწამა ისავრიას. ესე იყო ჟამსა⁴⁹ წმი-
დათა მოციქულთასა დაბისაგან ვითანისა,⁵⁰ რო-
მელი შორავს ისაორელთა⁵¹ ქალაქსა⁵² ათრვა-
მეტ⁵³ უტევან,⁵⁴ რომლისა მამასა ეწოდებოდა

F159

Bv

A183r

C135

Dv
E191

¹ ეზოხსასა E. ² უჩუენებდა A. ³ იგი — E. ⁴ დღე E. ⁵ იგი — BCEF. ⁶ ~ შენგან ამას BC. ⁷ მუკლთა+და E. ⁸ თავყანის-
ცემდა ACDF, თავყანისცემდა E. ⁹ ~ მისთა თანა E. ¹⁰ წმიდამან — C. ¹¹ მას — E. ¹² არავინ E. ¹³ ამასცა CE.
¹⁴ ზედა CE. ¹⁵ მოიდრიკნა E. ¹⁶ თავყანის-სცა ADF, თავყანი-სცა E. ¹⁷ ხოლო — C. ¹⁸ ვხედვედი BC, ვხედვედი D.
¹⁹ საიდუმლოთა ADE. ²⁰ და — E. ²¹ გრიგოლი D. ²² ეპისკოპოსისა C, ეპისკოპოსისა D. ²³ -კპრისა CD, კოსტან-
ტია-კპრისა E. ²⁴ დიადოხო E. ²⁵ ეპისკოპოსისა E. ²⁶ ფოტიკელისა E. ²⁷ ~ სწავლა
სამონაზნო BCEF, სამონაზნო CF. ²⁸ უფალო, შეიწყალე მოძღუარი E. ²⁹ გალილიაჲსაჲთ F. ³⁰ მაგიდონ C.
³¹ პამფილიაჲსასა BCDEF. ³² მოვედ C. ³³ ~ მთავარი პოპლიოს C. ³⁴ მათ+და E. ³⁵ და — CE. ³⁶ უწყისა C. ³⁷ რამეთუ
ვითარმედ E. ³⁸ უწოდინ E. ³⁹ თვსისათა E. ⁴⁰ შეკრულ შეპყრობილ E. ⁴¹ მიიყვანა წარიდგინა D. ⁴² ბრძანა
F. ⁴³ სულისათა D, სულისა E+თვსისაჲთა E. ⁴⁴ მის E. ⁴⁵ მძლავრი მთავარი E. ⁴⁶ სამშტუალთა D. ⁴⁷ განიმშტუალნეს
BCEF. ⁴⁸ ~ თვსთა ზედა A. ⁴⁹ ჟამთა E. ⁵⁰ ვითანისა C. ⁵¹ ისაურელთა BC, ისავრელთა E. ⁵² ქალაქსა ქუეყანასა C.
⁵³ ათურამეტ B. ⁵⁴ ოტევან F.

Fv	ნესტორ და დედასა ნადას. ხოლო რაჟამს ჰა- საკად მოვიდა, შეჰრთეს მას ცოლი წესითა ქორ- წინებისათა, გარნა ეგულებოდა რაჲ შესლ- ვაჲ მეუღლისა თჳსისა, არწმუნა მას, რაჲ- თა ქალწულებით დაადგრენ ¹ და მიერთგან	ცილობელსა მას ადგილსა და კუალად მოიქცა და მიეგება ¹⁷ მათ და იხილნა, რამეთუ მრავლითა ოფლითა და ორთქლითა და ექთა ფრიალითა	Ev
B190	იყოფოდა მის თანა არა ვითარცა მეუღლესა, არამედ ვითარცა დასა და ² ზიარსა სიწმიდისა და ქალწულებისასა. ხოლო ამას საზომსა მის- წუთა იგი წინამძღურობითა მიქაელ მთავარან- გელოზისათა, რომელი ³ გამოუჩნდა მას სა- მოსლითა ბრწყინვალითა და ქრისტეს მიმართ	და ზარტეხილ იქმნეს ¹⁸ არამედ ეგნესველა ¹⁹ ცილობასავე ზედა და ევედრნეს წმიდასა მას, რამათა კერპისაგან ასწავოს ²⁰ მათ, თუ ვინ არს ჭეშმარიტი ღმერთი. მაშინ უბრძანა კერპსა მას გარდამოსლვაჲ თჳსით ²¹ ადგილით და ვითარცა	A184r
A183v	სარწმუნოებაჲ ასწავა და სახელი წმიდისა სა- მებისაჲ აუწყა, ⁴ ნათელ-სცა და საღმრთოთა საიდუმლოთა ⁵ აზიარა. და ვიდრე აღსასრულად- მდე ⁶ არა დაუტევა ყოფაჲ ⁷ მის თანა და დიდე- ბულთა სასწაულთა მინიჭებაჲ, რომლისა ⁸ მიერ ⁹ მეუღლესა თჳსსა ანნას ქალწულებით და სიწ- მიდით ცხორებაჲ დააჯერა და მშობელნი თჳსნი	გარდამოკლა ²² კერპი იგი ეშმაკითურთ, რომე- ლი მკვდრ იყო მის, ²³ და მოიწია ფერკთა თანა წმიდისათა, ხოლო მან ჰკითხა, ვითარმედ ვინ არს ჭეშმარიტი ღმერთი, მეცხეულად კმა-ყო, ვითარმედ: „ერთ არს ღმერთი იესუ ქრისტე, რომელი შენ მიერ იქადაგების“. ესე რაჲ ესმა ერსა მას, კმა-ყვეს ყოველთა, ვითარცა ერთისა პირითა, ვითარმედ: „ერთ არს ღმერთი ²⁴ ჭეშ-	C136
Cv	ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანნა და ნათელ- სცა. ხოლო თქემულ არს ესეცა, ვითარმედ მა- მაჲ მისი ქრისტეს სახელისათჳს წამებითა სრულ იქმნაო. ესრეთ უკუე წმიდამან კონონ იწყო სიტყვსეგებად კერპთმსახურთა მიმართ და იტყოდა, ვითარმედ ქრისტე არს ჭეშმარიტი ღმერთი. ხოლო იგინი წინააღუდგებოდეს და იტყოდეს კერპათჳს, ვითარმედ: „იგინი არიან ჭეშმარიტნი ღმერთნი, რომელთა ჩუენ ვჰმსა- ხურებთ,“ ვიდრელა გულსავესებად და გამოცდი- ლებად მოვიდა ცილობაჲ იგი ორთაჲვე სახითა ესევეითარითა, რამეთუ ვინაჲთგან ეგულებო- და მათ წარსლვაჲ ქუაბსა რასმე წყუდიადსა ზორვად მუნ დამკვდრებულისა მის ეშმაკისა, ხოლო იყო ფრიალ სიშორე ქუაბისაჲ ¹⁰ მის ¹¹ მათგან, ¹² ყვეს ¹³ ორთაჲვე შეთქმულებაჲ ესე- ვითარი, რამათა წარემართნენ ¹⁴ ზოგად ¹⁵ იგინი ცხენებითა, ხოლო წმიდაჲ კონონ ქუეით, და რომელიცა პირველ მიიწიოს ადგილსა მას, უეჭუელად მისი სარწმუნოებაჲ უვადრეს ¹⁶ არს და ღმერთი მისი ჭეშმარიტი. ხოლო ესოდენ წარჰკდა მათ წმიდაჲ იგი, ვიდრელა მივიდა სა-	მარიტი, რომელი თაყუანის-იციებების კონონის მიერ. ღმერთმან კონონისმან სძლო“. ხოლო ესე- ვითარნი ესე კმანი კსენებასა მოწამისასა ვიდრე დღენდელად დღედმე იქადაგებიან ისაორელთა ²⁵ მიერ ზახილითა ძლიერითა. ხოლო ეშმაკთა ზე- და ესევეითარი კელმწიფებაჲ მოიღო, ²⁶ ვიდრე- ლა რაოდენნიმე მათგანნი ქუეყანასა შინა შეა- ყენნა საფუძველსა ქუეშე სახლისა თჳსისასა შეწყუდეულნი ჭურჭელსა შინა კეცისასა. ხო- ლო სახე წამებისა მისისაჲ ესრეთ იქმნა, რამე- თუ ²⁷ მოიწია რაჲ მალნო მთავარი მათ ადგილ- თაჲ, ²⁸ რომელსა აქუნდა სამეუფოჲ განჩინე- ბაჲ ტანჯვად ქრისტეანეთა, შეპყრობილ იქმნა წმიდაჲ ესე და წინაშე მისა ²⁹ წარიდგინა და ³⁰ ზორვაჲ კერპთაჲ არა თავს-იდვა, შეიკრა და ცემითა ფრიალითა იგუემა, რომელი-ესე, ცნა რაჲ სიმრავლემან ერისამან, მყის მიისწრა- ფეს ყოველთა განრინებად წმიდისა და განბ- ძარვად მთავრისა მის, რამეთუ იყვნეს ყოველ- ნივე ამის მიერ განათლებულ და მეცნიერე- ბასა ჭეშმარიტებისასა მოსრულ და სწავლულ ქრისტეს სარწმუნოებასა. არამედ აგრძნა რაჲ მთავარმან, სივლტოლაჲ იკუმი ზარითა ფრია-	Dv B191 Fv

* აქ F ნუსხა შეცდომით არის აკინძული და პავინირებული: 159v-ს შემდეგ უნდა წავიდეს 161r-v, 162r-v და შემდეგ 160r-v.

¹ დაადრგენ B. ² და — BC. ³ რომელი-იგი CBF. ⁴ აუწყა+და C. ⁵ საიდუმლოთა ADE. ⁶ აღსასრულამდე BDF. ⁷ მის თანა ყოფაჲ E. ⁸ რომლისათჳს C. ⁹ მიერ — C. ¹⁰ ქუაბისა F. ¹¹ მისგან F. ¹² მათგან — F. ¹³ ყვეს+უკუე BCEF. ¹⁴ წარემართნენ+ორნივე C. ¹⁵ ზოგად ზორვად E. ¹⁶ უადრეს BEF. ¹⁷ მოეგება E. ¹⁸ იქმნეს E. ¹⁹ ეგნესვე BC. ²⁰ ასწავოს B. ²¹ თჳსი B. ²² გარდამოკლა გარდამოვიდა E. ²³ მას E. თანა E. ²⁴ ~ ჭეშმარიტი ღმერთი C. ²⁵ ისაორელთა C, ისაორელთა E. ²⁶ მოიღო E. ²⁷ რამეთუ მიერ E. ²⁸ ადგილთა BCEF. ²⁹ მისსა CDEF. ³⁰ და რამეთუ BCEF.

	დითა. ხოლო მათ წმიდა იგი განჰქსნეს ¹ და განწმიდეს სისხლთა მათგან, რომლითა შეღებულ ² იყო გუამი მისი და თჳსად სახლად წარიყვანეს, სადა-იგი ამისა შემდგომად ორ წელ ცხვონდა ³ და ესრეთ უფლისა მიმართ მიიცივალა. ხოლო შემდგომად მიცვალებისა მისისა ეკლესიად შეცვალეს სახლი მისი და ვითარ-იგი წმიდეს საძირკუელსა ⁴ მისსა, იპოვა ⁵ ჭურჭელი ⁶ იგი, რომელსა შინა შეეწყუდინეს ⁷ სულნი ბოროტნი, რომელი-იგი ერთმან ვინმე განაღო, რამეთუ სიმძიმისა მისთვის მისისა ⁸ ჰგონებდეს მუნ მყოფნი იგი, ვითარმედ ოქროდ არს და მეყსეულად სახედ ცეცხლისა ⁹ გამოჩნდეს ეშმაკნი მიერ გამომაგლად, ვიდრელა ყოველნი ქუეყანად დაცუვეს ¹⁰ და აღშენებული იგი დაიქცა. ¹¹ ხოლო საბლები და შეშა დაიწუა და შემდგომად მზისა აღვსებისა ყოვლითურთ ვერვინ იკადრებდა ადგილსა მას მიახლებად, არამედ მეოხებითა ¹² წმიდისა მოწამისათა ესეცა ღონე მტერისა და უქმ იქმნა, რამეთუ ღოცვითა და მარხვითა და მღჳძარებითა ერისათა წარიდევნეს არაწმიდანი იგი სულნი ღმრთისა მიერ ყოვლად ძლიერისა.	ცხებითა მრავლითა. ²⁴ ხოლო იგი წარვიდა და დაემკჳდრა ²⁵ ქუაბსა რასმე, რომელსა ეწოდებოდა პართენონი და ფრიად უხაროდა, რამეთუ ღირს იქმნა ქრისტესთვის გინებასა. ხოლო ეძვნებოდა და მწუხარე იყო სიბრძნისათჳს და შეცთომილებისა ურწმუნოთაჲსა და მრავლითა ცრემლითა ევედრებოდა მათთვის ღმერთსა ვინამცა ესევითარითა მიზეზითა, უფროდსა ²⁶ განგებულებითა საღმრთოთა ძიება-ყვეს მისთვის, რამათა კუალად აღვიდეს ქალაქად, რამეთუ ძე ²⁷ მთავრისა მის ქალაქისაჲ მოკუდა და ერისა მის მიერ საფლავსა მიეცა. და ვიდრე იყვნეს ²⁸ მშობელნი მისნი საფლავსა მას ზედა ²⁹ მისსა, მოიწია ღამე და ვითარცა მიედინა, იხილეს ყრმაჲ იგი ძილსა შინა მო-რა-ადგა ³⁰ მათ ზედა და ჰრქუა, ვითარმედ: „უკუეთუ გნებაჲს ცხორებაჲ ჩემი და კუალად აღდგომაჲ, მოუწოდეთ უცხოთა მას, თქუენ მიერ განდევნილსა და შეურაცხქმნილსა ³¹ და მოძღურებისა მისისაჲ ირწმუნეთ და ევედრებით, რამათა ღოცვა ³² ყოს ჩემთვის და ესე რაჲ ჰყოთ, მეყსეულად ვცხვონდე.“ ³³ მოვიდა ქალაქად, ვითარცა ვთქუთ, და ილოცა ყრმისა მისთვის და წყალი კურთხეული სახედ ნათლისღებისა აკურა მის ზედა და ესრეთ განაცხოველა ³⁴ იგი და აღადგინა მკუდრეთით, რომელი-ესე იხილეს რაჲ მშობელთა მისთა, ჰრწმუნა ქრისტე და ყოველთა თჳსთა და მეცნიერთა თანა წმიდაჲ ნათლისღებაჲ შეიწყნარეს. ხოლო რომელი-იგი ჯერეთ ურწმუნობასა შინა იყვნეს, ჰურიათა მიერ რისხვად აღიძრნეს და წმიდაჲ ბასილი შეიპყრეს და შეუკრნეს ფერკნი ³⁵ მისნი საბლითა და იწყეს უწყალოდ ³⁶ უბანთა ზედა თრეგად მისა ³⁷ და ვითარ-იგი მრავალ ჟამ ითრეგდეს, მისცა სული თჳსი ღმერთსა. ³⁸ ხოლო შემდგომად წმიდისა მის აღსრულებისა, კუალად წარივლინეს წმიდისა მის პატრიარქისა მიერ ქერსოვნეთს ქადაგნი და მასწავლელნი სამეზის სანატრელნი ესე ³⁹ წმიდანი მამანი ევგენი და აღათოდორე და ელპიდი, რომელნი მიიწინეს ⁴⁰ რაჲ მუნ, იწყეს ხარებად	A185r
E122			C137
A184v			Ev
Cv			B192
Bv			Fv
F162			Dv
D166			
	ამასვე ღღესა წმიდათა მღდელთმოდუართაჲ, რომელნი იწამნეს ქერსოვნეთს: ¹³ ბ ა ს ი ლ ი, ე ე ვ გ ე ნ ი, ა ღ ა თ ო დ ო რ ე, ე ლ პ ი დ ი, ე თ ე რ ი, კ ა პ ი ტ ო ნ და ე ფ რ ე მ. ჟამთა დეოკლიტიანესთა, მეათექუსმეტესა წელსა მეფობისა მისასა, ერმონ წმიდამან პატრიარქმან იერუსალემისამან თჳთოსახეთა ¹⁴ ნათესავთა მიმართ ეპისკოპოსნი წარავლინნა ¹⁵ მსგავსად მოციქულთა სიტყუასა მას ჭეშმარიტებისასა ხარებად და ქრისტესა ¹⁶ ქადაგებად. წარივლინეს უკუე ¹⁷ მის მიერ ღმერთშემოსილნი ესე მამანი ჩუენნი ტავროსკუთთა ¹⁸ სოფელსა: წმიდაჲ ეფრემ სკუთიას, ¹⁹ ხოლო ბასილი ქერსოვნეთს. ²⁰ და ვითარცა მიიწია ქალაქად, იწყო ქადაგებად კეთილად მსახურებასა და რამათა სარწმუნოვებად ²¹ მოიქცენ. ²² ამისთვისცა ურწმუნოთა მათგან მკჳდრთა ქალაქისათა, ვითარცა ახლისა რაჲსმე ²³ მოქალაქობისა მოხრობელი, განიდევნა მიერ შეურა-		A185v
			Cv

¹ განქსნეს EF. ² შეღებილ | შებლალულ EC. ³ ცხონდა BC. ⁴ საძირკუელსა EF. ⁵ იპოვა BE. ⁶ ჭურჭელი B. ⁷ შეეწყუდინეს A. ⁸ მისისა — BCE. ⁹ ცეცხლისად C. ¹⁰ დაცუვეს E. ¹¹ დაიქცა E. ¹² მეუხებითა E. ¹³ ქერსოვნეთ D. ¹⁴ თითოსახეთა BCEF. ¹⁵ წარავლინნა+და E. ¹⁶ ქრისტესა — F. ¹⁷ უკუე D. ¹⁸ სკუთთა E. ¹⁹ სკუთიას E. ²⁰ ქერსოვნეთ BC. ²¹ სარწმუნოვებად BCDEF. ²² მოიქცენ E. ²³ რაჲსმე F. ²⁴ მრავლითა D. ²⁵ დაემკჳდრა E. ²⁶ უფროდსა E. ²⁷ ძე E. ²⁸ იყვნეს C. ²⁹ მისსა ზედა CE. ³⁰ მო-რა-ადგა E. ³¹ შეურაცხმნილსა E. ³² ღოცვა ყოს | ილოცოს E. ³³ ვცხონდე B, ვცხონდე CEF. ³⁴ განაცხოველა E. ³⁵ ფერკნი | კელნი E. ³⁶ ~ უბანთა ზედა უწყალოდ BC. ³⁷ მისსა C. ³⁸ ღმერთსა | უფალსა BEF. ³⁹ ესე — C, ~ წმიდანი ესე E. ⁴⁰ მიწინეს B.

Bv	სიტყუათა ღმრთისათა და მრავალთა მოაქცევდეს ღმრთისმსახურებად. ამისთჳსცა შეპყრობილ იქმნეს ¹ ურწმუნოთა მიერ და შეიკრნეს და ცემითა ფრიადითა უწყალოდ იგუემნეს და შემდგომად წელიწდისა მოქცევისა მოიკლნეს მათ მიერ მასვე დღესა, რომელსა ნეტარი ბასილი მღვდელმონაშამე აღსრულებულ იყო, თუესა მარტსა ექუსსა. ² ხოლო შემდგომად ჟამთა რაოდენთამე ³ წარივლინა მუნ ეთერი ეპისკოპოსი, ⁴ რომელმან ურჩებად ⁵ და ველურებად ⁶ იგი ერისაჲ მის იხილა რაჲ, წარვიდა ბიზინტიას ⁷ მითხრობად მეფისა, რამეთუ დიდი კოსტანტინე განაგებდა მაშინ კუერთხითა მეფობისაჲთა საბრძანებელსა თჳსსა. მაშინ მიეცა მას კელმწიფებაჲ მსჯავრითა ⁸ სიმართლისაჲთა, რაჲთა განისხნენ ურწმუნონი და მათ წილ შეიყვანნენ ⁹ ღმრთისმსახურნი. ხოლო ნეტარი ეთერი მადლის ¹⁰ მიცემად მეფისა კუალადცა წარმოემართა სამეუფოდ და ვითარი იგი აღმოვიდოდა, შთაიგდო ¹¹ დანაპრი მდინარესა და სრბაჲ წამებისაჲ აღასრულა ექუსსა ¹² მარტისა ¹³ თჳსსა. ¹⁴ ხოლო ვითარცა ¹⁵ ესე ცნეს ქერსოვნეთს მყოფთა მორწმუნეთა, მიწერეს სავედრებელი წიგნი დიდისა კოსტანტინესა ¹⁶ და სანატრელი კაპიტონ ეპისკოპოსად მიიყვანეს, რომლისათჳს მორწმუნენი მხიარულ იქმნეს, ¹⁷ ხოლო ურწმუნონი შეწუხნეს, ¹⁸ ვინაჲცა იწყეს მისგან ¹⁹ თხოვად ²⁰ სასწაულისა, ანუთუ რაჲთა საკუმილსა ცეცხლისასა ²¹ შევიდეს და უვნებლად და შეუწუველად გამოვიდეს მიერ. ²² ხოლო ნეტარმან მან სამღვდელთმოდუროჲ ²³ სამოსელი შეიმოსა და ომფორი მოიდვა ²⁴ და სასწაული ჯუარისაჲ გამოისახა ²⁵ ყოველსა ზედა გუამსა ²⁶ თჳსსა ²⁷ და შევიდა საკუმილსა მას ცეცხლისასა და ²⁸ მყოვარჟამ ²⁹ დადგა შორის მისსა. და ესრეთ გამოვიდა მიერ ყოვლითურთ შეუწუველი და ზეწარი თჳსი აქუნდა საგვე ნაკუერცხლითა. ³⁰ მაშინ განჰკრთეს ყოველნი სასწაულსა მას ზედა დიდებულსა და მისცეს დიდებაჲ ღმერთსა და	პრწმენა ქრისტე და ნათელ-იღეს, ³¹ რომელნიცა სწავლითა თჳსითა განამტკიცნა და საქმედ სათნოებისა აღადგინნა. და ესრეთ სანატრელად ცხოვრებაჲ ესე დაუტევა სავსემან ყოვლითა ³² სათნოებითა თუესა დეკენბერსა ოცდაორსა ³³ და წინაშე ღმრთისა მიიცივალა.	Fv
E123 F160	ამასვე დღესა წმიდათა ორ მეოცდართა მოწამეთაჲ, რომელნი შეიპყრნეს სარკინოზთა, რაჟამს ამორი ქალაქი გამოიღეს და ყოველი ერი მოსწყვდეს. ხოლო ორმოცდაორნი შეიპყრნეს. რამეთუ მთავარნი და კელმწიფენი იყვნეს და მიიყვანნეს თჳსად ქუეყანად ³⁴ და ვერცა შინებითა, ³⁵ ვერცა კორცთმოყუარებითა, ვერცა ლიქნიითა, ვერცა გრძელთა მათ ³⁶ ჟამთა იწროებითა შეუძლეს შერყევაჲ სარწმუნოებისა მათისაჲ მტერთა მათ ჭეშმარიტებისათა, არამედ სიმკნითა სულისაჲთა და ახოვნებითა გონებისაჲთა ქრისტე ღმერთი კმამალად ქადაგეს და ზაკულებაჲ იგი მძლავრთაჲ და ამპარტავანებაჲ ძლევეთა დაამკუეს და გვრგვნთა წამებისათა დადგმად ღირს იქმნეს, ³⁷ რამეთუ ყოველთავე მასხლითა წარეკუეითნეს თავნი. ³⁸ ხოლო იყვნეს თავნი მათნი თეოდორე ³⁹ პატრიკი და კოსტანტინე და კალისტოს ⁴⁰ და თეოფილე და ბასოს და მათთანანი. ხოლო წარიტყუენნეს ჟამთა თეოფილე მეფისა მწვალებელისათა.	Ev	
D167	ამასვე დღესა პოვნაჲ ძეგლისა ცხოვრებისაჲ.	Dv	
A186r B193	უკუეთუ დაემთხვოს კსენებაჲ წმიდათა ⁴¹ ამათ ორმოცდაორთა ⁴² მოწამეთაჲ შაბათსა ანუ კურიაკესა, ⁴³ თქუენ ⁴⁴ გალობანი ⁴⁵ და უფალო დაღაღყავი, ⁴⁶ აქებდითი მათი ⁴⁷ და იკითხონ წამებაჲცა. ⁴⁸ უკუეთუ კულა ⁴⁹ მარხვაჲ ⁵⁰ იყოს, დააცადონ და ⁵¹ შაბათსა ანუ ⁵² კურიაკესა ⁵³ ყონ ⁵⁴ კსენებაჲ მათი. ⁵⁵	Bv	
C138	ГЕОРГИЙ ПАХИСТЪ. წმიდათა მამათა ჩუენთა ⁵⁶ ტრიმიოუნტელ ⁵⁷ ეპისკოპოსთაჲ ⁵⁸ არკადისი ⁵⁹ და ნესტორისი	A186v Cv	

¹ იქმნეს BCF. ² ექუსსა | ო BCDEF. ³ რაოდენთამე CBEF. ⁴ ეპისკოპოსად E. ⁵ ურჩობაჲ CD, | ურჩულობაჲ EF. ⁶ ველურობაჲ BCEF. ⁷ ბიზინტიად C. ⁸ მსჯავრითა BCF. ⁹ შეიყვანნენ | შევიდნენ F. ¹⁰ მადლისა E. ¹¹ შთაიგდო A. ¹² ექუსსა | ო CEF. ¹³ მარტისა — E. ¹⁴ თჳსსა — E. ¹⁵ ~ ესე ვითარცა E. ¹⁶ კოსტანტინესსა ABCD. ¹⁷ იქმნეს E. ¹⁸ შეწუხნეს | მწუხარე იქმნეს E. ¹⁹ ~ თხოვად სასწაულისა მისგან C. ²⁰ თხოვად E. ²¹ ცეცხლისა F. ²² მიერ — CF. ²³ სამღვდელთმოდუროჲ E. ²⁴ მოიდვა E. ²⁵ გამოისახა E. ²⁶ გუამსა A. ²⁷ თჳსსა | მისსა C, თჳსა E. ²⁸ და — BCD. ²⁹ მყოვარ BF, მყოვარ CA, მყოვარ E. ³⁰ ნაკუერცხლითა DE. ³¹ ნათელ-იღეს F. ³² ყოვლითა — E. ³³ ოცდაორსა | ხჲ CDE. ³⁴ ქუეყანად | ქალაქად BCF. ³⁵ შინებითა+და EF. ³⁶ მათ — C. ³⁷ იქმნეს BCDF. ³⁸ თავნი+მათნი E. ³⁹ თეოდორე A. ⁴⁰ კალისტოს A. ⁴¹ წმიდათა F. ⁴² ორმოცდაორთა | ხჲ BCF. ⁴³ კურიაკესა D. ⁴⁴ თქუენ E. ⁴⁵ გალობანი ... აქებდითი | ყოველივე E. ⁴⁶ დაღაღყავი+და D. ⁴⁷ მათი E. ⁴⁸ წამებაჲ E. ⁴⁹ კულა — E. ⁵⁰ მარხვისა E+დღე E. ⁵¹ და — E. ⁵² ანუ — E. ⁵³ კურიაკესა — E. ⁵⁴ ყონ | ითქუას E. ⁵⁵ მათი — B. ⁵⁶ ჩუენთა EF. ⁵⁷ ტრიმიოუნტელ — E. ⁵⁸ ეპისკოპოსისა D. ⁵⁹ არკატისი C.

და წმიდათა მოწამეთა ეკველესი¹ და
იკლიანე² მკურნალისაჲ

და წმიდისა მამისა³ დომეტიისი.⁴ *

ԳԵՊԻՆԸ ԲԵԽԻՆԸ Ի. წმიდისა მოწამისა
დიონოსისი⁵

და წმიდისა ერმე მოციქულისაჲ, რომელსა
აკსენებს პავლე მოციქული პრომაელთა ების-
ტოლესა შინა⁶

და წმიდისა და⁷ აღმსარებელისა თეოფი-
ლაკტე ნიკიელ⁸ ** ეპისკოპოსისაჲ.⁹

ԳԵՊԻՆԸ ԲԵԽԻՆԸ Գ. წმიდათა ორმოც-
თაჲ, რომელნი იჴამნეს სევასტიას ლიკინიოზ¹⁰
მეფისა ზე და აღრიკოლაოზ¹¹ მთავრისა. ესენი
თუთოეულთა¹² ქალაქთაგან და ადგილთა ერთად
შეკრებულნი¹³ ერთსა¹⁴ გუნდსა შინა მკედრობდეს.
ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს შეპყრობილ იქმ-
ნეს¹⁵ და წინაშე აღრიკოლაოზ¹⁶ და ლუსია მთა-
ვართასა¹⁷ წარდგეს,¹⁸ რომელთა ბრძანეს ქვითა
ცემაჲ პირსა წმიდათასა. | ხოლო სისრაჲ იგი
ქვათაჲ უფროჲსაჲ მცემელთა მათ მოსწყვლიდა
და მათდავე უკუნიქცეოდა¹⁹ და მერმე ჟამსა
ზამთრისასა, ქუეყანასა ცივსა, ღამესა ნეფხვიანსა
შორის ტბისა განშიშულებულნი შთათხინეს²⁰
და ყინელითა მწარითა მოსიკუდილ²¹ დაისაჯნეს,
ვინაჲცა ერთი ვინმე | სულმოკლე იქმნა | და
მახლობელად მყოფსა აბანოსა მიჰმართა. და ვი-
თარცა ეცა მკურვალეჲ, მეყსეულად განირ-
ღუა. ხოლო რომლისადა²²-იგი დაცვაჲ წმიდათაჲ
ბრძანებულ იყო, ადგილსა მას²³ მეოტისასა თავი
თჳსი²⁴ დააწესა და მკუეთრ შორის წმიდათა
მათ შევიდა, რამეთუ²⁵ ნათელი დიდი | იხილა
სიბნელესა მას ღამისასა წმიდათა ზედა მო-
ფენილი და გვრგვინი კაცად-კაცადისა²⁶ ზედა
გარდამოსრულნი. ხოლო ვითარცა განთენა²⁷ და
სულიერა იყვნეს წმიდანი იგი, დამუსრნეს²⁸

წვენი²⁹ მათნი და ცეცხლსა შთასთხინეს და³⁰
დამწუარნი იგი ძუალნი მათნი მდინარესა შინა³¹
შთაყარნეს და ესრეთ სრულ იქმნა წამებაჲ მათი.
ხოლო ერთისა მათგანისა დედაჲ თანაიქცეოდა³²
და ვითარ იხილა, რამეთუ დაუტევეს ძე³³ მი-
სი, რომელი-იგი ახოვნებისათჳს გუამისა და სი-
ჭაბუკისათჳს ჰასაკისა დაუტევეს უმჯულოთა³⁴
მათ, რამეთუ ჰგონებდეს, ვითარმედ ნუუკუე გა-
ნერეს, არამედ დედაჲ მისჲ უძლურებაჲ დე-
ლობრივი განიშორა და მკართა ზედა აღიკიდა
და ურემთა მათ, რომელთა ზედა ისხნეს გუამნი
წმიდათანი, მოსწრაფედ შეუდგა და წმიდაჲ იგი
მათ თანავე შეაგდო, რამეთუ მას ოდენ ჟამსა
აღმოუტევა სული.

| მწუხრსა³⁵ წინადლით³⁶ უფალო ღაღად-
ყავსა თქუნენ³⁷ დასდებელნი მარხვათანი³⁸ და წმი-
დათა³⁹ ორმოცთანი⁴⁰ და მერმე⁴¹ იქმნას შესლ-
ვაჲ⁴² მღვდელისაჲ და⁴³ აღესრულოს სიწმიდისა
განახლებაჲ. სერობისასა ზედა ითქუნენ⁴⁴ გა-
ლობანი წმიდათანი, თქუმულნი თეოფანესნი.⁴⁵
ცისკრად აღელუიდა, კმაჲ⁴⁶ Ը. და⁴⁷ ზედა
ესე⁴⁸ ოხითაჲ, კმაჲ⁴⁹ Ը: „წყლულენი იგი,
უფალო, წმიდათა შენტანი, რომელნი შენტჳს
თავს-ისხნეს მიიხუენ მეოხებად⁵⁰ და ყოველნივე
სენნი ჩუენნი განკურნენ, კაცთმოყუარე, გვედ-
რებით.“ | და თქუან ორი კანონი და იკითხონ
წამებაჲ წმიდათაჲ და თქუნენ გალობანი⁵¹ წმი-
დათანი⁵² ყოველი⁵³ დასდებელი ორ-ორჯელ⁵⁴ და
ხუედრნი მარხვათანი. მეორედ კითხვად იკი-
თხონ⁵⁵ შესმაჲ, თქუმული⁵⁶ წმიდისა ბასილისი,
მესამედ კითხვად⁵⁷ – საკითხავი გრიგოლ ნო-
სელისაჲ, წმიდათათჳს⁵⁸ თქუმული.⁵⁹ ღაღად-
ყავსა ზედა იბაკოჲ, აქებდითსა ზედა⁶⁰ წმი-
დათაჲ.⁶¹ აღვივსენითსა წმიდათანი⁶² და ხუედრ-
ნი, გარნა უწინა⁶³ ხუედრნი ითქუნენ და მერმე

Bv

Dv

A187v

* აქ F ნუსხა წყდება. ** ნიკიელ] Νικομηδίνος.

¹ ეკველესი F. ² ეკლიანე B. ³ მამისა+ჩუენისა DE. ⁴ დომეტიისი BCDEF. ⁵ დიონოსისი D. ⁶ შინა – E. ⁷ წმიდისა+და A. ⁸ ნიკიელ – D. ⁹ ეპისკოპოსისა B. ¹⁰ ლიკინიოზ E. ¹¹ აღრიკოლაოს BF. ¹² თუთოეულთა D, თითოეულთა BCEF. ¹³ შეკრებულნი – E. ¹⁴ ერთსა – E. ¹⁵ იქმნეს BCDF. ¹⁶ აღრიკოლაოს CE. ¹⁷ მთავრისა BCD, მთავართა E. ¹⁸ წარდგეს] წარიდგინეს BCDF, დადგეს E. ¹⁹ უკუნიქცეოდა B. ²⁰ შთათხინეს E. ²¹ მოსიკუდილ A. ²² რომლისა B ²³ მას – E. ²⁴ თჳსი] თუსი E. ²⁵ რამეთუ] და BCF. ²⁶ კაცად-კაცადსა BCF. ²⁷ განთენა+დღი E. ²⁸ დაჰმუსრნეს E. ²⁹ წვენი E. ³⁰ და – E. ³¹ შინა – E. ³² ექცეოდა BCEF. ³³ ძმ E. ³⁴ ურჯულოთა B. ³⁵ მწუხრი E. ³⁶ წინადლედ BCF, – E. ³⁷ თქუნენ – E. ³⁸ მარხვათანი+და წმიდათანი D, – E. ³⁹ წმიდათანი AD+და წმიდათა D. ⁴⁰ ორმოცთანი FA.. ⁴¹ მერმე – CE. ⁴² შესლვა D. ⁴³ და] ხოლო E. ⁴⁴ ითქუნენ – E. ⁴⁵ თეოფანესნი+და ჟამნი ილოცნენ EF. ⁴⁶ კმაჲ – E. ⁴⁷ და – E. ⁴⁸ ესე] დასდებელი E. ⁴⁹ კმაჲ – E. ⁵⁰ მეოხებად+ჩუენდა EF. ⁵¹ ~ და ხუედრნი მარხვათანი ორნი და გალობანი წმიდათანი E. ⁵² წმიდათანი+ერთნი E. ⁵³ ყოველი დასდებელი] მუკლი E. ⁵⁴ ორ-ორჯერ E. ⁵⁵ იკითხონ – E. ⁵⁶ თქუმული – ADF. ⁵⁷ კითხვად – E. ⁵⁸ წმიდათათჳს – E. ⁵⁹ თქუმული – E. ⁶⁰ ზედა წმიდათაჲ] ორივე E. ⁶¹ წმიდათანი C. ⁶² წმიდათანი... დაუსუენნენ] გერვე E. ⁶³ უწინარეს C.

Ev
Cv
F163

D195

წმიდათანი. ხოლო ვიდრეღა სტიქარონთა იტყო-
დიან, დაუსუენენ წმიდან¹ ნაწილნი² მათნი³ და⁴
შეემთხვნენ.⁵ და⁶ მერმე⁷ | კუერექსი მოგუმაღ-
ლენთა და აღასრულონ ჟამი.

|| ხოლო⁸ ჟამნი ეგრეთვე ილოცნენ, ვითარ-
ცა ნათლისმცემელისასა დაგვწერია ფებერვალ-
სა ხო. მწუხრი⁹ უფალო¹⁰ დაღადავსა თქუნენ
პირველად ხუედრნი და მერმე¹¹ წმიდათანი. და ეს-
რეთლა¹² იქმნას¹³ შესლვა¹⁴ მღვდელისა ნათელი
მხიარულსა ზედა.¹⁵ და¹⁶ თქუან წარდგომა¹⁷ და
იკითხნენ¹⁸ საკითხავნი და მეორესა¹⁹ წარდგო-
მასა²⁰ ზედა²¹ ითქუას წესისაებრ²² „ნათელი
ქრისტესი ბრწყინავს“. და მერმე წარემართე და
შეუდგინონ²³ კუერექსი „წმიდაო | ღმერთო-
სა“ და „წმიდაო ღმერთო“. და კუალად წარ-
დგომა²⁴ წმიდათა,²⁵ ტ გუერდი: (1) „შენ,
უფალო, მიცვენ²⁶ ჩუენ,²⁷ დამიმარხნე.“²⁸ დას-
დებელი:²⁹ (2) „მაცხოვრე მე,³⁰ ღმერთო, რამეთუ
მოაკლდა წმიდა“, ვიდრე „კაცისა“. ³¹ პავლე
ებრაელთა: (3) „ძმანო, აწ უკუე ჩუენცა ესოდე-
ნი“³² ვიდრე „სიწმიდისაგან მისისა“, ჰპოო ამას-
ვე დღესა პავლესა შინა.³³ აღელუიამ, კმა³⁴
ო: (4) „გამომცადენ³⁵ ჩუენ, ღმერთო, და გამო-
მაკურვენ“. დასდებელი:³⁶ (5) „დაჰკრიბე ჭირი
ბეჭთა ჩუენ.“ ვიდრე „განსასუენებელად შენ-
და.“³⁷ სახარება მათესი, თავი ს: (6) „თქუა
უფალმან იგავი ესე: „მსგავს არს სასუფეველი“
ვიდრე „მცირენი რჩეულნი“ და შემდგომითი
შემდგომად³⁸ აღესრულოს სიწმიდისა განახლე-
ბა.³⁹ და⁴⁰ წარვიდენ ტრაპეზსა და კეთილად
ისერონ ზეთითა ზავებულთა და ორი კრასაუ-
ლი ღვინო.

ხვალისაგან ითქუნენ⁴¹ ხუედრნი მარხვათანი
და წმიდათანი და იკითხოს⁴² საკითხავი წმი-
დისა ეფრემისი⁴³ წმიდათათჳს⁴⁴ ორმოცთა.⁴⁵
ხოლო უკუეთუ შაბათ⁴⁶-კურიაკეთა დახუდეს
საკსენებელი წმიდათა, წესისაებრ შაბათ-
კურიაკეთაჲსა აღესრულოს, რამეთუ⁴⁷ უკუეთუ
შაბათ-კურიაკეთა არა დახუდეს, არამედ სხუასა
დღესა, ჟამისწირვად სრული არა იქმნების, არა-
მედ განახლება. განიცადე: (7) „იხარებდით მარ-
თაღნი უფლისა მიმართ. აღელიუა.“⁴⁸

ГЛАГОЛЪ БЖІИХЪ Г. წმიდისა მამისა ჩუე-
ნისა პავლე აღმსარებელისაჲ,⁴⁹ პროსია-
დელ⁵⁰ ეპისკოპოსისაჲ

და წმიდათა მოწამეთა:⁵¹ კოდრატო,⁵²
დიონოსი,⁵³ კუპრიანე, ანექტო, პავლე
და კრისკენტო⁵⁴ სი. ესენი | იყვნეს კორინ-
თელნი და იწამნეს ჟამსა⁵⁴ დეკეოზ და ვალერიანე
მეფეთასა იასონ მთავრისა მიერ ელადისა. ხოლო
წმიდა კოდრატოს დაშთა მშობელთაგან ფრიად
ჩრულ | და საკურველებით იზარდებოდა,⁵⁵ რამეთუ
ღრუბლისა მიერ მოეცემოდა მას⁵⁶ საზრდელი.
და იქმნა რამ⁵⁷ ჭაბუკ,⁵⁸ შემეცნიერეს მას⁵⁹
ზემოქსენებულნი ესე წმიდანი და დაემოგბრნეს,
რომელთა⁶⁰ თანა ქრისტეს აღსარებისათჳს⁶¹
შეპყრობილ იქმნა და უწყალოდ იგუემა და მერ-
მე მისთანათა ამათ თანა წარეკუეთა თავი.

ამასვე დღესა წმიდისა სოფრონი იერუ-
სალჳმელ პატრიარქისაჲ⁶²

და წმიდისა მოწამისა პოპლიო⁶³ სი.

ГЛАГОЛЪ БЖІИХЪ Г. წმიდისა მოწამისა
პიონისი, რომელი იყო ხუცესი ზმირნისა ეკ-
ლესიისაჲ ჟამთა დეკეოზ მეფისათა. და⁶⁴ შეპყ-

D169

A188r

Fv

C140

Bv

¹ წმიდათა E, ~ დაამთხვენ ნაწილთა წმიდათა E. ² ნაწილთა E. ³ მათნი — E. ⁴ და — E. ⁵ შეემთხვნენ დაამთხვენ E. ⁶ და — BCEF. ⁷ მერმე — E. ⁸ ხოლო... ხოლო თუნიერ კანონისა და სხუანი ჟამნი კანონითა E. ⁹ მწუხრსა F. ¹⁰ უფალო... ხუედრნი] დასდებელი მარხვათანი E. ¹¹ მერმე — E. ¹² ესრეთლა — E. ¹³ იქმნას — E. ¹⁴ შესლვაჲ] შემოვიდენ E, ~ ნათელი მხიარულსა მღვდელნი შემოვიდენ E+სახარებითა E. ¹⁵ ზედა — E. ¹⁶ და ... ფსალმუნი — E. ¹⁷ წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ¹⁸ იკითხონ E. ¹⁹ მეორესა] 9 E. ²⁰ წარდგომასა] საკითხავსა E. ²¹ ზედა — E. ²² წესისაებრ+დიაკონი ჩამოვიდეს საკურთხეველით სანთლითა და საცეცხურითა ერსა ჯუარი დასწეროს და თქუას E. ²³ შეუდგინონ — E. ²⁴ წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ²⁵ წმიდათა — E. ²⁶ მიცვენ BCEF, მიცნენ D. ²⁷ ჩუენ — B, ჩუენ დამიმარხნე] ვიდრე უკუნისამდე E. ²⁸ დამიმარხნე BCEF. ²⁹ დასდებელი+შენ უფალო C. ³⁰ მე — E. ³¹ ვიდრე „კაცისა“ — BC. ³² ესოდენი] ესე BCEF. ³³ შინა — E. ³⁴ კმა — E. ³⁵ გამოგუცადენ BCEF. ³⁶ დასდებელი ... ჩუენ — E. ³⁷ შენდა+ღ მუკლი E. ³⁸ შემდგომითი შემდგომად — E. ³⁹ განახლება ABD. ⁴⁰ და... ღვინო — ABCDE. ⁴¹ ითქუნენ... აღელუიამ] მარხვათა თანა ერთნი გალობანი წმიდათანი. ესე სამარხვო სწერია, რამეთუ უკუეთუ მარხვაჲ იყოს, ჟამი არა იწირვის თუნიერ შაბათ-კურიაკეთა E. ⁴² იკითხონ F. ⁴³ ეფრემის BCEF+თქმული BCEF. ⁴⁴ წმიდათა C. ⁴⁵ ორმოცთათჳს C, 8 AD. ⁴⁶ შაბათ-კურიაკეთა] შაბათსა ანუ კურიაკესა CBEF. ⁴⁷ რამეთუ] ხოლო C. ⁴⁸ აღელუიამ — CD. ⁴⁹ აღმსარებელისა E, აღმსარებელისაჲ F. ⁵⁰ პროსიადელ E. ⁵¹ მოწამეთა — BC. ⁵² კოდრატო B. ⁵³ დიონოს E. ⁵⁴ ჟამთა E. ⁵⁵ იზრდებოდა E. ⁵⁶ მას — BC. ⁵⁷ რამ — EF. ⁵⁸ ჭაბუკ+და E. ⁵⁹ მას — BCF. ⁶⁰ რომელთა] რწთა E. ⁶¹ აღსარებისათჳს F. ⁶² პატრიარქისა B. ⁶³ პოპლიოსი BCF. ⁶⁴ და — BC.

(1) ფს. 11,8. (2) ფს. 11,2. (3) ებრ. 12,1-10. (4) ფს. 65,10. (5) ფს. 65,11-12. (6) მათ. 22,2-14. (7) ფს. 32,1.

E125	რობილ იქმნა სსუათა თანა ქრისტეანეთა და პოლემონ კერპთა მღდელისა ¹ წინაშე წარიდგინა, რომელსა-იგი ძალითა სიტყუათაათა და წამებითა წერილთაათა დაუყო პირი და ცთომილებაჲ ხენეშად მსახურებისაჲ ამხილა და ყოფადისათჳს საშჯელისა ² ჰრქუა, ვითარმედ ეგულების ღმერთსა ცეცხლისა მიერ გამოცდაჲ საქმესა კაცთასა და დაწუვად ურწმუნოთა, ვითარცა-იგი ყოველი ქუეყანაჲ სოლომელთაჲ ³ და გომორელთაჲ მას ზედა დამკვდრებულთაჲ ერიოთურთ ცეცხლითა დაწუა და ცეცხლისა ამის მიერ, რომელი არეთა შინა ქუეყანისათა აწვე ⁴ იხილვების, ყოფადისა მისთჳს გულსავეყენა.	გამომცდელად ²⁹ მოწყალებისა და სიტკბოებისა მისისა. მაშინ მისცა მას ექუსი ³⁰ ღრაჰკანი და კუალად მოვიდა და მიიხუნა ³¹ ექუსნი ღრაჰკანნი და კუალად მესამედ მოუკდა და ითხოვდა, არამედ ვინაფთგან არღარა დაშთომილ იყო ოქროჲ წმიდისადა, გულსმოდგინებისაგან კეთილისა მისცა ვეცხლისა ლოდაკი, რომელი წარმოეცა დედასა მისსა დამბლითა ოსპნითა. ³²	A189r
A188v	და მერმე ლეპიდონ ⁵ მთავრისა წარიდგინა და ვითარ მის მიერცა განიკითხა, უკუანაჲსენელ თანამოყუსებითურთ კჳნტილიანე ანთჳპატისა ⁶ წარიდგინა და ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიითუალეს. ⁷	და ნანდვლვე ესევეთარი იყო სანატრელი იგი სავსე წყალობითა და ძჳრუქსენებელობითა, რამეთუ ჯერ-იყო რეცა შეწუხებაჲ საწყინოდ თხოვისა ³³ მისთჳს და ³⁴ ზედაჲსჳდა და უპოვარებისათჳსცა ³⁵ საფასისა და ვინაფთგან ორგზის მიეღო და კუალადცა დადგრომილ იყო წყინებით თხოასა. ³⁶ ზოლო მან აღირჩია მიცემაჲ, რომელი არა ³⁷ თჳსი იყო, ვიდრეღა გლახაკისა უქმად წარვლენაჲ ³⁸ და იქმნა რაჲ მღდელთმოდღუარ, ჩუეულებისაებრ იყვნეს ტრაპეზსა მისსა ათორმეტნი გლახაკნი, რამეთუ მათაცამეტესა მას მხოლოჲ ოდენ ზედვიდა მჴდომარედ, რომლისა სახე და ბრწყინვალეებაჲ ფრიად უვარეს ³⁹ იყო ათორმეტთასა. მაშინ აღრაჲ-ღვეს ტრაპეზით, დაიყენა იგი და ჰკითხა, ვითარმედ: „ვინ ხარ, ანუ რაჲსთჳს მოხუედ აწ?“	Ev
Dv	და მერმე ლეპიდონ ⁵ მთავრისა წარიდგინა და ვითარ მის მიერცა განიკითხა, უკუანაჲსენელ თანამოყუსებითურთ კჳნტილიანე ანთჳპატისა ⁶ წარიდგინა და ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიითუალეს. ⁷	ზოლო მან პრქუა: „სახელსა ჩემსა არა გიკმს კითხვაჲ, რამეთუ არს საკჳრველ. არამედ ვარ მე ანგელოზი ღმრთისაჲ, რომელიცა პირველ მოვედ შენდა სახითა გლახაკისა ღელვაგუემულისაათა და მივიხუნე ⁴⁰ შენგან ათორმეტნი ღრაჰკანნი და ვეცხლისა იგი ჭურჭელი, რამეთუ ⁴¹ ამისთჳს მოვივლინე, რაჲთა გამოვაჩინო, თუ ვითარი ⁴² წყალობაჲ გაქჳს გლახაკთა მიმართ, ვინაფცა მებრძანა, რაჲთა მოუკლებელად შენ თანა ვიყოფოდი ⁴³ მარადის და ვჴფარვიდე ცხორებასა შენსა.“	Bv
F164	და მერმე ლეპიდონ ⁵ მთავრისა წარიდგინა და ვითარ მის მიერცა განიკითხა, უკუანაჲსენელ თანამოყუსებითურთ კჳნტილიანე ანთჳპატისა ⁶ წარიდგინა და ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიითუალეს. ⁷	ესე ნეტარი გრიგოლ მოვიდოდა ოდესმე გზასა მას ⁴⁴ ტრაიანეს ⁴⁵ დასხმულსა და ⁴⁶ ღმობიერ იქმნა და ილოცა მკჳრვალეებით, რაჲთა ღზინება ⁴⁷ ყოს ღმერთმან ტრაიანესთჳს. ⁴⁸ და ესმა ზეგარდამო ⁴⁹ კმაჲ, რომელი ეტყოდა,	Fv
B196	და მერმე ლეპიდონ ⁵ მთავრისა წარიდგინა და ვითარ მის მიერცა განიკითხა, უკუანაჲსენელ თანამოყუსებითურთ კჳნტილიანე ანთჳპატისა ⁶ წარიდგინა და ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიითუალეს. ⁷	და ესმა ზეგარდამო ⁴⁹ კმაჲ, რომელი ეტყოდა,	D170
Cv	და მერმე ლეპიდონ ⁵ მთავრისა წარიდგინა და ვითარ მის მიერცა განიკითხა, უკუანაჲსენელ თანამოყუსებითურთ კჳნტილიანე ანთჳპატისა ⁶ წარიდგინა და ცეცხლისა მიერ აღსასრული მიითუალეს. ⁷	და ესმა ზეგარდამო ⁴⁹ კმაჲ, რომელი ეტყოდა,	C141

¹ მღდელსა E. ² სასჯელისა E. ³ სოლომელთა E. ⁴ აწვე — BCDEF. ⁵ ლეპიდონ F. ⁶ ათჳპატისა B. ⁷ მიითუალეს BCD. ⁸ ეწოდებოდა E. ⁹ პირველ BC. ¹⁰ წინამდღუარა C. ¹¹ მონასტრისა E. ¹² კლეოსკავი A, კლეოსტავრი D, კლეოსკავრი E. ¹³ ეწოდების E. ¹⁴ მოძღუერებისა D. ¹⁵ უჯგროთა+და E. ¹⁶ ღმრთისათა E. ¹⁷ გუაუწყოს C. ¹⁸ მისსა CF. ¹⁹ წარწეშიდე+ყოველი E. ²⁰ რავენი EF. ²¹ რაჲ — C. ²² მაქუნდა+და B. ²³ შენდა] აქა C. ²⁴ სიგლახაკისა+ჩემისა EF. ²⁵ ჩემისა — E. ²⁶ ნანდვლვე E. ²⁷ გლახაკისათა D. ²⁸ მოსრული] მოსილი E. ²⁹ გამოცდად E. ³⁰ ექუსი] ოქ D. ³¹ მიიხუნა] მისცნა E. ³² ოსპნითა D. ³³ თხოისა BCDEF. ³⁴ და — E. ³⁵ უპოვარებისათჳსცა E, უპოვარებისათჳსცა F. ³⁶ თხოვასა F. ³⁷ არაჲ C. ³⁸ წარვლენა D. ³⁹ უადრეს BC. ⁴⁰ მივიხუნე] მოვითხოენ E. ⁴¹ რამეთუ] და BCEF. ⁴² ვითარიი E. ⁴³ ვიყოფოდი E. ⁴⁴ მას — CD. ⁴⁵ ტრაიანეს A. ⁴⁶ და — E. ⁴⁷ ღზინება D. ⁴⁸ ტრაიანესთჳს AE. ⁴⁹ ~ კმაჲ ზეგარდამო BCDEF.

B194	ვითარმედ: „ვისმინე ლოცვისა შენისა და მივსცე შენდობა ტრაიანეს.¹ ხოლო შენ ნულარა შეს- ძინებ ლოცვასა უღმრთოთათჳს.“ ამისა² ყოვ- ლისა თანა იყო წმიდა ესე ყოვლითავე³ სწავ- ლულებითა სწავლულ და მრავალნი წიგნნი აღ- წერნა ჰრომაელთა ენითა, რომელთაგანნი რაო- დენნიმე⁴ უკუანაჲსკნელ ბერძულებ⁵* ითარგმა- ნების,⁶ რომელნი-იგი⁷ არა კაცობრივითა ხოლო სიბრძნითა არიან აღწერილ, არამედ მადლი- თა სულისა წმიდისაჲთა შემზადებულ, ვითარ- ცა შემდგომად მიცვალებისა მისისა მიუთხრა პეტრე მთავარდიაკონმან მისმან, კაცმან წმი- დამან და სარწმუნომან, რამეთუ იტყოდა, ვითარმედ: „მრავალგზის მიხილავს, რაჟამს-იგი წერნ მსგავსი ტრედისა სპეტაკისაჲ, რომელი ფრინავნ მახლობელად პირისა⁸ მისისა⁹ და¹⁰ განავებნ და სრულ-ჰყოფნ აღწერილსა¹¹ მას მის მიერ.“ ხოლო მიიწია დასავალისა ადგილთა და სწავლითა თჳსითა ნათესავი საქსონთაჲ ქრის- ტეს¹² სარწმუნოებად¹³ მოაქცია, რომელნი-იგი ვიდრე დღენდელად დღედმე ქსენებასა მისსა¹⁴ წლითი წლად აღასრულებენ, რამეთუ ჰრომედ მოიწევიან და¹⁵ სადა-იგი დამარხულ არს წმიდაჲ გუამი მისი, ბრწყინვალედ დღესასწაულობენ. ხოლო ამასცა იტყვან, ვითარმედ სრულისა ჟა- მისწირვისა აღსრულებაჲ წმიდათა დღეთა მარხ- ვისათა ამან განუწესა ჰრომთა, რომელი-იგი ვიდრე აქამოდმე უპყრია მათ.	მისი ქრისტეანეთა შორის²² დიდებულებისათჳს²³ აზნაურებისა და სიმაღლისათჳს ღმრთისმსახუ- რებისა მისისა. ხოლო უკუანაჲსკნელ აგრძნეს, სადა-იგი იყოფოდა²⁴ და²⁵ არიანე მთავრისა წა- რიდგინა და ქრისტე ღმერთი აღიარა. და ესოდენ იხუეიტა, ვიდრედა ქუეყანად დაცუვეს²⁶ კორცნი მისნი. და მერმე ლამპართა მიერ მგზებარეთა მოეწუნეს განშიშულებულნი იგი ძუალნი მისნი. და ამის თანა მოაბეს ლოდი სანატრელსა მას და შთაავდეს იგი მდინარესა, რომელსა შინა გვრგვნი წამებისაჲ მოიღო.²⁷	D171
Dv E126		ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა აფრი- კანო სჳ პოპლიო ს, ტერენტიო ს²⁸ და საბიანო სი.	C142 Ev
Cv		და მოხუმაჲ პატრიოსანთა²⁹ ნაწილთა წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტან- ტინეპოლელ³⁰ პატრიარქისათაჲ.	
A190r	ამასვე დღესა წმიდისა და საკრველთმოქ- მედისა მამისა ჩუენისა თეოფანე¹⁶ სიღრიანისა მამასახლისისაჲ და აღმსარებელისაჲ, რომელი იტანჯა წმიდათა ხატთა თაფუანისცემისათჳს. ԳԵՌՄԸ ԲՇԽԼԸ ՄԼ. წმიდისა მოწამისა საბინესი, რომელი იყო ერმო ქალაქით ეგუპ- ტისაჲთ,¹⁷ ჟამთა დეოკლიტიანე მეფისათა. ხო- ლო იყოფოდა იგი ფარულად ადგილსა ერთსა სხუათა თანა ქრისტეანეთა გარეგან ქალაქისა,¹⁸ რამეთუ¹⁹ ეძიებდეს მას კერპთმსახურნი შეპყრო- ბად უფრომსლა,²⁰ ვინათგან დიდ²¹ იყო სახელი	ԳԵՌՄԸ ԲՇԽԼԸ ՄԼ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ბენედიკტესი.³¹ ესე იყო ნათესავით ჰრომი, ნურსიელთა³² სოფლისაგან. ხოლო ბენედიკტე³³ გამოითარგმანების ჰრომთა ენისაგან კურთხეული. ამან სიყრმესავე³⁴ თჳსსა³⁵ დაუტევნა მშობელნი თჳსნი და განვიდა უდაბნოდ მზარდულისა თანა, სადა-იგი სათნოებითა და მოღუაწეობითა შეაყო თავი თჳსი ღმერთსა და სასწაულთა და³⁶ სა- კრველებათა³⁷ ძალნი მის მიერ მოემადლნეს, ვი- თარცა თჳთოეულად³⁸ მოგვთხრობს მისთჳს აღწერილი იგი ცხორებაჲ, რომელთა დიდებუ- ლებაჲ მაღალ³⁹ არს და სიმრავლე ურიცხუ,⁴⁰ ვითარ მკუდართა აღდგომაჲ და წინაწარმე- ტყუელებაჲ და დაფარულთა ცნობაჲ და შო- რიელთა საქმეთა ვითარცა თუალთა წინაშე მყოფთა ხედვაჲ და ეშმაკთა განსხმაჲ და წესთა⁴¹ სამონაზნოისა⁴² ცხორებისათა განწესებაჲ და უკორცოთა მობაძავი ** ცხორებაჲ მისი, რო- მელნი-ესე⁴³ ნეფსით⁴⁴ დავიდუმენით, რაჲთა არა სიმრავლე წერილისაჲ⁴⁵ ფრიადი⁴⁶ იქმნას, რა- მეთუ ჭეშმარიტად დიდ იყო და მაღალ კაცი ესე დიდებული და საყუარელი⁴⁷ ღმრთისა და	B198r A190v
Bv		უკორცოთა მობაძავი ** ცხორებაჲ მისი, რო- მელნი-ესე⁴³ ნეფსით⁴⁴ დავიდუმენით, რაჲთა არა სიმრავლე წერილისაჲ⁴⁵ ფრიადი⁴⁶ იქმნას, რა- მეთუ ჭეშმარიტად დიდ იყო და მაღალ კაცი ესე დიდებული და საყუარელი⁴⁷ ღმრთისა და	F165

* აქ F ნუსცა წყდება. ** აქედან F ნუსხა გრძელდება.

¹ ტრაიანოს DA. ² მის B. ³ ყოვლითა C. ⁴ რავდენნიმე E. ⁵ ბერძულად DBC. ⁶ ითარგმნეს E. ⁷ რომელნი C. ⁸ პირ-
სა E. ⁹ მისსა E. ¹⁰ და — E. ¹¹ აღწერილილსა B. ¹² ~ მოაქცია ქრისტეს სარწმუნოებად E. ¹³ სარწმუნოებად B.
¹⁴ მისა E. ¹⁵ და — E. ¹⁶ თეოფანესი C. ¹⁷ ეგუპტისაჲთ E. ¹⁸ ქალაქისა C. ¹⁹ რამეთუ] და BCF. ²⁰ უფრომსლა E. ²¹ დიდი E.
²² შორის+და BCF. ²³ დიდებულებისათჳს] დიდებისა E+მისთჳს E. ²⁴ იყოფოდა E. ²⁵ და — E. ²⁶ დაცუვეს E. ²⁷ მიიღო BEF.
²⁸ ტერენტიო E. ²⁹ პატრიოსანთა — E. ³⁰ კოსტანტინეპოლელ B. ³¹ ბენედიკტესი ABDE. ³² ნორსიელთა E. ³³ ბენედიკტე
A, ბენეკტიტე BCD. ³⁴ სიყრმევე B, სიყრმიტგანვე C. ³⁵ თჳსით C. ³⁶ და — BCF. ³⁷ საკრველთა CF. ³⁸ თითოეულად
BCF, თჳთოეულად D, თჳთოეულად E. ³⁹ მაღალი E. ⁴⁰ ურიცხუ E. ⁴¹ წესსა C. ⁴² სამონაზნოისა CF. ⁴³ რომელი-ესე C.
⁴⁴ ნეფსით E. ⁴⁵ წერისა B. ⁴⁶ ~ იქმნას ფრიად E. ⁴⁷ საყუარელ E.

- საკუთარ, ვითარცა გამოეცხადა ორთა მონაზონ-
თა სათნოთა, რამეთუ ზედვიდეს გზასა დაგებულ-
სა სამოსლითა მრავალსაწყილდისათა, რომელ-
სა ზედა განწყობილ იყო სიმრავლე¹ ლამპ-
რებისა და² სენაკისაგან³ წმიდისა მის⁴ აღი-
წეოდ⁵ ცადმდე.⁶ და ვითარ გამოეძიებდეს და
იკითხვიდეს, თუ ვისი არს, ესმა ბრწყინვალისა
ვისგანმე და ნათლით⁷ შემოსილისა, ვითარმედ:
Cv „მონისა ღმრთისა ბენედიკტესით⁸ განმზა-
დებულ არს გზამ ესე.“ ხოლო ცხად არს ესე,
რამეთუ ყოფადსა მას პატივისა და ბრწყინვა-
ლებასა მისსა აუწყებდა საქმე ესე. ამას ნე-
ტარსა ეგულებოდა რამ აღსრულებამ,⁹ წი-
ნამთვე¹⁰ ცნა მიცვალებამ¹¹ თჳსი¹² და მივიდა ეკ-
ლესიად და უბრძანა ორთა ძმათა ტურთვამ¹³
თჳსი და ეზიარა რამ პატიოსანთა ქრისტეს საი-
ღუმლოთა,¹⁴ ვიდრე იგი მდგომარე იყო, აღი-
პყრნა ზეცად წმიდანი კელნი თჳსნი და ლო-
ცვასა თანა აღმოუტევა წმიდამ სული თჳსი.
E127 ხოლო სადა-იგი დამარხულ არს პატიოსანი
გუამი მისი, სასწაულნი და კურნებანი დიდნი
აღესრულებიან ვიდრე აქამომდე სადიდებელად
ღმრთისა ყოვლად ძლიერისა.
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა: სატჳრო,
სატორნინე,¹⁵ რეეკატე, პერპეტუა¹⁶ და
Bv ფილიტიისი, რომელნი იწამნეს პრომს |
და წმიდისა ქრისტინა სპარსისა.¹⁷
- A191r | **ԳԵՊԼՆ ԲՇԽԼՆ ՄԻ.** წმიდათა მოწამეთა
ალაპი, ალექსანდრე და¹⁸ ალექსანდრე,¹⁹
Fv დეონოსი²⁰ და | დიონისი,²¹ ტიმოლაოს,
რომილოს და²² პლისიოქსი.²³ ესენი იყ-
ვნეს დეოკლიტიანეს ზე,²⁴ წმიდამ ალაპი – ქა-
ლაქისა ღაზისა, ხოლო ტიმოლაოს²⁵ პონ-
ტოთ²⁶ და ორნი დიონოსნი – ტრიპოლით ფი-
ნიკიისათ. ხოლო რომილოს დიაკონი იყო
დიოსპოლისა ეკლესიისა. ხოლო პლისიოს²⁷
და ორნი ალექსანდრენი²⁸ – მეგჳტელნი. ესენი
- პირველად ქრისტეს მიმართ ტრფიალებითა
შეიერთნეს და მერმე²⁹ დაიდევს³⁰ ჯაჭვ კელთა
მათთა³¹ ზედა და ურბანოს³² მთავარსა კესარია
ქალაქისასა ნეფსით³³ შეკრულნი წარმოუდგეს
D172 და პრეტეს, ვითარმედ: „ჩვენ ქრისტეანენი
ვართ.“ ხოლო მან ვინამთგან ვერცა ლიქნითა,
ვერცა შინებითა შეუძლო მომედგრება მათი და
ქრისტეს სარწმუნოებისაგან განყენება, ბრძანა
თავთა მათთა³⁴ მახვლითა წარკუეთამ.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ნიკანდ-
როქსი
და კსენება წმიდისა³⁵ მოციქულისა არის-
ტოვულოქსი,³⁶ ძმისა წმიდისა მოციქულისა
ბარნაბასი.
- ԳԵՊԼՆ ԲՇԽԼՆ ՄԻ.** წმიდისა მოწამისა
ივლიანქსი. ესე იყო ანაზარბო³⁷ ქალაქით,
რომელ არს მეორე სამთავრო კილიკიისა, მ-
ძე³⁸ დედისა ქრისტეანისა, რომლისა მიერ წე-
სი ღმრთისმსახურებისა ისწავა და წმიდათა
წერილთა წურთად მოიცალა. ხოლო მეათრეამე-
ტესა³⁹ წელსა ჰასაკისა მისისასა მარკიანე მთავ-
რისა წარიდგინა. და⁴⁰ რამეთუ არა თავს-იდვა
ზორვამ კერპთა, თჳთოსახითა⁴¹ სატანჯვე-
ლითა იგუემნეს კორცნი მისნი და მერმე საჰე-
რობილედ შეიყენა. ამისა⁴² შემდგომად განზრა-
ხვამ⁴³ დედისა⁴⁴ იკუმია.⁴⁵ ხოლო მან პრეტუა,
B199 ვითარმედ: „დაადგერ⁴⁶ სიმტკიცესა შენსა⁴⁷
ზედა და მოკუედ ქრისტესთჳს,“ რომლისა⁴⁸ თჳს-
ცა შთაიდვა ძამასა საგვსა ქჳშითა* და ქუე-
წარმავალითა⁴⁹ გესლიანითა და გულსა ზღჳსა-
სა შთაიდგო⁴⁹ და ესრეთ გჳრგჳნი წამებისა
დაიდგა.⁵⁰
- A191v | ამასვე დღესა წმიდისა ალექსანდრე
პრომთა პაპისა
და რომანოს⁵¹ და მენილნო მოწამეთა
პარეონს.
- ԳԵՊԼՆ ԲՇԽԼՆ ՄԵ.** წმიდისა მოწამისა
მარინოქსი

* აქ F ნუსხა წყდება.

¹ სიმრავლე E. ² და – BC. ³ სენაკით BC. ⁴ მისდა C. ⁵ აღიწეოდა B. ⁶ ცადმდე C. ⁷ ნათლითა C. ⁸ ბენედიკტესთჳს ABCD. ⁹ აღსრულებამ+თჳსი E. ¹⁰ წინამწარვე E. ¹¹ მიცვალებამ – E. ¹² თჳსი – E. ¹³ ტურთვა D. ¹⁴ საიდუმლოთა B, სადუმლოთა CFD. ¹⁵ სატჳრონინე E. ¹⁶ პერპეტუა B. ¹⁷ სპარსისა პრომისა B. ¹⁸ და – ABE. ¹⁹ ალექსანდრე – BCF. ²⁰ დიონოსი DEF, დეონოსი BC. ²¹ დიონოსი BCF, დიონოსიოს E. ²² და – E. ²³ პლისიოსი DF. ²⁴ ზე+ხოლო E. ²⁵ ტიმოლაოზ E. ²⁶ პონტოთ E. ²⁷ პილისიოს E. ²⁸ ალექსანდრელნი EF. ²⁹ მერმე მიერ E. ³⁰ დაიდევს E. ³¹ ~ ზედა მათთა C. ³² ურბანოს ACDEF. ³³ ~ წარმოუდგეს შეკრულნი ნეფსით E. ³⁴ მათთა BF. ³⁵ წმიდისა – BC. ³⁶ არისტუვე-
ლისი C, არისტოველოქსი EB, არისტუველოქსი... მოციქულისა – F. ³⁷ ანაზარბო E. ³⁸ ძმ E. ³⁹ მეათრეამეტესა B.
⁴⁰ და – BC. ⁴¹ თითოსახითა BCEF. ⁴² ამისა C. ⁴³ განზრახვა B. ⁴⁴ დედისა D. ⁴⁵ იხუმია B. ⁴⁶ დაადგერ C, დადგერ B. ⁴⁷ ~ ზედა შენსა E. ⁴⁸ ქუეწამავლითა BCF. ⁴⁹ შთაიდგო AD. ⁵⁰ დაიდგა AE. ⁵¹ პრამანოზ ED.

	და კაცისა ¹ ღმრთისაჲ ალექსისი, ძისა ეფეშმანის ² ჰრომისაჲ	ნეტარარიანნი. და ვითარცა დასრულდენ, ²⁸	A192r
	და ესენებაჲ დიდისა ძრვისაჲ.	დააკონმან კუერექს ყოს „მერმეცა“ ²⁹ და მარა-	
	ԳԵՄԼԸ ԲԸԽԼԸ Խ. წმიდისა მამისა ჩუენისა კჳრილ ეერუსალემელ პატრიარქისაჲ.	დის, ³⁰ მღელმან — ასამაღლებელი. და მე-	
	ԳԵՄԼԸ ԲԸԽԼԸ ԴԳ. წმიდათა მოწამეთა ხრჳსანთ ³ და დარიაჲსი. ⁴	სეულად იწყოს მგალობელმან და თქუას იბაკოჲ	
Dv	ԳԵՄԼԸ ԲԸԽԼԸ Կ. წმიდათა დედათა მოწამეთა ალექსანდრია, კლავდია, ევფრასია, მატრონა, ივლიანა, ევფემია და თეოდოსიაჲსი. ⁵	პირველი ³¹ და ერმან იგივე თქუას. ³² და მერ-	
	ԳԵՄԼԸ ԲԸԽԼԸ ԿԸ. წმიდათა ⁶ მოწამეთა ⁷ ფილიმონ და დომინე სოლონიკელთაჲ. ⁸	მე ³³ მგალობელმან ³⁴ თქუნეს შემდგომნი ³⁵ იბა-	
Cv	ԳԵՄԼԸ ԲԸԽԼԸ ԿԹ. წმიდისა მოწამისა კალინიკესი და ბასილიაჲსი	კონი და ³⁶ ბოლოსა ყოვლისა იბაკოჲსასა ერი-	
	და წმიდისა მოწამისა კჳრილ ეკატანელ ეპისკოპოსისაჲ	ცა იტყოდის. და სამ-სამსა იბაკოსა ზედა ერი	
	და წმიდისა თომა კოსტანტინეპოლელ ⁹ პატრიარქისაჲ.	კუალად პირველთქუმულსა მას იბაკოსა იტყო-	
	უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ შაბათსა, ¹⁰ რომელი ¹¹ ხარებასა წინათ ¹² იყოს, ვგალობთ განგებასა ¹³ ღამისთევისასა, რომელსა აკათისტონ ¹⁴ ეწოდების, რომელ არს დაუჯდომელადო, ¹⁵ ამით ¹⁶	დის. ხოლო ³⁷ ყოველნი ზემდგომარე იყვნენ, ვიდრე, ³⁸ ვითარცა ვთქუთ, ამით ³⁹ სახითა ⁴⁰ ითქუნენ ⁴¹ ათორმეტნი ⁴² იბაკონი. ⁴³ და ესრეთა დასხდენ და წარიკითხონ ⁴⁴ საკითხავი იგი, მაუწყებელი მი-	
Bv	წესითა: პარასკევსა მწუხრი ¹⁷ იქმნას განგებაჲ დღისაჲ და აღესრულოს სიწმიდისა განახლება. ¹⁸ ხოლო სერობისად ¹⁹ ილოცონ პირველი ჟამი სერობისაჲ ²⁰ და თქუნენ ზედა ²¹ ღმრთისმშობლისა ²² გალობანი და სულისანი და ²³ ესთენ ²⁴ ამისა ²⁵ შემდგომად მეოთხესა ჟამსა ღამისასა დაჰრეკონ ²⁶ ცისკრისაჲ და შემდგომად დაწესებულთა ითქუას ალელუიაჲ, კმაჲ ²⁷ Ծ გუერდი. და ზედა დასდებელი ხარებისაჲ და	ზეზსა ⁴⁵ ამის ღამისთევისასა. და მერმე ⁴⁶ თქუან ⁴⁷ (1) მიწალე და ⁴⁸ შეუდგინონ ⁴⁹ ხარებისა ⁵⁰ გალობანი, თქუმულნი გიორგისნი მეოთხისანი ⁵¹ და ⁵² თქუან ⁵³ ყოველი დასდებელი ორ-ორ-ჯელ. ⁵⁴ ხოლო ⁵⁵ განმდიერდასა ზედა კუალად იწყოს მგალობელმან და ⁵⁶ თქუას ⁵⁷ ყოველივე იგი ⁵⁸ იბაკოჲ და მერმე შეუდგინენ ⁵⁹ სხუანი ⁶⁰ ექუსნი ⁶¹ მითვე წესითა ზემოწერილითა და ⁶²	D173
		კუალად ⁶³ იკითხონ წიგნი. ხოლო ⁶⁴ ღაღადყავსა ზედა ეგრეთვე ⁶⁵ თქუნენ სხუანიცა ⁶⁶ იგი ⁶⁷ ექუსნი, რამათა ⁶⁸ დასრულდეს რიცხჳ ⁶⁹ იბაკოთაჲ, ⁷⁰ გარეშე თავით ⁷¹ კერძოჲსა მის იბაკოჲსა, რამეთუ ⁷² მითურთ ოცდახუთად ⁷³ შეიქმნებიან. ⁷⁴ აღვივსენითსა ⁷⁵ ხარებისანი. ⁷⁶ სამხრად განგებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ. ⁷⁷ სახარებისაჲ ლუკაჲ-	E128
		სი: (2) „აღდგა“ ⁷⁸ მარიამ“ ჰპოო ⁷⁹ სეკდენბერსა Ի.	C144
		ხოლო უკუეთუ ზედგომით ესე ღამისთეგაჲ მარხვისა დღესა იქმნას, აღესრულოს სიწმიდისა განახლება. ⁸⁰ ხოლო არცა პავლე წარიკითხოს,	B200

¹ ~ ალექსისი კაცისა ღმრთისა BCEF. ² ეფეშმანისი E. ³ ხურუსონთო E. ⁴ დარაისი E. ⁵ თეოდოსიაჲსი E. ⁶ წმიდათა წმიდისა DF. ⁷ მოწამეთა | მოწამისა DF. ⁸ სოლონიკელთაჲ | თესალონიკელისა E. ⁹ კოსტანტინოპოლელ E. ¹⁰ შაფათსა B. ¹¹ რომელ E. ¹² წინა E+შაბათი E. ¹³ განგებასა | გალობასა E. ¹⁴ აკათისტონ E. ¹⁵ დაუჯდომელად E. ¹⁶ ამით | ამისი C, ~ წესითა ამით D. ¹⁷ მწუხრსა E. ¹⁸ განახლება A. ¹⁹ სერობისა E. ²⁰ სერობისაჲ — E. ²¹ ზედა — E. ²² ~ გალობანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი E. ²³ და — E. ²⁴ ესთენ — E. ²⁵ ამისა C. ²⁶ ჰრეკონ BCEF. ²⁷ კმაჲ — CE. ²⁸ დასრულდ C, დასრულდენ E. ²⁹ მერმეცა... ხოლო — E. ³⁰ მარადის+ხოლო BCEF. ³¹ პირველი+ზეშთა მბრძ. E. ³² თქუას — E. ³³ მერმე — E. ³⁴ ~ თქუნეს მგალობელმან E. ³⁵ შემდგომნი | კეთილად ԴԹ E. ³⁶ და... იბაკოსა იტყოდის | ხოლო ერი მას თავისასა იტყოდის მკარ-პურობით E. ³⁷ ხოლო | და E. ³⁸ ვიდრე+ხოლო C, ვიდრე... ვთქუთ | ხოლო E. ³⁹ ამით E. ⁴⁰ სახითა — E. ⁴¹ ითქუნენ — E. ⁴² თორმეტნი | ԴԹ-ნი BC, ԴԹ E. ⁴³ იბაკონი | დასასრულამდე E. ⁴⁴ იკითხონ E. ⁴⁵ მიზეზი E. ⁴⁶ მერმე | შემდგომად E. ⁴⁷ თქუან — E. ⁴⁸ და — E. ⁴⁹ შეუდგინონ — E. ⁵⁰ ~ გალობანი ხარებისანი E. ⁵¹ მეოთხისანი | Ծ E. ⁵² და — E. ⁵³ თქუან — E. ⁵⁴ ორ-ორჯელ | ორჯერ E. ⁵⁵ ხოლო C | და E. ⁵⁶ და — E. ⁵⁷ თქუას — E. ⁵⁸ იგი — C. ⁵⁹ შეუდგინენ | თქუნეს E. ⁶⁰ სხუანი — E. ⁶¹ ექუსნი | Դ E+იბაკონი E. ⁶² და — E. ⁶³ კუალად — E. ⁶⁴ ხოლო — E. ⁶⁵ ~ და ეგრეთვე ღაღადყავსა ზედა თქუნენ E. ⁶⁶ ექუსნი სხუანი E. ⁶⁷ იგი — E. ⁶⁸ რამათა | და E. ⁶⁹ რიცხჳ — E. ԿԾ-თა ԿԾ E. ⁷⁰ იბაკონი E. ⁷¹ მის თავით კერძოჲსა E. ⁷² რამეთუ | ხოლო E. ⁷³ ოცდახუთად | ԿԴ E. ⁷⁴ შეიქმნებიან | არს E. ⁷⁵ აღვივსენითსა | ყოველნი E. ⁷⁶ ხარებისად E+ითქუას E. ⁷⁷ ღმრთისმშობლისა E. ⁷⁸ აღდგა | მათ დღეთა შინა აღდგა E. ⁷⁹ ჰპოო... განგებისა — E. ⁸⁰ განახლება B.

(1) ფს. 50,3. (2) ლუკ. 1,39.

არცა სახარებად. და ამისთჳს ფრიად უმჯობეს არს შაბათსა¹ დღესა აღსრულებამ ამის განგებობისაჲ.

ԳԵՊԻՆԸ ԲԸԽԻՆԸ ԿԼ. წმიდისა მოწამისა² ნიკანდროსი

და წმიდისა მამისა ჩუენისა³ სტეფანე⁴ ქსელინელისაჲ.

F166 | ԳԵՊԻՆԸ* ԲԸԽԻՆԸ ԿԸ. წმიდათა და⁵
A192v დიდებულთა მოწამეთაჲ, რომელნი | იწამეს კესარიას პალესტინისასა

და წმიდისა დომეტიის⁶ და აკჳლა ეპარხოვისა⁷ და წმიდათა დედათა⁸ პელაგია⁹ და თეოდოსია¹⁰ სი.

მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა თქუენ¹¹ პირველად ზუედრნი¹² და მერმე ხარებისანი წინაღღითნი.¹³ ხოლო¹⁴ ცისკრად, რომელ¹⁵ არს ოცდაოთხსა¹⁶ თჳსასა,¹⁷ შემდგომად დაწესებულთა ითქუას აღელუიამ, კმა¹⁸ Ծ¹⁹ და ზედა დასდებელი²⁰ ხარებისაჲ და²¹ ორი კანონი და²² საკითხავი წმიდისა²³ გრიგოლ²⁴ საკურველთმოქმედისაჲ.²⁵ „დღეს ანგელოზთა განწყობილნი.“²⁶ და²⁷ წინაღღისა გალობანი მეოთხესა²⁸ და ორნი ზუედრნი. განძლიერდასა ზედა²⁹ წარდგომად დღესასწაულისაჲ. ღაღადყავსა ზედა³⁰ იბაკოჲ, გამოავლინე დღესასწაულისაჲ.³¹ აღვივსენითსა ზუედრნი³² და დღესასწაულისანი. ხოლო ჟამნი³³ ესრეთ ილოცნეს: პირველსა ჟამსა,³⁴ მზისასა,³⁵ ვილოცავთ³⁶ ცისკრისასავე თანა | უკანონოდ, ხოლო სხუანი ჟამნი ილოცნენ³⁷ კანონითა თჳსსა ჟამსა და³⁸ წესსა ზედა. და ჟამ-

სა მერვესა³⁹ ჰრეკონ მწუხრისაჲ და აკურთხევისა⁴⁰ შემდგომად აღიღონ⁴¹ უფალო ღაღადყავი და უქციონ⁴² უკუანარე⁴³ და⁴⁴ თქუენ დასდებელი წესისაებრ და ნათელი მხიარულსა ზედა | იქმნას⁴⁵ შესლვაჲ მღდელისაჲ⁴⁶ საკურთხეველად⁴⁷ და აღესრულოს⁴⁸ სიწმიდისა განახლებად და შევიდენ⁴⁹ ძმანი⁵⁰ ტრაპეზად და ისე-რონ | თევზითა⁵¹ და ღვინითა⁵² მეოხებითა⁵³ წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა.⁵⁴ სერობისასა ზედა⁵⁵ თქუენ⁵⁶ გალობანი დღესასწაულისანი. ხოლო მეოთხესა ჟამსა ღამისასა ირეკოს⁵⁷ ცისკრისაჲ.**

ԳԵՊԻՆԸ ԲԸԽԻՆԸ ԿԼ. ხარებაჲ ყოვლად წმიდისა უხრწნელისა⁵⁸ უფროჲს⁵⁹ კურთხეულისა დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობელისა⁶⁰ | და⁶¹ მარადის ქალწულისა მარიამისი, ოდეს-იგი⁶² ახარა⁶³ წმიდამან მთავარანგელოზმან⁶⁴ გაბრიელ.

ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა და⁶⁵ ლიტანიისად და⁶⁶ ოხითად, კმა⁶⁷ Ծ.⁶⁸ „დღეს ცხორებისა ჩუენისა თავი არს და საუკუნიტგან დაფარულსა მის საიდუმლოჲსა⁶⁹ გამოცხადებაჲ, რამეთუ⁷⁰ ძე⁷¹ ღმრთისაჲ ძედ⁷² ქალწულისა⁷³ იწოდების და გაბრიელ ახარებს მადლსა მას, რომელსა ჩუენცა კმაძღვრად უღაღადებთ: „გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა.“ კანონად ესე ფსალმუნნი⁷⁴ თქუენ.⁷⁵ ფსალმუნი⁷⁶ Ը:⁷⁷ (1) „აქებდით სახელსა უფლისასა, აქებდით.“ ფსალმუნი⁷⁸ Գ:(2) „ღმერთო, საშჯელი⁷⁹ შენი მეუფესა⁸⁰ მიეც.“ ფსალმუნი⁸¹ Լ:(3) „აქებდით უფალსა ცათაგან, აქებდი.“ იბაკოჲ, Ծ გუერდი:⁸² „გნატრით⁸³ შენ.“ საკითხავი თქუმული⁸⁴ ოქრო-

* აქედან F ნუსხა გრძელდება. ** ქრისტე, შეიწყალე უღირსი ივანე B200v.

¹ შაფათსა B. ² მოწამისა — E. ³ ჩუენისა — E. ⁴ სტეფანე BF. ⁵ და — C. ⁶ დომეტისი CDF, დომეტი E. ⁷ ეპარხოვისაჲ CEF. ⁸ დედათა E. ⁹ პელაგია E. ¹⁰ თეოდოსიაჲ E. ¹¹ ითქუენ BCF, — D. ¹² ზუედრნი | მარგათაჲ ითქუას E. ¹³ ~ წინაღღისაჲ ხარებისაჲ E. ¹⁴ ხოლო — CE. ¹⁵ რომელ... ითქუას — E. ¹⁶ ԿԸ C, ოცდაოთხსა | ԿԸ BEF. ¹⁷ თჳსსა BC. ¹⁸ კმა — E. ¹⁹ Ծ — E. ²⁰ ~ ხარებისა დასდებელი E. ²¹ და — E. ²² და — E. ²³ წმიდისა — E. ²⁴ ~ ღმრთისმეტყუელისა გრიგოლისი E. ²⁵ საკურველთმოქმედისაჲ | ღმრთისმეტყუელისა E. ²⁶ განწყობილებანი BE. ²⁷ და — E. ²⁸ მეოთხესა | მე-Ծ-სა BEF, Ծ CE. ²⁹ ზედა — E. ³⁰ ზედა — E. ³¹ დღესასწაულისაჲ+აქებდითსა E. ³² ზუედრნი და დღესასწაულისანი | ორივე E. ³³ ჟამნი... პირველსა — E. ³⁴ ჟამი E. ³⁵ მზისაჲ E. ³⁶ ილოცონ E. ³⁷ ილოცნენ — E. ³⁸ და... ზედა — E. ³⁹ მერვესა | მეშუდესა E. ⁴⁰ ~ შემდგომად აკურთხევისა E. ⁴¹ აღიღონ E. ⁴² ~ უკუანარე უქციონ BC, უქციონ+თავსა E. ⁴³ უკუანარე — D. ⁴⁴ და... ზედა — E. ⁴⁵ იქმნას შესლვაჲ | შემდგომად შემოვიდენ E. ⁴⁶ მღდელნი E. ⁴⁷ საკურთხეველად — AD.+იკითხნენ საკითხავნი სამარხონი F. ⁴⁸ აღესრულოს | იქმნას E. ⁴⁹ წარვიდენ E. ⁵⁰ ~ ტრაპეზსა ძმანი E. ⁵¹ თევზითა | ზე~თა B, ზეთითაჲ E. ⁵² ღვინითა+მცირედ E. ⁵³ მეოხებითა | წყალობითა C, მეოხებითა... ღმრთისმშობლისაჲთა — E. ⁵⁴ ღმრთისმშობელისაჲთა+ხოლო BCEF. ⁵⁵ ზედა — E. ⁵⁶ ითქუენ F. ⁵⁷ ჰრეკონ EF. ⁵⁸ უხრწნელისაჲ+და E. ⁵⁹ უფროჲსად BCEF. ⁶⁰ ღმრთისმშობელისა — E. ⁶¹ და — E. ⁶² ოდეს იგი... გაბრიელ — AD. ⁶³ ახარა+ნაზარეთს E. ⁶⁴ ~ გაბრიელ მთავარანგელოზნი EF. ⁶⁵ და — E. ⁶⁶ და — E. ⁶⁷ კმა — E. ⁶⁸ Ծ | მეოთხე D. ⁶⁹ საიდუმლოჲსა ADE. ⁷⁰ რამეთუ — E. ⁷¹ ძე E. ⁷² ძე ADE. ⁷³ ქალწულისა CDE. ⁷⁴ ფსალმუნნი — E. ⁷⁵ ითქუენ BCDF, ითქუას E. ⁷⁶ პირველი ფსალმუნი EF. ⁷⁷ Ը | პირველი EF. ⁷⁸ Գ ფსალმუნი E, მეორე ფსალმუნი F. ⁷⁹ სასჯელი E. ⁸⁰ მეუფე F. ⁸¹ ~ Լ ფსალმუნი E. ⁸² Ծ გუერდი — B. ⁸³ გნატრის F. ⁸⁴ თქუმული — A.

(1) ფს. 134. (2) ფს. 71. (3) ფს. 148,1.

Bv

Cv

Fv

A193r

Dv

Ev პირისაჲ: „კუალად სახარუ.“ და¹ მერმე² წარდ-
გომაჲ სახარებისაჲ, (1) კმაჲ³ ო: | „მოვისხენო⁴
სახელი შენი.“ დასდებელი: (2) „ისმინე, ასულო
და⁵ იხილე“ და (3) „ყოველი სული აქებდით.“
სახარებაჲ ლუკასი: (4) „აღდგა მარიამ“ ჰპო-
ვო⁶ სახარებასა შინა სეკდენბერსა ო. და „მი-
წყალე“. (5) და გალობანი, კმაჲ⁷ ო: „ზღუაჲ⁸
უვალი,“⁹ ძლისპირნი ითქუნენ¹⁰ იმერ-ამერ¹¹
თუთოჲსჯერ.¹² ხოლო¹³ დასდებელი¹⁴ ყოველი¹⁵
ოთხ-ოთხჯერ.¹⁶ განძლიერდასა ზედა¹⁷ წარდგო-
მაჲ დღესასწაულისაჲ და¹⁸ საკითხავი ანდრეა¹⁹
კრიტელისაჲ²⁰ თქუმული.²¹ დაღადყავსა ზედა²²
D174 იბაკოჲ, | აქებდითი²³ და²⁴ დიდებაჲ მაღალთაჲ,
B201 წმიდაო ღმერთოჲ²⁵ | და²⁶ კუერექსი. და აღასრუ-
ლონ ჟამი ცისკრისაჲ. ხოლო ჟამსა მესამესა²⁷
ჰრეკონ და ილოცნენ ჟამნი თჳნიერ კანონისა.
და მერმე განვიდნენ ლიტანიითა და მოვლნენ
პირველად მახლობელნი²⁸ ეკლესიანი და მერმე-
ლა²⁹ შორიელნი, უკუეთუ³⁰ არა³¹ წჳმდეს.³² ხო-
ლო³³ მგზავრ იტყოდინ | ზემოწერილსა მას³⁴
C145 ოხითასა: „დღეს ცხორებისა ჩუენისა,“ და³⁵ მო-
რაჲ-იქცენ³⁶ ეკლესიად, იწყონ მწუხრისასა და
შემდგომად³⁷ აკურთხევდითი,³⁸ უფალო დაღად-
ყავი აღიღონ³⁹ და ვითარცა დაასრულონ, ნა-
თელი მხიარულსა ზედა შევიდნენ* მღელნი სა-
კურთხევლად⁴⁰ სახარებითა და⁴¹ პირველად წა-
რიკითხნენ საკითხავნი დღისანი და მერმელა⁴²
დღესასწაულისანი, რამეთუ⁴³ წარდგომაჲ არა
აქუს დღესასწაულისა საკითხავთა. ხოლო შემდ-
გომად დღესასწაულისა საკითხავთა ითქუას⁴⁴

წარდგომად წარემართენი.⁴⁵ და⁴⁶ დიაკონმან⁴⁷
კუერექს⁴⁸-ყოს.⁴⁹ და⁵⁰ თქუან⁵¹ (6) წმიდაო ღმერ-
თოჲ⁵² | და⁵³ მერმე თქუან წარდგომაჲ დღესას-
წაულისაჲ,⁵⁴ კმაჲ⁵⁵ ო: (7) „ახარებდით ღლითი
დღე მაცხოვარებასა მის.“ დასდებელი: (8) „უგა-
ლობდით უფალსა გალობითა ახლითა.“ ჰავლე
ებრაელთაჲ: (9) „ძმანო, განმწმედელი იგი და
განწმედილ“ ვიდრე „მათდაცა შეწევნად“ ჰპოო⁵⁶
ხვალისაგან ქრისტეშობასა.⁵⁷ ალელუიაჲ, კმაჲ⁵⁸
ო: (10) „გარდამოქდეს⁶⁰ ვითარცა წჳმაჲ საწ-
მისსა ზედა.“ ვიდრე⁶¹ „მრავალი⁶² მშჳლობაჲ“.
სახარებაჲ ლუკასი ო: (11) „მას ჟამსა⁶³ მიდ-
გა ელისაბედ“ ვიდრე „მისგან ანგელოზი იგი“
ჰპოო⁶⁴ ამასვე დღესა და შემდგომითი შემდ-
გომად აღესრულოს⁶⁵ ჟამისწირვაჲ წმიდისა
იოვანე ოქროპირისაჲ. განიცადე: (12) „სათნო
იყო უფალმან სიონი და გა.“ და შევიდნენ ძმანი
ტრაპეზად⁶⁶ და ნუგეშინის-იცენ თევზითა და⁶⁷
ღვინითა და რამცა ღმერთსა ებოდოს. ხოლო
სერობისაჲ⁶⁸ თქუნენ⁶⁹ გალობანი⁷⁰ ღმრთის-
მშობელისანი და მეტი | არარაჲ.
ხვალისაგან,⁷¹ რომელ არს ხუ თჳსასა, თქუან
ცისკრად ალელუიაჲ,⁷² კმაჲ⁷³ ო. და⁷⁴ დასდე-
ბელი:⁷⁵ „დღეს ცხორებისა ჩუენისა თავი არს“
და⁷⁶ ერთი⁷⁷ კანონი. და⁷⁸ იკითხონ⁷⁹ საკითხავი
Dv დღესასწაულისაჲ მრავალთავისაგან და⁸⁰ თქუნენ⁸¹
ერთნი გალობანი დღესასწაულისანი და⁸² ერთნი
გაბრიელ მთავარანგელოზისანი და ორნი ხუედ-
რნი.⁸³ მზისა ჟამი ცისკრისასა შეუდგინონ, ხო-
ლო⁸⁴ სხუანი ჟამნი თჳსასა⁸⁵ ჟამსა ილოცნენ⁸⁶

* აქ F ნუსხა წყდება.

¹ და — E. ² მერმე — E. ³ კმაჲ — E. ⁴ მოვისხენოთ BF, მოვიცხენო CD, მოვიცხენე E. ⁵ და... და — E. ⁶ ჰპოო BCF, ჰპო E. ⁷ კმაჲ — E. ⁸ ზღუა F. ⁹ უვალი F. ¹⁰ თქუნენ E. ¹¹ იმერ-ამერ CD. ¹² თუთოჲსჯერ — E. ¹³ ხოლო — E. ¹⁴ დასდებელი A. ¹⁵ ყოველი A. ¹⁶ ოთხჯერ E. ¹⁷ ზედა — E. ¹⁸ და — D. ¹⁹ ანდრეა BCDEF. ²⁰ კრიტელისა BCDF. ²¹ თქუმული — A. ²² ზედა — E. ²³ აქებდითი... კუერექსი და შემდგომითი შემდგომად E. ²⁴ და — C. ²⁵ ღმერთოჲ+ლიტა-
ნისაჲ C. ²⁶ და — E. ²⁷ მესამესა+დღისასა E. ²⁸ მახლობელად E. ²⁹ მერმე E. ³⁰ უკუ C. ³¹ არა წჳმდეს ოდენ ზედა
წმიდაჲ იყოს ³² წჳმდის ³³ ხოლო — E. ³⁴ ამას E. ³⁵ და — C. ³⁶ გამო-რაჲ-იქცენ C, მოიქცენ A, მო-რაჲ-იქცენ E.
³⁷ ~ კურთხევისა შემდგომად E. ³⁸ აკურთხევისა BCEF. ³⁹ აღიღონ B, აღიღონ... დაასრულონ ზუედრნი და დღესასწაუ-
ლისაჲ E. ⁴⁰ ~ სახარებითა საკურთხევლად E. ⁴¹ და მისცენ მშჳლობაჲ E. ⁴² მერმე E. ⁴³ რამეთუ — E. ⁴⁴ თქუას E.
⁴⁵ წარემართე C, და D. ⁴⁶ და — BCEF. ⁴⁷ დიაკონმან ენ მან C. ⁴⁸ კუერექსი E. ⁴⁹ ყოს — E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ თქუას BC,
— D. ⁵² ღმერთოჲსაჲ E. ⁵³ და... თქუან — E. ⁵⁴ დღესასწაულისაჲ — E. ⁵⁵ კმაჲ — E. ⁵⁶ ჰპოო C, ჰპო EB. ⁵⁷ ქრისტეს-
შობასა BE. ⁵⁸ კმაჲ — E. ⁵⁹ ო E. ⁶⁰ გარდამოქდა C. ⁶¹ ვიდრე — BC. ⁶² მრავალი მშჳლობაჲ გამობრწყინდეს
დღეთა მისთასა BCDE. ⁶³ ჟამსა+შინა BDE. ⁶⁴ ჰპოო BC, ჰპოო... შემდგომად — E. ⁶⁵ აღესრულოს და აღესრულოს E.
⁶⁶ ტრაპეზა E. ⁶⁷ და — E. ⁶⁸ სერობისაჲ E. ⁶⁹ თქუნენ პირველი ჟამი და E. ⁷⁰ გალობანი — A. ⁷¹ ხვალისაგან...
თქუან — E. ⁷² ალელუიაჲ ღმერთი უფალსა ზედა C. ⁷³ კმაჲ — B. ⁷⁴ და ზედა — CE. ⁷⁵ დასდებელი — C. ⁷⁶ და — E.
⁷⁷ ~ კანონი ერთი E. ⁷⁸ და — E. ⁷⁹ იკითხონ — E. ⁸⁰ და — E. ⁸¹ თქუნენ — E. ⁸² და — E. ⁸³ ხუედრნი+და BCDE.
⁸⁴ ხოლო უკანონოდ და E. ⁸⁵ ~ წესისაებრ თჳსა ჟამსა E. ⁸⁶ ილოცნენ — E.
(1) ფს. 44,18. (2) ფს. 44,11. (3) ფს. 150,6. (4) ლუკ. 1,39. (5) ფს. 50,3. (6) ფს. 140,2. (7) ფს. 95,2-3.
(8) ფს. 95,1. (9) ებრ. 2,11-18. (10) ფს. 71,6-7. (11) ლუკ. 1,24-38. (12) ფს. 131,13.

- Cv წესისაებრ. მწუხრი უფალო¹ დაღადავსა თქუ-
ნენ ხუედრნი და | დღესასწაულისანი. და იქმ-
ნას² სიწმიდისა განახლება და ისერონ ძმათა,³
რაჲცა⁴ იპოოს ტრაპეზსა და სუან⁵ ღვწომცა.⁶
ხოლო უვრცელესადრე განწესებული⁷ ხარებისა-
თჳს,⁸ ჭამადისათჳს⁹ და სასუმელისა¹⁰ წიგნისა
ბოლოთ¹¹ კერძო¹² ჰპოვოთ¹³ და ლოცვისათჳსცა.¹⁴
ესე¹⁵ განგებაჲ იქმნების, უკუეთუ ხარება¹⁶
მარხვისა დღესა დახუდეს.¹⁷
- A194r უკუეთუ¹⁸ კულა შაბათსა დახუდეს, პარას-
კევსა¹⁹ მწუხრი²⁰ წარიკითხნენ საკითხავნი
პარასკევისანიცა²¹ და ხარებისანიცა და იქმნას²²
სიწმიდისა განახლებაჲ. ხოლო²³ ცისკრად²⁴
ყოველი განგებაჲ²⁵ დღესასწაულისაჲ²⁶ აღესრუ-
ლოს.²⁷ და²⁸ ჟამისწირვისა ჟამსა ყოველი განგე-
ბაჲ დღესასწაულისაჲ აღესრულოს.
- B202 ხოლო²⁹ უკუეთუ კვრიაკესა დახუდეს³⁰ ხა-
რებაჲ, შაბათსა³¹ მწუხრი ითქუას „ნეტარ
არს³² კაცი“ და უფალო დაღადავსა ზედა თქუ-
ნენ³³ აღდგომისანი³⁴ თჳთოჲსჯერ,³⁵ ხოლო³⁶ დღე-
სასწაულისანი³⁷ ორ-ორჯერ.³⁸ და³⁹ შეიმოსნენ
მღდელნი და შევიდნენ საკურთხეველად და წარი-
კითხნენ საკითხავნი დღესასწაულისანი.⁴⁰ სტიქა-
რონად ითქუას ერთი დასდებელი აღდგომისაჲ⁴¹
და სხუანი დღესასწაულისანი. ლიტანიისაჲ
პირველად | აღდგომისაჲ⁴² და მერმე ხარებისაჲ.
ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა ითქუას
აღდგომისაჲ⁴³ და დიდებასა ზედა ხარებისაჲ. და
გალობანი პირველად აღდგომისანი⁴⁴ და მერმე
- ხარებისანი. ცისკრისა⁴⁵ სახარებაჲ | დღესასწაუ-
ლისაჲ ხოლო.⁴⁶ და ვითარცა აღასრულონ ლო-
ცვაჲ⁴⁷ ცისკრისაჲ,⁴⁸ განვიდნენ ლიტანიად⁴⁹ და
მეორესა ჟამსა მოიქცენ და⁵⁰ იწყონ სამხრი-
სასა.⁵¹ წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ.⁵² პავლე⁵³
პირველად დღესასწაულისაჲ და მერმე⁵⁴ კვრია-
კისაჲ აღილუაჲ⁵⁵ დღესასწაულისაჲ, სახარებაჲ
პირველად ხარებისაჲ და მერმე კვრიაკისაჲ. გა-
ნიცადე დღესასწაულისაჲ.
- ხოლო⁵⁶ უკუეთუ ლაზარობად დახუდეს,⁵⁷ პა-
რასკევსა⁵⁸ მწუხრი თქუნენ დასდებელნი დღესას-
წაულისანი⁵⁹ ორ-ორჯერ,⁶⁰ ხოლო⁶¹ ლაზარესნი⁶²
თჳთოჲსჯერ.⁶³ დიდებასა ზედა⁶⁴ ხარებისაჲ. და⁶⁵
ესრეთ შევიდნენ მღდელნი* საკურთხეველად და
წარიკითხნენ საკითხავნი⁶⁶ პირველად⁶⁷ დღისა-
ნი და მერმე⁶⁸ დღესასწაულისანი⁶⁹ და აღეს-
რულოს⁷⁰ სიწმიდისა⁷¹ განახლებაჲ.⁷² ცისკ-
რად ღმერთი უფალსა⁷³ ზედა,⁷⁴ ეჲმ⁷⁵ ო:
„დღეს ცხოვრებისა ჩუენისა თავი არს.“ | დიდე-
ბასა ზედა ლაზარესი. და მერმე კანონი და იბა-
კოჲ დღესასწაულისაჲ⁷⁶ და⁷⁷ საკითხავი, „განი-
ლჳმე“ და⁷⁸ სახარებაჲ დღესასწაულისაჲ და⁷⁹
შემდგომად | სახარებისა ესე.⁸⁰ „აღდგომაჲ⁸¹
ქრისტესი ვიხილეთ.“ მიწყალე⁸² და გალობანი
დღესასწაულისანი⁸³ და ხუედრი ლაზარესნი.⁸⁴
დიდებასა ზედა ხარებისაჲ. სამხრად წმიდაო
ღმერთოჲსა წილ „რავდენთა ქრისტეს მიერ
ნათელ.“ წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ.⁸⁵ პავლე⁸⁶
პირველად დღესასწაულისაჲ და მერმე ლაზარესი.

* აქედან F ნუსხა გრძელდება.

¹ უფალო — E. ² იქმნას | აღესრულოს E. ³ ძმათა — E. ⁴ რაჲცა ... ტრაპეზსა | ზეთითაცა E. ⁵ სუან — E. ⁶ ღვწომ — BCE. ⁷ განწესებული — E. ⁸ სახარებისათჳს — E. ⁹ ჭამადისათჳს BC | საჭმელთა E. ¹⁰ სასუმელთა E. ¹¹ ბოლოსა E. ¹² კერძო — E. ¹³ ჰპოვოთ — E. ¹⁴ ლოცვისათჳს+მუნ ... წერილ არს კეთილად BCF. ¹⁵ ესე ... იქმნების — E. ¹⁶ ~ მარხვისა დღესა ხარებაჲ E. ¹⁷ დახუდეს | ესრეთ აღესრულოს, ვითა ზემოწერილ არს E. ¹⁸ უკუეთუ | თუ E. ¹⁹ პარასკევსა — E. ²⁰ მწუხრსა E. ²¹ პარასკევისანიცა და სახარებისანიცა | პირველად დღისანი, შემდგომად დღესასწაულისანი E. ²² იქმნას ... განახლებაჲ | განახლონ E. ²³ ხოლო | და E. ²⁴ ცისკრად+და სამხრად E. ²⁵ განგებაჲ — E. ²⁶ დღესასწაულისაჲ B. ²⁷ აღესრულოს | იქმნას C. ²⁸ და ჟამისწირვისა ... აღესრულოს — BC. ²⁹ ხოლო — E. ³⁰ დახუდეს | იყოს E. ³¹ შაბათსა ... ზედა | პირველყოველი E. ³² ნეტარაჲს A. ³³ თქუნენ | ითქუას E, ~ აღდგომისა ითქუას E. ³⁴ აღდგომისანი BC, აღდგომისა E. ³⁵ თითოჲსჯერ BCF — E. ³⁶ ხოლო | და შემდგომად E. ³⁷ დღესასწაულისა E. ³⁸ ორჯერ E. ³⁹ და ... ხარებისანი | ყოველი სათქუმელი E. ⁴⁰ ლ-ნი BEF. ⁴¹ აღდგომისა BCEA. ⁴² აღდგომისა BCE. ⁴³ აღდგომისა BCE. ⁴⁴ აღდგომისანი BCE. ⁴⁵ ცისკრად E. ⁴⁶ ხოლო — E. ⁴⁷ ლოცვაჲ — E. ⁴⁸ ცისკრისაჲ+მეცხეულად E. ⁴⁹ ლიტანიად+და იტყოდნ დღეს ცხოვრებისა E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ სამხრისასა | ჟამისწირვად წესისაებრ E. ⁵² დღესასწაულისაჲ+და E. ⁵³ ~ პირველ პავლე E. ⁵⁴ მერმე | შემდგომად E. ⁵⁵ აღილუაჲ ... კვრიაკისა — BC | ეგრეთვე სახარებაჲ E. ⁵⁶ ხოლო — E. ⁵⁷ დახუდეს | იყოს E. ⁵⁸ პარასკევსა ... დასდებელნი | უფალო დაღადავსა პირველ E. ⁵⁹ დღესასწაულისა E. ⁶⁰ ორ-ორჯერ E. ⁶¹ ხოლო | და მერმე E. ⁶² ლაზარესი E. ⁶³ თითოჲსჯერ BCE. ⁶⁴ ზედა — E. ⁶⁵ და ... წარიკითხნენ — E. ⁶⁶ საკითხავნი | საწინასწარმეტყულონი E. ⁶⁷ პირველ E. ⁶⁸ მერმე | შემდგომად E. ⁶⁹ დღესასწაულისანი | ხარებისანი E. ⁷⁰ აღასრულონ E. ⁷¹ სიწმიდისა — E. ⁷² განახლებაჲ F. ⁷³ უფალ BC. ⁷⁴ ზედა — BCDE. ⁷⁵ ეჲმ ო — E. ⁷⁶ დღესასწაულისა — E. ⁷⁷ ~ საკითხავი და ⁷⁸ და — E. ⁷⁹ და — E. ⁸⁰ ესე — E. ⁸¹ აღდგომა CE. ⁸² მიწყალე და — E. ⁸³ დღესასწაულისანი | ხარებისანი E+და მუკლი ორ-ორჯერ ლაზარესთა თითოჲსჯერ E. ⁸⁴ ლაზარესნი... ხარებისა — E. ⁸⁵ დღესასწაულისა ... სახარებაჲ — E. ⁸⁶ პავლ BEF.

აღლელუიად ხარებისად. სახარება პირველად¹ ხარებისად და² მერმე ლაზარესი.³ უკუეთუ ორ-
ნი⁴ დიაკონნი იყვნენ,⁵ ერთმან⁶ ხარებისად წარი-
კითხოს⁷ და მერმე⁸ თქუას:⁹ „სიბრძნით აემარ-
თენით¹⁰ და ისმინეთ წმიდისა სახარებისად.“ ხო-
ლო¹¹ მეორემან დიაკონმან თქუას „თავისაგანი
იოვანესი, წმიდისა¹² სახარებისა საკითხავი“ და
Bv წარიკითხოს¹³ ლაზარესი. უკუეთუ | კულა¹⁴ ერთ-
სა¹⁵ ეგულებოდის ორთავე¹⁶ წარიკითხვად, რა-
ჟამს¹⁷ გარეშე საკურთხეველისა¹⁸ წარიკითხოს¹⁹
ხარებისად, შინაგან²⁰ საკურთხეველისა²¹ თქუას²²
მღდელმან „სიბრძნით აემართენით²³ და²⁴ ის-
მინეთ წმიდისა სახარებისად“ და²⁵ დიაკონმან
„თავისაგანი იოვანესი წმიდისა სახარებისა²⁶ სა-
კითხავი“.²⁷ ამით წესითა, რომელსაცა²⁸ დღესა
Dv ვნების²⁹ კურიაკისასა³⁰ დახუდეს ხარებად,³¹ წა-
რიკითხნენ³² სახარებანი დღესასწაულისა³³
და დღისა³⁴ თჳსაგან³⁵ კიდეს კიდე³⁵ და არა
შეერთებულად.*
უწყება³⁶ ჯერ არს, უკუეთუ ხარება³⁷
ბზობასა მიხუდეს,³⁸ მწუხრი³⁹ შაბათსა ლაზა-
რობისასა შემდგომად (1) „ნეტარ⁴⁰ არს კაცისა“ |
Fv აღიღონ უფალო ღაღადყავი და პირველად⁴¹ თქუ-
ნენ⁴² ხარებისანი ორ-ორჯელ და⁴³ მერმე ბზობი-
სანი.⁴⁴ ეგრეთვე დიდებასა.⁴⁵ ზედა ხარებისად და
იქმნას შესლვა მღდელისად და ითქუას წარდ-
გომად: (2) „უფალი სუფევს,⁴⁶ შუენიერება“
და⁴⁷ იკითხნენ საკითხავნი პირველად ხარებისანი
ღ⁴⁸ და მერმე ბზობისანი ღ,⁴⁹ სტიქარონად ბზო-
ბისანი. ლიტანიისად⁵⁰ პირველად ბზობისად. და⁵¹

დიდებასა ზედა ხარებისად.⁵² ცისკრად ღმერ-
თი უფალსა ზედა: „დღეს ცხორებისა ჩუენისა,“
დიდებასა ზედა ბზობისად.⁵³ | „შენ⁵⁴ თანა დაფ-
ლულნი.“ | კანონი და⁵⁵ იბაკო ბზობისად. საკი-
თხავი ხარებისად. წარდგომად სახარებისად,
კმა⁵⁶ ო:⁵⁷ (3) „პირითა ყრმათა ჩჩულ.“ დასდე-
ბელი: „უფალო უფალო⁵⁸ ჩუენო, ვითარ საკურ-
ველი“. (4) და⁵⁹ „ყოველი სული აქებდით“. (5)
სახარება ბზობისად და⁶⁰ მიწყალე, გალობანი
უწინა ხარებისანი და მერმე ბზობისანი, ორთავე
გალობათა⁶¹ დასდებლები⁶² ორ-ორჯელ.⁶³ განძ-
ლიერდასა ზედა⁶⁴ იბაკო ბზობისად⁶⁵ და სა-
კითხავი ბზობისად. ღაღადყავსა ზედა⁶⁶ იბა-
კო⁶⁷ ხარებისად. აქებდითსა⁶⁸ პირველად ხა-
რებისანი და მერმე ბზობისანი, დიდებასა ზედა
ხარებისად.⁶⁹ დიდება მალალოთა, წმოდო ღმერ-
თო, ლიტანიისად და განვიდენ⁷⁰ ლიტანიად.⁷¹ და
ვითარცა კუალად⁷² მოიქცენ, ითქუას⁷³ კუერექსი
ზეგარდამო და განუტეონ⁷⁴ ერი. სამხრად
ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსაარება
უფლისა“, (6) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშო-
ბელისადათა“, (7) „უფალი სუფევს, შუენიერება“. „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი
იმევ ქალწულისაგან გიგა.“ (8) „მოვედით, უგა-
ლობდეთ უფალსა,“ „დღეს ცხორებისა ჩუენისა.“
დიდებასა⁷⁵ ზედა იბაკო და წმიდო ღმერთო. წარდგომად ბზობისად,⁷⁶ კმა⁷⁷ ო: „კურთხეულ
არს მომავალი სახელითა უფლისა“. (9)
| დასდებელი: „აუვარებდით⁷⁷ უფალსა, რამეთუ
კეთილ.“ (10) პავლე⁷⁸ პირველად ხარებისად

Cv
A195r

Bv

D176

* „იესუ ქრისტე, მიკსენ ამის წიგნისაგან“ B202v.

¹ პირველ E. ² და მერმე შემდგომად E. ³ ლაზარესი+ხოლო E. ⁴ ~ დიაკონნი ორნი E. ⁵ იყვნენ+სახარებანი ორთავე
თითო E. ⁶ ერთმან პირველმან E. ⁷ წარიკითხოს საკურთხეველსა გარეშე E. ⁸ მერმე მეორემან E. ⁹ თქუას+საკურ-
თხეველსა ზედა E. ¹⁰ აღმერთენით C. ¹¹ ხოლო და C, ხოლო... თქუას — E. ¹² წმიდისა... და — E. ¹³ იკითხოს
E. ¹⁴ კულა — E. ¹⁵ ~ ორთავე ერთსა ეგულებოდის E. ¹⁶ ორთავე BC. ¹⁷ რაჟამს — E. ¹⁸ საკურთხეველისა — E.
¹⁹ წარიკითხოს — E. ²⁰ შინაგან გნა E. ²¹ საკურთხეველისა — E. ²² ~ მღდელმან თქუას E. ²³ აღმართენით C+შინა-
გან E. ²⁴ და... საკითხავი მანვე წარიკითხოს იგიცა E. ²⁵ და — C. ²⁶ სახარებისად E. ²⁷ საკითხავი — A. ²⁸ რო-
მელსა E. ²⁹ ვნების — E, ვნებისა F. ³⁰ კურიაკისასა — E. ³¹ ხარება — E. ³² წარიკითხნენ — E. ³³ დღესასწაულისა-
ცა... დღისა — E. ³⁴ თჳსაგან+და C, +იკითხონ E. ³⁵ კიდეს კიდე — E. ³⁶ უწყება... არს — E. ³⁷ ხარება — E.
³⁸ მიხუდეს დახუდეს E. ³⁹ მწუხრი... და ითქუას ყოველივე სწორად E. ⁴⁰ ნეტარად AD. ⁴¹ ~ ორ-ორჯელ პირვე-
ლად ხარებისად E. ⁴² თქუენ — E. ⁴³ და მერმე შემდგომად E. ⁴⁴ ბზობისად E. ⁴⁵ დიდებასა... ითქუას საკითხავნი E.
⁴⁶ სუფევს E. ⁴⁷ და... ღ-ნი — E. ⁴⁸ ღ-ნი BCE] სამნი F. ⁴⁹ ღ-ნი BCE] სამნი F. ⁵⁰ ლიტანიისად CDF, ლიტანიისად...
ბზობისად — E. ⁵¹ და — BC. ⁵² ხარებისად+ლიტანიისად პირველად ბზობისად დიდებასა ხარებისად E. ⁵³ ბზობისად...
თანა E. ⁵⁴ შენ ჩუენ C. ⁵⁵ და — E. ⁵⁶ კმა — EF. ⁵⁷ ო — E. ⁵⁸ უფალო ღმერთო ABE. ⁵⁹ და — E. ⁶⁰ და — CE.
⁶¹ გალობათა — E. ⁶² დასდებელი EF. ⁶³ ორ-ორჯელ E. ⁶⁴ ზედა — E. ⁶⁵ ბზობისად — E. ⁶⁶ ზედა — EF. ⁶⁷ იბაკო E.
⁶⁸ აქებდითსა... ლიტანიისად და ეგრეთვე ჟამსა დასრულებასა E. ⁶⁹ ხარებისად+და BCEF. ⁷⁰ განვიდეს D.
⁷¹ ლიტანიად D. ⁷² კუალად — CE. ⁷³ ითქუას] ყონ E. ⁷⁴ განუტეონ B. ⁷⁵ დიდებასა... იბაკო — E. ⁷⁶ ბზობისად — E.
⁷⁷ კმა — E. ⁷⁸ აუვარებდით BCDE, აუვარებდი F. ⁷⁹ პავლე F.

(1) ფს. 1,1. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 8,3. (4) ფს. 8,2. (5) ფს. 150,6. (6) ფს. 91,2. (7) ფს. 92,1. (8) ფს. 94,1.
(9) ფს. 117,26. (10) ფს. 117,1.

F168

და¹ მერმე ბზობისაჲ. ალილუიამ Σ :² „გარდამოკდეს³ ვითარცა წჳმამ“. (1) სხუამ:⁴ უგალობლით⁵ უფალსა გალობითა ახლითა“. (2) სახარებაჲ პირველად⁶ | დღესასწაულისაჲ და მერმე ბზობისაჲ, თჳსაგან თჳთოეული,⁷ ვითარცა⁸ ზემოწერილ⁹ არს.*

და¹⁰ ეგრეთვე¹¹ უკუეთუ მიხუდეს ხარებაჲ¹² დიდსა ორშაბათსა,¹³ გინა დიდსა სამშაბათსა, გინა დიდსა ოთხშაბათსა, ითქუნენ¹⁴ დასდებელნი ხარებისანი და მერმე¹⁵ დღისანი¹⁶ და¹⁷ ცი ს კ რ ა დ გალობანი დღესასწაულისანი და ხუედრნი დღისანი.¹⁸ ხოლო¹⁹ საკითხავი ხარებისაჲ. ჟამნი ილოცნენ, ვითარცა პირველ²⁰ დაიწერა უკანონოდ, სამჟამისაჲ და შუადღისაჲ ერთად. მ წ უ ხ რ ს ა დასდებელნი დღესასწაულისანი და დღისანი და საკითხავნი ხარებისანი და დღისანი. წმიდაო ღმერთოჲ. წარდგომაჲ ხარებისაჲ და²¹ პავლე.²² ალილუიამ. ეგრეთვე სახარებაჲ დღესასწაულისაჲ და დღისაჲ, თჳსაგან თჳთოეული.²³ და | აღესრულოს | ჟამისწირვამ წმიდისა²⁴ იოვანე²⁵ ოქროპირისაჲ.

C147
A195v

ხოლო უკუეთუ მიხუდეს²⁶ ხარებაჲ დიდსა ხუთშაბათსა,²⁷ | წინადლით²⁸ ოთხშაბათისა²⁹ მწუხრსა თქუნენ³⁰ დასდებელნი დღესასწაულისანი და დღისანი, და წარიკითხნენ პირველად საკითხავნი | დღისანი და მერმე ხარებისანი. და | იქმნას წესი³¹ სიწმიდის³² განახლებისაჲ³³ და სახარებაჲ დღისაჲ. ხოლო³⁴ ცი ს კ რ ა დ შემდგომად³⁵ დაწესებულთა ით-

ქუას ღმერთი უფალი კმამ³⁶ Σ ³⁷ და³⁸ ზედა: „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“. დიდებაჲ.³⁹ „რაჟამს დიდებულნი მოწაფენი.“⁴⁰ და⁴¹ თქუან იბაკომ დღესასწაულისაჲ: „გნატრიტ⁴² შენ“ და⁴³ იკითხონ⁴⁴ საკითხავი ხარებისაჲვე⁴⁵ ოქროპირისაჲ და⁴⁶ მერმე წარდგომაჲ სახარებისაჲ დღესასწაულისაჲვე.⁴⁷ და (3) „ყოველი⁴⁸ სული.“ სახარებაჲ⁴⁹ ლუკამისი:⁵⁰ (4) „აღდგა⁵¹ მარიამ.“⁵² (5) მერმე მიწყალე და⁵³ იწყონ თქუმად⁵⁴ გალობათა,⁵⁵ ხარებისათა⁵⁶ პირველად⁵⁷ და მერმელა⁵⁸ დღისათა.⁵⁹ განძლიერდასა ზედა⁶⁰ იბაკომ⁶¹ დღისაჲ და საკითხავიცა⁶² ხუთშაბათისაჲვე.⁶³ დაღაღყავსა ზედა⁶⁴ იბაკომ⁶⁵ დღესასწაულისაჲვე.⁶⁶ აქებდითსა⁶⁷ დასდებელნი ხარებისანი | და მერმელა დღისანი. დიდებასა ზედა | ხარებისაჲ, „დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთისა“ და აღასრულონ ჟამი. ხოლო⁶⁸ მეოთხესა ჟამსა პრეკონ და ილოცნენ ჟამნი და იკითხნენ შუადღისა⁶⁹ საწინაწარმეტყველონი და მერმელა პრეკონ მწუხრისაჲ და შეკრბენ ნათლისმცემელისა ეკლესიასა ანუთუ⁷⁰ სხუასა მახლობელად⁷¹ მდგომარესა⁷² ტაძარსა⁷³ და თქუან აკურთხევისი და⁷⁴ უფალო დაღაღყავი და⁷⁵ დასდებელნი დიდისა ხუთშაბათისანი.⁷⁶ და⁷⁷ იქმნას⁷⁸ შესლვაჲ მღვდელისაჲ და⁷⁹ იკითხნენ⁸⁰ საკითხავნი დღისანი. და⁸¹ მერმე⁸² ითქუას⁸³ წარდგომაჲ, და⁸⁴ პავლე⁸⁵ და⁸⁶ ალილუიამ⁸⁷ და⁸⁸ სახარებაჲ – ყოველი დიდისა⁸⁹ ხუთშაბათისაჲ.⁹⁰ და ვითარცა დასრულდეს სახარებაჲ, იწყონ

Dv
Fv

* მინაწერი ასომთ.: „გამ, ბოროტნი გარემოხსნი“ B, „ლოცვა ყავთ“ B203r.

¹ და მერმე შემდგომად E. ² Σ – E. ³ გარდამოკდეს... ახლითა – F, გარდამოკდა EF. ⁴ სხუამ] დასდებელი C. ⁵ უგალობლით F. ⁶ პირველად... თითოეული] ეგრეთვე კიდეს-კიდე E. ⁷ თითოეული BCEF. ⁸ ვითა E. ⁹ ზემოწერილ არს] ზემო სწერია E. ¹⁰ და – E. ¹¹ ეგრეთვე – E. ¹² ხარებაჲ... ხარებისანი] ვნების კჳრიაკისა დღეთა პირველად ყოველი დღესასწაულისაჲ ითქუოდის E. ¹³ ორშაბათსა] ხუთშაბათსა F. ¹⁴ თქუნენ C. ¹⁵ მერმე] შემდგომად E. ¹⁶ დღისაჲ E. ¹⁷ და – D, და... ოქროპირისაჲ – E. ¹⁸ დღისანი – BCE. ¹⁹ ხოლო – C. ²⁰ პირველ – F. ²¹ და – BEF. ²² პავლე F. ²³ თითოეული BEF. ²⁴ წმიდისა – E. ²⁵ იოვანე – AD. ²⁶ მიხუდეს... დიდსა – E. ²⁷ ხუთშაბათსა+იყოს მწუხრსა E. ²⁸ წინადლით – E. ²⁹ ოთხშაბათისა – E, ოთხშაბათსა F. ³⁰ ითქუნენ CE, თქუნენ... ხარებისანი და – E. ³¹ წესი – E. ³² სიწმიდისა BCDF, სიწმიდის – E. ³³ განახლებაჲ E. ³⁴ ხოლო – CE. ³⁵ შემდგომად... ითქუას – E. ³⁶ კმამ – BCEF. ³⁷ Σ – EF. ³⁸ და – E. ³⁹ დიდებასა E. ⁴⁰ მოწაფენი] მკ. E. ⁴¹ და] კანონი არა E. ⁴² გნატრის F. ⁴³ და – E. ⁴⁴ იკითხონ – E. ⁴⁵ ხარებისაჲ CE+იოვანე E. ⁴⁶ და მერმე – E. ⁴⁷ დღესასწაულისაჲ E. ⁴⁸ ყოველი სული – E. ⁴⁹ სახარებაჲცა E. ⁵⁰ ლუკამისი – E. ⁵¹ აღდგა... მერმე – E. ⁵² მარიამ+და BCEF. ⁵³ და იწყონ – E. ⁵⁴ ~ გალობათა თქუმად BCF, თქუმად – E. ⁵⁵ გალობანი E. ⁵⁶ ხარებისანი E. ⁵⁷ პირველად – E. ⁵⁸ მერმელა – E. ⁵⁹ დღისანი E+დასდებელი ორგანიტე E. ⁶⁰ ზედა – E. ⁶¹ ~ დღისაჲ იბაკომ E. ⁶² კითხვაცა B, საკითხავი E. ⁶³ ხუთშაბათისაჲვე A] დღისაჲ E. ⁶⁴ ზედა – DE. ⁶⁵ იბაკომ – E. ⁶⁶ დღესასწაულისაჲ E. ⁶⁷ აქებდითსა... ჟამი] შემდგომითი-შემდგომად აღესრულოს ცისკრისაჲ E. ⁶⁸ ხოლო] და E. ⁶⁹ შუადღისა – E. ⁷⁰ ანუ E. ⁷¹ მახლობელსა E. ⁷² მდგომარესა – E. ⁷³ ტაძარსა – E. ⁷⁴ და – E. ⁷⁵ და... დიდისა – E. ⁷⁶ ხუთშაბათისაჲ E. ⁷⁷ და – E. ⁷⁸ იქმნას – E. ⁷⁹ და – E. ⁸⁰ იკითხნენ – E. ⁸¹ და – E. ⁸² მერმე] მე B] შემდგომად E. ⁸³ ითქუას – E. ⁸⁴ და – BCF. ⁸⁵ პავლე E. ⁸⁶ და – BE. ⁸⁷ ალილუიამ+ფსალმუნი E. ⁸⁸ და – E. ⁸⁹ დიდისა... თქუმად] დღისაჲ ითქუას შემდგომად სახარებისა მეყსეულად E. ⁹⁰ ხუთშაბათისა A. (1) ფს. 71,6. (2) ფს. 95,1 ან 97,1. (3) ფს. 150,6. (4) ლუკ. 1,39. (5) ფს. 50,3.

Cv
A196r

B204

თქუმაღ: „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“ და¹ განვი-
დენ² ლიტანიითა³ და წმიდითა სახარებითა და
კერეონებითა და მიჰმართონ ტაძარსა წმიდი-
სა ღმრთისმშობელისასა. ხოლო⁴ ვითარცა ეკ-
ლესიად შევიდენ, | თქუან⁵ დიდება და⁶ იბაკო
ხარებისა და ვითარცა⁷ დასრულდეს, მეყსეუ-
ლად კუალად | აღიღონ უფალო დაღადყავი და
თქუენ დასდებელნი ხარებისანი და მეყსეულად
კუერეჟი წმიდაო ღმერთოჲსა და წმიდაო ღმერ-
თოჲ.⁸ წარდგომაჲ⁹ და¹⁰ პავლე და¹¹ ალილუიად
და სახარებაჲ – ყოველი¹² ხარებისა და იწყონ¹³
ჟამისწირვად¹⁴ წმიდისა ბასილისი.¹⁵ *

ეგრეთვე¹⁶ უკუეთუ დიდსა¹⁷ პარასკევსა და-
ხუდეს¹⁸ ხარებაჲ, დიდსა ხუთშაბათსა¹⁹ მწუხ-
რი წინაჲსწარ ითქუენ დასდებელნი²⁰ და სა-
კითხავნი დღისანი და შემდგომად დღესას-
წაულისანი.²¹ ხოლო²² დიდსა²³ პარასკევსა
ცისკრად²⁴ შემდგომად დაწესებულთა თქუან
ღმერთი უფალი, კმაჲ²⁵ ო²⁶ და ზედა²⁷ „დღეს
ცხორებისა ჩუენისა“, დიდებასა ზედა დღისაჲ
და ესრეთა²⁸ იქმნას²⁹ განგებაჲ დიდისა³⁰ პა-
რასკევისაჲ წესისაებრ თჳსისა.³¹ ხოლო ვითარ-
ცა დასრულდეს,³² დასდებლები, თქუან³³ იბა-
კოჲ:³⁴ „რომელი ჩუენთჳს³⁵ ჯუარს-ეცუ“ და³⁶
საკითხავი პარასკევისაჲ | და³⁷ მერმე³⁸ მო-
მიქსენე და³⁹ წარდგომაჲ: (1) „განიყვეს სამო-
სელი ჩემი.“⁴⁰ და⁴¹ სახარებაჲ, მიწყალე და⁴²
შემდგომი განგებაჲ ხარებისაჲ და გალობანი
ხარებისანი⁴³ და ზუედრნი დღისანი და ნეშტნი⁴⁴
სახარებანი წესისაებრ. აქებდითსა. ეგრეთვე დი-

დებაჲ მალალთაჲ და სახარებაჲ⁴⁵ წესისაებრ
და⁴⁶ აღასრულონ⁴⁷ ჟამი ცისკრისაჲ.⁴⁸ ხოლო
ჟამსა⁴⁹ მესამესა დაჰრეკონ⁵⁰ სარეკელსა⁵¹ და
აღასრულონ წესი ათორმეტთა⁵² ლოცვისაჲ და
მერმე⁵³ ჰრეკონ მწუხრისაჲ და წარვიდენ
დიდისა⁵⁴ ეკლესიისა⁵⁵ მახლობელსა ეკლესიასა
და იგალობონ ყოველი განგებაჲ დიდისა პა-
რასკევისაჲ. დასდებელნი,⁵⁶ საკითხავნი,⁵⁷ პავ-
ლე, ალილუიად, სახარებაჲ და ესრეთ განვიდენ
ლიტანიითა და⁵⁸ იტყვიან:⁵⁹ „დღეს ცხორე-
ბისა ჩუენისა თავი ტ.“⁶⁰ და წარვიდენ დიდ-
სა ეკლესიასა ღმრთისმშობელისასა და⁶¹ თქუან
ყოველი განგებაჲ ხარებისაჲ და წირონ ჟა-
მი⁶² | წმიდისა⁶³ | იოვანე ოქროპირისაჲ. ხოლო
სერობისად თქუენ⁶⁴ გალობანი⁶⁵ ღმრთის-
მშობელისანი და უმეტესი⁶⁶ არარაჲ.⁶⁷

ხოლო | უკუეთუ კულა⁶⁸ დიდსა⁶⁹ შაბათსა
მიხუდეს⁷⁰ ხარებაჲ,⁷¹ პარასკევსა მწუხრი⁷² შემ-
დგომად დღისა საკითხავთა წარიკითხნენ⁷³ ხა-
რებისანიცა⁷⁴ და აღესრულონ სიწმიდისა⁷⁵ გა-
ნახლებაჲ⁷⁶ წესისაებრ დიდისა⁷⁷ პარასკევისა.⁷⁸
ცისკრად⁷⁹ თქუან⁸⁰ ღმერთი უფალსა ზედა
კმაჲ⁸¹ ო და⁸² | „შუენიერმან⁸³ იოსებ ძე.“ დიდე-
ბაჲ; „დღეს ცხორებისა ჩუენისა.“ კანონი დღე-
სასწაულისაჲ, ვითარცა⁸⁴ ზემოდაწერილ⁸⁵ არს
და⁸⁶ მერმე⁸⁷ იბაკო და⁸⁸ საკითხავი⁸⁹ მისივე⁹⁰
და⁹¹ მერმე „განიღჳძე“ და⁹² წარდგომაჲ და „ყო-
ველი სული აქებ.“ და⁹³ სახარებაჲ: (2) „აღდგა
მარიამ და წარვი.“ მერმე⁹⁴ მიწყალე და გა-
ლობანი⁹⁵ ხარებისანი და დიდისა⁹⁶ შაბათისანი.

C148
Bv

A196v

E130

F169

D177

* „უფალო ღმერთო, მომეც ძალი და თენაჲ“ B204r. ** E ნუსხაში ფოტოს ერთი გვერდი მოჭრილია 130r.

¹ და – E. ² განვიდენ | წარვიდენ E. ³ ლიტანიითა... მიჰმართონ – E. ⁴ ხოლო... შევიდენ | და შერაჲ-ვიდენ E. ⁵ თქუან – E. ⁶ და – E. ⁷ ვითარცა... მეყსეულად | და შემდგომად E. ⁸ ღმერთოჲ და E. ⁹ წარდგომაჲ... სახარებაჲ E. ¹⁰ და – BC. ¹¹ და – C. ¹² ყოველი+განგებაჲ E. ¹³ იწყონ F | იწიროს D | აღასრულონ E. ¹⁴ ჟამისწირვად DE. ¹⁵ ბასილისსა C. ¹⁶ ეგრეთვე | ხოლო E. ¹⁷ დიდსა E. ¹⁸ დახუდეს... ითქუენ | ანუ შაბათსა ანუ კჳრიაკესა მიხუდეს E+პირველ E. ¹⁹ ხუთშაფათსა BCEF. ²⁰ ~ დღისაჲ დასდებელი და საკითხავი E. ²¹ დღესასწაულისანი | ხარებისაჲ E. ²² ხოლო – E. ²³ დიდსა – E. ²⁴ ცისკრად – E. ²⁵ კმაჲ – CE. ²⁶ ო – E. ²⁷ ზედა – E. ²⁸ ესრეთ E. ²⁹ იქმნას – E. ³⁰ დიდი-სა | წმიდისაჲ AD – E. ³¹ თჳსისა... ვითარცა – E. ³² დასრულდენ B, ~ დასდებელი დასრულდეს E. ³³ თქუან – E. ³⁴ იბაკოჲ+ო E. ³⁵ ჩუენთას – C. ³⁶ და – E. ³⁷ და – E. ³⁸ მერმე – E. ³⁹ და – E. ⁴⁰ ჩემი+და D. ⁴¹ და – BCEF. ⁴² და... და – E. ⁴³ ~ დღისანი და ხარებისანი და ზუედრნი E. ⁴⁴ ნეშტნი... და | შემდგომი E. ⁴⁵ ~ წესისაებრ სახარე-ბაჲ BCEF, სახარებაჲ – E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ აღესრულონ E. ⁴⁸ ცისკრისაჲ – E. ⁴⁹ ~ მესამესა ჟამსა E. ⁵⁰ ჰრეკონ E. ⁵¹ სარეკელსა | ძელსა E. ⁵² ათორმეტთა E. ⁵³ მერმე | შემდგომად E. ⁵⁴ დიდისა – E. ⁵⁵ ეკლესიისა – E. ⁵⁶ დასდე-ბელი E. ⁵⁷ საკითხავი E+წარდგომაჲ E. ⁵⁸ და – E. ⁵⁹ იტყვიან C, – E. ⁶⁰ თავი ტ – E. ⁶¹ და... დაღადყავსა – E. ⁶² ჟამი | ჟამისწირვად E. ⁶³ წმიდისა – E. ⁶⁴ ითქუენ F. ⁶⁵ გალობანი+წმიდისა F. ⁶⁶ უმეტესი | მეტი E. ⁶⁷ არარაჲ+ხოლო BCD. ⁶⁸ კულა – BCE. ⁶⁹ დიდსა – E. ⁷⁰ მიხუდეს | დახუდეს E. ⁷¹ ხარებაჲ – E. ⁷² მწუხრისა E. ⁷³ წარიკითხნენ – E. ⁷⁴ ხარებისა+საკითხავი E. ⁷⁵ სიწმიდისა – E. ⁷⁶ განახლებაჲ F. ⁷⁷ დიდისა – E. ⁷⁸ პარასკევისა – E. ⁷⁹ ცისკრად – C. ⁸⁰ თქუან – E. ⁸¹ და – BCEF. ⁸² შუენიერმა E. ⁸³ ვითა E. ⁸⁴ ზემოწერილ BCE. ⁸⁵ და – E. ⁸⁶ მერმე – E. ⁸⁷ და – F. ⁸⁸ საკითხავი | კითხვაჲ E. ⁸⁹ მისივე – E. ⁹⁰ და – E. ⁹¹ და... და – E. ⁹² და – E. ⁹³ მერმე – E. ⁹⁴ გალობანი+ორნივე E. ⁹⁵ დიდისა – E. ⁹⁶ შაფათისანი B+ორ-ორჯელ E.

(1) ფს. 21,19,1. (2) ლუკ. 1,39,56.

- განძლიერდასა ზედა¹ იბაკოა² დიდისა შაბათისა³ და⁴ საკითხავი ნოსელისა⁵ დიდისა შაბათისა⁶. ღალადყავსა⁷ ზედა იბაკოა ხარებისა⁸. აქებდითსა⁹ ორისავე¹⁰ | დასდებულნი და მერმე იქმნას შესლვა¹¹ მდღელისა¹² და¹³ ითქუას¹⁴ წარდგომა¹⁵ და¹⁶ საკითხავი და¹⁷ პავლე¹⁸, ალილუიამ, სახარება¹⁹, კუერექსი მოგუმადლენთა²⁰ და აღასრულონ ჟამი. მწუხრი. უფალო ღალადყავსა თქუენ²¹ დასდებულნი დიდისა შაბათისანი²² და ხარებისანი. და²³ | შევიდენ მდღელნი საკურთხეველად და იკითხნენ საკითხავნი დიდისა შაბათისანი და ორნი პავლენი: დიდისა²⁴ და ხარებისა²⁵. ალილუიამსა წილ: (1) „აღდეგ, ღმერთო,²⁶ განსაჯე ქუეყანა.“ სახარება²⁷ „მწუხრი შაბათი“ და²⁸ ვითარცა²⁹ დასრულდეს, კუალად თქუას „სიბრძნით აემართენით“ და სხუამან დიაკონმან წარიკითხოს³⁰ ხარებისა³¹ და აღესრულოს ჟამისწირვამ წმიდისა ბასილისი.³²
- ხოლო უკუეთუ დიდსა³³ კურიაკესა მიხუდეს ხარება³⁴, შაბათსა³⁵ მწუხრი უფალო ღალადყავსა წინააღმართ³⁶ ითქუმოდან³⁷ | დღისანი და მერმე³⁸ ხარებისანი³⁹ და⁴⁰ შემდგომად საკურთხეველად აღსლვისა⁴¹ თქუას რამ დიაკონმან სიბრძნით, წარიკითხოს დიდისა საკითხავთაგან⁴² პირველი⁴³ საკითხავი: „დასაბამად⁴⁴ ქმნა ღმერთმან“ | და ამისა⁴⁵ შემდგომად სამინი⁴⁶ ხარებისანი და ესრეთლა⁴⁷ | კუალად შაბათისანივე⁴⁸ წესისაებრ⁴⁹ თვისისა და შემდგომი განგება⁵⁰ ჩუეულებისაებრ. ხოლო შემდგომად წმიდისა ჟამისწირვისა⁵¹ შევიდენ⁵² ძმანი⁵³ ტრაპეზსა⁵⁴ და მიიღონ საზრდელი მადლობით.⁵⁵
- ხოლო ჟამსა მესამესა ღამისასა ირეკოს⁵⁶ და⁵⁷ შეკრბენ ღმრთისმშობელისა ეკლესიასა და თქუენ დაწესებულნი და⁵⁸ ღმერთი უფალო, კმა⁵⁹ ო⁶⁰ და ზედა „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა.“ და მეყსეულად აღიზუნენ⁶¹ გალობანი ხარებისანი. განძლიერდასა ზედა იბაკოა და საკითხავი ოქროპირისა⁶². ღალადყავსა ზედა იბაკოა და წარდგომა⁶³ სახარებისა⁶⁴, კმა⁶⁵ ო: (2) „ახარებდით დღითი-ღღე მაცხოვარე.“ დასდებელი: (3) „უგალობდით უფალსა გალობითა ახლითა.“ და (4) „ყოველი სული“. სახარება⁶⁶ ლუკასი, ო⁶⁷ (5) „აღდეგ მარიამ“, მერმე (6) „მიწყალე“ და „კურთხეულარსი“⁶⁸ | და „აკურთხევედით“⁶⁹ და „ადიდებდით“, გამოავლინე, აქებდითი, „დიდება მალალოა“, წმიდაო ღმერთო. ლიტანიისა: „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა თავი არს“. და მეყსეულად⁷⁰ მდღელმან⁷¹ იცვალოს შესამოსელი სპეტაკი და აკუმიოს საკურთხეველსა⁷² ზედა და ყოველსა შინა⁷³ ეკლესიასა და დაჰკიდნეს⁷⁴ საცეცხურნი ზედა⁷⁵ საკურთხეველსა⁷⁶ და განვიდეს საკურთხეველისა კართა წინაშე და⁷⁷ თქუას კმა ო გუერდი: „ქრისტე აღდეგა მკუდრეთით...“ და⁷⁸ მიუგოს ერმან იგივე და ვითარცა წესისაებრ დაასრულოს⁷⁹ ესე, ითქუას კუერექსი და სანთელნი აღანთნენ და იყვონ თქუამდ გალობათა: „ღღესა მას⁸⁰ აღდგომისასა⁸¹ ვიხარებდეთ, ერნო“ და აჟამობონ წესი⁸² წმიდისა აღვსებისა⁸³. განძლიერდასა ზედა იბაკოა | აღდგომისა და საკითხავი: „საკუმილავსა ჩემსა.“ ღალადყავსა ზედა იბაკოა: „დაღაცათუ შთაჰკედ, უფალო.“ მერმე: „აღდგომა ქრისტესი ვიხილეთ“ – ესე სამგზის თქუან და შემდგომითი შემდგომად ყოველი განგება⁸⁴ წმიდისა კურიაკისა⁸⁵ აღესრულოს და იქმნას ამბორისყოფა და განუტეონ ერი. სამხრად ჟამის-

¹ ზედა – BE. ² ~ შაბათისა იბაკოა E. ³ შაფათისა B. ⁴ და საკითხავი... შაბათისა – BCEF. ⁵ ღალადყავსა ACD | და საკითხავი E. ⁶ ხარებისა+შემდგომად E. ⁷ ორისავე... მერმე – E. ⁸ და – D. ⁹ ითქუას – E. ¹⁰ და... და – E. ¹¹ და – C. ¹² პავლე F. ¹³ ითქუნეს E. ¹⁴ შაფათისანი B. ¹⁵ და შევიდენ... ხარებისა – E. ¹⁶ დიდისა BCEF. ¹⁷ ღმერთო | უფალო BCE. ¹⁸ და – E. ¹⁹ ვითარცა – E. ²⁰ წარიკითხოს E. ²¹ ბასილისისი C. ²² დიდსა – E. ²³ ხარება... მწუხრი – E. ²⁴ შაბათსა – C. ²⁵ წინააღმართ | პირველ E. ²⁶ ითქუმოდან დღისანი | დღისა ითქუას E. ²⁷ მერმე | შემდგომად E. ²⁸ ხარებისა E. ²⁹ და შემდგომად... საკითხავთაგან – E. ³⁰ აღსლვისა A. ³¹ საკითხავი E. ³² პირველ E. ³³ დასაბამად ქმნა ღმერთმან | დასდებულნი E. ³⁴ ამისა C, მისა BEF, მისა – E. ³⁵ სამინი – E. ³⁶ ესრეთლა – E. ³⁷ შაფათისანივე B. ³⁸ წესისაებრ... წმიდისა | და ყოველი წესი აღესრულოს მწუხრისა და E. ³⁹ ჟამისწირვისა E+და E. ⁴⁰ შევიდენ | წარვიდენ E. ⁴¹ ძმანი – E. ⁴² ტრაპეზად F. ⁴³ მადლობით – AD. ⁴⁴ პრეკოს C, პრეკონ F. ⁴⁵ და – E. ⁴⁶ და – E. ⁴⁷ კმა – CDF. ⁴⁸ ო... ზედა | ოხითა E. ⁴⁹ აიზუნენ BCEF. ⁵⁰ კმა ო – E. ⁵¹ ლუკასი ო – ABCDF. ⁵² კურთხეულარსი... ღმერთო | დასრულონ ყოველი წესი და თქუან E. ⁵³ აკურთხევისი C. ⁵⁴ მეყსეულად – E. ⁵⁵ ~ იცვალოს მდღელმან E. ⁵⁶ საკურთხეველსა... ეკლესიასა და | საკურთხეველი E. ⁵⁷ შინა – BC. ⁵⁸ დაჰკიდნენ E. ⁵⁹ ზედა – E. ⁶⁰ ~ და განვიდეს საკურთხეველსა E. ⁶¹ და – E. ⁶² და მიუგოს... ხარებისა იხ. შემდგ. გვ. | და ყოველი წესი ვითა სწერია, წინა ჰპოო, კურიაკისა აღესრულოს. სამხრად სახარება ერთმან მდღელმან პირველითანი წარიკითხოს და მერმე ხარებისა E. ⁶³ დასრულონ CEF. ⁶⁴ ამას B. ⁶⁵ აღდგომისასა F. ⁶⁶ წესი – A. (1) ფს. 81,8. (2) ფს. 95,2. (3) ფს. 95,1. (4) ფს. 150,6. (5) ლუკ. 1,39. (6) ფს. 50,3.

A197v

წირვასა ქრისტე აღდგამსა წილ და წმიდაო ღმერთო მსა | ესე: „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნა.“ წარდგომა: (1) „ესე არს დღე,¹ რომელ ქმნა.“ დასდებელი:² „აუარებდით³ უფალსა, რამეთუ კეთილ.“ (2) საქმე⁴ მოციქულთა პირველად წარიკითხოს ერთმან დიაკონმან. და მერმე მეორემან ხარებისა. აღილუიად აღვსებისა⁵ და შინაგან საკურთხეველისა⁶ ერთმან მღვდელმან წარიკითხოს: „პირველითგან იყო სიტყუაჲ,“ (3) და მეყსეულად თქუას დიაკონმან: „სიბრძნით აემართენით⁷ და ისმინეთ წმიდისა სახარებისაჲ“. და სხუამან მღვდელმან გარეშე საკურთხეველისა⁸ წარიკითხოს ხარებისა⁹ სახარებაჲ. და ესრეთ შემდგომითი შემდგომად¹⁰ აღესრულოს საღმრთო საიდუმლოჲ.¹¹ განიცადე: „ქორცი და¹² სისხლი¹³ ქრისტესი მოვიდოთ და უკუაჲ.“

Fv

| უკუეთუ კულა¹⁴ ორშაბათსა¹⁵ აღვსებისა¹⁶ დახუდეს¹⁷ ხარებაჲ, დიდსა კვრიაკესა მწუხრი უფალო ღალადყავსა თქუნენ დასდებელნი პირველად აღვსებისანი და მერმე¹⁸ ხარებისანი.¹⁹ და²⁰ შე-რაჲ-ვიდეს²¹ მღვდელი²² საკურთხეველად,²³ თქუან ფსალმუნი: „ვინ არს ღმერთი დიდ ვითარ ღმერთი.“ (4) დასდებელი: „აუწყე ერსა შენსა ძალი“ (5) და²⁴ მერმე საკითხავნი ხარებისანი და²⁵ მეყსეულად სახარებაჲ „და ვითარცა შემწუხრდა“ (6) და²⁶ მერმე კუერექსი ზეგარდამო და სტიქარონი²⁷ აღვსებისანი. ცისკრად ითქუას²⁸ რაჲ²⁹ „ქრისტე აღდგა“,³⁰ მეყსეულად³¹ ხარებისაჲ:³² „დღეს ცხორებისა“³³ ჩუენისა³⁴ თავი“ | და ესრეთღა გალობანი აღვსებისანი და ხარე-

Dv

ბისანი. | განძლიერდასა ზედა³⁵ იბაკოჲ აღვსებისა და³⁶ საკითხავი.³⁷ ღალადყავსა ზედა³⁸ – იბაკოჲ³⁹ ხარებისა და⁴⁰ წარდგომაჲ ხარებისა⁴¹ და⁴² სახარებაჲ⁴³ | ხარებისა საცისკროჲ:⁴⁴ „აღდგა მარიამ“ (7) და⁴⁵ მერმე „აღდგომაჲ⁴⁶ ქრისტესი ვიხილეთ.“ აქებდითსა⁴⁷ – აღვსებისანი და ხარებისანი და მერმე ქრისტე აღდგა და განუტეონ⁴⁸ ერი. სამხრად ფსალმუნთა ნაცვალნი⁴⁹ აღვსებისანი. წარდგომაჲ ხარებისაჲ:⁵⁰ „ახარებდით ღლითი დღე.“ (8) პავლენი ორნი: დღისა⁵¹ და⁵² ხარებისაჲ.⁵³ აღილუიად⁵⁴ ხარებისაჲ,⁵⁵ სახარებაჲ ორნი: დღისა⁵⁶ და ხარებისაჲ, არამედ⁵⁷ თუსავან თუთოეული,⁵⁸ ვითარცა⁵⁹ ზემო დაწერილ⁶⁰ არს. | და⁶¹ აღვსებისა⁶² კვრიაკესა⁶³ რომელსაცა დღესა შუდეულისასა⁶⁴ მიხუდეს ხარებაჲ,⁶⁵ ამას⁶⁶ წესსა ზედა აღესრულოს.

B206

Ev

Cv

A198r

ГЛАГОЛЪ СЪСЪЛЪСЪ БЪ. წმიდათა მოწამეთა, რომელნი გუთეთს⁶⁷ იწამნეს ორნი ზუცესნი ბათოჲ⁶⁸ და უირიკა,⁶⁹ ორთა ძეთა და ორთა ასულთა თანა⁷⁰ მათთა და არპლა⁷¹ მონაზონი. ხოლო ერისკაცნი, რომელნი იწამნეს მათ თანა, ესე არს სახელები მათი: ავიპა, კოსტა, აგია, უია, ელათრაქს,⁷² ისკოჲ, შილა, სიგი, სუირილილ,⁷³ | სუიმპლა,⁷⁴ თერთა,⁷⁵ ფილგა. ხოლო დედანი, რომელნი მათ თანა აღესრულნეს: ანნა, ალას, ბარკა, მუიკა,⁷⁶ მამიკა, უიკო,⁷⁷ ანიმამის.⁷⁸ ესენი იყვნეს უინდურიხოჲს⁷⁹ ზე⁸⁰ გუთთა⁸¹ მეფისა, მეფობასა ბერძენთა ზედა უვალენტინიანე⁸² და⁸³ ქრისტეს აღსარებისათჳს⁸⁴

F171

* „წმიდანო ყოველნი, მ[ე]ლ[ე]ს“ E. ** ბათოჲ] Ααθισιγ=Βαθισιγ. *** არპლა] Αρπυιαδ.

¹ დღე BCDEF. ² დასდებელი ... კეთილ – A. ³ აუარებდით ... კეთილ – A. ⁴ საქმე BCEF+წმიდათა BCEF. ⁵ ახუსებისა A. ⁶ საკურთხეველისა D. ⁷ აღმართენით C. ⁸ საკურთხეველსა B. ⁹ ხარებისა D. ¹⁰ შემდგომითი შემდგომად – E. ¹¹ საიდუმლო AD. ¹² და – BCE. ¹³ სისხლი – BCE. ¹⁴ კულა – BCE. ¹⁵ ორშაბათსა+იყოს მწუხრი პირველ ყოველი E. ¹⁶ ახუსებისასა AD, ახუსებისა E, აღვსებისა F. ¹⁷ დახუდეს ... და – E. ¹⁸ მერმე შემდგომად E. ¹⁹ ხარებისა E. ²⁰ და – E. ²¹ შე-რაჲ-ვიდეს F. ²² მღვდელი F. ²³ საკურთხეველად ... ფსალმუნი წარდგომა E. ²⁴ და მერმე აუწყე E. ²⁵ და – E. ²⁶ და მერმე ... და – E. ²⁷ სტიქარონი E. ²⁸ ითქუას – E. ²⁹ რა – E. ³⁰ აღდგა+და E. ³¹ მეყსეულად – D. ³² ხარებისა – E. ³³ ცხორება E+მიწყალე E. ³⁴ ჩუენისა ... ესრეთღა – E. ³⁵ ზედა – E. ³⁶ და – E. ³⁷ საკითხავი – E. ³⁸ ზედა – E. ³⁹ იბაკოჲ – E. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ ხარებისაჲ სახარებისა E. ⁴² და – E. ⁴³ სახარება – E. ⁴⁴ საცისკრო – E. ⁴⁵ და მერმე შემდგომად E. ⁴⁶ ადგომა E. ⁴⁷ აქებდითსა ... ერი და მიწყალე კუერექსი ხარის? და გაასრულონ ჟამი E. ⁴⁸ განუტეონ C. ⁴⁹ ნაცვალნი წილ E. ⁵⁰ ხარებისა – E. ⁵¹ დღისა – E. ⁵² და – E. ⁵³ ხარებისა – E. ⁵⁴ აღილუიად ... ხარებისა – F, აღანი E. ⁵⁵ ხარებისა – E. ⁵⁶ დღისა CDF, დღისა ... თუთოეული კიდის-კიდე E. ⁵⁷ არამედ ხოლო C. ⁵⁸ თითოეული BCF. ⁵⁹ ვითა E. ⁶⁰ ზემოწერილ C სწერია E. ⁶¹ და – C. ⁶² ახუსებისა F, – E. ⁶³ კვრიაკესა – E. ⁶⁴ ~ მიხუდეს ამის შუდეულისასა E. ⁶⁵ ხარებაჲ... ზედა ესრეთ E. ⁶⁶ ამასვე D. ⁶⁷ გუთეთს E. ⁶⁸ ბათი BC. ⁶⁹ უირიკა E. ⁷⁰ ~ მათ თანა E. ⁷¹ არალა E, არაპლა F. ⁷² ელათრაქს A. ⁷³ სვირილილ C, სვირილილ D, სვირიპლ E. ⁷⁴ სკიმპლა BCE. ⁷⁵ თერთა BCEF. ⁷⁶ მუიკა E, მოიკა F. ⁷⁷ უვიკო C თოკო E. ⁷⁸ ანმამის E. ⁷⁹ უინდურიხოჲს C, უინდურიხაჲს E. ⁸⁰ ზე – B. ⁸¹ ~ გუთთა მეფისა ზე ზმ F BCEF. ⁸² უვალენტინიანე BCDF, უვალენტინიანისა E. ⁸³ და – BC. ⁸⁴ აღსარებისათჳს F.

(1) ფს. 117,24. (2) ფს. 117,1. (3) იოანე 1,1. (4) ფს. 76,17. (5) ფს. 76,15. (6) იოანე 20,19-25. (7) ლუკ. 1,39. (8) ფს. 95,2.

- ცეცხლისა¹ მიერ² გვრგვნი წამებისა დაიდგეს,³ რამეთუ ბრძანებითა უინღურიხოფისთა⁴ დაწუნეს ეკლესიასა შინა, რომელსა⁵ შინა დაიწუნეს სსუანიცა მრავალნი ქრისტიანენი, რომელნი მისრულ იყვნეს შესაწირავითა მასვე⁶ ეკლესიასა და⁷ ამათვე ზემოკსენებულთა წმიდათა თანა სრულ იქმნეს,⁸ რამეთუ ნაცვალად შესაწირავთა თავნი თვსნი შეწირნეს ღმრთისა მსხურპლად | უბიწოდ და⁹ საკუერთხად წმიდად და სულად სურნელად¹⁰ და გვრგვნი ღიღებისა დაიდგეს.¹¹
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა: მანოელ,¹² საბინე, კოდრატე და თევდოსისი და ქსენება სტეფანე ქსელინელისა.
- | **ԳԵՊԼԸ ԲՇԽԼԸ ԿԵ.** წმიდათა მოწამეთა იოვანე და ბარუქიო¹³ სპარსისა.¹⁴
- ԳԵՊԼԸ ԲՇԽԼԸ ԿԻ.** წმიდისა მოწამისა მატრონა თესალონიკელისა. ესე მკევალი იყო დედაკაცისა ვისმე ჰურიისა,¹⁵ რომლისა სახელი პავტილა. ხოლო ცნა დედოფალმან¹⁶ მისმან | ვითარმედ ქრისტიანე არს, რამეთუ მი-რავალნი იგი შესაკრებელსა ჰურიათასა, მიჰყვის ესე ვიდრე კარადმდე, ხოლო შინა არა შევიდის, არამედ წარვიდის ეკლესიასა ქრისტიანეთასა. ამისთვისა გუემა იგი ფრიად და შეაყენა¹⁷ ოთხ დღე¹⁸ საპყრობილესა უჭმელად და კუალად გამოიყვანა და¹⁹ უწყალოდ გუემა იგი და ესრეთ რამ სტანჯვიდა, | მრავალნი დღენი დაყენა²⁰ | საპყრობილესა შინა და მუნვე²¹ შინა ილოცვიდა რამ ღმრთისა მიმართ, მისცა სული თვისი უფალსა²² წმიდამან მატრონა. ხოლო პავტილა²³ შთაგდებად სცა გუამი მისი ზღუდით ქუეყანად და²⁴ აღიღეს იგი ქრისტიანეთა და დაჰმარხეს. ხოლო პავტილა და ქმარი მისი მდიდარნი იყვნეს და შთავარდეს სიგლაზაკესა უკუანაფსკნელსა. და მერმე დღესა ერთსა მივიდა პავტილა და გამოდიოდა რამ საწნებელისაგან²⁵ ღვინო, შთაიხედვიდა²⁶ შთასადინელსა მას ტაგარსა და გარ-
- დაიქცა თავსა ზედა და შთავარდა მუნ შინა და მწარედ წარჰკდა უბადრუკი იგი | სული მისი.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა ეროდიანესი და წმიდისა ევტუქი²⁷ კუპრიელ²⁸ ეპისკოპოსისა.
- ԳԵՊԼԸ ԲՇԽԼԸ ԿԴ.** წმიდათა მოწამეთა იონა²⁹ და ბარაქიო³⁰ მონაზონნი³¹ იყვნეს სპარსეთს საბურ³² მეფისა ზე³³ სპარსთამას³⁴ და ბერძენთა ზედა კოსტანტინე ღიღისა. ხოლო დაუტევეს თვისი მონასტერი | და მივიდეს³⁵ დაბასა, | რომელსა მარბოსაბურ³⁶ ეწოდებოდა, რომელსა შინა პოვნეს შეყენებულად ცხრანი წმიდანი მოწამენი: ზანითა, ლაზარე, მარუთა,³⁷ ნერსინ, ელია, მარი,³⁸ აბიბოს, სუმვევით³⁹ და საბა. ამით თანა დაადგრეს და იწყეს⁴⁰ ნუგეშინისცემად | და განმტკიცებად, რამეთა იწამნენ ქრისტეს სარწმუნოებისათვის და სრულ-ყონ სრბად თვისი. უკუანაფსკნელ ესენიცა შეიპყრნეს⁴¹ ურწმუნოთა მიერ და სამთა მთავართა მიერ განიკითხნეს მასარათ და სირო და მარნისიო⁴², რომელთა მიერ მრავალნი ლიქნანი და შინებანი შეიწყნარნეს და არა თავს-იდგეს თაყუანისცემად მზისა, გინა ცეცხლისა, | გინა წყლისა, ვინადა წარმოიგინა⁴³ პირველად იონა და შჯულისაებრ სპარსთამასა შეიკრა, რამეთუ სპარსთა რომლისა ტანჯვამ ენებოს, ქუეყანად დააკუთებენ და ძელსა ზედა⁴⁴ განუკრვენ⁴⁵ კელთა და ფერკთა მისთა. ხოლო იგი ვითარცა ქვამ, გინა უსულოდ ესრეთ თავს-იდგეს⁴⁶ წყლულებათა, ვინათგან შეძრვად საკრველთა მათგან ვერ კელეწიფების.⁴⁷ ესრეთ უკუე მრავალჟამ გუემეს⁴⁸ არგნებითა ფიცხლებითა⁴⁹ და მერმე მოაბეს საბელი და განითრიეს⁵⁰ ჰაერსა⁵¹ ქუეშე, რამათა ყინელითა და ნეფხვითა | განიკაფოს | ღამე ყოველ, რამეთუ იყოცა ჟამი ზამთრისა. ხოლო ბარაქიოს⁵² შანთნი რვალისანი განკურვებულნი შეუსხნეს

* სუმვევით] Σιμώθιου.

¹ ცეცხლისა — E. ² მიერ — E. ³ დაიდგეს AE. ⁴ უინღურიხოფისთა BC. ⁵ რომელსა ... დაიწუნეს — E. ⁶ მას BC. ⁷ და ... თანა] შინა ცეცხლითა E. ⁸ იქმნეს F. ⁹ და — BCEF. ¹⁰ სულნელად BCEF. ¹¹ დაიდგეს E. ¹² მანუელ E. ¹³ ბარუქისი C, ბარუქიო D, ბარუქიოს E. ¹⁴ სპარსისა B. ¹⁵ ჰურიასა B. ¹⁶ დედოფალმან E. ¹⁷ შეაყენა+იგი E. ¹⁸ დღე F. ¹⁹ ~ უწყალოდ და E. ²⁰ დაყენა AD. ²¹ მუნ E. ²² უფალსა] ღმრთისა E. ²³ პავტილა F. ²⁴ და — BC. ²⁵ საწნებელისაგან DF. ²⁶ შთახედვიდა E. ²⁷ ევტუქი E, ეტუქი B. ²⁸ კუპრიელ D. ²⁹ იოვანე ABCF. ³⁰ მონაზონი C. ³¹ საბორ E. ³² ზმ B. ³³ სპარსთამას — E. ³⁴ მოვიდეს E. ³⁵ მარბოსაბორ E. ³⁶ მაროთა E. ³⁷ მირი B, მარინ C. ³⁸ სუმვევით E. ³⁹ დაწყეს E. ⁴⁰ შეიპყრნეს — E. ⁴¹ მარინოფისა C, მარისიო D. ⁴² წარმოიდგინა E. ⁴³ ზედა — E. ⁴⁴ წარუკრვენ D. ⁴⁵ -იდგეს BC. ⁴⁶ კელეწიფების C. ⁴⁷ გუემეს E. ⁴⁸ ფიცხლითა E. ⁴⁹ განითრიეს+იგი F, განითრინეს E+იგი DE. ⁵⁰ ჰაერთა E. ⁵¹ ბარაქიოს E, ბარუქიოს F.

	ლლიათა და მერმე წამწამთა ¹ ქუეშე და ყურთა შინა და ცხვრთა და ყიასა ტყვვი ² აღდულებული შთაუსხეს და მერმე ³ შეუკრნეს ფერკნი მისნი და საპყრობილესა შინა დამოჰკიდეს. ⁴ ხოლო წმიდასა იონას მოსჭრნეს ⁵ თითნი კელთა და ფერკთანი ⁶ და ტყავი თავისა ⁷ წარჰკადეს და ენაჲ აღმოჰკუეთეს და ქუაბითა აღდულებულსა ფისსა შთაადღეს, ⁸ რომლისაგან ⁹ უვნებელად ¹⁰ გამოვიდა და ¹¹ ამისა ¹² შემდგომად შთადღეს იგი ორღანოსა მას ძუალთა შემმუსრველსა, რომელსა კოხლიაჲ ეწოდების და ვითარ აჭირეს ¹³ და შემუსრნეს ძუალნი მისნი, მერმე განხერხეს იგი ¹⁴ შორის და მღვმესა ღრმასა შთაადღეს. და ესრეთ აღსასრული მიითუალა. მაშინ წმიდაჲ ბარაქიოს ¹⁵ კუალადცა წარმოადგინეს, ¹⁶ ითრის ¹⁷ ეკალთა ზედა შიშუელი ¹⁸ და ლერწმითა მახვლითა დაჩხუპეს და კოხლიოსა ¹⁹ შეაგდეს და ყოველნი ასონი მისნი შემუსრნეს და კორცა მისსა ფისი მფოფინარე შთაუსხეს და ესრეთ მისცა სული თჳსი უფალსა. ²⁰ ხოლო ნაწილნი ამით სამგზის ²¹ სანატრელთანი ²² დაისხნეს კორცთა ²³ თანა პირველკსენებულთა მათ ²⁴ წმიდათა ²⁵ ცხრათა ²⁶ მოწამეთასა, რომელნი აღესრულნეს ოცდაშუდსა ²⁷ მარტისასა. ²⁸ ხოლო წმიდაჲ იონა და ბარაქიოს აღესრულნეს თუესა ²⁹ მარტსა ³⁰ ოცდაცხრასა. ³¹	სა წარმართთასა ამხილა. ამისთჳსცა ტანჯვანი შეიწყნარნა და საპყრობილედ შეიყენა. ხოლო მარკიანე აუწყა მისთჳს ⁴¹ მეფესა და მოსაქსენებელი სიტყვსგებისა მისისაჲ წარსცა აღწერით. მაშინ დეკეოზ ბრძანა განტევებაჲ მისი საპყრობილით. ხოლო იგი გამოვიდა შემკული ⁴² გვრგვნითა წამებისაჲთა ⁴³ და წყლულებანი უფლისანი კორცთა შინა თჳსთა ეტვრთნეს, ვინაჲცა მრავალნი ერნი მოაქცინა ქრისტეს სარწმუნოებად და სასწაულთა და მოძღურებათა მიერ განშუენებული წინაშე ღმრთისა ⁴⁴ მიიცვალა.	E132
D180			
C151		Dv	
		Cv	
A199v		A200r	
	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ⁴⁵ მარკოზ არეთუსიელ ეპისკოპოსისაჲ და კურილე ⁴⁶ დიკონისაჲ და სხუათა ⁴⁷ მრავალთაჲ. ⁴⁸ რაჟამს-იგი ქრისტეს მადლითა ღმრთისმსახურებაჲ გამობრწყინდა და კერპთმსახურებისა ⁴⁹ საცთური ⁵⁰ დაიქსნა, ⁵¹ ჟამთა დიდისა კოსტანტინე მეფისათა ებრძანა მორწმუნეთა დარღუევად საკერპოთა ტაძართაჲ, რომელნი-იგი საღმრთოჲმან შურმან აღლესნა ამის საქმისა მიმართ და ფრიადითა მოსწრაფებითა ⁵² კელ-ყვეს დარღუევად მათი, რომელთა მსგავსად ნეტარმანცა ეპისკოპოსმან მარკოს ⁵³ ტაძარი ⁵⁴ რაჲმე საკერპოჲ დაამკუა და ეკლესიაჲ აღაშენა. ხოლო ვინათგან ⁵⁵ შემდგომად ჟამთა რაოდენთამე ⁵⁶ უღმრთოჲმან ივლიანე მიიღო ⁵⁷ კუერთხი მეფობისაჲ, რომელმან-იგი იკადრა ქრისტეს მეუფებასა ზედა აღებად შეგინებულსა მას ბრჭალსა თჳსსა და ენება განცოფებულითა მით და უგულისკმოთა ⁵⁸ ცნობითა თჳსითა და დამდაბლებაჲ მალალსა მას და შეუხებელსა ძლიერებასა მისსა, რამეთუ არა განიცადა ყოვლად ბილწმან მან, თუ ვინ არს ანუ ვისდა ⁵⁹ მიმართ კელ-ჰყოფს ბრძოლასა და ⁶⁰ რამეთუ მტუერი და ავლი და მიწაჲ შეურაცხი შემოქმედსა ყოველთასა და ზეცათა მეუფესა ებრძვის, რომლისათჳსცა არა მრავალთა ჟამთა	F173	
Fv		Bv	
	ამასვე დღესა კსენებაჲ წმიდისა იოვანე იერუსალემელ პატრიარქისაჲ. ³²		
B208	ԳԵՐԿԻՆ ԲԻԶԻՆ Խ. წმიდისა მღვდელმოწამისა და აღმსარებელისა ³³ აკაკი ეპისკოპოსისაჲ, ³⁴ რომელი იწამა დეკეოზ ³⁵ მეფისა ³⁶ ზე, კაცი მაღალი სათნოებითა და მოძღუარი ქრისტეს სარწმუნოებისაჲ. ხოლო შეპყრობილ იქმნა და წინაშე მარკიანე ³⁷ იპატოსისა ³⁸ წარიდგინა და რასა-იგი ქადაგებდა, ეკითხა. ხოლო მან წარმოთქუა ყოველივე ჩუენდა მომართ ქმნილი ³⁹ საღმრთოჲ განგებულებაჲ და ზღაპრებსა ⁴⁰ შჯულ-		

¹ წამწამნი B. ² ტყვვი E. ³ მერმე შემდგომად E. ⁴ შთამოჰკიდეს E. ⁵ მოშჭრნეს CF. ⁶ ფერკთა CE+მისთანი DE. ⁷ თავისა D. ⁸ შთაადღეს შთაადგინეს E. ⁹ რომლისათჳსცა E. ¹⁰ ~ გამოვიდა უვნებელად C. ¹¹ და — E. ¹² ამისსა BC. ¹³ აჭირეს მუჭირეს E. ¹⁴ იგი — BCEF. ¹⁵ ბარაქია E. ¹⁶ წარმოადგინეს E. ¹⁷ ითრეველს BC. ¹⁸ შიშუელს BC. ¹⁹ კოხლიოსა B. ²⁰ უფალსა — B | ღმრთოსა E. ²¹ სამგის B. ²² სანატრელთა+მოწამეთანი E. ²³ კორცთა გუამთა BCEF+მათ E. ²⁴ მათ — C. ²⁵ ~ მოწამეთა ცხრათა წმიდათასა E. ²⁶ ცხრათა G B. ²⁷ ოცდაშუდსა ხზ BCE, ხზ-სა F. ²⁸ მარტსა E. ²⁹ თუესა — E. ³⁰ ~ ხტ მარტსა E. ³¹ ოცდაცხრასა ხტ BCDEF. ³² პატრიარქისა A გვიან. ზელით ³³ აღმსარებელისა B, აღმსარებელისა F. ³⁴ ეპისკოპოსისა F. ³⁵ დეკეოზის BCEF. ³⁶ მეფისა — BCEF. ³⁷ მარკიანე — E. ³⁸ ეპატოსისა B. ³⁹ ქმნილი თქუებული E. ⁴⁰ ზღაპრებასა E. ⁴¹ ~ მეფესა მისთჳს E. ⁴² შემკობილი E. ⁴³ წამებისათა D. ⁴⁴ ღმრთისა უფლისა F. ⁴⁵ მოწამეთა C. ⁴⁶ კურილე E. ⁴⁷ სხუთა E. ⁴⁸ მრავალთა D. ⁴⁹ კერპთა მსახურებაჲ E. ⁵⁰ საცთური — E. ⁵¹ დაიქსნა E+და BC. ⁵² მოსწრაფითა D. ⁵³ მარკოზ DE. ⁵⁴ ტარი B. ⁵⁵ ვინათგან E. ⁵⁶ რაოდენთამე BCE. ⁵⁷ მიიღო BCEF. ⁵⁸ უგულისკმოთა E. ⁵⁹ ვისსა C, ვისა B. ⁶⁰ და — E.

A200v
D181
C152
Ev
F173v

B209

შემდგომად მიიღო მისაგებელი და საუკუნოა სირცხული დაიმკვდრა,¹ რამეთუ სპარსთა მკედრობისა შორის მსგავსად ძაღლისა განცოფებულია დაიკლა. მაშინ უკუე ვიდრელა უღმრთოსა მას ეპყრა მეფობაჲ, აღბორგდეს კერპთმსახურნი და ეძიებდეს წმიდასა მარკოზს დარღუევისა მისთჳს საკერპოჲსა.² ხოლო მან მცნებისათჳს³ უფლისა მცირედჟამ | მიჰქრიდა, ვინათგან | | კულა აგრძნა, ვითარმედ მის ძლით⁴ შეიპყრნეს | ვიეთინმე. კუალად მოიქცა და მისცა თავი თჳსი მკლველთა მათ. ხოლო მათ შეიპყრეს და განძარცუეს⁵ და ყოველივე⁶ გუამი მისი წყლულებითა სავსეთა საძაგელებითა და სიმყრალითა შთააგდეს და მერმე გამოიყვანეს და მისცეს იგი ყრმათა სასწავლოჲსათა წერტად საწერელითა⁷ ცულ-ფიცართაჲთა და კუალად დამოჰკიდეს⁸ იგი ჟამსა მკისასა სიცხესა⁹ შემწუველსა მზისასა¹⁰ და ყოველი | გუამი მისი შესუარეს თაფლითა, რაჲთა მზისა მიერ დაიწუას და ბზიკთა და ფუტკართა მიერ განილიოს. ესრეთ¹¹ რაჲ¹² იტანჯებოდა საღმრთოჲ ესე მღდელი, მოითმენდა ვითარცა უკორცოჲ,¹³ რაჲთა არა მისცეს მცირეცა რაჲმე საფასე დარღუეულისა მის საკერპოჲსა საშენებელად. ხოლო უკუეთუმცა ყოველსავე საზღავსა¹⁴ დარღუევისასა ეძიებდეს, საგონებელმცა იყო თუ დარღუევისათჳს იყო¹⁵ რისხვაჲ მათი და ვითარმედ წმიდაჲ ესე უღონოებისათჳს¹⁶ საფასეთაჲსა მოითმენდა ტანჯვათა, ვინათგან კულა მცირედსა და კნინოდენსა ეძიებდეს იგინი. ხოლო ესე არა თავს-იდებდა მიცემად, ვითარ არა ცხად არს ამის საქმისა მიერ, რომელ ამისთჳს იყო სწრაფაჲ მათი, რაჲთამცა აენეს ღმრთისმსახურებასა მისსა და დაარღუეს¹⁷ და ამისთჳს ეძიებდეს მცირედსა და¹⁸ რამეთუ არა მიემთხუეოდეს,¹⁹ ძვრ-ძვრთა ტანჯვათა მოიგონებდეს მისთჳს. ხოლო ნეტარი იგი კნინოდენისაცა მიცემასა ესრეთ ჰგონებდა, ვითარმცა სარწმუნოებაჲ განეცა და ამის თანა მძიმეთა გუემათა და ტანჯვათა სასტიკთა ქრისტესთჳს მოთმინებაჲ²⁰ საწადელ იყო მის²¹ წინაშე²² და

საშუებელ და ვინათგან | | წინააღმდეგობითა²³ სძლო, საქმიოთა მძლე ექმნა. რამეთუ ვითარცა იხილეს ახოვანი იგი სიმკნე საკურველისა მის ბერისაჲ, გარდამოჰკისნეს იგი დამოკიდებისა მისგან და მოიქცეს და სწავლითა მისითა ისწავეს სარწმუნოებაჲ და ღმრთისმსახურ იქმნეს.²⁴

კეთილ არს²⁵ თქუმაჲ კურილესთჳსცა ლევიტელისა, რაჲთა საცნაურ იქმნას უღმრთოთა უწყალოებაჲ, რომელნი-იგი ფინიკეს განცოფნეს სანატრელსა მას ზედა დიაკონსა, რამეთუ ამანცა განაცხადა ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებაჲ და მრავალნი კერპნი დაამკუნა. ამისთჳსცა მათ მიერ შეპყრობილ იქმნა და არა ხოლო თუ მძვნვარე და მწარე სიკუდილი დაითმინა, არამედ სასმენელადცა საზარელი და სახილველად საწყალობელი, რამეთუ განაპეს მკლველთა²⁶ მათ მუცელი მისი და განბძარნეს ნაწლევნი მისნი და²⁷ ვითარცა მკეცთა სისხლის მჭამელთა იწყეს ჭამად ღუძლისა მისისა, გარნა არა ყოვნა მისაგებელმანცა²⁸ მათმან, რამეთუ კბილნი მათნი აღმოეფხურნეს და ენანი დაებძარნეს და ძალი მხედველობისაჲ დაუბნელდა. ხოლო ასკალონს და ღაზს²⁹ შინა საღმრთოჲსა კრებულისათჳს მათათაჲსა და დედათაჲსა და მოწესეთა ქალწულთაჲსა. რომელმან ენამან გამოთქუას ღირსად ღუაწლისა მათისა, რომელთა-იგი მუცელნი³⁰ განხეთქნეს და ნაწლევთა შინა³¹ მათთა შთაასხეს ქერი³² და შესაჭმელად ღორთა წინაშე დაუსხნეს იგინი. ესე არიან უმჯულოჲსა მის მეფისა და მსახურთა მისთა სიბორგილენი,³³ გარნა ამათ³⁴ ახოვანთა³⁵ აქამასა ამის³⁶ ჭირისა წილ დაიმკვდრეს³⁷ საუკუნოჲ³⁸ იგი ნეტარებაჲ წინაშე სამებისა წმიდისა, ხოლო მსახურთა მათ ეშმაკისათა | ცეცხლისა მიერ ტანჯვაჲ საუკუნოჲ³⁹ | და სირცხული დაუსრულელებელი⁴⁰ სამარადისოჲ.

ამასვე დღეს ნეტართა მამათა ჩუენთა კურიაკო ს⁴¹ ეპისკოპოსისაჲ⁴²

და იოვანე სინელ მაქსახლისი - ს ა, რომელმან აღწერა სულთა განმანათლებელი

A201r
Dv
F174
Cv

E133

Bv

Fv
C153
A201v

D182

¹ დაიმკვდრა E. ² საკერპოისა E. ³ ცნებისათჳს E. ⁴ ძლით] წილ C. ⁵ განძარცეს D. ⁶ ყოველი E. ⁷ საწერელითა B, საწერტელითა E. ⁸ მოჰკიდეს B. ⁹ სიცხესა+მზესა BC. ¹⁰ მზისასა – BC. ¹¹ ესრეთ+უკუე E. ¹² ~იტანჯებოდა რაჲ BC. ¹³ უკურცოჲ E. ¹⁴ საზღვარსა BE. ¹⁵ იყო] არს C. ¹⁶ უღონოებისათჳს A. ¹⁷ დაარღუეს E. ¹⁸ და – BC. ¹⁹ მიემთხუეოდეს B. ²⁰ მოითმენებაჲ E. ²¹ მისდა C. ²² წინაშე – C. ²³ წინააღმდეგობითა E. ²⁴ იქმნეს BCF. ²⁵ არს+უკუე E. ²⁶ ~მუცელი მისი მკლველთა მათ BC. ²⁷ და – E. ²⁸ მოსაგებელმანცა E. ²⁹ ღაზას EF. ³⁰ მუცელნი+მათნი BCEF. ³¹ შინა – C. ³² ქერი] ქრთილი BCEF. ³³ სიბორგილნი D. ³⁴ მათ D. ³⁵ ახოვანთა E. ³⁶ მის E. ³⁷ დაიმკვდრეს A. ³⁸ საუკუნოი E. ³⁹ საუკუნოი E. ⁴⁰ ~ სამარადისოჲ დაუსრულელებელი E. ⁴¹ კურიაკოზ E. ⁴² ეპისკოპოსისაჲ BCEF.

B201	იგი წიგნი, რომელსა „კლემაქსი“ ეწოდების, რომელ არს „კიბე“. ¹	შეიკრნეს და ჯურღმულთა და ორმოთა და მღუ- მეთა შინა შთაიყარნეს, რომელთა შინა შეა- ყენიან სიმრავლე გესლიანთა ჭიათა ¹⁴ და ქუეწარმავალთა და კოლტი თავუთა და ყოვლით კერძო მოჰკრძალიან, რაათა არა ეპოე- ბოდის განსავალი და ესრეთ მიჭირვებულნი შიმ- შილითა ¹⁵ განჰმძარვიდეს კორცთა მოწამეთასა, რომელთა მიერ გრძელი და მწარე სიკუდილი მცირედ-მცირედ განლევითა ¹⁶ ღუაწლისა მძლეუ- რთა ზედა მოიწეოდა ¹⁷ და სხუანიცა ¹⁸ მძვწარენი და ბოროტნი ტანჯვანი მოიპოვნეს უწყალოთა მათ შვილთა ეშმაკისათა, რომელთა მიერ არა- მცირედნი განიცადნეს და იტანჯნეს, რამეთუ და- ფარულთა მათ ასოთა ორკერძოვე განმანსულთა ¹⁹ ლერწამთა და არგანთა განაცუმიდეს და შემს- ჭუალვიდეს, ²⁰ რომელთა მიერ ტკივილი უსა- ზომოა ²¹ შეიქმნებოდა. ამით უკუე ესევითარითა მწარითა ²² სატანჯველითა ²³ იგუემა ²⁴ სამგზის სანატრელიცა ბენიამენ, რამეთუ ოცი ლერწამი მახული შემსჭუალეს ²⁵ ფრჩხილთა კელთა და ფერქათასა ²⁶ და ბუნებითთა მათ და საჭიროთა ასოთა კორცთასა.	Cv A202r Bv Dv E134
Ev	და ეპისკოპოსისა ² და ბენიამენ ³ დიაკონისა. ნეტარი ეპისკოპოსი ავლა საღმრთოთა შურითა განკურდა სპარსეთს მეფობასა იზდიგერდისა ⁴ და საბერძნეთს თევდოს ⁵ მცირისასა და საცეცხლე დაარღჷა. ხოლო საცეცხლედ უწოდენ სპარსნი ⁶ ტაძართა საცეცხლეთა, რამეთუ ღმერთად ჰგონებდეს უგუნური იგი ცეცხლსა, ვინაჲცა ესე- ვითარად ცილობად მოვიდა საქმე იგი, ⁷ რაათა ანუ ტაძარი იგი ⁸ საცეცხლე აღაშენოს ანუ ეკლესიანი ქრისტეანეთანი დაირღუენ და იგი მოიკლას. ხოლო მან სიკუდილი აღირჩია ვიდრეღა დარღუეულისა მის აღშენებად და ესრეთ დარღუევითა მით საცეცხლისადათა მოტყინარე იგი შური, რომელი ღმრთისა მიმართ აქუნდა, გამოაცხადა. ხოლო სიკუდილისა აღრჩევითა სიმკნე სულისაჲ გამოაჩინა, რამეთუ იგი თავადი ამის მიერ შევარდა კელთა მათთა და ქრისტეანეთა ზედა აღიდრა ბრძოლაჲ ⁹ და ოცდაათ წელ განგრძელდა, რომელთა შინა მრავალთა კელნი მოეჭრნეს და მრავალთა ყურნი, სხუათა თუალნი, ხოლო რომელთაჲ კორცნი მახულითა ლერწებითა ¹⁰ განივსნეს და სხუანი მრავალფერითა და ¹¹ მძვწარითა ტანჯვითა განიცადნეს და ფრიად მწარენი წყლულებანი ¹² დაითმინნეს ¹³ და მრავალთა კელნი და ფერქნი		
F175		ამასვე დღესა წმიდათა ოცდაათრვა- მეტთა ²⁷ მოწამეთაჲ და წმიდისა მოწამისა მენანდროსის ²⁸ და წმიდათა მამათაჲ, რომელნი საბა- წმიდას დაიწუნეს ბარბაროზთაგან და წმიდისა თეოფილეს მოწამისაჲ.*	

* „აღიღებამ ღმერთსა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა. დასრულდა თუე მარტი. ლოცვა ყავთ ღმერთშემოსილისა წმიდისა მამისა დავითისთჳს“ B210v.

¹ კიბე E. ² ეპისკოპოსისა CDE, ეპისკოპოსისა F. ³ ბენდინიამენ C. ⁴ იზირდგერდისა C. ⁵ თევდოსის F. ⁶ სპარსნი+სპარსნი D. ⁷ იგი] ესე CF. ⁸ იგი – C. ⁹ ბრძოლად F. ¹⁰ ლერწმითა E. ¹¹ და – B. ¹² წყლულებამ B. ¹³ და-
თმინნეს E. ¹⁴ ჭიათა CF. ¹⁵ შიმშილისაგან D. ¹⁶ განლევითა – E. ¹⁷ მოიწეოდა BD, მოაწეოდა E. ¹⁸ სხუანი C.
¹⁹ განმანსულთა+მათ E. ²⁰ შეჰმსჭუალვიდეს BCF. ²¹ უზომოა E. ²² ~ სატანჯველითა მწარითა C. ²³ სატანჯველითა]
ტანჯვითა E. ²⁴ იგუემა+მწარითა სატანჯველითა B. ²⁵ შეჰმსჭუალეს BCF. ²⁶ ფერქთა+მისთასა E. ²⁷ ათურვამეტთა
AB. ²⁸ მენანდროსის E.

B211
C154

|| თუესა აპრილსა

აქუს დღე¹ ზ. დღეთა აქუს ჟამი 7L და ღამეთა ჟამი 7C.

	D-QHLC ረሰሐገረ ረ. ² წმიდისა ³ დედისა	და არცა შევსძინო ¹⁷ საქმედ ბოროტისა, არა-	Ev
Fv	მარიამ მეგვბტელისაჲ. ესე იყო პირველ	მედ აღვილო ცხორებაჲ კეთილი და სათნოყოფად	
	მეძავ და მრავალთა სულთა მიიზიდვიდა წარ-	ღმრთისა ვისწრაფო“, რომლისათჳსცა მიემთხჳ ¹⁸	F176
	საწყმედელად ბოროტითა ტრფიალებითა, ⁴ რამე-	რამ თხოვასა, ¹⁹ არა განუმტყუენა აღთქმად	
	თუ სიყრმიტგანვე თჳსით ⁵ მიდრკა ⁶ საქმედ ბილ-	თჳსი, არამედ მეყსეულად იორდანე განვლო და	
	წებისა და ათჳდმეტ ⁷ წელ დაადგრა არაწმი-	უდაბნოთა შინა საშინელთა ორმოცდაშჳდისა ²⁰	
D183	დებასა მას შინა. ხოლო უკუანაჲსკნელ მისცა ⁸	წლისა ჟამთა გარდარეულად ილუაწა, სადა-იგი	
	თავი თჳსი სიწმიდესა და მოლუაწებისა. და	არავინ ²¹ კაცთაგანი ხელვიდა ღუაწლთა მისთა,	
A202v	ესეოდენ წარემათა სათნოებითა, ვიდრელა უვნე-	არამედ ²² ღმერთი მხოლოდ და ესრეთ კაცთა ბუ-	A203r
	ბელობისა სიმაღლედ აღიწია და მდინარეთა ⁹	ნებისა ²³ უმაღლეს იქმნა და ანგელოზთა მოქა-	Dv
	ზედა, ვითარცა კმელსა ქუეყანასა ზედა ვიდოდა	ლაქობად ქუეყანასა ზედა მოიგო და განათლებუ-	
	და მდგომარე ქუეყანასა ზედა ლოცვასა შინა	ლი სულითა წინაშე ღმრთისა მიიცვალა.	
	ჰაერთა დამოკიდებული იხილვებოდა, რომლისა	უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ²⁴ სტუდიელთა	
	მოვიდა ნეტარი ზოსიმე და სახედ სინანულისა	სჯნაქსარსა წერილ არს, რამთა ზუთშაბათსა ²⁵	
	და სარგებელად ქრისტეანეთა საქმენი მისნი	მარხვათა მეხუთისა შჳდეულისასა, ²⁶ ოდეს ²⁷ დიდ-	
	მოგუთხრნა. ხოლო მიზეზი მოქცევისა მისი-	თა გალობათა იტყოდინ, ²⁸ მაშინ წარიკითხონ ²⁹	
	საჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ ჟამსა პატიოსნისა	წმიდისა ³⁰ მარიამ ³¹ მეგვბტელისა ცხორებაჲ.	
	ჯუარისა აჰყრობისასა, რაჟამს ყოვლით კერძო	D-QHLC ረሰሐገረ 9. წმიდათა მოწამეთა	
	მიისწრაფდეს იერუსალჳმს, ესეცა შეეყო ეგვბ-	ამფიანე და ედისიოჲსი, ³² ძმისა მისისაჲ.	
	ტით ჭაბუკთა ვიეთმე, ¹⁰ უწესოთა და აღვილად	ესენი იყვნეს ნათესავით ლუდიელნი მაქსიმიანეს ³³	
	რაჲ მიიწია, ენება მასცა შესლვაჲ ყოველთა	ზე, ძმანი ³⁴ კორციელად. ხოლო მივიდეს ბიე-	
	თანა თაყუანისცემად ჯუარისა. და ვითარ ყო-	რიტე ქალაქად ³⁵ და ჰამფილე მოწამისა ³⁶ მიერ	
	ველნი შევიდოდეს და თაყუანის-სცემდეს ¹¹ ძელსა	ღმრთისმსახურებაჲ ისწავეს და წინაშე ორბა-	
	ცხორებისასა ამან ხოლო მარტოდ ¹² ვერ შეუძ-	ნოს ³⁷ მთავრისა წარდგეს და ³⁸ მრავლითა კად-	
	ლო შესლვად, რამეთუ საღმრთოჲ ძალი არა ¹³	ნიერებითა ქრისტე ქადაგეს. და ³⁹ რამეთუ წმი-	
	უტევებდა მას მიახლებად ¹⁴ პატიოსნისა მის	დაჲ ამფიანე იყო წინამძღუარ სიტყვსა, ⁴⁰ მრა-	
	ძელისა. და ვითარ ძნიად განიფრთხო, გულისკ-	ვალნი წყლულებანი დაესხნეს პირსა მისსა და	
Bv	მა-ყო, ვითარმედ არაწმიდებისა მისისათჳს დაე-	ფერკითა მტარვალთაჲთა განიწიხნა ⁴¹ და ეცხო	B212
	ყენების შესლვად ბჭეთა ¹⁵ დიდებულისა მის ტად-	ზეთი ფერკთა მისთა და ცეცხლისა მიერ მოე-	
	რისათა. მაშინ წმიდაჲ ღმრთისმშობელი თავს-	წუნეს და მერმე ყოვლითურთ წყლული და შემ-	
	მდებ ¹⁶ იყო და აღუთქუა, ვითარმედ: „უკუეთუ	წუარი დამოჰკიდეს ზე, რამეთუ ⁴² კორცნი მის-	
	ღირს ვიქმნა შესლვად და თაყუანისცემად ძელსა	ნი ალითა ცეცხლისაჲთა განლელულ იყვნეს და	
Cv	ცხორებისასა, არღარა მივაქციო არაწმიდებად	გუერდნი წიხნითა ⁴³ მით მტარვალთაჲთა მოწყ-	C155

¹ დღე E. ² ረ] ერთსა F. ³ წმიდისა+დედისა BCEF. ⁴ ტრფიალებისაჲთა E. ⁵ თჳსით] მისით C. ⁶ მიდრა B. ⁷ ათწიდედმეტ E. ⁸ ~ თავი თჳსი მისცა C. ⁹ მდინარესა E. ¹⁰ ვიეთმე — B. ¹¹ თაყუანის-სცემდენ D, თაყუანისცემდეს E. ¹² მარტომან BCE. ¹³ არა უტევებდა] აყენებდა E. ¹⁴ ~ პატიოსნისა მის ძელისა მიახლებად BC. ¹⁵ ~ დიდებულისა მის ტადრისა ბჭეთა E. ¹⁶ თავსმდებელ BC. ¹⁷ შევსძინო — BC. ¹⁸ მიემთხჳ E. ¹⁹ თხოვასა BCEF. ²⁰ ორმოცდაათშჳდმეტისა F. ²¹ ~ კაცთაგანი არავინ BCEF. ²² არამედ] გარნა C. ²³ ბუნებისა] გონებისა E. ²⁴ რამეთუ... რამთა] რომელ E. ²⁵ ზუთშაფათსა B, ~ მარხვათა მეხუთესა ზუთშაბათსა E. ²⁶ შჳდეულისასა — E. ²⁷ ოდეს — E. ²⁸ იტყოდესან C, იტყოდინ მაშინ] ზედა E, იტყოდინ BD. ²⁹ იკითხონ E. ³⁰ წმიდისაჲ DF — E. ³¹ ~ ცხორებაჲ მარიამ მეგვბტელისაჲ E. ³² დესიოჲსი D. ³³ ~ ძმანი კორციელნი მაქსიმიანეს ზე E. ³⁴ ~ კორციელად ძმანი BCE. ³⁵ ქალაქსა E. ³⁶ მოწამისა] მწყემსისა B. ³⁷ ორბანოზ E. ³⁸ და მრავლითა... ქადაგეს — BECF. ³⁹ და — C. ⁴⁰ სიტყვსა+და E. ⁴¹ განიწიხნა E. ⁴² რამეთუ] და E. ⁴³ წიხნითა E.

ლულ და განბარულ, გარნა ვინამთგან მტკიცედ ევო ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა¹ და აღსარებასა,² სიღრმესა ზღვასა შთაიგლო³ და მას შინა აღსასრული მიიღო. ხოლო ედესი⁴ აღექსანდრიად | ეგვპტისა⁵ წარივლინა და მრავლითა იწროებითა საქმედ რეალისა და⁶ თხრად და დნობად⁷ დაისაჯა, გარნა ვინამთგან იეროკლეა⁸ მთავარი ტანჯვად ქრისტეანეთა იხილა, განიწირა თავი თჳსი და ზედა მიუკდა მთავარსა მას და თჳსითა კელითა | გუემა იგი, ვინამცა მრავალთა სატანჯველთა⁹ შევარდა და მერმე ზღუასა შთაიგლო¹⁰ და ესრეთ წამებისა გვრგვნი დაიდგა.¹¹

E135 ამასვე დღესა წმიდისა | პოლიკარპო¹² მოწამისა და¹³ მისთანათა.

D184 | **ԳԵՊՒՆ ԸՏԻՄԵՆ Դ.** წმიდათა მოწამეთა აღაპისი, ირინისი და ქიონიამსი. ესენი იყვნეს ქალაქით თესალონიკით მაქსიმიანეს ზე და მთასა რომელსამე ზედა მოღუაწებით ჰმონებდეს უფალსა, რამეთუ დევნულებისათჳს ქრისტეანეთაჲსა თჳსნი საყოფელნი დაუტევნეს. ხოლო გამოცხადნა რამ საქმე მათი,¹⁴ წარადგინნეს იგინი წინაშე¹⁵ დულკიტანე¹⁶ მთავრისა და რამეთუ ღმრთისმსახურებაჲ არა უვარ-ყვეს,¹⁷ შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა, ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნეს.¹⁸

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა¹⁹ თეოდოსია ქალწულისაჲ. ესე იყო ქალაქით ტჯროსით. და ათრეამეტისა²⁰ წლისაჲ²¹ რამ | იქმნა, წარმოუდგა ორბანოს²² მთავარსა პალესტინისასა და აღიარა, ვითარმედ²³ ქრისტეანე არს და იტანჯა ზუეტითა გუერდთა²⁴ და ბუბუთათა და ვითარიგ²⁵ ახოვნებით მოითმენდა და ძლიერად აღიარებდა სარწმუნოებასა, შთაიგლო ზღუასა და ესრეთ აღესრულა.

ამასვე დღესა წმიდათა²⁶ მოწამეთა²⁷ ღალჯკუ,²⁸ ვითჯნო²⁹ და ღირსისა ილირიოჲსი³⁰

F177 და | ნეტარისა ნიკიტა მღვდელისაჲ, რომელი იყო მამასახლისი მიდიკისაჲ.

ԳԵՊՒՆ ԸՏԻՄԵՆ Ծ. წმიდათა მოწამეთა თეოდულ³¹ წიგნისმკითხველისაჲ და აღათოპოდოს დიაკონისაჲ. ესენი იყვნეს თესალონიკელნი და ძმანი ბუნებით, თეოდულე³² ჭაბუკი პასაკითა, ხოლო აღათოპოდოს³³ მოხუცებული. და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს წარადგინნეს წინაშე ფავსტო მთავრისა და ვითარ არა თავს იდევს ზორვაჲ კერპთაჲ, შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა დამოჰკიდნეს³⁴ ლოდნი და სიღრმესა ზღვასა შთაყარნეს. და გამოვიდეს გუამნი მათნი უვნებელად, რომელნი-იგი აღიხუნეს თჳსთა მათთა და ღამრხნეს, რამეთუ იყვნეს სხუანიცა ძმანი ამათ წმიდათანი: | კაპიტონ³⁵ და მიტროდოროს და ფილოსტოროს.³⁶ ხოლო პირველ წამებისავე გამოეცხადა ყოფადი, რამეთუ იხილეს ჩუენებით, ვითარმცა ნავსა რასმე აღსრულ იყვნეს, რომელი-იგი სამნაკეცთა ღელვათაგან განიპო და სხუანი ყოველნივე დაინთქნეს. ხოლო ესენი ოდენ განეწინეს და მთასა რასმე ცათა მობაძავსა სიმაღლითა აღვიდეს, რამეთუ ზღუაჲ იგი სახე იყო კორციელთა³⁷ მათ³⁸ ტანჯვათაჲ³⁹ და მთაჲ ზეცად აღსლვისა მათისა⁴⁰ წინაშე ღმრთისა სახიერისა. ეგრეთვე პირველ შეპყრობისა წმიდასა თეოდულეს⁴¹ გამოეცხადა შეცუმიტა ბეჭდისაჲთა ძილსა შინა, რომელი-იგი, ვითარცა წინდი ყოფადისა წამებისაჲ მოეცა მას განგებისა მიერ⁴² საღმრთოჲსა.

ამასვე დღესა წმიდისა იპატი მკურნალისაჲ.

ԳԵՊՒՆ ԸՏԻՄԵՆ Դ. წმიდისა მოწამისა ფერმუთი⁴³ ქალწულისა⁴⁴ და ღისა მისისა და მკეველისა მისისაჲ. ესენი იყვნეს საბურ მეფისა ზე სპარსთაჲსა, | ღანი წმიდისა სუმეონ⁴⁵ ეპისკოპოსისა სპარსეთისა, რომელი იწამა სპარსთა⁴⁶ მიერ სხუათა ათასთა მოწამეთა თანა. ხოლო სახე წამებისა ამათისაჲ⁴⁷ ესრეთ იქმნა, რამეთუ დედოფალი, ცოლი საბურისი, სნეულებასა შთავარდა და შეისმინნეს წმიდანი ესე დედანი, ვითარმედ წამალი სამსალაჲ შეზავესო შენთჳს, და ამის მიზეზისათჳს ებრძანა მამპტან

A204r

Dv

Ev
B213

C156
Fv

¹ ზედა — BCEF. ² აღსარებასა F. ³ შთაიგლო A. ⁴ ედესია E. ⁵ ეგვპტისად F. ⁶ და — E. ⁷ დადნობად B. ⁸ იეროკლეა B, იეროკლე E, იზროკლე F. ⁹ სატანჯველთა | ტანჯვათა BCE. ¹⁰ შთაიგლო A. ¹¹ დაიდგა E. ¹² ~ მოწამისა პოლიკარპოჲსი E. ¹³ და მისთანათა — C. ¹⁴ მათი+და D. ¹⁵ წინაშე — E. ¹⁶ დულკიტანე BCF, დეოკლიტანე E. ¹⁷ უარ-ყვეს BC. ¹⁸ იქმნეს DE. ¹⁹ მოწამისა F. ²⁰ ათრეამეტისა B. ²¹ წლისა E. ²² ორბანის B, ორბანოზს E. ²³ ვითარმედ | რამეთუ BCEF. ²⁴ გუერდთაჲთა E. ²⁵ -იგი — E. ²⁶ წმიდათა — B, ~ ღალჯკო ვითჯნო დიო წმიდათა მოწამეთა BC. ²⁷ მოწამეთა — B. ²⁸ ღალჯკე BC. ²⁹ ვითჯნო E. ³⁰ ილიროჲსი D. ³¹ თეოდულო B, თეოდოლო E. ³² თეოდულე B, თეოდოლე E. ³³ აღათოპოდო D. ³⁴ დამოეკიდნეს E. ³⁵ კაპიტონ E, კაპიტოს F. ³⁶ ფილოსტოროს E. ³⁷ კორცთა C. ³⁸ მათ — BCEF. ³⁹ ტანჯვისა C. ⁴⁰ მათისა BCEF. ⁴¹ თეოდულეს BCF, თეოდოლეს E. ⁴² მიერ | მისებრ A. ⁴³ ფერმოთი E. ⁴⁴ ქალწულისა CEF. ⁴⁵ სუმეონ E. ⁴⁶ სპარსთა მიერ | სპარსთაგან E. ⁴⁷ მათისა E.

A204v	მოგუთმთავარსა, რაათა განიკითხნეს და რამეთუ უბრალო იპოვნეს ცილისწამებისა მისგან, თავისუფალ იქმნეს. ¹ ხოლო რამეთუ ქრისტეანედ აღიარნეს თავნი თჳსნი და თქუეს, ვითარმედ ² უცხო არს წესისაგან ქრისტეანეთაჲსა ესევეთარი უშჯულოებაჲ, მეცსეულად განირთხნეს ფიცართა ³ ზედა ⁴ ქელითგან ვიდრე ფერკთამდე და ხერხითა	სა მონასტერსა წარვიდა, ³² რომელ-იგი ³³ არს ამასიას და სახე მონაზონებისაჲ მას ³⁴ შინა შეიმოსა. და მერმე არქიმანდრიტად ³⁵ დაიდგინა. ³⁶ ხოლო მეხუთესა კრებასა, რომელი-იგი იუსტინე ³⁷ მეფისა მიერ შეკრბა და ყოვლით კერძოვე მღვდელთმოდურნი შეკრებოდეს, ვინაჲთგან სნეულებისაგან წარსლვაჲ ვერ შეუძლო	
D185	განიხერხნეს და შეშათა ზედა დამოეკიდნეს განხერხულნი იგი გუჲნი წმიდათანი და განვლო დედოფალმან ⁵ შორის მათსა, რამეთუ ესრეთ ეთქუა შემასმენელთა მათ, ვითარმედ სხუებ ⁶ შეუძლებელ არს განკურნებაჲ მისი, ⁷ არათუ მომკუდართა მათ შორის ⁸ კორცთა მოწამეთასა განვლოს.	ეპისკოპოსმან ³⁸ ამასიისამან, პყრობად ადგილისა მისისა ნეტარი ევტუქი ³⁹ წარავლინა. ⁴⁰ და ვითარცა მიიწია კოსტანტიპოლის, ⁴¹ საცნაურ იქმნეს ⁴² და განცხადნეს სათნოებანი მისნი და განბრწყინდა მოძღურებაჲ მისი, რამეთუ ძალითა სიტყუათა მისთაჲთა და წამებითა წერილთაჲთა დასცნა და შემუსრნა მწვალებელნი და წყევასა შეჩუენებისასა შესთხინა. ამისთჳსცა მეფე ⁴³ და ყოველნი იგი ⁴⁴ შემოკრებულნი სიყუარულად და სურვილად თჳსა ⁴⁵ აღადგინნა, ვიდრელა ნეტარმან მინა საღმრთოთა გამოცხადებითა წინაჲსწარმეტყუელა, ვითარმედ: „ამან დაიპყრას საყდარი კოსტანტინეპოლისაჲ ⁴⁶ შემდგომად ჩემსა“, და შემდგომად არამრავლისა ⁴⁷ ჟამისა ⁴⁸ უფლისა მიმართ მიიცვალა რაჲ, წარავლინა მეფემან და ნეტარსა ევტუქის ⁴⁹ ამასიით სამეფუოდ აღუწოდა. ⁵⁰ და ჯერჩინებითა ღმრთისაჲთა და წამებითა ყოვლისა ერისაჲთა ⁵¹ საცხებასა თანა ეკლესიისასა ღიდისა მის და ბრწყინვალისა ქალაქისა მღვდელთმოდურად დაიდგინა. ⁵² ხოლო მთესვარმან ღუარძლისამან ვერ თავს-იდვა ზილვად სიმტკიცესა ეკლესიისასა და მყუდროებასა მას კეთილსა, ამისთჳსცა საძაგელთა ზრახვათა მიერ ვითარცა მანქანათა რათმე ⁵³ შერყევამ მისი კელი და აღძრნა გმობად ⁵⁴ ვიეთნიმე რეცა სახითა ღმრთისმსახურებისაჲთა ⁵⁵ და თქუეს, ვითარმედ კორცნი უფლისანი, რომელნი წმიდისა ⁵⁶ ღმრთისმშობელისაგან ⁵⁷ მიიხუნა, პირველ ვნებისა უხრწნელ ⁵⁸ იყვნეს. ⁵⁹ და ვინაჲთგან გულარძნილე-ბითა ⁶⁰ ამის წვალებისაჲთა შეიტყუა მეფეცა, ⁶¹	Dv B214
Bv	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტერენტი, ⁹ პომპიანე, ¹⁰ მაქსიმი და ¹¹ ზენონისი და ¹² წმიდისა მოწამისა თერმოქსი ¹³ და ღისა მისისა ¹⁴ და მკეველისა მისისაჲ.		
E136	ԳԵՐԽԸ ՇԱԽԻՆԸ Դ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ევტუქი ¹⁵ კოსტანტინეპოლელ ¹⁶ მთავარეპისკოპოსისაჲ. ¹⁷ ესე წმიდაჲ მამაჲ ჩუენი და ¹⁸ ღიდი მღვდელმთავარი იყო იუსტინიანე ¹⁹ ღიდისა მეფისა ზე, ნათესავით ფრიგველი. ²⁰ ხოლო აღიზარდა ისუჰიოს ²¹ მღვდელისა მიერ, რომელი იყო პაპი მისი, კაცი წმიდაჲ და სასწაულთა მოქმედი. და ნათელ-ეცა მის მიერვე ეკლესიასა შინა ავლუსტოპოლისასა, ²² სადა-იგი საღმრთოთა საიდუმლოთა ²³ შესწირავნ ისუჰიოს ²⁴ პაპი მისი და მცველად ჭურჭელთა ეკლესიისათა ²⁵ დაიდგინა, ²⁶ გარნა ვინაჲთგან წმიდანი წერილნი იწუართნა კეთილად და სიღრმედ მეცნიერებისა მიიწია, აღიწოდა ²⁷ მღვდელთმოდურისა მიერ ამასიისა და მის ²⁸ მიერ მოეკუეცნეს თმანი ტაძარსა შინა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა. ²⁹ და მერმე მთავარდიაკონად და მღვდლად კელთდასხმულ იქმნა ³⁰ და ესრეთ მელეტი და სელეკოს ³¹ მღვდელმთავართა მიერ აღშენებულ-		
F178			
Cv			
A205r			
			Ev Fv C157
			A205v

¹ იქმნეს BCF. ² ვითარმედ რამეთუ E. ³ ფიცარსა BC. ⁴ ზედა+და C. ⁵ დედოფალმან E. ⁶ სხუებ B. ⁷ მისი — E. ⁸ ~ კორცთა შორის E. ⁹ ტერინტი F. ¹⁰ ლომპიანე E. ¹¹ და — E. ¹² და... მოწამისა — E. ¹³ თერმოქსი E. ¹⁴ მისისაჲ CE. ¹⁵ ევტუქი E. ¹⁶ კოსტანტინეპოლელ E. ¹⁷ მთავარეპისკოპოსისაჲ პატრიარქისაჲ BCF. ¹⁸ და — BCF. ¹⁹ იუსტინე BD, იუსტინა E. ²⁰ ფრიგველი C. ²¹ ისუჰიოს BCF, ისქიროს D, ისუჰიოს CEF, ევსუჰიოს E. ²² ავლუსტოპოლისა E. ²³ საიდუმლოთა AE. ²⁴ ისუჰიოს B, ისუჰიოს D. ²⁵ ეკლესიისაჲთა D. ²⁶ დაიდგინა AE. ²⁷ აღიწოდა | აღვიდა E. ²⁸ ამის E. ²⁹ ღმრთისმშობლისასა F. ³⁰ იქმნა+იქმნა D. ³¹ სელეკოს E. ³² მივიდა C. ³³ რომელი-იგი E. ³⁴ ამას E. ³⁵ არქიმანდრიკად BCD. ³⁶ დაიდგინა E. ³⁷ იუსტინე A, იოსტინე DE. ³⁸ ეპისკოპოსმან | მღვდელთმოდურმან E. ³⁹ ევტუქი BCE. ⁴⁰ წარვილინა B. ⁴¹ კოსტანტინეპოლის C, კოსტანტინეპოლელ E. ⁴² იქმნეს BCF. ⁴³ მეფე BE. ⁴⁴ იგი — C. ⁴⁵ თჳსად CEB. ⁴⁶ კოსტანტინეპოლისაჲ B, კოსტანტინეპოლისაჲ E, კოსტანტინოპოლისაჲ F. ⁴⁷ არამრავლთა E. ⁴⁸ ჟამთა E. ⁴⁹ ევტუქის BC, ევტუქის E. ⁵⁰ აღმწოდა E. ⁵¹ ერისაჲთა+და D. ⁵² დაიდგინა E. ⁵³ რათმე D. ⁵⁴ ~ ვიეთნიმე გმობად BC. ⁵⁵ ღმრთისმსახურებისათა D. ⁵⁶ წმიდისაგან D. ⁵⁷ ღმრთისმშობლისა D. ⁵⁸ უხრწნელნი E. ⁵⁹ იყვნეს F. ⁶⁰ გულარძნილობითა D. ⁶¹ მეფეცა B.

განიდევნა საყდრისაგან დიდი ევტუქი,¹ რამეთუ წინააღმდეგობდა უმჯულოსა მას წვალებასა. ხოლო მიიწია რამ ამასიას, მონასტერსა მას ზემოკსენებულსა,² რამეთუ მუნ ექსორია³ ქმნეს,⁴ მოღუწეებისა⁵ ძლიერისა⁶ კელ-ყო და მრავალნი სასწაულნი | და ნიშნი აღსრულნა. არამედ წარკ-
D186 Bv და რამ ექსორიობასა⁷ შინა ათორმეტი წელი, იუსტინიანე⁸ ცხორებისაგან განვიდა და იუს-
ტინე⁹ და ტიბერი დაიპყრეს მეფობაჲ. მაშინ კუალად¹⁰ თჳსადვე საყდრად აღმოიყვანა და პა-
ტივითა დიდითა შეწყნარებულ იქმნა ყოვლი-
სა მიერ¹¹ ერისა და სატალი მომსრველი და განმრყენელი კაცთაჲ ერთობით ლოცვითა დაა-
ცხრვო. და შემდგომად ექსორიობით¹² აღმოს-
ლვისა ოცდაოთხ¹³ წელ და ექუს თუშ¹⁴ ეკლე-
სიაჲ ქრისტესი განაშუენა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. და პირველ მიცვალებისა წინამწარ
F179 უწინაწარმეტყუელა მეფობისათჳს | ტიბერის და უკუანაჲსკნელ აღსრულებისათჳს აუწყა, რა-
Cv მეთუ იყო რამ | წმიდაჲ ევტუქი¹⁵ სნეულ, ხილ-
ვად მისა¹⁶ მოვიდა¹⁷ და ეგრეთცა¹⁸ იქმნა, რამეთუ შემდგომად წმიდისა მის უფლისა მიმართ მიცვა-
ლებისა ოთხ თუელა¹⁹ ცხოვნდა²⁰ და მერმე კა-
ცობრივისა ცხორებისაგან განვიდა. ხოლო დაი-
ღვა სანატრელი²¹ მამათმთავარი²² ევტუქი²³ ტა-
A206r მარსა შინა²⁴ წმიდათა მოციქულთასა, საკურ-
თხეველსა²⁵ ზედა, წმიდისა²⁶ ტრაპეზისა²⁷ ქუეშე, სადა-იგი სხენან წმიდანი²⁸ ნაწილნი წმიდათა მოციქულთანი ანდრეა,²⁹ ლუკა და ტიმოსთესნი.
E137 ამასვე დღესა წმიდათა ასოცთა მოწამე-
თაჲ, რომელნი იწამნეს სპარსეთს.
ლიტანიისაჲ³⁰ და ოხითაჲ, კმაჲ³¹ ო გუერ-
დი: „ყოველი შრომაჲ ეკლესიისათჳს თავს-იღევ, მამაო წმიდაო, და დევნულებათა შინა მკნე
იყავ. ამისთჳსცა კადნიერებაჲ გაქუს მაღალთა შინა. ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს.“ სამხრად ყოველი გან-

გებაჲ მღვდელთმოდუართაჲ აღასრულონ.³² გა-
ნიცადე: (1) „იხარებდით მართალნი უფლისა მი.“
| ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣΙΝΗΣ Ν. წმიდისა მოწამისა³³ B215
კალიოპისი. ესე იყო ჟამთა მაქსიმიაჲ მეფი-
სათა, ძე³⁴ დედაკაცისა ღმრთისმოყუარისაჲ, რომ-
Dv ლისა სახელი თეოკლია. ხოლო იყვნეს პერგით პამფილიისაჲთ.³⁵ აღიზარდა უკუე დედისა მიერ
თჳსისა ღმრთისმსახურებით და საღმრთონი წერილნი ისწავნა.³⁶ და ვითარცა იხილა დევ-
ნულებაჲ ქრისტეანეთაჲ, განკურდა შურიტა საღმრთოთა³⁷ და დედის თჳსისა განზრახვაჲ,³⁸
რამათა³⁹ კადნიერ იქმნას,⁴⁰ შეიწყნარა და⁴¹ ნეფ-
სით⁴² თჳსით უწოდებელად⁴³ წინაშე მაქსიმე⁴⁴ მთავრისა წარდგა და სახელი ქრისტესი⁴⁵ ქადა-
გა, ვინაჲცა შეეკრნეს⁴⁶ უკუდმართ კელნი მისნი | და შანთითა ბრპენისაჲთა იგუემა და ურმის-
Fv თუალსა ზედა დაემსჭუალა⁴⁷ და ქუეშე კერძო⁴⁸
C158 ცეცხლითა შეიწუებოდა, არამედ ანგელოზისა | გარდამოსლვითა ურმისთუალი იგი დაღვა და ცეცხლი დაშრტა. ხოლო გუამი იგი მოწამისაჲ
საზარელ იყო მიხედვადცა, რამეთუ განბრძარულ იყვნეს ასონი მისნი და შემწუარ ცეცხლითა, და
ესრეთ შეიყენა იგი⁴⁹ საპყრობილესა, სადა-იგი შევიდა დედაცა მისი და | სწამელდა წყლულე-
A206v ბათაგან გარდამოდინარესა⁵⁰ მას წუთხსა და ამბორს-უყოფდა⁵¹ ნაგუემთა მისთა, რამეთუ ყო-
ველი სიმდიდრე თჳსი გლახაკთა განუყო და მონანი და მკევალნი თჳსნი რიცხუთ⁵² ორას ორ-
მეოცდაათნი საფასითურთ, რომელი თითოეულ-
სა⁵³ კმა-ეყოფოდა, განათავისუფლნა და თჳთ შე-
ვიდა საპყრობილესა⁵⁴ და სამარადისოდ წმიდისა მის თანა იყოფოდა და მის თანა გალობნ და
Bv დიდებისმეტყუელებნ. || ხოლო ერთსა მწუხრ-
Ev სა შუედადამეს⁵⁵ ოდენ ნათელი მოეფინა მათ ზედა და კმაჲ ისმა ზეგარდამო, რომელი მო-
წამისა აღსარებასა და კადნიერებასა⁵⁶ ნეტა-
რებასა მისცემდა, რომელთა⁵⁷ მიერ უახოვნეს

¹ ევტუქი B, ევსტუქი C. ² ზეოკსენებულსა E. ³ ექსორია B, ექსურია E. ⁴ ქმნეს|ყვეს E. ⁵ მღუაწეებასა E. ⁶ ძლიერსა E. ⁷ ექსორიობასა B. ⁸ იუსტინიანე E. ⁹ იოსტინე E. ¹⁰ კუალად| უკუე E. ¹¹ მიერ| მის B, მის-
გან F. ¹² ექსორიობით B. ¹³ ოცდახუთ E. ¹⁴ თუე BCDEF. ¹⁵ ევტუქი BCE. ¹⁶ მისსა C, ~ მოვიდა მისა E. ¹⁷ მოვიდა C. ¹⁸ ეგრეთცა E. ¹⁹ თუშლა D. ²⁰ ცხოვნდა BCEF. ²¹ სანატრელი D. ²² მამადმთავარი E. ²³ ევტუქი BCE. ²⁴ შინა – E. ²⁵ საკოროთხეველსა F. ²⁶ წმიდასა BCE. ²⁷ ტრაპეზსა BCE. ²⁸ წმიდანი – BCE. ²⁹ ანდრეა BCDEF. ³⁰ ლიტა-
ნისაჲ D. ³¹ კმაჲ – E. ³² აღასრულონ – E. ³³ ~ კალიოპისი მოწამისაჲ E. ³⁴ ძმ EF. ³⁵ პამფილიაჲსაჲთ E. ³⁶ ისწავლნა BCEF. ³⁷ საღმრთოთა F. ³⁸ განზრახვითა B. ³⁹ რამათა| და C, ~ შეიწყნარა და კადნიერ იქმნა C, ~ შეიწყნარა, რამათა
კადნიერ იქმნას EF. ⁴⁰ იქმნეს F. ⁴¹ და| მაშინ F. ⁴² ნეფსით E. ⁴³ უწოდებელად EF. ⁴⁴ მაქსიმიაჲ E. ⁴⁵ ქრისტეს+ღმრთი-
საჲ F. ⁴⁶ შეიკრნეს E. ⁴⁷ დაემსჭუალა BCF. ⁴⁸ კერძო – E. ⁴⁹ იგი – BC. ⁵⁰ გარდამოდინარესა B. ⁵¹ ამბორს-უყოფდა
D. ⁵² რიცხუთ E. ⁵³ თჳთოეულსა D. ⁵⁴ საპყრობილედ E. ⁵⁵ შუედადამეს DBF. ⁵⁶ კადნიერებასა+და E. ⁵⁷ რომლისა E.
(1) ფს. 32,1.

- D187 იქმნა წმიდა იგი და უძრავ სიმტკიცისაგან თვისისა, ვინაჲცა¹ ჯუარცუმაღ დაისაჯა² და³ პატივად ლუაწლთა თვსთა⁴ საუფლოთა მათ | ვნებათა ეზიარა არა⁵ სახითა ხოლო⁶ სიკუდილისაჲთა, არამედ ჟამითაცა, რომელსა-იგი იქმნა ცხოველსმოყოფელი ვნებაჲ ქრისტესი, რამეთუ დიდსა ხუთშაბათსა⁷ ჯუარს-აცუეს იგი, ხოლო დედამან მისმან მისცა საფასე მტარვალთა, რაჲთა არა ჯუარს-აცუან ვითარცა მეუფე, არამედ თავდაქცევით.⁸ | და ვითარცა იქმნა სამ ჟამ დიდი პარასკევი, წმიდა⁹ სული თვისი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა, და ვითარცა გარდამოჰქსნეს ჯუარისაგან, მივიდა დედაჲ მისი და მოეხუა¹⁰ გუამსა მისსა. და მეცსეულად სულმოკლე იქმნა და მანცა შეისუენა და ღმრთისმოყუარეთა | კაცთა მიერ იგიცა მოწამისა თანა დაიდვა¹¹ ერთსა შინა საფლავსა. ხოლო იყო წმიდაჲ ესე მოწამე კალიოპი 71¹² წლისაჲ ჰასაკითა, ოდეს-იგი იწამა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა რუფინ¹³ დიაკონისაჲ და წმიდისა აკკლინაჲსი¹⁴ და მის თანა წამებულითა ორასთა მოწამეთაჲ.
- A207r | **ԳԵՊԼՆ ՇՍԻՄՆՇ Ի.** წმიდისა მოწამისა პავსოლპისი, რომელი იყო ჟამთა ანდრიანე მეფისათა. ხოლო იცნობა, ვითარმედ ქრისტესა ჰმსახურებს და წარიდგინა წინაშე მეფისა. და რამეთუ¹⁵ აღიარა ქრისტეს მონებაჲ, იგუემა კუერთხითა უწყალოდ და მერმე¹⁶ მიეცა¹⁷ განსაკითხავად¹⁸ პრეკო ეპარხოზსა.¹⁹ და²⁰ ვითარ-იგი თვსსავე სიმტკიცესა ზედა ეგო, მოსცა მისთვის განწინებაჲ მასჯლითა. და ვითარ-იგი მიჰყვანდა აღსრულებად, ჯაჭვ იგი, რომელი ზედა ედვა, განხეთქა და მცირედ განეშორა, რომელთა-იგი ეპყრა და მუკლნი დაიდგინა²¹ ქუეყანასა ზედა და ილოცა და სული თვისი ლოცვითურთ კელთა უფლისათა შეჰვედრა.
- B216r | ამასვე დღესა წმიდისა კელისტინე ჰრომთა პაპისაჲ, რომელი იყო მცირისა თევდოსის ზე, შემკობილი სიტყვთა და საქმითა და მოშურნე ღმრთისმსახურებისაჲ, რომლისათვისცა საყდარსა მღდელთმოდურებისასა ღირს-იქმნა შემდგომად ზოსიმე პაპისა, | რომელი-იგი შემდგომად ნეტარისა ვონიფანტისა²² იყო, რამეთუ ვონიფანტი²³ შემდგომად ენოკინტიანესა²⁴ ეპისკოპოს იქმნა, | ხოლო კელისტინე შჯულისათჳს და წესისა, მოციქულთა და მამათა მიერ მოცემულისა, დიდად ილუაწა და ნეტარსა კვრილეს თანაშემწე ეყო განკუეთასა უღმრთოჲსა²⁵ ნესტორისსა,²⁶ რამეთუ შეჩუენებულ-ყო იგი და განგდებულ გმობაჲ მისი ებისტოლისა მიერ თვისისა და ესრეთ მართლმადიდებლობით | აღსასრული ცხორებისაჲ მიიღო.
- Cv | **ԳԵՊԼՆ ՇՍԻՄՆՇ Գ.** წმიდისა მოწამისა ვადიმი არქიმანდრიტისაჲ. ესე იყო სპარსეთით ქალაქით ვითლაპატი. ხოლო არარად²⁷ შეჰრაცხა მონაგებთა სიმრავლე და მდიდართა შვილობაჲ, არამედ ყოველივე²⁸ შეურაცხ-ყო და | იქმნა მონაზონ და მერმე არქიმანდრიტ და უკუენაჲსკენელ ქრისტეს აღსარებისათჳს შჯდთა მოწამეთა მისთა თანა შეიპყრა იგი საბურ მეფემან და ოთხ თუე ჰყრობილ-ყო. ხოლო მერმე გამოიყვანნა და წაჰკუეთნა თავნი მათნი.
- A207v | ამასვე დღესა კსენებაჲ მათი, რომელნი ტყუეობასა შინა აღესრულნეს ორმოცდამათცამეტესა წელსა საბურ²⁹ მეფისასა.³⁰ გამოვიდა იგი ქუეყანასა ბერძენთასა და წარტყუენა ქალაქი, სახელით ვიზავდინ. ხოლო მკედარნი და³¹ რომელთა საჭურველისა აღებაჲ ძალ-ედვა, მოსრნა იგინი მასჯლითა. ხოლო დედანი და ყრმანი და ბერნი და ილიოდორე ეპისკოპოსი და დუსავ³² და მარიაჲ მღდელნი და ყოველნივე მნენი ეკლესიისანი თვსად შექმნნა³³ და დაუტვენა. ხოლო ეგულებოდა რაჲ აღსრულებაჲ ილიოდორე ეპისკოპოსისა, ნაცვალად თვსა³⁴ დუსავ³⁵ მღდელსა დაასხნა³⁶ კელნი და | ვითარ-იგი განწესებულითა გალობათა შესწირვიდეს ღმრთისა ჩუეულებისაგან და წესისა საეკლესიოჲსა,³⁷ ადერფორ მოგუთმთავარმან მიუთხრა საბურ მეფესა, ვითარმედ მის მიერ დატე-ვებულითა ქრისტეანეთა დუსავ³⁸ ვინმე განმგებელ ყვეს და მეფესა | და შჯულოსა მისსა ჰგმო-

¹ ვინაჲცა] რომლისათვისცა E. ² დაჲსაჯა E, + და F. ³ და — BC. ⁴ თვსთა] მისთა E. ⁵ არა+ოდენ F. ⁶ ხოლო — F. ⁷ ხუთშაბათსა B. ⁸ თავდამოქცევით F. ⁹ წმიდა — C. ¹⁰ მოეხუა E. ¹¹ დაჲდვა E. ¹² 71] ათხუთმეტისა EF. ¹³ როფინე E. ¹⁴ აკკლაჲსი E. ¹⁵ რამეთუ — E. ¹⁶ მერმეცა E. ¹⁷ მიეცა — E. ¹⁸ განსაკითხავსა E. ¹⁹ ეპარხოზსა BCEF. ²⁰ და — E. ²¹ დაჲდგნა E. ²² ვონიფანტისსა BCF, ვონიფანტესსა E. ²³ ვონიფანტი E. ²⁴ ენოკინტიანესა E. ²⁵ უღმრთოჲსა C, — E. ²⁶ ნესტორისსა BCF, ნესტორ+საძაგელისასა E. ²⁷ არად BCE. ²⁸ ყოველი E. ²⁹ საბურის E. ³⁰ მეფისასა+რამეთუ C. ³¹ და — BC. ³² დუსავ DF. ³³ შექმნა E. ³⁴ თვსა] მისა E. ³⁵ დუსავ BE. ³⁶ დასხნა B, ~ კელნი დასხნა D. ³⁷ საეკლესიოჲსა E. ³⁸ დუსავ BCE.

Cv	ბენ. მაშინ ბრძანა, რაათა მიიყვანონ¹ ქალაქით ვითარ სამას კაც. ხოლო მი-რა-ა-ვიდეს, ებრძანა² თაყუანისცემად³ ცეცხლისა⁴ და მზისა და რამეთუ არა თავს-იდევს, წარეკუთენეს მახვლითა⁵ თავნი მათნი, რომელთაგან ოცდახუთნი ხოლო⁶ წარწყმდეს, რამეთუ მიექცეს⁷ შჯულსა მეფისასა. ხოლო ერთი ვინმე, სახელით ავდიისუს,⁸ ცხოვნდა⁹ შემდგომად წყლულებისა, რამეთუ არა სასიკუდინედ¹⁰ წყლულ იყო და მრავლითა განცხადებულებითა ქადაგებდა ქრისტესა, არამედ¹¹ უღმრთო მან ვინმე მოკლა იგი მახვლითა. ხოლო სანატრელმან მან მრავლითა სიხარულითა შეიწყნარა დაკლვად იგი, რამეთუ ფრიად მწუხარე იყო და მგლოვარე¹² დაშთომისათჳს¹³ წმიდათა მათგან მის თანა წამებულთა.	ზენონისთანათა მათ მოუწოდა, ალექსანდრეს და თეოდორეს,²⁴ რომელნი-იგი პირველცა განეკითხნენ და ჰმოგუნიდა მათ დატევებად ღმრთის-მსახურებისა და თაყუანისცემად კერპთა, ხოლო მათ შეურაცხ-ყვნეს სიციბილნი მისნი²⁵ და თჳსსავე სიმტკიცესა ზედა ეგნეს, ვინაჲცა ზროხისა ძარღვთა და არგნებითა ფიცხლი- თა და ეკლოვანითა²⁶ ურიდად იგუემნეს და²⁷ რამეთუ იცვალეობდეს მცემელნი მათნი, ესოდენ განსასტიენა²⁸ ტანჯვად იგი,²⁹ ვიდრეა³⁰ გამოჩნდეს ნაწლევნი მათნი და ნასხმანნი ასოთანი და მერმე მახვლნი რკინანი³¹ განაკურვნეს და განაცუნეს ბეჭთა მათთა და ძმარი მარილსა თანა დაასხეს წყლულთა მათთა და ბალნისა ნაქსოითა აქლიბნეს ნაგუემნი იგი.³² ხოლო ვინაჲთგან სასოებაჲ³³ წარიკუეთა მათგან ფურტუნატე მთავარმან და უფროდეს, რამეთუ ტკივნეულ იქმნა და წყლულ სულითა დამუსრვისათჳს კერპთაჲსა, რომელნი-იგი წმიდათა მათ ქუეყანად დააკუთნეს ლოცვითა, უბრძანა თავთა მათთა მახვლითა წარკუეთაჲ. და ესრეთ მოყვანებულ იქმნეს³⁴ ტერენტო-მოსთანანი³⁵ იგი, და კუალადცა განაცხადეს ჭეშმარიტებაჲ, ამისთჳს³⁶ დაედვა ჯაჭვ ქელთა მათთა და ბორკილნი ფერკთა და რკინითა შეეკრნეს³⁷ კელნი მათნი და შეიყენნეს საპყრობილესა და ქუეშე კერძო მათსა დაუფინეს კურომსთავი³⁸ რკინისაჲ. და ამის თანა შიმშილითა დაისაჯნეს³⁹ მრავალდღე,⁴⁰ რამეთუ უბრძანა დაყოფად შესავალსა პურისასა⁴¹ საპყრობილისმცველსა⁴² მას უწყალომან მან მთავარმან და ვინაჲთგან აზოვნებით მიითუალნეს⁴³ მწარენი ესე სატანჯველნი, მკედართა მათ უძლეველთა, ამისთჳსცა⁴⁴ შეწევნასა საღმრთოსა მიემთხვნეს, რამეთუ გარდამოკლა მათ ზედა ანგელოზი უფლისაჲ და საკრველნი იგი დასცვეს და საზრდელი ზეცით მოემადლა და კუალადცა განახლებულნი წინაშე მთავრისა წარიდგინნეს, იხუტნეს და მკეცთა მიეცნეს, რომელთაგანი არცა ერთი რაჲ შეეხო მათ.	A208v	Bv	F182	Cv	Ev	D189
A208r								
B217	ԳԵՂԵԸ ՇՍԻՄԵԸ 7. წმიდათა მოწამეთა ტერენტი, აფრიკანო, მაქსიმე და პომპიოდესი¹⁴ და სხუთა ოცდაათექუსმეტთა¹⁵ და თეოდორე,¹⁶ ზენონ, ალექსანდრე და მაკარიო, რომელნი იყვნეს ერთბამად რიცხვთ ორმოცნი ნათესავით აფრიკელნი ჟამთა დეკეოზ მეფისათა მთავრობასა აფრიკეთს ფურტუნატესსა. ბრძანებაჲ გამოკდა დეკეოზის მიერ, რაათა აიძულებდნენ მორწმუნეთა უვარყოფად¹⁷ ქრისტესა და უკუეთუ ვინმე არა თავს-იდევს, ყოვლითა¹⁸ სატანჯველითა გუემად იგი. მაშინ ესე ორმოცნი ხედვიდეს, რამეთუ მრავალნი დაეცემოდეს და წარწყმდებოდნენ მივიდოდეს. ამისთჳსცა შეითქუნეს, რაათა სულით და ჯორცით კეთილად იღუაწონ და მოაკსენებდეს ურთიერთას¹⁹ სიტყუათა უფლისათა, რომელნი პრეტენა წინადა წამებისა მისა²⁰ მიმართ მორწმუნეთა, ვითარმედ: „ნუ გეშინინ მათგან, რომელთა მოსწყვდნენ ჯორცნი თქუენნი, ხოლო სულისა²¹ ვერ შემძლებელ არიან მოკლვად“. (1) ამისა²² შემდგომად წარიდგინნეს წინაშე მთავრისა და ქრისტეს ძლიერებისათჳს და კერპთა ამოქებისა ჯეროვნად წარმოთქუეს. ხოლო მან უბრძანა, რაათა სხუანი იგი საპყრობილედ წარიყვანნენ.²³ ხოლო							
Fv								
E139	ბელ არიან მოკლვად“. (1) ამისა²² შემდგომად წარიდგინნეს წინაშე მთავრისა და ქრისტეს ძლიერებისათჳს და კერპთა ამოქებისა ჯეროვნად წარმოთქუეს. ხოლო მან უბრძანა, რაათა სხუანი იგი საპყრობილედ წარიყვანნენ.²³ ხოლო							
C160								
Dv								

¹ მოიყვანონ E. ² უბრძანა BC. ³ თაყუანისცემად B. ⁴ ცეცხლისა DF, ~ მზისა და ცეცხლისა E. ⁵ ~ თავნი მათნი მახვლითა BE. ⁶ ხოლო | ოდენა C. ⁷ მიექცეს BCEF. ⁸ ავდიისოს BC, ავდოს E, ავდისოს F. ⁹ ცხოვნდა BCEF. ¹⁰ სასიკუდინოდ BC. ¹¹ არამედ | და C. ¹² მგლოვარე E. ¹³ დაშთომისათჳს | დაშთომისა მისთჳს F. ¹⁴ პომპიოისი B, პომპიოისი E. ¹⁵ ოცდაათექუსმეტთა | 77 B, ოცდაათექუსმეტთა D. ¹⁶ თეოდორე A+და D. ¹⁷ უარისყოფად BCD, უვარყოფად F. ¹⁸ ყოვლითავე BE | მრავლითა E. ¹⁹ ურთიერთარს E. ²⁰ მისსა ACD. ²¹ სულსა E. ²² ამისსა C. ²³ წარიყვანნენ F. ²⁴ თეოდორეს A. ²⁵ მისნი | მათნი BCEF. ²⁶ ეკლოვანითა BC, ეკლოვანითა E. ²⁷ და — E. ²⁸ განასასტიკა B, განასასტიკეს C. ²⁹ იგი | მათი F. ³⁰ ვიდრე E. ³¹ რკინისანი D. ³² იგი | მათი E. ³³ საოებაჲ E. ³⁴ იქმნეს BC, იქმნა E. ³⁵ ტერენტო-მოსთანანი AD. ³⁶ ამისთჳსცა BC. ³⁷ შეიკრნეს E. ³⁸ კურომსთავი E. ³⁹ დამსაჯნეს E. ⁴⁰ მრავალდღე ABF. ⁴¹ პურისასა F. ⁴² საპყრობილისა მცველსა E. ⁴³ მიითუალეს BE. ⁴⁴ ამისთჳს BC. (1) შდრ. ლუკ. 12,4.

A209r	ხოლო უკუანაჲსკნელ მახვლითა წარეკუეთნეს წმიდანი თავნი მათნი ¹ და ² გვრგვნი წამებისა დაიდგეს. ³	იქმნა ¹⁸ მისთჳს ვნებასა და მაცსენებელთა მისთათჳს ილოცა, რაჲთა იქსნენ ¹⁹ ყოვლისაგან ²⁰ სნეულებისა და უკურნებელისა მის ²¹ საღმობისაგან, რომელ არს კბილთა ტკივილი, უვნებელად დაცვად ითხოვა ²² და ცოდვათა მათთა შენდობა და მერმისა მის საშჯელისაგან ²³ ღზინება. და ვითარ მიემთხჳა თხოვასა ²⁴ თჳსსა, ²⁵ უფლისა მიმართ მიიცვალა და დაიდვა ²⁶ პერღამოჲსა ²⁷ ეკლესიასა. და მიერითგან ვიდრე აქამოდე მიჰრონსა სურნელსა ²⁸ და კურნებასა დაუწყუედელად ²⁹ აღმოაცენებს სადიდებელად ღმრთისა ყოვლად ძლიერისა.	F183
B218r	ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა და წინაჲსწარმეტყუელისა ა გ ა ბ ო ხ ს ი, ⁴ რომლისათჳს წერილ არს საქმესა შინა წმიდათა ⁵ მოციქულთასა.		
Fv	ԳԵՊԻՆԸ ՇՍԻՄԵՆԸ ՂԸ. წმიდისა მღდელ-მოწამისა ან ტ ი პ ა ა ხ ს ი, ⁶ ეპისკოპოსისა პერღამოჲსაჲს ასიას და მოწფისა წმიდისა იოვანე მახარებელისაჲ. ესე იყო ჟამსა წმიდათა მოციქულთასა ღმრთებთანე მეფისა ზე, რომლისათჳს მოიქსენებს წმიდა მახარებელი და უწოდს მოწამელ კეთილად და მღდელად სარწმუნოდ. ხოლო იყო რაჲ ღმრთისმეტყუელი იოვანე ⁷ პატმო ჭალაკსა ექსორიად, ⁸ ჰმწყსიდა ⁹ ესე პერღამოჲსა ¹⁰ ეკლესიასა ფრიად მოხუცებული ჰასაკითა. მაშინ შეიპყრეს კერპთმსახურთა, რამეთუ გამოუცხადა მათ ეშმაკმან და ჰრქუა, ვითარმედ ვერცა შესაწირავთა შეიწირავს, ¹¹ ვერცა ადგილსა მას ძალ-უც დგომად, ¹² არამედ იდევენების ანტიპაჲს მიერ. მოიყვანეს უკუე ¹³ წინაშე მთავრისა და ეტყოდეს, ¹⁴ ვითარმედ აღრინდელი და ძუელი საქმე ყოველი პატიოსან არს. ხოლო ახალი და უკუანაჲს გამოჩინებული უპატიო არს, რამეთუ კერპთმსახურებასა ეტყოდეს ძუელად და ჟამთა თანა აღორძინებულად მრავალთა, ხოლო ქრისტიანობასა უკუანაჲს დაწყებულად და ახლად და მცირელთა მიერ შეწყნარებულად. მაშინ წმიდამან ანტიპა ¹⁵ პირველითგან გამოჩინებულნი უღმრთოებანი და კაენისთჳს აღწერილი უწყებაჲ წინა-უყო, რომელნი დაღაცათუ ძუელ არიან, გარნა არა საბამეღ ღმრთისმსახურთა, არამედ საძაგელ, ვინაჲცა ურწმუნონი იგი რისხვად აღიძრნეს და წმიდაჲ იგი კუროსა რვალისასა განკურვებულსა ¹⁶ ფრიად მეყსეულად ¹⁷ შთააგდეს, რომლისა შორის მრავალჟამ ევედრებოდა ღმერთსა და ძლიერსა მას ძალსა მისსა უგალობდა და ჰმადლობდა ამისთჳს, რამეთუ ღირს		
C16l	მოწამისა ან ტ ი პ ა ა ხ ს ი, ⁶ ეპისკოპოსისა პერღამოჲსაჲს ასიას და მოწფისა წმიდისა იოვანე მახარებელისაჲ. ესე იყო ჟამსა წმიდათა მოციქულთასა ღმრთებთანე მეფისა ზე, რომლისათჳს მოიქსენებს წმიდა მახარებელი და უწოდს მოწამელ კეთილად და მღდელად სარწმუნოდ. ხოლო იყო რაჲ ღმრთისმეტყუელი იოვანე ⁷ პატმო ჭალაკსა ექსორიად, ⁸ ჰმწყსიდა ⁹ ესე პერღამოჲსა ¹⁰ ეკლესიასა ფრიად მოხუცებული ჰასაკითა. მაშინ შეიპყრეს კერპთმსახურთა, რამეთუ გამოუცხადა მათ ეშმაკმან და ჰრქუა, ვითარმედ ვერცა შესაწირავთა შეიწირავს, ¹¹ ვერცა ადგილსა მას ძალ-უც დგომად, ¹² არამედ იდევენების ანტიპაჲს მიერ. მოიყვანეს უკუე ¹³ წინაშე მთავრისა და ეტყოდეს, ¹⁴ ვითარმედ აღრინდელი და ძუელი საქმე ყოველი პატიოსან არს. ხოლო ახალი და უკუანაჲს გამოჩინებული უპატიო არს, რამეთუ კერპთმსახურებასა ეტყოდეს ძუელად და ჟამთა თანა აღორძინებულად მრავალთა, ხოლო ქრისტიანობასა უკუანაჲს დაწყებულად და ახლად და მცირელთა მიერ შეწყნარებულად. მაშინ წმიდამან ანტიპა ¹⁵ პირველითგან გამოჩინებულნი უღმრთოებანი და კაენისთჳს აღწერილი უწყებაჲ წინა-უყო, რომელნი დაღაცათუ ძუელ არიან, გარნა არა საბამეღ ღმრთისმსახურთა, არამედ საძაგელ, ვინაჲცა ურწმუნონი იგი რისხვად აღიძრნეს და წმიდაჲ იგი კუროსა რვალისასა განკურვებულსა ¹⁶ ფრიად მეყსეულად ¹⁷ შთააგდეს, რომლისა შორის მრავალჟამ ევედრებოდა ღმერთსა და ძლიერსა მას ძალსა მისსა უგალობდა და ჰმადლობდა ამისთჳს, რამეთუ ღირს		
A209v	იქმნა ¹⁸ მისთჳს ვნებასა და მაცსენებელთა მისთათჳს ილოცა, რაჲთა იქსნენ ¹⁹ ყოვლისაგან ²⁰ სნეულებისა და უკურნებელისა მის ²¹ საღმობისაგან, რომელ არს კბილთა ტკივილი, უვნებელად დაცვად ითხოვა ²² და ცოდვათა მათთა შენდობა და მერმისა მის საშჯელისაგან ²³ ღზინება. და ვითარ მიემთხჳა თხოვასა ²⁴ თჳსსა, ²⁵ უფლისა მიმართ მიიცვალა და დაიდვა ²⁶ პერღამოჲსა ²⁷ ეკლესიასა. და მიერითგან ვიდრე აქამოდე მიჰრონსა სურნელსა ²⁸ და კურნებასა დაუწყუედელად ²⁹ აღმოაცენებს სადიდებელად ღმრთისა ყოვლად ძლიერისა.		
Dv	განგებაჲჲ ჰპოვო ³⁰ ამის ³¹ თჳსა ზ. ხოლო სახარებაჲ იოვანესი, ³² თავი ³³ ჰო: „ამენ, გეტყუთქუენ“ ვიდრე „ძე“ ³⁴ ნათლისა ³⁵ იყვნეთ.“ ³⁶ (1)		
E140	ԳԵՊԻՆԸ ՇՍԻՄԵՆԸ ՂԹ. წმიდისა არ ტ ე - მონ ხუცისაჲ, ³⁷ რომელი იყო დეოკლიტიანეს ³⁸ მეფისა ³⁹ ზე, ხუცესი ლაოდიკელთა ⁴⁰ ეკლესიისაჲ, მოხუცებული ჰასაკითა და შემკობილ ⁴¹ გონიერებითა. ესე სისინი ეპისკოპოსისა თანა შევიდა ტაძარსა აპოლონისსა და კერპი აპოლონისი დამუსრა. ხოლო შემდგომად ჟამთა რავდენთამე ⁴² მოვიდა მუნ კომსი ვინმე, სახელით პატრიკიოს. და კადრებული იგი ცნა და ეკლესიასა მას, რომელსა წმიდაჲ სისინი იყოფოდა, ⁴³ მიჰმართა, არამედ სნებაჲმან ⁴⁴ შეიპყრა იგი და დაეყენა წარსლვად, გარნა მიაგვლინა ეპისკოპოსისა და აუწყა, ვითარმედ: ლოცვა ყავ ჩემთჳს და უკუეთუ მივემთხჳო ⁴⁵ სიმრთელესა, პატივ-გცე შენ ხატითა ოქროსაჲსათა. ხოლო ეპისკოპოსმან მიუმცნო და ჰრქუა, ვითარმედ: უკუეთუ გრწმენეს ქრისტი, უეჭუელად განიკურნო. ⁴⁶		
Bv	და ვითარ აღუთქუა, განიკურნა საღმობისა მისგან, გარნა დაადგრა ⁴⁷ ურწმუნობასაჲ ⁴⁸ ზედა. ⁴⁹ და უკუანაჲსკნელ ⁵⁰ შეიპყრა წმიდაჲ არტემონ და აიძულებდა მას ზორვად კერპთა. ხოლო წმიდამან ფრიად ⁵¹ აბრაღა უგჳსურებისა მისთჳს პირუტყუებრივისა, რომელ შემდგომად ესოდენთა ⁵² ჟამთა, რომელთა შინა		

(1) იოან. 12,24-36.

¹ მათნი... დაიდგეს — E. ² და+ესრეთ BCDEF. ³ დაადგეს A. ⁴ ალაგოჲსი BCF, ალაბოისი E. ⁵ წმიდათა — BC. ⁶ ანტიპა E. ⁷ იოვანე — E. ⁸ ექსორიად BE. ⁹ ჰწყსიდა C. ¹⁰ პერღამოისა E. ¹¹ შეიწირავს+და E. ¹² დგომად DEF. ¹³ უკუე D. ¹⁴ იტყოდეს CE. ¹⁵ ატიპა E. ¹⁶ ~ ფრიად განკურვებულსა E. ¹⁷ მეყსეულად — E. ¹⁸ იქმნა+იგი E. ¹⁹ იქსნენ BC, იქსნეს E. ²⁰ ყოვლისაგანე E. ²¹ მის — E. ²² ითხოვა B, ითხუა E. ²³ საშჯელისაგან E. ²⁴ თხოვასა BF, თხოვასა E. ²⁵ თჳსსა მისსა E. ²⁶ დაადგა E. ²⁷ პერღამოისა E. ²⁸ სურნელსა BCEF. ²⁹ დაუწყუედელად — E. ³⁰ ჰპოო BCEF. ³¹ ~ ზ ამის თჳსსა C. ³² იოვანეს F. ³³ თავი — E. ³⁴ ძე E. ³⁵ ნათლისა D. ³⁶ იყვნეთ D. ³⁷ ხუცისა D. ³⁸ დეოკლიტიანეს D, დეოკლიტიანეს A. ³⁹ მეფისა — AD. ⁴⁰ ლაოდიკელთა BE. ⁴¹ შემკობილი E. ⁴² რაუდენთამე F. ⁴³ იყოფოდა B. ⁴⁴ სნეულებამან E. ⁴⁵ მივემთხჳ B. ⁴⁶ განიკურნოს C. ⁴⁷ დაადგა B. ⁴⁸ ურწმუნობასა ე ე. ⁴⁹ ზედა+თჳსა E. ⁵⁰ უკუანასკნელ E. ⁵¹ ფრიად — C. ⁵² ესოდენთა F.

Ev	დამტკიცებულად ეპყრა სარწმუნოებად, ცთუნე- ბასა მისსა ¹ ჰგონებდა.* მერმეცა შევიდა წმი- დად არტემონ ტაძარსა ასკლიპისსა ² და კერპი მისი შემუსრა და ვეშაპნი განხეთქნა, რომელნი იყვნეს გარდარეულად დიდნი და საზარელნი მხილველთათჳს, რამეთუ თქუმულ ³ არს, ⁴ ვი- თარმედ ოცი მტკაველი იყო სიბრტყე მათი და ოთხმოცი სიგრძე, ვინაჲცა რისხვითა დაუ- პყრობელითა აღდუნა კომსი იგი და მეყსეუ- ლად ბრძანა მოჭრაჲ კორცთა წმიდისათა ⁵ და შეწუგაჲ მათი ნაკერცხალთა ზედა ცეცხლი- სათა, რომლისათჳს ⁶ თქუმულ არს, ვითარმედ ერთი ქურციკი, რომელი მისდევდა წმიდასა მას, კაცობრივითა კმითა ამხილა უშჯულოებაჲ მისი კომსსა ⁷ მას, რომლისაჲ ინება ერთმან ⁸ ვინ- მე მკედართაგანმან, რამთამცა განგურიმა, გარნა ამას ⁹ თანა წარჰკლა ისარი მისი. ხოლო გან- მზრახნი და თანამჯდომი კომსისაჲ განგუმირა ¹⁰ და მოკლა. და მერმე სიავსა, რომელსა შინა იყო ნავთი და ფისი მღუღარე, უხილავად აღტა- ცებულ იქმნა კომსი იგი და შთაიდგო ¹¹ მას შინა და მეყსეულად განკაფდეს ¹² კორცნი მის- ნი და წარწყმდეს. ხოლო წმიდაჲ იგი მო- წამე ადგილსა, რომელსა მდგომარე იყო, წყა- როჲ შეენიერი აღმოეცენა და ¹³ რომელთა- იგი ¹⁴ ჰრწმენა, ნათელ-სცა ¹⁵ მას შინა და მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა და წარვიდა მიერ ადგილსა, რომელსა ვალეზინი ¹⁶ უწოდიან და წამებისა სარბიელსი სრულ-ყო, რამეთუ უფლისა მიმართ მიიცვალა.	ლმრთისა მიმართ ²¹ მოქცევად, რომელი-იგი ქრის- ტეანეთა მიერ იმსახურების, რამეთუ ²² იგი არს დამბადებელი ყოველთა სულთაჲ და მომცემელი ცხორებისაჲ. და ამას და მსგავსსა ამისსა რაჲ ²³ ეტყოდა წმიდაჲ იგი, შორის ურწმუნოთა მათ შევიდა, ჯდა რაჲ მთავარი სამშჯავროსა და მეყსეულად მთავარმან ბორგეულად სახელ- სდვა და ნეფსით ²⁴ ბოროტისმყოფელად თავისა თჳსისა. ხოლო წმიდამან მოუგო და ჰრქუა მას, ვითარმედ: გულისკმა-ყავ, მ მთავარო, რამე- თუ ²⁵ ქრისტესთჳს ვნებაჲ ზეცისა სიმდიდრეთა და საშუებელთა, შესწორებულ ²⁶ არს. კუალად ეკითხა ²⁷ მის ²⁸ მიერ ²⁹ მოწამესა ³⁰ ნათესავი, ³¹ მამუ- ლი და სახელი. ³² ხოლო მან ამის ყოვლისა წილ მოუგო, ვითარმედ ქრისტეანე არს და ვინამთგან არა თავს-იდვა არცა სახითა, არცა სიტყვთა პატივი კერპთაჲ, ვითარცა განაზრახებდა მას მთავარი იგი, ³³ არამედ ყოველსავე ზედა ღმერთსა აღიარებდა და დიდითა კმითა იტყოდა: არა შე- საძლებელ არს კორცთაგან სხჳსა რაჲსამე ³⁴ ქმნაჲ გარეშე სულისა ნებისა, რომლისა ³⁵ მიერ ცხოველ ³⁶ არს და იძრვის გუამი. პირველად უკუე დამოეკიდა და იცა და მერმე იხუებტა. ხოლო ამისა ³⁷ შემდგომად საკუმილი ალატყინეს და მას შინა შთააგდეს, გარნა ყოვლადვე არა შეეხო მას ცეცხლი იგი და არცა თუ თმადცა ³⁸ ერთი შეწუა ³⁹ წმიდისაჲ მის, არამედ სული თჳსი მშჯლობით კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	E141
C162	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ელ ევ- თერი სპარსისაჲ და ზოილე ჰრომისაჲ და ⁴⁰ თევდო სი და ⁴¹ გერონტი და ვასილი- დო სი. ⁴² **	Cv	
Bv	გ-აჟსტ ტსაჲსტ ლ. წმიდისა მღდელმო- წამისა ⁴³ სჳმეონ ⁴⁴ მთავარეპისკოპოსისა სპარ- სეთისა ⁴⁵ და მისთანათა: ავდელ ⁴⁶ მღდე- ლისა ⁴⁷ და გუთაზატ და ფოსიკისი ⁴⁸ და სხუათა, რიცხვთ ასორმეოცდაათთაჲ, რომელნი მის თანა იწამნეს. ხოლო წმიდაჲ სჳმეონ ⁴⁹ მღდელთმოდღუარი და მოწამე ჟამსა მას, ⁵⁰ რო-	B220	
A210v	გ-აჟსტ ტსაჲსტ ლ. წმიდისა მღდელმო- წამისა ⁴³ სჳმეონ ⁴⁴ მთავარეპისკოპოსისა სპარ- სეთისა ⁴⁵ და მისთანათა: ავდელ ⁴⁶ მღდე- ლისა ⁴⁷ და გუთაზატ და ფოსიკისი ⁴⁸ და სხუათა, რიცხვთ ასორმეოცდაათთაჲ, რომელნი მის თანა იწამნეს. ხოლო წმიდაჲ სჳმეონ ⁴⁹ მღდელთმოდღუარი და მოწამე ჟამსა მას, ⁵⁰ რო-	A211r	
F184	გ-აჟსტ ტსაჲსტ ლ. წმიდისა მღდელმო- წამისა ⁴³ სჳმეონ ⁴⁴ მთავარეპისკოპოსისა სპარ- სეთისა ⁴⁵ და მისთანათა: ავდელ ⁴⁶ მღდე- ლისა ⁴⁷ და გუთაზატ და ფოსიკისი ⁴⁸ და სხუათა, რიცხვთ ასორმეოცდაათთაჲ, რომელნი მის თანა იწამნეს. ხოლო წმიდაჲ სჳმეონ ⁴⁹ მღდელთმოდღუარი და მოწამე ჟამსა მას, ⁵⁰ რო-	Fv	
Dv	გ-აჟსტ ტსაჲსტ ლ. წმიდისა მღდელმო- წამისა ⁴³ სჳმეონ ⁴⁴ მთავარეპისკოპოსისა სპარ- სეთისა ⁴⁵ და მისთანათა: ავდელ ⁴⁶ მღდე- ლისა ⁴⁷ და გუთაზატ და ფოსიკისი ⁴⁸ და სხუათა, რიცხვთ ასორმეოცდაათთაჲ, რომელნი მის თანა იწამნეს. ხოლო წმიდაჲ სჳმეონ ⁴⁹ მღდელთმოდღუარი და მოწამე ჟამსა მას, ⁵⁰ რო-		

*ქბ ... ოლა E. **მინაწერი ტექსტის შიგნით ასომთავრულით: „ლოცვა ყავთ მამისა და შემოქმედისა ჩემისა დავითისათჳს“ B220r.

¹ მისსა — E. ² ასკლიპისსა B. ³ თქმულ E. ⁴ არს+მათთჳს D. ⁵ წმიდისათა CF. ⁶ რომლისა E. ⁷ კომსა E. ⁸ ერმან B. ⁹ მას D. ¹⁰ განგუმირა E. ¹¹ შთაიდგო AE. ¹² განჰკაფდეს BCF. ¹³ და — EF. ¹⁴ -იგი E. ¹⁵ ნათელ-სცა] ნათელ-იდეს+მის მიერ E. ¹⁶ ვალეზინა E. ¹⁷ ნათესავთა E. ¹⁸ და — C. ¹⁹ ამაღლებულად] აღმატებულად BC+და BCF. ²⁰ მსხუერპლსა BD. ²¹ მიმართ — C. ²² რამეთუ] რომელი BCEF. ²³ რაჲ — C. ²⁴ ნებისთ E. ²⁵ რამეთუ] ვითარმედ E. ²⁶ შესწორებული BC. ²⁷ ჰკითხა E. ²⁸ მის — E. ²⁹ მიერ — E. ³⁰ მოწამესა] წმიდასა E. ³¹ ნათესავ E. ³² სახლი C. ³³ იგი — C. ³⁴ რაჲსმე BEF. ³⁵ რომელი E+მის E. ³⁶ ცხოელ E. ³⁷ ამისსა C. ³⁸ თმაჲ E. ³⁹ შეიწუა DE. ⁴⁰ და — E. ⁴¹ და — E. ⁴² ვასილიდოსი E. ⁴³ მღდელმოწამისა — E. ⁴⁴ სჳმეონ E. ⁴⁵ სპარსეთისა CEF. ⁴⁶ ავდელი BCEF. ⁴⁷ მღდელისა BCF. ⁴⁸ ფუსიკისი CEF. ⁴⁹ სჳმეონ E. ⁵⁰ მას — E.

D191	მელსა იწამა, იყო წლისა ასდარჯდმეტი ¹ და ექმნა მწყემს ეკლესიათა სელევკო ქალაქისა ² ქრისტიანთა და სალკისათა და წინამძღუარ ქრისტეანეთა. ესე წმიდაა, ხევიდა რაჲ ჭირსა ქრისტეს მორწმუნეთასა და ზღვევასა ეკლესიათასა, მიწევნულსა სპარსთა მიერ დღეთა საბურისთა, ³ მიწერა საბურ ⁴ მეფისა, ვითარმედ: გულისკმა-ყავ, მეფეო, რამეთუ პატიოსნითა სისხლითა ქრისტესითა სციდულნი არა თავს- Ev იდებენ, რამეთუა ხატსა და ზუერსა შენსა ⁵ ქუეშე იყვნენ, არამედ აღირჩევენ ქრისტესთჳს ⁶ სიკუდილსა, რომელმან-იგი მათთჳს პატიოსანი სისხლი თჳსი დასთხია ჯუარსა ზედა, ვიდრედა უღმრთოთა მონებასა შეურაცხებით. ესმა რაჲ ესე მეფესა, განრისხნა და ბრძანა ორითა ჯაჭჳთა შეკ- Bv რულისა ⁷ წინაშე მისა ⁸ წარდგინება და მერმე საპყრობილედ წარიგზავნა, სადა-იგი გუთაზატ ⁹ პრეპოსიტი ქრისტეს სარწმუნოებად მოაქცია, ¹⁰ რომელი-იგი პირველ ქრისტეანე იყო, არამედ ლიქნითა მეფისათა ¹¹ და შიშითა ტანჯვათათა შვეულსაებრ სპარსთაჲსა თავუანის-ეცა მზი- F185 სადა. ხოლო რაჟამს ასწავა მას ¹² წმიდამან სჳმეონ ¹³ , კუალად ქრისტეს სარწმუნოებადვე მოვიდა და ვითარცა აგრძნა ესე მეფემან, ბრძანა წარკუეთა თავისა მისისა და უმეტეს არღარა ტანჯვად მზრდელობისათჳს მისისა, რამეთუ ვინათგან სძესა განყენებულ იყო მეფე, ¹⁴ ამას აღეზარდა იგი, რომლისათჳსცა ფიცით ითხოვა ¹⁵ მეფისაგან, რამთა ქადაგისა მიერ ყოველთა აუწყოს, ვითარმედ პრეპოსიტსა გუთაზატს არა სხჳსა რამსამე ¹⁶ ცთომისათჳს წარეკუეთა ¹⁷ თავი, გინათუ არაწმიდებისათჳს, გინათუ ¹⁸ მეფისა საიდუმლოთა ¹⁹ გამოცხადებისათჳს, ანუთუ ²⁰ სხჳსა რამსამე ²¹ უჯეროებისათჳს ²² დაესაჯა ესევეთარი ტანჯვაჲ, არამედ ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს, რომლისაგან პირველ სიწუენითა ²³ დაეცა. ესე რაჲ ესრეთ კეთილად ²⁴ აღესრულა, ცნა წმიდამან სჳმეონ ²⁵ საპყრობილესა შინა და ფრიად განიხარა და ილოცა, რამთა მსწრაფლ ²⁶ წარვლოს მანცა Cv გზაჲ იგი პირველ მისსა ²⁷ წამებულთა წმიდათაჲ. ²⁸ მიიღო უკუე განჩინებაჲ მისთანთა მათ ²⁹ თანა ³⁰ ასორმეოცდაათთა, ³¹ რომელნი აღესრულებოდეს რაჲ, განამკნობდა მათ და ნუგეშინის-სცემდა ³² და ესრეთ წარეკუეთა ³³ მისიცა თავი. ხოლო ერთი ვინმე წმიდათაგანი მცირედ ³⁴ შეშინდა თავისა ³⁵ წარკუეთისათჳს, არამედ განამკნო იგი ერქმან B221 ვინმე მთავართაგანმან პატივითა კურაპალატმან, სახელით ფასიკ, რამეთუ ჰრქუა: ³⁶ „არარაჲ ბო- Dv როტი შეგემთხუევის, ³⁷ ნუ გეშინინ, არამედ დაიჭუხენ ³⁸ თუალნი ³⁹ და ⁴⁰ მიითუალე მახული, რამეთუ არა აქუს სიგრძე ⁴¹ ამას სიკუდილსა.“ E142 შესმენილ უკუე ⁴² იქმნა ფასიკ წინაშე მეფისა და მსწრაფლ წარმოიდგინა ⁴³ და რამეთუ აღიარა, A212r ვითარმედ: „მრწამს ქრისტე,“ აღმოეკუეთა ენაჲ მისი და განეკადა ტყავი ყოველსა გუამსა მისსა. და ესრეთ აღმოუტევა სული.
A211v	ამასვე დღესა წმიდათა ათასთა მოწამე- თაჲ ესენი იწამნენ შემდგომად ასორმეოცდაათთა მათ, რომელნი იწამნენ წმიდისა სჳმეონის ⁴⁴ თანა საბურ მეფისაგან სპარსთაჲსა. ხოლო იყო ამათ შორის ⁴⁵ აზატცა საჭურისი მეფისაჲ, რომლისა- თჳს შეწუხნა მეფე, ⁴⁶ მოიკლა რაჲ იგი და მიე- რითგან ბრძანა ქრისტეანეთა დევნულებისა და- ცხრომაჲ. ხოლო აღესრულნენ წმიდასა და დიდსა პარასკევსა უწინარეს წმიდისა ⁴⁷ აღვსებისა და ⁴⁸ ადგილსა, რომელსა დაისხნეს, ძალთა მრავალთა აღასრულებდეს.
	ამასვე დღესა წმიდისა იაკობ ხუცისა ⁴⁹ და აზა დიაკონისაჲ, რომელნი იყვნენ საბურ ⁵⁰ მეფისა ⁵¹ ზე. ხოლო იაკობ იყო დაბით ბითნირით, ხოლო აზა სხჳთ სოფლით. შეპყრობილ იქმ- ნეს ⁵² უკუე და არხოასასხარ მოგუთმთავრისა წა- რიდგინნენ ქრისტეს აღსარებისათჳს ⁵³ და პირვე- ლად ძმარი მღოგუსა ⁵⁴ თანა შთაუსხეს ცხჳრთა C164

¹ ასდარჯდმეტი BCF. ² ქალაქისათა BC. ³ საბურისთა] საბურ მეფისათა E. ⁴ საბურ — E. ⁵ ~ ქუეშე შენსა F, შენსა — E. ⁶ ~ სიკუდილსა ქრისტესთჳს E. ⁷ შეკრულისა EF. ⁸ მისსა BCF. ⁹ გოთაზატ E. ¹⁰ მოაქცია] მოიყვანა BCF. ¹¹ მეფისათა E. ¹² მას — BCF. ¹³ სჳმიონ E. ¹⁴ მეფე E. ¹⁵ ითხოვა BE, ითხუა E. ¹⁶ რამსმე B, რამსმე E. ¹⁷ წაკუეთა E. ¹⁸ გინათუ] ანუთუ CB. ¹⁹ საიდუმლოთა AD, საიდუმლოისა E. ²⁰ ანუთუ] ანუ E. ²¹ რამსმე ABF. ²² უჯეროებისათჳს] უჯეროისა საქმისათჳს E. ²³ სიწუენითა] საჯანბითა E. ²⁴ კეთილად — BCF. ²⁵ სჳმიონ E. ²⁶ მწრაფლ E. ²⁷ მისა E. ²⁸ წმიდათაჲ და F. ²⁹ მათ — E. ³⁰ თანა — E. ³¹ ორასორმეოცდაათთა E. ³² ნუგეშინისცემდა E. ³³ წაკუეთა B. ³⁴ მცირედ — BCF. ³⁵ თავის BCF. ³⁶ ჰრქუა — C. ³⁷ ~ შეგემთხუევის ბოროტი C. ³⁸ დაიჭუხენ E. ³⁹ ~ დაიჭუხენ თუალნი BC. ⁴⁰ და — E. ⁴¹ სიგრძე E. ⁴² უკუე D. ⁴³ წარმოიდგინა E. ⁴⁴ სჳმიონის E. ⁴⁵ შორის] თანა E. ⁴⁶ მეფე E. ⁴⁷ წმიდისა — EB. ⁴⁸ და — E. ⁴⁹ ხუცისაჲ EF. ⁵⁰ საბურისვე E. ⁵¹ მეფისა — E. ⁵² იქმნეს BCE, ~ უკუე იქმნეს C, ~ უკუე იქმნეს E. ⁵³ აღსარებისათჳს F. ⁵⁴ მღოგუსა E.

* Σάβα τοῦ Γ' Ὀρθοῦ. ** „ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მესუკაველთაჲ — სუქიაჲსი და მოყუასთა მისთა“ C164.

¹ სავატი BCF, საფატი E. ² გოთისაჲ E. ³ უინდურისხოჲს F, უინდურისხოის E. ⁴ მეფისა+და E. ⁵ ათანარიტოის E.

⁶ უალენტინიანე AD. ⁷ გოთეთს E. ⁸ ~ თავადი ზოლო E. ⁹ თუ — E. ¹⁰ რომელთაცა] რ'ნოაც E. ¹¹ აყენებნ] აყუედრებნ F. ¹² წინადაუებნ EF. ¹³ ექმნა E. ¹⁴ რავედენისამე BE. ¹⁵ იქმნნეს C. ¹⁶ ათანარიტოის E. ¹⁷ ღვრესა DE. ¹⁸ გემოის E.

¹⁹ მესიონ B, მოსონ E, მოსიონ C. ²⁰ ვითარ — E. ²¹ ოცდაათურამეტისა D] ზხ BCEF. ²² თევდორე A. ²³ აჲ — E.

²⁴ მოწესეთაჲ CEF. ²⁵ ზარისი+და BC. ²⁶ ნუნეპია AD, ნონეპია E. ²⁷ ნიკა EF. ²⁸ ღალიდი E. ²⁹ კილილი E. ³⁰ თევდორაჲ-სი D. ³¹ საუფლოთაჲ A. ³² ზარისი EF. ³³ ნუნეპია AD, ნონეპია EF. ³⁴ ნუნეპიაჲსი AD, ნონეპიაჲსი EF. ³⁵ ნიკა E.

³⁶ თევდორა A. ³⁷ აღსარებისათჳს F. ³⁸ იქმნნეს CF. ³⁹ კურინთეს B. ⁴⁰ ვენესტო E. ⁴¹ ლეონიდაჲს D, ლეონიდოის E.

⁴² დამოკიდებაჲ E. ⁴³ ~ წმიდათა დედათა თანა E. ⁴⁴ ებრანა BCF. ⁴⁵ ზარისისა E, ზარისი F. ⁴⁶ ერთ — BCEF, ~ მი-
 ლეონ ერთ E. ⁴⁷ მილიონ B. ⁴⁸ უარ-გყავ BCF. ⁴⁹ ჩემი] ჩუენი C. ⁵⁰ მიიწივნეს E. ⁵¹ გალობაჲ] ლოცვაჲ E. ⁵² ოცდაათი]
 ზ B. ⁵³ იქმნნეს BCF.

დელანი. და ამისა შემდგომად განვიდეს კმელად და დაისხნეს¹ საფლავსა² გუამნი მათნი უბიწონი. ხოლო იქმნა წამებაჲ მათი დღითა ერთითა წინა წმიდისა აღვსებისა.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ი რ ი ნ ი ს ი.
| **ԳԵՊԼԸ ՇՍԻՄԵԸ ՆԵ.** წმიდისა მოწამისა არ დაღლიონ³ მიმოსისაჲ, რომელი იყო ჟამთა მაქსიმინე მეფისათა თეატრონთა⁴ შინა ხუმრობით და მიმოსობით, რამეთუ იჩემებნ სახესა სხვასა გინა საქმესა და იტყვნ და მოუგებნ და განაცხრობნ ერსა. და ოდესმე ინება წესისაგერ ქრისტეანეთაჲსა⁵ სახესა მოწამეთასა ჩემებაჲ. დამოჰკიდეს უკუე ვითარცა ურჩი ღმერთთაჲ და იწყეს ხუტუად მისა. და რეცა აიძულებდეს⁶ მსხუერპლისა შეწირვად კერპთა,⁷ ხოლო ვითარცა იქმნა შეტეხაჲ სიმრავლისა ფრიადისა მხილველთაჲსა,⁸ რომელნი აქებდეს სიტყვსებასა მისსა და მოთმინებასა, კმა-ყო კმითა დიდითა და უბრძანა ერსა დაღუშებაჲ.⁹ და ვითარცა დაღუმნეს, თავი¹⁰ თჳსი ჭეშმარიტად ქრისტეანედ ქადაგა,¹¹ ვინამცა ფრიადი¹² ლიქნაჲ წარმოთქუა მთავარმან შეცვალებისათჳს აღსარებისა¹³ მისისა. და ვითარ ვერ შეუძლო შერყევად¹⁴ ქრისტეს სარწმუნოებისაგან, საკუმილსა ცეცხლისასა შესთხია. და ესრეთ სრულ იქმნა.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა აღაპიტო ჰრომთა პაპისაჲ. ესე ნეტარი მამა ჩუენი იყო | იუსტინიანეს¹⁵ ზე¹⁶ მეფისა. აღიზარდა უკუე მოღუაწებითა და სათნოებითა და პატივსა მღვდელთმოდურებისასა აღყვანებულ იქმნა და შემდგომად რაოდენისამე¹⁷ ჟამისა წარემართა კოსტანტინეპოლის¹⁸ შემთხუევად მეფისა | იუსტინიანესა¹⁹ და მეცესულად სლვასა მას თჳსთა²⁰ სათნოებათა²¹ და ღმრთისა მიმართ საკუთრობისა²² სასწაული გამოაცხადა, რამეთუ ელადას რაჲ მიიწია, ორითა ვნებითა შეპყრობილი კაცი, | რომელსა ვერცა სიტყუად ძალ-ედვა, ვერცა სლვად რამეთურით, არამედ

მიერვე²³ შობითგან იყო იგი უტყუ და ძლით ძურებინ²⁴ ქუეყანასა ზედა, ამისსა კელსა უპყრა და მეცესულად მტკიცედ მავალ ყო და ნაწილი საუფლოჲსა²⁵ კორცისაჲ შთაუღვა²⁶ პირსა მისსა²⁷ და²⁸ კეთილად მეტყუელ ყო. და ეგრეთვე | ოქროკართა რაჲ სამეუფოჲსა ზღუდისათა მოიწია,²⁹ ბრმაჲ ვინმე მოუკდა, რომლისა თუალთა შეახო კელი თჳსი და მხედველობისა³⁰ ძალი მიანიჭა მას. ესე ღირსად სათნოებათა³¹ მისთა³² შეწყნარებულ იქმნა მეფისა მიერ და მთავართა და ყოვლისავე ქალაქისა და ანთიმოს³³ ეპისკოპოსი ტრაპეზუნტისაჲ, რომელმან უღირსებით³⁴ დაიპყრა საყდარი კოსტანტინეპოლისაჲ, მღვდელთმოდურებისაგან დაამკუა და განდევნა და ვითარცა ევტუქის³⁵ და სევეროსის³⁶ მიმდგომი შეჩუენებულ ყო და მინა ღმრთისმოშიში დიდისა ეკლესიისა მღვდელი, კაცი საქმით და სიტყუთ შემკობილი და მართლმადიდებლობისა ქადაგი, კელთდასხმულ-ყო და საყდარსა ზედა დაამყარა. და შემდგომად ჟამთა რაოდენთამე³⁷ განათლებული სულითა³⁸ უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ԳԵՊԼԸ ՇՍԻՄԵԸ ՆԵ. წმიდათა მოწამეთა ბ ი კ ტ ო რ,³⁹ ზ ო ტ ი კ ე,⁴⁰ ზ ე ნ ო ნ,⁴¹ ა კ չ ნ დ ი ნ ე⁴² და ს ე ვ ე რ ი ა ნ ე ს ი

და წმიდისა გ ე ო რ გ ი ანტიოქელ პატრიარქისაჲ

და წმიდისა მამისა ჩუენისა ტ რ չ ფ ო ნ კოსტანტინეპოლელ⁴³ პატრიარქისაჲ.

ԳԵՊԼԸ ՇՍԻՄԵԸ ՂԵ. წმიდისა მოწამისა თ ე ო დ ო რ ე ს ი,⁴⁴ | რომელი იყო პერგიო | პამფილიისაჲ⁴⁵

და წმიდათა მოწამეთა ქ რ ი ს ტ ე ფ ო რ ე, თ ე ო ნ ა და ა ნ ტ ო ნ ი ნ ო ჲ ს ი⁴⁶

და წმიდისა მამისა ჩუენისა ი ო ვ ა ნ ე მ ო - ნ ა ზ ო ნ ი ს ა⁴⁷ და⁴⁸ | მემღჳმისაჲ,⁴⁹ რომელი ფარნუთიელ⁵⁰ დაყუდებულისა⁵¹ თანა მივიდა და შევიდა⁵² მღჳმესა შინა.⁵³

¹ დაჲსხნეს E. ² საფლავსა+შინა C. ³ ამარდალიონ E. ⁴ თეატრონთა EF. ⁵ ქრისტეანეთაჲსა+და E. ⁶ აიძულებდეს E. ⁷ კერპთა] ღმერთთა C. ⁸ მხილველთაჲსაჲ BCF. ⁹ დაღუმებაჲ F. ¹⁰ თავით B. ¹¹ ქაგა B. ¹² ფრიადი] მრავალი A. ¹³ აღსარებისა F. ¹⁴ შერყევად C. ¹⁵ იოსტენიანეს B, იოსტენიანე C, იოსტინიანეს E. ¹⁶ ზე — B, ~ მეფისა ზმ C. ¹⁷ რადენისამე E. ¹⁸ კოსტინეპოლის D, კოსტანტინეპოლელ E. ¹⁹ იოსტენიანესსა BC, იოსტინიანეს E. ²⁰ თჳსა E. ²¹ სათნოებათა] საკრეველებითა E. ²² საკუთრებისა AD. ²³ მიერ E. ²⁴ ძურებინ E+იგი E. ²⁵ საუფლოისა E. ²⁶ შაუღვა B. ²⁷ მისა E. ²⁸ და — E. ²⁹ მიიწია BCE. ³⁰ მხედველებისა E. ³¹ სათნოებითა E. ³² მისთა] თჳსთა C, მისთა E. ³³ ანთიმო E. ³⁴ ღირსებით E. ³⁵ ევსტუქის B. ³⁶ სევეროზის E. ³⁷ რადენთამე BEF. ³⁸ სულითა — E. ³⁹ ბიქტორისი BCEF. ⁴⁰ ზოტიკესი BCEF. ⁴¹ ზენონ — ABCEF. ⁴² აკენდინესი BCDEF. ⁴³ კოსტანტინეპოლელ AD. ⁴⁴ თეოდორესი A. ⁴⁵ პამფილიაჲსაჲ E. ⁴⁶ ანტონინესი E. ⁴⁷ მონაზონისა CF. ⁴⁸ და — E. ⁴⁹ მემღჳმისა E. ⁵⁰ ფარნოთელ E. ⁵¹ დაყუდებულსა BCDF. ⁵² შევიდა] შთავიდა E. ⁵³ შინა+ყრმა რაჲ იყო E.

F187

A213v

Cv
D193
B223

Fv

A214r

C166

E144
Bv

F188

1 ანასტას E. ² მონაზონოსა F. ³ სინელისა E. ⁴ ანასტასისი E. ⁵ პატრიაქისა CE. ⁶ კოსტანტინოვ-
ლილისა E. ⁷ აპოლო AF. ⁸ კონდრატისი E. ⁹ ალექსანდრე EF. ¹⁰ ეპისკოპოსისა CE. ¹¹ გალატელი E. ¹² სიკი-
ლისა F. ¹³ ხოლო იშვა] რომელი იყო C. ¹⁴ იუსტინიანე BC, ისტინიანე E. ¹⁵ დიდისა] მეფისათ C. ¹⁶ პანდოქონსა
E. ¹⁷ რომელსა] რწნა E. ¹⁸ უჯეროთა E. ¹⁹ სამეფოთი E. ²⁰ რავდენიკა E. ²¹ მისისა B, — E. ²² ~ დაფარა სრულიად
E. ²³ თვისსათა] მისისათა CE. ²⁴ მწუხრსა+შემდგომად F. ²⁵ თვისსა BCD] მისისა E, მისისა F. ²⁶ თეოდორესისა-
სა D. ²⁷ მას — C. ²⁸ პირველ დაღათუ CE. ²⁹ დამტეცია E. ³⁰ პირველითგან E. ³¹ შეკმშჳულა BC, შეემსჳულა
D, შემშჳულა E, შეემშჳულა F. ³² მზრდელისაგან E. ³³ განეგებოდა+ცხორება და E. ³⁴ დაადგინა E. ³⁵ და — E.
³⁶ უადრეს BCF. ³⁷ ურაცხუ E. ³⁸ მღელღომიღურობისა EF. ³⁹ ჯერონი E. ⁴⁰ აღრიცხუვად E. ⁴¹ და — B. ⁴² რამეთუ
— D. ⁴³ რომელსა E. ⁴⁴ მოწამისა+და მიცვალებადცა გამოაჩინა E. ⁴⁵ მოციქულისა E. ⁴⁶ ვითარმედ — E.

(1) იოანე 1,47.

	Ⲙⲟⲩⲓⲛⲥ ⲛⲥⲁⲧⲏⲛⲥ ⲛⲗ. წმიდისა და ღიდე- ბულისა¹ მთავარმოწამისა გ ი ო რ გ ი ს ი. ესე იყო ქუეყანით კაბადუკიელი, ნათესავით პატიოსანი და მშობელთა ღიდებულთაჲ, რომლისა² მამასა ეწოდებოდა სახელად გერონტიოს და დედასა პოლოხრონია, რომლისაგანცა ისწავნა საღმრ- თონი წიგნი და ქრისტეანობაჲ ჭეშმარიტი. ხო- ლო იყო ჟამთა დეოკლიტიანე მეფისათა, პა- ტივითა კომსი ტრიბონთაჲ.³ ხოლო⁴ რაჟამს-იგი დაეპყრა ქუეყანაჲ ბნელსა კერპთმსახურებისასა და ბრძოლაჲ ძლიერი აღედგინა მტერთა მათ მშველობისათა⁵ დეოკლიტიანეს და მაგნენტიოსს⁶ ღმრთივდაცველსა ნათესავსა ზედა ქრისტეა- ნეთასა, რამეთუ ბრძანებაჲ განეცვლინა, რაჲთა რომელთა უვარ-ყონ⁷ ქრისტე,⁸ ნიჭნი და პა- ტივნი მიეცემოდინ⁹ თვთმპყრობელთაგან,¹⁰ ხო- ლო რომელთა არა თავს-იდვან, სიკუდილითა საზარელითა დაისაჯებოდინ.¹¹ მას ჟამსა, ვი- თარცა მთიები, აღმოჰკდა¹² ახოვანი¹³ ესე მკე- დარი წმიდისა სამებისაჲ, რამეთუ შევიდა წი- ნაშე მეფისა და თავი თუხი ქრისტეანედ ქადაგა და კერპთა¹⁴ მცბიერობაჲ განკიცხა და მოსავნი მათნი განბასრნა. ხოლო ვინაჲთგან მძლავრმან მან აღთქმითა¹⁵ პატივისაჲთა და ნიჭებითა სა- ფასეთაჲთა და პირად-პირადითა ლიქნითა და ლონისძიებითა გონებისა მისისა შეცვალებაჲ ვერ შეუძლო, მიერითგან აღიკადა კოდი¹⁶ იგი ლიქნისაჲ და სახედ¹⁷ ქურციკისა¹⁸ ფერი იქცია და ტანჯვათა მიმართ მიიცვალა. და პირველად ლაზხურითა ბრძანა განგუერმა¹⁹ მუცლისა²⁰ მისისაჲ. ხოლო იგი, ვითარცა ცული,²¹ უკუნ-იქცა, შეეხო რაჲ კორცთა მისთა წმიდათა. და წმიდაჲ იგი ეგო უვნებელად და მერმე ურმისთუალსა ზედა დაჰკერეს აღმზადებულსა სიმრავლითა მახულთაჲთა და შთასაქანელსა გუერდსა შთა- გორვეს,²² რომლისა მიერ ყოველივე²³ გუამი მისი დაიჭრა მრავალ ნაწილად, არამედ კუალადცა განიკურნა მოსვლითა ანგელოზისა ღმრთისაჲთა და განახლებული და ბრწყინვალე წარდგა წინაშე მეფისა და მანგნენტიოს²⁴ მეგობრისა მისისა და	მრთელად გამოჩინებითა მით მრავალნი მოი- ტაცნა ქრისტეს სარწმუნოებად, რომელთაცა წა- მეს ქრისტესთუხს და მახულითა აღსასრული მიი- თუალეს, რამეთუ გარეგან ქალაქისა თავნი მათნი წმიდანი წარეკუთნეს. მოვიდა უკუე ქრისტეს სარწმუნოებად ალექსანდრია²⁵ ცოლი მეფისაჲ და წინაშე მძლავრისა ქრისტე ღმერთი კად- ნიერად აღიარა, ვინაჲცა პყრობილ იქმნა იგი. ხოლო ქრისტეს მოწამე ახლად დაბაღსა კირსა შინა შთაიგდო²⁶ და სამ ღლე დაითმინა, გარნა უვნებელად რაჲ გამოვიდა, მრავალნი მოიყვანნა ღმრთისმცენიერებად. ამისა შემდგომად ცანდალ- ნი მუსმარგანწონილნი შეასხნეს ფერკთა მის- თა და სირბილად აიძულეს. და ამის²⁷ თანა ზროხისა ძარღვთა უზელელითა გუემეს უწყა- ლოდ. და მერმე²⁸ მანგნენტიოს²⁹ სასწაული ოთხოვა,³⁰ უკუეთუ ვითარ³¹ აღადგინოს ძუელთა მკუდართაგან მკუდარი ერთი მუნ მყოფთა მათ³² სამართაგან. და ვითარცა ილოცა წმიდამან, აღეკადა საფლავსა ზედა მდებარე იგი ლოდი და გამოვიდა მიერ მკუდარი მრავალჟამისაჲ და შეუვრდა ფერკთა მოწამისათა და მისცა ღიდე- ბაჲ³³ ღმერთსა. ხოლო მეფემან ჰკითხა, თუ ვინ არს, გინა პირველ რავდენიისა³⁴ ჟამისა მიცვა- ლებულ იყო. მოუგო და ჰრქუა, ვითარმედ:³⁵ „მე პირველ ქრისტეს მოსვლისა ვიყავ და კერპთა საცთურისათუხს ესოდენთა³⁶ ამათ ჟამთა ცეცხლსა შინა ვიწუებოდე.“ და ამის ღიდებულისა სასწაუ- ლისაგან მრავალნი შეეძინეს ქრისტეს სარწ- მუნობასა,³⁷ რომელთა თანა ცხოვნდა³⁸ ნეტარი ლლკერიცა³⁹ აღდგინებითა მით⁴⁰ კარისაჲთა და წამებისა მიერ გვრგვნი მოიღო, რამეთუ ქრის- ტეს აღსარებისათუხს⁴¹ მახულისა მიერ აღსას- რული მიითუალა. და კუალად ათანასე გრძე- ბასა ზედა განთქმული, უქმ იქმნა რაჲ ძლიე- რებითა ღმრთისაჲთა გრძნებათა მისთა კე- ლქონებაჲ,⁴² მყის მოიქცა და მსხუერპლად ქრისტესა შეიწირა. და ესრეთ მრავალნი რაჲ ცხოვნდებოდეს,⁴³ შევიდა მთავარმოწამე ტადარსა კერპთასა და უბრძანა კერპსა, რაჲთა თქუას,	A216r
A215v			
Dv			D195 C168 F190
Cv			Bv
Fv			
B225			
Ev			A216v E146

¹ ღიდებულისა+და ყოვლად ქებულისა E. ² რომლისა... იყო — ABCDF. ³ ტრიბონთაჲ EF. ⁴ ხოლო — E. ⁵ მშველობისა-
თა | ჭეშმარიტებისათა E. ⁶ მანგნენტიოსს BD, მანგნენტიოს CA. ⁷ უარ-ყო BCF. ⁸ ქრისტე BCF. ⁹ მოეცემოდინ C.
¹⁰ თვთმპყრობელისაგან E. ¹¹ დამსაჯებოდინ A. ¹² აღმოჰკდა | აღმობრწყინდა E. ¹³ ახოანი E. ¹⁴ კერპთმსახურებაჲ
C. ¹⁵ აღთქმითა E. ¹⁶ კუდი E. ¹⁷ სახე E. ¹⁸ ქურციკისა BE. ¹⁹ განგუერმა E. ²⁰ მუცლისა A. ²¹ ცული | ტყუვი E.
²² შთააგორვენს E. ²³ ყოველი CBEF. ²⁴ მანგნატიოზ E. ²⁵ ალექსანდრია+დელოფალი C. ²⁶ შთააგდო E. ²⁷ მის F.
²⁸ მერმე — E. ²⁹ მანგნენტიოზ E. ³⁰ ოთხოვა B, ოთხოვა E. ³¹ ვითა E. ³² მათ — E. ³³ ღიდებაჲ+ქრისტესა E. ³⁴ რა-
ვდენისა F. ³⁵ ვითარმედ — C. ³⁶ ესოდენთა F. ³⁷ სარწმუნოებასა A. ³⁸ ცხოვნდა BCF. ³⁹ ღლოკერიცა E. ⁴⁰ მით — F.
⁴¹ აღსარებისათუხს F. ⁴² კელქონებაჲ+მერმე E. ⁴³ ცხოვნდებოდეს BCF.

C169

(1) ფს. 32,1. (2) ფს. 115,1. (3) ფს. 150,1. (4) ფს. 63,11. (5) ფს. 63,2. (6) ფს. 67,36. (7) ფს. 67,27.
(8) სჟ. 12,1-11. (9) ფს. 91,13. (10) ოთხე 15,17-16,2. (11) ფს. 32,1.

- Bv და შეისხნეს დილეგსა.¹ | ხოლო წმიდაჲ პასიკ-
რატი მხიარულ იყო საკრველთა მათოვს² და
ვითარცა მანიაკსა³ ოქრომსასა⁴ შეიტკბობდა ჯა-
ჭუთა⁵ მათ ზედა მღებარეთა და ვითარცა ქრის-
ტეს ვნებათა ორღანოსა ზედა ესრეთ მხიარულ
იყო და განსცხრებოდა. და ვითარცა⁶ მეორედ⁷
წარიდგინეს წინაშე⁸ მთავრისა, მოუკლა წმი-
დასა | პასიკრატიოსს⁹ პაპიანე ძმამ მისი და
D198 მრავლთა ტირილითა¹⁰ განაზრახებდა, რაათა
A217v დაასხას გუნდრუკი¹¹ ბომონსა ზედა და განერეს
ჭირისაგან. და თავსა თვსსა სახედ დაუდებდა,
რამეთუ განდგომილ იყო იგი ქრისტიანობისაგან.
ხოლო წმიდამან პასიკრატი წარღვენა იგი, ვი-
თარცა უღირსი ნათესაობისა¹² მისისა და უვა-
რისმოფეული¹³ სარწმუნოებისა. და მიეახლა¹⁴
ბომონსა და განირთხა კელი თვსი ცეცხლსა
ზედა, რომელი ეგზებოდა მას ზედა, და მთავარ-
სა მას ეტყოდა, ვითარმედ: „კორცნი მოკუდავად
შეიქმნეს და, აჰა ესერა, ვითარცა ზედავ,
ჰმორჩილობენ ცეცხლსა და განილევინან. ხოლო
სული უკუდავ არს და ხილულთა ვნებათაგან
შეუძლებელ¹⁵ მოდრეკად.¹⁶ ამისთვსცა მიუდრეკე-
ლად ჰგეის ცხორებად საუკუნოდ დამარხული.“
განიკითხეს უკუე წმიდაჲ ვალენტიონცა და
E147 თქუა,¹⁷ ვითარმედ | ერთ არს განზრახვაჲ ჩუენი
და ერთ¹⁸ სარწმუნოებაჲ. ამისთვსცა ორთავე
ერთი განჩინებაჲ მიიღეს, რამეთუ მახვლითა¹⁹
Fv ბრძანა | აღსრულებამ მათი, ვინამცა დედაჲ
წმიდისა პასიკრატიოსისა²⁰ მივიდა და ძესა თვსსა
წარჰგზავნიდა,²¹ განამკნობდა და²² მოდრეკად
B227 ქედისა და მითუალვად მახვლისა²³ | უბრძანებდა.
Cv ხოლო რაჟამს იგი წარეკუეთნეს თავნი წმი-
დათა ამთ²⁴ იყვნეს ჰასაკითა ნეტარი პასიკ-
რატიოს²⁵ ოცდაორისა წლისაჲ, ხოლო წმიდაჲ
ვალენტიოს²⁶ ოცდაათისაჲ.²⁷
ამასვე დღესა წმიდისა სჳმეონ²⁸ და
იოსი,²⁹ * ძმათა უფლისათა,³⁰ ძეთა იოსებისთა
- და წმიდათა მოწამეთა ევსევი, ნეონ,
ლეონტი, ლონგინოს,³¹ ქრისტეფორე,
დიმიტრი, დანავ, თერინე, ნესტავ და
მათთანათაჲ.
და კსენებაჲ წმიდისა ელისაბედისი.³²
ԳԵՊԼԸ ՇՍԻՄԵՆԸ ԿԴ. წმიდისა მოციქუ-
ლისა და მახარებელისა³³ მარკოზისი. ყოვ-
ლად ქებულმან მოციქულმან | მარკოს³⁴ ჟამთა
A218r ტიბერის კეისრისათა ქადაგა სიტყუაჲ ღმრთისაჲ
ყოველსა ეგუბტესა³⁵ და ლუბიასა და მარმარიკეს
და ამონიკეს და ხუთქალაქს და აღწერა წმიდაჲ
სახარებაჲ ბრძანებითა პეტრე მოციქულისაჲთა
და კურიეს³⁶ ხუთქალაქისასა მიიწია და მრ-
ვალნი საკრველებანი აღასრულნა და მიერ
ალექსანდრიად მივიდა. და კუალად ხუთქალაქად
და ყოველგან სასწაულთა აღასრულებდა. და
Dv ეკლესიათა შეამკობდა კელთდასხმითა³⁷ ხუცეს-
თაჲთა და კურთხევითა დაიკონთაჲთა და³ დად-
გინებითა ეპისკოპოსთაჲთა. უკუანაძსკნელ კუა-
ლად ალექსანდრიად მოვიდა და იყოფოდა იგი
ძმათა თანა, რომელნი ჰოვნა ზღვსკიდესა. და
სიტყუასა ღმრთისასა ქადაგებდა და ახარებდა,³⁹
ვინამცა ზედმოუკდეს მას⁴⁰ მსახურნი კერპთანი,
რამეთუ ვერ | თავს-იღვეს⁴¹ ხილვად ქრისტეს
F192 სარწმუნოებისა წარმართებისა და მოაბეს საბელი
და იწყეს ზიდვად მისა.⁴² და რამეთუ ეცემოდა იგი
ქვათა და კლდეთა, დაიბძარნეს კორცნი მისნი
და სისხლითა⁴³ ქუეყანაჲ შეიღება. და ვითარ
შეაყენეს საპყრობილესა, მოვიდა მისა⁴⁴ უფალი
და | გამოუცხადა მას მერმისა მისთვს დიდებისა,
მისთვს განმზადებულისა. და შემდგომად დღეთა |
რაოდენთამე⁴⁵ კუალად იწყეს თრევაჲ მისა⁴⁶ უბან-
თა შინა⁴⁷ და ფოლოცთა⁴⁸ და ვითარ-იგი⁴⁹ ეცე-
მოდა ფიქლითი ფიქლად და დასცუოდეს კორცნი
მისნი, მოსცა ღმერთსა წმიდაჲ⁵⁰ სული თვსი.
ხოლო იყო სახე მოციქულისაჲ წესიერ და
ზომიერ კორცითა და ჰასაკითა, რამეთუ არცა

* | სთქფ.

¹ დილეგსა | საპყრობილესა BCEF. ² მათთოის E. ³ მანიაკთა E. ⁴ ოქრომსათა E. ⁵ ჯაჭუთა E. ⁶ ვითარცა — E.
⁷ ~ წარიდგინეს მეორედ BCF. ⁸ ~ მთავრისა წინაშე E. ⁹ პასიკრატიოს C. ¹⁰ ტორილითა E. ¹¹ გუნდრუკი
D. ¹² ნათესავებისა E. ¹³ უარისმოფეული BCE. ¹⁴ მიახლა B. ¹⁵ შეუძლებელ+არს CEF. ¹⁶ მიდრეკად E. ¹⁷ ჰრქუა E.
¹⁸ ერთი BCE. ¹⁹ მახვლითა E. ²⁰ პასიკრატიოსისი E. ²¹ წარჰგზავნიდა+და E. ²² და — E. ²³ მახვლისა E. ²⁴ ამთ — E.
²⁵ პასიკრატიოს CE. ²⁶ ვალენტი E. ²⁷ ოცდაათისაჲ | ოცდაერთისაჲ E. ²⁸ სუიმიონ E. ²⁹ იოსი | იოვანესი E.
³⁰ უფლისათაჲ E. ³¹ ლონგინოზ E. ³² ელისაბედისი+განგებაჲ გიორგისივე E. ³³ მახარებელისაჲ B. ³⁴ მარკოზ BEF.
³⁵ ეგუბტესა E. ³⁶ კურიეს | კორინთეს E. ³⁷ კელთა დასხმითა E. ³⁸ და — E. ³⁹ ახარებდა+და E. ⁴⁰ მას — E. ⁴¹ თავს-
იღვეს | თავს-იღებდეს E. ⁴² მისსა C. ⁴³ სისხლითა+მისითა F. ⁴⁴ მისსა C. ⁴⁵ რავდენთამე BCE. ⁴⁶ მისსა C; — E. ⁴⁷ შინა |
ზედა E. ⁴⁸ ფოლოცთა+შინა E. ⁴⁹ ~ეცემოდა იგი E. ⁵⁰ წმიდაჲ — E.

A218v

D197
Fv

B228

Cv

E148

A219r

F193

Bv

Dv
C171

1 მაღალი E. ² ვრცელი E+და E. ³ მდაბალი E. ⁴ შეწულილებული E. ⁵ და – E. ⁶ არცა E. ⁷ უშუერ E. ⁸ და... გამო-
მაჩინებელ – E. ⁹ კმირ სქელ E. ¹⁰ და – E. ¹¹ ~პატოსნებაა შეზავებულ BC. ¹² სიტკობებაა E. ¹³ და – E.
¹⁴ შინადა E. ¹⁵ ბრწყინვალესა C, ბრწყინვალე E. ¹⁶ და – BC. ¹⁷ და – E. ¹⁸ შთაგდო A. ¹⁹ ვინაცა E. ²⁰ მოიღო
C. ²¹ ფერთან BE. ²² ოქროს E. ²³ სახს D. ²⁴ გუგათაა BCEF. ²⁵ მკერცზე C. ²⁶ უფალო... სტიქარონად ყოველი E.
²⁷ აღდგომისაა E. ²⁸ მერმე შემდგომად E+წმიდისა E. ²⁹ მახარებლისაა E. ³⁰ ლიტანიისაა E. ³¹ და – E. ³² მოციქულ-
თადა... ო – E. ³³ კმა – C. ³⁴ თქუნენ – E. ³⁵ გალობანი+ორნი წმიდისათა დასდებელი ორჯერ E. ³⁶ კმა ო
გუერდი – E. ³⁷ უთხრობნ D. ³⁸ პავლს E. ³⁹ კურინთელთა B. ⁴⁰ ჰპოო BCEF. ⁴¹ შეათესა ო ADE. ⁴² კმა – E.
⁴³ აღგარებენ BF. ⁴⁴ ჟამსა+შინა E. ⁴⁵ ათორმეტთა ო E. ⁴⁶ ბასილეს E. ⁴⁷ ამასელ E. ⁴⁸ ლიკინიოზ BCF, ლიკინოზ
E. ⁴⁹ სიძე D. ⁵⁰ ლიკინიოზ BCEF. ⁵¹ მოიქცა მოვიდა E. ⁵² ბასილიოზის B. ⁵³ ალაფირა E. ⁵⁴ ალაფირა E. ⁵⁵ ლიკინიოს
AD. ⁵⁶ სიბორგილქ სიბოროტე E. ⁵⁷ თჳსა E. ⁵⁸ დელუჟალსა E. ⁵⁹ აღმოსავლეთით. ⁶⁰ ლიკინიოზ BCF, ლიკინოზ E.
(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) I პეტრე 5,6. (4) I კორ. 4,9. (5) ფს. 88,6. (6) მრკ. 6,7-13. (7) ფს. 18,5.

- A219v იგი, რომელი მიეცა მას,¹ მისცა² ეპისკოპოსსა აღსაშენებლად ეკლესიათა, ამისთჳს ბრძანა ორთავე მიყვანებაჲ, გარნა ვინათგან ღლაფირა³ უწინარეს⁴ მცირედისა ჟამისა | მიცვალეულ იყო, ნეტარი ბასილეს მხოლოდ მოყვანებულ⁵ იქმნა ლიკინიოს⁶ მეფისა ნიკომიდიად და ძლიერად ამხილა და უგუნურებისა მისისათჳს დიდად აბრაღა და კერპთა ამოებაჲ ფრიად შეურაცყო და ავინა, ვინაჲცა მეყსეულად ბრძანა მძლავრმან მან წარკუეთად⁷ თავი მისი მახვლითა და ზღუასა შთაგდებად გუამი წმიდისაჲ მის.⁸ | და ესრეთ განყოფილად და⁹ თჳს-თჳსად სხუასა და სხუასა ადგილსა¹⁰ შთათხინეს¹¹ წმიდანი იგი ასონი მისნი, რომელ არს გუამი და თავი, არამედ ძალითა ქრისტესითა კუალად საკურველებით შეკრბეს ერთად და შეეძერწა თავი გუამსავე. და ესრეთ იპოვა¹² მრთელი, ვითარცა ანგელოზისა მიერ ეუწყა ნეტარსა ელპიდიფორეს, რომელმან-იგი შეიწყნარა პირველ¹³ წმიდაჲ ბასილეს და ჰმსახურა.¹⁴ ხოლო იგი წარვიდა კერძოთა სინოპოსათა ტიმოთე და პართენი დიაკონთა თანა, რომელნი მოსრულ იყვნეს ამასით წმიდისა | მის თანა. და მი-რაჲ-ვიდეს, პოვნეს მონადირენი ვინმე თევზისანი განგებითა ღმრთისაჲთა. და აღმოიღეს ბადისაგან წმიდაჲ გუამი მისი და პატიოსნად შემურეს და ამასიას წარიყვანეს¹⁵ იგი. და აღიღებდეს ღმერთსა ყოვლად ძლიერსა, რომელმან ყვის საკურველი მხოლოდმან.
- ოხითაჲ¹⁶ კმაჲ¹⁷ C: „მოწამისა შენისაგან უფალო, შეიკდიმა ზღუამანცა და მოსცა | გუამი მისი. ხოლო სულსა ჩემსა, მაცხოვარ, მარადის დაანთქამს¹⁸ ცოდვაჲ. არამედ მისითა მეოხებითა,¹⁹ მიკსენ უფალო²⁰ ღელვათაგან გულისსიტყუათა²¹ ჩემთაჲსა²² და მაცხოვრე მე, გვედრები.“ სხუად ყოველი განგებაჲ წმიდისა გიორგისა²³ ჰპოვო²⁴ ამასვე²⁵ თუესა²⁶ ოცდასამ.²⁷
- A220r | CΩϞϚC CΣΑΨΣC ხზ. წმიდისა იასონ მოციქულისაჲ და წმიდისა მოწამისა პოპლიოქსი
- და წმიდისა ეკლოგი უცხოთშემწყნარებელისაჲ.²⁸
- CΩϞϚC CΣΑΨΣC ხზ. წმიდათა მოწამეთა მაქსიმოს, და დაჲ ს²⁹ და კუნტილიანესი.³⁰ ესენი იყვნეს მაქსიმიანეს ზე³¹ ქალაქით ღოროსტოლით. ხოლო იყო³² წმიდაჲ მაქსიმე წიგნის-მკითხველი კათოლიკე | ეკლესიისაჲ და ფრიად | სწავლული და მოძღუარი, რომელი უკითხავნ წიგნთა და განუმარტებნ ძალსა³³ მათსა და ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა დაამტკიცებნ ერსა მორწმუნეთასა და მისთანათა მათ წმიდათა. ამისთჳს შესმენილ იქმნა და წინაშე მთავართა³⁴ განკითხვად წარიდგინა დადაჲს და კუნტილიანეს³⁵ თანა, რომელთა თანა უცვალეული სიმტკიცე სარწმუნოებისაჲ აჩუენა³⁶ და ძალითა სიტყუათაჲთა³⁷ ამოებაჲ კერპთაჲ განბასრა და ქრისტე ღმერთად ჭეშმარიტად³⁸ და შემოქმედად საუკუნეთა აღიარა. | პირველად უკუე საყვრობილესა შეიყენეს, სადა-იგი ღმრთისა ანგელოზისა მიერ ნუგეშინისცემითა აღივსნეს და მერმე მოყვანებულ იქმნეს³⁹ | და ქუეყანასა ზედა⁴⁰ განრთხმულნი ფრიად იგუემნეს და ამისა შემდგომად წარეკუეთნეს თავნი მათნი ბრძანებითა მთავართაჲთა⁴¹ თჳსსა მამულსა, სადაჲთ-იგი⁴² შეიპყრნეს პირველ და ესრეთ იწამნეს. ხოლო წმიდისა მაქსიმეს თავსა დაადგეს გვრგვინი რკინისაჲ, მოსხმული სამშჳჳალებითა მახვლებითა და ესრეთ განმსჭუალული⁴³ წარჰკუეთეს.⁴⁴ ხოლო შემდგომად ჟამისა რაოდენისაჲ⁴⁵ აღმოიყვანნეს წმიდანი ნაწილნი მათნი კოსტანტინეპოლის და დაუსუენნეს ტაძარსა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა, რომელსა ეწოდების ვილენტიისაჲ.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა სიმონ კანანელი სიჲა
- | და პოვნაჲ გუამისა წმიდისა ბასილესი,⁴⁶ რაჟამს⁴⁷ აღმოიღეს იგი⁴⁸ ზღუთ⁴⁹ მოწაფეთა მისთა.

¹ მას | დედოფალსა E. ² მისცა+იგი E. ³ აღაფირა E. ⁴ ~ მცირედისა ჟამისა უწინარეს E. ⁵ მიყვანებულ C. ⁶ ლიკინიოზ BF, ლიკინოზ E. ⁷ წარკუეთად+წმიდაჲ C. ⁸ მისი C. ⁹ და — C. ¹⁰ ადგილსა+ზღუასა D. ¹¹ შთათხინეს AD | შთათხინეს E. ¹² იპოა BC. ¹³ პირველ — BC. ¹⁴ ჰმსახურებდა E. ¹⁵ წარიყვანეს D. ¹⁶ ოხითაჲ | ლიტანიისა E. ¹⁷ კმა — E. ¹⁸ დაწსთქამს BE, დაწსთქამს C. ¹⁹ მეოხებითა E. ²⁰ უფალო | მაცხოვარ C, ~ უფალო მიკსენ B, ~ მაცხოვარ მიკსენ C. ²¹ გულისსიტყუათაჲსა BF. ²² ჩემთაჲსა — BF. ²³ გიორგისა E. ²⁴ ჰპოო BCEF. ²⁵ ამასვე — E. ²⁶ ~ ხზ თჳსასა E. ²⁷ ოცდასამსა | ხზ BE. ²⁸ უცხოთშემწყნარებელისაჲ F. ²⁹ დადაჲსი E. ³⁰ კუნტილიანესი E, კონტილიანესი F. ³¹ ზე F. ³² იყო — C. ³³ ძალსა... დაამტკიცებნ — E. ³⁴ მთავრისა E. ³⁵ კუნტილიანეს E, კონტილიანეს F. ³⁶ აჩუენა A. ³⁷ სიტყვსაჲთა D. ³⁸ ჭეშმარიტებით C. ³⁹ იქმნეს BCF. ⁴⁰ ზედა — E. ⁴¹ მთავრისაჲთა EF. ⁴² სადაით-იგი E. ⁴³ განმსჭუალული BCF, განმსჭუალული E. ⁴⁴ წარჰკუეთეს A. ⁴⁵ რაოდენისაჲ E. ⁴⁶ ბასილიოქსი BC. ⁴⁷ ~ აღმოიღეს რაჟამს BC. ⁴⁸ იგი — BC. ⁴⁹ ზღუთ — C.

A220v	და ღუაწლი წმიდათა მოწამეთა: ვ ი ტ ა ლ ი, ევსევი, ზენონ, ნეონ და ნეოსტაოქსი ¹ და წმიდისა კლიმე გამომეტყუელისა.*	მართლად სახელ-ედებოდა და მოციქულთა მიერ პატიოსანი ³¹ იყო და წარჩინებულ. ამისთჳსცა ³² იქმნა რამ ძიებაჲ მათ შორის წარმართთაგან	A221r
Fv	ԳԶԴԼԸ ՇՍԻԽԵԼԸ ԿԳ. წმიდათა მოწამეთა დიოდორო ² და როდოპიანე ³ დიაკონისაჲ, ⁴ რომელნი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზე, ხოლო ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს ⁵ თანამოქალაქეთა თჳსთა მიერ მრავალი შეურაცხებაჲ და ტანჯვაჲ დაითმინეს. ⁶ და უკუანამსკენელ ქვადაკრებულთა მათ მიერ უბანთა ზედა სულნი თჳსნი ღმერთსა შეჰვედრნეს. ხოლო იწამნეს აფროდიას ⁷ შინა კარეაქსასა. ⁸	მიქცეულთა მორწმუნეთათჳს, უკუეთუ ჯერ-არს მათდა წულილადთა მათ წესთა შჯულისათა დამარხვაჲ ³³ და წინადაცუეთაჲ, ³⁴ მიუგო ³⁵ დიდმან იაკობ თავთა ³⁶ თანა ³⁷ მოციქულთასა, ვითარმედ განეყენედ ³⁸ იგინი კერპთა ნაზორებისაგან და მშთვრისა ³⁹ და სისხლისა და სიძვისა და კმა არს. და მეყსეულად სიტყუაჲ მისი საქმე იქმ- ნა. და მასვე სახესა ზედა დაამტკიცეს და და- წერეს მოციქულთა, ვითარცა იაკობ განაჩინა. და ოდეს-იგი შეკრბეს ⁴⁰ მის ზედა კრებულნი ⁴¹ ჰურიათანი ⁴² და ჰკითხვიდეს, ვითარმედ: „რამ არს კარი ⁴³ ღმრთისაჲ და ⁴⁴ ვითარ ჯერ-არს აღსარებაჲ ⁴⁵ იესუჲსი.“ ⁴⁶ და ესრეთ აღიყვანეს იგი ⁴⁷ ფრთესა მას ⁴⁸ ზედა ტაძრისასა, რამთა სიმაღლისაგან ყოველსა მას ერსა უადვილესად ესმეს კმაჲ მოციქულისაჲ. მაშინ აღიმაღლა წმიდამან იაკობ კმაჲ თჳსი და თქუა, ვითარმედ: „იესუ არს ქრისტე“ ⁴⁹ ძე ⁵⁰ ღმრთისაჲ, რომელი ზის მარჯუენით ღმრთისა და ეგუ ღების გან- კითხვაჲ სოფლისაჲ სიმართლით.“ ესე რამ ესმა, კმა-უყვეს ყოველთა და თქუეს, ვითარმედ: „სცთა მართალი ესე.“ მაშინ გარდამოაგდეს ⁵¹ სი- მაღლისა მისგან და ქვასა დაჰკრებდეს მის ზედა. ხოლო მან მუკლნი დაიდგნა ⁵² და ილოცვიდა მათთჳს შენდობასა. და ერთმან ვინმე მათგანმან სამშურკნველოთა ⁵³ ძელითა უხეთქნა თავსა წმიდისასა და ესრეთ აღსასრული ცხოვრებისაჲ მითუალა ღღეთა ზატიკობისათა, რამეთუ პირ- ველით ⁵⁴ ღღითაგან ვიდრე ⁵⁵ მეერგასედ ღღელმდე ზატიკობისად ⁵⁶ ეწოდების და მისთჳს იყვნეს ყოვლით კერძო მოკრებულ ჰურიანი. ხოლო ღიდისა იაკობისათჳს ესეცა წერილ არს, ვი- თარმედ ფრიადისა ლოცვისაგან და მრავლისა	F195
B230	ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა კუნტია- ნესი ⁹ და ატტიკოქსი ¹⁰		D199
Ev	და კუზიკოს ¹¹ წამებულთა წმიდათა ¹² ცხრა- თა მოწამეთაჲ.		
B230	ԳԶԴԼԸ ՇՍԻԽԵԼԸ Խ. წმიდისა და ყოვლად ქებულისა იაკობ მოციქულის, ¹³ მისა ზებელესი, და ¹⁴ ძმისა წმიდისა იოვანე მახარე- ბელისა ¹⁵ და ¹⁶ ღმრთისმეტყუელისაჲ, ¹⁷ რომელი მოკლა უღმრთომან ჰეროდე მახჯლითა ¹⁸ სათნოე- ბისათჳს ბილწთა ჰურიათაჲსა, რამეთუ სახედ ცეცხლისა შესწუვიდა მგმობართა მათ პირთა მათთა და ქრისტესა ღმერთსა კმადალად ქა- დაგებდა. ხოლო იყო ღიდებული ესე მოციქული ტკბილ და სახიერ გონებითა და სულითა და წე- სიერ ¹⁹ და პატიოსან ხილვითა.		Bv
Cv	ამასვე ღღესა წმიდისა ²⁰ იაკობ ძმისა უფლისაჲ. ესე წმიდაჲ ²¹ ძე იყო იოსებ მართ- ლისაჲ, რომელსა მიეთხოვა ²² წმიდაჲ ღმრთის- მშობელი და უფალმან აკურთხა იგი ეპისკოპო- სად ²³ იერუსალიმისა. ²⁴ ხოლო იყო ღედის ²⁵ მუც- ლითგანვე წმიდაჲ. და ღჳნოჲ და თაფლუჭი ²⁶ არაოდეს სუა ²⁷ არცა მშჳწვეირი სადა ²⁸ შე- ვიდა ²⁹ პირსა მისსა, არცა ზეთი იცხო, არცა აბანოსა ³⁰ განიბანა და ყოვლისა ერისა მიერ		C173 E150

* მონაწერი ტექსტში ასომთ.: „ქრისტე შეიწყალე უღირსი ივანე“ B229v.

¹ ნეოსტაოვოქსი C, ნეოსტაოვოქსი BE. ² დიოდორო CF. ³ როდოპიანესი C. ⁴ დიაკონთაჲ BCEF. ⁵ სარწმუნოებისა-
თჳს+და E. ⁶ დაითმინეს E. ⁷ აფროდიას F. ⁸ კარეაქსასა EF. ⁹ კუნტიანესი] კოსტანტიანესი E. ¹⁰ ატტიკოქსი E.
¹¹ კოზიკოს E. ¹² ~ ცხრათა წმიდათა BC. ¹³ მოციქულისა C. ¹⁴ და – C, და... ღმრთისმეტყუელისა – B. ¹⁵ მახარებე-
ლისაჲ E. ¹⁶ და – C. ¹⁷ ღმრთისმეტყუელისა – C, ღმრთისმეტყუელისა E. ¹⁸ მახჯლითა E. ¹⁹ წესიერ... ხილვითა]
პირველ ესე იწამა ყოველთა მოციქულთა E. ²⁰ წმიდისა – E. ²¹ წმიდაჲ+იაკობ E. ²² მიეთხოვა BEF. ²³ ეპისკოპოსად
E. ²⁴ იერუსალიმსა C, იერუსალიმისად E. ²⁵ ღედო D. ²⁶ თაფლუჭი] ფრუჭი E. ²⁷ ესუა E. ²⁸ სადა – E. ²⁹ ~ პირსა
მისსა შევიდა E. ³⁰ აბანოს D. ³¹ პატიოსან] პატივცემულ E. ³² ამისთჳს A. ³³ დამარხვად BCEF. ³⁴ წინადაცუეთად
C. ³⁵ მიუგო E. ³⁶ თავთა+მათ E. ³⁷ ~ მოციქულთასა თანა E. ³⁸ განეყენენ F. ³⁹ მშთვარისა B. ⁴⁰ შეკრბა E. ⁴¹ კრებუ-
ლი E. ⁴² ჰურიათაჲ E. ⁴³ კარი] კარავი E. ⁴⁴ და – BC. ⁴⁵ აღსარებაჲ F. ⁴⁶ იესუსი BC. ⁴⁷ იგი – CE. ⁴⁸ მას – C.
⁴⁹ ქრისტე BCF. ⁵⁰ ძე F. ⁵¹ გარდამოაგდეს E. ⁵² დაიდგნა AD. ⁵³ სამშურკნველოთა E, სამშურკნველოთა F. ⁵⁴ პირველ
E. ⁵⁵ ვიდრე – E. ⁵⁶ ზატიკობა E.

- A221v მუკლთდრეკისა¹ იქმნა ტყავი მუკლთა მისთაჲ და-
კანებულ, ვითარცა მუკლნი აქლემისანი.
ხოლო² დღესასწაული წმიდისა იაკობ ძმისა უფლისაჲ ოკდონბერსა ხ¹ლ გარდაცლების. მწ უ ხ რ ი. დასდებელნი წმიდისა იაკობ³ ზებედე-
სნი. ლიტანიისად და⁴ ოხითად, კმაჲ⁵ Ⴢ: „მოცი-
ქულთა შორის დიდო და სოფლისა მოძღუარო,
მაცხოვარსა ყოველთასა ევედრე, რაჲთა მოსცეს
მშჳლობა⁶ სოფელსა და სულთა ჩუენთა დიდი
წყალობაჲ.“ ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ შესხმაჲ წმი-
დისა იაკობისივე⁷ და გალობანი. სამხრად
ფსალმუნი,⁸ ო გუერდი:⁹ „ყოველსა ქუეყანასა
- განკდა.“ (1) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ დიდე-
ბასა.“ (2) საკითხავი საქმე მოციქულთაჲ: „მას
ჟამსა ოდენ კელი მიყო“ | ვიდრე „ერისა მის
ჰურიათაჲსა.“ (3) ალელუიაჲ¹⁰ კმაჲ Ⴢ: „აღია-
რებენ¹¹ ცანი საკურ.“ (4) სახარებაჲ მარკოზისი,
თავი ჰ¹ლ: „მას ჟამსა შინა მოუკდეს იესუს
იაკობ და იოვანე“ ვიდრე „საქსრად | მრავალთა.“
(5) განიცადე:¹² „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმაჲ
მათ,“ (6) ალილუიაჲ: „და კიდეთა.“ ხოლო¹³ დღე-
სასწაული წმიდისა იაკობ ძმისა უფლისაჲ ოკ-
დონბერსა ოცდასამსა გარდაიცლების.
- Dv
B231

¹ მუკლთა დრეკისა BCE. ² ხოლო დღესასწაული წმიდისა იაკობ ძმისა უფლისაჲ ოკდონბერსა ხ¹ლ გარდაიცლების – AD. ³ იაკობ+ძმისა BCEF. ⁴ და – E. ⁵ კმაჲ – D. ⁶ ~ სოფელსა მშჳლობაჲ EF. ⁷ იაკობისი E. ⁸ ფსალმუნი ო გუერდი] წარდგომაჲ E. ⁹ გუერდი – C. ¹⁰ ალელუია... Ⴢ – E. ¹¹ აღვიარებენ B. ¹² განიცადე ... კიდეთა – E. ¹³ ხოლო... გარ-
დაიცლების – BCEF.

აქუს ღღ¹ ზე, ღღეთა აქუს ჟამი² 10 და ღამეთა³ ჟამი 1.

ზეზი²⁶ ამისი, უთხრეს, ვითარმედ მამათაგან მო-
ცემულ არს საიდუმლო²⁷ ესე წმიდისა მიერ
წინამსწარმეტყუელისა მამათა²⁸ ჩუენთადა²⁹ მი-
ცემული.³⁰ და თქუეს, ვითარმედ: „მოველით ჩუენ
ოხჭანსა მას საიდუმლო³¹სასა.“³¹ თქუმულ არს
ესეცა, ვითარმედ ამან წინამსწარმეტყუელმან
პირველ ტაძრისა წარტყუენვისა აღიტაცა კი-
დობანი იგი შვეულისა და რომელი-იგი იდგა
მას შინა და ყვნა იგინი შთანთქმულ კლდესა
შინა. და ჰრქუა გარემო³² მდგომარეთა: „წარ-
ვიდა უფალი სინათთ ცად და კუალად მოვიდეს
შვეულისდებად³³ სინას ძლიერებითა და სას-
წაულად თქუენდა იყავნ მოსლვისა მისისა, რაჟამს
ძელსა ყოველნი წარმართნი თაყუანის-სცემდენ.“³⁴
და თქუა, ვითარმედ:³⁵ კიდობანი ესე არავინ
გამოიღოს, გარნა ხოლო აპრონ მდღელმან. |
და მას³⁶ შინა ფიცარნი არავინ განახუნეს, არცა
| მდღელმან, არცა | წინამსწარმეტყუელმან
სხუამან, გარნა მოსე რჩეულმან ღმრთისამან,
და აღდგომასა პირველ კიდობანი აღდგეს და
გამოვიდეს და დაიდგას³⁷ მთასა სინასა და
ყოველნი | წმიდანი მისა³⁸ მიმართ მიკრბენ და
მოელოდიან³⁹ უფალსა, და⁴⁰ მტერთაგან ივლ-
ტოდინ, რომელთა უნდა მოკლვაჲ მათი. ხოლო
კლდესა მას დაჰბეჭდა თითითა თჳსითა სახელი
ღმრთისაჲ. და იქმნა სახედ ვითარცა გამოქან-
დაკებული | რკინითა და ღრუბელმან ნათლისა-
მან⁴¹ დაფარა სახელი იგი და ვერვინ ცნას ად-
გილი იგი,⁴² ვერცა აღმოიკითხვად მისა⁴³ შეუძ-
ლოს ვიდრე მას დღედმდე.⁴⁴ ხოლო არს კლდე
იგი უდაბნოსა შინა, სადა-იგი პირველად⁴⁵ კი-
დობანი⁴⁶ შეიქმნა⁴⁷ შორის ორთა მთათა, სადა
სხენან მოსე და აპრონ. და ღამე, ვითარცა ცე-
ცხლი, ღრუბელი შეიქმნების ზედა ადგილსა მას
სახედ პირველისა.

Cv

1 დღე BCF. ² აქუს – E. ³ დამოთა+აქუს E. ⁴ თუესა – E. ⁵ Ⴀ ერთსა F. ⁶ საშოთგანვე E. ⁷ წიმა E. ⁸ ტაფანას BCEF. ⁹ დაქულა F. ¹⁰ მეგვტელთა F. ¹¹ მეფუთ F. ¹² კორკოდილო E. ¹³ ხვთქი E. ¹⁴ და – E. ¹⁵ მოსწყუნა+არა ყოველი E. ¹⁶ რაოდენიცა BE, რაოდენიცა E. ¹⁷ გარემოის E. ¹⁸ მიერ – E. ¹⁹ არგალოს CEF. ²⁰ გუელთა BCF, გუელი-სა E. ²¹ არგოთთ E. ²² ნიშანი E. ²³ ამისთვის – E. ²⁴ შშობიერსა AD. ²⁵ თაყუანისცემენ E. ²⁶ მიზეზია E. ²⁷ სადღუმ-ლომ ADE. ²⁸ მამათა... მოცემული – F. ²⁹ ჩუენდა BC. ³⁰ მოცემული BCF. ³¹ სადღუმლომისასა AE. ³² გარემოის E. ³³ ~ სინას შჯულისდებად C. ³⁴ თაყუანისცემდენ E. ³⁵ ვითარმედ – E. ³⁶ მას... მღელმან – E. ³⁷ დადგას E. ³⁸ მის-სა C. ³⁹ მოელოდინ E. ⁴⁰ და რამეთუ BCF. ⁴¹ ~ დაფარა ნათლისამან BC. ⁴² იგი – BCF. ⁴³ მისსა C. ⁴⁴ დღემდე C. ⁴⁵ პირველ BE. ⁴⁶ კილობანი+იგი E. ⁴⁷ შეუქმნია E.

- Dv | ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ვ ა ტ ა მ ს ი, ესე იყო ქუეყანისა სპარსეთისაჲ, სიჩოთთან ქრისტეს სარწმუნოებასა წურთილი. და იყო რაჲ ოცდაათისა¹ წლისაჲ, მოიკენა ბრძანებაჲ უფლისაჲ, ვითარმედ: „რომელმან არა იჯმნეს² თვსთაგან და მეცნიერთა და ყოვლისაგან მონაგებისა თვსისა, არა არს იგი ჩემდა ღირს.“ აღივსო უკუე³ სულითა წმიდითა და⁴ დაუტევა ყოველივე ქუეყანისაჲ და მონაზონ იქმნა და სიფიცხლითა⁵ ცხორებისაჲთა და⁶ ღოცვითა⁷ და მღვდარებითა ყოველთა წარემატა, რომელნი მონასტერსა მას შინა იყვნეს და არცა ერთი საცნობელთა მისთაჲ უტევა⁸ უქმად, არამედ ყოვლით კერძო მოიცვა თავი თვსი შიშითა ღმრთისაჲთა და | ამის თანა ჰქონდა⁹ სურვილი წამებითა სრულყოფად, ვინაჲცა აღიძრა რაჲ¹⁰ დევნულებაჲ ქრისტეანეთა¹¹ ზედა და მისთანანი ყოველნი ივლტოდეს, იგი მხოლოდ¹² დაშთა მის თანა დანერგულისა მისთვის სურვილისა, რომელ არს ქრისტესთვის წამებაჲ. ამისთვისცა შეპყრობილ იქმნა და წინაშე იაზდინ | მთავრისა წარიდგინა, რომელი¹³ იყო ძმად მარზავანისი და მთავარი ნისიბინისაჲ. და ებრძანა თაყუანისცემად¹⁴ მზისაჲ. ხოლო მან არა თავსიდვა, არამედ | კადნიერად¹⁵ თავი თვსი ქრისტეანედ ქადაგა. | ხოლო წამებად რაჲ წარდგა, დაეყო მონაზონებასა¹⁶ შინა ოცდაათი¹⁷ წელი, განირთხა უკუე ათთა სტრატიოტთა მიერ ორითავე¹⁸ კელითა, ვიდრეღა სიმძაფრითა მით განრთხმისაჲთა დაიქსნეს¹⁹ ნასხმანნი ორთავე კელთა მისთანი მკართათგან და მერმე იგუემა არგნებითა და ოცთა²⁰ მკედართა მიერ ასოსა²¹ მას თესლმცენარესა მოება საბელი და ქუეყანასა ზედა ითრია. და ვითარ შეუძრველად ეგო ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა, შეიკრა პირადმართ და სიმრავლე ქვებისაჲ დაჰკრიბეს მუცელსა²² მისსა და მერმე ბეჭნი და ძუძუთა ქუეშე²³ ასონი გუამისანი²⁴ მახვლითა²⁵ დაეჭრნეს
- და ესრეთა²⁶ მახვლითა²⁷ წარეკუეთა²⁸ წმიდაჲთაჲ მისი და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა.²⁹
- ამასვე დღესა წმიდისა ფილიპე მოციქულისაჲ, ერთისა³⁰ მის შუდთაგანისაჲ,³¹ რომელმან³² საჭურისსა ნათელ-სცა.
- ԳԵՊԻՆԸ ԲՇԼԸՆ Գ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ათანასი³³ ალექსანდრიელისაჲ,³⁴ რომელი იყო დიდისა კოსტანტინეს ზე და ძეთა მისთა და | ივლიანე და უვალი³⁵ მეფეთა. ხოლო ამისსა ანგელოზებრივისა ცხორებასა და მართლმადიდებლობისათჳს ღუაწლთა³⁶ და მწვალებელთა³⁷ წინააღდგომასა და ზედაღსზედა უსამართლოდ ექსორიობათა³⁸ და ამოთ ცილისწამებათა სხუანიცა წერილნი და | უწყებანი ვრცელად³⁹ მოგვთხრობენ და ღმრთისმეტყველი გრიგოლ მის მიერ აღწერილსა შესხმასა შინა წარმოიტყვს. ხოლო აწ წარმოთქუამა ყოვლისაჲ არა ხოლო თუ არა⁴⁰ ადვილ ოდენ არს, არამედ ნამეტნავცა.⁴¹ ხოლო⁴² განწესებული განგებაჲ მისი თურამეტსა⁴³ იანვარისასა⁴⁴ დაწერილ არს.
- | ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ესპერეს და ცოლისა მისისა⁴⁵ ზოფსი⁴⁶ და შვილთა მათთა⁴⁷ კკრიაკოზ⁴⁸ და თეოდულესი.⁴⁹ ესე წმიდანი იყვნეს ანდრიანე⁵⁰ მეფისა ზე კასტალიოზს⁵¹ ვისმე მონანი და ცოლისა მისისა ტეტრადიაზსნი, რომელნი მკვდრ იყვნეს იტალიას, გარნა ვინათგან* სულითა აზნაურ იყვნეს, არა თავს-იდევს მრავალჟამ მონებაჲ⁵³ უშჯულოთა უფალთაჲ, რომელნი ნაცვალად დაჰმადებელისა ჰმონებდეს დაჰადებულთა და თაყუანის-სცემდეს კერპთა, რამეთუ დღესა ერთსა კკრიაკოზ⁵⁴ და თეოდულე⁵⁵ მოუკდეს დედასა თვსსა და ეტყოდეს, ვითარმედ: „არა გუნებავს უფალთა ჩუენთა თანა ყოფად, რაჲთა არა წარვეწყმდეთ, არამედ სათნო-გვჩნს განშორებაჲ და ჯეროვან.“⁵⁶ მიუგოდედაჲ მათმან და ჰრქუა, ვითარმედ: „უფალნია ჩუენნი და თანაგუაც მონებაჲ მათი უნებ-

* აქ E ნუსხა წყდება.

¹ ოცდაათისა E. ² იჯმნას B. ³ უკუე D. ⁴ და — F. ⁵ სიფიცხლითა E. ⁶ და — E. ⁷ ღოცვითა — E. ⁸ დაუტევა E. ⁹ ჰქონდა E. ¹⁰ რაჲ — E. ¹¹ ქრისტეანეთა E. ¹² მხოლოდ E. ¹³ რომელნი E. ¹⁴ თაყუანისცემად E. ¹⁵ ~ თავი თვსი კადნიერად EF. ¹⁶ მონაზონებასა შინა] მონასტერსა შინა წელი კელითა მონაზონებასა E. ¹⁷ ოცდაათი] BE. ¹⁸ ორითავე C. ¹⁹ დაიქსნეს E. ²⁰ უცთა E. ²¹ ~ მოება საბელი ასოსა მას თესლმცენარესა E. ²² მუცელსა+ზედა E. ²³ ქუეშე+ყოველნი E. ²⁴ გუამისანი — E. ²⁵ ~ დაეჭრნეს მახვლითა E. ²⁶ ესრეთა] მაშინდა E. ²⁷ მახვლითა — E. ²⁸ წარეკუეთა E. ²⁹ დაიდგა A. ³⁰ ერთისა E. ³¹ შუდთაგანისა E. ³² რომელმან — A. ³³ ათანასი B. ³⁴ ალექსანდრიელისა E. ³⁵ უვალის BCEF. ³⁶ ღუაწლსა CF. ³⁷ წვალებელთა E. ³⁸ ექსორიობათა B. ³⁹ ~ მოგვთხრობენ ვრცელად E. ⁴⁰ არა — C. ⁴¹ ნამეტნავიცა E. ⁴² ხოლო] არამედ E. ⁴³ თურამეტსა] B BCE, თრამეტსა F. ⁴⁴ იანვარსა E. ⁴⁵ მისისა B. ⁴⁶ ზოფის BCF. ⁴⁷ მათთა EF. ⁴⁸ კკრიაკოს BCEF. ⁴⁹ თეოდულესი B, თეოდოლესი E. ⁵⁰ ანდრიანე B. ⁵¹ კასტალიოს E. ⁵² ~ უშჯულოთა უფალთა მონება BCEF. ⁵³ კკრიაკოს F, ~ თეოდულე და კკრიაკოზ C. ⁵⁴ თეოდულე BCD. ⁵⁶ ჯეროვან CEF.

ლიამთცა.“ ხოლო იგინი სიტყუა-უგებდეს და ეტყოდეს, ვითარმედ: „ვინამთგან ქრისტემან ღმერთმან ჩუენმან განმათავისუფლნა ჩუენ თჳსითა სისხლითა, | არა ჰნებავს წარწყმელა ჩუენი უღმრთოთა უფალთა თანა.“ მიუგო დედამან მათმან, ვითარმედ: „ეგრეთ არს, შვილნო“ | და განაძლიერნა იგინი. ხოლო იგინი მეყსეულად წარვიდეს უფლისა მათისა კასტალომსა¹ და ჰრქუეს მას, ვითარმედ: „ჩუენი მეუფე² და ღმერთი ქრისტე³ არს, რომელსაცა ვჰმსახურებთ. ხოლო თქუენ ღონითა რაამთმე უფალნი ხართ კორცთა ხოლო⁴ ჩუენთანნი, ხოლო იგი სულთაჲცა. აწ უკუე აღვირჩევთ მისსა მორჩილებასა და მონებასა, რომელი-იგი ღმერთი⁵ არს და შემოქმედი, ვიდრელა კაცთა უღმრთოთა | და განხრწნადთასა.“⁶ განკჳრდა ამათ სიტყუათა ზედა კასტალოს, არამედ ჟამისად | დაიდუმა და თჳსისა დედისა⁷ თანა⁸ წარგზავნა იგინი და ესპეროემსა,⁹ მამისა მათისა. ხოლო უკუანაჲსკნელ ყრმისა¹⁰ თჳსისა შობისა დღესა აღასრულებდა რაჲ კასტალოს, კერპთა ნაგებისა კორცისა და ღვინისაგან მოიგონა წარცემად¹¹ მათდა, რამეთუ ენება გამოცდაჲ მათი, უკუეთუ ჭამონ-ძი, გინა არა. ხოლო მათ არა მიიახლეს ყოვლადვე, არამედ მიუთხიეს ძაღლთა, ვითარცა აგრძნა ესე კასტალოს, გულისწყრომითა და რისხვითა აღივსო. და ბრძანა ნეტართა მათ ჩჩჳლთა დაკიდებაჲ და ზუეტად ფრჩხილებითა რკინისაჲთა,¹² რომელთა მშობელნი მათნი უკმობდეს¹³ და განაძლიერებდეს, რაჲთა არა დაჰკნდნენ, არამედ სრულიად დაითმინონ და გჳრგჳნთა მმართ წამებისათა მიხედნენ და სუფევასა ქრისტეს წინაშე საუკუნოდ. და მერმე ბრძანა გარდამოკნსაჲ მათი და დედისა თანა ცემაჲ ფრიად და განკჳრვებულსა თორნესა შთაყრაჲ ერთობით, რომელსა¹⁴ შინა შთაითხინეს¹⁵ რაჲ, | წმიდანი სულნი მათნი ღმერთისა შეჰვედრნეს. ხოლო ზვალისაგან ისმოდეს თორნით გამო კმანი სასმენელნი, ვითარცა მგალობელთანი. ხოლო განრაჲ-აღეს, არავინ იპოვა¹⁶ სხუაჲ,¹⁷ არამედ წმი-

დანი იგი ხოლო ვითარცა სახედ მძინარენი და აღმოსავალით მხედველნი.

განგებაჲ წმიდისა ათანასესი იანვარსა¹⁸ 7¹⁹ ჰპოო.

ԳԵՌՆԸ ԲԸՆԸՆ Դ. წმიდისა ტ ი მ ო თ ე ს ი და მ ა ვ რ ა ა ს ი. ესე ტიმოთე იყო წიგნისმკითხველი ეკლესიისაჲ და მთხრობელი საღმრთოთა წერილთაჲ სოფლისაგან | პენაპეოჲსა, და მათ დღეთა ოდენ შეერთო ცოლი, სახელით მავრა და | ვიდრე არღა გარდასრულ იყო ოცი დღე, შესემნილ | იქმნა, ვითარცა ქრისტეანე²⁰ და წარიდგინა წინაშე არიანე მთავრისა თებაიდელი-სა.²¹ ხოლო მან უბრძანა მოხუმაჲ წიგნთაჲ, რომელთა-იგი ერსა უკითხავნ, გარნა მან არა თავს-იდვა ესე, არამედ ჰრქუა მთავარსა, ვითარმედ: „ჩუენ, მ მთავარო, შვილად ჩუენდა შეგჳრაცხიან წიგნნი, რომელთა მიერ განვმტკიცდებით და წმიდათა ანგელოზთა მიერ შევიზღუდვით, რამეთუ მათ შინა წერილთა ძალითა მოუწოდენ²² მათ შემწედ ჩუენდა და ესე ცხად არს, რამეთუ შვილთა თჳსთა არავინ სადა მისცემს ნეფსით სიკუდილად.“²³ მაშინ განრისხნა მთავარი იგი სიტყუათა ამათთჳს და ბრძანა რკინისა განკჳრვებულისა განვლებაჲ ყურთა მისთა. ხოლო მკურვალეებითა მით სასტიკითა ორნივე გუგანი თუალთა მისთანი წარმოსცჳეს და მერმე დაჰკრნეს კოჭნი მისნი ურმისთუალსა და აყაფი აღუდგეს²⁴ პირსა მისსა და თავდაქცევით დაჰკიდეს იგი. და ლოდი მძიმე მოაბეს ქედსა მისსა და ვითარ-იგი თჳსსავე სიმტკიცესა ზედა ეგო, მერმე მოუწოდა მთავარმან მეუღლესა მისსა მავრას და ჰრქუა, რაჲთა შეიმკოს თავი თჳსი და ლიქნით დაარწმუნოს ქმარსა თჳსსა მოქცევად, რომელმან არა ხოლო თუ | ვერ* მოაქცია, არამედ სწავლითა წმიდისაჲთა თჳთ დაირწმუნა, და მეყსეულად წინაშე მთავრისა ქრისტე ღმერთი აღიარა. ხოლო იგი განრისხნა და უბრძანა თმათა მისთა კეცითა²⁵ დაფხურად²⁶ და თითთა მოჭრად და მფოფინარესა წყალსა შინა შთაგდებად, რომლისაგან შეუწუველად

A22v
D202

B234
Cv

F199

E152

* აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ კასტალომსა CF. ² მეუფე EF. ³ ქრისტე C. ⁴ ხოლო — C. ⁵ ~ არს ღმერთი C. ⁶ განხრწნადთა BCEF, განხრწნილთა F. ⁷ დედისა B. ⁸ თანა — BCE. ⁹ ესპეროჲსა BCE, ესპეროჲსსა F. ¹⁰ ~ თჳსისა ყრმისა C. ¹¹ ცემაჲ BCEF. ¹² რკინისა B. ¹³ კმობდეს BCEF. ¹⁴ რომელთა C. ¹⁵ შთაითხინეს A. ¹⁶ იპოვა BE. ¹⁷ სხუა CF. ¹⁸ ~ ჰპოო იანვარსა 7 BCEF. ¹⁹ 7 თურამეტსა B. ²⁰ ქრისტეანე C. ²¹ თებაიდელისა AD. ²² მოუწოდთ C. ²³ სიკუდილსა F. ²⁴ აღუდგეს AD. ²⁵ კეცითა რკინითა CEF. ²⁶ დაფხურაჲ E.

- A225r Bv C177 Dv Fv
- დაიცვა.¹ ხოლო მთავარი იგი | იჭუეულ² იქმნა, ვითარმედ, ნუეუე და გრილ³ არს წყალი იგი, ვინაჲცა ბრძანა, | რამთა აპკუროს⁴ კელთა მისთა. მიიყვნა წმიდამან მავრა კელნი თჳსნი და აპკურა წყლისა მისგან და მყის გამოჰკრთა⁵ ტყავი იგი⁶ კელთა მთავრისათაჲ, რომელსა მის- წუთა | მღუღარი იგი. ამისა⁷ შემდგომად ჯუარს- აცუნეს ორნივე და ცხრა⁸ დღე დადგრეს⁹ და- მოკიდებულნი, რომელთა შინა ურთიერთას¹⁰ განამქნობდეს და მიმოგდებით ასწავებდეს და ესრეთ სანატრელად აღესრულნეს. ხოლო წე- რილ არს, ვითარმედ ნეტარი მავრა ვიდრეღა ეკიდა ჯუარსა ზედა, გამოუჩნდა მას ეშმაკი და აქუნდა კელთა მისთა სასუმელი საკსე სძითა და თაფლითა და ეტყოდა მას შესუმად. ხოლო მან ლოცვითა მყისა შინა წარდევნა იგი და კუალად უჩუენა მას მტერმან რეცა მდინარე სძისა და თაფლისაჲ და აწუევდა მისგან სუმად. ხოლო მან მიუგო, ვითარმედ: „არა ამისგან¹¹ ვსუამ¹² მე, | არამედ, რომელი-იგი ქრისტემან მიწდია,¹³ და ესრეთ იძლია ეშმაკი და წარვიდა. ხოლო ანგელოზი ღმრთისაჲ¹⁴ წარმოუდგა და უპყრა კელსა წმიდისასა და აღიყვანა იგი ზე- ცად და უჩუენა მას საყდარი და სამოსელი სპეტაკი მას ზედა და გვრგვნი და ჰრქუა მას,¹⁵ ვითარმედ: „ესე შენდა განმზადებულ არს,“ და მერმე უმაღლესად-რე აღიყვანა და¹⁶ კუალად უჩუენა სხუაჲ საყდარი შემკობილი შუენიერად¹⁷ და გვრგვნი და ჰრქუა, ვითარმედ: „ესე ქმრისა შენისათჳს განჩინებულ¹⁸ არიან.“¹⁹ ხოლო განყო- ფილებისა მისთჳს ადგილთაჲსა აუწყა, ვითარ- მედ: „მომატყუებელ ცხორებისა და გვრგვნისა იგი გექმნა შენ.“
- ⲉⲙⲓⲛⲥ ⲛⲉⲛⲥ ⲟ. წმიდისა მღელმღოწამისა სილვანო ს²⁰ ეპისკოპოსისა ქალაქისა ღაზისაჲ, რომელი იყო პირველად მკედარი, არამედ | მალღისა მისთჳს მოქალაქობისა მისისა და უბი- წოაქსა²¹ ცხორებისა მღელმღოწამისა საყ- დარსა აღვიდა და ვიდრე | სიბერემდე ქრისტეს
- ეკლესიისათჳს ილუაწა, რომლისათჳსცა ურწ- მუნოთა ერისა მიერ ტანჯვაჲ და ზუეტაჲ თავს-იდვა და საქმესა რომელსამე მძიმესა მრავალჟამ²² მუშაკობად დაისაჯა სხუათა ორ- მეოცთა²³ მოწამეთა თანა, რომელთაგანნი რო- მელნიმე მეგვრტელნი იყვნეს და რომელნიმე პალესტინელნი.
- ამასვე დღესა წმიდისა ოლვიანე²⁴ ეპის- კოპოსისა²⁵ და მოწაფეთა მისთაჲ, რომელნი | იყვნეს²⁶ მაქსიმიანეს ზე, მთავრობასა ასიას იე- ლიოჲს²⁷ სექსტუ ელიანოჲსსა,²⁸ რამეთუ აღრი- პინე²⁹ და კლიმენტიოს³⁰ ტაძრისა შემამკობელნი შესწირვიდეს მსხუერპლსა ირა კერპისა. და იწყეს იძულებად წმიდისა ოლვიანე³¹ | ეპისკოპოსისა,³² რამთა მანცა უზოროს. ხოლო მან მრავლითა მოძღურებითა და თჳთოსახითა³³ სიტყვსგებითა³⁴ ქრისტეს სარწმუნოებაჲ აღიდა და შეამკო, ხო- ლო კერპთა საცთური³⁵ აგინა და განბასრა. პირ- ველად³⁶ უკუე რკინითა განკურვებულთა ბეჭ- ნი და წელნი მისნი მოსწუნეს, ხოლო ვითარ არა მოუძღურდა, არცა გებაჲ მზისაჲ ინება, მიუთხრეს მისთჳს ანთჳპატსა. და³⁷ მან ბრძანა მოწაფეთა მისთა თანა გუემამ³⁸ არგნებითა უწყა- ლოდ. და ამისა შემდგომად მისთანათა მათ თანა ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა. ხოლო პირველ წამებისა მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა³⁹ და შემდგომად პატიოსნისა მის აღსრულებისა მისისა სამარადისოდ აღასრულეს,⁴⁰ სადა-იგი სხენან წმიდანი ნაწილნი მისნი, ვითარცა წერილ არს ცხორებასა მისსა.
- | ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიფოროესი, | მიდიკიისა⁴¹ წინამძღურისა⁴² და | წმიდათა მოწამეთა აფროდიისი,⁴³ მილდა, მაკროვი, უვალერიანი, გო- რდიანი,⁴⁴ ლეონტი და ანტონისი და სამეოცთა მოწამეთაჲ, რომელნი სკუთოპოლის⁴⁵ იწამნეს.
- ამასვე დღესა აღმოყვანებაჲ პატიოსანთა ნა- წილთა წმიდისა და⁴⁶ ქრისტეს მეგობრისა ლა-

¹ დაიცვა E. ² იჭუეულ E. ³ გრილი E. ⁴ აპკუროს EF. ⁵ გამოჰკრთა B. ⁶ იგი — BCEF. ⁷ ამისა CF. ⁸ ცხრა B. ⁹ დადგრეს D, დადგეს BC. ¹⁰ ურთიერთარს AD. ¹¹ მისგან E. ¹² ვსუა BCF. ¹³ მიწდია+მე B. ¹⁴ ღმრთისაჲ უფლი- საჲ E. ¹⁵ მას — AD. ¹⁶ და — E. ¹⁷ შუენიერად A. ¹⁸ განჩინებულ განმზადებულ E. ¹⁹ არიან არს E. ²⁰ სილვანო E. ²¹ უბიწუისა E. ²² მრავალჟამ — C. ²³ ორმეოცთა BC. ²⁴ ულვიანე EF. ²⁵ ეპისკოპოსისა E. ²⁶ იყვნეს E. ²⁷ იელიოისა E. ²⁸ სექსტუელიანოჲსა E, სექსტუელიანოჲსასა F. ²⁹ აღრიპინე A. ³⁰ კლიმენტიოს BCF. ³¹ ულვიანე E, ულვიანე F. ³² ეპისკოპოსისა F. ³³ თითოსახითა BCEF. ³⁴ სიტყვისგებითა E. ³⁵ საცთური სიციბილი BCEF. ³⁶ პირველ B. ³⁷ და — B. ³⁸ ხოლო C. ³⁹ გუემამ E. ⁴⁰ აღასრულეს C. ⁴¹ მიდიკიისა ABCE. ⁴² წინამძღურისა BCEF. ⁴³ აფროდიესი E. ⁴⁴ გურდიანე E. ⁴⁵ სკუთოპოლის E. ⁴⁶ და — BC.

E153	ზარესთაჲ და მარიაჲ მაგდანელისათაჲ, ¹ რომელი იქმნა ქრისტეს მოყუარისა ლეონ ² მეფისა ³ ზე და წმიდისა მამისა ჩუენისა ანდრეა ⁴ კრიტელისაჲ.	ხოლო ყორანი — მეფე უძღური, და გუელი სახე არს ჭირთა და ღაუწლთაჲ. და ვითარი იგი უთარგმანა, ³⁷ ყოვლითურთ სახე ³⁸ წამებისაჲ გამოუსახა, რომელი ქრისტესთჳს თავს-იდვას. ხოლო ამიერიტგან ყოველივე ³⁹ საქმე ⁴⁰ მისი საკურველ არს, რამეთუ ანგელოზისა მიერ პელენოპეს წილ ეწოდა ირინი ⁴¹ და ქრისტეს მეუფებისათჳს ეუწყა და ვითარმედ მრავალნი ბევრნი ⁴² ცხოვნდენ ⁴³ მის მიერ და ვითარმედ მოვიდეს მისა ⁴⁴ ტიმოთე, მოწაფე ⁴⁵ პავლესი და ნათელ-სცეს მას. ესე ყოველი რაჲ ⁴⁶ ესრეთ იქმნა, ვითარცა ანგელოზისა მიერ მიეთხრა, შემუსრნა კერპნი მამისა თჳსისანი და შთააბნინა იგინი ქუეყანად. ხოლო განიკითხა პირველად მამისაგან ⁴⁷ თჳსისა, ⁴⁸ რომელმან ბრძანა ცხენთა მიერ დათრგუნვაჲ მისი, რომელთა არა ხოლო თუ ავნეს, არამედ არცათუ მიეახლნეს. ხოლო ერთი მათგანი გამოჰკრთა და ზედა მიუქდა მამასა მისსა და მოჰკუეთა კელი მისი და მოაკუდინა იგი. ხოლო წმიდასა მოწამესა კაცობრივითა კმითა ნეტარებაჲ შეასხა და ესრეთ საკრველთაგან განიკნა. მაშინ ევედრნეს მუნ მდგომარენი იგი და მამაჲ თჳსი ლოცვითა აღადგინა, რომელმან ღედასა თანა წმიდისასა და ორ ათასთა კაცთა ქრისტე მაცხოვარი აღიარა და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ შეიწყნარა ⁴⁹ და მეფობაჲ დაუტევა და ნეშტი ცხორებისაჲ გოდოლსა მას ⁵⁰ შინა ასულისა თჳსისასა აღასრულა. მიიღო ⁵¹ მეფობაჲ სედევკია და იწყო იძულებად წმიდისა, რაჲთა უზოროს ⁵² კერპთა. და ვითარ არა თავს-იდვა, უბრძანა თავდაქცევით შთავდებაჲ მისი ⁵³ მღჳმესა შინა ღრმასა, საესესა ქუეწარმავალითა გესლინითა, ვინაჲ-იგი შემდგომად ათოთხმეტისა ⁵⁴ დღისა უვნებელად აღმოვიდა რაჲ, განუხერხნეს ⁵⁵ ფერკნი მისნი, არამედ ანგელოზისა ⁵⁶ მიერ კუალად განიკურნა და მერმე შეკრული მახლობელად წყლითა ⁵⁷	F201 Ev
Fv	თქმულსა მტკიცსა ო. წმიდისა და ღიღებულისა მოწამისა ირინესი. ესე იყო ასული ⁵ მხოლოდშობილი ლიკინიოს ⁶ მეფისა ⁷ და ლიკინია ⁸ ცოლისა მისისაჲ, ქალაქსა მაგედონს, ⁹ რომელსა პელენოპი ¹⁰ * ეწოდა მშობელთა ¹¹ მისთაგან პირველად. ხოლო იყო ჰასაკითა და ხატითა შუენიერ ¹² უფროჲს ყოველთა ჰასაკის ¹³ სწორთა თჳსთა და ¹⁴ გოდოლსა შინა მაღალსა იყოფებოდა, რომელი მამამან მისმან აღუშენა ათცამეტთა შიმონვართა ¹⁵ თანა შუენიერთა ¹⁶ და მრავალი და უშურველი სიმდიდრე აქუნდა სამსახურებელად და საკმრად, ¹⁷ საყდარი და ¹⁸ ტაბლაჲ და სასანთლე ყოველი ოქროსაგან ¹⁹ შემზადებული. ხოლო იყო ექუსისა ²⁰ წლისაჲ, რაჟამს გოდოლად ²¹ შევიდა და დაყო მას შინა სხუაჲ ექუსი ²² წელი და ისწავლიდა ამპელიანოს ²³ ბერისა ²⁴ მიერ, ²⁵ რომელი აღვიდოდა გარეშე მანქანითა სიტყჳსაებრ ²⁶ მეფისა. დღესა ერთსა იხილა წმიდამან ტრედი შემავალი სარკუმლით და აქუნდა პირსა მისსა რტოჲ ²⁷ ზეთისხილისაჲ და შევიდა და დადვა იგი ტრაპეზსა ზედა, და ევრეთვე არწივი, და აქუნდა გვრგვნი შექმნილი ყუავილთაგან და მანცა დადვა იგი ტრაპეზსა ზედა. ²⁸ მერმე კუალად იხილა სხუთ ²⁹ სარკუმლით შემავალი ყორანი და ³⁰ შევიდა და დადვა გუელი ³¹ ტრაპეზსა ზედა. და ვითარ განკურვებულ იყო და გამოეძიებდა, თუ რაჲმე არს ხილვაჲ იგი, ³² ანუ რასა მოასწავებს, მიუთხრა ამპელიანოს ბერმან შეტყუებაჲ მისი და თქუა, ³³ ვითარმედ ტრედი სახე არს უმანკოებისაჲ, ხოლო რტოჲ ³⁴ ზეთისხილისაჲ სახე ³⁵ ძლევისაჲ და კარი ნათლისღებისაჲ. ხოლო არწივი მეფე ³⁶ ძლიერი, გვრგვნოსანმყოფელი რჩეულთაჲ.	D204	
Dv	ხოლო ყორანი — მეფე უძღური, და გუელი სახე არს ჭირთა და ღაუწლთაჲ. და ვითარი იგი უთარგმანა, ³⁷ ყოვლითურთ სახე ³⁸ წამებისაჲ გამოუსახა, რომელი ქრისტესთჳს თავს-იდვას. ხოლო ამიერიტგან ყოველივე ³⁹ საქმე ⁴⁰ მისი საკურველ არს, რამეთუ ანგელოზისა მიერ პელენოპეს წილ ეწოდა ირინი ⁴¹ და ქრისტეს მეუფებისათჳს ეუწყა და ვითარმედ მრავალნი ბევრნი ⁴² ცხოვნდენ ⁴³ მის მიერ და ვითარმედ მოვიდეს მისა ⁴⁴ ტიმოთე, მოწაფე ⁴⁵ პავლესი და ნათელ-სცეს მას. ესე ყოველი რაჲ ⁴⁶ ესრეთ იქმნა, ვითარცა ანგელოზისა მიერ მიეთხრა, შემუსრნა კერპნი მამისა თჳსისანი და შთააბნინა იგინი ქუეყანად. ხოლო განიკითხა პირველად მამისაგან ⁴⁷ თჳსისა, ⁴⁸ რომელმან ბრძანა ცხენთა მიერ დათრგუნვაჲ მისი, რომელთა არა ხოლო თუ ავნეს, არამედ არცათუ მიეახლნეს. ხოლო ერთი მათგანი გამოჰკრთა და ზედა მიუქდა მამასა მისსა და მოჰკუეთა კელი მისი და მოაკუდინა იგი. ხოლო წმიდასა მოწამესა კაცობრივითა კმითა ნეტარებაჲ შეასხა და ესრეთ საკრველთაგან განიკნა. მაშინ ევედრნეს მუნ მდგომარენი იგი და მამაჲ თჳსი ლოცვითა აღადგინა, რომელმან ღედასა თანა წმიდისასა და ორ ათასთა კაცთა ქრისტე მაცხოვარი აღიარა და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ შეიწყნარა ⁴⁹ და მეფობაჲ დაუტევა და ნეშტი ცხორებისაჲ გოდოლსა მას ⁵⁰ შინა ასულისა თჳსისასა აღასრულა. მიიღო ⁵¹ მეფობაჲ სედევკია და იწყო იძულებად წმიდისა, რაჲთა უზოროს ⁵² კერპთა. და ვითარ არა თავს-იდვა, უბრძანა თავდაქცევით შთავდებაჲ მისი ⁵³ მღჳმესა შინა ღრმასა, საესესა ქუეწარმავალითა გესლინითა, ვინაჲ-იგი შემდგომად ათოთხმეტისა ⁵⁴ დღისა უვნებელად აღმოვიდა რაჲ, განუხერხნეს ⁵⁵ ფერკნი მისნი, არამედ ანგელოზისა ⁵⁶ მიერ კუალად განიკურნა და მერმე შეკრული მახლობელად წყლითა ⁵⁷	A227r Bv C179	
B236 A226v Cv	ზარესთაჲ და მარიაჲ მაგდანელისათაჲ, ¹ რომელი იქმნა ქრისტეს მოყუარისა ლეონ ² მეფისა ³ ზე და წმიდისა მამისა ჩუენისა ანდრეა ⁴ კრიტელისაჲ.	ხოლო ყორანი — მეფე უძღური, და გუელი სახე არს ჭირთა და ღაუწლთაჲ. და ვითარი იგი უთარგმანა, ³⁷ ყოვლითურთ სახე ³⁸ წამებისაჲ გამოუსახა, რომელი ქრისტესთჳს თავს-იდვას. ხოლო ამიერიტგან ყოველივე ³⁹ საქმე ⁴⁰ მისი საკურველ არს, რამეთუ ანგელოზისა მიერ პელენოპეს წილ ეწოდა ირინი ⁴¹ და ქრისტეს მეუფებისათჳს ეუწყა და ვითარმედ მრავალნი ბევრნი ⁴² ცხოვნდენ ⁴³ მის მიერ და ვითარმედ მოვიდეს მისა ⁴⁴ ტიმოთე, მოწაფე ⁴⁵ პავლესი და ნათელ-სცეს მას. ესე ყოველი რაჲ ⁴⁶ ესრეთ იქმნა, ვითარცა ანგელოზისა მიერ მიეთხრა, შემუსრნა კერპნი მამისა თჳსისანი და შთააბნინა იგინი ქუეყანად. ხოლო განიკითხა პირველად მამისაგან ⁴⁷ თჳსისა, ⁴⁸ რომელმან ბრძანა ცხენთა მიერ დათრგუნვაჲ მისი, რომელთა არა ხოლო თუ ავნეს, არამედ არცათუ მიეახლნეს. ხოლო ერთი მათგანი გამოჰკრთა და ზედა მიუქდა მამასა მისსა და მოჰკუეთა კელი მისი და მოაკუდინა იგი. ხოლო წმიდასა მოწამესა კაცობრივითა კმითა ნეტარებაჲ შეასხა და ესრეთ საკრველთაგან განიკნა. მაშინ ევედრნეს მუნ მდგომარენი იგი და მამაჲ თჳსი ლოცვითა აღადგინა, რომელმან ღედასა თანა წმიდისასა და ორ ათასთა კაცთა ქრისტე მაცხოვარი აღიარა და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ შეიწყნარა ⁴⁹ და მეფობაჲ დაუტევა და ნეშტი ცხორებისაჲ გოდოლსა მას ⁵⁰ შინა ასულისა თჳსისასა აღასრულა. მიიღო ⁵¹ მეფობაჲ სედევკია და იწყო იძულებად წმიდისა, რაჲთა უზოროს ⁵² კერპთა. და ვითარ არა თავს-იდვა, უბრძანა თავდაქცევით შთავდებაჲ მისი ⁵³ მღჳმესა შინა ღრმასა, საესესა ქუეწარმავალითა გესლინითა, ვინაჲ-იგი შემდგომად ათოთხმეტისა ⁵⁴ დღისა უვნებელად აღმოვიდა რაჲ, განუხერხნეს ⁵⁵ ფერკნი მისნი, არამედ ანგელოზისა ⁵⁶ მიერ კუალად განიკურნა და მერმე შეკრული მახლობელად წყლითა ⁵⁷	

* Πηλεόπι.

¹ მაგდანელისთა BC. ² ლეონის E. ³ ~ ზე მეფისა E. ⁴ ანდრია BCDEF. ⁵ ~ მხოლოდშობილი ასული E. ⁶ ლიკინოზ E, ლიკინიოზ F. ⁷ მეფისა CEF. ⁸ ლიკინია A, ლიკინა E. ⁹ მაგედონს D. ¹⁰ პელენოპე C, პელონპი E. ¹¹ ~ პირველად მშობელთა მისთაგან E. ¹² შუენიერ A. ¹³ ჰასაკითა F. ¹⁴ და] რამეთუ E. ¹⁵ ~ თანა შიმონვართა BCEF. ¹⁶ შუენიერთა A. ¹⁷ საკმრად E. ¹⁸ და — E. ¹⁹ ოქროსაგან E. ²⁰ ექუსისა] BC. ²¹ გოდოლად D. ²² ექუსი] B. ²³ ამპელიანეს F. ²⁴ ბერისაგან BC. ²⁵ მიერ — BC. ²⁶ სიტყჳსაებრ E. ²⁷ რტოი E. ²⁸ ზედა+და C. ²⁹ შემავალი ყორანი სხუთ სარკუმლით E+და E. ³⁰ და — BCE. ³¹ გუელი A. ³² იგი] მისი C. ³³ პრქუა E. ³⁴ რტოი E. ³⁵ სახწ E. ³⁶ მწუე A, მეუფე E. ³⁷ უთარგმანა BCE. ³⁸ სახწ E. ³⁹ ყოველი E. ⁴⁰ საქმე B. ⁴¹ ირინე BDF. ⁴² ბერნი B. ⁴³ ცხოვნდენ BCEF. ⁴⁴ მისსა CF. ⁴⁵ მოწაფე F. ⁴⁶ რაჲ — BC. ⁴⁷ მამისა BCEF. ⁴⁸ თჳსისაგან BCEF. ⁴⁹ შეიწყნარა] მოიღო C. ⁵⁰ მა B. ⁵¹ მოიღო BC. ⁵² უზოროს E. ⁵³ მისი — E. ⁵⁴ ათოთხმეტისა] ათორმეტისა E. ⁵⁵ განუხერხნეს E. ⁵⁶ ~ კუალად ანგელოზისა მიერ E. ⁵⁷ წლით C.

მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა და ყოველ-
თა მიერ პატივ-იცემებოდა, ვითარცა ერთი
მოციქულთაგანი. და ამისა შემდგომად მოვიდა
მისა ამპელიანოს ბერი, რომელი-იგი აქუნ-
და მოძღურად, იყო რაჲ გოდოლსა¹ თჳსსა
და ვითარცა ჟამი რაოდენიმე წარკდა, იჴმნა
წმიდამან მოწამემან ირინი ეფესოთ² და მოიკი-
თხნა ძმანი და წარიყვანნა ექჳსნი³ ხოლო კაცნი
და ამპელიანოს და განვიდა გარეშე ქალაქსა.⁴
და პოვა⁵ ლარნაკი ახალი, რომელსა | არავინ
დადებულ იყო და | შევიდა მას შინა | და
უბრძანა ამპელიანოსს,⁶ რაჲთა დაბუროს იგი
ქვითა. და ივინი წარვიდენ. და⁷ ვიდრე ოთხ
დღედმდე არა მიეახლნენ ადგილსა მას,⁸ არცა
განაღონ ლუსკუმაჲ იგი რაჲთურთით. ხოლო
შემდგომად ოთხისა დღისა მივიდა⁹ ამპელიანოს
და ლარნაკი იგი პოვა¹⁰ განდებული, ხოლო
კორცნი წმიდისანი არაღრა¹¹ იყვნეს მას შინა.
ხოლო ესე ყოველი, რომელი¹² ზემო ვაქსენეთ
და რომელსა¹³ თანაწარვჳკედით მდაბალთა და
მოკუდავთა გულისსიტყუათათჳს და კაცობრივისა
უძღურებისა,¹⁴ ნუჴკუე და მრავალთა ურწმუ-
ნო უჩნდეს, არამედ რომელმან გონიერად გუ-
ლისკმა-ყოს, მას ფრიადცა სარწმუნოდ¹⁵ |
უჩნდეს,¹⁶ რამეთუ ღმრთისა მიერ ყოველივე
შესაძლებელ არს კაცთაგან მიუწდომელი.
ხოლო განიკითხა სამგზის სანატრელი ირინი¹⁷
პირველად თჳსისა¹⁸ მამისა ლიკინიოსისგან¹⁹
და²⁰ მერმე სედეკიანესა²¹ და საბურისა²² და ნო-
მერიანესა²³ მისა სებასტიანესა²⁴ და ვავდოის²⁵
მიერ ეპარხოისა²⁶ და საბურ²⁷ სპარსთა მეფისა.
ხოლო ქალაქნი, რომელთა შინა იღუაწა, ესე
არს სახელები მათი: პირველად მაგედონი, თჳსი
მამული და კალინიკოჲ და კოსტანტინია²⁸ და
მესიმბრია.²⁹ ხოლო ლუაწლი წამებისა მისი-

საჲ³⁰ აღწერა ამპელიანოს ბერმან, რომელი მრავალგზის ვაქსენეთ.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნ ე ო ფ ი ტ ე,
გ ა ი ო³¹ და გ ა ი ა ნ ო ჲ ს ი³²

და წმიდათა მოწამეთა ბ ა რ ბ ა რ ო ჴ³³ და
პ ე ლ ა გ ი ა ჲ ს ი.

მ წ უ ხ რ ი უფალო ღაღადყავსა თქუნენ³⁴
დასდებელნი წმიდისა ირინისნი,³⁵ ლიტანიისაჲ³⁶
და ოხითაჲ³⁷ კმაჲ ო: „ტარიგი შენი იესუ კმობდა
კმითა³⁸ დიდითა: შენდა მსურის, სიძეო | ჩემო,
და შენითა ძიებითა დავსთხვე სისხლთა ჩემთა
და თანა ჯუარს-ვეცუმი და თანა დავეფლვი
| შენდა³⁹ ნათლისღებითა და მელმის შენთჳს,
რაჲთა ვსუფევდე შენ თანა და მოვკუდები სახე-
ლისა შენისათჳს, | რაჲთა ვიდიდოცა შენ თანა.
მისითა მეოხებითა,⁴⁰ მაცხოვარ,⁴¹ აცხოვნე სულ-
ნი ჩუენნი.“ ეს ოხითაჲ სხუათაცა დედათა მო-
წამეთათჳს ითქუმის. ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ წა-
მებაჲ წმიდისა ირინისი⁴² და თქუნენ გალობანი.⁴³
ხოლო⁴⁴ ს ა მ ხ რ ი ს ა⁴⁵ განგებაჲ ყოველი⁴⁶ დე-
კენბერსსა ო⁴⁷ გინა⁴⁸ სეკდენბერსა ხ ო⁴⁹ ჰპოვო⁵⁰
და რომელიცა გინდეს, აღასრულო.

ԾՊԻՆԸ ԲԸՆԸ Դ. ქსებენაჲ ი ო ბ მ ა რ თ-
ლისაჲ. ეს იყო ქუეყანით ავსიტი, | საზღვარ-
თაგან იღუმია და არაბიადსათა, ესავის ძეთა ძე,⁵¹
მეხუთე⁵² აბრაჰამისითგან. ხოლო იყო მამისა ზა-
რესი და დედისა ბოსორაჲსი. და პირველ ეწო-
დებოდა იობაბ. ხოლო წინაწარმეტყუელა ორ-
მეოცდახუთი⁵³ წელი. და იყო პირველ⁵⁴ ქრის-
ტეს მოსლვისა ათას ცხრაჲს ოცდახუთითა⁵⁵
წლითა. ამისთჳს⁵⁶ წამა უფალმან სიძარბო
და უბიწოებაჲ⁵⁷ უფროჲს ყოველთა მკჳდრთა
ქუეყანისათა, რომელი გამოითხოვა⁵⁸ ეშმაკისაგან⁵⁹
განცდად და მიიღო რაჲ მიშუებაჲ ყოველთაგან
მონაგებთა, განაშიშულა და წყლულებითა სას-

E155
A228v
B238
Cv

Dv

F203

Bv
C181

A229r

Ev

Fv

D206

¹ გოდოლსა+შინა E. ² ეფესოთ E. ³ ექჳსნი E. ⁴ ქალაქისა CF. ⁵ პოა B. ⁶ ამპელიანოზს E. ⁷ და — E. ⁸ მას+და C. ⁹ მოვიდა E. ¹⁰ პოა B. ¹¹ არაღრა | არა C. ¹² რომელ E. ¹³ რომელთა E. ¹⁴ უძღურებისათჳს BC. ¹⁵ სარწმუნოდ B. ¹⁶ აუჩნდეს E. ¹⁷ ირინე BF, ირინა E. ¹⁸ ~ მამისა თჳსისა CE. ¹⁹ ლიკინიოზისგან EF. ²⁰ და — E. ²¹ სედეკიანესა CF, სედეკიანესგან E. ²² საბურისა EF. ²³ ნომერიანესსა C, ნუმერიანეს B. ²⁴ სევასტიანესა B, სევასტიანესსა C, სებასტიანესა EF. ²⁵ ვავდოის E. ²⁶ ეპარხოზისა BE. ²⁷ საბურის E. ²⁸ კუსტანტიაჲ E. ²⁹ მესიმბრიაჲ AD, მესიმბრიაჲ E, მესიმბრიაჲ F. ³⁰ მისისა E. ³¹ გაიო A. ³² გაიანოისი A, გაიანოისი E. ³³ ბარბაროს C. ³⁴ თქუნენ — E. ³⁵ ირინესნი BEF. ³⁶ ~ და ოხითა და ლიტანიისად BCEF, ლიტანიისად F. ³⁷ ოხითად F. ³⁸ ~ დიდითა კმითა E. ³⁹ შენდა | შენ თანა E. ⁴⁰ მეუხებითა E. ⁴¹ მაცხოვარ | ქრისტე ღმერთო F. ⁴² ირინესი BEF. ⁴³ გალობანი+მისნივე CF, მისნი E. ⁴⁴ ხოლო — E. ⁴⁵ სამხრად E. ⁴⁶ ყოველი — E. ⁴⁷ ო+ჰპოო E, ო-სა F. ⁴⁸ გინა+თეკლაჲსი E. ⁴⁹ ხ ო-სა F. ⁵⁰ ჰპოო CF, ჰპოო... აღსასრული — E. ⁵¹ ძე EF. ⁵² მეხუთე | მეოთხე EF. ⁵³ ორმეოცდახუთი | BCF. ⁵⁴ ქრისტეს მოსლვისა პირველ E. ⁵⁵ ოცდახუთითა | E. ⁵⁶ ამისთჳსცა E. ⁵⁷ უბიწოებაჲ+და C. ⁵⁸ გამოითხოა BF, გამოითხოა E. ⁵⁹ ეშმაკმან BC.

- B239 ტიკითა დასაჯა, არამედ სირცხულეული¹ წარვი-
ლა, რამეთუ განსა ცდელთა სიმრავლისაგან ყოვ-
ლადვე არა² შეირყია მართალი ესე. | ამისთჳს³
უკუანაღსკენელ⁴ კუალად განიკურნა ღმრთისა
მიერ და მრჩობლად⁵ მიეცა ყოველივე მონაგე-
ბი, ვითარცა წიგნი მისი გუაუწყებს. ხოლო
ცხოვნდა⁶ შემდგომად წყლულებისა ასსამეოც-
დაათ წელ და იყვნეს ყოველნი წელნი მისნი
ორას ორმეოცდარვა.
- A229v | ამასვე დღესა წმიდათა მამათა პაჩუმი,
ილარიონ და მამა მსი⁷
და ღუაწლი წმიდათა მოწამეთა:⁸ დიმიტ-
რი,⁹ დანაკტო,¹⁰ დინატუ,¹¹ ჩერინე, მე-
სერეირა და მათთანაჲ.*
- Cv | ႠႡႦႦႦ ႦႦႦႦ Ⴆ. კსენებაჲ ზეცით
გამოჩინებულისა ჯუარისაჲ, რომელი
გამოჩნდა კოსტანტინეს ზე მეფისა, მისა დი-
დისა კოსტანტინესა¹² და კურილეს ზე იერუ-
სალემელ პატრიარქისა წმიდასა¹³ ქალაქსა
იერუსალჳმსა. თუესა მაისსა შჯდსა,¹⁴ მესამესა¹⁵
ჟამსა დღისასა გამოჩნდა პატიოსანი და ცხო-
ველსმყოფელი¹⁶ ჯუარი სავსელ¹⁷ ნათლითა | ზე-
და წმიდასა გოლგოთასა,¹⁸ ხედვიდა რაჲ ყო-
ველი ერი და მისწუთებოდა¹⁹ ვიდრე მთადმდე
ზეთისხილთაჲსა, რომელმან ბრწყინვალეობითა
თჳსითა მზისა ბრწყინვალეებაჲ დაფარა, ვინაჲ-
ცა²⁰ | ყოველმან ჰასაკმან ბერთა და ჭაბუკთამან,
ჩჩვლთა და ძუძუჲსმწოართა²¹ თანა ეკლესიად
მიისწრაფეს და გამოუთქუმელითა სიხარულითა
და მკურვალთა გულითა დიდებასა და მად-
ლობასა ღმერთსა შესწირვიდეს სასწაულსა მას
ზედა საკურველსა.
- E156 მწუხრი²² უფალო ღაღადყავსა და
სტიქარონად ითქუნენ დასდებელნი ჯუარისანი.
ეგრეთვე ცისკრად გალობანი და საკითხავი
ჯუარისაჲ. ხოლო²³ სამხრისა²⁴ განგებაჲ ჰპო-
- ვო²⁵ საკდენბერსა²⁶ ႦႦ. ხოლო²⁷ სახარებაჲ მოი-
ძიე კურიაკესა პირველ ჯუართა აპყრობისა.
- Dv | ႠႡႦႦႦ ႦႦႦႦ Ⴆ. წმიდისა იოვანე
Bv მახარებლისა²⁸ და ღმრთისმეტყუელისაჲ,²⁹ | რა-
ჟამს აღმოეცენების საფლავსა მისსა³⁰ ევლოგიად
იგი, რომელსა სახელ-სდებენ მანანად, რომელი-
იგი საკურნებელი არს ყოვლისა სენისაჲ. ხო-
ლო სოფრონ იერუსალჳმელ პატრიარქმან დაწე-
რა შესხმაჲ ამის წმიდისა მოციქულისაჲ და
იტყვს, ვითარმედ მამაჲ მახარებლისაჲ ზებე-
დე იყო და დედაჲ მისი³¹ სალომე, ასული
C182 იოსებისი, რომლისადა მითხოილ იყო წმიდაჲ
ღმრთისმშობელი,³² რამეთუ იოსებს ოთხნი ძენი
ესხნეს და სამნი ასულნი, ძენი მისნი: იაკობ და
სჳმონ³³ და³⁴ იუდა და იოსი, ხოლო ასულნი:
ესთერ | და³⁵ მართა და სალომე, რომელი იყო
A230r ცოლი ზებედესი და³⁶ დედაჲ იოვანესი.³⁷ და³⁸
ამისთჳს უფალსა ეწოდა დედის ძმა იოვანესა,
ვითარცა ძმასა სალომესსა, ასულისა იოსებისსა.
ხოლო უფალმან თჳსითა კელითა პეტრეს ოდენ
ნათელ-სცა,³⁹ და პეტრე — იოვანეს და ანდ-
რეას,⁴⁰ და⁴¹ ანდრეა⁴² — იაკობს, და იოვანე და
იაკობ⁴³ — სხუათა მოციქულთა. ხოლო ჟამსა
ვნებისასა, რაჟამს ყოველთა დაუტევეს უფალი,
ესე მახარებელი ოდენ დაშთა მის თანა და
ჯუარცუმასა მუნ დგა და საფლავად პირველ⁴⁴
პეტრესსა⁴⁵ მივიდა და⁴⁶ | ღმრთისმშობელი მან
Fv მიითუალა, რამეთუ ამას ხოლო ესხნეს⁴⁷ ქუე-
ყანასა ზედა სამნი დედანი: პირველად სალო-
მე, რომლისაგან იშვა. მეორე, რამეთუ ძედ ქუ-
ხილისა⁴⁸ ეწოდა⁴⁹ უფალმან და⁵⁰ მესამედ წმი-
დაჲ მარიამ⁵¹ ღმრთისმშობელი, ვითარცა თქუა
უფალმან, ვითარმედ: „აჰა, დედაჲ შენი.“ ხოლო
წმიდასა ღმრთისმშობელსა | პეტრე და იოვანე
Ev ნათელ-სცეს. ხოლო წმიდაჲ იოვანე მახარებელი
მოვიდა ეფესოდ⁵² და ქადაგა ქრისტე და მერმე

* „ქრისტე ღმერთო, მიკსენ რომანაწმიდით“ B239r.

¹ სირცხულეული E. ² არა AD. ³ ამისთჳსა E. ⁴ უკუანაღსკენელ E. ⁵ მრჩობლიად B. ⁶ ცხოვნდა BCEF. ⁷ მამაისი E.
⁸ მოწამეთა E. ⁹ დიმიტრისი E. ¹⁰ დანაკტო ნაკტოდა E. ¹¹ დანატუ E. ¹² კოსტანტინესა E. ¹³ წმიდისა B. ¹⁴ შჯდსა
BCEF. ¹⁵ ~ ჟამსა მესამესა BCE. ¹⁶ ცხველსმყოფელი E. ¹⁷ სავსე C. ¹⁸ გულგოთასა E. ¹⁹ მისწუდებოდა E. ²⁰ ვინაჲცა
ვინაჲთგან E. ²¹ ძუძუისმწოართა BCF, ძუძუისმწოართა B, ძუძუისმწოართა E. ²² მწუხრი... ჯუარისაჲ | მწუხრი და
ცისკრად ყოველი ჯუარისაჲ ითქუას E. ²³ ხოლო — E. ²⁴ სამხრად E. ²⁵ ჰპოვო — E, ჰპოო BCEF. ²⁶ სეკდენბერსა E.
²⁷ ხოლო... აპყრობისა — E. ²⁸ მახარებლისა E. ²⁹ ღმრთისმეტყუელისა C. ³⁰ მისა E. ³¹ მისი — BCEF. ³² ღმრთისმშო-
ბელი+მარიამ BCEF. ³³ სიმონ E, სჳმონ F. ³⁴ და — E. ³⁵ და — E. ³⁶ და+და E. ³⁷ იოვანესი | იოაკობისი და იოვანესი
E. ³⁸ და — E. ³⁹ ნათელ-ცა E. ⁴⁰ ანდრეას BCEF. ⁴¹ და — E. ⁴² ანდრეა BCEF. ⁴³ იაკობ | ანდრეა C. ⁴⁴ პირველად D.
⁴⁵ პეტრესა E. ⁴⁶ და+წმიდაჲ E. ⁴⁷ ესხნეს | ესხუნეს BC. ⁴⁸ ქუხილისად BCE. ⁴⁹ ეწოდა E. ⁵⁰ და — E. ⁵¹ მარიამ — C,
~ ღმრთისმშობელი მარიამ E. ⁵² ეფესოს E.

ექსორია¹ იქმნა პატმოს² ჭალაკსა. და კუალად³ მოიქცა ეფესოდვე და მუნ შინა მიიცვალა ქუეყანით.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა არსენისი, რომელი იქმნა მოძღუარ არკადი⁴ და ონორი⁵ მეფეთა, ძეთა დიდისა | თევდოსისთა. და მერმე იქმნა მონაზონ და მნათობად გამოჩნდა სკიტეს შინა.

ამასვე დღესა წმიდისა აკაკი⁶ მოწამისა. ესე იყო მაქსიმია⁷ მეფისა ზე კაპადუკიელი⁸ რიცხსაგან⁹ მარტისიონთაჲსა. ალისრა ქრისტე¹⁰ წინაშე ფირმიონ მთავრისა. და¹¹ მან ტანჯა ფრიად | და მიავლინა ვივიანე მთავრისა, რომლისა მიერ ბიზანტიას¹² წარივლინა სხუათა თანა პერობილთა, სადა-იგი კუალად ფიცხლითა და მძევარიითა | გუემითა იტანჯა და განილია და საპყრობილესა¹³ შეიყენა, რომელსა შინა ანგელოზთა¹⁴ მიერ განიკურნა. ხოლო ამისა¹⁵ შემდგომად წარივზავნა ფლაბიანე მთავრისა, რომლისა ბრძანებითა¹⁶ წარეკუეთა¹⁷ თავი მისი.

მწუხრი. შემდგომად¹⁸ აკურთხევისა¹⁹ თქუა „ნეტარ²⁰ არს კაცი.“ ხოლო²¹ უფალო ღაღადყავსა ზედა²² თქუენ დასდებელნი მახარებელისანი.²³ და²⁴ იქმნას შესვლა მღდელისა და²⁵ ითქუას²⁶ წარდგომა დღისა და²⁷ იკითხნენ²⁸ სამნი²⁹ კათოლიკეთაგან³⁰ იოვანესთა. სტიქარონად ითქუენ „მდინარეები იგი ღმრთის-მეტყუელებისანი“³¹ და³² შემდგომნი. ლიტანიისად და ოხითად³³ და ღმერთი უფალსა ზედა, კმა³⁴ ღ: „მოციქულო ქრისტეს³⁵ ღმრთისაო“³⁶ ჰპოვო³⁷ სეკდენბერსა ხუ. | ცისკრად³⁸ ითქუას კანონი, ვითა სეკდენბერსა ხუ წერილ არს. და

წარდგომა და შესხმა და³⁹ მერმე წარდგომა სახარებისა, კმა⁴⁰ ო: „განეფინა მადლი ბაგეთა.“ (1) დასდებელი: „აღმოთქუა გულმან ჩემმან“ (2) და „ყოველი სული აქებლით უფალსა.“ (3) სახარება იოვანესი: „მას ჟამსა გამოუცხადა იესუ“ (4) ჰპოვო⁴¹ საცისკროთა⁴² სახარებითა 7C⁴³ სახარებად.⁴⁴ და⁴⁵ მიწყალე, და გალობანი აღდგომისანი⁴⁶ კმისანი და წმიდისათა დასდებელი ორ-ორჯელ.⁴⁷ განძლიერდასა ზედა⁴⁸ წარდგომა და საკითხავი. ღაღადყავსა ზედა – იბაკო. აქებლითსა ზედა⁴⁹ დასდებელნი და „დიდება მალალთა“ და⁵⁰ „წმიდაო ღმერთო“. და⁵¹ უკუეთუ იყოს სიახლესა ეკლესია ღმრთის-მეტყუელისა⁵² განვიდენ ლიტანიად და კუალად მიიქცენ⁵³ ეკლესიად და აღასრულონ ჟამი. სამხრად⁵⁴ „კეთილ არს აღსარება⁵⁵ უფლისა.“ (5) „უფალი სუფევს, შუენიერება“, (6) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“, (7) „მოვედით უგალობდეთ უფალსა.“ „მოციქულო ქრისტეს⁵⁷ ღმრთისაო.“⁵⁸ წარდგომა, კმა⁵⁹ ო გუერდი: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა.“ (8) | დასდებელი: „ცანი უთხრობენ.“ (9) | საკითხავი⁶¹ კათოლიკე იოვანესი: „რომელი იყო პირველითგან“ ვიდრე „ყოვლისაგან ცოდვისა.“ (10) ალელუია, კმა⁶² ტ: „აღიარებენ⁶⁴ ცანი საკურ.“ (11) | სახარება იოვანესი, თავი ხუ: „მას ჟამსა დგეს ჯუარსა მას თანა“ ვიდრე „თჳსთა თანა.“ (12) განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმა.“ (13) | ეგრეთვე⁶⁶ დასდებელნი⁶⁷ და⁶⁸ გალობანი⁶⁹ წმიდისა⁷⁰ არსენისნი⁷¹ ითქუენ მახარებელისათავე⁷² თანა. ხოლო საკითხავი სკიტელთასა მოიძიე.

B240

D207

Cv

A230v

Bv

E157

C183

Dv

A231r

F205

¹ ექსორია B. ² პატმოს E. ³ კუალად მერმე E. ⁴ არკადის E. ⁵ ონორისა E. ⁶ მოწამისა აკაკისი C. ⁷ კაპადუკიელი BCF, კადუკიელი E. ⁸ რიცხსა BCEF. ⁹ მარტისიონთაჲსა BCEF. ¹⁰ ქრისტე+ღმერთი E. ¹¹ და... მთავრისა – F. ¹² ~ წარივლინა ბიზანტიად C, ბიზანტიად E. ¹³ საპყრობილედ C. ¹⁴ ანგელოზისა EF. ¹⁵ ამისა C. ¹⁶ მახულისა – BC. ¹⁷ წარეკუთა A, წარეკუთა+წმიდა C. ¹⁸ შემდგომად... თქუან – E. ¹⁹ აკურთხევისათა D. ²⁰ ნეტარაჲს AD. ²¹ ხოლო – E. ²² ზედა... დასდებელნი – E. ²³ მახარებლისა E. ²⁴ და – E. ²⁵ და – E. ²⁶ ითქუეს – E. ²⁷ და – E. ²⁸ იკითხნენ – E. ²⁹ ~ საკითხავნი E. ³⁰ კათოლიკეთანი E. ³¹ ღმრთისმცენ E. ³² და შემდგომნი გინათუ სხუანი E. ³³ ~ ღმერთი უფალსა ზედა ოხითად E. ³⁴ კმა – E. ³⁵ ქრისტესო E. ³⁶ ღმრთისაო – E. ³⁷ ჰპოო CE. ³⁸ ცისკრად... და | და იგივე კანონი E. ³⁹ და მერმე იკითხონ E. ⁴⁰ კმა – E. ⁴¹ ჰპოო BCEF. ⁴² ცისკრისა C. ⁴³ მე-7C მეათერთმეტედ F. ⁴⁴ სახარებად – AD. ⁴⁵ და – E. ⁴⁶ აღდგომისანი BCEF. ⁴⁷ ორ-ორჯელ ორჯერ E. ⁴⁸ ზედა... და – E. ⁴⁹ ზედა – BE, ზედა... და | მახარებლისანი E. ⁵⁰ და – E. ⁵¹ და... ჟამი შემდგომად ლოცვისა განვიდენ ეკლესიასა მახარებელისა, თუ ახლოს იყოს E. ⁵² ღმრთისმეტყუელისა | მახარებელისა BCEF. ⁵³ მოიქცენ F. ⁵⁴ სამხრად+ფსალმუნნი E. ⁵⁵ აღსარება F. ⁵⁶ უფლისა | ოხითა წი E. ⁵⁷ ქრისტესო E. ⁵⁸ ღმრთისაო | სერ E. ⁵⁹ კმა – E. ⁶⁰ დასდებელნი F. ⁶¹ საკითხავი – BCD. ⁶² კმა – E. ⁶³ ტ – E. ⁶⁴ აღიარებენ BC. ⁶⁵ ხუ E. ⁶⁶ ეგრეთვე | და E. ⁶⁷ დასდებელი E. ⁶⁸ და – E. ⁶⁹ გალობა E. ⁷⁰ წმიდისა – E. ⁷¹ არსენისნი ითქუენ | ითქუას არსენისი E+საკითხავი არსენისი E. ⁷² მახარებელისათავე... მოიძიეს – E.

(1) ფს. 44,3. (2) ფს. 44,2. (3) ფს. 150,6. (4) იოანე 21,1-25. (5) ფს. 91,2. (6) ფს. 92,1. (7) ფს. 94,1. (8) ფს. 18,5. (9) ფს. 18,2. (10) I იოანე 1,1-7. (11) ფს. 88,6. (12) იოანე 19,25-27. (13) ფს. 18,5.

G-**ფაშის** **მწიკსი** **ფ.** წმიდისა წინადასწარ-
 მეტუელისა ესაიაჲსი.¹ ესე კმადალი წინა-
 წარმეტყუელი² იყო იერუსალემით.³ ხოლო გან-
 ხერხა იგი მანასე მეფემან, ძემან ეზეკიასმან.
 და დაიმარხა იგი მუხასა მას ქუეშე არილისა,
 მახარებელად გამოსავალსა მას წყალთასა, რო-
 მელნი წარწყმიდნა ეზეკია მეფემან და დაანთქნა
 ხოლო ღმერთმან სასწაული იგი სილოამისაჲ⁴
 ამის წინაწარმეტყუელისათჳს ქმნა, რამეთუ პირ-
 ველ | სიკუდილისა მოეწყურა და სულმცირე
 იქმნა და ილოცა, რათამცა მოეცა წყალი სუ-
 მად. და მეცხეულად მოივლინა მისგან წყალი
 ცხოველი.⁵ ამისთჳს ეწოდა სახელი სილოამ,⁶
 რომელი ითარგმანების მოვლინებულად. და ეზე-
 კიას ზე პირველ აღმოკუეთადმდე⁷ და ქმნად
 ღაგუათა და საბანელთა ღოცკითა ესაიაჲსითა⁸
 მცირედი წყალი გამოვიდა, რამეთუ იყო ქალა-
 ქი გარეშეცვულ⁹ უცხოთესლთაგან. და რათა
 არა განიხრწნენ¹⁰ ურწყულობითა, რამეთუ
 იკითხვიდეს მბრძოლნი იგი, ვითარმედ ვინაჲ
 სუმენ. და მოიცვეს ქალაქი და უმზირდეს
 სილოამსა¹¹ და რაჟამს მოვიდინა ჰურიანი ესაიას¹²
 თანა, მყის წარმოეცის წყალი. ხოლო რაჟამს
 უცხოთესლნი მოვიდინა, არა წარმოეცის. ამისთჳს
 ვიდრე აქა¹³ დღემდე მყის წარმოეცემის მასვე
 ჟამსა, რომელსა | მივაღწე ესაია¹⁴ ჰურიათა თანა
 საკსენებელად საიდუმლომასა¹⁵ მის და¹⁶ რამეთუ
 ესაიაჲს¹⁷ მიერ იქმნა ესე და ერმან მახლობე-
 ლად სილოამისა¹⁸ მოღუაწებით დაჰმარხეს იგი
 დიდებულად, რათა¹⁹ ღოცკითა მისითა შემდ-
 გომად სიკუდილისაჲსა მისისა | ეგრეთვე აქუნდეს
 განსუენებაჲ წყლისაგან, | რამეთუ გამოეცხადა
 მათ უწყებისა მიერ წყლისა მისთჳს, რათა
 ესრეთ ყონ. ხოლო²⁰ არს საფლავი იგი მახლო-
 ბელად | საფლავსა მას მეფეთასა, უკუანა კერძო
 საფლავსა მდღელთასა, ბღუარიით²¹ კერძო,
 რამეთუ სოლომონ შექმნნა საფლავნი, დავითის

გამოსახულები, აღმოსავალით კერძო სიონისა, რომელსა აქუს შესავალი გაბოროთი განშორებულად ქალაქსა²² ოც ფრასას და²³ ქმნა ღირღოანად²⁴ და ღულარჭნილად უცნაურად მრავალთაგან და შეუგებულად* მღღელთა და ყოვლისა ერისა. მუნ დაედვა მეფესა ოქროჲ იგი ჰონდოეთისაჲ და ფერად-ფერადნი იგი სურნელნი²⁵ და ვინაჲთგან ეხეკია მეფეჲმან უჩუენა²⁶ საიდუმლოჲ²⁷ იგი დავითისი და სოლომონისი ნათესავთა ბაბილოვნელთა და შეაგინნა²⁸ ტუალნი მამათა მისთანი და ადგილი იგი, ამისთჳს ღმერთმან²⁹ განცადა იგი მონებად და მისცა თესლი მისი მტერთა მისთა და უნაყოფო ყო იგი ღმერთმან მიერ დღითგან.

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა³⁰ ქრისტე-
ფორესი. ამის დიდებულისა მოწამისათჳსცა
წერილ არიან საქმენი საკჳრველნი, ვითარმედ
ძაღლისპირი იყო ქუეყანისაგან კაცისმჭამელ-
თაჲსა, და ვითარმედ³¹ შეპყრობილ იქმნა კომ-
სისა ვისგანმე და ვითარ ვერ ეძლო³² ზრახვად,
| ილოცა ღმრთისა მიმართ და მოივლინა მისა
ანგელოზი უფლისა მიერ და ჰრქუა: „რებრვე,
მცნე იქმენ³³ და განძლურდი,“ რამეთუ ესე იყო
პირველ³⁴ სახელი მისი. და ვითარმედ³⁵ შე-
ხო ბაგეთა მისთა და³⁶ მეტყუელ³⁷ ყო იგი³⁸ და
ვითარმედ³⁹ შევიდა⁴⁰ ქალაქად და ამხილა ქრის-
ტიანეთა⁴¹ მბრძოლთა წარმართთა და⁴² აღძრ-
ვაჲ⁴³ მათი და | სიბორგილე მონათა ზედა
ღმრთისათა, ვინაჲცა⁴⁴ იწყო ცემად მისა ვაკ-
ხოსმან ვინმე. ხოლო წმიდაჲნი მიხედნა⁴⁵ მას
და ჰრქუა, ვითარმედ⁴⁶ „ქრისტეს მცნებისა-
თჳს თავს-ვიდებ, უკუეთუ არა, ა-მცა-გჳოცე⁴⁷
შენ და მეფე შენი განხრწნილი.“ | მას ჟამსა
საშინელებისათჳს ხატისა მისისა და წინადაუდ-
გრომელისათჳს⁴⁸ ძალისა მისისა წარივლინ-
ნეს მის ზედა ორასნი სტრატიოტნი, რაჲთა
შეიპყრან იგი, | რომელნი-იგი მი-რაჲ-იწინეს,

* აქ F ნუსხა წყდება.

1 ესაამასი AD. ² წინაწარმეტყველი – B. ³ იერუსალემ+ძმ აბოს წინაწარმეტყველისა E. ⁴ სილუამისა E. ⁵ ცხოველი E. ⁶ სილუამი E. ⁷ ამოკუთადმდე E, აღმოკუთადმდე F. ⁸ ესაამასითა AD. ⁹ გარემოშეცეველი E. ¹⁰ განიხრწნენ CF. ¹¹ სილუამსა EF. ¹² ესაამას AD. ¹³ აქა დღემდე] აქამომდე EF. ¹⁴ ესაი B, ესაა ADE. ¹⁵ სადღუმლომსა ADE. ¹⁶ და – C. ¹⁷ ესაამას AD. ¹⁸ სილუამისა E. ¹⁹ რამათა] და D. ²⁰ ზოლო] რამეთუ E. ²¹ ბლურით EF. ²² ქალაქისა F. ²³ და] ზოლო E. ²⁴ ღირდონად B, ღირლუანად E. ²⁵ სულნელნი E. ²⁶ უჩუშნა A. ²⁷ სადღუმლო ADE. ²⁸ შაიგინა E. ²⁹ – განცადა იგი ღმერთმან BCEF. ³⁰ მოწამისა – C. ³¹ ვითარ D. ³² უძლო BCF, უძლო E. ³³ იქმენ] იყავ E. ³⁴ – სახელი მისი პირველ E. ³⁵ ვითარმედ – C, ვითარ E. ³⁶ და – E. ³⁷ მეტყველ ყო] აღიტყუა იგი E. ³⁸ იგი – BCEF. ³⁹ ვითარ B, – E. ⁴⁰ შევიდა+იგი E. ⁴¹ ქრისტეანეთა მბრძოლთა] უღმრთოთა და უშჯულოთა C. ⁴² და... ამოთა – C. ⁴³ აღძრვა] აღრევა E. ⁴⁴ ვინაიკა E. ⁴⁵ მიჰხენდა BCEF. ⁴⁶ ვითარმედ – E. ⁴⁷ ა-მცა-აგ. ჯოცე E. ⁴⁸ წინადაუდგომელისათჳს BCF.

B242 Cv A232v Ev	იხილეს იგი,¹ რამეთუ აქუნდა არგანი კელთა მისთა, რომელი-იგი საკვრველებით განედლდა და გამოიღო ყუავილი. და ვინათგან ნეფსით მისცა თავი თჳსი და მოვიდოდა მეფისა,² მოაკლდა საზრდელი³ სტრატეიოტთა მათ, ხოლო ლოცვითა თჳსითა მეყსეულად განუმრავლა. ამისთჳსცა განკვრდეს მკედარნი იგი და ჰრწმენა ქრისტე. და ნათელ-იღეს წმიდისა ქრისტეფორეს თანა წმიდისა ბაბილამს მიერ და რეპრევს⁴ წილ ეწოდა ქრისტეფორე. იხილა რაჲ იგი მეფემან, განჰკრთა და უკუღმართ დაეცა. და შემდგომად ჟამისა მოეგო გონებასა თჳსსა და ლიქნით ისწრაფდა ცოუნებასა⁵ მისსა.⁶ და ვითარ ვერ უძლო, ბრძანა ხუეტად მისი და ტანჯვად. და ამისა⁷ შემდგომად მოაგონა ეშმაკმან სხუად ღონე, რამეთუ მოუწოდა ორთა დედათა მეძავთა შუენიერთა ხილვითა, და უბრძანა მათ⁸ შესვლად მის თანა და ყოვლისა ღონისა აღძრვად, ვიდრემდის შეუძლონ ცოუნებად მისა და განშორებად ქრისტესაგან და ზორვად კერპთა, რომელთა არა თუ აცთუნეს, არამედ საცთურისაგან განემორნეს, რამეთუ მოძღურებითა წმიდისათა ქრისტეს სარწმუნოებად მოვიდეს და ღმრთეობად მისი აღიარეს და შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა გვრგვნითა წამებისათა შეიმკვნეს, რომელთაგანსა ერთსა აკვლინა ეწოდებოდა და მეორესა კალინიკა. ამას ზედა განრისხნა უღმრთოჲ იგი მძლავრი და⁹ სახებოროტად და პირველურად¹⁰ სახელ-სდვა წმიდასა მას. ხოლო მან მიუგო, ვითარმედ: „მე ამიერიდან არა უცხოთესლ¹¹ ვარ, არამედ ერ¹² საზეპურო¹³ და სამწყსო ქრისტესა, არამედ სახელისა შენისაგან ცხად არს სიხენეშე¹⁴ შენი, რამეთუ სიბოროტეთა ეშმაკისათა სამკუდრებელად¹⁵ გამოითარგმანების დეკეოზ.“ მაშინ მოვიდეს ორასნი¹⁶ იგი მკედარნი, რომელნი შეპყრობად* წმიდისა¹⁷ მის¹⁸ წარველინეს და წინაშე მისსა¹⁹ ქრისტე ღმერთი²⁰ აღიარეს და განჩინება²¹ მიიღეს მახვლითა	აღსრულებად და²² ცეცხლსა მიცემად. და²³ ესრეთ სრულ-იქმნა წამებაჲ მათი. ხოლო წმიდისა ქრისტეფორესი ბრძანა ორდანოსა რასმე სპილენძისასა შეგდებაჲ და ქუეშე კერძო მისა²⁴ ცეცხლისა აღტყინებაჲ. და ესე²⁵ რაჲ ყვეს, არა შეეხო წმიდასა მას²⁶ რამთურთით²⁷ ცეცხლი იგი, არამედ იწყო სიტყუად²⁸ და იტყოდა ერისა მიმართ, ვითარმედ: „ვხედველ კაცსა ვისმე დიდებულსა, გრძელსა ჰასაკითა და ბრწყინვალესა სიკეთითა, რომლისა²⁹ ნათელი სძლევდა³⁰ ნათელსა მზისასა და ედგა თავსა მისსა გვრგვნი მიუწლომელი³¹ სიკეთითა და გაქრემოჲს მისა³² დგეს მკედრობანი აღმზადებულნი, რომელთა მიმართ ენება ბრძოლად შავთა ვიეთმე და საძაგელთა ხოლვითა, არამედ მოიქცა საშინელი იგი მთავარი და მიხედნა³³ ხენეშთა მათ რისხვით და მყისა³⁴ შინა დაითრგუნეს³⁵ და იავარ იქმნეს³⁶ წინააღმდეგომნი იგი ძალნი.“ ესე ყოველი ესმა რაჲ ერსა მას და³⁷ წმიდაჲ იგი იხილეს უვნებელად დაცული სიმძაფრისა მისგან ცეცხლისა, მეყსეულად ჰრწმენა ქრისტე და მახვლითა სრულ იქმნა³⁸ სიმრავლე ფრიადი.³⁹ ხოლო წმიდასა ქრისტეფორეს დამოჰკიდეს ლოდი ქელსა და მრავალჟამ ტანჯეს და მერმე მღვმესა შინა შთაადგეს იგი, არამედ ანგელოზისა⁴⁰ მიერ⁴¹ აღმოიყვანა მიერ⁴² და მერმე რვალისა კუართი⁴³ განკურვებული შთააცუეს და უკუანაღსკნელ მახვლითა წარჰკუეთეს⁴⁴ წმიდაჲ თავი მისი. ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ეპიმახო და გორდიანესი. ესენი ბერძენნი იყვნეს და ქრისტეს აღსარებისათჳს⁴⁵ წარიდგინნეს პერენიოს მთავრისა, რომლისა მიერ ფრიად იიძულნეს უვარყოფად⁴⁶ ქრისტესა და გებად კერპთა, გარნა მათ ყოვლადვე არა თავს-იდევს. ამისთჳსცა მრავალთა ტანჯვათა შემდგომად მახვლითა აღესრულნეს. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კოდრატო⁴⁷ და⁴⁸ მისთანათაჲ, რომელნი იყვნეს	D209 Bv C185 A233r Fv E159 B243

* აქედან F ნუსხა გრძელდება.

¹ იგი — C. ² მეფისა E. ³ სასაზრდელი B. ⁴ რეპრევს E. ⁵ ცოუნებად E. ⁶ მისდა E. ⁷ ამისსა C. ⁸ მათ — BCEF. ⁹ და — E. ¹⁰ პირველურად | პირველ ურიად E. ¹¹ უცხოთესლი BCF. ¹² ერად E. ¹³ საზეპუროდ E. ¹⁴ ~ რამეთუ სიხენეში შენი E. ¹⁵ სამკუდრებელად E. ¹⁶ ორასნი | BF. ¹⁷ წმიდისა — E. ¹⁸ მისა E. ¹⁹ მისა E. ²⁰ ღმერთი — C. ²¹ განჩინება E. ²² და — E. ²³ და — E. ²⁴ მისსა BCEF. ²⁵ ესე რაჲ | ესრეთ C. ²⁶ მას — E. ²⁷ ~ რამთურთით წმიდასა E. ²⁸ ~ ცეცხლით გამო სიტყუად BC. ²⁹ რომლისა... სიკეთითა და — F. ³⁰ სძლევდა BCDF. ³¹ მიუწლომელი E. ³² მისსა BCDF. ³³ მიჰხედნა BE. ³⁴ მყისსა ACD. ³⁵ დაითრგუნნეს E. ³⁶ იქმნეს BCF. ³⁷ და — B. ³⁸ იქმნეს ADE. ³⁹ ფრიადი+ქე B. ⁴⁰ ანგელოზისაგან E. ⁴¹ მიერ — E. ⁴² მიერ | იგი BEF. ⁴³ ~ განკურვებული კუართი E. ⁴⁴ წარეკუეთა BC. ⁴⁵ აღსარებისათჳს F. ⁴⁶ უარ-ყოფად BCE, ~ ქრისტეს უვარის-ყოფად E. ⁴⁷ კოდრატოჲსი B. ⁴⁸ და — B.

Dv	დეკოზ და ვალარიანეს ზე, ქალაქსა შინა ნი- კომიდას. ესენი ქრისტეს აღსარებისათჳს ¹ პერ- სპეტომს ვისმე ანთჳპატიისა წარიღვინეს და ეკითხა მის მიერ მაშული, ნათესავი და სახე- ლი. მაშინ ყოველთა წილ მიუგო წმიდამან კოდრატოს და პრქუა, ვითარმედ: „ქრისტეანე გუეწოდების ² და ვართ და ³ ესე არს ღიდებული და საკურველი სახელი ჩუენი. ხოლო უკუეთუ გნებაჲს პატივისა ჩუენისა ცნობად, მონანი ვართ ქრისტეს ღმრთისანი. და ქალაქი ჩუენი არს ზეცისა იერუსალემი. ხოლო ვითარ იხილა ანთჳპატმან მან, რამეთუ არცა ქადებითა, არცა შინებითა დაიკნენებიან, არამედ ძალითა სი- ტყუასათა ⁴ სძლევენ მას და კერპთა სიბორგი- ლესა განაქიქებენ. გულისწყრომითა აღივსო და ბრძანა ფიცართა ზედა განრთხმად წმიდისა კოდრატომსი და ზროხისა ძარღჳთა ცემაჲ მისი უწყალოდ, და ⁵ რამეთუ თჳსსავე სიმტკიცესა ზედა ეგო, კუალად საპყრობილესა შინა ბრძანა მახვლთა ქვათა ზედა განრთხმად მისი და ლოდი მძიმე დადებად მკერდსა მისსა და მერმე წარყვანებად ნიკეა ქალაქად. და ვითარცა მივიდა მუნ ანთჳპატი, კუალად წარმოადგინა წმიდაჲ იგი განკითხვად მისთანათა მათ თანა. ⁶ კუალადცა ყოველთა წილ მიუგებდა წმიდაჲ კოდრატოს, სადა-იგი იხილნა რაჲ მრავალნი ქრისტეანენი შიშითა სატანჯველთათა ზორვად კერპთა, სი- ტყუათა თჳსთა ძალითა კუალად ქრისტეს სარწ- მუნობად მოაქცინა, ⁷ რამეთუ მოაქცენა მათ სა- შინელი იგი სამშჯვაროჲ და წმიდათათჳს გან ⁸ მზადებული პატივი და ესრეთ ცეცხლისა მიერ გვრგვნი წამებისა დაიდგეს. ⁸ ამისა ⁹ შემდგომად ითხოვა ¹⁰ მოწამემან შესლვად ტაძარსა კერპთასა და შე-რაჲ-ვიდა, ყოველნი კერპნი შემუსრნა, ვი- ნაჲცა დამოეკიდა და იხუტა. და აპამია ქა- ლაქად ¹¹ მიიყვანა და ძაძასა შინა შთაიდვა ¹² და იგუემა ურიდად ცემითა ¹³ ფრიალითა და მიერ კესარიად მიიყვანა, ¹³ რამეთუ ამათ ქალაქთა ეგუ- ლებოდა მისლვად მძლავრსა მას. და მუნცა იგუე-	მა ზროხისა ძარღჳთა, ვინაჲცა სატორნილე და რუფინე ¹⁴ ქრისტე აღიარეს და დამოეკიდნეს და იხუტენეს. და მერმე მახვლითა წარეკუეთნეს თავნი მათნი. და მიერ აპოლონიად ¹⁵ წარვიდა მთავარი იგი. და მი-რაჲ-ვიდა მუნ, ბრძანა წარდგინებაჲ მოწამისაჲ და ეტყოდა მას, რაჲთა უზოროს კერპთა. და ვითარ ვერ დაარწმუნა, ბრძანა, რაჲთა ძმარი და მარილი აღზაონ და დაასხნა წყლულთა მისთა და ფლასითა ¹⁶ აქლიბონ ¹⁷ ძლიერად და რკინანი განკურვებულნი განაწონნა ¹⁸ გუერდთა მისთა და მიერ ¹⁹ წარვლო რინდაკად და ერმოპოლის მიიწია ანთჳპატი იგი. ^{***} ხოლო წმიდასა ²⁰ მოწამესა ვინაჲთგან ფერკითა სლვაჲ ვერღარა ეძლო, ²¹ აღსუეს იგი ურემ- სა და ესრეთ მიიყვანეს ²² კუალსა მისსა, და კუალად ეკითხა, უკუეთუ უვარ-ჰყოფს ²³ ქრის- ტესა, ანუ არა. ხოლო მან უფროსად ²⁴ ძლიე- რად ²⁵ და ახოვნად ²⁶ წინააღგომად წინაუყო და შეუძრველი სიმტკიცე თჳსი აუწყა, ბრძა- ნა უკუე მძლავრმან ²⁷ ნაკურცხალთა ზედა მო- ტყინარეთა განრთხმად წმიდისაჲ და ზედა კერ- ძო მისსა ²⁸ დასხმად ფისისა და ზეთისაჲ. ხოლო ახოვანი ²⁹ იგი ეტყოდა, ვითარმედ: „ესე ³⁰ არა სატანჯველი ³¹ არს, არამედ განსუენებაჲ.“ ეს- რეთ იხილა რაჲ ანთჳპატმან მან უკეთურმან ყოვლით კერძო ძლეულებაჲ თჳსი და რამეთუ ცეცხლი არა შეეხების და სატანჯველნი ვერ ერევიან, მისცა მისთჳს განჩინებაჲ, რაჲთა მახვლითა წარჰკუეთონ პატიოსანი თავი მისი. და ესრეთ სრულ იქმნა. ³² ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ტ რ ჯ ფ ი ნ ი ს ი. ³³ ԳԵՊԻՆԸ ԲԵՆԻԸ 7. ესენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა და მოციქულისა ს ი მ ო ნ ³⁴ მოშურნისაჲ. ამან მოვლო ყოველი მავრიტანიჲ და აფრონთა ქუეყანაჲ. და უკუანაჲსკენელ ვრეტანიჲს ჯუარს- ეცუა ³⁵ მათ მიერ და ³⁶ მუნ ³⁷ დაიფლა. ³⁸ ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ა ლ - ფ ი ო ს, ³⁹ ფ ი ლ ა დ ე ლ ფ ო ს ⁴⁰ და კ ჯ რ ი ნ ე ს ი	D210 C186 A234r B244 E160

* აქ F ნუსხა წყდება. ** აქედან E ნუსხა გრძელდება. *** „წმიდანო მოწამენო, შეიწყ.“ E.

¹ აღსარებისათჳს F. ² გუეწოდების A. ³ და | ხოლო C. ⁴ სიტყუათათა BCF. ⁵ და – BCF. ⁶ თანა+და DF. ⁷ მოაქ-
ცია C. ⁸ დაიდგეს A. ⁹ ამისსა ACD. ¹⁰ ითხოვა B. ¹¹ ქალაქსა BCF. ¹² შთაიდვა A. ¹³ მიიყვანა BCF. ¹⁴ რუფინიანე
A, როფინე E. ¹⁵ აპოლონიად E. ¹⁶ ფლასი C. ¹⁷ აქლიბეს E. ¹⁸ განაწონნეს E. ¹⁹ მიერ | მერმე E. ²⁰ წმიდასა – C.
²¹ ეძლო | ძალ-ედვა E. ²² მიიყვანეს+იგი E. ²³ უარ-ჰყოფს BCF. ²⁴ უფროსად AD, – F. ²⁵ ძრიელად E. ²⁶ ახოვნად
E. ²⁷ მძლავრმან+მან DE. ²⁸ მისა E. ²⁹ ახოანი E. ³⁰ ~ არა სანჯველი! არს ესე E. ³¹ სანჯველი E. ³² იქმნას D, იქნა
E. ³³ ტრუფონისი C, ტრუფენისი D. ³⁴ სჳმონ BCDF, სჳმონ E. ³⁵ ჯუარს-ეცო E. ³⁶ და – E. ³⁷ მუნ – E. ³⁸ დაიფლა
B – F. ³⁹ ალფიუს E. ⁴⁰ ფილადელოფიოს E.

Cv და მათთანათაა.* | ესენი იყვნენ ქუეყანითა ვას-
კონთაათ,¹ ქალაქით პრეფექტოათ,² ძენი ვიტალი
A234v მთავრისანი, აღზრდილნი ღმრთისმსახურებით და
Dv სწავლულნი და მწერალნი, რომელნი შეუდგეს |
ონისიმეს³ | ვისმე, ქადაგსა ჭეშმარიტებისასა. და
მის მიერ განისწავლნეს ყოვლითა სათნოებითა.
ხოლო მოივლინა მუნ ჰრომით მთავარი ვინმე,
სახელით ნიგილიონ,⁴ ბრძოლად ქრისტეანეთა და
შე-რა-მ-ვიდა ქალაქად, მოიყვანნეს მისა⁵ სანატ-
რელნი ესე და განიკითხნეს ქრისტეს აღსა-
რებისათჳს და მის⁶ მიერ ლიკინიოს⁷ მეფისა
მიმართ⁸ წარიგზავნნეს⁹ ჰრომედ. ხოლო ლიკინიოს
მისცნა ვალერიანოსს,¹⁰ რამთა განიკითხნეს და
მის მიერ პოტიოლედ წარიგზავნნეს დიომიდი
მთავრისა. ხოლო მან წარავლინა¹¹ ტერტულოს¹²
მთავრისა სიკილიად,¹³ რომლისა მიერ სამგზის¹⁴
სანატრელი აღსასრული მიიღეს და გვრგვნი ძლე-
ვისა დაიდგეს. ხოლო თუთოულად¹⁵ პირველ-
კსენებულთა ამათ მთავართა მიერ თუთოსახითა¹⁶
სატანჯველითა¹⁷ განიცადნეს, რომელთა უკუე-
Bv თუ წარმოთქემა ვინ ინებოს, ურიცხჳ სიმ-
რავლე სიტყუათა შორის შემოვიდეს, ვითარცა
წამებასა მათსა კეთილად წერილ არს და რო-
მელსა ენებოს ცნობად ძალსა ახოვნებისა მათი-
სასა და სიმრავლესა სასწაულთა და ნიშთა მათ-
თასა, რომელნი პირველ წამებისა და შემდგომად
აღსრულებისა აღასრულნა ღმერთმან მათ მიერ,
წიგნი წამებისა მათისა კელად მიიღონ¹⁸ და
კეთილად ეუწყოს და ღმრთისა ყოვლად ძლიე-
რისა მადლი და დიდება შეწიროს.¹⁹
ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ის ჯ-
პი სი,²⁰ რომელი იყო მაქსიმიანე მეფისა ზე
პირველი და თავი პალატისა. ხოლო ბრძანა
C187 მაქსიმიანე მეფემან, რამთა მკედრობასა შინა |
მყოფთა ქრისტეანეთა განიკსნენ²¹ სარტყელნი
Ev პატივისანი | და ლიტონად ცხოვნდებოდნენ,²² რო-
A235r მელი-ესე მრავალთა შეიწყნარეს და აღირჩიეს

შეურაცხებით ცხორებად, ვიდრედა პატივი წარ-
მწყმედელი საწუთროა²³ და ამოა, რომელთა-
განი ერთი იყო წმიდა და დიდებული ისუ-
პიოს.²⁴ ხოლო არა²⁵ დაეფარა ესე მეფეს, ამის-
თჳს ბრძანა განძარცუვად სამოსელსა²⁶ მისსა²⁷
მრავალსა სიციდლისასა²⁸ და შემოსად კოლობსა²⁹
მატყლისასა და ქცევად | დელათა თანა. ესე
D211 უკუე რამ ესრეთ იქმნა, მიუწოდა მეფემან და
იწყო კითხვად და ეტყოდა, ვითარმედ: „არა
გრცხუენისა პატივისაგან მაგისტროსობისა ესე-
ვითარსა შეურაცხებასა³⁰ მოსლვად, ანუ ჰგონე-
ბა, ვითარმედ ქრისტეანეთა შეუძლონ პირველ-
სავე³¹ პატივისა და დიდებასა შენსა³² აღყვანებად
შენი.“ ხოლო მან მიუგო და პრქუა, ვითარმედ:
„საწუთროა ესე და კაცობრივი დიდებად
მცირედჳმისა არს და მსწრაფლ წარმავალი.
ხოლო ქრისტესმიერი – საუკუნოა არს და გა-
ნუქარებელი.“ ესე რამ ესმა მძლავრსა მას,
B245 მეცხეულად ბრძანა მობმად წისქლისა კელსა
მისსა და შორის ორენტი³³ მდინარისა³⁴ შთაგ-
დებად.³⁵ და ესრეთ გვრგვნი წამებისა შეი-
მოსა.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ევ-
სუქი აღმსარებელისა, რომელი იყო ადრა-
პინო ქალაქით, კაცი სახიერი და მშვიდი. ხო-
ლო ევედრა უფალსა, რამთა უჩუენოს³⁶ ადგი-
ლი, რომელსა შინა ჰმონოს და სათნო-ეყოს მას,
ვინაჲცა გამოეცხადა შთასლვად³⁷ ზღუთ კერძო
მთასა მაიონოსსა,³⁸ სადა-იგი მივიდა და მრავალ-
ნი მოღუაწებანი აღასრულნა. და საკვრველთ-
მოქმედებითა განშუენდა. და სავსე ყოვლითა კე-
თილითა | უფლისა³⁹ მიიცვალა. |

განგებად სამოციქულოა⁴⁰ აღესრულოს –
პპოვო⁴¹ აპრილსა ოცდახუთსა.⁴²

ԳԶԴՆԸ ԳՇԼՏԸ ԴԸ. წმიდისა მოწამისა
მოკიო ზ⁴³ ხუცისა. | ესე იყო დეოკლიტიანე
E161 მეფისა ზედა ლაოდიკე ანთჳპატისა⁴⁴ ევროპოძსა,⁴⁵

* „ქრისტე აღიღე სულითა მ...“ E.

¹ ვასკუნთაათ BCDE. ² პრეფექტაათ CD, პრეფექტოთ E. ³ ონესიმეს E. ⁴ ნიგილიონ B, ვიგლიონ C. ⁵ მისსა ACD. ⁶ მის – C. ⁷ ლიკინიოზ BCEF. ⁸ მიმართ – BCEF. ⁹ წარიგზავნნეს|წარივლინნეს C, წარიგზავნეს E. ¹⁰ ვალერიანოზს BF, ვალერიანეს E. ¹¹ წარავლინა E. ¹² ტერტუროს BCF, ტერტულოზ E. ¹³ სიკილიას C. ¹⁴ სამგზის – E. ¹⁵ თი-
თოულად BCEF. ¹⁶ თითო-სახითა BCEF. ¹⁷ სატანჯველითა| ტანჯვითა E. ¹⁸ მიღენ AD. ¹⁹ შეეწიროთ E. ²⁰ ისუქისი
BCEF. ²¹ განიკსნენ C, განიკსნეს D, განეკსნენ E. ²² ცხოვნდებოდნენ BCEF. ²³ საწუთრო BCF. ²⁴ ისუქოს C, ისუქიოს
BEF. ²⁵ არაა A. ²⁶ სამოსლისა BCF. ²⁷ მისისა BCF, მას E. ²⁸ მრავალსა სიციდლისა C. ²⁹ კოლუბსა E. ³⁰ შეურაცხებასა
B. ³¹ პირველსა E. ³² შენსა – E. ³³ ორენტი B. ³⁴ მდინარესა E. ³⁵ შთაგდებად E. ³⁶ უჩუენოს A. ³⁷ შთასლვად E.
³⁸ მაიონოსსა B. ³⁹ უფლისა+მიმართ C. ⁴⁰ მოციქულთა BCEF+ყოველი E. ⁴¹ პპოო CE. ⁴² ოცდახუთსა CDE. ⁴³ მუ-
კიოზ BCDE. ⁴⁴ ანთჳპატისა E. ⁴⁵ ევროპოძსა E.

- ხუცესი ამფიპოლისა¹ წმიდისა ეკლესიისა² მშობელთა³ წარჩინებულთა⁴ და მდიდართა⁵ ევფრატის და ევსტათიასი, რომელნი იყვნეს პრომნი. ხოლო წმიდა მუკიოს⁵ მარადის მოძღურებასა განკრძალულ იყო და ქრისტესა ქადაგებნ და ამცნებნ⁶ ყოველთა განშორებად საცთურისაგან კერპთაჲსა. ხოლო ვინამთგან ზორვამ აღესრულებოდა ანთჳპატისა⁷ მიერ დიონისი⁸ კერპისათჳს და შეკრებულ იყო მუნ სიმრავლე კერპთმსახურთაჲ, აღივსო შურიტა საღმრთოთა | წმიდაჲ ესე და შევიდა* | შორის მათსა და ტაბლამ საკერპოჲსაჲ დააქცია⁹ და ქრისტე ღმერთი კმამაღლად ქადაგა და კერპთა სიცბილი გინებითა აღავსო. პირველად უკუე დამოჰკიდეს და ხუეტნეს ზურგი¹⁰ გუერდნი | და ღაწუნი მისნი და მერმე აღატყინეს საკუმილი ფისითა, ნაძეძითა და ნასხლევითა, ვიდრემდის დიდად სიმაღლედ აღვიდა ალი¹¹ მისი და ესრეთ შორის მისსა¹² შესთხიეს. ხოლო საკუმილმან მან ესე შეიწყნარა და უვნებელად დაიცვა და იხილვა შორის მისსა მავალად სხუათა სამთა კაცთა თანა¹³ დიდებულთა, რომელთაგანისა ერთისა პირი უფროჲს ნათლისა ბრწყინვიდა. და გამოვიდა მიერ წმიდაჲ იგი ყოვლითურთ მრთელი, რომელ არცა თუ თმაჲ ერთი განრყუნილ იყო | სამინელისა მისგან ცეცხლისა. ხოლო საკუმილი იგი გარდაესხა საკურველებით¹⁴ ანთჳპატსა მას ზედა და შეწუა იგი და ცხრანი კაცნი მის | თანა, რომელ¹⁵ არცადათუ მცირე რამე ნეშტი იპოვა¹⁶ ბუალთა მათთაგან. ამისა შემდგომად მოწამე საპყრობილესა შეიყენა თალასიოჲს მიერ მთავრისა. ხოლო უკუანაჲსკნელ მოიწია რამ¹⁸ მაქსიმე ანთჳპატი, კუალად განკითხვად წარიდგინა | და არა ხოლო თუ უვარ-ყო¹⁹ ქრისტე, არამედ უმაღლესად²⁰ აღიარა, ვინამცა ორთა ურმისთუალთა მოება, რომელთა მიერ დაითრგუნა და მძვნარედ დაიჭირა, არამედ ამისგანცა საკურველებით²¹ რამ განერა²² მკეცთა მიეცა და მათგან რამ შეუხებელად დაიცვა²³ კმა-ყო ერმან განტევებაჲ მისი. და ესრეთ წარივლინა პირინთოპოლის²⁴ თრაკისასა²⁵ რომელსა²⁶ აწ არაკლიაჲ ეწოდების, ფილიპეს მიმართ მთავრისა. და მიერ ბიზინტიად წარიგზავნა, სადა-იგი მახვლითა წარეკუეთა წმიდაჲ²⁷ თავი მისი. არამედ მაშინ ვითარ | მილიონ ერთ შორის წინაშე ქალაქისა დაისხნეს²⁸ პატოსანნი²⁹ ნაწილნი მისნი. ხოლო უკუანაჲსკნელ | აღეშენა³⁰ მისთჳს ტაძარი დიდისა კოსტანტინეს მიერ სიდიდითა და შეუენიერებითა³¹ ფრიად წარჩინებული | და ჭურჭლითა მრავალსაჲსადლისაჲთა შემკული.³² და მას შინა მიიცვალნეს წმიდან³³ იგი ნაწილნი მისნი პატოსანად და დიდებულად.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დიოსკორიდესი, რომელი იყო ზმირნელი. ხოლო წარიდგინა წინაშე პოპლიო³⁴ მთავრისა და თავი თჳსი ქრისტეანედ აღიარა. და შეკრული მის მიერ საპყრობილედ შეიყენა და კუალად განიკითხა. და რამეთუ ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა მტკიცედ³⁵ ეგო, ბრძანებითა | მისითა მახვლითა³⁶ აღესრულა.
- ამასვე დღესა კსენებაჲ, რაჟამს-იგი ყო კოსტანტინე მეფემან დიდმან სატფურებაჲ ქალაქისა თჳსისა კოსტანტინეპოლისაჲ.³⁷
- | ԳԵՊԼԸ ԲԸԼԸ ԴԼ. წმიდისა მამისა³⁸ ჩუენისა³⁹ ეპიფანე⁴⁰ კჳპრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ. ესე დიდი და⁴¹ საკურველთმოქმედი⁴² ეპიფანე⁴³ იყო ნათესავით ფინიკიელი,⁴⁴ არეთაგან ელევთეროპოლისათა.⁴⁵ ხოლო მუშაკთა და გლახაკთა მშობელთაგან იშვა და აღიზარდა, რომელნი-იგი აჩრდილსა შინა შჯულისასა დაშთეს და ნათელსა მადლისასა⁴⁶ ვერ შეუძლეს ხილვად. ხოლო ნეტარი ესე ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებითა განბრწყინდა და⁴⁷ ღმრთისმსახურებისა მოქალაქობითა⁴⁸ თავსა სათნოებათასა მისწუდა⁴⁹ და ნათელსა ჭეშმარიტსა | ახლისა ამის⁵⁰ მადლისასა შეესაკუთრა,

* აქედან F ნუსხა გრძელდება.

¹ ამფიპოლისა E. ² ეკლესიისა E. ³ მშობელთა E. ⁴ წარჩინებულთა E. ⁵ მუკიოზ ADE. ⁶ ამცნებდა C. ⁷ ანთჳპატი-სა E. ⁸ დიონის E. ⁹ დაუქცია E. ¹⁰ ზურგი+და C. ¹¹ ალი+იგი BC. ¹² ~ შესთხიეს მისსა E. ¹³ თანა - C. ¹⁴ საკურველებით E. ¹⁵ რომელ რამეთუ BC. ¹⁶ იპოვა BE. ¹⁷ მათთა E. ¹⁸ რამ - E. ¹⁹ უარ-ყო BCE. ²⁰ უმაღლესადცა D. ²¹ საკურველებით E. ²² განერა+იგი E. ²³ დაიცვა A. ²⁴ პირინთიპოლის B, პრინთიპოლის C. ²⁵ თრაკისა E. ²⁶ რომელ BC. ²⁷ ~ თავი მისი წმიდა E. ²⁸ დასხნეს AE. ²⁹ პატოსანნი წმიდანი E. ³⁰ ~ მისთჳს აღეშენა E. ³¹ შეუენიერებითა E. ³² შემკობილი E. ³³ წმიდანი იგი პატოსანნი E. ³⁴ პოპლიო B, პოპლიო C, პოპლიო E. ³⁵ ~ ეგო მტკიცედ B. ³⁶ მახვლითა E. ³⁷ კოსტანტინეპოლისა B, კოსტანტინოპოლისა AD. ³⁸ მამისა - E. ³⁹ ჩუენისა - E. ⁴⁰ ეტჳფანე E. ⁴¹ და - E. ⁴² საკურველთმოქმედი+წმიდა მამა ჩუენი E. ⁴³ ეტჳფანე ABE. ⁴⁴ ფინიკელი E. ⁴⁵ ელევთეროპოლისათა CE. ⁴⁶ მადლისა B. ⁴⁷ და - E. ⁴⁸ მოქალაქობითა სათნოებითა E. ⁴⁹ მისწუთა BCEF. ⁵⁰ ამის - C, მის BEF.

F266	მცირედი რაა¹ მიზეზი მიიღო, რამეთუ კლეოპა ვინმე თეძო² მისი შემუსრვილი განკურნა და საკედარი იგი მოაკუდინა, რომლისა მიერ შექმუსრვამ იგი შეემთხვა. ესე რაა იქმნა, ეჭვთ³ და თუალთლებით⁴ იყოფებოდა წესისა მიმართ შჯულისა. ხოლო უკუანაჲსკნელ ლუკიანეს ვის-	დიდმან იოვანე ოქროპირმან მიუწერა, ვითარმედ ვერლარა შეუძლოს²³ ხილვად თჳსსა²⁴ საყდარსა. ხოლო თქუეს, ვითარმედ ამანცა სანატრელმან მიუწერა, ვითარმედ ვერცა მან იხილოს ადგილი²⁵ ექსორიობისა²⁶ თჳსისაჲ, რომელსა-იგი უკუანაჲსკნელ წარივლინა, რომელთა-იგი წინაჲსწარმეტყუელებაჲ არა თუ ვნებითა მტერობისაჲთა²⁷ იყო, არამედ მადლთა სულისა წმიდისაჲთა, რომელი ყოვლისავე ძურისკსენებისა და მანკიერებისაგან²⁸ შეუხებელ არს.	B247
Bv	მე მიემთხვა⁵ მონაზონსა, რომელმან თჳსნი სამკარნი გლხაკსა ვისმე მისცნა, რამეთუ ითხოვდა მისგან და მეცხეულად ნათლისა სამოსელი შეემოსა მას ზეგარდამო. ესე რაა⁶ იხილა ეპიფანე,⁷ მასვე ჟამსა ქრისტეანეთა⁸ სარწმუნოებად მოვიდა და ეპისკოპოსისა მიერ წმიდაჲ ნათ-	ამსვე დღესა²⁹ წმიდისა გერმანოს კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისაჲ.³⁰ ესე წმიდაჲ მამაჲ ჩუენი გერმანოს ძე³¹ იყო იუსტინიანე³² პატრიკისაჲ, კაცისა სახელოვნისა³³ და გან-	A237v
Dv	ცე და სიგრძე ცხორებისა მისისაჲ მიუწლომელ არს და მცირეთა და მოკლეთა სიტყუათა შინა შეწყუდევაჲ შეუძლებელ,⁹ ამისთჳს მცირედი რაამე მოვიკსენოთ და ესრეთ დავა-	თქუმილისაჲ, რომელი მთავრობდა ჰერაკლე³⁴ მეფისა ზე.³⁵ ხოლო დისწულმან ჰერაკლესმან მოკლა იგი, რამეთუ განდგომილებაჲ დასწამა.	Cv
A237r	ცხრვოთ¹⁰ სიტყუაჲ ჩუენი, რამეთუ სიჭაბუკე-სავე თჳსსა ჰურიებაჲ¹¹ დაუტევა და ქრისტეს	მისაზურ ეკლესიისა. ხოლო მან, ვითარცა შე-	D213
C189	მიმართ სარწმუნოებასა ესოდენ მკურავალედ შეეყო, ვიდრელა სიყრმითგან ქრისტეანობასა შინა აღზრდილთა წარჰკდა და სათნოდ მონაზონებითა კნინდა და¹² ყოველთა¹³ ზეშთა ექმნა. ხოლო სისრულესა რაა მღვდელთმოდღურებისასა¹⁴ აღვიდა, მკურნალ საკვრველ სულთა და კორცთა¹⁵ კაცთაჲსა¹⁶ გამოჩნდა და მართლმადიდებლობისა მოძღურებითა და წერილთა სიმრავლითა ეკლესიაჲ ქრისტესი განაშუენა, რომელთა მიერ ყოველი გმობაჲ წარეკუეთა და ყოველი პირი მეტყუელი ამოებისაჲ დაიყო¹⁷ და შესაკრებელი მორწმუნეთაჲ მართლმადიდებლობითა ღმრთისაჲთა განშუენებული დღითიდლე¹⁸ აღემატების და განმტკიცების. ხოლო ცხოვნდა¹⁹ ასდათხუთმეტ წელ, ვითარცა თავადმან არკადი მეფესა მიუთხრა, ეკითხა რაა	საძინელი შეიწყნარა განსაცდელი იგი და მისცა თავი თჳსი წურთასა საღმრთოთა წერილთასა, ვინაჲცა სიმახვლითა გონებისაჲთა და მისწრაფებითა სწავლისაჲთა ფრიადი მეცნიერებაჲ შეიკრიბა და ცხორებაჲ თჳსი კეთილად შეზღუდა. პირველად უკუე წესიერად და შჯულიერად³⁶ კათალიკოზად კჳზიკოჲსა³⁷ დაიდგინა.³⁸ და მერმე, ვითარცა ბრძენი და წმიდაჲ და შემძლებელ და სიტყუთ და საქმით განმტკიცებულნი, კჳზიკოჲთ³⁹ სამეუფოჲსა ქალაქისა საყდარსა აღიყვანა და პატრიარქად ** დაიდგინა,⁴⁰	Fv
Fv	ამის პირისათჳს და კოსტანტინოპოლით²⁰ აღვი-	სადა-იგი მოძღურებითა თჳსითა ერნი მრავალნი განამტკიცნა და ღრმანი და დაფარულნი სიტყუანი წერილისანი⁴¹ განჰმარტნა კეთილად თარგმანებითა, რამეთუ აქუნდა მას გულისკმისყოფაჲ საღმრთოჲ ფრიადი. და დაწერნა წიგნი მართლმადიდებლობისათჳს⁴² და საუფლოთა	Bv
Ev	თჳსი კელთა²² ღმრთისათა შეჰვედრა, ვითარცა	შესხმითა ეკლესიაჲ განაბრწყინეა და საგალო-	

* აქ F ნუსხაში მომდევნო ორი გვერდი 207v-ს შემდეგ აკლია, რადგან შეცდომით ჩაკინძულია სხვა ადგილას 266r-v.

** აქ F ნუსხა წყდება.

¹ რაამე E. ² თეძო E. ³ იჭუით B, იჭუთ CEF. ⁴ თუალთებით CE. ⁵ მიემთხვა B. ⁶ რაი E. ⁷ ეტჳფანე BF, ეტჳფანე E. ⁸ ქრისტეანთა BE, ქრისტეს C. ⁹ შეუძლებელ+არს BC. ¹⁰ დავაცხროთ E. ¹¹ ჰურიებაჲ BCE. ¹² და – E. ¹³ ~ ზეშთა ექმნა ყოველთა E. ¹⁴ მღვდელთმოდღურობისასა F. ¹⁵ კორცათასა E. ¹⁶ ~ გამოჩნდა კაცთასა E. ¹⁷ დაყო BCF. ¹⁸ დღითიდლე – B, დღითიდლე F, ~ აღემატების დღითიდლე C. ¹⁹ ცხოვნდა BCEF. ²⁰ კოსტანტინეპოლით CE. ²¹ კუპრედ E. ²² კელთა+შინა E. ²³ შეუძლო E. ²⁴ თჳსა E. ²⁵ ადგილი+იგი E. ²⁶ ექსურიობისა B. ²⁷ მტრობისაჲთა E. ²⁸ მანკიერებისა F. ²⁹ დღესა F. ³⁰ მთავარეპისკოპოსისაჲ F. ³¹ ძმ E. ³² იუსტინიანე BC, იოსტინიანე E. ³³ სახელოანი-საჲ E. ³⁴ ჰერაკლეს E. ³⁵ ზმ F. ³⁶ სჯულიერად E. ³⁷ კუზიკოჲსა E. ³⁸ დაიდგინა A. ³⁹ კუზიკოჲთ E. ⁴⁰ დაიდგინა A. ⁴¹ წერილთანი E. ⁴² მართლმადიდებლობისანი E.

E163	ბელთა და იბაკოთა გამოთქუმითა ღამისთევითა სიფიცხე და სიმყვრტე ¹ მოატკობ ² და შეა- ნელა. ხოლო ვინათგან ლეონ ³ ისავრი, რა- მეთუ ვიდრე ⁴ მისდამდე მიიწია ⁵ ნეტარი ესე, შჯუღიერისა და მყუდრომისა წესისაგან მიდრკა და ღმრთისა მიმართ გმობად იწყო, და წმიდათა ხატთა ⁶ დამკობად კელ-ყო, ძლიერად წინააღუდგა ნეტარი ესე და მრავალთა წამებათა მიერ განმართება ⁷ მისი კელ-ყო, რათამცა დააჯერა უკეთურსა მას, ვითარმედ ჯეროვან ⁸ არს და პატიოსან წმიდათა ხატთა ⁹ თაყუანისცემაჲ. ხო- ლო მან უღმრთო მან არა ხოლო თუ ესეოდენ არა შეიწყნარა, არამედ სავესმან არაწმიდებითა წიგნნი მისნი, რომელნი დაეწერნეს მართლისა სარწმუნოებისათჳს, ცეცხლითა დაწუნა, რომელ- თაგან ¹⁰ მცირედნი-ღა რამე დაშთეს. ხოლო იგი განდევნა ეკლესიისაგან. და მან ნეტარმან იხილა რამ, ვითარმედ ¹¹ ვერარას არგებს და ¹² რამეთუ მსგავსად ასპიტისა ყრუმსა დაუყოფიან ყურნი მისნი, დადგა ომფორი თჳსი წმიდასა საკურთხეველსა ზედა და წარვიდა მონასტერსა თჳსსა ¹³ და დაეყუდა და კეთილითა სიბერითა აღესრულა ოთხმეოცდაათისა წლისაჲ. და ეგუ- ლებოდა რამ წმიდათა ნაწილთა მისთა და- მარხვად, მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა. და ვიდრე აქამომდე ყოვლადვე ¹⁴ აღსრულებს, რო- მელნი სარწმუნოებით მივლენ ¹⁵ საფლავსა მისსა.	თა ²² ქოლვად მისა, ²³ არამედ ყოვლადვე არა შეეხო. მერმე შეიპყრეს და თმითა თავისა მისისაჲთა დამოჰკიდეს და იწყეს ხუეტად და ვითარ მყოვარჟამ ²⁴ ხუეტეს, წარიყვანეს ²⁵ და საპყრობილესა შეაყენეს. ²⁶ და დაყენა ²⁷ მას შინა დღენი მრავალნი თჳნიერ საზრდელისა, ვი- თარცა ებრძანა მთავარსა. არამედ ²⁸ ცუდ იქმნა სიბოროტე მათი, რამეთუ ღმრთისა ²⁹ ანგელოზისა მიერ მიიღებდა ³⁰ საზრდელსა და ვნებაჲ სიყმი- ლისაჲ ³¹ არა მიეხო, რომლისათჳსცა ³² საკურ- ველებამან შეიპყრა ყოველნი იგი ერნი მთავრი- თურთ, ჰპოეს ³³ რამ სძე ³⁴ და პური და წყალი ყოვლითურთ მოკრძალებულსა ³⁵ და შეუვალსა საპყრობილესა ³⁶ წინაშე მისსა ³⁷ მდგომარე ამი- სა ³⁸ შემდგომად საკუმილსა ცეცხლისასა შეს- თხიეს, არამედ გარდამოკდა წყმაჲ ³⁹ და ცე- ცხლი იგი დაშრიტა და მოწამე უვნებელად გამოვიდა. და ამით ⁴⁰ ყოველთა ⁴¹ თანა წარჰკდეს ტყავი კელთა და ფერკთა მისთაჲ და ქვათა ზედა მახვლთა ქუეყანასა ზედა ⁴² დაფენილთა შეკრული განართხეს, ⁴³ სადაჲთ იგი ანგელოზისა გარდამოსლვითა ⁴⁴ განიქსნა და წყლულებათაგან განიკურნა, ვინაჲცა მრავალნი განკურნა და მესაპყრობილეთმთავარი მოაქცია, რომელმან მე- სეულად ქრისტეანედ აღიარა თავი თჳსი და მახვლითა აღასასრული მიითუალა. ხოლო მო- წამე წარიდგინა მთავრისა და მკეცთა მიეგდო, რომელთაგან ერთი შეეხო და მცირედ ოდენ მო- ხეწა. და ესრეთ თჳნიერ ნაგუემისა და თჳნიერ წყლულებისა უბიწოჲ სული თჳსი ღმერთსა შე- ჰვედრა და დაიდვა ⁴⁵ არაკლიას თრაკისასა.	Ev Cv A238v
A238r C190	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ღ ღ ჯ - კ ე რ ი ა მ ს ი, ¹⁶ რომელი იყო ჟამთა ანტონინე მეფისა ¹⁷ და საბინე მთავრისათა. და დღესა ერთ- სა, უზოროვიდა რამ კერპთა მთავარი იგი, სანატრელმან ამან მოწამემან სახე ¹⁸ პატიოსნისა ჯუარისაჲ გამოისახა შუბლსა თჳსსა და შევიდა წინაშე მთავრისა და ქრისტეს მკეველად ¹⁹ და ქრისტეანედ თავი თჳსი აღიარა. ხოლო მთავარი ეტყოდა, რათა უზოროს. მაშინ შევიდა იგი ²⁰ ტაძარსა კერპთასა და ქრისტეს მიმართ ლოცვითა კერპი დიოხისი ²¹ დაამკუა და სრულიად შემუსრა. ხოლო მუნ შეკრებულთა წარმართთა იწყეს ქვი-	რამედ ²⁸ ცუდ იქმნა სიბოროტე მათი, რამეთუ ღმრთისა ²⁹ ანგელოზისა მიერ მიიღებდა ³⁰ საზრდელსა და ვნებაჲ სიყმი- ლისაჲ ³¹ არა მიეხო, რომლისათჳსცა ³² საკურ- ველებამან შეიპყრა ყოველნი იგი ერნი მთავრი- თურთ, ჰპოეს ³³ რამ სძე ³⁴ და პური და წყალი ყოვლითურთ მოკრძალებულსა ³⁵ და შეუვალსა საპყრობილესა ³⁶ წინაშე მისსა ³⁷ მდგომარე ამი- სა ³⁸ შემდგომად საკუმილსა ცეცხლისასა შეს- თხიეს, არამედ გარდამოკდა წყმაჲ ³⁹ და ცე- ცხლი იგი დაშრიტა და მოწამე უვნებელად გამოვიდა. და ამით ⁴⁰ ყოველთა ⁴¹ თანა წარჰკდეს ტყავი კელთა და ფერკთა მისთაჲ და ქვათა ზედა მახვლთა ქუეყანასა ზედა ⁴² დაფენილთა შეკრული განართხეს, ⁴³ სადაჲთ იგი ანგელოზისა გარდამოსლვითა ⁴⁴ განიქსნა და წყლულებათაგან განიკურნა, ვინაჲცა მრავალნი განკურნა და მესაპყრობილეთმთავარი მოაქცია, რომელმან მე- სეულად ქრისტეანედ აღიარა თავი თჳსი და მახვლითა აღასასრული მიითუალა. ხოლო მო- წამე წარიდგინა მთავრისა და მკეცთა მიეგდო, რომელთაგან ერთი შეეხო და მცირედ ოდენ მო- ხეწა. და ესრეთ თჳნიერ ნაგუემისა და თჳნიერ წყლულებისა უბიწოჲ სული თჳსი ღმერთსა შე- ჰვედრა და დაიდვა ⁴⁵ არაკლიას თრაკისასა.	D214 F208 Bv
Dv	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ⁴⁶ ნიკიფო- რ ე ს ი.		D214
B248	განგებაჲ ჰპოო აპრილსა 7. ⁴⁷ ԳԵՊԼԸ ԲԻՆԸ ԴԼ. წმიდისა მოწამისა ალექსანდრე ს ი. ესე იყო მაქსიმიანეს ზე მეფისა ⁴⁸ ჰრომს, წესითა მკედარი, ტიბერიანეს ქუეშე კომისისა, ⁴⁹ რომელი თჳსით გუნდითურთ უზოროვიდა რამ კერპთა, ვერ დაარწმუნა წმი-		F208
	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ⁴⁶ ნიკიფო- რ ე ს ი.		Bv
	განგებაჲ ჰპოო აპრილსა 7. ⁴⁷ ԳԵՊԼԸ ԲԻՆԸ ԴԼ. წმიდისა მოწამისა ალექსანდრე ს ი. ესე იყო მაქსიმიანეს ზე მეფისა ⁴⁸ ჰრომს, წესითა მკედარი, ტიბერიანეს ქუეშე კომისისა, ⁴⁹ რომელი თჳსით გუნდითურთ უზოროვიდა რამ კერპთა, ვერ დაარწმუნა წმი-		Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
			F208
			Bv
			D214
		</	

* აქედან F ნუსხა გრძელდება.

¹ სიმყვრტე E. ² მოიტკობ A. ³ ლეონ BC. ⁴ ვიდრე — E. ⁵ მიიწია E. ⁶ ხატთა ტაძართა E. ⁷ განმართლება E. ⁸ ჯერუან E. ⁹ ხატთა ტაძართა E. ¹⁰ რომელთაგანი C. ¹¹ ვითარმედ რამეთუ E. ¹² და — E. ¹³ თჳსა E. ¹⁴ ~ აღესრულების ყოვლადვე E. ¹⁵ მივლენ | მოვიდენ E. ¹⁶ ღ ღ ჯ კერპისი B, ღ ღ ჯ კერპისი E. ¹⁷ მეფისათა E. ¹⁸ სახე E. ¹⁹ მკეველად E. ²⁰ იგიცა E. ²¹ დიოხისი E. ²² ქვითა — C. ²³ მისსა C. ²⁴ მყოვარჟამ E. ²⁵ ~ და წარიყვანეს E. ²⁶ შეაყენეს | შეაწყუდიეს E. ²⁷ დაყენა BCDE. ²⁸ არამედ ... მათი — E. ²⁹ ღმრთისა — E. ³⁰ მიიღებდა E. ³¹ სიყმობისაჲ BD. ³² რომლისათჳს BCF. ³³ პოეს BE. ³⁴ სძე BEF. ³⁵ შეკრძალებულსა C. ³⁶ საპყრობილესა+შინა E. ³⁷ მისა E. ³⁸ ამისსა BCF. ³⁹ წყმაჲ E. ⁴⁰ ამას E. ⁴¹ ყოველსა E. ⁴² ზედა — E. ⁴³ განართხეს+და BCF. ⁴⁴ გარდამოსლვითა | მოსლვითა C. ⁴⁵ დაიდვა A. ⁴⁶ მამისა — F, + E. ⁴⁷ 7 | ექუსსა F. ⁴⁸ მეფისა — C. ⁴⁹ კომისსა AD.

	დასა აღექსანდრეს ზორვად მათ თანა, არამედ უფროსლა აღბორებულად ¹ და ² განცვრებულად ³ უწოდდა ⁴ მზორველთა ⁵ მათ, რამეთუ ეშმაკთა მიმართ მსხუერპლთა შესწირვენ. წარიყვანა უკუე მის მიერ წინაშე მაქსიმინე მეფისა და პირველ შესვლისა ანგელოზი გამოუჩნდა და წამებისა მიმართ განაძლიერა და ნუგეშინისცემა ⁶ მის-ცა და ვინაათგან მრავლითა ღონისძიებითა და ლიქნითა ქრისტეს სარწმუნოებისაგან ვერ შეუძლო მიდრეკად ქრისტეს მოწამისა, ⁷ მსგავსად დიდისა პირველმოწამისა სტეფანესა ⁸ აღიხილნა ზეცად და იხილნა ცანი განხუმულნი და ძე ⁹ მარტყუენით ¹⁰ მამისა მჯდომარე, ვინაცა განათლდა პირი მისი და ¹¹ განბრწყინდა ¹² უფროს პირველისა, რამეთუ ¹³ იყოცა ფრიად შუენიერ და მსგავს ¹⁴ ანგელოზისა, რომლისათვისცა მძლავრმან მაქსიმინე არღარა ინება წინაშე თვისა განკითხვად მოწამისა, რამეთუ წარიკუეთა ¹⁵ მისგან სასოება. არამედ მისცა იგი ¹⁶ ტიბერიანოსს, ¹⁷ რომელი დაადგინა ¹⁸ მთავრად ჰრომითგან ვიდრე ბიზანტიადმდე ¹⁹ და ქრისტეანეთა ²⁰ ბრძოლაჲ კელთ-უდვა ²¹ და უბრძანა, რამათა ყოველსა მას გზასა არა დასცხრეს ტანჯვად წმიდისა და უკუეთუ არა დაიჯეროს გებაჲ, ²² ცხორებისაგან განიყვანოს. ხოლო მან ვითარცა იწყო სლვად, ²⁴ განკითხვად წარიდგინა ქრისტეს მოწამე და რამეთუ არა დაირწმუნა, ლამპართა მიერ ცეცხლისათა მოსწუნა გუერდნი მისნი. ხოლო წმიდაჲ იგი ანგელოზისა მიერ განძლიერდა და ადვილად დაითმინა და მერმე შიშუელი კუროსთავთა ²⁴ ზედა დააწვინა და ეკლიანი ²⁵ კუერთხებითა ფრიად გუემა. ²⁶ ხოლო შეუდგა უკუანა დედაჲ წმიდისაჲ, რამეთუ ტკივნეულ იყო და შიშნეულ, თუ ვითარ-ძი ²⁷ იქმნას აღსასრული ღუაწლისაჲ. მიიწინეს რაჲ ფილიპეპოლის, გამოვიდეს მუნ მყოფნი ქრისტეანნი და მიეგებნეს მოწამესა და იწყეს ამბორისყოფად საკრველთა მისთა, რომელნი-	იგი იხილნა რაჲ, იწყო მადლობად ღმრთისა, რამეთუ ღირს იქმნა მასცა ²⁸ შინა ²⁹ ქადაგებად ქრისტესა. ხოლო ადგილსა, რომელსა ბანაკებ ეწოდების, კუალად განკითხვად წარიდგინა და თუთოსახითა ³⁰ ტანჯვითა განიცადა. და ბერიას რაჲ მივიდეს, წყალი ლოცვითა აღმოაცენა. მაშინ უბრძანა მძლავრმან ადღულებულისა ზეთისა დასხმაჲ წყლულებათა ზედა მოწამისათა. ხოლო საკრველებით ³¹ აღატყდა ³² და განვიდა ჭურჭლისაგან ზეთი იგი და მრავალნი მსახურთაგანნი შეწუნა. ³³ მერმეცა ³⁴ უკუე იგუემა კუერთხებითა ურიდად. ხოლო ქრისტეს სარწმუნოებისაგან შეუძრველად ³⁵ ეგო. და ვითარცა დრიზიპარონდ ³⁶ მიიწია, მდინარესა ერთსა ზედა განჩინებაჲ მიიღო აღსრულებად ³⁷ მახვლითა ხოლო მტარვალი იგი, რომელსა ეგუებოდა წარკუეთაჲ თავისა მისისაჲ, შეძრწუნდა და ვერ იკადრა მიახლებად მისა, რამეთუ ძალნი ანგელოზთანი იხილნა გარემოს ³⁸ მისა ³⁹ მდგომარენი, რომელნი წმიდამან მცირედ გან-რე-ადგინა ⁴⁰ და ილოცა ღმრთისა მიმართ. და გვრგვნი წამებისაჲ მახვლისა მიერ დაიდგა. ⁴¹	Ev
B249 Fv		F209 Bv	
Dv			
Cv		D215 C192	
A239v		A240r	

¹ აბორგებულად E. ² და – C. ³ განცვრებულად – C. განცოვებულად E. ⁴ უწოდა E. ⁵ მზორავთა E. ⁶ ნუგეშინისცემა E. ⁷ მოწამესა E. ⁸ სტეფანესა CF. ⁹ ძმ BEF. ¹⁰ მარჯუწმნი A. ¹¹ და – E. ¹² განბრწყინდა – E. ¹³ რამეთუ... ანგელოზისა – E. ¹⁴ მსგავსად D. ¹⁵ წარეკუეთა EF. ¹⁶ იგი – C. ¹⁷ ტიბერიანოზს BCEF. ¹⁸ დადგინა B. ¹⁹ ბიზანტიადმდე C, ბიზანტიადმდე E. ²⁰ ქრისტეანთა B. ²¹ კელ-უდვა E. ²² გებაჲ+კვრპათა E. ²³ სლვად – E. ²⁴ კუროსთავთა E. ²⁵ ეკლუანთა E. ²⁶ იგუემა E. ²⁷ ვითარ-ძი ვითარი E. ²⁸ მას E. ²⁹ შინაცა E. ³⁰ თითოსახითა BCEF. ³¹ საკურველებით E. ³² აღტყდა BCF. ³³ შეწუნა+და E. ³⁴ მერმე BC. ³⁵ შეუძრველად შეურყევველად E. ³⁶ დრიზიპანტროდ B. ³⁷ ~ მახვლითა აღსრულებად E. ³⁸ გარემოს E. ³⁹ მისსა ABCDF. ⁴⁰ გარეადგინა F. ⁴¹ დაიდგა A. ⁴² ეფთჳმე D+ქართველისა D, ეფთჳმესი E. ⁴³ ეფთჳმი – E. ⁴⁴ ტაოხსა B, ტაოისასა E. ⁴⁵ ჩჩულ E. ⁴⁶ იყოდა E. ⁴⁷ იზარდებოდა+იგი E. ⁴⁸ ახოვან E. ⁴⁹ სახელოან E. ⁵⁰ სახელოან ABE. ⁵¹ მონაზონთასა+და BCEF. ⁵² ყოველი E. ⁵³ ქრისტესითა ღმრთისაჲთა E. ⁵⁴ აღიწია აღვიდა BCF.

E165	ხოლო ეწოდა ნეტარსა მას იოვანე, წეს-	წარმატებოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა სულიე-	F210
B250	სა რა ¹ მონაზონებისასა მოვიდა. ხოლო სანატ-	რითა და კორციელითა და ²⁵ ვითარცა უკორცო	
Fv	რელი ეფთჳმი ² წარიყვანა დედისაგან თჳსი-	ცხოვნდებოდა, ²⁶ რამეთუ შიში ²⁷ ღმრთისაჲ, ვი-	
	სა პაპმან ³ მისმან, კაცმან წარჩინებულმან და	თარცა დედაჲ სათნოებათაჲ, მოიგო და ყოვ-	
	ძლიერმან ⁴ და ზრდიდა მას ყოვლითა ფუფუნები-	ლითავე სათნოებითა შეიმკო და ყოველივე ვნე-	
	თა. ხოლო შემდგომად ჟამთა რაოდენთამე ⁵ წარ-	ბული და უჯეროჲ გულისთქუმაჲ ძირითურთ	
	ვიდა ⁶ ყრმითურთ ⁷ სამეფუოდ ქალაქად საქმისა	აღმოჰფხურა. ²⁸ ამისთჳსცა მადლმან სულისა	
	რომლისათჳსამე, წინაშე ნიკიფორ ⁸ ღმრთისმსა-	წმიდისამან მდიდრად დაიუნჯა ²⁹ მის ³⁰ შორის, ³¹	
	ხურისა მეფისა. და ვინამთგან ყოველივე ზე-	რომლისა მიერ იქმნა წინამძღუარ უცთომელ და	
	გარდამო განეგებოდა, ⁹ აღვიდა იოვანეცა წინაშე	მკურნალ სულთა, ვიდრემდის განკდა კმაჲ სათ-	
	თჳთმპყრობელისა და ეუწყა შვილისა თჳსისაჲ,	ნოებათა მისთაჲ ყოველსა სოფელსა, რამეთუ	
	ვითარმედ მუნ არს და ღმრთისამიერითა აღძრვი-	წყალობამან ღმრთისამან აღმიდგინა ჩუენ ახალი	
	თა იწყო თხოვად ¹⁰ მისა ¹¹ წარჩინებულსა მისგან.	ოქროპირი და მისცა პირსა მისსა ენაჲ ცეცხ-	
	ხოლო მან არა თავს-იდგა მიცემაჲ და იქმნა მათ	ლისაჲ და აღძრა თარგმანებად წიგნთა საღმ-	
	შორის ცილობაჲ, ვიდრემდის ეუწყა მეფესა და	როთთა და ვითარცა მდინართა ედემისაჲთა	
	განბჴო ესრეთ, რამთა დადგენ ორნივე იგი და	მორწყო ქუეყანაჲ ქართლისაჲ და განანათლნა	C193
	თითოეულმან მიუწოდა და თუ ¹² რომელსაცა ¹³	ეკლესიანი და განავრცელა და განასრულა და ³²	
	თანა მივიდეს, მანცა მიიყვანენ ¹⁴ ყრმაჲ. და	ნაკლულევანებაჲ ენისა ჩუენისაჲ.	
Cv	ვითარცა ¹⁵ ყვეს ბრძანებისაგან მეფისა, ეპა,	ხოლო მან ³³ ნეტარმან არა დამალა ტალანტი	
	საკრველი დიდებული, რამეთუ რომელი-იგი	იგი, მიცემული ³⁴ მისდა ³⁵ ღმრთისა მიერ, არამედ	A241r
	კნინლა და არცა თუ ¹⁶ უწყოდა იგი, მზრდელსა	მრავალწილად აღაორძინა ³⁶ და ფრიალნი წიგნნი	
	მას და შუენიერად შემოკობილსა აღირჩია ¹⁷ და	თარგმნა მრავლითა ღუაწლითა ³⁷ და შრომითა	
Dv	სრბით მივიდა და შთავარდა ¹⁸ წიაღთა მამისა	და ვიდრე სიკუდილადმდე ³⁸ არა დასცხრა პატიო-	
	თჳსისათა, რამეთუ ყოველივე ღმრთისა მიერ გა-	სანი იგი პირი მისი საღმრთოჲსა მისგან შრო-	D216
A240v	ნეგებოდა ¹⁹ და ესრეთ ნეტარმან იოვანე, ვითარცა	მისა და არა ხოლო ³⁹ ბერძული ⁴⁰ საგან ქართულად	
	ღმრთისაგან ²⁰ ბოძებული, მიიყვანა შვილი თჳსი	თარგმნა ⁴⁰ ღრმანი და ძნიად სათარგმანებელნი ⁴¹	
	და სახე მონაზონებისაჲ შეჰმოსა და ყოვლითავე	წიგნნი, არამედ რაოდენნიმე ⁴² ბერძულადცა ქარ-	
	სწავლულებითა განსწავლა, რამეთუ სიმახჳ-	თულისაგან. და სანატრელმან იოვანე ნებითა	
	ლითა გონებისაჲთა და უფროსლა მადლი-	ღმრთისაჲთა და თანამოღუაწებითა წმიდისა მა-	
	თა სულისა წმიდისაჲთა კნინლა და ყოველ-	მისა ეფთჳმისითა ⁴³ აღაშენა მონასტერი შუენიე-	B251
	ნი წიგნნი ზეპირითა დაისწავლნა ²¹ და თავსა	რი და შეკრიბნა ძმანი სულიერნი, რამეთუ	
	სიბრძნისასა აღვიდა და სივრცე გულისაჲ ²² და	იხილა რაჲ სიმრავლე ძმთა მომავალთაჲ, არ-	
	სიბრძნე გონიერი, ვითარცა ქჳშაჲ ზღჳსაჲ,	ღარა ჯერ-იჩინა ლავრასა მამისა ათანასესსა ⁴⁴	
	მსგავსად სოლომონისა ²³ მოეცა მას. და კუა-	ყოფაჲ და ვიდრე ჟამ რაოდენადმდე ⁴⁵ უძლოდა	
	ლად, ვითარცა ჰასაკად მოიწია, ²⁴ შეჰმოსა	ძმთა მათ ყოვლითა მოღუაწებითა და ოდეს	F210v
Ev	მას წმიდაჲ სქემაჲ კელითა ათანასე ღირსად	ჯერ-იჩინა ღმერთმან წოდებაჲ მისი, მოუწოდა	
Bv	ქსენებულისაჲთა და მერმე პატივსა მღღე-	შვილსა თჳსსა ⁴⁶ და აკურთხა იგი ყოვლითა	
	ლობისასა აღიყვანა. და ესრეთ ღლითიდლე	კურთხევითა, ვითარცა* მოსცა ღმერთმან პირსა	

* აქ E ნუსხა წყდება.

¹ რაჲ – BCF. ² ეფთჳმი E. ³ პაპმან C, – F. ⁴ ძლიერმან+და მდიდარმან E. ⁵ რაოდენთამე C. ⁶ წავიდა B. ⁷ ~ ქალაქად სამეფუოდ ყრმითურთ E. ⁸ ნიკიფორე C, ~ ღმრთისმსახურისა ნიკიფორე E. ⁹ განეგებოდა B. ¹⁰ თხოვად BF, თხოვად E. ¹¹ მისსა C. ¹² თუ – BCEF. ¹³ რომლისაცა B. ¹⁴ მიიყვანოს BC. ¹⁵ ვითარცა – CEF. ¹⁶ თუ – BC–EF. ¹⁷ აღირჩია+იგი E. ¹⁸ შთავარდა B. ¹⁹ განეგებოდა AB. ²⁰ ღმრთისაგან | ღმრთისა მიერ BD – F. ²¹ დაისწავნა B, დაისწავლნა E. ²² გულისა B. ²³ სოლომონისსა BCF. ²⁴ მიიწია E. ²⁵ და | რამეთუ E. ²⁶ ცხოვნდებოდა BCEF. ²⁷ შიში | შჯულ D. ²⁸ აღმოჰფხურა E. ²⁹ დაიუნჯა AD. ³⁰ მისგან BE, მის თანა E. ³¹ შორის – BE. ³² და შეამკო – B – F. ³³ ამან C – E. ³⁴ მიცემული B, მოცემული CEF. ³⁵ მისდა – BCEF. ³⁶ აღაორძინა D. ³⁷ ~ შრომითა და ღუაწლითა BC. ³⁸ სიკუდილადმდე F. ³⁹ ხოლო+თუ E. ⁴⁰ თარგმანა F. ⁴¹ სათარგმნელნი E. ⁴² რაოდენნიმე F. ⁴³ ეფთჳმისითა E, ეფთჳმისითა F. ⁴⁴ ათანასესსა E. ⁴⁵ რაოდენადმდე BCEF. ⁴⁶ თჳსთა C.

¹ ~ ნეტარმან მან C. ² ცხონდებოდა BCFE. ³ თარგმანებასა BD – F. ⁴ მოღუაწებით CEF. ⁵ ცხონდებოდა BCFE. ⁶ რომლისაგან AD. ⁷ იობისა C. ⁸ თხოდა F. ⁹ რავდენიზე BCE. ¹⁰ ეფთჳმესი C. ¹¹ მაძსა A. ¹² ათცამეტსა] ო B – F. ¹³ ხოლო – B. ¹⁴ სანატრელი+წმიდაჲ C. ¹⁵ ეფთჳმე BEF. ¹⁶ ჰურიაებრივითა C. ¹⁷ უნდა B. ¹⁸ მან – C. ¹⁹ მზაკოვარმან B. ²⁰ გუფთხეველ B. ²¹ სიერუსა BEF. ²² ეგოტერადმე B, ეგეტერადმე C. ²³ ეფთჳმის C. ²⁴ ყოველნივე C. ²⁵ საწუმარნი B. ²⁶ მთავარებისკოპოსი BF. ²⁷ კჳპრისაჲ BE. ²⁸ ეფთჳმისსა C, ეფთჳმისა F. ²⁹ მთავარებისკოპოსი BF. ³⁰ მიეპოა F. ³¹ ჩუენი D. ³² ქრისტესა ABD.

- ამას დღესასწაულსა აღვიდა წმიდაჲ მამაჲ ეფთჳმი და ვითარცა იყო ყოველთა შორის დიდებულ და წარჩინებულ, ევედრნეს მას, რაჲთა მან აღასრულოს¹ მას დღესა წმიდაჲ ჟამისწირვამ. და ვითარცა თქუეს: „წმიდა არს, წმიდა არს, წმიდა არს უფალი საბაქით“ და შემდგომი, მეყსეულად იქმნა ელვაჲ საშინელი და ბრწყინვალეჲჲ შესადრწუნებელი.² და ყოველნი იგი გარემოჲს მღვდმარენი დაცუვეს პირთა ზედა თჳსთა.³ ხოლო ნეტარი იგი დგა, ვითარცა სუეტი ცეცხლისაჲ, მიუდრეკელად. მაშინ ვითარცა იყო | უცხო⁴ ზუაობისაგან, ჰრქუა ქუემდებარეთა მათ ბერთა, ვითარმედ: „ნუ გეშინინ, რამეთუ ღმერთმან აღიდა დღესასწაული თჳსი და ნათლითა მისმიერთა განანათლა.“ და მიერთგან არღარა⁵ ოდეს აღვიდა კრებასა მას, რამეთუ ყოვლითა ღონისძიებითა ევლტოდა იგი ცუდსა დიდებასა. | მბრძოლი იგი წმიდათაჲ და მოშურნე კაცთა ცხორებისაჲ ბელიარ, ხედვიდა რაჲ წყაროსა მას უკუდავებისასა, აღმოდინარესა პირით მისით, რომელ არს თარგმანებაჲ წიგნთა საღმრთოთაჲ, განიხერხებოდა და განიპებოდა შურითა ბოროტითა. ამისთჳსცა პოვა⁶ საწყალობელი სახითა მონაზონი, რომელი შემძლებელ იყო დატევნად ყოველსავე⁷ ძალსა მისსა. ამისსა გულსა შევიდა და აღლესა იგი მოკლვად წმიდისა, რამეთუ გამოუჩნდა და ჰრქუა, ვითარმედ:⁸ „უკუეთუ | მოჰკლა მბრძოლი ჩემი ეფთჳმი, ფრიადი⁹ კეთილი ვყო შენ თანა,“ ვინაჲცა შეიმზადა დანაკი ფრიად დიდი და ეძიებდა ჟამსა მოკლვად მისა. არამედ ცუდ-ყო ღმერთმან განზრახვამ მისი და წყალობისათჳს | ნათესავისა ჩუენისა არა უტევა მიახლებად მისა, რამეთუ დღესა ერთსა აღვიდა¹⁰ რაჲ¹¹ მამაჲ ეფთჳმი გოდლად ჟამსა ცისკრისასა, ვიდრე ბნელა იყო. შეიყვანა წმიდაჲ იგი სენაკად ერთმან მოწაფეთა მისთაგანმან. და თჳთ განვიდა მიერ და დაჰკრძალა კარი | სენაკისაჲ და შთავიდოდა თჳსა¹² სენაკად სანატრელი იგი მოწაფე მამისაჲ. და ვითარცა მცირედ შთავლო კიბეთა გოდლისათა, შემთხზა მას ბორგნეული იგი მონაზონი. ხოლო ნეტარმან მან
- მამან იწყო სიტყუად ეშმაკეულისა მის, ვითარმედ არა ჯერ-არს ესრეთ | უჟამოდ აღსლვად მამისა. ხოლო უკეთური იგი ეტყოდა, ვითარმედ: „არა ეგების, ვითარმცა არა აღვედ.“ და ესრეთ რაჲ¹³ იცილებოდეს, მეყსეულად კმა-ყო ეშმაკეულმან მან და დაჩხუება დანაკითა მით ნეტარი იგი ძმაჲ და ჭეშმარიტი მოწაფე ქრისტესი. და თჳთ იწყო სივლტოლად. და ივლტოდა რაჲ, კუალად შემთხზა მას სხუაჲცა მოწაფე ბერისაჲ და იგიცა დაჩხუება მახვლითა. და ესრეთ აღესრულნეს მონანი იგი ქრისტესნი და გზგზნითა მოწამეთათა შემკობილნი წარვიდეს წინაშე ღმრთისა. ხოლო ბოროტმან მან და მედგარმან აღიარა უკუანაჲსკნელ, ვითარმედ ეშმაკისა მიერ აღძრულ იყო და ღირსად სობოროტისა თჳსისა საკლველ არაწმიდათა ეშმაკთა იქმნა და სატან-ჯველად საუკუნოდ მიიცვალა. კუალად¹⁴ სხუასა ჟამსა აღძრა ეშმაკმან მებოსტნე მონასტრისაჲ და აზრახა მოკლვამ | წმიდისაჲ. ხოლო მან ვითარცა კელ-ყო და აღიღო მახვლი, რაჲთამცა უხეტქნა, მეყსეულად იქმნა კელი მისი უქმარ, ვითარცა შეშაჲ, ვიდრემდის აღიარა ყოველი და ლოცვითა წმიდისაჲთა მიიღო კურნებაჲ. ყოველთა მათ სათნოებათა¹⁵ თანა, რომელნი აქუნდეს წმიდასა მამასა | ეფთჳმის,¹⁶ აქუნდა ესეცა დიდი სათნოებაჲ,¹⁷ რომელ თჳნიერ მოძღურისა არარას იქმოდა ყოვლადვე, რამეთუ იტყვნ, ვითარმედ: „მინდობაჲ თავისა თჳსისაჲ და თჳსსა ნებასა დამტკიცებაჲ | კარი არს წარწყმედისაჲ და ფსკერი | ჯოჯოხეთისაჲ.“ ხოლო განკითხვამ – წინამძღუარი ცხორებისაჲ და ბჭე სასუფეველისაჲ, ვითარცა თქუეს წმიდათა მამათა ჩუენთა.“ და ესე წესი ვიდრე აღსასრულამდე¹⁸ თჳსად¹⁹ დაიმარხა. იყო წმიდაჲ მამაჲ ჩუენი ეფთჳმი²⁰ | სახითა მყუდრო და წრფელ და გონებითა მდაბალ და გუამითა ძლიერ და ჰასაკითა ზომიერ და თჳნიერ წამებისა წერილთაჲთა არარას დამტკიცებდა თავით თჳსით, გინა იტყოდა, და ეკლესიას დგომასა – მქნე, რამეთუ დგან²¹ იგი თჳნიერ კუერთხისა და კედელსა²² მიყრდნობისა კელმოჭდობით, ვითარცა სუეტი შეუძრ-

* აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ აღასრუს F. ² შესადრწუნები C, შესადრწუნებელი BCE. ³ თჳსთა – B. ⁴ უცხო C. ⁵ არღარა BCEF. ⁶ პოა BF. ⁷ ყოველსა C. ⁸ ვითარმედ – BC. ⁹ ფრიად D. ¹⁰ აღვიდოდა F. ¹¹ რაჲ – BCE. ¹² თჳსად EF, თჳსსა C. ¹³ ~ იცილებოდეს რაჲ C. ¹⁴ კუალად | არამედ C. ¹⁵ ~ თანა სათნოებათა BCEF. ¹⁶ ეფთჳმეს BEF. ¹⁷ სათნოებაჲ B. ¹⁸ აღსასრულამდე DE. ¹⁹ თჳსსა C, თჳსა BEF. ²⁰ ეფთჳმე BCEF. ²¹ დგან B. ²² კედლისა E.

ველად¹ და პირი და თუალნი მისნი იყვიან ქუე-
ყანად მიმართ მხედველ. ხოლო სენაკსა შინა
მოლუაწებანი მისნი ვინ აღრაცხნეს, რომელნი-
იგი ღმერთმან ხოლო² მხოლომან უწყნის, რა-
მეთუ აქუნდა ესეცა დიდი სათნოება — დაფარ-
ვაჲ სათნოებათა³ თვსთაჲ და ამისთვის უმრავ-
ლესნი სათნოებანი მისნი აღუწერელად დარჩეს.⁴
ხოლო არნ სამოსლად მისა ქუეშე კერძო⁵ ძაძაჲ
და ზედა ძაძისა მის ჯგაჭვ მძიმე და რაჲთა შე-
მოკლებულად ვთქუა, რომელიცა ვინ მცნებაჲ
გამოიძიოს, პოვოს⁶ მის მიერ აღსრულებულად
კეთილად⁷ და შუენიერად და მაღლად.⁸ ხოლო
ქალწულებაჲ ესოდენ შეუხებელი⁹ და უბიწოჲ
დაეძარხა, ვითარცა ანგელოზთა შორის მყოფსა
და არა ქუეყანასა ზედა სავსესა ცოდვითა. ხო-
ლო თარგმნაჲ¹⁰ წიგნთაჲ ნამეტნავად¹¹ და გვრ-
გვანად და სართად და კიდევანად ყოველთა |
სათნოებათა მოეგო, რომელი-იგი ფრიად | საკუ-
რველ არს, თუ ესოდენთა მოლუაწებათა თანა
ვითარდა¹² აღწერნა ესოდენნი თარგმანებანი, გი-
ნათუ ესოდენთა თარგმანებათა თანა ვითარდა
უძლო აღსრულებად ესოდენთა მოლუაწებათა,
გარნა ძალითა ღმერთისაჲთა ქმნა ორივე ესე
ფრიად¹³ მაღლად და დიდებულად. აღესრულა
წმიდაჲ და სამგზის სანატრელი ღმერთშემოსილი¹⁴
მამაჲ ჩუენი ეფთჳმი¹⁵ თუესა მაისსა ცამეტსა,¹⁶
ქალაქსა შინა | სამეფოსა წყლულებითა მით
ზემოკსენებულთა. ხოლო აღმოიყვანეს პატიო-
სანნი¹⁷ ნაწილნი მისნი | მთაწმიდას და დაისხნეს
ტაძარსა შინა წმიდისა იოვანე ნათლისმცემლისასა
ქართველთა მონასტერსა, მათ მიერვე აღშენ-
ბულსა. და რომელნი სარწმუნოებით მოუკლებიან,
აღმოივსებენ მაღლსა კურნებათასა უხუებით
კადნიერებითა მისითა წინაშე ღმერთისა, რომელი-
საჲ არს დიდებაჲ უკუნიით უკუნისამდე, ამენ.
მ წ უ ხ რ ი უფალო ღაღადყავსა¹⁸ — დასდე-
ბელნი¹⁹ წმიდისა მამისა²⁰ ჩუენისა²¹ ეფთჳმისნი.²²

ლიტანიისად²³ და ცისკრად ღმერთი უფალსა
ზედა და ოხითაჲ²⁴ „ღმერთო მამათა ჩუენთაო,
რომელი ჰყოფ.“ ცისკრად გალობანი მისნივე²⁵ და
საკითხავი მამათა შესუენებულთათჳს, თქუებული
წმიდისა ეფრემისი. სამხრად ყოველი²⁶ განგე-
ბაჲ მამათაჲ აღესრულოს.

ԾԺԳՄԸ ԲԵՄԸՆ ԴԾ. წმიდისა მოწამისა
ისიდორესი. ესე იყო ალექსანდრიელი, ჟამთა
დეკოზ მეფისათა, პატივითა ოპტიონი.²⁷ ხოლო |
მიიწია რაჲ ჭალაკად ქიონდ²⁸ ნაგებითა საბრძო-
ლითა,²⁹ რომელთა ზედა მთავრობდა ნომერიოს³⁰
ვინმე, შესმენილ იქმნა ივლიოს³¹ კენტურიონისა³²
მიერ, რამეთუ თქუა, ვითარმედ: „ქრისტესა თა-
ყუანის-სცემს³³ და ღმერთთა ჩუენთა არა უზო-
რავს.“³⁴ ვინაჲცა წმიდამან ისიდორე ბრწყინვა-
ლედ აღიარა ქრისტე,³⁵ ხოლო მთავარმან ნო-
მერიოს,³⁶ იხილა რაჲ მიუდრეკელობაჲ მისი,
ბრძანა წარკუეათა თავისა მისისაჲ. და ესრეთ
ნეტარმან მან³⁷ წამებისა გვრგვნი მოიღო.³⁸

ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კჳრი ა-
კია³⁹ ქალწულისაჲ

და წმიდისა მაქსიმე მოწამისაჲ. ამან
კადნიერად ქრისტე⁴⁰ ქადაგა და მრავალთა წი-
ნამძღუარ სარწმუნოებისა ექმნა და | მრავალნი
| შეურაცხებანი და წყლულებანი ურწმუნოთა
მიერ დაითმინნა.⁴¹ ხოლო უკუანასკნელ ქვითა
დაიქოლა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

და წმიდათა მოწამეთა ალექსანდრე,
აკულუთო⁴² და ბარბაროესი.

და წმიდისა მამისა ჩუენისა პახუმი⁴³
და თეოდორე განწმედილისაჲ. ნეტარი⁴⁴ მა-
მაჲ ჩუენი პახუმი იყო ჟამთა დიდისა კოსტან-
ტინესთა, ნათესავით მეგზბტელი,⁴⁵ | ქუენა თე-
ბაიდით,⁴⁶ შვილი კერპთმსახურთაჲ, რომელთა
თანა მი-რაჲ-ვალნ საკერპოდ, ესმინ მშობელთა
მისთა ქურუმისაგან კერპთაჲსა, რამეთუ ეტყვნ,
ვითარმედ: აღიღეთ ამიერ მტერი ესე ღმერთთაჲ

¹ შეუძრვევლად AB] შეუყვევლად E. ² ხოლო — F. ³ ~ თვსთა სათნოებათაჲთა E. ⁴ დარჩეს] დაშთეს BCEF.
⁵ კერძო+მისა F. ⁶ პოოს BCEF, პოუს E. ⁷ კეთილად... მაღლად — C. ⁸ მაღლად] მართლიად E. ⁹ ~ უბიწოჲ და შეუხე-
ბელი E. ¹⁰ თარგმანებაჲ B—F. ¹¹ ნამეტავად E. ¹² ვითარ C. ¹³ ფრიად+და E. ¹⁴ ღმერთშემოსილი — E. ¹⁵ ეფთჳმე BEF.
¹⁶ ცამეტსა] ԴԼ B—F. ¹⁷ პატიოსანნი] წმიდანი E. ¹⁸ ღაღადყავსა — F. ¹⁹ დასდებელნი] მსგებრისანი და E. ²⁰ მამისა —
E. ²¹ ჩუენისა — E. ²² ეფთჳმესნი E. ²³ ლიტანიისად და ცისკრად] სტიქარონადცა ლიტანიისაჲ E. ²⁴ და ოხითაჲ —
AD. ²⁵ მისნივე და] მსგებრისანი და წმიდისანი E. ²⁶ ყოველი — D. ²⁷ ოპტიონი E. ²⁸ ქიონად E. ²⁹ საბრძოლველითა E.
³⁰ ნუმერიონოს C, ნუმერიოს BF, ნომერიონოზ E. ³¹ ივლიოზ E. ³² კენტურიონისა CD] კესტორისა E. ³³ თაყუანისცემს
E. ³⁴ უზურავს E. ³⁵ ქრისტე+ღმერთი E. ³⁶ ნომერიონოს E. ³⁷ მან — E. ³⁸ მიიღო BCE. ³⁹ კურიაკია E, კურიაკი F.
⁴⁰ ქრისტე — BC, +ღმერთი E. ⁴¹ დაითმინნა] თავს-ისხნა E. ⁴² აკულუთო C, აკულუთო B, აკულუთო E. ⁴³ პახუმი B.
⁴⁴ ნეტარი] ხოლო ნეტარი E. ⁴⁵ მეგუეპტელი A, მეგუბტელი E. ⁴⁶ თეზადით AD.

Cv

Bv

A244v

D219

F214r

E167

	და წარდევნეთ. რამეთუ ვითარ ვჰგონებ, ნიშნისა რამესაგანმე იხმნიდეს ეშმაკნი წინადასწარ ცნობასა და შეშინებულნი უკუანაგონელ ¹ ყოფადთა ² სათნოებათაგან ³ პაზუმისთა მისნობასა იჩემებდეს, რამეთუ უკუეთუ ღუნისაგან ⁴ ნაგებისა სამე სვს, მეყსეულად წარმოსთხიის. ხოლო ვითარ ჰასაკად მოიწია, სტრატეიოტთა რიცხუსა ⁵ შეერთო და მცირედი რამ ჟამი წარჰდა, მკედრობამ იგი დაუტევა და ზენა თებაიდად ⁶ აღვიდა, სადა-იგი წმიდამ ნათლისღებად მიიღო და სახე მონაზონებისა შეიმოსა და უდაბნოდ მიისწრაფა.	მონასტერსა შინა დაიმარხა წმიდამ და პატიოსანი გუამი მისი.	Cv
C197	და ზეგარდამოხსა ⁷ კმისა მიერ უწყებულმან ადგილსა, რომელსა ტაბენესე ეწოდების, მონასტერი აღაშენა. და შემდგომად რაოდენისამე ⁸ ჟამისა მოვიდა თეოდორე განწყმდილი და იქმნა მოწაფე მისა და მოშურნე უმანკოხსა ⁹ მის მოქალაქობისა მისისა. და სასწაულთა საქმითა მის თანავე განბრწყინდა, რამეთუ უვნებელობისა მიერ ესევითართა ხედვათა სიმაღლედ ¹⁰ აღვიდეს, ვიდრელა სულთა მართალთა ზეცად ¹¹ აღსლვასა საცნაურად ¹² ხედვიდეს და მომავალთა საქმეთათჳს წინადასწარმეტყუელებდეს. ხოლო პირველ მიცვალებისა წმიდისა პაზუმისა ¹³ აღირაცხა სიმრავლე ძმათა და განვიდა უდაბნოდ და იპოვა ¹⁴ ათასოთხასი სული, რომლისა მიერ ცხად არს, ვითარმედ მაღალ იყო და მოუწოთომელ ¹⁵ სათნოებითა დიდებული ესე კაცი, რამეთუ არა თუ განსუენებისა ¹⁶ და ¹⁷ შუებისა ¹⁸ კორციელისათჳს ¹⁹ შეკრებოდა მისა ²⁰ სიმრავლე იგი ფრიალი, არამედ მოღუაწებად და უბიწოებად მოქალაქობისა მისისა და მოსდრეკდა გონებასა მათსა, რამთა მიჰბაძვიდენ ცხორებასა მისსა. ამისთჳსცა ძალნი და საკრველებანი ურციხუნი აღასრულნა ღმერთმან ლოცვითა მისითა ²¹ და მეურნადად ბუნებისა კაცთაჲსა გამოაჩინა. ²² აღესრულა უკუე ²³ წმიდამ და ღმერთშემოსილი პაზუმი თუესა მაისსა ათოთხმეტსა ²⁴ და მასვე	გაძილს გულისს უ. წმიდათა მოწამეთა პეტრე, დიონოსი და ქრისტინა ²⁵ ქალწულისა და ანდრეასი ²⁶ და პავლესი. წმიდამ პეტრე ²⁷ მოწამე იყო ლამფსაკო ²⁸ ქალაქით. და მიიყვანა წინაშე ავიდომსა ²⁹ მთავრისა და ებრძანა გებად აფროდიტესი. ხოლო მან არა თავს-იდვა, არამედ ქრისტე ³⁰ აღიარა და საკრველებითა და შეშითა ³¹ და ბოლნითა ³² ყოველნი ასონი მისნი შეიმუსრნეს. და ესრეთ აღმოუტევა ³³ სული. ³⁴ ხოლო პავლე და ანდრეა ³⁵ იყვნეს შუამდინარით ³⁶ და მიიწინეს ათინას მთავრისა თანა, რომელსა ქუეშე მკედრობდეს, რომელსა ერქუა ღეკეოს. ³⁷ და ვითარცა შეიპყრნეს ათინას შინა დიონოსი და ქრისტინა, ამათ ³⁸ ერწმუნა დამარხვად მათი. ხოლო წმიდამ ქრისტინა იყო ქალწული შუენიერი ზატიითა ჟამსა ოდენ ქორწილისასა. ³⁹ და იწყეს სიტყუად მისა, ⁴⁰ რამთამცა მოიყვანეს იგი ზიარებად ცოდვისა და ვითარ არა თავს-იდვა, იძულებისა წილ მოიქცეს და ქრისტე ღმერთი აღიარეს სწავლითა მისითა, ვინამცა ესენი და დიონოსი ⁴¹ ბრძანებითა მთავრისა მათა ქვითა დაიქოლნეს ⁴² და ნეტარი აღსასრული მიითუაღეს. ხოლო წმიდამ ქრისტინა დაგარდა მათ ზედა და ტიროდა. და თავი წარეკუეთა.	Bv
B255	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ვარქთოძისი ⁴³ * და ⁴⁴ ისაკ და სჳმეონისი, ⁴⁵ რომელნი იწამნეს სპარსეთს, რამეთუ წარიდგინნეს მთავრისა და თავნი თჳსნი ქრისტეანედ აღიარნეს და მრავალნი ტანჯვანი ⁴⁶ დაითმინნეს და რამეთუ არა თავს-იდვეს მიდრეკად სარწმუნოებისაგან, სხუათა მოწაფეთა მათთა თანა ცეცხლსა მიეცნეს და სანატრელად აღესრულნეს.	A245v	
A245r	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პერაკელე, პავლინი და ⁴⁷ ვენედიმოძისი ⁴⁹	F215	
F214v		D220	
		E168	
		B256	
		C198	

* Βαχθισόρ.

¹ უკუანაგონელ A. ² ყოფადთაგან E. ³ სათნოებათა E. ⁴ ღუნისაგან E. ⁵ რიცხუსა — B. ⁶ თებაიდად A. ⁷ ზეგარდამოხსა E. ⁸ რაოდენისამე BE, რაოდენისამე F. ⁹ უმანკოხსა E. ¹⁰ სიმაღლედ — E. ¹¹ ~ საცნაურად ზეცად აღსლვასა E. ¹² ~ ხედვიდეს საცნაურად B. ¹³ პაზუმისსა C. ¹⁴ იპოვა E. ¹⁵ მოუწოთომელ B — F. ¹⁶ განსუენებისათჳს E. ¹⁷ და — E. ¹⁸ შუებისათჳს BCE—F. ¹⁹ კორციელისა BCEF. ²⁰ მისსა C. ²¹ მისითა | მათითა D. ²² გამოჩნდა E. ²³ უკუე C. ²⁴ ათოთხმეტსა] 70 BD—F. ²⁵ ~ ანდრია, პავლე და ქრისტინა ქალწულისა E. ²⁶ ანდრეა E. ²⁷ ~ მოწამე პეტრე E. ²⁸ ლამფსაკო E. ²⁹ ავიდომს BCEF. ³⁰ ქრისტე+ღმერთი E. ³¹ შეშებითა BCEF. ³² ბოლნებითა E. ³³ აღმოუტევა B. ³⁴ სული+თჳსი E. ³⁵ ანდრია E. ³⁶ შუამდინარით BCF. ³⁷ ღეკეოზ BCEF. ³⁸ მათ E. ³⁹ ქორწინებისასა E. ⁴⁰ მისსა CE. ⁴¹ დიონოსი E. ⁴² დაქოლნეს E. ⁴³ ვარქთოძისი E. ⁴⁴ და — E. ⁴⁵ სჳმეონისი E. ⁴⁶ სატანჯველნი E. ⁴⁸ და — E. ⁴⁹ ვენედიმოძისი C.

და წმიდისა მოწამისა¹ სოლოქონ^{*} და მის-
თანათა, რომელნი იწამნეს მაქსიმიანეს ზე, მე-
გვპტელნი ნათესავით.

და წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკოლოს
კოსტანტინეპოლელ² პატრიარქისა.

მწუხრისა³ და ცისკრად განგებად წმი-
დისა⁴ პახუმისი⁵ აღესრულოს და⁶ ცხორებად მი-
სი იკითხონ.⁷ და ეგრეთვე სამხრად⁸ განგებად⁹
მამათა მოიძიე.¹⁰ ლიტანიისა: „ცრემლთა
მდინარითა.“

ΘΑΥΝΕΤΟΙΣ ΤΙΣ. წმიდათა¹¹ მოწამეთა¹²
ავდა და ავდიისუ¹³ ეპისკოპოსთა სპარსეთი-
სათა, | და მათ თანა ათექუსმეტთა¹⁴ ხუცესთა
და¹⁵ ცხრათა დიაკონთა¹⁶ და ექუსთა¹⁷ მონაზონთა¹⁸
და შჯდთა¹⁹ ქალწულთა ქუეყანით ხასხარით²⁰
და ოცდაათცხრამეტთა ერისკაცთა²¹ ქრისტეა-
ნეთა.²² ესე ავდიისუ²³ ეპისკოპოსი იყო ქა-
ლაქსა ბითხასხარს,²⁴ რომელი შეასმინა თვს-
მან დისწულმან წინაშე სპარსთა მეფისა, ვი-
თარცა ურჩი ბრძანებისა მისისა და შეურა-
ცხისმყოფელი კერპთა | და მსახური ქრისტე-
სი.²⁵ ხოლო მან ბრძანა მიყვანებად მისი სხუათა
თანა ოცდაათცხრამეტთა ქრისტეანეთა. და ვი-
თარცა წარდგეს, ქრისტე ღმერთი ემამალად
აღიარეს. ხოლო მან ბრძანა წარცემად მათი
ძმისა მიმართ თვსისა, რომელსა ერქუა არსათ,
რომელმან იხილა რაჲ სიმტკიცე მათი სარწმუ-
ნობასა ზედა, ბრძანა შეკრვამ მათი საბლითა
და კუალად დაკრვად შეშებისა²⁶ ყოველთა ასო-
თა მათთა და ესრეთ შეკრვად²⁷ სხუთა საბლითა
ძლიერად, რომელი-ესე ყვეს რაჲ დღესა შინა
შჯდზის, შეიმუსრნეს ყოველნი ასონი მათნი და
ფრიადისა მისგან შეჭირებისა²⁸ ისმოდნა | კმაჲ
ბუალთა მათთა²⁹ შემუსრვისა. და მერმე შესხ-
ნა საპრობილესა და წარსცა ჭამადი | ნაზო-

რევისაგან კერპთაჲსა. ხოლო მათ არა ხოლო³⁰
თუ არა მიიღეს, არამედ არცათუ მიხედნეს მას,
ვინაჲცა თუნიერ საზრდელისა ბრძანა ყოფამ მა-
თი საპრობილესა შინა. | ხოლო დედაკაცი ვინ-
მე სარკუმლით მისცემდა მათ პურსა და წყალსა,
რომელსა მიიღებდეს და ღმერთსა აღიღებდეს.
ამისა შემდგომად შეპყრობილ იქმნა წმიდაჲ
ეპისკოპოსი ავდა,³¹ რამეთუ წინაჲსწარვე გა-
მოეცხადა მას უფლისა მიერ ღუაწლთათჳს წა-
მებისათა და ვითარმედ³² სძლოს და გვრგვო-
სან იქმნეს და მის თანა შეპყრობილ იქმნენ³³
კაცნი ვითარ | ოცდაათრამეტნი³⁴ მღვდელთა და
დიაკონთა და ქალწულთაგან³⁵ და მონაზონთა.
და წარვიზავნენ³⁶ მეფისა მიერ³⁷ მამპატან³⁸ მო-
გუთმთავრისა, რომლისა წინაშე დაამტკიცეს,
რამთა ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა მოკუდენ.
პირველად³⁹ იტანჯნეს ცემითა და მერმე ქვი-
თა შეიმუსრნეს პირნი მათნი და ესრეთ⁴⁰ წა-
რეკუენენ თავნი.⁴¹ ხოლო შემდგომად | დღეთა⁴²
რაოდენთამე⁴³ მოყვანებულ⁴⁴ იქმნა ავდიისუ⁴⁵ და
მისთანათა მათ თანა მისიცა პატიოსანი და წმი-
დაჲ თავი წარეკუეთა.

ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა
ზაქარიაჲსი, რომელი არს ათექუსმეტთაგანი
ტომისაგან ლევისა,⁴⁶ ძე⁴⁷ ბარუქისი. ხოლო იშვა
გალადს,⁴⁸ რომელმან ქალღეველთა ქუეყანასა
ფრიად უწინაჲსწარმეტყუელა ერსა. დამოიქცარაჲ
მოხუცებული, წინაჲსწარმეტყუელეზანი დიდნი
თქუნა და ნიშები უჩუენა. ამან⁴⁹ ჰრქუა იოსე-
დეს, ვითარმედ: „ჰმვე ძე⁵⁰ და იყოს მღვდელ
უფლისა იერუსალემს შინა სახედ ჭემმარიტისა
მის მღვდელთმოდურისა“, და მსახურებისა⁵¹ | და
შეწირვისა მისისათჳს⁵² წინაჲსწარმეტყუელა,
რომელი ქმნას⁵³ იერუსალემს⁵⁴ და აკურთხა იგი
ფრიად. და⁵⁵ სალათიელს⁵⁶ ჰრქუა, ვითარმედ:

Dv
Ev

A246v

F216

B257r

A246r

Fv

Bv

Cv

* შდრ. 17 მაისი.

¹ ~ სოლოქონ მოწამისა E. ² კოსტანტინეპოლელ A, კოსტანტინოპოლელ BD. ³ მწუხრი F. ⁴ წმიდისა — E. ⁵ პახუმისი-
ვე E. ⁶ და... ეგრეთვე — E. ⁷ ითხუნ B, იკითხოს AD. ⁸ ~ ლიტანიისა ცრემლთა მდინარი. სამხრად მამათა E.
⁹ განგება — E. ¹⁰ მოიძიე — E. ¹¹ წმიდისა AD. ¹² მოწამისა ABD. ¹³ ავდიისო C, ავდისო E, ავდისუ F. ¹⁴ ათექუსმეტთა
ტი D. ¹⁵ და — C. ¹⁶ დიაკონთა E. ¹⁷ ექუსთა ტ-თა D. ¹⁸ მონაზონთა E. ¹⁹ შჯდთა ზ-თა D. ²⁰ ~ ოცდაათცხრა-
მეტთა ერისკაცთა და შუილთა ქალწულთა ქუეყანით თხასხარით E. თხასხარით BEF. ²¹ ერისკაცთა — D.
²² ქრისტეანეთა — E. ²³ ავდიისო C, ავდისო E. ²⁴ ბითხარხას E. ²⁵ ქრისტეწი F. ²⁶ შეშისა C, შეშებსა E. ²⁷ ~ სხუთა
საბლითა შეკრვამ E. ²⁸ ჭირებისა C, შეჭირებისა D. ²⁹ მათთა E. ³⁰ ხოლო — C. ³¹ ავავდა C. ³² ვითარ E. ³³ იქმნეს
AD. ³⁴ ოცდაათრამეტნი ABD, ათრამეტნი E. ³⁵ ~ მონაზონთა და ქალწულთაგან E. ³⁶ წარვიზავნენ E. ³⁷ მიერ — E.
³⁸ მამპატან E. ³⁹ პირველად+უკუე BCEF. ⁴⁰ ესრეთდა | ესრეთ რა C. ⁴¹ თავნი+მათნი BCEF. ⁴² დღეთა F. ⁴³ რაოდენთამე
E. ⁴⁴ მიყვანებულ C. ⁴⁵ ავდიისუ+ეპისკოპოსი E. ⁴⁶ ლევისა C. ⁴⁷ ძე BE. ⁴⁸ გალადს CEF. ⁴⁹ ამან | და ამან C. ⁵⁰ ძე E.
⁵¹ მსახურებისა+მისთჳს C. ⁵² მისისათჳს — C | და მისთჳს E. ⁵³ იქმნას C | ყოს უფალმან ღმერთმან F. ⁵⁴ იერუსალემსა
F+ზედა F. ⁵⁵ და... ფრიად — F. ⁵⁶ სალათიელს E.

- C199 „ჰმეჲ ძე¹ და უწოდო² ზორობაბელ.“³ და კუროზს | სპარსთა მეფესა უწინაღწარმეტყუელა,⁴ ვითარმედ სძლოს⁵ კრესოს,⁶ ლუდთა⁷ მეფესა. და მსახურებისა მისისათჳს წინაღწარმეტყუელა,⁸ რომელი⁹ ყოს უფალმან ღმერთმან იზრუსალემსა ზედა. და აკურთხა იგი ფრიად. ხოლო წარტყუენვისათჳს იზრუსალემისა და დასასრულითაჳს ისრაელისა და დასაბამისათჳს წარმართთაჳს და აღსასრულისა და ტაძრისა¹⁰ ვიდრე საფუძველადმდე¹¹ მოიკრებისა და დაცხრომისათჳს წინაღწარმეტყუელთაჳს და მღვდელთაჳს და შაბათთაჳს | და მრჩობლისა¹² საშჯელისა¹³ წინაღწარმეტყუელა. და სხუანი მრავალნი | წინაღწარმეტყუელებანი დაწერნა. და დაიძინა¹⁴ სიბერესა | შინა კეთილსა. და დაიმარხა ანგია¹⁵ წინაღწარმეტყუელისა თანა.
- ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა იუდაჲსი, ძმისა იაკობისი, ძისა იოსებისი. და წმიდათა მამათაჲ, რომელნი წმიდისა საბაჲს¹⁶ ლავრასა აღესრულნეს.
- და წმიდისა ალექსანდრე იერუსალემელ პატრიარქისაჲ.¹⁷
- და¹⁸ წმიდისა გიორგი მიტყლინელ¹⁹ ეპისკოპოსისაჲ
- Fv | და წმიდისა მოწამისა ევფემიასი²⁰ და პოვნაჲ²¹ წმიდისა კელითუქმნელისა ხატისაჲ კამულთანს.
- განგებაჲ აღესრულენ.²²
- ԳԵՊԻՆԸ ԲԵՆԻԸ ՆԵ. წმიდისა მოწამისა²³ სოლოქონ და მისთანათაჲ. ესე იყო ჟამთა მკესიძიანე მეფისათა, ნათესავით მეგზბტელი, წესითა მკედარი, დაწესებული კამპანის ქუეშე ტრიბონისა²⁴ სხუათა თანა სამათასთა | მკედართა. და ვითარცა მიიწინეს²⁵ თჳსისა ტრიბონისა²⁶ თანა ქალკილონს, ბრძანა მეფემან, რამათა თითოეული ერისთავი თჳსსა²⁷ მკედრობასა აიძულებდეს²⁸ ზორვად კერპთა. მაშინ იწყო²⁹ კამპანისცა ერისთავმან თჳსისა გუნდისა იძულებად აღსრულებად ბრძანებასა მეფისასა. და ყოველნი
- ერჩდეს თჳნიერ სამთასა. ხოლო ივინი წინააღუღგეს, რომელთა სახელები ესე არს: სოლოქონ, პამფამირ და პამფალონ, რამეთუ ამათ ქრისტეანედ აღიარნეს თავნი თჳსნი და თქუეს, ვითარმედ რაჲცა შეემთხვოს, არა თავს-იდვან ქრისტეს უვარისყოფაჲ, არამედ სარწმუნოებასა მისსა³⁰ შინა აღესრულნენ. ესე რაჲ თქუეს, ესოდენ იტანჯნეს, ვიდრელა³¹ ტანჯვასავე³² შინა მისცნეს სულნი³³ უფალსა წმიდამან პამფამირ³⁴ და პამფალონ. ხოლო ნეტარმან სოლოქონ მცირედ განიფრთხო და განმლიერდა და დიდითა კმითა ქრისტესა შემწედ მიხადოდა და კამპანონ³⁵ მთავარსა | განცოფებულად³⁶ ხადოდა, რამეთუ უსულოთა ვითარცა ღმერთთა პატივ-სცემს და უზორავს. განრისხნა უკუე³⁷ უღმრთოჲ იგი და ბრძანა კრმლისა შთაგდებაჲ პირსა მისსა³⁸ და ნაგებსა ღვრისა შთასხმად | მას შინა. ხოლო წმიდამან უპყრა კბილითა რკინასა მას | და მოჰკუეთა მისგან ნაკუეთი დიდი და საკრველნი თჳსნი განხეთქნა და წინაშე მძლავრისა წარდგა | და ქრისტეს³⁹ მეუფებასა შეასხმიდა და მთავრისა მის ეშმაკეულობასა⁴⁰ ეკიცხევდა, ვინაჲცა კმაჲ ისმა ზეცით, რომელი განაძლიერებდა მას და წამებისა მიმართ მოუწოდდა. ამისა შემდგომად ქვათა ზედა მახულთა შიშუელი⁴¹ ითრიეს სახილველსა შინა შჯდგზის და ესრეთ იწერტეობდეს რაჲ წყლულებანი მისნი, უზომოსა ტკივილსა აგრძნობდა წმიდაჲ იგი და მერმე მოაბეს საბელი მარჯუენესა კელსა მისსა და დამოჰკიდეს იგი ღირესა სახლისასა და ლოდი მძიმე მოაბეს მარცხენესა ფერქსა მისსა და ვინაჲთგან არცა ესრეთ შეირყია, განკუეთეს მანგლითა საბელი იგი. ხოლო წმიდაჲ შთა-რაჲ-იჭრა, ფერქთა თჳსთა ზედა დადგა მარტოლიად. ამისთჳსცა რისხვითა დაუპყრობელითა აღივსო უკეთური იგი მთავარი და აღილო კალამი სამწიგნობროჲ და შემსჭუალა⁴² იგი⁴³ ყურსა წმიდისასა. ხოლო ესოდენ აიძულა,⁴⁴ ვიდრემდის შეაგდო⁴⁵ იგი⁴⁶ ტვნსა მოწამისასა და ესრეთლა წარვიდა
- Cv
- A247v
- Dv
- Ev
- F217
- C200r

¹ ძმ B – F. ² უწოდო E. ³ ზორობაბელ D. ⁴ უწინაღწარმეტყუელა] პრქუა წინაღწარმეტყუელებით E. ⁵ სძლო E. ⁶ კრესოს BCF. ⁷ ლუდთა D, ლოდთა E. ⁸ უწინაღწარმეტყუელა E. ⁹ რომელმან B. ¹⁰ ტაძრისათჳს B – F. ¹¹ საფუძველამდე BC. ¹² მრჩობლისათჳს E. ¹³ სარჯელისა E. ¹⁴ დაძინა E. ¹⁵ ანგია E. ¹⁶ საბაის E. ¹⁷ პატრიარქისაჲ B. ¹⁸ და ... ეპისკოპოსისაჲ – E. ¹⁹ მიტყნელ BC, მიტყლინელ F. ²⁰ ევფემიასი DF. ²¹ პოვნაჲ F. ²² აღესრულენ] მოციქულისაჲ E. ²³ ~ სოლოქონ მოწამისაჲ BC. ²⁴ ტრიბონისა E. ²⁵ მიიწინეს E. ²⁶ ტრიბონისა E. ²⁷ ~ აიძულებდეს თჳსსა მკედრობასა B – F. ²⁸ აიძულებდეს AD. ²⁹ იწყო] ბრძანა BC. ³⁰ ~ შინა მისსა CE. ³¹ ვიდრე E. ³² ტანჯვასავე C. ³³ სულნი+თჳსნი B. ³⁴ პამფირ A, პამფირ E. ³⁵ კონპანონ BC, კამპანონ F. ³⁶ განცოფებულთ ADF. ³⁷ უკუე D. ³⁸ მისსა – AD. ³⁹ ქრისტეს F. ⁴⁰ ეშმაკეულებასა BCE. ⁴¹ შიშუელი B. ⁴² შემსჭუალა E. ⁴³ იგი – BCEF. ⁴⁴ აიძულა A, იიძულა E. ⁴⁵ შთაგდო BC. ⁴⁶ იგი – E.

A248r	იგი მკედრობისა მიცემად საზრდელისა, რამეთუ იყო მწუხრი. ხოლო ქრისტეანეთა აღიღეს წმიდა¹ იგი ცხედრითა, რამეთუ დაქსნილ იყვნეს ყოველნი ასონი მისნი და წარიყვანეს იგი სახლსა ქურივისა ვისსამე,² სადა-იგი მოიღო პური და მუნ მყოფთა მათ³ ქრისტეანეთა მისცა და თავადმან აღიხილნა ზეცად და წმიდაჲ სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	ჰმარხნა, რომლისათჳსცა²⁸ შესმენილ იქმნა და თეოტეკნო მთავრისა წარიდგინა და ქრისტე²⁹ აღიარა. მეცესულად დამოეკიდა და იხუეტა და მარილი ძმრითურთ დახუეტილთა მათ ასოთა ზედა დაესხა და ქვითა დაწუნი³⁰ შეჰმუსრნეს³¹ და კუალად დამოჰკიდეს და ხუეტეს და კეცთა განკურვებულთა ზედა განართხეს და კუალადცა ხუეტეს. და მერმე მახულითა წაჰკუეთეს თავი და ნაწილნი იგი წმიდათა ქალწულთანი გამოიხუნეს და ცეცხლითა დაწუნეს.	A248v
D222 Fv Bv	ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა ანდრონიკესი, რომელი იყო სამეოცდაათთაგანი.* ԳԵՊԻՆԸ ԲՇԼԸՆ Դ. წმიდათა მოწამეთა⁴ შჯდთა ქალწულთა⁵ და თეოდოტი⁶ მოწამისაჲ. ესე მოწამე და წმიდანი⁷ ესე შჯდნი ქალწულნი⁸ და მოწამენი, რომელთა სახელები ესე არს: ტეკუსა,⁹ ალექსანდრია, კლავდია, ფაინი, ეფერასია,¹⁰ მატრონა და იულია¹¹ იყვნეს ანკურით¹² გალატიისაჲთ.¹³ ხოლო წმიდასა თეოდოტის¹⁴ ესუა მეუღლე, არამედ ზრუნვამან მისმან ვერ უძლო ღმრთისმსახურებისა¹⁵ მისისა¹⁶ ვნებად, რამეთუ სახე ვაჭრისაჲ შეიმოსა და იყიდიან იფქლსა და აცხოზნ პურსა და შესწირავნ ღმრთისა და მისცემნ გლახაკთა, რამეთუ ემცნო ყოველთა¹⁷ და შეგინებულსა მთავარსა თეოტეკნოსს, რამთა საზრდელსა ქრისტეანეთასა აპკურებდენ ნაზორევისაგან¹⁸ კერპთაჲსა. და საპყრობილეთა შევალნ და მათ¹⁹ შინა პყრობილთა ქრისტეანეთა²⁰ დაამტკიცებნ სარწმუნოებასა ზედა და მისცემნ საზრდელსა. ხოლო ერთი შჯდთა²¹ ქალწულთაგანი დედის დაჲ იყო მისი, სახელით ტეკუსა.²² ესე ნეტარნი ქალწულნი წარიდგინეს წინაშე მთავრისა და ვითარ არა თავს-იღვეს ზორვაჲ,²³ მიეცნეს გინებად, არამედ ქრისტეს მადლითა²⁴ შეუხებელად და განუხრწნელად დაიცვნეს და მერმე ლოდნი მოებნეს და მახლობელსა მას ტბასა შთაითხინეს²⁵ და აღსასრული მიითუალეს. ხოლო ნეტარმან თეოდოტი წმიდანი ნაწილნი მათნი აღმოიხუნა და სხუათა ქრისტეანეთა²⁶ თანა პატიოსნად²⁷ და-	ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა ეპაფროდიტესი და წმიდათა მოწამეთა იკლიანეს³² და თეოდოტი³³ მღდელისაჲ და წამებაჲ წმიდისა თეოდორე³³ ჰრომთა პაპისაჲ და წმიდისა მამისა მარტინიანესი.³⁴ ** ԳԵՊԻՆԸ ԲՇԼԸՆ ԴԳ. წმიდისა მღდელ-მოწამისა პატრიკისი,³⁵ პრუსელ³⁶ ეპისკოპოსისაჲ³⁷ და მის თანა წმიდათა აკაკი,³⁸ მენანდრო და პოლიენო³⁹ სი, რომელნი იწამნეს იულის მიერ იპატრიკოჲსა. ხოლო ეტყოდა იგი წმიდასა ეპისკოპოსსა ცხელთა წყალთა აღმოცენებისათჳს, ვითარმედ მოლუაწებითა ღმერთთაჲთა განტყუებიან და ქველისმოქმედებითა მათითა საცხოვრებელად კაცთა აღმოცენებიან. მიუგო წმიდამან მოწამემან და ჰრქუა, ვითარმედ: სარგებელად კაცთა აღმოდიან გარნა³⁹ ძალითა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა, რომელსა განუწესებიან ორნი ადგილნი: ერთი იგი სავე კეთილითა, რომელსა შინა მართალნი განისუენებენ, ხოლო მეორე – ბნელითა და ცეცხლითა, რომელსა შინა შთაითხინენ⁴⁰ ცოდვილნი შემდგომად მკუდრეთით აღდგომისა და ვითარმედ ყოვლისა დაბადებულისა თანადაუც ღმერთსა ბუნებაჲ ცეცხლისაჲ და აღურევდეს იგი სხუათა თანა⁴¹ ნივთთა შეზავებითა შეუნიერითა. და ვითარმედ არს ზედა სამყაროჲსა⁴² ამის⁴³	B259
E170			F218
Cv			Dv
			C201
			Ev

* „ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ორთა ძმათა დავითისი და თირიჭანისი, რომელნი იყვნეს სომხითით და იწამნეს ტაოს“ C200r. ** „წმიდაო ღმერთო, შემიწყალე უღირსი იოანე შავი“ B259r.

¹ წმიდაჲ – E. ² ვისამე B. ³ მათ – BCEF. ⁴ ~ შჯდთა ქალწულთა მოწამეთა C. ⁵ ქალწულთა D. ⁶ თეოტი BCEF. ⁷ წმიდანი ესე – BD – F. ⁸ ქალწულნი+ქალწული D. ⁹ ტეკოსა E. ¹⁰ ეფრასია C. ¹¹ იოლია E. ¹² ანკურით BF. ¹³ გალატიისათი D, გალატიისაჲთ E. ¹⁴ თეოდოტის BCE. ¹⁵ ღმრთისმსახურებასა E. ¹⁶ მისა E. ¹⁷ ყოველთა D. ¹⁸ ნაზორე-ვთაგან D. ¹⁹ მას F. ²⁰ ქრისტეანთა E. ²¹ შჯდთა – E. ²² ტეკოსა E. ²³ ზურვაჲ F. ²⁴ მადლითა] ძალითა E. ²⁵ შთაითხი-ნეს E. ²⁶ ქრისტეანთა E. ²⁷ ~ დაჰმარხნა პატიოსნად F. ²⁸ რომლისათჳს C. ²⁹ ქრისტე+ღმერთი E. ³⁰ დაწუნი+მისნი F. ³¹ შეუშუსრნეს B, შეიმუსრნეს E, შემუსრნეს F. ³² ივლიანე C. ³³ თევდორე AD. ³⁴ მარტიანესი E. ³⁵ პატრიკი E. ³⁶ პროსელ BCD] კუპრელ E, კუპრელ F. ³⁷ ეპისკოპოსისა E. ³⁸ აკაკი+და BCF. ³⁹ გარნა – BC. ⁴⁰ შთაითხინენ AD, შეითხინენ BC. ⁴¹ ~ ნივთთა თანა E. ⁴² სამყაროსა E. ⁴³ ამას E.

A249r	ცეცხლი და წყალი და¹ ეგრეთვე ქუეშე კერძო ქუეყანისა არს ცეცხლი და წყალი, ვინაჲ-იგი აღ- მოდიან წყარონი და² რომელნი-იგი არიან მახ- ლობელად³ ცეცხლისა, არიან ივინი⁴ ცხელ, ხოლო რომელნი⁵ არიან შორს, არიან ივინი გრილ. და ვითარმედ ქუეშე ქუეყანისა მყოფი იგი ცეცხლი სატანჯველი არს უღმრთოთა⁶ და ქუეშე კერძო მისა⁷ მყოფი იგი წყალი სიცივისა მისთჳს განუტფობელისა ტარტარო ზად იწო- ლების,⁸ სადა-იგი იტანჯებიან ღმერთნი წარმართ- თანი. ესე და ამისა⁹ უმრავლესი რაჲ წართქუა¹⁰ წმიდამან, ბრძანა მთავარმან, რაჲთა შორის ცხელთა მათ წყალთა შთააგდონ¹¹ იგი. ხოლო წყალმან მან შთამგდებელთა მათ ავნო, ვიდრეღა შთაგდებულსა¹² და ესრეთ უვნებელად გამოვიდა მიერ წმიდამ იგი და მახვლითა განჩინებამ მიი- ლო, ვინაჲცა აკაკის თანა და მენანდრომსა¹³ და პოლიენომსა¹⁴ თავნი მახვლითა¹⁵ წარეკუეთნეს.	კურეტაჲ კოჭთა მისთაჲ და საბლითა თავ- დაქოქცევით დაკიდებამ მისი. ხოლო ეგულე- ბოდა რაჲ მსახურთა მათ ბრძანებასა მთავრი- სასა აღსრულებამ,²⁶ ღმრთისამიერითა ძალითა შეიცვალნეს გონებანი მათნი და ძელი ნაცვალად წმიდისა მის დამოჰკიდეს, ვინაჲცა ვითარცა შეურაცხისმყოფელნი მთავრისანი იტანჯნეს. ხოლო ორთა მათგანთა ალექსანდრე²⁷ და ასტე- რიოს, ვითარცა იხილეს სასწაული იგი დი- ლებული, ჰრწმენა ქრისტეს მიმართ და წა- რეკუეთნეს თავნი მათნი და²⁸ რამეთუ უღონო იქმნა მთავარი იგი თავით თჳსით კელ-ყო გან- კურეტაჲ კოჭთა წმიდისათა²⁹ და ვითარცა ეგუ- ლებოდა აღდგომამ, საყდარი იგი, რომელსა ზე- და ჯდა, აღეკრა ზურგსა მისსა და ვითარ ვერ უძლო აღდგომამ,³⁰ შეეწყალა წმიდასა მას და ლოცვა-ყო, რაჲთა აღდგეს. ამის სასწაულისაგან მრავალთა ჰრწმენა ქრისტე, ხოლო მძლავრი იგი ეგო ურწმუნობასავე³¹ ზედა და კუალადცა კელ-ყო განკურეტად³² კოჭთა წმიდისათა და მეყსეულად განკმეს კელნი მისნი. და კუალადცა მიემთხუა³³ წმიდისა³⁴ მიერ კურნებასა და ბრძანა შთაგდებამ მისი ზღუასა,³⁵ რომლისაგან მოწამე უვნებელად გამოვიდა, შემოსილი სამოსლითა სპეტაკითა. ამისა³⁶ შემდგომად სტაქდიონსა შინა მკეცნი მოუტევენეს მის³⁷ ზედა და მოუწყვლველად დაიცვა და ესრეთღა³⁸ მახვლითა წარეკუეთა წმი- დამ თავი მისი.	B260r
F223	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მიღლო- ნისი,¹⁶ რომელი იყო მაქსიმიანე მეფისა ზე,¹⁷ თეზაიდით¹⁸ ეგვპტისაჲთ,¹⁹ ერმო ქალაქით და ქრისტეს აღსარებისათჳს²⁰ მოყვანებულ იქმნა არიანე მსაჯულისა და არცა ლიქნათა²¹ მისთაგან²² შეიტყუა, არცა შინებათაგან შეძრწუნდა, ვინაჲ- ცა პირველად ლოდთა მიერ მძიმეთა შეიმუხრა ქედი მისი და მერმე ცეცხლისა მიერ მიიღო გან- ჩინებამ და მას შინა რაჲ შეითხია,²³ სანატრელად სრულ იქმნა.	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ს კ - ლ ა მ ს ი. ესე იყო თეზაიდით³⁹ ეგვპტისაჲთ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და⁴⁰ წინაშე⁴¹ არიანე მთავრისა წარიდგინა და კადნიერად ქრისტე ღმერთი აღიარა, დამოეკიდა და იხუეტნეს გუერდნი მისნი და საჰყრობილედ⁴² შეიყენა. და რამეთუ მთავარსა მას⁴³ ეგულეზოდა ნაცითა⁴⁴ წიაღსლვამ⁴⁵ მდინარისაჲ,⁴⁶ ილოცა მოწამემან ღმრთისა მიმართ, რაჲთა ვერ შეუძ- ლოს⁴⁷ განსლვამ⁴⁸ კმელად, ვიდრემდის⁴⁹ აღია-	C202
Cv	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ფილ ეო- რ ტ ი ს ი.*	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ს კ - ლ ა მ ს ი. ესე იყო თეზაიდით³⁹ ეგვპტისაჲთ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და⁴⁰ წინაშე⁴¹ არიანე მთავრისა წარიდგინა და კადნიერად ქრისტე ღმერთი აღიარა, დამოეკიდა და იხუეტნეს გუერდნი მისნი და საჰყრობილედ⁴² შეიყენა. და რამეთუ მთავარსა მას⁴³ ეგულეზოდა ნაცითა⁴⁴ წიაღსლვამ⁴⁵ მდინარისაჲ,⁴⁶ ილოცა მოწამემან ღმრთისა მიმართ, რაჲთა ვერ შეუძ- ლოს⁴⁷ განსლვამ⁴⁸ კმელად, ვიდრემდის⁴⁹ აღია-	Dv
E171	Ⲭⲟⲩⲏⲥ ⲛⲣⲏⲥ ⲛ. წმიდისა მოწამისა თ ა - ლ ე ლ ე ს ი. ესე იყო ნომერიანეს ზე²⁴ მეფისა, ნათესავით ლიბანით, კელოვნებით მკურნალი. ხოლო შეპყრობილ იქმნა ანაზარბოს,²⁵ მეორესა სამთავროსა კილიკიისასა და მიიყვანა თევდო- რე მთავრისა, რომელმან იხილა რაჲ სიმტ- კიცე სარწმუნოებისა მისისაჲ და რამეთუ არა ჰნებავს ზორვამ კერპთაჲ, ბრძანა გან-	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ს კ - ლ ა მ ს ი. ესე იყო თეზაიდით³⁹ ეგვპტისაჲთ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და⁴⁰ წინაშე⁴¹ არიანე მთავრისა წარიდგინა და კადნიერად ქრისტე ღმერთი აღიარა, დამოეკიდა და იხუეტნეს გუერდნი მისნი და საჰყრობილედ⁴² შეიყენა. და რამეთუ მთავარსა მას⁴³ ეგულეზოდა ნაცითა⁴⁴ წიაღსლვამ⁴⁵ მდინარისაჲ,⁴⁶ ილოცა მოწამემან ღმრთისა მიმართ, რაჲთა ვერ შეუძ- ლოს⁴⁷ განსლვამ⁴⁸ კმელად, ვიდრემდის⁴⁹ აღია-	A250r
A249v	* „ამასვე დღესა ნეტარისა იოდასაჲ, ჰინდოთა მეფისაჲ“ C201v. ¹ და – BC. ² და – BC. ³ მახლობელ DF, ~ ცეცხლისა მახლობელ E. ⁴ იგი D. ⁵ რომელნი+იგი C. ⁶ უღმრთოთაჲ D. ⁷ მისსა CF. ⁸ ეწოდების F. ⁹ ამისსა ABD, ამისი E. ¹⁰ წარმოთქუა C, წამოთქუა E. ¹¹ შთაადგინონ E. ¹² შთაგდე- ბულსა+მას BCEF. ¹³ მენანდროსი E. ¹⁴ პოლიენომსა E. ¹⁵ მახვლითა B. ¹⁶ მიღლისი D. ¹⁷ ზმ BF. ¹⁸ თეზა- დით A. ¹⁹ ეგვპტისაჲთ B. ²⁰ აღსარებისათჳს F. ²¹ ლიქნითა E. ²² მისთაგან] მისითა E. ²³ შთაითხია E. ²⁴ ზმ CF. ²⁵ ანაზარბოს E. ²⁶ აღსრულებად E. ²⁷ ~ ასტერიოს და ალექსანდრე BC. ²⁸ და – E. ²⁹ წმიდისათაჲ C ³⁰ აღდგომად F. ³¹ ურწმუნობასა E, ურწმუნობასავე B. ³² განკურეტამ C. ³³ მიემთხუა E. ³⁴ წმიდისა+ამის E. ³⁵ ზღუასა E. ³⁶ ამისსა C. ³⁷ მას E. ³⁸ ესრეთ E. ³⁹ თეზაიდით A. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ ~ არიანე მთავრისა წინაშე E. ⁴² საჰყრობილესა E. ⁴³ მას – BC. ⁴⁴ ~ აღსლვამ მდინარესა ნავითა E. ⁴⁵ წიაღ-სლვამ] აღსლვამ E. ⁴⁶ მდინარისა+და BC. ⁴⁷ უძლოს B. ⁴⁸ განსლვამ+მდინარისაჲ C. ⁴⁹ ვიდრემდის] არა თუ C.	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ს კ - ლ ა მ ს ი. ესე იყო თეზაიდით³⁹ ეგვპტისაჲთ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და⁴⁰ წინაშე⁴¹ არიანე მთავრისა წარიდგინა და კადნიერად ქრისტე ღმერთი აღიარა, დამოეკიდა და იხუეტნეს გუერდნი მისნი და საჰყრობილედ⁴² შეიყენა. და რამეთუ მთავარსა მას⁴³ ეგულეზოდა ნაცითა⁴⁴ წიაღსლვამ⁴⁵ მდინარისაჲ,⁴⁶ ილოცა მოწამემან ღმრთისა მიმართ, რაჲთა ვერ შეუძ- ლოს⁴⁷ განსლვამ⁴⁸ კმელად, ვიდრემდის⁴⁹ აღია-	Ev
A249v	* „ამასვე დღესა ნეტარისა იოდასაჲ, ჰინდოთა მეფისაჲ“ C201v. ¹ და – BC. ² და – BC. ³ მახლობელ DF, ~ ცეცხლისა მახლობელ E. ⁴ იგი D. ⁵ რომელნი+იგი C. ⁶ უღმრთოთაჲ D. ⁷ მისსა CF. ⁸ ეწოდების F. ⁹ ამისსა ABD, ამისი E. ¹⁰ წარმოთქუა C, წამოთქუა E. ¹¹ შთაადგინონ E. ¹² შთაგდე- ბულსა+მას BCEF. ¹³ მენანდროსი E. ¹⁴ პოლიენომსა E. ¹⁵ მახვლითა B. ¹⁶ მიღლისი D. ¹⁷ ზმ BF. ¹⁸ თეზა- დით A. ¹⁹ ეგვპტისაჲთ B. ²⁰ აღსარებისათჳს F. ²¹ ლიქნითა E. ²² მისთაგან] მისითა E. ²³ შთაითხია E. ²⁴ ზმ CF. ²⁵ ანაზარბოს E. ²⁶ აღსრულებად E. ²⁷ ~ ასტერიოს და ალექსანდრე BC. ²⁸ და – E. ²⁹ წმიდისათაჲ C ³⁰ აღდგომად F. ³¹ ურწმუნობასა E, ურწმუნობასავე B. ³² განკურეტამ C. ³³ მიემთხუა E. ³⁴ წმიდისა+ამის E. ³⁵ ზღუასა E. ³⁶ ამისსა C. ³⁷ მას E. ³⁸ ესრეთ E. ³⁹ თეზაიდით A. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ ~ არიანე მთავრისა წინაშე E. ⁴² საჰყრობილესა E. ⁴³ მას – BC. ⁴⁴ ~ აღსლვამ მდინარესა ნავითა E. ⁴⁵ წიაღ-სლვამ] აღსლვამ E. ⁴⁶ მდინარისა+და BC. ⁴⁷ უძლოს B. ⁴⁸ განსლვამ+მდინარისაჲ C. ⁴⁹ ვიდრემდის] არა თუ C.	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ა ს კ - ლ ა მ ს ი. ესე იყო თეზაიდით³⁹ ეგვპტისაჲთ და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შესმენილ იქმნა და⁴⁰ წინაშე⁴¹ არიანე მთავრისა წარიდგინა და კადნიერად ქრისტე ღმერთი აღიარა, დამოეკიდა და იხუეტნეს გუერდნი მისნი და საჰყრობილედ⁴² შეიყენა. და რამეთუ მთავარსა მას⁴³ ეგულეზოდა ნაცითა⁴⁴ წიაღსლვამ⁴⁵ მდინარისაჲ,⁴⁶ ილოცა მოწამემან ღმრთისა მიმართ, რაჲთა ვერ შეუძ- ლოს⁴⁷ განსლვამ⁴⁸ კმელად, ვიდრემდის⁴⁹ აღია-	Bv

* „ამასვე დღესა ნეტარისა იოდასაჲ, ჰინდოთა მეფისაჲ“ C201v.

¹ და – BC. ² და – BC. ³ მახლობელ DF, ~ ცეცხლისა მახლობელ E. ⁴ იგი D. ⁵ რომელნი+იგი C. ⁶ უღმრთოთაჲ
D. ⁷ მისსა CF. ⁸ ეწოდების F. ⁹ ამისსა ABD, ამისი E. ¹⁰ წარმოთქუა C, წამოთქუა E. ¹¹ შთაადგინონ E. ¹² შთაგდე-
ბულსა+მას BCEF. ¹³ მენანდროსი E. ¹⁴ პოლიენომსა E. ¹⁵ მახვლითა B. ¹⁶ მიღლისი D. ¹⁷ ზმ BF. ¹⁸ თეზა-
დით A. ¹⁹ ეგვპტისაჲთ B. ²⁰ აღსარებისათჳს F. ²¹ ლიქნითა E. ²² მისთაგან] მისითა E. ²³ შთაითხია E. ²⁴ ზმ CF.
²⁵ ანაზარბოს E. ²⁶ აღსრულებად E. ²⁷ ~ ასტერიოს და ალექსანდრე BC. ²⁸ და – E. ²⁹ წმიდისათაჲ C ³⁰ აღდგომად
F. ³¹ ურწმუნობასა E, ურწმუნობასავე B. ³² განკურეტამ C. ³³ მიემთხუა E. ³⁴ წმიდისა+ამის E. ³⁵ ზღუასა E.
³⁶ ამისსა C. ³⁷ მას E. ³⁸ ესრეთ E. ³⁹ თეზაიდით A. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ ~ არიანე მთავრისა წინაშე E. ⁴² საჰყრობილესა E.
⁴³ მას – BC. ⁴⁴ ~ აღსლვამ მდინარესა ნავითა E. ⁴⁵ წიაღ-სლვამ] აღსლვამ E. ⁴⁶ მდინარისა+და BC. ⁴⁷ უძლოს B.
⁴⁸ განსლვამ+მდინარისაჲ C. ⁴⁹ ვიდრემდის] არა თუ C.

Fv	როს¹ წერით² ღმრთეებაჲ ქრისტესი. და ვითარცა იხილა, რამეთუ დაყენებულ იქმნა, მიავლინა მისა³ და ჰრქუა, ვითარმედ სხუთა სახითა შეუძლებელ არს განსლვაჲ მისი კმელად, არა თუ კელითწერილითა⁴ აღიაროს ღმრთეებაჲ ქრისტესი. ხოლო მან, იხილა რაჲ უღონოებაჲ⁵ თჳსი, მოითხოვა⁶ ქარტაჲ და დაწერა, ვითარმედ დიდ არს ღმერთი ქრისტეანეთაჲ და არა არს სხუაჲ ღმერთი მისა⁷ გარეშე. და მყის განვიდა მთავარი იგი, ბრძანა მოყვანებაჲ წმიდისაჲ მის და ლამპართა მიერ ცეცხლისათა მოსწუნა გუერდნი მისნი და მერმე მოაბა ლოდი დიდი და შთააგდო იგი⁸ მდინარესა მას, რომელსა შინა გვრგვინი წამებისაჲ დაიდგა.⁹	ცა არა ურჩ ექმნა კმასა მწოდებელისა²⁹ თჳსისასა,³⁰ არამედ ჰრწმენა ქრისტე და წმიდისა სილიბისტროს³¹ ჰროქითა³² პაპისა მიერ ნათელი და ჭეშმარიტად მონად ქრისტესად³³ გამოჩნდა. ამან აღაშენა კოსტანტინოპოლი³⁴ და სიმრავლითა წმიდათაჲთა შეამკო იგი. ამან შეკრიბნა ნიკეას³⁵ სამას ათრვაშეტი იგი წმიდანი მამანი, რომელთა მიერ მართალი სარწმუნოებაჲ³⁶ დაემტკიცა და ძე³⁷ თანაარსად მამისა³⁸ იქადაგა. და არიოზ მოყუესებითურთ და ბილწით წვალებით მათით შეჩუენებულნი წარიდევნეს.³⁹ ამან წარავლინა დედაჲ თჳსი ელენი⁴⁰ იერუსალემდ ძიებად ცხოველსმოყვებისა ჯუარისა, რომელსა ზედა ქრისტე დაემსჭუალა,⁴¹ რომელი იგი მიიწია და⁴² მრავლითა მოსწრაფებითა ძიება ყო და ნებითა	E172
	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა მარ- კო ს¹⁰ მეუღაბნოჲსაჲ	ღმრთისაჲთა პოვა⁴³ და აღაშენნა ეკლესიანი დიდებულნი და შეამკვნა წმიდანი იგი ადგილნი და ზოგი ნაწილი პატიოსნისა ჯუარისაჲ დაუსუენა	C203
	და ა ლ ა თ ი კ ე * მეუღაბნოჲსაჲ¹¹ და წმიდისა თ ა ლ ა ს ი ს ი.¹²	მუნვე და ზოგი რაოდენიმე⁴⁴ აღმოიყვანნა სა- მეუფოსა⁴⁵ ქალაქსა,⁴⁶ და მიერ წარვიდა ჰრომს	A251r
Cv	ԳԵՊԼԸ ԲԴԼԸԸ ԿԸ. ქსენებაჲ წმიდათა და¹³ დიდთა მეფეთა¹⁴ კოსტანტინესი და ელენესი.¹⁵ დიდი¹⁶ მეფეთა შორის კოსტანტინე ძე იყო ელენესი და კოსტაქსი. ხოლო ელენე¹⁷ პაპთაჲთგან იყო ღმრთისმსახურ.¹⁸ ხოლო კოსტანტინე დაჯდა მეფედ დასაბამითგან სოფლისაჲთ ხუთათას რვაას მეთრვაშეტესა¹⁹ წელსა და განკორციელებითგან უფლისაჲთ სამას და²⁰ მეთრვაშეტესა²¹ წელსა. ხოლო იყო ავლუსტოს²² კეისრითგან ოცდამეორე²³ მეფე. და დაყო მეფობასა შინა ოცდაათორმეტი²⁴ წელი. ესე პირველ წოდებისაჲცა სიწრფოებისათჳს და მყუდროებისა და სიმართლით განგებისათჳს საქმეთაჲსა სათნოდ ღმრთისა გამოჩნდა, და²⁵ მსგავსად დიდისა პავლესა²⁶ წოდებაჲ ზეგარდამო	და⁴⁷ განვიდა. ხოლო დიდმან კოსტანტინე ეკლესიათა სიმრავლითა და დღესასწაულთა ბრწყინვალეებითა⁴⁸ ქალაქი თჳსი განაშუენა. და მერმე სპარსთა ბრძოლად წარემართა, და დაბასა ერთსა ნიკომიდიისასა რაჲ მიიწია, უფლისა მიმართ მიიცვალა და მრავლითა დიდებითა და ჯეროვნითა პატივითა თჳსად ქალაქად აღმოიყვანა და ტაძარსა წმიდათა მოციქულთასა დაიდგა.⁴⁹ ხოლო ესე ცხად არს და ყოველთა მიერ საცნაურ, რამეთუ ყოველსავე შეიტყუებასა საქმეთასა სძლევს დიდებული ესე მეფე⁵⁰ სისრულითა საქმეთა მისთაჲთა და სისწორითა, არა ხოლო მეფეთა და კელმწიფეთასა, არამედ ბრძენთა და ფილოსოფოსთასაჲცა, ვინაჲთგან დასაბამი სიბრძნისაჲ შიში⁵¹ არს უფლისაჲ. რამეთუ არა ზოგებით და ნახევარსა ზედა მიეცა მას დიდებაჲ, რაჲთამცა აქუნდა	Bv
A250v	მოიღო, რამეთუ ცათა შინა ეჩუენა მას სახე²⁷ პატიოსნისა ჯუარისაჲ, წერილი ვარსკულავთა მიერ და ეუწყა კმისა მიერ, ვითარმედ ამით სახითა სძლოს²⁸ წინააღმდეგობთა, ვინაჲ-	ცა არა ურჩ ექმნა კმასა მწოდებელისა²⁹ თჳსისასა,³⁰ არამედ ჰრწმენა ქრისტე და წმიდისა სილიბისტროს³¹ ჰროქითა³² პაპისა მიერ ნათელი და ჭეშმარიტად მონად ქრისტესად³³ გამოჩნდა. ამან აღაშენა კოსტანტინოპოლი³⁴ და სიმრავლითა წმიდათაჲთა შეამკო იგი. ამან შეკრიბნა ნიკეას³⁵ სამას ათრვაშეტი იგი წმიდანი მამანი, რომელთა მიერ მართალი სარწმუნოებაჲ³⁶ დაემტკიცა და ძე³⁷ თანაარსად მამისა³⁸ იქადაგა. და არიოზ მოყუესებითურთ და ბილწით წვალებით მათით შეჩუენებულნი წარიდევნეს.³⁹ ამან წარავლინა დედაჲ თჳსი ელენი⁴⁰ იერუსალემდ ძიებად ცხოველსმოყვებისა ჯუარისა, რომელსა ზედა ქრისტე დაემსჭუალა,⁴¹ რომელი იგი მიიწია და⁴² მრავლითა მოსწრაფებითა ძიება ყო და ნებითა	Fv
D224	დაყო მეფობასა შინა ოცდაათორმეტი²⁴ წელი. ესე პირველ წოდებისაჲცა სიწრფოებისათჳს და მყუდროებისა და სიმართლით განგებისათჳს საქმეთაჲსა სათნოდ ღმრთისა გამოჩნდა, და²⁵ მსგავსად დიდისა პავლესა²⁶ წოდებაჲ ზეგარდამო მოიღო, რამეთუ ცათა შინა ეჩუენა მას სახე²⁷ პატიოსნისა ჯუარისაჲ, წერილი ვარსკულავთა მიერ და ეუწყა კმისა მიერ, ვითარმედ ამით სახითა სძლოს²⁸ წინააღმდეგობთა, ვინაჲ-	ცა არა ურჩ ექმნა კმასა მწოდებელისა²⁹ თჳსისასა,³⁰ არამედ ჰრწმენა ქრისტე და წმიდისა სილიბისტროს³¹ ჰროქითა³² პაპისა მიერ ნათელი და ჭეშმარიტად მონად ქრისტესად³³ გამოჩნდა. ამან აღაშენა კოსტანტინოპოლი³⁴ და სიმრავლითა წმიდათაჲთა შეამკო იგი. ამან შეკრიბნა ნიკეას³⁵ სამას ათრვაშეტი იგი წმიდანი მამანი, რომელთა მიერ მართალი სარწმუნოებაჲ³⁶ დაემტკიცა და ძე³⁷ თანაარსად მამისა³⁸ იქადაგა. და არიოზ მოყუესებითურთ და ბილწით წვალებით მათით შეჩუენებულნი წარიდევნეს.³⁹ ამან წარავლინა დედაჲ თჳსი ელენი⁴⁰ იერუსალემდ ძიებად ცხოველსმოყვებისა ჯუარისა, რომელსა ზედა ქრისტე დაემსჭუალა,⁴¹ რომელი იგი მიიწია და⁴² მრავლითა მოსწრაფებითა ძიება ყო და ნებითა	Dv
B261r	დაყო მეფობასა შინა ოცდაათორმეტი²⁴ წელი. ესე პირველ წოდებისაჲცა სიწრფოებისათჳს და მყუდროებისა და სიმართლით განგებისათჳს საქმეთაჲსა სათნოდ ღმრთისა გამოჩნდა, და²⁵ მსგავსად დიდისა პავლესა²⁶ წოდებაჲ ზეგარდამო მოიღო, რამეთუ ცათა შინა ეჩუენა მას სახე²⁷ პატიოსნისა ჯუარისაჲ, წერილი ვარსკულავთა მიერ და ეუწყა კმისა მიერ, ვითარმედ ამით სახითა სძლოს²⁸ წინააღმდეგობთა, ვინაჲ-	ცა არა ურჩ ექმნა კმასა მწოდებელისა²⁹ თჳსისასა,³⁰ არამედ ჰრწმენა ქრისტე და წმიდისა სილიბისტროს³¹ ჰროქითა³² პაპისა მიერ ნათელი და ჭეშმარიტად მონად ქრისტესად³³ გამოჩნდა. ამან აღაშენა კოსტანტინოპოლი³⁴ და სიმრავლითა წმიდათაჲთა შეამკო იგი. ამან შეკრიბნა ნიკეას³⁵ სამას ათრვაშეტი იგი წმიდანი მამანი, რომელთა მიერ მართალი სარწმუნოებაჲ³⁶ დაემტკიცა და ძე³⁷ თანაარსად მამისა³⁸ იქადაგა. და არიოზ მოყუესებითურთ და ბილწით წვალებით მათით შეჩუენებულნი წარიდევნეს.³⁹ ამან წარავლინა დედაჲ თჳსი ელენი⁴⁰ იერუსალემდ ძიებად ცხოველსმოყვებისა ჯუარისა, რომელსა ზედა ქრისტე დაემსჭუალა,⁴¹ რომელი იგი მიიწია და⁴² მრავლითა მოსწრაფებითა ძიება ყო და ნებითა	Fv
F219	დაყო მეფობასა შინა ოცდაათორმეტი²⁴ წელი. ესე პირველ წოდებისაჲცა სიწრფოებისათჳს და მყუდროებისა და სიმართლით განგებისათჳს საქმეთაჲსა სათნოდ ღმრთისა გამოჩნდა, და²⁵ მსგავსად დიდისა პავლესა²⁶ წოდებაჲ ზეგარდამო მოიღო, რამეთუ ცათა შინა ეჩუენა მას სახე²⁷ პატიოსნისა ჯუარისაჲ, წერილი ვარსკულავთა მიერ და ეუწყა კმისა მიერ, ვითარმედ ამით სახითა სძლოს²⁸ წინააღმდეგობთა, ვინაჲ-	ცა არა ურჩ ექმნა კმასა მწოდებელისა²⁹ თჳსისასა,³⁰ არამედ ჰრწმენა ქრისტე და წმიდისა სილიბისტროს³¹ ჰროქითა³² პაპისა მიერ ნათელი და ჭეშმარიტად მონად ქრისტესად³³ გამოჩნდა. ამან აღაშენა კოსტანტინოპოლი³⁴ და სიმრავლითა წმიდათაჲთა შეამკო იგი. ამან შეკრიბნა ნიკეას³⁵ სამას ათრვაშეტი იგი წმიდანი მამანი, რომელთა მიერ მართალი სარწმუნოებაჲ³⁶ დაემტკიცა და ძე³⁷ თანაარსად მამისა³⁸ იქადაგა. და არიოზ მოყუესებითურთ და ბილწით წვალებით მათით შეჩუენებულნი წარიდევნეს.³⁹ ამან წარავლინა დედაჲ თჳსი ელენი⁴⁰ იერუსალემდ ძიებად ცხოველსმოყვებისა ჯუარისა, რომელსა ზედა ქრისტე დაემსჭუალა,⁴¹ რომელი იგი მიიწია და⁴² მრავლითა მოსწრაფებითა ძიება ყო და ნებითა	Fv

* Ὁ Ἀγαθούκου.
¹ კელით წერითა აღიაროს C. ² წერით] კელითწერითა C. ³ მისსა C, +წმიდამან E. ⁴ კელითწერითა BC. ⁵ უღონოებაჲ B. ⁶ მოითხოვა BEF. ⁷ მისსა ACD. ⁸ იგი – C. ⁹ დაიდგა E. ¹⁰ მარკო BCEF. ¹¹ მეუღაბნოჲსაჲ E. ¹² თალასისა D. ¹³ და – E. ¹⁴ მეფეთაჲ E. ¹⁵ ჰელენესი E. ¹⁶ დიდი... კოსტაქსი – E. ¹⁷ ჰელენე E. ¹⁸ ღმრთისმსახური E. ¹⁹ რვასმეთურამეტესა B, რვას C, რვას და მეთურამეტესა AD. ²⁰ და – E. ²¹ მეთურამეტესა ABD. ²² ავლუსტოს BC, ავლისტოს E. ²³ ოცდამეორე] ოცდამეტსრე C, მე-49 D, 49 F. ²⁴ ოცდაათურამეტი B. ²⁵ და] რამეთუ BC. ²⁶ პავლესა E. ²⁷ სახე E. ²⁸ სძლო E. ²⁹ მწოდებელსა B. ³⁰ თჳსსა BF, თჳსისა AD. ³¹ სილიბისტროს C, სილიბისტროსის BEF. ³² ~ მიერ ჰროქითა პაპისა BCEF. ³³ ქრისტესა BCEF. ³⁴ კოსტანტინოპოლი E. ³⁵ ნიკეას BCE. ³⁶ სარწმუნოება D. ³⁷ ძე EF. ³⁸ მამისად E. ³⁹ წარიდევნეს E. ⁴⁰ ელენა E. ⁴¹ დაემსჭუალა BC – EF. ⁴² და] რაჲ BCEF. ⁴³ პოა BCE. ⁴⁴ რავდენიმე E. ⁴⁵ სამეუფოდ E. ⁴⁶ ქალაქად E. ⁴⁷ საწუთროსაგან D, საწუთროსაგან E. ⁴⁸ ბრწყინვალეებითა] სიმრავლითა C. ⁴⁹ დაიდგა E. ⁵⁰ მეფე E. ⁵¹ ~ არს შიში C.

	ვისმე მოშურნესა მიზეზი დაკნინებისა და ესე ¹ ესრეთ იხილე, რაჟამს არნ ვინმე თავით თვსით ახოვანი, ² ხოლო მამათა და ნათესავთა სათნოებად არა აქუნ თანაშემწედ სიქველისა თვსისა, გინათუ მამათა სიმაღლითა მოქაღულ, ხოლო	ფობამ, რომელი მამისაგან თვსისა მოელო, მრავალწილად ²³ უწმიდესად და ფრად უდიდებულესად მისსა ²⁴ ძეთა თვსთა დაუტევა იგი ²⁵ შემკობილი ღმრთისმსახურებითა.	
Ev	თვსითა სიბოროტითა სირცხულეულ. ხოლო ესე ყოვლითავე წარჩინებულებითა მაღალ იყო, რამეთუ მამამ მისი მეფე ³ იყო არამცირედსა ზედა ნაწილსა სოფლისასა და კნინოდენსა ძალსა მკედრობისასა, ⁴ არამედ ურიცხუთა ქუეყანათა და ბევრეულთა და უსახელოთა წარმართთა და კუალად თავადმან არა უსამართლოთა ⁵ საქმითა, არცა ⁶ სხუთა ⁷ განდევნითა დაიპყრა ⁸ მეფობამ, არამედ	ლიტანიისად და ოხითად და „ღმერთი უფალსა“ ზედა, კმა ²⁶ ო გუერდი: „ჯუარისა შენისა სახე“ ²⁷ ცათა შინა იხილა და ვითარცა პავლე წოდებამ არა კაცთაგან მოიღო, რომელი-იგი მეფეთა შორის მოციქულად შენდა გამოჩნდა, უფალო, და სამეუფო ²⁸ ქალაქი კელთა შენთა შეპყდრა, რომელი აცხოვნებ მშჯლობით ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაათა და ²⁹ შეგვწყალებნ ჩუენ.“ სამხრად წარდგომამ, ³⁰ კმა ³¹ ლ: „უგალობდით ³² ღმერთსა ჩუენსა, ³³ უგალობდით“.	E173 A252r C204
Cv	ვითარცა მამული სამკვდრებელი მამისა ⁹ თვსისაგან ¹⁰ მიიღო ¹¹ და ფუფუნებით აღზრდილი წყობათა შინა აღზრდილთა ყოველთა ¹² უახოვნეს ¹³ გამოჩნდა, ვითარცა გამოაჩინა ძლევაჲ მძლავრთამან, რომელთა-იგი მძლე ექმნა. ხოლო გონიერებითა და გულისკმისყოფითა და ¹⁴ საქმეთა შინა უმჯობესისა გამორჩევითა უმაღლეს ყოველთა-სა აღვიდა და გონიერებითა თვსითა იცნა შემოქმედი და სიტკბოებითა სულისა თვსისაათა მის მიერსა წოდებასა ¹⁵ ღირს იქმნა. და პირველ ყოველთა მეფეთასა მეუფედ ქრისტე ღმერთი	(1) დასდებელი: „რამეთუ მეუფე ³⁴ არს ყოვლისა ³⁵ ქუეყანისა ³⁶ ღმერთი უ.“ (2) საკითხავი საქმე მოციქულთა: „მათ დღეთა შინა აღრიპა მეფემან“ ³⁷ ვიდრე „იქმოდინ.“ (3) ალელუიამ, კმა ³⁸ ო: „მოიქსენე უფალო, დავით.“ ³⁹ (4) სახარება: იოვანესი, თავი ატ.* (5) განიცადე: „იხარებდით მართალნი.“ (6)	
A251v	აღიარა და ზუავი იგი და მძლავრი საქმე მეფობისა ცხორებისა სასწაულად და სახედ ღმრთისმსახურებისა გამოაჩინა, დაარღვნა საკერპონი, ¹⁶ დასცნა ბომონნი, ¹⁷ დააქცინა და ¹⁸ დაამკუნა და განაქარვანა შეგინებულნი იგი მსხუერპლნი და შესაწირავნი და ძეგლები ეშმაკათა. შემოკრიბნა ყოვლით კერძოვე ¹⁹ ღმრთისმსახურებისათჳს ლტოლვილნი გინა ოტებულნი და ყოველთავე საკრველნი განხეთქნა, რომლითა შეკრულ იყვნეს ²⁰ ღმრთისმსახურებისათჳს პირველთა მათ მძლავრთა მიერ და ²¹ რომელნი წამებულ იყვნეს ²² და ელუაწა შესაწირავითა და ტაძრებითა პატივ-სცა ნაწილთა მათთა და მე-	ღმრთისმსახურებისაათა და ²⁹ შეგვწყალებნ ჩუენ.“ სამხრად წარდგომამ, ³⁰ კმა ³¹ ლ: „უგალობდით ³² ღმერთსა ჩუენსა, ³³ უგალობდით“.	
B262	აღიარა და ზუავი იგი და მძლავრი საქმე მეფობისა ცხორებისა სასწაულად და სახედ ღმრთისმსახურებისა გამოაჩინა, დაარღვნა საკერპონი, ¹⁶ დასცნა ბომონნი, ¹⁷ დააქცინა და ¹⁸ დაამკუნა და განაქარვანა შეგინებულნი იგი მსხუერპლნი და შესაწირავნი და ძეგლები ეშმაკათა. შემოკრიბნა ყოვლით კერძოვე ¹⁹ ღმრთისმსახურებისათჳს ლტოლვილნი გინა ოტებულნი და ყოველთავე საკრველნი განხეთქნა, რომლითა შეკრულ იყვნეს ²⁰ ღმრთისმსახურებისათჳს პირველთა მათ მძლავრთა მიერ და ²¹ რომელნი წამებულ იყვნეს ²² და ელუაწა შესაწირავითა და ტაძრებითა პატივ-სცა ნაწილთა მათთა და მე-	ი უ და მოშურნისა და წმიდისა მოწამისა ვასილისკოძისი. ⁴⁰ ესე იყო მაქსიმიანე ⁴¹ მეფისა ⁴² ზე, საზღვართაგან ამასიისათა, ხუმილონ ⁴³ სოფლით, დისწული წმიდისა მოწამისა თეოდორესი, რომელი ⁴⁴ არს ევხაიტს. ⁴⁵ ამან პირველ ილუაწა ევტროპიოს ⁴⁶ და კლეონიკეს ⁴⁷ თანა, მოყუასთა წმიდისა თეოდორესთა. და ივინი წამებითა აღესრულნეს. ხოლო ესე დაშთა საპყრობილესა შინა. და აქუნდა სურვილი აღსრულებად ⁴⁸ სრბასა წამებისასა და ევედრებოდა ღმერთსა მკურვალედ.* ამისთჳსცა ღირს იქმნა გამოჩინებასა უფლისასა და მიიღო მცნებაჲ ჯმნად თვსთაგან და მისლვად კომანას და წამებად, ვინაჲცა მკედართა თანა წარვიდა სახლსა თვსსა. და დედაჲ და ძმანი თვსნი ⁴⁹ მოიკითხნა	
F221	შემოკრიბნა ყოვლით კერძოვე ¹⁹ ღმრთისმსახურებისათჳს ლტოლვილნი გინა ოტებულნი და ყოველთავე საკრველნი განხეთქნა, რომლითა შეკრულ იყვნეს ²⁰ ღმრთისმსახურებისათჳს პირველთა მათ მძლავრთა მიერ და ²¹ რომელნი წამებულ იყვნეს ²² და ელუაწა შესაწირავითა და ტაძრებითა პატივ-სცა ნაწილთა მათთა და მე-	და წმიდისა მოწამისა ვასილისკოძისი. ⁴⁰ ესე იყო მაქსიმიანე ⁴¹ მეფისა ⁴² ზე, საზღვართაგან ამასიისათა, ხუმილონ ⁴³ სოფლით, დისწული წმიდისა მოწამისა თეოდორესი, რომელი ⁴⁴ არს ევხაიტს. ⁴⁵ ამან პირველ ილუაწა ევტროპიოს ⁴⁶ და კლეონიკეს ⁴⁷ თანა, მოყუასთა წმიდისა თეოდორესთა. და ივინი წამებითა აღესრულნეს. ხოლო ესე დაშთა საპყრობილესა შინა. და აქუნდა სურვილი აღსრულებად ⁴⁸ სრბასა წამებისასა და ევედრებოდა ღმერთსა მკურვალედ.* ამისთჳსცა ღირს იქმნა გამოჩინებასა უფლისასა და მიიღო მცნებაჲ ჯმნად თვსთაგან და მისლვად კომანას და წამებად, ვინაჲცა მკედართა თანა წარვიდა სახლსა თვსსა. და დედაჲ და ძმანი თვსნი ⁴⁹ მოიკითხნა	Fv
D225	ტაძრებითა პატივ-სცა ნაწილთა მათთა და მე-	და დედაჲ და ძმანი თვსნი ⁴⁹ მოიკითხნა	

* სახარების დასაწყისი გამოტოვებულია BCD. ** „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ E.

¹ ესე — E. ² ახოვანი E. ³ მეფე E. ⁴ მკედრობისა F. ⁵ უსამართლოთა E. ⁶ არცა და BC. ⁷ სხუთა E. ⁸ დაიპყრა E. ⁹ მამისაგან E. ¹⁰ თვსისა E. ¹¹ მიიღო E. ¹² ყოველთა — E. ¹³ უახოვნეს E. ¹⁴ და — E. ¹⁵ წოდებასა წყალობასა F. ¹⁶ საკერპონი და C. ¹⁷ ბომონნი და E. ¹⁸ და — C. ¹⁹ კერძო C. ²⁰ იყვნეს იქმნეს E. ²¹ და — E. ²² იყვნეს E. ²³ ნაწილად F. ²⁴ მისა C. ²⁵ იგი — E. ²⁶ კმა — E. ²⁷ სახე E. ²⁸ სამეუფო E. ²⁹ და — B — EF. ³⁰ წარდგომად ფსალმუნი BCEF. ³¹ კმა — E. ³² უგალობდით E. ³³ ჩუენსა უგალობდით მწესა E. ³⁴ მეუფე დიდ BCF. ³⁵ ყოველსა BCEF. ³⁶ ქუეყანასა BCEF + ზედა CEF. ³⁷ მეფემან + პავლეს D, პავლეს E. ³⁸ კმა — CE. ³⁹ დავით და E. ⁴⁰ ვასილისკოძისი E. ⁴¹ მაქსიმიეს B. ⁴² ~ ზე მეფისა BCEF. ⁴³ ხუმილონ BCE. ⁴⁴ რომელ C. ⁴⁵ ევხაიტს A, ევხაიტს E. ⁴⁶ ევტროპიოს BC, ევტროპიოს E. ⁴⁷ კლეონიკეს B. ⁴⁸ ~ სრბასა წამებისა აღსრულებად C. ⁴⁹ თვსნი მისნი E. (1) ფს. 46,7. (2) ფს. 46,8. (3) საქ. 26,1-20. (4) ფს. 131,1. (5) იოანე 12,39-40. (6) ფს. 32,1.

Dv A252v B263 Ev	და ¹ ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა დადგრომა ² ამცნო. და მეცხეულად შეპყრობილ იქმნა აღრიპა მთავრისა წარვლენილთა მტარვალთა ³ მიერ, რომელთა შეკრეს და კამლნი მუსმარგანწონილნი ⁴ შეასხნეს ფერქთა მისთა ⁵ და იწყეს ვლინებად გზასა კომანისასა, ვიდრემდის მიიწინეს დაკონ სოფელსა. და ყვეს სავანე თჳსი ⁶ სახლსა ტრა-იანა ვისმე დედაკაცისასა. ⁷ ხოლო ⁸ წმიდა იგი მოწამე, შეკრული კელითა, უკუერეს ხესა პლატანისასა განქმელსა. და ვითარ ილოცვი-და, მეცხეულად ⁹ განედლდა ზე იგი და აღივსო ფურცლითა და ძირთა მისთაგან, სადა-იგი მდგო-მარე იყო წმიდა მოწამე, აღმოცენა ¹⁰ წყარო ¹¹ შუენიერი. ესე რაჲ იხილეს მკედართა მათ და დედაკაცმან, შემწყნარებელმან მათმან, ჰრწმენა ქრისტე და მოწამე საკრველთაგან განჰქსნეს. ¹² ხოლო მიიწინეს რაჲ კომანელთა ქალაქსა, წარდგა წმიდა ¹³ მთავრისა ¹⁴ და ვითარ-იგი აიძუ-ლებდა ¹⁵ ზორვად, არა ხოლო თუ ესე არა თავს-იდვა, არამედ ლოცვითა ზეცით ცეცხ-ლი გარდამოიყვანა და დაწუა ტაძარი კერპთაჲ კერპითურთ ¹⁶ აპოლონისით. ამისთჳსცა ¹⁷ მძლავ-რი ¹⁸ იგი დაუპყრობელითა რისხვითა აღევზნა და ბრძანა თავისა მისისა წარკუეთა ¹⁹ მახვლითა. ხოლო კორცთა მისთა ²⁰ მთავრებაჲ მდინარესა და ესრეთ სრულ იქმნა.	ანტონინე მეფისათა, გალატელთა სოფლისაგან. ხოლო ³¹ სახე წამებისა მათისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ ვითარ ვჰკონებ წინაჲსწარ იხილეს ეშმაკთა თავთა თჳსთა დაქცევაჲ და აღრეყო-ფადი წარწყმედაჲ, რომელი ³² შეემთხუეოდა ³³ მელეტის მიერ, კაცისა წარჩინებულისა და ღმრთისმსახურებითა განთქმულისა ³⁴ და ურთი-ერთარს ³⁵ იტყებდეს, რამეთუ რომელმანმე თქუა, ვითარმედ: „სიმაღლედ აღვედ და ვიხილე მთა-ვარანგელოზი მიქაელ ³⁶ ანგელოზთა ქუეყანად მოვლინებად და მესმა, იტყოდა რაჲ მათდა ³⁷ მიმართ: ³⁸ „წარვედით მელეტის ³⁹ მიმართ სტრა-ტილატისა და შეეწიენით მას წყობასა მტერთასა და იგი და მისთანანი განარიენით.“ ხოლო სხუანი ეშმაკნი სხუასა რასმე ზრახვიდეს, რომლისა მიერ აუწყებდეს წარწყმედასა თჳსსა ⁴⁰ და დამკობასა და ვითარმედ ვერლარა უძღონ ყოფაჲ გამოქანდაკებულთა კერპთა შორის და ვერცა დამკვდრებაჲ თჳთოსახისა ⁴¹ ნივთისაგან შემზადებულსა ⁴² მსგავსებასა შინა, უკუეთუ არა იძიონ ღონე რაჲმე, რომლითა უძღონ ⁴³ საქმეთა მელეტისთა დაბრკოლებაჲ, ⁴⁴ ვინაჲცა შევიდეს ძაღლთა და იწყეს ბრძოლად თანაწარმავალთა გზისათა. აგრძნა ესე წმიდამან მელეტი და წარიყვანა მკედარნი და თანაშეწევნითა ანგე-ლოზთაჲთა ძაღლნი იგი მოსწყვდნა, ⁴⁵ რომელთა ⁴⁶ სახე შეემოსა ეშმაკთა და შესრულ იყვნეს მათ შორის და სახენი მათნი დაფარულნი ⁴⁷ წინაშე ⁴⁸ ყოველთასა ⁴⁹ განაცხადნა, რამეთუ შეცვალებულ იქმნეს ⁵⁰ მსგავსად ⁵¹ გუელთა და ასპიტთა და ტაძარსა შინა კერპთასა კერპნი და ⁵² გამოქან-დაკებულნი ლოცვითა, დამუსრნა. ცნა ესე მაქ-სიმე მთავარმან და წარავლინა მკედარნი და შეიპყრა ⁵³ იგი და მისთანანი. და უბრძანა მათ ზორვაჲ კერპთაჲ, ხოლო მათ არა თავს-იდვეს. პირველად უკუე იგუემნეს არგნებითა ფიცხლებითა მრავალჟამ და მერმე იხუეტნეს გუერდნი მათნი და კუერებითა რკინისაჲთა მოი-	Bv A253r D226 C205 E174 Fv
	ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ²¹ სოფია მკურნალისაჲ ²²		
	და წმიდისა მარკელე მოწამისაჲ.		
	ԳԵՐԼԸ ԳԵԼԸԸ ԿԼ. წმიდისა მამისა ჩუე-ნისა და აღმსარებელისა ²³ მიქაელ ²⁴ სჯნადელ ²⁵ ეპისკოპოსისაჲ		
	და წმიდათა მოწამეთა მელეტი სტრატი-ლატისაჲ და ²⁶ იოვანე და სტეფანე კომ-სთაჲ ²⁷ და სიმრავლისაჲ მის, რომელნი ²⁸ მათ ²⁹ თანა მოსწყდეს, რიცხუთ ბევრნი და ათასნი და ორას ორმოცდაათნი დედათა თანა და ყრმათა. წმიდაჲ მელეტი და მისთანანი ესე ³⁰ იყვნეს ჟამთა		A253v B264 Cv

¹ და — E. ² დადგრომა E. ³ მტარვალთა | სტრა[ტი]ოტთა E. ⁴ განწუნილნი F. ⁵ მისთა | მათთა D. ⁶ თჳსი — C. ⁷ დედაკაც C. ⁸ ხოლო — D. ⁹ ~ განედლდა მეცხეულად D. ¹⁰ აღმოსცენდა E. ¹¹ წყარო | წყალი E. ¹² განქსნეს F. ¹³ წმიდაჲ+წინაშე BCE. ¹⁴ მთავრისა+წინაშე F. ¹⁵ აიძულებდა ADE. ¹⁶ კერპებითურთ F. ¹⁷ ამისთჳს BC. ¹⁸ მძლავრი | მთავარი E. ¹⁹ ~ მახვლითა წარკუეთა C, წაკუეთა E. ²⁰ მისთა BCE. ²¹ მოწამისა — BCEF. ²² მკურნალისა B. ²³ აღმსარებელისა F. ²⁴ მიქელ B — F. ²⁵ სჯნადელ BC. ²⁶ და — E. ²⁷ კომსთა D. ²⁸ რომელ E. ²⁹ ~ მოსწყდეს მათ თანა D. ³⁰ ესენი E. ³¹ ხოლო | რამეთუ D. ³² რომელ E. ³³ შეემთხუეოდა B. ³⁴ განთქმულისა E. ³⁵ ურთიერთას BCF. ³⁶ მიქაელ+და E. ³⁷ მათა BF. ³⁸ მართ F. ³⁹ მელეტის D. ⁴⁰ თჳსა E. ⁴¹ თითოსახისა BCEF. ⁴² შემზადებულისა E. ⁴³ უძღონ D. ⁴⁴ დაბრკოლება E. ⁴⁵ მოწყვდნა B. ⁴⁶ რომელთა C. ⁴⁷ დაფარულნი | ბოროტნი F. ⁴⁸ წინაშე ყოველთასა | წინაწარმეტყუელთასა D. ⁴⁹ ყოველთა E. ⁵⁰ იქმნეს C. ⁵¹ მსგავსებად D. ⁵² და — BC. ⁵³ შეიპყრნეს C, შეიპყრეს B.

	წყლნეს კოჭნი მათნი და დაემსჭუალნეს¹ ფერკ- ნი ძელსა ზედა. ხოლო თუალნი მათნი იყვნეს მხედველ უფლისა მიმართ, ვითარამცა ვერ აგრძნობდეს ტკივილთა მათ და კავებითა რკი- ნისაჲთა დაიბარნეს გუერდნი მათნი და კუალად კუერებითა რკინისაჲთა იგუემნეს შებლნი მათ- ნი, რომელთა ზედა სასწაულსა ჯუარისასა გა- მოისახვიდეს. სხუანიცა უკუე² * მრავალნი ტანჯვა- ნი³ დაითმინნეს, რომელთა გამოუთქუმელი აქუნ- და საღმობაჲ და ტანჯულსა მას სიკუდილად მიიყვანებდეს⁴ სიმწართა, რამეთუ წმიდაჲ მელეტი ფიჭუთა ზედა დამოეკიდა და დაემსჭუა- ლა⁵ და აღსასრული შრომათაჲ პოვა⁶ და და- საბამი დაუსრულებელისა ქრისტეს თანა დი- დებისა⁷ და განსუენებისაჲ. ხოლო სტეფანეს და იოვანეს თავნი წარეკუეთნეს. ხოლო სა- რაპიონ⁸, რომელი იყო ეგვპტით მოსრულ⁹ და სასწაულთა მიერ წმიდათაჲსა ჰრწმენა ქრისტე¹⁰ და ნათელ-ილო და ანგელოზისა მიერ უწყებითა ეპისკოპოსისაგან კელთდასხმულ იქმნა და კა- ლინიკე¹¹ მოგვსა თანა, რომელმან განუზავა წა- მალი მაკუდინებელი მოწამესა, და¹² რამეთუ¹³ მოკლვად მისა¹⁴ ვერ უძლო, ჰრწმენა ქრისტე¹⁵ და მახვლითა წარეკუეთნეს¹⁶ თავნი მათნი. ხო- ლო ფისტოს და ფავსტოს და მარკელე და თეოდორე¹⁷ და მელიტონ და¹⁸ სერგი და მარ- კელლონ და¹⁹ ფელიქს და²⁰ ფოტინე და²¹ თევ- დორისკე²² და²³ მერკურე და²⁴ დიდიმოს, რო- მელთაგანნი რომელნიმე კომიტნი²⁵ იყვნეს და რომელნიმე ტრივონნი²⁶ და რომელნიმე პრინგი- პოსნი²⁷ საკუმილსა შეითხინეს და გვრგვნი წა- მებისაჲ მოიღეს.²⁸ ხოლო წმიდისა მელეტის მკე- დარნი ყოველნი მახვლითა აღესრულნეს. ხოლო სოსანა²⁹ და³⁰ მარკიანა და პალადია მეუღლენი წმიდათა მოწამეთანი ჩჩვლებითურთ³¹ თჳსით ძელითა შემუსრვილნი აღესრულნეს. და კურია- კეს³² და სხუასა,³³ სახელით³⁴ ქრისტეანეს,³⁵ რო- მელნი იყვნეს ფრიად ჩჩვლნი ჰასაკითა და უს- რულნი ცნობითა, ეკითხა მთავრისა მიერ, ვი-	თარმედ: „რომელი ღმერთი უფროჲს არს: ქრის- ტე ანუ ზევს?“ და ვითარცა თქუეს, ვითარ- მედ: „ქრისტე,³⁶“ მახვლითა წარეკუეთნეს თავნი მათნი. ԳԵՊԻՆԸ ԲՇԼԸՆ ԿԾ. წმიდისა და ღმერთ- შემოსილისა მამისა ჩუენისა სჳმეონ³⁷ საკურ- ველთმოქმედისაჲ, რომელი დამკჳდრებულ³⁸ იყო მთასა საკურველსა და ბრწყინვიდა ვითარცა მთიები თავსა ზედა სუეტისასა, რომლისა მამასა ეწოდებოდა იოვანე³⁹ და დედასა მართა. ხოლო იშვა იუსტინიანეს³⁹ ზე⁴⁰ მეფისა, ქალაქსა შინა ანტიოქიას ასურეთისასა. იყო მამაჲ მისი ემეწელი, ხოლო⁴¹ დედაჲ ანტიოქელი. ხოლო ამიერითგან ყოველივე საქმე მისი საკურველ არს და უზემთაჲს კაცთა ბუნებისა, რამეთუ მუცლადლებაჲ მისი ლოცვისა მიერ იქმნა. და პირველ მუცლადლებისა⁴² წინამორბედისა მიერ ეხარა დედასა მისსა და სიმაღლისათჳს სათ- ნობათა მისთაჲსა ეუწყა და ვითარმედ: „იშვას რამ, ნუ მისცემ მას წოვნად მარცხენესა⁴² ძუ- ძუსა, რამეთუ მარჯუენით მღგომარეთა მათგანი ყოფად არს ყრმაჲ იგი და მარცხენითა საქ- მეთაგან უცხოჲ.“ ამისთჳსცა მეექუესესა წელსა ჰასაკისა თჳსისასა,⁴³ რომელსა შინა ჩუეულე- ბაჲ აქეს⁴⁴ ყრმათა უსრულებისათჳს საცნო- ბელთაჲსა უდებით და დაქსნილებით⁴⁵ ცხორე- ბისაჲ და ნებისაგერ თჳსისა⁴⁶ ქცევისაჲ, ამან ყოველივე ხილული შეურაცხ-ყო და თჳსითა ფერკითა უდაბნოდ განვიდა და უვადრეს⁴⁷ წეს- თა ბუნებისათა მოქალაქობითა ზემთა სიმაღ- ლედ აღიწია და ზედაჲსზედა ღმრთისმხილვე- ლობითა და ანგელოზთა ჩუენებითა საიდუმ- ლოთა⁴⁸ დიდებულთა და ჩუენებათა საკურველ- თა გამოცხადებაჲ და განმარტებაჲ და წი- ნაჲსწარმეტყუელებაჲ მოეცა და კორცთა შინა მყოფი უზემთაჲს კორცთასა იქმნა და კა- ცობრივისა საზრდელისაგან ვიდრე აღსასრუ- ლადმდე თჳსად⁴⁹ განეშორა, რამეთუ ზეგარდამო მოიღებდა საზრდელსა უკუდავებისასა კელითა	Fv
Dv			
		D227	
Ev			
A254r		A254v	
		B265r	
Bv			
C206		Cv	
		F224	

*აქედან იწყება Jer. Geo 25. **აქ E ნუსხა წყდება. ***აქ E ნუსხა წყდება.

¹ დაემსჭუალნეს BC – EF. ² უკუე E. ³ ტანჯვანი | სატანჯველნი E. ⁴ მიიყვანებდეს+მწარედ E. ⁵ დაემსჭვალა BCEF. ⁶ პოა F. ⁷ დიდებისა C. ⁸ სერაპიონ D. ⁹ მოსრული CE. ¹⁰ ქრისტე BC. ¹¹ კალინიკე E. ¹² და – BCF. ¹³ რამეთუ | ხოლო E. ¹⁴ მისა CE. ¹⁵ ქრისტე BC. ¹⁶ წარეკუეთნეს E. ¹⁷ თევდორე AE. ¹⁸ და – E. ¹⁹ და – E. ²⁰ და – E. ²¹ და – E. ²² თევდორიკე E. ²³ და – E. ²⁴ და – E. ²⁵ კომიტნი | კომსნი E. ²⁶ ტრიონი E. ²⁷ პრინგიტოსნი E. ²⁸ მიიღეს E. ²⁹ სოსანა E. ³⁰ და – E. ³¹ ჩწლებითურთ E. ³² კურიაკოს C. ³³ სხუასა – E. ³⁴ ~ ქრისტეანეს სახელით E. ³⁵ ქრისტეა-
ნეს C, ქრისტეანეს A. ³⁶ ქრისტე BCF. ³⁷ სუმეონ E. ³⁸ ~ იყო დამკჳდრებულ BCEF. ³⁹ იუსტინიანეს BC, იოსტინია-
ნეს E. ⁴⁰ ზმ F. ⁴¹ ხოლო | და E. ⁴² მარცხენასა F. ⁴³ თჳსისა F. ⁴⁴ აქეს | არს C. ⁴⁵ დაქსნილობით BCEF. ⁴⁶ თჳსა F.
⁴⁷ უადრეს BCEF. ⁴⁸ საიდუმლოთა AD. ⁴⁹ თჳსა C.

ანგელოზისადათა.¹ ხოლო სასწაულთა და საკურ-
ველებათა სიმრავლე კინლა და აღრაცხად² შეუბ-
ლებელ არს, ვითარცა მისთვის აღწერილი იგი
ცხორებად გუაუწყებს. გარნა ესე ხოლო ჯერ
არს მოკსენებად, რამეთუ სიჩჩოსავე თვისა³
იჯმნა სოფლისაგან, ვითარცა ზემო ვთქუთ, და⁴
Dv აღვიდა მითი მონასტრად | ბერისა⁵ ექუსისა⁶
წლისა და დაყო სუეტსა მას ზედა მცირესა,
მახლობელად იოვანესა, ექუსი⁷ წელი. და მერმე
აღვიდა სუეტსა მას ზედა, რომელსა აქუნდა
ორმოცი ბრჭალი კაცისა. და დაყო მას ზედა
რვადა წელი. და მერმე აღუქმნეს სუეტი ქვითა
კმელითა მთასა ზედა საკურველსა.⁸ და დაყო
მას ზედა ათი წელი. ხოლო უკუანაძსკენელ ალა-
შენა სუეტი იგი დიდი. და დაყო მას ზედა ორ-
მოცდახუთი წელი. და ესრეთ იქმნეს ყოველნი
დღენი⁹ ცხორებისა მისისანი სამოცდაათხუ-
თმეტ წელ. ხოლო აღესრულა წმიდა და სამ-
გზის სანატრელი სჰემონ თუესა მაისსა ԽԾ და
კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა ყოვლად ქებული¹⁰
იგი¹¹ სული თვისი.

მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღაღადყავსა — დასდე-
A255r ბელნი წმიდისა სჰემონისნი. სტიქარონად |
Bv დღისანი და წმიდისანი. ლიტანიისად | „უდაბ-
ნოდა მყოფად.“ ც ი ს კ რ ა დ იკითხონ ცხორე-
ბად მისი და გალობანი დღისანი და წმიდისათა
დასდებელი ორ-ორჯელ. ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნი:
„ისარებდით მართალნი უფლი.“ (1) დასდებელი:
„შეგესმინ ღმერთსა ლოც.“ (2) პავლე გალა-
ტელთა: „ძმანო, ნაყოფი სულისა“ (3) ჰპოო
Fv შაბათსა¹² ԽԾ. ალელუიამ.¹³ | „ნეტარ არს კაცი,
რომელსა ეშინის.“ (4) სახარება მათესი: „თქუა
უფალმან: ყოველივე მომეცა მე“ (5) ჰპოო იან-
გარსა Խ. განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ
იყოს მართალი. ალელუიამ.“ (6)
C207 | ԳԵԳԻԼ ԲԴԼԼ ԽԴ. წმიდისა წინამორბე-
დისა და ნათლისმცემლისა მესამე თავის¹⁴
პოვნა.

და წმიდისა მოწამისა თერაპონ ეპისკო-
პოსისა. ესე წმიდა მღვდელმწამე თუ ვინა
აღმოსცენდა, ანუ თუ რომელთა ჟამთა იყო, ანუ
თუ ვიეთ ეწყო და წამებისა გზრგზნი დაიდგა,
ვერ ძალ-გუც სიტყუად, ვინათგან ჟამთა სიგრ-
ძისაგან მოსაქსენებელი მისი განიხრწნა. ხოლო
რამეთუ მონაზონი იყო, გუაუწყებენ ხატნი მისნი,
რამეთუ ეგევითარითა წესითა და¹⁵ სახითა¹⁶ გა-
მოსახვენ¹⁷ მას, და¹⁸ რამეთუ ეპისკოპოს¹⁹ იქმნა
ჭალაკსა კუპრისასა, და რამეთუ ქრისტესთვის
იწამა. პირველითგან მისთვის განთქმულისა სა-
ხელისაგან მოგულებიეს, რომელი უწინარესთა
ჩუენთა შეწყნარებისაგან სარწმუნო ქმნილად
გურწამს. ხოლო პატიოსანნი ნაწილნი მისნი
ესევითარითა სახითა აღმოიყვანეს კოსტანტინე-
პოლის,²⁰ რამეთუ განიზრახეს ოდესმე აგარეან-
თა²¹ განსლვად ჭალაკსა კუპრისასა და წარ-
ტყუენვად მისა. და ამას რამ ეგულებოდა ყო-
ფად, გამოეცხადა ვიეთმე წმიდა ესე ჩუენებასა
ღამისასა და²² პატიოსანთა ნაწილთა თვისთა
მიცვალება უბრძანა. და აწ სადა-იგი სხენან,
წყაროსა კურნებათასა დღითიდღე²³ აღმოაცე-
ნებენ.

| მ წ უ ხ რ ი უფალო ღაღადყავსა — დასდე-
ბელნი წინამორბედისანი. სტიქარონად მსგეფსი-
სანი და წმიდისანი. ლიტანიისად:²⁴ | „ქსენება“
მართლისა ქებით“ და²⁵ თუნდა²⁶ „ვითარცა
საღმრთო საუნჯე.“ ც ი ს კ რ ა დ კანონი | და²⁷
წიგნი, თქმული თეოდორე²⁸ სტუდიელისა²⁹
და³⁰ გალობანი. ს ა მ ხ რ ა დ³¹ განგება ჰპოვო³²
ფებერვალსა ოცდაოთხსა.³³

ԳԵԳԻԼ ԲԴԼԼ ԽԴ. წმიდისა მოციქულისა
ალფესი და ძეთა მისთა ღუაწლი

და წმიდათა მოწამეთა აბერკი და ელე-
ნესი

და წმიდისა | კარპო მოციქულისა სამე-
ოცდაათთაგანისა.

*აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ ანგელოზთადათა AD. ² აღრაცხად F. ³ თვისა F. ⁴ და | რამეთუ BCE. ⁵ ~ იოვანესა ბერისა B, იოვანესა F. ⁶ ექუსი-
სა | Դ-სა C. ⁷ ექუსი | Դ C. ⁸ საკურველსა CD. ⁹ დღენი | წელნი ACD. ¹⁰ ქებული | წმიდა C გაცხ. გვიან. ზელით.

¹¹ იგი — C. ¹² შაფათსა BE. ¹³ ალელუამ + Դ F. ¹⁴ თავისა BCE. ¹⁵ და — C. ¹⁶ სახითა — C. ¹⁷ გამოჰსახვენ C. ¹⁸ და
— BCEF. ¹⁹ ეპისკოპოს F. ²⁰ კოსტანტინოპოლის C. ²¹ აგარიანთა CDF. ²² და — B. ²³ დღითიდღე BCE, დღითიდღს F.

²⁴ ლიტანიისად BCDE, ლიტანიისა F. ²⁵ და თუნდა | ანუ თუ E. ²⁶ თუნდა | თუ გინდა BCEF. ²⁷ და | ერთი E. ²⁸ თევდორე
A. ²⁹ სტუდიელისა E. ³⁰ და — E. ³¹ სამხრად | ორნი E. ³² ჰპოო B-F. ³³ ოცდაოთხსა | ԽԾ CEF.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) გალ. 15,22. (4) ფს. 111,1. (5) მათ. 11,27. (6) ფს. 111,6.

ԳՕԳՄԸ ԲԴԼԸԸ ԿԵ. წმიდათა მოწამეთა¹
 თეოდორაჲსი და დიდიმოჲსი.² წმიდაჲ³
 მოწამე თეოდორა იყო ჟამთა დეოკლიტიანე მე-
 ფისათა, ევსტრატის⁴ ზე⁵ მთავრისა აღეჭსანდ-
 რიელთაჲსა. ხოლო მოყვანებულ იქმნა მთავრისა
 და ქრისტე აღიარა და ვითარ მრავლთა ქნებითა
 და ქადებითა უვარყოფაჲ⁶ მისი ვერ დააჯერა
 და ვერცა გებაჲ კერპთაჲ არწმუნა, ბრძანა სა-
 მებვოდ⁷ წარყვანებაჲ მისი. ხოლო წმიდაჲ იგი
 ევედრა ღმერთსა, რამთა უბიწოდ დაიცვას,⁸ ვი-
 ნაჲცა ღმრთისა მიერ აღიძრა ჭაბუკი ვინმე, სა-
 ხელით დიდიმოს, რომელი იყო მორწმუნე და⁹
 ქრისტეიანე¹⁰ და შევიდა წმიდისა მის სახითა
 მკედრისაჲთა. ხოლო¹¹ იგი შიშისათჳს¹² კორცთა
 შეგინებისა იმალვოდა ყურეთა¹³ სახლისათა. ხო-
 ლო ჭაბუკმან მან ნუგეშინის-სცა მას, ვითარმედ
 არარაჲ შეეძებოდა მისგან, რომლისათჳს-იგი¹⁴ ეში-
 ნის და სამკედროჲ¹⁵ იგი სამოსელი თჳსი შთაა-
 ცუა მას¹⁶ და ჰრქუა, რამთა განვიდეს მიერ
 სამებვოთ | და ესრეთ წარვიდა იგი. ხოლო მან
 საღიაცოჲ იგი¹⁷ შესამოსელი მისი¹⁸ შეიმოსა და
 დაადგრა შინაგან და¹⁹ ვითარცა შევიდა მეძავი
 ვინმე და²⁰ ბილწი და იხილა | მამაკაცი სახითა
 დედაკაცისაჲთა მოსილი, ყოველივე მთავარსა
 განუცხადა,²¹ წარიდგინა უკუე წინაშე მისა²² წმი-
 დაჲ დიდიმოს და მახულისა მიერ | და ცეცხლი-
 სა მწყობრსა თანა წმიდათასა აღირაცხა. ხოლო
 ამისა შემდგომად შეპყრობილ²³ იქმნა მათ²⁴ მიერ
 წმიდაჲ თეოდორაცა და გვრგვნი წამებისაჲ
 დაიდგა.²⁵

ამასვე დღესა²⁶ წმიდათა მოწამეთა სერგი-
 სი და²⁷ ბაქოჲსი,

ალეპი, ევვიოტ, პავლე და ივლიანა,
 დისა მისისაჲ

და კსენებაჲ წმიდისა სტეფანე კოსტან-
 ტინეპოლელ²⁸ პატრიარქისაჲ

და წმიდისა მღვდელმოწამისა ელადისი.²⁹

ԳՕԳՄԸ ԲԴԼԸԸ ԿԻ. | წმიდისა მოწამისა
 ელექონიდი სი, რომელი იწამა გორდიანე და

ფილიპე მეფეთა ზე.³⁰ იყო ქალაქისა თესალო-
 ნიკისაჲ. ხოლო შეპყრობილ იქმნა და წინაშე
 პერინიოს³¹ კორინთელ ღუკისა წარიდგინა. და
 გებაჲ კერპთაჲ არა თავს-იდგა, არამედ ქრისტე
 ღმერთად ჭეშმარიტად აღიარა. პირველად³² უკუე
 დაჰკრნეს ფერკნი მისნი უღელსა ზედა კართასა
 და გუემეს. და მერმე განადნვეს³³ ტყვენი, ნავთი
 და ფისი და მას შინა შთააგდეს. და უვნებელად
 გამოვიდა. ამისა შემდგომად დაჰყვნეს³⁴ თავი და
 ყოველსა გუამსა ზედა³⁵ მისსა ცეცხლი დაასხეს
 და ელხინა რაჲ, ტაძარსა კერპთასა შევიდა და
 კერპი ათინაჲსი და დიოჲსი³⁶ და³⁷ ასკლიპისი
 ქუეყანად დააკუეთნა,³⁸ ვინაჲცა მოჰყუეთნეს ძუ-
 ძუნი. ხოლო შემდგომად პერინიოს³⁹ მთავრისა
 დადგა ანთჳბატად იოსტინე. და მიყვანებულ იქმ-
 ნა მოწამე წინაშე მისაჲ. და რამეთუ არა თავს-
 იდგა კერპთა მსხუერპლისა შეწირვაჲ, ცეცხლსა
 შთაიგდო,⁴⁰ რომლისა ალი⁴¹ მას არა შეეხო.
 ხოლო მკედართაგან მძლავრისათა მოწუა ვი-
 თარ სამოცდაათი კაცი. და | მერმე ცხედარ-
 სა ზედა რკინისასა | განკურნებულსა | განი-
 რთხა ხოლო გამოჩინებითა მიქაელ და გაბ-
 რიელ მთავარანგელოზთაჲთა | შემწუარნი იგი
 და დამდნარნი კორკნი მისნი განიკურნენ⁴² და
 უვნებელად დაიცვა.⁴³ მკეცთა მიეგდო, რომელ-
 თაგანი არცა ერთი შეეხო მას. ხოლო მსახურ-
 თაგან მთავრისათა⁴⁴ მოსწყვდეს ასოცი კაცი. და
 ესრეთლა განჩინებაჲ მახულისა⁴⁵ მიიღო და⁴⁶
 წარეკუეთა თავი და⁴⁷ გვრგვნშემოსილი უფლისა
 მიმართ აღვიდა.

ამასვე დღესა⁴⁸ წმიდათა მოწამეთა კრის-
 ტენტო და⁴⁹ პავლე და დიო სკორიდესი
 და ნატალიოჲსი⁵⁰ და სილონაჲსი⁵¹
 ჰრომთაჲ.

ԳՕԳՄԸ ԲԴԼԸԸ ԿԴ. ნეტარისა ალექ-
 სანდრე ჰრომთა პაპისაჲ

და წმიდათა მოწამეთა გორდიანე

და ოლბიანესი⁵²

¹ მოწამეთა | მამათა E. ² დიდიმოსი E. ³ წმიდაჲ მოწამე თეოდორა | ესე E. ⁴ ესტრატის E. ⁵ ზმ F. ⁶ უარ-ყოფაჲ BCF. ⁷ სამებვოდ E. ⁸ დადცვეს E. ⁹ და – E. ¹⁰ ქრისტეიანე C, ქრისტეიან B, – E. ¹¹ ხოლო+წმიდაჲ E. ¹² ~ კორცთა შეგინებისა შიშისათჳს E. ¹³ ყურეთა E. ¹⁴ რომლისათჳს-იგი ეშინის | რომლისათჳსცა ნუგეშინის-სცა D. ¹⁵ სამკედროი E. ¹⁶ მას – E. ¹⁷ იგი – AD. ¹⁸ მისი – E. ¹⁹ და – E. ²⁰ და – E. ²¹ განუცხადა+და D. ²² მისსა CDF. ²³ შეპყრობილ E. ²⁴ ~ წმიდაჲ თეოდორაცა მათ მიერ E. ²⁵ დადგა E. ²⁶ დღესა F. ²⁷ და – B. ²⁸ კოსტანტინეპოლელ EF. ²⁹ ელადისა B, ვლადისი EF. ³⁰ ზმ F. ³¹ პერინიოს C. ³² პირველ E. ³³ განდნვეს B, გადნვეს C. ³⁴ დაჰყვნეს E. ³⁵ ~ მისსა ზედა E. ³⁶ დიოისი E. ³⁷ და – E. ³⁸ დაკუეთნა E. ³⁹ პერინიოს E. ⁴⁰ შთააგდო A. ⁴¹ ალი+მისი E. ⁴² განიკურნენ BE. ⁴³ დადცვა E. ⁴⁴ მთავრისათა | მძლავრისათა E. ⁴⁵ მახულისა – E. ⁴⁶ და+ვითარცა ADEF. ⁴⁷ და – ABDEF. ⁴⁸ დღესა F. ⁴⁹ და – E. ⁵⁰ ნატალია E. ⁵¹ სილონაჲსი BC. ⁵² ოლბიანესი E.

და წმიდისა მოწამისა თეოდოსიაჲსი¹
და კსენებაჲ ნიკიელთა მამათაჲ, რომელთა-იგი თანაარსად და თანადაუსაბამოდ ღმრთისა და მამისა ძე² ქადაგეს | და ურჩულოჲ³ არიოზ წინამძღუარი და თავი წვალებისაჲ შეაჩუენეს და დაამკუეს.

და კსენებაჲ წმიდისა ალექსანდრე ალექსანდრიელ⁴ მთავარეპისკოპოსისაჲ, რომელმან პირველ კრებისა უღმრთოჲ არიოზ განკუეთა და ეკლესიით განდევნა, რამეთუ ალექსანდრიელთა ეკლესიისა⁵ მღვდელი იყო უკეთური იგი.⁶

ԸԳՄԼՏ ԲԸԼՏ Զ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ისაკ ხუცისა და მონაზონისაჲ და აღმსარებელისაჲ.⁷ ესე იყო აღმოსავალით⁸ და მოვიდა ბიზინტიად ჟამთა უვალი⁹ მეფისა არიანოზისათა,¹⁰ რომელსა ეგულებოდა რაჲ განსლვაჲ ბრძოლად გუთთა,¹¹ წარმოუდგა¹² მას ნეტარი ისაკ, განაზრახებდა და ჰლოცვიდა განხუმად მართლმადიდებელთა ეკლესიათა. | ხოლო მან არა უსმინა, | არამედ უკუნაქცია და კუალად მიეწია და¹³ მასვე ევედრებოდა და ეტყოდა, ვითარმედ: „განუხუენ“¹⁴ ეკლესიანი და მისცენ მართლმადიდებელთა, უკუეთუ არა, იძლიო მბრძოლთაგან¹⁵ და წარსწყმდე სივლტოლასა შინა ბოროტად.“¹⁶ ხოლო იგი განრისხნა და ბრძანა კადნიერებისა მისთჳს ტანჯვაჲ მისი გუემითა ფრიადითა. და კუალადცა მიეწია წმიდაჲ იგი ადგილსა, რომელსა ტრიტო ეწოდების, | და უპყრა ლაგამთა და განცხადებულად აუწყებდა წარწყმელასა მისსა, უკუეთუ არა მისცნეს ეკლესიანი ქრისტეანეთა, ვინაჲცა განრისხნა და მისცა იგი სატორნინეს და ბიეტორს¹⁶ და ჰრქუა ვითარმედ: „დამიმარხეთ ეგე, ვიდრემდის შევიქცე“¹⁸ მშულობით.“¹⁷ ხოლო წმიდამან მიუგო და ჰრქუა მას, ვითარმედ: „უკუეთუ შენ მშულობით შეიქცე, არასამე იტყოდა ჩემ თანა ღმერთი, რამეთუ ივლტოდი პირისაგან მტერთა შენთაჲსა და ცეცხლისა მიერ წარგდენ“¹⁹ სულნი²⁰ შენნი.“²¹ რომლისათჳსცა იწყეს რაჲ ბრძოლად, იძლია

და საბზელსა შინა ლტოლვილი შეიხუეწა პრეპოსიტისა თანა, რომელი მითვე წვალებითა მეფისაჲთა სნეულ იყო და მარადის აღსძრავნ მას სიძულელად და ბრძოლად მართლმადიდებელთა. და ესრეთ გუთთა²² მიერ დაიწუნეს საბზელსა მას შინა წინაჲსწარმეტყუელებისაებრ წმიდისა მის. | ესრეთ უკუე ნეტარი ისაკ საღმრთოთა კადნიერებითა და მართლმადიდებლობისა აღსარებითა²³ იდიდა და უბიწოთა²⁴ და ღმრთისა სათნოთა²⁵ მოქალაქობითა კოსტანტინეპოლის²⁶ შინა ნეშტი ცხორებისა თჳსისაჲ აღასრულა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა: ევსევი, რომანოს, ტელეტი,²⁷ ხარალამპი | და ქრისტინაჲსი და სიმრავლისაჲ²⁸ მის, რომელნი²⁹ ნიკომიდიას³⁰ დაიწუნეს.³¹

და წმიდისა იერაიდა³² ქალწულისაჲ.

ԸԳՄԼՏ ԲԸԼՏ ԶԸ. წმიდისა მოწამისა ერმიანისი. ესე იყო ანტონინე მეფისა ზე,³³ კომანა ქალაქით,³⁴ მკედარი მოხუცებული, მკცოვანი.³⁵ ხოლო ქრისტეს აღსარებისათჳს³⁶ შეიპყრეს და მიიყვანეს წინაშე სებასტიანე დუქსისა და³⁷ რამეთუ ზორვაჲ კერპთაჲ არა თავს-იდვა, პირველად შემუსრნა³⁸ მან ყბანი³⁹ მისნი და აღჰკადა⁴⁰ ტყავი პირისაჲ და აღმოჰფხურნა კბილნი. და მერმე აღაგზნეს საკუმილი და შთააგდო⁴¹ შორის მისსა. ხოლო | იგი უვნებელად გამოვიდა,⁴² მისცა ორგზის⁴³ სასიკუდინე წამალი, ხოლო მან შესუა და არაჲ⁴⁴ ევნო. ხოლო შემზავებელი იგი წამლისაჲ მის ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანა, რომელმან ქრისტე⁴⁵ აღიარა და თავი წარეკუეთა. ხოლო წმიდასა კუალად აღმოსწუადნა ყოველნი ძარღუნი კართთა და კელთა⁴⁶ მისთანი. და აღმოჰკადნა თუალნი და მღუდარესა ზეთსა შინა შთააგდო⁴⁷ და სამ დღე თავდაქცევით⁴⁸ დაჰკიდა. და მერმე წარჰკუეთა თავი და გამოკდა სისხლი და წყალი და ძღუევაშემოსილი წინაშე ღმრთისა⁴⁹ აღვიდა. ხოლო პატიოსანი გუამი მისი დამარხა⁵⁰ კაბადუკიას ადგილსა, რომელსა ეწოდების კომან.

¹ თევდოსიაჲსი E. ² ძმ E. ³ უმჯულოჲ F. ⁴ ალექსანდრიელე – E. ⁵ ეკლესიისა E. ⁶ იგი – E. ⁷ აღმსარებელისაჲ F. ⁸ აღმოსავალით B. ⁹ ~ მეფისა უვალი B. ¹⁰ არიანოზისათა E. ¹¹ გოთთა E. ¹² წამოუდგა B. ¹³ და – C. ¹⁴ განაზრახნ E. ¹⁵ მბრძოლთაგან | ბარბაროზთაგან E. ¹⁶ ბიეტორს E. ¹⁷ ვითარმედ – BC. ¹⁸ შევიცე E. ¹⁹ წარგდეს E. ²⁰ სული E. ²¹ შენი E. ²² გოთთა E. ²³ აღსარებითა F. ²⁴ უბიწოთა E. ²⁵ სათნოთა B. ²⁶ კოსტანტინეპოლეს B, კოსტანტინეპოლის DF, კოსტანტინეპოლეს E. ²⁷ ტელეტი E. ²⁸ სიმრავლისა B. ²⁹ რომელ E. ³⁰ ნიკომიდიას+შინა BC. ³¹ დაიწუნეს E. ³² იერაიდა AED, ერაიდა B. ³³ ზმ F. ³⁴ ქალაქისაჲ C, ქალაქად B. ³⁵ მკცოვანი E. ³⁶ აღსარებისათჳს F. ³⁷ და – BC. ³⁸ შემუსრა B. ³⁹ ყბანი | ებანი E. ⁴⁰ აჰკადა E. ⁴¹ შთააგდეს E. ⁴² გამოვიდა+და E. ⁴³ ორგის B. ⁴⁴ არარაჲ EF. ⁴⁵ ქრისტე+ღმერთი E. ⁴⁶ კელთა | ფერიფთა C. ⁴⁷ შთააგდო C. ⁴⁸ თავდამოქცევით F. ⁴⁹ ღმრთისა | უფლისა E. ⁵⁰ დამარხა E.

E176

Bv
Fv
A257r

Dv

C209

Ev

B268

F227
A257v

Cv

D230

Fv

Bv

| თუესა ივნისსა

აქუს დღს¹ ზ, დღეთა აქუს² ჟამი 11 და ღამეთა³ | ჟამი⁴ 6.

ԳՕԳԼՏ ԴԻԴԼՏ Ը. წმიდათა მოწამეთა, რომელნი რიცხვით⁵ იყვნეს ბევრ⁶ და⁷ იწამნეს ანტიოქიას დეკეოზ მეფისა ზე.⁸

და წმიდისა მოწამისა იოსტინოს ფილოსოფოსისა.⁹ ესე იყო ნეაპოლით¹⁰ ასურეთისა, ძე¹¹ პრისკო მთავრისა. ხოლო მივიდა ჰრომს და მისცა წიგნი | ანტონინე მეფესა, განსაქიქებელი¹² წარმართთა შჯულისა და დასამტკიცებელი¹³ ჩუენი, ქრისტეანეთა, სავეს სიბრძნითა სიტყუათათა და წამებითა წერილთათა¹⁴ | და შურითა მოიკლა იგი კრისკენტომს¹⁵ მიერ ფილოსოფოსისა.

ამასვე დღეს¹⁶ წმიდათა მოწამეთა: იუსტინე, ხარიტონ, ხარიოს,^{**} ეველპი, იერაკო, ლეონ^{***} და ლივერისი, რომელნი იწამნეს ჰრომს როსტიკე ეპარხოსისა მიერ. და შემდგომად მრავალთა ტანჯვათა წარეკუთნეს თავნი მათნი. ხოლო პირველ წარკუთნისა ეტყოდა ეპარხოსი¹⁷ წმიდასა იუსტინეს,¹⁸ ვითარმედ: „ამას ჰგონება, თუ ზეცად აღხვიდე,¹⁹ უკუეთუ მოიკლა ჩემ მიერ და მუნ კეთილი რამე ნაცვალნი მიიღო?“ ხოლო წმიდამან იუსტინე²⁰ პრქუა, ვითარმედ: „მე არა ვჰგონებ, არამედ დამტკიცებულად უწყი ეგე, რამეთუ ვითარცა საწუთროსა ამის ცხორებისაგან განვიდე, მეყსეულად შემიწყნარონ მე კეთილთა მათ საუკუნეთა.“ და ესე რაა თქუა, წარეკუთნა წმიდათა თავი მისი.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ერმილე და სტრატონიკოსი

და წმიდისა²¹ იპატე ეპისკოპოსისა.²²

ԳՕԳԼՏ ԴԻԴԼՏ Գ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტანტინეპოლელ²³ მთავარეპისკოპოსისა

და წმიდისა გერასიმესი

და წმიდისა მოწამისა | აკაკისი | და მის-
თანათა

და წმიდისა ერასიმოსი.

განგებაჲ აპრილსა 7²⁴ ჰპოვო.²⁵

ԳՕԳԼՏ ԴԻԴԼՏ Դ. წმიდისა მოწამისა ლუკილიანესი, პავლინა²⁶ **** და მათ თანა ჩჩულთა:²⁷ კლავდი, იპატე, პავლე და დიონოსისი. წმიდაჲ მოწამე ლუკილიანე²⁸ იყო ჟამთა ავრილიანე²⁹ მეფისათა, მღელე კერპთა³⁰ მოხუცებული ჰასაკითა და მცოვანი,³¹ | მახლობელად ნიკომიდისა. ხოლო მოვიდა ქრისტეს სარწმუნოებად და წარიდგინა სილვანოს კომიტისა და რამეთუ არა თავს-იდვა პირველსავე შჯულსა მიქცევაჲ და ქრისტეს უვარისყოფაჲ,³² პირველად შემუსრნა ღაწუნი მისნი და გუემა კუერთხებითა | და თავდაქცევით დაჰკიდა. და მერმე შეაყენა საპყრობილესა, სადა-იგი პოვნა ოთხნი ყრმანი ქრისტეს აღსარებისათჳს³³ შეეყენებულნი. და მათ თანა კომიტისა წარდგა. და რამეთუ ეგნეს ქრისტეს სარწმუნოებასა, ერთბამად საკუმილსა შეითხინეს, არამედ უვნებელად დაიცვნეს, რამეთუ გარდამოკლა წჳმა და ცეცხლი იგი დაშრიტა, ვინაჲცა განჩინებაჲ მიიღეს და ბრძანებითა მთავრისა ბიზინტიას მიიყვანნეს და ესრეთ ყრმათა მათ წმიდათა თავნი მახვლითა წარეკუთნეს. ხოლო ნეტარი ლუკილიანე³⁴ ჯუარსა და მოეკიდა. და ყოველნი ასონი მისნი სამშჯულებითა განიმსჭუალნეს,³⁵ ვიდრე დაფარულთა ასოთამდისცა.³⁶ და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ხოლო წმიდაჲ პავლინა ქალწული შეუდგა წმიდათა მოწამეთა და მგზავრ წყლულებათა მათთა ჰკურნებდა, რამეთუ იყო იგი პირველითგან მორწმუნე და ესე აქუნდა საქმედ, რამეთუ შევალნ საპყრობილეთა და ქრისტესთჳს

F228
B269

A258v

Cv

* აქ E ნუსხა წყდება. ** Χαριτᾶς. *** ლეონ] Παῖδης. **** Παύλα.

¹ დღე BCD-EF. ² აქუს - E. ³ ღამეთა+აქუს E. ⁴ ~ 6 ჟამი E. ⁵ რიცხვით - C, ~ იყვნეს რიცხვით E. ⁶ ბევრნი E. ⁷ და - E. ⁸ ზმ F. ⁹ ფილოსოფოსისა E. ¹⁰ ნეაპოლით E. ¹¹ ძე B, ძმ E. ¹² განსაქიქელი ABD. ¹³ დასამტკიცებელი C. ¹⁴ წერილთათათა F. ¹⁵ კრისკენტომ B. ¹⁶ დღესა F. ¹⁷ ეპარხოსი BE. ¹⁸ იოსტინეს BC. ¹⁹ აღჰხვიდე ABCE. ²⁰ იოსტინე B. ²¹ წი B. ²² ეპისკოპოსისა F. ²³ კოსტანტინეპოლელ B-F. ²⁴ 7 ექუსსა C. ²⁵ ჰპოვო CDE. ²⁶ პავლინოსი F. ²⁷ ჩჩულთა F. ²⁸ ლუკიანე F. ²⁹ ავლირიანე F. ³⁰ კერპთა+და F. ³¹ მცოვანი B. ³² უარისყოფა BCE. ³³ აღსარებისათჳს F. ³⁴ ლუკილიანე D, ლუკიანე F. ³⁵ განიმსჭუალნეს BC-EF. ³⁶ ასოთამდისცა BCE.

Fv	ტანჯულთა ჰკურნებნ და ზრდინ. ამისთჳს შეის-	ზინტიისაჲ. ამისთჳსცა იხილა რაჲ შემკულებაჲ	A259v
Bv	მინა და კომიტისა წარიდგინა. და რამეთუ არა	ადგილისაჲ მის და შეზავებულებაჲ არისაჲ და	
D231	თავს-იდგა ზორცაჲ, პირველად განიშიშულა და	სიმრავლე ნაყოფიერებისაჲ და ბრწყინვალეობაჲ	Dv
	იგუემა ღუელითა ფრიად და მერმე არგნითა,	ჰაერისაჲ და ზღუთ და კმელით შემომაგალი	
	ვინაჲცა სიმძაფრითა მით გუემათაჲთა დაი-	სიმდიდრე და ნოყიერებაჲ ²¹ და ²² რამეთუ შორის	
	ქსნნეს კორცნი მისნი. არამედ მოსლვითა	ზღუათა და კმელთა, ვითარცა დედოფალი ²³ ქა-	
A259r	ანგელოზისაჲთა განიკურნა და წამებისა მიმართ	ლაქთაჲ მჯდომარე არს, ეტრფიალა საჩინოება-	Cv
	განძლიერდა. კუალად წარიდგინა მთავრისა და	სა ²⁴ ჰაეროვნებისა მისისასა და არცა ერთი რაჲ	
	იცა პირსა, რამეთუ აგინა მას და საპყრობილედ	წარსაგებელი ²⁵ დაიშურვა, არამედ აღჰმართა ქა-	
	შეიყენა. და მერმეცა განკითხვად მიიყვანა და	ლაქი სახელსა ზედა თჳსსა ყოველსა შენებულსა	
	ცეცხლსა შთაიგლო. ¹ და ვითარ-იგი უვნებელად	კაცთასა უმაღლესი და მჯობი, ²⁶ რომელსა შინა	
C211	გამოვიდა, მახვლითა განჩინებაჲ მიიღო. და	თჳთმპყრობელობაჲ და მეფობაჲ ²⁷ დააწესა. და ²⁸	
	ბრძანებითა კომიტისაჲთა ბიზინტიას მიიწია,	ძუელისა ჰრომისაგან მეფობაჲ მუნ მოცვალა.	
	ადგილსა მას, რომელსა წმიდაჲ ლუკილიანოს ²	ხოლო ვითარცა პირველ ვთქუთ, ლოცვითა	
	ყრმათა თანა სრულ იქმნა, და თავი წარეკუეთა	წმიდისა მიტროფანესითა ²⁹ მძლე ექმნა კოსტან-	
	და გვრგვინ წამებისაჲ დაიდგა.	ტინე ლიკინიოს ³⁰ განდგომილსა. და კრებასა ნი-	
	ԳԵՊԼԸ ԴԻԴԼԸ Ը. წმიდისა მიტროფანე	კიისასა, ³¹ რომელი-იგი მან ³² შეკრიბა, ნეტარი	
	კოსტანტიპოლელ ³ მთავარეპისკოპოსისაჲ. ⁴ წმი-	მიტროფანე უძლურებისათჳს ³³ და სიბერისა დაშ-	
	დაჲ მამაჲ ჩუენი მიტროფანე იყო დიდისა კოს-	თა შინა და ³⁴ რამეთუ გარდამეტებულისა მოზუ-	
	ტანტინეს ზე, ⁵ ძე დომეტიისი. ესე დომეტი ძმაჲ	ცებულებისაგან ³⁵ ვერცაღათუ სლვად ეძლო, ³⁶	
	იყო პროვო მეფისაჲ და ესხნეს ამას ორ ძე	არამედ სარეცელსა ზედა მდებარე იყო. ხოლო	Ev
	— პროვო და მიტროფანე. ესე დომეტი მოიქცა	პირველი ხუცესთაჲ წმიდაჲ ალექსანდრე ნა-	
	წარმართობისაგან და ნათელ-ილო და მოვიდა	ცვალად თჳსად ³⁷ წარავლინა, ³⁸ კაცი წმიდაჲ და	
	ბიზინტიად. ⁶ და პოვა ⁷ ბიზინტიას ⁸ ეპისკოპოსი,	პატიოსანი. და ვითარცა კრებაჲ ³⁹ განიყარა და	
	რომელმან დაყო ეპისკოპოსობასა შინა ოცდაათი	მეფე ქალაქად მიიქცა, მღვდელთმოდულართა თა-	
	წელი და ექუსი თუჲ. ⁹ და მას შეეყო დომეტი და	ნა, ღმრთისამიერითა გამოცხადებითა იგივე	Bv
E177	ხუცად იკურთხა. ხოლო* შემდგომად მიცვალე-	ალექსანდრე მთავარეპისკოპოსად ⁴⁰ დაადგინა. ⁴¹	
	ბისა მისისა იქმნა ეპისკოპოს ¹⁰ და დაყო ოცდა-	და შემდგომად ალექსანდრესა პავლესი ბრძანა	
B270	ოთხი წელი. და აღესრულა რაჲ, ¹¹ დადგა ეპი-	დადგინებაჲ. და ესრეთ სავსემან დღითა შეი-	Fv
	სკოპოსად პროვო, ძე მისი და თორმეტ ¹² წელ	სუენა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ⁴²	
	ეპისკოპოსობდა. და აღესრულა და მიიღო ეპის-		
F229	კოპოსობაჲ მიტროფანე, ძმამან მისმან, და ¹³	ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა	
	დაიპყრა ეპისკოპოსობაჲ ათხუთმეტ ¹⁴ წელ. და	ანდრეა ⁴³ იერუსალემელისაჲ, ⁴⁴ რომელი იქმნა	
	მის ზე მოვიდა კოსტანტინე მეფე ¹⁵ ბიზინტიად	კრიტეს ⁴⁵ მთავარეპისკოპოს ⁴⁶	
	ბრძოლისათჳს ¹⁶ ლიკინიოზ ¹⁷ მეფისა. და იხილა	და წმიდათა მენელსაცხებლეთა დედათა ⁴⁷	
	მიტროფანე და სთნდა პატიოსნებაჲ ¹⁸ მისი და	მართაჲსი და მარიამისი.	
	სიწმიდე და სიწრფილებაჲ სახისა მისისაჲ უფ-	მწუხრსა ⁴⁸ და ცისკრად ითქუას ⁴⁹	
	როჲს ვიდრელა სიკეთე ¹⁹ და ²⁰ შუენიერებაჲ ბი-	მსგეფსისაჲ ⁵⁰ და წმიდისა მიტროფანესი. ლიტა-	A260r
		ნიისაჲ ⁵¹ და ⁵² ოხითაჲ, ⁵³ კმაჲ Ծ: „პირმშოისა“ ⁵⁴	

* აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ შთაგლო AD. ² ლუკიანე F. ³ კოსტანტინეპოლელ BCEF. ⁴ მთავარეპისკოპოსისა F. ⁵ ზმ F. ⁶ ბიზინტიას C. ⁷ პოა BF. ⁸ ბიზინტიას BD,-F. ⁹ თუე BCEF. ¹⁰ ეპისკოპოს F. ¹¹ რაჲ+და F. ¹² თორმეტ] 79 BCF, ათორმეტ E. ¹³ და... ეპისკოპოსობაჲ — E. ¹⁴ ათხუთმეტ] 71 BCF, ათორმეტ D, ათოთხმეტ F. ¹⁵ მეფე BCDE. ¹⁶ ბრძოლად E. ¹⁷ ლიკინოზ E. ¹⁸ ~ სიწმიდე და პატიოსნებაჲ მისი C. ¹⁹ სიკეთე — E. ²⁰ და — E. ²¹ ნაყოფიერებაჲ E, ნუყიერებაჲ AF. ²² და — E. ²³ დედოფალი E. ²⁴ საჩინოებასა] საშუებელსა C. ²⁵ წასაგებელი AD. ²⁶ უმჯობესი E. ²⁷ მეუფებაჲ B. ²⁸ და — E. ²⁹ მიტროფანესითა B. ³⁰ ლიკინიოზ BCF, ლიკინოზ E. ³¹ ნიკიასა B. ³² მან] მაშინ BC. ³³ უძლურებისაგან E. ³⁴ და — E. ³⁵ მოზუცებულობისაგან — EF. ³⁶ ეძლო] ძალ-ედგა E. ³⁷ თჳსსა B, თჳსა EF. ³⁸ წარავლინა] წარგზავნა E. ³⁹ კრებაჲ] კრებული F. ⁴⁰ მთავარეპისკოპოსად F. ⁴¹ დაადგინა E, დაიდგინა F. ⁴² მიცვალა B. ⁴³ ანდრია BCEF. ⁴⁴ იმერუსალემელისაჲ BCDEF. ⁴⁵ კრიტეს DF. ⁴⁶ მთავარეპისკოპოს] ეპისკოპოს E, მთავარეპისკოპოს F. ⁴⁷ დედათაჲ CEB. ⁴⁸ მწუხრი EF. ⁴⁹ ითქუემის E. ⁵⁰ მსგეფსისაჲ E. ⁵¹ ლიტანიისა B-F. ⁵² და — E. ⁵³ ოხითაჲ — E. ⁵⁴ პირმშოისა E.

C212	მის ქრისტეანეთა მეფობისა მამად და მართლმადიდებელთა სარწმუნოებისა მწყემსად გამოსწდი¹ და ეკლესიისა ყოველთა დედისა მნათობ იქმენ, მამაო წმიდაო,² ევედრე ქრისტესა ღმერთსა ცხოვრებად სულთა ჩუენთათჳს“. სამხრად განგებაჲ ჰპოვო³ აპრილსა ო.	სა²⁹ და ყოვლად წმიდისა ღმრთისმშობელისა მეოხებითა წარიოტნეს.³⁰	A260v
D232	ԳԵՊԻՆԸ ԴԻԿԸՆԸ Դ. წმიდათა ათთა მოწამეთა: მარკიანე, ნიკანდრო, აპოლონ, ლეონიდი,⁴ არაზი,[*] გიორგი,^{**} ეპირიქე, სელინად, ერინოს და პამბოქსი.^{***} ესენი ევკატისა მთავარმან,⁶ რამეთუ არა უვარჰყოფდეს⁷ ქრისტესა,⁸ სიყმილითა და⁹ წყურილითა და სიცხითა მოსწყდნა.	ԳԵՊԻՆԸ ԴԻԿԸՆԸ Դ. წმიდათა ქალწულთა³¹ მოწამეთაჲ მართაჲსი³² და მარიამისი და მათანათაჲ	Cv
B271	ამასვე¹⁰ დღესა¹¹ წმიდისა მღვდელმოწამისა დოროთესი,¹² რომელი იყო ტურელ ეპისკოპოსი,¹³ კაცი ღმერთშემოსილი და მოხუცებული. ესე იყო დეოკლიტიანე¹⁴ და მაქსიმიანეს ზე. და დევნულებისათჳს დაუტევა თჳსი ქალაქი და მივიდა¹⁵ ოდესეს ქალაქსა და მუნ განერა. და ვითარცა წარჴდა დევნულებაჲ, მივიდა თჳსსავე¹⁶ ქალაქსა ტურისს და იყო ვიდრე ივლიანე ურჩულომსამდე.¹⁷ და კუალად მივიდა ოდესე¹⁸ ქალაქსა და ივლიანეს მთავართა მიერ ფრიად იტანჯა და მრავალი გუემაჲ დაითმინა¹⁹ ქრისტეს სახელისათჳს. და აღესრულა ტანჯვათა შინა ასღაშდისა წლისაჲ. ამან მრავალნი წიგნნი აღწერნა, რამეთუ იყო²⁰ ფრიად სწავლული,²¹ და²² ბერძული და პრომაული ენაჲ კეთილად იცოდა.	და წმიდისა ზინადო³³ მოწამისაჲ. ԳԵՊԻՆԸ ԴԻԿԸՆԸ Զ. წმიდისა მოწამისა თეოდოტე³⁴ ანკურელისაჲ.³⁵ ესე იყო ანკურით³⁶ გალატიისაჲთ. და შესმენილ იქმნა თეოდოტენო³⁷ მთავრისა მიმართ, ვითარმედ კორცნი წმიდათა ქალწულთანი, ტბასა³⁹ შთაყრილნი, ამან აღმოიხუნა და დაჰმარხნა. მიეყვანებულ იქმნა მის წინაშე და მრავლითა ახოვნებითა განაცხადა სარწმუნოებაჲ თჳსი და ჰრქუა, ვითარმედ: „ერისკაც⁴⁰ ვარ და უსწავლელ,⁴¹ ხოლო ძალითა ქრისტესითა მეფისა შენისა უძლიერეს ვარ სასოებითა⁴² ღმრთისაჲთა და აღსარებითა⁴³ მეუფებისა მისისაჲთა და მთავარნი მისნი არარად შემირაცხიან.“ დამოეკიდა ძელსა და იხუეტნეს კორცნი მისნი და მერმე თავი წარეკუეთა.	Dv
F230 E178	ამასვე დღესა²³ წმიდათა მოწამეთა კონონისი და²⁴ ქრისტეფორესი²⁵ და წმიდისა ილარიონ დაღმატის²⁶ მამასახლისისაჲ და კსენებაჲ²⁷ ბარბაროზთა მოსლვისაჲ, რაჟამს²⁸ გარემოადგეს კოსტანტინეპოლელ-	ანთიმო ხუცისა⁴⁴ და სტეფანესი⁴⁵ და დედისა სებასტიანესი.⁴⁶ ԳԵՊԻՆԸ ԴԻԿԸՆԸ Ի. წმიდათა მოწამეთა ნიკანდრო და მარკიანესი. ესე⁴⁷ მკედარნი იყვნეს და⁴⁸ განიკითხნეს მაქსიმიანე მეფისა ზე და დილეგსა შეიყენეს⁴⁹ და კუალად შემდგომად⁵⁰ ამისა⁵¹ იიძულნეს⁵² დატეობად⁵³ სარწმუნოებისა და რამეთუ არა თავს-იდევს, წარეკუეთნეს თავნი მახუდითა. ამასვე დღესა⁵⁴ წმიდისა და დიდებულისა თეოდორე სტრატილატისაჲ. ესე დიდებული მოწამე თეოდორე⁵⁵ იწამა ჟამთა ლიკინიოს⁵⁶ მეფისათა. იყო შობილ ევხაიტს.⁵⁷ ხოლო მკუდრ იყო არაკლიასა⁵⁸ პონტოქსასა, კაცი შუენიერი	Bv Fv

²⁹ Ἀρείος. ³⁰ Γόργιος. ³¹ Πάμψαν.

¹ გამომწნი BCF. ² წმიდაო+მიტროფანე EF. ³ ჰპოო BCDEF, ~ აპრილსა ო ჰპოო EF. ⁴ ლეონდი EF. ⁵ პამბუქსი F. ⁶ მთავარმან+განიკითხნა და E. ⁷ უარ-ჰყოფდეს BCF. ⁸ ქრისტესა+ღმერთსა E. ⁹ და – E. ¹⁰ მასვე A. ¹¹ დღესა F. ¹² დორეთესი E. ¹³ ეპისკოპოსი F. ¹⁴ დეოკლიტიანეს E. ¹⁵ მოვიდა B–F. ¹⁶ თჳსსა C. ¹⁷ უმჯულომსამდე CD. ¹⁸ ოდესეს C, ოდესე BDF. ¹⁹ დაითმინა E. ²⁰ იყო+იგი E. ²¹ სწავლულ DEF. ²² და – B, და | რამეთუ C. ²³ დღესა F. ²⁴ და – E. ²⁵ ქრისტეფორესი F. ²⁶ დაღმატისა BCEF. ²⁷ კსენებაჲ... წარიდევნეს | კსენებაჲ სასწაულისაჲ მის, რაჟამს წმიდისა ღმრთისმშობლისა მიერ გარემოდგომილი სიმრავლე ბარბაროზთაჲ კოსტანტინოპოლით წარიოტა E. ²⁸ რაჟამს-იგი B. ²⁹ კოსტანტინეპოლესა C, კოსტანტინეპოლესა F. ³⁰ წარიოტნეს | წარიდევნეს BC, წარიოტა E. ³¹ ~ მოწამეთა ქალწულთაჲ E. ³² მართაჲსი B. ³³ ზინადო A, ზინადოჲ E. ³⁴ თეოდოტი E. ³⁵ ანკურიელისაჲ EF. ³⁶ ანკურითა CE. ³⁷ გალატიისაჲთ B, გალატიამსაჲთ C. ³⁸ თეოდოტენო B. ³⁹ ტბასა+შინა E. ⁴⁰ ერისკაცი EF. ⁴¹ უსწავლელი E. ⁴² სასოებითა F. ⁴³ აღსარებითა F. ⁴⁴ ხუცისა EF. ⁴⁵ სტეფანესი D. ⁴⁶ სებასტიანისი F. ⁴⁷ ესენი E. ⁴⁸ ~ მაქსიმიანეს ზე მეფისა და ქრისტეს აღსარებისათჳს განიკითხნეს E. ⁴⁹ შეიყენეს | შეიყარნეს E. ⁵⁰ შემდგომად – F. ⁵¹ ამისა BC, ამისა – EF. ⁵² იიძულნეს B. ⁵³ დატეობად BCEF. ⁵⁴ დღესა F. ⁵⁵ თეოდორა F. ⁵⁶ ლიკინიოზ BCF, ლიკინოზ E. ⁵⁷ ევხაიტს A, ევხაიტს E. ⁵⁸ არაკლიას CE.

A261r
Ev

C213

B272
F231

D233

A261v

ხილვითა და ბრძენი გონებითა, ჭაბუკი ჰასაკითა, ხოლო მოხუცებული სათნოებითა და¹ ბრძოლათა შინა უძლეველი | და განმზრახი ქებული, | რომ-ლისათჳსცა პატივ-სცემდეს მეფენი და საკუთ-რობა და თანამზრახვალობა მისი ვითარ-ცა დიდი შესაძინელი შეერაცხა, რამეთუ იყო ტკბილ სიტყვთა და მადლიერ სახითა. ამისთჳსცა წარავლინა მკედარნი და მრავლითა პატივითა აღყვანება მისი უბრძანა ლიკინიოს² | მეფემან ქალაქად ნიკომიდიად, რომელნი-იგი კუალად³ მისავე⁴ წარავლინა და მოუწერა ებისტოლე, ვითარმედ: „ჯერ არს მრავალთა საქმეთათჳს, რამთა მეფობა შენი აღმოვიდეს ჩუენდა.“ და ესრეთ აცთუნა უგუნური იგი, რამეთუ ენება მოწამესა, რამთა წამებითა თჳსითა შეამკოს ქალაქი თჳსი. ხოლო ლიკინიოს⁵ წარემართა ნი-კომიდიით⁶ აღსლვად არაკლიად. ხოლო მოწა-მე დაჯდა სახლსა შინა⁷ მოცალებით და ვედ-რებითა მკურვალთა ძლიერებასა ღმრთისასა თანაშემწედ⁸ ხაღოდა, ვინაჲცა ესმა კმა ზეგარ-დამო, განმადლიერებელი⁹ ღუაწლთა მიმართ, რომლისა მიერ ნუგეშინისცემულ იქმნა. და რა-მეთუ მოახლებულ¹⁰ იყო ლიკინიოს¹¹ განვიდა მიგებებად მისა¹² და ჯეროვნად პატივ-სცა. | ხოლო მეფემან მოწულედ მოიკითხა და სთნდა ფრიად სიკეთე მისი და შევიდა ქალაქად და უბრძანა თეოდორეს მსხუერპლისა შეწირვა¹³ კერპთა.¹⁴ ხოლო სანატრელმან მოწამემან ჰრქუა, ვითარმედ: „მომცენ თავნი ღმერთთანი და თჳსაგან შეეწირო ჯეროვანი¹⁵ პატივი და მერმე ზოგად ყოვლისა ერისა თანა წინაშე შენსა უზორო.“ და ბრძანებითა მეფისათა წარიყვანნა სახედ თჳსად¹⁶ კერპნი ოქროსა და ვეცხლისანი და აღდგა ღა-მით და შემუსრნა იგინი წურილ¹⁷-წურილად და განუყვნა¹⁸ გლახაკთა. ამისა შემდგომად მიუვ-ლინა მეფემან, ვითარმედ: | „მოიხუენ დიდნი¹⁹ ღმერთნი, ვითარცა აღმითქუ, რამთა ზოგად შეეწიროთ მსხუერპლი.“ წარვიდა მოწამე წინა-

შე მეფისა და ჰრქუა:²⁰ „უკუეთუ ნანდულვე ღმერთნი არიან, თავით თჳსით მოვიდენ.“ და ვიდრე იგი ამას²¹ იტყოდა, მაქსენტი ვინმე აუწყა მეფესა, ვითარმედ: „ვიხილე თავი დიდისა არ-ტემისი შემუსრვილი, რომელი მიმოაქუნდა გლახაკსა²² ვისმე სავაჭროდ უბანთა ზედა.“ და ვითარცა ჰკითხა წმიდასა, უკუეთუ ესრეთ არს, ჰრქუა მას მოწამემან ვითარმედ: „ჰე,²³ ჭეშმარიტ არს. აწ უკუე, მ მეფეო, რომელთა თავთა თჳსთა შეწვენა ვერ შეუძლეს, ვითარ უძლონ სხუათა შეწვენა.“ ესმა²⁴ რაჲ ესე ლი-კინიოსს,²⁵ დაადგრა²⁶ განცუბრებული²⁷ ჟამ ერთ და მერმე დიდად აბრაღა თავსა თჳსსა და იწყო გოდებად ღმერთთა²⁸ თჳსთა. ამისა²⁹ შემდგომად რისხვითა და გულისწყრომითა აღივსო და ბრძანა განძარცუვა წმიდასა და ოთხკერძო განთხზამა³⁰ ძლიერად და გუემაჲ უწყალოდ. მაშინ ჯორცნი მის ახოვნისანი დაიბძარვოდეს,³¹ ასონი დაიჭრებოდეს,³² გუერდნი იხუეტებო-დეს,³³ | სისხლისა მდინარები დიოდეს,³⁴ ნახე-ვარნი ქედისანი შეიმუსრვოდეს კუერებითა³⁵ | ბრპენისათა და კუალად ლამპრებითა შეიწუე-ბოდეს წყლულნი იგი ასონი მისნი და ურიდად იხუეტებოდეს. და³⁶ მერმე ქეები მახვლები განჰ-ფინეს და მათ ზედა ითრევდეს მოწყლულთა მათ ასოთა მოწამისათა. ამისა შემდგომად შეაყენეს იგი³⁷ დილეგსა და ხუთ დღე³⁸ უჭმელად დაყო მას შინა. და კუალად გამოიყვანეს მიერ და ჯუარ-სა შეჰმსჭუალეს³⁹ ძლიერად განთხზმითა. და რამეთუ განეჩინა უღმრთოსა მას, რამთა ისრითა იგუემოს, ვინაჲცა დადგეს | მოისარნი და ყო-ველივე⁴⁰ გუამი მისი აღავსეს | ისრითა. ხოლო ესოდენი⁴¹ უწყალოებაჲ მოიპოვეს⁴² უღმრთოთა მათ, რამეთუ ისრები იგი ჯორცთგან⁴³ წმიდასათა აღმოსწუადიან და ორგზის და სამგზის კუალად⁴⁴ შემსჭუალიან.⁴⁵ და⁴⁶ მერმე მოსძარცუეს საბ-ლარდნელი⁴⁷ იგი, რომელი იყო წელთა ზედა და სამშჭუალი⁴⁸ რკინისა⁴⁹ შემსჭუალეს⁵⁰ დაფა-

E179
Cv

Fv
Bv

A262r
Dv

¹ და] ხოლო E. ² ლიკინოზ EF. ³ კუალად — E. ⁴ მისდვე ABCD. ⁵ ლიკინოზ EF. ⁶ ნიკომიდიო F. ⁷ შინა+თჳს-სა C. ⁸ ~ შემწედ თანა B. ⁹ განმადლიერებელი E. ¹⁰ მუახლებულ E. ¹¹ ლიკინოზ EF. ¹² მისსა C. ¹³ შეწირვად E. ¹⁴ კერპთა BCF. ¹⁵ ჯეროანი EF. ¹⁶ თჳსა E. ¹⁷ წურილ — E. ¹⁸ განუყო BC. ¹⁹ დიდნი+იგი E. ²⁰ ჰრქუა+ვითარმედ C. ²¹ ამას იტყოდა] აღმოიტყოდა C. ²² გლახაკსა ვისმე — C. ²³ ჰე B, ჰე C. ²⁴ ~ ესე რაჲ ესმა E. ²⁵ ლიკინოზს EF. ²⁶ დაადგრა] დადგა BC. ²⁷ განცუბრებული E. ²⁸ ღმერთთა თჳსთა] ღმერთთათჳს E. ²⁹ ამისსა ACD. ³⁰ განთხზამა+და B. ³¹ დაიბძარვოდეს AE. ³² დაიჭრებოდეს E. ³³ იხუეტებოდეს+და მერმე ქეები მახვლები განჰფინეს და მათ ზედა ითრევდეს ფრიად მოწყლულთა ასოთა მისთა E. ³⁴ დიოდეს+და D. ³⁵ კუერთხებითა E. ³⁶ და... მოწამისათა — E. ³⁷ იგი — E. ³⁸ დღე AF. ³⁹ შემსჭუალეს BCF, შემსჭუალეს F. ⁴⁰ ყი ე ე B, ყოველი E. ⁴¹ ესოდენი F. ⁴² მოიპოვნ A, მოიპოვეს EF. ⁴³ ჯორცთა BCEF. ⁴⁴ კუალად — E. ⁴⁵ შემსჭუალვიან B, შემსჭუალვიან C, შემსჭუალვიან F. ⁴⁶ და — B—F. ⁴⁷ საბრდნელი E. ⁴⁸ სამშჭუალი — E. ⁴⁹ რკინისა — E. ⁵⁰ შემსჭუალეს BC, დამსჭუალეს E, შემსჭუალეს F.

C214	რულსა მას ასოსა მისსა, არა ერთგზის ოდენ, არამედ მრავალგზის. და ესრეთ ყოვლად უწყალოდ გუემეს რაჲ ჰგონებდეს თუ მოკუდა, და ¹	ყოველნი ღუაწლნი მისნი და სიტყვსგებანი და ზეგარდმო მოხედვანი უვრცელესადრე აღწერნა, ვითარცა წამებაჲ მისი მოგუთხრობს.	
Ev	წარვიდეს, რამეთუ მწუხრი იყო. მაშინ მოვიდა მის ზედა ძალი საღმრთო ² და მოისპო მისგან ³ ყოველი წყლულებაჲ და იქმნა ⁴ სრულიად ⁵ მრთელ და უვნებელ და დადგა ქუეყანასა ზედა ⁶ და აკურთხევდა ღმერთსა. ხოლო განითად აღდგა ლიკინიოზ ⁷ და ბრძანა გულსა ზღვსასა შთაგდებაჲ კორცთა მისთაჲ, რამეთუ ჰგონებდა სიკუდილსა მისსა. ხოლო მი-რაჲ-ვიდეს წარვლენილნი ⁸ იგი და იხილეს წმიდაჲ იგი გუამი მოწამისაჲ ყოვლითურთ უვნებელი, ჰრწმენა ქრისტე. ⁹ და განითქუა რაჲ ჰანბავი ¹⁰ ესე, ¹¹	წარიკითხონ ²⁶ წამებაჲ წმიდისაჲ და შემდგომი განგებაჲ. ლიტანიისად ²⁷ და ოხითად: „მოწამემან შენმან, უფალო, ღუაწლსა შინა თვსსა გვრგვნი“ და გალობათა წმიდისათა დასდებელი ორ-ორჯელ. სამხრად ძებნე ²⁸ განგებაჲ სეკდენბერსა ხ.	
F232	შემოკრებს სხუანიცა კაცნი რიცხუთ ¹² ოთხმოცდახუთნი და ჰრწმენა მათცა ქრისტე. ესმა ¹³ ესე ყოველი ლიკინიოზს ¹⁴ და წარავლინა კესტოს	დედაქსანდრე დ. წმიდათა მოწამეთა ალექსანდრე და ანტონინა დ. ²⁹ წმიდაჲ ანტონინა იყო კროდამო სოფლით და სიწმიდით და ღირსებით ცხოვნდებოდა. ³⁰ ხოლო ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს ფესტოჲს მიერ შეპყრობილ იქმნა და რამეთუ არა უვარ-ყო ³¹ ქრისტე, არცა კერპთა თაყუანის-სცა, სამეძვოსა სახლსა შეიყენა და სამ ღღე ³² შიმშილითა ³³ მოიყმო. არამედ შუალამეს ³⁴ ოდენ გამოუბრწყინდა ნათელი და გარდამოქდა. ³⁵ ქუხილი და კარნი სახლისანი შეიმუხრნეს. და ესმა კმა ზეგარდამო, ვითარმედ: „მკნე იყავ და მიიღე საზრდელი, რამეთუ მე შენ თანა ვარ.“ ესე რაჲ ესმა, მიიღო საზრდელი და კუალად წარდგა წინაშე მთავრისა და ვითარ არა თავს-იდგა გებაჲ, იგუემა ცემითა და მახვლითა და კუალად სამეძვოსავე ³⁶ სახლსა შეიყენა, რომელსა შინა ანგელოზისა უწყებითა ალექსანდრე შევიდა და	
B273	პატრიკი სამასთა მკედართა თანა მოწყუედად მორწმუნეთა მათ. ხოლო კესტოს, იხილა რაჲ წმიდაჲ თეოდორე, მესყუელად ჰრწმენა ქრისტე ¹⁵ მისთანათა მათ თანა მკედართა. და იქმნა კრებაჲ ერისაჲ ფრიადი, ¹⁶ ვინამცა იხილა რაჲ ლიკინიოს, ¹⁷ რამეთუ კნინდა და ყოველნი ქრისტეანე იქმნებოდეს, ¹⁸ წარავლინა სიმრავლე მკედართაჲ და ბრძანა მახვლითა წარკუეთად თავი წმიდისა თეოდორესი. ესმა რაჲ ესე სიმრავლესა მორწმუნეთასა, მოიცვეს წმიდაჲ იგი და არა უტევებდეს მიახლებად მისა. ¹⁹ ძლით უკუე დააცხრვო აღძრვაჲ მათი წმიდამან და უბრძანა, რაჲთა მადლობით მიითუალონ მახვლი. ხოლო თავადმან ილოცა ქრისტეს ²⁰ მიმართ და წარუპყრა ²¹ ქედი მახვლსა და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა. ²² ხოლო დაიდგა ²³ ევხაიტს ²⁴ ღუაწლით შემოსილი იგი გუამი მისი, ვითარცა ემცნო პირველ აღსრულებისა, რომელი-იგი იყო მამუქლი სოფელი მისი. ხოლო ავგაროს ²⁵ მალემწერალი და მსახური წმიდისა თეოდორესი, რამეთუ იყო მარადის მის თანა,	Bv	
A262v		აღგელოზისა უწყებითა ალექსანდრე შევიდა და სიჭაბუკისათჳს ჰასაკისა, რამეთუ იყო ვითარ ³⁷ ოცდასამისა წლისაჲ, არწმუნა მცველთა მათ წმიდისათა, ვითარმედ საქმედ არაწმიდებისა შევალს. და ესრეთ ფარულად მათგან წმიდაჲ იგი სართულით ³⁸ განიყვანა, ხოლო თჳთ დაადგრა ³⁹ შინაგან. ამისა შემდგომად შევიდეს მკედარნი გინებად წმიდისა მის და ესრეთ ცხად იქმნა საქმე ალექსანდრესი. და ეუწყა რაჲ მთავარსა, მესყუელად ბრძანა წარდგინებაჲ ალექსანდრესი განკითხვად და გუემაჲ კრმლითა და მერმე ბრძანა მოყვანებაჲ წმიდისა ანტონინაჲსი და	A263r
Cv			C215
D234			

¹ და — BC. ² საღმრთო E. ³ მისგან — E. ⁴ იქნა B. ⁵ სრულიად] ყოვლითურთ E. ⁶ ზედა — BCF. ⁷ ლიკინიოს C, ლიკინოზ F. ⁸ წარვლენი B. ⁹ ქრისტე F. ¹⁰ ჰამბავი BCDE. ¹¹ ესე] მისი C. ¹² რიცხუთ E. ¹³ ესმა+რაჲ BCEF. ¹⁴ ლიკინოზს F. ¹⁵ ქრისტე BC. ¹⁶ ფრიად B. ¹⁷ ლიკინიოზ BE, ლიკინოზ F. ¹⁸ იქმნებოდა D. ¹⁹ მისსა CE. ²⁰ ქრისტეს] ღმერთისა E. ²¹ წარუპყრა] მიუპყრა BC. ²² დაიდგა AE. ²³ დაიდგა E. ²⁴ ევხაიტს A, ევხაიტას E, ევხაინს BCD. ²⁵ ავგაროს F. ²⁶ წარიკითხონ... განგებაჲ] მწუხრსა და ცისკრად მსგებსისაჲ და წმიდისაჲ E. ²⁷ ~ გალობათა წმიდისათა დასდებელი ორჯერ. სამხრად განგებაჲ სეკდენბერსა ხ ჰპოო. ლიტანიისად „მოწამემან შენმან, უფალო“+გინათუ „ღიდ არიან სარწმ.“ ფებერვალსა Ts წამებაჲ წმიდისაჲ E. ²⁸ ~ განგებაჲ ძებნე CF. ²⁹ ანტონინაჲსი+ხოლო E. ³⁰ ცხოვნდებოდა BCEF. ³¹ უარ-ყო BF. ³² ღღე E. ³³ შიმშილითა] სიყმილითა E. ³⁴ შუვალამეს E. ³⁵ გამოქდა BC. ³⁶ სამეძვოსავე] პირველსავე E+მას E. ³⁷ ვითარ — E. ³⁸ ~ განიყვანა სართულით ³⁹ დადგრა B.

ორთაგვე ზოგად განაჩინა თითოთა კელთა და ფერკთასა მოჭრა და მერმე ფისითა¹ მოვოზად ყოველთა კორცთა მათთა და მოხრებლსა ცეცხლისასა შთაგდებად,² რომელსა შინა ნეტარი³ აღსასრული მიიღეს.

F233 Dv ამასვე დღესა⁴ წმიდისა | პელაგიაჲსი, | რომელი ოდესმე⁵ იყო მეძავ. ესე იყო ანტიოქია ქალაქსა შინა და ცხოვნდებოდა⁶ არა სათნოთა ცხორებითა, არამედ ხენუითა. ამისთჳსცა სიმდიდრე ფრიადი შეიკრიბა საქმითა⁷ ბილწებისათა და მეძვობისა საძაგელებითა. | ხოლო დღესა⁸ ერთსა ესმა⁹ სწავლაჲ | ნინოს ეპისკოპოსისაჲ¹⁰ და გონებასა თჳსსა¹¹ მოეგო და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ მიიღო,¹² ვინაჲცა¹³ შეიშურვა ეშმაკმან და იწყო მოკსენებად მისა პირველსა¹⁴ მას არაწმიდებით ცხორებასა და შუებისა და სიმდიდრისა განსუენებასა. ხოლო პელაგია შეჰრისხნა და წარიოტა იგი. და შემდგომად რვისა დღისა, ვითარცა არს ჩუეულებად, განიდარცუა რაჲ სანათლოჲ სამოსელი, შეიმოსა ძაძითა და მამაკაცისა სახითა მიიწია მთასა ზეთისხილთასა და თავი | თჳსი შეაყენა სართულსა შინა მცირესა. და ნეშტი ცხორებისა მისისაჲ სიწმიდით და უბიწოებით და მოთმინებით განყენებულმან ყოველთა საშუებელთაგან აღასრულა | და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

A263v

Cv

Fv

ԴԶԴԼԸ¹⁵ ԴԻԴԼԸ Դ. წმიდისა მოწამისა ტიმოთე პრუსელ¹⁶ ეპისკოპოსისაჲ, რომელი იყო ივლიანეს ზე განდგომილისა. და რწმუნებულსა მისდა სამწყსოსა მწყსიდა კეთილად. და სასწაულთა დიდთა აღასრულებდა, რომელმან ვეშაპი დიდი მის შორის დამკჳდრებულთ¹⁷ სიბოროტითურთ, ხოლო ვიტყჳ კაცისმკლველსა და პირველსა მას ვეშაპსა სატანას, რამეთუ მოსწყუელდა კაცთა¹⁸ და პირუტყუთა ბერვითა მოაკუდინებდა და სრულიად უვალ-ყო გზაჲ იგი, რომელი არს შორის ქალაქისა პრუსისა¹⁹ და ცხელთა მათ წყალთასა²⁰ ტყორცებითა | საბურველსა²¹ წმიდისა შესაწირავისასა, განხეთქა²²

და მოაკუდინა. ხოლო ცნა რაჲ განდგომილმან ივლიანე საკჳრველებათათჳს, რომელთა აღასრულებდა, წარავლინა და წარჰკუეთა წმიდაჲ თავი მისი.

ამასვე დღესა²³ წმიდისა ნიკონ და ილიო-დორესი

და წმიდისა აპოლო²⁴ ეპისკოპოსისაჲ

და წმიდისა თეოფანესი და პანსემნი-სი. ნეტარი თეოფანე იყო ქალაქით ანტიოქიით. ხოლო იშვა ურწმუნოთა და მეკერპეთა მშობელთაგან, გარნა მსწრაფლ მოვიდა სარწმუნოებად, რამეთუ მეთხუთმეტესა²⁵ წელსა ჰასაკისა თჳსისასა²⁶ მეუღლესა შეეყო, და ვითარსამი წელი წარჰდა და აღესრულა მეუღლე მისი, მივიდა იგი წმიდად ეკლესიად და მიიღო წმიდაჲ ნათლისღებაჲ. და მახლობელად ქალაქისა²⁷ აღიშენა სენაკი²⁸ იწროჲ და მას შინა შეაყენა თავი თჳსი | და ყოვლითურთ განწმიდა სული თჳსი. და კეთილად მოღუაწებითა თავსა სათნოებათასა²⁹ მიიწია. ამან ცნა მეძვისა³⁰ ვისთჳსმე განთქუმულისა, რომელსა | ეწოდებოდა პანსემნი,³¹ რამეთუ მრავალთა მიზეზ წარწყმედისა ექმნების. ილოცა და შეჰვედრა თავი თჳსი ღმერთსა. და გამოვიდა სენაკით და თჳსსა სახლსა მივიდა და ძაძისა იგი სამოსელი, რომლითა³² შემოსილ იყო, განიდარცუა და³³ სამოსელი³⁴ მრავალსაყიდლისაჲ³⁵ შეიმოსა და თჳსისა მამისაგან ათი ლიტრაჲ ოქროჲ მიიღო, რეცათუ სხჳსა ცოლისა შერთვად. და პანსემნის მიმართ წარვიდა და ისერა მის თანა. და ვითარ ჟამი ურთიერთას³⁶ შეკრებისაჲ იყო, | მახლობელად მისა მიწვა და³⁷ ჰკითხვიდა და ჰრქუა, ვითარმედ: „რავდენი³⁸ ჟამი არს, ვინაჲთგან იწყე საქმესა ამას?“³⁹ ხოლო მან მიუგო და ჰრქუა: „ათორმეტი⁴¹ წელი და მრავალნი შემოსრულ არიან ჩემდა⁴² და არავინ მიხილავს უშუენიერესი⁴³ შენსა, არცა ვისითა ტრფიალებითა მოწყლულ ვარ, ვითარ შენითა.“ ხოლო მან ჰრქუა: „არა მნებაჲს მე⁴⁴ უჯეროთა ზია-

D235 Bv

E181

A264r

C216

F234

¹ ფითა B. ² შთაგდებად | შთაყრაჲ E. ³ ნეტარი+იგი BC. ⁴ დღჳსა F. ⁵ ~ იყო ოდესმე B–F. ⁶ ცხოვნდებოდა BCEF. ⁷ საქმითა+მით BCE. ⁸ დღჳსა F. ⁹ ესმა+რაჲ C. ¹⁰ ეპისკოპოსისაჲ F. ¹¹ თჳსა E. ¹² მიიღო CE. ¹³ ვინაჲ BE. ¹⁴ პირველსაჲ E. ¹⁵ თუესა – E. ¹⁶ პროსელ B–F. ¹⁷ დამკჳდრებულთ EF. ¹⁸ ~ და მოაკუდინებდა კაცთა და პირუტყუთა ბერვითა F. ¹⁹ პროსისა BCF, პროსიისა E. ²⁰ წყალთაჲსა E. ²¹ საბურავსა C. ²² ~ მოკლა იგი და განხეთქა E. ²³ დღჳსა F. ²⁴ აპოლო E. ²⁵ მეთათხმეტესა F. ²⁶ თჳსისასა | მისისასა C. ²⁷ ქალაქსა E. ²⁸ სენაკი+მცირე და E. ²⁹ სათნოებისასა E. ³⁰ მეძვისა B. ³¹ პანსემნი E. ³² რომლითა-იგი E. ³³ და+სხჳჲ BCEF. ³⁴ შესამოსელი E. ³⁵ ~ შეიმოსა მრავალსაყიდლისაჲ BCEF. ³⁶ ურთიერთარს E. ³⁷ და – E. ³⁸ რაოდენი F. ³⁹ მას BF. ⁴⁰ ჰრქუა+ვითარმედ C. ⁴¹ ათორმეტი | 79 BC. ⁴² ჩემდა | ჩემ თანა D. ⁴³ უშუენიერეს E. ⁴⁴ მე – E.

	რებითა შეყოფაჲ შენი, არამედ ქორწინებითა პატიოსნითა მიყვანებაჲ სახლსა ¹ ჩემსა. ⁴² ხოლო მან სიხარულით შეიწყნარა, უკუეთუ ეგეცითარი იგი ღირს იქმნას ქორწილსა შვეულიერსა და პატივცემულსა. მეცხეულად ნეტარმან თოფანე, ცნა რაჲ ძალი სიტყუათა მისთაჲ, გამოიღო და მისცა მას ³ ოქროჲ იგი და ჰრქუა, ვითარმედ: „წარვიდე მე მომზადებად საკმარსა ⁴ ქორწილისათჳს.“ და ვითარცა წარვიდა, აღაშენა სენაკი მახლობელად სენაკისა თჳსისა და მოიქცა მისა ⁵ და ეტყოდა, ვითარმედ: „არა მნებაჲს დამკუდრებაჲ შენ თანა, უკუეთუ არა იქმნე ქრისტეანე.“ და მას ⁶ ესმა რაჲ ესე, პირველად მიიმედ ⁷ აღუწნდა, ⁸ ხოლო უკუანაჲსკნელ შეიწყნარა და ნათელ-იღო და შემდგომად ნათლისაღებისა შუდ ღლე დაუცხრომელად ასწავებდა მას წმიდაჲ იგი ⁹ საუკუნოჲსა ¹⁰ საშველისათჳს ¹¹ და კაცად-კაცადისა საქმეთაებრ მიგებისა და სათნოდ ღმრთისა ცხორებულთა საუკუნოჲსა ნეტარებისათჳს. ხოლო მას ესმოდა რაჲ ესე ყოველი, მადლითა ქრისტესითა განათლდა გინებაჲ მისი და ღიდად ღმობიერად მოვიდა. ¹² მეცხეულად მონანი და მკეველნი მისნი ყოველნი განათავისუფლნა და ლელატები მისცა და ყოველი სიმდიდრე თჳსი. და რაოდენი-იგი ¹³ არაწმიდებითა ¹⁴ მოეგო, საკმარად გლახაკთა და ჭურჭლად ეკლესიისა ¹⁵ წარაგო და ესრეთა ¹⁶ შევიდა სენაკსა მას, რომელი-იგი ¹⁷ თოფანეს შეეძადა და ესევითარსა მადლსა მისწუთა, ¹⁸ ვიდრელა ეშმაკთა განასხმიდა ¹⁹ კაცთაგან და ²⁰ ყოველთა უძღურებათა განჰკურნებდა. ხოლო ²¹ ცხონდა ერთ წელ და ორ თუე და უფლისა მიმართ მიიცვალა ღმერთშემოსილისა და საკურველთმოქმედისა თოფანეს თანა. ²²	
B275		
Ev		
Dv		
A264v		
Cv		
Fv		
Bv	ბ ა რ თ ლ ო მ ე ს ი და ბ ა რ ნ ა ბ ა ჲ ს ი. ბართლომე მოციქულმან ჰინდოეთს ქადაგა სახარებაჲ ქრისტესი ²³ და მათეს თავისა სახარებაჲ მისცა მათ, მათითა სიტყუთა აღწერილი. და ორბანას ქალქსა სომხითისასა დაიძინა ²⁴ და ²⁵ მუნვე დაეფლა. ხოლო ბართლომე გამოითარგმანების ებრაელთ ენისაგან ძე, ²⁶ რომელმან დაჰკიდნა წყალნი, ხოლო ბარნაბა — ძე ²⁷ ნუგემინისცემისაჲ. ესე წმიდაჲ მოციქული ²⁸ ბარნაბა იყო ტომისაგან ლევისა, ²⁹ ვინაჲ-იგი ³⁰ იყვნეს მოსე და აჰრონ და სამოელ. ხოლო იშვა კჳპრეს, რამეთუ მუნ იყვნეს მშობელნი მისნი. ამან პირველად იერუსალემს და ჰრომს და ალექსანდრიას ქადაგა სახარებაჲ ქრისტესი. იყო სამეოცდაათთა ³¹ მოციქულთაგანი. ³² ხოლო უკუანაჲსკნელ მივიდა კჳპრეს და ჰურიათა მიერ და წარმართთა ³³ ქვითა დაიქოლა ³⁴ და მოიკლა და ცეცხლად მიეცა, რომელი მარკოზ, რომელსა ეწოდა იოვანე, წარიღო და დაჰმარხა ქუაბსა შინა. და წიაღვლო ეფესოდ და მივიდა პავლესა ³⁵ და უთხრა მას ³⁶ აღსრულებაჲ ბარნაბაჲსი, ³⁷ რომლინათჳსცა იტირა პავლე ფრიად.	A265r
	მ წ უ ხ რ ი. დასდებელნი ამათნი. ³⁸ ლიტანიისად ³⁹ და ⁴⁰ ოხითად: „მოციქულნო წმიდანო, ევედრენით მაც.“ ც ი ს კ რ ა დ გალობანი ორთანივე. საკითხავი: ⁴¹ შესხმაჲ წმიდისა ბართლომესი. ს ა მ ხ რ ა დ ⁴² წარდგომაჲ ⁴³ კმაჲ ⁴⁴ ო ⁴⁵ გუერდი: „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ (1) დასდებელი: „ცანი უთხრობენ ღიდ.“ (2) საქმე მოციქულთაჲ: „მათ ღლეთა ⁴⁶ შინა მოციქულნი რაჲ მიმო“ ვიდრე „და საველესათა“. ⁴⁷ (3) ალელუიამ, კმაჲ ⁴⁸ ტ: „აღიარებენ ⁴⁹ ცანი საკურვ.“ (4) სახარებაჲ ლუკასი, თავი შუ: „მას ჟამსა ⁵⁰ მოუწოდა იესუ ათორმეტთა“ ვიდრე ⁵¹ „ყოველთა ადგილთა“ (5) ჰპოო ნოენბერსა ტ.* განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა.“ (6)	E182 C217 D236 F235
	ბ ა რ ნ ა ბ ა ჲ ს ი. წმიდისა და ღმერთშემოსილისა მამისა ⁵² ჩუენისა ⁵³ ო ნ ო ფ რ ი ს ი. ⁵⁴ ესე იყო მეგჳპტელი, მახლობელად ერმო ქალა-	B276

* 1 XI შეტანილია მათე 10,1,5-8.

¹ სახლად E. ² ჩემდა E. ³ მას — EF. ⁴ საკმარისა E. ⁵ მისსა ABCDEF. ⁶ ამას E. ⁷ მძიმე E. ⁸ უწნდა E. ⁹ იგი+და BCF.

¹⁰ საუკუნოისა E. ¹¹ საშველისათჳს | სატანჯველისათჳს F. ¹² მოვიდა+და DE. ¹³ რავდენი-იგი E. ¹⁴ არაწმიდებით DE.

¹⁵ ეკლესიათა E. ¹⁶ ესრეთ BF. ¹⁷ რომელი-იგი | სადა-იგი E. ¹⁸ მისწუდა E. ¹⁹ განასხმიდა — B, ~ კაცთაგან განასხმიდა

C. ²⁰ და | ხოლო E. ²¹ ხოლო | და E. ²² თანა | მიერ E. ²³ ქრისტესი — E. ²⁴ დაიძინა E. ²⁵ და — E. ²⁶ ძმ E. ²⁷ ძმ E.

²⁸ ~ ბარნაბა მოციქული E. ²⁹ ლევისა F. ³⁰ ვინაჲ BCEF. ³¹ სამეოცდაათთაგანი E. ³² მოციქულთაჲ E. ³³ წარმართა

E. ³⁴ დაიქოლა E. ³⁵ პავლესა F. ³⁶ მას — E. ³⁷ ბარნაბასი D. ³⁸ ამათნი+სტიქარონი მსგებსისაჲცა E. ³⁹ ლიტანიისაჲ

E. ⁴⁰ და ოხითად | ო E. ⁴¹ საკითხავი — E. ⁴² სამხრად — AD. ⁴³ წარდგინებაჲ | ფსალმუნი BCEF. ⁴⁴ კმაჲ ო გუერდი

— E. ⁴⁵ ო ო E. ⁴⁶ ღლთა F. ⁴⁷ დასავლეთისათა | ასავლესითა C, სავლესითა E, დასავლესითა F+ჰპოო ო კჳრიაკესა

BCEF. ⁴⁸ კმაჲ ტ — E. ⁴⁹ აგაიარებენ BF. ⁵⁰ ჟამსა+შინა E. ⁵¹ ვიდრე ... ადგილთა — E. ⁵² მამისა — BCF. ⁵³ ჩუენისა

— BCF. ⁵⁴ ონოფრესი E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) საქ. 11,19-30. (4) ფს. 88,6. (5) ლუკ. 9,1-6. (6) ფს. 185.

A265v	ქისა¹ მონასტერსა შინა ცხოვნდებოდა² თებაიდას.³ ხოლო ესმოდა ცხორებისათჳს ელიამსა⁴ და იოვანე ნათლისმცემელისა. განვიდა მონასტრით და უდაბნოს დაემკვდრა და სამეოცსა წელსა კაცი არა იხილა,⁵ რომელი პოვა⁶ მამამან პაფნოტი, შე-რა-ვიდოდა⁷ უშინაგანესსა⁸ უდაბნოსა მადლისათჳს კურთხევისა წმიდათა კაცთაგან, ვინაჲცა შემდგომად ათრქმეტიისა⁹ დღისა უდაბნოს სლვისა მიიწია წმიდისა ონოფრესსა და ევედრა უწყებად ცხორებისა და სახელისა თჳსისა, რომელიცა ისწავა. და ოდეს მიერ¹⁰ განვიდა, მიუთხრა მამათა სკიტისათა¹¹ არა ხოლო თუ ონოფრესთჳს¹² ღმერთშემოსილისა, არამედ სხუათაცა მამათათჳს, რომელნი მგზავრ¹³ იხილნა უდაბნოსა მას¹⁴ შინა. ხოლო ვიდრე იგი¹⁵ იყო წმიდისა ონოფრის¹⁶ თანა, უფლისა მიმართ მიცვალებად მისი იხილა და თჳსი სამოსელი განყო¹⁷ და ნახევარსა შინა წმიდაჲ იგი წარგრაგნა და ნახევარი იგი შეიმოსა, რამეთუ იყო წმიდაჲ ონოფრი¹⁸ ყოვლითურთ შიშუელ¹⁹ და თმითა²⁰ შემოსილ ყოველი გუამი მისი, კაცი მოხუცებული და მკცოვანი,²¹ რომლისა ცხორებაჲ უცხო იყო კაცთა ბუნებისაგან²² და უვადრეს²³ ძალსა სიტყუათასა, რამეთუ საზრდელი ზეგარდამო მოეცემოდა და საცნაურითა თუალითა ყოვლადვე ღმერთსა ხედვიდა და ანგელოზთა თანა იქცეოდა²⁴ და წმიდასა ზიარებასა კელითა ანგელოზისაჲთა²⁵ მოიღებდა. ხოლო ჟამსა მიცვალებისა მისისასა განბრწყინდა პირი მისი, ვითარცა მზე²⁶ და ესრეთ შეჰვედრა ღმერთსა²⁷ წმიდაჲ²⁸ სული თჳსი. ამასვე დღესა²⁹ წმიდისა მოწამისა ანტონი-ნაჲსი, რომელი იყო ნიკეა³⁰ ქალაქით ბითუნიისაჲთ³¹ დეოკლიტიანეს და მაქსიმიანეს ზე,³² მთავრობასა პრისკილიანესსა, რომლისა წინაშე წარიდგინა ქრისტეს აღსარებისათჳს³³ და	იგუემა წყლულებითა ძუბუთაჲთა და საპყრობილედ შეიყენა და კუალად მოიყვანა და დამოეკიდა ძელსა და მოეწუნეს გუერდნი. და მერმე დაიდვა³⁴ ლანძუთა ზედა განკურვებულთა და განივლნეს³⁵ შამფურნი³⁶ კელთა მისთა, რომელთაგან გამოვიდა სურნელებაჲ³⁷ საკურველი,³⁸ ვითარცა საკუმეველისაგან სტურაკთაჲსა.³⁹ და ეგრეთვე მახვლნი რკინანი⁴⁰ და⁴¹ განკურვებულნი განეწონეს კოჭთა მისთა. და კუალად საჰყრობილედ შეიყენა და ორ წელ მას შინა ყოფად დაისაჯა⁴² და მერმე გამოიყვანა და ზღუასა შთაიდგო⁴³ და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდვა.⁴⁴ ამასვე დღესა⁴⁵ წმიდისა იოვანე მკედრისაჲ და წმიდათა ზენონ და ტრჳფილე ეპისკოპოსთაჲ⁴⁶ და⁴⁷ ივლიანესი. მწუხრი დასდებელნი წმიდისა ონოფრისნი⁴⁸ და⁴⁹ ცისკრად გალობანი. საკითხავი: ცხორებაჲ მისი და სხუაჲ ყოველი განგებაჲ ჟამისწირვისაჲ მამათაჲ მოიძიე. ხოლო⁵⁰ ლიტანიისად და⁵¹ ოხითად „უდაბნოჲსა“⁵² მყოფად⁵³ და კორ.“ ԳԵՊԻՆԸ ՄԻԴԵՆԸ ՄԼ. წმიდისა მოწამისა აკჯლინესი.⁵⁴ ესე იყო ჟამთა დეოკლიტიანე⁵⁵ მეფისათა,⁵⁶ ქალაქით ვივლონით, რომელ არს პალესტინისაჲ, ასული კაცისა ვისმე წარჩინებულისაჲ, რომელსა ერქუა ევტოლმიოს.⁵⁷ ხოლო იქმნა რაჲ ზუთისა წლისაჲ, ნათელ-ილო ევთალის მიერ ეპისკოპოსისა და ათისა წლისა ჟამთა რაჲ აღვიდა, მოჰასაკეთა და მოყუესთა თჳსთა ქალთა ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანებდა⁵⁸ და კერპთაგან განყენებასა ასწავებდა. ამისთჳს შესმენილ იქმნა ულსიანე ანთჳპატისა. და განკითხვად წარიდგინა და სახელი ქრისტესი აღიარა, ვინაჲცა პირველად იგუემა და შამფურნი⁵⁹ რკინისანი სასქმენელთა შინა განა-	A266r	C218	E183	F236	B277	D237

¹ ქალაქსა BCD. ² ცხოვნდებოდა B-F. ³ თებაიდას ADE. ⁴ ელიამსსა CF. ⁵ იხილა] ნახა BC. ⁶ პოა B. ⁷ შე-რა-ვი-
ვიდა BCDFE+და D. ⁸ უშინაგანესა E. ⁹ ათრქმეტიისა B, ათრქმეტიისა E, ათრქმეტიისა F. ¹⁰ ~ განვიდა მიერ BCEF.
¹¹ სკიტელთა E. ¹² ხოლო] ოდეს E, ონოფრესთჳს|ხოლო AD. ¹³ მგზავრ B. ¹⁴ მას - AD. ¹⁵ ~ იყო იგი E. ¹⁶ ონოფ-
რეს E. ¹⁷ განყო E. ¹⁸ ონოფრე E. ¹⁹ შიშუელი E. ²⁰ ~ ყოველი გუამი მისი თმითა შემოსილ და E. ²¹ მკცოვანი BE.
²² ბუნებისაგან] გონებისაგან E. ²³ უადრეს BCF. ²⁴ იქცეოდა BCE. ²⁵ ანგელოზთაჲთა E. ²⁶ მზე BE. ²⁷ ~ სული თჳსი
ღმერთსა E. ²⁸ წმიდაჲ - E. ²⁹ დღესა F. ³⁰ ნიკეა BCF, ნიკეა - E. ³¹ ბითუნიისაჲთ E. ³² ზმ F. ³³ აღსარებისათჳს F.
³⁴ დაიდვა E. ³⁵ განავლნეს CF. ³⁶ შამფურნი B. ³⁷ სურნელებაჲ C, სოლნელებაჲ E. ³⁸ საკურველი - E. ³⁹ სტურაკ-
თაჲსა E. ⁴⁰ რკინისანი BD-F. ⁴¹ და - BF. ⁴² დაისაჯა E. ⁴³ შთაიდგო AD. ⁴⁴ დაიდვა ADE. ⁴⁵ დღესა F. ⁴⁶ ეპისკო-
პოსთა E. ⁴⁷ და+წმიდისა EF. ⁴⁸ ონოფრესნი C-F. ⁴⁹ და ... ხოლო] სტიქარონად მსგებსისაჲ და წმიდისაჲ E. ⁵⁰ ხოლო
- C. ⁵¹ და ოხითად - E. ⁵² უდაბნოს E. ⁵³ მყოფად და კ.+ცისკრად საზარებაჲ მისი და გალობანი ორნი. სამხრად
განგებაჲ მამათაჲ E. ⁵⁴ აკულიანესი E. ⁵⁵ დეოკლიტიანესთა ⁵⁶ მეფისათა - E. ⁵⁷ ევტულმიოს E. ⁵⁸ მოამყვანებდა E.
⁵⁹ შამფურნი ADF.

წონეს.¹ და მდინარენი სისხლთან² ცხვრთა წმი-
დისათა წარსდიოდეს. და შინაგანი თავისაჲ სა-
ხედ ცეცხლისა ეტყინებოდა. და მერმე მიიღო
განჩინებაჲ მახვლითა და თავი წარეკუეთა და
უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა³ წმიდისა ეკლ ო გ ი ალექსად-
რიელ⁴ მთავარეპისკოპოსისაჲ⁵

და ა ნ ტ ი პ ა ტ რ ო ბოსტრელ ეპისკოპოსისაჲ.

ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა პ ა ტ -
რი ათონელისაჲ.⁶

A266v

| ♂♂♂♂♂ ♂♂♂♂♂ ♂♂. წმიდისა ე ლ ი ს ე წი-
ნაწარმეტყუელისაჲ. ესე იყო ძე⁷ საფატისი,
აბელმუთით,⁸ ქუეყანისაგან რუბენისა.⁹ და¹⁰ იქმნა
ამისთჳს ნიში, რამეთუ იშვა რაჲ გალგალს, მე-
სეულად დეკეულმან¹¹ ოქროსმან,¹² რომელი იყო
სელომს, კმაძალად იყურნა, ვიდრე იერუსალემს
ისმა კმაჲ მისი. ხოლო თქუა მღელმთმოდუარმან
უწყებისა მიერ, ვითარმედ წინაჲსწარმეტყუელი
იშვა¹³ დღეს¹⁴ იერუსალემსა¹⁵ შორის, რომელმან |
დაჰკსნეს¹⁶ კელითქმნულნი და შემუსრნეს კერპ-
ნი. და მრავალნი სასწაულნი ქმნა¹⁷ ღმერთმან
კელითა ელისე წინაწარმეტყუელისაჲთა. და მო-
კუდა რაჲ, დაემარხა სამარიას, | რომელ არს
სეევასტოპოლი. ხოლო წინაჲსწარმეტყუელა ამან
ქრისტეს მოსლვისათჳს. და წყალნი იერიქო-
სანი¹⁸ მარილიანნი და უშვილონი განკურნა,¹⁹
რამეთუ თქუა: | „ამას იტყვს უფალი: განვჰკურ-
ნებ წყალთა ამათ.“ და²⁰ მიერითგან განიკურნ-
ნეს, ვიდრე დღენდელად²¹ დღემდღე.²² ამან მკუ-
დარნიცა აღადგინა და ნემან ასური კეთროვა-
ნებისაგან განწმიდა და გიეზი²³ მსახური თჳსი
განაკეთროვნა ვეცხლისმოყუარებისათჳს²⁴ და
ურჩებისა, და მკუდარმან მკუდარი აღადგინა.

ამასვე დღესა²⁵ წმიდისა მეთ ო დ ი კოს-
ტანტინეპოლელ²⁶ პატრიარქისაჲ,²⁷ რომელმან წვა-
ლებაჲ ხატთა მბრძოლთაჲ აკოცა და წარდევნა

და მართალი სარწმუნოებაჲ ეკლესიათა შინა²⁸
დაჰწერგა.

ამასვე დღესა²⁹ მიცვალებაჲ ნეტარისა მამისა
ჩუენისა ი ო ვ ა ნ ე ს ი, ეფთჳმის³⁰ მამისაჲ, ჭემ-
მარიტისა მის მონაზონისაჲ და ქრისტეს ნების-
მყოფელისაჲ,³¹ რომელსა პირველ აბულჰერით³²
ერქუა ერისმთავრობასა.³³

ამასვე დღესა³⁴ წმიდისა მღელმთმოდუარმან³⁵
კ ო რ ი ლ ე გორტინელ³⁶ ეპისკოპოსისაჲ კრი-
ტელთა ჭალაკისაჲ.³⁷ ამან პირველითგან სიწმი-
დით აღასრულა ცხორებაჲ | თჳსი და სამეოც-
დამერვესა წელსა უმანკოჲსა მისთჳს³⁸ მოქა-
ლაქობისა თჳსისა³⁹ გორტინისა ეკლესიისა⁴⁰
ეპისკოპოსად დაიდგინა⁴¹ და ოცდახუთისა წლისა
ჟამთა კეთილად განაგო. ხოლო მაქსიმიანეს ზე
უშჯულოჲსა ქრისტეს აღსარებისათჳს ანდრია-
ნე* მთავრისა წარიდგინა, რომლისა წინაშე
ქრისტე⁴² ქადაგა და კერპთა ამოებაჲ ვრცელად
| წარმოთქუა და განჩინებაჲ მახვლითა მიიღო.
აღედჲ აღური წმიდასა პირსა მისსა და ურემსა
ზედა | დაიდგა,⁴³ რამეთუ იყო იგი მოხუცებული,⁴⁴
ვითარ ოთხმოცდაათხუთმეტისა წლისაჲ და
ვერ ეძლო სლვად.⁴⁵ ხოლო ვითარცა მიიწია
ადგილსა, რომელსა რაქსონ⁴⁶ ეწოდების, თავით
თჳსით ურემნი იგი დადგეს, რამეთუ მოიწია⁴⁷
კმაჲ ზეცით, რომელი უბრძანებდა დადგომასა.
და ესრეთ მიუჰყრა ქედი თჳსი⁴⁸ მახვლსა და
წარეკუეთა თავი მისი.

განგებაჲ წმიდისა⁴⁹ ელისე წინაჲსწარმეტყუე-
ლისაჲ ჰპოვო⁵⁰ ივლისსა ხ წმიდისა ელიაჲსსა.

| ♂♂♂♂♂ ♂♂♂♂♂ ♂♂. წმიდისა მოწამისა
დ ო ო ლ ა მ ს ი. ესე იყო ზეფერით,⁵¹ რომელ არს
კილიკიისა სამთავროსა⁵² და⁵³ ქრისტეს სარ-
წმუნოებისათჳს წინაშე მაქსიმე⁵⁴ მთავრისა წა-
რიდგინა და აპოლონ კერპისა და დაფნისთჳს
წარმოთქუა, ვითარმედ ეტრფიალა | მას და დევ-

A267r

Dv

C219

F237r

B278

E184

* Ὁ Ἀγριανός.

¹ განაწონეს | განევლნეს D, განავლნეს EF. ² სისხლისანი E. ³ დღესა F. ⁴ ალექსანდრელ F. ⁵ მთავარეპისკოპოსისაჲ F. ⁶ ამასვე... ათონელისაჲ BCD, A ნუსხაში ჩამატებულია სხვა ხელით. ⁷ ძმ E. ⁸ აბელმუთით E. ⁹ რუბენისა C. ¹⁰ და — E. ¹¹ დეკეულმან A, დიკეულმან E+მან DF. ¹² ოქროსმან E. ¹³ იშა B. ¹⁴ დღეს F. ¹⁵ იშლმს F, იშლსა CE. ¹⁶ დაჰკსნეს DE. ¹⁷ ქმნა E. ¹⁸ იერიქოსანი E, იშრიქოსანი F. ¹⁹ განკურნა E. ²⁰ და — EF. ²¹ დღენდელად F. ²² დღემდღე F. ²³ გეზი E, გეზი F. ²⁴ ვეცხლისმოყუარებისათჳს B. ²⁵ დღესა F. ²⁶ კონსტანტინეპოლელ AD. ²⁷ პატრიარქისაჲ | მთავარეპისკოპოსისაჲ E. ²⁸ შინა — E. ²⁹ დღესა F. ³⁰ ეფთჳმის B—EF. ³¹ ნებისმყოფლისა E. ³² აბულჰერით E. ³³ ერისთავობასა BC. ³⁴ დღესა F. ³⁵ ~ კურილე გურტინელ ეპისკოპოსისაჲ მღელმთმოდუარმან E. ³⁶ გურტინელ E. ³⁷ ჭალაკსა E. ³⁸ მის E. ³⁹ თჳსისა | მისისა CF, მისისა E. ⁴⁰ ეკლესიასა E. ⁴¹ დაიდგინა E. ⁴² ქრისტე+ღმერთი E. ⁴³ დაიდგა E. ⁴⁴ მოხუცებული E. ⁴⁵ სლვად E. ⁴⁶ რაქსონ AD. ⁴⁷ მოიწია E. ⁴⁸ თჳსი — E. ⁴⁹ წმიდისა... წინაწარმეტყუელისაჲ ყოველი E. ⁵⁰ ჰპოო BCEF. ⁵¹ ზეფერით D, ზეფირით F. ⁵² სამთავროსა ADE. ⁵³ და — EF. ⁵⁴ მაქსიმიანე E.

1. თჳსა E. ² მიემთხუა E. ³ ღა – E. ⁴ აღძრა] აღდგინა E. ⁵ დაადღა E. ⁶ და+მერმესა D. ⁷ მერმესა] მორესა EF. ⁸ დასოლვეს B, დასოვლეს EF. ⁹ დაასხეს ADCF. ¹⁰ საენუსელთა E. ¹¹ რკითა B. ¹² დასხე B. ¹³ მათ – C] მას DE. ¹⁴ მისსა C. ¹⁵ წუენი E] წვილინი F+მისინ F. ¹⁶ შეუჳსრნეს E. ¹⁷ სადღუმლოა ADE. ¹⁸ ნაზორევისაგან] ნამუსრევისა-
გან A. ¹⁹ იბულა B. ²⁰ ნებსით E. ²¹ უნებლიეთ CE. ²² ესეოდენ F. ²³ ამისსა CDE. ²⁴ აიბულა B. ²⁵ დღჳსა F. ²⁶ ზჳ F. ²⁷ დედაკაცისაჲ+ჰრომისა C. ²⁸ აღლადადა AD. ²⁹ ჭაბუკ E. ³⁰ შეენიერ E. ³¹ მის BCEF. ³² ნუგჳმინსმცემელი E. ³³ აღმსარებელნი F. ³⁴ რავდენიცა E. ³⁵ აღმოსავლის BCD, აღმოსავალისა EF. ³⁶ მეუხად E. ³⁷ თჳსა E. ³⁸ განსცხ-
რომით B. ³⁹ მრვალი B. ⁴⁰ სიწმიდისა CDF. ⁴¹ ყოვლისა E. ⁴² მას – E. ⁴³ ამბურის-ყოფად E. ⁴⁴ წარდგინებაჲ EF. ⁴⁵ განმშოულებადმდე E. ⁴⁶ მინი E. ⁴⁷ განიმშჳჳალნეს BCF. ⁴⁸ ტყუეი E. ⁴⁹ მღუღარი E. ⁵⁰ შთაჲსხია A, შთაჲსხა DE. ⁵¹ ფისითა – BCEF. ⁵² შთაჲგლო AD. ⁵³ დამცვა AE. ⁵⁴ მტარვალთაგანნი BC. ⁵⁵ განიხრწნეს E. ⁵⁶ სძმ E. ⁵⁷ გარდამო-
ვიდა C. ⁵⁸ ამისთჳს] ამისგან E.

	ტე და ნათელ-იღეს კაცთა რიცხუთ ¹ ხუთას ორ- მეოცდაათთა. ხოლო რომელნი-იგი ჰრომით ² მის თანა მოსრულ იყვნეს, არა უწყოდეს მის ზედა ქმნილი იგი, არამედ ჰგონებდეს თუ ჩუეუ- ლებისაებრ ³ სასუმართა და განსაცხრომელ- თა ⁴ აღვილთა იქცევის საქმისათჳს უჯეროვსა, ეძიებდეს რაჲ, ეუწყა ვიეთვანმე, ვითარმედ ფრიადი ახოვნებაჲ აჩუენა და მრავალი ტანჯ- ვაჲ დათმინა ⁵ ქრისტეს სახელისათჳს და გვრ- გვნი წამებისაჲ დაიდგა. ⁶ და ესრეთ პოვნეს რაჲ ნაწილნი მისნი, განიხარეს ფრიად. ხოლო მიეახლნეს ⁷ რაჲ თავსა მისსა, რეცა განიღმნა ⁸ და ბრწყინვალედ მიხედნა მათ მოკითხვის სა- ხედ. ⁹ ხოლო ივინი შეუვრდეს ¹⁰ და ტირილით მოიკითხეს იგი და შენდობაჲ ითხოვეს ¹¹ უჯე- როვსა მისთჳს გულისსიტყჳსა და მისცეს ხუ- თასი დრაჰკანი და მოიყიდნეს ნაწილნი მისნი და მიპრონიტა სურნელითა ¹² შემურნეს ივინი და ტილოსა წმიდასა წარგრაგნენ ¹³ და წარემართნეს ჰრომს. ხოლო დედოფალსა ¹⁴ მისსა ¹⁵ აღლაიდას ¹⁶ ამის ყოვლისათჳს ანგელოზისა მიერ ეუწყა და ორმეოცდაათსა სტადიონსა ქალაქისაგან შორს მიეგება და პატიოსნად წარიყვანა იგი და ტაძარი შუენიერი ¹⁷ აღაშენა გარეშე ქალაქისა ¹⁸ და მას შინა დაუსუენნა პატიოსანნი იგი ნაწილნი მისნი. ხოლო უკუანაჲსკნელ უბრწყინვალესსა ტაძარსა მიიცვალნეს და დაისხნეს ¹⁹ შუეა ²⁰ ქალაქსა, ვინაჲ-იგი დღითი დღე ²¹ წყაროსა კურნებათასა აღმოაცენებენ და მრავალთა კურნებათა აღასრუ- ლებენ წმიდანი ²² იგი ²³ ნაწილნი მისნი.	სიჩჩოთგან ღმრთისა შეწირულ იქმნა ²⁸ და წმიდანი წერილნი ისწავნა ²⁹ და ღმრთივსულიერნი წიგნნი მრავალჟამ იწუართნა. პირველად უკუე კითხვად ერისა ღმრთისა სიტყუათა დაიდგინა ³⁰ და მერმე ყოვლით კერძო სიმარჯჳსათჳს და ³¹ უბიწოვსა ცხორებისა და უნაკლულობისა ³² წმი- დისა მნიშვნ ამათუნტელ ³³ ეპისკოპოსისა მიერ დიაკონად კელთდასხმულ იქმნა. და იგი რაჲ ცხორებისაგან ³⁴ განვიდა, ღიღისა ეპიფანეს ³⁵ მიერ საყდარსა ეპისკოპოსობისასა აღვიდა ³⁶ და მრავალნი მოიყვანნა კერპთმსახურებისაგან ქრის- ტეს სარწმუნოებად და მრავალნი საკერპონი ტაძარნი დაამტურინა ³⁷ და ³⁸ კერპნი მათნი შემუსრნა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ხოლო მრავალნი სასწაულნი აღასრულნა პირველ სიკუდილისაჲცა და შემდგომად სიკუდილისა, რომელთაგანი ერთი გინა ორი მოკსენებად თანამდებ არს გა- მოჩინებად სათნოებათა ამის ნეტარისათა. რა- მეთუ დასაბამსა ცხორებისა მისისასა, იყო რაჲ მშობელთა თანა, მამისა მიერ თჳსისა პუ- რისმსყიდელად ³⁹ დაიდგინა. ⁴⁰ ხოლო იგი თჳნიერ სასყიდლისა ყოველსავე გლახაკთა განუ- ყოფნ, რომელი-ესე აგრძნა რაჲ მამამან მის- მან, ფრიად შეწუხნა და ⁴¹ რამეთუ ესევითარისა ამის სარეწავისაგან იყო ცხორებისა ⁴² მათისა შემზადებაჲ, ⁴³ მიუგო მამასა თჳსსა ნეტარმან ტჳზონ, ვითარმედ: „უწყოდე, მამაო, რამეთუ ესე- ვითარითა ამით ⁴⁴ სახითა ღმერთსა ვავასხებთ და თჳნიერ ყოვლისა იჭჳსა მრავალწილად მოვი- ლოთ მისგან სასყიდელი და მე, ესერა, კელ- თა მაქუს კუალადგებისა კელითწერილი.“ ესე თქუა და სიტყუასა მისსა საქმე შეუდგა, რამე- თუ მეყსეულად საიფქლენი მამისა მისისანი სავსენი იპოვნეს უფროვს, ვიდრელა ოდეს- იგი ⁴⁵ შეეკრიბა და ამისი ნუუკუე იპოვოსცა ⁴⁶ მსგავსნი. ⁴⁷ ხოლო ამისი, რომლისაჲ ⁴⁸ მეგულე- ბის ⁴⁹ თქუმაჲ, რომელი შეტყუებაჲ ესწოროს, ⁵⁰ რამეთუ და-რაჲ-იდგა წმიდაჲ ესე ქუეყანასა	F239 <

¹ რიცხუთ E. ² ~ მის თანა ჰრომით E. ³ ჩუეულებისაებრ A+ვითარმედ C. ⁴ განსაცხრომელთა E. ⁵ დათმინა E. ⁶ დადგა ADE. ⁷ მიახლნეს B. ⁸ განიღმნა+და E. ⁹ ~ მოკითხვის სახედ და ბრწყინვალედ მიხედნა მათ BC, მოკითხვისა D. ¹⁰ შეუვრდეს D. ¹¹ ითხოვე A, ითხოვე BEF. ¹² სურნელითა EF. ¹³ წარგრაგნეს E. ¹⁴ დედოფალსა E. ¹⁵ მისა E. ¹⁶ აღლადას ADEF, აღლაიას A. ¹⁷ შუენიერი A. ¹⁸ ქალაქსა B-F. ¹⁹ დაისხნეს E. ²⁰ შუა BCF. ²¹ დღმ F. ²² წმიდანი - E. ²³ იგი - E. ²⁴ მწუხრი... ორჯერ ABCDE. ²⁵ ამათუნტელ E. ²⁶ რომელ... ჭალაკსა - E. ²⁷ კჳპრეს E, კჳპრისასა F. ²⁸ იქმნა+იგი E. ²⁹ ისწავლნა CEF. ³⁰ დადგინა E. ³¹ და - BC. ³² უნაკლულობისა F. ³³ ამათუნტელ E. ³⁴ ცხორებისა E. ³⁵ ეტჳფანეს E. ³⁶ აღვიდა] აღსრულ იქმნა E. ³⁷ დაამტურინა] დარღუნა A, დაარღუნა C, დაარღუნა F. ³⁸ და... შემუსრნა - C. ³⁹ პურისა მსყიდელად E. ⁴⁰ დადგინა E. ⁴¹ და - BC. ⁴² ~ შემზადებაჲ ცხორებისა მათისაჲ E. ⁴³ შეზადებაჲ B. ⁴⁴ მით B. ⁴⁵ ოდეს-იგი] იგი BC] ოდეს E. ⁴⁶ იპოვოსცა E. ⁴⁷ მგავსი B. ⁴⁸ რომლისა F. ⁴⁹ მეგულები E. ⁵⁰ ესწოროს] ჯერ-არს სწორებად E.

1 გამოდლო E. ² ენისსა BEF. ³ მკვახე BCEF. ⁴ ჟამისწირვასა E. ⁵ იქმნა E, იქმნეს F. ⁶ ესადაა AE. ⁷ ზაბილონისა-
 ბა BC, ზაბულოვნისა E. ⁸ ორმეოცდაათი F BF. ⁹ ბეთლემისამან BCEF. ¹⁰ მას+მსახურებისათჳს C. ¹¹ ვარზითა F.
¹² დიაკულისა CE. ¹³ ოქროსასა E. ¹⁴ სულია B. ¹⁵ მოვიდა E. ¹⁶ საბაელ C ა ჩამატებულია მხედრულით. ¹⁷ და –
 E. ¹⁸ ესე BF. ¹⁹ ქრისტესა+და C. ²⁰ იქმნეს BC. ²¹ წინაშე – F. ²² ივლიანესა ACDEF. ²³ მოსწუნეს E. ²⁴ აღთქმი-
 თა+და E. ²⁵ არწმუნა CE. ²⁶ განმშჳლავად BCF. ²⁷ თავსა E. ²⁸ მისსა E. ²⁹ საბაელს C ა ჩამატებულია მხედრულით.
³⁰ კოსტანტინესი C. ³¹ აღექისი E. ³² ძმ E. ³³ ევეჰმანე BCF, ევეჰმია E. ³⁴ აღლადა AE. ³⁵ ედესად E. ³⁶ მიი-
 წია მვიდა BCD. ³⁷ ათურამეტი B, ათერთმეტი Dv. ³⁸ ტარსოს E. ³⁹ არამედ და E. ⁴⁰ რომედ C. ⁴¹ დამთმინნა E.
⁴² რავდნი E. ⁴³ მოითხოჲა C.

A271r	მდის ღმრთისა მიერითა გამოცხადებითა მოვიდა მეფე ონორი პატრიარქისა თანა და ყოვლისა სიმრავლისა და ქარტაჲ იგი მიიღო ¹ კელთა მისთაგან ვედრებითა ღმობიერითა. ხოლო ვითარცა ² მას შინა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	ლისათჳსცა ხადა რაჲ იპატი ²⁶ ღმერთსა ლეონტისსა მსგავსად ბრძანებისა, მეყსეულად სნეულებისაგან განიკურნა და სიმრთელესა მიემთხჳა. ხოლო ვინაჲთგან ²⁷ მიიწია ²⁸ წმიდისა მისთანათა ²⁹ მათ ³⁰ თანა, ³¹ ისერეს ³² მის თანა, რამეთუ უმეცარ იყვნეს, თუ ვინ არს იგი და ვითარცა იწყეს ძიებად ლეონტისა ³³ და მეგობრად და საყუარელად ღმერთთა ხადოდეს, მიუგო წმიდამან და ჰრქუა, ვითარმედ: „მე ვარ ლეონტი, რომელსა მეძიებთ, გარნა მონაჲ ვარ მე ქრისტეს ³⁴ მხოლოჲსა ჭეშმარიტისა ღმრთისაჲ. ხოლო თქუენ მიერ სახელდებულნი ღმერთნი საკიცხელ და საძაგელ ³⁵ არიან ჩემდა.“ ესმა რაჲ ესე ტრიბონსა და თეოდულეს, ³⁶ შეუერდეს ³⁷ წმიდასა და იწყეს ვედრებად მისა, ³⁸ რაჲთა ღირს-ყვნეს ქრისტეს საკუთრობასა. ³⁹ ხოლო მან მეყსეულად ილოცა მათთჳს და მყის ⁴⁰ გარდამოკდა ღრუბელი წყლისაჲ წესითა ნათლის-ღებისაჲთა ზეცით და ნათელ-სცა მათ და განანათლნა სულით და კორცით და შეჰმოსა მათ სამოსელი ⁴¹ სპეტაკი, რომლისათჳს შემფოთნეს ურწმუნოებასა ⁴² შინა დაშთომილნი იგი და აუწყეს ადრიანე ⁴³ მთავარსა. ხოლო მან წარმოადგინნა და გრძელად სიტყუა-უგო ⁴⁴ და ფრიად ასწავა, გარნა ვერ დაარწმუნა განყენებად ქრისტეს სარწმუნოებისაგან. ამისთჳსცა წმიდისა იპატისი ბრძანა დამოკიდებაჲ და ზუეტაჲ. და წმიდისა თეოდულესი ⁴⁵ ბრძანა ⁴⁶ დამოკიდებაჲ და კრძლითა ⁴⁷ გუემაჲ და მერმე მახჳლითა წაკუეთაჲ თავთა მათთაჲ. ხოლო დიდისა მოწამისა ⁴⁸ ლეონტისი ბრძანა პირველად არგნითა ნელიად-რე ⁴⁹ ცემაჲ და მერმე იქცია ფერი და ვედრებითა და ლიქნითა გარდაქცევასა მისსა აზმნობდა, ⁵⁰ გარნა მოწამემან არა ხოლო თუ არა მიხედნა გრძელთა მათ სიბორგილით სიციბილთა მისთა, არამედ კმამალად სიცილით ⁵¹ განკიცხა იგი და ესრეთ უმეტესად რისხვად აღძრა ⁵² უშჯულოჲ იგი მთავარი და ბრძანა განრთხმაჲ	Bv
B282	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	Fv	
F241	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.		
D241	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	A272r	
A271v	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	Dv	
C223	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	Cv	
Ev	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	B283	
	ღმრთისა წერილი აღმოიკითხეს, სასმენელად ³ ყოველთა განცხადნა საქმე მისი და ყოველნი განჰკრთეს და იქმნა მრავალი ტირილი მშობელთაგან და ყოვლისა სიმრავლისა და მერმე პატიოსანნი იგი ⁴ ნაწილნი მისნი მრავლითა დიდებითა შემურნეს ⁵ და დიდებულსა ტაძარსა წმიდისა პეტრე მოციქულისასა დასხნეს, რომელთაგან სული სურნელებისა ⁶ და წყაროჲ კურნებათა დაუწყუდედლად აღმოდის სარწმუნოებით მვედრებელთათჳს.	E188	

¹ მიიღო CF. ² ~ მას შინა წერილი ვითარცა BC. ³ ~ ყოველთა სასმენელად BE. ⁴ იგი — C. ⁵ შემურნეს B. ⁶ სულ-ნელებისაჲ CEF. ⁷ და — E. ⁸ და — E. ⁹ დომენტიანოზისი CE. ¹⁰ შობაჲ აქუნდა] შობილ იყო E. ¹¹ ელდას E. ¹² დაადგინა E. ¹³ სამეფოთა E. ¹⁴ და — E. ¹⁵ და — E. ¹⁶ ანდრიანე B-FC. ¹⁷ ფინიკიისამან F. ¹⁸ წარვილინა B. ¹⁹ მისსა C. ²⁰ ტრიბონი B, ტრიბონი CEF. ²¹ თეოდულე BC, თეოდოლე E. ²² და — BC. ²³ მივიდეს BCDF. ²⁴ ესმაჲ B. ²⁵ თეოდულე BC, თეოდოლე E. ²⁶ იპატმან E. ²⁷ ვინაჲთგან — BC. ²⁸ მიიწინეს E. ²⁹ მის თანა CE. ³⁰ მათ — CE. ³¹ თანა — CE. ³² ისერა C. ³³ ლეონტისსა E. ³⁴ ~ მხოლოჲსა ჭეშმარიტისა ქრისტეს E+ღმრთისაჲ E. ³⁵ საძაგელ] საძულელ E. ³⁶ თეოდულეს BC, თეოდოლეს E. ³⁷ შეუერდეს B. ³⁸ მისსა C. ³⁹ საკუთრობასა BCF. ⁴⁰ მყის — E. ⁴¹ სამოსოსელი B. ⁴² ურწმუნებასა B. ⁴³ ანდრიანე CE. ⁴⁴ სიტყუა-უგო B. ⁴⁵ თეოდოლესი B, თეოდოლესი E. ⁴⁶ ბრძანა... გუემაჲ — E. ⁴⁷ კრძლითა — E. ⁴⁸ მოწამისი B. ⁴⁹ ნელიად C. ⁵⁰ აზმნობდა] ჰგონებდა C. ⁵¹ სიცილითა BD. ⁵² აღძრა BC.

მისი და გუემა¹ ფრიად და მერმე დამოკიდებამ და ხუეტამ უწყალოდ და ლოდისა დადებამ ქედსა მისსა.¹ ამისა შემდგომად შეიყენა იგი დილეგსა და ხვალისაგან კუალად მოყვანებულ იქმნა და განისხირობა ოთხთა მანათა ზედა და ესოდენ² იგუემა,³ ვიდრედა ცემასა მას შინა სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა | და გვრგვნი წამებისა დაიდგა.⁴

F242

განგება⁵ ყოველი მსგებსისა და წმიდისა ლეონტისი.

ΘΑΨΛΣ ΤΗΗΛΣΣ ΓΓ. წმიდისა მოციქულისა თადეოზისი

და წმიდისა მოწამისა ზო ს ი მ ე ს ი, რომელი იყო ტრაიანე⁶ მეფისა ზე,⁷ სოზოპოლით აპოლონისათ, მკედარი წესითა მთავრობასა ღომენტანესსა⁸ ანტიოქიას პისიდიისსა.⁹ ხოლო დაყარა წმიდამან ზოსიმე საჭურველი თჳსი და ქრისტეს ეკლესიად მიისწრაფა და წმიდისა ნათლისღებისა ღირს იქმნა მიღებად. ამისა შემდგომად მიიყვანა წინაშე მთავრისა და თავი თჳსი¹⁰ ქრისტეანედ აღიარა. პირველად დამოეკიდა და იხუეტა. და კუალად ოთხკერძო განირთხა¹¹ და იგუემა¹² და რვალისა ცხედარსა ზედა განკურვებულსა შიშუელი¹³ დაიწვინა. ხოლო ცეცხლისა მის ცუარად | შეცვალესათჳს მრავალთა ჰრწმენა მუნ მღვდმარეთა ქრისტე და მერმე წმიდასა მოწამესა ზოსიმეს კამლნი განმსჭუალულნი¹⁴ შეესხნეს¹⁵ ფერკთა და იიძულა¹⁶ სირბილად წინაშე მთავრისა, | ნეაპოლად¹⁷ * რაჲ წარვიდოდა. და სამ დღე¹⁸ უჭმელად დაადგრა,¹⁹ არამედ გამოქჴნდეს მას ორნი ჭაბუკნი ბრწყინვალენი, ერთსა წყალი აქუნდა ჭურჭლითა და ერთსა პური, რომელი-იგი მიიღო და ჰმადლობდა ღმერთსა და განძლიერდა.²⁰ მერმეცა წარიდგინა განკითხვად და დამოეკიდა და იხუეტა და ლამპართა მიერ ცეცხლისათა | შეიწუა. და ესრეთდა თავი წარეკუეთა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.

A272v

C224

Bv

D242

ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა²¹ ძმისა უფლისაჲ იუდასი.

მწუხრი. უფალო²² დადაფყავსა²³ – დასდებელი წმიდისა მოციქულისანი | და²⁴ ცისკ-
რად გალობანი.²⁵ საკითხავად | ებისტოლე მისი
ჰპოვო²⁶ საქმესა მოციქულთასა.²⁷ ოხითაჲ:²⁸ „მო-
ციქულო წმიდაო ევედ.“ სამხრად წარდგო-
მაჲ:²⁹ „ყოველსა ქუეყანასა განვ.“ (1) დასდებე-
ლი: „ცანი უთხრობენ.“ (2) საკითხავი კათო-
ლიკე იუდასი:³⁰ „იუდა იესუ ქრისტეს მონაჲ,
და³¹ ძმაჲ იაკობისი“ (3) ჰპოვო³² დასასრულსა
პავლისასა.³³ აღელუიამ: „აღიარებენ ცანი სა.“
(4) სახარებაჲ ჰპოო სეკდენბერსა ცხრასა³⁴ (5)
განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განვ.“ (6)

Ev

Fv

ΘΑΨΛΣ ΤΗΗΛΣΣ Δ. წმიდისა მღვდლმოწამისა ასკვნიკრიტესი³⁵ და მისთანათაჲ

და წმიდისა იოსებ განშორებულისაჲ.

ΘΑΨΛΣ ΤΗΗΛΣΣ ΕΣ. წმიდისა მამისა³⁶ ივლიანე მოწამისა³⁷ მეგვბტელისაჲ³⁸ და მის-
თანათაჲ. ესე იყო დეოკლიტიანეს ზე³⁹ მეფისა
და მარკიანე მთავრისა, რომელმან ანტინოპოლის
ეგვბტისასა⁴⁰ მონასტერი აღაშენა | და უძლოდა
კაცსა, ვითარ ათორმეტსა ათასსა. ხოლო შეპყრო-
ბილ იქმნა და მთავრისა წარიდგინა და ქრისტე⁴¹
ღმერთი წინაშე მისსა კმამაღლად აღიარა | და⁴²
კერპნი განკიცხნა. ვინაჲცა რისხვად აღიძრა
და უბრძანა მონასტერსა მას, რომელსა⁴³ შინა
წმიდაჲ იგი იყო, დაწუვაჲ⁴⁴ ცეცხლითა მას ში-
ნა დამკვდრებულთი ძმებითურთ, რომელსა შინა
არა ხოლო მოქაზონნი დაიწუნეს⁴⁵ არამედ ეპის-
კოპოსნი⁴⁶ და მღვდელნი და მსახურნი ეკლესი-
ისანი მრავალნი, რომელნი გარეშეთა სოფელ-
თაგან შელტოლვილ იყვნეს მუნ, ყოველნივე
ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნეს⁴⁷ და გვრგვნი
წამებისა დაიდგეს,⁴⁸ ვინაჲცა წლითი წლად
დღესასწაულსა ქსენებისა მათისასა დღესა და
ღამესა შეწყობილნი⁴⁹ გალობანი ისმიან უხილა-

A273r

B284

Cv

* ნეაპოლად] Κονανέων πόλις.

¹ ამისსა C. ² ესოდენ F. ³ იგუემა A. ⁴ დადგრა DE. ⁵ განგებაჲ... ლეონტისი – ABCDF. ⁶ ტრაიანე ADE. ⁷ ზმ F. ⁸ ღომენტანესა E. ⁹ პისიდიისსა E. ¹⁰ თჳსი – C. ¹¹ განირთხა] განისხირობა E. ¹² იგუემა A. ¹³ ~ დააწვინეს შიშუელი E. ¹⁴ განმსჭუალულნი BCF] განკურვებულნი E. ¹⁵ შეასხნეს B–F. ¹⁶ იიძულე E. ¹⁷ ნეაპოლედ E. ¹⁸ დღე F. ¹⁹ დაადგრა E. ²⁰ განძლიერდა+და CEF. ²¹ ~ იუდა მოციქულისა ძმისა უფლისაჲ F; ~ იუდა ძმისა უფლისაჲ ADE. ²² უფალო – E. ²³ დადაფყავსა – E. ²⁴ და ცისკრად] მსგებსისაჲ და E. ²⁵ გალობანი+ორნი E. ²⁶ ჰპოო B–F. ²⁷ მოციქულთასა+ლიტანიისა E. ²⁸ ოხითად E. ²⁹ წარდგომაჲ] ფსალმუნი BCEF. ³⁰ იუდაისი E. ³¹ და – BCEF. ³² ჰპოო BCEF. ³³ პავლისსა B, პავლესისა CEF. ³⁴ ცხრასა] Γ BD–F. ³⁵ ასკვნიკრიტისი E. ³⁶ მამისა+ჩუენისა E. ³⁷ მოწამისა C. ³⁸ მეგვბტელისაჲ E. ³⁹ ~ დეოკლიტიანე მეფისა ზე BCEF, ზმ F. ⁴⁰ ~ მონასტერი აღაშენა ეგვბტისასა E. ⁴¹ ქრისტე F. ⁴² და კერპნი... აღიძრა – E. ⁴³ რომელსა] რწსა E. ⁴⁴ დაწუვაჲ+მთავარმან E. ⁴⁵ დაიწუნეს – BCEF. ⁴⁶ ეპისკოპოსნი BF. ⁴⁷ იქმნეს DE. ⁴⁸ დაიდგეს E. ⁴⁹ ~ უხილავად შეწყობილნი გალობანი ისმიან E.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) იუდა 1,1,12. (4) ფს. 88,6. (5) ლუკ. 8,16. (6) ფს. 18,5.

	ვად სიმრავლისა ¹ ფრიადისანი ვიდრე აქამოდლე და მრავალნი საკრველებანი და ძალნი კურნებათანი მიეცემიან სარწმუნოებით მომავალთა ადგილსა მას მოწამეთასა. ² ხოლო წმიდისა ³ ივლიანესი, რამეთუ არა ინება ზორვამ კერპთაჲ, ⁴ ბრძანა განრთხმად და ცემა და რკინისა საკრველითა ესოდენ ⁵ ჭირებაჲ, ⁶ ვიდრე ძუალთა მისთა შემუსრვადმდე ⁷ და ვითარი-იგი შურებოდეს მანქანასა მას რკინისასა, რომლითა შეეკრა წმიდა იგი და უქცევდეს მას ერთსა მტარვალთაგანსა, წარმოჰყარდა ⁸ თუალი, რომლისა აღზილვაჲ ⁹ აღუთქუა მოწამემან, ¹⁰ უკუეთუ კერპთა საცთურისაგან ქრისტეს სარწმუნოებად მოიქცეს. ¹¹ ესმა რაჲ ¹² მთავარსა, თქუა „არა“, არამედ უფროდსა ქურუმთა კერპთასა უბრძანო ამისი აღსრულებაჲ, ხოლო არამდელთა მათ ¹³ რაჲ ულოცეს, არა ხოლო თუ რაჲ არგეს, არამედ ტადრისაგან კერპთაჲსა ისმა კმაჲ, რომელი ¹⁴ განაზრახებდა მათ ივლიანესგან განშორებასა და ვითარმედ: „ვინათგან ¹⁵ თქუენ მიერ განკითხვად იყო, მრავალ წილად უფროდს მისსა ¹⁶ ჩუენ ვიტანჯებით.“ და კმასა თანა მეყსეულად ყოველნი დაეცნეს და სახედ მტუერისა შეიმუსრნეს. ხოლო მარკიანე უფროდს განრისხნა და სიცოფითა აღივსო, რამეთუ არა ინება გულისსიტყვსა კეთილისა შეწყნარებაჲ	თანამზრახვალად. ამისთჳსცა დაუტევა მამად თჳსი და შეუდგა ნეტარსა მას და მის თანა იყოფოდა ²⁶ და ღმრთისმსახურებასა ისწავებდა. ²⁷ ეგრეთვე ჰრწმენა ქრისტე ოცთა მკედართაცა და კადნიერად მოუკდეს სარწმუნოებასა მისსა და მერმე ლოცვითა მკუდარი აღადგინა, რამეთუ ითხოვა ²⁸ ესე წმიდისაგან მთავარმან მან და კუალად განკითხვად წარიღებინა ყრმისა კელსის თანა, რომლისაჲ მკედართაგანმან ვინმე აღტაცებაჲ ინება და მამისა მისისა მომართ მიეყვანებაჲ. და მეყსეულად დაჰლა ²⁹ კელი მისი. და ესრეთ საპყრობილესა ბნელსა და სიმყრალითა სავსესა შეიყენა წმიდა იგი კელსის თანა, რომელი-იგი ფრიადითა ნათლითა და სურნელებითა ³⁰ აღივსო, ვინათგა მცველთა მათთა ოცთა მკედართა, იხილეს რაჲ სიბნელითა სავსესა მას საპყრობილესა შინა ესევეთარი ბრწყინვალეებაჲ და სურნელებაჲ, ³¹ მეყსეულად ჰრწმენა და ქრისტეანე იქმნეს ³² და ნათელიდეს ანტონი მდღელისა მიერ, რომელი იყო თავსა თანა ქალაქისასა, რომელი-იგი ³³ იყო ტომისაგან სამეფოჲსა, ³⁴ მსახური ღმრთისაჲ შუდთა ³⁵ ძეთა ³⁶ თჳსთა ³⁷ თანა, რომელთა საღმრთოთა გამოცხადებითა წარმოიყვანეს მდღელი ანტონი და საპყრობილედ ³⁸ წარვიდეს და იყოფოდეს წმიდისა ივლიანეს თანა. და მერმე წარვიდეს მის თანა ოცით მკედრებითურთ, ³⁹ მირაჲ-ჰყვანდეს შთაყრად სიავთა მღუღარეთა ფისითა და სასწაული ქმნილი წმიდისა მირ იხილეს, რამეთუ მოიყვანეს ვინმე მისა მკუდარი და წმიდამან ლოცვითა აღადგინა, რომელი აღრაჲ-დგა, ჰრწმენა ქრისტე ⁴⁰ და წმიდასა მას ჰმადლობდა და იტყოდა, ვითარმედ ეგულებოდა აწლა სატანჯველთა მიცემაჲ მისი ⁴¹ შავთა ვიეთმე საზარელთა და ველურთა, „არამედ ლოცვითა ამის წმიდისაჲთა მრავალმოწყალებმან ღმერთმან კუალად ცხოველთა ⁴² თანა მოქცევაჲ ჩემი ბრძანა.“ ესე თქუა და ნათელილო ანტონი მდღელისა მიერ და ეწოდა სახელი ანასტასიოსი.	
F243			
Dv			B285 A274r
A273v			Ev D243
E189			
Bv			Cv
C225			F244
Fv			A274v

¹ სიმრავლისა] ერისა E. ² მოწამეთასა] წმიდათასა EF. ³ წმიდისა ივლიანესი] წმიდამან ივლიანე რამეთუ განკიცხნა კერპნი და E. ⁴ კერპთაჲ] მათი E. ⁵ ესოდენ BF. ⁶ შეჭირებაჲ F. ⁷ შემუსრვადმდე BCF. ⁸ წამოჰყარდა DE. ⁹ აზილვაჲ AE. ¹⁰ მოწამემან E. ¹¹ მოიქცეს] მოვიდეს F. ¹² რაჲ+ესე E. ¹³ მათ] და A. ¹⁴ რომელი E. ¹⁵ ვინათგან — E. ¹⁶ მისა BE. ¹⁷ დანთქმულსა E. ¹⁸ სულსა E. ¹⁹ მისსა E. ²⁰ ამისთჳს E. ²¹ მკედრისა E. ²² წმიდისასა] მოწამისასა E. ²³ სულნელებად BEF. ²⁴ ყმასა E. ²⁵ ოქროსათა E. ²⁶ იყოფოდა BCF. ²⁷ ისწავლიდა BCF. ²⁸ ითხოვა B, ითხოვა E. ²⁹ დაჰლა C. ³⁰ სულნელებითა CEF. ³¹ სულნელებად CEF. ³² იქმნეს E. ³³ -იგი — F. ³⁴ სამეფოჲსა DF+რომელი-იყო F. ³⁵ შუდთა E. ³⁶ ძეთა F. ³⁷ ~ თანა თჳსთა BC. ³⁸ ~ წარვიდეს საპყრობილედ C. ³⁹ მკედრითურთ E. ⁴⁰ ქრისტე F. ⁴¹ მისი] ჩემი E. ⁴² ცხოველთა E.

Bv	და ერთბაშად მიიწინეს ადგილსა მას, სადა-იგი დუღლეს სიავნი. და შთაითხინეს ¹ მათ შინა წმიდა ივლიანე და ² კელსი და ოცნი იგი მორწმუნენი ³ მკედარნი და შუღნი ⁴ ძენი ⁵ მთავრისანი ⁶ და ⁷ ანტონი მღვდელი ⁸ და მკუდრეთით აღდგომილი იგი და ვითარცა უვნებელად გამოვიდეს სიავთა მათგან, ჰრწმენა ქრისტე დედასა კელსისსა ⁹ ბასილიას და ნათელ-ილო ანტონი მღვდელისა მიერ. და აქუნდა ნეტარი კელსი ძედ კორციელად, ხოლო მამად სულიერად ფრიად უაღრესისა მომცემელად მეორედ შობისა მიერ უფროს ¹⁰	წარეკუთვნეს და სხუათა თანა დასჯილთა ²² ურწმუნოთა წმიდანი კორცნი ამათნი ²³ აღჰრინეს. არამედ უკუანაჲსკნელ ნაწილნი წმიდათანი საცნაურ იქნნეს, ²⁴ რამეთუ სისხლსა მათსა შეჰყინა და სულნი მათნი სახითა ქალწულთაჲთა იხილვნეს თჳსთა გუჲთა ზედა მსხდომარენი, რომელნი-იგი ქრისტეანეთა აღიხუნეს და კათოლიკე ეკლესიისა საკურთხეველსა ქუეშე დასხნეს, რომელთაგან ²⁵ წყაროჲ საღმრთოჲსა მიჰრონისაჲ დაუწყუდელოდ აღმოდის და რომელნი სარწმუნოებით მოუკდებიან, კურნებასა სულთა და კორცთასა მიანიჭებენ, ხოლო ²⁶ იტყჳან, ვითარმედ შემდგომად აღსრულებისა წმიდათაჲსა იქმნა ძრვაჲ დიდი და უფროსი კერძი ქალაქისაჲ დაეცა და დაიპყრა ²⁷ ქუეშე მთავარი იგი უკეთური სხუათა მრავალთა წარმართთა თანა ურწმუნოთა.	Ev D244 Cv
Dv E190	კორციელად ¹¹ მისგან შობისა, რამეთუ ესე ექმნა მას ქრისტეს სარწმუნოებისა მომატყუებელ და მამა ემბაზისაგან აღმოქმედელ. ¹² კუალად წარიყვანნეს მძლავრისა მიერ წმიდანი ესე ტადარსა კერბთასა, ხოლო მათ გამოისახეს ¹³ პირთა ზედა თჳსთა ¹⁴ სასწაული ჯუარისაჲ და მუკლნი ქუეყანად მოიდრიკნეს. ხოლო თუალნი გულისანი ზეცად აღიხილნეს და ლოცვისა მიერ ყოველნი კერპნი დამუსრნეს და თავადი ტადარი ქუეყანასა დაანთქეს, ვინაჲცა ვიდრე აქამოდეთანწარმავალთა სახედ საკუმილისა მგზებარისა ეზუენების, გარნა მაშინ საპყრობილედ წარიგზავნნეს, სადა-იგი საკურველი ხილვაჲ გამოუჩნდა წმიდათა ყოფადისა მის დიდებისა და	განგებაჲ ²⁸ ყოველი და წამებაჲ წმიდათაჲ და მსგებსისაჲ.	F245
C226	გამოუთქუმელთა კეთილთა მაუწყებელი. ხოლო უკუანაჲსკნელ მოყვანებულ იქმნეს ¹⁵ და ჭილი ზეთითა განპოხებული მოეხუა კელთა და ფერკთა მათთა და აღენთნეს. ¹⁶ ხოლო ვინაჲთგან ცეცხლმან არაჲ ავნო წმიდასა ივლიანეს და ყრმასა კელსისს, ტყავი თავთაგან* წარჰკადეს ¹⁷ და თუალნი ანტონი მღვდელისანი კავებითა აღმოსთხარნეს. ¹⁸ ხოლო დედასა კელსისსა ¹⁹ ღმრთისა მადლითა მტარვალნი იგი ვერ სტანჯვიდეს, რამეთუ ვითარცა მიეაზღვრნენ, დაბრმდიან, გარნა დამოჰკიდეს ოდენ და ამისა ²⁰	ԾԳՄՆԸ ՄԻԴՆԸ ԿԸ. წმიდისა ეკსეკვი მღვდელმოწამისა ²⁹ სამუსატელთა ეპისკოპოსისაჲ. ³⁰ ესე იყო კოსტანტინე მეფისა ზე, კაცი მოშურნე მართლისა სარწმუნოებისათჳს და მკნე და ³¹ ახოვანი ³² სულითა, რომელსა არარაჲ შეერაცხა ჭირთაგან ³³ საწუთროსათა მოწევეული ტანჯვაჲ ღმრთისმსახურებისა და მართლმადიდებლობისა აღორძინებისათჳს. არცა ზრუნვიდა ზარისათჳს ბოროტად მადიდებელთა მეფეთაჲსა, ³⁴ ანუ თუ სხუათა მწვალებელთაჲსა. ამისთჳსცა ოდეს-იგი ჰრქუა მას მეფემან ³⁵ კოსტანტინე, ვითარმედ: „უკუეთუ არა უვარ-ჰყო ³⁶ წამებაჲ და განწესებაჲ დიდისა მელეტიისი, მრავლითა რისხვითა მოგაკუეთო კელი ³⁷ შენი მარჯუენე.“ მოუჰყრნა მან ³⁸ ორნივე კელნი და ჰრქუა, ³⁹ ვითარმედ: „უძვოებს მიჩნს ⁴⁰ ორთავე კელთა მოკუეთაჲ, ვიდრე რომელსა-ეგე ⁴¹ ეძიებ მიცემად და მის თანა განცემად სარწმუნოებისა.“ ესე ნეტარი მამაჲ ჩუენი შემდ-	Bv A275v
Fv	შემდგომად მკეცთა მისცნეს იგინი და რამეთუ ²¹ მკეცნი არა შეეხნეს, ყოველთა თავნი მახულითა		
A275r	და ერთბაშად მიიწინეს ადგილსა მას, სადა-იგი დუღლეს სიავნი. და შთაითხინეს ¹ მათ შინა წმიდა ივლიანე და ² კელსი და ოცნი იგი მორწმუნენი ³ მკედარნი და შუღნი ⁴ ძენი ⁵ მთავრისანი ⁶ და ⁷ ანტონი მღვდელი ⁸ და მკუდრეთით აღდგომილი იგი და ვითარცა უვნებელად გამოვიდეს სიავთა მათგან, ჰრწმენა ქრისტე დედასა კელსისსა ⁹ ბასილიას და ნათელ-ილო ანტონი მღვდელისა მიერ. და აქუნდა ნეტარი კელსი ძედ კორციელად, ხოლო მამად სულიერად ფრიად უაღრესისა მომცემელად მეორედ შობისა მიერ უფროს ¹⁰		
B286r	კორციელად ¹¹ მისგან შობისა, რამეთუ ესე ექმნა მას ქრისტეს სარწმუნოებისა მომატყუებელ და მამა ემბაზისაგან აღმოქმედელ. ¹² კუალად წარიყვანნეს მძლავრისა მიერ წმიდანი ესე ტადარსა კერბთასა, ხოლო მათ გამოისახეს ¹³ პირთა ზედა თჳსთა ¹⁴ სასწაული ჯუარისაჲ და მუკლნი ქუეყანად მოიდრიკნეს. ხოლო თუალნი გულისანი ზეცად აღიხილნეს და ლოცვისა მიერ ყოველნი კერპნი დამუსრნეს და თავადი ტადარი ქუეყანასა დაანთქეს, ვინაჲცა ვიდრე აქამოდეთანწარმავალთა სახედ საკუმილისა მგზებარისა ეზუენების, გარნა მაშინ საპყრობილედ წარიგზავნნეს, სადა-იგი საკურველი ხილვაჲ გამოუჩნდა წმიდათა ყოფადისა მის დიდებისა და		

* აქედან 1 გვერდი სხვა გვიანი ხელით არის ნაწერი A ნუსხაში, ოღონდ თარიღი იმავე ხელით არის ნაწერი, როგორც მთელ ხელნაწერში. ** აქედან ისევ ძირითადი ხელნაწერი მოდის A ნუსხით.

¹ შთაითხინეს] შთაისხნეს BCF. ² და] დე C. ³ ~ მკედარნი მორწმუნენი BC. ⁴ ~ ანტონი მღვდელი და შუღნი ძენი C. ⁵ ძენი+ანტონი E. ⁶ მთავრისანი] მისნი C] ანტონისნი E. ⁷ და+თუთ E. ⁸ მღვდელი+და შუღნი ძენი მისნი D. ⁹ კელსისა B. ¹⁰ უფროს B. ¹¹ კორციელისა E. ¹² აღმქმელ BCF. ¹³ გამოისახეს CEF. ¹⁴ თჳსთა] მათთა BCEF. ¹⁵ იქმნეს CF. ¹⁶ აღანთნეს E. ¹⁷ წარჰკადეს A. ¹⁸ აღმოსთხარნეს — F. ¹⁹ კელსისა ADE. ²⁰ ამისსა ACD. ²¹ რამეთუ — E. ²² დამჯილთა BCEF. ²³ მათნი BCEF. ²⁴ იქმნეს BE. ²⁵ რომელთაგან] რომელთა მიერ E. ²⁶ ხოლო — B. ²⁷ იპყრა BCDF. ²⁸ განგებაჲ... მსგებსისაჲ — BCDF. ²⁹ მღვდელმოწამისაჲ BC—F. ³⁰ სამუსატთა A. ³¹ და — E. ³² ახოანი E. ³³ ჭირთა BCD. ³⁴ მეფეთასა B. ³⁵ ~ კოსტანტინე მეფემან E. ³⁶ უარ-ჰყო BF. ³⁷ ~ მარჯუენე კელი შენი E. ³⁸ მას EF. ³⁹ თქუა BCF+მას E. ⁴⁰ მიჩნს BCF. ⁴¹ რომელსა-ეგე+შენ F.

გომად კოსტანტინე და ივლიანესა¹ უვალი, არიოზის წვალებითა სნეულმან, განკადა საყდრით და ისტროსს² ექსორია³-ყო. ხოლო შემდგომად უვალის⁴ აღსრულებისა⁵ თვსადვე ქალაქად უკუნ-იქცა. და შემდგომად მრავალთა ღუაწლთა და ძლევათა, რომელნი მართლმადიდებლობისათჳს თავს-ისხნა, წამებისა პატივსა მიემთხჳა, რამეთუ გან-რამ-ჰვლიდა ადგილსა⁶ რომელსამე ქალაქისასა,⁷ დედაკაცმან ვინმე მწვალებელმან არიოზის⁸ მოწაფეთაგანმან⁹ ჭურჭელი კეცისაჲ მიიმე¹⁰ თვსით სახლით თავსა წმიდისასა დაუტევა და საწუთროსა ცხორებისაგან მართლმადიდებლობისათჳს წამებული და გვრგვანმოსილი განვიდა. ხოლო ვიდრე სულიერლად იყო მოქმედსა მას ბოროტისასა, შენდობაჲ მისცა და თვსსა უფალსა ემსგავსა¹¹ ძკრუქსენებელობითა და სტეფანე¹² პირველ-მოწამესა.

ამასვე დღესა¹³ წმიდათა მოწამეთა ზენონ და ზინაჲ სი. | ესენი იყვნეს ფილადელფიათ.¹⁴ არაბიასა,¹⁵ | რამეთუ¹⁶ იყო წმიდაჲ ზენონ მკედარი, ხოლო¹⁷ წმიდაჲ ზინა მონაჲ მისი ერთგული. ამან ნეტარმან ზენონ სურვილითა ქრისტესითჳს წამებისათჳს ყოველი მონაგები თჳსი გლახაკთა განუყო და მონანი განათავისუფლნა და მაქსიმე მთავრისა მივიდა, რომელი იყო ჟამთა მაქსიმიანე¹⁸ მეფისათა, რამეთუ ესმა მისთჳს, ვითარმედ დიდი სიყუარული აქუს კერპთა მართ. ხოლო ზინა,¹⁹ ვინათგან კეთილი გონებაჲ აქუნდა, არა დაუტევა უფალი თჳსი, | არამედ მის თანა წარვიდა. | წარდგა უკუე წმიდაჲ ზენონ წინაშე მთავრისა და ჰრქუა მას, ვითარმედ: „უწყოდე, მთავარო, რამეთუ²⁰ ამოდ მოსწრაფე ხარ მსახურებისათჳს²¹ კერპთაჲსა.“ ხოლო იგი განრისხნა და ბრძანა ზროხისა ძარღვთა²² ცემაჲ მისი. ხოლო მოწამესა ვითარცა²³ სცემდეს, განხარა²⁴ ფერკი და ტაბ-

ლაჲ კერპთაჲ დაამკუა, რომლისათჳს უფროჲს განრისხნა მძლავრი იგი²⁵ და ბრძანა დამოკიდებაჲ და უწყალოდ ზუეტაჲ²⁶ მისი და მარილითა და ძმრითა დრესაჲ²⁷ წყლულებათა მისთაჲ. და მერმე შეყენებაჲ²⁸ საპყრობილესა და კუნდსა²⁹ შინა დაკრძალვად³⁰ ფერკთა მისთა³¹ ოთხითა სამშჭულითა, სადა-იგი³² ზინა, მონაჲ მისი შევიდა³³ და მის თანა იყოფოდა და საკრველთა მათ უფლისა თვსისათა ამბორს-უყოფდა და ევედრებოდა, რათა არა დაუტეოს,³⁴ არცა დაადოს იგი. ცნა ესე მთავარმან და³⁵ ბრძანა მისიცა შეყენებაჲ.³⁶ ხოლო განკითხვად ორნივე წარიდგინეს და ქრისტეს აღსარებასა³⁷ შეუძრველად ეგნეს, | ვინაჲცა იგუემნეს ფრიად და რკინითა მახვლითა იწერტნეს კორცნი წმიდისა ზენონისნი. და მერმე მოაბნეს ღუედნი ღლიათა და ძელსა ზედა³⁸ დამოჰკიდნეს | და ფერკთა მათთა დამოჰკიდნეს ღოდნი მიიმენი. და მერმე მთხრებლსა ცეცხლისასა შთაყარნეს, რომლისა აღსა | ზედა ასხმიდეს ზეთსა ფრიადსა და ვითარცა მიერ უვენებელად გამოვიდეს, დასასრულსა თავნი³⁹ მახვლითა წარჰკუეთნეს.⁴⁰

ამასვე დღესა⁴¹ წმიდათა მოწამეთა: პომპიანე, ღალაკტიონ,⁴² სატორნინე და ივლიანესი.

ԳԵՐԴԵՐ ԴԻՄԻՏ ԿԼ. წმიდისა⁴³ მოწამისა⁴⁴ არისტოკლეოს⁴⁵ ზუცისა⁴⁶ და⁴⁷ დიმიტრი დიაკონისა⁴⁸ და⁴⁹ ათანასე | წიგნისმკითხველისაჲ. წმიდაჲ მოწამე არისტოკლეოს იყო ნათესავით კჳბრელი, | ზუცესი კათოლიკე ეკლესიისაჲ. ხოლო ჟამთა მაქსიმიანე მეფისათა დევნულებისათჳს ქრისტეანეთაჲსა აღვიდა მთად და ქუაბსა ერთსა შინა იყოფოდა⁵⁰ ფარულად, რომელსა შინა ილოცვიდა რაჲ, გამობრწყინდა ნათელი უბრწყინვალეს მზისთუალისა. და ესმა⁵¹ კმაჲ ზეგარდამო, რომელი უბრძანებდა მას წარსლვად სალამინდ და მოღუაწებად ღუაწლ-

Cv

F246

Ev

A276v

Bv

D245

¹ ივლიანესა CDF. ² ისტროს B-F. ³ ექსორია B, ექსურია E. ⁴ უვალის B. ⁵ აღსრულებისა] სიკუდილისა BCEF. ⁶ ადგილსა+რომელსა B. ⁷ ქალაქისა B. ⁸ არიოზის - C. ⁹ მოწაფეთაგანმან - C. ¹⁰ ~ თვსით სახლით მიიმე E. ¹¹ მიემსგავსა E. ¹² სტეფანეს DEF. ¹³ დღესა F. ¹⁴ ფილადელფია F. ¹⁵ არაბიასა E, არაბიასათ F. ¹⁶ რამეთუ] ხოლო EF. ¹⁷ ხოლო წმიდაჲ და E. ¹⁸ მაქსიმიანე BC. ¹⁹ ზინას B-F. ²⁰ რამეთუ] ვითარმედ C. ²¹ ~ კერპთა მსახურებისათჳს BC, ~ მსახურებისათჳს კერპთა EF. ²² ზარღვთა C. ²³ ვითარ E. ²⁴ განხარა F. ²⁵ იგი - E. ²⁶ ზუეტაჲ ACF, ზუეტაჲ] გუეტაჲ E. ²⁷ დრესაჲ წყლულებათა მისთაჲ] ქლებაჲ E. ²⁸ შეყენებაჲ E. ²⁹ კუნდთა BCF. ³⁰ დაკრძალვად E. ³¹ მისთაჲ E. ³² სადა-იგი] ხოლო წყლულთა მათ კორცთაჲსათა ძმრითა და მარილითა ქლებაჲ. ხოლო შევიდა საპყრობილედ E. ³³ შევიდა - E. ³⁴ დაუტეოს B+და E. ³⁵ და - E. ³⁶ შეყენებაჲ... ქრისტეს] მის თანა წარმოდგინებაჲ განკითხვად ხოლო F. ³⁷ აღსარებასა F. ³⁸ ზედა - F. ³⁹ თავნი+მათნი E. ⁴⁰ წარკუეთნეს B, წარეკუეთნეს CEF. ⁴¹ დღესა F. ⁴² ღალადიონ E. ⁴³ წმიდათა E. ⁴⁴ მოწამეთა E. ⁴⁵ არისტოკლეო E. ⁴⁶ ზუცისა B-F. ⁴⁷ და - E. ⁴⁸ დიაკონისა BCF. ⁴⁹ და - E. ⁵⁰ იყოფოდა BCF, იყოფებოდა E. ⁵¹ ისმა D.

სა წამებისასა. და ვითარცა წარვიდა, მიიწია ლებრად,* სადა-იგი იყო სახლი ბარნაბა მოციქულისაჲ. და პოვნა მუნ ღიმიტრი დიაკონი და ათანასი¹ წიგნისმკითხველი და მათ თანა დაადგრა და მიზეზი მისლვისა მისისაჲ მსგავსად ჩუენებისა მიუთხრა და ზიარებად საქმისა² თჳსისა წარიყვანნა იგინი, რამეთუ სურვიელ იქმნეს³ ქრისტესთჳს წამებისა.⁴ ხოლო ვითარცა მიიწინეს ქალაქსა მას, რომელსა ებრძანა, მაღალსა და საჩინოსა ადგილსა⁵ დადგეს, რომელნი იხილნა რაჲ მთავარმან, მიუწოდა⁶ | და ძალი საქმისა მათისაჲ მათ მიერვე ისწავა, პირველად უკუე წმიდისა არისტოკლეოსი მრავლითა | სატანჯველითა⁷ განლია⁸ გუამი და⁹ მახვლითა წარჰკუეთა¹⁰ თავი. ხოლო წმიდისა ღიმიტრისი¹¹ და ათანასესი შემდგომად¹² მრავალთა ტანჯვათა ბრძანა ცეცხლსა მიცემაჲ. და რამეთუ უვნებელად დაიცვენეს,¹³ მახვლითა განაჩინა მოკლვამ მათი. და ესრეთ სრულ იქმნეს.¹⁴

ამასვე დღესა¹⁵ წმიდისა¹⁶ ევსტუქი ხუცისა¹⁷ და მისთანათაჲ. წმიდაჲ¹⁸ ევსტუქი¹⁹ ხუცისი და გაიანე,²⁰ ძმისწული მისი, და სამნი შვილნი მისნი პროვა, ლულა და ორბანოს | იყვნეს ჟამთა მაქსიმიანე მეფისათა ქალაქით უსადონით,²¹ გარნა ევსტუქი პირველად²² იყო, მსახურებასა შინა კერპთასა. ხოლო უკუანაჲსკნელ იქმნა ქრისტეანე, რამეთუ ხელვიდა რაჲ ქრისტეს მოწამეთა მიერ აღსრულებულთა სასწაულთა, შეინანა და წარვიდა ევდოქსი²³ ანტიოქიისა²⁴ ეპისკოპოსისა და მის²⁵ მიერ ნათელ-ილო და მღდლობისა²⁶ კურთხევასა²⁷ ღირს-იქმნა და მერმე წარვიდა დბასა, რომელსა ეწოდა ლუსტრა და²⁸ პოვა²⁹ გაიანოს,³⁰ ძმისწული თჳსი, | სამთა შვილთა მისთა თანა და ქრისტეს ღმრთისათჳს მიუთხრა და ნათელ-სცა მათ და სხუათა ყოველთა

ნათესავთა თჳსთა, ვინაჲცა საცნაურ იქმნა და მთავრისა წარიდგინა და ქრისტე აღიარა და დამოეკიდა ძელსა და ფრიად იხუეტა³¹ და მერმე ერთობით³² წარივლინეს კჳპრიანეს მიმართ, გალატელთა მთავრისა ანკურას³³ წარდგეს უკუე წინაშე მისა³⁴ და ქრისტე ღმერთი კადნიერად აღიარეს, ვინაჲცა პირველად დამოეკიდა წმიდაჲ პროვი და მძუნვარად იხუეტა ძუძუთაჲთ და ამისა³⁵ შემდგომად დამოეკიდნეს³⁶ ლულა³⁷ და ორბანოს ურთიერთარს³⁸ დამართებით და იხუეტნეს | ღაწუთაჲთ, რომელთა სისხლსა | გაიანოს,³⁹ ძმისწული მისი, აჰკრებდა რაჲ, იგუემა⁴⁰ ცემითა ბეჭთა და მუცლისაჲთა. ხოლო წმიდასა ევსტუქის თავი წარეკუეთა და ხვალისაგან გაიანოსს,⁴¹ ძმისწულსა მისსა. ხოლო ყრმანი იგი გარდამოჰქსნნეს⁴² და სპილენძისა ურმისთუალსა განჰურვებულსა მოაბნეს, რომლისაგან უვნებელად დაიცვენეს, რამეთუ ცეცხლი იგი დაშრტა.⁴³ მერმე დაჰყვნეს თავნი მათნი და სამშჳულეობითა⁴⁴ განუმსჭუალნეს.⁴⁵ | და პროვის და ლულის,⁴⁶ რამეთუ ქალნი იყვნეს,⁴⁷ მოჰკუეთნეს ძუძუნი. ხოლო ორბანოს გუემეს⁴⁸ მახვლითა და ვინაჲთგან ამას ყოველსა ზედა არა დაიქსნეს,⁴⁹ არამედ დიდითა კმითა აღიდებდეს და ჰმადლობდეს ღმერთსა,⁵⁰ წარეკუეთნეს⁵¹ თავნი მათნი.

| ამასვე დღესა⁵² წმიდისა მოწამისა ორენტი⁵³ წმიდაჲ⁵⁴ ორენტი და ექუსნი ძმანი მისნი: ეროს,⁵⁵ ფარნაკი,⁵⁶ ფირმოს, ფირმინოს, კჳრიაკოს და ლონგინოს⁵⁷ იყვნეს დეოკლიტიანეს⁵⁸ და მაქსიმიანეს ზე,⁵⁹ კერძოთაგან აღმოსავალისათა. ხოლო მკედრობდეს გუნდსა შინა ათას ორასთა ტირონთასა⁶⁰ როდონ კუეკლარისა⁶¹ ქუეშე, ქალაქსა შინა ანტიოქიას⁶² და მერმე მოვიდეს კერძოთა

Cv
F247

Bv
A277v

Ev

E192
B288
A277r

Dv

* Λέβρι.

¹ ათანასე EF. ² საქმისა წამებისა E. ³ იქმნეს BCF. ⁴ წამებასა BCE. ⁵ ადგილსა+და B. ⁶ მიუწოდნა C, მოუწოდა F. ⁷ სატანჯველითა ტანჯვითა E. ⁸ განილია D. ⁹ და+შემდგომად E. ¹⁰ წარეკუეთა BCEF, წარიკუეთა D. ¹¹ ღემეტრესი E. ¹² ~ მრავალთა ტანჯვათა შემდგომად E. ¹³ დაიცვენეს+და B, დამცვენეს E. ¹⁴ იქმნეს BCDF. ¹⁵ დღესა F. ¹⁶ წმიდისა — E. ¹⁷ ხუცისა BCEF. ¹⁸ წმიდაჲ+და ღმერთშემოსილი F. ¹⁹ ევსტუქი E. ²⁰ გაიანე E. ²¹ უსადონით BCF, ოდასონით E. ²² პირველ E. ²³ ევდოქსი BC] ევსტუქი F. ²⁴ ანტიოქისა BCD. ²⁵ მის — B. ²⁶ მღდლობისა მადლობისა B. ²⁷ კურთხევასა მადლოსა E. ²⁸ და — B. ²⁹ პოვა — B. ³⁰ გაიანოს E. ³¹ იხუეტა იგუემა ხუეტითა E. ³² ერთბამად E. ³³ ანკურიას BC. ³⁴ მისსა F. ³⁵ მისა ABD, ამისსა C. ³⁶ დამოეკიდნეს+წმიდაჲ E. ³⁷ ~ ორბანო და ლულიანე E. ³⁸ ურთიერთარს B—F. ³⁹ გაიანოს E. ⁴⁰ გუემა BCD. ⁴¹ გაიანოს C, გაიანოს E. ⁴² გარდამოჰქსნეს E. ⁴³ დაშრტა+და D. ⁴⁴ სამშჳულითა C. ⁴⁵ განუმსჭუალნეს BC, განმშჳულნეს EF. ⁴⁶ ლულას C. ⁴⁷ იყუნე E. ⁴⁸ გუემეს A. ⁴⁹ დაიქსნეს BCF, დამქსნეს E. ⁵⁰ ღმერთსა+და ესრეთ C+და F. ⁵¹ წარეკუეთნეს+წმიდანი C. ⁵² დღესა F. ⁵³ მისთა E. ⁵⁴ წმიდაჲ... მისნი ექუსთაჲ: ორენტი E. ⁵⁵ ეროს] პეროს EF, ~ ფირმოს, პეროს, ფარნაკიმ F. ⁵⁶ ფარნაკიმ EF. ⁵⁷ ლონგინოზ E. ⁵⁸ დეოკლიტიანე E. ⁵⁹ ზმ F. ⁶⁰ ტრიონთასა BC, ტრიონთასა EF. ⁶¹ კოვოკლარისა E. ⁶² ანტიოქიასა EF.

D246	თრაკისათა და დაეწესნეს სპასა შინა ლეგან- დრომსსა. ხოლო იქმნა მას ჟამსა ზედა-მოს- ლვამ სკუთთამ, ¹ რომელთა წიაღმოვლეს და- ნობი* და წარტყუენეს თრაკი, ² რამეთუ მას ოლენ ჟამსა მომკუდარ იყო დეოკლიტიანე და მაქსიმიანეს დაეპყრა ორთავე მეფობამ. ამის- თვსცა ზრუნვასა დიდსა და უღონოებასა სას- ტიკსა მიეცა უფრომსლა მარმარუთ ³ სკუთთა ⁴ მთავრისათვს, რომელი იყო კაცი გოლიათი ⁵ და ძლიერი, რამეთუ ეტყოდა იგი მეფესა, ვითარმედ: „გამოავლინე ⁶ ვისიცა გნებავს და ვიბრძოლნეთ ⁷ მარტომს მარტო ⁸ და რომელმანცა ვსძლოთ, მასცა დაემორჩილენ ძლიერებად მბრძოლთაჲ.“ ამისთვს, ვითარცა ვთქუ, დიდსა საურავსა და მწუხარებასა შინა იყო, რამეთუ ვერვინ იკად- რებდა ბრძოლასა პირველქსენებულისა მის ბარ- ბაროზისასა. მაშინ ყოველთა მიერ წმიდაჲ ორენ- ტი გამორჩეულ იქმნა, ვითარცა ახოვანი ⁹ და ძლიერი და ბრძოლათა შინა გამოცდილი, რამე- თუ იყოცა სანატრელი ესე ქველ და გოლიათი ¹⁰ და მძლე წინააღმდეგომთა წყობასა შინა. ხოლო იგი ¹¹ განვიდა და ქრისტეს სარწმუნოებაჲ, ვი- თარცა საჭურველი შეიმოსა და ვითარცა ეწყო ბარბაროზსა მას, მეცსეულად დასცა იგი, რამეთუ ლაზხუარი განავლო გულსა მისსა და მახვლითავე მისითა მოჰკუეთა ¹² თავი მისი და მეფესა მიუძღუნა და ძლევად დიდი აღადგინა, რომლისათვსცა მეფემან მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მი- მართ შეწირვად ¹³ ბრძანა. ხოლო წმიდამან ორენ- ტი კადნიერად აღიარა, ვითარმედ: ¹⁴ „არა ცუდ- თა ღმერთთა შეწევნითა, არამედ ძალითა ქრისტესითა დავამკუ ზუავი იგი და უკეთური ბარბაროზი.“ ** ესმა რაჲ ესე მეფესა, ფრიად შეწუხნა, გარნა მას ჟამსა შეიკდიმა დიდისა მისგან ახოვნებისა და სარტყელი მოქადულისა მის ბარბაროზისაჲ დიდფასისაჲ ფრიად სხუათა	საბოძვართა თანა სამეუფოთა ¹⁵ მიანიჭა წმიდასა ორენტის. ხოლო უკუანამსკნელ, ვინამთგან ქრისტეს სარწმუნოებისაგან ვერ უძლო განყენე- ბად მისა, წარსცა იგი სატალეველთა ქალაქ- სა, რომელ არს სომხითისაჲ ექუსთა ძმათა მისთა თანა. და მიუწერა ღუქსსა მას, რომე- ლი იყო მუნ, ვითარმედ: „განიკითხნე ¹⁶ რაჲ, უკუეთუ დაიჯერონ ¹⁷ გებაჲ კერპთაჲ ჩემდავე ¹⁸ წარმოავლინენ. უკუეთუ კულა ¹⁹ არა ირწმუ- ნონ, ²⁰ წარავლინენ ²¹ იგინი ექსორიად ²² ქუეყანასა აფხაზეთისა ²³ *** და ჯიქეთისასა.“ **** და ესრეთ ბრძანებისაგერ მეფისა მი-რაჲ-ჰყვანდეს იგინი მგზავრ, ვითარცა მიიწინეს ადგილსა, რომელსა ბანაკებ ^{****} ეწოდებოდა, წმიდაჲ ეროს ²⁴ უხუცესი ძმად, ²⁵ უფლისა მიმართ მიიცვალა თუესა იგინისსა ხღ . ხოლო წმიდაჲ ²⁶ ორენტი რი- ზონს რაჲ მიიწია, მოება ლოდი ქედსა მისსა და შთაიგლო ზღუასა, რამეთუ ესრეთ განეჩინა მისთვს, არამედ გარდამოსლვითა წმიდისა რა- ფაელ მთავარენგელოზისაჲთა კმელად განვიდა უვნებელად. ²⁷ და აღვიდა კლდესა ზედა და ილოცა უფლისა ²⁸ მიმართ და აღმოუტევა წმიდაჲ სული თვსი. და მუნვე დაეფლა თუესა იგინისსა ხღ . ეგრეთვე წმიდაჲ ფარნაკი კორდილოს ²⁹ რაჲ მიიწია, უფლისა მიმართ ³⁰ მიიცვალა თუესა ივლისისა ღ . ხოლო ფირმოს ³¹ და ფირმინოს, ³² აფხარონს რაჲ მივიდეს საწუთრომსა ცხორე- ბისაგან განვიდეს შუდსა ³³ ივლისისა ³⁴ თვსსა. ხოლო წმიდაჲ კურიაკოს, ³⁵ მივიდა ³⁶ რაჲ ოვსეთისა ³⁷ ***** ქუეყანსა, ადგილსა რომელსა ³⁸ ზიდანეოს ^{*****} ეწოდების, ძილი იგი მართალთაჲ დაიძინა ³⁹ ათოთხმეტსა ⁴⁰ ივლისისასა ⁴¹ ეგრეთვე ამათი ძმად ნეტარი ლონგინოს ⁴² განვიდოდა ⁴³ რაჲ ზღუასა ოვსეთად, ⁴⁴ ***** საშინელითა ღუ- ლილითა და ღელვითა ოთხნაკეცითა აღიდრა ზღუად. ხოლო მან ილოცა და სული თვსი	F248 Cv Bv Dv A278v
A278r			
E193			

* დანობი] Ἰστρον. ** „ყოველნი წმიდანო შემეწ.“ E. *** Ἀβαργία. **** Ζυκχία. ***** Παρεμβσίη (καὶ νη). ***** ოსეთისა] Λαζῶν χῶραν. ***** „გულაფუასა იტყვს ზიდანეოსად“ C, 229v Ζυγάνεωδ τόπος in Lazica. ***** Λαζική.

¹ სკუთთამ E. ² თრაკიად BF. ³ მარმაროთ E. ⁴ სკუთთა BE. ⁵ გულიათი B. ⁶ გამოავლი B. ⁷ ვიბრძოლთ BC. ⁸ მარტომ F. ⁹ ახოანი BE. ¹⁰ გულიათ B. ¹¹ ~ განვიდა იგი F. ¹² მოჰკუთნა A. ¹³ შეწირვად E. ¹⁴ ვითარმედ+მე E. ¹⁵ სამეფოთა BC. ¹⁶ განიკითხნეს BCF. ¹⁷ დაიჯერონ E. ¹⁸ ჩუენდავე C. ¹⁹ კულა — E. ²⁰ დაირწმუნონ ED, დაარწმუნონ DF. ²¹ წარავლინენ A. ²² ექსორიად A. ²³ აფხაზეთისასა DE. ²⁴ ეროს] ერომოს BCD] პეროს F. ²⁵ ძმაი E. ²⁶ წმიდაჲ — E. ²⁷ უვნებელი DE. ²⁸ უფლისა] ღმრთისა F. ²⁹ კონდილოს E, კონდილოს F. ³⁰ მიმართ — E. ³¹ ~ ფირმინოს და ფირმოს F. ³² ფირმინოს A. ³³ შუდსა] ზ BD—F. ³⁴ ~ თუესა ივლისა ზ E, ივლისისა C. ³⁵ კურიაკოზ E. ³⁶ მივიდა] მიიწია E. ³⁷ ოსეთისა BC] საეგრამსა BC. ³⁸ რომელსა — B. ³⁹ დაიძინა E. ⁴⁰ ათოთხმეტსა ივლისისა] თუესა ივლის-სა ო BC] ო ივლისისასა D. ⁴¹ ივლისსა E. ⁴² ლონგინოზ B—F. ⁴³ განვიდა F. ⁴⁴ ოსეთად B] აფხაზეთად C თავზე მხედრულით ოვსეთად

Cv

(1) გლ. 9b 1 68; ლუკ. 1,68; ფს. 71,8. (2) გლ. 9b 1 76 = ლუკ. 1,76. (3) ფს. 134,1. (4) ფს. 54,7-8. (5) ფს. 54,2. (6) ფს. 150,6. (7) ლუკ. 1,57. (8) ფს. 50,3. (9) ფს. 91,2. (10) ფს. 92,1. (11) ფს. 94,1.

- B292 მოკუეთილნი იგი ადგილნი¹ მოსწუნეს ცეცხ-
ლითა და მერმე მოსჭრნეს² კელნი და ფერკ-
ნი მისნი და ესრეთა უკუანაჲსკნელ წარ-
ჰკუეთეს მახვლითა³ წმიდაჲ თავი მისი. ხო-
ლო პატიოსანნი იგი ნაწილნი ბრძანებითა
ლუსიმახოჲსითა⁴ პრიმოს | კომსისა მიერ წარი-
ყვანნეს მონასტრად და დაიდვა თითოეული
ასომ თჳსსა ადგილსა. ხოლო კბილნი დაისხნეს
ზედა⁵ მკერდსა მისსა და მრავლითა გალობითა
და ქებითა და⁶ სიმრავლითა⁷ მორწმუნეთაჲთა⁸
პატიოსნად შეიძურნეს ლუაწლით შემოსილნი
Fv იგი ნაწილნი მისნი | თანადგომითა ეპისკოპოსთა
და მღვდელთა და მონაზონთაჲთა. და დაისხნეს
ჯეროვანსა⁹ სამარხოჲსა სადიდებელად ღმრთისა
ყოვლად ძლიერისა. და მიერითგან წლითი წლად
Dv საკსენებელსა მისსა ჟამსა შუადამისასა გამოჩნ-
დის მდგომარე ადგილსა თჳსსა ქალწულთა თა-
ნა, ვიდრე მესამედ ლოცვაჲმდე. და მათ თანა
გალობნ. ხოლო ოდესმე ინება ბრენი მიახლებაჲ
მისი და მიერითგან უჩინო იქმნა. ხოლო ლუსი-
მახოჲს¹⁰ რამეთუ¹¹ იყო კაცი კეთილი და მყუდ-
როჲ და ნაშობი დედისა მორწმუნისაჲ, თჳსად
განსაცდელად შეჰრაცხა ტანჯვაჲ იგი წმიდისა
მოწამისაჲ | და¹² რამეთუ მკეცებრივი უწყა-
C232 ლოებაჲ აჩუენა მას | უღმრთომან სელინოს და
A281v სიკეთე იგი საკრველი, ვითარცა მხალი თი-
ვისაჲ დაჭრა ჟამსა ოდენ სიჭაბუკისასა, ამის-
თჳსცა ფრიად იტირა და მრავალი ცრემლი დას-
თხია მოწამისათჳს. და უკუანაჲსკნელ პრიმოს
თანა ქრისტესა მოუკდა და წმიდაჲ ნათლის-
ლებაჲ შეიწყნარა. ხოლო მძლავრი სელინოს
განცურებულ იქმნა და უცნობო და მსგავსად
განცოფებულისა მყის ზეცად აღიზილნა და ვი-
თარცა კურომან იყურნა და ერთსა მუნ მდგო-
მარეთა სუეტთაგანსა შეაჰალა თავი თჳსი და
Bv მწართა სიკუდილითა სამგზის უბადრუკი | იგი
სული მისი აღმოჰკდა.
ამასცა¹³ დღესა გარდაიკადონ ნათლისმცემე-
ლისაჲ და წმიდისა ფებრონიასი და გაგზავნონ.
მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღაღადყავსა თქუნენ დას-
დებელნი იოვანეს შობისანი და ფებრონიასნი.
- სტიქარონად — იოვანესნი. ლიტანიისად — წინა-
მორბედისაჲ: „წინაჲსწარმეტყუელო და.“ ცი ს -
კრად იკითხონ წამებაჲ წმიდისაჲდათქუნენ
გალობანი¹⁴ ნათლისმცემელისანი და წმიდისანი.
| სამხრად განგებაჲ მოწამეთაჲ, ფსალმუნი: F251
„საკრველ არს ღმერთი წმიდათა შორის.“ (1)
დასდებელი: „ეკლესიასა შინა აკურთ.“ (2) პავ-
ლე ჰრომაელთაჲ: „მძნო, რომელნი სულითა
ღმრთისაჲთა ვლე.“ (3) ალელუიაჲ: „თმენით
დაუთმე უფალსა.“ (4) სახარებაჲ მათესი: „თქუა¹⁵
უფალმან იგავი ესე: „ემსგავსა¹⁶ სასუფეველი
ცათაჲ ათთა ქალწულთა.“ (5) განიცადე: „იხა-
რებდით მართალნი.“ (6)
ԳԵՊԻՆԸ ՄԻԴԼԸ ԿԻ. წმიდისა მამისა ჩუენისა
იოვანე გუთელ ეპისკოპოსისაჲ. ესე იყო ჟამთა
კოსტანტინე და ლეონ ისავროჲსთა,¹⁷ ქუეყანით
ტავროსკუთათ, | ძე ლეონტი და ფოტინისი. A282r
ხოლო წმიდა იქმნა სიყრმითგანვე, ვითარცა | D249
იერემია და ვითარცა დიდი სამოელ აღთქმით
იმეა და მეყსეულად ღმრთისა შეწირულ იქმნა.
არამედ ვინაჲთგან საზომსა სულიერისა და
კორციელისა ჰასაკისასა მიიწია¹⁸ და ჯერ იყო
მისა¹⁹ მღვდელთმოდურებისა პატივსა | აღსვამ, Cv
თჳსისა ერისა მიერ ქართლისა* კათალიკოზისა
წარივლინა და მიერ მოიღო კელთა დასხმაჲ,
რამეთუ მას ჟამსა საბერძნეთისა კერძონი ხატთა
ბრძოლისა წვალებასა დაეპყრნეს. ხოლო შემდ-
გომად სიკუდილისა კოსტანტინესა²⁰ და ლეო-
ნისა²¹ სამეფუფოდ ქალაქად მოვიდა და ირინი
დედოფალსა ფრიად²² ეზრახა მართლისა სარ-
წმუნეობისათჳს. და თჳსადვე ქუეყანად²³ უკუნ-
იქცა და მრავალნი ჭირნი თავს-ისხნა თჳსთა
მიერ განცემითა ხაზარეთისა მთავართაგან და
ამასტრად პონტოჲსა სივლტოლით მოიწია.²⁴ და
უფლისა მიმართ მიიცვალა. ხოლო პატიოსანნი
ნაწილნი მისნი წარიყვანნეს ნავითა და დაისხნეს
მონასტერსა წმიდათა მოციქულთასა.
ამასვე დღესა²⁵ წმიდათა მოწამეთა: რ უ ფ ო,²⁶
თ ე რ ა პ ო ნ, მ ა რ კ ო ზ²⁷ და მ ა რ კ ი ა ნ ე ს ი
და წმიდისა მამისა ჩუენისა დავით თეს-
ლონიკელისაჲ.

* ქართლი] Ἰβερία.

¹ ადგილნი] ასონი D. ² მოშჭრნეს F. ³ მახვლითა — CF. ⁴ ლუსიმახოჲსითა B. ⁵ ზედა — F. ⁶ და — C. ⁷ სიმრავლისა C+მიერ C. ⁸ მორწმუნეთაჲსა C. ⁹ ჯეროვანსა BC. ¹⁰ ლუსიმახოჲსი D. ¹¹ რამეთუ] რომელი F. ¹² და — F. ¹³ ამასვე F. ¹⁴ გალობანი — F. ¹⁵ თქუა... ესე — C. ¹⁶ ემსგავსა] მსგავს არს D. ¹⁷ ისავროჲსთა F. ¹⁸ მოიწია F. ¹⁹ მისსა C. ²⁰ კოსტანტინესა F. ²¹ ლეონისა C. ²² ფრიად — F. ²³ ქუეყანად] ქალაქად DF. ²⁴ მიიწია BCEF. ²⁵ დღესა F. ²⁶ რუფუ F. ²⁷ მარკოს F.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) რომ. 8,14. (4) ფს. 39,2. (5) მათ. 25,1. (6) ფს. 32,1.

Fv	ԳԵՊՆԸ ՄԻԴԼԸ ԿԶ. წმიდისა მამისა	წმიდა ღმრთისმშობელი კამადლად ქადაგა	Dv
	ჩუენისა კჳრილე ალექსანდრიელისაჲ. ესე	და შესხმაჲ შუენიერი ⁶ დედასა უფლისასა ამა	
	დიდი და ღმერთშემოსილი კჳრილე აღმოსცენ-	მიუძღუნა, რომელ არს უმეტეს არსი და დედად	
A282v	და ქალაქისა ალექსანდრიისაგან. ხოლო იყო	ღმრთისა, ვითარცა არს, ჭეშმარიტად უწოდა. და	Bv
	ძმისწული თეოფილე პატრიარქისაჲ, რომელი	მგობართა მისთა სიტყუანი მეტყუელითურთ	
	შემდგომად აღსრულებისა მისისა იქმნა მთავარ-	მათით შეჩუენებითა ⁷ განკაღნა ბნელად გარესკნე-	
	ეპისკოპოს ალექსანდრიისა, რამეთუ ყოვლითავე	ლად. და შემდგომად დიდთა ღუაწლთა და ქრის-	
	სათნოებითა საქმითთა ¹ და ხედვითითა ² შეამკო	ტესთჳს ⁸ ბრძოლათა და ძლევათა მისდა ხუედ-	
	თავი თჳსი. და კაცთა მიერ მისაწთომელსა ³	რებული იგი კრებული და სამწყსოჲ კეთილად	
	სისრულესა მისწუთა. და სივრცითა გული-	დამწყსო ⁹ და უფლისა მიმართ ¹⁰ მიიცვალა.	
	საათა და სწავლისა მოსწრაფებითა ყოველ-	ამასვე დღესა ¹¹ წმიდისა ს ა მ ე ს ო ნ მღღე-	Fv
	თა ღმრთივსულიერთა წიგნთა გამოთქუმელ	ლისა ¹² და უცხოთშემწყნარებელისაჲ, რომელმან	
	იქმნა. და რაოდენი იყო მათ შორის დაფარუ-	აღაშენა დიდი ქსენიონი კოსტანტიპოლის. ¹³	
	ლი და ღრმაჲ, აღწერით ⁴ ყოველი განაცხა-	ხოლო ნაწილნი მისნი დაისხნეს ეკლესიასა	
	და და თარგმნა. და საღმრთოთა შურითა და	წმიდისა მუკისსა.*	
	სარწმუნოებისა მკურვალეებითა უშჯულოჲ ნეს-	ԳԵՊՆԸ ՄԻԴԼԸ ¹⁴ ԿԻ. წმიდათა მო-	F253
	ტორ ⁵ დაამკჳა, რამეთუ ეფესოჲსა წმიდისა კრე-	წამეთა კ ა რ პ ო ს ეპისკოპოსისაჲ და პ ა პ ი ლ ე	A283r
C233	ბისა ესე იყო მთავარ და წინამძღუარ. და	დიაკონისაჲ და ა ლ ა თ ო დ ო რ ე და ა ლ ა თ ო -	

* „ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ლუკასი. ესე ნეტარი ლუკა იყო ნათესავით ქართველი ნათესავთაჲთ და მშობელთაჲთ პატიოსანი და წარჩინებულ მუხამს ძე და ვინაჲთჲნ დედაჲ მისი იმრუსალიმს იმყოფებოდა, რამეთუ შემდგომად ლუკასი მამისა დაუტევნა შვილნი ლუკა და უფროჲსნი(!) ძმანი მისნი და სახე მოწესეთაჲ შეიმოსა და იერუსალიმს დაემკჳრა, რომელსა ნეტარმან ლუკა ვითარცა იქმნა ვითარცა ოცისა წლისაჲ ოდენ, დაუტევნა მამული და ძმანი და იმრუსალიმს მოვიდა წმიდათა ადგილთა თაყუანისცემად და ხილვად დედისა თჳსისა, რომელ რაჟამს მოვიდა ამა წმიდათა ადგილთა, არღარა დაუტევნა იმრუსალიმი და დედაჲ თჳსი და მცირეთა დღეთა შემდგომად სახე მონაზონებისაჲ შეიმოსა და დიაკონობისა პატივსა ღირს იქმნა და ენაჲცა ისწავა არაბული და მცირედლა დღეთა შემდგომად ვითარცა იხილეს კრებულმან ძმთაჲმან ორკერძოჲვე სიბრძნე და სიმკჳნე და სიწმიდე ნეტარისა ლუკასი მამად დაადგინეს პატიოსნისა ჯუარისა მონასტერსა და კეთილად განაგებდა ყოველსავე სამონასტროსა და საკრებულოსა საქმესა ვითარ სამისა წლისა ჟამთა და ვითარ იხილა ეშმაკმან მომურნებან ჩუენისა ცხოვრებისაჲმან კეთილად წარმართებულებაჲ მისი, იწუებოდა შურითა და აღუდგინა მსგავსივე მისი სიბოროტითა კაცი ყოვლითურთ ეშმაკმოსილი სპარსი, რომელსა ეწოდებოდა შეხკლარ, რომელსა გრძნეულობისა მისისათჳს ფრიადი კადნიერებაჲ ჰქონდა სორტანსა წინაჲ ფუნდუხტს და გამოითხოვა მონასტერი ჯუარისაჲ. ხოლო მან მისცა და ვითარცა მკე-
ცი მიუდგა ძმთა ჩუენთა ქართველთა და არარაჲ შეარჩინა არცა მონასტრით და არცა თავისაჲ რაჲცა თჳსაგან ჰქონდა და ეგეთნი(!) შიშველნი გამოსხნა. ხოლო იღრჭენდა კბილთა მამისა ჩუენისა ლუკასისჳს, რამეთუ | ოდეს მონასტერი დაიპყრა, მამაჲ ჩუენი ლუკა სურტანსა წინაჲ საურვად წარსრულ იყო მონასტრისა და ესმა მრავალთა ქრისტიანეთა მიერ თუ შეხკლარ მექადის და მოკლვა შენი ჰნებაჲს და აწუევდეს სივლტოლასა. ხოლო მან უშიშმან ... ყოვლად არა თავს-იდგა სივლტოლაჲ, არამედ აღირჩივა სიკუდილი ქრისტესისჳს წუთ ჟამისა ხარებასა და არცა დაუტევნა მონასტერი და ძმანი და მივიდა შეხკლარეს და უთხრა, რაჲთა განუტევნეს ძმანი და მისგან ითხოვს, რაჲცა უნებს. ხოლო მან ბოროტმან არარაჲ სხუაჲ ითხოვა მისგან, გარნა რაჲთამცა დაუტევნა ქრისტიანობაჲ და მათსა შეგინებულსა სჯულსა მიიქცა და უქადებდა ამირობასა და ტაძრისა თავადობასა და სხუასა მრავალსა. ხოლო მან ყოვლადვე არცა სმენად თავს-იდგა და კართა თანა მონასტრისათა და კუალად ევედრა, რაჲთამცა მიაქ-
ცია ქრისტიანობისაგან. ხოლო მან ქელი მახვლსა წარუპყრა და იტყოდა: ჰე, თუმცა შესაძლებელ იყო ჩემგანო და მრავალგზისმცა მოგკუედ ქრისტესისჳსო. მაშინ აღივსო გულისწყრომითა ჭურჭელ იგი ეშმაკისაჲ და თანა უდგა მონაჲ მისი შავი აფთითა და უბრძანა ცემაჲ მისი. ხოლო მან ერთითა მითა ხუევითა წარჰკუეთა წმიდაჲ თავი მისი, რომელ იქმნა საკრველ, რამეთუ თავმან მოკუწითლმან პირი აღმოსავლეთით ქნა! და დიდნი განიცინნა და მაღლო-
ბაჲ შეწირა ღმრთისა და ამას ზედა ყოველნივე მხედველნი მისნი განკჳრებულ იქმნნეს. ხოლო მან ბოროტმან და ღირსმან დაწუვისა საუკუნოჲსა ცეცხლისაჲმან დააწუვევინა ... მისსა პატიოსანი რომლისა ნაცარსა ნამწუარსა მისსა ... იგივე სპარსნი განჰკრებდეს ევლოგიად და საკურნებელად სენთა იწამა მამაჲ ჩუენი ლუკა თუშსა ივნისისაჲ **ԿԶ** **სურტნობსა ფუნდრუხტანისსა სადიდებელად მამისა და მისა და წმიდისა სულისა, რომლისა მეოხებითა ჩუენცა ღირს-მყენეს ქრისტემან ღმერთმან დაუსჯელად წარდგომად წინაჲ საყდართა დიდებისა მისისათა მეოხებითა ღმრთისმშობლისაჲთა, ამენ**“. F252r-v. XIV ს.

¹ საქმითა EF, საქმეთათა C ე მხედრულით. ² ხედვითა BCEF. ³ მისაწდომელსა BCE, მიუწდომელსა F. ⁴ აღწერილით B. ⁵ ნისტორ BCE. ⁶ შუენი B. ⁷ შეჩუენებით C. ⁸ ქრისტესისჳს F. ⁹ დაამწყსო F. ¹⁰ მიმარ B. ¹¹ დღესა F. ¹² მღღელისაჲ E. ¹³ კოსტანტიპოლის CE. ¹⁴ ივნისი B.

ნიკესი.¹ ესენი იყვნენ დეკოზის ზე² ასიას³ ანთჰატობასა ვალერიანესსა, რამეთუ წმიდაჲ კარპო ძე⁴ იყო კერპთა მღვდელისაჲ ხოლო ჰრწმენა ქრისტეს მიმართ და ნათელ-ილო და თჳსათრისა წმიდასა ეკლესიასა ეპისკოპოსად იკურთხა და დიდად სიბერედ მიიწია. ხოლო წმიდაჲ პაპილე სწავლითა წმიდისა კარპოლისთა მოიქცა და ნათელ-ილო და მის მიერვე დიაკონად კელთდასხმულ იქმნა. ამათჳს ეუწყა დეკოზს და წინაშე მისა⁵ წარიდგინეს⁶ და რამეთუ არა შევიდეს მის თანა ტაძარსა კერპთსა, არცა სიტყუათა მისთაჲ ისმინეს, პირველად სამღვდლონი შესამოსელნი მათნი აღედარცუნეს და ჯაჭუებითა შეკრულნი შუა ქალაქსა ითრინეს. და მერმე მოებნეს ცხენთა და ოცდაათცამეტსა⁷ მილიონსა ირბინეს, ვიდრემდის | მიიწინეს სარდეს. ხოლო⁸ შეუდგა ამათ აღათოდორე, მონაჲ წმიდისა პაპილესი, რომელი შეიპყრეს და შეკრეს თჳსისა უფლისა თანა. და ვითარცა საპყრობილესა შეიყენეს, მას ღამესა წარმოუდგა ანგელოზი უფლისაჲ და ნუგეშინის-სცა მათ⁹ და განაძლიერნა ღუაწლთა მიმართ და ტანჯვათა. და მიერ რაჲ განიყვანეს და განკითხვად წარადგინეს,¹⁰ ნეტარი აღათოდორე ესოდენ¹¹ იგუემა, ვიდრელა ყოველნი კორცი მისნი დაიბრძმარნეს და ნასხმანნი შინაგანთა | ასოთანნი აჩნდეს, ვინაჲცა მათვე ტანჯვათა შინა სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ხოლო კარპოს და პაპილე კუალადცა ცხენთა მოებნეს¹² ორმეოცსა¹³ მილიონსა სირბილად იიძულნეს ვიდრე ადგილადმდე, რომელსა | საროს ეწოდების. არამედ წმიდისა ანგელოზისა მიერ განძლიერებულთა ყოველი იგი გზაჲ წარვლეს და პირველთა ნაგუემათა და წყლულებათაგან განიკურნეს და კუალადცა იიძულნეს სირბილად ვიდრე პერლამოდდე,¹⁴ დამძიმებულნი ჯაჭუთა,¹⁵ რომლითა შეკრულ იყვნეს. და მუნ განკითხვად მიიყვანეს და არგებითა ფიცხლითა ძლიერად იგუეშნეს.¹⁶ და დიღეგსა შეიყენეს. და რამეთუ კულკიანე თანამზრახვალი ანთჰატისაჲ წმიდისა პაპილეს მიერ სიბრძი-

საგან თუალთაჲსა განიკურნა და ჰრწმენა ქრისტე¹⁷ და ნათელ-ილო და ნეშტი ცხორებისაჲ მონასტერსა შინა სათნოდ ღმერთისა აღასრულა. ამისთჳს უმეტესად განრისხნა მძლავრი¹⁸ იგი და ბრძანა ოთხთა მანათა მობმაჲ წმიდისაჲ და მანქანითა სიმაღლედ აღებაჲ და ქვითა ქოლვაჲ, რომელთაგან დაიცვა უვნებელად და კუალად წმიდისა კარპოლის თანა განკითხვად წარიდგინა | და განშეშულეზულნი პირადმართ კურომსთავთა ზედა ითრინეს. და მერმე ცემითა იგუეშნეს ფრიად და ამისა შემდგომად მკეტთა მიეცნეს, ვინაჲცა იქმნა საქმე | საკურველი, რამეთუ კაცობრივითა კმითა აღიჭყუა | ლომი და ქრისტესთჳს მოღუაწებისათჳს წმიდათა ნეტარებაჲ მისცა და წარმართთა უწამა მოქცევაჲ. და ვინაჲთგან წმიდანი მკეტთაგან შეუხებელად დაიცვნეს, შთაითხინეს მოხრებლსა კირისასა. და მერმე კამლნი რკინისანი განმსჭუალულნი¹⁹ შეესხნეს და ძელსა ზედა დაკრულნი ცეცხლსა მიეცნეს, სადა-იგი აღათონიკი, დაჲ წმიდისა პაპილესი, მათ თანავე შევიდა, არამედ მყის წჳმად გარდამოჰდა ზეცით და ცეცხლი იგი დაშრტა და | უვნებელად დაიცვნეს მოწამენი და ესრეთლა მახვლითა წარეკუეთნეს თავნი და გვრგვნი წამებისანი მოიხუნეს.²⁰

ამასვე დღესა პოვნაჲ ნაწილთა წმიდათა კუროზ²¹-იოვანესთა²²

და კსენებაჲ წმიდისა იპატისი, რომელი იყო ერთი²³ სამასათრეამეტთა²⁴ წმიდათა მამათაგანი

და წმიდისა მამისა ჩუენისა პავლე მკურნალისაჲ.²⁵

ლიტანიისაჲ: „საქმით მიემსგავსე.“ ხოლო²⁶ სხუაჲ განგებაჲ მღვდელთმოდღუართაჲ მოიძიე.

Ⲭⲁⲙⲓⲣⲥ ⲛⲏⲏⲥⲥ ⲕⲉ. წმიდათა და ყოვლად ქებულთა მოციქულთა²⁷ პეტრესი და პავლესი. ხოლო ამათჳს, რომელიმცა იპოვა²⁸ კაცთა ბუნებასა შინა უზეშთაესი სახე შესხმისაჲ, გინა შემამკობელი ძალი სიტყჳსაჲ, უკუეთუ ვინ გონიერად გულისხმა-ყოს²⁹ უფ-

C234

Bv
A284r

F254

A283v
D250

Fv

¹ აღათონიკისი DF. ² ზმ F. ³ ასიას – F. ⁴ ძმ F. ⁵ მისსა BCEF. ⁶ წარადგინა ABCD. ⁷ ოცდაათსა BCEF. ⁸ ხოლო] და BCEF. ⁹ მათ – BC. ¹⁰ წარიდგინეს C–F. ¹¹ ესოდენ F. ¹² მოაბნეს BCE. ¹³ ორმეოცსა] 3 BE. ¹⁴ პერლამოდმდე D. ¹⁵ ჯაჭუთაგან F. ¹⁶ იგუეშნეს A. ¹⁷ ქრისტე F. ¹⁸ მძლავრი] მთავარი BCE. ¹⁹ განმსჭუალულნი BCEF. ²⁰ მიიხუნეს B–F. ²¹ კუროზ-იოვანესთაჲ] კუროზ და იოვანესთაჲ DF, კუროს და იოანესთაჲ C. ²² იოანესთაჲ C, იოანესთა D. ²³ ერთი – F. ²⁴ სამასათრეამეტთა ABD. ²⁵ მკურნალის B, მკურნლისაჲ D, მკურნლისა C. ²⁶ ხოლო – C. ²⁷ მოციქულთაჲ C. ²⁸ იპოა B. ²⁹ გულისხმა-ყოს C–F.

A284v	რომს უფლისა და ღმრთისა და ¹ მქსნელისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტეს მიერ წამებულისა და ² ქადაგებულისა, რომელი-იგი უფსკრული არს ყოვლისა მეცნიერებისაჲ და განმკითხველი გულთა და თირკუმელთაჲ, რამეთუ ერთსა მას ნეტარებაჲ მისცა და უწოდა კლდედ სარწმუნოებისა, რომლისა ზედა ეკლესიისა თჳსისა აღშენებაჲ ბრძანა, რომელსა არცაღათუ ბჭენი ჯოჯოხეთისანი ერეოდიან და კლიტენი სასუფეველისა ცათაჲსანი კელთ-უსხნა და მისცა კელმწიფებაჲ შეკრვად და განქსნად ყოველთა, რომელთაჲ ენებოს და კელმწიფებისა მის დამტკიცებაჲ აღუთქუა. ხოლო მეორესა ჭურად რჩეულად და ³ დედის მუცლითგან გამორჩეულად სახელ-სდვა და ქადაგად მეუფებისა თჳსისა განაჩინა, რაჲთა ზე აქუნდეს სახელი მისი წინაშე მეფეთა და მთავართა და მოძღუარად წარმართთა დაადგინა ⁴ და თჳსითა მით წოდებითა პატივ-სცა. ამათგანმან თითოეულმან ქადაგებასა შინა სახარებისასა და მოქცევისა წარმართთასა მოვლო ⁵ სივრცე ქუეყანისაჲ და განჰფხურა ⁶ ძირი ცოდვისაჲ და დასთესა თესლი ღმრთის-მსახურებისაჲ და განანათლა ყოველი სოფელი. ხოლო უკუანაჲსკნელ ჰრომს შინა ნერონის მიერ მოიკლნეს, რამეთუ ნეტარი პეტრე თავ-დამოქცევით ჯუარს-ეცუა, ვითარცა თჳთ ითხო-ვა. ⁷ ხოლო დიდებულსა პავლეს მახვლითა თავი წარეკუეთა და ორნივე ერთსა სამარხოსა დაემარხნეს. ⁸ ხოლო იყო წმიდაჲ მოციქული ⁹ პეტრე აგებულებითა გუამისაჲთა ესევეთარი სახე: ჰასაკითა არცა დიდ, ¹⁰ არცა მცირე, არამედ წესიერ და ზომიერ, კორცითა სპეტაკ, თმითა ოქროჲსფერ და გრუზ, თუალითა სისხლიან და ღვინისფერ, თმითა და წუერითა მკცოვან, ¹¹ წარბითა შეკიცულ, წუერითა კმირ, ცხვრითა მართლ ¹² და გრძელ, გუამითა მრთელ ¹³ და ¹⁴ მცირედ ¹⁵ მოდრეკილ. ხოლო წმიდაჲ მოციქული პავლე ასოჲთა მდგმო, ჰასაკითა სრულ, თავითა	მტიერ და თმითა თხელ, თუალითა გრემან და მხიარულ, წარბითა ქუედახედულ, ყურითა გან-ცქერილ, პირითა მწყაზარ და ფეროვან, ¹⁶ წუე-რითა გრძელ და შუენიერ, ცხვრითა გრძელ და მოდრეკილ, წუერითა და თმითა მცირედ მკცოვან, ¹⁷ მოდრეკილ გუამითა და ¹⁸ კირდრეკილ. ¹⁹ და ორნივე სულითა წმიდითა და საღმრთოჲთა მაღლითა სავსე და ბრწყინვალე.* მ წ უ ხ რ ი შემდგომად ²⁰ „აკურთხევსისა“ ²¹ თქუან „ნეტარ“ ²² არს კაცი“ და მერმე „უფალო ღაღადყავი“ კმაჲ ღ. ²³ „ნათელი მხიარულსა“ ზე-და შევიდეს მღვდელი და ითქუას წარდგომაჲ დღისაჲ და იკითხნენ ღ. ²⁴ საკითხავნი, ვითარცა საწინაჲსწარმეტყუელსა სწერია, ²⁵ კათოლიკე-თაგან პეტრე მოციქულისაჲთა, სტიქარონნი, კმაჲ ღ, ხოლო მუკლთა ამათ იტყოდინა: ²⁶ „ცანი უთხრობენ.“ (1) სხუაჲ: „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ (2) ლიტანიისაჲ და ოხითაჲ, კმაჲ ო: „მოციქულთა თავნო და სოფლისა მოძღუარნო, მაცხოვარსა ყოველთასა ევედრენით, რაჲთა მოს-ცეს მშჳდობაჲ ²⁷ სოფელსა და სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.“ ცისკრად კანონისა ²⁸ წილ ესე ფსალმუნნი თქუნენ: ფსალმუნი პირველი. ²⁹ „ცანი უთხრობენ დი.“ (3) ფსალმუნი ღ: ახე ³⁰ „აქებდით სახელსა უფლისასა.“ (4) ფსალმუნი ღ: „აქებდით ღმერთსა წმიდათა შორის მის-თა.“ (5) იბაკოჲ, კმაჲ ³¹ ღ გუერდი: „რომელმან დილეგმან არა ³² შეგიწყნარნა პყრობილად ანუ რომელსა ეკლესიასა არა ჰყავთ თქუენ მოძღუარდ. დამასკოჲ იქადის შენ ზედა, პავლე, რამეთუ მის შორის მიიღე ნათელი და ჰრომმან სისხლი შენი შეიწყნარა და იგიცა იშუების, ³³ ხოლო ტარსუსი უმეტესად იხარებს მის შორის შობისა შენისათჳს. და შენ, პეტრე, სარწმუნოებისა კლდეო, პავლე, სოფლისა მნათობო, ორნივე ჰრომით მოვედით და შეგუეწიენით ჩუენ, რომელნი ვღალადებთ, უფალო, დიდებაჲ შენდა.“ და იკითხონ წა-მებაჲ წმიდათა მოციქულთაჲ, წარდგომაჲ სა-	Bv C235
Cv B295		F255	
Fv		A285v	
D251 A285r		B296 Dv	

* ამას დღესა მიიცვალა ნეტარი მამაჲ ჩუენი გიორგი მთა წმიდათა(!), თარგმანი ამის წიგნისა და სხუათა, კოსტანტი-ნოპოლის და მოწაფეთა მისთა წარიყვანეს მთაწმიდასა C234r.

¹ და² – BC–EF. ² და ქადაგებულისა – BCEF. ³ და... გამორჩეულად – BCEF. ⁴ დადგინა B. ⁵ მოვლეს C. ⁶ განჰფ-ხურეს C. ⁷ ითხო BC. ⁸ დაიმარხნეს F. ⁹ მოციქული – BCEF. ¹⁰ დიდი+და F. ¹¹ მკცოან ABD. ¹² მართალ CEF. ¹³ მრთელ] მართალ AD. ¹⁴ და – A. ¹⁵ მცირედ მოდრეკილ] მცირედრეკილ C. ¹⁶ ფეროან B. ¹⁷ მკცოან B. ¹⁸ და – F. ¹⁹ კირდრეკილ – F. ²⁰ ~ აკურთხევდითისა შემდგომად F. ²¹ აკურთხევდითისა B. ²² ნეტარ არს] ნეტარაჲს AD. ²³ ზ+და F. ²⁴ გ] საწინა BCEF. ²⁵ სწერიან C. ²⁶ იტყოდინ F. ²⁷ ~ სოფელსა მშჳდობაჲ F. ²⁸ კანონთა F. ²⁹ პირველი] ა~ BCDEF. ³⁰ რ~კე – BCEF. ³¹ კმაჲ – C. ³² არაჲ D. ³³ იშუბს B.
(1) ფს. 18,2. (2) ფს. 18,5. (3) ფს. 18,2. (4) ფს. 134,1. (5) ფს. 130,1.

Cv ხარებისაჲ, კჲმად D: „რამეთუ აჰკედ¹ შენ ეტლთა შენთა ზედა.“ (1) დასდებელი: „უფალო, მესმა სმენაჲ შენი და შე.“ (2) | სახარებაჲ იოვანესი: „მას ჟამსა შინა² გამოუცხადა“ (3) ჰპოვო³ ცისკრისა სახარებათა TC სახარებად. ხოლო⁴ აქამოდ⁵ წაიკითხონ⁶ ვიდრე „რომლითა სიკუდილითა აღიღოს⁷ ღმერთი“. მიწყალე და⁸ გალობანი, კჲმად D: „არარაჲ არს სახედ⁹ შენდა“¹⁰ და¹¹ D გუერდისანი: „განუკუეთელნი“ განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ. ღალადყავსა ზედა — იბაკოჲ. „აქებდითსა“ ზედა, „რაჟამს მოწყალეთა“—გან შუდნი¹² დასდებელნი და დიდებაჲ მაღალთაჲ და წმიდაო ღმერთოჲ. ლიტანიისაჲ და კუერექსი და აღასრულონ ჟამი ცისკრისაჲ. სამხრად ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსაარებაჲ,“¹³ (4) | „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა,“ „უფალი სუფევს შუენიერებაჲ,“ (5) „ოხითა წმიდათა შენთაჲთა, მაცხოვარ,“ „მოვედით უგალობდეთ უფალსა.“ (6) „მოციქულთა თაენო“ უკუანათ¹⁴ ჰპოვო.¹⁵ წარდგომაჲ კჲმად D: „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ (7) | დასდებელი: „ცანი უთხრობენ.“ (8) პავლე¹⁶ კორინთელთაჲ, 9: „მძანო, რომლითა-იგი ვინმე იკადრებს სიქაღულად“ (9) ჰპოვო¹⁷ ამასვე დღესა.¹⁸ ალელუიაჲ, კჲმად C: „აღიარებენ¹⁹ ცანი საკურველე.“ (10) სახარებაჲ მათესი, თავი 17: „მას ჟამსა მო-რაჲ-ვიდა იესუ ადგილთა მათ კესარია-ფილიპი“ ვიდრე „ესნილ იყოს იგი ცათა შინა.“ (11) განიცადე: „ყოველსა“²⁰ ქუეყანასა განკდა.“ (12)

A286r

Q447C T7475C 76. წმიდათა ათორმეტ-თა მოციქულთა²¹ და სხუათა ყოველთაჲ: პეტრე, პავლე, იოვანე, ანდრეა,²² იაკობ, ფილიპე, თომა, ბართლომე, მათე,²³ იაკობ, სიმონ, იუდა, ლუკა, მარკოზ, და სხუათა ყოველთაჲ, რამეთუ ამას დღესა²⁴ დააწესეს ანტიოქიას შინა მოციქულთა, რამეთუ მოწაფეთა ქრისტეანე ეწოდებოდის, რამეთუ პირველ ნაზარეველ გალილეველ²⁵ | ეწოდებოდა.

Bv

მ წ უ ხ რ ი დასდებელნი 79 მოციქულთანი და ეგრეთვე სტიქარონად. ლიტანიისაჲ: „მოციქულთა თაენო.“ ცი ს კ რ ა დ, ვითარცა „ღმერთი უფალი თქუან,²⁶ გალობანი. ხოლო შეუდგინენ:²⁷ „| ზღვსა²⁸ მეწამულისანი,“²⁹ „არარაჲ არს სახედ შენდა“ და „განუკუეთელნი“ და იკითხონ შესხმაჲ წმიდათა ათორმეტთა³⁰ მოციქულთაჲ. სამხრად ფსალმუნი: „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ (13) დასდებელი: „ცანი ითხრობენ.“ (14) პავლე³¹ კორინთელთაჲ:³² „მძანო, ესრეთშემრაცხენინ“³³ ვიდრე „მობაძე ჩემდა იყვენით“ (15) ჰპოვო³⁴ TC³⁵ კურიაკესა. ალელუიაჲ: „აღიარებენ³⁶ ცანი საკურვე.“ (16) სახარებაჲ ლუკაჲსი,³⁷ თავი 10: „მას ჟამსა, ვითარ ერი იგი და“ | ვიდრე „მისდევდეს³⁸ მას“ (17) და სხუადცა 79³⁹ მოციქულთა სახარებაჲ თუ წაიკითხოს ვინ, არაჲ დაკლებაჲ არს. განიცადე: „ყოველსა ქუეყანასა განკდა კჲმად მათი.“ (18)

C236

D252

¹ აჰკედ A, აღკედ D. ² შინა — C. ³ ჰპოო BCEF. ⁴ ხოლო — C. ⁵ აქამოდ BCEF. ⁶ წაიკითხონ AD, წარიკითხონ CEF. ⁷ იდიღოს BE. ⁸ და — BCE. ⁹ სახე B. ¹⁰ შენდა] და B. ¹¹ და] მერმე BC, და+მერმე F. ¹² შეიღნი] 76 BCE. ¹³ აღსაარებაჲ C. ¹⁴ უკუანათ] ამერით BCE. ¹⁵ ჰპოო B—F. ¹⁶ პავლწ F. ¹⁷ ჰპოო BCEF. ¹⁸ დღესა F. ¹⁹ აღიარებენ BE. ²⁰ ყოველსა... განკდა] საკსენებელად საუკუ. C. ²¹ მოციქულთაჲ C. ²² ანდრია E. ²³ მათე F. ²⁴ დღესა F. ²⁵ გალილეველ — BCE. ²⁶ თქუან+და F. ²⁷ შეუდგინენ BCDF. ²⁸ ზღვსა+მის BCDE. ²⁹ მეწამულისანი+და F. ³⁰ ათორმეტთა] 79 B—F. ³¹ პავლწ F. ³² კურინთელთაჲ B. ³³ შემრაცხენ C, შემირაცხენინ F. ³⁴ ჰპოო BCDEF. ³⁵ TC] მე-7] 76 C. ³⁶ აღიარებენ F. ³⁷ ლუკაჲსი F. ³⁸ მისდევდა F. ³⁹ 79] ათორმეტთა BCEF. (1) გალ. 4,8. (2) გალ. 4,2. (3) იოანე 21,1-19. (4) ფს. 91,2. (5) ფს. 92,1. (6) ფს. 94,1. (7) ფს. 18,5. (8) ფს. 18,2. (9) II კორ. 11,21. (10) ფს. 88,6. (11) მათ. 16,13-19. (12) ფს. 18,5. (13) ფს. 18,5. (14) ფს. 18,2. (15) I კორ. 4,1-16. (16) ფს. 88,6. (17) ლუკ. 5,1-11. (18) ფს. 18,5.

F256
A286v

|| თუესა ივლისსა

აქუს დღ¹ ზე, დღეთა² აქუს² ჟამი 10 და ღამეთა ჟამი 1³.

B297 **ԳԵՊԻՆԸ ՄԻՆԻՆԸ Ը**⁴. კსენებაა წმიდათა და საკრველთმოქმედთა, უქრთამოდ მკურნალთა კოზმან⁵ და⁶ დამიანესი, რომელნი აღესრულნეს ჰრომს შინა. ესენი იყვნეს კარინე მეფისა ზე⁷ კელოვნებით მკურნალნი, რომელნი⁸ არა თუ ოდენ კაცთა ჰკურნებდეს, არამედ პირუტყუთაცა და არავისაგან რას მიიღებდეს. ესენი შეისმინეს მეფისა მიმართ ქრისტეანობისათჳს⁹ | და მან წარავლინნა მკედარნი შეპყრობად მათდა. ხოლო ცნეს რაჲ კაცთა მის სოფლისათა, დამალნეს იგინი. ხოლო მკედართა მათ ნაცვალად მათსა სხუანი შეიპყრნეს. ცნეს რაჲ ესე წმიდათა მათ, ნეფსით მისცნეს თავნი თჳსნი და მივიდეს მეფისა. ხოლო მეფე აიძულებდა მათ ზორვად¹⁰ და იგინი ასწავლიდეს¹¹ მას მოქცევად ღმრთისა მიმართ. ხოლო მას, ენება რაჲ ტანჯვად მათი, მიექცა ქელი მისი და პირი მისი იქმნა | ზურგით კერძო და მეყსეულად ემა-ყო: „დიდ არს ღმერთი ქრისტეანეთად.“ და ევედრა წმიდათა მათ, რაჲ-თამცა განკურნეს იგი. ხოლო მათ განკურნეს იგი და ჰრწმენა ქრისტე¹² მას და ყოველთა წინაშემდგომელთა მისთა და განუტევნა სახედ თჳსად¹³ პატივით,¹⁴ ხოლო უკუანაჲსკენელ, რომელსა-იგი ესწავა¹⁵ მათდა¹⁶ მკურნალობისა იგი კელოვნებაჲ, შეუკლა შური საეშმაკოჲ და აღიყვანნა მთად, რეცათუ თივათა სამკურნალოთა კრებად და მუნ ქვითა დაქოლნა, რამეთუ ჰყვეს მრავალნი თანაშემწენი და გუამნი მათნი მუნ | დაჰმარხნა და ესრეთ აღესრულნეს დიდებად ღმრთისა.

A287r **ხოლო უწყებაჲ ჯერ არს, ვითარმედ სამნი არიან კოზმან და¹⁷ დამიანენი:** ერთნი არაბიელნი, რომელნი იწამნეს დიოკლიტიანეს¹⁸ ზე¹⁹ | და ერთნი ესენი, რომელნი ჰრომს დაიქოლნეს კარინეს²⁰ მეფობასა და კუალად თეოდოტიანეს ძენი, რომელნი სიწმიდით | აღესრულნეს.*

მწუხრი დასდებულნი წმიდათა მოციქულთანი²¹ და წმიდათა კოზმან²²-დამიანეთანი. ლიტანიისაჲ:²³ „წმიდანო უქრთამონო²⁴ მკურნალნო.“ ცისკრად გალობანი **ღ**,²⁵ გიგალობსნი²⁶ წმიდათა მოციქულთანი და „დაანთქენნი“ კოზმან²⁷-დამიანეთანი და იკითხონ წამებაჲ წმიდათაჲ. სამხრად ყოველი განგებაჲ ჰპოო ნოენბერსა **Ը**.²⁸

ԳԵՊԻՆԸ ՄԻՆԻՆԸ Գ. დადებამ პატიოსნისა სამოსლისა წმიდისა ღმრთისმშობელი²⁹ ისაჲ, რომელი²⁹ არს ვლახქერნას. ხოლო ესე-ვითართა სახითა იქმნა დადებამ მისი, რამეთუ მეფობასა ლეონისსა ორთა ძმათა პატრიკთა გალობისს და კანდიდოსს³⁰ აქუნდა სურვილი თაყუანისცემად იერუსალემისა აღსადგომელსა უფლისასა. და განვიდეს ბიზანტიამთ და მივიდეს პალესტინედ. ხოლო მიიწინეს რაჲ გალილეამსა კერძოთა, პოვეს³¹ მუნ დედაკაცი ჰურიამ. და რამეთუ სიმრავლე³² უძღურთაჲ იყო სახლსა შინა მისსა და შინაგან | იყო სხუამ სახლი, რომელი სავსე იყო სურნელებითა³³ და კერეონებითა, ხოლო გამოიკითხეს და ცნეს, ვითარმედ წმიდისა ღმრთისმშობელისა სამოსელი არს მუნ, ევედრნეს დედაკაცსა მას, რაჲთა მას ღამესა შეუნდოს მათ მუნ შინა ლოცვად. ხოლო შე-რაჲ-ვიდეს მუნ, იხილეს, რამეთუ სამოსელი იგი წმიდისა ქალწულსაჲ მცირესა შინა კი-ლობანსა იდვა. | და აღიღეს საზომი მისი და მი-რაჲ-ვიდეს იერუსალემად, შექმნეს მისოდენი კილობანი. ხოლო მოქცევასა მათსა დადგეს მუნვე და კუალად ევედრნეს დედაკაცსა მას, რაჲთა შეუნდოს მუნ შინა დადგომად. და შე-რაჲ-ვიდეს მუნ, დადგეს კილობანი იგი მათ მიერ ქმნული³⁴ მუნ და მუნ მდებარე³⁵ იგი, რომელსა შინა იყო საქუნჯე³⁶ იგი წმიდაჲ, აღიღეს და შთაიდგეს საუნჯეთა მათთა. და განთიად წარვიდეს. და მო-რაჲ-იწინეს ბიზინტიად, სახლთა მათთა თანა,

Bv

C237

A287v

F257

* ამასვე დღესა წმიდისა ნერსე მთავარეპისკოპოსისა სომხითისაჲ C236v.

¹ დღე BCDE. ² დღითა F. ³ უ] ათი D. ⁴ Ը] ერთსა BEF. ⁵ კოზმან A. ⁶ და – B. ⁷ ზმ F. ⁸ რომელნი] და D. ⁹ ქრისტეანობისათჳს F. ¹⁰ ზორვად+ კერძოთა C. ¹¹ ასწავლებდეს F. ¹² ქრისტე F. ¹³ თჳსა BCDEF. ¹⁴ პატივითა F. ¹⁵ ესწავლა DE. ¹⁶ მათა BEF. ¹⁷ და – B. ¹⁸ დიოკლიტიანეს BCD–EF. ¹⁹ ზმ BE. ²⁰ კარინე AE, კარინეს C. ²¹ მოციქულთა BCE. ²² კოზმან+და D. ²³ ლიტანიისაჲ D. ²⁴ უქრთამონო A. ²⁵ Գ] ორნი BCEF. ²⁶ გიგალობთანი BCEF. ²⁷ კოზმან+და D. ²⁸ Ը] ერთსა C. ²⁹ რომელ C. ³⁰ კანდიდოსს BCDE. ³¹ პოვეს F. ³² სიმრავლე BC. ³³ სურნელებითა CF. ³⁴ ქმნილი BCEF. ³⁵ მდებარე BCE. ³⁶ საუნჯე BE.

- D253 რომელი იყენეს ვლაქერნას,¹ ალაშენეს ეკლესიამ სახელსა ზედა წმიდათა მოციქულთასა პეტრესსა და პავლესსა,* რამთამცა არაჲნი ცნა და დადვეს საუნჯე იგი წმიდაჲ მას შინა. ხოლო უკუანაჲსკნელ ვერ ეძლო დამალვამ მისი და მიუთხრეს მეფესა საუნჯე² იგი. ხოლო მეფე
- B298 ალივსო | სიხარულითა. და ალაშენა ტადარი წმიდისა დედოფლისაჲ და დადვა მას შინა წმიდაჲ იგი სამოსელი მისი, შეხუებული პორფირისა სამეფოსა. და დაჰბეჭდა ბეჭდითა სამეფოთა, რომელი ვიდრე აქამომდე მუნ არს მცველად ყოვლისა მის ქალაქისა და აღმომაცენებელად კურნებათა.
- Cv
A288r ამასვე დღესა³ წმიდისა იო ბ ე ნ ა ლ ი,⁴ იერუსალემელ⁵ პატრიარქისაჲ. ესე იყო ჟამთა თევდოსი მცირისათა, მესამე იყო კურილესითგან და მოიწია ვიდრე მეფობამდე მარკიანესსა და ლეონისსა. და იპოვა⁶ ეფესოჲსა კრებასაცა და ქალკიდონისასაცა,⁷ რომლისა მიმართ მეფესა მარკიანეს დიდი | სიყუარული აქუნდა სათნობისა მისისათჳს და მოხუცებულებისა.
- Fv ამასვე დღესა⁸ წმიდისა მოწამისა კო ინ ტ ი ს ი. ესე ფრიგუას⁹ იშვა და მუნვე სარწმუნოებასა განისწავლა. და მიერ ელიდაპოლის წარვიდა და მოწყალებასა გლახაკთა და სულთაგან არაწმიდათა შეპყრობილთა კურნებასა მისცემდა. ხოლო ჟამთა ავრილიანე მეფისათა რუფო¹⁰ მთავრისა მიიყვანა, რომლისა მიერ ფრიად იძულებულ იქმნა, რამთა უგოს კერპთა, გარნა მან არა თავს იდვა, არამედ მრავალი ბრალობაჲ წარმოთქუა მისთჳს | და საძაგელთა მათ ღმერთთა მისთა-თჳს, ვინაჲცა აღიდრა მთავარი იგი და ეგულე-ბოდა ტანჯვამ მისი. არამედ მყის ეშმაკულ იქმნა და ლოცვითა წმიდისაჲთა რამ¹¹ განიკურნა, ძლუნითა და ნიჭითა პატივ-სცა ქველის-მოქმედებასა მისსა და განუტევა პატივით. ხოლო უკუანაჲსკნელ წარმართთა შეიპყრეს და მწარედ ტანჯეს. და ტადარსა კერპთასა შეიყვანეს, ვინაჲცა იქმნა ძრკვამ დიდი და საკერპოჲ იგი დაეცა და კერპებითურთ¹² შეიშუსრა. და იგინი
- Dv განივლტოდეს გარე და დაუტევეს წმიდაჲ იგი. ხოლო შემდგომად ორმოცისა დღისა მიიწია | მუნ კლესარხო მთავარი, კაცი მძუნვარი და განჩემებული კერპთაჲ. და მოწამე განკითხვად წარადგინა¹³ და ბრძანა შემუხრვამ წჯვთა მისთაჲ. და ესე რამ იქმნა, ძალითა ქრისტესითა კუალად განიკურნეს. და შემდგომად ათისა წლისა იწყო მიმოსლვად და კურნებად¹⁴ | ყოვლისა სენისა და უშურველად მისცემდა გლახაკთა ქველისსაქმესა. და ესრეთ პატიოსნად უფლისა მიმართ მიიცვალა.
- C238 მ წ უ ხ რ ს ა¹⁵ უფალო ღალადყავსა და სტიქარონად ითქუნენ დასდებელნი წმიდისა¹⁶ ღმრთის-მშობელისანი. | ლიტანიისაჲ¹⁷ და ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად ოხითაჲ კმამ¹⁸ ო გუერდი თჳთი.¹⁹ „ღმრთისმშობელო ქალწულო, კაცთა მფარველო, სამოსელი და სარტყელი უხრწნელისა გუამისა შენისაჲ მტკიცედ მცველად მოსცენ ქალაქსა შენსა, რომელნი-იგი უთესლოჲსა მის შობისა შენისა მიერ განუხრწნელად ჰვიან მარადის, რამეთუ შენ ზედა ბუნებანიცა მოუძღურდეს და ჟამნიცა. ამისთჳს გევედრებით,²⁰ მშუდობაჲ სოფელსა მონიჭე და სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.“ ცისკრად შემდგომად კანონისა იკითხონ უწყებაჲ პონისათჳს წმიდისა მის სამოსლისა. | და თქუ-
F258 ნენ გალობანი, ყოველი დასდებელი ორ-ორ-ჯელ და აქებდითი და სტიქარონნი. სამხრად წარდგომად²¹ კმამ, ო.²² „გალობაჲ ღმრთისმშობელისაჲ“²³ „ადიდებს სული ჩემი უფალსა“ (1) და დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა სიმდაბლესა ზედა“ ვიდრე „ყოველი თესლები“. (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, აქუნდა პირველსა მას კარავსა“ ვიდრე „ერისა უმცერებისათჳს.“ (3) ალილუიამ, კმამ²⁴ ო გუერდი: „აღდეგ, უფალო, განსასუენებელად.“ (4) სახარებაჲ ლუკამისი, თავი ო: „მათ დღეთა²⁵ შინა აღდგა მარიამ“ ვიდრე „სახედ²⁶ თჳსა“²⁷ (5) ჰპოვო სეკდენბერსა ო. განიცადე, კმამ²⁸ ო გუერდი: „სასუმელი ცხო-რებისაჲ მოვილოთ, ალილუიამ,²⁹ და სახე.“ (6)
- B299

* პავლესა] Μάρκου.

¹ ვლაქერნას B. ² საუნჯე BE. ³ დღესა F. ⁴ იობენალისა BEF. ⁵ ისლმლ BC. ⁶ იპოა B. ⁷ ქალკიდონისასა BC-EF.⁸ დღესა F. ⁹ ფრიგუას CF. ¹⁰ რუფო F. ¹¹ ~ განიკურნა რამ BCE. ¹² კერპებითურ B. ¹³ წარიდგინა C-EF. ¹⁴ განკურნება BCEF. ¹⁵ მწუხრი BCEF. ¹⁶ წმიდისა - AD. ¹⁷ ლიტანიისად BE. ¹⁸ კმამ - BC. ¹⁹ თჳთი - ADF. ²⁰ გევედრები F. ²¹ წარდგომაჲ ფსალმუნი BCEF. ²² ო ო-სა F. ²³ ღმრთისმშობელისა F. ²⁴ კმამ - C. ²⁵ დღითა F. ²⁶ სახიდ F.²⁷ თჳსსა C. ²⁸ კმამ - C. ²⁹ ალილუიამ და სახე - C.

(1) გალ. 9,1; ლუკ. 1,46. (2) გალ. 9,3. (3) ებრ. 9,1-7. (4) ფს. 131,8. (5) ლუკ. 1,39-56. (6) ფს. 115,4.

	ԳԳԻԼԸ ԴԻՆԸ Ը. წმიდათა მოწამეთა მარკოზ და მუკიანესი, რომელნი შეპყრობილ იქმნენ¹ მაქსიმე ეპარხოზისა² მიერ და კადნიერად სახელი ქრისტესი აღიარეს და კერპთა სობოროტე განკიცხნეს და წარკუეთა თავთაჲ მახვლითა მიითუალეს. ხოლო წმიდაჲ მუკიანე, სიკუდილად რაჲ მიჰყვანდა, ცოლი და შვილნი მისნი ფრიადითა გოდებითა შეუდგეს მას, რომელთა მიექცა და უბრძანა, რაჲთა დასცხრენ ტირილისაგან და უფროჲსა ღიდად ჰმადლობდენ ღმერთსა კეთილისა მისთვის და საწადელისა წამებისა. ეგრეთვე ნეტარსა მარკოზს წარეკუეთა რაჲ თავი, მეუღლემან მისმან წიადთა თჳსთა შეიწყნარა, რამეთუ იგიცა მუნ მდგომარე იყო.		
A289r		ლისაცა წვალეებისა საღმრთოსა მას ბუნებასა ზედა ყოვლად წმიდასა შემოღებაჲ. ხოლო დადგა პატრიაქად შემდგომად¹⁷ ფლაბიანესსა. და რვა წელ და რვა თუ¹⁸ ეკლესიაჲ მართლმადიდებლობით დამწყსო. და თჳსა შემდგომად წმიდაჲ გენადი დაუტევა და უფლისა მიმართ მიიცვალა.	
D254		ამასვე დღესა¹⁹ წმიდათა მოწამეთა თეოდოტე და თეოდოტი²⁰ და ასკლიპიადო და დიომიდო²¹ და ეკლამპია და გოლინდუხტი²¹	C239
		ԳԳԻԼԸ ԴԻՆԸ Ը. წმიდისა მოწამისა იაკინთო²² და პროქს შინა ჰმსახურებდა ტაბლასა ტრაიანე²³ მეფისასა. და იყო იგი ოცისა წლისაჲ და შეისმინა მეფისა, ვითარმედ ქრისტეანე არს. და ნაზორევისა ჭამად იიძულა მის მიერ. ხოლო მან არა თავს-იდგა, არამედ უფროჲსა ქრისტე²⁴ ღმერთი აღიარა. და ცემითა ფრიადითა იტანჯა ყოველი გუამი მისი. და საპყრობილესა შეიყენა და რამეთუ ნაზორევისა ჭამად არა ინება და წმიდისა პურისა შეღებაჲ,²⁵ ბრძანებითა მეფისაჲთა დაყენებულ იყო,²⁶ დაყო მუნ შინა ორმოცი დღე თჳნიერ საზრდელისა²⁷ და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	Dv
Cv			
	ამასვე დღესა³ წმიდისა მამისა ჩუენისა ანატოლისი კოსტანტინეპოლელ⁴ მთავარეპისკოპოსისაჲ. ესე პირველად მღვდელი იყო ალექსანდრიელთა⁵ ეკლესიისაჲ. ხოლო იკურთხა მამათმთავრად⁶ სამეფო⁷ ქალაქისა, დასასრულსა თევდოსი მცირისა მეფობისასა, ძისა არკადისსა,⁸ თანაშემწეობითა დიოსკორე მწვალეებისაჲთა, რამეთუ ესვიდა იგი, ვითარმედ თანამზრახველ იქმნეს⁹ ბოროტსა მას წვალეებასა მისსა. არამედ განცრუენა სიხენეჲ მისი და უფროჲსად¹⁰ წინააღმდეგომი შეემთხვა, რამეთუ ქალკიდონისა კრებასა თჳთ იგი უღმრთოდ დიოსკორე დაამკუა¹¹ და სახელი ნეტარისა ფლაბიანესი წმიდათა მოსაქსენებელთა შინა დააწესა, რომელი-იგი დიოსკორეს მიერ ავაზაკურსა მას მეორესა კრებასა ეფესო¹²სა დაამკობილ იყო. და პატიოსანნი¹² ნაწილნი მისნი, რომელნი მწვალეებელთა მიერ უბრალოდ მოიკლნეს, აღმოიყვანნა და ტაძარსა წმიდათა მოციქულთასა დაუსუენნა.¹³ და მართლმადიდებლობითა სავსენი ებისტოლენი ყოველთა ეპისკოპოსთა¹⁴ მიმართ წარსცნა და უბრძანა წინამძღუართა წვალეებისაჲთა შეჩუენებაჲ, რომელ არიან ნესტორ,¹⁵ ევსტუქი¹⁶ და დიოსკორე და სხუათა ყოველთაჲ, რომელთა იკადრეს, გინათუ იკადრონ შერეენისა, ანუ ქცეულებისა, ანუ სხჳსა რომ-		B300
Fv			
Bv			
		ამასვე დღესა²⁸ წმიდისა თეოდორე მღვდელმოწამისა კჳრინელისაჲ. ესე ნეტარი იყო დეოკლიტიანეს ზე²⁹ მეფისა, ქალაქით კჳრინით, ვინაჲცა იყო სჳმონ კჳრინელი. და იყო იგი მოხუცებული შუენიერი ფრიად და სწავლული ყოვლითა სწავლულებითა და მწერალი კელოვანი³⁰ და გამოთქუნა მრავალნი საკითხავნი და აღუწერნა³¹ ეკლესიათა მრავალნი წიგნნი. ამას ესუა ძე,³² სახელით ლეონ. და იყო იგი კაცი უკეთური და იყოფებოდა ღიწიანეს თანამთავრისა. ამან შეასმინა მამად თჳსი, ვითარმედ ქრისტეანე არს და ვითარმედ წიგნნი რამჲე ჰქონან, რომელთა მიერ მრავალთა განაყენებს კერპთაგან და ასწავებს ქრისტეს სარწმუნოებასა. ხოლო მან მოიყვანა იგი წინაშე თჳსსა და ვითარ მივიდოდა,³³ მრავალნი ქრისტეანენი	F259
A289v			
			A290r

¹ იქმნეს AD. ² ეპარხოზისა CD. ³ დღესა F. ⁴ კოსტანტინეპოლელ A. ⁵ ალექსანდრიელთა F. ⁶ მამადმთავრად F. ⁷ სამეფო F. ⁸ არკადისსა F. ⁹ ექმნეს BCE. ¹⁰ უფროჲსა D. ¹¹ დამკუა B. ¹² პატიოსანნი+იგი C. ¹³ დაუსუენეს B. ¹⁴ ებისტოპოსთა F. ¹⁵ ნესტორ CEB+და BCEF. ¹⁶ ევსტუქი BC. ¹⁷ შემდგომად+წმიდისა CDF. ¹⁸ თუ BD-F. ¹⁹ დღესა F. ²⁰ თეოდოტისი B. ²¹ გულინდუხტისი D, გოლინდუხტისი A. ²² კაბადუკისაჲთ B, კაბადუკიისაჲთ CE, კაბადუკიისა DF. ²³ ტრაიანე AD. ²⁴ ქრისტე F. ²⁵ შეღება F. ²⁶ იყო იქმნა C. ²⁷ საზრდელისა F. ²⁸ დღესა F. ²⁹ ზმ F. ³⁰ კელოანი B. ³¹ დაუწერნა CE. ³² ძე F. ³³ მივიდოდა F.

	შეუდგეს მას, რომელთა თანა იყვნეს დედანიცა, რომელთა ეწოდებოდა ლუკია და აროა. ხოლო წმიდასა თეოდორეს, ¹ მი-რამ-ვიდა, ² სთხოვნეს წიგნი ³ და არა მიაართუნა, ⁴ არცა ქრისტეს უვარისყოფამ ⁵ თავს-იდვა, ვინაჲცა კუერთხებითა და შანთებითა ბრპენისაჲთ იგუემა ფრიად. და მერმე, რამეთუ განწიხნა ფერკითა თჳსითა ბომონი, რომელ არს ტაბლაჲ კერპთაჲ, და დააქცია, დამოეკიდა ძელსა ზედა და იხუეტა ყოველი გუამი მისი და ძმარი და მარილი დაესხა წყლულთა მისთა ზედა. და ფლასითა ექლიბა ⁶ ძლიერად და სამართებლითა აღმოეკუეთა ენაჲ. ხოლო საპყრობილედ რაჲ შეიყენა, მოითხოვა ⁷ წმიდათა მათ დედათაგან ენაჲ თჳსი და დაიდვა იგი მკერდსა ზედა ⁸ თჳსსა. და მეყსეულად იხილვა ⁹ ტრედი მფრინვალე წმიდასა მას ზედა და სხუაჲ მფრინველი სახითა ფარშამანგისაჲთა ¹⁰ გამოჩნდა სარკუმლით განმაცალი და მეყსეულად წმიდაჲ იგი განიკურნა. ხოლო ლუკიოს წარმართი სარწმუნოებად მოვიდა, რამეთუ იხილნა პირველ-თქუმულნი ესე სასწაულნი, და ¹¹ რამეთუ სახითა ამბორისყოფისაჲთა მოიკითხა ტრედმან მან მოღუაწისა იგი ღუაწლითშემოსილი პირი. და შემდგომად მცირედისა მისცა სანატრელი იგი ¹² სული თჳსი უფალსა, რომელი-ესე იხილეს რაჲ მუნ მდგომარეთა მათ, მისცეს დიდებაჲ ღმერთსა. ხოლო ცნა რაჲ მთავარმან, ვითარმედ ლუკიოს ქრისტეანე იქმნა, ბრძანა მოწყუედაჲ წმიდათა მათ დედათაჲ, ლუკია, აროა და კობრილაჲსუ და სხუათა მრავალთაჲ, რომელთა წმიდისა თეოდორეს მიერ ჰრწმენა. ამისა ¹³ შემდგომად ნათელ-ილო წმიდამან ლუკიოს და დააჯერა მთავარსაჲცა დიდნიანეს მოსლვაჲ ქრისტეს სარწმუნოებასა, ¹⁴ რომელნიცა ერთბაჲდ განვიდეს ჭალაკსა კჳპრიისასა ¹⁵ და ¹⁶ მუნ პოვეს სხუაჲ მთავარი, რომელი სტანჯვიდა ქრისტეანეთა. მაშინ ლუკიოს ¹⁷ ფარულად დიდნიანე მთავრისაგან მისცა თავი თჳსი მტანჯველთა და დააქცია ბომონი. და ესრეთ მახვლითა წარეკუეთა თავი. ხოლო გუამი მისი წარილო ¹⁸ დიდნიანე ¹⁹	მთავარმან ²⁰ და პატიოსნად დაჰმარხა იგი საქებულად და სადიდებელად ღმრთისა. ამასვე დღესა ²¹ წმიდათა მოწამეთა: პისტი, ელპიდი და ალაპისი და დედისა მათისა სოფიაჲსი. და წმიდისა მარკოზ მძოვრისაჲ და ანდრეა ²² იერუსალიმელისაჲ, რომელი იქმნა კრიტს ეპისკოპოს ²³ და წმიდათა მოწამეთა თეოდოტი და დონატიჲსი. მწუხრი დასდებელნი წმიდისა ანდრეა ²⁴ კრიტელისანი და ცისკრად გალობანი. ხოლო ²⁵ სხუაჲ განგებაჲ ჰპოვო ²⁶ იანვარსა ათსა. ²⁷ ԳԵՈՐԸ ԴԻՆԸ Դ. წმიდისა მართაჲსი, დედისა წმიდისა სჳმეონ მესუეტისა საკრველთ-მოქმედისაჲ. ესე იყო წმიდაჲ მოშიში უფლისაჲ და ყოვლითა სათნოებითა ²⁸ შემკული მოღუაწე-ბითა ²⁹ და ³⁰ გლახაკთმოწყალებითა ³¹ და ეკლესიათა სიყუარულითა და მათ შინა მოუკლებელად ლოცვითა. ამისთჳცა პირველ კორცთაგან განსლვისა მისთჳს ³² განმზადებულთა მათ საუკუნეთა კეთილთათჳს ეუწყა, რამეთუ ³³ გამოუჩნდეს მას ანგელოზნი ³⁴ და ჰრქუეს, ვითარმედ: „შემდგომად წელიწდისა ერთისა მიგიყვანოთ შენ საუკუნესა მას განსუენებასა.“ და შემდგომად მიცვალებისა გამოეცხადა, რომელი ჰმსახურებდეს ნაწილთა მისთა და ჰრქუა, ვითარმედ დიდი მადლი მოუღია ღმრთისაგან და ნათელსა ბრწყინვალესა ³⁵ შინა მკჳდრ არს. და ვითარმედ არა თუ მისა თჳსისათჳს იდიდა, არამედ რამეთუ დაუთმო უფალსა და მოხედნა მას და გზათა მისთა ვიდოდა. ამასვე დღესა ³⁶ წმიდისა მოწამისა აღნი სი, რომელი გამოითარგმანების უბიწოდ. ამას წმიდასა სახელი შემსგავსებული საქმისა თჳსისაჲ ეწოდებოდა, რამეთუ მრავალნი დედანი მეძაენი მოიყვანნა სიწმიდედ და სარწმუნოებად. ამისთჳს წარიდგინა წინაშე მთავრისა და ებრძანა მას გებაჲ კერპთაჲ ანუ უკუეთუ არა თავს-იდვას, სამძევოს წარყვანებაჲ. ხოლო მან არცა ერთისა	
Cv			F260
Bv			
Fv			A291r
D255			
A290v			Dv
B301			
C240			Bv
			Cv

¹ თეოდორეს A. ² მი-რამ-ვიდოდა BCEF. ³ წიგნი B. ⁴ მისცა C, მისცნა BDEF. ⁵ უარისყოფა BCE. ⁶ იქლიბა BCE. ⁷ მოითხოვა B. ⁸ ~ თჳსსა ზედა F. ⁹ იხილა BCE. ¹⁰ ფარშამანგისაჲთა BCDE. ¹¹ და – BCE. ¹² იგი – F. ¹³ ამისსა C. ¹⁴ სარწმუნოებად C. ¹⁵ კჳპრიისასა BCDE. ¹⁶ და – B. ¹⁷ ლოკიოს F. ¹⁸ წარილო – B] აღილო C. ¹⁹ დიდნიანე – C. ²⁰ მთავარმან – C. ²¹ დღესა F. ²² ანდრეა BCEF. ²³ ეპისკოპოს] მთავარეპისკოპოს D. ²⁴ ანდრეა C–EF. ²⁵ ხოლო – C. ²⁶ ჰპოო BCD–EF. ²⁷ ათსა] 1 BCD–EF. ²⁸ სათნოებითა+და CEF. ²⁹ ~ მოღუაწეებითა შემკული CE. ³⁰ და – B. ³¹ გლახაკთმოწყალებითა – B. ³² ამისთჳს D. ³³ რამეთუ... ჰრქუეს – F. ³⁴ ანგელოზნი C. ³⁵ ~ შინა ბრწყინვალესა F. ³⁶ დღესა F.

A291v F200v	მისდა ბრძანებულისა ქმნაჲ თავს-იდვა, არამედ თქუა, ვითარმედ ძალითა ქრისტესითა სარწმუნოებაჲცა დაიმარხო¹ და სიწმიდეცა უბიწოდ დაიცვას. და ესე რაჲ თქუა, მიეცა სამეძვოს, არამედ მადლითა ქრისტესითა შეუხებელად დაიცვა ზეგარდამოთა* ძალითა დაფარული, რომელი-იგი აღზრ-ასხმიდა მისდა² შემავალთა სიბორგილესა, ხოლო ერთი ვინმე უკეთური, რომელი სიქადულთი შევიდოდა მისა, სრულიად მოიკლა³ და წინაშე წმიდისა მის დაეცა მკუდარი, რომელი-ესე, აგრძნა რაჲ მთავარმან, ბრძანა მოწოდებაჲ მისი და აღდგინებაჲ მკუდარისაჲ მის ითხოვა.⁴ და ვითარცა ილოცა, აღადგინა იგი. და ესე რაჲ იქმნა,⁵ ვიეთმე ურწმუნოთა იწყეს შესმენად მისა⁶ და თქუეს,⁷ ვითარმედ: „გრძნებთა⁸ და მწამლველობითა ქმნა⁹ ესე.“ მაშინ ბრძანა მთავარმან ცეცხლსა მიცემაჲ მისი, რომელსა¹⁰ შინა შთა-რაჲ-იგდო, სანატრელი სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	ԳԵՊԻՆԸ ՄԻՆԻՆԸ Դ. წმიდისა მოწამისა ლუკია ქალწულისაჲ და რიქსი²³ მოწამისაჲ და სხუთა მრავალთაჲ, რომელნი იწამნეს კამპანიას. ხოლო ესე ლუკია სხუაჲ არს, რომელი კამპანიას იწამა და არა სიკილიას წამებული. ესე შეპყრობილ იქმნა რიქსი მთავრისა მიერ და იძულებულ გებად კერპთა და განდგომად ქრისტესაგან, გარნა არა თავს-იდვა, არამედ ძალითა ქრისტესითა თჳთ იგიცა მთავარი მოაქცია ქრისტეს სარწმუნოებად, რომელმან მრავლითა პატივითა პატივ-სცა და მყოფროსა ადგილსა აღუშენა²⁴ სენაკი, რომელსა შინა მარხვითა და მოლუაწებითა²⁵ ფრიადითა აღასრულნა ოცისა წლისა ჟამნი. ხოლო ამისა შემდგომად, რამეთუ აქუნდა სურვილი ქრისტესთჳს²⁶ წამებისაჲ,²⁷ ევედრა რიქსი მთავარსა, რაჲთა წარვიდეს მის თანა. ხოლო მან დაუტევა ცოლი და შვილი და სიმდიდრე და დიდებაჲ და წარვიდა მის თანა კამპანიად.²⁸ და მუნ მყოფისა მის მთავრისა წინაშე ქრისტე ღმერთი აღიარეს და ორთავე თავნი წარეკუეთნეს.²⁹	C241 F261 Ev
D256 B302	ამასვე დღესა¹¹ წმიდისა მოწამისა ბასილი-სი და მის თანა სამეოცდაათთა მოწამეთაჲ,¹² რომელნი იწამნეს სკუთოპოლის¹³ ივლიანეს ზე.¹⁴ ამასვე დღესა¹⁵ კსენებაჲ ღირსისა ათანასი-სი¹⁶ ლავრისა მამენებელისაჲ, რომელი იყო კაცი წმიდაჲ და სათნოჲ უფლისაჲ,¹⁷ რომელმან აღაშენა ზემოქსენებული ესე ლავრაჲ ძირსა ათონისა მთისასა მთაწმიდასა.	ამასვე დღესა³⁰ წმიდისა მღვდელმოწამისა ასტიისი დურაჰისა³¹ ეპისკოპოსისაჲ. ესე იყო ტრაიანეს³² ზე³³ მეფისა და აღრიკოლოზ³⁴ მთავრისა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა თავთა მიერ ქალაქისათა და³⁵ რამეთუ ზორგაჲ კერპთაჲ არა თავს-იდვა, წარიდგინა აღრიკოლოზ³⁶ მთავრისა და იგუემა კელებითა ბრპენისაჲთა და ზროხისა ძარღჳთა და რამეთუ დადგრომილ³⁷ იყო ქრისტეს სარწმუნოებასა, ეცხო თავლი ყოველსა გუამსა მისსა და მახლობელად ზღუდისა³⁸ ძელსა ზედა განპყრობილ იქმნა შიშუელი, დღეთა³⁹ მკისათა მცხინვარებასა შემწუველსა მზისასა. და ესრეთ ბზიკთა და ბუზთა⁴⁰ მიერ შეჭირვებულმან,⁴¹ დაწერტილმან წმიდაჲ სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	Bv A292v Dv
A292r	მწუხრი. დასდებელნი¹⁸ და ცისკრად გალობანი¹⁹ ამისნიცა²⁰ ითქუნენ.²¹ ლიტანიისაჲ – „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ სამხრად ფსალმუნი: „იხარებდით მართალნი.“ დასდებელი: „შეგესემინ ღმერთსა ლოცვ.“ პავლე გალატელთაჲ.²² „ძმანო, ნაყოფი სულისაჲ“ ჰპოო შაბათსა ხზ. აღილუიდა: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ეშინის უფლისა.“ სახარებაჲ მათესი: „თქუა უფალმან: ყოველივე მომეცა მე.“ განიცადე: „საქსენებელად საუკუნოდ იყოს.“ (1)		

* აქედან E ნუსხა გრძელდება.

¹ დაიმარხო D. ² მისა F. ³ მოიკლა E. ⁴ ითხოვა B, ითხუა E. ⁵ ქმნა F. ⁶ მისსა C. ⁷ თქუეს A. ⁸ გრძნებთა] მისნებითა | გვიანდ. გაცხოვ. ⁹ იქმნა E. ¹⁰ რომელსა] რწნა E. ¹¹ დღესა F. ¹² მოწამეთა BC. ¹³ სკუთოპოლის E. ¹⁴ ზმ F. ¹⁵ დღესა F. ¹⁶ ათანასე BCEF. ¹⁷ უფლისაჲ] ღმრთისაჲ E. ¹⁸ დასდებელნი – E. ¹⁹ გალობაჲ E. ²⁰ ამისნიცა E. ²¹ თქუნენ E. ²² გალატელთა E. ²³ რიქსიმუას E. ²⁴ ~ სენაკი აღუშენა BC. ²⁵ მოლუაწებითა] მღვდარებითა E. ²⁶ ქრისტესთჳს E. ²⁷ წამებისა BC, წამებისათჳს AD. ²⁸ კანპანიად F. ²⁹ წარეკუეთნეს E. ³⁰ დღესა F. ³¹ ღორაქისა BC, და რაქისა E, დურაქისა F. ³² ტრაიანეს AED. ³³ ზმ F. ³⁴ აღრიკოლოზ B, აღრიკოლოზ CE. ³⁵ და – E. ³⁶ აღრიკოლოზ E. ³⁷ დადგრომილ] დაბრმობილ E. ³⁸ ზღუდესა E. ³⁹ დღითა F. ⁴⁰ ბუზთა ADF. ⁴¹ შეჭირვებულმან+და E.

(1) მათ. 11,27.

Fv	ამასვე დღესა ¹ წმიდათა მოწამეთა არქიპო და ფილიმონისი ²	ისჯი, ²⁹ პაპიანე, სატორნილე ³⁰ და გერმანოზი. ³¹ ესენი იყვნენ ატალიამთ, ხოლო დევნულებისათჳს ქრისტიანეთაჲსა ჟამთა ტრაიანე ³² მეფისათა შესხდეს ნავსა და მივიდეს ღურაპისა ³³ ქალაქსა და შე-რამ-ვიდეს მას შინა, იხილეს წმიდაჲ ასტიოს ძელსა ზედა და-მოკიდებული ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს თაფ-ლითა ცხებული და ³⁴ ბუზთა ³⁵ და ფუტკართა ³⁶ და ბზიკთა მიერ დაწერტილი და დაწოვნილი. და რამეთუ ჰნატრიდეს მას, შეპყრობილ იქმ-ნეს ³⁷ მკედართა მიერ. ხოლო მათ თავნი თჳს-ნი ქრისტეანედ აღიარნეს და ბრძანებითა აღრი-კოლაოზ ³⁸ ანთიპატისაჲთა აღრიატისა ³⁹ უფსკ-რულსა შთაითხინეს ⁴⁰ და გვრგვნი წამებისაჲ მოიდეს.	C242
Cv	ალექსანდრე, ეპიმახოს და ონი-სიმესი.*		
	ԾԺԳԼՏ ³ ԴԻՆԼՏ Խ. წმიდათა მოწამეთა ისავრო, ბასილი, ინოკენტი, ⁴ ფელიქს, ერმიო ⁵ და პერიდრინესი. წმიდაჲ ისავრო და მისთანანი იყვნენ ჟამთა ნომერიანოსისთა, ⁶ ნათესავით ათინელნი, ხოლო წარვიდეს თჳსით ქუეყანით და მივიდეს ⁷ აპოლონიად. და მიერ გა-მოცხადებითა ანგელოზისაჲთა შევიდეს ქუაბსა, რომელსა ⁸ შინა მკვდრ იქმნეს ⁹ და იზარდებოდეს ფელიქს და პერიდრინე ¹⁰ და ¹¹ ერმიო ¹² მიერ, რომელნი-ესე ¹³ იყვნენ ქრისტეანე და სიტყვთა ღმრთისმსახურებისაჲთა იზარდებოდეს წმიდისა ისავროჲს მიერ. და მერმე სწავლითა წმიდი-საჲთა ყოველი მონაგები თჳსი ¹⁴ გლახაკთა გა-ნუყვეს და იყოფოდეს მის თანა. ხოლო თჳსნი და ნათესავნი ამათნი ისწრაფდეს, რაჲთამცა განაშორნეს წმიდისაგან და თჳსთავე ¹⁵ სახლთა წარიყვანნეს კუალად. და ვითარ ვერ უძღეს, ¹⁶ შეასმინნეს ¹⁷ ტრეპონტი ეპარხოზისა ¹⁸ წინაშე, რომელმან მოიყვანა ¹⁹ ივინი. და ვითარ ქრისტეს სარწმუნოებისაგან განაშორებაჲ მათი ვერ უძ-ლო, ²⁰ ბრძანა თავთა მათთა ²¹ მახვლითა წარ-კუეთაჲ. ხოლო წმიდაჲ ისავრო და მისთანანი წარსცნა აპოლონ ²² ძისა თჳსისა, რომლისა მიერ ცეცხლითა და წყლითა განიცადნეს და რამეთუ საკრველებით უვნებელად განერნეს, მრავალნი მოიყვანნეს ²³ ქრისტეს სარწმუნოებად, რომელთა თანა იყვნენ რუფინე ²⁴ და რუფიანე ²⁵ მთავარნი და ძმანი კორციელად, ქალაქით აპოლონიადით. ხოლო უკუანაჲსკენელ განჩინებაჲ მიიღეს, და ²⁶ შემდგომად მრავალჟამ ლოცვისა მოუდრიკნეს მახვლსა თავნი მათნი და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგეს.	Bv	
E195		ამასვე დღესა ⁴¹ წმიდათა მოწამეთა ევსტათი, პოლიკარპო ⁴² და ევანგელისი**	Ev
		და წმიდისა და ღმერთშემოსილისა დიდი-სა ⁴³ მამისა ჩუენისა სისოჲსი	
B303		განგებაჲ ⁴⁴ მსგებსისა თანა ყოველი წმიდისა სისოჲსი ითქუას.	
		ԾԺԳԼՏ ԴԻՆԼՏ Ի. ⁴⁵ წმიდისა და დი-დებულისა მოწამისა პროკოპისი. ⁴⁶ ესე დიდი მოწამეთა შორის პროკოპი ⁴⁷ იყო ჟამთა დეოკლი-ტიანე მეფისათა, შობილი ⁴⁸ ელიონ ქალაქსა ში-ნა, რომელ არს იერუსალემი, შვილი მამისა ქრისტეანისაჲ, რომლისა ⁴⁹ სახელი ქრისტეფო-რე, ხოლო დედისა წარმართისაჲ, რომელსა ⁵⁰ ეწოდებოდა ⁵¹ თეოდისია. და ⁵² რამეთუ მამამან მისმან პირველ რაოდენისაჲ ⁵³ ჟამისა შეისუენა, აღზარდა იგი დედამან მისმან ⁵⁴ შჯულსა შინა წარმართობისასა. და ვითარცა ჰასაკად მოიწია, ⁵⁵ წარიყვანა იგი დეოკლიტიანეს მიმართ, იყო რაჲ იგი ანტიოქიას და მრავალი საფასე მიუძღუა-ნა და ევედრა, რაჲთა პატივ-სცეს ძესა მისსა პატივითა მკედრობისაჲთა. ხოლო მეფემან, ცნა რაჲ, რამეთუ კერპთმსახურ ⁵⁶ არს დედაკაცი იგი	A293v
A293r			
	ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პერელ-რინე, ²⁷ პომპიოს და ²⁸ ლუკიანესი,		
F262 D257			

* ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ლამპარიის C241v ონესიმესი E. ** ქრისტე, შეუნდვენ E.

¹ დღესა F. ² ფილიმონისი+და C. ³ თუესა — E. ⁴ ინუკენტი BC. ⁵ ერმოზ E. ⁶ ნუმერიანოზისთა E. ⁷ მივიდოდეს E, მოვიდეს BC. ⁸ ~ შინა რომელსა E. ⁹ იქმნეს BCF] იყვნეს E. ¹⁰ პერიდრინი AB. ¹¹ და — E. ¹² ერმოზ CE. ¹³ -ესე — C. ¹⁴ თჳსი — E. ¹⁵ თჳსთა E. ¹⁶ შეუძღეს BC. ¹⁷ შეასმინეს B. ¹⁸ ეპარხოზისა BE. ¹⁹ მოიყვანა E. ²⁰ შეუძღლო BC. ²¹ მათთაჲ E. ²² აპოლონი E. ²³ მოიყვანნეს E. ²⁴ რუფინე CE. ²⁵ რუფიანე CE. ²⁶ და] რამეთუ BC. ²⁷ პერიდრინე C. ²⁸ და — E. ²⁹ ისჯი AD. ³⁰ სატორნინე BCF. ³¹ გერმანოსი B. ³² ტრაიანე AED. ³³ ღურაპისა BCEF. ³⁴ და — E. ³⁵ ბუზთა AD — E. ³⁶ ფუტკართა B, ~ ბზიკთა და ფუტკართა E. ³⁷ იქმნეს BCF. ³⁸ აღრიკოლაოზ CF. ³⁹ ანდრიატისა DEF. ⁴⁰ შთაითხინეს ADE. ⁴¹ დღესა F. ⁴² პოლიკარპოს E. ⁴³ ~ მამისა ჩუენისა დიდისაჲ E. ⁴⁴ განგებაჲ... ითქუას — ABCDF. ⁴⁵ Թ+დღესასწაული E. ⁴⁶ პროკოპისი+დიდისაჲ E. ⁴⁷ პროკოპი — E. ⁴⁸ შობილ BDF. ⁴⁹ რომლისაჲ E. ⁵⁰ რომლისა E. ⁵¹ ეწოდებოდა] სახელი E. ⁴² და — BC. ⁵³ რაოდენისაჲ E. ⁵⁴ მისმან — B. ⁵⁵ მოიწია E. ⁵⁶ კერპთმსახუ-რი E.

Fv	ბითურთ, სთნდა სიკეთე ნეანიაჲსი ¹ და დაად- გინა იგი ღუქსად აღექსანდრიისა. და მეყსუ- ლად კელთ-უღვა ბრძოლაჲ ² ქრისტეანეთაჲ ³ და სწავლითა სიმწარისაჲთა აღჭურა იგი ბრძოლად	რებისაჲ ²⁸ და რამეთუ მან განმადლიერა.“ და მერმე შემუსრნა ყოველნივე ²⁹ კერპნი და გა- მოიყვანა ³⁰ უბეთაგან პატიოსანი ³¹ ჯუარი და თაყუანის-სცა ³² და ნალეწი იგი ³³ არაწმიდათა მათ კერპთაჲ გლახაკთა განუყო. ხოლო დედა- მან მისმან, იხილა რაჲ საქმე ესე, წარვიდა და აუწყა დეოკლიტიანეს. ხოლო მან მიწერა ულკი- ონ ³⁴ მთავრისა, ვითარმედ: „წარვედ სახლსა ნეანია ³⁵ ღუქსისასა და ყოვლითა ღონისძიებითა ისწრაფე მოქცევაჲ ³⁶ მისი და უკუეთუ არა ის- მინოს, ესრეთ ფიცხლად იტანჯენ, რაჲთა ³⁷ ანუ გუემათა მათგან იძლიოს და მოიქცეს, ³⁸ ანუ ბოროტად მოკუდეს.“ მაშინ წარდგა რაჲ ულ- კიონისა ³⁹ განკითხვად, შემსგავსებული სიბრძნი- სა თჳსისაჲ აჩუენა სიმქნე და ყოვლითურთ უღონო იქმნა რაჲ ბილწი იგი მთავარი, იყყო გუემად წმიდისა მის და ესოდენ ⁴⁰ უწყალოდ იხუეტენეს კორცნი მისნი, ⁴¹ ვიდრელა ყოველნი ასონი მისნი აღირაცხებოდეს, რამეთუ განში- შულდეს ძუალნი მისნი კორცთაგან და ესრეთ მიწევნულ იყო რაჲ სიკუდილად, ბრძანა წარყ- ვანებაჲ მისი საპყრობილედ, სადა-იგი თავადი უფალი გარდამოკდა ანგელოზთა თანა და მეყ- სულად საკრველნი იგი განიქსნენ ⁴² და წყ- ლულეხანი მისნი ყოველნი განიკურნენ. ხოლო აპკურა მას ⁴³ უფალმან წყალი ნათლისცემი- საჲ ⁴⁴ და უწოდა ⁴⁵ სახელი მისი ⁴⁶ პროკოპი, რო- მელი აუწყებდა წარმართებასა მისსა ღუაწლსა მას შინა წამებისასა.* ამისა შემდგომად წარვიდა მთავრისა თანა ტაძარსა კერპთასა, რომელი-იგი ლოცვითა მისითა დაიქსნა. ⁴⁷ და დადნეს მას შინა მდგომარენი იგი კერპნი. და სარკუმელით, ვითარცა წყალი, განვიდა ნადნობი იგი მათი, რომელი-ესე იხილეს რაჲ ორთა მათ გუნდთა მკედრობისათა, ჰრწმენა ქრისტე სპასალართა მათთა ⁴⁸ თანა ნიკოსტრატოსს და ანტიოხოზ ⁴⁹ და ნათელ-ილეს ლეონტიოს ⁵⁰ ეპისკოპოსისა ⁵¹ მიერ და ყოველნი ერთობით გვრგვინსა წამე- ბისასა ღირს-იქმნეს ⁵² მოღებად, რამეთუ მახუ-
Cv	ქრისტესა ⁴ და მისცა მას ორი გუნდი მკედრო- ბისაჲ და ⁵ წარგზავნა აღექსანდრიად. და ვი- თარცა წარემართა იგი, ფრიადისა სიცხისაგან ღამით ვიდოდა. ⁶ და ვითარცა ⁷ წარვლო აპამიელ- თა ქალაქი, აპა ესერა, იქმნა ძრვაჲ დიდი და ქუხილი სასტიკი ისმა და ელვაჲ საშინელი მოე- ფინა. და კმაჲ ისმა, ⁸ რომელი ეტყოდა: „სადა წარმერთებულ ხარ, ⁹ ანუ ვისდა ბრძოლად გან- მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	Bv A294v D258 Ev Fv Cv B305
B304	მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	
A294r	მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	
E196	მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	
F263	მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	
C243	მზადებულ ხარ?“ მაშინ აღიხილნა ნეანია ¹⁰ და იხილა ჯუარი ბრწყინვალე ბროლისსაზედ და თქუა: „მაუწყე მე, უფალო, გვედრები, თუ ვითარ ჯუარს-გაცუეს ჰურიათა.“ ხოლო უფალ- მან ყოველივე განგებულებაჲ ვნებისა თჳსისაჲ მოწამესა თჳსსა ¹¹ აუწყა და აღავსო გული მისი სიხარულითა და სარწმუნოებითა, ვინაჲცა მასვე დღესა ¹² შევიდა სკუთობოლის ¹³ და მოუ- წოდა ოქრომჭედელსა, რომელსა ერქუა ¹⁴ მარ- კოზ ¹⁵ და მისცა ოქროჲ და უბრძანა შექმნაჲ ჯუარისაჲ. და ვითარცა შექმნა, გამოჩნდეს მას ზედა სამნი ხატნი ზედაწერილითა: საშუალ ¹⁶ ემმანუელ ¹⁷ და ერთკერძო მიქაელ და ერთკერძო გაბრიელ. ხოლო ნეანია, იხილა რაჲ, გულისქ- მა-ყო, ვითარმედ ძალი საღმრთოჲ ¹⁸ არს ჯუარ- სა მას ზედა და მოწლედ თაყუანის-სცა ¹⁹ და შეიტკბო იგი. და მეყსულად ²⁰ განვიდა მიერ და მივიდა იერუსალემად ²¹ და ბრძოლა-უყო ²² არაბ- თა და სარკინოზთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს წარტყუენვად და მოოკრებად მისა, რამეთუ ევედრნეს მას მყოფნი ქალაქისანი და წინამძღუ- რობითა ²³ ჯუარისაჲთა ძლევაჲ დიდი აღადგი- ნა და მოსრა მათგანი ²⁴ ექუს ათასი კაცი. და ვითარ მოიქცა, ²⁵ ეტყოდა დედაჲ მისი შეწირ- ვად ²⁶ მსხუერპლსა ძლევისასა კერპთა მიმართ. ხოლო წმიდამან მიუგო, ვითარმედ: „ღმრთისა ჩემისა შევწირო მსხუერპლი ქებისა ²⁷ და აღსა-	

* „ქრისტე შეუნდვენ თჳს“ E.

¹ ნიანიაჲ C. ² ბრძოლად E. ³ ქრისტეანეთა E. ⁴ ქრისტესა F. ⁵ და — E. ⁶ ვიდოდის E. ⁷ ვითარცა — E. ⁸ კმაჲ E. ⁹ ხარ+ნეანია E. ¹⁰ ნიანია C. ¹¹ თჳსსა] მისსა F. ¹² დღესა F. ¹³ სკუთობოლის E. ¹⁴ ერქუა] ეწოდებოდა E. ¹⁵ მარკოს F. ¹⁶ საშუალ A. ¹⁷ ემმანუელ BF, ემმანუელ C, ემმანოელ E. ¹⁸ ღმრთისაჲ E. ¹⁹ თაყუანისცა E. ²⁰ მეყსულად — C. ²¹ იმლმდ B. ²² უყო E. ²³ წინამძღურობითა BCE. ²⁴ მათგან D. ²⁵ მოიქცა E. ²⁶ ~ მსხუერპლსა ძლევისასა შეწირვად E. ²⁷ ქებისა BC. ²⁸ აღსაარებისა F. ²⁹ ყოველნი E. ³⁰ გამოიყვანა E. ³¹ პატიოსან+იგი BCEF. ³² თაყუანისცა E. ³³ იგი — BE. ³⁴ ულკიანე E. ³⁵ ნიანია BCD. ³⁶ მოქცევაჲ E. ³⁷ რაჲთა — B. ³⁸ მოიქცეს E. ³⁹ ულკიონისა CF, ულკიანესა E. ⁴⁰ ესოდენ F. ⁴¹ მისნი — B. ⁴² განიქსნეს E. ⁴³ მას — E. ⁴⁴ ნათლისცემისა] ნათლისღებისა EF. ⁴⁵ უწოდა+მას CE. ⁴⁶ მისი — C. ⁴⁷ დაიქსნა E. ⁴⁸ მათ E. ⁴⁹ ანტიოხოზ D. ⁵¹ ლეონტის E. ⁵¹ ეპისკოპოსისა B. ⁵² -იქმნეს F.

A295r
ლითა¹ აღესრულნეს თუესა მაისსა ხ⁷. ხოლო
წმიდაჲ პროკოპი, შეკრული ჯაჭუთა,² შეიყენა³
საპყრობილესა⁴ და იყო რაჲ მას შინა, მოვიდეს
| მისა⁵ დედანი მთავარში ათორმეტნი,⁶ რომელთა
პრწმენა ქრისტე და შეიყენნეს მის თანა საპყ-
რობილესა. და ვითარ მრავალი სწავლაჲ წარ-
მოუთხრა მათ მოწამემან, წარიყვანნეს იგინი
და წარადგინნეს⁷ წინაშე მთავრისა და რამეთუ⁸
არა თავს-იდევს გებაჲ კერპთაჲ, იგუემნეს ცე-
მითა უწყალოთა, და მერმე დამოეკიდნეს და
იხუეტნეს და გუერდნი მათნი ცეცხლითა მოე-
წუნეს. და მერმე⁹ ძუძუნი მათნი მოეკუეთნეს და
Dv შანთებითა რვალისათა ღლიანი მათნი | შეი-
წუნეს. ესე ყოველი იხილა რაჲ თევდოსია, დე-
დამან წმიდისა პროკოპისამან, აღიარა¹⁰ ქრის-
ტე და პრწმენა, ვითარმედ¹¹ არა თუმცა ძალი
მისი განაძლიერებდა, ვერმცა¹² უძლეს დედათა
E197 უძლურთა ესევეითართა ტანჯვათა დათმენაჲ. | და
მათ თანავე საპყრობილედ შეიყენა და მწუხრსა
F264 ნათელ-ილო¹³ | ლეონტიოს¹⁴ ეპისკოპოსისაგან¹⁵
თანადგომითა მისა თჳსისათა. და წმიდათა მათ
დედათა თანა წინაშე მთავრისა წარდგა და მრავ-
ალნი და მწარენი ტანჯვანი თავს-ისხნა და მათ
თანავე მახულობითა თავი წარეკუეთა თუესა მაის-
სა ხ⁷. ამისა შემდგომად ბრძანა მთავარმან მან
ფრჩხილებითა რკინისათა დაბძარვაჲ დაწუთა
მოწამისათა და შანთებითა ბრძენისათა შემუხ-
რვაჲ ქელისა¹⁶ მისისაჲ.¹⁷ და საპყრობილედ რაჲ
C244 შეიყენა,¹⁸ | ანგელოზმან | უფლისამან განგალა
Bv ბილწი იგი მსახულები და სულნი წარჰკდეს, რო-
მელი-ესე ცნა რაჲ მეფემან, მოავლინა მუნ სხ-
უაჲ მთავარი, სახელით ფლაბიანოს, კაცი უკეთ-
ური და მტერი ჭეშმარიტებისაჲ, რომლისა
მიერ მრავალნი ტანჯვანი თავს-ისხნა მოწამემან,
რამეთუ წარ-რაჲ-დგა წინაშე მისა¹⁹ განკითხვად,
ღმრთისმეტყუელითა²⁰ მით ენითა თჳსითა ამაოე-
ბაჲ კერპთაჲ განბასრა და | მოსლვაჲ ქრისტესი
A295v ბრწყინვალედ ქადაგა. ამისთჳსცა განრისხნა უღმ-

როთო იგი მთავარი და არქელაოზს ვისმე მოკლ-
ვაჲ წმიდისაჲ უბრძანა. და ეგულებოდა რაჲ ცე-
მაჲ წმიდისაჲ მის, მეყსეულად დაეცა და სულნი
წარჰკდეს. იხილა რაჲ ესე ფლაბიანე, ბრძანა
კელბორკილითა რკინისათა შეკრვაჲ მისი²¹ და
საპყრობილედ შეიყენებაჲ, სადა-იგი კუალადცა
ესმა კმაჲ განმაძლიერებელი თჳსი და შემდგო-
მად ექჳსისა ღლისა განკითხვად²² წარიდგინა და
განირთხა ოთხთა მიერ მკედართა და ძარღუთა²³
ზროხისათა ძლიერად იგუემა და ღუელფი მღუ-
ლარე დაესხა ბეჭთა ზედა მისთა. და მერმე გან-
კურვებულნი შამფურნი²⁴ დაესხნეს წყლულებათა
მისთა ზედა²⁵ და საწერტელებითა იწერტნეს იგ-
ივე²⁶ წყლულებანი.²⁷ და | | მერმე მარილი დაესხა
Fv დამწუართა მათ²⁸ ასოთა²⁹ ზედა და კუალად გან-
კურვებულნი შამფურნი³⁰ დაესხნეს³¹ წყლულე-
ბათა მისთა³² ზედა.³³ ამისა შემდგომად დადგ-
ეს ტაბლაჲ საკერპოჲსაჲ და განჰმარტეს მას
Ev ზედა მარჯუენე³⁴ მოწამისაჲ და აღავსეს იგი³⁵
B306 ნაკურცხალითა და გუნდრუკი დაასხეს³⁶ ზედა
ნაკურცხალსა მას და არავის ემჭირა, რამთამცა
თავით თჳსით დაასხა იგი³⁷ ბომონსა³⁸ მას ზედა.
ხოლო ახოვანმან³⁹ მან მოწამემან ყოვლადვე არა
შეძრა⁴⁰ კელი იგი, არამედ ზეცად მიძართ ხედ-
ვიდა და ღმრთისა მადლობასა შესწირვიდა. და
ხვალისაგან კუალად | ბრძანა დამოკიდებაჲ მისი
Cv და ლოდნი დიდნი დამოკიდებაჲ ფერკთა მისთა.
და ესრეთ მრავალჟამ რაჲ ეკიდა, თორნე⁴¹ დიდი
ბრძანა⁴² აღტყინებაჲ და მუნ შთავდებად. და
ვითარცა შთავიდიოდა, გამოსახა მას ზედა სახე⁴³
ჯუარისაჲ და მიმოდაიყარა ალი იგი და მტარ-
ვალნი, რომელნი დგეს მუნ, დაწუნა. და ესრეთ |
ყოველი რაჲ ღონე დაელია უკეთურსა მას მთავარსა,
A296r მისცა მისთჳს განჩინებაჲ, ვინაჲცა მახუ-
ლითა წარეკუეთა პატიოსანი თავი მისი თუესა
ივლისსა ჯ და ყოვლად წმიდაჲ სული მისი⁴⁴ წი-
ნაშე სამებისა წმიდისა აღვიდა, რომლისაჲ არს
დიდებაჲ უკუნიითი უკუნისამდე ამენ.

¹ მახულობითა E. ² ჯაჭუთა E. ³ შეიყენა] მიიყვანეს E. ⁴ საპყრობილედ E. ⁵ მისსა ABF. ⁶ ათორმეტნი] 79 B, 79-ნი F. ⁷ წარადგინნეს+იგინი E. ⁸ რამეთუ – BE] ვითარ F. ⁹ მერმე] კუალად CE. ¹⁰ ~ პრწმენა ქრისტე ღმერთი და აღიარა E. ¹¹ ვითარმედ... თუმცა] და თქუა, რამეთუ უკუეთუმცა არა E. ¹² ვერმცა] ვერმცა E. ¹³ ნათელ-იყო A. ¹⁴ ლეონტის AE. ¹⁵ ეპისკოპოსისაგან B. ¹⁶ ქელსა E. ¹⁷ მისსა E. ¹⁸ შეიყენა+წმიდაჲ E. ¹⁹ მისსა BCF. ²⁰ ღმრთისმეტყუელებითა F. ²¹ მისი – BCEF. ²² ~ წარიდგინა განკითხვად E. ²³ ~ ზროხისა ძარღუთა BC– EF. ²⁴ შანფურნი F. ²⁵ ზედა – E. ²⁶ იგივე – E. ²⁷ წყლულებანი] წყლულნი კორცნი მისნი E. ²⁸ მათ – E. ²⁹ ასოთა+მისთა E. ³⁰ შანფურნი E. ³¹ დაასხნეს E. ³² ~ ზედა მისთა C. ³³ ზედა – E. ³⁴ ~ მოწამისა მარჯუენა B, მარჯუენა CEF. ³⁵ იგი – E. ³⁶ დასხეს B. ³⁷ იგი – C. ³⁸ ~ ზედა ბომონსა მას C. ³⁹ ახოვანმან E. ⁴⁰ შეიძრა BCEF. ⁴¹ თორნე ... მუნ] კუალად უბრძანა მიერ გარდამოქს-
ნაჲ და თორნესა განკურვებულსა F. ⁴² ბრძანა – ADE. ⁴³ სახე F. ⁴⁴ მისი+გვრგვინოსანი E.

- მწუხრი. უფალო ღალადყავსა — დასდებელნი წმიდისანი. სტიქარონად მსგეფისანი¹ და წმიდისანი. ლიტანიისა² და³ „ღმერთი უფალსა“ ზედა და⁴ ოხითად,⁵ კმა⁶ **Ծ**: „მოწამეძან შენძან, უფალო, ღუაწლსა⁷ შინა თჳსსა გვრგვნი უზრუნელეზისა მთიგო შენ მიერ ღმრთისა ჩუენისა, რამეთუ აქუნდა შენმიერი ძალი და მძლავრი დასცნა⁸ და შემუსრა კერპთა იგი | უძლური ძალი მისითა მეოხებითა,⁹ აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ **ც** ისკრად წარიკითხონ წამებაჲ მისი და თქუნენ გალობანი მსგეფისანი¹⁰ და წმიდისანი.¹¹ აღვივსენითსა ეგრეთვე.¹² სამხრად წარდგომაჲ, კმა¹³ **Ծ**:¹⁴ „საკრველარს ღმერთი წმიდათა.“ (1) დასდებელი: „ეკლესიათა¹⁵ შინა აკურ.“ (2) პავლე ტომოთესი: „შვილო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ“ (3) ჰპოვო¹⁶ შაბათსა **ზ**.^{*} აღილუიად: „კმობდეს მართალნი უფლი.“ (4) სხუაჲ: „ღმერთი დიდებულ არს ზრახვასა შინა.“ (5) სახარებაჲ ლუკასი, თავი სწ: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ეკრძა.“ (6) სახარებაჲ ლუკასივე: „მას ჟამსა მოუკდა იესუს¹⁷ ერი მოწაფეთა¹⁸ მისთაჲ¹⁹ და სხჳსა.“ (7) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ.“ (8)
- ԾԱԳԼԸ ԴԻՆԵԼԸ Գ.** წმიდისა მოწამისა ორესტისი. ესე იყო დეოკლიტიანეს ზე²⁰ მეფისა, კაბადუკიისა სამთავროთ, ქალაქით ტიანით, კელოვნებით მკურნალი. ხოლო მოიყვანა მაქსიმე მთავრისა²¹ და ქრისტე²² აღიარა და იგუემა ფრიად, ვიდრედა ძუალნი მისნი განშიშულდეს. ხოლო ამისა შემდგომად | შევიდა ტაძარსა კერპთასა და გამოსახვითა სახესა ჯუარისასა მას შინა მღვდმარენი კერპნი | დაამკუნა და სახედ მტუერისა დააწულილნა.²³ მერმე საჰყრობილედ შეიყენა და რვისა დღისა შემდგომად გამოიყვანა და სამშჳლუებითა განემსჭუალნეს²⁴
- ფერენი²⁵ | და კელნი ჯაჭჳთა²⁶ შეეკრნეს²⁷ და წუერი ჯაჭჳსაჲ²⁸ მის²⁹ ცხენთა მოება³⁰ და უკუნა მათსა სირბილად იიძულა ოცდაოთხსა მილიონსა, რომლისათჳსცა სულმოკლე იქმნა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.
- ამასვე დღესა³¹ წმიდისა კჳრილ ე გორტინელ³² მთავარეპისკოპოსისაჲ³³
- და წმიდათა მოწამეთა პატერმუთიოს³⁴ და³⁵ კოპრე³⁶ და ალექსანდრესი.
- | წმიდაჲ კჳრილე გორტინელ³⁷ ეპისკოპოსი იწამა მაქსიმიანეს ზე.³⁸
- ხოლო პატერმუთიოს³⁹ და კოპრე⁴⁰ იყვნეს ჟამთა ივლიანესთა, მონაზონნი მეუღაბნოენი, კერძოთა ეგჳბთისათა, რომელთათჳს ეუწყა განდგომილსა,⁴¹ განვიდოდა რაჲ ბრძოლად სპარსთა და ბრძანა წარდგინებაჲ მათი და წარ-რაჲ-დგეს და⁴² ქრისტე⁴³ აღიარეს, ჰკითხა განდგომილმან წმიდასა პატერმუთიოსს,⁴⁴ თუ რავდენისა⁴⁵ წლისაჲ არს. | ხოლო მან მიუგო,⁴⁶ ვითარმედ: „სამეოცდაათხუთმეტისაჲ.“ მერმე⁴⁷ მიექცა კოპრეს⁴⁸ და ჰკითხა მასცა რიცხჳ წელთა⁴⁹ მისთაჲ. ხოლო მან პრქუა, ვითარმედ: „ორმეოცდახუთისაჲ.“ მაშინ უშჳულომან ნეტარისა პატერმუთიოსი⁵⁰ გარე⁵¹ განყვანებაჲ ბრძანა. ხოლო კოპრის ზედა ყოველი ღონისძიებაჲ აჩუენა, ვიდრემდის ლიქნითა და შინებითა დაარწმუნა მიქცევაჲ, რომელი-ესე ცნა წმიდამან⁵² პატერმუთიოსს⁵³ და ევედრა ღმერთსა, რაჲთა არა შეუნდოს წარწყმელად ღუაწლთა მონაზონებისა მისისათა. და ვითარცა შეიყვანეს კუალად წინაშე⁵⁴ ივლიანესსა⁵⁵ და იხილა კოპრი⁵⁶ მღვდმარე⁵⁷ სამოსლითა ბრწყინვალითა, გაებაჲ მისცა მას | და გრძელთა მათ მოღუაწებათა⁵⁸ და შრომათათჳს მოაქსენა, | ვინაჲცა ღმობიერად მოიყვანა. და მეყსეულად კმა-ყო, ვითარმედ: „არღარა ვარ ივლიანესი, |

* **ზ** შაბ. შეცდომით არის შეტანილი.

¹ მსგეფისანი E. ² ლიტანიისა E. ³ და — E. ⁴ და — E. ⁵ ოხითად C, — E. ⁶ კმა — E. ⁷ ღუაწლსა ... ჩუენნი] გ⁷ ისა ჰპოო E. ⁸ დასცნა] დაამკუნა F. ⁹ მეოხებითა+ქრისტე ღმერთო BCEF. ¹⁰ მსგეფისანი E. ¹¹ წმიდისანი+ორნი ეგრეთვე E. ¹² ეგრეთვე — E. ¹³ კმა — CE. ¹⁴ **Ծ** — E. ¹⁵ ეკლესიასა BCEF. ¹⁶ ჰპო CE, ჰპო B. ¹⁷ იესუ B. ¹⁸ მოწაფეთა E. ¹⁹ მისთა C. ²⁰ ზმ F. ²¹ მთავრისა+მიერ E. ²² ქრისტე+ღმერთი E, ქრისტე F. ²³ დაწულილნა B. ²⁴ განუმსჭუალნეს C, განმსჭუალნეს D, განმსჭუალნეს BF. ²⁵ ფერენი+მისნი F. ²⁶ ჯაჭჳთა E. ²⁷ შეიკრნეს E. ²⁸ ჯაჭჳსაჲ E. ²⁹ მის — C. ³⁰ მოება BE, მოაბეს C. ³¹ დღესა F. ³² გორტინელ] კრიტელ ABCDE, კურტინელ F. ³³ ეპისკოპოსისა C, მთავარეპისკოპოსისა B. ³⁴ პათერმუთიოს B, პატერმოთიოს E. ³⁵ და — E. ³⁶ კოპრე B, კჳპრე E. ³⁷ კურტინელ F. ³⁸ ზმ F. ³⁹ პათერმუთიოს B, პატერმოთიოს E. ⁴⁰ კოპრე] კჳრილე E. ⁴¹ განდგომილსა+ივლიანეს F. ⁴² და — F. ⁴³ ქრისტე+ღმერთი E. ⁴⁴ პათერმუთიოს B, პატერმოთიოს C, პატერმოთიოს E, პატერმოთიოს F. ⁴⁵ რაოდენისა F. ⁴⁶ მიუგო] პრქუა BC. ⁴⁷ მერმე] და მერმე EF. ⁴⁸ კუპრეს E. ⁴⁹ წელიწადთა BC. ⁵⁰ პატერმოთიოს B, პატერმოთიოს EF. ⁵¹ ~ ბრძანა გარე განყვანებაჲ E. ⁵² წმიდამან — A. ⁵³ პატერმოთიოს B, პატერმოთიოს F. ⁵⁴ წინაშე — E. ⁵⁵ ივლიანესა BE+წმიდაჲ პატერმოთიოს F. ⁵⁶ კოპრე F. ⁵⁷ ~ სამოსლითა ბრწყინვალითა მღვდმარე BC. ⁵⁸ ~ შრომათა და მოღუაწებათათჳს E. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) ტიმ. 1,15. (4) ფს. 33,18. (5) ფს. 88,8. (6) ლუკ. 20,46. (7) ლუკ. 6,17. (8) ფს. 32,1.

Ev არამედ უღირსი მონაა ქრისტესი.“ | განრისხ-
ნა უკუე მძლავრი¹ იგი და ბრძანა² ფუცხვთა
განკურვებულითა შეპყრობა ენისა მისისაჲ
და ცხედარსა ნაკურცხალთა ზედა ცეცხლისა-
თა მდგომარესა განრთხმად მათი, რომელი-იგი³
იხილა რამ კოპრე,⁴ შეეშინა,⁵ არამედ პატერმუ-
თიოჲს⁶ სწავლითა⁷ განძლიერდა⁸ და შევიდა მის
F267 თანა ცეცხლად. | * და⁹ მეყსეულად¹⁰ განგრილდა
იგი. და მერმე უბრძანა აგზება¹¹ საკუმილისაჲ
და შთათხევაჲ მათი. და მისგანცა უვნებელად
დაიცვნეს. ხოლო ალექსანდრე მკედარი ქრის-
ტეს სარწმუნოებად ესრეთ¹² მოიყვანეს,¹³ რამეთუ
Bv იხილა რამ ცხედარსა მას¹⁴ ზედა | განკურვე-
ბულსა შეუხებელად დაცვაჲ მათი, ჰრწმენა და
პირველად იგი შევიდა საკუმილსა მას. და უვნე-
ბელად რამ გამოვიდეს, მახვლითა მიიღეს გან-
ჩინებაჲ.

ამასვე დღესა¹⁵ წმიდისა მღვდელმოწამისა¹⁶
ბაგრატ მოციქულისა¹⁷ ტავრომენელთა¹⁸ ქა-
ლაქისაჲ. ესე¹⁹ იყო მოწაფე პეტრე მოციქული-
საჲ და იკურთხა მის მიერ ეპისკოპოსად ტავ-
რომენელთა ქალაქსა და სამითა გვრგვინითა შეი-
მკო: მოციქულებისა, წამებისა და მღვდელთმოდ-
ღურებისაჲთა.

მწუხრსა²⁰ და²¹ ცისკრად და²² სამხ-
რად განგებაჲ²³ წმიდისა ბაგრატიის ალესრუ-
ლოს²⁴ და ცხორებაჲ მისი იკითხოს.²⁵ ხოლო²⁶
ლიტანიისად „საქმით²⁷ მიემსგავსე.“²⁸

ԳԵՊԻՆԸ ՄԻՆԻՆԸ Դ. წმიდათა ორმეო-
ცდასუთთა მოწამეთაჲ, რომელნი იწამ-
ნეს ნიკოპოლის სომხითისასა, ჟამთა ლი-
კინიოს²⁹ მეფისათა, ლუსია დუქსისა მიერ, რო-
მელთა თავნი იყვნეს ლეონტი და³⁰ მავრიკ და
დანიელ და ანტონი.³¹ თვთოსახეთა³² უკუე სა-
ტანჯველთა მიერ განიცადნეს და უკუანამსკენელ
ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნეს.³³

და წმიდათა მოწამეთა ვიანორ³⁴ და სი-
ლოვანესი.³⁵ წმიდაჲ მოწამე³⁶ ვიანორ იყო
სამთავროთ პისიდიისაჲთა და ქრისტეს აღსა-
რებისათჳს³⁷ შეპყრობილ იქმნა სევერიანე ისაუ-
რელთა³⁸ მთავრისა მიერ და იიძულა³⁹ დატეო-
ბად⁴⁰ სარწმუნოებისა. და რამეთუ არა თავს-
იღვა, | დამოეკიდა და იგუემა კრმლითა და
შანთებითა რკინისაჲთა შეიწუა და ყურნი და
კბილნი⁴¹ მოეფხურნეს, ხოლო სილოვანეს⁴² ვის-
მე წინაშემდგომელსა ჰრწმენა ქრისტე,⁴³ რამეთუ
იხილა დიდი იგი მოთმინებაჲ მოწამისაჲ და
მეყსეულად ბრძანებითა მთავრისაჲთა აღმოეკუე-
თა ენაჲ მისი და მისა⁴⁴ შემდგომად თავიცა. |
ხოლო წმიდასა ვიანორს განუკურთხნეს კოჭნი
და აღმოსაფხურეს მარჯუენე⁴⁵ თუალი და წარ-
ჰკადეს ტყავი თავისაჲ | და ამისა⁴⁶ შემდგომად
წარჰკუეთეს წმიდაჲ თავი მისი.

ამასვე დღესა⁴⁷ წმიდისა მოწამისა აპოლო-
ნი სი. ესე იყო ქალაქით სარდით, რომელ არს
ლუდიისაჲ⁴⁸ და წარიდგინა პერენიოს მთავრისა
იკონიას⁴⁹ და თავი თჳსი ქრისტეანედ აღიარა.
ხოლო მთავარმან მან⁵⁰ აიძულა,⁵¹ რამათა ფუცოს
ბელსა მეფისასა და არა თავს-იღვა, არამედ
ჰრქუა,⁵² ვითარმედ: „უჯერო არს ფუცვად მო-
კუდავისა მეფისა მიმართ და უფრომსლა, რო-
მელმან არა იცის შემოქმედი და დამბადებელი
თჳსი.“ და⁵³ ამისთჳსცა ჯუარს-ეცუა და ესრეთ
აღესრულა.

ამასვე დღესა⁵⁴ წმიდათა ბეკრეულთა
მონაზონთაჲ, რომელნი იყვნეს ქუბთა შინა,⁵⁵
რომელნი დაწუნა თეოფილე ალექსანდრიელმან⁵⁶
ისიდორესთჳს.

განგებაჲ წმიდათა ԹԴ⁵⁷ მოწამეთაჲ ალესრუ-
ლენ.⁵⁸ ჰპოვო⁵⁹ მარტსა Գ და წამებაჲ მათი⁶⁰
წარიკითხენ.⁶¹

ԳԵՊԻՆԸ ՄԻՆԻՆԸ Դ. წმიდისა და ყოვ-
ლად ქებულისა მოწამისა ეკფიმიასი,⁶² რა-

* 266r-v სხვაგან უნდა იყოს ჩართული F. ** წმიდაო ბაგრატ, მეოხ... E.

¹ მძლავრი E. ² ბძანა E. ³ რომელნი-იგი E. ⁴ კჳპრი E. ⁵ შე-ვე-შინა BC. ⁶ პატერმუთიოს B, პატერმუთიოჲს D, პატერმო-
თიოჲს C. ⁷ სწავლილი D. ⁸ გნძლიერა D. ⁹ და – E. ¹⁰ მეყსეულად – E. ¹¹ აღგზება BCDF. ¹² ესრეთ – E. ¹³ მოიყვანეს
E. ¹⁴ მას – E. ¹⁵ დღჳსა F. ¹⁶ ~ ბაგრატ მღვდელმოწამისა E+და უფროჲს E. ¹⁷ მოციქულისა+დიდისა E. ¹⁸ ~ ქალაქისა
ტავრომენელთა E. ¹⁹ ესე... მღვდელთმოდღურებისაჲთა – BCDF. ²⁰ მწუხრი E. ²¹ და – E. ²² და – E. ²³ განგებაჲ+ყოველი
E. ²⁴ აღესრულოს – E. ²⁵ იკითხონ BCEF. ²⁶ ხოლო – E. ²⁷ საქმი E. ²⁸ ემსგავსე E. ²⁹ ლიკინიოზ BCEF. ³⁰ და – E.
³¹ ანტონი E. ³² თითოსახეთა EF. ³³ იქმნეს BCF. ³⁴ ვიანორ E. ³⁵ სილოვანესი BCDE. ³⁶ მოწამე – E. ³⁷ აღსაარებისა-
თჳს F. ³⁸ ისაორელთა AD. ³⁹ იძულა B. ⁴⁰ დატევებად E. ⁴¹ კბილნი+მისნი E. ⁴² სილოვანეს F. ⁴³ ქრისტჳ F. ⁴⁴ ამისა EF.
⁴⁵ მარჯუენა BCEF. ⁴⁶ მისსა E. ⁴⁷ დღჳსა F. ⁴⁸ ლუდიისა CE. ⁴⁹ იკონელისა E. ⁵⁰ მან – E. ⁵¹ აიძულა BF, აიძულა
E. ⁵² ჰრქუა+მას E. ⁵³ და – E. ⁵⁴ დღჳსა F. ⁵⁵ შინა – E. ⁵⁶ ალექსანდრიელმან E. ⁵⁷ ԹԴ-თა BCF, Թ E. ⁵⁸ აღესრულოს E.
⁵⁹ ჰპოო BCEF. ⁶⁰ მათი] წმიდათა E. ⁶¹ იკითხონ E. ⁶² ეკფიმიასი BCEF.

C246
A297v
E199

Dv

B308

Fv

ჟამს-იგი ქალკიდონისა კრებამან დაწერეს¹ სარწმუნოება და თქუეს, ვითარმედ: „დავდვით ესე მკერდსა ზედა მისსა და უკუეთუ კეთილ არს, მიყოს კელი თჳსი² და აღილოს იგი.“³ ხოლო დადგეს რამ მის ზედა, მეყსეულად⁴ მიყო მან⁵ კელი და აღილო და დაიმჭირა მყოვარჟამ⁶ კელითა თჳსითა.

A298r
Cv
F268
Bv
Ev
ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მარკიანესი. | ესე ჭაბუკ⁷ რამ⁸ იყო, წარიდგინა პერინიოს⁹ მთავრისა¹⁰ იკონიას შინა და | ქრისტეს აღსარებისათჳს¹¹ დამოეკიდა და იხუეტა. და | ძარლუნი შეეჭრნეს¹² და ცხედასა ზედა განკურვებულსა დაწვინა¹³ და ენაჲ აღმოეკუეთა¹⁴ და თავი წარეკუეთა.¹⁵

ამასვე დღესა¹⁶ წმიდისა მოწამისა კინდეო¹⁷ მღვდლისაჲ. ესე იყო დეოკლიტიანეს ზე¹⁸ დაბით ტალმინიათ¹⁹ პამფილიაჲსაჲთ,²⁰ რომელსა ეწოდების სიდი,²¹ ნათესავით უანდალი. ხოლო წარიდგინა სტრატონიკე მთავრისა და ქრისტე²² აღიარა, ვინაჲცა შეესხნეს კამლნი რკინისანი სამშჯულებითა და სირბილად იიბულა²³

D261
— და ვიდრე იგი მიჰყვანდა, შეემთხვა²⁴ კაცსა, რომელსა ეკიდა შეშაჲ და რამეთუ ეგულებოდა მტარვალთა უსასყიდლოდ წარტაცებაჲ²⁵ შეშისაჲ მის, რამთა დაწუნ წმიდაჲ იგი, მისცა სასყიდელად²⁶ მისა მოწამემან ზ ფოლი და კუალად რამეთუ²⁷ ეგულებოდა წარმართთა მათ სხჳსა ვისმე²⁸ აკიდებად შეშაჲ იგი, ბეჭთა თჳსთა ზედა იტურთა²⁹ იგი³⁰ მოწამემან. და ვითარცა აღატყინეს ცეცხლი,³¹ შორის მისსა შევიდა და³² დადგა. და ცეცხლით გამო მუნ მდგომარეთა მათ ქრისტეს სარწმუნოებასა ასწავებდა. და ესრეთ უვნებელად რამ³³ მდგომარე იყო მას³⁴ შინა, იყო შფოთი და აღძრვაჲ ჰაერთაჲ და ელვაჲ და ქუხილი ფრიადი. არამედ მეყსეულად იქმნა მყოღროებაჲ და³⁵ დაწყნარებაჲ³⁶ დიდი და

სურნელებაჲ³⁷ საკურველი. ხოლო³⁸ მოწამემან ილოცა და განუტევა სული. ამისთჳსცა ქურომმან³⁹ კერპთამან, იხილა რამ საკურველებაჲ ესე, ჰრწმენა ქრისტე და მოაქცია მეუღლეცა თჳსი, რომელმან წარავლინა მკევალი და ტილომთა და სურნელითა⁴⁰ შემურა გუამი წმიდისაჲ⁴¹ მის.⁴² და ესრეთ ორნივე⁴³ წმიდისა⁴⁴ ნათლისღებისა⁴⁵ | ღირს იქმნეს.⁴⁶ ხოლო ორესტი ვინმე დიაკონმან ნათესავით უანდალმან* | აღიზუნა პატიოსანნი იგი ნაწილნი მოწამისანი. და მეყსეულად მსგავსად ამბაკუმისა⁴⁷ აღიტაცა და⁴⁸ მასვე დღესა⁴⁹ შინა პამფილიაჲთ უანდალეთს** მიიწა თჳსსა სოფელსა, სადა-იგი დადგა ლუსკუმაჲ და დასხნა მას შინა კელითა მღვდელთაჲთა წმიდანი იგი ნაწილნი.

| მწუხრი და ცისკრად დასდებულნი⁵⁰ და⁵¹ გალობანი⁵² წმიდისა ევფემიადისნი⁵³ ითქუნენ⁵⁴ და წარიკითხონ⁵⁵ მოსაკსენებელი ასტერისი, ხოლო⁵⁶ სხუად ყოველი⁵⁷ განგებაჲ სეკლენბერსა ათექუსმეტ⁵⁸ მოიძიე.⁵⁹

ΘΑΥΜΑΣΤΟΝ ΤΙΣΙΝ ΕΣΤΙΝ. წმიდათა მოწამეთა პროკლე და ილარიოჲსი. ესენი იყვნეს ტრაიანეს⁶⁰ ზე⁶¹ მეფისა და მაქსიმე⁶² მთავრისა, კალიპო სოფლით, მახლობელად ანკურისა.⁶³ შეპყრობილ იქმნა⁶⁴ უკუე პირველად წმიდაჲ პროკლე და წინაშე მეფისა ქრისტე⁶⁵ აღიარა. და მიეცა მაქსიმე მთავარსა და იხუეტა.⁶⁶ და მერმე ლამპართა მიერ ცეცხლისათა | მუცელი და გუერდნი მოეწუნეს და კუალად დამოეკიდა და ქვანი დაჰკიდნეს⁶⁷ ფერკთა მისთა. ამისა⁶⁸ შემდგომად გამოვიდა მისთჳს განჩინებაჲ, რამთა ისრითა დაგურიმონ. და ვითარ-იგი მიჰყვანდა, შეემთხვა თჳსსა დისწულსა ილარიოსს, რომელმან იხილა რამ წმიდაჲ იგი, იწყო ამბორისყოფად მისა.⁶⁹ და ესრეთ იგიცა შეპყრობილ იქმნა, ვითარცა ქრისტეანე. არამედ წმიდამან

* უანდალმან] Οὐμανιδεύς. ** უანდალეთს] Οὐμανιδεύς.

¹ დაწერა E, დაწერა C. ² თჳსი — E. ³ იგი — E. ⁴ მეყსეულად — E. ⁵ მან — E. ⁶ მყოვარჟამ B, მყოვარჟამ D, მყოვარ-ჟამ EF. ⁷ ჭაბუკი E. ⁸ რამ — E. ⁹ პერენიოს CE. ¹⁰ მავრისა C. ¹¹ აღსარებისათჳს F. ¹² შეეჭრნა E. ¹³ დაწვინეს E. ¹⁴ ამოჰკუეთეს E. ¹⁵ წარჰკუეთეს E. ¹⁶ დღესა F. ¹⁷ კონდოზ E. ¹⁸ ზმ E. ¹⁹ ტალამინით E, ტალმინიათ F. ²⁰ პამფილიაჲსაჲთ E. ²¹ სიდა C. ²² ქრისტე+ღმერთი E. ²³ იბულა B. ²⁴ შემთხვა B. ²⁵ ტაცებაჲ B. ²⁶ ~ მოწამემან სასყიდელად მისა BC. ²⁷ რამეთუ — E. ²⁸ ვისმე — E. ²⁹ იტურთა E. ³⁰ იგი — E. ³¹ ცეცხლი+იგი E. ³² და1 — E. ³³ ~ მდგომარე იყო რამ E. ³⁴ მას] ცეცხლსა E. ³⁵ და — EF. ³⁶ დაწყნარებაჲ — EF. ³⁷ სურნელებაჲ F. ³⁸ ხოლო] რამეთუ E. ³⁹ ქურომმან F. ⁴⁰ სურნელითა EF. ⁴¹ წმიდისაჲ] მოწამისაჲ E. ⁴² მისი B, — E. ⁴³ ორნივე — E. ⁴⁴ წმიდასა BCEF. ⁴⁵ ნათლისღებასა BCE. ⁴⁶ იქმნეს F. ⁴⁷ ამბაკუმისა F. ⁴⁸ და — B. ⁴⁹ დღესა F. ⁵⁰ დასდებელი E. ⁵¹ და — E. ⁵² გალობაჲ E. ⁵³ ევფემიადისი E. ⁵⁴ ითქუნენ — E. ⁵⁵ წარიკითხონ+წამებაჲ E. ⁵⁶ ხოლო] და BCF. ⁵⁷ ყოველი — E. ⁵⁸ ათექუსმეტსა] 77 BCEF. ⁵⁹ მოიძიე] ჰპოო E. ⁶⁰ ტრაიანეს AD. ⁶¹ ზმ F. ⁶² მაქსიმო BEF, მაქსიმოს C. ⁶³ ანკურისა CDEF. ⁶⁴ იქმნეს C, ~ უკუე იქმნა E. ⁶⁵ ქრისტე+ღმერთი E. ⁶⁶ იხუეტა] იგუემა E. ⁶⁷ დამოჰკიდნეს BCDF, დამოჰკიდნა E. ⁶⁸ ამისა CD. ⁶⁹ მისსა CF.

B309
A298v

Fv
C247

E200

Dv

	პროკლე, ისართა მიერ მოწყვლულმან, სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ხოლო წმიდაჲ ილარი- ონი განიკითხა და თავი თჳსი ქრისტეანედ ქადაგა. დამოეკიდა უკუე ¹ და იგუემა და სამსა მილიონსა ითრია და მერმე თავი წარეკუეთა და დაიდვა წმიდისა პროკლეს თანა.	დაიცვა, ²⁰ შეიყენა სახლსა რასმე, რომელსა ²¹ შინა შევიდიან კაცნი მეძავნი გინებად წმიდისა მის, არამედ ზეგარდამოჲსა მადლისაგან ზილგაჲ წმიდისაჲ მის ვერ უძლეს, რამეთუ დაფარა იგი მადლმან საღმრთომან. ²² ამისა ²³ შემდგომად შეუბეჭდეს ყელი მისი და წარიყვანეს წარკუეთად თავისა, არამედ ანგელოზისა მიერ განერა, რომელმან ბეჭედი ²⁴ იგი ქედისაგან წმიდისა მის საკვრველებით ცოცხალი აღმოსძარცუა ²⁵ და მტარვალსა მას მისცა, რომელსა ეგულებოდა მოკლვაჲ წმიდისაჲ, რამეთუ თჳნიერ მისა ²⁶ შექ- ცევაჲ ვერ ძალ-ედვა. ხოლო ²⁷ მოწამე რამეთუ ²⁸ მწუხარე იქმნა არაწარკუეთისათჳს ²⁹ თავისა, ზედა მოადგა მას ანგელოზი და უხეთქნა კრძლითა ქელსა მისსა და წარჰკუეთა და კუა- ლად განკურნა. ხოლო რაათა არა საუცარ ვისმე ეგონოს, წყლულებისა მისგან გარდამოკლა სისხლი და შეღება სამოსელი წმიდისაჲ მის, რომლისა მიერ მრავალნი კურნებანი იქმნნეს ³⁰ და ესრეთ იერუსალემდ მიიწია და თაყუანის- ცა წმიდათა ადგილთა. და მიერ წარვიდა მონასტერსა რასმე, რომლისა ³¹ მყოფნი სნეულ იყვნეს სევეროჲს ³² წვალებითა, რომლისათჳს ითხოვა ³³ ღმრთისაგან, რაათა გამოუცხადოს, უკუეთუ ჯერ-არს ზიარებაჲ მათ თანა. და იხი- ლა ანგელოზი, რომელსა ეპყრნეს ორნი ბარძიმი- ნი, ერთი სავსე ბნელითა და ერთი ნათლითა. და ეტყოდა წმიდასა მას, ვითარმედ ნათლითა სავსე ესე ³⁴ კათოლიკე ეკლესიისაჲ ³⁵ არს, ხოლო ბნელითა – მწვალებელთაჲ. ვედრებულ უკუე ³⁶ იქმნა მღვდელთმოდურისა მიერ, რომელი იყო მაშინ, რაათა მივიდეს სამეუფოსა ქალაქსა და ულოცოს მეფეთა, გარნა მიუგო ³⁷ ნეტარმან მან, ვითარმედ: „ჟამი ჩემისა აღსრულებისაჲ მოწვევულ არს და მივალ უფლისა ჩემისა.“ და მიერ მოვიდა კერძოთა ნასიბინისათა** და ეგუტერსა შინა წმიდისა სერგი ³⁸ მოწამისასა მცირედ დასწეულდა. და ეგულებოდა რაჲ აღსრულებაჲ, ილოცა ცხორებისათჳს ყოვლი-	A299v
Bv			Fv
A299r			
F269	ამასვე დღესა ² წმიდისა მოწამისა ღუ- ლინდუხტიისი, ³ რომელსა ეწოდა მარიამ. ესე იყო სპარსეთით და შეყოფილ იყო ქმრი- სა მოგუთმთავრისა, სპარსეთს მეფობასა ხოს- როჲსსა, ⁴ ხოლო საბერძნეთს მაკრიკისსა. ამან ერთსა მწუხრსა იხილა ჩუენებით ანგელოზი, რომელი უჩუენებდა ადგილსა ბნელისა და ცე- ცხლისასა, რომელსა შინა მკჳდრ ⁵ -იყვნეს თჳსნი მისნი, უმჯულოებასა და კერპთმსახურებასა ში- ნა აღსრულებულნი. და კუალად უჩუენა მას სხუაჲ ადგილი ნათლისაჲ, რომელსა შინა იშუენ- დეს და იხარებდეს მსახურნი ⁶ ქრისტესნი. და ინება რაჲ შესლვაჲ მას შინა, დაყენებულ იქმნა წმიდისა მის ანგელოზისა მიერ, რამეთუ ჰრქუა, ვითარმედ: უვალ არს ადგილი ესე ურწმუნოთა და უნათლავთა მიერ, ვინაჲცა განიფრთხო და ნათელ-ილო და ეწოდა მარიამ. დაისაჯა ⁷ უკუე მეფისა მიერ და თჳსისა ქმრისა და წარიგზავნა „დავიწყებისა“ დილეგსა“ და დაყო მას შინა ათრვამეტი წელი. ამისა შემდგომად შთაივლო ⁸ ჯურღმულსა, რომელსა ⁹ შინა იყო ვეშაპი საშინელი. და ჟამთა ¹⁰ ოთხისა ¹¹ თჳსათა ¹² იყო მკეცისა მის თანა, რომელი-იგი ესოდენ ¹³ მომშჳდლა, ¹⁴ ვიდრელა მიეყრდნის მას ¹⁵ ზედა ¹⁶ ღირსი იგი ¹⁷ და განისუენის. და იყო მუნ თჳნიერ საზრდელსა, რამეთუ მადლი ღმრთისა მიერ მოიღო, ¹⁸ რაათა არღარა ¹⁹ ეკმარებოდის მას კაცობრივი საზრდელი. მერმე მიერ აღმოიყვანა და ზუასროჲს ძისა წინაშე განკითხვად წარიდგინა. და იგუემა ცემითა უწყალოთა, რომლისა მიერ განიბძარნეს ბუბუნი მისნი. და გუდაჲ სავსე ღუელფითა მღუღარითა შთამოერქუა თავსა და მიივლო ადგილსა ერთსა, არამედ უვნებელად რაჲ		C248
Cv			
Ev			E201
B310			A300r
D262			Dv F270

* დავიწყებისა დილეგსა] Ἀθήνησ φροῖσιον. ** Νιτζίβιος.

¹ უკუე D. ² დღესა F. ³ ღელინდუხტიისი E. ⁴ ზუასროჲსსა BCD-EF. ⁵ მკჳდრ – EF. ⁶ ~ ქრისტეს მსახურნი C. ⁷ დაისაჯა E. ⁸ შთაივლო ADE. ⁹ ~ შინა რომელსა E. ¹⁰ ჟამსა D;–E. ¹¹ ოთხსა E. ¹² თუესა E. ¹³ ესოდენ F. ¹⁴ მომშჳდლა E. ¹⁵ მას – E. ¹⁶ ზედა – E. ¹⁷ იგი+დამაშურალი ლოცვისაგან E. ¹⁸ მოეღო D, მოეღო E. ¹⁹ არღა E. ²⁰ დაიცვა E. ²¹ რომელსა – E. ²² ღმრთისამან E. ²³ ამისსა C. ²⁴ ~ საკვრველებით ბეჭედი იგი ქედისაგან აღმოსძარცუა წმიდისა მის ცოცხალი E. ²⁵ აღმოსძარცა AD. ²⁶ მისსა C. ²⁷ ხოლო+წმიდაჲ E. ²⁸ რამეთუ – E. ²⁹ წაკუეთისათჳს B. ³⁰ იქმნეს E. ³¹ რომლისა] რწისა E. ³² სევეროზის F. ³³ ითხოა B. ³⁴ ესე – E. ³⁵ ეკლესიაჲ CE. ³⁶ უკუე D. ³⁷ მიუგუ E. ³⁸ სერგის E.

Cv	სა სოფლისა და წმიდაა სული თჳსი კელთა¹ ღმრთისათა² შეჰვედრა.³ ცხორებაა წმიდისა ღოლინდუხტისი აღწერა ევსტრატის ხუცესმან კოსტანტიპოლელმან, რომელმან აღწერა ცხორებაა წმიდისა ევსტუქი⁴ კოსტანტინეპოლელისა.⁵ ამასვე დღესა⁶ წმიდათა მოწამეთა: ანდრეა,⁷ პრობონ⁸	თავი თჳსი ქრისტეანედ ქადაგა. და კუერთხებითა ფრიად იგუემა და საპყრობილედ შეიყენა, სადა-იგი მოსლვითა წმიდისა მოწამისა ისიდორესითა საუკუნეთა მათ კეთილთა აღთქუმაა მოიღო და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	C249 D263
	და ვერონიკისი. ԳԵՌՄԸ ՄԻՆԸՆԸ ՄԼ. კრებაა წმიდისა და ღიღებულისა გაბრიელ მთავარანგელოზისა	ამასვე დღესა²⁴ წმიდათა მოწამეთა ანდრეა²⁵ მკედრისა, ჰერაკლე, ფავსტე, მინა და მათ თანა წამებულთა.	
	და ღუაწლი წმიდისა სერაპიონ მოწამისა, რომელი იყო სევიროს მეფისა ზე,⁹ კაცი ღმრთისმსახური და ტკბილი სახითა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა აკვლამს მიერ მთავრისა და განიკითხა, თუ რომლისა სარწმუნოებისაა არს. ხოლო მან კადნიერად აღიარა, ვითარმედ ქრისტესა ჰმსახურებს, ვინაჲცა ცეცხლსა შეითხია და გვრგვინ წამებისა მოიღო.¹⁰	განგებაა მთავარანგელოზისა.²⁶	
B311	ამასვე დღესა¹¹ წმიდისა მოწამისა მიროპისი. ესე იყო ჟამთა დეკეოზ მეფისათა, ასული დედისა მორწმუნისა და¹² მკვდრ იყო ჭალაკსა¹³ ქიონისა. ხოლო მიმოვალნ საყოფელთა წმიდათა მოციქულთა და მოწამეთასა და მათგან აღმოძინარესა მას მადლსა და მიპრონსა მოისთულებნ.¹⁴ ამისთჳსცა სახელი შემს-	ԳԵՌՄԸ ՄԻՆԸՆԸ ՄԾ. წმიდისა მოწამისა იოსტოხისი. ესე იყო ქალაქისა პრომისა და მკედრობდა გუნდსა ერთსა²⁷ შინა კლავდის ქუეშე ერისთავისა. ხოლო მოქცეულ იყო ოდესმე მოწყუედისაგან²⁸ ბარბაროზთაჲსა თჳსთა თანა მოყუასთა. და ღამესა ერთსა განკვრევება დაეცა და იხილა ჯუარი ბროლისსახედ ბრწყინვალე. და კმაჲ ესმა მიერ ჯუარით გამო, რომლისა მიერ ეუწყა ღმრთისმსახურებისა საიდუმლო²⁹ და³⁰ ვითარცა მოიწია³¹ პრომს, მონაგები თჳსი გლახაკთა განუყო და იყოფებოდა თჳსაგან ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებითა მოხარული. ხოლო ვითარცა ეუწყა ერისთავსა მას, რომლისა³² ქუეშე მკედრობდა, მოუწოდა და ამცნო განშორება ქრისტეს სარწმუნოებისაგან და შეწყალება სიჭაბუკისა თჳსისა. და ვითარ ვერ დაარწმუნა, წარავლინა წიგნითა თჳსითა მალნენტის მიმართ მთავრისა. ხოლო მან განიკითხა და პოვა³³ მტკიცედ ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა, ვინაჲცა ბრძანა განრთხმაჲ მისი და ზროხისა ძარღჳთა უზელელთა გუემა და რკინისა ჩაფხუტსა განკურვებულსა დადგმა თავსა მისსა და შანთთა განკურვებულთა შედება ღლიათა და კელთა რკინისათა შესხმა კელთა მისთა. ხოლო ვითარცა ესე ყოველი დაითმინა³⁴ და ჰმადლობდა ღმერთსა, შთაიგდო³⁵ საკუმილსა შინა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.³⁶ ხოლო ცეცხლისა მისგან არცა თუ თმაჲ ერთი წმიდისა მის განირყუნა.³⁷	Bv
Ev	გავსებული საქმისა თჳსისა მოეგო.¹⁵ წარვიდა ოდესმე ეფესოთ თჳსად მამულად, რომელი იყო ქიონს და პოვა¹⁶ წმიდა ისიდორე აღსრულებული წამებითა, რომელი იყო ნათესავით ალექსანდრიელი, პატივითა ოფტიონი.¹⁷ ამისნი უკუე¹⁸ ნაწილნი აღიხუნა და ჯეროვნად დაჰმარხნა და ვითარ იხილნა,¹⁹ რამეთუ მრავალნი მიიყვანებოდეს²⁰ ტანჯვად ახუმისა მისთჳს ნაწილთაჲსა, ამან ნეტარმან თავი თჳსი გამოუცხადა და ნაწილთა მოწამისათა ახუმად აღიარა. წარიდგინა უკუე²¹ ნომერიანოს²² მთავრისა, რომელსა ეტანჯა წმიდა ისიდორე,²³ და	მთავრისა. ხოლო მან განიკითხა და პოვა³³ მტკიცედ ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა, ვინაჲცა ბრძანა განრთხმაჲ მისი და ზროხისა ძარღჳთა უზელელთა გუემა და რკინისა ჩაფხუტსა განკურვებულსა დადგმა თავსა მისსა და შანთთა განკურვებულთა შედება ღლიათა და კელთა რკინისათა შესხმა კელთა მისთა. ხოლო ვითარცა ესე ყოველი დაითმინა³⁴ და ჰმადლობდა ღმერთსა, შთაიგდო³⁵ საკუმილსა შინა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.³⁶ ხოლო ცეცხლისა მისგან არცა თუ თმაჲ ერთი წმიდისა მის განირყუნა.³⁷	E202
A300v	ამისნი უკუე¹⁸ ნაწილნი აღიხუნა და ჯეროვნად დაჰმარხნა და ვითარ იხილნა,¹⁹ რამეთუ მრავალნი მიიყვანებოდეს²⁰ ტანჯვად ახუმისა მისთჳს ნაწილთაჲსა, ამან ნეტარმან თავი თჳსი გამოუცხადა და ნაწილთა მოწამისათა ახუმად აღიარა. წარიდგინა უკუე²¹ ნომერიანოს²² მთავრისა, რომელსა ეტანჯა წმიდა ისიდორე,²³ და	განკურვებულთა შედება ღლიათა და კელთა რკინისათა შესხმა კელთა მისთა. ხოლო ვითარცა ესე ყოველი დაითმინა³⁴ და ჰმადლობდა ღმერთსა, შთაიგდო³⁵ საკუმილსა შინა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.³⁶ ხოლო ცეცხლისა მისგან არცა თუ თმაჲ ერთი წმიდისა მის განირყუნა.³⁷	A301r
Fv		განკურვებულთა შედება ღლიათა და კელთა რკინისათა შესხმა კელთა მისთა. ხოლო ვითარცა ესე ყოველი დაითმინა³⁴ და ჰმადლობდა ღმერთსა, შთაიგდო³⁵ საკუმილსა შინა და სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.³⁶ ხოლო ცეცხლისა მისგან არცა თუ თმაჲ ერთი წმიდისა მის განირყუნა.³⁷	F271
			B312

* ცხორებაა წმიდისა ღოლინდუხტისი ... კოსტანტინეპოლელისა BCD ნუსხებში მოთავსებულია ანდრია, პრობონ და ვერონიკის ხსენების შემდეგ.

¹ კელთა — E. ² ~ შეჰვედრა ღმერთსა E. ³ შეჰვედრა+ხოლო BD. ⁴ ევსტუქი F. ⁵ კოსტანტიპოლელისა B | კოსტანტინეპოლელ! პატრიარქისა F+განგებაა ყოველი წმიდის გუნდუხტისი! აღესრულოს E. ⁶ დღესა F. ⁷ ანდრია E. ⁸ პროვო BCF. ⁹ ზმ E. ¹⁰ მიიღო CE. ¹¹ დღესა F. ¹² და... იყო] დამკვდრებული E. ¹³ ჭალაკსა | ქალაქსა C. ¹⁴ მოისთულებნ E. ¹⁵ მოიგო C. ¹⁶ პოა E. ¹⁷ ოპტიონი C. ¹⁸ უკუე D. ¹⁹ იხილა CF. ²⁰ მიყვანებოდეს B. ²¹ უკუე D. ²² ნომერიანოს CE, ნომერიანოს F. ²³ ისიდორე B. ²⁴ დღესა F. ²⁵ ანდრია E. ²⁶ მთავარანგელოზისა+იქმნას BCF. ²⁷ ~ შინა ერთსა BCF. ²⁸ მოწყუედისაგან | მოსრვისაგან E. ²⁹ საიდუმლო ADE. ³⁰ და — BC. ³¹ მოიწია E. ³² რომლისა B. ³³ პოა BE. ³⁴ დაითმინა E. ³⁵ შთაიგდო AD. ³⁶ შევედრა E. ³⁷ განირყუნა E.

Cv	ამასვე დღეს ¹ წმიდისა მამისა ჩუენისა ონი- სიმე ² საკრველთმოქმედისაჲ. ესე არა პავლეს მოწაფე არს, არამედ სხუაჲ, რომელი იყო დეოკ- ლიტიანეს ზე ³ კესარიით პალესტინისაჲთ, დაბისა კარონისაჲ. ⁴ ხოლო თქმულ არს, ვითარმედ მშობელთა ამისთა ანგელოზისა ჩუენებითა ნა- თელ-იღეს. ⁵ და მის მიერ ხარებითა ეუწყა სა-	ქრისტეანეთა ²⁰ მიმართ ²¹ დევნულებაჲ, წარვი- და მიერ ტარსუნდ ²² კილიკიისა, სადა-იგი იყო ალექსანდრე ვინმე მთავარი, კაცი ბოროტი და მკეცისბუნებაჲ, რომელმან შეიპყრა ²³ წმიდაჲ ივლიტა და ტანჯა და ნეტარი კვრიკე მისტა- ცა წიაღთაგან მისთა, რამეთუ ჰკონებდა ლიქ- ნით მიქცევასა მისსა, არამედ ვერ უძლო, რა- მეთუ ჩჩვლებრითა კმითა სახელსა ქრისტესსა ხადოდა და ზედაჲსზედა დედისა თჳსისა მი- ხედვითა ²⁴ აუწყებდა სიძულილსა ბილწისა მის მთავრისასა. და მერმე განწიხნა ფერკითა და ²⁵ შეეხუა ²⁶ წელთა მისთა და უკბინა მას. ხოლო მან უწყალომან ²⁷ გარდამოაგდო იგი ხარისხსა ზედა კიბისასა და შემუსრა თავი მისი. და ესრეთ სრულ იქმნა ²⁸ წამებაჲ მისი. ხოლო წმიდასა ივ- ლიტას შემდგომად ²⁹ მრავალთა ტანჯავთა ³⁰ წა- რეკუეთა თავი. ³¹	C250
Dv	ხელი ყრმისაჲ და შობაჲ. ხოლო ყრმამან მან ⁶ სიჩქოსავე თჳსსა დაუტევნა მშობელნი თჳსნი და წარვიდა მონასტერსა ერთსა ეფესოჲსასა, რო- მელსა შინა მკვდრ იყვნეს სამეოცდაათნი კაც- ნი. ხოლო მშობელნი მისნი ფრიად გოდებდეს განშორებისა მისისათჳს, ვიდრედა ორთავე ძა- ლი მხედველობისაჲ მიეღო. ხოლო მის ჟამისა დევნულებისათჳს ყოველნი მკვდრნი მის მო- ნასტრისანი განიბნინეს. განვიდა უკუე ⁷ მიერ ⁸ ნეტარი ონისიმეცა ⁹ და თჳსად მამულად მიიქცა და სახლსა მშობელთა თჳსთასა ¹⁰ მივიდა, გარნა ყოვლადვე ვერ იცნეს იგი. ხოლო მან მცირესა ქარტასა ზედა დაწერა საქმე თჳსი და სარკუ- მელსა სახლისასა დაუტევა და თჳთ წარვიდა მალნიისას და მონასტერი აღაშენა. და თჳსნი მშობელნი მუნვე მიიყვანნა, რომელთა ლოცვითა თჳსითა ძალი მხედველობისაჲ მიანიჭა. და ნემ- ტი ცხორებისაჲ ერთბამად აღასრულეს და უფ- ლისა მიმართ მიიცივალნეს.	ამასვე დღესა ³² წმიდისა მოწამისა ავუდი- მო მსო, ³³ რომელი იყო დეოკლიტიანეს ზე. ³⁴ და რამეთუ არა თავს-იღვა გებაჲ კერპთაჲ, განი- სხირბა მანათა ზედა და ცხრათა მტარვალთაგან ³⁵ იგუემა. და რამეთუ კერპთა ნაზორევისა გემოჲს ხილვაჲ არა თავს-იღვა, რკინისა ფრჩხილე- ბითა იხუეტა. და ვითარ მოუდრეკელად ³⁶ და უცვალებელად ეგო, მახვლითა წარეკუეთა ³⁷ წმი- დაჲ თავი მისი.	D264
A301v	ამასვე დღესა ¹¹ კსენებაჲ წმიდისა ეპი- ფანესი, ¹² კვპრიელ ¹³ მთავარეპისკოპოსი- საჲ ¹⁴	ამასვე დღესა ³⁸ წმიდისა იოსებ თესალო- ნიკელ მთავარეპისკოპოსისა ³⁹ და აღმსარებელი- საჲ ⁴⁰	B313
Ev	და წმიდისა მოციქულისა და მოწამისა აკვ- ლა მსო	და კსენებაჲ ღმრთისმსახურისა იუსტუ- ნიანე ⁴¹ მეფისა ახლისაჲ.	A302r
Fv Bv	და წმიდისა მოწამისა ილარიო მსო. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΣΗΣ ΠΙ. ¹⁵ წმიდისა მოწამისა კვრიკესი და ივლიტა მსო, დედისა მისისაჲ. ესე იყო იკონია ქალაქით და ¹⁶ მეფობასა დეოკ- ლიტიანესსა ივლიტოდა დევნულებისათჳს სელეუ- კიად და ჰყვა ¹⁷ ძე ¹⁸ სამისა წლისაჲ, რომელ ¹⁹ არს წმიდაჲ კვრიკე. და რამეთუ პოვა მუნცა	მწუხრი. უფალო დაღაფავსა — დას- დებელნი ⁴² წმიდათანი. სტიქარონად მსგეფსისანი ⁴³ და წმიდათანი. ⁴⁴ ლიტანიისაჲ. ⁴⁵ „მოწამეთა შენთა, უფალო ღუაწლსა თჳსთა.“ ცისკრად გალობანი ⁴⁶ და ⁴⁷ წამებაჲ მათი და შესხმაჲ წმიდისა ბასილისი „ითიკისაგან.“ სამხრად ფსალმუნი „წმიდათადა რომელნი არიან.“ (1)	F272
			E203

¹ დღესა F. ² ონისიმე CF. ³ ზმ F. ⁴ კარონისაჲთ BC. ⁵ ნათელ-იღმს F. ⁶ მან — E. ⁷ უკუე D. ⁸ მიერ — E. ⁹ ონე-
სიმე C ე-ს თავზე წერია მხედრული ი, ონისიმეცა ABE. ¹⁰ თჳსთასა] მისთასა E. ¹¹ დღესა E. ¹² ეტუფანესი E.
¹³ კვპრელ BCF, კვპრელისაჲ E. ¹⁴ მთავარეპისკოპოსისაჲ — E] მთავარეპისკოპოსისაჲ F. ¹⁵ იქ+დღესაწაული E.
¹⁶ ~ მეფობასა დეოკლიტიანესსა და E. ¹⁷ ჰყვა C. ¹⁸ ძმ F. ¹⁹ რომელ] რწ E. ²⁰ ~ დევნულებაჲ ქრისტეანეთა C. ²¹ მიმართ —
B. ²² ტარსუნდ BCDE. ²³ შეიპყრა E. ²⁴ მიხედვითა E, მიხედვითა D. ²⁵ და+კუაღად D. ²⁶ შეეხუა E. ²⁷ უწყალოდ D. ²⁸ იქნა E.
²⁹ შემდგომად+ღუაწლთა E. ³⁰ ტანჯავთა — E. ³¹ თავი] წმიდაჲ თავი მისი E. ³² დღესა F. ³³ აუდიმო მსო F. ³⁴ ზმ
BF. ³⁵ მტარვალთაგან] მტარვალთა მიერ E. ³⁶ მოუდრეკელად E. ³⁷ ~ წმიდაჲ თავი მისი წარეკუეთა E. ³⁸ დღესა F.
³⁹ მთავარეპისკოპოსისაჲ C. ⁴⁰ აღმსარებლისაჲ E, აღმსარებელისაჲ F. ⁴¹ ისტუნიანე BC. ⁴² ~ წმიდათანი დასდებელნი
E. ⁴³ მსგეფსისაჲ E. ⁴⁴ წმიდათაჲ E. ⁴⁵ ლიტანიისაჲ F+ღმრთი უფალსა ზედა E. ⁴⁶ გალობანი+მათნი E. ⁴⁷ და — E.
(1) ფს. 15,3.

დასდებელი: „წინამსწარ ვხედვედ.“ (1) პავლე კორინთელთაჲ:¹ 2: „ძმანო, ოდეს-იგი ვიყავ ყრმა“ (2) 3 პავლე ივლიისა 7. ალილუიამ, კმაჲ⁴ 8: „ღმერთი ღიღებულ არს ზრახვასა შინა წმიდათასა.“ (3) სახარებაჲ მათესი, თავი 10: „მას ჟამსა შინა მოუკდეს იესუს, რომელნი-იგი ღიღრაქმასა“⁵ (4) 3 პავლე⁶ შაბათსა 7.⁷ განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ და.“ (5)

10: „წინამსწარ ვხედვედ.“ (1) პავლე კორინთელთაჲ:¹ 2: „ძმანო, ოდეს-იგი ვიყავ ყრმა“ (2) 3 პავლე ივლიისა 7. ალილუიამ, კმაჲ⁴ 8: „ღმერთი ღიღებულ არს ზრახვასა შინა წმიდათასა.“ (3) სახარებაჲ მათესი, თავი 10: „მას ჟამსა შინა მოუკდეს იესუს, რომელნი-იგი ღიღრაქმასა“⁵ (4) 3 პავლე⁶ შაბათსა 7.⁷ განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ და.“ (5)

Cv ანტიოხო სი. | ესე იყო ქალაქით სევასტიით, კელოვნებით მკურნალი და⁸ მიმოვალნ ქალაქითი ქალაქად და ჰკურნებნ სნეულთა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა ანდრიანე მთავრისა მიერ. და მრავალი ტანჯვად ღიათმინა⁹ და სიავსა შინა მღუღარესა შთაიდგო,¹⁰ გარნა არა შეიწუა,¹¹ მკეცთა მიეგდო და არა შეეხნეს. და¹² მახვლითა წარეკუეთა თავი.¹³

ამასვე ღლესა¹⁴ წმიდათა¹⁵ მოწამეთა¹⁶ პავლე, უალენტინა¹⁷ და თეაქსი. ესენი იყვნეს ნათესავით მეგობრულნი, ხოლო ქალაქსა შინა¹⁸ დიოკესარიას¹⁹ წარიდგინეს ფირმილიანე მთავრისა და სახელი ქრისტეს ღმრთისაჲ აღიარეს. და მარცხენენი²⁰ ფერკნი მოეწუნეს და მარჯვენენი²¹ თუალნი | აღმოკადნეს.²² და ესე-ვითარითა სახითა სრულ იქმნეს,²³ რამეთუ წმიდასა პავლეს თავი წარეკუეთა, ხოლო უალენტინა²⁴ და თეა ძელსა ზედა დამოეკიდნეს და²⁵ იხუეტნეს²⁶ და ცეცხლითა და მახვლითა სრულ იქმნეს.²⁷

ამასვეღლესა²⁸ კსენებაჲ წმიდისა მეოთხისა კრებისაჲ ექუსას ოცდაათთა წმიდათა მამათაჲ, | რომელნი შეკრბეს ქალკიდონს მადლითა ღმრთისაჲთა და ბრძანებითა ღმრთის-მსახურთა მეფეთა უალენტინიანე²⁹ და მარკიანესითა ტაძარსა შინა ყოვლად ქებულისა ევფი-

მიამსსა.³⁰ და დაამტკიცეს მართალი სარწმუნოებაჲ, დაღებული სამას ათრვაშეტა წმიდათა მამათაგან, ნიკეას³¹ შეკრებულთა, რომელი-იგი სამეუფოსაცა³² ქალაქსა³³ შეკრებულთა ასორ-მეოცდაათთა წმიდათა მამათა და ეფესოს პირველად ორასთა და მეორე ასსამეოცდახუთთა წმიდასა მეხუთესა კრებასა და კუალად ასსამეოცდაათთა კოსტანტიპოლი³⁴ შეკრებულთა დაამტკიცეს და დაჰბეჭდეს.

მწუხრი. | შემდგომად³⁵ უფალო ღაღადყავისა წარიკითხნენ³⁶ სამნი საკითხავნი, ვითა³⁷ საწინამსწარმეტყველოსა³⁸ სწერიან.³⁹ აღვსები-თგან⁴⁰ მეშუდესა⁴¹ კურიაკესა ნიკიისა⁴² კრებისათჳს. ლიტანიისაჲ.⁴³ და ღმერთი უფალსა ზედა: „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ სხუაჲ ლიტანიისაჲ და ოხითაჲ, კმაჲ⁴⁴ 8: გუერდი: „კათოლიკე ეკლესიისა სარწმუნოებაჲ სულიერად სიხარულად შემოჰკრებს კიდეთა სოფლისათა და ერთსა მართალსა სარწმუნოებასა ქადაგებს. ქრისტესა ღმერთსა⁴⁶ აღიარებს წინა საუკუნეთა შობილად მამისაგან ღმრთეებითა, ხოლო უკუანამსკნელთა ჟამთა სულისაგან წმიდისა და მარადის ქალწულისა ღმრთისმშობელისა მარიამისგან განკორციელებულად, ენებულად კორციითა და უვნებელად ღმრთეებითა, ღმერთად ჭეშმარიტად და კაცად ჭეშმარიტად. | ამისთჳსცა⁴⁷ ყოველნი ესრეთ აღვიარებთ⁴⁸ და ვიტყვთ: აღელუიამ“. და შემდგომად წმიდაო ღმერთოჲსა წარიკითხონ სარწმუნოებაჲ აღწერილი მათ⁴⁹ მიერ. ცისკრად გალობანი წესისაებრ.⁵⁰ სამხრად განგებაჲ⁵¹ თუ გინდა,⁵² მეშუდისა კურიაკისაჲ⁵³ მოიძიე, ნიკიელთა მამათაჲ, და თუნდა ესე თქუ: წარდგომაჲ, კმაჲ⁵⁴ 8: გუერდი: | „იქადიან წმიდანი ღიღებითა.“ (6) დასდებელი: | „უგალობდე“⁵⁶ უფალსა გალობითა ახლითა.“ (7) პავლე

Ev

C251

A303r

Fv

D265

F273

¹ კორინთელთაჲ B. ² 2 – BC. ³ პავლე BCEF. ⁴ კმა – CE. ⁵ ღიღრაჲ E. ⁶ პავლე BCEF. ⁷ 7] მათესა F. ⁸ და] რამეთუ BC. ⁹ ღაღადყავი AE. ¹⁰ შთაიდგო ADE. ¹¹ შეიწუა+და BC. ¹² და – B+ესრეთ AC. ¹³ თავი] წმიდაჲ თავი მისი EF. ¹⁴ ღლესა F. ¹⁵ წმიდათა – E. ¹⁶ მოწამეთა – E. ¹⁷ უალენტინე E. ¹⁸ შინა – E. ¹⁹ დიოკესარს A. ²⁰ მარცხენანი ABE. ²¹ მარჯვენა ADE. ²² აღმოკადნეს F. ²³ იქმნეს BCEF, იქმნეს E. ²⁴ უალენტია E. ²⁵ და – F. ²⁶ იხუეტნეს – F. ²⁷ იქმნეს EF. ²⁸ ღლესა F. ²⁹ უალენტინიანე E. ³⁰ ეფესიამსა E. ³¹ ნიკეას B. ³² სამეუფოსაცა D, სამეუფოსა E. ³³ ქალაქსაცა E. ³⁴ კოსტანტინეპოლის CE, კოსტანტინოპოლეს E. ³⁵ შემდგომად... ღაღადყავისა] დასდებელი მდღელთ-მოდღურთანი და წმიდისა ივლიტასნი და შესლვაჲ მდღელისაჲ, წარდგომაჲ ღლისაჲ და E. ³⁶ იკითხნენ E. ³⁷ ვითა – E. ³⁸ საწინამსწარმეტყველოსაგან E. ³⁹ სწერიან] პავლეს E. ⁴⁰ ახსენებითგან ABD. ⁴¹ მეშუდესა] მეხუთესა C, მე-8 E. ⁴² ნიკიისა კრებისათჳს] ნიკიელთასა E. ⁴³ ლიტანიისა C, ~ ღმერთო მამათა ჩუენთა ოხითაჲ, ლიტანიისა ღმერთი უფალსა ზედა, 8 გუერდი და ოხითად E. ⁴⁴ კმა – BCEF. ⁴⁵ 8] 9 C. ⁴⁶ ღმერთად C. ⁴⁷ ამისთჳს E. ⁴⁸ აღვიარებთ] ვლადად C. ⁴⁹ მათ] მათეს D. ⁵⁰ წესისაებრ] ორნი E. ⁵¹ განგებაჲ... ესე თქუ – D. ⁵² გინდეს BCEF. ⁵³ კურიაკისა D] კრებისა C. ⁵⁴ კმა – CE. ⁵⁵ 8 გუერდი – E. ⁵⁶ უგალობდე F.

(1) ფს. 15,8. (2) I კორ. 13,11. (3) ფს. 88,8. (4) მათ. 17,24. (5) ფს. 321. (6) ფს. 149,5. (7) ფს. 149,5.

ებრაელთა: „ძმანო, მოიქსენენით წინამძღუარნი“¹ (1) ალელუიამ, კმა² D: „ღმერთო, ყურთა ჩუენთა გუესმა ჩუენ“ ვიდრე „დღეთა პირველთა.“ (2) სახარებაჲ მათესი, თავი ზღ: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: „თქუენ ხართ ნათელნი სოფლისა“ ვიდრე „ცათასა.“ (3) განიცადე: „იხარებდით მართალნი“. (4)

რომელიცა ამის³ დღისა შემდგომად კურიაკე დახუდეს ქსენებაჲ არს წმიდათა მამათა⁴ მეხუთისა⁵ კრებისათაჲ, რომელნი შეკრბეს კოსტანტინეპოლის. განგებაჲ პირველ დაწერილი⁶ იქმნას.⁷ ხოლო პავლე ტიმოთეს⁸ მიმართ:⁹ „შვილო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ“ ვიდრე „დასასრულამდე.“¹⁰ (5) სახარებაჲ იოვანესი თავი¹¹ ან: „მას ჟამსა შინა აღიხილნა იესუ თუალნი¹² ზეცად და თქუა: „მამაო წმიდაო, დაიცვე“ ვიდრე „შენ მომავლინე“. (6) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა.“ (7)

Bv | G-მონაწილე უნ. წმიდისა მოწამისა¹³ ათენაგენისი,¹⁴ ეპისკოპოსისა¹⁵ პიდაქთოსაჲ.¹⁶ ესე იყო სებასტიით დიოკლიტიანეს¹⁷ ზე¹⁸

Cv |** მეფისა,¹⁹ რომელი შეიპყრა ფილიმარზოს მთავარმან ათთა მოწაფეთა თანა და დიდად²⁰ ტანჯნა. და უკუანაღსკნელ თავები წარჰკუეთა²¹ მახულობითა. ესე ნეტარი პირველ | შეპყრობისა წარვიდა მონასტრად თჳსა²² და მოწაფენი თჳსნი ვერ პოვნა, რამეთუ წინაღსწარ შეეპყრნეს. ხოლო განეზარდა წმიდასა ამას²³ ირემი მონასტერსა შინა, რომელი მაშინ შეემთხვა, რომელი-იგი²⁴

A303v აკურთხა და ულოცა განრიებაჲ მონაღირეთაგან მისი და თესლისა²⁵ მისისაჲ და რამათა²⁶ წლითი წლად ქსენებასა²⁷ მისსა მოჰყვანდეს ნაშობთაგან მისთა ნუკრი ერთი, რომელი-ესე დღესამომდე²⁸ იხილვების, რამეთუ²⁹ წლითი წლად³⁰

დღესასწაულსა³¹ წმიდისა შემდგომად წარკითხვისა წმიდისა სახარებისა, მოიწვევის³² ირემი ნუკრითა თჳსითა და შევალს ეკლესიად და თჳსსა მას ნაყოფსა³³ შესწირავს წმიდისა. | ხოლო თჳთ წარვალს მიერ, რომელსა მუნ შეკრებულნი იგი ერნი დაჰკლვენ და განისუენებენ სერიითა კეთილითა პატივად წმიდისა მის.³⁴

ამასვე დღესა³⁵ წმიდისა მოწამისა მარიონა³⁶ დღეს³⁷ ესე იყო ანტიოქიით³⁸ პისიდიისა, ასული ედესი³⁹ კერპთა მღვდელისაჲ, | რომელი შეიპყრა ოლივრი⁴⁰ მთავარმან და მრავლითა სატანჯველითა⁴¹ ტანჯა, რამეთუ არა ინება გებაჲ კერპთაჲ და საპყრობილესა შინა მის ზედა აღდგომილი ვეშაპი განაპო და ეშმაკი მთხრებლსა წარწყმედისასა შთაქადა და ძალსა დიდსა კურნებათასა აღთქმითა⁴² მქსნელისაჲთა ღირს იქმნა. ხოლო ვინათგან ქრისტეს სარწმუნოებასა უქცევლად⁴³ ეგო, მახულობითა წარუკუეთა წმიდაჲ თავი მისი.

და⁴⁴ წმიდისა მოწამისა [ს]პერატისი⁴⁵ და ბერონიკისი.

მწუხრსა⁴⁶ და⁴⁷ ცისკრად მსგეფსისაჲ და წმიდისა მარინესი.⁴⁸ სტიქარონად, ეგრეთვე ლიტანიისად.⁴⁹ „ტარიგი შენი, იესუ, კობ.“ ცისკრად წამებაჲ წმიდისა | მარინაჲსი და გალობანი.⁵⁰ სამხრად განგებაჲ ჰპოვო⁵¹ სეკდენბერსა ხო გინა⁵² იენისსა ხო. ოხითაჲ – მაისსა 7.⁵³

G-მონაწილე უნ. წმიდისა მოწამისა ემელიანესი. ესე იყო ქალაქით დოროსტოლით⁵⁴ თრაკეთს, მონაჲ წარმართისა ვისიმე, ივლიანეს ზე უშჯულოჲსა, | ხოლო | შჯულობითა ქრისტიანე და მოძულე კერპთაჲ, ვინაჲცა პოვა⁵⁵ ჟამი და აღილო უროჲ და შევიდა ფარულად

* უნდა იყოს ტიტე. ** C-ში მინაწერია.

¹ წინამძღუანი B. ² კმა – E. ³ ამისა F. ⁴ მამათა BCF. ⁵ მეხუთისა] 7 BF, მე-7 E. ⁶ დაწერილი+ზემოი E. ⁷ იქმნას E. ⁸ ტიმოთესი E. ⁹ მიმართ – E. ¹⁰ დასასრულამდე E. ¹¹ თავი – BCDF. ¹² თუალნი+თჳსნი C. ¹³ მოწამისა] მღვდელმოწამისა BCEF. ¹⁴ ათენაგენი BCEF. ¹⁵ ეპისკოპოსისა B, ეპისკოპოსისაჲ CE. ¹⁶ პიდაქთოსა E. ¹⁷ დიოკლიტიანეს CDEF. ¹⁸ ზმ F. ¹⁹ მეფისა – E. ²⁰ დიდად] ფრიად E. ²¹ წარუკუეთა A, წარკუეთა C. ²² თჳსად E. ²³ მას BCEF. ²⁴ -იგი – E. ²⁵ თესლისა] ნათესავისა F. ²⁶ რამათა – E. ²⁷ ~ მოჰყვანდეს ნაშობთაგან მისთა ნუკრი ერთი ქსენებასა მისსა E. ²⁸ დღესამომდე F. ²⁹ ~ დღესასწაულსა წმიდისაჲსა, რამეთუ E. ³⁰ წლითი წლად – E. ³¹ დღესასწაულსა F. ³² მოაწვევის E. ³³ ნაყოფსა] ნაშობსა CDEF. ³⁴ მის+მღვდელმოწამისა E. ³⁵ დღესა F. ³⁶ მარიონა E. ³⁷ ანტიოქიით E, ანტიოქიად DF. ³⁸ ედესე F. ³⁹ ოლივრი] პულიერი E. ⁴⁰ სატანჯველითა] ტანჯვითა E. ⁴¹ აღთქმითა E. ⁴² უქცევლად] მტკიცედ F. ⁴³ და... ბერონიკისი – E. ⁴⁴ პერატისა ABCDF. ⁴⁵ მწუხრი E. ⁴⁶ და... ლიტანიისად] ათენაგენისნი ლიტანიისაჲ და ღმერთი უფალსა ზედა E. ⁴⁷ მარინაჲსი CE. ⁴⁸ ლიტანიისა F. ⁴⁹ გალობანი+მსგეფსისანი და ერთნი მარინაჲსნი და ათენაგენისნი E. ⁵⁰ ჰპოო BCF, ~ სეკდენბერსა ხო ჰპოო E. ⁵¹ გინა... ხო – E. ⁵² 7] ხუთსა C. ⁵³ დოროსტოლით B. ⁵⁴ ჰოა BE.

(1) ებრ. 13,7. (2) ფს. 43,2. (3) მათ. 5,14-19. (4) ფს. 32,1. (5) ტიტე. 3,8-15. (6) იოანე 17,1-21. (7) ფს. 32,1.

Fv

Dv

B315

C252

Ev
A304r

- F274 ტადარსა კერბთასა და ყოველნი იგი მუნ შინა მდგომარენი კერპნი შემუსრნა. და ვინაფთჳან სხუანი ვინმე იხილნა მიყვანებულნი ტანჯვად¹ შემუსრვისა მისთჳს, შორის შევიდა და აღიარა, ვითარმედ მის მიერ იქმნა საქმე იგი. ამისთჳსცა შეპყრობილ იქმნა კაპეტოლინე მთავრისა მიერ, რომელსა-იგი უგუნურებაჲ მისი ძლიერად ამხილა და ვითარმედ² ამოთა³ და მცბიერთა კერპთა ესავს. და ზროხისა ძარღჳთა⁴ უწყალოდ⁵ იგუემა და ცეცხლსა შთაიგდო.⁶ და შეუწუველად დაადგრა. ხოლო სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.
- Bv | ამასვე დღეს⁷ წმიდისა იაკინთე მოწამისა⁸ ამასტრელისაჲ. ესე იყო შვილი მამისა თეოკლიტიოჲს და დედისა თეონილაჲსი, ორთავე ღმრთისმსახურთა⁹ და მორწმუნეთაჲ, რომელსა სახელი ანგელოზისა მიერ ეწოდა. და სამისა წლისამან ქრისტეს წოდებითა ყრმაჲ მომკუდარი აღადგინა და¹⁰ ნავსა შინა მყოფი ემმაკი განკადა და სხუაჲ ყრმაჲ აბანოსა¹¹ შინა მომშთვარი აღადგინა. ხოლო იქმნა რაჲ ჭაბუკი,¹² პოვა¹³ ფოკა მოწამე და მის თანა მივიდა ამასტრედ.¹⁴ და ქადაგებდა სიტყუასა ღმრთისაჲსა. ხოლო იხილნა ოდესმე შეცთომილნი წარმართანი, რომელნი უგებდეს ხესა რასმე ღრუსა და ფატარსა,¹⁵ მივიდა და მოჰკუეთა იგი, ვინაჲცა შეიპყრეს და მიიყვანეს კასტრის¹⁶ მთავრისა, რომელმანცა ფრიად¹⁷ ტანჯა და კბილნი ყოველნივე აღმოჰფხურნა და დაღურა¹⁸ ლერწმითა, ვიდრელა იქმნა იგი¹⁹ ვითარცა მკუდარი. და განითრიეს გარეგან ქალაქისა. ხოლო შუაღამეს²⁰ მოუკდეს წმიდანი ანგელოზნი და განაძლიერეს. და²¹ აღდგა²² და ილოცა ყოველთა ჭირვეულთათჳს. და ესრეთ მისცა სული²³ უფალსა. და კაცთა მორწმუნეთა დაჰმარხეს გუამი მისი ქუეყანასა შინა. ხოლო რაჲ წელ²⁴ დღესასწაულსა²⁵ მისსა იქმნების სასწაული, რამეთუ შედგომად ჟამისწირვისა აღ-
- მოეცენების ევლოგიაჲ საფლავით მისით, რომელსაცა²⁶ აღიღებს ეპისკოპოსი²⁷ და განუყოფს ერსა საკურნებელად სულთა და კორცთა.²⁸
- ამასვე დღესა²⁹ წმიდათა მოწამეთა³⁰ მარკელ ე,³¹ და სისი³² და მარონისი და წმიდისა იოვანე ქალკიდონელ³³ მთავარეპისკოპოსისაჲ.³⁴
- || GAGHET NENET GE. წმიდისა მამისა ჩუენისა დიოდასი. | ესე იყო ღიღით ქალაქით ანტიოქიით, ჟამთა თევდოსი ღიღისათა. ამან მრავალნი მოღუაწებანი აჩუენნა და ღიღად წარმატებად მიიწია და სიმაღლედ სათნოებათა. და³⁵ გამოცხადებითა ღმრთისაჲთა კოსტანტინეპოლედ³⁶ მოიწია³⁷ ადგილსა, რომელსა აწ მონასტერი მისი შენ არს. და განწმიდა იგი და კუერთხი თჳსი განკმელი ადგილსა მას დაჰწერგა, რომელი-იგი განედლდა³⁸ და ვიდრე აქამომდე წლითი წლად ნაყოფითა სავსე იხილვების, რომლისა მივიდა ღიღი თევდოსი, რამეთუ შეუძლებელ იყო დაფარვაჲ სათნოებათა მისთაჲ. და იხილა რაჲ სიწმიდე მისი, განკურდა³⁹ და ფრიადი საკმარი მისცა, რომლისა⁴⁰ მიერ იქმნა აღშენებაჲ მონასტრისა მისისაჲ. და ნეტარმან პატრიარქმან ატტიკოს იძულებით ხუცად აკურთხა იგი. ამის მიერ ძალნი მრავალნი აჩუენნა ღმერთმან, რამეთუ მსგავსად მოსესა წყალი სიღრმეთაგან | ქუეყანისათა აღმოაცენა და ურწმუნოებისათჳს მას შინა | მომშთვარი კაცი აღადგინა. | და ვითარცა მოიწია⁴¹ ჟამი მიცვალებისა მისისაჲ და უსულოდ და უძრავად მდებარე იხილვებოდა და ყოველნი მუნ შემოკრებულნი იგლოვდეს და ტიროდეს, რომელთა თანა იყო წმიდაჲ ატტიკოს და ალექსანდრე ანტიოქელი, მექსეულად ღირსმან ამან, ვითარცა ძილისაგან განიფრთხო და თქუა ღმრთისა მიერ ათხუთმეტისა წლისა შეძინებაჲ დღეთა⁴² თჳსთა,⁴³ ვინაჲცა ცხონდა რიცხსაებრ ზემოკსენებულთა ამათ წელთაჲსა. | და უფლისა მიმართ⁴⁴ მიიცვალა.

Fv
B316
E205Dv
A305r
D253

Bv

¹ ტანჯვად — E. ² ვითარმედ — E. ³ ამოთა+და ცრუთა E. ⁴ ძარღჳთა E. ⁵ უწყალოდ | ძლიერად CE. ⁶ შთაიგდო AD. ⁷ დღესა F. ⁸ მოწამისა CE. ⁹ ~ მორწმუნეთა და ღმრთისმსახურთა C. ¹⁰ და... აღადგინა — C. ¹¹ აბანოთა E. ¹² ჭაბუკ+ჰასაკითა E. ¹³ პოა BE. ¹⁴ ამასტედ B, ამასტრიად C (ტრიად — მხედრულით). ¹⁵ ფატარსა+და EF. ¹⁶ კასტრისა C (მხედრულით). ¹⁷ ფრიად — E. ¹⁸ დაღურა... და — EF. ¹⁹ იგი — BF. ²⁰ შუაღამესა D, შუაღამეს CE, შუაღამესა F. ²¹ და — EF. ²² აღდგა — EF. ²³ სული+თჳსი F. ²⁴ წელიწად E. ²⁵ დღესასწაულსა F. ²⁶ რომელსა E. ²⁷ ეპისკოპოსი BE. ²⁸ კორცთა+მათთა E. ²⁹ დღესა F. ³⁰ მოწამეთა E. ³¹ მარკელესა AD+და BCF, მარკელე EF. ³² დასი E. ³³ ქალკიდონელ F. ³⁴ მთავარეპისკოპოსისა BE. ³⁵ და... კოსტანტინეპოლედ — E. ³⁶ კოსტანტინეპოლედ C. ³⁷ მოიწია C | მივიდა E. ³⁸ სგანედლდა E. ³⁹ განკურდა | განკურდა E. ⁴⁰ რომლისა მიერ | რომლისაგან E. ⁴¹ მოიწია E. ⁴² დღითა F. ⁴³ თჳსთა C. ⁴⁴ მიმართ — E.

F275	ამასვე დღესა¹ წმიდისა მაკრინაჲსი, დი- სა² წმიდისა ბასილისი. ესე სიკეთითა გუამი- საჲთა და შემკობილებითა წესიერებისაჲთა განთ- ქმულ იყო პირველითგან და სავსე ყოვლითა კეთილითა.³ ზოლო იძულებითა მშობელთა თვს- თაჲთა შეეყო ქმარსა შემსგავსებულსავე თვსსა. და ვიდრე არღა⁴ შემთხუეულ იყო მისდა, გან- ვიდა იგი ცხორებისაგან. და მიერთგან დაღა- ცათუ მრავალნი აიძულებდეს ნეტარსა მაკრინას ქორწინებად, ყოვლადვე არა თავს-იდვა, არამედ ყოვლისავე მსოფლიოჲსა საქმისაგან იჯმნა.	ცეცხლისა სახუეველითა გრაგნიდეს²⁵ და ალსა ცეცხლისასა აჭამებდეს.²⁶ მოვიდა იერუსალემდ და უთხრა მღდელთა²⁷ და შევიდა მღდელთმოდ- ლუარი ტაძრად და იკითხა და პრქუა მამასა ელიაჲსსა, ვითარმედ: „ნუ გემინინ, რამეთუ იყოს მკუდრობაჲ²⁸ ყრმისაჲ მის ნათელსა შინა და სიტყუაჲ მისი იყოს მკუეთრ და შჯიდეს ისრაე- ლსა მახვლითა და ცეცხლითა.“ ესე არს ელია, რომელმან ცეცხლი სამგზის შთამოიყვანა²⁹ ზე- ცით და წჳმაჲ³⁰ დაიმჭირა³¹ სამ წელ და ექუს თუე და მკუდარნი აღადგინნა და³² იორდანე გა- ნაპო და ზეცას ცეცხლისა ეტლითა ამაღლდა. ზოლო იყო პირველ ქრისტეს მოსლვისა რვაას ათექუსმეტითა წლითა.**	E206
Ev	და თვსისა დედისა თანა იყოფებოდა და წურ- თასა და კითხვასა წმიდათა წერილთასა განკრ- ძალულ იყო. და ვითარცა მეორე⁵ დედაჲ მის თანა მობილთა მათ⁶ ძმთა ზრდიდა, რამეთუ პირმშოჲ იყო ყოველთაჲ და უხუცესი, რომელნი იყვნეს ერთობით ათ ამითურთ.⁷ ზოლო უწოდეს მაკრინა სახელსა ზედა მამისდელისა მისისასა, რამეთუ დედასა⁸ მამისა მისისა⁹ ბასილისსა მაკ- რინა¹⁰ ეწოდა. ამან სანატრელმან სიწმიდით და¹¹ ღმრთისმსახურებით¹² აღასრულა ცხორებაჲ თვსი¹³ მოქალაქობასა შინა მონაზონებისასა. და ჟამსა აღსრულებისასა გრიგოლის თანა ნოსე- ლისა, ძმისა თვსისა, სიბრძნისმეტყუელა სული-	ამასვე დღესა³³ წმიდისა წინაჲსწარმეტყუე- ლისა ეზეკიელი სი. ესე იყო ძე ბუზისი,³⁴ მღდელთაგანი. ზოლო წარვიდა ტყუელ³⁵ ქუეყანასა ქალდეველთასა. და ფრიად უწინაჲსწარმეტყუელა ჰურიათა და ერსა მისცა ნიში, რაჲთა ზედვიდნ³⁶ მდინარესა მას ქობვარს და რაჟამს მოაკლდეს — მოლოდებად მანგალსა მას მოოკრებისასა, და რაჟამს აღივსოს და განდიდნეს — იერუსალემდ აღსლვასა.³⁷ და³⁸ რამეთუ მუნ მკუდრ იყო წმიდაჲ იგი და მრავალნი შეკრბიელ მის³⁹ თა- ნა.⁴⁰ და ოდესმე⁴¹ იყო სიმრავლე⁴² მის თანა და შეეშინა ქალდეველთა, ნუუკუე წინააღუდგენ. და მიუკდეს მათ ზედა მოკლვად და დააყენა წყალი იგი, რაჲთამცა განერნეს და წიაღედეს მიერ კერძო. და რომელთა იკადრეს მტერთაგან დევ- ნად, დაინთქნეს.⁴³ ამან ლოცვითა თავით თვსით⁴⁴ უხუად საზრდელი თევზთაგან⁴⁵ მოსცა და მრავალთა, რომელნი მოაკლდებოდეს, ცხორებად მოსლვაჲ ღმრთისა მიერ ულოცა. ესე წარწყ- მელულთა⁴⁶ ერთა წარმართთაგან⁴⁷ მივიდა⁴⁸ ერის- თავთა და⁴⁹ სასწაულებითა⁵⁰ ზარი განჰკადა და დააცხრენა. მაშინ იტყოდა ისრაელი: „რამსა ვკმობდით, წარწყმდა⁵¹ სასოებაჲ⁵² ჩუენი.“ და სას- წაულებითა ძუალთა მკუდართაჲთა არწმუნა მათ, რამეთუ იყოს სასოებაჲ⁵³ ისრაელისათჳს აქაცა	A306r
A305v	სათჳს და უფლისა მიმართ მიიცვალა. და მისვე ღმერთშემოსილისა გრიგოლის მიერ მრავლითა პატივითა თვსთა მშობელთა თანა დაიმარზა,¹⁴ რომელმან ცხორებაჲცა ამის სანატრელისაჲ აღწერა.	წმიდაჲ იგი და მრავალნი შეკრბიელ მის³⁹ თა- ნა.⁴⁰ და ოდესმე⁴¹ იყო სიმრავლე⁴² მის თანა და შეეშინა ქალდეველთა, ნუუკუე წინააღუდგენ. და მიუკდეს მათ ზედა მოკლვად და დააყენა წყალი იგი, რაჲთამცა განერნეს და წიაღედეს მიერ კერძო. და რომელთა იკადრეს მტერთაგან დევ- ნად, დაინთქნეს.⁴³ ამან ლოცვითა თავით თვსით⁴⁴ უხუად საზრდელი თევზთაგან⁴⁵ მოსცა და მრავალთა, რომელნი მოაკლდებოდეს, ცხორებად მოსლვაჲ ღმრთისა მიერ ულოცა. ესე წარწყ- მელულთა⁴⁶ ერთა წარმართთაგან⁴⁷ მივიდა⁴⁸ ერის- თავთა და⁴⁹ სასწაულებითა⁵⁰ ზარი განჰკადა და დააცხრენა. მაშინ იტყოდა ისრაელი: „რამსა ვკმობდით, წარწყმდა⁵¹ სასოებაჲ⁵² ჩუენი.“ და სას- წაულებითა ძუალთა მკუდართაჲთა არწმუნა მათ, რამეთუ იყოს სასოებაჲ⁵³ ისრაელისათჳს აქაცა	Bv C254
Cv	ამასვე დღესა¹⁵ წმიდისა გრიგოლ¹⁶ პანი- დელ ეპისკოპოსისა,¹⁷ ახლისა აღმსარებელისაჲ.¹⁸ * ԳԵՐԴԵՐ ԴԻՄԵՏԵ Է.¹⁹ ამაღლებამ ელია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ ეტლითა ცეცხლი- საჲთა. ესე იყო თეზბით,²⁰ ქუეყანით არა- ბიით,²¹ თესლისაგან აპრონისა.²² და მკუდრ იყო გალაადს,²³ რამეთუ თეზბი მიცემულ იყო მღდელ- თადა. ზოლო შვა რაჲ იგი დედამან, იხილა სო- ბაკ²⁴ მამამან მისმან ხილვაჲ, რამეთუ კაცნი სპეტაკითა მოსილნი მოიკითხვიდეს მას და	წმიდაჲ იგი და მრავალნი შეკრბიელ მის³⁹ თა- ნა.⁴⁰ და ოდესმე⁴¹ იყო სიმრავლე⁴² მის თანა და შეეშინა ქალდეველთა, ნუუკუე წინააღუდგენ. და მიუკდეს მათ ზედა მოკლვად და დააყენა წყალი იგი, რაჲთამცა განერნეს და წიაღედეს მიერ კერძო. და რომელთა იკადრეს მტერთაგან დევ- ნად, დაინთქნეს.⁴³ ამან ლოცვითა თავით თვსით⁴⁴ უხუად საზრდელი თევზთაგან⁴⁵ მოსცა და მრავალთა, რომელნი მოაკლდებოდეს, ცხორებად მოსლვაჲ ღმრთისა მიერ ულოცა. ესე წარწყ- მელულთა⁴⁶ ერთა წარმართთაგან⁴⁷ მივიდა⁴⁸ ერის- თავთა და⁴⁹ სასწაულებითა⁵⁰ ზარი განჰკადა და დააცხრენა. მაშინ იტყოდა ისრაელი: „რამსა ვკმობდით, წარწყმდა⁵¹ სასოებაჲ⁵² ჩუენი.“ და სას- წაულებითა ძუალთა მკუდართაჲთა არწმუნა მათ, რამეთუ იყოს სასოებაჲ⁵³ ისრაელისათჳს აქაცა	Dv F276
Fv	სპეტაკითა მოსილნი მოიკითხვიდეს მას და	რამეთუ იყოს სასოებაჲ⁵³ ისრაელისათჳს აქაცა	

* „ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ბარლამისა, რომელი იყოფოდა მთასა ზედა კავკასიასა ანტიოქიისა ქუეყანისა“ E205v. ** „უფალო შეგუეწ.“ E.

¹ დღესა F. ² დისა] და E. ³ კეთილითა] სიკეთითა E. ⁴ არღა ... მისდა] არა ეცნა E. ⁵ მეორე — E. ⁶ მათ — E. ⁷ მითურთ E. ⁸ დედასა+წმიდისა E. ⁹ მისისა — E. ¹⁰ მარკინა F. ¹¹ და — E. ¹² ღმრთისმსახურებით — E. ¹³ თვსი+და E. ¹⁴ დაამარზა E. ¹⁵ დღესა F. ¹⁶ გრიგოლი E. ¹⁷ ეპისკოპოსისაჲ BCE. ¹⁸ აღმსარებელისა B. ¹⁹ Է+დღესასწაული E. ²⁰ თეზბით E. ²¹ არაბით B. ²² პრონისა C. ²³ გალადს E, გალადს F. ²⁴ სუბაკ BE. ²⁵ ჰგრაგნიდეს D. ²⁶ აჭამებდეს+და DEF. ²⁷ მღდელსა A. ²⁸ მკუდრობაჲ E. ²⁹ შთამოიყვანა E. ³⁰ წჳმაჲ E. ³¹ დაიმჭირა E. ³² და — E. ³³ დღესა F. ³⁴ ბოსისი B, ბოოსისი CF, ბოზისი E. ³⁵ ტყუელ — C. ³⁶ ზედვიდეს C. ³⁷ აღსლვისა BC. ³⁸ და — F. ³⁹ მისა E. ⁴⁰ თანა — E. ⁴¹ ოდესმე E. ⁴² სიმრავლმ F. ⁴³ დაინთქნეს E. ⁴⁴ თვსით — B. ⁴⁵ ~ მოსცა თევზთაგან BC. ⁴⁶ წარწყმედილთა E. ⁴⁷ წარმართთასა C, წარმართთა E. ⁴⁸ მივიდა+და C. ⁴⁹ და — C. ⁵⁰ სასწაულებითა — C. ⁵¹ წარწყმდა B. ⁵² საოებაჲ E. ⁵³ საოებაჲ E.

Ev A306v B318r	და საუკუნესაცა. ესე მუნ იყო და¹ აუწყებდა ერსა ისრაელისასა იერუსალემს შინა. მას ჟამსა სამხილებელად ურწმუნოთა ამან მსგავსად მოსესა² იხილა სახე ტაძრისაჲ ზღუდევრცელი, ვითარცა თქუა დანიელ, რამეთუ აღეშენოს. ესე შვიდა ბაბილონს³ ტომსა დანისსა და გადისსა,⁴ რამეთუ შესცოდებდეს⁵ უფალსა და სდევნიდეს შჯულისა მმარხველთა. და ყო მათთვის სასწაული დიდი, რაჟამს გუელნი მოსრვიდეს ყრმათა მათთა და ყოველსა პირუტყუსა მათსა. და წინამწარ უთხრა, ვითარმედ მათთვის არა მოიქცეს ერი ქუეყანად თჳსად, არამედ მიღეთ⁶ იყვნენ ვიდრე დასასრულადმდე⁷ საცთურისა მათისა, ვინაჲცა მათგან მოიკლა.⁸ რამეთუ წინააღმდეგობად მას⁹ ყოველთა დღეთა¹⁰ ცხორებისა მისისათა. ხოლო მოკლა იგი ერისთავმან ერისა ისრაელისამან მუნ, რამეთუ ამხილებდა მას კერპთმსახურებისათჳს. და დაჰფლა იგი ერმან აგარაკსა მეთურისსა¹¹ საფლავსა შინა, რომელი იყო არფაქსადისი, მამისა აბრაჰამისი. ხოლო არს საფლავი იგი ქუაბი მრჩობლი, რამეთუ აბრაჰამცა ქებრონს მსგავსად მისა¹² უქმნა საფლავი სარასს.¹³ ხოლო მრჩობლი ეწოდების, რამეთუ მღლინვარე¹⁴ არს და დაფარულ¹⁵ დაფენილად და ქორედად და არს ქუეყანასა ზედა და¹⁶ კლდესა დამოკიდებულად. ამან წინამწარმეტყუელა ოც წელ და იყო პირველ ქრისტეს მოსლვისა ოთხას სამეოცდაათ ჩუდმეტითა წლითა.	მსგეფისანი²⁶ და წმიდისათა²⁷ დასდებელი²⁸ ორ-ორჯელ.²⁹ სამხრად წარდგომაჲ, კმაჲ³⁰ ჟ გუერდი: „იხარებდით მართალნი³¹ უფლისა მართ.“ (1) დასდებელი: „შეგესემინ³² ღმერთსა ლოცვისა.“ (2) კათოლიკე ებისტოლე იაკობისი: „ძმანო, სახედ გაქუნდინ ძურის ხილვა.“ (3) ალელუიამ,³³ კმაჲ³⁴ ჟ გუერდი: „ნათელი გამობრწყინდა³⁵ მართალთა,“ (4) სხუამ: „მართალი ვითარცა ფინიკი ყუაოდის.“ (5) სახარებაჲ ლუკასისი,³⁶ თავი 17: „მას ჟამსა შინა³⁷ დაუკრდებოდა ერსა მას³⁸ სიტყუა“ (6) ჰპოვო³⁹ იენისსა 10. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლი.“ (7)
Cv Fv	ამასვე დღესა¹⁷ წმიდათა მოწამეთა გიორგისი და თეოდორესი. მწუხრი.¹⁸ დასდებელნი¹⁹ ელიამსნი. იქმნას²⁰ შესლვაჲ მღდელისაჲ და წარიკითხნენ საწინამწარმეტყუელნი. სტიქარონად²¹ მსგეფისანი²² და წმიდისანი.²³ ციკრად იკითხნენ საკრველებანი მისნი და²⁴ თქუნენ²⁵ გალობანი	მამისა წმიდისა მამისა ჩუენისა სჳმეონისი,⁴¹ რომელი იქმნა ქრისტესთვის სულელ, და ნეტარისა იოვანესი, მოყუსისა მისისაჲ.⁴² ესენი იყვნეს ასურეთით, ქალაქისა ურაჰისანი,* მეფობასა იუსტინე⁴³ ახლისასა. ხოლო წარვიდეს იერუსალემდ და თაყუანის-სცეს⁴⁴ წმიდათა ადგილთა და არღარა მიიქცეს თჳსთა მიმართ, არამედ მიიწინეს⁴⁵ მონასტერსა წმიდისა ჯერასიმესსა.⁴⁶ და შეწყნარებულ იქმნეს⁴⁷ ღმერთშემოსილისა ნიკონის მიერ, რომელი იყო მას შინა წინამძღუარ.⁴⁸ და⁴⁹ შეიმოსეს წმიდაჲ სქემაჲ და პირველ აღსრულებისა შუდთა დღეთაჲსა⁵⁰ განვიდეს მიერ და უდაბნოდ მიიწინეს. და დაყვეს მუნ მრავალი წელი. ამისა⁵¹ შემდგომად იოვანე⁵² დაშთა მუნვე,⁵³ ხოლო სჳმეონ მოიქცა კუალად იერუსალემდ და⁵⁴ თაყუანის-სცა⁵⁵ საფლავსა უფლისასა.⁵⁶ და ილოცა დაფარვაჲ საქმეთა⁵⁷ თჳსთაჲ, ვიდრე იყოსდა⁵⁸ საწუთროსა ამას. და ემეწა ქალაქად მიიწია. და იქმნა ქრისტესთვის სულელ. და მრავალნი სასწაულნი სახესა მას შინა სულელობისასა აღასრულნა, რომელნი-იგი არცა სრულიად მაშინ დაეფარნეს მახვლითარე

* ურაჰისანი] Ὡρέσσει.

¹ და] რამეთუ E. ² მოსესა CDF. ³ ბაბილონს AD. ⁴ გადისსა BEF. ⁵ შესცოდეს E. ⁶ მიდეს E. ⁷ დასასრულადმდე E. ⁸ მოკლა E. ⁹ მას – BCF] მარადის E. ¹⁰ დღითა F. ¹¹ მეთურისსა B, მეთურისსა F. ¹² მისსა CE. ¹³ სარას CEF. ¹⁴ მღლინვარე E. ¹⁵ დაფარული E, ფარულ F. ¹⁶ და – C] რამეთუ B. ¹⁷ დღესა F. ¹⁸ მწუხრი+უფალი ღალადყავსა E. ¹⁹ დასდებელი+წმიდისა E. ²⁰ იქმნას... საკითხავნი – BCF] შესლვაჲ მღდელისაჲ, წარდგომაჲ დღისაჲ, სამნი საკითხავნი წინამწარმეტყუელისაგან, მეფეთანი E. ²¹ სტიქარონი E. ²² მსგეფისაჲ E. ²³ წმიდისაჲ E. ²⁴ და – E. ²⁵ თქუნენ – E. ²⁶ მსგეფისაჲ E. ²⁷ წმიდათა B, წმიდისანი E. ²⁸ დასდებელი+ყოველი E. ²⁹ ორ-ორჯერ E. ³⁰ კმა – CE. ³¹ მართალნი – F. ³² შენგესემინ E. ³³ ალელუა EF. ³⁴ კმა – CEF. ³⁵ გამობრწყინდეს C. ³⁶ ლუკასი E. ³⁷ შინა – E. ³⁸ მას+ვიდრე C. ³⁹ ჰპოო AC. ⁴⁰ თუესა – C. ⁴¹ სჳმეონისი C. ⁴² მისისა B. ⁴³ იოსტინე ABF, ისტჳნიან E. ⁴⁴ ~ წმიდათა ადგილთა თაყუანის-სცეს BC. ⁴⁵ მიიწინეს] მივიდეს D, მიიქცეს E. ⁴⁶ ჯერასიმესა E. ⁴⁷ იქმნეს BC. ⁴⁸ წინამძღუარი CE. ⁴⁹ და – E. ⁵⁰ დღითაჲსა F. ⁵¹ ამისა C. ⁵² ~ დაშთა იოანე BCF, ~ მოაქცა სჳმეონ კუალად იერუსალემადმდე, ხოლო იოვანე დაშთა მარტოჲ მუნ E. ⁵³ მუნვე – B, მუნ E. ⁵⁴ და+წმიდამან სჳმეონ EF. ⁵⁵ თაყუანისცა E. ⁵⁶ უფლისასა] განმაცხოვრებელსა E. ⁵⁷ საქმეთა... ამას – C. ⁵⁸ იყოდა E.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) იაკ. 5,10-20. (4) ფს. 96,11. (5) ფს. 91,13. (6) ლუკ. 422. (7) ფს. 32,1.

გონებითა. ხოლო საცნაურ იქმნეს¹ ყოველთა მიერ შემდგომად მიცვალებისა² მისისა,³ რამეთუ კაცად-კაცადმან თქუა, რომელი უწყოდა, რომელნი-იგი ზიარად სარგებელად ყოველთა და სამოდურებელად⁴ აღიწერნეს. ხოლო დაღაცათუ სასწაულთა მისთა ქსენებაჲ მისთჳს აღწერილსა მას ცხორებასა დაუტევეთ, გარნა აღსრულებისა მისისათჳს საჭირო არს და თანაწარუვალ⁵ მცირედისა⁶ რაჲსმე თქუმაჲ, რამეთუ მიიცვალა რაჲ უფლისა,⁷ პოვეს⁸ იგი ორთა ვიეთმე | კაცთა მდებარე უღუაწად, ვითარცა ერთი გლახაკი და უცხოჲ. და თჳნიერ განბანისა და საკუმეველისა გინა გალობისა | ესრეთ ლიტონად აღიღეს, ვითარცა პოვეს.⁹ და მიჰყვანდა იგი საფლავსა უცხოთასა¹⁰ დამარხვად.¹¹ და ესრეთ¹² რაჲ მიჰყვანდა, მიეახლნეს¹³ სახლსა ვისმე ჰურიისასა და¹⁴ მეყსეულად¹⁵ ისმოდა კმაჲ სასმენელი | სავესე სიტკბოებითა, რომლისა¹⁶ მიერ საგონებელ იყო სიმრავლისა¹⁷ ფრიადისა გალობაჲ¹⁸ წინაშე წმიდისა მის. და ვითარცა გარდამოიხილა¹⁹ ჰურიამან²⁰ მან, იხილა, რამეთუ ორთა ხოლო კაცთა ეტჳრთა წმიდაჲ იგი და ესმოდა კმაჲ მიუწლომელი | სიტკბოებითა,²¹ კმა-ყო კმითა მალლითა და თქუა, ვითარმედ: „ნეტარ ხარ შენ, სალოსო, რამეთუ დაღაცათუ კაცნი არა გეყვანან მგალობელად, გეყვანან²² ძალნი ზეცათანი²³ მგალობელად²⁴ და პატივად შენდა.“ და ესრეთ გარდამოქდა და თჳსითა ქელითა დაჰმარხა წმიდაჲ იგი, რამეთუ მის მიერ მისრულ იყო ესე სარწმუნობად.

ეგრეთვე ნეტარი იოვანე მათვე²⁵ ღღეთა შინა მიიცვალა უფლისა, სრული და²⁶ ბრწყინვალე სათნოებითა.

| ამასვე ღღესა წმიდისა მოციქულისა მათათიასი

და წმიდათა მოწამეთა იოსტო,²⁷ ტროფიმე, თეოფილე და მათთანაჲ.

განგებაჲ თუ²⁸ გინდეს – მოციქულთაჲ და²⁹ თუ³⁰ გინდეს³¹ – მამათაჲ.

ԳԵՐԴԵՐ ԴԻՆԵՐ ԿԼ. ქსენებაჲ წმიდისა მარიამ მაგდანელისაჲ. ესე იყო მაგდალით³² ასურეთისა და³³ იევენეს³⁴ მის³⁵ თანა შჳღნი³⁶ ეშმაკნი.³⁷ ხოლო შერისხვითა და მადლითა მაცხოვრისაჲთა³⁸ განთავისუფლდა მათგან და შეუდგა ქრისტესა და ჰმსახურებდა ვიდრე ჯჳარცუმაღდე³⁹ და იქმნა მენელსაცხებლე. და⁴⁰ პირველ ყოველთასა იხილა აღდგომაჲ⁴¹ სხჳსა მის მარიამის თანა, რომელ არს წმიდაჲ⁴² ღმრთისმშობელი. ხოლო შემდგომად⁴³ ამისა⁴⁴ ამაღლდა რაჲ უფალი და განვიდეს მოციქულნი ქადაგებად, რაჟამს⁴⁵ წარვიდა მხარებელი | ეფესოს,⁴⁶ მივიდა⁴⁷ ესეცა მის თანა და ჰმსახურა და სიწმიდით აღესრულა. და დაჰმარხეს შესავალსა | ქუაბისა მის, სადა წმიდანი შჳღნი ყრმანი დაძინებულ იქმნეს.⁴⁸ | ხოლო უკუანაჲსკენელ მორწმუნებან მეფემან ლეონ აღმოიყვანა წმიდანი იგი ნაწილნი მისნი და მის მიერ აღშენებულსა მონასტერსა დასხნა, რომელ არს ლაზარეწმიდაჲ.

ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა ფოკასი, რომელი იყო ტრაიანეს⁴⁹ მეფობასა, შემკობილი ყოვლით სათნოებითა და უბიწოთა ცხორებითა. ხოლო⁵⁰ წარიღვინა განკითხვად აფრიკანე ეპარხოზისა.⁵¹ და იწყო ღმრთისმეტყუელებად და სწავლად მისა⁵² * ქრისტესთჳს. და ინება რაჲ ეპარხოზმან⁵³ გმობად ქრისტესა და⁵⁴ ბოროტისყოფად წმიდისა, მეყსეულად იქმნა ძრვამ ღიდი და⁵⁵ დაეცა იგი მკედართა თანა⁵⁶ თჳსთა და იდგა უსულოჲ, რომელი-იგი წმიდამან აღადგინა ვედრებითა ცოლისა მისისაჲთა. | ესრეთ წარიღვინა ტრაიანე⁵⁷ მეფისა და ქადაგა ქრისტე,⁵⁸

* აქ E ნუსხა წყდება O/Sin. geo. 4 საბოლოოდ.

¹ იქმნეს AED. ² მიცვალებისასა E. ³ მისისა – E. ⁴ სამოდურებელად+ყოველთა B. ⁵ თანაწარუვალ E. ⁶ მცირედისა+რა E. ⁷ უფლისა – E. ⁸ პოვეს E, პოს B. ⁹ პოვეს BE. ¹⁰ უცხოთასა – B. ¹¹ დამარხვად – B. ¹² ესრეთ... მიჰყვანდა – E. ¹³ მიეახლნეს+რაჲ E. ¹⁴ და – BCE. ¹⁵ მეყსეულად... და] და ესმა ჰურიასა მას გალობაჲ სასმენელი E. ¹⁶ რომლისა... იყო] ვითარცა E. ¹⁷ ~ ფრიადისა სიმრავლისაჲ E. ¹⁸ გალობაჲ... მის – E. ¹⁹ გარდამოიხილა D, გარდამოიხილა D. ²⁰ ჰურიამან მან – E. ²¹ სიტკბოებითა+ფრიადისა სიმრავლისაჲ წინაშე წმიდისა E. ²² გეყვანენ BC. ²³ ცათანი BCEF. ²⁴ ~ პატივად და მგალობელად E. ²⁵ მათ E. ²⁶ და – E. ²⁷ ისტო F. ²⁸ თუ გინდეს] ორივე E. ²⁹ და – F. ³⁰ თუ – E. ³¹ გინდეს – E. ³² მაგდალით E. ³³ და] რომელსა E. ³⁴ იყო ABD–F, ~ თანა იევენეს E. ³⁵ მის – E. ³⁶ შჳღი AD. ³⁷ ეშმაკს AD. ³⁸ მაცხოვრისაჲთა] ღმრთისაჲთა E. ³⁹ ჯჳარცუმაღდე BC. ⁴⁰ და – E. ⁴¹ აღდგომაჲ+ღმრთისაჲ E. ⁴² წმიდაჲ – D. ⁴³ ~ ამისა შემდგომად C. ⁴⁴ ამისა... და] ამაღლებისა უფლისა რაჟამს E. ⁴⁵ რაჟამს წარვიდა] და წმიდაჲ იოვანე E. ⁴⁶ ეფესოდ F. ⁴⁷ მივიდა ესეცა] ესეცა წარვიდა E. ⁴⁸ იქმნეს BCF. ⁴⁹ ტრაიანე A, ტრაიანე D. ⁵⁰ ხოლო] და BC. ⁵¹ ეპარხოზისა BE. ⁵² მისსა CE. ⁵³ ეპარხოზმან BE+მან DF. ⁵⁴ და] რაჲთა CF. ⁵⁵ და – B. ⁵⁶ ~ თჳსთა თანა C. ⁵⁷ ტრაიანე AD. ⁵⁸ ქრისტე B.

C256	და ¹ დამოეკიდა და იხუეტა. და მერმე კირსა შთაიგლო და უვნებელად რაჲ გამოვიდა, შეიყენა აბანოთა შინა ფრიად განკურვებულთა. და ვითარ ილოცა და თქუა ამენი, ² სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.	აღიზილნა ზეცად და დაბადებულთაგან იცნა შემოქმედი. და მეცხეულად შემუხრნა კერპნი იგი მამისა თჳსისანი და აღიდარცუა სამკაული თჳსი ოქროსა და ვეცხლისა და გლახაკთა განუყო.	Fv
	ლიტანიისაჲ, კჳდა Ⴆ: „ქრისტესა ³ ჩუენ-თჳს ⁴ ქალწულისაგან შობილსა შეუდეგ, სანატრელო მარიამ მადგანელო, რომლისა შჯული და მცნებანი დაიმარხენ. ამისთჳსცა წმიდასა კსენებასა შენსა სიხარულით ვლდესასწულობთ მორწმუნენი და წადიერებით გაქებთ და გიგალობთ შენ.“ სამხრად წარდგომაჲ, კჳდა Ⴆ: „აქებდ ⁵ იერუსალემი უფალსა და უგალობდ ღმერთსა შენ.“ (1) დასდებელი: „რამეთუ განადღიერნა მოქლონნი.“ (2) საქმე მოციქულთა: „მათ ღღეთა შინა დადგა პეტრე ათერთმეტთა“ (3) ჰპოვო ⁶ სამშაბათსა აღვსებისა. ⁷ აღილუიდა, კჳდა ⁸ Ⴆ: „შენ, უფალო, ⁹ ასდევ ¹⁰ და შეიწყალე სიონი, რამეთუ ჟამი.“ (4) სახარებაჲ იოვანესი: „მას ჟამსა შინა დგა მარიამ მადგანელი“ (5) ჰპოვო ¹¹ ცისკრისა ¹² Ⴆ ¹³ სახარებად. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ, აღილუიდა, და წ[რფელთა].“ (6)	და ვითარ ეუწყა მამასა მისსა, რომელი-იგი ქმნა, ტანჯა წმიდაჲ იგი ფიცხლითა და მრავალფერითა სატანჯველითა. და ვითარ ¹⁸ მრავალი ¹⁹ ღღე ²⁰ დაყო საპყრობილესა შინა თჳნიერ საზრდელი-სა, ²¹ ანგელოზთა მიერ მოედღუნა საზრდელი და წყლულებათაგან განიკურნა. და შთაიგლო ²² რაჲ ზღუასა, თავადისა ქრისტესა მიერ ნათელ-ილო. და მთავარანგელოზისა მიქაელის წინამძღურობითა კმელად განვიდა და კუალადცა საპყრობილესა შეიყენა. არამედ მას ღამესა მრავლითა გუემითა სულნი წარჰკდეს უკეთურსა მას ²³ მამასა მისსა ორბანოსს, ²⁴ რამეთუ ეგულებოდა მოკლ-ვამ წმიდისა ქრისტინასი. ხოლო მო-რაჲ-ვიდა სხუაჲ ²⁵ ვინმე მთავარი, სახელით დიოს, წინაშე მისსა განკითხვად ²⁶ წარიდგინა და მრავალნი ტანჯვანი დაითმინა. ²⁷ და საკურველნი დიდებულნი აღასრულნა. და მოიყვანა სარწმუნოებად სიმრავლე ვითარ სამ ათასისა კაცი-საჲ. და შემდგომად დიოხსა ²⁸ მიიღო მთავრობაჲ ივლიანე ვინმე უკეთურმან. და მანცა თითოსახითა ²⁹ სატანჯველითა განცადა წმიდაჲ იგი, რამეთუ შთააგლო იგი ცეცხლსა. და ვითარ უვნებელად განერა, მკეცთა წამლიანთა ³⁰ მიუგდო და ძუძუნი მახულითა მოჰკუეთნა, რომელთაგან სისხლისა წილ სძე გარდამოკდა და მერმე ენაჲ აღმოჰკუეთა. ³¹ და ესრეთლა უკუნაღესნელ ორთა ვიეთმე ლახურიითა უბრძანა დაგურემაჲ ³² ნეტარისა მის მოწამისაჲ. და ვითარცა უგურიმეს ³³ გულსა და გუერდთა, ³⁴ წმიდაჲ სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	Cv
	ԳԵՊՒՆ ՄԻՆԸՆԸ ԿԼ. წმიდისა მოწამისა ვიტალისი და წმიდისა მოწამისა ევგენისი და წმიდისა მოწამისა აპოლინარიისი და წმიდისა აპოლონ პრომთა პაპისაჲ ¹⁴ და წმიდათა ტროფიმე, თეოფილე და მათანათაჲ.	განგებაჲ თუ გინდეს, ჰპოვო ³⁵ სეკდენბერსა ԿԸ. ³⁶	Bv
A308v	ԳԵՊՒՆ ՄԻՆԸՆԸ ԿԸ. წმიდათა მოწამეთა მენეო ¹⁵ და კაპიტონისი და წმიდისა მოწამისა ქრისტინასი. ესე იყო ქალაქით ტუროსით, ასული ორბანოს სტრატოლატისაჲ, რომელმან გოდოლსა მაღალსა აღიყვანა ესე და თანა აღიყვანნა კერპნი თჳსნი თუთოსახისა ¹⁶ ნივთისაგან ¹⁷ შემზადებულნი. გულისკმა-ყო უკუე წმიდამან ქრისტინა, ვითარმედ ვერ ეგების უსულოთა და კელითა კაცთათა შექმნულთა, ვითარცა იყვნეს იგინი ღმერთ. და	და მანცა თითოსახითა ²⁹ სატანჯველითა განცადა წმიდაჲ იგი, რამეთუ შთააგლო იგი ცეცხლსა. და ვითარ უვნებელად განერა, მკეცთა წამლიანთა ³⁰ მიუგდო და ძუძუნი მახულითა მოჰკუეთნა, რომელთაგან სისხლისა წილ სძე გარდამოკდა და მერმე ენაჲ აღმოჰკუეთა. ³¹ და ესრეთლა უკუნაღესნელ ორთა ვიეთმე ლახურიითა უბრძანა დაგურემაჲ ³² ნეტარისა მის მოწამისაჲ. და ვითარცა უგურიმეს ³³ გულსა და გუერდთა, ³⁴ წმიდაჲ სული თჳსი კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა.	A309r
Dv	ԳԵՊՒՆ ՄԻՆԸՆԸ ԿԸ. წმიდათა მოწამეთა მენეო ¹⁵ და კაპიტონისი და წმიდისა მოწამისა ქრისტინასი. ესე იყო ქალაქით ტუროსით, ასული ორბანოს სტრატოლატისაჲ, რომელმან გოდოლსა მაღალსა აღიყვანა ესე და თანა აღიყვანნა კერპნი თჳსნი თუთოსახისა ¹⁶ ნივთისაგან ¹⁷ შემზადებულნი. გულისკმა-ყო უკუე წმიდამან ქრისტინა, ვითარმედ ვერ ეგების უსულოთა და კელითა კაცთათა შექმნულთა, ვითარცა იყვნეს იგინი ღმერთ. და	ԳԵՊՒՆ ՄԻՆԸՆԸ ԿԼ. წმიდისა ანა, ³⁷ დედისა წმიდისა ღმრთისმშობელისა ღამინებაჲ. ესე ღდისდგაჲ უფლისა ჩუენისა იყო ნათესავისაგან ლევისა, ასული მატთან მღვდელისა	D270 F279
			C257

¹ და — B-F. ² ამინი AD. ³ ქრისტესა+ღმერთსა CE. ⁴ ჩუენთჳს ჩუენსა CEF. ⁵ აქებდით C. ⁶ ჰპოვო... აღვსებისა — BC, ჰპოო F. ⁷ ახუესებისა AD. ⁸ კჳდა — C. ⁹ უფალო — C. ¹⁰ აღსდევ AD. ¹¹ ჰპოო BCEF. ¹² ცისკრისა D. ¹³ მე-ი BEF. ¹⁴ პაპისა B. ¹⁵ მენო BCF. ¹⁶ თითოსახისა BCE, თითოსახისაგან F. ¹⁷ ნივთისა F. ¹⁸ ვითარ — F. ¹⁹ მრავალ AB. ²⁰ ღღე F. ²¹ საზრდელისა+არამედ F. ²² შთაგლო AD. ²³ მას — F. ²⁴ ორბანოზს F. ²⁵ ~ ვინმე სხუაჲ F. ²⁶ განკითხვად+არამედ BE. ²⁷ დაითმინა D. ²⁸ დიოხსა F. ²⁹ თუთოსახითა AD. ³⁰ წამლიანთა BE. ³¹ აღმოჰკუეთა A, აღმოეკუეთა F. ³² განგურემა C. ³³ უგურიმეს F. ³⁴ გუშრდთა A, +და B. ³⁵ ჰპოო BCEF. ³⁶ **ԿԸ** ოცდაოთხსა BE. ³⁷ ანა AD. (1) ფს. 147,1. (2) ფს. 147,2. (3) საქ. 2,14. (4) ფს. 101,14. (5) იოანე 20,11. (6) ფს. 32,1.

B321	და მარიამ, ცოლისა მისისაჲ, ბეთლემით ჰურიას-ტანისა. ¹ ამას მატთანს სამნი ასულნი ესხნეს: პირველისა სახელი მარიამ და მეორისაჲ სოდი* და ² მესამისაჲ ანა. ³ და პირველმან მან იქორწინა ბეთლემს და შვა სალომე ამქუშელი. და მეორემან იქორწინა ბეთლემსვე და შვა ელისაბედ. და მესამემან იქორწინა და შვა მარიამ ღმრთის-მშობელი. და იყვნეს სალომე და ელისაბედ და წმიდაჲ ღმრთისმშობელი სამთა დათა ასულნი.	ზონებითა ესევეთარსა სიმაღლესა აღიწია, ვიდრეღა ორმეოცდახუთსა ღღესა ¹⁶ შეუძრველად და მიუდრეკელად თჳნიერ საზრდელისა ¹⁷ დადგა კელგანპყრობით ჰაერსა ქუეშე და გარდარეულთა მათ სათნოებათა მისთათჳს მადლნი კურნებათანი მოენიჭნეს. და მრავალნი ბოროტად ვნებულნი ¹⁸ განკურნნა და სავესე ყოვლითა მოღუაწებითა უფლისა მიმართ მიიცვალა.	A310r
A309v	ამასვე ღღესა ⁴ წმიდისა დედისა ეპრაქსიაჲსი. ⁵ ესე ასული იყო ანტილონე მთავრისა ⁶ და ევპრაქსია, ცოლისა მისისაჲ, ჟამთა თევდოსი მეფისათა, რომელსა ⁷ თჳსცა ეყვოდეს. ხოლო აღესრულა რაჲ ანტილონე, ევპრაქსია, დედამან ევპრაქსიაჲსმან, ⁸ მისცა ასული თჳსი კელთა მეფისათა, ვითარცა ობოლი, რამთა ზრუნვიდეს მისთჳს. ხოლო მეფემან დაუწინდა იგი სეფეწულსა ვისმე წარჩინებულსა და შემდგომად რაოდენისამე ⁹ ჟამისა წარვიდა დედაჲ მისი ევპრაქსია ეგვტედ ასულითურთ თჳსით მოხილვად მონაგებთა თჳსთა და ¹⁰ შევიდა მონასტერსა დედათასა, რომელი იყო თეზაიდას, ¹¹ რომელი განთქუმულ იყო კეთილად მოქალაქობისათჳს მას შინა მყოფთა ქალწულთაჲსა, ¹² რომელნი იყვნეს რიცხვთ ასდართხ, გინა უმეტეს. და ვითარ იხილა ყრმამან მან ანგელოზებრივი ¹³ იგი ცხორებაჲ მათი, აღეგზნა სიყუარულითა საღმრთოთა და არღარა თავს-იდვა განსლვაჲ მონასტრით. ხოლო იყო მაშინ ვითარ შჳდის** წლის ¹⁴ ოდენ, გინა მცირედ უმეტეს. ხოლო დედამან მისმან დაუტევა იგი მრავლითა ტირილითა და განვიდა მიერ და გლახაკთა და ჭირვეულთა და რომელთაცა ეკმარებოდა, უშურველად განუყოფდა ქველისსაქმესა. და შემდგომად მცირედისა შეისუენა და დაეფლა მონასტერსა მასვე. ხოლო იყო დედაკაცი კეთილი და სათნოჲ უფლისაჲ. ხოლო ეპრაქსია ¹⁵ ნეშტი იგი მონაგებთა თჳსთა დედულთაჲ ყოველი გლახაკთა განუყო და ჯეროვნად განაგო მცნებისაებრ დედისა თჳსისა. და კეთილად მონა-	ამასვე ღღესა ¹⁹ წმიდისა და ნეტარისა ულიმპიაჲსი. ესე იყო დიდისა თევდოსის მეფობასა და ძეთა მისთასა, ასული სელეკკოს კომისიაჲ და ძისწული ავლავიოს ეპარხოზისაჲ და სძალი ნარდიოს*** ეპარხოზისაჲ. ხოლო ვიდრე ქალწულებასაღა იყო, აღესრულა ქმარი მისი და დაქურივდა სიყრმიტგან ²⁰ და შეიყუარა ქრისტე და ყოველი ცხორებაჲ თჳსი მარხვითა ²¹ და მოღუაწებითა და ლოცვითა და გლახაკთმოწყალებითა და სიწმიდითა აღასრულა. და ყოველი მონაგები თჳსი წმიდათა მღვდელთმოდუართა განსასუენებელად წარაგო. და ნეტარსა ოქროპირსა უმეტესად ²² პატივს-ცა და კორცთა საკმრისათჳს კეთილად ჰმსახურა და დასასრულსა გზრგზნითა აღმსარებელთაჲთა შეიმკო, რამეთუ ჭეშმარიტებისათჳს უმშჳგავრომ ექსორიობაჲ ²³ დაითმინა, სადა-იგი ცხორებისა ამისა აღსასრული მიიღო.	F280
Fv	ამასვე ღღესა ²⁴ კსენებაჲ წმიდათა ასსა-მეოცდახუთთა მამათაჲ, რომელნი შეკრბეს წმიდასა მეხუთესა კრებასა		B322
Bv	და წმიდისა ერმოგინე მოწამისაჲ.		C258
Cv	ლიტანიისაჲ და ოხითაჲ წმიდისა ანაჲსი, ²⁵ კმაჲ ²⁶ თ: ²⁷ „იხარებდ ²⁸ აწ, სიონო და გალობით ღაღადებდი. ერნო, ²⁹ შემოკერბით და სიხარულით ადიდებდით ღმერთსა, რამეთუ რომელთა შვეს დედაჲ დამბადაბელისაჲ ქალწული მარიამ, მართალნი იგი მეუღლენი გარდაცვალნეს სოფლით და აღვიდეს უკადავსა მას ცხორებასა და მეოხ არიან სულთა ჩუენთათჳს.“ განგებაჲ ყოველი ³⁰ ჰპოვო ³¹ სეკდენბერსა ცხრასა. ³² ****		D271
Dv			

* Εαβή. ** შჳდის] δάδεια. *** ნარდიოს] Νεβριδίου. **** „ქრისტე, შეიწყალე ივანე“ B322r.

¹ ჰურიასტანისათა C. ² და – B. ³ ანა ACD. ⁴ ღღესა F. ⁵ ევპრაქსიაჲსი F. ⁶ მთავრისაჲ EF. ⁷ რომლისა D. ⁸ ეპრაქსიასმან B, ეპრაქსიაჲსმან CE. ⁹ რაოდენისამე BEF. ¹⁰ და – B. ¹¹ თეზაიდას AD. ¹² ქალწულთასა D. ¹³ ანგელოზებრი F. ¹⁴ წლი B. ¹⁵ ევპრაქსია BEF. ¹⁶ ღღესა F. ¹⁷ საზრდელისა+შეუძრველად და მიუდრეკელად თჳნიერ საზრდელისა B. ¹⁸ ვნებულნი] სნეულნი C. ¹⁹ ღღესა F. ²⁰ სიყრმიტგან B. ²¹ მარხვითა B. ²² უმეტესად BCD–EF. ²³ ექსორიობაჲ B. ²⁴ ღღესა F. ²⁵ ანაჲსი AD. ²⁶ კმა – BC. ²⁷ თ – BC. ²⁸ იხარებდი BCEF. ²⁹ ერო BC. ³⁰ ყოველი – BCEF. ³¹ ჰპოო BCEF. ³² ცხრასა] G F.

დამსკვეთი რეზონანსი. წმინდა ს. ჯეოგრაფიკული
 კარტოგრაფია¹ *

A310v

და წმიდისა ერმოლოას და ერმიპოს და ერმოკრატესი,² | რომელნი იყვნეს ხუცესნი ნიკომიდიისა ეკლესიასა და დაშთომილ იყვნეს წმიდათა მათგან, რომელნი ეკლესიასა შინა დაიწუნეს მაქსიმიანე მძლავრისა მიერ. ხოლო იყოფოდეს ფარულად სართულსა რასმე შინა და ოდეს-იგი წმიდაჲ პანტელეიმონ შეპყრობილ იქმნა და ეკითხა მაქსიმიანეს მიერ, ვითარმედ: „ვისგან ისწავე შჯულის ქრისტეანეთაჲ,“ | ხოლო ამან მიუთხრა, ვითარმედ: „ერმოლოასის³ მიერ“ და ადგილიცა, სადა-იგი იყოფოდეს,** უჩვენს. შეპყრობილ იქმნეს⁴ მკედართა მიერ და წინაშე მძლავრისა წარიდგინეს და კადნიერად ღმრთეებაჲ ქრისტესი აღიარეს. | და მახვლითა წარეკუეთნეს თავნი.

Fv

Bv

ამასვე დღესა⁵ წმიდისა ეგნათი სტირო-
ნელისაჲ

და წმიდისა ეზეკიელ წინადაწარმეტყველისაჲ.

ამასვე⁶ დღესა წმიდათა მოწამეთა ს ა ნ კ ტ ო ,
პ ო ლ ი ნ ე , მ ა ტ თ ო რ , ა ტ ტ ა ლ ო , ვ ლ ა ნ დ ი ნ ა
და მათთანაჲ.

ამასვე⁷ დღესა⁸ იქმნა ბრძოლაჲ ბულღარეთს⁹
და სიკუდილი ნიკიფორე მეფისაჲ.

ამასვე დღეს¹⁰ კრება და გაბრიელ
მთავარანგელოზისა და.***

გაქვს წიხსაც ხვ. წმიდისა და დიდბულისა პანტელეიმონ მთავარმოწამისაჲ. ესე იყო მაქსიმიანეს ზე,¹¹ ქალაქით ნიკომიდიადთ,¹² მამისა წარმართისაჲ, რომლისა სახელი ევსტორგიოს,¹³ ხოლო დედისა ქრისტეანისაჲ, რომელსა ეწოდებოდა ევვულა განისწავლა უკუე მკურნალობისა კელოვნებასა ევფროსინეს მიერ, რომელი იყო დიდად წარჩინებულ, რამეთუ საგონებელ იყო თავსა მოძღურებისასა მიწვეწულად. ხოლო ქრისტესმიერი კურნებაჲ და სარწმუნოებაჲ ისწავა ერმოლოს¹⁴

Cv

მოხუცებულისაგან,¹⁵ რომლისა მიერ ყრმაჲ, იქედნისაგან მოკლული, აღადგინა. ნათელ-ილო უკუე ერმოლაოსის მიერ, ვითარცა ვთქუთ, და მოაქცია ქრისტეს სარწმუნოებად | | მამამცა¹⁶ თჳსი. ხოლო სახე¹⁷ წამებისა მისისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ მოუტდა მას ბრმაჲ ვინმე და კურნებასა მიემთხჳა, რომელსა ჰკითხა მეფემან ვითარმედ: „ვითარ განიკურნე?“ ხოლო მან მიუგო, ვითარმედ: „პანტოლონის¹⁸ მიერ,“ – რამეთუ ესრეთ ეწოდებოდა პირველ წმიდასა მას, – „რამეთუ სახელ-სდვა სახელსა ქრისტესსა, რომლისა მიმართ მეცა მრწამს.“ არამედ მას მეცხუელად თავი წარეკეთა, | ხოლო პანტოლონი¹⁹ წარიდგინა წინაშე მეფისა და ვითარ ვერ შეარყია სიმტკიცე მისი ვერცა ლიქნითა, ვერცა შინებითა, უბრძანა დამოკიდებაჲ მისი და ხუეტაჲ და ლამპართა მიერ მოწუჳაჲ გუერდთა მისთაჲ. არამედ გამოუჩნდა მას ქრისტე სახითა ერმოლაოსისითა²⁰ და განაძლიერა იგი და მღუდარსა მას ტყვესა, რომელსა შინა შთაიდგინა²¹ და ზღუასა შინა, რომელსა შთაიდგო²² მოწამე, მის თანავე შემავალად იხილვა უფალი, ვინამცა ყოველთაგან უვნებელად განერა.²³ მერმე მკეცთა მიეგდო და შეუხებელად დაიცვა და ურმისთუალსა, აღვსებულსა მახვლებითა, დაეკრა, რომელი აღაგორვეს შთამომართსა მას დიდსა, არამედ ძალითა ქრისტესითა განიქნა და მოუწყვლველად განერა. ხოლო ურმისთუალმან მან მრავალნი წარმართნი მოსწყვდნა. და ესრეთღა განჩინებაჲ მახვლითა მიიღო. და ვითარ ილოცა, ესმა კმაჲ შემწირველი თხოვათა²⁴ მისთაჲ და პანტოლონის²⁵ წილ პანტელეიმონ²⁶ უწოდა, რომელი ითარგმანების ყოვლადმოწყალე. და ვითარცა აღიპყრა მეკრძლემან მახვლი, რაჲთა უხეთქოს²⁷ ქელსა მოწამისასა, უკუნ-იქცა მახვლი იგი და დადნა, ვითარცა ცვლი. ამისთჳსცა ჰრწმენა მკედართა²⁸ მათ ქრისტეს მიმართ. | ამისა²⁹ შემდგომად ნეფსით თჳსით წარუპყრა თავი თჳსი მახვლსა და ვითარცა წარჰკუეთეს,

A311r
Dv

F281
B323

C259v

A311v

* სემეონ ჰალაბელი] Ευμεών του Ἀνάπλου. ** მონაწერი F ნუსხის კიდეზე 280v გადასულია. *** „ამასვე დღესა წმიდისა იოვანე ჰალაგრელისაჲ“ C258r.

¹ ალაბელისაჲ C. ² ერმუკრატესი B. ³ ერმოლოაჲს A, ერმოლოაჲს D. ⁴ იქმნეს B. ⁵ ღღსა F. ⁶ ამასვე... მათთა-
ნათაჲ — BDF. ⁷ ამასვე... მეფისაჲ — C. ⁸ ღღსა F. ⁹ ბორღარეთს BCE, ბორღალეთს F. ¹⁰ ღღსა F. ¹¹ ზმ ABF.

¹² ნიკომიდიით BC-F. ¹³ ევსტურგიოს BCF. ¹⁴ ერმოლაოსის C+მიერ C. ¹⁵ მოხუცებულისა C. ¹⁶ მამაჲ C. ¹⁷ სახმ BEF.

¹⁸ პანტელეონის BCDF. ¹⁹ პანტელეონ BF. ²⁰ ერმოლოზისთა BCEF. ²¹ შთადგინა AD. ²² შთადგო AD. ²³ განერა+და D. ²⁴ თხოათა B. ²⁵ პანტელეონის C. ²⁶ პანტელემონ A, პატელემონ DCF. ²⁷ უხეთქოს ADF. ²⁸ ~ ქრისტეს მიმართ მკლართა მათ F. ²⁹ ამისსა C.

ნაცვალად სისხლისა სძე გარდამოკდა და ხე იგი ზეთისხილისაჲ, რომელსა¹ მობმულ იყო, ნაყოფითა აღივსო მყისსა² შინა.³

მწუხრი. უფალო ღალადყავსა — დასდებელნი წმიდისანი. სტიქარონად მსგეფისანი და წმიდისანი. ლიტანიისად⁴ და ოხითაჲ, კმაჲ ჯ გუერდი: „მომსგავსებულ⁵ იქმენ ყოვლად მოწყალისა და მოიღე მადლი კურნებათაჲ, ლუწლით შემოსილო მოწამეო ქრისტეს ღმრთისაო, | ლოცვითა შენითა სულთა ჩუენთა სენნი განკურნენ და განდევნენ ეშმაკისა სატურნი ჩუენგან, რომელნი ვლადდებთ: გუაცხოვნენ ჩუენ, უფალო.“ ცისკრად თქუან კანონი: „იხარებდით⁶ მართალნი უფლისა მიმართ.“ (1) და იკითხონ წამებაჲ წმიდისაჲ,⁷ გალობანი მსგეფისანი და წმიდისათა დასდებელნი ორ-ორჯელ ლიტანიისად: „მოწამეჲ შენმან, უფალო.“ სამხრად წარდგომაჲ, კმაჲ⁸ ლ გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლი...“ (2) დასდებელი: „შეგესემინ ღმერთსა ლოცვისა.“ (3) პავლე ტიმოთესი: „შვილო ტიმოთე, განძლიერდი“ (4) ჰპოვო⁹ კურიაკესა ხრლ.¹⁰ აღილუიჲ, კმაჲ¹¹ ღ: „მართალი, ვითარცა ფინიკი ყუაოდის.“ (5) სახარებაჲ იოვანესი: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ამას გამცნებ თქუენ, რაჲთა იყ...“ (6) ჰპოვო¹² აღვსებითგან¹³ მესამესა¹⁴ შაბათსა. სხუაჲ სახარებაჲ მათესი, თავი 27: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: აჰა ესერა, მე წარგავლინებ თქუენ“ ვიდრე „ცხოვნდეს.“¹⁵ (7) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ.“ (8)

ԳԶԳԼԸ ԴԻՆԼԸ ԽԻ. წმიდისა მოწამისა ევსტათი ანკურიელისაჲ. ესე მკედარი იყო და შეიპყრა კორნელიოს¹⁶ მთავარმან ანკურიისამან და განიკითხა. ხოლო მან კადნიერად¹⁷ აღიარა განკორციელებაჲ ქრისტეს მეუფისაჲ, | ვინაჲცა გუემა¹⁸ ურიდად და ხუეტა და კოჭნი განუკურიტნა და საბელი განულო და ანკურა¹⁹ | ქალაქით ვიდრე საღარი მდინარემდე²⁰ წარათრევია და თჳთ ხედ-

ვიდა, რამეთუ უკუანა შეუდგა და მუნ შთადგა კილობანსა შინა ცოცხალი და შთაავლო წყალსა. არამედ ნებითა ღმრთისაჲთა ანგელოზისა მიერ გამოღებულ იქმნა კმელად კილობანი იგი და იპოვა²¹ წმიდაჲ იგი უვნებელად. ცნა ესე მთავარმან და სირცხულელ იქმნა და იკადა მასხლი და მოიკლა თავი თჳსი.²² ხოლო წმიდამან მოწამემან ილოცა და მოიღო საღმრთო ნიჭი ტრედისა მიერ ზეცით მოსრულისა | და ესრეთ სული თჳსი მისცა წმიდათა ანგელოზთა. და პატიოსანნი იგი ნაწილნი მისნი მასვე ქალაქსა შინა დაისხნეს.

ამასვე დღესა²³ წმიდისა მოწამისა აკაკისი. ესე იყო ჟამთა ლიკინიოს²⁴ მეფისათა, ჭაბუკი პასაკითა. და მიეყვანებულ იქმნა მის წინაშე და იხუეტა და მერმე მიეცა ტერენტი ეპარხოსსა, რომლისა მიერ შთაივლო²⁵ ტაფასა,²⁶ სავსესა ფისითა,²⁷ ზეთითა და ცმელითა. და შეუწუველად დაიცვა. წარვიდა მიერ²⁸ მთავარი იგი | აჰამიად²⁹ და აპოლონიად და აიძულა წარსლვად მის თანა წმიდასაცა,³⁰ სადა-იგი ტადარსა კერპთასა შეიყვანეს. ხოლო მან ლოცვითა ყოველნი კერპნი შემუსრნა. ამისა³¹ შემდგომად ზილიკინთე³² მთავრისა განკითხვად წარიდგინა, რომელმან იხილა რაჲ სიმტკიცე მოწამისაჲ, ფრიად გუემა და ლომსა მიუგდო. და რამეთუ არა შეეხო მას მკეცი იგი, კუალადცა გუემა და თორნესა განკურნებულსა შთაავლო და ვითარ შეუწუველად³³ დაიცვა, ჰგონებდა ზილიკინთიოს,³⁴ ვითარმედ ნუუკუე გრილი არს. და მიეახლა რაჲ თორნესა მას, მეყსეულად დაიწუა იგი და ვითარცა | ავლი განიბნია. ვინაჲცა კელთ-იღვა განკითხვაჲ მოწამისაჲ პოსიდონიოს ვინმე, რომელმან დაღვა მის ზედა სიმძიმე რკინისაჲ და მელიტოდ მიიყვანა, სადა-იგი ტადარსა კერპთასა შეეყვანებულ³⁵ იქმნა. ხოლო უბრძანა მათ თჳსთა ადგილთაგან დაცემაჲ. და მეყსეულად სიტყუასავე თანა³⁶ მისსა დაეცნეს და შეიმუსრნეს. და სხუასაცა საკერპოსა შეი-

* 33-ე კურ. შეტანილია სხვა საკითხავი: II ტიმ. 2,11-19.

¹ ~ მყის აღივსო ნაყოფითა, რომლისადა მობმულ იყო C. ² მყისა F. ³ შინა — C. ⁴ ლიტანიისა B-F. ⁵ მომსგავსებულ] რომელი მსგავსებულ C. ⁶ იხარებდით C. ⁷ წმიდისაჲ+და თქუან C. ⁸ კმაჲ — C. ⁹ ჰპოო BCEF. ¹⁰ ხრლ [F] ოცდამე 71 B. ¹¹ კმაჲ — C. ¹² ჰპოო BCEF. ¹³ ახსებითგან AD. ¹⁴ მესამესა] მე-7 B, 7 C. ¹⁵ ცხოვნდეს BCEF. ¹⁶ კურნილიოს AD, კორნილიოს F. ¹⁷ კადნიერად — BCE. ¹⁸ იგუემა C. ¹⁹ ანკურია B-F. ²⁰ მდინარემდე BCEF. ²¹ იპოა DF. ²² თჳსი — F. ²³ დღესა F. ²⁴ ლიკინიოზ BCE, ლიკინოზ F. ²⁵ შთაივლო AD. ²⁶ ტაფასა BCE. ²⁷ ფისითა+და F. ²⁸ მიერ — C. ²⁹ აჰამიად F. ³⁰ წმიდასა+მას C. ³¹ ამისსა ACD. ³² ზილიკინთე BCE. ³³ შეუწუველად] უვნებელად BCE. ³⁴ ზილიკინთიოს BF. ³⁵ შეეყვანებულ] შეეყვანებულ F. ³⁶ ~ მისსა თანა C.

(1) ფს. 32,1. (2) ფს. 63,11. (3) ფს. 63,2. (4) II ტიმ. 2,1. (5) ფს. 91,13. (6) იოანე 15,17. (7) მათ. 10,16-22. (8) ფს. 32,1.

Fv

D272

B324

F282

Dv

A312v

C260

Bv

Cv

A312r

	ყვანა¹ და იგიცა დასცა² ლოცვითა და მას შინა მდგომარით კერპებით³ შემუსრნა. ხოლო უკუანაჲსკნელ წარეკუეთა თავი და სისხლი და სძე გარდამოკდა. და წმიდანი იგი და პატიოსანნი ნაწილნი მისნი ლეონტი ვინმე მდღელმან შე- მურნა და დასხნა სჯნადას, ადგილსა დორიმენ- დო⁴ ვისმე ღმრთისმოყუარისასა, რომელი-იგი უკუანაჲსკნელ იწამა წმიდისა ტროფიმეს⁵ თანა. ამასვე დღესა⁶ წმიდათა მოციქულთა პროხორე, ნიკანორა, ტიმონა და პარ- მენაჲსი, რომელნი დაიდგინნეს სტეფანეს თანა და წმიდათა მოწამეთა კჳნტინე, დადა,⁷ მაქსიმე და კალინიკესი და სატფურებაჲ წმიდისა⁸ ღმრთისმშობე- ლისაჲ დიაკონინეს.* ԺԳՄԼՆ ՄԻՆԼՆ ԽԺ. წმიდისა მოწამისა კალინიკესი დანდრას,⁹ რომელი იყო კილი- კიელი, კაცი სახიერი და კეთილი, რომელმან შეზღუდა თავი თჳსი შიშითა ღმრთისაჲთა და მრავალთა მასწავლელ ცხორებისა ექმნა. ამის- თჳსცა შეპყრობილ იქმნა და საკერდონ მთავრისა წარიდგინა, რომელმან ტანჯა იგი ყოვლითა სა- ტანჯველითა. და კამლნი განმსჭუალულნი¹⁰ შეა- სხნა და წინაშე ცხენთა სირბილი უბრძანა, ვიდრე ქალაქად ღანგრადმდე,¹¹ რომელი შორვიდა სამეოცდაათ სტადიონ. და ვითარ წარვლო სა- მეოცი¹² სტადიონი, წარმყვანებელნი იგი მისნი მკედარნი შეპყრობილ იქმნნეს¹³ წყურილითა მძაფრითა, ვიდრე ვერლარა ეძლო რამეთურით სლვაჲ. ილოცა მოწამემან და კლდისაგან მყა- რისა წყალი აღმოაცენა,¹⁴ რომელი-იგი¹⁵ ვიდრე აქამომდე ღის სადიდებელად ღმრთისა და საქე- ბელად მოწამისა მისისა. მიიწია უკუე ქალაქად ღანგრად მკედართა მიერ დევნული და საკუმილსა აღზებულსა¹⁶ შთაიგდო,¹⁷ რომელსა შინა სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა. ამასვე დღესა¹⁸ წმიდისა მოწამისა თეოდო- ტი სი და შვილთა მისთაჲ. ესე იყო ქალაქით	ნიკით ღმრთისმსახური და აღმასრულებელი მცნებათა უფლისათაჲ. და ეგრეთვე ღმრთისმსა- ხურებით აღეზარდნეს შვილნი თჳსნი. ხოლო შეპყრობილ იქმნა ლევკატი მთავრისა მიერ, რო- მელმან ინება ცოლად შერთვაჲ მისი. და ვი- თარ ვერ დაარწმუნა, წარავლინა იგი ნიკიტაჲს მიმართ ბითწნიელთა მთავრისა. და მის მიერ სამთა შვილთა თჳსთა თანა საკუმილსა ცეცხლი- სასა შეითხია და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ალექ- სანდრესი და წმიდისა დედისა პელაგიაჲსი, რომელი იყო ოდესმე მეძავ,¹⁹ ხოლო უკუანაჲსკნელ იქმნა ჭურ რჩეული.** ԺԳՄԼՆ ՄԻՆԼՆ ԽԺ. წმიდისა იოვანე მკედრისაჲ. ესე იყო ივლიანე უმჯულოჲსა²⁰ ზე²¹ და წარვილინა მკედრად ტრაიანოპოლით²² კერ- ძო სხუათაცა²³ თანა მკედართა ტანჯვად ქრის- ტეანეთა.²⁴ ხოლო იგი ფარულად მეგობარი იყო ქრისტეანეთა²⁵ ჭეშმარიტი. და ოდესმე აცნო- ბენ ქრისტეანეთა²⁶ სივლტოლად და ოდესმე ფარულად განუტეობნ.²⁷ და არა ხოლო თუ ოდენ სწყალობდა, არამედ გლახაკთა მიმართ ქველის- საქმესა უხუებით განუყოფნ და ლოცვითა და მარხვითა და სნეულთა ხილვითა და ჭირვეულ- თა ნუგეშინისცემითა ცხორებაჲ თჳსი შეამკო და, რამთა მოკლედ ვთქუა, რამეთუ არცა ერთ- სა სათნოებასა უდებ-ჰყოფდა. და ესრეთ სათ- ნოებასა²⁸ შინა აღესრულა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. და დაიმარხა ადგილსა, რომელსა პანდეკტი ეწოდა.²⁹ ხოლო ღმერთმან საკჳრვე- ლებით გამოაჩინა იგი და მრავლითა ნიშებითა ადიდა, რამეთუ დედაკაცსა ვისმე გამოეცხადა და ცხორებაჲ თჳსი და სახელი ჭეშმარიტებით აუწყა. ამან წმიდამან სხუანიცა საკჳრველებანი დიდნი არუენნა. ხოლო უმეტესად გამოაცხადებნ მზაკუვარებათა დაფარულთა და პარვასა უკე- თურთასა საანჯმნო³⁰ ჰყოფნ.	F283
Fv			

* ΔΙΑΚΟΝΙΣΤΗ. „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა იზიტბოზიტისი, რომელი იყო ნათესავით სპარსი და იწამა სპარსთა მიერ ცეცხლის მსახურთა“ C260r. ** „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევსტატი მცხეთელისაჲ, რომელი იყო ნათესავით სპარსი და იწამა ტფილისის ცეცხლისმსახურთა მიერ“ C260v არშიაზე ტექსტის ხელით.

¹ შეიყვანა] შეიყენა F. ² ~ ლოცვითა დასცა BCE. ³ კერპითურთ BCEF. ⁴ დორიმედო A. ⁵ ტროფიმეს] ტრომეფის F. ⁶ დღესა F. ⁷ დადა — F. ⁸ წმიდისა — BDF. ⁹ ღანგრას BCF. ¹⁰ განმსჭუალულნი BCEF. ¹¹ დანდრადმდე B. ¹² სამოცი BC. ¹³ იქმნეს ADF. ¹⁴ აღმოეცენა F. ¹⁵ რომელი B. ¹⁶ აღზებულსა — BCE. ¹⁷ შთაიგდო AD. ¹⁸ დღესა F. ¹⁹ მეძავი BE. ²⁰ ურწულოჲსა CD. ²¹ ზმ C. ²² ტრაიანოპოლით AD. ²³ სხუათა C. ²⁴ ქრისტეანეთა C. ²⁵ ქრისტეანე C. ²⁶ ქრისტეანეთა C. ²⁷ განუტეებნ BC—F. ²⁸ სათნოებათა C. ²⁹ ეწოდებოდა CF. ³⁰ საანჯმნო C.

Fv	ამასვე დღესა წმიდათა მოციქულთა ში- ლა და სილოვანესი,¹ კრისკენტი, ეპე- ნეტოს და ანდრონიკესი და წმიდათა მოწამეთა მამა, ვასილისკო,² ბენიამენ, ვენიო და ვინისი და ნეტარისა კოსტანტინესი³ კოსტან- ტინეპოვლელ პატრიარქისაჲ და კსენებაჲ მორწმუნისა მეფისა თევდოსი ახლისაჲ.* ԹԹՄՆԸ ՄԻՆԻՆԸ ՆԸ. წმიდისა ანტონინე ალექსანდრიელისაჲ	და წმიდისა ევდოკიმოზისი⁴ და კსენებაჲ ნეტარისა იოვანე ოქროპი- რისაჲ, რაჟამს დასუეს⁵ პატრიარქად და სატფურებაჲ⁶ ღმრთისმშობელი- სა ეკლესიისაჲ ვლაქერნას⁷ და სატფურებაჲ⁸ ქალკიდონისა ეკ- ლესიისაჲ. განგებაჲ სატფურებისაჲ აღასრულე და თუ გინდეს, მოწამეთაჲ და თუ⁹ გინდეს – მღღელთ- მოდღუართაჲ.**

* „ქრისტე, ადიდე სულითა გიორგი დაყუდებული“ B325v. ** „ლოცვა ყავთ ღმრთეებრ მოწყალეებისა ჩემისა დავით ჯიბისძისათჳს“ B325v.

¹ სილოანესი AD. ² ვასილიკო BC. ³ კოსტანტინე ⁴ ევდოკიმოზი F. ⁵ დასუეს C. ⁶ სატფურებაჲ+წმიდისა F. ⁷ ვლაქერნას BC. ⁸ სატფურებაჲ+წმიდისა F. ⁹ თუ გინდეს] გინა F.

A314r
B326

|| თუესა აგვსტოსსა

აქეს დღ¹ ზ²ც, დღეთა² აქეს ჟამი ო³ და ღამეთა ჟამი ო³.

Cv **ⲉⲕⲁⲓⲛⲥ Ლⲗⲏⲛⲥ Ლ.**⁴ ღუაწლი წმიდათა
 მაკაბელთა მოწამეთა,⁵ ელ⁶ეაზარ⁶ მღღე-
 ლისა და შვდთა ძმათა და სოლომონისი,
 დედისა მათისა, | რომელნი იწამნეს ქრისტეს
 მოსლვისა პირველად ანტიოხო⁷ს ზე⁷ მძლავ-
 რისა, რამეთუ თვთმპყრობელობასა სელევკო⁸ს-
 სა პატივ-სცემდა სელევკოს⁸ ჰურიათა და ტა-
 ძარსა. ხოლო იყო კაცი ვინმე უკეთური, სიმონ⁹
 სახელით, და შესმინა ჰურიანი სელევკოსს¹⁰ თა-
 ნა. ხოლო მან დაღაცათუ ისმინა, გარნა ზეგარ-
 დამოთა შეწევნითა დაიქსნა შესძენა იგი მისი.
 ხოლო მოკუდა რა სელევკოს, დაშთა ანტიო-
 ხო¹¹,¹¹ ძე მისი, კაცი¹² უკეთური.¹³ და მან ისმინა
 სიმონისი და მივიდა იერუსალემს და გამოიღო
 ქალაქი იერუსალემი და დაღვა წინაშე კერბთა
 F284 ნაზორევი და კორცი ღორისა | და აიძულებდა
 ჰურიათა, რათამცა ჭამეს მისგანი და უვარ-
 D274 ყვეს¹⁴ | შვ¹⁴ული მამული. ხოლო მიიყვანეს პირ-
 ველად ელ¹⁵ეაზარ¹⁵ მღღელი და უბრძანა ჭამად
 ნაზორევი იგი. და ვითარ-იგი წინააღუდგა ახოვ-
 ნად, ესრეთ მწარედ იგუემა, რომელ კინლა და
 არასადა ქმნილ არიან ესევეთარნი ტანჯვანი,
 რამეთუ განიპყრეს და გუემეს საგუემელებითა და
 წერტნეს გუერდნი მისნი საწერტელითა და გუემეს
 Bv ქუსლითა. და მიიყვანეს ცეცხლად და ბოროტად
 მოპოვნელებითა მანქანითა ვიდრე ბუალადმდე
 შეწუეს და თხლე მყარი ზავებული მღოვრთა
 A315v შთაუსხეს | საყნოსელთა მისთა. და ესრეთ სა-
 ტანჯველსა მას შინა¹⁶ ცეცხლისასა მისცა სუ-
 ლი თჳსი ღმერთსა. მერმე მოიყვანნეს მოწა-
 ფენი მისნი, შვ¹⁷დნი ძმანი ერთისა დედისა ნა-
 შობნი. ხოლო იგი ახოვანნი წინააღუდგეს და
 თუთეული¹⁷ მათი ტანჯვითა და გუემითა მიუთხ-
 რობელითა აღესრულნეს. ხოლო იგუემნეს შემდ-
 C262 გომითი შემდგომად | წესისაებრ სოფლად შე-
 მოსლვისა მათისა არტახებითა და ურმის თუ-

ლებითა¹⁸ და ნასხმანთა დამკსნელითა მანქანე-
 ბითა და¹⁹ უროებითა,²⁰ ტაფაკებითა, სიავეებითა
 და ქუებებითა, ლანძუებითა, სათითრებითა და
 რკინისა კელებითა,²¹ მანებითა და ცეცხლითა და
 წყლითა და ყოველთა ასოთა უწყალოდ დაბძარ-
 ვითა შოლტებითა და ფრჩხილებითა და უწყალოდ
 განსხირპვითა და სხვთა თუთოსახითა²² გუემი-
 თა. ესრეთ იღუაწეს ნეტართა მათ და სამგზის
 სანატრელთა ჭაბუკთა და საქმით დაამტკიცეს,
 ვითარმედ მპყრობელი²³ არს ვნებათა ღმრთის-
 მოშიში გულისსიტყუა და გვრგუნშემოსილ-
 ნი საყდართა მათ | სამეფოთა წინაშე აღვიდეს. Fv
 ხოლო უკუანაძსკნელ დედამან მათმან სოლო-
 მონი მისთჳს აღტყინებულსა მას საკუმილსა
 B327 თჳნიერ | შეხებისა ვისამ²⁴ თავი თჳსი შთააგდო
 და სიხარულად საუკუნოდ მიიცვალა.

| ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა: პისტი-
 სი და ელპიდისი და ალაპისი და დედისა
 მათისა სოფი²⁵ა²⁵სი, რომელი იყო იტალიით,
 მდიდარი ფრიად. და მოვიდა ჰრომს სამთა ასულთა
 მისთა²⁵ თანა, ჩჩვლთა ჰასაკითა და შეუნიერთა²⁶
 ხილვითა, რამეთუ პისტი იყო ათორმეტისა
 წლისა, | ხოლო ელპიდი ათისა და ალაპი
 A315r ცხრისა, რომელნი ანტიოხო⁷ს ვისმე მიერ
 შეისმინნეს ანდრიანე მეფისა მიმართ. და მან
 ბრძანა შეპყრობა მათი. და ვითარ ვერ უძლო
 განყენება მათი ქრისტეს სარწმუნოებისაგან,
 განრისხნა და დიდად ტანჯნა. ხოლო პირველად
 პისტი გუემა კუერთხებითა და მახვლითა ბრძანა
 მოკუეთა კორცთა მისთა, რომელთაგან²⁷ სძე
 ნაცვალად სისხლისა დიოდა. და ცხედარსა ზე-
 Cv და რკინისასა²⁸ განკურვებულსა დააწვინეს და
 თუთოსახითა²⁹ ნივითა მღუღარესა ტაფასა³⁰
 შინა შთააგდეს. და ვითარ ღმრთისა მადლითა
 ყოველთაგან უენებელად განერა,³¹ მახვლითა წა-

¹ დღე BCDE. ² დღითა F. ³ ო³ — CD. ⁴ ო⁴ — F. ⁵ მოწამეთა BCE. ⁶ ელიაზარ CF. ⁷ ზ⁷ BE, ~ მძლავრისა ზე BCEF. ⁸ სელევკოზ F. ⁹ ~ სახელით სიმონ CF | საზონ D. ¹⁰ სელევკოზს BCE. ¹¹ ანტიოხო BCDE. ¹² კაცი — B. ¹³ უკეთური — BC. ¹⁴ უარ-ყვეს CEF. ¹⁵ ელიაზარ F. ¹⁶ შინა — F. ¹⁷ თითოეული BCEF, თუთოეული D. ¹⁸ ურმისთულებითა DF. ¹⁹ და — B-F. ²⁰ უროებითა — BCEF. ²¹ კელებითა+და BCE. ²² თითოსახითა BCEF. ²³ მპყრობელი F. ²⁴ ვისამე BCEF. ²⁵ მის B. ²⁶ შენიერთა D. ²⁷ რომელთა F. ²⁸ რკინისასა — F. ²⁹ თითოსახითა BCEF. ³⁰ ტაფაკსა BCEF. ³¹ განერა+და BCE.

F285
Bv

A315v
D275

C263

რეკუეთა თავი. მერმე მოიყვანეს წმიდა ელპიდი და ბრძანა მეფემან¹ ზროხისა ძარღჳთა უზელელთა გუემაჲ მისი და შთაგდებაჲ ცეცხლსა და დამოკიდებაჲ და ხუეტაჲ და მერმე შთაგდებაჲ სიავსა მფოფინარესა. და ვინაჲთგან ამოთგანი არაჲ შეეხო მოწამესა, მახვლითა წარეკუეთა თავი. და ესრეთ მოიყვანეს რაჲ ალაპი, იწყო ლიქნად მისა მძლავრმან მან, რაჲთამცა აცთუნა იგი ხოლო მან მოუგო და ჰრქუა, ვითარმედ: „არა უწყია, რამეთუ² მასვე მამასა და მასვე დედასა უშობიე მეცა, | რომელსა პირველნი | იგი და მათ თანავე სწავლულ ვარ და მათ თანაცა³ მოვკუდე,“ და ვითარცა ესე თქუა, ბრძანა დამოკიდებაჲ მისი და განგურემაჲ⁴ ლახურითა და შთაგდებაჲ ცეცხლსა, რომლისაგან უვნებელად რაჲ დაიცვა, წარეკუეთა თავი. ხოლო დედამან მათმან შეიტკბნა გუამნი იგი ქალწულთანი და შემურნა და დაჰმარხნა გარეშე ქალაქისა, შორს ათრვა-მეტით⁵ მილიონით. | და ვიდრე იგი მადლობასა⁶ და ქებასა ღმრთისა | შესწირვიდა, მესამესა დღესა მანცა ნეტარმან შეისუენა და დაიდგა მორწმუნეთა მიერ თჳსთა და პატიოსანთა და წმიდათა ასულთა თანა.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პოლიეკტო, თეოდორე,⁷ კჳრიკე, ელიაზარ და მოყუასთა მათთაჲ.

მწუხრი. უფალო დაღაღყავსა – დასდებელნი⁸ წმიდათანი, სტიქარონად – მსგეფსისაჲ⁹ და წმიდათაჲ,¹⁰ ლიტანიისაჲ და ოხითაჲ, კმაჲ¹¹ ო გუერდი: „მმარხველთა მათ¹² შჯულისათა და პირველ მადლისა მოწამეთა, რომელნი ეშმაკსა და მძლავრსა მოთმინებითა | სატანჯველთაჲთა¹³ მძლე ექმნეს,¹⁴ მცნებანი მამათანი და სიყუარული ძმობისაჲ ბუნებითი დაიმარხეს. ამისთჳსცა მეოხ არიან¹⁵ ქრისტეს მიმართ შეწყნარებად სულთა ჩუენთათჳს.“ ცისკრად შემდგომად კანონისა წამებაჲ წმიდათაჲ. და შესხმაჲ ღმრთისმეტყუელისაჲ. გალობანი მსგეფსისანი და წმიდათანი. დაღაღყავსა – იბაკოჲ. აღვივსენითსა მსგეფსისანი და წმიდათანი. სამხრად წარდგომაჲ,

კმაჲ ო: „საკჳრველ არს ღმერთი წმიდათა შორის.“ (1) დასდებელი: „ეკლესიათა¹⁶ შინა აკურთხევ...“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, წმიდანი ყოველნი სარწ...“ (3) ჰპოვო¹⁷ კჳრიაკესა ყოველთა წმიდათასა. აღილუიჲ კმაჲ¹⁸ ო: „ცხოვრებაჲ მართალთაჲ უფლისა მიერ“ ვიდრე „ჭირისასა.“ (4) სახარებაჲ მათესი, თავი შუ: | „თქუა უფალმან: „აჰა ესერა, მე წარგავლინებ თქუენ“ (5) ჰპოვო¹⁹ ორშაბათსა მესამისა²⁰ შჯდელისას. განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლი.“ (6)

| ოცადეს ოცადეს ო. წმიდისა მღვდელ-მოწამისა სტეფანე ჰრომთა პაპისა²¹ და მის-თანათაჲ. ესე იყო უაღერიანე და ღალიენოჲს ზე²² ჰრომს. და იყოფოდა ფარულად ქუაბსა ერთსა შინა დევნულებისათჳს ქრისტეანეთაჲსა. და მისა²³ მიმავალთა ქრისტეს სარწმუნობასა ასწავებნ და ნათელ-სცემნ, რომელთაგანნი არა-მცირედნი აკურთხნა ხუცად და დიაკონად და წიგნისმკითხველად. და ამოთგან ვიეთნიმე ქრისტესთჳს მახვლითა აღესრულნეს და გჳრგჳნი წამებისაჲ დაიდგეს. და ესრეთ ჟამრაოდენმე იყოფოდა ფარულად ცხოვრებისათჳს მის მიერ მოქცევადათაჲსა. ხოლო შეიპყრნეს ოდესმე ათორ-მეტნი მოწაფენი მისნი და მახვლითა წარჰკუეთნეს თავნი მათნი. და ესრეთლა გამოაცხადა თავი თჳსი, შეიპყრეს უკუე და²⁴ ტაძარსა არეოჲს-სა შეიყვანეს, რომელი-იგი ლოცვითა შეარყია და რაოდენიმე კერძი მისი ქუეყანად დააკუეთა, ვიდრელა შეძრწუნდეს ყოველნი იგი მუნ მღგომარენი და ივლტოდეს. ხოლო ნეტარი სტეფანე მივიდა საფლავსა ლუკია მოწამის-სასა და ვითარცა შეწირვაჲ უსისხლოჲსა მსხუერპლისაჲ ადასრულა, კუალად შეპყრობილ იქმნა მკედართა მიერ და წარეკუეთა თავი.

ამასვე დღესა²⁵ ანგელოზისა მიერ პოვნაჲ ნაწილთა წმიდათა მოწამეთა მაქსიმე, დადა და კჳნტილიანესი.²⁶ ესენი იყვნეს ქალაქით ღოროსტოლით სოფელსა* მისიისასა, მაქსიმიანეს ზე²⁷ მეფისა. ხოლო წარიდგინნეს ტარკუნო²⁸ იპატიკოჲსა და იგუმენეს და მიერ წარიყვანნეს

B328

Fv

A316r

Dv

Cv

* სოფელსა მისიისასა] τηδ δευτέραδ Μυσιαδ.

¹ მეფემან – C. ² რამეთუ] ვითარმედ A. ³ თანა BC. ⁴ განგურემაჲ] გუემაჲ B, განგუმერაჲ F. ⁵ ათურამეტით BD, ათთვამეტით F. ⁶ ~ ქებასა და მადლობასა C. ⁷ თეოდორე A. ⁸ დასდებელნი – D. ⁹ მსგეფსისანი BCEF. ¹⁰ წმიდათანი F. ¹¹ კმაჲ – ADF. ¹² მათ – BCEF. ¹³ სატანჯველთა C. ¹⁴ ექმნეს C+და C, ექმნეს CF. ¹⁵ ~ ქრისტეს მიმართ არიან BE. ¹⁶ ეკლესიასა B–F. ¹⁷ ჰპოო BCEF. ¹⁸ კმაჲ – C. ¹⁹ ჰპოო BCEF. ²⁰ მესამისა] ო BCE. ²¹ პაპისაჲ BCEF. ²² ზმ B–F. ²³ მისსა C. ²⁴ და – B. ²⁵ დღისა F. ²⁶ კჳნტილიანესი F. ²⁷ ზმ F. ²⁸ ტარკუნო F.

(1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) ებრ. 1,39. (4) ფს. 36,39. (5) მათ. 10,16. (6) ფს. 32,1.

- Bv
F286 ადგილსა, სახელით ოზოვიას,¹ და წარეკუთენეს თავნი აპრილსა ხ¹ და უცნაურ | იქმნეს² | ჟამთა მრავალთა. ხოლო შემდგომად ამისა³ ანგელოზისა მიერ გამოცხადნეს⁴ პატიოსანი იგი ნაწილნი მათნი. თუესა აგჯსტოსსა ორსა.⁵ და აწ სხენან ტაძარსა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა ვილენტიანასა.⁶
- ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ფოკაასი და კსენებად მორწმუნისა მეფისა ისტყ-ნიანესი⁷
- და დაძინებად წმიდათა⁸ შუდთა ყრმათა ეფესოს
- A316v და ნაწილთა უკუშოყვანებად წმიდისა სტეფანე⁹ პირველმოწამისათა, რაჟამს მოიყვანეს ზევას, მაზლობელად კოსტანტინისა.
- მწუხრი. უფალო ღალადყავსა — დასდებელნი წმიდისა სტეფანესნი. სტიქარონად მისნივე, ხოლო მუკლნი ესე თქუნენ: „რამეთუ მისწიფე იგი კურთხევასა“, (1) მუკლი მეორე: „ნათელი გამობრწყინდა მართ.“ (2) მუკლი „დიდება მამა“¹⁰ ლიტანიისა „მოციქულო წმიდაო მაცხოვრისაო.“ ცისკრად საკითხავი ნაწილთა აღმოყვანებისა.¹¹ და¹² გალობანი მსგეფისანი და წმიდისათა ყოველი დასდებელი ორ-ორჯელ ითქუას.
- სამხრად განგებად ღეკენბერსა ხ¹³ ჰპოვო.¹⁴ *
- C264
D276 დ-აჟსტო წ-ღსტოწსტო ო. წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა დაღმატისი. ესე წმიდად დაღმატიც მკედარი იყო თევდოსი¹⁵ მეფისა ზე¹⁶ ღმრთისმოყუარე და სათნოდ ცხოვრებული. ხოლო მათ ჟამთა, | ოდეს-იგი ნეტარი ისაკ უდაბნოთ კოსტანტინეპოლედ მოიწია,¹⁷ მივიდა მისა¹⁸ წმიდად დაღმატიც და ესმა მისგან, ვითარმედ: „ნებად ღმრთისა არს, რაათა დაუტეო სოფელი და იქმნე მონაზონ,“ რომლისათვისცა წარვიდა სახედ თჳსა და მეუღლე თჳსი ასულისა ერთისა თანა აღმოსავალით კერ-
- ძო წარავლინა. ხოლო თავადმან მიიყვანა თჳს თანა ყრმად წული და წმიდისა ისაკისა¹⁹ მიიქცა და მის თანა იქცეოდა²⁰ და ყოველთა სათნოებათა | აღსრულებასა ილუწიდა. და ვითარცა მოიწია ჟამი წმიდისა ისაკის მიცვალებისა, ღირსსა დაღმატის წინამძღუარად კელნი დაასხნა | ჟამთა ატტიკო პატრიაქისათა. ცხოვნდა²¹ უკუე ნეტარი დაღმატიც მრავლითა მოღუაწებითა და ორმოცი დღე²² მარხვით გარდავლო თჳნიერ საზრდელისა და ეგოდენთავე დღეთა²³ განკურვებად დაეცა და მეფეთა წინაშე საკურველად გამოჩნდა. | და ეფესოსა კრებასა, რომელი-იგი უღმრთოესა ნესტორისთჳს²⁴ შეკრბა, არქიმანდრიტად დაიდგინა და საუკუნოად საკსენებელი და კურთხევად წმიდათა მამათა თანა დაიმკდრა. და უფლისა მიერ²⁵ დაიძინა²⁶ და დაემარხა²⁷ თჳსსა მონასტერსა.
- ამასვე დღესა კსენებად მეორისა კრებისაჲ ²⁸ მამათად.**
- განგებად ყოველი ჰპოო ოკლონბერსა ო.***
- დ-აჟსტო წ-ღსტოწსტო ო. წმიდათა მოწამეთა თუთაელ
- და იაასი
- და წმიდისა მოწამისა ქრისტინა სპარსისაჲ
- და წმიდისა მოწამისა ევდოკიაასი.²⁹
- დ-აჟსტო წ-ღსტოწსტო ო. წინადღე ფერის-ცვალებისაჲ
- და წმიდისა მოწამისა ევსილნისი.³⁰ | ესე იყო ანტიოქელი ნათესავით და მკედარყოფილი იყო კოსტაას და კოსტანტინეს ზედიდისა და ძეთა მისთა და ვიდრე უშჯულოესა³¹ ივლიანესამდე და ივლიანე აწამა. ხოლო დაეყო მკედრობასა შინა სამეოცი წელი, ხოლო იწამა ასდათისა წლისაჲ, რამეთუ წარიდგინა წინაშე ივლიანესა³¹ და ამხილა მას, ვითარცა მამულისა კეთილად მსახურებისა გარდამავალსა და ღმრთისა პატივისა კერპთა მიმართ შემცვალებელსა. და მოაქ-

* „ქრისტე, შეიწყალე იოანე“ B328v. ** „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა რაჟდენისი, რომელი იყო სარკინოსი და იქმნა ქრისტეანე და იწამა ქართლს ცეცხლისმსახურთა მიერ, სოფელსა წრომს“ C264r. *** „ქრისტე, შეიწყალე დავით ჯიბისძე“ B329r.

¹ უზოვიას BC, ოზოვიას F. ² იქმნეს AD. ³ ამისა BC. ⁴ გამოეცხადნეს BC. ⁵ ორსა] ბ⁵ BCDF. ⁶ ვილენტიანას D, ვილენტიან C. ⁷ ივსტყნიანესი BC. ⁸ წმიდათა — BCF. ⁹ სტეფანეს AD. ¹⁰ მამა — BCF. ¹¹ აღმოყვანებისაჲ] უკუმოყვანებისა C. ¹² და — BCE. ¹³ ხ¹³] ო¹³ BCEF, ხ¹³ D. ¹⁴ ჰპოო CF. ¹⁵ თევდოსის F. ¹⁶ ზმ F. ¹⁷ მიიწია C. ¹⁸ მისსა C. ¹⁹ ისაკისა F. ²⁰ იქცეოდა B. ²¹ ცხოვნდა BCDF. ²² დღე F. ²³ დღითა F. ²⁴ ნესტორისთჳს BCEF. ²⁵ მიერ] მიმართ F. ²⁶ დაიძინა] მიიცვალა F. ²⁷ დაიმარხა F. ²⁸ აჲ] ასორმოცდაათთა C. ²⁹ ევდოკიაასი F. ³⁰ ევსელნი C. ³¹ ურჩულოესა B. ³² ივლიანესსა ACF.

(1) ფს. 20,4. (2) ფს. 96,11.

Dv Bv	სენა მას დიდისა კოსტანტინეს სათნოება და თუ ვითარ ნიშითა ჯუარისაჲთა მძლე ¹ ექმნა წინააღმდეგობითა თჳსთა და იცნა მხოლოდ ჭეშმარიტი ღმერთი. და ამას რაჲ იტყოდა, სხუათა მათ მუნ მდგომარეთა საწადელ უჩნდეს სიტყუანი მისნი. ხოლო ივლიანე შეურაცხ-ყო წმიდაჲ იგი და თავისა მისისა მახვლითა ბრძანა წარკუეათა. და ესრეთ გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა.	უწყებაჲ ჯერ-არს, უკუეთუ ფერისცვალებაჲ კურიაკესა დახუდეს, არცა მწუხრსა, არცა ცისკრად აღდგომისაჲ ¹⁴ არაჲ ¹⁵ ითქუმის, არამედ ყოველი ფერისცვალებისაჲ. ცისკრად „ღმერთი უფალსა“ ზედა ესე ითქუას: „მთასა ზედა ფერი იცვალე.“ ¹⁶ ხოლო კანონად ესე ფსალმუნნი ითქუნენ: ფსალმუნი C: „წყალობათა შენთა, უფალო, უკუნისამდე უგ.“ ვიდრე „მოწამე სარწმუნოჲ ცათა შინა არს.“ (3) ფსალმუნი F: „აქებდით სახელსა უფლისასა.“ (4) ფსალმუნი L: „აქებდით უფალსა ცათაგან.“ (5) და წარდგომაჲ და ¹⁷ საკითხავი ანდრეა ¹⁸ კრიტელისაჲ, გინა მათეს თავისა თარგმანებისაგან თავი F7: „ღმერთო, სახელითაჲ“; ¹⁹ (6) ხოლო ²⁰ განილჳძედ ესე წარდგომაჲ, ფსალმუნი ²¹ კმაჲ O: „თაბორი და ერმონი სახელითა შენითა იხარებდენ, ²² უფალო.“ (7) დასდებელი: „წყალობათა შენთა, უფალო“ (8) და „ყოველი სული აქებ.“ (9) სახარებაჲ ლუკაჲსი, თავი F1: „მას ჟამსა შინა წარიყვანნა იესუ პეტრე“ ვიდრე „რაჲ-იგი იხილეს.“ (10) მიწყალე და გალობანი დღესასწაულისანი ²⁴ F ²⁵ , „მწყობრნი“ და „ქუეყანასა მწყურნებსა.“ ²⁶ ყოველი დასდებელი ორ-ორჯელ. განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ და საკითხავი. დასდებელი ზედა – იბაკოჲ. შემდგომად აქებდითისა ²⁷ „წმიდაო ღმერთო“, ლიტანიისაჲ და აღასრულონ ჟამი. სამხრად: „კეთილ არს აღსაარებაჲ ²⁸ უფლისაჲ,“ (11) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა“ „უფალი სუფევს, შუენიერ“, (12) „გუაცხოვენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელმან დიდებით მთასა თაბორსა ფერი იცვალე. გიგალობთ შენ, ალილუიჲაჲ, ალილუიჲაჲ.“ „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა.“ (13) „მთასა ზედა ფერი იცვალე ქრისტე ღმერთო“, ზემოთ-რე ²⁹ სწერია. და ოხითად ესევე თქუან. ხოლო ³⁰ დიდებასა ზედა ესე შეუდგინონ იბაკოჲ, კმაჲ ³¹ L გუერდი: „მთასა ზედა ფერი იცვალე, ქრისტე“ ³² ღმერთო და ვითარ ძალ-ედგა მოწაფეთა შენთა, დიდებაჲ შენი იხილეს, რაჲთა რაჟამს გიხილონ ჯუარცუმული, გულის-
F287	მწუხრი. უფალო დასდებელი წინააღმდეგობისა და წმიდისანი და სტიქარონად – ფერისცვალებისანი. ცისკრად კანონი და წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ, ² ხოლო ³ წამებაჲ წმიდისაჲ და F ⁴ გალობანი წინააღმდეგობისა და წმიდისანი. განძლიერდასა ზედა – წარდგომაჲ წმიდისაჲ. დასდებელი ზედა – იბაკოჲ მოწამეთა. სამხრად განგებაჲ მოწამეთაჲ მოიძიე.	
A317v	მწუხრი. თქუან „ნეტარ არის“ კაცი“ და უფალო დასდებელი ზედა ⁶ თქუნენ დასდებელი: „პირველ ჯუარცუმისა“ და ⁷ „წარიყვანნა“, „მთასა თაბორსა“, ⁸ „მთაჲ იგი პირველ.“ ესე ოთხნივე ორ-ორჯელ თქუნენ და იქმნას შესლვაჲ მღდელისაჲ და ითქუას წარდგომაჲ დღისაჲ და იკითხნენ სამნი საკითხავნი, ვითა საწინააღმდეგობითა სწერიან. სტიქარონად, კმაჲ ⁹ C: ¹⁰ „რომელი ერუენა მას.“ მუკლი: „შენნი არიან ცანი და შენი არს ქუეყა.“ (1) დასდებელი: „მოსლვაჲ შენი ქუეყანად.“ მუკლი: „ჩრდილო და ბღუარი.“ (2) დასდებელი „გარდამატებულსა“. დიდებაჲ, F გუერდი, ლიტანიისაჲ, კმაჲ ¹¹ L ¹² გუერდი. „მთასა ზედა ფერი იცვალე, ქრისტე, და უჩუენე მოწაფეთა შენთა დიდებაჲ შენი ძალისაგან მათისა. გამოგვბრწყინე ჩუენცა ცოდვითა ნათელი შენი მიუაჩრდილებელი მეოხებითა ¹³ ღმრთისმშობელისაჲთა, ნათლისა მომცემელი უფალო, დიდებაჲ შენდა.“	D277 Fv A318r
B330		Cv Bv

¹ მძლე ექმნა | ჰსძლო C. ² დღესასწაულისაჲ F. ³ ხოლო – C] და F. ⁴ F] ორნი BCEF. ⁵ ნეტარაჲ AD. ⁶ ზედა – BC–EF. ⁷ და – AD. ⁸ თაბორსა+და F. ⁹ კმაჲ – BCF. ¹⁰ C – B. ¹¹ კმაჲ – BF. ¹² L გუერდი – B. ¹³ მეოხებითა+წმიდისა C. ¹⁴ აღდგომისა BCEF. ¹⁵ არა F. ¹⁶ იცვალე B. ¹⁷ და – BCEF. ¹⁸ ანდრეა B–F. ¹⁹ სახილითა B. ²⁰ ხოლო – C. ²¹ ფსალმუნი – C. ²² იხარებენ BCEF. ²³ F] ურ BE. ²⁴ დღესასწაულისანი F. ²⁵ F] ორნი BC–EF. ²⁶ მწყურნებნი C. ²⁷ აქებდითა BCE+დასდებელი CE. ²⁸ აღსაარება CD. ²⁹ ზემოთრე | იმერსა კერძა A, ზემოთრე... ქრისტე – D. ³⁰ ხოლო – C. ³¹ კმაჲ – C. ³² ქრისტე BC.

(1) ფს. 88,12. (2) ფს. 88,13. (3) ფს. 88,1-37. (4) ფს. 134,1. (5) ფს. 148,1. (6) ფს. 53,3. (7) ფს. 88,13. (8) ფს. 88,2. (9) ფს. 150,6. (10) ლუკ. 9,28-36. (11) ფს. 91,2. (12) ფს. 92,1. (13) ფს. 94,1.

კმა-ყონ, ვითარმედ ვნებაჲ იგი ნეფსით არს და სოფელსა უქადაგონ ვითარმედ: „შენ ხარ ჭეშმარიტად ბრწყინვალეებაჲ მამისაჲ.“ წმიდაო ღმერთოჲ, ფსალმუნი, კმაჲ¹ Ծ: „ვითარ² განდიდნეს³ საქმენი შენნი, უფალო“⁴ (1) დასდებელი: „აკურთხევს სული ჩემი უფალსა, უფალო ღმერთო.“ (2) საკითხავი კათოლიკე პეტრესი: „ძმანო, უფრომსლა ისწრაფეთ.“ ვიდრე „გულთა შინა თქუენთა.“ (3) ალილუიამ, კმაჲ Ծ გუერდი: „შენნი არიან ცანი და შენი.“ (4) მუკლი Բ: „ჩრდილო და ბლუარი.“ (5) სახარებაჲ მათესი, თავი⁵ ԺԹԷ: „მას ჟამსა შინა წარიყვანნა⁶ იესუ პეტრე, იაკობ და იოვანე“ ვიდრე „მკუდრეთით აღდგეს“. (6) განიცადე, კმაჲ Լ გუერდი: „ნათლითა ღიღებისა | პირისა შენისაჲთა, უფალო, ვიდოდით და სახელითა შენითა ვიხარებდეთ უკუნისამდე, ალილუიამ.“ (7)

F288

A318v

Dv

C266
B331

ԳԵՐԴԵՆ ԸՆԴԹԸԸՆԸ Զ. წმიდისა მოწამისა ღო მ ე ტ ი ს ი. ესე იყო ჟამთა ღიღისა კოსტანტინესთა, ნათესავით სპარსი. და მთავარმან⁷ ვინმე ქრისტიანემან⁸ სპარსეთს შინა მოაქცია | იგი. და დაუტევა მამულისა ურჩულობისა⁹ თანა ყოველივე განსუენებაჲ და თვსნი და მოვიდა საზღვართა პრომისა¹⁰ და საბერძნეთისათა, ქალაქსა ნისიბინს და შეიდა მონასტერსა და მიიღო წმიდაჲ ნათლისღებაჲ | და შეიმოსა სახე მონაზონებისაჲ და ყოველი სახე მოღუაწებისაჲ აჩუენა. ამისთჳსცა შურითა ეშმაკისაჲთა იწყეს შურობად მისა მონაზონთა მათ. ხოლო მან დაუტევნა იგინი და წარვიდა თეოდოსიპოლის და პოვა¹¹ მონასტერი ღმრთისმოშიშთა და სულიერთა მონაზონთაჲ, რომელსა ეწოდა წმიდათა სერგის¹²-ბაქოსთაჲ, და მათ თანა დაემკჳდრა, რომელსა შინა იყო არქიმანდრიტი სახელით¹³ ურვილ, რომლისათჳს | ითქუმოდეს საქმენი საკურველნი და კნინდა დაუჯერებელნი, რამეთუ იტყოდეს, ვითარმედ სამეოცსა წელსა არცა წუენი ეჭამა, არცა გუერდსა ზედა მიწოლილ იყო, არცა ქუედაჯდომილ, არამედ მიყრდნობილი კუერთხსა

აღასრულებნ ბუნებისა საჭიროთა საკმართა. ამას საკურველსა კაცსა მიემსგავსა ღომეტი ყოველსა ზედა მსგავსად ძალისა და¹⁴ წარმატებოდა სათნოებათა სისრულისა მიმართ, ვინაჲცა მის მიერ წამებითა ღიაკონად იკურთხა და ცნა რაჲ, ვითარმედ ზუცადცა¹⁵ აკურთხევს, განეშორა მიერ და მთად აღვიდა. და ღაითმინა მრავალჟამ მთათა¹⁶ ზედა ძვრისხილვაჲ სიცხისაგან და სიცივისა ჰაერთაჲსა და სხჳსა მრავლისა. | და მერმე შევიდა ქუაბსა რასმე და საკურველნი მრავალნი აღასრულნა. და მრავალნი მისა¹⁷ მიმაგალნი კერპთმსახურებისაგან მოაქცინა, ვინაჲცა ეუწყა მისთჳს ივლიანეს და | განაჩინა მახვლითა მოკლვაჲ მისი. ხოლო მის მიერ წარვლინებულნი იგი მიიწინეს რაჲ, პოვეს¹⁸ წმიდაჲ იგი ორთა მოწაფეთა მისთა თანა გალობასა სამეშისასა შემწირველად. და მეყსეულად ბორგნეულთა მათ იწყეს ზედაჲსზედა ქვითა სროლად და ესრეთ დაქოლეს წმიდაჲ იგი და ორნი მოწაფენი მისნი მის თანა.

Fv

A319r

ამასვე დღესა კსენებაჲ ბარბაროზთა მოსლვისაჲ, რაჟამს მეოხებითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა შთაცჳვეს ზღუასა.

და კსენებაჲ წმიდისა სო ზ ო ნ მოწამისაჲ და მორწმუნისა ი რ ი ნ ი¹⁹ დედოფლისაჲ, რომელმან დაამტკიცა მართალი | სარწმუნოებაჲ და განიოტა ხატთა ბრძოლაჲ

D278

და კსენებაჲ პ უ ლ ჰ ე რ ი ა მ ს ი,²⁰ მორწმუნისა დედოფლისაჲ, რომელი ქალწულებით და სათნოდ ღმრთისა აღესრულა.

Bv

ამასვე²¹ დღესა წმიდისა ი ო ვ ა ნ ე ს ი პატელარისაჲ.²² *

| მ წ უ ხ რ ი. უფალო დადადჳვსა – დღესასწაულისაჲ²³ და წმიდისაჲ.

Cv

ცისკრად ზვალისაგან კანონი არა ითქუმის, გარნა გალობანი ხოლო დღესასწაულისანი და წმიდისანი. სამხრად წარდგომაჲ და²⁴ პავლე და ალილუიამ დღესასწაულისაჲ. სახარებაჲ მარკოზისი – დღესასწაულისაჲ. ოხითაჲ,** კმაჲ Լ: „საქმითა გამოსწინდი²⁵ მართლ-

* ეს ხსენება ლიტურგიკული მითითებების შემდეგ არის მოთავსებული ABCD-ნუსხებში. ** „ოხითაჲ“-ს ტექსტი მოთავსებულია „ცისკრის“ წინ F-ნუსხაში.

¹ კმაჲ Ծ – C. ² ვითარ[რამეთუ BCEF. ³ განდიდნეს] დიდ არიან BCEF, განდიდნენ D. ⁴ უფალო+და ყოველი ABD.

⁵ თავი – C. ⁶ წარიყვანა BE. ⁷ მთავარმან ავარმან BCF. ⁸ ქრისტიანმან BCE. ⁹ უშჯულოებისა BCF. ¹⁰ პრომისა] სპარსეთისა C. ¹¹ პოა B. ¹² სერგის+და C. ¹³ სახელით – BCEF. ¹⁴ და – BCE. ¹⁵ ზუცად C. ¹⁶ მთასა F. ¹⁷ მისსა C.

¹⁸ პოვეს B. ¹⁹ ირინე C, ერინე BF. ²⁰ პულიშერიაჲსი BD. ²¹ მასვე BD. ²² პატელარიას D. ²³ დღესასწაულისაჲ E. ²⁴ და – BC–EF. ²⁵ გამოსწინდი BCEF.

(1) ფს. 91,6. (2) ფს. 103,1 (3) II პეტ. 1,10-19. (4) ფს. 88,12. (5) ფს. 88,13. (6) მათ. 17,1-9. (7) ფს. 88,16-17.

მადიდებლობისათა ყოველივე წვალეზა დაშ-
რიტე¹ და ძლევეთ შემოსილად გამოსწნდი² კე-
თილად მსახურებითა ყოველნი განამდიდრენ და
ეკლესიაჲ დიდად შეამკვე. ამისთჳს ღირსად
ჰპოვე³ ქრისტე⁴ ღმერთი, მომნიჭებელი დიდსა
წყალობასა.“

ԳԵՊԻՆԸ ՇԼԵՍԹԱՆԸ Ի. წმიდისა მირონ
ს ა კ ვ რ ე ლ თ მ ო ქ მ ე დ ი ს ა მ. ესე იყო ეპის-
კოპოსი კრიტიის ჭალაკსა, ჟამთა ღეგეოზ⁵ მეფე-
სათა, ნათესავით პატიოსანი, სახითა ტკბილი და
ღმრთისმსახურებითა შემკობილი. | ხოლო და-
საბამსა ცხორებისა თჳსისასა მეუღლესა შეეყო
და ქუეყანასა იქმოდა და აღმოცენებულთაგან
ნაყოფთა უღონოთა ზრდიდა. ხოლო ნაყოფნი
იგი უფრომსად განმრავლდებოდეს, რაოდენ-იგი
უშურველად განუყოფდა. ხოლო სიტკბოებაჲ
გარდარეული აქუნდა, ვიდრეღა კალოსა თჳს-
სა პოვნა ოდესმე ათორმეტნი მჰარავნი, რო-
მელთა აღევსნეს იფქლითა ძაძანი უმეტეს ზო-
მისა. და ვითარ ვერ ეძლო აღებად გინა ტვრთ-
ვად, შეპყრობისა წილ და ბრალობისა პარვისა
მისთჳს, იწყო მათ თანავე | შრომად და თჳსი-
თა კელითა აღჰკიდა⁶ კაცად-კაცადსა ძაძამ
თჳსი და ამცნო, რამთა არავის აუწყონ საქ-
მე იგი. ესე ნეტარი კელთდასხმულ იქმნა ზუ-
ცად. და შემდგომად ღვენულებისა დაცხრომისა
ეპისკოპოსობისა საყდარსა აღიყვანა და მრავალნი
ძალნი საკვრველებათანი აღასრულნა,
| რამეთუ ვეშაპი განმრეყნელი წარდევნა და
ტრიტონ მდინარისა ღინებაჲ დაადგინა, ეგუ-
ლებოდა რაჲ წიაღსლვაჲ, რომელი-იგი ბრძა-
ნებითა წმიდისათა შეიკრა და არღარა დიოდა
წაღმართ, ვიდრემდის მოიქცა და წარვიდა იგი
სახედ თჳსა და წარსცა კუერთხი თჳსი, რომლი-
თა წარმოვლენილთა მათ შეძრეს წყალი იგი და
ჰრქუეს, რამთა თჳსსა გზასა ვიდოდის. ესე და
სხუანი უმრავლესნი⁷ საკვრველნი აღასრულნა
და ჟამნი თჳსნი კეთილად და ღმრთისმსახურე-
ბით გარდავლნა და წმიდათა საცსენებელნი კრე-
ბითა განაბრწყინვნა. და ასისა წლისაჲ უფლისა
მიმართ მიიცვალა.

| ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა⁸ მარინოს
ბერისაჲ, რომელი იწამა ღეოკლიტიანეს ზე.

იყო იგი ანაზარბო ქალაქისაჲ და მუნ არიან ნა-
წილნი მისნი.

და წმიდათა მოწამეთა ელეფთერი და
ლეონიდი სი და შვილთა მათთაჲ

და სატფურებაჲ წმიდათა პეტრე-პავლეთაჲ
პერიტიქიონს

და წმიდისა იოვანე მახარებელისაჲ მარი-
ნაკეს

და წმიდისა ემელიანე კუზიკოჲსა ეპისკო-
პოსისაჲ.⁹ *

ԳԵՊԻՆԸ ՇԼԵՍԹԱՆԸ¹⁰ Գ. წმიდისა მოციქუ-
ლისა მათათაჲ სი. ესე ერთი იყო სამეოცდა-
ათთა მოწაფეთაგან,¹¹ რომელი დაიდგინა იუდაჲს
წილ განმცემელისა და აღირაცხა ათერთმეტთა
მოციქულთა თანა მეთორმეტედ. ამან ქადაგა სა-
ხარებაჲ პირველსა ეთიოპიასა¹² და იწამა, რამე-
თუ მოიკლა მათ მიერ.

ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა ანტონი სი.
ესე იყო ნათესავით ალექსანდრიელი, რომელი
ქრისტეს სარწმუნოებისათვის წამებისა გვრგვ-
ნითა შეიპო, რამეთუ შეიპყრა მთავარმან და
შემდგომად მრავლისა¹³ ტანჯვისა შთააგდო¹⁴ იგი
ცეცხლსა | და აღესრულა მას შინა. და ყოვლად-
ვე არა დაიწუა თმამცა ერთი.

და წმიდისა კოსტანტინე სი კოსტანტინე-
პოვლელ მთავარეპისკოპოსისაჲ.

და წმიდისა მამისა თევდოსი სი ორობისა
მამასახლისისაჲ.

მწუხრი დასდებელნი¹⁵ ღღესასწაულისანი
და¹⁶ წმიდისა მათათაჲსნი. ეგრეთვე ცისკრად
გალობანი და სამხრად¹⁷ საკითხავი საქმე მოცი-
ქულთაჲ და განგებაჲ შემსგავსებულად.

| ԳԵՊԻՆԸ ՇԼԵՍԹԱՆԸ¹⁸ Դ. წმიდისა მოწამი-
სა ლავრენტი სი და ქსუსტესი და იპო-
ლიტესი, რომელნი იყვნეს ჟამთა ღეგეოზ მე-
ფისათა, რამეთუ წმიდაჲ ქსუსტე ათინელი იყო,
სადა-იგი ფილოსოფოსობაჲცა ესწავა. და მივიდა
ჰრომს | და იკურთხა | პაპად ჰრომისა, ვინამთგან
იწამა სტეფანე პაპი. და¹⁹ რამეთუ აღძრულ იყო
ქრისტეანეთა ზედა ღვენულებაჲ, უბრძანა ლავ-
რენტის მთავარდიაკონსა თჳსსა მოღუაწებაჲ
ჭურჭელსა ეკლესიისასა. ხოლო მან განყიდა და
გლახაკთა განუყო ყოველი. და ვითარცა მოიქ-

* „ქრისტე, შეიწყალე ივანე“ B332r.

¹ დაჰმრტე F. ² გამოწმნდი BCEF. ³ ჰპოე B. ⁴ ქრისტე BC. ⁵ ღეგეოს B. ⁶ აჰკიდა DF. ⁷ უმრავლესნი მრავალნი F.
⁸ მოწამისა – C. ⁹ ეპისკოპოსისაჲ+საკითხავი მელქიზედეკისთჳს AD. ¹⁰ აგვსტოსა B. ¹¹ მოწაფეთაგანი D. ¹² ეთიოპიას
ა A. ¹³ მრავალის A. ¹⁴ შთაიგდო CF. ¹⁵ დასდებელნი+პირველ F. ¹⁶ და+მერმე F. ¹⁷ მხრად B. ¹⁸ აგვსტოსა B. ¹⁹ და – F.

A319v

B332

C267

Dv

Fv

A320r

Bv

Cv

D279

F290
A320v

B333	ცა დეკოვზ სპარსეთით, მიყვანებულ იქმნა მისა¹ წმიდაჲ ქსესტოს ეპისკოპოსი და ქრისტეს უვარისყოფაჲ² არა თავს-იდვა, არამედ ღმერთად და შემოქმედად ცათა³ და ქუეყანისა ქადაგა და წარეკუეთა თავი მახულითა. მერმე წარიდ-გინა ლავრენტი მთავარდიაკონი და ებრძანა საუნჯეთა ეკლესიისათა მოღებაჲ. ხოლო მან ითხოვა⁴ ურმები და აღსხნა მათ ზედა ბრძანი და მკელობელნი და სხუანი თუთოსახედ⁵ სნეულნი და მეფისა მიმართ მიიყვანნა და ჰრქუა, ვითარმედ: „ესენი არიან, რომელთა-იგი განუყავ საუნჯე ეკლესიისაჲ“, ვინაჲცა განრისხნა მეფე⁶ და უბრძანა გუემაჲ ფრიად წმიდისა ლავრენტისი და შეყენებაჲ საპყრობილედ. და ვითარცა შე-ვიდა, ყოველთა მისა⁷ მიმავალთა ჰკურნებდა, რომლითაცა შეპყრობილ არნ სნეულებითა კა-ცად-კაცადი მათი, რომელი-ესე იხილა რაჲ კა-ლინიკე მესაპყრობილეთმოძღუარმან, ჰრწმენა ქრისტე⁸ და ნათელ-ილო. ამისა⁹ შემდგომად კუალად¹⁰ წარიდგინა მეფისა წმიდაჲ ლავრენტი. და რამეთუ არა თავს-იდვა გებაჲ კერპთაჲ, განირთხა ცხედარსა ზედა რკინისასა, რომელსა ქუეშე ეგზებოდა ცეცხლი, და ილოცა ღმრთისა მიმართ და შეისუენა მას ზედა. და შეიძურა პატიოსნად ნეტარისა იპოლიტეს მიერ და დაი-მარხა, რომელი-ესე ცნა მეფემან და მოუწოდა წინაშე თჳსსა. და უბრძანა გუემაჲ მისი საგუე-მელითა რკინისაჲთა და მობმაჲ ცხენთა¹¹ ვე-ლურთა. და ვითარ-იგი მრავალჟამ ითრევდეს, მისცა ღმერთსა¹² სული თჳსი. ხოლო ესე იპო-ლიტე სხუაჲ არს და იპოლიტე პაპი სხუაჲ არს. ცი სკრად წარიკითხონ წამებაჲ წმიდისა ლავრენტისი და თქუნენ გალობანი. ხოლო ნემ-ტი განგებაჲ¹³ მოწამეთაჲ აღესრულოს. ГЛАГОЛЪ СЛЪДЪЮЩЕГО ТЪ. წმიდათა მოწამეთა ეკპოლოს და ზენონ და მაკარი და ნეოფიტე¹⁴ და¹⁵ გაიოზ¹⁶ და გაიანი¹⁷ და მარკოზ და მაკარისი, რომელნი იწამნეს სიკილიას და წმიდისა ელიანოზისი. ГЛАГОЛЪ СЛЪДЪЮЩЕГО ТЪ. წმიდათა მოწამეთა ფოტიისი და ანიკიტოხისი, რომელნი იწამ-	
C268	ნეს დეოკლიტიანეს ზე. ხოლო იყო წმიდაჲ ფო-ტი დისწული ნეტარისა ანიკიტოხისი. და სახე წამებისა მათისაჲ ესრეთ იქმნა, რამეთუ დღესა¹⁹ ერთსა დეოკლიტიანე მეფემან იწყო ზრახვად ერისა ნიკომიდიას შინა ქრისტეანეთათჳს წინაშე მთავართა და წარჩინებულთა თჳსთა. და სიმ-რავლე საგუემელთაჲ შორის წარმოიღო და ბორგდა აკოცასა ქრისტეანეთასა ყოველთა კი-ღეთაგან²⁰ ზახებითა მკეცებრითა.²¹ და მრავალი გმობაჲ წარმოთქუა ღიღებისა მიმართ მხოლოდ-შობელისა ძისა ღმრთისა. დგა უკუე მუნ²² წმი-დაჲ ანიკიტოსცა, უძლეველი მოწამე ქრისტესი და ესმოდა სიცხილი იგი მძლავრისაჲ, არამედ არა შეშინდა შინებათაგან მისთა, არცა განჰკრ-თა მრავალთა მათ სატანჯველთაგან, არამედ კადნიერად თავი თჳსი²³ ქრისტეანედ აღიარა და პირველისა მის და დაუსაბამოჲსა შობისათჳს²⁴ ძისა ღმრთისა და უკუანაჲსკნელთა ჟამთა ჩუენ-თჳს განკორციელებისა და განგებულებისა ღმრთისმეტყუელებაჲ წარმოთქუა და²⁵ განაქი²⁶ ქა კერპთა ამაოებაჲ და თქუა, ვითარმედ: ყრუ არიან და უტყუ, რომელნი ყრუთა და უსუ-ლოთა კერპთა პატივ-სცემენ. ვინაჲცა იგუე-მა ზროხისა ძარღჳთა უზელელითა ესოდენ²⁶ უწყალოდ, ვიდრელა შიშულად იხილვებოდეს ბუალნი მისნი. და მერმე ლომი ფრიად ღიდი მიუტევესა, რომლისა ზახებაჲ და ბრდღუე-ნაჲ და საზარელად ხედვაჲ იხილა რაჲ წმიდამან მოწამემან, შეეშინა. ხოლო ლომი იგი მიეახლა რაჲ, ყოვლისა ცხოვრისა უშმუ-ღესად გამოჩნდა, და ვითარცა ელმოდა წმი-დისათჳს, ესრეთ იხილვა, რამეთუ ოფლთა მათ შიშისაგან გარდაცემულთა,²⁷ მარჯუენითა ფერ-კითა, ვითარცა ღრუბლითა მოკოცად იწყო. ხო-ლო მოწამემან იწყო ლოცვად და მადლობად ღმრთისა. და²⁸ ვითარცა აღასრულა ლოცვაჲ, მეყსეულად იქმნა ძრვაჲ ღიდი და კერპი ირაკ-ლისი დაეცა და ვითარცა მტუერი დაიგალა. და რაოდენიმე კერძი ქალაქისაჲ²⁹ დაირღუა და მრავალნი წარმართნი წარწყმიდნა. ამისთჳს უბრძანა მეფემან მახულითა წარკუეთაჲ თავისა მისისაჲ, გარნა ვინაჲთგან მტარავალი იგი უქმ იქმნა, რომელსა ეგულებოდა მოკლვაჲ მისი,	Cv A321v F291 B334 D280 C269

1 მისსა CF. 2 უარისყოფა BCF. 3 ცისა ADF. 4 ითხოა BC. 5 თითოსახედ BCF. 6 მეფე BCF. 7 მისსა C. 8 ქრისტე BC. 9 ამისსა C. 10 კუალად – B. 11 ცხენთა BCF. 12 ~ სული თვის უფალსა C, ღმერთსა უფალსა BCF. 13 განგება B. 14 ნოფიტი AD. 15 და – C. 16 ~ გაიანე და გაიოს C, გამოზ A, გაიოს BCF. 17 გაიანე AD. 18 ავსტოსა B. 19 დღსა F. 20 კიდეთა C. 21 მკეცხებრივთა C. 22 მუნე D. 23 თვის – B. 24 ~ ძისა ღმერთისა შობისათჳს F. 25 და განაქიქა... თქუა – BC. 26 ესოდენ F. 27 გარდამოცემულთა BCE. 28 და – F. 29 ქალაქისი C.

A322r	რამეთუ კელი მისი მახვლითურთ ქუედა- მოღებად ვერლარა უძლო, დაჰკსნა მძლავრმან მან¹ განჩინებაჲ იგი და დაჰკრა წმიდაჲ იგი ურმისთუალსა და უბრძანა ქცევად² ნაკურ- ცხალთა ზედა. და ვითარ-იგი დაიჭრებოდეს კორცნი მისნი და იწუებოდეს,³ ილოცა უფლისა მიმართ. და მეყსეულად დაიქსნეს საკრველნი მისნი და ურმისთუალი იგი დადგა და ცეცხლი დაშრტა. მაშინ ძმისწულმან⁴ მისმან ფოტიოს მიისწრაფა და იწყო ამბორისყოფად მისა⁵ და მამად და მაცხოვრად უწოდდა. შეიკრა უკუე წმიდისა თანა და საპყრობილედ შეიყენა. და მერმე გამოიყვანეს და იხუეტნეს და ცეცხლითა შეიწუნეს და სახილველსა შინა ერისა მიერ ქადაგრებულ იქმნეს.⁶ და ვითარ უვნებელად დაიცვნეს ესევეითართა მათ ძურთაგან, მოაბნეს შეშასა ფერკნი მათნი და უძწყთა ცხენთა მიერ თრევამ მათი უბრძანეს. და კუალადცა იგუემნეს ფრიად და მარილითა იქლიბნეს წყლულებანი მათნი. და თჳნიერ ყოვლისა მოღუაწებისა სამ წელ საპყრობილესა შინა ყოფად დაისაჯნეს. და შემდგომად ესოდენტა⁷ ჟამთა განლევისა მათისა აღაგზნა მძლავრმან მან აბანონი იგი,⁸ რომელთა ანტონინესად უწოდდეს. და ვითარ განაკურვნეს სამ ღლე,⁹ მათ შინა შეაყენნა¹⁰ წმიდანი ესე. არამედ ლოცვითა წმიდათაჲთა¹¹ საძირკუელი²² აბანოთაჲ მათ განიპო და სართული დაიქსნა და სიმრავლე წყალთაჲ აღმოეცა.¹³ და იყვნეს იგინი არა ვითარცა შემწუველსა და მოტყინარესა საკუმილსა შინა, არამედ ადგილსა ცუარისასა და წყალთა ზედა განსასუენებელთა. ამისა¹⁴ შემდგომად მოიპოვა¹⁵ დეოკლიტიანე ღონე ესე- ვითარი, რამეთუ შექმნა სუეტთა ზედა რკინი- სათა მსგავსი ბრძმელისაჲ საკუმილი, სადა-იგი შეითხინეს და ილოცეს და აღსასრული ღუაწ- ლისაჲ და გვრგვინი ძლევისანი მიიხუენეს.¹⁶ ხო- ლო შეითხინეს რაჲ საკუმილსა მას, ვითარ სამ ჟამ ოდენ ცოცხლებით იყვნეს. და ოდეს-იგი შეი- სუენეს, არცა თუ თმაჲ ერთი წმიდათაჲ მათ განრყუნილ იყო საკუმილისა მისგან ცეცხლისა.	გიჟილსა წმინდისა წმ. წმიდისა მამისა ჩუენისა მაქსიმე აღმსარებელისაჲ.¹⁷ ესე ნე- ტარი იყო კოსტანტინეს ზე,¹⁸ რომელსა ეწოდე- ბოდა ნიკაფდიდი,¹⁹ ჰერაკლეს ძისწულისა, რომელი-იგი მოიკლა სიკილიას აბანოთა შინა თჳსთა კაცთაგან. ხოლო ნეტარი მაქსიმე იყო სავსე ყოვლითა სიბრძნითა და გულის- ქმისყოფითა და სიტყუთა და საქმითა ღიდ²⁰ და ღიდებულ, რამეთუ პროტოასიკრიტი²¹ ყოფილი იყო პირველთა მეფეთა ზე და განმზრახი კეთი- ლი ყოველსა ზედა საქმესა ყოვლთაჲვე, ვი- თარცა კეთილი მოძღუარი. ამან იხილა რაჲ, რამეთუ უკეთურისა სევეროსის²² წვალებამ გან- ვრცელდებოდა, რომელი ერთსა ბუნებასა ქრის- ტესსა ქადაგებდა უღმრთოებით და²³ რამეთუ ეზოსა სოფიაწმიდისასა დაჰკიდეს აღწერილი ქარტასა ზედა, დაუტევა სამეუფო.²⁴ და წარვი- და და იქმნა მონაზონ მონასტერსა ხრჳსოპო- ლისასა²⁵ და დაეყუდა. და უკუანამსკენელ იქმნა მუნ მამასახლის. ესე ძლიერად წინააღუდგებოდა წვალებასა მათსა ბოროტსა და წერდა წიგნთა წინააღსაღმკრძალთა²⁶ მისთა. ხოლო უკეთურმან მან მეფემან, ცნა რაჲ წმიდისა მაქსიმესთჳს, რამეთუ წარვიდა ჰრომედ და თანადგომითა და განზრახვითა თჳსითა დაარწმუნა პირველად იოვანე პაპსა და კუალად წმიდასა მარტინეს, რაჲთა შეკრიბნენ²⁷ მის კერძისა ეპისკოპოსნი და შეაჩუენონ წვალებამ იგი ბოროტი და მე- ტყუელნი მისნი, რომელცა-იგი ყვეს, აღივსო გუ- ლისწყრომითა²⁸ და ბრძანა აღყვანებაჲ წმიდისა მაქსიმესი სამეუფოდ და განკითხვაჲ მთავართა მიერ თანაშემწეთა წვალებისა თჳსისათა. და ვითარ დაუყო მათ პირი წმიდამან მაქსიმე, მერმე ექსორია²⁹-ყო იგი ვიზოჲს³⁰ ქალაქსა მა- კედონიისასა.³¹ და ვითარ იყო იგი³² მუნ მრავლითა ჭირითა და იწროებითა, შემდგომად სამისა წლისა კუალად აღიყვანა იგი მეფისა მიერ და კუალადცა აღაგზნა სირცხჳლითა მეტყუელნი იგი ამოვებისანი. და კუალადცა ექსორია³³ იქმნა ფრიად გუემული³⁴ და ჭირვეული. და ესრეთ
Fv		
Bv		
Dv		
Cv		
A322v		

B335
F292

C270

D281

A323r

Bv
Fv

¹ მან — B-F. ² ~ ნაკურცხალთა ზედა ქცევად C. ³ დაიწუებოდეს CE. ⁴ ძმისწულმან] დისწულმან F. ⁵ მისსა C. ⁶ იქმეს AD. ⁷ ესოდენტა F. ⁸ იგი — C. ⁹ ღლე AF. ¹⁰ შეაყენნეს BCE. ¹¹ წმიდისაჲთა F. ¹² საძირკუელი CF. ¹³ აღმოეცნა C. ¹⁴ ამისსა C. ¹⁵ მოიპოა B. ¹⁶ მიიხუენეს DF. ¹⁷ აღმსარებელისაჲ F. ¹⁸ ზმ F. ¹⁹ ღიდ D. ²⁰ ღიდ და] ღიდად F. ²¹ პროტოასიკრიტის B. ²² სევეროზის BCEF. ²³ და — BF. ²⁴ სამეფო BCDE. ²⁵ ხურისოპოლისასა C. ²⁶ წინააღმკრძალთა DF. ²⁷ შეკრიბნეს F. ²⁸ გულისწყრომითა+მეფე F. ²⁹ ექსორია B. ³⁰ ვიზოის BCF. ³¹ მაკედონიისასა BC. ³² იგი — C. ³³ ექსორია B. ³⁴ გუემული A.

ყოველი რამ ღონე დაელია უკეთურსა მას მეფესა, კუალად¹ აღიყვანა სამეუფოდ ნეტარი მაქსიმე და მოწაფენი მისნი. და შემდგომად განკითხვისა მათისა აღმოჰკუთვნეს ენანი მათნი და დაჰკუთვნეს კელნი მათნი და მოავლნეს მათ ყოველნი უბანნი სამეფოჲსა მის ქალაქისანი და განაქიქნეს. და ესრეთ გუემულნი ექსორია²-ყვნეს სამეგრელოს და მიერ განიყვნეს, რამეთუ ესრეთ აქუნდა ბრძანებაჲ მეფისაგან. და წარიყვანეს წმიდამა მაქსიმე განკაფული სენთაგან და შეაწყუდიეს ციხესა, რომელსა ეწოდებოდა ჰიძარ, მახლობელად ქუეყანასა ოვსეთისასა³ და მოწაფე მისი ანასტასიოს შეაყენეს ციხესა აფხაზეთისასა, რომელსა ეწოდების კოტორი.⁴ * და მეორე მოწაფე მისი ანასტასიოს შეაყენეს ციხესა⁵ | სახელით ბუკელეს,⁶ ** საზღვართავე ოვსეთისათა. და შემდგომად მცირედისა გამოიყვანეს სეხნანი იგი მძანი ციხეთა მათგან და წარიყვანეს ხუცესი ანასტასიოს ციხესა სუანთა სოფლისასა.^{***} და ვიდრე არღა მიწვეწულ იყო ციხესა მას, განკაფული მრავალთა ჭირთაგან მივიდა წინაშე⁷ უფლისა | თუესა ივლისსა **ԻԾ**. და ანასტასი დიაკონი წარიყვანეს ციხესა თაკუერისასა აფხაზეთს.⁸ და ვითარცა მოკუდა მეფე იგი, მიეცა ფლობაჲ და მოვიდა საბერძნეთად | და ყოველივე გუაუწყა, რამ-იგი შეემთხვა მათ. და სიწმიდით | აღასრულა ცხოვრებაჲ თჳსი. ხოლო წმიდამ და სამგზის სანატრელი მაქსიმე შეიყენა ზემოქსენებულსა მას ციხესა. და წერდა ებისტოლეთა მართლისა სარწმუნოებისათჳს, | რამეთუ კალამი⁹ მოიბა დაკუთილსა მას კელსა¹⁰ და წერნ. და ესრეთ მადლითა ღმრთისათა აღიარა და დაამტკიცა მართალი სარწმუნოებაჲ. და ესრეთ აღესრულა და კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა სული თჳსი თუესა აგვსტოსსა¹¹ ცამეტსა¹² ოთხმეოცდაათისა წლისამან. და დაჰმარხეს წმიდამ¹³ გუამი მისი მონასტერსა წმიდისა არსენისსა. ხოლო კურნებანი და ძალნი მრავალნი იქმნებიან საფლავსა

მას მის სანატრელისასა ვიდრე აქამომდე. ხოლო აღესრულების საკსენებელი მისი ამასცა დღესა და კუალად იანვარსაცა¹⁴ **ԻԾ**, ოდეს-იგი დაჰკუთვნეს ენანი და კელნი მათნი, ვითარცა განაწესეს წმიდათა მამათა მეექუსისა კრებისათა.

ამასვე დღესა¹⁵ წმიდათა მოწამეთა პამფილე, კაპიტონ

და წმიდისა სერგის და სტეფანესი

და კსენებაჲ ევდოკია¹⁶ დედოფლისაჲ

და მსგეფსი ფერისცვალებისაჲ. ყოველი საგალობელი დღესასწაულისაჲ ითქუას მწუხრსა და ცისკრად და სამხრად და წარიგზავნოს¹⁷ დღესასწაული. ხოლო წმიდისა მაქსიმესთჳს სამხრად | წარდგომაჲ, ჟამად **Դ** გუერდი: „იქადიან წმიდანი დიდებითა.“ (1) დასდებელი: „უგალობდით უფალსა გალობითა ახლი.“ (2) პავლე ტიმოთეისი¹⁸ **Գ**:¹⁹ „შვილო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ, უკუეთუ მის თანა მოვსწყდეთ“ ვიდრე „სახელსა უფლისასა.“²⁰ (3) ალილუიაჲ, ჟამად **Ծ**: „თმენით დაუთმინე უფალსა მომზე.“ (4) სახარებაჲ ლუკასი: „თქუა უფალმან: ყოველმან, რომელმან აღიაროს²¹ ჩემდამო წინაშე კაცთა“ ვიდრე „სიტყუად.“ (5)

| **ԳԳԳԼԸ ԸԼԻԲԸԼԸԸ**²² **ԴԾ**: წინადღე

წმიდისა²³ ღმრთისმშობელისა მიცვალებისაჲ

და წმიდისა მღელღოწამისა მარკელესი, | აპამიელ ეპისკოპოსისა²⁴ და სამეოცდაათთა მოწაფეთა მისთაჲ.²⁵ ესე იყო თევდოსის ზე მეფისა, ნათესავით კჳპრიელი,²⁶ | საქდა-იგი ერისკაცობასა მთავრობდა, რამეთუ ზრუნვაჲ მისი რწმუნებულ იყო მისდა, რომლითა ყოველნი განაკჳრვნა ღმრთისმსახურებითა და კეთილად განგებითა საქმეთათა. ხოლო ამისა²⁷ შემდგომად იქმნა ეპისკოპოს აპამიისა, რომელ არს ასურეთისაჲ. და დიდთა მათ სათნოებათა და კეთილად მოქალაქობასა მისსა თანა აქუნდა შურიცა ღმრთისმსახურებისაჲ მკურვალე. ამისთჳსცა ეკლესიანი მრავალნი სადიდებელად ღმრთისა აღაშენნა და ტაძარნი საკერპონი დაამკუნა,

C271

A324r

Bv

Fv
D282

* მარჯვენა არშიაზე მინაწერია: „რომელ არს წებერი“ C270r. ** ზედა არშიაზე მინაწერია: „რომელ არს შუყერი.“ *** მარცხენა არშიაზე მინაწერია: „სუანთა სოფლისა ციხე, რომელ არს მური“ C270v.

¹ კუალადცა F. ² ექსორია B. ³ ოვსეთისასა BCE. ⁴ კოტორი] წებერი C. ⁵ ციხესა+მას E. ⁶ ბოკელეს BC-F. ⁷ წინაშე - F. ⁸ აფხაზეთს] კიფარას C. ⁹ ~ მოიბა კალამი BCE. ¹⁰ კელთა D. ¹¹ აგვსტოსა B. ¹² ცამეტსა] ԴԼ BD-F. ¹³ წმიდამ+იგი BD-F. ¹⁴ იანვარსა BCEF. ¹⁵ დღესა F. ¹⁶ ევდოკია BCF. ¹⁷ წარგზავნონ F. ¹⁸ ტიმოთესა BCEF. ¹⁹ Գ - F. ²⁰ უფლისასა+შაბათსა შუდეულისასა D. ²¹ აღიაროს E. ²² აგვსტოსა B. ²³ წმიდისა - AD. ²⁴ ეპისკოპოსისაჲ B-F.

²⁵ მისთა D. ²⁶ კჳპრიელი CF. ²⁷ ამისსა C.

(1) ფს. 149,5. (2) ფს. 149,1. (3) II ტიმ. 2,11-19. (4) ფს. 39,2. (5) ლუკ. 12,8-12.

	რომელთაგანსა ერთსა არა შეუნდობდეს დაწუ- ვად მას შინა დამკვდრებულნი იგი ეშმაკნი, არ- ცა სხვთა რომლითავე მანქანითა დარღუევად. და ეწოდებოდა მას ღიოჲსი. ¹ მაშინ მოიღო წყა- ლი წმიდამან მარკელე და აკურთხა და უბრძანა დასხმაჲ მისი დასაწუვად ტაძრისა მის მოზუ- ნულსა შეშასა ზედა. და ესრეთ დაწუა ბილწი იგი ტაძარი. ვინაჲცა შეპყრობილ იქმნა წარ- მართთაგან და საკუმილსა შეითხია და გვრგვნი წამებისაჲ დაიდგა.	
Cv	ამასვე ღღესა ² წმიდისა მოწამისა ურ- სიკისი. ესე იყო მაქსიმიანე მეფისა ზე, ³ ზი- ბენტო ქალაქით, რომელ არს ზემოჲსა ილუ- რიოჲსაჲ, ⁴ მკედარი წესითა. და ვითარ მთავრო- ბისა პატივსა აღ-ოდენ-სრულ იყო, შესმენილ იქმნა მეფისა უვალენტი ვისმე მკედრისა მიერ, რამეთუ იჩემა ქრისტიანობაჲ და არწმუნა წმიდა- სა მას განცხადებად მისა ⁵ დაფარული გულისა მისისაჲ, რამეთუ ჯერეთ შიშისათჳს მღევარ- თაჲსა საიდუმლოდ ⁶ აქუნდა სარწმუნოებაჲ და გამოცხადებად ეშინოდა. ხოლო მეფემან უბრძანა F294 არისტოდი ⁷ ეპარხოზსა, ⁸ რაჲთა განიკითხოს წმიდაჲ იგი. ხოლო მან შემდგომად მრავლისა კითხვისა და მიგებისა, იხილა რაჲ ⁹ მიუდრეკე- ლობაჲ მისი. გუემა ფრიად ზროხისა ძარღუ- თა და მერმე ზეთითა დასოღებულნი ¹⁰ სელი მოახუა კელთა მისთა და ნავთი და წუმწუ- ბაჲ ¹¹ მოასხა მათ ზედა და აღუნთნა იგინი, რომ- ლისათჳს იტყოდა წმიდაჲ იგი, ვითარმედ სა- მართლად შეეძოხუა კელთა მისთა, რამეთუ Dv მძლავრი იგი ოდესმე ბოროტად ¹² წარწყმე- ლისაგან განარინეს ¹³ და ვინაჲთგან ამას ზედა ტერტულიანეს ¹⁴ * ვისგანმე, ვითარცა უმაღლოჲ ქველისმოქმედისა მიმართ, იბრაჲა მძლავრი იგი. ¹⁵ და კელთა ზედა წმიდისათა წყალი დაასხა და ცეცხლი დაშრიტა. და ამას ზედა განრისხნა ოლვიანე ¹⁶ ვინმე მეკერპე და ამბოხებითა** განვი- და სამსჯავრომთ. ¹⁷ ხოლო მის თანა განვიდა ტერტულიანეცა ¹⁸ და დაამშუდა იგი. გარნა შემდ- გომად ორისა ღღისა იწყლა მთავარი იგი ღრია- კალისაგან და ტკივილითა მწარითა წარპკდა სული მისი. და ესრეთღა წმიდამან ორსიკიონ ¹⁹	მიიღო განჩინებაჲ და წარეკუეთა თავი, რამეთუ უვალენტი, ²⁰ შემასმენელმან მისმან, იკადა მახუ- ლი და სამეზის უხეთქნა პატიოსანსა მას ქედსა მისსა. და ესრეთ სრულ იქმნა. ამასვე ღღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მიქეაჲსი. ესე იყო ძე იერეამისი. ²¹ ხოლო იშ- ვა მორათეს, ტომისაგან ეფრემისა. და წინაჲს- წარმეტყუელა ოთხმეოცდაოთხ წელ. და იყო A325r პირველ ქრისტეს მოსლვისა ექუსასექუსისა წლისა. და ფრიად ამხილებდა აქაბს, მეფესა Bv იუდაჲსსა და იოსაფატს. ხოლო მოკლა იგი იორამ, ²² ძემან მისმან დამოკიდებით, რამეთუ ამ- ხილებდა მას უღმრთოებისათჳს მამათა მისთაჲ- სა, და მოკუდა რაჲ, დაეფლა ქუეყანასა თჳსსა Fv მხოლოდ. და არს საფლავი მისი საცნაურ ვიდ- რე აქამომდე. და წმიდისა მოწამისა ლუკისი. მწუხრი. უფალო ღაღადყვასა – წინადლი- სანი და წმიდისანი. სტიქარონად – წინადლისანი. ცისკრად ორნი გალობანი წინადლისანი და წმიდისანი. საკითხავი იოვანე მახარებელისაჲ. ოხითაჲ, კმაჲ C: „ერნო, გიხაროდენ და სარწ- მუნოებით აღაპყრენით“ ²³ კელნი თქუენნი და სურვილით შემოკერებით და სიხარულით ღაღა- დებდით: რამეთუ ღედასა ღმრთისასა ეგულების ქუეყანით ზეცად ამაღლებაჲ, რომელსა ყოველნი ცათანი შიშით უგალობენ.“ ²⁴ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΣ Π. მიცვალებაჲ წმიდისა და უხრწნელისა უფროჲსად კურთხეუ- ლისა დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისი. ხოლო D283 უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ ათხუთმეტსა ამის თჳსსა აღესრულების საკსენებელი პატიოსნისა დაძინებისა დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობე- ლისა და მარადის ქალწულისა მარიამისი, რა- ჟამს ყოველთაგან კიდეთა სოფლისათა ღრუბ- ლითა აღიტაცნეს მოციქულნი და შემურვად და გალობად მისდა მოიწინეს და თავადი ღმერთი და უფალი ჩუენი იესუ ქრისტე მისგან უთეს- ლოდ უვალქრეს ²⁵ ბუნებითა შობილი ზეცით გარ- Cv დამოკდა და წმიდაჲ სული მისი საუფლოთა მათ და საღმრთოთა წიაღთა თჳსთა შეიწყნარა.

* Τερτυλιανος. ** ამბოხებითა] συν Ταραχῇ ὁ τάραχος, ἢ ταραχή – волнение, смятение, раздоры.

¹ ღიოჲსი B. ² ღღესა F. ³ ზმ F. ⁴ ილურიოჲსა BCE, ლურიოჲსა F. ⁵ მისსა C. ⁶ საიდუმლოდ AD. ⁷ არისტოდე B–F.

⁸ ეპარხოზსა BE. ⁹ რა BCE. ¹⁰ დასოღებულნი BC. ¹¹ წუნწუბაჲ CF. ¹² ბოროტად F. ¹³ განარინის CE. ¹⁴ ტერტულიანეს FD. ¹⁵ იგი+და – CE. ¹⁶ ულევანე B, ულევანე CDF. ¹⁷ სამსჯავრომთ B–F. ¹⁸ ტერტულიანეცა BCDE. ¹⁹ ორსიკი C.

²⁰ უვალენტი AD. ²¹ იერამისი B, იერემისი C. ²² იორამ B. ²³ აღიპყრენით F. ²⁴ უგალობენ] აღიღებენ F. ²⁵ უვალქრეს BCEF.

A325v ხოლო სასწაულნი, რომელნი დაწერილ არიან ღმრთისმშობელისა მიცვალებასა, მწვალებელთა | განრყუნეს და მრავალჟამ მამათა განგდებულად აქუნდა. ხოლო უკანადასკნელ წმიდამან იოვანე B338 ეპისკოპოსმან თესლონიკელმან | გამოწმიდა იგი და სავნებელი განაგდო და სარგებელი დაუტევა F295 და აღწერა | მიცვალება წმიდისა ღმრთისმშობელისა. ხოლო ესრეთ წერილ არს, ვითარმედ ეგულებოდა რაჲ ღმრთისმშობელსა მიცვალებაჲ ამიერ, უწინარეს სამისა ღმრთისა მოვიდა მისა¹ გაბრიელ ანგელოზი და მოართუა ხარებაჲ მიცვალებისა და მისცა რტოჲ ბაიასა.² ხოლო მათ დღეთა შინა წარვიდა ღმრთისმშობელი მთად კერძო, რომელი იხილეს რაჲ ხეთა, მოდრკებოდეს თაყუანისცემად წინაშე მისსა და მო-რაჲ-ვიდა სახედ³ თჳსად,⁴ შეიძრა ადგილი იგი და ილოცა უფლისა მიმართ,⁵ ვითარმედ: „უფალო, შენ აღმითქუ მოსლვაჲ წარყვანებად სულისა ჩემისა.“ და მოუწოდა მისთანათა და იწყო გალობად და ასწავებდა მათ. და ამისა⁶ შემდგომად მოვიდა იოვანე მახარებელი და შეიყვანა ღმრთისმშობელმან სენაკად თჳსა და უთხრა მიცვალებაჲ თჳსი და უბრძანა ორთა სამოსელთა მისთაჲ მიცემად ორთა ქურევთა და მეყსეულად იქმნა ქუხილი და შემოვიდეს ღრუბლითა ყოველნი მოციქულნი და შევიდეს წინაშე⁷ ღმრთისმშობელისა. და აკურთხნა ივანი. ხოლო მათ იწყეს და თითოეულმან წარმოთქუა შესხმაჲ მისი და განთიად განვიდა მარიამ გარე და ილოცა და შემოვიდა | და განისუენა C248 Dv ცხედარსა ზედა თჳსსა. და ჯდა პეტრე თავით კერძო და იოანე ფერკით და მოციქულნი წინაშე მისსა. და სამ ჟამს ოდენ იყო ქუხილი დიდი და სული სურნელებისა და ყოველთა მუნ მყოფთა მიერულა, თჳნიერ ხოლო მოციქულთასა.⁸ და მოვიდა უფალი მკედრებითა ანგელოზთაჲთა და აკურთხნა | მოციქულნი. და იხილა რაჲ იგი A326r ღმრთისმშობელმან, აღიდა, რამეთუ აღასრულა⁹ აღთქმაჲ თჳსი. და ესრეთ შეჰვედრა სანატრელი¹⁰ სული მისი¹¹ | კელთა უფლისათა. და მიიღო უფალმან სული მისი და შემოსა ნათლითა | მიუთხრობელითა და მისცა კელთა მი-

ქაელისთა. და წარგრაგნეს მოციქულთა და შემურეს და დაუსუენეს¹² ცხედარსა ზედა და აღიღეს რტოები და უგალობდეს და მოვიდოდეს გესამანიად.¹³ ხოლო მღვდელმან ვინმე ჰურიამან მიყო კადნიერებით კელი ცხედარსა და მეყსეულად მოეკუთნეს¹⁴ კელნი. ხოლო შეინანა რაჲ და ევედრა მოციქულთა, განკურნა იგი კუალად წმიდამან პეტრე. და რომელთაცა ჰრწმუნა, განიკურნნეს. ხოლო მოციქულთა დაჰმარხეს წმიდაჲ გუამი მისი და სცვიდეს სამარესა სამ დღე. და ესმოდა შინაგან გალობაჲ ვიდრე მესამედ დღემდე. ხოლო ერთი მოციქული განგებულებით დაშთომილ იყო ხილვისაგან წმიდისა გუამისა და უკუანადასკნელ მოვიდა, ხოლო მოციქულთა აღაღეს სამარე,¹⁵ რამათმცა თაყუანისსცეს და განაღეს რაჲ, ვერ ჰოვეს¹⁶ გუამი მისი, რამეთუ მისგან უთესლოდ შობილსა ქრისტესა მიეცვალა, ვინაჲცა ენება.

ხოლო განგებაჲ ესრეთ იქმნას: მ წ უ ხ რ ი. თქუან „ნეტარ არს“¹⁷ კაცი“ და უფალო ღალადყვისა შემდგომად იქმნას შესლვაჲ მღვდელისა და ითქუას წარდგომაჲ ღმრთისა და იკითხნენ სამნი¹⁸ საკითხავნი, ვითა საწინამწარმეტყუელოსა | სწე- Cv რიან. სტიქარონნი ამით მუკლთა ზედა თქუნენ: „აღიღებდეს სული ჩემი უფალსა.“¹⁹ (1) მუკლი F: „რამეთუ მოხედნა“²⁰ სიმდაბლესა ზედა.“ (2) ლიტანიისაჲ, კმაჲ T: „შობასა ქალწულებაჲ დაიმარხე და მიცვალებასა სოფელი არა“²¹ დაუტევე, ღმრთისმშობელო. მიხუედ ცხორებად, დედაჲ ევე ცხორებისა და მეოხებითა შენითა იქსნი სიკუდილისაგან სულთა ჩუენთა.“ | ც ი ს კ რ ა დ „ღმერთი უფალსა“ ზედა ესევე. ხოლო კანონისა | წილ ესე ფსალმუნნი თქუნენ.²² ფსალმუნი T: „აქებდით სახელსა უფლისასა.“ (3) | „ფსალმუნი F: „მოიკსენე, უფალო, დავით და.“ (4) ფსალმუნი L: „აქებდით უფალსა ცათაგან.“ (5) | იბაკოჲ ხოლო F296 შეუდგინონ კმაჲ T²³ გუერდი: „გნატრით“²⁴ შენ ყოველი თესლები, ღმრთისმშობელო ქალწულო, რამეთუ შენ შორის დაუტევნელმან ქრისტემან ღმერთმან ჩუენმან დატევნაჲ სათნო-იჩინა. ნეტარ ვართ ჩუენცა, რომელთა მეოხად შენ გჳვი, რამეთუ დღე და ღამე შენ გუფარავ ჩუენ და

¹ მისსა C. ² ბაიასა AD. ³ სახედ F. ⁴ თჳსა F. ⁵ მიმართ — B—F. ⁶ ამისსა C. ⁷ წინაშე — BF. ⁸ მოციქულთაჲსა BCDE. ⁹ აღსრულა C. ¹⁰ სანატრელი... თჳსი — B. ¹¹ მისი] თჳსი CE. ¹² დაუსუენეს A. ¹³ გესამანიად F. ¹⁴ მოეკუთნეს A. ¹⁵ სამარესა BCE. ¹⁶ ჰოვეს BF. ¹⁷ ნეტარაჲს AD. ¹⁸ სამნი] L—ნი B. ¹⁹ უფალსა+და BCEF. ²⁰ მოხედნა C. ²¹ არაჲ ACD. ²² თქუნენ — BC. ²³ T] L C. ²⁴ გნატრის F.

(1) ლუკა 1,46. (2) ლუკა 1,48. (3) ფს. 134,1. (4) ფს. 131,1. (5) ფს. 148,1.

C274 Bv A327r Fv	კუერთხსა მორწმუნეთა მეფეთასა განამტკიცებ. ამისთჳსცა მთავარანგელოზთა თანა გილაღადებთ შენ:¹ „გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა.“² საკითხავი წმიდისა ბასილისი: „საიდუმლოა.“³ განიღუძელ: „მოვიცენო³ სახელი შენი.“ დასდებელი: „ისმინე, ასულო.“⁴ სახარებაჲ ლუკასი: „მათ ღლეთა შინა აღდგა მარიამ“ (1) ჰპოვო⁴ სეკდენბერსა ო. მიწყალე და ორნი გალობანი: „პირად-პირადნი“ და „ზღუაჲ⁵ უვალნი“⁶ და ორთავე დასდებელი ორ-ორჯელ. განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ და საკითხავი დამასკელისაჲ. დაღადყავსა ზედა – იბაკოჲ. აქებდითსა ზედა: „ეჰა, დიდებულნი“ ორ-ორჯელ. დიდებასა ზედა გერი რამეჲ კარგი. „დიდებაჲ მაღალთაჲ“ და⁷ „წმიდაო ღმერთოჲ“, ლიტანისაჲ და აღასრულონ ჟამი. სამხრად ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსაარებაჲ“, (2) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელი“. ფსალმუნი 9: „უფალო სუფევს, შუენი.“, (3) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი იშვე ქალწულისაგან, გიგალობთ.“ ფსალმუნი 1: „მოვედით უგალობდეთ უფალსა,“ (4) „შობასა ქალწულებაჲ დაი.“ „ წმიდაო ღმერთოჲ“, წარდგომაჲ, კმაჲ⁸ 1,⁹ გალობაჲ ღმრთისმშობელისაჲ: „ადიდებს სული ჩემი უფალსა.“ (5) დასდებელი: „რამეთუ მოხედნა სიმდაბლესა ზედა.“ (6) პავლე ფილიპელთა:¹⁰ „მმანო, ესე ზრახვაჲ იზრახებოდენ“ (7) ჰპოვო¹¹ სეკდენბერსა ო ალელუიჲჲ, კმაჲ 10 გუერდი: „აღდეგ, უფალო, განსასუენებელად შენდა კი.“ (8) სახარებაჲ ლუკასი: „მას ჟამსა შევიდა იესუ დაბასა“ (9) ჰპოვო¹² სეკდენბერსა ო. განიცადე: „სასუმელი ცხოვრებისაჲ მოვიღო. აღილუაჲ“¹³ (10) ԳԵՊԼՏ ՇԼԵՍԸՆՏ ՄԻ. წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ¹⁴ და წმიდისა მანდილისაჲ. და წმიდისა¹⁵ დიომიდესი. ესე იყო ტარსუსით¹⁶ კილიკიისაჲთ,¹⁷ მშობელთა შერაცხილთაჲ, კეთილი სახითა და სახიერი გონებითა,¹⁸ კელოვნებით მკურნალი და ჰკურნებენ, რომელთა	თანა მიიწიის, კორცთა უძღურებასა კელოვნებითა მით მკურნალობისაჲთა, ხოლო სულთა მათთა – სწავლითა ღმრთისმსახურებისაჲთა. ხოლო ჟამთა დეოკლიტიანე მეფისათა დაუტევა მამული თჳსი და მივიდა ნიკეას¹⁹ ბითუნიისასა²⁰ და ჰკურნებდა სენთა²¹ სულთა და კოცთასა²² ქრისტეს ძალითა.²³ და მოწამეთა, რომელნი საპყრობილესა შინა იყვნენ, განამტკიცებდა და უღონოთა თანა მრავალსა ქველისსაქმესა იქმოდ. ვინაჲცა შეისმინა მეფისა. ხოლო ვინაჲთგან შეისმინა შეპყობად მისა²⁴ წარვლენილთა²⁵ პოვეს²⁶ იგი უფლისა მიმართ მიცვალებული, მოჰკუეეთეს თავი მისი და მეფისა მიმართ წარიღეს, რომელი იხილა რაჲ ბრძანა კუალად წარღებაჲ და გუამსავე თანა დადებდა. და ვითარცა წარიღეს და დადვეს თჳსსა²⁷ ადგილსა გუამსა თანა წმიდისასა,²⁸ მეესეულად მიიღეს მკედართა მათ თჳსთა თუალთა ნათელი, რამეთუ ვინაჲთგან თავი წმიდისაჲ მოეკუეთა, მიერითგან ვიდრე მუნ ჟამამდე²⁹ დაბრმობილნი³⁰ იყვნენ. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მირონისი. ესე იყო დეკეოს³¹ მეფისა ზე³² და ანტიპატრო ანთჳპატისა აქაიას,³³ მღვდელი ეკლესიისაჲ, ტკბილი სახითა, მშობელთა პატიოსანთა და მდიდართაჲ და ღმრთისა და კაცთა საყუარელი. ხოლო დღესა ქრისტეს შობისასა ანთჳპატი ეკლესიად შევიდა შეპყრობად ქრისტეანეთა და გუემად. მაშინ წმიდაჲ მირონ შურითა აღივსო და ავინა უკეთურსა მას. ამისთჳსცა დამოეკიდა და იხუეტა და მერმე³⁴ საკუმილსა საშინელსა შთაიგდო,³⁵ რომლისა ალი ამალღებულ იყო ორმეოცდაათ წყრთა. ხოლო საკუმილმან მან წმიდაჲ იგი შეიწყნარა და უვნებელად დაიცვა და გარემოჲს მღვდომარეთა მათ ზედა მიეტევა³⁶ და მოწუნა კაცნი ვითარ ასორმეოცდაათნი.³⁷ და მიერ რაჲ გამოვიდა წმიდაჲ იგი და არა თავსიღვა გებაჲ,³⁸ აღეკადნეს ლუედნი მკართაჲთგან ვიდრე ფერქთამდე, რომელთაგანი³⁹ ერთი აღილო მოწამემან და შესტყორცა იგი პირსა ანთჳ-	Dv Cv B340 A327v F297

¹ შენ – BF. ² საიდუმლოდ C–AD. ³ მოიკენონ F. ⁴ ჰპოო BCEF. ⁵ ზღუა F. ⁶ უვანი B. ⁷ და – F. ⁸ კმაჲ – C. ⁹ 1 | 10 C. ¹⁰ ფილიპელთაჲ C, ფილიპელთაჲ DF. ¹¹ ჰპოო BCEF. ¹² ჰპოო BCEF. ¹³ აღილუაჲ – C. ¹⁴ ღმრთისმშობელისაჲთა BCEF. ¹⁵ წმიდისა+მოწამისა D. ¹⁶ ტარსოსით F. ¹⁷ კილიკიისაჲთ B. ¹⁸ გონებითა+და B–F. ¹⁹ ნიკეას BCE. ²⁰ ბითუნი-
სასა B. ²¹ სენთა – C. ²² კორცთა C. ²³ ~ ძლით ქრისტესითა C. ²⁴ მისსა C. ²⁵ წარვლენილთა+მათ C. ²⁶ პოვეს B.
²⁷ თჳსსავე F. ²⁸ წმიდისასა | მოწამისასა C. ²⁹ ჟამამდე F. ³⁰ დაბრმობილ B–F. ³¹ დეკეოზ BCEF. ³² ზმ F. ³³ აქაიას AD.
³⁴ მერმე – F. ³⁵ შთაიგდო AD. ³⁶ მიიტევა F. ³⁷ ასორმეოცდაათნი | 11–ნი BC. ³⁸ გებაჲ+კერპთა D. ³⁹ რომელთაგან F.
(1) ლუკა 1,39–56. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 92,1. (4) ფს. 94,1. (5) გალ. 9,1. (6) გალ. 9,3; ლუკ. 1,48. (7) ფილ. 2,5.
(8) ფს. 131,8. (9) ლუკ. 10,38. (10) ფს. 115,4.

- D285 პატისასა. და ესრეთ კუალად იხუეტნეს ტყავა-კლილნი იგი კორცნი | მისნი. და მკეცთა მიეგდო. ხოლო ანთჳპატმან¹ მან² იხილა რაჲ მკეცთაგან უვნებელად დაცვაჲ მისი, ფრიადითა სირცხ-ლითა აღივსო და მოიკლა თავი თჳსი. და მერმე წმიდაჲ იგი კჳზიკოს მიეყანებულ იქმნა და მიი-ლო განჩინებაჲ და მახჳლითა წარეკუეთა თავი.
- ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა თ ჳ რ ს ო და ლ ე ე კ ო ა მ ს ი, კ ო რ ო ნ ა ტ ო და მოყუასთა მათთაჲ.
- და წმიდისა ეგ ლ ო ნ განწორებულისაჲ.
- C275 მ წ უ ხ რ ი. უფალო ღაღადყავსა – დასდე-ბელნი წმიდისა ღმრთისმშობელისანი | და წმი-დისა მანდილისანი და წმიდისა დიომიდესნი. ლიტანიისაჲ:³ „უზრწნელსა ხატსა შენსა შიშით.“ ცისკრად კანონი არა ითქუმის, არამედ შემდ-გომად „ღმერთი უფლისა“⁴ მიწყალე და სამნი გალობანი: დღესასწაულისანი და წმიდისა მან-დილისანი⁵ და წმიდისა მოწამისა⁶ დიომიდეს-ნი.⁷ სამ ხ რ ა დ წარდგომაჲ: „მოვიკსენო⁸ სა-ხელი“. (1) დასდებელი: „ისმინე, ასულოდა“, (2) პავლე გალატელთაჲ: „ძმანო, აბრაჳამს ორ⁹ ძე¹⁰ ესხნეს“ (3) ჰპოვო დეკენბერსა¹¹ C, ალელუიამ: „აღდეგ. უფალო, განსასუენებელად“, (4) სა-ხარებაჲ წმიდისა მანდილისაჲ. განიცადე.¹² „სა-სუმელი ცხორების“. (5) | ხოლო¹³ ვდღესასწაუ-ლობთ დღესასწაულსა¹⁴ ღმრთისმშობელისასა რვა¹⁵ დღე.¹⁶
- A328r **ΘΑΨΙΝΣ ΤΩΔΕΙΡΑΙΣ**¹⁷ Ἦς. წმიდათა მოწა-მეთა პავლე და ივლიანისი, დისა მისისაჲ და ს ტ რ ა ტ ო ნ ი კ ე ს ი. | ესენი იყვნეს პტო-ლემადიტ,¹⁸ ავრილიანე მეფისა ზე,¹⁹ და-ძმანი კორციელად, შვილნი წარჩინებულთანი და კე-თილად აღზრდილნი ღმრთისმსახურებითა უფ-როჲს ვიდრელა სძითა. ხოლო პავლე საღმრ-თონი წერილნი ფრიად იწუართნა, ვიდრე ჭა-ბუკლა იყო ჰასაკითა და ჩუენისა ცხორებისა-თჳს ქრისტეს მიერ ქმნილისა საღმრთოჲსა განგებულებისა ქადაგ კმაჲმალლ გამოჩნდა.²⁰ და წინააღმდეგომთა პირთა ძალითა სიტყუათათა
- Dv ძლიერად დაუყოფდა და აღჳრ-ასხმიდა. მოვიდა უკუე მეფე ქალაქად, ხოლო ნეტარი პავლე უბრძანებდა დასა თჳსსა დგომად გულსმოდგინედ მოწევნადისათჳს განსაცდელისა. და ეგრეთვე ყოველნი ასონი თჳსნი შეიბეჭდნა ნიშითა ჯჳრისაჲთა. განეცხადა უკუე მეფესა საქმე მი-სი და წარიდგინა²¹ წინაშე | მისა²² და ქრის-ტეს სარწმუნოებაჲ აღიარა და კერპთა ამაოე-ბაჲ ამხილა და დამოეკიდა და იხუეტა, რომელი იხილა რაჲ ღამან მისმან, კმობლა მძლავრისა მიმართ, ვითარმედ უმსჯავროდ²³ სტანჯავს ძმა-სა²⁴ მისსა.²⁵ | შეპყრობილ²⁶ | იქმნა იგიცა და დამოეკიდა და იხუეტა. და ორნივე ქუაბსა შინა სავსესა ფისითა და²⁷ მღუღარესა²⁸ შთაიყარ-ნეს²⁹ და ცხედარსა ზედა რკინისასა განკურ-ვებულსა განირთხნეს და ზედაკერძო კუერთხე-ბითა იგუემნეს, ვინაჲცა კოდრატოს და აკაკი მტარვალნი, ვითარცა კაცნი, ღმობიერ იქმ-ნეს³⁰ და შეეწყალნეს წმიდანი იგი და მეყსეუ-ლად | წარეკუეთნეს თავნი. ხოლო მოწამენი საპყრობილესა შეიყენნეს, შეკრულნი საკრე-ვლითა რკინისაჲთა, რომელთა³¹ მივიდა³² | ანგე-ლოზი და განჰქსნნა და წინაშე მათსა დაუგო პური, რომლისაგან მიიღეს და ჭამეს და დიდად ჰმადლობდეს ღმერთსა. კუალად წარიდგინნეს მე-ფისა და რამეთუ არა თავს-იდვეს გებაჲ კერპთაჲ, დამოეკიდნეს და იგუემნეს ცემითა ფრიადითა, ვინაჲცა ერთი მტარვალთაგანი, სახელით სტრა-ტონიკე, ღმობიერ ექმნა წმიდასა³³ იულია-ნის³⁴ და დაერიდა გუემად მისა³⁵ და მიაქცია³⁶ მარცხენით³⁷ კერძო³⁸ და ჰრწმენა ქრისტე.³⁹ და ვინაჲთგან წმიდაჲ იგი ეტყოდა, რაჲთა არა ჰრიდოს, არამედ აღასრულოს ბრძანებაჲ მეფისაჲ, განრისხნა მძლავრი იგი და მტარვალისა⁴⁰ მის თავი წარჰკუეთა, ხოლო წმიდათაჲ მათ ბრძანა წამლიანთა ქუეწარმაგალთა თანა შეეყენებაჲ და ვითარ უვნებელად დაიცვნეს, უბრძანა წმიდისა პავლესი რკინისა მანათა ზედა განრთხმაჲ და ორკერძოვე ოთხთა მიერ არგნებითა გუემაჲ⁴¹ და შანთებითა ბრჳენისაჲთა ღაწუთა მისთა შემჳს-
- Cv B341
- A328v
- F298
- Fv

¹ ანთიპატმან A. ² მან – C. ³ ლიტანიისა C. ⁴ უფალსა BCD. ⁵ მანდილისი D. ⁶ მოწამისა – BCEF. ⁷ დიომიდესნი BCEF. ⁸ მოიკსენო F. ⁹ ორნი AD. ¹⁰ ძენი AD. ¹¹ დეკენბერსა | სეკენბერსა F. ¹² განიცადე სასუმელი ცხორების – C. ¹³ ხოლო | უწყებაჲ ჯერ არს CE. ¹⁴ დღესასწაულსა+წმიდისა CEF. ¹⁵ რვა | BCE. ¹⁶ დღე F. ¹⁷ აგესტოსა B. ¹⁸ პტოლემადიტ AD. ¹⁹ ზმ F. ²⁰ გამოჩნდა | იქმნა C. ²¹ წარიდგინა+უკუე F. ²² მისსა BC. ²³ უმსჯავროდ BCEF. ²⁴ ძმასა – C. ²⁵ მისსა – C. ²⁶ შეპყრობილ+უკუე C. ²⁷ და – BF. ²⁸ მღუღარსა C. ²⁹ შთაიყარნეს AD. ³⁰ იქმნეს C. ³¹ რომელთა | და რამეთუ C. ³² მოვიდა C. ³³ წმიდასა – BCEF. ³⁴ იულიანისი F. ³⁵ მისსა CF. ³⁶ მოიქცია F. ³⁷ მარცხენით – F. ³⁸ კერძო – F. ³⁹ ქრისტე BC. ⁴⁰ მტარვალისა F. ⁴¹ გუემად D.

(1) ფს. 44,18. (2) ფს. 44,11. (3) გალ. 4,22. (4) ფს. 131,8. (5) ფს. 115,4.

Bv
C276
D286
Fv
A329r

რვა. ხოლო წმიდისა იულიანისი¹ სამეცვოს² წარყვანება და კაცთა მიერ მეძავთა გინება და მისი, რომელთა ინებეს რაჲ შესლვაჲ, | წმიდისა მის ანგელოზისა მიერ დასუბრემს თუალნი მათნი, არამედ ლოცვითა წმიდისაჲთა კუალად განიკურნეს. ხოლო თუთ და ძმაჲ მისი მთხრებელსა ცეცხლისასა შთაითხინეს³ და ბრძანა მძლავრმან, რაჲთა მასვე | საკუმილსა შინა ქვითა დაიქოლნენ. არამედ დაიყენა ყოფად ამისა,⁴ რამეთუ გამოჩნდა⁵ ზეცით ღრუბელი, სავსე ცეცხლითა და ვითარ მოიწია მახლობელად ავრილიანესა,⁶ გარდამოუტევა წჳმად ცეცხლისაჲ. | ხოლო იგი შეშინდა და აღმოიყვანა მღჳმით წმიდანი იგი⁷ და უბრძანა დაკრვაჲ შეშასა და პირთა და ყოველთა კორცთა მათთა ლამპართა მიერ ცეცხლისათა მოწუვაჲ. | და შემდგომად ამის ყოვლისა კეთილად მძლეთა მათ მოწამეთა წარეკუთნეს წმიდანი იგი⁸ თავნი მათნი და ბრწყინვალე გვრგვინი ქრისტესთჳს წამებისაჲ დაიდგეს.

ამასვე დღესა სატფურებაჲ⁹ ღმრთის-მშობლისაჲ არ მ ა ს ი ა ს.

Ⲙⲟⲩⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩⲁⲙⲉⲧⲁ
ფ ლ ო რ ო ს¹¹ და ლ ა ვ რ ო ჲ ს ი. ესე¹² ძმანი იყვნეს მარჩბენი, კელოვნებით ქვითხურონი, სწავლულნი პროკლეს მიერ და მაქსიმესა.¹³ ხოლო შემდგომად მოძღუართა თჳსთა¹⁴ ქრისტესთჳს წამებისა დაუტევეს ბიზანტია¹⁵ და წარვიდეს ილირიკიად, ქალაქსა ულპიანონს.¹⁶ და თჳსითა კელოვნებითა შურებოდეს. და მერმე ლიკონ მთავრისა მიერ ლიკინიოსის¹⁷ მიმართ წარივლინეს, რომელი იყო ძე ელპიდიად დედოფლისაჲ, რომელთა ლიკინიოზ¹⁸ მისცა საკმარი და მოქმედთა სიმრავლე და უბრძანა მათ აღშენებაჲ ტაძარსა კერპთასა და განუწესა და გამოუსახა სახე მისი. ხოლო წმიდათა მათ საკმარი იგი გლახაკთა განუყვეს და ღამით ღმრთისა მიმართ ლოცვასა | განკრძალულ იყვნეს, ხოლო დღისი — საქმესა მას ტაძრისასა. და ვითარცა აღასრულეს შენებაჲ იგი, შემოკრბნეს გლახაკნი ქრისტეს მოწამეთა, რომელთადა-იგი განეყო სა-

ფასე და საბლები მოაბეს ქედთა კერპთასა და ქუეყანად დააკუთნეს ივინი. და მერმე აღანთეს სანთელნი მრავალნი და განწმიდეს ტაძარი იგი და ეტყოდეს: „დიდებაჲ შენდა, ქრისტე“¹⁹ ღმერთო, მოციქულთა სიქადულო, მოწამეთა სიხარულო.“ და წინაუძღოდა მათ სახე²⁰ ჯუარისა ცხოველისაჲ. | ცნა უკუე ლიკინიოს²¹ ესე ყოველი და ბრძანა აღტყინებაჲ საკუმილისაჲ და გლახაკთა მათ მას შინა შთათხევაჲ. | და ესრეთ შთაითხინეს²² რაჲ, ყოველთავე სულნი თჳსნი²³ ღმერთსა შეჰვედრნეს. ხოლო წმიდანი ლავროს და ფლოროს დაიკრნეს ეტლისთუალსა ზედა და იგუემნეს და ლიკონ მთავრისავე წარივლინეს, რომლისა მიერ წარმოვლენილ იყვნეს, რომელნი იხილნა რაჲ ლჳკონ, ჯურღმულსა ღრმასა შეაწყუდინა ივინი, სადა-იგი შთავიდეს და ჰყოფდეს ვედრებასა ღმრთისა²⁴ მიმართ²⁵ მოქსენებულთა თჳსთათჳს და სოფლისა სიმტკიცისა და რაჲთა დააცხრვოს ღმერთმან დევნულეჲჲ ქრისტეანეთაჲ.²⁶ და ესრეთ შეჰვედრნეს სულნი თჳსნი უფალსა.²⁷ ხოლო შემდგომად რაოდენისაჲჲ ჟამისა აღმოიყვანნეს პატიოსანნი იგი ნაწილნი მათნი და ლუსკუმასა შინა დიდებულად დაიკრძალნეს,²⁸ ვინამცა-იგი მიჰრონსა სურნელსა²⁹ და კურნებასა სენთასა³⁰ მვედრებელთა მათთა აღმოუცენებენ დაუწყუედელად.

ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ს ტ რ ა ტ ო ნ | და ფ ი ლ ი პ ე და ე ე ტ ჯ კ ი ა ნ ე ს ი. ესენი იყვნეს ნიკომიდიას და განზრახვით აღვიდიან თეატრონად, რაჲთა ასწავლიდენ მუნ შეკრებულსა მას ერსა განყენებაჲ | კერპთმსახურებისაგან და მსახურებაჲ ქრისტესა. და ოდესმე იხილა მთავარმან სახილველი იგი ცალიერი³¹ კაცთაგან და ცნა მიზეზი,³² ვითარმედ სწავლითა მათითა დაუტევებიეს ერთა განცხრომაჲ იგი სახილავისაჲ და ახლისა რაჲსმე³³ ცხორებისა მიმართ მისრულ არიან და მამული ჩუეულებაჲ უგულებელს უქმნია,³⁴ მსწრაფლ წარმოდგომაჲ წმიდათაჲ მათ ბრძანა. და ვითარცა წარმოდგეს და აღიარეს, ვითარმედ: „ჩუენცა ქრისტეანენი ვართ

A329v

F299

Dv

Bv

C277

¹ იულიანისი F. ² სამეცვოსა F. ³ შთაითხინეს A. ⁴ ამისა C. ⁵ გამოუჩნდა BCE. ⁶ ავრილიანესა BCEF. ⁷ ივინი BEF. ⁸ იგი — C. ⁹ სატფურებაჲ+წმიდისა F. ¹⁰ აგუსტოსა B. ¹¹ ფლოროს C. ¹² ესენი BEF. ¹³ მაქსიმეს C. ¹⁴ თჳსთა მათთა C. ¹⁵ ბიზანტია CDF. ¹⁶ ულპიანონს B—F. ¹⁷ ლიკინიოსის F. ¹⁸ ლიკინოზ F. ¹⁹ ქრისტე BC. ²⁰ სახე BE. ²¹ ლიკინიოზ BCE, ლიკინოზ F. ²² შთაითხინეს AD. ²³ თჳსნი მათნი BCEF. ²⁴ ღმრთისა — F. ²⁵ მიმართ — F. ²⁶ ქრისტეანეთა C. ²⁷ უფალსა | ღმერთსა C. ²⁸ დაჰკრძალნეს C. ²⁹ სურნელსა CF. ³⁰ სენთასა | სნეულთასა F. ³¹ ცარიელი B. ³² მიზეზი — BE. ³³ რაჲსმე CF. ³⁴ უქმნია უყოფია BCE.

- A330r Fv და სხუათაცა ვარწმუნებთ, რამათა ქრისტეანე¹ იქმნენ,“ | ბრძანა შეყვანებაჲ მათი სახილველსა და მიტევებაჲ მკეცთაჲ. და ვითარცა | უვნებელად დაიცვნეს, მრავალფერითა ტანჯვითა² განიცადნეს. და უკუანაჲსკნელ ცეცხლსა შეითხინეს და გვრგვინი წამებისანი დაიდგნეს.
- D287 ამასვე ღღესა წმიდათა მოწამეთა ერმო,³ სარაპიონ და პოლიენოჲ სი. ესენი შეისმინნეს, ვითარმედ ქრისტესა ჰმსახურებენ, ხოლო კერპთა სძულობენ და გარემიაქცევნენ. და ჰრომისა ეპარხოზისა წარიღვინნეს და ქრისტე⁴ ღმერთი კადნიერად აღიარეს, ვინაჲცა ბნელსა და სიმყრალთა სავსესა საპყობილესა შეიყენნეს. და კუალად გამოიყვანნეს და ადგილთა ფიცხელთა და კლდოვანთა⁵ თრეკად დაისაჯნეს. და ესრეთ ეკუთებოდეს რაჲ ქვით | ქვად, სულნი თჳსნი ღმერთსა შეჰვედრნეს.
- B343 ამასვე ღღესა წმიდათა მამათა ჩუენთა მთავარეპისკოპოსთა კოსტანტინეპოლელთაჲ, იოვანესი და გიორგისი და წმიდისა მოწამისა იულიანესი.
- Cv CDF. წმიდისა და დიდისა⁶ მოწამისა ანდრეა⁷ სტრატელატისაჲ⁸ და მის თანა აღსრულებულთა ორათას და ხუთასთაჲ.⁹ | ესე იყო ჟამთა უღმრთოჲსა მაქსიმიანესთა და მკედრობდა აღმოსავალით კერძო ანტიოხოჲს¹⁰ ქუეშე ყოვლისა გუნდისა მთავრისა. და წარივლინა მის მიერ სხუათა თანა მკედართა წყობად ძალსა სპარსთასა, რამეთუ შემოსრულ იყვნეს საზღვართა საბერძნეთისათა. ღალად-ყო უკუე უფლისა მიმართ და მისთანათა¹¹ მათ ერწმუნა, რამათა ხადონ სახელსა ქრისტესსა. და განეწყო სპარსთა მიმართ და მძლე ექმნა და წარიქცინა იგინი მეოტად, ვინაჲცა მოუგონელსა მას ზედა ძლევასა | მისთანანი იგი ყოველნი ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანნა, | რომლისა მიერ განძლიერდეს მბრძოლთა ზედა. ხოლო შეისმინნეს ანტიოხოზის¹² მიმართ იგი და მისთანანი, რამეთუ ეშმაკმან შეიცვალა თავი თჳსი და შეასმინნა იგინი. მოიყვანა მისა¹³ წმიდაჲ ანდრეა¹⁴ და ცხედარსა ზედა რკინისასა განკურვებულსა განირთხა. ხოლო მისთანათა მათ მკედართა ოთხკედელსა ძელსა ზედა დაემსჭუალნეს¹⁵ კელნი და იგუემნეს და მერმე სტრატოტოთა მიერ წარიოტნეს საზღვართაგან მის სოფლისათა მორწმუნენი იგი მკედარნი, წმიდისა მის მიერ მოქცეულნი. რომელი-ესე ცნა ანტიოხოზსა და ღვენა უყო უკუანა მათსა და რომელნი-იგი წმიდისა მის თანა იყვნეს, უბრძანა ყოველთა მოწყუედაჲ მახვლითა. და ეგრეთვე დიდებული მოწამე ანდრეა¹⁶ მახვლითავე აღესრულა.
- Dv ამასვე ღღესა წმიდათა მოწამეთა ტიმოთესი, ალაპისი, | თეკლაჲ სი და მათ თანა აღსრულებულთაჲ.¹⁷ დიდებული მოწამე ტიმოთე პალესტინით¹⁸ იყო, საქმით და სიტყვით განმტკიცებული. და ღმრთისმსახურებისა მოძღუარ ექმნა მრავალთა. ხოლო შეპყრობილ¹⁹ იქმნა და ორბანოს²⁰ მთავრისა წარიღვინა ღაზას შინა და განიკითხა რაჲ, აღიარა თავი თჳსი, ვითარმედ ნაწილისაგან ქრისტეს აღმსარებელთაჲსა²¹ არს და ქრისტეს განგებულებისათჳს და²² განკორციელებისა და გარდამოსვლისა ღმრთისმეტყუელა. ამისთჳსცა ყოვლითა სატანჯველითა განიცადა და ყოველსავე შინა სიმტკიცე თჳსი მიუდრეკელად დაიცვა და უკუანაჲსკნელ ცეცხლისა მიერ სრულ იქმნა. და მასვე ქალაქსა შინა წმიდაჲ ალაპი და თეკლა ფრიადითა ტანჯვითა განიცადნეს და ქრისტეს სარწმუნოებაჲ მტკიცედ დაიმარხეს. | ხოლო უკუანაჲსკნელ მკეცთა მიეცნეს და წამებისა გვრგვინი დაიდგეს
- A331r | და წმიდისა მოციქულისა თადეოზისი. Fv სამხრად წარდგომაჲ კმაჲ ო: „საკრველ არს ღმერთი წმიდათა“. (1) დასდებელი: „ეკლესიათა“ შინა აკურთხევ. (2) პავლე კორინთელთაჲ: „ძმანო, ღმერთმან ჩუენ, მოციქულნი“ (3) ჰპოვო²⁴ 7²⁵ კურიაკესა. ალელუიაჲ, კმაჲ ტ. გუერდი: „ნათელი გამობრწყინდა მართალთა“. (4) სახარებაჲ მათესი, თავი 24: „მას ჟამსა შინა მოუწოდა იესუ ათორმეტთა“²⁶ ვიდრე „უსასყიდლოდ მიეცით.“ (5) | განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მიმართ. ალელუიაჲ“. (6)
- B344

¹ ქრისტეანე C. ² ტანჯვითა | სატანჯველითა F. ³ ერმო+და C, იერმო F. ⁴ ქრისტე C. ⁵ კლდოვანთა B. ⁶ დიდისა | დიდებულისა C. ⁷ ანდრეა B-F. ⁸ სტრატელატისაჲ F. ⁹ ორათასხუთასთა CDF. ¹⁰ ანტიოქოზის D. ¹¹ მის თანა B. ¹² ანტიოხოზის F. ¹³ მისა | მის წინაშე AD, მისსა C. ¹⁴ ანდრეა BCE. ¹⁵ დაემსჭუალნეს BCEF. ¹⁶ ანდრეა B-F. ¹⁷ აღსრულებულთა D. ¹⁸ პალესტინელი BF. ¹⁹ შეპყრობილ F. ²⁰ ურბანოს E. ²¹ აღმსარებელთაჲსა F. ²² და – AD. ²³ ეკლესიასა B-F. ²⁴ ჰპოო C. ²⁵ 7 | მე-7 F. ²⁶ ათორმეტთა | ათერთ C. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) I კორ. 4,9. (4) ფს. 96,11. (5) მათ. 10,1,5-8. (6) ფს. 32,1.

ⲄⲠⲏⲛⲥ Ⲛⲓⲥⲓⲛⲥ ⲛ. წმიდისა წინადაწარ-
მეტყუელისა სამოელისი. ესე იყო ძე ანნა¹
წინადაწარმეტყუელისაჲ, არმათემით² სიფაჲსა,
მთისაგან ეფრემისა, ტომისაგან ლევისა.³ ხოლო
წინადაწარმეტყუელა ორმოცი⁴ წელი და იყო⁵
ქრისტეს განკორციელებისა ათას ოცდაათხუთ-
მეტისა⁶ წლისა⁷ პირველ.⁸

ამასვე ღღესა⁹ წმიდისა მამისა ჩუენისა პ ა ე -
ლ ე ა ხ ლ ის ა¹⁰ კოსტანტინეპოლელ¹¹ მთავარ-
ეპისკოპოსისაჲ¹²

და წმიდისა მოწამისა ბ ა ს ი ლ ი ა მ ს ი¹³

და წმიდისა მოწამისა ფ ო ტ ი ნ ი ს ი

და ს ა ტ ფ უ რ ე ბ ა მ¹⁴ ღმრთისმშობლისაჲ
ი უ ს ტ ი ნ ი ა ნ ა ს.

Cv | განგებაჲ წინადაწარმეტყუელთაჲ მოიძიე.
ⲄⲠⲏⲛⲥ Ⲛⲓⲥⲓⲛⲥ¹⁵ ⲛ. წმიდისა მოწა-

მისა ბასისი და სამთა ძეთა მისთაჲ: თეოღ-
ნისი, ალაპისი და პისტოქისი. წმიდაჲ
მოწამე ბასი იყო ედესე ქალაქით ელაღისაჲთ,
მაქსიმიაჲნე მეფისა ზე. ხოლო შეეყო უვალერია-
ნეს ვისმე მღღელსა კერპთასა და შვნა მისგან
სამნი შვილნი: თეოღნი, ალაპი და პისტო. ხო-
ლო იყო იგი ღმრთისმსახური და მორწმუნე და
ეგრეთვე | აღზარდნა შვილნიცა თჳსნი. ამის-
თჳს შეისმინა თჳსისა¹⁶ ქმრისაგან¹⁷ და შვილი-
თურთ განკითხვად წარიღვინა წინაშე ანთჳპა-
ტისა, რომელი იყო ელაღისაჲ და თავი თჳსი
ქრისტეანედ აღიარა. და ორთა შვილთა თჳსთა
თანა საპყრობილესა შეიყენა. ხოლო პირმოჲ
ძე მისი თეოღნი დამოეკიდა და იხუტა. და
ამისა¹⁸ შემდგომად მოიყვანეს ალაპი, შედე-
გი მისი და გუემეს.¹⁹ | | ხოლო ღღესა მისი
ჰლოცვიდა მას და ევედრებოდა და ღუაწლთა
მიმართ განაძლიერებდა. და მერმე აღჰკადეს
ტყაყი თავისა²⁰ მისისაჲ,²¹ ვიდრე მკერდადმდე.
ხოლო იგი იტყოდა, ვითარმედ: „არარაჲ არს
უტკბილეს²² ქრისტესთჳს ტანჯვისა“. და შემდ-
გომად მათსა მოიყვანეს მესამე, სახელით პისტო.
და მანცა ქრისტეს სარწმუნოებაჲ აღიარა. და
მრავლითა სატანჯველითა განიცადა და ძმათა
თჳსთა თანა მახვლითა განჩინებაჲ მიიღო. და

სამთავე ერთბაჲად წარეკუთენეს თავნი. ხოლო
ღღესა მათი ბასა²³ საპყრობილედ შეიყენა, სადა-
იგი ანგელოზისა მიერ საზრდელი მიიღო და
განძლიერდა. და მთავრისა თანა მაკედონიად მი-
ყვანებულ იქმნა, რამეთუ მიერ წარვიდა. ხოლო
მუნ რაჲ მივიდა, ზორვად კერპთა იიძულა²⁴
და ვითარ არა თავს-იდვა, პირველად წყალ-
სა შთაიგლო და მერმე ცეცხლსა. და ამისა²⁵
შემდგომად | დაიქოლა. და ვითარ ყოველთაგან
უენებელად დაიცვა, მიიყვანეს ტაძარსა კერპთა-
სა. და შესლვასა თანა მისსა ტაძრად განიბძარა
კერპი დიოქსი²⁶ და დაეცა და სახედ მტუერისა
შეიძუსრა. ამას ზედა მკეცთა მიეცა და ვითარ
არა შეეხნეს, განშორებულად კმელისაგან, ვი-
თარ ორმოც სტადიონ, ზღუასა შთაიგლო.²⁷ და
იხილვა საყდართა შეუნიერთა ზედა მჯდომა-
რე და მის თანა სამნი კაცნი უფროჲს მზისა
ბრწყინვალენი, რომელთა საყდრითურთ რეცა
ნავად აღიყვანეს წმიდაჲ იგი. და შემდგომად
რვისა დღისა გამოჩნდა სხუასა კუნძულსა ელის-
პონტოქსასა, რომელი-ესე ცნა ანთჳპატმან და
მიწერა მთავრისა, რომელი იყო მათ კერძოთა,
რამთა შეიპყრას იგი. ხოლო მან ძიება ყო | და
პოვა.²⁸ და რამეთუ არა თავს-იდვა გებაჲ კერპ-
თაჲ, ბრძანა კელთა მისთა უკუდმართ შეკრვაჲ |
და მერმე დამუსრვად²⁹ ყოველთა ასოთა მისთა
და ესრეთლა წარეკუთად თავი.

| ამასვე ღღესა წმიდისა მოწამისა ლ უ -
კ ი ო ს ი. ესე იყო კჳრინით ღუბიისაჲთ, თავი
და პირველი მთავართა შორის ქალაქისათა და
თანამოსაყდრე მთავრისაჲ. ხოლო სიდიდითა და
სიმაღლითა გუამისაჲთა. ყოველთა მუნ³⁰ მყოფთა
უვადრეს³¹ იყო. და იყო იგი პირველ მსახურებასა
შინა კერპთასა. ხოლო შემდგომად ახოვნად და
მტკიცედ და მიუდრეკელად მოღუაწებისა წმი-
დისა თეოდორე³² მღღელმოწამისა, რომელი იყო
ეპისკოპოსი მის ქალაქისაჲ, რომელმან ქრის-
ტესთჳს წამებისა გჳრგჳნი მოიღო³³ ქრისტეს
მადლისა მიერ, ღმობიერ იქმნა ნეტარი ლუ-
კიოს³⁴ და წმიდაჲ ნათლისაღებაჲ შეიწყნარა
და დაარწმუნა ღიღნიანე მთავარსაცა სარწმუ-

C279

B345

A332r

Dv

Fv

A331v
F301

Bv

¹ ანა BE. ² არამათებით BCE. ³ ლევისა F. ⁴ ორმოცი] 3 F. ⁵ იყო+პირველ C. ⁶ ოცდაათხუთმეტთა C. ⁷ წელითა C.
⁸ პირველ — C. ⁹ დღესა B. ¹⁰ ახლისაჲ C. ¹¹ კოსტანტინეპოლელ BCE, კოსტანტინოპოლიელ F. ¹² მთავარეპისკოპოსისაჲ]
ეპისკოპოსისაჲ BCE. ¹³ ბასილუამისი F. ¹⁴ სატფურებაჲ+წმიდისა F. ¹⁵ აგუსტოსა B. ¹⁶ თჳსისაგან F. ¹⁷ ქმრისა F.
¹⁸ ამისსა C, მისა ADF. ¹⁹ გუემეს A. ²⁰ თავსა BCE. ²¹ მისსა BCE. ²² უტკბილეს A. ²³ ბასი F. ²⁴ იძულა B. ²⁵ ამისსა
ACD. ²⁶ დიოქსი BC. ²⁷ შთაიგლო D. ²⁸ პოა B. ²⁹ დამუსრვად BCDE, დამოსრვად F. ³⁰ მუნ B. ³¹ უადრეს BEF.
³² თეოდორე A. ³³ მიიღო C. ³⁴ ლოკიოს F.

- Cv ნოებად¹ მოსლვამ, რომელი წარიყვანა და ნავითა წიაღვლო კვარედ² და პოვნა | მუნ ქრისტეანენი შეპყრობილნი და შემდგომად ტანჯვისა მოკლულნი. მაშინ დიდნიანესგან ფარულად მისცა თავი თჳსი მტანჯველთა. და განწიხნა ბომონი და მას ზედა მდებარე³ შესაწარავი კერპთა დააქცია. და ბრძანებითა მძლავრისაჲთა⁴ მახვლითა წარეკუეთა თავი.
- ამასვე დღესა სატფურებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ მარკიონს.*
- ԳԵՊԻՆԸ ՇԼԻՍԹԱՆԸ ԿԳ. წმიდათა მოწამეთა: აღათონიკოჲსი და ზოტიკოჲსი და ზენონისი და აკუნდინესი⁵ და სევირიანესი და თეოპრეპოჲსი.⁶ წმიდაჲ მოწამე ქრისტესი აღათონიკე იყო ჟამთა მაქსიმიანე მეფისათა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა კომსისა ვისგანმე, რომლისა სახელი ევტოლმიოს, რომელი წარვლენილ იყო მეფისაგან კერძოთა პონტოჲსათა ბრძოლად ქრისტეანეთა,⁷ რამეთუ წიაღვილოდა რაჲ | ნავითა, მიიწია ადგილსა, რომელსა ეწოდა⁸ კარპი, და პოვა⁹ მუნ წმიდაჲ მოწამე ზოტიკე მოწაფეთა მისთა თანა აღსარებასა¹⁰ შინა ქრისტესსა და მოსწყვიდნა იგინი. | ხოლო მიერ უკუნ-იქცა ნიკომიდიად და ცნა, რამეთუ აღათონიკეს¹¹ ვისმე მიერ მრავალნი წარმართნი განეშორნეს კერპთა¹² და ქრისტეს სარწმუნოებად მოციდეს. და პრინგიპოს¹³-მთავარიცა ქრისტეანე იქმნა. წარავლინა¹⁴ და ორნივე მოიყვანნა¹⁵ მისა¹⁶ და წმიდაჲ აღათონიკე გუემა ცემითა ფრიადითა. ხოლო პრინგიპოს სხუათა ქრისტეანეთა¹⁷ პყრობილთა თანა და წმიდისა აღათონიკისა წარიყვანნა თრაკედ, სადა-იგი იქცეოდა მეფე,¹⁸ რაჲთა მუნ¹⁹ ყოს განკითხვაჲ წმიდათაჲ. გარნა ვითარცა მიიწინეს სოფლად, რომელსა ეწოდებოდა²⁰ პოტამონ,²¹ მიავლინა²² და მოსწყდნა წმიდაჲ ზენონ და თეოპრეპი და აკინდუნე, რამეთუ ვერდარა ეძლო ნეტართა ამათ სლვაჲ | სიმძაფრისაგან პირველ მოწევნულთა
- წყლულებათაჲსა. და კუალად ქალკიდონისა მახლობელად²³ რაჲ მოვიდა, მოკლა წმიდაჲ სევირიანე, რამეთუ კადნიერად ქადაგებდა²⁴ ქრისტესა. ხოლო ბიზანტიად რაჲ მოვიდა, წარიდგინა კუალად წმიდაჲ აღათონიკე სხუათა პყრობილთა თანა და პრინგიპოჲსა²⁵ და განიყვანა²⁶ გარეშე ქალაქსა და ფრიად იგუემა.²⁷ ხოლო მიიწია რაჲ სულიმბრიას²⁸ ადგილსა, რომელსა ამოს²⁹ ეწოდების, წარეკუეთა თავი პრინგიპოჲს თანა და სხუათა მათ ქრისტეანეთა კომსისა მიერ ნიკომიდიად მოყვანებულთა, რამეთუ მუნ იყო მაქსიმიანე მძლავრი³⁰ და ესრეთ გვრგვინთა წამებისაჲთა შეიმკვნეს.
- ამასვე დღესა წმიდისა ირინეოს³¹ მღელ-მოწამისაჲ. ესე იყო დეოკლიტიანე³² მეფისა³³ ზე ეპისკოპოსი სერმიონს. და ქრისტეს სარწმუნოებისათჳს შეპყრობილ იქმნა | და პროვო მთავრისა წარიდგინა და ქრისტე აღიარა და საპყრობილედ შეიყენა. და მიერ გამოიყვანა და იგუემა.³⁴ და მერმე განჩინებაჲ მიიღო და მახვლითა წარეკუეთა თავი | და შთაიგლო³⁵ მდინარესა, რომელსა ეწოდების საონ.
- ამასვე დღესა წმიდისა დედისა ანთუსისი და ათანასე ეპისკოპოსისაჲ,³⁶ რომელმან ნათელ-სცა მას და ხარისიჲ და ნეოფიტე მონათა მისთაჲ, რომელნი იწამნეს. ესე ანთუსი³⁷ იყო ქალაქით სელევკიადთ,³⁸ უვალერიანე მეფისა ზე,³⁹ ასული მშობელთა მეკერპეთაჲ, ანტონინე და მარტურიანისი, რომელნი იყვნეს ფრიად მდიდარნი. ხოლო სურვიელ იყო ქრისტეს მიერ წმიდისა ნათლისღებისა. და გული უთქუმიდა ზილვად ათანასე ეპისკოპოსისა, რომელი-იგი ტარსუს⁴⁰ კილიკიისაჲსა ასწავებდა სიტყუასა ღმრთისაჲსა. | დააჯერა უკუე დედასა თჳსასა, რაჲთა განუტეოს იგი, რეცა ზილვად მზარდულისა თჳსისა. და ვითარ განუტევა, წარიყვანნა ხარისიჲ და ნეოფიტე და იწყო სლვად. ხოლო ათანასე ეპისკოპოსი ანგელოზისა მიერ აღიტაცა

* „ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა შუშანიკისი, რომელი იწამა ქართლს ქმრისა მისისა ვარსკენისაგან“ C279v მიწერილია არშიაზე ტექსტის ზეგით.

¹ სარწმუნოებად A. ² კვარე C. ³ მდებარე – C. ⁴ მძლავრისაჲთა] მთავრისაჲთა CF. ⁵ აკუნდესი BCF. ⁶ თეოპრეპოჲსი F. ⁷ ქრისტეანეთა C. ⁸ ეწოდებოდა F. ⁹ პოა B. ¹⁰ აღსარებასა BCE. ¹¹ აღათონიკეჲს BCE, აღათონიკოჲს F. ¹² კერპთაგან CE. ¹³ პრინგიპო BC. ¹⁴ წარავლინა B, წარავლინა CF. ¹⁵ მოიყვანნა D. ¹⁶ მისსა CF. ¹⁷ ქრისტეანეთა C, +თანა F. ¹⁸ მეფე C. ¹⁹ მუნ] მან BF. ²⁰ ეწოდა C. ²¹ პოტამონ BCF. ²² მიავლინა CEF. ²³ ~ რაჲ მახლობელად F. ²⁴ ~ ქრისტესა ქადაგებდა F. ²⁵ პრინგიპოჲსსა C. ²⁶ განიყვანნა C. ²⁷ იგუემა CE, გუემა B. ²⁸ სულიმბრიას BCDEF. ²⁹ ამოს] ადმოს F. ³⁰ მძლავრი F. ³¹ ერინეოს BCDF. ³² დეოკლიტიანეს B–F. ³³ ~ ზე მეფისა BCE. ³⁴ იგუემა A. ³⁵ შთაიგლო AD. ³⁶ ეპისკოპოსისაჲ F. ³⁷ ანთუსისი AD. ³⁸ სელევკიით C, სელევკოჲთ C, სელევკით F. ³⁹ ზმ F. ⁴⁰ ტარსუსს BCE.

Bv და მოვიდა მისა,¹ რომელი-იგი იხილა რაჲ და ცნა, თუ ვინ არს, | შეუვრდა ფერკთა მისთა და ევედრებოდა აღბეჭდვად ბეჭდითა წმიდისა ნათლისღებისათა. და რამეთუ არა იყო მუნ წყალი, ილოცა ეპისკოპოსმან და მეყსეულად აღმოეცენა წყაროჲ წყლისაჲ. და ორნი ანგელოზნი გამოჩნდეს სახითა მკედართაჲთა, რომელთა მოჰბლარდნეს მას² სამოსელი ნათლისაჲ. ნათელ-ილო უკუე მან და ორთა მონათა მისთა. მაშინ მისცა სამოსელი თჳსი მრავალსაყიდლისაჲ ეპისკოპოსსა და ჰლოცვიდა, რაჲთა მისცეს იგი გლახაკთა. ხოლო თუთ შეიმოსა სამოსელი ზომითი და მდაბალი და მზარდულისა | თჳსისა მივიდა. ხოლო მან განიშორა იგი და აყუდრა სამოსლისა უნდობაჲ და ქრისტეს სარწმუნოებაჲ. და ვითარ დედისა თჳსისა მიიქცა და პოვა³ იგი მომკუდარი, მყის განვიდა⁴ ფარულად | და ათანასე ეპისკოპოსისა მიისწრაფა. და სახე⁵ მონაზონებისაჲ შეიმოსა ძაძისა სამოსლითა და⁶ აღიღო ჯუჲარი თჳსი და უდაბნოდ განვიდა. და ოცდასამისა წლისა ჟამთა მკეცთა თანა იქცეოდა და საზრდელსა მათგან მიიღებდა. და მრავალნი განსაცდელნი დაითმინა ეშმაკთა მიერ და სული თჳსი მშუდობით კელთა ღმრთისათა შეჰვედრა. და დაიდვა კლდესა შინა, სადა-იგი მცირედ მიიძინის. ხოლო ათანასე ეპისკოპოსი შეჰყრობილ იქმნა | და უვალერიანე | მეფისა წარიდგინა. და მრავალფერითა გუემითა განიკითხა და მახვლითა წარეკუეთა თავი. და ეგრეთვე წმიდათა ხარისიმე⁷ და ნეოფიტე სიტყვთა ღმრთისმეტყველებისათა⁸ ქრისტეს სარწმუნოებაჲ ქადაგეს და მოძღურებითა ჭემ-მარიტებისათა მძლავრი იგი განაცუბრეს და მახვლითა განჩინებაჲ მითუალეს.

D290 | ამასვე დღესა კსენებაჲ⁹ არ იადნი დელოფლისაჲ და მსგეფსი მარიამობისაჲ.

მ წ უ ხ რ ი. დასდებელნი დღესასწაულისანი. და ცი ს კ რ ა დ ო რ ნი გალობანი პირველსა და მეოთხესა, და¹⁰ სამხრად განგებაჲ ყოველი დღესასწაულისაჲ აღესრულოს და წარიგზავნოს¹¹ დღესასწაული.

ԳԵՊՄՆ ՇԼԵՔԱՆՆ ԿԼ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ეკესტათი ანტიოქელ მთავარეპისკოპოსისაჲ.¹² ესე იყო დიდისა კოსტანტინეს ზე და მართლმადიდებლობისა ნათლითა და სიტყვთა სიბრძნისაჲთა ყოველსა სოფელსა ჰნათობდა. ხოლო იყო ნიკეასცა წმიდასა მას და დიდებულსა კრებასა სამასათრვამეტა წმიდათა მამათასა, რომელთა თანა დაამტკიცა | სარწმუნოებაჲ¹³ უბიწოჲ და დაამკუნა საღმრთოსა მას ბუნებასა ზედა განკუეთილებისა შემომღებელნი, რომელნი ძესა დაბადებულად იტყოდეს და მამულისა მის პატივისაგან უცხოჰყოფდეს, ვინაჲცა საღმრთოჲსა მის | კადნიერებისა და მართლმადიდებლობისათჳს მკურვალეებისა მისისა შურითა აღეგზნეს¹⁴ ევსები ნიკომიდელი და თეოდონი ნიკიელი | და ევსები კესარიელი და სხუანი, რომელნიცა არიოზის წვალებისა,¹⁵ უფროჲსდა ვთქუამ თუ უღმრთოებისა ზიარნი იყვნეს და რეცა მგზავრ მოკითხვის სახედ ანტიოქიად მიიწინეს, რამეთუ ღონედ¹⁶ მოიპოვეს¹⁷ იერუსალემდ¹⁸ წარსლვაჲ და წმიდისა ეკესტათის განკუეთაჲ დაწერეს, რამეთუ დედაკაცი ვინმე მეძავი ფრიადითა საფასითა მოიყიდეს, რომელსა ჰყვა ჩჩული ახლადშობილი და¹⁹ დაარწმუნეს, რაჲთა ფიცით დაამტკიცოს, ვითარმედ თანაშეყოფითა ეკესტათისითა უშობიეს მას ყრმაჲ იგი, რამეთუ იყვნეს იგინი ესევეითართა უქმთა მოქმედნი. და ვითარ ესე ყოველი ნები-საებრ მათისა ყო დედაკაცმან მან, მეყსეულად წმიდისა მის განკუეთაჲ დაამტკიცეს და მეფესა დაარწმუნეს, რაჲთა ექსორია²⁰-ყოს იგი. და ესრეთ წარივლინა ფილიპეპოლის²¹ მაკედონიისასა,²² სადა-იგი ცხორებისაგან განვიდა და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ხოლო შემდგომად ასისა წლისა ჟამთა ზენონ მეფისათა აღმოიყვანნეს | წმიდანი ნაწილნი მისნი და წარგზავნნეს ანტიოქიას, რომელთა წინაშე გამოეგება ყოველი ერი ანტიოქიისაჲ განშორებულად ქალაქისაგან, ვითარ ათრვამეტით²³ მილიონით. და გალობითა მრავლითა და კერეონებითა და საკუმეველითა შეიწყნარნეს იგინი.²⁴ ხოლო ცილისმწამებელი იგი დედაკაცი შემდგომად ექსორიობისა | მისისა და

A334r

Fv

Bv

Dv

A334v

¹ მისა C. ² მას — C. ³ პოა B. ⁴ განვიდა+იგი C. ⁵ სახე F. ⁶ და+და F. ⁷ ხარისიმა B. ⁸ ღმრთისმსახურებისათა F. ⁹ კსენება — B. ¹⁰ და — F. ¹¹ წარგზავნონ F. ¹² მთავარეპისკოპოსისა B. ¹³ სარწმუნოება B. ¹⁴ აღეგზნეს F. ¹⁵ წვალებისა D. ¹⁶ ღონე C. ¹⁷ მოიპოვეს BC. ¹⁸ იქლმად F. ¹⁹ და — B. ²⁰ ექსორია B. ²¹ ფილიპიპოლის D. ²² მაკედონიისა F. ²³ ათურამეტით BD. ²⁴ იგინი — BCE.

	სიკუდილისა სნებასა ბოროტსა შთავარდა და ყოველივე აღიარა წმიდისა მის მიმართ ცილის-წამებად და კაცად-კაცადისა მზაკუვარებად წარმოთქუა და სახელები¹ მიუთხრა და ვითარმედ საფასეთა და საკმართათჳს დასწამა ცილი და ფიცისა მისთჳს თქუა, ვითარმედ: „ეგსტათი ვინმე მჭედელი დაეცა ჩემ თანა და მისგან მიუღევ და ვშევ ყრმად იგი“. ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა მელეტი მთავარეპისკოპოსისა² მისვე ქალაქისაჲ. ესე იყო ჟამთა კოსტანტინისთა,³ ძისა დიდისა კოსტანტინესთა. ხოლო პირველად იკურთხა ეპისკოპოსად⁴ სებასტიისა,⁵ რომელ არს ქალაქი სომხითისაჲ. და ძნად მორწმუნეობისა მათისათჳს დაუტევნა იგინი და მყოფროებით იყოფოდა. ხოლო უკუანაძსკნელ დაიდგინა მამათ-მთავრად⁶ ანტიოქიისა⁷ ზიარითა წამებითა მორწმუნეთა მართლმადიდებელთა და მწვალებელთა არიანოზთაჲთა, რამეთუ არიანოზთა ეოცნა, ვითარმედ წვალებასა მათსა ეზიაროს, ხოლო მართლმადიდებელთა მიხედნეს და განიცადეს ღმრთისმსახურებად და სათნოებად მისი. და არა ცუდ იქმნა სასოებად მათი, ვითარცა უკუანაძსკნელ საქმეთა გამოაჩინეს, რამეთუ არა დასცხრა ბრძოლად მართლისა სარწმუნოებისათჳს და დაცემად და ოტებად კრებულსა არიანოზთასა და არაწმიდასა მას წვალებასა მათსა. და ცხონდა⁸ ვიდრე ჟამთამდე დიდისა თევდოსისთა და მის მიერ შეკრებულსა მას კრებასა ასორმეოცდაათთა ეპისკოპოსთასა⁹ თანა იყო, რომელი იხილა რაჲ მეფემან თჳნიერ უწყებისა ვისისამე,¹⁰ თუ ვინ არს, იცნა იგი, რამეთუ მოიკსენა პირველ რაოდენისამე ჟამისა ჩუენებასა ღამისასა გამოჩინებული ხილვად, რამეთუ იყო რაჲ პატივსა ერისმთავრობისასა, ხილვასა ღამისასა ზედა მიაღვა მას დიდი მელეტი და გვრგვნი და პორფირი სამეუფო¹¹ შეჰძო.¹² ესე, ვითარცა ვთქუთ, იხილა რაჲ სხუათა ეპისკოპოსთა¹³ თანა მოსრული, მოიკსენა ჩუენებად იგი და იცნა და ვითარცა შვილმან შემდგომად მრავლისა ჟამისა იხილის რაჲ მამად	თჳსი, ეგრესახედ მიისწრაფა ნეტარისა მის და მოეხუა და ამბორს-უყო თუალთა მისთა და ბაგეთა და მკერდსა და თავსა და გვრგვონ-სანმყოფელსა მას თჳსსა მარჯუენესა.¹⁴ და ვიდრე იყოლა მასვე სამეუფოსა ქალაქსა შინა წმიდად მელეტი, შემდგომად მცირედისა ჟამისა ცხორებისაგან განვიდა და დიდად შუენიერად შეიმურა და მრავლითა პატივითა წარიგზავნა ანტიოქიად და დაიდვა მახლობელად წმიდისა ბაბილამსა.¹⁵ ამასვე დღესა¹⁶ წმიდისა მამისა ჩუენისა კალინიკე კოსტანტინეპოვლელ¹⁷ მთავარეპისკოპოსისაჲ.¹⁸ ესე ნეტარი პირველად მღვდელი იყო და მეჭურჭლე ტაძარსა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა ვლადქერნას. ხოლო სათნოებათა მისთათჳს დაიდგინა კოსტანტინეპოლისა მთავარეპისკოპოსად¹⁹ ჟამთა იუსტინიანე ახლისათა, რომელი იყო ძისწული ჰერეკლესი, რომელმან მრავალნი ჭირნი შეამთხვნა წმიდასა ამას,²⁰ რამეთუ მიუვლინა ოდესმე, რაჲთა ყოს ლოცვად დაქცევისათჳს. ხოლო მან არა თავსიდვა, არამედ²¹ მიუგო, ვითარმედ ღვთისმის-თჳს და სიმტკიცისა შექმნა ღმერთმან სოფელი, არა დაქსნისა და დაქცევისათჳს. ხოლო წარვლენილი იგი აცილობდა და ჰმძლავრობდა, რაჲთა იძულებით აღსრულოს ბრძანებად მეფისაჲ. მაშინ კმა-ყო ნეტარმან, ვითარმედ: „დიდებად ღმერთსა თავსმდებელსა“. და მეყსეულად ტაძარი დაირღუა. ესე მეფე უზომოჲსა მის უკეთურებისა და²² უღირსებისა²³ მისისათჳს დაეცა მეფობისაგან და ცხვრნი და ენაჲ მოეკუთნეს და ქერსოვნეთს ექსორია²⁴ იქმნა. და მიერ ივლტოდა და ბულღარეთისა²⁵ ერი შეიკრიბა²⁶ და სამეფოჲსა²⁷ ზღუდეთა ბრძოლად მოუქდა. და ზაკუვით დაარწმუნა ეპისკოპოსსა და მთავართა შეწყნარებად თჳსი. და მეყსეულად განაცრუვა²⁸ ფიცი თჳსი, რომელსა²⁹ ეფუცა წინადადებითა ძელისა ცხორებისაჲთა და წმიდისა სახარებისა და საუფლოჲსა ჯორცისა და სისხლისაჲთა. და ვითარცა შევიდა ქალაქად, ქალაქი ყოველი კაცისკლვითა ადავსო და წმიდაჲ		
B348 F309			Cv	
C282				
			B349 A335v	
A335r D291 Bv Cv Fv			Dv F305	

¹ სახელები+მათი DF. ² მთავარეპისკოპოსისა C. ³ კოსტანტინესთა CE. ⁴ ეპისკოპოსად F. ⁵ სებასტიისა B-F. ⁶ მამად-მთავრად BF. ⁷ ანტიოქიისა D. ⁸ ცხონდა BCD-EF. ⁹ ეპისკოპოსთასა BF. ¹⁰ ვისისამე CF. ¹¹ სამეუფო — BCEF. ¹² შეჰძო+მას ACF. ¹³ ეპისკოპოსთა F. ¹⁴ მარჯუენასა B. ¹⁵ ბაბილამსა BCEF. ¹⁶ დღესა F. ¹⁷ კოსტანტინეპოვლელ BCEF. ¹⁸ მთავარეპისკოპოსისა B. ¹⁹ მთავარეპისკოპოსად B, ეპისკოპოსად C. ²⁰ მას F. ²¹ არამედ და F. ²² და — C. ²³ უღირსებისა — C. ²⁴ ექსორია B. ²⁵ ბორღალეთისა F. ²⁶ შეკრიბა F. ²⁷ სამეუფოჲსა F. ²⁸ განაცრუა BEF. ²⁹ რომელ C.

- C283 კალინიკე ალტაცებულ იქმნა მსახურთა მისთაგან და წარივლინა ექსორიად¹ პრომს, რამეთუ უჩუენნა მას იუსტინე² მოკუეთილნი იგი ცხვრი-ნი და ენაჲ თჳსი და ჰრქუა, ვითარმედ თანა-წამებითა მისითა შეემთხვა ესე, რომლისაგანი არაჲ უწყოდა დიდმან მღვდელთმოდღუარმან³ ღმრთისამან. წარიყვანა უკუე პრომს და კამარასა რასმე ზღუდისასა საძირკუელსა ქუეშე შეიყენა და გარეთ მოიგოზა, რამეთუ ესრეთ განეჩინა მძლავრსა. ხოლო შემდგომად ორმეოცისა დღისა მოეკადა ნაგოზი და იპოვა,⁴ რამეთუ ჯერეთ ცხოველ და სულიერ იყო. და შემდგომად |
Bv ოთხისა დღისა უფლისა მიმართ მიიცვალა. და დაიდვა ტაძარსა წმიდათა მოციქულთასა პეტ-რესსა და პავლესსა, ვითარცა გამოუცხადეს წმიდათა მოციქულთა პაპსა, რომელი-იგი იყო მას ჟამსა.
- A336r ამასვე დღესა სატფურებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ | პროვოქსა⁵ მონასტერსა. და წმიდისა ეკტჳქისი, წმიდისა იოვანე მახარებელისა მოწაფისაჲ.*
- სამხრად წარდგომაჲ, კმაჲ Ⴀ გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლისა მი.“ (1) დასდებელი: „შეგესემინ ღმერთსა ლოცვი.“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „მმანო, შე-ვე-ესევითარი-ჰვანდა“ ვიდრე „უფალმან,⁶ და⁷ არა კაცმან.“ (3) ალე-ლუიაჲ, კმაჲ Ⴁ გუერდი: „ნათელი გამობრწყინ-და მართალთა.“ (4) სახარებაჲ იოვანესი,⁹ თავი 10: „თქუა უფალმან: „მე ვარ კარი“ ვიდრე „ერთ მწყემს“. (5) განიცადე: „იხარებდით მართალ.“ (6) ԾԹԻՆԸ ՇԼԳՆԸԸՆԸ ԿԾ. წმიდისა მოწა-მისა ტატიანიისი. ხოლო ვიეთნიმე ტატიანად** უწოდენ ამას. ესე იყო მანტინიამთ კლავდიო-პოლისა. ხოლო შეპყრობილ იქმნა წარმართთა მიერ, | რამეთუ ჰმსახურებდა¹⁰ ქრისტესა და ორბანოს კლავდიოპოლისა მთავრისა წარიდგინა და განიკითხა რაჲ, თავი თჳსი ქრისტეანედ აღიარა და დილეგსა შეიყენა. და კუალად განი-კითხა და ვითარ სარწმუნოებასავე ზედა ეგო,^{***}
- იგუემა კუერთხითა და იხუეტა რკინითა. და მერმე კუალად იგუემა და შორის ფოლოცთა ქალაქისათა ითრია | და ვითარცა¹¹ მიიწია ბჭეთა ქალაქისათა, დაიბეჭდა სახე ჯუარისაჲ და ესმა კმაჲ ზეგარდმო, რომელი ახარებდა მას კეთილთა მათოჳს საუკუნეთა, მისოჳს განმზადებულთა. და მეყსეულად სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.
- ამასვე დღესა¹² წმიდათა¹³ ოცდაათი ცხრა-მეტითა¹⁴ თრაკიელთა მოწამეთაჲ, რომელთა სახელები ესე არს: სევერიანოს, მემნონ, რიონ,^{***} ანტჳლიანე, მოლია,¹⁵ ევდემონ, | სილოვანე,¹⁶ სავინოს, ევსტათი, სტრატიონ, ვოსვა,¹⁷ ტიმოთე, პადმატო, მესტო, ნიკონ, დიფილოს, დომეტი, მაქსიმე, ნეოფიტე, ბიკტორ, ნინოს,^{****} სატორ-ნინე, ეპაფროდიტე, კერკა, გაიოს,¹⁸ ზოტიკე, კორნიონ,¹⁹ პართენი, აქილეე, პანთირი, ხრჳსან-თოს, ათინოდორე, პანტოლუონ, | თეოსევი, გე-ნეთლიოს, ანთოსორე,²⁰ ზოილე, ტჳრანოს და აგათონ. ესენი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზე და მაქსიმიანეს,²¹ თრაკით და ოცდაათრვაშეტა²² ამათგანთა ფილიპეპოლის წარეკუეთნეს თავნი აპელიანე ანთჳპატისა მიერ თუესა მასისა 10. ხოლო წმიდაჲ სევერიანე მამისა პეტრონიოჲსი²³ და დედისა მილდონიაჲსი,²⁴ რომელნი ქსენოფონ-ტი²⁵ ეპისკოპოსისა მიერ, მოწფისა იოვანე მა-ხარებელისა, ქრისტეს სარწმუნოებად მოვიდეს და წმიდაჲ ნათლისღებაჲ მიიღეს. და ესენიცა ფილიპეპოლის მეჯდრ იყვნეს, არამედ კუალად | წარვიდეს მიერ საცთურისათჳს კერპთმსა-ხურებისა. ხოლო მე მათი სევერიანე²⁶ დაად-გრა²⁷ მასვე ქალაქსა შინა. ხოლო იყო იგი²⁸ განთქმულ ძლიერებითა ძალისაჲთა და სიდიდი-თა ჰასაკისაჲთა და²⁹ დიდებულთა ყოველთაგან, გარნა მას³⁰ მცირედ და უნდოდ შეერაცხა ესე და ვითარცა არარაჲ, რამეთუ უწყოდა, ვითარმედ წარმავალ არს და დაუდგრომელ, და რამეთუ შემდგომად მცირედისა ყოველივე განიხრწნების. ერთი ხოლო იყო მისა³¹ საკურველ და მიმთხუევად მისა³² ფრიად სურვიელ იყო, რომელ არს

* „ამასვე დღესა წმიდისა კორდოვ ეპისკოპოსისაჲ და წმიდათა მოწამეთა ირინეოსი და ორ და ოროფისი“ C283r.

** Τατιανα. *** აქ D ნუსხა წყდება. აკლია 291v-სა და 292r-ს შორის. **** Ὀρλῖνα. ***** ნინოს] Πῖνο.

¹ ექსორიად B. ² იოსტინე D. ³ მღვდელთმოდღუარმან B. ⁴ იპოა B. ⁵ პროვოქს BCEF. ⁶ უფალმან – C. ⁷ და – B–F.

⁸ კმაჲ – F. ⁹ იოვანესი F. ¹⁰ ~ ქრისტესა ჰმსახურებდა C. ¹¹ ვითარ C. ¹² დღმსა F. ¹³ წმიდათა – C. ¹⁴ ოცდაცხრაშეტ-თა A. ¹⁵ მულია F. ¹⁶ სილოვან BDEF. ¹⁷ ფოსვა B. ¹⁸ გააოზ A. ¹⁹ კორნიოს F. ²⁰ ანთოსორე B. ²¹ მაქსიმიანესსა F.

²² ოცდაათურვაშეტა BC. ²³ პეტრონიოჲსი C. ²⁴ მილდონიოჲსი F. ²⁵ ქსენოფოტი F. ²⁶ სევერიანე B. ²⁷ დადგრა B.

²⁸ იგი – B–F. ²⁹ და – BCDE. ³⁰ ~ მცირედ და უნდოდ შეერაცხა მას B–E. ³¹ მისსა C. ³² მისსა B.

(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 7,26-8,2. (4) ფს. 96,11. (5) იოანე 10,9-16. (6) ფს. 32,1.

- ენება¹ ქრისტესთს და წამებისა გურგუნსა მოღებაჲ. ამოსთსცა ღმრთისა გამოცხადებასა ღირს იქმნა და ებრძანა, რაჲთა განთენებასა თანა აღმოსავალით კერძოთა ბჭეთა წარვიდეს და მუნ მიემთხვოს² სასურველსა მას თსსა. და ვითარცა მივიდა³ მუნ, შეემთხვა კენტურიონსა ვისმე, სახელით მემნონს, რომელი-იგი თსსაგან განიყვანა და სარწმუნოებისა ჩუენისა განგებულებაჲ მიუთხრა და ამაოებისაგან კერპთაჲსა განყენებაჲ ასწავა, რომელსაცა არწმუნა და ქრისტეს სარწმუნოებად მოიყვანა. შეისმინა უკუე და აპილიანე | ანთჳპატისა⁴ წარიდგინა და ქრისტეს სარწმუნოებაჲ აღიარა და მიეცა მემნონს კენტურიონსა, რამეთუ უმეცარ იყო შეცვალება-სა სარწმუნოებისა მისისასა ანთჳპატი და ჰგონებდა, ვითარმედ უძლოს განშორებაჲ წმიდისაჲ⁵ სარწმუნოებისაგან ქრისტესისა. ხოლო იგინი რაჲ ერთბამად შეკრბეს, აღლესეს ერთმანერთი და ღუაწლთა⁶ მიმართ წამებისათა აწღვეს და ხვალისაგან წარდგეს ანთჳპატისა და ორთავე თავნი თსსნი ქრისტიანედ⁷ აღიარნეს, ვინაჲცა⁸ მემნონ იგუემა ცემითა უწყალოთა, ხოლო სევერიანეს მოეწყლნეს ღაწუნი და მერმე ფილიპეპოლით⁹ წარვიდა მთავარი იგი ანდრია-ნოპოლის და მიერ ბიზინტიად¹⁰ | და რკინათა მიერ მძიმეთა დამძიმებულნი უკუანა მისსა¹¹ შემდგომად იიძულნეს, ვინაჲცა წარიდგინნეს და განიკითხნეს. და უცვალებელად | ქონებაჲ ქრისტეს სარწმუნოებისაჲ აღიარეს. და ვითარცა იხილა მძლავრმან მან უქცეველი იგი სიმტკიცე მათი, ბრძანა ორთა სუეტთა შორის განრთხმაჲ წმიდისა მემნონისი¹² და სამთა ღუედთა აკდაჲ | თავითგან ვიდრე ფერკთამდე, რომელნი-იგი იხილნა რაჲ ნეტარმან მან¹³ მოწამემან, თქუა, ვითარმედ: „ტკილ არს ტკივილი, რომელი მომატყუებს საუკუნესა განსუენებასა და მეყავნ ესე მე, რამეთუ სამითა ამით¹⁴ ღუედითა კორცთა ჩემთაგან წარკდილითა წმიდისა სამებისა დიდებასა შევსწირავ“. და ამისა¹⁵ შემდგომად კელნი და ფერკნი მოეკუეთნეს და საკუმილსა ცეცხლისასა შეითხია, რომელსა შინა სული თსსი ღმერთსა შეჰვედრა. ხოლო წმიდაჲ სევერიანე კელებითა რკინისაჲთა იხუეტა. და მერმე სათითარნი განკურვებულნი შეესხნეს თითთა მისთა და ოთხთა მკედართა მიერ განისხირაჲ. | და ვითარ
- ეგულებოდა განხერხვაჲ, საკურველებით განერა, რამეთუ მკედარნი იგი მოუძღურდეს და დაიკსნნეს. მაშინ რკინისა სარტყელი მოარტყეს წელთა მისთა და ესრეთლა წმიდაჲ თავი მისი წარჰკუეთეს.
- ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა გიორგი ღიმნელისაჲ. ამან ნეტარმან სიყრმით თსსითგან მონაზონებისა ღუაწლი აღიღო და მთასა ულუმბოჲსასა დიდად მნათობად გამოჩნდა. და ჟამთა ლეონ ისაეროჲსათა მართლისა სარწმუნოებისათს მრავალი ღუაწლი დაითმინა, რამეთუ ხედვიდა რაჲ უკეთურისა მის მძლავრისა მიერ წმიდათა ეკლესიათა დარღუევასა და წმიდათა ხატთა დამკობასა¹⁶ და პატიოსანთა ნაწილთა ქრისტეს მოწამეთასა ცეცხლითა დაწუვასა, საღმრთოთა | შურითა აღივსო წმიდაჲ ესე და მრავლითა კანდიერებითა ამხილა უშჯულოსა მას¹⁷ მეფესა. და ჭეშმარიტი სარწმუნოებაჲ¹⁸ კმა-მალლად ქადაგა, ვინაჲცა რისხვითა აღივსო მეფე¹⁹ იგი დაბნელებული და თუთო/სახენი²⁰ სატან-ჯველნი შეამთხვნა წმიდასა მას. ხოლო უკუანაჲსკენელ დაეკუეთნეს ცხურნი. და თავი ცეცხლითა მოეწუა და ღოცვასა და მადლობასა შინა სული თსსი ღმერთსა შეჰვედრა.
- და წმიდისა ეკტჳქი სი, რამეთუ ამას დღესა არს.
- ԳԵՐԴԵՐ ԸՆԴԵՔԱՆԸ²¹ ԵՂ. წმიდისა ტიტე მოციქულისა,²² მოწფისა²³ წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ და კრიტელ ეპისკოპოსისაჲ. ესე წმიდაჲ და სანატრელი მინოოს²⁴ კრიტელთა მეფისა ნათესავისაგან იყო, ვითარცა იტყვს ზინას²⁵ შჯულისმწერალი, რომელსა მოიკსენებს პავლე მოციქული ებისტოლეთა²⁶ შინა, რომელმან-იგი ცხორებაჲცა ამისი²⁷ აღწერა. ამან ნეტარმან ტიტე დასაბამსა | ცხორებისა თსსისასა²⁸ მრავალი მოსწრაფებაჲ აჩუენა სწავლისათს | წარმართთა სიბრძნისა. და იქმნა რაჲ ოცის წლის, ესმა ჯმაჲ

* აქედან D ნუსხა გრძელდება.

¹ ~ ქრისტესთს ენებაჲ BCDE. ² მიემთხვოს B. ³ მივიდა] წარვიდა F. ⁴ ანთიპატუსა B. ⁵ წმიდისაჲ — C. ⁶ ღუაწლთამი B. ⁷ ქრისტესანედ C. ⁸ ვინაჲცა B. ⁹ ფილიპეპოლით B, ფილიპეპოლისით F. ¹⁰ ბიზანტიად BDE. ¹¹ მისა BDE. ¹² მომნოჲსი F. ¹³ მან — C. ¹⁴ მით F. ¹⁵ მისა F, ამისსა A. ¹⁶ დამკობასა — B. ¹⁷ მას — C. ¹⁸ სარწმუნოებაჲ+და B. ¹⁹ მეფე BE. ²⁰ თითოსახენი BCEF. ²¹ აგვსტოსა BC. ²² მოციქულისაჲ C. ²³ მოწაფისა F. ²⁴ მინოს F. ²⁵ ზინან BCDE. ²⁶ ებისტოლესა BE. ²⁷ მისი BCEF. ²⁸ თსსისა BC.

ზეგარდამო,¹ რომელი ეტყოდა: „ტიტე, ჯერ-არს შენდა ამიერ წარსლვამ და ცხოვნებამ² სულისა შენისაჲ, რამეთუ არად სარგებელ გეყოფის³ შენ სწავლამ ესე.“ და ვიდრეღა განიზრახვიდა კუალადცა სმენასა კმისასა, რამეთუ უწყოდა კერპთა⁴ მიერცა⁵ გამომავალი საცთურისა კმამ, დაყო მუნ წელიწდისა ერთისა ჟამი და კუალად ებრძანა ჩუენებისა მიერ კითხვამ წიგნთა ებრაულთაჲ. და მოიღო წიგნი ესაია⁶ წინაჲ-წარმეტყუელისაჲ და პოვა⁷ საკითხავი ესე: „განახლდებოდეთ ჩემდამო ჭალაკნი მრავალნი. ისრაელი⁸ ცხოვნდეს⁹ უფლისა მიერ ცხორებითა საუკუნოთა“ და შემდგომი. მათ ღლეთა შინა ანთჳპატსა კრიტისასა, ღელისძმასა ამის წმიდისასა, ესმა განმაცხოველებელი შობამ ქრისტესი და საკრველებანი, რომელთა იქმოდა იერუსალჴმს და სხუათა ქალაქთა | და განიზრახა წარჩინებულთა თანა კრიტისათა და და წარავლინა | ტიტე იერუსალჴმს, | ვითარცა შემძლებელი სმენად და სმენილსა მითხრობად. ხოლო იგი წარვიდა და იხილა და თაყუანის-სცა მეუფესა ქრისტესა და დაადგრა იერუსალჴმს და სასწაულთა საუფლოთა თუალითმხილველი იქმნა. და იხილა ცხორებისმოძცემელიცა ვნებამ ქრისტესი, დაფლვამ და აღდგომამ და ზეცად ამაღლებამ და სულისა წმიდისა წმიდათა მოციქულთა ზედა გარდამოსლვამ და ჰრწმენა. და თანაღირაცხა ასოცთა და სამათასთა, რომელთა ჰრწმენა უფლისა მოძღურებითა თავისა | მოციქულთაჲსა პეტრესითა. და მერმე კელთდასხმულ იქმნა და წარვილინა¹⁰ პავლეს თანა სწავლად და ქადაგებად და კელთდასხმად, რომელთაჲცა პავლე ჯერ-იჩინოს. და მივიდა მის თანა ანტიოქიად. და წარვიდა სელევკიად და კჳპრედ და სალამინდ და პაფოდ და მიერ¹¹ პერგედ პამფილიისა და ანტიოქიად პისიდიისა¹² და იკონიად, სახლსა ონისიფორესსა, და მერმე ლჳსტრად¹³ და ღერბედ. და ყოველთა ქალაქთა

პავლეს თანა სიტყუასა ღმრთიისასა ქადაგებდა. ხოლო წელსა მეორესა რჳსტალლის¹⁴ * მთავრობისასა¹⁵ კრიტს, რომელი იყო დისიძე ტიტესი, მიიწიეს მუნ პავლე და ტიტე. და განვიდეს კრიტით და მივიდეს ასიად. და მიერითგან იქცეოდა¹⁶ წმიდისა პავლეს თანა ვიდრე ნერონის მიერ ჰრომს შინა მოკლვად მისდამდე. ხოლო მიერითგან მიიქცა კრიტს და ეპისკოპოსნი და მღვდელნი დაადგინნა მას შინა და ეკლესიაჲ შუენიერად შეამკო და უფლისა მიმართ მიიცვალა. ხოლო ყოველნი ჟამნი ცხორებისა მისისანი იქმნეს¹⁷ ოთხმოცდაათოთხმეტ წელ, რამეთუ იერუსალემდ¹⁸ რამ წარვიდა კრიტით, იყო ოცისა წლისაჲ | და ვიდრე ამაღლებადმდე¹⁹ უფლისა ჩუენისა²⁰ იესუ ქრისტესა²¹ დაყო | მას შინა ერთ²² წელ. და მერმე იქცეოდა მუნ ათ წელ და იკურთხა | მოციქულად და მღვდელთმოძღურად თავთა²³ მოციქულთა და მოწაფეთა უფლისათა და აღასრულა ქადაგებასა და²⁴ ხარებასა²⁵ შინა ათრვამეტი²⁶ წელი და²⁷ კრიტს და სხუათა ჭალაკთა ექუსი წელი და მამულსა ოცდაცხრამეტი წელი და ამათ მოკსენებულთა წელთა²⁸ მიერ ზემოწერილი რიცხჳ სრულ იქმნების.

| ამასვე ღლესა კსენებამ წმიდისა მამისა ჩუენისა გ ე ნ ა დ ი კოსტანტინეპოვლელ²⁹ მთავარეპისკოპოსისაჲ³⁰ და ე პ ი ფ ა ნ ე³¹ და მ ი ნ ა მ ს ი და ი ო ა ნ ე ს ი კოსტანტინეპოვლელთაჲვე.³² ხოლო წმიდამ და ნეტარი მინა იყო ჟამთა იუსტინიანე³³ მეფისათა, მღვდელი წმიდისა ეკლესიისაჲ³⁴ კოსტანტინეპოლისაჲ.³⁵ ხოლო დაიდგინა მთავარეპისკოპოსად აღაპიტო ჰრომთა პაპისა მიერ, რამეთუ აღმოვიდა³⁶ იგი კოსტანტინეპოვლელ³⁷ მეცხრესა წელსა იუსტჳნიანე³⁸ მეფისასა და ანთიმოს მწვალებელი დაამკუა, რომელი ბოროტად მოცვალებულ იყო ტრაპეზუნთაჲთ კოსტანტინეპოლისა³⁹ ეპისკოპოსად. და მის წილ ნეტარი მინა დაამყარა, რომელმანცა კეთილად დამწესო⁴⁰ ეკლესიაჲ ქრისტესი

D293

F308

Bv

C286

A339r

Fv

Cv
B352

A338v

* * ΡΟΥΣΤΙΛΛΟΣ.

¹ ზეგარდამო — B-F. ² ცხოვნებამ F. ³ გეყოფის CF. ⁴ კერპთაგან C. ⁵ მიერცა — C. ⁶ ესაია AD. ⁷ პოა B. ⁸ ისრაელი BCD. ⁹ ცხოვნდეს B, ცხოვნდეს CF. ¹⁰ წარავლინა B. ¹¹ მიერ | მერმე F. ¹² პისიდიისა F. ¹³ ლჳსტრად BCEF. ¹⁴ ლჳსტალლის CD. ¹⁵ მთავრობასა F. ¹⁶ იქცეოდა B. ¹⁷ იქმნეს F. ¹⁸ იმლმად F. ¹⁹ ამაღლებადმდე F. ²⁰ ჩუენისა — C. ²¹ ქრისტესსა F. ²² ერთ | C F. ²³ თავთა+მათ F. ²⁴ და ... შინა | შინა სახარებისასა F. ²⁵ სახარებასა C. ²⁶ ათურამეტი ABD. ²⁷ და... ოცდაცხრამეტი წელი — BCF. ²⁸ წელთა | წერილთა C. ²⁹ კოსტანტინეპოვლელ BCEF. ³⁰ მთავარეპისკოპოსისაჲ F. ³¹ ეტჳფანე B-F. ³² კოსტანტინეპოვლელთაჲვე BCEF. ³³ ისტჳნიანე BCDE. ³⁴ ეკლესიისა CD. ³⁵ კოსტანტინეპოლისა D. ³⁶ მოვიდა F. ³⁷ კოსტანტინეპოვლელ BCEF. ³⁸ ისტჳნიანე BCDE. ³⁹ კოსტანტინეპოლისა BCEF, კოსტანტინეპოვლისა D. ⁴⁰ დამწესო BC.

და ერსა მორწმუნეთასა¹ წარუძღუა² გზათა ცხო-
რებისათა. და უფლისა მიმართ მიიცვალა.

ამასვე დღესა³ აღმოცვანებად ნაწილთა
წმიდისა ბართლომე მოციქულისათა.

Dv მწუხრსა და ცისკრად დასდებელნი
წმიდისა | ტიტესნი და წმიდისა ბართლომესნი.
ლიტანიისა და ოხითა და ღმერთი უფალსა
ზედა კმაი D: „სიტკობებამ ისწავე შენ“ ჰპოვო⁴
ოკლონბერსა L. სამხრად წარდგომა კმაი
D: „საკრველ არს ღმერთი წმიდათა შორის.“
(1) დასდებელი: „ეკლესიასა⁵ შინა აკურთ.“ (2)
პავლე ტიტეს მიმართ თავითგან⁶ დასასრულამდე.
B353 | ალელუიამ, კმაი F: „მღელთა⁷ შენთა⁸ შეიმ.“
სახარებამ მათესი, თავი ზღ: „პრქუა უფალმან
თვსთა მოწაფეთა: „თქვენ ხართ ნათელნი სოფ-
ლისანი“ ვიდრე „სასუფეველსა ცათასა“ (3)
Fv ჰპოვო⁹ | სეკდენბერსა F და¹⁰ ყოველი განგებად
სამოციქულოდ აღესრულოს.

ԾԳԻՆԸ ՇԼԺՍԸԱՆԸ¹¹ ხუ. წმიდათა მოწა-
მეთა: ანდრიანე და ნატალიამ სი, ატ-
ტიკოს,¹² სისინი და მათთანათა. წმიდად
ანდრიანე მოწამე და ნატალია, | მეუღლეს მი-
სი, იყვნეს | მაქსიმიანეს ზე, ნიკომიდი კა-
ლაქით. ხოლო შეპყრობილ იქმნეს¹³ მაქსიმი-
ანეს მიერ ოდესმე კაცნი ქრისტეანენი, რი-
ცხვთ ოცდასამნი, რომელნი-იგი ქუაბთა შინა
დამალულ იყვნეს დევნულებისათვის ქრისტეა-
ნეთაჲსა.¹⁴ და ქრისტეანედ აღიარნეს თავნი
თვსნი და მრავალნი ტანჯვანი თავს იხსნეს,
რომელთა ჰკითხა წმიდამან ანდრიანე, ვითარმედ:
„რამათვის დაითმენთ ფიცხელთა ამთ¹⁵ და
მწარეთა სატანჯველთა?“ ხოლო მათ მოუ-
გეს: „რამათა შევიდინეთ ღმრთისა¹⁶ მიერ გან-
მზადებულნი იგი კეთილნი აღმსარებელთა მის-
თათვის, რომელნი* თუაღმან არა იხილნა და
ყურსა არა ესმა და გულსა კაცისასა არა მოუ-
კლა.“ და ვითარცა ესმა ესე ნეტარსა ანდრი-
ანეს, მეყსეულად საღმრთოჲსა მადლისა მიერ
ღმობიერ იქმნა და პრქუა მალემწერალსა,

რამათა მისიცა სახელი დაწეროს წმიდათა მათ
თანა, რამეთუ თქუა, ვითარმედ: „მწადის, რამათა
მოგკუდე ამათ თანა“. ხოლო მან აღწერაცა და
მათ თანავე რკინათა შინა დაჰკრძალა. ხოლო
ნატალია ცნა რამ ესე, შეწუხნა ფრიად და¹⁷
დაიპო სამოსელი თვისი, რამეთუ ჰგონებდა სხვსა
რამათვსმე შეპყრობასა მისსა. და მერმე ცნა
რამ ჭეშმარიტი, შეიმოსა სამოსელი ბრწყინვალე
და საპყრობილედ მიისწრაფა და საკრველთა
მათ წმიდისა ანდრიანესთა იწყო ამბორისყოფად
და ჰნატრიდა მას გულსმოდგინებისა მისისათვის
და წადიერებისა და შეუძრველად ღგომისათვის¹⁸
ტანჯვათა¹⁹ შინა. ევედრებოდა და მისთანათა მათ
წმიდათა ჰლოცვიდა, რამათა ლოცვა ყონ მისთვის.
გარნა მაშინ სიტყვთა ანდრიანესითა სახედ²⁰
თვსად²¹ მიიქცა. ხოლო შემდგომად მცირედისა
ესმა ნატალიას | მისლვამ ანდრიანესი, რამეთუ
ეგულეობდა ნეტარსა მას ზვალისაგან შესლვამ
წინაშე მძლავრისა. და იჯმნა პყრობილთა მათ²²
წმიდათაგან²³ და მცველთა მათთა | ადრე მიქცევამ
დაუმტკიცა. და წარვიდა უწყებად მისა,²⁴ რამათა
მანცა იხილოს აღსრულებამ მისი. ხოლო მას
არა ესრეთ, არამედ ეგონა, ვითარმედ ნუუკუე
შიშითა სატანჯველთაჲთა უვარ-ყო²⁵ ქრისტე²⁶
და საპყრობილით განტევებულ იქმნა. ამისთვისცა
დაუქმა კარი და იწყო ყუედრებად მისა²⁷ ქრის-
ტეს უვარისყოფისათვის²⁸ და მოშიშად და კორც-
თმოყუარედ სახელ-სდებდა და საშინელსა მას
საშჯელსა²⁹ მოაქსენებდა ქრისტეს მიერ გან-
ჩინებულსა უვარისყოფელთა³⁰ თვსთათვის³¹ და
თავსა თვსსა ფრიადითა ცრემლითა სტირო-
და, რომელ არა ღირს იქმნა ცოლად მოწამი-
სა წოდებად, არამედ ცნა რამ მიზეზი, რომ-
ლისათვის მოსრულ იყო, მყის³² განუხუნა კარ-
ნი და სიხარულით ამბორს-უყო და მის თანა
წარვიდა. და ვითარცა მიიწინეს,³³ სადა-იგი
ეგულეობდა შეყვანებად, შეყვანებულ იქმნა წი-
ნაშე მეფისა ნეტარი ანდრიანე და ქრისტე³⁴
ღმერთი აღიარა და იგუემა კუერთხებითა. და

Bv

D294

A340r
F309

C287

* შდრ. პავლე. I კორ. 2,9.

¹ მორწმუნესა F. ² წაუძღუა A. ³ დღესა F. ⁴ ჰპოო CF. ⁵ ეკლესიათა D. ⁶ თავისაგან F. ⁷ მღელნი BCEF. ⁸ შენნი BCEF. ⁹ ჰპოო B-F. ¹⁰ და - BCE. ¹¹ აგესტოსა B. ¹² ატიტკოს F. ¹³ იქმნეს BCE. ¹⁴ ქრისტეანეთაჲსა C. ¹⁵ მათ F. ¹⁶ ღმრთისა] მის C. ¹⁷ და - B. ¹⁸ ღგომისა BCE. ¹⁹ ტანჯვათა] სატანჯველთა BE. ²⁰ სახიდ BCE. ²¹ თვსსა C, თვსა F. ²² მათგან BCEF. ²³ წმიდათა BCE. ²⁴ მისწა C, მისსა F. ²⁵ უარ-ყო BCE. ²⁶ ქრისტე BC. ²⁷ მისსა CF. ²⁸ უარისყოფისათვის BCE. ²⁹ საშჯელსა] სატანჯველსა F. ³⁰ უარისყოფელთა BCE. ³¹ თვსთათვის] მისთათვის C. ³² მყის] მეყსეულად C. ³³ მოიწინეს BE. ³⁴ ქრისტე C. (1) ფს. 67,36. (2) ფს. 67,27. (3) მათ. 5,14-19.

1 ღადგრა B. 2 ესეოდენ F. 3 ამისსა ACD. 4 წარკუთნეს F. 5 მათ C. 6 თითოეული AD. 7 ანდრეანე B. 8 ბიზინტიისა CF. 9 მიიზუნა CF. 10 ამისსა BCE. 11 ნაწილსა C. 12 მათ – C. 13 დღსა F. 14 ლიკინიოზის C, ლიკინოზს F. 15 ზმ F. 16 ბიზინტიისა CE, ბიზინტიას F. 17 ტიტელსა BCF. 18 მისა – BC, მისსა F. 19 პროვოკსა C. 20 ლიკინიოსი A. 21 ქრისტჴანეთა C. 22 და – B. 23 ლიკინიოზ B, ლიკინოს E. 24 განმრყუნელთა D. 25 ქრისტეანე ქმ B. 26 თითოსახენი C. 27 წარკუთთა B–F. 28 ბიზანტიისა BD. 29 თანა+დასხნა და BCE. 30 ანდრია C. 31 და მიცვალებამ წმიდისა სვეტონ ჰალაბელისა – ABDF. 32 კოსტანტინე BCF. 33 ათანასი CD. 34 აღმსარებელი F. 35 მას BCEF. 36 ჰრუმით F. 37 მისსა C. 38 ექსოღრია B. 39 ამისსა C. 40 მეფჴ BE.

- Cv ბრძანა ნეტარისა ლიბერისი, რაათა თჳსსავე საყდარსა კუალად ეგოს. და ვითარცა მიიწია პრომედ, ნეშტი ცხორებისა თჳსისაჲ მშუდობით აღასრულა და სამწყსოჲ ქრისტესი კეთილად დამწყსო და უფლისა მიმართ მიიცვალა.
- ამასვე დღესა წმიდათა ოცდაათცამეტთა¹ მოწამეთაჲ, რომელნი იწამნეს ნიკომიდიას და წმიდისა და² ნეტარისა მამისა ჩუენისა პიმენისი.
- ԳԵՐԴԵՆ ԸՆԴԵՔԱՆԸ ԿԻ. წმიდისა მოწამისა ანთოხსი
- და წმიდისა მამისა ჩუენისა [ოსია]^{*} კოდროვიტ^{**} ეპისკოპოსისა³ და აღმსარებელისაჲ.⁴ ამან წმიდამან პირველად მონაზონებისა ცხორებაჲ აღიღო და ყოვლითა სათნოებითა შეიმკო და კორდოვ⁵ ქალაქისა ეპისკოპოსად დაიდგინა. ხოლო აქუნდა ამას⁶ | შური საღმრთოჲ ფრიადი მართლისა სარწმუნოებისათჳს. და დიდსა კრებასა ნიკიისასა არიანოზთა სიცოფესა კეთილად ამხილა, რამეთუ მუნ იყო იგი. და სარდისა კრებაჲ ამან | შეკრიბა და ზედამდგომელ შეკრებულთა მათ იქმნა. ესე სხუათა მათ მრავალთა ღმერთშემოსილთა ეპისკოპოსთა თანა კოსტანტინეს მიერ თჳსთა საყდართაგან განდევნილთა არა წამებისათჳს, ვითარცა ვთქუთ,⁷ დიდისა ათანასეს განკუეთასა და უფრომსლა ვთქუა, თუ არა ზიარებისათჳს არიანოზთა წვალებისა, ექსორიად⁸ წარივლინა,⁹ რომელსა შინა მრავალნი ძჳრნი დაითმინნა და აღსასრული ცხორებისაჲ მიიღო.
- ამასვე დღესა წმიდათა ორმეოცთა მოწამეთა¹⁰
- და წმიდისა ლავრენტისი
და დიომიდისი
და წმიდისა გელასი მოწამისაჲ
- | და წმიდისა და¹¹ ნეტარისა მამისა ჩუენისა მოსე შავისაჲ.
- ԳԵՐԴԵՆ ԸՆԴԵՔԱՆԸ¹² ԿԵ. თავის-კუეთა¹³ წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ, უფრომისა¹⁴ ყოველთა ნაშობთა დედათაჲსა და წინაწარმეტყუელთა ყოველთა უმეტესისა,¹⁵ რომელი საშოთვე წინა ჰკრთებოდა და მოსლვაჲ მაცხოვრისაჲ თუალითა იხილა და მყოფთა ქუეყანისათა მაცხოვარებაჲ მისი უქადაგა და მდინარესა¹⁶ შინა იორდანისასა დამბადებელსა მას ყოველთასა | ვითარცა
- კაცსა ნათელ-სცა და კმაჲ წამებისაჲ მამისა მიერ ზეგარდამო ესმა და სულ წმიდაჲ სახითა ტრედისაჲთა გარდამოსრული იხილა და ჯოჯოხეთისა ჰყრობილთა აჩრდილთაგან სიკუდილისათა | აღმოყვანებაჲ ახარა. ესე იყო ძე ზაქარია მღვდელთმოდურისაჲ და ბერწისა ელი-საბედისი, ხარებითა გაბრიელ მთავარანგელოზისაჲთა შობილი. ხოლო წარეკუეთა თავი ჰეროდეს მიერ მხილებისათჳს მრუშებისა მის უჯეროჲსა, ვითარცა წმიდათა სახარებათა შინა მახარებელთა მიერ აღწერილი გუაუწყებს ვრცელად და კეთილად.¹⁷
- | მწუხრი. თქუან „ნეტარ არს¹⁸ კაცი“ და უფალო ღალადყავსა შემდგომად ნათელი მხიარულსა ზედა იქმნას შესლვაჲ მღვდელისაჲ და ითქუას წარდგომაჲ | დღისაჲ და იკითხნენ სამნი საკითხავნი, ვითა საწინაჲსწარმეტყუელოსა სწერიან. სტიქარონთა ზედა მუკლი Ը: „პირი მართლისაჲ იტყოდის სიბრძნესა“. (1) Գ¹⁹ მუკლი: „შჯული ღმრთისა მისისაჲ“. (2) ლიტანიისაჲ და ოხითაჲ და ღმერთი უფალსა ზედა საკსენებელი მართლისაჲ,²⁰ თუ იცოდი, და თუ არა, მაშა ესე ბრძანეთ: კმაჲ Ը, „წინამორბედისა დიდებული²¹ | თავისკუეთა²² განგებულებაჲ იქმნა საღმრთოჲ,

* ქართულ სვინაქსარში სახელი ოსია გამოტოვებულია. აღდგენილია ბერძნული სვინაქსარის მიხედვით. ** ქართულ სვინაქსარში კოდროვიტ გაგებულია საკუთარ სახელად.

¹ ოცდაცამეტთა AD, ოცდაათცამეტთა მოწამეთაჲ ოცდაათცამეტთა C. ² და ნეტარისა – AD. ³ ეპისკოპოსისაჲ BCE. ⁴ აღმსარებელისაჲ F. ⁵ კოდროვ A. ⁶ მას CF. ⁷ ვთქუ D. ⁸ ექსორიად B. ⁹ წარავლინა B. ¹⁰ მოწამეთაჲ+ამასვე დღესა C. ¹¹ და ნეტარისა] სანატრელისა BCE. ¹² აგესტოსა B. ¹³ თავისა BE. ¹⁴ უფრომისა BCDE, უფრომისაჲ F. ¹⁵ უმეტესი BCDE, უმეტესისაჲ F. ¹⁶ მდინარესა+მას F. ¹⁷ კეთილად – B. ¹⁸ ნეტარაჲ AD. ¹⁹ მუკლი Գ C. ²⁰ მართლისაჲ+ქებით აღესრულების, ხოლო შენ იწოდე ღმრთის მიერ, წინამორბედო, უდიდეს ყოველთა წინასწარმეტყუელთა, რამეთუ წყალთა მათ შინა იორდანისათა ღირს იქმენ ნათლისცემად მისა, რომელსა-იგი უდაბნოს ჰქადაგებდი და... ჭეშმარიტებისათჳს, რომელმან ახარე მყოფთა ჯოჯოხეთისათა უფალი კორცითა გამოჩინებული და ამხუშელ ცოდვათა სოფლისათა, რომელმან მოანიჭა სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ+F. ²¹ დიდებულისა B. ²² თავისა BE. (1) ფს. 36,30. (2) ფს. 36,31

რამათამცა მყოფთა ჯოჯოხეთისათა უქადაგა მოსლვამ¹ მაცხოვარისა და აღმოყვანება მათი ბნელისაგან ნათელსა მას მეცნიერებისასა. გოდებდინ აწ ჰეროდია, რომელმან უშჯულოება² შეიყუარა, რამეთუ უკუნისამდე³ ემზილების ენისა მიერ ჭეშმარიტისა, ხოლო ჩუენ ნათლისმცემელსა, ვითარცა უზეშთაესსა ყოველთა ნაშობთა დედათაჲსა, ვადიდებდეთ, რამთა მეოხ იყოს ქრისტეს მიმართ მონიჭებად სულთა ჩუენტა⁴ წყალობაჲ. ცისკრად თქუან კანონი: „უფალო,⁵ შესავადრებელ არს“ (1) – სამივე⁶ ფსალმუნი⁷ სრულებით.⁸ და შემდგომად კანონისა საკითხავი მრავალთაგისაგან. წარდგომაჲ⁹ სახარებისაჲ: „მუნ აღმოუცენო რქაჲ დავითს.“ დასდებელი: „მოიქსენე, უფალო, დავით და ყოველი“ და „ყოველი სული აქებ“. სახარებაჲ მათესი ჰპოო¹⁰ ფებერვალსა ზო. და¹¹ მიწყალე | და გალობანი ჳ¹² კმაჲ¹³ ო გუერდი:¹⁴ „ქუეყანასა მწყურნებსა“ და „ეტლთა მფლობელნი“, გინა „ისრაჴლნი“, ერთნი გალობანი,¹⁵ კერრომელნი¹⁶ შჯობან ამათ.¹⁷ განძლიერდასა ზედა | წარდგომაჲ და წიგნი თარგმანებისაგან¹⁸ მათეს თავისა, თავი ჰი. ღალაყავსა¹⁹ ზედა²⁰ – იბაკოჲ. აქებდითსა ზედა²¹ დასდებელნი, – დიდებაჲ მაღალთაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ²² და აღასრულონ ჟამი ცისკრისაჲ. სამხრად „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ“, (2) „უფალი სუფევს, შუენიე“, (3) „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა, ვაჲ“, (4) | „წინამორბედისა დიდებული“. და თუ გინდა,²³ ესე ფსალმუნი:²⁴ აკურთხევისი, (5) აქებდისი, (6) მომიქსენე და ზედა დასდებელნი. წარდგომაჲ,²⁵ კმაჲ Ⴀ გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლისა.“ (7) დასდებელი: „შეგესემინ ღმერთსა ღოცვისა ჩე.“ (8) საკითხავი საქმე მოციქულთაჲ: „მათ ღლეთა შინა, ვითარცა აღასრულებდა იოვანე

სრბასა“ ვიდრე „განმართლდეს“. (9) აღელუიამ, კმაჲ Ⴀ გუერდი: „ნათელი გამოუბრწყინდა მართალთა.“ (10) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი ნზ: „| მას ჟამსა შინა ესმა ჰეროდეს“ ვიდრე „ასწავა“. (11) განიცადე: „საკსენებელად²⁶ საუკუნოდ.“ (12) | ႠႡႠႠ ႠႡႠႠ ႠႡ. წმიდისა მღელმოწამისა ფილონილო ეპისკოპოსისაჲ. ესე იყო დეოკლიტიანეს ზე მეფისა და მაქსიმე მთავრისა. ხოლო წმიდანი მოწამენი არისტოკლეოს და დიმიტრიანე და ათანასი, რომელთა თანა შეყენებულ იყო, აღესრულნეს. და მთავარმან მან²⁷ უშჯულომან დაღვა ბრძანებაჲ შემსგავსებული ყოვლად ბილწისა მის გონებისა თჳსისაჲ, რამთა აიძულებდენ ქრისტეანეთა ბუნებისა გარეგანითა ცოდვითა გინებად, რომლისა სმენადცა²⁸ არა თავს-იდვა ნეტარმან²⁹ მოწამემან ფილონილო, არა თუმცა ქმნად ესევეითარისა რაჲსმე,³⁰ არამედ დაიბურა პირი თჳსი და მრავალჟამ ილოცა³¹ და სიმაღლისა³² დიდისაგან³³ შთაიგლო³⁴ თავი თჳსი. და ვიდრე არღა მიწვენულ იყო ქუეყანად, სული თჳსი ღმერთსა შეჰვედრა.

ამასვე ღლესა წმიდათა მამათა ჩუენთა კოსტანტინეპოლეელ³⁵ | მთავარეპისკოპოსთა³⁶ ალექსანდრესი, რომლისა ღოცვითა არიოზ მოიკლა, იოვანესი და პავლე ახლისაჲ.

| მწუხრი. დასდებელნი და ცისკრად გალობანი და³⁷ სამხრად განგებაჲ თავისკუეთისაჲ და წმიდისაჲ აღესრულოს და წარიგზავნოს ღლესასწავლი ნათლისმცემელისაჲ.*

ႠႡႠႠ ႠႡႠႠ ႠႡ. დაღებაჲ³⁸ და თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა სარტყლისა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ ხალკოპრატიას.³⁹

განგებაჲ ჰპოვო⁴⁰ ივლისსა ორსა.⁴¹ **

A343r

Dv

C290

F312

B357r

* „ლოცვა ყავთ უღირსისა იოვანესთჳს“ B. ** ABCD ნუსხებს ახლავს ანდერძები.

¹ მისლვამ ABDF. ² ურჩულობაჲ BCDE. ³ უკუნისამდე C. ⁴ ჩუენთა – B. ⁵ უფალი CF. ⁶ სამივე F. ⁷ ფსალმუნი F. ⁸ სრულებით | სრულიად F. ⁹ წარდგომაჲ | ფსალმუნი B–F. ¹⁰ ჰპოო D. ¹¹ და – B. ¹² ჳ | ორნი BC,–F. ¹³ კმაჲ – BCF. ¹⁴ გუერდისანი BCEF. ¹⁵ გალობანი | გრწმენი AD. ¹⁶ კერრომელნი | არომელნი+არს AD. ¹⁷ ამათ – D. ¹⁸ ~ მათეს თავისა თარგმანებისაგან BCE. ¹⁹ ღალაყავსა C. ²⁰ ზედა – BE. ²¹ ზედა – CF. ²² ღმერთოჲ+ლიტანისაჲ C. ²³ გინა BCE, გინდეს F. ²⁴ ესე ფსალმუნი – AD. ²⁵ წარდგომაჲ | ფსალმუნი F. ²⁶ საკსენებელად საუკუნოდ | იხარებდითი C. ²⁷ მან – F. ²⁸ სმენად C. ²⁹ ნეტარმან – BCE. ³⁰ რაჲსმე C. ³¹ ილოცვიდა B–F. ³² სიმაღლისაგან C. ³³ დიდისა C. ³⁴ შთაიგლო AD. ³⁵ კოსტანტინოპოლეელ D. ³⁶ მთავარეპისკოპოსთა AD. ³⁷ და – F. ³⁸ დაღებაჲ | და დიდებაჲ EF. ³⁹ ხალკუპრატიას BD–F. ⁴⁰ ჰპოო E. ⁴¹ ორსა | ჳ.

(1) ფს. 26,1. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 92,1. (4) ფს. 94,1. (5) ფს. 103,2. (6) ფს. 134. (7) ფს. 63,11. (8) ფს. 63,2. (9) საქ. 13,25-39. (10) ფს. 96,11. (11) მრკ. 6,14-30. (12) ფს. 111,6.

A343v
D297

მადლი¹ და || დიდებაჲ ღმერთსა, მიზეზსა ყოვლისა კეთილისასა, დაესრულა განგებაჲ თუეთა წელიწდისათაჲ მოსაცხენებელითურთ თუთოეულისა² წმიდისაჲთ. ღმერთმა³ იცის, დიდი ჭირი მინახავს ამისა ნუსხვასა. სიტყვსა და სახელთა ხოლო სიმართლეს მიხარკებია და სხუაჲ არაჲ, რამეთუ ძნელად საწერელი არს, რომელი თუთცა გეუწყოს.

ღმრთისათჳს* ლოცვა ყავთ გლახაკისა გიორგისთჳს. რომელნიცა იკითხვიდეთ გინა სწერდეთ, რამეთუ⁴ ღმერთმა⁵ იცის, ფრიადი ღუაწლი და⁶ მინახავს ამისა თარგმნასა სალხინელებად ცოდვათა ჩემთა და მოსაცხენებელად სულიერისა⁷ მოძღუერისა ჩუენისა გიორგისსა, რამეთუ შემდგომად ღმრთისა იგი არს მიზეზი ყოვლისა კეთილისაჲ და მათითა ბრძანებითა და მადლითა და ლოცვითა მითარგმნიან ესე საღმრთონი წიგნნი. კსენებულმცა ვართ წმიდათა ლოცვათა თქუენთა ჩუენ და მშობელნი და ძმანი

ყოველნი და თქუენცა ღმერთმა⁸ მოგცეს წყალობაჲ დღესა მას დიდსა განკითხვისასა ამინ.⁹ ** და⁹ ესე უწყოდეთ, დაღაცათუ ნაშრომი უნდოდ არუენებს, არამედ დიდად¹⁰ მიხარკებია¹¹ სიმართლეს და სიტყვსა არა შეცვალებად, ამისთჳს რამეთუ ფრიად საკრძალო ვი წიგნი არს და სულთა სარგებელი და ეკლესიისა წინამძღუარი იცთომელი და საქმეთა სულიერთა და შუენიერთა მომთხრობელი¹² და გულთა ჩუენთა ღმობიერმყოფელი და ღუაწლსა წმიდათასა მაუწყებელი, რომელი დღესამოდეს სასმენელთა¹³ ჩუენთა¹⁴ არა¹⁵ სმენილ იყო და არცათუ¹⁶ ბერძენთა უფრომოსთასა,¹⁷ რამეთუ¹⁸ სოფიაწმიდას არს და საპატრიარქოთა ეკლესიათა და მთაწმიდას ესევეთარი სჯნაქსარი. ხოლო¹⁹ რომელნი სწერდეთ, სიტყუასა ნუ შესცვალებთ, ნუცა სახელსა ღმრთისათჳს წერილსა, კულა მეცნიერად შუენიერად და კეთილად წერდეთ და შეწამებასა იხარკებდეთ.

* „ეს ანდერძი გიორგი მთაწმიდელისაჲ არს, ვინცა სჯნაქსარსა სწერდეთ, ღმრთისათჳს, ნუ შესცვალებთ“ C290r, არშიაზე. ** აქ D ნუსხა წყდება.

¹ მადლი და – AD. ² თითოეულისა BCEF. ³ ღმერთმა... გეუწყოს – ACDF. ⁴ რამეთუ] თუთ B. ⁵ იცის+რომელ B. ⁶ და ჭირი – AD. ⁷ სულიერისა... ყოველნი] მოძღუართა და მშობელთა და ყოველთა თჳსთა და მეცნიერთა ჩემთა ACD. ⁸ ამინ – B. ⁹ და ... უწყოდეთ – C, და... იხარკებდეთ] წმიდაო მამაო, მეოხ მეყავ წინაშე უფლისა A. ¹⁰ ~ სიმართლეს დიად გჯნარკებია B. ¹¹ გჯნარკებია B. ¹² მომთხრობელი B. ¹³ სასმენელსა B. ¹⁴ ჩუენსა B. ¹⁵ არა] არღარა B. ¹⁶ არცა B. ¹⁷ უფრომოსთასა+რამეთუ არცა მათ დიად იპოვების ესევეთარი სჯნაქსარი B. ¹⁸ რამეთუ... სჯნაქსარი] თუნიერ სოფიაწმიდისა და ასრულიისა! B. ¹⁹ ხოლო... იხარკებდეთ – E.

A344r
Dv

| | განგებაჲ* წმიდათა მარხვათაჲ
კურიაკითგან¹ მეზუერისა² და³ ფარისეველისაჲთ⁴
ვიდრე კურიაკემდე⁵ ყოველთა წმიდათა⁶

E'21

კურიაკესა, რომელსა სახარებაჲ მეზუერისა და ფარისეველისაჲ წარიკითხოვდის. მწუხრი შაბათსა⁷ უფალო ღაღადყავსა⁸ | თქუნენ აღდგომისანი⁹ კმისანი და უკუეთუ დიდებულისა¹⁰ ვისმე წმიდისაჲ იყოს. და¹¹ იქმნას შესლვაჲ მღვდელისაჲ და¹² ითქუას „უფალი სუფევისი“. სტიქარონად თქუნენ¹³ აღდგომისანი¹⁴ და¹⁵ მეზუერისანი¹⁶ და ფარისეველისანი.¹⁷ ცისკრად განგებაჲ ყოველი¹⁸ აღდგომისაჲ¹⁹ იქმნას²⁰ და თუ დიდისა ვის წმიდისაჲ იყოს. და ფარისეველისა და მეზუერისა გალობანი. აქედითსა აღდგომისანი²¹ და ფარისეველისანი.²² სამხრად წარდგომაჲ²³ და ალელუიაჲ კმისაჲ. პავლე,²⁴ რომელიცა დახუდეს კურიაკისაჲ, სახარებაჲ მეზუერისა²⁵ და²⁶ ფარისეველისაჲ.²⁷

Cv

კურიაკესა უძღვებისაჲსა. უფალო²⁸ ღაღადყავსა²⁹ დასდებელნი აღდგომისანი³⁰ და წმიდისანი და შესლვაჲ მღვდელისაჲ და წარდგომაჲ. სტიქარონი აღდგომისანი³¹ და უძღვებისანი. | ცისკრად განგებაჲ კურიაკისაჲ და წმიდისაჲ და გალობანი უძღვებისანი და იკითხონ საკითხავი უძღვებისაჲ. სამხრად ფსალმუნი³² და ალელუიაჲ კმისაჲ. პავლე ჰრომაელთაჲ: „მძნო, ყოველივე³³ | ჯერ არს ჩემდა, არამედ³⁴ არა ყოველი³⁵ უმჯობეს“ ვიდრე | „კორცითა მავით თქუენითა.“³⁶ (1) სახარებაჲ ლუკასის, თავი ԺԳ: „თქუა უფალმან ივავი ესე: კაცსა ვისმე ესხნეს ორ.“³⁷ ვიდრე „წარწყმედულ³⁸ იყო და იპო-

ვა.“³⁹ (2) განიცადე: „აქედით უფალსა“⁴⁰ ცათაგან, აქედით ალელუიაჲ.⁴¹ (3)

შაბათსა კორცითა აღვებისაჲსა. საშაბათოჲ⁴² კმისაჲ და ყოველთა სულთა მორწმუნეთაჲ. ხოლო⁴³ სტიქარონად⁴⁴ მოწამეთაჲ და სულთაჲ. ლიტანიისაჲ, კმაჲ⁴⁵ Ծ გუერდი: „რომელი სიღრმითა მით სიბრძნისა შენისაჲთა კაცთმოყუარებით ყოველსავე განაგებ, რომელი უმჯობესსა ყოველთასა განაწესებ, მხოლოდ⁴⁶ დამბადებელი, | განუსუენე სულსა მონათა შენთასა, რამეთუ შენდა მიმართ⁴⁷ აქუნდა სასოებაჲ შემოქმედისა ყოველთაჲსა და კაცთმოყუარისა ღმრთისა.“ და⁴⁸ აწდამარადისა⁴⁹ ზედა⁵⁰ ესე: „შენ ხარ ზღუდე ჩუენი და ნავთსაყუდელი და მეოხი კანნიერებით მვედრებელი შენგან შობილისა ღმრთისა მიმართ, ღმრთისმშობელი ქალწულო, ცხორებაო მორწმუნეთაო, ამისთჳს გიღაღადებთ: გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა.“ ესევე დასდებელნი⁵¹ ცისკრად ალელუიასა ზედა⁵² თქუნენ.⁵³ ხოლო სერობისაჲ პანაშუდი⁵⁴ გარდაიკადონ აკალდამისა ეკლესიასა. ხოლო⁵⁵ ცისკრისაჲ – ღმრთისმშობელისა ეკლესიასა. დაწესებულთა⁵⁶ შემდგომად თქუან ალელუია,⁵⁷ კმაჲ⁵⁸ Ծ გუერდი და⁵⁹ ზედა ზემოწერილნი⁶⁰ ესე დასდებელნი და⁶¹ ნეტარარიანნი, წარდგომაჲ სულისაჲ. ხოლო⁶² საკითხავი ანდრეა⁶³ კრიტიელისაჲ შესუენებულთათჳს,⁶⁴ გალობანი, კმაჲ⁶⁵ Ծ გუერდი: „გალობაჲ შევწიროთ, მორწმუნენო.“⁶⁶

A344v

D298

F342

B384

* აქედან D ნუსხა გრძელდება.

¹ კურიაკითგან – E'. ² მეზუერისაჲთგან ³ და ფარისეველისაჲთ – E'. ⁴ ფარისეველისა F. ⁵ კურიაკემდე CF–E'. ⁶ წმიდათამდის E'+ქრისტე, მეუფეო, გააჰმარჯუე E'. ⁷ შაფათსა B. ⁸ ღაღადყავსა ACD. ⁹ აღდგომისანი B–E'F. ¹⁰ ~ ვისმე E. ¹¹ და – BCE. ¹² და – E'. ¹³ თქუნენ – E'. ¹⁴ აღდგომისანი BCEF, აღდგომისა E'. ¹⁵ და – E'. ¹⁶ მეზუერისა BE'. ¹⁷ ფარისეველისაჲ E'. ¹⁸ ყოველი – E'. ¹⁹ აღდგომისა EBCF. ²⁰ იქმნას... ფარისეველისა] და წმიდისაჲ ორისაჲ იყოს E'. ²¹ აღდგომისანი BD, აღდგომისა E'. ²² ფარისეველისანი E'. ²³ წარდგომაჲ და ალელუიაჲ] განგებაჲ ყოველი E'. ²⁴ პავლე... კურიაკისაჲ – E'. ²⁵ მეზუერისაჲ E'. ²⁶ და – E'. ²⁷ ფარისეველისაჲ F. ²⁸ უფალო... უძღვებისაჲ] ესრეთვე იქმნას E'. ²⁹ ღაღადყავსა ACD. ³⁰ აღდგომისანი BCEF. ³¹ აღდგომისანი BCEF. ³² ფსალმუნი... კმისაჲ – E'. ³³ ყოველი BCEF. ³⁴ არამედ და C, არამედ... უმჯობეს – E'. ³⁵ ყოველივე BCEF. ³⁶ თქუენითა – E'. ³⁷ ორ ძე – E'. ³⁸ წარწყმედულ იყო და – E'. ³⁹ იპოა B. ⁴⁰ უფალსა... ალელუია – E'. ⁴¹ ალელუიაჲ] აქედი D. ⁴² საშაფათოჲ B. ⁴³ ხოლო – E'. ⁴⁴ სტიქარონად F. ⁴⁵ კმაჲ... გუერდი – BC, კმაჲ – E'. ⁴⁶ მხოლოდ AD. ⁴⁷ მომართ F. ⁴⁸ და... ესე – E'. ⁴⁹ მარადის BCF. ⁵⁰ ზედა ესე – BCF. ⁵¹ დასდებელი E. ⁵² ზედა – BD. ⁵³ თქუნენ – E'. ⁵⁴ პანაშუდი BCF, პანაშუდი AD. ⁵⁵ ხოლო – E. ⁵⁶ დაწესებულთა შემდგომად – E'. ⁵⁷ ალელუია E'. ⁵⁸ კმაჲ – BCE'. ⁵⁹ და... ესე] და იგი E'. ⁶⁰ ზემოდაწერილნი D. ⁶¹ და – E'. ⁶² ხოლო – E'. ⁶³ ანდრია BCEF. ⁶⁴ შესუენებულთათჳს] სულისათჳს E'. ⁶⁵ კმაჲ – CE'. ⁶⁶ მორწმუნენო BCE'.

(1) კორ. I, 10,23. (2) ლუკ. 15,11-24. (3) ფს. 148.1.

F342	E'v	C316	Bv	A345r	განძლიერდასა ზედა¹ წარდგომა სულისაჲვე. ღა- ლაღყავსა² ზედა³ იბაკო სულისაჲ. გამოავლინე⁴ სულისაჲ — „ესენებაჲ⁵ შესუენებულთაჲ, უფა- ლო.“ აქებდითსა — წმიდაჲ, აღვივსენითსა⁶ — სუ- ლისანი.⁷ ლიტანიისაჲ⁸ იგივე⁹ — „რომელი სიღრ- მითა მით¹⁰ სიბრძნე.“ სამხრად წარდგომაჲ, კმაჲ¹¹ ღ¹² გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლისა¹³ მიმართ, იშუებდით“. (1) დასდებელი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ.“¹⁴ (2) პავლე კორინ- თელთაჲ, სულისაჲ, ჰპოვო¹⁵ შაბათსა Τ¹⁶ და¹⁷ სხუაჲ: „ძმანო, პირველი იგი კაცი ქუეყანისა.“ აღელუიამ¹⁸ კმაჲ¹⁹ ღ გუერდი: „ნეტარ არიან რომელნი გამოირჩიენ შესაწყ.“ სახარებაჲ ლუკაჲ- სი, თავი²⁰ Σ ჰპოო²¹ შაბათსა²² კორციელისაჲ, გინა სხუაჲ სულისაჲ იოანეს²³ თავისაჲ.²⁴ „ამენ, ამენ გეტყვ თქუენ, რამეთუ რომელმან სიტყუანი ჩემნი დაიმარხნეს.“ (3) განიცადე: „იხარებდით მართალნი უფლისა მი.“ (4) სულისაჲ:²⁵ „ნეტარ არიან, რომელნი გამოირჩიენ და შეიწყნარე და.“ ესევე წესი აღესრულების შაბათსაჲ მარტუ- ლიისაჲ ყოველთა²⁶ სულთა მიცვალებულთაჲს ამითვე განგებითა, ვითა აქა დაგვწყერია. კურიაკესა, კორციითა აღებასა²⁷ ესენებაჲ მეორედ მოსლვისა უფლისაჲ. მწუხრი: „ნეტარ არს²⁸ კაცი“ და უფალო ღაღაღყავსა²⁹ ზედა აღდგომისანი³⁰ კმი- სანი და მეორედ მოსლვისანი,³¹ „დასაბამადთა“³² ზედა.³³ სტიქარონად აღდგომისანი³⁴ და მეორედ მოსლვისანი ამათ მუკლთა ზედა: „ღმერთი ცხა- დად მოვიდეს, ღმერთი და არა,“ (5) „ცეცხლი მის წინაშე აღატყ.“ (6) სხუაჲ, მუკლი ღ:³⁵ „მოუ- წოდოს ზეცასა³⁶ ზეგარდამო და ქუეყანასა³⁷ ერისა თჳსისა.“ (7) დიდებაჲ და³⁸ აწდა მარადის³⁹ — ღმრთისმშობლისაჲ, ლიტანიისაჲ⁴⁰ აღდგომისაჲ.⁴¹	ცისკრად „ღმერთი უფალოს“ ზედა აღდგო- მისაჲ⁴² კმისაჲ. ხოლო შემდგომად კანონისა იბა- კოჲ აღდგომისაჲ,⁴³ ხოლო⁴⁴ საკითხავი წმიდი- სა⁴⁵ ეფრემისი მეორედ მოსლვისათჳს⁴⁶ თქუმუ- ლი.⁴⁷ განიღუძე და⁴⁸ სახარებაჲ⁴⁹ კმისაჲ. გალო- ბანი აღდგომისანი⁵⁰ და მეორედ მოსლვისანი.⁵¹ განძლიერდასა ზედა,⁵² წარდგომაჲ მეორედ მოს- ლვისაჲ და⁵³ საკითხავი მეორედ მოსლვისაჲ, თქუმული იოვანე ოქროპირისაჲ. ღაღაღყავსა⁵⁴ ზე- და⁵⁵ იბაკო მეორედ⁵⁶ მოსლვისაჲ. აქებდითსა — აღდგომისანი⁵⁷ და მეორედ მოსლვისანი. და დიდე- ბაჲ მაღალთაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ, ლიტანიისაჲ და აღასრულონ ჟამი.⁵⁸ სამხრად ფსალმუნნი⁵⁹ წესისაებრ, ხოლო წარდგომაჲ, კმაჲ⁶⁰ ღ: „დიდ არს უფალი ჩუენი, დიდ არს ძალი მისი.“ (8) დასდებელი: „აქებდით უფალსა, რამეთუ სახიერ არს“. პავლე კორინთელთაჲ: „ძმანო, საჭმელმან არა წარგუადგინეს“ ვიდრე „უფლისა მიერ.“ (9) აღელუიამ,⁶¹ Θ გუერდი: „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა.“ (10) სახარებაჲ მათესი, თავი Σ. „თქუა უფალმან, რაჟამს მოვიდეს ძმ კაცისაჲ“ ვიდრე „ცხოვრებასა საუკუნესა.“ (11) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან.“ აღელუიამ:⁶² „აქებ- დით.“ (12) ოთხშაბათსა ყველიერისა⁶³ ჟამის- წირვაჲ არა⁶⁴ აღესრულების, გარნა წესი ჟამ- თა ლოცვისაჲ ესრეთ იქმნას:⁶⁵ მზისაჲ ცისკ- რისაჲსავე⁶⁶ თანა⁶⁷ ილოცონ უკანონოდ, ხოლო სამჟამისაჲ და შუადღისაჲ⁶⁸ შემდგომად აღე- ლუიამსა⁶⁹ გინა⁷⁰ წარდგომისა⁷¹ თქუას მგა- ლობელმან დასდებელი, კმაჲ⁷² ღ: „მეუფეო წმი- დაო.“ და⁷³ ერმან იგივე თქუას.⁷⁴ მგალობელმან „დიდებაჲ“ და⁷⁵ „აწ და მარადის.“ და ესევე	Dv F343 B385 Cv A345v

¹ ზედა — E'. ² ღაღაღყავსა CD. ³ ზედა — E'. ⁴ ~ აქებდითსა წმიდათაჲ და სულისაჲ გამოავლინე სულისაჲ E'.
⁵ ესენებაჲ... უფალო — E'. ⁶ აღვივსენითი E'. ⁷ სულისანი — E'. ⁸ ლიტანიისაჲ E'. ⁹ იგივე — E'. ¹⁰ მით — E'.
¹¹ კმა — BCE'. ¹² ღ EF. ¹³ უფლისა... იშუებდით მართალნი — E'. ¹⁴ მიეტევნენ — E'—ABCDF. ¹⁵ ჰპო AC, ჰპოო AE'F. ¹⁶ მე-Τ BE, მეთქუესმეტესა F. ¹⁷ და — E'. ¹⁸ აღელუა E'. ¹⁹ კმა — E'. ²⁰ თავი — E'. ²¹ ჰპო C, ჰპოო AD.
²² შაბათსა B, კორციელისა შაბათსა C. ²³ იოვანეს AE', იოვანე F. ²⁴ თავისაჲ — E'. ²⁵ სულისაჲ — E'. ²⁶ ყოველთა...
დაგვიწყერია — E'. ²⁷ აღებისა C. ²⁸ ნეტარ არს ნეტარაჲს AD, ნეტარ... ზედა — E'. ²⁹ ღაღაღყავსა C. ³⁰ აღდგომისა-
ნი BCEF, აღდგომისაჲ E'. ³¹ მოსლვისაჲ E'. ³² დასაბამადთა... მოსლვისანი — F. ³³ ზედა+თქუას E'. ³⁴ აღდგომისანი
BCEF, აღდგომისანი... ამათ E'. ³⁵ ღ მეორე C—E'. ³⁶ ცას C. ³⁷ ზესკნელსა ზეგარდამო და ქუეყანასა F. ³⁸ და —
C. ³⁹ მარადის — C. ⁴⁰ ლიტანიისაჲ E'. ⁴¹ აღდგომისაჲ F. ⁴² აღდგომისა BCEF. ⁴³ აღდგომისა B—F. ⁴⁴ ხოლო — E'.
⁴⁵ წმიდისა | თქუმული E'. ⁴⁶ მოსლვისათჳს E. ⁴⁷ თქუმული — E'. ⁴⁸ და — E'. ⁴⁹ სახარებისა E'. ⁵⁰ აღდგომისა BE'F,
აღდგომისანი C. ⁵¹ მოსლვისათჳს C. ⁵² ზედა — E'. ⁵³ და — E'. ⁵⁴ ღაღაღყავსა AD. ⁵⁵ ზედა — E'. ⁵⁶ მეორედ... ჟამი |
და შემდგომითი შემდგომად E'. ⁵⁷ აღდგომისანი E. ⁵⁸ ჟამი+ცისკრისა BCEF. ⁵⁹ ფსალმუნნი... ხოლო — E'. ⁶⁰ კმა ღ
— E'. ⁶¹ აღელუა E'. ⁶² აღელუიამ აქებდით — BCE'. ⁶³ ყველიერსა E'. ⁶⁴ არა — BCD. ⁶⁵ იქმნების E'. ⁶⁶ ცისკრი-
სასა BCE. ⁶⁷ თანა ილოცონ შეუდგინო E'. ⁶⁸ შუადღისა E'+შერთებულად! E'. ⁶⁹ აღელუასა E'. ⁷⁰ გინა | წინა E'.
⁷¹ წარდგომასა E'. ⁷² კმა | ესე E'. ⁷³ და — E'. ⁷⁴ თქუას — E'. ⁷⁵ და — E'.
(1) ფს. 31,11. (2) რომ. 4,7. (3) იოან. 8,50. (4) ფს. 32,1. (5) ფს. 49, 3. (6) ფს. 49,2. (7) ფს. 49,4. (8) ფს. 146,5.
(9) კორ. 8,8. (10) ფს. 94,1. (11) მათ. 25,31-46. (12) ფს. 148,1.

E'22	უთხრას ერსა.¹ მერმე² თქუას მანვე³ ფსალმუ- ნი, ღ გუერდი: „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი.“ დასდებელი: „შენდამი, უფალო, კმა-გყავ, ღმერ- თო“⁴ და წინაღსწარმეტყუელებაჲ იოველისი და კუალად წარდგომაჲ⁵ კმაჲ ღ გუერდი: „უფალმან ძალი ერსა თჳსსა⁶ მოსც.“⁷ დასდე- ბელი: „შესწირევდით უფლისა შვილნი“ და⁸ „მსწრაფლ მეწინენ ჩუენ წყალობაჲ შენი“, წმი- დაო ღმერთოჲ და ვითარცა აღასრულონ ჟამი და⁹ მოიდრიკონ¹⁰ ღღ მუქლი¹¹ და მეყსეულად: „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ“ და ილოცონ ჟამი ღღ¹² ჟამისაჲ¹³ თჳნიერ კანონისა და¹⁴ დასას- რულსა¹⁵ ღღ მუქლი მოიდრიკონ¹⁶ და მეყსეუ- ლად: „მომიკსენე“ და¹⁷ „მრწამსი“ და¹⁸ „ვაკურ- თხოთ უფალი ყოველსა ჟამსა.“ (1) ხოლო ჟამ- სა მეშდესა ილოცონ მწუხრისაჲ წესისაებრ¹⁹ და ილოცონ რაჲ²⁰ შევიდენ ტრაპეზად²¹ და²² პირი²³ იქსნან. და კუალად სერობისა²⁴ უწინა- რეს ჰრეკოს²⁵ მეტრაპეზემან ეყუანსა. და შე- ვიდენ ძმანი და ისერონ და მერმელა ჰრეკონ სერობისაჲ.	მამათანი. და იქმნას შესლვაჲ მღდელისაჲ და⁴⁴ ითქუას წარდგომაჲ და⁴⁵ წარიკითხოს⁴⁶ სა- წინაღსწარმეტყუელოჲ,⁴⁷ ვითა სამარხვოსა სა- წინაღსწარმეტყუელოსა სწერია. და ნაცვალად „წარემართისა“⁴⁸ თქუან⁴⁹ წარდგომაჲ, კმაჲ⁵⁰ ღ გუერდი: „ესევედნი ისრაელი უფალსა ამიერი- თგან.“ (2) დასდებელი: „უფალო, არა ამაღლ- და⁵¹ გული ჩემი.“ (3) და იქმნას სიწმიდისა⁵² განახლებაჲ. „აჲ ძალნი ზეცათანი ჩუენთა“ და „განიცადე“ სიწმიდისა⁵³ განახლებისაჲ ითქუას. და ვითარცა აღესრულოს ჟამი,⁵⁴ შევიდენ ტრაპეზად და პირ⁵⁵-იქსნან წუელითა, რაჲცა⁵⁶ უფალსა ებოდოს. და კუალად მწუხრსა ეგრეთვე იქმნას, ვითა ოთხშაბათსა; პირველად⁵⁷ ისერონ და მერმელა ჰრეკონ სერობისაჲ და თქუენ გა- ლობანი⁵⁸ ღმრთისმშობელისანი და სულისანი. ც ი ს კ რ ა დ⁵⁹ „ღმერთი უფალსა“ ზედა, კმაჲ ღ: „ღმერთო მამათა ჩუენთაო, რომელი იქმ ჩუენთანა წყალობასა შენსა, მათითა მეოხებითა მშჳლობით განაგე ცხორებაჲ ჩუენი და გუაცხოვნენ ჩუენ.“ (4) ნეტარარიანთა ზედა ითქუას წარდგომაჲ წმიდათაჲ⁶⁰ და⁶¹ საკითხავი, თქუმული წმიდისა ეფრემისი „შესუენებულთა“⁶² მამათათჳს,“ თა- ვი რტ. გალობანი მამათანი, განძლიერდასა ზე- და⁶³ წარდგომაჲ მამათაჲ და⁶⁴ საკითხავი წმი- დისა იოვანე ოქროპირისაჲ სახარებისა თარგ- მანისაგან⁶⁵ „მამათათჳს.“ დაღაღყავსა⁶⁶ ზედა იბაკოჲ. აქებდითა⁶⁷ მოწამეთაჲ,⁶⁸ აღვივსე- ნითსა მამათაჲ. ლიტანიისაჲ: „ღმერთო მამათა ჩუენთაო.“ სამხრად წარდგომაჲ: „იქადიან წმი- დანი ღიდებითა.“ (5) დასდებელი: „უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლ.“ (6) სხუაჲ წარდ- გომაჲ⁶⁹ ამისვე ღდისაჲ ღ გუერდი.⁷⁰ „იხარებდით მართალნი უფლისა.“ (7) დასდებელი: „შეგესემინ	Bv
D299	უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ შჳდელსა ყველიერისასა ცისკრად²⁶ ერთსა კანონსა ვი- ტყვთ და ვიკითხავთ ღმრთისმეტყუელისა²⁷ „გლახაკთმოწყალებისათჳს“ თქუმულსა და²⁸ „წყლულებისათჳს სეტყვსა.“ ყველიერისა²⁹ ორ შაბათსა და³⁰ სამ შაბათსა³¹ და ხუთ- შაბათსა ეკლესიას ჟამთა არა ვილოცავთ, არამედ განწესებულსა ჟამსა მესამესა³² წმიდაჲ ჟამიწირვაჲ აღესრულოს³³ ხოლო³⁴ პარასკევსა ყველიერისასა³⁵ ჟამნი ილოცვენ³⁶ ვითა ზემო³⁷ ოთხშაბათსა დაგვწერია,³⁸ ეგრეთვე³⁹ ცხრა⁴⁰ ჟმისაჲ და მომიკსენე. ხოლო მწუხრსა თქუ- ენ⁴¹ დასდებელნი მოწამეთანი⁴² და წმიდათა⁴³		C317
Fv			A345v
			F344

¹ ერსა+და E'. ² მერმე+თუთ E'. ³ მანვე - E'. ⁴ ღმერთო - E'. ⁵ წარდგომაჲ... გუერდი] ფსალმუნი E'. ⁶ თჳსა C. ⁷ მოსც - E'. ⁸ და - E'. ⁹ და - E'. ¹⁰ მოიდრიკონ CDE. ¹¹ მუქლი - E'. ¹² **ღღ**] ცხრაჲ EE'. ¹³ ჟამისაჲ - E'. ¹⁴ და - E'. ¹⁵ დასასრულსა] შემდგომად E'. ¹⁶ მოიდრიკონ... მეყსეულად] შეუდგეს E'. ¹⁷ და - E'. ¹⁸ და - EE'. ¹⁹ წესისაებრ - E'. ²⁰ რაჲ - ABCDE. ²¹ ტრაპეზსა E'. ²² და - E'. ²³ პირ E'. ²⁴ სერობისაჲ F, ~ უწინარეს სერობისა E'. ²⁵ ~ მეტრაპეზემან ჰრეკოს E'. ²⁶ ცისკრად - E'. ²⁷ ღმრთისმეტყუელისასა F, ღმრთისმეტყუელსა E'. ²⁸ და - E'. ²⁹ ყველიერსა E'. ³⁰ და - E'B-F. ³¹ სამშაბათსა - BCDE. ³² მესმსა E'. ³³ აღესრულების E'. ³⁴ ხოლო - ABCEF. ³⁵ ყველიერისასა ჟამნი] ეგრეთვე E'. ³⁶ ილოცონ E'. ³⁷ ზემო - E'. ³⁸ სწერია E'. ³⁹ ეგრეთვე... ხოლო E'. ⁴⁰ ცხრაჲ F. ⁴¹ თქუენ - E'. ⁴² მოწამეთანი] წმიდათანი E'. ⁴³ წმიდათა - E'. ⁴⁴ და - E'. ⁴⁵ და - E'. ⁴⁶ წარიკითხონ B-F, იკითხნენ E'. ⁴⁷ საწინაღსწარმეტყუელოჲ... სწერია] საკითხავი E'. ⁴⁸ წარემართესა E'. ⁴⁹ თქუან - E'. ⁵⁰ კმაჲ - AE'. ⁵¹ ამაღლდა... ჩემი - E'. ⁵² სიწმიდისა - E'. ⁵³ სიწმიდისა... თქუას - E'. ⁵⁴ ჟამი] და E'. ⁵⁵ პირი E'F. ⁵⁶ რაჲცა... იქმნას - E'. ⁵⁷ პირველად] კუალად FE'. ⁵⁸ გალობანი+წმიდისა BE'-F. ⁵⁹ ცისკრად+შაბათსა CDE. ⁶⁰ წმიდათაჲ] მამათაჲ E'. ⁶¹ და - E'. ⁶² შესუენებულთა E'. ⁶³ ზედა - E'. ⁶⁴ და - BCDE. ⁶⁵ თარგმანებისაგან E'F. ⁶⁶ დაღაღყავსა AC. ⁶⁷ აქებდისა ABCD. ⁶⁸ მოწამეთაჲ] წმიდათაჲ E'. ⁶⁹ წარდგომაჲ... გუერდი - E'. ⁷⁰ **ღ** გუერდი - B.

(1) ფს. 33. (2) ფს. 130,3 (3) ფს. 130,1. (4) ფს. 118. (5) ფს. 149,5. (6) ფს. 149,1. (7) ფს. 63,11.

Dv	ლმერთსა ლოცვისა ჩე.“ (1) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, მშუღობასა შეუდევით“ ვიდრე „უკუნისა- მდე ამენ.“ (2) ალელუიამ: „დანერგულ იყვნენ სახლსა შინა ² უფლისასა ეზო.“ (3) სახარებაჲ	პპოვო ³² „ითიკასავე“. ³³ ღალადყავსა ³⁴ ზედა ³⁵ იბა- კომ ადამის ³⁶ ექსორიობისაჲ. ³⁷ აქებდითსა ³⁸ აღ- დგომისანი ³⁹ და ზუედრთანი და დიდებაჲ მა- ღალთაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ, ლიტანიისაჲ და
E'v	მათესი, თავი მჟ: „თქუა უფალმან: ეკრძალენით ქველისსაქმესა“ ვიდრე „ამენ.“ (4) განიცადე: „იხარებდით მართალნი.“ (5)	აღასრულონ ჟამი. სამხრად ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (6) „უფალი სუ- ფევს“, (7) „მოვედით უგალობდით“ (8) წარდგო- მამ, კმაჲ ⁴⁰ ო გუერდი: „აღუთქუთ“ ⁴¹ და აღას- რულეთ.“ (9) დასდებელი: „განცხადებულ არს ჰურიასტანს“ (10) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, აწ უმახლობელეს ⁴² არს“ ⁴³ ვიდრე „დამტკიცებად მისა.“ ⁴⁴ (11) ალელუიამ, ⁴⁵ კმაჲ ⁴⁶ ტ „ცანი უთხ- რობენ დიდებასა“. (12) სხუაჲ ⁴⁷ „რომელი ჰმწყ- სი ისრაჴლსა.“ (13) სხუაჲ: „კეთილ არს აღსა- რებაჲ“. ⁴⁸ (14) სახარებაჲ მათესი, თავი მჟ:
B386	კურიაკესა ყველიერისასა. ³ შაბათსა ⁴ მწუხრი „ნეტარ ⁵ არს კაცი“ შემდგომად უფა- ლო ღალადყავსა ⁶ თქუნენ ⁷ დასდებელნი ⁸ და ადა- მის ექსორიობისანი. ⁹ და ¹⁰ იქმნას შესლ- ვაჲ მღელისაჲ და ითქუას წარდგომამ. ხოლო სტიქარონად თქუნენ აღდგომისანი ¹¹ და ადამის ექსორიობისანი: ¹² „განიდევნა ადამ და ¹³ მო- ყუასნი.“ ლიტანიისად აღდგომისაჲ ¹⁴ კმისაჲ. ¹⁵ ცისკრად „ღმერთი უფალსა“ ზედა ოხითაჲ აღდგომისაჲ ¹⁶ კმისაჲ შემდგომად კანონისა იბაკოჲ აღდგომისაჲ ¹⁷ და ¹⁸ საკითხავი წმიდისა ბასილისი: ¹⁹ „დაჰბერეთ ნესტუსა“ ჰპოო ²⁰ „ითი- კასა“ შინა. განიღუძენი ²¹ და სახარებაჲ სა- ცისკროჲ. გალობანი აღდგომისანი ²² და ადა- მის ექსორიობისანი. ²³ განძლიერდასა ზედა ²⁴ წარდგომამ, ჟ გუერდი: „ოღეს-იგი მიეცივა- ნებდენ შენ, სულო ჩემო, ყოვლისა სოფლისა განსაკითხავსა მას სამშჯავროსა და გასწრა- ფებდენ ²⁵ საშინელებით ცეცხლისფერნი იგი ²⁶ ანგელოზნი, ვის-მე უწოლო ²⁷ მაშინ ²⁸ თანამწედ ²⁹ შენდა, რაჟამს საქმენი შენნი გამხილებდენ შენ, არამედ აწვე მოიქეც და უღალადებდი ³⁰ ქრისტესა ღმერთსა: კაცთმოყუარე, შემიწყალე და მაცხოვრე მე.“ საკითხავი მეორე ³¹ წმიდისა ბასილისივე: „ნუგეშინის-სცემდით მღელნი“	„თქუა ⁴⁹ უფალმან: უკუეთუ* მიუტევნეთ კაც- თა“ ვიდრე „გულითა თქუენითა“. (15) განიცა- დე: „აქებდით უფალსა ცათაგან.“ (16) მწუხრი უფალო ღალადყავსა ⁵⁰ – დასდებელნი სინანუ- ლისანი, კმაჲ ⁵¹ ო: „მინდა ცრემლთაგან ⁵² აკო- ცაჲ“ ⁵³ და შემდგომნი. ⁵⁴ წარდგომამ, კმაჲ ⁵⁵ ო გუერდი: „ნუ გარემიიქცევ პირსა შენსა მონისა შენისაგან, რამეთუ მჭირს მე, მსთუად შეგესე- მინ ჩ.“ (17) დასდებელი: „ღმერთო, მაცხოვა- რებაჲმან შენმან, შემიწყნარა მე“, (18) „ვაქებდ სახელსა ღმრთისა ჩემისასა ⁵⁶ გალობითა“. სტი- ქარონად ⁵⁷ ვითა ზუედრთა სწერია. დიდებასაზე- და მოწამეთაჲ და ⁵⁸ აწღამარადისსა ⁵⁹ ზედა ⁶⁰ ღმრთისმშობლისაჲ. და შევიდენ ⁶¹ ტრაპეზად. ⁶² ხოლო სერობისაჲ ილოცონ სატრაპეზოჲსა კარსა: „რომელი დამკვდრებულ არსი“ ⁶³ და ⁶⁴ „ჩუენ თანა არს ღმერთი“ (19) და „მიწყალე“.
A346v		
Cv		
Fv		

* აქ D ნუსხა წყდება საბოლოოდ: 299v-ზე.

¹ ალელუა E'. ² შინა – BCDE. ³ ყველიერისა E'. ⁴ შაბათსა – E'. ⁵ ნეტარას E', ნეტარაჲს A. ⁶ ~ შემდგომად ნეტარას კაცისა E', ღალადყავსა ADC. ⁷ თქუნენ – E'. ⁸ ადგომისანი B–F. ⁹ ექსორიობისანი B. ¹⁰ და... ექსორიობისანი – E'. ¹¹ ადგომისანი B–F. ¹² ექსორიობისანი B. ¹³ და მოყუასნი ეგრეთვე სტიქარონი E'. ¹⁴ ადგომისა B–F, ~ და ღმერთი უფალსა ზედა ადგომისანი E'. ¹⁵ კმისაჲ ცისკრად – E'. ¹⁶ ადგომისა BCEF, ადგომისაჲ კმისაჲ ცისკრად E'. ¹⁷ ადგომისა BCEF. ¹⁸ და – E'. ¹⁹ ბასილისი+თქუმული E'. ²⁰ ჰპო ABCF ²¹ განიღუძენი... საცისკროჲ ყოველი წესი სრულიად E'. ²² ადგომისანი BCEF, ადგომისანი და ადამის ორნი მარხვათანი E'. ²³ ექსორიობისანი C+ორჯერ E'. ²⁴ ზედა – E'. ²⁵ +შენ CDEF. ²⁶ იგი – C. ²⁷ უწოლი CDE, ეწოდა B. ²⁸ მაშინ – E'. ²⁹ თანამწედ F. ³⁰ უღალადებდ E'. ³¹ მეორე ჟ E'. ³² ჰპო E'BC–F. ³³ ითიკასა E'. ³⁴ ღალადყავსა C. ³⁵ ზედა – E'. ³⁶ ადამის – E'. ³⁷ ექსორიობისა A. ³⁸ აქებდითსა... ჟამი – E'. ³⁹ ადგომისანი B–F. ⁴⁰ კმა – E'. ⁴¹ აღუთქოთ E'. ⁴² უმახლობელეს მოახ E'. ⁴³ არს – E'. ⁴⁴ მისსა C. ⁴⁵ ალელუა E'. ⁴⁶ კმაჲ ტ – E'. ⁴⁷ სხუაჲ დასდებელი CD. ⁴⁸ აღსარებაჲ F. ⁴⁹ თქუა E'. ⁵⁰ ღალადყავსა C. ⁵¹ კმაჲ – E'. ⁵² ცრემლთა E'. ⁵³ აკოცაჲ და მოყენი E'. ⁵⁴ შემდგომნი შდ BE'. ⁵⁵ კმაჲ – E'. ⁵⁶ ჩემისასა გალობითა ვიდრე ქებითა E'. ⁵⁷ სტიქარონი E'. ⁵⁸ და – E'. ⁵⁹ აწღა E'. ⁶⁰ ზედა – E'. ⁶¹ შევიდეს B. ⁶² ტრაპეზსა E'. ⁶³ არს E'. ⁶⁴ და – E'.

(1) ფს. 63,2. (2) რომ. 14,19-26. (3) ფს. 91,14. (4) მათ. 6,1-13. (5) ფს. 32,1. (6) ფს. 91,2 (7) ფს. 92,1. (8) ფს. 94,1. (9) ფს. 94,1. (10) ფს. 75,2 (11) რომ. 13,11-14. (12) ფს. 18,2. (13) ფს. 79,2. (14) ფს. 91,2. (15) მათ. 6,14-21. (16) ფს. 148,1. (17) ფს. 68,18. (18) ფს. 68,30. (19) ეს. 8,9.

Bv

A347r

E'23
F345
C318

და წარვიდეს¹ თითოეული² თჳსსა სენაკსა და³ განისუენოს.⁴

ცისკრად, რომელი განთენდებოდის⁵ ორ-შაბათად პირმარხვისა, ნუგეშინისცემისათჳს ძმა-თამსა გჳანადრე⁶ აღდგენ⁷ და თქუან ორი კა-ნონი და იწყონ კითხვად მამათასა და თქუენ ორნი⁸ ზუელრნი | იოსებისნი და თევდორესნი.⁹ და¹⁰ შემდგომად¹¹ | აქებდითისა¹² | თქუან „დიდე-ბაჲ მაღალთაჲ“ და „აღვივსენითნი.“ დიდებასა ზედა მოწამეთაჲ და¹³ აწდა მარადისსა ზედა¹⁴ ღმრთისმშობელისაჲ. „კეთილ არს აღსარებაჲ¹⁵ უფლისაჲ“, (1) „წმიდაო ღმერთოჲ“, ლიტანიი-საჲ.¹⁶ კურეილეისონი¹⁷ ჰ და მუკლთა დრეკაჲ, ორი სუენებაჲ¹⁸ – თორმეტ-თორმეტი¹⁹ და აღას-რულონ ჟამი.

ხოლო განთენდეს²⁰ რაჲ დღე,²¹ ჰრეკონ და ილოცონ მზისაჲ კანონითა და შემდგომად წარდ-გომისა იკითხონ წიგნი ეფრემისგან და შემდგო-მად²² კითხვისა აღდგენ და თქუან: „პირი ჩემი ავაღე“,²³ და²⁴ „წმიდაო ღმერთოჲ“, და²⁵ კურე-ილეისონი ჰ და მუკლთა²⁶ დრეკაჲ,²⁷ ორი სუე-ნებაჲ,²⁸ თორმეტ-თორმეტი²⁹ და ილოცონ მღუმ-რიად და თქუან: „წმიდაო ღმერთოჲ“, „მამაო ჩუენოჲ“ და 79³⁰ კურეილეისონი და კურთხევაჲ. და წარვიდეს³¹ კაცად-კაცადი თჳსსა³² სენაკსა და ილოცნენ წურილნი ჟამნი და კანონი, თითოეულ-სა³³ რამცა აქუნდეს.³⁴ ამითვე წესითა პირვე-ლისა ჟამისაჲთა ილოცონ სამჟმისაჲცა.³⁵ და³⁶ ვითარცა³⁷ გამოვიდნ და შემდგომად მცირედისა, აჰა, გამოვიდეს, რომლისადა ბრძანებულ იყოს მსახურებაჲ ესე და ემოსოს თავსა³⁸ კუკული³⁹

და კელთა აქუნდეს კურთხი და⁴⁰ დადგეს წინაშე ეკლესიისა,⁴¹ ზღუდესა⁴² კმა-ყოს და⁴³ თქუას სასმენელად ძმათა: „გუაკურთხენ, უფალო! მა-მანო და ძმანო, ვეკრძალნეთ⁴⁴ თავთა თჳსთა, რამეთუ მოკუდაენი ვართ, მოკუდაენი ვართ, მო-კუდაენი ვართ. | მოვიკსენოთ საუკუნოჲ იგი სატანჯველი“. | და კუალად წარვიდეს მიერ⁴⁵ სსუათაცა ადგილთა მონასტრისათა,⁴⁶ სადა არა ასმიოდის და ეგრეთვე კმა-ყოს. ხოლო ყოველთა, რომელთა ესმას ძმათა, მეყსეულად აღდგეს თითოეული⁴⁷ და თქუას „წმიდაო ღმერთოჲ“ და⁴⁸ „მამაო ჩუენოჲ“ და⁴⁹ თორმეტი⁵⁰ კურეილეისონი და ათორმეტი⁵¹ მუკლი⁵² მოიდრიკოს⁵³ და ღმო-ბიერად ილოცოს.⁵⁴

ესრეთ აღესრულების განგებაჲ ჟამთა დღისათაჲ პირმარხვისა⁵⁵ შუდელთიგან⁵⁶ | ვიდ-რე ვნების⁵⁷ კურეიკისა⁵⁸ დიდად ოთხშაბათამდე.⁵⁹

დაწყებასა მეზუთისა ჟამისასა ჰრეკონ შუა-დღისაჲ⁶⁰ და შემდგომად⁶¹ კანონისა და აღე-ლუიამსა თქუან ოხითაჲ⁶² საწინაწარმეტყუე-ლომსაჲ ზედგომით ყოველთა.⁶³ და მერმე⁶⁴ დასხდეს⁶⁵ ერი⁶⁶ ქუე, ხოლო მგალობელმან | თქუას წარდგომაჲ და იკითხონ⁶⁷ საწინაწარმე-ტყუელომ⁶⁸ და კუალად⁶⁹ თქუას მეორე წარდ-გომაჲ და იკითხონ⁷⁰ წიგნი ეფრემისგან. და ვითარცა⁷¹ აღდგენ, თქუან:⁷² „მსწრაფლ მეწიენ⁷³ ჩუენ⁷⁴ წყ.“, (2) „წმიდაო ღმერთოჲ“, ⁷⁵ კურე-ილეისონი ჰ და მუკლთა დრეკაჲ, ორი სუე-ნებაჲ⁷⁶ – 79-79,⁷⁷ ლოცვაჲ მღუმრიად და კუა-ლად „წმიდაო ღმერთოჲ“⁷⁸ და კურეილეისონი 79 და⁷⁹ აღასრულონ ლოცვაჲ.⁸⁰ დაწყებასა მე-

A347v
B387r

Fv

Cv

¹ წარვიდენ CE'. ² თითოეული... სენაკსა – E'. ³ და – ABCD. ⁴ განისუენონ C, განისუენონ E'. ⁵ განთენდებოდის F. ⁶ გუანად E'. ⁷ აღდგენ | ჰრეკონ E'. ⁸ ორნი – EBCDE. ⁹ თეოდორესნი E'+დაასრულონ E'. ¹⁰ და – E'. ¹¹ შემდგომად... ღმერთო – E'. ¹² აქებდითისა C. ¹³ და – BCDE. ¹⁴ ზედა – BF. ¹⁵ აღსარებაჲ F. ¹⁶ ლიტანიისა E'. ¹⁷ კურეილეისონი – E'. ¹⁸ სსუენი E'. ¹⁹ თორმეტ] 79 E'F. ²⁰ განთენეს AE'F. ²¹ დღე – E'. ²² შემდგომად კითხვისა – E'. ²³ ავაღე – E'F. ²⁴ და – BCDEE'. ²⁵ და – BCDE. ²⁶ მუკლი E'. ²⁷ დრეკაჲ – E'. ²⁸ სუენი E'. ²⁹ 79] თორმეტ B–E', 79-79 CDE. ³⁰ 79] თორმეტი C. ³¹ წარვიდენ E'. ³² თჳსსა სენაკსა] საზიდ თჳსა E'. ³³ თითოეულსა C. ³⁴ აქუნდეს] გინდეს BDEF. ³⁵ სამჟამისაჲ BE'. ³⁶ და – F. ³⁷ ვითარცა გამოვიდნ – E'. ³⁸ თავსა – E'. ³⁹ კუკული BCDE'. ⁴⁰ და – BC-DEE'. ⁴¹ ეკლესიასა E'. ⁴² ზღუდესა... მონასტრისასა – E'. ⁴³ და... ძმათა – E'. ⁴⁴ ვეკრძალნით BCDE'. ⁴⁵ მიერ – E'. ⁴⁶ მონასტრისათა – E'. ⁴⁷ თითოეული C. ⁴⁸ და – E'. ⁴⁹ და – E'. ⁵⁰ თორმეტი] 79 BE'–F. ⁵¹ ათორმეტი] 79 BE'–F. ⁵² მუკლი E'. ⁵³ მოიდრიკაჲ E'. ⁵⁴ ილოცონ E'. ⁵⁵ პირმარხვითგან E'. ⁵⁶ შუდელთიგან – E'. ⁵⁷ ვნებისა B–FE'. ⁵⁸ კურეიკისა – E'. ⁵⁹ ოთხშაბათამდე CF. ⁶⁰ შუადღისაჲ E'. ⁶¹ შემდგომად... აღელუიამსა] ილოცონ კანონითა და E'. ⁶² ოხითაჲ საწინაწარმეტყუელომსაჲ] წარდგომაჲ რომელიმე ექსე შემდგომად ღმრთისმშობლისაჲთურთ და შეუდგინოსვე მგალობელმან ოხითაჲ თუთ და უთხრას სსუათა E'. ⁶³ ყოველთა – E'. ⁶⁴ მერმე – E'. ⁶⁵ დასხდენ E'. ⁶⁶ ერი... წარდგომაჲ – E'. ⁶⁷ იკითხოს E'. ⁶⁸ წინაწარმეტყუელი E'. ⁶⁹ კუალად – E'. ⁷⁰ იკითხოს F. ⁷¹ ვითარცა – E'. ⁷² თქუან – E'. ⁷³ მეწიენ BCDEF. ⁷⁴ ჩუენ – E'. ⁷⁵ ღმერთოჲ+მამაო ჩუენოჲ E'. E'. ⁷⁶ სუენი E'. ⁷⁷ 79-79 – E'. ⁷⁸ ღმერთოჲ+მამაო ჩუენო E'. ⁷⁹ და აღასრულონ] დაასრ B+პირველ სამნივ გჳანად-რე E'. ⁸⁰ ლოცვაჲ] ჟამი E'.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 78,8.

E'v	შუღისა ჟამისასა პრეკონ ცხრა¹ ჟმისაჲ და ილოცონ² სრულად ამითვე წესითა პირველთა³ ჟამთაჲთა მუკლთდრეკითურთ. დაწყებასა მეცხრისა⁴ ჟამისასა პრეკონ მწუხრისაჲ ორგზის. და შემდგომად „აკურთხევისა“⁵ წართქუას⁶ მღდელმან ლოცვაჲ, ხოლო⁷ დიაკონმან კუერექს ყოს⁸ მუკლთმოდრეკით: „მშუღობით⁹ უფლისა მიმართ“ და ვითარცა დასრულდეს, მღდელმან – ასამაღლებელი: „რამეთუ გშუენის ყოველივე“¹⁰ დიდებაჲ, პატივი¹¹ და თქუან „ჭირსა“¹² ჩემსა“ (1) და¹³ ვითარცა დაესრულოს კანონი, კუალად მღდელმან – ლოცვაჲ, ხოლო დიაკონმან – კუერექსი: „მერმეცა და¹⁴ მარადის“¹⁵ მუკლთმოდრეკით, „შეგუწიენ, გუაცხოვნენ“, „ყოვლად წმიდაჲ, უხრწნელი“,¹⁶ და მეცსეულად უფალო ღაღადყავი აღიღონ¹⁷ და თქუენ ზუედრნი, რომელნიცა კმდენ.¹⁸ და თქუას მგალობელმან წარდგომაჲ და საკითხავნი¹⁹ ვითა საწინააწარმეტყუელოსა სწერიან წარდგომითურთ და მერმე „ღირს“²⁰ მყვენ“ და იქმნას ლოცვაჲ და კუერექსი: „აღვასრულოთ სამწუხროჲ ვედრებაჲ“ და მყის იწყონ სტიქარონთა და დიდებასა ზედა – წმიდათაჲ, და²¹ აწ-ღამარადისსა – ღმრთისმშობლისაჲ. „აწ განუტევე“, „წმიდაო ღმერთო“, ხოლო შემდგომად „მამაო ჩუენოჲსა“ მღდელმან თქუას: „რამეთუ შენი არს სუფევაჲ“, ერმან ლიტანიისაჲ თქუას ღმობიერად,²² ღმრთისმშობლისანი²³ და ჰ კურეილეისონი და²⁴ ორი²⁵ სუენებაჲ, მუკლთდრეკაჲ 79-79²⁶ და მღუმრიად რაჲ²⁷ ილოცონ, კმა-ყოს დეკანოზმან: „მომიკსენენ ჩუენ, უფალო, ოდეს მოხვდეს“ და თქუან ავაჯითა „მომიკსენენ“²⁸	და „ერნი ანგელოზთანი“, „მრწამსი“²⁹ „მამაო ჩუენოჲ“, „ვაკურთხოთ“³⁰ უფალი ყოველსა ჟამსა, (2) კურეილეისონი ჰ.³¹ მღდელმან კურთხევაჲ უფლისაჲ იყავნ ჩუენ ყოველთა ზედა³² ყოვლადვე. „აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე ამენ.“ ამას³³ დღესა არავინ ჭამს³⁴ თუნიერ სნეულთასა, არცა³⁵ სატრაპეზოჲ განელეხის. დაწყებასა მეთერთმეტისა³⁶ ჟამისასა პრეკონ სერობისაჲ და ილოცონ პირველი³⁷ ჟამი თუნიერ „ნეტარარიანთასა“³⁸ სრულებით³⁹ და⁴⁰ ვითარცა „წმიდაო ღმერთო“ თქუან და „მამაო ჩუენო“, ესე ხოლო შეუდგინონ კმაჲ⁴¹ 8 გუერდი: „უხილავი და⁴² დაუძინებელი მტერი ჩემი.“⁴³ დიდებაჲ – „ვითარ საშინელ არს სამჯელი“. და⁴⁴ აწდა⁴⁵ – ღმრთისმშობლისაჲ⁴⁶ სავედრებელი. კურეილეისონი ჰ. მღდელმან:⁴⁷ „უფალო იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, შეგაწყალენ ჩუენ და აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ ერმან – „ამენ“. და მეცსეულად: „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ“ და⁴⁹ „მიწყალე“ და გალობანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი და წმიდისანი,⁵⁰ რომლისაჲცა⁵¹ იყოს⁵² მას დღესა და სათუემან⁵³ მოსცეს. ღაღადყავსა⁵⁴ ზედა⁵⁵ წარდგომაჲ წმიდისაჲ და ღმრთისმშობლისაჲ. და შემდგომად გალობათა დასრულებისა „წმიდაო“ ღმერთო, კურეილეისონი ჰ და⁵⁷ მუკლთა დრეკაჲ 79, რომელ⁵⁸ არს ერთი სუენებაჲ. და კუალად მღდელმან:⁵⁹ „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“ (3) და იწყონ თქუამდ⁶⁰ 79-თა⁶¹ ფსალმუნთა და ორსა ფსალმუნსა⁶² ზედა „წმიდაო ღმერთო“⁶³ და⁶⁴ კურეილეისონი⁶⁵ ჰ და⁶⁶ მუკლთა⁶⁷ დრეკაჲ⁶⁸ 79⁶⁹ და⁷⁰ მცირედ მღუმრიად ილოცონ და	C319
A348r			A348v
Bv			B388
F346			

¹ ცხრა] 6 BCE, ცხრაჲ E'. ² ~ მითვე წესითა ილოცონ E'. ³ პირველთა... მუკლთდრეკითურთ – E'. ⁴ მე-6 B. ⁵ აკურთხევა BCDE. ⁶ ~ მღდელმან ლოცვაჲ წართქუას E'. ⁷ ხოლო – E', ხოლო... მშუღობით – C. ⁸ ყოს+მერმეცა E'. ⁹ მშუღობით – E'. ¹⁰ ყოველი E'. ¹¹ პატივი+და თაყუანის. E'. ¹² ჭირსა ჩემსა] ჭირის კანონი E'. ¹³ და... ხოლო – E'. ¹⁴ და მარადის – E'. ¹⁵ მარადის] მას BCDE. ¹⁶ უხრწნელი... მეცსეულად] შემდგომად E'. ¹⁷ აღიღონ... ღმრთისმშობლისანი და] და ვითარცა დაასრულონ ყოველი მიწყებით შემდგომად ლიტანიისა E'. ¹⁸ კმდენ E. ¹⁹ საკითხავი BCDE. ²⁰ ღირ B. ²¹ და – B-F. ²² ღმობიერად+და F. ²³ ღმრთისმშობლისაჲ F. ²⁴ და – E'. ²⁵ ~ მუკლთმოდრეკაჲ ორი სუენი E'. ²⁶ 79-79... ავაჯითა] მეცსეულად E'. ²⁷ რაჲ – C. ²⁸ მომიკსენენ+კმითა E'. ²⁹ მრწამსი+და E'. ³⁰ ვაკურთხო A. ³¹ ჰ] 3 C, ოცი F. ³² ზედა – B] თანა E. ³³ ამას დღესა] და ჟამსა დღისასა E', ~ თუნიერ სნეულთასა არა ვინ ჭამს E'. ³⁴ ჭამს AF. ³⁵ არცა... განელეხის – E'. ³⁶ მეთერთმეტისა] 79 BCDE. ³⁷ ~ ჟამი პირველი BC. ³⁸ ნეტარარიანთა E'. ³⁹ სრულად E'. ⁴⁰ და ვითარცა... სავედრებელი – E'. ⁴¹ კმა – C. ⁴² და – C. ⁴³ ჩემი] ჩუენი F. ⁴⁴ და – B-F. ⁴⁵ აწდა+მარადის F. ⁴⁶ ღმრთისმშობლისა BCEF. ⁴⁷ მღდელმან... თაყუანის-ვსცეთ] კუალად იწყონ მოვედით თაყუანის E'. ⁴⁸ ქრისტე C. ⁴⁹ და – BCEF. ⁵⁰ წმიდისაჲ E'. ⁵¹ რომლისაჲ E'. ⁵² იყოს... და – E'. ⁵³ თუემან E'. ⁵⁴ ღაღადყავსა AC. ⁵⁵ ზედა – E'. ⁵⁶ წმიდაო ღმერთო – E'. ⁵⁷ და – E'. ⁵⁸ რომელ... სუენებაჲ – E'. ⁵⁹ მღდელმან] იწყონ E'. ⁶⁰ თქუამდ – E'. ⁶¹ 79 B-F. ⁶² ფსალმუნსა – E'. ⁶³ ღმერთო E'. ⁶⁴ და – E'. ⁶⁵ კურეილეისონსა E'. ⁶⁶ და – E'. ⁶⁷ მუკლთა B-F. ⁶⁸ მოდრეკასა E'. ⁶⁹ 79] ათორმეტსა E'. ⁷⁰ და მცირედ... სხუაჲ 79 მუკლი] და ესრეთ დაასრულონ 79 მუკლთდრეკითა სამნი დასასრულსა ორი სუენი სამნი პირველად გუანადრე E'.
(1) ფს. 119,1 (2) ფს. 33,2. (3) ფს. 94,6.

Fv

კუალად მდღელმან იწყოს: „მოვედით, თაყუანის-
ვსცეთ.“ (1) და იწყონ სხუასა ფსალმუნსა
და¹ ამით სახითა რაჲ დაასრულნენ 79-ნივე²
ფსალმუნნი, | მერმელა შეუდგინნენ „ნეტარ-
არიანნი“ (2) და თორმეტი³ მუკლთდრეკაჲ⁴ და
კუალად შეუდგინონ „დიდებაჲ მალალთაშინა
ღმერთსა“ და⁵ „წმიდაო ღმერთოჲ“ და „უფა-
ლო ძალთაო, თანა“, მუკლი: „აქედით ღმერთ-
სა წმიდათა შორის მის.“ (3) კურიელისონი⁶ ჰ,
მუკლთდრეკაჲ⁷ 79 და მერმე „უფალო ყოვლი-
სა მპყრობელო“ (4) და „წმიდაო ღმერთოჲ“,
„მამაო ჩუენოჲ.“ მდღელმან: „რამეთუ შენი არს
სუფევაჲ⁸ მამისა“. ერმან⁹ ჰ კურიელისონი და
მოიდრიკნენ სამგზის მუკლნი გჳანად-რე და თი-
თოეულსა მუკლსა ზედა მცირედ-მცირედ ილო-
ცვიდნენ მღუმრად და მერმე მოიყარონ 79 მუკ-
ლი და კუალად ილოცონ მცირედ.¹⁰ მერმეცა
მოიყარონ სხუაჲ 79 მუკლი და¹¹ ილოცონ მღუმ-
რად¹² გრძელად-რე¹³ და მეცსეულად¹⁴ წარიკი-
თხონ სწავლაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა¹⁵ თეო-
დორე სტუდიელისაჲ¹⁶ და ყოველთა ზედგომით
მოისმინონ. ხოლო¹⁷ შემდგომად წარკითხვისა
მდღელმან იწყოს:¹⁸ „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ“,
(5) „აღვიხილენ თუალნი ჩემნი¹⁹ მთათა“²⁰
და „აქა აკურთხევდით“, (6) წმიდაო ღმერთოჲ,
კურიელისონი 79 და²¹ ვითარცა აკურთხნეს ხუ-
ცესმან, მოუდრიკნენ²² მუკლნი ძმათა ყოველთა
წინამძღუარსა და²³ მიიღონ ლოცვაჲ და წარვი-
დეს²⁴ თითოეული²⁵ თჳსსა²⁶ | სენაკსა,²⁷ ოდესცა²⁸
სრულად ილოცვებოდნენ²⁹ ჟამნი.

ამას³⁰ წესსა³¹ ზედა³² აღესრულების განგებაჲ³³
ჟამთა დღისათა და ღამისათა³⁴ წმიდათა მარხვათა.

| სამშაბათსა პირველისა³⁵ შუდეულისასა,³⁶

დაწყებასა მეზუთისა³⁷ ჟამისასა პრეკონ ცისკ-
რისაჲ და³⁸ თქუან სამი კანონი და³⁹ იკი-
თხონ სამგზის მამათაგან. და თქუნენ | სამნი
ხუედრნი, აქედითი⁴⁰ და აღვივსენითნი⁴¹
და „მოწამეთაჲ“, ხოლო⁴² აწდამარადისს |
ღმრთისმშობლისაჲ: „კეთილ არს აღსარე-
ბაჲ“, (7) „წმიდაო ღმერთოჲ“, ლიტანიისაჲ,
კურიელისონი⁴³ ჰ, ⁴⁴ მუკლთდრეკაჲ,⁴⁵ ორი
სუენებაჲ,⁴⁶ სამთაგან კიდე, 79-79.⁴⁷ ხოლო
წარიტყოდიან⁴⁸ | მდღელნი ლოცვათა ცისკრი-
სათა და ღიაკონნი კუერეჟსსა ესრე⁴⁹ სახედ:
დაწყებულთა ზედა ითქუას კუერეჟსი დიდი
მუკლთმოდრეკით: „მშულობით უფლისა“ და
შემდგომნი. ეგრეთვე დასასრულსა თითოეული-
სა კანონისასა და „მიწყალესა“ (8) ზედა და
აღიდებდითსა. და კუალად შემდგომად დიდებაჲ
მალალთასა ითქუას დიდი კუერეჟსი მოგუმად-
ლენთაჲ.

და⁵⁰ ესრეთ ყოველთა მარხვისა დღეთა⁵¹ და-
წყებასა⁵² მეზუთისა⁵³ ჟამისასა⁵⁴ პრეკონ⁵⁵ ცისკ-
რისასა⁵⁶ და ესრე⁵⁷ სახედ⁵⁸ ილოცვიდნენ, ვითა
ზემო⁵⁹ დაგჳწერია.

ორშაბათსა, ვითარცა ვთქუთ, უჭმელად
გარდავკვლით.⁶⁰ სამშაბათსა,⁶¹ რომელთა ენებოს,
შევიდნენ⁶² ტრაპეზსა⁶³ და მიიღონ საზრდელი და
პირი⁶⁴ იქსნან⁶⁵ პურითა და ტფილითა წყლითა.
ოთხშაბათსა არა განელები⁶⁶ სატრაპეზოჲ. ხუ-
თშაბათსა განელოს⁶⁷ და შევიდნენ, რომელთა⁶⁸
ენებოს და პირ⁶⁹ იქსნან⁷⁰ პურითა და ტფილითა
წყლითა. პარასკევსა, ვითარცა დაასრულონ
მეცხრე ჟამი, დაურთონ⁷¹ ხოლო მომიკსენე,

A349r

E'24

Bv

F347

¹ და – BCDE. ² 79-ვე C, 79 F. ³ თორმეტი 79 B-F. ⁴ მუკლთა B-F. ⁵ და – C. ⁶ კურიელისონი ფსალმუნი BDE. ⁷ მუკლთა CDEF. ⁸ სუფევაჲ და C. ⁹ ერმან – C. ¹⁰ მცირედ და F'. ¹¹ და კუალად E'. ¹² ~ მცირედ მღუმრად E'. ¹³ გრძელად-რე მცირედ E'. ¹⁴ მეცსეულად – E'. ¹⁵ ჩუენისა – E'. ¹⁶ სტოდიელისაჲ E'. ¹⁷ ხოლო და B-FE'. ¹⁸ იწყოს თქუას C, პრეტუას E'. ¹⁹ ჩემნი მთათა და – E'. ²⁰ მთათა მსოლეს C ²¹ და ვითარცა... ხუცესმან მუკლი 79 და კურთხევაჲ E'. ²² და ყოველთა ძმათა მუკლნი მოუდრიკნენ E'. ²³ და ყოველთა ძმათა მუკლნი მოუდრიკნენ E'. ²⁴ წარვიდნენ E'. ²⁵ თითოეული – E'. ²⁶ თჳსსა – E'. ²⁷ სენაკად E'. ²⁸ ოდესცა... ჟამნი – E'. ²⁹ ილოცვებოდი B, ილოცვებოდიან F. ³⁰ ამას და ამით E'. ³¹ წესითა E'. ³² ზედა – E'. ³³ განგებაჲ... მარხვათა ჟამთა ლოცვაჲ თჳნიერ შაბათისა და დღესასწაულსა ვიდრე დიდად ოთხშაბათამდე E'. ³⁴ ღამისათა F. ³⁵ პირველსა E'. ³⁶ შუდეულისასა E'. ³⁷ მეზუთესა BEF. ³⁸ და – E'. ³⁹ და... სამგზის სამი წიგნი E'. ⁴⁰ აქედითსა E'. ⁴¹ აღვივსენითსა E'+დიდებასა ზედა E'. ⁴² ხოლო და B-F, ხოლო... ღმერთოჲ – E'. ⁴³ კურიელისონი მუკლთდრეკაჲ შემდგომად E'. ⁴⁴ ჰ – B-E. ⁴⁵ მუკლთა F. ⁴⁶ სუენი E'+მათ E'. ⁴⁷ 79-79... მოგუმადლენთა – E'. ⁴⁸ წარიტყოდიან DE. ⁴⁹ ესრეთ BCDE. ⁵⁰ და – B. ⁵¹ დღეთა ვითარცა ვთქუ E'. ⁵² დაწყებასა – E'. ⁵³ მეზუთესა E'. ⁵⁴ ჟამსა E'. ⁵⁵ პრეკონ E'. ⁵⁶ ცისკრისაჲ E'. ⁵⁷ ესრეთ BCEF. ⁵⁸ სახედ... ვთქუთ – E'. ⁵⁹ ზემო – AF. ⁶⁰ გარდავკვლით E'. ⁶¹ ~ ხოლო ვის ენებოს, სამშაბათსა E'. ⁶² შევიდნენ... საზრდელი და – E'. ⁶³ ტრაპეზად F. ⁶⁴ პირ F. ⁶⁵ იქსნენ E. ⁶⁶ განელოს E'. ⁶⁷ განელოს და შევიდნენ E'. ⁶⁸ რომელთა... წყლითა დაევოს პური და ცხელი წყალი ვის ენებოს, პირი იქსნას E'. ⁶⁹ პირ F. ⁷⁰ იქსნენ F. ⁷¹ და-ხოლო-ურთონ BCDE, ხოლო – E', ~ მომიკსენე დაურთონ E'.

(1) ფს. 94,6. (2) ფს. 118. (3) ფს. 150,1. (4) ბარ. 3,1. (5) ფს. 120,1. (6) ფს. 133,1. (7) ფს. 91,2. (8) ფს. 50,3.

რამეთუ¹ სიწმიდისა² განახლება³ იქმნების და მწუხრისასა ზედა არღარა ვიტყვო. მერმე⁴ ჰრეკონ მწუხრისა⁵ და⁶ აკურთხევისა⁷ შემდგომად კუერეჟს⁸ ყონ და უფალო ღალადყავი⁹ აღიღონ.¹⁰ და¹¹ თქუნენ დასდებელნი წმიდისა თეოდორესნი და მარხვათა¹² გერი,¹³ რამეთუ¹⁴ სტიქარონი¹⁵ არა ითქუიან.¹⁶ „ნათელი მხიარულსა“ ზედა იქმნას¹⁷ შესლვაჲ მღდელისაჲ და ითქუას წარდგომაჲ და¹⁸ იკითხნენ საკითხავნი. და ვითარცა მეორე წარდგომაჲ ითქუოდის, გამოვიდეს | დიაკონი | და¹⁹ დადგეს²⁰ საშუალ ეკლესიისა²¹ | და მარ-
ჯუენითა კელითა ეპყრნენ საცეცხურნი და მარ-
ცხენითა ეტურთოს²² მცირე კელაპტარი²³ სანთ-
ლითა მნთებართა²⁴ და კმა-ყოს: „სიბრძნით |
აემართენით“,²⁵ „ნათელი ქრისტესი ბრწყინავს
ყოველთა ზედა.“ და აღდგენ ყოველნი²⁶ და ქუ-
დები²⁷ მოიკადონ. ხოლო²⁸ დიაკონმან ჯუარი
დასწეროს საცეცხურითა და შევიდეს საკურ-
თხეველად და აკუმიოს²⁹ ზედა³⁰ წმიდასა სა-
კურთხეველსა და მეყსეულად³¹ მკითხველმან
თქუას იგავთა საკითხავი და³² დასხდეს ერი
და წარიკითხონ³³ იგავთაჲ. და მერმე³⁴ აღდგენ
რაჲ³⁵ ყოველნი, დიაკონმან თქუას³⁶ „სიბრძნით
აემართენით,³⁷ მოხედეთ.“³⁸ მღდელმან:³⁹ „მშუ-
ლობაჲ ყოველთა,⁴⁰ ერმან – „და სულისა შე-
ნისა თანა,“ დიაკონმან – „სიბრძნით“, მგალო-
ბელმან – „წარემართენ ღოცვაჲ ჩუენი,“ (1)
დასდებელი: „უფალო, ღალად-ყავ⁴¹ შენდამი,
ისმი.“ (2) ხოლო⁴² ვიდრე მგალობელი იტყოდის,
ერი ქუე⁴³ დავარდებოდის პირსა ზედა. და ოდეს
ერი იწყებდეს⁴⁴ თქუმად, ზე⁴⁵ აღდგებოდიან.
და მერმე⁴⁶ დიაკონმან კუერეჟსი ზეგარდამოჲ.

ვითქუათ ყოველთა „უფალო, შეგვწყალონ ჩუენ“
და აღესრულოს სიწმიდისა განახლებაჲ.⁴⁷ „რო-
მელნი⁴⁸ ქერობინთა“⁴⁹ წილ ითქუას „აწ ძალნი
ზეცათანი.“⁵⁰ განიცადედ:⁵¹ „განიცადეთ და იხი-
ლეთ, რამეთუ ტკბილ არს.“ და ვითარცა⁵² გა-
მოვიდენ, ჟამით განეღოს სატრაპეზოჲ და⁵³ შე-
ვიდენ ძმანი და ჭამონ⁵⁴ პური და ხილის⁵⁵ წუენი
მგბარი. და ესრეთ ჰრეკონ და ილოცონ სე-
რობისაჲ⁵⁶ პირველი⁵⁷ | და⁵⁸ გალობანი წმიდისა⁵⁹
ღმრთისმშობელისანი და სულისანი და ათორ-
მეტნი⁶⁰ ფსალმუნნი⁶¹ თჳნიერ მუკლთა ღრეკისა
და გამოვიდენ.

პირველსა შაბათსა⁶² მარხვათასა კსენებაჲ
წმიდისა თეოდორე⁶³ ტირონისაჲ. ცისკრისაჲ ჰრეკონ დასასრულსა მეშუდისა
ჟამისასა და თქუან⁶⁴ „ღმერთი უფალი“, კმაჲ
ღ და „ღმერთი უფალსა“ ზედა: „დიდ არიან
სარწმუნოებისა საკურველებანი“⁶⁵ ჰპოო ფებერ-
ვალსა 7ხ და თქუან⁶⁶ ორი⁶⁷ კანონი: „განმზადე-
ბულ არსი“ (3) და „ნეტარარიანი“ (4) რამეთუ⁶⁸
მარხვათა შაბათთა⁶⁹ ყოვლადსე ესე ორი კანონი⁷⁰
ითქუმის. და იკითხონ | წამებაჲ წმიდისა⁷¹
და შესხმაჲ. და თქუნენ⁷² გალობანი წმიდისა
ღმრთისმშობელისადმი | კმისანი და წმიდისა
თეოდორესნი, 8 გუერდისანი,⁷³ ხოლო წმიდისა-
თა დასდებელი ორ- ორჯელ.⁷⁴ აქებდითსა წმი-
დათანი, აღვბივსენითსა წმიდისა თეოდორესნი,⁷⁵
ლიტანიისაჲ: „დიდ არიან სარწმუნოებისა“⁷⁶ და⁷⁷
ვითარცა ცისკრისაჲ გაასრულონ, მეყსეულად
თქუან: „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ“ (5) და ილო-
ცონ⁷⁸ მზისაჲ თჳნიერ⁷⁹ კანონისა და თქუან⁸⁰
ოხითაჲ წმიდისა⁸¹ და ყოველთა – „ღმერთსა

¹ რამეთუ – E'. ² ~ მწუხრსა არღარა ვიტყვო ხოლო სიწმიდისა განახლებაჲ იქმნების E'. ³ გაახლებაჲ AF. ⁴ მერმე ჰრეკონ – E'. ⁵ მწუხრი E'. ⁶ და – E'. ⁷ ~ შემდგომად აკურთხევისი E'. ⁸ კუერეჟს ყონ და – E'. ⁹ ღალადყავი A. ¹⁰ აღიღონ B, – FE'. ¹¹ და თქუნენ – E'. ¹² მარხვათანი E'. ¹³ გერი E'. ¹⁴ რამეთუ] ხოლო CE'. ¹⁵ სტიქარონი E'. ¹⁶ ითქუმის E'. ¹⁷ იქმნეს BCEF. ¹⁸ და – E'. ¹⁹ და – EE'. ²⁰ დადგეს] წადგეს E'. ²¹ ეკლესიასა E'. ²² ეტურთოს – E'. ²³ კელაპტარი BEF. ²⁴ მნთებართა E'. ²⁵ აღმართენით C. ²⁶ ყოველნი – E'. ²⁷ ქუდი E'. ²⁸ ხოლო – E'. ²⁹ აკომიოს E', აკუმიონ F. ³⁰ ზედა – E'. ³¹ მეყსეულად – E'. ³² და – BCFE'. ³³ წარიკითხოს BCDF. ³⁴ მერმე – E'. ³⁵ რაჲ – E'. ³⁶ თქუას – E'. ³⁷ აღმართენით CFE'. ³⁸ მოხედენ EF, – E'. ³⁹ მღდელმან... სიბრძნით – E'. ⁴⁰ ყოველთა+და CEF. ⁴¹ ღალად-ყავ C, ვღალად-ყავ E'F. ⁴² ხოლო] და E', ხოლო – B. ⁴³ ქუმ A. ⁴⁴ იწყებდეს თქუმად] იტყოდის E'+მგალო-
ბელი დავარდეს E'. ⁴⁵ ზე აღდგებოდიან] ერი აღდგეს E'. ⁴⁶ მერმე – E'. ⁴⁷ გაახლებაჲ A+სიწმიდისაჲ E'. ⁴⁸ რომელნი...
ითქუას – E'. ⁴⁹ ქერობინთა F. ⁵⁰ ცათანი BE'–F. ⁵¹ განიცადე E'. ⁵² ვითარცა... ჟამით – E'. ⁵³ და... ძმანი – E'.
⁵⁴ ჭამონ+მამათა E'. ⁵⁵ ხილისა BCEF] ზვალისა F. ⁵⁶ სერობისა – E'. ⁵⁷ პირველი+ჟამი E'. ⁵⁸ და – F. ⁵⁹ წმიდისა
– A. ⁶⁰ ათორმეტნი] 7ღ E'. ⁶¹ ფსალმუნნი] კანონი E'. ⁶² შაბათსა] შუდელსა C. ⁶³ თევდორე A. ⁶⁴ თქუან... კმაჲ ღ
– E'. ⁶⁵ საკურველებანი – E'. ⁶⁶ თქუან – E'. ⁶⁷ ორი] 9 ABEF. ⁶⁸ რამეთუ] ხოლო E'. ⁶⁹ შაფათთა B, ~ ყოველთა
შაბათთა E'. ⁷⁰ კანონი – E'. ⁷¹ წმიდისა B–F+თეოდორესი B–F. ⁷² თქუნენ – E'. ⁷³ გუერდისანი] გუერდი ქუეყანასა
E'. ⁷⁴ ორ-ორჯერ E. ⁷⁵ თეოდორესი E'. ⁷⁶ სარწმუნოებასა BCE–E'. ⁷⁷ და... თაყუანის-ვსცეთ და – E'. ⁷⁸ ილოცონ]
შეუღვინონ E'. ⁷⁹ თჳნიერ კანონისა – E'. ⁸⁰ თქუან] კუალად E'. ⁸¹ წმიდისა – E'.
(1) ფს. 140,2. (2) ფს. 140,1. (3) ფს. 107,1. (4) ფს. 118. (5) ფს. 94,6.

ვევდრე¹, „წმიდაო ღმერთო“ და² აღასრულონ³ ლოცვამ.

ს ა მ ხ რ ა დ შაბათთა⁴ ვიდრე დიდად შაბათად-
მდე⁵ აღესრულებოდნ⁶ ჟამისწირვამ წმიდისა
იოვანე ოქროპირისაჲ,⁷ ხოლო კურიაკეთა⁸ – წმი-
დისა ბასილისი.⁹ პირველსა შაბათსა მარხვათასა¹⁰
სამხრად წარდგომამ: „იხარებდით მართალნი.“ (1)
დასდებელი: „შეგესქმინ¹¹ ღმერთსა ლოცვისა¹²
ჩემ.“ (2) პავლე ებრაელთაჲ: „მრავლით კერძო
და მრ.“ ვიდრე¹³ „არა მოაკლდეს“ (3) ჰპოო¹⁴
პირველსა შაბათსა მარხვათასა. აღელუიამ:¹⁵
„ღმერთი დიდებულ არს ზრახვა.“¹⁶ (4) სახარებაჲ
მარკოზისი, თავი ԿԾ: „მას ჟამსა შინა¹⁷ თანაწარ-
ჰვიდოდა¹⁸ იესუ“ ვიდრე „ვითარცა ერთი იგი.“ (5)
განიცადე:¹⁹ „იხარებდით მართალნი უფლისა²⁰ მი-
მართ, აღელუიამ და²¹ წრ.“ (6)

კ უ რ ი ა კ ე ს ა მარხვათასა – ქსენებაჲ მო-
სესი და აპრონისი და წინამსწარმეტყუელთაჲ
და ძეგლისწერაჲ მართლისა სარწმუნოებისაჲ
წმიდათა ხატთა თაყუანისცემისათჳს. მწუხრი
„ნეტარ²² არს კაცისა“ (7) შემდგომად უფალო ღა-
ლაღყავსა²³ აღდგომისანი²⁴ კმისანი და²⁵ ხატთანი,²⁶
„ყოველი²⁷ სასოებასა“ ზედა. სტიქარონად აღდ-
გომისანი²⁸ კმისანი²⁹ და³⁰ ხატთანი,³¹ „სასოწარ-
კუეთილნი“³² ღმრთისმშობლისაჲთურთ.³³ ლიტა-
ნიისად,³⁴ კჲმად Բ: „უხრწნელსა ხატსა შენსა³⁵
თაყუანის-ვსცემთ, | ქველისმოქმედ, და გვევდ-
რებით³⁶ შენდობასა ცოდვათა ჩუენთასა, ქრის-
ტე³⁷ ღმერთო,³⁸ განზრახვით სათნო-იყავ აღსლ-
ვამ ჯუარსა³⁹ ზედა, რამათა იქსნე, რომელი შენ

შეჰქმენ მონებისაგან მტერისა, | ვინაჲ მაღლო-
ბით გილაღადებთ: „სიხარულითა აღმავსენ ყო-
ველნი, ვითარ⁴⁰ მაცხოვარმან⁴¹ ჩუენმან,⁴² მოს-
რულმან ცხორებად სოფლისა. უფალო, დი-
დებაჲ შენდა.“ ღმერთი უფალსა ზედა პირვე-
ლად⁴³ აღდგომისაჲ⁴⁴ ითქუას | და⁴⁵ დიდებასა
ზედა ესე „უხრწნელსა“⁴⁶ ეგრეთვე⁴⁷ სამხრად.⁴⁸
სერობისად „ხადილსა“⁴⁹ ჩემსა“ (8) და შემდგომი.
და⁵⁰ გალობანი⁵¹ ღმრთისმშობელისანი და⁵² უფ-
რომს არარაჲ. | ცისკრად „ღმერთი⁵³ უფალსა“
ზედა დასდებელი აღდგომისაჲ⁵⁴ კმისაჲ, დი-
დებასა ზედა „უხრწნელსა ხატსა.“ და⁵⁵ იკი-
თხონ პავლე, თქუან⁵⁶ რაჲ კანონი⁵⁷ და მერ-
მე „განიღუძენი“ და სახარებაჲ და⁵⁸ გალობანი
აღდგომისანი⁵⁹ და ხატთანი და წინამსწარმე-
ტყუელთანი. ღალაღყავსა⁶⁰ ზედა იბაკოჲ ხატ-
თაჲ, აქებდითსა⁶¹ აღდგომისანი⁶² და ხატთანი და
„დიდებაჲ მაღალთაჲ“⁶³ გრძელად, ლიტანიისაჲ⁶⁴
და აღასრულონ ჟამი. და წარიკითხონ⁶⁵ | სწავ-
ლაჲ წმიდისა⁶⁶ თეოდორე⁶⁷ სტუდიელისაჲ.⁶⁸
სამხრად წადგომამ, კჲმად⁶⁹ Դ გუერდი: „იქა-
დიან წმიდანი დიდებითა,“ (9) დასდებელი:
„უგალობდით⁷⁰ უფალსა გალობითა.“⁷¹ (10) პავლე
ებრაელთაჲ: „ძმანო, სარწმუნოებით მოსე⁷² გან-
რამ-მწესნა,“ ვიდრე „სრულ იქმენ.“ (11) აღე-
ლუიამ,⁷³ Ծ გუერდი: „მოსე და აპრონ მღდელ-
თა⁷⁴ შორის.“ (12) სახარებაჲ იოვანესი, თავი
Խ: „მას ჟამსა შინა ზვალისაგან უნდა“ ვიდრე
„ძესა ზედა კაცისასა.“ (13) განიცადე: „აქებდით
უფალსა ცათაგან.“ (14)

B390

A350v

C321

E'25

Fv

¹ ვევდრე – E'. ² და – BCF. ³ აღასრულონ ლოცვამ – E'. ⁴ შაბათსა E'F. ⁵ შაბათამდე F. ⁶ აღესრულების BEF, აღესრულებოდნ E'. ⁷ ოქროპირისა ⁸ კურიაკესა E'. ⁹ ბასილისა A. ¹⁰ მარხვათასა – E'. ¹¹ შენგესქმინ C. ¹² ლოცვი-
სა – E'. ¹³ ვიდრე... მოაკლდეს – E'. ¹⁴ ჰპოო F. ¹⁵ აღელუა E'. ¹⁶ ზრახვა – E'. ¹⁷ შინა თანა – E'. ¹⁸ წარვიდო
¹⁹ განიცადე+C E'. ²⁰ უფლისა... და წრ. – E'. ²¹ და წრ. – F. ²² ნეტარაჲს... ღალაღყავსა – E'. ²³ ღალაღყავსა AC.
²⁴ აღდგომისანი BE'-F. ²⁵ და – E'. ²⁶ ხატთაჲ E'. ²⁷ ყოველი... სასოებასა] დასაბამთა E'. ²⁸ აღდგომისანი B-F, აღდგომისანი
კმისანი] ეგრეთვე E'. ²⁹ კმისანი] თჳსსა კმასა B-F. ³⁰ და – E'. ³¹ ხატთაჲ E'. ³² სასოწარკუეთილთა BCE-F+ზედა
B-F. ³³ ღმრთისმშობლისაჲთურთ – E'. ³⁴ ლიტანიისაჲ E'F. ³⁵ შენსა+შიშით E'. ³⁶ ვევდრებით E'F. ³⁷ ქრისტე C.
³⁸ ღმერთო] რომელმან F. ³⁹ ~ ზედა ჯუარსა AE'. ⁴⁰ ვითარ – C. ⁴¹ მაცხოვარო C. ⁴² ჩუენო C. ⁴³ პირველად] კუალად
E'. ⁴⁴ აღდგომისა B-F. ⁴⁵ და – E'. ⁴⁶ უხრწნელსა – E'. ⁴⁷ აგრეთვე – CDE. ⁴⁸ სამხრად – E'. ⁴⁹ ხადილსა... შემდგო-
მი] პირველი ჟამი E', ხადილსა... არარაჲ] ხადილი და სხუანი მისთანანი, ფსალმუნნი და ჩუენთანარს, წარდგომამ
ოხითაჲ აღდგომისაჲ და მიწყალე და გალობანი აღდგომისანი და C. ⁵⁰ და – B-F. ⁵¹ გალობანი+წმიდისა B-F. ⁵² და...
არარაჲ – C. ⁵³ ღმერთი... ხატსა და] კანონსა ზედა E'. ⁵⁴ აღდგომისა B-F. ⁵⁵ ~ თქუან კანონი აგიაროჲ და იკითხონ
პავლისაგან C+საკითხავი C. ⁵⁶ თქუან... სახარებაჲ და – E'. ⁵⁷ კანონი+აგიაროჲ C. ⁵⁸ და – B-F. ⁵⁹ აღდგომისანი
BE'-F. ⁶⁰ ღალაღყავსა AC. ⁶¹ აქებდითსა... ჟამი E'. ⁶² აღდგომისანი E'. ⁶³ მაღალთაჲ] მართალთაჲ F. ⁶⁴ ლიტანიისაჲ F.
⁶⁵ იკითხონ E'. ⁶⁶ წმიდისაჲ – E'. ⁶⁷ თეოდორესი EE'. ⁶⁸ სტუდიელისაჲ] კურიაკეთა აქა იკითხვის E'. ⁶⁹ კჲმად – AE'.
⁷⁰ უგალობდით F. ⁷¹ გალობითა – E'. ⁷² მოსე გან-რამ-მწესნა] მწირობდა E'. ⁷³ აღელუა E'. ⁷⁴ მღდელთა შორის – E'.
(1) ფს. 63,11. (2) ფს. 63,2. (3) ებრ. 1,1. (4) ფს. 88,8. (5) მრკ. 2,23-25. (6) ფს. 32,1. (7) ფს. 1,1. (8) ფს. 4,2.
(9) ფს. 149,5. (10) ფს. 149,1. (11) ებრ. 11,24-26. (12) ფს. 98,6. (13) იოანე 1,43. (14) ფს. 148,1.

F349	მწუხრსა არა თქუან¹ კანონი,² არამედ³ უფალო დაღაღყავი⁴ აილონ⁵ და თქუენ დასდებელნი სინანულისანი კმისანი. ყოველთა კურიაკისა მწუხრთა ესერეთ ვიქმთ, რამეთუ⁶ კანონსა⁷ არაოდეს ვიტყვთ⁸ წარდგომაჲ კმისაჲ, ო:⁹ „ეც მკუდრობაჲ მოშიშთა სახელისა შენისათა, უფალო.“ (1) დასდებელი: „კიდითგან ქუეყანისაჲთ შენდამი ვლაღაღებ მოწყინებასა გულისა ჩემისასა.“ (2) სტიქარონი¹⁰ მარხვათანი¹¹ და წმიდათა¹² და ღმრთისმშობლისაჲ. ლიტანიისაჲ: „შენგან¹³ შობილსა, სახარულევანო.“ სერობისად¹⁴ კურიაკესა¹⁵ მწუხრი:¹⁶ „ხადილსა¹⁷ ჩემსა ესმა“¹⁸ (3) და¹⁹ გალობანი²⁰ ღმრთისმშობლისანი²¹ და რომლისა²² წმიდისაჲ²³ იყოს, ნეტარარიანნი²⁴ დიდებაჲ მაღალთაჲ და „უფალო, ყოველისა მკურობელო.“ (4) და აღასრულონ ჟამი.²⁵ ხოლო წარიკითხვიდნ²⁶ შაფათისა²⁷ სწავლასა კურიაკესა ცისკრად, ხოლო კურიაკისასა – კურიაკესა სერობისასა ზედა.	თა⁴⁶ დღეთა შუდელისათა – ვითა ზემო ვთქუთ, ცისკრისაჲ ირეკებოდის⁴⁷ დასასრულსა მეზუერისა ჟამისასა,⁴⁸ ხოლო⁴⁹ შაბათსა⁵⁰ – დასასრულსა⁵¹ მეშუდისა ჟამისასა რეკლენ⁵² ცისკრისასა.⁵³	Cv
Bv	ორ შაბათსა მეორისა²⁸ შუდელისასა ცისკრისა²⁹ განგებაჲ წესისაებრ³⁰ პირველისა³¹ შუდელისა³² აღესრულოს,³³ და ეგრეთვე ჟამთაჲ, რამეთუ³⁴ ეგრეთ ჯერ არს აღსრულებაჲ ყოველთა დღეთა მარხვისათა თუნიერ ხოლო მომიკსენისა, რამეთუ³⁵ ამიერითგან³⁶ ცხრა³⁷ ჟმისასა³⁸ ზედა ვიტყვთ. და³⁹ ოდეს სიწმიდისა⁴⁰ განახლებაჲ⁴¹ აღესრულებოდის,⁴² მწუხრისასა ზედა⁴³ ჭირის კანონსა (5) არა ვიტყვთ, ხოლო ოდეს⁴⁴ სიწმიდისა განახლებაჲ⁴⁵ არა აღესრულებოდის, ვიტყვთ ჭირის კანონსა. ხოლო ხუთ-	ღ⁵⁴ შაბათსა მარხვათასა ცისკრად აღელუიაჲ,⁵⁵ კმაჲ ღ; ოხითაჲ:⁵⁶ „წმიდანო მოციქულნო,“ დიდებასა ზედა სულისაჲ და⁵⁷ აწდამარადისა⁵⁸ ზედა⁵⁹ ღმრთისმშობელისაჲ. და ორი კანონი, საკითხავი⁶⁰ პავლესგან, გალობანი წმიდისანი⁶¹ და სულისანი და⁶² ნეშტი განგებაჲ შაბათისაჲ.⁶³ სამხრად წარდგომაჲ ღ⁶⁴ გუერდი: „იხარებდით მართალნი უფლისადმი.“ (6) დასდებელი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ უშ.“ (7) პავლე ებრაელთაჲ:⁶⁵ „ძმანო, ეკრძალენით“ ვიდრე⁶⁶ „შევიკრძალოთ.“ (8) აღელუიაჲ საშაბათოჲ:⁶⁷ „ნეტარ არს,⁶⁸ რომელი⁶⁹ გამოირჩიე⁷⁰ და⁷¹ შეიწყნარენ.“ (9) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა⁷² წარვიდა იესუ⁷³ უდაბნოსა.“⁷⁴ (10) განიცადე.⁷⁵ „იხარებდით მართალნი უფლი.“ (11)	Fv
A351r	ესრეთ აღესრულნენ სხუანიცა შაბათნი.⁷⁶ ღ კურიაკესა მარხვათასა გალობანი აღდგომისანი.⁷⁷ სამხრად წარდგომაჲ⁷⁸ კმისაჲ, პავლე ებრაელთაჲ:⁷⁹ „და⁸⁰ შენ დასაბამსა, უფალო, ქუეყანაჲ“ ვიდრე „ჩუენდა⁸¹ მომართგანმტკიცნა.“ (12) აღელუიაჲ⁸² კმისაჲ, ... სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 16: „მას ჟამსა შევიდა იესუ დაბასა“⁸³ ვიდრე „ესრეთ ვიხილეთ.“ (13) განიცადე: „აქებდით უფალსა“⁸⁴ ცათაგან.“ (14)	ესრეთ აღესრულნენ სხუანიცა შაბათნი.⁷⁶ ღ კურიაკესა მარხვათასა გალობანი აღდგომისანი.⁷⁷ სამხრად წარდგომაჲ⁷⁸ კმისაჲ, პავლე ებრაელთაჲ:⁷⁹ „და⁸⁰ შენ დასაბამსა, უფალო, ქუეყანაჲ“ ვიდრე „ჩუენდა⁸¹ მომართგანმტკიცნა.“ (12) აღელუიაჲ⁸² კმისაჲ, ... სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 16: „მას ჟამსა შევიდა იესუ დაბასა“⁸³ ვიდრე „ესრეთ ვიხილეთ.“ (13) განიცადე: „აქებდით უფალსა“⁸⁴ ცათაგან.“ (14)	

¹ თქუან+ჭირის CE. ² ~ კანონი არა თქუან E'. ³ არამედ] შემდგომად E'. ⁴ დაღაღყავსა AE'. ⁵ აილონ BC, არამედ... რამეთუ – E. ⁶ რამეთუ – B-F. ⁷ კანონსა] კურიაკესა ⁸ ვიტყვთ] შემდგომად უფალო დაღაღყავსა ⁹ ო – B-F. ¹⁰ სტიქარონად E'. ¹¹ მარხვათაჲ E'. ¹² წმიდათაჲ+აწლა E'. ¹³ შენ B ¹⁴ სერობისად – C. ¹⁵ კურიაკესა... ესმა და] პირველსა ჟამსა ვილოცავთ E'. ¹⁶ მწუხრი+დიდის სერობისაჲ C. ¹⁷ ხადილსა... ესმა] და გალობანი და ნეტარ არიანნი C. ¹⁸ ესმა] ესდა F. ¹⁹ და – F. ²⁰ გალობანი... ნეტარ არიანნი – BCEF, და გალობათანი E'+წმიდისა E'. ²¹ ღმრთისმშობლისათა E'. ²² რომლისა – E'. ²³ წმიდისაჲ+ვისიცა E'. ²⁴ ნეტარარიანნი] და შემდგომად ნეტარარიანთა E'. ²⁵ ჟამი ხოლო] და E'. ²⁶ წარიკითხონ E'. ²⁷ შაბათისა F, შაფათისა... ზედა] სწავლაჲ თეოდორესი საკუარაოჲ ხოლო შაბათისა კურიაკესა ცისკრად E'. ²⁸ მეორისა] მე-ღ E'. ²⁹ ცისკრისა – E'. ³⁰ წესისაებრ] ეგრეთვე ვითარცა E'. ³¹ პირველსა E'. ³² შუდელსა E'. ³³ აღესრულოს... მარხვისათა] ილოცვების E'. ³⁴ რამეთუ] ხოლო C. ³⁵ რამეთუ] და E'. ³⁶ მიერითგან E'. ³⁷ ცხრაჲ E'F. ³⁸ ჟამისასა B-F, ჟამსა E'. ³⁹ და – E'. ⁴⁰ სიწმიდისა – E'. ⁴¹ განახლებაჲ AB-F. ⁴² აღესრულბოდის] იყოს E'. ⁴³ ზედა+და E'. ⁴⁴ ოდეს... ვთქუთ – E'. ⁴⁵ განახლებაჲ A. ⁴⁶ ხუთთა] სხუათა F. ⁴⁷ ირეკებოდის E'. ⁴⁸ ჟმისასა E'. ⁴⁹ ხოლო – E'. ⁵⁰ შაფათისა EF. ⁵¹ ~ ზ ჟამისა დასასრულსა E'. ⁵² პრეკლენ – A. ⁵³ ცისკრისასა – A. ⁵⁴ ღ შაბათსა მარხვათასა] და E. ⁵⁵ აღელუიასა E'+ზედა E'. ⁵⁶ ოხითაჲ+ღ E'. ⁵⁷ და – E'. ⁵⁸ აწლა E'. ⁵⁹ ზედა – E'. ⁶⁰ საკითხავი პავლესგან – E'. ⁶¹ წმიდათანი E'. ⁶² და ნეშტი... შაბათისაჲ – E'. ⁶³ შაფათისაჲ B. ⁶⁴ ღ გუერდი – E'. ⁶⁵ ებრაელთა E'. ⁶⁶ ვიდრე... და შეიწყნარენ – E'. ⁶⁷ საშაფათოჲ B. ⁶⁸ არიან B-F. ⁶⁹ რომელნი B-F. ⁷⁰ გამოირჩიენ B-F. ⁷¹ და – B-F. ⁷² შინა – B. ⁷³ იესუ – E'. ⁷⁴ უდაბნოდ E'. ⁷⁵ განიცადე... შაბათნი] ვიდრე ესრეთ ვიხილეთ E'. ⁷⁶ შაფათნი B. ⁷⁷ აღდგომისანი BE'-F ⁷⁸ წარდგომაჲ+ღ E'. ⁷⁹ ებრაელთაჲ+და F. ⁸⁰ და – B-F. ⁸¹ შენდა მომართ – E'. ⁸² აღელუიასა E'. ⁸³ დაბასა – E'. ⁸⁴ უფალსა+ცათაგან – E'.
(1) ფს. 60,6. (2) ფს. 60,3. (3) ფს. 4,2. (4) გერ. 3,1. (5) ფს. 119,1-133,3. (6) ფს. 31,11. (7) ფს. 31,1. (8) ებრ. 3,12-14. (9) ფს. 64,5. (10) მრკ. 1,35. (11) ფს. 32,1. (12) ებრ. 1,10-2,3. (13) მრკ. 2,1-12. (14) ფს. 148,1.

B391 ო შაბათს¹ წარდგომად, აღელუიად,² ფსალ-
მუნი³ საშაბათოჲ,⁴ პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო,
მოიცხენებლით⁵ პირველ“ ვიდრე „სარწმუნოებით
ცხონდეს“,⁷ (1) | სახარებაჲ მარკოზისი, თავი ԲԸ:
„მას ჟამსა⁸ წარვიდა“ ვიდრე „სინანულად.“ (2)
E'v ო კურიაკეს⁹ მარხვათასა. მწუხრი¹⁰
უფალო ღაღადყვასა,¹¹ დასდებელნი¹² აღდგომი-
სანი¹³ და ჯუარისანი.¹⁴ | სტიქარონად აღდგო-
მისანი¹⁵ და ჯუარისანი.¹⁶ ცისკრად გალობანი
აღდგომისანი¹⁷ და „ღღესა მას აღდგომისასა“¹⁸
ზედა¹⁹ ჯუარისანი. აქებდითსა²⁰ აღდგომისანი²¹
და გერნი. დიდებასა²² ზედა ღმრთისმშობლისაჲ
ჯუარიანი.²³ და აწდა მარადისა ზედა ეგრეთვე
A351v დიდებაჲ მალალთაჲ | და წმიდაო ღმერთოჲ.
და ამისა შემდგომად დაუსუენონ მღღელთა
ძელი ცხორებისაჲ და შეემთხვნენ²⁴ ყოველ-
ნი და იტყვიან: „ჯუარსა შენსა თაყუანის-
ვსცემთ, მეუფეო, და წმიდასა აღდგომასა“²⁵ შენ-
სა ვადიდებთ.“ და სხუასაცა დასდებელსა ჯუა-
რისასა გალობდენ, ვიდრემდის²⁶ ყოველთა თა-
ყუანის-სცენ და ემთხვნენ. ხოლო²⁷ შემდგომად
თაყუანისცემისა ძელისა ცხორებისა, თქუან
კუერექსი ზეგარდამოჲ და შეუდგინონ²⁸ მო-
გუმადლენთაჲ და აღასრულონ | ჟამი ცისკრი-
C322 F350 საჲ.²⁹ სამხრად წმიდაო ღმერთოჲსა წილ |
თქუან: „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, მეუ-
ფეო“. წარდგომად და³⁰ აღელუიად კმისაჲ. პავ-
ლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, მიეის ჩუენ მღღელ-
თმოდღუარი“³¹ ვიდრე „მელქისედეკისა“,³² (3)
სახარებაჲ მარკოზისი,³³ თავი ՄԷ: „და³⁴ მოუწო-
და...“ ვიდრე „მომავალი ძალითა.“ (4)

ო³⁵ ოთხშაბათსა შუამარხვისასა³⁶ ცისკ-
რად თქუან აღელუიად და „წმიდაარსნი“ კმი-
სანი და ორი კანონი: „აქებდით სახელსა უფლი-
სასა“³⁷ (5) და „უფალო შეგესემინი.“³⁸ (6) და
იკითხონ ო წიგნი: ორგზის მამათაჲ და³⁹ მესამედ
ჯუარისაჲ თარგმანებისაგან⁴⁰ მათეს⁴¹ თავისა,⁴²
ԲԾ სწავლაჲ⁴³ და⁴⁴ მიწყალე და გალობანი Ծ:
„დაანთქენნი“⁴⁵ და ორნი ზუედრნი. განძლიერდასა
ზედა⁴⁶ წარდგომად ჯუარისაჲ,⁴⁷ ღაღადყვასა⁴⁸
ზედა⁴⁹ იბაკოჲ. აღვივსენითსა ჯუარისანი, ლი-
ტანიისად⁵⁰ ჯუარისაჲ: „ძელსა ჯუარისა შენი-
სასა, უფალო.“⁵¹ და მეყსეულად დაუსუენონ ძე-
ლი ცხორებისაჲ და ემთხუეოდინ⁵² და გალობ-
დენ: „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ“ | და
Bv სხუაჲ,⁵³ რომელიცა უნდეს, ჯუარისა დასდე-
ბელი. დასასრულსა კუალად თქუან იგივე ლიტა-
ნიისაჲ: „ძელსა ჯუარისა შენისასა“⁵⁴ თაყუანის-
ვსცემთ.“⁵⁵ (7) და Զ კურიელისონი და⁵⁶ მეყ-
სეულად: „მოვედით თაყუანის-ვსცემთ.“ და ილო-
ცონ მზისაჲ კანონითა. და⁵⁷ დასასრულსა ԴԼ
მუკლთდრეკაჲ⁵⁸ და⁵⁹ აღასრულონ⁶⁰ ჟამი. ოთხ-
შაბათსა⁶¹ მწუხრი⁶² უფალო⁶³ ღაღადყვასა თქუ-
ნენ დასდებელნი⁶⁴ ჯუარისანი. და⁶⁵ აღესრულოს
სიწმიდისა განახლებაჲ.⁶⁶ და ამას ღღესა პირი
იქსნან ძმათა ზეთითა ზავებულისა და წდიონ⁶⁷
სამ-სამი⁶⁸ კრასოვლი⁶⁹ ღვნოჲ.⁷⁰
ო შაბათსა მარხვათასა პავლე ებრაელთაჲ:
„ძმანო, მრწამს თქუენთჳს“ ვიდრე „აღთქუმანი“,
(8) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი ՄԷ: „მას ჟამსა
გამოვიდა იესუ საზღვართა“ | ვიდრე „აღდგო-
Fv მად“. (9)

¹ შაფათსა B. ² აღელუა E'. ³ ფსალმუნი კანონი E'. ⁴ საშაფათო B. ⁵ მოიცხენით E'. ⁶ პირველ — E'. ⁷ ცხონდებო-
დეს ACEF. ⁸ ჟამსა+შინა E'. ⁹ კურიაკესა+წმიდათა E'. ¹⁰ მწუხრი — E'. ¹¹ ღაღადყვასა AC. ¹² დასდებელნი — E'.
¹³ აღდგომისანი B-FE'. ¹⁴ ჯუარისანი+ეგრეთვე E'. ¹⁵ აღდგომისანი B-F, — E'. ¹⁶ ჯუარისანი — E'. ¹⁷ აღდგომისანი BC-
DEF+და ჯუარისანი E'. ¹⁸ აღდგომისასა BEF. ¹⁹ ზედა — E'. ²⁰ აქებდითსა A. ²¹ აღდგომისანი B-F. ²² დიდებასა... მღღელ-
თა] და ლიტანიისასა ზედა გამოიყვანონ E'. ²³ ჯუარისანი B-F. ²⁴ ემთხუენენ E'. ²⁵ აღდგომასა BDEF. ²⁶ ვიდრემდე
E'. ²⁷ ხოლო — E'. ²⁸ შეუდგინონ — E'. ²⁹ ცისკრისაჲ — E'. ³⁰ და — E'. ³¹ მღღელმოდღუარი BF. ³² მელქისედეკისა
B-F, მელქისედეკისა E'. ³³ მარკოზისი+თქუა უფალმან, რომელსა ჰნებავს უკუანე ჩემსა F. ³⁴ და მოუწოდა] თქუა
უფალმან რწ'სა ჰნებავს E. ³⁵ Դ Ծ F, Դ — AE'. ³⁶ შუამარხვისასა E'. ³⁷ უფლისასა — E'. ³⁸ შეგესემინი AE'.
³⁹ და — E'. ⁴⁰ თარგმანების E'. ⁴¹ მათესა E'. ⁴² თავისა E'. ⁴³ სწავლაჲ] საწინასწარმეტყუელო BCDE. ⁴⁴ და —
E'. ⁴⁵ დაანთქენი E'. ⁴⁶ ზედა — AE'. ⁴⁷ ჯუარისაჲ] წმიდისა E'. ⁴⁸ ღაღადყვასა AC. ⁴⁹ ზედა — E'. ⁵⁰ ლიტანიისად
F. ⁵¹ უფალო — E'. ⁵² ემთხუეოდინ AB, ემთხუოდინ CEF, ემთხუოდინ A, ემთხუდინ E'. ⁵³ სხუაჲ... კუალად —
E'. ⁵⁴ შენისასა თაყუანის-ვსცემთ — E'. ⁵⁵ თაყუანის-ვსცემთ B. ⁵⁶ და — F. ⁵⁷ და — E'. ⁵⁸ მუკლთდრეკაჲ] მუკლი
მოიდრიკონ BE'F. ⁵⁹ და] ხოლო E'. ⁶⁰ ~ ჟამნი სრულად E'. ⁶¹ ოთხშაბათსა] ორშაბათსა — BE'F. ⁶² მწუხრისასა
E'. ⁶³ უფალო ღაღადყვასა — E'. ⁶⁴ დასდებელნი — E'. ⁶⁵ და აღესრულოს სიწმიდისა] იქმნას E'. ⁶⁶ განახლებაჲ BF.
⁶⁷ აწდიონ CEF. ⁶⁸ სამი E'. ⁶⁹ კრასოვლი BE'E. ⁷⁰ ღვნოჲ+და ჰმადლობდენ ღმერთსა უფალსა E'F B-F.
(1) ებრ. 10,32-38. (2) მრკ. 2,14-17. (3) ებრ. 4,15-5,6. (4) მრკ. 8,34-9,1. (5) ფს. 134-141. (6) ფს. 142-150.
(7) ფს. 94,6. (8) ებრ. 6,9-12. (9) მრკ. 8,27-31.

A352r E'26	ო კურიაკესა პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, აბრაჰამს აღუთქუა“ ვიდრე „იქმნა“ ¹ იგი უკუ- ნისამდე“ ² (1) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი 9C : ³ „მას ჟამსა შინა“ ⁴ კაცი ვინმე მოუქდა“ ⁵ ვიდრე „დღესა“ ⁶ აღდგეს.“ ⁷ (2)	კოჲ ვედრებისაჲ და მერმე მომიქსენე დას- დებლითა. და კურთხეულარსი და ნეშტნი ფსალმუნნი. აქებდითსა თავისა ⁴⁷ დასდებელნი, „შენ სიტყუათა“ ზედა და აღვივსენითსა ზედა მარხვათანი წესისაებრ და ვითარცა აღასრულონ ჟამი, მეყსეულად: „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ და შე.“ (4) და ილოცონ ⁴⁸ მზისაჲ ⁴⁹ კანონითა და ⁵⁰ მუკლთ ⁵¹ -დრეკაჲ ⁵² 79 .	F351
Cv	ხუთშაბათსა ⁸ მეზუთისა ⁹ შუდეულისასა თქუ- ნენ ¹⁰ დიდნი გალობანი, ხოლო ¹¹ ოთხშაბათსა ¹² სერობისასა ¹³ თქუნენ ¹⁴ ხუედრნი სტუდიელი- სანი ¹⁵ და ¹⁶ ფსალმუნნი 79 და ნეტარარიანნი (3) და ¹⁷ დასასრულსადა ¹⁸ ხოლო ¹⁹ ლოცვისასა მუკ- ლთდრეკაჲ, ²⁰ ორი სუენებაჲ ²¹ და ²² აღასრუ- ლონ ჟამი. ხოლო ²³ ცისკრისაჲ პრეკონ ²⁴ და- სასრულსა მეოთხისა ²⁵ ჟამისასა და შემდგომად დაწესებულთა თქუან აღელუიად და ზედა ესე ოხითაჲ კმაჲ ²⁶ 9 გუერდი: „მიწყალენ ჩუენ, უფალო, შემიწყალენ ჩუენ, რამეთუ ყოვლისავე ²⁷ სიტყუსა ²⁸ მიცემისაგან ულონო ვართ გარნა ამას ვედრებასა შენ, მეუფისა სახიერისა“ ²⁹ ცოდვილნი ესე ³⁰ შევსწირავთ. მიწყალენ ჩუენ. უფალო, შემიწყალენ ჩუენ.“ დიდებასა ³¹ ზედა ³² „მოწყალე- ბისა“ ³³ წყაროჲ განგვლე, კურთხეულ ღმრთის- მშობელო, რაჲთა რომელნი შენ გესავთ, არა დავეცნეთ, არამედ შენ მიერ განვერნეთ ³⁴ წი- ნაღმდგომთაგან, რამეთუ შენ ხარ ცხორებაჲ ნათესავისა კაცთაჲსა.“ ³⁵ და ³⁶ თქუან ³⁷ კანონი ერთი და შემდგომად კანონისა ³⁸ წარდგომაჲ ხუედ- რთაჲ და იკითხონ ცხორებაჲ მარიამ მეგვპტე- ლისაჲ. ³⁹ შემდგომად კითხვისა ⁴⁰ მიწყალე და მეყსეულად ⁴¹ იწყოს ერთმან ⁴² მკარმან: ⁴³ „რომელ- მან წამისყოფით შეკ.“ და მეორემან: „ვინაჲ-მე გლოად“. ⁴⁴ განძლიერდასა ზედა ⁴⁵ წარდგომაჲ სინანულისაჲ. და მერმე ხუედრნი იოსებისნი და ესრეთლა მესმაჲ. დაღაღყავსა ⁴⁶ ზედა იბა-	მ წ უ ხ რ ი ს ა ს ა ⁵³ ზედა ⁵⁴ იქმნას ⁵⁵ სიწმიდი- სა განახლებაჲ. ⁵⁶ და პირი იქსნან ⁵⁷ ზეთითა ზა- ვებულთა და სუან ⁵⁸ ღვნოჲ ⁵⁹ 76 ⁶⁰ შრომისათჳს და მღუძარებისა.	A352v
B392		შაბათსა პირველ ხარებისა ქსენებაჲ სასწაულისაჲ მის, ოდეს მეოხებითა წმიდი- სა ღმრთისმშობელისაჲთა ქსნა სამეუფოჲ ⁶¹ ბარ- ბაროზთაგან. ამას ლოცვასა ბერძულად აკათის- ტოჲ ეწოდების, რომელ არს დაუჯდომელი. ხოლო განგებაჲ ესრეთ იქმნას.* პარასკევსა მ წ უ ხ რ ი. სერობისასა ⁶² ზედა ⁶³ ითქუნენ ⁶⁴ გა- ლობანი ღმრთისმშობელისანი და სულისანი და მეტი არარაჲ. და ცისკრისაჲ პრეკონ დაწყე- ბასა მეოთხისა ჟამისასა და ⁶⁵ შემდგომად და- წესებულთა თქუან აღელუიად, ⁶⁶ კმაჲ ⁶⁷ ო გუერდი და ზედა დასდებელი ღმრთისმშობ- ლისაჲ ხარებიანი ⁶⁸ და ნეტარარიანნი. (5) და მეყსეულად შემდგომად კუერექისისა ⁶⁹ იწყოს მგალობელმან იბაკოჲ „ზეშთა მბრძოლისა ჩემი- სათჳს.“ ⁷⁰ ერმან იგივე და მერმე მგალობელმან თქუნეს 79 იბაკონი, ⁷¹ ხოლო ერი დგეს ზე და ყოვლისა იბაკოჲსა ⁷² ბოლოსა მიუგებდენ, ⁷³ რო- მელიცა სიტყუაჲ იყოს და სამ-სამსა იბაკოსა ⁷⁴ ზედა იტყოდის ზემოქსენებულსა მას კონდაკსა „ზეშთა მბრძოლისა“. ⁷⁵ ხოლო შემდგომად ⁷⁶	E'26v
B392			C323
B392			Bv

* „ქრისტე, შემიწყალე იოვანე“ B392r.

¹ იქმნას E'F. ² უკუნისამდე B-E'. ³ ხC BCDE+ჟამსა B. ⁴ შინა - E'. ⁵ მოუქდა - E'. ⁶ დღეს BCE] ღმრთისა E'.
⁷ აღდგეს+ხოლო F. ⁸ ~ 7 შუდეულისა ხუთშაბათსა E'. ⁹ მეზუთისა] 7 BCEE'F. ¹⁰ ითქუნენ E'. ¹¹ ხოლო - BE'. ¹² ოთხ-
შაბათსა] ხუთშაბათსა E'+მწუხრი E'. ¹³ სერობისად E'. ¹⁴ ითქუნენ E'. ¹⁵ სტოდიელისანი E'. ¹⁶ და... ნეტარარიანნი და
- E'. ¹⁷ და - B-F. ¹⁸ დასასრულსა E'. ¹⁹ ხოლო... დრეკაჲ - E'. ²⁰ მუკლთა CEF, ~ ორი სუენი მუკლთ დრეკაჲ E'.
²¹ სუენი E'. ²² და... ჟამი - E'. ²³ ხოლო - B. ²⁴ ~ დასასრულსა მეოთხისა ჟამისასა პრეკონ E'+ცისკრისა E'.
²⁵ მეზუთისა B-F. ²⁶ კმაჲ - BCEF. ²⁷ ყოვლისა BE'. ²⁸ სიტყუსა E'. ²⁹ სახიერისა+ჩუენ CEF. ³⁰ ესე - C. ³¹ დიდებასა
ზედა] დიდებაჲ CEE' -B. ³² ზედა - E'. ³³ წყალობისა B. ³⁴ განვერნეთ+განვერნეთ B. ³⁵ კაცთაჲსა BEE'. ³⁶ და - E'.
³⁷ თქუან - E'. ³⁸ კანონისა - E'. ³⁹ მეგვპტელისაჲ+და E'. ⁴⁰ კითხვისა - E'. ⁴¹ მეყსეულად იწყოს] თქუან E'. ⁴² ერთთა E'.
⁴³ მკარმან CE, მკართა E'. ⁴⁴ გლოვად F. ⁴⁵ ზედა - E'. ⁴⁶ დაღაღყავსა AC. ⁴⁷ თავისა... თაყუანის-ვსცეთ და შე. - E'.
⁴⁸ ილოცონ - E'. ⁴⁹ მზისაჲ+შუდეგინონ E'. ⁵⁰ და - E'. ⁵¹ მუკლთა CEF. ⁵² მუკლი E', მუკლთა CEF. ⁵³ მწუხრსა E'.
⁵⁴ ზედა... სიწმიდისა - E'. ⁵⁵ იქმნას - E'+აღესრულოს E'. ⁵⁶ განახლებაჲ A. ⁵⁷ იქსნენ E'. ⁵⁸ სუან] წდიონ E'. ⁵⁹ ღვნოიდა E'.
⁶⁰ 7] მცირედ CE, სამ-სამი BF. ⁶¹ სამეუფო F. ⁶² სერობისად E'. ⁶³ ზედა ითქუნენ - E'. ⁶⁴ ითქუნენ F. ⁶⁵ და - BCEF.
⁶⁶ აღელუიად - E'. ⁶⁷ კმაჲ - AF. ⁶⁸ ხარებიანი BCF. ⁶⁹ კუერექისისა F. ⁷⁰ ჩემთჳს A, - E'. ⁷¹ იბაკოჲ E'. ⁷² იბაკოისა
E'. ⁷³ მიუგებდეს E'. ⁷⁴ ~ ზედა იბაკოსა E'. ⁷⁵ მბრძოლისა+ჩუენისა E'. ⁷⁶ შემდგომად+C E'.

(1) ებრ. 6,13-20. (2) მრკ. 9,17-31. (3) ფს. 118. (4) ფს. 94.6. (5) ფს. 118.

	ათორმეტთა¹ იბაკოთა დასრულებისა ამით² პირ- ველკსენებულთა განგებითა დასხდენ და იკი- თხონ საკითხავი იგი,³ მაუწყებელი მიზეზსა ამის ლოცვისასა, და⁴ მერმე⁵ მიწყალე. (1) და⁶ გა- ლობანი ხარებისანი, გეორგის თქუმულნი, კმა⁷ ო.⁸ ყოველი⁹ დასდებელი ორ-ორჯელ. განძ- ლიერდასა ზედა კუალად იწყოს მგალობელმან	„ღმრთისა ცხოველისა.“ (6) სახარებაჲ მარკოზი- სი, თავი 17.³⁴ „მას ჟამსა³⁵ წარიყვანა იესუ³⁶ 17³⁷ მოწაფენი“³⁸ ვიდრე³⁹ „მრავალთა.“ (7)
Fv	„ზეშთა მბრძოლისა“ და თქუნეს¹⁰ ექუსნი იბაკო- ნი, ხოლო¹¹ ერი ეგრეთვე მიუგებდეს,¹² ზედგო- მით. ღაღადყავსა¹³ ზედა ეგრეთვე ექუსნი¹⁴ იბა- კონი სხუანი¹⁵ მითვე¹⁶ კსენებულთა წესითა და¹⁷ ესრე დასრულდენ ხო¹⁸ იბაკონი; გამოავლინე ღმრთისმშობლისაჲ, აქებდითსა¹⁹ წმიდათანი,²⁰ აღვივსენითსა — ხარებისანი.²¹ სამხრად განგებაჲ ღმრთისმშობელისაჲ, პავლე და სახარებაჲ შაბა- თისაჲ და მერმე „ღმრთისმშობელისაჲ“. სახარე- ბაჲ:²² „აღდგა მარიამ და წარვი,“ (2) განიცადე: „სასუმელი ცხოვრებისაჲ.“ (3)	თ პარასკევსა წარიკითხონ მარგალიტი- საგან,⁴⁰ გინა⁴¹ სადამცა,⁴² ოქროპირისა⁴³ თქუ- მული⁴⁴ ძურისკსენებისათჳს.
	უკუეთუ²³ კულა ვინ მარხვისა დღესა აღას- რულოს პირველთქუმული ესე განგებაჲ, არცა პავლე წარიკითხვის, არცა სახარებაჲ, არამედ სიწმიდისა ხოლო განახლებაჲ²⁴ იქმნას და²⁵ ამის- თჳს შაბათსა უმჯობეს არს ამის წესისა²⁶ აღს- რულებაჲ.	ბერძულად აქა მღვდელთმოდურთაჲ არა არს, ქართულად კულა⁴⁵ არს და თუ არავინ⁴⁶ დაავდოს,⁴⁷ კეთილ⁴⁸ არს.⁴⁹
A353r	თ შაბათსა მარხვათასა²⁷ პავლე ებრაელთაჲ: „მმანო, არა კელით ქმნილთა²⁸ სიწმი.“²⁹ ვიდრე „მაცხოვრად სარწმუნოებითა.“ (4) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი³⁰ 9.³¹ „მას³² ჟამსა მოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი.“ (5)	თ შაბათსა ლაზარეს აღდგომაჲ.⁵⁰ პარას- კევსა⁵¹ მწუხრი უფალო ღაღადყავსა⁵² ლაზა- რესნი⁵³ და ერთი მარხვათა დასრულებაჲ გე- რი⁵⁴ და ჟამისა⁵⁵ განახლებაჲ⁵⁶ აღესრულოს.⁵⁷
	თ კურიაკესა მარხვათასა. პავლე ებრაელთაჲ: „მმანო, ქრისტე³³ მოვიდა მღვდელთმო.“ ვიდრე	სერობისად⁵⁸ ლაზარეს გალობანი: „გალობითა“⁵⁹ ძღვევისათა,“⁶⁰ კმა⁶¹ ტ, თქუმულნი ანდრე⁶² კრიტელისანი. ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა ოხითაჲ, კმა⁶³ ტ: „ყოველთა აღდგომასა“⁶⁴ პირ- ველ შენისა⁶⁵ ვნებისა მოასწავებდი. ამისთჳს⁶⁶ მეგობარი შენი ლაზარე მკუდრეთით აღადგინე, რომლისათჳს ჩუენცა⁶⁷ ვითარცა შვილნი ებრაელ- თანი, შევსწირავთ ძღვევისა გალობასა შენდა, რომელმან დასთრგუნე სიკუდილი. ოსანა მა- ღალთა შინა, კურთხეულ არს მომავალი სახე- ლითა უფლისაჲთა. კანონი 9.⁶⁸ „განმზადებულ არსი“ (8) და⁶⁹ ნეტარარიანნი, (9) წარდგომაჲ ლაზარესი და⁷⁰ საკითხავი ანდრე⁷¹ კრიტელისაჲ, თქუმული⁷² ლაზარესთჳს. სახარებაჲ არა წარი- კითხვის, არამედ⁷³ თქუან: „აღდგომაჲ“⁷⁴ ქრის- ტესი ვიხილეთ“ და მიწყალე (10) და გალო- ბანი.⁷⁵ ღაღადყავითგან⁷⁶ დაერთნენ კოზმანის⁷⁷ ხუედრნი და⁷⁸ საქცევი⁷⁹ უკუანარე უკუეცვა-

¹ ათორმეტთა] 17 E'. ² ამით... განგებითა — E'. ³ იგი — E'. ⁴ და — BC—EF. ⁵ მერმე — BCEF. ⁶ და — E'. ⁷ კმა — E'. ⁸ 80+გუერდი E'. ⁹ ყოველი — E'. ¹⁰ თქუნეს E'. ¹¹ ხოლო... ეგრეთვე — E'. ¹² ~ ზედგომით+ხოლოსა E' მიუგებდეს მიუგებდენ E' ¹³ ღაღადყავსა C. ¹⁴ ექუსნი] 7 A. ¹⁵ სხუანი... ესრე — E'. ¹⁶ ამითვე B—F. ¹⁷ და ესრეთ] ვიდრემდის CE, — BF. ¹⁸ ხო — ნი BE'F. ¹⁹ აქებდითსა F+ზედა DE. ²⁰ წმიდათანი] ღმრთისმშობლისაჲ E'. ²¹ ხარებისანი] წ'თაჲ E'. ²² სახარებაჲ — ABCF. ²³ უკუეთუ... აღსრულებაჲ — ABCDF. ²⁴ განახლებაჲ F. ²⁵ და — BCDE. ²⁶ წესისასა F. ²⁷ მარხვათასა] სამხრად E'. ²⁸ ქმნილთა BCDF. ²⁹ სიწმი... . სარწმუნოებითა — E'. ³⁰ თავი — E'. ³¹ 91 17 C. ³² მას... მისნი — E'. ³³ ქრისტე B. ³⁴ 17 C. ³⁵ ჟამსა+შინა C—EF. ³⁶ იესუ — E'. ³⁷ 17] ათორმეტნი CF. ³⁸ მოწაფენი — E'. ³⁹ ვიდრე მრავალთა 7] 7 ვიდრე მარხვათა E'. ⁴⁰ მარგალიტისაჲ E'. ⁴¹ გინათუ E'. ⁴² სადამცა C, სადამთა — E'. ⁴³ ოქროპირისაგან E'. ⁴⁴ თქმული A. ⁴⁵ კულა არს და — E'. ⁴⁶ არავინ] ვინ E'. ⁴⁷ დაავდოს] თქუას E'. ⁴⁸ კეთილად BCEF. ⁴⁹ არს] ყოს BCEF, იყოს F. ⁵⁰ აღდგომაჲ E'. ⁵¹ პარასკევსა — E'. ⁵² ღაღადყავსა A+უფალო BC. ⁵³ ლაზარენი BC. ⁵⁴ გერი] ერი E'. ⁵⁵ ჟამისა E'. ⁵⁶ განახლებაჲ F. ⁵⁷ აღესრულოს — E'. ⁵⁸ დასერობისად E'. ⁵⁹ ~ კმა ტ გალობითა ძღვევისათა C, გალობითა] იოზნა E'. ⁶⁰ ძღვევისაჲ E'. ⁶¹ კმა — E'. ⁶² ანდრე BE'—F. ⁶³ კმა — E'. ⁶⁴ აღდგომასა BE'—F. ⁶⁵ ~ ვნებისა შენისა BE'—F. ⁶⁶ ამისთჳსცა BE'—F. ⁶⁷ ჩუენ BCEF. ⁶⁸ 9] ორი F. ⁶⁹ და — E'. ⁷⁰ და — C. ⁷¹ ანდრე BE'—F. ⁷² თქმული — ABCDF. ⁷³ არამედ] შემდგომად E'. ⁷⁴ აღდგომა B—F. ⁷⁵ გალობანი+ორნი E'. ⁷⁶ ღაღადყავითგან AC. ⁷⁷ კოზმანისი E'F. ⁷⁸ და საქცევი — F. ⁷⁹ საქცევი... უკუეცვალოს] თავსა უკციონ E'.

(1) ფს. 50,3. (2) ლუკ. 1,39. (3) ფს. 115,4. (4) ებრ. 9,24-28. (5) მრკ. 9,33. (6) ებრ. 9,11-14. (7) მრკ. 10,32-45. (8) ფს. 107. (9) ფს. 118. (10) ფს. 50,3.

ლოს.¹ გამოავლინე.² ხოლო აქებდითსა შემდგომად „დიდებაჲ მალალთაჲ“ გრძელად და შე-ხოლო-უდგინონ³ „წმიდაო ღმერთოჲ“⁴ და აღასრულონ ჟამი. სამხრად ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (1) „ონითა წმიდისა ღმრთისმშობელ.“ „უფალი სუფევს შუენიერებაჲ“, (2) „ონითა წმიდათა შენთაჲთა⁵ მაცხოვარ“, | „მოვედით, უგალობდეთ“. (3) „ყოველთა აღდგომასა“.⁶ „წმიდაო ღმერთოჲსა“⁷ წილ⁸ „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილები.“⁹ წარდგომაჲ,¹⁰ კმაჲ¹¹ ლ: „უფალი ნათელ ჩემდა და¹² მაცხოვარ.“ (4) დასდებელი: „უფალი შე-სავედრებელ არს¹³ ცხორებისა“. (5) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, სასუფეველი შეუძრე.“ (6) ალელუიამ, ო გუერდი: „უფალი სეფევს შუენიერ.“ (7) სახარებაჲ იოვანესი, თავი 90: „მას ჟამსა შინა იყო ვინმე ლაზარე“ ვიდრე „პრწმენა მისი.“ (8) განიცადე: „პირითა ყრმათა ჩჩვლთა¹⁴ მწოვართაჲთა“ (9) გინა „აქებდით უფალსა ცათაგან, ალელუიამ,¹⁵ აქებ.“ (10)

მწუხრი ბზობასა. შემდგომად¹⁶ „ნეტარ არს კაცისა“ უფალო ღაღადყავი¹⁷ აილონ¹⁸ და¹⁹ თქუნენ დასდებელნი | ბზობისანი. და²⁰ წარდგომაჲ დღისაჲ²¹ „უფალი სუფევს²² შუენიერ.“²³ (11) და იკითხნენ სამნი საკითხავნი.²⁴ სტიქარონად²⁵ | თქუნენ²⁶ | ო გუერდისანი:²⁷ „იხარებდ, ქალაქო ღირსო,“²⁸ მუკლი: „უფალო, უფალო,²⁹ ჩუენო,³⁰ ვითარ საკურველ“³¹ (12) „მედაუსაბამოჲ“ მუკლი:³² „პირითა³³ ყრმათა“, (13) „მოვიდა მქსნელი“ და³⁴ დიდება: „მოვედით ჩუენდა.“³⁵ ლიტანიისაჲ, კმაჲ³⁶ ო: „დაფულუნნი შენ

თანა ნათლისღებითა, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, უკუდავსა ცხორებასა ღირს ვიქმნენით აღდგომითა³⁷ შენითა და გალობით ვღაღადებთ: ოსანა მალალთა შინა, კურთხეულ არს მომავალი სახელითა³⁸ უფლისაჲთა.“

ბზობისა³⁹ ცისკარსა⁴⁰ ღმერთი უფალსა ზედა, კმაჲ⁴¹ ო: „ყოველთა აღდგომასა“⁴² – ზემოთ⁴³ დაიწერა⁴⁴ ლაზარესსა.⁴⁵ დიდებასა ზედა: „დაფულუნნი შენ“⁴⁶ თანა“, კანონი „აღგაიროჲ“⁴⁷ (14) და⁴⁸ იბაკოჲ და⁴⁹ საკითხავი⁵⁰ ანდრეასი.⁵¹ განიღუძისა⁵² წარდგომაჲ ო:⁵³ | „პირითა ყრმათა ჩჩვლთა.“⁵⁴ (15) დასდებელი: „უფალო, უფალო⁵⁵ ჩუენო, ვითარ საკურველ“⁵⁶ (16) და⁵⁷ „ყოველი სული.“ (17) სახარებაჲ მათესი, თავი ს7: „მას ჟამსა შინა,⁵⁸ ვითარცა მიეახლნეს“ ვიდრე „იქცეოდა მუნ.“ (18)

„აღდგომაჲ“⁵⁹ ქრისტესი ვიხილეთ“

არა ვიტყვით, რამეთუ დღესასწაულსა თჳსი⁶⁰ განგებაჲ აქუს და აღდგომისაჲ⁶¹ არა⁶² ითქუმის. „მიწყალე“ (19) და გალობანი ო „იხილვანი“.⁶³ ხოლო ძლისპირნი პირველად⁶⁴ ითქუნენ⁶⁵ ორ-ორჯელ და ყოველი დასდებელი ექუს-ექუსჯერ და კუალად ზედა მოურთვიდენ ძლისპირთა იმერნი⁶⁶ და ამერნი.⁶⁷ განძლიერდასა ზედა წარდგომაჲ და ნემტი საკითხავისაჲ, ღაღადყავსა⁶⁸ ზედა იბაკოჲ. ხოლო კურთხეულარსსა⁶⁹ ზედა განუყონ⁷⁰ ძმათა ბაიამ.⁷¹ გამოავლინე, აქებდით-სა⁷² დასდებელნი,⁷³ რომელნიცა გინდენ. დიდებაჲ მალალთაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ, ლიტანიისაჲ. „ყოველთა აღდგომასა.“⁷⁴ დიდებასა ზედა: „დაფულუნნი შენ თანა“. | და განვიდენ ლიტანიად

¹ უკუეცვალოს] ექციოს F. ² გამოავლინე+დღისაჲ E. ³ შეუდგინონ E. ⁴ ღმერთოჲ+ლიტანიისაჲ E. ⁵ შენთაჲთა მაცხოვარ] მხოლოდშობილი E. ⁶ აღდგომასა BE-F. ⁷ ღმერთოდ E. ⁸ წილ – E. ⁹ ნათელ-გილები – E. ¹⁰ წარდგომაჲ] ფსალმუნი E. ¹¹ კმაჲ – AE-F. ¹² და მაცხოვარ – E. ¹³ არს ცხორებისა – E. ¹⁴ ჩჩვლთა მწოვართაჲთა – E. ¹⁵ ალელუიამ აქებ – BEE. ¹⁶ შემდგომად – E. ¹⁷ ღაღადყავი AC. ¹⁸ აილონ BCDE-E. ¹⁹ და თქუნენ – E. ²⁰ და თქუნენ – E. ²¹ დღისაჲ – AE. ²² სუფევს E. ²³ შუენიერ. – ABCF+დაამყარა E. ²⁴ საკითხავნი+და E. ²⁵ სტიქარონი E. ²⁶ თქუნენ] გერნი E. ²⁷ გუერდი E. ²⁸ ღირსო – E. ²⁹ უფალო] ღმერთი B. ³⁰ ჩუენო+ღმერთო ჩუენო BCDE. ³¹ საკურველ – E. ³² მუკლი – E. ³³ პირით A. ³⁴ და – E. ³⁵ ჩუენდა+და ღმრთისმშობლი. E. ³⁶ კმაჲ – AE-F. ³⁷ აღდგომითა F. ³⁸ სახელითა] ხელისა B. ³⁹ ბზობასა E. ⁴⁰ ცისკრად E. ⁴¹ კმაჲ. ო] ლიტანიისაჲ E. ⁴² აღდგომასა B-F. ⁴³ ზემოთ E. ⁴⁴ დაიწერა] სწერა BCDEE. ⁴⁵ ლაზარესსა – E. ⁴⁶ შენ თანა – E. ⁴⁷ აგაიროჲ BE-F. ⁴⁸ და – E. ⁴⁹ და] ბზობისაჲ E. ⁵⁰ საკითხავი+თქუმული E. ⁵¹ ანდრეასი E. ⁵² განიღუძესა B-E. ⁵³ ო] სახარებისაჲ E. ⁵⁴ ჩჩვლთა – E. ⁵⁵ უფალო] ღმერთი BE. ⁵⁶ საკურველ – E. ⁵⁷ და] სა B-E. ⁵⁸ შინა – E. ⁵⁹ აღდგომისაჲ B-F. ⁶⁰ თჳსი] თთ E. ⁶¹ აღდგომაჲ B-F. ⁶² არაჲ A. ⁶³ იხილვა F. ⁶⁴ პირველ EE. ⁶⁵ ითქუნენ ორ-ორჯელ] იმიერ-ამიერ ითქუას E. ⁶⁶ იმიერნი BCEF, იმერნი და ამერნი] ორგნითვე E. ⁶⁷ ამიერნი BCEF. ⁶⁸ ღაღადყავსა ACEF. ⁶⁹ კურთხეულ არს A. ⁷⁰ გაუყონ A. ⁷¹ ბაიამ A+და სანთელი E. ⁷² აქებდითი E. ⁷³ დასდებელნი... გინდენ] რაისა ღაღადებ E. ⁷⁴ აღდგომა BE-F.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 94,1. (4) ფს. 26,1. (5) ფს. 26,1. (6) ებრ. 12,8. (7) ფს. 92,1. (8) იოანე 11,1-45. (9) ფს. 8,3; მათ. 21,16. (10) ფს. 148,1. (11) ფს. 92,1. (12) ფს. 8,2. (13) ფს. 8,3; მათ. 21,16. (14) ფს. 9. (15) ფს. 8,3; მათ. 21,16. (16) ფს. 8,2. (17) ფს. 150,6. (18) მათ. 21,1-17. (19) ფს. 50,3.

A353v

Fv

Bv
C324

Ev

A354r

F353 ყოველთა¹ წმიდათაჲ,² გინა³ რომელსაცა⁴ მახ-
ლობელსა ეკლესიასა. და მოიქცენ⁵ და შევი-
დენ ტაძარსა წმიდისა ღმრთისმშობელისასა |
და თქუან „გიხაროდენ, ბჭეო განუღებელო, გი-
ხაროდენ,⁶ ზღუდეო.“ და იქმნას⁷ ზეგარდამო⁸
კუერექსი⁹ და აღასრულონ¹⁰ ჟამი ცისკრისაჲ.
სამხრად¹¹ ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს
B394 აღსა.“ (1) „უფალი სუფევს, შუ.“ (2) | „მოვე-
დით, უგალობდეთ“ (3) და ზედა იტყოდიან¹² „ყო-
ველთა აღდგომასა.“¹³ შესლვასა სიბრძნით აემარ-
თენით, „კურთხეულ არს მომავალი სახელითა
უფლისაჲთა.“ (4) „ღმერთი უფალი და გამოაჩნ-
და ჩუენ“.¹⁴ „დაფლულნი¹⁵ შენ“¹⁶ დიდებასა ზედა
კონდაკი და კუერექსი „წმიდაო ღმერთოჲსაჲ“
წარდგომაჲ, კმაჲ ო: „კურთხეულ არს მომავალი
სახელი.“ (5) დასდებელი: „აუვარებდით უფალ-
სა,¹⁷ რამეთუ კე.“ (6) პავლე ფილიპელთაჲ:¹⁸
Cv „ძმანო, გიხაროდენ უფლისა მიერ.“ (7) | „აღე-
ლუიჲაჲ, კმაჲ ო: „უგალობდით¹⁹ უფალსა გალო-
ბითა ახლითა.“ (8) დასდებელი:²⁰ „აჩუენა უფალ-
მან მაცხოვარებაჲ.“²¹ (9) სახარებაჲ იოვანესი,
თავი 9ზ:²² „ხოლო იესუ²³ უწინარეს ექუსისა
დღისა“ ვიდრე „სასწაული ქმნა.“ (10) განიცადე:
„ბირითა ყრმათა.“ (11) სხუაჲ: „კურთხეულ არს
მომავალი სახელითა²⁴ უფლისაჲთა.²⁵ (12) აღე-
ლუიჲაჲ,²⁶ აღელუიჲაჲ.“²⁷

კურიაკესა მწუხრი. უფალო დაღადაყ-
სა²⁸ თქუენ დასდებელნი ჩუეულებისაებრ, წარ-
დგომაჲ დღისაჲ:²⁹ „აქა აკურთხევდით უფალსა“,
(13) დასდებელი: „რომელნი სდგათ³⁰ სახლ.“³¹
(14) სტიქარონად: „შესაკრებელო ბოროტო და
მემ.“, ლიტანიისაჲ:³² „ღმრთისმშობელი ქალწუ-

ლო.“ სერობისაჲ. წესისაებრ,³³ გალობათა
წილ ზუედრნი ანდრეასნი.³⁴ ნეტარარიანი (15)
და³⁵ „დიდებაჲ მაღალთაჲ შინა“³⁶ ღმერთსა“ და
„უფალო ყოვლისა მპყრობელო, ღმერთო“³⁷ მამა-
თა ჩუენთაო აბრაჰა.“ (16)

დიდსა ორშაბათსა ცისკრად აღელუიჲაჲ,
ო გუერდი და ზედა ესე დასდებელი.³⁸ „აჰა
ესერა, სიძე მოვალს | შუაღამესა და ნეტარ
E'28r არს.“ წმიდაარსთაჲ არს არა³⁹ უცხოჲ, სამეზის
თქუან, და ორი კანონი, და ორი კითხვაჲ: მა-
თეს თარგმანებისაგან, თავი⁴⁰ 9ზ და იოვანე
დამასკელისაჲ, დიდსა ორშაბათისათჳს⁴¹ თქუ-
მული.⁴² და ზუედრნი კოზმასნი:⁴³ „რომელმან
განაკმო ზღუაჲ⁴⁴ მღელვა.“ თავსა უქცევდენ
ყოვლისა ფსალმუნისასა და მათვე დასდებელთა
წარ-უკუ-აქცევდენ,⁴⁵ ვიდრე⁴⁶ ფსალმუნი⁴⁷ დას-
რულდებოდის,⁴⁸ | ეგრეთვე აკურთხევდითსა და
Fv ეგრეთვე⁴⁹ ადიდებდითსა. გამოავლინე „სასძლო-
სა“,⁵⁰ აქებდითსა.

ბერძულად არასადა⁵¹ დიად იტყჳან⁵² დასდე-
ბელთა.⁵³ ჩუენ კულა ჩუეულებისაებრ ვერ დავჰყ-
რით. | აღვივსენითსა დასდებელნი და შემდგომი
A354v | წესი ცისკრისაჲ⁵⁴ ჯერისაებრ.⁵⁵ და ვითარცა
Bv განთენეს,⁵⁶ ჰრეკონ მზისაჲ და ილოცონ კანონი-
თა. და წარიტყოდიან მღელნი ლოცვათა, რო-
მელნი ჟამთა ზედა ზუედებიან, და კუერექსისა.⁵⁷
და იკითხონ ოთხთავი ზედგომით. განჰყოფდენ⁵⁸
ჟამთა ზედა, ყოველსა⁵⁹ დღესა⁶⁰ თითო თავსა
დაასრულებდენ.⁶¹ ორშაბათსა – მათეს⁶² თავი,⁶³
სამშაბათსა – მარკოზისი, ოთხშაბათსა – ლუ-
კასი, ხუთშაბათსა – იოვანესი ვიდრე ანდერ-
ძამდე.⁶⁴ დიდსა ორშაბათსა მწუხრსა⁶⁵ კანონი

¹ ყოველთა... რომელსაცა – E'. ² წმიდათა A. ³ გინა – A. ⁴ რომელსაცა – A. ⁵ მოიქცენ+კულად E'. ⁶ გიხაროდენ ზღუდეო – E'. ⁷ იქმნას] ითქუას B–F, თქუან E'. ⁸ ზეგარდამო B–F. ⁹ კუერექსი F. ¹⁰ აღასრულონ B. ¹¹ სამხრა B. ¹² იტყოდიან – A] ოხითა E', იტყოდიან B. ¹³ აღდგომასა B–F, აღდგომა E'. ¹⁴ ჩუენ – E'. ¹⁵ დაფლულსა BCEF. ¹⁶ შენ – ABCDF. ¹⁷ უფალსა... კე. – E'. ¹⁸ ფილიპელთაჲ+მიმართ E'. ¹⁹ უგალობდით F. ²⁰ დასდებელი] სხუაჲ E'. ²¹ მაცხოვარებაჲ – E'. ²² 9ზ] 7ზ B–F, 7ზ E'. ²³ იესუ – E'. ²⁴ სახელითა – E'. ²⁵ უფლისაჲთა – E'. ²⁶ აღელუიჲაჲ – BCFE'. ²⁷ აღელუიჲაჲ – FE'. ²⁸ დაღადაყვასა AC. ²⁹ დღისაჲ – A. ³⁰ სდგათ BCEF. ³¹ სახლ. – E'. ³² ლიტანიისაჲ F. ³³ წესისაებრ+და E'. ³⁴ ანდრეას BCEE'+თქუმულნი B–FE'+და შემდგომად E'. ³⁵ და – E'. ³⁶ შინა ღმერთსა – E'. ³⁷ ღმერთო... აბრაჰა. – E'. ³⁸ დასდებელი+სამეზის E'. ³⁹ არა უცხო – BCEF, არა... თქუან – E'. ⁴⁰ ~ 9ზ თავი ABCE'. ⁴¹ ორშაბათისათჳს B. ⁴² თქმული E'. ⁴³ კოზმასნი E'. ⁴⁴ ზღუაჲ მღელვა. – E'. ⁴⁵ წად-უკო-აქცევდენ E'. ⁴⁶ ვირე A. ⁴⁷ ფსალმუნისა C. ⁴⁸ დასრულდებოდის C, დასრულდების BEF. ⁴⁹ ეგრეთვე – E'. ⁵⁰ სასძლოსა+და სხუაჲცა თუ გინდეს E'. ⁵¹ არასადა] არა E'. ⁵² იტყჳან E'. ⁵³ დასდებელსა E'. ⁵⁴ ცისკრისაჲ ჯერისაებრ – E'. ⁵⁵ ჯერისაებრ] წესისაებრ C. ⁵⁶ განთენდეს E'. ⁵⁷ კუერექსთა E'. ⁵⁸ ჰყოფდენ+ყოველთა E'. ⁵⁹ ყოველთა CF. ⁶⁰ დღეთსა CFE'. ⁶¹ დაასრუ-
ლებდენ] ესრეთ BCF. ⁶² მათესი E'. ⁶³ თავი – E'. ⁶⁴ ანდერძამდე E'C. ⁶⁵ მწუხრი E'
(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 94,1. (4) ფს. 117,26. (5) ფს. 117,27. (6) ფს. 117,29. (7) ფილ. 4,4.
(8) ფს. 97,1. (9) ფს. 97,2. (10) იოანე 12,1-18. (11) ფს. 8,3; მათ. 21,16. (12) ფს. 117,26. (13) ფს. 133,1. (14) ფს. 133,1.
(15) ფს. 118. (16) ბარ. 3,1.

C325

არა თქუან, არამედ¹ უფალო ღალადყავი² აიღონ³ და ზედა თქუენ წესისაებრ განჩინებულნი დას-
დებელნი⁴ და შევიდეს მღვდელი სახარებითა და
იკითხონ⁵ | საკითხავნი და „ნათელი ქრისტესი
ბრწყინავს“ და წარემართე. და⁶ მერმე კმა-ყოს
ღიაკონმან: „სიბრძნით აემართენით⁷ და ისმინეთ
წმიდისა სახარებისაჲ.“⁸ თავისაგანი მათესი წმი-
დისა⁹ სახარებისაჲ **ჰჰ**: „მას ჟამსა დაჟდა
იესუ“ ვიდრე „არა წარუდენ“. (1) და ესრეთ
აღესრულოს სიწმიდისა განახლებაჲ. განიცადე:¹⁰
„განიცადეთ და იხილეთ რ.“ (2) სერობისასა ზე-
და¹¹ თქუენ ზუედრნი ანდრეასნი¹² და შემდგო-
მი განგებაჲ ღიდისა სერობისაჲ მუკლთდრეკი-
თურთ ყოველი დაუკლებელად აღესრულოს.
ეგრეთვე კუალად¹³ იგივე სერობისაჲ სრული¹⁴
ილოცონ¹⁵ სამშაბათისა¹⁶ მწუხრსა და ოთხშაბა-
თისასა,¹⁷ მიერითგან დაეცადოს ღიდისა სერობი-
სა ლოცვაჲ.

A355r

| **ღიდსა სამშაბათსა**¹⁸ ცისკრად აღე-
ლუიამ, **ო** გუერდი და იგივე დასდებელი: „აჰა
ესერა, სიძე მოვალს“¹⁹ | და ორი კანონი და
F354 ორი კითხვაჲ | მათეს თარგმანებისაგან, თავი
E'v **ღ.ი.** და ზუედრნი კოზმანისნი,²⁰ ვითა ზემო
ვთქუთ.²¹ ყოველსა მუკლსა ზედა²² დასდებელი.
გამოავლინე:²³ „სასძლოსა“, ²⁴ ალვივსენითნი²⁵ და
აღესრულოს ჟამი; ხოლო ჟამთა ზედა სამთა²⁶
იკითხოს²⁷ მარკოზის თავი²⁸ მზისასა და სამჟა-
მისასა და შუადლისასა, ხოლო ცხრა²⁹ ჟამისასა
B395 ზედა³⁰ ერთი³¹ კითხვაჲ ლუკაჲს თავისაგან და
ნეშტი ღიდისა³² ოთხშაბათისაჲ³³ წარიკითხოს.³⁴
ღიდსა სამშაბათსა³⁵ მწუხრი. უფალო ღალადყა-

ვი.³⁶ შესლვაჲ³⁷ მღვდელისაჲ,³⁸ საკითხავნი,³⁹ ნა-
თელი ქრისტესი, „წარემართე“, (3) სახარებაჲ
მათესი თავი⁴⁰ **სა**⁴¹ „თქუა უფალმან ხოლო⁴²
ღდისა მისთჳს და⁴³ ჟამისა“ ვიდრე „ჯუარცუ-
მად.“ (4) და შემდგომითი⁴⁴ შემდგომად სიწმიდი-
სა განახლებაჲ⁴⁵ წესისაებრ.⁴⁶

ღიდსა ოთხშაბათსა ცისკრად აღე-
ლუიამ,⁴⁷ **ო**⁴⁸ გუერდი: „აჰა ესერა, სიძე მო-
ვალს.“⁴⁹ და⁵⁰ ორი კანონი. და⁵¹ ორი კითხვაჲ
მათეს⁵² თავისა⁵³ თარგმანებისაგან, თავი⁵⁴ **ს.**
და ზუედრნი კოზმანისნი⁵⁵ პირველთქუთული-
თა წესითა. და⁵⁶ გამოავლინე „ნელსაცხებელი-
სა“. და⁵⁷ აქებლითი და⁵⁸ ალვივსენითნი.⁵⁹ ხო-
ლო⁶⁰ ჟამთა ზედა წარიკითხონ⁶¹ ლუკაჲს თავი-
სა⁶² სახარებაჲ. დაესრულოს⁶³ განგებაჲცა⁶⁴
შუადლისაჲ.⁶⁵ ღიდსა⁶⁶ ოთხშაბათსა⁶⁷ მწუხრი
თქუან⁶⁸ უფალო ღალადყავი⁶⁹ დასდებლითურთ.⁷⁰
შესლვაჲ მღვდელისაჲ და⁷¹ საკითხავნი. და⁷² |
„წარემართე“ (5) და⁷³ სახარებაჲ მათესი,⁷⁴ თავი
ს.ღ.ი.: „ხოლო იესუ იყო რაჲ ბეთანიას.“ (6)
და შემდგომითი შემდგომად სიწმიდისა განახლე-
ბაჲ⁷⁶ აღესრულოს.⁷⁷ სერობისასა⁷⁸ თქუენ⁷⁹
ზუედრნი ანდრეასნი⁸⁰ და შემდგომი⁸¹ განგებაჲ
ღიდისა სერობისაჲ.⁸² და მიერითგან⁸³ დაეცადოს
ღიდი⁸⁴ სერობისაჲ და „წარემართე“. (7)

ღიდსა ხუთშაბათსა⁸⁵ ცისკრად აღე-
ლუიამ, **ო** გუერდი და ზედა⁸⁶ ესე დასდებელი
თქუან⁸⁷ სამგზის: | „რაჟამს დიდებულნი მოწაფე-
ნი საბანელსა მას სერობისასა განათლდებოდეს,
მაშინ იუდა⁸⁸ უმჯულოჲ⁸⁹ კეცხლისმოყუარებისა
სენითა დაბნელდებოდა⁹⁰ და უმჯულოთა მსა-

Cv

Fv

¹ არამედ] შემდგომად E'. ² ღალადყავი AC. ³ აიღონ BCEF, აიღონ... განჩინებულნი - E'. ⁴ დასდებელნი+ჩუეულები-
საებრ E'. ⁵ იკითხონ - ABCE. ⁶ და - B-F. ⁷ აღემართენით C. ⁸ სახარებისაჲ+სჰ BCE. ⁹ წმიდი A+სახარებისაჲ
E'. ¹⁰ განიცადე] განიცადედ BF. ¹¹ ზედა - E'. ¹² ანდრეასნი BCDEE'. ¹³ კუალად... სერობისაჲ - E'. ¹⁴ სრულად E'.
¹⁵ ილოცონ - E'. ¹⁶ სამშაფათსა B, სამშაბათსა E'. ¹⁷ ოთხშაბათსა E'. ¹⁸ სამშაფათსა B, სამშაბათსა E'. ¹⁹ მოვალს -
E'. ²⁰ კოზმანისნი E'. ²¹ ვთქუთ BE'. ²² ზედა - E'. ²³ გამოავლინე სასძლოსა - E'. ²⁴ სასძლო A. ²⁵ ალვივსენითი E'.
²⁶ სამთა - ABCE. ²⁷ იკითხოს - E'. ²⁸ თავი... ხოლო] სახარებაჲ დაასრულონ E'. ²⁹ ცხრაჲ FE'. ³⁰ ზედა - CE'.
³¹ ერთი კითხვაჲ - E'. ³² ღიდისა - E'. ³³ ოთხშაბათსა E'. ³⁴ წარიკითხონ F] გასრულდეს E'. ³⁵ სამშაბათსა] ო შაბათ-
სა C. ³⁶ ღალადყავი AC, ღალადყავსა E'. ³⁷ შესლვასა E. ³⁸ მღვდელისაჲ+და B-F. ³⁹ საკითხავნი+და B-FE'. ⁴⁰ თავისაჲ
BCEE'. ⁴¹ სა - B-E. ⁴² ხოლო - B-F. ⁴³ და ჟამისა - ABCE'F. ⁴⁴ შემდგომითი - E'. ⁴⁵ განახლებაჲ AF. ⁴⁶ წესისაებრ]
ხოლო სერობისა ჟამნი სრულად E'. ⁴⁷ აღელუასა E'. ⁴⁸ ო გუერდი] ზედა E'. ⁴⁹ მოვალს - E'. ⁵⁰ და - E'. ⁵¹ და -
E'. ⁵² მათეს - E'. ⁵³ თავისა - BCF. ⁵⁴ თავი - E'. ⁵⁵ კოზმანისნი E'. ⁵⁶ და - E'. ⁵⁷ და - E'. ⁵⁸ და - E'. ⁵⁹ ალვივსენი-
თი E'+წარიკითხონ E'. ⁶⁰ ხოლო - E'. ⁶¹ წარიკითხონ - E'. ⁶² თავი E'. ⁶³ დაესრულოს] და აღესრულოს B-FE'.
⁶⁴ განგებაჲ E'+ყოველი E'. ⁶⁵ შუადლისაჲ E', შუადლისა A+ზედა AE'+ცხრაჲ ჟმისაჲ უკანონოდ E'. ⁶⁶ ღიდსა -
E'. ⁶⁷ ოთხშაბათსა] ო შაბათსა C-E'. ⁶⁸ თქუან - E'. ⁶⁹ ღალადყავი AC. ⁷⁰ დასდებელი E'. ⁷¹ და - E'. ⁷² და] ნათელი
ქრისტესი E'. ⁷³ და - E'. ⁷⁴ მათეს+თავი F. ⁷⁵ რაჲ - B. ⁷⁶ განახლებაჲ A. ⁷⁷ აღესრულოს - E'. ⁷⁸ სერობისაჲ E'.
⁷⁹ თქუენ E'. ⁸⁰ ანდრეასნი BCDEE'. ⁸¹ შემდგომი - E'. ⁸² სერობისაჲ+აღესრულოს E'. ⁸³ მიერითგან AE. ⁸⁴ ღიდი...
წარემართე - E'. ⁸⁵ ხუთშაბათსა] ო შაბათსა C. ⁸⁶ ზედა - E'. ⁸⁷ ~ სამგზის თქუას E'+ო გუერდი E'. ⁸⁸ ~ ურჩულოჲ
იუდა E'. ⁸⁹ ურჩულოჲ BEF. ⁹⁰ დაბნელდებულმან C.

(1) მათ. 24,3-35. (2) ფს. 33,9. (3) ფს. 140,2. (4) მათ. 24,36-26,2. (5) ფს. 140,2. (6) მათ. 26,6. (7) ფს. 140,2.

Bv E'29 A355v	ჯულთა შენ, მართალსა¹ მსაჯულსა, მიგცემ- და. იხილეთ, მ მორწმუნენო, ტრფიალი იგი ვეცხლისაჲ, რომელმან მისთვის შიშთვილიბა. ივლტოდეთ² უძღებისა³ მისგან სულისა, რო- მელმან მოძღუარსა თჳსსა⁴ ზედა ესევითარი იკადრა. რომელმან ყოველივე სიბრძნით განაგე, ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.“ ესე⁵ რაჲ⁶ სამგზის თქუან,⁷ მეყსეულად გალობანი აიხუნენ, კმაჲ⁸ ჳ⁹ გუერდი: „ზღუაჲ მეწამული კუერთხ- მან“¹⁰ უგალობდითსა¹¹ ძლისპირი¹² ორგზის¹³ თქუან¹⁴ და¹⁵ დასდებელნი¹⁶ ექუს-ექუსჯერ.¹⁷ განძლიერდასა ძლისპირი¹⁸ ო-გზის¹⁹ თქუან,²⁰ დასდებელნი²¹ ექუს-ექუსჯერ.²² განძლიერდასა ზედა²³ წარდგომად. ხოლო ყოველსა²⁴ ფსალ- მუნსა²⁵ ზედა წარიტყოდიან²⁶ მღღელნი ლოც- ვათა ცისკრისათა და კუერექსსა.²⁷ და²⁸ ვითარ- ცა წარდგომად თქუან, იკითხონ საკითხავი, თქუმული²⁹ ოქროპირისაჲ. მესმამსა³⁰ ძლისპირი ოთხჯერ³¹ და³² დასდებელნი³³ ექუს-ექუსჯერ.³⁴ ხოლო³⁵ ყოველისა ფსალმუნისა დასასრულ- სა ორივე მკარი³⁶ ძლისპირსა³⁷ თითოეული- სა³⁸ ფსალმუნისასა ერთგზის ერთითა კმი- თა მოურთვიდენ. ღამითგანისა³⁹ ძლისპირი — ოთხგზის⁴⁰ და⁴¹ დასდებელნი⁴² — ო-ო-ჯერ.⁴³ ღაღადყავისა⁴⁴ ძლისპირი⁴⁵ ორგზის და⁴⁶ დას- დებელნი⁴⁷ — ექუს-ექუსჯერ,⁴⁸ მერმე იბაკოჲ და საკითხავი, მერმე⁴⁹ მიწყალე, კურთხეულარსი- სა⁵⁰ ძლისპირი⁵¹ ორგზის,⁵² დასდებელნი⁵³ ექუს- ჯერ,⁵⁴ აკურთხევდითსა⁵⁵ ძლისპირი ორგზის,⁵⁶	დასდებელნი⁵⁷ — ექუს-ექუსჯერ⁵⁸ ადიდებდითი- სა⁵⁹ ძლისპირი⁶⁰ — ოთხგზის, დასდებელნი⁶¹ — ექუს-ექუსჯერ.⁶² გამოავლინე: „ მ შესადრწუ- ნებელი.“ აქებდითი,⁶³ კმაჲ⁶⁴ ჳ გუერდი. აღ- ვივსენითსა ამათ⁶⁵ მუკლთა ზედა თქუნენ დას- დებელნი: პირველი მუკლი⁶⁶ „ჩემთვის ცუნდ- რუკებდეს“ ვიდრე „ჩემ ზედა“, (1) მუკლი⁶⁷ ჳ „რომელი ჭამდა პურსა“ ჩე.“ ვიდრე „შეტყუი- ლი“ (2) და⁶⁹ დიდებასა ზედაცა. და „კეთილ არს აღსარებაჲ“.⁷⁰ ლიტანიისაჲ: „რაჟამს დიდებულნი მოწაფენი საბანელ.“ (3) და⁷¹ აღესრულოს ჟამი ცისკრისაჲ. დიდსა ზუთშაბათსა⁷² ილოცნენ ჟამ- ნი უკანონოდ და იტყოდინ მღღელნი ლოცვათა და კუერექსთა. და წარიკითხონ იოვანეს⁷³ თავი- სა სახარებაჲ ვიდრე ანდერძამდე.⁷⁴ (4) დიდსა ზუთშაბათსა⁷⁵ მ წუ ჳ რ ი. შემდგომად აკურთხევსისა თქუან უფალო ღაღადყავი.⁷⁶ და იქმნას შესლვაჲ მღღელთაჲ⁷⁷ სახარებითა და კერეონებითა. წარდგომად არა თქუან, არამედ⁷⁸ მეყსეულად საკითხავი გამოსლვათაჲ: „ჰრქუა უფალმან მოსეს“ ვიდრე „ქმითა.“ (5) წარდ- გომად, ჳ გუერდი: „განმარინე მე,⁷⁹ უფალო, კაცსაუკეთურ.“ (6) დასდებელი: „რომელთა ზრა- ხეს უმჯ.“⁸⁰ (7) იობისისაკითხავი: „ჰრქუა უფალ- მან იობს“ ვიდრე „გიხილა შენ.“ (8) წარდგო- მად, ჳ გუერდი: „მიკსენ მე მტერთა ჩემთაგან.“⁸¹ (9) დასდებელი: „მიკსენ მე მოქმედთაგან.“ (10) წინაჲსწარმეტყუელებაჲ ესეიამსი: „უფალმან მცეს მე ენაჲ“ ვიდრე „დაიძინოთ.“⁸² (11) და

¹ მართლ E'. ² ივლტოდით BCDE. ³ უძღებებისა BCEF, ~ მისგან უძღებისა E'. ⁴ ~ ზედა თჳსსა BCE'F. ⁵ ესე...
თქუან — F] სამარ და მიწა შემდგომად E'. ⁶ რაჲ — B—E. ⁷ თქუან+და B—F. ⁸ კმაჲ — BC'FE'E'. ⁹ ჳ გუერდი — E'.
¹⁰ კუერთხმან გა. — E'. ¹¹ უგალობდისა BCE'F. ¹² ძლისპირი E'. ¹³ ორგზის] ორ-ორჯერ E'. ¹⁴ თქუან — E'. ¹⁵ და
— E'. ¹⁶ დასდებელი BCEF. ¹⁷ ექუს-ექუსჯერ] ო-ო BCEF. ¹⁸ ძლისპირი BC+ზედა F, განძლიერდასა... ექუსჯერ —
E'. ¹⁹ ოთხგზის] ო-გზის C ²⁰ ითქუას C. ²¹ დასდებელი BCEF. ²² ექუს-ექუსჯერ] ო-ო -ჯერ C, ექუსჯერ BE. ²³ ზედა
— E'. ²⁴ ყოველთა E'. ²⁵ ფსალმუნთა E'. ²⁶ ~ მღღელნი წარიტყოდიან E'. ²⁷ კუერექსთა E'. ²⁸ და... თქუან — E'.
²⁹ თქუმული — E'. ³⁰ მესმამს E'. ³¹ ოთხჯერ] ო-ჯერ CE'. ³² და — E'. ³³ დასდებელი BCEF. ³⁴ ექუს-ექუსჯერ] ო-ჯერ
C. ³⁵ ხოლო... დასასრულსა] აღსასრულსა ფსალმუნთასა E'+თითოეულისასა E'. ³⁶ მკარი+ორგზის E'. ³⁷ ~ ერთი-
თა კმითა ძლისპირთა ზედა მოურთვიდენ E'. ³⁸ თითოეულისა... ერთგზის — E'. ³⁹ ღამითგანისა... ო-ო-ჯერ — E'.
⁴⁰ ოთხგზის] ო-გზის AC. ⁴¹ და — CF. ⁴² დასდებელი BCEF. ⁴³ ო-ო-ჯერ] ექუს-ექუსჯერ F. ⁴⁴ ღაღადყავისა A, ღაღად-
ყავსა E'+ზედა F. ⁴⁵ ძლისპირი... მერმე — E'. ⁴⁶ და — CF. ⁴⁷ დასდებელი BCDE'. ⁴⁸ ექუს-ექუსჯერ] ო-ო-ჯერ BCF.
⁴⁹ მერმე] და E'. ⁵⁰ კურთხეულარსა E', კურთხეულარსსა F. ⁵¹ ძლისპირი... ექუსჯერ] და E'. ⁵² ორგზის+და BE'F.
⁵³ დასდებელი B—F. ⁵⁴ ექუს-ექუსჯერ E. ⁵⁵ აკურთხევდითსა F, აკურთხევდისსა A—E. ⁵⁶ ორგზის+და BCE'F.
⁵⁷ დასდებელი BCE. ⁵⁸ ექუს-ექუსჯერ] ო-ო-ჯერ BCEF. ⁵⁹ ადიდებდითსა E'. ⁶⁰ ძლისპირი — E'. ⁶¹ დასდებელი BCE.
⁶² ექუს-ექუსჯერ] ო-ო-ჯერ BCEF. ⁶³ აქებდითსა C. ⁶⁴ კმაჲ — A. ⁶⁵ ამათ... პირველი] ესე E'. ⁶⁶ მუკლი E'. ⁶⁷ მუკლი ჳ]
სხუაჲ E'. ⁶⁸ პურსა — E'. ⁶⁹ და — BCE'F. ⁷⁰ აღსარებაჲ F. ⁷¹ და... ცისკრისაჲ — BCDF. ⁷² ზუთშაბათსა] ო შაბათსა
C. ⁷³ იოვანეს F. ⁷⁴ ანდერძამდინ BCEF, ანდერძამდინ F. ⁷⁵ დიდსა ზუთშაბათსა — E'. ⁷⁶ ღაღადყავი C. ⁷⁷ მღღელისაჲ
BCEF. ⁷⁸ არამედ — E'. ⁷⁹ მე... კაცსა — E'. ⁸⁰ უმ] ურ F. ⁸¹ ჩემთაგან — E'. ⁸² დაიძინოს E'.

(1) ფს. 40,8. (2) ფს. 40,10. (3) ფს. 91,2. (4) იოანე 1,1-13,30. (5) გამ. 19,10-19. (6) ფს. 139,2. (7) ფს. 139,3.
(8) იობ. 38,1-22. (9) ფს. 58,2. (10) ფს. 58,3. (11) ეს. 50,4-11.

A356r
Fv

Cv

E'v

მერმე¹ კუერექსი წმიდაო ღმერთოჲსა და² წარდ-
გომად ლ გუერდი: „მთავარნი შეკრბეს³ ერთად
უფლისა.“ (1) დასდებელი: „რად აღიდრნეს წარ-
მართნი.“⁴ (2) პავლე კორინთელთაჲ: „ძმანო, მე
მოვიღე უფლისა“⁵ ვიდრე „დავისაჯნეთ.“ (3)
აღელუჲად, ღ⁶ გუერდი: „ნეტარ არს, რომელმან
გულისკმა-ყოს,“⁷ (4) დასდებელი: „რომელი
ჭამდა პურსა ჩემსა.“⁸ (5) სხუად: „მტერთა ჩემთა
თქუეს ბოროტი.“⁹ (6) სახარებაჲ მათესი, თავი
სა¹⁰: „პრქუა უფალმან თჳსთა¹¹ მოწაფეთა,“ (7)
ვითა¹² სწერია შეწყობილად¹³ თითოეულისა¹⁴
თავისაგან, ვიდრე „პილატეს მთავარსა.“¹⁵ და ეს-
რეთ¹⁶ შემდგომითი შემდგომად აღესრულოს¹⁷
ჟამისწირვად წმიდისა ბასილისი. „რომელნი¹⁸
ქერობინთა“¹⁹ წილ ესე თქუან: | „სერობასა²⁰
საიდუმლოჲსა²¹ შენისასა²² დღეს, | ძეო ღმრთი-
საო, ზიარებად შემიწყნარე, რამეთუ არაჲ²³
მტერთა შენთა უთხრა საიდუმლოჲ,²⁴ არცა ამ-
ბორს-გიყო, ვითარცა იუდა, არამედ ვითარცა
ავაზაკი აღვიარებ: „მომიქსენე მე,²⁵ უფალო, სა-
სუფეველსა შენსა.“ ესევე თქუან განიცადედცა.
ხოლო შემდგომად ერისა²⁶ ზიარებისა და სიწმი-
დისა სადიაკონესა²⁷ შეყვანებისა, მოიქცეს ღია-
კონი და²⁸ თქუას: „აემართენით, რომელთა²⁹
მიიღეთ,“ მღელმან ასამაღლებელი³⁰ – „რა-
მეთუ შენ ხარ განმწმედელი ჩუენი“ და³¹ მეყ-
სეულად განვიდენ ყოველნი³² საბანელსა ეზოსა
ეკლესიისასა შეკახშულსა. და განვიდოდიან
რაჲ, ამათ იბაკოთა იტყოდიან, ხოლო³³ განვიდო-
დიან³⁴ საცეცხურითა³⁵ და წმიდითა სახარებითა,
დასდებელი³⁶ თვითავაჯი,³⁷ კმაჲ³⁸ ღ „ნეფსით³⁹
ვნებად რაჲ მოვიდოდა⁴⁰ მკსნელი ჩუენი, სახე
სიმდაბლისაჲ მოგუცა ჩუენ, რამეთუ პორფირი-

სა⁴¹ წილ არდაგი მოირტყა და დაჰბანნა ფერქნი
მოწაფეთანი, რომელმან შეიმოსა ნათელი, ვი-
თარცა სამოსელი.“ და იტყოდიან⁴² მუკლსა⁴³
ნეტარარიანთაგან, მუკლი: „ნეტარ არიან უბი-
წონი გზ.“, (8) იბაკოჲ⁴⁵ კმაჲ ღ: „დიდისა ქვე-
ლისსაქმისა“⁴⁶ მოღებაჲ გუეგულების, ძმანო. პა-
ტიოსნისა მის საბანელისა მიმართ მივრბიოდით
სურვილით, რამეთუ არა თუ კორცთა ბიწი გა-
ნიბანების, არამედ სულნი ჩუენნი საიდუმლოდ⁴⁷
განწმდებიან,⁴⁸ რამეთუ დღეს ქრისტე⁴⁹ ღმერთი,
მაცხოვარი ჩუენი, რომელმან მოხედნის ქუეყანა-
სა და შეადრწუნის იგი, მოიდრეკს მუკლთა და
ფერქთა მიწისაგანთა დაჰბანს და ყოვლისავე
წიაღმდგომისა ძალისა დათრგუნვასა მოგუანი-
კებს. ამას მადლობით უღალადებეთ,⁵⁰ რომელმან
მაღალი იგი გზაჲ სიმდაბლითა⁵¹ გჭრუენე ჩუენ
სიმდაბლე⁵² შენი. | გუაცხოვნენ ჩუენ, სახიერო
და კაცთმოყუარეო,“ მუკლი: „ნეტარ არიან, რო-
მელნი გამოიკულევენ.“⁵³ (9) კმაჲ⁵⁴ ღ: „პეტრე
შემინებულ იყო დაბანად ფერქთა კელთა მათგან
უხრწნელთა, რომელთა მიერ შეიქმნა ადამ,
ხოლო ესმა რაჲ, „უკუეთუ არა დაიბანნე,⁵⁵ არა
გაქუს ნაწილი ჩემ თანა,“ ძრწოლითა მრავლითა
შეპყრობილი კმობდა შენდამი,⁵⁶ უფალო: „ნუ
ხოლო | ფერქთა ჩემთა დამბან, არამედ კელნიცა
და თავიცა.“ ეჰა, დიდთა მათ ნიჭთა მეუფისათა
ზიარად მადლისა გამოაჩინების⁵⁷ თჳსთა მოწაფე-
თა და მის თანა ნაწილისა ქონებასა აღუთქუამს
გამოუთქმელსა მას შინა დიდებასა, ვითარცა
საიდუმლოჲსა⁵⁸ მის სასუმელისათჳს⁵⁹ პრქუა
ზისარად თჳსსა⁶⁰ სუმაჲ | მათ თანა სასუმეველ-
სა შინა ცათასა, რომლისა⁶¹ ჩუენცა ღირს-მევენ,
სახიერ, ვითარცა მოწყალე ხარ და კაცთმოყუა-

Bv

F356

A356v

C327
E'30

¹ მერმე იწყონ ჟამისწირვად CF-E'. ² და - E'. ³ შეკრბეს... უფლისა - E'. ⁴ წარმართნი - E'. ⁵ უფლისა... დავი-
საჯნეთ - E'. ⁶ ღ⁶ E'. ⁷ გულის E', +სამნივე ითქუნენ F. ⁸ დასდებელი სხუად E'. ⁹ ჩემსა - E'. ¹⁰ ბოროტი - E',
+ესე მუკლნი სამნივე ითქუნენ BCEF. ¹¹ ~ მოწაფეთა თჳსთა F, მოწაფეთა - E'. ¹² ვითარცა E'. ¹³ შეწყობილად -
E'. ¹⁴ თოთუელისა E'. ¹⁵ მთავრისა E'. ¹⁶ ესრეთ... შემდგომად - E'. ¹⁷ აღესრულოს+წმიდაჲ C. ¹⁸ რომელნი... თქუან
სიწმიდისაჲ ღ E', რომელი BCEE'F. ¹⁹ ქერაბინთა F. ²⁰ სერობისა E. ²¹ საიდუმლოჲსა A. ²² შენისა E'. ²³ არარაჲ
E'. ²⁴ საიდუმლოჲ A. ²⁵ მე - BCE'F. ²⁶ ერისა... შეყვანებისა უკუ-იყვნეს E'. ²⁷ სადიაკონეს BCE'F. ²⁸ და - E'.
²⁹ რომელთა მიიღეთ - E'. ³⁰ ასამაღლებელი - ABCF. ³¹ და - E'. ³² ყოველნი - A. ³³ ხოლო - E'. ³⁴ განვიდენ
BE'. ³⁵ საცეცხურითა... სახარებითა | დიდებით სახარებათა ზატითა ჯუარითა სანთლითა საცეცხურითა E'. ³⁶ დას-
დებელი | დიდებით E'. ³⁷ ~ კმაჲ ღ თუთი BCDF, თუთავაჯი | თუთი... ³⁸ კმაჲ | იორ E'. ³⁹ ნეფსით E'. ⁴⁰ მოვიდა B.
⁴¹ პურფირისა E'. ⁴² იტყოდიან... ნეტარარიანთაგან - E'. ⁴³ ~ ნეტარარიანთაგან მუკლსა F. ⁴⁴ მუკლი - F. ⁴⁵ იბაკოჲ...
ღ - E'. ⁴⁶ საქმისაჲ E'. ⁴⁷ საიდუმლოდ AE'. ⁴⁸ განიწმდებიან E'F. ⁴⁹ ქრისტე A. ⁵⁰ უღალადებთ A. ⁵¹ სიმდაბლისაჲ
F. ⁵² სიმდაბლე შენი - A. ⁵³ გამოიკულევენ | გამოირჩიენ E'. ⁵⁴ კმაჲ - E'. ⁵⁵ დაიბანნენ E'. ⁵⁶ შენდამი E'. ⁵⁷ გამოჩე-
ნებისათჳს BCEF. ⁵⁸ საიდუმლოჲსა E'. ⁵⁹ სასუმელისა BCE'F. ⁶⁰ თჳსა E'. ⁶¹ რომელსა BCEF.

(1) ფს. 2,2. (2) ფს. 2,1. (3) I კორ. 11,23-32. (4) ფს. 40,2. (5) ფს. 4,10. (6) ფს. 40,6. (7) მათ. 26,1-27,2; იოანე 13,3-
17; ლუკ. 22,43-45; მრკ. (8) ფს. 118,1. (9) ფს. 118,2.

რე.“ ღიღებაჲ და¹ აწდამარადის.² „გისაროდენ, ქალწულო მარიამ, შეუწუველო³ მაყუალო.“ გა-
ლობაჲ ჟ, ღამითგანისა⁴ დასდებელნი: „სიყუარუ-
ლისა საკრველმან შეკრა.“⁵ მუკლი: „რამეთუ არა
მოქმდნი უშჯულოე.“⁶ (1) „სიბრძნე ღმრთისაჲ
განმგებელი წყალთა“,⁷ მუკლი „წარ-ძი-მცა-
მემართენს“,⁸ ვიდრე⁹ „მცნებათა შენთა.“ (2) „მა-
შინ¹⁰ არა მრცხუნოდის,“ „სახე სიმდაბლისაჲ
მისცა¹¹ უფალმან მოწაფეთა“. ღიღებაჲ და¹² აწდა
– „უბიწოდ ჰგიე, ქალწულო, სულითა.“¹³ ბერძუ-
ლად ესენივე¹⁴ ითქუმიან.¹⁵ არიან სხუანიცა,¹⁶
უკეთესნი კულა ესთენ არიან. და¹⁶⁷ ვითარცა
ესენი თქუნენ საბანელსა¹⁸ ზედა, მეცსეულად
ღიაკონმან კუერექს ყოს.¹⁹ „მშულობით“, „ზე-
ციით²⁰ გარდამო.“, „მშულობისათჳს²¹ ყ.“ „წმიდი-
სა ამის²² სახლისა“,²³ „ქსნად ჩუენდა²⁴ და ყო-
ველთა“,²⁵ „რაჲთა იქმნას წყალი ესე განმწმე-
დელ²⁶ მწიკულსა²⁷ ცოდვათა ჩუენთასა, უფლისა
მიმა.“, | „რაჲთა²⁸ შეიმუსროს „სატანა ფერქთად
ქუეშე ჩუენთა, უფლისა მი.“ „შეგუეწიენ“,²⁹
„ყოვლად წმიდაჲ“. მღღელმან – ლოცვაჲ და
ასამაღლებელი: „რამეთუ შენ ხარ განმწმედელი
და წმიდამყოფელი სულთა და კორცთა ჩუენთაჲ
და შენდა ღიღებასა შევსწი.“ და³⁰ ვითარცა
თქუან ამენი,³¹ მღღელმან თქუას³² ლოცვაჲ სას-
მენელად ყოველთა, ასამაღლებელი: „რამეთუ
შენ ხარ განმწმედელი³³ ჩუენი“. ³⁴ მღღელმან –
„მშულობაჲ ყოველთა“, ერმან – „და სულისა
შენისა თანა“, ღიაკონმან – „თავნი ჩუენნი
უფალსა³⁵ მოუ.“ მღღელმან – „ლოცვაჲ და
უფალსა“³⁶ ლოცვაჲ მესამე.³⁷ და³⁸ მეცსეულად³⁹
ღიაკონმან – „და⁴⁰ ღირსყოფად და⁴¹ სმენად
ჩუენ“, „სიბრძნით აემართენით⁴² და ის.“ მღღელ-

მან – „მშულობაჲ ყოველთა.“ თავისაგანი იოვანე-
სი, თავი 179: „მას ჟამსა⁴³ იცოდა იესუ, რამეთუ
ყოველივე⁴⁴ მო.“⁴⁵ (3) ვიდრე – და ვითარცა
მივიდეს ამას ადგილსა, ვითარმედ „დადვა სამო-
სელი თჳსი“,⁴⁶ მეცსეულად⁴⁷ რომელი⁴⁸ წინამოდ-
ღუარი იყოს ერისაჲ, უკუეთუ⁴⁹ ზუცესი იყოს,
ფილონი აღიძარცუოს⁵⁰ და უკუეთუ მონაზონი –
საბეჭურნი. | და თქუას მღღელმან – „და მოიღო⁵¹
არდაგი“, და წინამოდღუარმან მოირტყას არდა-
გი. „და მოიღო⁵² წყალი“ – და მოიღოს⁵³ წყალი
და შთასახს. „და⁵⁴ იწყო ბანად“ – და მან⁵⁵
იწყოს ბანად⁵⁶ უკუანაჲსკნელით⁵⁷ ვიდრე პირვე-
ლადმდე. და მღღელმან აღასრულოს⁵⁸ სახარებაჲ
ვიდრე „არა ყოველნი წმიდა ხართ.“ და შემდგო-
მად⁵⁹ სახარებისა დასრულებისა, იწყოს რაჲ
ბანად ფერქთა, ვიდრელა⁶⁰ იბანდენ⁶¹ ფერქთა,
სხუანი⁶² ძმანი ამათ | იბაკო-დასდებელთა⁶³ იტყო-
დიან, ⁶⁴ კმაჲ C: „რომელმან არდაგი მოირტყი და
დაჰბანენ ფერქნი მოწაფეთანი, ქრისტე ღმერთო,
განბანენ ბილწებანი სულთა ჩუენთანი და შეგუ-
მოსე ჩუენ საკრველი | სულიერისა სიყუარული-
საჲ, რაჲთა ვიქმოდით მცნებათა შენთა სახიერ.“
მუკლი: „მიწყალე მე, ღმერთო, ღიღითა⁶⁵ წყ.“,
(4) | „იწყო უკუანაჲსკნელითგან⁶⁶ ვიდრე პირ-
ველადმდე და ფერქნი მოწაფეთანი დაჰბანნა
ქრისტემან და მოიღო | არდაგი და წარჰკიცნა.
მოვედით, მორწმუნენო, და თაყუანის-ვსცეთ⁶⁷
მას და ვითხოვოთ⁶⁸ მისგან მოღებაჲ შენდობაჲ
ცოდვათაჲ და ღიდი წყალობაჲ.“ მუკლი: (5)
„უფროჲს განმბა.“, „წესმან ზეშთა ძალთამან,
იხილეს⁶⁹ რაჲ თჳსი მეუფე წყლისა მონებრ⁷⁰
საბანელსა შთასხმად და ფერქთა⁷¹ კორციელთასა
დაბანად, განჰკრთეს და იტყოდეს: „რაჲ-მე არს,

B397

Fv

A357r

Cv

F357

E'v

Bv

¹ და – E'. ² აწდა BCE'F. ³ შეუწუველო მაყუალო – E'. ⁴ ღამითგანისა E'. ⁵ შეკრა – E'. ⁶ უშჯულოე] ურ E'.
⁷ წყალთა მუკლი – E'. ⁸ წარ-თუ-მცა-მართეს A. ⁹ ვიდრე... შენთა – BCEF. ¹⁰ მაშინ... მრცხუნოდის – A. ¹¹ მოსცა
BCE'F, მოსცა... მოწაფეთა – E'. ¹² და – C. ¹³ სულითა – E'. ¹⁴ ესევე E'. ¹⁵ ითქმიან E'. ¹⁶ სხუანიცა... არიან]
სხუთა ესე შჯობიან E'. ¹⁷ და... თქუნენ – E'. ¹⁸ ~ მეცსეულად საბანელსა კუერექსი E'. ¹⁹ ყოს – E'. ²⁰ ზეციით
გარდამო] ზეგარდა. E'. ²¹ მშ-ღობისათჳს – BCE'F. ²² ამისთჳს BCEF. ²³ სახლი E', სახლ F. ²⁴ ჩუენ E', ჩუენდა+ყოვ-
ლისა BCE'F. ²⁵ ყოველთათჳს BC. ²⁶ განმწმედელ+ყოველსა E'. ²⁷ მწიკნულსა BCEF. ²⁸ რაჲთა] და B. ²⁹ შეგუეწიენ
E'+გუაცხოვნენ E'. ³⁰ და... თქუან – E'. ³¹ ამენ E'. ³² თქუას – E'. ³³ გან E'. ³⁴ ჩუენი] ერმან ამენ E'. ³⁵ უფალსა
მოუ] ერმან შენ უფალი E'. ³⁶ უფალსა – E',+და A,+მღღელმან E'. ³⁷ მესამე] 7 E'. ³⁸ და – BCE'F. ³⁹ მეცსეულად –
BCE'F. ⁴⁰ და – E'. ⁴¹ და... ჩუენ – E'. ⁴² აღემართენით E'. ⁴³ ჟამსა+შინა BCEF. ⁴⁴ ყოველი E'. ⁴⁵ მო. ვიდრე – E'.
⁴⁶ თჳსი+და BCEF. ⁴⁷ მეცსეულად – E'. ⁴⁸ რომელი] უკუეთუ E'. ⁴⁹ უკუეთუ – E'. ⁵⁰ აღიძარცოს AE'. ⁵¹ მოიღოს A.
⁵² მოიღოს A. ⁵³ და მოიღოს წყალი – AEF. ⁵⁴ და... ბანად – E'F. ⁵⁵ მან – C. ⁵⁶ ბანად+მანვე E'. ⁵⁷ უკუანაჲსკნელითგან
E'F] უმრწემისთ BCEF. ⁵⁸ დაასრულოს BCEF. ⁵⁹ შემდგომად... ფერქთა – E'. ⁶⁰ ვიდრე E'. ⁶¹ ~ ფერქთა იბანდენ
E'. ⁶² სხუანი – E'. ⁶³ იბაკითა E'+მგალობელნი E'. ⁶⁴ იტყოდინ BCEF. ⁶⁵ ღიდი E'. ⁶⁶ უკუანაჲსკნელით BCE'F.
⁶⁷ თაყუანის-ვსცემდეთ BCEF. ⁶⁸ ვითხოვოთ E'F. ⁶⁹ იხილოს CE'F. ⁷⁰ მონისაებრ C. ⁷¹ ფერქსა BCE'F.
(1) ფს. 118,3. (2) ფს. 118,5. (3) იოანე 13,3-11. (4) ფს. 50,3. (5) ფს. 50,9.

A357v

C328
Fv

B398

რომელსა-ესე ვხედავთ?¹ რაჲ-მე არს საქმე ესე, რამეთუ რომელმან ბუნებაჲ წყალთაჲ არარაჲს-გან² არსად მოიყვანა და შესაგრებელსა მათსა შეკრიბნა იგინი, ვითარ მონათა ჰმსახურებს და ნაკლულევანსა მას კერძოსა წყლითა³ განსწმედს მოღუაწებით მსახურებისა ოფლითა და ვითარცა დიდებასა რასმე ზედა დიდებულსა ესრეთ აღ-შენებულ არს ამას ზედა! ვითარ გამოუკულებელ არიან საქმენი შენნი, უფალო, დიდებაჲ შენდა.“ დიდებაჲ და⁴ აწდამარადის⁵ „გინაროდენ, ღმრ-თისმშობლო წინაჲსწარმეტყუელთა“ გალობაჲ¹ სხუაჲ: „უფსკრულმან სიბრძნისამან მოტევები-სა⁷ წყარ.“ მუკლი: „უფალო, ჭეშმარიტებაჲ შეი-ყუარე“,⁸ (1) „რომელი შვიი ყოველთა, საშვე-ლად⁹ მოხუედ.“ მუკლი: „რაჲთა განჰმართლდე სიტყვ.“¹⁰ (2) კმაჲ¹¹ ო გუერდი: „დღეს მიუახ-ლებელმან¹² არსებითა საქმე მონისაჲ აღილო¹³ და არდაგი მოირტყა, რომელმან შემოსნის¹⁴ ცანი ღრუბლითა, საბანელსა შინა წყალი შთაასხა. რომელმან-იგი ზღუაჲ მეწამული განაპო და მოდრკა მუკლთა ზედა და იწყო ბანად¹⁵ ფერკთა მოწაფეთასა და წარკოცად არდაგითა, რომელი | მოერტყა და ოდეს დაჰბანნა ფერკნი მოწაფე-თანი, | ჰრქუა მათ: „თქვენ წმიდა ხართ, არამედ არა ყოველნი, რამეთუ იცოდა მიმცემელი თჳსი.“ დიდებაჲ და¹⁶ აწდა: „გინაროდენ, ბჭეო განუღე-ბელო“. და ვითარცა დაიბანნენ¹⁷ ყოველთა, მოიღოს წინამძღუარმან ფილონი თჳსი და შეი-მოსოს, ხოლო¹⁸ დიაკონმან თქუას¹⁹ „ღირსყო-ფად და²⁰ სმენად“, მღღელმან — თავისაგანი²¹ იოვანესი²² წმიდისა²³ | სახარებისა საკით[ხავი]: „და ვითარცა დაჰბანნა“ ვიდრე „უკუეთუ“²⁴ ჰყოფ-დეთ ამას.“ (3) და²⁵ მეყსეულად შევიდოდიან²⁶

ეკლესიად და²⁷ იტყოდიან: „უფლად და მოძღუ-რად მე მხადით, მოწაფენო, და ეგრეთ ვარ. ეტყოდე ქრისტე.“²⁸ ჰყოფდით აწ თქუენცა | სა-ხე²⁹ რომელი იხილეთ უფლისა და მოძღურისა თქუენისა თანა.“ მუკლი: „მასხურე მე საჰკუ.“ (4) ხოლო³⁰ ამას რაჲ იტყოდიან, აღიღონ საბა-ნელი და აჰკურონ³¹ წყალი ერსა და ესრეთა³² შევიდენ ეკლესიად და³³ იტყოდიან ამას³⁴ დასდე-ბელსა:³⁵ „შენდა აღვიმსობთ,³⁶ რომელმან წყა-ლობით³⁷ ზიარებითა საიდუმლოჲსაჲთა³⁸ პირ-ველად განწმიდნეს³⁹ საღმრთოთა⁴⁰ მით მსა-ხურნი შენნი დღეს, ქრისტე.“⁴¹ და განბანილნი ფერკითა მითი⁴² სიონით მთადმდე⁴³ ზეთისხილ-თასა⁴⁴ მოგზაურ გექმნეს.“⁴⁵ დიდებაჲ და⁴⁶ აწდა ო გუერდი:⁴⁷ „შენ, დიდებულო ღმრთისა⁴⁸ დედ-აო, ნათლისა.“ და ითქუას⁴⁹ კუერექსი ზეგარდა-მოჲ: „შეგწყალნე ჩუენ, ღმერთო, დიდითა“. და⁵⁰ შემდგომად კურეიელესონისა დიაკონმან თქუას: „მშჳლობითა იესუ ქრისტეს მაცხოვარი-სა⁵¹ ჩუენისაჲთა⁵² და წარვიდეთ.“⁵³ მღღელმან თქუას ლოცვაჲ ერის განტევებისაჲ და განუყონ განატეხი. და შევიდენ ფსალმუნითა⁵⁴ ტრაპეზად და პირი⁵⁵ იქსნან ორითა წუენითა ზეთითა ზავე-ბულითა და წდიონ სამ-სამი⁵⁶ კრასაული.⁵⁷ ხოლო სერობისასა დიდსა⁵⁸ ეკლესიას⁵⁹ არა ვი-ლოცავთ,⁶⁰ არამედ სატრაპეზოსა⁶¹ გარეგნით⁶² | მღგომარენი და ვიტყვი: „რომელი⁶³ დამკჳდრე-ბულ არსსა,“⁶⁴ (5) ხოლო⁶⁵ „ჩუენ თანა არს ღმერთი“⁶⁶ | და⁶⁷ მრწამსი (6) და⁶⁸ მიწყალე (7) და მეტი არარაჲ,⁶⁹ არამედ⁷⁰ აღასრულონ ჟამი. **განგებაჲ დიდისა პარასკევისაჲ.** დიდსა⁷¹ პარასკევსა დაჰრეკონ⁷² ცი ს კ რ ი ს ა ჲ⁷³ დასას-რულსა ღამისა მესამისა ჟამისასა.⁷⁴ და შემდგო-

E31

F358

A358r

¹ ვხედევთ BCE'F. ² არარაჲსაგან AE'. ³ წყლითა | წყალობითა CEF. ⁴ და — E'. ⁵ აწდა ABCE'. ⁶ ~ სხუაჲ გალობაჲ BCEF. ⁷ მოტევებისა წყარ — E'. ⁸ შეიყუარე... ⁹ საშველად მოხუედ — E'. ¹⁰ სიტყვა — E'. ¹¹ კმა — E'. ¹² მოახლე-ბულმან E'. ¹³ აილო BE'F, აილო E'. ¹⁴ შემოსნა BCEF. ¹⁵ დაბანად E'. ¹⁶ და — BE'. ¹⁷ დაიბანნეს E'. ¹⁸ ხოლო — E'. ¹⁹ თქუას | კუერექსი E'. ²⁰ და სმენად — E'. ²¹ თავისა BE'F. ²² იოვანესი E'F. ²³ წმიდისა... საკით — AE'. ²⁴ უკუეთუ — E'. ²⁵ და — E'. ²⁶ შევიდოდიან BCE'F. ²⁷ და — BCEF. ²⁸ ქრისტე C. ²⁹ სახე რომელი | სახიერი BCEF. ³⁰ ხოლო — C. ³¹ აჰკურონ | ასხურონ E'. ³² ესრეთ E'. ³³ და — E'. ³⁴ ამას — E'. ³⁵ დასდებელთა — E'. ³⁶ აღვიმსობთ | აღსდ E'. ³⁷ წყალობით+მას ზედა F. ³⁸ საიდუმლოთა C, საიდუმლოთაჲთა BE'. ³⁹ განსწმიდენ F. ⁴⁰ საღმრთოთა E'. ⁴¹ ქრისტე BC. ⁴² მითითა E'. ⁴³ მთად C, მთადმდე BE'F. ⁴⁴ ზეთისხილთაჲსა B. ⁴⁵ გექმნეს BCE'. ⁴⁶ და — E'. ⁴⁷ ო გუერდი — BCEF, ო გუერდი... ნათლისა | დაჰკსნდა მტერობაჲ E'. ⁴⁸ ღმრთისა | ქრისტეს BCEF. ⁴⁹ ითქუას — E'. ⁵⁰ და — E'. ⁵¹ მაცხოვარისაჲთა B. ⁵² ჩუენისაჲთა — BCE'F. ⁵³ წარვიდეთ F+და BCE'F. ⁵⁴ ~ ტრაპეზად ფსალმუნითა E'. ⁵⁵ პირ-იქსნენ BCE. ⁵⁶ სამი E'. ⁵⁷ კრასაული — ABCEF+კმა E'. ⁵⁸ დიდსა ზუთშაბათსა — E'. ⁵⁹ ეკლესიასა F. ⁶⁰ ვი-ლოცავთ CE. ⁶¹ სატრაპეზოსა E'. ⁶² გარეგნით მღგომარენი | კარსა გინა ეკლესიისასა E'. ⁶³ რომელნი E'. ⁶⁴ არს E'. ⁶⁵ ხოლო+ხოლო A,+და A. ⁶⁶ ღმერთი — E'. ⁶⁷ და — BCE'F. ⁶⁸ და — B. ⁶⁹ არაჲ A. ⁷⁰ არამედ... ჟამი — B. | შემდგომად E'. ⁷¹ დიდსა პარასკევსა — E'. ⁷² ჰრეკონ E'. ⁷³ ცი ს კ რ ი ს ა ჲ — E'. ⁷⁴ ჟამისასა+ცი ს კ რ ი ს ა ჲ E'.

(1) ფს. 50,8. (2) ფს. 50,6. (3) იოან. 13,12-17. (4) ფს. 50,9. (5) ფს. 90,1. (6) ფს. 8,9. (7) ფს. 50,3.

Cv	მად დაწესებულთასა ¹ შეიმოსოს მღვდელი და დიაკონი. და ² ითქუას ლოცვაჲ ცისკრისაჲ პირველი ³ და კუერექსი. და თქუან ⁴ ალელუიამ კმაჲ ⁵ ო გუერდი და ზედა დასდებელი ესე ⁶ კმაჲ ⁷ ო გუერდი: „რაჟამს დიდებულნი მოწაფენი საბანელსა ⁸ განათლდებოდეს“ ჰპოვო ⁹ უკუანა დიდსა ¹⁰ ხუთშაბათსა ცისკრად. ¹¹ ალელუიამსა ზედა ესე სამჯერ თქუან და ამისა შემდგომად დიაკონმან თქუას დიდი კუერექსი, მღვდელმან – ლოცვაჲ სახარებისაჲ. და ¹² შემდგომად ასამაღლებელისა და ¹³ ამენისა დიაკონმან თქუას: „ღირსყოფად და სმენად ¹⁴ ჩუენდა.“ მღვდელმან წარიკითხოს სახარებაჲ იოვანესი, ანდერძი: ¹⁴ „პრქუას უფალმან თჳსთა მოწაფეთა“ (1) სახარებაჲ ¹⁶ ო: „აჲ – იდიდა ძე კაცისაჲ,“ ვიდრე „მრავალგზის შესრულ იყო მუნ ¹⁷ იესუ მოწაფითურთ თჳსით.“ ¹⁸ და მეცხეულად იწყონ შუალამისათა ¹⁹ და ყოველსა დასდებელსა ორჯელ ²⁰ იტყოდიან, ²¹ გალობაჲ ო, კმაჲ ო გუერდი: „მთავარნი შეკრბეს ერთად ²² უფლისათჳს და ცხებულისა მისისათჳს.“ (2) მეორე მკარი მასვე იტყოდის. მუკლსა ზედა: „რად აღიდრნეს წარმართნი“ (3) და ²³ იგივე დასდებელი ²⁴ მუკლი: „შეითქუნეს მეფენი ქუეყანისანი და მთავარნი“ (4) „სიტყუაჲ უმჯულოებისაჲ დამდევს ჩემ ზედა“, (5) „უფალო, უფალო, ნუ დამაგდებ ²⁵ მე“. მუკლი: „განვხეთქნეთ აპაურნი მათნი.“ (6) იგივე დასდებელი, ²⁶ მუკლი: „იგი, რომელი დამკჳდრებულ არს ცათა შინა.“ (7) დასდებელი: „საცნობელნი ჩუენნი, მორწმუნენო, ქრისტესა წარუდგინნეთ და ვითარცა მეგობართა მისთა, სულნი ჩუენნი მისთჳს დავსხნეთ და ნუ ზრუნვათაგან სოფლისათა შევიშთობით, ²⁷ ვითარცა ²⁸ იუდა, არამედ საუნჯეთა შინა ჩუენთა ღაღადგყოთ.“ ²⁹ „მამაო ჩუენო, რომელი ხარ ცათა შინა, ბორო-	ტისაგან გჳსნენ ³⁰ ჩუენ.“ მუკლი: „ნეტარ არს, რომელმან გულისკმა-ყოს.“ (8) იგივე ³¹ მუკლი: „უფალმან დაიცვას იგი და აცხოვნოს.“ ³² (9) „მშობელო, უზრწნელად ნათლისა ³³ წმიდისაო.“ დიდებაჲ და ³⁴ აწდა: ³⁵ „ქალწულებით ჰშევ, ³⁶ უქორწინებელო და ³⁷ ქალწულადვე ეგე, დედაო უსძლოო, ღმრთისმშობელო მარიამ. ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა ევედრე ცხოვრებისათჳს ³⁸ სულთა ჩუენთათჳს.“ ³⁹ კურეიელისონი ო. ⁴⁰ „დიდებაჲ მამასა ⁴¹ და ძესა და წმიდასა სულსა, აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე“. გალობაჲ ო, კმაჲ, ო გუერდი: „მირბიოდა იუდა და ⁴² ეტყოდა უმჯულოთა ⁴³ მათ მწიგნობართა: რაჲ გნებაგს მოცემად ჩემდა და მე მიგცე თქუენ, რომელსა ეძიებთ. ზოლო შორის ზავებისა მის თავადი სდგე უხილავად და ზავი იგი გესმოდა, გულთმეცნიერო იესუ, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.“ მუკლი: „თქჳს უმჯულომან.“ (10) იგივე დასდებელი. მუკლი: „რამეთუ ზაკუვიდა იგი“ ⁴⁴ ვიდრე „ბოროტი ⁴⁵ მას არა მოეწყინა.“ ⁴⁶ (11) დასდებელი: ⁴⁷ „წყალობითა გლახაკათაჲთა ღმერთსა ვჰმსახუროთ, ⁴⁸ ვითარცა მარიამ სერობასა მას და ნუ მოვიგებთ ვეცხლისმოყუარებასა, ვითარცა იუდა და ⁴⁹ მარადის ქრისტეს ღმრთისა თანა ვიყოფოდით.“ მუკლი: „უფალო, ზეცას არს წყალობაჲ ⁵⁰ შენი.“ (12) იგივე. დიდებაჲ და ⁵¹ აწდა. ⁵² „რომელი-იგი ჰშევ, ქალწულო გამოუთქუმელად, ნუ დასცხრები ვედრებად კაცთმოყუარისა მის, რაჲთა მიქსნენ ⁵³ განსაცდელთაგან, რომელნი შენდა მოვივლტით.“ კურეიელისონი ო. დიდებაჲ ⁵⁴ და ⁵⁵ აწდა ⁵⁶ გალობაჲ ო, კმაჲ ო: „ლაზარეს აღდგომისათჳს, ⁵⁷ უფალო, ოსანასა გიგალობდეს ⁵⁸ შენ ყრმანი ებრაელნი, კაცთმოყუარე. ზოლო უმჯულომან იუდა არა ინება შეგონებად,“ მუკლი: „საჯენ, უფალო, მავნებელ-	A358v	B399 C329
Bv				
E'v				
Fv				

¹ დაწესებულისა B. ² და – E'. ³ პირველი] ო E'. ⁴ თქუან – E'. ⁵ კმაჲ – BE'. ⁶ ~ ესე დასდებელი BE'. ⁷ კმაჲ – BCE'F, კმაჲ... გუერდი – E'. ⁸ საბანელსა... განათლდებოდეს – E'. ⁹ ჰპოო BCE'F. ¹⁰ დიდსა – E'. ¹¹ ცისკრად... ზედა – E'. ¹² და – E'. ¹³ და – E'. ¹⁴ სმენად ჩუენდა – E'. ¹⁵ ანდერძი – ABCF. ¹⁶ სახარებაჲ ა – BC. ¹⁷ მუნ იესუ – E'. ¹⁸ თჳსით – E'. ¹⁹ შეკრბამისათა E'. ²⁰ ო-ჯელ ABF, ორ-ორჯელ E'. ²¹ იტყოდინან – E'. ²² ერთად – ABEF. ²³ და – E'. ²⁴ დასდებელი+და E'. ²⁵ ნუ დამაგდებ] შემეწიე C. ²⁶ დასდებელი+ B. ²⁷ შევიშთობით F. ²⁸ ვითარ ABCF. ²⁹ ღაღად-გყოთ C, ვღაღად-გყოთ F. ³⁰ გუიკენ! E'. ³¹ იგივე+და E'. ³² აცხოვნოს – E'. ³³ ნათლისა წმიდისაო – E'. ³⁴ და – E'. ³⁵ აჲ AB. ³⁶ შევ A. ³⁷ და+და A. ³⁸ ცხოვრებად A. ³⁹ ჩუენთაჲსა BCE'F. ⁴⁰ ო – AB. ⁴¹ მამასა... უკუნისამდე – BCE'] და აჲდა F, აჲდა მარადის E'. ⁴² და – C. ⁴³ ურწულოთა BEF. ⁴⁴ იგი – E'. ⁴⁵ ბოროტი მას – E'. ⁴⁶ მოეწყინოს CE'. ⁴⁷ დასდებელი – E'. ⁴⁸ ვჰმსახუროთ CF. ⁴⁹ და] რაჲთა E'F. ⁵⁰ წყალობაჲ შენი] და E'. ⁵¹ და – BE'F. ⁵² აჲ A. ⁵³ მიქსნეს E'. ⁵⁴ დიდებაჲ+მ. A. ⁵⁵ და – BFE'. ⁵⁶ აჲდა – E', აჲ C. ⁵⁷ აღდგომისათჳს BCEF. ⁵⁸ გიგალობდეს] ვღაღადებდეს E'. (1) იოანე 13,31-18,2. (2) ფს. 2,2. (3) ფს. 2,1. (4) ფს. 2,2. (5) ფს. 40,9. (6) ფს. 2,3. (7) ფს. 2,4. (8) ფს. 40,2. (9) ფს. 40,3. (10) ფს. 35,2. (11) ფს. 35,3-5. (12) ფს. 35,6. (13) ფს. 34,1.

E'32
F359

ნი ჩემნი¹ და ჰბრძოლე მბრ.“ (1) იგივე.² მუკლი:
„აილე³ ჭური და ფ.“ (2) დასდებელი:⁴ „სე-
რობასა შენსა, ქრისტე ღმერთო, მოწაფეთა შენ-
თა წინაჲსწარ ეტყოდე: ერთმან თქუენგანმან
მიმცეს მე. ხოლო უმჯულომან იუდა | არა ინე-
ბა შეგონებად,“ მუკლი:⁵ „აილე⁶ ჭური და ფა-
რი.“⁶ (3) იგივე. მუკლი:⁸ „აილე⁹ მახული შე-
ნი.“¹⁰ (4) „იოვანე გკითხვიდა რაჲ, უფალო, ვინ
არს მიცემელი შენი, მიცემითა პურისაჲთა,
უჩუენე იგი, ხოლო უმჯულომან იუდა არა ინე-
ბა¹¹ შეგონებად.“¹² მუკლი:¹³ „ჰრცხუენოდენ და¹⁴
კდე.“ (5) იგივე. მუკლი:¹⁵ „მართლუკუნ იქცენ.“
(6) დასდებელი:¹⁶ „საბანელსა მას, ქრისტე¹⁷
ღმერთო, მოწაფეთა შენთა ეტყოდე სახიერებით:
ესრეთ იქმოდეთ, ვითარცა-ესე იხილეთ. ხოლო
უმჯულომან იუდა არა ინება შე.“ მუკლი:¹⁸ „იქმ-
ნენ იგინი ვითარცა მტუენნი“. (7) იგივე. მუკ-
ლი:¹⁹ „იყვენენ²⁰ გზანი მათნი ბ.“ (8) დასდებე-
ლი:²¹ „ილუძებდით და ილოცევდით, რაჲთა არა
განიცადნეთ მოწაფეთა შენთა ეტყოდე, ქრისტე²²
ღმერთო ჩუენო.“²³ ხოლო უმჯულომან იუდა...“
მუკლი:²⁴ „ეწიენ მათ საბრკე.“²⁵ იგივე. მუკლი:²⁶
„ხოლო სული ჩემი იხარე.“ (9) დასდებელი:²⁷ „ოც-
დაათ ვეცხლად, უფალო და²⁸ ამბორისყოფითა
ზაკუვისაჲთა გეძიებდეს შენ მოკლვად ჰურიანი,
ხოლო უმჯულომან იუდა“.²⁹ მუკლი:²⁹ „ყოველ-
თა ძუალთა ჩ.“ (10) იგივე. დიდებაჲ და³⁰ აწდა.
„იქსენ განსაცდელთაგან სამწყსოჲ შენი, ღმრთის-
მშობელო, რამეთუ ღმრთისა | შემდგომად ყო-
ველნი შენდა მოვივლტით, რამეთუ ზღუდე ხარ
შეურყეველი და სასოჲ | მორწმუნეთაჲ“. | და
ყონ კუერექსი: „მერმეცა და მარადის მშუდო-
ბით.“³¹ „შეგუეწიენ“,³² „ყოვლად წმიდაჲ.“
მღდელმან ჳ³³ ლოცვაჲ³⁴ ცისკრისაჲ და შემდგო-
მად ასამაღლებელისა და ამენისა თქუან წარდგო-
მაჲ ტ, კმაჲ ჳ: „სერობასა მას მოწაფეთა შენთა
თანა ინაკ-ილე,³⁵ უფალო, და ზაკულებაჲ იგი

Bv
Cv
A359r

განცემისაჲ³⁶ უწყოდე და იუდას ამხილე მიცემი-
თა პურისაჲთა. იცოდე მოუქცეველი სიბოროტე
მისი, არამედ გენება ყოველთა უწყებად, ვი-
თარმედ ნეფსით მიეცემი, რაჲთა სოფელი იქსენ
მტერისაგან, სულგრძელო უფალო, დიდებაჲ
შენდა.“ დიდებაჲ და იგივე მეორედ თქუან. | და
მეყსეულად დიაკონმან თქუას:³⁷ „ღირსყოფად
და³⁸ სმენად.“ სახარებაჲ იოვანესი: „მას ჟამსა
შინა გამოვიდა იესუ მოწაფეთა თჳსთა“ ვიდრე
„რაჲთა ჭამონ პასექი იგი“.³⁹ (11) ესრეთ უკუე
იქმნას სამსა მწყობრსა ზედა ვიდრე დასასრუ-
ლამდე ათხუთმეტთავე⁴⁰ საგალობელთა. გა-
ლობაჲ ო, კმაჲ ტ გუერდი: „დღეს იუდა დაუ-
ტევეს⁴¹ მოძღუარსა და მიითუალავას ეშმაკსა.
დაბრძლების ვნებითა მით ვეცხლისმოყუარები-
საჲთა, განვარდების ნათლისაგან დაბნელებული.
და ვითარმცა ეძლო ხილვად, რომელმან მნათო-
ბი იგი განყიდა ოცდაათ ვეცხლის.⁴² ხოლო ჩუენ
გამოგზბრწყინდა, რომელმან ივნო ყოვლისა სოფ-
ლისათჳს. მისა მიმართ ღალად-ყვით.“⁴³ რომელი
ჯუარს-ეცუ,⁴⁴ მოწყალეო⁴⁵ უფალო,⁴⁶ დიდებაჲ
შენდა.“ მუკლი:⁴⁷ „უფალო, ვინ დაემნოს.“ (12)
იგივე. მუკლი:⁴⁸ „რომელი ვიდოდის უბიწოდ.“⁴⁹
(13) დასდებელი:⁵⁰ „დღეს იუდა დაუტევეს⁵¹
ღმრთისმსახურებასა და უცხო იქნების ღმრთის-
აგან. მოწაფე იყო⁵² და იქმნა განმცემელ, სახითა
ამბორისყოფისაჲთა⁵³ ზაკუვაჲ გამოაჩინა და
აღირჩია უგუნურმან მონებაჲ ვეცხლისმოყუარე-
ბისაჲ, ვიდრელა სიყუარული მეუფისაჲ და
წინამძღუარ ექმნა შესაკრებელსა უღმრთოთა-
სა.“⁵⁴ ხოლო⁵⁵ ჩუენ ვღალადებთ:⁵⁶ „რომელი
ჯუარს ეცუ, კაცთმოყუარეო,⁵⁷ უფალო, დიდებაჲ
შენდა.“ მუკლი: „რომელი არა ზაკუვიდეს.“ (14)
იგივე.⁵⁸ მუკლი: „შეურაცხ იქმნენ⁵⁹ წინაშე.“
(15) დასდებელი:⁶⁰ | „ძმათმოყუარებაჲ მოვივოთ,
ძმანო, | ქრისტეს მიერ და ნუ უწყალო ვართ
მოყუასთა მიმართ ჩუენთა, რაჲთა არა დავისა-

Fv

B400r
C330

¹ ჩემნი... მბრ. — E'. ² იგივე+და E'. ³ აილე BDE'F. ⁴ დასდებელი — E'. ⁵ მუკლი — E'. ⁶ აილე BE'F. ⁷ ფარი — E'.
⁸ მუკლი — E'. ⁹ აილე E'. ¹⁰ შენი — E'. ¹¹ ინება — ABE. ¹² შეი B. ¹³ მუკლი — E'. ¹⁴ და კდე — E'. ¹⁵ მუკლი — E'.
¹⁶ დასდებელი — E'. ¹⁷ ქრისტე C. ¹⁸ მუკლი — E'. ¹⁹ მუკლი — E'. ²⁰ იყვენენ E'. ²¹ დასდებელი — E'. ²² ქრისტე C.
²³ ჩუენო — E'. ²⁴ მუკლი — E'. ²⁵ საფრკე F. ²⁶ მუკლი — E'. ²⁷ და — E'. ²⁸ იუდა — E'. ²⁹ მუკლი — E'. ³⁰ და
— E'. ³¹ მშუდობით — E'. ³² შეგუეწიენ შეგუეწიენ F. ³³ ჳ — BCEF. ³⁴ ლოცვაჲ ჳ ლოცვაჲ E'F. ³⁵ იდგი B.
³⁶ განმცემლისაჲ E'. ³⁷ თქუას — E'+და A. ³⁸ და სმენად — E'. ³⁹ იგი — E'. ⁴⁰ ათხუთმეტთა E] 71 B. ⁴¹ დაუტევეს
E'. ⁴² ვეცხლად BCEF. ⁴³ ღალად-ყვით F. ⁴⁴ ჯუარს-ეცო E'. ⁴⁵ მოწყალე E'. ⁴⁶ უფალო — E'. ⁴⁷ მუკლი — A. ⁴⁸ მუკლი
BE'. ⁴⁹ უბიწოდ დასდებელი — E'. ⁵⁰ დასდებელი — E'. ⁵¹ დაუტევეს E'. ⁵² იყო და იუდა E'. ⁵³ ამბორისყოფისაჲთა
E'. ⁵⁴ უღმრთოთა E'. ⁵⁵ ხოლო და B. ⁵⁶ ვღალადებდეთ E'. ⁵⁷ კაცთმოყუარე F. ⁵⁸ იგივე+დასდებელი E'. ⁵⁹ იქმნენ არს
A. ⁶⁰ დასდებელი უკეთუ E'.

(1) ფს. 34,1. (2) ფს. 34,2. (3) ფს. 34,2. (4) ფს. 34,3. (5) ფს. 34,4. (6) ფს. 34,4. (7) ფს. 34,5. (8) ფს. 34,6. (9) ფს. 34,9.
(10) ფს. 34,10. (11) იოანე 18,1-28. (12) ფს. 14,1. (13) ფს. 14,2. (14) ფს. 14,3. (15) ფს. 14,4.

F360
A359v

ჯნეთ, ვითარცა მონაჲ იგი უწყალოჲ ასისა მის-
თჳს დრაჰკნისა და იუდაჲს მსგავსად უსარგებ-
ლოთა¹ სინანულითა ვინანდეთ საუკუნესა მას.“
მუკლი:² „რომელი ეფუცოს მოყუას.“³ (1) | იგი-
ვე დიდებაჲ და⁴ აწდა:⁵ | „დიდებული ითქუა
შენთჳს თესლითი თესლამდე, რამეთუ გჳშეგ
კორცითა ყოველთა შემოქმედი, ღმრთისმშობე-
ლო მარიამ, ყოვლად დიდებული და უქორწინე-
ბელო.“⁶ კურიელისონი⁷ Ⴀ. დიდებაჲ⁸ და⁹ აწდა.
გალობაჲ Ⴀ, კმაჲ¹⁰ Ⴀ¹¹ გუერდი:¹² „მოწაფე მოძ-
ლურისაჲ აღითქუამს ფასსა:¹³ Ⴀცდაათისა ვეცხ-
ლისათჳს განყიდა უფალი,¹⁴ ამბორისყოფითა სი-
ცრუვისაჲთა¹⁵ მისცა იგი სიკუდილად უშჯულო-
თა მათ.“ მუკლი:¹⁶ „ისმინე, უფალო, სიმართლი-
საჲ.“ (2) იგივე. მუკლი:¹⁷ „გამოსცადე¹⁸ გული
ჩემი.“ (3) დასდებელი:¹⁹ „დღეს ეტყოდა შემოქ-
მედი ცათა²⁰ და ქუეყანისაჲ თჳსთა მოწაფეთა:
მოახლებულ არს ჟამი. მოვალს იუდა, მიმცემე-
ლი ჩემი, ნუვინ უვარ-მყოფთ²¹ მე, რაჟამს მიხი-
ლოთ ჯუარსა ზედა შორის ორთა ავაზაკთა.
ვივნო, ვითარცა კაცმან | და ვაცხოვნნე, ვითარ-
ცა კაცთმოყუარე²² ვარ, ჩემნი მორწმუნენი.“
მუკლი:²³ „მტერთა²⁴ ჩემთა ს.“ (4) იგივე. დიდე-
ბაჲ და²⁵ აწდა:²⁶ „რომელმან გამოუთქმელად უთეს-
ლოდ მუცლად-ილე და²⁷ გჳშეგ²⁸ დამბადებელი,
ქალწულო მარიამ, მას ევედრე ცხორებად სულ-
თა ჩუენთათჳს.“ კურიელისონი Ⴀ. დიდებაჲ მა-
მასა²⁹ და³⁰ აწდა.³¹ გალობაჲ Ⴀ, კმაჲ Ⴀ გუერდი:
„დღეს იღჳებდა იუდა მიცემად უფლისა, პირ-
ველ საუკუნეთა მაცხოვარსა სოფლისასა, რო-
მელმან ხუთითა პურითა განაძლო სიმრავლე
იგი.“³² დღეს უშჯულოჲ უვარ-ჰყოფს³³ მოძღუ-
არსა თჳსსა. მოწაფე იყო და განყიდა მეუფე³⁴
Ⴀცდაათისა ვეცხლისათჳს, მისცა, რომელმან-იგი
მანანაჲ უწყზა ისრაჴლსა.“ მუკლი: „რად-მე იქა-
დინ უკეთუ“ (5) იგივე. მუკლი: „ვითარცა მახჳ-

ლი, აღლეს.“ (6) დასდებელი: „დღეს ჯუარსა
შემსჭუალეს პურიათა მაცხოვარი, რომელმან გა-
ნაპო მეწამული ზღუაჲ კუერთხითა და განიყვან-
ნა | იგინი დაულტოლველად. დღეს ლახურიითა
გუერდსა | უგუმიერეს, რომელმან წყლულებითა
ტანჯა მათთჳს³⁵ ეგჳბტე და ნავდელი ასუეს,
რომელმან მანანაჲ მოსცა მათ საზრდელად.“
მუკლი:³⁶ „შეიყუარა მან უმჯ.“ (7) იგივე მუკ-
ლი:³⁷ „შეიყუარა მან ყოველი სიტყუაჲ დაქ-
ცი.“ (8) დასდებელი: „უფალო, მოხჯოდე³⁸
რაჲ ნეფსით ვნებად ჩუენთჳს, ესრეთ ეტყოდე
მოწაფეთა შენთა: უკუეთუ ერთ³⁹ ჟამცა⁴⁰ ვერ
უძლეთ⁴¹ მღჳძარებად⁴² ჩემ თანა, ვითარ უკუე⁴³
იტყოდეთ სიკუდილსა ჩემთჳს? აწ მიხედენით
იუდას, ვითარ არა სძინავს, არამედ ისწრაფის
მიცემად ჩემდა კელთა უღმრთოთასა. აღდგით
და ილოცევდით | და ნუვინ უვარ-მყოფთ⁴⁴ მე,
მიხილოთ რაჲ ჯუარსა⁴⁵ ზედა.“ „სულგრძელო
უფალო, დიდებაჲ შენდა.“ მუკლი:⁴⁶ „ამის-
თჳს დაამკუას⁴⁷ იგი ღმერთმან სრულიად.“ (9)
იგივე:⁴⁸ დიდებაჲ და⁴⁹ აწდა: – „გიხაროდენ,
ღმრთისმშობელო, რომელმან ცათა დაუტევენელი
დაიტიე საშოსა. გიხაროდენ ქალწულო, წინაჲ-
წარმეტყუელთა მიერ ქადაგებული, რომლისა-
განგამოგზარჳყინდა⁵⁰ ჩუენ ემძანუელ.“⁵¹ გიხარო-
დენ, დედაო ქრისტეს ღმრთისაო.“⁵² და⁵³ ყონ
კუერექსი და ლოცვაჲ და თქუან⁵⁴ წარდგომაჲ,
კმაჲ⁵⁵ Ⴀ გუერდი: „რომელმან-მე საქმემან გყო
შენ იუდა⁵⁶ განმცემელად⁵⁷ მაცხოვრისა? ნუ-
უკუე⁵⁸ კრებულისაგან მოწაფეთაჲსა⁵⁹ განგყო,⁶⁰
ნუუკუე⁶¹ სერობასა მას ტაბლისა⁶² მისგან⁶³
განგაყენა,⁶⁴ ანუთუ სხუათა ფერკნი დაჰბანნა და
შენ⁶⁵ | უგულებელს-გყო?⁶⁶ ჟ, რავდენთა კეთილ-
თა მოვიწყე იქმენ. ამისთჳს შენი ეგე⁶⁷ უმაღლოჲ
გონებაჲ განიქიქა, ხოლო მისი იგი აურაცხელი
სულგრძელებაჲ იქადაგა და დიდი წყალობაჲ.“

Cv
Fv
Bv

A360r

E33

E3v

¹ უსარგებლოთა E'. ² მუკლი – E'. ³ მოყუას – E'. ⁴ და – BE'. ⁵ აწ A. ⁶ უქორწინებელი E'. ⁷ კურიელისონ E'.
⁸ დიდებაჲ და აწდა – E'. ⁹ და აწდა – ABCDF] მა A. ¹⁰ კმაჲ – B, ~ კმაჲ C გუერდი ე E'. ¹¹ Ⴀ – B. ¹² გუერდი+Ⴀ Ⴀ
E'. ¹³ ფასსა] ქრთამსა B. ¹⁴ უფალი+და E'. ¹⁵ სიცრომასათა F. ¹⁶ მუკლი – E'. ¹⁷ მუკლი – E'. ¹⁸ გამოცადე BCDE'F.
¹⁹ დასდებელი – E'. ²⁰ ცათაჲ E'. ²¹ უარ-მყოფთ BCE'F. ²² კაცთმოყუარე] მოწყალე E'. ²³ მუკლი – E'. ²⁴ მტერთა
ჩემთა ს.] გამოცადე გული E'. ²⁵ და – BCE'. ²⁶ აწ A. ²⁷ და – C. ²⁸ გჳშეგ – C. ²⁹ მამასა – BCEF. ³⁰ და – BC, +აწ
B, აწდა DEF. ³¹ აწდა – A. ³² იგი – BCEF. ³³ უარ-ჰყოფს BCEF. ³⁴ მეუფე C. ³⁵ ~ ეგჳბტე მათთჳს E. ³⁶ მუკლი –
E. ³⁷ მუკლი – E. ³⁸ მოხჯდე E. ³⁹ ერთი E'. ⁴⁰ ჟამიცა E'. ⁴¹ უძლოთ F. ⁴² მღჳძარებად E'. ⁴³ უკუეს E'. ⁴⁴ უარმყოფთ BC.
⁴⁵ ჯუარსა] ძელსა E'. ⁴⁶ მუკლი – E'. ⁴⁷ დაამკუეს E'. ⁴⁸ იგივე – ABC. ⁴⁹ და – ABE'. ⁵⁰ გამოგზარჳყინდა E'. ⁵¹ ემძანოელი
BCE'. ⁵² ღმრთისა E'.+ჩუენისაო E'. ⁵³ და ყონ – E'. ⁵⁴ თქუას] ესე E'. ⁵⁵ კმაჲ – E'. ⁵⁶ იუდა – BCDF. ⁵⁷ განმცემელ
E'. ⁵⁸ ნუკუე E'. ⁵⁹ მოწაფეთაჲსა] მოციქულთაჲსა E'. ⁶⁰ განგყო E'. ⁶¹ ნუკუე E'. ⁶² ტაბლასა C. ⁶³ მისსა B. ⁶⁴ განგაყენა
CF. ⁶⁵ შენნი E'. ⁶⁶ გყო] ყუნა E'. ⁶⁷ იგი E'.

(1) ფს. 14,4. (2) ფს. 16,1. (3) ფს. 16,3. (4) ფს. 16,9. (5) ფს. 51,3. (6) ფს. 51,4. (7) ფს. 51,5. (8) ფს. 51,6. (9) ფს. 51,7.

F361	C331 B401	დიდება და მეორედ¹ იგივე. დიაკონმან: „ღირსყოფად.“² სახარება³ მათესი: „მას ჟამსა შინა მკედართა მათ შეიპყრეს“ ვიდრე „ტიროდა მწარედ.“⁴ (1) გალობაა ზ, კმაა ო გუერდი: „უმჯულოთა შენთა შემპყრობელთა მიშუებით ესრეთ ეტყოდე, უფალო: დაღათუ⁵ მწყემსი ესე დაეცეს და განიბნინენ⁶ ჩემნი ათორმეტნი მოწაფენი, შემძლებელ ვიყავ უფროსს ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთასა მოყვანებად, არამედ ვსულგრძელებდ⁷, რამათა აღესრულოს, რომელი გამოგიცხადე თქვენ პირითა წინააწარმეტყუელთა ჩემთაათა უჩინონი და დაფარულნი. უფალო, დიდებაა შენდა.“ მუკლი:⁸ „უფალო ღმერთო ჩემო, შენ გესავ.“ იგივე. მუკლი: „აღდეგ, უფალო, რისხვითა შენითა.“ (2) დასდებელი:⁹ „სამგზის უვარ-გყო¹⁰ პეტრე, მეცესულად სიტყუაა შენი გულისკმა-ყო, უფალო, არამედ შეწირნა შენდა ცრემლნი სინანულისანი და გოდებით ესრეთ იტყოდა:¹¹ ღმერთო, მილხინე და შემიწყალებე.“ მუკლი:¹² „განიღვძე, უფალო ღმერთო ჩემო.“ (3) იგივე. დიდებაა და¹³ აწდა¹⁴ – „ვითარცა ბჭესა ცხორებისასა და სამოთხესა შუენიერსა და ნათლისა მიუაჩრდილებელსა ღრუბელსა, წმიდასა მას¹⁵ ქალწულსა ყოველნი უგალობდეთ და გიხაროდნენს უღადადებდეთ.“ კურეილისონი ლ, დიდებაა და¹⁶ აწდა¹⁷ მარადის. გალობაა¹⁸ ჰ, კმაა ტ გუერდი: „თქუთ-ღა, ჰურიანო, რაა იხილეთ მაცხოვრისაგან, შჯული გარდააქცია ანუ მოძღურებაა წინააწარმეტყუელთაა?! ვითარ არა¹⁹ შეიშინეთ მიცემად პილატესა²⁰ ღმერთი, სიტყუაა ღმრთისა და მკსნელი სულთა ჩუენთაა.“ მუკლი:²¹ „მიწყალებე მე, ღმერთო, მიწყალებე.“²² (4) იგივე. მუკლი:²³ „კმა-ვყავ ღმრთისა მიმართ მალ.“ (5) დასდებელი:²⁴ „ჯუარცუმად შენდა დაღადადეს შუებულნი იგი კეთილთა შენთაგან და ძურისმოქმედსა მას ითხოვდეს ქველისმოქმედისა წილ მკლველნი იგი მართალ-	თან. ხოლო შენ, ქრისტე,²⁵ სდუმენ და მათსა მას წარმდებებასა²⁶ თავს-ილებდ, რამეთუ გენება ვნებაა, რამათა აცხოვრო სოფელი, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ.“ მუკლი:²⁷ „გამოავლინა მალლით.“ (6) იგივე. დიდებაა და²⁸ აწდა – „რამეთუ არა გუაქუს ჩუენ²⁹ კადნიერებაა მრავალთა ცოდვთა ჩუენთათჳს, არამედ შენგან შობილსა ევედრე, ღმრთისმშობელო ქალწულო, რამეთუ ფრიად შემძლებელ არს ვედრებაა დედისაა მისა მიმართ შეწყალებად მვედრებელთა მისთა. ცოდვილთათჳს ოხასა³⁰ ნუ შეურაცხ-ჰყოფ, ყოველად წმიდაო, რამეთუ მოწყალებე არს და ცხოვრებად ჩუენდა შემძლებელს, რომელმანცა ვნებაა ჩუენთჳს დაითმინა.“ კურეილისონი ლ. დიდებაა³¹ და³² აწდა.³³ გალობაა გ, კმაა ლ: „აღწონეს ოცდაათი იგი ვეცხლი, სასყიდელი განსყიდულისაა მის, რომელი მოიყიდეს ძეთაგან³⁴ ისრაჴლისათა. იღვძებდით და³⁵ ილოცევდით, რამათა არა³⁶ შეხვდეთ განსაცდელსა, სული ვიდრე³⁷ გულსმოდგინე არს, ხოლო კორცნი უძღურ, ამისთჳსცა ილოცევდით.“ მუკლი:³⁸ „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ შე.“ (7) იგივე. მუკლი:³⁹ „ყუედრებაა დაითმინა.“ ვიდრე „არა ვპოვე.“⁴⁰ (8) დასდებელი:⁴¹ „მცეს მე საჭმელად⁴² ჩემდა ნაველი და წყურილსა ჩემსა მასუეს მე მმარი. ხოლო შენ, უფალო, აღმადგინე მე⁴³ და მე მივაგო მათ.“ მუკლი: „მცეს⁴⁴ მე საჭმელად⁴⁵ ჩემდა.“ (9) იგივე. მუკლი: „ექმენინ⁴⁶ ტაბლაა“ ვიდრე „შედრიკე“. (10) დასდებელი:⁴⁷ „ჯუარსა ზედა ამაღლებული მნათობთა გიხილეს და ბნელად გარდაიქცეს და მთავრობისა იგი ფლობაა მწუხარებით აქუნდა და შეძრწუნებულნი აღიდეგდეს სულგრძელებასა შენსა,⁴⁸ რომელმან ივნე ჩუენთჳს, უფალო, დიდებაა შენდა.“ მუკლი: „მიჰვინე მათ ზედა რისხ.“ ვიდრე „მკუდრი“. (11) იგივე. დიდებაა და⁴⁹ აწდა⁵⁰ – „წარმართაგანნი მორწმუნენი გიგა-	E ³⁴	Fv	Bv	Cv

¹ მეორეთა E³. ² ღირს-ყოფდეს BEF. ³ სახარებაა+L E³. ⁴ მწარედ+ზ F. ⁵ დაღაცათუ E³F, თუ C. ⁶ განიბნინე F. ⁷ ვსულგრძელებ CE³. ⁸ მუკლი – E³. ⁹ დასდებელი – E³. ¹⁰ უარ-გყო BCEF. ¹¹ ეტყოდა BCEF. ¹² მუკლი – E³. ¹³ და – BE³. ¹⁴ აწ BC. ¹⁵ მას – A. ¹⁶ და BE³. ¹⁷ აწდა E³F. ¹⁸ ~ ჰ გალობაა F. ¹⁹ არაა E³. ²⁰ პილატესსა CF. ²¹ მუკლი – E³. ²² მიწყალებე დიდითა E³. ²³ მუკლი – AE³. ²⁴ დასდებელი – E³. ²⁵ ქრისტე C. ²⁶ წარმდებელსა CEF. ²⁷ მუკლი – E³. ²⁸ და – E³AB. ²⁹ ჩუენ – BCDE³F. ³⁰ ~ ნუ შეურაცხ-ჰყოფ ოხასა BCEF. ³¹ დიდებაა+მაჰა A. ³² და – BCE³. ³³ აწ B. ³⁴ ძეთა F. ³⁵ და – E³. ³⁶ არაა B. ³⁷ ვიდრე მე – C. ³⁸ მუკლი – E³. ³⁹ მუკლი – E³. ⁴⁰ ვპოვე BCE³F. ⁴¹ დასდებელი – F] დიდებაა BC. ⁴² საჭმელად F. ⁴³ მე – ABCF. ⁴⁴ ~ ექმენინ ტაბლაა იგივე მცეს მე საჭმელად ჩემდა ნა. E³. ⁴⁵ საჭმელად F. ⁴⁶ ექმენინ CEF, ექმენ C. ⁴⁷ დასდებელი – E³. ⁴⁸ შენსა+მკსნელი სულთა ჩუენთაო CDF. ⁴⁹ მკუდრი] ნუ იყოფინ E³. ⁵⁰ და – E³B. ⁵¹ აწ BCE.

(1) მათ. 26,57-75. (2) ფს. 7,2. (3) ფს. 7,7. (4) ფს. 56,2. (5) ფს. 56,3. (6) ფს. 56,4. (7) ფს. 68,2. (8) ფს. 68,21. (9) ფს. 68,22. (10) ფს. 68,23-24. (11) ფს. 68,25.

A361r F362	ლობთ შენ, ღმრთისმშობელო ქალწულო, რომელმან გვშევ ქრისტე¹ ღმერთი, რომელმან შენ მიერ წყევისაგან იქსნა ნათესავი კაცთაჲ.“ და ყონ² კუერეჟსი და ლოცვაჲ და თქუან წარდგომაჲ კმაჲ³ ო გუერდი: „მ, ვითარ იუდა ოდესმე მოწამეფემან შენმან შინაგანცემაჲ შენი იზრახა, შენ თანა ისერობდა⁴ მზაკუვარი იგი და უშჯულოჲ. წარვიდა და ეტყოდა მღვდელთმოდურთა მათ: რაჲ მომცეთ და მიგცე თქუენ დამკსნელი იგი შჯულისა⁵ და შაბათისაჲ. სულგრძელო უფალო, დიდებამა შენდა“. დიდებამა და აწდა.⁶ იგივე. დიაკონმან:⁷ „ღირსყოფად“. სახარებამა იოვანესი:⁸ „მას ჟამსა წარიყვანეს იესუ კაია-ფამს.“⁹ ვიდრე „რაჲთა ჯუარს-ეცუას.“ (1)	უფალო, რომელმან თავს-იდეჲ ქალწულისაგან კორცთა შესხმაჲ მონათა შენთათჲს, რაჲთა ერთობით გადიდებდეთ შენ, კაცთმოყვარე უფალო.“ კურიელისონი ო. „დიდება²⁹ მა.“ და³⁰ აწდა.³¹	Fv
E'v	გალობამ ო, კმაჲ ო გუერდი:⁹ „რომელმან შეიმოსა ნათელი, ვითარცა სამოსელი, შიშუელი საშჯელად¹⁰ წარმოდგა, ყურიმლისცემაჲ თავს-იდეჲ კელითა თჳსთა დაბადებულთაჲთა და ერმან უშჯულომან ჯუარსა შემსჭუალეს¹¹ უფალი¹² დიდებისაჲ. მაშინ კრეტსაბმელი იგი¹³ ტადრისაჲ მის განიპო და მზე¹⁴ დაბნელდა, რამეთუ ვერ ეძლო¹⁵ ხილვად შეურაცხებაჲ უფლისაჲ, რომლისაგან ძრწიან ყოველნი დაბადებულნი, ამას მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“¹⁶ მუკლი:¹⁷ „თქუან უგუნურმან გულსა.“ (2) იგივე. მუკლი:¹⁸ „განირყუნეს.“¹⁹ (3) და²⁰ დასდებელი:²¹ „მოწაფემან უვარ-ყო,²² ხოლო ავაზაკმან აღიარა და კმა-ყო: მომიკსენე მე, უფალო, ოდეს მოხუდე²³ სუფევი-თა შენითა.“ მუკლი:²⁴ „არავინ არს, რომელმან-ცა“ ვიდრე „გამომეძიებელ ღმრთისა.“ (4) იგივე. მუკლი:²⁵ „ყოველთავე მიაქციეს“. (5) „რომელმან კურთხეულ უწოდე ღდასა შენსა.“²⁶ დიდებამა და²⁷ აწდა:²⁸ „მშუდობა ყავ სოფლისათჲს,	გალობამ ო, კმაჲ ო გუერდი: „ნაცვალად კეთილთა, რომელ უყვენ, ქრისტე,³² ერსა ებრაელთასა, ჯუარსა დამსჭუალვამ³³ შენ დაგასა-ჯეს. ძმარი და ნავლელი შენ მოგაპყრეს, არამედ მიეც, უფალო, საქმეთა მათთაებრ, რამეთუ ვერ გულისკმა-ყვეს შენი სიმდაბლე.“ მუკლი:³⁴ „უფალო ღმერთო, ცხორებისა ჩე.“ (6) იგივე. მუკლი:³⁵ „შევედინ შენ წინაშე ლოცვაჲ ჩემი“. (7) დასდებელი:³⁶ „შინაგანცემაჲ არა³⁷ კმა-ყყო, ქრისტე, ერსა ებრაელთასა, არამედ³⁸ ყრიდეს³⁹ თავთა მათთა ბასრობით და გაყუერებდეს, არამედ მიეც, უფალო, საქმეთა მათთა.“⁴⁰ მუკლი:⁴¹ „რამეთუ აღივსო⁴² ძურითა“⁴³ ვიდრე⁴⁴ „მღჳმესა.“ (8) იგივე.⁴⁵ მუკლი:⁴⁶ „გიქმენ⁴⁷ მე ვითარცა კაცი შეუწევნელი“. (9) დასდებელი:⁴⁸ „არცა შეძრვამან⁴⁹ ქუეყანისამან, ქრისტე, ებრაელთა არწმუნა,⁵⁰ არცა კრეტსაბმელმან⁵¹ ტადრისამან, არცა⁵² აღდგომამან მკუდართამან, არამედ მიეც, უფალო, საქმეთა.“⁵³ მუკლი: „დამდევს მე მღჳმესა“⁵⁴ ქ. (10) იგივე.⁵⁵ დიდებამა და⁵⁶ აწდა⁵⁷ – „სასო⁵⁸ სოფლისაო, ღმრთისმშობელო ქალწულო, შენსა მას დიდებულსა მეოხებასა ვითხოვთ, შეიწყალე ერი განწირული, ევედრე მოწყალესა ღმერთსა ქსნად ჩუენდა ყოვლისაგან რისხვისა, მხოლოო⁵⁹ კურთხეულო.“ კურიელისონი ო. დიდებამა მამასა⁶⁰ და⁶¹ აწდა.⁶² გალობამ⁶³ ო, კმაჲ ო გუერდი: „ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა: ერო ჩემო, რაჲთა შეგაწუხენ თქუენ, ანუ რაჲთა განგარისხენ თქუენ? ბრმანი თქუენნი	A361v
B402			E'35
C332			Bv

* „სსრზბ ე“ (არშიაზე E', 362²).

¹ ქრისტე BC. ² ყონ – E'. ³ კმა – BCE'F. ⁴ ისერობდა AE'. ⁵ შჯულისაჲ E'. ⁶ აწდა – ABCEF. ⁷ დიაკონმან – E'. ⁸ კაიაფამსა C. ⁹ კმა ო გუერდი – B. ¹⁰ სასჯელად E'F. ¹¹ შეჭმჭუალეს BCDF. ¹² უფალი... განიპო – BC. ¹³ იგი – BCDF. ¹⁴ მზე CEF. ¹⁵ უძლო E'. ¹⁶ თაყუანის-ცემად C. ¹⁷ მუკლი – E'. ¹⁸ მუკლი – E'. ¹⁹ განირყუნენ F. ²⁰ და – CF+პილ E'. ²¹ დასდებელი – E'. ²² უარ-გყო C, უარ-ყო BEF. ²³ მოხუდე E'. ²⁴ მუკლი – E'. ²⁵ მუკლი – E'. ²⁶ შენსა – E'. ²⁷ და – ABE'. ²⁸ აწ A. ²⁹ დიდებამა და აწდა – E'. ³⁰ და – B. ³¹ აწ BC. ³² ქრისტე C. ³³ დამჭუალვამ BCDE'F. ³⁴ მუკლი – E'. ³⁵ მუკლი – E'. ³⁶ დასდებელი – E'. ³⁷ არა... დიდ, ~ ქრისტე არა კმა-ყყო B. ³⁸ არამედ+კუალად F. ³⁹ ყრიდესე F, ყრიდე E'. ⁴⁰ მათთაებრ E'+რამეთუ ვერ გულისკმა ყვ. E', მათთა+იგივე A. ⁴¹ მუკლი – BCDE'F. ⁴² აივსო E'. ⁴³ ძურითა E'. ⁴⁴ ვიდრე მღჳმესა – E'. ⁴⁵ იგივე – BC. ⁴⁶ მუკლი – E'. ⁴⁷ ვიქმენი CE'F. ⁴⁸ დასდებელი – E' | დიდებამ BC. ⁴⁹ ძრვამან C. ⁵⁰ არწმუნა E'. ⁵¹ კრეტსაბმელმან E'. ⁵² არცაღა CEF. ⁵³ საქმეთა... მუკლი – E', საქმეთა იგივე A. ⁵⁴ მღჳმესა E'. ⁵⁵ იგივე – BCEF. ⁵⁶ და – BCE'. ⁵⁷ აწ B. ⁵⁸ სასო C. ⁵⁹ მხოლო CDF. ⁶⁰ მამასა – BCE'F. ⁶¹ და – BCE'. ⁶² აწ B. ⁶³ ~ ო, გალობამ F.

(1) იოანე 18,28-19,16. (2) ფს. 52,2. (3) ფს. 52,2. (4) ფს. 52,2-3. (5) ფს. 52,4. (6) ფს. 87,2. (7) ფს. 87,3. (8) ფს. 87,4. (9) ფს. 87,5. (10) ფს. 87,7.

განვანათლენ, კეთროვანნი¹ გავეწმიდენ და განრ-
ლუეული ცხედარსა ზედა მდებარე აღვადგინე.
მანანაჲსა მის წილ მომიპყრობთ² მე ნაველსა
და წყლისა მის წილ ძმარსა. სიყუარულისა ჩე-
Cv მისა წილ ჯუარსა ზედა მე დამსჭუალეთ.³ | აწ
მოუწოდო წარმართთა და მათ მადიდონ მე და
მე მივსცე მათ ცხორებაჲ საუკუნოჲ.“ მუკლი:⁴
„მიკსენ მე მტერთა ჩემ.“ (1) იგივე. მუკლი:⁵
„მიკსენ მე მოქმედთა.“ (2) დასდებელი: „დღეს
F363 ტადრისა იგი კრეტსაბმელი⁷ სამხილებელად გა-
ნიპო უსჯულოთა⁸ მათ და მზემან ბრწყინვალე-
ბაჲ თჳსი დაიფარა,⁹ რამეთუ უფალსა გზედვი-
დეს ჯუარცუმულსა.“ მუკლი:¹⁰ „რამეთუ ესერა
მონადირეს¹¹ სული¹² ჩემი და.“ (3) იგივე. მუკ-
ლი:¹³ „მიიქცენ¹⁴ მწუხრი.“¹⁵ (4) დასდებელი:
„შჯულისმდებელნი ისრაჴლისანო, ჰურიანო და
ფარისეველნი, კრებული მოციქულთაჲ დაღა-
დებს და იტყჳს: აჰა, ტადარი, რომელ თქვენ და-
ჰკსენით. აჰა, კრავი, რომელ თქვენ ჯუარს
აცუთ¹⁶ და დაფლვად მიეცით იგი,¹⁷ არამედ თჳსი-
თა კელმწიფებითა აღდგა. ნუ სცთებით, ჰურიან-
ო, რამეთუ ესე არს რომელმან ზღუასა გან-
გარინნა¹⁸ და უდაბნოს გამოგზარდნა. ესე არს
ნათელი და ცხორებაჲ და მშჯლობაჲ სოფლი-
საჲ.“ მუკლი:¹⁹ „მწუო ჩემო, შენ გიგა.“ (5) იგი-
ვე. დიდებაჲ²⁰ და²¹ აწდა²² – „რომელი ჩუენთჳს
იმევ²³ ქალწულისაგან და²⁴ ჯუარცუმად დაითმი-
ნე,²⁵ სახიერ, რომელმან სიკუდილითა სიკუდი-
ლი მოაკუდინე და აღდგომაჲ²⁶ აჩუენე, ვითარცა
ღმერთ ხარ, ნუ უგულვებელს-ჰყოფ, რომელი შე-
ქმნეს კელთა შენთა, არამედ აჩუენე კაცთმოყუ-
არებაჲ შენი, მოწყალე.²⁷ მიიღე, რომელმან გშვა
შენ ღმრთისმშობელისაგან²⁸ ვედრებაჲ ჩუენ-
თჳს²⁹ და აცხოვრე, მაცხოვარო ჩუენო,³⁰ ერი გან-
წირული.“ კურთიელისონი³¹ Լ.³² და ყონ კუერექ-
სი და³³ ლოცვაჲ და თქუან წარდგომაჲ, კმაჲ Ծ

გუერდი: „ოდეს-იგი წარსდევ კაიაფაჲსა,³⁴ ქრის-
ტე ღმერთო, და მიეცი პილატეს მსაჯული ეგე
ყოველთაჲ, | ზეცისა ძალნი | შიშისაგან შეძრ-
წუნდეს.³⁵ ხოლო აჰმალდღი რაჲ ძელსა³⁶ ზედა
შორის ორთა ავაზაკთა და უშჯულოთა თანა
შეირაცხე უცოდველი,³⁷ მაშინ აცხოვრე ნათესავი
კაცთაჲ, სულგრძელო უფალო, დიდებაჲ შენდა.“
დიდებაჲ, იგივე. დიაკონმან³⁸ „ღირსყოფად და³⁹
სმენად.“ სახარებაჲ მათესი: „მას ჟამსა შინა |
იხილა იუდა, რამეთუ⁴⁰ დაისა.“ ვიდრე „ჯუარი
მისი.“⁴¹ (6) გალობაჲ Դ, კმაჲ Գ გუერდი: „კრე-
ბულმან ჰურიათამან პილატესგან⁴² ითხოვა⁴³
ჯუარცუმად შენი, უფალო, რამეთუ ბრალი შენ
ზედა ვერაჲ პოვეს⁴⁴ და ბრალეული იგი ბარაბა
გამოითხოვეს⁴⁵ და შენ მართალი⁴⁶ ბრალეულ
გყვეს და მკლველობისა იგი ცოდვაჲ | დაიმკუდ-
რეს.⁴⁷ არამედ მიეც მათ,⁴⁸ უფალო, მისაგებელი
მათი, რამეთუ ცუდი იზრახეს შენთჳს.“ მუკლი:
„უფალო, შეგესმინ ლოცვისა.“ (7) იგივე. მუკ-
ლი:⁴⁹ „რამეთუ დევნა მტერმან სული.“ (8)
დასდებელი:⁵⁰ „რომლისაგან ყოველნი დაბადე-
ბულნი მოწიწებით ძრწიან და ყოველი ენაჲ
უგალობს, ქრისტე ღმრთისა ძალი და ღმრთისა
სიბრძნე ჰურიათა ჯუარს-აცუეს და ასუეს მას
ძმარი⁵¹ და ნაველნი. ხოლო თავადმან ყოველივე
თავს-იდვა, რამეთუ ენება კსნაჲ ჩუენი⁵² უშჯუ-
ლოებათა ჩუენთაგან თჳსითა სისხლითა, ვითარ-
ცა კაცთმოყუარე არს.“ მუკლი: „ნუ გარემიქ-
ცევ.“ (9) იგივე. მუკლი:⁵³ „მიკსენ მე მტერ-
თა.“ (10) დასდებელი:⁵⁴ „ჯუარითა შენითა, ქრის-
ტე, ვიქადით და აღდგომასა⁵⁵ შენსა უგალობთ
და ვადიდებთ,⁵⁶ რამეთუ ჯუარცუმად თავს-იდევ
და სიკუდილი ღმრთეებრ დასთრგუნე.“ მუკლი:
„მასწავე მე, რამთა.“ (11) იგივე. დიდებაჲ და⁵⁷
აწდა⁵⁸ – „ღმრთისმშობელო, რომელმან ჰშევ⁵⁹
სიტყუაჲ უზეშთაჲს სიტყჳსა ხარებითა ანგელო-

B403
E^v
A362r

Fv

C333

¹ კეთროვანნი E⁺. ² მომიპყრობთ AF. ³ დამსჭუალეთ BCEF, დამსჭუალეთ F. ⁴ მუკლი – E⁺. ⁵ მუკლი – E⁺. ⁶ დასდებელი – E⁺. ⁷ კრეტსაბმელი E⁺. ⁸ უშჯულოთა BE⁺. ⁹ დაიფარა E⁺. ¹⁰ მუკლი – E⁺. ¹¹ მონადირეს E⁺F. ¹² სული ჩემი და – E. ¹³ მუკლი – E⁺. ¹⁴ მიიქცენ E⁺. ¹⁵ მწუხრი+და ყ. E⁺. ¹⁶ აცუთ BCEF. ¹⁷ ეგე C. ¹⁸ განგარინა C. ¹⁹ მუკლი – E⁺. ²⁰ დიდებაჲ და აწდა – E⁺. ²¹ და – BCE⁺. ²² აწ B. ²³ იმევ+ქრისტე E⁺F. ²⁴ და – E⁺. ²⁵ დაითმინე E⁺. ²⁶ აღდგომაჲ BEF. ²⁷ მოწყალე+და E⁺. ²⁸ ღმრთისმშობელისა BEF. ²⁹ ჩუენ A. ³⁰ ჩუენი – C. ³¹ კურთიელისონი Լ – E⁺. ³² Լ+დიდება BCE. ³³ და – E⁺. ³⁴ კაიაფაჲსა BC. ³⁵ შეძრწუნდეს] ძრწოდეს BCEF. ³⁶ ძელსა] ჯუარსა E⁺. ³⁷ უცოდველი E⁺. ³⁸ დიაკონმან+თქუას იგ E⁺. ³⁹ და სმენად – E⁺. ⁴⁰ რამეთუ დაისა – E⁺. ⁴¹ მისი+ԴԼ F. ⁴² ~ ითხო პილატესგან E⁺. ⁴³ ითხო BCEF, ითხო E⁺. ⁴⁴ პოვეს BCE⁺F. ⁴⁵ გამოითხოვეს BCE⁺F. ⁴⁶ მართალი – ABC. ⁴⁷ დაიმკუდრეს E⁺. ⁴⁸ მათ – BCE⁺F. ⁴⁹ მუკლი – E⁺. ⁵⁰ დასდებელი – E⁺. ⁵¹ ძმარი და – ABCF. ⁵² ჩუენი – BCE⁺F. ⁵³ მუკლი – AE⁺. ⁵⁴ დასდებელი – E⁺. ⁵⁵ აღდგომასა BCE⁺F. ⁵⁶ ვადიდებთ+ჩუენ F. ⁵⁷ და – BE⁺. ⁵⁸ აწ BC. ⁵⁹ შევ A, ჰშევ C.

(1) ფს. 58,2. (2) ფს. 58,3. (3) ფს. 58,4. (4) ფს. 58,7. (5) ფს. 58,18. (6) მათ. 27,3-32. (7) ფს. 142,1. (8) ფს. 142,3. (9) ფს. 68,18. (10) ფს. 58,2. (11) ფს. 142,10.

F364	ზისაჲთა, გუკსნენ ¹ განსაცდელთაგან, ² რომელნი გადიდებთ შენ. ³ გალობაჲ $\overline{\text{TC}}$, კმაჲ $\overline{\text{O}}$ გუერდი: „უფალო, რომელმან ავაზაკი შენ თანა მოგზაურ ჰყავ, რომლისა კელნი სისხლითა შებღალულ იყვნეს, ჩუენცა ცოდვითა ⁴ შენდობაჲ მოგუმალდე და მის თანა შეგურაცხენ, ვითარცა სახიერ ხარ და მრავალმოწყალე.“ მუკლი: ⁵ „უფალი სუფევს, განრისხნედ“ ვიდრე „ყოველთა ზედა ერთა.“ (1) და ⁶ იგივე. მუკლი: ⁷ „შენ ⁸ განჰზადე ⁹ სიწრფოე-ბაჲ“. (2) დასდებელი: ¹⁰ „სიტყუაჲ მცირე აღმო- თქუა ავაზაკმან ჯუარსა ზედა და დიდი სარწ- მუნობაჲ პოვა. ¹¹ ერთსა შინა წამსა ცხოვნდა ¹² და პირველ ყოველთაჲსა ¹³ სამოთხისა ¹⁴ ბჭენი გა- ნესუნეს ¹⁵ და შევიდა. რომელმან მისი იგი სინან- ული შეიწირე, უფალო, დიდებაჲ შენდა.“ მუკ- ლი: ¹⁶ „აღამაღლებდით უფალსა ღმერთსა ჩუენ- სა, ¹⁷ თაყუანის-ეცით კუარცხ.“ (3) და ¹⁸ იგივე. დიდებაჲ და ¹⁹ აწდა ²⁰ – „გიხაროდენ, რომელმან მთავარანგელოზისა მიერ სიხარული ყოვლისა სოფლისაჲ შეიწყნარე! გიხაროდენ, რომელმან ჰშევე ²¹ დამბადებელი ²² და უფალი! გიხაროდენ, რომელი ღირს იქმენ ყოფად ²³ დედად ღმრთისა.“ კურიელისონი $\overline{\text{L}}$, დიდებაჲ და ²⁴ აწ და. ²⁵ გალო- ბაჲ ²⁶ $\overline{\text{TL}}$, კმაჲ ²⁷ $\overline{\text{L}}$ გუერდი: „აღეს დამოეციდების ძელსა, რომელმან დაჰკიდა ²⁸ ქუეყანაჲ წყალთა ზედა. გურგუნსა ეკალთაგან დაიდგამს ანგელოზ- თა მეუფს. ²⁹ ტყუილისა ძოწეულსა შეიმოსს, რომელმან შემოსნა ცანი ღრუბლითა. ყურიმლის- ცემასა ნეფსით ³⁰ თავს-იდებს, რომელმან იორდა- ნეს განათავისუფლა ადამ. სამსჭულითა ³¹ განი- მსჭუალვის ³² სიძე ეკლესიისაჲ. ლახურიტა გან- იგუმირა ³³ ძე ³⁴ იგი ქალწულისაჲ. თაყუანის-ვსცე- მთ ენებათა შენთა, ქრისტე, ³⁵ მიჩუენე ჩუენ შენ- იცა დიდებული აღდგომაჲ.“ ³⁶ მუკლი: ³⁷ „ღმერ- თო, ღმერთო ჩემო, მომხე.“ ვიდრე „იღუაწე ჩემთჳს.“ (4) იგივე. მუკლი: ³⁸ „ყოველთა, რომელ-	თა მიხილეს მე.“ ვიდრე ³⁹ „ესვიდა ⁴⁰ უფალსა, იქსნა იგი.“ (5) დასდებელი: ⁴¹ „ნუ ებრაელებრ ⁴² ვდღესასწაულობთ, მორწმუნენო, რამეთუ პასე-ქად ჩუენთჳს დაიკლა ⁴³ ქრისტე ⁴⁴ ღმერთი, არ-ამედ განვიწმიდნეთ თაენი ჩუენნი ყოვლისაგან ბილწებისა და უმანკოებით ვევედრებოდით მას და ვიტყოდით: აღდეგ, ღმერთო და ⁴⁵ გუაცხ-ოვნენ ჩუენ, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ.“ მუკ-ლი: ⁴⁶ გარემომადგეს მე ⁴⁷ ზუარაკ“ ვიდრე „მეყ-რალმან.“ (6) იგივე. ⁴⁸ მუკლი: ⁴⁹ „განკურიტნეს კელნი“. (7) დასდებელი: ⁵⁰ „ჯუარი შენი, უფა-ლო, ცხორება არს და სიქადული ერისა შენისა. მას ვესავთ და შენ ⁵¹ კორციტა ჯუარცუმულსა ღმერთსა ჩუენსა გადიდებთ. შეგწყალენ ჩუენ.“ მუკლი: „მათ მიხილეს მე, გან.“ (8) იგივე. დიდებაჲ. – „რომელმან კურთხეულ უწოდე დე-დასა შენსა, მოხუედ ვნებად ნეფსით ⁵² ჩუენთჳს. გამოჰბრწყინდი ჯუარსა ზედა მოძიებად ადამი-სა. ⁵³ ეტყოდე ანგელოზთა: გიხაროდენ ჩემ თანა, რამეთუ იპოვა ⁵⁴ წარწყმედული იგი ღრაქმაჲ, რომელმან ყოველივე სიბრძნით განაგე, ქრისტე ⁵⁵ ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.“ და ⁵⁶ აწდა. – „მი-წყალენ ჩუენ, უფალო, შემწყალენ ჩუენ, რა-მეთუ ყოვლისავე სიტყჳსა მიცემისაგან უღონო ვართ, გარნა ამას ვედრებასა შენ, მეუფისა სახიერისა ჩუენ, ⁵⁷ ცოდვილნი ესე შევსწირავთ. მიწყალენ ჩუენ, უფალო, შემწყალენ ჩუენ.“ და შეხოლო-უდგინონ ესე $\overline{\text{O}}$ ⁵⁸ გუერდი: „მომიქსენენ ჩუენ, ქრისტე, ⁵⁹ სოფლის მაცხოვარ, ვითარცა ავაზაკი წინაშე ჯუარსა და ღირს-მყვენ ჩუენ ყოველნი, მრავალმოწყალე, შენსა ზეცისა სა-სუფეველსა.“ ორგზის თქუან. და ყონ ⁶⁰ კუერექსი და ⁶¹ ლოცვაჲ და თქუან წარდგომაჲ, კმაჲ $\overline{\text{O}}$: „მოგუყიდენ ჩუენ წყევლისაგან სჯულისა პატიოს-ნითა სისხლითა შენითა, უფალო, ჯუარსა დაემსჭუალე ⁶² და ლახურიტა განიგუმირე და	Fv	B404	E'v	A363r

¹ გუკსნენ E'. ² განსაცდელისაგან E'. ³ შენ+ $\overline{\text{TL}}$ F, -E'. ⁴ ცოდვილთა BCF. ⁵ მუკლი - E'. ⁶ და - E'. ⁷ მუკლი - C, რამეთუ E'. ⁸ შენ - BCEF. ⁹ განჰზადე შენ ჰზადე B. ¹⁰ დასდებელი - E'. ¹¹ პოა BCE'. ¹² ცხოვნდა BCE'F. ¹³ ყოველთა E'. ¹⁴ სამოთხისა E'. ¹⁵ განესუნეს B. ¹⁶ მუკლი - F. ¹⁷ ჩუენსა+და F. ¹⁸ და - E'. ¹⁹ და - BCE'. ²⁰ აწდა B. ²¹ შევე A. ²² დამბადებელი+შენი E'. ²³ ყოფად+მამასა A. ²⁴ და - BCE'. ²⁵ აწდა - A. ²⁶ ~ $\overline{\text{TL}}$ გალობაჲ F. ²⁷ კმაჲ - E'. ²⁸ ~ ქუეყანაჲ წყალთა ზედა დაჰკიდა E'. ²⁹ მეუფს CBF. ³⁰ ნეფსით - ABCF. ³¹ სამსჭულითა BCE'F. ³² განიმსჭუალვის BCE'F. ³³ განიგომირა E'. ³⁴ ძე E'. ³⁵ ქრისტე C. ³⁶ აღდგომა BCE'F. ³⁷ მუკლი - E'. ³⁸ მუკლი - E'. ³⁹ ვიდრე... იგი - A. ⁴⁰ ესვიდა... უფალი - E'. ⁴¹ დასდებელი - E'. ⁴² ებრაელთაებრ F. ⁴³ დაიკლა E'. ⁴⁴ ქრისტე C. ⁴⁵ და - E'. ⁴⁶ მუკლი - E'. ⁴⁷ მე - C. ⁴⁸ იგივე - A. ⁴⁹ მუკლი... დასდებელი გარემომადგეს მე ძალღებრ ვიდრე ძუალები ჩემი E'. ⁵⁰ დასდებელი - C. ⁵¹ შენ - BCEF. ⁵² ნეფსით BEF. ⁵³ ადამისა CF. ⁵⁴ იპოა B. ⁵⁵ ქრისტე C. ⁵⁶ და - E'. ⁵⁷ ჩუენ - ABCEF. ⁵⁸ $\overline{\text{O}}$ გუერდი - A. ⁵⁹ ქრისტე C. ⁶⁰ ~ კუერექსი ყონ E'. ⁶¹ და - E'. ⁶² დაემსჭუალე BC.
(1) ფს. 98,1-2. (2) ფს. 98,4. (3) ფს. 98,5. (4) ფს. 21,2-3. (5) ფს. 21,8-9. (6) ფს. 21,13-14. (7) ფს. 21,17. (8) ფს. 21,18.

C334	უკუდაგებაჲ აღმოგუცენ¹ კაცთა. მაცხოვარ, დიდებაჲ შენდა.“ დიდებაჲ და² იგივე. დიაკონმან:³ „ღირსყოფად და⁴ სმენად.“ სახარებაჲ* 7⁵ მარკოზისი: „მას ჟამსა შინა მკედართა“ ვიდრე „გურწმენეს.“ (1) და მეყსეულად კონდაკი: „რომელი ჯუარს-ეცუა⁶ ჩუენთჳს, მივედით, ერნო, უგალობდეთ მას. იხილა იგი მარიამ ჯუარსა ზედა და თქუა: დაღაცათუ ჯუარსა ზედა გიხილევ, შენ ხარ ძე ჩემი და ღმერთი ჩემი ყოვლად ძლიერი, კაცთმოყუარე და მაცხოვარი. და იკითხონ წიგნი თარგმანებისაგან სახარებისა ანუ გიორგი ნიკომიდიელისაჲ.⁷ და⁸ მისსა⁹ შემდგომად აღიღონ¹⁰ მომიკსენე კმაჲ¹¹ 8 „ნეტარ იყვნენ,¹² რომელთა¹³ შიოდის“;¹⁴ (2) „ხისა მიერ ადამ შეცთომილი“¹⁵ სრულიად, „ნეტარ იყვნენ მოწყალენი“, (3) „მჯულისა მომცემელი უმჯულოთა მოწფისაგან მიიყიდეს და¹⁶ უმჯულოთა¹⁷ პილატეს საყდართა წარადგინეს. კმობდეს გულისწყრომით ჯუარცუმასა, რომელმან უდაბნოს მანანაჲ მოსცა მათ. ხოლო ჩუენ მორწმუნისა ავაზაკისა მსგავსად ესრეთ ვლადებდეთ.¹⁸ მომიკსენენ, მკსნელო,¹⁹ სასუფეველსა.“²⁰ „ნეტარ იყვნენ²¹ წმიდანი გულითა, რამეთუ მათ ღმერთი ი.“ (4) „ღმრთისმკლველთა კრებული, ჰურიათა ერი უგულისკმოჲ პილატეს მიმართ კმობდეს სიბოროდით ჯუარცუმისათჳს²² შენისა,²³ ქრისტე, ცხორებისმომცემელი და შენ წილ ბარაბას გამოითხოვდეს. ხოლო ჩუენ შენდა მართლმსგავსად მორწმუნისა²⁴ მის ავაზაკისა ვიტყვით: „მომიკსენენ, სასუფეველს შენსა.“ „ნეტარ იყვნენ მშუდობის.“ (5) „ჯუარცუმაჲ თავს იდეჲ ჩუენთჳს, რამთა ჩუენ მოტევებაჲ მოგუმაღლო, ლახურითა განიგუმირე²⁵ და წყაროჲ ცხორებისაჲ მომცე ჩუენ. სამშჳულითა დამსჳულულ²⁶ იქმენ შენ, რამთა ვნებითა უვნებელობაჲ მომცე. ამისთჳს, სახიერო, გადიდებთ და გიგა-	ლობთ: „ქრისტე მაცხოვარ, დიდებაჲ ჯუარცუმასა და ვნებასა შენსა.“ „ნეტარ იყვნენ²⁷ დევნულნი“. (6) „ჯუარცუმასა შენსა, ქრისტე, დაბადებულნი ზარგანკილ იქმნეს.²⁹ ქუეყანაჲ შეირყა საფუძველითურთ და³⁰ კლდენი განსთქდეს, მნათობნი დაბნელებულ იქმნეს³¹ და ტადრისა კრეტსაბმელი³² განიპო, მათათა ძრწოლაჲ შეედვა და³³ დღე ღამედ გარდაიქცა. ხოლო ჩუენ ვიტყვით ავაზაკისა³⁴ თანა:³⁵ მომიკსენე³⁶ უფალო,³⁷ სასუ.“³⁸ „ნეტარ იყვნეთ თქუენ, რაჟამს.“ (7) „აჰკედ რაჲ ჯურსა ზედა, სიკუდილისა სიმტკიცე შეჰჳსრე და რაჲ იდეჲ³⁹ საფლავსა, მართალნი ყოველნი აღადგინენ. პირმშო მკუდართა იქმენ, ქრისტე⁴⁰ და მიჰმადლე მათ ცხორებაჲ საუკუნოჲ. ამისთჳს აღდგომითა⁴¹ შენითა გამოკსნილნი გილადადებთ შენ: მომიკსენე.“ „გიხაროდენ და მხიარულ იყვენ.“ „კელითწერილი იგი პირველისა ცოდვისა ჩუენისაჲ ჯუარსა ზედა ლახურითა განჰხეთქე,⁴² ქრისტე,⁴³ საკურველებით,⁴⁴ და მკუდრად შეირაცხე შენ. ამისთჳსცა⁴⁵ დასთრგუნე მძლავრი ძლიერი,⁴⁶ და იკსნენ მორწმუნენი აღდგომითა⁴⁷ შენითა. და გილადადებთ: მომიკსენე,⁴⁸ მკსნელო, სას.“ დიდებაჲ⁴⁹ მამასა და ძესა და სულსა წმიდასა.⁵⁰ „ყოველნი მორწმუნენი ერთობით დიდებისმეტყუელებით ვადიდებდეთ ერთარსებასა სამებით და სამებასა სამგუამოვნებით, შეურწყუმელად,⁵¹ განუყოფელად, მარტივად,⁵² განუწყვალებელად, მიუწდომელად, რომლისა მიერ ვიცსნებით ცეცხლისაგან⁵³ სატანჯველთაჲსა და⁵⁴ აწდა მარადის. — „დედასა შენსა, ქრისტე, რომელმან უთესლოდ⁵⁵ კორციითა გჳვა და შემდგომად შობისა ჭეშმარიტად დაადგრა ქალწულად ამას შენდა მიმართ⁵⁶ აღვსძრავთ მეოხებად, უფალო მრავალმოწყალე, შეცოდებათა ჩუენთა შენდობაჲ მოგუანიტე, რომელნი ვიტყვით მომიკსენე⁵⁷ სასუფ.“ წარდგომაჲ,
F365		Fv
Bv		A363v Cv
E'37		B405

* სახარებაჲ 7 არშიაჲ F364v.

¹ აღმოგუცენე E', აღმოგუცენე... ² და — C. ³ დიაკონმან — E'. ⁴ და სმენად — E'. ⁵ 7 — ABCE. ⁶ ჯუარს-ეცუ C. ⁷ ნიკომიდიელისაჲ BC. ⁸ და] ხოლო B. ⁹ ამისა C, ამისა E'. ¹⁰ აიღონ E'F. ¹¹ კმა — E'. ¹² იყვნენ E'. ¹³ რ'ნთა E', რომელ B. ¹⁴ კშიოდის CEF. ¹⁵ შეცთომილი სრულიად — E'. ¹⁶ და — B. ¹⁷ უმჯულო B. ¹⁸ ვლადებთ B. ¹⁹ მკსნელო — A. ²⁰ სასუფეველსა — AF. ²¹ იყვნენ E'. ²² ჯუარცუმასა E'. ²³ შენისათჳს E'. ²⁴ ~ ავაზაკისა მორწმუნისა E'. ²⁵ განიგომირე E'. ²⁶ დამსჳულულ BCEF. ²⁷ იყვნენ E'. ²⁸ დევნულ... F. ²⁹ იქმნეს BCEF. ³⁰ და — B. ³¹ იქმნეს BCEF. ³² კრეტსაბმელი E'. ³³ და — E'. ³⁴ ავაზაკისა — F. ³⁵ თანა — F. ³⁶ მომიკსენენ F. ³⁷ უფალო] მკსნელო CDE'F. ³⁸ სასუ — AE'. ³⁹ დევ A. ⁴⁰ ქრისტე B. ⁴¹ აღდგომითა BE'F. ⁴² აღდგომითა BE'F. ⁴³ ქრისტე B. ⁴⁴ საკურველებით] სახიერებით C, საკურიველებით E'. ⁴⁵ ამისთჳს BE'. ⁴⁶ ძლიერი CEF. ⁴⁷ აღდგომითა BF. ⁴⁸ მომიკსენენ BCEF'. ⁴⁹ დიდებაჲ+მამასა B. ⁵⁰ წმიდასა+ჩუენ F. ⁵¹ შეურწყუმელად BCEF'+და BCEF. ⁵² მარტივად განუწყვალებელად — BCE'F. ⁵³ ცეცხლისა E'F+მისგან E'F. ⁵⁴ და — BCEF. ⁵⁵ ~ კორციითა უთესლოდ E'. ⁵⁶ მიმართ E'. ⁵⁷ მომიკსენენ BCDF.

(1) მრკ. 15,16-32. (2) მათ. 5,6. (3) მათ. 5,7. (4) მათ. 5,8. (5) მათ. 5,9. (6) მათ. 5,10. (7) მათ. 5,11.

F366v
E37v
Bv
A364r

კმაჲ **Ⲡ**:¹ „განიყვეს სამოსელი ჩემი მათ.“ (1) დასდებელი: „ღმერთო,² ღმერთო ჩემო, მომხედენ.“ სახარებაჲ **Ⲛ**³ მათეს თავისაჲ: „მას ჟამსა შინა მოვიდეს მკედარნი“ ვიდრე „ჭეშმარიტად ძე ღმრთისაჲ იყოს ესე.“ (2) ამისა⁴ შემდგომად თქუან | „მიწყალე“⁵ მიმოვლებით და ორსა მუკლსა იტყოდინ⁶ და ზედა ამას დასდებელსა, კმაჲ⁷ **Ⲡ** გუერდი: | „ღღეს ტაძრისა იგი კრეტსაბმელი⁸ სამხილებელად განიპო უშჯულოთა⁹ მათდა. მზემან ბრწყინვალეზაჲ თჳსი დაიფარა, რამეთუ უფალსა გხედვიდეს¹⁰ ჯუარცუმულსა.“¹¹ და¹² ღიღებაჲ და¹³ აწლა მარადისი.¹⁴ და¹⁵ იგივე დასდებელი. და მერმე¹⁶ დიაკონმან: „ღირსყოფად.“ სახარებაჲ **ⲱ**¹⁷ ლუკასი: „მას ჟამსა შინა მოჰყვანდეს¹⁸ სხუანიცა ორნი¹⁹ ძურისმოქმედ.“ ვიდრე „ხედვიდეს ამას.“ (3) და მეყსეულად აიხუნენ ზუედრნი. და ძლისპირსა და დასდებელსა ოთხოთხჯერ²⁰ იტყოდიან. და²¹ ვითარცა „ადიდებდით“²² დაასრულონ,²³ ყონ კუერექსი და ლოცვაჲ და²⁴ იკითხონ სახარებაჲ **Ⲙ** იოვანესი: „მას ჟამსა შინა დგეს ჯუარსა მას თანა იესუს²⁵ დედაჲ“ ვიდრე „რომელსა-იგი უგუმიდეს.“ (4) მერმე²⁶ გამოავლინე, კმაჲ²⁷ **Ⲛ**: „რომელმან ავაზაკი შენ თანა ჯუარცუმული ღღეს²⁸ ღირსჰყავ²⁹ სამოთხესა, მეუფეო ქრისტე,³⁰ მეცა მომიტყენე სასუფეველსა შენსა, რომელმან ჩუენთჳს | ჯუარცუმაჲ თავს-იდეჲ, უფალო, ღიღებაჲ შენდა.“ დიაკონმან: „ღირს-ყოფად.“ სახარებაჲ **ⲱ**³¹ მარკოზისი: „| მას ჟამსა შინა მოვიდა იოსებ არიმათიელი“³² ვიდრე „სადა დასდებდეს მას.“ (5) და³³ ამისა³⁴ შემდგომად „აქებდითი“³⁵ და³⁶ სახარებაჲ **ⲱ**³⁷ იოვანესი: „მას ჟამსა შინა ჰკი-

თხა³⁸ პილატეს იოსებ“³⁹ ვიდრე „გუამი უფლისაჲ“⁴⁰ (6) და „ღიღებაჲ მაღალთაჲ“ ღიღი⁴¹ სახარებაჲ **Ⲛ** მათესი „ხვალისაგან“ ვიდრე „დასისა თანა“ (7) წმიდაო ღმერთოთჳთ, ლიტანიისაჲ და⁴³ კუერექსი | ზეგარდამო. და ადასრულონ ლოცვაჲ და წარვიდენ ძმანი თჳსთა სენაკთა.

ღიღისა⁴⁴ სუნაქსარსა ესთენ ეწერა განგებაჲ, ვითა ესერა ზემო დაგვწერია. და სხუასა განგებასა ესე მეათე სახარებაჲ აქებდითსა⁴⁵ და მეათერთმეტე სახარებაჲ ღიღებაჲ მაღალთასა შემდგომად ეწერა.⁴⁶ და მერმე ესე დასდებელნი | **Ⲛ**-თაგან⁴⁷ სტიქარონად⁴⁸ ეწერნეს: „ვითარცა ცხოვარი კლვად,“ „შიშისათჳს ჰურიათაჲსა“, „უწინარეს⁴⁹ პატიოსნისა ჯუარი.“ ღიღებასა ზედა: „ღღეს დამოეკიდების“ და აწლა მარადისა — ღმრთისმშობლისაჲ ჯუარიანი.⁵⁰ და მერმე ზოლო სახარებაჲ **ⲱ** მეათორმეტე⁵¹ მათეს თავისაჲ: „ხვალისაგან რომელ არს შემდგომად პარასკევისა“ ვიდრე „დასისა თანა.“ (8) და მეყსეულად: „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ“, (9) „წმიდაო ღმერთო.“ და შემდგომითი-შემდგომად განგებაჲ ვიდრე აღსასრულადმდე⁵² ლოცვისა.⁵³ ესე ორივე განგებაჲ ბერძულისაგან არს წარჩინებულისა, თქუენ ვითა⁵⁴ გინა,⁵⁵ ბრძანეთ.

წესი და განგებაჲ, რომელი აღესრულების⁵⁶ წმიდასა და⁵⁷ ღიღისა პარასკევსა.

მეორესა⁵⁸ ჟამსა ღიღისასა დაჰრეკონ⁵⁹ და შეკრბენ ლოცვად⁶⁰ და⁶¹ ილოცონ მზისაჲ და სამჟმისაჲ ამით წესითა, ვითა⁶² ესერა წერილ არს: დაჰკიდონ კანკელსა⁶³ წინაშე⁶⁴ ხატი ჯუარცუმისაჲ და აღუნთენ კელაპტარნი⁶⁵ და იყყონ

* „სახარებაჲ **Ⲛ** არშიაზე“ (AF). ** „სახარებაჲ **ⲱ** არშიაზე“ (AF). *** „სახარებაჲ **Ⲙ** არშიაზე“ (AF). **** „სახარებაჲ **Ⲛ** არშიაზე“ (AF). ***** „სახარებაჲ **ⲱ** არშიაზე“ (AF). ***** „სახარებაჲ **Ⲛ** არშიაზე“ AF.

¹ **Ⲡ**+გუერდი BCDF. ² ღმერთო] უფალო C. ³ **Ⲛ** — BCE. ⁴ ამისა შემდგომად] მეყსეულად E, ამისსა B. ⁵ მიწყალე] შემიწყალენ E+ჩუენ E. ⁶ ~ ზედა ამას დასდებელსა იტყოდიან E. ⁷ კმაჲ **Ⲡ** გუერდი — E. ⁸ კრეტსაბმელი E. ⁹ უშჯულოთათჳს C. ¹⁰ ხედვიდეს BEF. ¹¹ ჯუარცუმასა C+სრულიად E. ¹² და+თქუან E. ¹³ და — E. ¹⁴ აწლა BCE+EF. ¹⁵ და — E. ¹⁶ მერმე] შემდგომად E. ¹⁷ **ⲱ** — ABCE. ¹⁸ მიჰყვანდეს E. ¹⁹ ორნი... ამას — E. ²⁰ ოთხჯერ E. ²¹ და ვითარცა — E. ²² ადიდებდითსა E. ²³ დაასრულონ] შემდგომად E. ²⁴ და — E. ²⁵ იესუსა E. ²⁶ მერმე] შეუდგინე E. ²⁷ კმაჲ — E. ²⁸ ღღეს F. ²⁹ ღირს-ყავ E. ³⁰ ქრისტე C. ³¹ **Ⲛ** — ABCF. ³² არიმათიელი — E. ³³ და — E. ³⁴ ამისსა C. ³⁵ აქებდითსი BCEF. ³⁶ და — F.+შემდგომად E. ³⁷ **ⲱ** — ABCE. ³⁸ ჰკითხა — BC. ³⁹ იოსებ+და E. ⁴⁰ გუამი უფლისაჲ — BE, გუამი უფლისაჲ — BCE. ⁴¹ ღიღი — E. ⁴² სახარებაჲ... თანა — ABCF. ⁴³ და] რაჟამს ღიღებულნი E. ⁴⁴ ღიღისა... ბრძანეთ — E. ⁴⁵ ~ შემდგომად აქებდითსა BEF, შემდგომად ღიღებაჲ მაღალთასა C. ⁴⁶ ეწერა — BCEF. ⁴⁷ ათორმეტთაგან BCE. ⁴⁸ სტიქარონად — BCEF. ⁴⁹ უწინარეს] უპირატეს BCEF. ⁵⁰ ჯუარიანი EF. ⁵¹ მეათორმეტე **Ⲛ** F. ⁵² აღსასრულადმდე BCEF. ⁵³ ლოცვისა+ამენ იყავნ BCF. ⁵⁴ ვითარცა BCEF. ⁵⁵ გინა] გმარჯჳა BCEF. ⁵⁶ აღესრულები A. ⁵⁷ და — BCDE+F. ⁵⁸ მეორესაჲ E. ⁵⁹ ჰრეკონ C. ⁶⁰ ლოცვად — BCEF. ⁶¹ და — E. ⁶² ვითა... არს — E. ⁶³ ~ წინაშე კანკელსა BCEF. ⁶⁴ წინაშე — E. (1) ფს. 21,19. (2) მათ. 27,27-54. (3) ლუკ. 23,32-49. (4) იოანე 19,25-37. (5) მრკ. 15,43-47. (6) იოანე 19,38-42. (7) მათ. 27,62-66. (8) მათ. 27,62-66. (9) ფს. 91,2.

B406r

F367r
A364v

ლოცვად მზისას¹ ესრეთ:² ფსალმუნი Բ: „რად აღიმდრეს წარმართნი“ ვიდრე „რაჟამს აღატყდეს მყის“ გულისწყ. (1) ფსალმუნი Դ: „სიტყუათა⁴ ჩემთაჲ⁵ ყურ.“⁶ ვიდრე „რამეთუ“⁷ შენ აკურთხო⁸ მართალი, უფალო.“⁹ (2) ფსალმუნი Ժ: „ნეტარ არს, რომელმან გულისკმა-ყოს“ ვიდრე „კურთხეულ¹⁰ არს უფალი ღმერთი ისრაჲლისაჲ ამიერიითგან¹¹ უკუნიით უკუნისამდე. იყავნ.“ (3) დიდებაჲ, აღელუიჲ Գ-გზის.¹² დიკონმან კურეჟს ყოს: „მშვლობით უფლისა“, „ზეციით¹³ | მშვლობით“,¹⁴ „წმიდისა ამის“,¹⁵ „ქსნად ჩუენდა“, „შეგუეწიენ“, „ყოვლად წმიდაჲ.“ მღღელმან ლოცვაჲ და ასამაღლებელი: „რამეთუ გზუენის¹⁶ ყოველივე.“¹⁷ და მეყსეულად¹⁸ დასდებელი,¹⁹ კმაჲ Ծ გუერდი. და ყოველსა დასდებელსა ორივე მკარი ორ-ორჯელ იტყოდიან: „დღეს ტაძრისა იგი²⁰ კრეტსაბმელი²¹ სამხილებელად განიბო უმჯულოთა მათ და მზემან ბრწყინვალეზაჲ თჳსი დაიფარა, რამეთუ უფალსა ხედვიდეს ჯუარცუმულს.“ და მეორემან მკარმან იგივე. | მუკლი: „რად აღიმდრეს წარმართნი“²² (4) და იგივე: „დღეს²³ ტაძრისა.“²⁴ მუკლი: „შეითქუნეს მეფენი²⁵ უფლისათჳს და ცხებუ.“²⁶ და²⁷ იგივე.

უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ²⁸ უკუეთუ ორივე²⁹ მკარი ერთგან შეკრბეს წინაშე ხატსა ჯუარცუმისასა, ყოველი დასდებელი ათორმეტთაჲ სამ-სამჯერ³⁰ ითქუმის, | ვინამთგან ერთგან იტყოდიან ყოველნი ესრე³¹ სახედ ერთი³² უმუკლოდ და მეორედ³³ პირველსა მუკლსა ზედა იგივე და მესამედ მეორესა მუკლსა ზედა და ესთენ.

უკუეთუ კულა³⁴ სიმრავლისათჳს ერისა გინა³⁵ სიდიდისათჳს ეკლესიისა ორთავესა³⁶ მკართა³⁷ დაჰკიდონ ხატი ჯუარცუმისაჲ³⁸ და მკარსა დადგენ, ყოველი დასდებელი ოთხგზის

ითქუას³⁹ ესრე⁴⁰ სახედ: პირველმან მკარმან თქუას დასდებელი და მეორემან იგივე. და მერმე პირველმან მკარმან თქუას ერთი მუკლი და ზედა იგივე დასდებელი. და კუალად მეორემან მკარმან თქუას მეორე მუკლი და ზედა იგივე დასდებელი. და ესრეთ ოთხგზის ითქუმის. ხოლო⁴¹ უმჯობეს არს, თუ ერთგან შეკრბენ ორნივე⁴² კერძნი⁴³ და სამჯერ თქუან ყოველი⁴⁴ დასდებელი, ვითა ზემო დამიწერია. და საბერძნეთისა წარჩინებულნი⁴⁵ ეკლესიანი⁴⁶ ჰაგრევე⁴⁷ იტყუან. Բ⁴⁸ დასდებელი კმაჲ⁴⁹ Ծ გუერდი: „ვითარცა ცხოვარი⁵⁰ კლვად მიიგუარე, ქრისტე მეუფეო, და ვითარცა კრავი უმანკოჲ დაემსჭუალე⁵¹ ჯუარსა⁵² უმჯოლათაგან ცოდვათა ჩუენთათჳს, კაცთმოყუარე.“ მუკლი:⁵³ „მტერთა ჩემთა სული ჩემი მოიცვეს.“⁵⁴ (5) იგივე. მუკლი: „შემრაცხეს მე ვითარცა⁵⁵ ლომი განმზ.“ (6) იგივე: „ვითარცა ცხო.“⁵⁶ Դ⁵⁷ დასდებელი, კმაჲ⁵⁸ Ծ გუერდი: | „უმჯულოთა შენთა შემპყრობელთა მიშუებითა ესრეთ⁵⁹ ეტყოდე, უფალო: დაღათუ⁶⁰ მწყემსი ესე დასცეთ და განაბნინეთ⁶¹ ჩემნი ათორმეტნი მოწაფენი, შემძლებელ ვიყავ | უფრომს ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთასა მოყვანებად, არამედ ვსულგრძელებდ, რაჲთა აღესრულოს რომელი გამოგიცხადე თქუენ⁶² პირითა წინაწარმეტყუელთა ჩემთაჲთა უჩინონი და დაფარულნი, უფალო, დიდებაჲ შენდა.“⁶³ დიდებაჲ⁶⁴ და⁶⁵ აწლამარადის⁶⁶ – „რომელი ჩუენთჳს იშვევ, ქრისტე,“⁶⁷ ქალწულისაგან და⁶⁸ ჯუარცუმაჲ დაითმინე სახიერ,⁶⁹ რომელმან სიკუდილითა სიკუდილი მოაკუდინე და აღგომად⁷⁰ აჩუენე ვითარცა ღმერთ ხარ, ნუ უგულებელსჳყოფ, რომელი შექმნეს კელთა შენთა, არამედ აჩუენე, კაცთმოყუარებაჲ შენი, მოწყალე, მიიღე

Bv

Fv

¹ მზისაჲ F. ² ესრეთ – A. ³ მყის გულისწყ. – E. ⁴ სიტყუანი A. ⁵ ჩემნი A, ჩემთა F. ⁶ ყურ] ისმინე BCDF. – E. ⁷ რამეთუ – E. ⁸ აკურთხო BCEF. ⁹ უფალო – E. ¹⁰ კურთხეულ არს – E. ¹¹ ამიერიითგან... იყავნ – E. ¹² ზის E. ¹³ ზეციით+გრ. E. ¹⁴ მშვლობისათჳს BE. ¹⁵ მის E. ¹⁶ გზუ B. ¹⁷ ყოველივე – E. ¹⁸ მეყსეულად+ესე დასდებელი უკუანა ჰპოვნე ამასვე დღსა, აჟა თავსა ხოლო უჩინე BCEF. ¹⁹ დასდებელი... იტყოდიან] იწყონ თქუმაღ ამათ დასდებელთა ორ-ორჯერ C დასდებელი Ծ გუერდი E. ²⁰ იგი – C. ²¹ კრეტსაბმელი E. ²² წარმართნი – E. ²³ დღეს – E. ²⁴ ტაძრისა – E. ²⁵ მეფენი+ქ E. ²⁶ ცხებუ – E. ²⁷ და – E. ²⁸ რამეთუ – E. ²⁹ ორივე] Գ-ვე BCEF. ³⁰ სამჯერ BCEF. ³¹ ესრეთ BCEF. ³² ერთ F. ³³ მეორედ... ესთენ] ორჯერ მუკლთა ზედა E. ³⁴ კულა] ვინ E. ³⁵ გინა] ანუ E. ³⁶ ორთავე AE. ³⁷ სამკართა AE. ³⁸ ჯუარცუმისაჲ – E. ³⁹ ითქუმის E. ⁴⁰ ესრეთ BCEF, ესრე... ხოლო] ორჯერ უმუკლოდ და ორი მუკლთა ზედა E. ⁴¹ ხოლო – BCE. ⁴² ორნივე – E. ⁴³ კერძნი – E. ⁴⁴ ყოველი... და – E. ⁴⁵ წარჩინებულთა E. ⁴⁶ ეკლესიათა E. ⁴⁷ ესრეთ E, გერეთვე F. ⁴⁸ Բ – ABCE. ⁴⁹ კმაჲ – BCEF. ⁵⁰ ცხოვარი B. ⁵¹ დაემსჭუალე BCEF, დაემსჭუალ E. ⁵² ჯუარსა+ზედა F. ⁵³ მუკლი – BCE. ⁵⁴ მოიცვეს – E. ⁵⁵ ვითარცა... განმზ. – E. ⁵⁶ ვითარცა ცხო. – AE. ⁵⁷ Դ – ABCE. ⁵⁸ კმაჲ – E. ⁵⁹ ესრეთ... შენდა – AB. ⁶⁰ დაღათუ E. ⁶¹ განიბნინენ E. ⁶² თქუენ – E. ⁶³ შენდა+იგივე E. ⁶⁴ დიდებაჲ+და იგივე CE. ⁶⁵ და – ABE. ⁶⁶ აწლად E. ⁶⁷ ქრისტე B. ⁶⁸ და – E. ⁶⁹ სახიერ... განწირული – BC. ⁷⁰ აღგომად E. (1) ფს. 21. (2) ფს. 5. (3) ფს. 40,2. (4) ფს. 2,1. (5) ფს. 16,9. (6) ფს. 16,12.

A365r	რომელმან გშვა შენ ღმრთისმშობლისაგან ვედრებაჲ ჩუენთჳს და აცხოვნე, მაცხოვარო ჩუენო, ერი განწირული.“ დიაკონმან კუერექსი ¹ „მერმეცა ² და მარადის“, „შეგუეწიენ, გუაცხ.“, „ყოვლად წმიდაჲ.“ მღვდელმან ასამაღლებელი და „განთიად ³ შეგესემინ“ ⁴ – ამის ⁵ წილ ესე თქუან ⁶ დასდებელი, ⁷ კმაჲ ⁸ ჟ ⁹ გუერდი: „უფალო, ¹⁰	განმიჩინეთ.“ და მომიწონეს ³³ მე სასყიდელი ჩემი, ოცდაათი ვეცხლი და მრქუა მე უფალმან: „დადევ ეგე ბრძმელსა შინა და იხილე, უკუეთუ გამოცდილ არს, ვითარცასახელ მე გამოვიცადე მათჳს და მოვილე ოცდაათი იგი ვეცხლი და დადევ და დავსხენ ივინი სახლსა უფლისასა ბრძმელსა შინა, ვითარცა მიბრძანა მე უფალმან.“ (4)	B407
E'v	დაგსაჯეს ¹¹ ჰურიათა სიკუდილ ¹² , ცხორებაჲ ეგე ყოველთაჲ, რომელთა მეწამული ზღუაჲ კუერ-თხისა მიერ განაგლე, ¹³ ჯუარსა შენ ¹⁴ შეგმს-ჭუალეს ¹⁵ და რომელნი კლდისაგან წოვდეს თაფლსა, შენ ნავლელი მიგვიპყრეს, არამედ ნეფ-სით დაითმინე, რაჲთა ჩუენ განმათავისუფლენე მონებისაგან მტერიისა, ქრისტე ¹⁶ ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.“ ერმან – ესევე. მგალობელმან – მუკლი: „ნეტარ არს, რომელმან გულისკმა-ყოს, ¹⁷ (1) „არამედ ნეფსით ¹⁸ დაითმინე, ¹⁹ რაჲ-თა ²⁰ ჩუენ განმათავისუფლენე მონებისაგან მტე-რისა, ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.“ ერმან – იგივე. მგალობელმან ²¹ – მუკლი: ²² „რომელი ჭამდა ჰუ, ²³ (2) „არამედ ნეფსით ²⁴ დაითმინე, რაჲთა ²⁵ ჩუენ განმათავის.“ ერმან – „უფა-ლო, ²⁶ დაგსაჯეს შენ.“ მგალობელმან – დიდე-ბაჲ და ²⁷ აწ და ერმან: ²⁸ „რომელმან კურ-თხეულ უწოდე დედასა“ წარდგომაჲ, კმაჲ D: „გულმან მისმან შეიკრიბა უშჯ.“ დასდებელი:	პავლე ³⁴ გალატელთაჲ: ³⁵ „მძნო, ხოლო ჩემ-და ნუ იყოფინ სიქაღულ, გარნა ჯუარითა უფ-ლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა, რომლისა-თჳს სოფელი ჩემდამო ჯუარცუმულ არს და მე სოფლისა, რამეთუ ქრისტე ³⁶ იესუმს ³⁷ მიერ არცა წინადაცუეთილებაჲ რას შემძლებელ არს, არცა წინადაუცუეთილებაჲ, არამედ ახალი და-ბადებული და რომელნი წესსა მას ზედა ³⁸ ეგნენ, მშჯლობაჲ მათ ზედა და წყალობაჲ ისრაჴლოსა ზედა ღმრთისასა. ამიერიტგან შრომასა ნუვინ შემამთხუევს ³⁹ მე, რამეთუ მე საწერტელნი ⁴⁰ იგი უფლისა იესუმსნი ⁴¹ კორცთა შინა ჩემთა მიტურთვან. მადლი უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი სულისა თქუენისა თანა, მძნო, ამენ.“ (5) სახარებაჲ მათესი: ⁴² „მას ჟამსა შინა იხილა იუდა“ (6) ჰპოვო ⁴³ პარასკევსა ⁴⁴ მწუხ-რისა ⁴⁵ სახარებათა მეხუთედ ⁴⁶ სახარებად. და ⁴⁷ მეყსეულად დიაკონმან: „აღვასრულოთ ვედრე-ბაჲ“ ⁴⁸ და შემდგომითი შემდგომად ⁴⁹ კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ. ⁵⁰ და ⁵¹ მეყსეულად: „პირი ჩე-მი აღვაღე და მოვი.“, (7) „წმიდაო ღმერთოჲ“, „მამაო ჩუენოჲ“ და ⁵² კურიელისონი ჭ. და სამი მუკლთდრეკაჲ. ⁵³	A365v
F368	„ჩემთჳს ცუნდრუკებდეს ყოველნი“. ²⁹ (3) წინა-წარმეტყუელებაჲ ზაქარიაჲსი, საკითხავი: „ამას იტყვს უფალი: „და ³⁰ მოვილო კუერთხი იგი ჩემი კეთილი და განვაგლო იგი განქარვებად, აღთქუმაჲ ჩემი, რომელი-იგი აღუთქუ ყოველსა მას ერსა ქუეყანისასა და განქარდეს მას დღესა შინა და იცნენ ³¹ ქანანელთა მათ ცხოვარნი ³² იგი, დამარხულნი ჩემდა, რამეთუ სიტყუაჲ უფლი-საჲ არს და ვარქუ მათ: „უკუეთუ კეთილ არს თქუენ წინაშე, მომეცით სასყიდელი ჩემი, გინა	და ⁵⁴ მეყსეულად მღვდელმან იწყოს: „მოვე-დით, თაყუანის-ვსცეთ.“ ჟამი სამჟმისაჲ: ⁵⁵ ფსალმუნი T: „ისმინე, უფალო, სიმართლისა ჩემისაო“ ვიდრე „განვძლე“ გამოჩინებასა.“ ⁵⁷ (8) ფსალმუნი ზD: „საჯენ, უფალო, მავნებელნი ჩემნი“ ვიდრე „ენაჲ ჩემი	E'39 Fv Cv

¹ კუერექსი – ABCEF. ² მერმეცა... წმიდაჲ – E'. ³ განთიადისა E'. ⁴ შეგესემინ – E'. ⁵ ამის – E'. ⁶ თქუან+კმაჲ F. ⁷ დასდებელი – AF, დასდებელი წარდგომაჲ E'. ⁸ კმაჲ – ABCDF. ⁹ ჟ გუერდი – A. ¹⁰ უფალო | ოდეს C. ¹¹ დაგსაჯეს-+შენთ BCDF. ¹² სიკუდილ E', სიკუდ F. ¹³ განვლე CD. ¹⁴ შენ – C. ¹⁵ შეგმსჭუალეს BE'F. ¹⁶ ქრისტე C. ¹⁷ გულიკმა E'. ¹⁸ ნეფსით E'. ¹⁹ დაითმინე E'. ²⁰ რაჲთა... შენდა – E'. ²¹ მგალობელმან მღვდელმან E'. ²² მუკლი – E'. ²³ ჰუ ჩემ თანა ABE'. ²⁴ ნეფსით E'. ²⁵ რაჲთა... განმათავის. – E'. ²⁶ უფალო... შენ | იგივე E'. ²⁷ და – ACE'. ²⁸ ერმან – BCE'F. ²⁹ ყოვ-ელნი – E'. ³⁰ და – BEF. ³¹ იცნენ F. ³² ცხოვარნი E'. ³³ მიმიწონეს F. ³⁴ პავლე – BF. ³⁵ გალატელთა | გალატელთა+მიმართ წიგნი პავლესი წმიდისა მოციქულისა საკითხავი – BEF, გალატელთა+მიმართ ებისტოლე პავლე E. ³⁶ ქრისტეს F. ³⁷ იესუს BCEF. ³⁸ ზედა | შინა C. ³⁹ შემამთხუევნ F. ⁴⁰ წერტელნი B. ⁴¹ იესუსნი BCF. ⁴² მათეს BCF.+თავისაჲ BCF. ⁴³ ჰპოო BCE'F. ⁴⁴ პარასკევსა მწუხრისასა | შუალამისა E'. ⁴⁵ მწუხრსა C. ⁴⁶ მეხუთედ | ჰF E'. ⁴⁷ და – E'. ⁴⁸ ვედრებაჲ და შემდგომითი-შემდგომად – E'. ⁴⁹ შემდგომად+და BCF. ⁵⁰ მოგომაღლენთაჲ E'. ⁵¹ და – E'. ⁵² და – E'. ⁵³ მუკლთა E'F. ⁵⁴ და – E'. ⁵⁵ სამ-ჟმისაჲ | ლ ჟამისაჲ A. ⁵⁶ მანძლენ E'. ⁵⁷ გამოჩინებასა – E'.

(1) ფს. 40,2. (2) ფს. 40,10. (3) ფს. 40,8. (4) ზაქ. 11,10-13. (5) გალ. 6,14-18. (6) მათ. 27,3-32. (7) ფს. 118,131. (8) ფს. 16,1-15.

იტყოდის სიმართლესა შენსა“. (1) ფსალმუნი ნ: „მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყალობ.“ ვიდრე „ზუარაკად“. ¹ (2) და ² კუერექსი და ³ ლოცვაჲ და ⁴ ასამაღლებელი. ⁵ დასდებელი, კმაჲ ⁶ გუერდი: „შიშისათჳს ჰურიათაჲსა საყუარელმან და ⁶ მეგობარმან შენმან პეტრე უავარ-გყო შენ, უფალო, და გოდებით ესრეთ დაღადებდა და იტყოდა: ცრემლთა ჩემთასა ნუ დაიდუმებ, რამეთუ ვთქუ დამარხვად მცნებაჲ შენის სახიერ და მე არაჲ დაემარხე. ჩუენიცა სინანული ესრეთ მიითუალე ⁷ და შეგვწყალენ ⁸ ჩუენ“. მუკლი: ⁹ „განმაშორენ ჩემგან მახლობელნი.“ ¹⁰ (3) და იგივე. მუკლი: „განმაშორენ ჩემგან მეგობარი ¹¹ და ¹² მახლობ.“ ¹³ (4) და ¹⁴ იგივე. „შიშისათჳს.“ | ¹⁵ დასდებელი კმაჲ ¹⁶ გუერდი: „უწინარეს ¹⁶ პატიოსნისა ჯუარისა მკედართა მიერ კიცხვისათჳს, უფალო, ზეცისა ძალნი შეძრწუნდეს, რამეთუ დაიდგ გვრგვნი კიცხვისაჲ, რომელმან ქუეყანაჲ შეამკვე ყუავილითა და ქლამინდი განბასრებულმან შეიმოსე, რომელმან შეჰმოსენ ცანი ღრუბლითა და ესევითარიითა განგებითა გუეუწყა შენი მრავალი სახიერებაჲ, ღმერთო, და დიდი წყალობაჲ, დიდებაჲ შენდა“. მუკლი: ¹⁷ „გულმან მისმან ¹⁸ შეიკრიბა ზგუ.“ (5) | იგივე. მუკლი: ¹⁹ „ჩემთჳს ცუნდრუკე“. (6) იგივე: „უპირატეს ²⁰ პა.“ ²¹ დასდებელი, კმაჲ ²² გუერდი: „მოსლვასა შენსა ჯუარცუმად ²² ესრეთ | ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა: ²³ რომლისა საქმისათჳს გნებაჲს მოკლვაჲ ჩემი, მ ჰურიანო, განრღუეულნი განვკურნენ და მკუდარნი ვითარცა ძილისაგან აღვადგინენ, წიღოვანი ²⁴ განვწმიდენ, ²⁵ ქანანელი შევიწყალე, რომლისა ²⁶ საქმისათჳს ²⁷ გნებაჲს მოკლვაჲ ჩემი, მ ჰურიანო! არამედ იხილეთ, რომელსა უგუმირეთ, ქრისტესა, მ უშგულონო“. ²⁸ დიდებაჲ და ²⁹ იგივე. და ³⁰ აწდა. — „გისხროდენ, ბჭო განულებელი.“ ³¹ და ³² კუერექსი და ლოცვაჲ და ასამაღლებელი. და ³³ „უფალო, რომელმან ყოვლად წმიდაჲ სული შე-

ნი მოციქულთა“ — ამის წილ ესე წარდგომაჲ, კმაჲ ³⁴ ⁹ გუერდი: „მხოლოჲ აღემართა ძელი ჯუარისა შენისაჲ, უფალო, და საფუძველნი შეიძრნეს სიკუდილისანი, ³⁵ რამეთუ რომელნი შთანთქნეს ჯოჯოხეთმან სურვილით, განუტევნა იგინი ძრწოლით, რომლითა | გვჩუენე ჩუენ მა-
ცხოვარებაჲ შენი, წმიდაო და დიდების-გმეტყველებთ შენ, ძეო ღმრთისაო, შეგვწყალენ ჩუენ.“ მუკლი: ³⁶ „განკურიტნეს კელნი ჩემნი“ (7) და „დიდების-გმეტყველებთ შენ, ძეო ღმრთისაო.“ მუკლი: ³⁷ „მათ მიხილეს მე, და ³⁸ განმიცადეს მე“ (8) და „დიდების-გმეტყუელებთ.“ დიდებაჲ და ³⁹ აწდა. — „ღმრთისმშობელი ქალწულო, მეოხ-გუეყავ“ და ⁴⁰ წარდგომაჲ, კმაჲ ⁴¹ ¹⁰ გუერდი: „რამეთუ მე გუემად განმზადებულ ვარ.“ (9) დასდებელი: „უფალო, ნუ გულისწყრომითა შენითა მამხი.“ (10) წინაწარმეტყუელებაჲ ესაიაჲს, ⁴² საკითხავი. „უფალმან მცეს მე ენაჲ სწავლულებისაჲ ცნობად, რაჟამს ჯერ-არს თქუმაჲ სიტყვსა.“ ⁴³ დამდვა მე დილით დილაღმდე, შემძინა მე ყური სმენად და სწავლაჲ უფლისაჲ განაღებს ყურთა ⁴⁴ ჩემთა. ⁴⁵ ზოლო მე არა ურჩ ვექმნა, არცა სიტყუა-უგო, ზურგი ჩემი მივსცე ⁴⁶ გუემად და ღაწუნი ჩემნი ყურიძლისცემად და პირი ჩემი არა გარემივიქციე სირცხელისაგან ნერწყუვისა და უფალი შემწე მეყო მე. ამისთჳს არა მრცხუნეა, არამედ | ვყავ პირი ჩემი ვითარცა მყარი კლდე და გულისკმა-ყყავ, ვითარმედ არა მრცხუნენს, ⁴⁷ რამეთუ მოახლებულ არს განმამართლებელი ჩემი. ⁴⁸ ვინ არს მოსაჯული ⁴⁹ ჩემი, წინააღმიდეგინ მე და ვინ არს განმკითხველი ჩემი, მომეახლენ მე. აჰა ესერა, უფალი ღმერთი ⁵⁰ შემწე | არს ჩემდა და ვინ არს ბოროტისმყოფელი ჩემდა. აჰა ესერა, თქუენ ყოველნი, ვითარცა სამოსელნი დასბუელდეთ ⁵¹ და ვითარცა ⁵² მდილმან შეგვამნეს თქუენ. ვინ არს თქუენ შორის მოშიში უფლისაჲ, ისმინენ კმაჲ მონისა მისისაჲ, რომელნი ვლენან

E'v

Fv

B408r
C337r

¹ ზუარაკად] სრულიად A. ² და — E'. ³ და — E'. ⁴ და — E'. ⁵ ¹⁰ — ABCDF. ⁶ და მეგობარმან... ჩუენ — BC. ⁷ მიითუალე+სახიერ DF. ⁸ შემიწყალენ E'. ⁹ მუკლი — E'. ¹⁰ მახლობელნი] მე C. ¹¹ მეგობარნი BCEF. ¹² და მახლობ. — E'. ¹³ მახლობ. — BCE'F. ¹⁴ და... E'. ¹⁵ ¹⁷ — ABCE. ¹⁶ უწინარეს] უპირატეს BCF. ¹⁷ მუკლი — E'. ¹⁸ მისმან] ჩე C. ¹⁹ მუკლი — E'. ²⁰ უპირატეს პა. — AF. ²¹ ²¹ — ABC, ~ დასდებელი ²¹ E'. ²² ჯუარცუმად] ჯუარად E'F. ²³ ეტყოდე... უშგულონი — AB. ²⁴ წიღოვანი CF. ²⁵ განვწმიდენ CF. ²⁶ რომლისათჳს BCDF. ²⁷ საქმისა — CF. ²⁸ უშგულონი] ჰურიანო CE'F.+იგივე E'. ²⁹ და — E'. ³⁰ და — BCEF. ³¹ განდებელი A. ³² და — E'. ³³ და... ესე — E'. ³⁴ კმაჲ — E'. ³⁵ სიკუდილისანი] ქუეყანისანი E'. ³⁶ მუკლი] ერმან იგივე E'. ³⁷ მუკლი — E'. ³⁸ და... მე — E'. ³⁹ და — AB. ⁴⁰ და — E'. ⁴¹ კმაჲ — E'F. ⁴² ისაიაჲს BCF. ⁴³ სიტყვსა+და E'. ⁴⁴ ყურსა E'. ⁴⁵ ჩემსა E'. ⁴⁶ მივეც BCF. ⁴⁷ მრცხუნის F. ⁴⁸ ჩემი+და—და E'. ⁴⁹ მსაჯული F. ⁵⁰ ღმერთი] უფალი ABE'F. ⁵¹ დასბუელდით F. ⁵² ვითარცა — E'.
(1) ფს. 34,1-28. (2) ფს. 50,3-21. (3) ფს. 87,19. (4) ფს. 87,19. (5) ფს. 40,8-9. (6) ფს. 40,8-9. (7) ფს. 21,17. (8) ფს. 21,18. (9) ფს. 37,18. (10) ფს. 37,2.

A366v	E ⁴⁰ v	F370	Bv	ბნელსა შინა და არა არს მათ შორის ნათელი. ესეველით სახელსა უფლისასა და განმტკიცებით ღმრთისა მიმართ. აჰა ეგერა, თქუენ ყოველნი ცეცხლსა აღაგზებთ¹ და განაძლიერებთ აღსა. ვიდოდეთ² ნათელსა ცეცხლისა თქუენისასა და ალითა მით, რომელი აღაგზენით³ ჩემთჳს, გეყოს⁴ ესე თქუენ და მწუხარებით დაიძინოთ“. (1) ჰავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, ქრისტე, ვიდრე-იგი ჩუენ უძღურდა ვიყვენით ჟამსა ოდენ უღმრთოთათჳს მოკუდა, რამეთუ ძნიაღ ვინმე მართლისათჳს მოკუდის,⁵ ხოლო კეთილისათჳს ვინ-მე იკადროს⁶ სიკუდილი? ხოლო გამოაცხადა თჳსი იგი სიყუარული ჩუენდა მომართ ღმერთ-მან, რამეთუ ვიდრე-იგი უღმრთოდა ვიყვენით, ქრისტე ჩუენთჳს მოკუდა. რაოდენ⁷ აწ განმართ-ლებულ⁸ ვართ სისხლითა მისითა. განვერნეთ ჩუენ მის მიერ რისხვისაგან, რამეთუ მტერ რაჲ ვიყვენით და დავეგენით ღმერთსა, სიკუდილითა მისა მისისაჲთა რაოდენ უფრომს, და-რაჲ-ვეგენით, ვცხოვნიდით⁹ მაცხოვარებითა¹⁰ მისი-თა.“ (2) სახარებაჲ მარკოზისი: „მას ჟამსა შინა მკედართა მათ წარიყვანეს იესუ“¹¹ (3) ჰპოვო¹² ათორმეტთავე¹³ სახარებათა¹⁴ შინა მეექუესედ¹⁵ სახარებად.¹⁶ და შეუდგინონ¹⁷ ხოლო კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ და¹⁸ ლოცვაჲ¹⁹ და იკითხონ წიგ-ნი წმიდისა ათანასეს თქუმულისაგან²⁰ ანუ გიორგი ნიკომიდიელისაჲ.²¹ და შემდგომად კი-თხვისა²² თქუან სტიქარონი²³ „უფალი ღმერთი კურთხეულ, კურთხეულ²⁴ არს²⁵ ღმერთი²⁶ დღი-თიდლედ“, ²⁷ წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუენოჲ. კურთხეელისონი ჴ²⁸ და სამი მუკლთდრეკაჲ.²⁹ და აღასრულონ ჟამი. და ვითარცა მცირედ გამოისუენონ, კუა-ლად დაჰრეკონ³⁰ და ილოცონ შუადლისაჲ³¹ და³² ცხრა³³ ჟამისაჲ.³⁴	ჟამი შუადლისაჲ. ფსალმუნი ԲԸ: „რად-მე იქადინ უკეთურება“³⁵ ვიდრე „რამეთუ“³⁶ ტკბილ არს³⁷ წინაშე წმიდათა მისთა.“ (4) ფსალმუნი ԶԻ:³⁸ „მაცხოვრე მე, ღმერთო,³⁹ რამეთუ შევიდეს წ.“ ვიდრე „და რომელთა უყუარს სახელი“⁴⁰ შენი, დაე.“ (5) ფსალმუნი Գ: „რომელი დამკუდრებულ არს შეწე.“⁴¹ ვიდრე „ვიქსნა“⁴² და ვადიდო იგი.“⁴³ (6) დიაკონმან კუერექსი, მღვდელმან ლოცვაჲ და⁴⁴ ამალეებაჲ.⁴⁵ დასდებელი [ზ], კმაჲ Ը გუერდი: „მოვედით,⁴⁶ ქრისტეს შემოსილნო ერნო და ვიხილოთ რაჲ⁴⁷ იზრახა იუდა მიმცემელმან უშჯულოთა მათ თანა მღვდელთა⁴⁸ მკსნელისათჳს ჩუენისა, დღეს თანანადებ სიკუდილისა უკუდავი სიტყუაჲ ყვეს და ჰილატეს შესმენითა თხემის ადგილსა შემშჳულეს⁴⁹ და ვნებული მკსნელი ჩუენი ესრეთ ღალადებდა და ეტყოდა: მიუტევე, მამაო, ცოდვაჲ ესე, რაჲთა ცნან წარმართთა ჩემი მკუდრეთით აღდგომაჲ.“ მუკლი:⁵⁰ „ღმერ-თო, ქებასა ჩემსა ნუ⁵¹ დაიდუ.“ (7) იგივე. მუკ-ლი:⁵² „იტყოდეს ჩემთჳს ბაგითა ზა.“ იგივე დასდებელი, კმაჲ Թ გუერდი: „ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა: ერო ჩემო, რაჲთა⁵³ შეგაწუხენ თქუენ ანუ რაჲთა-მე გაჭირვე თქუენ? ბრმანი თქუენნი განვანათლენ, კეთროვანნი განვწმიდენ და განრლუეული ცხედარსა ზედა მღებარე აღ-ვადგინე. მანანაჲსა მის წილ მომიპყრობთ მე ნაველსა და წყლის მის წილ ძმარსა, სიყუა-რულისა ჩემისა წილ ჯუარსა ზედა მე დამს-ტუალეთ.“⁵⁴ აწ მოუწოდო წარმართთა და მათ მა-დიდონ მე თანა⁵⁵ მამით და სულით და მე მივსცე მათ ცხორებაჲ საუკუნოჲ.“ მუკლი:⁵⁶ „დამდგეს მე მღჳმესა ქ.“ (8) იგივე. მუკლი:⁵⁷ „იყავნ სა-მკუდრებელი მათი“. იგივე. დასდებელი Ը,⁵⁸ კმაჲ Թ გუერდი: „შჯულისმღებელნო ისრაჴ-ლისანო ჰურიანო,⁶⁰ ფარისეველნო, კრებული	Cv	A367r	Fv

¹ აღაგზნებთ B. ² ვიდოდით CEF. ³ აღაგზნეთ C, ~ აღაგზენით E⁴. ⁴ გეყოს BE⁵F. ⁵ მოკუდეს CEF. ⁶ იკადრის E⁷. ⁷ რაოდენ E⁸. ⁸ ~ განმართლებულ ვართ აწ A. ⁹ ვცხოვნიდით BCE, ვცხოვნიდით F. ¹⁰ მაცხოვარებითა E¹¹. ¹¹ იესუ – E¹². ¹² ჰპოო BCE¹³F. ¹³ ათორმეტთა F] 79 ათორმეტთა E¹⁴. ¹⁴ ~ შინა სახარებათა E¹⁵. ¹⁵ მეექუესედ მე-7 BCEF. ¹⁶ სახარებად – E¹⁷. ¹⁷ შეუდგინო E¹⁸. ¹⁸ და – E¹⁹. ¹⁹ ლოცვაჲ – E²⁰. ²⁰ თქუმული E²¹. ²¹ ნიკომიდიელისა BCEF. ²² კითხვისა – E²³. ²³ სტიქარონი – ABCF. ²⁴ კურთხეულ – E²⁵. ²⁵ არ A. ²⁶ ღმერთი – C. ²⁷ დღითი-დღედ – C. ²⁸ Է] Զ BCE²⁹F. ²⁹ მუკლთა BEF³⁰. ³⁰ ჰრეკონ BCEF. ³¹ შუადლისა BCE³²F. ³² და... ჟამისაჲ – C, და... შუადლისაჲ – E³³. ³³ ცხრა] Ը A, ცხრაჲ F. ³⁴ ჟამისაჲ+უფალო ღმერთო, ადრე მიქსენ BCEF. ³⁵ უკეთურებასა B. ³⁶ რამეთუ – E³⁷F. ³⁷ არს+იგი BCDF. ³⁸ ԶԻ] Զ E³⁹. ³⁹ ღმერთო – B. ⁴⁰ სახელი... ემ. – E⁴¹. ⁴¹ შეწე. – E⁴². ⁴² ვიქსნა – E⁴³. ⁴³ იგი – E⁴⁴. ⁴⁴ და – E⁴⁵. ⁴⁵ ამალეებაჲ] ასამალეებელი BE⁴⁶. ⁴⁶ მოვდით E⁴⁷. ⁴⁷ რაჲ... აღდგომაჲ – BC. ⁴⁸ მღვდელთმოდუართა E⁴⁹. ⁴⁹ შეჰმშჳულეს BCDF. ⁵⁰ მუკლი – E⁵¹, ~ მუკლი: იტყოდეს ჩემთჳს ბაგითა ზ. მუკლი: ღმერთო, ქებასა ჩემსა ნუ დაიდუ. F. ⁵¹ ნუ დაიდუ. – E⁵². ⁵² მუკლი – E⁵³. ⁵³ რაჲთა... საუკუნოჲ – AB. ⁵⁴ დამშჳულელ CDF. ⁵⁵ თანა... სულით – E⁵⁶. ⁵⁶ მუკლი – E⁵⁷,+რამეთუ CDF. ⁵⁷ მუკლი – E⁵⁸. ⁵⁸ Ը – ABCF. ⁵⁹ კმაჲ – E⁶⁰. ⁶⁰ ჰურიანო... სოფლისაჲ – BC.

(1) ეს. 50,4-11. (2) რომ. 5,6-10. (3) მრკ. 15,16-32. (4) ფს. 51,3-11. (5) ფს. 68,2-37. (6) ფს. 90,1-16. (7) ფს. 108,2. (8) ფს. 87,7.

B409r

F371

მოციქულთაჲ ღალადებს და იტყვს: აჰა ტადარი რომელ თქუენ დაჰქსენით, აჰა კრავი რომელ თქუენ ჯუარს-აცუთ და დაფლვად მიეცით იგი, არამედ თჳსითა კელმწიფებითა აღდგა! ნუ სცთებით, ჰურიანო, რამეთუ ესე არს რომელმან ზღუასა განგარინნა და უდაბნოს გამოგზარდნა. ესე არს ნათელი და ცხორებაჲ და მშჳლობაჲ სოფლისაჲ. ¹ „დიდებაჲ იგივე, ² და ³ აწდა: ⁴ „ქალ-წულო, ჩუენ ⁵ ძესა შენსა თაყუანის-ვსცემთ და შენ ღმრთისმშ.“ ⁶ კუერექსი და ლოცვაჲ და ⁷ ასა-მალღებელი და „რომელი მეექუსესა ⁸ ჟამსა“ ⁹ — ამის წილ ესე ¹⁰ წარდგომაჲ, კმაჲ ¹¹ „ჰქმენ ცხორებაჲ შორის ქუეყანასა, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, ¹² ჯუარსა ზედა რაჲ უხრწნელნი კელნი შენნი განიჰყრენ, რომლითა შეჰკრიბენ ყოველნი წარმართნი, რაჲთა ¹³ გიღალადებდენ.“ ¹⁴ უფალო, დიდებაჲ შენდა, მუკლი: ¹⁵ „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ ¹⁶ შევიდეს ¹⁷ წ.“ (1) და „რაჲთა ¹⁸ გიღალადებდენ.“ ¹⁹ უფალო, დიდებაჲ შენდა. ²⁰ მუკლი: ²¹ „მცეს მე საჰმელად.“ ²² „რაჲთა გიღალადებდენ.“ ²³ დიდებაჲ და ²⁴ აწდა: „რამეთუ არა ²⁵ მაქუს ²⁶ მე ²⁷ კადნიერებაჲ.“ ²⁸ წარდგომაჲ, კმაჲ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷

და სათნოებანი უფლისანი მოვიქსენე, ქებაჲ უფლისაჲ ყოვლისავეთჳს, რომელი მომიგო ჩუენ. უფალი მსაჯულ კეთილ სახლსა ზედა ისრაჴლისასა. მოავლინოს ჩუენ ზედა ³⁷ წყალობისაებრ თჳსისა და სიმრავლისაებრ სიმართლისა ³⁸ თჳსისა და თქუა: ანუ არა ერი ესე შვილი | ჩემი არსა? და არა შეურაცხ-ყონ და ექმნა მათ მაცხოვარ ყოვლისაგან ჭირისა მათისა, რამეთუ არა მოციქულმან, არცა ანგელოზმან, არამედ თავადმან უფალმან იქსნნა ³⁹ იგინი, რამეთუ უყუარდეს იგინი და დაიცვნა ⁴⁰ იგინი და ⁴¹ თავადმან იქსნნა იგინი და აღიზუნა ⁴² | იგინი და აღმადლნა იგინი ⁴³ ყოველთა ღღეთა საუკუნეთა.“ (4) | პავლე ებრაელთაჲ: „მძანო, ქრისტე ⁴⁴ მოვიდა მღღელთმოძღუარი იგი მერმეთა მათ კეთილთაჲ უფროსითა მით და უსრულესითა კარვითა კელითუქმნელითა, ესე იგი არს არა ამის დაბადებულისაჲთა, არცა სისხლითა ვაცთაჲთა ⁴⁵ და ზუარაკათაჲთა, არამედ თჳსითა სისხლითა შევიდა ერთგზის სიწმიდესა მას ⁴⁶ და საუკუნოჲ გამოქსნაჲ პოვა. ⁴⁷ უკუეთუ სისხლი იგი ვაცთაჲ ⁴⁸ და ზუარაკთაჲ და ნაცარი იგი დიაკუელთაჲ, რომელი ეპკურებოდა ⁴⁹ შეგინებულთა მათ და განსწმედლა მსგავსად კორცთა მათ განწმედისათა, რაოდენ უფროს სისხლი იგი ქრისტესი, რომელმან-იგი | სულითა საუკუნოდ თავი თჳსი შეწირა უბიწოდ ⁵⁰ ღმრთისა, განწმიდნეს გონებანი თქუენნი მკუდართაგან ⁵¹ საქმეთა მსახურებად ღმრთისა ცხოველისა.“ (5) სახარებაჲ ლუკასი: „მას ჟამსა შინა მოჰყვანდეს იესუს თანა ⁵² სხუანიცა“ (6) ჰპოვო ⁵³ ამათვე ⁵⁴ ათორმეტთა სახარებათა შინა ვნებისათა ⁵⁵ მერვედ ⁵⁶ სახარებად. და შე-ხოლო-უდგინონ კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ და „მწარაფლ მეწიენ“, „წმიდაო ღმერთო“, „მამაო ჩუენო.“ (7) კურიელისონი ჰ და სამი მუკლთდრეკაჲ. ⁵⁷

E⁴¹

C338

A367v

Bv

Fv

¹ დიდებაჲ+და B. ² ~ და იგივე CEF. ³ და — B. ⁴ აწდა მარადის F. ⁵ ჩუენ — E⁴. ⁶ შენ ღმრთისმშ.] არა ეწერა E⁴. ⁷ და — E⁴. ⁸ მეექუსისა E⁴. ⁹ ჟამსა ამის — E⁴. ¹⁰ ესე — F. ¹¹ ჩუენო — E⁴. ¹² რაჲთა] რომელნი CEF. ¹³ ღალადებდენ E⁴. ¹⁴ მუკლი — CDE⁴F. ¹⁵ რამეთუ] დი E⁴. ¹⁶ შევიდეს წ. — E⁴. ¹⁷ რაჲთა — E⁴. ¹⁸ გიღალადებდენ E⁴. ¹⁹ შენდა — E⁴] შენდობაჲ B. ²⁰ მუკლი — E⁴, მუკლი... დიდებაჲ და — CEF. ²¹ ღალადებდენ+უფალო E⁴. ²² და — E⁴. ²³ ~ დასდებელი დაუბნელდინ თუალნი მათნი, რაჲთა, რამეთუ არა მაქუს მე კადნიერებაჲ F. ²⁴ გუაქუს A. ²⁵ მე] ჩუენ A. ²⁶ კმაჲ — E⁴. ²⁷ საჰმელად F. ²⁸ ჩემდა ნავ. — E⁴. ²⁹ დაუბნელ C, დაუბნელდინ F, დაუბნელდიან BEF, დაუბნელდეს E⁴. ³⁰ თუალნი... რაჲთა — E⁴. ³¹ რაჲთა] რამეთუ B. ³² საკითხავი — C. ³³ ედომით E⁴. ³⁴ და — BCF. ³⁵ რაჲსათჳს] რომლისათჳს C. ³⁶ ~ კაცი არავინ არს C. ³⁷ ზედა — C. ³⁸ სიმართლისა — F. ³⁹ იქსნა E⁴. ⁴⁰ დაიცვნა E⁴, დაიცვნა BCDF. ⁴¹ და... იგინი — BCDF. ⁴² აიზუნა E⁴. ⁴³ იგინი] იგი B. ⁴⁴ ქრისტე F. ⁴⁵ ვაცთა E⁴. ⁴⁶ ამას E⁴. ⁴⁷ პოა E⁴. ⁴⁸ ვაცთა E⁴. ⁴⁹ ეპკურებულა E⁴. ⁵⁰ უბიწოდ — E⁴. ⁵¹ მკუდართაგან] მოკუ-დავთაგან E⁴. ⁵² თანა სხუანიცა — E⁴. ⁵³ ჰპოო BCE⁴F. ⁵⁴ ამათ... ვნებისათა — E⁴. ⁵⁵ ვნბსთა C. ⁵⁶ მერვედ] მე-ჩ BCEF. ⁵⁷ მუკლთა F.

(1) ფს. 68,22. (2) ფს. 68,22. (3) ფს. 68,24. (4) ეს. 63,1-9. (5) ებრ. 9,11-14. (6) ლუკ. 23,32-49. (7) ფს. 78,8.

და ვითარცა ილოცონ მცირედჟამ¹ მღუმრიად, კუალად იყონ მღდელობა.² „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ.“ ჟამი³ G⁴ ჟამისაჲ, ფსალმუნი 48: „ღმერთო, ღმერთო ჩემო, მომხედენ“ ვიდრე „ერსა⁵ მას შობადსა, რომელ ქმნა უფალმან.“ (1) ფსალმუნი 101: „ღმერთო, ქებასა ჩემსა“ ვიდრე „რამეთუ დაუდგა მარჯუენით გლახაკსა.“ (2) ფსალმუნი 117: „მოყავ, უფალო,⁶ ყური შენი“ ვიდრე „რამეთუ⁷ შენ უფალი შემეწიე⁸ და ნუ“. (3) და⁹ კუერეჟსი და¹⁰ ლოცვაჲ და¹¹ ასამაღლებელი.¹² და¹³ დასდებელი,* კმაჲ¹⁴ L გუერდი: „საშინელ იყო ხილვაჲ¹⁵ ცათაჲ¹⁶ და¹⁷ ქუეყანისაჲ,¹⁸ შემოქმედი ძელსა და-მოკიდებული, მზე დაბნელდა და დღე კუალად ღამედ გარდაიქცა და ქუეყანაჲ დაფარულთა გუამთა განუტევებდა მკუდართა, რომელთა თანა თაყუანის-გცემთ, ქრისტე, გუაცხოვნენ ჩუენ.“ მუკლი:¹⁹ „ღმერთო, ღმერთო ჩემო, მომხედენ მე.“ (4) იგივე. მუკლი:²⁰ „ყოველთა რომელთა²¹ მიხილ.“ (5) იგივე. დასდებელი,** კმაჲ P: „ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს²² უმჯულოთა²³ მეუფე²⁴ დიდებისაჲ, ღალატყო²⁵ მათდა: რაჲთა შეგაწუხენ თქუენ ანუ რაჲთა განგარისხენ თქუენ, | პირველ ჩემსა ვინ გიქსნა²⁶ თქუენ ჭირისაგან? აწ რაჲსა მომაგეთ მე ბოროტი კეთილისა წილ, სუე-ტისა მის წილ ცეცხლისა ჯუარსა მე დამს-ჭუალეთ.²⁷ ღრუბლისა მის წილ ნათლისა | მე საფლავი მითხარეთ, ნაცვალად მანანამასა ნავ-ღელი მასვით მე და წყლისა მის წილ ძმარი. აწ მოუწოლო წარმართთა და მათ მადიდონ მე თანა მამით და სულით წმიდითურთ.“ მუკლი:²⁸ | „გარემომადგეს მე ძაღლებ²⁹ მრ.“ (6) იგივე. მუკლი:³⁰ „განკურიტნეს კელნი³¹ ჩემნი.“ (7) იგი-ვე. დასდებელი*** კმაჲ Q გუერდი: „ოდეს და-მოეკიდების ძელსა, რომელმან ქუეყანაჲ წყალთა

ზედა დაჰკიდა.³³ გურგუნსა ეკალთაგანს დაიდგამს ანგელოზთა მეუფე,³⁴ ტყუილისა ძოწეულსა შეიმოსს, რომელმან შემოსნა ცანი ღრუბლითა,³⁵ ყურიმლისცემასა³⁶ თავს-იდეგს, რომელმან იორ-დანეს განათავისუფლა ადამ, თაყუანის-ვსცემთ ვნებათა შენთა, ქრისტე, მაჩუენე ჩუენ შენი³⁷ დიდებულობა ადგომად.“ „დიდებაჲ მა.“ – იგივე. და³⁸ აწდა³⁹ მარადის: „უფროსად კურთხეულ⁴⁰ ხარ შენ, ღმერთიშობელო.“ და კუერეჟსი და⁴¹ ლოცვაჲ და⁴² ასამაღლებელი. და⁴³ „რომელმან მეცხრესა⁴⁴ ჟამსა“⁴⁵ – | ამის წილ ესე წარდგო-მაჲ, კმაჲ⁴⁶ R გუერდი: „ხედვიდა რაჲ ავაზაკი წინამძღუარსა⁴⁷ ცხორებისასა⁴⁸ ჯუარსა ზედა⁴⁹ დამოკიდებულსა, იტყოდა: „არა⁵⁰ თუმცა ღმერ-თი იყო განკორციელებული⁵¹ ჩუენ თანა ჯუარ-ცუბული ესე, არამცა დაეფარნეს მზესა შარა-ვანდენი თჳსნი, არცამცა ქუეყანაჲ შერყეული შეიშუსრვოდა,⁵² არამედ რომელმან ყოველივე ნებისით⁵³ თავს-იდეგ, მომიქსენე მე,⁵⁴ მაცხოვარ, სასუფეველსა შენსა“. მუკლი:⁵⁵ „უფალო ღმერთო ცხორებისა ჩემისაო, დღი.“, „არამედ რომელმან ყოველივე თავს.“ (8) მუკლი:⁵⁶ „დამდევს მე მღვ-მესა“, „არამედ რომელმან ყოველივე თა.“ (9) დი-დებაჲ და⁵⁷ აწდა⁵⁸ მარადის: „ტარიგი და მწყემ-სი და მაცხოვარი სოფლისაჲ ჯუარსა ზედა⁵⁹ რაჲ გიხილა მშობელმან შენმან, ცრემლით ეს-რეთ იტყოდა: „სოფელი ყოველი მხიარულ არს, რამეთუ მიიღებს განთავისუფლებასა, ხოლო ნაწლევნი ჩემნი შეიწუებინან, | რამეთუ გხე-დავ შენ ჯუარცუბულად, რომელსა ყოველთა-თჳს დაითმენ, ძეო ჩემო და ღმერთო ჩემო, დიდებაჲ შენდა.“ წარდგომად, კმაჲ⁶⁰ Q გუერ-დი:⁶¹ „იტყოდეს ჩემთჳს ბავითა, ზაკუ.“ (10) დას-დებელი: „ღმერთო ქებასა ჩემსა ნუ დაი.“ (11)

Cv

B410r

Fv

* 1 არშიაზე F371v. ** 1C არშიაზე F371v. *** 1Q არშიაზე F372r.

¹ მცირედჟამ – E¹. ² მღდელობა] ცხრაჲ ჟამისაჲ E¹. ³ ჟამი... ჟამისაჲ – E¹. ⁴ G] ცხრა B. ⁵ ერსა] ერთსა F. ⁶ უფალო – C. ⁷ რამეთუ – E¹. ⁸ შემეწიე და ნუ] მწე და მგა BEF. ⁹ და – E¹. ¹⁰ და – E¹. ¹¹ და – E¹. ¹² ასამაღლებელი] ამა-ღლებად E¹. ¹³ და – BE¹. ¹⁴ კმაჲ – E¹. ¹⁵ ხილვად E¹. ¹⁶ ცათა E¹. ¹⁷ და ქუეყანისაჲ... ჩუენ AB. ¹⁸ ქუეყანისაჲ CEF. ¹⁹ მუკლი – E¹. ²⁰ მუკლი – E¹. ²¹ რომელთა მიხილ] ძუალთა ჩემთა BCE¹F. ²² შემსჭუალეს BEF, შემსჭუალ C, შემსჭუალეს BEF. ²³ უმჯულოთა+მათ E¹, უმჯულოთა... წმიდითურთ – AB. ²⁴ მეუფე E¹. ²⁵ ღალად-ყო E¹. ²⁶ გიქსნა E¹. ²⁷ დამსჭუალეთ E¹. ²⁸ მუკლი – E¹. ²⁹ ძაღლებ] ზუარაკ E¹. ³⁰ მუკლი – E¹. ³¹ კელნი ჩემნი – E¹. ³² კმაჲ – BE¹. ³³ დაჰკიდა... ადგომად – BC. ³⁴ მეუფე A. ³⁵ ღრუბლითა ADF. ³⁶ ყურიმლის-ცემასა+ნეფსით E¹. ³⁷ ~ დიდებულობა შენი ადგომად... E¹. ³⁸ და – E¹. ³⁹ აწდა BCDE¹F. ⁴⁰ კურთხეულ... და – E¹. ⁴¹ და – E¹. ⁴² და – E¹. ⁴³ და – E¹. ⁴⁴ მეცხრისა E¹. ⁴⁵ ჟამსა ამის – E¹. ⁴⁶ კმაჲ – E¹. ⁴⁷ წინამძღუარსა+მას E¹. ⁴⁸ ცხურებისასა F. ⁴⁹ ზედა – E¹. ⁵⁰ არა თუმცა] უკუეთუმცა B+არა B. ⁵¹ განკორციელებული] კორცმესხმული C. ⁵² შეიშუსრვოდა E¹. ⁵³ ნებისით – ABCF. ⁵⁴ მე – E¹. ⁵⁵ მუკლი – E¹. ⁵⁶ მუკლი – E¹. ⁵⁷ და – ABE¹. ⁵⁸ აწდა E¹. ⁵⁹ ~ რაჲ ზედა E¹. ⁶⁰ კმაჲ – E¹. ⁶¹ გუერდი – C. (1) ფს. 21,2-32. (2) ფს. 108,1-31. (3) ფს. 85,1-17. (4) ფს. 21,2. (5) ფს. 21,8. (6) ფს. 21,17. (7) ფს. 21,17. (8) ფს. 87,2. (9) ფს. 87,7. (10) ფს. 108,2. (11) ფს. 108,1.

E'42	წინაწარმეტყუელებაჲ იერემიასის: „უფალო, გულისკმა-მიყავ მე და ვცნა, მაშინ ვიხილენ ზაკულებანი მათნი. ხოლო მე, ვითარცა კრავმან უმანკომან, მიგურასა ჩემსა დაკლვად არა ვაგრძენ, რამეთუ ჩემ ზედა იზრახეს ზრახვაჲ და თქუეს: „მოვედით და შეურიოთ ¹ ძელი პურსა მისსა და მოვსპოთ იგი ქუეყანი ცხოველთაჲთ ² და სახელი მისი არღარა მოვიკსენოთ მერმე. ხოლო შენ, უფალო ძალთაო, მსაჯულო სიმართლისაო, გამოძცდელო თირკუმელთაო ³ და გულისაო, მიხილავს მეცა ⁴ შენმიერი ⁵ შურისგებაჲ მათ შორის, რამეთუ შენდამი განვაცხადე სამართალი ჩემი. ამისთჳს ესრეთ იტყვს უფალი კაცთა ზედა ანათოლელთა, მეძიებელთა სულისა ჩემისათა, რომელნი იტყჳნ: ⁶ არა სწინააწარმეტყუელებდე ⁷ სახელითა უფლისაჲთა, უკუეთუ არა მოჰკუდე ქელთა შინა ჩუენთა, ამისთჳს ესრეთ ⁸ იტყვს უფალი ძალთაჲ: „აჰა ესერა, მე ძიება ვყო მათ ზედა, ჭაბუკნი მათნი მახვლითა მოისრნენ და ძენი მათნი და ასულნი მათნი აღესრულნენ სიყმილითა და არღარა იყოს მათა ⁹ ნეშტი, რამეთუ მოვავლინო ძჳრი მკჳდრთა ზედა ანათოლისათა წელიწადსა მას მოხედვისა მათისასა. მართალ ხარ შენ, უფალო და მე მიგიგო შენ, გარნა სამართალი ვთქუა შენდამი. რამასთჳს გზაჲ უღმრთოთაჲ წარემართის, განიშუეს ყოველთა, რომელნი გეცრუენეს შენ. სიცრუეით ¹⁰ დაჰნერგვენ იგინი და დაემტკიცნეს ძირნი. შვილიერ იქმნეს ¹¹ და ყვეს ¹² ნაყოფი. მახლობელ ¹³ ხარ შენ პირსა მათსა და შორს ხარ შენ თირკუმელთაგან მათთა. შენ, უფალო, მიცი ¹⁴ მე, მიხილე მე ¹⁵ და გამოცადე ¹⁶ გული ჩემი, წინაშე შენსა შეკრიბენ ¹⁷ იგინი, ვითარცა ცხოვარნი ¹⁸ კლვად და განწმიდენ იგინი დღესა ამას დაწყუედისა მათისასა, ვიდრემდის იგლოვდეს ქუეყანაჲ და ყოველი თიგაჲ ველისაჲ განკმეს უკეთურებისაგან. მკჳდრთა ¹⁹ ქუეყანისათა განირყუნნეს ²⁰ პირუტყუნი და მფრინველნი, რამეთუ თქუეს, არა იხილნეს ღმერთმან გზანი	ჩუენნი. შენნი ფერკნი რბიან და დაგაშრობენ შენ. შემოკრიბე ყოველი მკეცი ველისაჲ და მოვიდენ ჭამად მისა. ²¹ მწყემსთა მრავალთა განრყუნეს საყურძენი ²² ჩემი, ²³ შეაგინეს ნაწილი ჩემი, დადვენ ნაწილი ჩემი გულისსათქუმელი უდაბნოდ უგზოდ და იქმნა იგი განსარყუნელ წარსაწყმედელისა, რამეთუ ესრე ²⁴ იტყვს უფალი: ყოველთათჳს მახლობელთა თქუენთა უკეთურთა, რომელნი ავნებენ სამკჳდრებელსა ჩემსა, რომელი ²⁵ განუყავ ერსა ჩემსა ისრაჴლსა, აჰა ესერა, მე აღმოვჰგზურნე ²⁶ იგინი ქუეყანისაგან მათისა და სახლი იუდაჲსი გამოვიყვანო ²⁷ შორის მათსა და იყოს, რაჟამს გამოვიყვანნე მე იგინი, მოვაქცინე და შევიწყალნე ²⁸ იგინი და დავაშენნე იგინი თჳთოეულად ²⁹ თჳსსა სამკჳდრებელსა ³⁰ და კაცად-კაცადი ქუეყანასა თჳსსა“. (1) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, გუაქუს ჩუენ კადნიერებაჲ შესლვად სიწმიდესა მას სისხლითა იესუმსითა, რომელმან-იგი განგზახლა ჩუენ გზაჲ ახალი და ცხოველი კრეტსაბმელითა მით, ესე იგი არს ჳორცითა მისითა და მღდელთმოდღუარი დიდი სახლსა შინა ღმრთისასა. ³¹ მოუქდეთ მას ჭეშმარიტითა გულითა, ³² განსრულებულნი სარწმუნოებითა, სხურებულნი გულითა იჴჳსაგან ბოროტისა და განბანილნი გუამითა წყლითა წმიდითა. ³³ შევიკრძალოთ აღსარებაჲ ³⁴ იგი სასოებისაჲ მართალი, ³⁵ რამეთუ სარწმუნო არს, რომელმან-იგი აღგუთქუა ³⁶ და განვიციდით ურთიერთას აღბაძებად სიყუარულსა და კეთილთა საქმეთა ³⁷ ნუ დაუტევეთ ³⁸ შესაკრებელსა თჳსსა, ვითარცა-იგი ჩუეულებაჲ არს ვიეთიმე, არამედ ნუგეშინისცემდით და ³⁹ ესოდენ ⁴⁰ უფროჲს, ვითარცა-იგი ზედავთ მოახლებულსა მას დღესა, ⁴¹ რამეთუ ნეფსით ⁴² შეცოდებათა ჩუენთათჳს შემდგომად მოღებისა მის ცნობისა ჭეშმარიტისა არღარა ცოდვათათჳს მოაკლდების ⁴³ მსხუერპლი, არამედ საშინელი რამე ⁴⁴ მოლოდებაჲ საშჯელისაჲ ⁴⁵ და ცეცხლისა შური შემჰამდეს მტერთა მათ და	E'v
A368v		B41lr	
Bv C339		A369r	
F373		Cv Fv	

¹ შუროით C. ² ცხოველთაჲთ E'. ³ თირკუმელთა E'. ⁴ მიხილავს მეცა] მიხილავსმცა ABCE. ⁵ შენმიერი] შენ მიერ BE'. ⁶ მეტყჳნ E'. ⁷ ჰსწინააწარმეტყუელებდე B, ჰწინააწარმეტყუელებდე F, წინაწარმეტყუელებდეს E'. ⁸ ესრე AE'. ⁹ მათლა E'. ¹⁰ სიცრუით BE'. ¹¹ იქმნეს BCDF. ¹² ყვის CEF. ¹³ მახლობელ] მახარებელ F. ¹⁴ მიცი] მიცევ E'. ¹⁵ მე — E'. ¹⁶ გამოცადე F. ¹⁷ შეკრიბენ E'. ¹⁸ ცხოვარნი E'. ¹⁹ მკჳდრთა E'. ²⁰ განირყუნეს E'. ²¹ მისსა F. ²² საყურძენი F. ²³ ჩემი] ჩუენი E'. ²⁴ ესრეთ E'F. ²⁵ რომელ E'. ²⁶ აღმოვჰგზურნე E'. ²⁷ გამოვიყვანნე E'. ²⁸ შევიწყალნე F. ²⁹ თითოეულად BCEF. ³⁰ სამკჳდრებელსა E'. ³¹ ღმრთისასა+და E'F. ³² გულითა — C. ³³ წმიდითა+და E'. ³⁴ აღსარებაჲ CEF. ³⁵ მართალ F. ³⁶ აღგუთქუა E'. ³⁷ საქმესა E'. ³⁸ დაუტევეთ E'. ³⁹ და — E'. ⁴⁰ ესოდენ F. ⁴¹ დღესა F. ⁴² ნეფსით E'F. ⁴³ მოაკლდების] მოკუდების E'. ⁴⁴ რამე E'. ⁴⁵ საშჯელისაჲ E'.
(1) იერ. 11,18-12,15.

E'43r	რომელმან შეურაცხყოს შჯული მოსესი თჳნიერ წყალობისა, ორითა ანუ¹ სამითა მოწამითა² მოკუდეს, რაოდენ³ უძერესისა ტანჯვისა ღირს არს, რომელმან ძე ღმრთისაჲ შეურაცხყოს და სისხლი იგი აღთქუმისაჲ არა ღირსად შეჰრაცხოს, რომლითა-იგი⁴ განწმედილ იყო და სული იგი მადლისაჲ აგინა, რამეთუ ვიცით, რომელმან-იგი თქუა: „ჩემი არს შურისგებაჲ და მე მივაგო“ – იტყვს უფალი – და მერმე იტყვს, რამეთუ განიკითხოს უფალმან ერი თჳსი. „საშინელ არს შევრდომაჲ კელთა ღმრთისა ცხოველისათა.“ (1) სახარებაჲ იოვანესი: „მას ჟამსა შინა ღგეს ჯუარსა მას თანა“ (2) ჰპოვო⁵ ვნებისა სახარებათა Г⁶ სახარებად.⁷ და შემდგომად სახარებისა თქუან ყოველთა კონდაკი, კჳამ ღ: „რომელი ჯუარს-ეცუა⁸ ჩუენთჳს, მოვედით, ერნო, უგალობდეთ“. და მერმე⁹ კუერექსი ზეგარდამოჲ და¹⁰ მოგუმადლენთაჲ.¹¹ და მომიქსენე და ესრეთ სრულ იქმნას¹² ჟამი Г¹³ ჟამისაჲ. და შემდგომად მცირედისა ჰრეკონ მწუხრისაჲ. და აკურთხევისა¹⁴ შემდგომად უფალო ღაღაყავი¹⁵ აღიღონ.¹⁶ და ნათელი მხიარულსა ზედა შევიდეს მღვდელი სახარებითა და თქუან წარდგომაჲ, კჳამ ო: „საჯენ, უფალო, მავნებელნი.“ (3) „დასდებელი: „აიღე მახული შენი მღვეარ.“ (4) „გამოსლვათა“¹⁷ საკითხავი: „ეტყოდა უფალი¹⁸ მოსეს პირისპირ“ ვიდრე „არა იხილო შენ.“¹⁹ (5) წარდგომაჲ, კჳამ²⁰ ო:²¹ „განიყვეს სამოსელი ჩემი.“ (6) დასდებელი: „ღმერთო, ღმერთო ჩემო, მომხედენ.“ (7) იობისი საკითხავი: „ხოლო²² აკურთხა უფალმან“ ვიდრე	„მეზუთე²³ ნათესავი.“ (8) ღ²⁴ საკითხავი – წინაწარმეტყუელებაჲ ესაიაჲსი:²⁵ „ამას იტყვს უფალი: „აჰა ესერა, გულისკმა“ ვიდრე „რომელსა²⁶ ესუა ქმარი.“ (9) ამისა²⁷ შემდგომად აღდგეს ერი და მგალობელმან თქუას წარდგომაჲ პავლისაჲ, კჳამ ო გუერდი: „ადმღვეს მე მღვმესა.“ (10) დასდებელი: „უფალო ღმერთო ცხორებისა ჩემისაო.“ (11) პავლე კორინთელთაჲ ტ:²⁸ „ძმანო,²⁹ სიტყუაჲ იგი ჯუარისაჲ წარწყმედულ.“³⁰ (12) ალილუიაჲ, კჳამ³¹ ღ გუერდი: „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ შევიდეს წყალნი.“ (13) სხუაჲ³² ღ:³³ „ყუედრებაჲ ღაითმინა სულ.“³⁴ (14) დასდებელი³⁵ ღ³⁶ „დაუბნელდენ³⁷ თუალნი.“ სახარებაჲ მათესი და სხუათა მახარებელთაჲ შეზავებული და³⁸ შუენიერი.³⁹ „მას ჟამსა⁴⁰ ზრახვა-ყვეს“ ვიდრე „წინაშე საფლაჳსა მას.“ (15) და მეყსეულად კუერექსი: „ვთქუათ ყოველთა: უფალო,⁴¹ შეგვწყალებ⁴² ჩუენ“ და შემდგომი წესი⁴³ განახლებისაჲ.⁴⁴ ხოლო არცა „წმიდაო ღმერთოჲ“ ითქუმის ამას ღღესა, არცა „ნათელი ქრისტესი ბრწყინავს“, არცა „წარემართე“. ხოლო⁴⁵ „განიცადედ“ ესე⁴⁶ თქუან, კჳამ ო გუერდი: „განიცადეთ⁴⁷ და იხილეთ, რამეთუ ტკბილ არს. ალილუიაჲ.“⁴⁸ (16) სერობისად: „ხადილსა ჩემსა“.⁴⁹ (17) და⁵⁰ „ჩუენ თანა არს ღმერთი.“⁵¹ (18) ოხითაჲ:⁵² „შუენიერმან იოსებ.“ და შემდგომი.⁵³ და მერმე მიწყალებ და ზუედრნი ოთხფსალმუნნი წმიდისა ანდრიაჲსნი⁵⁴ და⁵⁵ მეტი არაჲაჲ.⁵⁶ წმიდასა და ღიღსა შაბათსა ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა კჳამ ღ:⁵⁷ „შუენიერმან იოსებ ძელისაგან გარდამოჰქსნა“⁵⁸ უხრწნელი გუამი	A369v
Bv			
F374			B412
C340			Fv

¹ ანო **Е**. ² მოწამითა **F**. ³ რავდენ **Е**. ⁴ რომლითა-იგი | რწითა **Е**. ⁵ ჰპოო **BCF**, – **Е**. ⁶ **Г** | მეცხრე **B**, მეცხრედ **Е**. **F**. ⁷ სახარებად+ჰპოო **Е**. ⁸ ჯუარს-ეცუ **BCEF**. ⁹ მერმე | დიაკონმან **Е**. ¹⁰ და – **Е**, +ნუ მიმცემ ჩუენ და წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუენოჲ, კურთხევისონი და წმიდაარსი და მრწამსი **B**. ¹¹ მოგომადლენთაჲ **Е**. ¹² იქმნა **Е**. ¹³ **Г** | ცხრაჲ **Е**. **F**. ¹⁴ აკურთხევისონისა **ABEF**, აკურთხევისონისა **Е**. ¹⁵ ღაღაყავი **AC**. ¹⁶ აღიღონ **B**. ¹⁷ გამოსლვათაჲ **BCEF**. ¹⁸ უფალი | ღმერთი **BCE**. ¹⁹ შენ – **Е**. ²⁰ კჳამ – **Е**. ²¹ **ო** | **ღ** **C**. ²² ხოლო | და **BCF**, – **Е**. ²³ მეზუთე | მეოთხე **Е**. ²⁴ **ღ** | მესამე **Е**. ²⁵ ესაიაჲსი **A**. ²⁶ რომელსა – **Е**. ²⁷ ამისა **C**. ²⁸ **ტ** – **Е**. ²⁹ ძმანო+რამეთუ **Е**. ³⁰ წარწყმედულ – **Е**. ³¹ კჳამ – **Е**. ³² სხუაჲ | დასდებელი **ABCDF**. ³³ **ღ** – **BCDE**. ³⁴ სულ | სუე. **A**. ³⁵ დასდებელი... თუალნი – **C** | სხოაჲ **Е**. ³⁶ **ღ** – **Е**. ³⁷ დაუბნელდეს **Е**, დაუბნელდი **F**. ³⁸ და – **Е**. ³⁹ შუენიერად **Е**. ⁴⁰ ჟამსა+შინა **F**. ⁴¹ უფალო... ჩუენ – **F**. ⁴² შეგვწყალებ ჩუენ – **Е**. ⁴³ წესი – **BCF**. ⁴⁴ განახლებისაჲ **BF**, განახლებაჲ **Е**. ⁴⁵ ხოლო – **Е**. ⁴⁶ ესე... გუერდი – **Е**. ⁴⁷ განიცადედ **Е**. ⁴⁸ აღელუა – **CF**. ⁴⁹ ჩემსა+რომელი დამკადრებულ **Е**. ⁵⁰ და – **Е**. ⁵¹ ღმერთი – **Е**. ⁵² ~ მიწყალებ და ზუედრნი ანდრიაჲსნი და მეტი არაჲაჲ და ოხითაჲ შუენიერმან იოსებ... **Е**, ~ და შემდგომი და მერმე მიწყალებ და ზუედრნი ოთხფსალმუნნი წმიდისა ანდრიაჲსნი და მეტი არაჲაჲ სერობისაჲ ოხითაჲ: შუენიერმან იოსებ **F**. ⁵³ შემდგომი და მერმე – **Е**. ⁵⁴ ანდრიაჲსნი **A**. ⁵⁵ და... არაჲაჲ – **C**. ⁵⁶ არაჲაჲ **Е**. ⁵⁷ **ღ** | **ღ** **Е**. ⁵⁸ გარდამოჰქსნა **F**. (1) ებრ. 10,19-31. (2) იოანე. 19,25-37. (3) ფს. 34,1. (4) ფს. 34,3. (5) გამ. 33,11-23. (6) ფს. 21,19. (7) ფს. 21,2. (8) იობ. 42,12-16. (9) ეს. 52,13-54. (10) ფს. 87,7. (11) ფს. 87,2. (12) **I** კორ. 1,18. (13) ფს. 68,2. (14) ფს. 68,21. (15) მათ. 27,1-38; ლუკ. 23,39-43; მათ. 27,39-54; იოანე 19,31-37; (16) ფს. 33,9. (17) ფს. 4,2. (18) ეს. 8,10.

E'v	შენი მაცხოვარ ¹ და ამრენაკითა ² წარგრაგნა და სურნელებითა ³ შემურვილი ახალსა საფლავსა დადვა, არამედ მესამესა დღესა აღსდგა, ⁴ უფალო, და მონიჭე სოფელსა დიდი წყალობაჲ. ⁵ დიდებასა ზედა — „მენელსაცხებლეთა დედათა საფლავსა ზედა ანგელოზი უღალადებდა: ნელსაცხებელი მოკუდავთათჳს საკმარ არს, ხოლო ქრისტე ⁵ ხრწნილებისაგან უცხო იქმნა, არამედ კმა-ყავთ: აღდგა უფალი, რომელი მონიჭებს სოფელსა დიდსა წყალობასა“. და თქუნენ ნეტარარიანნი ⁶ (1) ბერძულად ალილუიამთა ⁷ ითქუმიან ამას ⁸ დღესა, ⁹ ხოლო ¹⁰ თქუნენ კულა ჩუენებურად, ¹¹ დასდებელთა ბრძანებით ¹² ანუ ¹³ ვითაცა ჯერ-გინდეს. ¹⁴ და ¹⁵ წარდგომაჲ. და ¹⁶ საკითხავი: „რაჲ არს ღუმილი.“ და მიწყალე. და გალობანი და-ლაღყავამდინ ¹⁷ ორ-ორჯერ ¹⁸ ყოველი დასდებელი ¹⁹ და ²⁰ ღალაღყავითგან ²¹ წაღმართ ²² ოთხ-ოთხჯერ. განძლიერდასა ზედა ²³ წარდგომაჲ და ²⁴ საკითხავი გრიგოლ ნოსელისაჲ. ღალაღყავსა ²⁵ ზედა ²⁶ იბაკოჲ. ხოლო ²⁷ „აღდგომაჲ ²⁸ ქრისტესი ვიხილეთ“ არა ვიტყვთ, არამედ შემდგომად პირველისა წიგნისა მიწყალე თქუან, ვითარცა პირველ ვთქუთ. აქებლითსა, კმაჲ ჳ: „რაჲჲმს გარდამოჰქსნა ძელისაგან.“ დიდებასა ზედა და ²⁹ აწღამარადისა: ³⁰ „უფროსად კურთხეულ ხარ შენ, ღმრთისმშობელი ³¹ ქალწულო“. და ³² დიდებაჲ მაღალთაჲ გრძელად და ³³ წმიდაო ღმერთოჲ და ვიდრე ამას იტყოდიან, შეიმოსს მღვდელი და შევიდეს სახარებითა საკურთხეველად და ³⁴ დაჯდეს. ხოლო ³⁵ ერმან ვითარცა ლიტანიისაჲ თქუას: ³⁶ „შუენიერმან იოსებ ძელი“. ³⁷ მეყსეულად დიაკონმან თქუას: ³⁸ „მოხედეთ“. მღვდელმან „მშუდობაჲ ყოველთაჲ“, დიაკომან „სიბრძნით“, მგალობელმან წარდგომაჲ, კმაჲ ³⁹ ო:	„აღდგე, ღმერთო, შემეწიენ ჩუენ და მიკ.“ (2) დასდებელი: „ღმერთო, ყურთა ჩუენთა გუეს.“ (3) წინაწარმეტყუელებაჲ ეზეკიელისი: ⁴⁰ „იყო ჩემ ზედა კელი უფლისაჲ და განმიყ.“ ვიდრე „იტყვს უფალი.“ (4) და კუალად წარდგომაჲ, კმაჲ ⁴¹ ჳ გუერდი: „აღდგე, უფალო ღმერთო ჩემო, აიმაღლე“. (5) დასდებელი: „აღვიარო ⁴² შენ, უფალო, ყოვლითა გულითა.“ (6) პავლე კორინთელთაჲ: ⁴³ „ძმანო, მცირემან ტომმან“ ვიდრე „სარწმუნოებითა“. (7) ალელუიამ კმაჲ ⁴⁴ ო: ⁴⁵ „აღდგენ ღმერთი და განიბნინენ“. (8) დასდებელი: ⁴⁶ „ვითარცა მოაკლდის ⁴⁷ კუამლსა, მო.“ (9) და აკუმოს დიაკონმან. ⁴⁸ სახარებაჲ მათესი: „ხვალისაგან რომელ არს“ (10) ვიდრე ⁴⁹ ... ხოლო დასასრულსა არა თქუას ⁵⁰ ერმან: ⁵¹ „დიდებაჲ შენდა, უფალო“, არამედ მეყსეულად დიაკონმან თქუას: „სიბრძნით აემართენით. ვთქუათ ყოველთა: უფალო, შე.“, და მერმე ზეგარდამოჲ და ⁵² შეუდგინოს ⁵³ კუერექსი მოგუმაღლენთაჲ და აღასრულონ ჟამი ცისკრისაჲ. ხოლო ამას დღესა ეკლესიას არა ილოცვებიან ჟამნი, არამედ ⁵⁴ კაცად-კაცადმან თჳსსა სენაკსა ილოცნეს.*
Cv	ამასვე ⁵⁵ წმიდასა ⁵⁶ და ⁵⁷ დიდსა შაბათსა ჟამსა ⁵⁸ 17 ⁵⁹ ჰრეკონ მწუხრისაჲ და აკურთხევსისა ⁶⁰ შემდგომად ⁶¹ მეყსეულად უფალო ღალაღყავი ⁶² აილონ ⁶³ კმაჲ ო გუერდი და თქუნენ: „თქუეს სულთქუმი“ და ⁶⁴ „მოყუასნი მისნი“. და „ნათელი მხიარულსა“ ზედა შევიდეს მღვდელი შავითა შესამოსელითა ⁶⁵ საკურთხეველად, თჳნიერ სახარებისა, საცეცხურითა. ხოლო ⁶⁶ და ითქუას წარდგომაჲ უფალი სუფევსი. ⁶⁷ (11) და მეყსეულად იწყონ საკითხვათა კითხვად. 17 ⁶⁸ საკითხავი დაბადებისაჲ: „დასაბამად ქმნა ღმერთმან ცაჲ და ქუეყანაჲ“ ვიდრე „პირვე-	და ⁵⁷ დიდსა შაბათსა ჟამსა ⁵⁸ 17 ⁵⁹ ჰრეკონ მწუხრისაჲ და აკურთხევსისა ⁶⁰ შემდგომად ⁶¹ მეყსეულად უფალო ღალაღყავი ⁶² აილონ ⁶³ კმაჲ ო გუერდი და თქუნენ: „თქუეს სულთქუმი“ და ⁶⁴ „მოყუასნი მისნი“. და „ნათელი მხიარულსა“ ზედა შევიდეს მღვდელი შავითა შესამოსელითა ⁶⁵ საკურთხეველად, თჳნიერ სახარებისა, საცეცხურითა. ხოლო ⁶⁶ და ითქუას წარდგომაჲ უფალი სუფევსი. ⁶⁷ (11) და მეყსეულად იწყონ საკითხვათა კითხვად. 17 ⁶⁸ საკითხავი დაბადებისაჲ: „დასაბამად ქმნა ღმერთმან ცაჲ და ქუეყანაჲ“ ვიდრე „პირვე-

* „შემინდვით, არცა ერთი დღე მართალსა არა მიწერია“ B412v.

¹ მაცხოვარ და — ABCF. ² არმენაკითა BCF+წმიდითა F. ³ სურნელებითა E', სურნელებითა F. ⁴ ასდგე BCF. ⁵ ქრისტე C. ⁶ ნ' ტრნი E'. ⁷ ალილოამთა F. ⁸ ამას დღესა — E'. ⁹ დღესა F. ¹⁰ ხოლო — E'F. ¹¹ ჩუენებურად... ანუ — E'. ¹² ბრძანეთ CEF, ~ ვითაცა გინდეს ბრძანეთ E'. ¹³ ანუ — E'. ¹⁴ ჯერ-გინდეს] გინდეს E'. ¹⁵ და — E'. ¹⁶ და — E'. ¹⁷ ღალაღყავამდინ C, ღალაღყავამდე E'. ¹⁸ ორჯელ C, ორ-ორჯელ E'F. ¹⁹ დასდებელი — E'. ²⁰ და — E'. ²¹ ღალაღყავითგან AC. ²² წაღმართ — E'. ²³ ზედა — E'. ²⁴ და] დ E'. ²⁵ ღალაღყავსა AC. ²⁶ ზედა — E'. ²⁷ ხოლო] და B. ²⁸ აღდგომაჲ BEF. ²⁹ და — E'. ³⁰ აწღამარადისა E'. ³¹ ღმრთისმშობელი ქალწულო — AE'. ³² და — F. ³³ და — E'. ³⁴ და — E'. ³⁵ ხოლო ერმან — E'. ³⁶ თქუან E'. ³⁷ ძელი — E'. ³⁸ თქუას] კუერექსი E', — F. ³⁹ კმაჲ — E'. ⁴⁰ ეზიკიელისი B+საკითხავი BC. ⁴¹ კმაჲ — E'. ⁴² ავიარო BCE'F. ⁴³ კურინთელაჲ B. ⁴⁴ კმაჲ — BCE'F. ⁴⁵ ო — E'. ⁴⁶ დასდებელი] სხუაჲ E'. ⁴⁷ მოაკლდეს AF. ⁴⁸ დიაკონმან — E'. ⁴⁹ ვიდრე — E'. ⁵⁰ თქუან E'. ⁵¹ ერმან — E'. ⁵² და შეუდგინოს — E'. ⁵³ შეუდგინონ F. ⁵⁴ არამედ] შემდგომად E'. ⁵⁵ ამასვე+დღესა BCEF. ⁵⁶ წმიდასა — E'. ⁵⁷ და — BE'F. ⁵⁸ ჟამსა — B, ~ მე-17 ჟამსა CEF. ⁵⁹ 17] მეთერთმეტესა E'F. ⁶⁰ აკურთხევითისა A, აკურთხევითისა B. ⁶¹ შემდგომად+და BCEF. ⁶² ღალაღყავი AC. ⁶³ აილონ BE'. ⁶⁴ და] ნა F. ⁶⁵ შესამოსელითა E', შესამოსელითა F. ⁶⁶ ხოლო და — E'. ⁶⁷ სუფევსი E'F. ⁶⁸ 17 — BE'.

(1) ფს. 118. (2) ფს. 43,27. (3) ფს. 43,2. (4) ეზეკ. 37,1-14. (5) ფს. 9,33. (6) ფს. 9,2. (7) I კორ. 5,6-8. (8) ფს. 67,2. (9) ფს. 67,3. (10) მათ. 27,62. (11) ფს. 92,1.

ლი“ (1) ჳ საკითხავი, ესაიაჲსი:¹ „ნათელ-ილე, ნათელ-ილე“ ვიდრე „ღმერთი ისრაჲლისაჲ“. (2) ლ საკითხავი, გამოსლვათაჲ: „პრეტუა უფალმან მოსეს: ესე თუე“² ვიდრე „ზატიკი არს უფლისაჲ“. (3) | და თქუან წარდგომაჲ, კმაჲ³ ლ: „უფალი ნათელ ჩემდა და მაცხოვარ.“⁴ (4): „უფალი შესავედრებელ არს ცხორებისა ჩემისა და მე“. (5) ო საკითხავი, იონაჲსი:⁵ „იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ იონაჲს“ ვიდრე „საცხოვარი“ ფრიადი“. (6) Ⴀ საკითხავი ისო⁷ ნავესი: „და⁸ დაიბანაკეს“ ვიდრე „ყო ისო⁹ ეგრეთ“. (7) Ⴁ საკითხავი, გამოსლვათაჲ: „და აღიმდრნეს ძენი“ ვიდრე „და იტყოდეს“. (8) და მესყუელად აღდგეს ერი და თქუას მგალობელმან „უგალობდეთ“¹⁰ უფალსა¹¹ ღიდებით“ კმაჲ Ⴂ გუერდი: და ერი მიუგებდეს: „უგალობდეთ უფალსა ღიდებით ღიდებულსა“. (9) და ვითარცა დასრულდეს, დასხდენ.

ზ საკითხავი, სოფონიაჲსი:¹² „ამას იტყვს უფალი ღამითმე“ ვიდრე „არღარაჲ“. (10)

| Ⴃ საკითხავი, მეფეთაჲ ლ¹³ თავისაჲ: „იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ“ ვიდრე „პირსა შენსა“. (11)

ძ საკითხავი ესაიაჲსი:¹⁴ „იხარებდინ სული ჩემი“ ვიდრე „შენდამი“. (12)

Ⴅ საკითხავი, დაბადებისაჲ: „და იყო¹⁵ შემდგომად სიტყუათაჲ ამათ¹⁶ ღმერთმან გამოცადა“ ვიდრე „ქმისა ჩემისაჲ“. (13)

Ⴆ საკითხავი, ესაიაჲსი:¹⁷ „სული უფლისაჲ ჩემ ზედა“ ვიდრე „უფლისა მიერ“. (14)

Ⴇ საკითხავი, მეფეთაჲ, Ⴈ¹⁸ თავისაჲ: „იყო ღლე ერთი“ ვიდრე „გამოვიდა“. (15)

Ⴉ საკითხავი, ესაიაჲსი:¹⁹ „ამას იტყვს უფალი: სადა არს, რომელმან“²⁰ ვიდრე „მოიკსენნენ“.²¹ (16)

Ⴊ საკითხავი, იერემიაჲსი: „ამას იტყვს უფალი: აჰა ესერა“ ვიდრე „მოვიკსენნე მერმე“.²² (17)

Ⴋ საკითხავი, დანიელისი: „წელსა მეათრვა-მეტესა“²³ ვიდრე „ამაღლებულ უკუნისამდე“. (18) და თქუას მგალობელმან ვიდრე დასასრულამდე²⁴ აკურთხევდითი, კმაჲ²⁵ ლ. და ყოველსა მუკლსა ზედა ერი მიუგებდეს: „უგალობდით და უფრო-სად ამაღლებდით მას უკუნისამდე“. (19) და ამას რაჲ იტყოდინ, განვიდენ მღელნი და ღიაკონნი საღიაკონოდ²⁶ და შეიმოსნენ თეთრითა და შევიდენ ეკლესიასა²⁷ სამეფოთა კართა სახარებით და²⁸ | კერეონებითა. და თქუან | ღოცვაჲ შესლვისაჲ. და ვითარცა დაასრულონ მგალობელთა | აკურთხევდითი, მესყუელად²⁹ ერთი ღიაკონთაგანი ყოველთა წინა წარდგეს და თქუას კმაჲ Ⴌ გუერდი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ“. (20) და ერმან – იგივე. ამისა შემდგომად სხუანი მღელნი და ღიაკონნი აღვიდენ საკურთხეველად, ხოლო მგალობელი³⁰ იგი³¹ ღიაკონი³² დადგეს | გარეშეთა კართა³³ წმიდისა³⁴ საკურთხეველისათა და თქუნეს შემდგომითი შემდგომად³⁵ სხუანიცა³⁶ მუკლნი, ვიდრე³⁷ სრულ იქმნენ,³⁸ ესრეთ: „მუკლი⁴⁰ ჳ: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა არა შეურაცხ.“ (21) მუკლი⁴² ლ: „რამეთუ დავდუმენ მე⁴³ და განკაჲ.“⁴⁴ (22) მუკლი⁴⁵ Ⴆ: „ვთქუ: უთხრა ბრალი ჩემი უფალსა“. (23) და კუალად ღიაკონმან: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტ.“⁴⁶ (24) ერმან: „და რომელთა დაეფარნენ ცოდვანი“. ⁴⁷ ღიაკონმან: „და რომელთა დაეფარნენ ცოდვანი“. და⁴⁸ მესყუელად თქუან⁴⁹ კუერექსი წმიდაო ღმერთოჲსაჲ. ხოლო⁵⁰ წმიდაო ღმერთოჲსა⁵¹ წილ⁵² თქუან⁵³ „რავდენტა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილები.“ რამეთუ⁵⁴

Fv

A370v

E'v
Bv

F376

Cv

¹ ესაიაჲსი C. ² თუჴ E'. ³ კმაჲ – B. ⁴ მა...] მ'ღბი C. ⁵ იონაჲსი E'. ⁶ საცხოვარი E'. ⁷ ისუ BCEF. ⁸ და – E'. ⁹ ისუ BCEF. ¹⁰ ~ კმაჲ Ⴂ გუერდი უგალობდეთ უფალსა ღიდებით BCEF. ¹¹ უფალსა ღიდებით – E'. ¹² სოფონიაჲსი C. ¹³ Ⴄ] მესამისა F. ¹⁴ ესაიაჲსი A. ¹⁵ იყო – BCE'F. ¹⁶ მათ F. ¹⁷ ესაიაჲსი A. ¹⁸ Ⴆ] მეოთხისა E'. ¹⁹ ესაიაჲსი A. ²⁰ რომელმან – E'. ²¹ მოიკსენნენ BF, მომიკსენნენ E'. ²² მერმე] მიერ E'. ²³ მეათრვა-მეტესა BE', მეათხუთმეტესა C. ²⁴ დასასრულამდე E'. ²⁵ კმაჲ – E'. ²⁶ საღიაკონოდ CEF. ²⁷ ეკლესიად E'. ²⁸ და – E'. ²⁹ მესყუელად – BCEF. ³⁰ მგალობელმან E'. ³¹ იგი] მან E'. ³² ღიაკონი დადგეს – E'. ³³ კართა] ბჭეთა E'. ³⁴ წმიდისა... თქუნეს] იქნეს E'. ³⁵ შემდგომნი E'. ³⁶ სხუანიცა – E'. ³⁷ ვიდრე – E'. ³⁸ იქმნეს E'. ³⁹ ~ მუკლი ესრეთ E'. ⁴⁰ მუკლი] ფსალმუნი CEF. ⁴¹ ჳ – E'. ⁴² მუკლი] ფსალმუნი CEF. ⁴³ მე – B. ⁴⁴ განკაჲ – E'. ⁴⁵ მუკლი] ფსალმუნი CEF. ⁴⁶ მიეტ+და B. ⁴⁷ ცოდვანი+და E'. ⁴⁸ და – E'. ⁴⁹ თქუან] ითქუას F. ⁵⁰ ხოლო – E'. ⁵¹ ღმერთოდ E'. ⁵² წილ – E'. ⁵³ თქს B–E'. ⁵⁴ რამეთუ] ხოლო CE'F+ამას დღესა E'.

(1) დაბ. 1,1-5. (2) ეს. 60,1-16. (3) გამ. 12,1-11. (4) ფს. 26,1. (5) ფს. 26,1. (6) იონა 1,1-4,11. (7) ისო ნავ. 11,5-15. (8) გამ. 13,20-14,31. (9) გალ. 1,1. (10) სოფ. 3,8-15. (11) III მეფ. 17,8-24. (12) ეს. 61,10-62,5. (13) დაბ. 22,1-18. (14) ეს. 61,1-9. (15) IV მეფ. 4,8-37. (16) ეს. 63,11-64,5. (17) იერ. 38,31-34. (18) დან. 3,1-51. (19) გალ. 8,1; დან. 3,57. (20) ფს. 31,1. (21) ფს. 31,2. (22) ფს. 31,3. (23) ფს. 31,5. (24) ფს. 31,1.

A371r

Fv

B417r

ფსალმუნნი¹ არა ითქუმიან,² არამედ შემდგომად „რავდენტა ქრისტეს მიერ“ იქმნას დასხდომად მღელღითა და თქუან წარდგომად, კმაჲ³ ო გუერდი: „ყოველი ქუეყანაჲ თაყუანის-გცემ“⁴. (1) დასდებელი: „დადადებით ღმრთისა ყოველი ქუეყანაჲ, უფალო.“ (2) დასდებელი: „არქუთ⁴ ღმერთისა რაბამად“. (3) პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, რომელთა-ესე ნათელ-ვიდეთ, ქრისტე⁵ იესუს⁶ მიერ“⁷ ვიდრე „უფლისა ჩუენისა“⁸. (4) ალელუიასა წილ ესრეთ თქუას მგალობელმან ფსალმუნი⁹ დავითისი, დიაკონმან „მოხედეთ“, მგალობელმან კმაჲ ო გუერდი: „აღდეგ, ღმერთო,¹⁰ განსაჯე ქუეყანაჲ“, (5) ერმან იგივე. ხოლო ამას რაჲ იტყოდიან,¹¹ აღდგენ მღელღნი და მგალობელი იტყოდის შემდგომთა მუკლთა და ერი ყოველსა მუკლსა ზედა მიუგებდეს. — „აღდეგ, ღმერთო,¹² განსაჯე“¹³ | „ღმერთი დადგა“¹⁴ შესაკრებ.“, (6) „ვიდრემდის შჯიდეთ¹⁵ სიცრუ.“¹⁶ (7) „უსაჯეთ ობოლ სადა“, (8) „განარინეთ გლახაკი“,¹⁷ (9) „მე ვთქუ“¹⁸ ღმერთნი¹⁹ სამე.“ (10) და კუალად მგალობელმან: „აღდეგ, ღმერთო,²⁰ | განსაჯე ქუეყანაჲ“. ერმან — „განსაჯე ქუეყანაჲ“. მგალობელმან „განსაჯე“²¹ ქუეყანაჲ“. და მყის დიაკონმან „სიბრძნით აემართენით“²² და ისმინეთ წმიდისა სახარებისაჲ,²³ თავისაგანი მათესი.* | „მწუხრი შაბათსა“²⁴ ვიდრე „სოფლისა“²⁵. (11) და ესრეთ შემდგომითი შემდგომად ყოველი²⁶ განგებაჲ²⁶ ჟამისწირვისა²⁷ წმიდისა ბასილისი. ხოლო²⁸ სიწმიდისა²⁹ შემოყვანებისაჲ ო-ჯერ თქუან: ორი წაკრვით-რე,³⁰ ხოლო³¹ მესამე უგზანესად³² და კმამაღლად.³³ განიცადე:³⁴ „აღდგა ვითარცა ძილისაგან უფალი და გამოგვჩნდა მა-

ცხოვრად ჩუენდა“ (12) ალელუიასა. და შემდგომად წმიდისა ჟამისწირვისა³⁵ გალობდენ³⁶ რაჲ: „აგამალო შენ, უფალო“³⁷ (13) და შემდგომი.³⁸ წარვიდენ სატრაპეზოდ და³⁹ პირი იქსნან⁴⁰ | ღვნითა⁴¹ და ერთითა საჭმლითა. ხოლო სერობისა წილ თქუან სატრაპეზოჲსა⁴² კარსა წმიდაო ღმერთოჲ. და წარვიდეს თუთოეული⁴³ თუსსა სენაკსა.

განგებისაგანე⁴⁴ დიდისა შაბათისა,⁴⁵ თუ ვის უნდეს,⁴⁶ დაწეროს.⁴⁷ ვითარცა ექუს ჟამ იყოს, შთავიდეს⁴⁸ მეფე⁴⁹ და გამოცვალოს⁵⁰ შესამოსელი საკურთხეველისაჲ⁵¹ და აკუმოს⁵² საკუმეველი⁵³ პატრიარქმან. ხოლო⁵⁴ მწუხრსა უფალო დადადყავსა⁵⁵ ზედა შეიმოსოს პატრიარქი და მღელღნი შავითა. და ნათელი მხიარულსა ზედა შევიდენ საკურთხეველად და თქუან წარდგომად. და ვითარცა პირველი საკითხავი წარკითხონ, გამოვიდეს პატრიარქი ნათლვად. (14) და აკურთხედიტსა რაჲ იტყოდიან⁵⁶ მგალობელნი, მღელღნი გამოვიდენ საკურთხეველით და შევიდენ საღიაკონედ და შეიმოსნენ თეთრითა. და შევიდენ პატრიარქისა თანა ახალმონათლულნი. და იყოს მგალობელმან, რაჟამს საკურთხეველად აღვიდოდინ, | კმაჲ ო გუერდი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტევნენ“⁵⁷ (15) და ბგეთა დიდთა რაჲ მივიდეს⁵⁸ პატრიარქი, მუკლნი მოიდრიკნეს და რომელი-იგი⁵⁹ გალობდეს, თქუას: „ვთქუ“⁶⁰ უთხრა ბრალი ჩემი უფალსა და შენ.“ (16) და ესრეთ შე-რაჲ-ვიდენ⁶¹ საკურთხეველად, ყოველი წესი ზემოწერილი აღესრულოს და სრულ იქმნას ჟამი.

წმიდასა და⁶² დიდსა⁶³ და ბრწყინვალესა კურიაკესა⁶⁴ აღვსებისაჲ,⁶⁵ მეცხრესა⁶⁶ ჟამსა

* B413v-ს შემდეგ უნდა იყოს 417r.

¹ ფსალმუნთა E'. ² ითქუმიან] ვიტყვთ E'. ³ კმაჲ — E'. ⁴ არქუ E'. ⁵ ~ ვიდრე ქრისტე იესუს მიერ CEF, — E'. ⁶ იესუს... — E'. ⁷ მიერ — E'. ⁸ ჩუენისა] ჩემისა C+ხოლო BCEF. ⁹ ფსალმუნი... მგალობელმან — E'. ¹⁰ ღმერთო] უფალო C. ¹¹ იტყოდიან+ესრეთ E'. ¹² ღმერთო] უფალო C. ¹³ განსაჯე — E'. ¹⁴ და E'F. ¹⁵ სჯიდეთ E'. ¹⁶ სიცრუ — E'. ¹⁷ გლახაკი] განარი A+და F. ¹⁸ ვთქო E'. ¹⁹ ღმერთნი სამე — E'. ²⁰ ღმერთო] უფალო C. ²¹ განსაჯე... მყის — E'. ²² აღმართენით C. ²³ სახარებისა — A. ²⁴ შაფათსა BCEF. ²⁵ ყოველი — E'. ²⁶ განგებაჲ — E'. ²⁷ ჟამისწირვისა BCEF+აღესრულოს E'. ²⁸ ხოლო — E'. ²⁹ სიწმიდის E'. ³⁰ წაკრვით E', წართვითრე F. ³¹ ხოლო] და E'. ³² გზანად-რე E'. ³³ კმამაღლად+და E'. ³⁴ განიცადედ E'. ³⁵ ჟამისწირვისა+და E'. ³⁶ გალობდ E'. ³⁷ უფალო] ღმერთო ჩემო AB. ³⁸ შემდგომი+მუკლები BCE'F. ³⁹ და — BCE'F. ⁴⁰ პირ-იქსნან BCF. ⁴¹ ღვნითა... საჭმლითა] ერთითა წუენითა E'. ⁴² სატრაპეზოისა E'. ⁴³ თითოეული BCE'F. ⁴⁴ განგებისაგანე... იყოს] სამეუფო და საპატრიარქო წესი აქვე შეუადღეს E'. ⁴⁵ შაბათისა BCEF. ⁴⁶ უნდეს-და BCEF. ⁴⁷ დაწეროს — BCEF. ⁴⁸ გამოვიდეს E'. ⁴⁹ მეფე+ეკლესიად E'. ⁵⁰ გამოიცვალოს E'. ⁵¹ საკურთხეველისა E'F. ⁵² აკუმოს E'. ⁵³ საკუმეველი C. ⁵⁴ ხოლო... სრულ იქმნას] და აღასრულოს ნათლვაჲ E'. ⁵⁵ დადატყავსა AC. ⁵⁶ იტყოდინ AB. ⁵⁷ მიეტევნენ] მიეცე A. ⁵⁸ მოვიდეს F. ⁵⁹ რომელი BCEF. ⁶⁰ ვქუ B. ⁶¹ შევიდენ BCEF. ⁶² და — BCEF. ⁶³ დიდსა] დიდებულსა E'. ⁶⁴ კურიაკესა — E'. ⁶⁵ აღვსებასა E'. ⁶⁶ მეცხრესა] მე-ც C.

(1) ფს. 65,4. (2) ფს. 65,1. (3) ფს. 65,3. (4) რომ. 6,3-11. (5) ფს. 81,8. (6) ფს. 81,1. (7) ფს. 81,2. (8) ფს. 81,3. (9) ფს. 81,4. (10) ფს. 81,6. (11) მათ. 28,1-20. (12) შდრ. ფს. 77,65. (13) ფს. 29,2. (14) გალ. 8,1.; დან. 3,57. (15) ფს. 31,1. (16) ფს. 31,5.

E'45r

C342r

F377

Bv	ლამისასა ჰრეკონ ცისკრისაჲ და შეკრბენ ეკლესიას. ¹ და ილოცვიდეს ² თითოეული ³ მღუმ-რიად და მისცენ კაცად-კაცადსა ⁴ სანთელი. ხოლო მღელმან შეიმოსოს შესამოსელი სპეტაკი და მიიხუნეს ⁵ საცეცხურნი და აკუმოს ⁶ პირველად წმიდასა საკურთხეველსა ზედა და მიერ გამოვიდეს ⁷ და უკუმოს ⁸ წინამძღუარსა და ძმათა ყოველთა. და მეყსეულად მიაქციეს ⁹ და შევლოს სამხრით კერძო ¹⁰ საკურთხეველისა და დაჰკიდნეს საკურთხეველსა ზედა საცეცხურნი და გამოვიდეს საკურთხეველით ¹¹ და დადგეს წინაშე კართა საკურთხეველისათა და კმა-ყოს დასდებელი, კმაჲ ¹² ო გუერდი: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით, სიკუდილითა სიკუდილი ¹³ დათრგუნა და მყოფთა საფლავისათა ცხორებაჲ ¹⁴ მოანიჭა“. და ერმან თქუას იგივე. ¹⁵ და ოდეს სამჯერ ¹⁶ ხუცესმან ¹⁷ და სამჯერ ¹⁸ ერმან თქუას ესე, მერმე ხუცესმან ¹⁹ თქუას ²⁰ მუკლი: „ესე არს ღლე, რომელ ქმნა უფალმან. მოვედით, ²¹ ვიხარებდეთ და ვიშუებდეთ ამას შინა“, „და მყოფთა საფლავისათა ცხორებაჲ მოანიჭა“. (1) ერმან: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“. მღელმან – მუკლი Գ. ²² „მ, ²³ უფალო, მაცხოვრე მე, მ, ²⁴ უფალო წარმი.“ ვიდრე „ღმერთი უფალი და გამოგზნდა ჩუენ“, „და მყოფთა საფლავი“. (2) ერმან: „ქრისტე აღდგა მკუდ“. მღელმან – მუკლი Լ: „განვაჰმზადოთ ²⁵ ღლესასწაული“ ვიდრე „უფალი“ ღმერთი ჩემი ხარი შენ, და ²⁷ აგამაღლო შენ“, „და ²⁸ მყოფთა საფლავისათა ცხორებაჲ“. (3) ერმან – „ქრისტე ²⁹ აღდგა“. ³⁰ მუკლი Ծ: „აღვიარო ³¹ შენ, რამეთუ ისმინე ჩემი“ ვიდრე „რამეთუ ³² უკუნისამდე არს წყალობაჲ მისი“. „და მყოფთა საფ.“ (4) ერმან ³³ – იგივე.	მღელმან – „ღიდებაჲ მამა“. და ³⁴ აწდა ³⁵ „და ³⁶ მყოფთა საფ.“ ერმან – „ქრისტე ³⁷ აღდგა“. და კუალად მღელმან „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით, ³⁸ სიკუდილითა სიკუდილი დაითრგუნა“. ერმან: „და მყოფთა საფ.“ და ³⁹ მღელმან – „და ⁴⁰ მყოფთა საფლავისათა ცხორებაჲ მოანიჭა“. და მეყსეულად ღიაკონმან გარეგნი ⁴¹ საკურთხეველისა თქუას ⁴² კუერექსი ღიდი ⁴³ და ⁴⁴ მღელმან ლოცვაჲ ცისკრისაჲ ო. და შემდგომად ასამაღლებელისა იწყოს წინამძღუარმან კმაჲ ო: „ღლესა მას აღდგომისასა ⁴⁵ ვიხარებდეთ, ერნო“. და ⁴⁶ მეორემან მკარმან იგივე, ხოლო ყოველი დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ და ³⁷ თითოღსჯერ ღიდებასა ზედა. ეგრეთვე ³⁸ ძლისპირნი დასასრულსა ³⁹ ფსალმუნთასა ⁵⁰ ორმანვე მკარმან თითოღსჯერ ⁵¹ მოურთნეს. და ყოველსა ფსალმუნსა ზედა ⁵² ღიაკონმან კუერექს ⁵³ ყოს. ⁵⁴ და მღელმან ლოცვაჲ თქუას. ⁵⁵ დაწყებასა ქრისტე აღდგამსა ⁵⁶ აინთნენ ⁵⁷ ძმათა თჳს-თჳს ⁵⁸ სანთელნი. ეგრეთვე ⁵⁹ დასაბამსა გალობათასა აღენთნენ ⁶⁰ ქორაკანდელნი ⁶¹ და სანთელნი ⁶² ღიდნი და კერეონნი ⁶³ კელაპტართანი, ⁶⁴ ხოლო წურილი ⁶⁵ სანთელი ⁶⁶ კურთხეულარსითგან აღანთონ. ⁶⁷ განძლიერდასა ზედა ⁶⁸ თქუან ⁶⁹ იბაკოჲ აღდგომისაჲ, ⁷⁰ კმაჲ ⁷¹ ო გუერდი და იკითხონ ⁷² ღმრთისმეტყუელისაჲ ⁷³ „საკუმილავსა ჩემსა ზედა“ და დადგავსა ⁷⁴ ზედა ⁷⁵ თქუან იბაკოჲ, კმაჲ ⁷⁶ ო გუერდი: „დაღაცათუ საფლავსა შთაჰკედ, უკუდავო, ⁷⁷ არამედ ჯოჯოხეთისა ძალი დაჰკსენ და აღსდგე, ⁷⁸ ვითარცა მძლე. ღელათა მენელსაცხებლეთა სიხარული უღაღადე და შენთა მოციქულთა მშჳლობაჲ მოანიჭე. ⁷⁹ რომელმან დაცემულთა მიეც ⁸⁰ აღდგომაჲ, ⁸¹ უფალო,	B418r
A371v		E'v	
Cv		F378r	
Fv		A372r	

¹ ეკლესიად E', ეკლესიას F. ² ილოცვიდენ B C E F. ³ თითოეული+კაცად-კაცადი E'. ⁴ კაცად-კაცადსა] ერსა E'. ⁵ მიიხუნეს] აიხუნეს E'. ⁶ აკუმოს E'. ⁷ გარდამოვიდეს E'. ⁸ უკომოს E'. ⁹ მიიქცეს C E F. ¹⁰ ~ საკურთხეველსა სამხრით კერძო E'. ¹¹ საკურთხეველით – E'. ¹² კმაჲ – B C E F. ¹³ სიკუდილი B. ¹⁴ ცხორებაჲ] აღდგომაჲ B C E F, აღდგომაჲ E'. ¹⁵ იგივე] ესევე C. ¹⁶ სამ-სამჯერ E'. ¹⁷ ხუცესმან... ესე – E'. ¹⁸ სამჯერ] Լ-ჯერ A. ¹⁹ ხუცესმან] მღელმან E'. ²⁰ თქუას – E'. ²¹ მოვედით... შინა E'. ²² Գ – E'. ²³ Թ B C F, 3 E'. ²⁴ 9] 3 B F, 3 E'. ²⁵ განვაჰმზადოთ F. ²⁶ უფალი ღმერთი – E'. ²⁷ და – B, და... შენ – E'. ²⁸ და... ცხორებაჲ – E'. ²⁹ ქრისტე C. ³⁰ აღდგა+მღელმან E'. ³¹ ავიარო B C E F. ³² რამეთუ – E'. ³³ ერმან... საფ. – C. ³⁴ და – A B E F. ³⁵ აწდა+და F. ³⁶ და მყოფთა... მოანიჭა – E'. ³⁷ ქრისტე აღდგა] იგივე E'. ³⁸ მკუდრეთით... ერმან – C. ³⁹ და – F. ⁴⁰ და – B. ⁴¹ ~ კუერექსი საკურთხეველსა გარეგნი E'. ⁴² თქუას – E'. ⁴³ ღიდი – E'. ⁴⁴ და – E'. ⁴⁵ აღდგომისასა F. ⁴⁶ და – E'. ⁴⁷ და თითოღსჯერ – E'. ⁴⁸ ეგრეთვე] და E'. ⁴⁹ დასასრულსა ფსალმუნთასა] უმუქლოდ E'. ⁵⁰ ფსალმუნისასა B C E F. ⁵¹ თითოღსჯერ მოურთნეს – E'. ⁵² ზედა ღიაკონმან – E'. ⁵³ კუერექსი E'. ⁵⁴ ყოს – E'. ⁵⁵ თქუას+ხოლო E'. ⁵⁶ აღდგამსა E'. ⁵⁷ აღანთნენ C F. ⁵⁸ თჳს-თჳს] თჳსნი C – E'. ⁵⁹ ეგრეთვე] ხოლო E'. ⁶⁰ აღანთნენ E'. ⁶¹ ქორაკანდელნი C. ⁶² სანთელნი ღიდნი – E'. ⁶³ კერეონნი+და F. ⁶⁴ კელაპტართანი B C E, კელაპტართანი F] ღიდნი E'. ⁶⁵ წურილი C E F. ⁶⁶ სანთელი C E F. ⁶⁷ აღანთნენ C, – E'. ⁶⁸ ზედა – E'. ⁶⁹ თქუან – E'. ⁷⁰ აღდგომისაჲ C E F. ⁷¹ კმაჲ ო გუერდი] ღიდებისა კმისა A. ⁷² იკითხონ B+წიგნი E'. ⁷³ ღმრთისმეტყუელი E'. ⁷⁴ დაღაცავსა A C. ⁷⁵ ზედა – E'. ⁷⁶ კმაჲ – A B E F. ⁷⁷ უკუდაო E', უკუდაო F. ⁷⁸ აღდგე B E F. ⁷⁹ მიანიჭე E'. ⁸⁰ მიეც E' F. ⁸¹ აღდგომაჲ F. (1) ფს. 117,24. (2) ფს. 117,25-27. (3) ფს. 117,27-28. (4) ფს. 117,28-29.

C343

Bv

Fv

დიდებაჲ შენდა“. და იკითხონ დაშთომილი მისვე საკითხავისაჲ. და მერმე თქუან სამგზის¹ კმაჲ² Ⴆ³ გუერდი: „აღდგომაჲ⁴ ქრისტესი ვიხილეთ. თაყუანის-ვსცეთ⁵ წმიდასა მას უფალსა დიდებოსასა, იესუს⁶ მხოლოსა უცოდველსა და ესრეთ კმა-ვყოთ:“⁷ „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, ქრისტე⁸ და წმიდასა⁹ აღდგომასა¹⁰ შენსა უგალობთ და ვადიდებთ, რამეთუ შენ ხარ ღმერთი ჩუენი და შენსა გარეშე სხუაჲ არავინ¹¹ ვიცით. მოვედით, ყოველნი¹² თაყუანის-ვსცეთ ქრისტეს აღდგომასა, რამეთუ ესერა, მოიწია ჯუარისა მიერ და აღდგომისა¹³ სიხარულად¹⁴ | ყოვლისა სოფლისა.¹⁵ მარადის¹⁶ გაკურთხევდეთ უფალსა და¹⁷ უგალობდეთ აღდგომასა¹⁸ მისსა, რამეთუ ჯუარცუმაჲ თავს-იდვა და სიკუდილითა სიკუდილი განაქარვა“. და მყის ხოლო — „რომელმან ყრმანი იქსნა, საკუმილისაგან“. და შემდგომად აღიღებდითსა თქუან¹⁹ გამოავლინე: „კორციტა მიიძინე“²⁰ და აქებდითი, კმაჲ²¹ Ⴆ. და²² ვითარცა დასრულდეს, მეცსეულად ხოლო²³ დაურთენ²⁴ ესე მუკლნი: „აღდგენ ღმერთი და განიბნინე“²⁵ (1) | მუკლი Ⴆ:²⁶ „ვითარცა მოაკლდეს²⁷ კუამლსა“. (2) დიდებაჲ და²⁸ აწდა.²⁹ ხოლო³⁰ ამათ მუკლთა³¹ ზედა მოურთენ დასდებელნი კარგნი, Ⴆ გუერდისანი,³² ანუ სხვსა³³ კმისანი³⁴ და შე-ხოლო-უდგინონ წმიდაო ღმერთოჲსა წილ ქრისტე აღდგა მკუდრეთით. და ამას რაჲ იტყოდიან, განვიდენ მღვდელნი შემოსილნი წინაშე ეკლესიისა წმიდითა³⁵ სახარებითა და იქმნას ამბორისყოფაჲ.³⁶ და³⁷ ვითარცა იწყონ ამბორისყოფად, მეცსეულად დადგენ წინაშე³⁸ საწიგნენი საშუვალ³⁹ და წარიკითხონ ღმრთის-მეტყუელისა საკითხავი: | „აღდგომისა⁴⁰ ღღე⁴¹

არს“. და ვითარცა დასრულდეს საკითხავი⁴² ესე, მეცსეულად თქუას ერმან „ქრისტე აღდგა⁴³ მკუდრეთით“. და⁴⁴ შევიდენ ეკლესიაჲ⁴⁵ და⁴⁶ თქუან კუერექსი | ზეგარდამო⁴⁷ და⁴⁸ მოგუმაღლენთაჲ და აღასრულონ ჟამი ცისკრისაჲ.⁴⁹

E'v

ს ა მ ხ რ ა დ ნათლითა შემოსილსა კურიაკესა ფსალმუნთა წილ ესე⁵⁰ ფსალმუნნი ითქუმიან: ფსალმუნი Ⴆ, კმაჲ⁵¹ Ⴆ: „დაღადებდით⁵² ღმრთისა ყოველი ქუეყანაჲ უგ.“, (3) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლი“. ფსალმუნი Ⴆ: „ღმერთო, მიწყალენ ჩუენ და მაკურთხენ ჩუენ“, (4) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი აღსდგ⁵³ მკუდრეთით, გიგალობთ⁵⁴ შენ, ალელუიამ ალელუიამ“. დიდებაჲ და⁵⁵ აწდა⁵⁶ „მხოლოდშობილი“. ფსალმუნი Ⴆ, კმაჲ Ⴆ გუერდი: „აღდგენ ღმერთი და განიბნინე“,⁵⁷ (5) „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“. და⁵⁸ შესლვასა ამის წილ — „მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ“, (6) ესე⁵⁹ თქუან: „ეკლესიასა⁶⁰ შინა აკურთხევდით ღმერთსა⁶¹ და უფალსა წყაროთაგან ისრაჴლისათა“. დიდებაჲ და⁶² აწდა და⁶³ იბაკოჲ: „დაღაცათუ⁶⁴ საფლავსა“. ⁶⁵ წმიდაო ღმერთოჲსა⁶⁶ წილ⁶⁷ „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს,⁶⁸ ქრისტე შეგიმოსიეს“, ⁶⁹ ალელუიამ.

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ⁷⁰ ამას⁷¹ მკუდრულსა წმიდაო⁷² ღმერთოჲსა კუერექსი არა ითქუმის, | არამედ მეცსეულად⁷³ შემდგომად იბაკოჲსა იწყებდენ⁷⁴ მგალობელნი: „რავდენთა ქრისტეს მიერ“. და⁷⁵ ერი მასვე მიუგებდეს.

A372v

წარდგომაჲ კმაჲ Ⴆ გუერდი: „ესე არს ღღე, რომელ ქმნა⁷⁶ უფალმან“. (7) დასდებელი: „აუვარებდით უფალსა, რამეთუ⁷⁷ კეთილ“. (8) საქმეთაგან⁷⁸ წმიდათა მოციქულთაჲსა,⁷⁹ საკი-

¹ Ⴆ-გზის A. ² კმაჲ — BE. ³ Ⴆ გუერდი — B. ⁴ აღდგომაჲ BE'F. ⁵ თაყუანის-ვსცემთ BCF. ⁶ იესუ B. ⁷ კმა-ვყოთ CEF. ⁸ ქრისტე BC. ⁹ წმიდასა — A. ¹⁰ აღდგომასა BE'F. ¹¹ არავინ A. ¹² ყოველნი — BCF. ¹³ აღდგომასა F. ¹⁴ სიხარულად რამეთუ ესერა B, სიხარული E'. ¹⁵ სოფლისა E'. ¹⁶ მარადის მოვედით E'. ¹⁷ და — BCDE'F. ¹⁸ აღდგომასა BEF. ¹⁹ თქუან — E'. ²⁰ მიიძინე დაიძინა E', მიიძინა CDF. ²¹ კმაჲ — E'. ²² და ვითარცა რაჲ E'. ²³ ხოლო — E'. ²⁴ დაურთენ F. ²⁵ განიბნინენ BCF, — E'. ²⁶ Ⴆ — E'. ²⁷ მოაკლდეს E'. ²⁸ და — BCE'. ²⁹ აწ BC. ³⁰ ხოლო და E'. ³¹ მუკლთა — E'. ³² გუერდსა A | კმისანი E'. ³³ სხუიას A. ³⁴ კმასა A. ³⁵ წმიდითა ჯუარითა E'. ³⁶ ამბორის-ყოფაჲ E'. ³⁷ და... მეცსეულად — E'. ³⁸ წინაშე — E'. ³⁹ საშუვალ BCF, საშოვალ E'. ⁴⁰ აღდგომისა F. ⁴¹ ღღე F. ⁴² საკითხავი ესე — E'. ⁴³ აღდგა E'. ⁴⁴ და — E'. ⁴⁵ ეკლესიას E'. ⁴⁶ და — E'. ⁴⁷ ზეგარდამო E'. ⁴⁸ და — E'. ⁴⁹ ცისკრისაჲ — E'. ⁵⁰ ესე... ფსალმუნი — E'. ⁵¹ კმაჲ Ⴆ — CE'. ⁵² დაღადებდი B. ⁵³ ასდგ BCF. ⁵⁴ გიგალობ C. ⁵⁵ და — C. ⁵⁶ აწდა — ABC. ⁵⁷ განიბნინენ+ვიდრე EF. ⁵⁸ და — E'. ⁵⁹ ესე თქუან — E'. ⁶⁰ ეკლესიისა CEF. ⁶¹ ღმერთსა... წყაროთაგან ვიდრე AE'. ⁶² და — CE'. ⁶³ და — CE'F. ⁶⁴ დაღაცათო E'. ⁶⁵ საფლავსა შთაჰკე E'. ⁶⁶ ღმერთოჲ E'. ⁶⁷ წილ ესე E'. ⁶⁸ ნათელ-გლებიეს F+და F, — E'. ⁶⁹ შეგიმოსიეს F. ⁷⁰ რამეთუ — E'. ⁷¹ ამას+კურიაკესა E'. ⁷² ~ წმიდაო ღმერთოჲსა E'. ⁷³ მეცსეულად — E'. ⁷⁴ ~ მგალობელნი იწყებენ E'. ⁷⁵ და... მიუგებდეს — E'. ⁷⁶ ქმნა უფალმან — E'. ⁷⁷ რამეთუ+არს B. ⁷⁸ საქმე E'. ⁷⁹ მოციქულთა CF. (1) ფს. 67,2. (2) ფს. 67,3. (3) ფს. 65,1-2. (4) ფს. 66,2. (5) ფს. 67,2. (6) ფს. 67,27. (7) ფს. 117,24. (8) ფს. 117,1.

B414r

თხავი:¹ „პირველი² ესე სიტყუაჲ ვყავ“ ვიდრე „დასასრულამდე³ ქუეყანისა“. (1)* | დიდსა კურიაკესა საკითხავი მთავარდიაკონმან წარიკითხოს, ხოლო სახარებაჲ ხუცესთა უხუცესმან. ალელუიამ, კმაჲ⁴ ო: „შენ, უფალო, ასდევ და შეიწყალე სიონი, რამეთუ. (2) დასდებელი:⁵ „უფალმან ზეცით ქუეყანად⁶ გარდამოიხილა, რამათა⁷ შეისმინოს ლოცვაჲ ჰყ.“ ვიდრე⁸ „ნაშობნი⁹ მოკლულთანი“. (3) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ტ: „პირველითგან იყო სიტყუაჲ“ ვიდრე „იესუ ქრისტეს მიერ იქმნა“. (4) და შემდგომითი შემდგომად¹¹ წმიდაჲ ჟამისწირვაჲ იოვანე ოქროპირისაჲ.¹² განიცადე: „ქორცი და სისხლი ქრისტესი¹³ მოვიდოთ და¹⁴ უკუდავებისა წყაროჲსა გემოჲ ვიხილოთ. ალელუიამ, ალელუიამ“. ¹⁵

F379

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ დაწესებულნი ამას შუდეულსა¹⁶ არა¹⁷ ითქუმიან და არცა¹⁸ მწუხრსა | აკურთხევი, ¹⁹ არამედ ვითარცა²⁰ მღვდელი²¹ მისცემდეს²² დიდებასა,²³ მეყსეულად²⁴ ერი²⁵ იწყებდეს.²⁶ „ქრისტე აღდგა“²⁷ მკუდრეთით²⁸ და შემდგომსა წესსა,²⁹ ვითარცა³⁰ წინა წერილ არს,³¹ შემდგომითი შემდგომად.

Fv

სხუაჲ³² განგებაჲ დიდისა კურიაკისაჲ სოფიაწმიდისა³³ სახითა: წმიდასა და დიდსა კურიაკესა ცისკრად, ვითარცა ჟამსა დაჰრეკონ,³⁴ შეიმოსნენ მღვდელნი და დაიქმნენ ბჭენი ეკლესიისანი. და შემოკრბეს ერი ეზოსა ეკლესიისასა და და აღინთონ³⁵ ყოველთა სანთელი. და დადგეს მღვდელთმოდუარი ანუ თუ მღვდელი და აქუნდეს კელთა საცეცხური და სანთელი და თქუას წინაშე ბჭეთა ეკლესიისათა კმაჲ ტ გუერდი: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“. და ერმან იგივე თქუას. და მღვდელმან³⁶ დასადებელი:

„აუვარებდით³⁷ უფალსა, რამეთუ კეთილ“. (5) და ყოველსა მუკლსა ზედა იტყოდის: „და მყოფთა საფლავისათა“. და ერი მიუგებდეს.³⁸ „ქრისტე აღდგა“-სა. ხოლო ვითარცა ამას მუკლსა³⁹ მივიდეს:⁴⁰ „განმიხუენით⁴¹ მე ბჭენი⁴² სიმართლის.“, (6) მეყსეულად განეზუნენ ბჭენი და შევიდნენ მღვდელნი საკურთხეველად. და თქუას მღვდელმან ფსალმუნი ესე დასასრულამდე⁴³ დიდებაჲ და⁴⁴ „ქრისტე“ აღდგა“-ვე⁴⁶ და ერთი მორთული, და კუერექს ყონ და იწყონ: „აღდგა მას აღდგომისასა“⁴⁷ ვიხა.“ ვიდრე ახალ კურეაკემდე.⁴⁸ ცისკრისასა⁴⁹ ესრეთ დაიწყებდენ,⁵⁰ ვითარცა ესერა წერილ არს. ხოლო ვითარცა აღასრულონ | ცისკრისაჲ, ყონ ამბორისყოფაჲ და წარიკითხონ ღმრთისმეტყუელისა საკითხავი და აღასრულონ ლოცვაჲ.⁵¹

მწუხრი. დიდსა⁵² კურიაკესა აკურთხევისი არა ითქუმის⁵³ არცა⁵⁴ ყოველსა ამას შუდეულსა, და არცა | ცისკრად დაწესებულნი, არამედ ვითარცა⁵⁵ მღვდელმან ლოცვა ყოს, | მეყსეულად თქუან ყოველთა: „ქრისტე აღდგა“⁵⁶ მკუდრეთით⁵⁷ ლ-გზის. და მეყსეულად ლოცვაჲ და კუერექსი და⁵⁸ უფალო ღაღადყავი კმაჲ⁵⁹ ჟ და⁶⁰ ზედა დასდებელნი აღდგომისანი⁶¹ მეორისა⁶² კმისანი ორნი წყვილნი და⁶³ იქმნას შესლვაჲ⁶⁴ მღვდელისაჲ წმიდითა სახარებით და კელაბრებითა. და თქუან წარდგომაჲ, კმაჲ⁶⁵ ლ გუერდი: „ვინ არს ღმერთი⁶⁶ დიდ, ვითარ ღმერთი ჩუენი“. (7) მუკლი ტ:⁶⁷ „და ვთქუ: აწლა⁶⁸ მიწყიეს“. (8) მუკლი ჟ: „მოვიქსენე“⁶⁹ საქმენი⁷⁰ უფლისა“. ⁷¹ (9) მუკლი ლ: „აუწყე ერთა“⁷² შორის ძალი⁷³ (10) და აკუმიოს⁷⁴ საკუმეველი.⁷⁵ ხოლო დიაკონმან საკურთხეველსა ზედა კმა-ყონ: „სიბრძნით |

Bv

C344
A373r

E'v

* 418v-ს შემდეგ უნდა იყოს B414r.

¹ საკითხავი — E'. ² პირველად BCE'F' არამედ C. ³ დასასრულამდე BE'F. ⁴ კმაჲ — E'. ⁵ დასდებელი | სხუაჲ E'. ⁶ ქუეყანად — BC. ⁷ რამათა... ლოცვაჲ ჰყ. — E'. ⁸ ვიდრე... მოკლულნი — BC. ⁹ ნაშობნი — E'. ¹⁰ მოკლულნი E'. ¹¹ შემდგომითი-შემდგომად+აღსრულოს E'. ¹² ოქროპირისაჲ+ანუ იაკობ ძმისაჲ უფლისაჲ E'. ¹³ ქრისტესი... ალელუა — C. ¹⁴ და — BCEF. ¹⁵ ალელუა — E'. ¹⁶ შუდეულსა E' | კურიაკესა C. ¹⁷ არა ითქუმიან — E'. ¹⁸ არცა — E'. ¹⁹ აკურთხევისა E'+არა ვიტყუთ E'. ²⁰ ვითარცა | ვითარმედ E'. ²¹ მღვდელმან E'+შემოსილმან E'. ²² მისცეს E'. ²³ დიდებაჲ E'. ²⁴ მეყსეულად — E'. ²⁵ ერმან E'. ²⁶ იწყებდეს | თქუას E'. ²⁷ აღდგასა E'. ²⁸ მკუდრეთით — E'. ²⁹ წესა E'. ³⁰ ვითარცა... აღასრულონ ლოცვაჲ — E'. ³¹ არ B. ³² სხუაჲ — AF. ³³ სოფიოწმიდისა C, წმიდისა+სხუა F. ³⁴ ჰრეკონ BCDF. ³⁵ აღანთონ CEF. ³⁶ მღვდელმან F. ³⁷ აუვარებდით BEF. ³⁸ მიუგებდეს — A. ³⁹ მუკლსა+ზედა F. ⁴⁰ მოვიდნენ F. ⁴¹ განმიხუენით BCF. ⁴² ბჭენო BCDF. ⁴³ დასასრულამდე BCEF. ⁴⁴ და — BF. ⁴⁵ ქრისტე C. ⁴⁶ აღდგაჲ BEF. ⁴⁷ აღდგომისა A, აღდგომისასა F. ⁴⁸ კურეაკემდე BEF. ⁴⁹ ცისკრად BCEF. ⁵⁰ იწყებდენ BCEF. ⁵¹ ლოცვაჲ | ჟამი BCEF. ⁵² დიდსა კურიაკესა — E'. ⁵³ ითქუმის | თქუან E'. ⁵⁴ არცა... დაწესებულნი — E'. ⁵⁵ ვითარცა... ყოველთა — E'. ⁵⁶ აღდგაჲ E'. ⁵⁷ მკუდრეთით... ლოცვაჲ — E'. ⁵⁸ და — E'. ⁵⁹ კმაჲ — E'. ⁶⁰ ზედა — E'. ⁶¹ აღდგომისანი BCF, — E'. ⁶² მეორისა კმისანი — BCE'F. ⁶³ და — E'. ⁶⁴ შესლვაჲ F. ⁶⁵ კმაჲ — E'. ⁶⁶ ღმერთი CE'. ⁶⁷ ტ — E'. ⁶⁸ აწლა მიწყიეს | კმითა E'. ⁶⁹ მოვიქსენენ BCE'F.+მე BCEF. ⁷⁰ საქმეთა CE'F. ⁷¹ უფლისანი — E'. ⁷² ერსა BCE'F. ⁷³ შორის | შენსა CE'F. ⁷⁴ აკომიოს E'. ⁷⁵ საკუმეველი E'.
(1) საქ. 1,1-8. (2) ფს. 101,14. (3) ფს. 101,20. (4) იოანე I, 1-17. (5) ფს. 117,1. (6) ფს. 117,19. (7) ფს. 76,14. (8) ფს. 76,11. (9) ფს. 76,12. (10) ფს. 76,15.

აემართენით¹ და ისმინეთ წმიდისა სახარებისაჲ“. მღვდელმან: „თავისაგანი იოვანესი წმიდისა² სახარებისა საკითხავი“, დიაკონმან: „მოხედეთ“, მღვდელმან: „და ვითარცა შემწუხრდა დღე³ იგი“ ვიდრე „არასადა მრწმენეს“, (1) დიაკონმან კურეექსი ზეგარდამოხსაჲ⁴, „ვითქუთ⁵ ყოველთა“ და⁶ შემდგომი. და შემდგომად ზეგარდამოხსა⁷ „ღირს მყვენ⁸, უფალო“, ⁹ მწუხრსა. და კუალად დიაკონმან კურეექსი მოგუმაღლენთაჲ¹⁰ და¹¹ სტიქარონი¹² აღდგომისანი¹³ „აღდგომაჲ¹⁴ შენი“. მუკლი¹⁵ კმაჲ¹⁶ ტ გუერდი: „აღდგენ ღმერთი“, (2) „პასქაჲ წმიდაჲ“, „ვითარცა მოაკლდის“, „ხილვით მოვედით, დედანო“. (3) დიდებაჲ და¹⁷ აწდა, — დასდებელი აღდგომისაჲ¹⁸, რომელიცა¹⁹ გინდეს, რომლისა ბოლოსა ითქუმოდის²⁰ ვითარმედ²¹ „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“, რამთა²² შე-ხოლო-უდგინონ²³ „წმიდაო ღმერთოჲსა“ წილ — „ქრისტე აღდგა²⁴ მკუდრეთით“²⁵ ლ²⁶-გზის. | და მერმე დიაკონმან თქუას: „მშჯლობით წარვიდეთ“. ერმან: „სახელითა უფლისაჲთა“²⁷ დიაკონმან: „სიბრძნით“, ერმან — „უფალო, გუაკურთხენ“, მღვდელმან კურთხევაჲ.²⁸ *

F380

ს ე რ ო ბ ი ს ა ს ა თქუან²⁹ „ქრისტე აღდგა³⁰ მკუდრეთით“³¹ ლ-ჯერ³² და | გალობანი³³ აღდგომისანი³⁴ პირველისა³⁵ კმისანი: „მარჯუენე შენი³⁶ უძლე“. დაღაყავსა³⁷ ზედა³⁸ იბაკოჲ: „დაღაცათუ³⁹ საფლავად“. ადიდებდითსა ზედა,⁴⁰ წმიდაო ღმერთოჲ. და⁴¹ შემდგომად მამაო ჩუენოჲსა⁴²

Bv

მღვდელმან თქუას:⁴³ „რამეთუ შენი არს სუფევაჲ, ძალი“ და⁴⁴ ერმან: „ამენ“⁴⁵. და მეყსეულად „ქრისტე აღდგა“ ლ-გზის⁴⁶ და აღასრულონ ჟამი. ესრეთ ილოცვების სერობისაჲ ამას შუდელულსა აღვსებისაჲ⁴⁷ ნუ თუ⁴⁸ ვის⁴⁹ უცხონი⁵⁰ ეგონენ, ესე გალობები⁵¹ აღდგომისანი⁵² არიან, რომელ⁵³ სამარადისოდ ვიტყუთ. ხოლო თქუენ⁵⁴ ორმაბათსა⁵⁵ სერობისად „ღელვათა დაანთქენნი“ და⁵⁶ სამშაბათსა სერობისად⁵⁷ „რომელმან წამისყოფითა“⁵⁸ ოთხშაბათსა — „ზღუას მის“⁵⁹ | მეწამე-
ლისა“ და⁶⁰ ხუთშაბათსა — „ეტლთა სიმრავლე მკედრებით“⁶¹ და⁶² პარასკევსა — „უკულებელად⁶³ ზღუაჲ“⁶⁴ შაბათსა „წამისყოფითა“, ღმერთო“. და კურიაკესა — „ეტლთა მფლობელი“⁶⁵. ესე⁶⁶ აღდგომისა⁶⁷ გალობანი თქუენ⁶⁸ ამის⁶⁹ შუდელულისა სერობისად რვათავე⁷⁰ კმათა ზედა.

Cv

უწყებაჲ⁷² ჯერ არს, რამეთუ ვითარცა⁷³ პირველსა დღესა იქმნების⁷⁴ განგებაჲ ცისკრისაჲ, ეგრეთვე აღესრულების⁷⁵ სხუათაცა დღეთა ამის შუდელულისათა, | ვიდრე ახალკურიაკედმე აღსასრულამდე⁷⁶ ლოცვისა,⁷⁷ თუნიერ მწუხრისა⁷⁸ სახარებისა „და⁷⁹ ვითარცა შემწუხრდა“, (4) რამეთუ⁸⁰ მეტად⁸¹ იგი ხოლო⁸² მარტოდ წარიკითხვის დიდსა კურიაკესა მწუხრსა.⁸³ ხოლო სხუაჲ კულა ყოველი⁸⁴ ეგრეთ აღესრულების. ხოლო წარდგომაჲ თითუელისა დღისაჲ, საქმე მოციქულთაჲ, ალელუიაჲ და სახარებაჲ თავის-თავისა დღესა
პპოვო,⁸⁵ ვითა ესერა ქუემო დაგწყერია.

A373v

Fv

* „უფალო, უფალო, მიკსენ ამის წიგნისაგან დასუენებისაგან“ B414v. ** 419r-v უნდა იყოს 414r-v-ს შემდეგ B.

¹ ალემართენით C. ² წმიდისა... მღვდელმან — E¹. ³ დღე იგი — E¹. ⁴ ზეგარდამოჲ E¹. ⁵ ვითქუთ F. ⁶ და შემდგომი უფალო მეგწყყალე E¹. ⁷ ზეგარდამოჲ E¹. ⁸ ღირს-მყვენ CE¹. ⁹ უფალო... დიაკონმან შემდგომად E¹. ¹⁰ მოგუმაღლენთაჲ E¹. ¹¹ და — E¹. ¹² სტიქარონი E¹. ¹³ აღდგომისანი BCE¹F. ¹⁴ ~ ტ გლი მუკლი პირველი აღდგომაჲ შენი E¹, აღდგომა BCE¹F. ¹⁵ ~ ტ გუერდი მუკლი E¹. ¹⁶ კმა — B. ¹⁷ და — BE¹. ¹⁸ აღდგომისა BCE¹F+წმიდისა E¹. ¹⁹ რომელიცა... რომლისა — E¹. ²⁰ ითქმოდის E¹. ²¹ ვითარმედ — E¹. ²² რამთა და C. ²³ შეუდგინონ BCF. ²⁴ აღდგ A, აღდგაჲ E¹. ²⁵ მკუდრეთით — E¹. ²⁶ ლ-გზის E¹. ²⁷ უფლისაჲთა+უფალო E¹. ²⁸ კურთხევაჲ კურთხეულ არს სუფევაჲ E¹. ²⁹ თქუენ BCF. ³⁰ აღდგაჲ E¹. ³¹ მკუდრეთით სიკ. — E¹. ³² ლ-ჯერ სამჯერ F, — E¹. ³³ აღდგომისანი CE¹F. ³⁴ პირველისა კმისანი ტ E¹. ³⁵ შენი უძლე ღმრთისმშობლისათურთ E¹. ³⁶ დაღაყავსა AC. ³⁷ ზედა — E¹. ³⁸ დაღაცათო E¹. ³⁹ ზედა — BCF შემდგომად E¹. ⁴⁰ და შემდგომად — E¹. ⁴¹ ჩუენოჲ E¹. ⁴² თქუას — E¹. ⁴³ და — B. ⁴⁴ ამენ — BE¹. ⁴⁵ ლ-გზის სამგზის C, ლ E¹. ⁴⁶ ახესებისა E¹, — A. ⁴⁷ ნუ თუ... თქუენ ყოველთა დღეთა აღდგომასა რვათავე გალობათა E¹. ⁴⁸ ვისმე BCF. ⁴⁹ უცხონიყე F. ⁵⁰ გალობანი F. ⁵¹ აღდგომისანი BCF. ⁵² რომელთა BCF. ⁵³ თქუან F. ⁵⁴ ორმაბათსა ლ-შაბათსა A, ~ სერობისად ორმაბათსა E¹. ⁵⁵ და — CE¹. ⁵⁶ სერობისად — E¹. ⁵⁷ წამისყოფითა+და F. ⁵⁸ მის — F. ⁵⁹ და — E¹. ⁶⁰ მკედრებით — E¹. ⁶¹ და BE¹. ⁶² უკულებელნი E¹F. ⁶³ ზღუაჲ — E¹. ⁶⁴ და — E¹F. ⁶⁵ წამისყოფითანი E¹F. ⁶⁶ მფლობელი AF. ⁶⁷ ~ სერობისად ესე ითქუენ E¹. ⁶⁸ აღდგომისა გალობანი — E¹, აღდგომისა BCF. ⁶⁹ ითქუენ E¹F. ⁷⁰ ამის შუდელულისა — E¹. ⁷¹ რვათავე... ზედა — E¹, ზედა A. ⁷² უწყებაჲ... რამეთუ — E¹. ⁷³ ~ ხოლო ცისკრისაჲ ვითარცა პირველსა დღესა E¹. ⁷⁴ იქმნების განგებაჲ — E¹. ⁷⁵ აღესრულების... ვიდრე — E¹. ⁷⁶ აღსასრულამდე B, აღსასრულამდე ACF, — E¹. ⁷⁷ ლოცვისა E¹. ⁷⁸ მწუხრისა — C. ⁷⁹ და... რამეთუ — E¹. ⁸⁰ რამეთუ... მწუხრსა — E¹. ⁸¹ ~ იგი მეტად E¹. ⁸² ხოლო... დიდსა — E¹. ⁸³ მწუხრსა... დაგწყერია — E¹. ⁸⁴ ყოველი ჟამი CF. ⁸⁵ პპოვო BCF.

(1) იოანე 20,19-25. (2) ფს. 67,2. (3) ფს. 67,3. (4) იოანე 20, 19-25.

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ¹ დიდსა კურია-
კესა ითქუმის² იბაკომ ესე³ „მიიწინეს⁴ ცისკარ-
სა“⁵ და ეგრეთვე⁶ ორშაბათსა და შაბათსა. ხოლო
სხუათა დღეთა თქუნენ⁷ აღდგომისა⁸ იბაკონი
თითოეულისა კმისაჲ თითო დღესა.

ორშაბათსა⁹ აღვსებისასა¹⁰ შემდგომად ცისკ-
რისა ლოცვისა, ვითარცა¹¹ „ქრისტე აღდგასა“
იტყოდინ¹², განვიდენ ლიტანიითა¹³ ჯუარითა
და¹⁴ ზატითა და სახარებითა ღმრთისმეტყუელისა¹⁵
ეკლესიასა¹⁶ და გარეშე მონასტრისა ეგუ-
ტერთა.¹⁷ და თითოეულსა ეგუტერსა შინა ჰყოფ-
დენ ზეგარდამოსა კუერექსსა და მგზავრ გა-
ლობდენ იბაკოსა და¹⁸ დასდებელსა აღდგომი-
სასა.¹⁹ და ვითარცა მოიქცენ ეკლესიად, ყონ
ზეგარდამოდ ლოცვაჲ და იწყონ ჟამისწირვად.

და²⁰ ეგრეთვე სამშაბათსა²¹ აღვსებისასა²² |
განვიდენ და მოვლენ ვენაქნი²³ მონასტრისანი²⁴
და სადაცა ჯუარი ემართოს, თითოეულსა ვენაქ-
სა შინა ყონ ზეგარდამოდ ლოცვაჲ და მიიქცენ²⁵
მონასტრისადვე. და იწყონ სამხრისა ლოცვა-
სა, ვითა²⁶ ზემო ვთქუთ. და²⁷ ყოველი განგებაჲ
დაუკლებელად აღესრულებოდენ. **ღ შაბათსა**
აღვსებისასა²⁸ ესენებაჲ წმიდათა მოციქულთაჲ.
ს ა მ ხ რ ა დ წარდგომად, კმაჲ **ო** გუერდი: „ყო-
ველსა ქუეყანასა განკლა“.²⁹ (1) დასდებელი:
„ცანი უთხრობენ“. (2) საკითხავი³⁰ საქმე³¹ მო-
ციქულთაჲ:³² „მათ დღეთა შინა მიიქცეს³³ მოცი-
ქულნი“. (3) ალელუიამ, კმაჲ³⁴ **ტ**: „აღიარებენ³⁵
ცანი საკურველებასა“. (4) სახარებაჲ იოვანესი,
თავი **ბ**: „ღმერთი არასადა³⁷ ვინ იხილა“ ვიდრე

„ნათელ-სცემდა“.³⁸ (5) განიცადე: | „კორცი და
სისხლი“³⁹ ქრისტესი მოვიდოთ“.⁴⁰ **ღ შაბათსა**
აღვსებისასა⁴¹ მ წ უ ხ რ ი. „უფალო ღაღადყავ-
სა“⁴² — აღდგომისანი⁴³ მესამისა⁴⁴ კმისანი⁴⁵ |
და სამნი⁴⁶ აღვსებისანი. წარდგომად, კმაჲ **ღ**⁴⁷
გუერდი: „ღმერთმან ჩუენმან ცათა შინა და ქუე-
ყანასა“. (6) დასდებელი **ტ**: „გამოსლვასა ის-
რაჴლისასა“,⁴⁸ (7) მუკლი **ღ**: „იყო ჰურიასტანი
სიწმიდე“⁴⁹ მისა“. (8) მუკლი **ღ**: „პირისაგან
უფლისა შეიძრა ქუეყ.“ (9) სტიქარონად⁵⁰ იგი-
ვე.⁵¹ მუკლნი:⁵² „აღდგენ ღმერთი და⁵³ განიბნი-
ნენ“ (10) და⁵⁴ იგივე დასდებელნი, გინათუ⁵⁵
სხუანი და „ქრისტე“⁵⁶ აღდგა“ **ღ-გზის**. და აღას-
რულონ ლოცვაჲ⁵⁷ მწუხრისაჲ.⁵⁸

ეგრეთვე სამშაბათსა⁵⁹ ცისკრად სტიქარონ-
ნი⁶⁰ აღდგომისანი⁶¹ და აღვსებისანი და „ქრისტე
აღდგა“. და აღასრულონ ლოცვაჲ ცისკრისაჲ.
ტ სამშაბათსა⁶² აღვსებისასა სამხრად წარდგო-
მად, კმაჲ **ღ**, | გალობად ღმრთისმშობლისაჲ:⁶³
| „აღიღებს სული ჩემი“⁶⁴ უფალსა“. (11) დასდებე-
ლი: „რამეთუ მოხენდა“⁶⁵ სიმდაბლესა“. (12) საქმე
მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა დადგა პეტრე“
ვიდრე „ცხოვნდეს“.⁶⁶ (13) ალილუიამ კმაჲ⁶⁷ **ო**⁶⁸
გუერდი: „აღდგე, უფალო, განსასუენებელად“. (14)
სახარებაჲ ლუკასი, თავი⁶⁹ **ღ-გზი**: „მას
ჟამსა შინა აღდგა პეტრე“ ვიდრე „განტეხა-
სა მას პურისასა“. (15) განიცადე: „კორცი და
სისხლი ქრისტესი მივიღეთ“ **ტ სამშაბათსა**⁷⁰
მ წ უ ხ რ ი აღდგომისანი⁷¹ **ო**⁷² კმისანი და⁷³ **ღ**⁷⁴-
ნი **ტ** გუერდისანი აღვსებისანი, წარდგომად,

* 419r-v-ს შემდეგ არის B415r-v.

¹ რამეთუ — E^c. ² ~ იბაკომ ითქუმის E^c. ³ ესე — E^c. ⁴ მი-რამ-იწინეს E^c. ⁵ ცისკარსა — E^c. ⁶ ეგრეთვე — E^c. ⁷ თქუნენ...
დღესა] რაიცა ვის ემარჯოს E^c. ⁸ აღდგომისა BCF. ⁹ ღ-შაბათსა A, ~ ახუსებისა ორშაბათსა E^c. ¹⁰ ახუსებისასა A.
¹¹ ვითარცა... იტყოდინ — E^c. ¹² იტყოდინ CF. ¹³ ლიტანიად E^c. ¹⁴ და — E^c. ¹⁵ ღმრთისმეტყუელისა] წმიდისა იოანე
მხარებელისა BCE^cF. ¹⁶ ეკლესიისა CF. ¹⁷ ეკუტერთა E^c. ¹⁸ და] ანუ E^c. ¹⁹ აღდგომისასა BCF. ²⁰ და — E^c. ²¹ სამშაფათსა
BF. ²² აღვსებისასა E^c. ²³ ვენაქნი+ტ E^c. ²⁴ მონასტრისანი... აღესრულებოდენ — E^c. ²⁵ მოიქცენ F. ²⁶ ვითა] ვითარცა F.
²⁷ და... აღესრულებოდენ — A. ²⁸ ახუსებისასა E^c. ²⁹ განკლა — E^c. ³⁰ საკითხავი — E^c. ³¹ საქმეთაგან E^c. ³² მოციქულთა
E^c. ³³ მოიქცეს BF. ³⁴ კმაჲ — E^c. ³⁵ აუარებენ BC, აუვარებენ F. ³⁶ საკურველებასა — E^c. ³⁷ არასადა ვინ] არავინ სადა AB,
არავინ F. ³⁸ ნათელსცემითა E^c, ნათლისმცემელი BC. ³⁹ სისხლი... მოვიდოთ — E^c. ⁴⁰ მოვიდოთ+აღელუა „ღ უკუდავე-
ბისა წ. BF. ⁴¹ აღვსებისასა — E^c. ⁴² ღაღადყავსა AC. ⁴³ აღდგომისანი BCE^cF. ⁴⁴ მესამისა] ღ BCF. ⁴⁵ კმისანი] გუერდისანი
C. ⁴⁶ სამნი] ღ A. ⁴⁷ ღ] ღ E^c. ⁴⁸ ისრაჴლისასა — E^c. ⁴⁹ სიწმიდე მისა — E^c. ⁵⁰ სტიქარონსა E^c. ⁵¹ იგივე — E^c. ⁵² მუკლი
E^c. ⁵³ და განიბნიენ — E^c. ⁵⁴ და იგივე — E^c. ⁵⁵ გინათუ... „ღ-გზის] რომელნიცა გინდენ E^c. ⁵⁶ ქრისტე C. ⁵⁷ ლოცვაჲ]
ჟამი E^c. ⁵⁸ მწუხრისაჲ] ხოლო AE^c. ⁵⁹ სამშაბათსა — E^c. ⁶⁰ სტიქარონნი... ცისკრისაჲ — E^c. ⁶¹ აღდგომისანი BCE^cF. ⁶² ტ
სამშაბათსა] ღ-შაბათსა AF, ტ ღ-შაბათსა C. ⁶³ ღმრთისმშობლისაჲ F. ⁶⁴ ჩემი უფალსა — E^c. ⁶⁵ მოხენდა C. ⁶⁶ ცხოვნდეს
BE^c. ⁶⁷ კმაჲ — CE^cF. ⁶⁸ ტ გუერდი — A. ⁶⁹ თავი — ABF. ⁷⁰ ტ სამშაბათსა] ღ-შაბათსა AF] ოთხშაბათსა F, ტ ღ-შაბათსა
E^c. ⁷¹ აღდგომისანი BCF, აღდგომისანი... აღვსებისანი] უფალო ღაღადყავსა ტ კმისანი და სამნი აღვსებისანი E^c. ⁷² ტ]
მეოთხისა F. ⁷³ და+და ღ A. ⁷⁴ გზის ტ გუერდისანი — A, ღ-ნი] სამნი F.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) საქ. 1,12. (4) ფს. 88,6. (5) იოანე 1,18-28. (6) ფს. 113,11. (7) ფს. 113,1. (8) ფს. 113,2.
(9) ფს. 113,7. (10) ფს. 67,2. (11) გალ. 9,1; ლუკ. 1,46. (12) გალ. 9,3. (13) საქ. 2,14-21. (14) ფს. 131,8. (15) ლუკ.
24,12-35.

კმა¹ ო გუერდი: „კმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ღა.“ (1) დასდებელი ო: „დღესა ჭირისა ჩემი“. (2) მუკლი ო: „წარეწირა ნუგეშინის“. (3) მუკლი ო: „ღმერთო, წმიდასა² შინა არიან³ გზანი“. (4) სტიქარონად თქუნენ⁴ სამნი⁵ აღდგომისანი⁶ და⁷ სამნი აღვსებისანი.⁸ და აღასრულონ ლოცვაჲ.⁹

ო ოთხშაბათსა¹⁰ წმიდისა ღმრთისმშობელი-საჲვე¹¹ სამხრად წარდგომაჲ, კმა¹² ო¹³ გუერდი: „მოვიკსენო¹⁴ სახელი შენი“. (5) დასდებელი: „აღმოთქუა გულმან ჩემმან“. (6) საქმე¹⁵ მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა პრეტუ პეტრე ერსა“. ვიდრე „ჯუარს“¹⁶ აცუთ¹⁷. (7) ალილუიაჲ: კმა¹⁸ ო „აღვამაღლო¹⁹ რჩეული ერისა ჩემისა“ ვიდრე „ესცხე მას“. (8) სხუაჲ, კმა²⁰ ო: „აღიღებს სული ჩემი უფალსა“. (9) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ო: „მას ჟამსა²¹ დგა²² იოვანე²³ და“ ვიდრე „კლდე“. (10) ო²⁴ ოთხშაბათსა²⁵ | მწუხრი.²⁶ სამნი აღდგომისანი²⁷ და სამნი²⁸ აღვსებისანი.²⁹ წარდგომაჲ კმა³⁰ ო გუერდი: „ყურად იღე, ღმერთო, ლოცვისა“. (11) დასდებელი ო: „მოძღვრენ³² და შეგესემინ ჩემი, რამეთუ“³³ (12) მუკლი ო: „რამეთუ მოაქციეს ჩემ ზედა უკე“. (13) მუკლი ო: „კმა-გვაჲ ღმრთისა მიმართ“ (14) და³⁴ სტიქარონნი³⁵ მათვე³⁶ მუკლთანი და სხუანიცა, თუ ჰქონდნენ. და „ქრისტე აღდგა“. და აღასრულონ ჟამი მწუხრისაჲ.

ო ხუთშაბათსა³⁷ სამხრად წარდგომაჲ, კმა ო: „რამეთუ“³⁸ დიდ³⁹ არიან საქმენი შენნი უფალო“. (15) დასდებელი: „აკურთხევს სული ჩემი უფალსა“. (16) საქმე მოციქულთაჲ: „მათ

დღეთა შინა პრეტუ პეტრე“ ვიდრე „იქმნებოდა“. (17) ალილუიაჲ, კმა ო: „ცანი უთხრობენ“. (18) სახარებაჲ იოვანესი,⁴⁰ თავი⁴¹ ო: „მას ჟამსა შინა იყო ვინმე კაცი“⁴² ფარისა“. ვიდრე „საუკუნოა“. (19) ო⁴⁴ ხუთშაბათსა⁴⁵ მწუხრი. დასდებელი, კმა⁴⁶ ო გუერდი. წარდგომაჲ კმა⁴⁷ ო გუერდი: „შეგიყუარო შენ“,⁴⁸ უფალო, ძალო“. (20) | დასდებელი ო: „ღმერთი ჩემი მწე ჩემ-და არს“. (21) მუკლი ო: „ქებით ვხადე უფალსა“. (22) მუკლი ო: „შეისმინა ჩემი უფალმა ტაჲ“. (23) | და⁵¹ ეგრეთვე შემდგომი წესი, ვითა სხუათა დღეთა.

ო პარასკევსა სამხრად წარდგომაჲ კმა ო. „უგალობდით“⁵² ღმერთსა⁵³ ჩუენსა, უგალობდით“. (24) დასდებელი. „ყოველთა წარმართთა აღიპყრენით“. (25) საქმე მოციქულთაჲ: „მას“⁵⁴ ჟამსა⁵⁵ შინა პეტრე და იოვანე“ ვიდრე „აქედით“⁵⁶ ღმერთსა“. (26) ალილუიაჲ, კმა⁵⁷ ო: „გარდაცუ მშვლდსა შენსა, წარემართე“ ვიდრე „მარჯუენაჲ შენი“. (27) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ო: „მას ჟამსა შინა მოვიდა იესუ კაფ“. (28) ვიდრე „მათ იესუ“. (28) განიცადე: „კორცი და“⁵⁹ სისხლი ქრისტესი მოვილოთ“. ო⁶⁰ პარასკევსა მწუხრი. აღდგომისანი⁶¹ ო⁶² გუერდისანი⁶³ სამნი⁶⁴ | და აღვსებისანი⁶⁵ სამნი,⁶⁶ წარდგომაჲ, კმა⁶⁷ ო გუერდი: „ეც მკვდრობაჲ მოშიშთა“. (29) დასდებელი: „კიდიტგან ქუეყანისა“. (30) მუკლი ო. „დავეფარო მე საფარე“. (31) მუკლი ო: „ესრეთ უგალობდე“⁷⁰ სახელსა“. (32) სტიქარონნი⁷¹ და „ქრისტე აღდგა“. და აღასრულონ ჟამი.

Fv

Cv

E'v

Bv

A374v

¹ კმა — E'. ² წმიდათა F. ³ არს E'. ⁴ თქუნენ — E'. ⁵ სამნი ო BCF. ⁶ აღდგომისანი BCE'F. ⁷ და — E'. ⁸ აზუსებისანი A. ⁹ ლოცვაჲ+ეგრეთვე ცისკრისა E'. ¹⁰ ოთხშაბათსა | დ-შაბათსა AE'. ¹¹ ღმრთისმშობლისაჲვე BCF. ¹² კმა — E'. ¹³ ო E'F. ¹⁴ მოვიკსენო BCF. ¹⁵ საქმე+წმიდათა E'. ¹⁶ ჯუარს... ვიდრე — C. ¹⁷ აცუთ E'. ¹⁸ კმა ო — BC. ¹⁹ ავამაღლო BCF. ²⁰ კმა ო — E'. ²¹ ჟამსა+შინა BCE'F. ²² დღეა C. ²³ იოვანე C. ²⁴ ო — E'. ²⁵ ოთხშაბათსა — E' | დ-შაბათსა A. ²⁶ მწუხრი+უფალო დაღადავსა ო გუერდი E'. ²⁷ აღდგომისანი BCE'F. ²⁸ სამნი | სა B. ²⁹ აღვსებისანი | ცხორებისანი E'. ³⁰ კმა — E'. ³¹ ო — E'. ³² მოძღვრენ B. ³³ შეგესემინ... რამეთუ — E'. ³⁴ და — BCE'. ³⁵ სტიქარონი BE'. ³⁶ მათვე... მწუხრისა — E'. ³⁷ ხუთშაბათსა | ო-შაბათსა AE'. ³⁸ რამეთუ ვითარმედ A. ³⁹ დიდ არიან | განდიდნეს A. ⁴⁰ იოვანესი E'F. ⁴¹ თავი — E'. ⁴² ~ კაცი ვინმე BCF. ⁴³ საუკუნოდ BCF. ⁴⁴ ო ხუთშაბათსა — E'. ⁴⁵ ხუთშაბათსა | ო-შაბათსა A, — E'. ⁴⁶ კმა — B. ⁴⁷ კმა — E'. ⁴⁸ შენ... ძალო — E'. ⁴⁹ ო — E'. ⁵⁰ უფალსა — E'. ⁵¹ და... დღეთა — E'. ⁵² უგალობდით F. ⁵³ ღმერთსა+მწესა E'. ⁵⁴ მას | მათ E'. ⁵⁵ ჟამსა | დღეთა E'. ⁵⁶ აქებდა E'F. ⁵⁷ კმა — E'F. ⁵⁸ კაფ | კაიფაჲს B, კაფ. F. ⁵⁹ და... მოვილოთ — E'. ⁶⁰ ო პარასკევსა — E'. ⁶¹ აღდგომისანი BCF. ⁶² ო | ო E'. ⁶³ გუერდისანი | კმისანი BCF. ⁶⁴ სამნი | ო AE'. ⁶⁵ აზუსებისანი A, ~ სამნი პასექისანი E', აღვსებისანი | პასექისანი E'. ⁶⁶ სამნი | ო A. ⁶⁷ კმა ო გუერდი — E'. ⁶⁸ დასდებელი+ო E'. ⁶⁹ ქუეყანისთ E'. ⁷⁰ უგალობ C, უგალობდით E'F, უგალობდით B. ⁷¹ სტიქარონნი... ჟამი — E'.

(1) ფს. 76,2. (2) ფს. 76,3. (3) ფს. 76,3. (4) ფს. 76,14. (5) ფს. 44,18. (6) ფს. 44,2. (7) საქ. 2,22-36. (8) ფს. 88,20-21. (9) გალ. 9,1; ლუკ. 1,46. (10) იოვანე 1,35-42. (11) ფს. 54,2. (12) ფს. 54,3. (13) ფს. 54,4. (14) ფს. 56,3. (15) ფს. 103,24. (16) ფს. 103,1. (17) საქ. 2,38-43. (18) ფს. 18,2. (19) იოვანე 3,1-16. (20) ფს. 17,2. (21) ფს. 17,3. (22) ფს. 17,4. (23) ფს. 17,7. (24) ფს. 46,7. (25) ფს. 46,2. (26) საქ. 3,1-8. (27) ფს. 44,5. (28) იოვანე 2,12-22. (29) ფს. 60,6. (30) ფს. 60,3. (31) ფს. 60,5. (32) ფს. 60,9.

F382	ც შაბათსა აღვსებისასა¹ სამხრად² წარდგომად კმაჲ³ ღ: „უფალი ნათელ ჩემდა და⁴ მაცხოვარ“. (1) დასდებელი: „უფალი შესავედრებულ არს ცხო.“ (2) საქმე მოციქულთაჲ: „მათ ღლეთა შინა ეპყრა რაჲ პეტრეს“ ვიდრე „თუალთა ყოველთაჲსა“. (3) ალილუიამ, კმაჲ ც გუერდი: „უფალი სუფევს, შუენი.“ (4) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ხ: „მას ჟამსა შინა მოვიდა იესუ“ ვიდრე „ჭემმარიტ არს“. (5) განიცადე: „კორცი და სისხლი ქრისტესი⁶ მოვიდოთ“.⁷ ღ⁸ კურიაკესა⁹ ახალკურიაკისაჲ. შაბათსა მწუხრი. იწყონ ლოცვად წესისაგერ და¹⁰ თქუან აკურთხევსი და¹¹ „ნეტარ“¹² არს კაცი“. (6) და¹³ უფალო ღაღადყავი,¹⁴ კმაჲ ც და¹⁵ „ნათელი მხიარულსა“ ზედა შევიდეს¹⁶ მღვდელი და¹⁷ წარდგომად „უფალი სუფევს“¹⁸ შუენიერ“. (7) დასდებელი „შეიმოსა“¹⁹ უფალმან ძალი“. (8) მუკლი ღ: „და²⁰ რამეთუ დაამყარა, სოფელი,²¹ რამათა“. (9) ხოლო სტიქარონი²² ამათ მუკლთა ზედა თქუნენ:²³ „აღვიარო“²⁴ შენ, უფალო, ყოვლი“. (10) მუკლი²⁵ ღ: „ვიხარებდე“,²⁶ (11) დიდებასა-ცა²⁷ ზედა²⁸ ლიტანიისაჲ, კმაჲ²⁹ ღ გუერდი: „დაბეჭდულით საფლავით ცხოვრებაჲ აღმობრწყინდი,³⁰ ქრისტე ღმერთო, და კართა ეშულთა მოწაფეთა წარმოუდგე ყოველთა ადგომად³¹ და სული წრფელი მათ მიერ ჩუენ შორის განახლე დიდითა შენითა წყალობითა“. ესევე ცისკრად³² ღმერთი უფალსა ზედა.³³ ხოლო სერობისად თქუან:³⁴ „რომელი დამკვდრებულ არსი“,³⁵ (12) ჩუენთანარსი (13) და³⁶ გალობანი აღდგომისანი,³⁷ კმაჲ ო გუერდი და უმეტესი	არარაჲ. ცისკრად ახალკურიაკითგან³⁸ იწყონ დაწესებულთა. და ღმერთი უფალსა³⁹ – კმაჲ⁴⁰ ღ გუერდი: „დაბეჭდულით საფლავით“. (14) და კანონი. „აღვიარო“⁴¹ შენ, უფალო, ყოველთა გული“, და⁴² იბაკოჲ. და იკითხონ ღმრთისმეტყუელისაჲ: „პატივი სატფურებისაჲ“. განილჳენი,⁴³ კმაჲ⁴⁴ ც. და წარდგომად⁴⁵ ესე:⁴⁶ „აწ აღვღგე, იტყვს უფალი, დავდ“. (15) დასდებელი: „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ მოაკლდა“. (16) და⁴⁷ „ყოველი სული აქებდით“. სახარებაჲ მათესი: „მას ჟამსა შინა“⁴⁸ ათერთმეტნი⁴⁹ იგი მო“. (17) ვიდრე⁵⁰ სრულიად. და მერმე⁵¹ „აღღგომად“⁵² ქრისტესი ვიხილეთ“ და⁵³ მიწყაღე. და მეცესულად ხოლო⁵⁴ ძლისპირი⁵⁵ გალობათა კმაჲ⁵⁶ ც: „უგალობდეთ ყოველნი,⁵⁷ რომელმან მწარისაგან“. (18) დასდებელი:⁵⁸ „ღღეს“⁵⁹ არესა⁶⁰ სულთასა“. ძლისპირთა ორჯელ,⁶¹ დასდებელთა ოთხჯერ.⁶² დასასრულსა⁶³ ფსალმუნთასა მოურთვიდენ „ღღესა მას აღდგომისასა“⁶⁴ და შემდგომთა⁶⁵ ძლისპირთა. განძლიერდასა⁶⁶ ზედა⁶⁷ წარდგომად და⁶⁸ საკითხავი გრიგოლ ნოსელისაჲ. A375r ღაღადყავსა⁶⁹ ზედა⁷⁰ გამოავლინე: „ეტყოდა უფალი ურ“. აქებდითი და⁷¹ დიდებაჲ მაღალთაჲ გრძელი,⁷² წმიდაო ღმერთოჲ⁷³ და⁷⁴ სრულ⁷⁵ იქმნას ლოცვაჲ. „ღღესა“⁷⁶ მას აღდგომისასა“ ზედა ახალკურიაკისანი⁷⁷ ბერძულად არა არიან. აწ უკუეთუ ვინმე „ვიდრემდის განკლამდინ“ იგი დამასკელისანი თქუნეს და მერმე „ღღესა მას აღდგომისათა“ ზედა ახალკურიაკისანივე⁷⁸ ჩუენებურნი მოურთნეს, კეთილ არს ფრიად და ორნივე⁷⁹ შუენიერნი.	Fv E'48 A375r

B416r
C346

¹ ახულებისასა A+სამხრად F. ² სამხრად – BCF. ³ კმაჲ – E'. ⁴ და მაცხოვარ – E'. ⁵ ყოველთა E'. ⁶ ქრისტესი მოვიდოთ – E'. ⁷ მოვიდოთ+და ყოველი წესი სრულად E'. ⁸ **ღ** | მეორე A. ⁹ კურიაკე E'F. ¹⁰ და თქუა – E'. ¹¹ და – E'. ¹² ნეტარ არს | ნეტარაჲს A. ¹³ და – E'. ¹⁴ ღაღადყავი A. ¹⁵ და – E'. ¹⁶ შემოვიდეს E'. ¹⁷ და თქუან – E'. ¹⁸ სუფევსი ABCF. ¹⁹ შეიმოსა... რამეთუ – E'. ²⁰ და რამეთუ – BCF. ²¹ სოფელი... ხოლო – E'. ²² სტიქარონი E'. ²³ თქუნენ – E'. ²⁴ ავიარო BE'. ²⁵ მუკლი **ღ** | სხუაჲ E'. ²⁶ ვიხარებდეთ E'+და BCF. ²⁷ დიდებასა BCF. ²⁸ ზედაცა BCF+ადგომისაჲ E'. ²⁹ კმაჲ – E'. ³⁰ აღმობრწყინდი CF. ³¹ აღდგომად B. ³² ცისკრად C. ³³ ზედა+თქუმის B, ითქუას F. ³⁴ თქუან – E'. ³⁵ არს B. ³⁶ და | მიწყაღე E'. ³⁷ ადგომისანი BCF, აღდგომისანი... არარაჲ | ეტლთა მფლობელი E'. ³⁸ ახალკურიაკითგან – E'. ³⁹ უფალსა+ზედა F. ⁴⁰ კმაჲ... საფლავით და – E'. ⁴¹ ავიარო BCF. ⁴² და – BCF. ⁴³ განილჳედ E'. ⁴⁴ კმაჲ **ც** და – E'. ⁴⁵ წარდგომად E'. ⁴⁶ ესე | სახარებისაჲ E'+კმაჲ **ც** E', ესე – E'. ⁴⁷ და | სხუაჲ E'. ⁴⁸ შინა+ხოლო BCE'F. ⁴⁹ ათერთ E'. ⁵⁰ ვიდრე სრულიად – E'. ⁵¹ მერმე – E'. ⁵² ადგომად BF. ⁵³ და – E'. ⁵⁴ ხოლო – E'. ⁵⁵ ~ გალობათა ძლისპირნი E'. ⁵⁶ კმაჲ **ც** | თქუან E'. ⁵⁷ ყოველნი | უფალსა BC. ⁵⁸ დასდებელი – A. ⁵⁹ დღესა A. ⁶⁰ არსსა CF. ⁶¹ ორჯერ E', ორ-ორჯელ BCF. ⁶² ოთხ-ოთხჯერ BCF. ⁶³ ~ ფსალმუნთა დასასრულსა E'. ⁶⁴ ადგომის E'. ⁶⁵ შემდგომადთა E'. ⁶⁶ განძლიერდ C. ⁶⁷ ზედა – E'. ⁶⁸ და – E'. ⁶⁹ ღაღადყავსა A. ⁷⁰ ზედა – E'. ⁷¹ და – E'. ⁷² გრძელად BCF, გრძელად F. ⁷³ ღმერთოჲ+ლიტანიისაჲ E'. ⁷⁴ და – E'. ⁷⁵ ~ ლოცვაჲ სრულ იქმნეს E'. ⁷⁶ დღესა... შუენიერნი – AE'F. ⁷⁷ ~ ბერძულად არა არიან ახალკურიაკისანი C. ⁷⁸ ახალკურიაკისანი C. ⁷⁹ ორნივე | **ღ**-ნივე B.

(1) ფს. 26,1. (2) ფს. 26,1. (3) საქ. 3,11-16. (4) ფს. 92,1. (5) იოანე 3,22-33. (6) ფს. 103,1. (7) ფს. 92,1. (8) ფს. 92,1. (9) ფს. 92,1. (10) ფს. 9,2. (11) ფს. 9,3. (12) ფს. 90,1. (13) ეს. 8,10. (14) ფს. 9,1-8. (15) ფს. 11,6. (16) ფს. 11,2. (17) მათ. 28,16-20. (18) ფს. 50,3.

ახალკურიაკესა¹ სამხრად ფსალმუნთა
წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (1) „ოხითა
წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა“, „უფალი სუ-
ფევს, შუენიერ.“, (2) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო
ღმრთისაო, რომელი აღსდევ მკუდრეთით“, (3)
„მოვედი, უგალობდეთ“. „დაბეჭდულით² საფლა-
ვით“. ³ შესლვაჲ⁴ მღვდელთაჲ,⁵ დიდებაჲ და⁶
კონდაკი და წმიდაო ღმერთოჲ. და⁷ წარდგო-
მაჲ, კჲმაჲ Ⴆ: „დიდ არს უფალი ჩუენი, დიდ
არს ძა.“ (4) დასდებელი: „აქებლით უფალსა,
რამეთუ სახიერ არს“. (5) საქმე⁸ მოციქულ-
თაჲ: „მათ დღეთა შინა კელითა მოციქულ.“ (6)
აღელუიჲ, კჲმაჲ Ⴆ გუერდი: „მოვედით, უგა-
ლობდეთ უფალსა, ვლა.“ (7) სახარებაჲ იოანე-
სი, თავი სႦႦ: ¹⁰ „და ვითარცა შემწუხრდა ღღე
იგი“ ვიდრე „სახელითა მისითა“. (8) განიცადე
კჲმაჲ Ⴆ: „აქებლ¹¹ იერუსალჲში | უფალსა,¹² უგა-
ლობდ ღმერთსა შენსა, სიონ, აღილუიჲ“. ¹³ (9)
მწუხრი. აკურთხევსისა¹⁴ შემდგომად თქუან
უფალო, ღაღადყავი,¹⁵ კჲმაჲ Ⴆ – სამნი აღდგო-
მისანი¹⁷ და სამნი ახალკურიაკისანი. და¹⁸ წარდ-
გომაჲ, კჲმაჲ Ⴆ გუერდი: „ვინ არს ღმერთ²⁰
დიდ, ვითარ ღმერთი ჩუენი“. (10) დასდებელი:
„აუწყე ერსა²¹ შენსა²² ძა.“ (11) სტიქარონად
აღდგომისანი²³ და ახალკურიაკისანი. ლიტანიი-
საჲ: ²⁴ „დაბეჭდულით საფლავით“. (12) სერო-
ბისაჲ²⁵ „ხადილსა²⁶ ჩემსა“ და ჩუენთანაარს²⁷
და ზუედრნი²⁸ იოსებისნი²⁹ და მეტი არარაჲ. ³⁰ *
ესრეთ უკუე | ილოცვების სერობისაჲ ვიდრე³¹
ყოველთა წმიდათამდე.³²

ცისკრად ორშაბათსა ახალკურიაკისასა
ღმერთი უფალსა ზედა ოხითაჲ, კჲმაჲ³³ Ⴆ: „რა-
ჟამს ლოდი იგი“. და³⁴ დიდებასა ზედა. „დაბეჭ-
დულით³⁵ საფლავით“. ესე ამას ხოლო ღღე-
სა, ხოლო სხუათა ღღეთა ამის შუდეულისათა
იტყოდინ: ³⁶ ღმერთი უფალსა, ³⁷ კჲმაჲ Ⴆ გუერდი³⁸
და ზედა „დაბეჭდულით³⁹ საფლა.“ ⁴⁰ და ერთსა
კანონსა ყოველთა ცისკართა და ორსა წიგნსა
კითხვასა იოანეს თავისა⁴¹ თარგმანებისაგან. ⁴²
კანონსა ზედა იტყოდიან⁴³ იბაკოსა აღდგომისა-
სა⁴⁴ და გალობათა პირველისა⁴⁵ კმისათა რო-
მელნიცა⁴⁶ უნდენ⁴⁷ აღდგომისათაგან ერთთა და
მეორედ⁴⁸ ახალკურიაკისათა⁴⁹ – „უგალობდეთ
ყოველნი“, ⁵⁰ გინა⁵¹ „ღღესა მას აღდგომისასა“ ⁵²
ზედა⁵³ ახალკურიაკისათა. ⁵⁴ განძიერდასა ზე-
და⁵⁵ წარდგომაჲ ახალკურიაკისაჲ. ღაღადყავ-
სა⁵⁶ ზედა⁵⁷ იბაკოჲ. აღიდებდითსა⁵⁸ ზედა გა-
მოავლინე. აქებდითსა⁵⁹ ზედა – აღდგომისათა. ⁶⁰
აღვივსენითსა ზედა⁶¹ აღდგომისათა⁶² და საზა-
ტიკოთა⁶³ და ახალკურიაკისათა. ⁶⁴ დიდებასა
ზედა⁶⁵ „რომელი ბჭეთა კშულთა მოწაფეთა კრე-
ბულსა“. სამხრად ფსალმუნნი⁶⁶ განწესებულნი
და⁶⁷ მომიკსენესა ზედა თქუენ თჳსნი⁶⁸ აღდგო-
მისანი⁶⁹ პირველისა⁷⁰ კმისანი. ოხითაჲ: „რა-
ჟამს ლოდი იგი დაბ.“ დიდებასა ზედა კონდაკი
ახალკურიაკისაჲ. წარდგომაჲ: ⁷¹ | „იყავნ, უფა-
ლო, წყალობაჲ შენი“. ⁷² (13) დასდებელი: „იზა-
რებდით მართალნი“. ⁷³ (14) საქმე მოციქულთაჲ:
„მათ დღეთა შინა თქუა პეტრე“ ვიდრე „თქუენი-
სა“. ⁷⁴ (15) აღილუიჲ, კჲმაჲ Ⴆ: | „ჭირისათჳს

A375v

E'v

* „გალობანი გინათუ სათუეოჲსნი, გინათუ ზუედრნი“ C არშიაზე 346v.

¹ ახალკურიაკესა | წმიდასა ახალკურიაკესა E'. ² დაბეჭდული E'. ³ საფლავით – E'. ⁴ შესლვასა E'. ⁵ მღვდელისას E'.
⁶ და – E'. ⁷ და – E'. ⁸ საქმე+წმიდათა E'. ⁹ კჲმაჲ – BCF. ¹⁰ სიბ A. ¹¹ აქებლით E', აქებდინ B. ¹² უფალსა+და ABCF.
¹³ აღილუიჲ – B. ¹⁴ ~ შემდგომად აკურთხევდითისა E', შემდგომად აკურთხევსისა BCF. ¹⁵ ღაღადყავი AC. ¹⁶ კჲმაჲ
– E'. ¹⁷ აღდგომისანი BCF. ¹⁸ და – E'. ¹⁹ კჲმაჲ – C. ²⁰ ღმერთი C. ²¹ ერთა A. ²² შენსა | შორის A. ²³ აღდგომისანი BE'.
²⁵ ლიტანიისად C. ²⁵ სერობისა C. ²⁶ ხადილსა ჩემსა | საღმუნნი სრულად C. ²⁷ ჩუენთანაარს A + ღმერთი A. ²⁸ ზუედრნი...
არარაჲ | ოხითაჲ აღდგომისაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ და მ[რ]წამსი C. ²⁹ იოსებისნი | სერობისანი E'F. ³⁰ არაჲ E'. ³¹ ვიდრე
– E'. ³² წმიდათამდის E'. ³³ კჲმაჲ Ⴆ – E'. ³⁴ და – BCF. ³⁵ დაბეჭდულით... და ზედა – E'. ³⁶ იტყოდიან BCF. ³⁷ უფალ-
სა+ზედა F. ³⁸ გუერდსა A. ³⁹ დაბეჭდულისა E'. ⁴⁰ საფლა – E'. ⁴¹ თავისაგან E'. ⁴² თარგმანებისა E'. ⁴³ იტყოდინ F.
⁴⁴ აღდგომისასა BCE'F. ⁴⁵ აღდგომისათა, რომელნიცა უნდენ პირველისა კმისათა BCF, ~ აღდგომისათა ერთთა E'. ⁴⁶ რო-
მელნიცა უნდენ – E'. ⁴⁷ უნდეს C. ⁴⁸ მეორედ – E'. ⁴⁹ ახალკურიაკისათა+გინა E'. ⁵⁰ ყოველნი+და BCF. ⁵¹ გინა | ანუ E'.
⁵² აღდგომისათა – C, აღდგომისასა F. ⁵³ ზედა – CF. ⁵⁴ ახალკურიაკისათა – BCE'F. ⁵⁵ ზედა – E'. ⁵⁶ ღაღადყავსა AC.
⁵⁷ ზედა – E'. ⁵⁸ აღიდებდითსა ზედა – E'. ⁵⁹ აქებდითსა... აღდგომისათა – E'. ⁶⁰ აღდგომისანი BCF. ⁶¹ ზედა... კრებულნი
ეგრეთვე ორივე E'. ⁶² აღდგომისანი BCF. ⁶³ ზატიკნი BC, საზატიკონი F. ⁶⁴ ახალკურიაკისანი BCF. ⁶⁵ დიდებასა ზედა –
BCDF. ⁶⁶ ფსალმუნი BC. ⁶⁷ და – BCF. ⁶⁸ თჳსნი – E'. ⁶⁹ აღდგომისანი BCE'F. ⁷⁰ პირველისა კმისანი | კჲმაჲ Ⴆ BCE'F.
⁷¹ წარდგომაჲ+Ⴆ E'. ⁷² შენი – E'. ⁷³ მართალნი – E'. ⁷⁴ თქუენსა C.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 91,1. (3) ფს. 94,1. (4) ფს. 146,5. (5) ფს. 146,1. (6) საქ. 5,12-20. (7) ფს. 94,1. (8) იოანე 20,19-31. (9) ფს. 147,1. (10) ფს. 76,14. (11) ფს. 76,15. (12) ფს. 4,2. (13) ფს. 32,22. (14) ფს. 32,1. (15) საქ. 3,12,19-26.

გლახაკთაჲსა და¹ სულთქუმისათჳს დაერდო-
მილთაჲსა აწ აღვდგე. — იტყჳს უფალი“. (1)
სახარებაჲ იოვანესი, თავი 11: „მას ჟამსა შინა
ქორწილი იყო კანას“² ვიდრე „მოწაფეთა მის-
თა“. (2) განიცადე.³ „აქებდ⁴ იერუსალჴში უფალ-
სა,⁵ უგალობდ ღმერთსა“. (3) მწუხრსა ამის ორ-
შაბათისასა იწყონ გალობად დასდებელთა⁷ თი-
თოეულისა წმიდისათა, ვისიცა დაზუდებოდის⁷ და
სათუეო⁸ მოსცემდეს.⁹ „უფალო¹⁰ დაღაღყავსა“¹¹
ზედა პირველად¹² აღდგომისანი¹³ კმისანი¹⁴ და¹⁵
მერმე წმიდისაჲ, ვისიცა¹⁶ იყოს. | ხოლო სტი-
ქარონად აღდგომისანი¹⁷ და მერმე¹⁸ კურიაკი-
საჲ, რომელიცა¹⁹ იყოს. ერთი სახე გალობი-
საჲ ესე არს, ხოლო მეორე — ბერძულირე.²⁰
| ხოლო²¹ მათ²² შორის წარჩინებული ესე²³
არს, რამეთუ²⁴ უფალო დაღაღყავსა²⁵ ზედა²⁶
იტყჳან²⁷ წმიდისაჲ²⁸ იყოს თჳნიერ²⁹ ძლისპირი-
სა³⁰ და³¹ სულისასა.³² რამეთუ არა³³ ვითარმე³⁴
აქჳს ჩუეულებაჲ ამათისა³⁵ თქუმისაჲ³⁶ თჳნიერ
ხოლო გალობათა ძლისპირისა,³⁷ რამეთუ მუნ
პირველ ძლისპირსა³⁸ იტყჳან³⁹ და⁴⁰ სტიქარონ-
თა⁴¹ იტყჳან,⁴² რომელსაცა კმასა იტყოდინ,⁴³
— ერთსა აღდგომისასა⁴⁴ კმისასა⁴⁵ და⁴⁶ ერთ-
სა სინანულისასა და ერთსა⁴⁷ წმიდათასა და⁴⁸
ერთსა⁴⁹ დიდებასა ზედა კურიაკისასა, რომელი-
ცა⁵⁰ უკეთესი⁵¹ იყოს, ხოლო⁵² გინა მორთულ-
სა, გინა გერსა. და აწდამარადისსა⁵³ ზედა⁵⁴ —
ღმრთისმშობლისასა.⁵⁵ და ესრეთვე ცისკრად
აღვივსენითსა და⁵⁶ აქებლითსა, ვიდრე ზატიკ-

ნი იყვნენ, გარნათუ სჳნაქსარმან⁵⁷ შეცვალოს⁵⁸
კურიაკისა⁵⁹ გინა ღღესასწაულისა გზითა.

სამშაბათსა ცისკრად კანონსა⁶⁰ ზედა
წარდგომაჲ აღდგომისაჲ,⁶¹ განძლიერდასა ზედა⁶²
— ღღესასწაულისაჲ და წმიდისაჲ, დაღაღყავსა
ზედა⁶³ იბაკოჲ ღღესასწაულისაჲ.

| ხოლო ესეცა საცნაურ იყავნ, რამეთუ სი-
ნანულისა სტიქარონსა და⁶⁴ მოციქულთასა და
მოწამეთასა აღდგომისა⁶⁵ სტიქარონნი⁶⁶ ითქუ-
მიან⁶⁷ წინაჲთ,⁶⁸ ხოლო ოთხშაბათსა⁶⁹ და პარას-
კევსა პირველ თქჳნ⁷⁰ ჯუარისაჲ⁷¹ და მერმელა
აღდგომისაჲ.⁷²

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ აღდგომისა⁷³ სა-
ცისკრონი სახარებანი ახალკურიაკითგან⁷⁴ ვიდ-
რე სულისა წმიდისა მოსლვადმდე⁷⁵ შეცვალე-
ბელად⁷⁶ წარიკითხვიან და არა განწესებულისა
წესისაებრ. ჯერ-არს უკუე კრძალვაჲ და სჳნაქს-
რისა⁷⁷ მიდგომაჲ, რაჲთა არა სხჳსა კურიაკისაჲ
სხჳსა წარიკითხოს,⁷⁸ რამეთუ⁷⁹ ვიდრე სულისა
წმიდისა მოსლვადმდე⁸⁰ ყოველნი⁷¹ | დასრულ-
დებიან.⁸² ჯერ არს ცნობაჲ, რამეთუ⁸³ ახალკურია-
კითგან დღითიდღელთა⁸⁴ ჟამისწირვათა ვიდ-
რე მარტჳლიადმდე⁸⁵ მომიქსენესა ზედა თჳს-
თა დასდებელთა⁸⁶ წეს⁸⁷ არს თქჳმაჲ, გინათუ
აღდგომისათა⁸⁸ კმისათა, გინათუ ზუედრთასა.⁸⁹
ხოლო წარდგომაჲ და ალეღუაჲ პირსა ზედა
დღითიდღელისა⁹⁰ წმიდისასა⁹¹ ითქჳს, გინათუ
მოციქული იყოს, გინათუ წინაწარმეტყჳელი,
გინათუ მოწამე, გინათუ მამაჲ.⁹² ხოლო⁹³ პავ-

Bv

F384

A376r

¹ და სულთქუმისათჳს... უფალი] ვიდრე იტყჳს უფალი BCDE¹F. ² კანას — E¹. ³ განიცადე — A. ⁴ აქებდინ CF. ⁵ უფალსა+და ABCF. ⁶ დასდებელთა — E¹. ⁷ დაზუდებოდის და — E¹. ⁸ სათუეო] იადგარმან E¹. ⁹ მოსცემ E¹. ¹⁰ უფალო დაღაღყავსა ზედა — E¹. ¹¹ დაღაღყავსა AC. ¹² პირველ E¹. ¹³ აღდგომისანი BCF, აღდგომისაჲ E¹. ¹⁴ კმისანი — E¹. ¹⁵ და — E¹. ¹⁶ ვისიცა... ხოლო — E¹. ¹⁷ აღდგომისანი B, აღდგომისაჲ E¹+კმისაჲ ყოველი E¹. ¹⁸ მერმე — E¹. ¹⁹ რომელიცა იყოს — E¹. ²⁰ ბერძულირე E¹. ²¹ ხოლო] და B+და B, — E¹. ²² მათ] ამათ C. ²³ ესე... რამეთუ — E¹. ²⁴ რამეთუ — E¹. ²⁵ დაღაღყავსა A. ²⁶ ზედა — CE¹F. ²⁷ იტყჳან რომლისაცა — E¹. ²⁸ წმიდისაჲ+ვისიცა E¹. ²⁹ თჳნიერ] არცა E¹. ³⁰ ძლისპირსა E¹+იტყჳან E¹. ³¹ და] არცა E¹. ³² სულისა ABCF. ³³ ჩუეულებაჲ არა აქჳს E¹. ³⁴ ვითარმე — E¹. ³⁵ ამათისა — E¹. ³⁶ თქუმისაჲ — E¹. ³⁷ ძლისპირისა F. ³⁸ ძლისპირსა — E¹. ³⁹ იტყჳან E¹. ⁴⁰ და — E¹. ⁴¹ სტიქარონად E¹. ⁴² იტყჳან... იტყოდინ — E¹. ⁴³ იტყოდინ CF. ⁴⁴ აღდგომისასა BCE¹F. ⁴⁵ კმასა E¹. ⁴⁶ და ერთსა] ზედა E¹. ⁴⁷ ერთსა — E¹. ⁴⁸ და ერთსა — E¹. ⁴⁹ ერთსა — F. ⁵⁰ რომელიცა... გერსა და — E¹. ⁵¹ ~ იყოს უკეთესსა F. ⁵² ხოლო — A. ⁵³ აწდა E¹. ⁵⁴ ზედა — E¹. ⁵⁵ ღმრთისმშობლისაჲ BCF. ⁵⁶ და... იყვნენ — E¹. ⁵⁷ სჳნაქსარმან+ღღესასწაულისათჳს E¹. ⁵⁸ ცვალოს E¹. ⁵⁹ კურიაკისა... გზითა — E¹. ⁶⁰ კანონსა F. ⁶¹ აღდგომისაჲ BCE¹F. ⁶² ზედა — F, ზედა... და — E¹. ⁶³ ზედა — E¹. ⁶⁴ და — E¹. ⁶⁵ აღდგომისა BCF, აღდგომისანი E¹. ⁶⁶ სტიქარონნი — E¹. ⁶⁷ ითქჳმიან E¹. ⁶⁸ წინაჲთ] ვინაჲთ E¹. ⁶⁹ ოთხშაბათსა და პარასკევსა] ოთხშაბათ-პარასკევსა E¹. ⁷⁰ თქჳნ — E¹. ⁷¹ ჯუარისაჲ] კჳ E¹. ⁷² აღდგომისა CF. ⁷³ აღდგომისა BCE¹F. ⁷⁴ ახალკურიაკითგან+და E¹. ⁷⁵ მოსლვადმდე E¹. ⁷⁶ შეცვალელებელად BCF. ⁷⁷ სჳნაქსრისა... ⁷⁸ წარიკითხონ E¹. ⁷⁹ რამეთუ] ხოლო E¹. ⁸⁰ მოსლვადმდე F. ⁸¹ ყოველნი] ფსალმუნი F. ⁸² გასრულდებიან E¹. ⁸³ რამეთუ] ხოლო E¹. ⁸⁴ დღითიდღელთა E¹. ⁸⁵ მარტჳლიადმდე CE¹F. ⁸⁶ სდებელთა C. ⁸⁷ წეს] ჯერ E¹F. ⁸⁸ აღდგომისათა BCE¹F. ⁸⁹ ზუედრთა E¹F. ⁹⁰ დღითიდღელისა... მამაჲ] ვისიცა წმიდისაჲ იყოს E¹. ⁹¹ წმიდისა BF. ⁹² მამათაგანი BCF. ⁹³ ხოლო — C.

(1) ფს. 11,6. (2) იოანე 2,1-11. (3) ფს. 147,1.

Cv	ლე და სახარებაჲ ყოველთა დღეთა სსუაჲ ¹ და სსუაჲ, ვიდრე მარტულიადმდე, ² ვითარცა თავ-თავი ³ წერილ არს. ხოლო მწუხრთა თუთ დღი-საჲ, ⁴ ვითარცა ⁵ შეჰგავს, ვითარცა ⁶ ჰპოო დასას-რულსა წიგნისასა.	ნი, ³³ დიდებასა ზედა ახალკურიაკისაჲ. ხოლო თუთოეულსა ³⁴ ცისკარსა ³⁵ იტყოდინ ვიდრე ³⁶ ამაღლებადმდე: „აღდგომაჲ“ ქრისტესი ვიხი-ლეთ“.
E ⁴⁹	¶ სამშაბათსა ⁷ საქმე მოციქულთაჲ: ⁸ „მათ დღეთა შინა ეტყოდეს ⁹ რაჲ მოციქულნი“ ვიდრე „ცოცხალი“. (1) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ხԾ : „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ესრეთ შეი-ყუარა“ ვიდრე „რამეთუ“ ¹⁰ ღმრთისა მიერ ქმნულ ¹¹ არიან“. (2)	შაბათსა ახალკურიაკისასა თქუან ყოველი განგებაჲ ახალკურიაკისაჲ. და უკუეთუ წარჩინე-ბულისა ³⁸ ვის ³⁹ წმიდისაჲ დახუდეს, ⁴⁰ მისნიცა ⁴¹ გალობანი თქუნენ.
B421r	¶ ოთხშაბათსა ¹² საქმე მოციქულთაჲ: ¹³ „მათ დღეთა შინა ხედვიდეს ¹⁴ ჰურიანი“ ვიდრე „სას-წაული კურნებისაჲ“. (3) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ხԾ : ¹⁵ „პრქუა უფალმან მორწმუნეთა მისა ¹⁶ მიმართ ჰურიათა:“ ¹⁷ მამა ჩემი მოაქამდე ¹⁸ იქმს“ ¹⁹ ვიდრე „სიკუდილისაგან ცხორებად“. ²⁰ (4)	¶ კურიაკესა კსენებაჲ ⁴³ იოსებ არიმათიე-ლისაჲ და წმიდათა მენელსაცხებლეთა ⁴⁴ დედა-თაჲ. ⁴⁵ შაბათსა მწუხრი თქუან ⁴⁶ რაჲ აკურ-თხევსი (9) და „ნეტარ არს კაცი“, (10) აილონ ⁴⁷ უფალო ღალადყავი ⁴⁸ მეორესა ⁴⁹ კმასა ⁵⁰ და თქე-ნენ აღდგომისანი. ⁵¹ დიდებასა ზედა „შენ“, ⁵² რო-მელმან შეიმოსე ნათელი სამოსლად“. და იქმნას ⁵³ შესლვაჲ მღვდელისაჲ. ⁵⁴ და ⁵⁵ ითქუას ⁵⁶ უფალი სუფევსი. (11) სტიქარონნი ⁵⁷ პირველად ⁵⁸ აღდგო-მისანი ⁵⁹ კმისანი ⁶⁰ და მერმე ამათ ⁶¹ მუკლთა ზედა მენელსაცხებლეთანი, ⁶² მუკლი ⁶³ ტ : ⁶⁴ „აღ-გიარო“ ⁶⁵ შენ, უფალო, ყოვლითა გული“, „რაჲ-სათჳს ნელსაცხებელი ცრემლ“. (12) მუკლი ⁶⁶
A376v	¶ ხუთშაბათსა ²¹ საქმე მოციქულთაჲ: ²² „მათ დღეთა შინა გან-რაჲ-უტევნეს“ ²³ ვიდრე „ღმრთისასა“ ²⁴ განცხადებულად“. (5) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ჰტ : პრქუა უფალმან მორწმუნეთა ²⁵ მისა ²⁶ მიმართ ჰურიათა: ამენ, ამენ გეტყჳ თქუნ, რამეთუ რომელმან სიტყუანი ჩემნი დაიმარხნეს“ ვიდრე „მომაგლინებელისა ჩემისა მამისა“. (6)	ღ: „ვიხარებდე ⁶⁷ და ვიშუებდე ⁶⁸ შ.“, „მენელ-საცხებლეთა მრავალი იგი მწუხარებაჲ“. (13) დიდებაჲ – „მენელსაცხებლენი დედანი „საფ-ლაჲვად“. ლიტანიისაჲ და ღმერთი უფალსა ზე-და და ოხითაჲ, კმაჲ ღ: „შუენიერმან იოსებ“.
C348	¶ პარასკევსა ²⁷ საქმე მოციქულთაჲ: ²⁸ „მათ დღეთა შინა კაცი ვინმე იყო“ ვიდრე „ყოველთა, რომელთა ესმა ესე“. (7) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ჰღ : „თქუა“ ²⁹ უფალმან: უკუეთუ მე ვწამებ“ ვიდრე „სნეულთა“ ³⁰ ზედა“. (8)	დიდებასა ზედა „მენელსაცხებლეთა“ ⁶⁹ დედათა“ ⁷⁰ ორნივე უკუანა დაწერილ ⁷¹ არიან დიდსა შაბათსა ცისკრად, ⁷² მუნ თქუან. ⁷³ სე რო ბი ს ა ჲ – ხა-დილსა (14) და ⁷⁴ ჩუენთანაარსი ⁷⁵ და ⁷⁶ გალობანი წმიდისა ⁷⁷ ღმრთისმშობლისანი. ⁷⁸ ც ი ს კ რ ა დ
Fv	პარასკევსა მწუხრი თქუნენ ³¹ დასდებელნი ახალკურიაკისანი და სტიქარონნი ³² სათუეოჲსა-	

¹ სსუაჲ და სსუაჲ – E¹. ² მარტულიადმდე+თჳს-თჳსი E¹. ³ თავ-თავი+აქა E¹. ⁴ დღისანი E¹. ⁵ ვითარცა... ჰპოო] წინა სწერიან E¹. ⁶ ვითარცა] და C. ⁷ სამშაბათსა] Ⴀ A, Ⴀ-შაბათსა E¹. ⁸ მოციქულთაჲ – A. ⁹ იტყოდეს CF. ¹⁰ რამეთუ – C. ¹¹ ქმნილ F, – E¹. ¹² Ⴀ-შაბათსა E¹] Ⴀ A. ¹³ მოციქულთაჲ – A. ¹⁴ ხედვიდეს] შევიდეს BCE¹F. ¹⁵ ხԾ+თავსა შინა A. ¹⁶ მისსა C. ¹⁷ ჰურიათა+ვიდრე E¹. ¹⁸ მოაქამდე... ცხორებად] ვიდრე ცხორებ E¹. ¹⁹ იქმს C. ²⁰ ცხორებად BF. ²¹ Ⴀ-შა-ბათსა E¹. ²² მოციქულთაჲ – A. ²³ გან-რაჲ-უტევნეს E¹. ²⁴ ღმრთისა CF. ²⁵ მორწმუნეთა+მათ C. ²⁶ მისსა C. ²⁷ პარასკევსა] Ⴀ A. ²⁸ მოციქულთა – A. ²⁹ პრქუა E¹. ³⁰ სნეულთა ზედა] სნეულებათა E¹. ³¹ ითქუნენ E¹. ³² სტიქარონად E¹, სტიქარონი F. ³³ სათუეოჲსანი E¹. ³⁴ თითოეუ B, თითოეულსა CF, თითოეულსა E¹. ³⁵ ცისკარსა+ზედა F. ³⁶ ~ აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ ვიდრე ამაღლებადმდე E¹. ³⁷ აღდგომა F. ³⁸ წარჩინებულისაჲ BF. ³⁹ ვისმე E¹. ⁴⁰ დახუდეს] იყოს E¹. ⁴¹ მისნიცა... თქუნენ] ითქუას მისიცი E¹, მისნიცა] წმიდისანიცა BF, წმიდისა C. ⁴² Ⴀ] მესამესა AF. ⁴³ კსენებაჲ+წმიდისა E¹. ⁴⁴ მენელსაცხებლეთა A. ⁴⁵ დედათა – A. ⁴⁶ თქუან... სამოსლად და] შემდგომად ნათელი მხიარულსა E¹. ⁴⁷ აილონ C. ⁴⁸ ღალადყავი AC. ⁴⁹ მეორესა] ბ-ს BCF. ⁵⁰ კმასა – C. ⁵¹ აღდგომისანი BCF. ⁵² შენ – C. ⁵³ იქმნას შესლვაჲ] აღვიდეს E¹. ⁵⁴ მღვდელი E¹. ⁵⁵ და – E¹. ⁵⁶ თქუან E¹+წარდგომაჲ E¹. ⁵⁷ სტიქარონი E¹, სტიქარონად F. ⁵⁸ პირველად – C. ⁵⁹ აღდგომისანი BCE¹F. ⁶⁰ კმისანი – E¹. ⁶¹ ამათ... ზედა – E¹. ⁶² მენელსაცხებლეთა E¹. ⁶³ მუკლი E¹. ⁶⁴ ტ – E¹. ⁶⁵ აგიარო BCE¹F. ⁶⁶ მუკლი ღ – E¹. ⁶⁷ ვიხარებდეთ E¹. ⁶⁸ ვიშუებდეთ E¹. ⁶⁹ მენელსაცხებლენი E¹. ⁷⁰ დედათა – E¹. ⁷¹ დაწერილ არიან] ჰპოვნენ BCE¹F. ⁷² ცისკრად... თქუან – E¹, ცისკრად – F. ⁷³ თქუან] სწერიან BCF. ⁷⁴ და – E¹. ⁷⁵ ჩუენ თანა არს+ღმერთი E¹F. ⁷⁶ და – E¹. ⁷⁷ წმიდისა – A. ⁷⁸ ღმრთისმშობელისანი F.

(1) საქ. 4,1-10. (2) იოანე 3,16-21. (3) საქ. 4,13-22. (4) იოანე 5,17-24. (5) საქ. 4,23-31. (6) იოანე 5,24-30. (7) საქ. 5,1-11. (8) იოანე 5,31-62. (9) ფს. 103,1. (10) ფს. 1,1. (11) ფს. 92,1. (12) ფს. 9,2. (13) ფს. 9,3. (14) ფს. 4,2.

Bv ღმერთი უფალსა ზედა: „შუენიერმან იოსებ“. ღიდებასა¹ ზედა | „მენელსაცხებლეთა დელათა“. კანონი: „აღიარო² შენ³ უფალო, ყოვლითა გ.“ (1) და⁴ იბაკოჲ: „შემდგომად ვნებისა“. და იკითხონ თარგმანებისაგან მათეს თავისა: „მწუხრი შაბათისაჲ“. და თქუნენ „ღმერთო სახელითანი“, (2) წარდგომაჲ: „განილუძე, უფალო ღმერთო ჩემო, ბრძა.“ (3) დასდებელი: „უფალო ღმერთო ჩემო, შენ გესავ, მაცხოვრე მე.“ (4) და⁵ „ყოველი სული აქებდით უფალსა“. (5) სახარებაჲ საცისკროჲ⁶ | მეოთხე⁷ ლუკას თავისაჲ: „ერთსა მას შაბათსა“. (6) და⁸ „აღდგომაჲ⁹ ქრისტესი ვიხილეთ“ (7) და¹⁰ მიწყალე და¹¹ გალობანი პირველად „ღელვათა დაანთქენნი“ აღდგომისანი¹² და მერმე დღისანი¹³ | განაპონი.¹⁴ განძლიერდასა ზედა¹⁵ წარდგომაჲ აღდგომისაჲ,¹⁶ ღალაფყვსა¹⁷ ზედა კონდაკი: „გიხაროდენი“. აღიდებდითსა ზედა¹⁸ – გამოავლინე: კმაჲ ღ¹⁹ „დედანო, ყურად იღეთ“. ამას შუდეულსა²⁰ ესე²¹ თქუან ყოვლადვე²² გამოავლინედ. აქებდითსა ზედა²³ აღდგომისანი²⁴ და²⁵ დღისანი. და ღიდებაჲ მაღალთაჲ, და²⁶ წმიდაო ღმერთოჲ და²⁷ კუერექსი²⁸ და²⁹ აღესრულოს³⁰ ჟამი ცისკრისაჲ³¹ და განტეგებაჲ.³² სამხრად ფსალმუნთა³³ წილ:³⁴ „კეთილ არს აღსა.“ (8), უფალი სუფევს³⁵ (9) „მოვედით უგალობდეთ“ (10), „შუენიერმან³⁶ იოსებ“. ღიდებასა ზედა – იბაკოჲ, გიხაროდენი. წარდგომაჲ, კმაჲ³⁷ ღ გუერდი: „იქადიან წმიდანი ღიდე.“ (11) დასდებელი: „უგალობდით³⁸ უფალსა

გალობითა³⁹ ახ.“ (12) საქმე⁴⁰ მოციქულთაჲ:⁴¹ „მათ ღლეთა შინა განმრავლებასა“ ვიდრე „სარწმუნოებასა“. (13) ალელუიჲჲ კმაჲ⁴² ო.⁴³ „მოიკსენე, უფალო, დავით.“ (14) სახარებაჲ მარკოზისი, თავი სხ⁴⁴: „მას ჟამსა შინა მოვიდა იოსებ არიმა.“⁴⁵ (15) და წაურთოს⁴⁶ საცისკროჲ მეორე⁴⁷ სახარებაჲცა⁴⁸ ვიდრე „ემინოდა“. (16) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (17)
ღ⁴⁹ ორშაბათსა⁵⁰ ცისკრად გალობანი მენელსაცხებლეთანი და⁵¹ აღდგომისანი⁵² და წმიდისანი. და ეგრეთვე სამშაბათსა⁵³ და ხუთშაბათსა. ხოლო⁵⁴ ოთხშაბათსა⁵⁵ და პარასკევსა აღდგომისანი⁵⁶ და წმიდისა ღმრთისმშობელისანი და წმიდისანი. ხოლო წარდგომასა ესრეთ იტყოდინ:⁵⁷ კანონისა⁵⁸ შემდგომად თქუან⁵⁹ წარდგომაჲ აღდგომისაჲ⁶⁰ და⁶¹ განძლიერდასა ზედა⁶² წმიდისაჲ,⁶³ რომლისაჲცა⁶⁴ იყოს დღისაჲ.⁶⁵ და⁶⁶ ღალაფყვსა⁶⁷ ზედა,⁶⁸ | უკუეთუ⁶⁹ | აქუნდეს ღლესა⁷⁰ კონდაკი,⁷¹ გინათუ⁷² ღლესასწაულისაჲ,⁷³ გინათუ⁷⁴ წმიდისაჲ,⁷⁵ თქუან იგი ღალაფყვსა⁷⁶ ზედა. ხოლო⁷⁷ უკუეთუ არა აქუნდეს კონდაკი, თქუან წარდგომაჲ მოწამეთაჲ.⁷⁸ | ხოლო ოთხშაბათ-პარასკევთა⁷⁹ კანონისა⁸⁰ შემდგომად⁸¹ თქუან წარდგომაჲ წმიდისაჲ.⁸² და განძლიერდასა ზედა⁸³ – აღდგომისაჲ⁸⁴ და ღალაფყვსა⁸⁵ ზედა⁸⁶ – წმიდისაჲ,⁸⁷ | გინათუ იბაკოჲ,⁸⁸ გინათუ⁸⁹ წარდგომაჲ.
ღ⁹⁰ ორშაბათსა⁹¹ საქმე მოციქულთაჲ:⁹² „მათ ღლეთა შინა სტეფანე სავსე იყო“ ვიდრე „ვი-

Cv
B422r

A377r

Fv

¹ ღიდებასა... დელათა – E'. ² ავიარო BCE'F. ³ შენ... ყოვლითა გ. – E'. ⁴ და – E'. ⁵ და – E'. ⁶ ცისკრისაჲ E'. ⁷ მეოთხე] ო AE'F. ⁸ და – E'. ⁹ ადგომაჲ BCE'F. ¹⁰ და – E'. ¹¹ და – E'. ¹² ადგომისანი BCE'F. ¹³ დღისანი – E'. ¹⁴ განაპონი+კურიაკისანი E'. ¹⁵ ზედა – E'. ¹⁶ ადგომისაჲ E'. ¹⁷ ღალაფყვსა AC. ¹⁸ ზედა – BF] შემდგომად E'. ¹⁹ კმაჲ ღ – ABCF. ²⁰ შუდეულსა] კურიაკესა E'. ²¹ ~ გამოავლინედ ესე თქუან E'+მსგებსამდე E'. ²² ყოვლადვე – E', ყოვლთავე F. ²³ ზედა – E'. ²⁴ ადგომისანი BCF, ადგომისაჲ E'. ²⁵ და დღისანი და – E'. ²⁶ და – BCE'F. ²⁷ და] ლიტანიისაჲ E'. ²⁸ კუერექსი+ზეგარდამო E'. ²⁹ და – F. ³⁰ აღესრულოს... და – A. ³¹ ცისკრისაჲ – E'. ³² განტეგებაჲ A, – E'F. ³³ ფსალმუნნი E'. ³⁴ წილ – E'. ³⁵ სუფევსი F. ³⁶ შუენიერმა E'. ³⁷ კმაჲ – C. ³⁸ უგალობდეთ E'F. ³⁹ გალობითა ახ – E'. ⁴⁰ საქმეთაგან A. ⁴¹ მოციქულთაჲ – A. ⁴² კმაჲ – BCE'F. ⁴³ ო – E'. ⁴⁴ სხ⁴⁵] სხ BC, სხ F. ⁴⁵ არიმა – E'. ⁴⁶ წარურთოს E'. ⁴⁷ მეორეცა BCE'F. ⁴⁸ სახარებაჲ BCE'F. ⁴⁹ ორშაბათსა] ღ A, ღ-შაბათსა E'. ⁵⁰ და – E'. ⁵¹ ადგომისანი BCE'F. ⁵² სამშაბათსა... იტყოდინ] ყოველთა ღლეთა შუდეულისათა E'. ⁵³ ხოლო – F. ⁵⁴ ოთხშაბათსა – F. ⁵⁵ ადგომისანი BCF. ⁵⁶ იტყოდინ BCF. ⁵⁷ კანონსა E'. ⁵⁸ თქუან – E'. ⁵⁹ ადგომისაჲ BCE'F. ⁶⁰ და – E'. ⁶¹ ზედა – E'. ⁶² წმიდისაჲცა C. ⁶³ რომლისაჲცა... ღლესა – E'. ⁶⁴ დღისაჲ A, – F. ⁶⁵ და – AE'. ⁶⁶ ღალაფყვსა AC. ⁶⁷ ზედა – E'. ⁶⁸ უკუეთუ] თუ E'. ⁶⁹ ღლესა – E'. ⁷⁰ კონდაკი E'. ⁷¹ გინა E'. ⁷² ღლესასწაულისაჲ] ადგომისაჲ E'. ⁷³ გინათუ] ანუ თუ E'. ⁷⁴ წმიდისაჲ... თქუან – E'. ⁷⁵ ღალაფყვსა AC. ⁷⁶ ხოლო – C. ⁷⁷ მოწამისაჲ E'. ⁷⁸ პარასკევსა F. ⁷⁹ კანონსა E'. ⁸⁰ შემდგომად თქუან – E'. ⁸¹ წმიდისაჲ] ჯუარისაჲ E'. ⁸² ზედა – E'. ⁸³ ადგომისაჲ BCE'F. ⁸⁴ ღალაფყვსა A. ⁸⁵ ზედა – E'. ⁸⁶ წმიდისაჲ გინათუ – E'. ⁸⁷ იბაკოჲ+ღ გუერდი E'. ⁸⁸ გინათუ წარდგომაჲ – E'. ⁸⁹ ღ] მესამესა F. ⁹⁰ ორშაბათსა] ღ-შაბათსა E', ღ A. ⁹¹ მოციქულთაჲ – A.

(1) ფს. 9. (2) ფს. 53,3. (3) ფს. 7,7. (4) ფს. 7,2. (5) ფს. 150,6. (6) ლუკ. 24,1. (7) ფს. 50,3. (8) ფს. 91,2. (9) ფს. 92,1. (10) ფს. 94,1. (11) ფს. 149,5. (12) ფს. 149,1. (13) საქ. 6,1-7. (14) ფს. 131,1. (15) მრკ. 15,43-47. (16) მრკ. 16,1-8. (17) ფს. 148,1.

თარცა თქუა, დაიძინა“. (1) სახარებამ იოვანესი, თავი ზხ: „იყო ვინმე სამეუფომ² კაცი“³ ვიდრე „ჰურისტანით გალილიად“. (2)

ღ სამშაბათსა⁵ საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა ფილიპე შთავიდა“⁷ ვიდრე „მოვიდა მათ ზედა სულიწმიდაჲ“. (3) სახარებამ იოვანესი, თავი ჩჲ: „ჰრქუა უფალმან მოსრულთა მათ მისა ჰურიათა: „იქმოდეთ⁸ ნუ⁹ საზრდელსა წარსაწყმედელსა“¹⁰ არამედ საზრ.“ ვიდრე „მოსცა სოფელსა“. (4)

ღ ოთხშაბათსა¹¹ საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა იხილა სიმონ“¹² ვიდრე „სამარიტელთასა“¹³ ახარებდეს“. (5) სახარებამ იოვანესი, თავი ჩჲ: „თქუა უფალმან ჩუენმან იესუ: „მე ვარ ჰური ცხორებისაჲ“ ვიდრე „უკუანაჲსკნელსა მას დღესა“. (6)

ღ ხუთშაბათსა¹⁶ საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა ანგელოზი უფლისაჲ ეტყოდა“ ვიდრე „გზასა თჳსსა სიხარულით“. (7) სახარებამ იოვანესი, თავი ჩჲ: „ჰრქუა უფალმან მოსრულთა მათ მის¹⁸ თანა¹⁹ ჰურიათა: „ესე არს ნებაჲ“ ვიდრე „უკუანაჲსკნელსა მას დღესა“. (8)

ღ²⁰ პარასკევსა²¹ საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა ფილიპე იპოვა“²³ ვიდრე „საზრდელი“²⁴ და განძიერდა“. (9) სახარებამ იოვანესი, თავი ლჲ: „თქუა უფალმან: „მე ვარ ჰური ცხორებისაჲ“ ვიდრე „უკუანაჲსკნელსა მას დღესა“. (10)

ამასვე²⁵ პარასკევსა მწუხრი უფალო, ღალაფავსა²⁶ – დასდებელნი აღდგომისანი²⁷ და სამნი²⁸ და²⁹ სამნი³⁰ მოწამეთანი და სამნი,³¹ რომ-

ლისაჲ³² წმიდისაჲ იყოს. სტიქარონნი³³ აღდგომისანი³⁴ და მენელსაცხებლეთანი. | და ცისკრისა³⁵ განგებამ³⁶ ეგრეთვე. ხოლო წარდგომამ თუ ვითარ ითქუას, ზემო დაგვწერია.

ღ შაბათსა³⁷ საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა იყო სავლე მოწ.“³⁹ ვიდრე | „განძლიერდებოდეს“. (11) სახარებამ იოვანესი, თავი ჰზ: „ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: „ამას გამცნებ თქუან⁴¹ თ.“ ვიდრე „მეწირა ღმრთისა“. (12) |

ო⁴² კურიაკესა – განრღუეულისაჲ: „ნეტარ⁴³ არს კაცისა“ შემდგომად | აღიღონ⁴⁴ უფალო, ღალაფავი,⁴⁵ კმამ ღ და თქუენ ჩუეულებისაებრ აღდგომისანი⁴⁶ და განრღუეულისანი. და იქმნას⁴⁷ შესლვაჲ მდღელისაჲ. და თქუან უფალი სუფევსი. (13) სტიქარონად⁴⁸ – აღდგომისანი⁴⁹ კმისანი და განრღუეულისანი. ლიტანიისაჲ კმისაჲ: „იხარებდინ“⁵¹ ცანი და გალობდინ ქუეყანაჲ“. ესევე⁵² ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა.⁵³ ცისკრად შემდგომად⁵⁴ კანონისა⁵⁵ იბაკომ აღდგომისაჲ⁵⁶ კმისაჲ⁵⁷ და წიგნი თარგმანებისაგან⁵⁸ იოვანეს თავისა,⁵⁹ განრღუეულისაჲ,⁶⁰ თავი⁶¹ ზხ. განილუქენი მესამისა⁶² კმისანი და⁶³ წარდგომამ: „თქუედ წარმართთა შორის, რამეთუ უფალი სუფევს“⁶⁴ (14) დასდებელი: „უგალობდით⁶⁵ უფალსა გალობითა ახლითა,⁶⁶ უგალობდით უფალსა ყოველი ქუეყანაჲ“ (15) და⁶⁷ „ყოველი⁶⁸ სული აქედით უფალსა“. (16) | სახარებამ საცისკროჲ ღ ლუკასი: „მას ჟამსა შინა პეტრე აღდგა“. (17) და⁷⁰ „აღდგომამ⁷¹ ქრისტესი ვიხილეთ“, (18) და⁷² მიწყალე

¹ ზხ+მას ჟამსა შინა E'. ² სამეუფოსა BCF, სამეუფოთ E'. ³ კაცი მოს E'. ⁴ გალილიად F-E'. ⁵ სამშაბათსა] ღ A. ⁶ მოციქულთაჲ – A. ⁷ შთავიდა – E'. ⁸ იქმოდეთ+და E'. ⁹ ~ საზრდელსა ნუ C. ¹⁰ წარსაწყმედელსა... საზრ. – E'. ¹¹ ოთხშაბათსა] ო A. ¹² მოციქულთაჲ – A. ¹³ სამარიტელთასა – E'. ¹⁴ იოვანესი F. ¹⁵ იესუ – E'. ¹⁶ ხუთშაბათსა] ღ A. ¹⁷ მოციქულთაჲ – A. ¹⁸ მისა C. ¹⁹ თანა – C. ²⁰ ღ – E'. ²¹ პარასკევსა] ღ A. ²² მოციქულთაჲ – A. ²³ იპოვა B, – E'. ²⁴ საზრდელი E'. ²⁵ ამასვე პარასკევსა] აქავე E'. ²⁶ ღალაფავსა AC. ²⁷ აღდგომისანი BCF. ²⁸ სამნი] ღ BCE'F. ²⁹ და – E'. ³⁰ ~ მოწამეთანი ღ E', სამნი] ღ E'. ³¹ სამნი – E'. ³² რომლისაჲცა] ვისიცა E'. ³³ სტიქარონად BCE'F. ³⁴ აღდგომისანი BCE'F. ³⁵ ~ ეგრეთვე ცისკრად E'. ³⁶ განგებამ – E'. ³⁷ შაბათსა – A. ³⁸ მოციქულთაჲ – A. ³⁹ მოწა მოვიდა E'. ⁴⁰ განძიერდებოდეს E'. ⁴¹ თქუენ თ. – E'. ⁴² ო] მეოთხესა A. ⁴³ ნეტარაჲს A, ნეტარ არს... ჩუეულებისაებრ] დასდებელნი E'. ⁴⁴ აღიღონ BF. ⁴⁵ ღალაფავი AC. ⁴⁶ აღდგომისანი BCF+კმამ ღ E'. ⁴⁷ იქმნას F, იქმნას... სუფევსი – E'. ⁴⁸ სტიქარონად... განრღუეულისანი] ეგრეთვე სტიქარონად ორივე E'. ⁴⁹ აღდგომისანი BC. ⁵⁰ კმისაჲ] და ღმერთი უფალსა ზედა E'. ⁵¹ იხარებდით E'. ⁵² ესევე... ზედა – E'. ⁵³ ზედა – BCF. ⁵⁴ შემდგომად – E'. ⁵⁵ კანონსა E'+ზედა E'. ⁵⁶ აღდგომისა BCE'F. ⁵⁷ კმისაჲ და – E'. ⁵⁸ ~ იოვანეს თარგმანებისაგან E'. ⁵⁹ თავისა – E'. ⁶⁰ ~ თავი ზხ განრღუეულისაჲ E'. ⁶¹ ~ ზხ თავი A. ⁶² მესამისა B] ღ CE'. ⁶³ და – E'. ⁶⁴ სუფევს – BE. ⁶⁵ უგალობდით CF. ⁶⁶ ახლითა – E'. ⁶⁷ და – E'F. ⁶⁸ ყოველი... უფალსა – F. ⁶⁹ უფალსა+და E'. ⁷⁰ და... და – E'. ⁷¹ აღდგომამ F. ⁷² და – BCF. (1) საქ. 6,8-7,60. (2) იოანე 4,46-54. (3) საქ. 8,5-16. (4) იოანე 6,27-33. (5) საქ. 8,18-25. (6) იოანე 6,35-39. (7) საქ. 8,26-39. (8) იოანე 6,40-44. (9) საქ. 8,40-9,19. (10) იოანე 6,48-54. (11) საქ. 9,19-31. (12) იოანე 15,17-16. (13) ფს. 92,1. (14) ფს. 95,10. (15) ფს. 95,1. (16) ფს. 150,6. (17) ლუკ. 24,12. (18) ფს. 50,3.

E'50r

Bv

F386

C349

A377v

და გალობანი აღდგომისანი,¹ ლ² კმისანი და განრლუეულისანი. განძლიერდასა³ ზედა წარდგომამ აღდგომისაჲ⁴ და წიგნი თარგმანებისაგანვე იოვანესსა. ღალადყავსა ზედა იბაკოჲ აღდგომისაჲ,⁵ ადიდებდითსა ზედა⁶ გამოავლინე: „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“. აქებდითსა⁷ — აღდგომისანი⁷ და განრლუეულისანი. დიდებაჲ მაღალთა შინა⁸ ღმერთსა და გრძელად⁹ და კუერექსი ზეგარდამოჲ და მოვუმაღლენთაჲ. და აღასრულონ ლოცვაჲ.

ო¹⁰ კურიაკესა სამხრად ფსალმუნთა წილ:¹¹ „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (1) „უფალი¹² სუფევს“, (2) „ოხითა წმიდათა“, (3) „მოვედით, უგალობდეთ“, „გუაცხოვნე¹³ ჩუენ,¹⁴ ძეო ღმერთისაო, რომელი აღსდევ¹⁵ მკუდრეთით გიგ.“ წარდგომამ, კმაჲ¹⁶ ლ: „უგალობდით¹⁷ ღმერთსა ჩუენსა, უგალობდით მეუფესა“. (4) დასდებელი: „ყოველთა წარმართთა აღიგ.“¹⁸ (5) საქმე მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა იყო,¹⁹ იქცეოდა რაჲ პეტრე“ ვიდრე „პრწმენა უფალი“. (6) აღელუიჲა:²⁰ „მოიხილე ჩემ²¹ ზედა და შემიწყალე“. (7) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ზხ: „მას ჟამსა შინა იყო დღესასწაული ჰურიათაჲ | და აღვიდა“²² ვიდრე „რომელმან განკურნა იგი“. (8) განიცადე:²³ „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (9)

| **ორშაბათსა** თქუნენ განრლუეულისანივე, და²⁴ სამშაბათსაჲცა.²⁵ ხოლო²⁶ იტყოდიან ერთთა²⁷ აღდგომისათა²⁸ და რომლისაჲცა წმიდისაჲ იყოს დღესა.²⁹

ო **ორშაბათსა**³⁰ საქმე მოციქულთაჲ:³¹ „მათ დღეთა შინა კაცი ვინმე იყო კესა.“ ვიდრე „ჭურ-

ჭელი³² იგი ზეცას“. ³³(10) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ზხ: „პრქუა უფალმან მორწმუნეთა³⁴ მისა³⁵ მიმართ ჰურიათა: „რომელი ჭამდეს“ ვიდრე „ცხოველისაჲ“. ³⁶ * (11)

ო **სამშაბათსა**³⁷ საქმე მოციქულთაჲ:³⁸ „მათ დღეთა შინა გარდამოვიდა“ ვიდრე „შენდა უფლისა მიერ“. (12) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ოღ: „მას ჟამსა შინა იქცეოდა იესუ გალილიას“ ვიდრე „შემისათჳს ჰურიათაჲსა“. (13)

ო³⁹ ოთხშაბათსა არს შუაზატიკი. | სამშაბათსა მწუხრი უფალო ღალადყავსა⁴⁰ ზედა⁴¹ თქუნენ დასდებელნი შუაზატიკისანი.⁴² და⁴³ იქმნას შესლვაჲ მდღელისაჲ და ითქუას⁴⁴ წარდგომამ დღისაჲ.⁴⁵ და სტიქარონთა⁴⁶ ზედა⁴⁷ შუაზატიკისანივე⁴⁸ ამათ⁴⁹ მუკლთა ზედა.⁵⁰ „ღმერთი დადგა⁵¹ შესაკრებელსა ღმერთთასა“. ⁵² და⁵³ დასდებელი,⁵⁴ მუკლი⁵⁵ ღ.⁵⁶ „ვიდრემდის შვიდეთ სიცრუესა“. (14) და⁵⁷ დასდებელი. დიდებაჲ და⁵⁸ დასდებელი⁵⁹ ლიტანიისაჲ, კმაჲ⁶⁰ ო გუერდი: „განზოგებასა ამას დღესასწაულისასა წყურიელი⁶¹ სული ჩემი მცნებათა შენთა წყლითა განაგრძილე, რამეთუ ყოველთა უღალადე, მაცხოვარო ჩემო.⁶² რომელსა სწყუროდის,⁶³ მოვედინ⁶⁴ ჩემდა და სუემდინ. წყარო⁶⁵ ცხოვრებისა⁶⁶ ჩემისაო,⁶⁷ ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ შენდა“. (15) ესევე⁶⁸ ცისკრად ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად⁶⁹ ოხითად. ხოლო სერობისად გალობანი ღმრთისმშობელისანი. ცისკრად⁷⁰ კანონი, რომელიცა⁷¹ ზუდებოდის | და⁷² წარდგომამ დღესასწაულისაჲ და წიგნი თარგმანებისაგან⁷³ იოვანეს თავისა,⁷⁴ თავი ჰღ:⁷⁵

* „ქრისტე შეიწყალე თეოდორე მოძღუარი“ E' 50r.

¹ ადგომისანი BCF, აღდგომისანი... განრლუეულისანი] ორნი E'. ² ლ — A. ³ განძლიერდასა... ო კურიაკესა] და ყოველი სულად გამოავლინე წმიდარსი და სახარებასა სამსგებსი E'. ⁴ ადგომისაჲ F, — BCF. ⁵ ადგომისაჲ BCF. ⁶ ზედა — BCF. ⁷ ადგომისანი BCF. ⁸ შინა... და — E'. ⁹ გრძელად — A. ¹⁰ ო — A] მეოთხესა F. ¹¹ წილ+ხოლო გემარჯოს E'. ¹² უფალი... მკუდრეთით გიგ.] ვითა იცნით E'. ¹³ გუაცხოვნენ F. ¹⁴ ჩუენ... მკუდრეთით გიგ. — B. ¹⁵ ასდევ CF. ¹⁶ კმა — E'. ¹⁷ უგალობდით... მეუფესა] უგალობდით ღმერთსა მწესა E'. ¹⁸ აღიგ. — E'. +საკითხავი E'. ¹⁹ იყო — F. ²⁰ აღელუა... შემიწყალე — E'. ²¹ ჩემ ზედა] ჩემდა F. ²² აღვიდა] ა F. ²³ განიცადე... დღესა — E'. ²⁴ და — F. ²⁵ სამშაბათსა F. ²⁶ ხოლო — BCF. ²⁷ ერთთა] ორთთა C. ²⁸ ადგომისათა BCF. ²⁹ დღესა — F. ³⁰ ორშაბათსა] ღ A, ღ-შაბათსა E'. ³¹ მოციქულთაჲ — A. ³² ჭურჭელი — E'. ³³ ზეცად E'. ³⁴ მორწმუნეთა+მათ CF. ³⁵ მისა მიმართ — E'. ³⁶ ცხოველისაჲ E'. ³⁷ სამშაბათსა] ლ-შაბათსა E'. ³⁸ მოციქულთაჲ — A. ³⁹ ო... სამშაბათსა — E'. ⁴⁰ ღალადყავსა AC. ⁴¹ ზედა — E'. ⁴² შუაზატიკისანი BCF. ⁴³ და — E'. ⁴⁴ ითქუას — E'. ⁴⁵ დღისაჲ და] უფალი სუფევსი E'. ⁴⁶ სტიქარონი E'. ⁴⁷ ზედა — E'. ⁴⁸ შუაზატიკისანი BF. ⁴⁹ ამათვე F. ⁵⁰ ზედა — E'. ⁵¹ და BCF. ⁵² ღმერთთასა — E'. ⁵³ და — BCE. ⁵⁴ დასდებელი] სხუაჲ E'. ⁵⁵ მუკლი — CE. ⁵⁶ მუკლი] კმა BF. ⁵⁷ ღ — E'. ⁵⁸ და დასდებელი — E'. ⁵⁹ დასდებელივე E'+აწდა ღმრთისმშობ. E'. ⁶⁰ კმა — BCF] ღმერთი უფალსა ზედა ოხითად E'. ⁶¹ წყურიელი F. ⁶² ჩემო] ჩუენო E'. ⁶³ სწყური F. ⁶⁴ მოედინ E'. ⁶⁵ წყაროვო B. ⁶⁶ ცხოვრებისა E'. ⁶⁷ ჩემისაო — E'. ⁶⁸ ესევე... ღმრთისმშობლისანი — E'. ⁶⁹ სამხრად — A. ⁷⁰ ცისკრად... ზუდებოდის] კანონსა ზედა E'. ⁷¹ რომელი A. ⁷² და — BCE. ⁷³ იოანეს თარგმანებისაგან E'. ⁷⁴ თავისა — E'. ⁷⁵ ჰღ] ა BCE.

(1) ფს. 91,2. (2) ფს. 92,1. (3) ფს. 94,1. (4) ფს. 46,7. (5) ფს. 46,2. (6) საქ. 9,32-35. (7) ფს. 118,132. (8) იოანე 5,1-15. (9) ფს. 148,1. (10) საქ. 10,1-16. (11) იოანე 6,56-69. (12) საქ. 10,21-33. (13) იოანე 7,1-13. (14) ფს. 81,1. (14) ფს. 81,2.

Fv

B423r

Cv

A378r

E'v
F387
Bv
„განზოგებისათჳს¹ დღესასწაულისა“.² და მე-
სეულად: | „აღდგომა³ ქრისტესი ვიხილეთ“ და⁴
მიწყალე (1) და⁵ გალობანი დღესასწაულისანი
მეოთხისანი⁶ და მეოთხის⁷ გუერდისანი. | და-
სასრულსა ფსალმუნთასა იტყოდინ⁸ ძლისპირთა
მარტულთათა: „საღმრთოჲმან ნისლმან“ და⁹
შემდგომნი. განძლიერდასა ზედა¹⁰ წარდგომა
და¹¹ კითხვაჲ. ღაღადყავსა¹² ზედა¹³ იბაკოჲ შუვა-
ზატიკისაჲ.¹⁴ გამოავლინე, კმაჲ¹⁵ ტ¹⁶ გუერდი:
„წყაროჲსაგან¹⁷ უკუდავები.“¹⁸ აქებდითსა¹⁹ – და-
სდებელნი²⁰ შუაზატიკისანი²¹ | და²² „დიდებაჲ
მაღალთა შინა ღმერთსა“,²³ ლიტანიისაჲ და
კუერექსი წართულითურთ²⁴ მოგუმაღლენთათ.
ს ა მ ხ რ ა დ ფსალმუნთა²⁵ წილ:²⁶ „კეთილ არს
აღსარებაჲ“, (2) „ოხითა²⁷ წმიდისა ღმრთისმშობე-
ლისათა“, (3) უფალი სუფევს, „გუაცხოვნენ²⁸
ჩუენ, ძეო²⁹ ღმრთისაო, რომელი აღსდგ³⁰ მკუდ-
რეთით“, „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა“, (4)
„განზოგებასა ამას³¹ დღე“.³² დიდებაჲ და³³ იბაკოჲ.
წარდგომაჲ, კმაჲ³⁴ ღ³⁵ „დიდ არს უფალი ჩუე-
ნი,³⁶ დიდ არს“. (5) დასდებელი: „აქებდით უფალ-
სა, რამეთუ სახიერ არს, უგა.“ (6) საქმე მო-
ციქულთაჲ: „მათ დღეთა შინა მიივლტოდეს³⁷
მოციქულნი“ ვიდრე „ვანად თჳსად“. (7) ალე-
ლუიჲჲ, კმაჲ ღ³⁸ „მოიქსენე კრებული შენი, რო-
მელ მო.“ (8) მუკლი ღ³⁹ „რაოდენ-მე³⁹ ეცრუა⁴⁰
მტერი“. (9) სახარებაჲ იოვანესი, თავი Թ: „და
ვითარცა დღესასწაული იგი“ ვიდრე „ჟამი მისი“. (10)
განიცადე.⁴¹ „რომელი ჭამდეს კორცსა⁴²
ჩემსა და სუმიდეს სისხლსა ჩემსა,⁴³ ჩემ თანა

ჰგეის⁴⁴ და მე მის თანა, – თქუა⁴⁵ უფალმან“.⁴⁶
(11) ალელუიჲჲ.

უწყებაჲ⁴⁷ ჯერ არს, რამეთუ არცა განიდ-
ძენი ითქუმიან შუაზატიკისა ცისკარსა, არცა
სახარებაჲ საცისკროჲ, არამედ ესე ზოლო, ვი-
თა | ზემო⁴⁸ წერილ არს. ამასვე ოთხშაბათსა
მწუხრსა თქუნენ დასდებელნი შუაზატიკისანი⁴⁹
და წმიდისანი. და ეგრეთვე⁵⁰ ცისკრად გალობანი
დღესასწაულისანი და წმიდისანი და ეგრეთვე
პარასკევსა. ზოლო შაბათსა თქუნენ დასდებელნი
აღდგომისანი⁵¹ და დღესასწაულისანი. და ცისკ-
რად ეგრეთვე გალობანი აღდგომისანი⁵² და დღე-
სასწაულისანი და წარგზავნონ დღესასწაული
შუაზატიკისაჲ.⁵³

ო ხუთშაბათსა⁵⁴ საქმე მოციქულთაჲ:⁵⁵ „მათ
დღეთა შინა აღაღო⁵⁶ პეტრე“ ვიდრე | „ყოველ-
თა,⁵⁷ რომელთა ჰრწმენეს მისა⁵⁸ მიმართ“. (12)
სახარებაჲ იოვანესი, თავი Մ: „ჰრქუა უფალმან
მოსრულთა მათ მის თანა ჰურიათა: „მე ვარ ნა-
თელი“ ვიდრე „ჟამი მისი“. (13)

| ო პარასკევსა⁵⁹ საქმე მოციქულთაჲ:⁶⁰
„მათ დღეთა შინა, იტყოდა⁶¹ რაჲ“ ვიდრე „ყოვე-
ლი იგი ზეცად“. (14) იოვანესი, თავი ՄԸ:
„ჰრქუა⁶³ უფალმან მოსრულთა⁶⁴ მათ⁶⁵ მის⁶⁶ თა-
ნა ჰურიათა: „მე წარვალ“ ვიდრე „ჰრწმენა⁶⁸
მისი“. (15)

ო შაბათსა⁶⁹ საქმე მოციქულთაჲ:⁷⁰ „მას
ჟამსა ოდენ კელი მიყო“ ვიდრე „ერისა ჰური-
ათასა“. (16) სახარებაჲ იოვანესი, თავსა⁷¹ ში-
ნა⁷² ՄԸ: „ჰრქუა უფალმან მორწმუნეთა | მათ

¹ განზოგებისა E'. ² დღესასწაულისა – E'. ³ ადგომა BE'F. ⁴ და – E'. ⁵ და – E'. ⁶ მეოთხისანი... გუერდისანი] ო და
ო გუერდი E'. ⁷ მეოთხის] ო BCF. ⁸ იტყოდინ F] მოურთვიდენ E'. ⁹ და შემდგომნი – E'. ¹⁰ ზედა – E'. ¹¹ და – E'.
¹² ღაღადყავსა AC. ¹³ ზედა – E'. ¹⁴ ზატიკისა E', შუაზატიკისა B. ¹⁵ კმა – BCE'F. ¹⁶ ტ გუერდი – BCF. ¹⁷ წყა-
როისაგან E'. ¹⁸ უკუდავები. – E'. ¹⁹ აქებდით E'. ²⁰ დასდებელნი] ო E'. ²¹ ზატიკისანი E'+კმა ო F. ²² და – E'. ²³ შინა
ღმერთო – E'. ²⁴ წართულითურთ] მორთულითურთ C. ²⁵ ფსალმუნნი E'. ²⁶ წილ – E'. ²⁷ ოხითა... ღმრთისმშობლისა-
თა – E'. ²⁸ გუაცხოვნენ... მკუდრეთით – E'. ²⁹ ძეო] რამეთუ BCF. ³⁰ ასდგ BCF. ³¹ მას F. ³² დღმ F. ³³ და – E'. ³⁴ კმა
– E'. ³⁵ ღ E'. ³⁶ ჩუენი] ჩემი C. ³⁷ მიივლტოდეს BCF. ³⁸ თჳსა E'. ³⁹ რაოდენმე BCF. ⁴⁰ ეცრუა A. ⁴¹ განიცადე+ო E'.
⁴² კორცსა F. ⁴³ ჩემსა+იგი E'. ⁴⁴ ჰგეის+მარადის E'. ⁴⁵ თქუა] იტყეს C. ⁴⁶ უფალი C. ⁴⁷ უწყებაჲ... გალობანი აღდგომისანი
და დღესასწაულისანი და] მწუხრი და ცისკრად ითქუას ყოველი დასდებელი აღდგომისა და დღესასწაულისა და
პავლე ო სამხრად E'. ⁴⁸ ზემოთ C. ⁴⁹ შუაზატიკისანი B. ⁵⁰ ეგრეთვე... წმიდისანი – E'. ⁵¹ აღდგომისანი BCF. ⁵² აღდგომის-
ანი BCF. ⁵³ შუაზატიკისა BCF. ⁵⁴ ხუთშაბათსა] 7 A. ⁵⁵ მოციქულთა – A. ⁵⁶ აღაღო] აღდგა E'. ⁵⁷ ყოველთა რომელთა
– E'. ⁵⁸ მისა მიმართ – E'. ⁵⁹ პარასკევსა] 7 BCDF. 8 A. ⁶⁰ მოციქულთა – A. ⁶¹ იტყ E'. ⁶² ზეცას E'. ⁶³ თქუა E'.
⁶⁴ მოსრულთა] მორწმუნეთა E'. ⁶⁵ მათ – E'. ⁶⁶ მის თანა] მისა მიმართ E'. ⁶⁷ ჰურიათა... წარვალ – E'. ⁶⁸ ჰრწმენა მისი]
მოსრულ ვარ E'. ⁶⁹ შაბათსა] 8 A. ⁷⁰ მოციქულთა – A. ⁷¹ თავი E'. ⁷² შინა – E'.
(1) ფს. 50,3. (2) ფს. 91,2. (3) ფს. 92,1. (4) ფს. 94,1. (5) ფს. 146,5. (6) ფს. 146,1. (7) საქ. 14,6-18. (8) ფს. 73,2.
(9) ფს. 73,3. (10) იოანე 7,14-30. (11) იოანე 6,56. (12) საქ. 10,34-43. (13) იოანე 8,12-20. (14) საქ. 10,44-11,10.
(15) იოანე 8,21-30. (16) საქ. 12,1-11.

მისთა¹ ჰურიათა², „უკუეთუ³ თქუენ“ ვიდრე „მოს-
რულ ვარ“⁴ (1)

ამასვე⁵ შაბათსა მწუხრი, სამარიტელი-
საჲ, შემდგომად ნეტარ⁶ არს კაცისა უფალო
ღაღადყავი⁷ აილონ,⁸ კმაჲ ო და თქუენ თავისა
კმისა⁹ აღდგომისანი¹⁰ ჩუეულებისაებრ და სამა-
რიტელისანი. და¹¹ სტიქარონად აღდგომისანი¹²
და სამარიტელისანი ლიტანიისაჲ კმისაჲ:
„ბრწყინვალე იგი“ და იგივე ღმერთი უფალსა
ზედა. ცისკრად შემდგომად კანონისა იბაკოჲ
აღდგომისაჲ,¹³ ო კმისაჲ და იკითხონ იოვანეს
თავისა თარგმანებისაგან¹⁴ ზე თავისა,¹⁵ ნახევრი-
თგან¹⁶ წაღმართ სამარიტელისათჳს. და მერმე¹⁷
განიღუძენი¹⁸ და¹⁹ კმაჲ ო: „აღდეგ, ღმერთო,²⁰
შემეწიენ ჩუენ“, (2) დასდებელი: „ღმერთო, ყურ-
თა ჩუენთა გუესმა ჩუენ“ (3) და²¹ „ყოველი სული
აქებდით“. (4) სახარებაჲ საცისკროჲ²² ზ²³ იოვა-
ნეს თავისაჲ:²⁴ „ერთსა მას შაბათსა“ ვიდრე²⁵
„მოწაფენი“ (5) და²⁶ „აღდგომაჲ²⁷ ქრისტესი“
და²⁸ მიწაჲ. (6) და გალობანი აღდგომისანი²⁹
კმისანი და სამარიტელისანი. განძლიერდასა
ზედა წარდგომაჲ და კითხვაჲ. ღაღადყავსა³⁰
ზედა იბაკოჲ. ადიდებდითსა³¹ ზედა³² — გამოავ-
ლინე. „წმიდა არს უფალი ღმერთი“. აქებდითსა
— დასდებელნი აღდგომისანი³³ და სამარიტე-
ლისანი და „დიდებაჲ მაღალთა“³⁴ შინა ღმერთ-
სა და ქ.“ ლიტანიისაჲ. და ადასრულონ ლო-
ცვაჲ ცისკრისაჲ. | სამხრად ფსალმუნთა³⁵ წილ
„კეთილ“³⁶ არს აღსაა.“, (7) „უფალი სუფევს,
შუე.“, (8) „მოვედით, უგალობდეთ“. (9) ხოლო

წარდგომაჲ, კმაჲ ო: „|რამეთუ დიდ არიან საქმენი
შენნი“, (10) დასდებელი: „აკურთხევს სული ჩე-
მი უფალსა, უფალო ღმერთო ჩემო“ (11) საქმე
მოციქულთაჲ:³⁷ „მათ დღეთა“³⁸ შინა განიბნინეს
მოციქულნი“ ვიდრე „დასავალისათა“. (12)
ალილუაჲ,⁴⁰ კმაჲ ო: „აღდეგინ ღმერთი და გა-
ნიბნინენ“. სახარებაჲ იოვანესი, თავი ზე: „მას
ჟამსა შინა“⁴¹ მოვიდა იესუ ქალაქსა სამარიტელთა“
ვიდრე „მაცხოვარი სოფლისაჲ“. (13) განიცადე:⁴²
„აქებდით უფალსა ცათაგან“. (14) ალილუაჲ.⁴³

ამის შუდეულისა ყოველთა დღეთა იტყოდიან
მეოთხისა კმისა აღდგომისა⁴⁴ გალობათა და თი-
თეულისა დღისა წმიდისათა და ეგრეთვე სტიქა-
რონთა⁴⁵ და⁴⁶ წარდგომასა, ვითარცა დაგვწერია.
ხოლო თუთეულისა⁴⁷ პარასკევისა მწუხრთა იტყო-
დინ⁴⁸ | გალობათა ღმრთისმშობლისათა⁴⁹ და სუ-
ლისათა და ილოცვიდენ⁵⁰ სერობისასა მთავარ-
ანგელოზთა კარსა.⁵¹ და⁵² კუალად კურიაკეთა |
ეგრეთვე ილოცვიდენ სერობისასა მთავარანგე-
ლოზთა კარსა⁵³ და იტყოდინ⁵⁴ გალობათა ღმრთის-
მშობლისათა⁵⁵ და მთავარანგელოზთასა.

| ორშაბათსა⁵⁶ საქმე მოციქულთაჲ:⁵⁷ „მათ
დღეთა შინა გულსა მოეგო“⁵⁸ ვიდრე „სხუასა
ადგილსა“. (15) | სახარებაჲ იოვანესი, თავი სჲ:
„პრქუა უფალმან მოსრულთა მათ მის“⁵⁹ თანა
ჰურიათა: უკუეთუმცა⁶⁰ ღმერთი⁶¹ ვიდრე „არა
იხილოს უკუნისამდე“. (16)

ო სამშაბათსა⁶² საქმე მოციქულთაჲ:⁶³ „მათ
დღეთა შინა ბარნაბა⁶⁴ და სავლე“ ვიდრე „მოძ-
ღურებასა ზედა უფლისასა“. (17) სახარე-

F388

Cv

E'51

Bv

A379r

Fv

¹ მისთა] მის მიმართ E', სთა C. ² ჰურიათა — E'. ³ უკუეთუ თქუენ — E'. ⁴ ვარ — E'. ⁵ ამასვე... სამარიტელისანი] ო კურიაკესა სასწაული სამარიასაჲ მწუხრი დასდებელნი ო E'. ⁶ ნეტარაჲს A. ⁷ ღაღადყავი AC. ⁸ აილონ C. ⁹ კმისა-
ნი F. ¹⁰ აღდგომისანი BCF. ¹¹ და... სამარიტელისანი — BCF. ¹² აღდგომისა C, აღდგომისანი... იკითხონ] და ცისკრად
გალობანი ხოლო საკითხავი E'. ¹³ აღდგომისა B. ¹⁴ თარგმანისაგან BCF, ~ თარგმანებისაგან E'. ¹⁵ თავისა F, — E'.
¹⁶ ნახევრითგან... სამარიტელისათჳს — E'. ¹⁷ მერმე — E'. ¹⁸ განიღუძენ E'. ¹⁹ და... წარდგომაჲ — E'. ²⁰ ღმერთო]
უფალო E'. ²¹ და — E'. ²² საცისკროჲ — E'. ²³ ~ იოანესი ზ E'. ²⁴ თავისაჲ — E'. ²⁵ ვიდრე მოწაფენი — ABCF. ²⁶ და
აღდგომაჲ... ცისკრისაჲ] და შემდგომი წესი აღდგომისაჲ და სამარიტელისაჲ E'. ²⁷ ადგომაჲ BC. ²⁸ და — B. ²⁹ აღდგომი-
სანი BCEF. ³⁰ ღაღადყავსა AC. ³¹ ადიდებდითსა — A. ³² ზედა — A. ³³ აღდგომისანი BCEF. ³⁴ მაღალთა E. ³⁵ ფსალმუნთა
წილ] ფსალმუნნი E'. ³⁶ კეთილ... ხოლო] და ზატიენი E'. ³⁷ მოციქულთაჲ — A. ³⁸ დღეთა F. ³⁹ დასავლესითა AF]
საფლავისათა E'. ⁴⁰ ალილუა... განიბნინენ — BCEF. ⁴¹ შინა — E'. ⁴² განიცადე... მწუხრთა] უეწყებულ იყავნ შაბათსა
სერობისასა E'. ⁴³ ალილუა — B. ⁴⁴ აღდგომისა BCF. ⁴⁵ სტიქარუნთა F. ⁴⁶ და — F. ⁴⁷ თითოეულისა BCF. ⁴⁸ იტყოდინ...
სულისათა და] ყოვლადვე ღმრთისმშობლისაჲ და სულისა გალობანი ითქუმიან E'. ⁴⁹ ღმრთისმშობელისათა F. ⁵⁰ ~ მთა-
ვარანგელოზთა ეკლესიასა ილოცვიდით სერობისასა E'. ⁵¹ კარსა] ეკლესიასა E'. ⁵² და კუალად... მთავარანგელოზთასა
— E'. ⁵³ კარსა — A. ⁵⁴ იტყოდინ F. ⁵⁵ ღმრთისმშობლისა BCF. ⁵⁶ ორშაბათსა] ო A. ⁵⁷ მოციქულთაჲ — A. ⁵⁸ მოეგო] მი
E'. ⁵⁹ მის თანა — E'. ⁶⁰ უკუეთუ E'. ⁶¹ ღმერთი] მე E'. ⁶² სამშაბათსა] ო A. ⁶³ მოციქულთაჲ — A. ⁶⁴ ბარნაბა] ბარაბა
BCF. ⁶⁵ უფლისასა — E'.

(1) იოანე 8,31-42. (2) ფს. 43,27. (3) ფს. 43,2. (4) ფს. 150,6. (5) იოანე 20,1-10. (6) ფს. 50,3. (7) ფს. 91,2. (8) ფს.
92,1. (9) ფს. 94,1. (10) ფს. 103,24. (11) ფს. 103,1. (12) საქ. 12,1-11. (13) იოანე 4,5-42. (14) ფს. 148,1. (15) საქ.
12,12-17. (16) იოანე 8,42-52. (17) საქ. 12,25-13,12.

ბაჲ იოვანესი, თავი უც: „თქუა უფალმან: „ამენ, ამენ გეტყვ თქუენ, უკუეთუ“ ვიდრე „წარვიდა ესრეთ“.¹(1)

¶ ოთხშაბათსა.² საქმე მოციქულთაჲ:³ „მათ დღეთა შინა წარ-რად-ვიდეს“ ვიდრე „მიმართ⁴ ისრაჲლისა“.⁵(2) სახარებაჲ იოვანესი, თავი მ⁶ „მას⁶ ჟამსა შინა მოვიდა იესუ“ ვიდრე „მოსრულ არს სოფლად“.⁽³⁾

¶ ხუთშაბათსა⁷ საქმე მოციქულთაჲ:⁸ „მათ⁹ დღეთა¹⁰ შინა შევიდა¹¹ პავლე ბარ.“ ვიდრე „კარი სარწმუნოებისაჲ“. (4) სახარებაჲ იოვანესი, თავი უც: „პრეტუა უფალმან მოსრულთა მათ მის¹² თანა ჰურიათა: „შვიდეს¹³ სოფლისა“ ვიდრე „სადოვარი¹⁴ პოოს“. (5)

¶ პარასკევსა¹⁵ საქმე მოციქულთაჲ:¹⁶ „მათ დღეთა შინა აღ-ვინმე-დგეს“¹⁷ ვიდრე „წარმართთა შორის მათ¹⁸ მიერ“. (6) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ფ¹⁹: „პრეტუა უფალმან მოსრულთა მათ მის²⁰ თანა ჰურიათა: „ამისთჳს²¹ მამასა უყუარს“ ვიდრე „ცხორებაჲ²² საუკუნოჲ მივსცე²³ მათ“ (7)

¶ შაბათსა²⁴ საქმე მოციქულთაჲ:²⁵ „მათ დღეთა შინა პავლე და ბარნაბა“ ვიდრე „განამტკიცებდა²⁶ ეკლესიათა“. (8) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ფ²⁷: „თქუა უფალმან ცხოვართა“²⁷ ვიდრე „და²⁸ მე მამისა თანა“. (9)

ამასვე²⁹ შაბათსა მწუხრი ბრმისაჲ, უფალო³⁰ ღალაფყვასა³¹ ზედა შემდგომად და³² ნეტარ არს კაცისა თქუენ ადღგომისანი,³³ კმაჲ ო გუერდი და სტიქარონად ადღგომისანივე³⁴

კმისანი³⁵ და³⁶ ბრმისანი.³⁷ ლიტანიისაჲ კმისაჲ:³⁸ „თანადაუსაბამოჲ“ და³⁹ ესევე „ღმერთი უფალსა“ ზედა⁴⁰ ცისკრად შემდგომად⁴¹ კანონისა იბაკოჲ ადღგომისაჲ,⁴² კმაჲ ო გუერდი. და იკითხონ⁴³ თარგმანებისაგან⁴⁴ იოვანეს | თავისა „ბრმისათჳს“,⁴⁵ თავი ნ⁴⁶. და⁴⁶ განილჳძენი. წარდგომად, კმაჲ⁴⁷ ო გუერდი: „აღდეგ, უფალო ღმერთო ჩემო, აიმაღლ კელი“. (10) დასდებელი: „აღვიარო⁴⁹ შენ, უფალო, ყოველითა გულითა“ (11) და⁵⁰ „ყოველი სული აქებ“. (12) სახარებაჲ იოვანესი:⁵¹ „მას ჟამსა შინა⁵² დგა⁵³ მარიამ“. (13) და⁵⁴ „ადღგომად⁵⁵ ქრისტესი ვიხილეთ“, და⁵⁶ მიწყალე. (14) და გალობანი კმისანი: „ეტლთა სიმრავლე მკე.“ და ბრმისანი. გამოავლინე: „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი.“ აქებდითა ადღგომისანი⁵⁷ და ბრმისანი.⁵⁸ დიდებაჲ მაღალთაჲ და წმიდაო ღმერთოჲ. და „დღეს“⁵⁹ ცხორებაჲ არს ყოველისა სოფლისაჲ უგ.“ და⁶⁰ სრულ-ყონ⁶¹ ჟამი ცისკრისაჲ.*

სამხრად ფსალმუნთა⁶² წილ: „კეთილ არს აღსა“. (15) „უფალი⁶³ სუფევს“, (16) „მოვედით, უგალობ.“ (17) და⁶⁵ წარდგომად, კმაჲ ო გუერდი: „უფალო, უფალო⁶⁶ ჩუენო, ვითარ საკურ.“ (18) დასდებელი:⁶⁷ „რამეთუ ამალღა დიდად⁶⁸ შ.“ საქმე⁶⁹ მოციქულთაჲ: „მათ დღეთა⁷⁰ შინა იყო | ვითარ წარ.“ ვიდრე „რომელთა ჰრწმენა უფალი“. (19) აღელუიჲ, ო⁷¹ გუერდი: „პრეტუა უფალმან უფალსა ჩემსა: და.“⁷² (20) სახარებაჲ იოვანესი, თავი უც: „მას ჟამსა შინა წარვიდოდა იესუ“ ვიდრე⁷³ და⁷⁴ „თაყუანის-ვსცემ მას.“ (21)

* „ქრისტე, შეიწყალე ივანე“ A425r.

¹ ესრეთ | ისრლი E^c. ² ოთხშაბათსა | ო A. ³ მოციქულთაჲ — A. ⁴ მიმართ — E^c. ⁵ ისრაჲლისათა E^c. ⁶ მა A. ⁷ ხუთშაბათსა | ო A. ⁸ მოციქულთაჲ — A. ⁹ მათ | მას E^c. ¹⁰ დღეთა | ჟამსა E^c. ¹¹ შევიდა | მოვიდა BCF. ¹² მის თანა — E^c. ¹³ შვიდ E^c. ¹⁴ სადოვარი BC, საძუარი F. +სახიერო შემინდვენ მხზრ. E^c. ¹⁵ პარასკევსა | ო A. ¹⁶ მოციქულთაჲ — A. ¹⁷ აღ-ვინმე-დგა E^c. ¹⁸ მათ მიერ — E^c. ¹⁹ ფ¹⁹ | ფ¹⁹ E^c. ²⁰ მის თანა — E^c. ²¹ ამისთჳს — E^c. ²² ცხორებაჲ — E^c. ²³ მოვსცე მათ | მოვი E^c. ²⁴ შაბათსა | ო A. ²⁵ მოციქულთაჲ — E^c. ²⁶ განმტკიცებდა F. ²⁷ ცხოვართა E^c + ჩემთა E^c. ²⁸ და — E^c. ²⁹ ამასვე... სტიქარონად | ო კურიაკესა სასწაული ბრმისაჲ ითქუას ყოველი საგალობელი ო გუერდი პირველ E^c. ³⁰ ~ ნეტარ არს კაცისა შემდგომად უფალო ღალაფყვასა ზედა C. ³¹ ღალაფყვასა AC. + ზედა CF. ³² და — AF. ³³ ადღგომისანი BCF. ³⁴ ადღგომისანი C, ადღგომისანივე BF, ადღგომისა E^c. ³⁵ კმისანი — BCE^c. ³⁶ და + შემდგომად E^c. ³⁷ ბრმისა E^c. ³⁸ კმისა — E^c. ³⁹ და... ზედა — E^c. ⁴⁰ ზედა — BCF. ⁴¹ შემდგომად... და — E^c. ⁴² ადღგომისა BCF. ⁴³ იკითხონ | საკითხავი E^c. ⁴⁴ იოვანეს თავისა თარგმანისა E^c. ⁴⁵ ბრმისათჳს თავი — E^c. ⁴⁶ და განილჳძენი — E^c. ⁴⁷ კმაჲ — BCDE^c. ⁴⁸ კელი — E^c. ⁴⁹ ავიარო BCF. ⁵⁰ და — E^c. ⁵¹ იოვანესი + ო E^c. ⁵² შინა — A. ⁵³ დგა E^c. ⁵⁴ და ადღგომად... წმიდაო ღმერთოჲ და | და შემდგომად წესი ყოველი ლიტანიისად E^c. ⁵⁵ ადღგომად BCF. ⁵⁶ და — BCF. ⁵⁷ ადღგომისანი BCF. ⁵⁸ ბრმისანი + და BF. ⁵⁹ დღეს F. ⁶⁰ და... ცისკრისა — E^c. ⁶¹ სრულ-ყონ | აღასრულონ BCF. ⁶² ფსალმუნთა წილ | ფსალმუნნი E^c + ზატიკისანი E^c. ⁶³ უფალი... უგალობ — E^c | და შემდგომნი A. ⁶⁴ სუფევს + და F. ⁶⁵ და — E^c. ⁶⁶ უფალო | ღმერთო BCDF. ⁶⁷ დასდებელი — C. ⁶⁸ დიდად შ — E^c. ⁶⁹ საქმე მოციქულთაჲ — A. ⁷⁰ დღეთა F. ⁷¹ ო გუერდი — E^c. ⁷² და — E^c. ⁷³ ვიდრე — C. ⁷⁴ და — BCF, და... მას | თჳსნი E^c.

(1) იოანე 8,51-59. (2) საქ. 13,13-24. (3) იოანე 6,5-14. (4) საქ. 14,20-27. (5) იოანე 9,39-10,9. (6) საქ. 15,5-12. (7) იოანე 10,17-28. (8) საქ. 15,35-41. (9) იოანე 10,27-38. (10) ფს. 9,33. (11) ფს. 9,2. (12) ფს. 150,6. (13) იოანე 20,11-18. (14) ფს. 50,3. (15) ფს. 91,2. (16) ფს. 92,1. (17) ფს. 94,1. (18) ფს. 8,2. (19) საქ. 16,16-34. (20) ფს. 109,1. (21) იოანე 9,1-38.

B425r

F389

განიცადე.¹ „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (1) ალე-
ლუიამ.²

A379v

ორშაბათსა ცისკრად გალობანი აღდგო-
მისანი³ და წმიდისანი | და ეგრეთვე სამშაბათსა.
ამასვე სამშაბათსა მწუხრსა თქუნენ დასდე-
ბელნი აღდგომისანი⁴ და ამაღლებისა წინაღღე,⁵
ხოლო⁶ სერობისა ღმრთისმშობელისა გალო-
ბანი. ხოლო⁷ ოთხშაბათსა* ცისკრად თქუნენ⁸
„ეტლთა სიმრავლენი“ აღდგომისანი⁹ და „ეტლ-
თა¹⁰ სიმრავლენი“ ამაღლებისანი და¹¹ წმიდისა-
ნი, უკუეთუ დიდისა¹² ვის წმიდისა¹³ იყოს მას
დღესა. აქებდითსა ზედა აღდგომისანი,¹⁴ სტიქა-
რონად აღდგომისანი¹⁵ და ამაღლებისანი „ზეცი-
სა განწესებულნი“¹⁶ ლიტანიისა „თანადაუსა-
ბამო“.¹⁷

რ¹⁸ ორშაბათსა სამხრად¹⁹ საქმე მოცი-
ქულთაჲ:²⁰ „მათ დღეთა შინა მოვლეს²¹ მოცი-
ქულთა“ ვიდრე „განუტევენეს²² იგინი“. (2) სახა-
რებაჲ იოვანესი, თავი 90: „მას ჟამსა შინა
შეკრბეს მღვდელთმოდუარნი“ ვიდრე „მოწაფეთა
მისთა თანა“.²³ (3)

Bv

E'v

რ სამშაბათსა²⁴ საქმე მოციქულთაჲ:²⁵ „მათ
დღეთა შინა შეიპყრეს²⁶ პავლე“²⁷ ვიდრე „ვიქცე-
ვით და ვართ“. (4) | სახარებაჲ იოვანესი, თავი
10 „თქუა უფალმან: ამენ, ამენ გეტყუ“²⁸ თქუნენ:
უკუეთუ არა მარცუ.“ ვიდრე „რაჲთა ძე ნათ-
ლისა იყვნეთ“.²⁹ (5)

Cv

| რ ოთხშაბათსა³⁰ ** საქმე მოციქულთაჲ:³¹
„მათ დღეთა შინა თავადი პავლე“ ვიდრე „არს

ქრისტე იესუ“. (6) სახარებაჲ იოვანესი, თავი
10: „პრეტუ იესუ“³² მოსრულთა მათ³³ მის თანა
პურიათა: ვიდრე ნათელი“ ვიდრე „რაჲთა“³⁴ ვა-
ცხოვნო სოფელი“. (7)

ამასვე³⁵ ოთხშაბათსა³⁶ მწუხრი შემდგო-
მად³⁷ ნეტარ³⁸ არს კაცისა³⁹ უფალო ღალატყავსა⁴⁰
ზედა⁴¹ თქუნენ დასდებელნი ამაღლებისანი,⁴² ღ
გუერდისანი⁴³ და⁴⁴ ნათელი მხიარულსა ზედა
აღვიდეს⁴⁵ მღვდელი საკურთხეველად⁴⁶ და თქუას
წარდგომაჲ დღისაჲ⁴⁷ და⁴⁸ იკითხნენ სამნი⁴⁹ სა-
კითხავნი, | ტ⁵⁰ ესაიაჲსი:⁵¹ „ამას იტყვს უფალი, Fv
რამეთუ⁵² იყოს უკ“. (8) ღ⁵³ ესაიაჲსივე:⁵⁴ „ამას
იტყვს უფალი: განვედით ბჭეთა“. (9) ლ – ზა-
ქარიაჲსი: „ამას იტყვს უფალი, აჰა ესერა,
დღწ⁵⁵ უფლისაჲ მოვალ“. (10) და სტიქარონნი⁵⁶
ამათ მუკლთა ზედა:⁵⁷ „ყოველთა წარმართთა
ალი“. (11) მუკლი ღ:⁵⁸ „ამაღლდა ღმერთი ღა-
ღადებითა“,⁵⁹ (12) და⁶⁰ დიდებასაჲ⁶¹ (13) ზედა.⁶²
ლიტანიისაჲ⁶³ და⁶⁴ ღმერთი უფალსა ზედა და⁶⁵
ოხითაჲ,⁶⁶ კმაჲ⁶⁷ ტ:⁶⁸ „აჰმაღლდი ღიდებით,⁶⁹
ქრისტე ღმერთო. მხიარულ ჰყვენ მოწაფენი
აღთქუმიტა მით სულისა წმიდისაჲთა, განა-
მტკიცენ⁷⁰ რაჲ იგინი კურთხევიტა მით, რამე-
თუ შენ ხარ ძე⁷¹ ღმრთისაჲ, მკსნელი სოფ-
ლისაჲ“. ცისკრად⁷² კანონი⁷³ ესრეთ⁷⁴ თქუნენ:⁷⁵ ტ:
„ყოველთა წარმართთა ალი“. (14) ფსალმუნი⁷⁶ ღ:
„მიწყალე მე, ღმერთო, მიწყალე⁷⁷ მე, რამეთუ⁷⁸
შენ გესავ“. (15) ფსალმუნი ლ: „აქებდით უფალსა
ცათაგან“. (16) წარდგომაჲ და⁷⁹ საკითხავი ოქ-

* E'51v-ში – რ ოთხშაბათისა ცისკრის მსახურება მოთავსებულია თავის ადგილას, ხოლო დანარჩენ ნუსხებში ABCDF წინ, რ ორშაბათის მასალაში. ** E'-ში აქ არის მოთავსებული რ ოთხშაბათის ცისკრის მასალა E'51v.

¹ განიცადე... გალობანი ხოლო – E'. ² ალელუა – C. ³ ადგომისანი BCF. ⁴ ადგომისანი BCF. ⁵ წინაღღე F. ⁶ ხოლო – F. ⁷ ხოლო – E'. ⁸ თქუნენ – E'. ⁹ ადგომისანი BCE'F. ¹⁰ ეტლთა სიმრავლენი – E'. ¹¹ და წმიდისანი... თანადაუსაბამო – E'. ¹² დიდისა F. ¹³ წმიდისა – F. ¹⁴ ადგომისანი BCF. ¹⁵ ადგომისანი BCF. ¹⁶ განწესებულთა ზედა BCF. ¹⁷ თანაშეუდე C. ¹⁸ რ] მექქესესა A. ¹⁹ სამხრად – BCE'F. ²⁰ მოციქულთა – A. ²¹ მოვლეს CF. ²² განუტევენს E'. ²³ თანა – E'. ²⁴ სამშაბათსა] რ A. ²⁵ მოციქულთა – A. ²⁶ შეიპყრე E'. ²⁷ პავლე] საველ BCF. ²⁸ გეტყუ F. ²⁹ იყვნეთ+მწუხრი თქუნენ წინაღღითი ამაღლებისა ნახევარი ყოველი E'. ³⁰ ოთხშაბათსა] ტ A. სამხრად E'. ³¹ მოციქულთა – A. ³² იესუ] უფალმან E'. ³³ მათ – E'F. ³⁴ რაჲთა – E'. ³⁵ ამასვე ოთხშაბათსა – E'. ³⁶ ოთხშაბათსა B. ³⁷ შემდგომად – E'. ³⁸ ნეტარ არს] ნეტარაჲს A. ³⁹ კაცი E'. ⁴⁰ ღალატყავსა AC. ⁴¹ ზედა... დასდებელნი – E'. ⁴² ამაღლებისანი+კმაჲ BCF. ⁴³ გუერდი BC. – F, ღ გუერდისანი... ზედა – E'. ⁴⁴ და – BCF. ⁴⁵ აღვიდეს... თქუას] შესღვაჲ მღვდლისა E'. ⁴⁶ საკურთხეველად... დღისაჲ] ამაღლდა ღმერთი ღალადებ E'. დასდებელი ყოველთა წარმ. E'. ⁴⁸ და... საკითხავნი – E'. ⁴⁹ სამნი] რ BCF. ⁵⁰ ტ+საკითხავი E'. ⁵¹ ესაიაჲსი A, ესაია E'+წინაწარმეტყველისა E'. ⁵² რამეთუ] რომელი F. ⁵³ ღ+საკითხავი E'. ⁵⁴ ესაიაჲსი A. ⁵⁵ დღწ AE'. ⁵⁶ სტიქარონი E'. ⁵⁷ ზედა – E'. ⁵⁸ ღ – E'. ⁵⁹ ღალადებითა – E'. ⁶⁰ და – E'. ⁶¹ დიდებაჲ E'. ⁶² ზედა] ამაღლებისა E'. ⁶³ ლიტანიისად BCF. ⁶⁴ და – E'. ⁶⁵ და – E'. ⁶⁶ ოხითად BCE'F. ⁶⁷ კმა – E'. ⁶⁸ ტ] ტ გუერდი E'. ⁶⁹ ~ ქრისტე ღმერთო, დიდებით E'. ⁷⁰ გნმტკიცენ B. ⁷¹ ძმ E'. ⁷² ცისკრად+კანონად E'. ⁷³ ~ ესე კანონი E'. ⁷⁴ ესრეთ] ესე E'. ⁷⁵ თქუნენ ფსალმუნი] კანონი E'. ⁷⁶ ~ ღ ფსალმუნი E'. ⁷⁷ მიწყალ E'. ⁷⁸ რამეთუ... გესავ – E'. ⁷⁹ და – E'. (1) ფს. 148,1. (2) საქ. 17,1-9. (3) იოანე 11,47-54. (4) საქ. 17,19-28. (5) იოანე 12,24-36. (6) საქ. 18,22-28. (7) იოანე 12,36-47. (8) ეს. 2,2. (9) ეს. 62,10. (10) ზაქ. 4,1. (11) ფს. 46,2. (12) ფს. 46,6. (13) ფს. 117,27. (14) ფს. 46,2. (15) ფს. 56,2. (16) ფს. 148,1.

A380r

B426r

F390

C352

E'52

როპირისაჲ. და¹ „ღმერთო სახელითანი“. (1) და² წარდგომამ³ სახარებისაჲ⁴ კმამ ო: „ამაღლდა ღმერთი ღაღადებითა“.⁵ (2) დასდებელი: „ყოველთა წარმართთა აღიბ“. (3) და⁶ „ყოველი სული აქებდით“. (4) სახარებაჲ საცისკრომ⁷ აღდგომისათაგან⁸ ო, მარკოზისი: „აღდგა იესუ პირველსა მას“. (5) და⁹ მიწყალე. (6) და მეყსეულად | გალობანი, კმამ¹⁰ ო გუერდი: „მკნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან განიყვა“. ყოველი¹¹ დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ. და¹² მერმე უქციონ მეოთხესა¹³ „ვიდრემდის განკდეს ერი¹⁴ შენი“ და თქუნენ¹⁵: „ამაღლდეს ბრძანებითა ღმრთისაჲთა“.¹⁶ ყოველი დასდებელი ორ-ორჯერ¹⁷ და¹⁸ ფსალმუნთა დასასრულსა მოურთვიდენ ძლისპირთა¹⁹ მარტულიისათა²⁰ „სადმრთომან ნისლმან“ და შემდგომთა. განძლიერდასა ზედა წარდგომამ და²¹ კითხვამ.²² ღაღადყვასა ზედა²³ იბაკომ. აღიდებდითსა ზედა²⁴ — გამოავლინე: „მოწაფენი რამ გხედვიდეს“. აქებდითსა²⁵ ზედა²⁶ დასდებელნი ამაღლებისანი.²⁷ დიდებასა²⁸ ზედა: „იშევ, ვითარცა თავადმან ინებე“. „დიდებაჲ მაღალთაჲ“, წმიდაო²⁹ ღმერთოჲ, ლიტანიისაჲ: „აჰმაღლდი დიდებით“ | და განვიდენ ლიტანიითა ყოველთა წმიდათა ეკლესიასა და კუალად მიიქცენ³⁰ | ეკლესიადვე და განუტეონ³¹ ერი. სამხრად ფსალმუნთა³² წილ: „კეთილ არს აღსა“. (7) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისა“,³³ „უფალი სუფევს შეუნიერებაჲ“, (8) „გუაცხოვენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი აჰმაღლდი დიდებით, გიგალობთ შენ აღილუჲა, აღილუჲა“. „მოვედით, უგალობდით“, (9) „აჰმაღლდი დიდებით“. | დიდებასა ზედა კონდაკი. წარდგომამ, კმამ³⁴ ო

გუერდი: „აჰმაღლდი ცათა შინა, ღმერთო“,³⁵ [და] და ყოველსა³⁶ ქ. (10) დასდებელი: „განმზადებულ არს გული ჩემი³⁷ შენდამი, ღმერთო“. (11) საქმე მოციქულთაჲ:³⁸ „პირველი სიტყუჲა ვყავ ყოვლისა³⁹ მის“ ვიდრე „შაბათისა გზა ოდენ“. (12) ალელუიამ, კმამ ო: „ყოველთა წარმართთა აღი“. (13) დასდებელი ო:⁴⁰ „ამაღლდა ღმერთი ღაღადებითა“. (14) სხუამ, ალელუიამ კმამ ო:⁴¹ „აკდა ქერობინთა“.⁴² სახარებაჲ საცისკროთაგანი⁴³ ო, ლუკამსი, თავი ო: „მას ჟამსა შინა აღდგა იესუ მკუდრეთით“ ვიდრე „აკურთხედეს ღმერთსა“. (15) განიცადე, კმამ⁴⁵ ო გუერდი: „ამაღლდა ღმერთი⁴⁶ ღაღადებითა და უფალი“. (16)

მწუხრი უფალო ღაღადყვასა ზედა,⁴⁷ ზეცისა განწესებულთა ზედა⁴⁸ და თუ⁴⁹ სახელოვნისა⁵⁰ ვის წმიდისაჲ იყოს. წარდგომამ დღისაჲ. სტიქარონად⁵¹ ერთი ჯუარისაჲ⁵² და სხუანი ამაღლებისანი. ლიტანიისაჲ: „აჰმაღლდი დიდებით⁵³ ქრისტე ღმერთო“, ესე⁵⁴ ითქუმის ლიტანიისად,⁵⁵ ვიდრემდის წარიგზავნოს დღესასწაული. ცისკრად ზვალისაგან ამაღლებასა⁵⁶ კანონი არა ითქუმის,⁵⁷ არამედ⁵⁸ ღმერთი უფლისა⁵⁹ შემდგომად⁶⁰ მეყსეულად⁶¹ გალობანი აიხუნენ⁶² დღესასწაულისანი და წმიდისანი და იკითხონ საკითხავი მრავალთავისაგან.

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ ამაღლებასა ცხრა⁶³ დღე ვდღესასწაულობთ. ხოლო⁶⁴ პარასკევსა მარტულიასა⁶⁵ წინათ⁶⁶ წარვკვზავნი დღესასწაულსა.⁶⁷

და⁶⁸ ესეცა საცნაურ იყავნ, რამეთუ აღდგომისა⁶⁹ სტიქარონთა⁷⁰ და წარდგომათა და

Bv

¹ და — E'. ² და — E'. ³ წარდგომამ] ფსალმუნი BCF. ⁴ სახარებისაჲ — ABCF. ⁵ ღაღადებითა — E'. ⁶ და — E'. ⁷ ~ მარკოზისი საცისკრომ E'. ⁸ აღდგომისათაგან BC, — E'. ⁹ და — E'. ¹⁰ კმამ — E'. ¹¹ ~ დასდებელი ყოველი E'. ¹² და — E'. ¹³ მეოთხესა] ო E'+კმასა E. ¹⁴ ერი შენი — E'. ¹⁵ თქნ E. ¹⁶ ღმრთისაჲთა — E'. ¹⁷ ორ-ორჯერ ABCF'. ¹⁸ და — E'. ¹⁹ ~ მარტულიისასა ძლისპირთა E'. ²⁰ მარტულიისათა F. ²¹ და — E'. ²² საკითხვამ E'. ²³ ზედა — E'. ²⁴ ზედა — BCE'F. ²⁵ აქებდითი E'. ²⁶ ზედა დასდებელნი — E'. ²⁷ ამაღლებისაჲ E'. ²⁸ დიდებასა... ინებე — E'. ²⁹ წმიდაო ღმერთოჲ — E'. ³⁰ მიიქცენ CE'F. ³¹ განუტეონ BCF. ³² ფსალმუნთა წილ] ფსალმუნნი E'. ³³ ღმრთისმშობელისა — E'. ³⁴ კმამ — E'. ³⁵ ღმერთი E'. ³⁶ ყოველსა ქ. — E'. ³⁷ ჩემი... ღმერთო — E'. ³⁸ მოციქულთაჲ — A. ³⁹ ყოველი E'. ⁴⁰ ო — C. ⁴¹ კმამ ო ალელუჲა BCF. ⁴² ქერობინთა B. ⁴³ ~ ლუკამსი, თავი ო საცისკროთაგან E', საცისკროთაგან C. ⁴⁴ მე-ოთხე E'. ⁴⁵ კმამ — E'. ⁴⁶ ღმერთი] უფალი BCF. ⁴⁷ ზედა — AE'F. ⁴⁸ ზედა — BCF+თქუნენ F. ⁴⁹ და თუ] ღაღადყვასა BCF. ⁵⁰ სახელოვნისა E'. ⁵¹ სტიქარონი E'+ხოლო E'. ⁵² ჯუარისაჲ] კმისაჲ E'. ⁵³ დიდებით — ABC'. ⁵⁴ ესე... ცისკრად] მსგებსამდის E'. ⁵⁵ ლიტანიისად F. ⁵⁶ ამაღლებასა — E'. ⁵⁷ ითქუმის — E'. ⁵⁸ არამედ+შემდგომად E'F. ⁵⁹ უფალსა E'. ⁶⁰ შემდგომად — BCF. ⁶¹ მეყსეულად] მიწყალე E'. ⁶² აიხუნენ — E'. ⁶³ ცხრა] ო BCF. ⁶⁴ ხოლო] და E'. ⁶⁵ მარტულიისა C, — E', მარტულიისასა F. ⁶⁶ წინათ — E'. ⁶⁷ დღესასწაულსა F, — E'. ⁶⁸ და ესეცა — A. ⁶⁹ აღდგომისა BC, აღდგომისასა E', აღდგომისათა F. ⁷⁰ სტიქარონთა... ითქუმინ] ამაღლებითგან თვნიერ კურიაკისა არღარაჲ ითქუმის შემდგომად ყოველი ამაღლებისაჲ E'. (1) ფს. 53,3. (2) ფს. 46,6. (3) ფს. 46,2. (4) ფს. 150,6. (5) მრკ. 16,9-20. (6) ფს. 50,3. (7) ფს. 91,2. (8) ფს. 92,1. (9) ფს. 94,1. (10) ფს. 56,6. (11) ფს. 56,8. (12) საქ. 1,1-12. (13) ფს. 46,2. (14) ფს. 46,6. (15) ლუკ. 24,36-53. (16) ფს. 46,6.

Fv	გალობათა ვიდრე ¹ ამაღლებამდინ ² ვიტყუთ, ზო- ლო მიერთვან კურიაკეთა ოდენ ითქუმიან ადგომისა ³ წარდგომა-დასდებელნი და გალო- ბანი.	„ანგელოზთა ძალნი ³⁸ გმსა“. და ³⁹ დიდებასა ზედა კმაჲ, ⁴⁰ O გუერდი: „უფროსად დიდებულ ხარ, შენ ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან მნათობად ქუეყანასა ზედა მამანი ჩუენნი დააფუძნენ და მათ მიერ ჭეშმარიტისა სარწმუნოებისა მიმართ ჩუენ ყოველთა წარგუდართე, მრავალმოწყალეო ⁴¹ უფალო, დიდებაჲ შენდა“. ცი ს კ რ ა დ ⁴² ღმერთი უფალსა ზედა „ანგელოზთა ⁴³ ძალნი“. დიდებასა ზედა კმაჲ ⁴⁴ O გუერდი: „უფროსად ⁴⁵ დიდებულ ხარ, ⁴⁶ ქრისტე ღმერთო“. კანონი: „აგიარო ⁴⁷ შენ, ⁴⁸ უფალო, ყოველითა“, (9) იბაკოჲ ⁴⁹ აღდგომი- საჲ. ⁵⁰ საკითხავი მრავალთავისაგან წმიდათა
A380v	ზ პარასკევსა ⁴ საქმე მოციქულთაჲ: ⁵ „მათ დღეთა შინა იყო ახოლომსა“ ვიდრე „სასუფევე- ლისათჳს ღმრთისა“. (1) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ⁶ ჰხზ: „პრეტუა იესუ თჳსთა ⁷ მოწაფეთა: „ნუ შეძრწუნდები“ ⁸ ვიდრე „მამაჲ ჩემ თანა არს“. (2)	მღვდელთმოდუართათჳს. ⁵¹ განიღუპენი, ⁵² კმაჲ ⁵³ P გუერდი. წარდგომაჲ: ⁵⁴ „უფალო, აღადგინე ძალი შენი და მოვედ ⁵⁵ ცხორ.“ (10) დასდებელი: „რომელი ჰმწყსი ისრაჴლსა“. (11)
	ზ შაბათსა ⁹ საქმე მოციქულთაჲ: ¹⁰ „მათ დღე- თა შინა შეკრებულ რაჲ იყვნეს“ ვიდრე „ნუ- გეშინის-იცეს ¹¹ არა ¹² მცირედ.“ (3) სახარებაჲ იოვანესი, ¹³ ჰხზ თავსა შინა: „პრეტუა უფალმან თჳსთა ¹⁴ მოწაფეთა: სიტყუათა, რომელთა“ ვიდრე „თავი ჩემი“. (4)	და ⁵⁶ „ყოველი სული აქებდით“. (12) სახარე- ბაჲ საციცკროჲ ⁵⁷ ო იოვანესი: „მას ჟამსა შინა გამოუცხადა თავი“. (13) „აღდგომაჲ ⁵⁸ ქრისტე- სი ვიხილეთ“ და ⁵⁹ მიწყალე. (14) და ⁶⁰ გალო- ბანი აღდგომისანი ⁶¹ და მამათანი, ყოველი დას- დებელი ორ-ორჯერ. ⁶² განძლიერდასა ზედა ⁶³ წარდგომაჲ და ⁶⁴ კითხვაჲ. ⁶⁵ დაღადყავსა ზედა ⁶⁶ იბაკოჲ აღდგომისაჲ ⁶⁷ და მამათაჲ. გამოავლინე: „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“. აქებდითსა აღდგომისანი ⁶⁸ კმისანი და წმიდათა მამათანი.
Cv	ამასვე ¹⁵ შაბათსა მ წ უ ხ რ ი კურიაკისა ¹⁶ ძალსა კსენებაჲ ნიკიისა ¹⁷ კრებისა ¹⁸ წმიდათა მამათაჲ, რომელნი შეკრიბნა მორწუნემან მეფე- მან, დიდმან კოსტანტინე, რიცხვთ ¹⁹ სამას ათრ- ვაშეტნი. შემდგომად ²⁰ ნეტარ არს კაცისა უფალო ღაღადყავსა ზედა თქუნენ ²¹ დასდებელნი ²² აღდ- გომისანი, ²³ P გუერდისანი და წმიდათა ²⁴ მამა- თანი. ²⁵ შესლვაჲ მღვდელისაჲ და ²⁶ უფალი სუ- ფევისი (5) და ²⁷ სამნი ²⁸ საკითხავნი: C ²⁹ – დაბა- დებისაჲ: „ესჲა აბრაჴამს“, (6) P ³⁰ – მეორისა შჯულისაჲ: „პრეტუა მოსე“, (7) L – მეორისა შჯულისაჲ: „პრეტუა მოსე“. (8) სტიქარონი ³¹ პირველად ³² აღდგომისანი ³³ და მერმე ³⁴ წმიდათა მამათანი. ³⁵ ლიტანიისაჲ, ³⁶ კმაჲ ³⁷ P გუერდი:	დიდებაჲ მალალთაჲ, წმიდაო ღმერთოჲ, კუერექ- სი და ლოცვაჲ. და აღასრულონ ⁶⁹ ჟამი. ⁷⁰ სამ- ხ რ ა დ ⁷¹ „კეთილ ⁷² არს აღსარებაჲ“ (15) და შემდგომნი და ⁷³ ოხითაჲ მამათაჲ. წარდგომაჲ,

* „ქრისტე შეიწყალე იწ“ E^{52r}.

¹ ვიდრე – CF. ² ამაღლებამდე BCF. ³ ადგომისა... გალობანი – AE. ⁴ პარასკევსა | ზ A. ⁵ მოციქულთა – A. ⁶ ~ ჰხზ
თავსა+შინა E⁷. ⁷ ~ მოწაფეთა თჳსთა E⁸. ⁸ შესძრწუნდები B | გეშინის E⁹. ⁹ შაბათსა | ზ A. ¹⁰ მოციქულთა – E¹¹.
¹¹ ნუგეშინის-იცეს – E¹². ¹² არცა E¹³. ¹³ იოვანესი+თავი ABF. ¹⁴ თჳსთა – BCF. ¹⁵ ამასვე... ძალსა | ზ კურიაკესა E¹⁶.
¹⁶ კურიაკისა | კურის A, კურამს F. ¹⁷ ნიკიისა A, ნიკიელთა E¹⁸. ¹⁸ კრებისა F | ლხ E¹⁹. ¹⁹ რიცხვთ... ათრვაშეტნი – E²⁰.
²⁰ შემდგომად... ზედა | განგებაჲ ყოველი E²¹. ²¹ ითქუას E²², ~ P გუერდი ითქუას ადგომისაჲ E²³.
²² დასდებელნი – E²⁴. ²³ ადგომისანი BCF, ადგომისა E²⁴. ²⁴ წმიდათა – E²⁵. ²⁵ მამათაჲ E²⁶. ²⁶ და – E²⁷. ²⁷ და – E²⁸.
²⁸ ~ საკითხავნი სამნი E²⁹. ²⁹ C | პირველი BCF. ³⁰ P | მეორე E³¹. ³¹ სტიქარონი E³². ³² პირველად – E³³. ³³ ადგომისანი BCF,
ადგომისაჲ E³⁴. ³⁴ მერმე | შემდგომად C, – E³⁵. ³⁵ მამათაჲ E³⁶. ³⁶ ლიტანიისაჲ F. ³⁷ კმაჲ... გუერდი – E³⁸. ³⁸ ძალნი | ერნი
E³⁹. ³⁹ და – E⁴⁰. ⁴⁰ კმაჲ – E⁴¹. ⁴¹ მრავალმოწყალე F. ⁴² ცისკრად | ესრეთვე E⁴³. ⁴³ ანგელოზთა... ღმერთო – E⁴⁴. ⁴⁴ კმაჲ...
გუერდი – BCF. ⁴⁵ უფროსად... ღმერთო – A. ⁴⁶ ხარ+შენ F. ⁴⁷ აგიაროჲ E⁴⁸. ⁴⁸ შენ... ყოველთა – E⁴⁹. ⁴⁹ იბაკოჲ |
წარდგომაჲ E⁵⁰. ⁵⁰ ადგომისაჲ BCE⁵¹. ⁵¹ მღვდელთმოდუართაჲ E⁵². ⁵² განიღუპე E⁵³. ⁵³ კმაჲ – E⁵⁴. ⁵⁴ წარდგომაჲ – E⁵⁵.
⁵⁵ მოვედ – B. ⁵⁶ და – E⁵⁷. ⁵⁷ ~ იოანესი დაცისკრო! | ო E⁵⁸. ⁵⁸ ადგომაჲ BCE⁵⁹. ⁵⁹ და – BCF. ⁶⁰ და – E⁶¹. ⁶¹ ადგომისანი
BCE⁶². ⁶² ორ-ორჯერ ABCF. ⁶³ ზედა – E⁶⁴. ⁶⁴ და – E⁶⁵. ⁶⁵ კითხვაჲ | საკითხავი E⁶⁶. ⁶⁶ ზედა – E⁶⁷. ⁶⁷ ადგომისაჲ
BCF, აღდგომისაჲ... ლოცვაჲ და | და სხუაჲ ყოველივე E⁶⁸. ⁶⁸ ადგომისანი BCF. ⁶⁹ დასრულებს E⁷⁰. ⁷⁰ ჟამი+ციცკრისაჲ
თუ ღმერთსა უნდეს E⁷¹. ⁷¹ სამხრად+საზატიკონი E⁷². ⁷² კეთილ... მამათაჲ – E⁷³. ⁷³ და – BCF.
(1) საქ. 19,1-8. (2) იოანე 14,1-11. (3) საქ. 20,7-12. (4) იოანე 14,10-17,21. (5) ფს. 92,1. (6) დაბ. 14,14-20. (7) II შჯ.
1,8-17. (8) II შჯ. 10,14-21. (9) ფს. 9. (10) ფს. 79,3. (11) ფს. 79,2. (12) ფს. 150,6. (13) იოანე 21,1-19. (14) ფს.
50,3. (15) ფს. 91,2.

B427
E^v

F391r

A381r

კმა¹ ო, გალობაჲ მამათაჲ: „კურთხეულ ხარ
შენ, უფალო ღმერთო მამათა ჩუენთაო და ქე-
ბულ.“ (1) დასდებელი: „რამეთუ სამართალით²
ესე.“ საქმე მოციქულთაჲ:³ „მათ ღლეთა შინა უნ-
და პავლეს“ ვიდრე „ყოველთა თანა და ილოცა“. (2) | ალელუიაჲ,⁴ კმაჲ ო: „ღმერთო, ყურთა
ჩუენთა გუესმა ჩუენ“ ვიდრე⁵ „ღლეთა მათ პირ-
ველთა“. (3) სახარებაჲ იოვანესი, თავი ჟმსა: „მას
ჟამსა შინა აღიხილნა იესუ თუალნი თჳსნი ზე-
ცად“ ვიდრე „მე მათ თანა“. (4) განიცადე:⁶ „აქებ-
დით უფალსა კათაგან“ (5) ალელუიაჲ.⁷

C353

ზ ორშაბათსა⁸ | საქმე⁹ მოციქულთაჲ:¹⁰ „მათ
ღლეთა შინა გამოვედით ხ.“ ვიდრე „იყავნ“. (6)
სახარებაჲ იოვანესი, თავი ჟმსა: „პრეტუა უფალ-
მან თჳსთა მოწაფეთა: ნუ შეძრწუნდებიდ“¹¹ ვიდ-
რე „გეყოს თქუენ“. (7)

Fv

ზ სამშაბათსა¹³ საქმე მოციქულთაჲ:¹⁴ „მათ
ღლეთა შინა პავლე წარ.“ ვიდრე „დააცადეს ცე-
მაჲ პავლესი“. (8) სახარებაჲ იოვანესი, თავი
ჟმსა: „პრეტუა უფალმან | თჳსთა მოწაფეთა: ამენ,
ამენ, გეტყვ თქუენ, რამეთუ მოვა.“ ვიდრე „ჭეშ-
მარიტებასა“. (9)

ზ ოთხშაბათსა¹⁵ საქმე მოციქულთაჲ:¹⁶ „მათ
ღლეთა შინა მიხედნა¹⁷ პავლე“ ვიდრე „პრომესცა“¹⁸
შინა წამებაჲ.¹⁹ (10) სახარებაჲ იოვანესი, თავი
ჟმსა: „პრეტუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ყოველი
რაოდენი აქუს“ ვიდრე „მოგეცეს“²⁰ თქუენ“. (11)

ზ ხუთშაბათსა²¹ საქმე მოციქულთაჲ:²² „მათ
ღლეთა შინა, ვითარცა რაოდენნიმე²³ ღლენი“²⁴
ვიდრე „პავლე ცოცხლად“.²⁵ (12) სახარებაჲ
იოვანესი, თავი ჟმსა: „პრეტუა უფალმან თჳსთა მო-

წაფეთა: „ამენ, ამენ გეტყვ თქუენ უკუეთუ“ ვიდ-
რე „მშჳლობაჲ გაქუნდეს“.²⁶ (13)

ზ პარასკევსა²⁷ საქმე²⁸ მოციქულთაჲ:²⁹ „მათ
ღლეთა შინა, ვითარცა განაჩინეს³⁰ ნავითა“
ვიდრე „ერქუა“³¹ ჭალაკსა მას“. (14) სახარებაჲ
იოვანესი, თავი ჟმსა: „მას ჟამსა შინა აღიხილნა
თუალნი თჳსნი³³ იესუ ზეცად“ ვიდრე „მე“³⁴ მათ
თანა“. (15)

ზ შაბათსა³⁵ საქმე მოციქულთაჲ:³⁶ „მათ
ღლეთა შინა გამო-რაჲ-გვედით³⁷ ქუეყანად“ ვიდ-
რე „დაუბრკოლებელად“. (16) სახარებაჲ იოვანე-
სი, თავი სხზ, საცისკროჲ ოცნა: „მას ჟამსა ში-
ნა“³⁹ გამოუცხადა იესუ⁴⁰ თავი თჳსი მოწაფეთა⁴¹
თჳსთა⁴² შინა⁴³ ზღუასა მას“ ვიდრე „აღწერილი
წიგნები“, (17) ამენ.⁴⁴

ამის⁴⁵ კურიაკისა⁴⁶ ხუთშაბათსა⁴⁷ მწუხრ-
სა⁴⁸ მსგეფსი⁴⁹ ამაღლებისაჲ. და თქუენ უფალო
ღაღადყავსა ზედა ამაღლებისანი და⁵⁰ ეგრეთვე
სტიქარონთა ზედა. ლიტანიისაჲ: „აჰმალღლი დი-
დებით⁵¹ ქრისტე ღმერთი“. ცისკრად⁵² ორნი⁵³
გალობანი ამაღლებისანი.⁵⁴ და აქებდითსა ზედა
ეგრეთვე. ხოლო დიდებასა ზედა თქუენ დასდე-
ბელი,⁵⁵ რომლისა⁵⁶ ბოლოსა⁵⁷ იყოს „დიდებაჲ
მაღალთა შინა ღმერთსა“ და ლიტანიისაჲ და
კურთხევაჲ. სამხრად ყოველი⁵⁸ განგებაჲ⁵⁹ ღლე-
სასწაულისაჲ აღესრულოს.⁶⁰

ამისვე⁶¹ პარასკევისა⁶² მწუხრსა უფალო
ღაღადყავსა ზედა თქუენ დასდებელნი წმიდათანი
და სულისანი,⁶³ რამეთუ ქსენებაჲ⁶⁴ არს⁶⁵ ყოველთა
სულთა აღსრულებულთაჲ.⁶⁶ სტიქარონთა⁶⁷ ზედა
წმიდათანი და მიცვალებულთანი.⁶⁸ ლიტანიისაჲ⁶⁹

¹ კმა — C. ² სამართლით BCF. ³ მოციქულთაჲ — A. ⁴ ალელუია... ო | კუალად E. ⁵ ვიდრე... პირველთა — F. ⁶ განი-
ცადე... კათაგან — AE. ⁷ ალელუია — ABE. ⁸ ორშაბათსა | ჟ A, ჟ-შაბათსა E. ⁹ საქმე+წმიდათა E. ¹⁰ მოციქულთაჲ
— A. ¹¹ ჟმსა E. ¹² შესძრწუნდებით E. ¹³ სამშაბათსა | ჟ A, ჟ-შაბათსა E. ¹⁴ მოციქულთაჲ — A. ¹⁵ ოთხშაბათსა | ო A,
ო-შაბათსა E. ¹⁶ მოციქულთაჲ — A. ¹⁷ მიხედნა E. ¹⁸ პრომესცა E. ¹⁹ წამებაჲ — E. ²⁰ მოგეცეს E. ²¹ ხუთშაბათსა | ჟ A,
ჟ-შაბათსა E. ²² მოციქულთაჲ — A. ²³ რაოდენნიმე E. ²⁴ ღლენი — E. ²⁵ ცოცხლად E. ²⁶ გაქუს E. ²⁷ პარასკევსა | ჟ A.
²⁸ საქმეთაგან E. ²⁹ მოციქულთაჲ — A. ³⁰ განაჩ E. ³¹ რქუა E. ³² მას — E. ³³ თჳსნი — F. ³⁴ მე — F. ³⁵ შაბათსა | ზ A.
³⁶ მოციქულთაჲ — A. ³⁷ გამოვედით E. ³⁸ ოცნა | მე-ოც BCF. ³⁹ შინა — E. ⁴⁰ იესუ — BC. ⁴¹ მოწაფეთა — F. ⁴² თჳსთა —
BE. ⁴³ შინა — E. ⁴⁴ ამენ — BE. ⁴⁵ ამისვე C, ამას E. ⁴⁶ კურიაკისა C, — E. ⁴⁷ ხუთშაბათსა | ჟ-შაბათსა BCF. ⁴⁸ მწუხრსა
— E. ⁴⁹ მსგეფსი BCF+არს BCF. ⁵⁰ და... ღმერთო | ყოველი ღლესასწაულისაჲ ითქუას E. ⁵¹ დიდებდით F. ⁵² ცისკ-
რად+კანონი E. ⁵³ ~ გალობანი ორნი E. ⁵⁴ ამაღლებისანი... კურთხევაჲ — E. ⁵⁵ დასდებელისა B. ⁵⁶ რომლისა — A.
⁵⁷ ბოლოსა+შინა BCF. ⁵⁸ ~ ღლესასწაულისაჲ ყოველი E. ⁵⁹ განგებაჲ — E. ⁶⁰ აღესრულოს — E. ⁶¹ ამისვე... რამეთუ |
ამისვე შაბათსა E, ამისვე CF. ⁶² პარასკევსა F. ⁶³ სულისანი | მიცვალებულისანი C. ⁶⁴ ~ ყოველთა სულთა ქრისტიანეთა
ქსენებაჲ E. ⁶⁵ არს — E. ⁶⁶ ასრულებულთაჲ C | ქრისტიანეთა E. ⁶⁷ სტიქარონთა... მიცვალებულთანი | მწუხრი და
ცისკრად ითქუას წმიდათა და სულისაჲ ძლიერად E. ⁶⁸ მიცვალებულთანი | სულისანი C. ⁶⁹ ლიტანიისად E.
(1) გალ. 7,1; დან. 3,26. (2) საქ. 20,16-17. (3) ფს. 43,2. (4) იოანე 17,1-26. (5) ფს. 148,1. (6) საქ. 21,8-14. (7) იოანე
14,1-15,7. (8) საქ. 21,26-32. (9) იოანე 16,2-13. (10) საქ. 23,1-11. (11) იოანე 16,15-23. (12) საქ. 25,13-19. (13) იოანე
16,23-33. (14) საქ. 27,1-28.1. (15) იოანე 17,1-26. (16) საქ. 28,1-31. (17) იოანე 21,1-25.

Bv

Cv „რომელი სიღრმითა მით სიბრძნისა შენისათა“. სერობად¹ ილოცონ პანაშვიდ² აკალდამისა³ ეკლესიას შინა⁴ ყოველთა⁵ წმიდათასა,⁶ | ხოლო⁷ ცისკრისაჲ — ნათლისმცემელისასა. და თქუან ალელუიასა ზედა⁸ კმაჲ⁹ ო გუერდი: | და დასდებელი „რომელი სიღრმითა მით სიბრძნისა“ უკუანა¹⁰ დაგვწერია კორციელისა შაბათსა. კანონი ნეტარ არიანნი (1) და¹¹ წარდგომაჲ შესუენებულთაჲ.¹² და საკითხავი | იოვანე დამასკელისაჲ | შესუენებულთათჳს.¹³ და¹⁴ გალობანი, კმაჲ¹⁵ ო გუერდი: „გალობაჲ შევწიროთ“. განძლიერდასა* ზედა¹⁶ წარდგომაჲ, კმაჲ¹⁷ ო გუერდი: ღაღადყავსა ზედა¹⁸ იბაკოჲ და¹⁹ გამოავლინე. აქებდითსა წმიდათანი კმისანი და სულისანი. და სტიქარონად სულისანი, რომელნიცა უნდენ დეკანოზსა.²⁰ სამხრად წარდგომაჲ და ალელუიას სულისაჲ. საქმე მოციქულთაჲ²¹ დღისაჲ. სახარებაჲ იოვანესი საცისკროჲ 17: „მას ჟამსა შინა²² გამოუცხადა“. (2) და დასრულდებიან საცისკრონი ათერთმეტნი²³ სახარებანი.

კურიაკესა²⁴ მარტულიაჲ, მოსლვაჲ სული-სა წმიდისაჲ.

B428r ამასვე²⁵ შაბათსა მწუხრი, წინაღედ მარტულიასა:²⁶ ნეტარ²⁷ არს კაცი.²⁸ უფალო ღაღადყავსა ზედა²⁹ დასდებელნი,³⁰ კმაჲ 9 გუერდი: „უფალო, მოსლვამან სულისამან“. ³¹ | ნათელი³² მხიარულსა ზედა შესლვაჲ მღვდელისაჲ და სამნი³³ საკითხავნი: 1³⁴ — რიცხუთაჲ, 9 — იოველისი,³⁵ 1 — ეზეკიელისი. ხოლო³⁶ სტიქარონი

ამათ მუკლთა ზედა თქუნენ:³⁷ „გული წმიდაჲ დაჰბადე ჩემთანა“. (3) მუკლი³⁸ 9: „ნუ განმაგდებ მე პირი“. (4) მუკლი³⁹ 1: „მომეც მე სიხარული“. (5) ლიტანიისაჲ⁴⁰ და⁴¹ „ღმერთი უფალსა“ ზედა და სამხრად ოხითაჲ,⁴² კმაჲ⁴³ ო გუერდი: „კურთხეულ ხარ,⁴⁴ ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან ყოვლად ბრძენად⁴⁵ მეთევზურნი გამოაჩინენ,⁴⁶ მოჰფინე რაჲ⁴⁷ მათ ზედა სული⁴⁸ წმიდაჲ⁴⁹ შენი და მათ მიერ ყოველი სოფელი მონადირე, კაცთმოყუარე, ღიებთაჲ შენდა“.

საცნაურ⁵⁰ იყავნ, რამეთუ აღდგომისასა⁵¹ რამეთურით⁵² არარას⁵³ ვიტყვოთ, არამედ ყოველსა⁵⁴ მარტულიისასა.⁵⁵ სერობისად თქუნენ⁵⁶ გალობანი⁵⁷ აღდგომისანი⁵⁸ მესამისა⁵⁹ გუერდისანი: „წამისყოფითა, ღმერთო“ და ოხითაჲ მარტულიისაჲ და კურთხევაჲ.

ცისკრად წმიდასა⁶⁰ მარტულიასა ჰრეკონ ცისკრისაჲ მეხუთესა⁶¹ ჟამსა ღამისასა. და კანონისა წილ ესე ფსალმუნნი თქუნენ,⁶² კმაჲ ო გუერდი: ფსალმუნი 1: „აქებდით სახელსა⁶³ უფლისასა“. (6) ფსალმუნი 9: „აღვიარო⁶⁴ შენ, უფალო, ყოვლითა გულითა ჩემითა და⁶⁵ წინაშე ანგელოზთა“⁶⁶ (7) | და⁶⁷ შეაუღლოს, „უფალო, გამომცადე⁶⁸ და მიცან მე“ (8) ესე⁶⁹ ორნი⁷⁰ ფსალმუნნი ხოლო ფსალმუნი 1: „აქებდით უფალსა ცათაგან“. (9) იბაკოჲ მარტულიისაჲ.⁷¹ და⁷² საკითხავი ღმრთისმეტყველისაჲ ორ⁷³ კითხვად განიყოს⁷⁴ და⁷⁵ „ღმერთო, სახელითანი“, (10) კმაჲ⁷⁶ ო. და წარდგომაჲ,

* არშიაზე „მრტლი“ E'53r.

¹ სერობისად BCE'F. ² პანაშვიდი A, პანაშვიდი CF. ³ ~ ყოველთა წმიდათა ეკლესიასა აკალდამს E'+კარსა E'. ⁴ შინა — E'. ⁵ ყოველთა — C. ⁶ წმიდათასა — C. ⁷ ხოლო — E'. ⁸ ზედა — E'. ⁹ კმაჲ — E'. ¹⁰ უკუანა დაგვწერია] ჰპოო BCE'F. ¹¹ და — BCE'F. ¹² შესუენებულთაჲ] სულისაჲ E'. ¹³ შესუენებულთათჳს] სულთათჳს E'. ¹⁴ და — E'. ¹⁵ კმაჲ — BCF. ¹⁶ ზედა — E'. ¹⁷ კმაჲ... გუერდი — E'. ¹⁸ ზედა — E'. ¹⁹ და — BCF, და გამოავლინე... სახარებანი] და შემდგომი წესი ყოველი სრულად ბრძანეთ E'. ²⁰ დეკანოზსა — F. ²¹ მოციქულთაჲ — A. ²² შინა — AEF. ²³ ათერთმეტნი] 17 BCF. ²⁴ კურიაკესა... წმიდისაჲ — ABCF. ²⁵ ამასვე... კაცი — E'. ²⁶ მარტულიასა E'. ²⁷ ნეტარ არს] ნეტარაჲს A. ²⁸ კაცი +და BCF. ²⁹ ზედა... გუერდი — E'. ³⁰ დასდებელნი — A. ³¹ სულისამან — E'. ³² ნათელი... მღვდელისაჲ და — E'. ³³ ~ საკითხავნი სამნი E'. ³⁴ 1 — C. ³⁵ იოველისი] სამოელისი BCF, იოველსი E'. ³⁶ ხოლო — E'. ³⁷ თქუნენ — E'. ³⁸ ~ მომეც მე სიხარული მუკლი 1 ნუ განმაგდებ მე პირი BCF. ³⁹ მუკლი — E'. ⁴⁰ ლიტანიისად E'. ⁴¹ და... სამხრად — E'. ⁴² ოხითა BCF, ოხითად E'. ⁴³ კმაჲ — BCE'F. ⁴⁴ ხარ+შენ BCE'F. ⁴⁵ ბრძენად E'F. ⁴⁶ გამოაჩინენ+და E'F. ⁴⁷ რაჲ — E'. ⁴⁸ ზედა+ყოვლად CF. ⁴⁹ წმიდაჲ სული CF. ⁵⁰ საცნაურ... რამეთუ] მწუხრსა და ცისკრად E'. ⁵¹ აღდგომისასა BCE'F. ⁵² რამეთურით — E'. ⁵³ არას E'F. ⁵⁴ ყოველსა მარტულიისასა — E'. ⁵⁵ მარტულიასა CF, მარტულიას B. ⁵⁶ ითქუნენ E'. ⁵⁷ გალობანი — ABCF, გალობანი... კურთხევაჲ] წამისყოფითი E'. ⁵⁸ აღდგომისანი BCF+და BCF. ⁵⁹ მესამისა] 1 BCF. ⁶⁰ წმიდასა... კმაჲ] ღმერთი უფალსა ზედა კურთხეულარსი კანონი ესე E'. ⁶¹ მეხუთესა] 1 BCF. ⁶² ითქუნენ CF. ⁶³ სახელსა F. ⁶⁴ ავიარო BCE'F. ⁶⁵ და — E'. ⁶⁶ ანგელოზთასა E. ⁶⁷ და შეაუღლოს] ვიდრე არა ჰრულის E'. ⁶⁸ განმცადე C, განმცადე BE'F. ⁶⁹ ესე... ხოლო — E'. ⁷⁰ ორნი BCF. ⁷¹ მარტულიასა F. ⁷² და] სა E'. ⁷³ ორ კითხვად განიყოს და] წარიკითხე E'. ⁷⁴ განიყოს] საკითხავი A. ⁷⁵ და — E'. ⁷⁶ კმაჲ... და — E'.

(1) ფს. 118. (2) იოანე 21,1-25. (3) ფს. 50,12. (4) ფს. 50,14. (5) ფს. 50,13. (6) ფს. 134,1. (7) ფს. 137,1. (8) ფს. 138,1. (9) ფს. 148,1. (10) ფს. 53,3.

C354

A382r

Bv

კმა¹ ო: „სული შენი სახიერი“, (1) დასდებელი: „უფალო, შეისმინე² ლოცვისა³ ჩე.“ (2) და „ყოველი სული აქებდით“. (3) სახარებაჲ სა-
ცისკროჲ,⁴ Գ, იოვანესი: „| და ვითარცა შე-
მწუხრდა დღე იგი“ ვიდრე „და⁵ რომელთანი
შეიპყრნეთ,⁶ შეიპყრობილ იყვნენ“. (4) და⁷ მერმე
„აღდგომაჲ⁸ ქრისტესი⁹ ვიხილეთ“ და¹⁰ მიწყალე.
(5) და¹¹ გალობანი დღესასწაულისანი,¹² კმაჲ Լ
გუერდი: „უფსკრულთა¹³ ზღვსათა“ და „საღმრ-
თოჲმან ნისლმან უფსკრულთა“. ¹⁴ ყოველი¹⁵ დას-
დებელი ოთხ-ოთხჯერ¹⁶ და¹⁷ მერმე | უქციონ¹⁸
მეოთხესა¹⁹ – „შიშმან²⁰ და²¹ ძრწოლამან შეიპყ.“
და თქუნენ „საღმრთოჲმან ნისლმან“. და²² დასას-
რულსა ფსალმუნთასა მოურთვიდენ ძლისპირთა:
„საღმრთოჲმან ნისლმან“. განძლიერდასა ზედა²³
წარდგომაჲ და კითხვაჲ. ღაღადყავსა ზედა²⁴
კონდაკი. გამოავლინე: „ვითარ დიდ არს და სა-
შინელ“. აქებდითი, ო: მოგიცემიესნი. | დიდება-
სა²⁵ ზედა დასდებელი, რომლისა ბოლოსა²⁶ იყოს
„დიდებაჲ²⁷ ძალალთა შინა ღმერთსა“ და მეყსეუ-
ლად შე-ხოლო-უდგინონ²⁸ „გიგალობთ შენ, გა-
ქებთ შენ“ ვიდრე სრულიად. „წმიდაო ღმერ-
თოჲ“, ლიტანიისაჲ „კურთხეულ²⁹ ხარ,³⁰ ქრის-
ტე ღმერთო ჩუენო“. და განუტეონ³¹ ერი³² და³³
აღესრულოს³⁴ ჟამი.

სამხრად³⁵ „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (6)
„ოხითა წმიდისა ღმერთოსმშობე“. ფსალმუნი³⁶ Գ:
„უფალი სუფევს, შუ.“, (7) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ნუ-
გეშინისმცემელო სულო სახიერო“, მგალობელ-
ნი³⁷ ალელუიამ, ალელუიამ. ³⁸ ფსალმუნი³⁹ Լ:
„მოვედით უგალობდეთ“, (8) „კურთხეულ ხარ,⁴⁰

ქრისტე ღმერთო ჩუენო“. დიდებასა⁴¹ ზედა⁴²
კონდაკი. და⁴³ „წმიდაო ღმერთოჲსა“⁴⁴ წილ:⁴⁵
„რავდენთა ქრისტეს მიერ“. წარდგომაჲ,⁴⁶ კმაჲ
ო გუერდი: „ყოველსა ქუეყანასა განკ.“ (9) დას-
დებელი: „ცანი უთხრობენ“. (10) საქმე მოცი-
ქულთაჲ:⁴⁷ „| და აღსრულებასა მას დღისა მის⁴⁸
მეერგასისასა“ ვიდრე „სიმდიდრე“⁴⁹ ესე ღმრთი-
საჲ განუკრდებოდა“. (11) ალელუიამ,⁵⁰ კმაჲ⁵¹
Ը: „სიტყვთა უფლისაჲთა ცანი“. (12) სახარებაჲ
იოანესი, თავი ԽԸ: „და უკუანაჲსკენელსა მას
დღესა“⁵² ვიდრე „ნათელი ცხორებისაჲ“. (13) გა-
ნიცადე, კმაჲ⁵³ ო⁵⁴ გუერდი: „სული შენი სა-
ხიერი მიძლოდენ⁵⁵ მე ქუეყანასა წ.“ (14) ალე-
ლუიამ.⁵⁶

მწუხრი წმიდასა მარტულიასა, ვითარცა
ცხრა⁵⁷ ჟამ⁵⁸ იყოს, დაჰრეკონ მწუხრისაჲ. და
შემდგომად უფალო ღაღადყავისა იქმნას შესლ-
ვაჲ მღელღელთა⁵⁹ საკურთხეველად.⁶⁰ და ითქუას
წარდგომაჲ კმაჲ⁶¹ Լ⁶² გუერდი: „ვინ არს ღმერთ⁶³
დიდ, ვითარ ღმერთი ჩუენი“, (15) მუკლი⁶⁴ Ը:
„და⁶⁵ ვთქუ: აწლა მიწყიეს“. (16) მუკლი Գ:
„აუწყე ერთა⁶⁶ შორის⁶⁷ ძალი“. ⁶⁸ (17) მერმე⁶⁹
თქუას⁷⁰ დიაკონმან:⁷¹ „სიბრძნით აემართენით“. ⁷²
ვთქუათ ყოველთა.⁷³ და⁷⁴ შემდგომად ლოცვისა
და ასამაღლებელისა თქუას⁷⁵ დიაკონმან მუკლთ-
მოდრეკით: „მშჳლობით,⁷⁶ უფლისა მიმართ ვი-
ლოცოთ“ და ყოველნი მუკლთმოდრეკით რაჲ
დაცვენ, თქუას⁷⁷ მღელღელმან

¹ კმა – E¹. ² შენგესეჲმან E¹, შეგესეჲმან B. ³ და – E¹. ⁴ ~ სახარებაჲ იოანესი საცისკროჲ Գ E¹. ⁵ და – BC, და...
შეიპყრნეთ – E¹. ⁶ შეიპყრენით+შეიპყრენით C. ⁷ და მერმე – E¹. ⁸ ადგომაჲ BCE¹F. ⁹ ქრისტესი ვიხილეთ და] კუერექ-
სი E¹. ¹⁰ და – BCF. ¹¹ და – E¹. ¹² დღესასწაულისანი... გუერდი] ორნი E¹. ¹³ უფსკრულნი E¹. ¹⁴ უფსკრულთა – E¹.
¹⁵ ~ დასდებელი ყოველი BCE¹F. ¹⁶ ოთხ-ოთხჯერ] ო-ჯერ F, ოთხჯერ E¹. ¹⁷ და... ნისლმან] ძლისპირნი პირველ უფ-
სკრულნი E¹. ¹⁸ უქცივდენ C. ¹⁹ მეოთხთა B, მეოთხსა C. ²⁰ შიშმან – ACF. ²¹ და – CF. ²² და – BCF. ²³ ზედა... და – E¹.
²⁴ ზედა კონდაკი] იბაკოჲ E¹. ²⁵ დიდებასა ზედა] დიდებაჲ BCF, დიდებასა... აღესრულოს ჟამი] და შემდგომი წესი სრული-
ად E¹. ²⁶ ბოლოსა+შინა CF. ²⁷ დიდებაჲ] დიდებასა ზედა F. ²⁸ შეუდგინონ C. ²⁹ კურთხეულ... ჩუენო – A. ³⁰ ხარ+შენ F.
³¹ განუტეონ BCF. ³² ერი – A. ³³ და – A. ³⁴ აღესრულოს – A, აღასრულონ F. ³⁵ სამხრად+ფსალმუნნი E¹.
³⁶ ფსალმუნი Գ – E¹. ³⁷ მგალობელნი შენნი] გიგალობთ შენ E¹. ³⁸ ალელუა – CF. ³⁹ ფსალმუნი Լ – BCE¹F.
⁴⁰ ხარ+შენ BCE¹F. ⁴¹ დიდებაჲ E¹. ⁴² ზედა – E¹. ⁴³ და – E¹. ⁴⁴ ღმერთოჲ E¹. ⁴⁵ წილ – E¹. ⁴⁶ წარდგომაჲ... კმაჲ]
ფსალმუნი E¹. ⁴⁷ მოციქულთაჲ – A. ⁴⁸ მის მეერგასისასა – E¹. ⁴⁹ სიმდიდრე... ღმრთისაჲ – E¹. ⁵⁰ კმაჲ ალელუ-
იამ B. ⁵¹ კმა – E¹. ⁵² დღესა F. ⁵³ კმა – BCE¹F. ⁵⁴ ო გუერდი – E¹. ⁵⁵ მიძლოდის E¹. ⁵⁶ ალელუიამ – CE¹F,
ალელუიამ... ვითარცა – E¹. ⁵⁷ ცხრაჲ E¹] Գ BCF; ~ მწუხრისაჲ ჰრეკონ ცხრაჲ ჟამსა E¹. ⁵⁸ ჟამი F, ჟამსა E¹.
⁵⁹ მღელღელსა E¹. ⁶⁰ საკურთხეველად F, – E¹. ⁶¹ კმაჲ BE¹. ⁶² Լ გუერდი – B. ⁶³ ღმერთ – BCF. ⁶⁴ მუკლი Ը] დასდებელი
E¹. ⁶⁵ და – BCF. ⁶⁶ ერსა BE¹. ⁶⁷ შორის] შენსა B. ⁶⁸ ძალი+და F. ⁶⁹ მერმე – E¹. ⁷⁰ თქუას – E¹. ⁷¹ დიაკონმან+კუერექსი
E¹. ⁷² აღმართენით C. ⁷³ ყოველთა – A. ⁷⁴ და – E¹. ⁷⁵ დიაკონმან თქუას C, თქუას – E¹. ⁷⁶ მშჳლობით... დაცვენ – E¹.
⁷⁷ ~ მღელღელმან თქუას BCF.

(1) ფს. 142,10. (2) ფს. 142,1. (3) ფს. 150,6. (4) იოანე 20,19-23. (5) ფს. 50,3. (6) ფს. 91,2. (7) ფს. 92,1. (8) ფს.
94,1. (9) ფს. 18,5. (10) ფს. 18,2. (11) საქ. 2,1-11. (12) ფს. 32,6. (13) იოანე 7,37-8,12. (14) ფს. 142,10. (15) ფს.
76,14. (16) ფს. 76,11. (17) ფს. 76,15.

F393

Cv	ლოცვაჲ სასმენელად ყოველთა და შემდგომად	E ნუსხა
B429	ლოცვისა დასრულებისა დიაკონმან თქუას: „შეგუეწიენ, ¹ გუაცხოვნენ, ² აღგუადგინენ“ მღდელმან ასამაღლებელი და ³ მეყსეულად იწყონ მგალობელთა ამათ ფსალმუნთა – ფსალმუნი 7: „შევიყუარე, რამეთუ ისმი.“ (1) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა, მაცხოვარ, გუაცხოვნენ ჩუენ“. და შემდგომად დიდებისა და აწდამარადისისა კუალად დიაკონმან თქუას: „მერმეცა და მარადის მუკლთმოდრეკით უფლისა“. მღდელმან ლოცვაჲ 9. და შემდგომად დასრულებისა თქუას დიაკონმან: „შეგუეწიენ, ⁴ გუაცხოვნენ და ⁵ აღგუადრთენ ღმერთო, შენითა მა.“ მღდელმან ასამაღლებელი. მგალობელთა ფსალმუნი 9: „მრწმენა მე, რომლისათჳსცა“ (2) და ყოველსა მუკლსა ზედა: „გუაცხოვნენ ჩუენ, ნუგეშინისმცემელო სულო სახიერო, გიგალობთ შენ, ალელუიამ, ⁶ ალელუიამ“. ⁷ მუკლი: „რაჲ მივაგო უფალსა“, (3) მუკლი: „სასუმელი ცხოვრებისაჲ“. (4) დიდებაჲ და „მხოლოდშობილი“. და ⁸ აწდა ⁹ – „უფროსად დიდებულსა ქრისტეს დედასა და ანგელოზთა უწმიდესსა დაუდუმებელად უგალობდეთ გულისთა და პირითა ღმრთისმშობელად ¹⁰ აღვიარებდეთ მას, რამეთუ ჭეშმარიტად გჳშა მან ღმერთი განკორციელებული და მეოხ არს დაუცხრომელად სულთა ჩუენთათჳს“. და კუალად დიაკონმან: „მერმეცა და მარადის მუკლთმოდრეკით“. მღდელმან – ლოცვაჲ 11. და კუალად დიაკონმან: „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ, აღგუადგ.“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹¹ მგალობელთა თქუან 11 ¹² ფსალმუნი, კმაჲ 10 გუერდი: „უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები“, (5) „კურთხეულ ხარ შენ, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან ყოვლად“ უკუანა ¹³ ჰპოვო სრულად და დიდებასა ზედა კონდაკი და მეყსეულად ღირსმყვენი. მღდელმან 10 ლოცვაჲ საიდუმლოდ თქუას და დიაკონმან: „აღვსასრულოთ სამწყუხროჲ ვედრებაჲ“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹⁴ თქუენ სტიქარონად, ¹⁵ კმაჲ 11: „აღვსასწყულად ყოველთა იხი“. (6) მუკლი 7: „გული წმიდაჲ დაჰბადე ჩემ“. და ¹⁶ დასდებელი, მუკლი 9: „ნუ განმაგდებ მე პირისა შენისაგან და სულსა წმი-	ლოცვაჲ ესე შესლვისაჲ საიდუმლოდ: „მწყუხრი, დილეულ და სამხრის გაქებთ და გაკურთხევთ და გმადლობთ შენ და გევედრებით მეუფეო ყოველთაო: წარემართენ ლოცვაჲ ჩუენი ვითარცა საკუმეველი შენ წინაშე, რაჲთა არა მიდრკენ გულნი ჩუენნი სიტყუათა მიმართ უკეთურებისათა, არამედ გჳკსნენ ყოველთაგან, რომელნი ეძიებენ მონადირებად სულთა ჩუენთა. რამეთუ შენდამე(!), უფალო, თუალნი ჩემნი შენ გესვენ. ნუ გუარცხუნ ჩუენ, ღმერთო ჩუენო“. ასამაღლებელი: „რამეთუ შენდა შეუენის ყოველი დიდებაჲ, პატივი და თაყუანისცემაჲ მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა აწდამარადის“. ერმან ამენ. დიაკონმან მუკლთმოდრეკით: „მშჳლობით უფლისა“. ხოლო ერი დავარდეს პირსა ზედა. მღდელმან იწყოს ამათ ლოცვათა ნელიად სასმენელად ყოველთა და ღმობიერად ისმენდენ. ლოცვაჲ პირველი, თქუმული წმიდისა ბასილისი: „ღმერთო უხრწნელო, უბიწო, დაუსაბამო, უხილაო, გამოუთქუმელო, გამოუკულებელო, უცვალებელო, განუზომელო, მიუახლებელო, ძურუქსენებელო, უფალო, რომელსა მხოლოსა გაქუს უკუდავებაჲ და მკჳდრ ხარ ნათელსა შინა თუალთშეუდგამსა, რომელმან შეჰქმნენ ცანი და ქუეყანაჲ, ზღუაჲ და ყოველი, რაჲ არს მას შინა დაბადებულნი, რომელი პირველ თხოისა მიანიჭებ ყოველთა თხოასა. შენგან ვითხოვთ და შენ გევედრებით, მეუფეო კაცთმოყუარეო მამაო უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესო ქრისტესო, რომელი ჩუენ კაცთათჳს და ჩუენისა ცხოვრებისათჳს გარდამოკდა ზეცით და განკორციელდა წმიდისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისგან, რომელი-იგი პირველ სიტყუთა გუასწყალებდა, ხოლო უკუანაისკნელ საქმითცა გჳჩუენა, რაჟამს-იგი აღესრულებოდა ცხოელსმყოფელი ვნებაჲ მისი და მოგუცა ჩუენ სახე გლახაკთა და ცოდვილთაჲ. და უღირსთა მონათა შენთა ვედრებათა შეწირვად მოდრეკითა ქელთა და მუკლთაჲთა ცოდვათა ჩუენთათჳს და ერისა უმეტერებისათჳს. შენ უკუუწ მრავალმოწყალეო და კაცთმოყუარეო, შეისმინე
A382v	ნუგეშინისმცემელო სულო სახიერო, გიგალობთ შენ, ალელუიამ, ⁶ ალელუიამ“. ⁷ მუკლი: „რაჲ მივაგო უფალსა“, (3) მუკლი: „სასუმელი ცხოვრებისაჲ“. (4) დიდებაჲ და „მხოლოდშობილი“. და ⁸ აწდა ⁹ – „უფროსად დიდებულსა ქრისტეს დედასა და ანგელოზთა უწმიდესსა დაუდუმებელად უგალობდეთ გულისთა და პირითა ღმრთისმშობელად ¹⁰ აღვიარებდეთ მას, რამეთუ ჭეშმარიტად გჳშა მან ღმერთი განკორციელებული და მეოხ არს დაუცხრომელად სულთა ჩუენთათჳს“. და კუალად დიაკონმან: „მერმეცა და მარადის მუკლთმოდრეკით“. მღდელმან – ლოცვაჲ 11. და კუალად დიაკონმან: „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ, აღგუადგ.“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹¹ მგალობელთა თქუან 11 ¹² ფსალმუნი, კმაჲ 10 გუერდი: „უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები“, (5) „კურთხეულ ხარ შენ, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან ყოვლად“ უკუანა ¹³ ჰპოვო სრულად და დიდებასა ზედა კონდაკი და მეყსეულად ღირსმყვენი. მღდელმან 10 ლოცვაჲ საიდუმლოდ თქუას და დიაკონმან: „აღვსასრულოთ სამწყუხროჲ ვედრებაჲ“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹⁴ თქუენ სტიქარონად, ¹⁵ კმაჲ 11: „აღვსასწყულად ყოველთა იხი“. (6) მუკლი 7: „გული წმიდაჲ დაჰბადე ჩემ“. და ¹⁶ დასდებელი, მუკლი 9: „ნუ განმაგდებ მე პირისა შენისაგან და სულსა წმი-	„ღმერთო უხრწნელო, უბიწო, დაუსაბამო, უხილაო, გამოუთქუმელო, გამოუკულებელო, უცვალებელო, განუზომელო, მიუახლებელო, ძურუქსენებელო, უფალო, რომელსა მხოლოსა გაქუს უკუდავებაჲ და მკჳდრ ხარ ნათელსა შინა თუალთშეუდგამსა, რომელმან შეჰქმნენ ცანი და ქუეყანაჲ, ზღუაჲ და ყოველი, რაჲ არს მას შინა დაბადებულნი, რომელი პირველ თხოისა მიანიჭებ ყოველთა თხოასა. შენგან ვითხოვთ და შენ გევედრებით, მეუფეო კაცთმოყუარეო მამაო უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესო ქრისტესო, რომელი ჩუენ კაცთათჳს და ჩუენისა ცხოვრებისათჳს გარდამოკდა ზეცით და განკორციელდა წმიდისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისგან, რომელი-იგი პირველ სიტყუთა გუასწყალებდა, ხოლო უკუანაისკნელ საქმითცა გჳჩუენა, რაჟამს-იგი აღესრულებოდა ცხოელსმყოფელი ვნებაჲ მისი და მოგუცა ჩუენ სახე გლახაკთა და ცოდვილთაჲ. და უღირსთა მონათა შენთა ვედრებათა შეწირვად მოდრეკითა ქელთა და მუკლთაჲთა ცოდვათა ჩუენთათჳს და ერისა უმეტერებისათჳს. შენ უკუუწ მრავალმოწყალეო და კაცთმოყუარეო, შეისმინე
Fv	ნუგეშინისმცემელო სულო სახიერო, გიგალობთ შენ, ალელუიამ, ⁶ ალელუიამ“. ⁷ მუკლი: „რაჲ მივაგო უფალსა“, (3) მუკლი: „სასუმელი ცხოვრებისაჲ“. (4) დიდებაჲ და „მხოლოდშობილი“. და ⁸ აწდა ⁹ – „უფროსად დიდებულსა ქრისტეს დედასა და ანგელოზთა უწმიდესსა დაუდუმებელად უგალობდეთ გულისთა და პირითა ღმრთისმშობელად ¹⁰ აღვიარებდეთ მას, რამეთუ ჭეშმარიტად გჳშა მან ღმერთი განკორციელებული და მეოხ არს დაუცხრომელად სულთა ჩუენთათჳს“. და კუალად დიაკონმან: „მერმეცა და მარადის მუკლთმოდრეკით“. მღდელმან – ლოცვაჲ 11. და კუალად დიაკონმან: „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ, აღგუადგ.“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹¹ მგალობელთა თქუან 11 ¹² ფსალმუნი, კმაჲ 10 გუერდი: „უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები“, (5) „კურთხეულ ხარ შენ, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან ყოვლად“ უკუანა ¹³ ჰპოვო სრულად და დიდებასა ზედა კონდაკი და მეყსეულად ღირსმყვენი. მღდელმან 10 ლოცვაჲ საიდუმლოდ თქუას და დიაკონმან: „აღვსასრულოთ სამწყუხროჲ ვედრებაჲ“ და შემდგომად ასამაღლებელისა ¹⁴ თქუენ სტიქარონად, ¹⁵ კმაჲ 11: „აღვსასწყულად ყოველთა იხი“. (6) მუკლი 7: „გული წმიდაჲ დაჰბადე ჩემ“. და ¹⁶ დასდებელი, მუკლი 9: „ნუ განმაგდებ მე პირისა შენისაგან და სულსა წმი-	E'54

¹ შეგუეწიენ A. ² გუაცხოვნენ+და BC. ³ და – B. ⁴ შეგუეწიენ A. ⁵ და – ACE. ⁶ ალელუიამ – C. ⁷ ალელუიამ – F. ⁸ და – C. ⁹ აწ B, აწდამარადის F. ¹⁰ ღმრთისმშობელად F. ¹¹ აღსამაღლებელისა E. ¹² ~ ფსალმუნი 11 BCE, 11 – C ¹³ უკუანა ... სრულად – BCE. ¹⁴ აღსამაღლებელისა BE. ¹⁵ სტიქარონი F. ¹⁶ და – BCEF.
(1) ფს. 114,1. (2) ფს. 115,1. (3) ფს. 115,3. (4) ფს. 115,4. (5) ფს. 116,1. (6) ფს. 50,12.

დასა“. (1) დასდებელი,¹ დიდებაჲ და დასდებელი
მორთული დიდი. და „აწ განუტევე მონაჲ“,
წმიდაო ღმერთოჲ, ლიტანიისაჲ და² „მშულობით
წარვიდეთ“, „სახელითა უფლისაჲთა“, „უფალო,
გუაჲკურთხენ“.

ჩუენი, რომელსა დღესა გხადოდით შენ და უმეტეს
ამას დღესა მარტულისასა, რომელსა შინა
შემდგომად ამაღლებისა უფლისა ჩუენისა იესუ
ქრისტესა ზედა და დაჯდომისაშენ ღმრთისა და
მამისა გარდამოავლინე ყოვლად წმიდაჲ სული
შენი წმიდათა მისთა მოწაფეთა და მოციქულთა
ზედა, რომელიცა დაადგრა თითოეულსა ზედა
მათგანსა და აღივსნეს იგინი დაუცარიელებელითა
მით მადლითა მისითა და იტყოდეს უცხოითა
ენებითა დიდებულებასა და წყალობასა შენსა.

აწ უკუშ შეისმინე ჩუენი, რომელნი გვედ-
რებით შენ, სახიერო და კაცთმოყუარეო. და
მოგვკსენენ ჩუენ, გლახაკნი ესე და დასჯილნი,
მოაქციე ტყუეობაჲ სულთა ჩუენთაჲ და გაქუნდინ
თჳსი მოწყალებაჲ მეუხეზად(!) ჩუენდა. შენდამი
შევრდომილ ვართ საშოითგან(!) დედის მუც-
ლით ჩუენისაგან. ღმერთი ჩუენი ხარი შენ. და
კუალად, რამეთუ მოაკლდა ამაოებით დღეთა
ჩუენთა და შიშუელ ვართ შეწევნისაგან შენისა და
გამოკუებულ ვართ ყოვლისავე სიტყვსგებისაგან,
არამედ მინდობითა მოწყალებათა შენთაჲთა ვლა-
დადებთ: ცოდვათა სიჭაბუკისა და უმეცრებისა
ჩუენისათა ნუ მოიკსენებ, უფალო, დაფარულთა
ჩუენთაგან განგუწმიდენ ჩუენ და მოკლებასა ძა-
ლისა ჩუენისასა ნუ დამაგდებ ჩუენ. პირველ
მიქცევამდე ჩუენდა ქუეყანად ღირს-მყვენ შინა
მოქცევაჲ და მოიხილე ჩუენ ზედა სიტკბოები-
თა და წყალობითა და ნუ მსგავსად სიმრავ-
ლისაებრ უშჯულოებათა ჩუენთაჲსა მრისხავ
ჩუენ, არამედ მოგუფინე წყალობაჲ შენი სიმ-
რავლისაებრ ცოდვათა ჩუენთაჲსა. მოიხილე
მადლით წოდებით შენით ერსა შენსა ზედა აქა
მდგომარესა და რომელნი მოელიან შენ მიერ
მდიდრად წყალობასა. მოგუხედენ ჩუენ უფალო
სიტკბოებითა შენითა და გვკსნენ ჩუენ ყოველნი
მძლავრებისაგან ეშმაკისა და შეზღუდე ცხო-
რებაჲ ჩუენი წმიდითა და შჯულობითა შენითა
ანგელოზსა სარწმუნოსა მცველსა შეჰვედრე ერი
შენი და შემკრიბენ სასუფეველსა შენსა. მოეც
შენლობაჲ მოსავთა შენთა. მიუტევენ მათ და
ჩუენ ყოველთა ცოდვანი და განგუწმიდენ ჩუენ
ძალითა წმიდისა სულისა შენისაჲთა და დაჰკს-
ნენ ღონენი მტერისანი.

E'v

¹ დასდებელი... დასდებელი — A. ² და... გუაჲკურთხენ] კურთხევაჲ A.
(1) ფს. 50,13.

კურთხეულ ხარ შენ, მეუფეო ყოვლისა მპყრობელო, რომელმან განანათლე დღე ნათლითა მადლისაჲთა და ღამე განაბრწყინვე ბრწყინვალეობითა ცეცხლისაჲთა, რომელმან სარბიელსა დღისასა ღირს-მყვენ თანაწარსლვად და მიახლებად დასაბამსა ღამისასა.

შეისმინე ვედრებაჲ ჩუენი და ყოვლისა ერისა შენისაჲ და ჩუენ ყოველთა შეგუდვენ ნებსითნი და უნებლიეთნი ცოდვანი, შეიწირე მწუხრისა ვედრებაჲ ჩუენი და გარდამოავლინე სიმრავლე წყალობისა და მოწყალებისა შენისაჲ სამკურებელსა შენსა ზედა.

შეგუზღუდენ ჩუენ წმიდათა ანგელოზთა მიერ შენთა, შეგუჭურენ საჭურველითა სიმართლისაჲთა, შეგუამტკიცენ ჩუენ ჭეშმარიტებითა და გუცხოვნენ(!) ძლიერებითა შენითა, გუქსნენ ყოვლისაგან განსაცდელისა და ყოვლისა განზრახვისა წინააღმდეგობისა.

და მოგუმაღლე ჩუენ მწუხრი ესე შემომაღალი ამის ღამისა თანა სრულიად სიწმიდით უცოდველად, დაუბრკოლებელად და წარუტყუენველად და ყოველნი დღენი ცხორებისა ჩუენისანი.

მეოხებითა ყოვლად წმიდისა ღმრთიშობელი-საჲთა და წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა და წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲთა და წმიდათა მოციქულთა და ყოველთა წმიდათა შენთაჲთა, რომელნი საუკუნიტგან სათნო-გეყვნეს შენ“. ასამალლებელი: „რამეთუ შენი არს წყალობაჲ და კაცთმოყუარებაჲ, ღმერთო ჩუენო და შენდა დიდებასა შევსწირავთ მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა აწდ.“ დიაკონმან თქუას: შეგუწყალებ ჩუენ და აღგუადგინენ. ყოვლად წმიდაჲ. მღდელმან ასამალლებელი ესე ზემოჲ: „რამეთუ შენი არს წყალობაჲ.“ და მეყსეულად იწყონ მგალობელთა ამათ ფსალმუნთა ვითა სამხრისათა: „შევიყუარე, რამეთუ ისმინა უფალმან“. „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშ.“ დიდებისა შემდგომად. | დიაკონმან კუერექსი: „მერმეცა და მარადის“ მუკლთმოდრეკით. მღდელმან ლოცვაჲ 9: უფალო ღმერთო ჩუენო იესუ ქრისტე მშულობაჲ შენი მომეც კაცთა და წმიდისა სულისა შენისა მადლსა ღირს-მყვენ ვიდრეღა სოფელსა ამას შინა ვართ და ჩუენ თანა იყოფებოდე და სამკურებელი წარუვალი მოგუეც ჩუენ, მორწმუნეთა შენთა, რომელმან მდიდრად და უხუად მადლი ყოვლად წმიდისა სულისა შენისაჲ მოწაფეთა შენთა და მოციქულთა

გარდამოუვლინე დღეს და ბაგენი მათნი ცეცხლისა ენებითა პირიან-ჰყვენ, რომლისა მიერ ყოველმან ნათესავმან კაცთამან ღმრთისმეცნიერებაჲ იგი თითუეულისა ენითა სასმენელთა ყურისათა შეიწყნარეთ და ალითა მით სულისაჲთა განენათლდით და საცთურისაგან ვითარცა ბნელისა განვერენით და განყოფითა მით ენათაჲთა და ბუნებათა უვალრესითა მით ძალითა შენსა სარწმუნოებასა ბუნებით დავემტკიცენით და ღმრთისმეტყუელებად შენდა თანა მამით და სული წმიდითურთ ერთითა ღმრთეებითა და ძალითა და კელმწიფებითა განვნათლდით.

შენ უკუე ბრწყინვალეზო მამისაო არსებისა და ბუნებისა მისისა შეუხებელო და შეურევნელო, ხატო და წყაროო სიბრძნისა და მადლისა და სახიერებისაო, ადახუენ ჩუენ უღირსისა ამის ბაგენი და მასწავე მე, თუ ვითარ მიკმს ანუ რომელთათჳს ჯერ-არს თხოვაჲ და ლოცვაჲ, რამეთუ შენ ხარ, რომელმან უწყნი ურიცხუნი იგი ცოდვათა ჩემთა სიმრავლენი, არამედ შენმან სახიერებაჲმან სძლიენ აურაცხელობასა მას მათსა, რამეთუ აჰა ესერა შიშით წარდგომილ ვარ წინაშე შენსა და უფსკრულისა მიმართ წყალობათა შენთაჲსა დამიც სასოებაჲ სულისა ჩემისა ცოდვილისაჲ შენდამე(!), სახიერო, წარჰმართე ცხორებაჲ ჩუენი, რომელი ყოველთა დაბადებულთა გამოუთქუმლისა მის სიბრძნისა ძალითა ჰმართებ და გიპყრიან ყოველნი. მყუდროუ, (!) ღელვაგუემულთა ნავთსაყუდელო, და მაუწყე მე გზაჲ, რომელსაცა ვიდოდი და სული სიბრძნისა შენისაჲ მოჰმადლე ზრახვათა ჩუენთა და სული მეცნიერებისა შენისაჲ მოანიჭე უგუურსა სულსა ჩემსა და | სული შიშისა შენისაჲ მოჰფინე საქმეთა ჩემთა ზედა და სული წრფელი განმიახლე გუამსა ჩემსა და სულითა მით მთავრობისაჲთა გონებისა ჩემისა ცთომილებაჲ განწმიდე და დამამტკიცენ, რაჲთა მარადლე სულითა მით შენითა სახიერითა უმჯობესად მიმართ წარვემართებოდით და ღირს ვიქმნეთ ქმნად მცნებათა შენთა და მარადის კსენებად ღიდებულისა მის და საშინელისა სახელისა შენისა და საშუებელთა მათ საუკუნეთა. და ნუ მიმიშუებ განსრწნადთა ამათ სოფლისა შუებათა თანა ცნობად, არამედ საუკუნეთა მათ საუნჯეთა სურვიელად განმადლიერე.*

E'v

* „ქრისტე, შეგუნდ“ (E'55 გვ. მე-10 სტრ.).

რამეთუ შენ სთქუ, მეუფეო სახიერო ქრისტე, რაჲთა რავდენიცა ვინ ითხოოს სახელითა შენითა, დაუყენებლად მიიღოს თანა დაუსაბამოჲსა ღმრთისა და მამისა შენისაგან. ამისთჳს მე, ცოდვილი ესე, მოსლვასა სულისა წმიდისაჲსა შენსა სახიერებასა ვევედრები: რავდენი ვითხოო, მომეც მე საცხორებლად.

ჰე, უფალო, ყოვლისა მპყრობელო, ქველის-მოქმედებისა მდიდრად მომცემელო, სახიერო და ძრუქსენებელო, რამეთუ შენ ხარ, რომელი მოგუცემ უმეტეს თხოისა(!) ჩუენისა, რამეთუ შენ ხარ მოწყალე და მწყალობელი, რამეთუ უცოდველად იქმენ კორცთა ჩუენთა ზიარ და რომელნი მოგიდრეკენ შენ მუკლთა, მოხედავ მათ ზედა წყალობით და მღზინებელ ხარ ცოდვათა ჩუენთა.

მოეც, უფალო ერსა შენსა წყალობაჲ შენი, შეისმინე ჩუენი ზეცით წმიდით შენით, განგუწმიდენ ჩუენ ცოდვათა ჩუენთაგან და დამიფარენ ჩუენ საფარველითა ფრთეთა შენთაჲთა და ნუ უგულბებელს-ჰყოფ ქმნულსა კელთა შენთასა, რამეთუ შეგცოდეთ, არამედ შენვე გამსახურებთ. არა ვიცით თაყუანისცემაჲ უცხოისა(!) ღმრთისაჲ და არცა განპყრობაჲ კელთაჲ საძაგელთა მიმართ კერპთა.

მეუფეო ყოველთაო, კელთა ჩუენთა აღვიპყრობთ შენდამი და გევედრებით: მოგვტევენ შეცოდებანი ჩუენნი და შეიწირე მუკლთმოდრეკით ვედრებაჲ ჩუენი და მოყავ ჩუენ ყოველთა ზედა კელი შეწევნისა შენისაჲ აღამალლე და შეიწირე ღოცვაჲ ჩუენ ყოველთაჲ ვითარცა საკუმეველი სულნელი აღმავალი ესე სახიერისა მის მეუფეებისა შენისა“.

Bv	ხვალისაგან წმიდასა მარტულიასა ცისკრად კანონი არა ითქუმის, არამედ შემდგომად ღმერთი უფლისა გალობანი დღესასწაულისანი და სულისა წმიდისანი, ეჰამ¹ ო: „სასწაულითა იქსნა“. განძლიერდასა ზედა საკითხავი სულისა წმიდისათჳს წმიდისა ბასილისი, გინათუ ოქროპირისაჲ. ღაღადყავსა ზედა იგივე კონდაკი. აქებდითსა, ეჰამ ო. ღიღებასა ზედა: „იშვე, ვითარცა თავადმან² ინებე“, „ღიღებაჲ მაღალთაჲ“, „წმიდაო ღმერთოჲ“. ლიტანიისაჲ³ და გამოსლვაჲ ეკლესიით⁴ ლოცვისაგან.⁵	განგებაჲ შემდგომითი შემდგომად. ხოლო სამხრად წარდგომაჲ დღესასწაულისაჲ.¹⁹ და²⁰ პავლე ჰრომაელთაჲ: „ძმანო, მადლი თქუენდა და მშჳლობაჲ“ ვიდრე „თქუენი და ჩემი“. (9) ალილუიამ, ფსალმუნი: „სიტყუთა უფლისაჲთა ცანი“. (10) და²¹ სახარებაჲ მათესი, თავი ზԾ: „თქუა უფალმან: „რომელი გთხოვდეს²² შენ, მიეც“ ვიდრე „ზეცათაჲ სრულ არს“. (11) განიცადე: „სული შენი სახიერი მიძლოდენ მე ქუეყა“. (12)
C355	ორშაბათსა⁶ სულისა წმიდისაჲ, სამხრად თქუენ განწესებულნი ფსალმუნნი და⁷ წარდგომაჲ, ეჰამ ო გუერდი: „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი“. (1) დასდებელი: „შენდამი, უფალო, ეჰამ გუო“. (2) პავლე ეფესელთაჲ: „ძმანო, ვითარცა შვილნი ნათლისანი“ (3) ჰპოვო⁸ კურიაკესა⁹ ხუ¹⁰ ალელუიამ, ეჰამ ო გუერდი: „წყალობათა შენთა, უფალო, უკუნისამდე უგალობდე“. (4) სახარებაჲ¹¹ მათესი, თავი¹² ზԾ: „თქუა უფალმან: ყოველი რაოდენი გინდეს“ ვიდრე „მამისა ჩემისა ზეცათაჲსა“. (5) განიცადე: „სული შენი სახიერი მიძ“. (6) სახარებაჲ მათესი, თავი აზნ: „თქუა¹⁴ უფალმან: „იხილეთ, ნუ ვინმე შეურაცხჳოთ ერთი“ ვიდრე „შორის მათსა“. (7) სხუაჲ სახარებაჲ იოვანესი, თავი ახი: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: „უკუეთუ გიყუარდე მე“ ვიდრე¹⁵ „ყოველი რაოდენი გარქუ¹⁶ თქუენ“ (8) ამათ სახარებათაგანსა რომელიცა გინდეს, წაიკითხევი, ¹⁷ ვიდრე განიგზავნოს დღესასწაული.	ი კურიაკესა ყოველთა წმიდათაჲ, რომელნი იწამენ ქრისტესთჳს. შაბათსა მწუხრი შემდგომად ნეტარ²³ არს კაცისა უფალო ღაღადყავსა ზედა დასდებელნი აღდგომისანი,²⁴ ეჰამ ო გუერდი და ყოველთა წმიდათანი. შესლვაჲ მღელისაჲ, უფალი სუფევსი (13) და²⁵ სამნი²⁶ საკითხავნი, ვითა საწინამსწარმეტყუელოსა სწერიან. სტიქარონად აღდგომისანი²⁷ და ყოველთა წმიდათანი. ლიტანიისაჲ²⁸ აღდგომისაჲ²⁹ ეჰამ ო, ღიღებასა ზედა ეჰამ ო: „ყოველსა სოფელსა წამებულთა მოწამეთა შენთა სისხლნი ვითარცა პორფირი და ბისონი ჰმოსიეს ეკლესიასა და მათ მიერ გიღაღადებთ: „ქრისტე³¹ ღმერთო ჩუენო, მშჳლობაჲ სოფელსა მონიჭე და სულთა³² ჩუენთა წყალობაჲ“ და³³ აწლამარადისა³⁴ ზედა³⁵ ღმრთისმშობლისაჲ. ცისკრად „ღმერთი უფალსა“ ზედა, ეჰამ ო გუერდი: „მადლით გარდამოჰქედ“. და³⁶ ღიღებასა ზედა „ყოველსა სოფელსა წამე“. კანონი: „აღგიარო³⁷ შენ, უფალო, ყოვლითა“ (14) და³⁸ იბაკოჲ აღდგომისაჲ,³⁹ საკითხავი ოქროპირისაჲ ყოველთა წმიდათთჳს. განიღჳენი, ო გუერდისანი,⁴⁰ წარდგომაჲ: „სუფევს უფალი უკუნისამდე ღმერთი შენი, სიონ, ⁴¹ თესლითი“. (15) დასდებელი: „აქებს სული ჩემი უფალსა, ვაქებდე“, (16) „ყოველი სული აქებდით“. (17) სახარებაჲ საცისკროჲ ო,
F394		B430
A383r		Fv
		Cv

¹ ეჰამ – BC. ² ~ ინებე თავად C. ³ ლიტანიისა F. ⁴ ეკლესიით – A. ⁵ ლოცვისაგან – A. ⁶ ორშაბათსა | ო შაბათსა A. ⁷ და – BCEF. ⁸ ჰპოვო BCEF. ⁹ ხუ კურიაკესა F. ¹⁰ ხუ A. ¹¹ თავი აზნ: „თქუა უფალმან: იხილეთ, ნუ ვინმე შეურაცხჳოთ ერთი“ ვიდრე „შორის მათსა“. განიცადე: „სული შენი სახიერი“, სახარებაჲ მათესი, თავი ზԾ: „თქუა უფალმან: ყოველი, რაოდენი გინდეს“ ვიდრე „მამისა ჩემისა ზეცათაჲსა“ E. ¹² თავი ზԾ... თავი აზნ BCEF. ¹³ ზეცათასა C. ¹⁴ პრქუა BE. ¹⁵ ვიდრე – BCE. ¹⁶ გრქუა BCE. ¹⁷ წაიკითხევი და იკითხევი BCDE. ¹⁸ ღ-ნივე F. ¹⁹ დღესასწაულისა F. ²⁰ და – BCEF. ²¹ და – BCEF. ²² გთხოვდეს BCE. ²³ ნეტარაჲსა A. ²⁴ აღდგომისანი BCEF. ²⁵ და – BCDE. ²⁶ სამნი | ო A. ²⁷ აღდგომისანი BCEF. ²⁸ ლიტანიისაღ BE, ლიტანიისა F. ²⁹ აღდგომისა BCEF. ³⁰ ეჰამ ო და – BCE. ³¹ ქრისტე C. ³² სულთა ჩუენთა – B. ³³ და – BCE. ³⁴ აწლა BCE. ³⁵ ზედა – BCE. ³⁶ და – BCEF. ³⁷ აგიარო C, აგიარო BEF. ³⁸ და – BCEF. ³⁹ აღდგომისა BCEF. ⁴⁰ გუერდისანი A. ⁴¹ სიონ – BCE.

(1) ფს. 27,9. (2) ფს. 27,1. (3) ეფეს. 5,8-19. (4) ფს. 88,2. (5) მათ. 18,10-20. (6) ფს. 142,10. (7) მათ. 7,12-21. (8) იოანე 14,15-26. (9) რომ. 1,7-12. (10) ფს. 32,6. (11) მათ. 5,42-48. (12) ფს. 142,10. (13) ფს. 92,1. (14) ფს. 9,16. (15) ფს. 145,10. (16) ფს. 145,1. (17) ფს. 150,6.

მათესი: „მას ჟამსა შინა ათერთმეტნი იგი“ ვიდრე „სოფლისა“. (1)

ამიერიდან იკითხვებიან სახარებანი საციკრონი მიწყებით თითოეულსა მოქცევსა² მათსა ვიდრე ბზობისა კურიაკელმდე.

შემდგომი³ ცისკრისაჲ ყოველთა წმიდათაჲსაჲ. შემდგომად სახარებისა „აღდგომამა⁴ ქრისტესი ვიხილეთ“, მიწყალე (2) და გალობანი აღდგომისანი,⁵ კჲმად ო გუერდი და ყოველთა წმიდათანი. განძლიერდასა ზედა წარდგომამ და კითხვამ მრავალთაჲსაგან ანუ სახარების⁶ თარგმანი⁷ მათეს თავისაჲ,⁸ სწავლაჲ ზ: ღალადყავსა ზედა კონდაკი ყოველთა წმიდათაჲ. გამოავლინე, „წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი“. | აქებდითსა აღდგომისანი⁹ და ყოველთა წმიდათანი. დიდებამ მაღალთაჲ დიდი.¹⁰ ლიტანიისაჲ¹¹ აღდგომისაჲ¹² და წმიდათაჲ, კუერეჲსი ზეგარდამო და მოგუმაღლენთაჲ და აღასრულონ ჟამი. სამხრად კურიაკესა* ყოველთა¹³ წმიდათასა ფსალმუნთა წილ: „კეთილ არს აღსარებაჲ“, (3) „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშ.“, ფსალმუნი¹⁴ ჟ: „უფალი სუფევს, შუენიე.“, (4) „ოხითა წმიდათა შენათათა, მაცხოვარ, გუა.“, ფსალმუნი¹⁵ ლ: „მოვედით, უგალობდეთ უფალსა“. (5) „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი აღსდეგ¹⁶ მკუდრეთით, გიგალობთ შენ, ალილუიამ, ალილუიამ“. დიდებასა ზედა ოხითაჲ: „ყოველსა სოფელსა წა.“ და აწდა — კონდაკი. სამხრად წარდგომამ, კჲმად ო: „წმიდათა და რომელნი არიან ქუეყანასა მისსა“. (6) | დასდებელი: „წინამსწარ ვხედვედ“. (7) პავლე ებრაელთაჲ: „ძმანო, ყოველნი¹⁷ წმიდანი სარწმუნოებით“ ვიდრე „სრულ იქმნენ“. (8) ალელუიამ, კჲმად ტ: „ცხოვრებაჲ მართალთაჲ უფლი“. (9) სხუაჲ: „ქმობდეს მართალნი“,¹⁸ (10) სხუაჲ: „ღმერთი დიდებულ არს ზრახვასა

შინა“. (11) სახარებაჲ მათესი, თავი 90: „პრქუა უფალმან თჳსთა მოწაფეთა: ყოველმან, რომელმან აღიაროს“ ვიდრე „ღირს“. (12) განიცადე: „აქებდით უფალსა ცათაგან“¹⁹ (13) სხუაჲ:²⁰ „იხარებდით მართალნი უფლისა“. (14)

თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი მარტულიისა შემდგომით შაბათითგან, რომელ არს ყოველთა წმიდათა კურიაკისა²¹ შემდგომად, რამეთუ პირველი შაბათი, ესერა, ზემოთ²² დაგვწერია კურიაკითურთ.

ჟ შაბათსა²³ პავლე პრომელთაჲ: „რამეთუ²⁴ რაოდენსა²⁵ რჩეული“ ვიდრე „[სარწმუნოები]საგან იესოსა“. (15) სახარებაჲ მათესი, თავი ნ: „თქუა უფალმან: „ნუ განიკითხავთ, რამათ არა განიკითხეთ“ ვიდრე „რომელი ირეკდეს, განედლოს“. (16)

| ჟ კურიაკესა²⁷ პავლე²⁸ პრომელთაჲ: „ძმანო, დიდებამ და პატივი“ ვიდრე „იესუ ქრისტეს მიერ“. (17) სახარებაჲ მათესი, თავი ხ: „მას ჟამსა შინა იქცეოდა“²⁹ ვიდრე „ერსა შორის“. (18)

ღ შაბათსა³⁰ პავლე³¹ პრომელთაჲ: „რამეთუ ვიტყუ[თ] განმართლებასა“ ვიდრე „შეერაცხა მას სიმართლედ“. (19) სახარებაჲ მათესი, თავი ჯტ: „თქუა უფალმან: „ყოველმან, რომელმან ისმინეს სიტყუანი ჩემნი“ ვიდრე „საწამებელად მათდა“. (20)

ღ კურიაკესა³³ პავლე³⁴ პრომელთაჲ: „ძმანო, განმართლებული“ ვიდრე „მაცხოვარებითა“³⁵ მისითა“. (21) სახარებაჲ მათესი, თავი ჰხ: „თქუა უფალმან: „სანთელი გუამისაჲ არს თუალი“ ვიდრე „და“³⁶ ესე ყოველი შეგეძინოს თქუენ“. (22)

ო შაბათსა³⁷ პავლე³⁸ პრომელთაჲ: „ძმანო, ესრეთ თქუენ შეპრაცხენით“ ვიდრე „მოდურებისა“. (23) სახარებაჲ მათესი, თავი ჯზ: „მას

* შემდგომად კურიაკისა ყოველთა წმიდათაჲსა ორშაბათსა იწყებენ(!) მარხვანი წმიდათა მოციქულთანი და სრულ იქმნებიან ივნისსა ხტ C355v (არშიაზე).

¹ სოფელსა BCDEF. ² მოქცევასა F. ³ შემდგომად F. ⁴ აღდგომამ BEF. ⁵ აღდგომისანი BCEF. ⁶ სახარებისა BCEF. ⁷ თარგმანისაგან BCEF. ⁸ თავისა BCEF. ⁹ აღდგომისანი BCEF. ¹⁰ დიდი გრძელად BCEF. ¹¹ ლიტანიისა F. ¹² აღდგომისა BCEF. ¹³ ყოველთა — A. ¹⁴ ფსალმუნი ჟ — BCEF. ¹⁵ ფსალმუნი ლ — BCEF. ¹⁶ ასდეგ BCEF. ¹⁷ ყოველნი — A. ¹⁸ მართალი BCE. ¹⁹ ცათაგან+ალილუა F. ²⁰ სხუაჲ და A, სხუაჲ იხარებდით — C. ²¹ კურიაკის BE. ²² ზემო F. ²³ შაბათსა ზ ბათი A. ²⁴ რამეთუ ძმანო BCEF. ²⁵ რაოდენსა CDEF, რაოდენთა B. ²⁶ იესუსისა B, იესუმისისა F. ²⁷ კურიაკესა ხ A. ²⁸ პავლე — A. ²⁹ იქცეოდა B. ³⁰ შაბათსა ზ A. ³¹ პავლე — A. ³² მათა F. ³³ კურიაკესა ხ A. ³⁴ პავლე — A. ³⁵ მაცხოვარებითა F. ³⁶ და — BCE. ³⁷ შაბათსა ზ A. ³⁸ პავლე — AF.

(1) ფს. 28,16-20. (2) ფს. 50,3. (3) ფს. 91,2. (4) ფს. 92,1. (5) ფს. 94,1. (6) ფს. 15,3. (7) ფს. 15,8. (8) ებრ. 1,39-40. (9) ფს. 36,39. (10) ფს. 33,18. (11) ფს. 88,8-9. (12) მათ. 10,2-37. (13) ფს. 148,1. (14) ფს. 32,1. (15) რომ. 3,19-26. (16) მათ. 7,1-8. (17) რომ. 2,10-16. (18) მათ. 4,18-23. (19) რომ. 3,28-4,3. (20) მათ. 7,24-8,4. (21) რომ. 5,1-10. (22) მათ. 6,22-33. (23) რომ. 6,11-17.

A383v

F395

Bv

C356

ჟამსა შინა მოვიდა იესუ“ ვიდრე „მისდევდეს მას მოწაფენი მისნი“. (1)

ო კურიაკესა¹ პავლე² პრომაელთაჲ: „მძანო, განმათავისუფლებელ“ ვიდრე „ქრისტე“³ იესუს⁴ მიერ უფლისა ჩუენისა“. (2) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „მას ჟამსა შინა მოვიდა იესუ კაფარნაომდ“ ვიდრე „მას დღესა შინა“. (3)

Fv 7 შაბათსა⁵ პავლე⁶ პრომაელთაჲ: „რამეთუ⁷ რომელნი სულითა ღმრთისაჲთა“ | ვიდრე „შვილთა ღმრთისათა“. (4) სახარებაჲ მათესი, თავი 23: „მას ჟამსა შინა წარვიდოდა“ ვიდრე „ცოდვილთა სინანულად“. (5)

B431 | 7 კურიაკესა⁸ პავლე⁹ პრომაელთაჲ: „მძანო, ნებაჲ გულისა ჩემისაჲ“ ვიდრე „საცხორებელად“. (6) სახარებაჲ მათესი, თავი 24: „მას ჟამსა შინა მოვიდა“ ვიდრე „თუხად ქალაქად“. (7)

A384r | 7 შაბათსა¹⁰ პავლე¹¹ პრომაელთაჲ: „რამეთუ¹² ჭეშმარიტად ვიტყვ“ ვიდრე „უკუნიითი უკუნისამდე ამინ“. (8) სახარებაჲ მათესი, თავი 23: „მას ჟამსა შინა მთავარი“ ვიდრე „ყოველსა“¹³ მას ქუეყანასა“. (9)

7 კურიაკესა¹⁴ პავლე¹⁵ პრომაელთაჲ: „რამეთუ¹⁶ მაქუს ჩუენ ნიჭი“ ვიდრე „აკურთხევით და ნუ სწყევთ“. (10) სახარებაჲ მათესი, თავი 2: „მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ“ ვიდრე „კელმწიფებაჲ კაცთაჲ“. (11)

7 შაბათსა¹⁷ პავლე¹⁸ პრომაელთაჲ: „მძანო, გლოცავ თქუენ“ ვიდრე „სარწმუნოებისაჲთა“. (12) სახარებაჲ მათესი, თავი 9: „თქუა უფალმან: „რომელსა უყუარ.“ ვიდრე „ქალაქებსა მათსა“. (13)

7 კურიაკესა¹⁹ პავლე²⁰ პრომაელთაჲ: „მძანო, თანა-გუაჲ ჩუენ²¹ ძლიერთა“ ვიდრე „სადიდებელად ღმრთისა“. (14) სახარებაჲ მათესი, თავი 21: „მას ჟამსა შინა წარვიდოდა“ | ვიდრე „ყოველსა მას ქუეყანასა“. (15)

7 შაბათსა²² პავლე²³ პრომაელთაჲ: „მძანო, ყოველი სული კელმწიფებასა“ ვიდრე „სიყუარული არს“. (16) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „თქუა“²⁴ უფალმან: „რომელი არა არს ჩემ თანა“ ვიდრე²⁵ „სიტყუთა შენითა დაისაჯო“. (17)

7 კურიაკესა²⁶ პავლე²⁷ კორინთელთაჲ: „მძანო, გლოცავ თქუენ“ ვიდრე „ძალ ღმრთისა არს“. (18) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა იხილა იესუ“ ვიდრე „განუტეოს“²⁹ ერი იგი“. (19)

7 შაბათსა³⁰ პავლე³¹ პრომაელთაჲ: „მძანო, რომელი-იგი ზრახვიდეს“ ვიდრე „ცხოველთა ზედა უფლებდეს“. (20) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა მოუწოდა“ ვიდრე „მაგდალომსათა“. (21)

| 7 კურიაკესა³² პავლე³³ კორინთელთაჲ, 7: „რამეთუ³⁴ ღმრთისანი ვართ თანაშემეწიე.“ ვიდრე „რომელ-ეგეხართ თქუენ“. (22) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა აიძულა იესუ მოწაფეთა“ ვიდრე „გენესარეთისასა“. (23)

7 შაბათსა³⁶ პავლე³⁷ პრომაელთაჲ: „მძანო, გლოცავ თქუენ“ ვიდრე „თქუენ ყოველთა თანა“³⁸ ამინ“. (24) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა მოუკლეს“ ვიდრე „უფრომს იყოს სასუფეველსა ცათასა“. (25)

7 კურიაკესა⁴¹ პავლე⁴² კორინთელთაჲ, 7: „მძანო, ღმერთმან ჩუენ, მოციქულნი“ ვიდრე „მოხადე ჩემდა იყვენით“. (26) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა კაცი ვინმე იყო“ ვიდრე „მესამესა დღესა აღდგეს“.

| 7 შაბათსა⁴³ პავლე⁴⁴ კორინთელთაჲ, 7: „მძანო, მადლი თქუენდა⁴⁵ და მშულობაჲ“ ვიდრე „იესუ ქრისტეს უფლისა ჩუენისასა“. (27) სახარებაჲ მათესი, თავი 16: „მას ჟამსა შინა მოუკლეს“ ვიდრე „რომელი შემძლებელ არს დატევენად, დაიტიენ“. (28)

¹ კურიაკესა] 6 A. ² პავლე – AF. ³ ქრისტეს B. ⁴ იესუს F. ⁵ შაბათსა] 7 A. ⁶ პავლე – AF. ⁷ რამეთუ] ძმანო BCEF.

⁸ კურიაკესა] 9 A. ⁹ პავლე – AF. ¹⁰ შაბათსა] 11 A. ¹¹ პავლე – A. ¹² რამეთუ] ძმანო BCEF. ¹³ ყოველსა – CDE.

¹⁴ კურიაკესა] 15 A. ¹⁵ პავლე – A. ¹⁶ რამეთუ] ძმანო BCEF. ¹⁷ შაბათსა] 18 A. ¹⁸ პავლე – AF. ¹⁹ კურიაკესა] 20 A. ²⁰ პავლე – A.

²¹ ჩუენ – C. ²² შაბათსა] 23 A. ²³ პავლე – AF. ²⁴ პრქუა BE. ²⁵ ვიდრე+და F. ²⁶ კურიაკესა] 27 A. ²⁷ პავლე – A.

²⁸ კორინთელთაჲ+7 F. ²⁹ განუტეო C, განუტეო BDEF. ³⁰ შაბათსა] 31 A. ³¹ პავლე – A. ³² კურიაკესა] 33 A. ³³ პავლე – A.

³⁴ რამეთუ] ძმანო BCEF. ³⁵ გენესარეთისა F. ³⁶ შაბათსა] 37 A. ³⁷ პავლე – A. ³⁸ თანა – F. ³⁹ ამინ+ამინ F. ⁴⁰ 7 კურიაკესა...

აღდგეს – BC. ⁴¹ კურიაკესა] 42 A. ⁴² პავლე – A. ⁴³ შაბათსა] 44 A. ⁴⁴ პავლე – A. ⁴⁵ თქუენ F. ⁴⁶ ჩუენისა F.

(1) მათ. 8,14-23. (2) რომ. 6,18-23. (3) მათ. 8,5-13. (4) რომ. 8,14-21. (5) მათ. 9,9-13. (6) რომ. 10,1-10. (7) მათ. 8,28-9,1. (8) რომ. 9,1-5. (9) მათ. 9,18-26. (10) რომ. 12,6-14. (11) მათ. 9,1-8. (12) რომ. 12,1-3. (13) მათ. 10,37-11,1.

(14) რომ. 15,1-9. (15) მათ. 9,7-35. (16) რომ. 13,1-10. (17) მათ. 12,30-37. (18) I კორ. 1,10-18. (19) მათ. 14,14-22.

(20) რომ. 14,6-9. (21) მათ. 15,32-39. (22) I კორ. 3,9-17. (23) მათ. 14,22-34. (24) რომ. 15,30-33. (25) მათ. 17,24-18,4. (26) I კორ. 4,9-16. (27) I კორ. 1,3-9. (28) მათ. 19,3-12.

17 კურიაკესა¹ პავლე² კორინთელთაჲ, 1: „რამეთუ³ ბეჭედნი ჩემისა“⁴ ვიდრე „სახარებასა შინა ქრისტესსა“. (1) სახარებაჲ მათესი, თავი 1: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „ემსგავსა⁵ სასუფეველი“ ვიდრე „ყოვლითა გულითა თქუენითა შეცოდებანი მათნი“. (2)

19 შაბათსა⁶ პავლე⁷ კორინთელთაჲ, 1: „რამეთუ⁸ იხილეთლა ჩინებუ“. ვიდრე „წინაშე ღმრთისა“. (3) სახარებაჲ მათესი, თავი 17: „მას ჟამსა შინა გამო-რად-ვიდა“ ვიდრე „შეუდგეს მას“. (4)

19 კურიაკესა⁹ პავლე¹⁰ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, გაუწყებ თქუენ სახარებასა“ ვიდრე „თქუენ გრწმენა“. (5) სახარებაჲ მათესი, თავი 17: „მას ჟამსა შინა ჭაბუკი ვინმე“ ვიდრე „ყოველივე შესაძლებელ არს“. (6)

19 შაბათსა¹¹ პავლე¹² კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, სიბრძნესა ვიტყვ“ ვიდრე „მოყვარეთა თვსთა“. (7) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „მას ჟამსა შინა ზრახვა ყვეს“ ვიდრე „დაუტევეს იგი და წარვიდეს“. (8)

19 კურიაკესა¹⁴ პავლე¹⁵ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, მღვდარე იყენით“ ვიდრე „ქრისტეს მიერ, ამენ“. (9) სახარებაჲ მათესი, თავი 17: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „იყო ვინმე კაცი“ ვიდრე „საკრველ წინაშე თუალთა ჩუენთა“. (10)

19 შაბათსა¹⁶ პავლე¹⁷ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, ესრეთ შემრაცხე“ ვიდრე „ღმრთისა მიერ“. (11) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „მას ჟამსა შინა ეტყოდა იესუ ერსა მას“ ვიდრე „ამაღ-ლდეს“. (12)

19 კურიაკესა¹⁸ პავლე¹⁹ კორინთელთაჲ, 1: „რომელმან-იგი განმამტკიც“. ვიდრე „თქუენდა მიმართ“. (13) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „ემსგავსა²¹ სასუფეველი ცათაჲ“ ვიდრე „მცირედნი რჩეულ“. (14)

19 შაბათსა²² პავლე²³ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, ამისთჳს მოვავლინე თქუენდა ტი“. ვიდრე „უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესსა“. (15) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „მას ჟამსა შინა მოუკდეს მოწაფენი“ ვიდრე „იგი სრულიად ცხოვნდეს“. (16)

19 კურიაკესა²⁷ პავლე²⁸ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, ღმერთმან, რომელმან თქუა“ ვიდრე „სადიდებელად ღმრთისა“. (16) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „მას ჟამსა შინა მჯულისა³⁰ მოძღუარი“ ვიდრე „კითხვად მისა³¹ არღარა“. (17)

19 შაბათსა³³ პავლე³⁴ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, ყოველივე ჯერ არს ჩემდა“ ვიდრე „უფლისაჲ არს ქუეყანაჲ და სავსებაჲ მისი“. (18) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „ჰრქუა უფალმან თვსთა მოწაფეთა: „ამენ, ამენ გეტყვ“ თქუენ, არა წარწყმე“. ვიდრე „მე კაცისაჲ მოვიდეს“. (19)

19 კურიაკესა³⁶ პავლე³⁷ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, თანაშემწენი ვართ და გლ“. ვიდრე „ყოველივე გუაქუს“. (20) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „ვითარცა-იგი რაჟამს წარვალნ“ ვიდრე „რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ისმინენ“. (21)

19 შაბათსა⁴⁰ პავლე⁴¹ კორინთელთაჲ, 1: „მძანო, ნუ ყრმა იქმნებით“ ვიდრე „ღმერთი თქუენ შორის არს“. (22) სახარებაჲ ლუკასი, თავი 18: „მას ჟამსა⁴² | შთავიდა იესუ კაფარ-ნაოშს“ ვიდრე „განვლენ“. (23)

19 კურიაკესა⁴⁴ პავლე⁴⁵ კორინთელთაჲ, 1: „რამეთუ⁴⁶ თქუენ ხართ ტამარნი ღმრთისანი“ ვიდრე „შიშითა ღმრთისათა“. (24) სახარებაჲ მათესი, თავი 18: „თქუა უფალმან: „ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ“ ვიდრე „მე კაცისაჲ მოვიდეს“. (25) ამისვე კურიაკესა⁴⁷ სახარებაჲ⁴⁸ ლუკასი, თავი 18: „მას ჟამსა⁵⁰ ვითარცა ერი იგი“ ვიდრე „მისდეველს მას“. (26)

¹ კურიაკესა] ხ A. ² პავლე – A. ³ რამეთუ] ძმანო BCF. ⁴ ჩემისა] ჩუენისა C. ⁵ მსგავს F+არს F. ⁶ შაბათსა] ზ A. ⁷ პავლე – A. ⁸ რამეთუ] ძმანო BCF. ⁹ კურიაკესა] ხ A. ¹⁰ პავლე – A. ¹¹ შაბათსა] ზ A. ¹² პავლე – A. ¹³ ჰხლ BCE. ¹⁴ კურიაკესა] ხ A. ¹⁵ პავლე – A. ¹⁶ შაბათსა] ზ A. ¹⁷ პავლე – A. ¹⁸ კურიაკესა] ხ A. ¹⁹ პავლე – A. ²⁰ ღმძანო B. ²¹ ემსგავსა] მსგავს არს F. ²² შაბათსა] ზ A. ²³ პავლე – A. ²⁴ კორინთელთაჲ] ძმანო BCF. ²⁵ ქრისტესსა] BEF. ²⁶ ცხოვნდეს BCF. ²⁷ კურიაკესა] ხ A. ²⁸ პავლე – A. ²⁹ სხო F. ³⁰ მჯულისა BCE. ³¹ მისსა CF. ³² არღარა BCE. ³³ შაბათსა] ზ A. ³⁴ პავლე – A. ³⁵ გეტყვ – A. ³⁶ კურიაკესა] ხ A. ³⁷ პავლე – A. ³⁸ გუაქუს F. ³⁹ თავი – A. ⁴⁰ შაბათსა] ზ A. ⁴¹ პავლე – A. ⁴² ჟამსა+შინა BCF. ⁴³ განვლოს BCE. ⁴⁴ კურიაკესა] ხ A. ⁴⁵ პავლე – A. ⁴⁶ რამეთუ] ძმანო BCF. ⁴⁷ კურიაკესა] ხ A. ⁴⁸ სახარებაჲ – A. ⁴⁹ თავი – C. ⁵⁰ ჟამსა+შინა BCF.

(1) I კორ. 9,2-12. (2) მათ. 18,23-35. (3) I კორ. 1,26-29. (4) მათ. 20,29-34. (5) I კორ. 15,1-11. (6) მათ. 19,16-26. (7) I კორ. 2,6-9. (8) მათ. 22,15-22. (9) I კორ. 16,13-24. (10) მათ. 21,33-42. (11) I კორ. 4,1-5. (12) მათ. 23,1-12. (13) II კორ. 1,21-2,4. (14) მათ. 22,2-14. (15) მათ. 24,1-9,13. (16) II კორ. 4,6-15. (17) მათ. 22,35-46. (18) I კორ. 6,12-20. (19) მათ. 24,34-37. (20) II კორ. 6,1-10. (21) მათ. 25,14-29. (22) I კორ. 14,20-25. (23) ლუკ. 4,31-36. (24) II კორ. 6,16-7,1. (25) მათ. 25,1-13. (26) ლუკ. 5,1-11.

Fv
C357

A384v

B432

F397

- თ შაბათსა¹ პავლე² კორინთელთაჲ, **ჯ**: „მძა-
ნო, არა ყოველი კორცი³ ერთ არს“ ვიდრე „გან-
მაცხოვრებელად“.⁴ (1) სახარებაჲ ლუკასი, თა-
ვი **ზ**: „მას ჟამსა შინა ასწავებდა რაჲ იესუ“
ვიდრე „დიდებაჲ დღეს“. (2)
- CV** | **თ** კურიაკესა⁵ პავლე⁶ კორინთელთაჲ, **ჟ**:
| „მძანო, რომელმან სთესოს რილობით“ ვიდრე
„სამადლობელად“ ღმრთისა“. (3) სახარებაჲ ლუ-
კასი, თავი **წ**: „თქუა უფალმან: „ვითარცა გნე-
ბავს, რამთა გიყონ თქუენ კაცთა“ ვიდრე „მო-
წყალე არს“. (4)
- ჯ** შაბათსა⁸ პავლე⁹ კორინთელთაჲ, **ჯ**:
„მძანო,¹⁰ ... მტკიცე იყვენით“ ვიდრე „იერუ-
სალჲმდ“. (5) სახარებაჲ ლუკასი, თავი **ზ**:
„მას ჟამსა შინა გამოვიდა იესუ და იხილა“ ვიდ-
რე „ცოდვილთა სინანულად“. (6)
- Bv** | **ჯ** კურიაკესა¹¹ პავლე¹² კორინთელთაჲ, **ჟ**:
„მძანო,¹³ ღმერთმან და მამამან უფლისა¹⁴ ჩუე-
ნისა იესუ ქრისტეს“. ვიდრე „დაიმკვდროს ჩემ
თანა ძალმან ქრისტესმან“. (7) სახარებაჲ ლუ-
კასი, თავი **ზ**: „მას ჟამსა შინა წარვიდა იესუ“
ვიდრე „ერსა თვისა“. (8)
- ბ** შაბათსა¹⁵ პავლე¹⁶ კორინთელთაჲ, **ჟ**:
„რამეთუ¹⁷ არა მნებავს უმცირებაჲ“ ვიდრე „მისა-
ცემელ იყოს ჩუენთჲს“. (9) სახარებაჲ ლუკასი,
თავი **ჰ**: „მას ჟამსა¹⁸ იყო შაბათსა“ ვიდრე
„ვითარცა ერთი იგი“. (10)
- ბ** კურიაკესა¹⁹ პავლე²⁰ გალატელთაჲ: „მძანო,
გაუწყებ თქუენ სახარებასა“ ვიდრე „იაკობ ძმაჲ
უფლისაჲ“. (11) სახარებაჲ ლუკასი, თავი **ღ**:
„თქუა უფალმან იგავი ესე: „გამოვიდა მთესვა.“
ვიდრე „ყურნი სმენად, ისმინენ“. (12)
- Fv** | **ბ** შაბათსა²¹ პავლე²² კორინთელთაჲ, **ჟ**:
„რამეთუ²³ გუაქუს | ესევეთარი სასოებაჲ“ ვიდ-
რე „უფლისაგან სულად“. (13) სახარებაჲ ლუ-
- კასი, თავი **ი**:²⁴ „მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ
კაფარნაომს“²⁵ ვიდრე „ცოცხალი“. (14)
- | **ბ** კურიაკესა²⁶ პავლე²⁷ გალატელთაჲ: „მძა-
ნო,²⁸ უწყით, რამეთუ არა განმართლ.“ ვიდრე
„თავი თჳსი ჩემთჲს“. (15) სახარებაჲ ლუკასი,
თავი **ი**: „თქუა უფალმან: „კაცი ვინმე იყო“
ვიდრე „არავე ჰრწმუნეს“. (16)
- ბ** შაბათსა²⁹ პავლე³⁰ კორინთელთაჲ, **ჟ**:
„მძანო,³¹ უწყით, უკუეთუ ქუეყანასა“ ვიდრე
„წინაშე საყდართა ქრისტესთა“. (17) სახარებაჲ
ლუკასი, თავი **კ**: „თქუა უფალმან: „არავინ
სანთელი აღანთის და“ ვიდრე „და ყონ იგი“. (18)
- ბ** კურიაკესა³² პავლე³³ გალატელთაჲ: „მძა-
ნო, აჲ იხილეთ, რაოდენი წიგნები“ ვიდრე „სუ-
ლისა თქუენისა თანა, მძანო, ამენ“. (19) სახა-
რებაჲ ლუკასი,³⁴ თავი **ლ**: „მას ჟამსა³⁵ მო-
ვიდა იესუ სოფელსა მას“ ვიდრე „რაჲ-იგი ყო
მის თანა იესუ“. (20)
- ბ** შაბათსა³⁶ პავლე³⁷ კორინთელთაჲ, **ჟ**:
„მძანო, გაუწყებ თქუენ მადლსა“ ვიდრე „ნებითა
ღმრთისაჲთა“. (21) სახარებაჲ ლუკასი, თავი
მ: „მას ჟამსა შინა მოუწოდა იესუ“ ვიდრე
„ყოველთა ადგილთა“. (22)
- ბ** კურიაკესა³⁸ პავლე³⁹ ეფესელთაჲ: „მძანო,
ღმერთი დიდ არს წყალობითა“ ვიდრე „მას შინა
ვიდოდით“. (23) სახარებაჲ | ლუკასი, თავი **ნ**:
ლ: „მას ჟამსა შინა კაცი ვინმე მოუკლა“ ვიდ-
რე „უთხრან საქმე იგი“. (24)
- | **ბ** შაბათსა⁴² პავლე⁴³ კორინთელთაჲ: „მძა-
ნო, ჯერ-იყო, თავს-თუმცა“⁴⁴ ვიდრე „ყოველსა
შინა თქუენდა მიმართ“. (25) სახარებაჲ ლუკასი,
თავი **ნ**: „მას ჟამსა შინა⁴⁵ იყო გარდამოს-
ლვაჲ“ ვიდრე „დიდებაჲ მას ზედა ღმრთისასა“. (26)

¹ შაბათსა] **ზ** A. ² პავლე – A. ³ კორციელ A. ⁴ განმაცხოვრებელად F. ⁵ კურიაკესა] **ბ** A. ⁶ პავლე – A. ⁷ სამადლობე-
ლად] სადიდებელად EF. ⁸ შაბათსა] **ზ** A. ⁹ პავლე – A. ¹⁰ მძანო] რამეთუ A. ¹¹ კურიაკესა] **ბ** A. ¹² პავლე – A. ¹³ მძანო]
რამეთუ A. ¹⁴ უფლის B. ¹⁵ შაბათსა] **ზ** A. ¹⁶ პავლე – A. ¹⁷ რამეთუ] მძანო BCEF. ¹⁸ ჟამსა+შინა BCEF. ¹⁹ კურიაკესა] **ბ**
A. ²⁰ პავლე – A. ²¹ შაბათსა] **ზ** A. ²² პავლე – A. ²³ რამეთუ] მძანო BCEF. ²⁴ **ი** **ი** **ი** BCE. ²⁵ კაპერნა A. ²⁶ კურიაკესა]
ბ A. ²⁷ პავლე – A. ²⁸ მძანო] რამეთუ A. ²⁹ შაბათსა] **ზ** A. ³⁰ პავლე – A. ³¹ მძანო] რამეთუ A. ³² კურიაკესა] **ბ** A. ³³ პავლე
– A. ³⁴ ლუკასი E. ³⁵ ჟამსა+შინა CE. ³⁶ შაბათსა] **ზ** A. ³⁷ პავლე – A. ³⁸ კურიაკესა] **ბ** AC. ³⁹ პავლე – A. ⁴⁰ ვიდოდის
CE. ⁴¹ **ლ** **ლ** **ლ** F. ⁴² შაბათსა] **ზ** A. ⁴³ პავლე – A. ⁴⁴ თავსა-თუმცა E. ⁴⁵ შინა – F.

(1) I კორ. 15,39-45. (2) ლუკ. 5,17-26. (3) II კორ. 9,6-11. (4) ლუკ. 6,31-36. (5) I კორ. 15,58-16,1. (6) ლუკ. 5,27-
32. (7) II კორ. 11,31-12,9. (8) ლუკ. 7,11-16. (9) II კორ. 1,8-11. (10) ლუკ. 6,1-10. (11) გალ. 1,11-19. (12) ლუკ. 8,5-8.
(13) II კორ. 3,4-18. (14) ლუკ. 7,1-10. (15) გალ. 2,16-20. (16) ლუკ. 16,19-31. (17) II კორ. 5,1-10. (18) ლუკ. 8,16-21.
(19) გალ. 6,11-18. (20) ლუკ. 8,26-39. (21) II კორ. 8,1-5. (22) ლუკ. 9,1-6. (23) ეფეს. 2,4-10. (24) ლუკ. 8,46-51.
(25) II კორ. 11,1-6. (26) ლუკ. 9,37-43.

F398

ბო კურიაკესა¹ პავლე² ეფესელთაჲ: „რამეთუ³ ქრისტე არს მშელობად“ ვიდრე „სამკვდრებელად ღმრთისა სულითა“. (1) სახარებაჲ ლუკასი, თავი ახ: „მას ჟამსა შინა შჯულისმეცნიერნი“ ვიდრე „ეგრეთვე⁴ ჰყოფდი“. (2)

| ბო შაბათსა⁵ პავლე⁶ გალატელთაჲ: „მძნო, მაღლი თქუენდა ღა მშელობად“ ვიდრე „ქრისტეს მონამცა არა ვიყავ“. (3) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „მას ჟამსა შინა ვიდოდა რად იესუ“ ვიდრე „სასუფეველსა ღმრთისასა“. (4)

ბო კურიაკესა⁷ პავლე⁸ ეფესელთაჲ: „მძნო, გლოცავ თქუენ მე კრუ.“ ვიდრე „ნიჭისა⁹ ქრისტისისა“. (5) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „კაცსა¹¹ ვისმე მდიდარსა“ ვიდრე „სმენად ისმინენ“. (6)

ბო¹² შაბათსა¹³ პავლე¹⁴ გალატელთაჲ: „რამეთუ¹⁵ წინაღსწარ იცოდა“ ვიდრე „ცხოვნდეს¹⁶ მას შინა“. (7) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „ჰრქუა უფალმან თვსთა მოწაფეთა: „აჰა, მიგცემ¹⁷ თქუენ“ ვიდრე „სათნო იყავ შენ წინაშე“. (8)

ბო კურიაკესა¹⁸ პავლე¹⁹ ეფესელთაჲ: „რამეთუ²⁰ ვითარცა შევილნი ნათლისანი“ ვიდრე „გულითა თქუენითა უფალსა“. (9) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „მას ჟამსა შინა ასწავებდა მათ იესუ“ ვიდრე „რომელნი იქმნებოდეს მის მიერ“. (10)

ბო შაბათსა²¹ პავლე²² გალატელთაჲ: „მძნო, ნაყოფი სულისაჲ“ ვიდრე „რჩეული იგი ქრისტესი“. (11) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „თქუა უფალმან: „ნუ გეშინი“ ვიდრე „ჰგონებდეთ მე კაცისად მოვიდეს“. (12)

ბო კურიაკესა²³ პავლე²⁴ ეფესელთაჲ: „მძნო, განძლიერდით უფლისა მიერ“ ვიდრე „რომელ არს სიტყუად ღმრთისაჲ“. (13) სახარებაჲ ლუკასი,

თავი აჟ: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „კაცმან²⁵ ვინმე ყო²⁶ პური“ ვიდრე „მცირედნი რჩეულ“. (14)

ბო შაბათსა²⁷ პავლე²⁸ ეფესელთაჲ: „მძნო, არა დავსცხრები მად.“²⁹ ვიდრე „ყოველსა შინა აღავსო“. (15) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ მარცუალსა მდოგვსასა“ ვიდრე „სასუფეველსა ღმრთისასა“. (16)

ბო კურიაკესა³⁰ პავლე³¹ კოლასელთაჲ: „მძნო, გჰმადლობ[თ] ღმერთსა“ | ვიდრე „ყოველსა შინა მთავარ“. (17) სახარებაჲ ლუკასი, თავი ს: „მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ რომელსამე დაბასა“ ვიდრე „სარწმუნოებაჲმან შენმან გაცხოვნა შენ“. (18)

ბო შაბათსა³² პავლე³³ ეფესელთაჲ: „მძნო, მოიკსენეთ, რამეთუ თქუენ“ | ვიდრე „სისხლითა ქრისტესითა“. (19) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ“ სახლსა“ ვიდრე „თავი თვსი, იგი ამალდეს“. (20)

ბო კურიაკესა³⁵ პავლე³⁶ კოლასელთაჲ: „მძნო, ოდეს ქრისტე გამოცხ.“ ვიდრე „ყოველსა შინა ქრისტე“. (21) | სახარებაჲ ლუკასი, თავი ს: „მას ჟამსა³⁸ კაცი ვინმე მოუკლა“ ვიდრე „ღმრთისა მიერ“. (22)*

ბო შაბათსა³⁹ პავლე⁴⁰ ეფესელთაჲ: „მძნო, იყვენით მობაძვ⁴¹ ვიდრე „ნათელ ხართ უფლისა მიერ“. (23) სახარებაჲ ლუკასი, თავი აჟ: „თქუა უფალმან: „რომელი სარწმუნო არს“ ვიდრე „სამაგელ არს წინაშე ღმრთისა“. (24)

ბო კურიაკესა⁴² კოლასელთაჲ: „მძნო, შეიმოსეთ, ვითარცა რჩეულ“ ვიდრე „გულთა შინა თქუენთა ღმერთსა“. (25) სახარებაჲ ლუკასი, თავი ს: „მას ჟამსა შინა ღა იყო, რაჟამს მიეახლნეს“ ვიდრე „ადიდებდა ღმერთსა“. (26)

* „ქრისტე ღმერთო, შემწე მეყავ“ B433v (ხელნაწერის ხელით).

¹ კურიაკესა] ბ ა. ² პავლე – ა. ³ რამეთუ] ძმანო BCEF. ⁴ ეგრეთ BCE. ⁵ შაბათსა] ბ ა. ⁶ პავლე – ა. ⁷ კურიაკესა] ბ ა. ⁸ პავლე – ა. ⁹ ნიჭისა] ნებასა F. ¹⁰ ქრისტესსა F. ¹¹ კაცისა B. ¹² ბო... მცირედნი რჩეულ – ა. ¹³ შაბათსა] ბ ა. ¹⁴ პავლე – ა. ¹⁵ რამეთუ] ძმანო BCEF. ¹⁶ ცხოვნდეს BCEF. ¹⁷ მიგცე BCE. ¹⁸ კურიაკესა] ბ ა. ¹⁹ პავლე – ა. ²⁰ რამეთუ] ძმანო BCEF. ²¹ შაბათსა] ბ ა. ²² პავლე – ა. ²³ კურიაკესა] ბ ა. ²⁴ პავლე – ა. ²⁵ კაცი F. ²⁶ იყო F. ²⁷ შაბათსა] ბ ა. ²⁸ პავლე – ა. ²⁹ მად] ვედრებად CE. ³⁰ კურიაკესა] ბ ა. ³¹ პავლე – ა. ³² შაბათსა] ბ ა. ³³ პავლე – ა. ³⁴ იესუ – ბ. ³⁵ კურიაკესა] ბ ა. ³⁶ პავლე – ა. ³⁷ ქრისტე CF. ³⁸ ჟამსა+შინა F. ³⁹ შაბათსა] ბ ა. ⁴⁰ პავლე – ა. ⁴¹ მბაძვ BCE. ⁴² კურიაკესა] ბ ა. (1) ეფეს. 2,14-22. (2) ლუკ. 10,25-37. (3) გალ. 1,3-10. (4) ლუკ. 9,57-62. (5) ეფეს. 4,1-7. (6) ლუკ. 12,16-18. (7) გალ. 3,8-12. (8) ლუკ. 10,19-21. (9) ეფეს. 5,8-19. (10) ლუკ. 13,10-17. (11) გალ. 5,22-6,2. (12) ლუკ. 12,32-40. (13) ეფეს. 6,10-17. (14) ლუკ. 14,16-24. (15) ეფეს. 1,16-23. (16) ლუკ. 13,19-29. (17) კოლ. 1,3-18. (18) ლუკ. 17,12-19. (19) ეფეს. 2,11-13. (20) ლუკ. 14,1-11. (21) კოლ. 3,4-11. (22) ლუკ. 18,18-27. (23) ეფეს. 5,1-8. (24) ლუკ. 16,10-15. (25) კოლ. 3,12-16. (26) ლუკ. 18,35-43.

Bv

Cv

Fv

A385v

ზC შაბათსა¹ პავლე² კოლასელთაჲ: „ძმანო, მადლი თქუენდა და მშჯლობაჲ“ ვიდრე „მადლი იგი ღმრთისაჲ ჭეშმარიტებით“. (1) სახარებაჲ ლუკასი, თავი ჰქ: „თქუა უფალმან: ეკრძალენით თავთა თქუენთა“ ვიდრე „ყოფად ვყავთ“. (2)

ზC კურიაკესა³ ტიმოთეს მიმართ, C: „შვილო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ და ყოვლისა შეწყნარებისა ღირს, რამეთუ ქრისტე იესუ“ ვიდრე „უკუნიით უკუნისამდე, ამენ“. (3) სახარებაჲ ლუკასი, თავი სხ: „მას ჟამსა შინა⁴ განვიდოდა იესუ იერიქოდ“ ვიდრე „ცხორებად წარწყმედულისა“. (4)

B434 ზღ შაბათსა⁵ კოლასელთაჲ: „ძმანო, ეკრძალენით, ნუ ვინმე იყოს“ ვიდრე „აღადგინა მკუდრეთით“. (5) სახარებაჲ ლუკასი, თავი სტ: „თქუა უფალმან იგავი ესე: მსაჯული ვინმე იყო“ ვიდრე „მათოჲს ადრე“. (6)

ზღ კურიაკესა⁶ პავლე⁷ ტიმოთეს, C: „შვილო ტიმოთე, სარწმუნო არს სიტყუაჲ და ყოვლისა შეწყნარებისა ღირს, რამეთუ ამისთვის ვშურე“. ვიდრე „ცხად იყოს ყოველსა შინა“. (7) სახარებაჲ ლუკასი, თავი სტ: „თქუა უფალმან იგავი ესე: „ორნი კაცნი აღვიდოდეს“ ვიდრე „იგი ამაღლდეს“. (8)

F399 ზღ⁸ შაბათსა⁹ პავლე¹⁰ ტიმოთესი, ღ: „შვილო ტიმოთე, | სარწმუნო არს სიტყუაჲ, უკუეთუ მის თანა ვივნოთ“ ვიდრე „სახელსა უფლისასა“. (9) | სახარებაჲ ლუკასი, თავი სჰ: „პრქუა უფალმან თვსთა მოწაფეთა: ეკრძალენით მწიგნობართა“ ვიდრე „სმენად ისმინე“. (10)

C359 ზღ¹² კურიაკესა¹³ პავლე¹⁴ ტიმოთესი: „შვილო ტიმოთე, შემოდგომილ ხარ ჩემსა მოძღურებასა“ ვიდრე „ქრისტე¹⁵ იესუმს მიმართ“. (11) სახარებაჲ მათესი, თავი ჰფ: „მას ჟამსა შინა წარვიდოდა იესუ საზღვართა ტყროსისა და სიდონისათა“ ვიდრე „ასეული იგი მისი მიერ ჟამითგან“. (12)*

უწყებაჲ ჯერ არს, საყუარელნო, რამეთუ უკუეთუ აღვსებაჲ¹⁶ შინა იყოს და დარჩენ კურიაკენი, ზემო დაუტევე¹⁷ და ესე წაიკითხე: კორცითა აღებასა ორითა¹⁸ კურიაკითა წინა მე-ზუერისაჲ; რომელი შაბათი კორცითა აღებასა წინა დახუდეს, წაიკითხე, რომელიცა შაბათი გინდეს.

რომელი კურიაკე კორცითა აღებასა შინა წინა იყოს, უძღებისაჲ არს და წარიკითხე¹⁹ პავლე²⁰ პრომაელთაჲ: „ძმანო, ყოველივე ჯერ არს ჩემდა“ ვიდრე „კორცითა მაგით თქუენითა“. (13)

შაბათსა კორცითა აღებისასა²¹ – პავლე²² კორინთელთაჲ, C: „ძმანო, ყოველივე ჯერ-არს ჩემდა“. (14) შაბათსა²⁴ კორცითა აღებისასა სახარებაჲ²⁵ ლუკასი, თავი სჰ: „თქუა უფალმან: ეკრძალენით ნუ ვინმე გაცთუნნეს თქუენ“ ვიდრე „წინაშე²⁶ ძისა კაცისა“. (15)

კურიაკესა კორცითა აღებასა – პავლე²⁷ კორინთელთაჲ, C: „ძმანო, საჭმელმან“ ვიდრე „უფლისა მიერ“. (16) სახარებაჲ მათესი, თავი სღ: „თქუა უფალმან: ოდეს მოვიდეს ძე კაცისაჲ“ ვიდრე „ცხორებასა საუკუნესა“. (17)

ყველიერისა შაბათსა პავლე³⁰ პრომაელთაჲ: „ძმანო, მშჯლობასა შეუღევით“ ვიდრე „უკუნიით უკუნისამდე, ამენ“. (18) სახარებაჲ მათესი, თავი ჰღ: „| „პრქუა უფალმან: „ეკრძალენით ქველის საქმესა“ ვიდრე „ძალი და დიდებაჲ უკუნიით უკუნისამდე, ამენ“. (19)

ყველიერისა კურიაკესა³¹ – | პავლე³² პრომაელთაჲ: „ძმანო, აწ უმახლობელეს არს ჩუენდა ცხორებაჲ“ ვიდრე „უფალი დადგინებდა მისა“. (20) სახარებაჲ მათესი, თავი ჰღ: „თქუა უფალმან: „უკუეთუ მიუტევენთ კაცთა“ ვიდრე „მუნცა იყოს გული თქუენი“. (21)

ტ³³ შაბათსა მარხვათასა პავლე ებრაელთაჲ: „მრავლით კერძო და მრავლით სახით“ ვიდრე

* „კურთხეულ არს ღმერთი, ესეცა სრულ იქმნა“ B434r (ხელნაწერის ხელით მთავრულით). ** უნდა იყოს I კორინთელთა.

¹ შაბათსა] ზ A. ² პავლე – A. ³ კურიაკესა] ხ A. ⁴ შინა+შინა C. ⁵ შაბათსა] ზ A. ⁶ კურიაკესა] ხ A. ⁷ პავლე – A. ⁸ ზღ] ზღ B. ⁹ შაბათსა] ზ A. ¹⁰ პავლე – A. ¹¹ ღ] C BC. ¹² ზღ] ზღ B. ¹³ კურიაკესა] ხ A. ¹⁴ პავლე – A. ¹⁵ ქრისტეს F. ¹⁶ ახურებაჲ C. ¹⁷ დაუტევე BCE. ¹⁸ წინა ორითა კურიაკითა C. ¹⁹ წაიკითხე F. ²⁰ პავლე F. ²¹ აღებასა C. ²² პავლე – A. ²³ C – B. ²⁴ შაბათსა... აღებისასა – BCDEF. ²⁵ სახარებაჲ – A. ²⁶ წინაშე – C. ²⁷ პავლე – A. ²⁸ მიერ] მრ F. ²⁹ საუკუნოსა CE. ³⁰ პავლე – A. ³¹ კურიაკესა] შაბათსა B. ³² პავლე – A. ³³ C] პირველსა A.

(1) კოლ. 1,3-6. (2) ლუკ. 17,3-10. (3) I ტიმ. 1,15-17. (4) ლუკ. 19,1-10. (5) კოლ. 2,8-12. (6) ლუკ. 18,2-8. (7) I ტიმ. 4,9-15. (8) ლუკ. 18,10-14. (9) II ტიმ. 2,11-19. (10) ლუკ. 20,46-52. (11) II ტიმ. 3,10-15. (12) მათ. 15,21-28. (13) I კორ. 6,12-20. (14) I კორ. 6,12-20. (15) ლუკ. 21,8-9. (16) I კორ. 8,8-9,2. (17) მათ. 25,31-46. (18) რომ. 14,19-26. (19) მათ. 6,1-13. (20) რომ. 13,11-14,4. (21) მათ. 6,14-21.

„არა მოაკლდეს“. (1) პირველს¹ შაბათსა მარხვისასა სახარებად მარკოზისი, თავი ԷԾ: „მას ჟამსა თანაწარჰვიდოდა იესუ ღლესა შაბათსა“ ვიდრე „ვითარცა ერთი იგი“. (2) კურიაკესა² Ը მარხვათასა პავლე³ ებრაელთა: „ძმანო, სარწმუნოებით მოსე გან-რად-მწესნა“⁴ ვიდრე „რამათა არა თჳნიერ ჩუენსა სრულ იქმნენ“. (3) სახარებად იოვანესი, თავი Խ: „მას ჟამსა შინა უნდა იესუს განსლვაჲ გალილესა“⁵ ვიდრე „ძესა ზედა კაცისასა“. (4)

Cv | Գ⁶ შაბათსა მარხვათასა პავლე⁷ ებრაელთა: „ძმანო, ეკრძალებით, ნუჲკუე“ ვიდრე „შევიკრძალოთ“. (5) სახარებად მარკოზისი, თავი ԽԵ: „მას ჟამსა შინა განვიდა იესუ უდაბნოსა ადგილსა“ ვიდრე „საწამებელად მათდა“. (6)

Գ კურიაკესა⁸ მარხვათასა⁹ პავლე¹⁰ ებრაელთა: „დასაბამსა შენ, უფალო, ქუეყანად დააფუძნე“¹¹ ვიდრე „განმტკიცნა“. (7) სახარებად მარკოზისი, თავი Է: „მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ კაპერნაუმდ“¹² ვიდრე „ესრეთ¹³ ვიხილეთ“. (8)

Դ¹⁴ შაბათსა მარხვათასა პავლე¹⁵ ებრაელთა: „ძმანო, მოიქსენებდით პირველთა“ ვიდრე „სარწმუნოებითა ცხოვრდეს“.¹⁶ (9) სახარებად მარკოზისი, თავი ԷԸ: „მას ჟამსა შინა წარვიდოდა იესუ და იხილა ლევი.“ ვიდრე „ცოდვილთა სინანულად“. (10)

Դ კურიაკესა¹⁷ მარხვათასა¹⁸ პავლე¹⁹ ებრაელთა: „ძმანო, მივის ჩუენ მღვდელთმოდურარი“ ვიდრე „მელქისედეკისსა“.²⁰ (11) სახარებად მარკოზისი, თავი Զ: „თქუა უფალმან: „რომელსა უნდეს შემდგომად ჩემდა“ ვიდრე „მომაგალი ძალითა“ (12) ჰპოვო²² ჯუართა აპყრობისა²³ უკუენა კურიაკესა.

Ծ²⁴ შაბათსა მარხვათასა²⁵ პავლე²⁶ ებრაელთა: „ძმანო, გურწამს²⁷ თქუენთჳს“ ვიდრე „აღთქუმანი“. (13) სახარებად მარკოზისი, თავი ԸԾ: „მას ჟამსა შინა გამოვიდა იესუ საზღვართა“ ვიდრე „და უტყუთა ატყუებს“. (14)

Ծ კურიაკესა²⁸ მარხვათასა²⁹ პავლე³⁰ ებრაელთა: „რამეთუ³¹ აბრაჰამს³² აღუთქუა ღმერთმან“ ვიდრე „იქმნა იგი უკუენისამდე“. (15) სახარებად მარკოზისი, თავი ԳԸ: „მას ჟამსა³³ კაცი ვინმე მოუკლა იესუს“ ვიდრე „მესამესა ღლესა აღდგეს“. (16)

Դ³⁴ შაბათსა მარხვათასა³⁵ პავლე³⁶ ებრაელთა: „რამეთუ³⁷ არა კელით ქმნულთა³⁸ სიწმიდეთა“ ვიდრე „მაცხოვრად“. (17) სახარებად მარკოზისი, თავი ԽԳ: „მას ჟამსა შინა გამოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი ყანებსა“ ვიდრე „მესამესა ღლესა აღდგომად“. (18)*

Դ კურიაკესა³⁹ მარხვათასა⁴⁰ პავლე⁴¹ ებრაელთა: „ძმანო, ქრისტე⁴² მოვიდა მღვდელთმოდურარი“ ვიდრე „მსახურებად ღმრთისა ცხოველისა“. (19) სახარებად მარკოზისი, თავი ԺԴ: „მას ჟამსა შინა წარიყვანნა იესუ ათორმეტნი“ ვიდრე „საქსრად მრავალთათჳს“. (20)

ამიერითგან წაღმართ ღაზარობად და შემდგომითი შემდგომად შაბათ-კურიაკენი და ვნების კურიაკისა სახარებანი თჳსსა აღვიღსა სწერიან, განგებასა შინა | წესისაებრ სჳნაქსარისა. თავი და ბოლოჲ მუნ ნახენით.⁴³ **

სახარებანი აღდგომისანი⁴⁴ საცისკრონი

Ը.⁴⁵ სახარებად⁴⁶ მათესი, თავი ԲԽԶ:⁴⁷ „მას ჟამსა შინა ათერთმეტნი იგი“ ვიდრე „აღლასარულამდე სოფლისა, ამენ“.⁴⁸

* „ლოცვა ყავთ უღირსისა ივანესთჳს“ B435r (ხელნაწერის ხელით მთავრულით). ** „და ჩუენთჳს ლოცვა ყავთ, მ წმიდაო მამაო, შენ გვოხენ წინაშე უფლისა“... A.

¹ პირველსა... მარხვისასა – BCEF. ² Ը კურიაკესა BCEF. ³ პავლე – A. ⁴ განმწესნა BCE. ⁵ გალილესად F. ⁶ Գ] მეორესა A. ⁷ პავლე – A. ⁸ კურიაკესა] Է A. ⁹ მარხვათასა – A. ¹⁰ პავლე – A. ¹¹ დააფუძნე] დაამყ. C. ¹² კაფარნაუმდ C, კაპერნაუმდ F. ¹³ ესრეთ] ერთ B. ¹⁴ Դ] მესამესა A. ¹⁵ პავლე – A. ¹⁶ ცხოვრდეს BCEF. ¹⁷ კურიაკესა] Է A. ¹⁸ მარხვათასა – AC. ¹⁹ პავლე – A. ²⁰ მელქისედეკისსა BC, მელქისედეკისსა F. ²¹ Խ თავი A. ²² ჰპოო BEF, ჰპოვო... კურიაკესა – C. ²³ აპყრობასა B. ²⁴ Ծ] მეოთხესა A. ²⁵ მარხვათასა – A. ²⁶ პავლე – A. ²⁷ მრწამს C. ²⁸ კურიაკესა] Է A. ²⁹ მარხვათასა – A. ³⁰ პავლე – A. ³¹ რამეთუ] ძმანო B. ³² აბრაჰამს B. ³³ ჟამსა+შინა BCEF. ³⁴ Դ] მეხუთესა A. ³⁵ მარხვათასა – A. ³⁶ პავლე – A. ³⁷ რამეთუ] ძმანო BCEF. ³⁸ კელითქმნილთა CE. ³⁹ კურიაკესა] Է A. ⁴⁰ მარხვათასა – A. ⁴¹ პავლე – A. ⁴² ქრისტე E. ⁴³ ნახენით] ჰპოო F. ⁴⁴ აღდგომისანი ⁴⁵ Ը... მათესი] B-ში (ფოტოში არ იკითხება). ⁴⁶ სახარებად – A. ⁴⁷ ԲԽԶ+C BEF. ⁴⁸ ამენ – CDE.

(1) ებრ. 1,1-12. (2) მრკ. 2,23-3,5. (3) ებრ. 11,24-40. (4) იოანე 1,44-51. (5) ებრ. 3,12-14. (6) მრკ. 1,35-44. (7) ებრ. 1,10-2,3. (8) მრკ. 2,1-12. (9) ებრ. 10,32-38. (10) მრკ. 2,4-17. (11) ებრ. 4,14-5,6. (12) მრკ. 8,34-9,1. (13) ებრ. 6,9-12. (14) მრკ. 7,31-37. (15) ებრ. 6,13-20. (16) მრკ. 9,17-31. (17) ებრ. 9,24-28. (18) მრკ. 8,27-31. (19) ებრ. 9,11-14. (20) მრკ. 10,32-45.

B435

A386v

F400

- C360 | **ღ.** სახარება¹ მარკოზისი, თავი **სტ**: „და ვითარცა გარდაკლა შაბათი² იგი“ ვიდრე „ემინოდა“. (1)
- ღ.** სახარება³ მარკოზისი, თავი⁴ **სზ**(!): „აღდა იესუ განთიად“ ვიდრე „სასწაული. ამინ“. (2)
- Fv **ო.** სახარება⁵ ლუკასისი, თავი **ქზ**: „ერთსა მას შაბათსა“ | ვიდრე „დაუკვრდა საქმე ესე“. (3)
- ღ.** სახარება⁶ ლუკასისი, თავი **ქზ**: „მას ჟამსა შინა⁷ პეტრე აღდგა და“ ვიდრე „განტეხასა მას პურისასა“. (4)
- ქ** სახარება⁸ ლუკასისი, თავი **ქზ**: „მას ჟამსა შინა აღდგა⁹ იესუ მკუდრეთით“ ვიდრე „აკურთხევდეს ღმერთსა, ამინ“. (5)
- ზ.** სახარება¹⁰ იოვანესი, თავი **სტ**: „ერთსა მას შაბათსა“ ვიდრე „თვსაგან მოწაფენი“. (6)
- ჩ** სახარება¹¹ იოვანესი, თავი **სტ**: „მას ჟამსა შინა მარიამ დგა“¹² ვიდრე „ესრეთ ჰრქუა მათ“. (7)
- ც** სახარება¹³ იოვანესი, თავი **სტ**: „და ვითარცა შემწუხრდა“ ვიდრე „სახელითა მისითა“. (8)
- Bv **ღ** სახარება¹⁴ იოვანესი, თავი **სტ**: „მას ჟამსა შინა აღდგა იესუ მკუდრეთით და გაძოუცხადა“ ვიდრე „აღ-რამ-დგა“¹⁵ მკუდრეთით“. (9)
- ტ** სახარება¹⁶ იოვანესი, თავი **სზ**: „მას ჟამსა შინა გამოუცხადა თავი თვისი იესუ¹⁷ მოწაფეთა თვსთა“ ვიდრე „აღწერილი წიგნები, ამენ“. (10)
- განგება სატფურებისა, რომლისადა წმიდისა იყოს.** ჩუენ კულა ღმრთისმშობლისა¹⁸ პირსა¹⁹ ზედა აღწეროთ და მასვე წესსა²⁰ ზედა გულისკმა-იყოს თითოელისა²¹ წმიდისა და ეგრეთვე იქმნას. მწუხრი. უფალო ღაღადყავსა ითქუნენ²² დასდებელნი²³ სატფურებისანი და²⁴ ღმრთისმშობლისანი. ხოლო სატფურებისად ესე²⁵ ითქუნენ: „შეჯულმან მან წინადასწა.“ ყოველი დასდებელი ორჯელ.²⁷ და შევიდენ მღელენი საკურთხეველად და ითქუას წარდგომა ღმრთისა და სამნი საკითხავნი სატფურებისანი: **ტ** – მეფეთა, **ღ** – იგავთა, **ღ** – იგავთავე და სტიქარონნი ამათ მუკლთა ზედა: „შენდა გშუენის²⁸ გალობა, ღმერთო“, (11) მუკლი **ღ**: „აღვივსენით ჩუენ კეთილითა სახ.“ (12) დიდებასა ზედა ღმრთისმშობლისა და ეგრეთვე²⁹ „აწ და მარადისა“³⁰ ღმრთისმშობლისავე. ლიტანიისა³¹ ღმრთისმშობლისა, ეგრეთვე ღმრთი უფალსა ზედა. | ცისკრად კანონისა წილ ესე ფსალმუნნი ითქუნენ:³² ფსალმუნი **ტ** – „შენ³³ გშუენის გალობა, ღმერთო, სიონს“. (13) ფსალმუნი **ღ** – „საფუძველნი მისნი მთა“. (14) ფსალმუნი **ღ** – „უფალი სუფევს, შუენიერება“. (15) წარდგომა სატფურებისა საკითხავი ღმრთისმეტყუელისა: „პატივი სატფურებისა“. „ღმერთო, სახელითა“. (16) წარდგომა სახარებისა, კმა **ო**: „აღვივსენით ჩუენ კეთილითა სახლი“, (17) მუკლი: „შენ³⁴ გშუენის გალობა, ღმერთო, სიონს“ (18) და³⁵ „ყოველი სული“. (19) სახარება იოვანესი, თავი **ფღ**: „| მას ჟამსა შინა იყო სატფურება იერუსალმს“ ვიდრე „მივსცემთ“.³⁶ (20) და³⁷ მიწყალე. (21) და გალობანი ღმრთისმშობლისანი და³⁸ სატფურებისანი:³⁹ „ზღვსა მის⁴⁰ მეწამულისანი“ და⁴¹ დასასრულსა ფსალმუნთასა მოურთვიდენ „ზღუა⁴² უვალთაგან“ ღმრთისმშობლისა დასდებელსა.⁴³ | განძლიერდასა ზედა წარდგომა და წიგნი წმიდისა ბასილისი **ხტ** ფსალმუნისა თარგმანი. ღაღადყავსა ზედა იბაკო სატფურებისა და | მერმე ღმრთისმშობლისა. აქედითსა შემდგომად დიდება მალალთა დიდი⁴⁴ ლიტანიისა⁴⁵ და ზეგარდამო. და აღასრულონ ჟამი ცისკრისა,⁴⁶ ხოლო სამხრად ლიტანია ყონ და⁴⁷ ეკლესიისა კარნი დაჰკრძალნენ. და იწყონ სამხრისა სხუასა

¹ სახარება – EF. ² შაბათი შობილი E. ³ სახარება – A. ⁴ სზ თავი ⁵ სახარება – A. ⁶ სახარება – A. ⁷ შინა – B. ⁸ სახარება – A. ⁹ აღდა C. ¹⁰ სახარება – A. ¹¹ სახარება – A. ¹² დგა F. ¹³ სახარება – A. ¹⁴ სახარება – A. ¹⁵ აღდა+რამ BCE. ¹⁶ სახარება – A. ¹⁷ იესუ – F. ¹⁸ ღმრთისმშობლისა F. ¹⁹ პირსა სახელსა C. ²⁰ ~ ზედა წესსა BCDE. ²¹ თითოელისა CEF. ²² ითქუნენ BCEF. ²³ დასდებელი – A. ²⁴ და – C. ²⁵ ესენი BCE. ²⁶ ითქუნენ E. ²⁷ ორ-ორჯელ BCEF. ²⁸ შუენის B. ²⁹ ეგრეთვე+და A. ³⁰ აწდამარადისა+ზედა BE. ³¹ ლიტანიისად BCE. ³² ითქუნენ F. ³³ შენდა BCEF. ³⁴ შენდა CEF. ³⁵ და – C. ³⁶ მივსცე F+მათ F. ³⁷ და – BCE. ³⁸ და – B. ³⁹ სატფურებისანი+ო BCE. ⁴⁰ მის – CF. ⁴¹ და – C. ⁴² ზღუა F. ⁴³ დასდებელთა C. ⁴⁴ დიდი გრძელად BCE. ⁴⁵ ლიტანიისა F. ⁴⁶ ცისკრისა – BCE. ⁴⁷ და ეკლესიისა – C. (1) მრკ. 16,1-8. (2) მრკ. 16,9-20. (3) ლუკ. 24,1-12. (4) ლუკ. 24,12-35. (5) ლუკ. 24,36-53. (6) იოანე 20,1-10. (7) იოანე 20,11-18. (8) იოანე 20,19-31. (9) იოანე 21,1-14. (10) იოანე 21,1-25. (11) ფს. 64,2. (12) ფს. 64,5. (13) ფს. 64,2. (14) ფს. 86,1. (15) ფს. 92,1. (16) ფს. 53,3. (17) ფს. 64,5. (18) ფს. 64,2. (19) ფს. 150,6. (20) იოანე 10,22-28. (21) ფს. 50,3.

ეკლესიასა, გინა მთავარანგელოზთასა,¹ გინა ნათლისმცემელისასა² და ვითარცა თქუნენ სამ-
ნი³ ფსალმუნნი დღესასწაულისანი, შემდგომად
მესამისა ფსალმუნისა გამოვიდენ ლიბანიითა და
იტყვიან⁴ დასდებელსა: „დიდება შენდა, ქრის-
ტე, ღმერთო, მოციქულთა სიქადულო, მოწამეთა
სიხ.“, სხუა: „წმიდანო მოწამენო“, სხუა:
„წმიდანო მოციქულნო, წინაწარმეტყველ.“ და
ვითარცა მოვიდენ⁵ ეზოსა ეკლესიისასა, კართა
ზედა ტაძრისათა იწყონ მაღლობელთა თქუმად
კმა⁶ ო: „განახუენით ბჭენი თქუენნი“ ვიდრე
„მეუფე დიდებისა“. (1) და მიუგონ შინათ და
Fv თქუან: „ვინ არს | ეგე მეუფე⁶ დიდებისა?“ (2)
და კუალად მეორედ გარეგნით თქუან: „უფალი
ძლიერი და მტკიცე, უფალი ძლიერი⁷ ბრძოლასა⁸
შინა აღახუენით ბჭენი თქუენნი მთა.“ ვიდრე
„მეუფე⁹ დიდებისა“. (3) და კუალად შინათ¹⁰
მეორედ: „ვინ არს ეგე მეუფე¹¹ დიდებისა?“ (4)
და კუალად გარეგნით მესამედ კმა-ყონ:¹² „უფალი
ძალთა¹³ თავადი არს მეუფე დიდებისა“ (5) და
მეყსეულად იწყონ რაა თქუმად: „განახუენით
ბჭენი თქუენნი“, (6) შევიდენ¹⁴ და თქუან „დიდება
და¹⁵ აწლამარადის“,¹⁶ კმა ო და ზედა კონდაკი
სატფურებისა. და მერმე წმიდაო ღმერთო
აგაჯითა და წარდგომა, კმა ო: „სახლსა შენსა
შუენის“, (7) დასდებელი:¹⁷ „უფალი სუფევს,
შუენიერება“. (8) პავლე ებრაელთა: „ძმანო
წმიდანო, ჩინებისა მის“ ვიდრე „აღშენებულ არს“. (9)
ჰპოვო¹⁸ პავლისა სჯნაქსარსა, დასასრულსა
აგვსტოსისასა. ალელუია, კმა,¹⁹ ჟ გუერდი:
„საფუძველნი მისნი მათა“. (10) სახარება
მათესი, თავი ჰაღ: „მას ჟამსა შინა²¹ მოვიდა
იესუ ადგილთა მათ კესარია-ფილიპისათა“ ვიდრე

„არა ერეოდინ მას“, (11) ჰპოვო²² იენისსა ხც.
განიცადე: „უფალო, შევიყუარე შუენიერება
სახლისა შენისა“. (12)

წარდგომანი ჟამისწირვისანი აღდგომისა-
ნი,²³ ო²⁴ კმათა ზედა, კმა ო, საკუარო: „იყავნ,
უფალო, წყალობა შენი ჩუენ ზედა“ ვიდრე | Bv
„ჩუენ გესავთ შენ“, (13) დასდებელი: „იხარებ-
დით მართალნი უფლისა“ ვიდრე „შუენის ქე-
ბა“. (14) კმა²⁵ ო, სხუა: „პირი ჩემი იტყო-
დის სიბრძნე“. (15) დასდებელი: „ისმინეთ ესე
ყოველმან თესლებმან და მერჩ.“ ვიდრე²⁷ „სოფ-
ლებსა“. (16) კმა ო, საკუარო:²⁸ „აცხოვნე,
უფალო, ერი შენი და აკუ.“ ვიდრე²⁹ „სამ-
კუდრებელი შენი“. (17) დასდებელი: „შენდამი,
უფალო, კმა-ვეო, ღმერთო“ ვიდრე³⁰ „ჩემთჳს“. (18)
საკუარო: „დიდ არს უფალი“³¹ ჩუენი, დიდ
არს ძალი“ ვიდრე³² „რიცხჳ“. (19) დასდებელი:
„აქებდით უფალსა, რამეთუ სახიერ არს“,³³ (20)
სხუა: „უფალი ნათელ ჩემდა და მაცხოვარ“
ვიდრე³⁴ „მეშინოდის“. (21) დასდებელი: „უფალი
შესავედრებელ“ ვიდრე³⁵ „შეგძრწუნდე“. (22)
კმა³⁶ ო | „რამეთუ დიდ არიან საქმენი შენნი, F402
უფალო“ ვიდრე³⁷ „ჰქმენ“. (23) დასდებელი:
„აკურთხევს სული ჩემი უფალსა,³⁸ უფალო,³⁹
ღმერთო“. (24) სხუა: „სახლსა შენსა“⁴⁰ შუე-
ნის სიწ.“ ვიდრე⁴¹ „დღეთასა“. (25) დასდებელი:
„უფალი სუფევს შუე“. (26) | სხუა: „კურ- A387v
თხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისათა“
ვიდრე⁴² „გამოგვჩნდა ჩუენ“. (27) დასდებელი:
„აუვარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ“ (28)
სხუა: „ახარებდით⁴³ დღითი დღე მაცხოვა-
რებასა“ ვიდრე⁴⁴ „დიდება მისი“. (29) დას-
დებელი: „უგალობდით უფალსა გალობითა“

¹ მთავარანგელოზთა BE. ² ნათლისმცემელისასა F. ³ სამნი] ო A. ⁴ იტყვიან B+ამას BCEF. ⁵ გამოვიდენ F. ⁶ მეფე B. ⁷ ძლიერი+ვიდრე A. ⁸ ბრძოლათა CEF. ⁹ მეუფე – C. ¹⁰ შინათ+გამო CE. ¹¹ მეუფე C. ¹² კმა-ყონ F. ¹³ ძალთა C. ¹⁴ შევი-
დენ+შინა BEF. ¹⁵ და – C. ¹⁶ აწლა BC. ¹⁷ დასდებელი F. ¹⁸ ჰპოვო... აგვსტოსისასა – BCDEF. ¹⁹ კმა – C. ²⁰ მათა] მთა
CF. ²¹ შინა – A. ²² ჰპოვო BEF, ჰპო C. ²³ აღდგომისანი BCEF. ²⁴ ო-თავე BCEF. ²⁵ სხუა კმა ო BCEF. ²⁶ სიბრძნე+ვიდრე
გულისკმის-ყოფასა F. ²⁷ ვიდრე სოფლებსა – BCE. ²⁸ საკუარო E. ²⁹ ვიდრე საკუდრებელი შენი – BCDE. ³⁰ ვიდრე ჩემ-
თჳს – BCE. ³¹ უფალი+ღმერთი ACE. ³² ვიდრე რიცხჳ – BCE. ³³ არს+ქება F. ³⁴ ვიდრე მეშინოდის – BCE. ³⁵ ვიდრე
შეგძრწუნდე – ABCE. ³⁶ კმა ო – A. ³⁷ ვიდრე ჰქმენ – BCE. ³⁸ უფალსა+ვიდრე დიდებულ ხარ ფრიად BF. ³⁹ უფალო
ღმერთო დი B, – F. ⁴⁰ შენსა – B. ⁴¹ ვიდრე დღეთასა – BCE. ⁴² ვიდრე გამოგვჩნდა ჩუენ – BCE. ⁴³ ახარებდით A+დით
B, დით C. ⁴⁴ ვიდრე დიდება მისი – BCE.

(1) ფს. 23,7. (2) ფს. 23,8. (3) ფს. 23,8-9. (4) ფს. 23,8-10. (5) ფს. 23,10. (6) ფს. 23,7. (7) ფს. 92,5. (8) ფს. 92,1.
(9) ებრ. 3,1-4. (10) ფს. 86,1. (11) მათ. 16,13-18. (12) ფს. 25,8. (13) ფს. 32,22. (14) ფს. 32,1. (15) ფს. 48,4. (16) ფს.
48,2. (17) ფს. 27,9. (18) ფს. 27,1. (19) ფს. 146,5. (20) ფს. 146,1. (21) ფს. 26,1. (22) ფს. 26,1. (23) ფს. 103,24.
(24) ფს. 103,1. (25) ფს. 92,5. (26) ფს. 92,1. (27) ფს. 117,26-27. (28) ფს. 117,1. (29) ფს. 95,2-3.

ვიდრე¹ „იქმნა“. (1) სხუა: „შენ ხარ მღვდელ უკუნისამდე წე.“ ვიდრე² „მელქისედეკისა“. (2) დასდებელი: „პრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა და.“ (3) სხუა: „წმიდათა და რომელნი არიან ქუეყანასა“. (4) დასდებელი: „წინაღწარ ვხედვდ.“ (5) სხუა: „საკრველ არს ღმერთი წმიდათა“. (6) დასდებელი: „ეკლესიასა შინა აკურთხე“. (7) კმა³ ო გუერდი: „უფალო უფალო⁴ ჩუენო, ვითარ საკრველ.“ ვიდრე⁵ „ზედა“. (8) დასდებელი: „რამეთუ ამაღლდა ღიდად შუე“. (9) სხუა: „შენ, უფალო, მიცვენ, ჩუენ დამიმარხენ“. (10) და⁶ დასდებელი: „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ მოაკლდა“ ვიდრე¹⁰ „კაცთაჲსა“. (11) კმა⁷ ო გუერდი ო: „აღვრე, უფალო, ერი შენი“¹¹ (12) დასდებელი: „შენდამი, უფალო, კმა-გყო¹² ღმერთო“¹³ ვიდრე¹⁴ „ჩემგან“. (13) სხუა: საშაბათო: „იხარებდით მართალნი“ ვიდრე¹⁵ „გულითა“. (14) დასდებელი: „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტე“. (15) სხუა ღმრთისმშობელისა: „მოვიკსენო სახელი შენი ყოველსა“, (16) დასდებელი: „ისმინე, ასულო და ი.“ (17) კმა⁸ ო გუერდი, საკრავო: „უფალმან ძალი ერსა თვსსა მოსცეს“ ვიდრე¹⁶ „მშულობით“. (18) დასდებელი: „შესწირევდით უფლისა“ ვიდრე¹⁷ „წმიდასა მისსა“. (19) სხუა, მართალთა, „იხარებდით მართალნი უფლისა მი.“ (20) დასდებელი: „შეგესემინ¹⁸ ღმერთსა ჩემი¹⁹ ღოცვამ მომხე“. (21) წმიდათა: „პატიოსან არს წინაშე უფლისა სიკული.“ (22) დასდებელი: „რაჲ მივაგო უფალსა“ ვიდრე²¹ „ვხადოდი“. (23) სხუა: „იქაღიან წმიდანი ღიდები“. (24) დასდებელი: „უგალობდით უფალსა გალობითა“ ახ.“

ვიდრე²² „წმიდათაჲსა“. (25) კმა⁹ ო, გუერდი; საკრავო²³ „ილოცეთ²⁴ და მიეცით უფალსა ღმერთსა ჩუენსა“ ვიდრე „მისა“. (26) დასდებელი: „განცხადებულ არს ჰურიასტან“. (27) სხუა: „ესე არს ღღე, რომელი ქმნა უფალმან“. (28) დასდებელი: „აუვარებდით²⁵ უფალსა, რამეთუ კეთილ“. (29) | სხუა მოციქულთა: „ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმა“³⁰ (30) | დასდებელი: „ცანი უთხრობენ“. (31) სხუა: „ყოველი ქუეყანაჲ თაყუანის-გცემდენ“. (32) დასდებელი: „ღაღადებდით ღმრთისა ყოველი ქუეყანაჲ უგალობ“. (33)

ალელუია-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისა-
ნი²⁶ ო²⁷ კმა⁹ ო ზედა, კმა⁹ ო: „ცხორებაჲ მართალთაჲ უფლი.“²⁸ (34) სხუა: „აუვარებენ²⁹ ცანი საკრვე.“³⁰ (35) სხუა: „ღმერთი ღიდებულ არს ზრახვასა შინა წე.“ ვიდრე³¹ „გარემომს მისსა“. (36) სხუა: „ცანი უთხრობენ ღიდებასა ღ.“ ვიდრე³² „სამყარო“. (37) სხუა: „სიტყუთა უფლისაჲთა ცანი დაე.“ ვიდრე³⁴ „მათია“³⁵ (38) სხუა: „თმენით დაუთმე³⁶ უფალსა მომხ.“ ვიდრე³⁷ „უყისა“. (39) სხუა: „ღმერთი ღმერთთაჲ, უფალი იტყოდა“ ვიდრე³⁸ „დასავალამდე“. (40) სხუა: „უგალობდით უფალსა“ ვიდრე „მკლავმან წმიდამან მისმან“. (41) კმა³⁹ ო: „| მიწყალე⁴⁰ მე, ღმერთო, ღიდიტა წე.“ ვიდრე⁴¹ „უშჯულოებაჲ ჩემი“. (42) სხუა: „შეისმინენ⁴² შენი უფალმან ღღესა ჭი.“ ვიდრე⁴³ „იაკობისი“. (43) სხუა: „ვითარცა სურინ ირემსა წყა.“ ვიდრე⁴⁴ „შენდამი, ღმერთო“. (44) სხუა: „შენ, უფალო, გესავ ნუ მრცხუე“. ვიდრე⁴⁵ „განრინებად ჩემდა“. (45) სხუა: „პირი მართ-

¹ ვიდრე იქმნა — BCE. ² ვიდრე მელქისედეკისა — BCE. ³ კმა — BCE. ⁴ უფალო] ღმერთო BCE. ⁵ ვიდრე ზედა — BCE. ⁶ შუე+ვიდრე ცათა F. ⁷ ~ დამიმარხ. ჩუენ ABCE+ვიდრე უკუნისამდე F. ⁸ და — F. ⁹ დასდებელი — F. ¹⁰ ვიდრე კაცთაჲსა კმა BCE. ¹¹ შენი+და BCEF+ვიდრე შენი F, მო] შე B. ¹² კმა-გყო BCEF. ¹³ ღმერთო — F. ¹⁴ ვიდრე ჩემგან — BCF. ¹⁵ ვიდრე გულითა — BCE. ¹⁶ ვიდრე მშულობით — BCE. ¹⁷ ვიდრე წმიდასა მისსა — BCE. ¹⁸ შეგესემინ] შენ გესმ C. ¹⁹ ღოცვისა ჩემისა A. ²⁰ წმიდათაჲს BCE. ²¹ ვიდრე ვხადოდი — BCDE. ²² ვიდრე წმიდათაჲს — BCE. ²³ საკრავო — BCE. ²⁴ ილოცეთ და მიეცით უფალსა ღმერთსა ჩუენსა“ ვიდრე „მისა“] ალუთქი და ალუსრულეთ (ფსალმ. ო რედ.) B. ²⁵ აუვარებდით BE. ²⁶ კმისა F. ²⁷ ო-თა BCE. ²⁸ უფლი.] ვიდრე ჭირისასა F. ²⁹ აუვარებენ BCE, აღიარებენ F. ³⁰ საკრველ+ვიდრე წმიდათაჲს E. ³¹ ვიდრე... მისსა — BC. ³² ვიდრე — BC. ³³ სამყარო — BC. ³⁴ ვიდრე — BC. ³⁵ მათია — BC. ³⁶ დაუთმეთ F. ³⁷ ვიდრე უყისა — BC. ³⁸ ვიდრე დასავალამდე — BC. ³⁹ კმა ო — C. ⁴⁰ შემიწყალე F. ⁴¹ ვიდრე... ჩემი — BC. ⁴² შეისმინე E, შეისმინა C. ⁴³ ვიდრე იაკობისი — BC. ⁴⁴ ვიდრე... ღმერთო — BC. ⁴⁵ ვიდრე... ჩემდა — BC.

⁴⁶ სხუა+არა საკრავო F.

(1) ფს. 95,1-5. (2) ფს. 109,4. (3) ფს. 109,1. (4) ფს. 15,3. (5) ფს. 15,8. (6) ფს. 67,36. (7) ფს. 67,27. (8) ფს. 8,2. (9) ფს. 8,2. (10) ფს. 11,8. (11) ფს. 11,2. (12) ფს. 27,9. (13) ფს. 27,1. (14) ფს. 31,11. (15) ფს. 31,1. (16) ფს. 44,18. (17) ფს. 44,11. (18) ფს. 28,1. (19) ფს. 28,1-2. (20) ფს. 63,11. (21) ფს. 63,1. (22) ფს. 115,6. (23) ფს. 115,3. (24) ფს. 149,5. (25) ფს. 149,1. (26) ფს. 75,12. (27) ფს. 75,2. (28) ფს. 117,24. (29) ფს. 117,29. (30) ფს. 18,5. (31) ფს. 18,2. (32) ფს. 65,4-5. (33) ფს. 65,1-2. (34) ფს. 36,39. (35) ფს. 88,6. (36) ფს. 88,8. (37) ფს. 18,2. (38) ფს. 32,6. (39) ფს. 39,2. (40) ფს. 49,1. (41) ფს. 97,1. (42) ფს. 50,3. (43) ფს. 19,2. (44) ფს. 41,2. (45) ფს. 30,2-3.

B437

Fv

Cv

ლისად იტყო.“ ვიდრე¹ „სამართალი“. (1) სხუად: „მღელთა² შენთა შეიმო.“ ვიდრე³ „იხარებდენ“.⁴ (2) არასაკვარაონი⁵ სხუად: „აღიღებს სული ჩემი უფალსა“ ვიდრე⁶ „მაცხოვრისა ჩუენისა“. (3) სხუად: „ყოველთა წარმართთა აღი.“ ვიდრე⁷ „სიხარულისადთა“. (4) სხუად: „ამაღლდა ღმერთი ღაღადებითა“ ვიდრე⁸ „საყვრისადთა“. (5) სხუად,⁹ კმაჲ ო. „შენ¹⁰ გშუენის¹¹ გალობად ღმერთო სიონს“ ვიდრე¹² „იერუსალემს“. (6) სხუად: „გარდააცუ¹³ მშულდსა“. ვიდრე¹⁴ „მარჯუენე შენი“. (7) სხუად: „აღდეგინ ღმერთი და განიბნინ.“ ვიდრე¹⁵ „მისისაგან“. სხუად, მამათაჲ, „ღმერთო, ყურთა ჩუენთა“ ვიდრე¹⁶ „პირველთა“. (8) სხუად: „შესწირევდით უფლისა“ ვიდრე „წმიდასა მისსა“. (9) სხუად, წმიდათაჲ: „კობდეს მართალნი უფლისა“. ვიდრე¹⁷ „იქსნა იგინი“. (10) სხუად: „მართალნი, ვითარცა ფინიკი ყუა.“ ვიდრე¹⁸ „განმრავლდეს“. (11) საკვარაოჲ, კმაჲ¹⁹ ო გუერდი: „უფალი²⁰ სუფევს შუენიერებაჲ“ ვიდრე „გარე შეირტყა“. (12) სხუად: „წყალობათა შენთა, უფალო, უკუნისამდე უგალობ.“ ვიდრე²¹ „პირითა ჩემითა“. (13) სხუად: „ნათელი გამობრწყინდა მართალთა“ ვიდრე²² „წრფელთა — სიხარული“. (14) სხუად: „მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ შევიდეს“²³ ვიდრე²⁴ „განსუენებაჲ“. (15) სხუად: „შენდამი, უფალო, აღვიღე²⁵ სული ჩ.“ (16) | სხუად: „ღმერთო, განმთხიენ ჩუენ და და.“²⁶ | ვიდრე²⁷ „შემიწყალენ ჩუენ“. (17) სხუად: „პრეტუა უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯე.“ ვიდრე²⁸ „ფერკთა შენთა“. (18) სხუად²⁹ საკვარაოჲ³⁰ კმაჲ³¹ ჟ გუერდი: „აღმოთქუა გულმან“.³² (19) სხუად:

„ნეტარ არს, რომელმან გულისკმა-ყოს“ ვიდრე³³ „უფალმან“. (20) სხუად: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ეშინის“ ვიდრე³⁴ „ჰნებებან ფრიად“. (21) სხუად, სულისაჲ: „ნეტარ არიან, რომელნი გამოირჩიენ შე.“ ვიდრე³⁵ „ეზოთა შენთა“. (22) სხუად: „საკვარაოჲ,³⁶ ო გუერდი: „მოვედით უგალობდით უფალსა“. ვიდრე³⁷ „მაცხოვრისა ჩუენისა“. (23) სხუად³⁸ საკვარაოჲ: „კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ გ.“ ვიდრე³⁹ „შენსა მაღალო“. (24) სხუად: „შენ აღსდგე⁴⁰ და შეიწყალო⁴¹ სიონი“.⁴² ვიდრე „მოწევნულ არს ჟამი“. (25) სხუად: „ღმერთო, მიწყალენ ჩუენ და მაკურთხ.“ ვიდრე⁴³ „მიწყალენ ჩუენ“. (26) სხუად: „რომელი ჰმწყსი ისრაჴლსა“. ვიდრე⁴⁴ „იოსებსა“. (27) სხუად: „გთნდა, უფალო, ქუეყანაჲ შენი მოაქ.“ ვიდრე⁴⁵ „ერისა შენისაჲ“. (28) სხუად: „წყალობასა და სამართალ.“ ვიდრე⁴⁶ „მოხუდე ჩემდა“. (29) სხუად: „უფალო, ნუ გულისწყრომითა შ.“ (30) სხუად ღმრთისმშობლისაჲ: „ისმინე ასულო და იხილე.“ ვიდრე⁴⁷ „სიკეთე შენი“. (31) სხუად: „აღდეგ, უფალო, განსასუენებელად შენდა კი.“ ვიდრე⁴⁸ „სიწმიდისა შენისა“. (32)

წარდგომანი, რომელნი მწუხრისათა⁴⁹ ზედა⁵⁰ ითქუმიან. კვრიაკესა, მწუხრი, კმაჲ⁵¹ ო გუერდი.

| ჟ⁵² „აქა აკურთხევდით უფალსა ყოველნი“. (33) დასდებელი: „რომელნი სდგათ სახლსა უფლისა.“ ვიდრე⁵³ „ჩუენისათა“. (34)

ორშაბათსა მწუხრი, კმაჲ ო: „უფალსა შეესემინ⁵⁴ ჩემი და.“ (35) დასდებელი: „ხაილსა ჩემსა ესმა ჩემი“. ვიდრე⁵⁵ „ჩემისასა“. (36)

A388r
F403

Bv

¹ ვიდრე სამართალი — BC. ² მღელნი BCEF. ³ ვიდრე... იხარებდენ B. ⁴ იხარებდენ A. ⁵ არასაკვარაონია B—F. ⁶ ვიდრე... ჩუენისა — BC. ⁷ ვიდრე სიხარულისადთა — AB. ⁸ ვიდრე... საყვრისადთა — B. ⁹ ~ კმაჲ ო სხუად A, სხუად — BF. ¹⁰ შენდა BCEF. ¹¹ შუენის BE. ¹² ვიდრე... იერუსალემს — BC. ¹³ გარდააცუ C. ¹⁴ ვიდრე... შენი — BC. ¹⁵ ვიდრე მისისაგან — BC. ¹⁶ ვიდრე პირველთა — BC. ¹⁷ ვიდრე... იგინი — BC. ¹⁸ ვიდრე განმრავლდეს — C | სხუად B. ¹⁹ კმაჲ — B, კმაჲ ო გუერდი — E. ²⁰ უფალი... შეირტყა სხუად — BCE. ²¹ ვიდრე ჩემითა — BC. ²² ვიდრე სიხარული — BC. ²³ შევიდეს | შეიწყ. BCE. ²⁴ ვიდრე განსუენებაჲ — BC. ²⁵ ავიღე CE. ²⁶ და | აღ. CEF (ფსალ. ო რედ.). ²⁷ ვიდრე... ჩუენ — BC. ²⁸ ვიდრე... შენთა — BC. ²⁹ სხუად — F. ³⁰ კმაჲ ჟ გუერდი საკვარაოჲ F. ³¹ კმაჲ — C. ³² გულმან+ვიდრე კაცთაჲსა AEF — BC. ³³ ვიდრე უფალმან — BC. ³⁴ ვიდრე... ფრიად — BC. ³⁵ ვიდრე... შენთა — BC. ³⁶ კმაჲ ო გუერდი საკვარაოჲ F. ³⁷ ვიდრე ჩუენსა — BC. ³⁸ სხუად — E. ³⁹ ვიდრე მაღალო — BC. ⁴⁰ ასდგ BCEF (ფსალ. ო რედ.). ⁴¹ შეიწყალო BCEF (ფსალ. ო რედ.). ⁴² სიონი... ჟამი — BC. ⁴³ ვიდრე ღენ ჩუენ — BC. ⁴⁴ ვიდრე იოსებს — BC. ⁴⁵ ვიდრე... შენისაჲ — BC. ⁴⁶ ვიდრე ჩემდა — BC. ⁴⁷ ვიდრე... შენი — BC. ⁴⁸ ვიდრე... შენისა — BC. ⁴⁹ მწუხრისათა BE | მწუხრთა C. ⁵⁰ ზედა BCF. ⁵¹ კმაჲ — C. ⁵² ჟ — FC. ⁵³ ვიდრე ჩუენისათა — BC. ⁵⁴ შეესემინ BCE. ⁵⁵ ვიდრე ჩემისასა — BC.

(1) ფს. 36,30. (2) ფს. 131,9. (3) გალ. 9,1. (4) ფს. 46,2. (5) ფს. 46,6. (6) ფს. 64,2. (7) ფს. 44,5. (8) ფს. 67,2. (9) ფს. 43,2. (10) ფს. 28,1. (11) ფს. 33,18. (12) ფს. 91,1. (13) ფს. 88,2. (14) ფს. 96,11. (15) ფს. 68,2-3. (16) ფს. 24,1. (17) ფს. 59,3. (18) ფს. 109,1. (19) ფს. 44,2. (20) ფს. 40,2. (21) ფს. 111,1. (22) ფს. 64,5. (23) ფს. 94,1. (24) ფს. 91,1. (25) ფს. 101,14. (26) ფს. 66,2. (27) ფს. 79,2. (28) ფს. 84,2. (29) ფს. 100,1-2. (30) ფს. 37,2. (31) ფს. 44,11. (32) ფს. 131,8. (33) ფს. 133,1. (34) ფს. 133,1. (35) ფს. 4,4. (36) ფს. 4,2.

ღ¹ სამშაბათსა, მწუხრი, კმაღ ლ: „წყალობად შენი, უფალო, თანამრავალ მე.“ (1) დასდებელი: „უფალმან [მწყვსოს მე და არაა მაკ.“ ვიდრე² „დამამკვდროს მე.“ (2)

ო³ ოთხშაბათსა, მწუხრი, კმაღ ტ გუერდი: „ღმერთო, სახელითა შენითა მაცხოვრე“ ვიდრე⁴ „საჯე მე“. (3) დასდებელი: „ღმერთო, ისმინე ლოცვისა ჩემისა“ ვიდრე⁵ „ჩემისანი“. (4)

ჟ⁷ ხუთშაბათსა მწუხრი, კმაღ ჟ გუერდი: „შეწევნა⁸ ჩემი⁹ უფლისა მიერ“ ვიდრე¹⁰ „ქუეყანაა“. (5) დასდებელი: „ღვინილენ¹¹ თუალნი ჩემნი მთა.“ ვიდრე¹² „შეწევნა¹³ ჩემი“. (6)

ზ¹⁴ პარასკევსა, მწუხრი, კმაღ ლ გუერდი: „ღმერთი ჩემი მწე¹⁵ ჩემდა ხარ,¹⁶ რამეთუ წ:“ ვიდრე¹⁷ „მტერთა ჩემთაა“. (7) დასდებელი: „მიკსენ მე მტერთა ჩემთაგან“ ვიდრე¹⁸ „განმარინე მე“. (8)

ზ¹⁹ შაბათსა, მწუხრი, კმაღ ლ გუერდი: „უფალი სუფევს, შუენიერე.“ | ვიდრე²⁰ „შეირტყა“. (9) დასდებელი: „დაამყარა სოფელი, რამათა არა შეიძრას ... უკუნისამდე“. (10)*

C362

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ ახალკურიაკითგან ვიდრე სეკდენბერისა²¹ ხ²² | ყოველთა ცისკართა ერთსა კანონსა ვიტყვთ. ხოლო²³ მიერითგან ვიდრე კორციელისა შაბათადმდე²⁴ ყოველთა ცისკართა ჟ²⁵ კანონსა ვიტყვთ. ხოლო კორციელისა შაბათსა ნეტარარიანთა (11) ხოლო ვიტყვთ მარტოდ. და ეგრეთვე ყველიერისა შჯდეულსა და ათორმეტთა დღეთა ქრისტეს-შობისათა (12) და ყოველთავე კურიაკეთა წელიწადისათა ერთსა კანონსა ვიტყვთ ცისკრად. ხოლო „ნეტარ არს კაცისა“²⁶ თქუმაღ ვიწყებთ ახალკურიაკისა შაბათისა²⁷ მწუხრსა. და „ჭირის კანონისა“ (13) თქუმაღ ვიწყებთ შუაზატიკისა ხუთშაბათითგან და ვიდრე ამაღლებადმდე²⁸ თითოეულსა²⁹ შჯდეულსა ვიტყვთ ორგზის გინა

სამეზისცა.³⁰ ხოლო³¹ ყოველთა წმიდათაგან ყოველთა შჯდეულთა ვიტყვთ „ჭირის კანონსა“ მწუხრისასა ზედა ყოველთა მწუხრთა, უკუეთუ ოდენ არა იქმნას დახრწევაჲ საუფლოჲსა დღესასწაულისაგან და მიმდგომთა მისთა დღესასწაულთა,³² ანუთუ კსენებისაგან დიდებულისა წმიდისა,³³ რომლისა³⁴ კსენებასა ვდღესასწაულობდეთ. ხოლო³⁵ ათორმეტთა მათ დღეთა არა ვფსალმუნებთ. | მწუხრისა³⁶ ზედა „ჭირისა“³⁷ და არცა შჯდეულსა ყველიერისასა. | ხოლო საუფლოთა დღესასწაულთა და³⁸ წმიდისა ღმრთისმშობლისათა წინადლით³⁹ მწუხრის⁴⁰ ზედა ვიტყვთ „ნეტარ⁴¹ არს კაცისა“. (14) და ყოველთა დიდთა დღესასწაულთა შემდგომსა დღესა უფალო ღაღადყავსა (15) ხოლო ვიტყვთ და ცისკრად შემდგომად ღმერთი უფლისა⁴² მეყსეულად გალობანი აღიზუნენ,⁴³ რამეთუ⁴⁴ ამათ დღეთა არცა მწუხრსა, არცა ცისკრად კანონი არა ითქუმის.

ხოლო მუკლთა აღვსებითგან⁴⁵ | ვიდრე ყოველთა წმიდათამდე არა ვიყრით, არამედ წმიდათა მოციქულთა მარხვათაგან დავიწყებთ მუკლთა ღრეკასა, თჳნიერ შაბათ-კურიაკეთა, და⁴⁶ დიდებულთა დღესასწაულთა და საჩინოთა წმიდათა⁴⁷ რომელთა კსენებასა ვდღესასწაულობდეთ, და კუალად არცა ქრისტეს⁴⁸ შობისა ათორმეტთა დღეთა ვიდრეკთ მუკლთა. ხოლო ოდეს ვილოცვიდეთ ჟამთა, თჳნიერ დიდთა მარხვათა⁴⁹ სხუათა⁴⁹ გინა დღეთა, გინა მარხვათა შჯდთავე ჟამთა ზედა ჟღ-ჟღ⁵⁰ მუკლსა მოვიყრით. და ოდეს | ჟამთა ვილოცვიდეთ მზისასა ზედა და ცხრა⁵¹ ჟმისასა, არა ვფსალმუნებთ.⁵² ხოლო ქრისტეს⁵³ შობისა მარხვათა ԥ ჟმისასა ზედა ვფსალმუნებთ,⁵⁴ მზისასა კულა⁵⁵ არა, რამეთუ ცისკრისასა ზედა დაერთვის.

* კურთხეულ არს ღმერთი, გასრულდა B437v (ხელნაწერის ხელით, გაკრულით).

¹ ლ – AF. ² ვიდრე... მე – BC. ³ ბ – AF. ⁴ ვიდრე... მე – BC. ⁵ ვიდრე ჩემისათა – BC. ⁶ ჩემისათა BCEF. ⁷ ჟ – CF.

⁸ შეწევნა BC. ⁹ ჩემი... მიერ არს ჩუენდა C, არს ჩემდა სახლი უფლისა ¹⁰ ვიდრე ქუეყანა – BC. ¹¹ ავიხილენ C.

¹² ვიდრე ჩემი – BC. ¹³ შეწევნა ჩემი ჩემდა (ფსალ. ტ რედ.). ¹⁴ ზ – AF. ¹⁵ მწე... რამეთუ წ.] წყალობამან მისმან იმსთ. F. ¹⁶ ხარ არს B. ¹⁷ ვიდრე... ჩემთა – BC. ¹⁸ ვიდრე... მე BC. ¹⁹ ზ – AF. ²⁰ ვიდრე შეირტყა – BC. ²¹ სეკ-

დებერსა C, სეკდენბერისა BE. ²² ხ-სამდე F. ²³ ხოლო... ვიტყვთ – F. ²⁴ შაბათამდე BCE, შაბათსა F. ²⁵ ჟ] ორსა C.

²⁶ ქრისტე A, ქრისტე C. ²⁷ შაბათსა F. ²⁸ ამაღლებადმდე BCEF. ²⁹ თითოეულსა C. ³⁰ სამეზის CE. ³¹ ხოლო ვიდრე BCEF.

³² დღესასწაულთაგან F. ³³ წმიდისაგან B. ³⁴ რომლისა] ვისა CE, ლისა B. ³⁵ ხოლო – B. ³⁶ მწუხრისასა BCEF.

³⁷ ჭირის BCEF+კანონსა BCEF. ³⁸ და – E. ³⁹ წინდლით C. ⁴⁰ მწუხრისასა BCEF. ⁴¹ ნეტარაჲ A. ⁴² უფლისა F. ⁴³ აიზუნენ BCEF.

⁴⁴ რამეთუ ხოლო C. ⁴⁵ აკუსებითგან BC. ⁴⁶ და – BCE. ⁴⁷ წმიდათა BCE. ⁴⁸ ქრისტე CEF. ⁴⁹ გინა სხუათა F.

⁵⁰ ჟღ-ჟღ-სა CEF. ⁵¹ ცხრაჲ F. ⁵² ვფსალმუნებთ F+სამეზისასა კულა ზედა და შუადღისასა ვფსალმუნებთ F. ⁵³ ქრისტე AC.

⁵⁴ ვფსალმუნებთ F. ⁵⁵ კულა+ზედა F.

(1) ფს. 22,6. (2) ფს. 22,1-2. (3) ფს. 53,3. (4) ფს. 53,4. (5) ფს. 120,2. (6) ფს. 120,1. (7) ფს. 58,10. (8) ფს. 58,2.

(9) ფს. 92,1. (10) ფს. 92,1-2. (11) ფს. 118. (12) ფს. 1. (13) ფს. 119-133. (14) ფს. 1. (15) ფს. 140,1.

B438r

A388v

F404

შაბათსა მწუხრი, კურაჲს¹ ძალსა, უკუეთუ დახუდეს კსენებაჲ საჩინოჲსა წმიდისაჲ, ვიტყვთა აღდგომისა² დასდებელთა უფალო ღაღადყავსა ზედა³ და მერმე წმიდისათა. სტიქარონად ეგრეთვე, პირველად აღდგომისანი⁴ და მერმე წმიდისანი. უკუეთუ მოციქულისაჲ იყოს, ამათ მუკლთა ზედა ითქუას სტიქარონი:⁵ „ყოველსა ქუეყანასა განკა“, (1) „ცანი უთხრობენ დი.“ (2) უკუეთუ მოწამისაჲ:⁶ „საკურველ არს ღმერთი“, (3) „ღმერთი დიდებულ არს ზრახვასა“. (4) მამათუჲს: „ნეტარ არს კაცი, რომელსა ეშინის“. (5) მღვდელთმოდუართა:⁸ „მღვდელთა⁹ შენთა¹⁰ შეიმოსონ სი.“ (6) და ესრეთ, ვითარცა წმიდასა მას შეჰგვანდეს,¹¹ რომლისაჲ იყოს, მას პირსა ზედა ითქუმოდინ მუკლნი. ხოლო აღდგომისა¹² სტიქარონთაჲს აღდგომისა¹³ მუკლნი ითქუმოდინ, ხოლო¹⁴ ლიტანიისაჲ ორივე – აღდგომისაჲცა¹⁵ და წმიდისაჲცა. და აწდამარადისსა ზედა – ღმერთისმშობლისაჲ. ხოლო ოდეს დღესასწაულსა რვა¹⁶ დღე ვდღესასწაულობდეთ, | უკუეთუ შუა¹⁷ მათ დღეთასა¹⁸ კურიაჲ დახუდეს, ითქუნენ პირველად¹⁹ აღდგომისანი²⁰ და მერმე დღესასწაულისანი, რომელიცა²¹ იყოს, მწუხრსა და ცისკრადცა. ხოლო უკუეთუ დახუდეს კურიაჲსა ჯუართა აჰრობაჲ, გინა ქრისტეს²² შობაჲ, გინა განცხადებაჲ, გინა ფერისცვალებაჲ, გინა ბზობაჲ, გინა მარტუკლიაჲ, აღდგომისაჲ²³ არაჲ არა ითქუმის, არამედ ყოველი დღესასწაულისაჲ²⁴ მწუხრსა და ცისკრად და²⁵ | სამხრად. ხოლო მსგეფსსა საუფლოთა დღე-

სასწაულთასა, უკუეთუ კურიაჲსა²⁶ დახუდეს, პირველად აღდგომისანი²⁷ ითქუნენ და შემდგომად დღესასწაულისანი. ხოლო წმიდისა ღმერთისმშობლისა დღესასწაულთა, უკუეთუ კურიაჲცა დახუდენ, პირველად აღდგომისაჲ²⁸ ითქუას და მერმე დღესასწაულისაჲ.

ხოლო ცისკრისა ლოცვად²⁹ სამარადისოთა³⁰ დღეთა აღვდგებით დაწყებასა მერვისა ჟამისასა ახალკურიაკითგან ვიდრე ყველიერადმდე. ხოლო კურიაჲცა აღვდგებით დაწყებასა მეშუდისა ჟამისასა. და საუფლოთა დღესასწაულთა – დაწყებასა მეცხრისა³³ ჟამისასა. ხოლო დიდთა მარხვათა – დაწყებასა მეექუსისა ჟამისასა. ხოლო დიდებულთა წმიდათასა – ვითარცა წინამძღუარმან უბრძანოს.

უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ თანა-აც მეკარესა³⁴ გინა³⁵ დეკანოზისა შემწესა, რამთა იყოს მოსწრაფე შეკრებად მძათა | ლოცვად და მადუ-
ძებელნი ცისკრისა წიგნის კითხვასა. ხოლო ღმერთმან ყოვლად ძლიერმან და სახიერმან მოგუმაღლენ ჩუენ ძალი და³⁶ სიმკნე³⁷ ყოვლისაჲ³⁸ წესისაებრ | და შჯულისა სულიერისა აღსრულებად, სადიდებელად წმიდისა და თაყუანის-
საცემელისა სახელისა მისისა, რამეთუ მისი არს დიდებაჲ და სიმტკიცე უკუნიითი უკუნისამდე. ამენ.

C363

B439

F405

A389r

¹ კურიაჲსა BCE. ² აღდგომისა BCEF. ³ ზედა – BCEF. ⁴ აღდგომისანი BCEF. ⁵ სტიქარონი F. ⁶ მოწამეთა BCE+იყოს BCEF. ⁷ ღმერთი+ღმერთი F. ⁸ მღვდელთმოდუართაჲს CE, მღვდელთმოდუართასა BF. ⁹ მღვდელნი BCEF. ¹⁰ შენნი BCEF. ¹¹ შეჰგვანდეს F. ¹² აღდგომისა BCEF. ¹³ აღდგომისა BCEF. ¹⁴ ხოლო – BCEF. ¹⁵ აღდგომისაჲცა BCEF. ¹⁶ რვა] 8 C. ¹⁷ შუა BCEF. ¹⁸ დღეთაჲსა BCEF. ¹⁹ პირველად] აჰ C. ²⁰ აღდგომისა BCEF. ²¹ რომლისაჲცა F. ²² ქრისტე ACF. ²³ აღდგომისა BCEF. ²⁴ დღესასწაულისაჲ+ითქუმის BCEF. ²⁵ და – B. ²⁶ კურიაჲ CF. ²⁷ აღდგომისანი BCEF. ²⁸ აღდგომისა BCEF. ²⁹ ლოცვათა BCE. ³⁰ ~ აღვდგებით სამარადისოთა დღეთა BCEF. ³¹ ხოლო] და BCEF. ³² თორმეტთა B. ³³ მეცხრისა... დაწყებასა – C. ³⁴ მეკარესა... მოსწრაფე] რამთა იყოს მეკარე A. ³⁵ გინა... შემწესა – F. ³⁶ და – BCEF. ³⁷ სიმკნით CE. ³⁸ ყოვლისა F.

(1) ფს. 18,5. (2) ფს. 18,2. (3) ფს. 67,36. (4) ფს. 88,8. (5) ფს. 111,1. (6) ფს. 131,9.

A389

| საკმელთათჳს* და სასუმელთა და¹ ვითარობისა და რავდენობისა
და სატრაპეზოჲსა წესიერებისა

შესლვასა ძმათასა სერობად გალობად მოაქუნდინ პირითა მათითა და დასხდენ წესიერად თჳნიერ შფოთისა ყოველსა ტაბლასა ცხრა-ცხრაჲ. და იქმნას კითხვაჲ² ძმათა მღუმრად ჭამასა. და კითხვისა ამის დასრულებისა სასწაული არს კმაჲ კოვზთა აკრებისაჲ უკუანაჲსკნელსა³ საკმელისა⁴ განთხევასა. საცნაურ იყავნ, რამეთუ აღვსებითგან ვიდრე ყოველთა წმიდათამდე ორსა საკმელსა – მხალსა და ცერცუსა, ზეთითა ზავებულსა ვჭამთ, ხოლო ვიკუმევთ ყველ საცა და კუერცხსა⁵ და თევზსა, ოდეს დახუდეს. და რამთა უცხადესადრე აღვწეროთ, აღასრულონ რაჲ ლოცვაჲ სამხრისაჲ და შევიდენ მემკრენი სადიაკონესა ზუცისა თანა და ურდუნას მნათემან წესისაებრ, მივიდეს⁶ მუნ მეტრაპეზე და ჰკითხოს, უკუეთუ მოუცლია. და ვითარცა ცნას, წარვიდეს და აჟეროს⁷ ეჟუანი.⁸ და მეყსეულად ვითარცა ესმას ზუცესსა და ძმათა, ყოველნი წინაშე კართა ეკლესიისათა შეკრბენ. და ვითარცა თქუას ზუცესმან „დიდებაჲ შენდა, ქრისტე“,⁹ მეყსეულად | იწყონ ყოველთა ვითარცა ერთისა პირითა ფსალმუნსა¹⁰ ამას: „აღგამაღლო შენ, ღმერთო ჩემო და მეუფეო ჩემო“, ვიდრე „სიტკბოებითა ნებისა შენისაჲთა“. (1) ხოლო იტყოლიან მწუადიერად და ღმობიერად. და ესრეთ მივიდენ ტაბლათა ზედა. და ვითარცა აკურთხოს ზუცესმან, | იწყონ | ძმათა დასხდომად. და დასხდენ ცხრა-ცხრაჲ ყოველსა ტაბლასა თჳნიერ შფოთისა და ჟღავილისა. | და ვითარცა დასრულდეს დასხდომად, მოუდრიკოს თავი მეტრაპეზემან ზედამწირველსა. და ვითარცა თქუას მან კურთხევაჲ, მერმე წარვიდეს მეტრაპეზე და წამუყვნეს¹¹ მკითხველსა. და ვითარცა თქუას თავი საკითხავისაჲ, მაშინდა კმა-ყოს მეტრაპეზემან

კმამაღლად: „უფალო, გუაკურთხენ, უფალო იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, შეგვწყალენ ჩუენ“. ერმან „ამენ“¹² და ყოველთა იგივე თქუან მღუმრად. და¹³ რაოდენგზისცა მეტრაპეზე „უფალო იესუსა“¹⁴ იტყოდის, ყოვლადვე ძმანი ესრეთ იქმოდინ.¹⁵ ხოლო თანა-აც მეტრაპეზესა, რამთა რავდენსაცა განვსებისა¹⁶ თითოეულითა საკმლითა იტყოდის: „უფალო იესუსა“¹⁷ და ეგრეთღა¹⁸ იწყებდენ ძმანი ჭამასა.¹⁹ და ეპიტირიტისი, რომელ არს დამხედვარი, იარებოდის ტაბლათა ზედა და ამცნებდეს ძმათა ღუმილსა. და ვითარცა იწყონ აკრებაჲ კოვზთაჲ,²⁰ კუაღად წამ-უყვნეს²¹ მეტრაპეზემან მკითხველსა და დაასრულოს რაჲ,²² თქუას მეტრაპეზემან: „უფალო იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, შეგვწყალენ“. ხოლო მკითხველი წარვიდეს და თაყუანის-სცეს წინამძღუარსა და მიიღოს კურთხევაჲ. და იწყოს აკრებაჲ თასთა, რამეთუ გარეცხაჲ²³ მისივე არს. ხოლო ძმათა, ისამხრონ რაჲ და განძდენ ნებითა ღმრთისაჲთა, თქუას მეტრაპეზემან „უფალო იესუჲ“²⁴ და შთაუდგას მისური წინამძღუარსა წინაშე და თქუას „უფალო გუაკურთხენ“. და შთასდგმიდენ წაღმართ და შთაჰკრებდენ²⁵ ნამუსრეესა და იტყოლიან.²⁶ | „კურთხეულ ხარ შენ, ღმერთო, რომელმან გამოძხარდენ. დიდებაჲ შენდა, უფალო, დიდებაჲ შენდა“²⁷ და ვითარცა ღმრთისმშობლისაჲ აიღოს²⁸ მეტრაპეზემან, აღდგენ ყოველნი და იწყონ: „მოწყალე, მოწყალობელ“²⁹ უფალი“, და „ვიხარე, რომელთა მრჩეუეს მე: სახლსა უფლისასა შევიდეთ“ ვიდრე „გამოვითხოვე“³⁰ შენ კეთილი“. (2)

წმიდაო ღმერთოჲ, | მამაო ჩუენოჲ და 79 კურთხევისონი და კურთხევაჲ. და ეგრეთვე სერობისასა ზედა შემდგომად³¹ მწუხრისა გალო-

* ეს სტატიები A ნუსხაში მოთავსებულია მეფეთა და პატრიარქთა სიების შემდეგ (იხ. 394r).

¹ და – BCE. ² კითხვაჲ+წიგნისაჲ F. ³ უკუანაჲსკნელ C. ⁴ საკმლისა C. ⁵ კუერცხსა BF. ⁶ მივიდეს BCE. ⁷ აჟეროს C (!). ⁸ ეჟუანსა C. ⁹ ქრისტე C. ¹⁰ სალმუნსა F. ¹¹ წამ-უყვნეს A. ¹² ამენი F. ¹³ და – F. ¹⁴ იესუსსა BEF. ¹⁵ იქმოდინ F. ¹⁶ განვსებისა A. ¹⁷ იესოსა B. ¹⁸ ეგრეთღა E. ¹⁹ ჭამად BF. ²⁰ კოვზთაჲ BF. ²¹ უყვნეს A. ²² რა F – BC. ²³ განრეცხაჲ BCEF. ²⁴ იესოჲ C. ²⁵ შთაჰკრებდენ] შთასდებდენ BF. ²⁶ იტყოლიან+ყოველნივე BF. ²⁷ შენ B. ²⁸ აიღოს CF. ²⁹ მოწყალობელ] შემწყნარებელ BF. ³⁰ გამოვითხოვო F, გამოვითხოო... კეთილი] მშჳლობისა მათთჳს. სახლისაგან უფლისა ღმრთისა A.+აქამდინ B. ³¹ შემდგომად] პირველად C.

(1) ფს. 144,1-16. (2) ფს. 121,1-9.

Cv

Fv
Bv

A390r

F406

C364

B440

ბისა კუალად ჰრეკონ ეჟუანსა და შეკრბენ ძმა-
ნი მღუმრიად სატრაპეზოს. და მაშინლა იწყონ:
„ჭამონ დავრდომილთა და¹ განძღენ“. (1) და ვი-
თარცა აღდგენ, თქუან: „გამოგზნდა² ჩუენ ნა-
თელი“. (2) და ვითარცა კურთხევამ თქუან,⁴
წარვიდენ თვსთა სენაკთა ვიდრე სერობისა
ლოცვადმდე.⁵ ხოლო მსახურთა და შემწეთა შე-
მსგავსებულად დღესასწაულისა⁶ და ძმათა სიმ-
რავლისა პირველვე ვიდრე სამხრისასა ილო-
ცვიდენ, გინათუ მარხვათა მწუხრისასა მაშინვე
აწუევედეს და რომელთა სამხრად ამსახურონ,⁷
მათვე მწუხრსა⁸ უკმს მსახურებად. | აღვსებისა
შჯდეულსა სამ-სამსა კრასოვოლსა⁹ წდევდენ
სამხრად და ორსა¹⁰ სერობად. ხოლო მიერთებან
ორსა¹¹ სამხრად და ორსა¹² სერობად, გარეშე
დიდთა დღესასწაულთასა, ანუთუ ბრძანებითა წი-
ნამძღურისადათა შემატებად რამდე იქმნას, უკუე-
თუ არა, წესისაებრ ორი¹³ იწდევის¹⁴ სამხრად
და ორი¹⁵ სერობად მეტრაპეზისა მიერ. ხოლო
მწუხრისა გალობისა შემდგომად აჟეროს მეტ-
რაპეზიმან ეჟუანი. და შევიდენ ძმანი სერობად.
და დაეგოს წინა პური და უკუეთუ სამხრად
დამეტებულ იყოს საჭმელი, რამეთუ¹⁶ სერობისა-
თვს გამართებით საჭმელი არა შეიქმნების. და
წდიონ ორი-ორი.

მარხვათა წმიდათა მოციქულთასა წუელასა¹⁷
ყოვლადვე არა ვჭამთ. ხოლო თევზსა,¹⁸ უკუეთუ
დახუდეს შაბათ-კურიაკეთა, ვიკმარებთ. და ეგრე-
თვე დღესასწაულთა, რომელთა საეკლესიოდ
ჟამთა არა ვილოცვიდეთ,¹⁹ შევიქმთ ორსა საჭ-
მელსა: ერთსა ზეთითა, ხოლო მეორესა | –
ანუ ნიგუზითა ზაგებულსა, ანუ თაფლითა. ხო-
ლო ღვინოსა ოთხშაბათ-პარასკევთა,²⁰ არავინ²¹
სუამს,²² თუნიერ სნეულთასა, | და რომლისადა მა-
მასახლისმან ბრძანოს. ხოლო სხუთა დღეთა
შჯდეულისათა გინათუ სამხრად ჭამდენ,²³ გინა-
თუ ცხრა²⁴ ჟამ, წდიონ ორი²⁵ სამხრად და ორი²⁶
სერობად.

ხოლო წმიდათა მოციქულთადათგან ვიდრე
წმიდისა ფილიპესამდინ,²⁷ რომელთა²⁸ დღეთა ჟამნი
ილოცნენ, ესევე ზემოწერილი წესი დაიმარხონ
წმიდათა მოციქულთა მარხვათადა. უკუეთუ კულა
მოიწიოს კსენებად წმიდისადა, რომელი ჟამთა
და მუკლთა დრეკასა დააცადებდეს, თევზიცა და
წუელადაცა იკმარონ ძმათა, თუნიერ ოთხშაბათ-
პარასკევთასა. საუფლოთა დღესასწაულთა და
წმიდისა ღმრთისმშობლისათა^{**} და წმიდისა ნათ-
ლისმცემელისათა და ღმრთისმეტყველისათა და
მთავარანგელოზთასა, რომელსაცა დღესა დახუ-
დეს,²⁹ კელმწიფებად აქუს ჭამად წუელისა³⁰ და³¹
თევზისა და ღვინისა, სამი სასუმელი სამხრად და
ორი მწუხრსა სერობად. სხუთა კულა ყოველთა
დღეთა, ვითარცა ვთქუთ, ორი სამხრად და ორი
სერობად, ხოლო ოთხშაბათ-პარასკევთა, ვითარ-
ცა დაგვწერია, თუნიერ სნეულთადასა, და რომ-
ლისადა მამასახლისმან ბრძანოს, სხუად ყოე-
ლადვე არავინ სუას.

| ხოლო ქრისტეშობისა³² მარხვათა სიმცი-
რისათვს დღეთადას ერთგზის ვჭამთ დღესა შინა
შემდგომად მწუხრისა ლოცვისა.^{***} ხოლო იგივე
საჭმელნი დაეგებოდინ, ვითარცა მოციქულთა
მარხვასა თქუმულ³³ არს. და წდებდენ ორ-ორსა,
თუნიერ ოთხშაბათ-პარასკევთასა. | ხოლო შა-
ბათსა³⁴ და კურიაკესა და ოდეს კსენებასა წმი-
დისასა აღვასრულებდეთ და „ღმერთი უფალი“
ვთქუათ, ორგზის დაეგოს ტრაპეზი და წდიონ
ორი სამხრად და ორი სერობად. ხოლო უკუეთუ
დახუდეს დღესასწაული ოთხშაბათ-პარასკევთა
ღმრთისმშობლისა ტაძრად შეყვანება³⁵ და წმი-
დისა ანდრეა³⁶ მოციქულისადა და წმიდისა
მოწამისა³⁷ ბარბარაჲსი და წმიდისა ნიკოლაოჲ-
სი³⁸ და მუცლადლება წმიდისა ანაჲსი და
წმიდისა ევსტრატისი და საკსენებელი სუზგე-
ლოზისადა ანუ სხუა³⁹ აღაპი⁴⁰ მსგავსი⁴¹ ამისი,⁴²
| | უკუეთუ დახუდენ ესევეითარნი ესე დღე-
სასწაულნი ოთხშაბათ-პარასკევთა, ჭამონ ძმათა

A390v

Fv

Cv

Bv

A391r

F407

B441
C365

* აქედან F ნუსხაში ფურცლის შუაგულში ამოჭრილია (406r-v). ** აქედან ფურცელი ამოჭრილია F. *** აქამდე ფურცე-
ლი ამოჭრილია F.

¹ და – BF. ² გამოძინდა F. ³ ნათელი+პირისა F. ⁴ თქუას F. ⁵ ლოცვამდე BF. ⁶ დღესასწაულისა... შაბათ-კურიაკეთა –
F (ამოჭრილია). ⁷ ამსახურონ – CF. ⁸ ~ უკმს მწუხრსაცა BF. ⁹ კრასოვოლსა BF. ¹⁰ ორ-ორსა BF. ¹¹ ორ-ორსა BEF.
¹² ორ-ორსა BF. ¹³ ორი A. ¹⁴ იწდევის+ორი C. ¹⁵ ორი AC. ¹⁶ რამეთუ ხოლო CF. ¹⁷ წუელასა A. ¹⁸ თევზი CF. ¹⁹ ვილოცვი-
დეთ+და F. ²⁰ პარასკევსა CEF. ²¹ არა CF. ²² ვსუამთ BCF. ²³ ჭამონ BE. ²⁴ ცხრადა F. ²⁵ ორ-ორი BF. ²⁶ ორ-ორი BEF.
²⁷ ფილიპესამდე BF. ²⁸ რომელთა ყოველთა C. ²⁹ დახუდენ C. ³⁰ წუელისა A. ³¹ და – C. ³² ქრისტეშობისა C. ³³ ქუმულ
C. ³⁴ შაბათსა და კურიაკესა შაბათ-კურიაკესა BC, შაბათ-კურიაკეთა F. ³⁵ მიყვანება F. ³⁶ ანდრეა BCE. ³⁷ მოწამისა BF.
³⁸ ნიკოლოზისი B. ³⁹ სხვსა C. ⁴⁰ აღაპი პაპისა C. ⁴¹ მსგავსსა C. ⁴² ამისი მისისადა C.

(1) ფს. 21,27. (2) ფს. 4,7.

თევზი და სუან ღმნომ. ხოლო სხუათა წმიდათა კსენებაჲ უკუეთუ დახუდეს ოთხშაბათ-პარასკევთა, რომელთა მიერ ჟამთა* დაცადებაჲ იქმნებოდის, ორგზის დაეგოს ტრაპეზი, ხოლო ღვინო არა წდიონ, გარნა თუ განგებულებით წინამძღუროსა მიერ იქმნას.

წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს. ხოლო წმიდათა დიდთა მარხვათა ერთგზის ვისერებთ, თვნიერ შაბათ-კერიაკეთაჲსა. პირველსა უკუე¹ შუდეულსა ორშაბათსა და ოთხშაბათსა² ტრაპეზი არა დაეგების, რამეთუ ყოველნი³ იმარხვენ, თვნიერ სნეულთასა. ხოლო სამშაბათსა და ხუთშაბათსა განელები⁴ სატრაპეზოჲ და დაეგების ძმათა პური და მღუღარი. ხოლო პირველსა შუდეულსა პარასკევსა მწუხრი იქმნას სიწმიდისა განახლებაჲ.⁵ და შევიდენ ძმანი ტრაპეზად და დაეგოს მათ პური** და ჩირის⁶ წუენი და მწნილი, გინა სხუაჲ რამეჲ ესე-ვითარი. ხოლო შაბათსა და კერიაკესა შეიქმოდინ⁷ ორსა წუენსა ზეთითა და წდევენ⁸ ღვინოსა | ორსა⁹ სამხრად და ორსა¹⁰ სერობად. და მიერთგან მარადლე¹¹ დაეგებოდენ ტაბლაჲ, გარნა ხუთთა მათ დღეთა ნუცა ღვინოსა სუშენ და ნუცა ზეთსა¹² ჭამენ, არამედ ორშაბათსა და ოთხშაბათსა და პარასკევსა ჭამდენ კნდურისა სირსუალსა¹³ და მხალსა უმგებარსა და მწნილსა, თუ დახუდეს¹⁴ და ცერცუსა დამბალსა. ხოლო სამშაბათსა და ხუთშაბათსა – ცერცუსა გინა მხალსა, ნიგუზითა ზავებულსა. ხოლო შაბათსა და კერიაკესა, ვითარცა ზემორე¹⁵ თქუთულ არს, ორსა საჭმელსა. ხოლო დღესასწაულსა

წმიდათა ორმეოცთასა¹⁶ და ნათლისმცემლისა თავის¹⁷ პოვნასა და შუამარხვისა ოთხშაბათსა, რაჟამს ძელსა ცხორებისასა თაყუანის-ვსცემდეთ, და ოდეს დაუჯდომელსა¹⁸ ვილოცვიდეთ, და ოდეს დიდთა გალობათა ვიტყვოდით,*** შეიქმოდინ ორსა საჭმელსა ზეთითა ზავებულსა და წდევენ ორ-ორსა სასუმელსა. ხოლო თევზსა ყოვლადვე არა ვჭამთ დიდთა მარხვათა, თვნიერ ხარებისა, ხოლო მაშინ წინადლედ. და თვთ დღესასწაულსა და მეორე დღესა ჭამონ ძმათა ზეთითა ზავებული საჭმელი და თევზი და ღვინო სამ-სამი კრასოვოლი.¹⁹ ხოლო წმიდასა და დიდსა ვნებისა შუდეულსა ორშაბათსა და სამშაბათსა და ოთხშაბათსა პურსა და კნდურისა სირსუალსა ჭამდენ. ხოლო დიდსა ხუთშაბათსა – ზეთითა ზავებულსა ორსა საჭმელსა და ღვინოსა სამსა კრასოვოლსა.²⁰ ხოლო დიდსა**** პარასკევსა პური და მხალი უმგებარი, გინათუ²¹ შემგებარი, თვნიერ ზეთისა და ღვინისა. ხოლო დიდსა შაბათსა იწყონ ლოცვად ჟამსა მეათერთმეტესა²² | და სადაცა მიაწიოს ჟამისა გამოსლვამან,²³ მაშინცა ისერონ. შექმნან სეფიუ-სკუერები გამართებით სასწოროთ²⁴ თვთო²⁵ ნახე-ვარლიტრისაჲ²⁶ და თითოჲ დაუგონ ყოველსა²⁷ ძმასა. და დაუგონ ხილის საჭმელიცა და უწდიონ სამ-სამი კრასოვოლი.²⁸

ესე არს კრებულისა ძმათა ზიარი წესი. ხოლო თვთოეულსა²⁸ კელ-ეწიფების ძალისაებრ და გულსმოდგინებისა**** თვსისა მოღუაწებად სიტყვთა და განზრახვითა სულიერისა მამისა და წინამძღუროსაჲთა.

საზომისათჳს²⁹ მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ პირველსა შუდეულსა წმიდათა მარხვათასა და ვნებისა³⁰ კერიაკესა დააცადებენ ძმანი საქმესა და მოიცლიან მისლვად ეკლესიად თვთოეულსა³¹ ლოცვასა და თავთა თვსთა კრძალვასა | და წიგნის კითხ-

ვასა. და არა განვლენ გარე საქმედ, გარნა თუ საჭიროჲ | რამეჲ იყოს და წინამძღუარმან უბრძანოს ძმათა რაოდენთამე³² წარსვლად, ეგრეთვე შუდეულსა აღვსებისასა და უფროჲსად | ვიდრე ოთხშაბათადმდე,³⁴ გარნა თუ,³⁵ ვითარცა ზე

* აქედან ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F407r-v. ** აქამდე ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F407r. *** აქედან ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F407r. **** აქამდე ამოჭრილია F407v. ***** აქედან ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F408r.

¹ უკუე A. ² თხშაბათსა C. ³ ყოველი იმარხვენ | არავინ ჭამს C. ⁴ განელებვის BF. ⁵ განახლება AB. ⁶ ჩირისა BF. ⁷ შეიქმდინ C. ⁸ აწდევენ BCE. ⁹ ორ-ორსა BF. ¹⁰ ორსა | ორ-ორსა C. ¹¹ მარადლე – BF. ¹² ზეთითა C+ზავებულსა C. ¹³ სირსულსა BC. ¹⁴ დახუდეს | იყოს F. ¹⁵ ზემორე თქუთულ | ზემოთქუთულ BF. ¹⁶ ორმეოცთასა | 8 BE. ¹⁷ თავისა BCE. ¹⁸ დაუჯდომელთა F. ¹⁹ კრასოვოლი BF. ²⁰ კრასოვულსა BEF, კრასაულსა C. ²¹ გინათუ შემგებარი – C. ²² მეათერთმეტესა | 7C BE. ²³ გამოსლვამან A. ²⁴ სასწოროთა F. ²⁵ თითო BF. ²⁶ ღლიტრაჲ F. ²⁷ ყოველსა – C. ²⁸ კრასოვოლი B, კრასაული C, კრესეული F. ²⁹ თითოეულსა BF. ³⁰ საზომისათჳს+რომელნი B. ³¹ ვნების C. ³² თითოეულსა BF. ³³ რავდენთამე BEF. ³⁴ ოთხშაბათამდე BE. ³⁵ გარნა B.

Cv

Bv

Fv

A391v

F408

B442

C366

A392r

მოათ თქმულ¹ არს, იძულებითი რამე საქმე იყოს.

ხოლო სხუათა დღეთა წმიდათა მარხვათასა შემდგომად მზისასა² დარეკისა წარვიდენ ჩინე-ბულნი გარეგანთა საქმეთა კაცად-კაციდი თვსსა სამსახურებელსა. და რომელნი მახლობელად მონასტრისა* შურებოდინ, მწუხრისა დიდების-მეტყუელებასა შეკრბენ ეკლესიას და შევიდენ ტრაპეზსა. ხოლო შორს³ წარსრულნი სერობისა ლოცვასა მივიდენ.⁴ მჭედელთა და მეჯორეთა⁵ და⁶ ნავის⁷ მოქმედთა | და ხუროთა, უკუეთუ შურებოდინ,⁸ მიეცემოდის მეექუსესა⁹ ჟამსა პური და სამ-სამი¹⁰ კრასოვოლი¹¹ ღვინო, თუნიერ ორ-შაბათ-ოთხშაბათ-პარასკევთაჲსა, რამეთუ ამათ დღეთა შინა¹² არავისი გუნებაჲს ღვინისა სუ-მაჲ, თუნიერ სნეულთაჲსა. ხოლო სხუათა სამ-სახურებელთა განმავალნი, რომელთა ვერ ეძლოს დღესა შინა ერთგზის ხოლო ჭამაჲ, მიეცემოდენ მათ პური ხოლო, თუნიერ ღვინისა,** რამათა ჭამდენ წულისა თანა. ხოლო მწუხრსა დაეგებოდენ მათ, რამცა ტრაპეზსა დაგებულ იყოს. ხოლო შემდგომად წმიდათა მარხვათა წარსლვისა მეჯორეთა და მჭედელთა მიეცემოდენ პირველ სამხრისა პური და თუთო¹³ კრასო-ვოლი¹⁴ ღვინო სადილად, ვითარცა მძიმისა საქმისა მოქმედთა. ეგრეთვე ნავის¹⁵ მოქმედთა და ხუროთა, უკუეთუ შურებოდინ, ეგრეთვე მევენაკეთა მიეცემოდენ დღეთა სხლვისათა და ფურჭნისათა¹⁶ და ჯოჯვისათა ოდენ მარტოდ. ეგრეთვე საპურისა მსახურთა, ოდეს ცომი ჰქონ-დის. ხოლო სხუანი ყოველნი კრებულისა ზიარ-

სა საზრდელსა კმა-იყოფდენ. და ოდეს ერთ-გზის ჭამდენ | ძმანი, მაშინ გარე მშრომელთა მიეცემოდენ პური პირველ სამწუხროჲსა ლო-ცვისა ნუგეშინისა ცემელად შრომისა მათისა. ოდეს კულა ორგზის¹⁷ დაეგებოდის ტრაპეზი, ნურარამცა ზემოთქმულისაგან მიეცემის მათ გარეშე მძიმეთა სამსახურებელთა | აღმასრულე-ბელთაჲსა*** ხოლო. ხოლო სულმოკლეთა და უძლურთა განგებაჲ ნებასა და ბრძანებასა ზედა წინამძღურისაჲსა¹⁸ იყავნ. ხოლო სნეულთა ძმა-თათჲს**** წესი განჩინებული არა არს, არამედ თუთეულისა¹⁹ სნებისაგერ²⁰ თანა-გუაც კურნებაჲ მათი და ნუგეშინისცემაჲ.

ხოლო მარხვათა ქრისტეშობისათა²¹ ოთხშა-ბათ-პარასკევთა ნუვის მიეცემის ღვინო, | თუნიერ სნეულთაჲსა და რომელთაჲ მამასახლისმან განა-წესოს²² მიცემაჲ ღვინისაჲ. ხოლო სხუათა დღე-თა, ოდეს ერთგზის ისერებდენ ძმანი და ორსა კრასოვულსა²³ სუმიდენ, მაშინ მჭედელთა და²⁴ მეჯორეთა და²⁵ ნავის²⁶ მოქმედთა და ხუროთა მიეცემოდენ სადილად ორი²⁷ კრასოვული¹⁸ სხუაჲ, რომელი-ესე იქმნების ოთხად – ორი სადილად და ორი ტრაპეზსა. ხოლო ოდეს მოიწიოს ქსე-ნებაჲ წმიდისაჲ, რომელი ჟამთა ლოცვასა დაა-ცადებდეს და²⁹ ორგზის დაეგებოდის ტრაპეზი და ეწდოდის ძმათა – ორი³⁰ სამხრად და ორი³¹ სერობად, მაშინ ზემოქსენებულთა კელოვანთა თუთო³² კრასოვული მიეცემოდის თითოეულსა მეტად, უკუეთუ შურებოდინ. ხოლო³³ უკუეთუ საქმე არა აქუნდეს, კმა-ეყოფოდენ მათცა საზრ-დელი ძმათაჲ.

ხარებისათჲს

უწყებაჲ ჯერ არს, რამეთუ დღესასწაულსა ხარებისასა ჟამსა მესამესა, პრეკონ რაჲ ძელსა, შეეკრბებით ტაძარსა³⁴ ღმრთისმშობლისასა და ვილოცავთ სამქმისასა და შუეადლისასა,³⁵ თუნიერ ფსალმუნებისა³⁶ და წარვიკითხავთ³⁷ სა-წინაწარმეტყუელთა დღისათა. და კუალად³⁸

დასასრულსა მეხუთისა³⁹ ჟამისასა პრეკონ რაჲ ძელსა, კუალადცა შეეკრბებით და ვილოცავთ ცხრაჟმისასა,⁴⁰ თუნიერ კანონისა. და ვითარცა გასრულდეს ჟამი, განვალთ ლიტანიად ვიდრე ღმრთისმეტყუელადმდე და აღვალთ გოდოლსა ეგუტერსა წმიდისა ღმრთისმშობლისასა. და მო-

* აქამდე ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F408r. ** აქამდე ფურცლის შუაგული ამოჭრილია F408v. *** აქამდე ფურც-ლის შუაგული ამოჭრილია F408v. **** აქ F ნუსხა წყდება საბოლოოდ.

¹ ზემოთთქმულ | ზემოთქმულ BF. ² მზისა C. ³ შორ B. ⁴ მოვიდენ BF. ⁵ მეჯორეთა | მეჭურეთა F. ⁶ და – C. ⁷ ნავის BF. ⁸ შურებოდინ CE. ⁹ მეექუსესა | ო BE. ¹⁰ სამ-სამი BCDE. ¹¹ კრასოვული BE, კრასაული CF. ¹² შინა – C. ¹³ თითო BF. ¹⁴ კრასოვული BCE, კრასაული F. ¹⁵ ვენაკის BEF, ვენავისა C. ¹⁶ ფურჭნისათა C. ¹⁷ ორგზის+და ერთგზის BEF, ორგზის B. ¹⁸ წინამძღურისა+ზედა BE. ¹⁹ თითოეულისა BC. ²⁰ სნებისაგერ | ნებისაგერ BC. ²¹ ქრისტეს B. ²² განაწე-სოს | ბრძანოს C. ²³ კრასაულსა C. ²⁴ და – C. ²⁵ და – C. ²⁶ ნავისა B. ²⁷ ორი | ორ-ორი C. ²⁸ კრასაული C. ²⁹ და | აა C. ³⁰ ორი | ორ-ორი C. ³¹ ორი | ორ-ორი C. ³² თითო BF. ³³ ხოლო – C. ³⁴ ტაძარსა+წმიდისა BF. ³⁵ შუეადლისა BF. ³⁶ ფსალმუნებისა | კნისა (აღღეგნილია გვიანდელი ხელით). ³⁷ წავიკითხოთ A. ³⁸ და კუალად – BF ³⁹ ო BEF, მე-ო C. ⁴⁰ ცხრაჟმისასა BF.

Fv

Bv

Cv

A392v

B443

C367

რამ-ვიქცეთ მიერ, მეცხეულად ვიწყებთ მწუხრისასა თვნიერ კანონისა და იქმნას შესლვამ მდღელთა და საკურთხეველად და აღესრულოს¹ სრული ჟამისწირვამ. ხოლო უკუეთუ დახუდეს ჟღმუტი და დააყენოს ლიტანიაა წარსლვად ღმრთისმეტყუელისა ეკლესიასა, წარვედინ² ნათლისმცემლსა³ და მიერ მთავარანგელოზთა⁴ და ესრეთ მოაქციენ⁵ ტაძარსა წმიდისა ღმრთისმშობელი-სასა. ხოლო უკუეთუ შაბათსა ანუ კვრიაკესა დახუდეს დღესასწაული ხარებისა,⁶ ცისკრისა ლოცვისა შემდგომად განვიდეს ლიტანიაა. და ბზობადცა ვიქმთ ლიტანიასა და წარვალთ ნათლისმცემლისა⁷ ეკლესიასა და მთავარანგელოზთასა. ეგრეთვე აღვსებისა დღეთა ალვალთ ლიტანიითა ღმრთისმეტყუელისა ტაძარსა და კარავთა⁸ და ვენაკთა ჩუენთა, ეგუტერთა⁹ და გარშემო ყოველთა ადგილთა მონასტრისათა.

A393r

უწყებაა ჯერ არს, რამეთუ თანა-აც ძმათა, რომელნი | კრებულსა შინა იყვნენ, რამათა თვსთა გულისისტყუათა და დაფარულთა¹⁰ საქმეთა წინამძღუარსა აღუვარებდენ¹¹ და მის მიერ განიკანონებოდნენ,¹² რამეთუ მამათა მცნებაა პირველითგანვე ესრეთ ბრძანებს. ხოლო განთვსებულისა საკმრისა და ნართაულისა და შესაძინელისა და¹³ დრაჰკნისა და¹⁴ დრამისა, გინა ფულისა,¹⁵ თვნიერ მამასახლისისა განზრახვისა¹⁶ და ნებისა მოგებაა არავისდა ჯერ არს ძმათაგანისა, რამეთუ ესე სრულიად განგდებულ არს წმიდათა

მამათა ჩუენთაგან და დიდისა ბასილისგან. და ეგრეთვე ფარულად წარსლვამ | მონასტრისაგან და იღუმალ სივლტოლად ყოვლითურთ უცხოოდ მონაზონთა წესისაგან განაჩინეს წმიდათა მამათა. არა უკუე ვისდა ჯერ არს იღუმალ წარსლვამ, არამედ უკუეთუ ვერ განისუენებდეს, რომელსა მონასტერსა აღკუეცილ იყოს, აღუვარენ¹⁷ თვსნი გულისისტყუანი წინამძღუარსა და უკუეთუ ჯეროვნად ეძიებდეს წარსლვასა, მიუთუალოს¹⁸ იგი წინამძღუარმან სხუასა სულიერსა მამასახლისისა, გინათუ სხუებრ¹⁹ რამე განავოს მისთვის, ვითარცა ჯერ იყოს, რამათა იყოს მონასტრითა²⁰ წარსლვამ მისი ლოცვით და კურთხევით | და არა უწესოდ და წყევით.

Bv

Cv

უწყებაა ჯერ არს, რამეთუ შჯული ესე პირველითგანვე²¹ განწესებულ არს მამათა მიერ, რამათა იყვნენ საპყრობილენი მონასტერთა შინა, რომელთა შინა ურჩნი და თავკედნი შეიწყუდევიან კმელითა ხოლო პურითა ზრდად და სწავლად სათნოებისა. ხოლო ცემითა წურთაა, ვითარცა მსოფლიოთა და ერისკაცთა შესაბამი, თვნიერ დიდისა ჭირისა, მამათა ჩუენთა მიერ განგდებულ იქმნა. ხოლო უკუეთუ საჭიროდსა რამსმე საქმისა²² მიერ²³ ამისიცა ქმნაა საკმარ იქმნას, მცირედ და ზომით ჯერ არს ქმნაა ესევითარისა წურთისაა და²⁴ ამისთვის განეწესა თავკედთა და უწესოთა და ურჩთაა უფროდსად შეყენებითა და კმელსა ჭამითა დამწყსად და განბრძნობაა.

შესამოსელისათვის

A393v

უწყებაა ჯერ არს, რამეთუ ჯერ არს, რამათა აქუნდეს თვთოეულსა²⁵ ძმასა ორი ჩოკაა ქუეშე საცუმელი და ორი ზედა და ერთი მაღალტონი და ორი კუკული²⁶ და ორი საბეჭური — ერთი მცირე სამსახურებელად და მეორე უფროდსირე საეკლესიოდ, რომლისაა წეს არს კმარებაა შაბათსა მწუხრისასა ზედა და კვრიაკესა ცისკრად და სამხრად ჟამისწირვასა და | კუალად კვრიაკისა²⁷ მწუხრსა. და ეგრეთვე თანა-აც, რამათა აქუნდეს გარამანდი, რომელ არს ხაოედი საბეჭური და მოგუნი, და ორი წყვილი ჩაფლაა — ერთნი

საზამთრონი წინდითა და ერთნი საზაფხულონი, და საგებელი თვსი.*

ხოლო²⁸ მიგუშცინ ჩუენ უფალმან თქუმულთა ამით ყოველთა გულსავსებითა სადიდებელად ღმრთისა შემწყნარებელთა ნაყოფთა ღირსთა სულისათა გამოლებად ჯერ-ჩინებითა და ღმრთისაათა და თანაშეწევნითა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა, რომლისაა არს დიდებაა თანა მამით და სულით წმიდითურთ უკუენითი უკუენისამდე ამენ.

* „მადლი და დიდებაა ღმერთსა“ B443v (ხელნაწერის ხელით მთავრულით); აქ C ნუსხა წყდება.

¹ აღასრულოს C. ² წარვიდენ BF. ³ ნათლისმცემლისასა F. ⁴ მთავარანგელოზთასა CE. ⁵ მოიქციენ C. ⁶ ხარებისა — A. ⁷ ნათლისმცემლისა F. ⁸ კარავათა AB. ⁹ ეგუტერთა BF. ¹⁰ ფარულთა C. ¹¹ აღუვარებდენ BCEF, აღუწყებდენ BC. ¹² გაიკანონებოდნენ A, განიკურნებოდნენ C. ¹³ და — C. ¹⁴ და — C. ¹⁵ ფოლისა BC. ¹⁶ გაზრახვისა A. ¹⁷ აღუვარენ BEF, აღუვარენ C. ¹⁸ თითუთალოს C. ¹⁹ სხუებრ BF. ²⁰ მონასტრითა BC. ²¹ პირველითგან C. ²² საქმისათვის C. ²³ მიერ — C. ²⁴ და — B] რამეთუ C. ²⁵ თითოეულსა F. ²⁶ კუნკული BCF. ²⁷ კვრიაკესა C. ²⁸ ხოლო... ამენ] მადლი და დიდებაა ღმერთსა B.

B444r

| სახელები და რიცხვ დღესასწაულთა და თუ რომელსა¹ დღეს²
შინა დაეცადების საქმე თუთოეულისა³ თესა⁴ ესრეთ⁵

თუესა სეკდენბერსა **ჯ** წმიდისა⁶ სუმეონისი⁷
ჰალაბელისა⁸

თუესა სეკდენბერსა **ბ** ღმრთისმშობლისა⁹
შობა¹⁰ ყოველნი

თუესა სეკდენბერსა **ტ** ენკენიობა¹¹ ყოველნი
თუესა სეკდენბერსა **თ** ჯუართა აპყრობა¹²
ყოველნი

თუესა სეკდენბერსა **ი** წმიდისა¹³ ევსტათისი
თუესა სეკდენბერსა **კ** იოვანე ღმრთისმე-
ტყუელისა¹⁴ ყოველნი

თუესა ოკდონბერსა **ლ** წმიდისა¹⁵ თომა¹⁶
მოციქულისა¹⁷ ყოველნი

თუესა ოკდონბერსა **მ** წმიდისა¹⁸ ლუკა
მასარებელისა¹⁹ ყოველნი

თუესა ოკდონბერსა **ნ** იაკობ ძმისა უფლი-
სა²⁰ ყოველნი

თუესა ოკდონბერსა **ი** წმიდისა დიმიტრისი.
ყოველნი

თუესა ნოენბერსა **კ** კოზმან-დამიანეთა²¹
ყოველნი

თუესა ნოენბერსა **ბ** მთავარანგელოზისა²²
ყოველნი

თუესა ნოენბერსა **ტ** ოქროპირისა²³
ყოველნი

თუესა ნოენბერსა **თ** წმიდისა²⁴ ფილიპე²⁵
მოციქულისა²⁶ ყოველნი

თუესა ნოენბერსა **ი** ტაძრად მიყვანება²⁷
ყოველნი

თუესა დეკენბერსა **ო** წმიდისა²⁸ ბარბარასი
ყოველნი

თუესა დეკენბერსა **ბ** ნიკოლასი²⁹ ყოველნი
თუესა დეკენბერსა **გ** მუცლადღება წმიდი-
სა³⁰ ანასი³¹ ყოველნი

თუესა დეკენბერსა **ტ** წმიდისა³² ევსტრატისი
თუესა დეკენბერსა **თ** შობა უფლისა³³
ორ³⁴ დღე ყოველნი

თუესა დეკენბერსა **ი** წმიდისა³⁵ სტეფანესი

| თუესა იანვარსა **კ** წმიდისა³⁶ ბასილისი. A394r
ყოველნი

თუესა იანვარსა **ბ** განცხადება³⁷ ყოველნი
თუესა იანვარსა **ტ** წმიდისა³⁸ ანტონისი

თუესა იანვარსა **ი** წმიდისა³⁹ ევთემისი
თუესა იანვარსა **კ** გრიგოლი⁴⁰ ღმრთისმე-
ტყუელისა⁴¹

თუესა ფებერვალსა **ლ** მიგებება ყოველნი
თუესა ფებერვალსა **ტ** წმიდისა⁴² თეოდორე
ტირონისა⁴³

თუესა ფებერვალსა **ი** თავის⁴⁴ პოენა
[იოანესი]

თუესა მარტსა **კ** წმიდათა ორმოცთა⁴⁵
თუესა მარტსა **ბ** ხარება⁴⁶ ყოველნი

თუესა აპრილსა **ი** წმიდისა გიორგისი.
ყოველნი

თუესა მაისსა **ბ** იოანე ღმრთისმეტყუელისა⁴⁷
ყოველნი

თუესა მაისსა **ი** წმიდისა⁴⁸ სუმეონ
საკვრველთმოქმედისა⁴⁹ ყოველნი

თუესა ივნისსა **ბ** წმიდისა⁵⁰ თეოდორე სტრა-
ტილატისა⁵¹

თუესა ივნისსა **ი** ნათლისმცემელისა⁵²
ყოველნი

თუესა ივნისსა **კ** პეტრე-პავლეთა⁵³
ყოველნი

თუესა ივლისსა **კ** წმიდათა უქრთამოთა⁵⁴
თუესა ივლისსა **ლ** ღმრთისმშობლისა სამოს-
ლისა⁵⁵ ყოველნი

თუესა ივლისსა **ბ** წმიდისა⁵⁶ პროკოპისი
თუესა ივლისსა **გ** წმიდისა⁵⁷ ელია წინაწარ-
მეტყუელისა⁵⁸

თუესა ივლისსა **ი** წმიდისა⁵⁹ პანტელეი-
მონისი

თუესა აგუსტოსსა⁶⁰ **ბ** ფერისცვალება⁶¹
ყოველნი

¹ რომელთა BF. ² დღეთა BF, დღესა A. ³ თითოეულისა BF. ⁴ თესა+აქა გეუწყოს BF. ⁵ ესრეთ+დღისათეს (ზე B, მო F). ⁶ წმიდისა — BF. ⁷ სუმეონ BF. ⁸ ჰალაბელისა — A. ⁹ ღმრთისმშობლისა B. ¹⁰ შობა — A. ¹¹ წმიდისა — BF. ¹² წმიდისა — BF. ¹³ თომასი A. ¹⁴ მოციქულისა — A. ¹⁵ წმიდისა — BF. ¹⁶ მთავარანგელოზთა BF. ¹⁷ წმიდისა — BF. ¹⁸ ფილიპესი A. ¹⁹ მოციქულისა — A. ²⁰ მიყვანებისა BF. ²¹ წმიდისა — BF. ²² ნიკოლოზისი BF. ²³ წმიდისა — BF. ²⁴ წმიდისა — BF. ²⁵ ორ BF. ²⁶ წმიდისა — BF. ²⁷ წმიდისა — BF. ²⁸ განცხადებისა BF. ²⁹ წმიდისა] მამისა BF. ³⁰ წმიდისა] მამისა BF. ³¹ გრიგოლ BF. ³² ღმრთისმეტყუელისა] მოწყალისა BF. ³³ წმიდისა — BF. ³⁴ თავისა BF. ³⁵ ხარება BF. ³⁶ წმიდისა — BF. ³⁷ წმიდისა — BF. ³⁸ პეტრე-პავლეთა] წმიდათა მოციქულთა A. ³⁹ წმიდისა — BF. ⁴⁰ წმიდისა — BF. ⁴¹ წმიდისა — BF. ⁴² აგუსტოსსა BF. ⁴³ ფერისცვალება BF.

თუესა აგვსტოსსა¹ 71 ღმრთისმშობლისა
დაძინებაჲ. ყოველნი

თუესა აგვსტოსსა² 46 თავისკუეთაჲ. ყო-
ველნი

თუესა აგვსტოსსა³ 78 პატიოსნისა სარტყ-
ლისა წმიდისა⁴ ღმრთისმშობელისაჲ ხალკუპ-
რატიას⁵

Bv | ხოლო მარხვათა პირველი შაბათი —
წმიდისა თეოდორესი. ოთხშაბათი შუამარხვისაჲ⁶

— ჯუარისა თაყუანისცემისაჲ. ხუთშაბათი, ოდეს
დიდთა გალობათა ვიტყოდით. დიდი ხუთშაბათი.
ოთხშაბათი შუა ზატიკისაჲ. ხუთშაბათი ამად-
ლებისაჲ. ორშაბათი⁷ სულისა წმიდისა მოსლ-
ვისაჲ. საცნაურ იყავნ, რამეთუ ესე, სადა „ყოვ-
ელნი“ სწერია, მიზღებულთა და ძმათაჲ ზოგად
ჯერ არს დაცადებაჲ საქმისაჲ. ხოლო სადა
„ყოველნი“ არა სწერია მათ⁸ დღეთა ძმანი ოდენ⁹
დააცადებენ¹⁰ საქმესა, და¹¹ მუშაკი¹² შერებოდენ.¹³

¹ აგვსტოსსა BF. ² აგვსტოსსა BF. ³ აგვსტოსსა BF. ⁴ წმიდისა — BF. ⁵ ხალკუპრატიას — A. ⁶ შუამარხვისაჲ — A.

⁷ ორშაბათი... მოსლვისაჲ — BF. ⁸ მათ დღეთა] მუნ BF. ⁹ ოდენ — BF. ¹⁰ დააცადებდენ BF. ¹¹ და — BF. ¹² მუშაკნი BF.

¹³ შრომობდინ BF+თქვენ კულა უფრორე უქმობდით BF.

C369

| პატრიარქნი * პრომისანი¹

A394v

| Ⴀ პეტრე მოციქული ხჲ წელ
 Գ კლემენტოს² Թ წელ
 Դ ლინოს Դ წელ
 Ծ ანეკლიტე Դ წელ
 Դ ევარესტოს Դ წელ
 Խ ალექსანდრე Դ წელ
 Զ ქსესტოს Դ წელ
 Ի ტელესფორე Դ წელ
 Դ უგინოს Դ წელ
 Դ პიოს Դ წელ
 Դ ანიკიტოს Դ წელ
 Դ სოტირიხოს³ Ի წელ
 Դ ელევეთერი Դ წელ
 Դ ბიკტორ Դ წელ
 Դ ზეფირე Դ წელ
 Դ კალისტოს Ի წელ
 Դ ორგანოს Զ წელ
 Դ პონტიანე Դ წელ
 Դ ანტერადიე Զ წელ
 Զ ფლაბიანე Դ წელ
 Զ კორნელიოს Դ წელ
 Զ ლუკიოს Ի თუე⁴
 Զ სტეფანე Գ წელ
 Զ ქსესტოს Դ წელ
 Զ დიონისიოს Դ წელ
 Զ ფელიქს Դ წელ
 Զ ევტჳქიანე Ի თუე⁵
 Զ გაიოს⁶ Դ წელ
 Զ მარკელეოს Գ წელ
 Զ მელტიდი Ծ წელ
 Զ ევსევი Դ წელ
 Զ სილიბისტროს, რომელმან⁷ დიდსა კოს-
 ტანტინეს ნათელ-სცა, Զ წელ^{**}

Զ ლივერი Դ წელ
 Զ დამასუ Զ წელ
 Զ სირიკოს Դ წელ
 Զ ანასტასი Դ წელ
 Զ ინოკენტი Դ წელ
 Զ ვონიფანტე⁸ Ծ წელ
 Զ ზოსიმე⁹ Ի წელ
 Զ კელისტინე Դ წელ
 Զ | ქსესტო Ի წელ
 Զ ლეონ Զ წელ
 Զ ილარიონ Դ წელ
 Զ სიმპლიკიო¹⁰ Ծ წელ
 Զ ფელიქს Դ წელ
 Զ გელასი Դ წელ
 Զ ანასტასი Գ წელ
 Զ სჳნმახოს¹¹ Դ წელ
 Զ ორმეზდ Դ წელ
 Զ იოვანე Դ წელ
 Զ ფელიქს Ծ წელ
 Զ ვონიფანტი Գ წელ
 Զ იოვანე Դ წელ
 Զ ალაპიტოს Դ წელ
 | Զ სილვერი Դ წელ^{***}
 Զ ვიგილიონ Դ წელ
 Զ პელაგიოს¹² Դ წელ
 Զ იოვანე Դ წელ
 Զ ბენედიქტე Զ წელ
 Զ პელაგიონ Դ წელ
 Զ გრიგოლ Դ წელ
 Զ საბიანე Ի წელ
 Զ ბონიფანტი Դ წელ
 Զ ონორი Դ წელ

A395r

B446r

პატრიარქნი იერუსალემისანი¹³

Դ იაკობ ძმაჲ უფლისაჲ Զ წელ
 Գ სჳმეონ კლეოპაძისი Զ წელ
 Դ იუდა მართალი Զ წელ
 Ծ ზაქე Դ წელ

Դ ტოვა Դ წელ
 Դ ბენიამენ Դ წელ
 Զ იოვანე Գ წელ
 Ի მატათია Գ წელ

* C ნუსხა 369r-v-ს შემდეგ უნდა იყოს მოთავსებული 368r-ზე. ** სილიბისტროს შემდეგ გამოტოვებულია მარკოზ და ივლიოს პაპები. *** B ნუსხაში 444v შემდეგ მოთავსებული უნდა იყოს 446r-v.

¹ პრომთან A. ² კლემენტოს B. ³ სოტირიხოს BCEF. ⁴ თუე] წელ BCEF. ⁵ თუშ] წელ BCEF. ⁶ გაიოს A. ⁷ რომელმან ... ნათელ-სცა – BCEF. ⁸ ვონიფანტი BCEF. ⁹ ზოსიმე] სოსიმეოს BCEF. ¹⁰ სიმპლიკო BC. ¹¹ სჳნმახოს A. ¹² პელაგი A. ¹³ იერუსალემისანი CEF.

Cv	Գ ფილიპე Գ წელ	ზ ¹⁶ ფლავიოს ¹⁷ 71 წელ
	7 სეთია 7 წელ	ზ ¹⁸ ზავდა 7 წელ
	7C იოსტოს 7 წელ	ზ ¹⁹ ერმონ 6 წელ
	7Գ ლევი 7 წელ	ზ ²⁰ მაკარი 6 წელ
	7L ეფრემ 9 წელ	ზ ²¹ მაქსიმე 7 წელ
	7D იოსებ 7 წელ	პ ²² კურილე 71 წელ
	71 იუდა 9 წელ	პ ²³ ჰერაკლე 7 წელ
	7Ի მარკოზ 1 წელ	პ ²⁴ ელადი 79 წელ ²⁵
	7ხ პლუსიოს 7 წელ	პ ²⁶ კურილე 71 წელ
	7Ի კასიანე 7 წელ	პ ²⁷ იოვანე 7 წელ
	7Գ მაქსიმე 1 წელ	პ ²⁸ პრაულიოს ²⁹ 6 წელ
	ხ ივლიანე 8 წელ	პ ³⁰ იობენალი ³¹ 71 წელ
	ხC გაიოს ¹ 7 წელ	პ ³² ანასტასი 1 წელ
	ხԳ სენმახოზ 7 წელ	პ ³³ მარტური 1 წელ
	ხL ივლიანე 9 წელ	პ ³⁴ სალუსტიანე 1 წელ
	ხ ² კაპიტონ 8 წელ	რ ³⁵ ელია ხL წელ
	ხ ³ მაქსიმე 8 წელ	რ ³⁶ იოვანე 7C წელ
	ხ ⁴ ანტონინე 7 წელ	რ ³⁷ პეტრე 6 წელ
	ხ ⁵ უვალი 7 წელ	რ ³⁸ მაკარი 9 წელ
	ხ ⁶ დოლიქიანე 7 წელ	რ ³⁹ ევსტუქი 7C წელ
	ხ ⁷ ნარკისა 7 წელ	რ ⁴⁰ მაკარი 8 წელ
	ზ ⁸ დიოს 1 წელ	რ ⁴¹ იოვანე 6 წელ
	ზ ⁹ გერმანასონ ¹⁰ 7 წელ	რ ⁴² ამოს 1 წელ
	ზ ¹¹ ალექსანდრე 7 წელ	რ ⁴³ ისაკ 6 წელ
	ზ ¹² იმენეოს ¹³ 7L წელ	რ ⁴⁴ ზაქარია ხL წელ
	ზ ¹⁴ გორდი ¹⁵ 7 წელ	ა ⁴⁵ მოდისტოს 7C წელ

პატრიარქნი ალექსანდრიისანი

Bv	7C მარკოზ მახარებელი 9 წელ	7Գ დიმიტრი პL წელ
	9 ანიანე ხԳ წელ	7L ჰერაკლე 71 წელ
	7L ემილიოს 7L წელ	7D დიონოსი ⁴⁹ 7ხ ⁵⁰ წელ
	8 კერდონ 7C წელ	71 მაქსიმე 71 წელ
	71 პრიმოს 79 წელ	7Ի თეონა 7C წელ
	71 იუსტოს ⁴⁶ 7C წელ	7ხ პეტრე მოწამე 7 წელ
	7ხ ევმენი 7L წელ	7Ի პეტრე 1 წელ
	7Ի მარკოზ ⁴⁷ 71 წელ	7C ალექსანდრე 7ხ წელ
	6 კელადიონ 7D წელ	ხ ათანასე დიდი პ7 წელ
	7 ასირიპინოს ⁴⁸ 79 წელ	ხC ტიმოთე 71 წელ
	7C ივლიანე 71 წელ	ხL თეოფილე ხ1 წელ

A395v

¹ გაიოს A. ² ხC | ხL BCEF. ³ ხ1 | ხD BCEF. ⁴ ხ1 | ხ1 BCEF. ⁵ ხ6 | ხ1 BCEF. ⁶ ხ1 | ხ6 BCEF. ⁷ ხC | ხ1 BCEF. ⁸ ზ | ხC BCEF. ⁹ ზC | ზԳ BCEF. ¹⁰ გერმანოს BCEF. ¹¹ ზԳ | ზC BCEF. ¹² ზL | ზԳ BCEF. ¹³ იმენეოს BCEF. ¹⁴ ზD | ზL BCEF. ¹⁵ გორდიოს BCEF. ¹⁶ ზხ | ზD BCEF. ¹⁷ ფლავიოს BCEF. ¹⁸ ზხ | ზ1 BCEF. ¹⁹ ზხ | ზ7 BCEF. ²⁰ ზხ | ზხ BCEF. ²¹ ზC... წელ – BCEF. ²² პ | ზხ BCEF. ²³ პC | ზC BCEF. ²⁴ პԳ | პ BCEF. ²⁵ წელ+პC მაქსიმოს 7 წელ BCEF. ²⁶ პL | პԳ BCEF. ²⁷ პD | პL BCEF. ²⁸ პ1 | პD BCEF. ²⁹ პრაულიოს A. ³⁰ პ7 | პ1 BCEF. ³¹ იობენალი... იოვანე C-ში არ იკითხება. ³² პხ | პ7 BCEF. ³³ პ1 | პხ BCEF. ³⁴ პC | პ1 BCEF. ³⁵ რ | პC BCEF. ³⁶ რC | რ BCEF. ³⁷ რL | რC BCEF. ³⁸ რL | რL BCEF. ³⁹ რD | რL BCEF. ⁴⁰ რ1 | რD BCEF. ⁴¹ რ1 | რ1 BCEF. ⁴² რ6 | რ1 BCEF. ⁴³ რ1 | რ6 BCEF. ⁴⁴ რC | რ1 BCEF. ⁴⁵ ა | რC BCEF. ⁴⁶ იუსტოს A. ⁴⁷ მარკოს BCEF. ⁴⁸ ასერიპინოს C. ⁴⁹ დეონოსი BCEF. ⁵⁰ 7ხ | 71 CEF.

ხ¹ კურილე ზ² წელ
 ხ³ დიოსკორე ზ წელ
 ხ⁴ პროტერი¹ ზ წელ
 ხ⁵ ტიმოთე ლ წელ
 ხ⁶ [ტიმოთე] და გაიძო
 ხ⁷ იოვანე ლ წელ
 ხ⁸ ათანასე⁵ ზ წელ
 ზ⁹ იოვანე ლ წელ
 ზ¹⁰ დიოსკორე ლ წელ
 ზ¹¹ ტიმოთე ლ წელ
 ზ¹² გაიანოზ¹⁰ ლ წელ¹¹

ზ¹³ იოვანე ლ წელ
 ზ¹⁴ თეოდოსი ლ წელ
 ზ¹⁵ პავლე ლ წელ
 ზ¹⁶ ზოილე ზ წელ
 ზ¹⁷ აპოლინარი ლ წელ
 ზ¹⁸ იოვანე ლ წელ
 ზ¹⁹ ევლოგი ლ წელ
 ზ²⁰ თეოდორე¹⁹ ლ წელ
 ზ²¹ იოვანე ლ წელ
 ზ²² გეორგი ლ წელ
 ზ²³ კურილე ლ წელ
 ზ²⁴ პეტრე ლ წელ

პატრიარქნი ანტიოქიისანი²⁴

ლ პეტრე მოციქული ლ წელ და წარვიდა
პრომედ

ლ ევლადოს ხ²⁵ წელ, რომელმანცა პირვე-
 ლად უწოდა ქრისტიანეთა ქრისტიანედ, რამეთუ
 პირველ ქრისტიანეთა²⁵ ნაზარეველ და გალილე-
 ველ ეწოდებოდა

C368 | * ლ ეგნატი ღმერთშემოსილი ზ²⁶ წელ
 ო ირონ ხ წელ
 ო კორნილიოს²⁶ ლ წელ
 ო²⁷ ეროს ხ²⁷ წელ
 ო²⁸ თეოფილე ხ²⁸ წელ
 ო²⁹ მაქსიმე ლ წელ
 ო³⁰ სერაპიონ ლ წელ³¹
 ო ასკლიპიადი ლ წელ
 ო ფილიტოს ლ წელ
 ო ზამბინოს ლ წელ
 ო ბაბილა მოწამე ლ წელ
 ო ფაბიოს ლ წელ
 ო დიმიტრი ო წელ
 ო პავლე სამოსატელი ლ წელ
 ო ტიმეოს ლ წელ
 ო კურილე³² ლ წელ
 ო ტურანოს ლ წელ
 ო ვიტალი ლ წელ

ხ³³ ფილოდონოს ლ წელ
 ხ³⁴ ევსტათი ლ წელ
 ხ³⁵ პავლინოს ლ წელ
 ხ³⁶ ევსები ლ წელ
 [ხ³⁷] ევლადი ხ³⁸ წელ
 ხ³⁹ ეფერონი³³ ლ წელ
 ხ⁴⁰ ფლაკიტონ ლ წელ
 ხ⁴¹ სტეფანე ო წელ
 ხ⁴² ლეონტი ლ წელ
 ზ ევლუქსი ლ წელ და მოვიდა კოსტანტინე-
 პოლისა³⁴ საყდარსა
 ზ⁴³ ანთანე ლ წელ
 | ზ⁴⁴ მელეტი³⁵ ხ⁴⁵ წელ
 ზ⁴⁶ ფლაბიანე ხ⁴⁷ წელ
 ზ⁴⁸ იოვანე ლ წელ
 ზ⁴⁹ დომნოს ლ წელ
 ზ⁵⁰ მაქსიმე ლ წელ
 ზ⁵¹ აკაკი ლ წელ
 ზ⁵² მარტყრი ლ წელ
 ზ⁵³ ივლიანე ლ წელ
 ზ⁵⁴ პეტროს კნაფელი³⁷ ლ წელ და გაიძო,
 და³⁸ მივიდა და აცთუნა სომხეთი³⁹
 ზ⁵⁵ სტეფანე ლ წელ
 ზ⁵⁶ პალადი ლ წელ

B445

* C ნუსხაში აკინძულია არასწორად: შინაარსის მიხედვით ჯერ უნდა წავიდეს 369-ე ფურცელი და შემდეგ უნდა იყოს 368-ე ფურცელი.

¹ პროტერი BCEF. ² ხ³ — BCEF. ³ ხ⁴... წელ — BCEF. ⁴ ხ⁵ BCEF. ⁵ ათანასი A. ⁶ ზ⁷ ხ⁸ BCEF. ⁷ ზ⁹ ხ¹⁰ BCEF. ⁸ ზ¹¹ ზ¹² BCEF. ⁹ ზ¹³ ზ¹⁴ BCEF. ¹⁰ გაიანოს A. ¹¹ წელ+ზ¹² იოვანე ლ წელ BCEF. ¹² ზ¹³ ზ¹⁴ BCEF. ¹³ ზ¹⁵ ზ¹⁶ BCEF. ¹⁴ ზ¹⁷ ზ¹⁸ BCEF. ¹⁵ ზ¹⁹ ზ²⁰ BCEF. ¹⁶ ზ²¹ ზ²² BCEF. ¹⁷ ზ²³ ზ²⁴ BCEF. ¹⁸ ზ²⁵ ზ²⁶ BCEF. ¹⁹ თეოდორე B. ²⁰ ზ²¹ ზ²² BCEF. ²¹ ზ²³ ზ²⁴ BCEF. ²² ზ²⁵ ზ²⁶ BCEF. ²³ ზ²⁷... წელ — BCEF. ²⁴ ანტიოქიისანი A. ²⁵ ნაზარეველ და გალილეველ ეწოდებოდა ქრისტიანეთა BCEF. ²⁶ კორნილიოს BCEF. ²⁷ ზ²⁸... წელ — BCEF. ²⁸ ზ²⁹ ზ³⁰ BCEF. ²⁹ ზ³¹ ზ³² BCEF. ³⁰ ო³³ ზ³⁴ BCEF. ³¹ წელ+ღ³⁵ ეროს ხ³⁶ წელ B. ³² ტურანოს A. ³³ ეფერონი A. ³⁴ კოსტანტინეპოლეს A. ³⁵ მელეტი+ნეტარი BCEF. ³⁶ ზ³⁷ ზ³⁸ C. ³⁷ კნაფელი კანაფელი C. ³⁸ და მივიდა და] რომელმანცა B. ³⁹ სომხითი BCEF+წყველმან BCEF. ⁴⁰ ზ⁴¹ ზ⁴² C. ⁴¹ ზ⁴³ ზ⁴⁴ C.

აჲ¹ კალანდიონ ო წელ და გაიძო, რამეთუ
ნესტორიანი იყო
აჲ² ფლაბიანე 10 წელ
აჲ³ სევეროს მცირედ დაყო და ივლტოდა⁴
აჲ⁵ პავლე 9 წელ და გაიძო⁶

აჲ⁷ ევფრასი 1 წელ
აჲ⁸ ევრემი 11 წელ
აჲ⁹ ანასტასი 11 წელ
აჲ¹⁰ გრიგოლ 10 წელ
აჲ¹¹ ანასტასი სინელი 9 წელ

[B445r]

| პატრიარქნი კოსტანტინეპოლისანი¹²

A396r

ს სტაქიოს სამეოცდაათთა¹³ მოციქულთაგა-
ნი, რომელი დაადგინა ბიზანტიას ანდრია მოცი-
ქულმან ეპისკოპოსად და დაყო 11 წელი
9 | ონისიმე მონამან ფილიმონისმან და¹⁴ მო-
წაფემან პავლე მოციქულისმან დაყო 10¹⁵
1 პოლიკარპოს 1 წელ
2 პლუტარხოს 11 წელ
3 სედეკიოს 4 წელ
4 დიოგენი 11 წელ
5 ელეფთერი 11 წელ
6 ფელიქს 1 წელ
7 პოლიკარპოს 11 წელ
8 ათინოდორე¹⁶ 10 წელ
9 ევზო¹⁷ 11 წელ
10 ლავრენტი 11 წელ
11 ალიპი¹⁸ 11 წელი
12 პერტინაქს 11 წელ
13 ოლიმპიანოს²¹ 11 წელ*
14 მარკოზ²³ 11 წელ
15 კურიკე 11 წელ²⁵
16 კავსტინოს²⁶ 11 წელ**
17 ტიტე 11 წელ
18 დომეტი 10 წელ***
19 პროვო²⁷ 11 წელ
20 მიტროფანე 11 წელ, რომლისა ზე მოვი-
და კოსტანტინე²⁸ დიდი ბიზანტიად
21 ალექსანდრე 11 წელ
22 პავლე აღმსარებელი გაიძო²⁹ და მოაშთვეს
Cv | 23 ევსევი ნიკომიდიელი 9 წელ

აჲ³⁰ მაკედონი³⁰ სულისა წმიდისა მბრძოლი 1
წელ და განიდევნა
აჲ³¹ ევლუქსი 1 წელ
აჲ³² დიოფილოს 11 წელ
აჲ³³ ევგერე და მეფსეულად განიდევნა
აჲ³⁴ გრიგოლ ღმრთისმეტყველი 11 წელ
დაუტევა³¹
აჲ³⁵ ნეკტარი³² 11 წელ
აჲ³⁶ იოვანე ოქროპირი 1 წელ და განივლინა
ექსორიობად³³
აჲ³⁷ არსაკი 1 წელ
აჲ³⁸ ატტიკოს 11 წელ
აჲ³⁹ სისინი 9 წელ
აჲ⁴⁰ ნესტორ³⁸ მწვალებელი 9³⁹ თუ⁴⁰ | და Bv
განიდევნა⁴¹
აჲ⁴² მაქსიმიანე 9 წელ
აჲ⁴³ პროკლე 11 წელ
აჲ⁴⁴ ფლაბიანე 11 თუ⁴⁵
აჲ⁴⁶ გენადი 11 წელ
აჲ⁴⁷ აკაკი 11 წელ
აჲ⁴⁸ ფრავიტა 11 წელ
აჲ⁴⁹ ეფთვიმე 11 წელ და განიდევნა
აჲ⁵⁰ მაკედონ 11 წელ
აჲ⁵¹ ტიმოთე 11 წელ
აჲ⁵² იოვანე 9 წელ
აჲ⁵³ ეტჟფანე⁵⁴ 11 წელ
აჲ⁵⁵ ანთიმოს 11 წელ და განიდევნა
აჲ⁵⁶ მინა 11 წელ
აჲ⁵⁷ ევტჟქი⁵⁸ 11 წელ და განიდევნა⁶⁰

* მარკოზსა და კირილეს შორის აკლია ფილადელფოს. ** კავსტინოს შემდეგ ევგენი I. *** აქ აკლია რუფინოს.

¹ აჲ¹ აჲ C. ² აჲ² აჲ C. ³ აჲ³ აჲ C. ⁴ ივლტოდა] წარწემა BCEF. ⁵ აჲ⁵ აჲ C. ⁶ გაიძო+და წარვიდა BCEF. ⁷ აჲ⁷ აჲ C. ⁸ აჲ⁸ აჲ C. ⁹ აჲ⁹ აჲ C. ¹⁰ აჲ¹⁰ აჲ C. ¹¹ აჲ¹¹ აჲ C. ¹² კოსტანტინეპოლისანი] კოსტანტინეპოლელნი C. ¹³ სამეოცდაათ-
თა] ო BCEF. ¹⁴ და... მოციქულისმან – BCEF. ¹⁵ 10] თოთხმეტი BC. ¹⁶ ათინოდორე A. ¹⁷ ევზოის BC. ¹⁸ ალიპია C–F. ¹⁹ 10... წელ – BCEF. ²⁰ 11] 10 BCEF. ²¹ ოლიმპიანე BEF, ულიმპიანე C. ²² 11] 11 B–F. ²³ მარკოს BC. ²⁴ 11] 11 B–F. ²⁵ წელ+11 პერტინაქს 11 წელ B–F, პირათაქს B, პეტრინაქს C. ²⁶ კავსტინოს] ფავსმინოს C. ²⁷ პროვოს B–F. ²⁸ ~ დიდი კოსტანტინე B. ²⁹ განიძო A. ³⁰ მაკედონ C–F. ³¹ დაუტევა+და წარვიდა BC–F. ³² ნეკტარიოს BC–F. ³³ ექსო-
რიობად – A. ³⁴ აჲ³⁴ აჲ C. ³⁵ აჲ³⁵ აჲ C. ³⁶ აჲ³⁶ აჲ C. ³⁷ აჲ³⁷ აჲ C. ³⁸ ნესტორ B–F. ³⁹ 9] ორი A. ⁴⁰ თუ BC–F. ⁴¹ განიდევნა+წვეული BC–F. ⁴² აჲ⁴² აჲ C. ⁴³ აჲ⁴³ აჲ C. ⁴⁴ აჲ⁴⁴ აჲ C. ⁴⁵ თუ] წელ B–F. ⁴⁶ აჲ⁴⁶ აჲ C. ⁴⁷ აჲ⁴⁷ აჲ C. ⁴⁸ აჲ⁴⁸ აჲ C. ⁴⁹ აჲ⁴⁹ აჲ C. ⁵⁰ აჲ⁵⁰ აჲ C. ⁵¹ აჲ⁵¹ აჲ C. ⁵² აჲ⁵² აჲ C. ⁵³ აჲ⁵³ აჲ C. ⁵⁴ ეტჟფანე B–F. ⁵⁵ აჲ⁵⁵ აჲ C. ⁵⁶ აჲ⁵⁶ აჲ C. ⁵⁷ აჲ⁵⁷ აჲ C. ⁵⁸ ევტჟქი B, ევტჟქი C. ⁵⁹ 11] 11 BC–F. ⁶⁰ განიდევნა+აჲ⁶⁰ თობა 9 წელ.

ნ¹ იოვანე ო² წელ
 ნ² კუალად ევტუქივე³ ო წელ
 ნ⁴ კურიკოზ ო წელ
 ნ⁵ იოვანე ო⁵ წელ
 ნ⁶ თომა ო წელ
 ნ⁷ სერგი ო წელ
 ნ⁸ პიროზ ო წელ და განიდევნა
 ნ⁹ პავლე ო წელ
 ნ¹⁰ კუალად პიროზვე ო წელ
 ა პეტრე ო წელ
 ა⁶ თომა ო წელ
 ა⁷ იოვანე ო წელ
 ა⁸ კოსტანტინე ო წელ
 ა⁹ თეოდორე⁷ ო წელ და განიდევნა
 ა¹⁰ გიორგი ო წელ და განიდევნა
 ა¹¹ კუალად თეოდორევე ო წელ
 ა¹² პავლე ო წელ
 ა¹³ კალინიკე ო წელ და განიდევნა
 ა¹⁴ კურილე ო წელ და განიდევნა
 ა¹⁵ იოვანე ო წელ
 ა¹⁶ გერმანოს ო წელ და განიდევნა
 ა¹⁷ ანასტასი ო წელ

ა¹⁸ კოსტანტინე ო წელ და განიდევნა
 ა¹⁹ ნიკიტა ო წელ
 ა²⁰ პავლე კუპრელი ო წელ
 ა²¹ ტარასი ო წელ
 ა²² ნიკიფორე ო წელ და განიდევნა
 ა²³ თეოდოტე¹² ო წელ
 ა²⁴ ანტონი ო წელ
 ა²⁵ იოვანე ო წელ და განიდევნა
 ა²⁶ მეთოდი ო წელ
 ა²⁷ ეგნატი ო წელ და განიდევნა
 ა²⁸ ფოტი ო წელ და განიდევნა
 ა²⁹ კუალად ეგნატივე ო წელ
 | ა³⁰ კუალად ფოტივე²⁰ ო წელ და კუა- A396v
 ლად განიდევნა
 ა³¹ სტეფანე ო წელ
 ა³² ანტონი ო წელ
 ა³³ ნიკოლა ო წელ და²⁴ განიდევნა
 ა³⁴ ეფთვიმე ო წელ და განიდევნა
 ა³⁵ კუალად ნიკოლა ო წელ²⁷
 ა³⁶ თეოფილაქტე ძე ჰრომანოსისი²⁹ ო³⁰
 წელ*

მეფეთათჳს³¹ ყოვლისა სოფლისა | მეფენი ჰურიათანი

B447

ო საულ ტომისაგან ბენიამენისა ო³² წელ
 ო³³ ღავით ტომისაგან იუდაისისა³³ ო წელ
 ო³⁴ სოლომონ ძე მისი ო წელ
 ო³⁵ რობოამ ძე მისი ო წელ
 ო³⁶ აბია ძე მისი ო წელ
 ო³⁷ ასა ძე მისი ო წელ
 ო³⁸ იოსაფატ ძე მისი ო წელ
 ო³⁹ იორამ ძე მისი ო წელ
 ო⁴⁰ ოქოზია ძე მისი ო წელ
 ო ღოთოლია⁴¹ დედაჲ მისი ო წელ
 ო⁴² იოსა⁴² ძე მისი ო წელ
 ო⁴³ ამეისა ძე მისი ო წელ
 ო⁴⁴ ოზია ძე მისი ო წელ

ო⁴⁵ იორამ ძე მისი ო წელ
 ო⁴⁶ აქაზ ძე მისი ო წელ
 ო⁴⁷ ეზეკია ძე მისი ო წელ, ესე შეუდგა
 საქმეთა ღავითისთა
 ო⁴⁸ მანასე ძე მისი ო წელ
 ო⁴⁹ ამოს ძე მისი ო წელ
 ო⁵⁰ იოსია ძე მისი ო წელ. ესე შეუდგა
 საქმეთა ღავითისთა. არა⁴³ მიდრკა არცა მარჯულ,
 არცა მარცხულ.⁴⁴ ესე სამნი ოღენ⁴⁵ იქმნეს⁴⁶
 კეთილ წინაშე ღმრთისა: ღავით და⁴⁷ ეზეკია და
 იოსია, ხოლო სხუათა ყოველთა ქმნეს ბოროტი
 წინაშე ღმრთისა.

* „ლოცვა ყავთ ღვთისმოსავთა და ჩემთჳს საწყალობელისა მის“ (445v); აქ ო ნუსხა წყდება (C368v).

** ო ნუსხა რიგით ნომრად ერთით მეტს უჩვენებს.

¹ ნ¹ ნ² BC-F. ² ნ² ნ³ BC-F. ³ ევტუქივე B. ⁴ ნ⁴ ნ⁵ BC-F. ⁵ ო⁵ ო⁶... ო წელ - B. ⁷ თეოდორე B. ⁸ ო⁸ ო⁹ ო¹⁰ ო¹¹ ო¹² ო¹³ ო¹⁴ ო¹⁵ ო¹⁶ ო¹⁷ ო¹⁸ ო¹⁹ ო²⁰ ო²¹ ო²² ო²³ ო²⁴ ო²⁵ ო²⁶ ო²⁷ ო²⁸ ო²⁹ ო³⁰ ო³¹ ო³² ო³³ ო³⁴ ო³⁵ ო³⁶ ო³⁷ ო³⁸ ო³⁹ ო⁴⁰ ო⁴¹ ო⁴² ო⁴³ ო⁴⁴ ო⁴⁵ ო⁴⁶ ო⁴⁷ ო⁴⁸ ო⁴⁹ ო⁵⁰ ო⁵¹ ო⁵² ო⁵³ ო⁵⁴ ო⁵⁵ ო⁵⁶ ო⁵⁷ ო⁵⁸ ო⁵⁹ ო⁶⁰ ო⁶¹ ო⁶² ო⁶³ ო⁶⁴ ო⁶⁵ ო⁶⁶ ო⁶⁷ ო⁶⁸ ო⁶⁹ ო⁷⁰ ო⁷¹ ო⁷² ო⁷³ ო⁷⁴ ო⁷⁵ ო⁷⁶ ო⁷⁷ ო⁷⁸ ო⁷⁹ ო⁸⁰ ო⁸¹ ო⁸² ო⁸³ ო⁸⁴ ო⁸⁵ ო⁸⁶ ო⁸⁷ ო⁸⁸ ო⁸⁹ ო⁹⁰ ო⁹¹ ო⁹² ო⁹³ ო⁹⁴ ო⁹⁵ ო⁹⁶ ო⁹⁷ ო⁹⁸ ო⁹⁹ ო¹⁰⁰ ო¹⁰¹ ო¹⁰² ო¹⁰³ ო¹⁰⁴ ო¹⁰⁵ ო¹⁰⁶ ო¹⁰⁷ ო¹⁰⁸ ო¹⁰⁹ ო¹¹⁰ ო¹¹¹ ო¹¹² ო¹¹³ ო¹¹⁴ ო¹¹⁵ ო¹¹⁶ ო¹¹⁷ ო¹¹⁸ ო¹¹⁹ ო¹²⁰ ო¹²¹ ო¹²² ო¹²³ ო¹²⁴ ო¹²⁵ ო¹²⁶ ო¹²⁷ ო¹²⁸ ო¹²⁹ ო¹³⁰ ო¹³¹ ო¹³² ო¹³³ ო¹³⁴ ო¹³⁵ ო¹³⁶ ო¹³⁷ ო¹³⁸ ო¹³⁹ ო¹⁴⁰ ო¹⁴¹ ო¹⁴² ო¹⁴³ ო¹⁴⁴ ო¹⁴⁵ ო¹⁴⁶ ო¹⁴⁷ ო¹⁴⁸ ო¹⁴⁹ ო¹⁵⁰ ო¹⁵¹ ო¹⁵² ო¹⁵³ ო¹⁵⁴ ო¹⁵⁵ ო¹⁵⁶ ო¹⁵⁷ ო¹⁵⁸ ო¹⁵⁹ ო¹⁶⁰ ო¹⁶¹ ო¹⁶² ო¹⁶³ ო¹⁶⁴ ო¹⁶⁵ ო¹⁶⁶ ო¹⁶⁷ ო¹⁶⁸ ო¹⁶⁹ ო¹⁷⁰ ო¹⁷¹ ო¹⁷² ო¹⁷³ ო¹⁷⁴ ო¹⁷⁵ ო¹⁷⁶ ო¹⁷⁷ ო¹⁷⁸ ო¹⁷⁹ ო¹⁸⁰ ო¹⁸¹ ო¹⁸² ო¹⁸³ ო¹⁸⁴ ო¹⁸⁵ ო¹⁸⁶ ო¹⁸⁷ ო¹⁸⁸ ო¹⁸⁹ ო¹⁹⁰ ო¹⁹¹ ო¹⁹² ო¹⁹³ ო¹⁹⁴ ო¹⁹⁵ ო¹⁹⁶ ო¹⁹⁷ ო¹⁹⁸ ო¹⁹⁹ ო²⁰⁰ ო²⁰¹ ო²⁰² ო²⁰³ ო²⁰⁴ ო²⁰⁵ ო²⁰⁶ ო²⁰⁷ ო²⁰⁸ ო²⁰⁹ ო²¹⁰ ო²¹¹ ო²¹² ო²¹³ ო²¹⁴ ო²¹⁵ ო²¹⁶ ო²¹⁷ ო²¹⁸ ო²¹⁹ ო²²⁰ ო²²¹ ო²²² ო²²³ ო²²⁴ ო²²⁵ ო²²⁶ ო²²⁷ ო²²⁸ ო²²⁹ ო²³⁰ ო²³¹ ო²³² ო²³³ ო²³⁴ ო²³⁵ ო²³⁶ ო²³⁷ ო²³⁸ ო²³⁹ ო²⁴⁰ ო²⁴¹ ო²⁴² ო²⁴³ ო²⁴⁴ ო²⁴⁵ ო²⁴⁶ ო²⁴⁷ ო²⁴⁸ ო²⁴⁹ ო²⁵⁰ ო²⁵¹ ო²⁵² ო²⁵³ ო²⁵⁴ ო²⁵⁵ ო²⁵⁶ ო²⁵⁷ ო²⁵⁸ ო²⁵⁹ ო²⁶⁰ ო²⁶¹ ო²⁶² ო²⁶³ ო²⁶⁴ ო²⁶⁵ ო²⁶⁶ ო²⁶⁷ ო²⁶⁸ ო²⁶⁹ ო²⁷⁰ ო²⁷¹ ო²⁷² ო²⁷³ ო²⁷⁴ ო²⁷⁵ ო²⁷⁶ ო²⁷⁷ ო²⁷⁸ ო²⁷⁹ ო²⁸⁰ ო²⁸¹ ო²⁸² ო²⁸³ ო²⁸⁴ ო²⁸⁵ ო²⁸⁶ ო²⁸⁷ ო²⁸⁸ ო²⁸⁹ ო²⁹⁰ ო²⁹¹ ო²⁹² ო²⁹³ ო²⁹⁴ ო²⁹⁵ ო²⁹⁶ ო²⁹⁷ ო²⁹⁸ ო²⁹⁹ ო³⁰⁰ ო³⁰¹ ო³⁰² ო³⁰³ ო³⁰⁴ ო³⁰⁵ ო³⁰⁶ ო³⁰⁷ ო³⁰⁸ ო³⁰⁹ ო³¹⁰ ო³¹¹ ო³¹² ო³¹³ ო³¹⁴ ო³¹⁵ ო³¹⁶ ო³¹⁷ ო³¹⁸ ო³¹⁹ ო³²⁰ ო³²¹ ო³²² ო³²³ ო³²⁴ ო³²⁵ ო³²⁶ ო³²⁷ ო³²⁸ ო³²⁹ ო³³⁰ ო³³¹ ო³³² ო³³³ ო³³⁴ ო³³⁵ ო³³⁶ ო³³⁷ ო³³⁸ ო³³⁹ ო³⁴⁰ ო³⁴¹ ო³⁴² ო³⁴³ ო³⁴⁴ ო³⁴⁵ ო³⁴⁶ ო³⁴⁷ ო³⁴⁸ ო³⁴⁹ ო³⁵⁰ ო³⁵¹ ო³⁵² ო³⁵³ ო³⁵⁴ ო³⁵⁵ ო³⁵⁶ ო³⁵⁷ ო³⁵⁸ ო³⁵⁹ ო³⁶⁰ ო³⁶¹ ო³⁶² ო³⁶³ ო³⁶⁴ ო³⁶⁵ ო³⁶⁶ ო³⁶⁷ ო³⁶⁸ ო³⁶⁹ ო³⁷⁰ ო³⁷¹ ო³⁷² ო³⁷³ ო³⁷⁴ ო³⁷⁵ ო³⁷⁶ ო³⁷⁷ ო³⁷⁸ ო³⁷⁹ ო³⁸⁰ ო³⁸¹ ო³⁸² ო³⁸³ ო³⁸⁴ ო³⁸⁵ ო³⁸⁶ ო³⁸⁷ ო³⁸⁸ ო³⁸⁹ ო³⁹⁰ ო³⁹¹ ო³⁹² ო³⁹³ ო³⁹⁴ ო³⁹⁵ ო³⁹⁶ ო³⁹⁷ ო³⁹⁸ ო³⁹⁹ ო⁴⁰⁰ ო⁴⁰¹ ო⁴⁰² ო⁴⁰³ ო⁴⁰⁴ ო⁴⁰⁵ ო⁴⁰⁶ ო⁴⁰⁷ ო⁴⁰⁸ ო⁴⁰⁹ ო⁴¹⁰ ო⁴¹¹ ო⁴¹² ო⁴¹³ ო⁴¹⁴ ო⁴¹⁵ ო⁴¹⁶ ო⁴¹⁷ ო⁴¹⁸ ო⁴¹⁹ ო⁴²⁰ ო⁴²¹ ო⁴²² ო⁴²³ ო⁴²⁴ ო⁴²⁵ ო⁴²⁶ ო⁴²⁷ ო⁴²⁸ ო⁴²⁹ ო⁴³⁰ ო⁴³¹ ო⁴³² ო⁴³³ ო⁴³⁴ ო⁴³⁵ ო⁴³⁶ ო⁴³⁷ ო⁴³⁸ ო⁴³⁹ ო⁴⁴⁰ ო⁴⁴¹ ო⁴⁴² ო⁴⁴³ ო⁴⁴⁴ ო⁴⁴⁵ ო⁴⁴⁶ ო⁴⁴⁷ ო⁴⁴⁸ ო⁴⁴⁹ ო⁴⁵⁰ ო⁴⁵¹ ო⁴⁵² ო⁴⁵³ ო⁴⁵⁴ ო⁴⁵⁵ ო⁴⁵⁶ ო⁴⁵⁷ ო⁴⁵⁸ ო⁴⁵⁹ ო⁴⁶⁰ ო⁴⁶¹ ო⁴⁶² ო⁴⁶³ ო⁴⁶⁴ ო⁴⁶⁵ ო⁴⁶⁶ ო⁴⁶⁷ ო⁴⁶⁸ ო⁴⁶⁹ ო⁴⁷⁰ ო⁴⁷¹ ო⁴⁷² ო⁴⁷³ ო⁴⁷⁴ ო⁴⁷⁵ ო⁴⁷⁶ ო⁴⁷⁷ ო⁴⁷⁸ ო⁴⁷⁹ ო⁴⁸⁰ ო⁴⁸¹ ო⁴⁸² ო⁴⁸³ ო⁴⁸⁴ ო⁴⁸⁵ ო⁴⁸⁶ ო⁴⁸⁷ ო⁴⁸⁸ ო⁴⁸⁹ ო⁴⁹⁰ ო⁴⁹¹ ო⁴⁹² ო⁴⁹³ ო⁴⁹⁴ ო⁴⁹⁵ ო⁴⁹⁶ ო⁴⁹⁷ ო⁴⁹⁸ ო⁴⁹⁹ ო⁵⁰⁰ ო⁵⁰¹ ო⁵⁰² ო⁵⁰³ ო⁵⁰⁴ ო⁵⁰⁵ ო⁵⁰⁶ ო⁵⁰⁷ ო⁵⁰⁸ ო⁵⁰⁹ ო⁵¹⁰ ო⁵¹¹ ო⁵¹² ო⁵¹³ ო⁵¹⁴ ო⁵¹⁵ ო⁵¹⁶ ო⁵¹⁷ ო⁵¹⁸ ო⁵¹⁹ ო⁵²⁰ ო⁵²¹ ო⁵²² ო⁵²³ ო⁵²⁴ ო⁵²⁵ ო⁵²⁶ ო⁵²⁷ ო⁵²⁸ ო⁵²⁹ ო⁵³⁰ ო⁵³¹ ო⁵³² ო⁵³³ ო⁵³⁴ ო⁵³⁵ ო⁵³⁶ ო⁵³⁷ ო⁵³⁸ ო⁵³⁹ ო⁵⁴⁰ ო⁵⁴¹ ო⁵⁴² ო⁵⁴³ ო⁵⁴⁴ ო⁵⁴⁵ ო⁵⁴⁶ ო⁵⁴⁷ ო⁵⁴⁸ ო⁵⁴⁹ ო⁵⁵⁰ ო⁵⁵¹ ო⁵⁵² ო⁵⁵³ ო⁵⁵⁴ ო⁵⁵⁵ ო⁵⁵⁶ ო⁵⁵⁷ ო⁵⁵⁸ ო⁵⁵⁹ ო⁵⁶⁰ ო⁵⁶¹ ო⁵⁶² ო⁵⁶³ ო⁵⁶⁴ ო⁵⁶⁵ ო⁵⁶⁶ ო⁵⁶⁷ ო⁵⁶⁸ ო⁵⁶⁹ ო⁵⁷⁰ ო⁵⁷¹ ო⁵⁷² ო⁵⁷³ ო⁵⁷⁴ ო⁵⁷⁵ ო⁵⁷⁶ ო⁵⁷⁷ ო⁵⁷⁸ ო⁵⁷⁹ ო⁵⁸⁰ ო⁵⁸¹ ო⁵⁸² ო⁵⁸³ ო⁵⁸⁴ ო⁵⁸⁵ ო⁵⁸⁶ ო⁵⁸⁷ ო⁵⁸⁸ ო⁵⁸⁹ ო⁵⁹⁰ ო⁵⁹¹ ო⁵⁹² ო⁵⁹³ ო⁵⁹⁴ ო⁵⁹⁵ ო⁵⁹⁶ ო⁵⁹⁷ ო⁵⁹⁸ ო⁵⁹⁹ ო⁶⁰⁰ ო⁶⁰¹ ო⁶⁰² ო⁶⁰³ ო⁶⁰⁴ ო⁶⁰⁵ ო⁶⁰⁶ ო⁶⁰⁷ ო⁶⁰⁸ ო⁶⁰⁹ ო⁶¹⁰ ო⁶¹¹ ო⁶¹² ო⁶¹³ ო⁶¹⁴ ო⁶¹⁵ ო⁶¹⁶ ო⁶¹⁷ ო⁶¹⁸ ო⁶¹⁹ ო⁶²⁰ ო⁶²¹ ო⁶²² ო⁶²³ ო⁶²⁴ ო⁶²⁵ ო⁶²⁶ ო⁶²⁷ ო⁶²⁸ ო⁶²⁹ ო⁶³⁰ ო⁶³¹ ო⁶³² ო⁶³³ ო⁶³⁴ ო⁶³⁵ ო⁶³⁶ ო⁶³⁷ ო⁶³⁸ ო⁶³⁹ ო⁶⁴⁰ ო⁶⁴¹ ო⁶⁴² ო⁶⁴³ ო⁶⁴⁴ ო⁶⁴⁵ ო⁶⁴⁶ ო⁶⁴⁷ ო⁶⁴⁸ ო⁶⁴⁹ ო⁶⁵⁰ ო⁶⁵¹ ო⁶⁵² ო⁶⁵³ ო⁶⁵⁴ ო⁶⁵⁵ ო⁶⁵⁶ ო⁶⁵⁷ ო⁶⁵⁸ ო⁶⁵⁹ ო⁶⁶⁰ ო⁶⁶¹ ო⁶⁶² ო⁶⁶³ ო⁶⁶⁴ ო⁶⁶⁵ ო⁶⁶⁶ ო⁶⁶⁷ ო⁶⁶⁸ ო⁶⁶⁹ ო⁶⁷⁰ ო⁶⁷¹ ო⁶⁷² ო⁶⁷³ ო⁶⁷⁴ ო⁶⁷⁵ ო⁶⁷⁶ ო⁶⁷⁷ ო⁶⁷⁸ ო⁶⁷⁹ ო⁶⁸⁰ ო⁶⁸¹ ო⁶⁸² ო⁶⁸³ ო⁶⁸⁴ ო⁶⁸⁵ ო⁶⁸⁶ ო⁶⁸⁷ ო⁶⁸⁸ ო⁶⁸⁹ ო⁶⁹⁰ ო⁶⁹¹ ო⁶⁹² ო⁶⁹³ ო⁶⁹⁴ ო⁶⁹⁵ ო⁶⁹⁶ ო⁶⁹⁷ ო⁶⁹⁸ ო⁶⁹⁹ ო⁷⁰⁰ ო⁷⁰¹ ო⁷⁰² ო⁷⁰³ ო⁷⁰⁴ ო⁷⁰⁵ ო⁷⁰⁶ ო⁷⁰⁷ ო⁷⁰⁸ ო⁷⁰⁹ ო⁷¹⁰ ო⁷¹¹ ო⁷¹² ო⁷¹³ ო⁷¹⁴ ო⁷¹⁵ ო⁷¹⁶ ო⁷¹⁷ ო⁷¹⁸ ო⁷¹⁹ ო⁷²⁰ ო⁷²¹ ო⁷²² ო⁷²³ ო⁷²⁴ ო⁷²⁵ ო⁷²⁶ ო⁷²⁷ ო⁷²⁸ ო⁷²⁹ ო⁷³⁰ ო⁷³¹ ო⁷³² ო⁷³³ ო⁷³⁴ ო⁷³⁵ ო⁷³⁶ ო⁷³⁷ ო⁷³⁸ ო⁷³⁹ ო⁷⁴⁰ ო⁷⁴¹ ო⁷⁴² ო⁷⁴³ ო⁷⁴⁴ ო⁷⁴⁵ ო⁷⁴⁶ ო⁷⁴⁷ ო⁷⁴⁸ ო⁷⁴⁹ ო⁷⁵⁰ ო⁷⁵¹ ო⁷⁵² ო⁷⁵³ ო⁷⁵⁴ ო⁷⁵⁵ ო⁷⁵⁶ ო⁷⁵⁷ ო⁷⁵⁸ ო⁷⁵⁹ ო⁷⁶⁰ ო⁷⁶¹ ო⁷⁶² ო⁷⁶³ ო⁷⁶⁴ ო⁷⁶⁵ ო⁷⁶⁶ ო⁷⁶⁷ ო⁷⁶⁸ ო⁷⁶⁹ ო⁷⁷⁰ ო⁷⁷¹ ო⁷⁷² ო⁷⁷³ ო⁷⁷⁴ ო⁷⁷⁵ ო⁷⁷⁶ ო⁷⁷⁷ ო⁷⁷⁸ ო⁷⁷⁹ ო⁷⁸⁰ ო⁷⁸¹ ო⁷⁸² ო⁷⁸³ ო⁷⁸⁴ ო⁷⁸⁵ ო⁷⁸⁶ ო⁷⁸⁷ ო⁷⁸⁸ ო⁷⁸⁹ ო⁷⁹⁰ ო⁷⁹¹ ო⁷⁹² ო⁷⁹³ ო⁷⁹⁴ ო⁷⁹⁵ ო⁷⁹⁶ ო⁷⁹⁷ ო⁷⁹⁸ ო⁷⁹⁹ ო⁸⁰⁰ ო⁸⁰¹ ო⁸⁰² ო⁸⁰³ ო⁸⁰⁴ ო⁸⁰⁵ ო⁸⁰⁶ ო⁸⁰⁷ ო⁸⁰⁸ ო⁸⁰⁹ ო⁸¹⁰ ო⁸¹¹ ო⁸¹² ო⁸¹³ ო⁸¹⁴ ო⁸¹⁵ ო⁸¹⁶ ო⁸¹⁷ ო⁸¹⁸ ო⁸¹⁹ ო⁸²⁰ ო⁸²¹ ო⁸²² ო⁸²³ ო⁸²⁴ ო⁸²⁵ ო⁸²⁶ ო⁸²⁷ ო⁸²⁸ ო⁸²⁹ ო⁸³⁰ ო⁸³¹ ო⁸³² ო⁸³³ ო⁸³⁴ ო⁸³⁵ ო⁸³⁶ ო⁸³⁷ ო⁸³⁸ ო⁸³⁹ ო⁸⁴⁰ ო⁸⁴¹ ო⁸⁴² ო⁸⁴³ ო⁸⁴⁴ ო⁸⁴⁵ ო⁸⁴⁶ ო⁸⁴⁷ ო⁸⁴⁸ ო⁸⁴⁹ ო⁸⁵⁰ ო⁸⁵¹ ო⁸⁵² ო⁸⁵³ ო⁸⁵⁴ ო⁸⁵⁵ ო⁸⁵⁶ ო⁸⁵⁷ ო⁸⁵⁸ ო⁸⁵⁹ ო⁸⁶⁰ ო⁸⁶¹ ო⁸⁶² ო⁸⁶³ ო⁸⁶⁴ ო⁸⁶⁵ ო⁸⁶⁶ ო⁸⁶⁷ ო⁸⁶⁸ ო⁸⁶⁹ ო⁸⁷⁰ ო⁸⁷¹ ო⁸⁷² ო⁸⁷³ ო⁸⁷⁴ ო⁸⁷⁵ ო⁸⁷⁶ ო⁸⁷⁷ ო⁸⁷⁸ ო⁸⁷⁹ ო⁸⁸⁰ ო⁸⁸¹ ო⁸⁸² ო⁸⁸³ ო⁸⁸⁴ ო⁸⁸⁵ ო⁸⁸⁶ ო⁸⁸⁷ ო⁸⁸⁸ ო⁸⁸⁹ ო⁸⁹⁰ ო⁸⁹¹ ო⁸⁹² ო⁸⁹³ ო⁸⁹⁴ ო⁸⁹⁵ ო⁸⁹⁶ ო⁸⁹⁷ ო⁸⁹⁸ ო⁸⁹⁹ ო⁹⁰⁰ ო⁹⁰¹ ო⁹⁰² ო⁹⁰³ ო⁹⁰⁴ ო⁹⁰⁵ ო⁹⁰⁶ ო⁹⁰⁷ ო⁹⁰⁸ ო⁹⁰⁹ ო⁹¹⁰ ო⁹¹¹ ო⁹¹² ო

ხ იოაქაზ ძე მისი 𐌕 თუჴ¹
 ხ𐌒 ელიაკიმ ძე მისი 𐌕 წელ
 ხ𐌔 იექონია ძე მისი 𐌕 წელ
 ხ𐌖 სელეკია ძე იოსეფის²⁴ 𐌕 წელ
 აქამომდე იყო მეფობაჲ ჰურიათაჲ და³
 დაიქსნა და ყოველნი ტყუე იქმნეს ბაბილონს.
 ზოლო შემდგომად განყოფისა ათთა მათ ტომ-
 თამსა, რომელნი მათ ზედა დასხდეს მეფენი
 სამარიას,⁴ ესენი არიან:

𐌒* (ხ𐌒) იერობოამ⁵ ძე ნავატისი ხ𐌔 წელ
 𐌔 (ხ𐌕) ნავატ ძე მისი 𐌔 წელ
 𐌕 (ხ𐌖) ვასა ხ𐌒 წელ
 𐌖 (ხ𐌗) ილაამ⁶ ძე მისი 𐌔 წელ
 𐌗 (ხ𐌘) ზამბრე 𐌕 წელ
 𐌘 (ხ𐌙) აქაბ ძე მისი ხ𐌔 წელ
 𐌙 (ხ𐌚) ოქოზია ძე მისი 𐌔⁷ წელ
 𐌛 (ხ𐌜) იორამ⁸ ძე მისი 𐌕 წელ
 𐌝 (ხ𐌞) იუ⁹ უკეთური¹⁰ ხ𐌖 წელ
 𐌟 (ხ𐌠) იოაქაზ ძე მისი 𐌕¹² წელ
 𐌡 (ხ𐌢) იოას ძე მისი 𐌕 წელ
 𐌣 (ხ𐌤) იერობოამ ძე მისი 𐌕 წელ
 𐌥 (ხ𐌦) ზაქარია ძე მისი 𐌕 თუჴ¹³

𐌐 (ხ𐌑) სელუდ 𐌒 თუჴ¹⁴
 𐌑 (ხ𐌒) მანაიმ 𐌒 წელ
 𐌓 (ხ𐌔) ფალა ძე მისი 𐌔 წელ
 𐌕 (ხ𐌖) ფაკიმ¹⁵ ხ წელ
 𐌗 (ხ𐌘) ოსიე 𐌒 წელ

დაიქსნა მეფობაჲ მათი და ყოველნი ტყუე¹⁶
 იქმნეს¹⁷ ბაბილონს, ზოლო წინაწარმეტყუელნი,
 რომელნი იყვნეს დღეთა¹⁸ მათ მეფეთაჲსა, ესენი
 არიან:

საულის ზე¹⁹ სამოელ და²⁰ დავით
 დავითის ზე: ღადი და ნათან და ასაფ და²¹
 სოლომონის ძე და შემდგომთა მისთაჲსა:
 აქაია²² და სამეა, პდოესი²³ და
 იოსაფატის ზე და შემდგომთა მისთა:²⁴ | Bv
 მიქეა,²⁵ ელია, ელისე, ავდიუ, იიუ,²⁶ იოზილ,
 ელეაზარ,²⁷ და აზარია და შემდგომთა²⁸ მისთა:
 ესაია,²⁹ სოფონია, ოლდა და ბარუქ³⁰ და
 სელეკიას ზე: | იერემია,³¹ ამბაკუმ. და A397r
 ტყუეობასა შინა ბაბილონელთაჲსა: დანიელ და
 ეზეკიელ. ზოლო შემდგომად ტყუეობით მოქცევისა
 წინაწარმეტყუელეს ანგა³² და ზაქარია და იქმ-
 ნეს³³ უკუანაჲსკნელ წინაწარმეტყუელ.

მეფენი ასურასტანელთანი

𐌒 ნაბუქოდონოსორ ხ𐌒 წელ
 𐌔 მარუდაქ³⁴ ძე მისი 𐌕 წელ
 𐌕 ბალტასარ ძმაჲ მისი 𐌕 წელ
 𐌖 ღარიოს ასტაგი 𐌕 წელ
 𐌗 კვროზ სპარსი 𐌕 წელ
 𐌘 კამბისე 𐌕 წელ
 𐌙 პერდიოს 𐌕 თუჴ³⁵
 𐌛 ღარიოს ისტაპი 𐌕 წელ
 𐌝 არტავანი 𐌕 თუჴ³⁶
 𐌟 არტარქსერქსი³⁷ კელგრძელი 𐌒 წელ

𐌐 არტარქსერქსი³⁸ ოქროჲ³⁹ ხ წელ
 𐌑 სალდონი⁴⁰ 𐌕 თუჴ⁴¹
 𐌓 ღარიოს ნოთოჲ 𐌕 წელ
 𐌕 ქსერქსი⁴² 𐌒 წელ
 𐌗 ატარქსერქსი მოქსენე ხ𐌒 წელ
 𐌘 არსი 𐌒 წელ
 𐌙 ღარიოს არსამი 𐌕 წელ⁴³

დაიქსნა მეფობაჲ ასურასტანელთაჲ და მიი-
 ღეს მეფობაჲ მაკედონელთა

მეფენი მაკედონელთანი

𐌒 ალექსანდრე მაკედონელი⁴⁴ 𐌕 წელ
 𐌔 პტოლემეოს ლალ[ი]⁴⁵ 𐌒 წელ

𐌐⁴⁶ პტოლემეოს ძმაჲ მისი 𐌕 წელ
 𐌒⁴⁷ პტოლემეოს ქველისმოქმედი ხ𐌒⁴⁸ წელ

* A ნუსხა თავიდან იწყებს სათვალავს, B ნუსხა კი აგრძელებს.

¹ თუჴ] წელ B. ² იოსეფის] მისი B-F. ³ და - B-F. ⁴ სამარიას... არიან - B-F. ⁵ იერობოამ A. ⁶ იელამ B-F. ⁷ 𐌔] 𐌕 B-F. ⁸ იორამ A. ⁹ იუ A. ¹⁰ უკეთური - A. ¹¹ ხ𐌖] 𐌔 BEF. ¹² 𐌕] 𐌕 BEF. ¹³ თუჴ] წელ BEF. ¹⁴ თუჴ] წელ BDEF. ¹⁵ ფაკიმ B-F. ¹⁶ ტყუე B-F. ¹⁷ იქმნეს B-F. ¹⁸ დღეთა - B. ¹⁹ ზმ B-F. ²⁰ და - B-F. ²¹ და - B-F. ²² აქაია A. ²³ პდოესი B-F. ²⁴ მისთა - B-F. ²⁵ მიქეა B-F. ²⁶ იუ B-F. ²⁷ ელეაზარ B-F. ²⁸ შდო B. ²⁹ ესაია B-F. ³⁰ ბარუქ B-F. ³¹ იერემია+და A. ³² ანგა B-F. ³³ იქმნეს B-F. ³⁴ მარუდაქ A. ³⁵ თუჴ] წელ B-F. ³⁶ თუჴ B-F. ³⁷ ატარქსერქსი B. ³⁸ ატარქსერქსი B. ³⁹ ოქროჲ - B-F. ⁴⁰ სალდონი B-F. ⁴¹ თუჴ B-F. ⁴² ქსერქსე B. ⁴³ 𐌕 წელ - B-F. ⁴⁴ მაკედონელი - B. ⁴⁵ ლალუ A. ⁴⁶ 𐌐... მისი - B-F. ⁴⁷ 𐌒] 𐌕 B-F. ⁴⁸ ხ𐌒] 𐌕 B-F.

7¹ პტოლემეოს ფილოპატი 7² წელ
 7³ პტოლემეოს ეპიფანი 8⁴ წელ
 7⁵ პტოლემეოს ფილომიტი 7⁶ წელ
 7⁷ პტოლემეოს თისკონ 7⁸ წელ
 7⁹ პტოლემეოს სიდირიტი¹⁰ 7¹⁰ წელ
 7¹² პტოლემეოს ალექსანდრე 7¹³ წელ

7¹⁴ პტოლემეოს სეით 7¹⁵ წელ
 7¹⁵ დიონოსი 8¹⁶ წელ*
 7¹⁶ კლეოპატრა¹⁷ ცოლი მისი 8¹⁸ წელ.
 დაიქსნა მეფობაჲ მაკედონელთაჲ და მიიღეს
 პრომათა.

მეფენი პრომთანნი

7¹⁹ იულიუს კეისარი 7²⁰ წელ
 7²¹ აგკსტოს ძმისწული მისი¹⁸ 7²² წელ
 7²³ ტიბერიუს ძე მისი 8²⁴ წელ
 7²⁵ გაიოს¹⁹ ძე მისი 8²⁶ წელ
 7²⁷ კლავდიოს 7²⁸ წელ**
 7²⁹ ნერონ 7³⁰ წელ
 7³¹ გალბას²⁰ 7³² თუე
 7³³ იუიტიელი²¹ 7³⁴ თუე²²
 7³⁵ ლუკიოს 7³⁶ თუე²³
 7³⁷ უესპასიანე²⁴ 7³⁸ წელ
 7³⁹ ტიტე ძე მისი 7⁴⁰ წელ
 7⁴¹ დომეტიანოს²⁵ 7⁴² წელ
 7⁴³ ნერუა 7⁴⁴ წელ
 7⁴⁵ ტრაიანე 7⁴⁶ წელ
 7⁴⁷ ანდრიანე 8⁴⁸ წელ
 7⁴⁹ ანტონინე 8⁵⁰ წელ
 7⁵¹ ვიროს ძე მისი 7⁵² წელ
 7⁵³ მარკოზ 7⁵⁴ წელ
 7⁵⁵ კომოდ²⁶ 7⁵⁶ წელ
 7⁵⁷ პერტინაქს 7⁵⁸ თუე
 7⁵⁹ ლადიოს 7⁶⁰ თუე²⁷
 7⁶¹ სევერიოს 7⁶² წელ
 7⁶³ ანტონინე გემოჲ 7⁶⁴ თუე²⁸
 7⁶⁵ ანტონინე კარაკალი 7⁶⁶ თუე²⁹
 7⁶⁷ მაკრინე 7⁶⁸ წელ
 7⁶⁹ ანტონინე გაბალი 7⁷⁰ წელ

8¹ ალექსანდრე 7² წელ
 8³ მაქსიმინოს³⁰ 7⁴ წელ
 8⁵ ბაბილოს 7⁶ თუე³¹
 8⁷ პომპიანე 7⁸ თუე³²
 8⁹ იუნორ³³ 7¹⁰ თუე³⁴
 8¹¹ გორდიანე 7¹² წელ
 8¹³ მარკოზ 7¹⁴ წელ
 8¹⁵ ფილიპე 7¹⁶ წელ
 8¹⁷ უალერიანე⁴⁰ 7¹⁸ წელ
 8¹⁹ ღალოს 7²⁰ თუე⁴²
 8²¹ დეკეოზ 7²² წელ
 8²³ ემელიანე 7²⁴ წელ
 8²⁵ ვალერიანე 7²⁶ წელ
 8²⁷ გალანოს⁴⁷ 7²⁸ წელ
 8²⁹ კლავდიოს 7³⁰ წელ
 8³¹ ავრილიანე 7³² წელ
 8³³ ტაკიტოს 7³⁴ თუე⁵¹
 8³⁵ ფლორიანოს 7³⁶ თუე⁵³
 8³⁷ პროვოს 7³⁸ წელ
 8³⁹ კარინოს 7⁴⁰ წელ
 8⁴¹ ნომერიანე⁵⁷ 7⁴² წელ
 8⁴³ დიოკლიტიანე⁶⁰ 8⁴⁴ წელ
 8⁴⁵ მაქსიმიანე⁶² 7⁴⁶ წელ
 8⁴⁷ კოსტა*** 7⁴⁸ წელ და⁶⁴
 დაიქსნა მეფობაჲ წარმართთა⁶⁵ მეფეთაჲ.⁶⁶

A397v

B448

* ქართულ ტექსტს ამის მომდევნოდ აკლია პტოლემეი XII ფილოპატორი, კლეოპატრას ძმა და მეუღლე. ** ამის მომდევნოდ აკლია კალიგულა და შემდეგ ისევ კლავდიოსი. *** ამის შემდეგ ქართულ სიას აკლია: გალერიუსი, ფლავიუს სევერუსი და მაქსიმინუსი.

¹ 7] 7 B-F. ² 7] 8 B-F. ³ 7] 7 B-F. ⁴ 8] 7 B-F. ⁵ 7] 7 B-F. ⁶ 7] 8 B-F. ⁷ 7] 7 B-F. ⁸ 7] 7 B-F. ⁹ 7] 7 B-F. ¹⁰ სიდირტი B-F. ¹¹ 7] 7 B-F. ¹² 7] 7 B-F. ¹³ 7] 7 B-F. ¹⁴ 7] 7 B-F. ¹⁵ 7] 7 B-F. ¹⁶ 7] 7 B-F. ¹⁷ კლეოპატრი B-F. ¹⁸ მისი - B-F. ¹⁹ გაიოს B-F. ²⁰ გალბოს B-F. ²¹ იუტიელი B-F. ²² თუე A. ²³ თუე A. ²⁴ უესპასიანე+ძე ნერონისა A. ²⁵ დომეტიანე B-F. ²⁶ კომოდო A. ²⁷ თუე B-F. ²⁸ თუე B-F. ²⁹ თუე B-F. ³⁰ მაქსიმინოს B-F. ³¹ თუე] წელ B-F. ³² თუე] წელ B-F. ³³ იუნორ B-F. ³⁴ თუე] წელ B-F. ³⁵ 7... წელ - B-F. ³⁶ 7] 7 B-F. ³⁷ 7] 7 B-F. ³⁸ 7] 7 B-F. ³⁹ 7] 7 B-F. ⁴⁰ უვალერიანე B-F. ⁴¹ 7] 7 B-F. ⁴² თუე B-F. ⁴³ 7] 7 B-F. ⁴⁴ 7] 7 B-F. ⁴⁵ 7] 7 B-F. ⁴⁶ 7] 7 B-F. ⁴⁷ გალანოს B. ⁴⁸ 7] 7 B-F. ⁴⁹ 7] 7 B-F. ⁵⁰ 7] 7 B-F. ⁵¹ თუე B-F. ⁵² 7] 7 B-F. ⁵³ თუე B-F. ⁵⁴ 7] 7 B-F. ⁵⁵ 7] 7 B-F. ⁵⁶ 7] 7 B-F. ⁵⁷ ნომერიანე B-F. ⁵⁸ 7] 7 B-F. ⁵⁹ 7] 7 B-F. ⁶⁰ დიოკლიტიანე B-F. ⁶¹ 7] 7 B-F. ⁶² მაქსიმინე... წელ - A. ⁶³ 7] 7 B-F. ⁶⁴ და - B-F. ⁶⁵ წარმართთა A. ⁶⁶ მეფეთა - A.

მეფენი ქრისტეანენი კოსტანტინეპოვლელნი:¹

1 კოსტანტი დიდი ზღა წელ
 2 კოსტანტინე² ძე მისი ზღა წელ*
 3 ივლიანე უმჯულო, ძმისწული³ მისი ჳ
 წელ და 4 თუჴ⁵
 6 ივბიმინოს⁶ 1 თუჴ⁷
 7 უვალენტინიანოს⁸ 7 ჳ წელ
 8 უვალ⁹ ძმაჲ მისი მწვალელები 10 წელ
 9 ლრატიანე ძე უვალენტინიანესი¹⁰ 1 ჳ წელ
 10 თევდოსი დიდი 11 წელ
 11 არკადი ძე მისი 12 წელ და სამ¹¹ თუე
 12 თეოდოსი¹² ძე მისი ზღა¹³ წელ
 13 მარკიანე 1 წელ
 14 ლეონ დიდი 15 წელ
 16 ლეონ ძე ზენონის 17 წელ
 18 ზენონ 19 წელ
 20 ანასტასი ხზ წელ და¹⁴ სამ თუე
 21 იუსტინიანოს ძმაჲ მისი, რომელმან
 აღაშენა¹⁵ სოფიაწმიდაჲ, ზღა წელ
 22 იუსტინოს 17 წელ
 23 ტიბერიოს 18 წელ
 24 მავრიკ ხ წელ
 25 ფოკა 19 წელ
 26 ჰერაკლე ზ წელ
 27 კოსტანტინე ძე მისი 17 წელ
 28 კოსტანტინე ძე მისი ხზ²² წელ
 29 კოსტანტინე ძე მისი 19 წელ
 30 იუსტინიანოს²⁵ ძე მისი 1 წელ
 31 ლეონტი 17 წელ
 32 ტიბერიოს აფსიმარი²⁸ ზ წელ
 33 იუსტინიანოს ზ წელ
 34 ბარდანი³¹ ფილიპი³⁰ ჳ წელ
 35 არტემი³³ ანასტასი მწვალელები ჳ წელ
 36 თეოდოსი³⁵ ჳ წელ

ზღა³⁶ ლეონ ხატთა მბრძოლი ხი წელ
 ზღა³⁷ კოსტანტინე უმჯულო ხი წელ
 ზღა [...]

ზღა³⁸ ლეონ ძე მისი 1 წელ
 ზღა³⁹ კოსტანტინე ძე მისი 19 წელ
 ზღა⁴⁰ ერინი დედაჲ მისი, რომელმან ქმნა
 მართლმადიდებლობაჲ 1 წელ
 ზღა⁴¹ ნიკიფორე, რომელი მოიკლა ბურღა-
 ლეთს,⁴² 1 წელ
 ზღა⁴³ სტავრაკი ძე მისი 17 წელ და⁴⁴ სამ
 თუჴ
 45 მიქაელ** სიძე მისი 17 წელ და⁴⁶ ორ
 თუჴ
 47 მიქაელ 1 წელ და⁴⁸ [...] თუჴ
 49 თეოფილე ძე მისი 17 წელ და⁵⁰ 1
 თუჴ
 51 მიქაელ ძე მისი 17 თუჴ⁵²
 53 ბასილი 17 წელ
 54 ლეონ ძე მისი ხზ წელ და⁵⁵ [...] თუჴ
 56 ალექსანდრე ძმაჲ მისი 17 წელ და⁵⁷

17 წელ
 58 ჰრომანოზ⁵⁹ ბერი ჳ წელ
 59 კოსტანტინე⁶¹ ძე ლეონისი 1 წელ
 60 ჰრომანოზ ძე კოსტანტინესი 1 წელ
 61 ნიკიფორე ფოკასი 1 წელ და⁶⁴ 1 თუჴ
 62 ივანე ციმოსკი⁶⁶ 17 წელ და⁶⁸ 17 წელ

69 ბასილი ძე ჰრომანოზისი 17 წელ
 70 კოსტანტი ძმაჲ ბასილი 17 წელ
 71 ჰრომანოზ⁷² 1 წელ
 72 მიქაელ ფებლადონი⁷⁴ 17 წელ
 73 კესაროსი დისწული მისი 17 თუე
 74 კოსტანტი მონომახი⁷⁷ [17 წელ]

A398r

* კოსტანტინე II-ის შემდეგ გამოტოვებულია კონსტანტიუს II და კონსტანტი I (337-350 წწ.). ** ამ ორ მიქაელს შორის ქართულს აკლია ლეონ IV.

¹ კოსტანტინეპოვლისანი B-F. ² კოსტანტი B-F. ³ ძმისწული მისი - B-F. ⁴ 17 B-F. ⁵ თუე B-F. ⁶ ივბიმინოს B-F. ⁷ თუე B-F. ⁸ უვალენტიანოს A. ⁹ უვალის B-F. ¹⁰ უვალენტიანესი B-F. ¹¹ სამ - B-F. ¹² თევდოსი B-F. ¹³ ლეი ლდ BF. ¹⁴ და... თუე - B-F. ¹⁵ აშენა BF. ¹⁶ იმ] 17 BF. ¹⁷ ით] 17 BF. ¹⁸ ხ] 17 BF. ¹⁹ ხ] 17 BF. ²⁰ ხ] 17 BF. ²¹ ხ] 17 BF. ²² ხ] 17 BF. ²³ ხ] 17 BF. ²⁴ ხ] 17 BF. ²⁵ იუსტინიანოს BF. ²⁶ ხ] 17 BF. ²⁷ ხ] 17 BF. ²⁸ აფსიმარი BF. ²⁹ ხ] 17 BF. ³⁰ ხ] 17 BF. ³¹ კარდანი BF. ³² ხ] 17 BF. ³³ არტემონ BF. ³⁴ ზღა 17 BF. ³⁵ თევდოსი BF. ³⁶ ზღა 17 BF. ³⁷ ზღა 17 BF. ³⁸ ზღა 17 BF. ³⁹ ზღა 17 BF. ⁴⁰ ზღა 17 BF. ⁴¹ ზღა 17 BF. ⁴² ბორღალეთს BF. ⁴³ ზღა 17 BF. ⁴⁴ და... თუჴ - BF. ⁴⁵ 17 BF. ⁴⁶ და... თუჴ - BF. ⁴⁷ 17 BF. ⁴⁸ და... თუჴ - BF. ⁴⁹ 17 BF. ⁵⁰ და... თუჴ BF. ⁵¹ 17 BF. ⁵² თუე BF. ⁵³ 17 BF. ⁵⁴ 17 BF. ⁵⁵ და... თუჴ - BF. ⁵⁶ 17 BF. ⁵⁷ და... თუჴ - BF. ⁵⁸ 17 BF. ⁵⁹ ჰრომანოს BF. ⁶⁰ 17 BF. ⁶¹ კოსტანტი BF. ⁶² 17 BF. ⁶³ 17 BF. ⁶⁴ და 17 BF. ⁶⁵ 17 BF. ⁶⁶ ციმოსკი - A. ⁶⁷ 17 BF. ⁶⁸ და 17 BF. ⁶⁹ 17 BF. ⁷⁰ 17 BF. ⁷¹ 17 BF. ⁷² ჰრომანოს BF. ⁷³ 17 BF. ⁷⁴ ფებლადონი - A. ⁷⁵ 17 BF. ⁷⁶ 17 BF. ⁷⁷ მონომახი B.

A398v | საყუარელო,¹ წელიწადსა შინა მთაწმიდას, ექუსი ღრაჰკანი უნა მუშასა და ესე რომელ მცირედ არიან საერონი უქმნი, ნუ გიკვრს, შენ

კუალად ადრე უქმობდი, თუ შეგეძლოს. მად-
ლითა ღმრთისაჲთა უცთომელად არიან ესე ო
მოციქულთა სახელნი, ვინ დასწერდეთ.

[B448v] | * აღწერილი საეკლესიო ო მათთვის² მოწაფეთა უფლისათა, ღოროთეოჲს³ მიერ
ეპისკოპოსისა, პირველისა მის კაცისა მოხუცებულისა და სულითა შემოსილისა,
რომელი იწამა ჟამთა ივლიანე მეფისათა

ამან პირველმოქსენებულმან, დიდად გან-
თქმულმან კაცმან ერთად აღწერილი დაუტევა
პრომაელბერი და ბერძული, ვინაჲთგან ორთავე
ენათა წურთილ იყო. ხოლო იქმნა მრავლად გა-
მოძიებულთა და მაუწყებელ საქმეთა კეთილად
გულისკმისყოფისა მიერ და სიმახვლისა გონებისა.⁴

ხოლო შემდგომად სიკუდილისა დეოკლი-
ტიანესსა და ლიკინიოზისსა⁵ მიიწია იგი თჳსად
სამკვდრებელად და მწყსიდა⁶ ტვრელთა სამწყ-
სოსა ვიდრე ივლიანე მძლავრისადმდე. და ვი-
ნაჲთგან არა თჳთ ცხადად, არამედ ფარულად
მთავართა მიერ მოსწყუელდა ქრისტიანეთა ივ-
ლიანე,⁷ კუალად ოდისო ქალაქად მიიწია ღორო-
თეოს,⁸ სადა-იგი შეპყრობილ იქმნა მთავართა
მიერ ივლიანესთა და მრავალნი ტანჯვანი დაით-
მინნა და ქრისტეს აღსარებისათჳს დიდად მო-
ხუცებული ტანჯვათა შინა აღესრულა ასსამე-
ოცდაშუდისა⁹ წლისაჲ.

ამან უკუე¹⁰ დიდმან მოხუცებულმან საეკლე-
სიონი წერილნი დაგუტევნა ჩუენ, რომელთა შინა
სამეოცდაათთა¹¹ მათთვისცა მოწაფეთა მაცხოვრი-
სათა მოიქსენა, და თუ სადა თითოეულმან წი-
ნაწარმეტყუელთა და მოციქულთაგანმან ცხორე-
ბაჲ თჳსი აღასრულა. და¹² პირველად სამეოც-
დაათთა¹³ მათთვის მოწაფეთა¹⁴ იტყვს, რომელთა-
განნი უმრავლესნი ეპისკოპოს იქმნეს თჳთოსა-
ხეთა¹⁵ სამრეშლოთა და ადგილთა შინა, რომელ-
თაცა საღმრთოჲ იგი მოციქული კითხვათა მათ
შინა მისთა აქსენებს, | რამეთუ შემდგომად მა-
ცხოვრისა ჩუენისა მკუდრეთით აღდგომისა ყო-
ველთა მათ მოქცევასა აუწყებს და მოციქულთა

თანა შერთვასა,¹⁶ რომელთაცა სახელებსა აქა
აჩუენებს¹⁷ და ესრეთ იტყვს:

ტ. იაკობ ძმაჲ უფლისაჲ და პირველი ეპის-
კოპოსი იერუსალჴმისაჲ, თჳთ თავადისა უფლი-
საგან იკურთხა.

ჲ. კლეოპა ნათესავ-მოდგამი უფლისაჲ და
მეორე¹⁸ ეპისკოპოსი იერუსალჴმისაჲ, რომელ-
მანცა იხილა იგი შემდგომად აღდგომისა¹⁹ მისი-
სა მკუდრეთით.

| ლ. მატათია, რომელმან²⁰ ადავსო რიცხჳ იგი²¹
ათორმეტთა მოციქულთაჲ.

შ. თადეოს,²² რომელმან ეპისტოლე ავგა-
როზს²³ მთავარსა მთარუთა ედესად და განკურნა
სენი იგი მისი.

წ. ანანია, რომელმანცა ნათელ-სცა წმიდასა
პავლე²⁴ მოციქულსა²⁵ და შემდგომად დამასკისა
იქმნა ეპისკოპოს.

წ. სტეფანე პირველმოწამე ერთი გამორჩეულ-
თა მათგანი მსახურებისათჳს ათორმეტთა მო-
ციქულთა მიერ.

ზ. ფილიპე ერთი შჳდთაგანი, რომელმან სი-
მონს და საჭურისსა ნათელ-სცა და ტრალეს
ასიისასა ეპისკოპოს იქმნა.

ჩ. პროხორე, ერთი შჳდთაგანი, რომელი
ეპისკოპოს იქმნა ნიკომიდას ბითუნიისასა.

ც. ნიკანორ, ერთი შჳდთაგანი, რომელი მასვე
დღესა მოკუდა, რომელსაცა წმიდაჲ სტეფანე
სხუათა ორთა²⁶ თანა ქრისტეს მოსავთა.

წ. ტიმონ, ერთი შჳდთაგანი,²⁷ ** რომელი
ბოსტრას არაბიამსასა ეპისკოპოს იქმნა, დაიწუა
წარმართთაგან.

* ეს თხზულება დაწერილია მთავრულით B. ** აქ გამოტოვებული ჩანს ტიტე ბოსტრის ეპისკოპოსი.

¹ საყუარელო... დასწერდეთ — BF. ² მათთვის BF. ³ ღოროთეოჲს BF. ⁴ გონებისაჲ BF. ⁵ ლიკინიოზისა A. ⁶ მწყსიდა B.
⁷ ივლიანე — BF. ⁸ ღოროთეოს BF. ⁹ ასსამეოცდაშუდისა] ააზ BF. ¹⁰ უკუე F. ¹¹ სამეოცდაათთა] ო-თა BF. ¹² და — BF.
¹³ სამეოცდაათთა] ო-თა BF. ¹⁴ მოწაფეთა — BF. ¹⁵ თითოსახეთა BF. ¹⁶ შერთვა BF. ¹⁷ აჩუენებს BF. ¹⁸ მეორე] ჲ BF.
¹⁹ აღდგომისა BF. ²⁰ რომელმანცა BF. ²¹ იგი — BF. ²² თადეოზ BF. ²³ ავგაროსს BF. ²⁴ პავლეს A. ²⁵ მოციქულსა — F.
²⁶ ორთა] ჲ BF. ²⁷ შჳდთაგანი] ზ-განი BF.

A399r

B449

17. პარმენა, ერთი შუდთაგანი,¹ რომელი წინაშე პირსა მოციუქულთასა მოკუდა მსახურებასა შინა თუხსა.

18. ნიკოლაოს,² ერთი შუდთაგანი,³ რომელი ეპისკოპოს იქმნა სამარიას და⁴ ბოროტად მადიდებელ იქმნა სიმონის თანა.

19. ბარნაბა, რომელმან პავლეს თანა სიტყუასა მას ჰმსახურა, პირველად ჰრომეს უფალი⁵ იესუ ქრისტე ქადაგა და შემდგომად მედიოლანეს ეპისკოპოს იქმნა.*

20. მარკოს, ძე პეტრე მოციქულისაჲ, ეპისკოპოს იქმნა ალექსანდრიისა და მახარებელ.

21. შილა, რომელმან პავლეს თანა სიტყუასა მას ჰმსახურა და კორინთეს⁶ ეპისკოპოს იქმნა.

22. ლუკა, რომელმან ყოველსა სოფელსა პავლეს თანა სახარებაჲ ქადაგა.⁷

23. სილოანე,⁸ რომელმან პავლეს თანა სიტყუასა მას ჰმსახურა,⁹ თესალონიკეს ეპისკოპოს იქმნა.

24. კრისკას, რომელსა მოციქული მოიქსენებს ტიმოთეს მიმართ მეორესა ებისტოლესა შინა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ქალკიდონს¹⁰ გალიამსასა.¹¹

25. ეპენეტოს, რომელსა მოციქული მოიქსენებს¹² ჰრომაელთა ებისტოლესა¹³ შინა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა კართაგენს¹⁴ გალიამსასა.

26. ანდრონიკე, რომელსა მოციქული მოიქსენებს ჰრომაელთა მიმართ მიწერილსა შინა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა პანონიას.

27. ამპლია, რომლისა და მისსაცა სახელსა¹⁵ მოიქსენებს¹⁶ ჰრომაელთა თანა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ოდესეს.¹⁷

28. ორბანოს, რომელსა ჰრომაელთა[ა] თანა მოიქსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა მაკედონიას.¹⁸

29. სტაქს, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა მიმართ მოიქსენებს და ანდრეა მოციქულმან პონტოჲსა ზღუჲა რაჲ განვლო არგუროპოლის თრაკიასა ეპისკოპოსად ბიზინტიისა¹⁹ დაადგინა²⁰ ესე.

30. აპელეს, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა მიმართ აქსენებს,²¹ რომელი ეპისკოპოს იქმნა ირაკლიას.

31. ფეგელოს, რომელი ეფესოჲსა ეპისკოპოს იქმნა, სიმონის სენითა სნეულ იქმნა.

32. ერმოგენის, რომელი მეგრელთა** ეპისკოპოს იქმნა.

33. დიმას, რომელსა მოციქული აქსენებს ტიმოთეს მიმართ მეორესა²² ებისტოლესა შინა, რამეთუ ბოროტად მადიდებელ იქმნეს ფეგელოს და ერმოგენი, წინააღუდგეს მოძღურებასა მისსა. ზოლო დიმას შეიყუარა საწუთროჲ ესე და დაუტევა სიტყუაჲ სახარებისაჲ და თესალონიკეს კერპთა მღდელ იქმნა, რომლისათვის იოვანე მოციქულმან დაწერა: „ჩუენგან განვიდეს, არამედ არა იყვნეს ჩუენგანნი“.

34. აპელე,²³ რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა მიმართ მოიქსენებს,²⁴ რომელი ეპისკოპოს იქმნა ზმირნას²⁵ უწინარეს წმიდისა პოლიკარპოჲსა.

35. არისტოვულე, რომლისათვის²⁶ მასცა²⁷ ჰრომაელთა მიმართ მოაქსენებს²⁸ მოციქული, რომელი ვრეტანიას ეპისკოპოს იქმნა.

36. ნარკისო, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა მიმართ მოიქსენებს მოციქული, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ათენას.²⁹

37. ეროდიონ, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთასა³⁰ შინა აქსენებს, რომელი პატრას ეპისკოპოს იქმნა.

38. აგაბოს, საქმესა მოციქულთასა მოქსენებული და წინააღმართუქუელებისა მადლსა ღირსქმული.

39. რუფოს, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთასა შინა აქსენებს მოციქული, რომელიცა³¹ ეპისკოპოს იქმნა თებაიდას.³²

40. ასენკრიტე, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა წიგნსა შინა მოიქსენებს,³³ რომელიცა³⁴ ეპისკოპოს იქმნა ურკანოსს.

41. ფლეგონ, რომლისათვის მასცა ჰრომაელთა მიმართ აქსენებს, რომელი მარათუნს ეპისკოპოს იქმნა.

* „ლოცვა ყავთ უღირსისა ამისთვის“ B449r. ** მეგრელთა] Μεγάροις.

¹ შუდთაგანი] 2-განი BF. ² ნიკოლაოზ BF. ³ შუდთაგანი] 2-განი BF. ⁴ და — F. ⁵ ~ ქადაგა უფალი ჩუენი იესუ ქრისტე BF. ⁶ კორინთეს BF. ⁷ ქადაგა+და ვიდრე აღსრულებადმდეცა პავლეს თანა BF. ⁸ სილოვანე A. ⁹ ჰმსახურა+და BF. ¹⁰ კალკიდონს BF. ¹¹ გალიამსასა BF. ¹² მოაქსენებს AB. ¹³ ებისტოლესა BF. ¹⁴ კარტაგენს BF. ¹⁵ სახელსა — A. ¹⁶ ~ ჰრომაელთა თანა მოაქსენებს A. ¹⁷ ოდესეს BF. ¹⁸ მაკედონიას] ნიას BF. ¹⁹ ბიზინტიისა BF. ²⁰ დაიდგინა F. ²¹ მიქსენებს BF. ²² მეორესა] 1 BF. ²³ აპელის BF. ²⁴ მოაქსენებს A. ²⁵ ზმირნას A. ²⁶ რომლისათვისცა BF. ²⁷ მასცა — BF. ²⁸ მოაქსენებს A. ²⁹ ათინას BF. ³⁰ ~ აქსენებს ჰრომაელთასა შინა BF. ³¹ რომელი BF. ³² თებაიდას F. ³³ აქსენებს BF. ³⁴ რომელი BF.

A400r ზუ. ერმის, რომლისათჳს მასცა¹ ჰრომაელთა წიგნსა შინა | აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა დაღმამთიას.

ზუ. პატრობას,² რომლისათჳს მასცა მოციქული აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა პოტიოლს.³

ზი. ერმას, რომლისათჳს მასცა ჰრომაელთასა შინა აკსენებს, რომელიცა⁴ ეპისკოპოს იქმნა ფილიპოპოლის.

ზც. ლინოს, რომელი შემდგომად პეტრე მოციქულისა იქმნა ჰრომს ეპისკოპოს.

ჰ. გაიოს,⁵ რომელსა მოციქული აკსენებს, რომელი ეფესოს ეპისკოპოს იქმნა შემდგომად ტიმოთესა,⁶ პავლე მოციქულისა მოწფისა.⁷

ჰტ. ფილოლოგე,⁸ რომლისათჳს მასცა⁹ მოციქული მოიკსენებს, რომელი ანდრეა¹⁰ მოციქულისა მიერ ეპისკოპოს იქმნა სინოპს.

ჰღ, ჰღ. ულიმპას და როდინოს,¹¹ რომლისათჳს მათცა მოციქული აკსენებს, რომელთა პეტრე მოციქულისა თანა ჰრომეს შინა ნერონის მიერ თავნი წარეკუეთნეს.

ჰძ. ლუკა, რომლისათჳს მასცა ჰრომაელთა წიგნსა¹² შინა აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ლავდიკისა¹³ ასურეთისასა.¹⁴

B450 | ჰქ. იასონ, რომლისათჳს მასცა¹⁵ ჰრომაელთა წიგნსა შინა აკსენებს, რომელი ტარსუნს¹⁶ კილიკიისასა¹⁷ ეპისკოპოს იქმნა.

ჰუ. სოსიპატროს, რომლისათჳს ჰრომაელთა წიგნსა შინა¹⁸ აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა იკონიას.

ჰხ. ტერტიოს,¹⁹ რომელმან ჰრომაელთა იგი დაწერა ეპისტოლე²⁰ და იქმნა ეპისკოპოს²¹ მეორედ იკონიასა²² ზედა.²³

ჰი. ერასტოს, რომლისათჳს მასცა აკსენებს მასვე წიგნსა შინა, რომელი განმგეცა იერუსალჴმისა ეკლესიისა იქმნა და მერმე ეპისკოპოს პანეადისა*.

ჰც. კუარტოს,²⁴ რომლისათჳს მასცა აკსენებს მასვე წიგნსა შინა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ბივრიტოს.²⁵

ნ. აპოლო,²⁶ რომლისათჳს მასცა კორინთელთა პირველსა²⁷ წიგნსა შინა აკსენებს მოციქული, რომელიცა²⁸ ეპისკოპოს იქმნა კესარიას.

ნტ. კიფას, რომელსაცა მოციქულმან პავლე ანტიოქიას | ამხილა, რომელი ეპისკოპოს იქმნა იკონიას.

ნღ. სოსთენე, რომლისათჳს მასცა აკსენებს მოციქული, რომელი ეპისკოპოს იქმნა კოლოფონიას.

ნღ. ტუქიკოს, რომლისათჳს მასცა მოციქული აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა მუნვე კოლოფონიას.

ნძ. ეპაფროდიტე, რომლისათჳს იგივე მოციქული აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ანდრიაკეს.

ნქ. კესარ, რომლისათჳს მასცა მოციქული აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ღურაქს.

ნუ. მარკოს მამის ძმისწული ბარნაბაძისი, რომლისათჳს²⁹ მასცა აკსენებს მოციქული, რომელი ეპისკოპოს იქმნა აპოლონიადას.³⁰

ნხ. იოსუ,³¹ რომელსა ეწოდა იოსტოს, რომლისათჳს მასცა აკსენებს საქმესა შინა მოციქულთასა, რომელი-იგი³² ეპისკოპოს იქმნა ელევთეროპოლის.

ნი. არტემა, რომლისათჳს მასცა აკსენებს მოციქული, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ლუსტრას.³³

ნც. კლიმი, რომლისათჳს მასცა აკსენებს მოციქული და იტყვს: კლიმიტურთ და სხუათა მათ თანაშემწეთა ჩემთაჲთ, რომელიცა წარმართი იყო და გამოვიდა პირველ და ჰრწმენა ქრისტე და³⁴ მერმე ეპისკოპოს იქმნა სარდიკეს.

ო. ონისიფორე, რომლისათჳს მასცა აკსენებს მოციქული, რომელი ეპისკოპოს იქმნა კორონიას.

ოტ. ტუქიკოს, რომლისათჳს იგივე მოციქული აკსენებს, რომელიცა ქალკიდონს ბითუნიისასა პირველ ეპისკოპოს იქმნა.

ოღ. კარპოს, რომლისათჳს იგივე მოციქული აკსენებს, რომელიცა ვირიას თრაკიისასა ეპისკოპოს იქმნა.

* „ქრისტე ღმერთო, შეიწყალე ივანე“ B450r.

¹ მასცა — BF. ² პატროას B. ³ პოტიულს BF. ⁴ რომელი BF. ⁵ გაიოს A. ⁶ ტიმოთესსა BF. ⁷ მოწაფისა BF. ⁸ ფილოგი B. ⁹ მასცა — BF. ¹⁰ ანდრია BF. ¹¹ როდინოს] რუმინოს BF. ¹² წიგნს A. ¹³ ლავდიკისას A. ¹⁴ ასურეთისასა — B. ¹⁵ მასცა — BF. ¹⁶ ტარსონ BF. ¹⁷ კილიკიისასა — A. ¹⁸ შინა — BF. ¹⁹ პეტრიოს B. ²⁰ ეპისტოლე BF. ²¹ ~ მეორედ ეპისკოპოს BF. ²² იკონიას BF. ²³ ზედა — BF. ²⁴ კორტოს BF. ²⁵ ბივრი B. ²⁶ აპოლოლო F. ²⁷ პირველსა — BF. ²⁸ რომელი BF. ²⁹ რომლისათჳს — BF. ³⁰ აპლონია B. ³¹ იოსო BF. ³² რომელი BF. ³³ ლუსტრას BF. ³⁴ და — BF.

აღ. ევგოდოს, რომელი შემდგომად პეტრე მოციქულისა ეპისკოპოს იქმნა ანტიოქიას, რომლისათვის მასცა აკსენებს მოციქული.

აბ. არისტარხოს,¹ რომლისათვის იგივე მოციქული აკსენებს, რომელიცა აპამიას ასურეთისასა ეპისკოპოს იქმნა.

A401r

| აგ.² მარკოს, რომელსაცა ეწოდა იოვანე, რომელსაცა ლუკა საქმესა შინა მოციქულთასა აკსენებს, რომელი ეპისკოპოს იქმნა ვივლონს.

აბ. ზინან შჯულისმწერალი, რომლისასა იგივე მოციქული აკსენებს, რომელიცა ეპისკოპოს იქმნა დიოსპოლის.

აბ. ფილიმონ, რომლისა მიმართ ეპისტოლენი³ მიწერნა მოციქულმან, რომელიცა ეპისკოპოს იქმნა ღაზას.⁴

Bv

აბ, აბ, ო. არისტარხოს და სპუდი და ტროფიმოს. ესე სამნი ყოველთა მათ ღევნათა შინა მოციქულსა⁵ თანა | იჭირვოდეს და უკუანაფსკნელ ჰპრომეს მოციქულისავე⁶ თანა ნერონის მიერ თავნი წარეკუთნეს.

ესე სამგზის სანატრელმან და ყოვლად⁷ შუენიერმან ღოროთეოს⁸ ჰპრომს მყოფმან ჰრომალებერ მეტყუელთა წერილითა მოსაკსენებელად დაუტევა, რომლისაგან ჩუენცა შევკრიბეთ და ბერძენთა ენასა ვთარგმნეთ და საცნაურ ყოველთა ვყავთ სამეოცდაათთა⁹ მათ მოწაფეთა წესი და სარწმუნოება და ჭეშმარიტებით ესე შევიწყნარეთ. და რამეთუ მოციქულიცა დასწერდა რაჲ ამათთვის, იტყოდა: რომელნიცა პირველ ჩემსა იყვნეს უფლისა მიერ და ნუმცა¹⁰ ვინ ურწმუნო იქმნების,¹¹ რომელ შემდგომად აღდგომისა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესსა უფროჲს განათლდეს სამეოცდაათნი¹² ესე და ჰრწმუნა მისა მიმართ, იხილეს რაჲ მკუდრეთით აღდგომაჲ მისი, რომელი-იგი უვადრეს¹³ იყო ყოველთა საკურველებათასა და უფროჲს ყოველთა სასწაულთასა.*

* დიდებაჲ ღმერთსა (ასომთ.) A401v.

¹ არისტარხოს BF. ² აგ – A. ³ ეპისტოლენი BF. ⁴ გაზას A. ⁵ მოციქულთა BF. ⁶ მოციქულისა BF. ⁷ ყოვლად A. ⁸ ღოროთეოზ BF. ⁹ სამეოცდაათთა] ო BF. ¹⁰ ნუმცა ვინ] ნუ BF. ¹¹ იქმნებით BF. ¹² სამეოცდაათნი] ო-ნი BF. ¹³ უვადრეს] უფროჲს BF.

A401v
F312v
[B357r]
C290v

||| გამოავლინენი* წელიწდისა საუფლოთა დღესასწაულთანი და საჩინოთა
წმიდათანი და წმიდათა მარხვათანი

თუესა¹⁸ სეკდენბერსა¹⁹ ო. გვრგვნი წელიწადისა¹,¹ კმაჲ ჟ. „დედანო, ყურად იღეთ“,² სიბრძნისა და წინადასწარ ცნობისა³ წყაროჲ ხარ, ქრისტე,⁴ და გვევდრებით შემოსრულსა ამას წელიწადსა მშუდობით აღსრულებად ღირს-გუყვენ მონანი შენნი, ვითარცა სახიერ ხარ და მეფეთა ჩუენთა ძლევაჲ მონიჭე ვედრებითა მშობელისა⁵ შენისაჲთა და ყოველთა წმიდათა შენთაჲთა.

ამასვე დღესა წმიდისა სუმეონისი, კმაჲ ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა მალლით აღმო.“. სუეტი იყავ მოთმინებისაჲ და სუეტად აღჰკედ⁶ შენ. ქუეყანაჲ დაუტევე და ღმერთსა მიეახლე⁷ აღმაღლებული მარადის ძლითი ძალად,⁸ რომელსაცა ევედრე, სუმეონ, ცხორებისათჳს სულთა ჩუენთაჲსა. შენდა მომართ შემდგომად ღმრთისა ვესავთ,⁹ ყოვლად უხრწნელო, რომელნი შენგან შობილსა ქრისტესა თაყუანის-გსცემთ სარწმუნოებით. მისა¹⁰ მიმართ მეოხებითა შენითა | დაუცხრომელად, ღმრთისმშობელო, სრულიად დაგვცვენ ჩუენ.

თუესა¹¹ სეკდენბერსა ო. ზაქარია ნათლისმცემელისა მამისაჲ, კმაჲ ო გუერდი: „ნათელო“¹² უცვალელო“¹³ პირველ კმითა მით ანგელოზთმთავრისაჲთა დასდუმენ ტაძარსა შინა კმისა მისთჳს ღაღადებისა, რომელი შენგან აღმოსცენდა და აწ კუალადცა¹⁴ დასდუმენ მისთჳსვე ტაძარსა შინა წინაშე საკურთხეველისა დაკლული ზაქარია. შენი სამწყსოჲ, სიტყუაო ღმრთისაო, განამტკიცე | და მეფეთა ჩუენთა ძლევაჲ ბარბაროზთა ზედა მოეც ღმრთისმშობელისა¹⁵ ოხითა, რომელი სასოდ და მეოხად, ქრისტეანეთა,¹⁶ ყოვლად ძლიერო, მონიჭე.¹⁷

თუესა¹⁸ სეკდენბერსა¹⁹ ი. ღმრთისმშობლისა შობად.²⁰ კმაჲ ო გუერდი: „მოიხილა“²¹ ჩუენ ზედა“. | საკურველი დიდებული საკურველისა²² მის მალლისაჲ წინამორბედად ქმნა შენ შორის შენგან გამომავალმან ღმერთმან, ქალწულო, რამეთუ გამოგაჩინა შენ ბერწისაგან, რომელსაცა ევედრე, წმიდაო, ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს. ღმერთმან ჩუენმან, ქალწულო, შესავედრებელად და ძალად და შემწედ ჩუენდა მოგანიჭა შენ ჳირთა და განსაცდელთა შინა და აწ გვკსნენ ყოველთაგან ბოროტთა ჩუენთა მადიდებელნი ყოვლად წმიდისა შობისა შენისანი. სხუაჲ, კმაჲ ო გუერდი: „ნათელო უცვალელო“.²³ დღეს ბერწისა საშოასაგან გამოუჩნდა სოფელსა, ვინაჲ იგი საცნაური მზე სიმართლისაჲ ქრისტე გამობრწყინდა კორციელად. ამისთჳს ვიხარებთ და ვღაღადებთ შობასა მისსა. გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, პირველისა მამისა კსნაო.

სხუაჲ, კმაჲ ო: „აღმოსავალო“²⁴ მზისაო“. იაკობისგან მოესწავე, დავითის ძირთაგან აღმოსცენდი ყუავილად, ხოლო იოვაკიმისგან იშვე, ქალწულო და დედაო ქრისტეს²⁵ ღმრთისაო, გიხაროდენ ცხორებისა თავო.

სხუაჲ, კმაჲ ო: „დედანო ყურად იღეთ“. ბერწისაგან იშვების ქალწულო უბიწოჲ, რომელმან სიტყუაჲ ღმრთისა მამისაჲ გვშვა გამოუტყუმელად და კუალად დაადგრა იგი, ვითარცა პირველ ყოვლად* | წმიდად და²⁶ შეუხებელად,²⁷ რომლისა უბიწოსა შობასა სარწმუნოებითა²⁸ აღმსარებელნი²⁹ გალობითა³⁰ და ქებითა³¹ შევასხამთ.

თუესა³² სეკდენბერსა³³ ც. იოვაკიმ³⁴ და ანაჲ-სი,³⁵ კმაჲ ო. „რომელმან ცისა სამყაროჲ შეა-

F313

A402r

Bv

C291

B366r

* გამოავლინენი ამ ადგილას მოთავსებულია მხოლოდ A ნუსხაში. დანარჩენ ნუსხებში (BCEF) გამოავლინეთა კომპლექტი მოსდევს უძრავ კალენდარს (31 აგვისტოს შემდეგ). D ნუსხას ეს კომპლექტი არ გააჩნია. ** აქედან B ნუსხის გვერდები ზელნაწერშივე არეულია: 8 სექტემბერს მოსდევს 26 დეკემბრის მასალა 357r-v-ს შემდეგ მოთავსებული უნდა იყოს 366r-v.

¹ წელიწადისა EF. ² ყურად-იღეთ+ესე აღდგომისაჲ არს ძლისპირი EF. ³ ცნობისაჲ BE. ⁴ ქრისტე C. ⁵ მშობლისა EC. ⁶ აჰკედ A. ⁷ მიეახლე B. ⁸ ძლილითი B. ⁹ გესავთ F. ¹⁰ მისსა AC. ¹¹ თუესა – C. ¹² ნათელო – B. ¹³ უცვალელო – B. ¹⁴ კუალად C. ¹⁵ ღმრთისმშობელი B. ¹⁶ ქრისტეანეთა – BCE. ¹⁷ მონიჭე F. ¹⁸ თუესა – BCDEF. ¹⁹ სეკდენბერსა] თუესა სეკდენბერსა F. ²⁰ შობაჲ BCF. ²¹ ~ მოიხილა ჩუენ ზედა კმაჲ ო გუერდი BCE. ²² საკურველებისა BCDEF. ²³ „ნათელო უცვალელო“ – B. ²⁴ აღმოსავალო მზისა – B. ²⁵ ქრისტეს – BCF. ²⁶ და – BCE. ²⁷ შეუხებელად] შეუგინებელად F. ²⁸ სარწმუნოებით – BCEF. ²⁹ აღმსარებელნი] აღმსრულებელნი BCEF. ³⁰ გალობით F. ³¹ ქებით F. ³² თუესა – BCEF. ³³ სეკდენბერსა] თუესა სეკდენბერსა F. ³⁴ იოაკიმ F. ³⁵ ანნაჲსი A.

მკო ვითარცა“. ღმრთისა მიმართ მაცხოვრისა მშობელნი ღმრთისმშობლისანი იქადიან, რამეთუ ეწოდა მათ მშობელ მისა,¹ რომლისა თანა ევედრებიან² მშჯღობისათჳს სოფლისა.

შენ მეოხად გვე³ ცოდვილთა, ყოვლად წმიდაო ღმრთისმშობელო⁴ ქალწულო. შენ მოწყალე ყავ ძე⁵ შენი ჩუენ ზედა დედობრივითა მით მეოხებითა შენითა, ყოვლად უბიწოო, რაათა ვიქსნნეთ განსაცდელთაგან“.

| თუესა⁶ | სეკდენბერსა⁷ 10. ჯუართა⁸ აპყრობაა.⁹ კმა¹⁰ 9. „დედანო, ყურად იღეთ“: ქრისტეს პატიოსანი ჯუარი დღეს ამაღლდების და მის¹¹ თანა აღამაღლებს, რომელნი მას აღამაღლებენ გონებითა წმიდითა და | მკურვალითა ცრემლითა და გონებისა სიმკურვალითა და ღმრთისა მომართ წამისყოფითა და ჰყოფს მათ უზეშთაეს¹² ყოველთავე მტერისა მრავალღონეთა ბოროტთა. მოიქსენე¹³ წყალობით, ქრისტე,¹⁴ აღთქუმა შენი და ყოვლად წმიდისა ქალწულისა¹⁵ მიერ, რომელი ჰყავ დედად შენდა, მოკუდავნი ესე გუაცხოვნენ და დიდებულება შენი ჩუენ ზედა განამრავლე და¹⁶ აღამაღლე¹⁷ რქამ ჩუენი ქრისტეანეთა¹⁸, რომელნი შენ თაყუანის-გცემთ და ღმერთად აღგვიარებთ“.

სხუაჲ, კმა¹⁹ 9, მასვე²⁰ ზედა: ჯუარი ამაღლდების დღეს და ქუეყანაჲ განწმდების და წესნი ანგელოზთანი უგალობენ ჩუენთჳს ჯუარცუმულსა და ჩუენ თანა იხარებენ და დღესასწაულობენ და დავითის გალობასა ემობენ: ქმნა ცხორებაჲ შორის ქუეყანასა მეუფემან ყოვლად ძლიერმან და აცხოვნა ცხოვარი წარწყმედული.²¹

სხუაჲ, კმა 7 გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა უფალმან“: სამეზის სანატრელი ძელი, რომელსა ქრისტე²² დაემსჭუალა²³ დიდებით, აწ ამაღლდების²⁴ და მორწმუნეთა წმიდა ჰყოფს, რომლისა სურვილით თაყუანისმცემელნი განვნათლდებით სუქლითა ჯორცთა თანა.

სხუაჲცა,²⁵ ამასვე ზედა: ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, ქველისმოქმედ მაცხოვარო ჩუენ

ნო, ყოველნი და წმიდასა შენსა აღდგომასა უგალობთ, ქრისტე,²⁶ შეიწყალენ²⁷ დაბადებულნი შენნი მეოხებითა ღმრთისმშობელისაჲთა.²⁸

თუესა²⁹ სეკდენბერსა³⁰ 6. წმიდისა ევსტათისი, კმა 8 გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა“: მრავალგუერთა მათ შინა | განსაცდელთა სულგრძელებით³¹ მოთმინებითა იობს³² მიემსგავსე, მღუაწლით შემოსილო ევსტათი და დაჰმარხე სულისა შენისა ახოვანებაჲ შეუძრველად და ზეცით, ვითარცა პავლე მიიღე შენ წოდებაჲ.

ევსტათისივე³³ კმა 9. „დედანო ყურად იღეთ“: | ევსტათის³⁴ დიდებულსა, ალაპის, თეოპისტეს და თეოპისტისა ვაქებდეთ ყოველნი, რამეთუ კერპთა ამოთა სცთური დასცეს და სატანჯველნი და გუემანი ქრისტესთჳს დათმინეს³⁵ და სიმძაფრე ცეცხლისაჲ ყოვლადვე³⁶ არად შეჰრაცხეს ახოვანთა მათ და გამოუთქუმელსა დიდებასა ღირს იქმნეს.

| სხუაჲ,³⁷ მისივე, კმა 7: „რომელმან ცისა სამყაროჲ ვარსკ.“: მოთმინებისა მწუერვალსა, კლდესა სიმტკიცისასა შეუძრველსა, მოღუაწეთა ბრწყინვალეობასა, მაცხოვრისა მიმსგავსებულსა, მგალობელთა თჳსთა მფარველსა ევსტათის ნეტარსა³⁸ ვაქებდეთ.

თუესა³⁹ სეკდენბერსა 67. მუცლადლებაჲ ელისაბედისი, კმა 7 გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს“. რომელმან განჰკესენ ბერწობაჲ მშობელთაჲ პატიოსნითა შობითა შენითა, წინამორბედო, ბერწქმნული სული ჩემი ნაყოფიერ-ყავ და განმიხუენ თუალნი გულისანი საღმრთოთა მათ ხედვათა მიმართ.

სხუაჲ, კმა 7: „რომელმან ცისა სამყაროჲ“. ანგელოსმან გქადაგა შენ, ქადაგი ესე ქრისტეს ღმრთისა მოსლვისაჲ, | წინაჲსწარმეტყუელო და წინამორბედო იოვანე და შენსა უცხოსა მუცლად-ლებაჲ სიხარული აუწყა ყოველსა⁴⁰ სოფელსა.

თუესა⁴¹ სეკდენბერსა 68. წმიდისა თეკლასი, კმა 9. „დედანო ყურად იღეთ“. მარტულთა⁴²

¹ მისა C. ² ევედრები CEF. ³ გვეი+ყოველთა CE. ⁴ ~ ქალწულო ღმრთისმშობელო BE. ⁵ ~ ჩუენ ზედა ძე შენი C. ⁶ თუესა – BCEF. ⁷ სეკდენბერსა | თუესა სეკდენბერსა E. ⁸ ~ აპყრობაჲ ჯუართა BCE. ⁹ აპყრობაჲ+გამოავლინე BCEF. ¹⁰ კმა – C. ¹¹ ~ აღამაღლებს მის თანა BCE. ¹² უზეშთა B. ¹³ მოიქსენე+შენ F. ¹⁴ ქრისტე C. ¹⁵ ქალწულის BEF. ¹⁶ და – BCEF. ¹⁷ ~ მაცხოვარ აღამაღლე BCE, ამაღლე C. ¹⁸ ქრისტეანეთა C. ¹⁹ კმა 9 – BCEF. ²⁰ ამასვე BCEF. ²¹ წარწყმედული B. ²² ქრისტე C. ²³ დაემსჭუალა BCEF. ²⁴ ამაღლდების BCEF. ²⁵ ~ მასვე ზედა სხუაჲ A, სხუაჲცა – F. ²⁶ ქრისტე C. ²⁷ შეიწყალენ F. ²⁸ ღმრთისმშობელისაჲთა | მშობელისა შენისაჲთა BCE. ²⁹ თუესა – BCEF. ³⁰ სეკდენბერსა | თუესა სეკდენბერსა E. ³¹ სულგრძელებით+და BCEF. ³² იობს | იოსებს BC. ³³ ევსტათისივე | სხუაჲ მისივე BCE. ³⁴ ევსტათი E. ³⁵ დათმინეს A. ³⁶ ~ არად შეჰრაცხეს ყოვლადვე C. ³⁷ სხუაჲცა BE. ³⁸ ნეტარსა | სანატრელსა BCEF. ³⁹ თუესა – BCEF. ⁴⁰ ყოველსა – C. ⁴¹ თუესა – BCEF. ⁴² მარტულთა BE.

Fv
Cv

A402v

F314

C292

A403r

Bv

B367

- Fv საღმრთო კრებული დღესასწაულობს დღეს სენებას პირველმოწამისა და | ანგელოზთა თანა შესხმით აქებენ. ხოლო ქალწულთა მწყობრნი უფროსად მხიარულ არიან და სიძესა მას უკუდავსა გვრგვოსანმყოფელსა მისსა¹ ქებითა ღმრთივშუენიერითა უგალობენ.
- Cv სხუა² მასვე ზედა: პავლეს სიტყუათა მიერ მონადირებულ იქმენ, ქალწულო და მეცხუელად მშობელი დაწინდებულისა³ თანა დაუტყვე შენ და უფალსა შეუდეგ, თეკლა, მოწამეთა სიქადულო, ვინაჲცა მკეტთა მძვინვარებასა და⁴ ცეცხლისა ძალსა აღვრ-ასხენ საღმრთოთა ძალითა განძლიერებულმან.
- Cv სხუა⁵ ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა მალ.“ განგებითა მისითა, რომელი ქალწულისაგან დედისა გამობრწყინდა, იწოდე პირველმოწამელ დედათა შორის და მოციქულად, ვითარცა მოწაფე პავლესი, მ თეკლა, ღირსო, რომლისა თანა გაქებთ შენ, მეოხ გუეყავ ჩუენ.
- A403v თუესა⁶ სეკდენბერსა ხუ. წმიდისა იოვანე მახარებელისაჲ, კმაჲ ღ. „დედანო ყურად იღეთ.“ | ყოველსა ქუეყანასა განკლა ჭეშმარიტად კმაჲ შენი, საყუარელო უფლისაო, მოციქულო იოვანე და ყოველთავე განანათლებ საღმრთოთა სწავლითა შენითა. ამისთჳს გვედრებით, ქრისტესა ევედრე, რაჲთა მშუდობა ყოს და აცხოვნენ სურვილით მაქებელნი⁷ ესე შენნი.
- სხუა⁸ კმაჲ ო გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა“. მოციქულთა დიდებასა და ქალწულებისა ყუავილსა, მოწაფესა შეყუარებულსა⁹ ყოველთა შემოქმედისაგან,⁹ დიდებულსა იოვანეს ღმრთისმეტყუელსა, მორწმუნენო, გალობით შევასხმიდეთ.
- სხუა¹⁰ კმაჲ¹¹ ო. „რომელმან ცისა სამყაროჲ შეამკვე“. მეთევზეთაგან¹² გამოსწნდი¹³ საყუარელდ ქრისტესად, მოციქულად და | დიდად მახარებელად, ღირსო იოვანე, რომლისაჲცა¹⁴ მიიცვალე მეოხებად სამწყოასა შენისათჳს.
- Bv | თუესა¹⁵ სეკდენბერსა ხუ. წმიდისა¹⁶ გრიგოლ სომხითარისაჲ,¹⁷ კმაჲ ო გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედ“. ქრისტეს ბრძანებათა¹⁸ მიერ მღვდარე იქმენ
- და ძილი უღმრთოთაჲ განაგდე და ურიცხუნი სატანჯველნი, ვითარცა უკორცოჲმან, თავს-ისხენ და ილუაწე ღმრთისმსახურებისათჳს, გრიგოლი მღელღმთავარო.
- თუესა ოკდონბერსა ო. წმიდისა ანანია მოციქულისაჲ, კმაჲ ღ. „დედანო ყურად იღეთ.“ დამასკოჲ, მოციქულო, შენ ზედა მოქადულ არს, რომლისა ძალი წარმოსტყუენე, მოწამეო და იქმენ შენ მოძლუარ პავლეს დიდებულისა, ვითარცა მოწაფე კეთილი ქრისტეს დამბადებელისაჲ, რომლისა მიმართ ჩუენთჳს მეოხ გუეყავ, ანანია, ყოვლად ნეტარო, რაჲთა ვიკსენნეთ მტერისა საბრკეტაგან.¹⁹
- სხუა²⁰ ო გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედ.“ სიბრძნისაგან შეპყრობილი გონებაჲ ჩემი განანათლე,²¹ მოციქულო,²² ნივთნი მტერისანი განკადენ²³ ლოცვითა შენითა წმიდითა, რომელმან საღმრთოთა მით ნათლითა თუალნი პავლესნი განანათლენ.“
- C293 თუესა²⁴ ოკდონბერსა ღ. წმიდისა კჳპრიანესი, კმაჲ ო. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“ ვითარცა ყუავილთა მიერ შუენიერთა აღვსებულ არს ეკლესიაჲ ქრისტესი და განასურნელებს²⁵ დღეს ყოველსა სოფელსა, რამეთუ კჳპრიანეს ღუაწლთა ელვითა და სწავლითა ყოველთა ახარებს.
- | თუესა ოკდონბერსა Ⴀ. წმიდისა დიონოსისი,²⁶ კმაჲ²⁷ ო გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედ.“ სათნოებათა ფრთითა აღმაღლდი²⁸ ზეცად, ღმრთისმეტყუელო და ისწავე ანგელოზთა განწესებაჲ და ზემთა მკედრობისა ბანაკი და სამებისა წმიდისა დიდებაჲ, დაემოწაფე რაჲ პავლეს.
- A404r [თუესა] ოკდონბერსა²⁹ Ⴀ. წმიდისა მოციქულისა თომაჲსი, | კმაჲ³⁰ ო გუერდი. „მოწაფენი რაჲ გხედ.“ საღმრთო გუერდი განიხილე სიტყჳსა ღმრთისაჲ, თომა, ქრისტეს მოციქულო და ურწმონოებითა მით წარმართთა სარწმუნოებაჲ განუღე. ქრისტე³¹ ღმერთად და კაცად ჰქადაგე და სთქუ:³² „უფალი ჩემი და ღმერთი ჩემი“.
- Fv სხუა³³ ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა“. ჰინდოთა იგი სიბნელე განანათლე, მოციქულო თომა, სარწმუნოებისა მიერ და ზეცათა შინა ტა-
- B368

¹ მისა C. ² სხუაჲ მასვე ზედა — BC. ³ დაწინდებულსა F. ⁴ და — B. ⁵ კმაჲ — F. ⁶ თუესა — BCEF. ⁷ მაქებელნი] მაღიდებელნი BCE. ⁸ შეყუარებულსა] საყუარელსა BCE. ⁹ შემოქმედისა BCE. ¹⁰ სხუაჲცა BE. ¹¹ კმაჲ — BCEF. ¹² მეთევზეთაგან C. ¹³ გამოსწნდი BEF, გამოსწნდი C. ¹⁴ რომელსაჲცა BCDF. ¹⁵ თუესა — BCEF. ¹⁶ წმიდისა — A. ¹⁷ სომხითარისაჲ B. ¹⁸ ბძანებათა F. ¹⁹ საფრკეტაგან F. ²⁰ სხუაჲცა BCE. ²¹ განანათლე+ანანია F. ²² მოციქულო+და F. ²³ განაკემენ BCEF. ²⁴ თუესა — BCEF. ²⁵ განასურნელებს F. ²⁶ დიონოსიოჲსი BCEF. ²⁷ კმაჲ — BCE. ²⁸ აჰმაღლდი F. ²⁹ ოკდონბერსა] ამასვე თუესა A. ³⁰ კმაჲ — BC. ³¹ ქრისტე C. ³² თქუ B. ³³ სხუაჲცა E.

ძარი კელით უქმნელი აღუშენე მათ. ხოლო განიგუმიერე რამ, ქრისტესა¹ მიემსგავსე, რომლისა წინაშე მომიკსენენ.*

[თუესა] ოკლონბერსა² C.³ იაკობ ალფესი, კმა⁴ C; „ეტყოდა უფალი ურწმუნოთა“. სულისა წმიდისა მიიღე⁵ ბრწყინვალეობა, ნეტარო იაკობ და გამოსჩნდი,⁶ ვითარცა რამ მთიები განთიადისა და ქრისტეს ბრწყინვალეობა გამოაჩინე სოფელსა, რომლისა მიერ ვცხოვრდებით.⁷

თუესა⁸ ოკლონბერსა H. ლუკა მახარებელისა, კმა⁹ C გუერდი: „მოწაფენი რამ გხედვი.“ დაქსნილობისა სენითა დამძიმებული სული ჩემი და ბჭეთა მათ ჯოჯოხეთისათა შთასრული განკურნე სიტყუათა შენთა წამლითა, ყოვლად ბრძენო ლუკა, და ღირს-ყავ სლვად ალაგსა¹⁰ მცნებათა შენთასა.

სხუამ,¹¹ კმა¹² F: „დედანო ყურად იღეთ.“
Cv | პავლეს თანა მავალსა და სულისა ზიარსა, სახარებისა კელოვნად აღმწერელსა და საქმესა მოციქულთასა შეუნიერად და კეთილად მაუწყებელსა ლუკას, ღმრთისა ქადაგსა, საუნჯესა სათნოებათასა ყოველნი მორწმუნენი ვაქებდით და ღირსებით გალობასა შევასხმიდეთ.

სხუამ,¹³ C: „რომელმან ცისა სამყაროე ვა.“
F316 | ქრისტე¹⁴ ღმერთი აღდგომილი კლეოპას¹⁵ თანა
A404v | იხილე და სახარება და საქმე მოციქულთა დასწერენ, ვითარცა პავლეს თანამავალმან, რომლისა თანა პატივ-გცემთ შენ, ლუკა, | გვთხოვე ჩვენ წყალობა.

სხუამ, მასვე¹⁶ ზედა: ეკლესიასა პირველად გამოუსახე, ლუკა, პატიოსანი ხატი ღმრთისმშობლისა¹⁷ მარიამისი, რომლისა თანა გვედრებით შენ, ვითარცა მკურნალმან კეთილმან განკურნენ უძლურებანი ჩუენნი.

თუესა¹⁸ ოკლონბერსა H.¹⁹ წმიდისა²⁰ იაკობ ძმისა უფლისა, კმა²¹ F. „დედანო ყურად იღეთ“. მხოლოდმან ყოველთა უფალმან, სახიერებისა უფსკრულმან, რომელმანცა გამოუთქმელად ხატი მონისა მიღებად²² არა²³ უღირს იჩინა, ძმად

თვსად²⁴ გიწოდა შენ, იაკობ და ზიარ²⁵ მადლისა და წმიდასა ქალაქსა კელნი დაგხსნა, რომლისა მიმართ მეოხ გუეყავ, ვითარცა გაქუს კადნიერება მონათა²⁶ შენთა.²⁷

სხუამ, მასვე²⁸ ზედა. ვიდრემდის შეუნდობ შენ უფლებად სამწყსოსა შენსა ზედა მძიმეთა მგელთა, იაკობ, არამედ გამოაჩინე ძლიერება შენი, ვითარცა ძმამან უფლისამან და შემუსრენ იგინი და დაამორჩილენ²⁹ მეფესა ჩუენსა მორწმუნესა, რამეთუ ძალ-გიც ძენი აგარისნი შიშით დამონებულნი.

იაკობისი, იოვანე მახარებელისა ძმისა, კმა³⁰ C გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა“. მოსრულსა წადიერებით შედგომად მქსნელისა ქრისტესა გულსმოდგინებითა სრულითა საკუთარსა სიტყვასა ძმასა იოვანესსა იაკობს ვაქებდეთ, ვითარცა მისთვის მახვლითა მოკლულსა.

თუესა³¹ ოკლონბერსა³² H. წმიდისა დიმიტრისი, კმა³³ F გუერდი. „ნათელი³⁴ უცვალებელი“. ჯუარითა შესჭურე³⁵ ნესტორ და მის მიერ ლიეო³⁶ სიმაღლე დაამკე, დიმიტრი ყოვლად ქებულო. ხოლო ვითარცა ქრისტემან, თავსიდევე ლახურითა განგუმერა³⁷, რომლისათვის აწ სამწყსო შენი დაიცევ ყოვლისაგან ჭირისა და ურვისა, ვითარცა გაქუს კადნიერება.

სხუამ, C გუერდი:³⁸ „მოიხილა ჩუენ ზედა“. წინაშე სდგა ნათლისა დაუვალისა დიმიტრი | და აწ აღმსრულებელთა ზედა დღესასწაულისა შენისათა მოგუხედენ ჩუენ და მოგუფინე ნათელი უნივთოსა მისგან ბრწყინვალეებისა შენისა, დიდებულო.

სხუამ,³⁹ კმა⁴⁰ C გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა“. ლუაწლთა⁴² შინა ახოვანსა | და საკრველსა ნიშებითა, შეუნიერსა სიკეთითა, წამებისა ბრწყინვალეებითა | დიმიტრის აწ გალობითა საღმრთოთა ჩუენ ყოველნი ერთობით შევასხმიდეთ.

თუესა ნონბერსა C. წმიდათა კოზმან-დამიანეთა, კმა⁴² C: „რომელმან ცისა სამყაროე“.

* „ლოცვა ყავთ გიორგისთვის დაყუდებულისა“ B368r.

¹ ქრისტეს BCEF. ² ოკლონბერსა] ამასვე თუესა A. ³ C+წმიდისა CF. ⁴ კმა — C. ⁵ მიიღე F. ⁶ გამოშნდი BCEF. ⁷ ვცხოვრდებით B, ვცხოვრდებით CEF. ⁸ თუესა — BCEF. ⁹ კმა — C. ¹⁰ ალაგთა BEF. ¹¹ სხუამცა BCE. ¹² კმა] მისივე BCE.

¹³ სხუამ+მისივე BCE. ¹⁴ ქრისტე B. ¹⁵ კლეოპას CE. ¹⁶ ამასვე BCE. ¹⁷ ღმრთისმშობლისა B. ¹⁸ თუესა ოკლონბერსა] ამასვე თუესა A. ¹⁹ H. ²⁰ წმიდისა — C. ²¹ კმა — BCE. ²² მიღებად — F. ²³ არა A. ²⁴ თვსა C. ²⁵ ზიარად F.

²⁶ მონათა] მედრებელთა BCE. ²⁷ შენთათვის BCE. ²⁸ ამასვე BCE. ²⁹ დამორჩილენ B, დაუმორჩილენ CEF. ³⁰ კმა C] F. ³¹ თუესა — BCDEF. ³² ოკლონბერსა] თუესა ოკლონბერსა F. ³³ ნათელი — F. ³⁴ უცვალებელი — F. ³⁵ შესჭურე F.

³⁶ ლიეო BE, ლიეო C, ლიო F. ³⁷ განგუმერა ACF. ³⁸ გუერდი — C. ³⁹ სხუამცა BCE. ⁴⁰ კმა] მისივე BCE, — F. ⁴¹ ლუაწლსა BCEF. ⁴² კმა — C.

C294

Fv

A405r

B369r

რომელმან სიტყუამან შეუძლოს გამოთქუმად მად-
ლსა მას კურნებათასა, რომელსა იქმან კოზმან
და დამიანე, რამეთუ არიან შემდგომად ღმრთი-
სა ყოვლისა სოფლისა მკურნალ და მაცხოვარ
განსაცდელთაგან.

სხუაჲ, კმაჲ¹ ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ
ზედა“. უსასყიდლოდ ღმრთისა მიერ მადლი მოი-
ლეთ, ყოვლად ბრძენო, და უქრთამოდ მისცემთ
მორწმუნეთა საკრველებათა წყაროსასა. არამედ
აწ განკურნენით წყლულებანი უკურნებელნი
სულთა და კორცთა ჩუენთანი, ღმერთშემოსილნი.

თუესა² ნოენბერსა 7. წმიდისა³ პავლე აღმ-
სარებელისაჲ, კმაჲ⁴ ო გუერდი. „მოწაფენი რაჲ
გზე“. აღსარებისა სუეტ იქმენ, ნეტარო, და
მართლმადიდებლობისა სიმტკიცე და სეხნა პავ-
ლეს⁵ ქადაგისა მიმსგავსებულ და თანამოღუაწე
და აწ ნუ დასცხრები მეოხებად სამწყსოჲსა შე-
ნისათჳს, მამაო.

თუესა⁷ ნოენბერსა⁸ 1. მიქელ მთავარანგე-
ლოზისაჲ, კმაჲ⁹ ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ
ზედა“. მთავარანგელოზო ღმრთისაო, საფარვე-
ლითა ფრთეთა შენთაჲთა | გარე-მოგუადევ და
დაგვცვენ ჩუენ, რომელნი შენდა მოვივლთით და
ჟამსა სიკუდილისასა გვკსნენ ეშმაკისაგან¹⁰ და
მაცხოვრენ შენითა ოხითა, ყოვლად¹¹ დიდებულო.

სხუაჲ, კმაჲ¹² ო გუერდი: „სულისა მიერ
წმიდისა“. საყდართა მათ ცეცხლისფერთა მეუ-
ფისათა წინაშე სდგა და ჰგალობ სამწმიდაარ-
სობისა გალობასა დაუდუმებულად. მღალადე-
ბელთა¹³ ნუ უგულებელს-ჰყოფ ტაძარსა შინა,
მთავარანგელოზო საღმრთოჲსა დიდებისა შენი-
სასა, არამედ ითხოვე¹⁴ ჩუენთჳს მონიჭებად ღზი-
ნებაჲ და სულთა ჩუენთა¹⁵ მაცხოვარებაჲ.¹⁶

სხუაჲ, კმაჲ¹⁷ ო გუერდი: „ძლიერმან ბრძო-
ლასა“. 3 მსახურო სამებისაო და მთავარო ანგე-
ლოზთაო, საფარველითა¹⁸ ფრთეთა შენთაჲთა გა-
რემომადევ და მომიცევე¹⁹ და ისართა მათგან ბე-
ლიარისთა შენითა მეოხებითა მიკსენ²⁰ მე.²¹

|| სხუაჲ, კმაჲ²² ო გუერდი: „სულისა მიერ
წმიდისა“. ბრწყინვალეო ერისთავო ზეცისა²³ მათ
მკედრობათაო, მიქაელ²⁴ მთავარანგელოზო, წმი-
დისა სამებისა მსახურო, მიუწლომელისა ნათ-
ლისა მკუდრო, სარწმუნოებით მადიდებელთა პა-
ტიოსანსა დღესასწაულსა²⁵ შენსა მოგუხედენ მო-
წყალებით, დაგვცვენ და შეგუეწიე, ვითარცა წი-
ნაშე ღმრთისა მდგომი.

ანგელოზთა მკედრობანი, მთავარანგელოზთა
კრებულნი, მთავრობანი და უფლებანი და კელ-
მწიფებანი და ძალნი, ქერობინ²⁶-სერაბინნი და
საყდარნი ყოვლად წმიდანი შიშით აღიღებენ და
თაყუანის-სცემენ ძრწოლით შენგან შობილსა
ღმერთსა, ყოვლად წმიდაო ქალწულო.

თუესა ნოენბერსა²⁷ 17. წმიდისა მინაჲსი და
მოყუასთა მისთაჲ, კმაჲ 9: „დედანო ყურად“.
ეშმაკთა უკეთურთა საცთური დაჰკსენით ღუაწ-
ლითა წამებისაჲთა და კუალად აწ ოხითა თქუე-
ნითა ბარბაროზთა შეჰმუსრავეთ, სულნიცა ჩუენ-
ნი დაიფარენით ეშმაკთა საბრკისაგან,²⁸ მინა,
ბიკტორ,²⁹ ბიკენტი სტეფანიდოჲს³⁰ თანა, პატი-
ვისმცემელნი წმიდისა კსენებისა თქუენისანი.

| თუესა³¹ | ნოენბერსა³² 79 წმიდისა³³ იოვა-
ნე მოწყალისაჲ, კმაჲ³⁴ ო გუერდი: „მოწაფე-
ნი რაჲ“. უფსკრულმან წყალობისამან წყაროდ
წყალობისად გამჟოგაჩინა³⁵ შენ, მამაო, რაჲთა
უშურველად მისცემდე ყოველთა კაცთმოყუარე-
ბისა ზეთსა და მხიარულ-ჰყოფდე ყოვლისავე
შეწუხებულისა გულსა.

თუესა³⁶ ნოენბერსა³⁷ 71. წმიდისა იოვანე
ოქროპირისაჲ, კმაჲ³⁸ 9: „დედანო ყურად ი.“.³⁹
კმამაღალსა მას ნესტუსა, სინანულისა ქადაგსა,
საუნჯესა გლაზაკათასა და პირსა ეკლესიისასა
ოქროანად⁴⁰ მეტყუელსა წერილთა თარგმანსა მას,
იოვანეს ყოვლად ბრძენსა უგალობდეთ ყოველნი,
მის მიერ განმტკიცებულნი წადიერებით,⁴¹ რაჲთა
მეოხ-გუეყოს სულთა ჩუენთათჳს“.

F317
Bv

Fv
C295

E11r

* აქედან შემოდის O/Sin.ge061 (E').

¹ კმაჲ — BC. ² თუესა — BCEF. ³ წმიდისა — C. ⁴ აღმსარებელისაჲ F. ⁵ კმაჲ — BC. ⁶ პავლესა B. ⁷ თუესა — BCDEF.
⁸ ნოენბერსა | თუესა ნოენბერსა F. ⁹ კმაჲ — BC. ¹⁰ ეშმაკთაგან F. ¹¹ ყოვლად — BCE. ¹² კმაჲ — BC. ¹³ მღალადებელთა |
მგალობელთა BCE. ¹⁴ ითხოვე F. ¹⁵ ჩუენთა — A. ¹⁶ მაცხოვარებაჲ | დიდი წყალობაჲ F. ¹⁷ კმაჲ — BC. ¹⁸ საფარველთა
C. ¹⁹ მომიცევენ C. ²⁰ მიკსენ C. ²¹ მე ჩუენ C, — E. ²² კმაჲ — BC. ²³ ზეცისათა C. ²⁴ მიქელ EF. ²⁵ დღესასწაულსა F.
²⁶ ქერაბინ BCEF. ²⁷ ნოენბერსა | თუესა ნოენბერსა F. ²⁸ საფრკისაგან F. ²⁹ ბიკტორ B. ³⁰ სტეფანიდაჲს C. ³¹ თუესა — C.
³² ნოენბერსა | ამასვე თუესა A. ³³ წმიდისა — C. ³⁴ კმაჲ — C. ³⁵ გამოგაჩინა | გაჩუენა AF. ³⁶ თუესა — BE¹. ³⁷ ნოენბერსა
71 | 71 ნოენბერსა B, 71 C. ³⁸ კმაჲ — E¹. ³⁹ ყუ E. ⁴⁰ ოქროვანად B, ოქროვანად CEF. ⁴¹ წადიერებით | სარწმუნოებით E'.

Cv

A405v

B370r	[თუესა] ¹ ნოენბერსა ² 10. წმიდისა ფილიპე	ლუარმან ზაქარია კელითა თჳსითა შეიწყნარა ²⁷	E'v
A406r	მოციქულისაჲ, კმაჲ ³ 7 გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედვიდენ“. მეგობარ სიტყვსა ღმრთისა და ეტლ ქადაგ სახელისა მისისა იქმენ წარმართთა მი- მართ, ფილიპე ნეტარო, და მთხრობელ მადლისა საღმრთოჲსა და მათწყებელ წარუვალისა ⁴ სასუ- ფეველისა ⁵ ღმრთისა. ⁶	უბიწოჲ ღმრთისმშობელი ქალწული და გიზა- როდენსა უღალადებდა. ²⁸ „გიზაროდენ, მარიამ, სამკჳდრებელო ყოველთა მეუფისაო, გიზაროდენ, რომლისა შორის დაემკჳდრა ღმერთი მოწოდებად წარმართთა და ცხორებად ისრაელისა“. ²⁹	Bv A406v
	სხუაჲ, ⁷ კმაჲ ⁸ 8 გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზე- და“. სლვაჲ შეუენიერთა მათ ფერკთა შენთაჲ მოაქციე, ფილიპე, და ჰრბიოდე ქუეყანით ცად მიმართ ქრისტესა შენდა მოსრულისა, რომლისა მიერ სულითა წმიდითა მამისა ღიდებაჲ იხილე და აწ ჩუენცა მოგჯესენენ.	სხუაჲ, მასვე ³⁰ ზედა: სულისა მიერ წმიდი- სა აღძრულ იქმნა ³¹ დღეს ზაქარია და შინაგანსა მას სიწმიდესა ტაძრისასა შეიყვანეს ქალწულ- სა, სადა-იგი ანგელოზისა ³² მიერ ზეცისა საზრ- დელითა აღიზარდების. ეჰა, ახალი ესე საი- ღუმლოჲ, ³³ რამეთუ დამბადებელი ყოველთაჲ კორცთა თჳსთა საღმრთოჲსა ტაძარსა აწ აღა- შენებს. ³⁴	
	თუესა ⁹ ნოენბერსა 11. მათე მახარებელისაჲ, კმაჲ ¹¹ 7: „რომელმან ცისა სამყაროჲ შე“. მ ქრისტეს თუალით ¹² მხილველო და ერთგულო მოწაფეო და მახარებელო მათე, ჭეშმარიტებისა ქადაგო, მადლით გარდამო ნათელი საღმრთოჲ გარდამოავლინე ჩუენ ზედა მკურვალედ ვედრები- თა შენითა.	სხუაჲ, კმაჲ ³⁵ 9. „დედანო, ყურად“. მ ³⁶ უცხოჲ საკჳრველი, რამეთუ ქალწული სამისა წლისაჲ წმიდასა წმიდათასა დაემკჳდრების და ანგელოზისა კელითა, ვითარცა ზეშთა ბუნებისა, ³⁷ საზრდელსა მიიღებს, რამეთუ ჰნებაჲს მეუფესა ტაძარსა მას წმიდასა შინა ³⁸ კორცთა თჳსთასა ³⁹ ამისგან მიღებად უფროჲს ცნობისა.	
F318	სხუაჲ, ¹³ 7 გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა“. მოწაფესა მკსნელისასა, მეზუერეთაგან ჩინებულ- სა თავად წმიდისა ¹⁴ სახარებისა, ღირსებით სა- ხელდებულსა განმანათლებელსა ყოვლისა სოფ- ლისასა, ნეტარსა მათეს გალობით ¹⁵ შევასხ- მიდეთ.	სხუაჲ, კმაჲ ⁴⁰ 7 გუერდი „მოწაფენი ⁴¹ რაჲ გხ.“ ქალწულთა მწყობრნი ღამპრებითა დღეს, ⁴² ვითარცა რაჲ წმიდათა უწმიდესსა, წმიდასა ში- ნა წმიდათასა შეიყვანებენ, ყოვლად წმიდაო, რაჲთა ყოველთა შემოქმედისა სამკჳდრებელად დაიმარხო. ⁴³	Fv
	თუესა ¹⁶ ნოენბერსა ¹⁷ 12. წმიდისა გრიგოლი ¹⁸ საკჳრველთმოქმედისაჲ, კმაჲ ¹⁹ 8 გუერდი: „ წყაროჲსაგან უკუდა“. გოდოლ სიმტკიცის ²⁰ ჭე- შმარიტად და სუეტ ეკლესიისა იწოდე, მამაო, ხოლო მწვალებელთა დამცემელ და ბანაკისა მა- თისა ძლიერად შემმუსრველ და განმბნეველ და სამწყსოჲსა ქრისტესისა ძალმწე და სარწმუ- ნოებისა ²¹ წინამბრძოლ. ²²	სხუაჲ, ⁴⁴ კმაჲ ⁴⁵ 12 გუერდი. „ნათელი უცვა- ლებ.“ ვითარცა რაჲ ⁴⁶ ღმრთისმშობელსა, ⁴⁷ ყო- ველივე უზემთაჲს ⁴⁸ ცნობისა იქმნა ⁴⁹ შენ ზე- და შობაჲ შენი ბერწისაგან და ტაძრად შესლ- ვაჲ საკჳრველი და ზეცით ანგელოზისა მიერ მოღებად ⁵⁰ საზრდელსა, ⁵¹ ქალწულო, წმიდასა შინა წმიდათასა ⁵² მეოზ-გუეყავ სულთა ჩუენთა- თჳს“.	
Cv	თუესა ²³ ნოენბერსა ²⁴ 13. ტაძრად მიყვანებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ, კმაჲ ²⁵ 8 გუერდი. თჳთი: ²⁶ სულისა მიერ წმიდისა მღდელთმოძ-	თუესა ⁵³ ნოენბერსა 14. კლემენტოს ⁵⁵ და პეტრე ⁵⁶ ალექსანდრიელისაჲ, კმაჲ ⁵⁷ 9. „დედანო,	C296

¹ თუესა — E'. ² ნოენბერსა | ამასვე თუესა A. ³ კმაჲ — BE'. ⁴ წარუვალი BCE, წაროვალისა F. ⁵ სასუფეველსა BCEF. ⁶ ღმრთისასა BCE. ⁷ სხუადა BE. ⁸ კმაჲ — ABE'. ⁹ თუესა — BCDEF. ¹⁰ 11+წმიდისა F. ¹¹ კმაჲ — BCE'E. ¹² თუალითა E. ¹³ სხუადა BCE. ¹⁴ წმიდასა სახარებასა E'. ¹⁵ გალობით — BCE. ¹⁶ თუესა — BCE'EF. ¹⁷ ნოენბერსა | ამასვე თუესა E. ¹⁸ გრიგოლ BCE'EF. ¹⁹ კმაჲ — BCF. ²⁰ სიმტკიცისა E'. ²¹ სარწმუნოებისათჳს F. ²² წინამბრძოლ | წინამდღარ BCE. ²³ თუესა — BCE'EF. ²⁴ ნოენბერსა | თუესა ნოენბერსა F. ²⁵ კმაჲ — ABE'. ²⁶ თჳთი — AFE'. ²⁷ შეგიწყნარა F. ²⁸ გილა-
ლადებდა F. ²⁹ ისრაელისა ABCF. ³⁰ ამასვე BCE. ³¹ იქმნად A. ³² ანგელოზთა E'(Sin⁶¹). ³³ საღუმლოჲ AE'. ³⁴ იშენებს BCEF. ³⁵ კმაჲ — BCE'F. ³⁶ მ — CE'. ³⁷ ბუნებისა BCE'F. ³⁸ შინა EE'. ³⁹ თჳსთასა | შესხმა BCDE. ⁴⁰ კმაჲ — BC. ⁴¹ მოწაფენი... გხ. — BCEF. ⁴² დღეს F. ⁴³ დამარხო BCE'EF. ⁴⁴ სხუადა BE — E'. ⁴⁵ კმაჲ — E'. ⁴⁶ რაჲ | ხარ BCE. ⁴⁷ ღმრთისმშობელ BCE. ⁴⁸ უზმთაჲს B. ⁴⁹ იქნა E'(Sin⁶¹). ⁵⁰ მოღებაჲ EF. ⁵¹ საზრდელისა EF. ⁵² წმიდათა B. ⁵³ თუესა — BCE'F. ⁵⁴ 14+წმიდისა EF. ⁵⁵ კლემენტის BCF, კლემენტოსის E'. ⁵⁶ პეტრე ალექსანდრიელისაჲ | პეტრესი E'. ⁵⁷ კმაჲ — E'.

ყურად.“ დღეს¹ ბრწყინვალე² გამოჩნდა ჩუენდა დღესასწაული, რომელსა შინა არიან წმიდანი ნაცვალნი მოციქულთანი³ პეტრე და კლემენტოს, კმადალნი ქადაგნი სარწმუნოებისანი, ღირსნი მღვდელმოწამენი, უძლეველნი, რომელთა ბრწყინვალე⁴ და შუენიერი⁵ კსენებაჲ ყოველთა⁶ ღირსად აღვასრულოთ“.

სხუამ,⁷ ამასვე⁸ ზედა: კლემენტოსის⁹ თანა პეტრეს, ბრძენთა მღვდელმოწამეთა მერკურის¹⁰ და ეკატერინეს ახოვანთა¹¹ გალობითა და ქებითა სულიერითა ყოველნი შევასხმიდეთ და¹² ბრწყინვალედ ვდღესასწაულობდეთ, მორწმუნენო, რამეთუ ევერებიან ჩუენთჳს დაუღუმებელად | წმიდასა სამებასა, რამათა გუაცხოვნენს.¹³

სხუამ, **ტ** გუერდი. „მღიერმან ბრძოლასა“. მღვდელმოწამე¹⁴ კლემენტოს¹⁵ დღეს მორწმუნეთა ერსა შემოჰკრებს¹⁶ შესხმად გალობითა საღმრთოთა უძლეველთა მათ ღუაწლთა მისთა, რომელნიცა ახოვნებით მოითმინა¹⁷ და ბრწყინვალედ სწორ ანგელოზთა იქმნა.

| თუესა¹⁸ ნოენბერსა¹⁹ ზე. წმიდისა ალიბისი, კმა²⁰ **ტ** გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედვიდენ“. შეპყრობილი მწუხარებითა ცოდვისათა სული ჩემი აღსავსე, მამაო, სიხარულითა საღმრთოთა და ტკიბილი სინანული მომეც მე და ცრემლნი სინანულითურთ თუალთა ჩემთა, ალიბი ღმერთშემოსილო.

თუესა²¹ ნოენბერსა ზე. წმიდისა იაკობ დაჭრილისაჲ. კმა²² **ტ** გუერდი. „მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს“. გამოსჩნდი,²³ ნეტარო, ვენაკად და მოსხლვითა ასოთათა აღმოაცენე²⁴ ტევანი²⁵ ყოვლად შუენიერი ღმრთისმსახურებისაჲ ტკიბილი, იაკობ, რომლისაგან გამოვიდა ღვწოჲ და ახარა მორწმუნეთა გულსა.

თუესა ნოენბერსა²⁶ ზე. წმიდისა სტეფანე²⁷ ახლისაჲ,²⁸ კმა **ო** გუერდი: „მოიხილა ჩუენ²⁹ ზედა“.³⁰ მოიგე ქრისტეს მიერ ორკერძოჲ გვრ-

განი, სტეფანე, რამეთუ ილუაწე შენ ძლიერად და კუალად იწამე მისისა მის პატიოსნისა ხატი-სათჳს, დიდებულო, და ყოველთა წმიდათაჲსა, რომელთა თანა მოგუკსენენ ჩუენ.

სხუამ,³¹ კმა³² **ტ** გუერდი: | „მოწაფეთა თანა³³ მივიწრა“. ბრწყინვალესა უფროჲს მზის-თუალისა სტეფანეს საკსენებელსა სარწმუნოებით³⁴ ვდღესასწაულობდეთ, რამეთუ ამან საჭურველი მაღლით გამო შეიმოსა და სძლო, რომელთა ქრისტეს ხატისა თაყუანისცემად არა ენება და ესრეთ კმა-ვყოთ მისა³⁵ მიმართ შესხმითა სახარულევანითა და ვთქუათ: „გიხაროდენ, მარტულთა საქადულო და მონაზონთა დიდებო“.

ღმრთისმშობლისაჲ:³⁶ გიხაროდენ, ქალწულო დედოფალო,³⁷ რომელმან შობითა | შენითა ჩუენ ყოველნი მორწმუნენი | წმიდა მყვენ. ჩუენ ყოველთა³⁸ შეიწირე ღოცვამ და ყოვლისა ვნებისაგან შეუხებელად დაგვცვენ, ყოვლად უბიწოო, ვედრებითა წმიდისა სტეფანესითა, | რომლისა პატიოსანსა კსენებასა³⁹ ერთობით აღვასრულებთ და ვლაღადებთ: „გიხაროდენ, ღმრთიმშობელო ქალწულო“.

თუესა⁴⁰ ნოენბერსა ზე. წმიდისა ანდრეა⁴¹ მოციქულისაჲ,⁴² კმა⁴³ **ღ**: „დედანო, ყურად.“⁴⁴ შობასა მას კორცთასა პეტრე წინამძღუარ იქმნა, ზოლო შედგომასა ქრისტესსა⁴⁵ შენ წინამძღუარ ექმენ პეტრეს,⁴⁶ იგი — რჩულითა⁴⁷ ბუნებისათა და შენ — სურვილითა სარწმუნოებისათა, არამედ ქრისტეს მოციქულო ანდრეა,⁴⁸ ყოვლისაგანვე ვნებისა და ცოდვისა სამწყსოჲ შენი უვნებელად დაიცევ.⁴⁹

სხუამ, მასვე⁵⁰ ზედა: ანდრეას⁵¹ პირველჩინებულსა ქრისტეს მოწაფესა,⁵² თავისა მის მოციქულთაჲსა ძმასა, დიდებასა და გვრგვინსა მოციქულთასა, ღმრთისმსახურებისა⁵³ ქადაგსა და წარმართთა მოძღუარსა, მნათობსა ყოვლისა სოფ-

¹ დღეს E. ² ბრწყინვალედ E'. ³ მოციქულნი F. ⁴ ბრწყინვალედ E'. ⁵ შუენიერად E'. ⁶ ღირსად ყოველთა F. ⁷ ამასვე ზედა სხუამ BCE. ⁸ სხუამ — C. ⁹ კლემენტოს E'. ¹⁰ მერკულეს E'. ¹¹ ახოვანთა E'. ¹² და — E'. ¹³ გუაცხოვნენ E'+ჩუენ E. ¹⁴ მღვდელ-მოწამე | მოწამე BCE. ¹⁵ კლემენტის CE. ¹⁶ შემოკრებს F. ¹⁷ მოითმინა E'. ¹⁸ თუესა — BCEF. ¹⁹ ნოენბერსა | თუესა ნოენ-ბერსა F. ²⁰ კმა — CE. ²¹ თუესა ნოენბერსა | ამასვე თუესა B. ²² კმა **ტ** გუერდი — BE. ²³ გამოსჩნდი E'EF. ²⁴ აღმოაცენენ E'. ²⁵ ტევანი E'. ²⁶ თუესა — ABCDEF. ²⁷ სტეფანესი E'. ²⁸ ახლისაჲ — E'. ²⁹ ჩუენ — E'. ³⁰ ზედა — E'. ³¹ სხუამაცა BCDE. ³² კმა — BCEF. ³³ თანა — E'. ³⁴ სარწმუნოებით B. ³⁵ მისა A. ³⁶ ღმრთისმშობლისაჲ — ABCF. ³⁷ დედოფალო E'. ³⁸ ყოველთა EF. ³⁹ კსენებასა | საკსენებელსა E'. ⁴⁰ თუესა — BCE. ⁴¹ ანდრეა BCE, ანდრეასი E'. ⁴² მოციქულისაჲ E'. ⁴³ კმა — E'. ⁴⁴ ყუ.+ქრისტე შეგვწოდენ E'. ⁴⁵ ქრისტესა E'. ⁴⁶ პეტრესი E'. ⁴⁷ შჯულითა F. ⁴⁸ ანდრეა E'BCF. ⁴⁹ დაიცევ E'. ⁵⁰ ამასვე BCEF. ⁵¹ ანდრეას FE'. ⁵² მოწაფეს B. ⁵³ ღმრთისმეტყველებისა F.

Cv

E'v

Bv

A407v

ლისასა ღირსად ყოველნი შევასხმიდეთ ღმრთივ-
შუენიერად¹ გალობითა“.

სხუაჲ,² ო გუერდი. „ძლიერმან ბრძო.“³ პირ-
ველ ყოველთა⁴ წოდებულსა და მოწაფელ უფლისა
ჩინებულსა და წადიერებითა სრულითა საკუ-
თარქმნილსა სიტყვასა, ნესტუსა⁵ საღმრთოსა
ყოვლისა სოფლისასა დღეს ყოველნი ანდრეას⁶
შევასხმიდეთ.

თუესა⁷ დეკენბერსა ო. წმიდისა ბარბარაჲსი,⁸
კმაჲ⁹ ო გუერდი.¹⁰ „ნათელი უცვალელო.“ სუ-
ლისა ცოდვითაგან განთავისუფლებული წარმად-
გინე სიძისა შენისა, რომლისათვისცა¹¹ გევნებოდა
რამ, ესრეთ ჰკმობდი, ბარბარა, სიძისა მის ზე-
ცათაჲსა: „მ სახიერო, შეიწყალენ ყოველნი ჭირ-
ველნი, რომელნი შიშით გმონებენ შენ“.

სხუაჲ, კმაჲ¹² ო გუერდი. „ძლიერმან ბრძო.“
„უკუდავისა მის სიძისა სიყუარულითა მოწყლულ
იქმნა ყოვლად შუენიერი მოწამე და სანატრელი
ქალწული ბარბარა და სარბიელი ღუაწლისა
თვისსაჲ სრულ-ყო და უხრწნელებისა გვრგვნი
მოიღო“.¹³ *

თუესა დეკენბერსა ო. წმიდისა მამისა¹⁴
ჩუენისა¹⁵ საბაჲსი,¹⁶ კმაჲ¹⁷ ო გუერდი: „ნათელი
უცვალელო“ უდაბნოჲ მხიარულ იყავნ¹⁸ და
ყუაოდენ ვითარცა | შროშანი, რამეთუ განამ-
რავლენ შენ მისნი¹⁹ შვილნი, საბა ღმერთშემო-
სილო, ქუეყანაჲ იორდანისაჲ აწ განსცხრებოდენ
წმიდასა ამას²⁰ კსენებასა შენსა, დიდებულო,
მეოხ გუეყავ სულთა ჩუენთათჳს“.

[თუესა]²¹ დეკენბერსა²² ო. წმიდისა ნიკო-
ლოჲსი, კმაჲ²³ ო. „დედანო, ყურად იღეთ“. დიდად
გადიდა შენ საკვრველებითა ღმერთმან
ცხორებასა და შემდგომად სიკუდილისა, ნიკო-
ლოჲს მღვდელთმოდუარო ქრისტეს ღმრთისაო,
რამეთუ ვინ სადა სარწმუნოებით ზადოდა წმი-
დასა და პატიოსანსა სახელსა შენსა და არა

მეყსეულად გპოვა²⁴ შენ შემწედ მისად²⁵ მკურ-
ვალედ, დიდებულო.

სხუაჲცა,²⁶ ო გუერდი. „მოიხილა ჩუენ
ზედა“. ჭირთა შინა შემწე ხარ ურცხუენელი,²⁷
ნიკოლოჲს, და მსწრაფლ ეწევი, მღვდელთმოდ-
უარო,²⁸ ყოველთავე და მოსწრაფებით და²⁹
მკურვალედ მეოხებითა³⁰ შენითა იქსნი ჭირისა-
გან ღმობიერებით მგალობელთა შენთა.

თუესა³¹ დეკენბერსა ო. მუცლადღებაჲ³²
წმიდისა³³ ანაჲსი,³⁴ კმაჲ³⁵ ო. „რომელმან ცისა
სამყაროჲ“. ღმრთისა სიბრძნემან იშენა ტაძარი³⁶
თჳსი ქალწული ღმრთისმშობელი საშოჲსაგან
ბერწისა ანაჲსა³⁷ და იოვაკიმ³⁸ ყოვლად ქებული-
სა,³⁹ რომელსა ვჰნატრით ჩუენ ყოველნი მორ-
წმუნენი, ვითარცა ჯერ არს.

სხუაჲ, ო გუერდი. „მოწაფენი რამ“. სუ-
ლიერისა ბერწობისა განუქსნელთა მათ საკრ-
ველთაგან განმქსენ⁴⁰ მე, ღმრთისმშობელო და
გონებაჲ ჩემი უნაყოფოჲ ნაყოფიერ-ყავ, რომელ-
მან | განჰქსენ⁴¹ დაბადებულნი ბერწობისაგან
მშობელთა თანა.

სხუაჲ, ო⁴² გუერდი. „ძლიერმან ბრძოლა-
სა“. დღეს⁴³ ეკლესიაჲ ბრწყინვალედ დღესას-
წაულობს დიდებულსა⁴⁴ კსენებასა შენსა, ანა,⁴⁵
| რამეთუ შენ, სანატრელო,⁴⁷ მკურვალე შემწე
ხარ ყოველთა ჭირვეულთაჲ, რომელნი⁴⁸ სარწ-
მუნოებით გევედრებიან შენ.

სხუაჲ⁴⁹ მასვე⁵⁰ ზედა ანაჲსი⁵¹ მიღვომილებისაჲ:
დღეს ყოვლისა სოფლისა ცხორებისა სახარებაჲ |
მიღვომილებასა⁵² ანაჲსისა⁵³ გამობრწყინდა, ღმრთის-
მშობელო, რამეთუ შენ ხარ სასოებაჲ⁵⁴ და დაწყე-
ბაჲ ყოვლისა სოფლისა ცხორებისაჲ.

| თუესა⁵⁵ დეკენბერსა ო. წმიდისა მინა,⁵⁶
ერმოგინე და⁵⁷ ევლრაფოჲსი, კმაჲ⁵⁸ ო გუერდი.
„ძლიერმან ბრძო.“⁵⁹ ღმრთისმსახურებისა სუეტ-
თა ქრისტეს მეუფისა მკედართა ღუაწლით შემო-

* B ნუსხის გვერდები ხელნაწერშივე არეულია: 4 დეკემბერს მოსდევს 2 ივლისის მასალა. 357r-v-ს შემდეგ უნდა იყოს 366r-v-371r-v; 371r-v-ს შემდეგ – 364r-v-365r-v; 365v-ს შემდეგ – 358r-v-363r-v...

¹ შუენიერითა BCE. ² სხუაჲცა BCE.+მისივე BCE. ³ ბრძო – E'. ⁴ ყოველთასა E'. ⁵ ნესტუსა F. ⁶ ანდრეას CEF.

⁷ თუესა – E'. ⁸ ბარბარაჲსი CEF, ბარბარაჲსი E'. ⁹ კმაჲ – BE'. ¹⁰ გუერდი+ნათელი უც. F. ¹¹ რომლისაჲცა F. ¹² კმაჲ – BCE'. ¹³ მიიღო E. ¹⁴ მამისა – E'. ¹⁵ ჩუენისა – E'. ¹⁶ საბასი E'. ¹⁷ კმაჲ – BCE'. ¹⁸ იყავ E'. ¹⁹ ~ შვილნი მისნი EF.

²⁰ მას F. ²¹ თუესა – E'. ²² დეკენბერსა] ამასვე თუესა A. ²³ კმაჲ – BE'. ²⁴ გპოა B, გპოა E'. ²⁵ მისა CEF. ²⁶ სხუაჲ E'.

²⁷ ურცხუენელი BCE] უხრწნელი FE'. ²⁸ მღვდელთმოდუარო EF. ²⁹ და – E'. ³⁰ მეუხებითა E'. ³¹ თუესა – CEF. ³² მუცლადღე-
ბაჲ – E'. ³³ წმიდისა – CE'. ³⁴ ანაჲსი A. ³⁵ კმაჲ – BCE'. ³⁶ ტაძარი] ტარი B. ³⁷ ანაჲსა A, ანაჲსა C. ³⁸ იოაკიმ E'.

³⁹ ქებულისაჲ E. ⁴⁰ მიქსენ E'. ⁴¹ განჰქსენ B. ⁴² ო გუერდი] მუნვე E'. ⁴³ ბრძოლასა+წმიდისა ნიკოლოზისი F – E'.

⁴⁴ დღეს F. ⁴⁵ დიდებულსა+და ყოვლად საგალობელსა A. ⁴⁶ ანა] ნიკოლოზს AFE'. ⁴⁷ სანატრელო] ღმერთშემოსილო AFE'.

⁴⁸ რომელნი... შენ – AFE'. ⁴⁹ სხუაჲ – ACFE'. ⁵⁰ მასვე] ამას BCE. ⁵¹ ანაჲსი მიღვომილებისა – BCEF. ⁵² მიღვომილე-
ბასა+მას E'+მიღვომილებას B. ⁵³ ანაჲსისა A. ⁵⁴ სასოჲ E'. ⁵⁵ თუესა – CDEF. ⁵⁶ მინა – C. ⁵⁷ და... კმაჲ – E'. ⁵⁸ კმაჲ – BC. ⁵⁹ ბრძო – E'.

E'v	სილთა უფლისათა წამებისა ბრწყინვალეობითა მი- ნას, ერმოგინეს და ევლრაფოს¹ მკნეთა² დღეს ყო- ველნი გალობით შევასხმიდეთ.	ადგესებულ იქმენ, ადასრულე რაჲ³⁸ საღმრთოდ სრბაჲ შენი. ამისთჳსცა გნატროით ყოველნი, ეგ- ნატი ღმერთშემოსილო³⁹.	
	[თუესა] დეკენბერსა⁴ 7L. წმიდათა⁴ ევსტრა- ტიეთი,⁵ კმაჲ⁶ Ɔ: „დედანო, ყურად.“ მალღისა მის სიბრძნისა შენისა სიკეთე⁷ უვალრეს⁸ არს, ევსტ- რატი, სხუათა მათ წმიდათასა, რომღისათჳს შეიკლიმეს მწარეთა მათცა მდევართა და წყა- ლობად მოიქცეს.⁹ ამისთჳს ყოველნი გიგალობთ. ყოველთა მათ თანა შენ თანა¹⁰ მოღუაწეთა კრე- ბულსა, რომელთა თანა მეოხ-გუეყავ ჩუენთჳს“.	სხუაჲცა,³⁹ Ɔ გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზე- და“: ქუეყანად მოსრულისა ღმრთისა ქადაგად გა- მოშჩნდი და მსგავსად⁴⁰ იფქლისა დაფქულ იქმენ, ეგნატი ღირსო, ვითარცა სთქუ პირველვე, რო- მელსა ევედრე, რაჲთა მკეცთა მძვნეარეთაგან⁴¹ ვიკსნე⁴² მე.	
	სხუაჲ¹¹ Ɔ გუერდი. ძლიერმან ბრძო.¹² ევსტ- რატიოსს¹³ ახოვანსა,¹⁴ ავქსენტიის თანა საღმრ- თოჲსა,¹⁵ ორესტიის, მარდარის¹⁶ და ეგგენის ვი- თარცა უფლისათა და სამკაულთა ყოვლისა სოფ- ლისათა და მძლეთა ღუაწლისათა უგალობდეთ.¹⁷	ქრისტეშობისა წინადღეთა გამოავლინენი, E'4 კმაჲ⁴³ Ɔ: „დედანო, ყურად.“ საშინელი და უცხოჲ საიდუმლოჲ⁴⁴ იხილეთ ქრისტეს ღმრთი- საჲ, საუკუნითგან დაფარული, რამეთუ რომელ- მან ქუეყანი დაჰბადა კაცი მსგავსად თჳსა⁴⁵, აწ ვითარცა კაცი დაბადების⁴⁶ იგი. ადამ განაგდე სიგლახაკე, ვინაჲთგან შენთჳს მოვალს მეუფე⁴⁷ ქალწულისაგან უბიწოჲსა შობად.	
	[თუესა] დეკენბერსა¹⁸ 7I. წმიდისა ელევთე- რისი, კმაჲ¹⁹ Ɔ გუერდი: „ძლიერმან ბრძო.“ აზ- ნაურებასა საღმრთოსა მიემთხჳ²⁰ შენ,²¹ მღღელ- თმოდღუარო, მეცა განმათავისუფლე ვნებათა ჩემ- თა²² მძლავრებისაგან, ელევთერი, რაჲთა ღირ- სად უგალობდე საკსენებელსა შენსა, ყოვლად ნეტარო.²³	სხუაჲ, Ɔ გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა“. განემზადე, ბეთლემო და შეამკვენ ეზონი შენნი, რამეთუ ღრუბელსა სულმცირესა ჩჩჳლად მო- ჰყავს შენდა ქრისტე,⁴⁸ მზე⁴⁹ იგი სიმაღლისაჲ აწ აღმოჰქდების ნათლისა ღიდისა მოფენად ყო- ველსა ზედა სოფელსა.	
C298 F321	[თუესა] დეკენბერსა²⁴ 7ხ. წმიდათა სამთა ყრმათაჲ და²⁵ დანიელ²⁶ წინაწარმეტყუელისაჲ,²⁷ კმაჲ²⁸ Ɔ გუერდი: „მოწაფენი²⁹ რაჲ გ.“ ლომ- თა³⁰ აღმკრველო დანიელ და ცეცხლისა აღსა³¹ დამშრეტელნო ყრმანო, ისწრაფეთ კსნაჲ ჩე- მი³² მტერთაგან და სულთა განმხრწნელისა ცე- ცხლისა³³ მის ვნებათაჲსა დაშრიტეთ ძალი საღ- მრთოჲსა სულისა ცუარითა.	სხუაჲ,⁵⁰ Ɔ: „დედანო, ყურად იღეთ.“ ედემო, რომელი ჩემთჳს⁵¹ პირველ დაქმულ იქმენ, ბჳენი განმიხუენ და, მახჳლო იქცევისო, კუალად გზა მეც ბეთლემისაგან შეკდემულმან ბაგისაგან და ქუაბისა, რომელთა⁵² შინა, ვითარცა ჩჩჳლი, იშ- ვების⁵³ დედისაგან უბიწოჲსა უქორწინებელისა ყოვლად წმიდისა ღმერთი, ღმრთისა სიტყუაჲ, რაჲთა ღმერთ მყოს მე.	Fv
B365	[თუესა] დეკენბერსა³⁴ ხ. წმიდისა ეგნატი³⁵ ღმერთშემოსილისაჲ³⁶ კმაჲ³⁷ Ɔ „რომელმან ცი- სა სამყ.“ აღმოსავალით, მამაო, ვითარცა მზე	რომელი⁵⁴ კჳრიაკე პირველ⁵⁵ ქრისტეშობისა იყოს, წმიდათა მამათმთავართაჲ.⁵⁶ კმაჲ⁵⁷ Ɔ: „დედანო, ყურად“. აბრაჰამ მამათმთავრისა⁵⁸	Cv
A409r	მცხინვარე, აღმოჰბრწყინდი შენ და დასავალსა	თესლისაგან იშვების განკორციელებული ქალ-	Bv

¹ ევგრაფოს E. ² მკნეთა — F. ³ დეკენბერსა] მასვე თუესა A. ⁴ წმიდისა B — C. ⁵ ევსტრატიეთი BCEF. ⁶ კმაჲ... გუეყავ ჩუენთჳს, (მოსდევს) Ɔ გუერდი... უგალობდეთ; კმაჲ BCE. ⁷ სიკეთე BCF. ⁸ უვალრეს BF. ⁹ მოიქცეს E'. ¹⁰ შენ თანა] შენთა F, განთა E. ¹¹ სხუაჲ — BC. ¹² ბრძო E'. ¹³ ევსტრატიოს FE. ¹⁴ ახოვანსა E'. ¹⁵ საღმრთოსა E'. ¹⁶ მარის B. ¹⁷ უგალობ-
დე+სხუაჲსა BCE. ¹⁸ დეკენბერსა] ამასვე თუესა A. ¹⁹ კმაჲ — BCF. ²⁰ მიემთხჳ E'. ²¹ შენ — C. ²² ჩემთა — F. ²³ ნეტარო]
სანატრელო BCEF. ²⁴ დეკენბერსა] ამასვე თუესა A. ²⁵ და... კმაჲ — E'. ²⁶ დანიელისი C. ²⁷ წინაწარმეტყუელისაჲ — C.
²⁸ კმაჲ — A. ²⁹ მოწაფენი რაჲ გ.] ძლიერმან F. ³⁰ ლომთა+პირისა E'. ³¹ აღსა — BCEF. ³² ჩემი] ჩუენი BE'. ³³ ცეცხლი-
სა+აღსა F. ³⁴ დეკენბერსა] ამასვე თუესა A, ნოენბერსა C. ³⁵ ~ ღმერთშემოსილისაჲ ეგნატი BCE. ³⁶ ღმერთშემოსილ-
ისაჲ — E'. ³⁷ კმაჲ — BCE'. ³⁸ რაჲ — C. ³⁹ სხუაჲცა BC. ⁴⁰ მგავსად B. ⁴¹ მძვნეარეთაგან E'. ⁴² მიკსნეს E'. ⁴³ კმაჲ — E'.
⁴⁴ საიდუმლოჲ A. ⁴⁵ თჳსსა C. ⁴⁶ დაბადების E'] იშვების C. ⁴⁷ მეუფე E'. ⁴⁸ ქრისტე C] მე F, ძმ E'. ⁴⁹ მზე BCE'. ⁵⁰ სხუაჲცა
BC — E'. ⁵¹ ~ პირველ ჩემთჳს F. ⁵² რომელსა F. ⁵³ იშვების] იხილვების E'. ⁵⁴ ~ კჳრიაკე რომელ BCEF, რომელი... წმიდა-
თა] ქრისტეშობასა წინა კჳრიაკესა E, რომელი... წმიდათა] ქრისტეშობასა წინა კჳრიაკესა E. ⁵⁵ ~ ქრისტეს შობასა
პირველ BCEF. ⁵⁶ მამადმთავართა BCEF. ⁵⁷ კმაჲ — BCE'. ⁵⁸ მამადმთავრისა BCEF.

A409v

წულისაგან წმიდისა ღმერთი აბრაჰამისი, რომელმან ყრმათა საკუმილი | ანგელოზისა მიერ შეაცურია და ურწმუნონი შეწუნა და მენელსაცხებლეთა ახარა და სოფელსა ცხორებამოჰმადლა აღდგომითა.¹

[თუესა]² დეკენბერსა ხ¹. შობამ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, კმამ³ ო გუერდი. თუთი⁴ მოიხილა ჩუენ ზედა მალლით მაცხოვარმან ჩუენმან აღმოსავალით აღმოსავალთათ და მსხდომარეთა ბნელსა შინა და აჩრდილთა ვიხილეთ ჭეშმარიტებამ, რამეთუ ქალწულისაგან წმიდისა გამოგზნდი⁵ შენ,⁶ უფალო.

სხუამ,⁷ ო გუერდი. „ძლიერმან ბრძოლასა“. პირველ საუკუნეთა შობილი მამისა დაუსაბამოდასაგან უჟამოდ აწ⁸ აღსასრულსა ჟამთასა ქალწულისაგან იშვების. ყოველი დაბადებული განსცხრების, რამეთუ ზედავს საკვრველებასა.

E'v

მასვე⁹ ზედა. ბეთლემს მივიწინეთ დღეს¹⁰ და ვიხილოთ უცხოთა საკვრველი, რამეთუ ღმერთი, ღმრთისა სიტყუა ქალწულისაგან იშვების და დედასა თვსსა დაიცავს¹¹ უხრწნელად უფრომს ცნობისა, ვითარცა პირველ შობისა.

მასვე¹² ზედა.¹³ მ საიდუმლო¹⁴ საშინელი, პირველ საუკუნეთა შობილი მამისაგან ღმრთისა სიტყუა აწ აღსასრულსა ჟამთასა ქალწულისაგან განკორციელების ცხორებისათვის კაცთა ნათესავისა.

F322

სხუამ,¹⁵ კმამ¹⁶ ჟ. „დედანო, ყურად იღეთ“. რამ არს საკვრველი ესე საიდუმლო¹⁷ ჩემ ზედა, | რამეთუ თავადმან მხოლომან ღმერთმან ჩემმან¹⁸ განკაცებამ სათნო-იყავ, რომელმან უხრწნელითა კელითა შენითა მიწისაგან დაჰბადე. უგალობ მიუწდომელსა¹⁹ მას განგებულებასა შენსა, რომლითა მე²⁰ მაცხოვრე, სიტყუაო ღმრთისაო, ქმნული შენი.

C299

მასვე²¹ ზედა.²² მივისწრაფოთ ჩუენ²³ ხილვად ბეთლემს დიდებულისა სასწაულისა, ერნო,²⁴ რამეთუ ცანი საყდრად ჰქონან, ქალწულისაგან

იტვრთვის, განუშორებელი მამისაგან ბაგასა დაიდების²⁵ და ყოვლითურთ ღმერთ-ქყოფს კაცებასა კაცებისა მიღებითა ნეფსით²⁶ სიტყუა დაუსაბამოდ, მკსნელი ყოველთა.

სხუამ, ო გუერდი. თუთი²⁷ არს:²⁸ ეჰა, საშინელი საიდუმლო²⁹ ბაგასა შინა მწოლარე არს, განუშორებელი მამისაგან, ვითარცა ჩჩული შეიხუევის,³⁰ რომელმან წარგრაგნა³¹ უფსკრულნი, სძესა საზრდელად მიიღებს მზრდელი ყოველთა და შეიწირავს ოქროსა, მურსა და გუნდრუკსა, მომცემელი ყოველთა სულსა ცხორებისასა, რამეთუ ვითარცა ღმერთმან³² და შემოქმედმან,³³ არა³⁴ დაივიწყა ქმნული³⁵ თვისი.

სხუამ, კმამ³⁶ ო გუერდი: „სულისა მიერ წმიდისა“. ანგელოზნი განსცხრებოდეთ კაცთა თანა მხიარულებით განსაკრთომელისა ამისთვის დიდებულისა საკვრველისა, რამეთუ შემოქმედი დაბადებულთა ქალწულისაგან³⁷ სძითა³⁸ ზრდასა³⁹ თავს-იდებს გამოუთქმელად, ვითარცა მან უწყის და მშობელსა თვსსა ყოვლად წმიდასა, ვითარცა პირველ შობისა ქალწულად წმიდად⁴⁰ დაჰმარხავს ქალწულსა უზეშთაესსა ანგელოზთა და კაცთასა. მოვედით დღეს, მორწმუნენო, ვითარცა ღირს არს, პატივ-ვსცემდეთ⁴¹ ჩუენ, რამეთუ ამან საშოსა იტვრთა მკსნელი ყოველთა და მაცხოვარი და შემდგომად შობისა ქალწულად ეგო. ეჰა, საშინელი | ესე საიდუმლო⁴² – ადამის შემოქმედი განზრახვით ჩუენთვის კაც იქმნა.

| სხუამ, ო გუერდი: „ნათელი უცვალელო“. დიდებამ მაღალთა შინა ღმერთსა, ქუეყანასა ზედა მშჯლობამ და კაცთა შორის სათნობამ, რომელი-იგი არს მარადის⁴³ არსისა მისგან უზეშთაეს მიზეზისა და სიტყვსა. ქალწულისაგან წმიდისა სიტყუა იგი უქცევლად ჩუენ⁴⁴ კაცთათვის⁴⁵ განკორციელდა.

| [თუესა]⁴⁶ დეკენბერსა ხ². წმიდისა პირველმოწამისა⁴⁷ სტეფანესი, ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა“. ქვისა დაკრებამან მან ყოვლად

A410r

E'5

Fv

A410v

¹ აღდგომითა E'F. ² თუესა – BCEFE'. ³ კმამ – AE'. ⁴ თუთი – AFE'. ⁵ გამოგზნდი BCE, გამოგზნდი E'. ⁶ შენ ჩუენ FE'. ⁷ სხუამცა BCEF. ⁸ აწ – E'. ⁹ ამასვე BCE. ¹⁰ დღეს F. ¹¹ დაიცავს E'. ¹² მასვე – BC. ¹³ ზედა – BC. ¹⁴ საიდუმლო A. ¹⁵ სხუამცა BCEF. ¹⁶ კმამ – AE'. ¹⁷ საიდუმლო A. ¹⁸ ჩემმან ჩუენმან E'. ¹⁹ მიუწდომელსა F. ²⁰ მე – C. ²¹ მასვე – BC. ²² ზედა – BC. ²³ ჩუენცა C. ²⁴ ერნო – F. ²⁵ დადების E'. ²⁶ ნეფსით F. ²⁷ თუთი მოწაფეთა თანა მივიწი. A, თუთი – FE'. ²⁸ არს – FE'. ²⁹ საიდუმლო AE'. ³⁰ შეიხუევის F. ³¹ წარგრაგნა E', წარგრაგნა F. ³² ღმერთ BCEF+არს BCE. ³³ შემოქმედ BCE. ³⁴ არა A. ³⁵ ქმნილი BCE. ³⁶ კმამ – BE'. ³⁷ ქალწულისაგან – F. ³⁸ სძესა F. ³⁹ ზრდასა საზრდელად F. ⁴⁰ წმიდად – E'. ⁴¹ პატივსცემდეთ E'. ⁴² საიდუმლო E'. ⁴³ მს BC. ⁴⁴ ჩუენთვის C. ⁴⁵ კაცთათვის – C. ⁴⁶ [თუესა – BCEF]. ⁴⁷ პირველმოწამისა – E'.

შუენიერი გვრგვნი უზრწნელებისა შეგითხზნა
შენ, სტეფანე, და კუალად სისხლთა მდინარემან
სამეუფო¹ სამოსელი შეგმოსა შენ, წინამძღუარო
მოწამეთაო, დიდებული პირველმოწამეო.

Bv სხუამ, C გუერდი: „მოწაფენი რამ გზედ.“ |
Cv ვითარცა საღმრთო და წმიდაა ქსენება პირ-
ველმოწამისა მოიწია, მოველით დღესასწაუ-
ლისმოყუარენო და დღესასწაული სულიერი გან-
კჳზადოთ და მთავარი მარტულთა² გვრგვნი-
სან ვყოთ“.

[თუესა] დეკენბერსა³ ხც. წმიდათა ჩჩულოთა⁴
ყრმათა⁵, O გუერდი: „მოიხილა⁶ ჩუენ ზედა.“
გოდებს აწ მწუხარედ რაქელ, რამეთუ უშვილო
იქმნების იგი. ხოლო ეკლესია⁷ ღმრთისა პირ-
ველ⁸ ბერწყოფილი ფრიად განსცხრების, ვითარ-
ცა შვილმრავალი და ჩჩულოთა კრებულსა შეი-
ტკობს წიაღთა თჳსთა და მსხუერპლად⁹ წმი-
დად¹⁰ ღმერთსა მიუპყრობს“.

თუესა იანვარსა C. წინადაცუეთა უფლისა.

და¹¹ წმიდისა ბასილისი, კმა¹² O გუერდი.
„მოიხილა ჩუენ ზედა.“ მზეო დაუვალო ქრისტე,
განაღმრთვე კაცება ჩუენი და ზეცისა სოფელი¹³
აღავსე ჩუენთჳს წინადაცუეთითა დღეს¹⁴ და
იესუდ¹⁵ სახელისდებითა შენითა. ამისთჳს თა-
ყუანის-ვსცემთ მადლსა შენსა და პატივ-ვსცემთ¹⁶
საიდუმლოსა.¹⁷

წმიდისა¹⁸ ბასილისი, კმა²⁰ F გუერდი.
„ნათელი უცვალე.“ საღმრთონი საიდუმლონი²¹
F323 დიდისა მის და პირველისა გონებისაგან | ისწავ-
ნა გონებამან²² შენმან და შეზღუდავს²³ კაცთა
ცხორებასა დაბადებულთა აგებულებისა გამო-
E'v ცხადებითა ვნებათა | ღელვასა დააყუდებს,²⁴ ბა-
სილი ღმერთშემოსილო.

A411r მასვე²⁵ ზედა: მზემან რამ აღმოაბრწყნვის
თჳსი ნათელი, განაქარვის სიბნელე ღამისა. ხოლო²⁶
შენ სამებისა ნათელი სოფელსა ზედა²⁷

მოჰფინე და მწვალებელთა საცთური სრულიად
უჩინო-ჰყავ, მ დიდო მღვდელთმოდღუარო²⁸ ბასი-
ლი, მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენთათჳს“.

სხუამ²⁹ C გუერდი. „მოწაფეთა³⁰ თანა მი-
ვისწრა.“ წინადაცუეთა მდილო³¹ ჩუენთჳს ქრის-
ტემან ბუნებითა მით, რომელი წყალობით შეი-
მოსა და უქცეველად დაადგრა³² ბუნებითა მით³³
ღმრთეებისათა. ვიხილოთ სიმდიდრე ესე ჩუენ-
თჳს დაგლაზაკებულისა მის და კმა-ვყოთ: დიდ
არს წყალობა, | რომლისათჳს³⁴ კაც იქმენ და
იესუ გეწოდა და დაჰფარავს ცათა³⁵ შუენიერე-
ბამ დიდებისა შენისა, მაცხოვარ.

B359

გამოავლინენი³⁶ განცხადებისა³⁷ წინაღლისა-
ნი, კმა³⁹ F: „დედანო, ყურად იღეთ“⁴⁰ ბრწყინ-
ვალედ⁴¹ განათლდინ აწ წმიდა ეკლესია | და
C300 საღმრთოდ წინაღღესასწაულობდინ მოსლვისა-
თჳს მაცხოვრისა, რამეთუ მოვალს ნათლისდებად
წყალობით და მოიდრეკს თავსა თჳსსა კელსა
ქუეშე წინამორბედისასა, რამათა მამისა მიერ მად-
ლითა სულისა წმიდისათა განგუანათლნეს ჩუენ.

სხუამ,⁴² O⁴³ გუერდი. „მოიხილა ჩუენ⁴⁴ ზე-
და“. იორდანე მდინარეო, ქრისტესთჳს წინაგა-
ნემზადე, ქუეყანაო ზაბულონ⁴⁵-ნეფთალემისო,⁴⁶
ერიოთურთ ბნელსა მსხდომარე⁴⁷ განათლდით,⁴⁸ რა-
მეთუ⁴⁹ ნათელი დაუღამებელი ბნელსა ვნებათასა
განმანათლებელად სოფელსა გამოუჩნდა.

სხუამ, C გუერდი. | „მღიერმან ბრძოლასა.“
ნათელი და ცხორება ჩუენი⁵⁰ მოვიდა განმანათ-
ლებელად | კაცობრივსა ბუნებასა გარდასლვითა
Fv დაბნელებულსა და ადამს⁵¹ განაახლებს სახიერე-
ბით⁵² მდინარესა⁵³ შინა იორდანისასა.⁵⁴

ქალწულისაგან შობამ შენი ვადიდეთ,⁵⁵
ქრისტე⁵⁶ ქველისმოქმედ და აწ კუალად იორ-
დანედ მომავალსა ქებით გიგალობთ, მაცხოვარ,
რამეთუ მოხუედ ძიებად და კსნად შეცდომილ-
თათჳს მტერისაგან.

¹ სამეფო F. ² მარტულთა BCE. ³ დეკენბერსა E' | ამასვე თუესა A. ⁴ ჩჩულოთა A. ⁵ ყრმათა — A. ⁶ მოიხილასა E', მოიხი-
ლე C. ⁷ პირველ — C. ⁸ მსხუერპლთა BCE. ⁹ წმიდასა BCE. ¹⁰ მიუპყრობს+უფალო, შეგზნდვენ E'. ¹¹ და... კმა — E'.
¹² კმა — BC. ¹³ სოფელი | სასუფეველი E'. ¹⁴ დღეს F. ¹⁵ იესოდ BCE F. ¹⁶ პატივსცემთ F. ¹⁷ საიდუმლოსა AE'. ¹⁸ წმიდისა
— BCE. ¹⁹ ბასილისი — A. ²⁰ კმა — BCE'. ²¹ საიდუმლონი AE'. ²² გონებამან+მან F. ²³ შეზღუდავს C. ²⁴ დაყუდებს B.
²⁵ მასვე ზედა — BCEF. ²⁶ ხოლო | რამეთუ E'. ²⁷ ზედა — C. ²⁸ მღვდელთმოდღუარო E'. ²⁹ სხუამცა BCE+მისივე BE. ³⁰ მოწა-
ფეთა... მივისწრა | მოწაფენი რამ E'. ³¹ მდილო BCE. ³² დადგრა B. ³³ მით — E'F. ³⁴ რომლისათჳს | რომელი ჩუენთჳს C.
³⁵ ცათა | კაცთა E'. ³⁶ ~ განცხადებისა წინაღლისანი გამოავლინენი BC. ³⁷ განცხადებისანი E. ³⁸ წინაღღესანი — AE'.
³⁹ კმა — E'. ⁴⁰ იღეთ — E'. ⁴¹ ბრწყინვალედ | ბრწყინ. ბრწყინვალედ B. ⁴² სხუამ — E'. ⁴³ ~ მოიხილა ჩუენ ზედა O
გუერდი B. ⁴⁴ ჩუენ ზედა — E'. ⁴⁵ ზაბილონ BEF. ⁴⁶ ნეფთალემისო E'. ⁴⁷ მსხდომარე CE. ⁴⁸ განათლდი BF. ⁴⁹ რამეთუ —
E'. ⁵⁰ ჩემი A. ⁵¹ ადამს | ამას ABF'. ⁵² სახიერებითა EF. ⁵³ მდინარეთა ABFE'. ⁵⁴ იორდანისათა ABFE'. ⁵⁵ ვადიდოთ BCE.
⁵⁶ ქრისტე CF.

- A411v | [თუესა]¹ იანვარსა 7. განცხადებაჲ, კმაჲ² ო გუერდი. თუთი³ არს და ძლისპირი: მოიხილა ჩუენ ზედა მადლით მაცხოვარმან ჩუენმან აღმოსავალით აღმოსავალთაჲთ და მსხდომარეთა ბნელსა შინა და აჩრდილთა ვიხილეთ⁴ ჭეშმარიტებაჲ, რამეთუ მოხუედ იორდანეს და გამოგვჩნდი ჩუენ, უფალო.⁵
- სხუაჲ,⁶ მასვე ზედა: განცხადნა მაცხოვარი, ნათელი⁷ ჭეშმარიტი მდინარესა⁸ იორდანისასა და ბნელსა შინა და აჩრდილთა სიკუდილისათა მძინარენი განანათლნა, რამეთუ მოვიდა და განცხადნა ნათელი იგი უსხეულოჲ.⁹
- სხუაჲცა,¹⁰ 8 გუერდი. „ძლიერმან¹¹ ბრძოლასა.“ | ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა, მაცხოვარ და ნათელ-იღე მდინარეთა¹² შინა იორდანისათა¹³ დღეს¹⁴ და პირველ განსრწნილი ადამ ცოდვითა, ყოვლად მოწყალეო, კუალად განაახლე.
- სხუაჲ, 9 გუერდი. „მოწაფეთა¹⁵ თანა მივის.“ ბეთლემით განვიდეთ და მივიწინეთ ქალაქად¹⁶ გალილეაჲსა,¹⁷ იორდანისა მიმართ მივბრძოდით, რამეთუ მოუდრეკს თავსა¹⁸ მეუფე¹⁹ მონასა და ვიხილოთ კმაჲ მამისაჲ, წამებდეს რაჲ ძესა და კუალად | სულისა წმიდისაჲ სახედ ტრედისა გარდამოსლვაჲ და სამებისა წმიდისა მიმართ კმა-ვყოთ: „რომელი განსცხადენ დღეს იორდანეს, ერთდმრთეებაო, გუაცხოვნენ ჩუენ“.*
- სხუაჲ, 10 გუერდი. თუთი²⁰ „ნათელი²¹ უცვალებ.“ რომელმან ნათელი, ვითარცა სამოსელი,²² შეიმოსე დიდებით | და შეჰმოსენი²³ მარადის ცანი ღრუბლითა, შიშუელი დასდევ წყალთა შინა და დაფარულნი შენნი ღმრთივშუენიერად გამოაჩინენ. ნათელი ნათლისაგან გამოუბრწყინდი²⁴ სოფელსა ნათელი ყოველთაჲ და²⁵ ნათლითა შენითა ნათელი ვიხილეთ ნათელღებულთა, ღმრთი-
- სა²⁶ სიტყუაო, ნათლისა სამოსელი შეგუმოსე ღმრთისმშობელისა ოხითა.²⁷
- [თუესა] იანვარსა²⁸ 11. წმიდისა გრიგოლი²⁹ ნოსელისაჲ, კმაჲ³⁰ 12 გუერდი. „ნათელი უცვალებო.“ ვითარცა სუროდა სულსა შენსა, საღმრთო მადლი | პოვა³¹ და სიბრძნისა სახლად გამოჩნდა და უფსკრულად გონიერებისაჲ,³² მღვდელთმოდუარო, ვინაჲცა განმტკიცნა სარწმუნოებაჲ მართლმადიდებელთაჲ, გრიგოლი ნოსისა³³ სამკაულო და ეკლესიისა სუეტო.
- [თუესა] იანვარსა 12. წმიდისა³⁴ მამისა³⁵ თევდოსისი, კმაჲ³⁶ 13 გუერდი. „მოიხილა ჩუენ ზედა.“ ნათელი ხარ, სახიერ, ბრწყინვალე, დაუღაპებელი, ქრისტე ღმერთო, ნათლისა მომცემელო. თევდოსი მსახურისა შენისა საკსენებელი ყოვლად პატიოსანი³⁷ ნათლისღებისა³⁸ შენისა³⁹ და განცხადებისა⁴⁰ თანა⁴¹ აღიდე.⁴²
- | [თუესა] იანვარსა⁴³ 13. წმიდათა მამათა სინელთა⁴⁴ და⁴⁵ რაითელთაჲ,⁴⁶ 14 გუერდი. „მოიხილა ჩუენ.“⁴⁷ მონაზონებითა⁴⁸ ღუაწლი კეთილი მოიღუაწეთ⁴⁹ თქუენ, ჯორცთა აღმრვანი მოაკუდინენით⁵⁰ და საქმით ხედვად აჰმადლდით. ხოლო უკუანაჲსკნელ მოწამეთა თანა შეირაცხენით და იქმნენით გვრგვინ და დიდებაჲ⁵¹ მარტულთა.
- სხუაჲ 15: „რომელმან ცისა სამყაროჲ ვარსკ.“ სინას მყოფთა მამათა და რაითისათა⁵² დღეს ყოველნი პატივ-ვსცემდეთ⁵³ ქრისტეს სიყუარულისათჳს მომწყდართა⁵⁴ და მსხუერპლად სურნელად⁵⁵ შეწირულთა, რომელთა | მეოხებითა⁵⁶ ვითხოვთ ღმრთისა მიერ ცოდვათა შენდობასა.
- [თუესა] იანვარსა⁵⁷ 14. პატიოსანთა⁵⁸ ჯაჭუთა პეტრე მოციქულისათაჲ, 15 გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედვი.“ ეკლესიისა სიმტკიცეო, კლიტენი ზეცისანი გერწმუნეს, პეტრე. ხოლო განჰკსნი,

* „განცხადნა მაცხოვარი“ – გადმოტანილია აქ E'.

¹ თუესა – BCEF. ² კმაჲ – ABE'. ³ თუთი... ძლისპირი – AFE'. ⁴ ვიხილოთ CE. ⁵ უფალო+სხუაჲ მასვე ზედა E. ⁶ სხუაჲ, მასვე ზედა – B] ო გუერდი ძლიერსა ზედა E'. ⁷ ნათელი ჭეშმარიტი – E'. ⁸ მდინარესა+შინა E'. ⁹ უსხეულოჲ+რაჲ ძესა და კუალად სულისა წმიდისაჲ სახედ ტრედისა გარდამოსლვაჲ და სამებისა წმიდისა მიმართ კმა-ვყოთ რომელი განსცხადენ დღეს იორდანეს, ერთდმრთეებაო, გუაცხოვნენ ჩუენ E'. ¹⁰ სხუაჲ CF. ¹¹ ძლიერმან ბრძოლასა] მოიხილა ჩუენ ზედა E'. ¹² მდინარესა E'. ¹³ იორდანისასა E'. ¹⁴ დღეს F. ¹⁵ მოწაფეთა... მივის] მოწაფენი რაჲ E'. ¹⁶ ქლქთ C. ¹⁷ გალილეაჲსა B, გალილეაჲსა CE'. ¹⁸ თავსა+დღეს BCE. ¹⁹ მეუფე C. ²⁰ თუთი – AFE'. ²¹ თუთი+ნათელი უცვალებ A. ²² სამოსელი] ნათელი E'. ²³ შეჰმოსენი AFE'. ²⁴ გამოჰბრწყინდი E'. ²⁵ და – F. ²⁶ ღმრთისა – BCF. ²⁷ ოხითა] მეუხებითა E'. ²⁸ იანვარს E'. ²⁹ გრიგოლ B. ³⁰ კმაჲ – CE'. ³¹ პოვა E'. ³² გონიერებისა F. ³³ ნოსისა E'. ³⁴ წმიდისა – F. ³⁵ მამისა – A. ³⁶ კმაჲ – BE'. ³⁷ პატიოსანი+შემდგომად F. ³⁸ ნათლისღებითა BCE. ³⁹ შენითა BCE. ⁴⁰ განცხადებითა BCE. ⁴¹ თანა – BCE, თანა] შენისა შორის E'. ⁴² აღიდე E'. ⁴³ იანვარსა] ამასვე თუესა A. ⁴⁴ სინელთა B, სინელ CEF, სინელთა F, სინელთაჲ E'. ⁴⁵ და – CEF. ⁴⁶ რაითელთაჲ – E'. ⁴⁷ ჩუენ] ოხლა E'(!) ⁴⁸ მონაზონებისა E'. ⁴⁹ მოიღუაწეთ E'. ⁵⁰ მოაკუდინენთ F, მოაკუდინენთ E'. ⁵¹ დიდება F. ⁵² რაითისათა EF. ⁵³ პატივ-ვსცემდეთ BCEF. ⁵⁴ მომწყდართა E. ⁵⁵ სულნელად F. ⁵⁶ მეუხებითა E'. ⁵⁷ იანვარსა] ამასვე თუესა A. ⁵⁸ პატიოსანთა B, პატიოსანთა... მოციქულისათაჲ] პეტრეს ჯაჭუთა E'.

- ყოვლად¹ ნეტარო, ქრისტესთჳს ჯაჭუთა² შეკ-
რული საკრველთა ცოდვისათა, მოციქულო, რო-
მელნი მათ მიერ პატივ-გცემენ შენ.
- სხუაჲ **Ⲯ** გუერდი. „ძლიერმან ბრძო.“ ღმერთ-
მან ღმრთისა სიტყუამან ღირსად ნეტარად გი-
წოდა შენ და გყო შენ³ თავად მოციქულთა და
საფუძველ⁴ ეკლესიისა, რომელსა ევედრე, პეტ-
რე ყოვლად ქებულო, რამათა აცხოვნენ⁵ მგა-
ლობელნი შენნი.
- A412v | [თუესა] **იანვარსა**⁶ **Ⲯ**. წმიდისა⁷ მამისა⁸
ანტონისი, **Ⲱ** გუერდი: „ნათელო უცვალებელო“.
- E'7r | მცნებაჲ მაცხოვრისაჲ ადასრულე, ანტონი და
დაუტყვევ ყოველი ნიეთი საწუთრომსაჲ⁹ და მის
თანა ჯუარს-ეცუ,¹⁰ რომლისა მიერ იქმენ შენ
მონაზონთა თავ და დასაბამ, ღირსო და სანთელ
განკითხვისა ქრისტეს ღმრთისა მიმართ. მეოხ-
გუეყავ, რამათა აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.
- სხუაჲ¹¹ მასვე¹² ზედა.¹³ საღმრთომსა სიყუა-
რულისა ტრფიალებითა იქცეოდე¹⁴ უდაბნოთა
შინა და შემდგომად შენსა დამკჳდრებულთა მათ
შინა სუეტად ცეცხლისა¹⁵ გამოუჩნდი, რამეთუ
წარუძელუ ზეცისა სამკჳდრებელად¹⁶ საუკუნოდ,
ანტონი ღმერთმემოსილო.
- სხუაჲ, * **Ⲯ** გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხედ“.
- საწუთრომსა განსუენებაჲ საუკუნეთა¹⁷ კეთილ-
თათჳს დაუტყვევ და ქრისტესა ეძიებდ პოვნად,
ვითარცა თავსა საწადელთასა. მას ევედრე დაუ-
ცხომელად ჩუენთჳს, მამაო ღმერთმემოსილო.
- [თუესა]¹⁸ **იანვარსა**¹⁹ **Ⲯ**. წმიდისა ათანასესი.
კმაჲ²⁰ **Ⲙ**. „დედანო, ყურ.“ ყოველსა ქუეყანასა
განკდა კმაჲ სიტყუათა შენთაჲ და შუენიერე-
ბითა მათითა დაფარეს | მცხინვარებაჲ მზისაჲ
მრავალმნათობიერი, რამეთუ ნათელი საცნაური
წმიდისა სამებისაჲ განჰვინე კიდეთა სოფლისათა,
ათანასე²¹ ყოვლად²² ნეტარო და²³ მწვალებელთა
ენანი ცეცხლებერ შესწუენ“.
- [თუესა]²⁴ **იანვარსა** **Ⲯ**. წმიდისა²⁵ მამისა²⁶
ევთჳმისი, **Ⲯ** გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გხე.“ იწ-
- როჲ გზაჲ მოღუაწებისაჲ ქუეყანასა ზედა წარ-
ჰვლე, ღმერთმემოსილო და მნათობად გამოს-
ჩნდი²⁸ შენ და ყოველთა სიხარულად წარუძელ²⁹
მოუკლებელად, ევთჳმი,³⁰ სადა-იგი დღესას-
წაულთა ოხრისა კმაჲ არს.
- სხუაჲ,³¹ **Ⲯ** გუერდი. „ძლიერმან ბრძო.“ ქებით
აღესრულების დღეს³² კსენებაჲ შენი, ღმერთ-
მემოსილო, რამეთუ საჭირველისა მის გზისა
კეთილად მორბედ იქმენ და აწ ანგელოზთა
კრებულსა შორის მდგომარე ხარ, ევთჳმი³³ და
იხარებ.
- | სხუაჲ,³⁴ **Ⲱ** გუერდი. „ნათელო უცვა“. ანგე-
ლოზმან აუწყა სიხარულისა მიზეზად ყოფაჲ
შობისა შენისაჲ, ევთჳმი³⁵ საგალობელო, სამ-
გზის სანატრელო, რომელი იშვე ბერწისაგან,
ვითარცა წინამორბედი, რომლისა მიმსგავსებულ
იქმენ, მამაო და³⁶ დიდო უდაბნომსა მნათობო.
- [თუესა] | **იანვარსა**³⁷ **Ⲯ**. წმიდისა³⁸ ტიმოთე³⁹
მოციქულისაჲ,⁴⁰ **Ⲱ** გუერდი. „ნათელო უცვალებე-
ლო“. ვითარცა მნათობი ბრწყინვალე და ნა-
თელი სოფლისაჲ წინაწარგავლინა შენ, ღირსო
ტიმოთე, დიდმან პავლე განმანათლებელად⁴¹ ნათ-
ლითა მით საკჳრველებათაჲთა მყოფთა ბნელისათა
და მადლითა სულისა⁴² წმიდისაჲთა, ღმრთის-
მეტყუელო მოციქულო.⁴³
- [თუესა] | **იანვარსა** **Ⲯ**. წმიდისა კლიმი **B361**
ანკჳრიელისაჲ,⁴⁴ **Ⲱ** გუერდი. „ნათელო უცვალებე-
ლო“. შენ ვენაკისა საღმრთომსა იქმენი⁴⁵ ვაზ
გონიერებისა და რტო შუენიერებისა და ტანჯვა-
თა შინა განგრძობილთა⁴⁶ გამოიდე ტევანი მრა-
ვალნაყოფიერი, რომლისაგანცა უკუეთუ მეცნიე-
რებით⁴⁷ ვინ სუას, უძლეველი იქმნას ღუაწლთა
შინა.
- [თუესა] | **იანვარსა**⁴⁸ **Ⲯ**. წმიდისა გრიგოლ⁴⁹
ღმრთისმეტყუელისაჲ,⁵⁰ კმაჲ⁵¹ **Ⲱ** გუერდი. „ნა-
თელო უც.“ მზემან⁵² რაჲ აღმოაბრწყინვის⁵³
თჳსი⁵⁴ ნათელი“ ჰპოვო⁵⁵ წმიდისა⁵⁶ ბასილისსა
უკუანა.⁵⁷
- Fv

* **Ⲯ** ნუსხაში ეს „მუხლი“ გადატანილია იანვარსა **Ⲯ**-ს შემდეგ, იქვე მონაწერია: „ზემო დამირჩა, აქა ბრძანეთ“ (301r).

¹ ყოვლად — E'. ² ჯაჭუთა E'. ³ შენ — BCEF. ⁴ საფუძველ | საფარველად BCEF. ⁵ აცხოვნენ E'. ⁶ იანვარსა | ამასვე თუესა A. ⁷ წმიდისა — BCEF. ⁸ მამისა — E'. ⁹ საწუთრომსაჲ F. ¹⁰ ჯუარს-ეცუ E'. ¹¹ სხუაჲ — BCEF. ¹² მასვე — BC. ¹³ ზედა — BC. ¹⁴ იქცეოდე B. ¹⁵ ცეცხლისად C. ¹⁶ სამკჳდრებელსა BCE. ¹⁷ საუკუნოთა CE. ¹⁸ თუესა — BEF. ¹⁹ იანვარსა | ამასვე თუესა A. ²⁰ კმაჲ — E'F. ²¹ ათანასი A. ²² ყოვლად — BCEF. ²³ და — E'. ²⁴ თუესა — BCEF. ²⁵ წმიდისა — C. ²⁶ მამისა — E'. ²⁷ ევთჳმისი C. ²⁸ გამოუჩნდი BCEF. ²⁹ წარუძელუ A. ³⁰ ევთჳმე E'. ³¹ სხუაჲცა BE. ³² დღეს F. ³³ ევთჳმე E', ევთჳმი F. ³⁴ სხუაჲ+მისივე BCEF. ³⁵ ევთჳმი E'F. ³⁶ და — BE. ³⁷ იანვარსა | ამასვე თუესა A. ³⁸ წმიდისა — F. ³⁹ ტიმოთესი AF. ⁴⁰ მოციქულისაჲ — AEF. ⁴¹ განმანათლებელად+და E'. ⁴² სულისა B. ⁴³ მოციქულო — B. ⁴⁴ ანკჳრელისაჲ CE — E'. ⁴⁵ იქმენ AF. ⁴⁶ განგრძობითა BC. ⁴⁷ **Ⲯ** ვინ მეცნიერებით E', ~ ვინმე მეცნიერებით BCE. ⁴⁸ იანვარსა | ამასვე თუესა A, იანვარს E'. ⁴⁹ გრიგოლისი E'. ⁵⁰ ღმრთისმეტყუელისაჲ — E'. ⁵¹ კმაჲ — ABCE'. ⁵² მზე E'. ⁵³ აღმო E'. ⁵⁴ თჳსი... უკუანა — E'. ⁵⁵ ჰპოო CF. ⁵⁶ წმიდისა — A. ⁵⁷ უკუანა — A.

- C302 სხუამ, $\mathcal{C}^1$ გუერდი. „მოწაფენი რამ გხედ“. ღმრთისა სიბრძნე დაემკვდრა გულსა შენსა, განწმდილი რამ პოვა² იგი, ვინაჲცა აღივსე სულითა წმიდითა და აღმოაცენენ შენ უფსკრულნი | ღმრთისმეტყველებისანი და ყოველი მწვრე წვალეებისა³ წარჰლუნ.
- A413v თუესა ფებერვალსა $\mathcal{F}$. მიგებებაჲ, კმაჲ⁴ $\mathcal{O}$ გუერდი. „მოიხილა⁵ ჩუენ ზედა“. შეიწყნარე წიადთა, მღვდლო საღმრთოო, ქრისტე ღმერთი, რომელი ჩჩულ იქმნა კორცითა ქალწულისაგან წმიდისა⁶ ჩუენთჳს და ტაძრად შეიყვანე და კმაჰყავ⁷: აწ განუტევე მონაჲ შენი, უფალო, სიტყვსაებრ⁸ შენისა მშჯლობით.
- Bv | სხუამ, კმაჲ⁹ $\mathcal{C}$ გუერდი. „მოწაფენი რამ“. რომელმან ცისა კამარანი მტკავლითა¹⁰ განზომნა და ყოველი ქუეყანაჲ კელითა უტვრთავს, მეუფე¹¹ კელთაგან დედისათა ტვრთული წმიდასა წმიდათასა შეიყვანების და სჳმეონ¹² სიხარულით მიიქუამს.
- E'8 | სხუამ, $\mathcal{O}$ გუერდი: „სულისა მიერ წმიდისა“. სულითა ტაძარსა შინა წარდგომილმან მოხუცებულმან დღეს მკლავთა თჳსთა ზედა მიიქუა მეუფე და მომცემელი შჯულისაჲ და ეტყოდა: „აწ საკრველთა მათგან კორცთა ჩემთაჲს განმიტევე მე მშჯლობით, ვითარცა სთქუ, რამეთუ იხილეს თუალთა ჩემთა ნათელი წარმართთაჲ და მშჯლობაჲ სოფლისაჲ და ცხორებისაჲ ისრაჴლისაჲ.
- B362 | სულითა ტაძარსა შინა განიცადა რამ ღმრთისმშობელი, | დღეს მკლავთა ზედა¹³ თჳსთა მიიქუა მეუფე¹⁴ ქრისტე¹⁵ მოხუცებულმან და ეტყოდა: „გისხაროდენ, ქალწულო უბიწოო, რომელმან¹⁶ ღმერთი იტვრთე, ვითარცა ცეცხლისფერმან საყდარმან. კელითა, ვითარცა მარწუხითა, მომეც, რამთა მივიქუა და განვთავისუფლდე კორცთაგან“.
- F326 | სხუამ, კმაჲ¹⁷ $\mathcal{L}$ გუერდი. თჳთი:¹⁸ რომელმან ცისა კამარანი კელითა განზომნა, ჩჩულად ყრმად დღეს უტვრთავს ღმრთისმშობელსა კელითა თჳსითა ქალწულებრივითა, $\mathcal{M}$ მღვდლო, მიიქუ
- შენ¹⁹ მკლავითა ზედა ქრისტე,²⁰ მკსნელი ყოველთაჲ.
- Cv თუესა²¹ ფებერვალსა $\mathcal{N}$.²² წმიდისა მოწამისა²³ თევლორესი, კმაჲ²⁴ $\mathcal{C}$ გუერდი. „მოწაფენი რამ გხე“. შენ ნიჭად ღმრთისად გიცნობთ ჩუენ, მორწმუნეთა ცხორებად მონიჭებულად ჭეშმარიტად, სანატრელო, რამეთუ²⁵ წყაროჲ ხარ კურნებათაჲ და ნავთსაყუდელი მყუდროჲ, მკსნელი განსაცდელთაგან მრავალფერთა“.
- A414r [თუესა] ფებერვალსა²⁶ $\mathcal{H}$. თავის²⁷ პოვნაჲ, კმაჲ²⁸ $\mathcal{O}$ გუერდი. | „მოიხილა ჩუენ ზედა“. რომელი ტრფიალებითა უჯეროთა და სიძულილითა უშჯულომან და ბილწმან ჰეროდია ოდესმე წარკუეითილი იხილა და სიცბილით დაფარვაჲ მისი ეოცნა, აწ პოვნილი პატივ-იცემების და სარწმუნოებით იდელების.
- E'v Fv სხუამ,²⁹ მასვე ზედა.³⁰ წყაროჲ კურნებათაჲ აწ ქუეყანით აღმოგვცენდა ჩუენ თავი წმიდაჲ ნათლისმცემელისაჲ და უხუებით | აღმოუცენებს მორწმუნეთა ერთა მადლთა³¹ სულიერთა³² და ცოდვთა მოტეკებასა და აურაცხელსა დიდსა წყალობასა.
- B362 თუესა მარტსა $\mathcal{G}$. წმიდათა ორმოცთაჲ, კმაჲ³³ $\mathcal{F}$: „დედანო, ყურად იღეთ“. ოთხ ათეულმან მწყობრმან მქნეთა ორმოცთამან სამებისა წმიდისა ერთღმრთეებისათჳს სათნოებათა ოთხეულითა ოთხთა მათ ნივთთა ტანჯვისათა წყალობაჲ თავს-იდვა და მძლე ექმნა ცეცხლსა, წყალსა, ჰაერსა, | ქუეყანასა და ყოველსავე სატანჯველსა, ამათ გალობითა საღმრთოთა უგალობდეთ.
- E'v Fv სხუამ, $\mathcal{C}$ გუერდი: „მოწაფენი რამ გხედვი“. ცეცხლი და წყალი განჰვლეთ თქუენ და ოქროჲსა³⁴ უწმიდეს განბრწყინებული ღმრთისა | მსხუერპლად შეიწირენით,³⁵ წმიდანო ორმოცნო მოწამენო და³⁶ განსასუენებელსა სულიერსა ზეცით³⁷ გარდამო³⁸ მოგუმაღლებთ ჩუენ.
- E'v Fv სხუამ,³⁹ $\mathcal{L}$ გუერდი: „რომელმან ცისა კამარანი“. ⁴⁰ ოთხსა მას ათეულსა დღეს ღუაწლით შემოსილთასა, რომელთა განვლეს ახოვნად ცე-

¹ $\mathcal{C}$ | $\mathcal{L}$ BE. ² პოა B, პუა E'. ³ ~ წარჰლუნ წვალეებისა BCE. ⁴ კმაჲ — ABE'. ⁵ მოიხილა... ზედა — E'. ⁶ წმიდისა — E'. ⁷ კმა-ყავ AFE'. ⁸ სიტყვსაებრ] მსგავსად სიტყვსა C. ⁹ კმაჲ — ABCE. ¹⁰ მტკავლითა] მკლავითა E'. ¹¹ მეუფე CE. ¹² სჳმეონ E'. ¹³ ~ თჳსთა ზედა C. ¹⁴ მეუფე C. ¹⁵ ქრისტე BC. ¹⁶ რომელმან] რამეთუ BCE'. ¹⁷ კმაჲ — BC. ¹⁸ თჳთი — AF. ¹⁹ შენ — BCE. ²⁰ ქრისტე C. ²¹ თუესა — BCEF. ²² $\mathcal{N}$ BC. ²³ მოწამისა — BCEF. ²⁴ კმაჲ — BCD. ²⁵ რამეთუ] და BCEF. ²⁶ ფებერვალსა] ამასვე თუესა A. ²⁷ თავისა BCE'. ²⁸ კმაჲ — BCEF. ²⁹ სხუამ — BCEF. ³⁰ ზედა — BC. ³¹ მადლსა C. ³² სულიერსა C. ³³ კმაჲ — CE'. ³⁴ ოქროჲსა BCE. ³⁵ შეიწირენით F. ³⁶ და — E'. ³⁷ ზეცისასა C. ³⁸ გარდა C. ³⁹ სხუამცა BCE. ⁴⁰ კამარათა C.

ცხლი და წყალი, ყოველნი ვადიდებდეთ, რომელნი დღეს ქრისტემან ზეცას¹ აღამაღლნა და გვრგვნითა შეამკენა.

[თუესა] მარტსა ხ¹. ხარება² წმიდისა³ ღმრთისმშობელისა⁴, კმა⁵ ღ „დედანო, ყურად.“ საიდუმლო⁶ დიდებული გაბრიელ მთარუა ღმრთისმშობელსა და კმა-ყო: „გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა, გიხაროდენ, უბიწო⁷ და⁸ საყდარო ცეცხლისფერო, გიხაროდენ კარავო⁹ სიწმიდისაო და დედაო მადლისაო, გიხაროდენ კაცთა ცხორებაო“.

მასვე¹⁰ ზედა: სოფელმან ყურად-ილენ კმა სიხარულისა¹¹, გაბრიელს ზეგარდამო¹² მოაქუს სახარება¹³, მახარებელი საღმრთო¹⁴ სიხარულისა¹⁵ და მომატყუებელი განთავისუფლებისა¹⁶ და ეტყეს ქალწულსა¹⁷: „გიხაროდენ¹⁸, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა“, და ევამს მწუხარებასა სიხარულად შესცვალეს.

სხუამ¹⁴ მასვე ზედა, ღ¹⁵ საუკუნიტანი საიდუმლო¹⁶ დღეს გამოცხადების¹⁷, რამეთუ ღმრთისა¹⁸ სიტყუა¹⁹ ღმერთი დაუსაბამო ძე ქალწულის | სახიერებით იქმნების და სიხარულისა ხარებასა გაბრიელ ახარებს მას, რომლისა თანა უღალადო²⁰ დღეს: „გიხაროდენ, მიმადლებულო, სახარულევანო²¹, უფალი შენ თანა“.

მასვე²² ზედა²³ საშინელი იხილეთ²⁴ ყოველმან სოფელმან საიდუმლო²⁵ საუკუნიტან დაფარული, რამეთუ რომელმან გუერდისაგან ადამისა²⁶ დედაკაცი დაჰბადა, დღეს ვითარცა კაცი დაბადების²⁷ საშოსა შინა ქალწულისასა, რომლისათვისცა სარწმუნოებით²⁸ ყოველნი მშობელსა მისსა²⁹ ვადიდებთ.

სხუამ, C გუერდი. | „მოწაფენი რაა გ.“ ზეცით მოივლინა შენდა გაბრიელ³⁰, ქალწულო, | დედათა შორის კურთხეულო, და გიხაროდენი გიღალადა და კმა-ყო: „უფალი შენ თანა, გიხაროდენ, მიმადლებულო და სადგურო მადლისაო“.³¹

თუესა აპრილსა ხ¹. წმიდისა გიორგისი, კმა³² C. „რომელმან ცისა სამყაროა“. რომელი ცათა ღუაწლითა უფრო³³ მზისა³⁴ განანათლებ და ქუეყანად საკვრველებათა ვარსკულავთა და მთოვარისა³⁴ ნათელსა მოავლინებ | ვედრებათა შენთა ელვითა, გიორგი³⁵ სოფელი აცხოვნე.

სხუამ, C გუერდი: „ძლიერმან ბრძო.“ სარწმუნოებისა ჭურსა, ქრისტეს მეუფისა მკედარსა შუენიერსა მას სიკეთითა მოწამებისა³⁶ ბრწყინვალეობითა³⁷, გიორგის³⁸ ახოვანსა³⁹ და უძლეველსა, მორწმუნენო, გალობით ვადიდებდეთ.

სხუამცა⁴⁰, კმა⁴¹ D გუერდი: „რომელმან ცისა კამარანი“. ჯუარისა საჭურველითა ნამუშავე ღმრთისა იქმენ შენ, გიორგი, ღუაწლით შემოსილო და ნაყოფი მრავალწილი შესწირე ღმრთისა, გვრგვნიოსან მყოფელისა შენისა, რომელსა ჩუენთჳს ევედრე.

[თუესა]⁴² აპრილსა ხ¹. წმიდისა⁴³ მარკოზ მახარებელისა⁴⁴, O გუერდი: მოიხილა ჩუენ ზედა. სასრულსა მას ზეცისასა მღვთმარე ხარ, მოციქულო, ბრწყინვალე⁴⁵ შუენიერებითა, ვითარცა სიძე ეზოთ თჳსით შემკული ვნებათა მიერ ქრისტესთა სიკეთითა უსაზღვრო⁴⁶სა, დიდებული მახარებელი.

სხუამ, C გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა.“ მოწაფესა უფლისასა და სატურისა დამამკობელსა⁴⁶, სახარებისა საღმრთო⁴⁷სა შუენიერად | აღმწერელსა მარკოზს გალობით შევასხმიდეთ ჩუენ, მნათობსა მას ეკლესიისასა.⁴⁷

| [თუესა] აპრილსა⁴⁸ ხ¹. წმიდისა იაკობ⁴⁹ ძისა⁵⁰ ზებედისი⁵¹, კმა⁵² ღ. „დედანო, ყურად.“ იაკობს, დიდებულსა ძმასა იოვანესსა, ქრისტეს მეუფისა მოციქულსა წმიდასა, დიდებასა მოციქულთასა და ქადაგსა ღმრთისმსახურებისასა და მოძღუარსა წარმართთასა, | მნათობსა ყოვლისა სოფლისასა ყოველნი ქებით შევასხმიდეთ ღმრთივსულიერითა გალობითა.

¹ ზეცას – E'. ² ხარება ... კმა] ხარებისანი E'. ³ წმიდისა – AF. ⁴ ღმრთისმშობელისა – AF. ⁵ კმა – BC. ⁶ საიდუმლო AE'. ⁷ უბიწო F. ⁸ და – BCE. ⁹ კარავო BE'. ¹⁰ მასვე ზედა] ესე სხუანი ამას ზედა არიან BCE. ¹¹ ზეგარდამო E'. ¹² ქალწულსა – BCE. ¹³ გიხაროდენ+ქალწულსა BCE. ¹⁴ სხუამ... ზედა – BC. ¹⁵ ღ – ABCF. ¹⁶ საიდუმლო AE'. ¹⁷ გამოცხადნეს E'. ¹⁸ ~ ღმერთი ღმრთისა F. ¹⁹ ~ ღმერთი სიტყუა AC. ²⁰ უღალადო F. ²¹ სახარულევანო – E'. ²² მასვე – BC. ²³ ზედა – BC. ²⁴ იხილეთ BCE. ²⁵ საიდუმლო A. ²⁶ ადამისა C. ²⁷ დაბადების E'. ²⁸ ~ ყოველნი სარწმუნოებით BCE. ²⁹ მისსა] მას F. ³⁰ გაბრიელ – C. ³¹ მადლისაო] მადლისაო E'. ³² კმა – CE'. ³³ მზისთუალისა E. ³⁴ მთოვარისა BF, მთოვარესა CE. ³⁵ გიორგი AF. ³⁶ მოწამების AB, მოწამება CF. ³⁷ ბრწყინვალეობათა C. ³⁸ გიორგისა C. ³⁹ ახოვანსა E'. ⁴⁰ სხუამ CEE'. ⁴¹ კმა – BCE'. ⁴² თუესა – BCEF. ⁴³ წმიდისა – C. ⁴⁴ ბრწყინვალედ E'. ⁴⁵ უსაზღვროთა BE. ⁴⁶ დამამკობელსა] და მკნელსა E'. ⁴⁷ ეკლესიისათა E. ⁴⁸ აპრილსა] მასვე თუესა A. ⁴⁹ იაკობისი E'. ⁵⁰ ძისა... კმა – E'. ⁵¹ ზებედისი A. ⁵² კმა – CE.

A414v

Bv
F327

E'9

Cv

A415r

B363
Fv

სხუამ,¹ ო გუერდი.² „მოიხილა ჩუენ ზედა მალღი.“ სასუმელი ქრისტეს ღმრთისაჲ, ვითარცა აღუთქუ, შესვ შენ და ნათლისღებაჲ მისი ნათელ-იღე,³ ნეტარო იაკობ დიდებულო, ძეო ქუხილისაო და მისთჳს დაიკალ. ხოლო აჲ მის⁴ მიმართ ჩუენთჳს მეოხ გუეყავ, ღმერთშემოსილო.

თუესა მისისა ჳ. წმიდისა ათანასე⁵ ალექსანდრიელისაჲ, კმაჲ⁶ ო გუერდი. „მოიხილა⁷ ჩ.“ განათლებულნი ნათლითა თაფლმწოთოლვარისა⁸ ენისა შენისაგან,⁹ უკუდავებისა ქადაგო, ვლდესასწაულობო ბრწყინვალედ საღმრთოსა ქსენებასა შენსა და ვითარცა მნათობსა ყოვლისა სოფლისასა პატივ-გცემო შენ, ათანასე.

[თუესა] მისისა¹⁰ ჩ. წმიდისა იოვანე მახარებელისაჲ,¹¹ კმაჲ¹² ტ. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“ ქრისტე¹³ ღმერთო, სიმართლისა მზეო დაუვალო, რომელმან განაწესე მოწაფე შენი საყუარელი ნათლად კიდეთა ქუეყანისათა, მის მიერ | განგუანათლენ ჩუენ, მხოლოო მრავალმოწყალეო.

[თუესა] მისისა¹⁴ ხტ. წმიდისა სჳმეონ¹⁵ საკრველთმოქმედისაჲ,¹⁶ ტ გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა“. განთქუმულსა სოფელსა შინა მალაღოთა მათ სათნოებათათჳს და საკრველთმოქმედებითა¹⁷ ღმრთისა მიერ განმდიდრებულსა საკრველთმოქმედსა¹⁸ სჳმეონს¹⁹ ვაქებდეთ, რაჲთა მეოხ გუეყოს²⁰ სულთა ჩუენთათჳს.

მასვე²¹ ზედა:²² მსგავსად ნათლისმცემელისა საშოთგანვე გამორჩეულსა, მსგავსად ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისა სუეტსა ზედა კორცითა ჯუარცუმულსა, ყოველთა წმიდათა²³ სიქადულსა და მალსა ჭირვეულთასა სჳმეონს ვაქებდეთ.²⁴

[თუესა იენისსა ტ. წმიდათა²⁵ მოციქულთა²⁶ ბართლომესი და²⁷ ბარნაბასი, კმაჲ²⁸ ო გუერდი. „მოიხილა ჩუენ ზედა.“ | მოციქულთა ქრისტესთა მორწმუნენო, უგალობდეთ დიდსა ბართლომეოს²⁹ და | სანატრელსა და ყოვლად ქებულსა ბარნაბას, ქადაგთა მათ სარწმუნოებისათა, რომელნი მარა-

დის მეოხ არიან ქრისტეს მიმართ სულთა ჩუენთათჳს.

| [თუესა] იენისსა³⁰ ხტ. იოვანეს შობაჲ, კმაჲ³¹ ჳ. „დედანო ყურად.“ წინამორბედისა დღეს სახარულევანი შობაჲ მჭმუნვარებასა³² დაჰქსნის მამისა უტყუებისასა და დედისა ბერწობასა და აუწყებს ყოველთა სიხარულსა და მხიარულებასა. ამისთჳს ყოველი სოფელი ბრწყინვალედ იხარებს და დღესასწაულობს³³ და³⁴ შობასა მისსა ქებით აღიდებს.³⁵

სხუამ, ტ გუერდი. „ძლიერმან ბრძოლა.“ წინამორბედი და ნათლისმცემელი, წინაწარმეტყუელი და მოწამე და³⁶ ქადაგი სინანულისაჲ ესერა ბერწისაგან იშვების და მოასწავებს უთესლოდ შობასა ქალწულისაგან³⁷ და აუწყებს ყოველთა ცხორებასა.³⁸

[თუესა] იენისსა³⁹ ხტ. წმიდათა პეტრე-პავლეთაჲ,⁴⁰ ჳ. „დედანო, ყურად“. თავთა მათ მოციქულთა ყოველნი უგალობდეთ, დიდთა მათ ყოვლისა სოფლისა მოძღუართა პეტრეს და პავლეს ქადაგთა სარწმუნოებისათა,⁴¹ ღმრთისმეტყუელთა მათ ნესტუთა ქრისტეანობისა, მნათობთა სიმტკიცეთა და სუეტთა წმიდისა კათოლიკე ეკლესიისათა და ყოვლისა სატურისა დამქსნელთა.

[თუესა] იენისსა⁴² ზ. წმიდათა ათორმეტთა მოციქულთაჲ, კმაჲ⁴³ ტ. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“ ნათლისა სამკურნებელთა და მოუწლომელთა მათ ბრწყინვალეობათა, დაუღამებელისა⁴⁴ დღისათა, ისართა მათ ელვისათა და ცათა პირველტყუელთა ათორმეტთა⁴⁵ მოციქულთა ღირსად ყოველნი⁴⁶ პატივ-ვსცემდეთ.⁴⁷

თუესა ივლისსა ტ. წმიდათა კოზმან-და-მიანეთაჲ, კმაჲ⁴⁸ ო⁴⁹ გუერდი. „მოიხილა ჩუენ ზედა“. | ტადარი უქრთამოთაჲ | სამკურნალოდ ჩინებულ არს, რამეთუ მოხედვითა მათითა სულთა და კორცთა ვნებანი ივლტიან, რომელთა ვითარცა ზიართა მკურნალთა და წინაშე ღმრთისა მეოხთა⁵⁰ ყოველნი ქებით შევასხმიდეთ.*

* აქედან ანუსხის გვერდები ზელნაწერშივე არეულია: 1 ივლისის მოსდეს 5 დეკემბრის მასალა.

¹ სხუამცა BCE. ² გუერდი — C. ³ ნათელ-იღმ A. ⁴ მისსა A. ⁵ ათანასი A. ⁶ კმაჲ — ABCE. ⁷ მოიხილა ჩ. — F. ⁸ მწოთოლვარისაგან E. ⁹ შენისა E. ¹⁰ მისისა] ამასვე თუესა A. ¹¹ მახარებელისაჲ F. ¹² კმაჲ — BCEF. ¹³ ქრისტე B. ¹⁴ მისისა] ამასვე თუესა A. ¹⁵ სჳმეონისი E. ¹⁶ საკრველთმოქმედისაჲ — E. ¹⁷ საკრველთმოქმედსა B. ¹⁸ საკრველთმოქმედსა B. ¹⁹ სჳმეონს E. ²⁰ ეყოს E. ²¹ მასვე — BC. ²² ზედა — BC. ²³ წმიდათა] მოწამეთა E. ²⁴ ვაქებო B. ²⁵ წმიდისა BCEF. ²⁶ მოციქულთა — BCEF. ²⁷ და... კმაჲ — E. ²⁸ კმაჲ — B. ²⁹ ბართლომეოს E. ³⁰ იენისსა] ამასვე თუესა A. ³¹ კმაჲ — BFE. ³² მჭმუნვარებასა E. ³³ დღესასწაულსა BCE. ³⁴ და... აღიდებს — FE. ³⁵ აღიდებდეს EEF. ³⁶ და — BCE. ³⁷ ქალწულისასა ABCE. ³⁸ ცხორებასა CE. ³⁹ იენისსა] ამასვე თუესა A. ⁴⁰ იენისა C. ⁴¹ პეტრე-პავლეთაჲ] მოციქულთა A, მოციქულთა E. ⁴² სარწმუნოებისათა B. ⁴³ იენისსა] ამასვე თუესა A. ⁴⁴ კმაჲ — BCEF. ⁴⁵ დაუღამებელისა C. ⁴⁶ ათორმეტთა E. ⁴⁷ ~ გალობით ყოველნი BCE. ⁴⁸ პატივსცემდეთ E. ⁴⁹ კმაჲ — BCEF. ⁵⁰ ო გუერდი] დიდებაჲ E. ⁵¹ მეოხთა E.

E'v

A415v

F328

C304

Bv

E'10

A416r
Fv

B372	[თუესა] ივლისსა¹ ჟ. წმიდისა ღმრთის- მშობლისა² სამოსლისაჲ,³ ო გუერდი. „მოიხილა ჩუენ.“ შესახუვევლსა ქრისტესსა,⁴ დედოფლისა⁵ სამოსელსა ღმრთისმშობელისა მარიამისსა⁶ მო- ვედით,⁷ დღეს პატივ-ესცემდეთ⁸ ყოველნივე⁹ ქუე- ყანისა ნაშობნი, რამათა¹⁰ მადლითა მით¹¹ მისითა მარადის განვმტკიცებოდით.¹²		
Cv	[თუესა] ივლისსა¹³ ზ. წმიდისა მოწამისა¹⁴ პროკოპისი, Ⴀ გუერდი. „ნათელი უცვალებელი.“ წარმართებაჲ შენი ღუაწლთა შინა¹⁵ წინაჲსწარ უწყოდა ყოველთა¹⁶ მეუფემან და ღმერთმან, მო- წამეო დიდებულო, და ვითარცა პავლეს წინაჲ- სწარ ზეცით გიწოდა შენ, რომლისათჳსცა ტრფიალებითა მისითა მოწყლულმან, პროკოპი¹⁷ ბრწყინვალედ იღუაწე.¹⁸ მასვე¹⁹ ზედა:²⁰ ზეცით იქმნა, ვითარცა-რამ²¹ პავლესი წოდებაჲ შენი, ნეტარო, რომლისათჳსცა შემსგავსებულად სახელისა შენისა წარემართე უფლისა და კრებულნი მოწამეთანი შესწირენ²² მისა,²³ რომელთა თანა, ყოვლად ქებულო, მეოხ ხარ²⁴ მგალობელთა შენთათჳს.		
	[თუესა] ივლისსა²⁵ Ⴀ. წმიდისა ევფემიასი,²⁶ Ⴀ გუერდი: „მოწაფენი რამ გ.“ ვითარცა-რამ²⁷ ოქროჲ წმიდაჲ ცეცხლსა შინა გამოცდილ იქ- მენ, მოწამეო, და ძირმტკიცედ გოდლად გა- მოსწნდი,²⁸ ვინაჲცა ძეგლ ღმრთივშუენიერ იქმენ შენ²⁹ და სიძისა შენისა³⁰ მსხუერპლად შეიწირე, ევფემია.³¹		
	[თუესა] ივლისსა³² Ⴀ. წმიდისა კჳრიაკესი და ივლიტამისი, Ⴀ გუერდი.³³ „მოწაფენი³⁴ რამ.“ რო- მელი³⁵ წყალობით ჩჩუელ იქმნა, სოწროებასა³⁶ შენსა სიმტკიცე მონიჭა ძლევაჲ გუელის ბოროტისა³⁷ პატიოსნით მშობლით შენითურთ, რომლისა თანა გიგალობთ შენ, კჳრიკე ქრისტეს მოწამეო.		
	სხუაჲ, Ⴀ: „რომელმან³⁸ ცისა სამყარ.“ დე- დაჲ შვილსა ზედა ახოვანსა სახარულევანად		
		ქრისტემან გამოაჩინა, რომელმან-იგი დაიცვნის ჩჩუენი, დღეს იცნობა კჳრიკეს მიერ და ივლი- ტამს სანატრელისა, რომელთა ზოგად ვადიდებ- დეთ.³⁹	
		[თუესა] ივლისსა⁴⁰ ზ. წმიდისა ელიამისი, კჳმა⁴¹ Ⴀ. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“⁴² ცეცხ- ლისფერითა ეტლითა ცისა კამარათა აჰმალლდი, ელია და აწ სარწმუნოებით ქსენებისა შენისა აღმასრულებელთა მოგუხედენ, ვითარცა ნათელსა შინა მყოფმან ნათელი მოგუეც ჩუენ, ნეტარო.	Bv
		სხუაჲ,⁴³ Ⴀ გუერდი: „ნათელი უცვალებე.“ ნათელმან მან⁴⁴ ცეცხლისა ეტლმან ზეცად⁴⁵ აღმა- ვალ-გყო,⁴⁶ ელია, ცეცხლისა ეტლთა მფლობე- ლო, რომლისაგან არა⁴⁷ შეიწუ ყოვლადვე, ნეტა- რო, რომელმან ცეცხლი ენითა შენითა გარდა- მოიყვანე⁴⁸ და ცანი სიტყუთა შენითა შეჰკრენ და დღეს აჰმალლდი შენ ღმრთისა.	A416v
		[თუესა] ივლისსა⁴⁹ ზ. წმიდისა ანამისი,⁵⁰ ღმრთისმშობელისა დედისაჲ, კჳმა⁵¹ Ⴀ. „რომელ- მან ცისა სამყარო.“ ზეცად აჰმალლდები⁵² დღეს,⁵³ ანნა,⁵⁴ რომელმან ცამ ახალი უშევ კაცთა, რო- მელმან მზე იგი სიმართლისაჲ ქრისტე⁵⁵ სო- ფელსა აღმოუბრწყინვა,⁵⁶ რომლისა წინაშე იხა- რებ, მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენთათჳს.	C305
		[თუესა] ივლისსა⁵⁷ ზ. წმიდისა მოწამისა⁵⁸ პანტელემონისი,⁵⁹ Ⴀ გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზედა.“ წყარომან კეთილთამან და წყალობისა უფსკრულმან საღმრთოთა მადლთა ნაკადულად გყო შენ, დიდებულო პანტელემონ,⁶⁰ რამეთუ გან- ჰკურნებ ვნებათა სულიერთა და კორციელთა.	
		სხუაჲ,⁶¹ Ⴀ. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“ ღმრთისა მიერ აღჭურვილსა და მოწაფესა ქრის- ტეს მაცხოვრისასა⁶² პანტელემონს⁶³ ყოველნი ღირსად ქებითა და შესხმითა ვადიდებდეთ, ვი- თარცა მკურნალსა და მეოხსა სულთა და კორცი- თა ჩუენთასა.	
E'v F329			

¹ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ² ღმრთისმშობელისაჲ E'. ³ სამოსელისაჲ – E'. ⁴ ქრისტესა E'. ⁵ დედოფლისა E'. ⁶ მარიამისა E'. ⁷ მოვედით – E'. ⁸ პატივსცემდით C. ⁹ ყოველნივე | გწი გწე C. ¹⁰ რამთა | რამეთუ C. ¹¹ მით – BCE. ¹² განვამტკიცებოდით BE, განვამტკიცებთ C. ¹³ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ¹⁴ მოწამისა – AFE'. ¹⁵ შინა | მიმართ C. ¹⁶ ყოველთა – F. ¹⁷ პროკოპი+და C. ¹⁸ იღუაწე B. ¹⁹ მასვე – BC. ²⁰ ზედა – BC. ²¹ რამ+პროკოპი E'. ²² შესწირენ E'. ²³ მისსა E'. ²⁴ ხარ | გუეყავ F. ²⁵ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ²⁶ ევფემიასი E', ევფემიასი E'. ²⁷ რამ – C. ²⁸ გამოსწნდი BEF, გამოუწნდი C. ²⁹ შენ – BCE. ³⁰ შენისათჳს F. ³¹ ევფემია E'. ³² ივლისსა | ამასვე თუესა A. ³³ ~ მოწაფენი რამ, Ⴀ გუერდი BCDEF. ³⁴ ~ Ⴀ გუერდი მოწაფენი რამ F. ³⁵ რომელნი E'. ³⁶ სოწროებასა E'. ³⁷ ბოროტისა E'. ³⁸ რომელმან... სამყარ – B. ³⁹ ვადიდებდე C. ⁴⁰ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ⁴¹ კჳმა – BC. ⁴² სამყაროჲ+ზემოჲ ამასვე ზედა BCE. ⁴³ სხუაჲ – B. ⁴⁴ მან – BC. ⁴⁵ ცად B. ⁴⁶ გყო+შენ E'. ⁴⁷ არაჲ A. ⁴⁸ გარდმოიყვანე BCF. ⁴⁹ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ⁵⁰ ანნაჲსი A. ⁵¹ კჳმა – BCEF. ⁵² აჰმალლდი BCE. ⁵³ დღეს F. ⁵⁴ ანა C. ⁵⁵ ქრისტე BC. ⁵⁶ აღმოუბრწყინვა E'. ⁵⁷ ივლისსა | ამასვე თუესა A. ⁵⁸ მოწამისა – AF. ⁵⁹ პანტელემონისი BCE, პანტელემონისი E. ⁶⁰ პანტელემონ F, პანტელემონ E'. ⁶¹ ~ სხუაჲ, Ⴀ გუერდი... ჩუენთათჳს; სხუაჲ Ⴀ... ჩუენთასა BCDE, სხუაჲ | მისივე AE'. ⁶² მაცხოვრისა E'. ⁶³ პანტელემონს E'.

- Fv სხუაჲ,¹ ო გუერდი „მოიხილა ჩუენ ზედა.“ და კორცთაცა და სულთა ჩუენთა მეურნალად მოსწრაფედ გყო შენ | მრავალმოწყალებამ ღმერთ-
მან, რომლისა თანა სწყალობ ყოველთა, პანტე-
ლეიმონ,² დიდებულ მოწამეო, ამისთჳს³ პატივ-
გცემთ ყოველნი, მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენთა-
თჳს.
- E'11
B373 თუესა აგვსტოსსა⁴ ო. წმიდათა მაკაბელთაჲ
და დედისა მათისაჲ. | კმაჲ⁵ ო გუერდი. „მოიხი-
ლა ჩუენ ზედა.“ | შჳდნათელსა სასანთლესა მაკა-
ბელთა მწყობრისასა დედისა თანა და მღდელისა
პირველ მადლისა მოლუწეთა გვრგვნი ქებისაჲ
შეუთხზათ ნეტართა, რამეთუ ექმნენს მორწმუნე-
თა ნათელი⁶ და ბრწყინვალება საღმრთო.⁷
- A417r სხუაჲ,⁸ ო გუერდი. „ძლიერმან ბრძ.“ მაკა-
ბელთა მოლუწეთა და მრავალსახედ ტანჯულთა,
მორწმუნენო, შევასხმიდეთ და წლითი წლად⁹
ვდღესასწაულობდეთ, რამეთუ ქრისტეს მოწამეთა
თანა იხარებენ ახოვანნი¹⁰ ცათა შინა.
- Cv თუესა¹⁵ აგვსტოსსა ო. ფერისცვალებისა წი-
ნადლე,¹⁶ ო გუერდი. „ძლიერმან ბრძ.“ | დღეს თა-
ბორისა მთასა ზედა ქრისტეს ნათელი გამო-
ბრწყინდების. დღეს ზეცით გარდამო ოხრაჲ მა-
მულისა კმისაჲ ისმის, ვითარმედ: „ესე არს ძე
ჩემი საყუარელი, პირველ საუკუნეთა ჩემგან
შობილი“.
- [თუესა]¹⁷ აგვსტოსსა ო. ფერისცვალებაჲ
უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, კმაჲ¹⁸ ო
გუერდი, თჳთი.¹⁹ ნათელი უცვალებელი, სი-
ტყუაო ნათლისა მის მამისა უშობელისაო, გამო-
ჩინებულთა მით ნათლითა შენითა დღეს თა-
- ბორს²⁰ ზედა ნათელი ვიხილეთ — მამაჲ ნათელი,
სულიწმიდაჲ განმანათლებელად ყოველთა დაბა-
ლებულთათჳს.
- F330 თუესა²¹ აგვსტოსსა²² ო. წმიდისა მაქსიმე-
სი, ო გუერდი. „ნათელი უცვალებელი²³ სიტ.“
| ნესტუად გამოსჩნდი²⁴ სიბრძნისა და კეთილად
მეტყუელითა ენითა შენითა ჰგუემდი მწვალე-
ბელთა, მაქსიმე, ნათელი მონაზონთაო, ვინაჲცა
ვიშუებთ სიტყუათაგან²⁵ შენთა²⁶ და ბუნებასა
დაბადებულთასა გულისკმა-ვწყოფთ და წარუ-
ვალთა სურვილად²⁷ მოვალთ.²⁸
- Bv [თუესა] აგვსტოსსა²⁹ ო. დაძინებაჲ წმიდი-
სა ღმრთისმშობელისაჲ, კმაჲ³⁰ ო: | „დედანო,
ყურად.“
- E'v შ რაოდენი³¹ დიდებული ყო შენ თანა ძლიერ-
მან მან, რამეთუ ბერწისაგან | იშვე, ქალწულო
და ჰშვე³² შენ,³³ ქალწულმან და კუალად ქალ-
წულადვე დაადგერ.³⁴ ხოლო ჰგიე შემდგომად³⁵
სიკუდილისა უვალრეს³⁶ სიკუდილისა და არა³⁷
დაუტევე სოფელი, უხრწნელი, არამედ მეოხ ხარ
სოფლისათჳს, მარადის კურთხეულო.
- სხუაჲ,³⁸ ო გუერდი: „მოწაფენი რაჲ.“ კარავო³⁹
სიტყჳსა ღმრთისაო, რომელი ქუეყანით აჰმადლ-
დები ზეცისა სავანეთა და შუებათა წმიდასა მი-
ცვალებასა შენსა სარწმუნოებით აღმსარებელ-
თა⁴⁰ წყალობით მოგუხედენ, ღმრთისმშობელო.
- სხუაჲცა,⁴¹ მისივე,⁴² კმაჲ⁴³ ო გუერდი.
„ძლიერმან⁴⁴ ბრძო.“ მოციქულნი კიდეთაგან შე-
მოკერბით, გესამანიას:⁴⁵ წარგრაგნენით კორცნი
ჩემნი და საფლავად წარგზავნენით და შენ, სა-
ხიერო ძეო და ღმერთო ჩემო, კელთა შენთა შევ-
ვედრე⁴⁶ სული ჩემი.
- C306
A417v [თუესა] აგვსტოსსა⁴⁷ ხც. იოვანესი⁴⁸ თავის-
კუეთაჲ, ო: „დედანო, ყურად იღე.“ ბერწისაგან
მოხუცებულისა წინამორბედად ქალწულისა შო-
ბისა შენისა იშვა იოანე და კუალად წინაჲსწარ
რბიოდა გამოჩინებისა შენისა, ქრისტე,⁴⁹ და აწ

¹ სხუაჲ | მისივე A, სხუაჲ... ზედა — BC, მოიხილა... ზედა — A. ² პანტელემონ E', პანტელემონ F. ³ ამისთჳსა E'.
⁴ აგვსტოსსა A, აგვსტოსსა F. ⁵ კმაჲ — ABC. ⁶ ნათელი F. ⁷ საღმრთო | სულთა E', საღმრთო+მასვე ზედა არს B. ⁸ სხუაჲ |
მათივე E', ~ სხუაჲ ო გუერდი... ჩუენთათჳს; სხუაჲ, ო გუერდი... შინა BCE. ⁹ წელიწდითი წელიწდად BE. ¹⁰ ახოვანი
E'. ¹¹ ქრისტესსა C. ¹² რჩულთა BCE'. ¹³ ქრისტეს — E'. ¹⁴ მიმართ — E', მიმართ+ცხოვრებად CE. ¹⁵ თუესა — BCEF.
¹⁶ წინადლე CF. ¹⁷ თუესა — BCEF. ¹⁸ კმაჲ — ABCF. ¹⁹ თჳთი — AEF. ²⁰ თაბორსა B. ²¹ თუესა — ABCDF. ²² აგვსტოსსა |
ამასვე თუესა A. ²³ უცვალებელი და E'. ²⁴ გამოჩნდი BCEF. ²⁵ სიტყუთა C. ²⁶ შენთა C. ²⁷ სურვილად E'. ²⁸ მოველით
E'. ²⁹ აგვსტოსსა | ამასვე თუესა A. ³⁰ კმაჲ — CEE'. ³¹ რაოდენი E'F. ³² შვე E'. ³³ შენ — ABCF. ³⁴ დადგერ B. ³⁵ შემდგომად
შენ E'. ³⁶ უალრეს BEE'. ³⁷ არაჲ AE'. ³⁸ სხუაჲცა BEF. ³⁹ კარავო BCEF. ⁴⁰ აღმსარებელთა | აღმსარებულთა AFE'.
⁴¹ სხუაჲ B, სხუაჲ... ჩემი — AE'. ⁴² მისივე... ბრძო | მასვე ზედა F. ⁴³ კმაჲ — C. ⁴⁴ ძლიერმან ბრძო — B. ⁴⁵ გესამანიას F.
⁴⁶ შევედრე F. ⁴⁷ აგვსტოსსა | ამასვე თუესა A. ⁴⁸ იოვანეს B, ~ იოანეს თავისა კუეთაჲ BCE. ⁴⁹ ქრისტე C.

ენებისა შენისა წინამორბედ იქმნა, რამეთუ წა-
რეკუეთა თავი და მივიდა ქადაგებად¹ მყოფთა
ჯოჯოხეთისათა შენისა მუნ მისლვასა.²

[თუესა] აგვსტოსსა³ ზტ.⁴ ღმრთისმშობლისა⁵
სარტყლისაჲ,⁶ ტ. „რომელმან ცისა სამყაროჲ.“
პატიოსანსა და წმიდასა სარტყელსა ქალწულისა
უბიწოხასა, რომლითა-იგი მოემტკიცნეს კორც-
ნი თჳსნი ყოვლად უზრწენლნი, ჯეროვნად პა-
ტივ-ვსცემდეთ⁷ ჩუენ და სარწმუნოებით ამბორს⁸-
უყოფდეთ.

მიცვალებისაჲ,⁹ ტ გუერდი. „ძლიერმან.“ მო-
ციქულნი კიდეთაგან შემოკერბით დღეს გესმა-
ნიას წარგრაგნენით კორცნი ჩემნი და საფლავად
წარგზავნენით და შენ, სახიერო ძეო და ღმერთო
ჩემო, კელთა შენთა შეივედრე სული ჩემი.

გამოავლინენი მარხვათანი. კურიაკესა მე-
ზუერისა და ფარისეველისასა,¹⁰ კმაჲ¹¹ ო გუერ-
დი: „მოიხილა ჩუენ ზედა“.

| კმასა მას მეზუერისასა სულთქუმით ვლდა-
დებ შემდამი, ღმერთო, მილხინე ცოდვილსა ამას
უფროჲს ყოველთა კორციელთასა და მაცხოვნე
მე აღდგომითა¹² შენითა, სიტყუაო დაუსაბამო,¹³
ვითარცა მხოლოჲ კაცთმოყუარე ხარ.

ღ¹⁴ კურიაკესა უძღებისასა, კმაჲ¹⁵ ღ¹⁶ „დე-
დანო, ყურად.“ მამაო სახიერო, განგეშორე უბად-
რუკი და არაწმიდათა მათ მოქალაქეთა მონებასა
შინა განვლიე ყოველივე ცხორებაჲ | ჩემი უძღე-
ბებით უბადრუკმან ამან,¹⁷ მეუფეო, არამედ¹⁸ მო-
მაქციე, და მყავ მე,¹⁹ ვითარცა ერთი მუშაკთა
შენთაგანი, მრავალმოწყალეო და მაცხოვნე მე.

კორციელისა შაბათსა სულთაჲ, ღ²⁰ „დედა-
ნო, ყურად.“ რომელმან პატიოსნითა სისხლითა
შენითა კაცთა ბუნებაჲ იქსენ, მეუფეო, მძლავრე-
ბისაგან ჯოჯოხეთისა²¹ და სიკუდილისა, აწცა,
კაცთმოყუარე, ვევედრებით სახიერებასა შენსა
მონანი შენნი, რომელნი შეივედრენ, საყოფელსა
მართალთასა ღამეკდრენ,²² მრავალმოწყალეო.²³

ქალწულო უბიწოო ყოვლად საგალობელო,
ქრისტეს დედაო, რომელმან უზრწენლითა შობი-
თა შენითა სიკუდილისა ძალი დაჰქსენ დედობ-
რივითა ოხითა, ძესა შენსა ევედრე, რაჲთა შე-
სუენებულთა მონათა შენთა ცოდვათა შენდობაჲ
მიჰმადლოს²⁴ და მართალთა თანა დააწესნეს.

სხუაჲ, კმაჲ ლ. თჳთი:²⁵ | კსენებაჲ შესუენე-
ბულთაჲ, უფალო, კსენებად საუკუნეთა²⁶ სატან-
ჯველთა მომიყვანებს და | გულისკმა-გჰყოფ საშ-
ჯელსა²⁷ ჩემსა და გიდადადებ, მოწყალეო, შემი-
წყალე და განუსუენე მიცვალებულთა სულსა.

სხუაჲ,²⁸ ტ გუერდი: „მოწაფენი რაჲ გზე.“
რომელი მიუწოდებლისა წყალობისათჳს ზეცით²⁹
განუსუენე, რომელნი შეივედრენ სავანეთა³⁰ შინა
საუკუნეთა სიხარულსა მართალთასა, ქალწულო
საგალობელო, რომელმან ჰშეგ³¹ მაცხოვარი და
მწყალობელი ყოველთაჲ, | მეოხებითა³² შენითა
გარდაცვალებულნი დააწესენ, სადა-იგი მიხე-
დავს³³ ნათელი ძისა შენისაჲ.

სხუაჲ,³⁴ ტ გუერდი:³⁵ „რომელმან³⁶ ცისა სამ-
ყაროჲ.“ რომელი ცხოველთა და მკუდართა ზე-
და კელმწიფებ,³⁷ ვითარცა ღმერთ ხარ, საყო-
ფელსა რჩეულთა შენთასა განუსუენე მონათა
შენთა, რამეთუ დაღცათუ შეგცოდეს, სახიერ,
არამედ არა³⁸ განგეშორნეს შენგან.³⁹

კორციელისა⁴⁰ კურიაკესა მეორედ მოსლ-
ვისაჲ,⁴¹ კმაჲ⁴² ო გუერდი: „მოიხილა ჩუენ ზე-
და“. განვიცდი საშინელსა მას⁴³ მეორედ მოსლ-
ვასა შენსა და შიშითა და ძრწოლითა აღვივსე-
ბი, რამეთუ თავით თჳსით დაშვილ ვარ, არამედ
პირველ აღსასრულისა შემწყალე წმიდითა აღდ-
გომითა⁴⁴ შენითა, ჰ მსაჯულო სიმართლისაო.

ყველიერისა კურიაკესა, კმაჲ⁴⁵ ღ: „დედანო
ყურ.“ ედმით განძებულ⁴⁶ ვიქმენ მე,⁴⁷ რამეთუ
არა⁴⁸ დავიცევ, მეუფეო, წმიდაჲ მცნებაჲ შენი
საწყალობელმან და დავისაჲე მიტყევად მუნვე
მიწად, ვინაჲცა დავიბადე უბადრუკი ესე, არამედ

* „ლოცვა ყავთ შემდგომად ღმრთისა შემოქმედისა ჩემისა მამისა დავითისთჳს“ B373v.

¹ ~ მყოფთა ჯოჯოხეთისათა ქადაგებად E'. ² მისლვისათჳს BCE. ³ აგვსტოსსა] ამასვე თუესა A. ⁴ ზტ] ზ BCEE'.

⁵ ღმრთისმშობლისაჲ E'. ⁶ სარტყლისაჲ — E'. ⁷ პატივს ცემდეთ EF. ⁸ ამბორს E'. ⁹ მიცვალებისაჲ... ჩემი — ABC.

¹⁰ ფარისეველისაჲ E'. ¹¹ კმაჲ — BFE'. ¹² აღდგომითა EE'. ¹³ დაუსაბამო BCE. ¹⁴ ღ — ABCF. ¹⁵ კმაჲ — ABC. ¹⁶ ღ — AB.

¹⁷ ამან — BC. ¹⁸ არამედ — F. ¹⁹ მე — E'. ²⁰ ღ — F. ²¹ ~ და სიკუდილისა ჯოჯოხეთისაჲ E'. ²² ღამეკდრენ B. ²³ მრავალ-

მოწყალე E'. ²⁴ მიჰმადლოს E'. ²⁵ თჳთი — AFE'. ²⁶ საუკუნეთა E'. ²⁷ სასჯელსა E'. ²⁸ სხუაჲცა BCF. ²⁹ ~ გარდამოჰქედ

ზეცით E'. + მოძიებად და E'. ³⁰ სავანეთა+მათ CE. ³¹ შეგ AB. ³² მეოხებითა E'. ³³ მიჰხედავს F. ³⁴ სხუაჲცა BCE. ³⁵ გუერდი

— BCFE'. ³⁶ რომელმან ცისა] მოწაფენი რაჲ C. ³⁷ ჰკელმწიფებ ACF. ³⁸ არაჲ A. ³⁹ შენ BCE. ⁴⁰ კორციელის BCE.

⁴¹ მოსლვაჲ A. ⁴² კმაჲ — BCEF. ⁴³ მას — ABCF. ⁴⁴ აღდგომითა BEF. ⁴⁵ კმაჲ — CFE'. ⁴⁶ განძებულ] განშორებულ E'.

⁴⁷ მე — BCE. ⁴⁸ არაჲ AF.

A418r

Cv

F331

Bv

E'v

ვითარცა მოწყალე ხარ, კუალად მიმაქციე პირ-
ველსავე მას ცხორებასა და სამკურნებელსა.¹

ოთხშაბათსა² შუამარხვისასა,³ ო გუერდი:
„ძლიერმან ბრძ.“ ჯუარსა შენსა, ქრისტე⁴ მა-
ცხოვარ მრავალმოწყალე, თაყუანის-ვსცემთ⁵ გან-
ზოგებასა მარხვათასა, განწმედილითა გონებითა
გვევდრებით: „ღირს მყვენ | მიწვენად წმიდასაცა
| და დიდებულსა აღდგომასა⁶ შენსა“. ჯუარსა
ზედა გხედვიდა რამ მშობელი შენი, ქრისტე⁷ მა-
ცხოვარ, ნეფსით თჳსით შემშტუალულსა, გოდე-
ბით ესრეთ | ღაღადებდა: „რამ არს საიდუმლომ⁸
ესე საშინელი, მ მრავალმოწყალეო ძეო ჩემო“.

აკათისტოზისა შაბათსა, ო გუერდი: „ძლიერ-
მან ბრძ.“ გიხაროდენ მიმადლებულო, გაბრიელ
გიღალადა შენ, გიხაროდენ, საყდარო ცეცხლის-
ფერო, გიხაროდენ, დედაო ქრისტესო, გიხაროდენ,
ღმრთისმშობელო უბიწოო,⁹ გიხაროდენ კაცთა
ცხორებაო.

შაბათსა ლაზარობისასა,¹⁰ კმა¹¹ ო გუერდი:
„კორციოთა მიიძინა“. სიტყუთა შენითა, სიტყუო
ღმრთისაო, ლაზარე აღდგა სამარით¹² და კუალად
ცხორებად მოვიდა,¹³ ვინაჲცა ერნი რტოებითა გა-
ქებენ შემუხრეველსა ჯოჯოხეთისასა სიკუდილი-
თა შენითა.

ბზობისა კურიაკესა, კმა¹⁴ ო გუერდი: „მოი-
ხილა ჩუენ ზედა“. ბრწყინვალედ მივეგებნეთ¹⁵
რტოითა ბაიამსათა¹⁶ დღეს მძლესა სიკუდი-
ლისასა ჩუენცა და¹⁷ მსგავსად ყრმათა ოსანასა¹⁸
ულაღადებდეთ და ვიტყოდით: „რომელი მოხუედ
ვნებად, კსნად ადამისა,¹⁹ ქრისტე²⁰ ღმერთო, დი-
დებაჲ შენდა“.

სხუაჲ, კმა²¹ ო²² გუერდი: კორციოთა მიიძი-
ნე.“ ღმრთისმეტყუელთა ყრმათა თანა ქებაჲ შე-
ვწიროთ მეუფისა საუკუნეთაჲსა. კურთხეულ არს
მომავალი ნებითა მამისაჲთა ცხორებად²³ ჩუენდა
და²⁴ განახლებად მომწყდართა ცოდვითა, ოსანა
მალაღთა შინა.

დიდსა ორშაბათსა, კმა²⁵ ო გუერდი: თუთ²⁶
ძლისპირია:²⁷ სასძლოსა შენსა ვხედავ,²⁸ მა-
ცხოვარ,²⁹ შემკობილსა და სამკაული არა მაქუს,
რამათა შევიდე. განაბრწყინვე³⁰ სამკაული სული-
სა ჩემისაჲ, უფალო³¹ ღმერთო ჩემო, და მაცხოვ-
ნე მე.

დიდსა³² სამშაბათსა. „სასძლოსა³³ შენსა ვ.“
ნუ ვითარცა უნაყოფოსა მას ლელუსა განმაკმობ
მე, | მ ქრისტე,³⁴ სიტყუთა შენითა, არამედ პირ-
ველ მოკუეთისა მომეც ნაყოფი სინანულისაჲ,
ღმერთო ჩემო და მაცხოვრე მე.³⁵

დიდსა ოთხშაბათსა. მასვე³⁶ ზედა, კმა³⁷ ო
გუერდი: ნელსაცხებლისა წილ შევსწირავ ცრემ-
ლთა გულითა და შეგივრდები, მაცხოვარ, ვითარ-
ცა მეძავი, მომეც მეცა შენდობაჲ ცოდვათაჲ³⁸
და მიქსენ, გვევდრები, | მწერისაგან საქმეთა
ჩემთაჲსა.

დიდსა ხუთშაბათსა:³⁹ მასვე⁴⁰ ზედა. მ შე-
საძრწუნებელი საიდუმლოჲ,⁴¹ რამეთუ მონათაჲ⁴²
შენ მეუფემან მიწისაგანნი დაჰბანენ ფერქნი კე-
ლითა ცეცხლისფერითა. მეცა, უფალო, განმბანე,
გვევდრები, მწერისაგან საქმეთა ჩემთაჲსა.

დიდსა პარასკევსა: მასვე⁴³ ზედა: | რომელმან
ავაზაკი, შენ თანა ჯუარცუშული, დღეს ღირს-
ჰყავ⁴⁴ სამოთხესა, მეუფეო⁴⁵ ყოველთაო, მეცა მო-
მიქსენე სასუფეველსა შენსა, ქრისტე, რომელმან
ჩუენთჳს ჯუარცუშაჲ თავს-იღევ“.

დიდსა შაბათსა, კმა⁴⁶ ო. თუთი:⁴⁷ აღმოსა-
ვალო მზისაო, გამომიბრწყინვე მე⁴⁸ ნათელი სი-
ნანულისაჲ ბნელსა შინა მდებარესა, რომელმან
ჯოჯოხეთს | გამოაბრწყინვე ნათელი და ცხორე-
ბაჲ ყოველთა მიჰმადლე.⁴⁹

სხუაჲ, კმა⁵⁰ ო გუერდი: „წყაროჲსაგან
უკუდავებისა“. მ საკრველი! რომელსა დაბადე-
ბულნი კელითა უპყრიან, საფლავსა შინა დაი-
ტევის დღეს და რომელმან სიტყუთ დაჰქმა უფსკ-
რული, ნეფსით ლოდითა დაიფარვის კაცობრი-

¹ სამკურნებელსა E'. ² ოთხშაბათსა] ორშაბათსა BC. ³ მარხვისასა] ზატიკისასა C. ⁴ ქრისტე F. ⁵ თაყუანის-ვსცემთ BEF. ⁶ აღდგომა E'F. ⁷ ქრისტე BC. ⁸ საიდუმლო AE'. ⁹ უბიწოლო A. ¹⁰ ლაზარობა E'. ¹¹ კმა — BCE'F. ¹² სამარით] საფლავით E'. ¹³ მივიდა E. ¹⁴ კმა — BCE'. ¹⁵ მივეგებნეთ+მორწმუნეო E'. ¹⁶ ბაიამსათა A, ბაიამსათა E'. ¹⁷ და — E'. ¹⁸ ოსანას E', უსანას F. ¹⁹ ადამისა CF. ²⁰ ქრისტე C. ²¹ კმა — BCE'F. ²² ო] ო F. ²³ ცხორებად BE. ²⁴ და... შინა — BCE'F. ²⁵ კმა — BC. ²⁶ თუთი C, — AFE'. ²⁷ ძლისპირია — EE'. ²⁸ ~ შემკობილსა ვხედავ C. ²⁹ ~ შემკობილსა მაცხოვარ BCE. ³⁰ განაბრწყინვე] ბრწყინვალე C. ³¹ უფალო — ABCF. ³² დიდსა... შენსა] მასვე ზედა B. ³³ სასძლოსა შენსა ვ.] მასვე ზედა E'F. ³⁴ ქრისტე C. ³⁵ მე+ესევე სამშაბათსა A. ³⁶ მასვე... გუერდი] სასძლოსა შენსა ვხე. CE, მასვე ზედა — F. ³⁷ კმა ო გუერდი — E'. ³⁸ ცოდვათა — ABCF. ³⁹ ხუთშაბათსა] ო-შაბათსა BCE. ⁴⁰ მასვე ზედა] სასძლოსა შ. BCE. ⁴¹ საიდუმლო A. ⁴² მონათა F. ⁴³ მასვე ზედა] სასძლო BCE. ⁴⁴ ყავ E'. ⁴⁵ ~ყოველთა მეუფეო E'. ⁴⁶ კმა — CE'. ⁴⁷ თუთი — AFE'. ⁴⁸ მე — BCE'F. ⁴⁹ მიჰმადლე E'. ⁵⁰ კმა — BCEF.

ვითა, რამთა კაცთა ბუნებაჲ განაცხოველოს და უკუდავ-ყოს.

მასვე¹ ზედა: რომელმან საფლავნი აღაზუნენ, საფლავსა შინა დაკრძალულ იქმენ. ქუეყანაჲ შეარყიე, მკსნელო, რომელმან დააფუძნე იგი. კიდენი ქუეყანისანი გიპყრიან კელითა, დაღათუ² აწ შემოწერილ იქმენ კაცობრივ გარეშეუწერელო.

მასვე³ ზედა:⁴ ღმერთი იყავ შეუცავი და საღმრთოთა ბუნებითა | ყოველსავე აღავსებდი | საშინელებით კორცთა თანა სამარესა, ხოლო სულისა თანა ჯოჯოხეთსა და ავაზაკისა თანა სამოთხესა მამისა და სულისა თანა საყდართა.

წმიდასა⁵ და დიდსა კურიაკესა, ო გუერდი: თუთი:⁶ კორცთა მიიძინე, ვითარცა მოკუდავმან⁷ მეუფეჲმან და უფალმან და⁸ მესამესა დღესა აღსდეგ,⁹ ადამ¹⁰ აღადგინე ზრწნილებისაგან. ესე არს პასექი უზრწნელებისაჲ, სოფლისა მაცხოვარი.

სხუამ, **ტ** გუერდი. თუთი:¹¹ ძლიერმან ბრძოლასა შინა ზრწნილებაჲ დათრგუნა და აღდგა.¹² მეუფეჲმან მშუდობისამან მშუდობაჲ მოგუართუა და დადგა. ყოველი დაბადებული განსცხრებოდენ პასექსა¹³ ცხორებისასა.¹⁴

| წმიდასა¹⁵ ახალკურიაკესა, კმაჲ¹⁶ ტ. თუთი:¹⁷ ეტყოდა უფალი ურწმუნოქმნილსა¹⁸ თომას: წყლულებანი ჩემნი კელითა გამოიძიენ¹⁹ და ნუ ურწმუნო მექმნები²⁰ შენთჳს მოწყლულსა,²¹ არამედ მოწაფეთა თანა ცხოველი ღმერთი მქადაგე.²²

მასვე²³ ზედა:²⁴ დღეს არე²⁵ ფშჳს სურნელებასა²⁶ და ყოველნი დაბადებულნი განახლებულნი განსცხრებიან. დღეს განეხუმიან კლიტენი | თომასს იჭჳსანი და სარწმუნოებით კმობს: უფალი ჩემი | და ღმერთი ჩემი.

მეორესა²⁷ კურიაკესა²⁸ მენელსაცხებლეთაჲ, კმაჲ²⁹ ღ თუთი:³⁰ დედანო, ყურად³¹ იღეთ კმაჲ სიხარულისაჲ, რამეთუ მძლავრი ჯოჯოხეთი დავთრგუნე და ზრწნილებისაგან აღვადგინე სო-

ფელი. მიისწრაფეთ და უთხართ მეგობართა ჩემთა ხარებაჲ, რამეთუ მნებაჳს დაბადებულთა სიხარულისა³² ჩუენებაჲ, ვინაჲ-იგი გამოკლა³³ მწუხარებაჲ.

ვითარ-იგი უზრწნელად საშოთ შენით, სძალო ყოვლად უბიწო, გამობრწყინდა ძმ³⁴ შენი, არცა ჯოჯოხეთს შინა დაშთა სული მისი, არამედ ვითარ-იგი უთესლოდ განკაცნა საშოთ შენით, | ეგრეთვე ზეშთა ბუნებისა და ცნობისა კაცობრივისა³⁵ კუალად განუზრწნელად აღდგა საფლავით.³⁶

სხუამ, **ტ** გუერდი: „მოწაფეთა თანა მივი.“³⁷ ცხორებისა საფლავად მივრბოდით პირველ საცთურისა მიმართ მოსწრაფითა ფერკითა მისრულნი. | „მოვედით არა პირველებრ³⁸ ღირსთა მათ დედათა ხარებაჲ³⁹ ვისმინოთ, ვიხილოთ დაუტევნელისა ახალი ესე ქუაბი სამარისაჲ, ვიხილოთ არა ვარსკულავი, არამედ ნათლისა ბრწყინვალე ანგელოზი დაღადებს: „გიხაროდენ, ქრისტე⁴⁰ აღდგა ძლიერებით მძლე ძალსა სიკუდილისასა“.

კურიაკესა⁴¹ განრღუეულისასა,⁴² კმაჲ⁴³ ღ: „დედანო, ყურად იღე“. მივიდა⁴⁴ სახიერი და მოწყალე უფალი პროვატიკისა⁴⁵ მას საბანელსა ზედა განკურნებაჲ უძლურთა და პოვა⁴⁶ მღებარე კაცი მრავალჟამისაჲ და⁴⁷ მისა⁴⁸ მიმართ დაღადყო⁴⁹ და თქუა: „აღდეგ და⁵⁰ აღიღე ცხედარი შენი და ვიდოდე გზათა მშუდობისათა და ალაგთა წრფელთა ცხორებისათა“.

სხუამ, **ტ** გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა.“ რომელი კაცთა სნეულებისა დაქსნად და | განკურნებაჲ მოვიდა მეუფე იგი მშუდობისაჲ, გარდამატებულითა წყალობითა, უფლებით და კელმწიფებით მიანიჭებს განრღუეულსა მას დღეს⁵¹ ცხორებასა.⁵²

ოთხშაბათსა⁵³ შუაზატიკისასა,⁵⁴ კმაჲ⁵⁵ ღ გუერდი. თუთი⁵⁷ არს:⁵⁸ | წყაროჲსაგან⁵⁹ უკუდავისა ღმრთისა სიბრძნისა წყალი აღმოვივსოთ | სულთა

E'v
Fv

F333

E'14

A419v

C308
B376

A420r

Bv
Cv

¹ მასვე ზედა – BCE, მასვე ზედა | მისივე E'. ² დაღაცათუ BCEF. ³ მასვე – BC. ⁴ ზედა – BC. ⁵ წმიდასა და | ტ E'. ⁶ თუთი – AEE'. ⁷ მეუდარმან E'. ⁸ და – BCE. ⁹ აღდეგ BEF. ¹⁰ ადამი E'. ¹¹ თუთი – AFE'. ¹² აღადგა A. ¹³ ~ ცხორებისასა პასექსა F. ¹⁴ ცხორებისასა+პასექსა AE'. ¹⁵ წმიდასა – AFE'. ¹⁶ კმაჲ – C. ¹⁷ თუთი – AFE'. ¹⁸ ურწმუნოქმნულსა E'F. ¹⁹ გამოვიძიენ E'. ²⁰ იქმნები BCE'. ²¹ მოწყალესა BCE, მოწყალისა F. ²² მქადაგე E. ²³ მასვე – E'. ²⁴ ზედა – BC. ²⁵ არწ E'. ²⁶ სულნელებასა E'F. ²⁷ მეორესა | ღ ACFE'. ²⁸ კურიაკესა+ზატიკისა E'. ²⁹ კმაჲ – C. ³⁰ თუთი – E'. ³¹ ყურად E'. ³² სიხარულისა+მიერ AFE'. ³³ გამოკლა | გამოჩნდა E'. ³⁴ ძე ABCF. ³⁵ კაცობრივისა+და E'. ³⁶ საფლავისაგან AFE'. ³⁷ მივი | კრებულსაჲ BEF, მივი – C. ³⁸ პირველისაგან FE'. ³⁹ ხარებაჲ | ცხორებაჲ CE. ⁴⁰ ქრისტე C. ⁴¹ კურიაკესა | ღ E'. ⁴² განრღუეულისაჲ E'. ⁴³ კმაჲ – BCE'. ⁴⁴ მოვიდა E'. ⁴⁵ პროპატიკისა E', პროპატიკისა C. ⁴⁶ პოა B. ⁴⁷ და – E'. ⁴⁸ მისსა ACF. ⁴⁹ დაღადყო | იტყოდა E'. ⁵⁰ და – ABCF. ⁵¹ დღესა E'. ⁵² ცხორებისასა E'. ⁵³ ოთხშაბათსა | ორშაბათსა BCE. ⁵⁴ შუაზატიკისასა A, შუაზატიკისა E'. ⁵⁵ კმაჲ – BCE'. ⁵⁶ ღ | ტ F. ⁵⁷ თუთი – AEE'. ⁵⁸ არს – AF. ⁵⁹ წყაროისაგან E'.

გამომზრდელი, უკუდავი, რამეთუ, აჰა ესერა, გან-
ზოგებასა დღესასწაულისასა ცხოველსა¹ წყალ-
სა აღმოაცენებს იესუ მაცხოვარი ჩუენი.

წყაროვსაგან² უკუდავისა მამულისა მის არ-
სებისა³ სიტყუად და ბრწყინვალეობად და სიკეთე
| უცვალელებელი გამოვიდა უქორწინებელისა ქალ-
წულისაგან მიღებულითა მით კორცითა ცხორე-
ბისათჳს კაცთაჲსა.⁴

კჳრიაკესა⁵ სამარიტელისასა,⁶ ღ: „დედანო,
ყურად იღ.“ სამარიად რაჲ მიხუედ,⁷ მაცხოვარო
ჩუენო, ყოვლად ძლიერო, დედაკაცსა მას ჰზრა-
ხევდ და წყალსა ითხოვდ სასუმელად, რომელმან
კლდისაგან | მყარისა აღმოუცენე წყალი ებრაელ-
თა ერსა. ჩუენცა წყურიელთა გუასუ, ვითარცა⁸
სოქუ,⁹ რაჲთა არღარა¹⁰ გუწყუროდის¹¹ დაუსრუ-
ლებელთა საუკუნეთა.

კჳრიაკესა მეხუთესა¹² ბრმისაჲ, კმაჲ¹³ Ⴀ
გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლა“. ნათელი ნათლი-
სა¹⁴ მისგან¹⁵ დაუსრულებელისა მოხუედ, ქრის-
ტე,¹⁶ ყოველთა განათლებად,¹⁷ ვინაჲცა დაბნე-
ლებულთა მათ¹⁸ თუალთა ბრმისათა¹⁹ განაახლებ.
აწ, მაცხოვარ, ჩემნიცა²⁰ თუალნი განმინათლენ,
მოწყალე.

მეექუსესა²¹ ზუთშაბათსა ამაღლებაჲ, კმაჲ²²
Ⴀ გუერდი. თუთი:²³ მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს,
აჰმადლდი,²⁴ ქრისტე, მამისა თანამჯდომელად ან-
გელოზთა რაჲ გიხილეს, „ალახუენით²⁵ ბჭენი“
– ღალადებდეს, რამეთუ მეუფე ჩუენი მოვალს
თჳსსავე მას ღიდებასა.

სხუაჲ,²⁶ Ⴀ გუერდი: „მოწაფეთა თანა მივი-
წინეთ“. მოწაფეთა შენთა კრებულისაჲ გენება ჩუე-
ნებად სწორებაჲ მამისა თანა ერთარსებისაჲ და
მთასა ზეთისხილთასა წარიყვანენ ივინი და
აჰმადლდი და შიშითა²⁷ შეძრწუნებულნი და სი-
ხარულითა აღვსებულნი თაყუანის-გცემდეს და
გეტყოდეს:²⁸ „ნუ დამიტევებ ჩუენ ობლად, სა-
ხიერო, არამედ საღმრთოჲ სული | მონათა შენ-
თა მოგვკლინე²⁹ ჩუენ,³⁰ ვითარცა აღვუთქუ.

იშუებდ, იხარებდ და³¹ განსცხრებოდე, ქალ-
წულო, რამეთუ, | აჰა ესერა, რომელსა ძელსა
დამოკიდებულად ხედევდი რაჲ, გელმოდა შენ, აწ
ღიდებულსა ღიდებითა მით დაუსრულებელითა
ჰხედავ³² ღმრთივშუენიერად აღმადლებულსა³³ |
მამისა³⁴ მიმართ,³⁵ ვითარცა ძისა შენისა ჩუენთჳს
ოხასა ნუ დააცადებ, რაჲთა ცოდვთა შენდობაჲ
მოგუანიჭოს და ყოვლისავე ჭირისაგან გჳკსნ-
ნეს.³⁶

კჳრიაკესა³⁷ პირველ მარტულისა ნიკიისა³⁸
კრებისაჲ, ღ: „დედანო, ყურად იღეთ.“ დასაბა-
მითგან მბრძოლმან არიოზის გმობაჲ მძაფრიად
აკუეთა ეკლესიასა შენსა, მაცხოვარ, არამედ მან
კრებითა მამათა მკედრობისაჲთა იგი დაამკუა და
შეაჩუენა და თანაარსად მამისა სარწმუნოებით
გადიდებს³⁹ და თჳსთა მათ წინამბრძოლთა პა-
ტივ-სცემს.

წმიდასა და⁴⁰ ღიდებულსა⁴¹ მარტულისა, ღ:
„დედანო, ყურად იღეთ“. ვითარ ღიდ არს და
საკჳრველ ესეცა საიდუმლოჲ,⁴² რამეთუ ღმერ-
თი სულიწმიდაჲ გარდამოქდა | აწ⁴³ სიონს ზე-
გარდამო⁴⁴ და ცად გამოაჩინნა მოციქულნი ყო-
ველნი, რომელნი უთხრობენ ღმრთისა ღიდად
შუენიერებასა და ღიდებასა კმითა სასმენელითა
ყოველთა კიდეთა სოფლისათა.

სხუაჲ⁴⁵ მასვე⁴⁶ ზედა:⁴⁷ ყოვლად წმიდაჲ სუ-
ლი შენი, სიტყუაო ღმრთისაო, რომელი მოუვ-
ლინე მეგობართა შენთა და მოწაფეთა ხილვითა
ცეცხლისა ენათაჲთა და გონებანი მათნი გა-
ნანათლენ, ყოვლად ძლიერო, მსგავსად მათსა
ჩუენნიცა გონებანი განანათლენ მის მიერ, რაჲთა
სარწმუნოებით თაყუანის-გცემდეთ.

ყოველთა შორის თესლთა მაცხოვარებაჲ შე-
ნი აჩუენე, რაჟამს ხილვითა ცეცხლისა ენათაჲ-
თა სხუაჲ ნუგეშინისმცემელი მამისა მიერ მო-
ციქულთა გარდამოუვლინე სული შენი წმიდაჲ,
რომლისათჳსცა | გევედრებით,⁴⁸ ქრისტე სახიერ, Fv
ნუ მიმიღებ მას ჩუენგან ღმრთისმშობელისა⁴⁹
მეოხებითა.

¹ ცხოელსა E'. ² წყაროისაგან E'. ³ არსობის CE. ⁴ კაცთა C+ნათესავისა C. ⁵ კჳრიაკესა+Ⴀ E'. ⁶ სამარიტელისაჲ E'.
⁷ მოხუედ E'. ⁸ ვითარცა – BCEF. ⁹ სოქუ – BCEF. ¹⁰ არღა E'. ¹¹ გუწყუროდის E'. ¹² მეხუთესა] Ⴀ C, Ⴀ AFE'. ¹³ კმაჲ
– BCEF. ¹⁴ ნათლისაგან BE. ¹⁵ მის BE. ¹⁶ ქრისტე C. ¹⁷ განათლებად – E'. ¹⁸ მათ – C. ¹⁹ ბრმათასა C. ²⁰ ჩუენნიცა E.
²¹ Ⴀ-სწა F, მე-Ⴀ BCE, ~ ზუთშაბათს გ F. ²² კმაჲ – BC. ²³ თუთი – AFE'. ²⁴ აღმადლდი C. ²⁵ ~ ღალად-ყვეს ალახუენით
ბჭენი E'+თქუენი E'. ²⁶ სხუაჲცა BF–E'. ²⁷ შიშით BCE. ²⁸ გეტყოდეს+და C. ²⁹ მოგვკლინე E'. ³⁰ ჩუენ – BCEF. ³¹ და –
F. ³² ზედავ BC. ³³ ამაღლებულსა BEF, ამაღლე C. ³⁴ ძისა B, მისსა C. ³⁵ მიმართ+არამედ EF. ³⁶ გუიკსნეს E'. ³⁷ ~ პირველ
მარტულისა კჳრიაკესა E'. ³⁸ ნიკიისა კრებისაჲ] ნიკიელთაჲ E'. ³⁹ გადიდებდეს BCE. ⁴⁰ და – E'. ⁴¹ ღიდებულსა – E'.
⁴² საიდუმლოჲ A. ⁴³ აწ] ზეცით E'. ⁴⁴ ზეგარდამო] შინა E'. ⁴⁵ სხუაჲ – ABCF. ⁴⁶ მასვე – BCEF. ⁴⁷ ზედა – BCEF.
⁴⁸ გევედრები F. ⁴⁹ ღმრთისმშობელისა მეოხებითა] მეოხებითა მშობელისა შენისაჲთა BCE.

B377

A420v

F334

C309

E'15

- Bv | სხუამ, **ტ** გუერდი: „ძლიერმან ბრძო.“
დღეს სხუამ ღმერთი იხილვების გარდამოსრული
კაცთა შორის ცეცხლისა ენათა ხილვითა, სული
ძისა შუამდგომლობითა¹ და დაგებასა ზეცისა
ძალთასა ქუეყანისა ნაშობთა² მიუძღუანებს.³
- A421r | სხუამ,⁴ **ღ** გუერდი: „ნათელი უცვალ.“ |
ნათელ არს მამამ, რომლისაგან არს ყოველი.
ნათელ არს ძე, რომლისა მიერ არს ყოველი. ნა-
თელ არს სულიწმიდამ, რომელმან დაჰბადა ყო-
ველნი დაბადებულნი ძლიერებით და აწ ცეცხლი-
სა ენითა მოციქულნი განანათლნა და უცხოთა
ენათა მეტყუელ-ყვნა.
- Cv | **კვრიაკესა ყოველთა წმიდათასა, ტ** გუერდი:
| „მოწაფეთა თანა მივიწინეთ“. მოციქულნი თა-
ნა მოწამეთა და წმიდათა⁶ მამათა⁷ ბანაკსა და
მღვდელთმოდუართა განწყობილსა და ყოველთა
წმიდათა კრებულსა მეოხად⁸ მიგაპყრობთ შენ,
მაცხოვარ, რამეთუ ამით ჯუარი შენი წმიდამ
მკართა ზედა⁹ იტვრთეს და მკურვალედ სარწ-
მუნოებითა შენ,¹⁰ სახიერსა, შეგიდგეს. და¹¹ მიგ-
დედეს მათითა მეოხებითა, ქრისტე ღმერთო,
აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.
- სხუამ, **ტ** გუერდი: „ძლიერმან ბრძოლასა.“
საკვრველ ხარ, მეუფეო, ყოველთა შორის წმიდა-
თა შენთა, რომელნი შენთვის იწამნეს და საკვრ-
ველ¹² ჰყავ ნებად შენი, ყოვლად ძლიერი მათ
შორის ცათა შინა. მათითა ოხითა მშჯლობა ყავ
სოფლისათჳს.*
- გამოავლინენი¹³ უსახელოთა წმიდათათჳს,**
მოციქულისა,¹⁴ კმა¹⁵ **ტ**. „რომელმან ცისა სამ-
ყარო.“ მოწაფესა სიტყვასა და ქრისტეს
მოციქულთა დიდებასა სულიერითა გალობი-
თა დღეს შემოკრებულნი ესე ვაქებდეთ, რამთა
ღმობიერად ევედროს მაცხოვარსა სულთა ჩუენ-
თათჳს.¹⁶
- წინააღმართმეტყუელისა:¹⁷** მასვე¹⁸ ზედა:¹⁹
ნუგეშინისმცემელისა სულისა საუნჯედ წმიდად
- იწოდე შენ და შორიელსა | ვითარცა მახლობელსა
ღირს იქმენ ხილვად, ყოვლად დიდებულსა, რომ-
ლისა²⁰ ჩუენცა ლოცვითა შენითა ზიარ-გუყვენ,
წინააღმართმეტყუელი.
- მოწამეთა.²¹** მასვე²² ზედა: იხარებდინ²³ ყო-
ველნივე ეკლესიანი ღუაწლისა მძლეთა მიერ, რო-
მელთა ზედვენ სამყაროთა თჳსთა, ვითარცა რამ
მნათობთა მათ | დიდთა განმანათლებლად სოფ-
ლისა ბრწყინვალეობითა ღუაწლთა მათთადათ.
- სხუამ, მოწამეთა²⁴ **ტ** გუერდი: „მოწაფენი²⁵
რამ გ.“ სისხლითა წამებისამათა შეჰღებე პო-
ფირი²⁶ და შეიმკვე, დიმიტრი, მოწამეთა შუენიე-
რებაო, და მეუფისა წარსდეგ განბრწყინვებულნი.
ვედრებად ჩუენთვის ნუ დააცადებ, ღუაწლით შე-
მოსილო მკნეო.
- სხუამ,²⁷ **ღ** გუერდი: „ჯუართა შენითა, ქრის-
ტე, ვიქადით“. | მაქებელსა სიმკნეთა მათ შენ-
თასა, ყოვლად ნეტარო გიორგი, და შემასხმელ-
სა²⁸ ახოვნებათა მათ²⁹ შენთასა მფარველ მექმენ,
ქრისტეს მოწამეო.
- სასოებასა ჩემსა შენდა მიმართ³⁰ დავსდებ,
უბიწოო ქალწულო და გვედრები, მფარველ მექ-
მენ მონასა შენსა, დედაო ქრისტეს მკსნელისაო.
- | **მღვდელთმოდუართა, კმა³¹ ტ:**³² „რო-
მელმან ცისა სამყარო.“³³ ებან³⁴ სულისა წმიდისა
იქმენ შენ, მღვდელთმოდუარო დიდებულსა და
საღმრთო იგი სამწყსო ქრისტესი დაჰმწყსე
ჯეროვნად, რომლისათჳს აწცა ვედრებასა ნუ
დააცადებ, რამთა ვიკსნენთ³⁵ ლოცვითა³⁶ შენითა.
- მასვე³⁷ ზედა.**მამისა:³⁸**მორწმუნეთა⁴⁰ ეკლე-
სიამ სულიერად იხარებდინ კსენებასა ნეტარისა
ამის მოღუაწისასა და წლითი წლად დღესას-
წაულობდინ, ვითარცა-რამ⁴¹ სიმდიდრისათჳს და
მოღუაწისა წინაშე ღმრთისა.
- მასვე⁴² ზედა:⁴³ ხატებისა შენისა დაცვად
გწადოდა | მოუწყვლევად,⁴⁴ ღმერთშემოსილო,
ამისთვისცა⁴⁵ განეშორე და ივლტოლე და უვალთა

* აქ წყდება E ნუსხა.

¹ შუამდგომლობითა E'. ² ნაშობითა AB. ³ მოუძღუანებს E'. ⁴ სხუამცა BCE. ⁵ ღ F. ⁶ ~ ბანაკსა წმიდათა მამათა F. ⁷ მამათა+თანა E'. ⁸ მეოხებად BCE. ⁹ ზედა+თჳსთა E'. ¹⁰ ~ შეგიდგეს შენ სახიერსა BCE. ¹¹ და მიგდედეს – BCF. ¹² საკურველ E'. ¹³ გამოავლინენი... კმა] ვისთვისცა გინდენ E'. ¹⁴ ~ რომელმან ცისა სამყ. მოციქულისათჳს BCE. ¹⁵ კმა ტ – BC. ¹⁶ ჩუენთასა E'. ¹⁷ ~ მასვე ზედა წინააღმართმეტყუელისა E'. ¹⁸ მასვე – BC. ¹⁹ ზედა – BC. ²⁰ რომლისა ჩუენცა] რომლისათჳსცა BCDE. ²¹ მოწამისა C, მოწამეთათჳს BE. ²² მასვე ზედა] ესე სამნივე ერთსა ძლისპირსა ზედა BE. ²³ იხარებენ BCE. ²⁴ მოწამეთა BCE. ²⁵ მოწაფენი რამ გ. – E'. ²⁶ პურფირი E'. ²⁷ სხუამცა BCE. ²⁸ შემსხმელსა CE'. ²⁹ მათ – EE'. ³⁰ მომართ E'. ³¹ კმა – ACFE'. ³² ტ – AC. ³³ სამყარო+ესე ქუეშონი ამასვე ზედა BE, ამას C] +არიან ტ C. ³⁴ ებან B, ებან CE. ³⁵ ვიკსნენ B. ³⁶ ლოცვი A. ³⁷ მასვე – BC. ³⁸ ზედა – BC. ³⁹ მამისა] მამისათჳს BCE, მამათა F, მათა E'. ⁴⁰ მორწმუნეთა E'. ⁴¹ რამ – E'. ⁴² მასვე – BC. ⁴³ ზედა – BC. ⁴⁴ ~ ღმერთშემოსილო მოუწყვლევად E'. ⁴⁵ ამისთვის F.

- Fv უდაბნოთა ჰმოქალაქობდ¹ | მსგავსად ანგელოზთა. ონოფრი, მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენათაჲს.
- მღღელმოწამისაჲ:**² მასვე³ ზედა:⁴ სამღღელო⁵ იგი კუართი შენი სისხლითა მეწამულ ჰყავ და მღღელმოწამედ გამოხრდი,⁶ მამაო სანატრელო, და ანგელოზთა თანა იხარებ. სოფლისათჲს მეოხ-იყავ წინაშე სამებისა წმიდისა.
- მასვე⁷ ზედა:⁸ წმიდათა დედათათჲს,⁹ კმა¹⁰ C: „რომელმან ცისა სამყა.“ ვითარცა ზეცისა სიძისა დაწინდებული,¹¹ ქალწულო¹² სანატრელო, ზეცისა ქორწილსა შესღვად ღირს იქმენ ხუთთა
- Bv | მათ თანა ბრძენთა ქალწულთა, რომელთა თანა პატივ-გცემთ, და გუფარენ განსაცდელთაგან.
- ღმრთისმშობლისანი** თითოეულისა¹³ ძლისპირისანი¹⁴ მიწყებით, კმა¹⁵ C გუერდი: „მოწაფენი რაჲ.“ შემდგომად ღმრთისა მოგიგებთ მფარველად და შემწედ, უბიწოო ქალწულო, ვითარცა კაცთა არსებისა¹⁶ შეერთებულია ღმრთისა მშობელსა. მას ევედრე ჩუენთჲს დაუცხრომელად, რაჲთა აცხოვნეს სულნი ჩუენნი.
- მასვე¹⁷ ზედა:¹⁸ კიდობანსა ოქროსასა და სასანთლესა და ტაბლასა და ტაკუკსა საღმრთოჲსა მანანაჲსასა¹⁹ ქუეყანისა | ნაშობნი უგალობდეთ, ვითარცა ზეშთა ბუნებისა მშობელსა ღმრთისა და მეუფისასა.
- A422r მასვე²⁰ ზედა:²¹ განაკურვებს²² ყოველსავე გონებასა შობაჲ შენი, ქალწულო, რამეთუ ჟამიერად უჟამოჲ ჰმევ უთესლოდ. მ საკურველი, | ვითარცეცხლი ღმრთეებისაჲ იტურთე და არა²³ შეიწუ, საყდარო ღმრთისაო ცეცხლისფერო.
- Cv სხუანი,²⁴ L გუერდი:²⁵ „ნათელო უცვალებელო“. მოგყავს²⁶ მკლავითა, ქალწულო, ვითარცა საყდარსა ქერობისა,²⁷ რომელსა საღმრთოჲთა ძალითა უპყრიან ყოველნი დაბადებულნი. ამის-თჲსცა შენ ყოველნი ნათესავნი გნატრით, ვითარ-
- ცა ჭეშმარიტად დედასა ღმრთისასა და სასოსა სოფლისასა.
- მასვე²⁸ ზედა:²⁹ | მზესა საღმრთოსა ბრწყინვა-
ლესა მამულისა კელმწიფებისა, პირველ საუკუ-
ნეთა სიტყუასა დაუსაბამოსა შობ უბიწოო მწვა-
ლებელთა მწინკულევანისა³⁰ საცთურისა დამაბ-
ნელბელსა, ხოლო მორწმუნეთა განმანათლე-
ბელსა და ზეცად აღმყვანებელსა.
- მასვე³¹ ზედა:³² ნათლისა მშობელო ქალწუ-
ლო, ნათლისა მისგან უშობელისა შობილსა სი-
ტყუასა დაუვალთა ნათლითა შენითა, სძალო, დაუცხრომელისა ვედრებისაჲთა მგალობელთა
შენთა განათლებად ნუ დაიდუმებ,³³ რომელმან
განანათლე სოფელი.
- სხუანი,³⁴ L: „დედანო, ყურად იღეთ“ შეერ-
თვის გუამოვნებასა კორცთასა გუამოვანი სი-
ტყუაჲ სულისა სრულისა³⁵ შუამდგომელობი-
თა³⁶ და ერთი | ორთაგან შეურწყმელად³⁷ გა-
მოვალს შენგან, უბიწოო, რომლისათჲსცა ადი-
დებს, უფალო, რომელნი სარწმუნოებით³⁸ ჭეშმა-
რიტად ღმრთისმშობელად აღგვიარებენ შენ³⁹ და
ზეცისა ცხორებასა მიჰმადლებს.
- მასვე⁴⁰ ზედა:⁴¹ ქრისტე⁴² ღმერთი, რომელი
შვა დედოფალმან⁴³ წმიდამან, იტურთა რაჲ იგი
წიაღთა თჲსთა, ესრეთ⁴⁴ ეტყოდა მას, ვითარცა
დედაჲ ვედრებით: „ვინაჲთგან წყალობითა მაგით
ტკბილითა ღირს-მყავ დედად შენდა მკევალი
შენი, სახიერ, რომელნი მოივლტოდიან ჩემდა
მოძარო, ყოვლისაგან⁴⁵ ენებისა⁴⁶ განარინენ.
- მასვე⁴⁷ ზედა:⁴⁸ გიხაროდენ, პალატო ღმრთი-
საო,⁴⁹ გიხაროდენ, მთაო⁵⁰ ჩრდილოვანო,⁵¹ გიხა-
როდენ, მაყუალო შეუწუველო,⁵² გიხაროდენ, საყ-
დარო ღიღებისაო, | გიხაროდენ, ტაბლაო საღმრ-
თოო, გიხაროდენ, ტაკუკო ოქროსაო, გიხარო-
დენ სასანთლეო ნათლისაო, გიხაროდენ, ღრუბე-
ლო სულმცირეო, ქალწულო მარიამ.⁵³

* ეს გამოავლინენ E' ნუსხაში მოთავსებულია მოგვიანებით.

¹ ჰმოქალაქობდინ E'. ² მღღელმოწამისათჲს BE+მოწამეთა E'. ³ მასვე — BC. ⁴ ზედა — BC. ⁵ სამღღელოჲ] საღმრთოჲ EF. ⁶ გამოშწინდი BCEF. ⁷ მასვე — BC. ⁸ ზედა — BC. ⁹ ~ წმიდათა დედათათჲს მასვე ზედა E'. ¹⁰ კმა... სამყა — BCE'. ¹¹ დაწინდებული EF. ¹² ქალწულო+უბიწოო BCE. ¹³ თუთიულო E'. ¹⁴ ძლისპირნი E'. ¹⁵ კმა — BCE'. ¹⁶ არსობისა DE. ¹⁷ მასვე — BC. ¹⁸ ზედა — BC. ¹⁹ მანანაჲსა E. ²⁰ მასვე ზედა] ევერთვე A, მასვე — BC. ²¹ ზედა — BC. ²² განაკურვებს E'. ²³ არაჲ AFE'. ²⁴ სხუაჲ C. ²⁵ გუერდისანი F. ²⁶ მოგუყავს BCE. ²⁷ ქერაბისა F. ²⁸ მასვე — BC. ²⁹ ზედა — BC. ³⁰ მწინკულევანისა F. ³¹ მასვე — BC. ³² ზედა — BC. ³³ დაიდუმებ A. ³⁴ სხუაჲ CFE'. ³⁵ სრულისაჲ BE. ³⁶ შუამდგომელობითა BCEF. ³⁷ შეურწყმელად FE'. ³⁸ სარწმუნოებად A. ³⁹ შენ — C. ⁴⁰ მასვე — BC. ⁴¹ ზედა — BC. ⁴² ქრისტე BC. ⁴³ დედოფალმან E'. ⁴⁴ ესრეთ — F. ⁴⁵ ყოვლისავე F. ⁴⁶ ენებისაგან F. ⁴⁷ მასვე ზედა] იგივე A, მასვე — BCE. ⁴⁸ ზედა — BCE. ⁴⁹ ღმრთისაო] ღირსო BCDE. ⁵⁰ მთაო F. ⁵¹ ჩრდილოვანო B, ჩრდილოვანო E'. ⁵² შეუწუველო F. ⁵³ მარიამ+მეოხ გუეყავ სულთა ჩუენათაჲს F.

C311
E'v
სსუა¹, მასვე ზედა: ჭემმარიტად ღმრთის-
მშობელად აღგიარებთ ყოველნი, რამეთუ ჰმევ
ღმერთი განკორციელებული და სიხარულითა
აღავსენ შენ ყოველნი.² მას ევედრე, ყოვლად უბი-
წო, დაქუდუმებელად, რამათა ცოდვათა შენდო-
ბაჲ მოანიჭოს მადიდებელთა შენთა და³ | მშუ-
ლობაჲ და ღიდი წყალობაჲ.

სსუანი,⁴ კმაჲ⁵ ო გუერდი: „მღიერმან* ბრძო-
ლასა.“ ღმრთისაგან ღმრთისა⁶ სიტყუაჲ პირველ
საუკუნეთა სიბრძნე განკორციელებული ჰმევ შენ
ზეშთა შჯულთა ბუნებისათა. ამისთჳს ყოველ-
ნი მორწმუნენი გიგალობთ შენ,⁷ ვითარცა ჭემ-
მარიტად ღმრთისმშობელსა.

მასვე⁸ ზედა: განუვლელსა მას ბჭესა და ზე-
თისხილსა ნაყოფიერსა, ტაკუკსა მას მანანაჲსა-
სა, ყოვლად წმიდასა ღმრთისმშობელსა და მა-
რადის ქალწულსა მარიამს, ერნო, | გალობითა
საღმრთოთა ვადიდებდეთ.

მასვე ზედა:⁹ გიხაროდენი უღალადა ქალ-
წულსა ყოვლად საგალობელსა გაბრიელ და წი-
ნათვე აუწყა გამოუთქმელი იგი შობაჲ და
კუალად შემდგომად შობისა ქალწულებაჲ,¹⁰ ეჰა,
უცხოჲ დიდებული¹¹ საკრველი.¹²

მასვე¹³ ზედა:¹⁴ კილობანსა მას წმიდასა, ტაბ-
ლასა და სასანთლესა, საღმრთოჲსა მანანაჲსა
ტაკუკსა, დედასა მას და ქალწულსა უბიწოსა,
ღმრთისმშობელსა მარიამს ღირსად გალობით ვა-
დიდებდეთ ჩუენ.

| სსუანი,¹⁵ კმაჲ¹⁶ ო გუერდი: „კორცითა
მიიძინე“. შესხმითა დაუცხრომელითა გნატრით
შენ, ქალწულო ღმრთისმშობელო, რამეთუ შენ
ერთი სამებისაგანი ჰმევ¹⁷ და წმიდათა წიაღთა
იტყრთე სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ უქცეველად და
უცვალებელად.

მასვე¹⁸ ზედა:¹⁹ მეუფეო²⁰ ქრისტე,²¹ მზეო
სიმართლისაო, რომელმან განაბრწყინვენ ცანი
შუენიერებითა ვარსკულავთათა, ბნელი | სუ-
ლისა ჩემისაჲ განანთლე და ღირს მყავ სლვად

ნათელსა მცნებათა შენთასა ოხითა ღმრთისმშო-
ბელისაჲთა.

სსუანი,²² კმაჲ²³ ო გუერდი: „მოწაფეთა თანა
მივიწინეთ“. ზეცას დიდებული ანგელოზთაგან,
განუშორებელად²⁴ წიაღთაგან | მამისათა, გამოუ-
თქმელად ღმრთებერ ქუეყანასა ზედა გამოჩნდა
და კაცთა შორის იქცეოდა შენ მიერ, ღირსო,
რამეთუ უბიწოთა მათ სისხლთა შენთაგან ტაძა-
რი კორცითაჲ იშენა უვალრეს²⁵ ბუნებისა და სი-
ტყჳსა. მას ევედრე მონათა შენთათჳს, რამათა
მოგუანიჭოს²⁶ ჩუენ²⁷ შენდობაჲ ციღვათაჲ.

მასვე²⁸ ზედა:²⁹ განწირულისა ამის³⁰ სოფ-
ლისა ზრწნილებისაგან | გამოქსნაჲ ინება³¹ რაჲ
ყოველთა უფალმან, საშოსა³² შენსა დაემკჳდრა,
ვითარცა³³ უწყის, ღმრთისმშობელო, და რომელთა
შენ მიერ ვპოვეთ³⁴ ცხორებაჲ, შენდამი³⁵ ვლალა-
დებთ: „გიხაროდენ მომადლებულო, დედაო, დე-
დათა შორის კურთხეულო, რომელმან სიხარული
წარუვალი აღმოუცენე ყოველსა სოფელსა“.

მასვე³⁶ ზედა:³⁷ თაყუანისმცემელნი პატიოს-
ნისა ხატისა შენისანი, უზრწნელო, ძედ ნათლი-
სად გამოაჩინენ და მკჳდრად სამოთხისა³⁸ და³⁹
ზიარად სასუფეველისა, რამეთუ ერი შენი და
სამკჳდრებელი შენი ვართ ჩუენ საფარველსა და
ნაწილსა ყოველთა ცხოვნებულთასა.⁴⁰ ღირს გუ-
ყვენ,⁴¹ წმიდაო და ნუ მიგჳშუებ⁴² დაცემად მტერ-
თაგან შენდამი მოქადულთა, ქალწულო.

სსუანიცა,⁴³ კმაჲ⁴⁴ ო: „რომელმან⁴⁵ ცისა სამ-
ყაროჲ ვარსკ.“ აღმოსავალო მზისაო, გამომი-
ბრწყინვე ნათელი სინანულისაჲ, რამათა მეცა
განვიბანო მწინკული⁴⁶ ცოდვათაჲ სულისაგან ჩე-
მისა. | მ ყოვლად წმიდაო ქალწულო, ცოდვილ-
თა შესავედრებლო.

მასვე⁴⁷ ზედა:⁴⁸ ადამის მიერ ცთომილისა⁴⁹ |
ბუნებისა ჩემისა აღმართებად | შობილმან შენგან,
ყოვლად უბიწო, ჯუარცუმაჲ კორცითა დაითმი-
ნა, ვინაჲცა აღდგომასა⁵⁰ მისსა განახლებიან
დაბადებულნი.

* ეს გამოავლინე E'-ში მოთავსებულია წინ.

¹ სსუაჲ... ზედა | იგივე A, – BCE'. ² ყოველნივე E'. ³ და – BCE'. ⁴ სსუაჲ C. ⁵ კმაჲ – BCE'F. ⁶ ღმერთი B. ⁷ შენ – A. ⁸ მასვე ზედა – BCEF. ⁹ მასვე ზედა – BCEF. ¹⁰ ქალწულებაჲ E'. ¹¹ ~ საკრველი დიდებული BCE. ¹² საკრველი F. ¹³ მასვე – BC. ¹⁴ ზედა – BC. ¹⁵ სსუაჲ CF, სსუანი... სსუანი კმაჲ ო გუერდი – E'. ¹⁶ კმაჲ – BCE'F. ¹⁷ ჰმევ+შენ FE'. ¹⁸ მასვე – BC. ¹⁹ ზედა – BC. ²⁰ მეუფე F. ²¹ ქრისტე C. ²² სსუაჲ C, სსუანი... გუერდი – E'. ²³ კმაჲ – BCF. ²⁴ განუშორებელი F. ²⁵ უვალრეს BCEF. ²⁶ მოგანიჭოს BCE. ²⁷ ჩუენ – BC. ²⁸ მასვე – BC. ²⁹ ზედა – BC. ³⁰ მის E'. ³¹ ~ რაჲ ინება E'. ³² საშოსა E'. ³³ ვითარცა+მან BDE. ³⁴ ვპოეთ E'F. ³⁵ შენდამი | შენ მიერ BCE, შენდამე E'. ³⁶ მასვე – BC. ³⁷ ზედა – BC. ³⁸ ~ სასუფეველისა და ზიარად სამოთხისა BE. ³⁹ და – C. ⁴⁰ ცხოვნებულთასა | ცხორებულთასა F. ⁴¹ გუეყვენ E. ⁴² მიგჳშუებ E'. ⁴³ სსუანი E'F. ⁴⁴ კმაჲ – E'. ⁴⁵ რომელმან... სამყა – BC. ⁴⁶ მწინკული F. ⁴⁷ მასვე – BC. ⁴⁸ ზედა – BC. ⁴⁹ ცთომილისა E'. ⁵⁰ აღდგომასა BE'.

A423r

Cv

B380

Fv

E'17

სხუაჲ,¹ მასვე ზედა: ძლიერსა საფარველსა შენსა მტერისა მზაკუვარებათაგან, უბიწო, და-
გუცვენ² ყოველნი მონანი შენნი უვნებელად და
შეუხებელად, რომელთა შენ მხოლოდ მოგუვი
შესავედრებელად ჭირსა³ შინა.

მასვე⁴ ზედა: მ ყოვლად წმიდაო ქალწულო,
შენ გუეყავ⁵ შესავედრებელად ყოველთა ცოდ-
ვილთა. შენ მოწყალე⁶ ყავ ჩუენ ზედა ძე შენი დე-
დობრივითა მეოხებითა შენითა, სახარულევანო,
სასოვო⁷ და ზღუდეო ჩუენო.*

A423v

სატფურებისა,⁸ გამოავლინე⁹ კმა¹⁰ ღ. |
„დედანო, ყურად.“ სატფურებისა კრებასა ტადრი-
სა შენისასა, კაცთმოყუარე, უგალობთ საღმრ-
თოსა და საშინელსა სახელსა შენსა, მხოლოდ-
შობილო სიტყუაო ღმრთისაო,¹¹ თანადაუსაბამო,
ბრწყინვალეაო, სული წმიდაჲ შენი სახიერი
გარდამოავლინე, მრავალმოწყალეო, თაყუანის-
მცემელთა ზედა¹² შენთა.

[E'v]

C312

| **გამოავლინენი** 1C¹³ სახარებათანი შემსგავ-
სებულად¹⁴ თუთოეულისა¹⁵ | სახარებისა,¹⁶ ვი-
თა¹⁷ ბერძენნი¹⁸ იკითხვენ აღდგომისა¹⁹ საცისკ-
როთა²⁰ სახარებათა, რამეთუ²¹ ათერთმეტად²²
განჰყოფენ. პირველისა²³ სახარებისაჲ, კმა²⁴ 1C²⁴
გუერდი. „მჯდომარე²⁵ ეტლთა ქერობინთა მეუფე
და დიდებული“.

1C²⁶ მოწყაფეთა თანა მივიწინეთ, ერნო,²⁷ მთასა
გალილიასასა²⁸ სარწმუნოებით ზილვად ქრისტე-
სა²⁹ ღმერთსა³⁰ მეტყუელსა კელმწიფებისა³¹ მო-
ღებად ცათა და ქუეყანისათჳს,³² რომელი-იგი³³
ღმრთეებრ აქუნდა და აქუს მარადის. ვისწავოთ,
ვითარ ჰმოდურის მათ ყოველთა³⁴ წარმართთა

ნათლისცემად სახელითა მამისაჲთა³⁵ და³⁶ ძისაჲ-
თა³⁷ და სულისა ყოვლად³⁸ წმიდისაჲთა და მათ
თანა ყოფად, ვიდრე³⁹ აღსასრულადმდე⁴⁰ სოფ-
ლისა ვითარ | აღუთქუა და⁴¹ ძრწოლით თაყუა-
ნის-ესცეთ.

E'18

F338

Bv

ღ.⁴² მეორესა სახარებასა | ღ: ლოდსა მას
რაჲ⁴³ გარდაგორვებულსა ზედიდეს⁴⁴ კარისაგან
საფლავისა | მენელსაცხებლენი⁴⁵ დედანი, იხა-
რებდეს და⁴⁶ რამეთუ იხილეს მათ⁴⁷ საფლავ-
სა⁴⁸ შინა ჭაბუკი მჯდომარე და ჰრქუა მათ:⁴⁹
„აღდგომილ⁵⁰ არს ქრისტე⁵¹ ღმერთი,⁵² წარვე-
დით,⁵³ უთხარო⁵⁴ მოწყაფეთა და პეტრეს, ვითარ-
მედ⁵⁵ მიისწრაფეთ გალილესა⁵⁶ და მუნ იხილოთ
იგი, ვითარცა-იგი⁵⁷ გრქუა თქუენ, საყუარელთა
და⁵⁸ მეგობართა თჳსთა და ყოველსა სოფელ-
სა ახარეთ⁵⁹ აღდგომა⁶⁰ მისი განმაცხოველე-
ბელი“.

ღ:⁶¹ ქრისტეს აღდგომისა⁶² ნუმცა ვინ არს
ურწმუნო, რამეთუ ერუენა მარიამს და მერმე და-
ბად მიმავალთა მათ და კუალად ერუენა ათერთ-
მეტთა მათ⁶³ მოციქულთა მსხდომარეთა და უბრ-
ძანა წარსლვაჲ⁶⁴ ნათლისცემად⁶⁵ წარმართთა და
ურწმუნოებისათჳს მათისა⁶⁶ აყუედრა და ძალი
საღმრთოჲ⁶⁷ | და კელმწიფებაჲ მისცა და ზეცას
დიდებით აღკდა.⁶⁸ ზოლო იყენეს⁶⁹ ბრძანებანი⁷⁰
მისნი დამტკიცებულ ძალთა⁷¹ მათ⁷² მიერ,⁷³ რო-
მელნი-იგი⁷⁴ შეუდგეს ქადაგთა მათ.

A424r

1C: სათნოებათა მიერ განვბრწყინდეთ, ერ-
ნო⁷⁵ და ვიხილნეთ ჩუენ⁷⁶ მოწვეწულნი⁷⁷ ცხო-
რებაშემოსილსა საფლავსა ელვართა სამოსლი-
თა კაცნი დედათა⁷⁸ მჭმუნვარეთა⁷⁹ მახარებელად⁸⁰

* E'-ში აქ არის შეტანილი: ღ დედანო ყუ. „შეერთვის გუამოვნებასა“, რომელიც სხვა ნუსხებში უფრო ადრეა მოთავ-
სებული (იხ. წინ გვ. 27).

¹ სხუაჲ... ზედა | იგივე AE', - BC. ² დაგუცვენ E'. ³ ჭირთა EF. ⁴ მასვე ზედა | იგივე A, - BC. ⁵ გუაქ C, გუყავ E.
⁶ მოწყალე B. ⁷ სასო BCF, სასო E'. ⁸ სატფურებისა F. ⁹ გამოავლინე - BC. ¹⁰ კმა - BC. ¹¹ ღმრთისა E, ღისო C.
¹² ~ შენთა ზედა CF. ¹³ სახარებათანი 1C E'. ¹⁴ შემსგავსებულნი E'. ¹⁵ თითოეულისა BEF, სახარებასა თუთოეულისა E',
თითოეულსა C. ¹⁶ სახარებასა C. ¹⁷ ვითარ E'. ¹⁸ ბერძენნი B, ბე... ¹⁹ აღდგომისა BCEF. ²⁰ საცისკროთა A. ²¹ რამეთუ...
დიდებული ზედა თქუენ 1C გუერდი E'. ²² თერთმეტად E'. ²³ კმა 1C გუერდი პირველისა სახარებისა BCEF. ²⁴ 1A.
²⁵ მჯდომარე... დიდებული | თუთი BEF, - C. ²⁶ 1C - E. ²⁷ ერნო - BCEF. ²⁸ გალილიასასა E. ²⁹ ქრისტესსა C. ³⁰ ღმერთ-
სა - BCEF. ³¹ კელმწიფებისა C. ³² ქუეყანისა BCEF. ³³ რომელი-იგი... მარადის - BFE'. ³⁴ ნათლისცემად ყოველთა
წარმართთა BFE'. ³⁵ მამისაჲთა CEF+და BF. ³⁶ და - C. ³⁷ ძისაჲთა BC. ³⁸ ყოვლად - BFE'. ³⁹ აღუთქუა ვიდრე აღსას-
რულადმდე სოფლისა BFE'. ⁴⁰ აღსასრულადმდე AF. ⁴¹ და... თაყუანის-ესცეთ - BCFE'. ⁴² ღ | მეორესა ყოველნი ამას
ზედა BCE, -F, ღ | მეორესა E'. ⁴³ რაჲ - E'. ⁴⁴ ~ კარისაგან საფლავისა ზედიდეს BCE'. ⁴⁵ მენელსაცხებლენი - BCEF.
⁴⁶ და - EBF. ⁴⁷ მათ - BEF. ⁴⁸ ~ ჭაბუკი მჯდომარე საფლავსა შინა EBF. ⁴⁹ მათ+აჲ EBF. ⁵⁰ აღდგომილ E'. ⁵¹ ქრისტე C.
⁵² ღმერთი - BFE'. ⁵³ წარვედით+და CE'. ⁵⁴ უთხარო | მიუთხარო BE. ⁵⁵ ვითარმედ - BFE'. ⁵⁶ გალილიას BCE. ⁵⁷ ვითარ-
ცა BFE'. ⁵⁸ და - BCE. ⁵⁹ ახარებდით E'. ⁶⁰ აღდგომა... განმაცხოველებელი - BFE'. ⁶¹ ღ | მესამისა სახარებისა BE.
⁶² აღდგომისათჳს E'. ⁶³ მათ - BCFE'. ⁶⁴ წარსლვად E'. ⁶⁵ ნათლისცემა BE. ⁶⁶ მათისა - BCFE'. ⁶⁷ საღმრთო - BCFE'.
⁶⁸ აღკდა | ამაღლა BCFE'. ⁶⁹ იყენეს E'. ⁷⁰ ბრძანებანი | სიტყუანი BCFE'. ⁷¹ ძალთაგან BCFE'. ⁷² მათ - BCFE'. ⁷³ მიერ -
BCFE'. ⁷⁴ რომელნი BCFE'. ⁷⁵ ერნო - BCFE'. ⁷⁶ ჩუენ - BCFE'. ⁷⁷ მოწვეწულნი E'. ⁷⁸ დედათა+თანა E'. ⁷⁹ ~ მახარებელად
მჭმუნვარეთა BCF, ~ მახარებელად მჭმუნვარედ E'. ⁸⁰ მახარებელად | მიბლ~ C.

და¹ ქუეყანად მხედველთ და² შეწუხებულთა³ ვის-
წათ მათ⁴ მიერ⁵ ცათა მეუფისა მის აღდგომა
და მათ⁶ თანა განვიხაროთ და ქრისტეს საფლავსა
მივრბოდით⁷ პეტრეს თანა და ვიხილნეთ⁸ საქმე⁹
იგი და გვკვრდინ და მის¹⁰ მხოლოდსა თანა ვეგ-
ნეთ მარადის.

Cv | 7: ქრისტე ღმერთი, გზამ ცხორებისამ,
აღდგა რამ მკუდრეთით, მოგზაურ ექმნა ლუკას
და კლეოპას და განეცხადა ევმოსს¹¹ განტეხასა
პურისასა, რომელთა-იგი¹² გულნი განკურნებულ
იყვნეს,¹³ რაჟამს-იგი გზასა ზედა გამოუთარგ-
მანებდა¹⁴ წიგნთა¹⁵ ღმრთივბრწინვალედ¹⁶ თავადი
ყოველთათჳს,¹⁷ რომელ ჩუენთჳს¹⁸ თავს-ისხნა¹⁹
Fv და²⁰ მათ თანა კმა-ვეოთ, | ვითარმედ:²¹ აღდგა
ჭეშმარიტად²² უფალი²³ და ეჩუენა სიმონ-პეტ-
რეს²⁴ და²⁵ მისთანათა მათ ღმრთივშუენიერად და
აცხოვნა ყოველი სოფელი.

B381 7: რამათა აჩუენო ბუნებაჲ კაცობრივი, რომე-
ლი ჩუენგან მიიღე, შემდგომად აღდგომისა შენი-
სა საზრდელისა მიღებაჲ თავს-იდეს, მკსნელო²⁶
E'v და ქადაგათ მათ შენთა | წმიდათა მოციქულთა²⁷
საუფლონი²⁸ კელნი | და ფერკნი უჩუენენ და²⁹
ასწავე მათ³⁰ და ზეცას³¹ ღმრთივბრწინვალედ³²
აჰმალღი და მოსლვაჲ³³ სულისა წმიდისაჲ³⁴
აღუთქე.³⁵ და³⁶ იგინი³⁷ გაქებდეს შენ³⁸ და გა-
კურთხევდეს, მ³⁹ ღმერთო და კაცო გამოუთქე-
მელო,⁴⁰ აღდგომასა⁴¹ შენსა წმიდასა დიდებაჲ და
მადლობაჲ.

ზ: ჰრქუა⁴² რამ მარიამ აღებაჲ იგი⁴³ უფლი-
საჲ, პეტრე და იოვანე ღირსნი⁴⁴ საფლავსა⁴⁵ უფ-
ლისასა⁴⁶ მიისწრაფდეს⁴⁷ და პოვნეს ტილონი

იგი⁴⁸ მდებარენი და სუდარი, რომელ⁴⁹ იყო თავსა
მისსა⁵⁰ ერთსა⁵¹ ადგილსა თჳსაგან⁵² მდებარე და
A424v კუალად წარვიდეს იგინი⁵³ მიერ, განკრთომილნი⁵⁴
ვიდრემდის იხილეს მათ⁵⁵ თავადი აღდგომილი
მკუდრეთით ძლიერებით და კელმწიფებით და
ყოველსა სოფელსა განთქუეს⁵⁶ და უქადაგეს
აღდგომაჲ⁵⁷ მისი დიდებით⁵⁸ დიდებული.

ი: ორნი ანგელოზნი იხილნა დღეს მარიამ
საფლავსა შინა და კორცთათჳს უფლისათა ეტყო-
და მათ⁵⁹ და⁶⁰ კუალად,⁶¹ რამეთუ არა უწყოდა,
თუთ⁶² მეტტილედ ხადოდა და⁶³ ეტყოდა ესრეთ,
ვითარმედ: „უფალო, უკუეთუ შენ აღიღე⁶⁴ იგი,⁶⁵
მითხარ მე,⁶⁶ რამათა⁶⁷ მე წარმოვიდო იგი.“ და
იცნა⁶⁸ რამ წოდებითა, ვითარმედ უფალი არს
ფერქთა მისთა, შეუვრდა.⁶⁹ და⁷⁰ მკსნელმან ეს-
რეთ⁷¹ ჰრქუა მას:⁷² ნუ შემომეხები,⁷³ რამეთუ
მამისა აღვალ,⁷⁴ ახარეთ⁷⁵ ძმათა ჩემთა.

ც: შე-რამ-ხუედ, მაცხოვარო,⁷⁶ კართა მათ
დაკშულთა,⁷⁷ სულითა⁷⁸ წმიდითა აღასვენ მოცი-
ქულნი შენნი და მშჯლობითა⁷⁹ შეპბერე რამ⁸⁰ და
C313 მიეც მათ⁸¹ კელმწიფებაჲ შეკრვად და განკსნად |
ცოდვათა ბრძანებით და⁸² კელმწიფებით და შემდ-
გომად რვა დღისა კუალად⁸³ თომას კელნი და
გუერდი შენი უჩუენენ,⁸⁴ რამ⁸⁵ ჰრწმენა და აღ-
გიარა. ჩუენცა გიდალადებთ და⁸⁶ ვიტყუთ მის
თანა: „შენ ხარ⁸⁷ ღმერთი ჩუენი თანა მამით და
სულით წმიდითურთ“. ყოვლად⁸⁸ ძლიერო უფა-
ლო, დიდებაჲ შენდა.

| 7: ტბასა⁸⁹ მას ზედა⁹⁰ ტიბერიისასა⁹¹
F339 იყვნეს⁹² რამ⁹³ ერთად პეტრე და ძენი ზებედესნი
და ნათანაელ და თომა მარჩბივი და სხუანი

¹ და – BCFE'. ² და – BCFE'. ³ შეწუხებულთა – BCFE'. ⁴ მათ – BCFE'. ⁵ მიერ – BCFE'. ⁶ მათ... ქრისტეს | ცხორებისა BCFE'. ⁷ ~ პეტრეს თანა მივრბოდით BCF. ⁸ ვიხილთ ABCF. ⁹ საქმე E'. ¹⁰ მის მხოლოდსა | ქრისტეს BCF. ¹¹ ევმოს A, ევმოსს FE'. ¹² რომელთა BCFE'. ¹³ იყვნეს E'. ¹⁴ გამოთარგმანება BCE. ¹⁵ წიგნთაგან BCFE'. ¹⁶ ღმრთივ... თავადი – BCFE'. ¹⁷ ყოველთათჳს BCFE'. ¹⁸ ჩუენთჳს – BCFE'. ¹⁹ თავს-ისხნა | თავს-იდვა BCFE'. ²⁰ და მათ | რომელთა BCFE'. ²¹ ვითარმედ – A. ²² ჭეშმარიტად – BCFE'. ²³ უფალი – E'. ²⁴ სიმონს პეტრეს A. ²⁵ და... შეუენიერად – BCFE'. ²⁶ მკსნელო – BCFE'. ²⁷ მოციქულთა – BCFE'. ²⁸ საუფლონი – BCF. ²⁹ და – BCFE'. ³⁰ მათ BCF, – A. ³¹ ზეცად BCE. ³² ღმრთივ ბრწინვალედ – BCFE'. ³³ მოსლვაჲ სულისა | სულისა მოვლინებაჲ A. ³⁴ წმიდისაჲ – ABCF. ³⁵ აღუთქე BCDE. ³⁶ და | ხოლო BCFE'. ³⁷ იგი A. ³⁸ შენ – BCFE'. ³⁹ მ – BCFE'. ⁴⁰ გამოუთქემელო+უფალო CF. ⁴¹ აღდგომასა... მადლობაჲ | დიდებაჲ აღდგომასა [აღდგომასა E.] შენსა BFE', დიდებაჲ შენდა C. ⁴² თქუა E'. ⁴³ იგი – BCFE'. ⁴⁴ ღირსთა FE'. ⁴⁵ საფლავად E'. ⁴⁶ უფლისა E'. ⁴⁷ მიისწრაფეს FE'. ⁴⁸ იგი – BCFE'. ⁴⁹ რომელი BE'. ⁵⁰ მისსა+მდებარე B. ⁵¹ ~ მდებარე ერთსა ადგილსა BCFE'. ⁵² თჳსაგან – BCFE'. ⁵³ იგი A. ⁵⁴ განკრთომილნი – BCFE'. ⁵⁵ მათ... და | ქრისტე ძლიერებით BCFE'. ⁵⁶ განთქუეს... და – BCFE'. ⁵⁷ აღდგომაჲ F. ⁵⁸ დიდებით – BCFE'. ⁵⁹ მათ – BCFE'. ⁶⁰ და – E'. ⁶¹ კუალად – BCFE'. ⁶² თუთ მაცხოვარსა | უფალსა BCFE'. ⁶³ და... ვითარმედ – BCFE'. ⁶⁴ აღიღე A. ⁶⁵ იგი – BCFE'. ⁶⁶ მე – BCFE'. ⁶⁷ ~ მე რამათა F. ⁶⁸ ~ წოდებითა რამ იცნა BCFE'. ⁶⁹ შეუვრდა AE, შურდა E'. ⁷⁰ და | ხოლო BCFE'. ⁷¹ ესრეთ – BCFE'. ⁷² მას – E'. ⁷³ შემომეხები+მე CE'. ⁷⁴ აღვალ+წარვედ და BCFE'. ⁷⁵ ~ ძმათა ჩემთა ახარე BCFE'. ⁷⁶ მაცხოვარო | მკსნელო BCFE'. ⁷⁷ კშულთა BCF. ⁷⁸ სულითა+ყოვლად BCFE'. ⁷⁹ მშჯლობაჲ CE, მშჯლობით E'. ⁸⁰ რამ – E'. ⁸¹ მათ – BCFE'. ⁸² და კელმწიფებით – BCFE'. ⁸³ კუალად – BCFE'. ⁸⁴ უჩუენე E'. ⁸⁵ რამ... აღგიარა | რომლისა თანა BCFE'. ⁸⁶ და... თანა – BCFE'. ⁸⁷ ხარ+უფალი და BCF, უფალი და BF. ⁸⁸ ყოვლად... შენდა – BCFE'. ⁸⁹ ტბასა | ზღუასა BFE'. ⁹⁰ ზედა+რამ A. ⁹¹ ტიბერიისასა BCEE'. ⁹² იყვნეს E'. ⁹³ რამ – A.

ორნი მოწაფენი და¹ მას ღამესა ვერარაჲ იპყრეს. ხოლო² ბრძანებითა უფლისაჲთა მარჯუენით ნავისა რაჲ სდევს ბადე, შეაწყუდიეს სიმრავლე თევზთაჲ დიდი. და იცნეს რაჲ უფალი,³ პეტრე | წყალთა ზედა იწყო სლვად და პოვეს⁴ ნაკურცხალი თევზითურთ და პური, რომელი⁵ წინაშე მათსა ჭამა სამეზის რაჲ⁶ განეცხადა⁷ მათ მკსნელი.⁸

TC: შემდგომად წმიდისა აღდგომისა⁹ სამეზის ჰკითხა¹⁰ რაჲ უფალმან პეტრეს და თჳსთა ცხოვართა¹¹ მწყემსთავრად¹² განაჩინა, | ხოლო¹³ მან საყუარელი¹⁴ რაჲ იგი მოწაფე იხილა, ჰკითხა ქრისტესა, ვითარმედ: „ესე რაჲ?“ | მიუგო: „უკუეთუ მინდეს, ეგოს ეგე¹⁵ ზეცით¹⁶ მეორედ მოსლვად¹⁷ ჩემდამდე¹⁸ შენდა რაჲ არს?! შენ შემომიდეგი¹⁹ მე“.²⁰ საკურველთმოქმედო ქრისტე ღმერთო ჩუენო, ყოვლისა²¹ მპყრობელო და ყოვლისა სიბრძნით განმგებელო, დიდებაჲ²² შენდა, მხოლოვო სახიერო.

სულისაჲ,²³ C²⁴ გუერდი: „ძლიერმან ბრძო“.²⁵ შენ, რომელსა ცხორებისა და სიკუდილისაჲ²⁵ გაქუს ჰელმწიფებაჲ, გვედრებით, ქრისტე მაცხოვარ, რომელნი ჩუენგან შეივედრენ, ზეცისათა მათ სავანეთა შენთა²⁶ შინა დააწესენ, მრავალმოწყალო.

გამოავლინენი²⁷ სამარადისონი რვათავე²⁸ კმათა ზედა, კმაჲ C: რომელმან ნათელი აღმოუბრწყინვე სოფელსა და²⁹ სულნი ჩუენნი განსწმიდენ ყოვლისაგან ცოდვისა ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა, მაცხოვარ, მაცხოვნენ³⁰ ჩუენ.

სამშაბათსა:³¹ „ოხითა ნათლისმცემელისაჲთა, მაცხოვარ, მაცხოვნენ³² ჩუენ“.

ოთხშაბათსა და პარასკევსა: „ძალითა ჯუარისაჲთა, მაცხოვარ, მაცხოვნენ³³ ჩუენ“.

ხუთშაბათსა — „ოხითა წმიდათა მოციქულთაჲთა, მაცხოვარ, მაცხოვნენ³⁴ ჩუენ“.

შაბათსა: „ოხითა³⁵ წმიდათა | მღვდელთმოდუართაჲთა, მაცხოვარ, მაცხ.“³⁶ დასდებელი:³⁷ „მისაჟე მე, ღმერთო და საჟე შჯაჲ“, ვიდრე „ძალ ჩემდა ხარ“.

და იგივე თქუას | ოხითა, ვისიცა იყოს. დასდებელი, მეორე.³⁸ „რად³⁹ განმიშორებ მე“. ვიდრე „ღმერთსა ჩემსა“, და იგივე თქუას: „ოხითა წმიდათა მოწამეთაჲთა, მაცხოვარ, მაც“.⁴⁰ დიდებაჲ და⁴¹ იგივე თქუას — „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა, მაცხოვარ, მაცხო.“⁴²

ამას წესსა ზედა ითქუმიან რვათავე კმათა ზედა⁴³ სამარადისონი⁴⁴ გამოავლინენი:⁴⁵ L⁴⁶ კმა-სა და P⁴⁷ გუერდსა და⁴⁸ L⁴⁹ გუერდსა⁵⁰ ესე:⁵¹

| „ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა, უფალო, მოეც სულთა ჩუენთა შენმიერი ნათელი და შეგწყალებ ჩუენ“. კმაჲ L:⁵² მოავლინე ნათელი შენი, ქრისტე ღმერთო, და განანათლენ გულნი ჩუენნი ოხითა წმიდათა⁵³ მთავარანგელოზთაჲთა⁵⁴ და გუაცხოვნენ ჩუენ. კმაჲ O: რომელმან ნათელი აღმოუბრწყინვე სოფელსა,⁵⁵ ბნელსა შინა მყოფი სული ჩემი იქსენ⁵⁶ ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა,⁵⁷ გარდამოავლინე ნათელი შენი და განგუანათლენ,⁵⁸ ქრისტე ღმერთო ჩემო,⁵⁹ და გუაცხოვნენ⁶⁰ ჩუენ.⁶¹ კმაჲ⁶² C გუერდი: ნათლისა⁶³ მომცემელო უფალო,

¹ და... იპყრეს] ნადირობად BCFE'. ² ხოლო... დიდი] ბრძანებითა ქრისტესითა მარჯუენით კერძო ნავისა სდევს ბადე და თევზთა სიმრავლე შეაწყუდიეს BCFE'. ³ უფალი] მკსნელი BCFE'. ⁴ პოეს B. ⁵ რომელი... ჭამა] რაჲამს BCFE'. ⁶ რაჲ — BCFE'. ⁷ გამოეცხადა BCFE'. ⁸ მკსნელი — BCFE'. ⁹ აღდგომისა E'. ¹⁰ ~ რაჲ ჰკითხა A. ¹¹ ცხოვართა E'. ¹² მწყემსთმთავრად BCF. ¹³ ხოლო] და BCFE'. ¹⁴ საყუარელი... იხილა] იხილა რაჲ საყუარელი BCE'. ¹⁵ ეგე] ესე BCFE'. ¹⁶ ზეცით — BCFE'. ¹⁷ მოსლვადმდე BCFE'. ¹⁸ ჩემდამდე — BCFE'. ¹⁹ შემომიდეგ BCFE'. ²⁰ მე — BCFE'. ²¹ ყოვლისა... ყოვლისა] და BCFE'. ²² დიდებაჲ... სახიერო] ყოვლისაო, მხოლოო სახიერო, დიდებაჲ შენდა BCFE'. ²³ სულისაჲ... მრავალმოწყალო — A. ²⁴ C გუერდი — E'. ²⁵ სიკუდილისა F. ²⁶ შენთა — F. ²⁷ გამწვინენ C. ²⁸ რ-თავე A, რვათა E, მ-თა CEF. ²⁹ და — ABCF. ³⁰ გუაცხოვნენ BCFE'. ³¹ სამშაბათსა+ესე თქუ B, ესრეს თქუ C, სამშაბათსა... შეგწყალებ ჩუენ] დღითი დღე სახელი უქციე P. ნათელი შენი საცნაური გამოაბრწყინვე, უფალო და განანათლენ დაფარულნი თუღნი სულისა ჩემისანი ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა, უფალო, მოეც სულთა ჩუენთა შენმიერი ნათელი და გუაცხოვნენ ჩუენ E'. ³² გუაცხოვნენ BCE. ³³ გუაცხოვნენ BCF. ³⁴ გუაცხოვნენ BCF. ³⁵ ოხითა... გუა.] რომელმან ცისა სამყაროჲ ვარსკულა... ³⁶ გუაცხ. BCF. ³⁷ დასდებელი] დიდებაჲ BCF. ³⁸ მეორე] P BCF. ³⁹ რად... მე] რად დამაგდებ მე ანუ რად მ. BCEF. ⁴⁰ მაც.] გუა BCE. ⁴¹ და — F. ⁴² მაცხო] გუა BCE. ⁴³ ზედა — CF. ⁴⁴ მარადისონი B. ⁴⁵ გამოავლინენ C. ⁴⁶ მე-L BCE, მესამესა F. ⁴⁷ მე-P BCE, მეორისა F. ⁴⁸ და — C. ⁴⁹ მესამის BEE, — C. ⁵⁰ გუერდსა — C. ⁵¹ ესე+ითქუას BCEF, +სანატრელო CEF. ⁵² L+წმიდათა სახელ-სდევ და გუაცხოვნენ ჩუენ E'. ⁵³ წმიდათა F. ⁵⁴ მთავარანგელოზთაჲთა... ჩუენ] ვისიცა იყოს სახელი მისი ბრძანე E'. ⁵⁵ სოფელსა+და E'. ⁵⁶ იქსენ B] განანათლენ F. ⁵⁷ მთავარანგელოზთაჲთა] მოციქულთაჲთა E'. ⁵⁸ განანათლენ BF. ⁵⁹ ჩემო — FE'. ⁶⁰ მაცხოვნენ ABCF. ⁶¹ ჩუენ] მე ABCF. ⁶² კმაჲ — E'. ⁶³ ნათლის F.

გამოავლინენი ნათელი შენი და განანათლენ გულნი ჩუენნი ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა¹ და მაცხოვრენ ჩუენ.²

¶ გუერდი: ნათელი ცნობისა შენისაჲ მომეც ჩუენ, ქრისტე ღმერთო, და ნათლითა ღმრთეებისა შენისაჲთა განანათლენ სულნი ჩუენნი, უფალო ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა.

¶ გუერდი: ნათელი მიუწდომელო ქრისტე ღმერთო ჩუენო, განანათლენ გულნი მგალობელთა შენთანი ოხითა.

A425v E'v B313v კმაჲ⁴ ო გუერდი: ნათელი ხარ, ქრისტე,⁵ მიუაჩრდილებელი,⁶ განმანათლენ | ჩუენ შენითა ნათლითა ოხითა წმიდათა⁷ მთავარანგელოზთაჲთა⁸ | და გუაცხოვრენ ჩუენ.

რომლისაჲცა⁹ წმიდისათჳს გინდეს,¹⁰ | ითქუ-
მის სახელსა ზედა მათსა ესე გამოავლინე, კმაჲ¹¹
წ: თჳთია:¹² რომელმან ცისა სამყაროჲ ვარსკუ-
ლავითა შეამკვე, ვითარცა ღმერთ ხარ და წმი-
დათა მოციქულთა¹³ მიერ ყოველი სოფელი გა-
ნანთლე, დაბადებელი ყოველთაო, მგალობელნი
შენნი გუაცხოვრენ.¹⁴ | სიტკბოებაო ანგელოზთაო,
მწუხარეთა¹⁵ სიხარულო¹⁶ და¹⁷ ცოდვილთა მეო-
ხო ქალწულო და¹⁸ დედაო უფლისაო, ყოვლად
დიდებულო, შემწე მეყავ და მიკსნენ ჩუენ საუკუ-
ნეთა მათგან¹⁹ სატანჯველთა.

ლიტანიისანი და²⁰ ღმერთი უფალსა ზედა და
ოხითანი აღდგომისანი²¹ რვათა²² კმათა ზედა.*

C314 კმაჲ²³ წ: რაჟამს ლოდი იგი დაბეჭდული იყო
ჰურიათა მიერ და მკედარნი სცვიდეს უზრ-
წნელსა გუამსა შენსა, აღსდევ²⁴ მესამესა დღესა,
ქრისტე,²⁵ მონიგე სოფელსა ცხორებაჲ. ამის-
თჳსცა ძალნი²⁶ ცათანი გილაღადებდეს²⁷ შენ:
ცხორების მომცემელო, დიდებაჲ აღდგომასა²⁸
შენსა, ქრისტე,²⁹ დიდებაჲ სუფევასა³⁰ შენსა, დი-
დებაჲ განგებულებასა შენსა, მხოლოო³¹ კაცთ-
მოყუარე.

გაბრიელ გილაღადა ქალწულსა „გიხარო-
დენ“, ხოლო კმასა მას³² თანა განკორციელდა³³
ყოველთა მეუფე³⁴ შენ შორის³⁵ წმიდასა კი-
დობანსა, ვითარცა თქუა მართალმან³⁶ დავით, |
იხილვე უვრცელესი³⁷ ცათაჲ,³⁸ იტჯრთე რაჲ³⁹
დამბადებელი შენი დიდებაჲ, რომელმან⁴⁰ დაიმ-
კჯდრა⁴¹ შენ თანა, დიდებაჲ, რომელი გამოვიდა
შენგან, დიდებაჲ, რომელმან განგუათავისუფლნა
ჩუენ⁴² შობითა თჳსითა⁴³ შენგან.

კმაჲ⁴⁴ წ: რაჟამს შთაჰკედ სიკუდილად ცხო-
რებაჲ ეგე უკუდავი, მაშინ ჯოჯოხეთი მოაკუ-
დინე⁴⁵ ელვითა მით⁴⁶ ღმრთეებისა შენისაჲთა.
ხოლო რაჟამს მკუდარნი ქუესკნელით აღმოიყვა-
ნენ, მაშინ ყოველნი ძალნი ცათანი ღაღადებდეს:
„ცხორებისმომცემელო ქრისტე ღმერთო, დიდე-
ბაჲ შენდა“.

უფროსად კურთხეულ ხარ შენ,⁴⁷ ღმრთის-
მშობელი ქალწულო, რამეთუ ჯუარითა ძისა შე-
ნისაჲთა დაიქნა ჯოჯოხეთი, | და⁴⁸ მოკუდა⁴⁹
სიკუდილი სიკუდილითა⁵⁰ და⁵¹ მკუდარნი⁵¹ აღვ-
დევით და ცხორებასა ღირს ვიქმენით.⁵³ სა-
მოთხე მოვიდეთ, პირველი იგი საშუებელი. |
ამისთჳს⁵⁴ მადლობით უღაღადებთ ქრისტესა
ღმერთსა ჩუენსა, მხოლოსა მრავალმოწყალესა“.

კმაჲ⁵⁵ | წ: იხარებდინ⁵⁶ ცანი და იშუებდინ
ქუეყანაჲ, რამეთუ ყო სიმტკიცე მკლავითა
თჳსითა უფალმან, დათრგუნა სიკუდილითა სი-
კუდილი, პირშო ექმნა⁵⁷ შესუენებულთა, მუც-
ლისაგან ჯოჯოხეთისა მიკსნნა⁵⁸ ჩუენ და მოა-
ნიჭა სოფელსა დიდი წყალობაჲ.

შენ შუამდგომელსა⁵⁹ ცხორებისა ჩუენისასა
გიგალობთ, ღმრთისმშობელი ქალწულო, რამე-
თუ კორციითა მით, რომელ⁶⁰ შენგან მიიხუნა
ძემან შენმან და ღმერთმან ჩუენმან, ჯუარითა
ვნებაჲ თავს-იდვა და მიკსნნა⁶¹ ჩუენ,⁶² ვითარცა
კაცთმოყუარე არს.

* „ლოცვა ყავთ დავითისთჳს ჯიბისძისა“ B382r.

¹ მთავარანგელოზთაჲთა... ჩუენ — E'. ² გუაცხოვრენ BCFE. ³ გუერდი... ოხითა — ABCF. ⁴ კმაჲ ო გ'ი — BCFE.

⁵ ქრისტე C+ღმერთი E'. ⁶ მიუაჩრდილებელი F. ⁷ წმიდისა E'. ⁸ მთავარანგელოზთაჲთა] იოვანე ნათლისმცემლისათა E'.

⁹ რომლისაჲცა] ვისიცა E'. ¹⁰ გინდეს+თჳთი, თჳთი C. ¹¹ კმაჲ — C. ¹² თჳთი C, თჳთია — AFE'. ¹³ მოციქულთა] შენთა

E'. ¹⁴ აცხოვრენ A. ¹⁵ მწოხარეთა F. ¹⁶ სიხარულო] ნუგეშისმცემელი E'. ¹⁷ და — BCFE'. ¹⁸ და — F. ¹⁹ მათგან — E'.

²⁰ და... ზედა — E'. ²¹ აღდგომისანი FE'. ²² რვათავე BCF] ყოველთა E'. ²³ კმაჲ — BCE'. ²⁴ ასდევ BEF. ²⁵ ქრისტე B+და

C. ²⁶ ძალნი ცათანი] ძალნიცა თანა F. ²⁷ გილაღადებენ FE'. ²⁸ აღდგომასა BEF. ²⁹ ქრისტე C. ³⁰ სუფევასა] მეუფებასა E'.

³¹ მხოლოო A. ³² მას — BC. ³³ განკორციელდა] შევიდა E'. ³⁴ მეუფე ABC. ³⁵ შორის] თანა E'. ³⁶ მართალმან+მან E'.

³⁷ უვრცელეს ABCF. ³⁸ ცათა ABCF. ³⁹ რაჲ — E'. ⁴⁰ რომელი E'. ⁴¹ დაემკჯდრა E'. ⁴² ჩუენ — BCFE. ⁴³ თჳსითა] მისითა

C. ⁴⁴ კმაჲ — E'. ⁴⁵ მოაკუდინე] შეაძრწუნე E'. ⁴⁶ მით — E'. ⁴⁷ შენ — BCE+ყოვლად წმიდაო F. ⁴⁸ და] რამეთუ BCE—E'.

⁴⁹ მოკუდა] მოაკუდინა C. ⁵⁰ სიკუდილითა — ABCF. ⁵¹ და — E'. ⁵² მოკუდარნი F, მოკუდავნი E'. ⁵³ ვიქმენით+და EF.

⁵⁴ ამისთჳსცა F. ⁵⁵ კმაჲ — E'. ⁵⁶ იხარებდით E'. ⁵⁷ ექმნა E'. ⁵⁸ მიკსნა F, მიკსნა E'. ⁵⁹ შუამდგომელსა ACE'. ⁶⁰ რომელნი

BCFE'. ⁶¹ გუკსნა BCFE, მიკსნა E'. ⁶² ჩუენ — BCF.

- Cv კმა¹ ო: ბრწყინვალე იგი აღდგომისა² ქა-
დაგებად უფლისაგან ისწავეს მოწაფეთა მათ³ და
მენელსაცხებლეთა და პირმოი იგი წყევამ |
განაგდეს,⁴ მოციქულთა სიქადულთ ეტყოდეს:
დაიქსნა სიკუდილი, რამეთუ აღდგა⁵ ქრისტე⁶
ღმერთი⁷ და⁸ მონიჭა სოფელსა დიდი წყალობად.
- B383 რომელი საუკუნიტგან დაფარულ იყო და
ანგელოზთაგან უცნაურ საიდუმლოდ,⁹ შენ მიერ,
ღმრთისმშობელო, გამოგუეცხადა,¹⁰ | ღმერთი შეუ-
რევენელად განქორციელდა და¹¹ ჯუარი¹² ნეფსით
თვსით¹³ თავს-იდვა, რომლისათვისცა აღადგინა
პირველდადებული და იქსნა¹⁴ სიკუდილისაგან
სულნი ჩუენნი.
- A426v კმა¹⁵ ტ გუერდი: თანადაუსაბამოსა¹⁶ მას სი-
ტყუასა მამისა¹⁷ და სულისა წმიდისასა, რომელი
იშვა ქალწულისაგან, ცხორებად ჩუენდა, უგა-
ლობდეთ, მორწმუნენო და თაყუანის-ვსცემდეთ,
რამეთუ სათნო იჩინა კორციითა აღსლვამ ჯუარ-
სა ზედა და სიკუდილი თავს-იდვა და აღადგინ-
ნა მკუდარნი დიდებულთა მით აღდგომითა¹⁸
მისითა.
- F341 გიხაროდენ, ბჭეო განულებელო, გიხაროდენ
ზღუდეო დამფარველო, | რომელნი მოივლტიან
შენდა, გიხაროდენ მკუდროო ნავთსაყუდელო
ცხორებისა ჩუენისაო, რომელმან ჰმევ¹⁹ კორციითა
დამბადებული შენი და ღმერთი, მეოხებად ნუ და-
სცხრები მათთვის, რომელნი აღიდებენ და თაყუა-
ნის-სცემენ²⁰ შობილსა შენგან.
- E'v კმა²¹ ჟ გუერდი: ანგელოზთა ძალნი საფ-
ლავსა შენსა²² ზედა იხილვენ²³ და მცველნი იგი
მკუდარ იქმნენ²⁴ დგა მარიამ საფლავსა თანა
და ეძიებდა შემურვად²⁵ მას | გუამსა შენსა. ხო-
ლო²⁶ შენ წარმოსტყუენე ჯოჯოხეთი და არაა
გევნო მის მიერ, ახარე ქალწულსა მას ცხორე-
- ბად საუკუნოო, რომელი აღსდგე²⁷ მკუდრეთით,
უფალო, დიდება შენდა.
- ღმრთისმშობელო ქალწულო, მეოხ გუეყავ
წინაშე ძისა შენისა და ღმრთისა ჩუენისა, რო-
მელი ნეფსით ჩუენთვს²⁸ დაეშტუალა ჯუარსა და
აღდგა მკუდრეთით ქრისტე ღმერთი ჩუენი ცხო-
რებისათვის სულთა ჩუენთადასა.
- კმა²⁹ ლ გუერდი: დაჰქსენ ჯუარითა³⁰ შენითა
სიკუდილი,³¹ განუღე ავაზაკსა მას სამოთხე,³²
მენელსაცხებლეთა³³ მათ გლოვამ³⁴ შესცვალე³⁵
სიხარულად და მოციქულთა უბრძანე ხარებად,³⁶
ვითარმედ აღდგა უფალი, რომელსა აქუს | დიდი
წყალობად, ვითარცა ჩუენისა აღდგომისა³⁷ საუნ-
ჯე ხარ, რომელნი შენდა მოივლტიან,³⁸ ღმრთის-
მშობელო, მღვმისაგან და უფსკრულისა ცოდვა-
თადასა³⁹ აღმოიყვანენ,⁴⁰ რამეთუ შენ თანამდებნი
ცოდვათა⁴¹ იქსნენ, ჰმევ⁴² რაა უფალი, პირველ
შობისა⁴³ ქალწულო და შობასა ქალწულო და
შემდგომად შობისა კუალად⁴⁴ ქალწულო, მეოხ-
გუეყავ სულთა ჩუენთათვის.
- კმა⁴⁵ ო გუერდი: მალლით გარდამოჰქედ,
მაცხოვარო ჩუენო, ჯუარცუმა თავს-იდევ,⁴⁶ სა-
მისა დღისა დაფლვამ, რაათა⁴⁷ ჩუენ განგუათა-
ვისუფლენ⁴⁸ ცოდვათა⁴⁹ ჩუენთაგან, ცხორებაო
და აღდგომაო⁵⁰ ჩუენო, უფალო, დიდება შენდა.
- || რომელი ჩუენთვს იშვე⁵¹ ქალწულისაგან
და ჯუარცუმა დაითმინე, სახიერ, რომელმან
სიკუდილითა სიკუდილი მოაკუდინე და აღდგო-
მა⁵² აჩუენე, ვითარცა ღმერთ ხარ, ნუ უგუღლე-
ბელს-მყოფ,⁵³ რომელი⁵⁴ შექმნეს კელთა შენთა
კაცი,⁵⁵ არამედ აჩუენე კაცთმოყუარება შენი,
მოწყალე მიიღე, რომელმან გშვა შენ ღმრთის-
მშობელისაგან⁵⁶ ვედრება ჩუენთვს და აცხვონე,
მაცხოვარო ჩუენო,⁵⁷ ერი განწირული.

¹ კმა — E'. ² აღდგომისა E'. ³ მათ — E'. ⁴ განაგდეს+და BCF. ⁵ აღდგა E'. ⁶ ქრისტე C. ⁷ ღმერთი E'F. ⁸ და — E'. ⁹ საიდუმლო AE'. ¹⁰ გამოეცხადა AE'. ¹¹ და — BE'. ¹² ჯუარცუმა E'. ¹³ თვსით — E'. ¹⁴ იქსნა E'. ¹⁵ კმა — CE'. ¹⁶ თანადაუსაბამოსა C. ¹⁷ მამისა E'. ¹⁸ აღდგომითა E'F. ¹⁹ ჰმევ E'. ²⁰ თაყუანისცემენ E'. ²¹ კმა — BCE. ²² ზედა შენსა BCEF. ²³ იხილვენს | გამოჩნდეს E'. ²⁴ იქმნეს E'F. ²⁵ შემურვად — ABCF. ²⁶ ხოლო შენ — ABCF. ²⁷ ასდგე BEF. ²⁸ ჩუენთვს | თვსით BCEF. ²⁹ კმა — E'. ³⁰ ჯუარითა | ჯოჯოხეთი C. ³¹ სიკუდილითა C. ³² სამოთხე+და E'. ³³ მენელსაცხებლეთა BCE. ³⁴ გლოვამ BE'. ³⁵ შესცვალე B. ³⁶ ხარება E'. ³⁷ აღდგომისა E'F. ³⁸ მოივლტიან E'. ³⁹ ცოდვათადასა E'. ⁴⁰ აღმოიყვანენ BCE. ⁴¹ ცოდვისანი E'F. ⁴² ჰმევ E'. ⁴³ შობისა+კუალად F. ⁴⁴ კუალად — ABCF. ⁴⁵ კმა — BE'C. ⁴⁶ თავს-იდევ+და BC. ⁴⁷ რაათა | და BCE. ⁴⁸ განგუათავისუფლენ BCE. ⁴⁹ ცოდვათა ჩუენთაგან | ქმნულსა კელთა შენთასა BCEF. ⁵⁰ აღდგომა E'. ⁵¹ იშვე+ქრისტე BEF, ქრისტე C. ⁵² აღდგამა F. ⁵³ მყოფ BCEF. ⁵⁴ რომელი... კაცი | ქმნულსა კელთა შენთასა BCEF. ⁵⁵ კაცი — E'. ⁵⁶ ღმრთისმშობელისა BE+მიერ F. ⁵⁷ ჩუენი F.

ရဲ ခဲ နဲ ခဲ ကဲ ဝဲ

ლიტურგიკული სქემები

წარმოვადგენთ აღდგომის, 12 საუფლო, ღმრთისმშობლის და დიდ ღღესასწაულთა მსახურებათა ლიტურგიკულ სქემებს. აღნიშნული ღღესასწაულები გამოირჩევიან კომპონენტთა სიმდიდრითა და მრავალფეროვნებით, სქემები კი მკითხველს წარმოდგენას შეუქმნის და გაუადვილებს მსახურებათა ტექსტების აღქმას.

ლიტურგიკული კომპონენტები, რომლებსაც შეიცავენ აღნიშნული ღღესასწაულები, მომდინარეობენ ბიბლიური წიგნებიდან და პოეტური საგალობლებიდან (ჰიმნოგრაფიიდან). ბიბლიური წიგნებიდან მომდინარე კომპონენტები იდენტიფიცირებულია დიდი სვინაქსარის გამოცემის ძირითად ტექსტში და გადმოტანილია წინამდებარე სქემებში. რაც შეეხება ჰიმნოგრაფიულ კომპონენტებს, მათი იდენტიფიცირება ძირითად ტექსტში ტექნიკურად შეუძლებელი იყო, ვინაიდან ჰიმნოგრაფიიდან მომდინარე ზოგი კომპონენტის დიფერენცირება ტერმინოლოგიის დონეზე ქართულ თარგმანში ბოლომდე არ არის მიყვანილი: ზოგი ტერმინი რამდენიმე, ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელ, კომპონენტს გამოხატავს, რამაც შეიძლება მკითხველი დააბნოს. მაგალითად, ქართულ თარგმანში ტერმინი „დასდებელი“ შეიძლება შეგვხვდეს როგორც სტიქარონის – უფალო ღაღადყავსა დასდებელნი [სტიქარონები უფალო ღაღადყავსა], ასევე ტროპარის – დასდებელი [ტროპარი] ან ტროპარისა თუ ფსალმუნის მუხლის (დასდებელნი [მუხლები]) მნიშვნელობით (იხ. ლიტურგიკული ტერმინები).

სქემებში რამდენიმე მნიშვნელობის მქონე ტერმინისათვის მითითებულია შესაბამისი ბერძნული, საჭირო შემთხვევაში კი რუსული ტერმინიც.¹

ლიტურგიკული სქემების შედგენამ შემდეგი სურათი გვიჩვენა:

1. 12 საუფლო და ღვთისმშობლის ღღესასწაულთა და დიდი ღღესასწაულების მსახურებები განსაკუთრებული საზეიმო ხასიათით გამოირჩევა, რაც გამოიხატება ღღესასწაულებზე ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ანტიფონების შესრულებით, ცხრაოდიანი საგალობლის მეექვსე ოდის შემდეგ გალობენ იბაკოს და იკითხება წმიდა მამათა საკითხავები (აღდგომაზე 2 საკითხავი ავტორისა და სათაურის მითითებით, ხოლო 12 საუფლო და ღვთისმშობლის ღღესასწაულებზე თითო საკითხავი ავტორის მითითებით საკითხავის სათაურის გარეშე). განსხვავებების კიდევ უფრო თვალნათლივ დასანახად სქემებში წარმოდგენილია საშობაო მარხვის პირველი და მეორე დღის მსახურებათა სქემები.

2. საშობაო მარხვის დაწყების და მეორე დღის მსახურებათა სქემებმა გვიჩვენა, რომ მარხვის პირველ დღეს ცისკარზე სრულდება სამი ცხრაოდიანი გალობა; მსახურება დატვირთულია ყველა ჟამის მსახურებით (პირველი ჟამი სრულდება ცისკართან ერთად, მესამე ჟამი, მეექვსე, ანუ შუადღის ჟამი და მეცხრე ჟამი, რომლითაც იწყება ჟამისწირვა); 20 ნოემბრის მსახურებაში კი ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ ამ დღეს ჟამები არ სრულდება, რაც იმას უნდა ნიშნავდეს, რომ მარხვის სხვა დღეებში 15 ნოემბრის მსგავსად ჟამები სრულდებოდა. ყოველ ჟამს უძღვის ფსალმუნური კანონი, არ გვაქვს ანტიფონები, რაც შეეხება ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეექვსე ოდის შემდეგ იბაკოს შესრულებას, 15 ნოემბრის მსახურებაში ის არ ჩანს, 16 ნოემბერს კი დასტურდება. ასევე, საინტერესოა, რომ 16 ნოემბერს სრულდება საცისკრო სტიქარონები „აღვივსენითნი“ მაშინ, როდესაც სქემები ნათლად გვიჩვენებენ, რომ აღდგომის, 12 საუფლო და ღვთისმშობლის ღღესასწაულებზე, დიდ ღღესასწაულებზე და მარხვის დაწყების პირველ დღესაც „აღვივსენითნი“ სრულდება.

3. მარხვის პერიოდის სხვა დღეთა მსახურებების გადათვალიერებამ გვიჩვენა მათი განსაკუთრებული სისადავე, შესაბამისად მათი ლიტურგიკული სქემები ვერაფერს შესძენს ჩვენ მიერ უკვე გამოთქმულ მოსაზრებებს 15 და 16 ნოემბრის მსახურებათა შესახებ.

4. სადა დღეების მსახურების ცხრილმა გვიჩვენა, რომ ფაქტიურად სტრუქტურა უცვლელია: წინააღმდეგობა მწუხრზე ღაღადყავსა, ლიტანიისა და ოხითა; ცისკარზე წმინდანის ცხოვრება და საგალობელი; სამხარი კი უმეტესწილად იმეორებს რომელიმე სხვა დღის სამხრის მსახურებას.

¹ სქემების შედგენის დროს ვსარგებლობდით ძეგლის რუსული თარგმანით: К. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники в отечественных книгохранилищах и их научное значение, Тифлис, 1908, გვ. 228-272.

**წმიდასა და დიდსა და ბრწყინვალესა კურიაკესა აღვსებისასა
(აღდგომა)**

ცისკარი

1. დასდებელი [ტროპარი] „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“ სამჯერ, მუხლები: ა) ფს. 117,24; ბ) ფს. 117,25-27; გ) ფს. 117,27-28; დ) ფს. 117,28-29
2. დიდება და აწდა
3. მღვდელი: [ტროპარის მუხლი] „მყოფთა საფლავისათა“; ერი: [ტროპარის მუხლი] „ქრისტე აღდგა“; მღვდელი: [ტროპარის მუხლი]: „ქრისტე აღდგა“, ერი: [ტროპარის მუხლი] „მყოფთა საფლავისათა“; მღვდელი: [ტროპარის მუხლი] „მყოფთა საფლავისათა“; ერი: [ტროპარის მუხლი] „ქრისტე აღდგა“
4. კუერექსი დიდი
5. ცისკრის ლოცვა
6. ასამაღლებელი
7. [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] „დღესა მას აღდგომისასა“, დასდებლები ოთხ-ოთხჯერ და ერთხელ დიდებაზე. ფსალმუნთა დასასრულს მგალობელთა ორმა მხარმა მოურთოს ძლისპირნი [კატავასია]; ყოველი ფსალმუნის შემდეგ კუერექსი და ლოცვა მღვდელისა; განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ იბაკო აღდგომისა და საკითხავი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა „საკუმილავსა ჩემსა ზედა“, დადაცათუ საფლავსა შთაჰკედ“ და საკითხავის დასასრული; [ტროპარი] „აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ“ სამჯერ; „რომელმან ყრმანი იქსნა საკუმილისაგან“, ადიდებდითსა
8. გამოავლინე – „კორცითა მიიძინე“
9. აქებდითი, მუხლები: ა) ფს. 67,2; ბ) ფს. 67,3; დასდებლები, „წმიდაო ღმერთო“-ს ნაცვლად „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“
10. ამბორის ყოფა
11. საკითხავი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა „აღდგომისა დღე არს“
12. [ტროპარი]: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“
13. კუერექსი ზეგარდამო და მოგუმადლენთა

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები: ა) ფს. 65,1-2, [რეფრენად] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშ.“; ბ) ფს. 66,2, [რეფრენად] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“, დიდება და აწდა, [რეფრენად] „მხოლოდშობილი“ გ) ფს. 67,2, [რეფრენად] „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“; [ტროპარი]: „ეკლესიასა შინა აკურთხევდით ღმერთსა“
2. დიდებაჲ და აწდა
3. იბაკო [ტროპარი] – „დადაცათუ საფლავსა“
4. „წმიდაო ღმერთო“ ნაცვლად [ტროპარი]: „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს“.²
5. წარდგომა [прокимен] ფს. 117,24, დასდებელი [მუხლი] ფს. 117,1
6. საქმე 1,1-8
7. ალილუია: ფს. 101,14, დასდებელი [მუხლი] 101,20.
8. იოანე 1,1-17

² ტექსტი შეიცავს შენიშვნას, რომ ბრწყინვალე შეიდეულში „წმიდაო ღმერთო“ კუერექსის ნაცვლად სრულდება ტროპარი „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს, ქრისტე შეგვიმოსიეს“. სქემისათვის თვალის ერთი გადავლევაც საკმარისია, რომ შევნიშნოთ ტიპიკონის ტენდენცია, ზოგჯერ განგების ესა თუ ის კომპონენტი შეცვალოს სხვა კომპონენტით, რომელიც განგებას აახლოებს დღესასწაულის თემატიკასთან. აღდგომის დღეს, ჟამისწირვაზე „წმიდაო ღმერთო“ შეცვლა ტროპარით „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს“ ზუსტად გამოხატავს აღდგომის დღესასწაულის სულისკვეთებას.

9. განიცადე

10. ალილუია

აღდგომას სრულდება იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა.

ჟამისწირვის განგების შემდეგ გიორგი მთაწმიდელს მოტანილი აქვს „განგებაჲ დიდისა კურია-კისაჲ სოფიაწმიდისა სახითა“, რომელიც რამდენადმე სხვაობს ძირითადი განგებისაგან.

დიდი სვინაქსარი შეიცავს მითითებას იმის შესახებ, რომ ამ შვიდეულში დაწესებული და მწუხრის აკურთხევის არ სრულდება და მათ ნაცვლად დიდების მომღეწნოდ სრულდება ტროპარი „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“

მწუხრი

1. [ტროპარი] „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“ სამჯერ
2. ლოცვა
3. კუერექსი
4. უფალო ღალადყავი [სტიქარონი]
5. აღდგომის დასდებლები [სტიქარონები] ორნი წყვილნი
6. წარდგომა [прокимен] ფს. 76,14, მუხლები ა) ფს. 76,11, ბ) ფს. 76,12 გ) ფს. 76,15
7. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით
8. იოანე, 20,19-25
9. კუერექსი ზეგარდამოჲ
10. [ლოცვა] „ღირს მყვენ, უფალო“
11. კუერექსი მოგუმაღლენთა
12. აღდგომის სტიქარონები [СТИХИРЫ НА СТИХОВНЕ]: ა) „აღდგომაჲ შენი“, მუხლი ფს. 67,2 ბ) „პასქაჲ წმიდაჲ“, მუხლი ფს. 67,3 გ) „ხილვით მოვედით დედანო“
13. დიდებაჲ და აწდა
14. დასდებელნი აღდგომისანი [სტიქარონები]
15. წმიდაო ღმერთოჲს ნაცვლად მღვდელი ამბობს [ტროპარს]: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“-
16. სამჯერ, ერი: „სახელითა უფლისაჲთა“
17. დიაკონი: „სიბრძნით“, ერი: „უფალო გუაკურთხენ“
18. მღვდელი: „აკურთხევაჲ“

სერობა

1. [ტროპარი]: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“ სამჯერ
2. გალობანი აღდგომისანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]: „მარჯუენე შენი უძლე“, ღალადყავსას [მექესე] გალობის შემდეგ იბაკო: „ღალაცათუ საფლავად“, აღიდებდითსას [მეცხრე გალობის] შემდეგ: წმიდაო ღმერთო
3. მღვდელი: „ამაო ჩუენო“, ერი: „ამენ“
4. [ტროპარი]: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“ სამჯერ

საუფლო და ღმრთისმშობლის დღესასწაულნი ათორმეტთაგან უძრავნი (9)

1. ღვთისმშობლის შობა, 8 სექტემბერი

მწუხრი წინადლით

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. [ტროპარი] ნათელი მხიარული
3. წარდგომა [προκείμενον] ფს. 45,5; დასდებელი [στίχος, მუხლი] ფს. 45,2
4. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან: დაბადება, ეზეკიელი, იგავთა

5. სტიქარონი [стихира на стиховне]: „დღეს მჯდომარე მან საყდართა ზედა“; მუხლი ფს. 44,11; დასდებული [მუხლი] ფს. 117,24; მუკლი 44,13; დასდებული [მუხლი] – „დაღაცათუ ღმრთისა მიერ“
6. დიდება და აწდა – ღმრთისმშობლისა
7. ლიტანიისად, ღმერთი უფალსა ზედა და სამხრად ოხითა: დასდებული [ტროპარი] – „შობამან შენმან, ღმრთისმშობელი ქალწულო...“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონის [კათიზმის] ნაცვლად ფსალმუნები 44,2, 45,2, 131,1
2. იბაკო და წარდგომა [седален кѣсисма]
3. საკითხავი ანდრია კრიტელისა ან იოანე დამასკელისა
4. წარდგომა სახარებისა [προκεῖμενον] – ფს. 44,18; დასდებული [მუხლი] – ფს. 44,11
5. „ყოველი სული“ ფს. 150,6
6. ლუკა 1.39-56

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნთა ნაცვლად სამი ფსალმუნი [ანტიფონები]: 91,2; 92,1; 94,1; პირველი ანტიფონის ყოველი მუხლის შემდეგ გალობენ [ტროპარი]: „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა...“; მეორე ანტიფონის ყოველი მუხლის შემდეგ გალობენ [ტროპარი]: „გუაცხოვნენ ჩვენ, ძეო ღმრთისაო...“; მესამე ანტიფონის ყოველი მუხლის შემდეგ გალობენ: „შობამან შენმან...“
2. წარდგომა [προκεῖμενον] – გალობა ღმრთისმშობელისაჲ გალ. 9,1 – ლუკა 1,46-47; დასდებული [მუხლი] გალ. 9,3; ლუკა 1,48
3. პავლე ფილიპ. 2,5-11
4. ალილუია: ფს. 44,11-12; ფს. 44,13; ფს. 131,8
5. ლუკა 10,38-42
6. განიცადე [κοινωνικόν, причастен] – ფს. 115,4

2. ამაღლება პატიოსნისა და ცხოველსმყოფელისა ჯუარისაჲ,
14 სექტემბერი

მწუხრი წინადლით

1. „ნეტარ არს კაცი“ [I ფსალმუნური კანონი]
2. უფალო ღაღადყვასა
3. [ტროპარი] ნათელი მხიარულსა ზედა
4. წარდგომა [προκεῖμενον] ფს. 92,1; დასდებული [მუხლი] ფს. 92,1
5. სამი საკითხავი ძველი აღთქმიდან: გამოსვლათა, იგავთა და ესაიას წინასწარმეტყველება
6. სტიქარონთა [стихиры на стиховне] შემდეგ მუხლები ფს. 73,2, 73,12
7. დიდება და აწდა და ღმრთისმშობელისა
8. ლიტანიისა [ტროპარი] „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი...“

ცისკარი

1. „ღმერთი უფალი“ [ტროპარი] ფს. 117,27, დასდებული [ტროპარი]: „ცხოველსმყოფელსა ჯუარსა...“
2. ფსალმუნური კანონის [კათიზმის] ნაცვლად ფსალმუნები: ფს. 134,1, ფს. 73,1, ფს. 148,1
3. წარდგომა [седален] „დღეს საწინასწარმეტყუელო...“
4. საკითხავი ბასილი დიდისა: „ჯუარისა კრებასა“
5. ფს. 53,3
6. წარდგომა [седален] ფს. 73,12; დასდებული [მუხლი] ფს. 73,2

7. ფს. 150,6
 8. იოანე 12,25
 9. „აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ“
 10. [ტროპარი] ფს. 50
 11. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]: „ჯუარი ქადაგნი“; დასდებული ოთხ-ოთხ-ჯერ; განძლიერდასა ზედა [მესამე ოდის შემდეგ] წარდგომა [седальи] და საკითხავი ჯუარისა; და-ლაღყავსა ზედა [მეექვსე ოდის შემდეგ] იბაკო
 12. აქებდითი [სტიქარონი]
 13. „დიდებაჲ მაღალთაჲ“
 14. [გალობა] წმიდაო ღმერთო
 15. ლიტანიისა [ტროპარი] „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი“
 16. ამის შემდეგ შესრულდეს ჯერ სამი, შემდეგ ასი და შემდეგ კი ხუთასი კირიელედსონი
 17. დასდებული [ტროპარი] „რომელი აჰმალდღი“ ან „ცეცხლსა უბრწყინვალეს“ ან „ეკლესიაჲ შენი ქრისტე“ ან „რაჟამს აღმართა ძელი ჯუარისა შენისაჲ“, „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ“
 18. ზეგარდამო კუერექსი და მოგუმადლენთაჲ
- არსებობს ამ დღესასწაულის ცისკრის სხვა განგებაც (იხ. ტექსტი)

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები [ანტიფონები]: ფს. 21 – ყოველი მუხლის შემდეგ [ტროპარი] – ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა; ფს. 73 – ყოველი მუხლის შემდეგ [ტროპარი] – „გუაცხოვნენ ჩუენ“; ფს. 98 ყოველი მუხლის შემდეგ [ტროპარი] – „აცხოვნე, უფალო, ერი შენი“
2. ფს. 98,5
3. დიდება
4. იბაკო
5. „წმიდაო ღმერთოჲ“-ს ნაცვლად [ტროპარი] „ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ“
6. ფს. 98,5, დასდებული [მუხლი] – ფს. 98,5
7. პავლე I კორ. 1,18-24
8. ალელუია: ფს. 73,1; სხვა – ფს. 73,2
9. იოანე 19,6-11
10. განიცადე ფს. 4,7

მწუხრი

1. წარდგომა ფს. 113,11, დასდებული [მუხლი] ფს. 113,1

სერობა

1. იოანე ოქროპირის გალობები

3. თუესა ნოენბერსა ხტ. წმიდისა ღმრთისმშობელისა და
მარადის ქალწულისა მარიამისი,
რაჟამს მიიყვანეს მშობელთა მისთა ტაძრად

მწუხრი წინადღით

1. უფალო დაღაღყავსა – დასდებულნი [სტიქარონნი] ტაძრად მიყვანებისანი
2. [ტროპარი]: „ნათელი მხიარული“; მღვდლის შესვლა
3. წარდგომა [прокимен] დღისაჲ – ფს. 44,15

4. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან
5. სტიქარონად [СТИХИРЫ НА СТИХОВНЕ] ტაძრად მიყვანებისანი – ფს. 44,15, ფს. 44,16
6. დიდება და აწ და მარადის
7. ლიტანიისა [ტროპარი]
8. ოხითა
9. ღმერთი უფალი – [ტროპარი] „ღღეს განგებულებისა ღმრთისა“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონი იგივე, რომელიც ღმრთისმშობლის შობაზე სრულდება
2. საკითხავი ან წმიდისა გერმანოსისა ან იოვანე მმარხველისა
3. წარდგომა [ПРОКИМЕН] სახარებისა
4. სახარების საკითხავი, რომელიც ღმრთისმშობლის შობაზე სრულდება
5. გალობანი ოთხნი: „ზღუდა უფალი“ უქცევდენ თორმეტსა მუხლსა ზედა; განძლიერდასას ზედა [მესამე გალობაზე] – წარდგომა [СЕДАЛЕН] და საკითხავი; ღაღადყავსას ზედა [მეექვსე გალობაზე] – იბაკო [ტროპარი]
6. აქებდითი [სტიქარონი]
7. [გალობა] „დიდება მალალოთა“
8. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
9. ლიტანიისა [ტროპარი]
10. კუერექსი

სამხრად

1. ფსალმუნთა ნაცვლად ანტიფონები: ფს. 91,2, [რეფრენი] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა“; ფს. 91,2, [რეფრენი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“; ფს. 94,1, [რეფრენი] „ღღეს განგებულებისა“
2. წარდგომა: გალ. 9,1, დასდებელი გალ. 9,3
3. პავლე ებრ. 9,1
4. ალილუია ფს. 44,11
5. ლუკა 10,38
6. განიცადე – ფს. 44,15

4. შობა

თუესა დეკენბერსა ԽԾ (24) წინადლითაჲ ქრისტეშობისაჲ
სრულდება ბასილი დიდის ჟამისწირვა

მწუხრი

1. აკურთხევსი
2. კუერექსი
3. უფალო ღაღადყავი [სტიქარონი]
4. ლოცვაჲ შესღვისა
5. [ტროპარი] ნათელი მხიარული
6. წარდგომა 9 გუერდი ფს. 92,1
7. დასდებელი [მუხლი] ფს. 92,1
8. დასდებელი [მუხლი] ფს. 92,1
9. დაბადება 1,1-13
10. რიცხუთაჲ 24,2-18

11. საკითხავი მიქეას 4,6-5,4
12. იბაკო [ტროპარი] „ფარულად იშევ“
13. ფს. 86,1-4
14. ერმან [ტროპარი]: „ფარულად იშევ“
15. ფს. 86,4-5
16. ერმან, იბაკო [ტროპარი]: „ფარულად იშევ“
17. ფს. 86,6-7
18. დიდება
19. აწ და მარადის
20. მგალობელთა ესევე დასდებელი... მოსართავად
21. ამგვარადვე სხვა დასდებლები ქრისტეშობისა და განცხადებისა
22. ესაია. 11,1-10
23. ბარუქი 3,36-4,34
24. დანიელი 2,21-45
25. იბაკო [ტროპარი] „აღმოჰბრწყინდი ქალწულისაგან“
26. ფს. 92,1
27. ერმა, იბაკო [ტროპარი]: „აღმოჰბრწყინდი ქალწულისაგან“
28. ფს. 92,3-4
29. ერმა, იბაკო [ტროპარი]: იბაკო „აღმოჰბრწყინდი ქალწულისაგან“
30. ფს. 138,14
31. დიდება და აწდა
32. მორთული ძლისპირი
33. ესაია 9,6-7,9
34. ესაია 7,10-8,10
35. კუერექსი
36. სამი ფსალმუნი, ლოცვები რომლებსაც ამბობენ ფსალმუნის დროს
37. კუერექსი
38. ასამაღლებელი
39. ფს. 1,1 ყოველსა მუხლსა ზედა „შემეწიე მე, უფალო“
40. ფს. 2,1 ყოველსა მუხლსა ზედა [გამოავლინე] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა“
41. დიდებაჲ და აწდა
42. [ტროპარი] „მხოლოდშობილი ძე“
43. ფს. 109,1, ყოველ მუხლზე სამკეცი აღელუია
44. კუერექსი
45. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
46. წარდგომა [прокимен] გ გუერდი
47. პავლე ებრაელთა მიმართ (იხ. *მარხვის I კვირას*)
48. აღილუია დ: ფს. 109,1
49. დასდებელი [მუხლი]: ფს. 109,3
50. ლუკ. 2,1

25 დეკემბერი

ცისკარი

1. ღმერთი უფალსა
2. [ტროპარი] „შობამან შენმან...“
3. კანონის ნაცვლად I. ფს. 134,1; II. 109,1; 110,1; III. 148,1
4. იბაკო

5. საკითხავი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა „ქრისტე იშვების“
6. ფს. 53,3
7. წარდგომა [прокимен] სახარებისაჲ
8. დასდებელი [прокимен] ფს. 109,1
9. მათე 1,18-25
10. „მიწყალე“ ფს. 50
11. გალობანი ორნი – განძლიერდასა ზედა [მესამე გალობაზე] იბაკო და საკითხავი წმ. ბასილისი „ქრისტეს შობასა“; ღაღადყავსა ზედა [მეექვსე გალობაზე] დიდებაზე [ტროპარი] „ღღეს ქრისტე იშვების“ შეუდგინონ [ძლისპირი] „გიგალობთ შენ...“
12. ფსალმუნური კანონი იმერ-ამერით; დასდებელი ოთხ-ოთხჯერ
13. „სასწაულითანი“ ძლისპირით ორ-ორჯერ
14. გალობების ძლისპირნი – ერთმა მხარმა „მონებისაჲ“, მერმე „სასწაულითა“
15. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
16. ლიტანიისა [ტროპარი] „შობამან შენმან“
17. „მოგუმადლენთა“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ანტიფონების ნაცვლად I. ფს. 110,1 ყოველ მუხლზე, ოხითა [ტროპარი] „ოხითა წმიდისა ღმრთისშობელისაჲთა“ II.111.1, ყოველ მუხლზე [ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ“ დიდება, აწ და მარადის, [ტროპარი] „მხოლოდშობილი ძე“ III. 109,3, ყოველ მუხლზე [ტროპარი] „შობამან შენმან“
2. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით
3. [ტროპარი] „საშოათ მთიებისა“
4. დიდებასა ზედა ოხითა [ტროპარი] „დაუსაბამოჲ სიტყუაჲ“
5. „წმიდაო ღმერთო“ ნაცვლად იბაკო [ტროპარი] „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ გიღებიეს“
6. წარდგომა [прокимен] ფს. 65,4
7. დასდებელი [მუხლი] ფს. 65,1-2
8. პავლე გალატ. 4,4-11
9. ალილუია
10. ფს. 18,2
11. დასდებელი [მუხლი] ფს. 18,3
12. მათე 2,1
13. განიცადე – ფს. 110,9
14. ალილუია

5. ნათლისღებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი,
6 იანვარი

განცხადება
5 იანვარი

[სრულდება ბასილი დიდის ჟამისწირვა]

მწუხრი

1. დიდება
2. აკურთხევსი
3. კუერეჟსი
4. უფალო ღაღადყავი
5. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით

6. [ტროპარი] „ნათელი მხიარული“
 7. წარდგომა [прокимен] ფს. 92,1, დასდებული [მუხლი] ფს. 92,1
 8. საკითხავები: ა) დაბ. 1,1-13; ბ) გამ. 14,15-29; გ) გამ. 15,22-16.1
 9. მგალობლები: დასდებული [ტროპარი] „გამოსწილი სოფელსა“; ერი იგივე ტროპარი; მგალ.: ფს. 66.2-3; მგალ.: [ტროპარის მუხლი] „რამთა განანათლე“; ერი: [ტროპარი] „გამოსწილი სოფელსა“; ფს. 66.4-5; ერი: „რამთა განანათლე“; დიდება და აწდა
 10. მეორდება იგივე დასდებული [ტროპარი] იმავე წესით
 11. სრულდება სხვა დასდებულები [ტროპარები] იმავე წესით
 12. საკითხავები: დ) ისუ ნავ. 3,7-17; ე) IV მეფ. 2,6-14; ვ) IV მეფ. 5,9-14
 13. იბაკო [ტროპარი] „ცოდვილთა და მეზუერეთა“
 14. დიდება
 15. 1) ფს. 92,1-2; [ტროპარის მუხლი] „რამეთუ ვისმცა გამოუჩნდა“; 2) ფს. 92,3-4; [ტროპარის მუხლი] „რამეთუ ვისც გამოუჩნდა“; 3) [ტროპარის მუხლი] ფს. 92,4-5 „რამეთუ ვისც გამოუჩნდა“
 16. დიდება და აწდა
 17. ერთი მორთული
 18. საკითხავები: ზ) ეს. 1,16-20; ლ) დაბ. 32,2-11; თ) გამ. 2,5-10
 19. წარდგომა [прокимен] ფს. 79,4; დასდებული ფს. 79,2
 20. საკითხავები: ი) მსაჯ. 6,36-39; ია) III მეფ. 18,30-39; იბ) IV მეფ. 2,19-22; იგ) ეს. 49,8-15
 21. კუერექსი
 22. ლოცვები ჟამისწირვისა
 23. მგალ.: 1) ფს. 26. ყოველ მუხლზე „შემეწიენ უფალო“; კუერექსი; 2) ფს. 28,1 ყოველ მუხლზე „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა“ დიდება და „მხოლოდმობილი“; გ) ფს. 113,1 ყოველ მუხლზე ალილუია სამჯერ, კუერექსი
 24. წარდგომა [прокимен] ფს. 26,1; დასდებული [მუხლი] ფს. 26,1
 25. I კორ. 9,19-10,14
 26. ალილუია ფს. 44,2; ფს. 44,2; ფს. 44,3
 27. ლუკ. 3,1-18
 28. განიცადე – ფს. 148,1 – ბასილი დიდის ჟამისწირვის დასასრული
 29. იწყება წყლისა კურთხევა
- შენიშვნა:** დიდი სვინაქსარის მითითებით [უწყებაჲ ჯერ არს], თუ განცხადების წინადადეგ ემთხვევა მარხვას, მაშინ მსახურება იმ სახით სრულდება, როგორც სქემაშია მოტანილი, ხოლო თუ დაემთხვევა შაბათ-კვირას, მაშინ ჟამისწირვა სრულდება ცალკე სამხრად და მწუხრი ცალკე.

6 იანვარი

ცისკარი

შენიშვნა: გიორგი მთაწმიდელის მითითებით, ქართული ტრადიციით, განცხადების წინა ღამეს 2 ან 3 საათზე სრულდებოდა „დაწესებულნი“ ან „შუადამისანი“, რაც ბერძნული ტრადიციისათვის უცხო იყო.

1. ფს. 117,27
2. [ტროპარი] „რაჟამს იორდანეს“
3. სამი ფსალმუნი: ა) ფს. 134,1; ბ) ფს. 113,1 და ფს. 117,1-2; გ) ფს. 148,1
4. წარდგომა
5. იბაკო
6. საკითხავი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა
7. ფს. 53,3
8. წარდგომა [прокимен] ფს. 28,3; დასდებული [მუხლი] ფს. 28,4
9. ფს. 150,6
10. მარკ. 1,9-11

11. ფს. 50,3

12. 2 გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] და ძლისპირი ორ-ორჯერ: „განაპოთა“ დასდებელნი ოთხ-ოთხჯერ, „ზღუსა ღელვათა“ ორ-ორჯერ; მორთულნი ძლისპირნი [კატავასია]; „განძლიერდასა“ [მესამე გალობა], შემდეგ იბაკო და საკითხავი წმიდისა ბასილის; „ღაღადყავსას“ [მეექვსე გალობა] შემდეგ კონდაკი

13. აქებდითსა [სტიქარონი]

14. დასდებელი

15. ღიდება და აწდა

16. კუერექსი ზეგარდამო და მოგუმადლენთა

სამხრად (ჟამისიწირვა)

1. სამი ანტიფონი: ა) ფს. 113 ყოველი მუხლის შემდეგ [ტროპარი] „ოხითა წმიდისა ღმრთის-მშობელისაჲთა“ ბ) ფს. 114 ყოველი მუხლის შემდეგ [ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“ ალილუია, ღიდება და აწდა გ) ფს. 117 ყოველი მუხლის შემდეგ ოხითა [ტროპარი] „რაჟამს იორდანეს“

2. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით

3. ღიდება [ტროპარი]: „რაჟამს იორდანეს“ და აწდა.

4. იბაკო

5. წმიდაო ღმერთოს ნაცვლად [ტროპარი] „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს“

6. წარდგომა [прокимен] ფს. 117, დასდებელი [მუხლი] ფს. 117,2

7. ტიტე 2,11

8. ალილუია – ფს. 28,3

9. მათ. 3,13

10. განიცადე

11. ტიტე 2,11

12. ალილუია

მწუხრი

1. წარდგომა [прокимен] ფს. 113,11 დასდებლები [მუხლები] ფს. 113,1, 113,3, 113,5

6. მიგებებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი,
2 თებერვალი

მწუხრი

1. [I ფსალმუნური კანონი] – ნეტარ არს კაცი

2. უფალო ღაღადყავსა

3. დასდებლები მიგებებისა [სტიქარონები] „მჯდომარენი“

4. [ტროპარი] „ნათელი მხიარული“

5. წარდგომა [прокимен]

6. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან

7. სტიქარონები [стихиры на стиховне]

8. ლიტანიისა [ტროპარი]

9. ოხითა

10. ფს. 117,27

11. [ტროპარი] „გიხაროდენ, მიმადლებულო ღმრთისმშობელო ქალწულო“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები: ა) ფს. 134,1; ბ) ფს. 97,1 და ფს. 99,1; გ) ფს. 148,1
2. იბაკო
3. საკითხავი მეთოდი კონსტანტინოპოლელისა
4. წარდგომა [прокимен] ფს. 97,2; დასდებული ფს. [მუხლი] 97,3
5. ფს. 150,6
6. ლუკა 2,25-39
7. ფს. 50
8. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი], დასდებული ოთხჯერ, ძლისპირი ორჯერ, განძლიერდას [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა და საკითხავი ბასილი დიდის ეპისტოლიდან, ღალადყავს [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო
9. აქებდითსა [სტიქარონი]
10. [გალობა] „დიდება მადალთაჲ“
11. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
12. [კუერექსი] „ზეგარდამო“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. სამი ფსალმუნი [ანტიფონები]: ა) ფს. 91,2; ბ) ფს. 92,1; გ) ფს. 94,1
2. წარდგომა გალობა ღმრთისმშობელისა; გალობა 9,1; ლუკა 1,46
3. ებრ. 7,7-17
4. ალილუია: ა) ლუკა 2,29; ბ) ფს. 96,11
5. ლუკა 2,22-40
6. განიცადე – ფს. 115,4

7. ხარება, 25 მარტი

ცისკარი

1. ფს. 117,27;
2. [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა თავი არს“
3. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები: ა) ფს. 134,1,1; ბ) ფს. 71,1; გ) ფს. 148,1
4. იბაკო [ტროპარი] „გნატრიტ შენ“
5. საკითხავი იოანე ოქროპირისა „კუალად სახარუ.“
6. წარდგომა [прокимен] ფს. 44,18; დასდებული [მუხლი] ფს. 150,6
7. ლუკ. 1,39
8. ფს. 50
9. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] „ზღუაჲ უვალი“; დასდებლები [ტროპარები] ოთხჯერ, ძლისპირი ორჯერ; განძლიერდას [მესამე ოდის] შემდეგ წარდგომა [седален] და საკითხავი ანდრია კრიტელისა; ღალადყავს [მეექვსე ოდის] შემდეგ იბაკო [ტროპარი]
10. აქებდითი [სტიქარონი]
11. „დიდება მადალთაჲ“
12. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
13. კუერექსი
14. ლიტანიისა [ტროპარი] მსველლობა ეკლესიებისაკენ გალობით, [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა“

მწუხრი

1. აკურთხევისი
2. უფალო ღაღადყავი
3. [ტროპარი] „ნათელი მზიარული“
4. საკითხავები ღღისა და ღღესასწაულისა
5. წარდგომად [седален] ფს. 140,2
6. კუერექსი
7. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
8. „წარდგომა“ [прокимен] ფს. 95,2-3, დასდებელი [მუხლი] ფს. 95,1
7. ებრ. 2,11-18
8. ალელუია: ფს. 76,6-7
9. ლუკა 1,24-38

ჟამისწირვა

სრულდება იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა
მოტანილია მხოლოდ ერთი კომპონენტი განიცადე ფს. 131,13

სერობა

გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ღმრთისმშობელისანი

თუ ხარების ღღესასწაული ემთხვევა შაბათს: პარასკევს მწუხრზე კითხულობენ როგორც პარასკევის, ასევე ხარების საკითხავებსაც, ცისკარზე სრულდება ღღესასწაულის განგება.

თუ ხარება ემთხვევა კვირა ღღეს: შაბათის მწუხრზე სრულდება I ფსალმუნური კანონი „ნეტარ არს კაცი“, უფალო ღაღადყავსა. შემდეგ ამბობენ კვირადღის სტიქარონებს ერთხელ და ღღესასწაულისას – ორჯერ, შემდეგ ღღესასწაულის სამი საკითხავი (ძველი აღთქმიდან). ამბობენ ჯერ კვირადღის ერთ ტროპარს და შემდეგ – ხარების ტროპარებს. ლიტანიაზე სრულდება ჯერ კვირადღის ტროპარი, ხოლო შემდეგ – ხარებისა. ცისკრად „ღმერთი უფალსა“ შემდეგ ამბობენ კვირადღის ტროპარს, ღიღების შემდეგ – ხარების ტროპარს, ცისკრის დასრულების შემდეგ ლიტანია. 2 საათზე იწყება სამხარი, ღღესასწაულის წარდგომა [прокимен], საკითხავი პავლენიდან და შემდეგ კვირადღისა, ალილუია, სახარება პირველად ხარებისა და შემდეგ კვირადღისა, განიცადე ღღესასწაულისა.

თუ ხარება ემთხვევა ლაზარობას:

წინაღღის მწუხრი

1. ხარების დასდებლები [სტიქარონები] – ორჯერ, ლაზარესი – ერთხელ. ღიღების შემდეგ ხარების დასდებლები [სტიქარონები]
2. შემდეგ საკითხავები [ძველი აღთქმიდან (პარემიები)] ღღისა და შემდეგ ღღესასწაულისა.
3. სრულდება სიწმიდის განახლება.

ცისკარი

1. ფს. 117,27 შემდეგ [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩვეუნი...“
2. ღიღების შემდეგ ლაზარესი [ტროპარი]
3. ფსალმუნური კანონი
4. იბაკო ღღესასწაულისა
5. საკითხავი
6. განიღუძე [ანტიფონი]
7. ღღესასწაულის საკითხავი სახარებისა

8. [ტროპარი] „აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ“
9. ფს. 50
10. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ხარებისა და ლაზარესი
11. [სტიქარონები] აქებდითსა ხარებისანი და ლაზარესი
12. დიდების შემდეგ ლაზარესი

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. „წმიდაო ღმერთო“ ნაცვლად [ტროპარი] „რავდენტა ქრისტეს მიერ ნათელ-გვლები“
2. წარდგომა [прокимен]
3. საკითხავი „პავლე“ ჯერ ხარებისა და შემდეგ ლაზარესი
4. ალელუია ხარებისა
5. სახარება იოანესი — ხარებისა და ლაზარესი

თუ ხარება ემოხვევა ბზობას

მწუხრი წინაღლით

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. უფალო ღაღადყავი
3. [სტიქარონები] ხარებისა ორჯერ და შემდეგ ბზობისა
4. დიდება
5. [სტიქარონები] ხარებისა
6. წარდგომა [прокимен] ფს. 92,1
7. საკითხავები ხარებისა სამი და ბზობისა სამი
8. სტიქარონად [стихира на стиховне] ბზობისანი
9. ლიტანიისა [ტროპარი] ბზობისა
10. დიდების შემდეგ [ტროპარი] ხარებისა

ცისკარი

1. ღმერთი უფალი — ფს. 117,27, შემდეგ [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა“
2. დიდების შემდეგ ბზობისა [ტროპარი] „შენ თანა დაფლულნი“
3. ფსალმუნური კანონი
4. იბაკო ბზობისა
5. საკითხავი ხარებისა
6. წარდგომა [прокимен] „პირითა ყრმათა ჩჩულ.“ — ფს. 8,3, დასდებული [მუხლი] „უფალო, უფალო ჩუენო, ვითარ...“ — ფს. 8,2
7. ფს. 150,6
8. სახარება ბზობისა
9. ფს. 50
10. გალობები [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ჯერ ხარებისა და შემდეგ ბზობისა, დასდებლები ორ-ორჯერ, განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ ბზობის იბაკო და საკითხავი ბზობისა, ღაღადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ ხარების იბაკო
11. აქებდითსა [სტიქარონები] ჯერ ხარებისა და შემდეგ ბზობისა
12. „დიდებაჲ მაღალთაჲ“
13. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
14. ლიტანიის [ტროპარი]
15. კუერექსი „ზეგარდამო“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად [ანტიფონები]: ა) ფს. 91,2; [ტროპარი] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა“; ბ) ფს. 92,1; [ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“, გ) ფს. 94,1; [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“

2. დიდება

3. იბაკო

4. „წმიდაო ღმერთო“

5. წარდგომა [прокимен] ბზობისა „კურთხეულ არს მომავალი“ – ფს. 117,26; დასდებელი [მუხლი] „აუარებდით უფალსა“ – ფს. 117,1

6. საკითხავი პავლე ხარებისა და შემდეგ ბზობისა

7. ალილუია: „გარდამოჲდეს ვითარცა წვიმაჲ“ – ფს. 95,1 ან ფს. 97,1

8. სახარება ხარებისა და შემდეგ ბზობისა

თუ ხარება დაემთხვევა დიდ ორშაბათს, სამშაბათს ან ოთხშაბათს, სრულდება ყოველივე ჯერ ხარებისა და შემდეგ დღისა. ჟამნი სრულდება ფსალმუნური კანონის გარეშე, სამჟამისა და შუადღისა ერთად სრულდება და იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა.

თუ ხარება დაემთხვევა დიდ ხუთშაბათს:**წინადღის მწუხრზე**

1. დასდებლები [სტიქარონები] ხარებისა და დღისა

2. საკითხავები ჯერ დღისა და შემდეგ ხარებისა

3. სრულდება სიწმიდის განახლება

4. საკითხავი სახარებიდან დღისა

ცისკარი

1. დაწესებულნი [ექვსფსალმუნი]

2. ფს. 117,27, შემდეგ [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“

3. დიდება [ტროპარი] „რაჟამს დიდებულნი მოწაფენი“

4. იბაკო [ტროპარი] დღესასწაულისა „გნატრით შენ“

5. ოქროპირის საკითხავი ხარებისა

6. წარდგომა [прокимен] დღესასწაულის სახარებისა

7. ფს. 150,6

8. ლუკა 1,39

9. ფს. 50

10. გალობანი [ცხრაოდიანი ფსალმუნური კანონი] ჯერ ხარებისა და შემდეგ დღისა; განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ იბაკო და საკითხავი ხუთშაბათისა, ღაღადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო დღესასწაულისა

11. აქებდითსას [სტიქარონების] შემდეგ დასდებლები [სტიქარონები] ხარებისა და შემდეგ დიდი ხუთშაბათისა

12. დიდების [სტიქარონების] შემდეგ ხარებისა

13. [გამოავლინე] „დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა“

სრულდება ჟამების მსახურება, მეექვსე ჟამზე კითხულობენ პარემიებს – ძველი აღთქმის საკითხავებს

მწუხრი

1. ფს. 103

2. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავი

3. დასდებლები [სტიქარონები] დიდი ზუთშაბათისა
 4. საკითხავები დღისა
 5. წარდგომა [прокимен] [დიდისა ზუთშაბათისა]
 6. საკითხავი პავლე [დიდისა ზუთშაბათისა]
 7. ალილუია [დიდისა ზუთშაბათისა]
 8. საკითხავი სახარებიდან – დიდისა ზუთშაბათისა
 9. [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“
 10. ლიტანია
 11. დიდება
 12. იბაკო ხარებისა
 13. უფალო ღაღადყავი [სტიქარონი ხარებისა]
 14. დასდებელნი ხარებისანი [სტიქარონები ხარებისა]
 15. კუერექსი „წმიდაო ღმერთოჲსა“ – [ხარებისა]
 16. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
 17. წარდგომა [прокимен] – [ხარებისა]
 18. საკითხავი პავლე – [ხარებისა]
 19. ალილუია – [ხარებისა]
 20. საკითხავი სახარება – ხარებისა
- ბასილი დიდის ჟამისწირვა

თუ ხარება დაემთხვევა დიდ პარასკევს,

წინა დღის, დიდი ზუთშაბათის, მწუხრი

1. დასდებლები [სტიქარონები] დღისა და შემდეგ დღესასწაულისა
2. საკითხავები [паремия] ჯერ დღისა და შემდეგ დღესასწაულისა

ცისკარი

1. დაწესებული [ექესფსალმუნი]
2. ფს. 117,27; [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“
3. დიდება
4. დღისაჲ; გრძელდება დიდი პარასკევის მსახურება
5. დასდებლები
6. იბაკო [ტროპარი] „რომელი ჩუენთვის ჯუარს-ეცუ“
7. საკითხავი პარასკევისა
8. მომიკსენე – ლუკა 23,42
9. წარდგომა [прокимен] – ფს. 21,19
10. საკითხავი სახარებიდან
11. მიწყალე – ფს. 50
12. ხარების შემდგომი განგება
13. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ხარებისა და ხვედრნი დღისა [პარასკევისა]
14. საკითხავი სახარებისა
15. აქებდითსა [სტიქარონი]
16. დიდებაჲ მაღალთა
17. საკითხავი სახარებისა
18. მესამე ჟამზე სრულდება თორმეტი ლოცვა
19. დასდებლები [სტიქარონები]
20. საკითხავები [ძველი ალექსანდრის]
21. პავლე

22. ალილუია
23. საკითხავი სახარებისა
24. ლიტანიისა [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“
25. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავსა
26. ყოველი განგება ხარებისა
27. იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა

სერობა

1. გალობანი ღვთისმშობლისა

თუ ხარება დაემთხვევა დიდ შაბათს

წინა დღის მწუხრი

1. საკითხავები [ძველი ალექსის] დღისა და შემდეგ ხარებისა
2. სრულდება სიწმიდის განახლება

ცისკარი

1. ფს. 117,27, [ტროპარი] „შუენიერმან იოსებ ძე“
2. დიდება, [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“
3. კანონი [кафизма] დღესასწაულისა, ვითა ზემოწერილ არს
4. იბაკო
5. საკითხავი დღესასწაულისა
6. განილჳძე [степенны, ანტიფონი]
7. წარდგომა [прокимен]
8. ფს. 150,6
9. ლუკა 1,39-56
10. ფს. 50
11. გალობები [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ხარებისა და დღისა, განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ დიდი შაბათის იბაკო და საკითხავი ნოსელისა, ღაღადყავსა [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო ხარებისა
12. აქებდითსა [სტიქარონნი]
13. დასდებლები [სტიქარონები] დღისა და ხარებისა
14. წარდგომა [прокимен]
15. საკითხავი – [паремия]
16. პავლე
17. ალილუია
18. საკითხავი სახარებიდან
19. კუერექსი მოგუმაღლენთა

მწუხრი

1. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავი
 2. დიდი შაბათის დასდებლები [სტიქარონები] და შემდეგ ხარების დასდებლები [სტიქარონები]
 3. საკითხავი [паремия] დიდი შაბათისა
 4. პავლე დიდი შაბათისა და შემდეგ ხარებისა
 5. ალელუიას ნაცვლად ფს. 81,8
 6. საკითხავი სახარებიდან დღისა და შემდეგ ხარებისა
 7. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით
- სრულდება ბასილი დიდის ჟამისწირვა,

თუ ხარება დაემთხვევა აღდგომას,

წინა დღის მწუხრი

1. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავი
2. [სტიქარონები] დღისა და შემდეგ ხარებისა
3. I საკითხავი [ძველი აღთქმიდან] დღისა, დაბ. 1,1-13; შემდეგ სამი საკითხავი [ძველი აღთქმიდან] ხარებისა და შემდეგ შაბათის 2 საკითხავი [ძველი აღთქმიდან]
4. შემდგომი განგება

ცისკარი

1. დაწესებული [ექვსფსალმუნი]
2. ფს. 117,27, [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა“
3. ხარების გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]; განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ იბაკო და საკითხავი ოქროპირისა, ღაღადყავსას [მეექვსე] გალობის შემდეგ იბაკო
4. წარდგომა სახარებისა [ПРОКИМЕН] – ფს. 95,2; დასდებელი [მუხლი] ფს. 95,1
5. ფს. 150,6
6. ლუკა 1,39
7. ფს. 50
8. კურთხეულარსი, აკურთხევდითი, აღიდებდითი [მე-7, მე-8, მე-9 გალობა]
9. გამოავლინე
10. [სტიქარონი] აქებდითი
11. [გალობა] დიდებაჲ მაღალთაჲ
12. [გალობა] წმიდაო ღმერთო
13. ლიტანიისა [ტროპარი] „ღღეს ცხორებისა ჩუენისა“; [მუხლი] „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით“
14. კუერექსი
15. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] „ღღესა მას აღდგომისასა“, განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ იბაკო აღდგომისა და საკითხავი „საკუმილსა ჩემსა“; ღაღადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო „დაღაცათუ შთაჰკედ უფალო“
16. [ტროპარი] „აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ“ – სამჯერ
17. ყოველი განგება კვირიაკესი ბოლომდე

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. „ქრისტე აღდგას“ და „წმიდა ღმერთოს“ ნაცვლად [ტროპარი] „რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ“
2. წარდგომა [ПРОКИМЕН] – ფს. 117,24, დასდებელი [მუხლი] ფს. 117,1
3. საკითხავი საქმე – აღდგომისა და შემდეგ ხარებისა
4. აღილუია აღვსებისა
5. იოანე 1,1
6. სახარების საკითხავი ხარებისა
7. განიცადე [ტროპარი] – „ქორცი და სისხლი ქრისტესი“

თუ ხარება დაემთხვევა ბრწყინვალე ორშაბათს,

წინადღის მწუხრზე

1. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავსა
2. დასდებლები [ПРОКИМЕН], [სტიქარონები] ჯერ აღდგომისა და შემდეგ ხარებისა
3. ფს. 76,14, დასდებელი [მუხლი] ფს. 76,15
4. საკითხავები ხარებისა
5. იოანე 20,19-25

6. კუერეჟი
7. აღდგომის სტიქარონები

ცისკარი

1. აღდგომის ტროპარი „ქრისტე აღდგა“
2. ხარების [ტროპარი] „დღეს ცხორებისა ჩუენისა“
3. გალობანი [ცხრაოდიანი] აღდგომისა და ხარებისა; განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ იბაკო აღდგომისა და საკითხავი, დადადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო ხარებისა
4. წარდგომა [прокимен]
5. ლუკა 1,39
6. [ტროპარი] „აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ“
7. [სტიქარონები] აქებდითსა აღდგომისანი და ხარებისანი
8. [ტროპარი] ქრისტე აღდგა

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. აღდგომის [ანტიფონები]
2. წარდგომა [прокимен] ხარებისა, ფს. 95,2
3. პავლე 2 საკითხავი ჯერ დღისა [აღდგომის] და ხარებისა
4. ალელუია ხარებისა
5. სახარება დღისა [აღდგომის] და შემდეგ ხარებისა

8. ფერისცვალება უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი,
6 აგვისტო

მწუხრი წინაღლით

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონი] უფალო დადადყავსა, დასდებლები [სტიქარონები]: ა) „პირველ ჯუარცუმისა“, ბ) „წარიყვანა“, გ) „მთასა თაბორსა“, დ) „მთაჲ იგი პირველ“, ორ-ორჯერ
3. წარდგომა [прокимен]
4. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან
5. სტიქარონი [стихира на стиховне] ფს. 88,12, მუხლი ფს. 88,13
6. დასდებლები [ტროპარები]: ა) „მოსლვაჲ შენი ქუეყანად“, მუხლი „ჩრდილოჲ და ბღუარი“ – ფს. 88,13; ბ) „გარდამატებულსა“
7. დიდება
8. ლიტანიისა [განსატყვებელი ტროპარი]: „მთასა ზედა ფერი იცვალე“

თუ ფერისცვალება დამეთხვევა კვირას, მწუხრზეც და ცისკარზეც სრულდება ყველაფერი ფერისცვალებისა და არა კვირადღისა

ცისკარი

1. ღმერთი უფალი
2. [ტროპარი] „მთასა ზედა ფერი იცვალე“
3. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები: ა) ფს. 88,1-37; ბ) ფს. 134,1; გ) ფს. 153,1
4. წარდგომა [прокимен]
5. საკითხავი ანდრია კრიტელისა ან მათეს თავის თარგმანებიდან – თავი 56
6. ფს. 53,3
7. განიღვიძეს ნაცვლად წარდგომა [прокимен] ფს. 88,13, დასდებელი [მუხლი] ფს. 88,2
8. ლუკა 9,28-36

9. ფს. 50

10. გალობანი [ცხრაოდიანი] ორნი დღესასწაულისა: ა) „მწყობრნი“; ბ) „ქუეყანასა მწყურნებასა“ ყოველი ტროპარი ორჯერ, განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [седален] და საკითხავი; ღაღადყავსა [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო

11. [სტიქარონი] აქებდითსა

12. [გალობა] წმიდაო ღმერთო

13. ლიტანიისა [ტროპარი]

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. [სამი ფსალმუნი]: ა) ფს. 91,2, რეფრენი [ტროპარი] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა“; ბ) ფს. 92,1, რეფრენი [ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“; გ) ფს. 94,1, რეფრენი [ტროპარი] „მთასა ზედა ფერი იცვალე“

2. ოხითას ნაცვლად იგივე

3. დიდება

4. იბაკო [ტროპარი] „მთასა ზედა ფერი იცვალე“

5. წმიდაო ღმერთო

6. ფს. 91,6

7. დასდებელი [прокимен] ფს. 103,1

8. II პეტ. 1,10-19

9. აღილუია ფს. 88,12, მუხლი 88,13

10. მათე 17,1-9

11. განიცადე – ფს. 88,16-17

9. მიცვალებათა (მიძინება) წმიდისა ღმრთისმშობელისა,
15 აგვისტო

მწუხრი წინაღლით

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]

2. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავსა

3. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან

4. სტიქარონი [стихиры на стиховне] ამ მუხლების შემდეგ – ლუკა 1,46, მუხლი ლუკა 1,48

5. ლიტანიისა [ტროპარი] „მობასა ქალწულებათა დაიმარხე“

ცისკარი

1. ღმერთი უფალი

2. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად სამი ფსალმუნი: ა) ფს. 134,1; ბ) ფს. 131,1; გ) ფს. 148,1

3. იბაკო [ტროპარი]: „გნატრით შენ“

4. საკითხავი ბასილი დიდისა „საიდუმლოა“

5. განიღვიბელ – [სტიქარონი] „მოვიკსენო სახელი შენი“, დასდებელი [მუხლი]: „ისმინე ასულო“

6. ლუკა, 1,39-56

7. ფს. 50

8. გალობანი [ცხრაოდიანი] ორნი: ა) „პირად-პირადნი“, ბ) „ზღუადა უვალი“, დასდებლები [მუხლი] ორ-ორჯერ, განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [седален] და საკითხავი დამასკელისა, ღაღადყავსა [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო

9. [ტროპარი] აქებდითსა ზედა: „ეჰა, დიდებულნი“ ორ-ორჯერ

10. „დიდებასა ზედა გერი რაამე კარგი“

11. [გალობა] დიდება მაღალთა

12. [გალობა] წმიდაო ღმერთო

13. ლიტანიისა [ტროპარი]

სამხრად

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად ფსალმუნები [ანტიფონები]: ა) ფს. 91,2, რეფრენი [ტროპარი] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა“ ბ) ფს. 92,1, რეფრენი [ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“ გ) ფს. 94,1, რეფრენი [ტროპარი] „შობასა ქალწულებაჲ დაიც.“

2. წმიდაო ღმერთო

3. წარდგომა [прокимен]: – გალ 9,1, დასდებელი [მუხლი] „რამეთუ მოხედნა სიმდაბლესა ჩემსა“ გალ. 9,3

4. პავლე ფილ. 2,5

5. ალილუია ფს. 131,8

6. ლუკა 10,38

7. განიცადე – ფს. 115,4

ათორმეტთაგან მოძრავნი

1. ბ ზ ო ბ ა

მწუხრი წინაღლით

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]

2. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავი

3. დასდებელი [სტიქარონები] ბზობისა

4. წარდგომა დღისა [прокимен] ფს. 92,1

5. სამი საკითხავი [ძველი ალექსანდრის]

6. სტიქარონად [стихирынастиховне]: 1) [სტიქარონი] „იხარებდ, ქალაქო ღირსო“, მუხლი ფს. 8,2;

2) „ვიტარ საკურველ“ მუხლი ფს. 8,3, მათ. 21,16; 3) „მოვიდა მკნელი“

7. დიდება „მოვედით ჩუენდა“

8. ლიტანიისა [ტროპარი] „დაფულნი შენ თანა ნათლისღებითა“

ცისკარი

1. ფს. 117,27

2. [ტროპარი] „ყოველთა აღდგომასა“

3. დიდება

4. [ტროპარი] „დაფულნი შენ თანა“

5. „აღვიარო“ [II ფსალმუნური კანონი]

6. იბაკო

7. საკითხავი ანდრია კრიტელისა

8. წარდგომა [прокимен] განილუძისა [ანტიფონი] ფს. 8,3, მათ. 21,16, დასდებელი [მუხლი] ფს. 8,2

9. ფს. 150,6

10. მათე, 21,1-17

11. ფს. 50

12. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]: იხილვანი; ძლისპირები ორ-ორჯერ, ყოველი დასდებელი [ტროპარი] ექვს-ექვსჯერ, დაერთვის ძლისპირები მგალობელთა ორი გუნდის შესრულებით [კატავასია], განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [сѣдален] და დარჩენილი საკითხავი, ღაღადყავსა [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო

13. გამოავლინე
14. აქებდითსა [სტიქარონები] – სურვილისამებრ
15. დიდებაჲ მაღალთაჲ
16. [გალობა] წმიდაო ღმერთო
17. ლიტანიისა [ტროპარი] „ყოველთა აღდგომასა“
18. დიდება
19. [ტროპარი] „დაფლულნი შენ თანა“
20. კუერექსი ზეგარდამო

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად სამი ფსალმუნი [ანტიფონები] ფს. 91,2, 92,1, 94,1, რეფრენად „ყოველთა აღდგომასა“ [ტროპარი]
2. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით
3. ფს. 117,26, მუხლი 117,27
4. [ტროპარი] „დაფლულნი შენ თანა“
5. დიდება
6. კონდაკი
7. კუერექსი „წმიდაო ღმერთოჲსა“
8. წარდგომა [прокимен] ფს. 117,26, დასდებელი [მუხლი] ფს. 117,29
9. ფილპ. 4,4
10. ალელუია ფს. 97,1, დასდებელი [მუხლი] ფს. 97,2
11. იოანე 12,1-18
12. განიცადე – ფს. 8,3, მათ. 21,16, მეორე განიცადე ფს. 117,26

მწუხრი

1. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავსა, დასდებლები
2. წარდგომა დღისა ფს. 133,1, დასდებელი [მუხლი] 133,1
3. სტიქარონად [стихира на стиховне] „შესაკრებლო ბოროტო“
4. ლიტანიისა [ტროპარი]: „ღმრთისმშობელო ქალწულო“

სერობა

1. გალობანი ანდრია კრიტელისა
2. ნეტარარიანნი სახარებიდან
3. [გალობა] დიდებაჲ მაღალთაჲ
4. „უფალო ყოვლისა მპყრობელო“ – ბარ. 3,1

2. ამაღლება უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი

მწუხრი წინადღით (ოთხშაბათი)

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონი] უფალო ღაღადყავსა
3. დასდებლები [სტიქარონები] ამაღლებისა
4. [ტროპარი] ნათელი მხიარული
5. წარდგომა დღისა [прокимен]
6. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან: ა) ესაია 2,2; ბ) ესაია 62,10; გ) ზაქარია 4,1
7. სტიქარონები [стихиры на стиховне] მუხლები: ა) ფს. 46,2; ბ) ფს. 46,6
8. დიდება, მუხლები იგივე
9. ლიტანიისა [განსატყეველი ტროპარი]

10. ფს. 117,27

11. ოხითა „აჰმალღი დიდებით, ქრისტე ღმერთო“

ცისკარი

1. კანონი [კათიზმა] ა) ფს. 46,2; ბ) ფს. 56,2; გ) ფს. 148,1

2. წარდგომა [седален]

3. საკითხავი ოქროპირისა

4. ფს. 53,3

5. წარდგომა სახარებისა [прокимен] ფს. 46,6, დასდებელი [მუხლი] 46,2

6. ფს. 150,6

7. მარკ. 16,9-20

8. მიწყალე – ფს. 50

9. გალობა [ცხრაოდიანი კანონი] „მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა“ დასდებლები (მუხლები) ოთხ-ოთხჯერ „უგალობდითსა“³ [მე-16 მუხლამდე] „ვიდრემდის განჯდა“, შემდეგ ორ-ორჯერ, ფსალმუნთა დასრულების შემდეგ ძლისპირები მარტვილიისა [კატავასია]: „საღმრთოჲმან ნისლმან“ და შემდეგი; განძლიერდას [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა და საკითხავი; ღაღადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო; აღიდებდითსას [მეცხრე გალობის] შემდეგ გამოავლინე [ἐξαποστειλᾶν]: „მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს“

10. აქებლითი [სტიქარონები]

11. დასდებლები [სტიქარონები] ამაღლებისა

12. დიდება

13. [სტიქარონი] „იშევ ვითარცა თავადმან ინებე“

14. [გალობა] დიდებაჲ მაღალთაჲ

15. [გალობა] წმიდაო ღმერთოჲ

16. ლიტანიისაჲ [ტროპარი]: „აჰმალღი დიდებით“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად [ანტიფონები]: ა) ფს. 91,2 [რეფრენად]: „ოხითა წმიდისა ღმრთისშობელისათა“, ბ) ფს. 92,1 [რეფრენად] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო“ გ) ფს. 94,1 [რეფრენად] „აჰმალღი დიდებით“

2. დიდება

3. კონდაკი

4. წარდგომა [прокимен] ფს. 56,6, დასდებელი [მუხლი] ფს. 56,8 (ან ფს. 107,2)

5. საქმე 1,1-12

6. ალილუია – ფს. 46,2, დასდებელი [მუხლი] ფს. 46,6

7. ალილუია „აკდა ქერობინთა“ [ტროპარი]

8. საკითხავი საცისკრო სახარებისა – ლუკა 24,36-53

9. განიცადე ფს. 46,6

10. მწუხრი

11. უფალო ღაღადყავსა

12. „ზეცისა განწესებულთა“ [სტიქარონი], თუ სახელოვანი წმინდანის ხსენებას დაემთხვევა მისი სტიქარონიც

13. წარდგომა დღისა [прокимен]

14. სტიქარონები [стихиры на стиховне] ერთი ჯუარისა, სხვები ამაღლებისა

15. ლიტანიისა [განსატყევებელი ტროპარი] „აჰმალღი დიდებით“

³ იხ. ლიტურგიკული ტერმინები – ფსალმუნური გალობა 1.

3. მარტვილია – სულიწმიდის გარდამოსვლა (მოფენა)

შაბათსა მწუხრი, წინაღულ მარტვილიისა

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავსა
3. [ტროპარი] ნათელი მზიარული
4. სამი საკითხავი: ა) რიცხვთა; ბ) იოველისა; გ) ეზეკიელისა
5. სტიქარონნი [СТИХИРЫ НА СТИХОВНЕ] მუხლი ა) ფს. 50,12; ბ) 50,14 გ) 50,13
6. ფს. 117,27
7. სამხრად [ჟამისწირვა]
8. ოხითა [ტროპარი]

ცისკარი

1. კანონის ნაცვლად სამი ფსალმუნი: ა) ფს. 134,1; ბ) ფს. 137,1 და ფს. 138,1 გ) ფს. 148,1
2. იბაკო მარტვილიისა
3. საკითხავი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა ორ ნაწილად
4. ფს. 53,3
5. წარდგომა [ПРОКИМЕН] ფს. 142,10, დასდებული [მუხლი] ფს. 142,1
6. ფს. 150,6
7. სახარება საცისკრო: იოანე 20,19-23
8. [ტროპარი]: „აღდგომაჲ ქრისტესი“
9. ფს. 50
10. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] „უფსკრულთა ზღვისათა“ და „საღმრთოჲმან ნისლმან“, დასდებულები [ტროპარები] ოთხ-ოთხჯერ, ძლისპირთა მორთვა [კატავასია], განძლიერდასა [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [СЕДАЛЕН] და საკითხავი, ღაღადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ კონდაკი
11. გამოავლინე: „ვითარ დიდ არს და საშინელ“
12. აქებდითი [სტიქარონი]: „მოგიცემიესნი“
13. დიდება, დასდებული [მუხლი]
14. [გალობა] დიდებაჲ მაღალთაჲ, [მუხლი] „გიგალობთ შენ“
15. [გალობა] წმიდაო ღმერთო
16. ლიტანიისაჲ [განსატევებელი ტროპარი] „კურთხეულ ხარ, ქრისტე ღმერთო“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. [სამი ანტიფონი]: ა) ფს. 91,2 [რეფრენი, გამოავლინე] „ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა; ბ) ფს. 92,1, [რეფრენი, ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ ნუგეშინისმცემელო“; გ) ფს. 94,1 [რეფრენი, ტროპარი] „კურთხეულ ხარ, ქრისტე ღმერთო“
2. დიდება
3. კონდაკი
4. [ტროპარი] „რავდენტა ქრისტეს მიერ“⁴
5. წარდგომა [ПРОКИМЕН] ფს. 18,5, დასდებული [მუხლი] ფს. 18,2
6. საქმე 2,1-11
7. ალილუია ფს. 32,6
8. იოანესი 7,37-8,12
9. განიცადე – ფს. 142,10
10. ალილუია

⁴ ამ შემთხვევაშიც აღდგომის დღესასწაულის მსგავსად, მარტვილიის ჟამისწირვაზე ფიგურირებს აღდგომის დღესასწაულზე შეტანილი ტროპარი „რავდენტა ქრისტეს მიერ ნათელ-გიდებეს“.

მწუხრი

1. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავი
2. წარდგომა [прокимен] ფს. 76,14, მუხლები: ა) ფს. 76,11; ბ) ფს. 76,15
3. [ასამაღლებელი] სიბრძნით აემართენით
4. ლოცვა Ⴀ
5. „მშულობით უფლისა მიმართ ვილოცოთ“
6. დიაკონმა [კუერექსი]: „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ“
7. მღვდელმა ასამაღლებელი
8. [ანტიფონი]: ა) ფს. 114,1 [რეფრენი, ტროპარი] ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისათა;
9. დიდება და აწდა;
10. [კუერექსი] „მერმეცა და მარადის“;
11. ლოცვა Ⴁ
12. დიაკონმა [კუერექსი]: „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ“
13. მღვდელმა ასამაღლებელი;
14. [ანტიფონი] ბ) ფს. 115,1, [რეფრენი, ტროპარი] „გუაცხოვნენ ჩუენ, ნუგეშინისმცემელო“, მუხლები: ა) ფს. 115,3, ბ) ფს. 115,4
15. დიდებაჲ
16. [ტროპარი] „მხოლოდშობილი“
17. აწდა
18. [ტროპარი] „უფროჲსად დიდებულსა ქრისტეს“
19. დიაკონმა [კუერექსი] „მერმეცა და მარადის“
20. ლოცვა Ⴃ
21. დიაკონმა [კუერექსი] „შეგუეწიენ, გუაცხოვნენ“
22. ასამაღლებელი
23. [ანტიფონი] გ) ფს. 116,1, [რეფრენი, ტროპარი] „კურთხეულ ხარ შენ“
24. დიდება
25. კონდაკი
26. [ლოცვა] ღირს მყვენი
27. ლოცვა Ⴄ – საიდუმლო
28. დიაკონმა „აღვასრულოთ სამწუხროჲ ვედრებაჲ“
29. ასამაღლებელი
30. სტიქარონი [стихира на стиховне] „ღღესასწაულად ყოველთა“ მუხლები ა) ფს. 50,12; დასდებული ბ) ფს. 50,13
31. დასდებული
32. დიდება
33. დასდებული დიდი მორთული
34. [სვიმეონ მართლის გალობა] „აწ განუტევე“
35. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
36. ლიტანიისა [ტროპარი]
37. „მშულობით წარვიდეთ“
38. „სახელითა უფლისათა, უფალო, გუაკურთხენ“

დიდი დღესასწაულები

წინადაცვეთა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, 1 იანვარი⁵

1 იანვრიდან იწყება განცხადების წინაღღესასწაული, რომელიც გრძელდება 5 იანვრის ჩათვლით

მწუხრი (წინაღღით)

1. აკურთხევისი – ფს. 103
2. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
3. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან (D ნუსხა)
4. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავი
5. დასდებლები [სტიქარონები] წინადაცვეთისა და წმ. ბასილისი
6. სტიქარონები ბასილისი [стихира на стиховне]
7. ლიტანიისად [ტროპარი] და ოხითად [ტროპარი] – „ყოველსა ქუეყანსა განკლა“
8. აწდა

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონი,
2. შესხმა ბასილისი გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა – ოთხჯერ
3. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] – „მოვედით, ერნო“, „განძლიერდასა“, „ღაღადყავსა“ და „ადიდებდითსა“ (მესამე, მეექვსე და მეცხრე გალობების) შემდეგ მეორდება ბასილის შესხმა, დასდებლები [მუხლები] ორ-ორჯერ
4. განცხადების გალობათა 2 ძლისპირი [კატავასია]
5. აქედითსა [სტიქარონი] – თეოფანეს „გიხაროდენი“
6. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
7. „მამაო ჩუენო“
8. ლიტანიისა [ტროპარი]
9. კუერექსი „ზეგარდამო“ და „მოგუმაღლენთა“

სამხრად

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად [სამი ანტიფონი]: ფს. 91,2; ფს. 92,1; ფს. 94,1
2. დიდება – ფს. 18,5
3. აწდა
4. [ტროპარი] „გამოშჩნდი“
5. წარდგომა [прокимен], ფს. 48,4, დასდებელი [მუხლი] ფს. 48,2
6. კოლ. 2,8
7. ალილუია – ფს. 36,30
8. ლუკა 2,20-21
9. განიცადე – ფს. 110,9

მწუხრი

1. სტიქარონად წინაღღის მწუხრისა და ბასილისი [стихира на стиховне]
2. უფალო ღაღადყავსად [სტიქარონები] სრულდება განცხადების წინაღღისა, სამი წინაღღისა და სამი წმიდისა
3. სტიქარონად [стихира на стиховне] წინაღღისა
4. ლიტანიისა [ტროპარი] – „განემზადე, ზაბულონ“ ან წინაღღის რომელიმე დასდებელი
5. „ღმერთი უფალსა ზედა“ – იგივე

⁵ 1 იანვარს არის აგრეთვე ბასილი დიდის ხსენების დღე, შესაბამისად მსახურებაში ჩნდება ლიტურგიკული კომპონენტები ბასილის შესახებაც.

შობა იოანე ნათლისმცემელისა, 24 ივნისი

მწუხრი (წინადღით)

1. „ნეტარ არს კაცი“ [I ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავი
3. [ტროპარი] „ნათელი მხიარული“
4. წარდგომა დღისა [прокимен]
5. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან
6. სტიქარონად [СТИХИРА НА СТИХОВНЕ] ჯვარის დღეს სრულდება პირველად ჯვარის სტიქარონი და შემდეგ იოანეს შობისა. თუ ჯვარის დღე არ არის, მაშინ – მხოლოდ იოანეს შობისა; მუხლები იოანეს სტიქარონებისა: ა) ბიბლ. გალობა 9^ა 1 (68), ბ) ბიბლ. გალობა 9^ბ 1 (76)
7. დიდება
7. დასდებელი [სტიქარონი]
8. აწდა მარადის ღმრთისმშობელისა
9. ლიტანიისა [ტროპარი]
10. ოხითა [ტროპარი]
11. ფს. 117,27
12. [ტროპარი] „წინაღსწარმეტყუელო და ქადაგო“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონი (19) – „აქებდით“
2. წარდგომა [прокимен]
3. საკითხავი თეოდორე სტუდიელისა
4. წარდგომა სახარებისა [прокимен] ფს. 54,7-8, დასდებელი [მუხლი] ფს. 54,2
5. ფს. 150,6
6. ლუკა 1,57
7. ფს. 50,3
8. გალობანი ორნი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]: ღმრთისმშობლისა და იოანე ნათლისმცემლისა, ნათლისმცემლის დასდებლები [მუხლები] ორ-ორჯერ, განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [сѣдален] და საკითხავი, ღაღადყავსას [მეექვსე] გალობის შემდეგ იბაკო
9. აქებდითი [სტიქარონი]
10. [გალობა] „დიდებაჲ მაღალთაჲ“
11. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
12. ლიტანიისა [ტროპარი]

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. [სამი ანტიფონი]: ა) ფს. 91,2 [რეფრენი, ტროპარი] ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა; ბ) ფს. 92,1 [რეფრენი, ტროპარი] ოხითა „წმიდათა შენთაჲთა, მაცხოვარ“; გ) ფს. 94,1 [რეფრენი] „წინაღსწარმეტყუელო“
2. დიდება
- 3 [ტროპარი] „იოვანე იშვა ბერწისაგან“
4. წარდგომა [прокимен] ფს. 31,11, დასდებელი [მუხლი] ფს. 63,11
5. რომაელთა 13,11
6. ალილუია
7. გალობა ზაქარიასი – ბიბლ. გალობა 9^ა 1 (68), მუხლი ბიბლ. გალობა 9^ბ 1 (76)
8. ლუკა 1,1
9. განიცადე – ფს. 111,6

ხსენება წმიდათა და ყოვლადქებულთა
მოციქულთა პეტრესი და პავლესი, 29 ივნისი

მწუხრი წინაღლით

1. აკურთხევისი – ფს. 103
2. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
3. [სტიქარონი] უფალო ღალადყავი
4. [ტროპარი] ნათელი მხიარული
5. წარდგომა [прокимен]
6. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან (მითითებულია პეტრეს კათოლიკე ეპისტოლეში)
7. სტიქარონი [стихира на стиховне], მუხლები: ა) ფს. 18,2, ბ) ფს. 18,5
8. ოხითა [ტროპარი]: „მოციქულთა თავნო და სოფლისა მოძღუარნო“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონის ნაცვლად სამი ფსალმუნი: ა) ფს. 18,2; ბ) ფს. 134,1; გ) ფს. 150,1
2. იბაკო [ტროპარი]: „რომელმან დილეგმან არა შევიწყნარა“
3. საკითხავი – წამება წმიდათა მოციქულთა
4. წარდგომა სახარებისა [прокимен] გალ. 4,8, დასდებელი [მუხლი] გალ. 4,2
5. იოვანე 21,1-15
6. ფს. 50
7. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]: 1) „არარაჲ არს სახედ შენდა“; 2) „განკუეთილნი“, განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [седален], ღალადყავსას [მე-ექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო [ტროპარი]
8. აქებდითი [სტიქარონი]
9. [სტიქარონი] „რაჟამს მოწყალეთა“
10. [გალობა] „დიდებაჲ მაღალთა“
11. [გალობა] „წმიდაო ღმერთო“
12. ლიტანიისა [განსატევებელი ტროპარი]
13. კუერექსი

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. [სამი ანტიფონი]: ა) ფს. 91,2 [რეფრენი, ტროპარი] ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა ბ) ფს. 92,1 [რეფრენი, ტროპარი] „ოხითა წმიდათა შენთაჲთა“; გ) ფს. 94,1 „მოციქულთა თავნო“
2. წარდგომა [прокимен] ფს. 18,5; დასდებელი [მუხლი] ფს. 18,2
3. II კორ. 11,21
4. ფს. 88,6
5. მათე 16,13-19
6. განიცადე – ფს. 18,5

თავისკვეთა წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა, 29 აგვისტო

მწუხრი (წინაღლით)

1. ნეტარ არს კაცი [I ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონი] უფალო ღალადყავსა
3. [ტროპარი] „ნათელი მხიარული“
4. წარდგომა ღლისა [прокимен]

5. სამი საკითხავი საწინასწარმეტყველოდან
6. სტიქარონები [стихиры на стиховне] მუხლები: ა) ფს. 36,30 ბ) ფს. 36,31
7. ლიტანიისა [ტროპარი]
8. ოხითა
9. ფს. 117,27
10. [ტროპარი] „საკსენებელი მართლისა“ ან „წინამორბედისა ღიღებული თავისკუეთაჲ“

ცისკარი

1. ფსალმუნური კანონი ფს. 24, 25, 26 – სამივე ფსალმუნი სრულებით
2. საკითხავი მრავალთავიდან
3. წარდგომა სახარებისა [прокимен] ფს. 131,17, დასდებული [მუხლი] ფს. 131,1
4. მათე [11,2-15]
5. ფს. 50
6. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] ორნი: „ქუეყანსა მწყურნებსა“, „ეტლთა მფლობელნი“ ან „ისრაჴლნი“, განძლიერდასას [მესამე გალობის] შემდეგ წარდგომა [седален] და საკითხავი მათეს თავის თარგმანებიდან, თავი ჰქ, ღალაფყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო
7. [სტიქარონი] აქებდითი
8. [სტიქარონები] დასდებლები
9. [გალობა] „ღიღებაჲ მაღალთაჲ“
10. [გალობა] „წმიდაო ღმერთოჲ“

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. [სამი ანტიფონი] ა) ფს. 91,2 ბ) 92,1 გ) 94,1 [რეფრენი, ტროპარი] „წინამორბედისა ღიღებული“ ან ფსალმუნები აკურთხევის (ფს. 102), აქებსი (ფს. 145) და ნეტარარიანნი (ცხრა ნეტარება სახარებიდან) მომიკსენითურთ
2. დასდებული
3. წარდგომა [прокимен] ფს. 63,11, დასდებული [მუხლი] ფს. 63,2
4. საქმე 13,25-39
5. ალილუია ფს. 96,11
6. მარკოზი 6,14-30
7. განიცადე – ფს. 111,6

15 ნოემბერი, დაწყებაჲ მარხვათაჲ

ცისკარი

1. ალილუია
2. წმიდაარსნი
3. ორი კანონი [ფსალმუნური კანონი]
4. სამი საკითხავი
5. სამნი გალობანი [სამი ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]
6. მზისა (პირველი ჟამი) და ცისკარი სრულდება ერთად
7. 12 მუხლთდრეკა
8. ლოცვა მღუმრიად
9. [გალობა] „წმიდაო ღმერთოჲ“
10. [გალობა] „მამაო ჩუენოჲ“
- 11 12 კვირილეისონი
12. ლოცვა კურთხევისა

13. მესამე ჟამი – ლოცვა კანონით [ფსალმუნური კანონით]
14. 12 მუხლთდრეკა
15. მეექვსე ჟამზე (შუადღისა) ლოცვა კანონით [ფსალმუნური კანონით]
16. 14 მუხლთდრეკა
17. შუადღის ლოცვა

ჟამისწირვა

1. მეცხრე ჟამი – ლოცვა კანონით [ფსალმუნური კანონით]
2. 12 მუხლთდრეკა
3. „წმიდაო ღმერთოს“ ნაცვლად “მოძიქსენე“, „ერნი ანგელოზთანი“, „მრწამსი“, „მამაო ჩუენო“, „ერთ არს წმიდაო, ერთ არს უფალი ჩუენი იესუ ქრისტიე“, „იყავნ სახელი უფლისაჲ კურთხეულ“ – სამჯერ
4. ფს. 33
5. 12 კვირილეისონი
6. ლოცვა კურთხევისა

მწუხრი

1. ჭირის კანონი – [მეთვრამეტე ფსალმუნური კანონი]
2. [სტიქარონები] უფალო ღაღადყავსა
3. დასდებელნი [სტიქარონები] წმიდისანი
4. წარდგომა დღისა [прокимен]
5. მსგეფსის სტიქარონები [стихиры на стиховне]
6. 12 მუხლთდრეკა

სერობა

1. ფს. 4.2
2. „ჩუენტანაარსი“ – ესაია 8,10
3. მრწამსი
4. 40 კვირილეისონი
5. ფს. 50
6. ღვთისმშობლის გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი]
7. ექვსნი ჟამნი სერობისანი [ექვსი ფსალმუნი სერობისა]
8. ნეტარარიანნი
9. [გალობა] „დიდებაჲ მაღალთა“
10. ბარუქ. 3,1
11. 12 მუხლთდრეკა
12. ლოცვა კურთხევისა

16 ნოემბერი

(საშობაო მარხვის მეორე დღე, მათე მოციქულის ხსენება)

მწუხრი (წინაღღე)

1. უფალო ღაღადყავსა დასდებელნი მათესი [სტიქარონები უფალო ღაღადყავსა]
2. სტიქარონად [стихиры на стиховне] მსგეფსისა და მოციქულისა
3. ლიტანიისად [ტროპარი] – „მოციქულო წმიდაო“

ცისკარი

1. გალობანი [ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი] მსგეფსისა და მოციქულისა, დასდებლები [მუხლები] მოციქულისა ორ-ორჯერ, [მესამე გალობის შემდეგ] საკითხავი და შესხმა მოციქულისა. ღალადყავსას [მეექვსე გალობის] შემდეგ იბაკო

2. აღვივსენითსა [სტიქარონების] მსგეფსისა და მოციქულისა

სამხრად (ჟამისწირვა)

1. წარდგომა [прокимен] – ფს. 18,5, დასდებელი [მუხლი] ფს. 18,2

2. I კორ. 4,9

3. ალელუია ფს. 88,6

4. მათე 17,1

5. განიცადე – ფს. 18,5

ა

ადგომა – 1. აღდგომა (იხ.). 2. კვირადღე.

ადიდებდითსა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეცხრე გალობა (იხ. *გალობანი*).

აემართენით – (Ὁρθοι) *ასამაღლებელი* (იხ.).

ათხუთმეტნი საგალობელნი – დიდი პარასკევის ანტიფონები (გალობა); იხ. *შუალამისანი*.

აიაზმა – (ἀΐασμα) ნაკურთხი წყალი, მომზადებული სასხურებლად. 1. დიდი აიაზმა სრულდება ნათლისღებაზე 6 იანვარს ან ნათლისღების წინაღღეს; 2. მცირე აიაზმა – სრულდება წლის დანარჩენ დღეებში.

აკათისტო, აკათისტონ – (Ἀκάθιστος) დაუჯდომელი: საგალობელი, რომლის შესრულების დროს დაჯდომა არ შეიძლება (საგალობელი, რომელიც მიძღვნილია იესო ქრისტეს, ღვთისმშობლისა და წმინდანებისადმი).

აკათისტოს ნიმუშია ღვთისმშობლის დაუჯდომელი, რომელიც სრულდება დიდმარხვის მე-5 შაბათს ცისკრად. მისი შექმნა უკავშირდება ღვთისმშობლის მეოხებით მტრის შემოსევისაგან კონსტანტინოპოლის რამდენჯერმე გადარჩენის ფაქტს (626 წ., 673 წ., 717 წ.). თავდაპირველად დღესასწაული დაწესდა უძრავი კალენდრის დღეებზე: 8 აგვისტო, 25 ივნისი, 16 აგვისტო, საბოლოოდ კი – დიდმარხვის მე-5 შაბათს.

აკათისტოს განგების ძირითადი ელემენტებია: ცისკრად – 24 *იამბიკო* (იხ.) და *კონდაკი* (იხ.) („ზემთა მბრძოლისაჲ“), საკითხავი, „მიწყალე“ (ფს. 50), გალობანი ხარებისანი, გამოავლინე, აქებდითსა, ადვიესენითნი, სამხრად – საკითხავები პავლენიდან, სახარებიდან და ა. შ.

დიდმარხვის მე-5 შაბათი ემთხვევა ხარების (25 მარტი) წინა შაბათს. ამის გამო აკათისტოს განგება „დიდ სუნაქსარში“ ორ ადგილას არის შეტანილი: ხარების წინა შაბათს და მარხვათა ნაწილში.

აკურთხევსი – 1. 102-ე ფსალმუნი, რომელიც სრულდება ჟამისწირვაზე, როგორც პირველი ანტიფონი (იხ. *გალობა*). იხ. *მომიკსენენი*. 2. (=Προοιμιακός) 103-ე ფსალმუნი, რომლითაც იწყება მწუხრის განგება. იხ. *მწუხრი*. სრულდება თითქმის მთელი წლის განმავლობაში, აღდგომის შვიდეულის გარდა.

აკურთხევდითსა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მერვე გალობა (იხ. *გალობანი*).

ალელელუია – (ἀλληλουια) ებრ. „აქებდით უფალსა“ – უფლის სადიდებელი მცირე გალობა, რომელიც გვამცნობს უფლის მოსვლას მიწაზე. სრულდება ჟამისწირვაზე ფსალმუნის მუხლთან ერთად სახარების საკითხავის წინ, სამოციქულოს შემდეგ. ცისკრად ექვსფსალმუნი იყოფა ორ ნაწილად. თითოეული ნაწილის შემდეგ ამბობენ „დიდებას“, „აწდა“ და „ალელუიას“. დიდმარხვაში ალელუიას გალობენ ცისკრად „ღმერთი უფალის“ ნაცვლად.

ამაღლება – (ἡ ἀνάληψις) მოძრავი დღესასწაული ადვსების (აღდგომის) მეორმოცე დღე, ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგანი (იხ. *საუფლონი დღესასწაულნი ათორმეტნი*). ნიშნავს მაცხოვრის აღდგომის შემდეგ მის ზეცად ამაღლებას ელენის მთიდან. ემთხვევა მე-6 შვიდეულის ხუთშაბათ დღეს.

ამაღლებას დღესასწაულობენ ცხრა დღე.

ამაღლებაჲ პატიოსნისა და ცხოველმყოფელისა ჯუარისაჲ (Ἡ ἑορτὴ τοῦ τιμίου σταυροῦ) 14 სექტ. – ერთ-ერთი უძრავი საეკლესიო დღესასწაული თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგან, ეძღვნება ორი მოვლენის გახსენებას: ელენე დედოფლის მცდელობით 326 წელს ჯვრის პოვნას იერუსალიმში და 628 წელს ჰერაკლე იმპერატორის მიერ სპარსთა ტყვეობიდან მის გამოხსნას (იხ. *საუფლონი დღესასწაულნი ათორმეტნი*).

ჯვრის თავყანისცემა იწყება და გრძელდება 10 სექტემბრიდან 13 სექტემბრამდე. 14 სექტემბრის შემდეგ იწყება დღესასწაულის შემდგომი შვიდ-დღიანი პერიოდი.

დღესასწაულის წარგზავნა არის 21 სექტემბერს.

ამბიონი – (ὁ ἄμβων) წინა, ღია ადგილი ეკლესიაში, სადაც მგალობელი გალობს ფსალმუნის მუხლებს, კითხულობს საკითხავებს. ამბიონზე ასვლის უფლება აქვთ მხოლოდ მღვდელსა და დიაკონს. ამბიონი არის სიბოლო იმ ქვისა, რომელიც მაცხოვრის საფლავიდან გადააგორა ანგელოზმა და აგრეთვე იმ მთისა, საიდანაც ქრისტე მოძღვრავდა ხალხს ნეტარებათა შესახებ.

ამბორის-ყოფა – (ἀσπασμός, целование) სააღდგომო კვირის ცისკრის შემდეგ მონაზონთა ურთიერთმისაღება.

ამენ – (ἀμην) (ებრ.), ნიშნავს: ჭეშმარიტად, ნამდვილად, იყავნ (=დღე, იყოს). ქრისტიანულ ლეთისმსახურებაში წარმოთქვამენ ყოველი ლოცვის, კურთხევისა და ქადაგების ბოლოს ნათქვამის დადასტურების მიზნით.

ანდერძი – (ή Διαθήκη) იოანეს სახარების საკითხავი 13,31-18,1 (ვნების I კვირის საკითხავი). შეიცავს მოწაფეებთან იესო ქრისტეს გამოსამშვიდობებელ საუბარს.

ასამაღლებელი//აღსამაღლებელი//ამაღლება

(ή ἐκφώνησις, exclamatio) მღვდლის საიდუმლო ლოცვის დამამთავრებელი სიტყვები, რომელთაც ის წარმოთქვამს ზეაწეული ხმით. ასამაღლებელი „მშვიდობა ყოველთა“ უძღვის ყოველ მსახურებას. ასამაღლებელი „სიბრძნით აემართენით“ (აემართენით) – გვხვდება მწუხრის მსახურებაში

აქებდითი (აქებდით სახელსა უფლისასა) – საგალობელი პოლიელეოსი, რომელიც შედგება 134-ე ფსალმუნისა („აქებდით სახელსა უფლისასა“) და 135-ე ფსალმუნისაგან („აუვარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ“). სახელწოდება პოლიელეოსი (πολύελεος) მიეცა იმის გამო, რომ 135-ე ფსალმუნში ხშირად მეორდება სიტყვები: „უკუნისამდე არს წყალობაჲ მისი“ (πολὺς – მრავალი, ἔλεος – წყალობა).

სრულდება ცისკრად მხოლოდ მაშინ, როდესაც არის სახარების საკითხავი – ფსალმ. კანონების (კათიზმების) შემდეგ სახარების წინა წარდგომის მომდევნოდ.

ტერმინები „აქებდითი“ (ფსალმ. 134) და „აუვარებდითი“ პოლიელეოსის ეკვივალენტს წარმოადგენენ. პოლიელეოსი სრულდება საუფლო ღღესასწაულებზე, კვირადღეებში, ღღესასწაულებზე (განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი წმინდანებისა).

აქებდითსა – (τὰ στιχηρὰ εἰς τοὺς ᾠμούς) სტიქარონთა სახეობა. იხ. *სტიქარონი*.

აქებსი – (Αἶναι ή φυχὴ μου) ფსალმ. 145. ჟამისწირვის მე-2 ანტიფონი.

ალაპი – (ή ἀγάπη) სიყვარულის ტრაპეზი, მიცვალებულის სულის მოსახსენებლად განკუთვნილი ლოცვა და პურისჭამა მონასტერში. I საუკუნეში ევქარისტია და ალაპი ერთ მთლიანობას წარმოადგენდა. II საუკუნიდან იწყება

ევქარისტიის ალაპიდან გამოყოფის თანდათანობითი პროცესი. III საუკუნიდან ალაპი მეორეხარისხოვან და იშვიათ მსახურებად იქცა.

აღდგომა (აღდგომა) **აღვსება** – (παύχα) „ღღესასწაულთა ღღესასწაული“. აღდგომიდან იწყება მოძრავი ღღესასწაულების (ბზობა, ამაღლება, სული წმინდის გარდამოსვლა) ათვლა.

ერთი აღდგომიდან მეორე აღდგომამდე სხვადასხვა წელს შვიდეულთა სხვადასხვა რაოდენობა მოდის. ამის გამო აღდგომის დღის გამოთვლა ხდება მთვარისა და მზის კალენდრის მიხედვით და შვიდეულებიც მოცემულია მთვარის კალენდრის მიხედვით. ამ გამოთვლისთვის იყენებენ სპეციალურ ცხრილებს, რომელთაც პასქალიები ეწოდება. აღდგომა ქართულ ეკლესიაში, კათოლიკური ეკლესიისაგან განსხვავებით, არ შედის საუფლო ღღესასწაულთა ჩამონათვალში.

აღვივსენითნი – ცისკრის სტიქარონები. იხ. *სტიქარონი*.

აღვსება – იხ. *აღდგომა*.

აღსრულებაჲ ჟამისაჲ – იხ. *განტევება ერისა*.

აწ განუტევე (Νῦν ἀπολύεις, ლუკა, 2. 29) – სჯემონ მართლის გალობა, რომელშიაც იგი ევედრება ღმერთს ამ ქვეყნიდან წასვლას მაცხოვრის შობის ხილვის შემდეგ. სრულდება მწუხრის ბოლოს, ყველიერის პარასკევს.

ახალი კვრიაკე – (Ἀντιπάσχα, Антипасха) თომას კვირადღე და შვიდეული, აღდგომის მომდევნო კვირადღე, ბრწყინვალე შვიდეულის მომდევნო შვიდეული.

ახუსება იხ. *აღვსება, აღდგომა*.

ბ

ბაიაობა – იხ. *ბზობა*.

ბარძიმი – (τὸ ποτήριον) ეკლესიაში სახმარი ძვირფასი ლითონისაგან დამზადებული მაღალფეხიანი (ძველად უფეხო) ღრმა სასმისი, რომელშიც წირვის ღრის უსისხლო მსხვერპლი მზადდება.

ბზობაჲ – (ბზობის კვრიაკე κυριακή τῶν βαΐων) მოძრავი ღღესასწაული, აღდგომის წინა კვირადღე, ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო ღღესასწაულთაგანი.

ბზობის ღღესასწაული ეძღვნება იერუსალიმში

იესო ქრისტეს შესვლას. შესვლის დროს ხალხი მაცხოვარს გზად უფენდა პალმის (ბზის) რტოებს.

ბრმის თუალთა ახილვა – მე-6 კვირადღე აღდგომიდან. ეს მოვლენა მოხდა კარვობის, ანუ ტალავრობის დღესასწაულის (Πраздник Кушей) დროს, ანუ იერუსალიმის ტაძრის განახლების დღესასწაულზე (იოანე 7,2; 10,22).

ბჭენი დიდნი – (πύλαι μεγάλα) იხ. *კარნი სამეუფონი*.

ბ

გალობა – 1. ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის თითოეული ოდა. იხ. *გალობანი*. 2. ანტიფონი – ორი გუნდის მიერ გალობის მონაცვლეობით შესრულება.

გალობანი – (Κανόν, канон) ცისკრისა და სერობის მსახურების ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი, შედგენილი ერთი საღეჭო საზომით, ფსალმუნთა წიგნის მომდევნოდ ცხრა ბიბლიური გალობის ანალოგიით და მათი დასაწყისის შესაბამისად სახელდებული – „უგალობდითსა“, „მოიხილესა“, „განძლიერდასა“, „მესმასა“, „ღამითგანსა“, „ღაღადყვასა“, „კურთხეულარსა“, „აკურთხევდითსა“, „ადიდებდითსა“.

გალობა „მოიხილესა“ ხშირად გამოტოვებულია ქართულ ჰიმნოგრაფიულ კანონებში მამხილებელი და მწუხარე ხასიათის გამო, მაგრამ დიდმარხვის პერიოდში აუცილებლად სრულდება.

ჰიმნოგრაფიული კანონის ყოველი გალობა შედგება ძლისპირისა და ტროპარებისაგან, რომელთა თემა და ტონალობა ერთნაირია. კანონები შინაარსით ერთმანეთისაგან განსახვავებულია. ყოველი კანონის ყოველი გალობა (ოდა) მთავრდება ღვთისმშობლის ტროპარით; ყოველი მესამე გალობის შემდეგ სრულდება იბაკო; ყოველი მეექვსე გალობის შემდეგ – კონდაკი და იკოსი; მეცხრე გალობის შემდეგ – „გამოავლინე“.

დიდმარხვის პერიოდში ჰიმნოგრაფიული კანონი შედგება არა ცხრა, არამედ სამი გალობისაგან. კანონის ეს სახეობა არის სამსაგალობელი (τρίωδιον). აღნიშნული ტერმინი არ გვხვდება „დიდ სვინაქსარში“, თუმცა შესაბამისი ლიტურგიკული მოვლენა დადასტურებულია და მას *ხუდრნი* (იხ.) ეწოდება.

დიდმარხვის პერიოდში ჰიმნოგრაფიული კანონი

სრულდება შემდეგნაირად:

ორშაბათი – 1, 8, 9, გალობები

სამშაბათი – 2, 8, 9, გალობები

ოთხშაბათი – 3, 8, 9, გალობები

ხუთშაბათი – 4, 8, 9, გალობები

პარასკევი – 5, 8, 9, გალობები

შაბათი – 6, 7, 8, 9 გალობები. შაბათის ჰიმნოგრაფიული კანონი არის ოთხსაგალობელი (τετραώδιον).

გამოავლინე (ἐξαποστειλάριον) – ტროპარი, რომელიც სრულდება ცხრაოდიანი კანონის მეცხრე გალობის (ოდის) შემდეგ. სახელწოდება (ἐξαποστέλλω, высылать) აღებულია ფსალმუნიდან: „გამოავლინე ნათელი შენი“ (42,3). დიდ სვინაქსარში შეტანილია სხვადასხვა დანიშნულების „გამოავლინეთა“ სრული ტექსტების კომპლექტი: საუფლო დღესასწაულთა, საჩინო წმინდანთა, მარხვათა, შობის წინაღლისა, შობისა, განცხადების წინაღლისა, განცხადებისა, ჯუართა აპყრობისა, სულისა და ა. შ.

განაპონი – ერთ-ერთი ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის, დასაწყისი (იხ. *საძიებელი*).

განატეხი (ή ἀντίδαριον, преломление) – სეფისკვერის ნაწილი, რომელიც რჩება „კრავის“ ამოჭრის შემდეგ. მას პატარა ნაწილებად ურიგებენ მრევლს. იხ. *სეფისკუერი*.

განგებაა – (ἀκολουθία) მსახურების კომპონენტთა ერთობლიობა, თანამიმდევრობა.

განზოგებაა – ლიტურგიკული პერიოდის შუა დრო: 1. განზოგება დიდმარხვისა, შუამარხვა ყოველთვის ემთხვევა ჯვარის თაყვანისცემის კვირიაკეს, ე. ი. დიდმარხვის მეოთხე შვიდეულის ოთხშაბათ დღეს. 2. შუაზატიკი (μεσοπεντηκοστής) მეერგასის (ორმოცდაათის) განზოგება – მარტვილიის პერიოდის შუა დრო, ყოველთვის ემთხვევა განრღვეულის კვირიაკის ოთხშაბათ დღეს.

განიღუპენი – (ἀνάβαμοι, степенны) ანტიფონები, რომლებიც სრულდება ცისკრად.

განიცადე – (κοινωνικόν, причастен, киноник) გალობა, (მეტწილად ფსალმუნი), რომელიც სრულდება ალილუიასთან ერთად და არის ჟამისწირვის აუცილებელი კომპონენტი. ქართული სახელწოდება მომდინარეობს ფსალმუნიდან 33,9: „განიცადეთ და იხილეთ...“

განრღვეულის კვირიაკე – აღდგომის შემდეგ

მე-4 კვირა. ეს არის განრღვეულის განკურნების გახსენება, რომელიც 38 წელი იყო სნეული. მაცხოვარმა განკურნა სილოამის ტბაში (იოანე, 5,1-14).

განტევებაჲ ერისაჲ – (ἡ ἀπόλυσις) ღვთის-მსახურების დასრულების დროს მორწმუნენი ეკლესიიდან გადიან მხოლოდ მღვდელმსახურის მიერ დამამთავრებელი ლოცვის წარმოთქმის შემდეგ, რომელსაც ეწოდება ლოცვა ერის განტევებისა.

განცხადება, ნათლისღება – (τά Θεοφάνεια, ἡ ἐπιφάνεια, Богоявление) ერთ-ერთი უძრავი დღესასწაული თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგან, IV ს-მდე ქრისტიანობის დღესასწაულის ნათლისღებასთან ერთად დღესასწაულობდნენ. IV ს-ში განცხადება ქრისტიანობას გამოეყო და იგი იდღესასწაულება 6 იანვარს (19 იანვარი – ახალი სტილით).

ნათლისღების (განცხადების) წინა საღამოს, ხუთ იანვარს, სრულდება დიდი წყლის კურთხევა.

იოანე ნათლისმცემლისგან მაცხოვრის მონათვლისას გაცხადდა სამება: ქრისტეს თავის ზევით გამოისახა სულიწმიდა მტრედის სახით და გაისმა ზეციდან უფლის ხმა: „ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელი მე სათნო-ვიყავ“ (მათე, 3,17). ამიტომ ეწოდება აღნიშნულ დღესასწაულს განცხადება.

განცხადების წინადღესასწაული არის 1 იანვრიდან 5 იანვრის ჩათვლით. „შემდგომი“ (განცხადების მომდევნო დღეები) დღესასწაული განცხადებისა შვიდღიანია, 7-13 იანვრამდე. წარგზავნა არის 13 იანვარს. განცხადების დღესასწაულს აღენიშნება წინა შაბათი.

განძლიერდასა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მესამე გალობა (იხ. გალობანი).

განწესებულნი – ეს ტერმინი კ. კეკელიძეს გადმოაქვს როგორც „обычные антифоны“.

გერი – კ. კეკელიძის განმარტებით, „Ныне так называется евангельская стихира в древности же как называлась всякая вообще стихира“.

გიგალობსნი – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის ძლისპირი.

გვრგვნი წელიწადისაჲ – წლის დასაწყისი, 1 სექტემბერი.

გუერდი – იხ. კმა.

დ

დადებაჲ და თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა სარტყლისა წმ. ღმრთისმშობელისაჲ ხალკუბრატიას (31 აგვისტო) – დღესასწაული დაწესდა დაახლ. 395-408 წწ. იმპერატორ არკადის დროს. ეს სიწმინდე, რომელიც მარიამ ღმრთისმშობელმა ჩააბარა თომა მოციქულს, მისი მიძინების შემდეგ ინახებოდა იერუსალიმში.

დასადებელი//დასდებელი – უძველესი ჰიმნოგრაფიული ტერმინი, რომელიც აღნიშნავდა ფსალმუნის პოეტურ სტროფს, რეფრენს. დიდ სვინაქსარში ამ სახელწოდებით აღინიშნება სხვადასხვა ფუნქციის ლიტურგიკული საგალობლები: პოეტური სტროფი, რომელსაც გალობენ ფსალმუნთან ერთად; ფსალმუნის მუხლი (ὁ στίχος) ან მუხლები, რომლებიც პოეტური სტროფის ან წარდგომის შემდეგ სრულდება რესპონსორულ ან ანტიფონურ ფსალმოდიაში (წარდგომა-დასდებელი).

დაუჯდომელი – იხ. აკათისტო.

დაწესებულნი – ექვსფსალმუნი (ἑξάψαλμος, шестопсалмие), შეიცავს 3, 37, 62, 87, 102, 142 ფსალმუნებს. სრულდება ცისკრის განგების პირველ ნაწილში. არ სრულდება ბრწყინვალე შვიდეულში. სახელწოდება „დაწესებულნი“ ექვსფსალმუნმა იმიტომ მიიღო, რომ იგალობება ცისკრის დასაწყისში, ხოლო ცისკარს ძველად ეწოდებოდა „კანონი“ (წესი).

დეკანოზი – (Δεκανός, протоиерей) 1. მღვდელთა შორის უპირველესი, მთავარი მღვდელი ეკლესიაში (ἐκκλησιαρχης). 2. მეორე პირი მონასტერში წინამძღვრის შემდეგ; მღვდლებისა და მგალობლების მეთაური.

დიაკონი (διάκονος) – მღვდლის თანაშემწე. არქიდიაკონი არის მთავარდიაკონი მონაზვნობაში; პროტოდიაკონი კი არის მთავარი დიაკონი თეთრ სამღვდლოებაში.

დიდება და აწდა – (Δόξα καὶ νῦν, Gloria) „დიდება მამასა და ძესა და წმიდასა სულსა, აწდა მარადის და უკუნითი უკუნისამდე“. 150 ფსალმუნი იყოფა 20 ნაწილად. თითოეულ ნაწილს ეწოდება კანონი, რომელიც თავის მხრივ, იყოფა სამ „დიდებად“.

დღესასწაული – (ἡ ἑορτή) დღესასწაულები ლიტურგიკული მნიშვნელობის მიხედვით არის სამი სახისა: დიდი, საშუალო და მცირე (გიორგი მთაწმიდელის დიდ სვინაქსარში ეს სახელწოდებები ფიქსირებული არ არის).

ე

ენკენია/ენკენიობა – იხ. *სატფურება*.

ეპისკოპოსი – (ὁ ἐπίσκοπος, ὁ ἀρχιερέως) უმაღლესი სასულიერო ხარისხი, იერარქი, მღვდელმთავარი (священноначальник); მიტროპოლიტი – დედაქალაქის ან მთავარი ქალაქის ეპისკოპოსი; ქორეპისკოპოსი (χαιρεπίσκοπος) – მცირე ქალაქის ან სოფლის ეპისკოპოსი (наместник епископа). არქიეპისკოპოსი არის ეპისკოპოსთა შორის უპირველესი, მთავარეპისკოპოსი. ამ ტიტულს ატარებდნენ მთავარი ქალაქების ეპისკოპოსები; პატრიარქი არის საეკლესიო იერარქიის მეთაური, ხარისხით იგი არის ეპიკოპოსი.

ექვსფსალმუნი – იხ. *დაწესებულნი*.

ვ

ვედრება – (ἡ αἵτησις) თხოვნათა სერია, რომელიც შეიცავს დღესასწაულზე დამსწრე მორწმუნეთა თხოვნებს. მაგ.: 24. XII. ცისკ.

ვნების კვრიაკე – (ἡ ἀγία καὶ μεγάλη ἑβδομάς) დიდმარხვის ბოლო კვირა დიდი ორშაბათიდან დიდ შაბათამდე. ვნების კვირა ეძღვნება იესო ქრისტეს მიწიერი ცხოვრების უკანასკნელი დღეების გახსენებას. ვნების კვირაში არ არის წმინდანთა ხსენებები და მიცვალებულთა მოსახსენებლები.

ზ

ზატიკი – (πεντεκοστή, пятидесятница) 1. აღდგომის მომდევნო 50-დღიანი ლიტურგიკული პერიოდი, რომელიც მთავრდება სულიწმინდის მოფენით.

ზატიკის შემადგენელი კვირადღეები და შვიდეულებია: ბრწყინვალე შვიდეული, კვირიაკე მეორე თომასი – ახალი კვირა, მენელსაცხებლე დედათა და იოსებ არიმათიელის კვირადღე, განრღვეულისა, სამარტელისა, ბრმის განკურნებისა, ხსენება 318 წმიდა მამათა, სულიწმინდის

მოფენისა. 2. წიგნი (Τριώδιον, триодь цветная), რომელიც შეიცავს აღდგომის შემდგომი 50-დღიანი ლიტურგიკული პერიოდის მასალას. 3. ზოგადად დღესასწაული (ზატიკობა).

ზიარება – (ἡ κοινανία) უმთავრესი ქრისტიანული საიდუმლო. ზიარებაზე დაიშვებიან მონათლული მორწმუნენი მარხვითა და სინანულით ჯეროვანი მომზადების შემდეგ.

თ

თუთი – იგივეა, რაც *თუთავაჯი* (იხ.)

თუთავაჯი – (ἰδιόμελον, самогласны) საკუთარი ხმის მქონე, თავისთავადი ტროპარი.

თუენი – (μεναιον, минея) კალენდარული თანმიმდევრობით დალაგებული საგალობელთა შემცველი წიგნი.

ი

იბაკო – (ἡ ὑπακοή) მცირე ფორმის საგალობელი საზეიმო ხასიათის. სახელწოდება მიიღო სიტყვისაგან ὑπακούς (respondere, responsorium), რაც ნიშნავს შეხმანებას, გამოხმაურებას, პასუხის გაცემას, გულდასმით მოსმენას, მიმღერებას.

იბაკო სრულდება საუფლო დღესასწაულების ცისკარზე, კვირადღეებსა და ჰიმნოგრაფიული ცხრაოდიანი კანონის მესამე (ან მეექვსე) გალობის შემდეგ.

ინდიქტიონი (დაწყება ინდიქტიონისა) – იხ. *გვრგვნი წელიწადისა*.

კ

კანონი: 1. ტიპიკონი, წესდება (τυπικόν, τύπος, συταξάριον, καινοάριον); 2. განგება მსახურებისა (чин); 3. ფსალმუნური კანონი (კათიზმა).

კარნი სამეუფონი – (πύλαι βασιλικαί, θύρια ἀγία) ორფრთიანი კარი კანკელის ცენტრში, „აღსავლის კარი“.

კირიელელისონ, კვრიელელისონ – (Κύριε, ἑλέησον) უფალო, შეგვიწყალე, ან უფალო, წყალობა ყავ. ეს მოკლე ლოცვითი შეძახილი ძველი აღთქმიდან მოდის (ესაია 33,2. ბარუქი 3,2)

კონდაკი – (κοντάκιον) 1. ერთსტროფიანი ტროპარი; სრულდება ჰიმნოგრაფიული კანონის

(გალობათა) მეექვსე ოდის შემდეგ. იშვიათად კონდაკს გალობენ კანონის მესამე გალობის შემდეგაც. ცისკრის გარდა, კონდაკი სრულდება სე-რობაზე, ჟამისწირვაზე, შუალამეს. 2. კონდაკი — (Λειτουργικόν) საღვთისმსახურო წიგნი, რომელიც შეიცავს ჟამისწირვის წესს.

კრებანი — მორწმუნეთა შეკრებები, რომელთა მიზანი იყო წმინდანთა მოხსენიება, რაც შემდგომ საფუძვლად დაედო ტიპიკონის სათვეო (სვინაქსარულ) ნაწილს. ძეგლის ნამდვილი სათაური — „სვნაქსარი, რომელ არიან კრებანი...“

კურეჟი — (ἐκτενί, Ектения) ლოცვების ჯგუფი, წარმოთქმული ღვთისმსახურებაზე ღიაკონის მიერ. ჩვეულებრივ კურეჟის შემდეგ სრულდება *ხუცესის ასამღლებელი* (იხ.).

არსებობს კურეჟის რამდენიმე სახეობა: 1. დიდი კურეჟი (მშვიდობიანი); 2. მცირე კურეჟი (ასევე მშვიდობიანი); 3. კურეჟი მოგუმაღლენთა (просительная). მაგ.: ყველ. სამშ. (ცისკ.); 24 დეკემბერი (მწუხრი); 4. კურეჟი ზეგარდამო (მრჩობლი, сугубая).

კურთხევანი — (Εὐχολόγιον, Треник) კურთხევათა შემცველი საღვთისმსახურო წიგნი.

კურთხეულარსა — ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეშვიდე გალობა (იხ. *გალობანი*).

კვრამალი, **კვრამალი** — კვირადღის წინა საღამო (навечерие воскресения).

კვრიაკე — (κυριακή) 1. კვირადღე, კვირის პირველი დღე; 2. შვიდეული, მსგეფსი; 3. დიდმარხვის პირველი კვირადღე, მართლმადიდებლობის ზეიმი. დღესასწაული საეკლესიო კალენდარში შეტანილ იქნა ხატმებრძოლების დამარცხების შემდეგ (843 წ.).

ლ

ლაზარეს შაბათი, **ლაზარობა** — ლაზარეს აღდგინება დიდმარხვის მეექვსე შაბათს, ბზობის კვირადღის წინა დღეს.

ლიტანია — (λιτανεία) მონასტრის ან ეკლესიის გარშემო მსვლელობა ჯვრებითა და ხატებით მწუხრისა და ცისკრის მსახურების ბოლოს. ამ დროს გალობდნენ განსატევებელ ტროპარს, რომელსაც ეწოდება *ლიტანიისა* (იხ.), ხოლო ლიტი, ლიტანიისაგან განსხვავებით, არის გულმოდგინე ვედრება ღამისთევაზე, ეკლესიის სტოაში.

ლიტანიისა — (ἀπολυτίκιον) მწუხრისა და

ცისკრის განსატევებელი, ანუ ღვთისმსახურების დამასრულებელი ტროპარი, რომელიც სრულდება ერის განტევების დროს.

მ

მამათა — მამათა ცხოვრება, პატერიკი.

მამაო ჩუენო — (πάτερ ἡμῶν) საუფლო ლოცვა (მათე 6,9-13), რომელსაც ალაველენ ყოველი ღვთისმსახურების დასაწყისსა და ბოლოს (მწუხრზე, ცისკრად, ჟამისწირვაზე, შუალამეს).

მარიამობა — იხ. *მიცვალება ღმრთისმშობელისა მარიამისი*.

მარტულია — (πεντηκοστή) სულიწმინდის გარდამოსვლა, სულთმოფენობა, სამებობა (მეერგასე დღე, ერგასისი, 50-ე დღე). საუფლო დღესასწაულთაგან ერთ-ერთი მოძრავი. იხ. *საუფლონი დღესასწაულნი*.

მარხვა — საკვების შეზღუდვა სხეულისა და სულის განწმენდის მიზნით, რიტუალური წესის დაცვით. მარხვის სახეობა: 1. ხანგრძლივი მარხვა — ორმოცდღიანი საშობაო მარხვა 15 ნოემბრიდან 24 დეკემბრამდე; შვიდკვირიანი სააღდგომო მარხვა (დიდი მარხვა), რომელსაც წინ უძღვის მარხვის მოსამზადებელი სამი კვირიაკე (მეზვერისა და ფარისევლის კვირიაკე, ხორციით აღებისა და ყველიერისა), რასაც უშუალოდ მოჰყვება დიდმარხვის შვიდეულები, მთავრდება ვნების კვირით; პეტრეპავლობის მარხვა, რომელიც იწყება ყოველთა წმიდათა კვირადღის (მარტვილის შემდგომი კვირადღე) მომდევნო ორშაბათიდან, რადგან ყოველთა წმიდათა კვირიაკე მოძრავი დღეა, მარხვის ხანგრძლივობა სხვადასხვაა — რვაღლიანიდან ექვსკვირიანამდე და მთავრდება პეტრე-პავლე მოციქულთა სხენების დღით; მარიამობის ორკვირიანი მარხვა — 1 აგვისტოდან 15 აგვისტომდე; 2. ყოველკვირეული ერთდღიანი მარხვები: ყოველი კვირის ოთხშაბათ-პარასკევი; 3. ერთდღიანი მარხვები: 29 აგვისტო — იოანე ნათლისმცემლის თავისკვეთა; 5 იანვარი — ნათლისღების წინა დღე; 14 სექტემბერი — ჯვართამაღლება.

მარხვანი — (Τριώδιον, Постная Триодь) საღვთისმსახურო წიგნი, რომელიც შეიცავს ლიტურგიკულ მასალას. XI საუკუნის გაგრცელებული კონსტანტინოპოლური რედაქციის მარხვანის შექმნა მიეწერება თეოდორე სტუდიელს (IX ს.).

მეკარე — კარის მცველი ეკლესიაში.

მემკრენი — (χοροί, ликостоятели) ეკლესიის ორ მხარეს (კლიროსზე) მდგომი მგალობელნი და წიგნისმკითხველნი.

მესმასა — ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეოთხე გალობა (იხ. *გალობანი*).

მეტრაპეზე — (τραπεζάριος) სუფრის მეთვალყურე, ზარის რეკვით პურისჭამაზე ძმათა მომხმობელი.

მეტურჭლე — (σκευοφλάξ) მღვდელი, მეთვალყურე ეკლესიის საცავისა, სადაც ინახებოდა წიგნები, ჭურჭელი და სხვ.

მზისაჲ — პირველი ჟამი, ანუ დილის 7 საათი. იხ. *ჟამი*.

მთავარდიაკონი — (ἀρχιδιάκονος) დიაკონთა შორის უპირველესი.

მიგებება (მირქმა) უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი — (ἡ ὑπάντησις) მიგებების დღესასწაული, თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგან ერთ-ერთი, უძრავი (2 თებერვალი).

მიცვალებაჲ ღმრთისმშობელისა მარიამისი — ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგანი, უძრავი (15 აგვისტო). მიძინების დღესასწაულს უძღვის ერთდღიანი წინაღღესასწაული (14 აგვისტო), ერთვის ცხრაღღიანი შემდგომი დღესასწაული, ხოლო წარგზავნა არის რვა დღის შემდეგ 23 აგვისტოს. მიძინების დღესასწაულს უსწრებს ორკვირიანი მარხვა.

მკითხველი — იხ. *წიგნისმკითხველი*.

მოგუმადლენთაჲ — იხ. *კუერეჟი*.

მოიხილესა — ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეორე გალობა (იხ. *გალობანი*).

მომიკსენენი — (μνήσθητι ἡμᾶς, помени меня) ჟამისწირვის ანტოფინები: I ანტიფონი აკურთხევს (ფს. 102), II ანტიფონი აქებს (ფს. 145) და III ანტიფონი სახარების ნეტარებათა მუხლები (მათ. 5,3-12). ანტიფონების შესრულების პროცესში რეგულარულად სრულდება სახარების სიტყვები: „მომიკსენე, უფალო, ოდეს შეხვიდე სასუფეველსა შენსა“ (ლუკ. 23,42). მარხვის პერიოდში „მომიკსენენი“ სრულდება „აკურთხევისა“ და „აქების“ გარეშე.

მოწამეთა — (μαρτυρικόν) წმინდა მოწამეთა ხსენების დღეებში წასაკითხი საკითხავები და საგალობლები.

მრავალთავი — ღვთისმსახურებისთვის განკუთვნილი საკითხავების შემცველი წიგნი.

მრწამსი — (credo) სიმბოლო სარწმუნოებისა. მიიღო ნიკეის I მსოფლიო კრებამ (325 წ.). პირვანდელი სახით მოღწეული არ არის. დასტურდება მხოლოდ კართაგენის ადგილობრივი კრების (419 წ.) კანონების პრეამბულაში (იხ. დიდი სჯულისკანონი. თბ., 1975, გვ. 287): „მრწამს ერთი ღმერთი, მამაჲ ყოვლისა მპყრობელი...; მრწამსი არის ფორმულა, რომელშიაც ჩამოყალიბებულია მართლმადიდებლური აღმსარებლობის ძირითადი დოგმა სამებისა და მისი სამი წევრის — მამის, ძისა და სული წმინდის შესახებ, ერთი ნათლისღების აღიარებისა. მრწამსი აღესრულება ჟამისწირვაზე, მეცხრე ჟამზე, სერობაზე.

მსგეფსი — (ὁκταήμερον, восьмидневие) შვიდეულის მომდევნო დღე, ოქტავა, შვიდეულის რომელიმე დღის სწორი.

მუკლთა დრეკა — (γοιυκλίστα) მუხლის მოყრა ან ლოცვა-ვედრების დროს მიწამდე წელში მოხრა.

მღვდელი — (ἱερεύς, ὁ πρεσβύτερος) ზუცესი, საეკლესიო იერარქიის მეორე ხარისხი დიაკონსა და ეპისკოპოსს შორის, სულიერი მოძღვარი.

მღვდელთმოძღვარი — (ὁ ἀρχιερεύς) მღვდელთმთავარი, ეპისკოპოსი. იხ. *ეპისკოპოსი*.

მღვდელმოწამე — (ἱερομάρτυρ) ზუცესი, რომელმაც მოწამებრივი აღსასრული მიიღო.

მწუხრი — (ἡ ἔσπερα, ἑσπερινόν, λυχνικόν) საღამოს ყოველდღიური ღვთისმსახურება. ყოველი დღესასწაული იწყება წინა დღის მწუხრით. მწუხრზე სრულდება ფსალმუნები, სტიქარონები „უფალო ღაღადყავსა“. მწუხრის აუცილებელი კომპონენტია „ნათელი მხიარული“ (ტროპარი).

მკარნი (χοροί, клиросы) — მგალობელთა და მკითხველთათვის ეკლესიაში განკუთვნილი შემადგენელი ადგილი ორივე მხარეს. იხ. *მემკრენი*.

6

ნათელი მხიარული (Φῶς ἱλαρόν) — მწუხრის გალობა, უძველესი ჰიმნი, მიძღვნილი იესო ქრისტესადმი. იგი შეახსენებს მორწმუნეებს მაცხოვრის მოსვლას ამქვეყნად აღამიანთა ხსენისათვის. გალობენ მწუხრზე საკურთხეველში შესვ-

ლის დროს.

ნათლისღება **უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი** — (Θεοφάνεια, ἡ ἐπιφάνεια, Богоявление) უძრავი საეკლესიო დღესასწაული, ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგანი (6 იანვარი). იგულისხმება ფაქტი, როდესაც იოანე ნათლისმცემელმა ნათელ-სცა იესო ქრისტეს მდ. იორდანეში. ეკლესიის შვიდ საიდუმლოთაგანი. იხ. *განცხადება*.

ნეტარარიანნი — (Μακάριοι) 1. სახარების მუხლები (ცხრა) ნეტარებათა შესახებ (მათე 5,3-12). სახარების მუხლებს უძღვის „მომიკსენენი“ (ლუკა 23,42), რომელიც რეფრენად მეორდება სახარების ყოველი მუხლის შემდეგ; 2. საგალობლები და ტროპარები, რომლებიც სრულდება სახარების ნეტარებათა მუხლებთან ერთად.

ნეტარ არიან უბიწონი — (Μακάριοι οἱ ἀμαρτοί, непорочны) ნეტარარიანნი, ფსალმუნის მე-17 კანონის (კათიზმის) დასაწყისი (ფს. 118,1). სრულდება კვირადღეების ცისკრად, დიდ შაბათს, სერობაზე.

ო

ოთხთავი — (Τετραευαγγέλιον) ოთხი მახარებლის (მათე, მარკოზ, ლუკა, იოანე) სახარებები.

ოხითა — პოეტური ტროპარი ჟამისწირვისა და ცისკრისა.

პ

პავლე — პავლე მოციქულის 14 ეპისტოლე.

პანაშუდი, ღამე — (ἡ πανηγύς) მსახურება მიცვალებულის (შესვენებულის) სულის მოსახსენებლად, რომელიც სრულდება მზის ჩასვლის შემდეგ მზის ამოსვლამდე.

პარაკლიტონი — (παρακλητική) ლიტურგიკული წიგნი, რომელიც შედგება მოძრავი დღეების, შვიდეულის სადაგი და კვირადღეების საგალობლებისაგან (სტიქარონები, გალობანი). მასალა დალაგებულია რვა ხმაზე. შვიდეულის საგალობლები სრულდება ერთ ხმაზე.

1. ტერმინი „პარაკლიტონი“ დიდ სჟნაქსარში გვხვდება მხოლოდ ერთხელ (2 სექტ., მწუხრი). ძველის რუსულ თარგმანში ტერმინის შესატყვისია *Октоих* (კ. კეკელიძე), სხვა შემთხვევებში სისტემატურად გვხვდება ტერმინი „მსგებსი“ (ἐξδομάς, მსგებსისანი), რომე-

ლიც ასევე თარგმნილია როგორც *Октоих* (კ. კეკელიძე), რაც იმას ნიშნავს, რომ კ. კეკელიძისათვის „დიდი სჟინაქსრის“ დონეზე: ა) პარაკლიტონი არის ოქტოიხოსის იდენტური ტერმინი. ბ) პარაკლიტონი მოიცავს მთელი შვიდეულის („მსგებსი“) საგალობელ მასალას (და არა მხოლოდ შვიდეულის სადაგი დღეების საგალობლებს).

პატრიარქი — (πατριάρχης) მამათმთავარი, უმაღლესი სასულიერო პირის წოდება. ხარისხით იგი ეპისკოპოსია.

პირმარხვა — მარხვის დასაწყისი, პირველი შვიდეული.

ჟ

ჟამი — (ἡ ᾠρα) ღვთისმსახურების იერუსალიმურ პერიოდში საეკლესიო დღე ითვლიდა დღე-ღამის 12-12 ჟამს (საათს). კონსტანტინოპოლურ პერიოდში გამოიკვეთა 4 ჟამი: პირველი, ანუ მზისა (დილის 7 საათი), მესამე (დილის 9 საათი), მეექვსე (12 საათი), მეცხრე (დღის 3 საათი). საეკლესიო დღის მსახურება დაყოფილი იყო სამ ნაწილად:

დილის მსახურება (შუალამე, ცისკარი, პირველი ჟამი);

2. შუადღის მსახურება (მესამე ჟამი, მეექვსე ჟამი, ჟამისწირვა);

3. საღამოს მსახურება (მეცხრე ჟამი, მწუხრი, სერობა).

ყოველ ჟამს აქვს თავისი განსაკუთრებული მნიშვნელობა: პირველი (მზის) ჟამი არის პილატეს სამსჯავროს განსენება. მესამე ჟამი არის პილატეს სამსჯავროს შემდეგ მაცხოვრისთვის მიყენებული შეურაცხყოფის განსენება. მეექვსე ჟამი არის იესო ქრისტეს გოლგოთაზე ჯვარცმის განსენება, მეცხრე ჟამი არის იესო ქრისტეს აღამიანთა ხსნისათვის ჯვარცმის მნიშვნელობის განსენება.

ჟამნი — (τὸ ἄριστον) ლიტურგიკული წიგნი, რომელიც შეიცავს ყოველდღიური ღვთისმსახურებისათვის განკუთვნილ მუდმივ (უცვლელ) მასალას. მასში შეტანილია: ცისკრის, მწუხრის, ჟამისწირვის, სერობისა და ჟამების მსახურება.

ჟამისწირვა — (ἡ λειτουργία) ძირითადი ღვთისმსახურება, საიდუმლო, რომელზეც აღესრულება უსისხლო მსხვერპლშეწირვა, ევქარისტია. ჟა-

მისწირვას ასრულებს ეპისკოპოსი ან ხუცესი.

ჟამისწირვა შედგება სამი ნაწილისაგან: პროსკომიდია, კათაკმეველთა ლიტურგია და მონათლულთა ლიტურგია. პროსკომიდიაზე მზადდება უსისხლო მსხვერპლშეწირვის აღსასრულებლად აუცილებელი პური (სეფისკერი, პროსფორა) და ღვინო (წითელი, წყალგარეული); კათაკმეველთა ლიტურგიას მორწმუნეებთან ერთად ესწრებიან კათაკმეველნი (მოსანათლავად გამზადებულნი და მონანულნი); მონათლულთა ლიტურგიაზე დასწრების უფლება კათაკმეველთა და მონანულთა არა აქვთ. გიორგი მთაწმიდლის სვინაქსარში იხსენიება ბასილი დიდისა და იოანე ოქროპირის ჟამისწირვები. მაგალითად მითითებულია, რომ დიდმახვაში დიდ შაბათამდე შაბათობით სრულდება იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა, კვირაობით კი – ბასილი დიდისა.

ს

სადიაკონე – ჭურჭლის შესანახი და ღიაკენების შესამოსელი ოთახი.

სათუეო, თუენი – (μυστήριον) საღვთისმსახურო წიგნი, ჰიმნოგრაფიული კრებული, რომელიც შეიცავს კალენდარული თანმიმდევრობით დალაგებულ მთელი წლის ყოველდღიურ საგალობლებს (სტიქარონები, ჰიმნოგრაფიული კანონები-გალობლები...). იხ. 24 თებერვალი.

საიდუმლონი საღმრთონი – ახალი აღთქმის შვიდი საიდუმლო: ნათლისღება, მირონცხება, ზიარება, სინანული, მღვდლობა, ქორწინება, ზეთისკურთხევა.

საკითხავი – (ἀνάγνωσμα) ღვთისმსახურებაში წასაკითხი ტექსტი ბიბლიიდან ან წმ. მამათა წიგნებიდან. საკითხავები სამი სახისაა:

1. ბიბლიური საკითხავები ძველი და ახალი აღთქმიდან. 2. ჰაგიოგრაფიული საკითხავები: სვინაქსარული ცხოვრებები, რომლებიც მიერთებულია უშუალოდ წმინდანთა ხსენების თარიღთან. 3. ჰომილეტიკური საკითხავები: წმ. მამათა (ბასილი დიდი, ათანასე და ა. შ.) სიტყვები (თქმულები), რომლებიც იკითხება მხოლოდ ცისკარზე.

საკურთხეველი – (τό βῆμα, ἱερατεῖον, alta ara) მოწყობილია ტაძრის ამაღლებულ ადგილას, აღმოსავლეთ ნაწილში. საკურთხეველში არის ტრაპეზი, მცირე საყდარნი (τραπεζα, престол) და ცენტრალური სივრცისგან მოზღუდულია კან-

კელით.

სამ-ექუსი ჟამი – (τρίτοῦκτη) ტრიტექტი, მესამე და მეექვსე ჟამი, რომელიც სრულდება ერთად მარხვის პერიოდში.

სამხრად – 1. ჟამისწირვის შესრულების დრო (Обедня). 2. შუადღის ტრაპეზი, რომელსაც უძღვის ჟამისწირვა.

სატფურება – (ἐγκαινία) ტაძრის კურთხევის, განახლების დღესასწაული, ეკლესიის განახლების წლისთავი.

საფსალმუნე – ამაღლებული ადგილი ტაძარში ფსალმუნთა და საკითხავების წასაკითხად.

საუფლონი დღესასწაულნი ათორმეტნი: მოძრაენი: ბზობა, ამაღლება ელენის მთაზე, სულიწმინდის მოფენა (მარტვილია) და უძრავნი: განცხადება (6/19 იანვარი), მირქმა (მიგებება) უფლისა იესო ქრისტესი (2/15 თებერვალი), ხარება ყოვლად წმინდისა ღმრთისმშობელისა მარიამისი (25 მარტი/7 აპრილი), ფერისცვალება უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესი (6/19 აგვისტო), მიცვალება (მიძინება) ყოვლადწმინდისა ღმრთისმშობელის (15/28 აგვისტო), შობა ღმრთისმშობელისა (8/21 სექტემბერი), ამაღლება პატიოსნისა ჯვარისა (14/27 სექტემბერი), ღმრთისმშობლის ტაძრად მიყვანება (21 ნოემბერი/4 დეკემბერი), შობა იესო ქრისტესი (25 დეკემბერი/7 იანვარი).

საყდარი – (ἡ καθέδρα, престол) მაღალი ტახტი მღვდელმთავრებისათვის საკურთხეველში. ტახტის შედარებით დაბალი ადგილები განკუთვნილია მღვდელმსახურთათვის.

საცეცხური – ოთხჯაჭვობი პატარა მრგვალი კოლოფი, რომელშიც გაღვივებული ნაკვერცხალი იყრება კმევისათვის.

საწინასწარმეტყუელო – (Προφητολόγιον) საკითხავებად დალაგებული ძველი აღთქმის წინასწარმეტყველთა წიგნები. შეიცავდა აგრეთვე ლიტურგიკული დანიშნულების სხვა ელემენტებსაც: წარდგომებს (პროკიმენებს), ანტიფონებს, სტიქარონებს.

სახარება – (τό εὐαγγέλιον) 1. ახალი აღთქმის უმთავრესი წიგნი, ოთხთავი (Διατέσσαρον) რომელიც შედგება ოთხი მახარებლის მიერ დაწერილი თხზულებებისაგან (მათე, მარკოზ, ლუკა, იოანე). 2. ტერმინი სახარება სვინაქსარში ხშირად გამოიყენება სახარებისეული საკითხავის

აღსანიშნავად. არსებობს თერთმეტი საცისკრო სახარება, სახარებათა საკითხავები, რომლებიც კვირა დღეებზე იკითხება, ვნების სახარებები (12). საუფლო დღესასწაულებზე იკითხება არა თერთმეტი საცისკრო საკვირაო სახარება, არამედ სადღესასწაულო სახარება. იხ. *ოთხთავი*.

სერობა — (ἀποδείπνιον, повечерие) საღამოს ბოლო, მწუხრის მომდევნო მსახურება, რომლის შემადგენელი ნაწილებია: ფსალმუნები, ცხრა-ოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი, დიდებისმეტყველება, სარწმუნოების სიმბოლო, ღვთისმშობლის ლოცვები და ლოცვები ძილისწინ.

მწუხრის მსახურებისგან სერობის გამოყოფის პრაქტიკა VI საუკუნიდან ჩნდება, ხოლო შემდგომ ყალიბდება სერობის ორი ფორმა: 1. დიდი სერობა („ათორმეტნი ფსალმუნნი“) სრულდება დიდი მარხვის განმავლობაში დიდი ორშაბათის, დიდი სამშაბათისა და დიდი ოთხშაბათის გამოკლებით, ქრისტეშობას, განცხადებას და ხარებას ეწოდება „დიდი“, რადგან შედგება სამებისადმი მიძღვნილი სამი დამოუკიდებელი ნაწილისაგან. თითოეულ ნაწილს აქვს შესავალი და დამაგვირგვინებელი ლოცვები. 2. მცირე სერობა (ხადილიანი) იწყება მე-4 ფსალმუნით („ხადილსა ჩემსა“), ერთნაწილიანია და სრულდება ყოველდღე, აღდგომის შეიდეულის გარდა.

ზოგჯერ სერობა სრულდება არა ტაძარში, არამედ სენაკებში, სამონასტრო პრაქტიკაში კი — სატრაპეზოში ან ეკლესიის კართან.

სეფისკუერი — (ἡ προσφορά) ლიტურგიაზე ევქარისტიის საიდუმლოს აღსასრულებლად აუცილებელი სუფთა ხორბლის პურის კვერი, პროსფორა. ერთ-ერთი სეფისკვერიდან ამოიჭრება „კრავი“, დარჩენილი ნაწილი ურიგდება მრევლს.

სიბრძნით აემართებით — ასამაღლებელი სრულდება მწუხრსა და ჟამისწირვაზე. იხ. *ასამაღლებელი*.

სიწმიდე — (ἄγια δάρα, ἡ ἀναφορά) ეკლესიაში მოტანილი პური (პროსფორა) და ღვინო, ჟამისწირვაზე, ევქარისტული საიდუმლოს აღსასრულებლად.

სიწმიდის განახლება — (Λειτουργία τῶν προηγιασμένων, Ordo praesantificationum, литургия преждеосвященных священных даров) სიწმიდის განახლება (პირველშეწირული), სრული ჟამისწირვისაგან განსხვავდება იმით, რომ ზიარებისათვის განკუთვნილი სიწმიდე ნაკურ-

თხია ადრევე სრულ ჟამისწირვაზე. სიწმიდის განახლება (პირველშეწირული) სრულდება დიდ-მარხვის პერიოდის შეიდეულთა დღეებში, შაბათ-კვირადღის გარდა.

სიწმიდის შემოფვანება — სიწმინდის (ἄγια δάρα, Святые дары) გადატანა სამსხვერპლოდან ტრაპეზზე ჟამისწირვის დროს.

სტიქარონი — (στιχηόν) პოეტური საგალობელი, რომელიც შედგება ერთი ან რამდენიმე სტროფისაგან. სრულდება ცისკრად და მწუხრზე. დაწერილია ერთი სალექსო საზომით.

ამ ტერმინით დიდ სვინაქსარში იხსენიება სტიქარონთა მხოლოდ ერთი სახეობა — τὰ ἀποστίχηα, стихиры на стиховне, რომელიც სრულდება მწუხრზე და ცისკრად. შემდეგ ტერმინის მნიშვნელობა გაფართოვდა და მოიცვა სტიქარონის ოთხივე სახეობა.

სტიქარონთა დანარჩენი სახეობები დიდ სვინაქსარში იხსენიება კერძო სახელით. ეს სახეობებია:

1. „უფალო ღალადყავსა“ სრულდება მწუხრზე 140-ე ფსალმუნის შემდეგ (Κύριε ἐκέκραξα).

2. „აქებდითსა“ (τὰ στιχηρά εἰς τοὺς ἄνους), რომელიც სრულდება 148, 149, 150 ფსალმუნების შემდეგ ცისკრის ბოლოს.

3. „აღვივსენითნი“ (ფსალ. 89,14) (ἐνεπλήσθημεν, исполнихомся) სრულდება სხვადასხვა ფსალმუნთან ან სხვა ბიბლიური წიგნის მუხლთან ერთად ცისკარზე.

სვინაქსარი, რომელ არიან კრებანი და წესნი და განგებანი, დაწესებულნი წმიდათა მღვდელთმოდუართა მიერ — მომდინარეობს სიტყვიდან συναξίς (მორწმუნეთა შეკრება). ეწოდებოდა კრებებს, რომლებზეც მორწმუნენი აღავლენდნენ სადიდებელს წმინდანთა მიმართ. შემდეგ ეს სახელი დაერქვა წიგნს (συναξάριον), რომლის სათვეო ნაწილიც დატვირთული იყო წმინდანთა ყოველდღიური ხსენებებით. სათვეო ნაწილს დაერთო მარხვან-ზატიკის პერიოდის ღვთისმსახურება, რომელიც იწყება დიდი მარხვით და მთავრდება აღდგომის მომდევნო 50-დღიანი ზატიკით. წიგნს ასევე ერთვის დისციპლინარული მითითებები და სხვა ნაწილები. აღნიშნული ნაწილების დართვით სვინაქსარმა შეიძინა ტიპიკონური თვისებები და და თავისი შინაარსითა და სტრუქტურით დაემსგავსა ტიპიკონს, თუმცა ამ ეტაპზე ძველს სახელ-

წოდება არ შეუცვლია.

სულიწმიდის დღე – მარტვილის (სულთმოფენობის) კვირადღის მომდევნო ორშაბათი.

ტ

ტაძრად მიყვანება (წმიდისა ღმრთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისი, რაჟამს მოიყვანეს მშობელთა მისთა ტაძრად უფლისა სამისა წლისაჲ) – ღვთისმშობლის დღესასწაული, ერთ-ერთი 12 საუფლო დღესასწაულთაგანია.

უ

უფალო შეგვწყალებ – იხ. *კირიელეისონ*.

უგალობდითსა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის პირველი გალობა (იხ. *გალობანი*).

ფ

ფერისცვალება უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი (μεταμόρφωσις τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ) – ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგანი. უძრავი, 6 აგვისტო. იესო ქრისტეს მოწაფეებიდან მის ფერისცვალებას თაბორის მთაზე ესწრებოდა სამი მოწაფე: პეტრე, იაკობ და იოანე (მათე 17,1; მარკოზ 9,1, ლუკა 9,27). ფერისცვალების წინაღუდესასწაული ერთდღიანია, შემდგომი დღესასწაული – შვიდდღიანი. წარგზავნა დღესასწაულისა არის 13 აგვისტოს.

ფერკთა ბანა – (νιπτήρ) სასულიერო პირთათვის მღვდელმთავრის მიერ ფერხთა დაბანა დიდ ხუთშაბათს, ანალოგია საიდუმლო სერობაზე მაცხოვრის მიერ მოციქულებისათვის ფერხთა ბანისა. ამ დროს მღვდელმთავარი კითხულობს სახარებას.

ფიალი – (ἡ φιάλη, купель) აუზი, საბანელი სადაც ხდება წყალკურთხევა (5 იანვარი, ჟამისწირვა).

ფილონი – (φαίλωνιον, φέλωνιον, φαίλωνης) მღვდლის თეთრი სამოსი, უსახელო, ფარავს მთელ ტანს.

ფსალმუნნი – ძველი აღთქმის ერთ-ერთი წიგნი. მიეწერება დავით მეფეს, თუმცა დაწერილია სხვადასხვა ავტორის მიერ. შეიცავს 151 ფსალმუნს. იყოფა 20 კანონად (კათიზმად). ფსალმუნთა გალობა არის ღვთისმსახურების ყვე-

ლაზე ძველი ფორმა. სრულდება მწუხრზე, ცისკრად, ჟამისწირვაზე, სერობაზე. ფსალმუნის ტექსტი გამოიყენება როგორც წარდგომა დასდებელი, ალილუია, განიცადე, ანტიფონი (გალობა).

ფსალმუნთა ადგილისა – იხ. *ფსალმუნთა ნაცვალნი*.

ფსალმუნთა ნაცვალნი – (ἀντίφωνον) ანტიფონი, ნიშნავს მგალობელთა ორი გუნდის მიერ მონაცვლეობით გალობას. ანტიფონები სრულდება დღესასწაულების წინ, მათი წარგზავნის დროს, კვირადღეებში, ყოველდღიურ ჟამისწირვაზე მცირე შესვლის წინ. (მღრ. *გალობა*).

ფსალმუნთა წილ – იხ. *ფსალმუნთა ნაცვალნი*.

ღ

ღამითგანსა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეხუთე გალობა (იხ. *გალობანი*).

ღამისთევა – (ἀγρυπνία) ღვთისმსახურება დიდი დღესასწაულების წინა საღამოს. გრძელდება მთელი ღამის განვლობაში. ღამისთევის განგება შედგება დიდი მწუხრის, ცისკრისა და პირველი ჟამისაგან (IX-X საუკუნიდან). იერუსალიმურ ტიპიკონში დასტურდება ყოველდღიური ღამისთევები. სტუდიერ ტიპიკონებში და დიდ სვინაქსარში ყოველდღიური ღამისთევები არ არის.

ღმრთისმსახურება – არის სამი სახის: დილის, შუადღისა და საღამოსი.

დილის მსახურება შედგება: 1. შუაღამე; 2. ცისკარი; 3. პირველი ჟამი.

შუადღის მსახურება შედგება: 1. მესამე ჟამი; 2. მეექვსე ჟამი; 3. ჟამისწირვა

საღამოს მსახურება შედგება: 1. მეცხრე ჟამი; 2. მწუხრი; 3. სერობა.

ღალადყავსა – ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მეექვსე გალობა (იხ. *გალობანი*).

შ

შედეგი დღესასწაული – (μετέορτα, μεθεόρτιον) დღესასწაულის მომდევნო დღე ან დღეები.

შესვლაჲ – (εἰσοδος) სამღვდელოების შესვლა ეკლესიაში და იქიდან საკურთხეველში. მცირე შესვლა სრულდება სახარებით სიწმიდის განახლებაზე; დიდი შესვლა სრულდება მონათლულ მორწმუნეთა ლიტურგიაზე; სამწუხრო შესვლა

ხდება დიდ მწუხრზე კვირადღეებში და საუფლო დღესასწაულებზე. სრულდება გალობა „ნათელი მხიარული“.

შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი (ή παναγία καὶ ἄχραντος Γέννησις τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν) 25 დეკემბერი – 12 საუფლო დღესასწაულთაგან ერთ-ერთი უძრავი დღესასწაული. შობის წინააღმდეგ-სასწაული იწყება 20 დეკემბერს (Adventa). შობის წარგზავნა არის 31 დეკემბერს.

შობაჲ ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ – 12 საუფლო დღესასწაულთაგან ერთ-ერთი უძრავი დღესასწაული. 8. სექტემბერი. დღესასწაულის წარგზავნა სრულდება 13 სექტემბერს – სამხრად მეორდება ღმრთისმშობლის შობის განგება.

შუადღე, შუადღის ჟამი (=შუადღის 12 ს.), მეექვსე ჟამი.

შუაზატიკი – (μεσοπεντηκοστής) ზატიკის პერიოდის შუა დრო (მოძრავი). იხ. განზოგება.

შუალამე – (μεσοῦστικόν) შუალამის ღვთისმსახურება, რომელიც ითვლება დილის პირველ მსახურებად. მონასტრებში შუალამის განგება სრულდება არა ეკლესიაში, არამედ სენაკებში. შუალამე არის: ყოველდღიური, საშაბათო და საკვირაო.

შუალამისანი – (τά μεσοῦστικά) დიდი პარასკევის 15 საცისკრო ანტიფონი. დიდ პარასკევს ცისკარი იწყება უფრო ადრე, ვიდრე სხვა დღეებში (დაახლ. ღამის სამ საათზე).

შუდეული – (ἐβδομάς) ერთ-ერთი სრული კვირა, რომელიც მოიცავს დროის მონაკვეთს კვირადღიდან შაბათამდე, ან ორშაბათიდან კვირის ჩათვლით. აღდგომიდან სულიწმინდის მოფენის კვირადღემდე კვირა იწყება კვირადღით, ხოლო მარტვილიის მომდევნო ორშაბათიდან (სულიწმინდის მოფენის კვირადღის მომდევნო ორშაბათიდან) აღდგომამდე კვირა იწყება ორშაბათით.

შვიდეული არის მოძრავი ლიტურგიკული წლის ძირითადი რგოლი. შვიდეულების სისტემა საფუძვლად უდევს ლიტურგიკულ წელიწადს.

შვიდეულის დღეების ლიტურგიკული მნიშვნელობა:

კვირიაკე – კვირადღე უკავშირდება იესო ქრისტეს აღდგომის დღესასწაულს. ამის გამო ბერძნულად ამ დღეს κυριακή ეწოდება, რაც უფ-

ლის დღეს ნიშნავს. რუსულ სახელწოდებაში (Неделя) ხაზი აქვს გასმული მის სადღესასწაულო მნიშვნელობას (не делать).

ორშაბათი – ანგელოზთა და მთავარანგელოზთა კუთვნილი დღე.

სამშაბათი – იოანე ნათლისმცემლის დღე.

ოთხშაბათი – ცხოველმყოფელი პატიოსანი ჯვარის დღე.

ხუთშაბათი – მოციქულთა და ნიკოლოზ მირონლუკიელის დღე.

პარასკევი – მაცხოვრის ვნებისა და ჯვარცმის გახსენება.

შაბათი – ყველა წმინდანისა და აღსრულებულთა გახსენება.

ც

ცისკარი – (ὁ ἑρμῆς) დილის ერთ-ერთი მსახურება (შუალამე, ცისკარი, პირველი ჟამი). ცისკარი იწყება ღამით.

ცისკრის განგების ძირითადი კომპონენტებია: ექსესალმუნი (დაწესებულნი), ხუცესის 11 ლოცვა, დიდი კვერქსი, ღმერთი უფალი, ტროპარები, ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონი და სხვ.

ძ

ძლისპირი – (είρμος, сцепление, сплетение) ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის ყოველი გალობისა და აგრეთვე სტიქარონების პირველი ტროპარი, რომელიც წარმოადგენს ნიმუშს მომდევნო ტროპარებისათვის ხმით, აზრობრივად და სალექსო საზომით (მარცვალთა რაოდენობით). ძლისპირი იწერება მთლიანად ან დასაწყისით.

ძლისპირი, რომელიც გალობის პირველ ტროპარს წარმოადგენს, ზოგჯერ მეორდება საგალობლის ბოლოს. ამ ლიტურგიკულ მოვლენას ეწოდება კატავასია (καταβασία, შეხვედრა, ერთმანეთთან შეყრა). მისი გალობის დროს ორივე მხარის (კლიროსის) მგალობლები დგებიან ტაძრის შუა ადგილას.

წ

წარგზავნა დღესასწაულისა – (ἀπόστις) დიდი დღესასწაულის გასტუმრება, დღესასწაულის ბოლო დღის საზეიმოდ აღნიშვნა ლოცვებითა და საგალობლებით.

წარდგომა – ტროპარი, რომელიც ბერძნულში

ორი სხვადასხვა ტერმინითაა გამოხატული:

1. **წარდგომა** (κάθισμα, седачен) – ტროპარი, რომელიც სრულდება

ა. ცისკრად ფსალმუნების შემდეგ საკითხავის წინ. მათი შესრულების დროს შეიძლება დაჯდომა.

ბ. ცისკრად ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონის მესამე (იშვიათად მეექვსე) გალობის შემდეგ („განძლიერდესა და ღაღადყავსა ზედა წარდგომა“).

2. **წარდგომა** (προκείμενον-στίχος) – მოკლე გალობა ცისკარზე, მწუხრზე, ჟამისწირვაზე, რომელიც უძღვის საკითხავს სახარებიდან, სამოციქულოდან ამ ძველი აღთქმიდან. მას კითხულობს წიგნისმკითხველი ან დიაკონი და შემდეგ გალობით იმეორებს ორივე მხარი.

წესი – (ὁ Τύπος) 1. ღმრთისმსახურების სავალდებულო წარმართვის წესრიგი.

ეკლესიის ისტორიაში ცნობილია წესი-ტიპოსი ორი სახისა: სამრევლო და სამონასტრო. სამრევლო ტიპოსებს შორის ცნობილია იერუსალიმის, ანუ ქრისტეს საფლავისა და კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიისა (აია სოფიის). სამონასტრო წესი, ანუ ტიპოსი ცნობილია სამი: საბაწმიდისა პალესტინაში, სტუდიელთა მონასტრისა კონსტანტინოპოლში და მთაწმიდისა ათონზე.

2. წიგნი, რომელიც შეიცავს ღმრთისმსახურების წესს, ანუ ტიპოსს, ლიტურგიკულ მწერლობაში ცნობილია ტიპიკონის სახელით. ტიპიკონი არის ღვთისმსახურების რეგულატორი, წესდება, სახელმძღვანელო მღვდელმსახურთათვის.

წიგნისმკითხველი – (ἀναγνώστης) ეს სამღვდლო თანამდებობა ქრისტიანულ ეკლესიაში გაჩნდა I საუკუნიდან. იგი კითხულობს ბიბლიურ და აგიოგრაფიულ საკითხავებს.

წინადაცვეთა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი – უძრავი საეკლესიო დღესასწაული, 1 იანვარი. გულისხმობს მაცხოვრის წინადაცვეთას შობიდან მერვე დღეს. ძველი აღთქმის წინადაცვეთამ ახალ აღთქმაში ადგილი დაუთმო ნათლისღების საიდუმლოს, რომლის პირველსახესაც იგი წარმოადგენდა (კოლას. 2,11-12).

წინადღე – იხ. წინადღესასწაული.

წინადღესასწაული – (προεόρτια, προεόρτιον, предпразднство) დღესასწაულის წინა, მოსამზადებელი პერიოდი, რომელიც ახლავს ძი-

რითადად საუფლო დღესასწაულებს. მაგ.: შობის წინადღესასწაული იწყება 20 დეკემბერს, განცხადებისა – 2 იანვარს, ხარებისა – 21 მარტს, კურის ამაღლებისა – 10-13 სექტემბერს.

1. წინადღესასწაული არის: ა) ერთდღიანი, წინადღე. ბ) რამდენიმედღიანი, ძირითადად ახლავს საუფლო დღესასწაულებს.

2. ზოგჯერ არ არის წინადღესასწაულის სახელწოდება, მაგრამ არის განგება წმინდანის ხსენებისა წინადღეს.

წმიდაარსნი – (τὰ τριαδικά, τριαδικός ὕμνος, Sanctus, trinitarius, СВЯТ, СВЯТ, СВЯТ) წმინდა სამების სადიდებელი საგალობელი, ანგელოზთა გალობა. სრულდება მარხვის დღეებში ცისკრის დასაწყისში ალელუიას შემდეგ. საგალობელი შეიცავს მინიშნებას ესაიას ხილვაზე: „წმინდა არს, წმიდა არს, წმიდა არს უფალი საბაოთ. სავსე არიან ცანი და ქუეყანაჲ ღიღებითა მისითა“ (ესაია 6,3).

წმინდაო ღმერთო – (Τρισάγιον, Трисвятое) „წმიდაო ღმერთო, წმიდაო ძლიერო, წმიდაო უკუდავო, შეგ’წყალებ ჩუენ“. გალობა, რომელიც შექმნილია სერაფიმთა გალობის („წმიდა არს, წმიდა არს, წმიდა არს უფალი საბაოთ“ (ესაია 6,3) გავლენით. სრულდება ცისკრად, მწუხრზე და ჟამისწირვაზე.

წყლის კურთხევა – (εὐλογία τῶν ὑδάτων) წესი სრულდება განცხადების წინადღეს (5.I) ჟამისწირვის ბოლოს.

ჭ

ჭირსა ჩემსა – (προσκύρια) მე-18 ფსალმუნური კანონი (ფსალ. 119), „ჭირის კანონი“ არის მწუხრის ფსალმუნება. ასრულებენ შუაზატიკის ხუთშაბათიდან ამაღლებამდე.

ხ

ხადილსა ჩემსა – ფსალმ. 4,2, მცირე სერობის დასაწყისი, მარხვის I კვირა, იხ. სერობა.

ხარება – (εὐαγγελισμός) 25 მარტი, უძრავი საეკლესიო დღესასწაული, ერთ-ერთი თორმეტ საუფლო დღესასწაულთაგანი (იხ. საუფლო დღესასწაულნი ათორმეტნი). იგულისხმება ფაქტი, როდესაც გაბრიელ მთავარანგელოზმა ღვთისმშობელს ახარა მაცხოვრის მომავალი შობის

შესახებ. საგანგებოდ აღინიშნება ხარების წინა შაბათი და კვირადღე. წინაღღესასწაული იწყება 21 მარტს.

დიდი სვინაქსარი შეიცავს ტიპიკონურ მითითებებს იმ შემთხვევებისათვის, როდესაც ხარებას ემთხვევა: ბზობას, ლაზარეს შაბათს, დიდმარხვის დღეებს, ბრწყინვალე შვიდეულს, შაბათს, კვირადღს, ვნების კვირის დღეებს (დიდი ორშაბათიდან დიდ შაბათამდე). ხარება მოდის დიდმარხვის მე-3 შვიდეულის ხუთშაბათიდან აღდგომის შვიდეულის ოთხშაბათამდე.

ხუედრნი – (τριῳδον) 1. ჰიმნოგრაფიული კანონი, რომელიც შედგება არა ცხრა, არამედ სამი ოდისაგან (გალობისაგან). ამ სამი გალობიდან ბოლო ორი (8, 9) უცვლელია, ხოლო პირველი გალობა ცვალებადია იმის მიხედვით, თუ რომელ დღეს ხდება მათი შესრულება. მაგ.: ორშაბათს სრულდება 1, 8, 9 გალობები, სამშაბათს – 2, 8, 9 გალობები და ა. შ. (იხ. 9 მარტი და სხვ.) იხ.

2. საღვთისმსახურო წიგნი (τριῳδον, Постная Триодь), რომელიც შეიცავს მარხვის პერიოდის სტიქარონებს, ჰიმნოგრაფიულ კანონებს (გალობანი), ფსალმუნურ კანონებს (კათიზმებს).

მუსიკალური ტონალობა, ანუ მოდუსი, რომელიც ყოველთვის მითითებულია საგალობელი ნაწყვეტის გვერდით. არსებობს საგალობელთა რვა-ხმანი სისტემა. პირველი ოთხი ხმა (ა ბ გ დ) ძირითადია, ხოლო დანარჩენი ოთხი (ე გუერდი, ბ გუერდი, გ გუერდი, დ გუერდი) პლაგალურია, ანუ გვერდითი.

ერთი კვირის განმავლობაში სრულდება ერთი ხმის მასალა. იხ. გუერდი.

კორციელის კურიაკე – კორციტ აკრების კვირიაკე, დიდმარხვის წინა სამი კვირიაკიდან ერთ-ერთი.

ხსენება – (μνημη, память) ტიპიკონში წმინდანთა ყოველდღიური მოსახსენებელი მთელი წლის განმავლობაში. ხსენება წარმოადგენს საეკლესიო კალენდრის ძირითად რგოლს, რომელიც შედგება რამდენიმე ელემენტისაგან: თარიღი, საკუთრივ ხსენება, რომელსაც მოსდევს წმინდანის სახელი, წმინდანის სვინაქსარული ცხოვრება ან წამება (ზოგჯერ არის მხოლოდ ხსენება ტექსტის გარეშე), დაბოლოს, საღვთისმსახურო ნაწილი (ზოგჯერ ეს ელემენტი ხსენებას არ ახლავს).

კ

კმაჲ – (ἵχος) ფსალმუნთა ან საგალობელთა

ჰ

ა

აგარაკი – დაბა, სოფელი; სახნავ-სათესი ადგილი

აგარეან-ი/აგარიან-ი – აბრაჰამ მამათმთავრის შთამომავალი აგარის (სარას მოახლე) ხაზით. ამ ტერმინით აღინიშნებოდნენ არაბები ან ზოგადად მუსლიმები

ავლ-ი – ფერფლი, ნაცარი

ავაჯ-ი – კილო

ავლესტალ-ი – „ეჯიბი, მეფის მაგიერ მოლაპარაკე, წინამდები მეფეთა“ (საბა). ეჯიბი, პრეფექტი. „ხელჯოხიანთა უფროსი“ (საბა)

აზნაურ-ი – კეთილშობილი, თავისუფალი, წარჩინებული

აზნაურობა-ი – კეთილშობილება, თავისუფლება, წარჩინებულება

ათძალ-ი – ათსიმიანი საკრავი

აკრება – მოსპობა, იავარ-ქმნა; შეგროვება

ალაგ-ი – ბილიკი, კვალი

ამოხუმა – ამოყვანა, ამოღება

ამრენაკ-ი/არმენაკ-ი – ტილო, სუდარა

ამქუმელ-ი – ბებია ქალი, ჩვილის მიმღები, მეანი

ანგელოზთა მკედრობან-ი, განწყობილ-ი – ზეციური იერარქიული წყობა ცხრა დასის ანუ სამი ტრიადისაგან შემდგარი; I ტრიადა: ანგელოზნი (მაცნენი), მთავრანგელოზნი (მთავარმაცნებლობანი), საწყისნი (მმართველობანი, მთავრობანი). II ტრიადა: მეუფებანი (უფლებანი), ძალნი, კელმწიფებანი (კელისუფლებანი). III ტრიადა: საყდარნი (ტახტნი), ქერუბიმი, სერაფიმი

ანთიპატ-ი/ანთუპატ-ი – იპატოსის მოადგილე, პროკონსული; რომის იმპერიის პროვინციის მმართველის მოადგილე

აპაურ-ი – აპური, ტაბიკების გადასაბმელი თოკი

არგალუს-ი – „გუელისმბრძოლნი, რომელნი-იგი არგოთ მოიყვანნა“

არგან-ი – ჯოხი, კვერთხი

არდაგ-ი – სუდარა, ტილო

არე-ი – გაზაფხული; ადგილი, მიდამო

არიოპაგე – არეოპაგი, ძველი საბერძნეთის მართლმსაჯულების ორგანო, სამსჯავრო

არმენაკ-ი – იხ. *ამრენაკი*

არტახ-ი – ბრტყელი, მაგარი შესაკრავი

არქიმანდრიტ-ი – მონასტრის მამასახლისი, წინამძღვარი

აფთ-ი – ბრტყელი, ტარგრძელი მახვილი.

აქუმა – იხ. *ალქუმა*

ალემა – აქ: *შესრულება; დაწყება*; „აიღონ უფალო ღალადყავი“

ალზრზენა – აღძრვა, გაღიზიანება

ალკუმოლება – აკვამლება, აბოლება

ალლესვა – წაქეზება

ალმზადებულ-ი – გამზადებული

ალმოფზურა – ამოთხრა, მოსპობა

ალმოწუდა – ამოღება; ამოგლეჯა

ალმსთობა – დილაადრიან ადგომა

აღნათქუემ-ი – აღთქმული, დანაპირები

აღსადგომელი – აღდგომის ადგილი

აღსარება – აღიარება

აღტყინება – მოკიდება, აღვზნება

აღფოლზუება – მოღუწებული, ფოლზვი (ფომფლე) სხეულის ათრევა, წამოგდება

ალქუმა, აქუმა – გულზე მიხუტება, გულში ჩაკვრა

აღყორვა – ამოქოლვა, დაკეტვა

აღწოდება – მიპატიჟება

აღწერილი – დაწერილი

აღზუმა – აღება, აყვანა (მრავლისა)

აყაფ-ი – ხის აღვირი

ახალმონათლე-ი – ახლად მონათლული

ახოვნად – მხნედ, მამაცად

ახოვნება-ი – სიმხნე, სიმამაცე

ახუმა – იხ. *ალხუმა*

ბ

ბაგა-ი – გომი, ბოსელი

ბაია-ი – რტო ფინიკისა ანუ დანაკისკუდისა

ბელიარ-ი – ანტიქრისტე, სატანა, ეშმაკი

ბერვა – ჩაბერვა

ბეჭტსაშუალი – ბეჭი, ზურგი

ბისონ-ი – „სამოსელი არს ვრცელი სამეფო გინა სამღელელო“ (საბა); „სუფთა ტილო“ (ილ. აბ.).

ბნელ-ი – სიბნელე

ბობლან-ი – დაფი, დოლი

ბომონ-ი – კერპთმსახურთა ტაძარი, საკურთხეველი, ტაბლა

ბორგა – მშფოთვარე მოძრაობა. წრეგადასული შფოთვა. „ესე არს მიუმყოვრებელი ნავდელი,

კაცი გულისწყრომით ვერცა დადგეს და ვერცა დაჯდეს“ (საბა)

ბორგენულ-ი — შეშლილი

ბრალობა — დადანაშაულება, დაბრალება

ბრგუნვილ-ი — ბლუ, ენის ბორძიკით მოლაპარაკე

ბრპენ-ი — ტყვია

ბლუარ-ი — სამხრეთი

ბ

გამართებით — მხარეს

გამოზრდა — გამოკვება

გამოკროთმა — გამოვარდნა

გამომეტყუელ-ი — მკითხავი, სიზმრის ამხსნელი

გამომთქუმელ-ი — მოხრობელი, განმმარტებელი

გამოსუენება — დასვენება

გამოლება — გალება; წართმევა; დაპყრობა

გამოძიება — ძებნა; გამოკვლევა, შესწავლა

გამოწულილვა — გამოკითხვა დაწვრილებით, გამოძიება

გამოკდომა — გამოსვლა; გამოვარდნა

გამოკუება — დაკლება, გამოლევა

განბასრება — დაცინვა, მასხრად აგდება

განბრძნობა — განსწავლა, „გონიერ-ყოფა“ (ილ. აბ.)

განბმარვა — გაპობა, დახეთქვა, დასკდომა

განგლა — შემეუსრვა, დამსხვრევა

განგმობა — გაკიცხვა; მხილება

განგურემულ-ი/განგუმერულ-ი — დაჭრილი

განდგომილება — განდგომა, შეთქმულება, დალატი

განზოგება — განახევრება

განზრახება — ღარიგება, რჩევა

განთესებულ-ი — განცალკევებული; საკუთარი

განთხევა — გადაღვრა, გადასხმა, ჩასხმა

განკანონება — დასჯა

განკაფა — გაცვეთა, გალევა, გახდომა, დაუძლურება

განკაფულ-ი — გაცვეთილი, გალეული, გამხდარი

განკროთმა — შეკროთმა, გაოცება

განკრძალულ-ი — გულმოდგინე, მონდომებული, ფრთხილი

განლევა — დალევა; გაქრობა

განმგე — მმართველი, მნე, ეკონომოსი

განმგლეღ-ი — მომსპობი, მომაკვდინებელი

განმზრახ-ი — მრჩეველი

განმწესება — გაზრდა, ზრდასრულობა

განაება — გაპობა, გახეთქვა, გასკდომა

განართხმა — გაკვრა, დაკვრა, გართხმა

განრინება — ხსნა, გადარჩენა (ვისიმე)

განრომა — თავის დაღწევა, გადარჩენა

განრღვეულ-ი — დაშლილი, დახსნილი

განსხირპვა — გაკვრა, გართხმა

განსხირპულ-ი — გაკრული, გართხმული

განტეეება — გაშვება

განტუნვა — თავის გასრესა, გაჭყლეტა, ჩაქოლვა

განფრთხობა — გამოფხიზლება

განფხურა — აღმოფხვრა, ამოძირკვა, მოსპობა

განქრევა — გაფანტვა

განყრა — გაყრა, მოშორება; გაშვება

განჩემებულ-ი — განკუთვნილი

განცდა — დანახვა, ხილვა; სწავლა; ცთუნება;

ტანჯვა

განცზრებულ-ი — გაოგნებული

განძარცუვა — გახდა, გაშიშვლება

განძუნება — გაფიცება, განრისხება, გამძვინვარება

განწვალება — გაყოფა

განწონა — გარჭობა, გამსჭვალვა, გაყრა

განწონილ-ი — გარჭობილი, გაყრილი

განწყობილ-ი — რაზმი; მეზობელი, გამზადებული

განწყობილნი ზეცისა უკორცოთაჲ — იხ. ანგელოზთა მკედრობანი

განზრწა — გაფუჭება, წახდენა, შებილწვა; მოსპობა, გაქრობა

განზუმა — გალება (მრავლისა), გახსნა

განზუმულ-ი — გაღებული (მრავალი), გახსნილი

განკდა — გაძეება, გაგდება, განდევნა

გარდარეულად — მეტიხეულად

გარემიქცევა — მიბრუნება

გარეშე წერილ-ი — იხ. წერილნი გარეშენი

გარეშეუწერელ-ი — საზღვარდაუდებელი, უკიდევანო, უსაზღვრო

გება — შეწირვა; ყოფნა, არსებობა

გენტილიონ-ი — რომაული მხედრობის სახეობა. იხ. გუნდი

გლისპობა — ურცხვობა, უზნეობა, თავხედობა

გონება — ფიქრი, აზრი; სინდისი

გრგოლ-ი — რგოლი

გრემან-ი – ცისფერი
გრუზ-ი – ხშირი
გრძნობა – მიხვედრა, შეტყობა, გაგება
გუამოვანი – სხეულიანი, ხორციელი
გუემა – ტანჯვა, ცემა
გულარძნილ-ი – მრუდი, ცბიერი, მზაკვარი
გულვება – განზრახვა, ნდობა, გაგება
გულისთქუმა – სურვილი ნატვრა, გულით ნდობა
გულსავსე – იმედინი, დარწმუნებული, დაიმედებული
გუნდ-ი – მსხვილი სამხედრო დანაყოფი, ლაშქარი, ლეგიონი (მაგ.: იტალიკე, მარტისიონი, რუტალასკი – რუტილიაკი, გენტილიონი, ტირონნი)
გუნდრუკ-ი – საკმეველი
გჯანად – ნელა. „მუხლი მოიდრიკონ სამნი გჯანად, 12 – მოსწრაფედ“. შდრ. წაკრვით
გურემა – კვრა, ცემა: ტკივილი

დ

დაბირ-ი – ებრაული ტაძრის ნაწილი, სადაც მოთავსებული იყო წმინდა წმინდათა; საღვთო მცნების წარმოსათქმელი ამაღლებული ადგილი
დაბუნვა – გათელვა, გასრესა, გაქელვა
დაბურვა – დახურვა; დაფარება, დაფარვა
დაბძარვა – დაბზარვა, დახეთქვა
დაგება – დაღება, დაფენა; შერიგება
დაგლა – დამსხვრევა, დანაყვა, დაფქვა
დაგუმერა – დაჭრა; მოკვლა
დადგრომა – დადგომა, დაყოვნება, ლოდინი
დათხევა – დაყრა; დაღვრა
დაკრძალვა – დახშვა; დაცვა, დაკეტვა
დაკრება – დამატება; დაღება; დაყრა
დაკრება ქვისა – ჩაქოლვა
დაკუეთება – დანარცხება, დახეთქება
დამართებით – პირდაპირ
დამარხვა – შენახვა, დაცვა
დამოკიდება – ჩამოკიდება
დამოხეთქა – ჩამოძრობა, მოძრობა, მოგლეჯა, ჩამოცლა
დამყოვრება – დაბრკოლება, შეგვიანება, შეჩერება
დამხედვარ-ი – იხ. *ეპიტირიტიისი*
დარე – მდარე, ნაკლები, მდაბიო
დასხმა – დაღება (მარავლისა)
დარეკა – ზარის დარეკვა

დატეება – აქ: დაგდება, დათხლეშა. „ჭურჭელი მიძე თავსა წმიდისასა დაუტევა“
დაუვალ-ი – ჩაუსვლელი, ჩაუქრობელი
დაუნჯება – შეკრება, დაგროვება
დაუწყუდეღლად – მუდმივად, განუწყვეტლივ
დაღრჭუმება – ჩაყურყუმელაება, ჩაყვინთვა
დაყენება – შეფერხება, შეჩერება, აკრძალვა
დაყენებულ-ი – შეჩერებული
დაყოფა – დაკეტვა, ამოქოლვა
დაყრა – მიტოვება; წართმევა
დაყუდება – განდევნობა, განცალკავებით ცხოვრება
დაყუდებულ-ი – განდევნილი, მარტო მაცხოვრები ბერი
დაყუნა – იხ. *დაყუნა*
დაყუნა/დაყუნა – გაკრეჭა, გაპარსვა
დაჩხუება – დაჭრა, დასერა
დაცადება – შეჩერება, შეწყვეტა, თავის დანებება
დაწერტილ-ი – დაჩხვლეტილი
დაწოვნილ-ი – გამოწოვილი, გამოწუნული
დაწუადება – დაგლეჯა
დაჭუხვა – დახუჭვა
დახრწევა – ხელის შეშლა
დაქსნა – მოშლა, დარღვევა, გაუქმება
დედაზარდლი – ობობა
დიად – ძალიან
დიაკელ-ი – დეკელი, საფურე ხბო
დრესა – ხეხვა
დროება – ვადა, ვადის დაღება, მიცემა; დაყოვნება
დუქს-ი – დუკი, მთავარი
დღეკეთილობა – კეთილდღეობა
დღითი დღე – ყოველდღე

ე

ეგუტერ-ი – მცირე სამლოცველო
ეფუდ-ი – „ეფუდი ითქმის ცხად არს ჭეშმარიტად. ხოლო სახე მისი იყო მოთხვით მტკაველადი ქსოვილი ოქრომკედლაგან და ამიერ და იმიერ ორნი თუალნი სამარაგდონი, რომელთა ზედა ეწერა ექვს-ექვსი სახელი 12 ტომთა ისრაელისათა“ (საბა)
ეზო – ფარდა, კარი; გადახურული ადგილი
ეპარხოსი – დიდი მთავარი, მეფის ნაცვალი
ეპიტირიტიის-ი – მონასტრის ძმათა ზედა-მხედველი, „დამხედვარი“ (საბა)

ესვა (*ესავს, ესვიდა*) – იმედინად ყოფნა, იმედინობა. (საბა)

ექუა – ოხვრა, ქოშინი, ქშინვა

ექსორიობა-ი – გაძევება

ვ

ვაზრ-ი – საფხეკი, ქლიბი; კეტი, კომბალი; მახვილის სახეობა, „მახვილია ცელივით“ (საბა)

ვარემანდ-ი/ვარამანდ-ი – მოსასხამი, ფილონი

ვასხება – სესხება

ვაც-ი – მამალი თხა; თიკანი

ვინაჲ – საიდან; სადაური

ვიკარ-ი – მონაცვლე

ზ

ზაკუვა/ზაკვა – ვერაგობა, ორპირობა, მზაკვრობა. „არს პირით სიყვარულსა იჩემებდეს და გულითა ბოროტი დაიმარხოს“ (საბა)

ზაკულება – ვერაგობის ჩადენა, ღალატი

ზახება – ყვირილი, ძახება

ზახილ-ი – ძახილი, ყვირილი

ზედაკერძო – ზემოთ, ზემოთკენ

ზედამოსლვა – თავდასხმა, რბევა

ზედამწირველ-ი – პირველი მწირველი.

ზედაღსზედა – ზედიზედ; ხშირად

ზესკნელ-ი – „ანგელოზთ სამყოფი“ (საბა); ზეციური.

ზესკნელნი-ი ძალნი-ი – ანგელოზთა ძალნი. იხ. *ანგელოზთა მკედრობანი*

ზეშთა-ი – ზემოთა, „უშეტეს-უმაღლესი“ (საბა)

ზეცისა მკედრობანი – იხ. *ანგელოზთა მკედრობანი*

ზმნა – მისნობა, მკითხაობა, ჯადოქრობა

ზოგად – ერთად, ერთობით

ზოგსრაჲმე – ნაწილობრივ

ზომით-ი – ზომიერი

ზორვა – კერპისთვის მსხვერპლშეწირვა

ზრახვა – უბნობა, ლაპარაკი; მსჯელობა; მოლაპარაკება

ზუაობა – ამპარტავნობა, ამაყობა

ზუარაკ-ი – სამსხუერპლო მოზვერი. „ნასუქარი კბო“ (საბა)

ზუელვა – გაცინვა, გამოჯავრება

ზუერ-ი – ბაჟი

ზღაპრობა – „წერილნი საწარმართონი, სა-

ცრუოდ მოგონებულნი და ტყუილნი შემჭვერებულნი“ (საბა). მეზღაპრობა

ზღვევა – ვნება, დაზიანება; დასჯა, დაჯარიმება

თ

თავად-ი – თვითონ

თავდამოქცევით – თავდაღმა, თავდაყირა

თავს-ღება – კისრება

თავს-სხმა – კისრება (მრავლისა)

თანაარს-ი – მასთან მყოფი. „ესე არს, რომელი მისვე არსებისა და მოქმედებისა იყოს ყოვლად უცვალებელად“ (საბა)

თანამკუდრობა – თანაცხოვრება, შეუღლება

თანაშემწე-ი – დამხმარე, თანამოქმედი

თანაწარკდომა – აშორება; დავიწყება, გამორჩენა

თარგმანება-ი – თარგმნა; განმარტება, კომენტირება, ახსნა

თაფლმწოთოლვარე-ი – ტკბილი, დათაფლული

თაფლუჭ-ი – მაგარი, დამატრობელი სასმელი

თეატრონი-ი – სანახაობა; სანახაობის ადგილი

თუთოსახე-ი – ნაირგვარი, სხვადასხვანაირი

თუალთლება – პირფერობა, მოჩვენებითობა, მიკერძოება

თუნდა – ან, თუნდაც

თუსი – თავისი; მახლობელი, თავისიანი

თუსაგან – ცალკე, საკუთრად, თავისთვის

ი

იავარ-ყოფა – მიტაცება, მოღვრება

ინაკ-ღება – მიყრდნობით ჯდომა, თანამესუფროება

იპატი-ი – ვიპატოსი, მთავარი, პიტიახში

იპატიკო-ი – მთავარი

იტალიკე – იხ. *გუნდი*

იჭუეულ-ი – ეჭვიანი

იფქლ-ი – ხორბალი

იქედნე-ი – გველი

იწროება-ი – გასაჭირი, სიღიწროვე

კ

კადნიერად – გაბეღულად, თამამად

კადრება – გაბეღვა

კათაკუმეველ-ი – მოსანათლავად გამზადებული

კანდელ-ი – ზეთის სანათური

კანთარო-მ — ხოჭო
 კაპიკლარი-ი — „კაცის კლვის ზედამდეგი“ (საბა)
 კარავ-ი — ტალავარი, საჩრდილობელი
 კართ-ი — ფეხის კუნთი. „შეშა ძარღვი სად-
 რეკისა“ (საბა)
 კატაპელტ-ი — ისრის სატყორცნი მოწყობი-
 ლობა. „პელტ ეწოდების მცირესა ფარსა სხვა-
 თაგან უკვე საფარად შექმნილსა, ხოლო მძლავრ-
 თაგან სატანჯველად შეცვალეს მოსხმითა
 მახვილებისათა. ამისთვის პელტისა წილ კატა-
 პელტ უწოდეს“ (საბა)
 კაცად-კაცადი — თითოეული
 კელაპტარი-ი — ცვილის დიდი სანთელი
 კედინ-ი — მცირე სენაკი
 კენტურიონ-ი — ასისტავი
 კერეონ-ი — დიდი ზომის სანთელი
 კერძო-მ — მხარე; 2. ნაწილი
 კიდევანად — უმეტესად
 კირდრეკილ-ი — წვივმოხრილი, წვივმოგრესი-
 ლი, წვივმოქცეული
 კირჩხიბ-ი — კიბო
 კიცხევა — გმობა, შერცხვენა, გაკიცხვა
 კლირიკოს-ი — ეკლესიის მწე
 კნინოდენ-ი — მცირეოდენი
 კნინლა — თითქმის
 კოდ-ი — საწყაული (საბა)
 კოლობ-ი — მოკლე პერანგი
 კომენტარის-ი — „მაღელწერალი“ (საბა)
 კომიტ-ი — სამეფო კარისა და სახელმწიფო მო-
 სამსახურე
 კომს-ი — იხ. კომიტი
 კოხლია-მ/კოხლო-მ — „ორდანოა ძვალთა
 შემქმნელი“ (საბა)
 კრასოვოლ-ი/კრასაულ-ი — ღვინის სასმისი,
 კათხა
 კრება — იხ. დაკრება
 კრებულნი ანგელოზთანი — იხ. ანგელოზთა
 მკედრობანი
 კრეტსაბმელ-ი — ფარდა, კარის ფარდავი
 კრძალვა — თავშეკავება, რიდი, გაფრთხილება
 კუალადგება — აღდგენა, დაბრუნება, ანაზღაუ-
 რება
 კუალადქცევა — მიბრუნება
 კუართ-ი — პერანგი
 კუბასტი — სამოსელი
 კუერი — ჩაქუჩი
 კუევკლარი-ი — ტირონთა (ახალწვეულ ჯა-
 რისკაცთა) მეთაური

კუმევა — კმევა
 კუნკულ-ი/კუკულ-ი — ბერის თავსაბურავი
 კურიკტორ-ი — გამსწორებელი, კორექტორი
 კურო-მ — „ხარი გამოუყვარავი“ (საბა);
 საწამებელი მოწყობილობა
 კურომსთავ-ი — ტატაში, კუროსთავი, ეკლიანი
 სარეველა მცენარე

ლ

ლაკუა-მ — აუზი, წყლის საცავი, ჭა
 ლანძუ-მ — სამფეხა კერა
 ლარნაკ-ი — კუბო
 ლელატი — ანდერძი მემკვიდრეობის ნაწილის
 გაცემის შესახებ; რომის პაპის ელჩი
 ლიმიტინელ-ი — სასაზღვრო რაზმი რომის
 იმპერიისა
 ლიქნა — პირფერობა, მლიქვნელობა
 ლმობა — ტკივილი
 ლოდაკ-ი — პატარა ქვა

მ

მამასახლის-ი — მონასტრის წინამძღვარი
 მამისმამეულად — შთამომავლობით
 მაღატონ-ი — დიდი, ფართო, ბეწვიანი სამო-
 სელი
 მანა-მ — სარი
 მანანა-მ — „ზეცით შთამოვარდნილად ითქმის.
 მანანა თეთრი იყო მსგავსი ქინძის მარცვლისა
 თაფლებს ტკბილი“ (საბა)
 მანგალ-ი — ნამგალი
 მანიაკ-ი — ყელსაბამი
 მარტისიონ-ი — იხ. გუნდი
 მარჩბივ-ი — ტყუპი
 მაზისთუალ-ი — მოსაჭერი, მარყუჟი, დასახრ-
 ჩობი თოკი.
 მახულ-ი იქცევის-ი — მბრუნავი მახვილი
 მახულგანწონილი — მახვილგამსჭვალული
 მბრძოლ-ი — მებრძოლი; მტერი
 მგბარ-ი — მოხარშული
 მგზავრ — გზად, მგზავრობის დროს
 მდგმო-მ — მკვირივი, მტკიცე
 მედგარ-ი — ავი, ბოროტი; ზარმაცი
 მეზუერე-მ — მეზაჟე
 მეკერპე-მ — კერპთმსახური
 მეკერპეობა-მ — კერპთმსახურება
 მეკეცე-მ — მეთუნე, თიხის ჭურჭლის ოსტატი

მემტილე-მ – მებოსტნე, მებაღე
მემღერ-ი – მოთამაშე, მოლხინე; მომღერალი; მოცეკვავე
მემღჳმე-მ – მღვიმეში (ორმოში) დაწყობილი მონაზონი
მემკრენ-ი – ეკლესიაში ორივე მხარეს მდგომი მგალობლები
მენესტუე-მ – ჩასაბერ ინსტრუმენტზე დამკვრელი
მეოტ-ი – ლტოლვილი, გაქცეული, განდევნილი
მეოხ-ყოფა – შუამდგომლობა
მეტრაპეზე-მ – ტრაპეზის, სუფრის გამგებელი
მეუდაბნოე-მ – უდაბნოში განმარტოებული ბერი, განდევნილი
მეფოთ – ნიანგი. იხ. *ხუთი*
მეფსალმუნე-მ – ფსალმუნთა მგალობელი
მეყსა შინა – სწრაფად, მყის, უმაღლ
მეჭურჭლე – განმეულობის მცველი, მწე
მზარდულ-ი – აღმზრდელი, გამზრდელი
მზრახვალ-ი – მრჩეველი; მოლაპარაკე
მზრდელობა-მ – აღზრდა
მზუაობრობა-მ – ამპარტყენება
მთავარი – გამგებელი, წინამძღოლი, გზის მაჩვენებელი, მხედართმთავარი
მთავარ-ი – სენატის წევრი, სენატორი
მთიებ-ი – ცისკრის ვარსკვლავი
მთხოელ-ი – მათხოვარი
მთხრებლ-ი – თხრილი, ორმო
მიდგომილ-ი – ფეხმძიმე, ორსული
მივის, გივის, უვის – მაქვს, გაქვს, აქვს; მყავს, გყავს, ჰყავს
მიზღებულ-ი – დაქირავებული
მითუალვა – მიღება, შეწყნარება
მითხევა – მიყრა, მიფანტვა
მითხრობა – შეტყობინება
მიმდგომ-ი – მიმღევარი, მომხრე
მიმდემ-ი – მუდმივი, განუწყვეტელი. „დღე ყოველ დაუცადებელი“ (საბა)
მიმთხუევა – მიღწევა, შეხვედრა, შეყრა
მიმოგდებით – მონაცვლეობით, რიგრიგობით
მიმოდათქუმა – გავრცელება (ამბისა)
მიმოს-ი – ჯამბაზი
მიმცნება – შეტყობინება
მიმწუხრი – საღამოს
მისურ-ი – „წული რამ კალათი“ (საბა)
მიტეება – მიჭრა, მისევა, თავდასხმა; პატიება; დანებება

მიუარდილებელ-ი – უჩრდილო, ჩრდილმიუღვომელი, მუდამ ნათელი
მიუთხრობელ-ი – ენით უთქმელი, გამოუთქმელი
მიქუმა – აყვანა, მიღება, გულზე მიხუტება
მიქცევა – მიბრუნება
მიღება – წართმევა, წაღება
მიშეება-მ – ნების დართვა, დანებება
მიც, გიც, უც; ძალ-მიც, ძალ-გიც, ძალ-უც – იხ. *ძალ-ცემა*
მიცემა – =; გაცემა.
მიწიფება – მისვლა, დაწევა
მიწყებით – ერთმანეთის მიყოლებით, თანმიმდევრობით
მიხუმა – წაღება, წაყვანა (მრავლისა)
მკალ-ი – კალია
მკელობელ-ი – კოჭლი
მკსინვარედ – მრისხანედ, წყრომით
მნათე-მ – კანდელაკი
მნე-მ – მოურავი; გამგებელი
მობაძავ-ი – მიმბაძველი; მიმსაგავსებელი
მოგება – შეძენა; ჩუქება; ანაზღაურება
მოგობა – მისნობა, ცეცხლთაყვანისმცემლობა, გრძნეულობა, ვარსკვლავთმრიცხველობა
მოგუნა – მოგვობის ჩადენა, ქმედება, მოხიბლვა
მოდგამ-ი – მოზიარე, მონაწილე
მოგუი, მოგუ – მაზღეანთა მღვდელი, მოგვი; ჩექმა (საბა)
მოვიწყე-მ – დამვიწყებელი
მოთხე-მ – მოთხელო
მომატყუებელ-ი – მომასწავლებელი, საბაბი, მიზეზი
მომღოვრება – დამშვიდება
მომედგრება – შესუსტება, დასუსტება
მომსრველ-ი – მომსპობი, გამანადგურებელი
მომწყდარი – მოკვდარი
მორბედ-ი – მორბენალი, მომგლედი
მორეწა – შოვნა, შეძენა
მორთვა – დამატება
მორთულ-ი – დამატებული, დართული
მოსაჯულ-ი – მოდავე
მოსთულება – მოკრეფა, მოწევა, დაკრეფა, მოსავლის აღება, რთველის მოწევა
მოტყინარე-მ – ანთებული, აგიზგიზებული
მოტყეება – მოცემა, შეძენა „მოკლენა თუ შემთხვევა“ (საბა)
მოფხურა – მოგლეჯა, გლეჯა
მოქადულ-ი – მკვეხნელი

მოქლონ-ი — რკინის კეტი, ურდული
მოქმედ-ი — მუშაკი, მუშა, ხელოსანი
მოქცევა — მობრუნება
მოღუღვა — სრესა, თელვა
მოშობა — დახრჩობა
მოშურნე-მ — მოსწრაფე, მოყვარული
მოჩქულება — მოგლეჯა, მოწიწკნა
მოძარცვა — მოძრობა, მოხდა, გახდა, მოშორება
მოწვენად-ი — მომავალი, მოსახდენი
მოწლედ — მონდომებით, გულისწყრომით, სიყვარულით
მოწყლვა — დაჭრა, დაკოდვა
მოწყუდეა — მოსპობა, გაჟღეჭა, გაწყვეტა
მოხადა/მოხდა — მოხმობა, მოწოდება, დამახება
მოხუმა — მოტანა, მოყვანა (მრავლისა)
მოხუეწა — მოფხეკა
მოკდომა — მოსვლა; მოვარდნა
მოჰასაკე-მ — თანატოლი
მრავალმნათობიერ-ი — დიდად მანათობელი
მრავალსასყიდელ-ი — ძვირი
მრავალფერ-ი — ნაირნაირი, ფერადი, ნაირგვარი
მრჩობლ-ი — ორმაგი, ორკეცი
მსახრვალება-მ — გრძნეულება
მსახურება — გამოყენება, მსახურება
მსთუად — ადრე, მალე
მსგეფს-ი — შვიდეული, მთელი კვირა
მტარვალ-ი — ჯალათი
მტიერ-ი — მელოტი, ქაჩალი
მტილ-ი — ბალი, ბოსტანი
მურ-ი (= *ზმური*) — სურნელოვანი ზეთი
მუსმარ-ი — ლურსმანი
მუსმარგანწონილ-ი — ლურსმანგაყრილი
მუცლადლება — დაფეხმძიმება, დაორსულება
მუკლ-დადგმა — მუხლმოყრა
მფოფინარე-მ — აზვირთებული
მქანდაკებული დრაჰკნისა — ფულის მომჭრელი
მღილ-ი — ჩრჩილი
მღლინვარე-მ — მიხვეულ-მოხვეული, დაკლაკნილი, ხვეული
მყოვარჟამ/მყუარჟამ — დიდხანს, ხანგრძლივად
მშთვარ-ი — დამხრჩვალ
მშვნეიერ-ი — სულიერი, მსუნთქავი, „უტყვი სულიერი“ (საბა)
მცნება-მ — შეტყობინება, გაგებინება, ბრძანება, ღარიგება
მცხინვარე-მ — კაშკაშა, მცხუნვარე
მცხინვარება-მ — მცხუნვარება, სიკაშკაშე

მძღავრ-ი — მოძალადე, ტირანი, მთავარი, მსაჯული, ძალაუფლების მქონე
მწინკულ-ი/მწიკულ-ი — ჭუჭყი
მწინკულევან-ი — ჭუჭყიანი
მწირ-ი — უცხო, ყარიბი, ზიზანი
მწნეხარ-ი — მწნეხელი, მწურავი, მჭყლეტელი
მწყურნები — წყლიანი ადგილი; ჭაობი
მკნება — მხნეობით თავის გამოჩენა, მამაცობა, გაძლიერება

6

ნაგებ-ი — კერპთა შესაწირავი
ნავატიანოზნ-ი — განხეთქილების მოქმედნი: ნოვატიანუსი (+ 268 წ.) რომაელი ხუცესი, ნოვატი, კართაგენელი ხუცესი და მათი მიმდევრები. ეს ორი ხუცესი არ ემორჩილებოდა საკუთარ ეპისკოპოსს (ნოვატიანუსი — რომის ეპისკოპოსს კორნილიოსს, ხოლო ნოვატი — კართაგენის ეპისკოპოსს კვიპრიანეს). განხეთქილება ერესიგან განსხვავებით არის დაპირისპირება არა ღოგმატიკის, არამედ სხვა, მაგ.: ორგანიზაციის, სუბორდინაციის და ა. შ. საკითხებში. განხეთქილების მოქმედნი კონკრეტული საკითხების გამო უპირისპირდებოდნენ იერარქს, გამოეყვეოდნენ ეკლესიას და მისგან დამოუკიდებლად ასრულებდნენ წეს-ჩვეულებებსა და რიტუალებს
ნაზორევ-ი — მსხვერპლი, შესაწირავი
ნათესავ-მოდგამი — ნათესავი, მოდგმა, თაობა, ტომი
ნართაულ-ი — დამატებული, ზედდართული
ნასხლევი-ი — ნასხლავი
ნასხამ-ი — აგებულება. „ასო ასოთა მობმული“ (საბა)
ნასხმანი, ნასხამნი — იხ. *ნასხამი*
ნატყუნავ-ი — ალაფი
ნაძეძი — ძენძი
ნაწევარ-ი — სადრეკი, სახსარი. „სახსართ შედგმულობა“ (საბა)
ნებ-ი — ხელისგული; გუგა
ნესტუ-ი — „რაიცა საკრავნი განკვრეტილნი არიან, ნესტვად ითქმიან“ (საბა), ფლეიტა; სალამური, სტვირი და სხვ.
ნეფხვიან-ი — ყინვიანი
ნეშტი — ნაშთი, ნარჩენი
ნივთ-ი — ნივთიერება
ნიში-ი — ნიშანი
ნიჭ-ი — საბოძვარი, ძღვენი, საჩუქარი

ნუუუუ – ნუთუ, განა, ეგების, იქნებ, თუ არა, შესაძლოა

ო

ომფორი – საბეჭური, მხარზე გადასაკიდებელი შალის გრძელი ქსოვილი მღვდელმთავრისათვის
ოპტიონ-ი/ოფტიონ-ი – რომაელი მხედართმთავრის მოადგილე ან თანაშემწე

ორღანო-ი – ორგანო; იარაღი, სატანჯველი მოწყობილობა

ოსანა – დიდება

ოტება – განდევნა

ოფტიონ-ი – იხ. **ოპტიონი**

ოცება – მოჩვენება, ჩვენება, შეკრთომა

ოხა-ი – შუამდგომლობა, ვედრება

ოხრა-ი – ხმინობა; კვნესა

ოხჭან-ი – ბოლო

ოკერ-ი – მოოხრებული, დაცარიელებული, გაუღებურებული

პ

პალატი – სასახლე

პანდუქიონ-ი – სასტუმრო, ფუნდუკი, ღამის გასათევია

პაპისპაპეულად – შორეული შთამომავლობით

პასექი – სადღესასწაულოდ შესაწირავი კრავი

პატივ-ი – დიდება, ხარისხი, თანამდებობა; კიდე წიგნისა

პატიოსანი-ი – ძვირფასი, დიდებული; საპატიო, ღირსეული, თანამდებობის პირი

პატრიკი-ი – მთავარი, ერისთავი

პაქსიმადი-ი – გამხმარი პური, ორცხოხილა

პეტობა-ი – მთავრობა, „საქმით უხუცესობა“ (საბა)

პირად-პირად-ი – ნაირგვარი

პირველ – ადრე, უწინარეს

პირ-ჟსნა – ჭამა

პირმეტყველ-ი – მეტყველი

პირმშო-ი – თავდაპირველი

პლატანი-ი – ფართოვარჯიანი ფოთლოვანი ხე

პოვნიერ-ი – პატრონი; შემძლებელი მფლობელი

პორფირ-ი – წითელი, ძვირფასი სამოსელი მეფეთა და მღვდელმთავართა

პრეპოსიტ-ი/პრეპოტის-ი – „ათასის თავის შემდგომი“ (საბა), უფროსი, მთავარი

პრეტორ-ი – სამსჯავრო

პრიმიკიარ-ი – სარდალი, „უპირველესი მკედართ უხუცესი“ (საბა)

პრინგიპოს-ი/პრინგისპოს-ი – უწარჩინებულის, მთავარი უფროსი, იმპერატორთა შვილების ტიტული

პროვატიკი-ი – საბანელი, ტბა

პროტიკტორ-ი – მეთვალყურე

პროტოასიკრიტი-ი – მდივანთუხუცესი

ჟ

ჟამიერ-ი – დროებითი, წარმავალი, დროში არსებული

ჟამისად – დროებით; დროულად

ჟამობა – გალობა: წირვა

ჟერა – ჟღერა

ჟუჟლა – ჭუჭყი: ბაღლაში

ჟღავილ-ი – ხმინობა, შფოთვა, მღელვარება

ჟღმუტი-ი – წვიმის სახეობა, „ჟღმურტლი თქორთ უმცირესი“ (საბა)

რ

რაბამად – როგორ

რა-ი – ყოველ; რომ; როგორ

რაჰთურთ – სრულიად, ყოვლადვე

რაულად – როგორ

რეცა – თითქოს; ოდნავ; უფრო

რვალ-ი – სპილენძი

რილობა-ი – მორიდება, გაფრთხილება, დაზოგვა

როჭიკი-ი – ულუფა, საფასური, გასამრჯელო

რუტალასკი-ი – იხ. **გუნდი**

რღუნა-ი – წარღვნა, „წყლით მოცვა“ (საბა), დასხმა

რჩოლა – დაჯერება, დამორჩილება

ს

საანჯმნო – საჯარო, აშკარა, ცხადი

საბანელ-ი – „აბანო, გინა ავაზანი, გინა ემბაზი“ (საბა)

საბელ-ი – თოკი, თასმა

საბეჭურ-ი – ბეჭებზე მოსასხამი მონაზონთა სამხრე

საბლარდნელ-ი – სუდარა, მოსასხამი, სახვეველი

საგალობელ-ი – გალობა; გალობის ღირსი

სადაგ-ი – უბრალო
 საზეპურო-მ – წარჩინებული
 საზრდელ-ი – საკვები, სარჩო
 სათითრე-მ (=სათითური) – ხმლის ბუნიკი, გამოყენებული წამების იარაღად
 საიფქლე-მ – ხორბლის ყანა; ხორბლის ბელე-ლი
 საკარცხულ-ი – სკამი, სკამ-ლოგინი, მისაყრდ-ნობელი სკამი
 საკრველ-ი – ბორკილი
 საკუთრობა-მ – კუთვნილება, ქონება; თვისება
 საკურველ-ი – საოცარი; საოცრება, საკვირ-ველება
 სალმობა-მ – ტკივილი, სატკივარი, ტანჯვა
 სალოს-ი – გიჟი
 სამარტვილე – წმინდანთა სახელზე აგებული ეკლესია
 სამკუდრებელ-ი – სამემკვიდრეო
 სამრემლო-მ – მრევლი, სამწყსო
 სამურკნველო-ი – სამრეცხაო, გასარეცხი
 სამსალა-მ – საწამლავე
 სამშჭუალ-ი – ლურსმანი
 სანათლო-მ – ადგილი ნათლობისა
 სანაყელ-ი – სანაყი
 სარეკელ-ი – ხის ან რკნის ძელი, რომელზეც ურტყამდნენ ლოცვის დაწყების წინ „ლოცვაზედ მისაწოდებელი“ (საბა)
 სართ-ი – სამკაული, მოსართავი, დასართავი
 სართულ-ი – სახურავი, ჭერი
 სარღუნელ-ი – დასასხმელი სითხე
 სარქუან-ი – თიხის ჭურჭელი
 სასკორე-მ – სანეხვე
 სასნეულო-მ – საავადმყოფო
 სასძლო-მ – საპატარძლო ოთახი
 სასწაულ-ი – სასწაული; ნიშანი
 სატალ-ი – ფალარათი
 სატრაპეზო-მ – სასადილო
 საუნჯე-მ – განძი; ქონება; საწყობი
 საფასე-მ – საქონელი, ქონება; განძი
 საფსალმუნე-მ – ფსალმუნთა წასაკითხი მა-ღალი ადგილი
 საქმით-ი – აღსრულებული
 საღმრთონ-ი წერილნი – იხ. წერილნი საღმრ-თონი
 საყნოსელ-ი – ცხვირი, ნესტო
 საყურძენ-ი – ვენახი
 საშურველ-ი – სასურველი, შესაშური

საცეცხურ-ი – საცეცხლური, „სამღდლო საკ-მეველთ დასაქმეველი“ (საბა)
 საცნობელ-ი – ცნობიერება, მგრძნობელობა; გა-საგები, შესაცნობი
 საწერტელ-ი – საჩხვლეტი, ნესტარი
 საწიგნე – წიგნის დასადები
 საწნეხელი – საწნახელი; საწყაო
 სახარულევან-ი – სასიხარულო; გახარებული; მხიარული
 სახე-მ – ბუნება, ნიშნები, მაგალითი; მსგავსება, თვისება, წესი
 სახელ-დება – წოდება
 სახეველ-ი – კალმის სათლელი, საჭრელი
 სახიერება-მ – სიკეთე
 სახილველ-ი – თეატრი
 საკმარ-ი – გამოსაყენებელი ნივთი, ქონება; მოსახმარისი, სახარჯო
 საკუმილაგ-ი – დარაჯობა „სამი ჟამი ღამისა ერთი საკმილაგი არს“ (საბა)
 სეკუნდიკარ-ი – „მოკლე რამ არის“ (საბა)
 სერ-ი – ვახშამი
 სერობა-მ – ვახშამობა „მიმწუხრი საზრდელი“ (საბა)
 სიავ-ი – ქვაბი, კარდალა, საბანელი
 სიახლე-მ – სიახლოვე, მახლობლობა
 სიბორგილე-მ – შეშლა, სიგიჟე
 სივლტოლა – სირბილი; გაქცევა
 სიმონის სენ-ი – სიმონია ანუ ქრთამით ხელთდასხმა
 სიმყურტე-მ/სიმყურტე-მ – „სიმყავის გარდა-რეულობა“
 სინატორ-ი – იხ. მთავარი
 სიორძილე-მ – წამოზრდა, აღორძინება
 სირსუალ-ი – სირსველი
 სისრა – სროლა
 სიფიცხე-მ – სისასტიკე
 სიყმილ-ი – შიმშილი
 სიჩუკნე-მ – სიჯაბნე, სიმხდალე
 სიჩროება-მ – ჩვილობა, სიჩვილე
 სიჩრო-მ – ჩვილობა, სიჩვილე
 სიცბილ-ი – ცბიერება, ვერაგობა
 სიცოფე-მ – სიგიჟე; სისულელე
 სიხენეშე-მ – სიბოროტე
 სეკეოფილაქსი-ი – ჭურჭელთმცველი ეკლე-სიაში
 სკიტელნი – მონასტრის შორიანლოს გან-ცალკავებით, ჯგუფ-ჯგუფად სავანეში (სკიტეში)

მცხოვრები ბერები, რომელთა წესი მონასტრის წესზე უფრო მკაცრი იყო

სკრინიარი-ი — ხარტოფილაქსი, „დივანთა ზე-და კელმწიფე“ (საბა)

სრულობა-მ/სრულება-მ — სრულყოფილება

სტევი-ი — ბეწვი

სტრატილატი-ი — სარდალი, სპასალარი

სტრატიოტი-ი — მხედარი, ჯარისკაცი

სტრატიხ-ი — სტრატეგი, ერისთავი

სტვრ-ი — სტვირი, სასტვენი საკრავი

სტვრაკი-ი — ხის ნაწვეთი, გუნდრუკის მსგავსი, საკმეველი

სულმოკლე-მ — ვერამტანი, აჩქარებული; უკეთური

სულმცირე-მ — მსუბუქი, მჩატე

სუნაქსარი-ი — წმინდანთა შემოკლებული ცხოვრება-წამებების შემცველი საღვთისმსახურო წიგნი

სუნგელი-ი — სვინგელოზი, პატრიარქის თანამშემწე ბერი

სუნგელოზი — სასულიერო პირი, ეპისკოპოსის თანამშემწე ეპისკოპოსი სუნგელოზად ირჩევა და განათლებულ ადამიანს, რომელსაც შეეძლო დახმარების გაწევა მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტაში სვინგელოზები ახლდნენ ეპისკოპოსსა და პატრიარქს საეკლესიო კრებებზე სუნგელოზის ინსტიტუტი განსაკუთრებით ძლიერი იყო აღმოსავლეთში ეპისკოპოსთან და პატრიარქთან დაახლოვებული სვინგელოზი პირველი კანდიდატი იყო მათი ადგილის დაკავებისა

სუნკლიტიკოს-ი — „ტადრეულნი, რომელ არიან დარბაზის ერნი“ (საბა) სინოდის წევრი

სყიდულ-ი — ნაყიდი

სხლვა — სხვლა

სხოლარი-ი — იმპერატორის დაცვის წევრი

სხოლასტიკოს-ი — „ფილასოფოსთა სახლთა მნე“ (საბა)

სხურებულ-ი — მოსხურებული, მოწინწკლული, პკურებული

სჯა-მ/შჯა-მ — გასამართლება; დასჯა

ტ

ტაგარი-ი — ტკბილის შესანახი ადგილი საწნახელის წინ

ტაკუკი-ი — საწყლე ან საღვინე ჭურჭელი

ტალანტი-ი — ვერცხლის ან ოქროს ფულის ერთეული, ქანქარი

ტარიგ-ი — „კრავი უბიწო“ (საბა)

ტარტაროზ-ი — „წყალი სიცივისა მისთვის განუტფობელისა ტარტაროზად იწოდების“; ჯოჯონეთი

ტაფაკი-ი — ტაფა

ტირონი-ი — ტირონთა (ახალწვეულთა, დაქირავებულთა) მხედრობის წევრი. იხ. გუნდი

ტრაპეზ-ი — სუფრა, ტაბლა

ტრიბონი-ი — ჯარის მეთაური, სპასალარი

ტყინება — ანთება, აღგზნება

ტყვ-ი — ტყვია

ტვრთვა — აწევა, აღება

უ

უახოვნეს-ი — უმამაცესი

უდობა-მ — უკეთურება

უაუქცევა — მიბრუნება

უმგბარი-ი — ნეღლი, უხარშავი, უმი

უმრწემეს-ი — უმცროსი, უმცირესი

უმოლხინეს-ი — უფრო შვეებული; უძვობესი; უადვილესი

უმშჯაგრო-მ — გაუსამართლებელი; უსამართლო

უმწყ-ი — გაუხედნავი, გაუწვრთნელი

უნდო-მ — უვარგისი, გამოუსადეგარი, ცუდი, არარა

უნდობა-მ — უვარგისობა

უჟამო-მ — ზედროული; უდროო

ურმისთუალ-ი — ბორბალი

ურწყულ-ი — უწყლო

უსართულო-მ — უსახურავო; მიუსაფარი

უსრულეს-ი — უფროსი, უკეთესი

უტევანი-ი — მანძილის საზომი — (125 ნაბიჯი), სტადიონი, ასპარეზი

უტყუველ-ი — მართალი, ჭეშმარიტი, უტყუარი

უტყუება-მ — სიმუნჯე

უქცეველ-ი — შეუცვლელი

უქცეველად — შეუცვლელად

ულად-ი — მაგარი, მყარი; გაუვალი

ულონო-მ — უძლური; უქონელი

უყე-მ — ლაფი, ტლაპო, ტალახი, შლამი

უშუერება-მ — სიმახინჯე, საძაგლობა

უშუერველ-ი — უხვი

უცნაურ-ი — უცნობი, საიდუმლო

უცნება-მ — მოჩვენება, ზმანება

უცხოთესლ-ი — უცხოელი, უცხო ტომისა; ბარბაროსი

უცხოთშემწყანრებელ-ი – უცხოთა შემფარებელი

უხუება-მ – უშურველობა, უხვობა; სიუხვე

უჯერო-მ – უმსგავსი, უღირსი, ურიგო

ფ

ფატარ-ი – დამპალი, ფუტურო

ფიალ-ი – თასი, ვრცელი ტაშტი; ავაზანი

ფილონ-ი – სამღვდელო სამოსელი, წამოსასხამი

ფოლ-ი – ფული

ფოლოც-ი – ქუჩა, საცალფეხო გზა

ფორო-მ – მოედანი

ფრასახ-ი (=ფარსახ) – მანძილის ერთეული (დაახლ 1 კმ)

ფრდილ-ი – ნაყიდი, ნავაჭრი, „სყიდული“ (საბა)

ფრუჭ-ი – იხ თაფლუჭი

ფურჭნა-მ – ფურჩქნა, ფურჩნა, ზედმეტი ფოთლებისა და ყლორტების მოცლა (მაგ ვაზი)

ფუცხ – ჩანგალი, „რკინის კავი თითებიანი ქვაბით კორცის ამოსაღებელი“ (საბა)

ფშუა – სურნელების დაფრქვევა, სუნის აშვება

ქ

ქადება-მ – დამუქრება, მუქარა

ქარტა-მ – ეტრატის ან ქალაქის ფურცელი

ქენება-მ – ხვეწნა, მუდარა

ქვითხურო-მ – კალატოზი

ქლამინდ-ი – „სამეფო წამოსასხმელია ფილონის მსგავსი“ (საბა)

ქმნულკეთილობა-მ – სილამაზე

ქორაკანდელ-ი – ჭალი

ქორედ-ი – ზედასართულიანი, ქორიანი, სახლი

ქსენადუქ-ი – სასტუმრო

ქსენონ-ი – საავადმყოფო, თავშესაფარი

ქუაბ-ი – გამოქვაბული; ქვაბი

ქუედამოდება – დარტყმა, დაცემა

ქურცინ-ი – თხუნელა

ქცევა-მ – შეცვლა; ტრიალი; ყოფნა; ბრუნვა, მიმოსვლა

ქცეულება-მ – ცვალებადობა

ღ

ღებილ-ი – შეღებილი

ღელვაგუემულ-ი – ზღვის ღელვის შედეგად დამსხვრეული, დანთქმული

ღერღედ-ი/ღრღედ-ი – ბატი

ღირღოან-ი/ღირღოლოვან-ი – ოღორჩოღრო

ღლია-მ – იღლია

ღრიაკალ-ი – მორიელი

ღულარჭნილ-ი – გრეხილი, მრუდი, დაღვლარჭნილი

ყ

ყენება-მ – შეჩერება

ყია-მ – ყანყრატო

ყინელ-ი – ყინვა

ყუედრება-მ – საყვედური; მხილება, გაკიცხვა, დაძრახვა

ყურიმლისცემა-მ – სილის გაწვნა

შ

შარ-ი – აბრეშუმი „კეთილი ნარმა“ (საბა)

შეგვანება-მ – შეფერება, შეფარდება

შედგომა – მიყოლა, გაყოლა

შედევ-ი – მომდევნო, შემდგომი; მოადგილე

შეზღუდვა – ზღუდის შემოვლება

შეთხევა – შეყრა, ჩაყრა, ჩაგდება

შეკდება-მ – მორიდება

შეიწრება – შეწუხება, შევიწროება

შეიწრებულ-ი – შეწუხებული

შემგბარ-ი – მოხარშული

შემდგომითი შემდგომად – თანდათან

შემურვა – მირონის წასმა; ბალზამირება

შემუსრვილ-ი – დამტკრეული, დამსხვრეული, მოტეხილი

შენერწყუვა – შეფურთხება

შესაძინელ-ი – სარგებელი; ქონება

შესმენილ-ი – დაბეზღებული, დასმენილი, ბრალდებული

შესხმა – ჩაცმა, შემოსვა

შესუენებულ-ი – გარდაცვლილი, განსვენებული

შეტეხა-მ – შევარდნა

შეტყუება-მ – მიხვედრა; მხილება; შედარება; შეფერება

შეტყუილ-ი – მოტყუება, შეცდენა

შეურაცხება-მ – არად მიჩნევა; არაფრად ჩაგდება

შეუწვენელ-ი – უმწეო

შექცევა – მიბრუნება, დაბრუნება; უკან დაბრუნება; გაჩერება; დაღლა; გართობა

შეყენება — ჩაგდება, შემწყვდევა
 შეყოფა — შეერთება; დაკავშირება
 შეშობა — დახრჩობა
 შეძინება — შემატება, დამატება; შეძენა
 შეჭირვება — შეწუხება, გაჭირვება
 შეჭურვა — შეიარაღება
 შთათხევა-მ — ჩაყრა
 შთასაქანელ-ი — დაღმართი
 შიმონვარ-ი — მოახლე, მსახური
 შიშთვილის-ბმა — თავის ჩამოხრჩობა
 შიშნეულ-ი — მოშიში, შეშინებული
 შორვა — დაშორება
 შურ-ი — სწრაფვა, ძლიერი წადილი
 შჯულისმწერალ-ი — კანონთა დამწერი

ჩ

ჩაფლა-მ — ქალამანი
 ჩემება — მიკუთვნება
 ჩოკა-მ — ჩოხა (ბერის სამოსელი)

ც

ცანდალ-ი — ფეხსაცმელი
 ცმელ-ი — ქონი, ცხიმი
 ცნობა-მ — შეტყობა, გაგება, მიხვედრა
 ცუდ-ი — უქმი, ამაო, ფუჭი
 ცუდ-ყოფა — ფუჭად ქცევა
 ცუდადილება-მ — ფუჭი დიდება; დიდებისმოყვარება
 ცუნდრუკება — აყვიობა; აჩქარება
 ცხედარ-ი — ტახტი, საწოლი, საკაცე
 ცხორებაშემოსილ-ი — გადამრჩენელი, მხსნელი

ძ

ძალ-დება — შეძლება
 ძალ-ცემა — ძალის მიცემა; შეძლება
 ძალ-ი — სასწაული; ძალა; სიმი; დღესასწაულის წინა დღე
 ძალმწე-მ — დამხმარე, შემწე
 ძაძა-მ — ტომარი
 ძივთ-ი — ფისი
 ძირმტკიცე-მ — მტკიცე, ძირმაგარი, ფესვმგარი
 ძმაცულება-მ — ვერაგობა „ძმაცუა — ესე არს მტერთათვის გამორჩევა ბოროტის ღონისძიებისა, გინა ძვირის ზრახვა“ (საბა)

ძნება — გაძნელება
 ძნიალ — ძნელად
 ძრვა-მ — მიწისძვრა
 ძუნება — წყრომა, მრისხანება
 ძურ-ძურად — სასტიკად
 ძურისკსენება — გულღრმობა, ავნაქმრის მოგონება, გახსენება

წ

წაკრვით — სწრაფად, სხაპასხუპით
 წამება — დამოწმება, მინიშნება; წამება
 წამ-ყოფა — მინიშნება, შეხედვა
 წამისყოფა-მ — თვალთ მინიშნება
 წარგრაგნა — გახვევა
 წარგზავნა — გაგზავნა; გაცილება
 წარვლტოლა — გაქცევა
 წართვა — მიყოლება
 წართულ-ი — მიყოლებული, მიმატებული
 წართქუმა — თქმა, დადასტურება
 წარმდებება-მ — თავხედობა, უტიფრობა
 წარმოტყუენვა — მოოხრება; გაძარცვა
 წარმოწყუმა — ამოგდება
 წაროტება — განდევნა
 წარსაგებელ-ი — ხარჯი, დასახარჯავი
 წარუვალ-ი — მუდმივი, მარადიული
 წარუტყუენელი — მოუტაცებელი, მოუოხრებელი
 წარცემა — გაგზავნა; წაკვრა, წარტყმა
 წარწირვა — გაწირვა, დაკარგვა
 წარწყმედა — დაკარგვა, დაღუპვა
 წარკლა — ამოძრობა, წაძრობა; გახდა
 წარკლომა — გადასვლა, აცდენა, წასვლა; მოსაპობა; წასწრება; აღსრულება
 წაღმართ — შემდგომში, პირდაპირ
 წაღვა — დასხმა
 წაღუელ-ი — დასხმული
 წაღობა — წრობა
 წერილნი გარეშენ-ი — „მსოფლიონი ჰამბავნი, ლექსნი და იგავნი რამენი და მისთანანი“ (საბა)
 წერილნი საღმრთონ-ი — ძველი და ახალი აღთქმის წიგნები
 წერტა — ჩხვლეტა
 წესა — დაძახება, მოხმობა
 წესნი ანგელოზთანი-ი — იხ. ანგელოზთა მკედრობანი
 წესიერება-მ — წესრიგი
 წვალება-მ — მწვალელობა; განხეთქილება

წილ – გაღმა, იქით მხარეს
წილსლვა – გადასვლა
წილოვნება-ი – უწმინდურება, „დედათა წესი“ (საბა)
წინამგალობელ-ი – პირველი მგალობელი
წინაუკმოდ – საწინააღმდეგოდ
წინაყოფა – მოცემა; დაღება; დაპირისპირება; წარმოდგენა
წინამძღომა – წინამძღოლობა
წნეხა – დაწნეხა
წინამძღუარ-ი – წინამძღვარი, ზედამდები მონასტრისა
წრფელ-ი – სწორი, მართალი
წყევა – წაქეზება
წყევა – მოწოდება, მიწვევა
წყელა-ი – მოწველა; მონაწილე, რძის პროდუქტი
წყულა – ცოტა ხანს, ჯერ, ჯერ კიდევ
წყუთხ-ი – ჩირქი, გამონადენი
წყუმწყუბა-ი – გოგირდი
წყურთა – სწავლა; დასჯა; წვრთნა
წყურთილ-ი – გაწვრთნილი, გამოცდილი; დასჯილი
წყურთილება-ი – წვრთნა, სწავლა
წყალემა – შეწყალემა, დანაწემა, შებრალება
წყლემა – დაჭრა; გვემა
წყობა-ი – ბრძოლა, შებრძოლება, შებმა; დაწყობა, დალაგება
წყურთილ-ი – მწყურვალე, უწყლო

ჭ

ჭამება – ჭმევა
ჭირვება – ვნება, წვალება, ჩაგვრა; გარჯა
ჭირვეულ-ი – მწუხარე, უძლური, გაჭირვებული
ჭურ-ი – ჭურჭელი; იარაღი

ხ

ხადა/ხდა – დაძახება; წოდება; მიპატიჟები, მიწვევა
ხადილ-ი – დაძახება, მოხმობა
ხალენ-ი – ტყავის წამოსასხამი
ხაოედ-ი – ბუსუსებანი, ხაოიანი.
ხარტოფილაკ-ი/ხარტოფილქს-ი – „წიგნების მნე“ (საბა). წიგნების მცველი

ხატ-ი – შესახედაობა, გარეგნობა, გამოსახულება.

ხენეშ-ი – უკეთური
ხლდომა – ხტომა
ხმაწა – ჩამოცმა მოჭერა, შემოსაღტვა, შემოჭდობა შდრ *ხმუწეილი* – ძაფი ტოლ-მეტობით ნართავი
ხმუწ-ი – „ნასკვები“ (საბა)
ხორშაკ-ი – სიცხე; ცხელი
ხუეტა – ფხეკა
ხუთქ-ი – ნიანგი

კ

კამლ-ი – ფეხსაცმელი
კამს – საჭიროა
კელმწიფება ნ-ი – იხ. *ანგელოზთა მკედრობანი*
კელოვნება-ი – მოხერხებულობა; ოსტატობა; ცოდნა; ხელობა
კელ-ყოფა – კეთება; დაწყება
კელოვან-ი – დახელოვნებული, ოსტატი, ხელოსანი
კმელ-ი – ხმელი; მშრალი; ხმელეთი
კნარცუ-ი – ორმო, ხრამი, თხრილი
კნდურ-ი – მსხვილი ცერცვი, ლობიო
კუედნილ-ი – გალანძული
კუშევა – გამოყენება, ხმარება
კუშილვა – დარაჯობა
კურთ-ი, კურთა-ი – სილა, მჯიღი „კურთი არს მჯიღი შეკონვილი კურთი არს წკებლები და ეკალნი შეკონვილი“ (საბა)
კშულ-ი – დაკეტილი, დახშული
კამს – საჭიროა

ჯ

ჯერ-ჩინება – საჭიროდ მიჩნევა
ჯერკუალ-ი – უკეთური, უშვერი
ჯოჯვა (აჯოჯვა) – ვაზის შტოების მოტეხა-ჩამოცლა

კ

კაგრევე – ასევე
კუნე-ი – ცხენი

ს ა ძ ი ე ბ ლ ე ბ ი

ბიბლიის წიგნთა საძიებელი

დაბადება

1,1-3	24 ღეკემბერი; 5 იანვარი; 25 მარტი; ზორც. კვირ. (მწუხ.); ღიღი შაბათი.
14,14-20	VII კვირ. აღვს.
22,1-18	ღიღ შაბ.
32,2-11	5 იანვარი

გამოსვლათა

2,5-10	5 იანვარი
12,1-11	ღიღ შაბ.
13,20-14,31	ღიღ შაბ.
14,15-29	5 იანვარი
15,22-16,1	5 იანვარი
19,10-19	ღიღ ხუთშ.
33,11-23	ღიღ პარ.

ლევიტელთა

ლევიტ. (?)	1 სექტემბერი

რიცხვთა

[11,16-29]	VII შაბ.; წინაღლ. მარტვ.
24,2-18	24 ღეკემბერი

მეორე სჯული

1,8-17	VII კვირ. აღვს. (მწუხ.)
10,14-21	VII კვირ. აღვს. (მწუხ.)

ისე ნავე

3,7-17	5 იანვარი
11,5-15	ღიღ შაბ.

მსაჯულთა

6,36-39	5 იანვარი

მეფეთა I

[8,22-30]	სატვ.

მეფეთა III

17,8-24	ღიღ შაბ.
18,30-36,37-39	5 იანვარი

მეფეთა IV

2,6-14	5 იანვარი
2,19-22	5 იანვარი
4,8-37	ღიღ შაბ.
5,9-14	5 იანვარი

იობ

38,1-22	ღიღ ხუთშ.

ფსალმუნნი

ფსალმუნები და გალობანი

ა) წარდგომანი (προκειμένα) + დასდებელნი (στίχοι)

2,2; 2,1	დიდ ზუთშ. (მწუხ.)
2,7; 2,8	24 ღეკემბერი (მზის.)
4,4. 4,2	ორშ. (მწუხ.)
4,8; 4,2	29 ივნისი (ცისკ.)
7,7; 7,2	3 კვირ. აღვს. (ცისკ.)
8,2 (2-ჯერ)	V შაბ. აღვს. (სამხ.)
8,3; 8,2	ბზობ. სამხ., მწუხ. (ცისკ.); 25 მარტი ცისკ. (როდესაც ბზობა ემთხვევა ხარება)
9,3 (2-ჯერ)	დიდ შაბ. (ცისკ.); V შაბ. აღვს. (ცისკ.)
11,6; 11,2	ახალკვირ. (ცისკ.)
11,8; 11,2.	9 მარტი (მწუხ.)
15,3; 15,8	23 იანვარი; 8 კვირ. აღვს. (სამხ.)
17,2; 17,3; 17,4; 17,7	5 იანვარი; I ზუთშ. აღვს. (მწუხ.)
17,14; 17,2	5 იანვარი (შუალ. II ჟამ.)
18,5; 18,2	26 სექტემბერი (ცისკ.); 6 ოქტომბერი (სამხ.); 16 ნოემბერი (სამხ.); 30 ნოემბერი (სამხ.); 8 მაისი (სამხ.); 11 ივნისი (სამხ.); 19 ივნისი (სამხ.); 29 ივნისი (სამხ.); აღვს. ორშ.
21,19; 21,2	25 მარტი (ცისკ., თუ ხარება დიდ პარ. ემთხვევა); დიდ პარ. (მწუხ.);
26,1 (2-ჯერ)	5 იანვარი (მწუხ.); I პარ. აღვს. (სამხ.); VI შაბ. ლაზარ. (სამხ.)
27,9; 27,1	სულიწმ. ორშ. (მარტვ. მომღვწო დღე) (სამხ.)
28,3; 28,4	5 იანვარი (ცისკ.)
28,11; 28,1-2	10 სექტემბერი (სამხ.)
28,11; 28,1	ყველ. ოთხშ. (სამხ.)
31,11; 31,1	ქრისტეშობ. წინა შაბ. (სამხ.); ქრისტეშობ. შემდგ. კვირ. (სამხ.); მარხვ. II შაბ. (სამხ.); შაბ. ხორც. აღვს. (სამხ.); (შდრ. რომ. 4.7)
32,22; 32,1	ახალკვირ. ორშ. (სამხ.)
36,30	10 იანვარი (სამხ.)
37,18; 37,2	დიდ პარ. (სამჟამ.)
40,7; 40,8	დიდ ზუთშ. (ცისკ.); დიდ პარ. (მზისაჲ, სამჟამ.)
43,27; 43,2	დიდ შაბ. (ცისკ.)
44,3; 44,2	8 მაისი (ცისკ.)
44,15	21 ნოემბერი (მწუხ.)
44,18; 44,11	8 სექტემბერი (ცისკ.); 25 მარტი (ცისკ.); 15 აგვისტო (ცისკ.), 16 აგვისტო (სამხ.)
44,18,2	I ოთხშ. აღვს. (სამხ.)
45,5,2	8 სექტემბერი (მწუხ.)
45,5,8	9 ღეკემბერი (სამხ.)
46,6,2	VI ზუთშ. აღვს. (ცისკ.)
46,7,8	21 მაისი
46,7; 46,2	I პარ. აღვს. (სამხ.); IV კვირ. აღვს. (სამხ.)
48,4; 48,2	13 ნოემბერი (სამხ.); 1 იანვარი (სამხ.); 25 იანვარი (სამხ.)
50,3	6 იანვარი (ცისკ.); 2 თებერვალი (ცისკ.); 25 მარტი; მარტვ. ცისკ.

53,3; 53,4	III კვირ. აღვს. (ცისკ.); VI ოთხშ. აღვს. (ცისკ.), მარტვ. ცისკ.
54,2; 54,3; 54,4	I ოთხშ. აღვს. (მწუხ.)
54,7-8; 54,2	24 ივნისი (ცისკ.)
56,3	I ოთხშ. აღვს. (მწუხ.)
58,2-3; 58,3	დიდ ხუთშ. (მწუხ.)
60,6; 60,3; 60,5; 60,9	I პარ. აღვს. (მწუხ.); მარხვ. I კვირ. (მწუხ.)
63,11; 63,2	9 სექტემბერი (სამხ.); 28 სექტემბერი (სამხ.); 6 დეკემბერი (სამხ.); 20 დეკემბერი (სამხ.); 7 იანვარი (სამხ.); 17 იანვარი (სამხ.); 20 იანვარი (სამხ.); 24 ივნისი (სამხ.); 20 ივლისი, 27 ივლისი (სამხ.); მარხვ. I შაბ.; ყველ. პარ. (სამხ.)
64,5; 64,2	სატფ. (ცისკ.)
65,4; 65,1; 65,3	25 დეკემბერი (სამხ.); დიდ შაბ. (მწუხ.); მარტვ. სამხ.
67,36; 67,27	16 სექტემბერი (სამხ.); 24 სექტემბერი (სამხ.); 1 თებერვალი (სამხ.); 17 თებერვალი (სამხ.); 23 აპრილი (სამხ.); 8 ივლისი, 1 აგვისტო (სამხ.); 19 აგვისტო (სამხ.); 25 აგვისტო (სამხ.)
68,18, 68,30-31	მარხვ. I ორშ.; ყველ. კვირ. (მწუხ.)
68,22; 68,24	დიდ პარ. (შუადლ.)
73,12; 73,2	14 სექტემბერი (ცისკ.)
75,12; 75,2	24 დეკემბერი (მზის.); ყველ. კვირ. (სამხ.)
76,2; 76,3 (2-ჯერ); 76,14	აღვს. I სამშ. (მწუხ.)
76,14; 76,11; 76,12; 76,15	აღვს. კვირ. (მწუხ.); ახალკვირ. (მწუხ.); მარტვ. (მწუხ.)
76,17; 76,2	5 იანვარი (შუად. II ჟამ.)
79,3; 79,2	6 შაბ. აღვს. (ცისკ.); 7 კვირ. აღვს. (ცისკ.)
79,4; 79,2	5 იანვარი (მწუხ.)
86,5; 86,1	24 დეკემბერი (ცხრაჟამ.)
88,8; 88,2	26 ოქტომბერი (ცისკ.); მარხვ. I შაბ.
88,13; 88,2	6 აგვისტო (ფერისცვ.)
92,1	25 მარტი (მწუხ., თუ ხარება ბზობას ეთხვევა); ბზობ. (მწუხ.)
92,1,1-2	14 სექტემბერი (მწუხ.); 24 დეკემბერი (მწუხ.); 5 იანვარი დიდ შაბ.
92,1 (3-ჯერ)	ახალკვირ. (მწუხ.); 24 დეკემბერი (მწუხ.)
92,5; 92,1	სატფ. (სამხ.)
95,2,1	25 მარტი (მწუხ., სამხ., თუ ხარება ემთხვევა აღვს. ორშ.)
95,10,14	კვირ. აღვს. (ცისკ.)
97,2,3	2 თებერვალი (ცისკ.)
103,4,1	8 ნოემბერი (ცისკ.)
103,24,1	I შაბ. აღვს. (სამხ.); IV შაბ. აღვს. (სამხ.)
107,6; 107,2	VI ხუთშ. აღვს. (სამხ.)
109,3; 109,1	24 დეკემბერი (შუადლ.); 25 დეკემბერი (ცისკ.)
109,3-4;	24 დეკემბერი (ცხრაჟამ.)
109,4	აღდგომის ჟამისწირვა
113,11; 113,1	14 სექტემბერი (მწუხ.)
113,11,2,7	აღვს. I ორშ. (მწუხ.)
113,11,1,3,4	6 იანვარი (მწუხ.)
115,6,3	14 სექტემბერი (სამხ.); 27 ნოემბერი (სამხ.); 11 იანვარი (სამხ.); 14 იანვარი (სამხ.); ჯვართაჟყრ. შემდ. კვირ.
117,24,1	25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა წმ. კვირ.); აღვს. კვირ.

117,26-27,1	6 იანვარი (სამხ.); 25 მარტი (სამხ.); ბზობ. სამხ.
120,2	I ხუთშ.
130,3	ყველ. პარ.
131,9,1	6 დეკემბერი (ცისკ.)
131,17,1	29 აგვისტო (ცისკ.)
133,1	I დიდ ორშ., ბზობ. (მწუხ.)
139,2,3	დიდ ხუთშ. (მწუხ.)
140,2	25 მარტი (მწუხ.)
140,2,1	I პარ. მარხვ. (მწუხ.)
142,10,1	მარტვ. ცისკ.
145,10,1-2	8 კვირ. აღვს. (ცისკ.)
146,5,1	1 სექტემბერი (სამხ.)
146,5+134,3	კვირ. ხორც. აღვს. (სამხ.); IV ოთხშ. განზოგ. (სამხ.); ახალკვირ. (სამხ.)
147,1,2	22 ივლისი (სამხ.)
149,5,1	25 ნოემბერი (სამხ.); 7 დეკემბერი (სამხ.); 18 იანვარი (სამხ.); 16 ივლისი 13 აგვისტო (სამხ.); ყველ. პარ. (სამხ.); მარხვ. I კვირ.; III კვირ. აღვს. (სამხ.)
გალ. 4,8,2	29 ივნისი (ცისკ.)
გალ. 1,1	დიდ შაბ. (მწუხ.)
გალ. 1,15	მარტვ. ცისკ.
გალ. 1,15	III ოთხშ. აღვს.
გალ. 8	(დან. 3,57-88)

ბ) ა ლ ე ლ უ ი ა

11,6	ახალკვირ. ორშ.
18:2,3	25 დეკემბერი (სამხ.); ყველ. კვირ.; აღვს. ორშ.; I ხუთშ. აღვს.
28,1-2	10 სექტემბერი
28,3	6 იანვარი
32,6	8 ნოემბერი; მარტვ. სამხ.
33,18	9 სექტემბერი; 7 ოქტომბერი; 25 ოქტომბერი; 13 დეკემბერი; 14 იანვარი; 31 იანვარი; 8 ივლისი; VIII კვირ. აღვს. (ყოვ. წმ.)
33,20	20 ოქტომბერი
36,30	30 სექტემბერი; 13 ნოემბერი; 1 იანვარი
36,39	2 სექტემბერი; 9 სექტემბერი; 20 სექტემბერი; 4 დეკემბერი; 29 დეკემბერი; 30 დეკემბერი; 2 იანვარი; 1 აგვისტო; VIII კვირ. აღვ.
39,2-3	14 სექტემბერი; 20 ოქტომბერი; 6 ოქტომბერი; 4 დეკემბერი; 25 ივნისი; 13 აგვისტო
40:2,10,6	დიდ ხუთშ. (მწუხ.)
40,6	დიდ ხუთშ.
43,2	15 სექტემბერი; 17 დეკემბერი; 25 ნოემბერი; 16 ივლისი; ქრისტეშობ. წინა კვირ.; VI შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.; დიდ შაბ.
44.22,3	5 იანვარი (ჟამისწირ.); I ოთხშ. აღვს.
44,5	I პარ. აღვს.
44,11	21 ნოემბერი; 9 დეკემბერი; 25 მარტი
44,11-12	8 სექტემბერი (სამხ.)
44,13	8 სექტემბერი (სამხ.)

44,15	24 სექტემბერი
46,2,6	VII ზუთშ. აღვს. (სამხ.)
46,6	ზატიკის VI ოთხშ. (მწუხ.)
64,12	1 სექტემბერი (სამხ.)
64,5	მარხვ. II შაბ.; შაბ. ხორც. აღებ.
64,10	განცხ. შემდგ. კვირ.
64,12	1 სექტემბერი (მწუხ.)
65,10	9 მარტი
66,2	ქრისტეშობ. შემდგ. შაბ.
67,2,3	IV შაბ. აღვს.; აღვს. კვირ.; დიდ შაბ. (ცისკ.)
68,2,21,24	დიდ პარ. (მწუხ.)
71,6-7	25 მარტი (თუ ბზობა ხარებას ემთხვევა)
71,18	23 სექტემბერი (სამხ.)
73,1	14 სექტემბერი
73,2,3	14 სექტემბერი; IV ოთხშ. განზოგ. სამხ. (შუაზატ.)
76,17	5 იანვარი; 7 იანვარი; განცხ. შემდგ. შაბ.
77,1	25 იანვარი
79,2	ყველ. კვირ.; VI კვირ. აღვს.; VI შაბ. აღვს.
81,8	25 მარტი (მწუხ., თუ ხარება დიდ შაბ. ემთხვევა)
84,2	ქრისტეშობ. წინა შაბ.
84,2-14	ქრისტეშობ. წინა შაბ. (წმ. მამათა)
84,12	24 თებერვალი ქრისტეშობ. წინა კვირ. (წმ. მამათა)
86,1	სატფურ. სამხრ.
88,2	26 ოქტომბერი სულიწმ. ორშ.
88,6	26 სექტემბერი; 1 ოქტომბერი; 6 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 22 ოქტომბერი; 14 ნოემბერი; 16 ნოემბერი; 30 ნოემბერი; 27 დეკემბერი; 16 იანვარი; 25 აპრილი; 30 აპრილი; 8 მაისი; 11 ივნისი; 19 ივნისი; 30 ივნისი; 29 ივნისი; ბრწყ. ორშ.
88,8	2 ოქტომბერი (სამხ.); 1 თებერვალი; 8 ივლისი; 15 ივლისი; მარხვ. I შაბ. (სამხ.); IV ოთხშ. შუაზატ.; VIII კვირ. აღვს.
88,12-13	6 აგვისტო
88,20-21	I ოთხშ. აღვს.
91,2	ყველ. კვირ.
91,13	15 სექტემბერი; 3 ოქტომბერი; 21 ოქტომბერი; 17 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 17 იანვარი; 17 თებერვალი; 23 აპრილი; 20 ივლისი; 27 ივლისი
91,13	1 სექტემბერი; 26 ოქტომბერი; 27 დეკემბერი; 11 იანვარი; 17 თებერვალი
91,14	ყველ. პარ.
92,1	10 სექტემბერი; მარხვ. VI შაბ. ლაზარ.; I შაბ. აღვს. (სამხ.); ახალკვირ.; III კვირ. აღვს.
94,1	6 აგვისტო; კვირ. ხორც. აღებ.
95,1	17 დეკემბერი; 25 მარტი (თუ ხარება ბზობას ემთხვევა)
96,1	ჯვართაჲყრ. წინა კვირ.
96,11	21 ოქტომბერი; 6 ნოემბერი; 7 იანვარი; 3 თებერვალი; 20 ივლისი; 2 აგვისტო; 19 აგვისტო; 23 აგვისტო; 29 აგვისტო
97,1,2	ბზობ. (სამხ.)
98,6	მარხვ. I კვირ.
100,1-2	16 სექტემბერი
101,14,20	22 ივლისი; აღვს. კვირ. (სამხ.)

102,20	6 სექტემბერი; 8 ნოემბერი
109,3	26 დეკემბერი (სამხ.)
109:1,3	24 დეკემბერი (მწუხ.); V შაბ. აღვს.
111,1	28 სექტემბერი; 27 ნოემბერი; 20 იანვარი; 24 მაისი; 5 ივლისი; ჯვართაპყრ. შემდგ. კვირ.
111,6	1 სექტემბერი; 23 სექტემბერი
118,132	IV კვირ. აღვს.
118,135	განცხ. წინა კვირ.
131,1,11	26 დეკემბერი; 21 მაისი; ქრისტეშობ. შემდგ. კვირ. (სამხ.); III კვირ. აღვს. (სამხ.)
131,1	8 სექტემბერი (სამხ.)
131,8	8 სექტემბერი; 26 დეკემბერი; 2 ივლისი; 15 აგვისტო; 16 აგვისტო; I სამშ. აღვს.
131,9	11 ოქტომბერი; 12 ნოემბერი; 25 ნოემბერი; 7 დეკემბერი; 20 დეკემბერი; 10 იანვარი; 18 იანვარი; 25 აგვისტო
13,1	1 ნოემბერი

გ) განიცადე

4,7	14 სექტემბერი
8,3	25 მარტი; VI შაბ. მარხვ. ლაზარ.; ბზობ.
18,5	26 სექტემბერი; 6 ოქტომბერი; 9 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 14 ნოემბერი; 30 ნოემბერი; 16 იანვარი; 25 აპრილი; 30 აპრილი; 8 მაისი; 29 მაისი; 11 ივნისი; 19 ივნისი; 30 ივნისი; 29 ივნისი იხ. მათე 21,16
25,8	სატფ. სამხ.
32,1	2 სექტემბერი; 3 სექტემბერი; 5 სექტემბერი; 15 სექტემბერი; 16 სექტემბერი; 20 სექტემბერი; 24 სექტემბერი; 30 სექტემბერი; 7 ოქტომბერი; 11 ოქტომბერი; 20 ოქტომბერი; 26 ოქტომბერი; 1 ნოემბერი; 25 ნოემბერი; 4 დეკემბერი; 13 დეკემბერი; 17 დეკემბერი; 26 დეკემბერი; 27 დეკემბერი; 29 დეკემბერი; 30 დეკემბერი; 3 იანვარი; 10 იანვარი; 14 იანვარი; 18 იანვარი; 22 იანვარი; 23 იანვარი; 31 იანვარი; 1 თებერვალი; 27 თებერვალი; 9 მარტი; 23 მარტი; 6 აპრილი; 23 აპრილი; 21 მაისი; 24 მაისი; 8 ივლისი; 15 ივლისი; 16 ივლისი; 20 ივლისი; 22 ივლისი; 1 აგვისტო; 19 აგვისტო; ყველ. პარ. მარხვ. I პარ.; დიდ ორშ.; დიდ პარ.
33,9	21 ნოემბერი (სამხ.)
44,15	VI ხუთშ. აღვს.
46,6	VIII კვირ. აღვს.
63,11	1 სექტემბერი (სამხ.)
64,12	დიდ შაბ. (ბასილის ჟამისწ.)
77,65	6 აგვისტო
88,16-17	6 სექტემბერი; 8 ნოემბერი
103,4	25 დეკემბერი; 1 იანვარი
110,9	1 სექტემბერი; 9 სექტემბერი; 23 სექტემბერი; 28 სექტემბერი; 3 ოქტომბერი; 21 ოქტომბერი; 22 ოქტომბერი; 6 ნოემბერი; 12 ნოემბერი; 13 ნოემბერი; 17 ნოემბერი; 20 ნოემბერი; 27 ნოემბერი; 28 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 7 დეკემბერი; 20 დეკემბერი; 7 იანვარი; 11 იანვარი; 17 იანვარი; 20 იანვარი; 25 იანვარი; 24 თებერვალი; 25 მაისი; 24 ივნისი; 5 ივლისი; 29 აგვისტო

115,4	8 სექტემბერი; 6 ნოემბერი; 9 დეკემბერი; 26 დეკემბერი; 2 თებერვალი; 2 თებერვალი; 15 აგვისტო; 16 აგვისტო; ხარებ. წინა შაბ.; მარტვ. მწუხ.
117,26	ბზობ. სამხ.
131,13	25 მარტი
142,10	მარტვ. სამხ., სულიწმ. ორშ., მარტვ. შემდგ. პარ.
147,1	ახალკვირ., ახალკვირ. ორშ.
148,1	24 დეკემბერი (მწუხ.); 26 დეკემბერი; 1 იანვარი; 5 იანვარი; ჯვართაპყრ. წინა კვირ.; ქრისტეშობ. წინა შაბ. და კვირ.; მეზუერ. და ფარის. კვირ. მარხვ.; I კვირ.; ყველ. კვირ.; მარხვ. I შაბ.; კვირ. ხორც. აღვს.; მარხვ. VI შაბ. ლაზარ.; III კვირ. აღვს.; IV შაბ. აღვს.; IV კვირ. აღვს.; VI ოთხშ. აღვს.; IV კვირ. აღვს.; V შაბ. აღვს.; VI შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.; განცხ. წინა კვირ.; განცხ. შემდგ. კვირ.; VIII კვირ. აღვს.

აღელუია-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი

18,2
19,2
24,1
28,1-2
30,2-3
32,6
33,18
36,30
36,39
37,2
39,2-3
40,2
41,2
43,2
44,2
44,5
44,11-12
46,2
46,6
49,1
50,3
59,3
64,2
64,5
66,2
67,2
68,2-3
79,2
84,2
88,2
88,6
88,8-9
91,2

91,13
 92,1
 94,1
 96,11
 97,1
 100,1-2
 101,14
 109,1
 111,1
 131,8
 131,9
 გალ. 9,1 (=ლუკა 1,46)

წარდგომანი მწუხრისანი

4,4,2 ორშაბათი
 22,6,1 სამშაბათი
 53,3,4 ოთხშაბათი
 58,10,2 პარასკევი
 92,1,1 შაბათი
 120,2,1 ხუთშაბათი
 133,1,1 კვირა

წარდგომანი ჟამისწირვისანი

აღდგომისანი რვათა კმათა ზედა

32,22 (საკვირაო)
 48,4
 27,9 (საკვირაო)
 146,5 (საკვირაო)
 26,1 (საკვ.)
 103,24 (საკვ.)
 92,5
 117,26-27
 95,2-3
 15,3 (საკვირ. Ծ კმაჲ)
 67,36
 8,2
 11,8
 27,9
 63,11 (საშაბათო)
 44,18 (ღმრთისმშობლ.)
 28,11 (საკვ.)
 63,11 (მართალთა)
 115,6 (წმიდათა)
 1495

75,12 (საკვ.)
117,24
18,5 (მოციქულთა)
65,4

სატფურების ფსალმუნები

23,7 სამხ.
23,8 სამხ.
23,8-10 სამხ.
23,10 სამხ.
53,3 ცისკ.
64,2 ცისკ.
64,5 მწუხ., ცისკ.
86,1 სამხ., ცისკ.
92,1 ცისკ.
92,5,1 სამხ.
150,6 ცისკ.

სამფსალმუნები

(ფსალ. კანონი)

2.1-12, 5.2-13, 40.2-14
5.2-13, 44.2, 45.2-12
5.2-13, 12.2-6, 26.1-14
16.1-15, 34.1-28, 50.3-21
18.2, 134.1, 150.1
18.2, 149.1, 134.1
21.1-32, 108.1-31, 85.1-17
26.1 [28.1, 113.1]
28.1, 41.2-6, 50.3-21
31.11, 115.1, 150.1
32.1, 91.2, 111.1+150.1
32.1, 115.1, 134.1
44.2, 45.2, 131.1
46.2, 56.2, 148.1
51.3-11, 68.2-37, 90.1-16
64.2, 86.1, 92.1
66.2-8, 86.1-7, 50.3
71.1-19, 131.1-18, 90.1-16
73.1, 76.2-21, 90.1-16
88.2-38, 134.1, 148.1
92.1, 113.1, 85.1-17
109.1, 84.2-14, 85.1-17
134.1, 73.1, 148.1
134.1, 109.1+110.1, 148.1
134.1, 131.1, 148.1

დიდ პარ. (მზისად)
24 ღეკემბერი (მზისად)
5 იანვარი (ცისკ.)
დიდ პარ. (სამჟ.)
29 ივნისი (ცისკ.)
26 სექტემბერი (ცისკ.)
დიდ პარ. (IX ჟამ.)
29 აგვისტო (ცისკ.)
5 იანვარი (I ჟამი)
23 აპრილი (ცისკ.)
6 ღეკემბერი (ცისკ.)
26 ოქტომბერი (ცისკ.)
8 სექტემბერი (ცისკ.)
VI ოთხშ. აღვს. (ცისკ.)
დიდ პარ. (შუადღ.)
სატფურ. (ცისკ.)
24 ღეკემბერი (სამჟ.)
24 ღეკემბერი (შუადღ.)
5 იანვარი (შუადღ.)
6 აგვისტო (ცისკ.)
5 იანვარი (IX ჟამ.)
25 ღეკემბერი (სამხ.)
14 სექტემბერი (ცისკ.)
25 ღეკემბერი (ცისკ.)
15 აგვისტო (ცისკ.)

134,1, 97,1+99,1, 148,1	2 თებერვალი (ცისკ.)
134,1, 109,1+110,1, 148,1	25 დეკემბერი (ცისკ.)
134,1, 137,1+138,1, 148,1	მარტ. (ცისკ.)
134,1, 102,1, 148,1	8 ნოემბერი (ცისკ.)
134,1, 113,1+117,1, 148,1	6 იანვარი (ცისკ.)
134,1, 71,1, 148,1	25 მარტი (ცისკ.)

ფსალმუნ-დასდებულნი

15,3	
15,3,8	20 სექტემბერი (სამხ.); 2 ოქტომბერი; 7 ოქტომბერი; 20 ოქტომბერი; 30 დეკემბერი; 23 იანვარი; 15 ივლისი
15,3, 67,27	20 სექტემბერი (სამხ.)
18,5	26 სექტემბერი (ცისკ. სამხ.); 1 ოქტომბერი (სამხ.); 14 ნოემბერი; 30 ნოემბერი; 27 დეკემბერი; 16 იანვარი; 30 აპრილი; 8 მაისი; 11 ივნისი; 19 ივნისი; 29 ივნისი; 30 ივნისი
27,9,1	ყველ. ოთხშ. (ცისკ., შუადღ.); სულიწმიდ. ორშ. (სამხ.)
31,11,1	15 სექტემბერი (სამხ.); ქრისტეშობ. წინა შაბ. (სამხ.)
48,4,2	1 იანვარი (სამხ.)
54,7-8,2	24 ივნისი (ცისკ.)
63,11,2	3 სექტემბერი (სამხ.); 5 სექტემბერი; 21 ოქტომბერი; 12 ნოემბერი; 20 დეკემბერი; 22 იანვარი; 3 თებერვალი; 24 თებერვალი; 23 აპრილი (სამხ.) (ა რედაქცია); 24 მაისი (სამხ.); 24 ივნისი; 27 ივლისი (ცისკ.)
67,36,27	30 სექტემბერი (სამხ.); 25 ოქტომბერი; 1 ნოემბერი; 4 დეკემბერი; 13 დეკემბერი; 31 იანვარი; 1 თებერვალი; 25 მაისი
76,14,15	25 მარტი (მწუხ.)
76,14,11,12,15	26 დეკემბერი (მწუხ.)
91,6, 103,1	6 აგვისტო (სამხ.)
103,4,1	6 სექტემბერი (სამხ.)
112,1	29 დეკემბერი (სამხ.)
115,6,1	26 ოქტომბერი (სამხ.)
115,6,3	21 ოქტომბერი (სამხ.); 6 ნოემბერი (სამხ.); 28 ნოემბერი; 24 იანვარი
146,5,1 (აფ 134,1)	ჯუართაჲყრ. წინა კვირ.
149,5,1	ქრისტეშობ. წინა კვირ. (სამხ.); 2 სექტემბერი; 11 ოქტომბერი; 18 იანვარი

ანტოფონები

ა) ანტიფონები (სამი ფსალმუნი რეფრენებით)

1,2,109	25 დეკემბერი (მწუხ.)
21,73,98	14 სექტემბერი (სამხ.); 7 მაისი (სამხ.)
26,28,113	5 იანვარი (ჟამისწ.)
65,66,67	ბრწყ. კვირ. (სამხ.)
91,92,94	1 სექტემბერი (სამხ.); 8 სექტემბერი (სამხ.); 26 სექტემბერი (სამხ.); 8 ნოემბერი (სამხ.); 21 ნოემბერი (სამხ.); 26 დეკემბერი; 1 იანვარი (სამხ.); 7 იან-

	ვარი (სამხ.); 2 თებერვალი (სამხ.); 25 მარტი (თუ ხარება ბზობას ემთხვევა); 8 მაისი (სამხ.); 24 ივნისი (სამხ.); 29 ივნისი (სამხ.); 6 აგვისტო (სამხ.); 15 აგვისტო (სამხ.); 29 აგვისტო; მარხვ. VI შაბ. ლაზარ. (სამხ.); ახალკვ.; IV ოთხშ. განზოგ. (სამხ.); IV კვირ. აღვს. (სამხ.); მარტვ. კვირ. (სამხ.); VI ოთხშ. აღვს. (სამხ.); VII შაბ. აღვს.; VIII კვირ. ყოვ. წმიდ. (სამხ.)
99,66,67	ბრწყ. კვირ. (სამხ.)
110,111,109	25 დეკემბერი (სამხ.)
91,92,94	ქრისტეშობის წინა კვირიაკე
113,114,117	6 იანვარი (სამხ.)

ბ) დიდი ანტოფინები
(იბაკოს და ფსალ. მუხლთა მონაცვლეობა)

2,1; 2,2; 16,9; 16,12; 40,2; 40,10	დიდ პარ. (მზისაჲ)
2,1; 2,2; 40,9; 2,3; 2,4; 40,2; 40,3	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. I)
7,2, 7,7, 7,7	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. VII)
12,4, 33,6, 33,7	5 იანვარი (ცისკ.)
14,1, 14,2, 14,3, 14,4, 14,4	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. IV)
16,1, 16,3, 16,9	დიდ პარ. (შუალ. ანტ. V)
17,29, 28,11	5 იანვარი (შუადლ.)
21,2, 21,8, 21,17, 87,2, 87,7	დიდ პარ. (IX ჟამ.)
21,2-3, 21,8-9, 21,13-14, 21,17, 21,18	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. XV)
28,3, 28,4	5 იანვარი (ჟამი I)
34,1, 34,2, 34,3, 34,4, 34,5, 34,6,	
34,8, 34,9, 34,10	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. III)
35,2, 35,3-5, 35,6	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. II)
40,8, 40,10, 91,2, 118,1, 118,2	დიდ ხუთშ. (ანტ. I)
50,8, 50,6, 50,9	დიდ ხუთშ.
51,3, 51,4, 51,5, 51,6, 51,7	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. VI)
52,2, 52,2, 52,2-3, 52,4	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. X)
56,2, 56,3, 56,4	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. VIII)
58,2-3, 58,3, 58,4, 58,7, 58,18	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. XII)
66,2-3, 66,4-5, 66,6-8	5 იანვარი (მწუხ.)
67,2,3	ბრწყ. კვირ. (ცისკ.)
68,2, 68,21, 68,22, 68,23, 68,25-26	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. IX)
71,10, 71,11	24 დეკემბერი (შუადლ.)
73,13, 41,2	5 იანვარი (ჟამი IX)
84,12-13, 109,3-4	24 დეკემბერი (ჟამი IX)
86,1-4, 86,4-5, 86,6-7	24 დეკემბერი (მწუხ.)
86,5; გალ. 4,13	24 დეკემბერი (სამჟამ.)
87,2, 87,3, 87,4-5, 87,5, 87,7	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. XI)
87,40,7,8, 21,17,18	დიდ პარ. (სამჟ.)
92,1-2, 92,3-4, 138	24 დეკემბერი (მწუხ.); 5 იანვარი (მწუხ.)
98,1-2; 98,4; 98,5	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. XIV)
108,1, 108,2, 87, 68,26,	
68,2-3 68,22	დიდ პარ. (შუადლ.)
114, 115,1,3,4, 116	მარტვ. კვირ. (მწუხ.)

117,19	ბრწყ. კვირ. (ცისკ. სოფიაწმ. წესით)
117,24, 25-27, 27-28, 28-29	წმ. კვირ. (ცისკ.)
118,3, 118,5, 50,3, 50,9	დიდ ხუთშ.
142,1, 142,3, 68, 58, 142	დიდ პარ. (შუალამ. ანტ. XIII)
გალ. 4,2,3,3	24 ღეკემბერი (მზის.)

ფსალმუნთა წიგნისეული კანონები

კანონი 1 (ნეტარ არს კაცი) ფს. 1-8	8 სექტემბერი (მწუხ.); 1 იანვარი (მწუხ.); 2 თებერვალი (მწუხ.); 24 ივნისი (მწუხ.); 6 აგვისტო; 15 აგვისტო; 29 აგვისტო; ხორც. აღებ. კვირ.; ყველ. კვირ.; მარხვ. I კვირ.; ახალკვირ. (მწუხ.); III კვირ. აღვს.; IV კვირ. აღვს.; VII შაბ. აღვს.
კანონი 2 (აგიაროჲ) ფს. 9-16	ბზობა (ცისკ.); ახალკვირ. (ცისკ.); III კვირ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.; VIII კვირ. აღვს.
კანონი 4 კანონი 14 (უფალი სუფევს, განრისხნელ ერნი) კანონი 16 (განმზადებულარსი) ფს. 107-117	მარხვ. I შაბ. (ცისკ.); მარხვ. VI შაბ. (ლაზარ.)
კანონი 17 (ნეტარარიანნი) ფს. 118	15 ნოემბერი (სერობა); ხორციელის შაბათს.; მარხვ. I შაბ. (ცისკ.); ბზობ. კვირ. (სერობა); მარხვ. V შაბ. (ხარების წინა შაბ. ცისკ.; აკათ. განგ.); მარხვ. VI შაბ. (ცისკ.); დიდ ხუთშ.; დიდ შაბ. (ცისკ.); VII პარ. აღვს. (ცისკ.)
კანონი 18 (ჭირსა ჩემსა, ჭირის კანონი) ფს. 119-133	15 ნოემბერი (მწუხ.); მარხვ. I ორშ.; მარხვ. II შაბ.; შუაზა-ტიკის ხუთშაბათიდან ამაღლებამდე; ყოველთა წმიდათა კვირიაკიდან ყოველ შვიდეულში.
კანონი 19 (აქედით სახელსა უფლისასა) ფს. 134-141	მარხვ. II ოთხშ.; მარტვ. (ცისკ.)
კანონი 20 (უფალო შეგესემინი) ფს. 142-150	მარხვ. III ოთხშ. (ცისკ.)

დანარჩენი ფსალმუნები

4,215	ნოემბერი (სერობა); მარხვ. I კვირ.; დიდ პარ. ახალკვირ.; III კვირ. აღვს.
29,2	დიდ შაბ. (შემდგ. ჟამისწ.)
31,1	დიდ შაბ. (მწუხ.) = რომაელთა 4.7
33,2	5 იანვარი (წყლ. კურთხ.); მარხვ. I ორშ. (მწუხ.); ყველ. ოთხშ. (შუადლ.)

33,2-23	15 ნოემბერი (ცხრაჟამი)
42,1-2	გამოავლინე სამარადისო, ა, შაბ.
42,2-5	გამოავლინე სამარა. ა, შაბ.
50,3	14 სექტემბერი (ცისკ.); 15 სექტემბერი (ცისკ.); 26 ოქტომბერი; 8 ნოემბერი; 6 დეკემბერი (ცისკ.); 26 დეკემბერი; 15 ნოემბერი (სერობა); 6 იანვარი (ცისკ.); 2 თებერვალი; ხარებ. წინა შაბ. აკათ. (ცისკ.); 25 მარტი; 23 აპრილი; 8 მაისი; 29 აგვისტო; მარხვ. I სამშ.; სატფურ. (ცისკ.); დიდ ხუთშ.; დიდ პარ. (სერ., შუად.); დიდ შაბ. (ცისკ.); ახალკვირ.; IV კვირ. აღვს.; V შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.; VIII კვირ. აღვს.
53,3	25 დეკემბერი (ცისკ.); 6 აგვისტო (ცისკ.)
67,27	აღვს. კვირ. (სამხ.)
90,1	26 დეკემბერი (სერ.); 5 იანვარი; ყველ. კვირ. (სერ.)
90,1-16	დიდ ხუთშ. (სერ.); ახალკვირ.
91,2	მარხვ. I ორშ. (ცისკ.); მარხვ. I სამშ.; დიდ ხუთშ.
94,6	24 დეკემბერი (შუადლ. ცხრაჟ.); 5 იანვარი (შუადლ.)
103,1	1 იანვარი (მწუხ.); 13 იანვარი (სამხ.); 24 მარტი (ცისკ.); 29 აგვისტო (სამხ.); დიდ ხუთშ. (მწუხ.); დიდ პარ. (მწუხ.); დიდ შაბ.; ახალკვირ. (წინა შაბ. (მწუხ.); ახალკვირ.; III კვირ. აღვს.
109,1	24 დეკემბერი (მწუხ.); 25 დეკემბერი (სამხ.)
109,3	24 დეკემბერი (მწუხ.); 25 დეკემბერი (სამხ.)
112,2	15 ნოემბერი (ცხრაჟ.)
117,27	ბზობ. სამხ.
118,131	დიდ პარ. (მზის.)
120,1	მარხვ. I ორშ. (ღამ. II ჟ.)
133	I მარხვ. I ორშ.
140,2	დიდ ორშ. (მწუხ.); დიდ სამშ.; დიდ ოთხშ.
144,1-16	სტატია „საჭმ. და სასუმ.“
150,1	მარხვ. I ორშ.
გალ. 1,1	დიდ შაბ. (მწუხ.)
გალ. 8,1 (2-16)	დიდ შაბ. (მწუხ.)

ფსალმუნთა მუხლები

(სტიქარონთა ზედა)

8,2,3	ბზობ. (მწუხ.)
9,2,3	ახალკვირ. (მწუხ.); III კვირ. აღვს. (მწუხ.)
18,2,5	29 ივნისი (მწუხ.)
20,4, 96,11	2 აგვისტო (მწუხ.)
31,2, 31,3, 31,5	დიდ შაბ. (მწუხ.)
36,30, 36,31	29 აგვისტო (მწუხ.)
44,11, 44,13	8 სექტემბერი (მწუხ.)
44,15, 44,16	21 ნოემბერი (მწუხ.)
46,2, 46,6	6 ოთხშ. აღვს. (მწუხ.)
49,3, 49,3, 49,4	ხორც. აღვს. კვირ. (მწუხ.)
50,12, 50,13, 50,14	VII შაბ. აღვს. (მარტვ. წინაღლე, მწუხ.); მარტვ. კვირ. (მწუხ.)
64,2, 64,5	სატფურ. (მწუხ.)
71,18, გალ.	
98,9(76)=ლუკა 1,68	24 ივნისი (მწუხ.)

73,2, 73,12
81,1, 81,2
88,12, 88,13
102,21, 102,20
გალ. 9,1, 9,3
გალ. 9ბ. 9(76)

14 სექტემბერი (მწუხ.)
4 ოთხშ. განზოგ. (მწუხ.)
6 აგვისტო (მწუხ.)
8 ნოემბერი (მწუხ.)
15 აგვისტო (მწუხ.)
24 ივნისი (მწუხ.)

იგავთა

10,7

იხ. ფსალმუნი 111,6:
საკსენებელად საუკუნოდ იყოს მართალი

სიბრძნე სოლომონისა

4,7-15

1 სექტემბერი

ესაია

1,16-20
2,2-3
7,10-8,10
8,10

V (მწუხ.); 5 იანვარი (ორჯერ)
VI ხუთშ. აღვს.
24 დეკემბერი (ორჯერ)
15 ნოემბერი; 26 დეკემბერი (სერობა); ყველ. კვირ.; დიდ
ხუთშ.; დიდ პარ.
24 დეკემბერი (სამყამი) წარდგომა-დასდებელი
24 დეკემბერი (დასდებელი)
24 დეკემბერი (ორჯერ)
24 დეკემბერი
5 იანვარი (ორჯერ)
5 იანვარი (ორჯერ)
5 იანვარი
დიდ ხუთშ.; დიდ პარ.
დიდ პარ.
5 იანვარი
დიდ შაბ.
14 სექტემბერი
1 სექტემბერი; დიდ შაბ.
დიდ შაბ.
VII ხუთშ. აღვს.
დიდ პარ.
დიდ შაბ.

9,6

9,6

9,6-7

11,1-10

12,3-6

35,1-10

49,8-15

50,4-11

52,13-54,1

55,1-13

60,1-16

60,11-16

61,1-9

61,10-62,5

62,10-63,9

63,1-9

63,11-64,5

იერემია

11,18-12,15

38,31-34

დიდ პარ.
დიდ შაბ.

ბარუქ

3,1

3,36-4,4

15 ნოემბერი (სერობა); I კვირ. მარხვ.; I ორშ. მარხვ.
24 დეკემბერი (სამყამს და მეშვ. ჟამს)

ეზეკიელ

[36,24-28] VII შაბ. წინაღლე მარტვ.
 37,1-14 დიდ შაბ.
 [43,27-44,4] 8 სექტემბერი; 21 ნოემბერი

დანიელ

2,31-45 24 დეკემბერი
 3,1-51 დიდ შაბ.
 3,26 17 დეკემბერი; ქრისტეშობ. წინა კვირ.; VI შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.
 3,57-88 (გალ. 8)

იონა

1,1-4,11 დიდ შაბ.

მიქეა

4,6-5,4 24 დეკემბერი
 5,2-4 24 დეკემბერი

ამბაკუმ

3,2 24 დეკემბერი (მზისაჲ)
 3,3 24 დეკემბერი (მზის.)

სოფონია

3,8-15 დიდ შაბ.

ზაქარია

4,1,4,8-11 VI ხუთშ. აღვს.
 11,10-13 დიდ პარ.

მათე

1,1-25 კვირ. წინა ქრისტეშობისა (სამხ.)
 1,18-25 24 დეკემბერი
 2,1-12 24 დეკემბერი; 25 დეკემბერი (სამხ.)
 2,13-23 24 დეკემბერი; 26 დეკემბერი; ქრისტეშობ. შემდგ. კვირ.
 3,1-6 5 იანვარი
 3,1-12 განცხ. წინა შაბ.
 3,13-17 6 იანვარი
 4,1-11 7 იანვარი; განცხ. შემდგ. შაბ.
 4,12-17 განცხ. შემდგ. კვირ.
 4,18-23 II კვირ. მარტვ.
 4,25-5,12 3 სექტემბერი; 12 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 25 იანვარი; შაბ. შემდგ. ქრისტეშობ.
 5,1-12;6;7;8; 14 იანვარი; დიდ პარ. შუალ. (ანტ. 15)
 9;10;11;12 2 სექტემბერი; 15 სექტემბერი; 11 ოქტომბერი; 20 ნოემბერი; 7 დეკემბერი; 10 იანვარი; 18 იანვარი; 16 ივლისი; 25 აგვისტო
 5,14-19 პარ. მარტვ.
 5,42-48

6,1-13	ყველ. პარ. და შაბ.
6,14-21	ყველ კვირ.
6,22-33	III კვირ. მარტვ.
7,1-8	II შაბ. მარტვ.
7,12-21	სული წმ. ორშ.
7,24-8,4	III კვირ. მარტვ.
8,5-13	IV კვირ. მარტვ.
8,14-23	IV შაბ. მარტვ.
8,28-9,1	V კვირ. მარტვ.
9,1-8	VI კვირ. მარტვ.
9,9-13	16 ნოემბერი; V შაბ. მარტვ.
9,18-26	VI შაბ. მარტვ.
9,27-35	VII კვირ. მარტვ.
10,1,5-8	1 ნოემბერი; 17 ნოემბერი; 19 აგვისტო
10,16-22	27 ივლისი; 1 აგვისტო
10,17-22	31 იანვარი
10,32-37	მე-8 კვირ. აღვს. ყოვ. წმიდ.
10,32-42	22 იანვარი; I კვირ. მარტვ.
10,37-42	10 სექტემბერი; ჯვართაყრობის წინა შაბ.
10,37-11,1	მე-7 შაბ. მარტვ.
11,2-15	3 იანვარი; 24 თებერვალი; 29 აგვისტო
11,27-30	1 სექტემბერი; 28 სექტემბერი; 27 ნოემბერი; 2 იანვარი; 24 მაისი
12,30-37	VIII შაბ. მარტვ.
13,45-54	3 ოქტომბერი; 9 მარტი; 25 ივნისი
14,14-22	VIII კვირ. მარტვ.
14,22-34	IX კვირ. მარტვ.
15,21-28	III კვირ. მარტვ.
15,32-39	IX შაბ. მარტვ.
16,13-18	29 ივნისი; სატფ.
17,1-9	6 აგვისტო
17,24-18,4	15 ივლისი; X შაბ. მარტვ.
18,10-20	8 ნოემბერი; I ორშ. მარტვ.
18,23-35	XI კვირ. მარტვ.
19,3-12	XI შაბ. მარტვ.
19,16-26	XII კვირ. მარტვ.
20,29-39	XII შაბ. მარტვ.
21,1-17	ბზობ.
21,16	იხ. ფსალ. 8,3
21,33-42	27 დეკემბერი; XIII კვირ. მარტვ.
22,2-14	XIV კვირ. მარტვ.
22,15-22	XIII შაბ. მარტვ.
22,35-46	XV კვირ. მარტვ.
23,1-12	XIV შაბ. მარტვ.
23,27-39	5 სექტემბერი
24,1-9.13	XV შაბ. მარტვ.
24,3-35	დიდ ორშ.
24,34-37	XVI შაბ. მარტვ.
24,36-26,2	დიდ სამშ.

24,42-47	30 სექტემბერი
25,1-13	24 სექტემბერი; 4 დეკემბერი; 30 დეკემბერი; XVII კვირ. მარტვ.
25,14-29	XVI კვირ. მარტვ.
25,31-46	კვირ. ხორც. აღებ.
26,1-27,2	დიდ ხუთშ. (შეწყობილად თითოეულისა თავისაგან: მათე 26,1-20; იოანე 13-3-17; მათე 26-21-39; ლუკა 22,43-45; მათე 26,40-27,2)
26,6-16	დიდ ოთხშ.
26,57-75	დიდ პარასკ.
27,1-38	დიდ პარ. [ლუკა 23,39-43; მათე 27,39-54; იოანე 19,31-37; მათე 27,55-61]*
27,3-32	დიდ პარ.
27,27-54	დიდ პარ.
27,62-66	დიდ პარ. დიდ შაბ.
28,1-20	25 მარტი (მწუხ.) (თუ ხარევა ემთხვევა დიდ შაბ.); დიდ შაბ. (მწუხ.)
28,16-20	ახალკვირ.; VIII კვირ. ყოვ. წმიდ.

მარკოზ

1,1-9	5 იანვარი; განცხ. წინა კვირ.
1,9-11	5 იანვარი; 6 იანვარი
1,35-44	II შაბ. მარხვ.
2,1-12	II კვირ. მარხვ.
2,14-17	III შაბ.
2,23-3,5	I შაბ. მარხვ.
6,7-13	25 აპრილი
6,14-30	29 აგვისტო
7,31-7,37	IV შაბ. მარხვ.
8,27-31	IV შაბ. მარხვ.; V შაბ. მარხვ.
8,34-9,1	კვირ. შემდგ. ჯვართაპყრ.; III კვირ. მარხვ.
9,17-31	IV კვირ. მარხვ.
9,33-41	20 ოქტომბერი; 20 დეკემბერი
10,32-45	V კვირ. მარხვ.
10,35-45	30 აპრილი
15,16-32	დიდ პარ.
15,43-47	დიდ პარ.; III კვირ. აღვს.
16,1-8	საცისკ. სახარ. II
16,9-20	6 ოთხშ. აღვს.; საცისკ. სახარ. III

ლუკა

1,1-25	23 სექტემბერი 24 ივნისი
1,24-38	25 მარტი
1,39-56	8 სექტემბერი; 22 მარტი; 25 მარტი; 2 ივლისი; 15 აგვისტო; ხარების წინა შაბ.
1,46 (=გალ.9,1)	8 სექტემბერი; 21 ნოემბერი; 26 დეკემბერი; 2 თებერვალი; 2 ივლისი; 15 აგვისტო; I სამშ. (ბრწყ.); აღვს.; I ოთხშ. აღვს.
1,48 (=გალ. 9.3)	15 აგვისტო (სამხ.)
1,57-80	24 ივნისი
1,76	24 ივნისი (მწუხ.) =9ბ. 9(76)

* აღდგენილია ბერძ. მიხედვით.

2,1-20	24 დეკემბერი
2,20-21	1 იანვარი
2,22-40	2 თებერვალი
2,25-39	2 თებერვალი; 3 თებერვალი
2,29	2 თებერვალი
3,1-18	5 იანვარი
4,16-22	1 სექტემბერი
4,22-30	20 ივლისი
4,31-36	17 შაბ. მარტვ.
5,1-11	30 ივნისი; XVII კვირ. მარტვ.
5,17-265	XVIII შაბ. მარტვ.
5,27-32	XIX შაბ. მარტვ.
6,1-10	XX შაბ. მარტვ.
6,17-23	21 ოქტომბერი; 6 დეკემბერი; 1 იანვარი; 17 იანვარი; 8 ივლისი
6,31-36	XVIII კვირ. მარტვ.
7,1-10	XXI შაბ. მარტვ.
7,11-16	XIX კვირ. მარტვ.
7,36-50	16 სექტემბერი
8,5	XX კვირ. მარტვ.
8,16-21	9 სექტემბერი; 9 დეკემბერი; 19 ივნისი; XXII შაბ. მარტვ.
8,26-39	XXII კვირ. მარტვ.
8,41-56	XXIII კვირ. მარტვ.
9,1-6	11 ივნისი; XXIII შაბ. მარტვ.
9,23	შაბ. შემდგ. ჯვართაჲყრ.
9,28-36	6 აგვისტო
9,37-43	24 შაბ. მარტვ.
9,57-62	25 შაბ. მარტვ.
10,16-21	6 სექტემბერი; 1 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 22 ოქტომბერი
10,19-21	1 თებერვალი; XXVI შაბ. მარტვ.
10,25-37	24 კვირ. მარტვ.
10,38-42;	
11,27-28	8 სექტემბერი; 15 აგვისტო
12,2-12	25 ოქტომბერი
12,8-12	6 ნოემბერი; 28 ნოემბერი (სამხ.); 13 აგვისტო
12,16-[21]	XXV კვირ. მარტვ.
12,32-40	9 ოქტომბერი; 17 დეკემბერი; XXVII შაბ. მარტვ.
13,10-17	XXVI კვირ. მარტვ.
13,19-29	XXVIII შაბ. მარტვ.
14,1-11	XXIX შაბ. მარტვ.
14,16-24	XXVII კვირ. მარტვ.
15,11-32	კვირ. უძღვებისა
16,10-15	XXX შაბ. მარტვ.
16,19-31	XXI კვირ. მარტვ.
17,3-10	XXXI შაბ. მარტვ.
17,12-19	XXVIII კვირ. მარტვ.
18,2-8	XXXII შაბ. მარტვ.
18,10-14	XXXII კვირ. მარტვ.
18,18-27	XXIX კვირ. მარტვ.

28,35-43	XXX კვირ. მარტვ.
19,1-10	XXXI კვირ. მარტვ.
20,46-21,19	20 სექტემბერი; 2 ოქტომბერი; 7 ოქტომბერი; 13 დეკემბერი; 8 ივლისი; XXXIII შაბ. მარტვ.
21,8-21,36	შაბ. ხორც. აღებ.
23,32-49	დიდ პარ.
24,1-12	III კვირ. აღვს.;
24,12-35	I სამშ. აღვს.; IV კვირ. აღვს.
24,36-53	VI ხუთშ. აღვს.

იოანე

1,1-17	კვირ. აღვს.; 25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა წმ. კვირ.)
[1,1-13,30	დიდ ხუთშ.]
1,18-28	ორშ. აღვს.
1,29-34	7 იანვარი
1,35-42	30 ნოემბერი; I ოთხშ. აღვს.
1,43-51	14 ნოემბერი; I კვირ. მარხვ.
1,44-51	I კვირ. მარხვ.
2,1-11	ახალკვირ. ორშ.
2,12-22	I პარ. აღვს.
3,1-16	I ხუთშ. აღვს.
3,13-17	ჯვართამაღლ. წინა კვირ.
3,16-21	ახალკვირ. სამშ.
3,22-33	2 იანვარი; I შაბ. აღვს.
4,5-42	IV შაბ. აღვს.
4,46-54	III ორშ. აღვს.
5,1-15	IV კვირ. აღვს.
5,17-24	ახალკვირ. ოთხშ.
5,24-30	ქრისტეშობის წინა კვირიაკე წმ. მამათა; შაბ. ხორც. აღებ.; ახალკვირ. ხუთშ.
	V სამშ. აღვს.
5,31-6,2	ახალკვირ. პარ.
6,27-33	III სამშ. აღვს.
6,35-14	V ოთხშ. აღვს.
6,35-39	III ოთხშ. აღვს.
6,40-44	III ხუთშ. აღვს.
6,48-54	III პარ. აღვს.
6,54,56	(განიცადე) IV ოთხშ. შუაშაბ. სამხ. (განზოგ.)
6,56-69	IV ორშ. აღვს.
7,1-13	IV სამშ.
7,14-30	IV ოთხშ. განზოგ.
7,37-8,12	მარტვ.
8,12-20	IV ხუთშ. შატიკ.
8,21-30	IV პარ. აღვს.
8,31-42	IV შაბ. აღვს.
8,42-52	V ორშ. აღვს.
8,51-59	V სამშ. აღვს.
9,1-38	V შაბ. აღვს.
9,39-10,9	V ხუთშ. აღვს.

10,9-16	13 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 23 აგვისტო
10,17-28	V პარ. აღვს.
10,22-28	სატფ.
10,27-38	V შაბ. აღვს.
11,1-45	VI შაბ. ლაზარ.
11,47-54	VI ორშ. აღვს.
12,1-18	ბზობის სამხ.
12,24-36	26 ოქტომბერი; 23 თებერვალი(!); 11 აპრილი, 22 აპრილი; 6 სამშ. აღვს.
12,25-28	14 სექტემბერი
12,36-47	VI ოთხშ. აღვს.
12,39-40	21 მაისი (სამხ.)
13,3-11	დიდ ხუთშ.
13-31-18,2	(ანდერძი) დიდ პარ.
14,1-11	VI პარ. აღვს.
14,1-15,7	VII ორშ. აღვს.
14,10-17,21 6	შაბ. აღვს.
14,15-26	ორშ. სული წმ.
15,17-16,2	20 ოქტომბერი; 26 ოქტომბერი; 25 ნოემბერი; 17 თებერვალი; 23 აპრილი; II შაბ. აღვს.; შაბ. სული წმ.
16,2-13	VII სამშ. აღვს.
16,15-23	VII ოთხშ. აღვს.
16,23-33	VII ხუთშ. აღვს.
17,1-18-26 7	კვირ. აღვს.; VII პარ. აღვს.
17,1-21	16 ივლისის შემდგ. კვირ.
18,1-28	დიდ პარ.
18,28-19,16	დიდ პარ.
19,6-11, 13-20, 25-28, 30-35	14 სექტემბერი
19,25-27;	
21,24-25	26 სექტემბერი; 8 მაისი
19,25-37	დიდ პარ.
19,38-42	დიდ პარ.
20,1-10	IV შაბ. აღვს.; IX საცისკრო საზარ.
20,11-18	22 ივლისი; V შაბ. აღვს.
20,19-25	6 ოქტომბერი; აღვს. კვირ.; მარტვ. ცისკ.
20,19-31	ახალკვირ. სამხ.
21,1-14	X საცისკრო საზარ.
21,1-19	16 იანვარი; 29 ივნისი; VII კვირ. აღვს.
21,1-25	26 სექტემბერი; VII შაბ. აღვს.

საქმე მოციქულთა

1,1-8	აღვს. კვირ.
1,12-17. 21-26	VI ხუთშ. აღვს.; აღვს. I ორშ.
2,1-11	მარტვ. სამხ.
2,14-21	22 ივლისი; აღვს. I სამშ.
2,22-36	აღვს. I ოთხშ.
2,38-43	აღვს. I ხუთშ.
3,1-8	აღვს. I პარ.

3,11-16	აღვს. I შაბ.
3,12;19-26	ახალკვირ. ორშ.
4,1-10	ახალკვირ. სამშ.
4,13-22	ახალკვირ. ოთხშ.
4,23-31	ახალკვირ. ხუთშ.
5,1-11	ახალკვირ. პარ.
5,12-20	ახალკვირ. სამხ.
6,1-7 3	კვირ. აღვს.
6,8-7,60	27 დეკემბერი; III ორშ. აღვს.
8,5-16	III სამშ. აღვს.
8,18-25	III ოთხშ. აღვს.
8,26-39	14 ნოემბერი; III ხუთშ. აღვს.
8,40-9,19	1 ოქტომბერი; III პარ. აღვს.
9,19-31	III შაბ. აღვს.
9,32-35	IV კვირ. აღვს.
10,1-16	IV ორშ. აღვს.
10,1-43	20 ოქტომბერი
10,21-33	IV სამშ. აღვს.
10,34-43	IV ხუთშ. ზატ.
10,44-11,10	IV პარ. ზატ.
11,19-30	11 ივნისი; IV შაბ. აღვს.
12,1-11	16 იანვარი; IV შაბ. აღვს.
12,12-17	V ორშ. აღვს.
12,25-13,12	V სამშ. აღვს.
13,13-24	V ოთხშ. აღვს.
13,25-39	20 აგვისტო
13,25-32	5 იანვარი
14,6-18	IV ოთხშ. განზოგ.
14,20-27	V ხუთშ. აღვს.
15,5-12	V პარ. აღვს.
15,35-41	V შაბ. აღვს.
16,16-34	V შაბ. აღვს.
17,1-9	VI ორშ. აღვს.
17,16-34	3 ოქტომბერი
17,19-28	VI სამშ. აღვს.
18,22-28	VI ოთხშ. აღვს.
19,1-8	5 იანვარი; 7 იანვარი; VI პარ. აღვს.
20,7-12	VI შაბ. აღვს.
20,16-17	VII კვირ. აღვს.
21,8-14	VII ორშ. აღვს.
21,26-32	VII სამშ. აღვს.
23,1-11	VII ოთხშ. აღვს.
25,13-19	VII ხუთშ. აღვს.
26,1-20	21 მაისი
27,1-28,1	VII პარ. აღვს.
28,1-31	VII შაბ. აღვს.

რომაელთა

1,7-12	პარ. მარტვ.
2,10-16	II კვირ. მარტვ.
3,19-26	II შაბ. მარტვ.
3,28-4,3	III შაბ. მარტვ.
4,7	იხ. ფს. 31.1
5,1-10	III კვირ. მარტვ.
5,6-10	დიდ პარ.
6,3-11	5 იანვარი; დიდ შაბ.
6,11-17	IV შაბ. მარტვ.
6,18-23	IV კვირ. მარტვ.
8,14-21	20 ოქტომბერი; 4 დეკემბერი; 30 დეკემბერი; 17 თებერვალი; 25 ივნისი; V შაბ. მარტვ.
8,28-39	1 თებერვალი
9,1-5	VI შაბ. მარტვ.
10,1-10	V კვირ. მარტვ.
12,1-3	VII შაბ. მარტვ.
12,6-14	VI კვირ. მარტვ.
13,1-10	VIII შაბ. მარტვ.
13,11-14,4	23 სექტემბერი; 24 ივნისი; ყველ. კვირ.
14,6-9	IX შაბ. მარტვ.
14,19-26	ყველ. პარ.; ყველ. შაბ.
15,1-8	VII კვირ. მარტვ.
15,30-33	X შაბ. მარტვ.

I კორინთელთა

1,3-9	XI შაბ. მარტვ.
1,10-18	3 იანვარი; VII კვირ. მარტვ.
1,18-24	14 სექტემბერი; დიდ პარ.
1,26-29	ჯუართაჰყრ. შემდგ. შაბ.; XII შაბ. მარტვ.
2,6-9	10 სექტემბერი; XIII შაბ. მარტვ.
3,9-17	25 ოქტომბერი; IX კვირ. მარტვ.
4,1-5	XIV შაბ. მარტვ.
4,1-16	30 ივნისი
4,9-16	6 ოქტომბერი; 16 ნოემბერი; 30 ნოემბერი; 25 აპრილი; 19 აგვისტო; X კვირ. მარტვ.
4,17-5,4	XV შაბ. მარტვ.
5,6-8	დიდ შაბ.
6,12-20	კვირ. უძღებ.
8,8-9,2	კვირ. ხორც. აღებ.
9,2-12	XI კვირ. მარტვ.
9,19-10,4	5 იანვარი
10,23-26	XVI შაბ. მარტვ.; შაბ. ხორც. აღებ.
11,23-32	დიდ ხუთშ.
12,7-11	17 ნოემბერი; 25 იანვარი; 31 იანვარი
12,27-13,8	1 ნოემბერი
13,11-14,5	15 ივლისი

14,20-25	XVII შაბ. მარტვ.
15,1-11	XII კვირ. მარტვ.
15,39-45	XVIII შაბ. მარტვ.
15,45	შაბ. ხორც. აღებ.
15,58-16,3	XIX შაბ. მარტვ.
16,13-24	XIII კვირ. მარტვ.

II კორინთელთა

1,8-11	II შაბ. მარტვ.
1,21-24	XIV კვირ. მარტვ.
3,4-18	XXI შაბ. მარტვ.
4,6-10	20 იანვარი; 24 თებერვალი; XV კვირ. მარტვ.
4,6-15	20 იანვარი; 24 თებერვალი; XV კვირ.
4,7-11	20 იანვარი
4,7-15	24 თებერვალი
5,1-10	XXII შაბ. მარტვ.
6,1-10	16 სექტემბერი; XVI კვირ. მარტვ.
6,16-7,1	XVII კვირ. მარტვ.
8,1-5	XXIII შაბ. მარტვ.
9,6-11	21 ოქტომბერი; XVIII კვირ. მარტვ.
11,1-6	XXIV შაბ.
11,21-12,9	29 ივნისი
11,31-12,9	XIX კვირ. მარტვ.

გალატელთა

1,3-10	XV შაბ. მარტვ.
1,11-19	22 ოქტომბერი; 26 დეკემბერი; XX კვირ. მარტვ.
2,16-20	ჯვართაპყრ. შემდგ. კვირ.; XXI კვირ. მარტვ.
3,8-12	ქრისტეშობ. წინა შაბ.; XXVI შაბ. მარტვ.
3,23-29	4 დეკემბერი
3,27	იხ. ტროპარი: „რავდენთა ქრისტეს მიერ“
4,4-7	25 დეკემბერი
4,22-27	9 დეკემბერი; 16 დეკემბერი
5,22-6,2	28 სექტემბერი; 27 ნოემბერი; 24 მაისი; XXVII შაბ. მარტვ.
6,11-18	XXII კვირ. მარტვ.; ჯვართაპყრ. წინა კვირ.
6,14-18	დიდ პარ.

ეფესელთა

1,16	XXVIII შაბ. მარტვ.
2,4-10	XXIII კვირ. მარტვ.
2,11-13	XXIX შაბ. მარტვ.
2,14-22	XXIV კვირ. მარტვ.
4,1-7	XXV კვირ. მარტვ.
4,7-13	10 იანვარი
4,7-24	2 იანვარი
5,1-8	XXX შაბ. მარტვ.
5,8-19	ორშ. სულიწმ.; XXVI კვირ. მარტვ.

6,10-17 20 სექტემბერი; 13 დეკემბერი; 7 იანვარი; განცხ. შემდგ. შაბ.; XXVII კვირ. მარტვ.

ფილიპელთა

2,5-11 8 სექტემბერი; 15 აგვისტო
3,20-4,3 25 ნოემბერი; 23 იანვარი
4,4-9 ბზობას სამხ.

კოლასელთა

1,3-6 31 შაბ. მარტვ.
1,12-18 XXVIII კვირ. მარტვ.
2,8-12 1 იანვარი
3,4-11 XXIX კვირ. მარტვ.; ქრისტეშობ. წინა კვირ. წმ. მამათა
3,12-16 1 სექტემბერი; 30 სექტემბერი; 30 კვირ. მარტვ.
4,5-9,14,18 18 ოქტომბერი

I ტომითე

1,15-17 ქრისტეშობ. შემდგ. შაბ.; XXXI კვირ. მარტვ.; 2 ოქტომბერი
2,1-7 1 სექტემბერი
3,13-4,5 24 დეკემბერი; ქრისტეშობ. შემდგ. შაბ.; განცხ. წინა შაბ.
4,9-15 8 ივლისი; XXXII კვირ. მარტვ.

II ტიმოთე

1,3-9 22 იანვარი; XXXIII კვირ. მარტვ.
1,6-10 განცხ. შემდგ. კვირ.
2,1-10 26 ოქტომბერი; 27 ივლისი
2,11-19 2 ოქტომბერი; 13 აგვისტო; XXXIII კვირ.; XXXIII შაბ. მარტვ.; XXXV შაბ.
3,10-15 24 სექტემბერი; XXXIII კვირ. მარტვ.
4,5-8 განცხ. წინა კვირ.

ტიტე

1,1-3,15 25 აგვისტო
2,11 (განიცადე) 6 იანვარი
2,11-3,7 5 იანვარი; 6 იანვარი
3,8-15 16 ივლისის შემდგ. კვირ.

ებრაელთა

1,1-12 24 დეკემბერი; I შაბ. მარხვ.
1,10-2,3 24 დეკემბერი; II კვირ. მარხვ.
1,39-40 7 ოქტომბერი; კვირ. ყოვ. წმიდ.
2,2-10 6 სექტემბერი; 8 ნოემბერი
2,11-18 24 დეკემბერი; 26 დეკემბერი; 25 მარტი
3,12-14 II შაბ. მარხვ.
4,14-5,6 20 დეკემბერი; 24 დეკემბერი; III კვირ. მარხვ.
6,9-12 IV შაბ. მარხვ.
6,13-20 IV კვირ. მარხვ.
7,7-17 2 თებერვალი

7,26-8,2	2 სექტემბერი; 6 ნოემბერი; 13 ნოემბერი; 20 დეკემბერი; 23 აგვისტო
9,1-7	9 სექტემბერი; 21 ნოემბერი; 2 ივლისი
9,11-14	5 სექტემბერი; 3 თებერვალი; დიდ პარ.; V კვირ. მარხვ.
9,24-28	V შაბ. მარხვ.
10,19-31	დიდ პარ.
10,32-38	III შაბ. მარხვ.
11,9-40	17 დეკემბერი; ქრისტეშობ. წინა კვირ. – წმ. მამათა
11,24-26, 32-40	I კვირ. მარხვ.
11,39-40	7 ოქტომბერი; VIII კვირ. აღვს. – ყოველთა წმიდათა
12,1-10	9 მარტი
12,28-13,8	VI შაბ. ლაზარ. 11 იანვარი
13,7-16	15 სექტემბერი; 11 ოქტომბერი; 11 იანვარი; 23 იანვარი; 16 ივლისი; III შაბ. მარხვ.
13,17-21	12 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 7 დეკემბერი; 14 იანვარი; 17 იანვარი
იაკობ	
5,10-20	20 ივლისი
I პეტრე	
5,6-14	25 აპრილი
II პეტრე	
1,10-19	6 აგვისტო
I იოანე	
1,1-7	8 მაისი
იუდა	
1,1	19 ივნისი

ტროპართა საძიებელი

(ლიტანიისა, „ღმერთი უფალსა“ ზედა, კონდაკი, აწდა, ოხითა, იბაკო, დასდებელი)

ანგელოზთა ძალნი საფლავსა შენსა ზედა იხილვნეს

ანგელოზმან ყრმათაჲ შეაცურა საკუმილი
 არამედ ნეფსით დაითმინე, რამათა ჩუენ
 განმათავისუფლნე მონობისაგან მტერისა
 არც შეძრვამან ქუეყანისამან, ქრისტე
 აღდგომაჲ ქრისტესი ვიხილეთ

აღმოჰბრწყინდი ქალწულისაგან, ქრისტე,
 საცნაურო მზეო სიმაღლისაო
 ვეცხლი, სასყიდელი განსყიდულისაჲ
 აცხოვნე, უფალო, ერი შენი და აკურთხე
 სამკვდრებელი შენი ძლევაჲ მეფეთა ჩუენთა

აწ განუტევე მონაჲ

აწ ძალნი ზეცათანი ჩუენ თანა
 ახარებდ იოსებ საკურველებათა მათ დავითს
 მამათმთავარსა
 აკდა ქერობინთა
 აჰა ესერა, სიძე მოვალს შუაღამეს (აღელ.)
 აჰმადლი დიდებით, ქრისტე ღმერთო, მხიარულ
 ჰყვენ მოწაფენი აღთქმითა

აჰხედ რაჲ ჯუარსა ზედა
 ბეთლემ, განემზადე

ბრწყინვალე იგი აღდგომისა ქადაგებაჲ უფლისაგან
 ისწავეს მოწაფეთა მათ, ბუნებისა
 დაბადებულისა შემოქმედო
 გამოსჩნდი სოფელსა შინა, რომელმან დაჰბადე სოფელი
 განემზადე, ზაბულონ და მზა იქმენ შენ, ნეფთალემ
 განხოვებასა ამას დღესასწაულისასა წყურიელი
 სული ჩემი მცნებათა შენთა წყლითა განაგრილე
 განკურდა ჰეროდე, იხილა რაჲ მოგუთა სარწმუნოებაჲ
 გარდამატებულსა
 გიხაროდენი (კონდ.)
 გიხაროდენ, ბჭეო განუღებელი

VI შაბ. (ცისკ.) აღვს.; VI კვირ.
 აღვს.

ქრისტეშობ. წინა კვირ. წმ. მამათა
 დიდ პარ.

დიდ პარ.

14 სექტემბერი; ახალკვირ.; აღვს.
 კვირ.; მარტვ. ცისკ.; III კვირ. აღვს.;
 IV ოთხშ. აღვს.; IV შაბ. აღვს.; IV
 კვირ. აღვს.; V შაბ. აღვს.; ახალკვი-
 რიაკიდან ამადლებამდე ცისკრად; 25
 მარტი ბზობ. მწუხრ.; VI შაბ.
 ლაზარ.; VIII კვირ. აღვს.
 24 დეკემბერი (მწუხ.); დიდ პარ.

(იხ. ფს. 27,9);

15 სექტემბერი (შდრ. ფს. 27,9)

2 თებერვალი; მარხვ. I ორშ. (მწუხ.);
 მარტვ. (იხ. ლუკა 2,29)
 ყველ. პარ. მარხვ. I პარ.

ქრისტეშობ. შემდგ. კვირ.
 VI ხუთშ. აღვს. (სამხ.)
 დიდ ორშ.; დიდ სამშ.; დიდ ოთხშ.

VI ოთხშ. აღვს.; VI ხუთშ. აღვს.; VII
 ხუთშ. აღვს.

დიდ პარ. (XV ანტ.)

20 დეკემბერი; 24 დეკემბერი
 (სოფრონ)

IV შაბ. აღვს.

1 სექტემბერი

1 იანვარი; 5 იანვარი (მწუხ.)

1 იანვარი; 2 იანვარი

IV ოთხშ. აღვს.; მწუხ. (შუაზატ.)

24 დეკემბერი (სოფრონ)

6 აგვისტო (მწუხ.)

III კვირ. აღვს.

დიდ ხუთშ.; დიდ პარ.; ბზობ.; III
 კვირ. აღვს.

გიხაროდენ და მხიარულ იყვენით გიხაროდენ, მიმადლებული ღმრთისმშობელი ქალწულო გიხაროდენ, რომელმან მთავარანგელოზისა მიერ სიხარული ყოვლისა სოფლისა შეიწყნარე გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, შეუწყველო მაცუალო გიხაროდენ, ღმრთისმშობელი, რომელმან ცათა დაუტევნელი დაიტიე საშოსა გიხაროდენ, ღმრთისმშობელი, წინააღსწარმეტყუელთა გნატრით შენ ყოველი თესლები, ღმრთისმშობელი ქალწულო	დიდ პარ. 24 თებერვალი; 3 თებერვალი (მწუხ.) დიდ პარ. (XIV ანტ.) დიდ ხუთ. დიდ პარ. (VI ანტ.) დიდ ხუთშ. 25 მარტი (თუ ხარება დიდ ხუთშ. ემთხვევა); 15 აგვისტო (ცისკ.) მარტვ. (მწუხ. და სამხ.) 21 ნოემბერი 6 ხუთშ. აღვს. აღვს. კვირ.; ახალკვირ.; კვირ. აღვს. იხ. ლიტურგიკ. საძიებ.
გუაცხოვნენ ჩუენ, ნუგეშინისმცემელი სულო სახიერო, გიგალობთ შენ, ალელუია გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი აჰმალდი დიდებით, გიგალობთ გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელი აღსდევ მკუდრეთით	8 სექტემბერი; 14 სექტემბერი; 26 სექტემბერი; 25 დეკემბერი; 26 დეკ- ემბერი; 1 იანვარი; 25 მარტი; 8 მაისი; 6 აგვისტო 6 იანვარი მარხვ. I შაბ. ახალკვირ. ორშ. 25 დეკემბერი 25 მარტი (თუ ხარება ბზობას ემთხ- ვევა); ბზობ. (მწუხ., ცისკ., სამხ.) იხ. დღაცათუ საფლავსა შთაჰკედ
გუაცხოვნენ ჩუენ, ძეო ღმრთისაო, რომელმან იორდანეს ნათელ-ილე და ყოველთა ღმერთსა ევედრე დაბეჭდულით საფლავით ცხორებაჲ აღმოჰბრწყინდი დაუსაბამოჲ სიტყუაჲ მაძისაჲ დაფლულნი შენ თანა ნათლისღებითა	25 მარტი (თუ ხარება წმ. კვირ. ემ- თხვევა); აღვს. კვირ. (ცისკ., სერობა) ლიტან. აღდგ. დიდ პარ. 17 თებერვალი; ქრისტეშობ. წინა კვირ.; მარხვ. I შაბ. ცისკ.) სატფურ. (სამხ.) დიდ პარ. დიდ პარ. (IV ანტ.) დიდ ხუთშ. ახალკვირ. (ცისკ.)
დაღაცათუ შთაჰკედ, უფალო დაღაცათუ საფლავსა (საფლაჲად) შთაჰკედ, უკუდავო, არამედ ჯოჯოხეთისა ძალი დაჰკსენ და აღსდევ, კითარცა მძლე	
დაჰკსენ ჯუართა შენითა სიკუდილი, განუღე ავაზაკსა მას სამოთხე დედასა შენსა, ქრისტე, რომელმან უთესლოდ ქორციოთა გშვა დიდ არიან სარწმუნოებისა საკურველებანი (საქმენი)	
დიდებაჲ შენდა, ქრისტე ღმერთო, მოციქულთა სიქადულო, მოწამეთა სახ. დიდების-გმეტყველებთ შენ, ძეო ღმრთისაო დიდებული ითქუა შენთვის თესლითი-თესლამდე დიდისა ქველისსაქმისა მოღებაჲ გუეგულების, ძმანო დღეს არეას სულთასა	

დღეს განგებულებისა ღმრთისა დასაბამ არს
 დღეს დავითის წინააღმართმეტყუელებამ აღესრულების
 დღეს დამოუკიდებელი ძელსა, რომელმან
 დაჰკიდა ქუეყანამ წყალთა ზედა

დღეს დასაბამი ცხორებისა ჩუენისა აღმოსცენდების
 დღეს ეტყოდა შემოქმედი ცათა და ქუეყანისა
 დღეს იუდა დაუტევებს მოძღუარსა და მიითუალავს ეშმაკსა
 დღეს იუდა დაუტევებს ღმრთისმსახურებასა
 დღეს იღუპება იუდა მიცემად უფლისა
 დღეს იშვების ქალწულისაგან, რომელსა
 უპყრიან დაბადებულნი
 დღეს მიუახლებელმან არსებითა საქმე
 მონისა აღიღო
 დღეს ნათელს-იღებს იორდანეს, რომელი-იგი
 წყაროა არს ნათლისა
 დღეს სამებაჲმან ერთარსებითა ღმრთეებისაჲთა
 გჳრუენა თჳსი სახიერებაჲ
 დღეს საწინააღმართმეტყუელო იგი სიტყუაჲ
 აღესრულების (აღესრულა)

დღეს საწინააღმართმეტყუელო კმამ (თქუმული)
 აღესრულების
 დღეს ტაძრისა იგი კრეტსაბმელი სამხილებელად
 განიპო უმჯულოთა მათდა
 დღეს ქრისტე იშვების ბეთლემს ქალწულისა
 დღეს ქრისტე ნათელს-იღებს
 დღეს ცხორებაჲ არს ყოვლისა სოფლისა
 დღეს ცხორებისა ჩუენისა თავი არს (აღელ. დასდ.)
 დღეს წყალთა იგი ბუნებაჲ წმიდა იქმნების
 და განათლდების იორდანე
 დღეს ჯუარსა შემსჭუალეს ჰურიათა მაცხოვარი
 დღესა მას აღდგომისასა ვიხარებდეთ, ერნო
 ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე ღმერთო, თაყუანის-გცემს
 საროსა და ფუჭისა და ნაძუსა
 ერთ არს წმიდაჲ, ერთ არს უფალი ჩუენი იესუ ქრისტე
 ერნო, გიხაროდენ და სარწმუნოებით აღაპყრენით კელნი
 ესე არს ღმერთი ჩუენი და არავინ არს მსგავსი მისა,
 რომელი იშვა ქალწულისაგან
 ესრეთ ეტყოდა იოსებ ქალწულსა: მარიამ, რაჲ არს საქმე ესე
 ესრეთ ეტყოდე, უფალო, იოანეს: წინააღმართმეტყუელო,
 მოვედ და ნათელ-მეც მე
 ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა: ერნო ჩემო, რაჲთა
 შეგაწუხენ თქუენ

ეჰა, დიდებულნო
 ვაზად სიწმიდისად დატევნად წამებისა
 ვითარცა ბჭესა ცხორებისასა და სამოთხესა შუენიერსა

21 ნოემბერი
 5 იანვარი

24 დეკემბერი; დიდ პარ. (XV
 ანტ.) (სოფრონ)
 9 დეკემბერი
 დიდ პარ. (IV ანტ.)
 დიდი პარასკ. (IV ანტ.)
 დიდ პარ. (IV ანტ.)
 დიდ პარ. (VI ანტ.)

24 დეკემბერი (სოფრონ)
 დიდ ხუთშ. (II ანტ.)

5 იანვარი

6 იანვარი

14 სექტემბერი (წარდგომა)
 сєдалєн

24 დეკემბერი (სოფრონ)

დიდ პარ. (XII, XV ანტ.)
 25 დეკემბერი; 31 დეკემბერი
 6 იანვარი; 13 იანვარი
 V შაბ. აღვს.
 25 მარტი; 26 მარტი

5 იანვარი
 დიდ პარ. (VI ანტ.)
 აღვს. კვირ.; ახალკვირ.

14 სექტემბერი
 25 ნოემბერი
 14 აგვისტო

24 დეკემბერი
 24 დეკემბერი (სოფრონ)

5 იანვარი (სოფრონ)

დიდ პარ. (XII ანტ.)
 (სოფრონ)

15 აგვისტო
 23 იანვარი
 დიდ პარ. (VII ანტ.)

ვითარცა გაქუნდა სული უმანკო და გუამი უბიწო ვითარცა კაცი მდინარედ მოხუედ ვითარცა საღმრთო საუნჯე ვითარცა უფლისა მოწაფემან მიიღე, მართალო ვითარცა ცხოვარი კლვად მიიგუარე, ქრისტე მეუფეო ზეშთა მბრძოლისა ჩემთჳს ზეცით გარდამო ზეცისა მკედრობათა, მთავარანგელოზო, გევედრებით შენ უღირსნი ესე თანადაუსაბამოსა მას სიტყუასა მამისა და სულისა წმიდისასა თქუთლა, ჰურიანო, რაჲ იხილეთ მაცხოვრისაგან იოვანე გკითხვიდა რაჲ, უფალო, ვინ არს მიმცემელი შენი იოვანე იშვა ბერწისაგან და მამაჲ განჰქსნა უტყუებისაგან იოსებ, გჳთხარ ჩუენ, ვითარ რომელი-იგი ტაძრისაგან მიითუალე ქალწული, მუცლადღებულსა ალიყვანებ ბეთლემს ისმინე, ცაო, და ყურად-იღე ქუეყანაო, შეირყეოდენ საფუძველნი შენნი და ძრწოდენ ქუესკნელი იღჳებდით და ილოცვიდით, რაჲთა არა განიცადნეთ იხარებდ აწ, სიონ, და გალობით ღაღადებდი იხარებდ უდაბნოჲ გვე ბერწი იხარებდინ ცანი და იმუებდინ (გალობდინ) ქუეყანაჲ, რამეთუ დღეს ჳეშმარიტად ერთსამწყსო იქმნა კრებული ანგელოზთა და კაცთაჲ იქსენ განსაცდელთაგან სამწყსოჲ შენი, ღმრთისმშობელო კათოლიკე ეკლესიისა სარწმუნოებაჲ კანონად სარწმუნოებისა და ხატად სიმშჳდისა კრებულმან ჰურიათამან პილატესგან ითხოვა ჯჳარცუმაჲ შენი კურთხეულ ხარ, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, რომელმან ყოვლად ბრძენად მეთევზურნი გამოაჩინენ ლაზარეს აღდგომისათჳს, უფალო, ოსანასა გიგალობდეს შენ ყრმანი ებრაელნი ლოცვათა შენთა მღჳძარებითა მამათა დიდება მართლისა სარწმუნოებისა აღსაარებითა მეორედ პავლედ ეკლესიამან გპოვა შენ მაღლით გარდამოჰკედ, მაცხოვარო ჩუენო, მაშინ არა მრცხუენოდის მენელსაცხებელთა დედათა საფლავსა ზედა ანგელოზი უღაღადებდა მენელსაცხებელნი დედანი საფლავად მეუფეო წმიდაო	16 სექტემბერი 5 იანვარი (სოფრონ) 25 მაისი; 24 თებერვალი 22 ოქტომბერი ღიდ პარ., (სოფრონ) ხარების წინა შაბ. ღიდ ხუთშ. (II ანტ.) 6 სექტემბერი; 8 ნოემბერი 5 შაბ. აღვს., VI ორშ. აღვს. ღიდ პარ. (VIII ანტ.) ღიდ პარ. (III ანტ.) 23 სექტემბერი; 24 ივნისი 24 დეკემბერი (სამჟ.) (სოფრონ) 24 დეკემბერი (სოფრონ) ღიდ პარ. (III ანტ.) 25 ივლისი 20 თებერვალი 24 დეკემბერი; 4 კვირ. აღვს. (მწუხ.) ღიდ პარ. (III ანტ.) 16 ივლისი 6 დეკემბერი; 10 იანვარი ღიდ პარ., (XIII ანტ.) მარტვ. ცისკ. და სამხ.; VII შაბ. აღვს. (მარტვ. წინაღლე) ღიდ პარ. (ანტ. III) 17 სექტემბერი 6 დეკემბერი 6 ნოემბერი VIII კვირ. აღვს. ყოვლ. წმიდ. ღიდ ხუთშ. (II ანტ.) ღიდ შაბ. (ცისკ.) III კვირ. აღვს. ყველ ოთხშ. (შუადღ.)

მთავარნი შეკრბეს ერთად უფლისათჳს და
ცხებულისა მისისათჳს

მთასა ზედა ფერი იცვალე, ქრისტე

მიიწინეს ცისკარსა

მიმსგავსებულ იქმენ ყოვლად მოწყალისა

მირბიოდა იუდა და ეტყოდა უშჯულოთა

მათ მწიგნობართა

მიწყალენ ჩუენ, უფალო, შემიწყალენ ჩუენ

მმარხველთა მათ შჯულისათა და პირველ

მაღლისა მოწამეთა

მოგწყოდენ ჩუენ წყევისაგან შჯულისა (წარდგომა)

მოვედით, მორწმუნენო, ავმაღლდეთ განგებითა

და ვიხილოთ გარდამოსლვაჲ ღმრთისაჲ ზეცით

მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნო, და ვიხილოთ

მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნო,

და იხილეთ საკურველი

მოვედით ყოველნი მორწმუნენი

მოთმინებისა სუეტ იქმენ, რამეთუ ჰბაძევი

პირველთა მათ მამათა

მოსლვაჲ შენი ქუეყანად

მოსლვასა შენსა კორციტა იორდანეს

მოსლვასა შენსა ჯუარცუმად ესრეთ ეტყოდე,

უფალო, ჰურიათა: რომლისა საქმისათჳს

გნებაჲს მოკლვაჲ ჩემი, მჲ ჰურიანო

მოშურნისა ელიამს საქმეთ მიემსგავსე და

იოანე ნათლისმცემელისა

მოციქულთა თავნო და სოფლისა მოძღუარნო

მოციქულთა შორის დიდო და სოფლისა მოძღუარო

მოციქულო ქრისტეს ღმრთისაო საყუარელო,

მსწრაფლ გუეწიე

მოციქულნო, წმიდანო, ევედრენით მაც.

მოციქულნო, წმიდაო, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა

მოწამეთა შენთა, უფალო

მოწამეჲსა შენჲსა, უფალო, ღუაწლისა შინა

თჳსსა გვრგვინი მოიგო

მოწამისა შენისაგან, უფალო, შეიკდიმა ზღუამანცა

მოწაფე და მიმსგავსებული ქრისტეს გნებათაჲ

მოწაფე მოძღუარისაჲ აღიქუამს ფასსა

მოწაფეჲსა უარ-ყო, ხოლო ავაზაკმან აღიარა

მოწყალებისა წყაროჲ განგუდე,

კურთხეულო ღმრთისმშობელო

დიდ პარ. (ანტ. I)

6 აგვისტო

დიდ კვირ. I ორშ. აღვს.; I შაბ. აღვს.

27 ივლისი

დიდ პარ. (ანტ. II)

მარხვ. V ხუთშ.

1 აგვისტო

დიდ პარ. (ანტ. XV)

24 დეკემბერი (სოფრონ)

24 დეკემბერი; დიდ პარ. (სოფრონ)

24 დეკემბერი

1 თებერვალი

1 სექტემბერი

6 აგვისტო (მწუხ.)

5 იანვარი

დიდ პარ.

17 იანვარი

29 ივნისი; 30 ივნისი (ოხითა)

30 აპრილი

26 სექტემბერი

11 ივნისი

6 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 14 ნოემბერი; 16 ნოემბერი; 27 დეკემბერი; 25 აპრილი; 19 ივნისი; 2 აგვისტო

20 სექტემბერი; 2 ოქტომბერი; 7 ოქტომბერი; 13 დეკემბერი; 15 ივლისი

2 სექტემბერი; 27 ნოემბერი; 27 დეკემბერი; 23 აპრილი (მწუხ.); 8 ივნისი; 8 ივლისი; 27 ივლისი

26 აპრილი

30 ნოემბერი

დიდ პარ. (ანტ. V)

დიდ პარ. (ანტ. X)

მარხვ. V ხუთშ.

მსგავსად კმისა მის, რომელი ღალადებდა უღაბნოსა ზედა	5 იანვარი (სოფრონ)
მღელმან მიიღო ანგელოზისა მიერ სასწაული და ბერწმან გვშვა წინამორბედი სიტყვსაჲ	24 ივნისი
მშობელი უზრწნელად ნათლისა წმიდისაო	დიდ პარ. (ანტ. I)
მშუდობა-ყავ სოფლისათჳს, უფალო, რომელმან თავს-იდეჲ ქალწულისაგან კორცთა შესხმაჲ	დიდ პარ. (ანტ. X)
მშუდობითა იესუ ქრისტეს მაცხოვრისა	
ჩუენისაჲთა წარვიდეთ	დიდ ხუთშ.
მცეს მე საჭმელად ჩემდა ნავდელი და წყურილსა ჩემსა	
მასუეს მე ძმარი, ხოლო შენ, უფალო, აღმადგინე	დიდ პარ.
მე და მე მივაგო მათ	24 დეკემბერი; 25 დეკემბერი; 26
მხოლოდშობილი ძე	დეკემბერი; 5 იანვარი; 6 იანვარი;
	აღვს, კვირ.
მხოლოჲ აღეძართა ძელი ჯუარისა შენისაჲ,	დიდ პარ. (სამჟამ.)
უფალო (წარდგომა)	8 სექტემბერი; 14 სექტემბერი; 8
ნათელი მხიარული	ნოემბერი; 5 იანვარი; 2 თებერვალი;
	29 აგვისტო დიდ შაბ.: ახალკვირ;
	ამაღლ. წინადღის მწუხრ.
ნათელი ქრისტესი ბრწყინავს ყოველთა ზედა	9 მარტი; მარხვ. I პარ.; დიდ
	ორშ.; დიდ სამშ.; ახალკვირ.
ნაცვალად კეთილთა, რომელ უყვენ, ქრისტე,	
ერსა ებრაელთასა	დიდ პარ. (ანტ. XI)
ნეფსით ენებად რაჲ მოვიდოდა მქსნელი ჩუენი	დიდ ხუთშ.
ნუ ებრაელებრ ვდღესასწაულობთ, მორწმუნენო	დიდ პარ. (ანტ. XV)
ოდეს იოსებ მწუხარებასა შეეპყრა, ქალწულმან	
წმიდამან ღალად-ყო	24 დეკემბერი
ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს უმჯულოთა	
მეუფე დიდებისაჲ	დიდ პარ. (სოფრონ)
ოდეს-იგი მივიყვანებდენ შენ, სულო ჩემო, ყოვლისა	
სოფლისა განსაკითხავსა მას სამსჯავროსა (წარდგომა)	ყველ. კვირ.
ოდეს-იგი წარსდევ კაიაფასსა,	
ქრისტე ღმერთო (წარდგომა)	დიდ პარ. (ანტ. XII)
ოცდაათ ვეცხლად, უფალო, და ამბორისყოფითა	
ზაკუვისაჲთა გეძიებდეს შენ	დიდ პარ. (ანტ. III)
ოხითა წმიდათა შენთაჲთა, მაცხოვარ	8 ნოემბერი; 1 იანვარი; 24 ივნისი;
	29 ივნისი; VI შაბ. ლაზარ.; IV
	კვირ. აღვს.; VIII კვირ. აღვს. იხ.
	ლიტურგიკული საძიებელი
ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლ.	26 სექტემბერი; 8 ნოემბერი; 21 ნოე-
	მბერი; 24 დეკემბერი; 25 დეკემბერი;
	26 დეკემბერი; 5 იანვარი; 6 იანვარი;
	25 მარტი; 29 ივნისი; 6 აგვისტო;
	VI შაბ. ლაზარ.; ახალკვირ. იხ.
	ლიტურგიკული საძიებელი
პავლეს, უპირატესისა მოციქულთაჲსა	1 ოქტომბერი

პეტრე შეშინებულ იყო დაბანად ფერკთა და კელთა
მათგან უზრუნელთა
პირისა შენისა მადლი, ვითარცა ოქროჲ
პირშოჲსა მის ქრისტიანეთა მეფობისა მამად
რავდენთა ქრისტეს მიერ ნათელ-გილებიეს,
ქრისტე შეგიმოსიეს

რამეთუ არა გუაქუს (მაქუს) კადნიერებაჲ
რაჟამს აღემართა ძელი ჯუარისა შენისაჲ, უფალო
რაჟამს დიდებულნი მოწაფენი საბანელსა მას
სერობისასა განათლდებოდეს

რაჟამს იორდანეს ნათელ-ილე შენ, უფალო

რაჟამს ლოდი იგი დაბეჭდულ იყო ჰურიათა მიერ
რაჟამს შთაჰკედ სიკუდილად ცხორებაჲ ეგე უკუდავი
რაჟამს წინამორბედმან იხილა უფალი
რომელი აჰმალდი ნეფსით ჯუარსა ზედა
რომელი დამორჩილე სიტყუასა პავლესსა, უბიწოჲ
რომელი სიღრმითა მით სიბრძნისა შენისაჲთა
რომელი ყოველთა დაბადებულთა შემოქმედი ხარ
რომელი შვი ყოველთა, საშველად მოხუედ
რომელი ჩუენთჳს იშვე ქრისტე, ქალწულისაგან
რომელი ჩუენთჳს ჯუარს-ეცუ

რომელი ძლევისა გალობასა და დაუცხრომელსა
დიდებისმეტყუელებასა მეუფისა შესწირავ, მიქაელ,
დიდო მთავარო ზეცისა მკედრობათაო
რომელი ჭამდეს კორცსა ჩემსა და სუმიდეს სისხლსა
ჩემსა, ჩემ თანა ჰგიეს და მე მის თანა,

– თქუა უფალმან

რომელი ჯუარს-ეცუა ჩუენთჳს, მოვედით, ერნო,
უგალობდეთ (კონდაკი)
რომელი ჯუარს-ეცუა ჩუენთჳს, მოვედით, ერნო,
უგალობდეთ მას

რომელი-იგი ჰშვე, ქალწულო, გამოუთქმელად
რომელმან არდაგი მოირტყი და დაჰბანენ ფერკნი
მოწაფეთანი, ქრისტე ღმერთო

რომელმან გამოუთქმელად უთესლოდ მუცლად-ილე
რომელმან დილეგმან არა შეგიწყნარა ჰყრობილად
რომელმან კურთხეულ უწოდე ღედასა შენსა,
მოხუედ ვნებად ნეფსით ჩუენთჳს

რომელმან ყრმანი იქსნა საკუმილისაგან

რომელმან შეიმოსა ნათელი, ვითარცა სამოსელი

რომელმან-მე საქმემან გყო შენ, იუდა, განმცემელად
მაცხოვრისა

დიდ ზუთშ.

13 ნოემბერი

4 ივნისი

გალ. 3,27; 24 დეკემბერი; 6 იანვარი;
25 მარტი (თუ ლაზარობა ხარებას
ემთხვევა); VI შაბ. ლაზარ.; დიდ
შაბ.; აღვს. კვირ.; მარტვ.

დიდ პარ. (ანტ. VIII)

14 სექტემბერი

25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა დიდ
ზუთშ.); დიდ ზუთშ.

5 იანვარი; 6 იანვარი; 7 იანვარი; 10
იანვარი (სოფრონ)

ახალკვირ. ორშ.

ლიტან. აღდგ.

5 იანვარი (სოფრონ)

14 სექტემბერი

24 სექტემბერი

შაბ. ხორც.; VII შაბ. აღვს.

1 სექტემბერი

დიდ ზუთშ. (ანტ. II)

დიდ პარ. (ანტ. XII)

25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა დიდ
პარ.)

8 ნოემბერი

შუაზატ. (სამხ.) (განიცადე)

დიდ პარ. (სოფრონ)

დიდ პარ. (ანტ. XV)

დიდ პარ. (ანტ. II)

დიდ ზუთშ. (ანტ. II)

დიდ პარ. (ანტ. V)

29 ივნისი (იბაკო)

დიდ პარ. (ანტ. X, XV)

წმ. კვირ.

დიდ პარ. (ანტ. X)

დიდ პარ. (ანტ. VI)

რომელნი ქერობინთა	
რომლისაგან ყოველნი დაბადებულნი მოწიწებით	
ძრწიან და ყოველი ენაჲ უგალობს	დიდ პარ. (ანტ. XIII)
საბანელსა მას, ქრისტე ღმერთო	დიდ პარ. (ანტ. III)
სამებაჲმან ღმერთმან ჩუენმან თავი თჳსი ღლეს	
განუყოფელად გამოგჳცხადა	5 იანვარი
სამგზის უვარ-გყო რაჲ პეტრე	დიდ პარ.
სამეუფოჲ გჳრგჳნი დაიდგ	27 დეკემბერი
სარწმუნოებით მამათმთავარნი განამართლენ	17 დეკემბერი – ქრისტეშობ. წინა კვირ. წმ. მამათა
სასო სოფლისაო, ღმრთისმშობელო ქალწულო	დიდ პარ. (ანტ. XI)
საქმით მიემსგავსე მოციქულთა და საყდარსა	
მათსა ღირს იქმენ	3 სექტემბერი; 14 სექტემბერი; 30 სექტემბერი; 25 ნოემბერი; 20 დეკემბერი; 18 იანვარი; 28 ივნისი; 9 აგვისტო
საქმითა გამოსჩნდი მართლმადიდებლობისათა	7 აგვისტო
საშინელ იყო ხილვად ცისა და ქუეყანისა შემოქმედი	5 იანვარი
საშინელ იყო ხილვაჲ ცათაჲ და ქუეყანისაჲ	
შემოქმედი ძელსა დამოკიდებული, მზე დაბნელდა	დიდ პარ. (სოფრონ)
საცნობელნი ჩუენნი, მორწმუნენო,	
ქრისტესა წარუდგინეთ	დიდ პარ. (ანტ. I)
სახე სიმდაბლისაჲ მისცა უფალმან მოწაფეთა	დიდ ხუთშ. (II ანტ.)
საკსენებელი მართლისაჲ	29 აგვისტო (მწუხ.)
სერობასა მას მოწაფეთა შენთა თანა ინაკიდგ,	
უფალო (წარდგომა)	დიდ პარ. (ანტ. III)
სერობასა შენსა, ქრისტე ღმერთო, მოწაფეთა შენთა	
წინაჲსწარ ეტყოდე: ერთმან თქუენგანმან მიმცეს მე	დიდ პარ.
სერობისა საიდუმლოჲსა შენისასა ღლეს	დიდ ხუთშ. (ბასილის ჟამისწ.); განიცადე
სიბრძნე ღმრთისაჲ განმგებელი წყალთა	დიდ ხუთშ. (II ანტ.)
სიბრძნისმეტყუელებითა სიტყუათა შენთაჲთა	13 დეკემბერი
სინანულისა საფუძველი და ღმობიერებისა სახე	28 იანვარი
სიტკობეჲაჲ ისწაფე შენ და ფრთხილ იყავ ყოველსა შინა	3 ოქტომბერი; 25 აგვისტო
სიტყუაჲ მცირე აღმოთქუა ავაზაკმან ჯუარსა ზედა	დიდ პარ. (ანტ. 14)
სიყუარულისა საკრველმან შეკრა	დიდ ხუთშ. (ანტ. 2)
სიწრფოებითა შენითა, ღმერთშემოსილო, სიწმიდე მოიგე	2 სექტემბერი
სოფლისა ამის ზღუასა შინა კაცთა მჭამელნი	30 ნოემბერი
სუეტ მოთმინებისა ქმნილი ებადე პირველთა მამათა	შდრ. მოთმინებისა სუეტ 1 სექტემბერი
სუფევაჲ შენი, ქრისტე, სუფევა არს ყოველთა საუკუნეთა	1 სექტემბერი (ცისკ.)
ტარიგი და მწყემსი და მაცხოვარი სოფლისაჲ	დიდ პარ.
ტარიგი შენი, იესუ კმობდა კმითა ღიღითა	5 მაისი; 17 ივლისი
უბიწოდ ჰგიე, ქალწულო, სულითა	დიდ ხუთშ.
უდაბნოჲსა მოქალაქედ და კორცითა ანგელოზად და	
სასწაულთა მოქმედად გამოსჩნდი, ღმერთშემოსილო მამაო	28 სექტემბერი; 5 დეკემბერი
უდაბნოჲსა მყოფად	24 მაისი
უკუეთუ ერთ ჟამცა ვერ უძლეთ მღჳძარებად ჩემ თანა	დიდ პარ.
უმაღლესო ცათაო, უწმიდესო ქერობინთაო,	
ყოვლად წმიდაო ღმრთისმშობელო ქალწულო	9 სექტემბერი

უპირატეს პატიოსნისა შობისა შენისა
 უფალო, დაგსაჯეს ჰურიათა სიკუდილ, ცხორებაჲ
 ეგე ყოველთაჲ
 უფალო, მოხუდოდე რაჲ ნეფსით ვნებად ჩუენთჳს
 უფალო, რომელმან ავაზაკი შენ თანა მოგზაურ ჰყავ
 უფლად და მოძღურად მე მხადით, მოწაფენო
 უფრომსად დიდებულ ხარ შენ, ქრისტე ღმერთო, ჩუენ
 უფრომსად დიდებულსა ქრისტეს ღელასა და
 ანგელოზთა უწმიდესსა
 უფრომსად კურთხეულ ხარ შენ,
 ღმრთისმშობელო ქალწულო
 უფსკრულმან სიბრძნისამან მოტევებისა წყარ.
 უმჯულოთა მოწფისაგან მიიყიდეს
 იხ. *შჯულისა მომცემელი*
 უმჯულოთა შენთა შემპყრობელთა მიშუებითა
 ესრეთ ეტყოდე, უფალო
 უწინარეს (უპირატეს) პატიოსნისა მკედართა მიერ
 კიცხევისათჳს, უფალო
 უხრწნელსა ხატსა შენსა შიშით
 უხრწნელსა ხატსა შენსა თაყუანის-ესცემთ,
 ქველისმოქმედ
 ფარულად იშევ, ქუაბსა შინა, არამედ ცანი
 ცათანი გქადაგებდეს
 ქალწულებით ჰშევ, უქორწინებელო, და
 ქალწულადვე ეგე, დედაო უსძლოო
 ქალწული ღღეს უვალრეს ბუნებათა შობს
 ქალწულო, ჩუენ ძესა შენსა თაყუანის-ესცემთ
 ქრისტე აღდგა მკუდრეთით, სიკუდილითა სიკუდილი
 დათრგუნა და მყოფთა საფლავისათა ცხორებაჲ მონიჭა

ქრისტე იშვების, აღიდებდით
 ქრისტესა ჩუენთჳს ქალწულისაგან შობილსა
 ღმერთო მამათა ჩუენთაო

ღმერთშემოსილნო წინამძღუარნო ერთანო,
 ყოველთა მეუფესა ქრისტესა ევედრენით
 ღმრთისმკლველთა კრებული —
 ჰურიათა ერი უგულისხმოჲ
 ღმრთისმშობელო, რომელმან ჰშევ სიტყუაჲ
 უზეშთაეს სიტყვსა
 ღმრთისმშობელო ქალწულო, კაცთა მფარველო,
 სამოსელი და სარტყელი
 ღმრთისმშობელო ქალწულო, მეოხ-გუეყავ
 ყოველთა აღდგომასა პირველ შენისა ვნებისა
 ყოველი შრომაჲ ეკლესიისათჳს თავს-იღევ,
 მამაო წმიდაო

24 დეკემბერი (სოფრონ)

დიდ პარ.
 დიდ პარ. (ანტ. VI)
 დიდ პარ. (ანტ. XIV)
 დიდ ხუთშ. (ანტ. II)
 VI შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.

მარტვ. (მწუხ.)

დიდ პარ.; დიდ შაბ.; მარტვ. მწუხრ.
 დიდ ხუთშ. (ანტ. II)

დიდ პარ.

დიდ პარ. (ანტ. VII) (სოფრონ)

დიდ პარ. (ანტ. XV) (სოფრონ)
 16 აგვისტო

მარხვ. I კვირ.

24 დეკემბერი (სოფრონ)

დიდ პარ. (ანტ. I)
 1 ოქტომბერი
 დიდ პარ.

25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა
 ბრწყ. კვირ.); აღვს. კვირ.; I სამშ., I
 ოთხშ.; I პარ. ბრწყ. შვიდეულ.

31 დეკემბერი

22 ივლისი

15 სექტემბერი; 12 ნოემბერი; 7 დე-
 კემბერი; 14 იანვარი; 18 იანვარი; 13
 მაისი; 5 ივლისი; 16 ივლისი; ყველ.
 პარ.

11 ოქტომბერი

დიდ პარ. (ანტ. XV)

დიდ პარ. (ანტ. XIII)

2 ივლისი; დიდ ორშ.

დიდ პარ.
 VI შაბ. ლაზარ.; ბზობ.

6 აპრილი

ყოველსა სოფელსა წამებულთა მოწამეთა შენთა სისხლნი ვითარცა პორფირი და ბისონი ჰმოსიეს ეკლესიასა ყოველსა ქუეყანასა განკდა კმაჲ შენი, რომელმანცა შეიწყნარა სიტყუაჲ შენი	VIII კვირ. აღვს. ყოვ. წმიდ.
შენ თანა დაფლულნი შენ შობილსა, სახარულევანო შენ ხარ ზღუდე ჩუენი და ნავთსაყუდელი და მეოხი შენდა აღვიმსოლობთ, რომელმან წყალობით ზიარებითა შინა განცემაჲ არა კმა-ეყო, ქრისტე, ერსა ებრაელთასა შიშისათჳს ჰურიათაჲსა საყუარელმან და მეგობარმან შენმან პეტრე უვარ-გყო შენ, უფალო შობამან შენმან, ღმრთისმშობელო ქალწულო, სიხარული აუწყა ყოველსა სოფელსა შობამან შენმან, ქრისტე ღმერთო შობასა ქალწულებაჲ დაიმარხე შობილისა მის მეუფისაგან ძრწოდა და მოგუთა შეურაცხებასა იგონებდა ჰეროდე შუენიერმან იოსებ ძელისაგან გარდამოჰქსნა უხრწნელი გუამი შენი, მაცხოვარ	1 იანვარი (მწუხ.); შემდგომად ვნები- სა; III კვირ. აღვს. იხ. დაფლულნი შენ თანა მარხვ. I კვირ. შაბ. ხორც. ღიდ ხუთშ. (ანტ. II) ღიდ პარ. (ანტ. XI) ღიდ პარ. (ანტ. XV)
შჯულისა მომცემელი უშჯულოთა მოწაფისაგან მიიყიდეს შჯულისმდებელნი ისრაელისანო, ჰურიანო და ფარისევლნი ცეცხლისა უბრწყინვალეს ჰყავ, აღისა უძლიერეს ჰყავ ძელი ჯუარისა შენისაჲ ცოდვილთა და მეზუერეთა მრავლისა წყალობისა შენისათჳს გამოუჩნდი ცრემლთა მდინარითა უდაბნოჲ უქმი მოიმუშაკე ცხოველსმყოფელსა ჯუარსა სახიერებისა შენისა ბეჭედსა ძმათმოყუარებაჲ მოვიგოთ, ძმანო, ქრისტეს მიერ ძელსა ჯუარისა შენისასა თაყუანის-ვსცემთ წარმართთაგანნი მორწმუნენი გიგალობთ შენ, ღმრთისმშობელო წესმან ზეშთა ძალთამან იხილეს რაჲ თჳსი მეუფე წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა, წინაჲსწარმეტყუელისა და უმეტეს წინაჲსწარმეტყუელთა წინამორბედისა ღიდებული თავის კუეთაჲ წინამორბედო და ნათლისმცემელო იხ. წინამორბედო, ნათლისმცემელო და უდაბნოჲსა მოქალაქეო წინამორბედო, ნათლისმცემელო და უდაბნოჲსა მოქალაქეო წინაჲსწარმეტყუელო და ქადაგო ქრისტეს მოსლვისაო წმიდანო მოციქულნი, წინასწარმეტყუელ. წმიდანო მოწამენო წმიდანო უქრთამონო მკურნალნი წყალობითა გლახაკთაჲთა ღმერთსა ვჰმსახუროთ, ვითარცა მარიამ სერობასა მას	8 სექტემბერი (მწუხ.); 9 სექტემბერი 25 დეკემბერი; 26 დეკემბერი 15 აგვისტო 29 დეკემბერი 25 მარტი (თუ ხარება ემთხვევა ღიდ შაბ.); ღიდ პარ.; ღიდ შაბ.; III კვირ. აღვს. (ცისკ.) ღიდ პარ. (ანტ. XV) ღიდ პარ. (ანტ. XII) 14 სექტემბერი 5 იანვარი (მწუხ.) 21 ოქტომბერი; 15 მაისი 14 სექტემბერი ღიდ პარ. (ანტ. IV) შუამარხვ. III ოთხშ. ღიდ პარ. (ანტ. IX) ღიდ ხუთშ. (ანტ. II) 5 იანვარი (სოფრონი) 29 აგვისტო 7 იანვარი 24 ივნისი; 25 ივნისი მარხვ. II შაბ.; სატფ. (სამხ.) სატფ. (სამხ.) 1 ნოემბერი; 1 ივლისი ღიდ პარ. (ანტ. II)

წყლულებანი იგი, უფალო, წმიდათა შენთანი ხელვიდა რაჲ ავაზაკი, წინამძღუარსა ცხორებისასა (წარდგომა)	25 ოქტომბერი; 9 მარტი
კელითწერილი იგი პირველისა ცოდვისა ჩუენისა	დიდ პარ. (IX ჟამი) ქრისტეშობ. წინა კვირ.; დიდ პარ. (ანტ. XV)
კელნი შენნი, რომელნი შეახენ უხრწნელსა მას თავსა მეუფისასა	5 იანვარი (სოფრონ)
კმამალაღმან მან ნესტუმან ღმრთისმეტყუელებისა შენისამან	25 იანვარი
კმად უფლისაჲ წყალთა ზედა ღალადებს და იტყვს: მოვედით და მიიღეთ ყოველთა სული სიბრძნისაჲ კორცი და სისხლი ქრისტესი მოვიღოთ და უკუდავებისა წყაროჲსა გემოჲ ვიხილოთ (განიცადე აღდგომის ჟამისწირვა)	5 იანვარი; 6 იანვარი (სოფრონ)
კსენებაჲ მართლისაჲ ქებით	25 მარტი სამხ. (თუ ხარება ემთხვევა წმ. კვირ.); წმ. კვირ.; I ორშ. აღვს.; I სამშ. აღვს.; I პარ. აღვს.; I შაბ. აღვს.
ჯუარი შენი, უფალო, ცხორება არს და სიქადულ	24 თებერვალი; 25 მაისი
ჯუარითა შენითა, ქრისტე, ვიქადით	დიდ პარ. (ანტ. XV)
ჯუარისა შენისა სახე ცათა შინა იხილა	დიდ პარ. (ანტ. XIII)
ჯუარსა ზედა ამაღლებული მნათობთა გიხილეს	21 მაისი
ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, მეუფეო, და წმიდასა აღდგომასა შენსა ვუგალობთ და ვადიდებთ	დიდ პარ. (ანტ. IX)
ჯუარცუმად შენდა ღალადებდეს შუებულნი იგი	14 სექტემბერი; მარხვ. III კვირ. შუამარხვ. III ოთხშ.
ჯუარცუმად თავს-იდეჲ ჩუენთჳს. რაჲთა ჩუენ მოტევებაჲ მოგუმადლო	დიდ პარ. (ანტ. VIII)
ჯუარცუმასა შენსა, ქრისტე, დაბადებულნი	დიდ პარ. (ანტ. XV)
ზარგანკდილ იქმნეს	დიდ პარ. (ანტ. XV)
პრომი არაჲ დაუტევე და ჩუენდა მოიწიე	16 იანვარი
ჰქმენ ცხორებაჲ შორის ქუეყანასა,	
ქრისტე ღმერთო ჩუენო, ჯუარსა ზედა რაჲ	
უხრწნელნი კელნი შენნი განიპყრენ (წარდგომა)	დიდ პარ. (შუადღ.)
ჰ ვითარ იუდა ოდესმე, მოწაფემან შენმან შინაგანცემაჲ შენი იზრახა (წარდგომა)	დიდ პარ. (ანტ. IX)

**სოფრონ იერუსალიმელის ტროპარები
(იბაკო-დასდებულნი)**

ა) 24 დეკემბერი (ქრისტეშობ. წინაღღე)

ბეთლემ, განემზადე, შეიმკვებოდენ	I ჟამი (მწუხ.)
განკურდა ჰეროდე, იხილა რაჲ მოგუთა სარწმუნოებაჲ	IX ჟამი
ღღეს იშვების ქალწულისაგან, რომელსა ბრჭაღითა უპყრიან დაბადებულნი	IX ჟამი

დღეს საწინასწარმეტყუელო კმა (თქმული) აღესრულების	I ჟამი
ესე არს ღმერთი ჩუენი და არავინ არს მსგავს მისა, რომელი	
იშვა ქალწულისაგან	III ჟამი
ესრეთ ეტყოდა იოსებ ქალწულსა: მარიამ, რაჲ არს საქმე ესე	I ჟამი
იოსებ, გუთხარ ჩუენ, ვითარ რომელი-იგი ტადრისაგან მიითუალე	
ქალწული, მუცლადღებულსა აღიყვანებ ბეთლემს	III ჟამი
ისმინე, ცაო, და ყურად-იღე, ქუეყანაო, შეირყეოდენ საფუძველნი შენნი	
და ძრწოდენ ქუესკნელი	III ჟამი
იხარებდინ ცანი და იშუებდინ ქუეყანაჲ, რამეთუ დღეს ჭეშმარიტად	
ერთსამწყსო იქმნა კრებული ანგელოზთა და კაცთაჲ	I ჟამი
მოვედით, მორწმუნენო, აჰმადლდეთ გონებითა და ვიხილოთ	
გარდამოსლვაჲ ღმრთისაჲ ზეცით ბეთლემს	IV ჟამი
მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნო, და იხილეთ საკურველი	IV ჟამი
ოდეს იოსებ მწუხარებასა შეეპყრა, ქალწულმან წმიდამან ღალად-ყო	IX ჟამი
უპირატეს პატიოსნისა შობისა შენისა	III ჟამი

ბ) 5 იანვარი (განცხადების წინაღღე)

დღეს დავითის წინაწარმეტყუელებაჲ აღესრულების	VI ჟამი
დღეს ნათელს-იღებს იორდანეს, რომელი-იგი წყაროჲ არს ნათლისაჲ	IX ჟამი
დღეს სამებაჲმან ერთარსებითა ღმრთიებისაჲთა გუჩუენა თჳსი სახიერებაჲ	(სამხ.)
ესრეთ ეტყოდე, უფალო, იოანეს: წინაწარმეტყუელო,	
მოვედით და ნათელ-მეც მე	IV ჟამი
ვითარცა კაცი მდინარედ მოხუედ	I ჟამი
მოსლვასა შენსა კორციტა იორდანეს	I ჟამი
მსგავსად კმისა მის, რომელი ღალადებდა უდაბნოსა ზედა	I ჟამი
რაჟამს წინამორბედმან იხილა	IX ჟამი
სამებაჲმან ღმერთმან ჩუენმან თავი თჳსი დღეს განუყოფელად გამოგუცხადა	III ჟამი
საშინელ იყო ხილვად ცისა და ქუეყანისა შემოქმედი	IX ჟამი
წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა, წინაჲსწარმეტყუელისა	
და უმეტეს წინაჲსწარმეტყუელისა	III ჟამი
კელნი შენნი, რომელნი შეახენ უხრწნელსა მას თავსა მეუფისასა	VI ჟამი

გ) დიდ პარასკევს

დღეს დამოეკიდების ძელსა, რომელმან დაჰკიდა ქუეყანაჲ	
წყალთა ზედა	(შუალ. XV ანტ.; ცხრაჟამი)
დღეს ტადრისა იგი კრეტსაბმელი სამხილებელად განიპო	
უშჯულოთა მათდა	I ჟამი (შუალ. ანტ. XII, XV)
ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა: ერო ჩემო, რაჲ	
შეგაწუხენ თქუენ	VI ჟამი (შუალ. ანტ. XII)
ვითარცა ცხოვარი კლვად მიიგუარე, ქრისტე მეუფეო	I ჟამი
მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნო და ვიხილოთ	V ჟამი
მოსლვასა შენსა ჯუარცუმად ესრეთ ეტყოდე, უფალო, ჰურიათა:	
რომლისა საქმისათჳს გნებაჲს მოკლვაჲ ჩემ	III ჟამი
ოდეს ჯუარსა შემსჭუალეს უშჯულოთა მეუფე დიდებისა	IX ჟამი

რომელი ჯუარს-ეცუა ჩუენთჳს, მოვედით, ერნო, უგალობდეთ	(ცხრაჟამი)
საშინელ იყო ხილვაჲ ცათაჲ და ქუეყანისაჲ შემოქმედი ძელსა	
დამოკიდებული, მზე დაბნელდა	IX ჟამი
უფალო, დაგსაჯეს [შენ] ჰურიათა სიკუდიდ, ცხორებაჲ ეგე ყოველთაჲ	I ჟამი
უშჯულოთა შენთა შემპყრობელთა მიშუებითა ესრეთ ეტყოდე, უფალო	I ჟამი
	(შუალ. ანტ. VII)
უწინარეს (უპირატეს) პატიოსნისა ჯუარისა მკედართა მიერ	
კიცხვისათჳს, უფალო	III ჟამი
შიშისათჳს ჰურიათაჲსა საყუარელმან და მეგობარმან შენმან	
პეტრე უვარ-გყო შენ, უფალო	ცისკარი; III ჟამი
შჯულისმდებელნო ისრაჴლისანო, ჰურიანო და ფარისეველნო	(ცისკარი, ანტ. XII, VI ჟამი)

სტიქარონები

აღდგომაჲ შენი	წმ. კვირ. (მწუხ.)
განიდევნა ადამ და	ყველ კვირ. (მწუხ.)
გიხაროდენნი (აქებდითსა)	1 იანვარი (ცისკ.)
დაიმარხო ნაწილ (გერი)	1 სექტემბერი (მწუხ.)
ღღეს მჯდომარემან საყდართა ზედა	8 სექტემბერი (მწუხ.)
ღღეს სულთქუმით (უფ. ღაღად.)	ღიდ შაბ. (მწუხ.)
ღღესასწაულად ყოველთა	იხ. მარტვ. (მწუხ.)
ედემთა ზედა	ქრისტეშობ. წინა კვირ. (მწუხ.)
ესე არს ღღე უფლისაჲ	8 სექტემბერი (მწუხ.)
ეჰა, მკნენი	20 დეკემბერი (მწუხ.)
ვითარ საკვრველ	ბზობ. (მწუხ.)
ზეცისა განწესებულთა	1 სექტემბერი (მწუხ.); VI ორშ. აღვს. (ცისკ.); VI ხუთშ. აღვს. (მწუხ.)
იშევ, ვითარცა თავადმან ინებე (აქებდ.)	VI ხუთშ. აღვს. (ცისკ.); მარტვ. II ღღე (ცისკ.)
იხარებდ, ქალაქო ღირსო	ბზობ. (მწუხ.)
მღინარენი იგი ღმრთისმეტყუელებისანი	8 მაისი (მწუხ.)
მენელსაცხებელთა მრავალი იგი მწუხარებაჲ	III კვირ. აღვს. (მწუხ.)
მენელსაცხებელნი დედანი საფლავად	III კვირ. აღვს. (მწუხ.)
მთაჲ იგი პირველ (უფ. ღაღად.)	6 აგვისტო (მწუხ.)
მთასა თაბორსა (უფ. ღაღად.)	6 აგვისტო (მწუხ.)
მინდა ცრემლთაგან აკოცაჲ	(დასდ. სინანულისანი) ყველ. პარ. (მწუხ.)
მოგეცემიესნი (აქებდ.)	მარტვ. (ცისკ.)
მოვიდა მკსნელი	ბზობ. (მწუხ.)
მოყუასნი მისნი	ღიდ შაბ. (მწუხ.)
მჯდომარენი [მჯდომარე ეტლთა ზედა]	2 თებერვალი (მწუხ.)
ნათელი ნათლისაგან გამო.	7 იანვარი (მწუხ.)
პასქაჲ წმიდაჲ	წმ. კვირ. (მწუხ.)
პირველ ჯუარცუმისა (უფ. ღაღად.)	6 აგვისტო (მწუხ.)
რამსათჳ ნელსაცხებელი ცრემლ.	III კვირ. აღვს. (მწუხ.)
რაჟამს გარდამოჰქსნა ძელისაგან	ღიდ შაბ. (ცისკ.)

რაჟამს მოწყალეთა (აქებდ.)
რომელი ბჭეთა კშულთა მოწაფეთა კრებულსა
რომელი ერუენა მოსეს
სასოწარკუთილნი მარხვ.
საკსენებელი შენი კეთილ (გერი)
უფალი ღმერთი კურთხეულ არს, კურთხეულ
ღმერთი ღლითი-ღლეღ

უფალო, მოსლვამან სულისამან (უფ. ღაღ.)
ღირსო მამაო, პოვე
ყოველი სასოება მარხვ.
შეიყუარე, ღმერთშემოსილო (გერი)
შენ, რომელმან შეიმოსე ნათელი სამოსლად
შენ ჭირსა შინა ქალაქმან თესალონიკემან
შესაკრებელი ბოროტო და მემ.

შჯულმან მან წინააღწარ.
ძე დაუსაბამოა
ძირისაგან კეთილ (გერი)
წარიყვანა (უფ. ღაღაღ.)
ხილვით მოვედით, დედანო

29 იენისი (ცისკ.)
ახალკვირ. ორშ. (ცისკ.)
6 აგვისტო (მწუხ.)
I კვირ. (მწუხ.)
1 სექტემბერი (მწუხ.)

24 დეკემბერი (სამყ.) ღიდ პარ.
სამყ.)
მარტვ. წინაღლე; VII შაბ. (მწუხ.)
1 სექტემბერი (მწუხ.)
I კვირ. (მწუხ.)
1 სექტემბერი
III კვირ. აღვს. (მწუხ.)
26 სექტემბერი (მწუხ.)
ღიდ ორშ.; წინა კვირ. (მწუხ.) ბზობ.
კვრ. (მწუხ.)
სატფრ. (მწუხ.)
ბზობ. (მწუხ.)
1 სექტემბერი (მწუხ.)
6 აგვისტო (მწუხ.)
ღიდ შაბ. (მწუხ.)

გ ა ლ ო ბ ა ნ ი

(ცხრაოდიანი ჰიმნოგრაფიული კანონები ძლისპირებით)

ამაღლდეს ბრძანებითა ღმრთისაათა
(იხ. *მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა*)
არარაა არს სახედ შენდა
გალობა შევწიროთ, მორწმუნენო
განაპონი (იხ. *განაპო სიღრმე*)

განაპო სიღრმე ზღვსაა
განუკუეთელნი
გიგალობ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო
გიგალობსნი (გიგალობთ შენ, უფალო)
გიგალობთანი (გიგალობთ შენ, უფალო)
დაანთქენნი
ღლესა მას აღდგომისასა ვიხარებდეთ, ერნო

ეტლთა მფლობელნი

ეტლთა სიმრავლე მკედრობით

ვინაა ვიწყო მე გლოად ჩემისა უბადრუკისა ცხორებისა
(იხ. *ანდრია კრიტელი. ღიდნი გალობანი*)
(უგალობ. III ხმა; იხ. *ძლისა. „რომელმან წამისყოფითა“*)

VI ოთხშ. აღვს.; VI ხუთშ. აღვს.
19 იენისი; 30 იენისი
ხორც. შაბ.; VII პარ. აღვს.
25 დეკემბერი; 6 იანვარი; 7 იანვარი;
13 იანვარი; III კვირ. აღვს.
1 იანვარი
29 იენისი; 30 იენისი
ქრისტეშობ შემდგ. კვირ.
1 ივლისი
25 დეკემბერი; 1 ივლისი
1 ივლისი; III ოთხშ. შუამარხვ.
25 მარტი (ღამ. III ჟამი); მარხვ. III
კვირ.
29 აგვისტო; ახალკვირ. (სერობა);
V შაბ. აღვს.
V შაბ. აღვს.; აღვს. ხუთშ. (სერობა)
VI ორშ. აღვს.
მარხვ. V ხუთშ.

ზღუად მეწამული კუერთხმან გა.	6 იანვარი; დიდ ზუთშ.
ზღუად უვალი	21 ნოემბერი; 25 მარტი; 15 აგვისტო სატფურ.
ზღუსა მის მეწამულისა	30 ივნისი სატფურ. აღვს. ოთხშ. (სერობა)
ზღუსა ღელვათა მძნვარეთა	25 დეკემბერი; 1 იანვარი; 6 იანვარი
ზღუსა ღელვანი (იხ. ზღუსა ღელვათა)	13 იანვარი
ისრაელნი	29 აგვისტო
იხილვანი	ბზობ. (ცის.)
მარჯუენე შენი	უძლე. აღვს. კვირ. (ცისკ. და სერობა)
მოვედით, ერნო, უგალობ.	1 იანვარი
მონებისაჲ	25 დეკემბერი
მწყობრნი	6 აგვისტო (თუ ფერისცვ. ემთხვევა კვირ.)
მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან განიყვა...	6 ოთხშ. აღვს.
პირად-პირადნი	5 აგვისტო
რომელმან წამოსყოფით	მარხვ. V ზუთშ.; აღვს. სამშ. (სერობა)
სასწაულითა იქსნა ერი უფალმან	9 დეკემბერი; 25 დეკემბერი; 31 დე- კემბერი მარტვ. II დღე
სასწაულითანი	იხ. სასწაულითა იქსნა
საღმრთომან ნისლმან (ძლისპ. მარტვ.)	IV კვირ. აღვს.; IV ოთხშ. აღვს.; VI ოთხშ. აღვს.; მარტვ. კვირ.
უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწარისაგან	ახალკვ.; ახალკვირ. ორშ.
უკუღეველად ზღუად	აღვს. პარ.
უფსკრულთა ზღუსათა	მარტვ. კვირ.
ქრისტეს ეგულების ნათლისღებაჲ	5 იანვარი
ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ (ქრისტეშობ. ძლისპირი)	9 დეკემბერი; 25 დეკემბერი; 31 დე- კემბერი
ქუეყანსა მწყურნებსა	6 აგვისტო; 29 აგვისტო
ღელვათა დაანთქენნი	აღვს. ორშ. (სერობა); III კვირ. აღვს.; III ორშ. აღვს.; III სამშ., ზუთშ.
წამისყოფითა, ღმერთო	აღვს. შაბ. (სერობა); VII შაბ. (სერობა) მარტვ. წინაღლე
ჯუარი ქადაგნი	14 სექტემბერი

ფსალმუნური გალობის მუხლები

(ცხრაოდიან გალობათა ზედა)

გალ. 1.15	მარტვ. კვირ.
გალ. 1.16	20 იანვარი; VI ოთხშ. აღვს., ახალ- კვირ. ცისკ.

გამოავლინენი

(საუფლო ღლესასწაულთა, საჩინო წმინდანთა, ქრისტეშობის წინაღლისა,
განცხადების წინაღლისა, მარხვათა, საცისკრო სახარებათა,
სამარადისონი, უსახელო წმინდანთა)

აბრაჰამ მამათმთავრისა თესლისაგან იშვების აზნაურებასა საღმრთოსა მიემთხვე შენ, მღელთმოდლუარო ანგელოზმან აუწყა სიხარულისა მიზეზად ყოფად შობისა შენისაჲ ანგელოზმან გქადაგა შენ, ქადაგი ეგე	ქრისტეშობ. წინა კვირ. 15 დეკემბერი (ელევთერ) 20 იანვარი 23 სექტემბერი (მუცლადლებაჲ ელისაბედისი) 25 დეკემბერი 30 ნოემბერი (ანდრია მოც.)
ანგელოზნი განსცხრებოდეთ კაცთა თანა ანდრეას, პირველჩინებულსა ქრისტეს მოწაფესა აღმოსავალით, მამაო, ვითარცა მზე მცხინვარე აღმოჰბრწყინდი შენ აღმოსავლო მზისაო, გამოიმბრწყინე მე ნათელი სინანულისაჲ ბნელსა შინა (თჳთი) აღსარებისა სუეჲ იქმენ, ნეტარო ბეთლემით განვიდეთ და მივიწინეთ ქალაქად ბეთლემს მივიწინეთ ღლეს ბერწისაგან იშვების ქალწული უბიწოჲ ბერწისაგან მოხუცებულისა წინამორბედად ქალწულისა შობისა შენისა ბრწყინვალედ განათლდინ აწ წმიდაჲ ეკლესიაჲ ბრწყინვალედ მივეგებნეთ რტოჲთა ბაიაჲსაჲთა ღლეს მძლესა სიკუდილისასა ბრწყინვალესა უფროჲს მზისთუალისა სტეფანეს საკსენებელსა ბრწყინვალეო ერისთავო, ზეცისა მათ მკედრობათაო გამოავლინე ნათელი შენი, ქრისტე ღმერთო გამოსჩნდი, ნეტარო, გენაკად განათლებულნი ნათლითა თაფლმწოთოლვარისა ენისა შენისაგან განგებითა მისითა, რომელი ქალწულისაგან ღელისა გამობრწყინდა განემზადე, ბეთლემო, და შეამკვენ ეზონი შენნი განვიცდი საშინელსა მას მეორედ მოსლვასა შენსა განთქუმელსა სოფელსა შინა განცხადნა მაცხოვარი, ნათელი ჭეშმარიტი გიხაროდენ, მიმადლებულო, გაბრიელ გილაღადა შენ, გიხაროდენ, საყდარო ცეცხლისფერო გოდებს აწ მწუხარედ რაქელ გოდოლ სიმტკიცის ჭეშმარიტად და ჯორცთაცა და სულთა ჩუენთა მკურნალად ღამასკოჲ, მოციქულო, შენ ზედა მოქადულ არს	20 დეკემბერი (ეგნატი) ღიდ შაბ. 6 ნოემბერი (პავლე აღმსარ.) 6 იანვარი (განცხ.) 25 დეკემბერი 8 სექტემბერი (ღმრთისმშ. შობა) 29 აგვისტო 5 იანვარი (განცხ. წინ.) ბზობ. კვირ. 28 ნოემბერი 8 ნოემბერი (მიქაელ მთავარანგ.) სამარადისო, Ⴀ 27 ნოემბერი (იაკობ დაჭრ.) 2 მაისი (ათანასე ალექს.) 24 სექტემბერი (თეკლა) ქრისტეშობ. წინაღლე ხორც. კვირ. 24 მაისი 6 იანვარი აკათ. შაბ. 29 დეკემბერი 17 ნოემბერი (გრიგოლ საკვირვ.) 27 ივლისი 1 ოქტომბერი

დასაბამითგან მბრძოლმან არიოზის გმობაჲ მძაფრად აკუეთა დაკსნილობისა სენითა დამძიმებული სული ჩემი დედანო, ყურად-იღეთ კმაჲ სიხარულისაჲ (თუთი) დედაჲ შვილსა ზედა ახოვანსა დიდად გადიდა შენ საკურველებითა ღმერთმან დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა, ქუეყანასა ზედა მშუდობაჲ და კაცთა შორის სათნოებაჲ, რომელი-იგი არს მარადის არსისა მისგან	კვირ. ნიკ. კრ. 18 ოქტომბერი (ლუკა მახარ.) III კვირ. აღვს. 15 ივლისი 6 დეკემბერი (წმ. ნიკოლოზი)
დღეს არე ფშვს სურნელებასა და ყოველნი დაბადებულნი განახლებულნი განსცხრებიან დღესა ბერწისა საშოჲსაგან გამოუჩნდა სოფელსა დღეს ბრწყინვალე გამოჩნდა ჩუენდა დღესასწაული დღეს ეკლესიაჲ ბრწყინვალედ დღესასწაულობს დღეს თაბორისა მთასა ზედა ქრისტეს ნათელი გამობრწყინდების დღეს სხუაჲ ღმერთი იხილვების გარდამოსრული კაცთა შორის დღეს ყოვლისა სოფლისა ცხორებისა სახარებაჲ ებან სულისა წმიდისა იქმენ შენ ედემით განძებულ ვიქმენ ედემო, რომელი ჩემთვის პირველ დაკმულ იქმენ ევსტათის დიდებულსა, ალაპის, თეობისტის ევსტრატისს ახოვანსა, ავქსენტის თანა საღმრთოჲსა ეკლესიასა პირველად გამოისახე, ლუკა, პატიოსანი ხატი ღმრთისმშობელისა მარიამისი ეკლესიისა სიმტკიცეო, კლიტენი ზეცისანი გერწმუნნეს ეტყოდა უფალი ურწმუნოქმნილსა ემმაკთა უკეთურთა საცთური დაჰკსენით ღუაწლითა წამებისაჲთა ეჰა, საშინელი საიდუმლოჲ ბაგასა შინა მწოლარე არს (თუთი) ვიდრემდის შეუნდობ შენ უფლებად სამწყსოსა შენსა ზედა მძიმეთა ვითარ დიდ არს და საკურველ ესეცა საიდუმლოჲ ვითარცა ზეცისა სიძისა დაწინდებული, ქალწულო სანატრელო ვითარცა მნათობი ბრწყინვალე და ნათელი სოფლისაჲ ვითარცა რაჲ ოქროჲ წმიდაჲ ცეცხლსა შინა ვითარცა რაჲ ღმრთისმშობელსა ყოველივე უზეშთაჲს ცნობისა იქმნა შენ ზედა ვითარცა საღმრთოჲ და წმიდაჲ კსენებაჲ პირველმოწამისაჲ მოიწია ვითარცა სუროდა სულსა შენსა ვითარცა ყუავილთა მიერ შეუნიერთა აღვსებულ არს ეკლესიაჲ ქრისტესი ზეცად აჰმადლდები დღეს, ანნა	25 დეკემბერი; თუ ხარება ემთხვევა დიდ ზუთშაბათს ახალკვირ. 8 სექტემბერი 25 ნოემბერი 9 დეკემბერი 5 აგვისტო მარტვ. 9 დეკემბერი (მუცლადღებ. ანაჲსი) მღდელთმოძღ. ყველ. კვირ. ქრისტეშობ.წინაღღე 20 სექტემბერი 13 დეკემბერი 18 ოქტომბერი 16 იანვარი თომას ახალკვირ. 11 ნოემბერი 25 დეკემბერი 23 ოქტომბერი მარტვ. ცისკ. წმ. დედათა 22 იანვარი 11 ივლისი 21 ნოემბერი (ტადრად მიყვან.) 27 დეკემბერი 10 იანვარი 2 ოქტომბერი 25 ივლისი

ზეცით იქმნა, ვითარცა რაჲ პავლესი, წოდებაჲ შენი	8 ივლისი
ზეცით მოივლინა შენდა გაბრიელ, ქალწულო	25 მარტი
თავთა მათ მოციქულთა ყოველნი უგალობდეთ	29 ივნისი
იაკობისგან მოესწავე ღავითის ძირთაგან	
აღმოსცენდი ყუავილად	8 სექტემბერი
იაკობს, დიდებულსა ძმასა იოვანესსა	30 აპრილი
იორდანე მდინარეო, ქრისტესთჳს წინაგანემზადე,	
ქუეყანაო ზაბულონ-ნეფთალემისო	5 იანვარი
იწროჲ გზაჲ მოღუაწებისაჲ ქუეყანასა ზედა წარჰვლე,	
ღმერთშემოსილო	20 იანვარი
იხარებდინ ყოველნივე ეკლესიანი ღუაწლისა	
მძლეთა მიერ	მოწამეთაჲ
კარავო სიტყჳსა ღმრთისაო, რომელი	
ქუეყანით აჰმალღები	15 აგვისტო
კლემენტოსის თანა პეტრეს ლოდსა მას რაჲ	
გარდაგორვებულსა ხეღვიდეს	მე-2 საცისკ. სახ.
ლომთა აღმკრველო, დანიელ	17 დეკემბერი
მაკაბელთა მოღუაწეთა და მრავალსახედ ტანჯულთა	1 აგვისტო
მამაო სახიერო, განგეშორე უბადრუკი	უძლ. კვირ.
მარტულთა საღმრთოჲ კრებული ღღესასწაულობს ღღეს	24 სექტემბერი
მაქებელსა სიმკნეთა მათ შენთასა	მოწამ.
მაღლისა მის სიბრძნისა შენისა სიკეთჳ უვაღრეს არს,	
ევსტრატე	13 დეკემბერი
მეგობარ სიტყჳსა ღმრთისა და ეტლ ქადაგ სახელისა	
მისისა იქმენ	14 ნოემბერი
მეთევზეთაგან გამოსჩნდი საყუარელად ქრისტესად	26 სექტემბერი (იოანე მახარ.)
მზემან რაჲ აღმოაბრწყინვის თჳსი ნათელი	1 იანვარი; 25 იანვარი
მზეო დაუვალო, ქრისტე, განაღმრთვე კაცებაჲ ჩუენი	1 იანვარი
მთავარანგელოზო ღმრთისაო, საფარველითა	
ფრთეთა შენთათა	8 ნოემბერი
მივიდა სახიერი და მოწყალე უფალი პროვატიკისა	
მას საბანელსა	განრღვ. კვირ.
მივისწრაფოთ ჩუენ ხილვად ბეთლემს	25 დეკემბერი
მისაჲჲ მე, ღმერთო, და საჲჲ შჯაჲ... ძალ ჩემდა ხარ	სამარიტ. შაბ.
მოთმინებისა მწუერვალსა	20 სექტემბერი (ევსტათ.)
მოიგე ქრისტეს მიერ ორკერძოჲ გვრგვნი, სტეფანე	28 ნოემბერი
მოიხილა ჩუენ ზედა მაღლით მაცხოვარმან (თჳთი)	25 დეკემბერი; 6 იანვარი
მონაზონებითა ღუაწლი კეთილი მოიღუაწეთ თქუენ	14 იანვარი
მორწმუნეთა ეკლესიაჲ სულიერად იხარებდინ	მამისაჲ
მოსრულსა წადიერებით შემდგომად მკსნელისა	23 ოქტომბერი (იაკობ, იოანე მახ. ძმა)
მოციქულთა დიდებასა და ქალწულებისა ყუავილსა	26 სექტემბერი
მოციქულთა თანა მოწამეთა და წმიდათა მამათა ბანაკსა	კვირ. ყოვ. წმ.
მოციქულთა ქრისტესთა მორწმუნენო, უგალობდეთ	
დიდსა ბართლომეოსს	11 ივნისი
მოციქულნი კიდეთაგან შემოკერბით გესამანიას	15 აგვისტო
მოწაფეთა თანა მივიწინეთ, ერნო	XI საც. სახ.
მოწაფეთა შენთა კრებულისაჲ გენება ჩუენებად	ამაღლ.

მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს, აჰმალდი, ქრისტე	(თუთი) VI ოთხშ. აღვს.; ამაღლ.
მოწაფესა მკსნელისასა, მეზუერეთაგან ჩინებულსა	16 ნოემბერი
მოწაფესა სიტყვასა და ქრისტეს მოციქულთა დიდებასა	მოციქ.
მოწაფესა უფლისასა და საცთურისა დამამკობელსა	25 აპრილი
მრავალფეროთა მათ შინა განსაცდელთა	20 სექტემბერი
მსგავსად ნათლისმცემელისა საშოთგანვე გამორჩეულსა	24 მაისი
მღელმღოწამე კლემენტოს დღეს მორწმუნეთა	
ერსა შემოჰკრებს	25 ნოემბერი
მცნებაჲ მაცხოვრისაჲ აღასრულე, ანტონი	17 იანვარი
მხოლოდმან ყოველთა უფალმან, სახიერებისა	
უფსკრულმან	23 ოქტომბერი (იაკობ ძმად უფლისა)
მჯდომარე ეტლთა ქერობინთა მეუფე და დიდებული	მე-11 საც. სახ.
ნათელ არს მამად, რომლისაგან არს ყოველი	მარტვ.
ნათელი და ცხორებაჲ ჩუენი მოვიდა განმანათლებლად	5 იანვარი
ნათელი ნათლისა მისგან დაუსრულებელისა მოხუედ	კვირ. ბრძ.
ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა	6 იანვარი
ნათელ ხარ, სახიერ, ბრწყინვალე, დაუღამებელი	11 იანვარი
ნათელი ხარ, ქრისტე, მიუაჩრდილებელი	სამარადისო Ծ გუერდი
ნათელმან მან ცეცხლისა ეტლთა მფლობელი	20 ივლისი
ნათლისა მომცემელი უფალო, გამოავლინე ნათელი შენი	სამარადისო Ծ გუერდი
ნათლისა სამკჳდრებელთა და მიუწდომელთა	
მათ ბრწყინვალეებათა	30 ივნისი
ნელსაცხებლის წილ შევსწირავ ცრემლთა გულითა	დიდ ოთხშ.
ნესტუად გამოსჩნდი სიბრძნისა	13 აგვისტო
ნუ ვითარცა უნაყოფოსა მას ლელუსა განვაკობ	
მე, 9 ქრისტე	დიდ სამშ.
ნუგეშინისმცემელისა სულისა საუნჯედ წმიდად	
იწოდე შენ	წინასწარმეტყველისა
ოთხ ათეულმან მწყობრმან მკნეთა ორმოცთამან	9 მარტი
ოთხსა მას ათეულსა დღეს ღუაწლით შემოსილთასა	9 მარტი
ორნი ანგელოზნი იხილნა დღეს მარიამ საფლავსა შინა	VIII საც. სახ.
ოხითა ნათლისმცემელისაჲთა, მაცხოვარ, გუაცხოვნენ	სამარადისო Ծ, სამშ.
ოხითა წმიდათა მთაყარანგელოზთაჲთა, უფალო, მიეც	
სულთა ჩუენთა შენმიერი ნათელი	სამარადისო Դ და Գ გუერდი
ოხითა წმიდათა მოციქულთაჲთა, მაცხოვარ,	
მაცხოვნენ ჩუენ	სამარადისო Ծ, ხუთშ.
ოხითა წმიდათა მოწამეთაჲთა, მაცხოვარ	სამარადისო Ծ, შაბ.
ოხითა წმიდათა მღელმღოდუართაჲთა,	
მაცხოვარ, მაცხოვნენ ჩუენ	სამარადისო Ծ, შაბ.
ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲთა, მაცხოვარ	სამარადისო Ծ, შაბ.
პავლეს თანა მავალსა და სულისა ზიარსა	18 ოქტომბერი
პავლეს სიტყუათა მიერ მონადირებულ იქმენ	24 სექტემბერი (თეკლა)
პატიოსანსა და წმიდასა სარტყელსა	
ქალწულისა უბიწოხასა	31 აგვისტო
პირველ საუკუნეთა შობილი მამისა დაუსაბამოხსაგან	25 დეკემბერი
პირველ ყოველთა წოდებულსა და მოწაფედ	
უფლისა ჩინებულსა	30 ნოემბერი
პირველ კმითა მით ანგელოზთმთავრისაჲთა	5 სექტემბერი

რად განშორებ მე ღმერთსა ჩემსა... ღმერთსა ჩემსა რამ არს საკრველი ესე საიდუმლო ჩემ ზედა რამათა აჩუენო ბუნებაჲ კაცობრივი რომელი კაცთა სნეულებისა დაკსნად და განკურნებად მოვიდა რომელი მიუწდომელისა წყალობისათჳს ზეცით გარდამოჰკედ ცხორებად რომელი ტრფიალებითა უჯეროთა და სიძულილითა უშჯულომან და ბილწმან ჰეროგია რომელი ცათა ღუაწლითა უფროჲს მზისა განანათლენ რომელი ცხოველთა და მკუდართა ზედა ჰკელმწიფებ რომელი წყალობით ჩჩჴლ იქმნა რომელმან ავაზაკი, შენ თანა ჯუარცუმილი ღღეს ღირს-ჰყავ სამოთხესა რომელმან განჰკსენ ბერწობაჲ მშობელთაჲ	სამარადისო 25 დეკემბერი VI საც. სახ. განრღ. კვირ. ხორც. შაბ. 24 თებერვალი 24 აპრილი ხორც. შაბ. 25 ივლისი ღიდ პარ. შუალ. 23 სექტემბერი (მუცლადლებაჲ ელი- საბედისი)
რომელმან ნათელი აღმოუბრწყინვე სოფელსა, ბნელსა შინა მყოფი სული ჩემი იკსენ რომელმან ნათელი, ვითარცა სამოსელი შეიმოსე რომელმან პატიოსნითა სისხლითა შენითა კაცთა ბუნებაჲ იკსენ რომელმან საფლავნი ადაზუნენ, საფლავსა შინა დაკრძალულ იქმენ რომელმან სიტყუამან შეუძლოს გამოთქუმაღ რომელმან ცისა კამარანი მტკავლითა განზომნა და ყოველი ქუეყანაჲ კელითა უტჯრთავს რომელმან ცისა კამარანი კელითა განზომნა, ჩჩჴლად ყრმად ღღეს უტჯრთავს ღმრთისმშობელსა რომელმან ცისა სამყაროჲ ვარსკულავითა შეამკვე რომელნი პირველ ქრისტესა ქრისტესთჳს მრავალფერად იტანჯნეს სათნოებათა მიერ განვბრწყინდეთ, ერნო სათნოებათა ფრთითა აღმაღლდი ზეცად, ღმრთისმეტყუელი საიდუმლოჲ ღიდებული გაბრიელ მოართუა ღმრთისმშობელსა საკრველ ხარ, მეუფეო, ყოველთა შორის წმიდათა შენთა საკრველი ღიდებული საკრველისა მის მაღლისაჲ სამარიად რამ მიხუედ, მაცხოვარო ჩუენო სამგზის სანატრელი ძელი სამღდელოჲ იგი კუართი შენი სისხლითა მეწამულ ჰყავ სარწმუნოებისა ჭურსა, ქრისტეს მეუფისა მკედარსა შუენიერსა მას სასრულსა მას ზეცისასა მდგომარე ხარ, მოციქულო სასუმელი ქრისტეს ღმრთისაჲ სასძლოსა შენსა ვხედავ, მაცხოვარ, შემკობილსა (თჳთი)	სამარადისო Ⴀ, Ⴂ 6 იანვარი ხორც. შაბ. ღიდ შაბ. 1 ნოემბერი (კოზმან-დამ.) 2 თებერვალი (თჳთი) 2 თებერვალი (თჳთი) წმიდისაჲ 1 აგვისტო IV საც. სახ. 3 ოქტომბერი (დიონოს) 25 მარტი კვირ. ყოვ. წმ. 8 სექტემბერი კვირ. სამარიტ. 14 სექტემბერი მღდელოწ. 24 აპრილი 25 აპრილი 30 აპრილი ღიდ ორშ.; ღიდ სამშ.

სატფურებისა კრებასა ტაძრისა შენისასა, კაცთმოყუარე	სატფურ.
საუკუნითგან საიდუმლოდ ღღეს გამოცხადების	25 მარტი
საღმრთონი საიდუმლონი ღიდისა მის და პირველისა	
გონებისაგან ისწავნა გონებამან შენმან	1 იანვარი
საღმრთოდ გუერდი განიხილე სიტყვსა ღმრთისაჲ, თომა	6 ოქტომბერი
საღმრთოჲსა სიყუარულისა ტრფიალებითა იქცეოდე	17 იანვარი
საყდართა მათ ცეცხლისფერთა მეუფისათა წინაშე სდგა	8 ნოემბერი
საშინელი და უცხოჲ საიდუმლოჲ იხილეთ	
ქრისტეს ღმრთისაჲ	ქრისტეშობის წინად.
საშინელი იხილეთ ყოველმან საყოფელმან საიდუმლოჲ	25 მარტი
საწუთროჲსა განსუენებაჲ საუკუნოთა კეთილთათჳს	17 იანვარი
სიბრძნისა და წინაჲსწარცნობისა წყაროჲ ხარ, ქრისტე	1 სექტემბერი
სიბრძნისაგან შეპყრობილი გონებაჲ ჩემი განანათლე,	
მოციქულო	1 ოქტომბერი (ანანია მოც.)
სინას მყოფთა მამათა და რაჲთისათა ღღეს ყოველნი	
პატივ-ვსცემდეთ	14 იანვარი
სისხლითა წამებისაჲთა შეჰღებე პორფირი და შეიმკვე	მოწამისაჲ
სიტყვთა შენითა, სიტყუაო ღმრთისაო, ლაზარე	
აღდგა სამართი	ლაზარ. შაბ.
სლგაჲ შეუენიერთა მათ ფერკთა შენთაჲ მიაქციე	14 ნოემბერი (ფილიპე მოც.)
სოფელმან ყურად-იღენ კმაჲ სიხარულისაჲ	25 მარტი
სუეტი იყავ მოთმინებისაჲ	1 სექტემბერი (სვიმეონი)
სულეირისა ბერწობისა განუქსნელთა მათ საკრველთაგან	
განმკსენ მე, ღმრთისმშობელო	9 დეკემბერი
სულითა ტაძარსა შინა წარდგომილმან მოხუცებულმან	2 თებერვალი
სულისა მიერ წმიდისა აღძრულ იქმნა	21 ნოემბერი (ტადრ. მიყვ.)
სულისა მიერ წმიდისა მღვდელთმოდუარმან ზაქარია (თჳთი)	21 ნოემბერი (ტადრ. მიყვ.)
სულისა ცოდვათაგან განთავისუფლებული წარმადგინე	4 დეკემბერი (ბარბარა)
სულისა წმიდისაჲ მიიღე ბრწყინვალებაჲ, ნეტარო იაკობ	9 ოქტომბერი
ტაძარი უქრთამოთაჲ სამკურნალოდ ჩინებულ არს	1 ივლისი
ტბასა (ზღუასა) მას ზედა ტიბერიისასა	X საც. სახ.
უდაბნოჲ მხიარულ იყავნ და ყუაოდენ	
ვითარცა შრომანი	5 დეკემბერი
უკუდავისა მის სიძისა სიყუარულითა	4 ნოემბერი
უსასყიდლოდ ღმრთისა მიერ მადლი მოიღეთ	1 ნოემბერი (კოზმ.-დამ.)
უფსკრულმან წყალობისაჲმან წყაროდ	
წყალობისად გამოგაჩინა	12 ნოემბერი
ქალწულთა მწყობრნი ლამპრებითა ღღეს	21 ნოემბერი
ქებით აღესრულების ღღეს კსენებაჲ შენი,	
ღმერთშემოსილო	20 იანვარი
ქვისა დაკრებაჲმან მან ყოვლად შეუენიერი გვრგვნი	
უხრწნელებისაჲ შეგიოხზნა შენ, სტეფანე	27 დეკემბერი
ქრისტე ღმერთი აღდგომილი კლეოპას თანა იხილე	18 ოქტომბერი (ლუკა მახარ.)
ქრისტე ღმერთი, გზაჲ ცხორებისაჲ	V საც. სახ.
ქრისტე ღმერთო, სამართლისა მზეო დაუვალო	8 მაისი
ქრისტეს აღდგომისა ნუმცა ვინ არს ურწმუნო	III საც. სახ.
ქრისტეს ბრძანებათა მიერ მღჳძარე იქმენ	30 სექტემბერი
	(გრიგოლ სომხითარი)

ქრისტეს პატიოსანი ჯუარი დღეს ამაღლდების	14 სექტემბერი
ქუეყანად მოსრულისა ღმრთისა ქადაგად გამოშნდი	20 დეკემბერი
ღმერთი იყავ შეუცავი და საღმრთოთა ბუნებითა	
ყოველსავე აღავსებდი საშინელებით	დიდ შაბ.
ღმერთმან ღმრთისა სიტყუამან ღირსად ნეტარად	
გიწოდა შენ	16 იანვარი
ღმრთისა მიერ აღჭურვილსა და მოწაფესა	
ქრისტეს მაცხოვრისასა	27 ივლისი
ღმრთისა მიმართ მაცხოვრისა მშობელნი	
ღმრთისმშობლისანი იქაღიან	9 სექტემბერი
ღმრთისა სიბრძნე დაემკჳდრა გულსა შენსა	25 იანვარი
ღმრთისა სიბრძნემან იშენა ტაძარი თჳსი	9 დეკემბერი
ღმრთისმეტყუელთა ყრმათა თანა ქებაჲ	
შევწიროთ მეუფისა	ბზობ. კვირ.
ღმრთისმსახურებისა სუეტთა ქრისტეს	
მეუფისა მკედართა	10 დეკემბერი
ღუაწლთა შინა ახოვანსა და საკჳრველსა ნიშებითა	26 ოქტომბერი
ყოველსა ქუეყანასა განკლა ჭეშმარიტად კმაჲ შენი,	
საყუარელო უფლისაო	26 სექტემბერი
ყოველსა ქუეყანასა განკლა კმაჲ სიტყუათა შენთაჲ	18 იანვარი
ყოვლად წმიდაჲ სული შენი	მარტვ.
შეიწყნარე წიაღთა, მღდელსა საღმრთოო,	
ქრისტე ღმერთი	22 თებერვალი
შემდგომად წმიდისა აღდგომისა სამეზის ჰკითხა	
რაჲ უფალმან	პეტრეს XI საც. სახ.
შენ ვენაქისა საღმრთოჲსა იქმენ ვაზ გონიერებისა	23 იანვარი
შენ ნიჭად ღმრთისად გიცნობთ	17 თებერვალი
შენ, რომელსა ცხორებისა და სიკუდილსაჲ	
გაქუს კელმწიფებაჲ	სულისაჲ
შეპყრობილი მწუხარებითა ცოდვისაჲთა სული ჩემი	26 ნოემბერი
შე-რაჲ-ხუედ, მაცხოვარო, კართა მათ დაკშულთა	IX საც. სახ.
შესახუეველსა ქრისტესსა, დედოფლისა სამოსელსა	2 ივლისი
შობასა მას კორცთასა პეტრე წინამძღუარ იქმნა	30 ნოემბერი
შჳდნათელსა სასანთელსა მაკაბელთა მწყობრისასა	1 აგვისტო
ცეცხლი და წყალი განჰვლეთ თქუენ	9 მარტი
ცეცხლისფერთა ეტლითა ცისა კამარათა აჰმადლდი,	
ელია	20 ივლისი
ცხორებისა საფლავად მივრბიოდით	მენელსაცხ.
ძალითა ჯუარისაჲთა, მაცხოვარ, მაცხოვნენ ჩუენ	სამარადისო Ⴀ ოთხშ.
ძლიერმან ბრძოლასა შინა ხრწნილებაჲ დათრგუნა (თჳთი)	დიდ კვირ.
წარმართებაჲ შენი ღუაწლთა შინა	8 ივლისი
წინადაცუეთაჲ მიიღო ჩუენთჳს ქრისტემან	
ბუნებითა მით	1 იანვარი
წინამორბედი და ნათლისმცემელი წინაწარმეტყველი	
და მოწამე	24 ივნისი
წინამორბედისა დღეს სახარულევანი შობაჲ	24 ივნისი
წინაშე სდგა ნათლისა დაუვალისა ღიმიტრი	26 ოქტომბერი

წმიდა არს უფალი ღმერთი ჩუენი	(სრულდება გამოვლინეს ნაცვლად ან მასთან ერთად) IV შაბ. აღვს.; IV კვირ. აღვს.; V შაბ. აღვს.; VI შაბ. აღვს.; VII კვირ. აღვს.; VIII კვირ. აღვს.
წყაროჲმან კეთილთაჲმან და წყალობისა უფსკრულმან წყაროჲ კურნებათაჲ აწ ქუეყანით აღმოგუცენდა ჩუენ წყაროჲსაგან უკუდავებისა	27 ივლისი
წყაროჲსაგან უკუდავისა ღმრთისა სიბრძნისა (თუთი) ჭირთა შინა შემწე ხარ	24 თებერვალი
ხატებისა შენისა დაცვად გწადოდა მოუწყლველად, ღმერთშემოსილო	დიდ შაბ.
კმამაღალსა მას ნესტუსა, სინანულისა ქადაგსა კმასა მას მეზუერისასა სულთქუმით ვლადადებ შენდამი კორცითა მიიძინე, ვითარცა მოკუდავმან მეუფემან და უფალმან (თუთი)	შუაზატ. ოთხშ.
კსენებაჲ შესუენებულთაჲ, უფალო, კსენებაჲ საუკუნეთა სატანჯველთა მომიყვანებს (თუთი)	6 დეკემბერი
ჯუარი ამაღლდების დღეს და ქუეყანაჲ განწმდების ჯუართა შესჭურე ნესტორ	მამისაჲ
ჯუარისა საჭურველითა ნამუშაკევ ღმრთისა იქმენ შენ ჯუარსა შენსა თაყუანის-ვსცემთ, ქველისმოქმედ ჯუარსა შენსა, ქრისტე მაცხოვარ მრავალმოწყალე ჰინდოთა იგი სიბნელე განანათლე, მოციქულო	13 ნოემბერი
ჰრქუა რაჲ მარიამ აღებაჲ იგი უფლისაჲ	მეზუერ. და ფარის. კვირ.
ჟ მსახურო სამებისაო და მთავარო ანგელოზთაო	დიდ კვირ.
ჟ რაოდენი დიდებული ყო შენ თანა ძლიერმან მან	ხორც. შაბ.
ჟ საიდუმლოჲ საშინელი, პირველ საუკუნეთა შობილი	14 სექტემბერი
ჟ საკურველი, რომელსა დაბადებულნი კელითა უპყრიან	26 ოქტომბერი
ჟ უცხოჲ საკურველი, რამეთუ ქალწული	23 აპრილი
სამისა წლისაჲ	14 სექტემბერი
ჟ ქრისტეს თუალით მხილველო და ერთგულო მოწაფეო და მასარებელო მათე	შუამარხვ. ოთხშ.
ჟ შესაძრწუნებელი საიდუმლოჲ	6 ოქტომბერი
	VII სახარ. საც.
	8 ნოემბერი
	15 აგვისტო
	25 თებერვალი
	დიდ შაბ.
	21 ნოემბერი
	16 ნოემბერი
	დიდ ხუთშ.

გამოავლინეთა ძლისპირნი

აღმოსავალი მზისაო
დედანო, ყურად-იღეთ

8 სექტემბერი

1 სექტემბერი; 8 სექტემბერი; 14 სექტემბერი; 24 სექტემბერი; 26 სექტემბერი; 1 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 23 ოქტომბერი; 11 ნოემბერი; 13 ნოემბერი; 21 ნოემბერი; 25 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 13 დეკემბერი; 15 დეკემბერი; 25 დეკემბერი; 18 იანვარი; 9 მარტი; 25 მარტი; 30 აპრილი; 24 აპრილი; 29 აპრილი; 15 აგვისტო; 29 აგვისტო; ქრისტეშობ. წინა კვირ.; ქრისტეშობ წინა-დღე; განცხ. წინაღღე; უძლ. კვირ.; ხორც. შაბ.; ყველ. კვირ.; განრღვ. კვირ.; სამარიტ. კვირ.; ნიკ. კრ. კვირ.; კვირ.; (მარტ. წინა კვირ.); მარტვ. სატფურ.

ეტყოდა უფალი ურწმუნოთა
მოიხილა ჩუენ ზედა

9 ოქტომბერი

1 სექტემბერი; 8 სექტემბერი; 20 სექტემბერი; 24 სექტემბერი; 6 ოქტომბერი; 26 ოქტომბერი; 1 ნოემბერი; 8 ნოემბერი; 14 ნოემბერი; 6 დეკემბერი; 20 დეკემბერი; 27 დეკემბერი; 29 დეკემბერი; 1 იანვარი; 14 იანვარი; 2 თებერვალი; 24 თებერვალი; 30 აპრილი; 2 მაისი; 11 ივნისი; 1 ივლისი; 2 ივლისი; 27 ივლისი; 1 აგვისტო; განცხ. წინაღღე; ქრისტეშობ. წინაღღ.; მეზ. და ფარის. კვირ.; ხორც. კვირ.; ბზობ. კვირ.

მოწაფეთა თანა მივიწინეთ (მივისწრაფოთ)

1 იანვარი განცხ. წინაღღე; მენელს. კვირ.; ამაღ., კვირ. ყოვ. წმიდ.

მოწაფენი რაჲ გხედვიდეს

12 სექტემბერი; 30 სექტემბერი; 1 ოქტომბერი; 3 ოქტომბერი; 6 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 6 ნოემბერი; 12 ნოემბერი; 14 ნოემბერი; 26 ნოემბერი; 27 ნოემბერი; 9 დეკემბერი; 17 დეკემბერი; 27 დეკემბერი; 16 იანვარი; 17 იანვარი; 20 იანვარი; 25 იანვარი; 2 თებერვალი; 17 თებერვალი; 9 მარტი; 11 ივლისი; 15 ივლისი; 15 აგვისტო; ხორც. შაბ. მოწაფეთაჲ XI საც. სახ.

მჯდომარე ეტლთა ქერობინთა მეუფე და დიდებული

5 სექტემბერი 26 ოქტომბერი; 21 ნოემბერი; 4 დეკემბერი; 5 დეკემბერი;

ნათელი უცვალებელი

რომელმან ცისა კამარანი	1 იანვარი; 10 იანვარი; 17 იანვარი; 22 იანვარი; 23 იანვარი; 25 იანვარი; 8 მაისი; 8 ივლისი; 20 ივლისი; 6 აგვისტო; 13 აგვისტო; მარტვ. კვირ. 9 მარტი; 23 აპრილი მოციქულისა; წინასწარმეტყვე., მოწამისა; მღვდელ-მოდღვარ., მამისა; მღვდელმოწ.; წმ. დედათა
რომელმან ცისა სამყაროა	9 სექტემბერი; 20 სექტემბერი; 23 სექტემბერი; 26 სექტემბერი; 2 ოქტომბერი; 18 ოქტომბერი; 1 ნოემბერი; 16 ნოემბერი; 9 დეკემბერი; 20 დეკემბერი; 14 იანვარი; 23 აპრილი; 30 ივნისი; 15 ივლისი; 20 ივლისი; 25 ივლისი; 27 ივლისი; 31 აგვისტო; ხორც. შაბ., წმ. დედათა, წინასწარი-მეტყ.
სასძლოსა შენსა ვხედავ	დიდ სამშ.; დიდ ოთხშ.; დიდ ხუთშ.; დიდ პარ.
სულისა მიერ წმიდისა	8 ნოემბერი; 25 დეკემბერი; 2 თებერვალი
ძლიერმან ბრძოლასა	14 სექტემბერი; 26 სექტემბერი; 23 ოქტომბერი; 26 ოქტომბერი; 4 ნოემბერი; 8 ნოემბერი; 16 ნოემბერი; 25 ნოემბერი; 30 ნოემბერი; 4 დეკემბერი; 9 დეკემბერი; 10 დეკემბერი; 13 დეკემბერი; 15 დეკემბერი; 25 დეკემბერი; 16 იანვარი; 20 იანვარი; 23 აპრილი; 25 აპრილი; 24 მაისი; 24 ივლისი; 1 აგვისტო; 5 აგვისტო; 14 აგვისტო; განცხ. წინაღლ.; შუამარხვ. ოთხშ.; აკათ. შაბ.; განრღვ. კვირ.; ბრძის კვირ.; მარტვ. კვირ.; ყოვ. წმიდ. კვირ.; აკათ. შაბ.; სულისა
წყაროხსაგან უკუდავებისა	17 ნოემბერი; დიდ შაბ.
ქორცილთა მიიძინე	ბზობ. კვირ.
ჯუარი ქადაგთა	1 სექტემბერი
ჯუარითა შენითა, ქრისტე, ვიქადით მოწაფეთა	

ღმრთისმშობლისანი

გამოავლინეთა თითოეული ძლისპირისა

ადამის მიერ ცთომილისა ბუნებისა ჩემისა აღმართებად შობილმან შენგან [რომელმან ცისა სამყაროა]

აღმოსავალი მზისაო, გამომიბრწყინვე ნათელი სინანულისა [რომელმან ცისა სამყაროა]

განაკურვებს ყოველსავე გონებასა შობაჲ შენი, ქალწულო [მოწაფენი რაჲ]

განუვლელსა მას ბჭესა და ზეთისხილსა ნაყოფიერსა [ძლიერმან ბრძოლასა]

განწირულისა ამის სოფლისა ზრწნილებისაგან [მოწაფეთა თანა მივიწ.]
 გიხაროდენ, პალატო ღმრთისაო, გიხაროდენ, მთაო ჩრდილოვანო [დედანო, ყურად-იღეთ]
 გიხაროდენ, ქალწულო დედოფალო [მოწაფეთა თანა მივის.]
 გიხაროდენი უღალადა ქალწულსა ყოვლად საგალობელსა გაბრიელ [ძლიერმან ბრძო.]
 გუშინ ბრწყ. 7 იანვარი
 ზეცას დიდებული ანგელოზთაგან, გაუშორებელად წიაღთაგან მამისათა [მოწაფეთა თანა მივიწ.]
 თაყუანისმცემელნი პატიოსნისა ხატისა შენისანი [მოწაფეთა თანა მივიწ.]
 კიდობანსა მას წმიდასა, ტაბლასა და სასანთლესა საღმრთოჲსა მანანაჲსა ტაკუკსა [ძლიერმან
 ბრძ.]
 კიდობანსა ოქროჲსასა და სასანთლესა და ტაბლასა [მოწაფენი რაჲ]
 მეუფეო ქრისტე, მზეო სამართლისაო [კორციტა მიიძინე]
 მზესა საღმრთოსა ბრწყინვალესა მამულისა კელმწიფეებისა [ნათელი უცვ.]
 მოგყავს მკლავითა, ქალწულო, ვითარცა საყდარსა ქერობისსა [ნათელი უცვალბელო]
 ნათლისა მშობელი ქალწულო, ნათლისა მისგან უშობელისა შობილსა სიტყუასა [ნათელი
 უცვალბე.]
 ქრისტე ღმერთი, რომელი შვა დედოფალმან წმიდამან [დედანო, ყურად-იღეთ]
 ღმრთისაგან ღმრთისა სიტყუაჲ პირველ საუკუნეთა სიბრძნე განკორციელებული ჰმევ შენ [ძლიერ-
 მან ბრძოლასა]
 შეერთვის გუამოვნებასა კორცთასა გუამოვანი სიტყუაჲ [დედანო, ყურად-იღეთ]
 შემდგომად ღმრთისა მოგიგებთ მფარველად და შემწედ [მოწაფენი რაჲ]
 შესხმითა დაუცხრომელითა გნატრით შენ, ქალწულო ღმრთისმშობელი [კორციტა მიიძინე]
 ძლიერსა საფარველსა შენსა მტერისა მზაკუვარებათაგან [რომელმან ცისა სამყაროჲ]
 ჭეშმარიტად ღმრთისმშობელად აღგიარებთ ყოველნი [დედანო ყურად-იღეთ]
 ჟ ყოვლად წმიდაო ქალწულო, შენ გუყავ შესავედრებელად ყოველთა ცოდვილთა [რომელმან
 ცისა სამყაროჲ]

ეკლესიის მამათა თხზულებების საძიებელი

ა) საკითხავები (ცისკ.)

ავტორიანი

ათანასე თქუშული	დიდ პარ.
ათანასე თქუშული აღწერისათჳს.	24 დეკემბერი
ამფილოქე თქუშული	3 თებერვალი
ანდრია კრიტელი. სიტყუაჲ მრავალთავისაგან	8 სექტემბერი [9 სექტემბერი]
ანდრია კრიტელი. საკითხავი [ბზობისაჲ]	ბზობ.
ანდრია კრიტელი. საკითხავი თქუშული ლაზარესთჳს	მარტ. VI შაბ.
ანდრია კრიტელი. საკითხავი [ფერისცვალებისათჳს]	6 აგვისტო
ანდრია კრიტელი. საკითხავი შესუენებულთათჳს	ხორც. შაბ.
ანდრია კრიტელი. საკითხავი	9 სექტემბერი
ანდრია კრიტელი. საკითხავი [ხარებისაჲ]	25 მარტი
ბასილი დიდი. ბრძენი სოლომონ	6 იანვარი
ბასილი დიდი. დაჰბერეთ ნესტუსა [ჰპოო ითიკასა შინა]	ყველ. კვირ.
ბასილი დიდი. ლოცვა: ღმერთო უხრწნელო, უბიწოო,	
დაუსაბამოო, უხილავო	მარტ. მწუხ.
ბასილი დიდი. ბრძენი სოლომონ	6 იანვარი
ბასილი დიდი. ებისტოლე, საკითხავი [მიგებებისაჲ]	2 თებერვალი
ბასილი დიდი. ნუგეშინის-სცემდით მღღელნი [ჰპოო ითიკასა]	ყველ. კვირ.
ბასილი დიდი. „საიდუმლოჲ“	15 აგვისტო
ბასილი დიდი. სულისა წმიდისათჳს	მარტ. II დღე
ბასილი დიდი. წიგნი კთ ფსალმუნისა თარგმანი	სატფურ.
ბასილი დიდი. „ჯუარისა კრებასა“	14 სექტემბერი
ბასილი დიდი. ქრისტეს შობასა	25 დეკემბერი
ბასილი დიდი. შესხმაჲ ითიკისაგან	15 ივლისი
ბასილი დიდი. შესხმაჲ [წმ. ორმოცთა სეკასტიელთაჲ]	9 მარტი
ბასილ სელეკიელი. საკითხავი წმ. ჩჩულთა ყრმათაჲ,	
რომელნი მოისრნეს ბეთლემს ჰეროდე მეფისა მიერ	29 დეკემბერი
გერმანოს. საკითხავი [ტაძრად მიყვანებისაჲ]	21 ნოემბერი
გერმანოს. წიგნი თქუშული სასწაულთათჳს	
მთავარანგელოზისათა	8 ნოემბერი
გიორგი ნიკომიდიელი. საკითხავი მუცლადღებისაჲ წმ. ანაჲსი	9 დეკემბერი
გიორგი ნიკომიდიელი. წიგნი თარგმანებისაგან სახარებისა	დიდ პარ. (XV ანტ.)
გრიგოლ ნაზიანზელი. აღდგომისა დღე არს	აღვს. კვირ. (ცისკ.)
გრიგოლ ნაზიანზელი. გუშინ ბრწყინვალესა	7 იანვარი
გრიგოლ ნაზიანზელი. თქუშული გლასაკთმოწყალებისათჳს	ყველ. შვიდ.
გრიგოლ ნაზიანზელი. კუალად იესუ მაცხოვარი	6 იანვარი; 13 იანვარი
გრიგოლ ნაზიანზელი. მეგობრისა სარწმუნოჲსა	
[გრიგოლ ნოსელის ხსენება]	10 იანვარი
გრიგოლ ნაზიანზელი. პატივი სატფურებისაჲ	ახალკვირ. (ცისკ.) სატფურ.
გრიგოლ ნაზიანზელი. საკითხავი [მარტვილიისაჲ]	მარტ.
გრიგოლ ნაზიანზელი. საკითხავი: „რაჲ არს მძლავრებაჲ?“	24 დეკემბერი
გრიგოლ ნაზიანზელი. საკითხავი, რომელი თქუა, იჴმნიდა რაჲ,	

მღვდელთმოდუართა წინაშე	25 იანვარი
გრიგოლ ნაზიანზელი. საკუმილავსა ჩემსა	25 მარტი; აღვს. კვირ.
გრიგოლ ნაზიანზელი. საკითხავი: ქრისტე იშვების, აღიდებდით	25 დეკემბერი; 31 დეკემბერი
გრიგოლ ნაზიანზელი. შესხმაჲ [წმიდათაჲ]	1 აგვისტო
გრიგოლ ნაზიანზელი. შესხმაჲ წმ. ბასილისი	1 იანვარი
გრიგოლ ნაზიანზელი. წყლულებისათჳს სეტყჳსა	ყველ. შვიდ.
გრიგოლ ნოსელი. შესხმაჲ წმ. ბასილისი	2 იანვარი
გრიგოლ ნოსელი. შესხმაჲ წმ. სტეფანესი	27 დეკემბერი
გრიგოლ ნოსელი. საკითხავი	29 დეკემბერი
გრიგოლ ნოსელი. საკითხავი. ამისთჳს, ვითარმედ:	
„ესე არს ძე ჩემი საყუარელი“	5 იანვარი
გრიგოლ ნოსელი. საკითხავი	ახალკვირ.
გრიგოლ ნოსელი. საკითხავი [დიდისა შაბათისაჲ]	დიდ შაბ.
გრიგოლ ნოსელი. საკითხავი წმიდათაჲს თქუძული	
[წმ. ორმოც სევასტიელთაჲ]	9 მარტი
გრიგოლ საკრველთმოქმედი (ნოკესარიელი). საკითხავი:	
„დღეს ანგელოზთა განწყობილნი“	24 მარტი
ეფრემ საკითხავი მამათა შესუენებულთათჳს, თავი ԲԸ	13 მაისი; ყველ. პარ.
ეფრემ საკითხავი მეორედ მოსლვისათჳს	ხორც. კვირ.
ეფრემ საკითხავი შესუენებულთა მამათათჳს, თავი ԲԸ	ყველ. პარ.
ეფრემ წიგნი [საკითხავი]	მარხვ. I ორშ. (მზის., შუადღ.)
ეფრემ საკითხავი წმიდათაჲს ორმოცთა	
[რომელნი იწამნეს სევასტიას ლიკინიოზის ზე]	9 მარტი
თეოდორე სტუდიელი. თქუძული	
[იოანე ნათლისმცემელისა თავისა პოვნისაჲ]	24 თებერვალი
თეოდორე სტუდიელი. საკითხავი	7 სექტემბერი (ცისკ.)
თეოდორე სტუდიელი. საკითხავი	
[იოანე ნათლისმცემელისა შობისაჲ]	24 ივნისი
თეოდორე სტუდიელი. სწავლაჲ	ყველ. კვირ. (სერ.); მარხვ. I კვირ. (ცისკ.); მარხვ. I ორშ. (I ჟამი)
თეოდორე სტუდიელი. წიგნი	
[წინამორბედისა მესამე თავისა პოვნისაჲ]	25 მაისი
იოანე დამასკელი. თქუძული დიდისა ორშაბათისათჳს	დიდ ორშ.
იოანე დამასკელი. საკითხავი	
[მიცვალებისათჳს ღმრთისმშობლისა]	15 აგვისტო
იოანე დამასკელი. საკითხავი შესუენებულთათჳს	VII პარ. აღვს.
იოანე დამასკელი. სიტყუაჲ მრავალთავისაგან	
[ღმრთისმშობელისა შობისაჲ]	8 სექტემბერი
იოანე მმარხველი. საკითხავი [ტამრად მიყვანებისაჲ]	21 ნოემბერი
იოანე ოქროპირი. თქუძული აბრაჰამისთჳს	იხ. საკითხავი
იოანე ოქროპირი. თქუძული ძჳრისკსენებისათჳს	
(მარგალიტისაგან)	მარხვ. VI პარ.
იოანე ოქროპირი. იოანეს სახარების თარგმანება	ახალკვირიაკის მომდევნო ორშაბათიდან
იოანე ოქროპირი. „კუალად სახარულ.“	25 მარტი
იოანე ოქროპირი. მათეს თარგმანებისაგან: „მონათა თანა მეუფჳ“	
(ჰპოო მე-12 თავად.)	5 იანვარი; 13 იანვარი

იოანე ოქროპირი. მონათა თანა მეუფე	იხ. მათეს თარგმანებისაგან: „მონათა თანა“.
იოანე ოქროპირი. საკითხავი	VI ოთხშ. აღვს. (ცისკ.)
იოანე ოქროპირი. საკითხავი (თქუმული)	
აბრაჰამისთვის („მარგალიტსა“ შინა)	ქრისტეშობ. წინა კვირ.; წმ. მამათა
იოანე ოქროპირი. საკითხავი	
[დიდისა ზუთშაბათისათვის]	დიდ ზუთშ.
იოანე ოქროპირი. საკითხავი „მამათმთავარნი“	26 დეკემბერი
იოანე ოქროპირი. საკითხავი მეორედ	
მოსლვისაჲ	ხორც. კვირ.
იოანე ოქროპირი. საკითხავი სულისა	
წმიდისათვის	მარტვ. II დღე.
იოანე ოქროპირი. საკითხავი ყოველთა	
წმიდათათვის	VIII კვირ. აღვს.
იოანე ოქროპირი. საკითხავი	
„ძვრისკსენებისათვის“	მარხვ. VI პარ.
იოანე ოქროპირი. სახარებისა თარგმანებისაგან	
„მამათათვის“.	
იოანე ოქროპირი. საკითხავი ფილოლონესთვის	20 დეკემბერი
იოანე ოქროპირი. შესხმაჲ წმ. მოწ.	
რომანოზისი	18 ნოემბერი
იოანე ოქროპირი. ძვრისკსენებისათვის	მარხვ. VII პარ.
კლემენტოს ტაძრად მიყვანების წარგზავნის	
საკითხავი „მარგალიტი“	იხ. იოანე ოქროპირი.
მეთოდი საკითხავი [მიგებებისაჲ]	ძვრისკსენებისათვის
ნილოს საკითხავი მამათათვის	2 თებერვალი
	14 იანვარი

ბ) ანონიმური საკითხავები, კრებულები

ათანასეს რაჲ ვაქებდეთ სათნოე.	18 იანვარი
იოანეს თავის თარგმანება.	
თავი ԲԳ: „განზოგებისათვის დღესასწაულისა“	IV ოთხშ. აღვს.
იოანეს თავისა თარგმანება [იოანე ოქროპირისა].	
განრლუეულისაჲ, თავი ԶԶ.	IV კვირ. აღვს.
იოანეს თავისა თარგმანება, სამარიტელისაჲ,	
თავი ԶԸ.	IV შაბ. აღვს.
იოანეს თარგმანებისაგან, ბრმისათვის, თავი ԲԴ.	V შაბ. აღვს.
კუალად იესუ განცხ. წარგზ.	
მათეს თავისა თარგმანება, სწავლაჲ ԲԾ. მარხვ.	III ოთხშ.
მათეს თავის თარგმანებისაგან, თავი ԸԶ.	დიდ ორშ.
მათეს თავისა თარგმანება, თავი ԸԴ.	დიდ სამშ.
მატეს თავისა თარგმანებისაგან, თავი Մ.	დიდ ოთხშ.
მათეს თავისა თარგმანებისაგან, თავი ԲԴ.	6 აგვისტო
მათეს თავისა თარგმანება, სწავლაჲ Զ.	VIII კვირ. აღვს.; ყოვ. წმიდ.
მათეს თავის თარგმანება.	ქრისტეშობ. წინა კვირ.
მათეს თავისა თარგმანება.	20 დეკემბერი

მათეს თავისა თარგმანება: „მწუხრი შაბათისა“
 მათეს თავისა თარგმანება, თავი 38.
 მათეს თავისა თარგმანებისაგან, სწავლაჲ ნდ.
 საკითხავი ჯუარისაჲ.
 მამათაგან (მამათაჲ, პატერიკი)
 მარგალიტი
 (იხ. *იოანე ოქროპირი. ძვრისკსენებისათჳს*)
 მრავალთავი
 მრავალთავისაგან საკითხავი
 წმიდათა მღვდელთმოდუართათჳს
 რაჲ არს ღუმილი? საკითხავი
 წიგნი თარგმანებისაგან სახარებისა

III კვირ. აღვს.
 29 აგვისტო
 III ოთხშ. შუამარხვ.
 მარხვ. I სამშ.; III ოთხშ.; შუა მარხვ.
 მარხვ. VI პარ.
 VIII კვირ. ყოვ. წმიდ.
 VII(VIII) კვირ. აღვს.
 დიდ შაბ. (ცისკ.)
 დიდ პარ. (XV ანტ.)

გ) საგალობლები

ანდრია კრიტელი. გალობითა ძლევისაჲთა
 ანდრია კრიტელი. დიდნი გალობანი. დიდმარხვ
 ანდრია კრიტელი. ხუედრნი
 ანდრია კრიტელი. ხუედრნი
 ანდრია კრიტელი. ხუედრნი (ოთხფსალმუნნი)
 ანდრია კრიტელი. ხუედრნი
 ანდრია კრიტელი. ხუედრნი
 გიორგი [ნიკომიდიელი] გალობანი [ხარებისანი]
 თეოდორე სტუდიელი. ხუედრნი
 თეოდორე სტუდიელი. ხუედრნი
 თეოდორე სტუდიელი. ხუედრნი
 თეოფანე გალობანი წმიდათანი
 [წმიდათა ორმოცთაჲ, სევასტიელთაჲ]
 თეოფანე გიხაროდენნი
 იოანე დამასკელი. [გალობანი]
 იოანე დამასკელი. გალობანი
 [ჯუართაჲყრობისათჳს]
 იოსებ ხუედრნი
 იოსების ხუედრნი
 კოზმან (კოზმა) ხუედრნი
 კოზმან ხუედრნი. რომელმან განაკმო
 ზღუაჲ მღელვა
 რომანოზ მგალობელი
 „ქალწული დღეს უვადრეს ბუნებათა შობს“

მარხვ. VI შაბ. (ლაზარ.)
 V ხუთშ.
 დიდ ორშ. (სერ.)
 ბზობ. კვირ. (სერ.)
 დიდ პარ. (სერ.)
 დიდ ორშ. წინა კვირ. (ბზობ.)
 დიდ ოთხშ. (სერობა)
 ხარების წინა შაბ. (აკათ.)
 მარხვ. I ორშ. (სერ.)
 მარხვ. V ოთხშ. (სერ.)
 მარხვ. V ხუთშ. (სერ.)
 9 მარტი (სერ.)
 I იანვარი
 ახალკვირ.
 14 სექტემბერი (სერ.)
 მარხვ. I ორშ.; მარხვ. V ხუთშ.
 ახალკვ. (სერობა)
 ლაზარ. შაბ.
 დიდ ორშ.; დიდ სამშ.; დიდ ოთხშ.
 1 ოქტომბერი (ცისკ.)

ა

აბდია წინაწარმეტყველი – 30 დეკემბერი, გვ. 22
 აბერკი, ელენი – 26 მაისი, გვ. 251
 აბერკი იერაპოლელი – 22 ოქტომბერი, გვ. 49
 აბერკი – 28 თებერვალი, გვ. 117
 აბესალომ – 11 იანვარი, იხ. პეტრე, გვ. 144
 აბია რობოამის ძე (მეფე ჰურიათა) – გვ. 425
 აბიბოს დიაკონი – 6 სექტემბერი, იხ. ფავსტო ხუ-
 ცი, გვ. 8
 აბიბოს ნეკრესელი – 12 ნოემბერი, გვ. 66
 აბიბოს – 15 ნოემბერი, იხ. გურია
 აბიბოს – 2 დეკემბერი, გვ. 84
 აბიბოს – 29 მარტი, [27 მარტი], იხ. იონა, ბარა-
 ქიოს, გვ. 138
 აბო ტფილელი – 7 იანვარი, გვ. 141
 აბრაჰამ (ბიბლ.) – გვ. 90, 100, 114, 130, 135,
 227, 298, 318, 344, 347, 391, 407, 441, 442
 აბრაჰამ და ლოთ (ბიბლ.) – 9 ოქტომბერი, გვ. 39
 აბრაჰამ, ისაკ, იაკობ (ბიბლ.) – ქრისტეშობის
 წინა კურიაკე, გვ. 101
 აბრაჰამ მონაზონი – 29 ოქტომბერი, გვ. 55
 აბრაჰამ მოლუაწე – 1 ოქტომბერი, გვ. 33
 აბრაჰამ სპარსი – 5 თებერვალი, გვ. 166
 აბულჰერით – იხ. იოანე ათონელი
 აგაბოს (აღაგოს) მოციქული – 10 აპრილი, გვ. 208
 აგათონ – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე, გვ. 325
 აგათონ (აღათონ) პრომთა პაპი – 20 თებერვალი,
 გვ. 174
 აგია – 26 მარტი, იხ. ბათო
 აგუსტოს – იხ. ავლუსტოს, გვ. 247
 ადაგკტო, კალისტენე – 4 ოქტომბერი, გვ. 35
 ადლო (აზარია წინასწ. მამა) – გვ. 167
 ადელფორა (ადერფორ) მოგვითმთავარი – გვ. 166
 ავგაროს მალემწერალი – გვ. 258
 ავგაროს მთავარი ედესისა – გვ. 429
 ავდა ეპისკოპოსი – გვ. 201
 ავდა, ავდიისუ და მათთანანი – 16 მაისი, იხ. მო-
 წამენი წმიდანი, გვ. 243
 ავდელა მღვდელი – 14 აპრილი, იხ. სუმონ მთავარ-
 ეპისკოპოსი სპარსეთისა, გვ. 209
 ავდიისუ ეპისკოპოსი სპარსეთისა – 16 მაისი,
 გვ. 243
 ავდიისუს – 9 აპრილი, იხ. მოწამენი წმიდანი,
 ტყვეობაში დაღუპულნი საბურ მეფისა ზე, გვ. 207
 ავდიოს ეპისკოპოსი ერლოლ ქალაქისა – 5 სექ-
 ტემბერი, გვ. 8
 ავდიუ წინაწარმეტყველი – გვ. 426
 ავდო – იხ. ავდიოს
 ავიპა – 26 მარტი, იხ. ბათო
 ავკტუ, ტავრიანე, თესალონიკი – 7 ნოემბერი,
 გვ. 62
 ავლაგიოს ეპარხოზი – გვ. 86, 301
 ავლიზან ეპარხოზი – გვ. 215
 ავრილიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 5, 6, 29,
 30, 59, 72, 81, 178, 217, 254, 281, 318, 319, 427

ავტონომო იტალიელი ეპისკოპოსი – 12 სექტემ-
 ბერი, გვ. 12
 ავუდიმო (ავუდიმოს) – 15 ივლისი, გვ. 293
 ავქსანონ მთავარი სებასტიელი – გვ. 58
 ავქსენტი – გვ. 80
 ავქსენტი – 13 დეკემბერი, იხ. ვესტრატო, გვ. 92,
 93, 441
 ავქსენტი საკრველთმოქმედი – 14 თებერვალი,
 გვ. 171
 ავქსენტი, ბენდიმიანეს მოძღვარი – გვ. 164
 ავქსივი კჰრელი ეპისკოპოსი – 17 თებერვალი,
 გვ. 173
 ავლუსტალიოს ალექსანდრიელთა მთავარი –
 გვ. 149
 ავლუსტოს (ავესტოს) კეისარი, ავგუსტუს გაიუს
 ოქტავიანე – გვ. 247, 427
 აზა დიაკონი – 14 აპრილი, იხ. იაკობ ხუცი,
 გვ. 210
 აზარია – 17 დეკემბერი, იხ. ანანია
 აზარია წინაწარმეტყველი, ძე ადლომისი – 5 თე-
 ბერვალი, გვ. 167
 აზარ საჭურისი – იხ. მოწამენი წმიდანი ათასნი,
 გვ. 210
 აზი, ბარუქ – 15 ნოემბერი, გვ. 70
 აზი საკრველთმოქმედი – 19 ნოემბერი, გვ. 73, 74
 ათანარიზო (ათანარიზოს) ბარბაროზთმთავარი –
 გვ. 18, 211
 ათანასე – ათანასი
 ათანასე – გვ. 106, 331
 ათანასე აღმსარებელი – 22 თებერვალი, გვ. 174,
 445
 ათანასე, ათონის დიდი ლავრის მაშენებელი –
 5 ივლისი, გვ. 238, 239, 284
 ათანასე ეპისკოპოსი – 22 აგვისტო, იხ. ანთუსი
 ათანასე კომენტარიისი – 4 იანვარი, გვ. 128, 129,
 იხ. ზოსიმე მონაზონი
 ათანასე I დიდი, ალექსანდრიელი პატრიარქი – 18
 იანვარი, 2 მაისი, გვ. 60, 90, 150, 151, 222, 223,
 329, 330, 365, 422, 448
 ათანასე წიგნისმკითხველი – იხ. არისტოკლეს,
 გვ. 271
 ათანასე II, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 ათანასე მგრძნევაი – გვ. 214
 ათანასია – 31 იანვარი, იხ. კჰროს, გვ. 162
 ათანასია – 2 მარტი, იხ. ანდრონიკე, გვ. 179
 ათენაგენი, ეპისკოპოსი პიდაქთოფსა – 17 ივლისი,
 გვ. 295
 ათინა (კერპი) – გვ. 252
 ათინოდორე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი –
 გვ. 424
 ათინოდორე, გრიგოლ საკრველთმოქმედის ძმა –
 7 ნოემბერი, გვ. 62
 ათინოდორე – 7 დეკემბერი, გვ. 87
 ათინოდორე – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 ათორმეტნი მოციქულნი – 30 ივნისი, გვ. 279

- აითალა — 1 **სექტემბერი**, გვ. 3
 აითალა, აკეფსე — 11 **დეკემბერი**, გვ. 91
 აითალა დიაკონი — 3 **ნოემბერი**, იხ. *აკეფსიმა ეპისკოპოსი*, გვ. 58
 აითალა, ივლიანე, ფილიპე, თეოდოტე — 2 **სექტემბერი**, გვ. 6
 აკაკი ანთუპატი — გვ. 263
 აკაკი, ანტიოქიის პატრიარქი — გვ. 423
 აკაკი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — გვ. 424
 აკაკი* — 15 **სექტემბერი**, გვ. 19
 აკაკი, მელიტანელი ეპისკოპოსი — 15 **სექტემბერი**, გვ. 19
 აკაკი მორჩილი — 26 **ნოემბერი**, გვ. 79
 აკაკი მტარვალი — გვ. 318
 აკაკი აღმსარებელი — 30 **მარტი**, გვ. 199
 აკაკი — 8 **მაისი**, გვ. 229
 აკაკი — 19 **მაისი**, იხ. *პატრიკ*
 აკაკი და მისთანანი — 2 **ივნისი**, გვ. 254
 აკაკი — 28 **ივლისი**, გვ. 303
 აკაკი — 17 **აგვისტო**, იხ. *პავლე*
 აკეფსე (აკეფსეა) — 11 **დეკემბერი**, იხ. *აითალა*
 აკეფსიმა, ვასიანე — 10 **ოქტომბერი**, გვ. 40
 აკეფსიმა, იოსებ, აითალა — 3 **ნოემბერი**, გვ. 58, *მღრ. აითალა, აკეფსე, 11 დეკემბერი*
 აკეფსიმა, ლეონ, ისიდორე — 4 **ოქტომბერი**, გვ. 36
 აკეფსიმა — 11 **დეკემბერი**, იხ. *პეტრე მოლუაწე*, გვ. 91
 აკინდუნე, პილასი, აფთონი, ელპიდოფორო, ანემპოდისტო — 2 **ნოემბერი**, გვ. 57, 58, 322
 აკინდუნოს — იხ. *აკინდუნე*
 აკულუთო — 14 **მაისი**, იხ. *ალექსანდრე*, გვ. 241
 აკულა — 20 **იანვარი**, იხ. *ევგენი ტრაპეზუნტელი*
 აკულა ეპარხოსი — 24 **მარტი**, იხ. *დომეტი*
 აკულა, პრისკილა — 13 **თებერვალი**, გვ. 171
 აკულა მთავარი — გვ. 293
 აკულა მოციქული — 14 **ივლისი**, გვ. 293
 აკულიანე (აკულინე) ეპარხოზი — გვ. 74
 აკულინა და მისთანანი ორასნი მოწამენი — 7 **აპრილი**, გვ. 206
 აკულინა, კალინიკა მეძავყოფილნი — 9 **მაისი**, გვ. 231
 აკულინე, აღმოსავალისა ეპარხოზი — გვ. 164
 აკულინე — 13 **ივნისი**, გვ. 261
 აკუნდინე — 18 **აპრილი**, იხ. *ბიკტორ*, გვ. 218
 აკუნდინე — 22 **აგვისტო**, იხ. *ალათონიკო*, გვ. 322
 აკუსტიონ დიაკონი — 19 **სექტემბერი**, იხ. *იანვარი*
 ალას — 26 **მარტი**, იხ. *აბათო*
 ალექსანდრე, აკულუთო, ბარბარო — 14 **მაისი**, გვ. 241
 ალექსანდრე, ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი — 18 **იანვარი**, 29 **მაისი**, გვ. 52, 150, 151, 253, 422
 ალექსანდრე, ანტიოქიის პატრიარქი — გვ. 296
 ალექსანდრე, ანტონ — 9 **ივნისი**, გვ. 258
 ალექსანდრე, ბიზანტიის იმპერატორი, ბასილ I მაკედონელის ძე — გვ. 428
 ალექსანდრე, დუქსი შუამდინარისა — გვ. 36
 ალექსანდრე, ეპიმახოს, ონისიმე — 6 **ივლისი**, გვ. 285
 ალექსანდრე ეპისკოპოსი და ჰერაკლე — 22 **ოქტომბერი**, გვ. 49
 ალექსანდრე, იერუსალიმის პატრიარქი — 16 **მაისი**, (გერმანოს პატრიარქსა და იმენეოს პატრიარქს შორის) — გვ. 244, 422
 ალექსანდრე კომიტი, მთავარი კესარიისა — გვ. 59
 ალექსანდრე, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი — 20 **ნოემბერი**, 30 **აგვისტო**, გვ. 60, 74, 255, 331, 424
 ალექსანდრე მაკედონელი — გვ. 226, 426
 ალექსანდრე მეფე ანტონინეს და მაქსიმიანეს შორის — გვ. 50, 145, 427
 ალექსანდრე მთავარი, ტარსუს კილიკიისა დიოკლიტიანეს ზე — გვ. 6, 293
 ალექსანდრე მთავარი მაქსიმიანეს ზე — გვ. 98
 ალექსანდრე მთავარი (თეკლა პირველმოწამის დროს) — გვ. 26
 ალექსანდრე, რომის პაპი — 16 **მარტი**, 29 **მაისი**, გვ. 188, 252
 ალექსანდრე სევეროსი, რომის იმპერატორი — გვ. 425
 ალექსანდრე — 28 **სექტემბერი**, იხ. *ალფი*
 ალექსანდრე — 9 **ნოემბერი**, გვ. 64
 ალექსანდრე — 17 **დეკემბერი**, იხ. *პატერმოთი*
 ალექსანდრე — 25 **თებერვალი**, გვ. 176
 ალექსანდრე — 15 **მარტი**, იხ. *ალაპი*
 ალექსანდრე — 15 **მარტი**, გვ. 188
 ალექსანდრე — 10 **აპრილი**, იხ. *ტერენტი*
 ალექსანდრე — 13 **მაისი**, გვ. 236, 237
 ალექსანდრე — 20 **მაისი**, იხ. *თალელე*
 ალექსანდრე — 9 **ივლისი**, იხ. *პატერმუთიოს*
 ალექსანდრე — 29 **ივლისი**, გვ. 304
 ალექსანდრე, წინამძღვარი დაუძინებელთა მონასტრის — გვ. 121
 ალექსანდრე, პრომთა პაპი — 29 **მაისი**, გვ. 252, 421
 ალექსანდრია, კლავდია, ევფრასია, მატრონა, ივლიანა, ევფიმი, თეოდოსია — 20 **მარტი**, გვ. 189
 ალექსანდრია დედოფალი — 21 **აპრილი**, გვ. 213, 214, 215
 ალექსანდრია — 18 **მაისი**, იხ. *ტეკუსა*
 ალექსი, წმიდა კაცი ღმრთისა — 17 **მარტი**, 17 **ივნისი**, გვ. 189, 265
 ალიპი მესვეტე (ანდრიაპოლისს) — 26 **ნოემბერი**, გვ. 79
 ალიპი, ევვიოტ, პავლე, ივლიანა — 27 **მაისი**, გვ. 252
 ალიპი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — გვ. 424

* ეს აკაკი ბერძნულ სვინაქსარებში არ დასტურდება.

ალფი-ალფე

ალფი, ალექსანდრე, ზოსიმე, ნიკონ, ნეონ, ილიო-დორე, მარკოზ – **28 სექტემბერი**, გვ. 29

ალფე – **18 ნოემბერი**, იხ. ზაქარია

ალფეს მოციქული და ძენი მისნი – **26 მაისი**, გვ. 251

ალფიოს – **28 სექტემბერი**, იხ. ალფი

ალფიოს, ფილადელფოს, კვრინე და მათთანნი – **10 მაისი**, გვ. 232

ამათი, იოანა წინასწარმეტყველის მამა – გვ. 24

ამალღებაჲ პატოისნისა ჯუარისაჲ – **14 სექტემბერი**, გვ. 14

ამბაკუმ წინასწარმეტყველი – **2 დეკემბერი**, გვ. 83

ამბროსი მელიოლანელი – **7 დეკემბერი**, გვ. 87

ამესია, მეფე ჰურიათა – გვ. 425

ამესია, მღვდელი ბეთელისა – გვ. 265

ამიანე – **4 სექტემბერი**, იხ. უკეანე

ამონა (ამონ) დიაკანი – **1 სექტემბერი**, გვ. 3

ამოს, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

ამოს მანასეს ძე, მეფე ჰურიათა – გვ. 425

ამოს წინასწარმეტყველი – **16 ივნისი**, გვ. 265

ამპელიანოს ბერი – გვ. 225, 227

ამპლია მოციქული – გვ. 430

ამფია – **23 ნოემბერი**, იხ. არქიპოს

ამფიანე, ედისიოს – **2 აპრილი**, გვ. 202

ამფილოქე, იკონიელი ეპისკოპოსი – **23 ნოემბერი**, გვ. 46, 47, 76

ანა – **9 სექტემბერი**, **9 დეკემბერი**, **25 ივლისი**, გვ. 11, 89, 300, 449, იხ. *იოვაკიმ* და *ანა*

ანა, ელისაბედ და მათთანნი – **8 ოქტომბერი**, გვ. 38

ანა, თეოდოტე, ელისაბედ, ღლუკერი – **22 ოქტომბერი**, გვ. 49

ანა მღვდელთმოდგარი – იხ. *კაიაფა*

ანნა წინასწარმეტყველი – **3 თებერვალი**, იხ. *სუმეონ მართალი*, გვ. 321

ანნა – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*

ანნა, კონონ ისავრიელი მოწამის ცოლი – გვ. 181

ანაკი, გრიგოლ პართელის მამა – გვ. 31

ანანია – **20 თებერვალი**, გვ. 174

ანანია, აზარია, მისაელ, დანიელ – **17 დეკემბერი**, გვ. 99, 100

ანანია მოციქული – **1 ოქტომბერი**, გვ. 33, 429, 435

ანანია – **1 დეკემბერი**, გვ. 83

ანანია ხუცი, პეტრე მეჭურჭლე და შუღნი მხედარნი ფინიკეს – **27 იანვარი**, გვ. 160

ანასტასი აღმსარებელი – გვ. 174

ანასტასი I, ბიზანტიის მეფე – გვ. 33, 85, 428

ანასტასი I, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

ანასტასი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **10 თებერვალი**, გვ. 169, 425

ანასტასი მთავარი, ტრევიფენი მოწამის მამა – გვ. 163

ანასტასი I, რომის პაპი – გვ. 421

ანასტასი II, რომის პაპი – გვ. 421

ანასტასი, სინელი მონაზონი – **20 აპრილი**, გვ. 213

ანასტასი I, ანტიოქიის მთავარეპისკოპოსი – **20 აპრილი**, გვ. 213

ანასტასი II, სინელი, ანტიოქიის პატრიარქი გრიგოლ პატრიარქის შემდეგ – გვ. 155, 169, 424, შდრ.

ანასტასი სპარსი, **22 იანვარი**

ანასტასი II, საბერძნეთის მეფე – გვ. 428, იხ. *არტემონ ანასტასი II*

ანასტასია მოწესე – **29 სექტემბერი**, გვ. 31

ანასტასია ქალწული, რომაელი – **12 ოქტომბერი**, გვ. 42, 55, 143

ანასტასია – **22 დეკემბერი**, გვ. 104, 105

ანასტასია – **15 აპრილი**, იხ. *ბასილია*

ანასტასიოს – **21 ივნისი**, იხ. *ივლიანე მეგუპტელი*, გვ. 268

ანასტასიოს, მაქსიმე აღმსარებლის მოწაფე – გვ. 314

ანასტასიოს დიაკონი, მაქსიმე აღმსარებლის მოწაფე – გვ. 314

ანატოლი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **20 ნოემბერი**, **3 ივლისი**, გვ. 74, 282

ანგეა წინასწარმეტყველი – **16 დეკემბერი**, გვ. 99, 244, 426

ანდრალათე ბრძენი, იოანე ოქროპირის მასწავლებელი – გვ. 67

ანდრია-ანდრეა

ანდრეა მეგუპტელი მეუღაბნოე – **2 დეკემბერი**, იხ. *იოანე*

ანდრეა – **15 მაისი**, იხ. *პეტრე*

ანდრია კრიტელი (Ανδρέας ἐν Κρίτει) – **19 ოქტომბერი**, გვ. 10, 46

ანდრია კრიტელი – **19 ოქტომბერი**, გვ. 46

ანდრია კრიტელი, იერუსალიმის ეპისკოპოსი (Ανδρέας ἐπισκ. Ἱερουσαλὴμ) – **4 მაისი**, **4 ივნისი**, **4 ივლისი**, გვ. 191, 225, 255, 283, 309, 333, 345, 346, 347, 348, 369

ანდრია კურიკატორი – **6 სექტემბერი**, იხ. *ფავესტო ხუცი*

ანდრია (ანდრეა) მოციქული – **30 ნოემბერი**, გვ. 25, 81, 82, 155, 228, 279, 415, 424, 439, 440

ანდრეა მხედარი, ჰერაკლე, ფავესტე, მინა და მათთანნი – **13 ივლისი**, გვ. 292

ანდრეა, პრობო – **12 ივლისი**, გვ. 292

ანდრია (ანდრეა) – **28 ნოემბერი**, იხ. *სტეფანე*

ანდრია, სტეფანე, პეტრე, პავლე და მათთანნი – **20 ოქტომბერი**, გვ. 48

ანდრია სტრატელატი – **19 აგვისტო**, გვ. 320

ანდრიანე მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 262

ანდრიანე, ნატალია, ატიტიკოს, სისინი და მათთანნი – **26 აგვისტო**, გვ. 328, 329

ანდრიანე, რომის მეფე – გვ. 9, 22, 97, 206, 222, 306, 427

ანდრიანე, ტრაიანე იმპერატორის სიძე – გვ. 7, 23

ანდრიანე (ადრიანე) ფინიკიის მთავარი, ვესპასიანეს ზე – გვ. 266, 294

ანდრიანე – **1 ნოემბერი**, იხ. *კესარიონ*

- ანდრიანე — 3 თებერვალი, გვ. 166
 ანდრიანე — 26 აგვისტო, გვ. 328
 ანდრომასო — 12 ოქტომბერი, იხ. დიოდორე
 ანდრონა — 4 ნოემბერი, იხ. დასიონ
 ანდრონიკე მოციქული, სამოცდაათთაგანი, პანონიის ეპისკოპოსი — 17 მაისი, 30 ივლისი, გვ. 245, 430, იხ. შილა
 ანდრონიკე მხედარი — 6 სექტემბერი, იხ. ფავესტო ზუცი
 ანდრონიკე — 12 ოქტომბერი, იხ. ტარაზო
 ანდრონიკე ღირსი, ათანასია — 2 მარტი, გვ. 179
 ანეკლიტე, რომის პაპი ლინოს პატრიარქის შემდეგ — გვ. 421
 ანეკტო — 10 მარტი, იხ. კოდრატო
 ანემპოდისტოს — 2 ნოემბერი, იხ. აკინდუნე
 ანთია, ელევთერ მოწამის დედა — გვ. 97
 ანთიმო, თალელე, ქრისტეფორე, ეფემია და შვილნი მათნი — 19 ნოემბერი, გვ. 74
 ანთიმო — 26 ნოემბერი, იხ. კოზმან-დამიანე
 ანთიმო ზუცი, სტეფანე — 7 ივნისი, გვ. 256
 ანთიმოს ეპისკოპოსი ანტიოქიისა — გვ. 34
 ანთიმოს ეპისკოპოსი ტრაპეზუნტისა — იხ. ანთიმოს კონსტანტინეპოლის პატრიარქი
 ანთიმოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — გვ. 212, 424
 ანთიმოს მწვალებელი — გვ. 327
 ანთიმოს, ნიკომიდოელი ეპისკოპოსი — 3 სექტემბერი, გვ. 6, 7, 103 (სქ. 16) 122, 124
 ანთოს და ორნი მონანი მისნი — 21 თებერვალი, გვ. 174
 ანთოს — 28 აგვისტო, გვ. 330
 ანთუსი, ათანასე ეპისკოპოსი, ხარისიძე, ნეოფიტე — 22 აგვისტო, გვ. 322, 323
 ანთუსი, იოანე ოქროპირის დედა — გვ. 67
 ანთუსორე (ანთოსორე) — 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 ანთანე, ალექსანდრიის პატრიარქი მარკოზ მახარებლის შემდეგ — გვ. 422
 ანთანე, ანტიოქიის პატრიარქი — გვ. 423
 ანიკიტოს, რომის პაპი — გვ. 421
 ანიკიტოს მამადმთავარი — იხ. ანიკიტოს (რომის პაპი)
 ანიკიტოს — 12 აგვისტო, იხ. ფოტი, გვ. 312
 ანილიოს მთავარი ნერონის ზე — გვ. 43
 ანიმაის — 26 მარტი, იხ. ბათო
 ანტერადიე, რომის პატრიარქი — გვ. 421
 ანტიოხოზ — 8 ივლისი, იხ. პროკოპი
 ანტიოხოზ ღუქსი მაქსიმიანეს ზე — გვ. 37
 ანტიოხოს მთავარი ანტონინეს ზე — გვ. 20
 ანტიოხოს მთავარი მაქსიმიანეს ზე — გვ. 320
 ანტიოხოს — 16 ივლისი, გვ. 234
 ანტიოხოს, პლატონ მოწამის ძმა — გვ. 73
 ანტიოხოს შემასმენელი — გვ. 306
 ანტიოხოს სელევკოსის ძე — გვ. 306
 ანტიპა მღვდელმოწამე, ეპისკოპოსი პერდამოხსა — 11 აპრილი, გვ. 208
 ანტიპატრო, ბოსტრელი ეპისკოპოსი — 13 ივნისი, გვ. 262
 ანტიპატრო ანთუპატი დეკეოზის ზე — გვ. 317
 ანტილონე მთავარი, ეპრაქსია მოწამის მამა — გვ. 301
 ანტილონო — 16 ოქტომბერი, გვ. 44
 ანტონ დიდი (ნეტარი) მეგზუბელი — 17 იანვარი, გვ. 147, 149, 150, 161, 419, 445
 ანტონ I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — გვ. 170, 425
 ანტონ II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — 12 თებერვალი, გვ. 170, 425
 ანტონ, მელასიპე, კასინი — 7 ნოემბერი, გვ. 61
 ანტონ მღვდელი — იხ. ივლიანე მეგზუბელი, გვ. 268, 269
 ანტონ — 10 ნოემბერი, გვ. 64
 ანტონ — 25 თებერვალი, გვ. 176
 ანტონ — 1 მარტი, იხ. მარკელე
 ანტონ — 4 მაისი, გვ. 224
 ანტონ — 21 ივნისი, იხ. ივლიანე მეგზუბელი
 ანტონ — 10 ივლისი, იხ. ლეონტი
 ანტონ — 9 აგვისტო, გვ. 311
 ანტონინა — 9 ივნისი, იხ. ალექსანდრე
 ანტონინა — 12 ივნისი, გვ. 261
 ანტონინე, ანთუსი მოწამის მამა — გვ. 322
 ანტონინე, ალექსანდრიელი ეპისკოპოსი — 31 ივლისი, გვ. 305
 ანტონინე გაბალი — გვ. 427
 ანტონინე გემო — გვ. 427
 ანტონინე ღუქსი დეოკლიტიანეს ზე — გვ. 69
 ანტონინე კარა[კა]ლი — გვ. 427
 ანტონინე, იერუსალიმის პატრიარქი, მაქსიმეს და უვალის შორის — გვ. 422
 ანტონინე მეფე — გვ. 20, 22, 24, 49, 65, 236, 249, 253, 254
 ანტონინე, ნიკოფორე, ზევინა, გერმანოს, მანიათა — 13 ნოემბერი, გვ. 68
 ანტონინე [პიუსი] — გვ. 427
 ანტონინე — 1 მარტი, გვ. 178
 ანტონინე — 23 ოქტომბერი, იხ. მაქსიმილიანე
 ანტონინო — 19 აპრილი, იხ. ქრისტეფორე
 ანტულიანე — 24 აგვისტო, გვ. 325
 ანუსია — 30 დეკემბერი, გვ. 130
 აპელე მოციქული, ზმირნის ეპისკოპოსი — გვ. 430
 აპელე მოციქული, ირაკლიის ეპისკოპოსი — გვ. 430
 აპელიანე ანთვიპატი დიოკლეტიანეს ზე — გვ. 325
 აპილეონ, ნილო, პატერმუთიოს — 19 სექტემბერი, გვ. 23
 აპილიანე მთავარი — გვ. 56
 აპოლინარი — 5 იანვარი, გვ. 129
 აპოლინარი — 23 ივლისი, გვ. 300
 აპოლინარი, ალექსანდრიის პატრიარქი — გვ. 423
 აპოლინარი მწვალებელი — გვ. 46
 აპოლო ეპისკოპოსი — 10 ივნისი, გვ. 259
 აპოლო მოციქული, კესარიის ეპისკოპოსი — 7 იანვარი, გვ. 132, 141, 431

- აბოლონ (კერპი) – გვ. 20, 208, 215, 249, 262
 აბოლონ, ისაკ, კოდრატო – **21 აპრილი**, გვ. 213
 აბოლონ (აბოლონიოზ) – **14 დეკემბერი**, იხ. *ფილიმონ*, გვ. 96
 აბოლონ, რომის პაპი – **23 ივლისი**, გვ. 300
 აბოლონ სარდელი – **10 ივლისი**, გვ. 289
 აბოლონ, ტრეპონტი ეპარხოსის ძე – გვ. 285
 აბოლონ – **5 ივნისი**, იხ. *მარკიანე*
 აპრიონოს, კუპრელი ეპისკოპოსი – **7 თებერვალი**, გვ. 168
 არაზ – **5 ივნისი**, იხ. *მარკიანე*
 არგურისკო მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 64
 არდალიონ მიმოსა – **17 აპრილი**, გვ. 212
 არეთა და მისთანანი – **24 ოქტომბერი**, გვ. 51
 არეო (არეოს) – **19 დეკემბერი**, იხ. *პრომოს*, გვ. 102
 არესი (კერპი) – გვ. 40
 არიადნი (მარიამ) – **18 სექტემბერი**, გვ. 22
 არიადნი – **25 სექტემბერი**, გვ. 27
 არიადნი დედოფალი – **22 აგვისტო**, გვ. 323
 არიანე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 95, 96, 97, 187, 223, 246
 არიანე მსაჯული მაქსიმიანეს ზე – გვ. 157, 158, 246
 არიანე მსაჯული დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 27
 არიდროკლეა, ეფესოს მთავარი – გვ. 76
 არიოზ მწვალელებელი – გვ. 46, 52, 77, 87, 151, 247, 253, 270, 323, 331, 454
 არისტარხოს მოციქული, ასურეთის აპამიის ეპისკოპოსი – გვ. 432
 არისტაქე=აროსტაქე, გრიგოლ დიდის სომხეთის ძე – გვ. 32
 არისტი დიაკონინ – გვ. 48
 არისტიდი ეპარხოსი მიანეს ზე – გვ. 315
 არისტონ ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი – **3 სექტემბერი**, გვ. 7
 არისტოვულო (არისტოვულე) მოციქული – **15 მარტი**, გვ. 188
 არისტოკლეს ღიმიტრი (ღიმიტრიანი), ათანასე – **23 ივნისი**, გვ. 270, 331
 არისტოტელი – გვ. 78
 არკადი და ნესტორ ტრიმიტუნტელი ეპისკოპოსი – **7 მარტი**, გვ. 183
 არკადი, კონსტანტინეპოლის მეფე, რომის იმპერატორი, თეოდოსი I დიდის ძე – გვ. 46, 160, 178, 229, 235, 282, 428
 არკადი (არკატი) – **26 იანვარი**, იხ. *ქსენეფორე*
 აროა, თეოდორე კურინელის თანამდგომი – **4 ივლისი**, იხ. *თეოდორე კურინელი*
 არპლა მონაზონი – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 არსათ, სპარსთა მეფის ძმა – გვ. 243
 არსაკი, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – **11 ოქტომბერი**, გვ. 424
 არსაკი – **12 ნოემბერი**, გვ. 46
 არსენი, არკადი და ონორი მეფეთა მოძღვარი – **8 მაისი**, გვ. 229
 არსენი, პროხორე ქართველის მოძღვარი – გვ. 170
 არსი=არსესი, ძვ. სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 არტაბორ/არტაბურ (=არტაბან IV), პართთა მეფე – გვ. 31
 არტავან, სპარსთა მეფე – გვ. 426
 არტაქსერქსე I ხელგარძელი, სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 არტაქსერქსე II მოხსენე (მნემონი), სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 არტაქსერქსე III ოქუს – გვ. 426
 არტემ მოციქული, ეპისკოპოსი ლუსტრას – გვ. 432
 არტემ – **20 ოქტომბერი**, გვ. 48
 არტემ (არტემიდა) – გვ. 36, 76, 179, 257
 არტემიდორე – **20 სექტემბერი**, იხ. *თალელე*
 არტემიდორე – **26 ოქტომბერი**, იხ. *ბასილი*
 არტემიდორე – **27 ოქტომბერი**, გვ. 54
 არტემონ, ზუცი აღმსარებელი – **8 ოქტომბერი**, გვ. 38
 არტემონ – **8 ნოემბერი**, იხ. *მავრა*
 არტემონ – **9 ნოემბერი**, იხ. *ონისიფორე*
 არტემონ – **9 ნოემბერი**, იხ. *მავრა*
 არტემონ, ლაოდიკელი ზუცესი – **12 აპრილი**, გვ. 208, 209
 არტემონ ანასტასი II, საბერძნეთის მეფე – გვ. 428
 არფაქსად (აბრაჰამის მამა) – გვ. 298
 არქელაოს, კურილე, ფოტინო – **4 მარტი**, გვ. 179
 არქელაოზ – გვ. 287
 არქელაოს, მეფე ურიასტანისა – გვ. 114
 არქიპო – **19 ნოემბერი**, იხ. *ნეოფიტი*
 არქიპო (არქიპოს), ფილიმონ, ამფია – **23 ნოემბერი**, **6 ივლისი**, გვ. 76, 285
 არქიპოს – **20 თებერვალი**, გვ. 174
 არქიპო, ფილიმონ – **6 ივლისი**, იხ. *არქიპო*, **23 ნოემბერი**
 არხოსასხარ მოგვთმთავარი – გვ. 210
 ასა აბიას ძე, მეფე ჰურიასტანისა – გვ. 425
 ასაფ წინაწარმეტყველი – გვ. 426
 ასირიპინოს, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 422
 ასუნკრიტე მოციქული, ეპისკოპოსი ურკანოსს – გვ. 430
 ასუნკრიტე და მისთანანი – **20 ივნისი**, გვ. 276
 ასკლა – **20 მაისი**, გვ. 226
 ასკლიპი კერპი – გვ. 209, 252
 ასკლიპიადე ეპარხოზი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 73
 ასკლიპიადი, ანტიოქიის პატრიარქი სერაპიონ და ფილიტოს პატრიარქი შორის – გვ. 423
 ასკლიპიადო – **3 ივლისი**, იხ. *თეოდორე*
 ასკლიპიადო მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 179
 ასკლიპიადო (ასკლიპოდო) – **15 სექტემბერი**, **19 თებერვალი**, გვ. 19, 216
 ასკლიპიონ მთავარი დეკეოზის ზე – გვ. 104
 ასკლიპიოს – გვ. 78
 ასტერი – **30 ოქტომბერი**, იხ. *კლავდიოს*
 ასტერი – გვ. 290

ასტერიოს და ალექსანდრე – [20 მაისი], იხ. *თალე-
ლე*, 20 მაისი

ასტი, დორაქის ეპისკოპოსი – 6 ივლისი, გვ. 284

ატარქსერქსე – იხ. *არტარქსერქსე*

ატტალო – 26 ივლისი, იხ. *სანკტო*

ატტიკოს (ატტიკო) – 29 აპრილი, გვ. 219

ატტიკოს, ევდოქსია, ალაპი, მარინო, უკეანო, ევსტ-
რატი, კარტერი, ნიკოპოლი, სტუტრაკი, ტოვია და
მოფუასნი მათნი სევასტიელი – 2 ნოემბერი, გვ. 58

ატტიკოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 11
ოქტომბერი, გვ. 296, 308, 424

ატტიკოს – 26 აგვისტო, იხ. *ანდრიანე*

ატტიკოს მეფე ასურელთა – გვ. 100

აფთონი (აფთონიოს) – 2 ნოემბერი, იხ. *აკინდუნე*

აფრიკანე ეპარხოზი ტრაიანეს ზე – გვ. 299

აფრიკანოს, პოპლიოს, ტერენტოს – 13 მარტი,
გვ. 187

აფრიკანოს – 10 აპრილი, იხ. *ტერენტი*

აფრიკიანე, გერვასი მოწამის მამა – გვ. 42

აფროდი, მილდა, მაკროვი, უვალერიანე, გორდიანე,
ლეონტი, ანტონი და სამეოცნი მოწამენი სკუთოპო-
ლისს – 4 მაისი, გვ. 224

აფროდიისოს დედაკაცი დეკეოზის ზე – გვ. 167

აფროდიტი – გვ. 242

აქაბ, იუდას მეფე – გვ. 122, 315, 426

აქაზ, მეფე ებრაელთა, იორამის ძე – გვ. 111, 116,
425

აქაიკი, სქინონ – 24 დეკემბერი, გვ. 106

აქია წინაწარმეტყველი – 9 იანვარი, გვ. 142

აქილევ – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*

ალათანგელოზ – 5 ნოემბერი, გვ. 60

ალათანგელოზ – 23 იანვარი, იხ. *კლიმი ანკურელი*
გვ. 157

ალათი – 5 თებერვალი, გვ. 166

ალათიკე მეუღაბნოე – 20 მაისი, გვ. 247

ალათოდორე – 13 ოქტომბერი, გვ. 42

ალათოდორე ეპისკოპოსი – 6 მარტი, იხ. *ბასილი*

ალათოდორე – 28 ივნისი, იხ. *კარპოს*

ალათოკლია, კალისტოს, ევგუდ, ერმოგინე – 1 სექ-
ტემბერი, გვ. 4

ალათოკლია – 17 სექტემბერი, გვ. 21

ალათოკლია – 13 ოქტომბერი, იხ. *კარპოს*, *პაპილე*

ალათონ – იხ. *აგათონ*

ალათონიკე – 28 ივნისი, იხ. *კარპოს*, გვ. 277

ალათონიკოს (ალათონიკე), ზოტიკოს, ზენონ, აკუნ-
დინე, სევერიანე, თეოპრეპო – 22 აგვისტო, გვ. 322

ალათოპოს – 23 ნოემბერი, იხ. *ზოტიკე*

ალათოპოდოს – 4 აპრილი, იხ. *თეოდულე*

ალაპი – 20 სექტემბერი, იხ. *ევსტათი*

ალაპი – 2 ნოემბერი, იხ. *ატტიკოს*

ალაპი – 22 ნოემბერი, გვ. 75

ალაპი – 3 დეკემბერი, იხ. *ინდი*

ალაპი, ალექსანდრე, ალექსანდრე, დიონისი, ტი-
მოლაოს, რომილოს, პლისიოს – 15 მარტი, გვ. 188

ალაპი, ირინი, ქიონია – 3 აპრილი, გვ. 203

ალაპი – 4 ივლისი, 1 აგვისტო, იხ. *პისტი*

ალაპი – 19 აგვისტო, იხ. *ტიმოთე*

ალაპი – 21 აგვისტო, იხ. *ბასი*

ალაპიტოს სვინაელი (სვინადელი) ეპისკოპოსი –
18 თებერვალი, გვ. 173

ალაპიტოს I რომის პაპი – 17 აპრილი, გვ. 212

ალლაიდა სქოლასტიკოსი დეკეოზის ზე – გვ. 34

ალლაიდა მთავარი დიოკლეთიანეს ზე წმიდა ვინი-
ფანტეს ქალბატონი – გვ. 263, 264

ალლაიდა, ალექსის, „კაცისა ღმრთისა“, დედა –
გვ. 265

ალნი – 21 იანვარი, გვ. 154

ალნი – 5 ივლისი, გვ. 283

ალრიკოლაოზ მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 169,
184

ალრიკოლაოზ მთავარი ლიმიტინელთა დიოკლეთია-
ნეს და მაქსიმიანეს ზე – გვ. 94, 153

ალრიკოლაოს მთავარი ტრაიანეს ზე – გვ. 284, 285

ალრიპა მეფე – გვ. 248

ალრიპა მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 249

ალრიპა – 1 ნოემბერი, იხ. *კესარიონ*

ალრიპინე დუკა ივლიანე განდგომილის ზე – გვ. 61

ალრიპინე კერპთა ტაძრის შემამკობელი – გვ. 224

ალრიპინე მთავარი დიოკლეთიანეს ზე – გვ. 73

აპრონ (ბიბლ.) – გვ. 109, 132, 221, 260, 297

აპრონ და მოსე – მარხვ. I კვრ., გვ. 341

ბ

ბაბილა, ანტიოქიის პატრიარქი და მის თანა ჩუზნი
– 4 სექტემბერი, გვ. 7, 231, 324, 423

ბაბილოს – გვ. 427

ბაგრატ, ტავრომენიელი ეპისკოპოსი (პეტრე მოცი-
ქულის მოწაფე) – 9 ივლისი, გვ. 289

ბათო, უირიკა, ორი ძე, ორი ასული, არპლა
მონაზონი, ავიპა, კოსტა, აგია, უია, ელათრაქს, ისკო,
შილა, სიგი, სუირილილ, სუიშლა, თერთა, ფილგა,
ანნა, ალას, ბარკა, მუიკა, მამიკა, უიკო, ანიმას
გუეთოს – 26 მარტი, გვ. 197

ბალტასარ, ბაბილონის უკანასკნელი მეფე – გვ. 426

ბარაქია, ზაქარია წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 8

ბარაქიოს – 29 მარტი, იხ. *იონა*, გვ. 199

ბარბარა – 4 დეკემბერი, გვ. 84, 85 (სქ. 6), 415,
419, 440

ბარბაროზ, პელაგია – 5 მაისი, გვ. 227

ბარბაროუს – 14 მაისი, იხ. *ალექსანდრე*, გვ. 241

ბარდან – იხ. *კარდან*

ბართლომე (ბართლომეოს) მოციქული – 11 ივნისი,
30 ივნისი, 25 ივლისი, იხ. *ბარნაბა*, გვ. 260, 279,
328, 448

ბარკა – 26 მარტი, იხ. *ბათო*

ბარლამ (ანტიოქელი) – 16 ნოემბერი, გვ. 71

ბარნაბა მოციქული, მედიოლანის ეპისკოპოსი –
11 ივნისი, [30 ივნისი], გვ. 260, 279, 448

ბარსანოფ – 6 თებერვალი, გვ. 167

ბარუქ ღირსი – **15 ნოემბერი**, იხ. აზი
 ბარუქ (ბაროქ) წინაწარმეტყველი – გვ. 111, 243, 426
 ბარუქიოს სპარსი – **27 მარტი**, იხ. *იოვანე*
 ბასი (ბასა) თეოდონი, ალაპი, პისტი – **21 აგვისტო**, გვ. 321
 ბასიანე – იხ. *ვასიანე*
 ბასილეოს, ამასიელი ეპისკოპოსი – **26 აპრილი**, **28 აპრილი**, გვ. 217
 ბასილი, არტემიდორე, ღლუკენი – **26 ოქტომბერი**, გვ. 53
 ბასილი აღმსარებელი – **27 თებერვალი**, გვ. 176
 ბასილი, ბასილი დიდის მამა – გვ. 125
 ბასილი დიდი კესარია-კაპადოკიელი – **1 იანვარი**, გვ. 15, 46, 116, 117, 125, 126, 127, 137, 138, 140, 142, 144, 159, 165, 184, 195, 196, 217, 293, 297, 317, 336, 341, 350, 372, 395, 400, 408, 418, 419, 443, 445
 ბასილი, ევგენი, ალათოდორე, ელპიდი, ეთერი, კაპიტონ, ფერემ – **6 მარტი**, გვ. 182, 183
 ბასილი და მის თანა სამეოცდაათნი მოწამენი – **5 ივლისი**, გვ. 284
 ბასილი სელევკიელი – გვ. 121
 ბასილი ანკურიელი – **2 იანვარი**, გვ. 127
 ბასილი – **6 თებერვალი**, იხ. *ფავსტო*
 ბასილი – **7 ივლისი**, იხ. *ისავრო*
 ბასილი I მაკედონელი – გვ. 428
 ბასილი II, ძე პრომანოზისი – გვ. 239, 428
 ბასილია, ანასტასი – **15 აპრილი**, გვ. 211
 ბასილი – **3 სექტემბერი**, გვ. 6
 ბასილია – **16 დეკემბერი**, გვ. 99
 ბასილიცა – **22 მარტი**, იხ. *კალინიკე*
 ბასილიცა – **16 აპრილი**, იხ. *ლეონილო*
 ბასილიცა – **20 აგვისტო**, გვ. 321
 ბასილია, კელსი მოწამის დედა – **21 ივნისი**, იხ. *ივლიანე მეგჯუბელი*, გვ. 269
 ბასოს – **6 მარტი**, იხ. *თეოდორე პატრიკი*
 ბასუს (ბავსუს, ბასოს), ევსევი, ევტუქი, ვასილიდო – **20 იანვარი**, გვ. 153
 ბაქოს – **7 ოქტომბერი**, **27 მაისი**, იხ. *სერგი*
 ბაქოს – **16 დეკემბერი**, გვ. 98
 ბეირი (ოსე წინაწარმეტყველის მამა) – გვ. 45
 ბენდიმიანე – **1 თებერვალი**, გვ. 164
 ბენედიკტე – **14 მარტი**, გვ. 187
 ბენედიკტე I, რომის პატრიარქი – გვ. 421
 ბენიამენ დიაკონი – **31 მარტი**, გვ. 201
 ბენიამენ, ვენიო, ვინი – **30 ივლისი**, გვ. 305
 ბენიამენ(?), იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 421
 ბენიამენ (ბიბლ.) – გვ. 425
 ბერინა – **8 ნოემბერი**, იხ. *მარონა*
 ბერონიკი – **17 ივლისი**, იხ. *სპერატო*
 ბერსაბე (ბიბლ.) – გვ. 120
 ბიკენტი – **11 ნოემბერი**, იხ. *ბიკტორ*
 ბიკტორ – გვ. 65
 ბიკტორ, ზოტიკე, ზენონ, აკინდუნე, სევერიანე – **18 აპრილი**, გვ. 210

ბიკტორ, რომის პატრიარქი, ელევტერს და ზეფი-რეს შორის – გვ. 421
 ბიკტორ – **11 ნოემბერი**, იხ. *მინა*
 ბიკტორ – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 ბიკტორ ჯალათი – გვ. 253
 ბირგილიონ, რომაელი პოეტი, ფილოსოფოსი [კერ-გილიუსი] – გვ. 78
 ბოა – **30 დეკემბერი**, გვ. 112 (შენ.)
 ბონიფანტე III, რომის პაპი – გვ. 421
 ბოოს (ბოს, ბუზი), ეზეკიელ წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 297
 ბოსორა, იობის დედა – გვ. 227
 ბრენი, ნასიბინის ახლოს მდებარე მონასტრის დედა – გვ. 274
 ბუზი – იხ. *ბოოს*
 ბუკოლი, ზმირნელი ეპისკოპოსი – გვ. 174

პ

გაბრიელ მთავარანგელოზი – **17 ოქტომბერი**, **13 ივლისი**, **26 ივლისი**, გვ. 44, 140 (სქ. 53), 190, 191, 252, 286, 292, 302, 316, 330, 447, 452, 457, 461
 გადის ტომი – გვ. 298
 გაიანე – **27 სექტემბერი**, იხ. *ეპიხარო*
 გაიანე – **30 სექტემბერი**, იხ. *გრიგოლ ეპისკოპოსი სომხითარი*
 გაიანე – **4 ოქტომბერი**, იხ. *ნეოფიტე*
 გაიანე (გაიანოს) – **23 ივნისი**, იხ. *ვესტუქი*
 გაიანე – **11 აგვისტო**, იხ. *ზენონ*
 გაიანოზ, ალექსანდრიის პატრიარქი, ტიმოთეს და თევდოსის შორის – გვ. 423
 გაიანოს – **5 მაისი**, გვ. 227
 გაიოზ – **4 ოქტომბერი**, იხ. *ნეოფიტე*
 გაიოზ – **11 აგვისტო**, იხ. *ზენონ*
 გაიოს – **21 ოქტომბერი**, იხ. *დასი*
 გაიოს – **5 მაისი**, იხ. *ნეოფიტე*
 გაიოს – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 გაიოს მოციქული, ეფესოს ეპისკოპოსი ტიმოთეს შემდეგ – გვ. 431
 გაიოს, იერუსალიმის პატრიარქი ივლიანეს და სუნმაზოზს შორის – გვ. 422
 გაიოს, რომის პატრიარქი – გვ. 421
 გაიოს, რომის IV მეფე, ტიბერიოსის ძე – გვ. 427
 გალბიოს პატრიკი – გვ. 280
 გალბოს – გვ. 427
 გალიენოს (გალინოს, გალანოს), რომის იმპერატორი – გვ. 427
 გელასი – **23 დეკემბერი**, იხ. *თეოდულე*
 გელასი – **28 აგვისტო**, გვ. 330
 გელასი=დაკახოს (Δαχάκ) – იხ. *ბაქოს*, **16 დეკემბერი**
 გელასი I, რომის პაპი – გვ. 421
 გემინიანე – **17 სექტემბერი**, იხ. *ლუკია ქერივი*

გენადი I, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 20 ნოემბერი, 25 დეკემბერი გვ. 74, 282, 327, 424
 გენდომიანე – იხ. *ბენდომიანე*, 1 თებერვალი
 გენეთლიოს – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
 გეორგი – იხ. *გიორგი*
 გერასიმე – 2 ივნისი, გვ. 254
 გერვასი – 14 ოქტომბერი, იხ. *ნაზარი*
 გერმანოს ბერი, ტრაიანეს ზე – გვ. 178
 გერმანოს (გერმანასონ), იერუსალიმის პატრიარქი
 დიოსსა და ალექსანდრეს შორის – გვ. 422
 გერმანოს I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 12 მაისი, გვ. 63, 75, 147, 235, 425
 გერმანოს – 13 ნოემბერი, იხ. *ანტონინე*
 გერმანოს – 7 ივლისი, იხ. *პერიდრინე*
 გერონტი – 13 აპრილი, გვ. 209
 გერონტიოს, გიორგი მთავარმოწამის მამა – გვ. 214
 გურგუნი – 31 დეკემბერი, იხ. *ინდი*
 გიეზი (ბიბლ.) – გვ. 262
 გიორგი ათონელი – გვ. 114, 278, 332
 გიორგი (გეორგი), ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 გიორგი (გეორგი), ანტიოქიის პატრიარქი – 18 აპრილი, გვ. 212
 გიორგი დაწყებული – გვ. 64, 305, 436
 გიორგი, თეოდორე – 20 ივლისი, გვ. 298
 გიორგი, იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის მამასახლისი – გვ. 170
 გიორგი კაპადუკიელი – 3 ნოემბერი, 10 ნოემბერი, 23 აპრილი, 10 ნოემბერი (გიორგის ურმისთუალსა შესვლა) – გვ. 64, 213, 214, 215, 216 (სქ. 36), 218, 419, 447, 455
 გიორგი, მიტყლინელი ეპისკოპოსი – 16 მაისი, გვ. 244
 გიორგი (Γόργιος) – 5 ივნისი, იხ. *მარკიანე*
 გიორგი I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 18 აგვისტო, გვ. 320, 424
 გიორგი ლიმნელი – 24 აგვისტო, გვ. 326
 გიორგი ნიკომიდიელი – გვ. 89, 360, 365
 გიორგი – გვ. 212
 გოთოლია (დოთოლია), ებრაელთა მეფის, ოქოზიას ღელა – გვ. 425
 გოლინდუხტი – 3 ივლისი, იხ. *თეოდოტე*
 გორგანი – 30 სექტემბერი, იხ. *მიოდონ*
 გორდი კესარია-კაპადუკიისა – 3 იანვარი, გვ. 127
 გორდი, იერუსალიმის პატრიარქი იმენეოსსა და ფლავიოსს შორის – გვ. 422
 გორდიანე – 13 სექტემბერი, იხ. *მაკროვიო*
 გორდიანე – 4 მაისი, იხ. *აფროდიისი*
 გორდიანე – 9 მაისი, იხ. *ეპიმახო*
 გორდიანე – 28 მაისი, გვ. 252
 გორდიანე III, რომის იმპერატორი – გვ. 164, 252, 427
 გორდიანე, მერკურე მოწამის მამა – გვ. 77
 გრიგოლ აკრაკანტელი – 24 ნოემბერი, გვ. 77

გრიგოლ აკრელი – 5 იანვარი, გვ. 129
 გრიგოლ, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 424
 გრიგოლ ეპისკოპოსი – 4 დეკემბერი, გვ. 85
 გრიგოლ, ეპისკოპოსი კოსტანტია-კუპრისა – 5 მარტი, გვ. 180
 გრიგოლ ნაზიანზელი ღმრთისმეტყველი, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 25 იანვარი, გვ. 46, 117, 125, 139, 159, 222, 419, 424, 445
 გრიგოლ ნეოკესარიელი, საკურველთმოქმედი – 17 ნოემბერი გვ. 62, 72, 73 (სქ. 13), 190, 438
 გრიგოლ ნოსელი – 20 იანვარი, გვ. 46, 120, 126, 127, 142, 143, 184, 297, 370, 379, 444
 გრიგოლ, პანიდელი ეპისკოპოსი – 19 ივლისი, გვ. 297
 გრიგოლ სომხითარი, [პართელი] დიდი – 30 სექტემბერი, გვ. 31, 32, 435, იხ. *გაიანე, რიფსიმე*
 გრიგოლ ხანცთელი – 5 ოქტომბერი, გვ. 36
 გრიგოლ I დიდი, რომის პაპი, დიადოლო – 12 მარტი, გვ. 186, 421
 გურგუნი წელიწადისა – 1 სექტემბერი, გვ. 3
 გუთაზატ პრეპოსიტი – 14 აპრილი, გვ. 209, 210, იხ. *სუმეონ მთავარეპისკოპოსი*
 გურია, სამონა, აბიბოს – 15 ნოემბერი, გვ. 69

დ

დადა – 28 აპრილი, 2 აგვისტო, იხ. *მაქსიმე*
 დადა – 28 ივლისი, იხ. *კუნტილიანე*
 დადიოს, პერტინაქსსა და სევეროს შორის – გვ. 427
 დადუმება ზაქარიასი – იხ. *ზაქარიას დადუმება*
 დავით თესალონიკელი – 23 ივლისი, გვ. 275
 დავით და ტირიჭანი – 17 მაისი, გვ. 245
 დავით წინაწარმეტყველი, მეფსალმუნე, ებრაელთა მეფე – ქრისტეშობ, შემდეგ კურიაკე, გვ. 8, 10, 17, 39, 86, 108, 110, 111, 113, 119, 120, 123, 127 (სქ. 34), 133, 138, 230, 248, 316, 331, 372, 383, 425, 426, 433, 434, 461
 დავით – 23 თებერვალი, გვ. 174 (შენ.)
 დავით ჯიბისძე (H 2211 ნუსხის დამკვეთი) – გვ. 13, 36, 37, 55, 81, 142, 156, 169, 209, 305, 308, 451, 461
 დავკტო – 10 თებერვალი, იხ. *ხარალამპი*
 დაკახოს (Δαχάκ) – 15 დეკემბერი, იხ. *ბაქოს*
 დალმატი – 3 აგვისტო, გვ. 308
 დამასუ I, რომის პაპი – გვ. 421
 დამიანე – 1 ნოემბერი, 3 დეკემბერი, 9 დეკემბერი, იხ. *კოზმან*
 დამიანე – 26 ნოემბერი, იხ. *კოზმან*
 დამიანე – 1 ივლისი, იხ. *კოზმან*
 დამიანე – 29 ოქტომბერი, იხ. *ტროფიმო*
 დანავ – 24 აპრილი, გვ. 216
 დანაკტო წიგნისმკითხველი – 16 იანვარი, გვ. 189
 დანაკტო – 6 მაისი, იხ. *დიმიტრი*
 დანი (ტომი) – გვ. 298

- დანიელ მეგუბტელი – 16 თებერვალი, იხ. *პამფილე*
 დანიელ მესვეტე – 11 დეკემბერი, გვ. 91
 დანიელ წინაწარმეტყველი – 17 დეკემბერი გვ. 68, 83, 99, 100, 101, 115, 172
 დანიელ – 10 ივლისი, იხ. *ლეონტი*
 დარია – 17 ოქტომბერი, 19 მარტი, გვ. 44, 189
 დარიოს I ჰისტასპი, ძვ. სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 დარიოს II ნოთო ანუ ოქუს, ძვ. სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 დარიოს III კოდომანი, ძვ. სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 დარიოს არსამი – იხ. *დარიოს III*
 დარიოს ასტაგი – გვ. 426
 დასი, გაიოს, ზოტიკო – 21 ოქტომბერი, გვ. 49
 დასი – 1 ნოემბერი, იხ. *კესარიონ*
 დასი – 20 ნოემბერი, გვ. 74
 დასი – 18 ივლისი, იხ. *მარკელე*
 დასიონ, სევირონ, ანდრონა, თეოდოტო, თეოდოტი – 4 ნოემბერი, გვ. 60
 დასიოს – 19 ნოემბერი, გვ. 74
 დატიანე მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 155
 დაუნა კერპი – გვ. 3
 დაძინება შუღთა ყრმათა – 2 აგვისტო, იხ. *მოწამენი წმიდანი შუღნი ყრმანი ეფესელნი*, 23 ოქტომბერი
 დაწყება ინდიკტიონისა – იხ. *გურგუნი*
 დედანი მენელსაცხებლენი – 4 ივნისი, იხ. *მართა, მარიამ*, გვ. 255
 დეკეოზ, რომის იმპერატორი – გვ. 8, 34, 42, 50, 77, 95, 104, 106, 142, 147, 149, 162, 164, 166, 167, 174, 177, 179, 180, 185, 199, 207, 231, 232, 241, 242, 247, 254, 277, 292, 311, 312, 317, 427,
 დეკეოზ მთავარი დეოკლიტიანეს ზე – გვ. 154
 დემეტრიოს მთავარი – იხ. *დიმიტრი*, 11 სექტემბერი
 დიოგენი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 დიოგენი მთავარი – გვ. 178
 დიმიტრიანე – 11 სექტემბერი, გვ. 12
 დიმიტრიანე – 30 აგვისტო, იხ. *არისტოკლეოს*
 დემეტრიანე (დემეტრიოს მთავრის ვაჟი) – გვ. 47
 დემეტრიოს მთავარი – 20 ოქტომბერი, იხ. *კორნილიოს ასისტავი*, გვ. 47
 დეოკლიტიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 6, 8, 13, 19, 21, 22, 27-29, 31, 38, 41, 42, 43, 54, 55, 69, 73 -75, 78, 80, 87, 93, 95, 96, 104, 128, 145, 148, 149, 153, 154, 157, 158, 160, 162, 167, 168, 172, 182, 187, 188, 203 (სქ.16), 208, 214, 219, 233, 252, 256, 261, 263, 267, 271, 272, 274, 280, 282, 285, 286, 290, 293, 295, 312, 313, 317, 322, 325, 329, 331, 427, 429
 დიადოხოს, ეპისკოპოსი ფოტიკელი ილირიკეს – 5 მარტი, გვ. 180
 დიადოლო – იხ. *გრიგოლ რომის პაპი*
 დიდიმოს – 11 სექტემბერი, იხ. *დიოდორე*
 დიდიმოს – 23 მაისი, იხ. *მელეტი*
 დიდიმოს – 27 მაისი, იხ. *თეოდორა*
 დიმას მოციქული – გვ. 430
 დიმიტრი, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 422
 დიმიტრი, ანტიოქიის პატრიარქი ფაბიოსსა და პავლე სამოსატელს შორის – გვ. 423
 დიმიტრი, დანაკტო, დონატუ, თერიენე, მესერეირა და მათთანანი – 6 მაისი, გვ. 228
 დიმიტრი დიაკვანი – 23 ივნისი, იხ. *არისტოკლეოს*, გვ. 271
 დიმიტრი დიდი თესალონიკელი – 26 ოქტომბერი, გვ. 53, 54, 436, 455
 დიმიტრი, ევანთია, დიმიტრიანე – 11 სექტემბერი, გვ. 12
 დიმიტრი, პოპლიოს – 15 ნოემბერი, გვ. 70
 დიმიტრი – 24 აპრილი, იხ. *ევსევ*
 დიმიტრიანე – იხ. *დემეტრიანე*
 დიმიფილოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 დინატუ – 6 მაისი, იხ. *დონატუ*
 დიოგენი – 4 ოქტომბერი, იხ. *თეოტეკონ*
 დიოგენი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 დიოგენი მთავარი მზის ქალაქისა ავრილიანეს ზე – გვ. 178
 დიოდორე, ანდრომახო – 12 ოქტომბერი, გვ. 42
 დიოდორე, დიდიმოს – 11 სექტემბერი, გვ. 12
 დიოდორე – 31 იანვარი, იხ. *უიკტორინო*
 დიოდორე – 4 თებერვალი, იხ. *პაპია*
 დიოდორო, როდოპიანე – 29 აპრილი, გვ. 219
 დიოკლეტიანე – იხ. *დეოკლეტიანე*
 დიომიდე ლევკოპოლის – 28 ოქტომბერი, გვ. 54
 დიომიდე მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 233
 დიომიდი – 28 აგვისტო, გვ. 330
 დიომიდე – 16 აგვისტო, გვ. 317, 318
 დიომიდო – 3 ივლისი, იხ. *თეოდოტე*
 დიონისე/დიონისი (კერპი) – გვ. 234
 დიონისი წიგნისმკითხველი – 6 სექტემბერი, იხ. *ფავსტო*
 დიონოსი (დიონოსიოს) არეოპაგელი, ათინელთა ეპისკოპოსი – 3 ოქტომბერი, გვ. 35, 435
 დიონისი (7 ეფეს. ყრმათაგანი) – 23 ოქტომბერი, იხ. *მაქსიმილიანე*
 დიონისი, კორინთის ეპისკოპოსი – 29 ნოემბერი, გვ. 81
 დიონისი – 19 იანვარი, 3 ივნისი, იხ. *ლუკიანე*
 დიონისი – 8 მარტი, გვ. 184
 დიონისი – 10 მარტი, იხ. *კოდრატო*
 დიონისი, მაკედონიის მეფე, პტოლემე XI ფილოპატორ ფილადელფოს დიონისე, ეგვიპტის მეფე – გვ. 221, 427
 დიონოსი (დიონისი) – 15 მარტი, იხ. *ალაპი*
 დიონოსი – 15 მაისი, იხ. *პეტრე*
 დიონოსი (დენისი), ალექსანდრიის პატრიარქი ჰერაკლესა და მაქსიმეს შორის – გვ. 422
 დიონისია, ევოზზე დიდის დედა – გვ. 152
 დიონოსიოს, რომის პატრიარქი ქსუსტოსს და ფელიქსს შორის – გვ. 421
 დიოს (დიო) კერპი – გვ. 236
 დიოს – 3 აპრილი, იხ. *ღალევიკო*
 დიოს (დიო) ანტიოქელი – 19 ივლისი, გვ. 296

დიოს, იერუსალიმის პატრიარქი ნარკისას და გერმანასონს შორის – გვ. 422

დიოს (დიო) მთავარი – გვ. 300

დიოსკორე I, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423

დიოსკორე II, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423

დიოსკორე, ბარბარა მოწამის მამა – გვ. 84

დიოსკორე მწვალებელი – გვ. 282

დიოსკორიდე ზმირნელი – 11 მაისი, გვ. 234

დიოსკორიდე (დეოსკორიდე) – 28 მაისი, გვ. 252

დიოსკორიდე (დეოსკორიდე) – გვ. 104

დისიდერი კლირიკოსი – 19 სექტემბერი, იხ. *იანვარი*

დიფილოს – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*

დიღნაიანე მთავარი დიოკლიტანეს ზე – გვ. 282

დოლიკიანე, იერუსალიმის პატრიარქი უვალისა და ნარკისას შორის – გვ. 422

დომენტი – 4 ოქტომბერი, გვ. 36

დომენტი, პაფნოტი – 26 იანვარი, გვ. 160

დომენტი, აკულა, პელაგია, თეოდოსია – 24 მარტი, გვ. 190

დომენტი სპარსი – 7 აგვისტო, გვ. 310

დომენტი – 7 მარტი, გვ. 184

დომენტი – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*

დომენტი, მიტროფანე კონსტანტინეპოლის მთავარ-ეპისკოპოსის მამა – გვ. 424

დომენტი, კონსტანტინეპოლის ეპისკოპოსი (ტიტე მოციქულის შემდეგ), პროვო მეფის ძე – გვ. 255, 329, 424

დომენტი (წმიდა მატრონას ქმარი) – გვ. 62

დომენტიანე დომიციანე, რომის იმპერატორი (დომეტიანოს) – გვ. 20, 208, 427

დომენტიანე (დომენტიანე) კომსი – გვ. 128

დომენტიანე (დომენტიანე), მთავარი პისიდის ანტიოქიისა – გვ. 267

დომენტიანე მთავარი – გვ. 128

დომენტიანოს (დომენტიანოს), მელიტინელი მთავარ-ეპისკოპოსი – 10 იანვარი, გვ. 142

დომენტიანოს – 18 ივნისი, გვ. 266

დომნა – 3 დეკემბერი, 31 დეკემბერი, გვ. 84, 122

დომნიკა – 10 იანვარი, გვ. 60

დომნინა – 12 ოქტომბერი, გვ. 42

დომნინა, კურიაკია – 1 ნოემბერი, გვ. 57

დომნინე თესალონიკელი – 28 ოქტომბერი, გვ. 54, 143

დომნინე – 16 ოქტომბერი, გვ. 44

დომნინე – 5 ნოემბერი, გვ. 60

დომნინე – 21 მარტი, იხ. *ფილიპონ*

დომნოს, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

დონატე – 4 ივლისი, იხ. *თეოდოტი*

დონატე – 6 მაისი, იხ. *დიმიტრი*

დორეთეოზ – იხ. *დოროთეოს*

დორიმენდონ – 19 სექტემბერი, 29 სექტემბერი, 29 ოქტომბერი, იხ. *ტროფიმე*, 19 სექტემბერი, *ტრევიზონ*, 29 ოქტომბერი

დორიმენდონ – 29 ოქტომბერი, იხ. *ტროფიმო*

დოროთე (დოროთეოს), ტვირელი ეპისკოპოსი – 9 ოქტომბერი, 5 ივნისი, გვ. 39, 256, 429

დოროთე პრეპოსიტი – 31 დეკემბერი, იხ. *ინდი*

დოსავ – იხ. *დუსავ*

დულა – 15 ივნისი, გვ. 262

დულკიტიანე მთავარი დეოკლიტანეს ზე – გვ. 204

დუნას (დიჰნას, დოჰნას) ურია, უმირიტელთა მეფე იუსტინიანე II დროს – გვ. 51

დუსავ (დოსავ) მღვდელი – გვ. 206

ე

ეგეატი ანთუპატი აქაიის პატრას – გვ. 81

ეგლონ განშორებული – 16 აგვისტო, გვ. 318

ეგნატი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 23 ოქტომბერი, გვ. 50

ეგნატი ღმერთშემოსილი, ანტიოქიის პატრიარქი პეტრე მოციქულის და ევლოდოს/ეუოდოს შემდეგ – 20 დეკემბერი, 29 იანვარი, გვ. 102, 103, 161

ეგნატი სტირონელი – 26 ივლისი, გვ. 301

ეგნატი – 4 თებერვალი, იხ. *პაპია*

ედესი კერპთა მღვდელი – გვ. 295

ედესი, იუსტინა მოწამის მამა – გვ. 34

ედისიოს (ედესი) – 2 აპრილი, იხ. *ამფიანე*

ევაგრე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424

ევავადოს მთავარი – იხ. *კავდოს*

ევანგელი – 7 ივლისი, იხ. *ევსტათი*

ევანთა – 11 სექტემბერი, იხ. *დიმიტრი*

ევარესტოს – 23 დეკემბერი, იხ. *მოწამენი კრიტელნი ათნი*

ევარესტოს, რომის პატრიარქი ანეკლიტეს და ალექსანდრეს შორის – გვ. 421

ევგენი, ქრისტეფორე, ფილომენი – 24 ნოემბერი, გვ. 77

ევგენი, მაკარი – 20 დეკემბერი გვ. 102

ევგენი ტრაპეზუნტელი, უალერიანე, კანდილო, აკულა – 20 იანვარი გვ. 153

ევგენი – 10 დეკემბერი, გვ. 90

ევგენი – 13 დეკემბერი, იხ. *ევსტრათი*

ევგენი – 8 იანვარი, გვ. 142

ევგენი – 6 მარტი, იხ. *ბასილი*

ევგენი – 23 ივლისი, გვ. 300

ევგენი, მარიამ-მარინოს მოწამის მამა – გვ. 169

ევგენი I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424 (შენ.)

ევგენია, პროტა, ვიაკინთო – 24 დეკემბერი, გვ. 106

ევგენია და მისთანანი – 13 იანვარი, გვ. 145, 146

ევგენია, ღირსი ქალწული ლეონ დიდის დროს – გვ. 62

ევდემონ – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*

ევდოკია (ევდუკია) სამარტელელი – 1 მარტი, გვ. 178

ევდოკია – 4 აგვისტო, გვ. 308

ევდოკია (ევდუკია) დედოფალი, თევდოსი II-ის მეუღლე – 13 აგვისტო, გვ. 314

ევდოკიმოს – 31 ივლისი, გვ. 305
 ევდუქსი ანტიოქელი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – იხ. *ევდუქსი ანტიოქიის პატრიარქი*
 ევდუქსი, ანტიოქიის პატრიარქი = კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 271, 423, 424
 ევდუქსია (ევდოქსია) – 2 ნოემბერი, იხ. *ატტიკოს*
 ავდუქსია ქალწული – 31 იანვარი, იხ. *კუროს*
 ევდუქსია (ევდოქსია) დედოფალი, არკადი იმპერატორის მეუღლე – გვ. 67, 160, 179
 ევდუქსია, კურიაკოზ განშორებულის დედა – გვ. 30
 ევდუქსიოს – 6 სექტემბერი, გვ. 8
 ევდუქსიოს (ევდოქსიოს) რომილოს, პრეპოსიტე, ზენონ, მაკარი – 6 სექტემბერი, გვ. 8
 ეველბი – 1 ივნისი, გვ. 254
 ეველიტ, პოლიეკტო – 21 დეკემბერი, გვ. 104
 ეველიტ – 27 მაისი, იხ. *ალიბი*
 ევედოს მოციქული, ანტიოქიის ეპისკოპოსი – გვ. 432
 ევეუდ (ევეოდუ) – 1 სექტემბერი, გვ. 4
 ევეულა, პანტელეიმონ მთავარმოწამის დედა – გვ. 302
 ევეულე, ივლიანე – 7 მარტი, გვ. 184
 ევეულოს მოციქული, ნუმფა მოციქული – 28 თებერვალი, გვ. 177
 ევთალი ეპისკოპოსი – გვ. 261
 ევთალია – 2 მარტი, გვ. 179
 ევზოი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ევთუჰე დიდი – 3 სექტემბერი, გვ. 7
 ევთუჰე დიდი – 20 იანვარი, გვ. 152
 ევილასიოს – 6 თებერვალი, იხ. *ფავსტო*
 ევლალი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 ევლამპი (ევლამპიოს), ევლამპია – 10 ოქტომბერი გვ. 39, 40
 ევლამპი – 3 ივლისი, იხ. *თეოდოტე*
 ევლამპია – 10 ოქტომბერი, იხ. *ევლამპი*
 ევლამპია – 3 ივლისი, იხ. *თეოდოტე*
 ევლოგი, ალექსანდრიის ეპისკოპოსი – 13 თებერვალი, 13 ივნისი, გვ. 171, 262, 422
 ევლოგი, ალექსანდრიის პატრიარქი – 13 ივნისი, გვ. 262
 ევლოგი პალესტინელი – 5 მარტი, გვ. 180
 ევლოგი უცხოთმემწყნარებელი – 27 აპრილი, გვ. 218
 ევლოგია, თევდოსის დედა – გვ. 143
 ევმანუელ – გვ. 17, 108, 111, 286, 355
 ევმენი, გორტინელი ეპისკოპოსი – 18 სექტემბერი, გვ. 22
 ევმენი, ალექსანდრიის პატრიარქი იუსტოსს და მარკოზს შორის – გვ. 422
 ევნიკი – 28 ოქტომბერი, იხ. *ტერენტი*
 ევნიკიანე – 23 დეკემბერი, იხ. *თეოდულე*
 ევნუმიოზ (ევნომიოს) მწვალებელი – გვ. 46, 87
 ევორი – 13 ნოემბერი, იხ. *მილი*
 ევპოლოს – 11 აგვისტო, გვ. 312

ევპოროს – 23 დეკემბერი, იხ. *თეოდულე*
 ევპრაქსია, ეპრაქსია მოწამის დედა – გვ. 301
 ევპრები – 26 ნოემბერი, იხ. *კოზმან-დამიანე*
 ევსები, ანტიოქიის პატრიარქი პავლინოსსა და ევლალის შორის – გვ. 423
 ევსები, კესარიელი ეპისკოპოსი – გვ. 323
 ევსები, ნიკომიდიელი ეპისკოპოსი – გვ. 323
 ევსებია (ქსენი) – 24 იანვარი, გვ. 158
 ევსებიოს, კაცი მორწმუნე – გვ. 329
 ევსევი, ნეონ, ლეონტი, ლონგინოს, ქრისტეფორე, დიმიტრი, დანავ, თერინე, ნესტავ და მათთან – 24 აპრილი, გვ. 216
 ევსევი ნიკომიდიელი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ევსევი, რომანოს, ტელეტი, ხარალამპი, ქრისტინა და მრავალნი, ნიკომიდიას დამწუარნი – 30 მაისი, გვ. 253
 ევსევი, რომის პატრიარქი – გვ. 421
 ევსევი სამოსატელი ეპისკოპოსი – 22 ივნისი, გვ. 269
 ევსევი – 28 აპრილი, იხ. *ვიტალი*
 ევსევი – 20 იანვარი, გვ. 153
 ევსილნი – 5 აგვისტო, გვ. 424
 ევსტათი ანკურიელი – 28 ივლისი, გვ. 303
 ევსტათი დიდი, ანტიოქიის მთავარეპისკოპოსი – 21 თებერვალი, 23 აგვისტო, გვ. 174, 323, 423
 ევსტათი, რომანოს და მოყუასნი მათნი – 28 სექტემბერი, გვ. 30
 ევსტათი, პოლიკარპოს, ევანგელი – 7 ივლისი, გვ. 285
 ევსტათი სტრატილატი, ალაპი, თეოპისტე, თეობისტია – 20 სექტემბერი, გვ. 23, 419, 434
 ევსტათი ზუცი, მონაზონი (არიანოზი) – გვ. 174
 ევსტათი – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
 ევსტათია, მუკიოზ ზუცის დედა – გვ. 234
 ევსტათი მჭედელი – გვ. 324
 ევსტატი მცხეთელი – 29 ივლისი, გვ. 304 (შენ.)
 ევსტოლია – 9 ნოემბერი, გვ. 64
 ევსტორგიოს, პანტელეიმონ მთავარმოწამის მამა – გვ. 302
 ევსტრადი, ავქსენტი, მარდარი, ორესტი – 13 დეკემბერი, გვ. 92, 93, 415, 419, 441
 ევსტრადი მთავარი ალექსანდრიელთა დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 252
 ევსტრადი ზუცი, ევტიქი კონსტანტინეპოლელის და ლულინდუხტ მოწამის ცხოვრების აღმწერი – გვ. 292
 ევსტრადი – 2 ნოემბერი, იხ. *ატტიკოს*
 ევსტრადიოს – 20 დეკემბერი, იხ. *ევსტრადი*
 ევსტუქი, გაიანე, პროვა, ლულა, ურბანოს – 23 ივნისი, გვ. 271
 ევსტუქი, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 ევსტუქი კონსტანტინეპოლელი – იხ. *ევტუქი კონსტ.*
 ევსტუქი (ევტუქი) მწვალებელი – გვ. 282

ევსუქი (ევსუქი) სევერიანე, ხარიტინე – 7 **სექტემბერი**, გვ. 9

ევსუქი – 19 **თებერვალი**, იხ. *მაქსიმე*

ევსუქი აღმსარებელი – 10 **მაისი**, გვ. 322

ევტუქი დიაკონი – 19 **სექტემბერი**, იხ. *იანვარი*

ევტუქი, თესალონიკე და მათთანანი – ორასნი მამანი და სამეოცდაათნი დედანი – 19 **დეკემბერი**, გვ. 102

ევტუქი, კუპრელი ეპისკოპოსი – 28 **მარტი**, გვ. 198

ევტუქი (ევსტუქი, ევტუქი), კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 6 **აპრილი**, გვ. 204

ევტუქი – 4 **სექტემბერი**, იხ. *პეტრონი*

ევტუქი (ევტუქი) – 20 **იანვარი**, იხ. *ბასუს*

ევტუქი – 23 **აგვისტო**, 24 **აგვისტო**, გვ. 325, 326

ევტუქიანე – 18 **აგვისტო**, იხ. *სტრატონ*

ევტუქიანე, რომის პატრიარქი ფელიქსა და გაიოს შორის – გვ. 421

ევტოლმიოს, აკელინე მოწამის მამა – გვ. 261

ევტოლმიოს კომსი, მაქსიმიანეს ზე – გვ. 322

ევტროპიოს (ევტროპი) – 20 **თებერვალი**, გვ. 174

ევტროპიოს, კლეონიკე, ვასილისკო – 3 **მარტი**, გვ. 179

ევტროპიოს მთავარი, იოანე გლაზაკის მამა – გვ. 148

ევტროპიოს (ევსტოფიოს), ლუკია ქვრივის ძე – გვ. 21

ევტუქი – იხ. *ევტუქი*

ევფემია-ევფიმია

ევფემია – 16 **სექტემბერი**, გვ. 19, 20

ევფემია – 19 **ნოემბერი**, იხ. *ანთიმოს*

ევფემია – 20 **მარტი**, იხ. *ალექსანდრე*

ევფემია – 16 **მაისი**, გვ. 244

ევფემია (ევფიმია) – 11 **ივლისი**, გვ. 289, 290, 294, 489

ევფიმია, იოანე შეყენებულის დედა – გვ. 88

ევფიმია, ფლორო ამასიელ ეპისკოპოსი დედა – გვ. 101

ევფიმიაზე რომელი, ალექსის მამა – გვ. 189

ევფიმიაზე (ევფემიაზე), იპატი მოწამის მამა – გვ. 265

ევფრასი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 424

ევფრასია ნიკომიდიელი – 19 **იანვარი**, გვ. 151

ევფრასია – 20 **მარტი**, იხ. *ალექსანდრია*

ევფრასია – 18 **მაისი**, იხ. *ტეკუსა*

ევფრათიოს, მუკიოზ ზუცის მამა – გვ. 234

ავფრონი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

ევფროსინე (ევფროსინე) სამარაგდე – 25 **სექტემბერი**, გვ. 27

ევფროსინე ნეტარი, პაფნოტი – 15 **თებერვალი**, გვ. 172

ევფროსინე, კლიმი ანკურიელის დედა – გვ. 157

ევფროსინე, პანტელეიმონ მთავარმოწამის მოძღვარი – გვ. 302

ევლადოს – იხ. *ევლოდი*

ევლოდი, ანტიოქიის პატრიარქი პეტრე მოციქულის შემდეგ – გვ. 102, 423

ავლტაფოს – 10 **დეკემბერი**, იხ. *მინა*

ევლტაფოს – იხ. *ავლტაფოს*

ეზეკია აქაზის ძე, ებრაელთა მეფე – გვ. 99, 230, 425

ეზეკიელ წინაწარმეტყველი – გვ. 10, 370, 393, 426

ეთერი – 6 **მარტი**, იხ. *ბასილი*

ეთერი, ქერსონენთის ეპისკოპოსი – გვ. 105

ეკატერინე (ეკატერინა) ალექსანდრიელი – 25 **ნოემბერი**, გვ. 75

ელადი ერისკაცი – 8 **იანვარი**, იხ. *თეოფილე დიაკვანი*

ელადი მღვდელმოწამე – 27 **მაისი**, გვ. 252

ელადი, იერუსალიმის პატრიარქი ჰერაკლეს და კირილეს შორის – გვ. 422

ელადიოს კომენტარისი – გვ. 158

ელასიპპო – 17 **იანვარი**, იხ. *სპევსიპო*

ელეაზარ-ელეაზარ

ელეაზარ მღვდელი – 1 **აგვისტო**, იხ. *მაკაბელნი*

ელეაზარ – იხ. *პოლიევქტოს*

ელიაზარ, ფინეზ (ბიბლ.) – 2 **სექტემბერი**, გვ. 426

ელევთერი, ილირიკის ეპისკოპოსი – 15 **დეკემბერი**, გვ. 97, 98, 441

ელევთერი სპარსი, ზოილე, თეოდოსი, გერონტი, ვასილიდო – 13 **აპრილი**, გვ. 209

ელევთერი, ლეონიდი და შვილნი მათნი – 8 **აგვისტო**, გვ. 311

ელევთერი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424

ელევთერი, რომის პატრიარქი სოთირიკოსა და ბიკტორს შორის – გვ. 421

ელევსი მთავარი დეოკლიტიანეს ზე – გვ. 87

ელევსის სჯვლიტიკოსი – გვ. 104

ელეკონიდი – 28 **მაისი**, გვ. 252

ელენე (ელენი), *კონსტანტინე დიდის* დედა – 21 **მაისი**, გვ. 247

ელენი – 26 **მაისი**, იხ. *აბერკი*

ელენოს, ეპისკოპოსი ალექსანდრიის – გვ. 145

ელია წინაწარმეტყველი – 20 **ივლისი**, გვ. 24, 25, 30, 61, 122, 136, 137, 150, 152, 260, 262, 297, 298, 419, 426, 449

ელია – 19 **სექტემბერი**, იხ. *აპილეონ*

ელია ქალწული – 4 **დეკემბერი**, გვ. 85

ელია – 19 **დეკემბერი**, იხ. *პრომოს*

ელია – 16 **თებერვალი**, იხ. *პამფილე*

ელია – 29 **მარტი**, იხ. *იონა*

ელია წინაწარმეტყველის ამალეება – 20 **ივლისი**, იხ. *ელია*, 19 **სექტემბერი**

ელია I, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 88, 422

ელია, დანიელ მესვეტის მამა – გვ. 91

ელიაზარ – იხ. *ელეაზარ*

ელიაკიმ იოაქაზის ძე, ებრაელთა მეფე – გვ. 426

ელიანოზ – 11 **აგვისტო**, გვ. 312

ელისაბედ – 8 **ოქტომბერი**, იხ. *ანა*

ელისაბედ – 22 **ოქტომბერი**, იხ. *ანა*, *თეოდოტე*

ელისაბედ [სასწაულთმოქმედი] – 24 აპრილი, გვ. 216

ელისაბედ, იოანე ნათლისმცემლის დედა – გვ. 191, 273, 301, 330, 434

ელისაბედ მართალი, ეთიოპიის მეფე იუსტინიანე I-ის დროს – გვ. 51

ელისე წინაწარმეტყველი – 14 ივნისი, გვ. 262

ელპიდი მღვდელმწამე – 15 იანვარი, გვ. 148

ელპიდი – 6 მარტი, იხ. ბასილი

ელპიდი – 4 ივლისი, 1 აგვისტო, იხ. პისტი

ელპიდია დედოფალი, ლიკინიოზ მეფის დედა – გვ. 362

ელპიდიფორე – 2 ნოემბერი, გვ. 57, 58

ელპიდიფორე ნეტარი – გვ. 218

ემელიანე-ემილიანე

ემელიანე, კეზიკის ეპისკოპოსი – 8 აგვისტო, გვ. 311

ემელიანე, დეკეოზსა და ვალერიანეს შორის – გვ. 427

ემელიანე – 18 ივლისი, გვ. 295

ემილიანე – 11 დეკემბერი, გვ. 91

ემილიოს, ალექსანდრიის პატრიარქი მარკოზ მახარებლისა და ანიანეს შემდეგ – გვ. 422

ემმანუელ – იხ. ემანუელ

ემმელია, ბასილი დიდის დედა – გვ. 125

ენკენიობა – 13 სექტემბერი, იხ. სატფურება იერუსალემისა

ენკრატოს, იოანე შეყენებულის მამა – გვ. 88

ენოკინტიანე – იხ. ინოკენტი

ეპაფროდიტე მოციქული – 18 მაისი, გვ. 245

ეპაფროდიტე – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე

ეპენეტოს მოციქული – 30 ივლისი, გვ. 305

ეპიმახო, გორდიანე – 9 მაისი, გვ. 231

ეპიმახოს – 31 ოქტომბერი, გვ. 56

ეპიმახოს – 6 ივლისი, იხ. ალექსანდრე

ეპირიქე – 5 ივნისი, იხ. მარკიანე

ეპისტემე – 5 ნოემბერი, იხ. ლალაკტიონ

ეპიფანე (ეტუფანე) დიდი, კუპრელი მთავარეპისკოპოსი – 12 მაისი, 14 ივლისი, გვ. 234, 293

ეპიფანე (ეტუფანე), კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 25 აგვისტო, გვ. 327

ეპიფანე მთავარი, იოანე მოწყალის მამა – გვ. 65

ეპისხარო, გაიანე და მათთანანი – 27 სექტემბერი, გვ. 28

ეპრაქსია (ევპრაქსია) – 25 ივლისი, გვ. 301

ერაზმო – 2 ივნისი, გვ. 254

ერასტოს მოციქული, პანიადის ეპისკოპოსი – გვ. 431

ერინი (ირინე), საბერძნეთის დედოფალი – გვ. 33, 425

ერინეოს – იხ. ირინეოს

ერინოს – 5 ივნისი, იხ. მარკიანე

ერმას მოციქული, ფილიპოპოლის ეპისკოპოსი – გვ. 431

ერმე მოციქული – 8 მარტი, გვ. 184

ერმეონ ხუცი – 4 ნოემბერი, იხ. ნიკანდრო

ერმია – 31 მაისი, გვ. 253

ერმილე (ერმილოს) სტრატონიკო – 13 იანვარი, 1 ივნისი, გვ. 254

ერმილო – 18 დეკემბერი, იხ. ფოკა

ერმიონ, ფილიპე მოციქულის ასული – 4 სექტემბერი, გვ. 7

ერმიოს – 7 ივლისი, გვ. 285

ერმიპოს – 26 ივლისი, იხ. ერმოლაოს

ერმის მოციქული, დალმატიის ეპისკოპოსი – გვ. 431

ერმო, სარაპიონ, პოლიენო – 18 აგვისტო, გვ. 320

ერმოგენი, აკრაკანტის ეპისკოპოსი – 24 ნოემბერი, იხ. მაკარი

ერმოგენის მოციქული, მეგრელთა ეპისკოპოსი – გვ. 430

ერმოგენე – 1 სექტემბერი, იხ. ალათოკლია

ერმოგენე – 10 დეკემბერი, იხ. მინა

ერმოგენე (ერმოგენი), ფილიმონ, კარპატიის ეპისკოპოსი – 24 იანვარი, გვ. 158

ერმოგენე – 25 ივლისი, გვ. 301

ერმოკრატე – 26 ივლისი, გვ. 302

ერმოლაოს – 19 დეკემბერი, იხ. კონიფანტე

ერმოლაოს, ერმიპოს, ერმოკრატე – 26 ივლისი, გვ. 302

ერმოლაოს მოხუცებული – გვ. 302

ერმონ, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

ეროდიანე მოციქული – 27 მარტი, 28 მარტი, გვ. 198, 430

ეროდიონ მოციქული, პატრას ეპისკოპოსი – იხ. ეროდიანე

ეროს – 23 ივნისი, იხ. ორენტი, გვ. 272

ეროს, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423 (სქ. 31)

ეროტიდე – 27 ოქტომბერი, იხ. კაპეტოლინე

ესავ (ბიბლ.) – გვ. 227

ესაია – 16 თებერვალი, იხ. პამფილე

ესაია წინაწარმეტყველი – გვ. 4, 14, 111, 113, 115, 116, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 172, 230, 265, 327, 364, 366, 369, 371, 389, 426

ესთერ, მართა, სალომე, იოსებ მართლის ასულნი – გვ. 228

ესპერე (ესპეროს) ზოფ, კურიაკოზ, თეოდულე – 2 მაისი, გვ. 222

ეტუფანე – იხ. ეპიფანე

ეფთუმე, სარდელი მთავარეპისკოპოსი – 26 დეკემბერი, გვ. 118

ეფთუმე დიდი – იხ. ეფთუმე, 20 იანვარი

ეფთუმი ათონელი – 13 მაისი, გვ. 237, 238

ეფთიმე (=ევფემი), კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424

ეფთიმი I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425

ეფრემ ასური – 28 იანვარი, გვ. 161, 185, 241, 334, 335, 337,

ეფრემ – 6 მარტი, იხ. ბასილი

ეფრემ, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 424

ეფრემ, იერუსალიმის პატრიარქი ლევისა და იოსებს შორის – გვ. 422
 ეფრემ (ტომი) – გვ. 315
 ეფროსინე – იხ. *ეფროსინე*
 ელათრაქს – 26 მარტი გვ. 197

3

ვადიმ არქიმანდრიტი – 9 აპრილი, გვ. 206
 ვავ მოგვი, ანასტასი სპარსი მოწამის მამა – გვ. 155
 ვავლოს ეპარხოზი ნომერიანეს ზე – გვ. 227
 ვავლოს მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 19
 ვავლოს მთავარი დეკეოზის ზე – გვ. 3, 95
 ვაკხოს – გვ. 230
 ვალენტიანი I (ვალენტიანე, უვალენტიანი) – გვ. 46, 87, 197, 294
 ვალენტიონ (ვალენტიოს) – 24 აპრილი, იხ. *პა-სიკრატოს*
 ვალერიანე – 13 სექტემბერი, იხ. *მაკროვიო*
 ვალერიანე – 24 ნოემბერი, იხ. *კიკლია*
 ვალერიანე, რომის იმპერატორი ემელიანესა და გა-ლანოსს შორის – გვ. 77. 142, 147, 185, 427
 ვალერიანე ეპისკოპოსი – გვ. 155
 ვალერიანე ანთუპატი დეკეოზის ზე – გვ. 277
 ვალერიანე კურიკტორი დეკეოზის ზე – გვ. 8
 ვალერიანე მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 233
 ვალტანოზ, სპარსეთის მეფე – გვ. 265
 ვარდან ფილიპიკო – გვ. 428
 ვარზანავან, მთავარი სპარსი – გვ. 156
 ვარიგსავა – 10 სექტემბერი, გვ. 11
 ვაროს და მისთანანი შვილნი ეგუპტელნი – 25 ოქ-ტომბერი, გვ. 52
 ვაროს – 19 ოქტომბერი, გვ. 47
 ვარსიმე, ედესელი ეპისკოპოსი – 30 იანვარი, გვ. 161
 ვარქოთ, ისაკ, სუმენ – 15 მაისი, გვ. 242
 ვასა – გვ. 426
 ვასი – 29 ოქტომბერი, იხ. *ტროფიმო*
 ვასიანე (ბასიანე) მონაზონი – 10 ოქტომბერი, იხ. *აკეფსიმა*
 ვასილიდი კუდონით – 23 დეკემბერი, იხ. *თეოდულე*
 ვასილიდი – 20 იანვარი, იხ. *ბასუს*
 ვასილიდო – 13 აპრილი, იხ. *ელევეთერი*
 ვასილისკოს (ვასილისკო) – 3 მარტი, გვ. 179
 ვასილისკოს (ვასილისკო) კომანას – 22 მაისი, გვ. 248
 ვასილისკოს (ვასილისკო) – 30 ივლისი, იხ. *მამა*
 ვასილისკოს „მძლავრი“, საბერძნეთის ტახტის უზურპატორი – გვ. 91
 ვარსქენ – გვ. 322
 ვატა – 1 მაისი, გვ. 222
 ვაჰრამ ჩუბინი – გვ. 142
 ვევეა – 29 იანვარი, იხ. *ზარბილ*

ვევეა – 5 სექტემბერი, 10 დეკემბერი, გვ. 8, 91, იხ. *თუთაელ*
 ვენედიმოს (ვენედიმო) – 15 მაისი, გვ. 242
 ვენიო – 30 ივლისი, იხ. *ბენიამენ*
 ვენუსტო მთავარი კორინთისა – გვ. 211
 ვერენა, ლეონ დიდის მეუღლე – გვ. 62
 ვერონიკი – 12 ივლისი, გვ. 292
 ვესპასიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 266
 ვიაკინთო – 24 დეკემბერი, იხ. *ვევენია*
 ვიანოზ, სილოვანე – 10 ივლისი, გვ. 289
 ვიგილიონ, რომის პაპი – გვ. 421
 ვივიანე მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 229
 ვითვინო – 3 აპრილი, იხ. *ღალავიკო*
 ვიკარი, არქონტი პისიდიის ანტიოქიაში პროვო-მეფის ზე – გვ. 22
 ვიკენტი დიაკონი – 22 იანვარი, გვ. 155
 ვიკენტი მთავარი ავრილიანეს ზე – გვ. 178
 ვიკენტი – 11 დეკემბერი, იხ. *ტერენტი*
 ვილი – 28 ოქტომბერი, იხ. *ტერენტი*
 ვინი – 30 ივლისი, იხ. *ბენიამენ*
 ვიპატი – 19 იანვარი, იხ. *ლუკილიანე*
 ვიროს, რომის იმპერატორი – გვ. 428
 ვიტალი, ევსევი, ზენონ, ნეონ, ნეოსტაოს – 28 აპრილი, გვ. 219
 ვიტალი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 ვიტალი მთავარი – გვ. 233
 ვიტალი – 23 ივლისი, გვ. 300
 ვლანდინა – 26 ივლისი, იხ. *სანკტო*
 ვლასი მღვდელმოწამე, სებასტიის ეპისკოპოსი – 11 თებერვალი, გვ. 169
 ვლასი ეპისკოპოსი – 22 თებერვალი, გვ. 174
 ვლემმონ (ბარბაროზნი) – გვ. 146
 ვონიფანტე – 18 დეკემბერი, 15 ივნისი, გვ. 102, 263
 ვონიფანტე, ერმოლაოს – 19 დეკემბერი, გვ. 102, შდრ. *ვონიფანტე*, 18 დეკემბერი
 ვონიფანტე I, რომის პაპი – გვ. 421
 ვონიფანტე II, რომის პაპი – გვ. 421
 ვოსვა – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
 ვრინგა პრეპოსიტი – გვ. 173

ზ

ზავდა, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 ზამბინოს, ანტიოქიის პატრიარქი პეტრე მოციქუ-ლის შემდეგ XII პატრიარქი, ფილიტოსს და ბაბილას შორის) – გვ. 423
 ზამბრე (სამარე) ჰურია – გვ. 127
 ზამბრე, სამარიის მეფე (ილაამ/იელამს და აქაბს შორის) – გვ. 426
 ზანითა, ლაზარე, მარუთა, ნერსინ, ელია, მარი, აბიბოს, სვიმევეით, საბა – 29 მარტი, იხ. *იონა*
 ზარბილ, ვევეა – 29 იანვარი, გვ. 161
 ზარე (იოზ მართლის მამა) – გვ. 227
 ზარვილ – 5 სექტემბერი, იხ. *თუთაელ*

ზარვილ — 28 ოქტომბერი, იხ. ტერენტი
 ზაქარია, იოანე ნათლისმცემლის მამა — 5 სექტემბერი, 23 სექტემბერი, 11 თებერვალი, გვ. 8, 135, 169, 330
 ზაქარია, ალფე, ზაქე — 18 ნოემბერი, გვ. 73
 ზაქარიას დადუმება — 23 სექტემბერი, გვ. 25
 ზაქარია მღვდელთმოძღვარი, სჰემონ მართალი — 23 ოქტომბერი, გვ. 50, 61
 ზაქარია იერუსალიმის პატრიარქი — 21 თებერვალი, გვ. 174, 422
 ზაქარია იერიამის ძე, სამარიის მეფე — გვ. 426
 ზაქარია წინაწარმეტყველი, ბარაქიას ძე, ერთ-ერთი 12 მცირე წინაწარმეტყველთაგანი — 5 სექტემბერი, 16 მაისი, გვ. 8, 99, 111, 243, 274, 363, 389
 ზაქე — 18 ნოემბერი, გვ. 73
 ზაქე მოციქული, იერუსალიმის პატრიარქი, IV პატრიარქი იუდას და ტოვას შორის — გვ. 421
 ზებედე, იოანე მახარებლისა და იაკობ მოციქულის მამა — გვ. 70, 219, 220, 228, 447, 459
 ზევინა — 13 ნოემბერი, იხ. ანტონინე
 ზენონ — 6 სექტემბერი, იხ. ევდოქსიოს
 ზენონ — 5 აპრილი, 10 აპრილი, იხ. ტერენტი
 ზენონ — 18 აპრილი, იხ. ბიკტორ
 ზენონ — 28 აპრილი, იხ. ვიტალი
 ზენონ, ტრუფილე — 12 ივნისი, გვ. 261
 ზენონ, ზინა — 22 ივნისი, გვ. 270
 ზენონ, მაკარი, ნეოფიტე, გაიოზ, გაიანე, მარკოზ, მაკარი — 11 აგვისტო, გვ. 312
 ზენონ — 22 აგვისტო, იხ. ალათონიკოს
 ზენონ, ბიზანტიის იმპერატორი — გვ. 91, 143, 323, 422, 428
 ზეფირი, რომის პაპი ბიკტორს და კალისტოს შორის — გვ. 421
 ზილიკინთე მთავარი, კაბადუკიელი ლიკინიოზის ზე — გვ. 128, 303
 ზინა — 22 ივნისი, იხ. ზენონ
 ზინაილო (ზინაიდა), ფილონიდა — 11 ოქტომბერი, გვ. 40
 ზინაილო — 6 ივნისი, გვ. 256
 ზინას (ზინან) მოციქული, დიოსპოლის ეპისკოპოსი, შჰულისმწერალი — გვ. 326
 ზინობი ეგეონ ქალაქის ეპისკოპოსი, ზინობია — 30 ოქტომბერი, გვ. 55
 ზინობია — 30 ოქტომბერი, იხ. ზინობი
 ზინოდოტოს, ზინობი და ზინობია მოწამის მამა — გვ. 55
 ზინონ სტრატოტი — 31 დეკემბერი, იხ. ინდი, დომნა
 ზოი — 2 მაისი, იხ. ესპერე
 ზოილე რომაელი — 13 აპრილი, იხ. ელევეთერი სპარსი
 ზოილე — 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 ზოილე, ალექსანდრიის პატრიარქი — გვ. 423
 ზორობაბელ სალათიელის ძე იუდეველთა მმართველი — გვ. 244

ზოსიმე მონაზონი, ათანასე კომენტარი — 4 იანვარი, გვ. 128
 ზოსიმე ნეტარი — გვ. 202
 ზოსიმე, სირაკუსელი ეპისკოპოსი — 21 იანვარი, გვ. 154
 ზოსიმე — 28 სექტემბერი, იხ. ალფი
 ზოსიმე — 19 ივნისი, გვ. 267
 ზოსიმე, რომის პაპი — გვ. 421
 ზოტიკე-ზოტიკო
 ზოტიკო (ზოტიკე) ხუცი, ობოლთმზრდელი — 31 დეკემბერი, 8 იანვარი, გვ. 122, 141
 ზოტიკე — 13 სექტემბერი, იხ. მაკროვიო
 ზოტიკო — 21 ოქტომბერი, იხ. დასი
 ზოტიკე — 23 დეკემბერი, იხ. თეოდულე
 ზოტიკე — 18 აპრილი, იხ. ბიკტორ
 ზოტიკე (ზოტიკო) — 22 აგვისტო, იხ. ალათონიკოს
 ზოტიკე — 24 აგვისტო, იხ. სევერიანოს

თ

თადეოზ მოციქული — 19 ივნისი, გვ. 267, 429
 თალასი — 20 მაისი, გვ. 247
 თალასიოს მთავარი დიოკლეტიანეს ზე — გვ. 234
 თალელე — 19 ნოემბერი, იხ. ანთიმო
 თალელე, არტემიდორე — 20 სექტემბერი, გვ. 23
 თალელე — 20 მაისი, გვ. 246
 თეა — 16 ივლისი, იხ. პავლე
 თევდორე — იხ. თეოდორე
 თევდორისკე — იხ. თეოდორისკე
 თევდორიტე — იხ. თეოდორიტე
 თევდოსი — იხ. თეოდოსი
 თევდოტი — იხ. თეოდოტი
 თეი — 26 თებერვალი, გვ. 76
 თეკლა ქალწული — 6 სექტემბერი, იხ. ფავსტო
 თეკლა პირველმოწამე — 24 სექტემბერი, გვ. 26, 227, 434, 435
 თეკლა — 19 აგვისტო, იხ. ტიმოთე
 თეკლა, ზინობი და ზინობია მოწამის დედა — გვ. 55
 თემეროზ, თეკლა პირველმოწამის დაწინდებული — გვ. 26
 თემისტოკლე (თემისტოკლეს) — 21 დეკემბერი, გვ. 104
 თეოგენოს, ეპისკოპოსი ელისპონტიისა — 3 იანვარი, გვ. 128
 თეოდორა — 16 აპრილი, იხ. ლეონილო
 თეოდორა — 27 მაისი, გვ. 252
 თეოდორა — 18 სექტემბერი, იხ. კასტორ
 თეოდორა ალექსანდრიას — 11 სექტემბერი, გვ. 12
 თეოდორა დედოფალი — 14 ნოემბერი, იხ. იუსტინიანე I
 თეოდორა, იოანე გლახაკის დედა — გვ. 148
 თეოდორე II, რომის პაპი — 18 მაისი, გვ. 245
 თეოდორე — 10 აპრილი, იხ. ტერენტი
 თეოდორე — 23 მაისი, იხ. მელეტი

თეოდორე — 20 ივლისი, იხ. გიორგი
 თეოდორე — 1 აგვისტო, იხ. პოლიექტორ
 თეოდორე — 4 სექტემბერი, იხ. უკეანე
 თეოდორე — 30 სექტემბერი, იხ. მირდონ
 თეოდორე, ალექსანდრიის პატრიარქი — გვ. 423
 თეოდორე ამასიელი ევხაიტს — გვ. 34, 248
 თეოდორე, ანასტასიაპოლელი ეპისკოპოსი, სასწაუ-
 ლთმოქმედი — 22 აპრილი, გვ. 213
 თეოდორე აღმსარებელი, ალექსანდრიელი მთავარ-
 ეპისკოპოსი — 12 სექტემბერი, 3 დეკემბერი, გვ. 13,
 25, 84
 თეოდორე აღმსარებელი, გამომეტყველი — გვ. 25,
 40, 41
 თეოდორე აღმსარებელი, ანკურიელი ეპისკოპოსი —
 4 ნოემბერი გვ. 60
 თეოდორე აღმსარებელი, სტუდიელი — 11 ნოემბე-
 რი, გვ. 6, 9, 65, 175, 251, 273, 339, 340, 341,
 342 (სქ. 27)
 თეოდორე განწმედილი — 14 მაისი, გვ. 241, 242
 თეოდორე ეპისკოპოსი, თეოდოსიპოლელი — 28
 ნოემბერი, გვ. 80
 თეოდორე, ეპისკოპოსი ფარანისა — გვ. 20
 თეოდორე, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი
 — 28 დეკემბერი, გვ. 121, 425
 თეოდორე კვრინელი, ლუკია, ართა კობრილა — 4
 ივლისი, გვ. 282, 283, 321
 თეოდორე მთავარი, ნომერიანეს ზე — გვ. 246
 თეოდორე მოძღვარი — გვ. 385 (შენ.)
 თეოდორე, ნეოფიტე მოწამის მამა — გვ. 154
 თეოდორე, პავსილიპო — 15 აპრილი, გვ. 211
 თეოდორე პატრიკი, კოსტანტინე, კალისტოს, ბა-
 სოს და მათთანანი ორმოცდარნი მოწამენი — 6
 მარტი, გვ. 183
 თეოდორე პერგით პამფილიისა — 21 სექტემბერი,
 19 აპრილი, გვ. 24, 212
 თეოდორე საბაწმინდელი ხუცი, აღმსარებელი,
 თეოფანე ნიკიელი მთავარეპისკოპოსის ძმა — 27 დე-
 კემბერი, გვ. 120
 თეოდორე სალოსი — 25 თებერვალი, გვ. 176
 თეოდორე სტრათილატი — 8 ივნისი, გვ. 256,
 257, 258, 419
 თეოდორე ტირონი — 21 სექტემბერი, 1 დეკემბერი,
 17 თებერვალი, დიდმარხვ. I შაბ., გვ. 24, 83, 173,
 337, 340, 419, 420, 446
 თეოდორი — გვ. 157 (შენ.)
 თეოდორისია, ევფემია მოწამის დედა — გვ. 10
 თეოდორისკე — 23 მაისი, გვ. 250
 თეოდორიტე ანტიოქელი — 18 მაისი, გვ. 245
 თეოდოსი I დიდი, საბერძნეთის იმპერატორი — 10
 ნოემბერი, გვ. 30, 46, 64, 87, 105, 143, 147, 172,
 229, 296, 301, 308, 314, 324, 428
 თეოდოსი II ახალი, მცირე, არკადის ძე — 30
 ივლისი, გვ. 50, 151, 160, 171, 201, 206, 281, 282,
 428
 თეოდოსი III, საბერძნეთის მეფე — გვ. 428

თეოდოსი, იერუსალიმის უდაბნოს ლავრის მამუნი-
 ბელი — 11 იანვარი, გვ. 143, 448
 თეოდოსი — 26 მარტი, იხ. მანუელ
 თეოდოსი — 13 აპრილი, იხ. ელევთერი
 თეოდოსი, ორობის მამასახლისი — 9 აგვისტო,
 გვ. 311
 თეოდოსი, ალექსანდრიის პატრიარქი იოვანესა და
 პავლეს შორის — გვ. 13, 423
 თეოდოსი ეპისკოპოსი ტრაიანეს ზე — გვ. 178
 თეოდოსია — 8 თებერვალი, გვ. 168
 თეოდოსია — 24 მარტი, იხ. დომეტრი
 თეოდოსია — 20 მარტი, იხ. ალექსანდრია
 თეოდოსია — 29 მაისი, გვ. 253
 თეოდოსია ქალწული — 3 აპრილი, გვ. 203
 თეოდოსია, პროკოპი მოწამის დედა — გვ. 287
 თეოდოტე — 2 სექტემბერი, იხ. აითალა
 თეოდოტე — 15 სექტემბერი, 19 თებერვალი,
 გვ. 19, იხ. მაქსიმე
 თეოდოტე, ეფესელი მთავარეპისკოპოსი — 5 ოქ-
 ტომბერი, გვ. 36
 თეოდოტე — 22 ოქტომბერი, იხ. ანა
 თეოდოტი — 23 ოქტომბერი, იხ. სოკრათი
 თეოდოტი — 4 ნოემბერი, იხ. დასიონ
 თეოდოტო — 4 ნოემბერი, იხ. დასიონ
 თეოდოტი, კვრინელი ეპისკოპოსი — 19 იანვარი,
 გვ. 151
 თეოდოტი — 24 იანვარი, იხ. პავლე
 თეოდორი ქალწული — 31 იანვარი, იხ. კვროს
 თეოდოტი, ტეკუსა, ალექსანდრია, კლავდია, ფაინი,
 ევფრასია, მატრონა, იულია ანკურიელნი — 18 მაისი,
 გვ. 245
 თეოდოტე ანკურიელი — 7 ივნისი, იხ. თეოდოტი,
 18 მაისი
 თეოდოტე, თეოდოტი, ასკლიპიადო, დიომიდო,
 ევლამპი, გოლინდუხტი — 3 ივლისი, გვ. 282
 თეოდოტი — 3 ივლისი, იხ. თეოდოტე
 თეოდოტი, დონატე — 4 ივლისი, გვ. 283
 თეოდოტი და შვილნი მისნი — 29 ივლისი, გვ. 304
 თეოდოტი (თევდოტი), კონსტანტინეპოლის პატ-
 რიარქი — გვ. 425
 თეოდოტი (თევდოტი), კოზმან-დამიანეს მამა — გვ.
 57, 280
 თეოდულე-თეოდული
 თეოდულე კვპრელი — 3 დეკემბერი, გვ. 84
 თეოდულე, სატორნინე, ევპოროს, გელასი,
 ევნიკიანე, ზოტიკე, პონტიოს, ადათოპოს, ვასილიდი,
 ევარესტოს — 23 დეკემბერი, იხ. ათნი კრიტელნი
 თეოდულე — 28 ოქტომბერი, იხ. ტერენტია
 თეოდულე (თეუდულე) — 16 თებერვალი, იხ. პამ-
 ფილე
 თეოდულე — 2 მაისი, იხ. ესპერე
 თეოდულე (თეუდულე) — 18 ივნისი, იხ. ლეონტი
 თეოდულო (თეუდულე) წიგნისმკითხველი, ადათო-
 პოს დიაკანი — 4 აპრილი, გვ. 203
 თეოდულე — 2 მაისი, გვ. 222

თეოდულე (თეუდულე) დიაკვანი, პართენი ლამფსა-
კელ ეპისკოპოსის მამა — გვ. 168

თეოდულე, ნილო ეპარხოზოფილის ძე — 14 იან-
ვარი, იხ. მამანი სინელნი

თეოდული — 24 იანვარი, გვ. 158

თეოკლია, თეკლა პირველმოწამის დედა — გვ. 26

თეოკლია, კალიოპი მოწამის დედა — გვ. 205

თეოკლიტოს, იაკინთე ამასტრელის მამა — გვ. 296

თეოკტისტე-თეოკტისტი — იხ. თეოქთისტე

თეოკტისტე ნეტარი ლეზვიას — 10 ნოემბერი,
გვ. 64

თეოკტისტე საკურველთმოქმედი — 4 იანვარი,
გვ. 129

თეოკტისტე ქალწული — 31 იანვარი, იხ. კუროს

თეოკტისტე — 10 თებერვალი, იხ. ხარალამპი

თეოკტისტე — გვ. 152

თეონა — 4 იანვარი, გვ. 128

თეონა — 19 აპრილი, იხ. ქრისტეფორე

თეონა, ალექსანდრიის პატრიარქი — გვ. 422

თეონილა — 30 ოქტომბერი, იხ. კლავდიოს

თეონილა, იაკინთე ამასტრელის დედა — გვ. 296

თეოპემპტო ეპისკოპოსი, თეონა — 4 იანვარი,
გვ. 128

თეოპემპტო და მისთანანი — 7 თებერვალი, გვ. 168

თეოპოსტე — 20 სექტემბერი, იხ. ევსტათი სტრა-
ტილატი

თეოპისტია — 20 სექტემბერი, გვ. 434

თეოპისტია — 20 სექტემბერი, იხ. ევსტათი

თეოპრეპო (თეოპრეპი) — 22 აგვისტო, იხ. ალა-
თონიკოს

თეოსევი — 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე

თეოსტირიკტე ხუცესი და მონაზონი — 9 ნოემ-
ბერი, გვ. 64

თეოსტირიკტო ღირსი — 17 თებერვალი, გვ. 173

თეოტეკნო, დიოგენი — 4 ოქტომბერი, გვ. 36

თეოტეკნო მთავარი — გვ. 256

თეოფანე ნიკიელი მთავარეპისკოპოსი, აღმსარებელი
და გამოუმეტყველი — 11 ოქტომბერი, 16 ოქტომბერი,
გვ. 40

თეოფანე საკურველთმოქმედი — 16 დეკემბერი, გვ.
99

თეოფანე აღმსარებელი, სიღრიანისა მამასახლისი
— 12 მარტი, გვ. 187

თეოფანე, პანსემნი — 10 ივნისი, გვ. 259

თეოფილაკტე, ნიკიელი ეპისკოპოსი — 8 მარტი,
გვ. 184

თეოფილაკტე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი —
გვ. 425

თეოფილე, ეფესელი ეპისკოპოსი — 25 სექტემბერი,
გვ. 27

თეოფილე, ეგვტელი მეუღაბნოე — 2 დეკემბერი,
იხ. იოვანე

თეოფილე დიაკვანი — 31 დეკემბერი, იხ. ინდი

თეოფილე დიაკვანი, ელადი ერისკაცი — 8 იანვარი,
გვ. 141

თეოფილე ახალი — 30 იანვარი, გვ. 162

თეოფილე — 6 მარტი, იხ. თეოდორე პატრიკი

თეოფილე — 31 მარტი, გვ. 201

თეოფილე — 21 ივლისი, იხ. იოსტო

თეოფილე — 23 ივლისი, იხ. ტროფიმე

თეოფილე, ალექსანდრიის პატრიარქი — გვ. 151,
276, 289, 422

თეოფილე, ანტიოქიის პატრიარქი — გვ. 423

თეოფილე, ბიზანტიის იმპერატორი — გვ. 118, 120,
428

თეოფილე, ურწმუნო მეფე — გვ. 41, 183

თეოფილე მთავარი, ლუკა მასარებლის ნათლული
— გვ. 45

თეოქთისტე — იხ. თეოკტისტე

თეოქთისტე (თეოკტისტე) მენავეთომოდუარი — 6
სექტემბერი, იხ. ფავესტო

თეოქთისტე ღირსი (ასკეტი) — გვ. 85

თეოქთისტე — 3 სექტემბერი, გვ. 7

თეოქთისტე — 4 თებერვალი იხ. პაპია

თეოლნი — 21 აგვისტო, იხ. ბასი

თეოლნი, ნიკიელი ეპისკოპოსი — გვ. 323

თერაპონ ეპისკოპოსი — 25 მაისი, გვ. 251

თერაპონ, მარკოზ, მარკიანე — 26 ივნისი, გვ. 275

თერთა (თეთრა) — 26 მარტი, იხ. ბათო

თერინე — 24 აპრილი, იხ. ევსევი

თერინე — 6 მაისი, იხ. დიმიტრი

თერმო მოწამე, დაჰ მისი და მხევალი — 5 აპრილი,
გვ. 204

თესალონიკე — 7 ნოემბერი, გვ. 62

თესალონიკე — 19 დეკემბერი, იხ. ევტჯეი

თეუდულე — 23 დეკემბერი, იხ. თეოდულე

თომა მოციქული — 6 ოქტომბერი, 30 ივნისი
გვ. 36, 39, 279, 419, 435, 453, 459

თომა ჩჩული — 1 ნოემბერი, იხ. კესარიონ

თომა II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი — 14 ნოემ-
ბერი, გვ. 69, 425

თომა I, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი —
18 თებერვალი, 22 თებერვალი, 22 მარტი, გვ. 173,
174, 189, 425

თომაიდა — 3 იანვარი, გვ. 8

თომაიდა და იერია სეფექალი — 25 ივნისი, გვ. 74

თრდატ III, სომხეთის მეფე — გვ. 31, 32

თვრსო, ლევკი, კალინიკოს — 14 დეკემბერი, გვ. 95

თვრსო, ლევკო, კორონატო — 16 აგვისტო,
გვ. 318, შდრ. 14 დეკემბერი

თუთაელ, ზარეიელ, ვეკლაი — 5 სექტემბერი, გვ. 8

თუთაელ — 10 დეკემბერი, გვ. 91

თუთაელ — 4 აგვისტო, გვ. 308

ი

ია — 11 სექტემბერი, 25 სექტემბერი, 4 აგვისტო,
გვ. 12, 27, 308

იაზდიხ, მთავარი ნასიბინისა — გვ. 222

იაკინთე ამასტრელი — 18 ივლისი, გვ. 296

იაკინთო — 4 ივლისი, გვ. 282

იაკობ ალფესი, მოციქული – 9 ოქტომბერი, 30 ივნისი, გვ. 38, 436

იაკობ ძმა უფლისა, იერუსალემის I პატრიარქი – 23 ოქტომბერი, 30 აპრილი, 30 ივნისი, ქრისტეშობ. შემდეგ. კურიაკე – გვ. 18, 50, 101, 119, 219, 220, 244, 267, 279, 298, 310, 404, 410, 419, 421, 429, 436, იხ. დავით წინაწარმეტყველი

იაკობ, სჰმონ, იუდა, იოსი (იოსებ მართლის ძენი) – იხ. იაკობ, ძმა უფლისა

იაკობ ზებედესი, მოციქული იოანე მახარებლის ძმა, ძე ქუხილისა – 15 ნოემბერი, 30 აპრილი, 30 ივნისი, გვ. 70, 219, 228, 279, 447, 448

იაკობ ღაჭირილი, სპარსეთიდან – 27 ნოემბერი, გვ. 79, 439

იაკობ დაყუდებული – 28 იანვარი, გვ. 161

იაკობ ხუცი (მოშურენი) – 1 ნოემბერი, იხ. იოანე ეპისკოპოსი

იაკობ ხუცი, აზა დიაკონი – 14 აპრილი, გვ. 210

იაკობ მამამთავარი (ბიბლ.) – გვ. 109, 133, 137, 165, 210, 433, იხ. აბრაჰამ

იაკობ, დაუძინებელთა მონასტრის წინამძღვარი ალექსანდრეს შემდეგ – გვ. 121

იამბლიქე, შუდ ეფესელ ყრმათაგანი – 23 ოქტომბერი, იხ. მაქსიმელიანე

იანვარი (ვენეციელთა ეპისკოპოსი), სოსე, პროკლე, ევტუქი, აკუსტიონ, ფავსტო, დისიდერი – 19 სექტემბერი, გვ. 22

იასონ, დამასკელი ეპისკოპოსი – 9 ოქტომბერი, გვ. 39

იასონ, მთავარი ელადისა – გვ. 185

იასონ მოციქული, კილიკიის ტარსუს ეპისკოპოსი – 27 აპრილი, გვ. 218, 431

იასონ – 17 ოქტომბერი, იხ. ხრესანთო

იეზაბელ დედოფალი, ისრაელის მეფის, აქაბის ცოლი – გვ. 67

იელამ (ილამ) ვასას ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

იერაიდა ქალწული – 30 მაისი, გვ. 253

იერაიდო – 5 ოქტომბერი, იხ. საბინე

იერაკოს – 28 ოქტომბერი, იხ. ტერენტი

იერაკო – 1 ივნისი, იხ. იუსტინე

იერამ (იორამ, იერეამ), მიქეა წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 109, 315,

იერემია – 16 თებერვალი, იხ. პამფილე

იერემია წინაწარმეტყველი – 1 მაისი 114, 115, 172, 275, 368, 371, 426

იერია სეფექალი – გვ. 274

იერობამ I ნავატის ძე, ისრაელის მეფე (აქია წინაწარმეტყველის დროს) – გვ. 142, 426

იერობამ II იოასის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

იერობამ II იოასის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

იეროთეოს (იეროთე) ათინელთა მთავარეპისკოპოსი, დიონისე არეოპაგელის მოძღვარი – გვ. 35

იეროკლია მთავარი მაქსიმეანეს ზე – გვ. 203

იესე, დავით წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 120

იესუ ქრისტე – წინააღმდეგ ქრისტეს შობისაჲ (24 დეკემბერი), შობა (25 დეკემბერი), წინადაცვითა

(1 იანვარი), ნათლისღება-განცხადება (6 იანვარი), მიგება (2 თებერვალი), მიგებების წარგზავნა (8 თებერვალი), წინააღმდეგ ფერისცვალებისა (5 აგვისტო), ფერისცვალება (6 აგვისტო), მსგეფსი ფერისცვალებისა მანდილისაჲ (16 აგვისტო), აღდგომა (აღვსება), გვ. 3, 5, 7, 11, 12, 27, 48, 49, 57, 66, 69, 70, 72, 73, 75, 87, 100, 101, 103, 108, 109, 112, 117-119, 123, 125-127, 131-133, 135, 139-141, 145-147, 150, 159, 164, 165, 181, 193 (მინ.), 217, 219, 220, 227, 229, 239, 245, 260, 267, 278, 279, 288, 294, 295, 309, 310, 315, 317, 320, 327, 338, 341-343, 345, 347, 348, 351-353, 353, 354, 357, 361, 363, 365, 366, 368, 372, 374, 375, 378, 379, 384, 385, 387-392, 396, 397, 401, 402-409, 414, 418, 430, 432, 442, 443, 454

იექონია, ებრაელთა მეფე ელიაკიმის ძე – გვ. 426

იეზიმანოს, საბერძნეთის მეფე – გვ. 428

ივლიანა ნიკომიდიელი – 21 დეკემბერი, გვ. 104

ივლიანა – 20 მარტი, იხ. ალექსანდრია

ივლიანა – 27 მაისი, იხ. ალიპი

ივლიანე – 2 სექტემბერი, გვ. 6

ივლიანე – 4 სექტემბერი იხ. უკეანე

ივლიანე, ანკურიელი ხუცი – 13 სექტემბერი, გვ. 13

ივლიანე ემეწელი (ემესელი), სილოვანი, ლუკა, მუქიმოს – 6 თებერვალი, გვ. 167

ივლიანე – 16 თებერვალი, იხ. პამფილე

ივლიანე – 16 მარტი, გვ. 188

ივლიანე მკურნალი – 7 მარტი, იხ. ევეულე

ივლიანე – 12 ივნისი, გვ. 261

ივლიანე მეგუპტელი და მისთანანი: კელსი, ანტონი, ანასტასიოს, ბასილია და სხვ. – 21 ივნისი, გვ. 267, 268

ივლიანე – 18 მაისი, გვ. 245

ივლიანე – 22 ივნისი, იხ. პომპიანე

ივლიანე – 17 აგვისტო, იხ. პავლე

ივლიანი (იულიანი) – 17 აგვისტო, გვ. 318, 319

ივლიანე – 18 აგვისტო, გვ. 320

ივლიანე, ალექსანდრიის პატრიარქი ასირიპინოს და დიმიტრის შორის – გვ. 422

ივლიანე, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

ივლიანე I, იერუსალიმის პატრიარქი მაქსიმეს და გაიოს შორის – გვ. 422

ივლიანე II, იერუსალიმის პატრიარქი სუნმაზოზს და კაპიტონს შორის – გვ. 421

ივლიანე განდგომილი – გვ. 38, 39, 48, 61, 100, 102, 125, 127, 172, 199, 222, 256, 259, 265, 270, 284, 288, 295, 304, 308, 309, 310, 428, 429

ივლიანე მთავარი ტუროსს – გვ. 300

ივლიოს სექსტუს ელიანუს მთავარი ასიას – გვ. 224

ივლიოს, რომის პაპი – გვ. 60, 421

ივლიოს კენტურიონი – გვ. 241

ივლიტა – 15 ივლისი, იხ. კურიკე

იზაქარ (ტომი) – გვ. 45

იზდიგერდ/იეზდიგერდ I, სპარსეთის მეფე – გვ. 79, 244

იზიტბოზიტი – გვ. 304
 იისო (იისუ=იოსტოს) მოციქული, ეპისკოპოსი ელევტეროპოლისის – გვ. 431
 იიუ წინაწარმეტყველი – გვ. 426
 ილარია, კლავდი ტრიბუნის მეუღლე – გვ. 45
 ილარიო – 12 ივლისი, გვ. 290
 ილარიო – 14 ივლისი, გვ. 293
 ილარიონ ღაზელი – 21 ოქტომბერი, გვ. 48, 49
 ილარიონ ქართველი – 19 ნოემბერი, გვ. 74 (სქ. 20)
 ილარიონ – 16 დეკემბერი, იხ. პროვო
 ილარიონ – 6 მაისი, იხ. პაზუშ
 ილარიონ, დაღმატის მამასახლისი – 5 ივნისი, გვ. 256
 ილარიონ, რომის პაპი – გვ. 421
 ილი – 13 სექტემბერი, იხ. მაკროვიო
 ილინე, ტარსუსელი ეპისკოპოსი – 23 ნოემბერი, გვ. 76
 ილიოდორე (ილიოდოროს) – 28 სექტემბერი, იხ. ალფი
 ილიოდორე ეპისკოპოსი, დუსავ მარია – 9 აპრილი, გვ. 206
 ილიოდორე – 10 ივნისი, იხ. ნიკონ
 ილირია – 17 ოქტომბერი, იხ. ხრუსანთო
 ილირიო ღირსი – 3 აპრილი, გვ. 203
 იმენეოს, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 ინდი, დომნა, სელეგო, ალაბი, მამა, ღლუკერი და კრებული მათი – 3 დეკემბერი, გვ. 84, შდრ. ინდი, დომნა, 31 დეკემბერი
 ინდი, დომნა და სიმრავლე ნიკომიდიას დამწვარი: ღლუკერი, ზინონ, დოროთე, მარდონიოს, მილდონიოს, გვირგვინი, პეტრე, თეოფილე, ანთიმოს – 31 დეკემბერი გვ. 122, 123, შდრ. ინდი, დომნა, 3 დეკემბერი
 ინდო – 30 სექტემბერი, იხ. მირდონ
 ინნა, რიმმა, პინნა – 20 იანვარი, გვ. 153
 ინოკენტი – 7 ივლისი, იხ. ისაერო
 ინოკენტი I, რომის პაპი – გვ. 421
 იოაზ (იოას, იოსას) გოთოლიას ძე, ებრაელთა მეფე – გვ. 8
 იოანე – იხ. იოვანე
 იოას იოაქაზის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425
 იოაქაზ I იოასიას ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425
 იოაქაზ II იიუ უკეთურის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425
 იობ მართალი (ბიბლ.) – 6 მაისი, გვ. 4, 79, 129, 147, 227, 239, 349, 369, 434
 იობაბ – იხ. იობ მართალი
 იობენალი, იერუსალიმის პატრიარქი – 2 ივლისი, გვ. 281, 422
 იოდაე (იუდა) მღვდელი – იხ. ბარაქია
 იოდასაფ, ინდოეთის მეფე – 19 მაისი, გვ. 246 (მინ.)
 იოვაკიმ და ანა, მარიამ ღმრთისმშობლის დედ-მამა – 9 სექტემბერი, გვ. 11, 89, 433, 440

იოვანე, შვიდ ეფესელ ყრმათაგანი – 23 ოქტომბერი, გვ. 50
 იოვანე (=სუსანა) – 15 დეკემბერი, გვ. 98
 იოვანე ათონელი, ქართველი, ექვთიმეს მამა – 14 ივნისი, გვ. 238, 239, 262
 იოვანე I, ალექსანდრიის პატრიარქი, ქალკედონიტი – გვ. 423
 იოვანე II, ალექსანდრიის პატრიარქი, მონოფიზიტი – გვ. 423
 იოვანე II, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 იოვანე II, ალექსანდრიის პატრიარქი მეღქიტი – გვ. 423
 იოვანე III მოწყალე, ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი – 12 ნოემბერი, გვ. 65, 66, 437
 იოვანე I, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 იოვანე, ანდრეა, ირაკლამონ, თეოფილე ეგვტელი მეუღლანონი – 2 დეკემბერი, გვ. 84
 იოვანე, ბარუქიოს – 27 მარტი, გვ. 198
 იოვანე გლახაკი, ევტროპიოს მთავრის ძე – 15 იანვარი, გვ. 148
 იოვანე, გუთელი ეპისკოპოსი – 26 ივნისი, გვ. 275
 იოვანე დამასკელი – 29 ნოემბერი, 4 დეკემბერი, გვ. 41, 54, 81, 85, 347, 393
 იოვანე ეპისკოპოსი, იაკობ ხუცი – 1 ნოემბერი, გვ. 57
 იოვანე, თესლონიკელი ეპისკოპოსი – გვ. 316
 იოვანე I, იერუსალიმის პატრიარქი იერუსალიმის მე-7 პატრიარქ ბენიამენს და მატათიას შორის – 29 მარტი, იოვანე II იერუსალიმის პატრიარქი, გვ. 421
 იოვანე III, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 იოვანე IV, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 იოვანე, კესარია-პალესტინის მთავარეპისკოპოსი – გვ. 178
 იოვანე კომსი – 23 მაისი, იხ. მელეტი
 იოვანე ოქროპირი, კონსტანტინეპოლის I პატრიარქი – 14 სექტემბერი (დამინება), 13 ნოემბერი, 27 იანვარი (ნაწილთა უკუმოყვანება), 31 ივლისი, გვ. 14, 18, 66, 67, 73, 160, 161, 191, 194, 195, 277, 304, 305, 334, 335, 341, 375, 424, 437
 იოვანე II, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 25 აგვისტო, გვ. 328, 424
 იოვანე III, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი, სქოლასტიკოსი – 30 აგვისტო, იხ. ალექსანდრე მთავარეპისკოპოსი, გვ. 424
 იოვანე IV, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი (მმარხველი) – 2 სექტემბერი, 18 თებერვალი, გვ. 5, 75, 173
 იოვანე V, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 18 აგვისტო, გვ. 320, 424
 იოვანე VI, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425
 იოვანე VII, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, გრამატიკოსი – გვ. 425
 იოვანე, კორინთელთა ეკლესიის მღვდელი, კურიაკოზ განმორებული მამა, მთავარეპისკოპოსი – გვ. 30

იოვანე მასარებელი, მოციქული, ღმრთისმეტყველი (ზებედეს ძე, იაკობ მოციქულის ძმა, „ძე ქუხილისა“) – 26 **სექტემბერი**, 27 **სექტემბერი**, 8 **მაისი**, 30 **ივნისი**, 8 **აგვისტო**, გვ. 14, 15, 18, 27, 28, 37, 48, 53, 54, 69, 78, 82, 87, 101, 102, 127, 141, 149, 155, 157, 159, 173, 174, 193, 208, 215, 219, 220, 228, 248, 229, 279, 295, 300, 303, 310, 311, 315, 316, 325, 341, 346, 347, 349, 351, 352, 353, 354, 357, 361, 369, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 400, 407, 408, 419, 430, 435, 436, 447, 448, 459

იოვანე მონაზონი მემღვიმე – 19 **აპრილი**, გვ. 212
იოვანე მორწმუნე მეფე – 1 **იანვარი**, გვ. 144
იოვანე მხედარი – 12 **ივნისი**, 30 **ივლისი**, გვ. 261, 304

იოვანე ნათლისმცემელი, წინამორბედი – 23 **სექტემბერი** (მუცლად-ღება), 7 **იანვარი** (კრება იოვანე ნათლისმცემლისა), 27 **იანვარი** (ნაწილთა უკუმოყვანება), 24 **თებერვალი** (მეორედ პოვნა თავის), 25 **მაისი** (მესამედ პოვნა თავის), 24 **ივნისი** (შობა), 29 **აგვისტო** (თავის კვეთა), გვ. 8, 25, 26, 30, 48, 128, 130, 131, 135, 141, 150, 152, 160, 174, 175, 241, 261, 273, 275 330, 331, 397, 434, 448, 450, 461 (სქ. 8)

იოვანე ნეტარი [სალოსი] – 21 **ივლისი**, იხ. *სუმეონ*, გვ. 299

იოვანე პალაგრელი – 26 **ივლისი**, გვ. 302 (მინაწ.)
იოვანე პატელარი – 7 **აგვისტო**, გვ. 310
იოვანე I, რომის პაპი – გვ. 421
იოვანე II, რომის პაპი – გვ. 421
იოვანე III, რომის პაპი – გვ. 421
იოვანე IV, რომის პაპი – გვ. 313
იოვანე საკურველმოქმედი – 31 **იანვარი**, გვ. 162, 163

იოვანე, სინელი მამასახლისი – 30 **მარტი**, გვ. 200
იოვანე სპარსი, ორბანოს, დიონისი – 29 **ნოემბერი**, გვ. 81

იოვანე, ქალკედონელი მთავარეპისკოპოსი – 18 **ივლისი**, გვ. 296

იოვანე ქოზიბელი – 28 **ოქტომბერი**, გვ. 54
იოვანე შეყენებული, კოლონიის ეპისკოპოსი – 8 **დეკემბერი**, გვ. 88, 89

იოვანე ჭყონდიდელი – 3 **იანვარი**, გვ. 128 (მინაწ.)
იოვანე – 21 **თებერვალი**, გვ. 174
იოვანე – 26 **იანვარი**, იხ. *ქსენეფორე*
იოვანე – 29 **მარტი**, იხ. *იონა*
იოვანე – იხ. *კუროს*
იოვანე ციმოსკი (ციმისხი) – გვ. 428
იოვანე (=მარკოზ) მოციქული – 12 **იანვარი**, გვ. 145, 260, 432

იოვანე მღვდელი, პოპლია მოწამის ვაჟი – გვ. 39
იოვანე, საბა ღმერთშემოსილის მამა – გვ. 85
იოვანე, სინა-რაითის მამათა წინამძღუარი – გვ. 146

იოვანე, სუმეონ საკურველმოქმედის მამა – გვ. 250, 251

იოვანე ბერი – გვ. 251 (სქ. 5)

იოვანე, კურიაკოზ განწორებულის მამა – გვ. 30
იოვანე ქობულაძის ძე – გვ. 12 (შენ.)

იოვანე შავი – გვ. 245 (მინაწ.)

იოვანე – გვ. 129 (მინაწ.), 161 (მინაწ.), 163 (მინაწ.), 248 (მინაწ.), 331 (მინაწ.), 344 (მინაწ.)

იოვანიკი ულუმბოელი – 3 **ნოემბერი**, გვ. 59

იოველ წინაწარმეტყველი – 19 **ოქტომბერი**, გვ. 47, 335

იოვენტინე (იუვენტინოს) მაქსიმე – 9 **ოქტომბერი**, გვ. 38

იოზილ წინაწარმეტყველი – გვ. 426

იონა (იოვანე), ბარაქიოს, ზანითა, ლაზარე, მარუთა, ნერსინ, ელია, მარი, აბიბოს, სვიმევეით, საბა – 29 **მარტი**, გვ. 198

იონა წინაწარმეტყველი – 22 **სექტემბერი**, გვ. 24

იონა ხუცი საბაწმიდელი – 22 **სექტემბერი**, გვ. 25

იონა ბერი – იხ. *იონა ხუცი საბაწმიდელი*

იონორ (იუნორ), პომპიანეს და გორდიანეს შორის – გვ. 437

იორამ აქაბის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 315

იორამ ოზიას ძე, ებრაელთა მეფე – გვ. 425

იორამ იოსაფატის ძე, ებრაელთა მეფე – გვ. 425

იორამ ოქოზიას ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

იორამ – იხ. *იერამ*

იოსა, ებრაელთა მეფე – იხ. *იოაზ (იოას)*

იოსაფატ ასას ძე, იუდეის მეფე – გვ. 315

იოსებ ხუცი – 3 **ნოემბერი**, გვ. 58, 59, იხ. *აკეფ-სიმბ*

იოსებ ეპისკოპოსი – 20 **ნოემბერი**, იხ. *ნირსა*

იოსებ განწორებული – 19 **ივნისი**, გვ. 267

იოსებ, თესალონიკელი მთავარეპისკოპოსი – 15 **ივლისი**, გვ. 293

იოსებ მართალი – **ქრისტეშობ. შემდგ. კვრ.**, გვ. 4, 18, 50, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 119, 195, 216, 219, 228, 244, 337, 344, 361, 411

იოსებ, იერუსალიმის პატრიარქი ეფრემს და იუდას შორის – გვ. 422

იოსებ არიმათიელი – გვ. 361, 369, 370, 380, 382, 383

იოსელეკ – გვ. 243

იოსი, ძმა უფლისა, იოსებ მართლის ძე – გვ. 216, 228

იოსია, იუდეის მეფე – გვ. 425

იოსტა – 2 **ოქტომბერი**, იხ. *კაპრიანე, იუსტინა*

იოსტინიანე – იხ. *იუსტინიანე*

იოსტინე მცირე – იხ. *იუსტინე II*

იოსტინე ანთუპატი გორდიანე და ფილიპე მეფეთა ზე – გვ. 252

იოსტინე – 1 **ივნისი**, იხ. *იუსტინე*

იოსტინიანე – იხ. *იუსტინიანე*

იოსტინოს ფილოსოფოსი – 1 **ივნისი**, გვ. 254

იოსტო-იოსტოს

იოსტოს, იერუსალიმის პატრიარქი სეთიას და ლევის შორის – გვ. 422

იოსტოს (იოსტო) – 14 **ივლისი**, გვ. 292

იოსტოს მოციქული, ელევთეროპოლელი ეპისკოპოსი – გვ. 431

იოსტოს, ტროფიმე, თეოფილე და მათთანანი – 21 **ივლისი**, გვ. 299

იპატი ეგვტელი თეზაიდით – 14 **დეკემბერი**, იხ. *ფილიმონ*

იპატი ეპისკოპოსი – 1 **ივნისი**, გვ. 254

იპატი, ღანგრის ეპისკოპოსი – 14 **ნოემბერი**, გვ. 69

იპატი მკურნალი – 4 **აპრილი**, გვ. 203

იპატი – 3 **ივნისი**, იხ. *ლუკილიანე*

იპატი – 17 **ივნისი**, გვ. 265

იპატი – 18 **ივნისი**, იხ. *ლეონტი*

იპატი, ნიკიის I კრების 318 მამათაგანი – 28 **ივნისი**, გვ. 277

იპოლიტე ნეტარი – 10 **აგვისტო**, იხ. *ლავრენტი*, გვ. 312

იპოლიტე, რომის პაპი და მისთანანი თექვსმეტი – 30 **იანვარი**, გვ. 162

იპოლიტე – 10 **აგვისტო**, იხ. *ლავრენტი*

ირაიდი ქალწული – 23 **სექტემბერი**, გვ. 25

ირაიდი – 4 **მარტი**, გვ. 179

ირაკლამონ – 2 **დეკემბერი**, გვ. 84

ირაკლი მღვდელმოწამე – 17 **სექტემბერი**, გვ. 17

ირაკლი კერპი – გვ. 20, 312

ირინარხო მთავარი – გვ. 177

ირინარხოს სებასტიელი – 28 **ნოემბერი**, გვ. 80

ირინე-ირინი

ირინი – 17 **სექტემბერი**, გვ. 22

ირინი – 3 **აპრილი**, იხ. *ალაპი*

ირინე (ირინი) დედოფალი – 7 **აგვისტო** გვ. 33, 40, 162, 310, 428

ირინე – 16 **აპრილი**, გვ. 212

ირინე (ირინი), ლიკინიოზ მეფისა და ლიკინიას ასული – 5 **მაისი**, გვ. 225

ირინეოს მღვდელმოწამე – 22 **აგვისტო**, 23 **აგვისტო** გვ. 322

ირინეოს, ორ და ოროფსი – 23 **აგვისტო**, გვ. 325 (მინაწ.)

ირონ, ანტიოქიის პატრიარქი, IV პატრიარქ ეგნატის და კორნილიოსის შორის – გვ. 423

ისავრო, ინოკენტი, ფელიქს, ერმიოს, პერიდრინე – 7 **ივლისი**, გვ. 285

ისაკ, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

ისაკ კვრელი ეპისკოპოსი მღვდელმოწამე – 21 **სექტემბერი**, გვ. 24

ისაკ მამამთავარი – **ქრისტეშობის წინა კვრ.**, იხ. *აბრაჰამ*

ისაკ – 9 **დეკემბერი**, იხ. *სოსითეუ*

ისაკ – 21 **აპრილი**, იხ. *აპოლო*

ისაკ – 15 **მაისი**, იხ. *ვარქო*

ისაკ ხუცი, მონაზონი აღმსარებელი – 30 **მაისი**, გვ. 253, 308

ისიდორე – 4 **ოქტომბერი**, იხ. *აკეფსიმბ*

ისიდორე პილუსელი – 4 **თებერვალი**, გვ. 166

ისიდორე ალექსანდრიელი – 14 **მაისი**, გვ. 143,

241, 289, 292, იხ. *მოწამენი წმიდანი ბევრეულნი მონაზონნი...* 10 **ივლისი**

ისკო – 26 **მარტი**, იხ. *ბათო*

ისმაელ – 17 **ივნისი**, გვ. 265

ისმაელ (ბიბლ.) – გვ. 83, 265

ისტვნიანე – იხ. *იუსტინიანე*

ისუქი (ისუქოს, ისუჰი) – 10 **მაისი**, გვ. 233

ისუქი – 7 **ივლისი**, იხ. *პერიდრინე*

ისუქიოს (ისუქოს, ისუჰი) მღვდელი, ევტუქი კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსის პაპა – გვ. 204

ისუ ნავე (ბიბლ.) – 1 **სექტემბერი**, 19 **სექტემბერი**, გვ. 3, 23

იუ (იოუ), ისრაელის მეფე იორამ და იოაქაზ II მეფეთა შორის – გვ. 426

იუდა მოციქული, იოსებ მართლის ძე, იაკობ მოციქული ძმა – 16 **მაისი**, 19 **ივნისი**, გვ. 228, 244, 267, 279

იუდა გამცემელი – გვ. 311, 348, 350, 353, 354, 355, 357, 358, 363, 365

იუდა მოშურნე – 22 **მაისი**, გვ. 248

იუდა მოციქული, ძმა უფლისა – 19 **ივნისი**, იხ. *იაკობ მოციქული*

იუდა I მართალი, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 421

იუდა II, იერუსალიმის პატრიარქი იოსებს და მარკოზს შორის – გვ. 422

იუდა III, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

იუდა (იოდაე) მღვდელი, ზაქარია წინაწარმეტყველის მამა – იხ. *ბარაქია*

იუვენტინე – იხ. *იოვენტინე*

იუზან, მიზდეოზ მეფის ძე – გვ. 35

იუიტელი – გვ. 427

იული იპატიკოსი – გვ. 248

იულია – 18 **მაისი**, იხ. *ტეკუსა*

იულიანი – იხ. *ივლიანე*

იულიუს კეისარი – გვ. 427

იუნორ – იხ. *იონორ*

იუსტინიანე – იხ. *იუსტინიანე*

იუსტინა – 2 **ოქტომბერი**, იხ. *კუპრიანე*

იუსტინე – იხ. *იოსტინე*

იუსტინე, ხარიტონ, ხარიოს, ეველპი, იერაკო, ლეონ, ლივერი – 1 **ივნისი**, გვ. 254

იუსტინე=იუსტინიანე I

იუსტინე (იუსტინოს) II, ბიზანტიის მეფე – გვ. 428

იუსტინიანოს – იხ. *იუსტინიანე*

იუსტინიანე I დიდი, ბიზანტიის იმპერატორი – 14 **ნოემბერი**, 2 **აგვისტო**, გვ. 5, 51, 69, 85, 204, 205, 212, 213, 250, 327, 428

იუსტინიანე II ახალი, ბიზანტიის იმპერატორი – 15 **ივლისი**, გვ. 101, 140, 298, 325, 428

იუსტინიანე (იუსტვნიანე) პატრიკი, გერმანოს კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსის მამა – გვ. 235

იუსტინიანოს – იხ. *იუსტინიანე*

იუსტინოს – იხ. *იუსტინე*

იუსტოს, ალექსანდრიის პატრიარქი პრიმოს და
ეგემნს შორის – გვ. 422
იუსტუნიანე – იხ. *იუსტინიანე*

კ

კავსტინოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი –
გვ. 424
კაიაფა, იუდეველთა მღვდელთმოდგარი – გვ. 12,
135, 357, 358
კალანდიონ, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
კალი – იხ. *კალიდო*
კალიგულა – გვ. 427 (შენ.)
კალიდო – 16 აპრილი, იხ. *ლეონიდო*
კალინიკა – 9 მაისი, გვ. 231
კალინიკა – 17 ოქტომბერი, გვ. 45
კალინიკე, ბასილიცა – 22 მარტი, გვ. 189
კალინიკე – 23 მაისი, გვ. 250
კალინიკე – 28 ივლისი, იხ. *კუზტინე*
კალინიკე კილიკიელი – 29 ივლისი გვ. 304
კალინიკე I, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი
– 23 აგვისტო, გვ. 324, 325, 425
კალინიკე მესაფრობილეთმოდგარი – გვ. 312
კალინიკოს – 14 დეკემბერი, იხ. *თვრსო*
კალინიკოს (კორონატოს) – 14 დეკემბერი,
იხ. *თვრსო*, გვ. 95
კალიოპი – 10 ნოემბერი, იხ. *ნირეონ*
კალიოპი – 7 აპრილი, გვ. 205, 206
კალისტენი – 4 ოქტომბერი, გვ. 36, იხ. *ადავკტო*
კალისტოს, რომის პაპი ზემფირესა და ორვანოსს
შორის – გვ. 421
კალისტოს – 1 სექტემბერი, იხ. *ალათოკლია*
კალისტოს – 6 მარტი, იხ. *თეოდორე*
კალისტრატე და მისთანანი ორმოცდაცხრანი – 27
სექტემბერი, გვ. 28, 29
კალილონე, სამთა ყრმათა დედა – გვ. 99
კამბისე, სპარსეთის მეფე – გვ. 426
კამპანი (კანპანონ) ტრიბონი – გვ. 244
კანდილო – 20 იანვარი, იხ. *ევგენი*
კანდილოს პატრიკი – გვ. 280
კაპეტოლინე, ეროტიდე – 27 ოქტომბერი, გვ. 54
კაპეტოლინე მთავარი ივლიანე განდგომილის ზე
– გვ. 296
კაპიტონ, იერუსალიმის პატრიარქი ივლიანეს და
მაქსიმეს შორის – გვ. 422
კაპიტონ, ეპისკოპოსი ქერსოვნეთისა – 22 დეკემ-
ბერი, გვ. 105
კაპიტონ – 6 მარტი, იხ. *ბასილი*
კაპიტონ – 24 ივლისი, იხ. *მენეო*
კაპიტონ – 13 აგვისტო, გვ. 314
კაპიტონ, თეოდულე და ალათობოდოს მოწამის ძმა
– გვ. 203
კარინოს (კარინე), რომის მეფე პროვოს და
ნომერიანეს შორის – გვ. 280, 427

კარპოს (კარპო), პაპილო (პაპილე) და მათთანანი
– 13 ოქტომბერი, გვ. 42, შდრ. *კარპოს*, 28 ივნისი
კარპოს (კარპო) მოციქული 70-თაგანი, ეპისკოპოსი
თრაკიის ვირიას – გვ. 431
კარპოს, პაპილე, ალათოდორე, ალათონიკე – 28
ივნისი, გვ. 276, 277
კარტერი – 2 ნოემბერი, იხ. *ატტიკოს*
კარტერიისოს – 8 ნოემბერი, გვ. 62
კასიანე, იერუსალიმის პატრიარქი პლუსიოს და
მაქსიმეს შორის – გვ. 422
კასინი – 7 ნოემბერი, იხ. *ანტონ*
კასტალოს (კასტალო, კასტალა), ესპერე მოწამის
ბატონი – გვ. 223
კასტორ, თეოდორა – 18 სექტემბერი, გვ. 22
კასტორ ეპისკოპოსი – 5 ნოემბერი, გვ. 60
კასტრის მთავარი ივლიანე განდგომილის ზე –
გვ. 296
კელადიონ, ალექსანდრიის პატრიარქი IX პატ-
რიარქი მარკოზს და ასირიპინოს შორის – გვ. 422
კელერი ეპარხოზი ნომერიანეს ზე – გვ. 45
კელისტინე I, რომის პაპი – 8 აპრილი, გვ. 206,
421
კელსი – 14 ოქტომბერი, გვ. 43, იხ. *ნაზარი*
კელსი, ძე მთავრისა – 21 ივნისი, გვ. 269,
იხ. *ივლიანე მეგუპტელი*
კენდელს ეპისკოპოსი – 20 თებერვალი, გვ. 174
კერდონ (კერდონ), ალექსანდრიის პატრიარქი –
გვ. 422
კერკა – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
კესარ ეპარხოზი – გვ. 28
კესარ მოციქული, ღურაქის ეპისკოპოსი – გვ. 431
კესარიონ, დასი, საბა, საბინიანე, აღრიპა, ანდრეანე,
თომა და მათთანანი – 1 ნოემბერი, გვ. 57
კესარიოს მთავარი – გვ. 163
კესაროს, საბერძნეთის მეფე – გვ. 428
კესარიოს, გრიგოლ ნაზიანზელის ძმა – გვ. 159
კესტოს პატრიკი ლიკინიოზ მეფის ზე – გვ. 258
კიკლია, ვალერიანე, ტივურტი – 24 ნოემბერი,
გვ. 76
კინდელს მღვდელმოწამე – 11 ივლისი, გვ. 290
კინტიანე მთავარი, დეკეოზის ზე – გვ. 167
კირილე – იხ. *კურილე*
კიფას მოციქული, იკონიის ეპისკოპოსი – გვ. 431
კლავდი – 17 ოქტომბერი, იხ. *ხრესანთო*
კლავდი – 19 იანვარი, იხ. *ლუკილიანე*
კლავდი – 4 თებერვალი, იხ. *პაპია*
კლავდი (კლავდიოს) I კესარი, რომის V იმპერა-
ტორი – გვ. 25, 427
კლავდი ერისთავი (=ტრიბუნი) – გვ. 45, 292
კლავდია – 20 მარტი, იხ. *ალექსანდრია*
კლავდია – 18 მაისი, იხ. *შეიდნი ქალწულნი*
კლავდიანოს (კლავდიანო), ხარიტინეს ბატონი –
გვ. 148
კლავდიოს, ასტერი, ნეონ, თეონილა კილიკიელნი
– 30 ოქტომბერი, გვ. 55

კლავდიოს – 31 იანვარი, იხ. *უიკტორინო*
 კლავდიოს ნეტარი – 4 თებერვალი, გვ. 166
 კლავდიოს I, რომის იმპერატორი – იხ. *კლავდი კეისარი*
 კლავდიოს II, რომის იმპერატორი გალანოსსა და ავრილიანეს შორის – გვ. 427
 კლევარხოს (კლევარხო) მთავარი ავრილიანეს ზე – გვ. 281
 კლემენტოს, რომის პაპი პეტრე მოციქულის შემდეგ – 25 ნოემბერი, გვ. 76, 77, 78, 421, 438, 439
 კლეოლო – 6 სექტემბერი, იხ. *ფავსტო ხუცი*
 კლეონიკე – 3 მარტი იხ. *ევტროპიოს*
 კლეოპა მოციქული, იერუსალიმის II ეპისკოპოსი – 29 ოქტომბერი, გვ. 429
 კლეოპა, იოსებ მართლის ძმა – გვ. 436, 459, შდრ. *კლეოპა მოციქული*
 კლეოპა, მარიამის ქმარი, რომელსაც მაცხოვარი გამოეცხადა ემაურის გზაზე – გვ. 18, იხ. *ლუკა*
 კლეოპა მკურნალი – გვ. 235
 კლეოპატრი VII (კლეოპატრა), ეგვიპტის უკანასკნელი დედოფალი – გვ. 427
 კლიდონია, იუსტინა მოწამის დედა – გვ. 34
 კლიმენტი, კლიმენტიოს ტახტის შემამკობელი – გვ. 224
 კლიმენტი – იხ. *კლემენტოს*
 კლიმი, (ანკურიის ეპისკოპოსი, ალათანგელოზი – 23 იანვარი, გვ. 156, 445
 კლიმია გამოგეტყველი – 28 აპრილი, გვ. 219
 კლიმი მოციქული, ეპისკოპოსი სარდიკეს – გვ. 431
 კლიონიკე – იხ. *კლეონიკე*
 კლიონიკე, თეოდორე ეგზარქელის მოყვასი – გვ. 248
 კოდრატე-კოდრატო
 კოდრატე – 26 მარტი, იხ. *მანუელ*
 კოდრატე – 17 აგვისტო, იხ. *პავლე*
 კოდრატო, დიონოსი, კუპრიანე, ანექტო, პავლე, კრისკენტო – 10 მარტი, გვ. 185
 კოდრატო მოციქული – 21 სექტემბერი, გვ. 24
 კოდრატო – 21 აპრილი, იხ. *აპოლო*
 კოდრატო (კოდრატოს) – 9 მაისი, გვ. 231, 232
 კოზმა, დამიანე – 29 ოქტომბერი იხ. *ტროფიმოს*, 29 ოქტომბერი, შდრ. *კოზმან*, 1 ივლისი
 კოზმა მალემსრბოლი – გვ. 213
 კოზმა მგალობელი, მაიუმელი – გვ. 41, 81, 345, 347, 348
 კოზმან, დამიანე, თეოდორის ძენი ფერმანას (=ბერძ. აზიას), უქრთამონი მკურნალნი – 1 ნოემბერი, 3 დეკემბერი, 9 დეკემბერი, გვ. 57, 84, 89, 419, 436, 437
 კოზმან, დამიანე, ანთიმო, ლეონტი, ევპრეპი, უქრთამონი მკურნალნი არაბიით – 26 ნოემბერი, გვ. 78
 კოზმან, დამიანე, რომის უქრთამონი მკურნალნი – 1 ივლისი, გვ. 280, 448, იხ. *კოზმა*, 29 ოქტომბერი
 კოინტი – 2 ივლისი, გვ. 281
 კომბრიკ (კუმბრიკ) მთავარი დეკეოზის ზე – გვ. 95
 კომოდ (კომოდუსი), რომის იმპერატორი – გვ. 106, 145, 427

კონონ, მებოსტნე პამფილიას – 6 მარტი, გვ. 180
 კონონ, ქრისტეფორე – 5 ივნისი, გვ. 256
 კონონ ისაგრიას – 6 მარტი, გვ. 180
 კონსტანტინე კახა – 10 ნოემბერი, გვ. 64 (მინაწ.)
 კონსტანტი დიდი – იხ. *კონსტანტინე დიდი*
 კონსტანტი მონომახი – იხ. *კონსტანტინე მონომახი*
 კონსტანტი II=კონსტანტიუს II აღმოსავლეთ რომის იმპერატორი
 კონსტანტი რომანოზ ... ძე, ბასილის ძმა – იხ. *კონსტანტინე VII*
 კონსტანტი II=კონსტანტინე ბიზანტიის იმპერატორი (ზოგი წყაროს მიხედვით პოლონტი) – გვ. 428
 კონსტანტინე III ახალი, ჰერაკლეს ძე, ბიზანტიის იმპერატორი (ანუ პირველი დასავლეთ რომის იმპერიის გაყოფის დრიოდან) – 3 სექტემბერი, გვ. 7, 428
 კონსტანტინე, შვიდ ეფესელ ყრმათაგანი – 23 ოქტომბერი, იხ. *მაქსიმილიანე*
 კონსტანტინე III, მავრიკ მეფენი და შვილნი მათნი – 28 ნოემბერი, გვ. 80, 428
 კონსტანტინე – 6 მარტი, იხ. *მოწამენი ორმოცდაორნი: თეოდორე პატრიკი...*
 კონსტანტინე I დიდი, რომის იმპერატორი – 21 მაისი, გვ. 18, 19, 36, 39, 48, 52, 57, 58, 60, 86, 87, 92, 125, 127, 151, 161, 168, 183, 198, 199, 217, 222, 234, 241, 247, 255, 269, 270, 308, 309, 310, 323, 324, 329, 391, 421, 424, 428, იხ. *ელენე*
 კონსტანტინე II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 30 ივლისი, გვ. 305, 425
 კონსტანტინე I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 9 აგვისტო, გვ. 311, 425
 კონსტანტინე II, კონსტანტინე დიდის უფროსი ძე – გვ. 52, 87, 228, 330, 428
 კონსტანტინე IV (ზოგი წყაროს მიხედვით პოგონატი), ნიკაპდიდი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 19, 313, 428
 კონსტანტინე V კობრონიმი (=კავალინო), ბიზანტიის იმპერატორი, ხატომებრძოლი – გვ. 80, 81, 275, 428
 კონსტანტინე (კონსტანტი) VI, ბიზანტიის იმპერატორი – იხ. *ირინე*
 კონსტანტინე VII პორფიროგენეტი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 კონსტანტინე VIII, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 კონსტანტინე IX მონომახი – გვ. 428
 კონსტანტინე ჰერაკლეს ძე, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 კონსტანტი II – გვ. 428
 კონსტანტინე უშვულო – იხ. *კონსტანტინე V*
 კონსტანტინე არიანოზი – იხ. *კონსტანტინე II*
 კოპრი (კოპრე) – 17 დეკემბერი, 9 ივლისი, იხ. *პატერმუთიოს*, გვ. 100
 კოპრილა – 4 ივლისი, იხ. *თეოდორე კუზინელი*
 კორევიკ ეპარხოზი – გვ. 97
 კორევის – იხ. *კორევიკ*

კორნელიოს (კორნილე) ასისთავი – 20 ოქტომბერი, გვ. 47
 კორნელიოს (კორნელიოს), ანტიოქიის V პატრიარქი ირონ და ეროს პატრიარქთა შორის – გვ. 423
 კორნელიოს (კორნელიოს), ანკურიის მთავარი – გვ. 303
 კორნელიოს, რომის პატრიარქი ფლავიანეს და ლუკიოსის შორის გვ. 421
 კორნიოს – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 კორნატო – 16 აგვისტო, გვ. 318
 კორტოს (კუარტოს) მოციქული, ბივრიტის ეპისკოპოსი – გვ. 431
 კოსარ, სომხეთის მეფე – გვ. 31
 კოსტა I, კონსტანტინე დიდის უმცროსი ძე, რომის იმპერატორი, ΚΩΣΤΑΣ დასავლეთ რომის იმპერატორი – გვ. 428
 კოსტა, კონსტანტინე დიდის მამა, რომის იმპერატორი – გვ. 247
 კოსტა – 26 მარტი იხ. ბათო
 კოსტანტი – იხ. კონსტანტი
 კოსტანტინე – იხ. კონსტანტინე
 კოსტო, ეკატერინე მოწამის მამა – გვ. 78
 I მსოფლიო კრება ნიკეას (325 წ.) – 29 მაისი, გვ. 253
 II მსოფლიო კრება კონსტანტინეპოლისა (381 წ.) – 3 აგვისტო, გვ. 308
 III მსოფლიო კრება ეფესოს (431 წ.) – 9 სექტემბერი, გვ. 11
 IV მსოფლიო კრება ქალკედონს (451 წ.) – 16 ივლისი, გვ. 294
 V მსოფლიო კრება კონსტანტინეპოლისა (553 წ.) – 25 ივლისი, გვ. 301
 VI მსოფლიო კრება კონსტანტინეპოლისა (681 წ.) – 15 სექტემბერი, გვ. 19
 VII მსოფლიო კრება – 11 ოქტომბერი, გვ. 40
 კრისკას მოციქული, გალიის ქალკედონის ეპისკოპოსი – გვ. 430
 კრისკენტო-კრისკენტი
 კრისკენტო, პავლე, დიოსკორიდე – 28 მაისი, გვ. 252
 კრისკენტო ფილოსოფოსი – გვ. 254
 კრისკენტო – 10 მარტი, იხ. კოდრატო
 კრისკენტოს მირონლუკიისა – 13 აპრილი, გვ. 209
 კრისკენტი მოციქული – 30 ივლისი, იხ. შილა
 კრისოს (კრევისოს), ლუდიის მეფე – გვ. 244
 კრონოს – გვ. 74
 კუზიკოს წამებულნი – 29 აპრილი, იხ. მოწამენი წმიდანი ცხრანი
 კუნტინე – იხ. კუნტიანე
 კუნტილიანე ანთუპატი – გვ. 186
 კუნტილიანე – 2 აგვისტო, იხ. მაქსიმე
 კუნტიანე, დადა, მაქსიმე, კალინიკე – 28 ივლისი, იხ. კუნტილიანე, 2 აგვისტო, მაქსიმე, 28 აპრილი
 კუპრიანე, გალატელთა მთავარი – გვ. 271
 კუპრიანე მღვდელმთავარი, იუსტინა – 2 ოქტომბერი, გვ. 34

კუპრიანე – 10 მარტი, იხ. კოდრატო
 კურიაკე – 23 მაისი, გვ. 250
 კურიაკია ქალწული – 14 მაისი, გვ. 241
 კურიაკია – 1 ნოემბერი, იხ. დომნინა
 კურიაკოზ ერისკაცი – 6 სექტემბერი, იხ. ფავსტო
 კურიაკოზ განშორებული – 29 სექტემბერი, გვ. 30
 კურიაკოს ეპისკოპოსი – 30 მარტი, გვ. 200
 კურიაკოს, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 30 სექტემბერი, გვ. 56
 კურიაკოზ, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425
 კურიაკოზ მღვდელმთავარი – 14 აპრილი, გვ. 211
 კურიაკოს – 2 მაისი, იხ. ესპერე
 კურიაკოს – 23 ივნისი, იხ. ორენტი
 კურიენი – 1 ნოემბერი, გვ. 57
 კურიენი – 13 დეკემბერი, გვ. 94
 კურიკე, ივლიტა – 15 ივლისი, გვ. 293
 კურიკე – 1 აგვისტო, გვ. 307
 კურიკე, აღმოსავლეთისა კომსი – გვ. 144
 კურილე, ალექსანდრიის პატრიარქი – 18 იანვარი, 27 ივნისი, გვ. 150, 151, 276, 423
 კურილე, ალექსანდრიის პატრიარქი (=კუროს) – გვ. 206, 228
 კურილე, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 კურილე დიაკონი – 30 მარტი იხ. მარკოზ არეთუსიელი
 კურილე, გორტინელი ეპისკოპოსი – 14 ივნისი, 9 ივლისი, გვ. 288
 კურილე – 4 მარტი, იხ. არქელაოს
 კურილე I, იერუსალიმის პატრიარქი – 18 მარტი, გვ. 189, 228, 276, 281, 422
 კურილე II, იერუსალიმის პატრიარქი მაქსიმეს და ჰერაკლე პატრიარქებს შორის. არის მხოლოდ ქართულ მასალაში – გვ. 422
 კურილე, კატანელი ეპისკოპოსი – 22 მარტი, გვ. 189
 კურილე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი=კირიაკოზ – გვ. 424
 კურილე (=Cyrus), კონსტანტინეპოლის პატრიარქი კალინიკეს და იოანეს შორის – გვ. 425
 კურილე, კრიტელი მთავარეპისკოპოსი – 9 ივლისი, გვ. 262, იხ. კურილე გორტინელი
 კურილე ლევიტელი – გვ. 200
 კურილე, ნიკომიდიელი ეპისკოპოსი – გვ. 122
 კურიენი – 10 მაისი, იხ. ალფიოს
 კუროს, ალექსანდრიელი ეპისკოპოსი, მწვალებელი – გვ. 20
 კუროს, იოანე, თეოდოტი, თეოკტისტი, ევდემსია, ათანასია ალექსანდრიელი – 31 იანვარი, 28 ივნისი (ნაწილთა პოვნა) – გვ. 20, 162, 163, 277
 კუროს II დიდი, სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 კუზიკოს წამებულნი – იხ. კუზიკოს
 კუარტოს – იხ. კორტოს
 კულკიანე მთავარი – გვ. 25
 კულკიანე, ანთუპატის თანამზრახველი – გვ. 277

კუნტიანე, ატიკოს – 29 აპრილი, გვ. 219
კუნტილიანე 28 აპრილი, 28 ივლისი, იხ. მაქსიმე
კურნუტე მღვდელმწიფე – 12 სექტემბერი, გვ. 13

ლ

ლავრენტი, დიომიდე – 28 აგვისტო, გვ. 330
ლავრენტი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
ლავრენტი, ქსვისტე, იპოლიტე – 10 აგვისტო, გვ. 311, 312
ლავროს – 18 აგვისტო, იხ. ფლოროს
ლაზარე – გვ. 192, 193, 346, 353, 452
ლაზარეს აღდგომა – VI შაბათი მარხვ., გვ. 345
ლაზარე – 29 მარტი, იხ. იონა, ბარაქიოს
ლაზარეს პატიოსანთა ნაწილთა აღმოცენება – 4 მაისი, გვ. 225
ლამპარი მამა – 6 ივლისი, გვ. 285 (მინაწ.)
ლაოდიკე ანთიპატი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 233
ლევი, იერუსალიმის მე-12 პატრიარქი იოსტოს და ვერეუს შორის – გვ. 422
ლევი (ტომი) – გვ. 99, 128, 243, 260, 300, 321
ლევაკატი მთავარი – გვ. 304
ლევეკი – 14 დეკემბერი, იხ. თურსო
ლევეკო – 16 აგვისტო, იხ. თურსო
ლეონ – 1 ივნისი, იხ. იუსტინე
ლეონ – 4 ოქტომბერი, იხ. აკეფსიმა
ლეონ I დიდი, რომის პაპი – გვ. 173, 421
ლეონ I დიდი, ბიზანტიის იმპერატორი – 15 იანვარი, გვ. 3, 60, 91, 148, 152, 225, 275, 280, 281, 299, 428
ლეონ II, ძე ზენონისი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 143, 428
ლეონ III ისავერელი (ისავრო), ბიზანტიის იმპერატორი, ხატომებრძოლი – გვ. 40, 53, 80, 81, 147, 236, 275, 326, 428
ლეონ IV ხაზარი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428 (შენ.)
ლეონ VI ბრძენი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
ლეონ, თეოდორე კურინელის ძე – გვ. 282
ლეონიდი – 5 ივნისი, იხ. მარკიანე
ლეონიდი – 25 ივნისი, იხ. ფებრონია
ლეონიდი – იხ. ლეონიდი
ლეონიდი – 8 აგვისტო, იხ. ელევთერი
ლეონიდი, ხარისი, ნუნეჟია, ბასილია, ნიკი, ღალი-ნი, კალიდო, თეოდორა – 16 აპრილი, გვ. 211
ლეონტი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
ლეონტი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 60
ლეონტი, იპატი, თეოდულე, პოპლიოს, დომეტიანოს – 18 ივნისი, გვ. 266, 267
ლეონტი, კატანელი ეპისკოპოსი – 20 თებერვალი, გვ. 174
ლეონტი, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 12 ნოემბერი, გვ. 66

ლეონტი, მავრიკ, დანიელ, ანტონი – 10 ივლისი, იხ. მოწამენი წმიდანი ორმოცდახუთნი სომხეთის ნიკოპოლისს
ლეონტი მღვდელი – გვ. 304
ლეონტი, რომის არქიმანდრიტი – 30 დეკემბერი, გვ. 122
ლეონტი, ტერენტი, დომინე, და მათთანანი – 16 ოქტომბერი, გვ. 44
ლეონტი ფილოსოფოსი – 31 ოქტომბერი, გვ. 56
ლეონტი – 26 ნოემბერი, იხ. კოზმან-დამიანე
ლეონტი, რომის პაპი – 17 თებერვალი, იხ. ლეონ I რომის პაპი
ლეონტი – 24 აპრილი, იხ. კესევი
ლეონტი – 4 მაისი, იხ. აფროდი
ლეონტი, იოვანე გუთელის მამა – გვ. 275
ლეონტიოს ეპისკოპოსი – გვ. 286, 287
ლეპიდონ (ლეპილო) მთავარი დეკეოზის ზე – გვ. 186
ლეო – იხ. ლიეო
ლეოს ისავრი – იხ. ლეონ ისავრი
ლევიო – იხ. ლიეო
ლევიკარიონ – 8 თებერვალი, იხ. მართა
ლეკონ – იხ. ლიკონ
ლიბანი – გვ. 67
ლიბერი, რომის პაპი – 27 აგვისტო, გვ. 329, 330, 421
ლიეო ბარბაროზი – გვ. 52, 436
ლივერი – 1 ივნისი იხ. იუსტინე
ლიკინია, ირინე დიდმოწამის დედა – გვ. 225
ლიკინიოზ, რომის იმპერატორი – გვ. 3, 11, 13, 36, 58, 70, 84, 127, 145, 151, 169, 184, 217, 218, 225, 227, 233, 255, 256, 258, 289, 303, 319, 329, 429
ლიკონ (ლევიკონ) მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 319
ლინოს მოციქული, რომის პაპი პეტრე მოციქულისა და კლემენტოსის შემდეგ – გვ. 421
ლიო – იხ. ლიეო
ლოთ (ბიბლ.) – 9 ოქტომბერი, იხ. აბრაჰამ
ლონგინოს ასისტავი და მის თანა ორი მხედარი – 16 ოქტომბერი, გვ. 43, 44
ლონგინოს ბერი იერუსალიმის უდაბნოში – გვ. 144
ლუკა დიაკონი – 6 თებერვალი, იხ. ივლიანე
ლონგინოს – 24 აპრილი, იხ. კესევი
ლონგინოს – 23 ივნისი, იხ. ორენტი
ლუკა მოციქული, მახარებელი (ლაოდიკიის ეპისკოპოსი) – 18 ოქტომბერი, 30 ივნისი, გვ. 5 (შენ.), 9, 10, 11, 18, 20, 24, 26, 34, 38, 39, 45, 46, 47, 49, 51, 52, 53, 61, 63, 66, 69, 75, 81, 87, 90, 94, 100, 101, 110, 116, 126, 135, 137, 145, 149, 150, 155, 165, 166, 167, 168, 189, 191, 194, 196, 205, 260, 273, 274, 279, 281, 288, 298, 309, 314, 317, 334, 347, 348, 361, 366, 377, 383, 384, 390, 403, 404, 405, 406, 408, 419, 430, 431, 432, 436, 459

ლუკა ქართველი – 27 ივნისი, გვ. 276 (შენ.)
 ლუკი – 14 აგვისტო, გვ. 315
 ლუკია, რიქსი და სხვანი მრავალნი კამპანიას – 6 ივლისი, გვ. 284
 ლუკია ქვრივი, გემინიანე – 17 სექტემბერი, გვ. 21
 ლუკია ქალწული სიკილით – 13 დეკემბერი, გვ. 94
 ლუკია (Λουκίλλα) საფლავი – გვ. 154, 307
 ლუკია – 4 ივლისი, გვ. 283, იხ. *თეოდორე კვრინელი*
 ლუკიოს, რომის პაპი კორნელიოსის და სტეფანეს შორის – გვ. 421
 ლუკიოს, რომის იმპერატორი ვესპასიანეს წინ – გვ. 427
 ლუკიოს წარმართი, მოქცეული თეოდორე კვრინელის წამების შემდგომ – გვ. 283
 ლუკიოს (ლუკიო) – 21 აგვისტო, გვ. 321
 ლუკიანე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 33
 ლუკიანე მონაზონი – გვ. 235
 ლუკიანე – 13 სექტემბერი, იხ. *მარკოვიო*
 ლუკიანე – 15 ოქტომბერი გვ. 43
 ლუკიანე – 7 ივლისი, იხ. *პერიღრინე*
 ლუკილიანე, პავლე, კლავდი, ვიპატი, პავლე, დიონისი – 19 იანვარი, გვ. 152,
 ლუკილიანე, პავლინა, კლავდი, იპატი, პავლე, დიონოსი – 3 ივნისი, გვ. 254, 255, შდრ. *ლუკილიანე, პავლე, კლავდი...* 19 იანვარი
 ლუკილიანოს – იხ. *ლუკილიანე*
 ლულა (ლული) – 23 ივნისი, იხ. *ევსტუქი*
 ლუსია დუქსი ლიკინიოზის ზე – გვ. 289
 ლუსია მთავარი ეგვა ქალაქისა დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 42, 55, 56, 78, 153
 ლუსია მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 11, 184
 ლუსია მთავარი ტრაიანეს ზე – გვ. 161, 162
 ლუსია მთავარი ლიმიტინელთა დიოკლეტიანეს და მაქსიმიანეს ზე – გვ. 93, 94,
 ლუსიმასოს (ლვისიმასოს), სელინოს მთავრის ძმის-წული – გვ. 275

მ

მაგნენტიოს მეფე – გვ. 214
 მაგნენტიოს მთავარი – გვ. 214
 მავრა, არტემონ – 8 ნოემბერი, გვ. 62
 მავრა – 9 ნოემბერი, გვ. 64, იხ. *ონისიფორე*
 მავრა – 3 მაისი, იხ. *ტიმოთე*
 მავრე – 17 ოქტომბერი იხ. *ხრვსანთო*
 მავრიკ 10 ივლისი იხ. *ლეონტი*
 მავრიკ, ბიზანტიის იმპერატორი – 28 ნოემბერი, გვ. 5, 80, 101, 143, 291, 428
 მათე მახარებელი, მოციქული 16 ნოემბერი, 30 ივნისი, გვ. 5, 6, 7, 8, 12, 14, 10, 19, 27, 30, 32, 34, 35, 41, 57, 63, 71, 72, 73, 74, 81, 85, 87, 88, 101, 103, 108, 112, 114, 117, 118, 119, 121, 122, 126, 128, 129, 131, 132 (სქ. 34), 133 (სქ. 47), 140,

141, 143, 147, 151, 154, 156, 159, 163, 175, 185, 251, 260, 275, 279, 294, 295, 303, 307, 309, 310, 320, 328, 331, 334, 336, 343, 346, 347, 348, 350, 356, 358, 361, 363, 369, 370, 372, 379, 383, 400, 401, 402, 403, 406, 407, 409, 438
 მაკაბელნი შუდნი ძმანი მოწამენი, ელეაზარ, სოლომონი – 1 აგვისტო, გვ. 306
 მაკარი, ერმოვინე, გრიგოლ აკრაკანტის ეპისკოპოსი – 24 ნოემბერი, გვ. 77
 მაკარი ეგუპტელი – 19 იანვარი, გვ. 152
 მაკარი მოქალაქე – 6 სექტემბერი, იხ. *ფავსტო*
 მაკარი, პაფოს ეპისკოპოსი – 8 თებერვალი, გვ. 168
 მაკარი – 6 სექტემბერი, იხ. *ევდოქსიოს*
 მაკარი – 20 დეკემბერი, იხ. *ევგენი*
 მაკარი – 10 აპრილი, იხ. *ტერენტი*
 მაკარი (ორია) – 11 აგვისტო, იხ. *ზენონ*
 მაკარი I, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 მაკარი II, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 მაკარი III, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 მაკარი, დოფის ალაპში მოხსენიებული პირი – გვ. 105
 მაკედონიოს I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, მწვალებელი – გვ. 424
 მაკედონიოს (მაკედონი) II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 46, 424
 მაკრინა ბასილისისა, ბასილი დიდის მამის დედა – გვ. 297
 მაკრინა, ბასილი დიდის და – 19 ივლისი, გვ. 97
 მაკრინოს (მაკრინე), რომის იმპერატორი ანტონინე კარალსა და ანტონინე გაბალს შორის – გვ. 98, 427
 მაკროვი – 4 მაისი, გვ. 424
 მაკროვიო, გორდიანე, ილი, ზოტიკე, ლუკიანე, ვალერიანე – 13 სექტემბერი, გვ. 13
 მალაქია წინაწარმეტყველი – 3 იანვარი, გვ. 128
 მალო საკურველთმოქმედი – 16 ოქტომბერი, გვ. 44
 მალფეტა – 5 ოქტომბერი, იხ. *ხარიტინი*
 მამა – 2 სექტემბერი, გვ. 5
 მამა – 3 დეკემბერი, იხ. *ინდი*
 მამა – 6 მაისი, იხ. *პანუმი*
 მამა, ვასილისკო – 30 ივლისი, გვ. 305
 მამანი წმიდანი ეფესოს II მსოფლიო კრებისა – 9 სექტემბერი, იხ. *კრება მსოფლიო III*
 მამანი წმიდანი ექესასოცდაათნი ქალკედონის IV მსოფლიო კრებისა – 16 დეკემბერი, იხ. *კრება მსოფლიო IV*
 მამანი წმიდანი მეექვსე მსოფლიო კრებისა – 15 სექტემბერი, იხ. *კრება მსოფლიო VI*
 მამანი წმიდანი ნიკიის I მსოფლიო კრებისა – 29 მაისი, იხ. *კრება მსოფლიო I*
 მამანი წმიდანი საბას ლავრაში აღსრულებულნი – 16 მაისი, იხ. *მოწამენი წმიდანი*
 მამანი წმიდანი ასსამოცდახუთნი მეხუთე მსოფლიო კრებისა – 25 ივლისი, იხ. *კრება მსოფლიო V*
 მამანი წმიდანი ასორმოცდაათნი მეორე მსოფლიო კრებისა – 3 აგვისტო, იხ. *კრება მსოფლიო II*

- მამელთე – 5 **ოქტომბერი**, გვ. 36
 მამიკა – 26 **მარტი**, იხ. *ბათო*
 მამპტან მოგვითავარი – გვ. 203, 243
 მანაიმ, ისრაელის მეფე – გვ. 426
 მანასე ებრაელთა მეფე, ეზეკიას ძე – გვ. 230, 425
 მანიათა – 13 **ნოემბერი**, იხ. *ანტონინე*
 მანოელ (მანუელ), საბინე, კოდრატე, თევდოსი – 26 **მარტი**, გვ. 198
 მანოელ, საბელ, ისმაო – 17 **ივნისი**, გვ. 265
 მანსურ, იოანე დამასკელის გვარი – გვ. 81
 მარი – 29 **მარტი** იხ. *იონა, ბარაქიოს*
 მარდარი – 13 **დეკემბერი**, იხ. *ევსტრატე*
 მარდონიოს – 31 **დეკემბერი** იხ. *ინდი, დომნა*
 მარზავან, იაზდიგერდ მთავრის ძმა – გვ. 222
 მართა, მარიამ, ლუკარიონ – 8 **თებერვალი**, გვ. 168
 მართა, მარიამ, მენელსაცხებლე დედანი – 4 **ივნისი**, გვ. 255
 მართა, მარიამ და მათთანანი – 6 **ივნისი**, გვ. 256, იხ. *მართა, მარიამ*, 4 **ივნისი**
 მართა, სუმეონ უმცროსი მესვეტის დედა – 5 **ივლისი**, გვ. 283
 მართა, იოსებ მართლის ასული – გვ. 228
 მართა, დანიელ მესვეტის დედა – გვ. 91
 მარი – 29 **მარტი** იხ. *იონა*
 მარიავ მღვდელი – გვ. 206
 მარიამ ღმრთისმშობელი – 1 **სექტემბერი** (ხსენება ღმრთისმშობლისა მიახინეს), 7 **სექტემბერი** (შობის წინაღლე), 8 **სექტემბერი** (შობა), 20 **ნოემბერი** (წინაღლე ტაძრად მიყვანებისა), 21 **ნოემბერი** (ტაძრად მიყვანება), 22 **ნოემბერი** (ზატიკი ტაძრად მიყვანებისა), 23 **ნოემბერი** (წარგზავნა ტაძრად მიყვანებისა), 8 **დეკემბერი** (წინაღლე მუცლადღებისა); 9 **დეკემბერი** (მუცლადღება), 18 **დეკემბერი** (სატფურება ხალკუპრატისა), 26 **დეკემბერი** (კრება წმიდა ღმრთისმშობელისა), 25 **მარტი** (ხარება), 2 **ივლისი** (დადება პატიოსნისა სამოსლისა ვლაქერნას), 28 **ივლისი** (სატფურება დიაკონინეს), 31 **ივლისი** (სატფურება ვლაქერნას), 14 **აგვისტო** (წინაღლე მიცვალებისა (დაძინებისა), 15 **აგვისტო** (მიცვალება (მარიამობა), 17 **აგვისტო** (სატფურება არმასიას), 20 **აგვისტო** (სატფურება იუსტინიანას), 21 **აგვისტო** (სატფურება მარკიონს), 22 **აგვისტო** (მსგეფსი მარიამონისა), 23 **აგვისტო** (სატფურება პროკოს მონასტრის), 31 **აგვისტო** (დადება პატიოსნისა სარტყლისა ხალკუპრატისა) – გვ. 3, 9, 10, 33, 74-76, 89, 102, 107-110, 112, 117, 118, 189, 190, 191, 194-197, 228, 280, 281, 294, 299, 301-305, 314-317, 319, 321, 322, 323, 325, 331, 345, 351, 353, 355, 360, 388, 395, 408, 433, 436, 438, 449, 456, 457, 458, 459, 462
 მარიამ – 18 **სექტემბერი**, გვ. 22, იხ. *არიადნი*
 მარიამ – 8 **თებერვალი**, იხ. *მართა*
 მარიამ (მარინოს) ნეტარი – 12 **თებერვალი**, გვ. 169
 მარიამ მეგვპტელი – 1 **აპრილი**, დიდმარხვის მე-5 **ხუთშ.**, გვ. 202, 344
 მარიამ მაგდალინელი – 4 **მაისი**, 22 **ივლისი**, გვ. 225, 299, 300
 მარიამ, მენელსაცხებლე დედა – 4 **ივნისი**, იხ. *მართა*
 მარიამ – 6 **ივნისი**, იხ. *მართა*
 მარიამ (=ლულინდუხტი) – 12 **ივლისი**, იხ. *ლულინდუხტი*
 მარიამ, ფოკა მოწამის დედა – გვ. 24
 მარიამ, ღმრთისმშობლის დედის, ანას, დედა – გვ. 301
 მარიამ, ღმრთისმშობლის დედის, ანას, და – გვ. 301
 მარიამ, კლეოპას მეუღლე – გვ. 18
 მარიამ, მოსე წინაწარმეტყველის და – გვ. 211
 მარიამნი, ფილიპე მოციქულის და – 17 **თებერვალი**, გვ. 173
 მარინა – 17 **ივლისი**, გვ. 295
 მარინო-მარინოს
 მარინო – 2 **ნოემბერი**, იხ. *ატტიკოს*
 მარინო – 10 **დეკემბერი**, იხ. *ევგენი*
 მარინო – 16 **დეკემბერი**, გვ. 98
 მარინო – 17 **მარტი**, გვ. 188
 მარინოს ბერი – 8 **აგვისტო**, გვ. 311
 მარინოს=მარიამ – 12 **თებერვალი**, გვ. 169
 მარკელე, ანტონი, სილბესტრო, სოფრონიოს – 1 **მარტი**, გვ. 178
 მარკელე აპამიელი მღვდელმოწამე და სამოცდაათნი მოწაფენი – 14 **აგვისტო** გვ. 314, 315
 მარკელე არქიმანდრიტი – გვ. 175
 მარკელე, დაუძინებელთა მონასტრის მამასახლისი – 29 **დეკემბერი**, გვ. 121
 მარკელე, დასი, მარონი – 18 **ივლისი**, გვ. 296
 მარკელე ღუკა – გვ. 58
 მარკელე, კჳპრელი ეპისკოპოსი – 25 **თებერვალი**, გვ. 176
 მარკელე, ფილარე ეპისკოპოსი – 9 **თებერვალი**, გვ. 169
 მარკელე – 22 **მაისი**, გვ. 249
 მარკელე – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 მარკელეს I რომის პაპი – გვ. 421
 მარკელონ – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 მარკიანა – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 მარკიანე, მარტური აღმსარებელნი წიგნისმკითხველნი – 25 **ოქტომბერი**, გვ. 52
 მარკიანე, მთავარეპისკოპოსი სირაკუზისა – 30 **ოქტომბერი**, გვ. 56
 მარკიანე – 28 **დეკემბერი**, გვ. 128
 მარკიანე ხუცი, დიდი ეკლესიის ეკონომოსი – 10 **იანვარი** გვ. 143
 მარკიანე იპატოსი დეკეოზის ზე – გვ. 199
 მარკიანე მთავარი კილიკიას – გვ. 188
 მარკიანე მთავარი მაქსიმინეს – ზე გვ. 57
 მარკიანე, ნიკანდრო, აპოლონ, ლეონტი, არაზი, გიორგი, ეპირიქე, სელინად, ერონოს, პამპო – 5 **ივნისი** გვ. 256, შდრ. *ნიკანდრო*, 8 **ივნისი**

მარკიანე, პულპერია, აღმოსავლეთ რომის იმპერატორი – 17 თებერვალი, გვ. 88, 143, 173, 175, 281, 294, 428

მარკიანე ღმერთშემოსილი – 27 თებერვალი, გვ. 173

მარკიანე – 8 ივნისი, იხ. ნიკანდრო

მარკიანე – 26 ივნისი, იხ. თერაპონ

მარკიანე იკონიას – 11 ივლისი, გვ. 290

მარკიანე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 267, 268

მარკიანი დედოფალი – 27 იანვარი, გვ. 161

მარკოზ-მარკოს

მარკოზ, არეთუსიელი ეპისკოპოსი, კირილე დიაკონი და მათთანანი – 30 მარტი, გვ. 199, 200

მარკოზ, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

მარკოზ, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424

მარკოზ მასარებელი, მოციქული, ალექსანდრიის I პატრიარქი – 25 აპრილი, 30 ივნისი, გვ. 28, 48, 103, 126, 132, 133, 140, 216, 217, 220, 279, 310, 331, 341-345, 347, 348, 360, 361, 365, 383, 390, 407, 408, 422, 447

მარკოზ მეუღაბნოე – 20 მაისი, გვ. 247

მარკოზ მონაზონი – 1 მარტი, 5 მარტი, გვ. 178, 179, 180

მარკოზ (=იოვანე) მოციქული, ეპისკოპოსი ვიგლონს – 12 იანვარი, გვ. 145, 260

მარკოზ მეფე (=მარკუს ავრელიუსი), რომის იმპერატორი – გვ. 49

მარკოზ მოციქული, ეპისკოპოსი აპოლონიადას – გვ. 431

მარკოზ, მუკიანე – 3 ივლისი, გვ. 282

მარკოზ მძოვარი – 4 ივლისი, გვ. 283

მარკოზ ოქტომბრელი – გვ. 286

მარკოზ, სოტირიქოს, უვალენტინე ასიიდან – 24 ოქტომბერი, გვ. 51

მარკოზ, სტეფანე – 22 ნოემბერი, გვ. 75

მარკოზ – 22 ნოემბერი, გვ. 75

მარკოზ – 28 სექტემბერი, იხ. ალფი

მარკოზ – 26 ივნისი იხ. თერაპონ

მარკოზ – 11 აგვისტო იხ. ზენონ

მარკოზ II, ალექსანდრიის პატრიარქი ემენს და კელადიონს შორის – გვ. 422

მარკოზ, რომის პატრიარქი – გვ. 421 (შენ.)

მარკოზ I, რომის იმპერატორი ვიროსსა და კომოდს შორის – გვ. 427

მარკოზ II, რომის იმპერატორი გორდიანეს და ფილიპეს შორის – გვ. 427

მარკოს აღრიკოლაოს მთავარი, ლიკინიოზის ზე – გვ. 58

მარმარუთ სკვითთა მთავარი – გვ. 272

მარნისიოს მთავარი – გვ. 198

მარონა – 8 ნოემბერი, გვ. 62

მარონი – 18 ივლისი, გვ. 296, იხ. მარკელე

მარტვილია – გვ. 393

მარტინე I, რომის პაპი – 16 ნოემბერი, გვ. 19, 20, 313

მარტინე, ფრანგეთის ეპისკოპოსი – 12 ნოემბერი, გვ. 66

მარტინე – 7 დეკემბერი, გვ. 87

მარტინე პალესტინის კესარიიდან – 13 თებერვალი, გვ. 171

მარტინიანე – 18 მაისი, გვ. 245

მარტინინოს, შუდ ეფესელ ყრმათაგანი – 23 ოქტომბერი, გვ. 50

მარტური წიგნისმკითხველი – 25 ოქტომბერი, გვ. 52

მარტური, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

მარტური, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422

მარტურია, ანთუსი მოწამის დედა – გვ. 322

მარუდაქ (მაროდაქ), ნაბუქოდონოსორის ძე, ბაბილონის მეფე – გვ. 426

მარუთა – 29 მარტი, იხ. იონა, ბარუქიოს

მარუთა ეპისკოპოსი – 16 თებერვალი, გვ. 172

მასარათ მთავარი კონსტანტინე დიდის დროს – გვ. 198

მატათან (მატთან), ღმრთისმშობლის დედის, ანას, მამა – გვ. 301

მატათია, იერუსალიმის პატრიარქი, VIII პატრიარქი იოანეს და ფილიპეს შორის – 21 ივლისი, 9 აგვისტო, იხ. მატათია მოციქული, გვ. 421, 429

მატათია მოციქული – 21 ივლისი, გვ. 299

მატათია მოციქული (იუდას ნაცვლად) – 9 აგვისტო, გვ. 311, იხ. მატათა მოციქული, 21 ივლისი

მატრონა თესლონიკელი – 28 მარტი გვ. 198

მატრონა – 8 ნოემბერი, გვ. 62

მატრონა – 20 მარტი იხ. ალექსანდრია

მატრონა – 18 მაისი, იხ. ტეკუსა

მატტორ – 26 ივლისი, იხ. სანკტო

მაქსენტი, რომის იმპერატორი – გვ. 72

მაქსენტი – გვ. 257

მაქსიმე, ალექსანდრე, გენადი, ანატოლი, პროკლე, კონსტანტინეპოლის მთავარეპისკოპოსი – 20 ნოემბერი, გვ. 74

მაქსიმე აღმსარებელი – 21 იანვარი, 13 აგვისტო, გვ. 154, 155, 313, 314, 450

მაქსიმე (მაქსიმოს), დადა, კუნტილიანე – 28 აპრილი, 28 ივლისი, 2 აგვისტო, გვ. 218, 304, 307

მაქსიმე, თეოდოტე, ასკლიპიდოს – 15 სექტემბერი, გვ. 19, 173

მაქსიმე, თეოდოტი, ევსუქი, ასკლიპიოდი – 19 თებერვალი გვ. 173

მაქსიმე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 20 ნოემბერი, 21 აპრილი, გვ. 74, 213

მაქსიმე (მაქსიმოს) – 9 ოქტომბერი, იხ. იოვენტინე

მაქსიმე – 5 აპრილი, 10 აპრილი, იხ. ტერენტი

მაქსიმე – 14 მაისი, გვ. 241

მაქსიმე – 24 აგვისტო იხ. სევერიანე

მაქსიმე – 26 აგვისტო გვ. 329

მაქსიმე, ალექსანდრიის პატრიარქი თეონას წინ, 282 წლამდე – გვ. 422

მაქსიმე I, ანტიოქიის პატრიარქი თეოფილეს და სერაპიონს შორის – გვ. 423

მაქსიმე II, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 მაქსიმე I, იერუსალიმის პატრიარქი კასიანეს და ივლიანეს შორის – გვ. 422
 მაქსიმე II, იერუსალიმის პატრიარქი კაპიტონს და ანტონინეს შორის – გვ. 422
 მაქსიმე III, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 მაქსიმე, რომის იმპერატორი – გვ. 70
 მაქსიმე განდგომილი=მაქსიმინუს, აღმოსავლეთ რომის იმპერატორი – გვ. 70, 217,
 მაქსიმე ანთუპატი – გვ. 234
 მაქსიმე კაპიკლარი – გვ. 70
 მაქსიმე ეპარხოსი – გვ. 282
 მაქსიმე, ლავროს და ფროლოს მასწავლებელი – გვ. 319
 მაქსიმე მთავარი ანტონინეს ზე – გვ. 249
 მაქსიმე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 41, 160, 262, 288, 331
 მაქსიმე მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 13
 მაქსიმე მთავარი მაქსიმეიანეს ზე – გვ. 39, 205, 270
 მაქსიმე მთავარი ტრაიანეს ზე – გვ. 290
 მაქსიმე მთავარი – გვ. 9
 მაქსიმეიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 6, 7, 12, 14, 19, 21, 35-37, 39, 52-54, 57, 64, 68, 70, 73, 74, 77, 78, 84, 90, 93, 97, 104, 122, 123, 149, 151, 155, 157, 167, 173, 176, 179, 202, 203, 205, 212, 218, 224, 229, 233, 236, 237, 243, 244, 246, 248, 256, 261, 262, 270-272, 288, 302, 307, 315, 320-322, 325, 328, 427
 მაქსიმეიანე მთავარი – იხ. *მაქსიმე დიოკლეტიანეს ზე*
 მაქსიმეიანე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 მაქსიმეილიანე – 23 **ოქტომბერი**, იხ. *მოწამენი წმიდანი შვიდნი ყრმანი ეფესელნი*
 მაქსიმინოს ეპარხოზი – 6 **თებერვალი**, გვ. 167
 მაქსიმოს, იერუსალიმის პატრიარქი ელადის და კირილეს შორის – გვ. 422 (სქ. 25)
 მაქსიმოს (მაქსიმინოს), რომის იმპერატორი ალექსანდრეს და ბაბილოს შორის – გვ. 427
 მაქსიმოს მთავარი ტრაიანეს ზე – იხ. *მაქსიმე*
 მაქსიმოს სევასტიის მთავარი დიკლეტიანეს ზე – გვ. 80
 მაღნენტი მთავარი – გვ. 298
 მაღნო მთავარი პისიდიის ანტიოქიისა დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 29, 75
 მაღნო მთავარი მაქსიმეიანეს ზე – გვ. 14
 მაღნო მთავარი – გვ. 181
 მაღუნდად – იხ. *ანასტი სპარსი*
 მეთოდი I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 14 **ივნისი**, გვ. 263
 მელანთია მთავართავანი – გვ. 146
 მელასიპე – 7 **ნოემბერი** იხ. *ანტონ*
 მელასიპო (მელასიპპო) – 17 **იანვარი** გვ. 170
 მელეტი დიდი, ანტიოქიის მთავარეპისკოპოსი – 12 **თებერვალი**, 23 **აგვისტო**, გვ. 67, 170 269, 324, 423

მელეტი მღვდელმთავარი, ამასიის მონასტრის მაშენებელი – გვ. 204
 მელეტი სტრათილატი, იოანე, სტეფანე, სარაპიონ, კალინიკე, ფისტოს, ფავსტოს, მარკელე, თეოდორე, სერგი, მელიტონ, მარკელონ, ფოტინე, თევდორისკე, ფელიქს, მერკურე, დიდიმოს, სოსანა, მარკიანა, პალადია, კურიაკე, ქრისტინე და მოწამენი მრავალნი – 23 **მაისი**, გვ. 249, 250
 მელიტინი – 16 **სექტემბერი**, გვ. 20
 მელიტონ – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 მელტიდი, რომის პაპი – გვ. 421
 მელქიონ ფილოსოფოსი, ანტიოქელი ხუცი – 28 **ოქტომბერი**, გვ. 55
 მემნონ, ეფესოს მთავარეპისკოპოსი – 16 **დეკემბერი**, გვ. 99
 მემნონ – 24 **აგვისტო** იხ. *სევერიანე*
 მემნონ კენტურიონი – გვ. 326
 მენანდროს (მენანდრო) – 31 **მარტი**, გვ. 201
 მენანდროს – 19 **მაისი**, გვ. 245
 მენელსაცხებლე დედანი – 4 **ივნისი**, იხ. *მართა, მარია*
 მენელსაცხებლე დედანი, ახალკურიაკის მომღვწეო კვირა იოსებ არიმათიელთან ერთად – გვ. 382
 მენეო (მენო), კაპიტონ – 24 **ივლისი**, გვ. 300
 მენილნო – 23 **ნოემბერი**, გვ. 76
 მენილნოს – 16 **მარტი**, გვ. 188
 მეორტი – 12 **იანვარი**, გვ. 145
 მერკურე – 25 **ნოემბერი**, გვ. 77, 439
 მერკურე – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 მესერეირა – 6 **მაისი**, იხ. *დიმიტრი*
 მესტო 24 **აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 მესუკაველნი 15 **აპრილი**, იხ. *სუქია*
 მიზდუოზ (მიზდუოს), ინდოეთის მეფე – გვ. 36
 მიკა კერპი – გვ. 76
 მილდა – 4 **მაისი**, იხ. *აფროდი*
 მილი, ევორი, პაპა, სენო – 13 **ნოემბერი**, გვ. 68
 მინა, ბიკტორ, ბიკენტი, სტეფანიდა – 11 **ნოემბერი**, გვ. 64, 437
 მინა, ერმოგინე, ევლრაფო – 10 **დეკემბერი**, გვ. 90
 მინა, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 25 **აგვისტო**, გვ. 327, 424
 მინა – 13 **ივლისი**, იხ. *ანდრეა*
 მინალორა (მინოლორა), მიტროლორა, ნიმფოლორა – 10 **სექტემბერი**, გვ. 12
 მინეო – 20 **ოქტომბერი**, იხ. *მინი*
 მინი, მინეო – 29 **ოქტომბერი** გვ. 55
 მინოლორა – იხ. *მინალორა*
 მინოს, კრიტელთა მეფე – გვ. 326
 მირდონ, მილდონ, გორგონი, თეოდორე, ინდო, სტრატონიკე – 20 **სექტემბერი**, გვ. 32
 მირონ, ირაკლი მღვდელმოწამე – 17 **სექტემბერი**, გვ. 21
 მირონ საკურველთმოქმედი, კრიტის ეპისკოპოსი – 8 **აგვისტო**, გვ. 311
 მირონ – 16 **აგვისტო**, გვ. 317

მირობი – 23 ნოემბერი, გვ. 76
 მირობი – 4 დეკემბერი, გვ. 85
 მირობი – 13 ივლისი, გვ. 292
 მისაელ – 17 დეკემბერი, იხ. ანანიას
 მიტროდორა – 10 სექტემბერი, იხ. მინოდორა
 მიტროდოროს, თეოდულო და ადათოპოდოს მოწამეთა ძმა – გვ. 203
 მიტროფანე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 4 ივნისი, გვ. 60, 255, 256 (სქ. 2), 329, 424
 მიქაელ მთავარანგელოზი – 6 სექტემბერი, 8 ნოემბერი, გვ. 8 (გვ. 48), 9, 62, 63, 181, 249, 252, 286, 300, 316, 437
 მიქაელ მამასახლისი – 1 ოქტომბერი, გვ. 33
 მაქაელ, სუნიკელი აღმსარებელი – 20 დეკემბერი, გვ. 103
 მაქაელ სუნაელი (სუნადელი), ეპისკოპოსი აღმსარებელი – 23 მაისი, გვ. 249
 მაქაელ I, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 მაქაელ II, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 მაქაელ III, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 მაქაელ IV პაფლაღონელი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 მიქა წინაწარმეტყველი – 14 აგვისტო, გვ. 315
 მილდონ – 30 სექტემბერი, იხ. მირდონ
 მილდონ (მილონ) – 19 მაისი, გვ. 246
 მილდონია – გვ. 37
 მილდონია, სევერიანე მოწამის დედა – გვ. 325
 მილდონიოს – 31 დეკემბერი, იხ. ინდი
 მნასონ, კუპრელი ეპისკოპოსი – 19 ოქტომბერი, გვ. 26
 მნიმონ, ამათუნტელი ეპისკოპოსი – გვ. 246
 მოდისტოს, იერუსალიმის პატრიარქი – 19 ოქტომბერი, 16 დეკემბერი, გვ. 46, 99, 421
 მოლია – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 მოსე წინაწარმეტყველი, სჯულისმდებელი – 4 სექტემბერი, გვ. 7, 132, 136, 211, 221, 260, 296, 298, 349, 369, 371, 391, 407
 მოსე აღმსარებელი – 2 დეკემბერი, გვ. 84
 მოსე და აპრონ – მარხვ. I კურ., გვ. 341
 მოსე შავი – 28 აგვისტო, გვ. 330
 მოციქულნი ათორმეტნი (პეტრე=სიმონ, ანდრია, იაკობ ზებედესი, იოანე მახარებელი, ფილიპე, ბართლომე, თომა, მათე მახარებელი, იაკობ ალფესი, თადეოზ (=ლევოს, იუდა), სიმონ კანანელი, მატათია) – 30 ივნისი, გვ. 279
 მოწამენი წმიდანი ათას ოცდაათნი – 6 სექტემბერი, იხ. ევლუქსიოს
 მოწამენი წმიდანი ათნი კრიტელნი – 23 დეკემბერი, გვ. 105, 106
 მოწამენი წმიდანი ათასნი ნიკომიდიას – 7 თებერვალი, გვ. 167
 მოწამენი წმიდანი ათასნი და ორმოცდაათნი სუმეონ ეპისკოპოსი თანა – 14 აპრილი, გვ. 208, 209
 მოწამენი წმიდანი ასორმოცდაათნი – 19 სექტემბერი, იხ. აპილუონ

მოწამენი წმიდანი ასორმოცდაათნი საბურ მეფის დროს სპარსეთს – 14 აპრილი, იხ. სუმეონ
 მოწამენი წმიდანი ასორმოცდაათნი სპარსეთს – 19 ოქტომბერი, იხ. სადოთ ეპისკოპოსი
 მოწამენი წმიდანი ასოცდარვანი სპარსეთს – 20 თებერვალი, იხ. სადუკ მღვდელმოწამე
 მოწამენი წმიდანი ასოცნი სპარსეთს – 19 ოქტომბერი, იხ. სადოთ ეპისკოპოსი
 მოწამენი წმიდანი ასოცნი სპარსეთს – 6 აპრილი, გვ. 205, შდრ. მოწამენი წმიდანი ასოცდარვანი, 20 თებერვალი, სადოთ, 19 ოქტომბერი
 მოწამენი წმიდანი ბევრნი და ათასნი და ორას-ორმოცდაათნი – 23 მაისი, იხ. მელეტი სტრატელატი
 მოწამენი წმიდანი ბევრნი ანტიოქიას დეკეოზ მეფის დროს – 1 ივნისი, გვ. 254
 მოწამენი წმიდანი ბევრეულნი მონაზონნი, დამწვარნი თეოფილე ალექსანდრიელის მიერ – 10 ივლისი, გვ. 289
 მოწამენი წმიდანი დიდებულნი პალესტინის კესარიას – 24 მარტი, გვ. 190
 მოწამენი წმიდანი კამპანიას – 6 ივლისი, იხ. ლუკია
 მოწამენი წმიდანი მამანი ნიკომიდიას – 26 დეკემბერი, გვ. 118
 მოწამენი წმიდანი მამანი რაითს გაჟლეტილნი – 27 დეკემბერი, გვ. 120
 მოწამენი წმიდანი მამანი საბაწმიდას აღსრულებულნი – 16 მაისი, გვ. 244
 მოწამენი წმიდანი მამანი სინა-რაითს გაჟლეტილნი – 14 იანვარი, გვ. 146
 მოწამენი წმიდანი მარტუროპოლისს – 16 თებერვალი, გვ. 172
 მოწამენი წმიდანი ორი ათას ხუთასნი – 19 აგვისტო, იხ. ანდრია სტრატელატი
 მოწამენი წმიდანი ორმოცდახუთნი სომხითის, ნიკოპოლისს – 10 ივლისი, გვ. 289
 მოწამენი წმიდანი ორმოცდაცხრანი მხედარნი – 27 სექტემბერი, იხ. კალისტრატე
 მოწამენი წმიდანი ორმოცდაათნი პალესტინელნი – 29 სექტემბერი, გვ. 31
 მოწამენი წმიდანი ორმოცდაორნი – 6 მარტი, იხ. თეოდორე პატრიკი
 მოწამენი წმიდანი ორმოცნი დედანი – 1 სექტემბერი, გვ. 3
 მოწამენი წმიდანი ორმოცნი აფრიკელნი – 10 აპრილი, იხ. აფრიკანო
 მოწამენი წმიდანი ორმოცნი სოფიანეს – 3 დეკემბერი, გვ. 80
 მოწამენი წმიდანი ორმოცნი – 28 აგვისტო, გვ. 330
 მოწამენი წმიდანი ოთხი ათას ორას ორმოცდაცამეტნი – 24 ოქტომბერი, იხ. არეოთა, გვ. 51
 მოწამენი წმიდანი ორასნი მამანი და სამოცდაათნი დედანი – 19 დეკემბერი, იხ. ევტუქი
 მოწამენი წმიდანი ორასნი – 7 აპრილი, იხ. აკუ-ლინა

მოწამენი წმიდანი ორმოცნი — 4 მაისი, იხ. *სილ-
ვანოს ეპისკოპოსი ღაზისა*
მოწამენი წმიდანი ორნი ბევრნი — 28 დეკემბერი,
გვ. 121
მოწამენი წმიდანი ორნი ბევრნი ნიკომიდიას დამწ-
ვარნი — 31 დეკემბერი, იხ. *ინდი, ღომნა*
მოწამენი წმიდანი ოცდათვრამეტნი — 31 მარტი,
გვ. 201
მოწამენი წმიდანი ოცდაცამეტნი მელიტინეს — 7
ნოემბერი, გვ. 62
მოწამენი წმიდანი ოცდაცხრამეტნი თრაკიელნი —
24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
მოწამენი წმიდანი ოცდაცამეტნი ნიკომიდიას — 27
აგვისტო, გვ. 330
მოწამენი წმიდანი ოცდაცხრამეტნი ქალწულნი —
30 სექტემბერი, გვ. 32
მოწამენი წმიდანი საბაწმიდისა აღსრულებულნი —
31 მარტი, 16 მაისი, გვ. 201, 244
მოწამენი წმიდანი სამოცდაათნი — 25 აპრილი,
იხ. *საბა სტრატელატი*
მოწამენი წმიდანი სამოცდაათნი სკუთოპოლისის —
5 ივლისი, იხ. *ბასილი*
მოწამენი წმიდანი სევასტიას — 9 მარტი, გვ. 184
მოწამენი წმიდანი სკუთოპოლისის — 4 მაისი,
იხ. *აფროდი*
მოწამენი წმიდანი ტყვეობაში აღსრულებულნი
საბურ მეფის დროს — 9 აპრილი, გვ. 207
მოწამენი წმიდანი შვიდნი ყრმანი ეფესელნი
(მაქსიმილიანე, კონსტანტინე, იამბლიქე, ანტონინე,
მარტინინოს, დიონისი, იოანე) — 23 ოქტომბერი, 2
აგვისტო, გვ. 50, 308
მოწამენი წმიდანი შვიდი ათას ოცდარვაანი —
2 ნოემბერი, იხ. *აკინდჯენ*
მოწამენი წმიდანი ჩვილნი ყრმანი ჰეროდეს მიერ
მოკლულნი — 29 დეკემბერი, გვ. 121
მოწამენი წმიდანი ცხრა ათასნი — 11 სექტემბერი,
იხ. *ია*
მოწამენი წმიდანი ცხრანი ყრმანი კოლაელნი — 12
თებერვალი, გვ. 170 (შენ.)
მოწამენი წმიდანი ცხრანი კუზიკოს — 29 აპრილი,
გვ. 219
მაკიოს — იხ. *მუკიოზ*
მსგეფსი ჯუარისა — 21 სექტემბერი, გვ. 25
მსგეფსი ქრისტეშობისა — 31 დეკემბერი, გვ. 124
მსგეფსი ფერისცვალებისა — გვ. 314
მუიკა — 26 მარტი, იხ. *ბათო*
მუკიანე — 3 ივლისი, იხ. *მარკოზ*
მუკიოს წიგნისმკითხველი — 6 თებერვალი,
იხ. *ივლიანე ემეწელი*
მუკიოზ ზუცი — 11 მაისი, გვ. 233, 234
მუცლადლება იოვანე ნათლისმცემელისა — 23 სექ-
ტემბერი გვ. 434

6

ნაბუქოდონოსორ, ბაბილონის მეფე — გვ. 83, 99,
115, 426
ნადას, კონონ ისავრიელი მოწამის დედა — გვ. 181
ნავატ იერობოამის ძე, ისრაელის II მეფე — გვ. 426
ნავე — იხ. *ისო ნავე*
ნაზარი, გერვასი, პროტასი, კელსი — 14 ოქტომ-
ბერი, გვ. 42
ნათან წინაწარმეტყველი, დავით და სოლომონის
დროს — გვ. 120, 426
ნათანაელ მოციქული — 22 აპრილი გვ. 213, 459
ნარდიოს ეპარხოსი, თევდოსი დიდის დროს —
გვ. 301
ნარკა — გვ. 37
ნარკისა, იერუსალიმის პატრიარქი — გვ. 422
ნარკისო მოციქული, 70-თაგანი, ათენის ეპისკოპოსი
— გვ. 430
ნარსი — 9 ნოემბერი, იხ. *ონისიფორე*
ნარსი — 9 დეკემბერი, იხ. *სოსითეუ*
ნატალია — 26 აგვისტო, იხ. *ანდრიანე*
ნატალიოს, სოლანა რომაელნი — 28 მაისი, გვ. 252
ნაუმ წინაწარმეტყველი 12 მცირეთაგანი — 11
დეკემბერი, გვ. 83
ნეანია (ნიანია) ალექსანდრიის ღუქსი დიოკლეტიანეს
ზე — 8 ივლისი, იხ. *პროკოპი*
ნეარხო — 9 იანვარი, იხ. *პოლიევქტო მოწამესთან
ერთად*
ნეკტარი კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, არსაკი,
ატტიკოს, სისინი — 11 ოქტომბერი, გვ. 40, 67,
143, 424
ნეკტარიოს — იხ. *ნეკტარი*
ნემან ასური (ბიბლ.) — გვ. 136, 262
ნეონ — 28 სექტემბერი, იხ. *ალფი*
ნეონ — 30 ოქტომბერი, იხ. *კლავდიოს*
ნეონ — 24 აპრილი, იხ. *ევსევი*
ნეონ — 28 აპრილი, იხ. *ვიტალი*
ნეონილა — 28 ოქტომბერი, იხ. *ტერენტი*
ნეონილა — 17 იანვარი, იხ. *სპევსიპო*
ნეონილა (ნიონილა) სპევსიპო, ელასიპო და მელა-
სიპოს მოწამეთა მამის დედა — გვ. 150
ნეოსტაოს — 5 მაისი, გვ. 219
ნეოფიტე, გაიოზ, გაიანე — 4 ოქტომბერი გვ. 36,
მღრ. *ნეოფიტე*, 11 აგვისტო
ნეოფიტე, გაიო, გაიანო — 5 მაისი, გვ. 227,
იხ. *ნეოფიტე*, 4 ოქტომბერი
ნეოფიტე, დასიოს, არქიპო, ფილიმონ — 19 ნოემ-
ბერი, გვ. 74
ნეოფიტე ნიკიიდან — 21 იანვარი, გვ. 154
ნეოფიტე — 11 აგვისტო, იხ. *ზენონ*
ნეოფიტე — 22 აგვისტო, იხ. *ანთუსი*
ნეოფიტე — 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
ნერონი, რომის იმპერატორი — გვ. 42, 43, 76, 278,
327, 427 (სქ. 24), 431, 432
ნერსე მთავარეპისკოპოსი — 1 ივლისი, გვ. 280
(მინაწ.)

ნერსინ – 29 მარტი, იხ. იონა, ბარაქიოს
 ნერუა (=ნერვა), რომის იმპერატორი – გვ. 427
 ნესტავ – 24 აპრილი, იხ. ევსევი
 ნესტავ (ნესტაოს) – 28 აპრილი, იხ. ვიტალი
 ნესტორ ეპისკოპოსი – 28 თებერვალი, გვ. 176
 ნესტორ (ნისტორ), კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, მწვალდებელი – იხ. ნესტორ უმჯულო
 ნესტორ, კონონ ისავრიელი მოწამის მამა – გვ. 181
 ნესტორ, ტრიუმფი – 1 მარტი, გვ. 178
 ნესტორ ტრიმიტუტელი – 7 მარტი, იხ. არკადი
 ნესტორ უმჯულო=ნესტორ კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, მწვალდებელი – გვ. 11, 151, 206, 276, 282, 308, 424
 ნესტორ – 25 ოქტომბერი, გვ. 52
 ნექტარი – იხ. ნეკტარი
 ნიგილიონ მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 233
 ნიკანდრო, ერმეონ მღვდელმოწამე 4 ნოემბერი, გვ. 60
 ნიკანდრო – 15 მარტი, 23 მარტი, გვ. 188, 190
 ნიკანდრო – 5 ივნისი, 8 ივნისი, გვ. 256
 ნიკანორა (ნიკანორ) მოციქული, შვიდ ღიაკონთაგანი – 28 ივლისი, იხ. პროხორე
 ნიკი – 16 აპრილი, იხ. ლეონილო
 ნიკიტა ბითუნიელთა მთავარი – გვ. 304
 ნიკიტა, მიდიკის მამასახლისი – 3 აპრილი, გვ. 203
 ნიკიტა I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425
 ნიკიტა – 15 სექტემბერი, გვ. 18, 19
 ნიკიფორე – 13 ნოემბერი, იხ. ანტონინე
 ნიკიფორე II ფოკა, ბიზანტიის იმპერატორი – 11 დეკემბერი, გვ. 91
 ნიკიფორე – 31 იანვარი, იხ. უიკტორინო
 ნიკიფორე – 9 თებერვალი, გვ. 169
 ნიკიფორე I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 13 მარტი, 2 ივნისი, გვ. 187, 254, 425
 ნიკიფორე, მიდიკის წინამძღვარი – 4 მაისი, გვ. 224
 ნიკიფორე – 12 მაისი, გვ. 236
 ნიკიფორე I, ბიზანტიის იმპერატორი – 26 ივლისი, გვ. 59, 238, 302, 428
 ნიკიფორე ფოკა – გვ. 428
 ნიკოლა-ნიკოლაოს
 ნიკოლაოს – 6 დეკემბერი გვ. 86
 ნიკოლაოს (ნიკოლაოზ), მირონ ლუკიისა მთავარ-ეპისკოპოსი – 6 დეკემბერი გვ. 86, 88, 415, 419, 440
 ნიკოლაოს მოციქული, სამარიის ეპისკოპოსი – გვ. 430
 ნიკოლა – 7 დეკემბერი იხ. პრისკო
 ნიკოლა (ნიკოლაოზ) I მისტიკოსი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 15 მაისი გვ. 243, 425
 ნიკოლა, ალათოკლიას ბატონი – გვ. 21
 ნიკონ – 28 სექტემბერი, იხ. ალფი
 ნიკონ – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 ნიკონ, ილიოდორე – 10 ივნისი, გვ. 259
 ნიკონ ღმერთმემოსილი, წინამძღვარი გერასიმეს მონასტრისა – გვ. 298
 ნიკოპოლი – 2 ნოემბერი, იხ. ატტიკო

ნიკოსტრატოს – 8 ივლისი, იხ. პროკოპი
 ნიკოსტრატოს სპასალარი – გვ. 286
 ნილო დაყუდებული ანკურიელი (რაითს), სინელი – 12 ნოემბერი, გვ. 66
 ნილო ნეტარი ეპარხოზოფილი კონსტანტინეპოლის – იხ. მოწამენი წმიდანი მამანი სინელნი
 ნილო, პანსოფი ალექსანდრიის მოწამის მამა – გვ. 149
 ნილო სინელი, პავლე, იოანე – 14 იანვარი, იხ. მოწამენი წმიდანი მამანი სინა-რაითს გაჟღერებულნი
 ნილო – 19 სექტემბერი, იხ. აპილეონ
 ნიფოდორა – 10 სექტემბერი, იხ. მინოდორა
 ნინო – 14 იანვარი, გვ. 147
 ნინოს – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 ნირსა ეპისკოპოსი – 20 ნოემბერი, გვ. 74
 ნირეონ, კალიოპი, ორესტი – 10 ნოემბერი, გვ. 64
 ნიტა – 28 ოქტომბერი, იხ. ტერენტი
 ნომერიანე (ნუმერიანე), ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 7, 38, 44, 167, 226, 227, 246, 427
 ნომერიანოს (ნომერიანე, ნუმერიანოს) მთავარი – გვ. 292
 ნომერიოს (ნუმერიოს) მთავარი დეკეოზის ზე – გვ. 241
 ნინოს ეპისკოპოსი – გვ. 257
 ნუმფა მოციქული – 28 თებერვალი, იხ. ევეულოს
 ნუნეჟია – 16 აპრილი, იხ. ლეონილო
 ნუნეჟია – იხ. ნუნეჟია

ო

ოზია ამესიას ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425
 ოლდა წინაწარმეტყველი – გვ. 426
 ოლეიანე ეპისკოპოსი და მოწამენი მისნი – 4 მაისი, გვ. 224
 ოლეიანე (ულევიანე) მეკერპე – გვ. 315
 ოლევირი მთავარი – გვ. 298
 ოლიმპიანე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ომიროს (=ჰომეროსი) – გვ. 78
 ონისიმე საკურველთმოქმედი – 14 ივლისი, გვ. 293
 ონისიმე, სოლომონ (ეფესოს მთავარეპისკოპოსი) – 1 დეკემბერი, გვ. 83
 ონისიმე მღვდელმოწამე, კონსტანტინეპოლის II მთავარეპისკოპოსი – 15 თებერვალი, გვ. 172, 424
 ონისიმე – 6 ივლისი, იხ. ალექსანდრე
 ონისიმე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – იხ. ონისიმე მღვდელმოწამე
 ონისიმე ქადაგი – გვ. 233
 ონისიფორე – გვ. 26, 327
 ონისიფორე მოციქული, კორინთის ეპისკოპოსი – გვ. 431
 ონისიფორე, პორფირი, ქრისტეფორე, მავრა, ტიმოთე, არტემონ, ნარსი – 9 ნოემბერი, გვ. 64
 ონორი I, რომის პაპი – გვ. 266, 421
 ონორი, რომის იმპერატორი – გვ. 79, 178, 229

ონოფრი (ონოფრე) მეგუბტელი – 12 ივნისი, გვ. 260, 261, 455

ორ – იხ. *ირინეოს, ორ, ოროფსი*

ორბანოს მთავარი კლავდიოპოლისა – გვ. 325

ორბანოს მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 202

ორბანოს მთავარი პალესტინისა დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 203

ორბანოს მთავარი ღაზას – გვ. 320

ორბანოს მოციქული, მაკედონიის ეპისკოპოსი – 29 ნოემბერი, იხ. *იოანე სპარსი*, გვ. 430

ორვანოს, რომის პატრიარქი კალისტოსს და პონტიანეს შორის – გვ. 421

ორბანოს სტრატეგიატი, ქრისტიანა მოწამის მამა – გვ. 300

ორენტი და ძმანი მისნი: ეროს, ფარნაკი, ფირმოს, ფირმინოს, კურიაკოს, ლონგინოს – 23 ივნისი, გვ. 271

ორბანოს – 23 ივნისი, იხ. *ევსტუქი*

ორესტი დიაკონი – გვ. 290

ორესტი – 10 ნოემბერი, იხ. *ნირეონ*

ორესტი – 13 დეკემბერი, გვ. 93, 94, 441, იხ. *ევსტრატე*

ორესტი კაბადუკიით – 9 ივლისი, გვ. 288

ორესტი – 13 დეკემბერი, გვ. 93, 94

ორმეზდ, რომის პაპი – გვ. 421

ოროგინე მწვალელები (=ორიგენი) – გვ. 30

ოროფსი – 23 აგვისტო, იხ. *ირინეოს, ორ და ოროფსი*

ორსიკიონ – იხ. *ურსიკი*

ოსე წინაწარმეტყველი – 17 ოქტომბერი, გვ. 45

ოსია კოდროვიტ ეპისკოპოსი, აღმსარებელი – 28 აგვისტო, გვ. 330

ოსიე, ისრაელის მეფე – გვ. 425

ოტრიო (უტროი), მელიტინის ეპისკოპოსი – გვ. 152

ოფტანიოს ეპისკოპოსი – 2 ოქტომბერი, გვ. 34

ოქოზია აქაბის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

ოქოზია იორამის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425

ოქოზია, ისრაელის მეფე – გვ. 122

პ

პავლე, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 255, 422
პავლე III ახალი კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 2 სექტემბერი, გვ. 425

პავლე I აღმსარებელი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 6 ნოემბერი, გვ. 52, 60, 61, 329, 424, 437

პავლე აღმსარებელი, პრუსიადელი (პრუსიადელი) ეპისკოპოსი – 10 მარტი, გვ. 185

პავლე თეზიადელი – 15 იანვარი, იხ. *პავლე თეზიადელი*

პავლე თეზიადელი, პირველმონაზონი, მეუდაბნოე – 29 ოქტომბერი 5 იანვარი, 15 იანვარი, გვ. 129, 147, 148

პავლე, ივლიანი, სტრატონიკე – 17 აგვისტო, გვ. 318

პავლე მკურნალი – 28 ივნისი, გვ. 277

პავლე მონაზონი – გვ. 158

პავლე მოციქული – 29 ივნისი, 30 ივნისი, იხ. *მოციქულნი ათორმეტნი*, გვ. 5, 6-12, 14, 18, 19, 20, 24-27, 30, 32-35, 37-42, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 57, 61, 63, 69, 72, 73, 75, 76, 78, 79, 81, 82, 85, 87, 88, 90, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 109, 112, 113, 116, 118, 119, 121, 122, 124, 126-128, 132-134, 137, 140, 141, 143, 144, 145, 147, 150, 151, 154-157, 159, 163, 164, 166, 169, 171, 172-176, 178, 184, 185, 189, 191-197, 217, 225, 247, 248, 251, 260, 265, 267, 274, 275, 278, 279, 281, 284, 288, 293, 294, 295, 303, 307, 310, 314, 317, 318, 320, 325, 326, 327, 328, 333, 334, 336, 341-347, 350, 363, 365, 366, 368-370, 372, 386 (სქ. 47), 388, 389, 392, 400-407, 409, 419, 424, 429-431, 434-436, 445, 448, 449

პავლე, პავსირი, თევდოტი – 24 იანვარი, გვ. 157, 158

პავლე – 25 სექტემბერი, იხ. *საბინე*

პავლე – 19 იანვარი, 3 ივნისი, იხ. *ლუკილიანე*

პავლე – 20 ოქტომბერი, იხ. *ანდრია*

პავლე – 16 თებერვალი, იხ. *პამფილე*

პავლე – 10 მარტი, იხ. *კოდრატო*

პავლე – 15 მაისი, იხ. *პეტრე*

პავლე – 27 მაისი, იხ. *ალიპი*

პავლე – 28 მაისი, იხ. *კრისკენტო*

პავლე – 3 ივნისი, იხ. *ლუკილიანე*

პავლე, უალენტინა, თეა – 16 ივლისი, გვ. 294

პავლე II, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

პავლე სამოსატელი, ანტიოქიის პატრიარქი, მწვალებელი – გვ. 55, 423

პავლე II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425

პავლე IV ახალი კუპრელი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 30 აგვისტო, გვ. 425

პავლე, ანტიოქიის პატრიარქი, მონოფიზიტი – გვ. 424

პავლე, სინა-რაითის მამათა წინამძღვარი – გვ. 146

პავლე, ეფთუჟე დიდის მამა – გვ. 152

პავლინა – 3 ივნისი, იხ. *ლუკილიანე*, 19 იანვარი
პავლინა, აღათოკლია მოწამის ქალბატონი – გვ. 21

პავლინო – 15 მაისი, იხ. *ჰერაკლე*

პავლინოს II, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

პავსილიპო – 15 აპრილი, იხ. *თეოდორე*

პავსირი – 24 იანვარი, იხ. *პავლე*

პავსოლიპი 8 აპრილი, გვ. 206

პათერმუთიოს (პატირმუთიოს) – იხ. *პატერმუთიოს*

პალადი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423

პალადია – 23 მაისი, იხ. *მელეტი*

პალმატო – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*

პამბოს – 5 ივნისი, იხ. *მარკიანე*

პამფალონ – 17 მაისი, იხ. *სოლოქონ*

- პამფამირი – 17 მაისი, იხ. *სოლოქონ*
- პამფილე, უალენტი, პავლე, პორფირი, სელევკო, თეოდულე, ივლიანე, ხუთნი ეგვტელნი წმიდა მოწამენი: ელია, იერემია, ესაია, სამოელ, დანიელ – 16 თებერვალი, გვ. 172
- პამფილე – 16 თებერვალი, იხ. *პამფილე, უალენტი*, გვ. 202
- პამფილე, კაპიტონ – 13 აგვისტო, გვ. 314
- პამფილე, ფოკა მოწამის მამა – გვ. 24
- პანთირი – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
- პანსემნი ანტიოქელი – 10 ივნისი, იხ. *თეოფანე*
- პანსოფი – 16 იანვარი, გვ. 149
- პანტელეიმონ (პანტელეონ) მთავარმოწამე – 27 ივლისი, გვ. 302, 449
- პანტილიმონ – იხ. *პანტელეიმონ*
- პანტოლენ – 17 სექტემბერი, იხ. *ხარალამპი*
- პანტოლენ – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
- პაპა – 14 სექტემბერი, გვ. 14
- პაპა – 13 ნოემბერი, იხ. *მილი ეპისკოპოსი*
- პაპია, დიოდორე, კლავდი – 4 თებერვალი გვ. 166
- პაპიანე 31 იანვარი, იხ. *უიკტორინო*
- პაპიანე 7 ივლისი იხ. *პერიდრინე*
- პაპიანე, პასიკრატის მოწამის ძმა – გვ. 216
- პაპილე (პაპილო) დიაკონი – 13 ოქტომბერი, 28 ივნისი, გვ. 42, იხ. *კარპოს*
- პარამონ – 29 ნოემბერი, გვ. 81
- პართენი, ლამფსაკელი ეპისკოპოსი – 7 თებერვალი, გვ. 168
- პართენი – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანე*
- პართენი, ამასიელი დიაკონი, ბასილი ამასიელის თანმხლები – გვ. 218
- პარმენა მოციქული, შუღ დიაკონთაგანი – 2 მარტი, 28 ივლისი, გვ. 179, 304, 430
- პასიკრატოს (პასიკრატის, პასიკრატის), ვალენტიონ – 24 აპრილი, გვ. 215, 216
- პასხასიოს მთავარი – გვ. 98
- პატაპი, თეზაიდელი მამა – 8 დეკემბერი, 9 დეკემბერი, გვ. 89, 90
- პატერმოთი (პატერმოთიოს, პატემუთიოს)
- პატერმოთიოს – 19 სექტემბერი, გვ. 23
- პატერმოთი, კობრი, ალექსანდრე – 17 დეკემბერი, 9 ივლისი, გვ. 100, 288, 289
- პატრი ათონელი – 13 ივნისი, გვ. 262
- პატრიკ, აკაკი, მენანდრო, პოლიენო მღვდელმოწამე – 19 მაისი, გვ. 245, 246
- პატრიკიოს კომსი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 208
- პატრობა (პატროა) მოციქული, პოტიოლის ეპისკოპოსი – გვ. 431
- პაფნოტი – პაფნუტი
- პაფნოტი მონაზონი – 25 სექტემბერი, 20 აპრილი, გვ. 27, 261, 213
- პაფნოტი – 26 იანვარი, იხ. *დომენტი*
- პაფნოტი – 15 თებერვალი, იხ. *ეფროსინე*
- პაფნოტი, მარკოზ მონაზონის მოწაფე – გვ. 179
- პახუმი, ილარიონ, მამა – 6 მაისი, გვ. 228
- პახუმი, თეოდორე განწმედილი – 14 მაისი, გვ. 241, 242, 243
- პელაგია – 29 ივლისი, გვ. 304
- პელაგია ქალწული – 6 სექტემბერი, იხ. *ფავსტო*
- პელაგია ქალწული ანტიოქიას – 8 ოქტომბერი, გვ. 38
- პელაგია ტარსუს კილიკიისა დიოკლეტიანეს ზე – 8 ოქტომბერი, გვ. 38
- პელაგია – 5 მაისი, იხ. *ბარბაროზ*
- პელაგია მეტაფოფილი ანტიოქიით – 9 ივნისი, 29 ივლისი, გვ. 259, 304
- პელაგია – 24 მარტი იხ. *დომენტი*
- პელაგიოს მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 158
- პელაგიოს I (პელაგი), რომის პაპი – გვ. 421
- პელაგიოს II (პელაგიონ), რომის პაპი – გვ. 421
- პელენოპი (=პენელპი) = ირინე – 5 მაისი
- პერატი (სპერატი), ბერონიკი – 17 ივლისი, გვ. 295
- პერდიოს, ბაბილონის მეფე – გვ. 426
- პერინეოს მთავარი პროვოს ზე – გვ. 22
- პერენიოს მთავარი – გვ. 231
- პერენიოს მთავარი იკონიას – გვ. 289, 290
- პერინიოს კორინთელი ღუკი – გვ. 252
- პერიდრინე, პომპიოს, ლუკიანე, ისვიქი, პაპიანე, სატორნილე, გერმანოს – 7 ივლისი, გვ. 285
- პერიდრინე – 7 ივლისი, იხ. *ისაგრო*
- პერპეტო ანთუპატი – გვ. 232
- პერპეტო (პერპეტუა), სატურო, რეკკატი, სატორნილო, სეკუნდი, ფილიკიტატი – 2 თებერვალი, გვ. 165, იხ. *სატურო, 14 მარტი*
- პერპეტოა, გერვასი მოწამის დედა – გვ. 42
- პერპეტუა – 14 მარტი, იხ. *სატურო*
- პერსი – 24 სექტემბერი, გვ. 26
- პერტინაქს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
- პერტინაქს, რომის იმპერატორი კომოდუსის შემდეგ – გვ. 427
- პეტრე (=აბესალომ) – 11 იანვარი, გვ. 144
- პეტრე ათონელი – 13 ივნისი, გვ. 262
- პეტრე I, ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი – 25 ნოემბერი, გვ. 77, 78, 167, 423, 438
- პეტრე II, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 422
- პეტრე III, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 422
- პეტრე, არგის ეპისკოპოსი – გვ. 30
- პეტრე აღმსარებელი, ნიკიელი მთავარეპისკოპოსი – 11 სექტემბერი, გვ. 12
- პეტრე, დიონისი, ქრისტინა, ანდრეა, პავლე – 15 მაისი, გვ. 242
- პეტრე, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 425
- პეტრე კაპეტოლელი – 4 ოქტომბერი, გვ. 36
- პეტრე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
- პეტრე მთავარდიაკონი – გვ. 187
- პეტრე მეჭურჭლე – 27 იანვარი, იხ. *ანანია*

პეტრე მოციქული, რომის I პატრიარქი – 16
იანვარი (ჯაჭვითა თაყვ.), 29 ივნისი, 30 ივნისი,
8 აგვისტო, გვ. 25, 26, 42, 47, 77, 81, 105, 147
(სქ.44), 149, 167, 216, 217, 228, 266, 277-279,
281, 289, 300, 309-311, 316, 325, 327, 350, 356,
364, 377-380, 384-386, 408, 419, 421, 430-432,
439, 444, 445, 448, 458, 459, 460

პეტრე მოღვაწე, აკეფსიმა – 11 დეკემბერი, გვ. 91
პეტრე, რომის ეპისკოპოსი – გვ. 431

პეტრე – 20 ოქტომბერი, იხ. ანდრია [კრისილი]

პეტრე – 28 ნოემბერი, იხ. სტეფანე ახალი

პეტრე – 31 დეკემბერი, იხ. ინდი

პეტრონი, ზარიტონ, ევტუქი – 4 სექტემბერი, გვ. 7

პეტრონია – 29 სექტემბერი, გვ. 31

პეტრონიო (პეტრონიოს) სევერიანე თრაკიელი –
გვ. 325

პეტროს კნაფელი, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
პილატე პონტოელი – გვ. 12, 44, 131, 135, 350,
356, 358, 360, 361, 365

პიმენ – 27 აგვისტო, გვ. 330

პინა – 20 იანვარი, იხ. ინა

პიონ, ზმირნის ეკლესიის ხუცესი – 11 მარტი,
გვ. 185

პიოს, რომის პაპი – გვ. 421

პიროზ, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 425

პისტი, ელაბდე, ალაბი, სოფია – 4 ივლისი,
1 აგვისტო, გვ. 203, 306

პისტო – 21 აგვისტო, იხ. ბასი

პილასი (პილასიოს) – 2 ნოემბერი, იხ. აკინდუნე

პლაკიდა=ევსტათი – 20 სექტემბერი

პლატონ ანკურიელი – 18 ნოემბერი, გვ. 78

პლისიოს – 15 მარტი, იხ. ალაბი

პლოტინე (პლუტინე), სატორნინე – 12 თებერვალი,
გვ. 169

პლუსიოს, იერუსალიმის პატრიარქი მარკოზს და
კასიანეს შორის – გვ. 422

პლუტარხოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი –
გვ. 424

პოენა ძელისა ცხოვრებისა – 6 მარტი, გვ. 183

პოენა ხელთუქმნელისა ხატისა კამულიანს – 16
მაისი, გვ. 244

პოლემიოს მთავარი ნომერიანეს ზე – გვ. 44

პოლემონ კერპთმსახური – გვ. 186

პოლიევკტო (პოლიევკტოს) – 19 დეკემბერი,
იხ. ტიმოთე

პოლიევკტო მკურნალი – 21 დეკემბერი, იხ. ევვიოტ

პოლიევკტო – 9 იანვარი, გვ. 142

პილიევკტოს, თეოდორე, კურიკე, ელიაზარ და მათ-
თანანი – 1 აგვისტო, გვ. 307

პოლიენო – 19 მაისი, იხ. პატრიკ

პოლიენო – 18 აგვისტო, იხ. ერმო

პოლიკარპო და მისთანანი – 2 აპრილი, გვ. 203

პოლიკარპო 8 თებერვალი, იხ. ფილადელფო

პოლიკარპო – 7 ივლისი, იხ. ევსტათი

პოლიკარპოს ზმირნელი ეპისკოპოსი – 23 თებერ-
ვალი, გვ. 102, 174

პოლიკარპოს I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი –
გვ. 424

პოლიკარპოს II, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი –
გვ. 424

პოლინე – 26 ივლისი, იხ. სანკტო

პოლიქსენი – 23 სექტემბერი, იხ. ქსანთიპე

პოლოზრონია, გიორგი მთავარმოწამის დედა –
გვ. 214

პოლშერია – იხ. პულჰერია

პომპიანე მთავარი – გვ. 20

პომპიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 427

პომპიანე, ღალა[კ]ტიონ, სატორნინე, ივლიანე –
22 ივნისი, გვ. 270

პომპიანე – 5 აპრილი, იხ. ტერენტი

პომპიო – 10 აპრილი, იხ. ტერენტი

პომპიოს – 7 ივლისი, იხ. პერიდორინე

პონტიანე, რომის პაპი ორბანოს და ანტერადიეს
შორის – გვ. 421

პონტიოს – 23 დეკემბერი, იხ. მოწამენი წმიდანი
ათნი კრიტელნი

პოპლია (პუპლია) დედათეოდორის ანტიოქიას –
9 ოქტომბერი, გვ. 39

პოპლიო – პოპლიოს

პოპლიოს, ანასტასია მოწამის მეუღლე – გვ. 104

პოპლიოს მთავარი პამფილიისა დეკეოზის ზე –
გვ. 166, 177

პოპლიოს მთავარი – გვ. 180

პოპლიოს – 15 ნოემბერი, იხ. დიმიტრი

პოპლიო – 10 მარტი, გვ. 185

პოპლიოს – 13 მარტი, იხ. აფრიკანოს

პოპლიოს – 27 აპრილი, გვ. 218

პოპლიოს – 18 ივნისი, იხ. ლეონტი

პორფირი – 4 ნოემბერი, გვ. 59, 60

პორფირი – 9 ნოემბერი, იხ. ონისიფორე

პორფირი – 10 თებერვალი, იხ. ხარალამპი

პორფირი – 16 თებერვალი, იხ. პამფილე

პორფირი, ღაზელი ეპისკოპოსი – 26 თებერვალი,
2 მარტი, გვ. 176, 178

პორფირი მხედართმთავარი – გვ. 78

პოსიდონიოს – გვ. 303

პრაულე დიაკონი – გვ. 34

პრაულიოს (პრავილე), იერუსალიმის პატრიარქი
– გვ. 178

პრეკო ეპარხოზი ადრიანეს ზე – გვ. 206

პრეპექსესტო, ანასტასია მოწამის მამა – გვ. 104

პრეპოსიტე – 6 სექტემბერი, იხ. ევდოქსიოს

პრესენტინე სტრატელატი – გვ. 28

პრიმოს, ალექსანდრიის პატრიარქი (ალექსანდრიის
V პატრიარქი) – გვ. 425

პრიმოს კომსი – გვ. 274, 275

პრისკილა – 13 თებერვალი, გვ. 171

პრისკილიანე მთავარი – გვ. 261

პრისკო, ევროპის ანთუპატი – გვ. 19

პრისკო, მარტინე, ნიკოლა – 7 დეკემბერი, გვ. 87

პრისკო მთავარი, იოსტინოს ფილოსოფოსის მამა
– გვ. 254

პრობო მთავარი – გვ. 42
 პროერერი, თევდოსის მამა – გვ. 143
 პროვო, ილარიონ და მათთანანი – **16 დეკემბერი**, გვ. 99
 პროვა (პროვი) – **23 ივნისი**, იხ. *ევსტუქი*
 პროვო მთავარი დიოკლეტიანეს ზე გვ. – 322
 პროვო – **12 ოქტომბერი**, იხ. *ტარახო*
 პროვო (პრობო) – **12 ივლისი**, იხ. *ანდრეა*
 პროვო (პროვოს), რომის იმპერატორი – გვ. 22, 255, 329, 427
 პროვო, მიტროფანე კონსტანტინეპოლის პატრიარქის ძმა – გვ. 255
 პროვო, პროვო მეფის შვილიშვილი, დომეტის ძე – გვ. 329
 პროვო, სპანთა მთავარი – გვ. 25
 პროვოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 პროკლე დიაკონი – **19 სექტემბერი**, იხ. *იანვარი*
 პროკლე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **24 ოქტომბერი**, **20 ნოემბერი**, გვ. 51, 74, 160, 424
 პროკლე, ილარიონ – **12 ივლისი**, გვ. 290
 პროკლე, ფლოროს და ლავროს მოწამის მოძღვარი – გვ. 319
 პროკოპი, დეკაპოლელი აღმსარებელი – **26 თებერვალი**, გვ. 176
 პროკოპი, ქრისტეფორე – **24 ნოემბერი**, გვ. 77
 პროკოპი – **23 ნოემბერი**, გვ. 76
 პროკოპი – **8 ივლისი**, გვ. 285, 286
 პრომოს, არეოს, ელია მეგუპტელნი – **19 დეკემბერი**, გვ. 102
 პროტა – **24 დეკემბერი**, იხ. *ევგენია*
 პროტასი – **14 ოქტომბერი**, იხ. *ნაზარი*
 პროტერი, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 პროხოზე, ნიკორნა, ტიმონა, პარმენა მოციქულნი – **28 ივლისი**, გვ. 304
 პროხოზე მოციქული, ბითუნის ნიკომიდის ეპისკოპოსი – იხ. *პროხოზე, ნიკანორა*
 პროხოზე ქართველი შავშეთით **17 იანვარი**, **12 თებერვალი**, – გვ. 50 (მინაწ.), 170
 პტოლემეოს ლადი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე I სატერი ლაგეს ძე), ეგვიპტის მეფე – გვ. 426
 პტოლემეოს II, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე II ფილადელფოსი), ეგვიპტის მეფე
 პტოლემეოს ქველისმოქმედი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე III ევერგეტესი), ეგვიპტის მეფე – გვ. 426
 პტოლემეოს ფილოპატი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე IV ფილოპატორი), ეგვიპტის მეფე – გვ. 426
 პტოლემეოს ეპიფანი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე V ეპიფანე), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427
 პტოლემეოს ფილომიტი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე VI ფილომეტორი), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427
 პტოლემეოს ფისკონ, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე VII ფისკონი), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427
 პტოლემეოს სიდრიტი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე VIII სოტერი), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427
 პტოლემეოს ალექსანდრე, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე IX, ალექსანდრე I), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427

პტოლემეოს სეით, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე X, ალექსანდრე II), ეგვიპტის მეფე – გვ. 427

[პტოლემეოს] დიონოსი, მაკაბელთა მეფე (პტოლემე XI ფილოპატორ ფილადელფოს დიონისე), ეგვიპტის მეფე – იხ. *დიონოსი*

პუროპოლონ მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 21
 პულპერია (პულპერი, პოლმერია) დედოფალი – **17 თებერვალი**, **7 აგვისტო**, გვ. 143, 173, 310

რ

რაითის მამანი – **27 დეკემბერი**, იხ. *მოწამენი წმიდანი მამანი რაითს*

რაჟდენ – **3 აგვისტო**, გვ. 308 (მინაწ.)

რაფაელ მთავარანგელოზი – გვ. 272

რეპეკა ისრაიტელი – გვ. 25

რევაკტი – **2 თებერვალი**, იხ. *პერპეტუა*

რევაკტი – **14 მარტი**, იხ. *სატურო*

რეპრევე=ქრისტეფორე მოწამე – **9 მაისი**

რგისტალდი – იხ. *რუსტალი*

რიგინი მღვდელმოწამე – **25 თებერვალი**, გვ. 176

რიმმა – **20 იანვარი**, იხ. *ინნა*

რიონ – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*

რიფსიმე – **30 სექტემბერი**, იხ. *გრიგოლ ეპისკოპოსი სომხეთისა*

რიქი – **6 ივლისი**, იხ. *ლუკია*

რობოამ სოლომონის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 425

როდინოს მოციქული – გვ. 431

როდონ კუეუკლარი – გვ. 271

როდოპიანე დიაკვანი – **29 აპრილი**, იხ. *დიოდორო*

რომანოზ და მენილნო პარეონს – **16 მარტი**, გვ. 188

რომანოზ და ყრმა ჩვილი – **18 ნოემბერი**

რომანოზ მგალობელი – **1 ოქტომბერი**, გვ. 33

რომანოზ – **28 სექტემბერი**, გვ. 30

რომანოზ – **28 ოქტომბერი**, იხ. *ევსტათი*

რომანოს – **30 მაისი**, იხ. *ევსევი*

რომანოზ I ლეკაპენი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428

რომანოზ II, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428

რომანოზ III არგვიროსი, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428

რომილოს – **6 სექტემბერი**, იხ. *ევდოქსიოს*

რომილოს – **15 მარტი**, იხ. *ალაპი*

როსტიკე ეპარხოსი – გვ. 254

რუბენ (ბიბლ.) – გვ. 47, 262

რუსტალი, კრიტის მთავარი – გვ. 327

რუტალასკი=მინა – **11 ნოემბერი**

რუფიანე – **7 ივლისი**, იხ. *რუფინე*

რუფიანე (როფიანე) მთავარი – **7 ივლისი**, იხ. *რუფინე*

რუფინე დიაკვანი – **7 აპრილი**, გვ. 206

რუფინე (რუფინიანე) – **9 მაისი**, იხ. *კოდრატო*

რუფინე მთავარი ნომერიანეს ზე – **7 ივლისი**, გვ. 285

რუფო მთავარი ავრილიანეს ზე – გვ. 281

რუფოს მოციქული, თებაილის ეპისკოპოსი – გვ. 430
 რუფო – 26 იენისი, გვ. 275

ს

საბა სტრატელატი – 29 ოქტომბერი, 25 აპრილი, გვ. 55, 217
 საბა დამასკეს – 1 ნოემბერი, იხ. კესარიონ
 საბა ღმერთშემოსილი პალესტინელი – 5 დეკემბერი, გვ. 85, 88, 147, 440
 საბა – 29 მარტი, გვ. 198
 საბატი (სავატი) გუთი – 15 აპრილი, გვ. 211
 საბელ – 17 იენისი, გვ. 265
 საბელიოზ (ერესიარზი) – გვ. 87, 172
 საბიანე (საბინიანე), რომის პატრიარქი – გვ. 421
 საბინე ეპისკოპოსი, იერაიდა – 5 ოქტომბერი, გვ. 36
 საბინე ეპისკოპოსი – 15 ოქტომბერი, გვ. 43
 საბინე, პავლე, ტატი – 25 სექტემბერი, გვ. 27
 საბინე (საბიანო) – 13 მარტი, გვ. 187
 საბინე – 26 მარტი, იხ. მანუელ
 საბინე კჰპრის მთავარი ლიკინიოზის ზე – გვ. 151
 საბინე მთავარი ანტონინეს ზე – გვ. 236
 საბინიანე – 1 ნოემბერი, იხ. კესარიონ
 საბიანო (=საბინიანოს) – 13 მარტი, გვ. 187
 საბურ (=შაბურ) I, სპარსეთის მეფე, სელევკიას ძე – გვ. 46, 57, 58, 166, 174, 198, 203, 210, 226, 227, 259
 სადოთ ეპისკოპოსი და მის თანა ასორმოცდაათი – 19 ოქტომბერი, გვ. 46
 სადუკ ეპისკოპოსი და მის თანა ასოცდარვა სპარსეთს – 20 თებერვალი, გვ. 173, 174, შდრ. სადოთ
 სავატი 19 სექტემბერი, იხ. ტროფიმე
 სავატი 29 სექტემბერი, იხ. ტრუფონ
 სავა – 5 სექტემბერი, გვ. 8
 სავინოს – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 საკერდონ მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 308
 სალათიელ, ქალდეველთა მეფე – გვ. 243
 სალომე, იოანე მახარებლისა და იაკობ მოციქულის დედა, იოსებ მართლის ასული – გვ. 228, 301
 სალომე ამქუმელი – იხ. სალომე
 სალუსტიანე, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
 სამარაგდე=ფროსინე – 25 სექტემბერი
 სამბრე – იხ. ზამბრე ჰურია
 სამეა წინაწარმეტყველი – გვ. 426
 სამოელ – 16 თებერვალი, იხ. პამფილე
 სამოელ წინაწარმეტყველი – 20 აგვისტო, გვ. 321
 სამონა – 15 ნოემბერი, იხ. გურია
 სამფსონ უცხოთშემწყნარებელი – 27 იენისი, გვ. 276
 სანკტო, პოლინე, მატტორ, ატტალო, ვლანდინა და მათთანანი – 26 ივლისი, გვ. 302
 საპრიკ, კაპადუკიის მთავარი ანდრიანეს ზე – გვ. 9
 საპრიკ ზუცესი ვალერიანეს ზე – გვ. 169

სარაპამფო განმზრახი – 6 სექტემბერი, გვ. 8
 სარაპიონ – 23 მაისი, იხ. მელეტი
 სარაპიონ – 18 აგვისტო, იხ. ერმო
 სარრა (ბიბლ.) – გვ. 298
 სატორნილე – 9 მაისი, იხ. კოდრატო
 სატორნილე (სატორნინე) – 7 ივლისი, იხ. პერილ-რინე
 სატორნილო – 2 თებერვალი, იხ. პერპეტუა
 სატორნინე – 23 დეკემბერი, იხ. თეოდულე
 სატორნინე – 12 თებერვალი, იხ. პლუტინე
 სატორნინე – 14 მარტი, იხ. სატურო
 სატორნინე – 22 იენისი, იხ. პომპიანე
 სატორნინე – 24 აგვისტო, იხ. სევერიანე
 სატორნინე მთავარი ივლიანე განდგომილის ზე – გვ. 127
 სატორნინე ვალენტის ზე – გვ. 253
 სატურო, სატორნინე, რეკვატი, პერპეტუა, ფილიტი – 14 მარტი, გვ. 188
 სატურო – 2 თებერვალი, იხ. პერპეტუა
 სატფურება გიორგის ეკლესიისა ლუდიას – 3 ნოემბერი, გვ. 59
 სატფურება იერუსალემისა – 13 სექტემბერი, გვ. 13
 სატფურება კონსტანტინოპოლისა კონსტანტინე დიდის მიერ – 11 მაისი, გვ. 234
 სატფურება სოფიაწმიდის დიდი ეკლესიისა – 23 დეკემბერი, გვ. 106
 სატფურება ქალკედონის ეკლესიისა – 31 ივლისი, გვ. 305
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა ხალკუპრატისა – 18 დეკემბერი, გვ. 102
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა არმასიას – 17 აგვისტო, გვ. 319
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა დიაკონინეს – 27 ივლისი, გვ. 304
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა ვლადქერნას – 31 ივლისი, გვ. 305
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა იუსტინიანას – 20 აგვისტო, გვ. 321
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა მარკიონს – 21 აგვისტო, გვ. 322
 სატფურება წმიდისა ღმრთისმშობლისა პროვოს – 23 აგვისტო, გვ. 325
 სატფურება პეტრე-პავლესი პერიტიქიონს – 8 აგვისტო, გვ. 311
 საულ, ებრაელთა I მეფე – გვ. 425, 426
 საფატი, ელისე წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 261
 სალდონ, სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 სებასტიანე – 7 იენისი, გვ. 256
 სებასტიანე ღუქსი ანტონინეს ზე – გვ. 253
 სებასტიანე, ნომერიანე მეფის მამა – გვ. 227
 სედეკია, ებრაელთა მეფე – გვ. 226, 426
 სედეკია, სპარსეთის მეფე – გვ. 227
 სედეკიანე – იხ. სედეკია
 სედეკიოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424

- სევასტიანე, ნომერიანე მეფის მამა – გვ. 227
 სევასტიანე იტალიელი მთავარი ანტონინეს ზე – გვ. 65
 სევასტიანე – **16 სექტემბერი**, გვ. 20
 სევერიანე – იხ. *სევირიანე*
 სევერიანე – **7 სექტემბერი**, იხ. *ევსუქი*
 სევერიანე სებასტიელი – **9 სექტემბერი**, გვ. 11
 სევერიანე – **18 აპრილი**, იხ. *ბიკტორ*
 სევერიანე – **22 აგვისტო**, იხ. *ალათონიკო*
 სევერიანე (=სევეროზ), მემონ, რიონ, ანტივილიანე, მოლია, ევდემონ, სილოვანე, სავინოს, ევსტათი, სტრატონ, ვოსვა, ტიმოთე, პალმატო, მესტო, ნიკონ, დიფილოს, ღომეტი, მაქსიმე, ნეოფიტე, ბიკტორ, ნინოს, სატორნინე, ეპაფროდიტე, კერკა, გაიოს, ზოტიკე, კორნიონ, პართენი, აქილეე, პანთირი, ზრეისანთოს, ათინადორე, პანტოლეონ, თეოსევი, გენეტილიოს, ანთოსორე, ზოილე, ტვირანოს, აგათონ თრაკიელნი – **24 აგვისტო**, გვ. 325
 სევერიანე ისავრიის მთავარი – გვ. 289
 სევერიანოს – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 სევერიანოს – იხ. *სევერიანე*, **24 აგვისტო**
 სევეროს, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 424
 სევეროს (სევიროს), რომის მეფე დადიოსსა და ანტონინეს შორის – გვ. 292
 სევეროს მწვალებელი – გვ. 212, 291, 313
 სევირონ – **4 ნოემბერი**, იხ. *დასიონ*
 სეთია, იერუსალიმის X პატრიარქი – გვ. 422
 სეკუნდი – **2 თებერვალი**, იხ. *პერპეტუა*
 სეკუნდოს სტრატეილატი, იოანე ოქროპირის მამა – გვ. 67
 სელევკო – იხ. *სელევკოს*
 სელევკო – **3 დეკემბერი**, იხ. *ინდი*
 სელევკოს – **16 თებერვალი**, იხ. *პამფილე*
 სელევკოს მღვდელმთავარი, ამასიის მონასტრის აღმშენებელი – გვ. 204
 სელევკოს კომსი თევდოსი I დიდის ზე – გვ. 301
 სელევკოს, ანტიოხოზის მამა – გვ. 306
 სელინად – **5 ივნისი**, იხ. *მარკიანე*
 სელინოს მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 274, 275
 სელუდ, ისრაელის მეფე – გვ. 426
 სენოი დიაკვანი სპარსეთის – **13 ნოემბერი**, გვ. 68
 სერაპიონ – **31 იანვარი**, იხ. *უიკტორინო*
 სერაპიონ – **13 ივლისი**, გვ. 292
 სერაპიონ, ანტიოქიის პატრიარქი მაქსიმეს და ასკ-ლიპიადეს შორის – გვ. 423
 სერგი, ბაქოს – **7 ოქტომბერი**, **27 მაისი**, გვ. 37, 252, 310
 სერგი – **23 მაისი**, იხ. *მელეტი*, გვ. 291
 სერგი, სტეფანე – **13 აგვისტო**, გვ. 314
 სერგი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი, მწვალებელი – გვ. 20, 425
 სერგიოს მთავარი დომენტიანეს ზე – გვ. 20
 სიგი – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 სილიბისტრო I, რომის პაპი – **2 იანვარი**, გვ. 127, 247, 421
 სილიბისტრო (სილბესტრო) – **1 მარტი**, იხ. *მარკელე*, გვ. 126
 სილვანოს, ღაზის ეპისკოპოსი – **4 მაისი**, გვ. 224
 სილვანოს კომიტი ავრილიანეს ზე – გვ. 254
 სილვერი რომის პაპი – გვ. 421
 სილოანე (სილოვანე) ეპისკოპოსი – **6 თებერვალი**, იხ. *ივლიანე*
 სილოვანე – **10 ივლისი**, იხ. *ვიანორ*
 სილოვანე მოციქული, თესალონიკის ეპისკოპოსი – **30 ივლისი**, იხ. *შილა*
 სილოანე (სილოვანე) – **24 აგვისტო** იხ. სევერიანე
 სილონა რომის – **28 მაისი**, გვ. 252
 სიმონ მოციქული, ბოროტად მადიდებელი – გვ. 430
 სიმონ მოშურნე – იხ. *სიმონ კანანელი*
 სიმონ კანანელი, მოციქული – **28 აპრილი**, **30 ივნისი**, გვ. 218, 232, 279, 384, 459
 სიმონ მოციქული – გვ. 429
 სიმონ უკუთური – გვ. 306
 სიმონ [მოგვი] – გვ. 430
 სიმპლიკო, რომის პაპი – გვ. 421
 სიმპლიკო მთავარი ალექსანდრეს ზე – გვ. 50
 სირიკიოს, რომის პაპი – გვ. 421
 სირო მთავარი კონსტანტინე დიდის ზე – გვ. 198
 სისინი I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **11 ოქტომბერი**, გვ. 40, 424
 სისინი – **23 ნოემბერი**, გვ. 76
 სისინი – **26 აგვისტო**, იხ. *ანდრიანე*
 სისინი ეპისკოპოსი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 208
 სისო დიდი (ასკეტი) – **7 ივლისი**, გვ. 285
 სობაკ (სუბაკ), ელია წინაწარმეტყველის მამა – გვ. 297
 სოდი, მარიამ ღმრთისმშობლის დედის, ანას, და – გვ. 301
 სოზონ – **7 სექტემბერი**, **7 აგვისტო**, გვ. 9, 310
 სოკრათი (სუკრათი), თეოდოტი – **23 ოქტომბერი**, გვ. 50
 სოკრათია, ტრუფენი მოწამის დედა – გვ. 163
 სოლომონ ბრძენი, ებრაელთა III მეფე – გვ. 230, 238
 სოლომონ, ეფესოს მთავარეპისკოპოსი – **1 დეკემბერი**, იხ. *ონისიმე*
 სოლომონი, შუდ მაკაბელთა დედა – **1 აგვისტო**, იხ. *მაკაბელნი*
 სოლოქონ და მისთანანი, ეგვპტელნი – **15 მაისი**, გვ. 243
 სოლოქონ, პამფამირ, პამფალონ – **17 მაისი**, გვ. 244
 სოსანა – **23 მაისი**, იხ. *მელეტი*
 სოსე დიაკვანი – **19 სექტემბერი**, იხ. *იანვარი*
 სოსთენი მოციქული, კოლოფონიის ეპისკოპოსი – გვ. 431
 სოსითეუ, ნარსი, ისაკი – **9 დეკემბერი**, გვ. 89
 სოსიპატროს მოციქული, იკონიის ეპისკოპოსი – გვ. 431
 სოტირიქოს – **24 ოქტომბერი**, იხ. *მარკოს*

სოტირიხოს (სოტირიკოს), რომის პაპი ანიკიტოს და ელევთერის შორის – გვ. 421
 სოფერა (ტომი) – გვ. 128
 სოფია, ირინი – 17 **სექტემბერი**, გვ. 22
 სოფია მკურნალი – 22 **მაისი**, გვ. 249
 სოფია – 4 **ივლისი**, 1 **აგვისტო**, გვ. 283, 306
 სოფია, მონასტრის წინამძღვარი – გვ. 42
 სოფია, საბა კაბადუკიელს დედა – გვ. 85
 სოფონია წინაწარმეტყველი – 3 **დეკემბერი**, გვ. 84
 სოფრონ, ეპისკოპოსი კონსტანტია-კუპრისა – 8 **დეკემბერი**, გვ. 89
 სოფრონ ეპისკოპოსი – 19 **თებერვალი**, გვ. 173
 სოფრონ, იერუსალიმის პატრიარქი – 10 **მარტი**, გვ. 106, 129, 185, 228
 სოფრონიოს – 1 **მარტი**, იხ. *მარკელე*
 სპევსიპო, ელასიპო, მელასიპო, ნეონილა – 17 **იანვარი**, გვ. 150
 სპერატი, ბერონიკი – 17 **ივლისი**, გვ. 295
 სპირიდონ, ტრიმიტუნტელი ეპისკოპოსი – 12 **დეკემბერი**, გვ. 91, 92
 სპუდი მოციქული – გვ. 432
 სტავრაკი, საბერძნეთის იმპერატორი – გვ. 428
 სტაქუს – იხ. *სტაქიოს*
 სტაქიოს მოციქული, კონსტანტინეპოლის I პატრიარქი – გვ. 329, 424, 430
 სტეფანე ტრილოელი – 3 **სექტემბერი**, გვ. 7
 სტეფანე პირველმოწამე – 15 **სექტემბერი**, 27 **დეკემბერი**, 28 **დეკემბერი**, 2 **აგვისტო**, გვ. 19, 120, 121, 158, 237, 270, 304, 308, 383, 419, 429
 სტეფანე – 20 **ოქტომბერი**, იხ. *ანდრია*
 სტეფანე საბაწმიდელი – 28 **ოქტომბერი**, გვ. 54
 სტეფანე – 22 **ნოემბერი**, იხ. *მარკოზ*
 სტეფანე ახალი აღმსარებელი, პეტრე, ანდრია – 28 **ნოემბერი**, გვ. 80
 სტეფანე, ჰინოლაკოს მონასტრის მაშენებელი – 14 **იანვარი**, გვ. 147
 სტეფანე, არმატიის სასწეულოს მაშენებელი – 26 **თებერვალი**, გვ. 176
 სტეფანე ქსილენელი – 23 **მარტი**, 26 **მარტი**, გვ. 190, 198
 სტეფანე კომსი – 23 **მაისი**, იხ. *მელეტი*
 სტეფანე I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 27 **მაისი**, გვ. 252, 425
 სტეფანე – 7 **ივნისი**, იხ. *ანთიმოს*
 სტეფანე I, რომის პაპი ლუკიოსს და ქსვისტოსს (სიქსტე) შორის, გალერიანეს და ღალინოსის ზე და მისთანანი – 2 **აგვისტო**, გვ. 307, 308, 311, 421
 სტეფანე – 13 **აგვისტო**, იხ. *სერგი*
 სტეფანიდა – 11 **ნოემბერი**, იხ. *მინა*
 სტეფანე I, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 სტეფანე II, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 სტეფანე III, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 სტურაკი – 2 **ნოემბერი**, იხ. *ატტიკო*
 სტრატიონ 24 **აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 სტრატონ, ფილიპე, ევტუქიანე – 18 **აგვისტო**, გვ. 319

სტრატონიკე – 30 **სექტემბერი**, იხ. *მირდონ*
 სტრატონიკე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 290
 სტრატონიკო (სტრატონიკე) – 13 **იანვარი**, 1 **ივნისი**, გვ. 145, 254
 სტრატონიკო – 17 **აგვისტო**, იხ. *პავლე*
 სუქმონ (მთავარეპისკოპოსი სპარსეთის), ავდელა მღვდელი, გუთაზატ, ფასიკ და სხვანი ასორმეოცდაათნი მოწამენი – 14 **აპრილი**, გვ. 174, 203, 209, 210
 სუქმონ, იოსი, იოსებ მართლის ძენი – 24 **აპრილი**, გვ. 216, 228
 სუქმონ კლეოპაძის, იერუსალიმის II პატრიარქი იაკობ მოციქულის შემდეგ – **ჯვართაყრობის შემდეგ**, **კურიაკეს**, გვ. 18, 421
 სუქმონ მართალი (მაცხოვრის მიმქუმელი) – 23 **ოქტომბერი**, 3 **თებერვალი**, გვ. 50, 166, 446
 სუქმონ მესვეტე უფროსი კილიკიიდან, მანდროს მონასტრიდან – 1 **სექტემბერი**, გვ. 3, 4, 91, 433
 სუქმონ მესვეტე ახალი, საკურგელთმოქმედი ანტიოქიას – 24 **მაისი** გვ. 144, 250, 251, 283, 419, 448
 სუქმონ (სუქმონ) მოშურნე – 10 **მაისი**, გვ. 232
 სუქმონ (სუქმონ) სალოსი, იოვანე ნეტარი – 21 **ივლისი**, გვ. 298
 სუქმონ – 15 **მაისი**, იხ. *ვარქთო*
 სუქმონ ჰალაბელი* [მესვეტე] – 26 **ივლისი**, 26 **აგვისტო** გვ. 302, 329, 419, შდრ. 1 **სექტემბერი**
 სუქმონ (ტომი) – გვ. 83, 84
 სუქმევით – 29 **მარტი**, იხ. *იონა*
 სუჰლა (სუიმჰლა) – 26 **მარტი**, იხ. *ბათო*
 სუნეტო – 22 **თებერვალი**, გვ. 174
 სუნკლიტიკე – 4 **იანვარი**, გვ. 129
 სუნმახოს, იერუსალიმის პატრიარქი გაიოსს და ივლიანეს შორის – გვ. 422
 სუნმახოს (სინმახოს), რომის პაპი – გვ. 421
 სუირილილ – 26 **მარტი**, იხ. *ბათო*
 სულიწმიდის მოსვლა – **მარტვილიის მომდევნო ორშაბათი**, გვ. 393
 სუსანა – 15 **დეკემბერი**, გვ. 97
 სუსანა, მეცნიერი დედაკაცი – გვ. 62
 სუქია – 15 **აპრილი**, გვ. 211 (მინაწ.)
 სქინონ – 24 **დეკემბერი**, იხ. *აქაიკი*

ტ

ტაბითა – 25 **ოქტომბერი**, გვ. 52
 ტავრიანე – 7 **ნოემბერი**, გვ. 62
 ტაკიტოს (=ტაციტი), რომის მეფე – გვ. 427
 ტამასუ კუპრის ეპისკოპოსი – 17 **სექტემბერი**, გვ. 21
 ტარასი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 25 **თებერვალი**, გვ. 176, 424
 ტარაზო, პროვო, ანდრონიკე – 12 **ოქტომბერი**, გვ. 41
 ტარკუნო იპატიკოსი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 307
 ტასია მეგუპტელი – 8 **ოქტომბერი**, გვ. 38

- ტატე – **25 სექტემბერი**, იხ. *საბინე*
 ტატანა=თეოპისტია – **20 სექტემბერი** იხ. *გესტა-თი*
 ტატანე რომელი – **8 იანვარი**, გვ. 142
 ტატანე (ტატანა) – **12 იანვარი**, გვ. 145
 ტატანი (ტატიონა, ტატანა) – **24 აგვისტო**, გვ. 325
 ტატანა – იხ. *ტატანი*
 ტეკუსა **18 მაისი**, იხ. *თეოდოტი*
 ტელესფორე, რომის პაპი – **22 თებერვალი**, გვ. 174
 ტელეტი – **30 მაისი**, იხ. *გესევი*
 ტერენტი – **16 ოქტომბერი**, იხ. *ლეონტი*
 ტერენტი, ნეონილა, ნიტა, ზარვილ, თეოდულე, იერაკოს, ვილი, ფოტი, ევნილი – **28 ოქტომბერი**, გვ. 55
 ტერენტი, ვიკენტი, ემილიანე – **11 დეკემბერი**, გვ. 91
 ტერინტი, პომპიანე, მაქსიმე, ზენონ – **5 აპრილი**, გვ. 204, შდრ. *ტერენტი*, **10 აპრილი**
 ტერენტი, აფრიკანო, მაქსიმე, პომპიო და სხუანი იცდათექსმეტნი და თეოდორე, ზენონ, ალექსანდრე, მაკარი, რიცხვით ორმოცნი – **10 აპრილი**, გვ. 207
 ტერენტი ანთვიპატი ელადისა დეკეოზის ზე – გვ. 162
 ტერენტი ეპარხოსი ლიკინიოზის ზე – გვ. 303
 ტერენტიოს – **13 მარტი**, იხ. *აფრიკანოს*
 ტერტულიანე ვინმე – გვ. 315
 ტერტულოს, რომის ეპარხოსი – გვ. 172
 ტერტურო (ტერტუროს), არიადნი მოწამის ბატონი, ადრიანეს და ანტონინეს ზე – გვ. 22
 ტერტუროს (ტერტუკლოს) მთავარი სიკილიისა ლიკინიოზის ზე – გვ. 233
 ტერტიოს, იკონიის ეპისკოპოსი – გვ. 431
 ტერცია, მიზდევო მეფის მეუღლე – გვ. 36
 ტეტრადია, კასტალოს მეპატონის მეუღლე – გვ. 222
 ტვრანოს – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 ტვრანოს, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 ტიბერიანე (ტიბერიანოზ) კომსი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 236, 237
 ტიბერიანოს მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 176
 ტიბერი (ტიბერიოს) I, რომის იმპერატორი – გვ. 5, 43, 44, 135, 216, 427
 ტიბერიოს II, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 101, 205, 428
 ტიბერიოს III, აფსიმარი ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428
 ტივურტი (ტიბურტი) – **24 ნოემბერი**, იხ. *კიკლია*
 ტიმეოს, ანტიოქიის პატრიარქი პავლე სამოსატელსა და კირილეს შორის – გვ. 423
 ტიმოთე – **9 ნოემბერი**, იხ. *ონისიფორე*
 ტიმოთე დიაკონი, პოლიევკტოს – **19 დეკემბერი**, გვ. 102
 ტიმოთე მოციქული, ეფესოს ეპისკოპოსი, პავლე მოციქულის მოწაფე – **22 იანვარი**, გვ. 27, 34, 45, 47, 54, 81, 119, 126, 134, 140 (სქ. 60), 141, 155, 156, 225, 288, 295, 303, 314, 405, 406, 430, 431, 445
 ტიმოთე კესარიელი – **19 თებერვალი**, გვ. 173
 ტიმოთე – **21 თებერვალი**, გვ. 174
 ტიმოთე, მავრა – **3 მაისი**, გვ. 223
 ტიმოთე ეპისკოპოსი – **10 ივნისი**, გვ. 259
 ტიმოთე, ალაპი, თეკლა და მათთანანი – **19 აგვისტო**, გვ. 320
 ტიმოთე – **24 აგვისტო**, იხ. *სევერიანე*
 ტიმოთე I, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 422
 ტიმოთე II, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 ტიმოთე III, ალექსანდრიის პატრიარქი – გვ. 423
 ტიმოთე I, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ტიმოთე მღვდელი – გვ. 226
 ტიმოთე კამპანიის მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 22
 ტიმოთე, ამასიელი დიაკვანი, ბასილი ამასიელის თანმხლები – გვ. 218
 ტიმოლაოს – **15 მარტი**, გვ. 188
 ტიმონა (ტიმონ) მოციქული, შვიდთავანი – **28 ივლისი**, იხ. *პროხორე*
 ტირიდი თრაკიის ერისთავი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 19
 ტირიჭანი – **17 მაისი**, იხ. *დავით და ტირიჭანი*
 ტიტე მოციქული, კრიტელი ეპისკოპოსი – **25 აგვისტო**, გვ. 5 (შენ.), 134, 140, 295 (შენ.), 326, 327, 328, 329
 ტიტე, არაბიის ბოსტრის ეპისკოპოსი – გვ. 429 (შენ.)
 ტიტე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ტიტე ვესპასიანეს ძე, რომის იმპერატორი – გვ. 427
 ტოვია – **2 ნოემბერი**, იხ. *ატტიკოს*

* ზოგ წყაროში სუმეონ ჰალაბელი გაიგივებულია სუმეონ მესვეტე უფროსთან (იხ. დელიეს გამოცემის ბერძნული ხელნაწერები, 1 სექტემბერი, 26 ივლისი), ზოლო ზოგ წყაროში ეს ორი სუმეონი მკვეთრად გამოიჯნულია (იხ. 27 ივლისი O/Sin.geo-1, O/Sin.geo-14, O/Sin.geo-34). სუმეონ მესვეტე უფროსისა და სუმეონ ჰალაბელის გაიგივების ტენდენციის კვალი გამოჩნდა დიდი სეინაქსარის ერთ-ერთ (B) ნუსხაში (H 2211). B ნუსხის ძირითად, უძრავი კალენდრის ნაწილში 1 სექტემბერი შეტანილია სუმეონ მესვეტე უფროსის ხსენება, მაგრამ ამავე ნუსხის ბოლო ნაწილის ერთ პარაგრაფში („სახელები და რიცხვ დღესასწაულთა“) 1 სექტემბერს იხსენიება არა სუმეონ მესვეტე უფროსი, არამედ სუმეონ ჰალაბელი. გარიტის აზრით, ჰალაბელი უკავშირდება ალექსოს მთას. დელიეს გამოცემის ერთი ნუსხა (P) სუმეონ უფროსი მესვეტის ადგილსამყოფელად ასახელებს ანაპლუსს (G. Garitte, Le Calendrier Palestino-Géorgien du Sinaitique 34 (X^e siècle), Bruxelles, 1958).

ტრაიანა – გვ. 249
 ტრაიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 7, 8, 18, 23, 24, 45, 77, 102, 161, 178, 186, 187, 267, 282, 285, 285, 290, 299, 427
 ტრეპონტი ეპარხოზი ნომერიანეს ზე – გვ. 285
 ტრიუმი – **1 მარტი**, იხ. *ნესტორ*
 ტროადი და მისთანანი – **2 მარტი**, გვ. 179
 ტროფიმე, ღორიშენდონ, სავატი – **19 სექტემბერი**, **29 სექტემბერი**, იხ. *ტრუფონ*, **29 სექტემბერი**; *ტროფიმოს*, **29 ოქტომბერი**, გვ. 31
 ტროფიმე – **21 ივლისი**, იხ. *იოსტო*
 ტროფიმე, თეოფილე და მათთანანი – **23 ივლისი** გვ. 300, შდრ. *ტროფიმე*, **21 ივლისი**
 ტროფიმოს, ღორიშენდონ, კოზმა, დამიანე, ვასი და მათთანანი – **29 ოქტომბერი**, შდრ. *ტრუფონ*, **29 სექტემბერი**, გვ. 31, 55
 ტროფიმე – **19 სექტემბერი**, გვ. 22
 ტროფიმოს მოციქული – გვ. 423
 ტრუფენი – **31 იანვარი**, გვ. 163
 ტრუფილე ეპისკოპოსი – **12 ივნისი**, იხ. *ზენონ*
 ტრუფინე – **9 მაისი** გვ. 232
 ტრუფონ, ტროფიმე, ღორიშენდონ, სავატი – **29 სექტემბერი**, იხ. *ტროფიმე*, **19 სექტემბერი**
 ტრუფონ – **1 თებერვალი**, შდრ. *ტრუფონ*, **29 სექტემბერი**
 ტრუფონ, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **18 აპრილი**, გვ. 212
 ტუქიკოს მოციქული, ბითონიის ქალკედონელი ეპისკოპოსი – გვ. 431
 ტუქიკოს მოციქული – გვ. 431
 ტუზონ საკურველმოქმედი, ამათუნტელი ეპისკოპოსი – **16 ივნისი**, გვ. 264

უ

უალენტი – **16 თებერვალი**, იხ. *პამფილე*
 უალენტინა – **16 ივლისი**, იხ. *პავლე*
 უალენტიანე (უვალენტიანე, უვალენტინიანე, უვალენტინანოს), დასავლეთ რომის იმპერატორი – იხ. *ვალენტინიანე I*
 უალენტინე (უვალენტინე) – **24 ოქტომბერი**, იხ. *მარკოს*
 უალენტიანე (უვალენტინე), ვალენტინიანე III, დასავლეთ რომის იმპერატორი – გვ. 175, 294
 უვალენტი მხედარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 315
 უალერიანე, ზრუხაფო – **25 ოქტომბერი**, გვ. 52
 უალერიანე – **20 იანვარი**, იხ. *ვეგენი ტრაპ.*
 უალერიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 427
 უალერიანე (უვალერიანე) – გვ. 169
 უგინოს, რომის პაპი ტელესფორეს და პიუსს შორის – გვ. 421
 უვალენტი მხედარი – გვ. 315
 უვალერიანე მღვდელი კერპთა მაქსიმიანეს ზე – გვ. 321
 უესპასიანე, რომის იმპერატორი – გვ. 427

უვალენტოს=უვალე
 უვალენტი=უვალე
 უვალენტიანე – იხ. *უალენტიანე (ვალენტინიანე I)*
 უვალე, იერუსალიმის პატრიარქი ანტონინეს და დოლიქიანეს შორის – გვ. 46, 125, 222, 253, 270, 422
 უვალე (უვალენტი), აღმოსვლეთ რომის იმპერატორი – გვ. 428
 უვალენტი მხედარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 315
 უზან (მიზდეოზ მეფის ძე)
 უია – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 უიკო – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 უიკტორინო, უიკტოროს, ნიკიფორე, კლავდიოს, დიოდორე, სერაპიონ, პაპიანე კორინთეს – **31 იანვარი**, გვ. 162
 უიკტოროს – **31 იანვარი**, იხ. *უიკტორინო*
 უინდურიხო, გუთთა მეფე – გვ. 197, 198, 211
 უირიკა – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 უეკანე, თეოდორე, ამიანე, ივლიანე – **4 სექტემბერი**, გვ. 7
 უკეანო **2 ნოემბერი** იხ. *ატტიკოს*
 ულიმპია – **25 ივლისი**, გვ. 301
 ულიმპიადორა (ულუმპიადორა) – **13 სექტემბერი** გვ. 13
 ულიმპოს მოციქული – გვ. 431
 ულიკონ მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 286
 ულსიანე ანთუპატი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 261
 ურანიოს, ემეწელი ეპისკოპოსი ურბანოს – გვ. 175
 ურბანოს ეპისკოპოსი – გვ. 76
 ურბანოს კესარიის მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 188
 ურვილ არქიმანდრიტი სერგის-ბაქოს მონასტრის თეოდოსიპოლის – გვ. 310
 ურსიკი (ორსიკიონ) – **14 აგვისტო**, გვ. 315
 უქრთამონი მკურნალნი – იხ. *კოზმან-დამიანე*

ფ

ფაბიოს, ანტიოქიის პატრიარქი ბაბილას და დიმიტრის შორის – გვ. 423
 ფავსტა, ევილასიოს, მაქსიმიანოს – **6 თებერვალი**, გვ. 167
 ფავსტია, ანასტასია მოწამის დედა – გვ. 104
 ფავსტო-ფავსტე-ფავსტოს
 ფავსტო, აბიბოს, დიონისი, ანდრონიკე, თეოქისტე, მაკარი, ანდრეა, სარაპამფო, კურიაკოზ, პელაგია, თეკლა, კლეოდო – **6 სექტემბერი**, გვ. 8
 ფავსტო კლირიკოსი – **19 სექტემბერი**, იხ. *იანვარი*
 ფავსტო, ბასილი – **6 თებერვალი**, გვ. 167
 ფავსტოს – **23 მაისი**, იხ. *მელეტი*
 ფავსტე – **13 ივლისი**, იხ. *ანდრეა*
 ფავსტო მთავარი – გვ. 203
 ფაინი **18 მაისი**, იხ. *ტეკუსა*
 ფაკიმ, ისრაელის მეფე – გვ. 426
 ფალია მანაიმის ძე, ისრაელის მეფე – გვ. 426

- ფარნაკ – 23 იენისი, იხ. *ორენტი*
 ფარნუთიელ დაყუდებული – გვ. 212
 ფასიკ (ფოსიკ) – 14 აპრილი, იხ. *სუმეონ*
 ფასიკ კურაპალატი – იხ. *ფუსიკ*
 ფებრონია – 25 იენისი გვ. 174
 ფედიმოს, ამასიელი ეპისკოპოსი – გვ. 72
 ფელიკა, ანკურიელი მთავარი – გვ. 81
 ფელიქს – 23 მაისი, იხ. *მელეტი*
 ფელიქს – 7 ივლისი, იხ. *ისაგრო*
 ფელიქს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი
 ფელიქს I, რომის პაპი დიონოსიოსს და ევტუქიანეს შორის – გვ. 421
 ფელიქს II, რომის პაპი – გვ. 421
 ფელიქს III, რომის პაპი – გვ. 421
 ფერმუთი ქალწული, მისი და და მისი მხევალი – 5 აპრილი, გვ. 203
 ფესტოს მსაჯული – გვ. 258
 ფეველოს (ფიგელოს) მოციქული, ეფესოს ეპისკოპოსი – გვ. 430
 ფიგელოს – იხ. *ფეველოს*
 ფილადელო, პოლიკარპო – 8 თებერვალი, გვ. 168
 ფილადელოს – 10 მაისი, იხ. *ალფიოს*
 ფილადელოს, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 430 (შენ.)
 ფილალრე, კპრელი ეპისკოპოსი – 9 თებერვალი, იხ. *მარკელე*
 ფილგა – 26 მარტი, იხ. *ბათო*
 ფილეორტი – 19 მაისი, გვ. 246
 ფილიკიტატი – 2 თებერვალი, გვ. 165
 ფილიმარხოს მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 295
 ფილიმონ 19 ნოემბერი, იხ. *ნეოფიტე*
 ფილიმონ – 23 ნოემბერი, 14 თებერვალი, 6 ივლისი, იხ. *არქიპო*
 ფილიმონ, აპოლონ, იპატი თეზაიდ და მათთანანი – 14 დეკემბერი, გვ. 94
 ფილიმონ – 24 იანვარი, იხ. *ერმოვინი*
 ფილიმონ, ღაზელი ეპისკოპოსი – 14 თებერვალი, გვ. 172, შდრ. *ფილიმონ*, 23 ნოემბერი, 6 ივლისი
 ფილიმონ, დომინე – 21 მარტი, გვ. 189
 ფილიმონ – 6 ივლისი, იხ. *არქიპო*
 ფილიპე – 2 სექტემბერი, იხ. *აითალა*
 ფილიპე მოციქული, დიაკვანი შვიდთაგანი, სამოცდაათთაგანი, ტრალეს ეპისკოპოსი – 11 ოქტომბერი, 1 მაისი, გვ. 7, 25, 33, 41, 173, 213, 222, 384, 429
 ფილიპე მოციქული – 14 ნოემბერი, 30 იენისი, გვ. 69, 279, 419, 438
 ფილიპე – 18 აგვისტო, იხ. *სტრატონ*
 ფილიპე, იერუსალიმის პატრიარქი მატათიას და სეითიას შორის – გვ. 422
 ფილიპე, მელიტოპოლელი ეპისკოპოსი – გვ. 168
 ფილიპე, წინამძღვარი მონასტრისა – გვ. 97
 ფილიპე, რომის იმპერატორი – გვ. 164, 254
 ფილიპე, რომის ეპარხოზი კომოდის ზე, ევგენია მოწამის მამა – გვ. 106, 145, 427
 ფილიპე ეპარხოზი არიანოზი – გვ. 52
 ფილიპე მთავარი არაკლიისა – გვ. 234
 ფილიპე, ჰეროდეს ძმა – გვ. 135
 ფილიტი ფილიპე – 14 მარტი, იხ. *სატჯრო*
 ფილიტოს, ანტიოქიის პატრიარქი ასკლიპიადის და ზაბინოსს შორის – გვ. 423
 ფილოლოგე მოციქული, სინოპის ეპისკოპოსი (სამოცდაათთაგანი) – გვ. 431
 ფილომანტი მწვალებელი, კომსი კონსტანტინე კავალინოს ზე – გვ. 80
 ფილომენი ფილიპე – 24 ნოემბერი, იხ. *ევგენი*
 ფილომენი – 29 ნოემბერი, გვ. 81
 ფილონიდა – 11 ოქტომბერი, იხ. *ზინაილო*
 ფილონიდო ეპისკოპოსი – 30 აგვისტო, გვ. 331
 ფილოსტორდოს, თეოდულო და ალათოპოდოს მოწამის ძმა – გვ. 203
 ფილოფრონე, ევფემია მოწამის მამა – გვ. 19
 ფილოლონოს (ფილოლონე), ანტიოქიის პატრიარქი – [20 დეკემბერი], გვ. 103, 423
 ფინეზ მღდელი – 2 სექტემბერი, იხ. *ელიაზარ*
 ფირმილიანე, კესარია-კაპადუკიის მთავარეპისკოპოსი – 28 ოქტომბერი, გვ. 55
 ფირმილიანე მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 172
 ფირმილიანე მსაჯული პალესტინისა – გვ. 102
 ფირმინოს – 23 იენისი იხ. *ორენტი*
 ფირმიონ მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 229
 ფირმოს – 23 იენისი, იხ. *ორენტი*
 ფისტოს – 23 მაისი, იხ. *მელეტი*
 ფლაბიანე, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – 12 ნოემბერი, 17 თებერვალი, გვ. 66, 67, 173, 282
 ფლაბიანე I, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 ფლაბიანე II, ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 424
 ფლაბიანე, რომის პაპი ანტერადიეს და კორნელიოსს შორის – გვ. 421
 ფლაბიანე მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 229, 287
 ფლაბიანოს (ფლაბიანე) მთავარი დიოკლეტიანეს ზე – გვ. 287
 ფლავიოს, იერუსალიმის პატრიარქი გორდის და ზავდას შორის – გვ. 422
 ფლეგონ მოციქული, მარათუნის ეპისკოპოსი – გვ. 430
 ფლაკიტონ (=Flacillos), ანტიოქიის პატრიარქი – გვ. 423
 ფლორენტი, ალათოდორე – 13 ოქტომბერი, გვ. 22
 ფლორენტია, ნეოფიტე მოწამის დედა – გვ. 154
 ფლორიანოს, რომის იმპერატორი – გვ. 427
 ფლორო, ამასიელი ეპისკოპოსი – 18 დეკემბერი, გვ. 101
 ფლოროს, ლავროს – 18 აგვისტო, გვ. 319
 ფლოროს, ფლორო ამასელი ეპისკოპოსის მამა – გვ. 101
 ფოკა – 22 სექტემბერი, 22 იენისი, გვ. 24, 299
 ფოკა, ერმილე – 18 დეკემბერი, გვ. 102
 ფოკა – 22 ივლისი, გვ. 299
 ფოკა – 2 აგვისტო, გვ. 308
 ფოკა, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 428

ფოსიკ (ფასიკ) კურაპალატი – იხ. *ფუსიკ*
 ფოსიკ – **14 აპრილი**, იხ. *სუმეონ*
 ფოტი – **28 ოქტომბერი** იხ. *ტერენტი*
 ფოტი, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – **6 თებერვალი**, გვ. 167, 425
 ფოტი, ანიკიტო – **12 აგვისტო**, გვ. 312, 313
 ფოტინე – ფოტინი – ფოტინო
 ფოტინო – **4 მარტი**, იხ. *არქელაოს*
 ფოტონი – **23 მაისი**, იხ. *მელეტი*
 ფოტინი – **20 აგვისტო**, გვ. 321
 ფოტინი, იოანე გუთელის დედა – გვ. 275
 ფრავიტა, კონსტანტინეპოლის პატრიარქი – გვ. 424
 ფრონტონ მთავარი მაქსიმიანეს ზე – გვ. 12
 ფურტუნატე მთავარი აფრიკეთისა დეკეოზის ზე – გვ. 207
 ფუსიკ – გვ. 210

ქ

ქალწულნი შვიდნი – **18 მაისი** გვ. 245, იხ. *თეოდოტი*, *ტეკუსა...*
 ქვაბულოვის ძე იოანე – გვ. 12 (შენ.)
 ქიონია – **3 აპრილი**, იხ. *ალაპი*
 ქრისტეფორე – **9 ნოემბერი**, იხ. *ონისიფორე*
 ქრისტეფორე – **19 ნოემბერი**, იხ. *ანთიმო*
 ქრისტეფორე – **24 ნოემბერი**, იხ. *პროკოპი*
 ქრისტეფორე **24 ნოემბერი**, იხ. *ევგენი*
 ქრისტეფორე, თენა, ანტონინო – **19 აპრილი**, გვ. 212
 ქრისტეფორე – **24 აპრილი**, იხ. *ევსევი*
 ქრისტეფორე – **9 მაისი**, გვ. 230, 231
 ქრისტეფორე – **5 ივნისი**, იხ. *კონონ*
 ქრისტეფორე, პროკოპი მოწამის მამა – **8 ივლისი** – გვ. 285
 ქრისტეანე – **23 მაისი**, იხ. *მელეტი*
 ქრისტინა პრომი (რომაელი) – **14 მარტი**, გვ. 188
 ქრისტინა ქალწული – **15 მაისი**, იხ. *პეტრე*
 ქრისტინა – **30 მაისი**, იხ. *ევსევი*
 ქრისტინა სპარსი – **24 ივლისი**, **4 აგვისტო**, გვ. 300, 308
 ქსანთიპე, პოლიქსენი – **23 სექტემბერი**, გვ. 25, 26
 ქსანთიპოს – იხ. *ქსანთიპე*
 ქსენეფორე, მისი ცოლი, არკატი, იოანე – **26 იანვარი**, გვ. 160
 ქსენი=ევსეპია – **24 იანვარი** გვ. 158
 ქსენოფონტი ეპისკოპოსი, იოანე მახარებლის მოწაფე – გვ. 325
 ქსერქსე აქემენიდი, სპარსეთის მეფე – გვ. 426
 ქსვისტე (ქსვისტოს) II, რომის პაპი – **10 აგვისტო**, იხ. *ლაერენტი*
 ქსვისტოს I, რომის პაპი – გვ. 421
 ქსვისტოს III, რომის პაპი – გვ. 421
 ქტიისფონტე – იხ. *გეოგრაფიულ სახელთა საძიებელი*

ქვაბულოვის ძე იოანე – გვ. 12 (მინაწ.), იხ. *ქვაბულოვის ძე*

ლ

ლადი, წინაწარმეტყველი ღვთისა ზე – გვ. 426
 ლალაკტიონ, ეპისტიმი – **5 ნოემბერი**, გვ. 60
 ლალაკტიონ – **22 ივნისი**, იხ. *პომპიანე*
 ლალვიკო, ვითვინო, დიო – **3 აპრილი**, გვ. 203
 ლალინი – ლალიენო – ლალინოს
 ლალიენო (ლალიანო), რომის იმპერატორი – იხ. *გალიენოს*
 ლალინი – **16 აპრილი**, იხ. *ლეონიდი*
 ლალინო [მელიკოსი] – გვ. 78
 ლალოს (=გალუს), რომის იმპერატორი – გვ. 427
 ლლაფირა, კოსტანტიას მხევალი – გვ. 217
 ლლუკერი – **26 ოქტომბერი**, იხ. *ბასილი*
 ლლუკერი – **22 ოქტომბერი**, იხ. *ანა*
 ლლუკერი – **3 დეკემბერი**, იხ. *ინდი*
 ლლუკერი – **31 დეკემბერი**, იხ. *მოწამენი წმიდანი ნიკომედიას დამწვარნი*
 ლლუკერი ნეტარი – **23 აპრილი**, გვ. 214
 ლლუკერია – **24 ოქტომბერი**, გვ. 51
 ლლუკერია – **12 მაისი**, გვ. 216
 ლოთოლია – იხ. *გოთოლია*
 ლორღონია, გრიგოლ ნაზიანზელის და – გვ. 153
 ღრატანე (=გრაციანე), რომის იმპერატორი – გვ. 428
 ლუდინდუხტი (=მარიამ) – **12 ივლისი**, გვ. 291

შ

შილა მოციქული (70-თავანი), კორინთოს ეპისკოპოსი – **26 ნოემბერი**, [30 ივლისი], გვ. 79, 305
 შილა – **26 მარტი**, იხ. *ბათო*
 შილა, სილოვანე, კრისკენტი, ეპენტოს, ანდრონიკე მოციქული – **30 ივნისი**, **30 ივლისი**, გვ. 279, 305, შდრ. *შილა*, **26 ნოემბერი**
 შუშანიკი **21 აგვისტო**, გვ. 322 (შენ.)
 შუდნი ქალწულნი – იხ. *ქალწულნი შუდნი*, *ტეკუსა*, **18 მაისი**

წ

წინაღლე განცხადებისა – **5 იანვარი**, გვ. 129

ძ

ძელი ცხორებისა – იხ. *პოვნა ძელისა*, გვ. 183

ხ

ხარალამპი, პანტოლენ და მათთანანი – **17 სექტემბერი**, გვ. 21

ხარალამპი, პორფირი, დავკტო, თეოქთისტე და
სამნი დედანი – 10 თებერვალი, გვ. 169
ხარალამპი – 30 მაისი, იხ. *ევსევი*
ხარიოს – 1 ივნისი, იხ. *იუსტინე*
ხარისი (ხარისსა) – 16 აპრილი იხ. *ლეონილო*
ხარისიძე (ხარისიძა) – 22 აგვისტო, იხ. *ანთუსი*
ხარიტინე – 7 სექტემბერი, იხ. *ევსევი*
ხარიტინი, მალფეტა – 5 ოქტომბერი გვ. 36, შდრ.
ხარიტინი, 15 იანვარი
ხარიტინი – 15 იანვარი, გვ. 148
ხარიტონ – 4 სექტემბერი, იხ. *პეტრონი*
ხარიტონ – 9 სექტემბერი, გვ. 11
ხარიტონ აღმსარებელი – 28 სექტემბერი, გვ. 29
ხარიტონ – 1 ივნისი, იხ. *იუსტინე*
ხატი ხელთუქმნელი – იხ. *პოენა ხატისა*
ხვასროდუხტი – იხ. *ხუასროდუხტი*
ხოსრო I ანუშირვანი, სპარსეთის მეფე – გვ. 291
ხოსრო II=ფარვიზი, სპარსეთის მეფე – გვ. 155
ხრესანთო, დარია, ილარია, კლავდი, იასონ, მავრე
– 17 ოქტომბერი, გვ. 45, იხ. *ხრესანთო*, 19 მარტი
ხრესანთო, დარია – 19 მარტი, გვ. 189, იხ. *ხრესანთო*, 17 ოქტომბერი
ხრესანთოს – 24 აგვისტო, იხ. *სევერიანოს*
ხრესაფო – 25 ოქტომბერი, იხ. *უალერიანე*
ხრესოპლოკი – 24 იანვარი, გვ. 158
ხრესოლონ, საღვთო წერილის მოძღვარი – გვ. 104
ხრისტოდულე – 4 დეკემბერი, გვ. 85
ხრისტოდულე – 4 დეკემბერი, გვ. 85
ხსენება – იხ. *ქსენება*
ხუასრო – იხ. *ხოსრო*
ხუასროდუხტი, თრდატ III მეფის და – გვ. 32
ხუზმიო (=Τούρκιος Αλμάττος) ეპარხოზი –
გვ. 76

ქ

ქსენება ბარბაროზთა მოსვლისა, როდესაც გარე-
მოადგენენ კონსტანტინოპოლს და განიდევნენ – 5
ივნისი, გვ. 256
ქსენება ბარბაროზთა მოსვლისა, როდესაც ჩა-
ცვივდნენ ზღვაში – 7 აგვისტო, გვ. 310
ქსენება დიდისა ძრვისა – 26 ოქტომბერი, გვ. 53
ქსენება დიდისა ძრვისა – 14 დეკემბერი, გვ. 97
ქსენება დიდისა ძრვისა თევდოსი მცირის დროს –
26 იანვარი, გვ. 160
ქსენება დიდისა ძრვისა [კონსტანტინე დიდისა ზე]
– 17 მარტი, გვ. 189
ქსენება დიდი ძრვისა ლეონ ისაერიელის დროს –
26 ოქტომბერი, გვ. 53
ქსენება გარდამოსრულისა მტკვრისა ლეონტი მე-
ფისა ზე – 6 ნოემბერი, გვ. 60
ქსენება ზეცით გამოჩინებული ჯვრისა კონსტანტინე
დიდის ძის კონსტანტინეს ზე – 7 მაისი, გვ. 228

ქსენება ყოველთა ქრისტიანთა შიმშილით, წყურვი-
ლით და ყინვით აღსრულებულთა – 29 დეკემბერი,
გვ. 121

ქსენება ყოველთა წმიდათა – 24 იანვარი, გვ. 159

ჯ

ჯერასიმე – 4 მარტი, გვ. 179
ჯვართა აპყრობა, ამაღლება – 14 სექტემბერი,
გვ. 14, 419, 434
ჯვარის თაყვანისცემა – 10 სექტემბერი, 11 სექ-
ტემბერი, 12 სექტემბერი, 13 სექტემბერი, შუამარხ-
ვის ოთხშაბათი, გვ. 12, 13, 343
ჯიბისძე დავით უფროსი – გვ. 13, 36, 37, 55, 81,
142, 156, 169, 201, 209, 305, 308, 425, 451, 461
ჯიბისძე ივანე (იოვანე) უმცროსი, დიდი
სვინაქსარის ერთ-ერთი ნუსხის (H 2211) გადამწერი,
დავით უფროსი ჯიბისძის ძმისწული – გვ. 49, 190,
219, 301, 311, 388, 407, 431

პ

პერაკლე, ალექსანდრიის პატრიარქი დიმიტრის და
დიონოსის შორის – გვ. 422
პერაკლე, ბიზანტიის იმპერატორი – გვ. 19, 65, 79,
155, 235, 313, 428
პერაკლე, იერუსალიმის პატრიარქი – გვ. 422
პერაკლე, პავლინო – 15 მაისი, გვ. 242
პერაკლე – 22 ოქტომბერი, იხ. *ალექსანდრე*
ეპისკოპოსი, გვ. 49
პერაკლე – 31 ოქტომბერი, გვ. 56
პერაკლე – 13 ივლისი იხ. *ანდრეა*
პეროდე – გვ. 8, 112, 113, 114, 121, 135, 149,
174, 219, 330, 331,
პრომანოზ – იხ. *რომანოზ*

ა

აბაშნი – გვ. 146
 ალმოთი, აბელმოთი – გვ. 45, 262
 აღრაპინო – გვ. 233
 აღრიანოპოლი – გვ. 3, 79, 326
 აღრიატიკე, ანდრიატიკე – გვ. 285
 ავიდო – გვ. 242
 ავლონის ეკლესია – გვ. 149
 ავსიტი – გვ. 227
 ავლუსტოპოლი – გვ. 155
 ავლუსტოპოლის ეკლესია – გვ. 204
 ათანასე ათონელის ლავრა – გვ. 238, 284
 ათინა (ათენა) – გვ. 35, 45, 90, 171, 242, 430
 ათონი – გვ. 239, 284
 ათონის მთავარანგელოზთა ეკლესია – გვ. 409, 415
 აკალდამისა ეკლესია ყოველთა წმიდათა (ათონზე)
 – გვ. 333, 393
 აკრაკანტი – გვ. 44
 ალექსანდრია – გვ. 8, 12, 13, 20, 44, 48, 56,
 65, 68, 72, 84, 90, 145, 158, 162, 203, 216, 221,
 260, 276, 286, 422, 430
 ამასია – გვ. 24, 70, 102, 173, 204, 205, 217,
 218, 248
 ამასიის ღმრთისმშობლის ტაძარი – გვ. 204
 ამასტრე, ამასტრია – გვ. 275, 296,
 ამპოს – გვ. 322
 ამონიკე – გვ. 216
 ამორი – გვ. 183
 ამფიპოლი – გვ. 234
 ანაზარბო, ანაზარვო – გვ. 42, 158, 188, 246, 311
 ანათოლი – გვ. 221
 ანაპოლი – გვ. 91, 102
 ანასტასიას ეკლესია ღომნინეს (კონსტანტინეპოლი)
 – გვ. 1143
 ანასტასიპოლის ეკლესია – გვ. 213
 ანდიდონა გვ. 103
 ანდრიაკე – გვ. 431
 ანდრიანოპოლი – იხ. *ადრიანოპოლი*
 ანითი – გვ. 58
 ანკურა, ანკურია – გვ. 50, 61, 73, 81, 127, 157,
 245, 256, 271, 290, 303,
 ანტინოპოლი ეგვპტისა – გვ. 267
 ანტიოქია ასურეთისა (სირია) – გვ. 26, 34, 38,
 39, 43, 48, 60, 67, 102, 144, 170, 250, 254, 259,
 271, 279, 285, 296, 297(შენ.), 323, 324, 327,
 431, 432,
 ანტიოქია ლაფნისა – გვ. 3
 ანტიოქია მიდლონისა – იხ. *ნასიბინი*
 ანტიოქია ჰისიდისა – გვ. 22, 29, 75, 267, 295,
 327, 423
 ანტონინეს აბანოები – გვ. 313
 აპამია, აპამი ასურეთისა – გვ. 121, 232, 314, 432
 აპამია ფრიგიისა – გვ. 303
 აპოლონია – გვ. 285, 303

აპოლონიადა – გვ. 232, 285, 431
 აპოლონის ტაძარი – გვ. 208
 არაბი – გვ. 286
 არაბია – გვ. 51, 78, 111, 146, 162, 227, 270,
 297, 429, 431
 არაბიელნი – 280
 არავრაკელთა ქალაქი – გვ. 93
 არაკლია – გვ. 106, 257
 არაკლია თრაკიისა – იხ. *პირინთოპოლი*
 არაკლია პონტოსი – გვ. 256
 არარატი – გვ. 31
 არაბოლ – გვ. 166
 არგუროპოლი თრაკიისა – გვ. 430
 არეოს ტაძარი – გვ. 307
 არგი – გვ. 30
 არგო – გვ. 221
 არიელ (Αρβήλ) – გვ. 83
 არიოპაგე – გვ. 35
 არკადიოპოლი – გვ. 20
 არმათეში სიფასი პალესტინისა – გვ. 321
 არმასია – გვ. 319
 არმატია – გვ. 176
 არნონის უდაბნო – გვ. 170
 აროილი – გვ. 230
 არსენის მონასტერი (ლაზიკა) – გვ. 313
 ასია – გვ. 36, 42, 51, 59, 224, 276, 327, 429
 ასკალონ – გვ. 102, 200
 ასკლიპის ტაძარი – გვ. 209
 ასურასტანი – გვ. 111, 426
 ასურასტანელი – გვ. 99
 ასურეთი – გვ. 12, 64, 71, 87, 91, 110, 121, 250,
 254, 298, 299, 431, 432
 ასური – გვ. 161
 ასური – გვ. 262
 ატალია – გვ. 166, 285
 აფრიკეთი – გვ. 165, 169, 207, 266
 აფრიკილნი – გვ. 207
 აფროდისია კარიისა – გვ. 219
 აფრონთა ქვეყანა – გვ. 232
 აფსარონ – გვ. 272
 აფუსია – გვ. 41
 აფხაზეთი – გვ. 272
 აქაბ – გვ. 24
 აქაია – გვ. 81, 317
 აღსადგომელი უფლისა იერუსალიმს (ანასტასია)
 – გვ. 280

ბ

ბაბილონი (ბაბილონი) – გვ. 83, 99, 298, 426
 ბაბილონელი – გვ. 230, 426
 ბანაკებ (Παρεμβολαί) – გვ. 237
 ბასიანეს მონასტერი – გვ. 62
 ბეთელი (პალესტინა) – გვ. 265
 ბეთლემი ჰურიასტანისა – გვ. 89, 103, 106, 107,

109, 110, 111, 112, 114, 117, 118, 121, 124, 265, 301, 441, 442, 444

ბერია თრაკიისა – გვ. 237

ბერძენთა ქვეყანა – გვ. 14, 57, იხ. *საბერძნეთი*

ბერძენი – გვ. 51, 58, 64, 70, 78, 79, 98, 117, 118 (სქ. 6), 139, 139 (სქ. 63), 176, 197, 198, 206, 211, 231, 273, 329, 332, 432, 458

ბივრიტე, ბივრიტო (სირია) – გვ. 33, 62, 160, 202, 431,

ბიზადი – გვ. 12

ბიზანტია – გვ. 91, 229, 237, 280, 319, 322, 329, 424

ბიზანტია – გვ. 50, 90, 183, 234, 253, 254, 255, 280, 326, 329, 424

ბიზანტია (=კონსტანტინეპოლი) – გვ. 329

ბითუნია – გვ. 13, 81, 95, 154, 261, 317, 429, 431

ბითლაპატი – გვ. 79

ბითნირი (სპარსეთი) – გვ. 210

ბითხასხარ, ბითხასხარა – გვ. 243

ბოკელე, ბუკელე (ალექსანდრიის) – გვ. 314

ბოსტრა – გვ. 429

ბ

გაბონი (პალესტინა) – გვ. 230

გალადი (პალესტინა) – გვ. 243, 297

გალატელთა სოფელი – იხ. *გალატია*

გალატია, გალათი – გვ. 73, 81, 157, 245, 249, 256,

გალგალი (პალესტინა) – გვ. 262

გალია (ღალია) – გვ. 66, 430

გალილეა – გვ. 69, 110, 114, 131, 133, 135, 180, 280, 384, 407, 444, 458

გეზალის მთა – გვ. 100

გესამანია (პალესტინა) – გვ. 316, 450

გოლგოთა (პალესტინა) – გვ. 228

გოლოლი ეგუტერი ღმრთისმშობლისა – გვ. 417, იხ. *მარიამ*

გომორელნი – გვ. 186

გორტინი (კრეტა) – გვ. 106

გუდაფუა (ლაზიკა) – გვ. 272 (შენ.)

გუთეთი – გვ. 197, 211

გუთი – გვ. 211, 217

დ

დავიწყებისა დილეგი (Λήθη φρίσιον) – გვ. 291

დაკონ – გვ. 249

დალმატი (=დალმატისა) – გვ. 431

დალმატია – გვ. 256, 431

დამასკე, დამასკ – გვ. 27, 33, 34, 57, 81, 111, 278, 429, 435,

დანაპრი – გვ. 183

დანობი – გვ. 18, 272

დაუძინებელთა მონასტერი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 121, 148

დაფნა, დაფნი (ანტიოქია) – გვ. 3, 19

დებორას აბანო (ჰურიასტანი) – გვ. 25

დერბე – გვ. 327

დვინი – გვ. 174 (შენ.)

დიაკონინე (კონსტანტინეპოლში) – გვ. 308

დიოკესარია – გვ. 294

დიოს ანტიოქელის მონასტერი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 296

დიოსპოლი – გვ. 432

დიოსპოლის ეკლესია (პალესტინა) – გვ. 188

ღლიზიპარი – იხ. *ღრიზიპარონ*

ღომინე (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 143

ღორაქი – იხ. *ღურაქი*

ღოროსტოლი (თრაკიისა) – გვ. 74, 215, 295, 307

ღრიზიპარონ (ღრიზიპატრო თრაკიისა) – გვ. 176, 237

ღურაქი (ღურაპი, ღორაქი) – გვ. 284, 285, 431

ე

ეგეა – გვ. 78

ეგეონ – გვ. 55; შდრ. *ეგეა*

ეგუპტე – გვ. 18, 25, 52, 54, 64, 83, 89, 95, 114, 134, 146, 147, 178, 187, 202, 203, 216, 221, 246, 250, 256, 267, 288, 301, 355

ეგუპტელი – იხ. *მეგუპტელი*

ეღეპი – გვ. 101, 238, 441, 451

ეღესა, ეღესე (ელადა) – გვ. 321

ეღესა, ეღესე (სირია) – გვ. 34, 161, 162, 203, 265, 429

ეგდემონ არაბია – გვ. 51

ევროპა – გვ. 19

ევროპო – გვ. 233

ევზაიტი – გვ. 24, 248, 256, 258,

ეთიოპელი – გვ. 51

ეთიოპია – გვ. 51, 81,

ეთიოპია პირველი – გვ. 311

ეკლესია მთავარანგელოზთა ათონზე – იხ. *ათონის მთავარანგელოზთა ეკლესია*

ეკლესია მოციქულთა – იხ. *მოციქულთა*

ეკლესია ღმრთისმეტყველისა ათონზე – გვ. 409, 415

ეკლესია ყოველთა წმიდათა ათონზე – იხ. *აკალ-ღამისა ეკლესია ყოველთა წმიდათა*

ელადა – გვ. 25, 162, 185, 211, 212, 252, 266, 321

ელამი (წინა აზია) – გვ. 8

ელეფთერეპოლი (პალესტინაი) – გვ. 33, 98, 144, 234, 431

ელიაწმინდის ეგუტერი ათონზე – გვ. 239

ელიდაპოლი – გვ. 281

ელიონ ქალაქი (იერუსალიმი) – გვ. 285

ელისპონტო – გვ. 95, 128, 321

ემეწე, ემეწა – გვ. 62, 174, 298

ემეწის დედათა მონასტერი – გვ. 62

ერმოპოლი – გვ. 187, 232, 246, 260, 309

ერმო ქალაქი – იხ. *ერმოპოლი*
ერლოლ – გვ. 8
ეფესო – გვ. 11, 35, 36, 50, 59, 76, 99, 132, 151,
155, 226, 227, 228, 229, 260, 281, 282, 292, 293,
294, 299, 308, 430, 431
ეფრემ (მთა პალესტინაში) – გვ. 321

3

ვალენტიანა – გვ. 155
ვალვინი (აზია) – გვ. 209
ვასიანე – იხ. *ბასიანეს მონასტერი*
ვასკონთა – გვ. 233
ვენიკენდო – გვ. 22
ვივლონ – გვ. 261, 432
ვიზავდინ – გვ. 27, 206
ვიზატი – იხ. *ვიზავდინ*
ვიზოჲ (მაკედონია) – გვ. 313
ვითანი – გვ. 180
ვითლაგუთა, ვითლაუთა – გვ. 58
ვითლაპატი – გვ. 206
ვირია თრაკიისა – იხ. *ბერია*
ვილენტის ტაძარი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 218,
308
ვლაქერნა, ვლაშერნა (კონსტანტინეპოლი) –
გვ. 80, 280
ვლაქერნის მოციქულთა ეკლესია – იხ. *მოციქულ-
თა ეკლესია*
ვლემმიონ (ბარბაროზთა ტომი) – გვ. 146
ვრეტანია – გვ. 232, 430

ზ

ზაბულონ, ზაბილონ – გვ. 265, 443
ზევმა (=ზევემა) სირიისა – გვ. 308
ზეთისხილთა მთა – გვ. 228, 259, 352, 454
ზეფური (კილიკია) – გვ. 262
ზიბენტო (ილირია) – გვ. 315
ზილანეოს (ლაზიკა) – იხ. *გულაყუა*
ზმირნა – გვ. 102, 185, 430
ზოვის მონასტერი (სევასტიის მახლობლად) –
გვ. 33
ზოორა (პალესტინა) – გვ. 23

თ

თაბორი – გვ. 309, 450
თაკვერი (აფხაზეთის ციხე) – გვ. 314
თასოს – გვ. 51
თებაიდა (ეგვიპტე) – გვ. 54, 89, 95, 147, 241,
242, 246, 261, 430
თებაიდის ღვდთა მონასტერი – გვ. 301
თებაიდის მამათა მონასტერი – გვ. 261
თეზბი (ელია წინაწარმეტყველის სამშობლო) –
გვ. 297

თეკვა (ზაბილონის ქვეყანა) – გვ. 265
თეოდოსიპოლი (სომხეთი) – გვ. 310
თესალონიკე – გვ. 52, 53, 54, 62, 64, 87, 102,
122, 178, 203, 252, 430
თოვრიტანო, თუვრიტანო – გვ. 165
თრაკეა (თრაკი, თრაკე) – გვ. 19, 20, 36, 81, 91,
176, 234, 236, 265, 272, 295, 322, 325, 329,
430, 431
თრაკეთი – იხ. *თრაკეა*
თუატირის ეკლესია (ლუდიას) – გვ. 277
თუმერო (მდინარე) – გვ. 21
თხასხარი – გვ. 243, იხ. *ხასხარი*

ი

იერაპოლი ასურეთისა (სირია) – გვ. 71, 155
იერაპოლისი (ფრიგია) – გვ. 69
იერიქო (პალესტინა) – გვ. 262, 406
იერუსალიმი – გვ. 8, 13, 14, 18, 25, 30, 40, 44,
46, 50, 62, 68, 83, 84, 88, 99, 112, 130, 131, 132,
143, 144, 152, 155, 160, 162, 165, 166, 170, 172,
174, 178, 202, 219, 228, 230, 232, 243, 244,
247, 260, 262, 276 (შენ.), 280, 285, 286, 291,
297, 298, 300, 306, 323, 327, 380, 404, 408,
411, 429, 431
იკონია (ლიკონიისა) – გვ. 13, 26, 29, 289, 290,
293, 327, 431,
ილურიო – გვ. 315
ილირიკი, ილირიკია – გვ. 97, 180, 319,
იოანე ნათლისმცემლის ტაძარი ათონზე – გვ. 241,
393, 409, 418
იოანე ნათლისმცემლის ტაძარი ოქსეას (კონსტან-
ტინეპოლი) – გვ. 48
იოპე (პალესტინა) – გვ. 52
იორდანე (ქვეყანა) – გვ. 130, 131, 135, 147, 202,
440
იორდანე (მდინარე) – გვ. 126, 129, 131, 132, 133,
134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 297, 330,
359, 367, 443, 444
ირაკლია – გვ. 430
ირინეს ტაძარი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 143
ისავრია – გვ. 180
ისაურელნი – გვ. 55
ისიდორე წმ. ეგუტერი (კონსტანტინეპოლი) –
გვ. 143
ისრაელი – გვ. 114, 374
ისრაელი (ერი), ისრაიტელი – გვ. 4, 18, 25, 26,
107, 109, 112, 115, 133, 134, 137, 139, 140, 165,
166, 167, 213, 244, 273, 274, 297, 298, 327, 335,
336, 355, 356, 358, 362, 363, 365, 368, 371, 377,
388, 391, 411, 438, 446
ისრაიტელი – იხ. *ისრაელი* (ერი)
ისტრო /ისტროს – გვ. 145
ისტროს – გვ. 270
იტალია – გვ. 42, 87, 222, 306

იტალიელი – გვ. 13, 65
იუდა (ქვეყანა) – გვ. 8, 107, 112, 167, 315
იუსტინიანა – გვ. 321

კ

კაბადუკია – გვ. 44, 179, 226, 227, 253, 282, 288
კაბადუკიელი, კაბადუკიელი – გვ. 9, 13, 43, 44, 54, 55, 125, 143, 214, 229
კალინიკე, კალინიკო – გვ. 226, 227
კალიპო (მახლობელად ანკურიისა) – გვ. 290
კალიტოს, კალისტოს (აზია) – გვ. 29
კამპანია (იტალია) – გვ. 22, 244, 284
კამპანელთა სოფლები – იხ. *კამპანია*
კამულიანი – გვ. 244
კაპერნაუმ – გვ. 48, 407
კარეა (მცირე აზია) – გვ. 219
კართაგენი – გვ. 143, 176, 430
კარიათამი – გვ. 24
კარმენა – გვ. 180
კარონი, კარინე (დაბა პალესტინაში) – გვ. 293
კარპი – გვ. 322
კარქედონი (აფრიკა) – გვ. 143
კატანა (სიცილია) – გვ. 94
კახეთი – გვ. 12 (შენ.), 74
კესარია – გვ. 23, 48, 59, 68, 90, 102, 127, 166
კესარია (ქალაქი) – გვ. 172, 188
კესარია კაბადუკიისა – გვ. 9, 55, 78, 127, 282
კესარია პალესტინისა – გვ. 47, 60, 75, 156, 171, 178, 190
კილიკია – გვ. 38, 40, 41, 55, 102, 128, 188, 246, 262, 263, 265, 293, 317, 322, 431
კილიკიელი – გვ. 304
კიმელინ (გალია) – გვ. 43
კიჟარა – იხ. *აფხაზეთი*
კლავდიოპოლისი, კლავდიოპოლი (ისავრიის) – გვ. 29
კლავდიოპოლისი (ჰონორიადისა) – გვ. 325
კლარჯეთი – გვ. 170
კლეოპატრიდა – გვ. 157
კლეოპატრის მონასტერი (Clivus Skauri) – გვ. 186
კნოსოს (კრეტაზე) – გვ. 106
კოკოსინ – გვ. 106
კოლასე (ფრიგია) – გვ. 76
კოლოფინია (=კოლოფონი, მცირე აზია) – გვ. 431
კომანა, კომან (სომხეთი) – გვ. 160, 248, 249, 253
კომანელთა ქალაქი – იხ. *კომანა*
კონსტანტია – გვ. 66, 217, 227
კონსტანტია კუპრისა – გვ. 180
კონსტანტინეპოლი – გვ. 60, 62, 81, 89, 142, 143, 146, 155, 160, 170, 172, 178, 204, 234, 235, 247, 253, 256, 276, 294, 296, 327
კონსტანტინეპოლისი – იხ. *კონსტანტინეპოლი*
კონსტანტინი – გვ. 227
კონსტანტიპოლი – იხ. *კონსტანტინეპოლი*

კონსტანტისი (ციხე კონსტანტინეპოლში) – გვ. 265
კორდილო (პონტოს ქალაქი) – გვ. 272
კორდოვა, კორდოვ – გვ. 330
კორინთე, კურინთე – გვ. 81, 132, 162, 211, 430
კორონია – გვ. 431
კოსტანტიპავლე – იხ. *კონსტანტინეპოლი*
კოსტანტიპოლი – იხ. *კონსტანტინეპოლი*
კოტიელთა სოფელი (ფრიგია) – გვ. 64
კოტორი (=წებერი) – გვ. 314
კრიტელთა ჭალაქი – იხ. *კრიტი*
კრიტი, კრიტე – გვ. 106, 311, 327
კროდამნო – გვ. 258
კუდონია (კრეტა) – გვ. 106
კუზიკო, კუზიკო (ელისპონონტო) – გვ. 163, 167, 168, 219, 235, 311, 318
კუპრე, კუპრი – გვ. 21, 151, 168, 235, 260, 264, 322, 327
კუპრელი, კუპრელი – გვ. 24, 46, 65, 84, 168, 169, 173, 176, 234, 270, 293, 314, 425
კვრინი (ლიბია) – გვ. 282, 321
კვრინე ზუთქალაქისა (პენტაპოლისი) – გვ. 216
კვროსის ღმრთისმშობლის ეკლესია (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 33
კუკუსო სომხითისა – გვ. 60, 67, შდრ. *კოკოსინ*

ლ

ლავედია – იხ. *ლაოდიკია*
ლაზარეწმიდა მონასტერი, ლეონ მორწმუნე მეფის აშენებული – გვ. 299
ლამფსაკო (ტროადა) – გვ. 168, 242
ლაოდიკია, ლავდია ასურეთისა (სირია) – გვ. 12, 431
ლაოდიკია, ლავდია (ფრიგიისა) – გვ. 76
ლარანდო (ლიკონისა) – გვ. 14, 55
ლებრა, ლედრა – გვ. 271
ლევკოპოლისი – გვ. 54
ლეზვია – გვ. 64
ლეოვერნი (=ლეობენე) – გვ. 106
ლიბანი – გვ. 67, 130, 246,
ლიმიტინელნი – გვ. 93
ლუდია – იხ. *ლუდია*
ლუბია=ლიბია (ლუბია) – გვ. 216
ლუდია (ლუდია) – გვ. 59
ლუდიელნი (ლუდნი) – გვ. 202, 244
ლუდნი – იხ. *ლუდიელნი*
ლუკანია (=ლიკონია) – გვ. 9, 14, 81
ლუკია – გვ. 86
ლუსტრა, ლუსტრა (ლუკონისა) – გვ. 14, 81, 271, 327, 431

მ

მაგდალა ასურეთისა – გვ. 299, 402
 მაგდონი (პალესტინა) – გვ. 225, 226, 227
 მაგდონი (პამფილია) – გვ. 180
 მაგრიტანია – გვ. 102, 103, 232
 მაიონოსი – გვ. 233
 მაკედონელი – გვ. 426, 427
 მაკედონია (მაკედონი) – გვ. 3, 81, 313, 321, 323, 430
 მანდროს მონასტერი – გვ. 3
 მანტინია კლავდიოპოლისა – გვ. 325
 მარათუნი (საბერძნეთი) – გვ. 430
 მარბისაბუხ (დაბა სპარსეთში) – გვ. 198
 მარიამ ღმრთისმშობლის ტაძარი (ეკლესია) ათონზე – გვ. 333, 347, 417, 418
 მარინაკეს მონასტერი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 311
 მარკიანოპოლი, მარკიანეპოლი (მისსონისა), მარკიონი – გვ. 19, 20, 176
 მარმარიკე (ლიბია) – გვ. 216
 მარონია (თრაკიისა) – გვ. 20
 მარტუროპოლი – გვ. 172 (შენ.), იხ. *მუფარაკანი*
 მატრონას მონასტერი – გვ. 62
 მალნისია – გვ. 24, 293
 მეგუბელი – გვ. 23, 27, 38, 84, 102, 149, 172, 188, 202, 211, 221, 224, 241, 243, 244, 260, 267, 294, 344
 მედიოლანი, მედიოლანე, მედიოლანუმი (იტალია – მილანი) – გვ. 43, 430
 მეთმორას (=მეთომორონ) აგარაკი პალესტინაში – გვ. 47
 მეთურის აგარაკი (პალესტინაში) – გვ. 298
 მელეტი და სელევკოს მღვდელმსახურთა მონასტერი ამასიისა – გვ. 204
 მელიტენია, მელიტინე, მელიტინია სომხეთისა – გვ. 8, 62, 142, 152
 მელიტო – გვ. 303
 მელიტოპოლი – გვ. 168
 მელიტოპოლის ეკლესია – გვ. 168
 მემფო (=მემფისი ეგვიპტისა) – გვ. 36
 მესიმბრია, მესიმბრია (თრაკიისა) – გვ. 226, 227
 მეწაშული ზღვა – გვ. 129, 132, 146, 279, 349, 352, 355, 363, 376, 408,
 მზისქალაქი (ჰელიოპოლისი) – გვ. 178
 მთა საკურველი (შავი) ანტიოქიისა – გვ. 250
 მთავარენგელოზთა ეკლესია ათონზე – იხ. *ათონის მთავარანგელოზთა ეკლესია*
 მთაწმიდა (ათონი) – გვ. 18, 284, 332, 429
 მთაწმიდის (ათონის) მონასტერი – გვ. 241, 278
 მიასინეს ღმრთისმშობლის ეკლესია (მელიტენის მახლობლად) – გვ. 3
 მიდეტი – გვ. 298
 მიდიკე – გვ. 203, 224
 მილასონ, მულასონ კარიისა – გვ. 158

მინდარაზეონ (დაბა ლუკაონში) – გვ. 9
 მინდულა (სიცილიაზე) – გვ. 21
 მირონ ლუკია (მირონ ქალაქი) – გვ. 60, 86, 104, 209
 მისია – გვ. 307
 მისსონის სამთავრო – გვ. 19
 მილდონი (მესოპოტამია) – გვ. 274
 მოაბი – გვ. 40
 მორათე (პალესტინა) – გვ. 315
 მოციქულთა ტაძარი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 45, 68, 205, 275, 282
 მოციქულთა ეკლესია ვლადიკერნას – გვ. 281
 მუკის ეკლესია (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 276
 მური (სვანთა სოფელი) – გვ. 314
 მუსეონ (მდინარე) – გვ. 211
 მუფარაკანი (=მარტუროპოლი) – გვ. 172 (შენ.)

ნ

ნასიბინი=ანტიოქია მილდონისა – გვ. 271, 291
 ნეა (=კონსტანტინეპოლი) – გვ. 143
 ნეპოლი ასურეთისა (სირია) – გვ. 254, 267
 ნეოკესარია (პონტო) – გვ. 72
 ნელრა, ნეგრა (ეთიოპია) – გვ. 51
 ნიკეა – გვ. 40, 41, 69, 154, 164, 232, 247, 261, 294, 317, 323
 ნიკომედია ბითუნისა – გვ. 6, 34, 36, 39, 43, 49, 95, 104, 118, 122, 151, 168, 217, 218, 232, 247, 253, 254, 257, 302, 312, 319, 322, 328, 329, 330, 429
 ნიკოპოლი (სომხეთი) – გვ. 88
 ნინევი, ნინევე (ასირია) – გვ. 24, 83
 ნისიბინი (მესოპოტამია) – გვ. 222, 310
 ნოსი (კაპადოკია) – გვ. 444
 ნურსიელთა სოფელი (იტალია) – გვ. 187

ო

ოღესე, ოღისე, ოღუზე – გვ. 256, 430
 ოზოვია, უზოვია – გვ. 308
 ოსეთი, ოვსეთი – გვ. 272, 314,
 ონისიფორეს (მოციქულის) სახლი იკონიას – გვ. 26
 ორბანა (სომხეთი) – გვ. 260
 ორენტი, ურენტი (მდინარე) – გვ. 233
 ორობის მონასტერი – გვ. 311
 ოსტრაკინ (=ოსტრაკინე, ეგვიპტე) – გვ. 83
 ოქროკარნი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 212
 ოქსეა (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 48
 ოქსეა (მთა ქალკედონის მახლობლად) – გვ. 80, 172

პ

პალესტინა, პალესტინე – გვ. 23, 47, 48, 60, 75, 97, 98, 156, 171, 190, 203, 261, 280, 293, 320
პალესტინელი – გვ. 224
პამფილია – გვ. 24, 166, 177, 180, 205, 212, 290
პანდეკტი – გვ. 304
პავლე მოციქულის ტაძარი ტარსუს კილიკიისსა – იხ. ტაძარი პავლე მოციქულისა
პანეადი (პალესტინა) – გვ. 431
პანონია – გვ. 430
პანორმი (სიცილია) – გვ. 166
პატორმიტი (კრეტა) – გვ. 106
პარეონი (ელისპონტო) – გვ. 188
პართენონი – გვ. 182
პართი – გვ. 31
პატმოსი (კუნძული) – გვ. 229
პატრა – გვ. 81, 430
პაფო (კუპროსი) – გვ. 168, 327
პენაპეო – გვ. 223
პერგე პამფილიისა – გვ. 177, 327
პერიტიქიონი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 311
პერლამო, პერლამოს – გვ. 208, 277
პეტრე-პავლე მოციქულთა ტაძარი კონსტანტინეპოლში – გვ. 181, 325
პეტრე მოციქულის ტაძარი (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 149
პიდაქთო (მცირე აზია) – გვ. 295
პითია (ბითუნისა) – გვ. 12
პილოსი (ეგვიპტე) – გვ. 56
პირინთოპოლი თრაკიისა – გვ. 234
პისიდა – გვ. 22, 29, 75, 267, 289, 295, 327
პიტიოტა – გვ. 272
პლაკენტოს (იტალია) – გვ. 43
პომპიოპოლისი (კილიკია) – გვ. 41
პონტო – გვ. 50, 74, 81, 188, 256, 275, 322, 430
პონტოელი – გვ. 12, 125, 135
პოტამონ (პატამონ) – გვ. 322
პოტიოლი, პოტიული – გვ. 22, 172, 176, 233, 431
პრეფექტო, პრეფექტო – გვ. 233
პროვოს მონასტერი – გვ. 325
პროსი, პრუსი, პროსია (ბითუნისა) – გვ. 259
პტოლემეადა – გვ. 318

რ

რაზბუნი (=რაზნუნი) – გვ. 155
რაზიქი (სპარსეთი) – გვ. 155
რაითი (არაბეთი) – გვ. 66, 146, 444
რაქსონ, რაქსო (კრეტა) – გვ. 262
რვალისა ოთხბჭე (Χαλκισὺν πατριπείλαιον – კონსტანტინეპოლი) – გვ. 160
რიზეონ – გვ. 272
რინდაკა (მდინარე) გვ. 232
რომაელი=პრომი

რომანაწმინდა – გვ. 228 (შენ.)
რომი – იხ. პრომი
როსო (სირია) – გვ. 57
რუბა – გვ. 89

ს

საბა – იხ. ევდემონ არაბია
საბა (უმირიტელთა სოფელი) – გვ. 51
საბას ლავრა – იხ. საბაწმინდის ლავრა
საბაწმინდის ლავრა – გვ. 40, 88, 99, 155, 170, 244
საბერძნეთი – გვ. 14, 57, 143, 155, 201, 274, 275, 291, 310, 314, 320, 362
საკრველი მთა (შავი მთა, ანტიოქია) – გვ. 250, 251
სალამინი (კუპროსი) – გვ. 270, 327
სალკი – გვ. 210
სალოტარი (ფრიგია) – გვ. 22
სამარია (=სევასტოპოლი) – გვ. 111, 262, 387 (სქ. 5), 426, 430, 453, 454
სამარიტელი – გვ. 178, 384, 387, 454
სამმათი (=სემმათა) – გვ. 167
სამეგრელო (საქარტ) – გვ. 314
სამეფო ქალაქი – იხ. კონსტანტინეპოლი
სამუსატი (სირია) – გვ. 91
სამფსადო (ფრიგია) – გვ. 164
საონ (მდინარე) – გვ. 322
სარაარი (=სენაარი) – გვ. 25
სარდი (ლიდია) – გვ. 277, 289, 330
სარდიკე (თრაკია) – გვ. 431
სარეფთი (ფინიკია) – გვ. 25
საროს (=Σάρδεις) ღიდაში – გვ. 277
სატალეველთა ქალაქი (=სატალა) სომხეთისა – გვ. 272
საქსონი – გვ. 187
სალარი (მდინარე) – გვ. 303
სევასტია, სებასტია (სომხეთი) – გვ. 324
სევასტია, სებასტია (ფრიგია) – გვ. 11, 80, 93, 184, 294, 295
სევასტოპილი (პალესტინა) – იხ. სამარია
სელეკია (ფრიგია) – გვ. 26, 293, 322, 327
სელეკო (=სელეკოპოლისი, ქალაქი ბაბილონი.) – გვ. 210, იხ. ქრისიფონი.
სელომი (პალესტინა) – გვ. 142
სერგიოს-ბაქოს მონასტერი თეოდოსიოპოლისის – გვ. 310
სერმიონი (პანონია) – გვ. 322
სვანთა სოფელი – გვ. 314
სიდი (პამფილია) – გვ. 290, იხ. ტალმინია პამფილიისა
სიღონია, სიღონი (ფინიკია) – გვ. 25, 406
სიკია (დაბა გალატიაში) – გვ. 213
სიკილია – გვ. 19, 21, 56, 94, 154, 166, 233, 284, 312, 313

სილოამი (პალესტინა) – გვ. 230
 სინა (მთა) – გვ. 62, 221
 სინოპი – გვ. 24, 214, 431
 სიფა (პალესტინა) – გვ. 321
 სილრიანე (ბითუნია) – გვ. 187
 სკუთი – გვ. 272
 სკუთია – გვ. 13, 182
 სკუთობოლი (პალესტინა) – გვ. 68, 81, 224, 284, 286,
 სკიტე (ეგვიპტე) – გვ. 178, 180, 229, 261
 სკიფსეონ – გვ. 47
 სოზოპოლი აპოლონიისა (აზია) – გვ. 267
 სომხითი – გვ. 31, 52, 60, 67, 88, 142, 152, 160, 172, 245 (შენ.), 260, 272, 280 (შენ.), 289, 324, 423
 სოფიანე (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 84
 სოფიაწმიდა (დიდი ეკლესია კონსტანტინეპოლში) – გვ. 14, 106, 143, 313, 332, 375, 428
 სპანია – გვ. 25
 სპანნი – გვ. 25
 სპარსეთი – გვ. 8, 36, 46, 57, 64 (შენ.), 68, 74, 76, 79, 83, 91, 134, 155, 166, 172, 173, 198, 201, 203, 205, 206, 209, 222, 242, 243, 265, 274, 310, 312
 სტეფანე პირველმოწამის ეგუტერი ალექსანდრიას – გვ. 158
 სტუდიელთა [მონასტერი] – გვ. 120, 202
 სულიმბრია (თრაკია) – გვ. 322
 სუნადა (ფრიგიის ქალაქი) – გვ. 22, 304
 სურაკოსი, სურაკოსი (სიცილია) – გვ. 56, 94,
 სუქემი – გვ. 122
 სუკას ლავრა (პალესტინაში) – გვ. 30
 სურაკოსი (სიცილია) – იხ. *სურაკოსი*
 სურსალა (სოფელი ლიკონში) – გვ. 13

ტ

ტაბენესეს მონასტერი (ეგვიპტე) – გვ. 242
 ტავრომენია – გვ. 21
 ტავრომენელთა ქალაქი (სიცილია) – გვ. 289
 ტავროსკუთი – გვ. 275
 ტალმინია პამფილიისა – გვ. 290, იხ. *სიდი*
 ტამასუ – გვ. 21
 ტაო – გვ. 237
 ტარსუნ, ტარსუსი (კილიკიისა) – გვ. 38, 40, 263, 265, 278, 293, 317, 322, 431
 ტაფნა ეგუპტისა – გვ. 221
 ტაძარი იოანე ნათლისმცემელისა ოქსეას (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 48
 ტაძარი მარიამ ღმრთისმშობლისაჲ ათონზე – გვ. 418
 ტაძარი წმიდათა მოციქულთა (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 81, 155, 160, 205, 247, 275, 282, 325
 ტაძარი პავლე მოციქულისა ტარსუს კილიკიისასა – გვ. 265

ტაძარი უქრთამოთაჲ – გვ. 448
 ტელეპოლი (სპარსეთი) – გვ. 68
 ტუროსი (ფინიკია) – გვ. 203, 300, 406,
 ტიანი (კაპადოკია) – გვ. 288
 ტიბერია – გვ. 43, 459
 ტიბერიონ (მდინარე) – გვ. 146
 ტომეონ (თრაკია) – გვ. 13
 ტრადიანოპოლი (თრაკია) – გვ. 304
 ტრალე ასიისა (კარის ქალაქი) – გვ. 429
 ტრაპეზუნტი, ტრაპეზუნი – გვ. 153, 212, 327
 ტრიზინ (კორინთის მახლობლად) – გვ. 211
 ტრიმიტუნტა – გვ. 91
 ტრიპოლი აფრიკეთისა – გვ. 266
 ტრიპოლი ფინიკიისა – გვ. 188
 ტრიტონ, ტრიტო (მდინარე) – გვ. 253, 311
 ტროადის ფოლოცი (ქუჩა კონსტანტინეპოლში) – გვ. 160
 ტფილისი – გვ. 141 (შენ.), 304 (შენ.)

უ

უანდალეთი (=ვანდალეთი) – გვ. 290
 უანდალი (=ვანდალი) – გვ. 290
 ულბიანონ – გვ. 319
 ულუმბო (=ოლიმპი) ბითუნისა – გვ. 59, 80, 154, 326
 უმირიტელთა სოფელი – გვ. 51,
 ურაპა (=ედესა) ქალაქი ასურეთისა – გვ. 69
 ურაპელი, ურაპელი – გვ. 33,
 ურკანოს (მცირე აზია) – გვ. 430
 უსადონი – გვ. 271

ფ

ფარანი არაბეთისა – გვ. 20
 ფარას (=ფარან) მონასტერი (პალესტინაში) – გვ. 20
 ფასოს (=ფასის) სევასტოპოლს – გვ. 81
 ფებლალონეთი, ფებლალონია – გვ. 5, 13
 ფებლალონთა სოფელი – გვ. 79
 ფერმან (=ფერემან) – გვ. 57
 ფილადელფია არაბეთისა – გვ. 270
 ფილიპეპოლი (ფილიპოპოლი) თრაკიისა – გვ. 237, 323, 325, 326,
 ფილიპეპოლი მაკედონიისა – იხ. *ფილიპეპოლი თრაკიისა*
 ფილომილი (მცირე აზია) – გვ. 29
 ფინიკია, ფინიკე – გვ. 188, 266
 ფინიკიელი – გვ. 234
 ფლაბიანეს მონასტერი (კაპადოკია) – გვ. 85
 ფრანგეთი – გვ. 66
 ფრიგა, ფრუგია – გვ. 22, 49, 69, 76, 164, 281
 ფრიგიელი – გვ. 204
 ფსაროს (მდინარე) – გვ. 81

ქ

ქალდეველნი – გვ. 83, 243, 297
ქალკილნი – გვ. 19, 54, 172, 281, 290, 322
ქალკილნი ბითუნისა – გვ. 19, 54, 155, 172, 244, 281, 282, 290, 294, 322, 431
ქალკილნი გალიისა (ღალიისა) – გვ. 430
ქართველთა მონასტერი ათონზე (=ივირონი) – გვ. 241
ქართველი – გვ. 74, 74 (სქ. 20)
ქართლი – გვ. 66 (მინაწ.), 147, 238, 275, 308 (მინაწ.), 322 (მინაწ.)
ქებრონი (პალესტინა) – გვ. 298
ქერსოვნეთი, ქერსონეთი – გვ. 20, 77, 105, 182, 183, 324,
ქერსონეთის ეკლესია პეტრე მოციქულისა – გვ. 105
ქიონი (=ქიოსი) კუნძული – გვ. 292
ქობარი (მდინარე) – გვ. 297
ქოზიბა (პალესტინა) – გვ. 54
ქტისიფონტე, ქტისიფონტო (ბაბილ.) – გვ. 68, 210

ღ

ღაზა, ღაზი (პალესტინა) – გვ. 200, 320, 432
ღალია – იხ. გალია
ღალოს (მდინარე) – გვ. 34
ღანგრა ფებლარონისა – გვ. 69, 304
ღანღრა – იხ. ღანგრა
ღმრთისმეტყველის ეკლესია ათონზე – იხ. ეკლესია ღმრთისმეტყველისა

შ

შავშეთი – გვ. 150
შინოლაკოს (პინოლაკოს) მონასტერი კონსტანტინეპოლში, სტეფანეს აშენებული – გვ. 147
შუამდინარე ასურეთისა – გვ. 36, 87, 91
შუამთა კახეთისა – გვ. 12 (მინაწ.)
შუეერი (სვანეთი) – გვ. 314 (შენ.)

წ

წებერი – გვ. 314 (შენ.)
წრომი – გვ. 308
წყაროსთავის (კლარჯეთის მონასტერი) – გვ. 150

ხ

ხაზარეთი – გვ. 275
ხალკოპრატია, ხალკუპრატია (კონსტანტინეპოლი) – გვ. 102, 331, 420
ხარიტონის ლავრა (=პალავრა) – გვ. 31

ხასხარი – იხ. თხასხარი
ხახული – გვ. 12 (შენ.)
ხოზა (ფრიგია) – გვ. 8
ხრესოპოლი (კონსტანტინეპოლის მახლობლად) – გვ. 313
ხუთქალაქი (=პენტაპოლისი) კუზინისა (=კირენე) – გვ. 216
ხუმილონ (პონტო) – გვ. 173

ჯ

ჯერასიმეს მონასტერი (სირია, შავი მთა) – გვ. 298
ჯიქეთი – გვ. 272
ჯუარის მონასტერი (იერუსალიმი) – გვ. 270

ჰ

ჰაბაშნი – იხ. აბაშნი
ჰიმარ (ოსეთის მახლობლად) – გვ. 314
ჰინდო – გვ. 435
ჰონდოეთი – გვ. 36, 246 (მინაწ.), 260
ჰინოლაკოს (შინოლაკოს) – გვ. 147
ჰრომე, ჰრომი (=რომი) – გვ. 19, 21, 23, 28, 35, 43, 49, 55, 60, 77, 97, 102, 106, 122, 127, 143, 145, 146, 149, 154, 157, 158, 173, 176, 188, 189, 209, 217, 233, 236, 237, 247, 254, 255, 260, 263 (სქ.27)-265, 278, 280, 282, 292, 306, 307, 310, 311, 313, 320, 325, 327, 329, 330, 393, 421, 423, 430-432
ჰრომი (=რომაელი) – გვ. 42, 76, 87, 104, 145, 172, 187
ჰურია – გვ. 43, 44, 50, 51, 72, 120, 127, 131, 132, 149, 178, 182, 198, 215, 219, 220, 221, 230, 239, 260, 280, 286, 297, 299, 306, 316, 354-358, 360, 361, 363-366, 382, 384-389, 425, 426, 461
ჰურიასტანი – გვ. 25, 44, 83, 110, 112, 116, 131, 132, 135, 301, 336, 377, 384, 410

GREAT SYNAXARION

George the Hagiorite

SUMMARY

A *Synaxarion* is an important genre of Byzantine liturgical writing. It is a collection of the commemorations of saints, which, along with commemorations, includes martyrdoms or lives, Triodia, and various regulations and canons adopted by the holy fathers. The Synaxaries of the 9th and 11th centuries were gradually acquiring features of a *Typikon*. The Athonite redaction of the *Synaxary* was widely spread in the Byzantine realm, and apart from the Hagiorite liturgical practice, was based on the Synaxaries of the Monastery of Stoudiou and Constantinople.

The first translation of the *Synaxary* into Georgian was executed by Euthymius the Hagiorite (1005-1019), the hegumen of the Iviron Monastery. Euthymius's version is known in scholarship as the Lesser *Synaxary*, for the purpose of differentiating with George the Hagiorite's *Great Synaxary*. Regrettably however, Euthymius's translation has survived in a sole and defective manuscript.

Due to the constant change in the liturgical practice, the *Synaxary* was perpetually expanding with new commemorations being added. In time, the Athonite *Synaxary* was expanded by new commemorations and a new edition became a desideratum. In the first half of the eleventh century, the so-called Great *Synaxary* was created on the Holy Mountain. This version was translated into Georgian between 1042-1044 by another Hegumen of the Iveron Monastery, George the Hagiorite. The Georgian translation is the only witness to the original *Great Synaxary* and to the early Hagiorite liturgical practice in general, as the original Greek text has not survived.

George's *Great Synaxary* was the main liturgical guidebook of the Georgian Church until the 14th century, when it was substituted by the Sabaitic *Typikon* of Šio-Mghvime. Nevertheless, the *Great Synaxary* retained its relevance, as numerous manuscripts of this redaction down to the eighteenth century have survived.

Due to its momentous liturgical importance, the manuscripts of George's *Synaxary* has preserved contemporaneous and later agapae, commemorations, and colophons that provide crucial information to the study of Georgian monasteries and other aspects of medieval Georgian history.

The following edition George's *Great Synaxary* is based on the six eleventh-century manuscripts. The critical text of the *Synaxary* is provided with an introduction and a historical overview of the formation and development of the *Great Synaxary*, of its Georgian translation, and of other issues that the study raises: the regulations of the canon of the Psalms, the commemoration of Georgian saints in the *Synaxary*, and so on.

The *Great Synaxary* consists of several constituent parts. The first, monthly part of the *Synaxary*, was based on Constantinople's Hagia Sophia *Synaxary*, which is rich in saints' commemorations and martyrdoms. The Georgian *Synaxary* contains more commemorations than any individual manuscript of the Constantinopolitan *Synaxary*, nevertheless all commemorations of George's redaction are attested in Delehay's critical redaction of the Constantinople *Synaxary* and vice versa. The only addition that George allowed to the *Synaxary* in the first, monthly, part of the *Synaxary*, was the commemoration of two Georgian figures – John and Euthymius the Hagiorites. In other manuscripts of the eleventh century, other Georgian figures also appear: Prokhorios the

Iberian (12. II, Jer. Geo-24-25), St Nino of Cappadocia (14 I, O/Sin. Geo-4-61, Jer. Geo-24-25), Hilarion the Iberian (19. XI, Ivir. Geo. 30, A193).

The second part of the *Great Synaxary* contains the periods of a Triodion and a Pentekostarion. The study has revealed that the source of this part of the *Synaxary* must have been the Hagiorite *Typikon*, which on its part followed the *Typikon* of the Stoudio Monastery.

The third part of the *Great Synaxary*, consists of five disciplinary articles: 1. On the meals and drinks and the type and quantity of the meals. 2. Concerning the great and holy fasts. 3. Concerning the regulation of meals and work for the novitiate monks. 4. Concerning the Enunciation. 5. Concerning the clothing. The direct source of these articles is the *Hypotypos* of Theodore Studiou and the *Diatypos* of Athanasios the Hagiorite, both reworked on the Holy Mountain. Only the Georgian version of this work has survived.

The disciplinary part is followed by shorter articles. 1. The headings and endings of the lessons from the Gospels, 2. The Gospel lessons for the morning of the Resurrection, 3. The regulation of the consecration of a church, 4. Prokimenoi of the Liturgy, 5. Hallelujah from the Psalms, 6. Vesper Prokimenoi, 7. Notes on the rules of the reading of the Psalms, 8. *Typikon's* indices, 9. The list of Kings and Patriarchs, 10. Dorotheos of Tyra, Concerning the Seventy apostles of Christ.

The text of the *Typikon* culminates a complex of Exaposteilarion.

The present edition of the *Great Synaxary* is supplied with a critical apparatus: liturgical schemata and terms, dictionary, indices of Biblical books and hymns, personal and geographic indices, which will aid the reader in a better comprehension of the text.

ს ა რ ჩ ე ვ ი

წინასიტყვა	003
შესავალი	004-045
ტექსტი	
სათვეო ნაწილი	3
მარხვან-ზატიკი	333
ტიპიკონური მითითებები	
თავნი და დასასრულნი საკითხავ-სახარებათანი	401
სახარებანი აღდგომისანი საცისკრონი	407
განგებაჲ სატფურებისაჲ	408
წარდგომანი ჟამისწირვისანი აღდგომისანი	409
აღელუია-ფსალმუნნი თითოეულისა კმისანი	410
წარდგომანი, რომელნი მწუხრისათა ზედა ითქუმიან	411
დისციპლინური ნაწილი	
საჭმელთათჳს და სასუმელთა და ვითარობისა და რავდენობისა და	
სატრაპეზოჲსა წესიერებისა	414
წმიდათა დიდთა მარხვათათჳს	416
საზომისათჳს მორჩილებასა შინა მყოფთა საქმისა და ჭამისა	416
ხარებისათჳს	417
შესამოსელისათჳს	418
სახელები და რიცხჳ დღესასწაულთაჲ და თუ რომელსა დღეს შინა	
დაეცადების საქმე თჳთოეულისა თჳსაჲ ესრეთ	419
მეფეთა და პატრიარქთა სიები	421
ღოროთეოს ტვირელი, აღწერილი საეკლესიოჲ ო მათჳს მოწაფეთა უფლისათა	429
გამოავლინეთა კომპლექტი	433
დანართი	
ლიტურგიკული სქემები	465
ლიტურგიკული ტერმინები	495
ლექსიკონი	509

საძიებლები

ბიბლიის წიგნთა	525
ტროპართა	550
გამოავლინეთა	565
გამოავლინეთა ძლისპირთა	573
ეკლესიის მამათა თხზულებების	576
პირთა და დღესასწაულთა	580
გეოგრაფიულ სახელთა	624
რეზიუმე	632

საგამომცემლო ჯგუფი
ირმა ბერიძე
ლანა ბრძელიშვილი
მანია გურაბანიძე
ვლადიმერ პერანიძე



კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი

0193 თბილისი, მერაბ აღმაშენებლის ქ. 1/3. ტელ.: 995 (32) 247 42 42

www.manuscript.ge info@manuscript.ac.ge

1/3 M. Alexidze str., Tbilisi 0193, Georgia. Tel.: +995 (32) 247 42 42

KORNELI KEKELIDZE GEORGIAN NATIONAL CENTRE OF MANUSCRIPTS